

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir

The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
**PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ
KONGRESİ KİTABI**

**VI. International X. National Psychiatric Nursing
Congress Book**

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

www.pncongress2021.org

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL

PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI

*VI. International X. National Psychiatric Nursing
Congress Book*

İZMİR-2022

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL

**PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ
KONGRESİ KİTABI**

VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

ISBN: 978-605-338-339-0

Ege Üniversitesi Üst Yayın Komisyonu'nun 28.03.2022 tarih ve 02/14 sayılı kararı ile yayınlanmıştır.

© Bu kitabın tüm yayın hakları Ege Üniversitesi'ne aittir. Kitabın tamamı ya da hiçbir bölümü yazarının önceden yazılı izni olmadan elektronik, optik, mekanik ya da diğer yollarla kaydedilemez, basılamaz, çoğaltılamaz. Ancak kaynak olarak gösterilebilir.

Eserin bilim, dil ve her türlü sorumluluğu yazarına/editörüne aittir.

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Sertifika No: 52149

Yayın İletişim

Ege Üniversitesi Rektörlüğü
İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı
Basım ve Yayınevi Şube Müdürlüğü Bornova-İzmir
Tel: 0 232 311 59 07 - 0 232 342 12 52
E-posta: egekitapsatis@mail.ege.edu.tr

Yayınlanma Tarihi: Nisan 2022

Bu çalışma, Creative Commons Atıf 4.0 Uluslararası lisansı (CC BY 4.0) ile lisanslanmıştır. Bu lisans, yazarlara atıf yapmak koşulu ile metni paylaşmanıza, kopyalamanıza, dağıtmanıza ve iletmenize; metni uyarlamak ve metnin ticari kullanımına (ancak sizi veya eseri kullanımınızı desteklediklerini ileri sürecek şekilde değil) izin verir.

The work (as defined below) is provided under the terms of this creative commons public license ("ccpl" or "license"). This license allows reusers to copy and distribute the material in any medium or format in unadapted form only, for noncommercial purposes only, and only so long as attribution is given to the creator.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI

VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

EDİTÖRLER

Prof. Dr. Esra ENGIN

Prof. Dr. Fatma ÖZ

YARDIMCI EDİTÖRLER

Doç. Dr. Serap YILDIRIM

Arş. Gör. Dr. Emel ÖZTÜRK TURGUT

Arş. Gör. Dr. Gizem BEYCAN EKİTLİ

Arş. Gör. Merve UĞURYOL

Arş. Gör. Cansu GÜLER

EDITORS

Esra ENGIN, RN, Prof, PhD

Fatma ÖZ, RN, Prof, PhD

ASSOCIATE EDITORS

Serap YILDIRIM, RN, Assoc. Prof, PhD

Emel ÖZTÜRK TURGUT, RN, Res Assist, PhD

Gizem BEYCAN EKİTLİ, RN, Res Assist, PhD

Merve UĞURYOL, RN, Res Assist., MSc

Cansu GÜLER, RN, Res Assist., MSc

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

İÇİNDEKİLER / INDEX

Editörler	2
<i>Editors</i>	
Davet	5
<i>Invitation</i>	6
Kurullar	7
<i>Committees</i>	10
Bilimsel Program	13
<i>Scientific Program</i>	25
Konuşmacı Özetleri	37
<i>Abstracts of Speakers</i>	
Sözlü Bildiriler	193
<i>Oral Presentations</i>	
Poster Bildiriler	900
<i>Poster Presentations</i>	
Tam Metinler	947
<i>Full Texts</i>	
Kongre Sonuç Bildirgesi	1171
<i>Congress Final Declaration</i>	
Fotoğraflar	1176
<i>Photographs</i>	
İletişim	1184
<i>Contact</i>	

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Kongremiz Doçentlik Kriterlerini karşılamaktadır.

Kongremiz 2223-B Yurtiçi Bilimsel Etkinlikler Düzenleme Desteği İle
TÜBİTAK tarafından desteklenmektedir.

TÜBİTAK

DAVET

Değerli meslektaşlarımız,

Sizleri, Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana-bilim Dalı ve Psikiyatri Hemşireleri Derneği olarak 20- 23 Ekim 2021 tarihleri arasında çevrim içi düzenlenecek olan VI. Uluslararası X. Ulusal Psikiyatri Hemşireliği Kongresi' ne davet etmekten onur duyuyoruz.

Bu yıl **“RUHUN ŞARKISI İYİLEŞTİRİR, SEVGİDE BİRLEŞTİRİR”** ana teması ile, ülkemiz ve dünyadaki meslektaşlarımızı bir araya getirerek, geçmişten bugüne bizlere en büyük miras olan, yarınlar için de en güçlü aktarım olacağına inandığımız tedavi edici ilişki bileşenlerini üç gün boyunca irdelemeyi planladık. Psikiyatri hemşireleri olarak, ruh sağlığını geliştirmek ve korumada yapılabilecek her türlü profesyonel girişimin önemini vurgulayarak geçirdiğimiz tarihsel sürecimiz içinde, hümanizm değerini de her zaman önemsedik. Sevginin iyileştirici gücünü hizmet verdiğimiz bireylerle ve birbirimizle olan ilişkilerimizde, mesleki birliğimizde her zaman yaşayan profesyoneller olarak; konferanslar ve panellerle tamamımızı irdeleyeceğimiz, kurs ve çalışma grupları ile zenginleştireceğimiz kongremizde birlikte olmaktan mutluluk duyacağız.

Sizleri kongremizde paylaşmaya, öğrenmeye, sevgi ile buluşmaya davet ediyoruz...

Saygılarımızla,

Prof. Dr. Esra ENGİN
Kongre Eş Başkanı

Prof. Dr. Fatma ÖZ
Kongre Eş Başkanı

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

INVITATION

Dear Colleagues,

We are such honoured to invite you to VI International X National Psychiatric Nursing Congress which will be held by Ege University Nursing Faculty Mental Health and Psychiatric Nursing Department and Psychiatric Nursing Association as online 20 th -23th October, 2021.

This year, with the main theme of **“THE SONG OF THE SOULS HEALS AND UNITES IN LOVE”**, we aim to share the experiences of national and international health professionals and to examine the therapeutic components of the relationship from past to present which are the greatest legacy to us and which we believe that there will be the most powerful transfer for the future. As psychiatric nurses, we have always cared about the value of humanism in our historical process, emphasizing the importance of all kinds of professional initiatives to improve and maintain mental health. With the healing power of love as professionals who live in our relations with each other, in our professional unity; we will be happy to be together in our congress where we will explore our theme with conferences and panels and enrich it with courses and working groups.

We invite you to share, learn and meet with love at our congress.

Sincerely,

Prof. Esra ENGIN, PhD
Congress Co-President

Prof. Fatma ÖZ, PhD
Congress Co-President

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI

VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KURULLAR

KONGRE BAŞKANLARI

Prof. Dr. Esra ENGİN *Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı Başkanı*

Prof. Dr. Fatma ÖZ *Psikiyatri Hemşireleri Derneği Başkanı, Lokman Hekim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi*

KONGRE ONURSAL BAŞKANLARI

Prof. Dr. Necdet BUDAK *Ege Üniversitesi Rektörü*

Prof. Dr. Ayşegül DÖNMEZ *Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dekanı*

Prof. Dr. Gülten ÖZALTIN *Emekli Öğretim Üyesi*

Prof. Dr. Ayşe ÖZCAN *Emekli Öğretim Üyesi- KTO Karatay Üniversitesi Sağlık Bilimleri Yüksekokulu*

Prof. Dr. Çaylan PEKTEKİN *Emekli Öğretim Üyesi- İstanbul Bilim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü*

Prof. Dr. Gülşen TERAKYE *Emekli Öğretim Üyesi*

DERNEK ÖNCEKİ BAŞKANLARI

Prof. Dr. Çaylan PEKTEKİN *Emekli Öğretim Üyesi- İstanbul Bilim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü*

Prof. Dr. Nesrin AŞTI *Demiroğlu Bilim Üniversitesi Florence Nightingale Hastanesi Hemşirelik Yüksekokulu*

Prof. Dr. Sevim BUZLU *İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi*

Doç. Dr. Nurhan EREN *İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi*

Prof. Dr. Yasemin KUTLU *İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi*

Doç. Dr. Fahriye OFLAZ *Koç Üniversitesi Semahat Arsel Hemşirelik Fakültesi*

SEKRETARYA

Doç. Dr. Serap YILDIRIM *Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi*

Arş. Gör. Dr. Emel ÖZTÜRK TURGUT *Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi*

Arş. Gör. Dr. Gizem BEYCAN EKİTLİ *Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi*

Arş. Gör. Merve UĞURYOL *Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi*

Arş. Gör. Cansu GÜLER *Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi*

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI

VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KURULLAR

DÜZENLEME KURULU

Uzm. Hemşire Elif Özge ACELE *Ege Üniversitesi Hastanesi (Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi)*

Uzm. Hemşire Aysel AVCI *Ege Üniversitesi Hastanesi (Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi)*

Prof. Dr. Mahire Olcay ÇAM *Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi*

Doç. Dr. Satı DOĞAN *Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi*

Uzm. Hemşire Tuğba DURMUŞ *Ege Üniversitesi Hastanesi (Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi)*

Doç. Dr. Şeyda DÜLGERLER *Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi*

Doç. Dr. Figen İNCİ *Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Niğde Zübeyde Hanım Sağlık Yüksekokulu*

Doç. Dr. Songül KAMIŞLI *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi*

Doç. Dr. Gülseren KESKİN *Ege Üniversitesi Atatürk Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu*

Prof. Dr. Leyla KÜÇÜK *İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi*

Doç. Dr. Meltem MERİÇ *Lokman Hekim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi*

Uzm. Hemşire Zeynep SÖKMEN *T.C. Sağlık Bakanlığı İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü Kartal Dr. Lütfi Kırdar Şehir Hastanesi*

Dr. Çağlar ŞİMŞEK *T.C. Sağlık Bakanlığı İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü İstanbul Taksim Eğitim Ve Araştırma Hastanesi*

Uzm. Hemşire Enes TAPLI *T.C. Sağlık Bakanlığı İstanbul İl Sağlık Md. İstanbul Sultan 2.Abdülhamid Han Eğitim Ve Araştırma Hastanesi*

Araş. Gör. Ege Miray TOPCU *Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi*

Araş. Gör. Aytuğ TÜRK *Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi*

Araş. Gör. Erkan ÜNSAL *Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi*

Dr. Öğr. Üyesi Belgin VAROL *Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Hemşirelik Fakültesi*

(Kişiler soyadına göre alfabetik olarak sıralanmıştır.)

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KURULLAR

BİLİMSEL KURUL/KONGRE HAKEM KURULU

Prof. Dr. Ebru Akgün Çıtak	Doç. Dr. Şeyda Dülgerler	Prof. Dr. Fatma Öz
Doç. Dr. Özlem Şahin Altun	Prof. Dr. Neslihan İnal	Prof. Dr. Gülten Özalpın
Prof. Dr. Gülsüm Ançel	Prof. Dr. Esra Engin	Prof. Dr. Ayşe Özcan
Doç. Dr. Burcu Arkan	Doç. Dr. Nurhan Eren	Prof. Dr. Neslihan Özcan
Doç. Dr. Figen Arı İnci	Doç. Dr. Gül Ergün	Doç. Dr. Yeter Sinem Üzar Özçetin
Prof. Dr. Hülya Arslantaş	Dr. Öğr. Üyesi Zlatina Georgieva	Doç. Dr. Nurgül Özdemir
Prof. Dr. Nesrin Aştı	Sanat Terapisti Gary Glazner	Doç. Dr. Serap Özer
Doç. Dr. Dilek Avcı	Prof. Dr. Ali Saffet Gönül	Prof. Dr. Gönül Özgür
Prof. Dr. Aysun Babacan Gümüş	Doç. Dr. Nalan Gördeles Beşer	Doç. Dr. Birgül Özkan
Doç. Dr. Kerime Bademli	Doç. Dr. İsmail Ayşad Güdekli	Prof. Dr. Erol Özmen
Doç. Dr. Emel Bahadır Yılmaz	Doç. Dr. Funda Gümüş	Dr. Emel Öztürk Turgut
Prof. Dr. Leyla Baysan Arabacı	Prof. Dr. Perihan Güner	Doç. Dr. Serpil Türkleş
Dr. Gizem Beycan Ekitli	Doç. Dr. Neslihan Günüşen	Prof. Dr. Çaylan Pektekin
Dr. April Bice	Prof. Dr. Nermin Gürhan	Doç. Dr. Şükran Ertekin Pınar
Prof. Dr. Hülya Bilgin	Prof. Dr. Kaye Herth	Doç. Dr. Gonca Polat
Prof. Dr. Kadriye Buldukoğlu	Doç. Dr. Duygu Hiçdurmaz	Prof. Dr. Aslıhan Polat Işık
Prof. Dr. Sevim Buzlu	Doç. Dr. Songül Kamışlı	Prof. Dr. Callista Roy
Prof. Dr. Bülent Coşkun	Doç. Dr. Aysel Karaca	Doç. Dr. Selma Sabancıoğulları
Prof. Dr. M. Olcay Çam	Doç. Dr. Semra Karaca	Prof. Dr. Celale Tangöl Özcan
Prof. Dr. Zekiye Çetinkaya Duman	Doç. Dr. Sibel Asi Karakaş	Prof. Dr. Havva Tel
Doç. Dr. Döndü Çuhadar	Doç. Dr. Funda Kavak Budak	Prof. Dr. Gülşen Terakye
Doç. Dr. Nihal Bostancı Daştan	Dr. Nezaket Kaya	Prof. Dr. Nezihe Uğurlu
Dr. Bart Debyser	Prof. Dr. Meral Kelleci	Doç. Dr. Latife Utaş Akhan
Prof. Dr. M. Murat Demet	Doç. Dr. Gülseren Keskin	Prof. Dr. Gül Ünsal Barlas
Prof. Dr. Fatma Demir	Prof. Dr. Nazmiye Kocaman Yıldırım	Prof. Dr. Besti Üstün
Prof. Dr. Satı Demir	Prof. Dr. Katharine Kolcaba	Dr. Öğr. Üyesi Belgin Varol
Prof. Dr. Fatma Demirkıran	Prof. Dr. Fatma Yasemin Kutlu	Prof. Dr. Vamık Volkan
Doç. Dr. Gül Dikeç	Prof. Dr. Leyla Küçük	Prof. Dr. Kathleen Wheeler
Doç. Dr. Satı Dil	Doç. Dr. Meltem Meriç	Prof. Dr. Arzu Yıldırım
Prof. Dr. Selma Doğan	Doç. Dr. Sevgi Nehir	Doç. Dr. Serap Yıldırım
Doç. Dr. Satı Doğan	Prof. Dr. Nesrin Nural	Prof. Dr. Mustafa Yıldız
Prof. Dr. Ayşegül Dönmez	Doç. Dr. Fahriye Oflaz	Prof. Dr. Mualla Yılmaz
Doç. Dr. Songül Duran	Prof. Dr. Ayşe Okanlı	Doç. Dr. Arzu Yüksel
Doç. Dr. Gülgün Durat	Doç. Dr. Nevin Onan	Doç. Dr. Çiğdem Yüksel

(Kişiler soyadına göre alfabetik olarak sıralanmıştır.)

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI

VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

COMMITTEES

CONGRESS PRESIDENTS

Esra ENGİN, RN, Prof, PhD President of Ege University Faculty of Nursing, Department of Mental Health and Psychiatric Nursing

Fatma ÖZ, RN, Prof, PhD President of Psychiatric Nurses Association, Lokman Hekim Ü University Health Sciences İnstitute

CONGRESS HONORARY PRESIDENTS

Necdet BUDAK, Prof, PhD Rector of Ege University

Ayşegül DÖNMEZ, RN, Prof, PhD Dean of Ege University Nursing Faculty

Gülten ÖZALTIN, RN, Prof, PhD Retired Faculty Member

Ayşe ÖZCAN, RN, Prof, PhD Retired Faculty Member, KTO Karatay University School of Health Sciences

Çaylan PEKTEKİN, RN, Prof, PhD Retired Faculty Member, İstanbul Bilim University Health Sciences İnstitute

Gülşen TERAKYE, RN, Prof, PhD Retired Faculty Member

FORMER PRESIDENTS OF THE ASSOCIATION

Çaylan PEKTEKİN, RN, Prof, PhD Retired Faculty Member, İstanbul Bilim University Health Sciences İnstitute

Nesrin AŞTI, RN, Prof, PhD Demiroğlu Bilim University Florence Nightingale Hospital School of Nursing

Sevim BUZLU, RN, Prof, PhD İstanbul University Florence Nightingale Faculty of Nursing

Nurhan EREN, RN, Assoc Prof, PhD İstanbul University Faculty of Medicine

Yasemin KUTLU, RN, Prof, PhD İstanbul University Florence Nightingale Faculty of Nursing

Fahriye OFLAZ, RN, Assoc Prof, PhD Koç University Semahat Arsel Nursing Faculty

SECRETARIAT

Serap YILDIRIM, RN, Assoc. Prof, PhD Ege University Faculty of Nursing

Emel ÖZTÜRK TURGUT, RN, Res Assist, PhD Ege University Faculty of Nursing

Gizem BEYCAN EKİTLİ, RN, Res Assist, PhD Ege University Faculty of Nursing

Merve UĞURYOL, RN, Res Assist., MSc Ege University Faculty of Nursing

Cansu GÜLER, RN, Res Assist., MSc Ege University Faculty of Nursing

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI

VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

COMMITTEES

ORGANIZING COMMITTEE

Elif Özge ACELE, RN, MSc Ege University Hospital (Application and Research Center)

Aysel AVCI, RN, MSc Ege University Hospital (Application and Research Center)

Mahire Olcay ÇAM, RN, Prof, PhD Ege University Faculty of Nursing

Satı DOĞAN, RN, Assoc Prof, PhD Ege University Faculty of Nursing

Tuğba DURMUŞ, RN, MSc Ege University Hospital (Application and Research Center)

Şeyda DÜLGERLER, RN, Assoc Prof, PhD Ege University Faculty of Nursing

Figen İNCİ, RN, Assoc Prof, PhD Niğde Ömer Halisdemir University Zübeyde Hanım Vocational School of Health Services

Songül KAMIŞLI, RN, Asst Prof, PhD Çankırı Karatekin University Faculty of Health Sciences

Gülseren KESKİN, RN, Assoc Prof, PhD Ege University Atatürk Vocational School of Health Services

Leyla KÜÇÜK, RN, Prof, PhD İstanbul University Florence Nightingale Faculty of Nursing

Meltem MERİÇ, RN, Assoc Prof, PhD Lokman Hekim University Faculty of Nursing

Zeynep SÖKMEN, RN, MSc Ministry Of Health İstanbul Provincial Health Directorate İstanbul Kartal Dr. Lutfi Kırdar City Hospital

Çağlar ŞİMŞEK, RN, PhD Ministry Of Health İstanbul Provincial Health Directorate İstanbul Taksim Training and Research Hospital

Enes Taplı, RN, MSc Ministry Of Health İstanbul Provincial Health Directorate İstanbul Sultan 2. Abdulhamid Han Sample Training And Research Hospital

Ege Miray TOPCU, RN, MSc, Research Asistant Ege University Faculty of Nursing

Aytuğ TÜRK, RN, MSc, Research Asistant Ege University Faculty of Nursing

Erkan ÜNSAL, RN, Research Asistant Ege University Faculty of Nursing

Belgin VAROL, RN, Asst Prof, PhD Health Sciences University Gülhane Nursing Faculty

(Members are listed alphabetically by last name.)

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

COMMITTEES

SCIENTIFIC ADVISORY COMMITTEE / ARBITRATION COMMITTEE

Ebru Akgün Çıtak Prof, PhD, RN	Şeyda Dülgerler Assoc. Prof, PhD, RN	Fatma Öz Prof, PhD, RN
Özlem Şahin Altun Assoc. Prof, PhD, RN	Neslihan İnal Prof, PhD, RN	Gülten Özeltin Prof, PhD, RN
Gülsüm Ançel Prof, PhD, RN	Esra Engin Prof, PhD, RN	Ayşe Özcan Prof, PhD, RN
Burcu Arkan Assoc. Prof, PhD, RN	Nurhan Eren Assoc. Prof, PhD, RN	Neslihan Özcan Prof, PhD, RN
Figen Arı İnci Assoc. Prof, PhD, RN	Gül Ergün Assoc. Prof, PhD, RN	Yeter Sinem Üzar Özçetin Assoc. Prof, PhD, RN
Hülya Arslantaş Prof, PhD, RN	Zlatina Georgieva Assist. Prof, PhD	Nurgül Özdemir Assoc. Prof, PhD, RN
Nesrin Aştı Prof, PhD, RN	Gary Glazner Art Therapist	Serap Özer Assoc. Prof, PhD, RN
Dilek Avcı Assoc. Prof, PhD, RN	Ali Saffet Gönül Prof, MD	Gönül Özgür Prof, PhD, RN
Aysun Babacan Gümüş Prof, PhD, RN	Nalan Gördeles Beşer Assoc. Prof, PhD, RN	Birgül Özkan Assoc. Prof, PhD, RN
Kerime Bademli Assoc. Prof, PhD, RN	İsmail Ayşad Güdekli Assoc. Prof, PhD	Erol Özmen Prof, MD
Emel Bahadır Yılmaz Assoc. Prof, PhD, RN	Funda Gümüş Assoc. Prof, PhD, RN	Emel Öztürk Turgut Dr.
Leyla Baysan Arabacı Prof, PhD, RN	Perihan Güner Prof, PhD, RN	Serpil Türkleş Assoc. Prof, PhD, RN
Gizem Beycan Ekitli Dr.	Neslihan Günüşen Assoc. Prof, PhD, RN	Çaylan Pektekin Prof, PhD, RN
April Bice Dr.	Nermin Gürhan Prof, PhD, RN	Şükran Ertekin Pınar Assoc. Prof, PhD, RN
Hülya Bilgin Prof, PhD, RN	Kaye Herth Prof, RN, PhD, FAAN	Gonca Polat Assoc. Prof, PhD, RN
Kadriye Buldukoğlu Prof, PhD, RN	Duygu Hiçdurmaz Assoc. Prof, PhD, RN	Aslıhan Polat Işık Prof, PhD, RN
Sevim Buzlu Prof, PhD, RN	Songül Kamışlı Assoc. Prof, PhD, RN	Callista Roy Prof, RN, PhD, FAAN
Bülent Coşkun Prof, MD	Aysel Karaca Assoc. Prof, PhD, RN	Selma Sabancıoğulları Assoc. Prof, PhD, RN
M. Olcay Çam Prof, PhD, RN	Semra Karaca Assoc. Prof, PhD, RN	Celale Tangöl Özcan Prof, PhD, RN
Zekiye Çetinkaya Duman Prof, PhD, RN	Sibel Asi Karakaş Assoc. Prof, PhD, RN	Havva Tel Prof, PhD, RN
Döndü Çuhadar Assoc. Prof, PhD, RN	Funda Kavak Budak Assoc. Prof, PhD, RN	Gülşen Terakye Prof, PhD, RN
Nihal Bostancı Daştan Assoc. Prof, PhD, RN	Nezaket Kaya Dr.	Nezihe Uğurlu Prof, PhD, RN
Bart Debyser Dr.	Meral Kelleci Prof, PhD, RN	Latife Utaş Akhan Assoc. Prof, PhD, RN
M. Murat Demet Prof, MD	Gülseren Keskin Assoc. Prof, PhD, RN	Gül Ünsal Barlas Prof, PhD, RN
Fatma Demir Prof, PhD, RN	Nazmiye Kocaman Yıldırım Prof, PhD, RN	Besti Üstün Prof, PhD, RN
Satı Demir Prof, PhD, RN	Katharine Kolcaba Prof, PhD, RN	Belgin Varol Assist. Prof, PhD, RN
Fatma Demirkıran Prof, PhD, RN	Fatma Yasemin Kutlu Prof, PhD, RN	Vamık Volkan Prof, MD, DLFAPA
Gül Dikeç Assoc. Prof, PhD, RN	Leyla Küçük Prof, PhD, RN	Kathleen Wheeler Prof, PhD, RN
Satı Dil Assoc. Prof, PhD, RN	Meltem Meriç Assoc. Prof, PhD, RN	Arzu Yıldırım Prof, PhD, RN
Selma Doğan Prof, PhD, RN	Sevgi NEHİR Assoc. Prof, PhD, RN	Serap Yıldırım Assoc. Prof, PhD, RN
Satı Doğan Assoc. Prof, PhD, RN	Nesrin Nural Prof, PhD, RN	Mustafa Yıldız Prof, MD
Ayşegül Dönmez Prof, PhD, RN	Fahriye Ofraz Assoc. Prof, PhD, RN	Mualla Yılmaz Prof, PhD, RN
Songül Duran Assoc. Prof, PhD, RN	Ayşe Okanlı Prof, PhD, RN	Arzu Yüksel Assoc. Prof, PhD, RN
Gülgün Durat Assoc. Prof, PhD, RN	Nevin Onan Assoc. Prof, PhD, RN	Çiğdem Yüksel Assoc. Prof, PhD, RN

(Listed alphabetically by last name.)

Bilimsel Program

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

20 EKİM 2021, Çarşamba

SALON 1

08:00-16:00 Psikososyal Beceri Eğitimi

Düzenleyen: Prof. Dr. Gül Ünsal Barlas

16:00-16:30 ARA

16:30-20:30 Bilinçli Farkındalık Atölyesi

Düzenleyenler: Prof. Dr. Ayşe Okanlı, Dr. Öğr. Üyesi Oya Sevcan Orak

SALON 2

08:00-16:00 Psikodrama ile Duyguları Farketme, İfade Etme

Düzenleyenler: Dr. Öğr. Üyesi Fatma Nevin Şişman, Sosyal Psikolog Gülin Sever

SALON 3

08:00-16:00 Motivasyonel Görüşme Teknikleri

Düzenleyenler: Prof. Dr. Fatma Öz, Dr. Öğr. Üyesi Hilal Seki Öz, Dr. Öğr. Üyesi Belgin Varol

16:00-16:30 ARA

18:30-22:30 Anımsama Terapisinin Geropsikiyatrik Bakımda Kullanımı

Düzenleyenler: Dr. Öğr. Üyesi İlkay Keser, Arş. Gör. Tuğçe Kaplan

SALON 4

08:00-16:00 Cinsel İstismarı Önlemede Beden Güvenliği Uygulayıcı Eğitimi

Düzenleyen: Dr. Öğr. Üyesi Gülseren Çıtak Tunç

16:00-16:30 ARA

16:30-20:30 Cinsel İstismar Mağduru Çocuk İle Adli Görüşme

Düzenleyen: Uzm. Hem. Nurten Bayrak

SALON 5

08:30-11:50 Ruhsal Bozukluklarda Tedavi Uyumunu Artırmak İçin Bir Yöntem: Tedaviye Uyum Programı

Düzenleyenler: Doç. Dr. Gül Dikeç, Prof. Dr. Fatma Yasemin Kutlu

11:50-13:00 ARA

13:00-19:00 Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği Eğitiminde Klinik Simülasyon Tasarımı Kursu

Düzenleyenler: Prof. Dr. Sevim Buzlu, Dr. Öğr. Üyesi Sevil Yılmaz, Arş. Gör. Dr. Gizem Şahin Bayındır

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

21 EKİM 2021, Perşembe

ANA SALON

09:00-10:00 **AÇILIŞ**

Açılış Konuşmaları

Prof. Dr. Esra Engin, *Kongre Başkanı*

Prof. Dr. Fatma Öz, *Kongre Başkanı*

Prof. Dr. Ayşegül Dönmez, *Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dekanı*

Prof. Dr. Hakan Atılğan, *Ege Üniversitesi Rektör Yardımcısı*

10:00- 10:30 **Sosyal Program**

10:30- 10:45 Ara

10:45-11:05 **BELGESEL GÖSTERİMİ**

Moderatörler: Prof. Dr. Ayşe Özcan, Prof. Dr. M. Olcay Çam, Prof. Dr. Sevim Buzlu

İz Bırakanlar: Geçmişten Geleceğe Türkiye’de Psikiyatri Hemşireliği

Yönetmenler: Öğr. Gör. Gökhan Evecen, Arş. Gör. Mehmet Emre Gül

11:05-11:30 **PANEL**

“İz Bırakanlar: Geçmişten Geleceğe Türkiye’de Psikiyatri Hemşireliği” Belgeseli Hakkında

Moderatörler: Prof. Dr. Ayşe Özcan, Prof. Dr. M. Olcay Çam, Prof. Dr. Sevim Buzlu

Konuşmacılar:

Prof. Dr. Kadriye Buldukoğlu, Doç. Dr. İsmail Ayşad Güdekli, Dr. Öğr. Üyesi Saliha Hallaç,

Dr. Öğr. Üyesi İlkay Keser, Dr. Öğr. Üyesi Dudu Karakaya, Öğr. Gör. Gökhan Evecen,

Arş. Gör. Buket Şimşek Arslan, Arş. Gör. Sultan Taş, Arş. Gör. Mehmet Emre Gül

11:30- 11:45 ARA

11:45- 12:30 **KONFERANS**

Moderatörler: Prof. Dr. Perihan Güner, Prof. Dr. Fatma Demirkıran

21.Yüzyıl ve Pandemi Maslow’un Temel Gereksinimler
Piramidini Değiştirdi mi?

Prof. Dr. Nesrin Aştı

12:30- 13:30 ARA

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

21 EKİM 2021, Perşembe

ANA SALON

13:30- 15:00 **PANEL: Psikiyatri Hemşireliğinde Güncel Yaklaşımlar** **Moderatörler: Prof. Dr. Selma Doğan, Prof. Dr. Mualla Yılmaz**

Psikiyatrik Bakımda Tedavi Edici Ortam ve Psikiyatrik
Bakım Uygulamaları: Türkiye Örneği

Uzm. Hem. Tuğba Durmuş

Psikiyatrik Bakımda Tedavi Edici Ortam ve Psikiyatrik
Bakım Uygulamaları: Danimarka Örneği

Hem. Tilmize Aydemir

Metadon Uygulamaları ve Eroin Tedavisi: Hollanda Örneği

Hem. Advije Arslan

15:00- 15:15 ARA

15:15- 16:15 **KONFERANS** **Moderatörler: Prof. Dr. Fatma Öz, Doç. Dr. Figen Arı İnci**

Sevilenin Kaybı: Ölüm ve Pandeminin Gölgesinde
Yaşananlar, Acı, Yas

Prof. Dr. Vamık Volkan

16:15- 16:30 ARA

16:30-18:00 **PANEL: Yaşlılıkta Yaşam Enerjisi** **Moderatörler: Prof. Dr. Fatma Yasemin Kutlu, Doç. Dr. Meltem Meriç**

Yaşlılar Eğlenir mi?
Yaşlılar Evlenir mi?
Yaşlılar Sever mi?
Yaşlılar Üretir mi?
Yaşlı Bakımında Yaratıcılığı Kutlamak

Dr. Elif Ok
Uzm. Hem. Sibel Çaynak
Dr. Öğr. Üyesi Nur Elçin Boyacıoğlu
Dr. Öğr. Üyesi Münire Temel
Sanat Terapisti Gary Glazner

18:00- 18:15 ARA

18:15-19:45 **PANEL: Ruhsal İyileşmede Olumlu Kimlik, Anamlı Hayat Ve Ümit Yolculuğu** **Moderatörler: Prof. Dr. Gülsüm Ançel, Doç. Dr. Fahriye Oflaz**

Ruhsal İyileşme Yolculuğu ve Anamlı Hayat
Ruhsal İyileşme Yolculuğu ve Ümit
Ruhsal İyileşme Yolculuğu ve Kimlik
Umut Işığını Beslemek
Psikolojik Dayanıklılık, İlişkiler ve Psikiyatri Hemşireliği

Doç. Dr. Gonca Polat
Prof. Dr. Gülsüm Ançel
Doç. Dr. Fahriye Oflaz
Prof. Dr. Kaye Herth
Prof. Dr. Kathleen Wheeler

19:45-21:00 ARA

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

21 EKİM 2021, Perşembe

ANA SALON

21:00-21:45 SÖYLEŞİ

Moderatörler: Prof. Dr. Gülten Özaltın, Prof. Dr. Gül Ünsal Barlas

Mutluluk Felsefesi

Prof. Dr. Nesrin Aştı

SALON 2

13:15-14:45 DOKTORA TEZLERİ BİLDİRİ SUNUMLARI 1

Moderatörler: Prof. Dr. Hülya Arslantaş, Prof. Dr. Satı Demir

14:45-15:00 ARA

15:00 -16:30 SÖZLÜ BİLDİRİ OTURUMU 1

Moderatörler : Doç. Dr. Satı Doğan, Doç. Dr. Songül Kamışlı

16:30-16:45 ARA

16:45-18:15 SÖZLÜ BİLDİRİ OTURUMU 3

Moderatörler : Doç. Dr. Duygu Hiçdurmaz, Doç. Dr. Latife Utaş Akhan

18:15-18:30 ARA

18:30-20:00 SÖZLÜ BİLDİRİ OTURUMU 5

Moderatörler: Prof. Dr. Nezihe Uğurlu, Doç. Dr. Nalan Gördeles Beşer

21 EKİM 2021, Perşembe

SALON 3

13:15-14:45 DOKTORA TEZLERİ BİLDİRİ SUNUMLARI 2
Moderatörler: Prof. Dr. Zekiye Çetinkaya Duman, Prof. Dr. Leyla Küçük

14:45-15:00 ARA

15:00-16:30 SÖZLÜ BİLDİRİ OTURUMU 2
Moderatörler : Prof. Dr. Arzu Yıldırım, Doç. Dr. Selma Sabancıoğlu

16:30-16:45 ARA

16:45-18:15 SÖZLÜ BİLDİRİ OTURUMU 4
Moderatörler : Prof. Dr. Nazmiye Kocaman, Doç. Dr. Songül Duran

18:15-18:30 ARA

18:30-20:00 SÖZLÜ BİLDİRİ OTURUMU 6
Moderatörler: Doç. Dr. Funda Kavak Budak, Doç. Dr. Döndü Çuhadar

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

22 EKİM 2021, Cuma

ANA SALON

09:00-10:30 PANEL: Sevgi ve Aşka Dair
Moderatör: Prof. Dr. Esra Engin, Prof. Dr. Leyla Küçük

Sevgi Felsefesi

Sevginin İnsan Yaşamındaki Önemi

Sevgi ve Aşkın Nörobiyolojisi

Sevgi ve Aşkın Dinamiği

Prof. Dr. Esra Engin

Doç. Dr. Sevgi Nehir

Prof. Dr. M. Murat Demet

Prof. Dr. Erol Özmen

10:30-10:45 ARA

**10:45- 12:00 PANEL: Psikososyal Bakım: Eğitim, Uygulama ve Araştırmada
Hemşirelik Disiplinleri Arasındaki Sınırlar**
Moderatörler: Prof. Dr. Nazmiye Kocaman, Prof. Dr. Nesrin Nural

İç Hastalıkları Hemşireliği: Eğitim ve Araştırmada
Psikososyal Müdahalenin Yeri

Klinik Uygulamada Bütüncül Bakım: İç Hastalıkları
Hemşireliğine İlişkin Mevcut Durum, Uygulanan Psikososyal
Müdahaleler, İhtiyaçlar, Öneriler

Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği: Eğitimde ve Araştırmada
Psikososyal Müdahalelerin Yeri

Psikiyatri Hemşireliği: Eğitimde ve Araştırmada
Psikososyal Müdahalelerin Yeri

Klinik Uygulamada Bütüncül Bakım: Psikiyatri
Hemşireliğine İlişkin Mevcut Durum, Uygulanan
Psikososyal Müdahaleler, İhtiyaçlar, Öneriler

Doç. Dr. Serap Özer

Dr. Öğr. Üyesi Seçil Beyece İncazlı

Prof. Dr. Fatma Demir

Prof. Dr. Fatma Öz

Uzm. Hem. Nesiba Kalyoncu

12:00-13:00 ARA

13:00- 14:30 PANEL: Özel Çocuklarda Terapötik Yaklaşımlar
Moderatörler: Prof. Dr. Nermin Gürhan, Doç. Dr. Nalan Gördeles Beşer

Çocuklarda Travma – Suça Yatkınlık BDT Yaklaşımları

Çocuklarda Aile Danışmanlığı

Duygu durum Bozukluğu Olan Çocuk Ergenler –
Aile İlişkileri, Ayırıcı Tanı, Danışmanlık

Prof. Dr. Celale Tangül Özcan Engelli

Doç. Dr. Çiğdem Yüksel

Prof. Dr. Neslihan Emiroğlu

14:30-14:45 ARA

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

22 EKİM 2021, Cuma

ANA SALON

14:45-16:15 **PANEL: Psikiyatri Hemşireliğinde Risk Yönetimi**
Moderatörler: Prof. Dr. Besti Üstün, Prof. Dr. Ayşe Okanlı

Psikiyatri Hemşireliğinde Risk Yönetimi
İntiharda Risk Yönetimi
Agresyonda Risk Yönetimi

Prof. Dr. Selma Doğan
Dr. Öğr. Üyesi Fatma Ayhan
Öğr. Gör. Dr. Candan Terzioğlu

16:15-16:30 ARA

16:30- 18:00 **PANEL: Koruyucu Ruh Sağlığı Hizmetlerinde Psikiyatri Hemşireliği**
Moderatörler: Doç. Dr. Songül Duran, Doç. Dr. Duygu Hiçdurmaz

Ruh Sağlığı Okuryazarlığı
Ülkemizde Birincil Koruyucu Ruh Sağlığı Hizmetlerinin
Eksikliğinin Nedenleri
Toplum Ruh Sağlığı Hemşiresi Olarak Neler Yapıyoruz?
Koruyucu Ruh Sağlığı Uygulamalarında Telepsikiyatrik Hizmetler

Dr. Öğr. Üyesi Neşe Mercan
Hem. Sibel Kurtar
Uzm. Hem. Gülten Güleşen
Doç. Dr. Birgül Özkan

18:00-18:15 ARA

18:15-19:45 **KONFERANS: Psikiyatri Hemşireliğinde Kuramdan Uygulamaya**
Moderatörler: Prof. Dr. Gülşen Terakye, Doç. Dr. Gülseren Keskin

Roy Adaptasyon Modeline Dayalı Uygulama Bilgisi
Kolcaba Konfor Teorisi

Prof. Dr. Callista Roy
Prof. Dr. Katharine Kolcaba, Dr. April Bice

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

22 EKİM 2021, Cuma

SALON 2

09:00-10:30 SÖZLÜ BİLDİRİ OTURUMU 7
Moderatörler : Doç. Dr. Satı Dil, Doç. Dr. Kerime Bademli

10:30-10:45 ARA

10:45-12:00 İKİLİ KONFERANS: Ruhsal Hastalıkların Biyolojik Yönü
Moderatörler: Prof. Dr. Hülya Arslantaş, Doç. Dr. Neslihan Günüşen

Psikiyatrik Hastalıkları Anlamak
Biyolojik Psikiyatri ve Psikiyatri Hemşireliği

Prof. Dr. Ali Saffet Gönül
Dr. Öğr. Üyesi Burcu Özkul

12:00-13:00 ARA

13:00- 14:30 PANEL: LGBTİQ+ ve Cinsel Sağlık
Moderatörler: Prof. Dr. Hülya Bilgin, Doç. Dr. Latife Utaş Akhan

Cinsiyet Hoşnutsuzluğunda Temel Kavramlar ve Uyum Süreci
Cinsiyet Uyum Sürecinde Psikiyatri Hemşirelerinin Rollerini
LGBTİQ+ ve Aileleriyle Çalışma

Prof. Dr. Aslıhan Polat Işık
Uzm. Hem. Mehtap Güngör Çağlar
Uzm. Dr. Nezaket Kaya

14:30-14:45 ARA

14:45-16:15 PANEL: Kronik Ruhsal Hastalıklarda Kültüre Özgü Değerlendirme
Moderatörler: Prof. Dr. Ayşegül Dönmez, Prof. Dr. Meral Kelleci

Ciddi Ruhsal Hastalıklarda Kültüre Özgü Ölçeklerin Kullanımı
(Toplumsal İşlevsellik, İçselleştirilmiş Damgalama ve Öznel İyileşme)
Ciddi Ruhsal Hastalığı Olan Bireylerde Olgu Yöneticiliği Modeli
Kronik Ruhsal Bozukluğu Olan Bireylerde Camberwell
Gereksinim Değerlendirme Kısa Formu ve Öz Bildirim
Formunun Kullanımı

Prof. Dr. Mustafa Yıldız
Uzm. Hem. Aysel İncedere
Prof. Dr. Zekiye Çetinkaya Duman

16:15-16:30 ARA

16:30- 18:00 SÖZLÜ BİLDİRİ OTURUMU 9
Moderatörler: Doç. Dr. Nurhan Eren, Doç. Dr. Gül Ergün

18:00-18:15 ARA

18:15-19:45 SÖZLÜ BİLDİRİ OTURUMU 11
Moderatörler: Prof. Dr. Leyla Baysan Arabacı, Doç. Dr. Neslihan Günüşen

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

22 EKİM 2021, Cuma

SALON 3

09:00-10:30 SÖZLÜ BİLDİRİ OTURUMU 8

Moderatörler : Prof. Dr. Celale Tangül Özcan, Dr. Öğr. Üyesi Ayça Gürkan

10:30-10:45 ARA

10:45-12:00 PANEL: Covid-19 Pandemisinde Ruh ve Bedeni İyileştiren Alternatif Yollar

Moderatörler: Prof. Dr. Havva Tel, Prof. Dr. Nezihe Uğurlu

Mindfulness İle Ruh Güçlendirme
Progresif Gevşeme ve Nefes Teknikleri
Yoga ve Meditasyon İle Ruha Yumuşak Bir Dokunuş
Düzenli Fiziksel Aktivite ve Ruhsal İyileşme

*Doç. Dr. Arzu Yüksel
Doç. Dr. Emel Bahadır Yılmaz
Dr. Öğr. Üyesi Hilal Seki Öz
Dr. Öğr. Üyesi Didem Ayhan*

12:00-13:00 ARA

13:00- 14:30 PANEL: Sanatın Nöropsikolojik ve Psikodinamik Temelleri: Ruhun İmgesel Öyküleri

Moderatörler: Prof. Dr. Gönül Özgür, Prof. Dr. Leyla Baysan Arabacı

Psikotik Sanatta Simgeleştirme
Sanatın Projektif İçeriği
Psikozda Sanatın Bütünleştirici Gücü: Bir Olgu Sunumu

*Doç. Dr. Nurhan Eren
Klinik Psikolog Oya Çelik Aypak
Klinik Psikolog Ruhsar Kuşaklıoğlu*

14:30-14:45 ARA

14:45-16:15 PANEL: Evrensel Travma Olarak Covid-19

Moderatörler: Prof. Dr. Çaylan Pektekin, Prof. Dr. Fatma Öz

Travmadan Doğan Pozitif Bir Değer: Yaşamın Daha Fazla Takdiri
Bağlantı Kurulamayan Zamanlarda Bağlanma Mücadelesi:
Covid-19 Sırasında Akraba Deneyimleri
Hastanede Çalışan Hemşirelerde Tükenmişlik Sendromunun
Zararları, Önleme ve Tedavi Yolları
Pandemide Ruh Sağlığını Geliştirme

*Dr. Öğr. Üyesi Esin Cerit
Dr. Bart Debyser
Dr. Öğr. Üyesi Zlatina Georgieva
Prof. Dr. Bülent Coşkun*

16:15-16:30 ARA

16:30- 18:00 SÖZLÜ BİLDİRİ OTURUMU 10

Moderatörler : Prof. Dr. Ebru Akgün Çıtak, Prof. Dr. Neslihan Özcan

18:15- 19:45 SÖZLÜ BİLDİRİ OTURUMU 12

Moderatörler: Prof. Dr. Derya Tanrıverdi, Doç. Dr. Sevgi Nehir

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

23 EKİM 2021, Cumartesi

ANA SALON

09:00- 10:30 SÖZLÜ BİLDİRİ OTURUMU 13
Moderatörler : Doç. Dr. Semra Karaca, Doç. Dr. Aysel Karaca

10:30-10:45 ARA

10:45-12:15 SÖZLÜ BİLDİRİ OTURUMU 14
Moderatörler : Doç. Dr. Çiğdem Yüksel, Doç. Dr. Arzu Yüksel

12:15-13:00 ARA

13:00-14:30 PANEL: Genç Araştırmacılarla Buluşma: Yurtdışı Deneyimlerimiz
Moderatörler: Prof. Dr. Kadriye Buldukoğlu, Prof. Dr. Sevim Buzlu

Pandemide Gidilemeyen Doktora Sonrası Araştırma Deneyimi

Doç. Dr. Gül Dikeç

Glaskow Üniversitesi'nde Doktora Sonrası Yaşam Sonu Bakım Araştırmaları Deneyimi

Dr. Çiğdem Fulya Dönmez

Sydney Üniversitesi Beyin ve Zihin Araştırmaları Merkezi Deneyimi

Dr. Öğr. Üyesi Burcu Özkul

Bir Araştırmacının Yolculuğu: Bilinenden Bilinmeyene

Arş. Gör. Dr. Gizem Şahin Bayındır

Avrupa Birliği Hibe Programları ile Eğitim ve Kariyer Fırsatları

Uzm. Hem. Fatma Susam Özsayın

14:30-14:45 ARA

14:45-16:00 Kapanış
Moderatörler: Prof. Dr. Fatma Öz, Prof. Dr. Esra Engin

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

23 EKİM 2021, Cumartesi

SALON 2

09:00-10:30 SÖZLÜ BİLDİRİ OTURUMU 15
Moderatörler : Doç. Dr. Emel Bahadır Yılmaz, Doç. Dr. Gül Dikeç

10:30-10:45 ARA

10:45-12:15 SÖZLÜ BİLDİRİ OTURUMU 16
Moderatörler : Doç. Dr. Figen Arı İnci, Dr. Öğr. Üyesi Saliha Hallaç

12:15-13:00 ARA

**13:00-14:30 PANEL: Model ve Kuram Kullanımının Psikiyatri Hemşireliği
Araştırmalarına Yansımaları**
Moderatörler: Prof. Dr. M. Olcay Çam, Dr. Öğr. Üyesi Ayça Gürkan

Roy Adaptasyon Kuramının Klinik Kullanım Örneği

Dr. Öğr. Üyesi Dilek Ayakdaş

Roy Adaptasyon Kuramının Toplum Ruh Sağlığı Kullanım Örneği

Doç. Dr. Satı Doğan

Tidal Modelin Klinik Kullanım Örneği

Dr. Öğr. Üyesi Ayşegül Savaşan

Tidal Modelin Toplum Ruh Sağlığı Kullanım Örneği

Arş. Gör. Dr. Emel Öztürk Turgut

Watson Modelin Klinik Kullanım Örneği

Dr. Öğr. Üyesi Pınar Tektaş

SALON 3

09:00-10:30 SÖZLÜ BİLDİRİ OTURUMU 17
Moderatörler : Doç. Dr. Fahriye Oflaz, Doç. Dr. Birgül Özkan

10:30-10:45 ARA

10:45-12:15 SÖZLÜ BİLDİRİ OTURUMU 18
Moderatörler : Prof. Dr. Aysun Babacan Gümüş, Doç. Dr. Funda Gümüş

12:15-13:00 ARA

13:00-14:30 SÖZLÜ BİLDİRİ OTURUMU 19
Moderatörler : Doç. Dr. Meltem Meriç, Dr. Öğr. Üyesi Dudu Karakaya

Scientific Program

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

OCTOBER 20, 2021 Wednesday

HALL 1

08:00-16:00 Psychosocial Skill Training
Coordinator: Gül Ünsal Barlas, Prof., PhD, RN

16:00-16:30 BREAK

16:30-20:30 Mindfulness Workshop
Coordinators: Ayşe Okanlı, Prof., PhD, RN - Oya Sevcan Orak, Assist. Prof., PhD, RN

HALL 2

08:00-16:00 Emotional Awareness And Expression With Psychodrama
Coordinators: Fatma Nevin Şişman, Assist. Prof., PhD, RN, - Gülin Sever, Social Psychologist

HALL 3

08:00-16:00 Motivational Interview Techniques Course
Coordinators: Fatma Öz, Prof., PhD, RN, - Hilal Seki Öz, Assist. Prof., PhD, RN, - Belgin Varol, Assist. Prof., PhD, RN

16:00-16:30 BREAK

18:30-22:30 Use of Reminiscence Therapy in Geropsychiatric Care
Coordinators: İlkay Keser, Assist. Prof., PhD, RN, - Tuğçe Kaplan, RA, RN

HALL 4

08:00-16:00 Body Safety Practitioner Training in Preventing Sexual Abuse
Coordinator: Gülseren Çıtak Tunç, Assist. Prof. PhD, RN

16:00-16:30 BREAK

16:30-20:30 Forensic Interview with Child Victim of Sexual Abuse
Coordinator: Nurten Bayrak, MSc, RN

HALL 5

08:30-11:50 Method for Increased Treatment Adherence in Mental Disorders: Adherence Therapy
Coordinators: Gül Dikeç, Assoc. Prof., PhD, - Fatma Yasemin Kutlu, Prof., PhD, RN

11:50-13:00 BREAK

13:00-19:00 Clinical Simulation Design for Mental Health and Psychiatric Nursing Course
Coordinators : Sevim Buzlu, Prof, PhD, RN - Sevil Yılmaz, Assist. Prof, PhD - Gizem Şahin Bayındır, Dr.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

OCTOBER 21, 2021 Thursday

MAIN HALL

09:00-10:00 **OPENING**

Opening Speeches

Prof. Dr. Esra Engin, *Congress President*

Prof. Dr. Fatma Öz, *Congress President*

Prof. Dr. Ayşegül Dönmez, *Dean of Ege University Nursing Faculty*

Prof. Dr. Hakan Atılğan, *Vice Rector of Ege University*

10:00- 10:30 **Social Program**

10:30- 10:45 BREAK

10:45-11:05 PANEL: Historical Development of Psychiatric Nursing in Turkey: Documentary Film Project
Moderators: Ayşe Özcan,Prof., PhD, RN - M. Olcay Çam,Prof., PhD, RN - Sevim Buzlu,Prof., PhD,RN

10.45-11.05 PANEL: Historical Development of Psychiatric Nursing in Turkey: Documentary Film Project
Moderators: Ayşe Özcan,Prof., PhD, RN - M. Olcay Çam,Prof., PhD, RN - Sevim Buzlu,Prof., PhD,RN

11.05-11.30 PANEL: Historical Development of Psychiatric Nursing in Turkey: Documentary Film Project
Moderators: Ayşe Özcan,Prof., PhD, RN - M. Olcay Çam,Prof., PhD, RN - Sevim Buzlu,Prof., PhD,RN

Speakers:

Kadriye Buldukoğlu,Prof., PhD, PN - İsmail Ayşad Güdekli,Assoc. Prof., PhD - Saliha Hallaç,Assist.

Prof., PhD, RN - İlkay Keser,Assist. Prof.,PhD,RN - Dudu Karakaya,Assist. Prof.,PhD,RN -

Gökhan Evecen,Lecturer - Buket Şimşek Arslan,RA,RN - Sultan Taş,RA,RN - Mehmet Emre Gül,RA,RN

11.30- 11.45 BREAK

11.45- 12.30 **CONFERENCE**

Moderator: Fatma Demirkiran,Prof.,PhD,RN

Have the 21st Century and the Pandemic Changed Maslow's
Pyramid of Basic Needs?

Nesrin Aşti,Prof.,PhD,RN

12.30- 13.30 BREAK

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

OCTOBER 21, 2021 Thursday

MAIN HALL

13:30- 15:00 PANEL: Current Approaches in Psychiatric Nursing

Moderators: Selma Doğan,Prof.,PhD,RN - Mualla Yilmaz,Prof.,PhD,RN

Therapeutic Environment and Psychiatric Care Practices in
Psychiatric Care: Turkey

Tuğba Durmuş,MSc, RN

Therapeutic Environment and Psychiatric Care Practices in
Psychiatric Care: Denmark

Tilmize Aydemir,RN

Methadone Practice and heroin treatment : Holland

Adviye Arslan,RN

15.00- 15.15 BREAK

15.15- 16.15 CONFERENCE

Moderators: Fatma Öz,Prof.,PhD,RN - Figen Ari İnci,Assoc. Prof.,PhD,RN

Loss of Loved One: Experiences in the Shadow of the Death,
and Pandemic; Pain, Grief

Vamık Volkan,Prof.,MD,DLFAPA

16.15- 16.30 BREAK

16.30-18.00 PANEL: Life Energy in Old Age

Moderators: Fatma Yasemin Kutlu,Prof.,PhD,RN - Meltem Meriç,Assoc. Prof.PhD,RN

Do Elders Have Fun ?

Elif Ok,PhD

Do Elders Getting Married ?

Sibel Çaynak,MSc,RN

Do Elders Love ?

Nur Elçin Boyacıoğlu,Assist. Prof.,PhD,RN

Do Elders Produce ?

Münire Temel,Assist. Prof.,PhD,RN

Celebrating Creativity in Elderly Care

Gary Glazner, Executive Director,

Alzheimer's Poetry Project

18.00- 18.15 BREAK

**18.15-19.45 PANEL: Positive Identity, Meaningful Life, and Hope Journey in Spiritual Healing;
Identity, Hope, and Meaning**

Moderators: Perihan Güner,Prof.,PhD,RN - Fahriye Oflaz,Assoc. Prof.PhD,RN Speakers:

Spiritual Healing and Meaningful Life

Gonca Polat,Assoc. Prof.,PhD,RN

Spiritual Healing and Expectation

Gülsüm Ançel,Prof.,PhD,RN

Identity, Hope and Meaning

Fahriye Oflaz,Assoc. Prof.PhD,RN

Fostering Rays of Hope

Kaye Herth,Prof.,RN,PhD,FAAN

Resilience, Relationship, and Psychiatric Nursing

Kathleen Wheeler,Prof.,PhD,RN

19.45-21.00 BREAK

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

OCTOBER 21, 2021 Thursday

MAIN HALL

21.00-21.45 INTERVIEW

Moderators: Gülten Özaltın, Prof. PhD, RN - Gül Ünsal Barlas, Prof., PhD, RN

Philosophy of Happiness

Nesrin Aşti, Prof., PhD, RN

HALL 2

13:15-14:45 PH.D. THESIS ORAL PRESENTATIONS

Moderators: Prof. Dr. Hülya Arslantaş, Prof. Dr. Satı Demir

14:45-15:00 BREAK

15:00-16:30 ORAL PRESENTATION 1

Moderators : Doç. Dr. Satı Doğan, Dr. Öğr. Üyesi Songül Kamışlı

16:30-16:45 BREAK

16:45-18:15 ORAL PRESENTATION 3

Moderators : Doç. Dr. Duygu Hiçdurmaz, Doç. Dr. Latife Utaş Akhan

18:15-18:30 BREAK

18:30-20:00 ORAL PRESENTATION 5

Moderators: Prof. Dr. Nezihe Uğurlu, Doç. Dr. Nalan Gördeles Beşer

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

OCTOBER 21, 2021 Thursday

HALL 3

13:15-14:45 PH.D. THESIS ORAL PRESENTATIONS 2
Moderators: Prof. Dr. Zekiye Çetinkaya Duman, Prof. Dr. Leyla Küçük

14:45-15:00 BREAK

15:00-16:3 ORAL PRESENTATION 2
Moderators : Prof. Dr. Arzu Yıldırım, Doç. Dr. Selma Sabancıoğlu

16:30-16:45 BREAK

16:45-18:15 ORAL PRESENTATION 4
Moderators : Prof. Dr. Nazmiye Kocaman, Doç. Dr. Songül Duran

18:15-18:30 BREAK

18:30-20:00 ORAL PRESENTATION 6
Moderators: Doç. Dr. Funda Kavak Budak, Doç. Dr. Döndü Çuhadar

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

OCTOBER 22, 2021 Friday

MAIN HALL

09.00-10.30 **PANEL: About Love and Affection**

Moderators: Esra Engin, Prof., PhD, RN - Leyla Küçük, Prof., PhD, RN

Philosophy of Love

Esra Engin, Prof., PhD, RN

The Importance of Love in Human Life

Sevgi Nehir, Assoc. Prof., PhD, RN

The Neurobiology of Love and Affection

M. Murat Demet, Prof., MD

Dynamics of Love and Affection

Erol Özmen, Prof., MD

10.30-10.45 BREAK

10.45- 12.00 **PANEL: Psychosocial Care: Boundaries between Nursing Disciplines in Education, Practice, and Research**

Moderators: Nazmiye Kocaman Yıldırım, Prof., PhD, RN - Nesrin Nural, Prof., PhD, RN

Internal Medicine Nursing: The Role of Psychosocial Intervention in Education and Research

Serap Özer, Assoc. Prof. PhD, RN

Holistic Care in Clinical Practice: Current Situation, Applied Psychosocial Interventions, Needs, and Suggestions in Internal Medicine Nursing

Seçil Beyece İncalı, Assist. Prof. PhD, RN

Surgical Diseases Nursing: Surgical Nursing: The Role of Psychosocial Interventions in Education and Research

Fatma Demir, Prof. PhD, RN

Psychiatric Nursing: The Role of Psychosocial Interventions in Education and Research

Fatma Öz, Prof. PhD, RN

Holistic Care in Clinical Practice: Current Situation, Applied Psychosocial Interventions, Needs, and Suggestions in Psychiatric Nursing

Nesiba Kalyoncu, MSc, RN

12.00-13.00 BREAK

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

OCTOBER 22, 2021 Friday

MAIN HALL

13.00- 14.30 **PANEL: Therapeutic Approaches in Special Children**

Moderators: Nermin Gürhan,Prof.,PhD,RN - Nalan Gördeles Beşer,Assoc. Prof.PhD,RN

Trauma in Children – CBT Approaches to Criminal Susceptibility *Celale Tangül Özcan,Prof.PhD,RN*

Family Counselling for Children with Disabilities *Çiğdem Yüksel,Assoc. Prof.,PhD,RN*

Children Adolescents with Mood Disorders – Family Relations, differential diagnosis, Consultancy *Neslihan İnal,Prof.,PhD,RN*

14.30-14.45 BREAK

14.45-16.15 **PANEL: Risk Management in Psychiatric Nursing**

Moderators: Besti Üstün,Prof.,PhD,RN – Ayşe Okanlı,Prof.PhD,RN

Risk Management in Psychiatric Nursing *Selma Doğan,Prof.,PhD,RN*

Risk Management in Suicide *Fatma Ayhan,Assist. Prof.,PhD,RN*

Risk Management in Aggression *Candan Terzioğlu,Assist. Prof.,PhD,RN*

16.15-16.30 BREAK

16.30- 18.00 **PANEL: Psychiatric Nursing in Preventive Mental Health Services**

Moderators: Songül Duran,Assoc. Prof.,PhD,RN – Duygu Hiçdurmaz,Assoc. Prof.,PhD,RN

Mental Health Literacy *Neşe Mercan,Assist. Prof.,PhD,RN*

Reasons for Lack of Primary Preventive Mental Health Services in Turkey *Sibel Kurtar,RN*

What We Do As Community Health Nurses? *Gülten Güleşen,MSc,RN*

Telepsychiatric Services in Preventive Mental Health Practices *Birgül Özkan,Assoc. Prof.,PhD,RN*

18.00-18.15 BREAK

18.15-19.45 **CONFERENCE: From Theory to Practice in Psychiatric Nursing**

Moderators: Gülşen Terakye,Prof.,PhD,RN – Gülseren Keskin,Assoc. Prof.,PhD,RN

Application Information Based on Roy Adaptation Model *Callista Roy,Prof.,RN,PhD,FAAN*

Kolcaba's Theory of Comfort *Katharine Kolcaba, Prof.,PhD,RN,*

April Bice,Assist. Prof,PhD,CPNP,RN

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

OCTOBER 22, 2021 Friday

HALL 2

09:00-10:30 ORAL PRESENTATION 7

Moderators : Doç. Dr. Satı Dil, Doç. Dr. Kerime Bademli

10:30-10:45 BREAK

10.45- 12.00 BILATERAL CONFERENCE: Biological Aspects of Mental Illness

Moderators: Hülya Arslantaş,Prof.,PhD,RN - Neslihan Günüşen,Assoc. Prof.,PhD,RN

Understanding Psychiatric Diseases

Ali Saffet Gönül,Prof.,MD

Biological Psychiatry and Psychiatric Nursing

Burcu Özkul,Assist. Prof.,PhD,RN

12.00-13.00 BREAK

13.00- 14.30 Panel: LGBTIQ+ and Sexual Health

Moderators: Hülya Bilgin,Prof.,PhD,RN - Latife Utaş Akhan,Assoc. Prof.,PhD,RN

Basic Concepts and Reassignment Process in Gender Dysphoria

Aslıhan Polat Işık,Prof.,PhD,RN

Roles of Psychiatric Nurse in Gender

Reassignment Process

Mehtap Güngör Çağlar,MSc,RN

Working with LGBTIQ+ and Their Families

Nezaket Kaya,MD,Psychotherapist

14.30-14.45 BREAK

14.45-16.15 Panel: Culture-Specific Evaluation in Chronic Mental Illnesses

Moderators: Ayşegül Dönmez,Prof.,PhD,RN - Meral Kelleci,Prof.,PhD,RN

Use of Culture-Specific Scales in Serious Mental Disorders
(Social Functioning, Internalized Stigma, and Subjective Recovery)

Mustafa Yıldız,Prof.,MD

Case Management Model in Individuals with Serious Mental Disorders

Aysel İncedere,MSc,RN

Use of the Camberwell's "Needs Assessment Short Form"
and "Self-Report Form" in Individuals with Chronic Disorder

Zekiye Çetinkaya Duman,Prof.,PhD,RN

16.15-16.30 BREAK

16.30- 18.00 ORAL PRESENTATION 9

Moderators : Doç. Dr. Nurhan Eren, Doç. Dr. Gül Ergün

18:00-18:15 BREAK

18:15-19:45 ORAL PRESENTATION 11

Moderators : Prof. Dr. Leyla Baysan Arabacı, Doç. Dr. Neslihan Günüşen

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

OCTOBER 22, 2021 Friday

HALL 3

09:00-10:30 ORAL PRESENTATION 8

Moderators : Prof. Dr. Celale Tangül Özcan, Dr. Öğr. Üyesi Ayça Gürkan

10:30 – 10:45 BREAK

10.45-12.00 PANEL: Alternative Ways to Heal the Soul and the Body in the Covid-19 Pandemic

Moderators: Havva Tel,Prof.,PhD,RN - Nezihe Uğurlu,Prof.,PhD,RN

Spirit Strengthening the Soul with Mindfulness
Progressive Relaxation and Breathing Techniques
A Soft Touch to the Soul with Yoga and Meditation
Physical Activity and Spiritual Healing

Arzu Yüksel,Assoc. Prof.,PhD,RN
Emel Bahadır Yılmaz,Assoc. Prof.,PhD,RN.
Hilal Seki Öz,Assist. Prof.,PhD,RN
Didem Ayhan,Assist. Prof.,PhD,RN

12.00-13.00 BREAK

13.00- 14.30 PANEL: Psychodynamic Bases of Art: Imaginary Stories of the Psyche in Psychosis

Moderators: Gönül Özgür,Prof.,PhD,RN - Leyla Baysan Arabacı,Prof.,PhD,RN

Symbolization in Psychotic Art
Projective Content of Art
The Integrative Power of Art in Psychosis:
A Case Report

Nurhan Eren,Assoc. Prof.,PhD,RN
Oya Çelik Aypak,Clinical Psychologist
Ruhsar Kuşaklıoğlu,Clinical Psychologist

14.30-14.45 BREAK

14.45-16.15 PANEL: Covid-19 as An Universal Trauma

Moderators: Fatma Öz,Prof.,PhD,RN - Leyla Küçük,Prof.,PhD,RN

A Positive Value Arising from Trauma: The Greater
Appreciation of Life

Esin Cerit,Assist. Prof.,PhD,RN

The Struggle to Be Connected In Disconnecting Times:
Relatives Experiences during Covid-19

Bart Debyser,Dr.

The Harm of The Burnout Syndrome among Hospital
Nurses and the Pathways of Prevention and Treatment

Zlatina Georgieva,Assist. Prof.,PhD,RN

Improving Mental Health in the Pandemic

Bülent Coşkun,Prof. MD

16.15-16.30 BREAK

16.30- 18.00 ORAL PRESENTATION 10

Moderators : Prof. Dr. Ebru Akgün Çıtak, Prof. Dr. Neslihan Özcan

18.15- 19.45 ORAL PRESENTATION 12

Moderators : Prof. Dr. Derya Tanrıverdi, Doç. Dr. Sevgi Nehir

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

OCTOBER 23, 2021 Saturday

MAIN HALL

09.00- 10.30 ORAL PRESENTATION 13

Moderators : Doç. Dr. Semra Karaca, Doç. Dr. Aysel Karaca

10.30-10.45 BREAK

10.45-12.15 ORAL PRESENTATION 14

Moderators : Doç. Dr. Çiğdem Yüksel, Doç. Dr. Arzu Yüksel

12.15-13.00 BREAK

13.00-14.30 PANEL: Coming Together with Young Research Assistants: Our Overseas Experiences

Moderators: Kadriye Buldukoğlu, Prof., PhD, RN – Arzu Yüksel, Assoc. Prof., PhD, RN

Postdoctoral Research Experience That Couldn't Go
in the Pandemic

Gül Dikeç, Assoc. Prof., PhD, RN

Research Experience of Postdoctoral End of Life Care at
the University of Glasgow

Çiğdem Fulya Dönmez, PhD, RN

Experience of University of Sydney Brain and Mind
Research Center

Burcu Özkul, Assist. Prof., PhD, RN

A Research Assistant's Journey: From the Known to the Unknown

Gizem Şahin, RA, PhD, RN

Education and Career Opportunities with European Union
Grant Programs

Fatma Susam Özsayın, MSc, RN

14.30-14.45 BREAK

14.45-16.00 CLOSING CEREMONY

Moderators: Prof. Dr. Fatma Öz, Prof. Dr. Esra Engin

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

OCTOBER 23, 2021 Saturday

HALL 2

09:00-10:30 ORAL PRESENTATION 15

Moderators : Doç. Dr. Emel Bahadır Yılmaz, Doç. Dr. Gül Dikeç

10:30-10:45 BREAK

10:45-12:15 ORAL PRESENTATION 16

Moderator: Doç. Dr. Figen Arı İnci, Dr. Öğr. Üyesi Saliha Hallaç

12:15-13:00 BREAK

13:00-14:30 PANEL: Reflections of Model and Theory Use on Psychiatric Nursing Research

Moderators: M. Olcay Çam, Prof., PhD, RN - Ayça Gürkan, Assist. Prof., PhD, RN

Clinical Use of Roy Adaptation Theory

Dilek Ayakdaş, Assist. Prof., PhD, RN

Community Mental Health Use Case of Roy Adaptation Theory

Satı Doğan, Assoc. Prof., PhD, RN

Clinical Usage Example of Tidal Model

Ayşegül Savaşan, Assist. Prof., PhD, RN

Community Mental Health Use Case of the Tidal Model

Emel Öztürk Turgut, RA, PhD, RN

Clinical Usage Example of Watson Model

Pınar Tektaş, Assist. Prof., PhD, RN

HALL 3

09:00-10:30 ORAL PRESENTATION 17

Moderator: Doç. Dr. Fahriye Oflaz, Doç. Dr. Birgül Özkan

10:30-10:45 BREAK

10:45-12:15 ORAL PRESENTATION 18

Moderator : Prof. Dr. Aysun Babacan Gümüş, Doç. Dr. Funda Gümüş

12:15-13:00 BREAK

13:00-14:30 ORAL PRESENTATION 19

Moderator : Doç. Dr. Meltem Meriç, Dr. Öğr. Üyesi Dudu Karakaya

Konuşmacı zetleri

Abstracts of Speakers

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

BİLİNÇLİ FARKINDALIK ATÖLYESİ

Prof. Dr. Ayşe OKANLI Dr. Öğr. Üyesi Oya Sevcan ORAK

Bilinçli farkındalık genel olarak dikkatin şu an içinde olup bitenlere yargısız, kabullenici, merak ve nezaket içeren bir yaklaşımla odaklanması olarak tanımlanmaktadır. Bu kavram açıklanırken “berrak bir dikkat”, olup bitenlere ilişkin “ayrımcı olmayan farkındalık” ve daha geniş ya da dar olabilmesine ilişkin “farkındalığın ve dikkatin esnek yapısı” gibi bazı özelliklere vurgu yapılmaktadır. Bilinçli farkındalık, bilincin bilincinde olmaktan ibaret olmayan derin bir farkındalık halidir. Bu şekilde bireyler içinde buldukları anda neler olup bittiğini, olan her neyse bunu karşılama biçimini, dikkatin nerede olduğunu ve zihnin neyle meşgul olduğunu yargılamadan, şefkat, nezaket ve koşulsuz bir kabul ile fark edebilir. Bedeni gevşetme, bedenle ve yaşamla temasta kalma, acı çekme yaşantısını azaltma, yaşlanma sürecini yavaşlatma, zihni sakinleştirme, düşünce-duygu-davranış akışını fark etme, daha iyi kararlar verebilme, dikkati farklı şekillerde (dar, geniş, iç, dış, gözlemci dikkat) odaklayabilme, duyguları anlama ve düzenleyebilme ve kendini bilme konuları gibi birçok alanda faydası olan bilinçli farkındalığın bireylerin psikolojik dayanıklılığını ve iyi olma halini arttırdığı bilinmektedir. Ayrıca bilinçli farkındalık bireyi kendisine olduğu kadar başkalarına şefkatli davranma yönünde de teşvik etmektedir. Bu konuda bilinçli farkındalık meditasyonlarının ve yaşam içinde yerleşmiş alışkanlıkları yavaş yavaş kırmak amacıyla yapılan egzersizlerin faydası üzerinde durulmaktadır. Hatta sekiz hafta boyunca her gün meditasyon yapmanın ve bu egzersizleri yaşama katmanın olumlu etkileri olduğu araştırmalarla gösterilmiştir. Bilinçli farkındalık meditasyonları içinde bilinçli yeme, nefes ve beden farkındalığı, beden tarama, oturma, bilinçli hareket, sesler, düşünceler ve duygular gibi birçok meditasyon bulunmaktadır. Bilinçli farkındalığın meyvelerini toplayabilmek için bu meditasyonları düzenli şekilde yapmakla birlikte, rutin günlük aktiviteleri bilinçli farkındalıkla yapma, her zaman yapılan aktivitelere farklılık katma, on parmak minnet alıştırmaları yapma, hoşça giden ve gitmeyen anları fark etme, evde, işte ve okulda aktiviteleri bilinçli farkındalıkla yapma, yürüyüşe çıkma, televizyon gibi günlük yaşamın ayrılmaz parçası gibi kabul edilen alışkanlıklara ara verme, sessizlik inzivası gibi egzersizleri yaşama dahil etmenin önemli ve gerekli olduğu bilinmektedir.

Bu atölye programında stres yönetimi üzerinde olumlu etkileri bilimsel olarak kanıtlanmış bir yaşam felsefesi olan bilinçli farkındalık öğretileri ve egzersizleri ile çalışmalar yapılarak, bu felsefe ile başlayacak yolculuk için ilk adımlar atılmıştır. Atölyede, bilinçli farkındalık kavramı, bilinçli farkındalığın yaşam için faydaları, zihnin geçmiş-şu an-gelecek arasındaki akışkanlığı, otomatik pilotu anlama, zihninin gözlemcisi olma, zihninde anlık değişen düşünceler, düşünmek ve deneyimlemek arasındaki fark, ruminasyon (zihinsel gevş getirme), hoşça giden ve hoşça gitmeyen/zorlayıcı anlar ve duyguların farkındalığı, doğru niyet belirleme, gerçekçi kabul, nezaket ve minnet tutumu, şefkatin doğası, bilinçli farkındalık ve stres arasındaki ilişki konularında çalışmalar yürütülmüştür. Anlatım dışında ısınma etkinlikleri, metafor çalışması, hikaye anlatımı, yaratıcı drama, bilinçli farkındalık meditasyonları, bilinçli farkındalıkla yeme egzersizi, yazma çalışması, animasyon video gösterimi ve tartışması, kısa belgesel gösterimi yöntem olarak kullanılarak katılımcı merkezli bir yaklaşım benimsenmiştir.

KAYNAKLAR

- Alidina, B. (2020) Bilinçli farkındalık. Çeviren: Babayiğit Z. 2. basımdan çeviri 3. baskı. Nobel Yaşam, Ankara.
- Brown, K. W., Ryan, R. M., & Creswell, J. D. (2007). Addressing fundamental questions about mindfulness. *Psychological Inquiry*, 18(4), 272-281.
- Gethin, R. (2011). On some definitions of mindfulness. *Contemporary Buddhism*, 12(1), 263-279.
- Kornfield, J. (2009). *A path with heart: A guide through the perils and promises of spiritual life*. Bantam.
- Williams, M., & Danny, P. (2020). *Mindfulness*. Çeviren: Haktanır BS. 1. Baskı. Diyojen Yayıncılık, İstanbul.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

MINDFULNESS WORKSHOP

Prof. Dr. Ayşe OKANLI, Asst. Prof. Dr. Oya Sevcan ORAK

Mindfulness is generally defined as focusing attention on what is happening in the moment without judgment, acceptance, curiosity, and kindness. While explaining this concept, some features such as “clear attention”, “non-discriminatory mindfulness” of what is happening and “flexible structure of mindfulness and attention” are emphasized. Mindfulness is a deep state of mindfulness that is not simply being aware of consciousness. In this way, individuals can realize what is going on in the moment they are in, the way they respond to whatever is happening, where the attention is and what the mind is busy with, without judgment and with compassion, kindness, and unconditional acceptance. Having several benefits such as relaxing the body, staying in touch with the body and life, reducing the experience of suffering, slowing down the aging process, calming the mind, recognizing the thought-emotion-behaviour flow, making better decisions, paying attention in different ways (narrow, wide, internal, external, observer attention), focusing, understanding and regulating emotions, and self-knowledge, mindfulness is known to increase the psychological resilience and well-being of individuals. In addition, mindfulness encourages the individual to be compassionate towards others as well as him/herself. In this regard, the benefits of mindfulness meditations and exercises to gradually break the habits settled in life are emphasized. In fact, research has shown that meditating every day for eight weeks and adding these exercises to life have positive effects. Mindfulness meditations include many meditations such as conscious eating, breath and body awareness, body scanning, sitting, conscious movement, sounds, thoughts and emotions. In order to reap the fruits of mindfulness, doing these meditations regularly, doing routine daily activities with mindfulness, it is known that it is important and necessary to settle in life exercises such as adding difference to the activities that are always done, doing ten finger gratitude exercises, noticing pleasant and unpleasant moments, doing activities at home, work and school with mindfulness, taking a walk, taking a break from habits that are considered an integral part of daily life, such as television, and silence retreat.

In this workshop program, the first steps have been taken for the journey that could begin with this philosophy by working with mindfulness teachings and exercises, a life philosophy that has scientifically proven positive effects on stress management. The workshop includes activities related to the concept of mindfulness, the benefits of mindfulness for life, the fluidity of the mind between the past-present-future, understanding the autopilot, being an observer of the mind, the instantaneous changing thoughts in the mind, the difference between thinking and experiencing, rumination (mental rumination), pleasant and unpleasant/challenging moments and awareness of emotions, setting the right intention, realistic acceptance, attitude of kindness and gratitude, the nature of compassion, mindfulness and the relationship between stress. A participant-centred approach was adopted by using warm-up activities, metaphor work, storytelling, creative drama, mindfulness meditations, mindful eating exercise, writing practice, animation video screening and discussion, and short documentary screening, apart from lectures.

REFERENCES

- Alidina, B. (2020) Bilinçli farkındalık. Çeviren: Babayiğit Z. 2. basımdan çeviri 3. baskı. Nobel Yaşam, Ankara.
- Brown, K. W., Ryan, R. M., & Creswell, J. D. (2007). Addressing fundamental questions about mindfulness. *Psychological Inquiry*, 18(4), 272-281.
- Gethin, R. (2011). On some definitions of mindfulness. *Contemporary Buddhism*, 12(1), 263-279.
- Kornfield, J. (2009). *A path with heart: A guide through the perils and promises of spiritual life*. Bantam.
- Williams, M., & Danny, P. (2020). *Mindfulness*. Çeviren: Haktanır BS. 1. Baskı. Diyojen Yayıncılık, İstanbul.

CİNSEL İSTİSMARI ÖNLEMEDE BEDEN GÜVENLİĞİ UYGULAYICI EĞİTİMİ

Dr. Öğretim Üyesi Gülseren Çıtak Tunç

Bursa Uludağ Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Psikiyatri Hemşireliği ABD Görükle, BURSA

Giriş:

Çocuk cinsel istismarı, mağdurlar için ciddi ve kalıcı sonuçları olan önemli bir halk sağlığı sorunudur. Meta analiz çalışmaları cinsel istismarın küresel yaygınlığının endişe verici bir boyuta ulaştığını, kadınların yaklaşık %20'sinin erkeklerin de yaklaşık %8'inin çocukluk döneminde cinsel istismara uğradığını ortaya koymaktadır (Pereda vd., 2009; Stoltenborgh vd., 2011). Sosyo-ekonomik sınıf, etnik köken, coğrafik yerleşim gözetmeksizin tüm kız ve erkek çocuklarını etkileyen bu sorunun önlenmesi gerekmektedir.

Çocuk Cinsel İstismarını Önleme Programları:

Fiziksel, psikolojik ve ekonomik sonuçları olan çocuk cinsel istismarı önlenabilir bir durumdur. Korunma önlemleri birincil, ikincil ve üçüncül koruma olarak ele alınmaktadır. Birincil koruma cinsel istismarı önlemeye yönelik çocuğa, ebeveyne ve topluma yapılacak eğitimi içermektedir. Birincil koruma yaklaşımı ile cinsel istismar potansiyeli olan kişiyi odaklanmaktadır. Özellikle okul temelli eğitim programları birincil koruma için önemlidir. Son çalışmalar okul, ev ve toplumu hedef alan cinsel istismarı önlemeye yönelik eğitim programlarının geliştirilmesi yönündedir.

Cinsel istismarı önleme programları 1980'li yıllarda ABD ve Kanada genelinde uygulanmaya başlanmıştır. ABD, Kanada, İngiltere, İrlanda ve Avustralya'da, okul temelli CSA önleme programlarının oldukça fazla sayıda deneysel çalışma yapılmıştır (Wurtele & Miller Perrin 2017). Önleme programlarının cinsel istismar ile ilgili bilgi sağlamada ve kendini koruma becerisi kazandırmada etkili olduğu belirtilmektedir (Martyniuk & Dworkin, 2011). Programlarda rol play, model alma, hikayelerin olduğu birçok öğretim tekniği kullanılmaktadır ve programların aynı zamanda zihinsel gelişime uyumlu olması gerektiği belirtilmektedir (Davis & Gidycz 2000 ; Topping Barron 2009). Günümüzde, Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) çocuk istismarını önlemeye yönelik okul temelli programların eksikliğini küresel bir sorun olduğuna vurgu yapmaktadır (Dünya Sağlık Örgütü, 2018).

Beden Güvenliği Eğitim Programı:

Programın Amacı: Çocuğu korumada ve çocuk cinsel istismarını önlemede küçük çocuklara yönelik geliştirilen çocuk merkezli bir önleme programıdır. Bu program, okul küçük çocuklara beden güvenliği hakkındaki temel kuralları öğretir.

Programın Hedef Kitlesi: 3-7 yaş aralığındaki küçük çocuklar.

Programın Orijinali: Program Wurtele tarafından 1986 yılında geliştirilmiş ve 2007 yılında yenilenmiştir (Wurtele 2007). Eğitimci ve ebeveyn olmak üzere iki versiyonu bulunmaktadır. Programın İngilizcesi, İspanyolcası, Çincesi ve Türkçesi bulunmaktadır.

Programın Türk Kültürüne Uyarlama Çalışması: Programın Türk kültürüne uyarlaması Tunç ve arkadaşları

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

(2018) tarafından gerçekleştirilmiştir (Tunç ve ark. 2018).

Program kitaplarının basımında ilk olarak eğitimci versiyonu; *"Kendi Bedenimin Patronuyum: Okul Öncesi Çocuklar İçin Beden Güvenliği Eğitim Programı"* (Tunç, 2016) daha sonra da ebeveyn versiyonu; *"Kendi Bedenimin Patronuyum: Çocuklar İçin Beden Güvenliği Eğitimi Ebeveyn Rehberi"* yayımlanmıştır (Tunç, 2018).

Programın Kapsamı: Program özel bölgeye dokunma ile ilgili uygun olan ve uygun olmayan arasındaki farkı kavratma ve kendini koruma becerilerini içeren sözel içerikler (hayır deme) ve davranışsal tepkileri (uzaklaşma durumları, güvenilir kişilere anlatma) öğretmektedir. Program ile çocukların kendi cinselliklerine yönelik (kendi özel bölgesine dokunabileceği ve kendi özel bölgesine dokunmaktan hoşlanabileceği) olumlu tutum geliştirmeleri desteklenmektedir Program içeriğinde durum böyle olsaydı hikayeleri ile kız yada erkek çocukların özel bölgesine kimin dokunacağı ya da bakacağı, kimin dokunamayacağı ile ilgili hikayeleri bulunmaktadır (Wurtele, 2007). Hikayeler görsel destek kullanılarak resimlerle aktarılmaktadır. Bu programda her hikâyenin içeriğine uygun resimler renkli olarak bilgisayar ortamında dizayn edilmiştir. Yedi oturumdan oluşan, her oturumu 25-30 dakika olacak şekilde yapılandırılan program eğitimci tarafından 6-10 çocuktan oluşan gruplara aktarılmaktadır (Tunç 2016)

Programın Uygulanması: Programın eğitimci versiyonunu; Hemşireler, okul öncesi öğretmenler, çocuk gelişim uzmanları, psikologlar, PDR mezunları ve sosyal çalışmacılar uygulayabilirler. Eğitimci, çocuklara program içeriğindeki hikâyeyi okuduktan sonra, "eğer böyle bir durum olsaydı (hikayedeki çocuğun adı ile) çocuk ne söyleyebilir? Çocuk ne yapabilir?" gibi sorular sorar. Bu sorulara verilecek yanıtlarla, çocuğa uygun olmayan bir dokunma talebinde ne yapması gerektiği öğretilir. Eğitim süresince eğitimci Beden Güvenliği Eğitim programının etkililiğini artırmaya yönelik olarak; çocukların çabalarını takdir etmeli, ne kadar iyi iş çıkardıklarını ifade etmeli ve bir soruyu cevaplarken zorlandıklarında onları ödüllendirmelidir (Wurtele, 2007; Tunç 2018)

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

PRACTITIONERS TRAINING OF THE BODY SAFETY TRAINING FOR PREVENTION OF SEXUAL ABUSE

Introduction:

Child sexual abuse is an important public health problem with serious and permanent consequences for its victims. Meta-analysis studies have shown that the global prevalence of sexual abuse has reached an alarming level, revealing that close to 20% of women and approximately 8% of men have been sexually abused in childhood (Pereda et al., 2009; Stoltenborgh et al., 2011). This problem, affecting all girls and boys regardless of socio-economic class, ethnic origin, geographical location, needs to be prevented.

Child Sexual Abuse Prevention Programmes:

Child sexual abuse (CSA), which has physical, psychological and economic consequences, is preventable. Prevention measures are undertaken as primary, secondary and tertiary protection. Primary protection includes sexual abuse prevention training for children, parents and the public. The approach to primary protection focuses on the individual with the potential for sexual abuse. School-based training programmes are especially important for primary prevention. Recent studies suggest developing sexual abuse prevention training programmes to target the school, the home and the public.

Child sexual abuse prevention/training programmes were first developed in the 1970's and began to be implemented throughout the US and Canada in the 1980's. A significant number of experimental research studies were conducted on school-based CSA prevention programmes in the US, Canada, England, Ireland and Australia (Wurtele & Miller-Perrin, 2017). It is suggested that prevention programmes are effective in becoming knowledgeable about sexual abuse and acquiring self-protection skills (Martyniuk & Dworkin, 2011). Many teaching techniques including role play, role modelling and storytelling are used within the programmes, and it is recommended that the programmes are compatible with cognitive development (Davis & Gidycz 2000; Topping-Barron, 2009). Today, the World Health Organisation (WHO) emphasises that the lack of school-based programmes for the prevention of child abuse is a global problem (World Health Organisation, 2018).

Body Safety Training Programme

Aim of the Programme: The programme is a child-centred prevention programme, developed for young children to protect children and prevent child sexual abuse. This programme teaches young school aged children the basic rules about body safety.

Target Group of the Programme: Children between the 3-7 age group.

The Original Programme: The Programme was developed by Wurtele in 1986 and revised in 2007 (Wurtele, 2007). There are two versions of the programme: one for educators and one for parents. The programme is available in English, Spanish, Chinese and Turkish.

Adaptation of the Programme to Turkish Culture: An adaptation of the Programme to Turkish culture was undertaken by Tunç and colleagues in 2018 (Tunç et al., 2018).

The first publication of the Programme books was the version for educators (*"Boss of My Body: Body Safety Training Programme for Preschool Children"*) (Tunç, 2016), followed by the publication of the version for parents (*"Boss of My Body: The Body Safety Training Workbook for Parents"*) (Tunç, 2018).

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Scope of the Programme: The program teaches verbal content (say no) and behavioural responses (getting away, telling a trusted person) for self-protection and understanding the difference between appropriate and inappropriate touching of the private parts. The program encourages children to develop a positive attitude towards their own sexuality (that they can touch and may enjoy touching their own private areas). The “What if Situation” stories included in the programme has stories about who can touch or view the private parts of girls and boys and who cannot touch these parts (Wurtele, 2007). Stories are conveyed with visual support, such as using pictures. The illustrations in the programme are suitable for the content of each story and are designed in colour on the computer. The program consists of seven sessions; each session is structured as 25-30 minutes and is delivered to groups of 6-10 children by the educator (Tunç 2016).

Implementation of the Programme: The educator version of the Programme can be implemented by nurses, pre-school teachers, child development experts, psychologists, graduates of school counselling and social workers. After the trainer reads the story included in the Programme, they ask questions such as “What if [the name of the child in the story] was in this situation, what could s/he say?” or “What could the child do?” By providing answers to these questions, the child is taught what to do in case of a request to be touched inappropriately. In order to increase the effectiveness of the Body Safety Training Programme, the trainer should commend the efforts of the child, state what a good job they are doing and should reward them when they have difficulty in responding to a question (Wurtele, 2007; Tunç 2016).

KAYNAKLAR

1. Davis MK, Gidycz CA.(2000). Child Sexual Abuse Prevention Programs: A Meta-analysis. *Journal of Clinical Child & Adolescent Psychology*, 29: 257-265. doi:10.1207/S15374424jccp2902_11
2. Martyniuk, H., & Dworkin, E. (2011). Child sexual abuse prevention: Programs for children. Enola, PA: National Sexual Violence Resource Center. Retrieved from: http://www.nsvrc.org/sites/default/files/Publications_NSVRC_Guide_Child-Sexual-Abuse-Prevention-programs-for-children.pdf.
3. Pereda, N., Guilera, G., Forns, M., & Gómez-Benito, J. (2009). The prevalence of child sexual abuse in community and student samples: A meta-analysis. *Clinical Psychology Review*, 29, 328-338. doi: 10.1016/j.cpr.2009.02.007.
4. Stoltenborgh M. van Ijzendoorn MH. Euse, EM. & Bakermans-Kranenburg M.J. (2011). A global perspective on child sexual abuse: Meta-analysis of prevalence around the world. *Child Maltreatment*, 16:79-101.
5. Topping KJ, Barron IG. (2009). School-Based Child Sexual Abuse Prevention Programs: A Review Of Effectiveness. *Review of Educational Research*, 79:431–463. doi:10.3102/0034654308325582
6. Tunç G.C. Kendi Bedenimin Patronuyum: Okul Öncesi Çocuklar İçin Beden Güvenliği Eğitim Programı. B.D. Bursa Detay Copy Matbaa & Yayıncılık Bursa, 2016. ISBN:978-605-64274-8-0
7. Tunç G.C. Kendi Bedenimin Patronuyum: Çocuklar İçin Beden Güvenliği Eğitimi Ebeveyn Rehberi. Nobel Tıp Kitabevleri , Ankara, 2018. ISBN:978-605-9215-75-6
8. Tunc G.C, Gorak G, Ozyazicioglu N, Ak B, Isil O, Vural P. (2018) Preventing Child Sexual Abuse: Body Safety Training for Young Children in Turkey. *Journal of Child Sexual Abuse*, 27(4):347-364. DOI:10.1080/10538712.2018.1477001

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

9. Wurtele SK. Teaching Young Children Personal Body Safety: The Body Safety Training Program. University of Colorado at Colorado Springs. Department of Psychology. 2007.
10. World Health Organization. 2018. European Status Report on Preventing Child Maltreatment. Geneva: World Health Organization, Available online: https://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0017/381140/wh12-ecm-rep-eng.pdf (accessed on 10 February 2020)
11. Wurtele, S. K., & Miller-Perrin, C. (2017). What works to prevent the sexual exploitation of children and youth. In L. Dixon, D. F. Perkins, C. Hamilton-Giachritsis, & L. A. Craig (Eds.), *The Wiley handbook of what works in child protection: An evidenced-based approach to assessment and intervention in child protection* (pp. 176–197). Hoboken, NJ: John Wiley & Sons.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

CİNSEL İSTİSMAR MAĞDURU ÇOCUK İLE ADLİ GÖRÜŞME TEKNİKLERİ

Uzm. Hem. Nurten BAYRAK

Adli görüşme, klinik görüşmelerden farklı olup özel kurallara tabiidir. Adli görüşme kişinin suçla doğrudan ya da dolaylı bağlantısı ve söz konusu suç içerisindeki konumunu ortaya çıkarmayı hedeflerken, klinik görüşmeler problemin teşhis ve tedavisini amaçlamaktadır. Adli sistem içerisinde önemli olan her olayın biricikliğidir. Her olay ve çocuk tektir. Bu nedenle çocukları ve olayları ayınlıştırmamak, her olay ve her çocuğu ayrı ayrı değerlendirmek çok önemlidir. Adli görüşme boyunca kullanılacak dilin çocuk tarafından anlaşılabilir olması önemlidir. Hukuki tabirler, karmaşık uzun cümleler ve yargı içeren ifadelerden uzak durulmalıdır. Çocuğun dikkatini dağıtacak saç, kalem vb ile oynamak, tekrarlayıcı el ayak hareketleri yapmak, monoton bir ses tonuyla konuşmak adli görüşme için uygun yaklaşımlar değildir. Soru sorma tekniği olarak öncelikli açık uçlu sorular yöneltilmelidir.

Adli görüşme süreci

Mağdur çocuk ile ön görüşme ve tanışma süreci tamamlandığında adli görüşme odasına geçilir. Adli görüşme odası sade döşenmiş, sessiz, ses yalıtımının olduğu, havalandırma, ısı ve ışığın uygun düzeyde olduğu ses, gürültü vb uyaranlardan uzak olmalıdır. Adli görüşme odasında karşılıklı iki koltuk ortada bir sehpa ve not almak için pano ayrıca gerekli olduğunda kullanmak için su ve peçete bulunmalıdır. Adli görüşmeci çocuğa kendini tanıtmalı, ne iş yaptığını belirtmeli, ardından, adli görüşme odasını tanıtmalı, camlı bölmenin arkasında bulunan kişiler ile ilgili bilgilendirme yapmalıdır (savcı, avukat, meslek elemanları, adli tıp uzmanı vb) Anlattıklarının tekrar tekrar anlatmak durumunda kalmaması için görüşmenin kayıt altına alınarak yapılacağını belirtmelidir. Çocuğa hakları ile ilgili bilgi verilmeli, sözel ve sözel olmayan yollarla sıcak ilgi sunulmalıdır. Odanın önemli bir kuralının olduğu bu odada sadece gerçeklerin konuşulduğu belirtmeli ardından "Gerçek nedir?" şeklinde soru yöneltilmelidir. (gerçek yalan ayırımını yapıp yapamadığı değerlendirilir) Mümkün olduğunca yanlı yüklü olmayan açık uçlu sorular yöneltilmelidir Ön görüşme sürecinde alınan sosyo demografik bilgiler adli görüşmede de alınmalı (adın, doğum tarihin, hangi okula gidiyorsun, ailede kimlerle yaşıyorsun, bana biraz arkadaşlarından bahseder misin arkadaş ilişkilerin nasıl, aile ilişkilerinden bahseder misin, bir sıkıntın olduğunda nasıl çözümlersin, sıkıntını en çok kiminle paylaşırsın vb) Adli görüşmenin devamında mağdur çocuğa "Şimdi biraz da buraya geliş nedeninle ilgili konuşalım" Neler oldu anlatır mısın? Denildikten sonra kendi anlatımları ile öyküyü anlatması beklenmelidir. Ardından olayı detaylandırmak için açık uçlu sorular yöneltilmelidir.

Örnek diyalog :

Çarşamba günü son derse girmedim Erkek arkadaşım ile buluştum, evde zaten sorunlarım var, geç te kalınca gitmeye korktum. Erkek arkadaşımın evinde 3 gece kaldık 3. Günün sonunda gezerken polisler geldi, kimlik sordular. Arandığım için karakola gittik sonra beni buraya getirdiler. (Mağdur çocuklar ilk olarak olayı yüzeysel bir şekilde anlatır) çocuğa; "Buraya kadar verdiğin bilgiler için teşekkür ederim, şimdi olayı biraz detaylandıralım" denir

-Çarşamba günü dedin tarihini söyler misin?

-Erkek arkadaşının adı ne? Kaç yaşında? Ne iş yapıyor? Kimin evinde kaldınız? Evi tarif etmesi istenir (semt, mahalle,

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

apartman adı, kaçınıcı kat, hangi odada, odanın içinde neler var, koltuk halı rengi vb)

-İsteseydin bu evden çıkabilir miydin? Evden çıkmanı engelleyen bir durum oldu mu? Ne oldu? (Burada yardım arayışı olmuş mu, rızası var mıydı vb) değerlendirilir.

-Bu süreç içinde sana isteğinle ya da isteğin dışında dokunan biri oldu mu? Bu olayla ilgili bana her şeyi anlatır mısın? (Odanın kuralı tekrar hatırlatılır)

-Kim dokundu? Ne şekilde dokundu? Nerene dokundu? Dokunmayı biraz detaylandırır mısın? (Detay vermekte zorlanan çocuklara açık uçlu sorular sorularak detay alınır örn; göğüslerime dokundu dediğinde dokunup çekti mi yoksa okşama, sıkma şeklinde miydi? Ne kadar sürdü (zaman algısı değerlendirilir örn: kolumuza dokunup çektiğimizde kaç saniye sürmüştür? Örn: 1-2 saniye ya da çocuk cevap olarak 5 dakika derse 1 dk kaç saniye? o zaman kaç saniye dokunmuş oldu gibi sorular yöneltilerek detaylandırılır.

-O sırada sen ne yaptın? (zorlama olup olmadığı değerlendirilir) çocuğa direk bağırmanın mı çığlık atmanın mı gibi yanlı yüklü yönlendirici sorular sorulmaz. Bu süreçte sana herhangi bir şey söyledi mi? Tehdit etti mi? Resim video çekti mi? vb gibi olayla ilişkili sorular yöneltilir.

-Çocuklar anlatmakta zorlandığında anatomik resimlerden yararlanır. Anatomik resimler kadın ve erkeğe ait çıplak vücut resimleridir. Görüşmenin akışını bozmadan çocuktan özel bölgeleri resim üzerinde göstermesi istenir ve özel bölgeleri ne şekilde isimlendirdiği sorulur ve resim üzerinde göstermesi istenir. Resim çocuğa dönük olmalıdır.

-“Resim üzerinden vücudunun neresine dokundu gösterir misin?” Aynı şekilde istismarcının yaşına ve cinsiyetine uygun anatomik resim gösterilir ve bu bölgeye ne isim verilir şeklinde sorulur ve verdiği cevaplar anatomik resim üzerinde not edilir. (örn çocuk özel bölgeleri vajina ve penis olarak adlandırdı “Vajinana neresi ile dokundu?” (Kıyafetlerinin üzerinden mi içinden mi? Kıyafetleri üzerinden çıkmışsa ne şekilde üzerinden çıktı? Vajinana sürtünme şeklinde mi yoksa içine girecek şekilde mi dokundu? Vajinanda bir değişiklik fark ettin mi? Ne fark ettin? (Kanama olup olmadığını öğrenmek için)

-Erkek arkadaşının penisinden herhangi bir şey geldiğini gördün mü? Ne gördün? (Çocuk nasıl tanımlamışsa (meni) o sıvı senin vücudunun neresine geldi? Bu dokunma ne zaman oldu? Daha önce de senin vücuduna dokunmuş muydu? Vajinanın ya da göğüslerinin dışında senin vücudunda başka bir yere dokundu mu? (evet dediyse) Hangi bölgeye neresiyle dokundu? Senden ona dokunmanı istedi mi? Sana dokunduktan önce ya da sonra bir şey verdi mi? (rüşveti öğrenmek için) Daha önce sana isteğinle ya da isteğin dışında dokunan kimse oldu mu?

-Yaşına uygun anatomik resimler gösterilirken cinsiyet ayrımı da sorulmalıdır. Küçük çocuklarda baştan aşağı vücut bölümlerini göstermesi ve nasıl isimlendirdiği sorulmalı. Küçük yaş grubu özel bölgelere farklı hatta argo isimler verebilir örn: kuş, pipi, kutu vb. çocuğun bu bölgelere verdiği isimler kullanılarak dokunan, açan, bakan biri olup olmadığı sorulur. Gösterdiği özel bölgeler tek tek sorular sorulur

-Küçük gruplarda kendiliğinden öykü gelmezse Johnson Resimleri kullanılır. Resimlerin yorumlanışına göre çocuğun iyi kötü dokunmayı ayırt edip edemediği, kendisi, ailesi ve yakın çevresi ile ilgili bilgi edinilir. (çocuğa resimler gösterilir bunlar kim? Burada ne oluyor? Örn: Çocuğun çenesine dokunması sence iyi dokunma mı kötü dokunma mı? İyi/kötü dokunma olmasının sebebi ne? Olay tüm detayları ile öğrenildiğinde ilgili şahıstan şikayetçi olup olmadığı sorulur, muayene olması gereken bir olay ise muayeneye rızası olup olmadığı sorulur. Verdiği bilgiler için teşekkür edilir, ardından kısa cinsel eğitim verilir ve görüşme sonlandırılır.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

FORENSIC INTERVIEW TECHNIQUES WITH A CHILD VICTIM OF SEXUAL ABUSE

Uzm. Hem. Nurten BAYRAK

Forensic interviews are different from clinical interviews and have their own distinctive rules. While the forensic interview aims to reveal the direct or indirect connection of the person with the crime and his/her position in the crime, clinical interviews aim to diagnose and treat the problem. What matters in the judicial system is the uniqueness of each event. Every event and child is unique. Therefore, it is essential not to consider every child and event as the same, but to evaluate them separately. The language to be used during the forensic interview must be understandable by the child. Legal terms, complex long sentences, and expressions containing judgment should be avoided. Playing with hair, pencils, etc., which may distract the child, making repetitive hand and foot movements, speaking in a monotonous tone are not appropriate approaches for forensic interviewing. Among the questioning techniques, open-ended questions should be preferred.

Forensic interview process

After the preliminary interview and meeting with the child victim, the forensic interview is held in a separate room. The forensic interview room should be simply furnished, soundproofed, have a suitable level of ventilation, temperature, and light, and should be away from stimuli like noise. In the forensic interview room, there should be two armchairs facing each other, a coffee table in the middle and a board for taking notes, and water and napkins to use when necessary. The forensic interviewer should introduce himself to the child and explain what s/he does, then introduce the forensic interview room, and inform about those behind the glass partition (prosecutor, lawyer, professional staff, forensic medicine specialist, etc.). The child victim should be informed that the interview will be recorded so that s/he does not have to repeat her/his statement, and about his/her rights, and verbal and non-verbal warm attention should be offered. It should be noted that the room has an important rule; only the truth must be spoken there, and then the question "What is truth?" should be asked (to evaluate whether the child can distinguish between truth and lie). Unbiased open-ended questions should be asked as much as possible. The socio-demographic information (name, date of birth, which school do you go to, whom do you live with, can you tell me a little about your friends, how is your relationship with your friends, can you talk about your family relations, how do you solve your problems, when you have a problem, with whom do you share your problems the most, etc.) obtained during the preliminary interview should also be taken in the forensic interview. Then, the following questions are asked to the victim child, "Now, let's talk a little bit about the reason you came here." Can you tell me what happened? Children should be expected to tell the story in their own way. Then, open-ended questions should be asked to detail the event.

Example dialog:

I didn't attend the last class on Wednesday, I met my boyfriend, I already have problems at home, so I was afraid to go home because I was late. We stayed at my boyfriend's house for 3 nights. At the end of the third day, while I was walking around, the police came and asked for my ID. We went to the police station because I was wanted and then they brought me here. (The victim children first make a superficial description of the event). Therefore, the interview goes on with this statement, "Thank you for the information you have given so far, now let's go into some detail".

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

- Can you tell me the date of Wednesday?
- What is your boyfriend's name? How old is he? What does he do? Whose house did you stay at? The child is asked to describe the house (neighborhood, the name of the apartment, the floor, what room, what is in the room, sofa carpet color, etc.).
- If you had wanted, could you have got out of this house? Was there anything that prevented you from leaving the house? What happened? (Here, whether the victim sought help, or whether s/he had consent, etc. is evaluated).
- During this process, has anyone touched you with or without your consent? Can you tell me everything about it? (The rule of the room is reminded again).
- Who touched you? How did he touch? Where did he touch? Can you describe the touch in a little more detail? (Details are obtained by asking open-ended questions to children who have difficulty in giving details, e.g. If she says, "He touched my breasts", Did he touch and remove, or was it in the form of caressing or squeezing? How long did it last (time perception is evaluated, for example: How many seconds does it take when we touch and remove our hand on our arm? For example, 1-2 seconds or if the child says 5 minutes as an answer, how many seconds is 1 minute? How many seconds did s/he touch?)
- What did you do at that time? (trying to understand whether there is coercion or not) biased questions like "Did you shout or scream? are not asked the child. Then, event-related questions like "Did s/he say anything to you during this time? Did s/he threaten you? Did s/he take photographs or record it? are asked.
- Anatomical pictures are used when children have difficulty in explaining. Anatomical pictures are nude body pictures of men and women. Without disturbing the flow of the interview, the child is asked to show the private parts of the body on the picture and how s/he names them. The picture should be facing the child.
- Can you show on the picture where s/he touched your body? In the same way, an anatomical picture suitable for the age and gender of the abuser is shown and asked what names are given to different parts of the body, and the answers given are noted on the anatomical picture (e.g. the child call private parts vagina and penis, following questions are asked; "With what did he touch your vagina?" (on your clothes or under them), If you were not dressed, how did your clothes were taken off? Did he touch your vagina rubbing, or did he go inside? Did you notice a change in your vagina? (to find out if there is bleeding).
- Did you see anything coming out of your boyfriend's penis? What did you see? (Using the child's definition (semen). What part of your body did that fluid get to? When did this touch happen? Has he touched your body before? Has he touched any part of your body other than your vagina or breasts? (If she says yes) What part of your body did he touch, and with what? Did he ask you to touch him? Did he give you anything before or after touching you? (to learn about bribery) Has anyone touched you before with or without your consent?
- When showing age-appropriate anatomical pictures to children, gender discrimination should also be asked. Young children should be asked to point out their body parts from head to toe and how to name them. They can give private body parts different or even slang names, eg: bird, pipi, box, etc. Using the names given by the child to these parts, it is asked whether there is someone who touches, opens, or looks at them. They are asked questions about all the private parts they show.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

- Johnson Pictures are used if there are no spontaneous stories from young children. According to the interpretation of the pictures, information is obtained about whether the child can distinguish between good and bad touching, and about himself, his family, and his immediate environment. The child is shown pictures and asked the following questions. Who are they? What's going on here? Do you think touching a child's chin is good touch or bad touch? What is the reason for good/bad touch? After the event is learned with all its details, whether there is a complaint or not about the person involved in the event is asked, and if it is an event that requires examination, whether the child has consented to the examination is asked. S/he is thanked for the interview, a short sexual education is given, and then, the interview is terminated.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

TEDAVİ EDİCİ ORTAM OLUŞTURMA VE SÜRDÜRME

Gül DİKEÇ¹, Gül ERGÜN², Işıl IŞIK³, Sibel KURTAR⁴

¹Doç. Dr. Fenerbahçe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü İngilizce Hemşirelik Programı, İstanbul, Türkiye.

²Doç. Dr. Mehmet Akif Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Burdur, İstanbul, Türkiye.

³Dr. Öğretim Üyesi. Yeditepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, İstanbul, Türkiye.

⁴Hem. Bakırköy Prof. Dr. Mazhar Osman Ruh ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İstanbul, Türkiye.

ÖZET

Tedavi edici (terapotik) ortam; hastaların temel gereksinimlerinin karşıladığı, kendilerini ifade etmeleri için olanak sağlayan, hastaların ruh sağlığı profesyonellerinden maksimum yararlanabildikleri, diğer hastalarla etkileşim kurdukları, hastaların öz saygılarının desteklendiği ve yükseltildiği, uygun olmayan davranışlar yerine uygun davranışlar sergiledikleri, başa çıkma mekanizmalarının güçlendirildiği, topluma yeniden uyumunu sağlayacak ve ortam aktiviteleri ile ortamın yönetimine katılabildikleri yerdir (Ergün ve ark., 2017). Psikiyatri hemşireleri yataklı psikiyatri kliniklerinde hastalarla en çok vakit geçiren tedavi edici ortamın yöneticileri olup, tedavi edici ortamı oluşturma ve sürdürmeden sorumludurlar. Amerikan Hemşireler Birliği'nin (American Nurses Association-ANA) psikiyatri hemşireliği uygulama standartlarında "terapotik ortamı oluşturma ve sürdürme" yer almakta ve klinik ortamda hemşirelik uygulamalarını sürdürebilmek için temel oluşturmaktadır (ANA, 2007).

Ülkemizde psikiyatrik hizmetlerin sıklıkla hastanelerde yürütülmesi nedeniyle, psikiyatri hemşirelerinin çalışma alanları daha çok psikiyatri hastaneleri ve klinikleridir (Ergün ve ark., 2015). Bu nedenle psikiyatride hemşirelerinin ortam yönetiminin genel ilke ve stratejilerini bilmeleri önemlidir. Tedavi edici ortamda akut belirtiler azaltılarak ya da ortadan kaldırılarak hastalara semptom yönetimi öğretilmeli, rehabilitasyon sağlanmalı ve destek sistemleri kurulmalıdır. Bu doğrultuda bu kursun amacı ülkemizdeki klinisyen psikiyatri hemşirelerinin tedavi edici ortam oluşturma ve sürdürmelerine rehberlik etmektir.

KAYNAKLAR

1. American Nurses' Association (ANA). Psychiatric and Mental Health Nursing: Scope and Standards of Practice. Silver Spring, MD: American Nurses' Association. 2007.
2. Ergun G, Isik I, Dikec G. Roles of psychiatry nurses within a therapeutic environment of psychiatry clinics in Turkey. Archives of Psychiatric Nursing 2017; 31 (3): 248-255.
3. Ergün G, Işık I, Dikeç G. Ülkemizdeki psikiyatri kliniklerinin terapötik ortam yönünden incelenmesi. Vehbi Koç Vakfı Fonu Projesi, 2015. Erişim https://sanerc.ku.edu.tr/sites/sanerc.ku.edu.tr/files/2014-4%20Nolu%20Proje_0.pdf. Erişim tarihi 13.08.2017.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

CREATING AND REMAINING THERAPEUTIC MILIEU

Gül DİKEÇ¹, Gül ERGÜN², Işıl IŞIK³, Sibel KURTAR⁴

¹Assoc. Prof. Fenerbahçe University Faculty of Health Sciences Department of Nursing, English Nursing Program, Istanbul, Turkey.

²Assoc. Prof. Mehmet Akif Ersoy University Faculty of Health Sciences Department of Nursing, Burdur, Turkey.

³Assist. Prof. Yeditepe University Faculty of Health Sciences Department of Nursing, Istanbul, Turkey.

⁴Nurse, Bakırköy Prof. Dr. Mazhar Osman Mental Health and Psychiatric Education and Training Hospital.

ABSTRACT

Therapeutic environment; an environment that meets the basic needs of patients, provides opportunities for them to express themselves, where patients can make maximum use of mental health professionals, interact with other patients, patients' self-esteem is supported and raised, they behave appropriately instead of inappropriate behaviors, coping mechanisms are strengthened, and an environment that will ensure their reintegration into society (Ergün et al., 2017). It is the place where they can participate in the management of the environment with their activities. Psychiatric nurses are the managers of the therapeutic environment, who spend the most time with the patients in inpatient psychiatry clinics, and are responsible for creating and maintaining the therapeutic environment. "Creating and maintaining a therapeutic environment" is included in the psychiatric nursing practice standards of the American Nurses Association (ANA), and it is the basis for maintaining nursing practices in the clinical setting (ANA, 2007).

Due to the fact that psychiatric services are often carried out in hospitals in our country, the working areas of psychiatric nurses are mostly psychiatric hospitals and clinics (Ergün et al., 2015). Therefore, it is important for nurses in psychiatry to know the general principles and strategies of environment management. Symptom management should be taught to patients by reducing or eliminating acute symptoms in a therapeutic setting, rehabilitation should be provided and support systems should be established. In this direction, the aim of this course is to guide the clinician psychiatric nurses in our country to create and maintain a therapeutic environment.

REFERENCES

1. American Nurses' Association (ANA). Psychiatric and Mental Health Nursing: Scope and Standards of Practice. Silver Spring, MD: American Nurses' Association. 2007.
2. Ergun G, Isik I, Dikec G. Roles of psychiatry nurses within a therapeutic environment of psychiatry clinics in Turkey. Archives of Psychiatric Nursing 2017; 31 (3): 248-255.
3. Ergün G, Işık I, Dikeç G. Ülkemizdeki psikiyatri kliniklerinin terapötik ortam yönünden incelenmesi. Vehbi Koç Vakfı Fonu Projesi, 2015. Available from https://sanerc.ku.edu.tr/sites/sanerc.ku.edu.tr/files/2014-4%20Nolu%20Proje_0.pdf. Accessed date:13.08.2017.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

“İZ BIRAKANLAR: GEÇMİŞTEN GELECEĞE TÜRKİYE’DE PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ” BELGESELİ HAKKINDA

**Kadriye Buldukoğlu¹, İsmail Ayšad Güdeklı², Saliha Hallaç¹, İlkay Keser¹, Dudu Karakaya¹,
Gökhan Evecen², Sultan Taş Bora¹, Buket Şimşek Arslan³, Mehmet Emre Gül²**

¹Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Antalya/Türkiye

²Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi, Antalya/Türkiye

³Burdur MAKÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Burdur/Türkiye

Zaman içinde değişiklik göstermekle birlikte özellikle günümüzde bilgi teknolojilerinin gelişimi ve hızı, bir öğretim ve aktarım aracı olarak görsel ve işitsel materyallerin kullanımını öne çıkarmaktadır. Belgesel film, kendine özgü dili ve tasarımı olması, insanların hem ‘bilgi’ hem de ‘duygu’ boyutuna hitap eden bir anlatı biçimi olmasından dolayı da görsel işitsel anlatı türleri içinde ‘özel bir tür’ niteliği taşımaktadır. Anlatım ve analiz boyutlarını içermektedir. Anlatım boyutu sinematografik yapıdaki tasarım niteliğini, analiz boyutu ise anlatı tarzı, anlatıcı modu ve öykülemeyi ifade etmektedir. Bu bağlamda öğrenme ve bellek oluşturma aracı olarak belgesel yöntemi seçilmiş olup, belgeselde sözlü tarih aktarım yöntemi kullanılmıştır. Bu yönüyle ülkemizde psikiyatri hemşireliği alanında ilk defa gerçekleştirilmiş olan özgün bir çalışmadır. Bu belgesel film, ülkemizde psikiyatri hemşireliğinin tarihine tanıklık etmiş akademisyen psikiyatri hemşirelerinin deneyimlerinden yola çıkarak geçmişten günümüze Türkiye’de psikiyatri hemşireliğini anlatan görsel işitsel bir aktarım materyalidir.

Bu belgesel film, Akdeniz Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi tarafından TSA-2018-3787 ID numarası ile desteklenen bir bilimsel araştırma projesinden üretilmiştir. Proje, 2018-2021 yılları arasında Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Psikiyatri Hemşireliği AD ve Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi işbirliği ile yürütülmüştür. Belgeselin amacı, 1955 yılından günümüze ülkemizde psikiyatri hemşireliğinin gelişimini eğitim, araştırma, uygulama ve yönetim bağlamında kayıt altına almaktır.

Veriler, 24 katılımcı ile yüzyüze video kaydı yoluyla, bir katılımcı ile Covid-19 pandemisi nedeniyle çevrimiçi video çekimi yoluyla elde edilmiştir. Ayrıca projeye katkısı olacak dijital ve basılı dokümanlar da katılımcıların onamı ile elden alınmıştır. Video çekimlerinden elde edilen kayıtların çözümlenmesi ve elden alınan dokümanların irdelenmesi ile ulaşılan içerik birbiriyle uyumlu hale getirilerek Türkçe ve İngilizce senaryo metni yazılmıştır. Senaryo doğrultusunda oluşturulan kaba kurgu proje ekibi tarafından üç kez gözden geçirilerek süresi 1 saat 16 dakika olan “İz Bırakanlar: Geçmişten Geleceğe Türkiye’de Psikiyatri Hemşireliği” başlıklı belgesel film oluşturulmuştur. Belgeselin kapsamında, katılımcıların psikiyatri hemşireliğine ilişkin; tanımları, eğitim, uygulama, araştırma, yönetim bağlamında değerlendirmeleri, bugünkü konumunu geçmişle kıyaslamaları, meslektaşlara ve bugünün öğrencilerine söylemek istedikleri yer almaktadır.

Belgeselde, ülkemizde psikiyatri hemşireliği alanının liderleri olan Prof. Dr. Perihan Velioğlu, Prof. Dr. Nebahat Kum ve Doç. Dr. Aysel Kumral’ın izleri görünür kılınmaya çalışılmıştır. Bu belgesel kapsamında yer alan anlatımların analizinden, ülkemizde psikiyatri hemşireliğinde iz bırakacak nitelikte sonuçlar ortaya çıkmıştır. Buna göre; katılımcıların psikiyatri hemşireliğine ilişkin tanımları, mesleğe yüklenen anlamlarla birleşerek, alana yeni ve özgün

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

bir bakış açısı getirmiştir. Ülkemizde psikiyatri hemşireliği eğitiminin, başlarda psikiyatristlerin bilgisinden ve kaynaklarından beslenirken, alanın liderlerinin kendi gelişimleri ve mesleki alanda verdikleri uğraşlar sonucunda kendi kaynaklarını ve felsefi bakış açısını oluşturarak günümüzdeki özgün yapısına ulaştığı anlaşılmıştır. Ülkemizde hemşirelikte lisans eğitiminin başladığı 1955 yılından günümüze müfredatların, eğitim materyalleri ve yöntemlerinin, teknolojik gelişmelerle eş zamanlı olarak değiştiği, güncellendiği ve geliştiği görülmüştür.

Katılımcıların okul hastane işbirliğine yaptıkları vurgular, bu alandaki deneyimleri ve tanıklıkları uygulamanın eğitim alanı ile eş zamanlı olarak gelişmediğini, gerçek gelişimin uygulama alanlarında klinisyen ve akademisyen birlikteliğiyle sağlanabileceğini ortaya koymuştur. Kapalı ya da açık kapı sistemiyle çalışan kurumlarda psikiyatrik bakım uygulamalarının ağırlıklı olarak fonksiyonel hemşirelik modelinin etkisinde yürütüldüğü ifade edilmiştir. Oysa istendik olanın insanı merkeze alan, hümanistik yaklaşımlarla desteklenmiş ve terapötik ortamlarda verilen bakımı ifade eden primer hemşirelik modeli olduğuna vurgu yapılmıştır. Yanı sıra ülkemizde ulusal bir psikiyatri hemşireliği araştırma politikasına gereksinim olduğu, bu politika doğrultusunda eğitim ve uygulama alanının birlikte araştırmalar üretmesi ve araştırma sonuçlarının bakım uygulamalarına yansıtılması gerektiği vurgulanmıştır. Katılımcıların psikiyatri hemşireliği kimliğiyle başka alanlarda da var oldukları ve sahip oldukları yetkinlikleri bu alanlara yansıttıkları anlaşılmıştır. Belgeselin sonunda katılımcıların bugünün öğrencilerine, eğitim, uygulama ve yönetimde yer alan meslektaşlarına, bireysel ve mesleki değerlerini ve hedeflerini oluşturmada rehberlik edecek umut aşılayıcı, yol açıcı önerileri yer almıştır.

Sonuç olarak bu belgesel film, ülkemizde geçmişten geleceğe psikiyatri hemşireliğinin izlerini görünür hale getiren bir belge olarak tarihte yerini almıştır. Bu belgesel filmi yapan proje ekibinin en temel dileği, belgeselin ulusal ve uluslararası düzeyde öğrenciler ve uygulayıcılarla buluşturulması, psikiyatri hemşireliği tarihini kayıt altına alan yeni çalışmalara esin kaynağı olmasıdır.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

“THE ONES THAT LEAVE MARKS: PSYCHIATRIC NURSING IN TURKEY FROM THE PAST TO THE FUTURE” ABOUT THE DOCUMENTARY FILM

**Kadriye Buldukoğlu¹, İsmail Ayşad Güdekli², Saliha Hallaç¹, İlkay Keser¹, Dudu Karakaya¹,
Gökhan Evecen², Sultan Taş Bora¹, Buket Şimşek Arslan³, Mehmet Emre Gül²**

¹Akdeniz University Faculty of Nursing, Department of Psychiatric Nursing Antalya/ Turkey

²Akdeniz University Faculty of Communication Antalya/ Turkey

³Burdur MAKÜ Faculty of Health Sciences, Department of Psychiatric Nursing Burdur/ Turkey

Although it changes over time, the development and speed of information technologies, especially today, highlights the use of visual and auditory materials as a teaching and transfer tool. Documentary film is a ‘special genre’ among audio-visual narrative genres, as it has a unique language and design and is a narrative form that appeals to both ‘knowledge’ and ‘emotion’ dimensions of people. It includes narrative and analysis dimensions. The narrative dimension refers to the design quality in the cinematographic structure, while the analysis dimension refers to the narrative style, narrator mode and narration. In this context, the documentary method was chosen as a learning and memory creation tool, and the method of oral history transfer was used in the documentary. In this respect, it is an original study that was carried out for the first time in the field of psychiatric nursing in our country. This documentary film is an audio-visual transmission material describing psychiatric nursing in Turkey from past to present, based on the experiences of academist psychiatric nurses who have witnessed the history of psychiatric nursing in our country.

This documentary film was produced from a scientific research project supported by the Akdeniz University Scientific Research Projects Unit with the ID number TSA-2018-3787. The project was carried out in cooperation with Akdeniz University Nursing Faculty Psychiatric Nursing Department and Akdeniz University Communication Faculty between 2018-2021. The aim of the documentary film is to record the development of psychiatric nursing in our country since 1955 in the context of education, research, practice and management.

Data were obtained through face-to-face video recording with 24 participants and online video recording with one participant due to the Covid-19 pandemic. In addition, the digital and printed documents that will contribute to the project were taken by hand with the consent of the participants. Film script was written in English and Turkish by combining the content obtained by analyzing the video recordings and examining the documents. The rough editing video created in line with the scenario was reviewed three times by the project team. A documentary film titled “The Ones That Leave Marks: Psychiatric Nursing in Turkey from the Past to the Future” with a duration of 1 hour and 16 minutes was created. The scope of the documentary includes that the participants’ definitions of psychiatric nursing, their evaluations in the context of education, practice, research and management, their comparison of current position with the past, and what they want to say to colleagues and students of today.

In the documentary, leaders of psychiatric nursing in our country, Prof. Perihan Velioglu, Prof. Nebahat Kum and Assoc. Prof. Aysel Kumral left by marks were made visible. From the analysis of the narratives included in this

documentary, results that will leave a mark in psychiatric nursing in our country have emerged. According to this the participants' definitions of psychiatric nursing combined with the meanings attributed to the profession, brought a new and original perspective to the field. While the education of psychiatric nursing in our country was fed by the knowledge and resources of psychiatrists at the beginning, it has reached its current unique structure by creating its own resources and philosophical perspective as a result of the efforts of the leaders of the field. Since 1955, when undergraduate nursing education began in our country, it has been observed that curriculum, educational materials and methods have changed, updated and developed simultaneously with technological developments.

The emphasis of the participants on school-hospital cooperation and their experiences in this field revealed that the practice could not develop simultaneously with the field of education. It has been stated that real development can be achieved with the cooperation of clinicians and academicians in practice areas. It has been stated that psychiatric care practices in institutions working with closed or open door systems are mainly carried out under the influence of the functional nursing model. However, it was emphasized that what is desired is the primary nursing model, which is human-centered, supported by humanistic approaches and is the given in therapeutic environments. In addition, it was emphasized that there is a need for a national psychiatric nursing research policy in our country. In line with this policy, it was stated that the field of education and practice should produce research together and the results of research should be reflected in care practices. It has been understood that the participants exist in other fields with their psychiatric nursing identity and reflect their competencies in these fields. At the end of the documentary, the participants included promising suggestions that would lead today's students and their colleagues in education, practice and management in establishing their personal and professional values and goals.

As a result, this documentary film has taken its place in history as a document that makes visible the traces of psychiatric nursing from the past to the future in our country. The main wish of the project team, who made this documentary film, is to bring the documentary together with students and practitioners at national and international level, and to inspire new studies that record the history of psychiatric nursing.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

21. YÜZYIL VE PANDEMİ MASLOW'UN TEMEL GEREKSİNİMLER PİRAMİDİNİ DEĞİŞTİRDİ Mİ?

Prof. Dr. Nesrin AŞTI

Demiroğlu Bilim Üniversitesi

Her canlıda yaşamını ve neslini sürdürme güdüsü vardır. Bu güdü insanda; sağlıklı, mutlu, üretken, anlamlı bir yaşam içinde türünü sürdürme biçimine dönüşür. Hayatta kalabilmek, canlılığını sürdürmek, türü devam ettirmek, korumak ve daha iyi yaşamak için gerekenleri ve gereksinimleri bilmek, bulmak, edinmek, geliştirmek insanlığın başlangıcından 21. yüzyıla uzanan dinamik bir süreçtir Gereksinimler ve gereksinimlerini karşılayabilme arayışları insanın diğer canlıların önüne geçmesini, entelektüel ve üstün bir varlık oluşunu sağlamıştır. İnsanlığın başlangıcından beri gereksinimler ve karşılama yolları- din, ahlak, felsefe ve hukuktan etkilenerek- bilim ve teknoloji ile karşılıklı etkileşim içinde dünden bugüne gelişmiş ve değişmiştir. Sosyal bir varlık olan insanın sağlıklı yaşaması için; yeterli beslenmesi, uyuması, hareket etmesi, ruh ve beden gereksinimlerini zamanında karşılanması gerekmektedir. Bu gereksinimler evrenseldir. Biyo-psiko-sosyal ve manevi gereksinimlerin dengeli bir şekilde karşılanmasının sonuç ürünü sağlıktır. Felsefedeki karşılığı ise bireyin varoluşunu gerçekleştirerek mutluluk ya da doyuma ulaşmasıdır.

Çalışmaları ile 1950'live 1960'lı yıllarda humanistikekolün sembolü olan Maslow, insanın yaşamındaki gereksinimleri basamaklayarak İhtiyaçlar Hiyerarşisi Kuramını geliştirmiştir. Maslow, en düşük düzeyden en yüksek düzeye insan ihtiyaçlarını şu şekilde sıralamıştır: Fizyolojik gereksinimler (nefes alma, besin, yemek, su, cinsellik, uyku, boşaltım gibi); Güvenlik gereksinimi (beden, iş, kaynak, ahlak, aile, sağlık ve mülkiyet güvenliği gibi); Ait olma, sevgi, sevecenlik gereksinimleri (arkadaşlık, aile, cinsellik ve mahremiyet gibi); Saygınlık gereksinimi (özsaygı, özgüven, başarı, başkalarına saygı duymak, başkaları tarafından saygı duyulmak gibi); Kendini gerçekleştirme gereksinimi (erdemli, yaratıcı, içten, problem çözücü, önyargısız ve gerçekleri kabul eder olmak gibi). Maslow, kuramında insanı isteyen bir varlık olarak ele almaktadır. Zira insanlar sürekli daha iyi durumda olmak arzusundadırlar ve ihtiyaçlarından biri karşılandığında yerine bir yenisi doğar. Başka bir ifadeyle, düşük düzeydeki bir ihtiyaç tatmin edilince daha yukarıdaki ihtiyaç egemen hale gelir ve bireyin dikkati bu yüksek ihtiyacı tatmin etmeye yönelir [1].

Hemşirelik disiplininde 20.yüzyılın Florence Nightingale'si olarak anılan Virginia Henderson (1960) sağlığı; bireyin temel gereksinimlerinin karşılanmasıyla bağımsız fonksiyon görebilmesi olarak tanımlar. Henderson Maslow'un İhtiyaçları Hiyerarşisi'ne uygun olarak insanın biyolojik, psikolojik, sosyal ve spiritüel yönünü içeren 14 temel gereksinimi geliştirmiştir. Henderson'unun yanısıra gereksinimler ekolünden olan Abdellah ve Orem gibi hemşire teorisyenler de 'gereksinimler karşılanmadığı zaman sağlık bozulur ve gereksinimlerin karşılanmasında hemşirelik ön plana çıkar' görüşünü savunmuşlardır [2,3].

Başlangıçta felsefenin yönlendirdiği bilimler, 20.yüzyıla damgasını vuran gelişmeler ile felsefenin varoluşsal temellerini sarsmaya başlamışlardır. 20. yüzyıl felsefesi; çağın siyasal olaylarından, kültürel ve teknolojik gelişmelerinden, bilimsel alandaki yeni sonuçlardan ortaya çıkan yeni düşünce eğilimlerinden etkilenmiştir. İhtiyaçlar hiyerarşisinin hazırlandığı yılları takiben yaşanan teknolojik gelişmeler ile dünya, hızlı bir şekilde küreselleşmeye başlamış ve kentleşme hızının da artmasıyla bireylerin ihtiyaçlarında da değişimler meydana

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

gelmiştir. Maslow'un İhtiyaçlar Piramidini geliştirdiği zaman 19 yüzyılın sonu ve 20 yüzyılın başlangıcıdır. Bu yüzyıl aralığında sanayi ve endüstrideki gelişmeler, yaşanan savaş ve ekonomik kriz; insanın var olma, hayatta kalma, daha iyi beslenme, açlığı önleme, barınma, özgür ve mutlu yaşama gereksinimlerini ön plana çıkarmış ve filozoflar bu alanda düşünceler üretmişlerdir [1].

20. yüzyılda ihtiyaç hiyerarşisinin, yiyecek ve su gibi daha somut ihtiyaçlardan kendini gerçekleştirme gibi daha soyut kavramlara doğru evrildiği görülür. Bu görüş doğrultusunda Maslow'un hiyerarşik modelinde yeni eklentilere gerek duyulmuştur. Sosyal psikologlar tarafından, sevgi, saygı basamağından sonra- bilgi, anlayış, merak, keşif, anlam ve öngörülebilirlik olarak tanımlanan-bilişsel ve -güzellik, denge, form olarak tanımlanabilen-estetik ihtiyaçlar şeklinde eklemeler yapılarak hiyerarşi yeniden düzenlenmiştir [4].

Daha sonraki dönemlerde Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisindeki 'kendini gerçekleştirme' basamağından hemen sonra yer alan "kendini aşmışlık (self-transcendence)" düzeyinden söz edildiği görülmektedir. Maslow kendini aşmışlık kavramını , kimlik kazanımı ve bağımsızlığın benliğinin ötesine ve yukarısına çıkması olarak tanımlar [5].

20. yüzyılın sonu ve yeni yüzyılda teknoloji hayatın bir parçası haline gelmiş ve hayatın her alanında temel bir ihtiyaç olarak ortaya çıkmıştır. Teknoloji sayesinde erken tanılama, tedavi ve rehabilitasyon hizmetleri, mikro-robotik yaklaşımlar, hayat kurtaran ve bireyi yaşam içinde tutan sağlık hizmetleri geliştirilmiştir. İşlevselliği ölçen ve sağlıklı yaşam tarzını izleyen teknolojik sistemler yardımıyla bireyin ihtiyaçlarının karşılanması sağlanmıştır İletişim, ulaşım, tıp, uzay teknolojisi ve fizik alanındaki gelişmeler, insan yaşamını kolaylaştıran yanlarıyla olumlu etki yaparken, kitlesel üretimin yol açtığı çevre sorunları görünür hale gelmiştir. Isınma, çevre kirliliği, açlık ve çevre kirliliğine yol açan büyük kazalar, yeni sorunlara yol açmıştır [6].

21. yüzyıl insanı, gelecekte karşılaşılabileceği karmaşık sorunları -dünyada eşitlik ve sosyal adalet nasıl sağlanabilir? Her türlü bilgiye ulaşmanın gittikçe kolaylaştığı bilgi çağında, özel yaşama ait bilgilere ulaşma nasıl engellenebilir? İnsan, ihtiyaçlarını karşılarken aynı zamanda doğal çevre nasıl korunabilir? Nüfus artışıyla, genetiği değiştirilmiş ürünlerle, yoksul çocuk sorunları ile nasıl baş edilebilir? Kendi kültürümüze saygıyla birlikte küresel kültüre de saygı nasıl geliştirilebilir? Şeklinde- sorgulamaya başlamıştır [7].

Yirmi birinci yüzyılda sürdürülebilir kalkınma hedefleri gereksinim odaklı olup; yoksulluğa ve açlığa son, sağlıklı bireyler, nitelikli eğitim, toplumsal cinsiyet eşitliği, temiz su ve sıhhi koşullar, erişilebilir ve temiz enerji, insana yakışır iş ve ekonomik büyüme, eşitsizliklerin azaltılması, sağlıklı yaşam alanları, bilinçli tüketim ve üretim, iklim eylemi, barış ve adalet olarak sıralanmıştır [8, 9].

21.yüzyılda bilim ve teknolojideki öngörülemeyen hızlı gelişmeler; bireylerin yaşam tarzlarını ve iletişim gereksinimlerini de büyük ölçüde değiştirmiştir. İletişim teknolojilerinin gelişmesiyle bireyler; tablet, bilgisayar, telefon vb. gibi araçlara kolaylıkla sahip olmuş ve uzaktaki bireylerle de iletişim kurmaya başlamışlardır. Bu doğrultuda bireyler, iletişim teknolojileri aracılığıyla zaman ve mekân engeline takılmadan çeşitli ihtiyaçlarını gidermeye başlamışlardır. Genel bir anlatımla; çevrim içi sanal ortamlar vasıtasıyla bireyler, ait olma, sevgi, iletişim kurma, yalnızlığını giderme vb. gibi çeşitli gereksinimlerini bu ortamlardan gidermeye yönelmiştir. Dolayısıyla 21.yüzyılın başında Maslow'un basamaklarına "dijitalleşme" doğrultusunda yeni eklentiler getirilmesi gerekliliği doğmuştur. Araştırmacılar, cep telefonları, yüksek hızlı internet, Wi-Fi, Ipad, YouTube ve oyun gibi teknolojik cihazların modern zamanlarda hayatta kalmanın temel ihtiyacı haline geldiğini keşfettiler. Bu gelişmeler, insanın güvenlik gereksinimlerini karşılamasına yardımcı oldu. Gruplar arasında anında iletişim kurmak ve grup olarak

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

tehditle yüzleşmek için araçlar sundu. Teknoloji, İnsanlara daha güvenli bir barınak inşa etmesine yardımcı oldu. İnsanın güvenliği için belirli cihazlar, aletler ve hatta bazı silahlar yarattı. Öyle ki bireyler, gelişen teknolojik araçlarla kendilerini daha güvende ya da daha güvensiz hissetme ikilemi yaşamaya başladılar [4, 10 ,11].

Teknoloji, aynı zamanda- insanın sevgi ve saygı ve aidiyet gibi sosyal ihtiyaçlarına da katkı sağlamıştır. İnsanların -dünyanın neresinde olursa olsun ya da Korona pandemisinde uygulanan karantina günlerinde-sevdikleriyle bağlantıda kalmasını sağlamıştır. Telefon, internet vb. iletişim cihazları, çevrim içi arkadaşlarla bağlantı kurmalarına, kendi ağlarını kurmalarına, mesajlaşmalarına ve sohbet etmelerine yardımcı olmuştur. Bu yüzyılda insanlar Facebook ve Twitter gibi çevrim içi ağlarda sosyal gereksinimlerini karşılarken bağıllık ve bağımsızlık duygusu arasında sıkışmaya başlamışlardır. Sosyal medya ve çevrim içi iletişimle küçülen mesafeler, aynı gemideyiz ve insanız' felsefesini geliştirmiş ve böylece dil, din ve ırk ayrımını ortadan kaldıran dünya vatandaşı kavramını türeterek bu gezegenin insanı olma aidiyetini geliştirmiştir. Teknoloji, insanın saygınlık ihtiyaçlarını karşılarken bireysel yeteneklerini sergileme ve anında geri bildirim almada önemli bir fırsat sağlamıştır. Çevrim içi iletişimin; özsaygı ve refahı arttırmada, ilişkileri sürdürmede ve geliştirmede olumlu bir etkisi olduğu görülmüştür. Çevrim içi oyun ve ağ oluşturmanın özellikle gençlerin başarı ihtiyaçlarını karşıladığı ve çevrim içi öğrenmenin de öz kimlik ve kararlılık duygusunu geliştirmeye yardımcı olduğu bildirilmiştir. Bu yüzyıl, sosyal medya kullanıcılarının -video yapma, resim gönderme, reklam verme, çevrim içi beğeni ve yorumlar yoluyla- tanınma ve onaylanma duygusunu geliştirmiştir [12 ,6].

21. yüzyıl toplumu ; kültürel ve anlayış bakımından farklılaşan ve giderek küreselleşen yaşam felsefesine sahip bir toplum özelliğini taşımakta olup bilgi güvenliği, sosyo-ekonomik eşitsizlik ve geniş kitlelerin demokratik haklardan yararlanamaması gibi bir takım sorunlarla yüzleşmektedir. Bunun yansıması dünya çapında ortaya çıkmakta olan yeni pandemik hastalıklar, enfeksiyonlar, doğal afetler, küresel iklim değişiklikleri, savaş ve göç gibi sağlık ve sosyal içerikli sorunlarla da karşı karşıya kalmaktadır [9].

21.yüzyılda bilim ve teknolojideki gelişmeler sayesinde daha mükemmel bir biyolojik yapıyla yaşamı sürdürmede insanın kendini gerçekleştirme performansı tavan yapmıştır. Bu yüzyılda insan, tanrı rolü oynamağa başlamış, ömrü uzatma ve ölümsüzlüğü getirme, doğanın dengesini insanlık-canlılar adına(!) değiştirme uğraşları ,yapay zeka, robot insan gücü çalışmaları ile kendi varoluşunu tehlikeye atmağa başlamıştır[13].

Bu yüzyılda yaşanan Covid-19 pandemisi insanlığın varoluşunu ve anlamını yeniden sorgulanmasına neden olmuştur. Varoluş felsefesi; insanın kendisini yaşamakta olduğu zaman içinde var edebileceği ve değiştirebileceği ilkesinden kaynaklanır. Martin Heidegger'e göre, insan kendi varlığını gerçekleştirmek üzere sürekli seçimler ve tercihler yapmak durumundadır. İnsanın yaşamakta olduğu durumlar, geleceğe yönelik gereksinimlerini ve seçimlerini etkiler. Örneğin ; Covid-19 bulaşı riski, çalışan yetişkinlerin sosyal iletişim ve çalışma tercihinde bir engel oluştururken, çocuk ve yaşlıların güvenliği ya da korunması gereği zorunlu tedbirleri gerekli kılmıştır. Covid-19 pandemisinin yarattığı ölüm korkusu ve küresel bazda alınan karantina tedbirleri; insanların yaşam, eğitim ,çalışma ve iletişim tarzlarını ve gereksinim önceliklerini akşamdan sabaha değiştirmiştir [14].

Yelkikalan ve arkadaşlarının 'Covid 19'un Maslow'un İhtiyaçlar Hiyerarşisi Kuramına Etkisi 'araştırmasında farklı faaliyet alanlarında çalışanların ihtiyaçlarının Covid 19 sürecinde farklılaştığını saptamışlardır. Covid 19 sürecinde fiziksel gereksinimlerle ilgili idari personel ve akademik personelin çoğunluğunun sağlık çalışanı ve üretim sektörü çalışanlarının tümünün etkilendiğini belirtmişlerdir Güvenlik gereksinimleri ile ilgili olarak idari personel

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

dışarı çıkamadığı için, akademik personel iş kaybı yönünden, üretim sektörü ekonomik yönden etkilendiğini ifade etmişlerdir. Sevgi ve aidiyet gereksinimi ile ilgili olarak; idari personel, akademik personel, sağlık çalışanları ve üretim sektörü çalışanları sevdikleri ile birlikte olabilme ve sosyal iletişim yönünden etkilendiklerini ifade etmişlerdir. Saygı gereksinimi ile ilgili olarak sağlık çalışanının olumlu yönde etkilendiğini, diğerleri ise saygı gereksiniminin etkilenmediğini ifade ederken kendini gerçekleştirme gereksiniminde idari personel daha az, akademik personel daha çok zaman ayırdıklarını sağlık personeli ise toplumsal faydacılık konusunda daha etkin performans sergilediklerini ifade etmişlerdir. Üretim sektörü çalışanları ise aile birliğinde, sağlığı önemsemeye ve gereksinim önceliklerini sıralarken gösterdikleri performansın etkilendiğini ifade etmişlerdir [15].

Benjamin ve arkadaşlarının Covid 19'da ' eve kapanmanın' bireyler ve toplum üzerindeki etkisini araştırdıkları çalışmalarında ; Covid 19 sürecinde fizyolojik gereksinimleri karşılamaya yönelik hareketlilikte, gıdaya ulaşımında ve barınma gereksinimlerini karşılamada sorunlar yaşandığını ; Güvenlik gereksinimi ile ilgili olarak işsizlik, gelecek belirsizliği ve kaynaklara ulaşımında giderek artan güvensizliği; sevgi- saygı gereksiniminde ise aile ve arkadaşlara erişimde ve işini kaybetme ile ilgili yaşanan özgüven sorunlarını; kendini gerçekleştirme ise hastalık ve işsizlikle ilgili yaşanan engellenmeleri belirtmişlerdir [16].

Sonuç olarak; Değişen dünya ile insan için ihtiyaçların öncelik sıralaması her geçen gün farklılık göstermektedir. 21. yüzyılda teknoloji ve internetin yaygın kullanımı ile sanal gerçeklik günümüzün bir parçası haline gelmiştir. Dolayısıyla Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisinin ilk düzenlendiği hali ile bu günkü ihtiyaçların önem sırası, farklılık göstermektedir. İlk oluşturulduğu yıllardan sonra değerler basamağının üstünde hiyerarşiye eklenen 'estetik' kavramı, günümüz şartlarında düşünüldüğünde fizyolojik ve güvenlik ihtiyaçlarından sonra gelmesi düşünülebilir. Çünkü günümüzde insanlar, estetik biçimi, topluma ait olabilmenin bir şartı şeklinde yorumlayabilmektedirler.

Sevgi/ ait olma basamağındaki ihtiyaçlar ise bugün gerçek hayattaki kişilerarası iletişimden çok kullanılan sosyal medya, sanal oyunlar sayesinde sağlanmaktadır (örneğin; sosyal medya platformlarında arkadaş edinme, oyunda aile, ev kurma vb.). İnsanlar yüz yüze ve dokunsal sosyallikten haliyle uzaklaşmaktadır.

Değerler basamağındaki ihtiyaçlara baktığımızda ise günümüzde saygı görme ve gösterme gibi ihtiyaçlar yine gerçek hayatta birtakım sektörlere uğramaktadır. Çünkü insanlar vaktinin büyük çoğunluğunu sosyal medyada tüketmekte ve toplum içindeki gerçek iletişimi ve davranış biçimleri eksik kalmaktadır.

21.yüzyılda yaşanan afetler, Covid 19 gibi salgınlar ve terör insanın güvenlik gereksinimini ön plana çıkarmıştır. Biyolojik güvenlik, sağlıklı nesil güvenliği, sağlıklı hava, çevre, su, gıda güvenliği, kişiye, kuruma, ülkesine güvenme ihtiyacı gibi. Bu yüzyılın insanı- diğerine, doğaya, yasalara saygıyı, ayrımsız ve ötekileştirmeden adaletli bir yaşamı ifade eden-saygıyı, sevginin önünde bir gereksinim olarak görmektedir[17 ,7].

Bilim ve teknoloji ile varoluşunu mükemmelleştirmeye ve gerçeküstü yaşamaya çalışan; her an aktif , üretken ve sıfır hatalı bir yaşam için yapay zeka ve biyonik /digital yaşam ile kendini var eden; dolayısıyla kendini aşarak tanrı rolünü oynayan bir insan için fiziksel gereksinimler ilkel kalmaktadır[18.].

Sözün özü;21.yüzyıl Maslow'un piramidini tepe takla etmiştir: Kendini gerçekleştirme değil aşmayı ve güvenliği; sevgiden ziyade saygıyı; din, dil ve ırk ayrımı gözetmeksizin dünya vatandaşı aidiyetini ön plana çıkarmıştır.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Öneriler

Maslow'un İhtiyaçlar Piramidi, 21.yüzyılın çağdaş anlayışına ve çok kültürlü yurttaşlık anlayışına uygun olarak güncellenmesi gerekmektedir.

Hemşirelik disiplini de- 21.yüzyılda 'dünya vatandaşının 'sağlık ve mutluluğuna uygun olarak- sağlık bakım standartlarını ivedilikle gözden geçirmelidir.

Gereksinimlerin karşılanmasında bireye yardımcı olan hemşirenin; ahktiviteler arasında önceliğin hangisinin olduğunu, günlük yaşam aktivitelerini(GYA) karşılayarak kendini gerçekleştirecek birey için güvenliğin öncelikli gereksinim olarak ele alınması gerektiğini bilmesi önemlidir.

Hemşirelik eğitimi ve hizmetinde; Maslow'un -İhtiyaçlar Hiyerarşisi-kuramı temel alınarak bu yüzyılda kendini aşan insanın güven içinde ve dünya vatandaşı olarak yaşaması ve gereksinimlerini karşılayabilmesine yönelik planlamalar yapılmalıdır.

KAYNAKLAR

1. McLeod, S(2018).Maslow's Hierarchy of Needs. <https://www.simplypsychology.org/> (Erişim Tarihi: 15.05.2021].
2. Avşar P.,Virginia Henderson Hemşirelik Bakımında 14 Temel Gereksinim Teorisi S:146-164)Edt. Karadağ A,Çalışkan N.,Baykara ZG(2017)Hemşirelik Teorileri ve Modelleri,Akademi Basın,ı.Baskı,İstanbul.
3. Bayat M.,Hemşirelik teorileri ve Modelleri,S:45-46,Edt; Karadağ A,Çalışkan N.,Baykara ZG(2017)Hemşirelik Teorileri ve Modelleri,Akademi Basın,ı.Baskı,İstanbul.
4. Douglas T. Kenrick, Vladas Griskevicius, Steven L. Neuberg, and Mark Schaller. Renovating the Pyramid of Needs: Contemporary Extensions Built Upon Ancient Foundations. *Perspect Psychol Sci.* 2010 May ; 5(3): 292–314. DOI:10.1177/1745691610369469.
5. Tekke M. Maslow'un İhtiyaçlar Hiyerarşisinin En Son Düzeyleri: Kendini Gerçekleştirme ve Kendini Aşmışlık. *ENAD.*2019, 7; (4): 1704-1708.
6. Sharma, Manoj Kumar Chaturvedi, Santosh K Suma, N Letter to the Editor :Technology use expression of Maslow's hierarchy need . Crossref DOI link: <https://doi.org/10.1016/J.AJP.2019>. Received 30 November 2019 *Asian Journal of Psychiatry* 48 (2020) 101895 1876-2018/ © 2019 Elsevier B.V.
7. Yıldırım N., Aştı N. 21. Yüzyıl ve Hemşirelik Felsefesi. 6. Uluslararası/ 17. Ulusal Hemşirelik Kongresi. Ankara. 2019, 1-11.
8. <http://www.tr.undp.org/content/turkey/>
9. Ramos RMM, 21. Yüzyılda Hak ve Özgürlük Hareketleri ve Anayasa Mahkemelerinin Rolü, <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/939432>
10. Kula S., Çakar B. Maslow İhtiyaçlar Hiyerarşisi Bağlamında Toplumda Bireylerin Güvenlik Algısı ve Yaşam Doyumu Arasındaki İlişki. *Bartın Üniversitesi İ.İ.B.F.D.*2015,6;(12):192-197.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

11. Fife, E. ve Pereira, F. (2008). Maslow's Hierarchy Of Needs And Ict: Challenges Of End-User Adoption Of Digital Life. 47th European Congress Of Fitce, London, United Kingdom, 4; (1), 57-62. [Http://Fitce.Org/Congress/2008/Paper/41.Pdf](http://Fitce.Org/Congress/2008/Paper/41.Pdf) (Erişim Tarihi: 15.05.2021).
12. Yağbasan M. Şener Y. İhtiyaçlar Hiyerarşisi Ekseninde Çevrimiçi Sanal Oyunların demografik Değişkenler Açısından Karşılaştırmalı Analizi (Elazığ İli Özelinde Bir Alan Araştırması). Karadeniz İletişim Araştırmaları Dergisi. 2019, 2 ;138-144),
13. Harari, Y.N. (2018). 21. Yüzyıl İçin 21 Ders. İstanbul: Kolektif Kitap.
14. Aştı N. Felsefi Açından Covid-19 ,www.akademikakil.com, 5 Ağustos 2020
15. Yelkikalan N.,Doğan S.,Dalboy Z.,Oflaz A.,Covid 19'un Maslow'un İhtiyaçlar Hiyerarşisi Kuramına Etkisi:Durumsallık Yaklaşımı Bağlamında Bir Araştırma,Girişimcilikve Kalkınma DergisiCilt 15,sayı2,Kış 2020 Ss:140-164.
16. Benjamin J Ryan ve ark.2020]. Benjamin J. Ryan,Damon Coppola, Deon V. Canyon, Mark Brickhouse, Raymond Swienton, COVID-19 Community Stabilization and Sustainability Framework: An Integration of the Maslow Hierarchy of Needs and Social Determinants of Health Disaster Medicine and Public Health Preparedness,Vol.14/No:5 <https://www.cambridge.org/core/terms>. <https://doi.org/10.1017/dmp.2020.109>.
17. Ocakcı AF.,Alpar ŞE(2013)Hemşirelikte Kavram Kuram Ve Model Örnekleri,İstanbul Tıp kitapevi,I.Baskı,İstanbul.
18. Warburton N.,(2017)Felsefenin Kısa Tarihi,(Çev:Güçlü Ateşoğlu)Alfa yayınları,29.Baskı,İstanbul.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

HAS THE 21ST CENTURY AND PANDEMIC CHANGED MASLOW'S PYRAMID OF BASIC REQUIREMENTS?

Prof. Dr. Nesrin AŞTI

Demiroglu Bilim University Every living thing has a urge to survive. This drive which exists in human beings, provides motivation in meeting the needs that will lead a healthy, happy, productive and meaningful life. From the beginning of humanity to the 21st century, people are trying to know, find, acquire and develop their needs. The needs and ways of meeting - influenced by religion, morality, philosophy and law - have developed and changed from past to present in mutual interaction with science and technology. In order for a person who is a social being, to have a healthy life; She/He needs to eat enough, sleep, move and meet psycho-social needs on time. These requirements are universal. The result of meeting bio-psycho-social and spiritual needs in a balanced way is health. In the same way, it is to reach happiness or satisfaction by being aware of the existence of the individual philosophically.

Maslow who was the symbol of the humanistic school in the 1950s and 1960s, developed the theory of Hierarchy of Needs. Maslow listed human needs from the lowest to the highest level as follows: Physiological requirements (such as breathing, nutrients, food, water, sexuality, sleep, excretion); Safety requirement (such as body, work, resource, morality, family, health and property safety); Requirements for belonging, love, affection (such as friendship, family, sexuality and privacy); The need for esteem (such as self-esteem, success, respect for others, respect by others); The need of self-actualization (such as being virtuous, creative, sincere, problem solver, unbiased and accepting the facts) . Maslow treats man as a wanting being in his theory. Because people want to be better off all the time, and when one of their needs is met, a replacement is born. In other words, when a low level of need is satisfied, the above need becomes dominant and the attention of the individual[1].

Virginia Henderson (1960), referred to as the Florence Nightingale of the 20th century in the nursing discipline, defines health as the individual's ability to function independently by meeting their basic needs. Henderson has developed 14 basic requirements, including the biological, psychological, social and spiritual aspects of person, in accordance with Maslow's theory. In addition to Henderson, nurse theorists such as Abdellah and Orem who are from the school of requirements, argued when the requirements are not met, health deteriorates and nursing comes to the forefront in meeting the requirements [2,3].

Initially, the sciences guided by philosophy began to shake the existential foundations of philosophy with the developments that marked the 20th century. 20th century philosophy; it has been influenced by the political events, the cultural and technological developments, and the new thinking trends arising from new results in the scientific field. With the technological developments experienced in the following years of the hierarchy of needs was prepared, the world began to globalize rapidly and changes in the needs of individuals occurred with the increase in the speed of urbanization. When Maslow developed the Pyramid of Needs, it was the end of the 19th century and the beginning of the 20th century. Developments in industry during this century, war and economic crisis; it emphasized the needs of human existence, survival, better nutrition, prevention of hunger, housing, free and happy living and philosophers have produced thoughts in this field [1].

In the 21th century, it is seen that the hierarchy of needs has evolved from more basic and concrete needs such as food and water to more abstract concepts such as self-actualization. In line with this view, new adds were needed

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

in Maslow's hierarchical model. So the hierarchy has been reorganized. Social Psychologists added some additions in the form of cognitive defined as knowledge, understanding, curiosity, discovery, meaning and predictability and aesthetic needs which defined as beauty, balance, ,after the step of love and esteem[4].

In later periods, it is seen that the level of "self-transcendence" was mentioned immediately after the step of "self- actualization " in the hierarchy of needs of Maslow. Maslow defines the concept of "self-transcended" as the acquisition of identity and the rise of independence beyond and above the self [5].

In the late 20th century and the new century, technology became a part of life and emerged as a fundamental need in all aspects of life. With new technology; early diagnosis, treatment and rehabilitation services, micro-robotic approaches and life-saving health services have been developed. So the needs of the individual are met with the help of new technological systems that measure functionality and monitor healthy lifestyle. While the new technological developments in communication, transportation, medicine, space technology and physics have had a positive effect with their aspects that facilitate human life, also have led to new problems; environmental problems, major accidents leading to warming, environmental pollution and hunger [6].

The people of the 21st century the complex problems they may face in the future began to question. Such as how can achieve equality and social justice in the world? How can access private information be prevented in an information age where it is becoming easier to access all kinds of information? How can the natural environment be protected while meeting human needs? How to deal with population growth, genetically modified crops and poor children's problems? How can respect own culture be developed as well as respect for global culture? [7].

In the twenty-first century, sustainable development goals are needs-oriented. Such as end poverty and hunger, healthy individuals, qualified education, gender equality, clean water and sanitary conditions, accessible and clean energy, job opportunities and economic growth, reduction of inequalities, netted living spaces, conscious consumption and production, climate action, peace and justice etc.[8 , 9].

Unforeseen rapid advances in science and technology in the 21st century; it has also greatly changed the lifestyles and communication requirements of individuals. With the development of communication technologies, individuals have easily possessed tools such as tablets, computers, phones, etc., and have started to communicate with distant individuals. In this direction, individuals have started to meet their various needs without being hindered by time and space through communication technologies. in the other words; Through online virtual environments, individuals have turned to addressing various requirements such as belonging, love, communication, loneliness, etc. Therefore, at the beginning of the 21st century, it was necessary to bring new adds to Maslow's steps in line with "digitalization". Researchers have discovered that technological devices such as mobile phones, high-speed internet, Wi-Fi, iPad, YouTube and gaming have become the basic need for survival in modern times. These improvements have helped people meet safety requirements. It offered tools to communicate instantly between groups and to confront the threat as a group. Technology has helped people build a safer shelter besides created certain devices, tools and even some weapons for the security So that people began to experience the dilemma of feeling safer or more insecure with technological tools [4, 10 ,11].

Technology has also contributed to the social needs of people, such as love and respect and belonging. It has kept people in touch with their loved ones (wherever they are in the world or during the quarantine days imposed in the Corona pandemic). Phone, internet, etc. communication devices have helped them connect with online friends, set up their own networks, text and chat. In this century, people have become caught between a sense of commitment and independence while meeting their social needs on online networks such as Facebook

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

and Twitter. The distances that are diminished by social media and online communication have developed the philosophy of 'we are in the same boat and we are human beings, thus developing the concept of citizen of the world that eliminates the distinction of language, religion and race. Technology has provided an important opportunity to show case individual talents and receive immediate feedback while meeting human esteem needs. Online communication had shown to have a positive effect on self-esteem and maintaining and developing relationships. It has been reported that online gaming and networking meet the success needs of young people in particular and online learning helps to develop a sense of self-identity and determination. This century has developed a sense of recognition and approval of social media users through video making, posting pictures, advertising, online likes and comments [12 ,6].

21st century society; It is a society with a philosophy of life that differs in terms of cultural and understanding and is becoming increasingly globalized and faces a number of problems such as information security, socio-economic inequality and the inability of large masses to enjoy democratic rights. In addition, it faces new pandemic diseases, infections, natural disasters, global climate change, war and migration that are emerging worldwide [9].

With the advances in science and technology in the 21st century, human self-actualization performance has peaked in sustaining life with a more perfect biological structure. In this century, man began to play the role of God, extending life and bringing immortality, and his efforts to change the balance of nature in the name of human beings(!) began to jeopardize his own existence through artificial intelligence and robot manpower studies[13].

The Covid-19 pandemic of this century has led to a re-questioning of the existence and meaning of humanity. Philosophy of existence; it is due to the principle that one can exist and change one's life. According to Martin Heidegger, one has to make constant choices to realize one's own existence. Human conditions affect their future needs and choices. Such as while the risk of Covid-19 transmission constitutes a barrier to the social communication and work preference of working adults, it has required mandatory measures for the safety or protection of children and the elderly. Fear of death caused by the Covid-19 pandemic and quarantine taken on a global basis; people's lifestyles, education, work and communication styles and requirements changed from evening to morning[14].

Yelkikalan and his colleagues found that the needs of employees in different fields of activity differed during the Covid 19 process in the investigation of the Impact of Covid 19 on Maslow's Theory of Needs. In relation to physical requirements during covid 19, the majority of administrative staff and academic staff stated that health workers and production sector employees were all affected in terms of job losses, and the production sector was affected economically . Regarding the needs of love and belonging; administrative staff, academic staff, health workers and manufacturing sector employees expressed their influence in terms of being with their loved ones and social communication. While others stated that the health worker was positively affected in relation to the need for respect. Relating to the need of the self-actualization administrative staff spent less time and academic staff spent more time and also health personnel performed more effectively in social utilitarianism. Production sector employees stated that their performance in family unity, caring about health and listing requirements priorities was affected [15].

Benjamin and his colleagues investigated the impact of 'home quarantine' on individuals and society during Covid 19; During covid 19, there were problems in mobility, access to food and meeting housing requirements to meet physiological requirements; Unemployment, uncertainty of the future and increasing insecurity in access to resources in relation to the security requirement; in the need for love and respect, the problems of self-confidence

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

in accessing family and friends and losing their job; in self-actualization, they stated the obstacles related to disease and unemployment [16].

As a result; With the changing world, the priority order of needs for human beings varies with each passing day. In the 21st century, with the widespread use of technology and the internet, virtual reality has become a part of our day. Therefore, the order of importance of today's needs varies with the first issue of Maslow's hierarchies of needs. The concept of "aesthetics", which was added to the hierarchy above the level of values after the first years it was created, can be considered to come after physiological and security needs when considered in today's conditions. Because today, people can interpret the aesthetic form as a condition of belonging to society.

Today, the needs of love/ belonging are provided by the social media, virtual games that are used more than interpersonal communication in real life (e.g.: making friends on social media platforms, family in the game, starting a home, etc.). People are moving away from face-to-face and tactile sociality. When we look at the needs in the values step, the need of esteem is again interrupted in real life. Because people consume the majority of their time on social media and their actual communication and behavior within society is incomplete. –

Disasters in the 21st century, outbreaks such as terrorism and Covid 19 have highlighted the human safety need. Biological safety, healthy generation safety, healthy weather, environment, water, food safety, need to trust the person, the institution, the country. The people of this century who refer to the other, respect for nature, the law, a just life without discrimination and marginalization -see respect as a necessity before love[17,7].

The people of the 21st century is trying to perfect its existence and live surreal with science and technology and have artificial intelligence and bionic/digital life for an active, productive and zero faulty life at any time; therefore, the physical requirements remain primitive for a person who plays the role of God[18].

Finally, the Needs Pyramid of Maslow is upside down in the 21st century: it has brought to the forefront safety rather than physical needs, respect rather than love and also the belonging of citizens of the world.

Suggestions

The needs of Maslow's Pyramid is to be updated in accordance with the contemporary understanding of the 21st century and the multicultural concept.

The nursing discipline which is responsible for the health of world citizens should urgently review health care standards.

The nurses who help the individual in meeting the requirements have to know the priority among the activities and safety should be treated as a priority requirement for the daily life activities of person.

Nursing training and service; Based on Maslow's theory of needs hierarchies, plans should be made for the people who exceed themselves in this century to live safely and as citizens of the world and to meet their needs.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

RESOURCES

1. McLeod, S(2018). Maslow's Hierarchy of Needs. <https://www.simplypsychology.org/> (Accessed On: 15.05.2021].
2. Avşar P., Virginia Henderson 14 Basic Needs Theory in Nursing Care P:146-164)Edt. Montenegro A, Caliskan N., Baykara ZG(2017) Nursing Theories and Models, Academy Press, I. Press, Istanbul.
3. Stale M., Nursing Theories and Models, P:45-46, Edt; Montenegro A, Caliskan N., Baykara ZG(2017) Nursing Theories and Models, Academy Press, I. Print, Istanbul.
4. Douglas T. Kenrick, Vladas Griskevicius, Steven L. Neuberg, and Mark Schaller. Renovating the Pyramid of Needs: Contemporary Extensions Built Upon Ancient Foundations. *Perspect Psychol Sci.* May 2010 ; 5(3): 292–314. DOI:10.1177/1745691610369469.
5. The Latest Levels of Tekke M. Maslow's Hierarchy of Needs: Self-Realization and Self-Transcending. *ENAD.* 2019, 7; (4): 1704-1708.
6. Sharma, Manoj Kumar Chaturvedi, Santosh K Suma, N Letter to the Editor :Technology expression of Maslow's hierarchy need . Crossref DOI link: <https://doi.org/10.1016/J.AJP.2019>. Received 30 November 2019 *Asian Journal of Psychiatry* 48 (2020) 101895 1876-2018/ © 2019 Elsevier B.V.
7. Lightning N., Over N. 21. Century and Nursing Philosophy. 6. International/ 17. National Nursing Congress. Ankara. 2019, 1-11.
8. <http://www.tr.undp.org/content/turkey/>
9. Ramos RMM, 21. Rights and Freedom Movements and the Role of Constitutional Courts in the 19th Century, <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/939432>.
10. Kula S., Çakar B. Maslow Relationship between The Perception of Security and Life Saturation of Individuals in Society in the Context of the Hierarchy of Needs. *Bartın University I.I.B.F.D.* 2015, 6;(12):192-197.
11. Fife, E. and Pereira, F. (2008). Maslow's Hierarchy Of Needs And Ict: Challenges Of End-User Adoption Of Digital Life. 47th European Congress Of Fitce, London, United Kingdom, 4; (1), 57-62. [Http://Fitce.Org/Congress/2008/Paper/41.Pdf](http://Fitce.Org/Congress/2008/Paper/41.Pdf) (Accessed: 15.05.2021).
12. Yagbasan M. Sener Y. Comparative Analysis of Online Virtual Games in Terms of Demographic Variables on the Axis of Needs Hierarchy (A Field Survey in Elazig Province). *Black Sea Journal of Communication Research.* 2019, 2 ;138-144).
13. Harari, Y.N. (2018). 21 Lessons for the 21st Century. Istanbul: Collective Book.
14. Exceeded N. Philosophically Covid-19 , www.akademikakil.com, 5 August 2020.
15. Yelkikalan N., Dogan S., Dalboy Z., Oflaz A., Covid 19 Impact on Maslow's Hierarchy theory of needs: In the context of situationality approach, *journal of entrepreneurship and development* Cilt 15, issue 2, Winter 2020 Ss:140-164.
16. Benjamin J Ryan et al. 2020]. Benjamin J. Ryan, Damon Coppola, Deon V. Canyon, Mark Brickhouse, Raymond Swienton, COVID-19 Community Stabilization and Sustainability Framework: An Integration of the Maslow Hierarchy of Needs and Social Determinants of Health Disaster Medicine and Public Health Preparedness, Vol. 14/ No:5 <https://www.cambridge.org/core/terms>. <https://doi.org/10.1017/dmp.2020.109>.
17. Janci AF., Alpar ŞE(2013) Concept Theory and Model Examples in Nursing, Istanbul Medical Bookstore, I. Print, Istanbul.
18. Warburton N., (2017) A Brief History of Philosophy, (Cev: Strong Ateşoglu) Alpha publications, 29. Edition, Istanbul.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

PSİKİYATRİK BAKIMDA TEDAVİ EDİCİ ORTAM VE PSİKİYATRİK BAKIM UYGULAMALARI: TÜRKİYE ÖRNEĞİ

Tuğba DURMUŞ

Ege Üniversitesi Hastanesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları AD.

Ülkemizde ruh sağlığı ve hastalıkları yataklı tedavi hizmetleri, Sağlık Bakanlığı, üniversiteler, belediyeler, özel sektör ve vakıf hastaneleri tarafından verilmektedir (1). Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı 1958 yılında kurulmuştur. Anabilim dalı bünyesinde ayakta ve yataklı tedavi hizmetleri verilmektedir. Ayaktan tedavi hizmetleri, Genel Psikiyatri Polikliniği, Alkol ve Madde Kullanım Bozuklukları Polikliniği, Psikoz Polikliniği, Affektif Hastalıkları Polikliniği, Anksiyete Bozuklukları Polikliniği, Psikoterapi birimlerinde yürütülmektedir. Yataklı tedavi hizmetleri, orta güvenli kapalı servisler (Erkek ve Kadın), Alkol Madde Bağımlılığı Yataklı Tedavi Birimi, Affektif Hastalıkları Servisi ve Karma Servis birimlerinde sunulmaktadır.

Kliniğimizde ayakta ve yataklı tedavi birimlerinde terapötik ortamın özellikleri ve ilkeleri doğrultusunda psikiyatrik bakım uygulamaları yürütülmektedir. Psikiyatrik bakım uygulamalarımız tedavi edici ortamın hedef ve ilkeleri doğrultusunda, bireyin temel ihtiyaçlarını gidermeyi, kendisini ifade etmesini sağlamayı, ekiple arasındaki iletişimden maksimum yarar sağlamasını, diğer bireylerle ilişkilerini geliştirmesini, özsaygısını ve özgüvenini desteklemeyi, olumlu başa çıkma tarzlarını geliştirmeyi, uyuma yönelik sosyal becerileri kullanmasını sağlamayı, yeniden sosyalleşmesini hızlandırmayı amaçlamaktadır. Tedavi edici ortam özelliklerimizde de demokrasi, katılımcılık, toplumsallık ve insancılık benimsenmiştir (2).

Ayaktan tedavi birimlerimizde, hasta ve ailelerle psikoeğitim, nüks önleme grupları yapılmaktadır. Yataklı tedavi birimlerinde; Günaydın Toplantısı, Salı Gezmesi, Tatlı Çarşamba, aile bilgilendirme toplantısı, hasta bilgilendirme toplantısı, kriz toplantısı, sosyal aktivite (spor, dans vb), taburculuk eğitimleri hemşireler tarafından yürütülmektedir. 2011 yılında kurulan Toplum Ruh Sağlığı Merkezi'nde kronik ruhsal hastalıkları olan bireylere ve ailelerine psikososyal tedaviler ve rehabilitasyon hizmetleri sürdürülmektedir. Toplum Ruh Sağlığı Merkezi'nde yürütülen rutin etkinlikler arasında günaydın toplantısı, spor, halk oyunları, uğraş atölyeleri (seramik, ahşap boyama, ebru), müzik eğitimi, mutfak atölyeleri, kütüphane etkinlikleri, grup psikoeğitimleri (kapalı ve açık gruplar, aile grupları) yer almaktadır. Her yıl bahar aylarında merkezimizde piknik ve kültürel geziler düzenlenmektedir. Toplum Ruh Sağlığı Merkezi'ne kayıtlı bireyler tarafından yıl içinde sahneye konulan tiyatro gösterisi ve atölye ürünleri sergisi bireylerin grup içi etkileşimlerine ve güçlendirilmesine odaklanan özel etkinliklerimiz arasındadır.

KAYNAKLAR

1. T.C. Sağlık Bakanlığı, Ulusal Ruh Sağlığı Eylem Planı. Ankara; 2011. <https://khgmsehirhastaneleridb.saglik.gov.tr/TR-54443/ulusal-ruh-sagligi-eylem-planı.html> Erişim: 15.10.21
2. Çam O, Dülgerler Ş. Ruh sağlığı ve hastalıkları hemşireliğinde tedavi edici temel araçlar: Ortam ve iletişim. In: Çam O, Engin E, editors. Ruh sağlığı ve hastalıkları hemşireliği bakım sanatı. İstanbul: İstanbul Tıp Kitabevi; 2014. p. 151–78.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

IN PSYCHIATRIC CARE THERAPEUTIC ENVIRONMENT AND PSYCHIATRIC CARE PRACTICES: TURKEY SAMPLE

Tuğba DURMUŞ

Ege University Hospital Department of Psychiatry

In our country, inpatient treatment services of mental health and diseases are provided by the Ministry of Health, universities, municipalities, private sector and foundation hospitals. (1). Ege University Faculty of Medicine Department of Psychiatry founded in 1958. Outpatient and inpatient treatment services are provided within the Department. Outpatient treatment services are carried out in the General Psychiatry Polyclinic, Alcohol and Drug Use Disorders Polyclinic, Psychosis Polyclinic, Affective Disorders Polyclinic, Anxiety Disorders Polyclinic, and Psychotherapy units. Inpatient treatment services are provided in medium safety Closed Wards (Male and Female), Alcohol and Drug Addiction Inpatient Treatment Unit, Affective Disorders Wards and Mixed Wards units.

In our clinic, psychiatric care practices are carried out in accordance with the characteristics and principles of the therapeutic environment in outpatient and inpatient treatment units. In accordance with the goals and principles of the therapeutic environment, our psychiatric care practices aim to meet the basic needs of the individual, to enable him to express himself, to get maximum benefit from communication with the team, to develop relationships with other individuals, to support self-esteem and self-confidence, to develop positive coping styles, to use social skills for adaptation. aims to accelerate their re-socialization. Democracy, participation, sociability and humanitarianism have also been adopted in our therapeutic environment features (2).

In our outpatient treatment units, psychoeducation and relapse prevention groups are held with patients and families. In inpatient treatment units; Good Morning Meeting, Tuesday Outing, Sweet Wednesday, family information meeting, patient information meeting, crisis meeting, social activity (sports, dance, etc.), discharge trainings are conducted by nurses. In the Community Mental Health Centre, which was founded in 2011, psychosocial treatments and rehabilitation services are provided to individuals with chronic mental disorders and their families. Among the routine activities carried out at the Community Mental Health Centre, there are good morning meetings, sports, folk dances, craft workshops (ceramic, wood painting, paper marbling), music education, kitchen workshops, library activities, group psychoeducation (closed and open groups, family groups). Every year in Spring and cultural excursions are organized in our centre. Workshop products exhibition and theatrical performance staged by individuals registered with the Community Mental Health Centre during the year are among our special events that focus on in-group interactions and empowerment of individuals.

REFERENCES

1. T.C. Sağlık Bakanlığı, Ulusal Ruh Sağlığı Eylem Planı. Ankara; 2011. <https://khgmsehirhastaneleridb.saglik.gov.tr/TR-54443/ulusal-ruh-sagli-eylem-plan.html> Erişim: 15.10.21
2. Çam O, Dülgerler Ş. Ruh sağlığı ve hastalıkları hemşireliğinde tedavi edici temel araçlar: Ortam ve iletişim. In: Çam O, Engin E, editors. Ruh sağlığı ve hastalıkları hemşireliği bakım sanatı. İstanbul: İstanbul Tıp Kitapevi; 2014. p. 151–78.

YAŞLILAR EĞLENİR Mİ?

Dr. Elif OK

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) verilerine göre; 60 yaş ve üzeri nüfusun nüfus içindeki sayısı ve oranı artmaktadır. Dünyada 2019 yılında 60 yaş ve üzeri insan sayısı 1 milyar olarak bildirilmiştir. Türkiye’de 60 yaş ve üzerindeki nüfusun genel nüfusa oranı %13,5’tir. (WHO, 2021). Sağlıklı yaşlanma, yaşam dönemleri boyunca sağlıklı halin korunmasının bir ögesidir. Aktif yaşlanma ise, yaşlıların yaşlanma sürecinde sosyal, ekonomik ve kültürel aktivitelere katılımlarını esas alan yaklaşımdır. Aktif yaşlanmanın en önemli bileşenlerinden biri de boş zamanların etkin ve verimli değerlendirilmesidir (Doğru, 2017).

Yaşlılık ve emeklilik, bireyin faaliyet düzeyiyle ve çeşitliliğiyle ilgili düzenlemeler yapması gereken bir dönemdir. Uzun yıllar iş yaşantısına ve çalışma düzenine alışmış olan birey, planlanmamış bir boş zamana sahip olur ve bu bir stres kaynağı olabilir. Emekliliğe ve yaşlılığa uyum sağlama sürecinde, bireyin daha önceki faaliyetlerinin yerini alabilecek yeni ve zevkli faaliyetler bulması gerekliliği doğar. Çoğu yaşlı emekli, boş zamanlarını kullanmaktan zevk almaya başladığı zaman yaşlılığa daha kolay uyum sağlar. Bireyin sağlıklı yaşlanması ancak üretken olması, ilişkiler kurması ve uğraşlar edinmesiyle mümkündür. (Yüksel et al., 2014).

Eğlenmek; hoşça vakit geçirmek olarak tanımlanmaktadır. Bu bağlamda mutluluk ile yakından ilişkilidir. 2020 yılında TÜİK verilerine göre yaşlıların %57,7’si mutlu, %30,4’ü ne mutlu ne mutsuz, %11,8’i ise mutsuzdur. Ayrıca, yaşlı nüfusunun %21,3’ünün ise yoksuldur. Mutluluk kaynağı kişilere bakıldığında; %95’ini aile fertleri, %2,4 kendisi ve %1,3’ünü diğer kişiler oluşturmuştur (TÜİK, 2021).

Yaşlılık döneminde mutlu olmayı zor hale getiren faktörler arasında; fiziksel sağlık sorunları, depresyon gibi mental sağlık sorunları, yaşla birlikte artan bilişsel sorunlar, ekonomik güçlükler (tedavi maliyetleri, ebeveynlerine ekonomik olarak bağımlı olan çocuklar vb.), arkadaş ve yakınların kaybının daha sıklıkla gerçekleşmesi, aile içinde bozulan ilişkiler ve yaşlının ihmali ve istismarı edilmemesi yer almaktadır.

Yaşlılık döneminde mutlu olmak için aşağıdaki önerilerde bulunulmuştur:

- Sağlıklı yaşam biçimi
- Fiziksel olarak aktif olmak
- İletişim ve sosyallik
- Yeni beceriler öğrenmek
- Stres yönetimi ve mizah
- Gönüllülük ve diğerlerine yardım etmek (Kar, 2019)

Bu öneriler doğrultusunda; kişinin sağlık ve sosyo-ekonomik durumu doğrultusunda zamanını olabildiğince sosyal ve fiziksel olarak aktif geçirecek şekilde yaplandırması esastır.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Rekreasyon, "bireylerin boş zamanları süresince, alternatifler arasında özgürce seçim yapabildikleri, eğlence, zevk ve memnuniyet amacıyla bireysel ya da kolektif olarak gerçekleştirilen herhangi bir aktivite" olarak tanımlanmaktadır. Bireylerin aktivite seçiminde rol oynayan faktörler;

- Yaşanılan çevre
- Bu çevrede var olan imkânlar
- Fiziksel, ruhsal ve bilişsel sağlık durumu
- Ailenin sosyo-ekonomik düzeyi
- Yörenin gelenek ve görenekleri
- Yaş, cinsiyet, motivasyon gibi bireysel özellikler ve
- Arkadaş çevresi olarak sıralanmaktadır (Argan, 2013).

Türkiye'den Araştırma Örnekleri

Antalya'da yaşayan 45-90 yaş arası 493 birey ile gerçekleştirilen çalışmada; bireylerin zamanlarını en sık sevdikleriyle birlikte ve sportif aktiviteler yaparak geçirdikleri saptanmıştır. Faaliyet seçiminde sıklıkla bireysel ve ekonomik faktörlerin yer aldığı; motive eden faktörler arasında ise en sık sosyal etkileşim ve bireysel faktörlerin yer aldığı bulunmuştur. Ayrıca, gerçekleştirilen faaliyetin iyilik halini koruması, kişisel gelişimi artırması ve ekonomik olması da katılımcılar tarafından önemsenmiştir (Yurcu et al., 2017). Konya'da 218 yaşlı bireyle TV izleme sıklığı ve nedenleri üzerine yapılan bir çalışmada; katılımcıların günde ortalama 5 saat TV izledikleri bulunmuştur. TV izleme sebepleri arasında en sık olaylar ve kişiler hakkında bilgi edinme ve boş zamanları değerlendirme yer almıştır (Tiryaki, 2019). Ankara'da geriatri servisinde yatan 50 hasta ile gerçekleştirilen bir diğer çalışmada aktivite performansı ve aktivite tatmini arttıkça, yaşam memnuniyetinin de arttığı bildirilmiştir (Göktaş et al., 2016). Mersin'de 60 yaş ve üzerinde olan 391 kişi ile gerçekleştirilen bir çalışmada; hobi ve iç mekan etkinlikleri ile sağlık algısı; kültürel ve eğlence içerikli etkinlikler ile yaşam doyumu arasında pozitif yönlü ilişki tespit edilmiştir (Ayna & Gümüş, 2021).

Yurt Dışından Araştırma Örnekleri

ABD Sağlık ve Emeklilik Çalışması (USA Health & Retirement Study) verilerine dayanarak 65 yaş ve üzerinde 5.203 bireyin internet kullanımı ile iyi oluşluk arasındaki ilişki incelenmiştir. Yüksek düzeyde internet kullanımının; yüksek düzeyde sosyal destek, azalmış yalnızlık, daha fazla yaşam doyumu ve psikolojik iyi oluş ile pozitif yönlü ilişkisi olduğu saptanmıştır (Heo et al., 2015). Japonya'da 70 yaş ve üzerinde demans önleme programı içerisinde olan 567 kişi ile 5 yıllık prospektif kohort dizaynda gerçekleştirilen bir araştırmada; herhangi bir hobi aktivitesine katılım ile bilişsel işlevlerdeki gerileme arasında bağımsız ters yönlü bir ilişki bulunmuştur. Yaşlılarda hobi aktivitelerine katılımın bilişsel işlevlerdeki gerilemeyi önlemek için kullanılabileceği bildirilmiştir (Iwasa et al., 2012). İsveç'te 60 ve üzerinde olan 945 kişinin katıldığı bir çalışmada; kadınların erkeklerden daha fazla uyku problemi yaşadığı ve daha az aktivite ile kötü uyku kalitesi arasında ilişki olduğu saptanmıştır (Hellström et al., 2013). Fransa'nın 3 farklı şehrinde yaşayan, 65 yaş ve üzerinde olup çalışmanın başında demans tanısı olmayan 5698 kişinin yer aldığı bir

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

çalışmada, haftada en az iki kez bilişsel uyarıcı aktiviteler gerçekleştiren kişilerde 4 yıllık takipte demans gelişme riskinin, bu tür aktivitelerde bulunmayan kişilere kıyasla %50 daha az olduğu bildirilmiştir (Akbaraly et al., 2009). ABD'de 13.199 yaşlı bireyin gün içinde hangi aktiviteyi ne kadar süre gerçekleştirdikleri takip edilmiştir. Araştırma sonucunda; günde 30 dk bile aktif aktivite gerçekleştirenler, hiç aktivite yapmayanlara göre ve günde en az 6 saat daha düşük düzeyde aktif aktivite yapanlar 2 saat aktivite yapanlara göre mortalite riskinin %15-30 daha düşük olduğu saptanmıştır (Paganini-Hill et al., 2011).

Günümüzde teknolojideki gelişmelere paralel olarak yaşlılar için sanal gerçeklik (VR) oyunları da çalışmalarda yer almaya başlamıştır. Gerekli önlemler alınarak, VR içerikli uygulamaların yaşlılarda; bilişsel işlevlerin geliştirilmesinde, fiziksel aktivite ve motivasyonun artırılmasında, kognitif bozukluklarda bilişsel uyarım oluşturmak ve yalnızlığı desteklemek amacıyla kullanılabileceği bildirilmiştir (Syed-Abdul et al., 2019; García-Zapirain, 2021; Amorim et al., 2019; Gamito et al., 2020).

Sonuç olarak; yaşlı bireylerin fiziksel sağlık, ruhsal durum, bilişsel durum ve bireysel tercihleri de doğrultusunda ilgilerini çekecek aktivitelere katılmaları önemlidir. Yaşlı bireylerin zevk alarak gerçekleştireceği aktiviteler yaşam doyumunu sağlamanın yanı sıra çeşitli komorbiditelerinin gelişimi önlemede de etkili olacağı düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

1. Akbaraly, T. N., Portet, F., Fustinoni, S., Dartigues, J. F., Artero, S., Rouaud, O., ... & Berr, C. (2009). Leisure activities and the risk of dementia in the elderly: results from the Three-City Study. *Neurology*, 73(11), 854-861.
2. Amorim, J. S. C. D., Leite, R. C., Brizola, R., & Yonamine, C. Y. (2019). Virtual reality therapy for rehabilitation of balance in the elderly: a systematic review and META-analysis. *Advances in rheumatology*, 58.
3. Argan, M. (2013), Rekreasyon yönetimi, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Yayınları.
4. Ayna, Ç., & Gümüüş, H. (2021). 60 Yaş Üstü Bireylerin Yaşam Doyumu, Sağlık Algısı ve Boş Zaman Etkinliği Tercihlerinin İncelenmesi. *Spor Bilimleri Dergisi*, 32(1), 1-9.
5. Doğru, E. (2017). Yaşlı Hastalarda Aktif Boş Zaman Kullanımının Biyopsikososyal Sağlığa Etkisinin Değerlendirilmesi. Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Tıp Fakültesi, Aile Hekimliği Uzmanlık Tezi (Danışman: Kamile Sılay)
6. Gamito, P., Oliveira, J., Alves, C., Santos, N., Coelho, C., & Brito, R. (2020). Virtual reality-based cognitive stimulation to improve cognitive functioning in community elderly: A controlled study. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 23(3), 150-156.
7. García-Zapirain, B. (2021). VirtuAAL: Technological Solution based on Virtual Reality computer games for cognitive training for the elderly. *International Journal of Integrated Care*, 21(S1).
8. Göktaş, A., Pekçetin, S., Tekindal, B., Kayıhan, H., Uyanık, M. (2016). Impact of Activity Preferences on Cognitive Skills and Life Satisfaction in Elderly. *Journal of Occupational Therapy and Rehabilitation*, 4(1), 1-14.
9. Hellström, A., Hellström, P., Willman, A., & Fagerström, C. (2014). Association between sleep disturbances and leisure activities in the elderly: a comparison between men and women. *Sleep disorders*, Article ID 595208
10. Heo, J., Chun, S., Lee, S., Lee, K. H., & Kim, J. (2015). Internet use and well-being in older adults. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 18(5), 268-272.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

11. Iwasa, H., Yoshida, Y., Kai, I., Suzuki, T., Kim, H., & Yoshida, H. (2012). Leisure activities and cognitive function in elderly community-dwelling individuals in Japan: a 5-year prospective cohort study. *Journal of psychosomatic research*, 72(2), 159-164.
12. Kar, N. (2019). Being happy in old age: reasons, methods and challenges. *Journal of Geriatric Care and Research*, 6(2), 35-37.
13. Paganini-Hill, A., Kawas, C. H., & Corrada, M. M. (2011). Activities and mortality in the elderly: the leisure world cohort study. *Journals of Gerontology Series A: Biomedical Sciences and Medical Sciences*, 66(5), 559-567.
14. Syed-Abdul, S., Malwade, S., Nursetyo, A. A., Sood, M., Bhatia, M., Barsasella, D., ... & Li, Y. C. J. (2019). Virtual reality among the elderly: a usefulness and acceptance study from Taiwan. *BMC geriatrics*, 19(1), 1-10.
15. Tiryaki, S. (2019). Televizyon ve Yaşlı Bireyler: Konya Örneğinde Bir Saha Çalışması. *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi*, 7(1), 345-369.
16. Türkiye İstatistik Kurumu (2020). İstatistiklerle Yaşlılar. Retrieved from: <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Elderly-Statistics-2020-37227>
17. World Health Organization (2021). Ageing. Retrieved from: https://www.who.int/health-topics/ageing#tab=tab_1
18. Yurcu, G., Kasalak, M.A., Akıncı, Z. (2017). Yaşlı Bireylerde Rekreatif Faaliyetlere Katılımı Etkileyen Faktörler. 7th International Conference of Strategic Research on Social Science and Education, 13-15 October, 2017, Titanic Deluxe Belek/Antalya/Turkey
19. Yüksel, M.Y., Dinçer, F., Büyükköse, H. T., Lale, Z. H. (2014). Yaşlıların Boş Zaman Değerlendirmesi Üzerine Bir İnceleme. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 38(1):10

DO OLDER ADULTS HAVE FUN?

According to the World Health Organization (WHO) data; The number and proportion of the population aged 60 and over is increasing. The number of people aged 60 and over in the world in 2019 was reported to be 1 billion. The ratio of the population aged 60 and over to the general population in Turkey is 13.5%. (WHO, 2021). Healthy aging is an element of maintaining a healthy state throughout life. Active aging is an approach based on the participation of the elderly in social, economic and cultural activities in the aging process. One of the most important components of active aging is the effective and efficient use of leisure time (Doğru, 2017).

Old age and retirement is a period in which an individual must make adjustments to his level of activity and diversity. In the process of adapting to retirement and old age, the individual needs to find new and enjoyable activities that can replace his previous activities. Many older retirees adjust more easily to old age when they start enjoying their free time. A healthy aging of the individual is possible only if he is productive, establishes relationships and acquires occupations. (Yüksel et al., 2014).

To enjoy; It is defined as having a good time. According to TUIK data in 2020, 57.7% of the elderly are happy, 30.4% are neither happy nor unhappy, and 11.8% are unhappy. In addition, 21.3% of the elderly population is poor. People who are the source of happiness; Family members made up 95%, himself 2.4%, and others 1.3% (TUIK, 2021).

Among the factors that make it difficult to be happy in old age; physical health problems, mental health problems such as depression, cognitive problems that increase with age, economic difficulties (treatment costs, children who are economically dependent on their parents, etc.), more frequent loss of friends and relatives, deteriorating relationships within the family, and neglect and abuse of the elderly is located.

The following suggestions have been made to be happy in old age:

- Healthy lifestyle
- Being physically active
- Communication and sociability
- Learning new skills
- Stress management and humor
- Volunteering and helping others (Kar, 2019)

Recreation is defined as “any activity performed individually or collectively for the purpose of entertainment, pleasure and satisfaction in which individuals can freely choose between alternatives during their spare time”. Factors that play a role in the activity selection of individuals are below;

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

- Living environment
- Opportunities available in this environment
- Physical, mental and cognitive health status
- Socio-economic level of a family
- Traditions and customs of a region
- Individual characteristics such as age, gender, motivation, and
- Circle of friends (Argan, 2013).

Studies Conducted in Turkey

In the study carried out with 493 individuals between the ages of 45-90 living in Antalya; It has been determined that individuals spend most of their time with their loved ones and doing sports activities. It has been found that individual and economic factors are often included in the selection of activities. In addition, the activities carried out were considered important by the participants to protect well-being, increase personal development and be economical (Yurcu et al., 2017). In a study on the frequency and causes of watching TV with 218 elderly individuals in Konya; It was found that the participants watched TV for an average of 5 hours a day. The most common reasons for watching TV were obtaining information about events and people and making use of leisure time (Tiryaki, 2019). In another study conducted with 50 patients hospitalized in the geriatric service in Ankara, it was reported that as activity performance and activity satisfaction increase, life satisfaction also increases (Göktaş et al., 2016). In a study conducted with 391 people aged 60 and over in Mersin; a positive correlation was found between the activities performed and the perception of health and life satisfaction (Ayna & Gümüş, 2021).

Studies Conducted Abroad

Based on the data of USA Health & Retirement Study, the relationship between internet use and well-being of 5,203 individuals aged 65 and over was examined. It has been determined that high level of internet use is positively related to high level of social support, reduced loneliness, greater life satisfaction and psychological well-being (Heo et al., 2015). In a study carried out in a 5-year prospective cohort design with 567 people aged 70 years and over in the dementia prevention program in Japan; An independent inverse relationship was found between participation in any hobby activity and decline in cognitive functions. It has been reported that participation in hobby activities in the elderly can be used to prevent regression in cognitive functions (Iwasa et al., 2012). In a study involving 945 people aged 60 and over in Sweden; It has been determined that women have more sleep problems than men and there is a relationship between less activity and poor sleep quality (Hellström et al., 2013). In a study that included 5698 people aged 65 and over living in 3 different cities of France, it was reported that the risk of developing dementia in people who performed cognitively stimulating activities at least twice a week was 50% less than those who did not engage in such activities in a 4-year follow-up. (Akbaraly et al., 2009). In the USA, 13,199 elderly individuals were followed up on which activities and for how long during the day. As a result of the research; It has been determined that the risk of mortality is 15-30% lower in those who perform

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

active activity even for 30 minutes a day or those who do less active activity for 6 hours. (Paganini-Hill et al., 2011).

Today, in parallel with the developments in technology, virtual reality (VR) games for the elderly have also started to take place in studies. By taking the necessary precautions, the applications with VR content in the elderly; it has been reported that it can be used to improve cognitive functions, increase physical activity and motivation, create cognitive stimulation in cognitive disorders and support loneliness (Syed-Abdul et al., 2019; García-Zapirain, 2021; Amorim et al., 2019; Gamito et al., 2020).

As a result; it is important for elderly individuals to participate in activities that will attract their attention in line with their physical health, mental status, cognitive status and individual preferences. It is thought that the activities that elderly individuals will enjoy with pleasure will be effective in preventing the development of various comorbidities as well as providing life satisfaction.

REFERENCES

1. Akbaraly, T. N., Portet, F., Fustini, S., Dartigues, J. F., Artero, S., Rouaud, O., ... & Berr, C. (2009). Leisure activities and the risk of dementia in the elderly: results from the Three-City Study. *Neurology*, 73(11), 854-861.
2. Amorim, J. S. C. D., Leite, R. C., Brizola, R., & Yonamine, C. Y. (2019). Virtual reality therapy for rehabilitation of balance in the elderly: a systematic review and META-analysis. *Advances in rheumatology*, 58.
3. Argan, M. (2013), Rekreasyon yönetimi, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Yayınları.
4. Ayna, Ç., & Gümüş, H. (2021). 60 Yaş Üstü Bireylerin Yaşam Doyumu, Sağlık Algısı ve Boş Zaman Etkinliği Tercihlerinin İncelenmesi. *Spor Bilimleri Dergisi*, 32(1), 1-9.
5. Doğru, E. (2017). Yaşlı Hastalarda Aktif Boş Zaman Kullanımının Biyopsikososyal Sağlığa Etkisinin Değerlendirilmesi. Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Tıp Fakültesi, Aile Hekimliği Uzmanlık Tezi (Danışman: Kamile Sılay)
6. Gamito, P., Oliveira, J., Alves, C., Santos, N., Coelho, C., & Brito, R. (2020). Virtual reality-based cognitive stimulation to improve cognitive functioning in community elderly: A controlled study. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 23(3), 150-156.
7. García-Zapirain, B. (2021). VirtuAAL: Technological Solution based on Virtual Reality computer games for cognitive training for the elderly. *International Journal of Integrated Care*, 21(S1).
8. Göktaş, A., Pekçetin, S., Tekindal, B., Kayıhan, H., Uyanık, M. (2016). Impact of Activity Preferences on Cognitive Skills and Life Satisfaction in Elderly. *Journal of Occupational Therapy and Rehabilitation*, 4(1), 1-14.
9. Hellström, A., Hellström, P., Willman, A., & Fagerström, C. (2014). Association between sleep disturbances and leisure activities in the elderly: a comparison between men and women. *Sleep disorders*, Article ID 595208
10. Heo, J., Chun, S., Lee, S., Lee, K. H., & Kim, J. (2015). Internet use and well-being in older adults. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 18(5), 268-272.
11. Iwasa, H., Yoshida, Y., Kai, I., Suzuki, T., Kim, H., & Yoshida, H. (2012). Leisure activities and cognitive function in elderly community-dwelling individuals in Japan: a 5-year prospective cohort study. *Journal of psychosomatic research*, 72(2), 159-164.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

12. Kar, N. (2019). Being happy in old age: reasons, methods and challenges. *Journal of Geriatric Care and Research*, 6(2), 35-37.
13. Paganini-Hill, A., Kawas, C. H., & Corrada, M. M. (2011). Activities and mortality in the elderly: the leisure world cohort study. *Journals of Gerontology Series A: Biomedical Sciences and Medical Sciences*, 66(5), 559-567.
14. Syed-Abdul, S., Malwade, S., Nursetyo, A. A., Sood, M., Bhatia, M., Barsasella, D., ... & Li, Y. C. J. (2019). Virtual reality among the elderly: a usefulness and acceptance study from Taiwan. *BMC geriatrics*, 19(1), 1-10.
15. Tiryaki, S. (2019). Televizyon ve Yaşlı Bireyler: Konya Örneğinde Bir Saha Çalışması. *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi*, 7(1), 345-369.
16. Türkiye İstatistik Kurumu (2020). İstatistiklerle Yaşlılar. Retrieved from: <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Elderly-Statistics-2020-37227>
17. World Health Organization (2021). Ageing. Retrieved from: https://www.who.int/health-topics/ageing#tab=tab_1
18. Yurcu, G., Kasalak, M.A., Akıncı, Z. (2017). Yaşlı Bireylerde Rekreatif Faaliyetlere Katılımı Etkileyen Faktörler. 7th International Conference of Strategic Research on Social Science and Education, 13-15 October, 2017, Titanic Deluxe Belek/Antalya/Turkey
19. Yüksel, M.Y., Dinçer, F., Büyükköse, H. T., Lale, Z. H. (2014). Yaşlıların Boş Zaman Değerlendirmesi Üzerine Bir İnceleme. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 38(1):10

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

YAŞLILAR EVLENİR Mİ?

Dr. Sibel ÇAYNAK

ÖZET

Yaşlılık bireysel değil, toplumsal bir olgudur. Yaşlı nüfus son beş yılda %22,5 oranında artmıştır. Yaşlı nüfusunun yaş grubuna bakıldığında, %63,8'inin 65-74 yaş, %27,9'unun 75-84 yaş, %8,4'ünün 85 yaş ve üzeri olduğu görülmektedir (TÜİK, 2020). Dünyada yaşlı olarak tanımlanan 65 yaş ve üstü grubun genel nüfusa göre oranı yaklaşık 2 kat artarak %6,9'dan %12'ye yükseleceği tahmin edilmektedir (WHO, 2020). Yaşlı nüfusundaki artış, yaşlılık olgusunun dünya genelinde tüm toplumları ilgilendiren bir duruma dönüşmesine katkı sağlamıştır.

Yaşlılar eş kaybı yaşayabilmektedir. Eşini kaybeden yaşlı bireyler birçok sorun ile karşılaşmakta ve bireylerin baş etme durumları etkilenmektedir (Yıldız, 2012, Zhang ve Hayward, 2006). Eşini kaybeden bireyin yalnız yaşama gücü azalmakta ve maddi, manevi desteği azalan yaşlı birey yalnızlık, ekonomik durumun etkilenmesi gibi sorunlarla karşılaşmaktadır (Kalaycı ve Özkul, 2017). Eşini kaybeden bireyler yeni duruma uyum sağlamaya çalışmaktadır. Yaşlı bireyler eş kaybı sonrası yalnızlık yaşamayan yanı sıra, eşlerin sorumluluklarını da üstlenmekte ve artan sorumluluk, sosyal izolasyona da neden olmaktadır. Sosyal izolasyona neden olan durumlardan biri de toplumsal algıdır. Sosyal yaşama dahil olmak istemeyen eşini kaybetmiş bireyler, "dul" ifadesinden etkilenmektedir.

Eş kaybı yaşlılıkta evlenme konusunu gündeme getirmektedir. Yaşlılıkta evlenme cinsiyetler açısından farklı değerlendirilmektedir. Erkeklerde yeniden evlenme oranı, kadınlara oranla daha yüksektir (Martin Matthews, 2011). Türkiye'de yaş grubuna göre evlenme oranına bakıldığında, 8545 erkek ve 2579 kadın olduğu görülmektedir (TÜİK, 2020). Dünya genelinde yaşlı nüfus oranındaki artış, yalnız yaşayan kişi sayısında da artışa neden olmuştur. Avustralya'da 65 yaş üzerindeki kadınların %29'u, erkeklerin ise %13'ü tek başına yaşarken, Japonya'da yalnız yaşayan erkeklerin oranı %5, İsviçre'de %50'nin üzerine çıkmaktadır. ABD de evli olan 50 yaş üstü hiç evlenmemiş ve birlikte yaşayan yaşlı yetişkinlerin oranı artmıştır.

Yaşlılıkta yeniden evlenme üzerine çeşitli fikirler vardır ve fikirler genelde toplumsal yapı ile ilişkilidir. Geleneksel toplumsal cinsiyet rolleri nedeniyle kadınlar, eşleri öldükten sonra evlenme konusunda erkeklere göre daha dezavantajlıdır. Kadınların ikinci evlilik yapmasına olumlu bakılmamaktayken, erkeklerde durum farklıdır. Erkeğe birinin bakması gerekir diyerek düşünülmemekte ve erkekler konfor alanlarını sürdürebilmek için yeniden evlenmeye daha sıcak bakabilmektedir (Buz, 2015). Bunun yanı sıra yaşlılıkta evlenme konusunda erkekler mülkü paylaşma, kaybetme, dolandırılma, kadınlar toplum tarafından dışlanma endişesi yaşayabilmektedir (Arun ve Arun, 2011). Yaşlı yetişkinlerde evlenme yerine birlikte yaşamada tercih edilebilen durumlar arasındadır ve evliliğe alternatif olarak görülmektedir (Brown ve Wright, 2017). Gerçekte, kadınlara erkek arasında, yaşlılığa ilişkin sahip oldukları kendine has tecrübeleri bakımından birçok farklılık ve çeşitlilik bulunmaktadır (Arun ve Arun, 2011). Kadın yaşlıların eşlerinin kaybıyla sosyal, ekonomik, kültürel ve hukuki alanlarda başka bireye ya da kuruma bağımlı hale gelmektedir (Davidson, 2002). Yaşlı kadınların yaşlılıkla beraber artan sağlık sorunları ve buna bağlı olarak artan sağlık harcamalarıyla beraber gelir durumunda yaşadıkları düşüşle birlikte yaşam memnuniyetleri azalmaktadır. Aynı zamanda eşlerini kaybetmiş olmanın getirdiği üzüntüyle birlikte hayatla mücadeleleri daha da zorlaşmaktadır (J-young, Kyungeh, O'Connor, & Wexler, 2008). Daha az sosyal destek kaynağıyla birleşen ekonomik dezavantaj,

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

evli olmayan yaşlı yetişkinleri savunmasız bırakabilmektedir (Oktan, 2015; Zhang, Liu ve Yu, 2016)

İleri yaşlarda hayatta kalma, hem sosyal ilişkilerin hem de desteğin niceliği ve kalitesinden olumlu yönde etkilenir Kronolojik yaş düşünülduğünde, üçüncü yaş dönemi olarak tanımlanabilecek yaşlılık, insanların özgürce kendilerini ve ilgilerini gerçekleştirecekleri bir süreç olarak düşünülmelidir. Yaşlı bireylerin sosyal yaşama katılımını sağlayacak olan etkinliklerin, fiziksel ve sosyal çevrenin düzenlenmesi önemlidir. Yaşlı bireylerin ihtiyacı olan duygusal destek için aile ve sosyal çevre üzerine düşen sorumlulukları yerine getirmelidir. Yaşlılık ile ilgili yapılacak yasal düzenlemeler, medya, resmi ve gönüllü kuruluşlar, kurumlar arasında iş birliği önemlidir.

Anahtar Kelimeler: yaşlılık, evlilik, aile, psikiyatri hemşireliği

KAYNAKLAR

1. Arun, Ö., Arun, B. Türkiye’de Yaşlı Kadınların En Büyük Sorunu: Dulluk. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 2011; 10(4):1515 -1527
2. Brown, S.L. Wright, M.R. Marriage, Cohabitation and Divorce in Later Life. *Innovation in Aging*. 2017;1 (2):1-11.
3. Buz, S. Toplumsal Cinsiyet ve Yoksulluk Odağında Yaşlılık Olgusu. *Hacettepe Üniversitesi Sosyolojik Araştırmalar E-Dergisi*, 2015; 1-10.
4. Davidson, K. Gender Differences In New Partnership Choices and Constraints For Older Widows and Widowers. *Ageing International*, 2002;27 (4), 43-60.
5. J-young, A., Kyungeh, A., O’Connor, L., & Wexler, S. Life Satisfaction, Self Esteem and Perceived Health Status Among Elder Korean Women: Focus On Living Arrangements. *Journal of Transcultural Nursing*, 2008;19 (2), 151-160.
6. Kalaycı, I., & Özkul, M. Geleneksel kalabilsem modern olabilsem: Modernleşme sürecinde yaşlılık deneyimleri. *Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi*, 2017; 8(18), 90-110.
7. Martin-Matthews, A. Revisiting widowhood in later life: Changes in patterns and profiles, advances in research and understanding. *Canadian Journal on Aging/La Revue canadienne du vieillissement*, 2011; 30(3), 339-354.
8. Oktan V. Yalnızlık ve algılanan sosyal destek düzeyinin ergenlerdeki öfkenin gelişimine etkisi. M.Ü. *Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*. 2005; 21:183-192.
9. Yıldız, M. Bağlanma kuramı açısından yaşlılık dönemine genel bir bakış. *Cumhuriyet Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2012;36 (1), 1-30.
10. Zhang, Z., & Hayward, M. Gender, the marital life course, and cardiovascular disease in late midlife. *Journal of Marriage and Family*, 2006; 68, 639-657

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

DO OLDER ADULTS GET MARRIED?

ABSTRACT

Old age is a social phenomenon rather than individual. Elderly population has increased at the rate of 22.5% within the last five years. Considering the age group of the elderly population; 63.8% of them are aged 65 to 74 years, 27.9% are aged 75 to 84 years and 8.4% are aged 85 years and older (Turkish Statistical Institute, 2020). We estimate that the rate of the group aged 65 years and older which is defined as older in the world will nearly double and reach from 6.9% to 12% compared to the general population (WHO, 2020). Increase in the elderly population has made the old age phenomenon become a condition concerning all communities worldwide.

Older adults may experience the loss of a spouse. Older adults who lose their spouse face many problems and their coping is affected (Yıldız, 2012, Zhang & Hayward, 2006). A person who loses his/her spouse will have a decreased power of living alone and face problems such as loneliness and deterioration in financial condition due to the decrease of material and moral support (Kalaycı and Özkul, 2017). People who lose their spouse will try to adapt to the new situation. After the loss of their spouse, older adults will take on the responsibility of their spouse besides facing loneliness and the increasing responsibility will causes social isolation. One of the conditions causing social isolation is social perception. People who have lost their spouse and refuse to be included in social life are affected by the term "widow".

Loss of a spouse brings forward the issue of marriage in old age. Genders evaluate marriage in old age differently. Men have a higher rate of remarrying compared to women (Martin Matthews, 2011). The rate of marriage according to age groups in Turkey is 8545 for men and 2579 for women (Turkish Statistical Institute, 2020). Increase in the elderly population worldwide has caused an increase in the number of people living alone. 29% of women and 13% of men aged over 65 in Australia, 5% of men in Japan and more than 50% of men in Switzerland live alone. In the USA there has been an increase in the rate of older adults who are married, are aged over 50, are never married and live together.

There are various opinions about remarrying in old age and these opinions are usually associated with social structure. Due to traditional gender roles, women are more disadvantageous in getting married after losing their spouse, compared to men. Society does not have a positive perspective on women getting married for the second time. However, it is not the same for men. People believe that someone has to take care of a man. Men may consider remarrying in order to sustain their comfort area (Buz, 2015). In addition concerning marriage in old age, men may have concern about sharing or losing the possession and getting cheated, while women may have concern about being excluded by society (Arun & Arun, 2011). Also older adults may choose to live together instead of getting married. They consider this an alternative to marriage (Brown and Wright, 2017). In fact there are many differences and diversities between men and women in terms of experiences specific to old age (Arun and Arun, 2011). After the loss of their spouse, female older adults will become socially, financially, culturally and legally dependent on another person or institution (Davidson, 2002). Together with increasing health issues and increasing health expenditures, older women will face a decrease in their income status and life satisfaction. Also they will have a more challenging life struggle due to the sadness of losing their spouse (J-young, Kyungeh, O'Connor, & Wexler, 2008). An economic disadvantage combined with less social support may leave single older adults defenseless (Oktan, 2015; Zhang, Liu and Yu, 2016)

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

The quality and quantity of social relations and support affect survival in advanced age positively. Taking the chronological age into account; we should consider old age which can be defined as the third age period a process in which people can freely realize themselves and their interests. It is important to arrange activities, physical and social environment which will encourage older adults to participate in social life. Families and social circle should fulfil their responsibilities for the emotional support that older adults need. Legal regulations to be made for old age and collaboration between the media, official and voluntary organizations and institutions are noteworthy.

Key Words: elderly, marriage, family, psychiatric nursing

REFERENCES

1. Arun, Ö., Arun, B. Biggest Problem of Older Women in Turkey: Widowhood. *Journal of Gaziantep University Social Sciences*. 2011; 10(4):1515 -1527
2. Brown, S.L. Wright, M.R. Marriage, Cohabitation and Divorce in Later Life. *Innovation in Aging*. 2017;1 (2):1-11.
3. Buz, S. Old Age Phenomenon at the Center of Gender and Poverty. *E-Journal of Hacettepe University Sociological Research*, 2015; 1-10.
4. Davidson, K. Gender Differences in New Partnership Choices and Constraints for Older Widows and Widowers. *Ageing International*, 2002; 27(4), 43-60.
5. J-young, A., Kyungeh, A., O'Connor, L., & Wexler, S. Life Satisfaction, Self-esteem and Perceived Health Status Among Elder Korean Women: Focus on Living Arrangements. *Journal of Transcultural Nursing*, 2008;19 (2), 151-160.
6. Kalaycı, I., & Özkul, M. I Wish I Could Remain Traditional and Become Modern: Old Age Experiences in the Modernization Process. *Visionary Journal of Süleyman Demirel University*, 2017; 8(18), 90-110.
7. Martin-Matthews, A. Revisiting Widowhood in Later Life: Changes in Patterns and Profiles, Advances in Research and Understanding. *Canadian Journal on Aging/La Revue Canadienne du Vieillissement*, 2011; 30(3), 339-354.
8. Oktan V. Impact of Loneliness and Perceived Social Support Level on the Development of Anger in Adolescents. *M.U. Journal of Atatürk Faculty of Education Educational Sciences*. 2005; 21:183-192.
9. Yıldız, M. A General Perspective of Old Age in Terms of Attachment Theory. *Journal of Cumhuriyet University Faculty of Literature Social Sciences*, 2012;36 (1), 1-30.
10. Zhang, Z., & Hayward, M. Gender, Marital Life Course and Cardiovascular Disease in Late Midlife. *Journal of Marriage and Family*, 2006; 68, 639-657

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

YAŞLILAR SEVER (SEVİŞİR) Mİ?

Nur Elçin BOYACIOĞLU

Cinsellik; doğum öncesi başlayıp yaşam boyu devam eden, açlık ve korunma gibi insanların temel iç güdülerinden biridir. Bununla birlikte biyolojik temelli, öğrenme ile gelişen, insanların sosyokültürel yaşantıları, değerleri, inanışları, tutumları, dünyayı anlamlandırma şekilleri, fiziksel görünüşleri, zihinsel süreçleri, içinde buldukları toplum ve normlardan etkilenen önemli bir kavramdır (CISED, 2020).

İstek ve deneyim seviyelerinde büyük farklılıklar olmasına rağmen, yaşlı bireylerde cinsellik, boyut değiştirerek devam etmekte ve bireyler için önemini korumaktadır (Fileborn et al. 2015). Yaşlılarda cinsel yaşam, genel sağlık durumunun önemli bir göstergesidir (Lindau ve Gavrilova 2010). Cinsellik ayrıca bireyin olası tüm sağlık sorunlarının başlangıcı ya da sonucu olma potansiyeline sahip bir iç güdüdür (McCabe ve ark, 2015). Alanyazında yaşlılarda cinselliğin, 80'li yaşlara kadar devam ettiği belirtilmektedir (Træen et al. 2019; Sevcikova ve Sedlakova 2020).

Sevcikova ve Sedlakova (2020) yaşlılıkta cinselliğin, sadece penisin vajene penetrasyonu olarak algılanmaması gerektiğini ileri sürmektedir. Cinsellik bu dönemde sevişmekten daha çok, beraber vakit geçirmek, duygusal yakınlığı korumak, sevdiğini/sevildiğini hissetmek/hissettirmek için bir araçtır (Bauer et al. 2016; Ševčíková ve Sedláková 2020; Şen ve ark. 2015). Yaşlılarda cinsellik geniş bir yelpazede tanımlanmaktadır. Bu yelpaze, el ele tutuşma, okşama, öpme, sarılma, gıdıklama, akşam yürüyüşleri yapma, beraber uyumaktan; arkadaşlık, iletişim ve romantizme; bireysel/ karşılıklı mastürbasyona ve cinsel ilişkiye değin uzanmaktadır. (Fileborn, Hinchliff, et al., 2017; Sinković & Towler, 2018; von Humboldt et al. 2020).

Yaş alma ile beraber, cinsel alanda yaşanan sorunlarda genç ve erişkinlere kıyasla birtakım değişiklikler olmaktadır. Özellikle menapoz ve adropoz, cinsel yaşam üzerinde yaşanan sorunların başlıca nedeni olarak görülmektedir. Cinsel mitler, fizyolojik hastalıklar, kullanılan ilaçlar, geçirilen ameliyatlara, alkol ve madde kullanma durumları, eş kaybı, yaşlılığa bağlı hareket kısıtlılıkları cinsel yaşamı etkileyen diğer etmenlerdir (Bauer et al. 2016; Ševčíková ve Sedláková 2020; Şen ve ark. 2015). Yaşanan tüm bu sorunlara yönelik cinsel terapiler başta olmak üzere, vibrasyon, kayganlaştırıcı, ağız yolu ile alınan ilaçlar (5 PDI grubu ilaçlar), vakum cihazları, penis içi enjeksiyonlar, penis protezleri, damar cerrahisi tedavileri önerilebilir (CISED 2021).

REFERANSLAR

1. Bauer et al (2016). Let's talk about sex: older people's views on the recognition of sexuality and sexual health in the health-care setting Volume19, Issue6 December 2016 Pages 1237-1250.
2. Cinsel Sağlık Enstitüsü Derneği (CISED). Cinsel mitler. <https://www.cised.org.tr/icerik/146/cinsel-mitler>. (Erişim Tarihi: 01.10.2021).
3. Fileborn B, Brown G, Lyons A, Hinchliff S, Heywood W, Minichiello V, et al. Safer sex in later life: Qualitative interviews with older Australians on their understandings and practices of safer sex. The Journal of Sex Research 2017; 55(2): 164–177.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

4. McCabe MP, Sharlip ID, Atalla E, et al. Definitions of sexual dysfunctions in women and men: a consensus statement from the Fourth International Consultation on Sexual Medicine 2015. *Sex Med* 2016;13:135–43.
5. Ševčíková, A., & Sedláková, T. (2020). The Role of Sexual Activity from the Perspective of Older Adults: A Qualitative Study. *Archives of Sexual Behavior*, 49(3), 969-981.
6. Sinković M, Towler L. Sexual aging: A systematic review of qualitative research on the sexuality and sexual health of older adults. *Qualitative Health Research*, in press 2018: 29(9); 1239-1254.
7. Şen S, Usta E, Aygin D, Sert H. 2015. Yaşlılık ve cinsellik konusunda sağlık profesyonellerinin yaklaşımları. *Androloji Bülteni* 2015; 17(60): 64-67.
8. Træen, B., Štulhofer, A., Janssen, E., Carvalheira, A. A., Hald, G. M., Lange, T., & Graham, C. (2019). Sexual activity and sexual satisfaction among older adults in four European countries. *Archives of sexual behavior*, 48(3), 815-829.
9. Von Humboldt, S., Ribeiro-Gonçalves, J. A., Costa, A., Low, G., & Leal, I. (2020). Sexual expression in old age: How older adults from different cultures express sexually?. *Sexuality Research and Social Policy*.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

DO OLD PEOPLE LOVE?

Sexuality is one of the basic instincts of people such as hunger and protection, which starts before birth and continues throughout life. However, it is an important concept that is biologically based, develops with learning, and is affected by people's socio-cultural lives, values, beliefs, attitudes, ways of making sense of the world, their physical appearance, mental processes, the society and norms they live in (CISED, 2020).

Although there are great differences in the level of desire and experience, sexuality in older individuals continues to change and maintains its importance for individuals (Fileborn et al. 2015). Sexual life in the elderly is an important indicator of general health (Lindau and GavriloVA 2010). Sexuality is also an instinct that has the potential to be the beginning or the result of all possible health problems of the individual (McCabe et al, 2015). In the literature, it is stated that sexuality in the elderly continues until the 80s (Træen et al. 2019; Sevcikova and Sedlakova 2020).

Sevcikova and Sedlakova (2020) argue that sexuality in old age should not be perceived only as the penetration of the penis into the vagina. In this period, sexuality is a tool for spending time together, protecting emotional intimacy, feeling loved/loved, rather than making love (Bauer et al. 2016; Ševčíková and Sedláková 2020; Şen et al. 2015). Sexuality in the elderly is defined in a wide range. This fan includes holding hands, caressing, kissing, hugging, tickling, taking evening walks, sleeping together; friendship, communication and romance; extends to individual/mutual masturbation and sexual intercourse. (Fileborn, Hinchliff, et al., 2017; Sinković & Towler, 2018; von Humboldt et al. 2020).

With aging, there are some changes in the problems experienced in the sexual area compared to young people and adults. Especially menopause and adroposis are seen as the main causes of problems experienced in sexual life. Sexual myths, physiological diseases, drugs used, previous surgeries, alcohol and substance abuse, loss of spouse, and age-related mobility restrictions are other factors affecting sexual life (Bauer et al. 2016; Ševčíková and Sedláková 2020; Şen et al. 2015). For all these problems experienced, especially sexual therapy, vibration, lubricant, oral medications (5 PDI group drugs), vacuum devices, intrapenal injections, penile prostheses, vascular surgery treatments can be recommended (CISED 2021).

REFERENCES

1. Bauer et al (2016). Let's talk about sex: older people's views on the recognition of sexuality and sexual health in the health care setting Volume19, Issue6 December 2016 Pages 1237-1250.
2. Cinsel Sağlık Enstitüsü Derneği (CISED). Cinsel mitler. <https://www.cised.org.tr/icerik/146/cinsel-mitler>. (Erişim Tarihi: 01.10.2021).
3. Fileborn B, Brown G, Lyons A, Hinchliff S, Heywood W, Minichiello V, et al. Safer sex in later life: Qualitative interviews with older Australians on their understandings and practices of safer sex. The Journal of Sex Research 2017; 55(2): 164–177.
4. McCabe MP, Sharlip ID, Atalla E, et al. Definitions of sexual dysfunctions in women and men: a consensus statement from the Fourth International Consultation on Sexual Medicine 2015. Sex Med 2016;13:135–43.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

5. Ševčíková, A., & Sedláková, T. (2020). The Role of Sexual Activity from the Perspective of Older Adults: A Qualitative Study. *Archives of Sexual Behavior*, 49(3), 969-981.
6. Sinković M, Towler L. Sexual aging: A systematic review of qualitative research on the sexuality and sexual health of older adults. *Qualitative Health Research*, in press 2018: 29(9); 1239-1254.
7. Şen S, Usta E, Aygin D, Sert H. 2015. Yaşlılık ve cinsellik konusunda sağlık profesyonellerinin yaklaşımları. *Androloji Bülteni* 2015; 17(60): 64-67.
8. Træen, B., Štulhofer, A., Janssen, E., Carvalheira, A. A., Hald, G. M., Lange, T., & Graham, C. (2019). Sexual activity and sexual satisfaction among older adults in four European countries. *Archives of sexual behavior*, 48(3), 815-829.
9. Von Humboldt, S., Ribeiro-Gonçalves, J. A., Costa, A., Low, G., & Leal, I. (2020). Sexual expression in old age: How older adults from different cultures express sexually?. *Sexuality Research and Social Policy*.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

YAŞLILAR ÜRETİR Mİ?

Münire TEMEL

Yaş dönemlerine göre yapılan değerlendirmelerde gençlik dönemi; eğitim, yetişkinlik dönemi; çalışma, yaşlılık dönemi ise emeklilik ile ilişkilendirilmektedir. Günümüzde dünya nüfusunun %10'unu 65 yaş üstü bireyler oluşturmaktadır. Bu oranın 2050' de %20'nin üzerine çıkacağı öngörülmektedir. Yaşlı nüfusun artması, işgücünün de yaşlanması anlamına gelmektedir. Dolayısıyla gelecekte deneyimli ve genç işgücü bulmanın zor olacağı anlaşılmaktadır. Bu nedenle gelecekte emeklilik yaşının 65 yaşın üzerine yükseltilmesi tartışılmaktadır.

Yaşlı bireyler modernizm öncesinde tarıma dayalı ekonomide üretim faaliyetlerine çok geç zamanlara kadar dâhil olurlardı. Üretimden çekildikleri kısa sürede de toplum içindeki değerlerini korur, genç nesillere deneyimleri yoluyla yol gösterecek bilgiler olarak görülürlerdi. Modern dünyayla birlikte 'daha çok üretim' ve postmodern dünyayla birlikte 'daha çok tüketim' anlayışı hakim oldu. Dolayısıyla bu anlayışa cevap veremeyen yaşlılar ekonomiye yük olarak, yaşlı emeği de ucuz ve elden çıkarılabilir görülmeye başlandı.

Günümüzde yaşlıların işgücüne katılımını etkileyen farklı faktörler bulunmaktadır. Yaşlıların modern dünyanın bilgi ve teknoloji hızına yetişememesi, kapitalist ekonomilerin yaşlıların bilgi ve deneyimini değerli görmemesi önemli sebeplerdendir. Ayrıca istihdam politikalarındaki eksiklikler, sosyal güvenlik destek primlerinin durumu, düşük emekli aylıkları, dayanışma ağlarının zayıflaması ve yaşlı işgücüne yönelik yanlış ve aşağılayıcı kalıp yargılar da bu konuda etkili olmaktadır. Çalışma hayatında yer alan yaşlı bireyler ise, efor gerektiren işlerde etkisiz eleman olarak görülmeye, işveren tarafından maliyetli kabul edilme, zor şartlar altında çalıştırılmaya razı olma, kayıt dışı, güvencesiz, geçici ve düşük ücretli işlerde çalışma, iş kazaları geçirme, istismara ve şiddete uğrama, genç işsizler tarafından suçlanma gibi zorluklarla karşılaşmaktadır.

Yaşlı bireylerin emeklilik sonrası çalışma güdülerine bakıldığında; ilave maddi destek gerekliliği ve günlük rutinleri sürdürmek başta olmak üzere, sosyalliği sağlamak, sağlıklarını korumak, yeni beceriler öğrenmek, yaşam amaçlarını devam ettirmek, esnek çalışma imkanları olması gibi gerekçelerin olduğu anlaşılmaktadır.

Yapılan çalışmalarda, yaşlı çalışanların çalışma yeteneği ve üretim etkinliklerinin daha genç yaştaakilere göre daha düşük olduğu yönünde verilere rastlanmaktadır. Bu durum bedensel yetersizlikler, kronik hastalıklar ve eğitim eksikliği ile ilişkilendirilmektedir. Bununla birlikte yaşlı çalışanların genç çalışanlara göre iş ortamında daha olumlu duygu düzenleme yöntemleri kullandığı, daha az tükenme yaşadığı ve işe bağlılıklarının daha yüksek olduğu da tespit edilmiştir.

Son yıllarda yaşlı bireylerin üretim, yaşam boyu öğrenme, sosyal ve kültürel hayat içinde aktif yer alması ile fiziksel ve ruhsal sağlıklarının devamını amaçlayan 'gümüş ekonomi' gibi politikalar geliştirilmeye başlanmıştır. Ayrıca yaşlı bireylerin kariyer mesleğinden ayrıldıktan sonra tümüyle iş hayatından çekilmeyip; kariyerlerinde veya başka alanlarda farklı biçimde çalışma hayatına devam etmesi şeklinde 'köprü istihdam' uygulamaları da önerilmektedir. Bu yaklaşımlardan hem yaşlı bireylerin, hem işverenlerin, hem de toplumun yarar göreceği öngörülmektedir. Bu kapsamda işgücü piyasalarının tüm yaş grupları için yeniden düzenlenmesine ihtiyaç vardır. 'Aktif yaşlanma' ve 'üretken yaşlılık' kavramlarının işyerlerine de yansıtılması gerekmektedir. Yaşlı çalışanlar için aşamalı emeklilik, esnek çalışma gibi sistemler oluşturulmalıdır. Yaşlı çalışanların ihtiyaçlarına uyumlu, ergonomik ve iş motivasyonlarını koruyacak insan kaynakları uygulamaları geliştirilmelidir. İşe yeni başlayan çalışanların oryantasyon ve eğitim süreçlerinde yaşlı çalışanlara görev verilmelidir. Böylece hem yaşlı bireyi istihdamda tutmak ve tecrübesinden fayda sağlamak, hem de deneyimsiz çalışanları işe alıştırmak mümkün olacaktır. Yaşlı çalışanların mesleki öz-yeterliliğini artırmak için; olumlu özelliklerinin vurgulanması, tercihlerine ve yeterliliklerine uygun işbaşı eğitimler verilmesi, işyerinde olumsuz yaş klişeleriyle mücadele edilmesi diğer öneriler arasındadır.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

DO OLDER ADULTS PRODUCE?

In the evaluations made according to age periods; youth period; education, adulthood; work and old age are associated with retirement. Today, 10% of the world's population consists of individuals over the age of 65. It is predicted that this rate will exceed 20% in 2050. The increase in the elderly population means the aging of the workforce. Therefore, it is understood that it will be difficult to find an experienced and young workforce in the future. Therefore, raising the retirement age above 65 is discussed in the future.

Older individuals were involved in production activities until very late in the agriculture-based economy before modernism. In a short time when they were withdrawn from production, they preserved their values in the society and were seen as sages who would guide the younger generations through their experiences. With the modern world, "more production" and with the postmodern world "more consumption" became dominant. Therefore, the elderly who could not respond to this understanding began to be seen as a burden to the economy, and the labor of the elderly began to be seen as cheap and disposable.

Today, there are different factors affecting the participation of the elderly in the workforce. The fact that the elderly cannot keep up with the speed of information and technology in the modern world and that capitalist economies do not value the knowledge and experience of the elderly are among the important reasons. In addition, deficiencies in employment policies, the status of social security support premiums, low pensions, weakening of solidarity networks and wrong and humiliating stereotypes towards the elderly workforce are also effective in this regard. Elderly individuals in working life are seen as ineffective employees in jobs that require effort, being considered costly by the employer, being willing to work under difficult conditions, working in unregistered, insecure, temporary and low-paid jobs, having occupational accidents, being abused and subjected to violence, face difficulties such as being blamed by the young unemployed.

Looking at the post-retirement work motivations of the elderly; It is understood that there are reasons such as the need for additional financial support and maintaining daily routines, providing sociality, protecting their health, learning new skills, maintaining their life goals, and having flexible working opportunities.

Studies have shown that the working ability and production efficiency of older workers are lower than those of younger age. This situation is associated with physical disabilities, chronic diseases and lack of education. Nevertheless, it has also been determined that older employees use more positive emotion regulation methods in the work environment, experience less burnout, and have a higher commitment to work than younger employees.

In recent years, policies such as the 'silver economy' have begun to be developed, aiming at the continuation of the physical and mental health of the elderly individuals with their active participation in production, lifelong learning, social and cultural life. In addition, after leaving the career profession of elderly individuals, they do not completely withdraw from business life; 'bridge employment' practices are also recommended, in the form of continuing their working life in a different way in their careers or in other fields. It is foreseen that both elderly individuals, employers and society will benefit from these approaches. In this context, there is a need for reorganization of labor markets for all age groups. The concepts of 'active aging' and 'productive old age' need to be reflected in workplaces as well. Systems such as progressive retirement and flexible working should be established for older workers. Human resources practices should be developed that are compatible with the needs of older employees and that will protect their ergonomic and work motivation. Elderly employees should be assigned duties in the

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

orientation and training processes of newly recruited employees. Thus, it will be possible both to keep the elderly person in employment and to benefit from his experience, and to accustom inexperienced employees to the job. To increase the occupational self-efficacy of older workers; Other suggestions include emphasizing their positive characteristics, providing on-the-job training appropriate to their preferences and competencies, and combating negative age stereotypes in the workplace.

KAYNAKLAR /REFERENCES

1. Bektaş, O. E. (2017). Postmodern Dünyada Yaşlı Olmak. *Yaşlı Sorunları Araştırma Dergisi*, 10(2), 9-18.
2. Chiesa, R, Toderi, S, Dordoni, P, Henkes, K, Fiabane, E.M, Setti, I. (2016), Older workers: stereotypes and occupational self-efficacy. *Journal of Management Psychology*, 31(7),1152-1166.
3. Demirbilek, T., Öktem Özgür, A. (2017). Gümüş Ekonomi ve Aktif Yaşlanma Bağlamında Yaşlı İstihdamı. *Yaşlı Sorunları Araştırma Dergisi*, 10(1), 14-28.
4. Doğmuş, I., Yıldırım, S. (2021). Çalışma Hayatında Yaşlı Olmak. *ANASAY*, 5(15),107-124.
5. Johnson, S.J., Machowski, S., Holdsworth, L., Kern, M., Zapf, D. (2017). Age, emotion regulation strategies, burnout, and engagement in the service sector: Advantages of older workers. *Journal of Work and Organizational Psychology*, 33, 205–216.
6. Korkut, G., Buldu, M.F. (2021). Sektörler İtibariyle İşverenlerin Yaşlı İstihdamına İlişkin Tutumlarının Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 26(1), 51-63.
7. Ofluoğlu, G., Özbucak Albar, B. (2017). Yaşlı İşgücünün İş Sağlığı Ve İş Güvenliği Sorunları Ve Çözüm Önerileri. *HAK-İŞ Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi*, 6(15), 335-360.
8. Özen, S., Özbek, Ç. (2017). Çalışma Yaşamında Yaşlılık: Yaşlı Çalışanlar ve İnsan Kaynakları Uygulamaları. *Çalışma ve Toplum*, 2, 547-572.
9. Sewdas, R., de Wind, A., van der Zwaan, L.G. et al. (2017). Why older workers work beyond the retirement age: a qualitative study. *BMC Public Health*, 17, 672,1-9.
10. Tekeli, S. (2020). Yaşlı Nüfusun Sosyo-Ekonomik Hayata Uyumunda İleri Yaş Eğitiminin Önemi. *Sosyal, Beşerî ve İdari Bilimler Dergisi*, 3(6), 399-404.
11. Tanğ, Y. (2014). Köprü İstihdam Olgusunun İncelenmesi. *Organizasyon Ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 6(2),1309-803.
12. United Nations Department of Economic and Social Affairs Population Dynamics. World Population Prospects 2019. Erişim: <https://population.un.org/wpp/dataquery/>
13. Uyanık, Y. (2017). Nüfus Yaşlanmasının İşgücü Piyasaları Üzerindeki Etkileri. *Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 19(1),72-94.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

İYİLEŞMENİN ÜÇ BİLEŞENİ: ANLAMLI BİR HAYAT

Doç. Dr. Gonca POLAT

Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sosyal Hizmet Bölümü

İyileşme sürecinin önemli bir bileşeni, kişinin anlamlı bir yaşam sürdürebilmesidir. Yaşama dair anlam, bir yönüyle bireysel(içsel), bir yönüyle ise toplumsal-çevresel olarak şekillenmektedir. Bunun yanı sıra bu süreç, iyileşmenin diğer süreçleri gibi, doğrusal değildir ve kişiye özgüdür. Ancak yapılan araştırmalar, iyileşme sürecindeki bireylerde çeşitli aşamaların ve durumların, anlamlı bir yaşamın gelişiminde ortak olarak karşımıza çıktığına işaret etmektedir. Bunlar kişinin ruhsal hastalık deneyimini anlamlandırması, tinsellik (dini inanç ve hayat felsefesi), yaşam kalitesi, sosyal roller ve sosyal amaçlar aracılığıyla anlamlı bir yaşama kavuşma ve yaşamını yeniden şekillendirmesi olarak ifade edilmektedir.

Ruh sağlığı politika ve hizmetleri, hizmet kullanıcıların anlamlı bir yaşam sürmesi açısından ne sunabilir? Bu sunumda, anlamlı bir yaşamın gelişiminde iki temel görüş sunulmakta ve tartışılmaktadır. İlk olarak, anlamlı bir yaşam “çevresi-içinde-birey” kavramı çerçevesinde ekolojik bir perspektif ile ele alınmalı ve anlamın, birey-çevre etkileşimi içerisinde oluştuğu gözden kaçırılmamalıdır. Bu çevre, kişinin yakın sosyal çevresi olabileceği gibi, hizmet sunum sistemi de olabilir. Bu yaklaşım, anlamın gelişmesi sürecinde toplumsal faktörlere de önem vermekte ve “etkileşim”e işaret etmektedir. Sosyal işlevsellik, sosyal roller, güç, sosyal bağlar ve bütünlük bu açıdan anlamın gelişiminde öne çıkmaktadır.

İkinci olarak ise, Amartya Sen’in “özgürlük” ve yapabilirlik” nosyonları çerçevesinde, ruhsal hastalığa sahip bireyler açısından anlamlı bir hayata erişme (ya da anlamlı bir hayatı yeniden oluşturma) için çevrenin sunduğu olanaklar ve kişinin bu olanaklar karşısında seçim yapabilme özgürlüğü göz önünde bulundurulmalıdır. Bu açıdan bireyin güçlendirilmesi kadar, olanakların geliştirilmesi de gerekmektedir.

Sonuç olarak bu sunumda, iyileşmede önemli olan anlamlı bir yaşam sürmede, birey-çevre etkileşimi ve olanakların geliştirilmesi vurgulanarak, klinik düzeyde ruh sağlığı profesyonelleri için sorumluluk alanları tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Anlamlı bir yaşam, iyileşme, ekolojik perspektif.

KAYNAKLAR:

1. Bird, V., Boutillier, C., Slade, M.(2011). Conceptual framework for personal recovery in mental health: systematic review and narrative synthesis. The British Journal of Psychiatry. 199, 445–452.
2. Onken, S.J., Craig, M., Ralph, R.(2007). An Analysis of the Definitions and Elements of Recovery: A Review of the Literature. Psychiatric Rehabilitation Journal, Volume 31, No. 1, 9–22
3. Henderson, P., Jackson, W. (2017). Recovery in mental health:examining the reality for professionals and service user. Mental Health Nursing, October-November.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

RUHSAL İYİLEŞME YOLCULUĞU VE UMUT

Gülsüm ANÇEL

Ankara Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Ankara,

Ruhsal iyileşme, ruh sağlığı sorunu yaşayan bireylerin hareketi ile birlikte özellikle 1980 yılından itibaren biyomedikal modelin tanımından farklı biçimde tanımlanmıştır. Deegan(1988), ruhsal iyileşmeyi kişiye özgü bir hayat yolculuğu olarak tanımlarken, Antony(1993), “kişinin tutumlarındaki, değerlerindeki, hislerindeki, amaçlarındaki, becerilerindeki ve/veya rollerindeki derin, bireysel ve eşsiz değişim süreci, hastalığın sebep olduğu sınırlamalara rağmen hayatı doyum verici, umutlu yaşama yolu, hayatına amaçlar katma ve yeni anlamlar geliştirme olarak tanımlanmıştır. Ruhsal iyileşmenin anlamlı yaşam, olumlu benlik, sorumluluk alma/kontrol duygusu ve umut olmak üzere dört temel bileşeni bulunmaktadır(Andresen, Oades, & Caputi, 2003).

Umut, ruhsal iyileşme sürecinin önemli bir bileşenidir (Andresen, ve ark., 2003; WHO, 2017). Umut kavramı, ilk kez on üçüncü yüzyıldan itibaren din bilimcisi olan Aquinas ve Kant, Hume gibi filozoflar tarafından tanımlanmış ve daha sonra felsefe, psikoloji, ilahiyat alanlarında sıklıkla kullanılarak geliştirilmiştir. Günümüzde pozitif psikoloji, tıp, psikiyatri, hemşirelik, sosyal çalışma gibi çeşitli sağlık meslekleri alanında yaygın biçimde kullanılmaktadır.

Ruhsal iyileşme sürecinde umut, bireylerin anlamlı biçimde yaşamak, çalışabilmek, ilişki kurabilmek ve toplumla kaynaşmak gibi amaçlara ulaşmaya olan inancıdır. Dünya Sağlık Örgütü'ne (WHO, 2017) göre umut, evrensel olarak iyileşmenin anahtarıdır, insanlar ancak umut yoluyla iyileşme yolculuğuna başlayabilir ve sürdürebilirler. Alanyazında umut kavramının pek çok tanımları bulunmaktadır. Sık ve yaygın kullanılan bir tanıma göre umut, “hedefi elde etmeyi isteme, hedefi elde edebilmek için kendisinde güç hissetme” ve hedefi elde edebilmek için yollar bulabilme olarak iki tanımlanmaktadır Snyder(1995). Deegan (1996) ise umudu, isteklilik ve sorumluluk alma ile birlikte iyileşmenin üç temel bileşeninden biri olarak görmekte ve umut olmadığında herhangi bir şey yapma isteğinin de olamayacağını vurgulamaktadır. Umut hem duygusal hem de bilişsel boyut içeren bir kavramdır ve amaçlar, alternatif yollar (pathway thinking) ve eyleyici düşünce(agency thinking) olmak üzere üç bileşenden oluşmaktadır. Amaçların birey için değerli, ulaşılabilir olması, , sorumlulukların yükünü taşımayı sağlar ve yaşama anlam katar. Alternatif Yollar, hedefe ulaşmada seçenekler üretme plan yapma kapasitesine ilişkin algıdır ve iyileşme hedefine yönelik çalışmayı sağlar. Eyleyici Düşünce ise harekete geçmede güç ve enerji sağlayan bileşendir.

Ruhsal iyileşme yolculuğunda umudu geliştirmek için “umut ortaklığı”na gereksinim bulunmaktadır. Umut ortaklığı birey ve ona yardım eden yakın çevre, sağlık çevresi ve tüm toplumsal organizasyonları içermektedir. Umut, bireyin iç kaynakları, dış kaynakları ve bu kaynakların harekete geçirilmesiyle gerçekleşmektedir. İç kaynaklar, bireyin iç güçleri; benlik saygısı, baş etme becerileri, problem çözme yolları, iyileşme ile ilgili değer ve inançları, yardım arama davranışları ve günlük yaşamında kullandığı güçlü yanlarıdır. Bireyin kendini tanıması ve umut kaynaklarını fark etmesi, umudu geliştirmenin ilk ve en önemli adımıdır. Umudun dış kaynakları ise, iyileşme için sunulan ve bireyin biopsikososyal bütünlüğünü gözetken tüm sağlık hizmetleri, bireyin yakınları, toplumdaki destek sistemleri ve çevrede bireye katkı sağlayabilecek her tür olanakları içermektedir.

Ruhsal iyileşmede umut kavramına odaklanma, iyileşme ile umut arasındaki ilişkinin iyi kavranmasını

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

gerektirmektedir. Bu anlamda umudu belirleme, artırma ve kullanmaya yönelik tüm faaliyetler iyileşme yolculuğunda bireye ve yakınlarına eşlik eden ruh sağlığı çalışanlarının temel uğraşları olmalıdır.

Anahtar Sözcükler: Umut, Ruhsal İyileşme, Hizmet Kullanıcısı, Hasta

KAYNAKLAR

1. Andresen, R., Oades, L., & Caputi, P. (2003). The experience of recovery from schizophrenia: Towards an empirically validated stage model. *Australian and New Zealand Journal of Psychiatry*, 37(5), 586–594.
2. Antony, W.A. (1993). Recovery from mental illness: The guiding vision of the mental health service system in the 1990s. *Psychosocial Rehabilitation Journal*, 16(4):11–23.
3. Deegan, P.E. (1988). Recovery: The lived experience of rehabilitation. *Psychosocial Rehabilitation Journal*, 11(4):11–9.
4. Deegan, P. (1996). Recovery and the conspiracy of hope. In *Sixth Annual Mental Health Services Conference of Australia and New Zealand*. Brisbane, Australia. 3: 2002.
5. Synder, CR.(1995).Conceptualising, measuring and nurturing hope.*Journal of Counseling and Development*, 73:355-360.
6. World Health Organization.(2017). Quality Rights, Promoting recovery in mental health and related services(Pilot Version) Erişim:<https://apps.who.int/iris/bitstream/WHO-MS..Erişim Tarihi:21.10.2019>.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

MENTAL RECOVERY JOURNEY AND HOPE

Gülsüm ANÇEL

Ankara University, Faculty of Nursing, Ankara,

Mental recovery, together with the movement of individuals with mental health problems, has been defined differently from the definition of the biomedical model, especially since 1980. While Deegan (1988) defines mental recovery as a personal life journey, Antony (1993) states that “a deep, individual and unique process of change in one’s attitudes, values, feelings, goals, skills and/or roles, life satisfaction despite the limitations caused by the disease. It has been defined as a giving, hopeful way of living, adding goals to one’s life and developing new meanings. Mental recovery has four basic components: meaningful life, positive self, sense of responsibility/control and hope (Andresen, Oades, & Caputi, 2003).

Hope is an important component of the mental recovery process (Andresen, Oades, & Caputi 2003; WHO, 2017). The concept of hope was first defined by Aquinas who was religious scientist, Kant and Hume who were philosophers since the thirteenth century, and then it was developed by using it frequently in the fields of philosophy, psychology and theology. Today, it has been widely used in various health professions such as positive psychology, medicine, psychiatry, nursing, and social work.

In the mental recovery process, hope is the belief of individuals to achieve goals such as living meaningfully, being able to work, establishing relationships, and socializing. According to the World Health Organization (WHO, 2017), hope is the key to recovery universally, only through hope can people begin and continue the journey of recovery. There are many definitions of the concept of hope in the literature. According to a frequently and widely used definition, hope is defined as “desire to achieve the goal, feeling the power to achieve the goal” and being able to find ways to achieve the goal (Snyder, 1991). Deegan (1996), on the other hand, sees hope as one of the three basic components of recovery, along with willingness and taking responsibility, and emphasizes that when there is no hope, there can be no will to do anything. Hope is a concept that includes both emotional and cognitive dimensions, and it consists of three components: goals, alternative pathway (pathway thinking) and agency thinking. The fact that the goals are valuable and accessible to the individual allows to carry the burden of responsibilities and adds meaning to life. Alternative pathways is the perception of the capacity to make plans to produce options in achieving the goal and to work towards the goal of recovery, while agency thinking is the component that provides the strength and energy to take action.

A “partnership of hope” is needed to develop hope in the journey of mental recovery. Hope partnership includes the individual and the immediate environment that helps service users, the health community and all social organizations. Hope can be realized by the individual’s internal resources, external resources and the activation of these resources. Internal resources, internal strengths of the individual; self-esteem, coping skills, problem-solving ways, values and beliefs about recovery, help-seeking behaviors and strengths used in daily life. Knowing oneself and recognizing the sources of hope is the first and most important step in developing hope. The external sources of hope include all health services offered for recovery and considering the biopsychosocial integrity of the individual, relatives of the individual, support systems in the society and all kinds of opportunities that can contribute to the individual in the environment.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Focusing on the concept of hope in mental recovery requires a good understanding of the relationship between recovery and hope. In this sense, all activities aimed at identifying, increasing and using hope should be the main pursuits of mental health professionals accompanying the individual and their relatives on the recovery journey.

Keywords: Hope, Mental Recovery, Service User, Patient

REFERENCES

1. Andresen, R., Oades, L., & Caputi, P. (2003). The experience of recovery from schizophrenia: Towards an empirically validated stage model. *Australian and New Zealand Journal of Psychiatry*, 37(5), 586–594.
2. Antony, W.A. (1993). Recovery from mental illness: The guiding vision of the mental health service system in the 1990s. *Psychosocial Rehabilitation Journal*, 16(4):11–23.
3. Deegan, P.E. (1988). Recovery: The lived experience of rehabilitation. *Psychosocial Rehabilitation Journal*, 11(4):11–9.
4. Deegan, P. (1996). Recovery and the conspiracy of hope. In *Sixth Annual Mental Health Services Conference of Australia and New Zealand*. Brisbane, Australia. 3; 2002.
5. Synder, CR.(1995).Conceptualising, measuring and nurturing hope. *Journal of Counseling and Development*, 73:355-360.
6. World Health Organization.(2017). Quality Rights, Promoting recovery in mental health and related services(Pilot Version) Erişim: <https://apps.who.int/iris/bitstream/WHO-MS..Erişim Tarihi:21.10.2019>.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

SEVGİ FELSEFESİ

Prof. Dr. Esra ENGIN

Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD, İzmir.

ÖZET

Giriş: Sevgi, bireyin içsel dünyasında ve dış dünya ile bağlantısını oluşturmasında önemli bir kavramdır. Sevgi felsefesi, din, epistemoloji, insan doğası, metafizik, etik, politika gibi birçok alt disiplinde tartışılmaktadır. Sevgi kelimesi üzerinde Antik Yunan'dan günümüze tarihin her döneminde birçok filozof ve düşünürler tarafından irdelenmekle birlikte, sevgiyi ifade etmek için sınırlı sayıda kelime kullanılmıştır. Hristiyanlık'ta, İslam'da ve tasavvuf düşüncesinde sevgi ve aşk konusuna yoğun ilgi gösterilmiştir. Bir taraftan dillerin kolektif bilinç üzerine olan etkisi diğer taraftan da kültürün dil üzerine etkisi gündelik yaşamda insanların sevgiyi yaşama biçimlerini farklılaştırmıştır. Ruh sağlığı profesyonelleri tarafından ruh sağlığının korunması ve geliştirilmesi açısından sevgi kavramına ilişkin değerlendirmelerin yapılması oldukça önemlidir.

Amaç: Bu derlemede, sevgi kavramının geçmişten günümüze çeşitli din ve kültürlerdeki tanımı ve öneminin açıklanması ve sevgi felsefesinin incelenmesi amaçlanmaktadır.

Sonuç: Bu derlemede geçmişten günümüze çeşitli düşünürler tarafından yapılan tanımları ve çeşitli din ve kültürlerde sevginin nasıl ele alındığı tartışılmıştır. Ruh sağlığının korunması ve geliştirilmesi açısından sevgi kavramına ilişkin değerlendirmelerin yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sevgi, Felsefe, Ruh Sağlığı

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

ABSTRACT

Introduction: Love is an important concept in establishing the connection of the individual with the inner world and the outer world. The philosophy of love is discussed in many sub-disciplines such as religion, epistemology, human nature, metaphysics, ethics, politics. Although the word love has been studied by many philosophers and thinkers in every period of history from Ancient Greece to the present, a limited number of words have been used to express love. In Christianity, Islam and mysticism, great attention has been paid to the subject of love and love. On the one hand, the effect of languages on collective consciousness, on the other hand, the effect of culture on language has differentiated the way people live love in daily life. It is very important to evaluate the concept of love by mental health professionals in terms of protecting and improving mental health.

Aim: In this review, it is aimed to explain the definition and importance of the concept of love in various religions and cultures from past to present and to examine the philosophy of love.

Conclusion: In this review, the definitions made by various philosopher from the past to the present and how love is handled in various religions and cultures are discussed. It is recommended to evaluate the concept of love in terms of protecting and improving mental health.

Keywords: love, philosophy, mental health

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

GİRİŞ:

Sevgi felsefesi, din, epistemoloji, insan doğası, metafizik, etik ve hatta politika gibi birçok alt disiplinde de tartışma konusudur. Platon bir konuda bilgi edinmek için zorunlu olan üç şeyden bahsetmiştir: ad, kavram, imge (...).(Platon, VII. Mektup, 342 ab.) [1]. Bu bağlamda “sevgi” konusunda bilgi edinmek için tarih boyunca ad, kavram ve imge olarak nasıl anlaşıldığında bakmak gerekir. Bu açıdan değerlendirdiğimizde günümüzde dünya coğrafyasında kullanılan diller arasında “sevgi” sözcüğünü ifade etmek için bir ya da iki kelimenin kullanıldığını görmekteyiz. Üzerinde yıllar boyu pek çok açıdan tartışılan “sevgi” yi ifade etmek için bu kadar sınırlı sayıda kelimenin kullanılması oldukça şaşırtıcıdır. Örneğin İngilizcede her türden sevgi ve aşkı ifade etmek için tek bir sözcük ‘love’ bulunmaktadır. Fransızcada ‘le amour’, Almandada ‘die liebe’, Türkçede ise ‘sevgi’ ve ‘aşk’ sözcükleri bulunmaktadır. Eski Yunancada ise Arapçadaki gibi zengin bir sözcük dağarcığı vardır. Antik Yunancada sevgiyi ifade etmek için üç temel sözcüğün bulunduğu ileri sürülmekte, kimisi, sayıyı dörde çıkarmakta, kimileri ise bu sayının altı olduğunu ifade etmektedir. Örneğin, Gerasimos Santas, ‘Plato and Freud: Two Theories of Love’ isimli yapıtında, Eski Yunancada sevgiyi ifade etmek için; philia (philia, φίλια), agape (agape,γάπη) ve eros (eros, ρως) olmak üzere üç temel sözcüğün kullanıldığını ileri sürmektedir [1].

Santas’a göre;

Philia : arkadaşlar, dostlar arası sevginin yanında aile üyeleri arasındaki sevgiyi, eşler arasındaki bağlılığı, evlat sevgisini ve kardeş sevgisini ifade etmektedir.

Agape: Tanrı’nın çocuklarını sevmesi, insanın Tanrı’yı sevmesi ve insanın komşularını sevmesi için kullanılmaktadır.

Eros: Erkekle kadın, erkekle erkeğin ya da kadınla kadının arasındaki duygusal yakınlığı ve seksüel-erotik sevgiyi ifade etmektedir. Bu haliyle eros hemen tüm erotik ilişkileri içermektedir.

Alexander Moseley’in ‘A to Z of Philosophy’ adlı yapıtının “love” maddesinde de Aynı anlayışın savunulduğu görülür. Moseley’in tanımlamasıyla; eros, tutkulu, arzulu yoğun isteği ve cinsel aşkı ifade etmektedir; modern dönemde kullanılan erotik terimi de buradan gelmektedir. Philia arkadaşlık anlamında sevgiyi içerir; agape ise, tanrısal olana dönük koşulsuz sevgiyi ifade eder.

C. S. Lewis ‘The Four Loves’ adlı yapıtında; Eski Yunancada sevgiyi ifade eden sözcük sayısını dörde çıkarmakta, Gerasimos Santas ve Alexander Moseley’in ifade ettiği eros, philia ve agape’ye storge (storge ,στοργή) sözcüğünü eklemektedir. Lewis’e göre, Eski Yunanlılar, sevgi nesnelere dikkate alarak sevgi konusunda ince ayrımlar yapmışlardır. Philia’yı arkadaşça, eros’u romantik, agape’yi spritual/ruhani sevgi, storge’yi ise, aile bireylerinin birbirine duydukları sevgiyi ya da merhamet ve şefkati ifade etmek için kullanmışlardır.

Batı düşüncesinde sevginin psikolojik kökeni ve sevgi fenomeninin gelişimiyle ilgili çalışmalarıyla ünlü Ayala Malach Pines; ‘Falling in Love’ adlı yapıtında, İngilizceyle Eski Yunancayı sevgi bağlamında karşılaştırarak, İngilizcede bir, Yunancada ise altı sözcüğün olduğunu ifade etmektedir. Pines’e göre, aşkı oluşturan bileşenlerin çeşitli olması, aşkın yöneldiği farklı kişi ve nesnelere bulunması, onu tek bir sözcükle ifade etmeyi sıkıntılı hale getirmektedir [2].

Antik Yunanca aşk konusunda oldukça zengin bir sözcük dağarcığına sahiptir. Antik Yunanca da altı tip sevgi tanımlanmıştır. En iyi arkadaşlar arasındaki aşk (the love between best friends), fedakar aşk (unselfish love),

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

sahiplenmeci aşk (possessive love), pratik aşk (practical love), oyuncu aşk (playful love) eros olarak adlandırılan romantik aşktır (romantic love) [2].

Pines 'eye göre; Yunancadaki storge, yakın arkadaşlar ve dostlar arasındaki sevgiyi ifade eder; rahat, romantik olmayan, cinselliğin ikinci planda olduğu bir yakınlığa gönderme yapar. Agape, kendimize başkalarından daha az önem verdiğimiz, kendimizi başkalarına adadığımız özverili sevgiyi anlatır. Mania (manía, μανία), sahip olma, benimseme duygusunun yoğun olduğu, Platon'un Phaidros diyalogunda geçtiği gibi delice, çılgınca sahiplenmeci aşkı, pragma (pragmā, πράγμα) yararcı pratik sevgiyi, lodus (Iodus, λωδύς), bağlılığa gerek duymayan oyuncu aşkı, eros ise, aşka âşık olmayı ve aşk için her şeye katlanmayı içeren tutkulu ve romantik aşkı ifade etmektedir. Eros; Antik Yunanca'da aşk, tutku, ihtiras, şiddetli istek ve şiddetli arzu anlamına gelmektedir ve bir şeye yönelik aşkın bencil, tutkulu, yoğun ve arzulu halini ifade etmektedir. Antik metinlerde daima epithumia (istek ve arzu) ile birlikte anılmaktadır. Eros'ta, şehvet, istek, özlem, tutku, birleşme, bağlanma ve cinsel haz ön plandadır. Bencil tutkuları ve cinselliği de barındıran yönüyle, aşkın özverili ve dostluğa dayalı yanını vurgulayan agape'den ayrılır. Flört ilişkilerine olduğu kadar, evliliğe yönelten ilişkiler için de kullanılır; ancak her türden cinselliği gizil olarak içerir. Felsefe içerisinde bu sözcük cinsel anlamını korumakla birlikte ek anlamlar da kazanmıştır.

Platon eros'u en güzele duyulan ilgi, doğrudan güzelliğe (kalos), güzellik ideasına, hakikate yöneltilmiş arzuyu betimlemek için de kullanır. Platon'a göre, eros'la, aşk yoluyla salt güzele, güzelliğin özüne, hakikatin kendisine ulaşılabilir. Bu anlamda Platon'un dilinde eros, güzelden etkilenme yoluyla cinsel arzu ve tutkuyla başlasa da sonunda onu aşar, idealize edilir ve güzelliğin kendisine, güzellik ideasına, hakikate ve hatta yaşamın anlamına uzanır. Eros aynı zamanda Eski Yunan kozmogonisinde aşk tanrısının da adıdır.

Philia; erotik, arzulu ve tutkulu isteğin aksine, diğer insanları sevmeyi, dostları, arkadaşları ve sevilen şeyleri takdir etmeyi ifade ettiği söylenebilir. Dost, arkadaş, aile, toplum ve onun örgütlenmiş biçimi olan devlete, Yunanca'daki adıyla polis'e, vatana sadakati ve tüm bunlara bağlılığı içerir. Eski Yunan felsefi yazınında philosophia (φιλοσοφία) bilgeliği sevmek; philosophos (φιλοσόφους), bilgelik sever, philosophos (φιλοσοφειν), felsefe yapmak olarak güçlü bir biçimde ifade bulur. Bu sözcüklere, Hadot'un saptamasıyla, MÖ. 5. yüzyılda rastlanır. MÖ. 9. yüzyılda yaşamış Lykurgos için phlospartan (Spartalıları seven) ve philopolitas (kendi yurttaşlarını seven) nitelemeleri kullanılmaktadır.

Homeros'a ait metinlerde de philo önekli sözcüklere rastlanır. Bu türden sözcükler, yaşam sevgisini, yaşam hazzını, yaşam nedenini belirlemek için de kullanılır. Philosophia da, bilgeliğe duyulan ilgi ve sevgiyi ifade eder. Bilgeliğe duyulan sevgi anlamında sözcüğü ilk kullanan kişi Pythagoras'tır. Philia'nın, antik Yunan kültüründe, cana yakınlığı, dürüstlüğü, dostluğa yaraşır bir ilişkiyi öne çıkarmak suretiyle hem içinde cinselliği de barındıran eros'tan hem de tanrısal, tinsel bir aşkla beslenen agape'den ayrıldığını belirtmek gerekir. Eros ve philia, ikisinin de bağlılık ve sevgiyle ilgili olmaları bakımından benzeşirlerken, eros'un sahiplenici bir dürtü olmasıyla da birbirinden ayrılırlar. Agape, içerisinde bencilliği ve cinsel hazları da barındıran tutkuya, arzuya ve cazibeye gönderme yapan eros'a karşılık, menfaat ya da herhangi bir cinsel dürtü gözetmeyen olağanüstü sevgi ya da derin bir gerçek aşk duygusunu ifade eder.

Agape İncil'de de geçer ve Hıristiyanlar tarafından hem özne hem de nesneden ayrı bir dış faktör olarak düşünülen Tanrı'ya yönelik çıkarırsız, derin ve koşulsuz sevgiyi ifade eden bir sözcük olarak ortaçağ Hıristiyan felsefesinde geniş bir yelpazede irdelendiği gözlenir. Agepe, ahlak alanında da karşımıza çıkar ve aşkı başlıca erdem olarak

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

görüp, diğer bütün erdemlerin ondan türetilmesine gönderme yapar. Aşk ya da sevgi ahlaki anlamında agapizm önemlidir; Platon'un Symposion'unda, Agathon (ö. MÖ. 400)'a mal edilen konuşmada, bilgelik, cesaret, adalet ve ölçülülük gibi temel erdemlerin aşktan türetilmesi bu anlayışın bir ürünü olarak yorumlanabilir. Storge, anlaşıldığı kadarıyla Antik metinlerde çok az kullanılmaktadır. Kelime olarak doğal etkilenim anlamına gelmektedir ve daha çok çocukları için anne-babanın ve akrabaların birbirlerine doğal olarak hissettikleri bağlılığı, sevgiyi, şefkati ve merhameti ifade etmektedir [1].

Bunların dışında, Eski Yunanca'da; mania (delice sahiplenme), lodus (oyun, eğlence), koinoni (bağlanma, birleşme), epithumia (istek, arzu), paskhein-pathos (tutku) gibi sözcüklerin de sevgi ve aşkla ilişkili olarak sıklıkla kullanıldıkları anlaşılmaktadır. Aşk yani Eros söz konusu olduğunda karşımıza çıkan en temel sözcük, istek ve arzu anlamına gelen epithumia'dır. Gündelik dilde ve ozanların edebi yapıtlarında kullanılan sözcükler, felsefi yazında işlenerek felsefi bir terminolojiye dönüştürüldüklerinde, yeni ve özgün anlamlar kazanmalarının, yani anlam zenginliğine kavuşmalarının yanında, köklü anlam kaymalarına da maruz kalırlar.

Eski Yunan felsefesinde, Empedokles, Platon, Aristoteles ve Epikuros'un anlam zenginliği oluşturmaya ve içeriğini belirginleştirmeye çalıştığı philia ve içerik zenginleşmesini eros'la karşıtlık içerisinde ilk kez Demokritos'ta bulan ve çok sonraları Hıristiyan geleneğinde gelişimini sürdüren agape sözcükleri bir kenara bırakılırsa, en çok ele alınıp işlenen sözcük eros olmuştur. Eros Eski Yunan mitolojisinde hem aşkı ifade eden bir Tanrı'ya hem de aşkın en belirgin görünümünü dile getiren romantik ve cinsel aşka vurgu içermektedir. Felsefi yazında eros'a bir Tanrı olarak vurgu devam etmişse de, Symposion'da Diotima'nın dilinde insanlarla tanrılar arasında aracılık yapan bir daimon'a dönüştürüldüğü ve insansal bir fenomen olan cinsel arzuya ve tutkuya olan temel vurgusunun geliştirilerek devam ettiği gözlenir. Eros felsefe öncesi kozmogonilerde aşk tanrısına işaret ettiği için olsa gerek, daha sonraları felsefi yazında Parmenides'te birleştirici bir güç olarak tasarlandığı ve kozmolojik bir bağlama taşındığı görülür.

Aristoteles'in deyişiyle bu güçler, Herakleitos'un, doğada bulunan gizlenmiş uyumunu anımsatır. Platon'la birlikte eros'un, kozmolojik işlevine ek olarak, etik ve agape'deki Tanrı sevgisini de kapsayacak düzeyde geliştirildiği, hatta ona diyalektiğin yanında, iyi ve güzel ideasına ve hakikate ulaşmada epistemolojik ve mistik işlevler yüklendiği anlaşılmaktadır.

Daha sonraları birlik olarak aşk; aşkın önemli birlik türleri oluşturma arzusunda var olduğunu iddia eder. 'Biz' fikri sevginin bir sonucudur. Birlik teorileri, 'biz' yönünün kökenini ve o zamandan beri var olup olmadığını veya sadece mecazi olup olmadığını açıklamaya çalışmaktadır. Aristoteles, Hegel ve Montaigne gibi filozoflar bu görüşü savunan ilk filozoflardır. Savunucuları arasında Scruton, Delaney, Solomon ve Nozick bulunur [3].

Spinoza, "Hristiyanların yani sevgi, neşe, barış, öz denetim ve herkese iyi niyetli davranmayı öğretmekle övünen insanların" kendi dinlerinin temel erdemi olan sevgi erdemini bir kenara itip "kötücül bir ruhla yarışmaları ve her gün birbirlerine karşı en şiddetli kını açığa vurmalarıdır." Sık sık şaşkınlığa düşmeme neden olan şeydir" diye ifader. Bir Hristiyan için sevgi erdemini ayırıcı bir vasıf olması gerekirken bunun böyle olmaması bu din açısından çok üzücü bir durumdur. İşler artık öyle bir noktaya geldi ki birinin Hıristiyan, Yahudi, Türk ya da pagan olup olmadığını yalnızca dışsal görünümü ve ibadetiyle, bir de hangi kiliseye gittiğini, hangi fikirden olduğunu, hangi mezhep babası adına yemin ettiğini öğrenerek anlayabilirsiniz. Bunun dışında hepsi benzer bir hayat sürüyor." [4]. Spinoza aşk görüşünü temellendirmek için öncelikle bilgi kavramına değinmekte ve "Doğal bilginin" herkes için ortak

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

temele dayandığından tüm insanların da ortak bilgisi olduğuna dikkat çekmektedir. “Tanrısal bilgi” ile “Doğal bilgi” arasındaki tek farkın “Tanrısal bilginin” “Doğal bilginin” sınırları ötesine uzanması ve kendi içinde ele alındığında, insan doğasının yasalarına dayanmamasıdır. Zihnimiz; ilahi doğayı nesnel olarak kendinde bulundurduğundan ve onun bir parçası olduğundan dolayı, yaşam felsefemizi nasıl kurmamız gerektiğini bize söyleyen bir takım nosyonları oluşturma gücüne sahiptir [4]. Spinoza’ya göre; Tanrı, evrensel zekâ doğuştan gelen içkin anlayıştır. “Doğru felsefi akıl yürütme; ne maddi şeylerin ne de zihnin açıklamasından yola çıkmalıdır. Skolâstikler, felsefi akıl yürütmede başlangıç noktası olarak yaratılmış şeyleri almışlardır. Descartes ise felsefesine zihinde başlamıştır. Oysaki başlangıç noktası Tanrı olmalıdır” [5]. Tanrı var olan tek töz olduğu için varlık yalnızca Tek Tözün değişik sıfat ve tavırlarından başka bir şey değildir. “Bir şeyin ne kadar varlığı veya gerçekliği varsa, O’nun o kadar da sıfatı vardır.” (Spinoza, 1984: 36) Sıfat; tözün özünü, tözün varlığını ortaya çıkaran şeydir. Öyleyse öncelikle, zihin Tanrının sıfatlarını ve Tanrının duygulanışlarını kavramalıdır. Ancak eylem halinde zihin istek, arzu, sevgi vb. Yaratıcı Tabiata değil, yaratılmış Tabiata nispet edilmelidir. Tanrı kendisini akıl, ruh, zihin ve doğa aracılığıyla açıklar [3].

Spinoza’ya göre; Ruh kavramı nefes, soluk, canlanma, cesaret, güç, erdem, yatkınlık, niyet, can ve anlayış gibi anlamlara gelmektedir. “Her insan için gerçek dünyevi mutluluk ve gerçek sonsuz mutluluk yalnızca iyi olandan yararlanmaktan ibarettir. Ama öteki insanları dışarıda bırakarak iyi olandan tek başına yararlanmanın şu boş gururu ona bir şey kazandırmayacaktır” [4]. Spinoza’nın aşk metafiziği, Tanrısal bilgi ve Tanrı sevgisinden en üstün yarar ancak gerçek sevgi ile elde edilebilir görüşüne dayanmaktadır. Spinoza’ya göre; Gerçek sevgi ceza ve herhangi bir acı korkusu ya da haz almak istediğimiz bir başka şeye duyduğumuz sevgi nedeniyle değil de; yalnızca en üstün yarar olduğunu düşünerek Tanrıyı sevmektir. Tanrı Adem’e kötünün karşıtı olduğu için değil; iyi olduğu için iyiyi aramasını ve hep iyi davranmasını buyurdu. Bunu kötülükten korktuğu için yapan insan, kötülüğün baskısı altında kölece davranmış olur ve başkasının hakimiyeti altında yaşar gider [4]. Spinoza’ya göre; gerçek mutluluğa erişmemizi engelleyen, bengi olmayan şeylere bağlanmamız ve bunlara sıkı sıkıya tutunmamızdır. İnsanın sevgisini, bengi bir şeye yönlendirmesi, kendi zihnini üzüntüden kurtarmasına ve zihnini sevinçle doldurmasına yol açar. Spinoza’ya göre mutluluk boyun eğmeyle değil, var oluşla ilişkilidir [3,6].

Sevgi; Antikçağda kardinal erdemlerden sayılmasa da çoğu düşünürün etik-metafizik sisteminde önemli bir yer işgal eder. Herakleitos onu karşıtları birleştiren esas olarak görürken, Parmenides her şeyi güden ve idare eden daimon olarak değerlendirir. Empedokles’te sevgi, itici ve ayırıcı nefrete karşıt olarak, her şeyin her şeyi çektiği metafizik bir ilkedir. Sokrates’te ise sevgi, tutkusallığı ve tenselliği öne çıkaran Sofistlerin aksine tinsel olanla ilgilidir. Platon, sevgiyi philia ve ama özellikle eros kavramları üzerinden felsefenin konu ve yöntemleri arasına dâhil eder ve kendinden sonraki ayrımlara kaynaklık eder. Platon’un son dönem eseri olan Yasalar’da kanunların din ve sevgi ile içselleştirilmesi düşüncesi öne çıkar. Platon’da daha çok erdemli bir yaşamın mümkün hareket noktası olarak görülürken Aristoteles’te (384-322) farklı bir bağlamda gündeme getirilir. Aristoteles, sevginin/ dostluğun (philetes), Sokratik-Platon’cu çerçevesini aşılıp onu siyasi bir kategori olarak inşa eder. Daha çok dostluk sevgisi olarak göz önünde bulundurulur ve böyle bir sevgi de erdem ile zorunlu ilişkiye sokulur. Aristoteles, dostluk erdeminin insani yaşam için mecburiyetinden, insanın diğer insanlarla kuracağı dostluklara ne denli ihtiyaç duyduğundan söz ettikten sonra, mutlu bir yaşam için dostluğun ne anlama geldiğini göstermeye çalışır [3].

İlişkilerin niteliği bağlamında üç dostluk türünü birbirinden ayır eden Aristoteles, ilk olarak en aşağı düzeyde gördüğü ve fayda üzerine kurulan dostluğa ele alır. Aristoteles’ e göre; bu dostluk, tarafların birbirlerinden

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

yararlanmaları temelinde ortaya çıktığı için, genellikle yaşlılarda ve zengin-fakir, bilgili-bilgisiz gibi birbirine zıt özelliklere sahip insanlar arasında, ihtiyaçları karşılamak üzere kurulur. Siyasi dostluk olarak da adlandırılabilir bu dostluk türü, çıkarların sona ermesiyle anlamını yitirdiği için ortadan kalkar; keza bu gerçek dostluğa en uzak olan dostluk biçimidir. İkinci dostluk türü, ilkinden daha içten ve derinlikli olan, bu yüzden de bir tür sevgiye aracılık yapan hazza dayalı dostluktur. Aristoteles'in daha çok gençler arasında görüldüğünü belirttiği bu dostlukta ilişki duygular, arzular ve ortak haz üzerine tesis edildiği için dostluklar yaşamı keyifli kılar, dostlar da bir ölçüde kendileri olduğu için sevilirler. Karakter ve erdem ortaklığı esasına dayalı ölçülü aşk evliliğe vardır ve toplumun devamlılığını sağlamak gibi siyasi bir işlev görerek türsel ölümsüzlüğü teminat altına alır. Üçüncüsü yani erdeme dayalı, sürekli ve yaşam boyu sürebilen gerçek dostluk şöyle tasvir edilir: "İyi kişilerin ve erdeme uygun olarak birbirine benzer kişilerin dostluğu mükemmeldir. Her biri hem saltık anlamda hem de dostu için iyidir." Aristoteles'in hakiki olarak tanımladığı bu dostlukta dikkati çeken ilk şey, örtük olmakla birlikte ilişkinin iki tarafının benzer, hatta aynı olmasına ilişkin vurgudur. "İnsanın dostu bir başka kendidir." sözüyle kişinin karşısında daima bir başkasının var olduğunu ifade eden Aristoteles, başkası'nın başkılığından ziyade, ben ve başkası arasındaki benzerliği ilişkinin belirleyicisi kılar. Dostluk, iyiyi bir başkası için, bir başkası uğruna istemekte ortaya çıkar. Böyle bir dostluk insanlar arası ilişkilerin, dolayısıyla toplumsal yapının kurucu formunu, siyasetin içsel ve ahlaki boyutunu oluşturur. İyilik ve bilgelik sevgisi temelinde başarılı bir dostluk sevgisi hakiki mutluluğa (eudamonia) bizi vardırarak olan erdemli bir hayat tarzının ana unsurlarından biridir [7].

Sokrates ile Diotima arasında geçen diyalogda aşk şöyle çözümlenir: "Öte yandan [aşk] bilgelik ile cehaletin arasında bulunur. Çünkü şöyle bir şey var: Hiçbir tanrı felsefe yapmaz ya da bilge olmayı arzulamaz; öyledir, çünkü isterse başka bir bilge olsun, o da felsefe yapmaz. Aynı şekilde cahiller de, ne felsefe yaparlar, ne de bilge olmayı arzulurlar. Bilgeler ve cahiller değilse, o zaman kimdir felsefe yapanlar, ey Diotima diye sordum. Artık çocuk bile anlar bunu. Bu ikisinin arasındakiler tabii. Aşk da bunlardan birisidir. Aşk da güzelliğin aşkıdır. Dolayısıyla aşk da filozof olmak zorundadır; filozof olduğu için de, bilge ile cahil arasındadır. Bunlara neden olan kendi soyudur; bilge ve zengin bir baba ile bilge olmayan sefil bir anneden doğmuştur çünkü. İşte ey sevgili Sokrates, budur, bu tanrısal varlığın doğası" [7].

İslâm düşünce geleneğinde ise; Sevgi (el-mehabbe), en merkezî kavramlarından biridir. Sevgiyi ifade etmek üzere, İslâm düşüncesi literatüründe birçok kavramın kullanılmış olması, ona verilen önemi göstermektedir. Sevgiyi ve sevgi derecelerini belirtmek için kullanılan kelimelerden bazıları, el-mehabbe, el-vüdd, 'ışk, el-ülfet, el-alâka, elhevâ, es-sabve, eş-şegaf, el-mika, eş-şevk, el-fütûn ve el-hille'dir. Sevgi kavramı, Kur'an-ı Kerim'de sıkça geçmesinin de etkisi ile İslâm düşüncesinin ilk dönemlerinden itibaren Müslüman düşünürlerin fikir dünyasında önemli bir yer işgal etmiştir. Türkçe'de de "muhabbet" şeklinde kullanılan kelimenin arapça karşılığı 'mehabbe' kelimesidir. Mehabbe, "hubb" kökünden türetilmiş isimdir. İslâm düşüncesi literatüründe sevgiyi ifade etmek üzere, çoğunlukla "el-mehabbe" ve "el-vüdd" kelimeleri geçmektedir. Sevgi (el-mehabbe), "Kişinin iyi (hayr) olarak gördüğü ya da düşündüğü bir şeyi istemesi, sevmesi veya ondan hoşlanması", "nefsin kendisine cezbettiği şeyle nefsin kendisi arasında bir hâldir" şeklinde tanımlanmaktadır [8].

Günümüz Türkiye'sindeki literatürü incelediğimizde; tasavvuf düşüncesinde sevgi ve aşk konusuna yoğun ilgi gösterildiği; İbn Sînâ'nın (ö. 428/1037) Risâle fi mahiyeti'l-ışk adlı eserine çoğunlukla atıf yapıldığı, sevginin psikolojik boyutunun ele alındığı göze çarpmaktadır. Buradan hareketle de ilk olarak, İslâm düşünce geleneğinin oluşum döneminde, bilhassa kelâm ve felsefe özelinde, metafizik bağlamda sevgi kavramına dair nasıl bir

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

temellendirme yapıldığına ilişkin mukayeseli araştırma ihtiyacı doğmuştur. İkinci olarak da sevgi kavramının İslâm düşüncesinde ahlâk teorisinin merkezî bir kavramı olup olmadığı sorgulamasından hareketle bir sevgi ahlâkı oluşturulup oluşturulamayacağı merak edilmektedir. İslam dünyasında kuramsal felsefe ile siyaset felsefesinin kurucu öncüsü olan Farabi'de (870-950) sevgi kavramının hem ontolojik hem de siyasi anlamda işlemiştir. İdeal Devlet'in, Birinci Kısım'ın "İlk Neden Bir'dir ve Akıldır" başlığı altındaki, Birinci Bölüm'ünün son üç paragrafı bu konuya hasredilir. İlk Neden ya da Tanrı, tekliği, biricikliği, en yüceliği, aşkınlığı ile bütün var olanların kaynağı, dünyanın ezeli ve ebedi yaratıcısıdır. Bu yaratmada hem ezeli ve ebedi olan akılsal dünya (ay-üstü alem) hem de duyusal dünya (ay-altı alem) bir uyum içinde varlık kazanırlar. Dünyayı var eden İlk Neden' in cömertliğinin ve lütfkarlığının ürünü olan adalettir. Varlık derecelerine göre düzenlenen aşağı alemleri oluşturan ise sevgi ve aşktır. Farabi, sevginin metafizik boyutunu İdeal Devlet'in anılan bölümünde şu şekilde ortaya koyar: "Bir şey kendi özünden ne kadar hoşlanır ve ondan ne kadar haz ve mutluluk duyarsa, onu o kadar sever ve ondan o kadar guru duyar (i'câb). İlk Olan'da seven ve sevilen, öven ve övülen, âşık ile âşık olunan aynıdır. Bizde ise bunun tam tersidir. [...] Herhangi birinin onu sevmesi veya sevmemesi, ona âşık olması veya olmamasının bir önemi yoktur. O, ilk sevilen ve âşık olunandır." [8].

İbn Miskeveyh (932-1030), Tehzîbu'l-Ahlak adlı ünlü eserinde , felsefi seleflerinin kabul ettiği gibi, insanın sosyal bir varlık olmasını ve onun ihtiyaçları ile yeteneklerinin gerektirdiği karşılıklı yardımlaşma ve mesleki işbölümünü toplumsal hayatın varoluş şartları olarak belirtir. Adalet ve sevgi erdemleri böylesi bir toplumsal hayat için zorunludur. İnsanların ya zevklerini ya çıkarlarını ya iyiliği ya da her birini içeren amaçlarına bağlı olarak sevginin dört türü ortaya çıkar: hemen oluşan ve hızlıca kaybolan (zevke yönelik); hemen oluşan ve yavaşça kaybolan (iyiliğe yönelik); yavaşça oluşan ve çabucak kaybolan (çıkara yönelik); yavaşça oluşan ve yavaşça kaybolan (tümüne yönelik). Sevginin diğer canlılardaki tezahürü "yakınlık" olarak vuku bulurken, cansız varlıklarda bu kendilerine ait merkezlere doğru doğal bir yönelim olarak kendini gösterir. Dostluk, İbn Miskevey'e göre, sınırlı sayıda insanlar arasında vuku bulan sevginin özel bir çeşididir (meveddet). Buna karşın aşk, iki kişi arasında ortaya çıkan aşırı derecede bir sevgidir. Aristoteles gibi İbn Miskeveyh de, gençler arasındaki dostluğun zevke dayalı olduğunu, karşılıklı güven ölçüsünde de süreklilik gösterdiğini söyler. Salt iyiliğe dayalı sevgi ise iyiliğin tabiatı gereği değişmez ve sürekli. Aristotel'sçi dostluğun (philia) yanında, Platoncu aşkı (eros) da içeren sevgi, coşkulu bir tarzda kaynaşarak ilahi aşkı oluşturur. [7].

Mevlana aşka bakış açısını şu sözlerle dile getirir ve der ki: "Şeytan bile âşık olsa topu çeler; Bir Cebrail kesilir, şeytanlığı ölür. Aşk, kimseye niyazı ve ihtiyacı olmayan Allah'ın vasıflarındandır. Ondandır başkasına âşık olmak, geçici bir hevestir. Çünkü dünyasal aşk, altınlarla bezenmiş bir güzelliştir." Mevlana'ya göre ne kesin bir iyilik olmadığı gibi, kesin bir kötülük de yoktur. Egosal dürtülerin yenilgi noktası, bireyin gerçeği ile buluşmasıdır. Aşk hayatın, varoluşun aslıdır, özüdür. Kainatın yaratılış sebebi dahi aşk'tır. Mevlana'ya göre, yalnız akıl ile insan Allah'a ulaşamaz; yarı yolda kalır. "İnsan ile Allah arası bir deniz mesafesi ise; Akıl bu denizde bir yüzücü, aşk ise bir gemidir. Yüzmek güzeldir ama uzun bir yolculuk için yeterli değildir. İnsan yüzerken yorulabilir, boğulabilir. Ama gemiye binen hedefine ulaşır" [9].

SONUÇ

Sevgi her kültürde, tarihin her kesiminde dönemin düşünürleri ve felsefe adamları tarafından irdelenmiş bir kavramdır. Zaman zaman dillerin kolektif bilince etkisi, zaman zaman da kültürün dili etkilemesinin gündelik yaşamda insanların sevgiyi yaşama biçimlerini farklılaştırdığı görülmektedir. Bununla birlikte bireyin içsel

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

dünyasında ve dış dünya ile bağlantısını oluşturmasında önemli bir kavramdır. Ruh sağlığının korunması ve geliştirilmesi açısından sevgi kavramına ilişkin değerlendirmelerin yapılması ruh sağlığı profesyonelleri açısından oldukça önemlidir.

KAYNAKLAR

1. Aydın H. Mitoş'tan Logos'a Eski Yunan Felsefesinde Aşk. İstanbul: 7 Renk Basım Yayın ve Filmcilik; 2013.
2. Perlman, Lee. "Head Over 'Feels' in Love: The Emerging Synthesis of 'Love as Feeling' and 'Love as Intention,'" 2013. https://ocw.mit.edu/courses/concourse/cc-112-philosophy-of-love-spring-2013/assignments/MITCC_112S13_Paper1.pdf
3. Özgen MK, Spinoza'da Aşk Felsefesi, Beytulhikme. An International Journal of Philosophy. 2013; 3(1). 85-103.
4. Spinoza, B. Teolojik-Politik İnceleme (Akai CB, Çeviri Editörü). Ankara: Dost Kitabevi;2010.
5. Fransez, M. Spinoza'nın Tao'su (Yanlı G, Çeviri Editörü). İstanbul: Kabalıcı Yayınevi; 2012.
6. Tatian, D. Spinoza: Dünya Sevgisi (Turşucu H, Çeviri Editörü) Ankara: Dost Kitabevi; 2009.
7. Çilingir L. Platon'dan Tusi'ye Sevgi Siyaseti temaşa.2018;8. 73-95.
8. Toksöz H. İslâm Düşüncesinde Sevgi Teorileri, Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık Eğitim Danışmanlık; 2016.
9. Benazus H. Mevlana Felsefesi / Çağlar Ötesini Aydınlatan Işık İstanbul:Bizim Kitaplar;16;2009.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

SEVGİNİN İNSAN YAŞAMINDAKİ ÖNEMİ

Doç. Dr. Sevgi NEHİR

Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Manisa / Türkiye.

Sevgi güzel bir yaşam sürebilmenin ve yaşantımıza bir anlam ve değer katabilmenin önemli kaynaklarından biridir (Fromm, 2020). Sevgi ya da sevebilme yetisi insanın doğuştan getirdiği bir özelliği olmadığı gibi onun bedeninin bir etkinliği de değildir. Sevgi diye bir şeyden söz edebilmek için iki kişinin bir ilişki içerisinde olması gerekmektedir. Çağımız insanı, güzellik, çekicilik, cinsellik gibi pek çok şeyi sevginin nesnesi ve sevgiye götüren yol olarak görür. Bunları sevginin doğmasına ya da büyümesine hizmet eden araçlar olduğunu düşünür ve iyi bir karakterden ya da erdemli bir yaşamdan çok bunların arayışı içerisinde girer ve bunların peşinden koşar. Onun için bunlar hangi anlamda olursa olsun, ister dostluk anlamında ister bir duygulanım anlamında olsun, sevgiyi elde edebilmenin tek yoludur. Sevgi için önce bunlara sahip olunmalıdır. Sevgi insan hayatının içinde ve onun düşünsel dünyasının ve etkinliklerinin temelinde yer alır. Ancak buna rağmen her zaman sevginin eksikliğinden ve hatta yokluğundan söz edilir ve arayışı içinde olunur (Zırhlıoğlu, 2020).

Günlük yaşamda sevgi veya sevgiyle en fazla karıştırılan şey olan aşk genellikle bir insanın diğerine karşı duyduğu bir duygu durumu olarak karşımıza çıkmaktadır (Uygur, 2016). Aşk, çoğunlukla aşırı arzu ve tutku ile birlikte ötekini tahakküm altına alma ve köleleştirmeyi de beraberinde getirirken, sevgi ancak özgür kişiler arasında ortaya çıkabilen ve ilişkide olan kişilerin, aynı zamanda, özgürlüklerini de koruyan bir değer olarak karşımıza çıkmaktadır. Çağdaş insanın sevgisini her seferinde yeniden tasarlayıp kurgularken aslında yapmak istediği şey geçici olan şeyleri kalıcı hale getirebilme çabasıdır (Zırhlıoğlu, 2020). Oysa bu anlamsız bir çabadır. Biyolojik bir varlık olan insanın bedensel özelliklerinin tükenmemesi, değişmemesi ve bir gün tamamen yok olup gitmemesi insanın doğası gereği mümkün değildir. Sevginin harcı, mayası ya da kalıcılığını sağlayan şey güzellik, mal, mülk, para, zenginlik, makam ya da mevki olabilmektedir. Çağımızda ne yazık ki tüm bunlar sevgi olarak düşünülen şeyin birer nesnesi haline getirilmiştir. Öyle olmakla kalmamış, insan bir tek şeyle yetinmeyip bunların birkaçını bir arada arar olmuştur. Yani karşıdaki hem güzel/yakışıklı hem de zengin olmalı ya da hem güzel/yakışıklı hem de mevki, makam sahibi olmalı anlayışı yeryüzünde sevgi adına hüküm sürmeye başlamıştır. Yukarıda anlatılanlardan da görüldüğü gibi sevgi konusunda kafalar karışıktır. Sevgi kendisine yüklenen farklı anlamlardan dolayı çoğunlukla yanlış değerlendirilmektedir. Kimi zaman insanlar fiziksel özelliklerinden ve maddi imkanlarından dolayı, kimi zaman cinsellikten dolayı sevginin nesnesi haline getirilebilmektedirler. Buraya kadar anlatılanlara aşk mı yoksa sevgi mi demek gerekir ya da ikisi arasında bir ayrım yapmak gerekir (Uygur, 2016). Bu türden geçici ya da zamanla tükenen olan şeylere sahip olan kişilerin sevginin nesnesi haline getirilmesi, sevilenin sürekli olarak seven tarafında idealleştirilmeye çalışılması, çoğu zaman sebep aramaksızın bitebilen aşkla karıştırılması ya da kişilerin sevgilerinin satın alınabilir olduğuna inanılması sevginin değersizleştirilmesine neden olmaktadır. Sevginin öteden beri gelen anlam probleminin beraberinde değer problemini de doğurduğu söylenebilir. Sevginin sürekli olarak başta aşk olmak üzere farklı şeylerle karıştırılıyor olması sevginin bir değer olduğu konusunda kafaları karıştırmaktadır. Bir sevgiden söz edebilmek için kişilerin birbirlerinin değerine yönelmeleri gerekmektedir (Fromm, 2020).

Sevgi insanlarda etken bir güçtür, kişiyi öbür insanlardan ayıran, duvarları yıkan, onu öbür insanlarla birleştiren

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

bir güç. Sevgi insanın ayrılık, yalnızlık duygularını yenmesine yardım eder; yine de kendisi olarak kalmasını, bütünlüğünü yitirmemesini sağlar. Bir insan ancak sevgi ile bir ilişkinin içinde insanca bir yere sahip olabilir. Sevginin olduğu bir ilişkide saygıdan, güvenden, dostluktan, dürüstlükten ve bu değerlerin görülebilmesinden, korunmasından ve tüketilmemesinden söz edilebilir (Zırhlıoğlu, 2020). Sevginin olmadığı bir toplumsal düzeni içerisinde ise ne başkalarının değerinin görülemesi ne de korunması mümkündür.

KAYNAKLAR

1. Fromm, E. (2020). Sevmeye Sanatı. Say Yayınları. 1. Basım. İstanbul.
2. Uygur, N. (2016). Başka Sevgisi. Yapı Kredi Yayınları. İstanbul. ss: 9-19.
3. Zırhlıoğlu, G. (2020). İnsan Yaşamındaki Yeri ve Kaynağı Bakımından Etik Bir Değer Olarak Sevgi. İstanbul Maltepe Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü. İstanbul.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE IMPORTANCE OF LOVE IN HUMAN LIFE

Abstract

Love is one of the important sources that enable us to lead a good life and add meaning and value to our lives (Fromm, 2020). Love or the ability to love is neither an innate characteristic of a human being, nor an activity of his or her body. In order to talk about something called love, two people have to be in a relationship. Humans of the present age perceive many things such as beauty, attractiveness and sexuality as the object of love, and the way that leads to love. They consider these as tools that serve the birth or growth of love, and seek and pursue them rather than a good character or a virtuous life. For them, they are the only way to attain love in any sense, no matter what they mean, whether in the sense of friendship or in the sense of affection. For love, first, there should be beauty, attractiveness and sexuality. Love is a part of human life and is at the base of his or her intellectual world and activities. However, despite this, what is always talked about is the lack or even absence of love and thus it is searched for (Zırhlioğlu, 2020).

Passion, which is most often mistaken for love in daily life, usually appears as a state of emotion that one person feels towards another (Uygur, 2016). While passion often brings about excessive desire, and domination and enslavement of the other, love emerges as a value that can only emerge among free people and protects the freedom of those who are in a relationship. What modern people actually want to do every time they redesign and fictionalize the love is to make the temporary things permanent (Zırhlioğlu, 2020). However, this is a pointless endeavor. It is not possible for a human being, who is a biological being, not to deplete, change, and completely disappear one day, due to his nature. What provides the mortar, leaven or permanence of love can be beauty, property, money, wealth, post or position. In our age, unfortunately, all these have been turned into objects of what is thought of as love. Not only that, people have not been content with just one thing, but have sought a few of them together.

In other words, the understanding that the other person should be both beautiful/handsome and rich, or should be both beautiful/handsome and have a position, has begun to prevail in the name of love on earth. As the aforementioned things indicate, people are confused about love. Love is often misjudged because of the different meanings attributed to it. Sometimes people can be made the object of love because of their physical characteristics and financial opportunities, or sometimes because of their sexuality. Should what has been said so far be called love or affection, or should a distinction be made between the two? (Uygur, 2016). Making people who have such temporary or perishable things the object of love, the loving one's trying to idealize the loved one, mistaking these for passion that can often end without a reason, or people's belief that love can be bought devalues love. It can be said that love has brought about not only the problem of meaning but also the problem of value for a long time.

The fact that love is constantly mistaken for different things, especially for passion, confuses people that love is a value. In order to talk about love, people should focus on each other's value (Fromm, 2020).

Love is an active force in people, a force that distinguishes a person from other people, breaks down the walls, and unites him or her with other people. Love not only helps a person overcome the feelings of separation and loneliness but also ensures that he or she remains as he or she is, and that he or she does not lose his or her integrity. A person can have a humanely place in a relationship only with love. In a relationship where there is

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

love, it is possible to talk about respect, trust, friendship, honesty, and recognizing, protecting and not destroying of these values (Zırhlıoğlu, 2020). In a social order where there is no love, it is impossible to recognize or to protect the value of others.

REFERENCES

1. Fromm, E. (2020). Art of Loving. Count Publications. 1st Edition. İstanbul.
2. Uygur, N. (2016). Another Love. Yapı Kredi Publications. İstanbul. ss: 9-19.
3. Zırhlıoğlu, G. (2020). Love as an ethical value in terms of its place and source in human life. İstanbul Maltepe University, Graduate School of Education. İstanbul.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

CERRAHİ HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ: EĞİTİMDE VE ARAŞTIRMADA PSİKOSOSYAL MÜDAHALELERİN YERİ

Prof. Dr. Fatma DEMİR KORKMAZ

Ege Üniversitesi Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı. fatma.demir@ege.edu.tr

Tıptaki gelişmeler cerrahi hemşiresinin temel rolleri olan bakım, danışmanlık, eğitim, araştırma ve savunucu rollerinin genişlemesine yol açarak yeni rolleri beraberinde getirmiştir. Cerrahi hemşireleri günümüzde ileri düzey hemşirelik uygulamalarını gerçekleştirilebildiği gibi hastalıklara spesifik alanlarda da uzmanlaşabilmektedir. Günümüzde cerrahi hemşireliğinde otomatik, robotik teknikler kullanılmakla birlikte değişmeyen kavramlar bilim, beceri ve sanatın icra edilmesidir. Bu değişimin akademisyen hemşirelere de etkisi söz konusudur. Akademisyen hemşireler öğrenci hemşirelere bir yandan yeni teknolojileri bir yandan da teknoloji ile değişen ve gelişen biyopsikososyal bakımı öğretme çabasıdadır.

Cerrahi hemşireliğinde planlı veya acil cerrahi müdahale geçiren hastalara, poliklinik, klinik, ameliyathane, yoğun bakım ünitesi ve acil servislerde cerrahi bakımın yanı sıra psikososyal bakım da verilir. Cerrahi hastasının hastalığın/yaralanmanın ani ve beklenmedik doğası, ameliyatın kendisi, tekniği, anesteziden uyanamama endişesi, organ/doku kaybı, ameliyattan önceki sağlık durumuna dönememe ihtimali, resüsitasyon gereksinimi olasılığı, ameliyathane/YB ortamı, uyku ve duyu yoksunluğu, ilaçlar/serumlar, mevcut yandaş hastalıklar, ailesine ve kendisine yeterli olamama yaşamını yitirme, sakat kalma ve beden imajında değişme, ağrı hissetme, bağımsızlığını kaybetme, yardım alamama, sosyoekonomik statüde düşme, yaşamı tehdit edici bir tanıya ulaşma endişelerine bağlı anksiyete, korku ve umutsuzluk görülür. Cerrahi hastaları stres sonucunda farklı savunma mekanizmaları ile tepki gösterirler. Bunlar iletişimden çekilme, inkar etme, regresyon, öfke, anksiyete, depresyon, deliryum, hatta akut stres bozukluğu, travma sonrası stres bozukluğu gibi daha da ileri problemler görülebilir. Bu durumda bedenlerinin strese verdiği tepki ciddi düzeyde olup tedaviye uyumu düşürür, iyileşmeyi yavaşlatır ve prognozunu olumsuz etkiler. Bu nedenle cerrahi hastasının değişen mental durumlarının düzeltilmesi ve cerrahi tedaviden yarar görmesi için psikososyal müdahale son derece gereklidir.

Cerrahi Hemşireliğinde Psikososyal Destek

Cerrahi hemşireliğinde psikososyal müdahale hastanın hastalığını kabul etmesi, tedaviye ya da yaşam biçimine uyum sağlaması, semptomları yönetmesi ve azaltmasını sağlamak ve böylece hastalığına rağmen yaşam kalitesini arttırmak amacıyla yapılır. Müdahaleler stres ya da anksiyete gibi tek bir faktöre dayalı olabileceği gibi gerçek dışı olumsuz düşüncelerin ve tutumların değiştirilmesi amacıyla da uygulanabilir. Ülkemizde cerrahi hastasının bakımında da geleneksel yaklaşımdan holistik yaklaşıma doğru yöneldiği, geçmişte ilaç ve cerrahiye odaklanılırken günümüzde diyet, egzersiz, çevresel önlemler, tutum ve davranış değişiklikleri gibi holistik yaklaşımların, ruh sağlığı dışındaki disiplinlerin tedavi ve önleme kılavuzlarında yer aldığı bilinmekte ve bu alanda çalışmalar yapılmaktadır.

Literatür cerrahi ekip üyelerinin hastanın fizyolojik bulgularına odaklandığını belirtmektedir. Cerrahide akut, yaşamı tehdit eden hastalık ve durumlar olduğundan bu öncelik kaçınılmazdır. Ancak cerrahi ekip üyeleri önceliği hastanın fizyolojik faktörlerin sürdürülmesi ya da geliştirilmesine verse bile hastanın biyolojik, ruhsal, sosyal,

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

çevresel, açıdan çok boyutlu bir olgu olduğunu bilmekte ve psikososyal bakımı da eş zamanlı sürdürmektedir. Cerrahi hemşireleri cerrahi stresin fizyolojik etkilerini, hipotalamus-hipofiz-böbrek üstü bezlerinin aktivasyonu nedeniyle sempatik sistemin uyarılması, kortizon salınımının etkilerini göz önünde bulundurulur. Bu etkinin hastanın yaşam bulgularındaki değişimleri bilir, saptar, yazılan tedaviyi uygular, bakımlarını buna uygun planlar. Cerrahide fiziksel tıbbi hastalıklara eşlik eden psikiyatrik hastalık ve psikososyal sorunların tanınması, tedavi edilmesi, izlenmesi amacıyla da psikiyatri klinikleri, konsültasyon liyazon birimleri ile işbirliği yapılır. Cerrahi psikososyal bakımda cerrahi işlemlere yönelik spesifik hasta eğitimleri zamanlama ve hastanın bireysel özelliklerini göz önüne alınarak verilir. Ancak zaten komorbid hastalık olarak depresyonu olan, şizofreni ya da duygulanım bozukluğu olan hastaların bu komorbid durumları ile cerrahi süreçteki etkileşimleri bilerek hastanın tedavi ve bakım planını planlamak için konsültasyon-liyazon hemşirelerine gereksinim duyulur. Öte yandan stoma cerrahisi, organ nakilleri, yanıklar, onkolojik cerrahi gibi alanlarda psikososyal boyut konularında psikiyatri bilimi ile birlikte bakım planlanmaktadır.

Psikososyal Bakımdaki Sınırlılıklar

Psikososyal bakımın anlaşılması ve sağlanması çok kolay olmamaktadır. Hemşirelerin öncelikle kendini tanıması, insanı tanıması, başta hastalık ve sağlık olmak üzere kavramlar ve teorileri bilmesi, empati yapabilmesi, hümanistik olması, dinleme becerilerine sahip olması gibi özellikleri gerektirir. Bunların dışında cerrahi birimlerde psikososyal bakımı aksatabilen bazı faktörler bulunmaktadır. Bunlar;

- Cerrahi birimlerde hastanın fiziksel bakımının ön planda olması: hastanın kritik durumda olması vb.
- Cerrahi bölümlerde hasta sirkülasyonunun çok hızlı olması, zaman baskısı
- Hasta merkezli değil, iş merkezli çalışılması
- Hemşire sayısının az olması, tedavi odaklı olması, bakımların aksaması,
- Psikososyal bakımın hemşirelik eğitimi süresince ruh hastalıkları hemşireliği dışındaki alanlara tam entegre edilememesi,
- Hemşirelerin psikososyal bakım becerilerinin eksik olması, farkındalığının düşük olması
- Konsültasyon liyazon hemşirelerinin sayıca az olması ve cerrahi bilimlere tam entegre olamamasıdır.

Etkili psikososyal bakım becerisinin kazanılmasında hemşirelik öğrencilerinin uygulama eğitimleri önemlidir. Acil servis, klinik, ameliyathane, yoğun bakım üniteleri gibi karmaşık birimlerde uygulama yapılması birtakım zorlukları da beraberinde getirmektedir. Özellikle zor bir öğrenme ortamı olan sağlık kuruluşlarında ve hemşirelik eğitiminde eğitimin davranış değişikliğine yol açabilmesi için eğitim ortamlarında psikolojik güvenlik son derece önemli bir konudur. Psikolojik güvenlik sessizliğin olduğu bir öğrenme ortamında soru sorabilme, yardım isteme özgürlüğüdür. Öğrenme ortamında psikolojik güvenliğin sağlanması istendik davranış geliştirmede motivasyonu arttıran bir faktördür. Literatürde cerrahi eğitiminde geleneksel olarak hekimlerin otonomi sahibi olmasının, meslektaşının uygulamalarını sorgulanmaması ve yardım istenmemesi beklentisinin iyi uygulama örneklerine ulaşımı ve gelişmeyi engellediği belirtilmektedir. Cerrahi hemşirelik eğitiminde bir diğer öğrenme engeli ise hiyerarşidir. Hem cerrahi ekip üyelerinden farklı disiplinlerde hem de aynı mesleğin statü farkı öğrenmeyi ve

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

mesleğe karşı bakış açısını etkilemektedir. Buna karşın son yıllarda eğitim kurumlarında güven, işbirliği ve saygı ön plana çıkmış olup, olumlu öğrenme ortamları oluşmaya başlamıştır.

Cerrahi hemşireliği araştırmaları ele alındığında çok sayıda farklı psikososyal müdahalelerin uygulandığı ve hastalar üzerinde olumlu etkilerinin olduğu bilinmektedir. Bu amaçla yapılan 34 randomize kontrollü çalışmanın incelendiği bir çalışma sonucunda psikososyal müdahalelerin hastanede kalma süresi kısalttığı ve maliyet etkili olduğu saptanmıştır. Çalışmalar fiziksel hastalığı olan bireylerde psikososyal yaklaşımların:

- Ağrı ve analjezik kullanımını azalttığını,
- Yoğun bakım ve hastanede kalış süresini azalttığını,
- Morbidite ve mortaliteyi azalttığını,
- Hastada gelişen fiziksel belirtileri azalttığını,
- Güven duygusunu arttırdığını,
- Önerilen tedavi ve yaşam biçimi değişikli uyumunu arttırdığını,
- Hastalığa bağlı gelişen olumsuz duygusal tepkiler ve baş etme yetersizliğini azalttığını,
- Hastanın yaşam kalitesini arttırdığını göstermiştir.

Meme kanseri hastalarında stresin biyopsikososyal etkileriyle etkili baş etmeye yönelik uyum sağlayıcı baş etme, problem çözümüne odaklanma, sosyal destek sağlanması, girişken iletişim cinsel sağlık ve bütünlük, tıbbi ve destekleyici tedavi ve bakım önerilerine uyum, sağlıklı yaşam davranışlarının geliştirilmesi alanlarında farklı müdahalelerin hastaların sadece psikososyal alanda değil nöroendokrin ve immun fonksiyonlarda değişim gibi biyolojik parametrelerde olumlu değişimlere yol açtığı, meme kanserinin nüks etme oranını azalttığı ve yaşam süresini uzattığı saptanmıştır.

Bir başka sistematik derlemede bilişsel davranışsal terapi, duygu odaklı terapi, kapsamlı sağlığı yükseltme vb. psikososyal müdahalelerin yaşam kalitesi, depresyon, anksiyete ve öz bakım üzerine etkisi incelenmiş olup kanser hastalarının bakıp vericilerinde anksiyeteyi ve depresyonu azalttığı, yaşam kalitesini arttırdığı saptanmıştır.

Bariatrik cerrahide preoperatif ve postoperatif psikososyal müdahalelerin kilo, diyet davranışları, yeme patolojisi, yaşam biçimi davranışları ve psikolojik işlevler (yaşam kalitesi, depresyon, anksiyete vb) üzerine etkisini inceleyen 44 çalışma sonuçları incelendiğinde bu çalışmalardan 16 sının preoperatif, 24'ünün postoperatif, diğerlerinin ise ameliyat öncesi öncesi ve sonrası psikososyal müdahaleyi kapsadığı saptanmıştır. Çalışmaların 13'ünde bilişsel davranışsal terapi, 13'ünde davranış uyum teknikleri, diğerlerinde ise motivasyon teknikleri, grup, egzersiz, özizlem vb karma yöntemler kullanıldığı görülmüştür. Psikososyal müdahalelerin özellikle bilişsel davranış terapilerinin yeme davranışları ve psikolojik işlevler üzerine etkili olduğu konusunda güçlü kanıtlar olduğu saptanmıştır.

Literatür incelendiğinde cerrahide en fazla en fazla meme ve kolon gibi onkolojik cerrahi, bariatrik cerrahi, organ nakli, kozmetik cerrahi alanında psikososyal müdahale çalışmalarının yapıldığı saptanmıştır. Ancak bu çalışmaların büyük çoğunluğunun multidisipliner olmadığı görülmektedir. Öte yandan nörobiyolojik bilimlerdeki gelişmeler ve bu gelişmelerin psikiyatri içine entegre edilmesi, psikopatolojinin nörobiyolojik temelini anlaşılmasını, psikolojik

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

kuram ve tekniklerinin bilimsel metodoloji ile yeniden değerlendirilmesini sağladığı ve tıp ile psikiyatrinin bütünleştiği belirtilmektedir. Son yıllarda cerrahi alanında hastaların psikososyal boyutunu ele alan çok disiplinli, çok merkezli çalışmaların da sayılarının arttığı görülmektedir.

Literatürde en sok kullanılan psikososyal müdahalelerin davranışsal terapi, bilişsel terapi, bilişsel -davranışsal terapi, iletişim biçimleri eğitimi, eğitim/psikoeğitim, danışmanlık, aile terapisi danışmanlığı, yönlendirilmiş imgeleme, müzik terapi, problem çözme terapisi, psikoterapi, relaksasyon eğitimi, stres yönetim eğitimi, destek grup terapisi olduğu belirtilmektedir. Ülkemizdeki ulusal tez merkezindeki lisans üstü tezler Eylül 2021 tarihiyle bu terapiler açısından incelendiğinde psikososyal/psikososyal bakım konularında hemşirelik alanında 284, cerrahi hemşireliğinde ise 11 lisans üstü tez yürütüldüğü görülmüştür. Psikososyal bakıma etkisi olan faktörlerden ise en fazla yaşam kalitesi üzerinde (1112) çalışıldığı saptanmıştır. Bu konuyla ilgili detaylı bilgi Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1: Ulusal Tez Merkezi Psikososyal Müdahale Alanındaki Lisansüstü Hemşirelik Tezleri

ANAHTAR KELİME		Hemşirelik Alanı Tez Sayısı	Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı Tez Sayısı
Ana Konu	Psikososyal/Psikososyal Bakım	284	11
Psikososyal Bakım Alt Başlıklar	Davranışsal Terapi	1	-
	Bilişsel Terapi	-	-
	İletişim Becerileri Eğitimi	65	-
	Psikoeğitim	66	-
	Aile Terapisi	-	-
	Yönlendirilmiş İmgeleme	7	-
	Müzik Terapi	38	6
	Problem Çözme terapileri	128	1
	Psikoterapi	10	-
	Gevşeme eğitimi	91	15
	Stres yönetimi eğitimi	70	1
	Destek Grup	24	3
	Destekleyici ifade grup terapisi??	-	-
Psikososyal Bakıma Etkisi Olan Faktörler	Anksiyete	731	79
	Yaşam Kalitesi	1112	81
	Öz Bakım	238	13
	Depresyon	596	16

Ülkemizde yapılan lisansüstü tezler Florence Nightingale Hemşirelik Teorisi, Roy Uyum Teorisi, Parse'nin İnsan Olma teorisi, Betty Neuman Sağlık Bakım Sistem Modeli, Martha Roger Üniter İnsan Kuramı gibi holistik kuramcılar açısından incelendiğinde ise hemşirelik alanında en fazla (46 Tez) Florence Nightingale Hemşirelik Teorisi üzerinde Cerrahi hemşireliğinde ise Roy Uyum Modeli üzerinde (6 Tez) tamamlandığı görülmüştür (Tablo 2).

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Tablo 2: Ulusal Tez Merkezi Holistik Kuramcılar Alanındaki Lisansüstü Hemşirelik Tezleri

ANAHTAR KELİME	Hemşirelik Alanı Tez Sayısı	Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı Tez Sayısı
Holizme Dayanan Teoriler	Florence Nightingale Hemşirelik Teorisi	46
	Roy Uyum Teorisi	15
	Parse'nin İnsan Olma Teorisi	1
	Betty Neuman Sağlık Bakım Sistemi Modeli	1
	Martha Roger Üniter İnsan Kuramı	-
		-

Cerrahi hemşireleri psikososyal bakımın birincil ve ikincil düzeylerini gerçekleştirirken üçüncü ve dördüncü düzey bakımları ise konsültasyon liyazon hemşireleri tarafından verilir. Biyopsikososyal bakım alanlarını birbirinden ayırmak mümkün olmadığı için zaman zaman sınırlar karışabilir, rol çatışması yaşanabilir. Rol çatışmaları iyi yönetilemediğinde işe devam etmeme, bırakma, tükenmişlik, iş memnuniyetinde azalma vb etkileri olmaktadır. Sağlık bakım kuruluşlarında istenmeyen olumsuz bir problem gibi algılanmakla birlikte rol çatışması bireysel ve kurumsal düzeyde olgunlaşma ve ilerleme sağlar.

Psikososyal müdahaleler cerrahi hemşireliği eğitimi sırasında öğrenciler üzerinde de kullanılabilir. Bu müdahaleler insanları karmaşık sorunlara hızlı çözümler bulmayı öğretir. Sosyal-psikolojik müdahaleler kalıcı olduğunda öğrenme üzerindeki etkileri, şaşırtıcı ve hatta "büyülü" görünebilir. Müdahaleler öğrencilerin öznel deneyimlerini hedef aldığından kalıcı etkileri olur. Eğitimlerde öğrencilerin duygu, düşünce ve inançlarının hedef alındığı eğitim müdahalelerinin çok uzun sürede bile öğrenci başarısını arttırdığı bilinmektedir. Görünüşte "küçük" sosyal psikolojik eğitim müdahalelerinin bile etkilerinin büyük, kalıcı hatta büyüdüğü, öğrencinin başarısında büyük kazanımlar sağladığı, boşlukları azalttığı saptanmıştır. Bu müdahaleler akademik içerik yerine öğrencilerin psikolojilerini, örneğin inançlarını hedef alır. Bu durum onların zekalarını geliştirme potansiyelini artırır, değer verilme ve aidiyet duygusunu geliştirir. Psikososyal müdahale öğrencinin motivasyonunu artırarak öğrenme bariyerlerini ortadan kaldırır. Psikososyal müdahalelerin sınıflandırılmasında ölçeklendirilmesinde çözülmemiş teorik, pratik ve etik sorunlar olabilmektedir.

Holistik bakım bireyin zihin, beden ve ruhunun hemşirelik bakımına kaynaştırılmasıdır. Bu nedenle cerrahi hemşireliğinde bilgisayara dayalı eğitim, vaka sunumu, sanal gerçeklik eğitimleri, canlandırma simülasyon eğitimleri gibi yenilikçi teknikler kullanılmasının son derece yararlı olduğu bilinmektedir. Bu eğitimlerde öğrencilere zaten verilen holistik bakım becerisi uygulamalı olarak kazandırılmalıdır.

Psikososyal bakımın önemi bilinmekle birlikte fiziksel bakımın öncelikli olduğu, psikososyal bakımın ihmal edildiği belirtilmektedir. Psikososyal bakım daha yakın ve kişisel temas gerektirmektedir. Bazı öğrenciler bu

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

alandanda kendine daha az güvenli olabilir. Yapılan çalışmalarda hemşirelik öğrencileri psikososyal alanda bilgi eksikliği, korku, belirsizlik ve uygulama eksikliği olduğunu, psikososyal bakımda kendilerini yetersiz gördüklerini belirtmişlerdir. Hatta öğrencilerin kendi psikososyal düzeyleri ve gereksinimleri konusunda farkındalıkları düşük olabilir. Öğrencilerin gelişim ve olgunluk düzeyleri de psikososyal bakım vermede önemlidir. Holistik yaklaşımın hasta bakımında anahtar bir kavram olduğu bilinmesine karşın çalışmalar yeni mezun öğrencilerin bu alana tam olarak hazır olmadıklarını, bu konuda rahat hissetmediklerini göstermiştir. Eğitici hemşirelerin mental, fiziksel ve ruhsal boyutları içeren etkili ve güvenli bakımın kavram ve temellerini öğrencilere öğretme sorumluluğu bulunmaktadır. Bu amaçla uygulamaların sadece klinik rotasyonlar ile değil çeşitli sağlık, kültür, sosyal adalet gibi farklı kurumlarda gerçekleştirilmesi bütüncül bakım konusunda farkındalığı arttırabilir. Bir başka yaklaşım ise simülasyon eğitimiyle psikososyal bakımı öğretmektir. Böylece; yanlış uygulamalar yapılsa bile gerçek hasta üzerinde olumsuz etkisi ortadan kalkmış, eğitici desteği sağlanmış ve beklentileri tartışma fırsatı elde edilmiş olacaktır.

Sonuç olarak cerrahi ve psikososyal bakım müdahalelerinde çok fazla literatür olmakla birlikte sonuca varmak için, kanıt elde etmek için yöntem ya da örneklem açısından araştırmalar yeterli değildir. Bu çalışmalar incelendiğinde multidisipliner çalışmaların sayılarının sınırlı olduğu da görülmektedir.

KAYNAKLAR

1. Andriopoulou, M., Charos, D., Kolypera, V., Vivilaki, V., & Tziallas, D. (2021). Psychosocial factors associated with conflicts among health professionals in the operating room in a Greek sample. *Journal of Nursing Management*.
2. Bayındır, S. K., & Biçer, S. (2019). Holistik Hemşirelik Bakımı. *İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 4(1), 25-29.
3. Booth, L., & Kaylor, S. (2018). Teaching spiritual care within nursing education: A holistic approach. *Holistic nursing practice*, 32(4), 177-181.
4. David, L. A., Sijercic, I., & Cassin, S. E. (2020). Preoperative and post-operative psychosocial interventions for bariatric surgery patients: a systematic review. *Obesity Reviews*, 21(4), e12926.
5. Dumas, R. G. (1963). Psychological preparation for surgery. *The American Journal of Nursing*, 52-55.
6. Edmondson, A. C., Higgins, M., Singer, S., & Weiner, J. (2016). Understanding psychological safety in health care and education organizations: a comparative perspective. *Research in Human Development*, 13(1), 65-83.
7. Edmondson, A. C., Higgins, M., Singer, S., & Weiner, J. (2016). Understanding psychological safety in health care and education organizations: a comparative perspective. *Research in Human Development*, 13(1), 65-83.
8. Fu, F., Zhao, H., Tong, F., & Chi, I. (2017). A systematic review of psychosocial interventions to cancer caregivers. *Frontiers in psychology*, 8, 834.
9. Gross, A. R., Kaplan, F., Huang, S., Khan, M., Santaguida, P. L., Carlesso, L. C., ... & Hartvigsen, J. (2013). Suppl 4: Psychological Care, Patient Education, Orthotics, Ergonomics and Prevention Strategies for Neck Pain: An Systematic Overview Update as Part of the ICON Project. *The open orthopaedics journal*, 7, 530.
10. Gudenkauf, L. M., & Ehlers, S. L. (2018). Psychosocial interventions in breast cancer survivorship care. *The Breast*, 38, 1-6.
11. Gudenkauf, L. M., & Ehlers, S. L. (2018). Psychosocial interventions in breast cancer survivorship care. *The Breast*, 38, 1-6.
12. Jacobsen, P. B., & Jim, H. S. (2008). Psychosocial interventions for anxiety and depression in adult cancer

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

- patients: achievements and challenges. CA: a cancer journal for clinicians, 58(4), 214-230.
13. Kantek, F., & Yesilbas, H. (2020). Conflict in nursing studies: A bibliometric analysis of the top 100 cited papers. *Journal of Advanced Nursing*, 76(10), 2531-2546.
 14. Kır, Y., Ertan, E. A., Duman, B., Kumbasar, H. (2019). Cerrahide Psikiyatrik Konular. Elbi, H., Cimilli, C., Sertöz, Ö.Ö., Karşıdağ, Ç., Varma, G., S., *Konsültasyon Liyezon Psikiyatrisi* (341-349) (2. Cilt) Ankara: Türkiye psikiyatri Derneği yayınları.
 15. Kocaman, N. (2005). Genel Hastane Uygulamasında Psikososyal Bakım ve Konsültasyon Liyezon Psikiyatrisi Hemşireliği. *C.Ü. Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi*, 9 (1).
 16. Lawrence, V., Fossey, J., Ballard, C., Ferreira, N., & Murray, J. (2016). Helping staff to implement psychosocial interventions in care homes: augmenting existing practices and meeting needs for support. *International journal of geriatric psychiatry*, 31(3), 284-293.
 17. Menzies, R. E., Zuccala, M., Sharpe, L., & Dar-Nimrod, I. (2018). The effects of psychosocial interventions on death anxiety: A meta-analysis and systematic review of randomised controlled trials. *Journal of anxiety disorders*, 59, 64-73.
 18. Menzies, R. E., Zuccala, M., Sharpe, L., & Dar-Nimrod, I. (2018). The effects of psychosocial interventions on death anxiety: A meta-analysis and systematic review of randomised controlled trials. *Journal of anxiety disorders*, 59, 64-73.
 19. Mohta, M., Sethi, A. K., Tyagi, A., & Mohta, A. (2003). Psychological care in trauma patients. *Injury*, 34(1), 17-25.
 20. Mosher, C. E., Winger, J. G., Given, B. A., Shahda, S., & Helft, P. R. (2017). A systematic review of psychosocial interventions for colorectal cancer patients. *Supportive care in cancer*, 25(7), 2349-2362.
 21. Mumford, E., Schlesinger, H. J., & Glass, G. V. (1982). The effect of psychological intervention on recovery from surgery and heart attacks: an analysis of the literature. *American Journal of Public Health*, 72(2), 141-151.
 22. Özkan, S. (1990). Psikiyatrik tip: konsültasyon-liyazon psikiyatrisi. *Bull. Clin. Psychopharmacol*, 1(1), 10-17.
 23. Townsend Jr, C. M., Beauchamp, R. D., Evers, B. M., & Mattox, K. L. (2022). *Sabiston Textbook of Surgery E-Book: The Biological Basis of Modern Surgical Practice*. Elsevier Health Sciences (2-19).
 24. Tsimopoulou, I., Pasquali, S., Howard, R., Desai, A., Gourevitch, D., Tolosa, I., & Vohra, R. (2015). Psychological prehabilitation before cancer surgery: a systematic review. *Annals of surgical oncology*, 22(13), 4117-4123.
 25. Turner, S., & Harder, N. (2018). Psychological safe environment: a concept analysis. *Clinical Simulation in Nursing*, 18, 47-55.
 26. Xue, G., Yi, H., Xue, P., & Sun, W. (2021). The Effects of Humanized Psychological Nursing Model in General Surgery Nursing. *Proceedings of Anticancer Research*, 5(4), 98-102.
 27. Xue, G., Yi, H., Xue, P., & Sun, W. (2021). The Effects of Humanized Psychological Nursing Model in General Surgery Nursing. *Proceedings of Anticancer Research*, 5(4), 98-102.
 28. Yeager, D. S., & Walton, G. M. (2011). Social-psychological interventions in education: They're not magic. *Review of educational Research*, 81(2), 267-301.
 29. Yıldırım, S., Şimşek, E., Geridönmez, K., Basma, Ş., & Vurak, Ü. (2019). Hemşirelerin konsültasyon liyezon psikiyatrisi hemşireliği hakkındaki bilgi ve uygulamalarının incelenmesi. *Psikiyatri Hemşireliği Dergisi*, 10(2), 96-102.
 30. Yıldırım, S., Şimşek, E., Geridönmez, K., Basma, Ş., & Vurak, Ü. (2019). Hemşirelerin konsültasyon liyezon psikiyatrisi hemşireliği hakkındaki bilgi ve uygulamalarının incelenmesi. *Psikiyatri Hemşireliği Dergisi*, 10(2), 96-102.
 31. Zale, E. L., Ring, D., & Vranceanu, A. M. (2018). The future of orthopaedic care: promoting psychosocial resiliency in orthopaedic surgical practices. *JBJS*, 100(13), e89.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KLİNİK UYGULAMADA BÜTÜNCÜL BAKIM: PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİNE İLİŞKİN MEVCUT DURUM, UYGULANAN PSİKOSOSYAL MÜDAHALELER, İHTİYAÇLAR, ÖNERİLER

Uzm. Hemş. Nesiba KALYONCU*

**İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi Psikiyatri AD. Konsültasyon Liyezon Psikiyatrisi BD. Psikiyatri Hemşiresi*

İnsanoğlu sürekli bir biçimde olumsuz sonuçların kendi başlarına gelme olasılığının başkalarının başına gelme olasılığından daha düşük olduğuna inanma eğilimi ile yaşamayı varsaydığı bir dünya vardır. Bu varsaydığı dünya içerisinde doğacak, büyüyecek, okula gidecek, bir arkadaş ve eş ilişkisi olacak ve ömrünün bu şekilde devam edeceğini ön görmektedir. Fakat bu döngü içerisine bir hastalık gelir kişinin varsaydığı dünya içerisinde yer alır. Bu zamandan sonra kişinin varsaydığı bu dünyada birçok değişim gerçekleşir. Bu yüzden tıbbi hastalık bir tanıdan daha fazlasıdır. Bu duruma adapte olurken ortaya çıkan psikososyal sorunlar ile baş etmekte tıbbi ve psikiyatrik tedavilerin eş zamanlı yürütülmesi gerekmektedir.

Konsültasyon liyezon psikiyatrisi bütüncül bir köprü vazifesi görerek, biyopsikososyal bakımı hayata geçirmeyi, genel hastanede yatarak ya da ayaktan tedavi gören hastalara yönelik tıbbi tedavi ve bakım ile psikiyatrik tedavi ve psikososyal bakımın eş zamanlı sunulmasını hedeflemektedir. Konsültasyon liyezon psikiyatri hemşireliği ise; fiziksel sorunlar nedeniyle sağlık sistemine başvuran hasta ve ailelerinin, ruh sağlığının korunmasından tedavi, bakım ve rehabilitasyonuna kadar olan süreçte ortaya çıkan psikososyal sorunlarını tanıyan ve izleyen, aynı zamanda psikiyatri alanında hemşirelere danışmanlık hizmeti vererek hemşirelerin eğitimlerini sağlayan psikiyatri hemşireliğinin bir üst uzmanlık alanıdır (Yıldırım, 2016).

Psikososyal bakım, hasta merkezli, bütüncül hemşirelik bakımının esas parçasıdır, genel tedavi ve bakımdan ayrılmaz. Psikososyal bakım, bireyin kognitif, emosyonel, sosyal, psikoseksüel, kültürel ve spiritüel gereksinimlerini tanılama ve karşılama sürecidir (Yıldırım, 2019).

Kocaman (2005)'de Tunmore (1990)'nın kronik hastalıklarda psikolojik dört bakım düzeyinin tanımlandığını belirtmektedir. Bu düzeyler;

1. Temel iletişim ve tanılama becerileri; Bilgilendirme, görüşme, dinleme ve empati becerisi, psikolojik gereksinimleri tanımlayabilme ve sunabilme, aktarılan program hakkında bilgili olma
2. Rutin-koruyucu psikolojik bakım; Hasta/ailesinin stresle başetme yeteneği, terapötik ilişki kurabilme, duyguların ifade edilmesini kolaylaştırma, aktarılan problem hakkında bilgili olma.
3. Özelleşmiş psikolojik girişimler; Kurumsal modeller ve beceri eğitimlerine dayalı çeşitli psikolojik girişimler, danışman denetimi altında kısa süreli çalışma gibi.
4. Terapi Kognitif davranışçı terapi en yaygın olmakla birlikte hastanın ihtiyacına ve semptomlarına göre sanat terapileri, psikoanalitik terapi, kişilerarası ilişkiler terapisi gibi yöntemler.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Psikososyal bakımda disiplinler arası sınırlar

Adaptif uyum sürecinde hasta ve ailesinin psikososyal bakım gereksinimlerini tanımlama ve ele almada, birinci ve ikinci düzey psikososyal bakımın tüm sağlık profesyonelleri tarafından uygulanması önerilir. Psikopatolojiyi tanımlama, tanı koyma ve özelleşmiş psikolojik müdahaleleri içeren üçüncü düzeyin sadece eğitilmiş, uzmanlaşmış profesyoneller (KLPH/Psikiyatri Hemş.) tarafından uygulanması önerilir. Psikiyatrik bozukluklar grubunda ise psikopatolojinin teşhis edilmesini, organize özelleşmiş psikiyatrik ve psikolojik müdahaleleri içerir, dördüncü düzeyin ruh sağlığı uzmanları (Psikiyatrist/KLPH) tarafından uygulanması önerilir (Yıldırım, 2019, Kocaman, 2015).

Uygulanan Psikososyal Müdahaleler

Hastalara ve Ailelerine Yönelik Neler Yapıyoruz

- Tepkilerini fark etme, tanıma, tanımlayabilme
- Düşüncelerini ve duygularını ifade etme, paylaşma
- Problemlerle etkin baş etme
- Stres yönetimi programları ve krize müdahale
- Hastalığa ve tedaviye uyumu sağlama
- Psikiyatrik belirtileri erken tanıma
- Kanser Hastalarına Yönelik Yapılandırılmış Kısa Süreli Psikoeğitim Müdahalesi
- Temporomandibuler Bozukluğu olan hastalarda grup terapisi

Sağlık Profesyonellerine Yönelik Neler Yapıyoruz

- Hizmet içi eğitim programlarında yer alarak; Hasta, aile ve tedavi ekibi ile iletişim, hasta bakımının psikolojik boyutları, hastaların-ailelerinin tepkilerini tanıma hk.eğitimler
- Psikososyal destek – bakım becerilerini geliştirme
- İş stresiyle baş etme becerilerini geliştirme, tükenmişliği azaltmaya yönelik psikoterapötik grup uygulamaları
- Depresyon, anksiyete, kriz, yas gibi kişisel deneyimleri ile baş etmelerinde yardım için özelleşmiş psikolojik girişimler ve terapi desteği

Vaka Sunumu

31 yaşında, 3 yıllık evli, lise mezunu, ev hanımı, 1 abouttus ve 1 canlı doğum öyküsü ile 3. gebeliğini yaşayan bu hastada olduğu gibi. Plansız gebeliğinin 34. haftasında yapılan görüşmede, ilk gebeliğinin preeklemsi tablosu sebebi ile 32. haftada canlı doğum ile sonuçlandığı, postpartum ilk 3 ayda bebek bakımında zorlandığı, şu anki gebelik için de doğum sonrası aynı sıkıntıları yaşama konusunda endişelerinin olduğu öğrenilmiştir. Son 1 aydır keyifsizlik, halsizlik, sürekli uyuma isteği, anhedoni ve alınganlıkta artış olduğu belirlenmiştir. Tedavi ekibi, hastanın yeni gebelikte gestasyonel diabetes mellitus (GDM) tanısı almasına rağmen diyetle uyum göstermekte

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

zorlandığını, içe kapanık olduğunu, çekingen bir kişi olduğuna yönelik gözlemlerini iletmişlerdir (Kalyoncu, 2021).

KLP Hemşiresi neler yaptı? Kendini ifade güçlüğü, yardım ihtiyacını sözelleştirememesi ve kendi kendine felaketçi değerlendirmelerle sonuca varma özellikleri dikkati çekmiştir. Hasta eşi ile iletişimde zorlanmaktadır ve gittikçe içine kapanmıştır. Depresif belirtileri zamanla artmış, diyetine yeterli özeni gösterememiş, kan şekeri regülasyonu bozulmuştur. Hastanın duygularını ifade etmesi teşvik edilip, işlevsel olmayan düşüncelerinin farkına varmasına ve alternatif düşünceler geliştirmesine yardım edilmiş, endişeleri paylaşılmış ve destek sistemleri harekete geçirilmiştir. Hastanın eşinin de katıldığı bir görüşme gerçekleştirildiğinde hastanın paylaşımı ve eşinin desteğinin alınması hasta için cesaret verici olmuştur. Sonuçta hastanın depresif belirtileri azalmış, doğuma kadar tedaviye uyumlu davranışlar sergileyip, gebelik süreci sağlıklı doğumla tamamlanmıştır (Kalyoncu, 2021).

İHTİYAÇLAR, ÖNERİLER

Ülkemizde hemşirelerin lisans eğitiminde temel düzey psikolojik bakım becerilerini uygulayabilir olarak mezun olmasının hedeflenmesi, psikiyatri hemşireliği dışı alanlardaki yüksek lisans öğrencisi hemşireler için psikolojik bakım derslerinin ve kurslarının yaygınlaştırılması.

Psikiyatri hemşireliğinde uzmanlaşmış hemşire sayısının artırılması, lisansüstü eğitimde psikolojik bakım danışmanlığı derslerinin ve kurslarının verilmesi.

Kocaman Yıldırım ve ark. (2012)* çalışmalarının sonuçlarına göre;

- Ülkemizde biri devlet hastanesi olmak üzere sekiz hastanede konsültasyon liyezon psikiyatrisi hizmeti verildiği ve
- Altısında en az bir hemşirenin görev aldığı tespit edilmiştir.
- Rollerine ilgili; dört ünite çalışmış hemşirelerin genel hastanede konsültasyon takibinde, liyezon hizmetinde, hasta, aile ve çalışanlara yönelik eğitim, ayrıca araştırma faaliyetlerinde buldukları saptanmıştır.
- Beş ünite, ayaktan hasta takibinde bireysel/ grup terapileri ile psikososyal bakım hizmetinin verildiği,
- İki ünite yataklı serviste görev aldıkları,
- İdari olarak da yönetime danışmanlık, çeşitli komitelerde rollerinin olduğu belirlenmiştir.

Türkiye genelinde konsültasyon liyezon psikiyatrisi hizmetinin yaygınlaşmadığı ve var olan bölümlerde görev yapan hemşirelerin faaliyetlerinin de değişkenlik gösterdiği anlaşılmıştır.

Liyezon psikiyatrisinin yeterince tanınmaması, niceliksel ve niteliksel olarak insan kaynağındaki sınırlılıklar mevcut hizmete entegre olmasını engelleyen, ilk akla gelen faktörlerdir.

Klinik uygulamadaki yapılanmanın ve görevlendirmelerin sağlık sistemimizdeki değişimler dikkate alınarak konsültasyon liyezon psikiyatrisi hemşirelerinin görevlendirilmelerine yer verilmesi gereklidir.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA

1. Kalyoncu, N. ve Yıldırım, N. (2021). Yüksek riskli gebelikler servisi liyezon uygulaması. N.K.Özcan (Yay. Haz.) *Gebelik ve Lohusalık Dönemi Ruh Sağlığı içinde* (s.15-24). Ankara: Türkiye Klinikleri.
2. Kocaman, N. (2005). Genel hastane uygulamasında psikososyal bakım ve konsültasyon liyezon psikiyatrisi hemşireliği. C.Ü. Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi, 9(1): 49-54.
3. Kocaman Yıldırım N, Kaçmaz N, Özkan M, Özkan S. (2012). Konsültasyon liyezon psikiyatrisinde psikososyal bakım hizmetinin ülkemizdeki mevcut durumu. 12.Ulusal Konsültasyon Liyezon Psikiyatrisi ve Psikosomatik Tıp Kongresi, İstanbul, Kongre Özet SD'si.
4. Yıldırım, N. (2019). Psikososyal Bakım. G.Can (Yay. Haz.) *Onkoloji Hemşireliği içinde* (s.1315-1330). İstanbul: Nobel Tıp Kitabevi.
5. Yıldırım, N.K. (2016). Konsültasyon liyezon psikiyatri hemşireliğinde terapötik uygulamalar. *Türkiye Klinikleri*,2(3)

İNTİHAR RİSK YÖNETİMİ

Fatma AYHAN

Batman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

İntihar

İntihar hasta güvenliğini tehdit eden olaylar arasında ölümlü sonuçlanma olasılığı en yüksek olan durum olup, psikiyatri ekibine karşı açılan davaların en sık görülen nedenidir (Melonas, 2004; Brickell ve ark., 2009). Psikiyatrik hizmet alanlar arasında intihar riski, yatan hastalarda diğerlerinden daha yüksektir (Meehan ve ark., 2006). Bu nedenle psikiyatri kliniklerindeki hastaların intiharlarının önlenmesi hasta güvenliğinin sağlanması açısından önemli bir gereksinimdir.

İntiharların Önlenmesi İçin Eylemler

Dünya Sağlık Örgütü 2013-2020 Ruh Sağlığı Eylem Planında 2020 yılına kadar ülkelerdeki intihar seviyesini % 10 oranında azaltma hedefine ulaşmak için intiharı önlemenin önemli bir öncelik olduğunu belirtmiştir (WHO, 2013). Bu eylem planı, intiharların dünya çapında ciddi bir halk sağlığı sorunu olduğunu ve uygun çabalarla intiharların önlenmesi mümkün olduğunu vurgulamaktadır. Dünya genelinde intiharı önlemeye yönelik eylemler doğrultusunda Türkiye'de 2011-2023 Ulusal Ruh Sağlığı Eylem Planında intiharı azalmaya yönelik hedef ve stratejiler belirlenmiştir (TC, Sağlık Bakanlığı, 2011).

İntihar Risk Yönetiminde Hemşirelerin Roller ve Psikososyal Engelleri

Hemşirelerin intihar uyarı işaretlerini fark etme, hastanın duygusal durumunu izleme, terapötik bir ilişki kurma ve intiharı önlemek için tedbir alma gibi hasta güvenliğinde önemli rolleri vardır. Hemşirenin duyguları, inançları, bilgileri veya tutumları gibi psikososyal engelleri intihar risk yönetimlerini etkileyebilmektedir (Valente, 2011).

Türkiye'de Toplum Ruh Sağlığı Merkezlerinde (TRSM) sağlık profesyonellerinin risk değerlendirme durumlarının değerlendirildiği bir araştırmada risk değerlendirmesi konusunda farkındalıklarının olduğu, intihar riskini düzenli olarak değerlendirdikleri bildirilmiştir. Hasta ve ailesinin risk değerlendirme sürecine aktif olarak dahil edilmediği, iş yükünün fazlalığı, iş yükü fazlalığı nedeniyle ekibin toplanamaması, ekibin sürekli değişmesi, hastaların düzenli olarak TRSM'ye gelmemeleri, mevcut risk değerlendirme formundaki soruların açık olmaması ve bir puan değerinin olmaması, personelin risk değerlendirme eğitimi almaması gibi nedenlere bağlı olarak risk değerlendirmesinin yeterli düzeyde yapılamadığı ifade edilmiştir. Sağlık profesyonelleri risk değerlendirmesi eğitimleri ile ilgili olarak intiharla ilgili daha geniş bilgi verilmesini önermişlerdir (Ayhan ve Üstün, 2021a).

İntihar Risk Değerlendirmesi

İntihar girişimi kliniklerde sıklıkla karşılaşılan bir kriz durumu olup intiharın önlenmesi sağlık çalışanlarının öncelikli sorumluluklarından (Meehan ve ark., 2006). İntihar davranışını kesin olarak gösterebilecek bir yöntem yoktur (Judson ve ark., 1998). Risk değerlendirmesinde, sağlık profesyonelleri kendi klinik deneyimlerine güvenmeli ancak kanıt temelli bilgiler doğrultusunda değerlendirmelerini doğrulamalıdır (Fawcett ve ark., 2006).

Şekil1: Risk Formülasyonu

DSÖ (2015), "intihar için en güçlü risk faktörünün önceki bir intihar girişimi olduğunu" belirtmektedir. Geçmiş intihar davranışları ve intihar niyetinin nesnel göstergeleri (örneğin, planın özgüllüğü, öldürücü araçlara erişim, harekete geçme fırsatı) gelecekteki intihar davranışının çok daha güçlü tahmin edicileridir ve bu nedenle diğer intihar risk faktörlerine göre daha ön planda olmalıdır (Bryan ve ark., 2009; Bryan ve Corso, 2014).

İntihar Risk Faktörleri

Çeşitli araştırma ve intiharla ilgili rehberlerde yer alan intihar risk faktörleri şu şekildedir (Judson, ve ark., 1998; Morgan, 2000; Mental Health Reference Group, 2000; NSW Department of Health, 2004; O'Rourke ve ark., 2006; Suominen ve ark., 2004; DH, 2007; Noonan, 2013; Merrill, 2013; Butler, 2014; Hepple ve ark., 2015; Clifford, 2017):

Demografik faktörler: Erkek cinsiyet, 15-24 yaş arası; 15-44 yaş arası, 45-50 yaş üzeri, 75 yaş üzeri erkek olma, 45-74 yaş arası kadın olma, evsizlik, düşük sosyoekonomik durum, işsizlik, yalnız yaşama, evlenmemiş/ayrılmış olma.

Öykü: Kasıtlı kendine zarar verme öyküsü (özellikle intihar niyetiyle), çocukluk çağı zorlukları (cinsel ya da fiziksel istismar gibi), ailede intihar öyküsü, travma, cinsel/fiziksel istismar, daha önce intihar girişiminde bulunma, şiddet içeren yöntemlerin kullanılması öyküsü, şiddet içeren intihar yönteminin tekrarlanması öyküsü, mutsuz aile veya çocukluk geçmişi, hayal kırıklıklarına düşük tolerans öyküsü, ailede ruhsal hastalık öyküsü.

Psikososyal faktörler: Bilişsel, duygusal, davranışsal becerilerin eksikliği, umutsuzluk veya çaresizlik, dürtüsellik, düşük benlik saygısı, istikrarsız ilişki, sosyal destek eksikliği, sosyal ya da ekonomik kayıplar, sosyal izolasyon, damgalanma, yakın zamanlardaki önemli yaşam olayları (iş kaybı, ölüm ya da ayrılma, çocukların evden ayrılması, finansal zorluklar, emeklilik vb.)

Mevcut durum: İntihar düşüncesi, intihar planları, öldürücü düzeyde intihar yöntemi, intihar yöntemine kolay ulaşabilme, hayatını kontrol etmeyeceğine inanma, yüksek düzeyde bir sıkıntı yaşama.

İntihar İçin Koruyucu Faktörler

Risk faktörleri intihar araştırmalarının temel aldığı konudur ancak intihar davranışlarına karşı bir dereceye kadar

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

dayanıklılık sağlayan koruyucu faktörler son derece önemlidir. Risk ve koruyucu faktörlerin etkileşimi bireylerin intiharla ilgili sonuçlarını belirleyebilir. Risk seviyesi belirlenirken, risk faktörlerini, koruyucu faktörleri ve kaynakların mevcudiyeti dikkate alınmalıdır (Steele ve ark., 2018).

Bireysel faktörler: Güçlü bir yetkinlik duygusu, etkili kişiler arası ilişkiler, güçlü sosyal destek algısı, başatma ve etkili problem çözme becerisi, iyimser bir bakış açısı (birey tarafından), dine bağlılık, mevcut ruhsal sağlık bakımının iyi olması, çocuklar için sorumluluk sahibi olma, akran gruplarına bağlılık, yardım arama ve ulaşma yeteneğinin olması (Samra ve ark., 2007; NSW Department Of Health, 2004).

Ailesel faktörler: Aileye karşı sorumluluk duygusu, sıcaklık ve ait olma ile karakterize aile ilişkileri, bakıcıların/ ebeveynlerin destekleyici bir tutumda olması (Samra ve ark., 2007; NSW Department of Health, 2004).

İşle ilgili faktörler: Başarı duygusu, profesyonel gelişim fırsatları (örneğin, kariyer gelişimi, stres yönetimi atölyeleri), destekleyici, cezalandırıcı olmayan çalışma ortamı, olumlu akran desteği ve meslektaş ilişkileri, işyerinde temel değerlerin varlığı (örneğin bütünlük, dürüstlük), çalışan yardım programlarına erişim (Samra ve ark., 2007).

Toplumla ilgili faktörler: Katılım fırsatları, uygun fiyatlı, erişilebilir destekleyici kaynaklar, gelecek için umut, kararlılık ve dayanışma (Samra ve ark., 2007).

İntihar Riskinin Yönetilmesi

Klinik risk değerlendirmesi en az kısıtlayıcı, riskin seviyesi ve doğasında uygun olacak şekilde yönetilir. Risk yönetimi mümkün olabildiğince hastalara yönelik bakımın uygun yöntemlerini ve özel bakım modellerini kullanır. Hastanın bir sonraki seansa kadar intihar ederek ölmeyeceğine veya önce klinisyenle temasa geçmeden intihar davranışında bulunmayacağına dair taahhütte bulunmasını içeren sözleşmeler, etkinliklerine dair hiçbir kanıtı dayanmazlar ve hiçbir medikal koruma sağlamazlar. Motivasyonel görüşmenin intihar davranışını ele almadaki etkinliğini destekleyen kanıt tabanı mevcuttur (Zerler, 2009; Britton ve ark.2012; King ve ark., 2015; Tan ve ark., 2015). İntihar risk yönetiminde etkinliği gösterilmiş psikoterapiler arasında bilişsel davranışçı terapi, diyalektik davranışçı terapi, kişilerarası terapi ve psikodinamik terapi yer almaktadır (Sheftall ve ark., 2016; Ribeiro ve ark., 2013; Chesin ve ark., 2013; Roff, 2001; American Academy of Child and Adolescent Psychiatry, 2001).

İntihar Risk Yönetiminde Psikiyatri Hemşirelerinin Temel Yeterlilikleri

Ruh sağlığı klinisyenleri için intihar riskini değerlendirme ve yönetme konusunda yetkinlikler geliştirilmiştir; ancak, psikiyatri hemşireleri için standart bir yeterlilik yoktur. APNA hastane ortamında çalışan psikiyatri hemşireleri için yetkinliklerin yer aldığı bir uygulama kılavuzu geliştirmiştir. Yeterlilikler, İntihar riskinin değerlendirilmesi ve yönetimi ile ilgili mevcut araştırma literatürünün kapsamlı bir incelemesine dayanarak hazırlanmıştır (2015).

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKLAR

1. American Academy of Child and Adolescent Psychiatry. (2001). Summary of the practice parameters for the assessment and treatment of children and adolescents with suicidal behavior. *J Am Acad Child Adolesc Psychiatry*, 40(4), 495–499.
2. APNA (2015). Psychiatric-Mental Health Nurse Essential Competencies for Assessment and Management of Individuals at Risk for Suicide
3. Ayhan F, Üstün B. (2021a). The opinions and practices of health professionals in community mental health centers on risk assessment. *J Psychiatric Nurs.*, 12(2), 93-102. DOI: 10.14744/phd.2021.08769
4. Brickell, T.A., Nicholls, T.L., Procyshyn, R.M., McLean, C., Dempster, R.J., Lavoie, J.A.A., et al. (2009). Patient Safety in Mental Health. Alberta: Canadian Patient Safety Institute and Ontario Hospital Association,
5. Britton, P.C., Conner, K.R., Maisto, S.A. (2012). An open trial of motivational interviewing to address suicidal ideation with hospitalized veterans. *J Clin Psychol*, 68(9), 961-971.
6. Bryan, C.J., Corso, K.A. (2014). An Evidence-Based Approach To Managing Suicidal Patients In The Patient-Centered Medical Home. *Cognitive And Behavioral Practice*, 21, 269–281.
7. Bryan. C.J., Corso. K.A., Neal-Walden, T.A., Rudd, M.D. (2009). Managing Suicide Risk In Primary Care: Practice Recommendations For Behavioral Health Consultants. *Professional Psychology: Research & Practice*, 40, 148–155. [Http://Dx.Doi.Org/10.1037/A0011141](http://Dx.Doi.Org/10.1037/A0011141).
8. Butler J. A. (2014). Assessing Risk in Community Mental Health Services. In M. Agius, P. Pregelj & B. Zalar (Eds.) *Community Psychiatry* (Chap. 14, p154 – 162).
9. Chesin, M., Stanley, B. (2013). Risk assessment and psychosocial interventions for suicidal patients. *Bipolar Disord*, 15(5), 1–13.
10. Clifford, P. (2017). Assessing and Managing Risk in Mental Health Services: The FACE Risk Profile. *Imosphere Ltd.* 2, 1-71.
11. DH (Department of Health), (2007). Best Practice in Managing Risk: Principles and evidence for best practice in the assessment and management of risk to self and others in mental health services. London.
12. Fawcett J. (2006). Depressive Disorders. In Simon RI, Hales RE. (Eds.), *Textbook Of Suicide Assessment And Management* (P: 255–275). Washington, DC: American Psychiatric Publishing.
13. Hepple, J., Dayani, A., Yeandle, J., Sinclair, A., & Glanville, J. (2015). *Clinical Assessment And Management Of Risk Of Harm To Self And Others Policy*. NHS Foundation Trust.
14. Jacobs, D.G., Baldessarini, R.J., Conwell, Y., Fawcett, J.A., Horton, L., Meltzer, H., Pfeffer, C.R., Simon, R.I. (2010). Practice Guideline For The Assessment And Treatment Of Patients With Suicidal Behaviors. American Psychiatric Association. APA.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

15. Judson N, Allnutt S, Allen J, Chaplow R. (1998). Guidelines For Clinical Risk Assessment And Management in Mental Health Services. New Zealand.: Director-General of Health.
16. King, C.A., Eisenberg, D., Zheng, K., Czyz, E., Kramerm, A., Horwitz, A., ve ark. (2015). Online suicide risk screening and intervention with college students: A pilot randomized controlled trial. *J Consult Clin Psychol*, 81:630-636.
17. Meehan J, Kapur N, Hunt IM, Turnbull P, et al. (2006). Suicide in mental health inpatients and within 3 months of discharge. National clinical survey. *Br J Psychiatry*, 188, 129-134.
18. Melonas, J. (2004). Patient-safety strategies can reduce suicide risk. *Psychiatric News*, 39, 24-28. (<https://www.apa.org/monitor/2020/06/covid-suicide>)
19. Mental Helath Reference Group. (2000). Risk Management. <http://www.sehd.scot.nhs.uk/publications/mhrg/mhrg.pdf> adresinden alındı (Alınma tarrihi: 01.02.2018).
20. Merrill, G. (2013). *Assessing Client Dangerousness To Self and Others: Stratified Risk Management Approaches*. Berkeley.
21. *Morgan, S. (2000). Clinical Risk Management: a clinical tool and practitioner's manual. London: Sainsbury Centre for Mental Health.*
22. Noonan, I. (2013). Assessing and Managing the risk of self-harm and suicide in I. Norman and I. Ryrie (eds) *The Art and Science of Mental Health Nursing: A Textbook of Principles and Practice*, pp. 252-273. Maidenhead: Open University Press.
23. NSW. Department Of Health. (2004). *Suicide Risk Assessment and management Protocols*. <http://www.health.nsw.gov.au/mentalhealth/programs/mh/Publications/framework-suicide-risk-assess.pdf> adresinden alındı. Erişim Tarihi:14.07.2018.
24. O'Rourke, M., Baile, G., & Davies, J. (2006). *Risk Assessment and Management*. The British Psychological Society.
25. Ribeiro, J.D., Bodell, L.P., Hames, J.L., Hagan, C.R., Joiner, T.E. (2013). An empirically-based approach to the assessment and management of suicidal behavior. *J Psychother Integr*, 23(3), 207-21.
26. Roff, S. (2001). Suicide and the elderly. *J Gerontol Soc Work*, 35(2), 21-36.
27. Samra, J., White, J., Goldner, E. (2007). *Working With the Client Who is Suicidal: A Tool for Adult Mental Health and Addiction Services*. Canada: Library and Archives Canada Cataloguing in Publication Data.
28. Sheftall, A.H., Asti, L., Horowitz, L.M., Felts, A., Fontanella, C.A., Campo, J.V., ve ark. (2016). Suicide in elementary aged-school children and early adolescents. *Pediatrics*, 138(4):e20160436
29. Steele, I.H. Thrower, N., Noroian, P., Saleh, F.M. (2018). Understanding Suicide Across the Lifespan: A United States Perspective of Suicide Risk Factors, Assessment & Management. *J Forensic Sci*, January, 63(1). doi: 10.1111/1556-4029.13519

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

30. Suominen, K., Henriksson, M., Suokas, J., Isometsa, E., Ostamo, A., Lonnqvist, J. (1996). Mental disorders and comorbidity in attempted suicide. *Acta Psychiatr Scand*, 94, 234–40.
31. Tan. S.T.C., Lee, M.W.H., Lim, G.L.X., Leong, J.J.Y., Lee, C. (2015). Motivational Interviewing approach used by a community mental health team. *J Psychosoc Nurs Ment Health Serv*, 53(12), 28-37.
32. TC. Sağlık Bakanlığı. (2011). Ulusal Ruh Sağlığı Eylem Planı (2011-2023). <https://docplayer.biz.tr/2527563-T-c-saglik-bakanligi-ulusal-ruh-sagliği-eylem-planı-2011-2023.html> (Erişim tarihi: 10.10.2021)
33. Valente, S. (2011). Nurses' Psychosocial Barriers to Suicide Risk Management. *Nursing Research and Practice*, doi:10.1155/2011/650765
34. WHO (2013). Mental health action plan 2013 – 2020. <https://www.who.int/publications/i/item/9789241506021>. (Erişim tarihi: 20.10.2021)
35. Zerler, H. Motivational interviewing in the assessment and management of suicidality. *J Clin Psychol*, 2009, 65(1),1207-1217

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

AGRESYONDA RİSK YÖNETİMİ

Öğr. Gör. Dr. Candan TERZİOĞLU

*Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi
Hemşirelik Bölümü Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı*

Psikiyatri kliniklerinde en sık karşılaşılan durumlardan biri agresyondur. Agresyon iyi yönetilmediğinde bir sorun haline gelmekte, fiziksel ve psikolojik travmalara, hatta ölümlerle sonuçlanabilecek olaylara neden olabilmektedir. Agresyon yönetimini iyi yapabilmek için önce ne olduğunu bilmek gerekmektedir¹.

Saldırganlık (aggression), bir başka kişiye fiziksel veya psikolojik zarar verme niyetiyle sözlü veya fiziksel davranışta bulunma şeklinde tanımlanabilir. Saldırganlık fizyolojik bir terimdir. Şiddet ise kişinin kendisine, bir başkasına, grup ya da topluluğa yönelik olarak yaralama, ölüm, psikolojik zarar, gelişimsel bozukluk ya da yoksunluğa yol açabilecek veya olma olasılığı yüksek fiziksel/sözlü zorlama, tehdit ya da güç kullanımınıdır².

Saldırganlık ve şiddet arasındaki ince çizginin ne zaman ortadan kalktığını kestirmek çok da mümkün olmadığı için bu riskleri değerlendirmek ve yönetmekte benzer ilkeler çerçevesinde yürütülmektedir. Bu nedenle literatürde bu iki kavramın birlikte yer aldığı ya da aynı anlamda kullanıldığı görülmektedir³.

Şiddet ve saldırganlık; hastaları, hastalara bakım verenleri, olaylara tanık olanları ya da olaydan etkilenen kurbanları olumsuz etkilemektedir².

Ruh sağlığı bakım ortamlarındaki ortalama saldırganlık olay sayısının, sağlık hizmetlerinin diğer tüm alanlarındaki ortalamasının iki buçuk katından fazla olduğu bildirilmektedir⁴. İngiltere de yapılan bir retrospektif çalışmada, hastaların %51'inin en az bir kez sözel saldırganlık, %25'inin nesnelere yönelik saldırganlık, %20'sinin ise başkalarına karşı saldırganlık sergilediği belirlenmiştir⁵. Fransada saldırganlığı araştıran bir çalışmada hastaların %79'u sözlü veya fiziksel olarak şiddet uygulamıştır^{6,7}. Almanya da yapılan bir çalışmaya göre profesyonellerin, %78.7'sinin fiziksel saldırganlık, %96.7'sinin ise çalışmadan önceki 12 ay içinde hastalardan sözlü saldırganlık bildirdiği belirtilmiştir⁸. İtalya'da, ruh sağlığı uzmanları, %90,8'i sözlü saldırganlık, %44.5'i fiziksel saldırganlık, %21.3'ü yaralanma mağduru olduğunu bildirmiştir⁹. Akut psikiyatri birimlerinde yapılan çalışmaya göre ruh sağlığı çalışanlarının, %46-78.6'sının sözlü saldırılardan, %43-78.6'sının tehditlerden, %9.5-37.2 cinsel tacizden etkilendiği bildirilmiştir¹⁰. Yapılan başka bir çalışmada, psikiyatri hemşirelerinin psikiyatrik olmayan ortamlarda çalışan hemşirelere göre hastalardan gelebilecek fiziksel saldırıya uğrama olasılıklarının yaklaşık üç kat daha fazla olduğu gösterilmiştir¹¹.

Saldırganlık/Agresyon Risk Yönetimi

Agresyon risk yönetimi, risk değerlendirme ve risk yönetimi olmak üzere **iki aşamadan** oluşmaktadır¹².

Birinci aşama, mevcut durumun belirlenmesi, risklerin tanımlanması, risklerin analizi adımlarını içermektedir. **Birinci adımda**, kliniğin alt yapısı, amaçları, hedefleri, yol haritası ve faaliyetlerinin belirlenerek kayıt altına alınmasıdır. **İkinci adımda** tüm riskler tanımlanmalıdır. Bu nedenle riskler; çeşitli kaynaklar (aileden, arkadaştan bilgi alma, yazılı kaynaklar vb.), farklı değerlendirme yöntemleri (görüşme, değerlendirme araçları, gözlem

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

vb.), çoklu bilgi kaynakları (rehberler, klavuzlar vb.), bilimsel diğer teknikler kullanılarak tanımlanmalıdır. Risklerin tanımlanmasında; yönetsel sistem, fiziksel çevre, çalışan personel ile ilgili düzenlemeler ve hastanın değerlendirilmesinin gözden geçirilmesi önemlidir. **Üçüncü adımda**, belirlenen risklerin seviyesine karar verilir. Klinik risklerin ölçülmesi ve sıralanması için olasılığın ve etkinin ölçüldüğü tablo kategorileri ve risk değerlendirmenin yapıldığı matris tablosu kullanılmaktadır¹².

Psikiyatri kliniklerinde agresyon risk değerlendirmesi dinamik ve sürekliliği olan bir süreçtir. Bu nedenle kliniklerde değişen durumlar göz önünde bulundurularak riskler öncelik sırasına koyulmalıdır. Bunu gerçekleştirirken psikiyatriye özel kanıt temelli araçlar/ölçekler ve rehberlerden faydalanılmaktadır.

İkinci aşama olan risk yönetiminde, belirlenen tüm riskler en düşük seviyeye indirilmeye ya da tamamen ortadan kaldırılmaya çalışılır. Risk yönetimi ekip iş birliği ruhuyla yürütülmelidir.

Risk yönetiminde yapılması gereken iyi klinik uygulamalar vardır. Bunlar¹²;

1. Yönetsel Sistemin Düzenlenmesi

Bu düzenlemelerin tamamı yönetimin sorumluluğundadır.

- Hasta güvenliğine yönelik hedeflerin oluşturulması
- Bakım standartlarının oluşturulması
- Çalışan güvenliğine yönelik hedeflerin belirlenmesi
- Hata/kazaların bildirimlerinin yapılması ve bunu cesaretlendirici kurum kültürünün oluşturulması
- Bölümlerde çalışan personelin yetkinliğinin ve planlanmasının uygun yapılması
- Ortaya çıkabilecek risklere yönelik prosedür ve standartların oluşturulması
- Fizik ortamın güvenliğinin sağlanması
- Kliniklik kaynaklarının belirlenerek etkin ve verimli kullanımının sağlanması
- Sistemik ve uygulamaya dönük bir kayıt sisteminin oluşturulmasıdır.

2. Fiziki Çevrenin Güvenliğinin Sağlanmasına Yönelik Düzenlemeler

Hasta, ziyaretçiler, çalışanlar ve fiziki ortam bir bütün olarak ele alınmalıdır.

Hastalarla ilgili olarak;

- Hastaların psikiyatri kliniğine yatışı yapıldığında yanında getirdiği eşyalar aranmalı ve kıyafetleri de kontrol edilmelidir. Kliniğe getirilmesi yasak olan eşyalar konusunda hasta ve hasta yakınları bilgilendirilmeli ve gerekçeleri de anlatılmalıdır.
- Hastalar uzun bir süre yalnız başlarına bırakılmamalı, klinik dışına çıkarılmamalı, tetkik gibi işlemler nedeniyle klinik dışına çıkması gerekirse bir personelin eşlik etmesi sağlanmalıdır.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

- Klinik içi ve hastaların odası olabiliyorsa monitör ile gözlenmesi sağlanmalı, ancak bu gerçekleştirilemiyor ise psikiyatrik hastanın gözlem seviyeleri göz önünde tutularak hastaların kontrol edilme sıklıklarına karar verilmelidir.
- Ağızdan verilen ilaçları hastaların yutup yutmadığından kesin emin olunmalı ve şüpheli durumlarda ağız içleri kontrol edilmelidir.

Ziyaretçilerle ilgili olarak;

Hastalar için kliniğe getirilmesi yasak olan eşyalar yakınlarına da bildirilmelidir. Aynı zamanda ziyaret saatinde hasta yakınlarının getirdiği eşyalar da aranarak kontrol edilmelidir.

Çalışanlarla ilgili olarak;

Klinik içindeki tüm riskler ve hastanın hastalığına özel riskleri konusunda çalışan personelin tamamı bilgilendirilmelidir. Bu riskleri yönetebilmek ve hastaları gözlemleyebilmek için yeterli sayıda hemşire ve personel bulundurulmalıdır.

Fiziki ortamla ilgili olarak;

- Odada bulunan demirbaş eşyaların kontrolü sağlanmalı ve eşyalar kaldırılıp atılmayacak şekilde sabitlenmelidir.
- Pencereler kilitli olmalı ve kırılmaz malzemeden yapılmış olmalıdır.
- Banyo ve tuvaletlerde aynalar kırılmaz olmalı, duş başlıkları ve musluklar duvara gömülü tasarlanmalıdır.
- Odalar, banyo ve tuvaletlerin kapıları dışardan açılabilir olmalıdır.
- Personelin kullandığı alanlar kilitli tutulmalı ve anahtarı personelde bulundurulmalıdır.
- Faaliyet odalarında malzemelerin kontrolü sağlanmalıdır.

3. Çalışan Personel ile İlgili Düzenlemeler

- Personel eğitiminde multidisipliner yaklaşım ve her meslek grubunun ihtiyacına yönelik eğitimlerin planlanması, uygulanması ve sürekliliğinin sağlanması gerekmektedir.
- Personelin genel eğitimlerinin yanı sıra bölüme yönelik eğitimlerin yapılması gerekmektedir.
- Personelin çalışma koşullarının düzenlenmesi hastalara risk oluşturabilecek faktörlerin azaltılması gerekmektedir.

4. Hastaların Değerlendirilmesine Yönelik Düzenlemeler

Her hastanın değerlendirilmeye alınması ve değerlendirmeye yönelik düzenlemelerin yapılması kişiye özel olmalıdır.

- Hastaların risk faktörleri sorgulanmalıdır. Ortaya çıkarılan risk faktörlerine yönelik önlemler alınmalıdır.
- Hastanın intihar/kaçma/saldırganlık vb. öncü belirtileri belirlenmelidir.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

- Hastanın klinik muayenesi yapılmalıdır.
- Hastanın çevresel faktörlerinin neler olduğu sorgulanmalı ve bu faktörler belirlenirken şu durumlara dikkat edilmelidir;
 - Yakın geçmiş zamanda ölüm veya ayrılık yaşamış olması
 - Kendisi için önemli yaşam değişiklikleri veya zorlukları
 - İntihar aracına ulaşma kolaylığı
 - Kalabalık
 - Ortamda gürültünün varlığı, ısının fazla ya da az olması, yetersiz aydınlatma gibi fiziksel ortama dair yetersizlikler
 - Klinik aktivitelerine ilişkin sorunlar
 - Personelin ve diğer hastaların birbirlerine ya da diğerlerine kışkırtıcı davranışlarda bulunması
 - Düzenli bir servis programının olmaması
 - Yapılandırılmış aktivite azlığı
 - Uğraşı terapisinin olmaması
 - Mahremiyete dikkat edilmemesi
 - Ziyaretçiler
 - Sık personel değişimi
 - Personel- hasta etkileşiminin yetersiz olması
 - Yeterli ve donanımlı personelin olmaması

Yukarıda yapılan hasta değerlendirilmesi ve ona yönelik düzenlemelerin yanı sıra hastanın koruyucu faktörleri de sorgulanmalıdır.

Koruyucu faktörler;

- Tedaviye yanıt verme ve uyum
- İç görünün varlığı
- Motivasyon
- Personelle iş birliğinin iyi olması
- İyi sosyal ağlarının olması
- Hastanın yardım gereksinimi olduğunda destek talep edebilmesi ve desteğe kolay ulaşabilmesi
- Saldırganlık ve şiddete başvurmaksızın problem ve çatışma çözümü becerilerini öğrenmiş olması
- Kültürel ve dini faktörler
- Hamilelik
- Yaşam memnuniyetidir.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Koruyucu faktörler hastanın risklerini oluşmasını engelleyici ya da oluşan riskin yönetilmesini kolaylaştırıcı bir rol oynamaktadır.

Risk yönetimi, disiplinlerarası çalışmayı gerektiren etkili iletişimi zorunlu kılan bir alandır.

Bu nedenle risk değerlendirme ve yönetimi, sürece dâhil olan tüm bireylere; hasta, hasta yakını ve tüm disiplinlere anlatılmalıdır.

Risk yönetimi sürecinin, etkin yürütülmesi için iletişimin iyi olmasının yanı sıra sürekli olarak riskin gözden geçirilmesi ve izlenmesinin de önemli olduğu bildirilmiştir.

Agresyon risk yönetimi konusunda klinikte çalışan tüm personelin bilgilendirilmesi, eğitimler düzenlenmesi ve bu eğitimlerin belli aralarla tekrarlanması vurgulanmaktadır.

KAYNAKÇA

1. Papadopoulos C, Ross J, Stewart D, Dack C, James K, Bowers L. (2012). The antecedents of violence and aggression within psychiatric in-patient settings. *Acta Psychiatr Scand*, 125:425-39.
2. *Journal of the American Psychiatric Nurses Association (APNA)*, (2019), Vol. 25(1) 7–10
3. NICE guideline/İngiltere. (2015). Violence and aggression: short-term management in mental health, health and community settings (NG10). Published: 28 May 2015. www.nice.org.uk/guidance/ng10
4. Khalil, A., Aljohani, A., Alsulami, S. (2019). Evaluation of an Educational Program to Nurses on Management of Aggressive and Violent Behavior in Mental Health Care Setting: A Quasi-experimental Study. *International Journal of Emergency Mental Health and Human Resilience*, Vol.21, No. 3, pp 1-12
5. Bowers L, Douzenis A, Galeazzi GM, Forghieri M, Tsopelas C, Simpson A, et al. (2005). Disruptive and dangerous behaviour by patients on acute psychiatric wards in three European centres. *Soc Psychiatry Psychiatr Epidemiol*, 40(10):822–8. <https://doi.org/10.1007/s00127-005-0967-1> Epub 2005 Sep
6. Rothärmel M, Poirier MF, Levacon G. (2017). Association between the violence in the community and the aggressive behaviors of psychotics during their hospitalizations. *Encephale*, 43(5):409–15.
7. Yudofsky SC, Silver JM, Jackson W, Endicott J, Williams D. (1986). The overt aggression scale for the objective rating of verbal and physical aggression. *Am J Psychiatry*, 143(1):35–9. <https://doi.org/10.1176/ajp.143.1.35>.
8. Franz S, Zeh A, Schablon A, Kuhnert S, Nienhaus A. (2010). Aggression and violence against health care workers in Germany—a cross sectional retrospective survey. *BMC Health Serv Res*, 10:51 Published 2010 Feb 25.
9. Bizzarri JV, Piacentino D, Kotzalidis GD, Moser S, Cappelletti S, Weissenberger G, et al. (2020). Aggression and violence toward healthcare workers in a Psychiatric Service in Italy: a retrospective questionnaire-based survey. *J Nerv Ment Dis*, 208(4): 299–305.
10. D’Ettorre G, Pellicani V. (2017). Workplace Violence Toward Mental Healthcare Workers Employed in Psychiatric Wards. *Saf Health Work*, 8(4):337–42
11. Edward KL, Stephenson J, Ousey K, Lui S, Warelow P, Giandinoto JA. (2016). A systematic review and meta-analysis of factors that relate to aggression perpetrated against nurses by patients/relatives or staff. *J Clin Nurs*, 25(3–4):289–99.
12. Terzioğlu C., Doğan S. (2021). Psikiyatri kliniklerinde risk yönetimi. *Psikiyatri Hemşireliğinde Güncel Yaklaşımlar*, ISBN: 9786257496339, Bölüm 14.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

ÜLKEMİZDE BİRİNCİL KORUYUCU RUH SAĞLIĞI HİZMETLERİNİN EKSİKLİĞİNİN NEDENLERİ

Sibel KURTAR

Çağdaş tıp anlayışı insanı fiziksel, ruhsal ve sosyal yönden bir bütün olarak kabul etmektedir. Genel olarak bakıldığında birey yaşamını, yaşadığı zaman diliminde ve değişen mekanlarda kendisiyle, ailesiyle, yakın çevresiyle, içinde yaşadığı toplumla ve çalıştığı işle yoğun bir etkileşim içinde sürdürmektedir. Eğer bu ilişkilere bağlı etkileşim sürecinde denge, uyum ve doyum varsa bireyin ruhsal yönden sağlıklı olduğu kabul edilir. Bu denge ve uyum bozulduğunda ise ruhsal sağlık sorunları ortaya çıkmaktadır. Tarih boyunca beden sağlığı somut nitelikleri nedeni ile sürekli geliştirilmeye açık bir konu olmuş iken, ruh sağlığı sorunları üzerine yeterince eğilinmemiş ve hep geri planda kalmıştır. Bireylere karşı toplumun sergilediği tutum da (dışlanma, utanç) eklenince sorunlar gizlenmiş, tanı ve tedaviden yararlanamayan hastalar kronikleşmiş ve ağır evrelerinde ortaya çıkmışlardır. Bu durum gereksiz sayıda hizmet kullanımı, işgücü kaybı gibi nedenlerle topluma büyük yük getirmektedir.

Ülkelerin sağlık sisteminin olmazsa olmaz parçası olan birinci basamak sağlık hizmeti tam anlamı ile kişilerin, çeşitli nedenlerle başvurduğu, sağlık problemlerini sunduğu, toplumun büyük bir kısmının tedavi edildiği, gereği durumunda ikinci ve üçüncü basamağa sevk edildiği ve koruyucu sağlık hizmetlerinin sunulduğu sağlık kurumu ve bu kurumda üretilen sağlık hizmeti olarak tanımlanabilir. Birinci basamak sağlık hizmetlerinin temel özellikleri; ilk başvuru yeri olması, hastalık merkezli bakım yerine uzun süreli/sürekli-hasta merkezli bakımı teşvik etmesi, kapsayıcı bir yapıya sahip olması ve ekipler arası koordinasyon kurmasıdır. Büyük çoğunluğunun birinci basamakta tanı konup, tedavi edilebildiği bu hastaların erken tanı ve tedavi hizmetlerinden yararlanması kolaylaştırılabilir. Bu kapsamda, toplumun ve birinci basamakta hizmet verenlerin eğitimi büyük bir önem taşımaktadır. Birinci basamak sağlık hizmetlerinde yalnızca hastalık değil aynı zamanda hastalığa yol açan tüm risklere müdahale etmek ve bunları önlemeye yönelik plan yapma amacı bulunmaktadır.

Ülkemizde sağlık hizmetlerinin insan merkezli, verimli ve adaletli bir şekilde sunulması için 2003 yılından beri "Sağlıkta Dönüşüm Programı (SDP)" yürütülmektedir. Bu programın temel amaçlarında biri de topluma yönelik sağlık hizmetlerinin güçlendirilmesidir.

Yaşlılık sorunlarının çözümlenebilmesi bir ülkenin ekonomik olarak güçlenmesi, endüstrileşme, şehirleşme, genel kültür, sağlık kültür düzeyi ve sosyal yapısı ile yakından ilgilidir. Yaşam boyu intihar oranının en yüksek olduğu dönem yaşlılık dönemidir. Depresyon ise intihar eğilimini arttırmaktadır. Depresif yaşlıların erken dönem tespiti ve tedavisi oldukça önemlidir.

Okul sağlığı; sadece projelerle yürütülemeyecek kadar geniş kapsamlı ve süreklilik isteyen entegre bir hizmettir. Bu nedenle okul sağlığı hizmetlerinin, mutlaka okul içerisinde kurulacak okul sağlığı birimi ile birinci basamak sağlık kurumlardan destek alınarak yürütülmesi, yetiştirilecek okul sağlığı memurunun okullarda istihdam edilmesi okul sağlığı alanında atılabilecek en önemli adımlar olacaktır. Tütün ve alkol konusunda yapılacak etkin bir eğitimin, gençlerin sağlığına büyük oranda katkısı olacağı, bunun da toplumun sağlığını olumlu yönde etkileyeceği aşikârdır. Tütün ve alkol eğitiminin gerçek anlamda faydalı olabilmesi, eğitimin kapsamlı bir program dâhilinde yapılmasına bağlıdır.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Ergenlerin başka konularda olduğu gibi cinsellikle ilgili sağlık ihtiyaçlarını da sürekliliği ve ergen cinselliği konusunda özel bir eğitim geçmişi olan sağlık profesyonellerinden almaları önemlidir. Bu nedenle, birinci basamak sağlık hizmetlerine üreme sağlığının geliştirilerek entegre edilmesi ve riskli davranışların önlenmesine yönelik etkili bir danışmanlık verilmesi ile yaşama sağlıklı bir başlangıç oluşturulabilir.

Göçmenlerin sağlık bakımı almasını etkileyen bir diğer faktör de ekonomik sıkıntı ve sosyal güvencenin olmamasıdır. Göçmenlerin diğerlerine göre hastanelerin acil birimlerini daha fazla kullanmaktadırlar. Göçle birlikte azalan ait olma duygusu, daha yüksek düzeylerde anksiyete ve anksiyeteye ilgili bozukluklar, depresyon ve suicidal düşünce görülme olasılığını ve madde kullanımını arttırmaktadır. Travmatik olaylardan sonra ailedeki tüm bireyler riskli gruba oluşturmakla birlikte, herkese erken psikososyal müdahale yapılması için kanıtlanmış bir sonuç bulunmamaktadır. Psikiyatri hemşireliği müdahaleleri, koruyucu ruh sağlığı hizmetleri kapsamında bir sonraki adımı görmek, riskleri ve olası sonuçlarını bilmek, bütüncül bakımı verebilmek de yine travmalar sonrası toplumun en temel birimi olan ailenin ruh sağlığı açısından son derece önemlidir. Toplumsal travmaların yoğun bir şekilde işlendiği ülkemizde "aile yapısı ve fonksiyonlarını" iyi irdelediğimiz toplumsal koruyucu ve tedavi edici psikiyatri hemşireliği hizmetlerinin yasalar çerçevesinde uygulanabilir hale getirilmelidir.

Sağlık konusunda eğitim alan öğrencilerin ve kurumlarda çalışan sağlık çalışanlarının ruhsal hastalıklara ve hastalara yönelik tutumun son 10 yılda bir değişiklik göstermemesi ve hala reddedici ve dışlayıcı olmaları; ülkemizdeki tıp ve hemşirelik eğitiminin tekrar gözden geçirilerek, psikiyatri eğitim programlarına bilgi, inanç, tutum ve davranış değiştirmeye yönelik konuların eklenmesi ve ruh sağlığı, ruhsal hastalıklar ve damgalanma konularında sağlık personelinin eğitim gereksinimlerinin karşılanmasını ve sağlık çalışanlarının katılacağı damgalamayla mücadelede araştırma programlarının oluşturulmasını zorunlu kılmaktadır.

Türkiye’de psikiyatri hizmetlerinin gelişmesi ve iyileştirilmesi 1960’lı yıllarda başlamıştır. 1998 yılında Sağlık Bakanlığı Türkiye için 2020 yılına kadar olan sağlık stratejilerini açıklamıştır ve 10 hedeften 8’inci hedef "ruh sağlığının geliştirilmesi" dir. Birinci basamak sağlık hizmetlerinde yalnızca hastalık değil aynı zamanda hastalığa yol açan tüm risklere müdahale etmek ve bunları önlemeye yönelik plan yapma amacı bulunmaktadır. Türkiye Ruh Sağlığı Profili Araştırması bu alanda yapılan en kapsamlı çalışma olarak değerlendirilip, ilgili çalışma sonuçlarına göre toplumumuzun yüzde 18’inin yaşamları süresince en az bir kez ruhsal bir sorun yaşamış oldukları ortaya çıkmıştır. Türkiye’de tarihsel olarak ruh sağlığı hizmetlerine gereken önem verilmemiştir. Koruyucu ve önleyici ruh sağlığı politikaları yetersiz olmakla birlikte, ruh sağlığı alanında çalışan işgücü ve kamu kaynaklarından ruh sağlığı hizmetlerine ayrılan pay hayli kısıtlıdır. Ulusal Ruh Sağlığı Politikası metninde temel hedeflerden biri olarak, öncelikle koruyucu ruh sağlığı hizmetlerine ağırlık verilmesi gerekliliğinin altı çizilmiş, fakat eylem planında söz konusu hedef için herhangi bir kayda değer gelişme olmamıştır. Türkiye’nin Ruh Sağlığı Haritasına göre ülkemizde ruh sağlığı hizmetleri çoğunlukla yataklı tedavi ağırlıklı yürütülmektedir. Türkiye’de ruh sağlığı harcamalarının % 60’ı yataklı kurumlara yapılmaktadır ve ruh sağlığı hizmetlerine ayrılan ayrı bir bütçe yoktur.

Psikiyatri alanının hem klinik boyutuyla hem de toplum temelli hizmet boyutuyla Türkiye’de daha çok tıp alanına kısıtlanmış olması bu alanda bireylerin psikolojik ve sosyal iyilik hallerinin daha çok göz ardı edildiğinin temel göstergelerinden biridir. Oysaki psikiyatristler, psikologlar, psikiyatri hemşireleri, sosyal çalışmacılar ve özel alanlarda uzmanlaşmış örneğin uğraşı terapistleri gibi profesyoneller ruh sağlığı ekibinin önemli parçalarıdır.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

TOPLUM RUH SAĞLIĞI HEMŞİRESİ OLARAK NELER YAPIYORUZ?

Gülten GÜLEŞEN

Bakırköy Prof.Dr. Mazhar Osman Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi

Toplum ruh sağlığı merkezleri ağır ruhsal bozukluğa sahip, tedavi ve psiko-sosyal desteğe ihtiyaç duyan, hastaneye yatırılma riski olan veya kısa süre önce taburcu olmuş, işlevselliğinde azalma riski, hastaneye sık yatış geçmişi olan bireylere tedavi ve topluma kazanım amacıyla psikiyatrik sağlık bakımının verildiği merkezlerdir. Bu bakım hastane dışında, bireyin yaşadığı alanda sunulur (1).

Dünyada ruh sağlığı hizmetlerinin sunum modellerine bakıldığında; hastane temelli model, toplum temelli model ve toplum-hastane denge modeli olmak üzere üç farklı modelden söz etmek mümkündür. Ulusal Ruh Sağlığı Eylem Planı'nda Türkiye için en uygun modelin toplum-hastane denge modeli olduğu belirtilmiştir (2).

Toplum ruh sağlığı hizmetlerinin sağlıklı biçimde yürütülebilmesi için ekip çalışması önemli ve gereklidir. Bu model çerçevesinde Toplum ruh sağlığı merkezinin ekip üyeleri psikiyatri hekimi, toplum ruh sağlığı hemşiresi, psikolog, sosyal hizmet uzmanı ve ergoterapist gibi farklı disiplinlerden oluşur. Toplum ruh sağlığı hemşiresinin görevleri ise aşağıdaki gibi sıralanabilir:

- Ağır ruh sağlığı sorunları bulunan bireylerin hastaneye yatırımlarını önlemek, yeti yitimini asgari seviyeye çekmek ve tüm boyutlarıyla işlevselliği arttırmak amacıyla çeşitli biyolojik, psikolojik ve sosyal müdahaleler sunar.
- Ruhsal hastalığın tedavisinde kullanılan ilaçların etkilerini ve takip eder ve yan etkilerle başa çıkmada bireye yardımcı olur.
- Ruhsal sorun yaşadığında uygun destek hizmetlerinin birey tarafından kullanılmasını sağlar.
- Hastane içinde psikiyatrik tedavisi olan hastaların taburculuk sonrası hazırlanan ev programının uygulanmasında rol oynar.
- Riskli davranışlarına ilişkin düzenli olarak veri toplar ve risk düzeyini değerlendirir.
- Ağır ruh sağlığı sorunları bulunan bireyleri toplumsal destek kaynaklarını kullanılması için yönlendirir.
- Bireyin sosyal hayatı içerisinde geçirdiği sürenin artırılmasını sağlar.
- Stresle başa çıkma, evlilik eğitimi, öfke kontrolü, kriz yönetimi gibi konularda danışmanlık hizmetleri verir.
- Destek grupları oluşturarak grup danışmanlığı yapar.
- Psikiyatrik hastalığın yeniden alevlenmesine neden olabilecek durumları saptar, öncü belirtileri hasta ve ailenin tanınması için gerekli bilgilendirmeyi yapar.
- Birinci basamak sağlık hizmetleriyle irtibat kurar.
- Toplumun psikiyatrik hastalıklara karşı inançları, tutumları ve bu hastalıklara ilişkin damgalama ile mücadele programları yürütür.
- Ağır ruh sağlığı sorunları bulunan bireylerin topluma kazanımı ve üretkenliklerini sağlamak için işverenler ve yetkili kuruluşlarla ortak çalışmalarda bulunur.
- Bireylere ve ailelerine yönelik desteğin arttırılması amacıyla diğer kurumlarla ve toplum hizmeti veren kuruluşlarla koordinasyonu sağlar.

Özet olarak toplum ruh sağlığı hemşiresi, ağır ruh sağlığı sorunları bulunan bireylerin mümkün olduğunca hastaneye yatırılmadan toplumla bütünleşme süreci içinde tedavi edilmesini sağlamak amacıyla birey ve ailelerine bakım, eğitim, danışmanlık, vaka yönetimi ve terapi sağlama gibi girişimlerde bulunmaktadır (1,2,3).

WHAT DO WE DO AS A COMMUNITY MENTAL HEALTH NURSE?

Gülten GÜLEŞEN

Bakirkoy Prof.Dr. Mazhar Osman Mental and Neurological Diseases Hospital

Community mental health centers are centers where psychiatric health care is given to individuals who have severe mental disorders, need treatment and psycho-social support, are at risk of being hospitalized or have been discharged recently, have a history of decreased functionality, have a history of frequent hospitalizations, for treatment and social gain. This care is provided outside the hospital, in the area where the individual lives (1).

When we look at the presentation models of mental health services in the world; It is possible to talk about three different models: the hospital-based model, the community-based model, and the community-hospital balance model. In the National Mental Health Action Plan, it was stated that the most appropriate model for Turkey is the community-hospital balance model (2).

Teamwork is important and necessary in order to carry out community mental health services in a healthy way. Within the framework of this model, the team members of the community mental health center consist of different disciplines such as psychiatrists, community mental health nurses, psychologists, social workers and occupational therapists. The duties of the community mental health nurse can be listed as follows:

- It offers various biological, psychological and social interventions in order to prevent hospitalization of individuals with severe mental health problems, to minimize disability and to increase functionality in all its dimensions.
- It follows the effects of drugs used in the treatment of mental illness and helps the individual to cope with side effects.
- It ensures the use of appropriate support services by the individual when he/she has a mental problem.
- Plays a role in the implementation of the home program prepared after discharge for patients with psychiatric treatment in the hospital.
- Collects data on risky behaviors regularly and evaluates the level of risk.
- Directs individuals with severe mental health problems to use social support resources.
- It enables the individual to increase the time spent in his social life.
- Provides consultancy services on issues such as coping with stress, marriage education, anger control, and crisis management.
- Provides group counseling by forming support groups.
- Identifies the conditions that may cause the re-exacerbation of the psychiatric illness, provides the necessary information for the patient and the family to recognize the precursor symptoms.
- Communicates with primary health care services.
- It carries out programs to combat the beliefs and attitudes of the society towards psychiatric diseases and stigma related to these diseases.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

- It cooperates with employers and authorized institutions in order to ensure the integration and productivity of individuals with severe mental health problems.
- Provides coordination with other institutions and community service organizations in order to increase support for individuals and their families.

In summary, community mental health nurses take initiatives such as providing care, education, counseling, case management and therapy to individuals and their families in order to ensure that individuals with severe mental health problems are treated within the process of integration with the community without being hospitalized (1,2,3).

KAYNAKLAR

1. KARATAŞ, S., & BB, Ç. (2020). Toplum Ruh Sağlığı Modelleri: Dünyada ve Türkiye'deki Mevcut Durum. *Türkiye Klin J Intern Med*, 5(1), 34-41.
2. T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI. Ulusal Ruh Sağlığı Eylem Planı (2011-2023). Sağlık Bakanlığı Yayın No: 847. Ankara: Sağlık Bakanlığı; 2011. 105.
3. PEKTAŞ, İ., BİLGE, A., & ERSOY, M. A. (2006). Toplum ruh sağlığı hizmetlerinde epidemiyolojik çalışmalar ve toplum ruh sağlığı hemşireliğinin rolü. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 7(1), 43-48.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KOLCABA'S THEORY OF HOLISTIC COMFORT: A RELEVANT PSYCHIATRIC NURSING FRAMEWORK

Prof. Dr. Katharine KOLCABA, Dr. April BICE

Comfort is defined by nurse-theorist Kolcaba (2003) as the immediate experience of being strengthened in one or more defined contexts of comfort: physical, psychospiritual, sociocultural, and environmental. Individuals can experience three types of comfort: (a) relief- having a comfort need met, (b) ease- an experience of calming or contentment, and (c) transcendence- rising above the problem (Kolcaba, 2003). Enhanced comfort is germane to the discipline of nursing; it is more than merely the absence of pain (Kolcaba, 2013). The concept of comfort is further explained as being a holistic phenomenon- existing as the sum of many parts. As such, holistic care, regardless of the setting, is delivered in a multifaceted way to a whole person (hence, the sum of many parts). The main concepts of comfort theory are demonstrated clearly in Kolcaba's conceptual framework which connect directly to three main propositions: (1) comforting interventions result in enhanced comfort, (2) increased comfort results in increased strength for tasks ahead, and (3) increased engagement in health-seeking behaviors results in increased institutional integrity (Bice & Kolcaba, 2020). Since its inception, comfort theory has been tested, applied, and utilized in various patient populations. In the last 5-10 years, the pertinence and applicability of Comfort Theory to psychiatric nursing has evolved. Patients with psychiatric conditions have a unique and specific set of comfort needs- those that can be investigated and tested successfully through the lens Kolcaba's Comfort Theory.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

BİYOLOJİK PSİKİYATRİ VE PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ

Dr. Öğr. Üyesi Burcu ÖZKUL

Psikiyatrik hastalıkların biyolojik modeli, nörolojik, kimyasal, biyolojik ve genetik konular üzerine odaklanmakta ve beyin, vücudun; duyguları, hafızayı, deneyimleri nasıl oluşturduğunu anlamaya yardım etmektedir. Ruh sağlığı ve psikiyatri hemşireleri geleneksel olarak kişilerarası modelin bakımı ile eğitilirler ve bu eğitim biyolojiye çok yüzeysel olarak değinir. Ancak, şunda bilginin tüm modellerinin birleştirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır.

Ruh sağlığı ve psikiyatri hemşireliği uygulamalarına psikobiyolojik prensiplerin entegre edilmesi; beden, zihin, beyin ve davranışın birlikte ele alınmasını gerektirir. Son yıllarda beyin, akıl ve davranış hakkındaki bilgi üzerinde büyük bir ilerleme kaydedilmiştir. Araştırmalar, genetik faktörlerin, immünolojinin, biyoritmin, beyin yapısının ve beyin biyokimyasının psikiyatrik bozukluklar üzerine nasıl etkileri olduğunu anlamada yeni bilgiler ortaya çıkarmıştır.

Hemşirelere ayrıntılı değerlendirme, tanılama, girişimlerde bulunma ve bireysel tepkileri değerlendirme olanağı sağlar. Hasta ve yakınlarının kaliteli bakım ihtiyacını karşılar. Davranışın nörobiyolojisine odaklanan hemşirelik tutumları terapötik sonuçları etkiler.

Tedavi uygulayıcı olan hemşirelerin, yaşın nörotransmitterler üzerine etkisini ya da uzun süreli antipsikotik kullanımının dopaminerjik nöronların ateşlenme oranını düşüreceğini bilmelidir. Bu etkiler, hastanın kullanması gereken ilaç miktarını etkilemektedir.

Beslenme, psikiyatri hemşireleri için biyolojik bir müdahaledir çünkü beslenme nörotransmitterlerin sentezlenmesini etkiler. Örneğin, serotonin ve GABA sentezlenmesi için B vitamini gereklidir. Serotonin sentezlenmesi için gerekli olan triptofan (süt, et, fasülyede bulunur) eksikliği bulunan kişilerde depresyon daha sık görülmektedir. Hemşireler psikososyal odaktan biyopsikososyal odağa düzgün geçiş yapabilmek için şunları açıkça bilmelidir:

- Nöroanatomi ve nörofizyoloji
- Nöronal süreçler
- Nöroendokrinoloji
- Sirkadiyen ritimler
- Genetik etkiler
- Psikoimmünoloji
- Psikofarmakoloji
- Tanısal teknoloji

Psikiyatri hemşireliğinde, biyolojik kavramlar ve davranışsal kavramların bütünleştirilmesi; hastaların karmaşık ihtiyaçlarını karşılayabilmek için gereklidir.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KRONİK RUHSAL BOZUKLUĞU OLAN BİREYLERDE CAMBERWELL GEREKSİNİM DEĞERLENDİRME-KISA FORMUNUN KULLANIMI

Prof. Dr. Zekiye CETINKAYA DUMAN*, MSc. Gülsüm Zekiye TUNCER*

**Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı*

Kronik ruhsal bozukluğu olan bireylerin gereksinimlerin belirlenmesi; bireylerin gereksinimlerine yönelik bütüncül bakımı planlayabilmede önemlidir ve ruh sağlığı hizmetlerinin temelini oluşturmaktadır. Ruh sağlığı hizmetlerinde hastaların gereksinimlere temellendirilmiş bakım ve tedaviye katılımlarının sağlanması ile bakımın niteliği gelişecektir (Werner 2012; Joska & Flisher 2005).

Kronik ruhsal hastalığı olan bireylerin birçok yaşam alanında karmaşık gereksinimleri olup bütüncül yaklaşımla gereksinimlerini değerlendirilip bu gereksinimlerin karşılanması gerekmektedir. Ruhsal hastalığı olan bireylerin gereksinimlerin karşılanması ile tedaviye uyumları ve hastalık yönetimleri gelecek topluma uyumları ve yaşam kaliteleri artacaktır.

Hastalarının gereksinimlerine yönelik hizmetlerin sunulabileceği en ideal ortam ise toplumun içinde konumlanan toplum temelli ruh sağlığı hizmetleridir. Türkiye’de toplum temelli hizmetlerin geliştirilmesine yönelik getirilen yasa ile sağlık sistemi değişmiş, 2011 yılında toplum ruh sağlığı merkezleri açılmaya başlanmıştır. Toplum Ruh Sağlığı Merkezlerinden hizmet alan bireylerin gereksinimlerinin değerlendirilmesine yönelik standart bir araç olmayıp farklı değerlendirmeler yapılmaktadır,

Birçok ülkede kronik ruhsal bozukluğu olan bireylerin gereksinimlerinin değerlendirilmesi amacıyla en yaygın olarak CAN-CANSAS-CANSAS-P araçları kullanılmaktadır. Tüm dünyada 27 dile çevrilmiş olan Camberwell Gereksinim Değerlendirme (CGD) araçları kısa, uygulanması kolay olan araçlardır (Ochoa ve ark. 2005; Slade ve ark. 2005). Bu araçlar, hastaların gereksinimlerini belirleyerek bu doğrultuda yeterli ve doğru bakımı planlamaya yön vermektedir (Yeh ve ark. 2011).

Camberwell Gereksinim Değerlendirme (CGD) Kısa formu Phelan ve arkadaşları tarafından 1995’te geliştirilen Camberwell Gereksinim Değerlendirme (CGD) 27 ülkede geçerlik ve güvenirlikleri yapılan bir araçtır (Slade ve ark 1995). Slade ve arkadaşları tarafından 1999 yılında CGD Kısa Formu rutin klinik ve araştırma amaçlı kullanılmak üzere tasarlanmıştır (Slade ve ark. 1995). Kronik ruhsal hastalığı olan bireylerin sağlık ve sosyal alanda gereksinimlerini tanımlamak için 22 maddeden oluşmaktadır. Her maddenin hedefi, hastanın herhangi bir gereksinimi olup olmadığını ve bu gereksinimleri için yeterli yardım alıp almadığını tespit etmektir. Her bir alan için gereksinim puanı aşağıdaki gibidir:

Gereksinim yok (0)- maddenin oluşturduğu alanda hiçbir sorunu yok

Karşılanmış gereksinim (1) - yardım alması nedeniyle hiç veya orta dereceli problem yaşamaktadır.

Karşılanmamış gereksinim (2) - herhangi bir yardım almadan ciddi bir sorun yaşamaktadır.

Bilinmiyor – bilinmiyor

Karşılanmış, Karşılanmamış ve Toplam gereksinim düzey puanı toplamı en düşük 0 ve en yüksek 22 puandır.

Camberwell Gereksinim Değerlendirme Ölçeği – Öz Bildirim Formu Slade ve arkadaşları (2005) tarafından CGD Kısa Formu aracının hastanın kendisinin anlayabileceği ve cevaplayabileceği şekilde, öz bildirim dayalı olarak CGD Öz Bildirim Formu geliştirilmiştir. Bu form hastalara bir personelin yardımı olmadan gereksinimlerini

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

değerlendirme fırsatı vermektedir (Slade ve ark. 2005). CGD Kısa Formundan farklı olan tek değişiklik, yanıt formatında: üç standart seçeneğe ek olarak -“Bu soruyu cevaplamak istemiyorum”- dördüncü seçenek eklenmiştir.

Her iki formun ölkemizde geçerlilik ve güvenilirlik alışması Tuncer ve etinkaya Duman (2019) tarafından yapıldı. Örnekleme, İzmir ilindeki beş Toplum Ruh Sağlığı Merkezinden takip edilen, kronik ruhsal bozukluğu olan 111 birey alınmıştır. Araştırmacı ve Gözlemci, CGD Kısa Formu ile katılımcıları değerlendirdi. Katılımcılar tarafından

CGD Öz Bildirim Formu dolduruldu. CGD Kısa ve Öz Bildirim Formunun kapsam geçerlik indeksi 0,84 bulunmuştur. Açıklayıcı faktör analizinde CGD Kısa ve Öz Bildirim Formunun sırasıyla uyum değerleri 0,68 ile 0,65 anlamlı ve varsayıma uygun bulunmuştur. CGD Kısa ve Öz Bildirim Formunun doğrulayıcı faktör analizi sonucunda uyum indekslerinin sırasıyla RMSEA 0,075 ve 0,054 kabul edilebilir düzeyde olduğu bulunmuştur. CGD Kısa Formunun bağımsız gözlemciler arası uyum analizi sonucunda gereksinim uyum düzeylerinin çok iyi olduğu bulunmuştur. CGD Kısa ve Öz Bildirim Formu arasındaki paralel form güvenilirliğinin, gereksinim korelasyon katsayılarının orta ve yüksek düzeyde uyumlu olduğunu göstermektedir. CGD Kısa ve Öz Bildirim Formunun test tekrar test güvenilirliğinin, gereksinim korelasyon katsayılarının yüksek ve çok yüksek düzeyde uyumlu olduğu bulunmuştur.

CGD Kısa ve Öz Bildirim Formu toplum ruh sağlığı hizmetlerinden yararlanan kronik ruhsal bozukluğu olan bireylerin gereksinimlerini değerlendirmek için uygun araçlar olduğu için toplum ruh sağlığı hizmetlerinde rutin uygulama ve çalışmalarda kullanılması önerilmektedir. CGD Kısa Formu değerlendirmesi, hastaları tanıyan ve gereksinimlerini bütüncül olarak değerlendirebilecek toplum ruh sağlığı profesyonelleri olan vaka yöneticileri ile tekrarlanmalıdır. CGD Kısa ve Öz Bildirim Formu toplum ruh sağlığı merkezlerinde çalışan ruh sağlığı profesyonelleri olan vaka yöneticileri tarafından çok daha geniş bir örneklem ile çalışılmalıdır. CGD Kısa ve Öz Bildirim Formu toplum ruh sağlığı hizmetleri, poliklinik hizmetlerinden farklı olması nedeniyle formların poliklinikten yararlanan hastalar için geçerlik ve güvenilirliği tekrarlanmalıdır. Ayrıca bu iki formun kullanılarak gereksinimlerinin belirlendiği ve bu gereksinimlere temelli ortak karar verme ve işbirliğini temel alan topluma temelli hizmet modellerinin oluşturulması ve sürdürölmesi önemlidir.

KAYNAKLAR

1. Joska, J., & Flisher, A. J. (2005). The assessment of need for mental health services. *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology*, 40(7), 529-539.
2. Slade, M., Beck, A., Bindman, J., Thornicroft, G., & Wright, S. (1999). Routine clinical outcome measures for patients with severe mental illness: CANSAS and HoNOS. *The British Journal of Psychiatry*, 174(5), 404-408.
3. Slade, M., Leese, M., Cahill, S., Thornicroft, G., & Kuipers, E. (2005). Patient-rated mental health needs and quality of life improvement. *The British Journal of Psychiatry*, 187(3), 256-261.
4. Ochoa, S., Haro, J. M., Usall, J., Autonell, J., Vicens, E., & Asensio, F. (2005). Needs and its relation to symptom dimensions in a sample of outpatients with schizophrenia. *Schizophrenia research*, 75(1), 129-134.
5. Tuncer, G. Z., & etinkaya Duman, Z. (2019). Reliability and validity study for the adaptation of the Camberwell Assessment of Need Short Appraisal Schedule and the Self-Rated Version of the Camberwell Assessment of Need Short Appraisal Schedule to Turkish for Individuals with Severe Mental Dis. *Journal of Psychiatric Nursing*, 10(4), 233-240.
6. Yeh, L. L., Liu, S. K., & Hwu, H. G. (2011). Needs and demands for community psychiatric rehabilitation programs from the perspectives of patients and caregivers. *Community mental health journal*, 47(4), 415-423.
7. Werner, S. (2012). Needs assessment of individuals with serious mental illness: can it help in promoting recovery?. *Community Mental Health Journal*, 48(5), 568-573.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

USE OF THE CAMBERWELL ASSESSMENT OF NEED SHORT APPRAISAL SCHEDULE(CANSAS) IN INDIVIDUALS WITH SEVERE MENTAL DISORDER

Prof. Dr. Zekiye CETINKAYA DUMAN*, MSc. Gülsüm Zekiye TUNCER*

**Dokuz Eylul University Faculty of Nursing, Department of Psychiatric Nursing*

Determining the needs of individuals with chronic mental disorders; It is important in planning holistic care for the needs of individuals and forms the basis of mental health services. In mental health services, the quality of care will improve with the participation of patients in needs-based care and treatment (Werner 2012; Joska & Flisher 2005).

Individuals with chronic mental illness have complex needs in many areas of life, and their needs should be evaluated and met with a holistic approach. By meeting the needs of individuals with mental illness, their compliance with treatment and disease management will improve, their adaptation to society and their quality of life will increase.

The most ideal environment in which services for the needs of patients can be provided is community-based mental health services located in the community. With the law brought to develop community-based services in Turkey, the health system has changed, and community mental health centers have started to be opened in 2011. There is no standard tool for evaluating the needs of individuals receiving service from Community Mental Health Centers, and different evaluations are made.

In many countries, CAN-CANSAS-CANSAS-P tools are most commonly used to assess the needs of individuals with chronic mental disorders. Camberwell Assessment of Need (CAN), which have been translated into 27 languages all over the world, are short and easy to implement (Ochoa et al. 2005; Slade et al. 2005). These tools determine the needs of the patients and guide the planning of adequate and correct care in this direction (Yeh et al. 2011).

Camberwell Assessment of Need Short Appraisal Schedule(CANSAS), Camberwell Assessment of Need (CAN) which was developed by Phelan et al. in 1995, is a tool that has been validated and reliable in 27 countries (Slade et al. 1995). The CANSAS was designed by Slade et al. in 1999 for routine clinical and research use (Slade et al. 1995). It consists of 22 items to describe the health and social needs of individuals with chronic mental illness. The goal of each mine is to determine whether the patient has any needs and whether they receive adequate help for those needs. The requirement score for each area is as follows:

No need (0)- item has no problem in the space it creates.

Met need (1) - has no or moderate problems due to getting help.

Unmet need (2) - is in serious trouble without any help.

Unknown – unknown

The sum of the Met, Unmet, and Total requirement level score is 0 as a minimum and 22 as a maximum.

Camberwell Needs Assessment Scale – Self-Report Form Slade et al. (2005) developed the CANSAS based on self-report in a way that the CANSAS tool can be understood and answered by the patient himself. This form gives patients the opportunity to assess their needs without the help of a staff member (Slade et al. 2005). The only change that differs from the CANSAS is in the response format: in addition to the three standard options - "I don't want to answer this question" - a fourth option has been added.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRI HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

The validity and reliability study of both forms in our country was performed by Tuncer and Çetinkaya Duman (2019). The sample was taken from 111 individuals with chronic mental disorders who were followed from five Community Mental Health Centers in İzmir. The Researcher and the Observer evaluated the participants with the CANSAS.

The CANSAS-P has been filled. The content validity index of the CANSAS/CANSAS-P was found to be 0.84. In the explanatory factor analysis, the concordance values of the CANSAS/CANSAS-P were found to be significant and consistent with the assumption of 0.68 and 0.65, respectively. As a result of the confirmatory factor analysis of the CANSAS/CANSAS-P, the fit indices were found to be at an acceptable level of RMSEA 0.075 and 0.054, respectively. As a result of the independent inter-observer agreement analysis of the CANSAS, it was found that the requirement agreement levels were very good. The parallel form reliability between the CANSAS/CANSAS-P shows that the requirement correlation coefficients are moderately and highly compatible. It was found that the test-retest reliability and requirement correlation coefficients of the CANSAS/CANSAS-P were high and highly compatible.

Since the CANSAS/CANSAS-P is appropriate tools to evaluate the needs of individuals with chronic mental health services who benefit from community mental health services, it is recommended to be used in routine practices and studies in community mental health services. The CANSAS assessment should be repeated with case managers, who are community mental health professionals who know patients and can assess their needs holistically. The CANSAS/CANSAS-P should be studied with a much larger sample by case managers, who are mental health professionals working in community mental health centers. Since the CANSAS/CANSAS-P is different from community mental health services and outpatient services, the validity and reliability of the forms should be repeated for patients benefiting from the outpatient clinic. In addition, it is important to establish and maintain community-based service models, in which the needs are determined by using these two forms, and which are based on joint decision-making and cooperation based on these needs.

REFERENCES

1. Joska, J., & Flisher, A. J. (2005). The assessment of need for mental health services. *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology*, 40(7), 529-539.
2. Slade, M., Beck, A., Bindman, J., Thornicroft, G., & Wright, S. (1999). Routine clinical outcome measures for patients with severe mental illness: CANSAS and HoNOS. *The British Journal of Psychiatry*, 174(5), 404-408.
3. Slade, M., Leese, M., Cahill, S., Thornicroft, G., & Kuipers, E. (2005). Patient-rated mental health needs and quality of life improvement. *The British Journal of Psychiatry*, 187(3), 256-261.
4. Ochoa, S., Haro, J. M., Usall, J., Autonell, J., Vicens, E., & Asensio, F. (2005). Needs and its relation to symptom dimensions in a sample of outpatients with schizophrenia. *Schizophrenia research*, 75(1), 129-134.
5. Tuncer, G. Z., & Çetinkaya Duman, Z. (2019). Reliability and validity study for the adaptation of the Camberwell Assessment of Need Short Appraisal Schedule and the Self-Rated Version of the Camberwell Assessment of Need Short Appraisal Schedule to Turkish for Individuals with Severe Mental Dis. *Journal of Psychiatric Nursing*, 10(4), 233-240.
6. Yeh, L. L., Liu, S. K., & Hwu, H. G. (2011). Needs and demands for community psychiatric rehabilitation programs from the perspectives of patients and caregivers. *Community mental health journal*, 47(4), 415-423.
7. Werner, S. (2012). Needs assessment of individuals with serious mental illness: can it help in promoting recovery?. *Community Mental Health Journal*, 48(5), 568-573.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

MİNDFULNESS İLE RUHU GÜÇLENDİRME

Arzu YÜKSEL

Aksaray Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü,
Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Aksaray

Mindfulness (Bilinçli-farkındalık); Şimdiki an içerisinde gerçekleşenlere dikkat etmek, bu dikkatin niteliğini fark etmek ve tüm fark edilenleri acele ile yargılamaksızın kabul etmek [1]. Bilerek ve isteyerek, yargısızca dikkatin mevcut andaki deneyime yönlendirilmesi sonucu ortaya çıkan farkındalık halidir [2]. Düşünce ve duygulara takılmadan ve değiştirmeye çalışmadan gelmesine ve gitmesine izin vermektir [3].

Mindfulness'ın üç temel adımı vardır: 1.*Dikkat:* Dikkat etmediğimiz şeyi fark edemeyiz. 2.*Niyet:* Dikkatimizi hangi uyarana vereceğimiz ile ilgili bilgi verir. 3.*Tutum:* Mindfulness, fark ettiklerimizi nasıl bir tutumla karşılayacağımızı deneyimsel olarak bize öğretir [4].

Kabat-Zinn (2009), bilinçli farkındalığın 7 temel tutumunu şu şekilde sıralamaktadır: 1. *Yargılarımızı fark etmek:* Bilinçli farkındalık, deneyimlere yargısızca eşlik etmekten beslenmektedir. Bu da bireyin deneyimlerini nasıl yargıladığını ve onlara nasıl tepkiler verdiğini fark etmesini gerektirmektedir. İnsan neredeyse gördüğü her şeyi iyi-kötü-nötr olarak etiketlemektedir. İnsan zihni, kendisini iyi hissettiren şeyleri «iyi», kötü hissettirenleri «kötü», herhangi bir duygu hissettirmeyenleri «nötr» olarak yargılarken bu sınıflandırma zihni sürekli meşgul etmekte, stresi artırmakta ve farkında olmayı engellemektedir. Alışkanlık haline gelmiş bu yargıların görülmesi, fark edilmesi zihni özgürleştirir. 2. *Sabır:* Bilgeliğin bir biçimi olan sabır, her şeyin bir vakti olduğunu kabul edip anlamaktır. Vakti gelmeden olgunlaşmaya zorlamak fayda değil zarar vermektedir. Bilinçli farkındalık uygulamalarında, zihne ve bedene karşı sabır hatırlatılmaktadır. Olumlu ya da olumsuz insan her duyguyu deneyimlemektedir ve acele ederek bu duygular değiştirilemez. 3. *Başlangıç ruhu:* İnsan bildiklerinin, duygu, düşünce ve tutumlarını etkilememesi için yaptığı herhangi bir şeyi başlangıç ruhuyla, sanki ilk defa görüyor ve yapıyormuş gibi yapmalıdır. 4. *Şefkat:* Bu tutum, başkalarını taklit etmeden, kişinin kendi içgüdülerine ve hislerine güvenmesini ve kendisi olmasını içermektedir. Kişi diğer insanların yalnızca birer rehber olduğunu bilmeli, kendi sorumluluğunu, kendi olma sorumluluğunu almalı, kendine güvenmelidir. Kendi varlığına güvenen kimse diğer insanlara da güvenir ve onlarda iyilikleri daha kolay görür. 5. *Anda Kalabilme:* Düşünce, şimdiki anın hep bir adım ötesinde veya gerisindedir. Farkındalık, şimdi anda ve düşünceden önce gelir. İnsan neredeyse her şeyi bir amaç uğruna, bir şeyleri elde etmek veya bir yerlere gelmek için yapmaktadır. Egzersizlerin ise tek amacı kişinin kendisi olmasıdır, o an olan her ne ise onun gözlemlenmesidir. 6. *Kabul:* Kabul, yaşamı olduğu gibi fark edebilmenin ön koşuludur. İnsan yaşadığı her şeyi sevmek zorunda değildir, bazı şeyleri değiştirmek isteyebilir ancak bunun için öncelikle yaşadığı olumlu olumsuz her neyse onu inkâr etmeden kabul etmekle işe başlamalıdır. Yaşanılan olumsuz duygulara olumlu duygulardan daha fazla odaklanmamalı, onlara karşı direnilmemelidir. 7. *Akışına bırakmak:* Dikkat iç deneyimlere yöneltildiğinde zihnin tutmak istediği belli düşünce, duygu ve durumların olduğu görülmektedir. Olumlu ve keyif veren duygu ve yaşantılar yüceltilirken acı veren, korkutan, rahatsız eden duygu ve yaşantılardan kaçınılmaktadır. Egzersizler ile geçmiş ve gelecekle ilgili yoğun duygular serbest bırakılır, yalnızca izlenir [5].

Bilinçli Farkındalığın Üç Bileşeni: 1. *Dur:* Daha yavaş yemek, daha yavaş yürümek gibi eylemleri deneyimleyerek, yapılan şeyi durdurmak ya da yavaşlatmak yapılan eyleme dair farkındalığı artırmaktadır. 2. *Gözlemele:* Yaşanılanlardan uzak durmak değil, katılımcı gözlemele yaşanılanlarla yakın ilişkide olup duygu, düşünce ve davranışları gözlemelemektir. Neler hissedildiğini anlamak için bedeninde neler olup bittiği gözlemlenerek duygular

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

adlandırılabilir, böylelikle hisler anlaşılabilir. 3. *Geri dön*: Dalıp giden dikkatin odağını şimdiki anda olanlara geri döndürmek, odaklamaktır. Araba kullanırken, iş yerinde yaşanan gerginlikle meşgul olan zihni direksiyona, gaza, frene ve yola döndürmek gibi [6].

Bilinçli Farkındalık Uygulamaları: *Formal egzersizler*; uygulama içeriği ve basamakları önceden oluşturulmuş, belli bir program dahilinde yapılan uygulamalardır. Nefes farkındalığı, vücut taraması, oturma farkındalığı, yeme farkındalığı, yürüme farkındalığı, ayakta durma farkındalığı ve şefkat farkındalığı uygulamalarından oluşmaktadır. *İnformal egzersizler*; belirli bir program gerektirmeyen; diş fırçalama, sebze doğrama, bulaşık yıkama, araç kullanma vb. günlük yaşam aktivitelerini gerçekleştirirken, uygulanan eylemin bilincinde olunmasını gerektiren uygulamalardır [1].

Neler Bilinçli Farkındalık Uygulamalarının Çıktılarından Değildir: *Boş bir zihne sahip olmak değildir*: Konsantrasyonla ilgili birçok uygulama zihindeki düşünceleri tamamen boşaltmak üzerine tasarlanmasına rağmen; bilinçli farkındalık; düşünceleri zihinden çıkarmak yerine bu düşüncelerin farkına varmayı amaçlar. *Duygusuz olmak değildir*: Birçok insan farkındalık uygulamaları ile duygu yükünden kurtulmayı hedeflemektedir. Bilinçli farkındalık ise neredeyse tam tersi bir hedefe sahiptir. Uygulama sırasında sadece duygular değil; düşüncelerin de farkında olunması beklenmektedir ve aynı zamanda, duygularımızın bedenimiz üzerinde oluşturduğu karıncalanmalar, gerginlik, rahatsızlık gibi hislere odaklanmayı da kapsar. Zihin ve beden birleşmesini sağlar. *Hayattan çekilmek değildir*: Birçok zihin temelli uygulamada; yüksek tepeliklerde yalnız yaşayan uygulayıcı örnekleri, yeni başlayan bireyler için hayattan çekilme endişesini getirmektedir. Oysa sessiz ortamda bulunmanın olumlu etkisi olmakla birlikte; an be an deneyimlere odaklanan bilinçli farkındalıkla çevre ile etkileşimde olmak ve çevrenin bireyin üzerindeki etkilerini fark etmesi de önemlidir. Bu yönü ile hayattan çekilmenin aksine hayata dâhil olmayı içerir. *Mutluluk aramak değildir*: Zihin beden temelli uygulamalarda seans sonrası bireyler gevşeme ve mutluluk hissetme eğilimindedirler. Bu durum doğru olmakla birlikte; Bilinçli farkındalıkla olumlu olumsuz tüm duygu ve düşüncelerin farkına varılması; başlangıçta bireyin tedirgin ve gergin hissetmesine neden olabilir. Bu nedenle olumlu duygulara odaklanıp negatif duyguların reddedilmesi yerine; negatif duyguların farkına varılması ve salıverilmesi hedeflenir. *Acıdan kaçınmak değildir*: Bilinçli farkındalık uygulamaları acı ve ağrıdan kaçmak yerine; bu duyguyu kabullenme kapasitesini artırır [2].

Anahtar kelimeler: bilinçli-farkındalık, egzersiz, tutum.

KAYNAKLAR

1. Atalay Z. Mindfulness (Bilinçli Farkındalık). İstanbul: İnkılap Kitabevi; 2019.
2. Kabat Zinn J. (2003). Mindfulness based interventions in context: past, present, and future. Clinical psychology: Science and practice, 10(2):144-156.
3. Baer, R.A. (2006). Mindfulness Training as a Clinical Intervention: A Conceptual and Empirical Review. Clinical Psychology: Science and Practice, 10(2):125-143.
4. Shapiro, S. L., Carlson, L. E., Astin, J. A., ve Freedman, B. (2006). Mechanisms of mindfulness. J. Clin. Psychol. 62, 373-386.
5. Kabat-Zinn J. Wherever you go, there you are: Mindfulness meditation in everyday life. Hachette Books; 2009.
6. Germer, C.K. The mindful path to self-compassion: Freeing yourself from destructive thoughts and emotions. Hove: Routledge; 2009.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

STRENGTHENING THE SPIRIT WITH MINDFULNESS

Mindfulness; Paying attention to what is happening now means noticing the quality of this attention and accepting all that is noticed without haste [1]. It is the state of awareness that emerges as a result of deliberately and intentionally directing attention to the current experience without judgment [2]. It is letting thoughts and feelings come and go without getting stuck and trying to change them [3].

Three basic steps of mindfulness: 1. *Attention:* We cannot notice what we do not pay attention to. 2. *Intention:* It gives information about which stimulus to give our attention to. 3. *Attitude:* Mindfulness teaches us experientially how to deal with what we notice [4].

Kabat-Zinn (2009) lists the 7 basic attitudes of mindfulness as follows: 1. *Recognizing our judgments:* Conscious awareness feeds on accompanying experiences without judgment. This requires the individual to realize how he/she judges his/her experiences and how he/she reacts to them. A person labels almost everything he sees as good-bad-neutral. While the human mind judges things that make it feel good as "good", things that make it feel bad as "bad", and those that do not make one feel "neutral", this classification constantly occupies the mind, increases stress and prevents awareness. Seeing and noticing these habitual judgments liberates the mind. 2. *Patience:* Patience, which is a form of wisdom, is to accept and understand that there is a time for everything. Forcing it to mature before it's time does not benefit but harm. Mindfulness practices are reminded of patience with the mind and body. Positive or negative, people experience every emotion and these emotions cannot be changed by haste. 3. *Beginning spirit:* In order that what he knows does not affect his feelings, thoughts and attitudes, he should do anything he does with the spirit of beginning, as if seeing and doing it for the first time. 4. *Compassion:* This attitude involves trusting one's own instincts and feelings and being oneself, without imitating others. One should know that other people are only guides, take responsibility for himself, to be himself, to be self-confident. A person who trusts his own existence also trusts other people and sees goodness more easily in them.

5. *Being in the Present:* Thought is always one step ahead or behind the present moment. Awareness is in the now and precedes thought. People do almost everything for a purpose, to get something or to get somewhere. The only purpose of the exercises is to be oneself, to observe whatever is happening at that moment. 6. *Acceptance:* Acceptance is the prerequisite for realizing life as it is. A person does not have to love everything he lives, he may want to change some things, but for this, he must first start by accepting whatever positive and negative he has experienced without denying it. Negative emotions experienced should not be focused on more than positive emotions, and they should not be resisted. 7. *Letting go:* When attention is directed to inner experiences, it is seen that there are certain thoughts, feelings and situations that the mind wants to keep. While positive and pleasurable emotions and experiences are exalted, painful, frightening and disturbing emotions and experiences are avoided. With the exercises, intense feelings about the past and the future are released, simply watched [5].

The Three Components of Conscious Awareness: 1. *Stop:* By experiencing actions such as eating slower, walking more slowly, stoppin or slowing down the action increases awareness of the action.

2. *Observation:* It is not to stay away from what is experienced, but to observe emotions, thoughts and behaviors by being in close relationship with what is experienced through participant observation. Emotions can be named by observing what is going on in the body to understand what is being felt, so feelings can be understood. 3. *Return:* It is to return and focus the focus of distracted attention on what is happening in the present moment.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

While driving, it can be defined as turning the mind, which is busy with the tension in the workplace, to the steering wheel, gas, brake and road [6].

Mindful Awareness Practices: *Formal exercises;* application content and steps are pre-formed applications made within a certain program. It consists of breath awareness, body scanning, sitting awareness, eating awareness, walking awareness, standing awareness and compassion awareness practices. *Informal exercises;* does not require a specific program, these are practices that require awareness of the action applied while performing daily life activities such as brushing teeth, chopping vegetables, washing dishes, and driving [1].

What Are Not Out of Mindful Awareness Practices: *It is not to have an empty mind:* Although many practices of concentration are designed to completely empty the mind of thoughts; conscious awareness; instead of removing thoughts from the mind, it aims to become aware of these thoughts.

It is not to be emotionless: Many people aim to get rid of the emotional burden with mindfulness practices. Conscious awareness, on the other hand, has almost the opposite goal. Not just emotions during practice; It is expected to be aware of the thoughts and at the same time, it provides the unification of the mind and body, including focusing on the feelings such as tingling, tension, and discomfort that our emotions create on our body. *It's not about withdrawing from life:* in many mind-based practices; Examples of practitioners living alone on high hills bring withdrawal anxiety for beginners. However, being in a quiet environment has a positive effect; it is also important to interact with the environment with conscious awareness focusing on instant experiences and to realize the effects of the environment on the individual. With this aspect, conscious awareness includes being involved in life as opposed to withdrawing from life. *Seeking happiness is not:* In mind-body-based practices, individuals tend to feel relaxation and happiness after the session. Although this is true; awareness of all positive or negative emotions and thoughts with conscious awareness; it may initially cause the individual to feel uneasy and tense. Therefore, instead of focusing on positive emotions and rejecting negative emotions; it is aimed to realize and release negative emotions. *Avoidance of pain is not:* Mindfulness practices instead of avoiding pain and pain; it increases the capacity to accept this emotion [2].

Keywords: mindfulness, exercise, attitude.

REFERENCES

1. Atalay Z. Mindfulness (Bilinçli Farkındalık). İstanbul: İnkılap Kitabevi; 2019.
2. Kabat Zinn J. (2003). Mindfulness based interventions in context: past, present, and future. *Clinical psychology: Science and practice*, 10(2):144-156.
3. Baer, R.A. (2006). Mindfulness Training as a Clinical Intervention: A Conceptual and Empirical Review. *Clinical Psychology: Science and Practice*, 10(2):125-143.
4. Shapiro, S. L., Carlson, L. E., Astin, J. A., ve Freedman, B. (2006). Mechanisms of mindfulness. *J. Clin. Psychol.* 62, 373-386.
5. Kabat-Zinn J. Wherever you go, there you are: Mindfulness meditation in everyday life. Hachette Books; 2009.
6. Germer, C.K. The mindful path to self-compassion: Freeing yourself from destructive thoughts and emotions. Hove: Routledge; 2009.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

PROGRESİF GEVŞEME VE NEFES TEKNİKLERİ

Doç. Dr. Emel BAHADIR YILMAZ*

*Giresun Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği ABD

Gevşeme Teknikleri

Gevşeme teknikleri, vücudun daha yavaş nefes alma, daha düşük kan basıncı ve düşük kalp hızı ile karakterize edilen "gevşeme tepkisini" oluşturmaya yardımcı olan uygulamalardır. Gevşeme tepkisi, stres tepkisinin tersidir (National Center for Complementary and Integrative Health, 2021).

Gevşeme Egzersizlerinin Türleri

Progresif Gevşeme: Aşamalı kas gevşemesi olarak da adlandırılan bu teknik, vücudunuzdaki farklı kasları germeyi ve ardından gerilimi serbest bırakmayı içerir.

Otojenik Eğitim: Gevşeme ve kendinize önerdiğiniz fikirleri içeren bir dizi zihinsel egzersizle (ototelkin), zihniniz vücudunuzun rahatlamaya deneyimine odaklanır.

Güdümlü İmgeleme veya "Görselleştirme" (Guided Imagery or "Visualization"): Güdümlü imgelemede, rahatlamaya veya sakinlik ile ilişkili nesnelere, sahneleri veya olayları resmedersiniz ve vücudunuzda benzer bir his yaratmaya çalışırsınız.

Biyolojik Geribildirim Destekli Gevşeme (Biofeedback-Assisted Relaxation): Genellikle bir elektronik cihaz tarafından sağlanan geri bildirim yoluyla, vücudunuzun nasıl tepki verdiğini nasıl tanıyacağınızı ve yöneteceğinizi öğrenirsiniz. Elektronik cihaz, stresli veya rahat hissetmenize tepki olarak kalp atış hızınızın, kan basıncınızın veya kas gerginliğinizin nasıl değiştiğini göstermenizi sağlar.

Kendi Kendine Hipnoz: Kendi kendine hipnoz programlarında, insanlar kendilerine ait bir cümle veya sözsüz işaret ("telkin" olarak adlandırılır) ile istendiğinde gevşeme tepkisi üretmeyi öğrenirler.

Nefes Egzersizleri: Nefes egzersizleri için, diyafram nefesi olarak da adlandırılan yavaş, derin nefesler almaya odaklanabilirsiniz.

Gevşeme Egzersizlerinin Etkileri

Gevşeme egzersizlerinin hem fiziksel hem de psikososyal sağlık üzerine pek çok olumlu etkisi bulunmaktadır. Bunlardan bazıları şöyledir:

- Vital bulguları düzenlemek
- Uyku kalitesini iyileştirmek
- Öfke ve hayal kırıklığını azaltmak
- Yorgunluğu azaltmak
- Kas gerginliğini ve kronik ağrıyı azaltmak
- Stres hormonlarının aktivitesini azaltmak

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

- Büyük kaslara kan akışını arttırmak
- Sorunların üstesinden gelmek için güveni arttırmak
- Sindirimi iyileştirmek
- Konsantrasyonu ve ruh halini iyileştirmek.

Çalışmalardan Örnekler

- Müzik ile birlikte uygulanan progresif gevşeme egzersizlerinin toplum ruh sağlığı merkezi hastalarının uyku ve öfke düzeyleri üzerine etkisi araştırılmış, hastaların uyku kalitelerinin arttığı ve öfke düzeylerinin azaldığı saptanmıştır (İçel & Başoğul, 2021).
- Progresif gevşeme egzersizlerinin COVID-19'lu hastaların anksiyete düzeyleri ve uyku kaliteleri üzerine etkisi araştırılmış, anksiyete düzeylerinin azaldığı ve uyku kalitelerinin arttığı belirlenmiştir (Özlü, Öztürk, Karaman Özlü, Tekin, & Gür, 2021).
- Progresif gevşeme egzersizlerinin diyaliz hastalarının ağrı ve yorgunluk düzeyleri ile yaşam kaliteleri üzerine etkisi araştırılmış, uygulama sonrasında ağrı ve yorgunluk azalırken yaşam kalitesi de artmıştır (Kaplan Serin, Ovayolu, & Ovayolu, 2020).
- Progresif gevşeme egzersizlerinin kronik şizofreni hastalarının anksiyete, pozitif-negatif semptomlar ve yaşam kaliteleri üzerine etkisi araştırılmıştır. Uygulama sonrası hastaların anksiyete düzeylerinin azaldığı, hastalık semptomlarının iyileştiği ve yaşam kalitelerinin arttığı belirlenmiştir (Lu, Lin, & Chang, 2020).
- Progresif gevşeme egzersizleri müzik terapi ile birlikte kullanılmış; sınav öncesi hemşirelik öğrencilerinin stresini azaltmak ve akademik performansı artırmak amaçlanmıştır; uygulama sonrasında kan basıncı, kalp atım hızı, kortizol, glukoz ve akademik başarı düzeylerinde önemli fark bulunmuştur (Gallego Gomez et al., 2020).
- Progresif gevşeme egzersizlerinin intörn hemşirelerin klinik stres ve tükenmişlik düzeyleri üzerine etkisi araştırılmış, tükenmişlik düzeyleri ile klinik strese cevaben gösterdikleri sosyodavranışsal, duygusal ve fiziksel semptomları azalmıştır (Pelit Aksu, Özkan Şat, Yaman Sözbir, & Şentürk Erenel, 2021).
- Doğa sesleri ile birlikte progresif gevşeme egzersizleri hemşirelik öğrencilerinde kullanılmış, kan basıncı ölçüm becerileri, anksiyete düzeyi ve vital bulgular üzerine etkisi araştırılmıştır. Uygulama sonrasında öğrencilerin kan basıncı ölçüm becerileri artmış, anksiyete düzeyleri ve kalp atım sayısı azalmıştır (Korkut, Ülker, Çiğdem, & Şahin, 2021).
- Progresif gevşeme egzersizlerinin yönetici hemşirelerin mesleki tatmin, tükenmişlik ve merhamet yorgunluğu üzerine etkisi araştırılmış, mesleki tatminde herhangi bir değişim olmaz iken tükenmişlik ve merhamet yorgunluğu azalmıştır (Semerci, Öztürk, Akgün Kostak, Elmas, Danaci, & Musbeg, 2021).

Sonuç olarak, progresif gevşeme ve nefes tekniklerinin kullanımının oldukça kolay olduğu, sağlıklı ya da hasta bireylere zarar vermediği, aksine hem fiziksel hem de psikososyal sağlıklarını geliştirdiği söylenebilir.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKLAR

1. Gallego Gomez, J.I., Balanza, S., Leal Llopis, J., Garcia Mendez, J.A., Oliva Perez, J., Domenech Tortosa, J., Gomez Gallego, M., Simonelli Munoz, A.J., Rivera Caravaca, JM. (2020). Effectiveness of music therapy and progressive muscle relaxation in reducing stress before exams and improving academic performance in nursing students: a randomized trial. *Nurse Education Today*, 84, 104217.
2. İçel, S., Başoğul, C. (2021). Effects of progressive muscle relaxation training with music therapy on sleep and anger of patients at Community Mental Health Center. *Complementary Therapies in Clinical Practice*, 43, 101338.
3. Kaplan Serin, E., Ovayolu, N., Ovayolu, Ö. (2020). Effects of progressive muscle relaxation exercises on pain, fatigue, and quality of life in dialysis patients. *Holistic Nursing Practice*, 34(2), 121-128.
4. Korkut, S., Ülker, T., Çiğdem, A., Şahin, S. (2021). The effect of progressive muscle relaxation and nature sounds on blood pressure measurement skills, anxiety levels, and vital signs in nursing students. *Perspective in Psychiatric Care*, 57(4), 1782-1790.
5. Lu, S.M., Lin, M.F., Chang, H.J. (2020). Progressive muscle relaxation for patients with chronic schizophrenia: a randomized controlled study. *Perspective in Psychiatric Care*, 56(1), 86-94.
6. National Center for Complementary and Integrative Health. (2021). Relaxation techniques: what you need to know? Retrieved from: <https://www.nccih.nih.gov/health/relaxation-techniques-what-you-need-to-know> (October 15, 2021).
7. Özlü, İ., Öztürk, Z., Karaman Özlü, Z., Tekin, E., Gür, A. (2021). Effects of progressive muscle relaxation exercises on the anxiety and sleep quality of patients with COVID-19: a randomized controlled study. *Perspective in Psychiatric Care*, 57(4), 1791-1797.
8. Pelit Aksu, S., Özkan Şat, S., Yaman Sözbir, Ş., Şentürk Erenel, A. (2021). Effect of progressive muscle relaxation exercise on clinical stress and burnout in student nurse interns. *Perspective in Psychiatric Care*, 57(3), 1095-1102.
9. Semerci, R., Öztürk, G., Akgün Kostak, M., Elmas, S., Danaci, A.İ., Musbeg, S. (2021). The effect of progressive muscle relaxation exercises on compassion satisfaction, burnout, and compassion fatigue of nurse managers. *Perspective in Psychiatric Care*, 57(3), 1250-1256.

PROGRESSIVE RELAXATION AND BREATHING TECHNIQUES

Relaxation Techniques

Relaxation techniques help create the body's "relaxation response," characterized by slower breathing, lower blood pressure, and lower heart rate. The relaxation response is the opposite of the stress response (National Center for Complementary and Integrative Health, 2021).

Types of Relaxation Exercises

Progressive Relaxation: This is progressive muscle relaxation; this technique involves stretching different muscles in your body and releasing the tension.

Otojenik Eğitim: Gevşeme ve kendinize önerdiğiniz fikirleri içeren bir dizi zihinsel egzersizle (ototelkin), zihniniz vücudunuzun rahatlatma deneyimine odaklanır.

Autogenic Training: Through relaxation and a series of mental exercises (autosuggestion) that include ideas you suggest to yourself, your mind is focused on your body's relaxation experience.

Biofeedback-Assisted Relaxation: You learn to recognize and manage how your body responds, often through feedback provided by an electronic device. The electronic device lets you see how your heart rate, blood pressure, or muscle tension changes in response to feeling stressed or relaxed.

Self-Hypnosis: In self-hypnosis programs, people learn to produce a relaxation response when prompted by a phrase or nonverbal cue (called a "suggestion") of their own.

Breathing Exercises: For breathing exercises, you can focus on taking slow, deep breaths, also called diaphragmatic breathing.

Effects of Relaxation Exercises

Relaxation exercises have many positive effects on both physical and psychosocial health. Some of them are as follows:

- Regulating vital signs
- Improving sleep quality
- Reducing anger and frustration
- Reducing fatigue
- Reducing muscle tension and chronic pain
- Reducing the activity of stress hormones
- Increasing blood flow to major muscles
- Increasing confidence to overcome problems
- Improve digestion
- Improving concentration and mood.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Examples from Studies

- The effect of progressive relaxation exercises applied with music on the sleep and anger levels of community mental health center patients was investigated. The sleep quality of the patients increased, and their anger levels decreased (İçel & Başoğul, 2021).
- The effect of progressive relaxation exercises on anxiety levels and sleep quality of patients with COVID-19 was investigated. Patients' anxiety levels decreased and their sleep quality increased (Özlu, Öztürk, Karaman Özlu, Tekin, & Gür, 2021).
- The effects of progressive relaxation exercises on the pain and fatigue levels and quality of life of dialysis patients were investigated. After the application, pain and fatigue decreased, and quality of life increased (Kaplan Serin, Ovayolu, & Ovayolu, 2020).
- The effects of progressive relaxation exercises on anxiety, positive-negative symptoms, and quality of life of patients with chronic schizophrenia were investigated. After the application, the anxiety levels of the patients decreased, the symptoms of the disease improved, and their quality of life increased (Lu, Lin, & Chang, 2020).
- Progressive relaxation exercises with music therapy were used to reduce the stress of nursing students before the exam and increase their academic performance. After the intervention, a significant difference was found in blood pressure, heart rate, cortisol, glucose, and academic achievement levels (Gallego Gomez et al., 2020).
- The effect of progressive relaxation exercises on the clinical stress and burnout levels of intern nurses was investigated. The intervention decreased their burnout levels and socio-behavioral, emotional, and physical symptoms related to clinical stress (Pelit Aksu, Özkan Şat, Yaman Sözbir, & Şentürk Erenel, 2021).
- Progressive relaxation exercises and the sounds of nature were used in nursing students, and their effects on blood pressure measurement skills, anxiety level, and vital signs were investigated. After the application, the blood pressure measurement skills of the students increased, their anxiety levels and heart rate decreased (Korkut, Ülker, Çiğdem, & Şahin, 2021).
- The effect of progressive relaxation exercises on compassion satisfaction, burnout, and compassion fatigue of executive nurses was investigated; while there was no change in professional satisfaction, burnout and compassion fatigue decreased (Semerci, Öztürk, Akgün Kostak, Elmas, Danaci, & Musbeg, 2021).

As a result, progressive relaxation and breathing techniques are very easy to use, do not harm healthy or sick individuals, on the contrary, they improve both their physical and psychosocial health.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

REFERENCES

1. Gallego Gomez, J.I., Balanza, S., Leal Llopis, J., Garcia Mendez, J.A., Oliva Perez, J., Domenech Tortosa, J., Gomez Gallego, M., Simonelli Munoz, A.J., Rivera Caravaca, JM. (2020). Effectiveness of music therapy and progressive muscle relaxation in reducing stress before exams and improving academic performance in nursing students: a randomized trial. *Nurse Education Today*, 84, 104217.
2. İçel, S., Başoğul, C. (2021). Effects of progressive muscle relaxation training with music therapy on sleep and anger of patients at Community Mental Health Center. *Complementary Therapies in Clinical Practice*, 43, 101338.
3. Kaplan Serin, E., Ovayolu, N., Ovayolu, Ö. (2020). Effects of progressive muscle relaxation exercises on pain, fatigue, and quality of life in dialysis patients. *Holistic Nursing Practice*, 34(2), 121-128.
4. Korkut, S., Ülker, T., Çiğdem, A., Şahin, S. (2021). The effect of progressive muscle relaxation and nature sounds on blood pressure measurement skills, anxiety levels, and vital signs in nursing students. *Perspective in Psychiatric Care*, 57(4), 1782-1790.
5. Lu, S.M., Lin, M.F., Chang, H.J. (2020). Progressive muscle relaxation for patients with chronic schizophrenia: a randomized controlled study. *Perspective in Psychiatric Care*, 56(1), 86-94.
6. National Center for Complementary and Integrative Health. (2021). Relaxation techniques: what you need to know? Retrieved from: <https://www.nccih.nih.gov/health/relaxation-techniques-what-you-need-to-know> (October 15, 2021).
7. Özlü, İ., Öztürk, Z., Karaman Özlü, Z., Tekin, E., Gür, A. (2021). Effects of progressive muscle relaxation exercises on the anxiety and sleep quality of patients with COVID-19: a randomized controlled study. *Perspective in Psychiatric Care*, 57(4), 1791-1797.
8. Pelit Aksu, S., Özkan Şat, S., Yaman Sözbir, Ş., Şentürk Erenel, A. (2021). Effect of progressive muscle relaxation exercise on clinical stress and burnout in student nurse interns. *Perspective in Psychiatric Care*, 57(3), 1095-1102.
9. Semerci, R., Öztürk, G., Akgün Kostak, M., Elmas, S., Danaci, A.İ., Musbeg, S. (2021). The effect of progressive muscle relaxation exercises on compassion satisfaction, burnout, and compassion fatigue of nurse managers. *Perspective in Psychiatric Care*, 57(3), 1250-1256.

YOGA VE MEDİTASYONLA İLE RUHA YUMUŞAK BİR DOKUNUŞ

Dr. Öğr. Üyesi Hilal SEKİ ÖZ

GİRİŞ

Yoga, kökeni Hindistan'a dayanan ve bedeni güçlendirip, zihni dinginleştirerek meditasyona hazırlamak amacıyla tasarlanmış kadim bir sanat ve bilim dalıdır. Bireyin dünyaya ilişkin deneyimi, büyük ölçüde içinde bulunulan ortam, kalıtsal özellikler ve tüketilen besinlerden etkilenen sinir sisteminin sağlığına bağlıdır. Yoga seansları ile sinir sistemi güçlendirilir, dünyaya olumlu ve bilinçli bir tutum içinde bakmak mümkün olur (Worby, 2014).

Yoga sözcük anlamı ile bağlamak, birleştirmek anlamına gelir. Yoga yaparken zihin, beden ve ruh uyum içinde birbiriyle kaynaşmış tek bir birim haline gelir. Beden ruhun somut görünümüdür. Yoga aracılığı ile bedenle yapılan çalışmalarla ruh ile iletişime geçilir. Yoganın son yıllarda bazı hastalıklarda tamamlayıcı bir tedavi olarak kullanıldığı ve bu yönde bilimsel çalışmaların yapıldığı görülmektedir (Field, 2016). Yoga ile yapılan çalışmalar incelendiğinde kardiyovasküler sorunlarda, hipertansiyon, artrit, ağrı sendromları, astım, tip II diyabet, multipl skleroz, HIV, meme kanseri, parkinson, doğum öncesi ve doğum sonrası depresyon, stres, TSSB, anksiyete ve obezite gibi hastalıklarda pek çok faydası tanımlanmıştır (Field, 2016; Jeter et al., 2015). Yoga her yaşta, her kiloda ve her birey tarafından yapılabilen, kolay uygulanan, invaziv olmayan, rekabet içermeyen, maliyeti düşük, bilimsel kanıtları olan bir uygulamadır ve getirdiği bütünsel iyilik hali ile hem fiziksel hem de ruhsal hastalıklar için umut verici olduğu görülmektedir (Worby, 2014).

Yoganın Felsefesi ve Faydaları

Yoga uygulamalarında, ruh ve bedenin bütünleşmesi için sekiz basamak tanımlanmıştır (Rakhshani, et al. 2015; Zettergren, et al., 2011). Bu basamaklar, yama ve niyama ile başlar. Yama (kontrol) ve niyama (öz denetim ve öz eleştiri) ile zihin ve beden hâkimiyet altında tutulur. Asanalar (duruşlar) ile beden hazırlanır ve sağlıklı tutulur. Pranayama (enerji kontrolü) ile nefes ve manevi enerjiler kontrol edilir. Pratyahara (geri çekme) ile duyular, içeri doğru çekilerek içselleşme sağlanır. Dharana (odaklanma) ile odak taşınır ve bir konu üzerine sabitlenir. Dhyana (derin odaklanma) ile odaklanılan konu ile ilgili bilgi akışı-oluşumu veya şifalanma-gelişim-olgunlaşma sağlanır. Odaklanmanın en sonunda bütünleşme-birleşme yaşanarak samadhi (üstün odaklanma) deneyimine geçilir (Jiang, et al. 2015; Zettergren, et al., 2011). Tüm yoga çeşitlerinde, bu basamakların bazıları ön plana çıkararak, beden ve ruhun bütünleşmesi hedeflenmektedir.

Düzenli yapılan yoga, asanalar (duruşlar) yoluyla bedenle ilgili tüm sistemleri çok güçlü bir şekilde etkiler ve hareketlendirir (Jiang, et al. 2015). Omurgayı esnetir ve yumuşatır. Pranayamalar (içsel enerji-nefes) ile alınan her nefes sayesinde, bedenin bütün hücrelerine oksijen ve enerji taşınır, atıklar bedenden uzaklaştırılır (Rakhshani, et al. 2015). Beynin oksijenlenmesi artar. İç organlar uyarılır, canlandırılır ve kaslar güçlendirilir. Beden enerjik ve canlı olur. Yorgunluk giderilir, vücut rahatlar ve uyku düzene girer. Yogada, zihni dinginleştirip odaklayan, içsel bir anlayış ve farkındalık geliştirmeye yarayan pratyahara (geri çekme), dharana (odaklanma) ve dhyana (derin odaklanma) ile bedenin ve ruhun bütünsel bir dönüşümü amaçlanır (Rakhshani, et al. 2015; Zettergren, et al., 2011) Bu sayede, zihin rahatlar ve içinde olunan an'a farkındalık artar. Zihin dinginleştikçe, nefes ve gevşeme teknikleri ile gereksiz gerilimler bedenden uzaklaşır. Böylece duygular dengelenir ve yatışır. İnsanın, kendine yönelmesi

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

ve kendini tanıması sağlanır. Birey kendini daha gerçekçi değerlendirebilir. Olumsuzluk içeren olaylar olumlular gibi kabul görür, yapıcı bakış açısı kazanılır. Stres ve öfke yönetimi gibi alanlarda kontrolü artırarak, sakin tepkiler verilmesi sağlanır (Zettergren, et al.,2011).

Bedeni İyileştiren Yoga

Yoganın çocuklardan yaşlılık dönemine kadar fiziksel sağlığı geliştirdiği; esneklik, spinal hareketlilik, denge ve kas gelişimi gibi fiziksel dayanıklılık sağladığı ortaya konmuştur. Yoga içindeki asanalarla dolaşımın hareketlenmesi, kemik ve kasların güçlenmesi, oksijenlenmenin artması ve nefes egzersizleri ile sinir sisteminin kontrolü ve gelişimi mümkün olmaktadır (Grabara & Szopa, 2015).

Bu açıdan yoganın;

- Kardiyovasküler sorunlarda,
- Solunum hastalıklarında,
- Ağrı sendromlarında,
- Otoimmün ve immün sorunlarda,
- Pek çok hastalığın semptom veya komplikasyonlarıyla baş etmeye yardımcı bir uygulama olduğu görülmektedir (Field, 2016).

Ruhu İyileştiren Yoga

Yoga, son 30 yılda psikiyatrik bozukluklarda kullanılmakta ve faydalarına yönelik tatmin edici düzeyde kanıt bulunmaktadır (Kishan, 2020; De Manincor, et al. 2015; Thirthalli et al. 2013). Yoganın ruhu geliştiren yönleri incelendiğinde; yoga esnasında katılımcılar terapistin hareketlerini ve duruşlarını taklit eder ve bu durum sosyal bilişte yer alan ayna nöron aktivitesini desteklemektedir (de Manincor, et al. 2015). Asanaları yaparken dikkatli olmanın, terapistin telkinleriyle dikkatinin asanaya toplanmasının ve yoga içinde yer alan farkındalık uygulamalarının nöroplastisiteyi ve gri maddenin yoğunluğunu arttırdığı ortaya konmaktadır. Yoga ile hipotalamik-hipofiz-adrenal eksenin ve sempatik sinir sisteminin aşağı regülasyonunu gösterilmiştir (Thirthalli et al. 2013).

Yoganın genel etkilerinin altında yatan potansiyel mekanizmalar içinde artmış vagal aktivite ve beyin dalgası aktivitesindeki değişiklikler de bulunmaktadır. Yoganın yürütücü işlevler, dikkat, işlem hızı ve bellek gibi bilişsel işlevler üzerindeki etkileri üzerine kanıt düzeyi yüksek çalışmalar bulunmaktadır (De Manincor, et al. 2015). Yoganın fiziksel egzersizden radikal bir şekilde ayrılan boyutu olan nefes ve meditasyon uygulamalarının, özellikle bilişsel gelişimde ve ruhsal sağaltımda katkı sağladığı görülmekte, bu nedenle stres, anksiyete, depresyon, TSSB, OKB, şizofreni gibi psikotik bozukluklar, madde ve alkol bağımlılığı gibi pek çok psikiyatrik bozuklukta tamamlayıcı bir terapi yöntemi olarak kullanıldığı dikkat çekmektedir (Thirthalli et al. 2013; Kishan, 2020; Seki Öz, 2020)

Pandemide Bir Sağaltım Aracı Olarak Yoga

KOVID-19 pandemisinin getirdiği fiziksel sorunlar kadar artan stres ve psikiyatrik sorunlar da bireylerin pandemi ile baş etmesini güçleştirmektedir. Pandemi nedeniyle getirilen kısıtlamalar, izolasyon önlemleri ve bir arada olmayı engelleyen bulaş riski bireylerin rahatlatma yöntemlerini de olumsuz etkilemiştir. Artan stres ve artan

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

hareketsizlik nedeniyle hem fiziksel sorunlar hem de ruhsal sorunlar açısından destekleyici girişimlere ihtiyaç artmıştır. Bireylerin bir mat ve kendi vücut ağırlığı ile yapabilecekleri yoga, bu ihtiyacı karşılamada iyi bir alternatif olabilir. Gelişen teknolojinin sunduğu fırsatlar ile bireyler ev ortamında çevirim içi yoga derslerine katılabilir ya da video kayıtlarından faydalanabilir. Bu sayede yoga ile bireylerin kendisine zaman ayırması, kendine dönme cesareti ve öz şefkat göstermesi, şimdi ve burada'ya odaklanması, zihne ve bedene farkındalık sağlayarak hem fiziksel sağlıklarını hem de ruhsal iyileşmeleri mümkün olacaktır.

KAYNAKLAR

1. De Manincor, M., Bensoussan, A., Smith, C., et al. (2015). Establishing key components of yoga interventions for reducing depression and anxiety, and improving well-being: a Delphi method study. *BMC complementary and alternative medicine*, 15, 85. Doi:10.1186/s12906-015-0614-7
2. Field T. (2016) Yoga research review. *Complement Ther Clin Pract.*24, 145-61
3. Grabara, M., & Szopa, J. (2015). Effects of hatha yoga exercises on spine flexibility in women over 50 years old. *Journal of physical therapy science*, 27(2), 361–365. Doi:10.1589/jpts.27.361.
4. Jeter, P. E., Slutsky, J., Singh, N., et al. (2015). Yoga as a Therapeutic Intervention: A Bibliometric Analysis of Published Research Studies from 1967 to 2013. *Journal of alternative and complementary medicine (New York, N.Y.)*, 21(10), 586–592. Doi:10.1089/acm.2015.0057.
5. Kishan P. (2020). Yoga and Spirituality in Mental Health: Illness to Wellness. *Indian journal of psychological medicine*, 42(5), 411–420. Doi: 10.1177/0253717620946995.
6. Thirthalli, J., Naveen, G. H., Rao, M. G., et al. (2013). Cortisol and antidepressant effects of yoga. *Indian journal of psychiatry*, 55(Suppl 3), S405–S408. Doi:10.4103/0019-5545.116315
7. Seki Öz, H. (2020). Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp Tedavileri İçinde Yoga ve Hemşirelik. *Journal of Traditional Medical Complementary Therapies*. 3(3), 399-405. Doi: 10.5336/jtracom.2020-74258
8. Rakhshani, A., Nagarathna, R., Mhaskar, R., et al. (2015). Effects of yoga on utero-fetal-placental circulation in high-risk pregnancy: a randomized controlled trial. *Advances in preventive medicine*, 2015, 373041. Doi:10.1155/2015/373041.
9. Zettergren, K. K., Lubeski, J. M., & Viverito, J. M. (2011). Effects of a yoga program on postural control, mobility, and gait speed in community-living older adults: a pilot study. *Journal of geriatric physical therapy* (2001), 34(2), 88–94. Doi:10.1519/JPT.0b013e31820aab53.
10. Worby C. (2014) *Her Yönüyle Yoga*. (Fromm Ç, Çev. Ed.). Ankara: Arkadaş Yayınevi. p.1-23

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

PSİKOTİK SANATTA SİMGELEŞTİRME

Doç. Dr. Nurhan EREN

İÜ İTF Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı Sosyal Psikiyatri Servisi, Çapa-İstanbul

GİRİŞ

Şizofreni ve benzeri psikotik bozukluklarda zihinsel sürecin önemli göstergelerinden olan düşünce üretebilme, çağrışım yapabilme ve yaratıcı etkinlikleri harekete geçirebilme, zihinselleştirme (mentalization) kapasitesindeki yetersizliklerden dolayı birincil süreçlerin (primary thought process) etkisi altındadır.

Psikotik olgularda özne ve nesne temsilleri dünyası birbirinden ayırmamıştır. Simgesel işlev yeterince iyi çalışmadığı için hastalar dürtülerini gerektiği ölçüde denetleyemez ve dürtü boşalmasını erteleyemezler. Sürece arkaik unsurlar dahil olmuştur. Dolayısı ile dürtülerin simgesel temsili ve süblimasyonu gerçekleştirilemez ya da kısmi olarak gerçekleştirilebilir. Freud'un dinamik ve yapısal modellerinin bir yorumcusu olarak Fenichel (1945), ilk olarak şizofrenide ego sınırlarının belirsizliğinden kimlik bozukluklarının özü olarak bahsetti. Arieti (1974), şizofrenin sembol kullanımını, birincil süreç düşünmesinin yaygın olduğu bir "paleolojik düşünme" örneği olarak sınıflandırır. Searles'in (1965, 1979) teorisinde ise, şizofrenide, simbiyotik ilişkiye gerileme (regression) ile düşüncede dekompansasyon oluşur.

Bu anlamda psikozu, erken döneme gerileme ve bir simgeselleştirme sorunu/sembol oluşumunda yetersizlik olarak ifade etmek mümkündür.

Simge/Sembol

Sembolizm, kültürün anahtarı olan insan iletişiminin merkezinde yer almaktadır. Dinin, felsefenin, sanatın gelişimi ve kuşaklar/çağlar boyu aktarımı, mitlerin oluşumu, sembolik dönüşümle mümkündür. Semboller insanın temel doğasıyla ilgilidir.

Alman filozof Ernst Cassirer, insanı "sembolik bir hayvan" olarak formüle etmektedir. Ona göre bilinç, ilk insanların özgül işlevlere sahip aletler ve sanat eserleri yapmaları yoluyla evrilmeye başlar. Sıklıkla törenler ve kitle ilişkili belli nesnelere büyüsel anlamlar yüklenir. Daha simgesel bir tutum geliştikçe, törensel ve dinsel bir bilinç haline gelir. Bu bilinç dışı bir durumdan, bilinçli simgesel-toplumsal bir eyleme ve dile doğru bir ilerlemedir. İlkel insandan gelişmişe, çocukluktan erişkinliğe sembolleştirme yeteneği bağımsız bir varlık olarak insan olmayı da sağlar. Süt çocukluğu çağındaki bebeğin annenin yokluğunda onun bir imgesini zihninde canlandırmaya başlamasıyla sembolleştirme ve yaratıcılık ile anneden ayrı olmaya doğru bağımsızlaşma sürecini başlatmaktadır.

Freud, sembolizmi "arkaik düşüncemizle" yani "kök dilimizle" bağlantıyı sağlayan bir özellik olarak nitelendirir. Ernest Jones, Sembolizm Teorisi adlı temel bir makalesinde, sembolizm konusunun, "neredeyse tüm uygarlığın gelişimini" içerdiğini belirtir. Jung, sembollerini kolektif bilinç dışının ürünleri olarak ele almış ve iyileştirici, dönüştürücü işlevini vurgulamıştır. Kubie, sembolik olanı "insanın eşsiz özelliği" olarak adlandırır. Erich Fromm, "kökümüzün, bedenimizin, duyularımızın, zihnimizin, ve daha birçok özelliğin insan ırkı tarafından geliştirilen tek ortak dilin (sembollerin) özelliklerinde yattığını" belirtir. Melanie Klein (1930)'e göre, eğer simgeleştirme

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

gerçekleşmezse, çağın tüm gelişimi duracaktır. Schreber, bu görüşe, mitolojide olduğu kadar rüyalarda da ortaya çıktığını ve “son derece kalıtsal zihinsel bilginin bir parçası” gibi görüldüğünü eklemiştir.

Sembol Tanımı

Sözlükler sembolü “ bir şeye karşılık gelen, onu temsil eden ya da ona işaret eden başka bir şey” olarak tanımlamaktadır: Sembol ile sembolize edilen arasında tam bir benzerlik değil fakat belirsiz bir andırma ya da tesadüfi veya geleneksel bir ilişki mevcuttur.

Psikoanalist David Beres'e göre ise sembol tanımının anahtar kısmı; “Bilinen bir dışsal uyarının yokluğunda akla getirilebilecek temsili/tasarımsal bir nesne” olduğudur.

Sembol oluşturma süreci

Sembolleştirebilme özelliği doğum sırasında yoktur. Ego fonksiyonlarının gelişimiyle birlikte kazanılmaktadır. Sembol oluşturma mümkün olabilmesi için; algılama, hafıza, öğrenme, kavramsallaştırma, gerçeklik ve dürtüleri düzenleme gibi ego fonksiyonlarının yeterince gelişmiş olması ve içselleştirme (internalization) kapasitesinin gelişmesi gereklidir. Dışsal olanın içerde temsillerinin oluşması süreci. Bu anlamda sembol oluşturma bazı zihinsel faaliyetleri içerir: İçe atma, içselleştirme, özdeşim. Tasarım/temsili (Representation): İnsanın psikodinamik geçmişinin tarihini oluşturur. Önce içsel temsillerin oluşması gerekir. Kendilik Tasarımı (Self-Representation): Çocuğun, bilinçli ve bilinçsiz olarak, kendine ait olduğunu kabul ettiği yaşantı ve uğraşlardan, algılardan oluşan yapılarıdır. Nesne Tasarımı (Object-Representation): Dış dünyaya ait algılardan oluşan yapılarıdır. Bunların şekilleri ve ifade tarzları ise kendilik ve nesne imgelerini oluşturur (self-images, object-images). Bunların anlamlar ve duygularla renklenmesi, bütünleşmesi ve dışsal olanı temsil özelliği kazanması gerekir.

Yani sembolleştirmeyi arkaik olandan soyutlamaya doğru ilerleyen bir olgunlaşma sürecinin sonucu olarak ele almak mümkündür.

Psikozda yabancılaşma

Bir gruba ait olmak paylaşılmış törenleri ve ortak bir dili içerir. Psikotik bir hasta kendini bir topluluğun üyesi olarak yaşantılamayı sağlayan ortak dili oluşturmada yetersizdir ve bu anlamda tamamen kendine özgü bir dünya (şizoid) içinde hapsolmuş gibidir. Bu kişilerde imgesel biçimlerin kullanımının başarılabilmesi toplumsal bir anlayış, bir anlam oluşturmalarını bozar. Psikotik kişinin söylediği sözün aracılık etmesine de güvenilemez. Sonuçta psikotik kişi toplumdan uzaklaşmış, yabancılaşmıştır, toplum da onu dışında görür, ve dışlamaktadır. Depo hastaneler de bunu yıllar boyu pekiştirmiştir.

Somut Simgesel Denklem

H. Segal divanda analiz ettiği şizofren bir hastasında ilkel-somut simgesellik gözlemlediğini belirtir. “Ona içdiş edilme kaygısından bahsettiğimde onu gerçekten içdiş ettiğimi ve onun da içdiş edildiğini hissettim.”

Segal iki farklı simgeleştirmeden söz ederek bunların arasında ayrımı yapar:

Somut simgesellik: Simgenin kendisi somut bir şekilde birşeydir. Simgesel temsil: Simge birşeyi temsil eder.

Segal'e göre, simgeselliğin varolabilmesi için simgenin, simgelediği şeyi temsil ettiğini bilen bir kişinin olması

şarttır. Yani simgesel temsil; simge, nesne ve kendilik arasında bir ilişkidir.

“Eğer kendiliğinizin bir parçasını nesnenin içinde kaybederseniz, o zaman size ait olan düşünceyle temasınızı kaybetmiş olursunuz ve bu düşünce dış dünyada algılanan bir gerçeklik halini alır”.

Bu durum şizofrenlerde simgesel denklemlerin (somut simgecilik) oluşumunun, çocukluk gelişiminin erken evrelerinde benlik ile nesne arasındaki ayırtılma eksikliğine sıkı sıkıya bağlı olduğunu açıklar.

Psikotik Sanat

19. YY sonlarında, psikiyatri hastanelerinde birikmeye başlayan hasta resimleri, sanatçıların ve toplumun ilgisini çekmeye başladı. Psikotik hasta resimlerine ilgi, akıl hastanelerinde yaratılan eserlerin çarpıcı biçimde tuhafıkları, garip ve anlaşılmasız simgecilikleri herkes için hem büyüleyici hem de tehdit edici, çılgın bir yaratıcılığı temsil edici olmuştur. (Prinzhorn Collection, Heidelberg University Hospital)

Psikiyatrinin psikotik hastaların resimlerine yönelik ilgisi, psikotik kişinin ruhsal dünyasına girebilme arzusu ve bu dünyanın normalden ayrılarak saptığı çeşitli yollara açıklamalar getirme isteği birbiriyle örtüşen iki gereksinimden kaynaklanmıştır:

Lombroso, bu ürünlere ‘deliliğin belirtilerini aramak’ için bakarken;

Paul Meunier, bunları ‘iç dünyanın dışa vurumu ve yaratıcılık’ açısından ele almaktaydı.

O dönemdeki “resmi” sanat söylemi ise, bu yapıtları, ‘ifadenin ilkel biçimi’ şeklinde niteleyerek, ilgi alanından dışlamıştı.

Psikotik Hastaların Resimlerindeki özellikler

Çoğu psikotik ve şizofreni tanılı bireylerin sanat ürünleri güçlü esinler taşıyan bir imgelemden ve estetik bir biçimlendirmeden yoksun olmakla birlikte bazıları şaşırtıcı ve merak uyandırıcıdır.

Bazı resimlerdeki imgeler büyüsel ve fetiş anlamlar taşıyabilir. Hasta tarafından kağıda fırlatılıp atılmış ve kurtulmuş arkaik unsurlarla doludur. Bu yüzden resimlerine karşı ilgisiz olabilirler, çoğu zaman onlar hakkında konuşmak veya tekrar onlara bakmak istemezler. Hatta bu resimler benzer durumdaki başka kişileri de rahatsız edebilir. Korkutucudur ve her an hastanın bilinçdışından fırlayacak arkaik kısmi nesne ve kendilik parçalarını, zayıf egoları ile kontrol etmeleri mümkün değildir. Ve bu unsurlar bilinç alanını istila edebilir.

Psikotik Sanatta Deformasyon

İster sağlıklı ister psikoz olsun her resimde bir deformasyon vardır. Ressamın içsel anlamlandırmaları ve iç dengesi bu deformasyonu yaratır. Bu deformasyon, alanın kullanımında, zaman, form ve yansıtılan harekette kendini gösterir.

Psikotik hastalarda en ileri regresyon halinde tamamen dezorganize bir saha vardır. Belirli bir şekil görülmez. Renkler geniş, soluk, nüanssız lekeler halinde kullanılır. Figürler tamamen kaybolmuş, sahayı kaotik bir fon doldurmuştur

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Zaman kavramı bozulmuş, dün, bugün ve gelecek arasındaki ayrımlar kaybolmuş veya iç içe geçmiştir. Zaman faktöründeki bu regresyon, ilkel düşünce basamağına kaymış psikotiğin bir nevi gerçeklikten kaçışıdır.

Esneklik ve hareket bozulmuştur, kronik şizofren hastaların desenleri donuk ve hareketsizdir. En derin regresyon halinde tam bir hareketsizlik vardır. Geniş lekeler halinde soluk renkler hareketsizlik izlenimini artırır ve hiçbir emosyonel ifade taşımazlar.

Bu resimler izleyende veya sanat terapisi sırasında terapistte anlamsızlık, suçluluk veya bazen de sikkilik yaratır. Bu durumu, hastanın küntleşmiş ve varlıkta eksiklik olarak yaşadığı duruma bir karşı-aktarım olarak ele almak mümkündür. Toplumun bir üyesi olarak kendilik duygusunun yokluğu, aktarımda hastanın terapisti dışarıda bırakan bir tazda iletişim kurduğu anlamına gelir. Terapist sıkılabılır, çünkü karşı aktarımda bir kopukluk yaşar ve kendini ilişkiden dışlanmış hissedebilir.

Yaratıcılık sürecini harekete geçiren sanat psikoterapileri psikozda hakim olan sembolizasyon yetersizliği ve somut sembolleştirmede, anlamlı ve diğerleri ile iletişime aracılık eden bir dönüşüm sağlayabilir. Ego işlevlerinin güçlendirilmesi yoluyla sembolik gelişime olanak sağlayan psikotik hastalarla yürütülen sanat terapisi yoluyla yabancı, ayrık ve içine dönük ifade biçimlerinden birlikte olma ve topluluğa katılma yönünde bir gelişime doğru ilerleme sağlamak mümkün görünmekte ve aynı zamanda sembolleştirmenin gelişimine de olanak sağlanmaktadır.

KAYNAKLAR

1. Andrew, A. (2021). "Integration Through Art: Using Art Therapy to Treat Spiritual Emergencies with Psychotic Features" Expressive Therapies Capstone Theses. 438. https://digitalcommons.lesley.edu/expressive_theses/438.
2. Arieti, S. (1974). The Interpretation of Schizophrenia. New York: Basic Books.
3. Fenichel, O. (1945). The Psychoanalytic Theory of Neurosis. New York: Norton.
4. Klein, M. (1930). The importance of symbol formation in the development of the ego. International journal of Psycho-Analysis, 11:24-39.
5. Kubie, L. (1953). The distortion of symbolic processes in neurosis and psychosis. journal of the American Psychoanalytic Association, 1:59-86.
6. McCarthy, J.B. (2000). Psychotic Symbol Use and Nonhuman Identities, Contemporary Psychoanalysis, 36:1, 103-119.
7. Segal, H.(1998). 'The importance of symbol-formation in the development of the ego' - in context, Journal of Child Psychotherapy, 24:3, 349-357.
8. Slochower, H. (1965). Symbolism and the creative process of art. Am Imago. 22(1):112-27.
9. Viganò C., Magnotti R. (2021) Visual Art Therapy in Psychiatry Rehabilitation. In: Volpe U. (eds) Arts Therapies in Psychiatric Rehabilitation. Springer, Cham.

SYMBOLIZATION IN PSYCHOTIC ART

Assoc. Dr. Nurhan EREN

IU ITF Department of Mental Health and Diseases Social Psychiatry Service, Çapa-İstanbul

Introduction

In schizophrenia and similar psychotic disorders, producing thoughts, making associations and activating creative activities, which are important indicators of the mental process, are under the influence of primary thought process due to the inadequacies in mentalization capacity.

In psychotic cases, the world of subject and object representations is not separated from each other. Because the symbolic function does not work well enough, patients cannot control their impulses as much as necessary and cannot delay impulse discharge. Archaic elements were involved in the process. Thus, the symbolic representation and sublimation of drives cannot or may be partially achieved. As an interpreter of Freud's dynamic and structural models, Fenichel (1945) first spoke of the ambiguity of ego boundaries in schizophrenia as the core of identity disorders. Arieti (1974) classifies the schizophrenic's use of symbols as an example of 'paleological thinking' in which primary process thinking is common. In the theory of Searles (1965, 1979), thought decompensation occurs with regression to the symbiotic relationship in schizophrenia.

In this sense, it is possible to express psychosis as regression to the early period and a symbolization problem/inability to form symbols.

Symbol/Symbol

Symbolism is central to human communication, the key to culture. The development of religion, philosophy, art and its transmission over generations/agencies, the formation of myths, are possible through symbolic transformation. Symbols are related to the basic nature of man.

The German philosopher Ernst Cassirer formulates man as a "symbolic animal". According to him, consciousness begins to evolve through early humans making tools and works of art with specific functions. Magical meanings are often attributed to certain objects associated with ceremonies and cults. As a more symbolic attitude develops, it becomes a ceremonial and religious consciousness. It is a progression from an unconscious state to conscious symbolic-social action and language. From primitive man to developed, from childhood to adulthood, the ability to symbolize also ensures being human as an independent being. When the infant in infancy begins to visualize an image of her in the absence of the mother, the process of becoming independent from the mother begins with symbolization and creativity.

Freud characterizes symbolism as a feature that connects our "archaic thought", that is, to our "root language". Ernest Jones, in a fundamental article called The Theory of Symbolism, states that the topic of symbolism includes "the development of almost all civilization". Jung considered symbols as products of the collective unconscious and emphasized their healing and transformative function. Kubie calls the symbolic "the uniqueness of man". Erich Fromm states that "our root is in the features of the only common language (symbols) developed by the human

race, of our bodies, our senses, our minds, and many more." According to Melanie Klein (1930), if symbolization does not occur, all development of the age will stop. Schreber added to this view that it appears in dreams as well as in mythology and appears to be "a piece of highly inherited mental knowledge".

Symbol Definition

Dictionaries define a symbol as "something else that corresponds to, represents, or points to something": there is not a complete resemblance between the symbol and the symbolized, but a vague resemblance or an accidental or traditional relationship.

According to psychoanalyst David Beres, the key part of the symbol definition is; It is "a representational/designed object that can be brought to mind in the absence of a known external stimulus".

Symbol-Formation Process

The ability to symbolize is absent at the time of birth. It is gained with the development of ego functions. In order to be able to create symbols; Ego functions such as perception, memory, learning, conceptualization, reality and regulating impulses should be sufficiently developed and internalization capacity should be developed. The process of forming internal representations of the external. In this sense, symbol formation includes some mental activities: introjection, internalization, identification. Design/representation: It constitutes the history of human psychodynamic past. First, internal representations must be formed. Self-Representation: These are structures that consist of perceptions and experiences that the child consciously and unconsciously accepts as his own. Object-Representation: They are structures made up of perceptions of the outside world. Their shapes and expressions form self and object images (self-images, object-images). These need to be colored with meanings and emotions, integrate and represent the external.

Alienation in Psychosis

Belonging to a group includes shared ceremonies and a common language. A psychotic patient is incapable of forming the common language that enables him to experience himself as a member of a community, and in this sense it is as if he is trapped in a completely unique world (schizoid). The failure to use imaginary forms in these people disrupts the creation of a social understanding and meaning. Nor can the word of the psychotic be trusted to mediate. As a result, the psychotic person is alienated and alienated from society, and society sees him as outside, and excludes him. Warehouse hospitals have reinforced this over the years.

Concrete Symbolic Equation

H. Segal states that he observed primitive-concrete symbolism in a schizophrenic patient he analyzed on the sofa. "When I told her about her castration anxiety, I really felt that I had castrated her and she was castrated too."

Segal speaks of two different symbolizations and distinguishes between them:

Concrete symbolism: The symbol itself is something concretely. Symbolic representation: Symbol represents something.

According to Segal, for symbolism to exist, there must be a person who knows that the symbol represents what it

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

symbolizes. That is, symbolic representation; symbol is a relation between object and self.

"If you lose a part of yourself in the object, then you lose contact with the thought that belongs to you, and that thought becomes a perceived reality in the outside world".

This explains why the formation of symbolic equations (concrete symbolism) in schizophrenics is closely linked to the lack of differentiation between self and object in the early stages of childhood development.

Psychoic Art

At the end of the 19th century, the patient paintings, which began to accumulate in psychiatric hospitals, began to attract the attention of artists and the society. The interest in pictures of the psychotic patient, the striking quirks of the works created in mental hospitals, the strange and incomprehensible symbolism, represented a frenzied creativity that was both fascinating and threatening to all. (Prinzhorn Collection, Heidelberg University Hospital)

Psychiatry's interest in pictures of psychotic patients, the desire to enter the psychotic person's spiritual world, and the desire to explain the various ways in which this world deviates from the normal, stemmed from two overlapping needs:

Lombroso looked at these products to 'look for signs of insanity';

Paul Meunier discussed these in terms of 'expression of the inner world and creativity'.

The "official" art discourse at that time, however, excluded these works from the field of interest, describing them as "primitive forms of expression".

Features in Pictures of Psychotic Patients

While the artworks of most psychotic and schizophrenic individuals lack a powerfully inspired imagination and aesthetic form, some are surprising and intriguing.

Images in some paintings can carry magical and fetish meanings. It is full of archaic elements that have been thrown off the paper by the patient and saved. That's why they can be uninterested in their pictures, often not wanting to talk about them or look at them again. These pictures may even disturb other people in a similar situation. It is frightening and it is not possible for them to control the archaic partial objects and parts of themselves that will pop out of the patient's unconscious at any moment, with their weak egos. And these elements can invade the field of consciousness.

Deformation in Psychotic Art

There is a deformation in every picture, whether healthy or psychotic. The painter's inner meanings and inner balance create this deformation. This deformation manifests itself in the use of space, time, form and projected movement.

In psychotic patients, there is a completely disorganized field in the most advanced regression. No specific shape is seen. Colors are used as large, pale, unnuanced spots. The figures have completely disappeared, a chaotic

background has filled the field.

The concept of time is distorted, the distinctions between yesterday, today and the future are lost or intertwined. This regression in the time factor is a kind of escape from reality of the psychotic who has shifted to the primitive thought stage.

Flexibility and movement are impaired, patterns of chronic schizophrenic patients are dull and immobile. In the deepest regression there is complete inactivity. Pale colors in large spots increase the impression of inactivity and carry no emotional expression.

These pictures create meaninglessness, guilt, or sometimes boredom in the viewer or the therapist during art therapy. It is possible to consider this situation as a counter-transference to the patient's blunted and lack of being. The absence of a sense of self as a member of society means that in the transference the patient communicates in a manner that excludes the therapist. The therapist may become bored because he experiences a disconnection in the countertransference and feels excluded from the relationship.

Art psychotherapies, which activate the creative process, can provide a meaningful and mediating transformation in the concrete symbolization and inadequacy of symbolization in psychosis. Through art therapy conducted with psychotic patients, which enables symbolic development through the strengthening of ego functions, it seems possible to progress from alien, isolated and introverted forms of expression to a development towards being together and participating in the community, and at the same time, it is possible to develop symbolization.

References

1. Andrew, A. (2021). "Integration Through Art: Using Art Therapy to Treat Spiritual Emergencies with Psychotic Features" Expressive Therapies Capstone Theses. 438. https://digitalcommons.lesley.edu/expressive_theses/438.
2. Arieti, S. (1974). The Interpretation of Schizophrenia. New York: Basic Books.
3. Fenichel, O. (1945). The Psychoanalytic Theory of Neurosis. New York: Norton.
4. Klein, M. (1930). The importance of symbol formation in the development of the ego. International journal of Psycho-Analysis, 11:24-39.
5. Kubie, L. (1953). The distortion of symbolic processes in neurosis and psychosis. Journal of the American Psychoanalytic Association, 1:59-86.
6. McCarthy, J.B. (2000). Psychotic Symbol Use and Nonhuman Identities, Contemporary Psychoanalysis, 36:1, 103-119.
7. Segal, H. (1998). 'The importance of symbol-formation in the development of the ego' - in context, Journal of Child Psychotherapy, 24:3, 349-357.
8. Slochower, H. (1965). Symbolism and the creative process of art. Am Imago. 22(1):112-27.
9. Viganò C., Magnotti R. (2021) Visual Art Therapy in Psychiatry Rehabilitation. In: Volpe U. (eds) Arts Therapies in Psychiatric Rehabilitation. Springer, Cham.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

TRAVMADAN DOĞAN BİR DEĞER: YAŞAMIN DAHA FAZLA TAKDİRİ

*Esin CERİT**

Yozgat Bozok Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Yozgat Türkiye.

Travma deneyiminin, insanların varsayımsal dünyalarını tanımlayan temel inançlarını tehdit ettiği ve bu inançlara meydan okuduğu vurgulanmaktadır. Travma sonrası büyüme, bu inançları yeniden tanımlamaya ve varsayımsal dünyayı yeniden inşa etmeye yönelik bilişsel çabanın potansiyel bir sonucudur (Triplett et al., 2011). Travmayla başa çıkmak için mücadeleye zorlanan birçok insan, sonunda acılarından bir anlam bulur ve hem büyümeyi hem de artan yaşam doyumunu deneyimler (Calhoun, Cann, & Tedeschi, 2010; Calhoun & Tedeschi, 2004).

Travma sonrası büyümenin unsurlarından bir tanesi de yaşamın daha fazla takdir edilmesidir. Burada öncelikle yaşamın takdir edilmesi kavramı üzerinde durulması gerekmektedir. Adler ve Fagley (2015) takdir edilme kavramını "bir şeyin - bir olayın, bir kişinin, bir davranışın, bir nesnenin - değerini ve anlamını kabul etmek ve onunla olumlu bir duygusal bağ hissetmek" olarak tanımlamıştır.

Yaşamın daha fazla takdir edilmesi ise, Tedeschi ve Calhoun (1996) tarafından "yaşamdaki önceliklerin gözden geçirilerek yeniden belirlenmesi, sıradan, günlük şeylerin de değerinin anlaşılması" olarak tanımlanmaktadır. Travma sonrası yaşanan yaşamın daha fazla takdir edilmesi boyutu bireyin farkında olmadığı yaşamsal güzelliklerin farkına varmasını sağlarken toplumsal olarak da farklılıklarımızı bir kenara bırakarak düşünce çeşitliliğinin ve yaşam biçimlerinin farkına varmamızı kolaylaştırmaktadır (<https://vfwc.ucla.edu/node/415>).

Travma ile karşılaşan birey bilişsel alanda yaşadığı yeniden yapılanma sayesinde yaşamda belirli olayları tahmin edemeyeceğini veya kontrol edemeyeceğini anlamaktadır. Birey yaşamın geçici olduğunu fark edince, belirli olaylara verdiği önem derecesini değiştirmeye başlar; daha önce önemsiz veya değersiz olarak kabul ettiği küçük şeylere daha fazla önem gösterebilir. Bireyler yaşadıkları anın değerini fark ettiklerini, küçük şeylerden de keyif alabildiklerini ve yaşamı daha basit ele aldıklarını belirtmektedirler. (Ramos, C. and Leal, I. (2013). Çin'de Sichuan depreminden bir ay sonra ergenlerle yapılan bir çalışmada, deprem öncesi intihar düşüncesi olanların %57.4'ünün intihar düşüncelerinde azalma olduğu gözlenmiştir (Yu, X.N. et al., 2010).

Yaşamın bir sınırının olduğunu bilmek kişinin yaşamı daha fazla takdir etmesini kolaylaştırmaktadır. Yaşanan travmalar da bu gerçeğe insanın yüzleşmesini sağlayan en somut örneklerdir. Miller (2003) bir bireyin eşinin öldüğünde yaşayacağı durumu hayal etmesinin bile, eşiyile olan ilişkisi için bile teşekkür etmesi, ilişkisine daha fazla özen göstermesini sağlayacağını ya da kısa süreliğine işini kaybetme korkusu yaşayan birey, işinin kendisi için ne kadar önemli olduğunun farkına varıp sonrasında işinde daha fazla emek harcayacağını vurgulamaktadır.

Yaşamın Takdir Edilmesinin Hayata Yansımaları

Yaşamı takdir etme, bireylerin yaşamlarına olumlu katkılar sunmaktadır. Yaşamın takdir etmenin günümüzde bireylerin ruh sağlıklarının olumlu olduğunun göstergelerinden öznel iyi oluş kavramıyla ilişkili olduğu belirtilmektedir. Yapılan çalışmalarda (Fagley, 2012; Wood, et al., 2010) yaşamını takdir eden bireylerin öznel iyi oluş düzeylerinin gelişmiş olduğu belirtilmiştir. Yine yaşamın takdir edilmesi, hem doğrudan hem de dolaylı olarak, maneviyattaki artışlar veya iyileştirilmiş sosyal ilişkiler gibi refahı destekleyen diğer sonuçların teşvik

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

edilmesindeki rolü aracılığıyla refahı teşvik eder. (Algoe et al., 2010). Bir bireyde yaşamın takdir edime düzeyinin yüksek olması sosyal bağların geliştirilmesinde kilit rol oynamaktadır. Algoe et al, 2010 yaptıkları çalışmada yaşam takdirinin ilişki kalitesini etkilediği, Wood et al., (2008) 'in yaptıkları çalışmada algılanan sosyal destek düzeyini artırdığını vurgulamıştır. Ayrıca takdir etmenin uyku kalitesini artırdığı, yardımlaşmayı ve kişilerarası güveni artırdığı çalışmalarda belirtilmektedir (Algoe et al., 2010; Bartlett & DeSteno, 2006; Dunn & Schweitzer, 2005; Wood et al., 2009) .Kişilerarası güven duygusunun artması bireylerin birbirine daha fazla yardımcı olmalarına, gösterdikleri yardımseverliğin kendilerine karşı kullanılmayacağını düşünmelerine dolayısıyla da ilişkinin gücünün artmasına ve hissedilen sosyal destek düzeyinin artmasına neden olur (Fagley & Adler, 2012).

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

A VALUE ARISING FROM TRAUMA: GREATER APPRECIATION OF LIFE

*Esin CERİT**

**Yozgat Bozok University Health Science Faculty, Yozgat Türkiye.*

It is emphasized that the experience of trauma threatens and challenges people's basic beliefs that define their assumptive world. Posttraumatic growth is a potential consequence of the cognitive effort to redefine these beliefs and rebuild the assumptive world (Triplett et al., 2011). Many people who are forced to struggle to cope with trauma eventually find meaning in their suffering and experience both growth and increased life satisfaction (Calhoun, Cann, & Tedeschi, 2010; Calhoun & Tedeschi, 2004).

Greater appreciation of life is one of the elements of post-traumatic growth. Here, it is first necessary to focus on the concept of the appreciation of life. Adler and Fagley (2015) defined appreciation as "acknowledging the value and meaning of something - an event, a person, a behavior, an object, and feeling a positive emotional connection with it".

The greater appreciation of life is defined by Tedeschi and Calhoun (1996) as "revising and redefining priorities in life, and understanding of the value of ordinary and everyday things". The dimension of greater appreciation of life after trauma enables individuals to realize the vital beauties of which they are unaware, and socially, it also makes it easier for us to be aware of the diversity of opinions and lifestyles by putting our differences aside (<https://vfwc.ucla.edu/node/415>).

An individual who has faced trauma understands that he/she cannot predict or control certain events in life due to the reconstruction he/she has experienced in the cognitive domain. When an individual realizes that life is temporary, he/she starts to change the level of importance he/she attaches to certain events and may attach more importance on the little things that he/she previously considered unimportant or worthless. Individuals indicate that they realize the value of the moment they live, can also enjoy little things and consider life more simply. (Ramos, C. & Leal, I., 2013). In a study conducted with adolescents one month after the Sichuan earthquake in China, it was observed that there was a decrease in the suicidal thoughts in 57.4% of those who had suicidal thoughts before the earthquake (Yu X.N. et al., 2010).

To know that life has a limit makes it easier for the individual to appreciate life more. The traumas experienced are the most concrete examples that enable people to face this fact. Miller (2003) emphasize that the fact that even an individual imagines what his spouse will experience when he dies and even thanks her for their relationship will make him pay more attention to their relationship, or that an individual who has the fear of losing his job for a short time realizes how important his job is for him and then he will make greater efforts in his job.

Reflections of Appreciation of Life on Life

The appreciation of life makes positive contributions to the lives of individuals. It is indicated that appreciation of life is related to the concept of subjective well-being, which is one of the indicators of positive mental health of individuals today. In the studies (Fagley, 2012; Wood, et al., 2010), it was reported that individuals who appreciated their lives had an improved level of subjective well-being. The appreciation of life also promotes well-being,

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

both directly and indirectly, through its role in promoting other outcomes that support well-being, such as increases in spirituality or improved social relationships (Algoe et al., 2010). A high level of appreciation of life in an individual plays a key role in the development of social bonds. In their study, Algoe et al, 2010 emphasized that the appreciation of life affected the quality of relationships, and Wood et al. (2008) emphasized in their study that it increased the level of perceived social support. Furthermore, it is stated in the studies that appreciation improves sleep quality and increases cooperation and interpersonal trust (Algoe et al., 2010; Bartlett & DeSteno, 2006; Dunn & Schweitzer, 2005; Wood et al., 2009). Increased sense of interpersonal trust causes individuals to help each other more, to think that their helpfulness will not be used against them, and thus, it will lead to an increase in the strength of their relationship and the level of perceived social support (Fagley & Adler, 2012).

KAYNAKLAR / REFERENCE

1. A New Perspective: Posttraumatic Growth (PTG) from COVID-19. <https://vfwc.ucla.edu/node/415>, Date of access: 24.09.2021
2. Algoe, S., Gable, S. L., & Maisel, N. (2010). It's the little things: Everyday gratitude as a booster shot for romantic relationships. *Personal Relationships*, 17, 217-233.
3. Baker, E.Ö., Efe, A.İ., Doğan, T. Travma Psikolojisi, Pegem Akademi, 2021.İçinde:Turan N. Travma Sonrası Büyüme: Tanımı, Doğası, Yaklaşımlar ve İlişkili Diğer Değişkenler,107-141.
4. Bartlett, M. Y., & DeSteno, D. (2006). Gratitude and prosocial behavior: Helping when it costs you. *Psychological Science*, 17, 319-325.
5. Dunn, J. R., & Schweitzer, M. E. (2005). Feeling and believing: The influence of emotion on trust. *Journal of Personality and Social Psychology*, 88, 736-748.
6. Fagley, N. S. (2012). Appreciation uniquely predicts life satisfaction above demographics, the Big 5 personality factors, and gratitude. *Personality and Individual Differences*, 59-63
7. Fagley N.S. Adler, M. (2012). Appreciation: A spiritual path to finding value and meaning in the workplace. *Journal of Management Spirituality & Religion* 9(2):167-187.
8. İnci, F., Boztepe, H. (2013).Travma Sonrası Büyüme: Öldürmeyen Acı Güçlendirir mi?. *Psikiyatri Hemşireliği Dergisi*, 4, 2, 80-84.
9. Tedeschi, R.G., Calhoun, L.G. (2004). Posttraumatic growth: conceptual foundations and empirical evidence. *Psychological Inquiry*, 15, 1-18.
10. Tedeschi, R. G., Park, C. L., Calhoun, L. G. (1998). Posttraumatic Growth: Positive Changes in the Aftermath of Crisis. Routledge.
11. Ramos, C. Leal, I. (2013). Posttraumatic growth in the aftermath of trauma: a literature review about related factors and application contexts. *Psychology, Community & Health*, 2(1), 43-54.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

12. Triplett, K. N., Tedeschi, R. G., Cann, A., Calhoun, L. G., & Reeve, C. L. (2011, July 4). Posttraumatic Growth, Meaning in Life, and Life Satisfaction in Response to Trauma. *Psychological Trauma: Theory, Research, Practice, and Policy*. Advance online publication.
13. Wood, A. M., Joseph, S., Lloyd, J., & Atkins, S. (2009). Gratitude influences sleep through the mechanism of pre-sleep cognitions. *Journal of Psychosomatic Research*, 66, 43-48
14. Yu, X., Lau T.F.J., Zhang, J., Mak W.S.W., Choi C.K., Lui W.W.S., Zhang, J., Chan, E.Y.Y. (2010). Posttraumatic growth and reduced suicidal ideation among adolescents at month 1 after the Sichuan Earthquake . *Journal of Affective Disorders*, 123, 1(3), 327-331.

PANDEMİDE GİDİLEMİYEN DOKTORA SONRASI ARAŞTIRMA DENEYİMİ

Gül DİKEÇ

*Doç. Dr. Fenerbahçe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü
İngilizce Hemşirelik Programı, İstanbul, Türkiye.*

ÖZET

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) doktoraasını tamamlayan ve uluslararası düzeyde bağlantılarla doktora sonrası çalışmalarını yurt dışında yapmak isteyen araştırmacılara 12 ay süre ile 2219-Yurt Dışı Doktora Sonrası Araştırma Bursu vermektedir. Burs başvuruları yılda iki dönem açılmakta, başvurular alanında uzman panelistler tarafından değerlendirilmektedir. Bursun kabul oranı sağlık bilimleri alanında 2019 1. dönem için %43,47, 2020 1.dönem %55 ve 2020 2. dönem için %50,87'dir. Kabul oranı ortalama %50 olarak düşünölebileceğimiz burs öncesinde araştırmacılar gitmek istedikleri ülkeyi, kurumu, danışmanlarını ve araştırma konusunu belirleyerek, kabul mektubu almalı ve ülkemizde kabul edilen ve ÖSYM tarafından denkliği verilen yabancı dil sınavlarından geçerli 60 dil puanına sahip olmalıdır. Bu başvuru kriterlerini sağlayan araştırmacılar, daha sonra TÜBİTAK web sitesinde bulunan TÜBİTAK proje formatında olan araştırma önerisi formu doldurmalı ve çalışmanın ülkemiz yerine yurtdışında yapılma gerekçesini, gideceği kurumun bu konudaki olanaklarını ve çalışacağı danışmanın mevcut konudaki yetkinliğini açıkça belirtmelidir. Araştırma önerisinin araştırmacının doktora tezi ile ilişkilendirmesi bursun hak edilmesi için önemli bir ayrıntı olabilir (TÜBİTAK, 2021). Başvurular Bilim İnsanı Destekleme Programları Başkanlığı (BİDEB) web sitesi aracılığıyla yapılmaktadır (BİDEB, 2021). Araştırma önerileri TÜBİTAK değerlendirme kriterleri doğrultusunda araştırmacının özgün değeri/amaç ve hedefleri, yöntem, iş paketleri, başarı ölçütleri ve risk yönetimi, araştırmacının yaygın etkisi / kariyer geliştirme potansiyeli, araştırmacının yurt dışında ilgili kurumda yapılma gerekçesi kapsamında değerlendirilmektedir. Araştırmacılar bursu almaya hak kazandıkları takdirde, belirtilen aralıklarla izlem formlarını doldurmalı ve TÜBİTAK'a iletmelidirler (TÜBİTAK, 2021).

TÜBİTAK 2219 bursu destek miktarı Amerika, Kanada ve Avustralya için 2500 Amerikan Doları iken, Avrupa ülkeleri için ortalama miktar 2100 Euro'dur. Ayrıca araştırmacıların kendileri, eşleri ve 18 yaş altındaki çocuklarına tek seferlik gidiş dönüş bileti de sağlanmaktadır (TÜBİTAK, 2021).

Kabul oranı oldukça yüksek olmasına rağmen hemşirelik alanında 2219- Yurt Dışı Doktora Sonrası Araştırma Bursu başvuruları sınırlıdır. Bu doğrultuda bu konuşmanın amacı 2219- Yurt Dışı Doktora Sonrası Araştırma Bursu başvurusu ve süreçleri konusunda araştırmacıları bilgilendirmek, tüm dünyayı etkisi altına alan COVID-19 pandemisi nedeniyle çevrim içi gerçekleşen doktora sonrası araştırma deneyimini paylaşmaktır.

KAYNAKLAR

1. Bilim İnsanı Destekleme Programları Başkanlığı (BİDEB) (2021). Erişim Tarihi 5 Ekim 2021. <https://ebideb.tubitak.gov.tr/giris.htm>
2. Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) (2021). 2219- Yurt Dışı Doktora Sonrası Araştırma Bursu. Erişim Tarihi 5 Ekim 2021, <https://www.tubitak.gov.tr/tr/burslar/doktora-sonrasi/arastirma-burs-programlari/2219-a/icerik-onemli-hususlar>

A POST-DOC RESEARCH EXPERIENCE UNACHIEVABLE IN THE PANDEMIC

Gül DİKEÇ

*Assoc. Prof. Fenerbahçe University Faculty of Health Sciences Department of Nursing,
English Nursing Program, Istanbul, Turkey.*

ABSTRACT

The Scientific and Technological Research Council of Turkey (TUBITAK) offers 2219- Overseas Post-Doctoral Research Scholarship for 12 months to researchers who have completed their doctorate (PhD) and who would like to do their post-doctoral studies abroad with international connections. Scholarship applications are opened twice a year and evaluated by expert panelists. The scholarship acceptance rate in the field of health sciences is 43.47% for the first semester of 2019, 55% for the first semester of 2020 and 50.87% for the second semester of 2020. Before the scholarship, whose acceptance rate can be considered as 50% on average, researchers should determine the country, institution, advisors and research topic they would like to conduct, get an acceptance/inviting letter, and have a valid 60 language score from the foreign language exams accepted in our country and given the equivalence by OSYM. Researchers who meet these application criteria should then fill out the research proposal form in the TUBITAK project format on the TUBITAK website and clearly state the reason for the study to be conducted abroad instead of our country, the possibilities of the institution to which they will go, and the competence of the consultant they will work with. Associating the research proposal with the researcher's doctoral thesis can be an important detail for meriting the scholarship (TUBITAK, 2021). Applications are made through the Scientist Support Programs Presidency website (BİDEB, 2021). Research proposals are evaluated within the scope of the original value/purpose and objectives of the research, method, work packages, success criteria and risk management, the widespread impact of the research/career development potential, the justification for conducting the research in the relevant institution abroad, in line with the TUBITAK evaluation criteria. If researchers are entitled to receive the scholarship, they should fill in the follow-up forms at the specified intervals and submit them to TUBITAK (TUBITAK, 2021).

While the amount of support within the scope of TÜBİTAK Scholarship is 2500 USD for America, Canada and Australia, the average amount for European countries is 2100 Euros. In addition, a one-time round-trip ticket is provided for the researchers, their spouses and their children under the age of 18 (TUBITAK, 2021).

Although the acceptance rate is quite high, applications for 2219- Overseas Postdoctoral Research Scholarship in the field of nursing are limited. In this direction, the purpose of this talk is to inform researchers about the 2219- Overseas Postdoctoral Research Scholarship application and processes, and to share the postdoctoral research experience that took place online due to the COVID-19 pandemic that has affected the whole world.

REFERENCES

1. Scientist Support Programs Presidency (BİDEB) (2021). Accessed on October 5, 2021. <https://ebideb.tubitak.gov.tr/giris.htm>
2. The Scientific and Technological Research Council of Turkey (TUBITAK) (2021). Accessed on October 5, 2021. <https://www.tubitak.gov.tr/tr/burslar/doktora-sonrasi/arastirma-burs-programlari/2219-a/icerik-onemli-hususlar>.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

GLASGOW ÜNİVERSİTESİ'NDE DOKTORA SONRASI YAŞAM SONU BAKIM ARAŞTIRMALARI DENEYİMİ

Dr. Çiğdem Fulya DÖNMEZ

Postdoctoral Researcher

School of Medicine, Dentistry and Nursing, University of Glasgow, Glasgow, Scotland, UK

Bu panelde kısaca doktora sonrası araştırmacı olarak kabul ettiğim Glasgow Üniversitesi'nde doktora sonrası yaşam sonu bakım araştırmaları deneyimlerim hakkında kısa bir özet yapacağım. Glasgow Üniversitesi'deki araştırmalarım 2019 yılında başlamış olup hala devam etmektedir. Aşağıda 2019-2021 yılları arasında bu üniversitede yaptığım araştırmalar yer almaktadır.

2019 yılında yer aldığım ilk çalışma yaşam sonuna yaklaşan bireyler için anda yaşamının bir kavram analizidir. Bu kavram Dönmez Ç.F ve Johnston B'nin yaşam sonuna yaklaşan bireylerin bakım kalitesini arttırmak ve hemşirelerin kişi merkezli ve saygın bakım sunmalarına katkı sağlamak için Walker and Avant'ın kavram analizi metodunu kullanılarak geliştirilmiştir. Bu çalışma Saygın Bakım Müdahalesi (Dignity Care Intervention- DCI) üzerine inşa edilen daha geniş bir projeye katkıda bulunmak amacıyla tasarlanmıştır. Saygın Bakım Müdahalesi, Profesör Bridget Johnston ve meslektaşları tarafından geliştirilen, toplum sağlığı hemşireleri tarafından yaşamın sonuna yaklaşan insanlar için onuru koruyucu bakımı geliştirmek için geliştirilmiş etkili bir müdahaledir. Bu müdahale yaşamın sonuna yaklaşan bireylerin palyatif bakım ihtiyaçlarını karşılamaya odaklanan kişi merkezli bir bakım felsefesine dayanmaktadır. DCI, İskoçya'da, İrlanda'da, İngiltere'de ve İsveç'te başarıyla test edilmiş ve bu ülkelerin kültürüne göre uyarlanmıştır. Hastalar, aile üyeleri ve sağlık profesyonelleri, DCI'nin bütünsel yaşam sonu bakımı sağlamak için yararlı olduğunu bildirmiştir.

DCI üzerine inşa edilen bu kavram analizi çalışmasında 37 makale analiz edildi ve bu makalelerden 'anda yaşamının' saygın bir yaşam kalitesi sağlamaya ve hastaların yaşamın sonundaki belirsizlikle baş etmelerine yardımcı olmaya önemli bir katkı sağladığı belirlendi. Çalışma sonucunda göre anda yaşamının geliştirilen evrensel tanımı ise şu şekildedir; "Anda yaşamak, yaşamın sonuna yaklaşan bireylerin hayatın getirdiği belirsizliklerle baş edebilmesi ve saygın ve kaliteli bir yaşama sahip olabilmesi için hemşirelerin kişi merkezli bakım yoluyla sanat ve bilimi harmanlamasıdır." Ayrıca kavramın özelliklerini ayrıntı bir şekilde sunan kavramsal bir model geliştirilmiştir (Şekil 1). Yaptığımız evrensel tanım ve önerilen kavramsal model kavramın etkilerini, varlığını veya niteliklerini ölçen araçların geliştirilmesine izin verebilir ve ayrıca hemşireler tarafından saygın ve kişi merkezli bakımı geliştirmek için yeni bakış açılarının ve stratejilerin belirlenmesine katkı sağlayabilir.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Şekil 1: Anda yaşamanın kavram analizi

2020 yılında içinde yer aldığım, 'COVID-19 ile ilişkili ölüm bağlamında bakım evi personelini, sakinlerini ve yaşlı aile üyelerini destekleme: Hızlı bir sistematik derleme' başlıklı bir başka çalışma ise, Profesör Bridget Johnston'ın liderliğinde yürütülen Oxford Üniversitesi kanıta dayalı tıp merkezi (CEBM) palyatif bakım grubu ve Glasgow Üniversitesi yaşam sonu bakım grubunun ortaklığında gerçekleştirilen bir projedir. Çalışma ekibi içinde Johnston B.; Dönmez Ç.F.; Mayland C.; Lapwood S.; Candy B. ve Selman L. yer almaktadır.

Bu sistematik derlemede sonuçlar anlatı sentezi ile yazıldı. Bakım evlerinde yaşla ilgili İngilizce yayınlanan çalışmaları elde etmek için sekiz veri tabanını ve gri literatürü gözden geçirdik. Bakım evlerinde yas öncesi ve sonrası destekle ilgili 21 çalışma ve dört kılavuza ulaştık. Sonuç olarak, bakım evlerinde yas desteğinin kavramsal bir modeli geliştirildi ve yas desteğini için 11 önlem belirlendi: bakım evi personelinin eğitimi; ölümün kabulü; ölüm ve yas için hazırlık; anlamlı ilişkiler kurmak; terapötik iletişim; şefkatli bakım; resmi bir organizasyon kültürü oluşturmak; COVID-19 kısıtlamaları bağlamında ritüelleri sürdürmek; sosyal destek; bakımın planlaması ve öz bakım stratejilerini iletirmek. Çalışmamızda yas desteğini etkileyen en önemli engeller; ölüm üzerine konuşmadaki zorluklar, ölüme hazırlıksız olma ve COVID-19 kısıtlamaları nedeniyle normal rutinlerdeki değişiklikler olarak belirlendi. Sonuç olarak çalışmamız daha kaliteli kişi ve aile merkezli bakımı kolaylaştırmak ve yasin etkisinin azaltılmasına katkıda bulunmak için bakım evi personeli, sakinleri ve yaşlı aile üyelerine yönelik yas hazırlığına öncelik veren resmi bir organizasyon kültürü önermektedir.

Yaşamın sonuna yaklaşan bireyler için 'Yaşam İçin Çalma Listesi' (Playlist for Life) konulu başka bir nitel çalışmada bakımevi ortamında bireye özgü bir müzik dinleme müdahalesinin karma yöntemli bir fizibilite çalışması içerisinde yer aldım. Bu proje, Profesör Bridget Johnston ve meslektaşları tarafından geliştirildi. Çalışma ekibi içerisinde

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Johnston B.; Bowman F; Carduff E; Dönmez Ç.F.; Lowndes A; ve McKeown A. yer almaktadır. Bu çalışma, İskoçya'daki bir yaşlı bakım evindeki yaşamın sonundaki yetişkinleri, aile üyelerini ve bakımevi personellerini içeren karma yöntemli bir fizibilite çalışmasıydı. Dahil edilen tüm katılımcılar, bir MP3 çalar ile çalma listesi oluşturma sürecinin içerisinde yer aldı. Katılımcılardan müdahale süresi boyunca (7 gün) çalma listesini günlük olarak dinlemeleri istendi. Veriler, hasta tarafından bildirilen sonuç ölçütleri ve müdahale süresinin 1, 3 ve 7. günlerinde elde edilen bilgiler ile katılımcı gözlem oturumu yoluyla toplanmıştır. Hasta/aile üyesi ve bakımevi personeli müdahale sonrasında ses kaydı sonrası yazıya dökülen ve tematik olarak analiz edilen nitel görüşmelerde yer aldı. Fizibilite ve kabul edilebilirliği değerlendirmek için müdahalenin sonunda yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. N=17 kişi çalışmada yer aldı (n=6 hasta, n=5 aile, n=6 personel). Müdahale, özellikle hasta/aile ilişkileri üzerindeki yararlı etkisi açısından olumlu olarak değerlendirildi ve çalışma tasarımı uygulanabilir ve kabul edilebilir bulundu.

İçinde yer aldığı bir diğer araştırma ise, yaşamı tehdit eden bir hastalığı olan yetişkinler için Saygınlık Terapisini kullanan bir Portekiz araştırmasıdır. Bu çalışmada randomize kontrollü (RCT) bir araştırmadan elde edilen 17 üretkenlik belgesinin niteliksel bir analizi yapılmıştır. Çalışma ekibi Julião M, Sobral MA, Johnston B, Lemos AR, Almeida S, Antunes B, Dönmez ÇF, Chochinov HM'den oluşuyordu. Bu çalışmada kullanılan, Saygınlık terapisi (Dignity Therapy), terminal dönemdeki hastaların yaşamlarındaki önemli anılarının, başarılarının ve dileklerinin kayıt altına alınmasına ve bu kayıtların bireylerin yakınlarına miras olarak bırakılmasına olanak tanıyan kişi merkezli bir müdahaledir. Saygınlık Terapisi alan 39 RCT katılımcısından 17'si, üretkenlik belgelerinin nitel analize tabi tutulması için onay verdi. Katılımcıların yaş ortalaması 65 olup, 46-79 yaş aralığındadır. Sonuçta ortaya çıkan temalar şu şekildedir: "Önemli insanlar ve şeyler"; "Olağanüstü anlar"; "Yaşamın seyri üzerine etkiler"; "Kişisel değerler"; "Başkalarına bırakılan mesajlar" ve "İstekler ve son dilekler". Bu çalışma, ölüme yaklaşan bireylerin önemli yaşam öykülerini, temel değerlerini, sevdikleriyle ilgili endişelerini ve dileklerini kayıt altına almaya yardımcı olmuştur. Yaşam sonuna yaklaşan bireylerin dilek ve ihtiyaçlarının belirlenmesine katkı sağlayan bu çalışma sağlık profesyonellerinin kişi merkezli bakım sağlamadaki önemli bileşenlere yönelik bilincin arttırılmasına yardımcı olabilir.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE EXPERIENCE OF THE END OF LIFE CARE RESEARCHES AT THE UNIVERSITY OF GLASGOW

My name is Çiğdem Fulya Dönmez, and I have a PhD in Mental Health Nursing and I am a researcher at the University of Glasgow.

The studies, I have involved at the University of Glasgow end of life care group's project so far as following:

-The study entitled 'An exploration of living in the moment in the context of dignity-conserving care at the end of life: A concept analysis' is the analysis of living in the moment in the context of dignity-conserving care at the end of life. The study team consisted of Johnston B. and Dönmez Ç.F. It contributes to a wider project, of building on the Dignity Care Intervention (DCI) for use by nurses who care for people at the end of their lives. DCI is an effective intervention developed by Professor Bridget Johnston and colleagues to improve dignity-conserving care by community nurses for people nearing the end of life; it is based on the philosophy of person-centred care for meeting patients' palliative care needs. It has been successfully tested in Scotland, in Ireland, in England, and has been adapted and tested for use in Sweden. Patients, family members and health providers have reported that the DCI is useful for providing holistic end-of-life care. Furthermore, the DCI makes it easier for nurses to assist in the overall assessment of patients with palliative care needs, to identify areas that might not otherwise be noted.

In this study, the literature review yielded a total of 37 papers for analysis, from which we established that 'living in the moment' is a key contributor to providing a dignified quality of life, and helping patients cope with uncertainty at the end of life. The attributes identified were (1) simple pleasure, (2) prioritising relationships, (3) living each day to the fullest, (4) maintaining normality, and (5) not worrying about the future. The antecedents were (1) awareness of dying, (2) living with life-threatening illness, (3) positive individual growth, and (4) living with an uncertain future. The consequences were (1) a good quality of life, (2) preserving dignity, and (3) coping with the uncertainty of life. A universal definition and conceptual model of the main concept, including theoretical relationships between its antecedents, attributes and consequences, was developed. The definition and proposed conceptual model can allow instruments to be developed that measure the effects, existence or attributes of the concept, and identify a theoretical model, and can also lead to new perspectives and strategies for implementation by nurses to improve dignified person-centred care at the end of life.

-Another study entitled 'Supporting care home staff, residents, and bereaved family members in the context of COVID-19 related death: A rapid systematic review' is the University of Oxford centre for evidence-based medicine (CEBM) palliative care group and University of Glasgow end of life care group's project conducted by Professor Bridget Johnston's leadership. The study team consisted of Johnston B.; Dönmez Ç.F.; Mayland C.; Lapwood S.; Candy B.; and Selman L.

In this review, we conducted a rapid systematic review with a narrative synthesis of results. We searched eight citation databases and the grey literature to yield studies published in English, related to bereavement in care homes. 21 studies and four guidelines on pre- and post-bereavement support in care homes were identified.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

A conceptual model of bereavement support in care homes was developed and 11 measures to improve outcomes were identified: education and training of care home staff; acceptance of death; preparation for death and bereavement; building meaningful relationships; therapeutic communication; compassionate care; establishing a formal organisational culture; maintaining rituals in the context of COVID-19 restrictions; social support; advance care planning and self-care strategies. The most important barriers affecting bereavement support are poor communication around death, being unprepared for death and changes to normal routines because of COVID-19 restrictions.

As a result, we recommend a formal organisational culture prioritising preparedness for bereavement for care home staff, residents and bereaved family members, particularly during the Covid-19 pandemic, to facilitate higher quality person and family centred care and contribute to reducing the impact of bereavement for individuals in care homes.

-In another qualitative study entitled 'Playlist for Life' at the end of life: a mixed-methods feasibility study of a personalised music listening intervention in the hospice setting.' This project was developed by Professor Bridget Johnston and colleagues to inform the design of a larger effectiveness study on the use of Playlist for Life in the hospice setting. The study team consisted of Johnston B.; Bowman F; Carduff E; Dönmez Ç.F.; Lowndes A; and McKeown A. : Playlist for Life is a brief, inexpensive music listening intervention which originated in dementia care, but is increasingly being used for people at the end of life. However, there is a lack of robust empirical research on its application in the hospice setting. Our patient and public involvement group originated the idea for this study.

This study was a mixed-methods feasibility study involving adults at the end of life, family members and hospice staff from one in-patient hospice in Scotland. Eligible patient/family member dyads were approached by hospice staff and if interested, recruited by the researcher. All included participants received the intervention, which involved the provision of an MP3 player and assistance to set up a playlist. Participants were asked to listen to the playlist daily during the intervention period (7 days). Data were collected through patient reported outcome measures and on days 1, 3 and 7 of the intervention period and through participant observation session. Patient/family member dyads and hospice staff also took part in qualitative interviews post-intervention, which were audio-recorded, transcribed and analysed thematically. Semi-structured interviews at the end of the intervention period were used to evaluate feasibility and acceptability.

N=17 were recruited (n=6 patients, n=5 family, n=6 staff), with two patients/family dyads withdrawing. The intervention was appraised positively, particularly regarding its beneficial effect on patient/family relationships. The study design was deemed feasible and acceptable. The findings of this study will inform the development of a future randomised cluster trial designed to assess the usability and effectiveness of the Playlist for Life personalised music intervention.

-Another study entitled A Portuguese trial using Dignity Therapy for adults who have a life-threatening disease: qualitative analysis of generativity documents is a qualitative analysis of 17 generativity documents derived from a randomised controlled trial. The study team consisted of Julião M, Sobral MA, Johnston B, Lemos AR, Almeida S, Antunes B, Dönmez ÇF, Chochinov HM.

Dignity Therapy (DT) is a brief, individualised intervention, which provides terminally ill patients with an

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

opportunity to convey memories, essential disclosures and prepare a final generativity document. DT addresses psychosocial and existential issues, enhancing a sense of meaning and purpose. Several studies have considered the legacy topics most frequently discussed by patients near the end of life. To date, no Portuguese study has done that analysis.

Inductive content analysis was used to identify emerging themes. From the 39 RCT participants receiving DT, 17 gave consent for their generativity document to undergo qualitative analysis. Nine patients were female; mean age of 65 years, with a range from 46–79 years. Seven themes emerged: “Significant people and things”; “Remarkable moments”; “Acknowledgments”; “Reflection on the course of life”; “Personal values”; “Messages left to others” and “Requests and last wishes”.

Generativity document analysis provides useful information for patients nearing death, including their remarkable life moments and memories, core values, concerns and wishes for their loved ones. Being conscious of these dominant themes may allow health providers to support humanised and personalized care to vulnerable patients and their families, enhancing how professionals perceive and respond to personhood within the clinical setting.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

ROY ADAPTASYON MODELİNİN KLİNİK KULLANIM ÖRNEĞİ

Dr. Öğr. Üyesi Dilek AYAKDAŞ

ÖZET:

Alkol bağımlılığı, alkol kullanımına yoğun istek duyulması, belirgin bir etkiyi sağlamak için kullanımının giderek artması, alınmadığında yoksunluk belirtileri göstermesi, bireyin bedensel, ruhsal ya da sosyal sorunlara rağmen alkol alımına devam etmesi ve alkol alma isteğinin durdurulamaması durumudur. Bağımlılık nüks ve remisyonlar ile seyreden bir hastalıktır. Alkol bağımlılığında iyileşme sağlanabilmesi için remisyonunda olan bireyin yeniden alkol kullanımına başlaması önlenmelidir. Bireyin nükse neden olan durumlarını bilmesi ve bu durumlar ile karşılaştığında etkili baş edebilmesi gerekmektedir. Bu süreç, bireyin bağımlılık kimliğini kabul etmesi ile başlayarak, olumsuz duygulara karşı dayanıklılık sağlama, umudu artırma, damgalamayı önleme, sosyal desteğin artırılarak kişiler arası ilişkilerinin düzenlenmesini içermektedir. Bir hemşirelik modeli olan 'Roy Adaptasyon Modeli'nin alkol bağımlılığı olan bireylerde etkili bir model olacağı düşünülmektedir. Roy; insanın çevresiyle sürekli etkileşim içinde olduğunu, bireyin birçok uyarın ile karşılaştığını ve bu uyarınlar ile dört adaptasyon biçimini kullanarak baş ettiğini belirtmiştir. Psikiyatri hemşireleri, bu süreçte bireyin alkol içme davranışına neden olan uyarınları yöneterek, dört adaptasyon biçiminde etkili baş etmesini sağlayarak çevre ile bütünleşmesini ve alkol içme davranışı yerine alternatif baş etme tekniklerini kullanmasını sağlayarak bireyin iyileşme yolculuğunda öncü olmalıdır. Roy Adaptasyon Modeli'nin alkol bağımlıları ile uygulanabilmesi için oluşturulan bu kavramsal çerçeve, bireye özgü nüks nedenlerinin saptanmasına, alkol alma isteğini arttıran nedenlerinin bilinmesine ve odak uyarın doğrultusunda girişimde bulunulmasını kolaylaştırır.

Alcohol Addiction is characterized by an elevated desire to consume alcohol; the need to continuously increase the amount of consumption to have significant effects; showing deprivation symptoms when it is not consumed; continuing to consume alcohol despite physical, mental, or social problems; and being unable to willingly stop consuming alcohol. Addiction is a disease progressing with relapse and remissions. For recovery in alcohol addiction, the individual who is in remission should be prevented from restarting to consume alcohol. Individuals should know the situations that cause relapse and be able to effectively cope with these situations when they encounter them. This process starts with individuals' acceptance of their identity as an addict and involves ensuring resilience against negative feelings, increasing their hope, preventing stigmatization, and regulating interpersonal relationships by increasing social support. Roy Adaptation Model, a nursing model, is considered to be effective for alcohol addicts. Roy stated that people were always in interaction with their environment, encountered many stimuli, and coped with these stimuli using four ways of adaptation. Therefore, psychiatric nurses should lead individuals' journey of recovery by managing the stimuli that lead individuals to drink alcohol and ensuring that the individuals effectively perform in the four ways of adaptation, integrate with their environment, and use alternative coping techniques instead of drinking alcohol. This conceptual framework, which was created to be able to apply Roy's Adaptation for alcohol addicts, facilitated to identify the personal reasons of relapse, know the reasons that increased the desire to drink alcohol, and make interventions in line with the focal stimuli.

ROY ADAPTASYON KURAMININ TOPLUM RUH SAĞLIĞI KULLANIM ÖRNEĞİ

Satı DOĞAN

Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Öğretim Üyesi

ÖZET

Kavramsal model ve kuramların kullanımı, hemşirelik uygulamalarının daha sistemli yürütülmesine ve alanda bilgi birikimi sağlayarak mesleğin gelişmesine katkı sağlamaktadır. Burada bir hemşirelik modeli olan "Roy Adaptasyon Modeli" ve "Bilişsel Davranışçı Kuramın" entegrasyonu ile oluşturulan bir teorik çerçeve temelinde yüksek düzeyde öfkenin yönetimi için oluşturulan müdahale programının toplum ruh sağlığı alanında kullanım örneği yer almaktadır. Bu müdahale aynı zamanda, programı standart bir uygulama kılavuzu oluşturmak için hemşirelik sınıflama sistemleri ile de bütünleşmiş ve ölçülebilir bir uygulama içeriğini sağlamaktadır.

Anahtar Sözcükler: Öfke Yönetimi, Roy Adaptasyon Modeli, Bilişsel Davranışçı Teknikler, Toplum Ruh sağlığı uygulamaları

COMMUNITY MENTAL HEALTH USAGE EXAMPLE OF ROY ADAPTATION MODEL

ABSTRACT

The use of conceptual models and theories are contributed to the development of the profession by providing more systematic execution of the nursing practice and providing knowledge at the field. Here is an example of the use of the intervention program for the management of high-level anger in the field of public mental health, based on a theoretical framework created by the integration of the "Roy Adaptation Model", which is a nursing model, and the "Cognitive Behavioral Theory". This intervention also provides a measurable practice content that is integrated with nursing classification systems to create a standard practice guide for the program.

Key Words: Anger Management, Roy Adaptation Model, Cognitive Behavioral Techniques, Community mental health practices

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

GİRİŞ

Bu sunumun amacı, öfke yönetimi üzerine Roy Adaptasyon Modeli temelli bir hemşirelik uygulamalarında kullanılacak bir müdahale programının oluşturulma süreci ve toplum ruh sağlığı alanında kullanımına ilişkin bir örnek sunmaktır.

Öfke yönetimi ile ilgili çalışmalar birincil ve ikincil önleme çalışmaları içinde yer almaktadır.^[1] Bu tür çalışmalarda genel amaç; öfkenin yaşamın önemli bir parçası olduğunu, yapıcı ve sağlıklı olarak ifade edilebileceğini öğretmek, saldırganlığın önlenebilir olduğunu göstermek, öfkeyi yönetmenin olgunlaşmanın bir parçası olduğunu anlatmak, öfkeyi ifade etmede olumlu yolları tanıtmak ve öfkeli durumlarda şiddete alternatif olabilecek davranışları belirlemektir.^[2,3,4]

Önleme müdahaleleri ve sağlığın korunması kapsamında tarama, değerlendirme ve psikoeğitimi de içeren sağlık eğitimi ve danışmanlığı uzman psikiyatri hemşirelerinin görev alanındadır.^[5] Hemşireler için, öfkeyi tanımak ve önlemek şiddet potansiyeli ve saldırganlığı önlemek açısından gereklidir.^[4] Öfke yönetimi, hemşirelerin hem birinci düzey hem de ikinci düzey koruma için kullanabilecekleri bir uygulamadır.^[1] Uzman psikiyatri hemşireleri birey ve topluma iyi kalitede bir psikoeğitim sunabilirler. Hemşirelik Girişimleri Sınıflandırmasında (*Nursing Interventions Classification "NIC"*) da "Öfke Kontrolüne Yardım" başlığı altında uzman psikiyatri hemşireleri tarafından uygulanan 40 girişim belirlenmiştir.^[1,6]

Hemşirelerin birey, aile ve topluma sundukları hizmetlerde meslek dalına özgü teori ve modelleri kullanmaları, hemşirelik ile ilgili temel kavramlara dikkat çekerek bu kavramlar arasındaki ilişkiyi değerlendirmeleri açısından yararlı olacaktır.^[7] Böylece hemşireler, hemşirelik rolü ve uygulamalarına odaklanmış olacaktır.^[8] Bu nedenle öfke yönetimi amacıyla oluşturulan müdahale programı için, öfke bileşenleri açısından uygun kavramsal yapıya sahip olduğu düşünülen hemşirelik modellerinden biri olan "Roy Adaptasyon Modeli (RAM)" teorik çerçeve olarak seçilmiştir. RAM'da başat mekanizması olarak bilişsel-duygusal süreçler uyarılara yanıtta önemlidir. Öfke yönetimi için tasarlanan bu modelde bilişsel-duygusal başatmayı güçlendirmek hedeflendiği için, hemşirelik girişimlerinde bilişsel davranışçı tekniklerden (BDT) yararlanılmıştır. Hemşireler bilim dalına özgü modellerle çalışırken, ortak noktalar bulunduğu mevcut teorileri hemşirelik modelleriyle bağdaştırabilirler.^[9] BDT hem RAM'la uyumlu hem de öfke müdahalelerinde kullanılan en yaygın yöntemdir. En önemlisi de standartlaştırılmış hemşirelik sınıflama sistemlerine entegre edilmiş olmasıdır.^[6,10,11] Bu nedenle, müdahalenin tasarlanmasında RAM temelli, BDT yaklaşımını eklettik bir yöntem seçilmiştir.

Hammond ve Wyatt (2005) BDT temelli çalışmalarda güvenilir bir davranış değişikliği için hangi bileşenlerin kombinasyonunun gerekli olduğu konusunda net bir sonuç olmadığını belirtmiştir.^[12] Aynı durum öfke bileşenleri için de geçerlidir. Bu durumda eklettik yaklaşımlar önem kazanmaktadır. Eklettik yaklaşımlar, çok boyutlu olmaları, birden çok yöntem ve hedef içermeleri nedeniyle bütüncül bir bakış açısı sunarlar.

Her ne kadar ruh sağlığı uygulayıcıları ve araştırmacıları öfke ve ilişkili süreçlerin kavramsal açıklığı olmadığını tartışsalar da, öfkenin üç düzeyde görülen normal bir insan duygusu olduğu görüşü kabul edilmektedir. Bunlar fiziksel semptomlar, bilişsel deneyimler ve davranışsal belirleyicilerdir.^[13] Bilişsel yönü; atıf, tutum, dikkat, bellek gibi öğeleri. Fizyolojik yönü; kas gerginliği, otonom sinir sisteminin uyarılması, adrenal salgılanması gibi öğeleri içerir. Davranışsal yönü; açık motor davranışlar ve sözel ifadelerdir. Çok yönlü bir durum olduğu için öfkeyi azaltma yada kontrol etmeye yönelik çalışmalarda farklı teknikler hedef aldıkları boyuta göre kullanılmıştır.^[14] Fakat kısa süreli, yapılandırılmış ve maliyet etkili olması nedeniyle bilişsel davranışçı yaklaşım bu alanda en yaygın kullanılan tedavi yöntemi haline gelmiştir.^[15,16]

Sukhodolsky ve ark. (2004) terapötik hedefler ve işlemleri göz önünde tutarak ergenler için dört "bilişsel davranışçı terapi" kategorisi belirlemiştir. Bunlar; beceri geliştirme kategorisi, duygusal eğitim kategorisi, problem çözme kategorisi ve eklettik yada çok boyutlu tedavi kategorisidir (yöntem ve hedefleri çoklu olan, öfkenin iki yada daha

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

fazla bileşenini içeren çalışmaları içerir).^[17]

Roy Adaptasyon Modeli

Roy Adaptasyon Modeli Callista Roy tarafından geliştirilmiştir. Roy'a göre birey adaptif bir sistemdir. Bireyin çevresel uyarılara verdiği yanıtlar davranışları oluşturur. Birey içsel ve dışsal çevreden gelen uyarılarla başedemediği veya uyarılara karşılık veremediği takdirde adaptasyon sorunları başlar.^[7,18]

Roy, bireyi etkileyen çevresel uyarıları odak (fokal), bağlamsal (kontekstual) ve artık (reziduel) uyarılar olarak sınıflandırmaktadır. Odak uyarılar kişinin bilincinde hemen meydana gelen iç veya dış uyarıcılardır. Bağlamsal uyarılar, odak uyarıların etkisine katkı yapan, ortamda mevcut olan başka bütün uyarıcılar olarak tanımlanabilir. Artık uyarılar bireyin bilinçli farkındalığının dışında kalan uyarıcılardır ve bireyin uyarılara yanıtlarını etkilerler.^[7,9,18,19]

Birey, uyarılara yanıt olarak başetme mekanizmalarını kullanır.^[7,18,20] Roy, başetme yanıtının iki büyük alt sistemle ilişkili olduğunu belirtir.^[7,9,18,19]

1. Düzenleyici (Regulator) alt sistem: Nörolojik, kimyasal veya endokrin yanıtlar gibi otomatik yanıtlardan oluşur. İç veya dış ortamlardan kaynaklanan uyarıcılar kişiyi etkiler ve otomatik bilinç dışı fizyolojik yanıtları tetiklerler.

2. Bilişsel-Duygusal (Kognator) alt sistem: Dört bilişsel-duygusal kanaldan oluşur, bunlar;

1. Algılama ve bilgi işleme: Seçici dikkat, kodlama ve anı süreçlerinden oluşur.
2. Öğrenme: Taklit, pekiştirme ve iç görüden oluşur.
3. Muhakeme: Sorun çözme ve karar vermeyi içerir.
4. Duygu: Anksiyete veya depresif durumlara yanıtta kullanılan süreçlerin yanı sıra durumları şekillendirme yeteneğini içerir.

Birey, başetme mekanizmaları yoluyla uyarılara davranışsal yanıtlar verir. Roy, oluşan bu davranışların değerlendirilmesi için "fizyolojik, benlik kavramı, karşılıklı bağlılık ve rol fonksiyonu" alanı olmak üzere dört uyum alanı tanımlamıştır.

Fizyolojik alan, insanın çevresiyle olan fizyolojik etkileşimleriyle bağlantılıdır. Fizyolojik etkileşimler hücre veya organ seviyesinde ortaya çıkabilirler ve oksijen alma, beslenme, eliminasyon, aktivite ve istirahat, karmaşık duyu süreçleri, sıvı ve elektrolit dengesi ve nörolojik ve endokrin faaliyetlerden oluşur.^[7,9,18,19]

Benlik Kavramı alanı, kişinin kendi hakkında sahip olduğu birleşik inançları, tavırları ve duyguları ifade eder. Bu tavırlar ve inançlar iç algılamalar, başkalarını algılama, beden imajı, duyular, benliğe tutarlı olma, benlik ideali, ahlaki-etik-ruhsal ben gibi kişinin fiziksel benliğinden oluşur.^[7,9,18,19]

Rol fonksiyonu alanı, bir kimsenin toplumda özellikle aile veya çalışma ortamı gibi gruplarda oynadığı birincil, ikincil ve üçüncül rollere odaklanır. Aynı zamanda bu rollerle bağlantılı beklentilere, algılara ve davranışlara odaklanır.^[7,9,18,19]

Karşılıklı bağlılık alanı, insanların amacı, yapısı ve gelişimindeki yakın ilişkilerle ilgilidir. Bu alan sevgi, saygı, değer verme ve değer görmeden oluşur. Kişinin bu alandaki başarılı adaptasyonunu başka bir kişi veya destek sistemleriyle olan anlamlı ilişkisinde görülür.^[7,9,18,19]

Kişi bir bütün olarak faaliyette bulunduğundan herhangi bir alandaki bir değişiklik tüm alanları etkiler. Modelde kişinin uyum davranışı dört uyum alanında, davranışını etkileyen uyarıcılar açısından değerlendirilir. Değerlendirme sonucu planlama ve girişim için hasta ile işbirliği yapılır. Amaç faydalı yanıtları güçlendirmek, faydasız yanıtlar görülmesi durumunda, bunları yararlı uyum yanıtlarına dönüştürmektir.^[7,9,18]

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Modelin Teorik Çerçevesinin Oluşturulma Adımları

İlk aşamada, öfke ile ilgili kavramlar incelenerek, çeşitli teorik yaklaşımların öfkeye bakışı değerlendirilmiştir. Daha sonra öfke ile ilgili meta analizler gözden geçirilmiştir.^[16,17,21,22,23,24,25] Literatürde problem yaratan öfkeyi azaltmak için önerilen en iyi yöntem konusunda bir fikir birliği yoktur. Güncel kanıtlar çeşitli tedavi modellerinin potansiyel etkinliğini yansıtmaktadır.^[16]

Ergenlerde öfke yönetiminde etkili bulunan teknikler saptanarak uygulama içeriği belirlenmiştir. Sukhodolsky ve ark. (2004), çocuk ve ergenlerde bilişsel davranışçı öfke müdahalelerine ilişkin meta-analitik çalışmalarında, bu alanda yapılan çalışmalarda beceri geliştirmenin %15.7, duygusal eğitimin %15.7, problem çözmenin %27.5, eklektik çalışmaların %41.2 oranında kullanıldığını belirtmişlerdir.^[17]

Bu modelde öfke yönetimi müdahalesi, önceki çalışmalarda etkili bulunan teknik ve bileşenlerin sentezlenmesi ile oluşan eklektik ve bütüncül bir yapıdadır. Programa alınan öfke müdahale teknikleri şöyledir:

Psikoeğitim: Öfke konusunda farkındalık kazandırmak, öfke yaratan uyaranlara verilen uyumsuz yanıtlar ile ruhsal-biyolojik-sosyal iyilik hali arasındaki ilişkiyi fark ettirmek, öfkeyi izlemek ve gevşeme eğitimini içermektedir.

Sosyal Beceri Eğitimi: Sosyal beceriler, girişkenlik eğitimi, sorun çözme eğitiminden oluşmaktadır.

Bilişsel Teknikler: Bilişsel yeniden yapılandırmayı içermektedir.

İkinci aşamada, profesyonel bir hemşirelik müdahalesinin hemşireliğe özgü bilimsel bilgileri içermesinin önemli olduğu düşünülmüştür. Bu bilgi kavram ve kuramlarla açıklanır.^[26] Uygulamada kavram ve kuramlar kullanıldığında veriler analiz edilebilir ve hemşirelik için yeni bilgi kaynakları oluşturulabilir. Öfke kavramları, öfke bileşenleri ve BDT ile uyumlu olduğu düşünülerek, Roy Adaptasyon Modeli (RAM) bu modelde temel alınmıştır (Roy 2009). Hemşirelik sürecinin aşamalarında standart bir dil kullanılması açısından Kuzey Amerika Hemşireler Birliği Tanıları "NANDA", Hemşirelik Girişimleri Sınıflandırması "NIC", Hemşirelik Sonuçları Sınıflandırması "NOC"un kullanılması kararlaştırılmıştır.

NANDA tanıları incelenerek öfkenin neden, süreç ve sonuçlarıyla ilişkili olabilecek tanımlar belirlenmiş ve kavramsal çerçeve ile ilişkilendirilmiştir.

NOC'lar incelenerek öfke ile ilişkili olabilecek sonuçlar belirlenmiştir. NIC'ler incelenerek öfkenin bio-psiko-sosyal bileşenlerine uygun müdahale için gerekli olan girişimler belirlenmiştir.

RAM'a göre veri toplama rehberi oluşturularak, RAM'da belirtilen dört uyum alanında öfke açısından uyumlu davranış için pozitif göstergeler ve uyum sorunları belirlenmiş, bunlar NANDA tanıları ile ilişkilendirilmiştir (şekil 1, şekil 2).

Müdahale için belirlenen teori ve kavramlar bütünleştirilerek, modelin teorik çerçevesi oluşturulmuştur. Oluşturulan teorik çerçeve temelinde müdahale programı şekillendirilmiş olup, aşağıdaki gibidir (şekil 3);

1. Hemşirenin uyguladığı öfke yönetimi modelinde, RAM'ın kullanımı veri toplama, hemşirelik girişimlerini belirleme ve girişimlerin sonuçlarını değerlendirmek için bir kavramsal çerçeve sağlamıştır.
2. RAM'a göre hemşirelik girişimlerinin temel hedefi olan bilişsel-duygusal başetmeyi güçlendirme ve davranış değişimi sağlamak için; BDT yaklaşımli müdahaleler program içeriğinin yapılandırılmasına katkı sağlamıştır.
3. Bilişsel davranışçı yaklaşım içeren NIC'ler ise hemşirelik girişimlerini yönetmede rehber olmuştur.
4. Ayrıca hemşirelerin planladıkları ve yaptıkları uygulamaların kayıt edilmesinde kullanılacak ortak bir dile ihtiyaç vardır. Bu amaçla hemşirelik tanıları için NANDA'dan yararlanılmıştır.
5. Hemşirelik sonuçlarını değerlendirmek için NOC'lar kullanılmıştır.

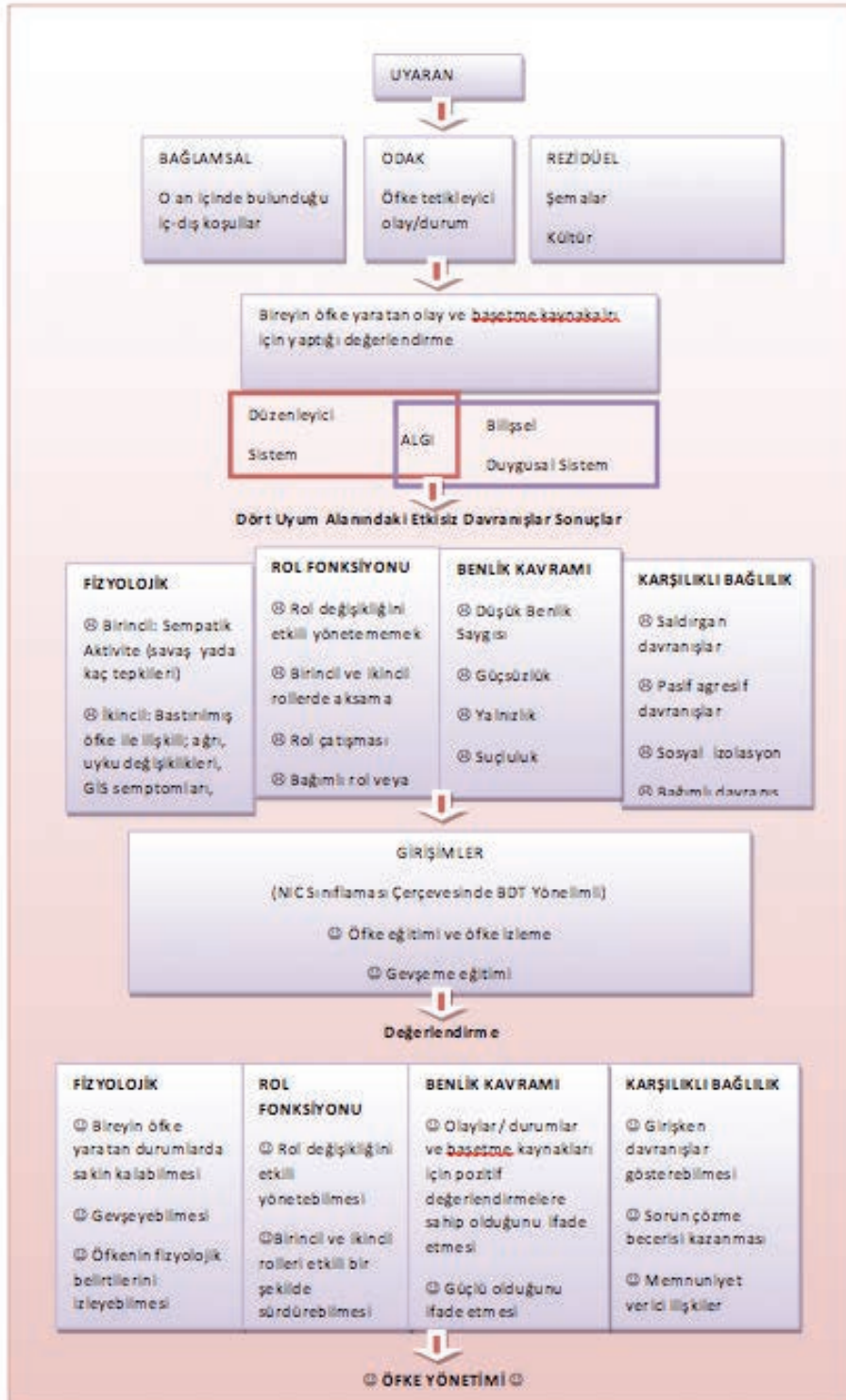

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

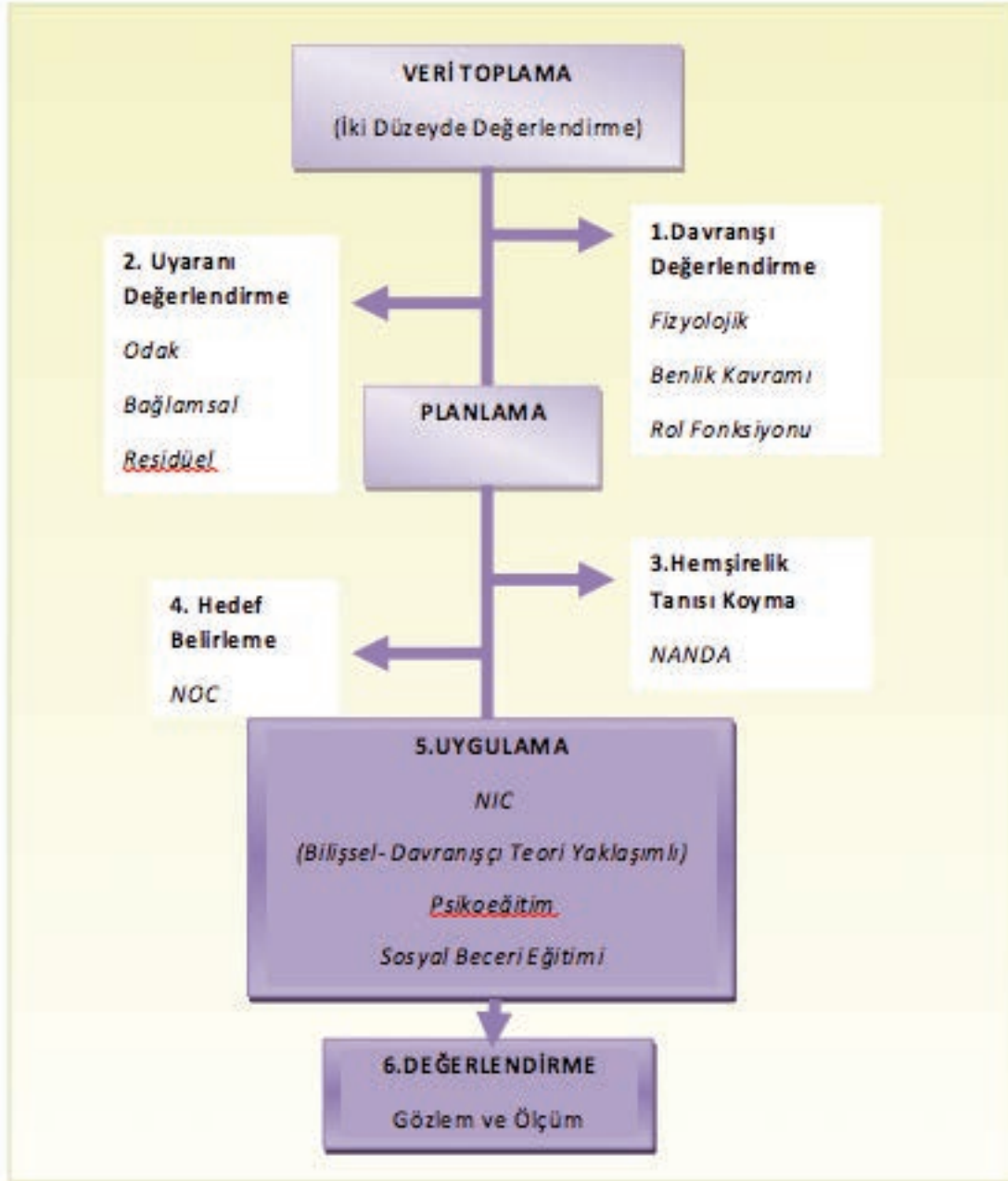
VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Şekil 1: Uyuma Yönelik Öfke Yönetimi Modelinde Öfkenin Değerlendirilmesi. [27]

Şekil 2: Uyuma Yönelik Öfke Yönetimi Modelinde Uygulanan Hemşirelik Süreci. [27]

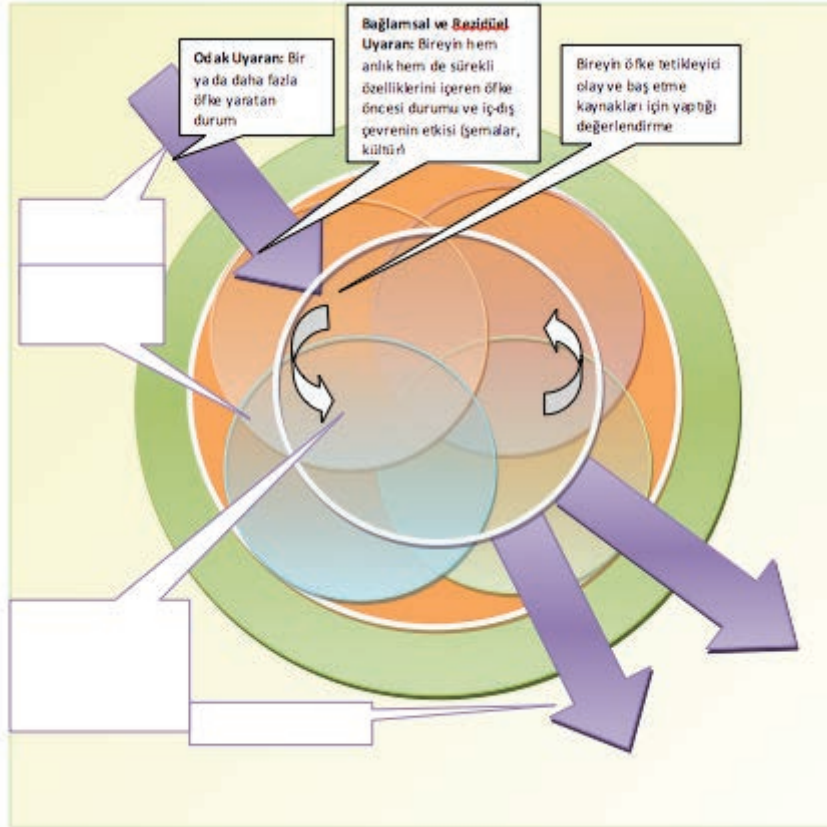

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Şekil 3. Uyuma Yönelik Öfke Yönetimi Modeli.[27]

KAYNAKLAR

1. Thomas SP. Teaching healthy anger management. Perspectives in Psychiatric Care 2001; 37: 41-48.
2. Akdeniz M. Öfke kontrolü eğitiminin lise öğrencilerinin öfke kontrolü becerilerine etkisi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü; 2007.
3. Özmen A. Öfke: Kuramsal yaklaşımlar ve bireylerde öfkenin ortaya çıkmasına neden olan etmenler. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi 2006;39: 39-56.
4. Townsend MC. Psychiatric mental health nursing: concepts of care in evidence-based practice. F.A Davis Company/ Publishers (Philadelphia), Fifth Edition; 2004. P. 240-248.
5. Amerikan Nurses Association. Scope and standards of psychiatric mental health nursing practice. Washington DC: Amerikan Nurses Publication; 2000. p. 13.
6. McCloskey JC, Bulechek GM (Editors). Nursing interventions classification (NIC), Third edition, Mosby; 2000.
7. Fawcett J. Contemporary nursing knowledge analysis and evaluation of nursing models and theories. Second edition F.A. Davis Company, Philadelphia; 2005 p. 31-48, 364-437.
8. Gigliotti E. The value of nursing models in practice. Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu e-dergi 2008;1: 42-50.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

9. Freeman SM, Freeman A. Cognitive behavior therapy in nursing practice. Siproinger; 2006. s. 3-29, 373-410.
10. Moyet LJC. Hemşirelik tanıları el kitabı. (Çeviri editörü, Erdemir F.), Nobel Tıp Kitabevi, Ankara, 2005; s. 3-446, 575-587.
11. Johnson M, Maas M, Moorhead S. Nursing outcomes classification (NOC), Second Edition, Mosby; 2000.
12. Hammond WR, Wyatt JM. Anger management therapy with adolescents. (In: Freeman A. Editor In Chief), Felgoise, SH., Nezu, AM., Nezu, CM., Reinecke, MA. (Editors). Encyclopedia of Cognitive Behavioral Therapy. Springer, New York; 2005. p. 26-29.
13. Canbaz S, Sünter T, Pekşen Y. Samsun çıraklık eğitim merkezi'ne devam eden çırakların durumluk-sürekli kaygı düzeylerinin değerlendirilmesi. Türk Tabipler Birliği Mesleki Sağlık ve Güvenlik Dergisi; 2005: Temmuz-Ağustos-Eylül.
14. Tambağ H, Öz F. Aileleri ile birlikte ve yetiştirme yurtlarında yaşayan ergenlerin öfke ifade etme biçimleri. Kriz Dergisi 2005;13:11-21.
15. Baygöl E. Ergenin öfke tepkilerinin incelenmesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü; 1997.
16. Saini M. A meta-analysis of psychological treatment of anger: Developing guidelines for evidence based practice. Journal of the American Academy of Psychiatry and the Law 2009;37(4):473-88.
17. Sukhodolsky DG, Kassinove H, Gorman BS. Cognitive-behavioral therapy for anger in children and adolescents: a meta-analysis. Aggression & Violent Behavior 2004; 9: 247-269.
18. Roy C. The Roy Adaptation Model. 3rd Edition New Jersey Upper Saddle River, Pearson Prentice Hall Health; 2009.
19. George JB. (Editor) Nursing theories: the base for professional nursing practice. 2th Prentice hall; 1985. p. 300-318.
20. Alligood MR, Tomey AM. *Nursing theory: utilization & application*. Mosby Company, 3rd ed.; 2006. p. 307-333.
21. Beck R, Fernandez E. Cognitive-behavioral therapy in the treatment of anger: A meta-analysis. Cognitive Therapy and Research 1998;22: 63-74.
22. Bowman-Edmondson C, Cohen-Conger JA Review of treatment efficacy for individuals with anger problems: conceptual, assessment, and methodological issues. Clin Psychol Rev. 1996;16:251-75.
23. Del Vecchio T, O'Leary KD. Effectiveness of anger treatments for specific anger problems: a meta-analytic review. Clin Psychol Rev 2004;24:15-34.
24. DiGiusepp R, Tafrate R. Anger treatment for adults: a metaanalysis review. Clin Psychol Sci Pract 2003;10:70-48.
25. Tafrate RC, Evaluation of treatment of strategies for adult anger disorders. (In: Kassinove H. Editor). Anger disorders: definition, diagnosis, and treatment. Taylor and Francis, Washington DC;1995.p. 109-129.
26. Velioglu P. Hemşirelikte Kavram ve Kuramlar. Alaş Ofset. İstanbul; 1999. s. 372-400.
27. Bozkurt S. Çalışan ergenlerin öfke yönetiminde Roy Adaptasyon Kuramı temelli hemşirelik yaklaşımının etkisi. Yayınlanmamış doktora tezi, Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü; 2010.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

TİDAL MODELİN KLİNİK KULLANIM ÖRNEĞİ

Dr. Öğr. Üyesi Ayşegül SAVAŞAN

Tidal Model, uygulama temelli araştırmalardan geliştirilmiş bir iyileşme modelidir. Orta düzey bir kuramdır. Tidal Modelin temelindeki felsefe, bireylerin bozukluk deneyimiyle kesintiye uğrayan yaşamlarını iyileştirebilir olmalarıdır. İyileşme sürecinde bireyin, direksiyonu elinde tutan bir sürücü olduğu kabul edilir ve hemşire, bireyin iyileşme potansiyelini ortaya çıkarmaya yardımcı konumdadır.

Tidal Model, bireyin iyileşme yolculuğunda karşılanması gereken ihtiyaçları için bir sonraki adımı planlayarak, bireyin deneyimlerini ve deneyime verdiği anlamları araştırmayı amaçlar. Bireyleri eski durumlarına geri döndürmek yerine, geleceklerinde bir değişim yaratmak için uğraş veren Tidal Model, bireyin temel güvenlik ihtiyacı (hem varoluşsal hem fiziksel), yaşam şartlarıyla sürekli değişen uyum kapasitesi ve var olan kaynaklarına (hem kişisel hem kişilerarası) vurgu yapar.

Tidal Model'de bireyler ifade etmekte zorlandıkları olağan dışı, zorlayıcı deneyimler yaşadıklarında ya da benzersiz hikayelerini anlatırken standart veya kişisel metafor kullanmaları için teşvik edilir. Yerinde ve etkili metaforik dil kullanımı, bireyin kendi durumunu değerlendirmesini, hayatında olan biteni farklı, geniş bir açıdan görmesini ve sorunu aşmaya yönelmesini sağlar. Ana rahmindeki sudan gelen insan, yaşamını *Deneyim Okyanusunda* sürdürür. Yaşam deneyim okyanusunda üstlenilen bir yolculuktur. Hastalık ve sağlık deneyimini de içeren bütün insan gelişimi, deneyim okyanusunda süren bir yolculukta elde edilen keşifleri kapsar. Birey bu yolculukta fırtına ve korsan saldırısı gibi zorluklarla karşılaşabilir. Yaşamdaki krizleri temsil eden bu zorluklar sonrasında gemi su almaya başlayabilir, karaya oturabilir ya da mürettebat boğulma tehlikesi ile yüz yüze gelebilir. Bu metaforlar ruhsal sıkıntıyı ve bozukluğu temsil eder. Birey iyileşmeyi üstlenmek ya da travmadan iyileşmek için güvenli bir limana götüren klavuz ihtiyacı duyabilir. Yaşam deneyim okyanusunda sürdürülen bir yolculuksa eğer, bakımın amacı bireyleri bu deneyim okyanusundaki seyahatlerine döndürmektir (tekrar tekneye binerek, kıyıda uzaklaşarak). Psikiyatrik bakım, birey yeniden yaşam rotasına oturmayı amaçlayarak, tekrar yola çıkabilir hale geldiğinde, toplum içinde anlamlı bir yaşama dönmesi (iyileşme) için gerekli yardım sağladığında tamamlanır.

Tidal model bakımı acil, geçiş sürecine yönelik ve gelişmeye yönelik olmak üzere üç aşamada ele alır. Acil bakım, acil ihtiyaçlarına yönelik bakımdır (yoksunluk, deliryum tremens, içme isteği). Geçiş sürecine yönelik bakım, hastaneye kabul ve taburculuk işlemleri sırasında ya da bir bakım ortamından bir diğerine, ya da başka bir servise geçerken ihtiyaç duyulan bakımdır (rehabilitasyon bölümüne geçmesi, deliryum tremensli bireyin yoğun bakımdan servise geçmesi gibi). Gelişmeye yönelik bakım, bireyin orta ya da uzun vadede, yaşam sorunlarıyla başa çıkması için beceri (içme isteği ile baş etme, hayır diyebilme, alkol almadan da sosyal eğlence etkinliklerine katılım) ya da yöntem geliştirmesi amacıyla rehabilitasyon, danışmanlık ya da psikoterapi ile sağlanır. Toplum temelli hizmetleri içerir.

Alkol kullanım bozukluğu olan bireyler sağlık kurumlarına alkol entoksikasyonu, alkol yoksunluğu ya da deliryum tremens belirtileriyle gelebilir. Hangi durumda gelirse gelsin öncelikle yapılması gereken, gemideki hasarın belirlenmesini de (alkolün vücutta yarattığı etkiler) içeren, bireyin acil sorunlarına çözümler getiren Acil Bakımın başlatılmasıdır.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Acil Bakım

Tidal Model'de bütün bakım alanlarının (benlik, dünya, diğerleri) birinci önceliği, bireye olabildiğince emin ve güvende hissetmesine yardım etmektir. Erken aşamalarda üzerinde durulması gereken, hemşire hasta ilişkisinin daha da sağlamlaşmasını sağlayacak geçici bir kişisel güvenlik planı geliştirmektir. Sonraki aşamalarda bireyle geliştirilecek olan bu kişisel güvenlik planı, bu aşamada birey adına düzenlenebilir. Servisin yoğun bakım ünitesine kabul edilen deliryum tremens gelişmiş bireyin kendisine ve çevresine zarar vermeyeceği ve en az kısıtlama getirecek şekilde düzenlemelerin yapılması ve bu sırada bireye eşlik etmesi için aile üyelerinden birinin yanında bulunması, kişisel güvenlik planı kapsamında yapılabilir. Yoğun bakım ünitesinden servisin detoksifikasyon bölümüne alındıktan sonra ya da doğrudan bu bölüme alınan bireylerle kişisel güvenlik planı birlikte hazırlanır.

Bireyin fiziksel ve duygusal güvenliğini sağlama amacıyla geliştirilen kişisel güvenlik planını, bireyin kendi kelimeleriyle kendisinin yazması sağlanır. Örnek vermek gerekirse, "kendimi sıkıntılı hissettiğimde ya da içme isteğim geldiğinde: koridorda yürüyüş yapmak, diğer hastalarla sıkıntımı paylaşmak, nöbetçi hemşireyle konuşmak" gibi ifadeler plana yazılabilir

Birey yardıma ihtiyaç duyar hale nasıl geldiği ve yaşam sorunlarını konuşmaya hazır olduğunda, Bütüncül Değerlendirme yapılmalıdır. Bu değerlendirme servise kabul edilmesinden itibaren mümkün olan en kısa sürede yapılmalıdır. Bütüncül Değerlendirme bireye hastalık ve sağlık deneyimlerini tanımlamaları, tartışmaları ve incelemeleri için fırsat verir.

Bütüncül değerlendirmede saptanan sorunları ele almak; bireyin yaşamında bir anlam ve amaca sahip olmasını sağlamak; iyileşmesinin ya da değişiminin mümkün olduğu inancını geliştirmek; bireyin ihtiyaçları doğrultusunda gerçekçi ve ulaşılabilir hedefler belirlemesine yardım etmek; gelecek için umut ve iyimserliği geliştirmesini sağlamak amacıyla Birebir Seanslara başlanır.

Birebir seanslarda bir kayıt formu kullanılır. Bu form birey için bir tane ve görüşmeyi yapan hemşire için bir tane olmak üzere iki kolondan oluşur. Formda bireye ayrılan bölümü, bireyin kendisinin doldurması ve kendi cümlelerini kullanması teşvik edilir. Deneyimlerini tanımlarken kullandığı kelimelere, ifadelere ve metaforlara saygı gösterilerek, hikâyesini kendi dilinde yazmasına da izin verilmiş olur. Seansın sonunda formun bir örneği bireye verilir. Birebir seanslarda kişisel güvenlik planı da gözden geçirilerek güncellenir.

Geçiş Sürecine Yönelik Bakım

Taburculuk nedeniyle geçiş sürecine yönelik bakıma ihtiyaç duyuluyorsa, aile ile iletişim kurulması da önemlidir. Ayrıca birey Adsız Alkolikler gibi kendine yardım gruplarına da yönlendirilebilir. Servisin rehabilitasyon bölümüne geçen bireyle birebir seanslara devam edilir. Çevresindekilere ve ilişkilerine odaklanan diğerleri alanında, gelişmeye yönelik bakım kapsamındaki grup çalışmasına katılması sağlanır.

Gelişmeye Yönelik Bakım

Gelişmeye Yönelik Bakım, bireyin yaşam sorunlarının doğasını ve işlevini daha iyi anlamasını sağlamak amacıyla rehabilitasyonun bir parçası olarak hastane, klinik ya da toplum ortamında sürdürülebilir. Bireyin orta ya da uzun vadede, yaşam sorunlarıyla başa çıkması için beceri ya da yöntem geliştirmesi amaçlanmaktadır.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Tidal Grup Çalışması, eğitim deneyimine sahip her insanın yardım ve bir diğerine destek için grubu güçlendirerek, her bireyin kimliğini sürdürmesi için fırsat sağlar. Amacı, bireyin sorunlarını diğer kişilerle paylaşabileceği, eşsiz değerlerinin farkına varacağı ve kişi olarak kimliklerini geri kazanacakları sosyal bir ortam sağlamaktır. Grup çalışmasında bireyler, stres deneyimlerini paylaşırlar; aynı gemide olan insanlardan destek alırlar; sorunlarını ve yaşamlarını diğer kişiler üzerinden, farklı bir bakış açısından görürler; diğer kişilere destek sunarlar; sorunlarla başa çıkmanın yeni seçeneklerini keşfederler; diğer kişilerin deneyimlerinden öğrenirler ve yaşamlarının ve birey olarak değerlerinin farkına varırlar. Grup üyeleri kendileri hakkında hasta olarak değil, insan olarak bahsetmeleri konusunda cesaretlendirilir. Tidal Model'de gruplar keşif, çözümler ve bilgi paylaşma gruplarından oluşur.

Psikiyatri hemşireliği uygulamalarında hemşirelik modellerinin ve teorilerinin kullanılması, günümüzde ve gelecekte kaliteli bakım için önemli kanıtlar sağlayacaktır.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

TİDAL MODEL'İN TOPLUM RUH SAĞLIĞI KULLANIM ÖRNEĞİ

Emel ÖZTÜRK TURGUT

Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı

Tidal Model, bir iyileşme modelidir. Uzun süren araştırmalara dayalı bir şekilde geliştirilmiş olan kuram 2000'li yıllardan itibaren pek çok ülkede kullanılmaktadır. Psikiyatri hemşireliği modeli olarak ortaya çıksa da farklı meslek gruplarının kullanımına imkan vermektedir. Ruhsal hastalık ya da distres yaşayan kişilerin sorunlarını farkına varıp üstesinden gelmesini, yaşamlarına yeniden uyum sağlayabilmelerini ve yaşadıklarından anlam çıkarmalarını hedeflemektedir. Tidal Model birini anlamak için deneyimlerinin anlaşılması gerektiğini savunmaktadır. Bu nedenle modelin merkezinde bakım alan kişinin "yaşam hikayesi" yer almaktadır. Model metaforlardan yararlanmaktadır. Özellikle denizcilik terimlerini kullanmaktadır. Buna göre hayat bir deneyim okyanusudur ve bu yolculukta kişi fırtınalar, korsan saldırıları gibi birçok krizle karşılaşmaktadır. Kayaya oturan ya da kayalıklara çarpma tehlikesi atlatan geminin güvenli bir limanda hasar tespit çalışmaları ve tamirat işlemlerini tamamlaması gerekmektedir. Kişi, bunların ardından gemisiyle yolculuğa yeniden hazır olacaktır. Bu süreçte bakım veren sağlık profesyoneli, kişiye adeta bir çırak gibi eşlik etmekte, ona kendi hikayesinin kahramanı olması yolunda destek olmaktadır.

Tidal Model'de bakım acil, geçiş dönemine yönelik ve gelişimsel olmak üzere üç aşamada ele alınmaktadır. Acil bakımda kısa süreli gereksinimlere, şimdi ve buraya odaklanılmaktadır. Kişinin deneyimleri hakkında bilgi edinme ve temel insan gereksinimlerinden biri olan güvenlik, güvende hissetme ile ilgili çalışmalar acil bakım sürecine dahil edilmektedir. Bir bakımdan diğerine geçişin daha konforlu ve sakin geçmesini sağlamak amacıyla kişilere geçişe yönelik bakım sunulmaktadır. Orta ve uzun süreli hedefler için ise gelişimsel bakım sürecinde çalışılmaktadır. Bu bakım süreçlerinde üç alan üzerinde bakım sunulmaktadır: benlik, dünya, diğerleri. Benlik alanı kendilikle, dünya alanı yaşam hikayesi ve gereksinimleri, diğerleri alanı ise sosyal ilişkiler ve çevre ile ilgilidir. Sağlık profesyoneli bu alanlara ilişkin bütüncül değerlendirme yapmakta ve kişinin gereksinimlerini fark etmesi, değişim yönünde ilerlemesi için eşlik etmektedir.

Tidal Model şiddet gibi travma yaşayan kişilerin kendiliklerini kaybettiklerini; güvenli bir limanda çok yönlü bir cankurtaran eşliğinde bakım alması gerektiğini belirtmektedir. Bu aslında tam da şiddet gören kadınların ihtiyacı olan şeydir. Partner şiddeti yaşayan kadınlar; sevme, sevilme, değer görme, ait ve güvende hissetme, kabul gibi insanların ilişkilerden temel beklentilerinin karşılığını alamadıkları gibi hem fiziksel hem de psikososyal olarak zarar görmektedirler. Dolayısıyla şiddet gören kadına müdahalede çok boyutlu bir yaklaşımın olması önemlidir. Şiddet gören kadınların yaşadıkları zorlayıcı yaşam deneyimlerinin ardından, kendilerine anlamlar çıkararak ve hatta kendi yaşamlarının birer bilgisi olarak yeniden açık denizlere yelken açmalarında Tidal Model uygulanabilir bir modeldir. Bu noktada zorlayıcı yaşam deneyiminin ardından yaşama geri dönebilme becerisi olan psikolojik dayanıklılık kavramı da şiddet gören kadınlarda geliştirilmesi gereken önemli bir beceri olarak karşımıza çıkmaktadır. Şiddet gören kadınların bakım gereksinimleri, psikolojik dayanıklılık kavramı ve Tidal Model arasındaki uyumdan faydalanarak yazar "Şiddet Gören Kadınlarda Tidal Modele Dayalı Psikiyatri Hemşireliği Yaklaşımının Psikolojik Dayanıklılıklarına Etkisi" isimli doktora tez çalışmasını 2018 yılında tamamlamıştır.

Tez deneyimi doğrultusunda yazarın, modelle çalışacak olan araştırmacılara önerileri aşağıda sunulmuştur:

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Bir model ile çalışırken modelin felsefesinin ve uygulamaya nasıl aktarılacağına iyi kavranması, sağlık profesyonelinin bakım sürecine daha hakim olmasını sağlamaktadır.

Modelin, hem örneklem grubuna hem de incelenecek olan temel kavrama uyumlu olması bakım sürecinin daha anlaşılır ve işler olmasını sağlamaktadır.

Tidal Model seanslarda hem bakım alan kişinin hem de sağlık profesyonellerinin kendi dilleri ile kayıt tutmasını savunmaktadır. Bu kayıt örneklerinin her iki tarafta bulunması işbirliğini artırmakta, seanslar arasında bağlantıyı sağlamaktadır. Ayrıca bakım alan kişilere adeta baş etme kartları gibi hatırlatıcı not imkanı sunmaktadır.

Metaforlar travmatik yaşam deneyimlerinin daha kolay, hızlı bir şekilde ifade edilmesini; duygusal boşalmaların yaşanmasını desteklemektedir. Sağlık profesyonelleri, bakım verdikleri kişilerin metaforlarını da kullanması aradaki güveni, ilişkinin gücünü desteklemektedir.

KAYNAKLAR

1. Barker P, Buchanan- Barker P. The Tidal Model a Guide For Mental Health Professionals. Londra ve New York: Routledge Taylor and Francis Group, 2005.
2. Barker P. The Tidal Model: Psychiatric colonization, recovery and the paradigm shift in mental care. International Journal of Mental Health Nursing 2003; 12: 96-102.
3. Barker P. The Tidal Model: Developing a person-centered approach to psychiatric and mental health nursing. Perspectives in Psychiatric Care 2001b; 37(3): 79-87.
4. Buchanan- Barker P. The Tidal Model: Uncommon sense. Mental Health Nursing 2004; 24(3):6-11.
5. Dyer JG, McGuinness TM. Resilience: Analysis of the concept. Archives of Psychiatric Nursing 1996; X(5): 276-282.
6. Garcia- Dia MJ, DiNapoli JM, Garcia- Ona L, Jakubowski R. Concept analysis: Resilience. Archives of Psychiatric Nursing 2013; 27: 264-270.
7. Gillespie BM, Chaboyer W, Wallis M. Development of a theoretically derived model of resilience through concept analysis. Contemporary Nursing 2007; 25: 124-135.
8. Herman J. Travma ve İyileşme Şiddetin Sonuçları Ev İçi İstismardan Siyasi Teröre (İkinci Baskı). (Çev. Tamer Tosun). Literatür Yayınları: İstanbul, 2011.
9. <https://tidal-model.com/>

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

COMMUNITY MENTAL HEALTH USAGE EXAMPLE OF TIDAL MODEL

The Tidal Model is a recovery model. The theory, which has been developed based on long-term research, has been used in many countries since the 2000s. Although it emerged as a model of psychiatric nursing, it allows the use of different occupational groups. It aims to help people who experience mental illness or distress become aware of their problems and overcome them, re-adjust to their lives, and make sense of their experiences. The Tidal model argues that in order to understand someone, their experience must be understood. For this reason, the "life story" of the person receiving care is at the center of the model. The model makes use of metaphors. The model especially uses nautical terms. Accordingly, life is an ocean of experience and on this journey one encounters many crises such as storms and pirate attacks. The ship, which is sitting on a rock or is in danger of colliding with rocks, must complete damage assessment and repair work in a safe harbor. After these, the person will be ready for the journey with his ship again. In this process, the healthcare professional who provides care accompanies the person like an apprentice and supports her in becoming the hero of her/his own story. In the Tidal Model, care is handled in three stages: immediate, transitional and developmental. Immediate care focuses on short-term needs, the here and now. Studies on obtaining information about the person's experiences and feeling safe, which is one of the basic human needs, are included in the emergency care process. Transitional care is offered to people in order to make the transition from one care to another more comfortable and calm. For medium and long-term goals, it is studied in the developmental care process. In these care processes, care is provided in three domains: self, world, others. The self domain concerns the self, the world domain relates to life history and needs, and the others domain to social relations and the environment. The health professional makes a holistic assessment of these areas and accompanies the person to realize their needs and move towards change. The Tidal Model states that people who experience trauma such as violence lose themselves; states that she/he should receive care in a safe harbor accompanied by a versatile lifeguard. This is exactly what women who have experienced violence need. Women experiencing partner violence; They do not get the basic expectations of people from relationships, such as love, being loved, being valued, feeling belonging and safe, and acceptance, and they suffer both physically and psychosocially. Therefore, it is important to have a multidimensional approach in the intervention of women who have been subjected to violence. The Tidal Model is a viable model for women who have been subjected to violence, after their challenging life experiences, to make sense of themselves and even to sail to the open seas as a sage of their own lives. At this point, the concept of resilience, which is the ability to return to life after a challenging life experience, appears as an important skill that should be developed in women who have been subjected to violence. By making use of the harmony between the care needs of women who experienced violence, the concept of resilience and the Tidal Model, the author completed her doctoral thesis titled "The Effect Of Tidal Model-Based Psychiatric Nursing Approach On The Resilience Of Women Survivors Of Violence" in 2018.

In line with his thesis experience, the author's suggestions to researchers who will work with the model are presented below:

When working with a model, a good understanding of the philosophy of the model and how it will be transferred to practice enables the health professional to have more control over the care process.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

The model's compatibility with both the sample group and the basic concept to be examined makes the maintenance process more understandable and functional.

Tidal Model advocates that both the person receiving care and health professionals keep records in their own languages. The presence of these recording samples on both sides increases the cooperation and provides the connection between the sessions. In addition, it offers reminder notes to people who receive care, almost like coping cards.

Metaphors are used to express traumatic life experiences more easily and quickly; supports the experience of emotional discharge. Health professionals should also use the metaphors of the people they care for, supporting the trust and the strength of the relationship.

WATSON İNSAN BAKIM MODELİ KLİNİK KULLANIM ÖRNEĞİ

Pınar TEKTAŞ

Lefke Avrupa Üniversitesi, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti

Doktora tez öğrencisi olduğum dönemde Dokuz Eylül Üniversitesi Hastanesi Kadın Doğum Servisi'nde klinik hemşiresi olarak çalışmaktaydım. Burada çalıştığım sürede hizmet içi eğitim programları oluyordu. Bu hizmet içi programlar planlanırken ekip arkadaşlarımdan "Gebelik kaybı yaşayan kadınlara nasıl yaklaşmalıyız? Ne demeliyiz?" bu konu ile ilgili bilgi gereksinimleri olduğunu iletiler. O zaman yüksek lisans öğrencisiydim. Klinik sorumlu hemşiresi bu konu ile ilgili benim bir eğitim hazırlamamı istedi. Bu süreçle beraber gebelik kaybı ve bu kaybı yaşayan kadınlara ilgili okumaya ve araştırmaya başladım. Acaba neler hissediyorlar? Neler yaşıyorlar? Bizler hemşire olarak neler yapabiliriz? Böyle bir durumda destek olabilmek, onları anlayabilmek, rahatlatılabilmek mümkün mü? gibi birçok soru aklımdan geçti... Okudukça onları anlamaya çalıştım... Hemşirelik bakımının, özellikle psikolojik bakımın bebeğini kaybeden anneye yaklaşımda nasıl olması gerektiğini konusunda çalışma arkadaşlarıma bir sunum planladım. Öğrendiklerimi bu hastalarda uygulamaya çalıştım. Acaba bundan sonra bu kadınlar neler yaşıyor? Düşüncesinden yola çıkarak doktora tez çalışmamda bu konu ile ilgili çalışmaya karar verdim.

Doktora sürecine başladığımda bu grupla hangi modeli kullanabileceğim konusunda düşünmeye ve araştırmaya başladım. Bu model ile ilgili Türkçe bir makale okuduğumda bu modelin çalışmam için uygun olduğuna karar verdim. Model ile ilgili araştırmaya başladım. Kayıp kavramı-gebelik kaybı ve Watson İnsan Bakım Modeli'ni nasıl birleştirebileceğimi düşündüm. İnsan Bakım Modeli, insan ilişkileri üzerine temellendirilmiş, duyarlılık, doğruluk, güvenilirlik, saygı, empati, samimiyetin vurgulandığı bir modeldir. Modele göre iyileştirme süreçleri kullanarak verilen bakım, hemşireliği doktor istemlerini yerine getirmekten öte bir noktaya taşıyarak hemşireliğin özünü daha görünür kılmaktadır. Watson İnsan Bakım Modeli hemşirelikte araştırma, uygulama, eğitim ve yönetim alanlarında kullanılabilen bir modeldir. Özellikle kayıp yaşayan grup için Bakım Modeli'nin kavramlarının kullanımının uygun olduğu sonucuna vardım. Modeli psikiyatri hemşireliği prensipleri ile de örtüştüğünü gördüm. Model ile çalışmaya karar verdim.

Watson İnsan Bakım Modeli'nin tezimi çalıştığım dönemde uluslararası kullanımının oldukça yaygın olduğunu ancak ülkemizde iki doktora tez çalışmasında bir tane de araştırmada kullanıldığını görmüştüm. Bu nedenle model ile ilgili literatür edinme, modelin kavramsallaştırılması ve içselleştirilmesi zaman aldı. Yabancı literatüre tam metin olarak ulaşmak, bu metinlerin okunması, modelin anlaşılması ve çalışmaya oturtulmasında zorluklar yaşadım. Bu zorlukla baş edebilmek için modeli doktora tez çalışmalarında kullanmış olan kişilerle iletişime geçtim. O dönemde Watson İnsan Bakım Modeli ile doktora tezini çalışmış olan Doç. Dr. İlkay Boz'un önerileri doğrultusunda modelle ilgili bazı makalelere ve kitaplara ulaştım. Bu süreçte bu desteği almak beni rahatlatan en önemli etkenlerden biri oldu. İyileştirme süreçlerinin bir kısmının mı yoksa hepsinin mi kullanılması konusunda kararsız bir dönem yaşadım. Ancak model ile ilgili okudukça, kayıp yaşayan gebeler ile ilgili okudukça iyileştirme süreçlerinin hepsini kullanabileceğime karar verdim. İyileştirme süreçlerini gebelerle yapılan görüşmelere entegre etme konusunda çalışmam zaman aldı. Yaptığım bakım rehberini Doç. Dr. İlkay Boz ile paylaşarak geribildirim aldım ve bu geribildirimler doğrultusunda bakım rehberinin son halini oluşturduğum.

Veri toplam sürecinde kayıp öyküsü olan 275 gebe ile görüşüm. Görüşme becerilerinin gelişmesine büyük katkısı olduğunu düşünüyorum. Bununla birlikte kayıp yaşayan kadınları anlamak, özellikle modelinde içinde yer alan maneviyat, sevgi, şefkat, duygu ve düşüncelerin ifade edilmesi, dinlemek, insancılık gibi kavramları kullanarak bu görüşmeleri yapmak gebelerin iç dünyasına girmemi kolaylaştırdı.

Bu modelle çalışmayı düşünen arkadaşlarıma şunları önerebilirim. Ülkemizde bu modelin kullanıldığı çalışmalar arttı. Bu çalışmalara ulaşılmasını ve okunmasını, modelle ilgili çalışmalar yapmış olan kişilerden geribildirim ve destek alınmasını öneririm.

WATSON HUMAN CARE MODEL CLINICAL USE EXAMPLE

I was working as a clinical nurse at Dokuz Eylül University Hospital Gynecology Service while I was a doctoral thesis student. While I was working here, there were in-service training programs. While these in-service programs were being planned, one of my teammates asked, "How should we approach women who have experienced pregnancy loss? What should we say? They stated that they have information requirements on this subject. I was a graduate student then. The nurse in charge of the clinic asked me to prepare a training on this subject. Along with this process, I started reading and researching about pregnancy loss and the women who experienced this loss. What are they feeling? What are they experiencing? What can we do as nurses? Is it possible to support, understand and comfort them in such a situation? Many questions crossed my mind like.... I tried to understand them as I read... I planned a presentation to my colleagues on how nursing care, especially psychological care, should be in the approach to the mother who lost her baby. I tried to apply what I learned to these patients. What are these women going through next? Based on his thoughts, I decided to work on this subject in my doctoral thesis.

When I started my PhD process, I started to think and research about which model I could use with this group. When I read an article in Turkish about this model, I decided that this model was suitable for my study. I started researching the model. I thought about how I could combine the concept of loss—pregnancy loss and the Watson Model of Human Care. The Human Care Model is a model based on human relations, emphasizing sensitivity, accuracy, reliability, respect, empathy and sincerity. According to the model, the care given by using caritas factors makes the essence of nursing more visible by carrying nursing to a point beyond fulfilling the doctor's orders. Watson Human Care Model is a model that can be used in nursing research, practice, education and management. I came to the conclusion that it is appropriate to use the concepts of the Care Model, especially for the group experiencing loss. I saw that the model overlapped with the principles of psychiatric nursing. I decided to work with the model.

When I was working on my thesis, I saw that the Watson Human Care Model was widely used internationally, but it was used in two doctoral thesis studies and one research in our country. Therefore, it took time to acquire literature on the model, to conceptualize and internalize the model. I had difficulties in reaching foreign literature as full text, reading these texts, understanding the model and putting it into the study. To meet this challenge, I contacted people who have used the model in their doctoral thesis. At that time, Assoc. Dr. In line with Ilkay Boz's suggestions, I found some articles and books about the model. Receiving this support during this process was one of the most important factors that made me feel comfortable. I was undecided about whether to use some or all of the caritas factors. However, as I read about the model and read about pregnant women who experienced loss, I decided that I could use all of the caritas factors. It took time for me to work on integrating the caritas factors into the interviews with pregnant women. For the care guide I made, I received feedback by sharing it and created the final version of the care guide in line with these feedbacks.

During the data collection process, I interviewed 275 pregnant women with a history of loss. I think it contributed a lot to the development of interviewing skills. However, understanding the women who experienced loss, especially using the concepts such as spirituality, love, compassion, expression of feelings and thoughts, listening, and humanity in her model, made it easier for me to enter the inner world of pregnant women.

I can recommend the following to my friends who are considering working with this model. Studies using this model have increased in our country. I recommend reaching and reading these studies, and getting feedback and support from people who have worked on the model.

Sözlü Bildiriler

Oral Presentations

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-001

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ALAN ÖĞRENCİLERİN EŞCİNSEL BİREYLERE YÖNELİK TUTUMLARININ İNCELENMESİ

Tuğba Şahin², Ayşegül Dönmez¹

¹Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

²Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

Giriş: Her birey yaşamı boyunca toplum tarafından oluşturulmuş kalıp yargıları içeren toplumsal cinsiyet kavramından etkilenmektedir [1]. Eşcinsel bireylerin ayrımcılığa maruz kaldığı toplumlarda psikiyatri hemşireleri de eşcinsel bireylerin mücadelesine destek olarak toplumda görünür kılınmalarını sağlamak için savunucu hemşirelik rolünü üstlenerek tüm ruh sağlığı çalışanlarıyla birlikte sorumluluk almalıdır [2]. Psikiyatri hemşireleri damgalamayla mücadelede öncelikli sorumluluğa sahip profesyonellerin başındadır [3].

Amaç: Lisansüstü eğitim alan öğrencilerin eşcinsel bireylere yönelik tutumlarını incelemektir.

Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel tipte bir araştırmadır. Bir kamu üniversitesinin sağlık, sosyal ve fen bilimleri enstitülerinde 2018 Aralık– 2019 Aralık tarihleri arasında lisansüstü eğitimine devam eden 90 gönüllü öğrenciden oluşmaktadır. Araştırma verileri, "Tanıtıcı Bilgi Formu" ve "Eşcinsellik Tutum Ölçeği" kullanılarak yüz yüze görüşme yöntemiyle toplanmıştır. Araştırma verilerinin değerlendirilmesinde sayı ve yüzde dağılımı, Kolmogorov-Smirnov, One-Way ANOVA, Kuruskal Wallis testleri kullanılmıştır.

Bulgular: Lisansüstü öğrencilerin çoğunluğunu 22-26 yaş grubu (%47,78), kadın (%65,6), bekar (%77,8), gelir gidere denk (%55,6), çekirdek aile yapısına sahip (%87,8), büyük şehirde yaşayan (%48,9), eşcinsel birey tanıdığı olmayanlar (%73,3) oluşturmuştur. Lisansüstü öğrencilerinin eşcinsel bireylere yönelik tutumları ile medeni durum, gelir düzeyi, aile tipi, yaşanılan yer, yaşamın büyük bir bölümünün geçirildiği yer arasında istatistiksel anlamlı bir fark bulunmamıştır. Cinsiyeti kadın olan lisansüstü öğrencilerinin eşcinsel bireylere yönelik tutumunun daha olumlu olduğu bulunmuştur (P=0,042). Eşcinsel birey tanıdığı olan lisansüstü öğrencilerinin de eşcinsel bireylere yönelik tutumlarının daha olumlu ve istatistiksel açıdan anlamlı olduğu saptanmıştır (P=0,001).

Sonuç: Lisansüstü öğrencilerin eşcinsel bireylere yönelik tutumlarının kadın cinsiyet ve eşcinsel tanıdık olma durumundan olumlu yönde etkilendiği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Eşcinsellik, tutum, lisansüstü, öğrenci

Kaynakça:

1. Esen E, Siyez D, Soylu Y, Demirgürz G. Üniversite öğrencilerinde toplumsal cinsiyet algısının toplumsal cinsiyet rolü ve cinsiyet değişkenlerine göre incelenmesi. E-Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi 2017;8(1):46-63.
2. Yüksel Ş. Ruh sağlığı ile ilgili destek isteyen glb bireyler ve aileleri ile çalışmak: Nefret suçları, Uluslararası Homofobi Karşıtı Buluşma. Anti-Homofobi Kitabı. Ankara: Kaos GL Yayınları; 2009.
3. Beycan Ekitli G, Çam MO. Bakım sürecinde zorlandığımız alan lgbti'ye yönelik bir gözden geçirme. Psikiyatri Hemşireliği Dergisi 2017;8(3):179–187.

INVESTIGATION OF THE ATTITUDES OF THE POSTGRADUATE STUDENTS TOWARDS HOMOSEXUAL INDIVIDUALS

Tuğba Şahin², Ayşegül Dönmez¹

¹Ege University Nursing Faculty Mental Health And Psychiatry Nursing

²Ege University Nursing Faculty Mental Health And Psychiatry Nursing

Introduction: The concept of gender, which includes sociogenic stereotypes, affects every person along their lives [1]. Psychiatric-mental health nurses should assume the role of supportive nursing, and take responsibility, together with all other mental health-care workers, for helping homosexual persons with their struggle to be socially visible in discriminatory societies [2]. Psychiatric nurses are the foremost practitioners who are primarily responsible for fighting stigmatization[3]

Objective: To examine the attitudes of postgraduate students towards homosexual individuals.

Methodology: The sample of the study, which was planned in a descriptive and cross-sectional type, consisted of 90 volunteer postgraduate students who were continuing their education between December 2018 and December 2019 at the health, social and science institutes of a public university. The research data were collected by face-to-face interview method using "Introductory Information Form" and "Homosexuality Attitude Scale". Number and percentage distribution, Kolmogorov-Smirnov, One-Way ANOVA, Kuruskal Wallis tests were used to evaluate the research data.

Findings: The majority of the postgraduate students are in the 22-26 age group (47.78%), women (65.6%), single (77.8%), those with income equivalent (55.6%), nuclear family (87%), 8, those living in metropolis (48.9%), and not being acquainted with homosexual individuals (73.3%). No statistically significant difference was found between the attitudes of postgraduate students towards homosexuals and their marital status, income equivalent, family type, current residence location, and long term living environment. It was found that the attitude of postgraduate students whose gender is female was more positive towards homosexual individuals (P = 0.042). A statistically significant difference was found between being acquainted with homosexual individuals (P=0,001).

Conclusion: It was determined that attitudes of postgraduate students towards homosexual individuals were positively affected by gender and being acquainted with homosexual individuals.

Keywords: Homosexuality, attitude, postgraduate student

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-002

COVID-19 PANDEMİ SÜRECİNDE ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE BELİRSİZLİĞE TAHAMMÜLSÜZLÜK VE UMUTSUZLUK

Sevilcan Yaşar², Ecem İnan², Gülay Nur Yüksel², Esra Engin¹, Cansu Güler¹

¹Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

²Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Amaç: Bu çalışmada, Covid-19 pandemi sürecinde üniversite öğrencilerinin belirsizliğe tahammülsüzlük ve umutsuzluk düzeylerinin belirlenmesi ve ilişkili faktörlerin incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Kesitsel tipte olan araştırmanın örneklemini, kurumlardan gerekli izinler alındıktan sonra Ege Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi, Eczacılık Fakültesi, Eğitim Fakültesi, Fen Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Fakültesi, Mühendislik Fakültesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi ve Tıp Fakültesinde öğrenim gören ve öğrenciler oluşturmuştur (n=379). Araştırma verileri, Nisan-Haziran 2021 tarihleri arasında "Tanıtıcı Bilgi Formu" ve "Belirsizliğe Tahammülsüzlük Ölçeği (BTÖ-12)" [1] ve "Beck Umutsuzluk Ölçeği (BUÖ)" [2] kullanılarak, Google Forms üzerinden online anket yoluyla toplanmıştır. Normal dağılıma uymayan verilerin istatistiksel analizinde sayı, ortalama, yüzde dağılımı, Mann Whitney- U Test ve Kruskal Wallis, Spearman sıra korelasyon testleri kullanılmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalaması 22.11±1.86 olup öğrencilerin %41.2'si öğrenimlerinin son yılındadır. Öğrencilerin BUÖ puan ortalaması 7,21± 5,57 (min-max:0-20); BTÖ-12 puan ortalaması ise 39,38±10,36'dır (min-max:12-60). Öğrencilerinin, BUÖ toplam puanı ortalaması öğrencilerin gelir durumu, sağlıkla ilişkili bir bölümde öğrenim görmesi, online eğitimden memnuniyet ve online eğitimden verimlilik, pandemi sürecini geçirdiği yer, pandemi sürecini kiminle geçirdiği gibi değişkenlere göre istatistiksel olarak anlamlı bulunurken (p<0.05), cinsiyet, medeni durum, aile tipi, son sınıfta olup olmadığı, Covid-19 geçirme durumu ve Covid-19 nedeniyle bir yakını kaybetme durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır (p>0.005). BTÖ-12 toplam puan ortalaması öğrencilerde incelenen tüm değişkenlerde istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmamıştır (p>0.05). Öğrencileri BTÖ-12 ile BUÖ toplam puan ortalamaları arasındaki ilişki incelenmiş, istatistiksel olarak anlamlı, doğrusal yönde zayıf bir ilişki saptanmıştır (rho=0.324, p=0.00).

Sonuç: Lisans öğrencilerinin belirsizliğe tahammülsüzlük puanları orta düzeyde bulunurken, umutsuzluk düzeyleri düşük orta düzeyde bulunmuştur. Öğrencilerin gelir durumu düşük olanların, sağlık ile ilişkili bölümde öğrenim görenlerin, online eğitimden memnuniyet ve online eğitimde verimliliği düşük bulan, pandemi sürecini ilçe ve büyükşehirde geçiren ve süreci yalnız geçiren öğrencilerin umutsuzluk düzeyleri daha yüksek bulunmuştur. Umutsuzluk ve belirsizliğe tahammülsüzlük arasında zayıf ve pozitif yönde ilişki vardır. Öğrencilerin umutsuzluk ve tahammülsüzlük düzeylerini ve ilişkili faktörleri derinlemesine inceleyen nitel ve karma yöntem araştırmaların yapılması önerilmektedir [3].

Anahtar Kelimeler: covid-19, üniversite öğrencileri belirsizliğe tahammülsüzlük, umutsuzluk

KAYNAKÇA:

1. Sarıçam, H., Erguvan, F. M., Akın, A., & Akça, M. Ş. (2014). The Turkish short version of the intolerance of uncertainty (IUS-12) scale: The study of validity and reliability. *Route Educational and Social Science Journal*, 1(3), 148-157.
2. Seber, G., Dilbaz, N., Kaptanoğlu, C., & Tekin, D. (1993). Umutsuzluk Ölçeği: Geçerlilik ve Güvenirliği. *Kriz Dergisi*, 1(3), 139-142.
3. Bozkur, B., Kıran, B., & Cengiz, Ö. (2020). Üniversite Öğrencilerinin Umutsuzluk Düzeyleri, Belirsizliğe Tahammülsüzlük ve Özyeterliliklerinin İncelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 28(6), 2401-2409.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

INTOLERANCE OF UNCERTAINTY AND HOPELESSNESS IN UNIVERSITY STUDENTS DURING THE COVID-19 PANDEMIC PROCESS

Sevilcan Yaşar², Ecem İnan², Gülay Nur Yüksel², Esra Engin¹, Cansu Güler¹

¹Ege University, Department of Mental Health and Psychiatry Nursing

²Ege University Faculty of Nursing

Aim: In this study, it was aimed to determine the intolerance of uncertainty and hopelessness levels and to examine the related factors university students of during the Covid-19 pandemic process.

Method: The sample of the cross-sectional study consisted of students studying at Ege University Faculty of Dentistry, Faculty of Pharmacy, Faculty of Education, Faculty of Science, Faculty of Nursing, Faculty of Engineering, Faculty of Health Sciences and Faculty of Medicine after the necessary permissions were obtained from the institutions (n=379). The research data were collected by using the "Descriptive Information Form" and the "Intolerance of Uncertainty Scale (IUS-12)" [1] and the "Beck Hopelessness Scale (BHS) [2] between April-June 2021. It was collected through an online survey on Google Forms. Number, mean, percentage distribution, Mann Whitney- U test and Kruskal Wallis, Spearman rank correlation tests were used in the statistical analysis of the data that did not fit the normal distribution.

Result: The average age of the students was 22.11 ± 1.86 , and 41.2% of the students were in their last year of education. The students' BHS mean score was 7.21 ± 5.57 (min-max:0-20); The mean score of IUS-12 was 39.38 ± 10.36 (min-max:12-60). While the total score mean of the students' BHS was found to be statistically significant according to variables such as students' income status, studying in a health-related department, satisfaction with online education and efficiency from online education, the place where they spent the pandemic process, and who they spent the pandemic process with ($p < 0.05$). There is no statistically significant difference was found according to gender, marital status, family type, being in the last year of education, having Covid-19 and losing a relative due to Covid-19 ($p > 0.05$). No statistically significant difference was found in all variables examined in the students' mean score of IUS-12 ($p > 0.05$). The relationship between the students' IUS-12 and BHS mean scores were examined, and a statistically significant, weak linear relationship was found ($\rho = 0.324$, $p = 0.00$).

Conclusion: While the students' intolerance of uncertainty scores was at a moderate level, their hopelessness levels were at a low moderate level. The hopelessness levels of students who have low income, who study in the health-related department, who find satisfaction with online education and efficiency in online education low, who spend the pandemic process in the district and metropolitan city and who spend the process alone, were higher. There was a weak and positive relationship between hopelessness and intolerance to uncertainty. It is recommended to conduct qualitative and mixed-method studies that examine students' hopelessness and intolerance levels and related factors in depth [3].

Keywords: covid-19, university students, intolerance of uncertainty, hopelessness

REFERENCES

1. Sariçam, H., Erguvan, F. M., Akın, A., & Akça, M. Ş. (2014). The Turkish short version of the intolerance of uncertainty (IUS-12) scale: The study of validity and reliability. *Route Educational and Social Science Journal*, 1(3), 148-157.
2. Seber, G., Dilbaz, N., Kaptanoğlu, C., & Tekin, D. (1993). Hopelessness Scale: Validity and Reliability. *Kriz Dergisi*, 1(3), 139-142.
3. Bozkur, B., Kiran, B., & Cengiz, Ö. (2020). The Examination of College Students' Hopelessness, Intolerance of Uncertainty, Perception towards Finding a Job and Self-Efficiency *Kastamonu Education Journal*, 28(6), 2401-2409.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-003

ANNE VE ÇOCUKLARIN COVID-19 PANDEMİSİYLE İLGİLİ DÜŞÜNCELERİ: NİTEL BİR ARAŞTIRMA

Kübra Gökalp¹, Ayşegül Sarıoğlu Kemer²

¹Atatürk Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Erzurum

²Trabzon Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu, Acil Yardım ve Afet Yönetimi Bölümü, Trabzon

Amaç: Bu nitel tasarımdaki çalışma, okul öncesi dönemdeki çocukların ve annelerinin COVID-19 pandemisi hakkındaki düşüncelerini incelemek amacıyla gerçekleştirildi.

Yöntem: Çalışma Türkiye'nin doğusunda yer alan ve COVID-19 pandemi sürecinin aktif olarak yaşandığı Erzurum ilinde oldu bilim yaklaşımı kullanılarak gerçekleştirildi. Veriler amaçlı örneklem yöntemi kapsamında Ağustos-Kasım 2020 tarihleri arasında yarı yapılandırılmış görüşme yoluyla 13 çocuktan ve annesinden (26 katılımcıdan) toplandı. Veri toplama aracı olarak literatür taranarak hazırlanan Kişisel Bilgi Formu ve Görüşme Formu kullanıldı[1,2].

Bulgular: Tematik analiz sonrası çocuklar ve anneleri için dörder tane ana tema belirlendi. Anneler için oluşturulan ana temalar (1) COVID' in etkileri, (2) Korunma, (3) Aile ilişkileri, (4) Sağlık çalışanlarına bakış açısı iken; çocuklar için oluşturulan ana temalar (1) COVID nedir?, (2) Korunma, (3) Korona sonrası hayaller, (4) Sağlık çalışanlarına bakış açıdır. Anneler bu süreçten psikolojik, fizyolojik, sosyolojik, ekonomik ve manevi olarak etkilendiklerini; birçoğu kendi ve ailelerinin sağlığı için korunma kurallara uyduklarını, hemşireler ve diğer sağlık çalışanlarının mesleki süreçleri hakkında olumlu düşündüklerini ifade etti. Çocuklar ise COVID-19 ile ilgili terimleri bildiğini, korunma tedbirlerinin farkında olduklarını ve hemşirelerle ilgili bilgilerinin arttığını belirtti. Çocukların pandemi sürecinde yapmayı özledikleri aktiviteler için hayaller kurduğunu; pandemi bittikten sonra parka, havuza, AVM'ye, tatile ve okula gitmek istedikleri bilgisine ulaşıldı.

Sonuç: Çalışmada anne ve çocukların COVID-19 pandemi sürecinden psikolojik, fiziksel, sosyal, ekonomik, manevi ve aile ilişkileri yönünden etkilendiği belirlendi. Ayrıca hemşirelere ve sağlık çalışanlarına yönelik farkındalıklarının ve olumlu düşüncelerinin arttığı tespit edildi.

Anahtar Kelimeler: anne, çocuk, COVID-19, pandemi, nitel araştırma

MOTHER'S AND CHILDREN'S THOUGHTS ON THE COVID-19 PANDEMIC: A QUALITATIVE STUDY

Kübra Gökalp¹, Ayşegül Sarıoğlu Kemer²

¹Atatürk University, Nursing Faculty, Department of Psychiatric Nursing, Erzurum

²Trabzon University, School of Applied Sciences, Emergency Aid and Disaster Management Department, Trabzon

Aim: The study in this qualitative design was carried out to examine the thoughts of preschool children and their mothers about the COVID-19 pandemic.

Method: The study was carried out using the fait accompli approach in Erzurum, which is located in the east of Turkey and where the COVID-19 pandemic process is actively experienced. Data were collected from 13 children and their mothers (26 participants) through semi-structured interviews between August and November 2020, within the scope of purposive sampling method. Personal Information Form and Interview Form were used as data collection tools by scanning the literature[1,2].

Results: After the thematic analysis, four main themes were determined for the children and their mothers. While the main themes created for mothers were (1) the effects of COVID, (2) protection, (3) family relations, (4) perspective of health workers; The main themes for children are (1) What is COVID?, (2) Protection, (3) Post-Corona dreams, (4) Perspective of healthcare professionals. Mothers stated that they were affected by this process psychologically, physiologically, sociologically, economically and spiritually; many of them stated that they follow the rules of protection for their own and their families' health, and that they think positively about the professional processes of nurses and other health workers. Children, on the other hand, stated that they knew the terms related to COVID-19, they were aware of the protection measures and their knowledge about nurses increased. Children dream of activities they miss doing during the pandemic process; After the pandemic is over, it has been learned that they want to go to the park, pool, shopping mall, vacation and school.

Conclusion: In the study, it was determined that mothers and children were affected by the COVID-19 pandemic process in terms of psychological, physical, social, economic, spiritual and family relations. In addition, it was determined that their awareness and positive thoughts towards nurses and health workers increased.

Keywords: mother, child, COVID-19, pandemic, qualitative research

KAYNAKÇA

1. Demir Öztürk, E., Kuru, G., & Demir Yıldız, C. (2020). What do mothers think and what do children want during Covid-19 pandemic days? perceptions of mothers and their children related to pandemic. Eurasian Journal of Researches in Social and Economics, 7(5), 204-220. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/asead/issue/54658/733406>. (in Turkish).
2. Kurt Demirbaş, N., & Sevgili Koçak, S. (2020). Evaluation of the COVID-19 pandemic period from the perspective of parents with children between the ages of 2-6. Eurasian Journal of Researches in Social and Economics, 7(6), 328-349. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/en/pub/asead/issue/55211/750920>. (in Turkish).

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-004

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNDE SİBER ZORBALIK VE SİBER MAĞDURİYET DENEYİMLERİNİN YALNIZLIK VE ALEKSİTİMİ İLE İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ

Pınar Sevda GÜL¹, Nurgül Karakurt²

¹Atatürk Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Erzurum / Türkiye

²Erzurum Teknik Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Erzurum / Türkiye

Amaç: Belsey siber zorbalığı, "bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanarak bir birey ya da grup tarafından diğerlerine zarar vermek için tasarlanan kasıtlı, tekrarlanan düşmanca davranış içeren zorbalık türü" olarak tanımlamıştır[1]. İnternet; cep telefonu ve diğer iletişim araçlarının kötü niyetli kullanılmasıyla başkalarının hayatlarına olumsuz anlamda etki ederek, siber mağduriyete dönüşmektedir [2]. bireyler yalnızlıktan kurtulmak, güç ve sosyal statüye sahip olabilmek adına sözlü taciz, rahatsız edici birtakım davranışlar sergilediğine dair sonuçlarda dikkat çekicidir[3]. Duygularını tanıma güçlüğü yaşayan ve ifade edemeyen bireyler, yaşantılarıyla başa çıkabilmeyi bilmediğinden yalnızlık duygusu içine itilip uyumsuz, saldırgan ve öfkeli davranışlar sergileyebilmektedir[4]. Çalışma; hemşirelik öğrencilerinde siber zorbalık, siber mağduriyet deneyimlerinin yalnızlık ve aleksitimi ile ilişkisinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Materyal- Metot: Araştırmanın evrenini, 5.10.2020-30.10.2020 tarihleri arasında Erzurum Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi birinci sınıf öğrencileri (N:286) oluşturmuştur. Belirtilen tarihler arasında araştırmaya dahil edilme kriterlerini taşıyan, gönüllü olarak araştırmaya katılmayı kabul eden 172 hemşirelik öğrencisi araştırmanın örneklemini oluşturmuştur. Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Etik Kurulundan (sayı:2020-3/7) gerekli izinler alınmıştır. Sosyodemografik Veri Formu, Siber Zorbalık - Siber Mağduriyet Ölçeği, Ucla Yalnızlık Ölçeği, Toronto Aleksitimi Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizi için SPSS 22 programı kullanılmış ve frekans analizlerinin yanı sıra t testi, çoklu grupların karşılaştırılmasında varyans analizi, değişkenlerin aralarındaki ilişkiyi incelemek için Spearman's Rho Korlesyon analizi uygulanmıştır.

Bulgular: Hemşirelik öğrencilerinde Siber Zorbalık - Siber Mağduriyet Ölçeği, Ucla Yalnızlık Ölçeği ve Toronto Aleksitimi Ölçek puanlarının arasında istatistiksel olarak pozitif yönde anlamlı ilişki olduğu saptanmıştır (p<0.05). Ayrıca Toronto Aleksitimi Ölçeğinin alt boyutları olan Duyguları Tanımada Güçlük, Duyguları Söze Dökmede Güçlük, Dışa Vuruk Düşünme kavramları ile Siber Zorbalık, Siber Mağduriyet ve Yalnızlık arasında da pozitif yönde anlamlı ilişki olduğu saptanmıştır (p<0.05).

Sonuç: Hemşirelik öğrencilerinde Siber Zorbalık puanının ortalamasının altında olduğu, Siber Mağduriyet puanının ortalamaya yakın olduğu, Yalnızlık puanının ortalamasının üzerinde olduğu, Aleksitimi puanının ise ortalamaya yakın olduğu belirlenmiştir. Siber zorbalık ve siber mağduriyet puanları arttıkça Yalnızlık, Duyguları Tanımada Güçlük, Duyguları Söze Dökmede Güçlük, Dışa Vuruk Düşünme ve Aleksitimi puanlarının da arttığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, siber zorbalık, siber mağduriyet, yalnızlık, aleksitimi

KAYNAKÇA:

1. Belsey B. Cyberbullying: An emerging threat to the "always on" generation. *Recuperado el*, 5(5): 2010.
2. Arıca, OT. Psychiatric symptomatology as a predictor of cyberbullying among university students, *Eurasian Journal of Educational Research*, 2009, 34: 167- 184.
3. Sifneos PE. The Prevalence of alexithymic characteristics in psychosomatic patients, *Psychotherapy and Psychosomatics*, 1973, 26: 270-285.
4. Ersever OG, Yılmaz N. Öfke ile Başa Çıkma Eğitiminin ve Grupla Psikolojik Danışmanın Ergenlerin Öfke ile Başa Çıkabilmeleri Üzerindeki Etkileri. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Psikoloji Anabilim Dalı. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara: Hacettepe Üniversitesi, 2004.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

AN INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIPS BETWEEN CYBER BULLYING AND CYBER VICTIMIZATION EXPERIENCES WITH LONELINESS AND ALEXITHYMIA IN NURSING STUDENTS

Pınar Sevda GÜL¹, Nurgül Karakurt²

¹Ataturk University, Faculty of Nursing, Erzurum / Turkey

²Erzurum Technical University, Faculty of Health Sciences, Erzurum / Turkey

Aim: Belsey defined cyberbullying as “a type of bullying that involves intentional, repeated hostile behavior designed by an individual or group to harm others using information and communication technologies”[1]. Internet; With the malicious use of mobile phones and other communication tools, it turns into cyber victimization by negatively affecting the lives of others [2]. It is remarkable in the results that individuals exhibit verbal abuse and some disturbing behaviors in order to get rid of loneliness, to have power and social status[3]. Individuals who have difficulty in recognizing their emotions and cannot express their feelings may be pushed into a sense of loneliness and display maladaptive, aggressive and angry behaviors because they do not know how to cope with their experiences[4]. This study was conducted to examine the relationship between cyber bullying and cyber victimization experiences with loneliness and alexithymia in nursing students.

Materials and Methods: The universe of the study was composed of first year students (N:286) of Erzurum Atatürk University Nursing Faculty between October 5, 2020 to October 30, 2020. The sample of the study consisted of 172 nursing students who met the inclusion criteria and accepted to participate in the study voluntarily between the specified dates. Necessary permissions were obtained from Atatürk University Nursing Faculty Ethics Committee (number: 2020-3/7). Sociodemographic Data Form, Cyber Bullying - Cyber Victim Scale, Ucla Loneliness Scale, Toronto Alexithymia Scale were used. SPSS 22 program was used for data analysis and besides frequency analysis, t test, variance analysis for comparing multiple groups, Spearman’s Rho Correlation analysis to examine the relationship between variables were applied.

Results: A statistically positive significant relationship was found in the Nursing Students between the scores Cyber Bullying - Cyber Victim Scale, Ucla Loneliness Scale and Toronto Alexithymia Scale. ($p<0.05$) In addition, it was found that there was a positive significant relationship between the concepts of Difficulty Recognizing Emotions and Expressing Emotions, Expressive Thinking and Cyber Bullying, Cyber Victimization and Loneliness, which are sub-dimensions of the Toronto Alexithymia Scale ($p<0.05$).

Conclusion: It was determined that the Cyber Bullying score was below the average, the Cyber Victim score was close to the average, the Loneliness score was above the average, and the Alexithymia score was close to the average in the nursing students. In addition, as cyber bullying and cyber victimization scores increase, it was determined that loneliness, difficulty in recognizing emotions, difficulty in verbalizing emotions, expressive thinking and alexithymia scores also increased.

Keywords: Nursing, cyber bullying, cyber victimization, loneliness, alexithymia

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-005

COVID-19 PANDEMİSİ DÖNEMİNDE ONLINE RUH SAĞLIĞI VE PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ DERSİNİN ÖĞRENCİLERİN YARDIM ARAMA TUTUMU VE DAMGALAMA ÜZERİNE ETKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Bedia Tarsuslu¹, Emine Cincioğlu¹, Çiğdem Şen Tepe¹, Gülgün Durat¹

¹Sakarya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Sakarya, Türkiye.

Amaç: Hemşirelerin ruhsal hastalıklara ilişkin olumsuz tutumlara sahip oldukları bildirilmektedir [1]. Bu araştırmada, COVID-19 Pandemi Döneminde planlanan Online Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği Dersinin öğrencilerin yardım arama tutumu ve damgalama üzerine etkisinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: On dört haftalık ders programının içeriği online teorik ders anlatımı ve küçük grup çalışmalarından (vaka tartışması, rol play, film ve kitap analizi, bilimsel makale okumaları, ödev) oluşmuştur. Araştırma, tek grupta ön test-son test, yarı deneysel tasarım olarak planlanmış olup eğitim-öğretim döneminin ilk ders öncesi ve son ders sonrası ölçümler yapılmıştır. Veriler, Google.form aracılığı ile Kişisel Bilgi Formu, Profesyonel Psikolojik Yardım Arama Tutum Ölçeği (PPYATÖ) [2] ve Psikolojik Yardım Alma Nedeniyle Sosyal Damgalanma Ölçeği (PYANSDÖ) [3] kullanılarak toplanmıştır. Araştırma gönüllü 133 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir.

Bulgular: Katılımcıların yaş ortalaması 21,80±1,902 (min:20, max:38), %91,7'si kadın; %69,9'u anne, baba ve kardeş(ler)i ile yaşamakta, %55,6'sı yaşamının büyük çoğunluğunu büyük şehirde geçirmiş ve %81,2'si ekonomik durumunu orta olarak değerlendirmektedir. Öğrencilerin psikolojik yardım almaya ilişkin özelliklerine bakılmış; bir psikolojik problem deneyimlediklerinde yardım almak için ilk dört başvuru tercihlerinin sırasıyla arkadaş (%51,9), anne (%51,1), başka bir aile üyesi (%26,3) ve baba (%17,3) olduğu, %77,4'ü şuan ihtiyacı olsa kendi için profesyonel psikolojik yardım almayı düşündüğünü bildirmiştir. Ayrıca, öğrencilerin %15,0'i daha önce profesyonel psikolojik yardım hizmeti almış ve %5,3'ü bu hizmetin oldukça/son derece yardımcı olduğunu bildirmiştir. Öğrencilerin ön ve son test puan ortalamaları karşılaştırıldığında PPYATÖ "kişilerarası açıklık" ve "ihtiyaç hissetme" puan ortalamalarında istatistiksel olarak anlamlı bir düşüş görülürken, "zorlanma" ve "danışmaya olan inanç" puan ortalamalarında artış olduğu saptanmıştır. Öte yandan, PPYATÖ "sosyal kabul" ve PYANSDÖ puan ortalamaları arasında bir farklılık görülmemiştir.

Tartışma-sonuç: Bu bulgulara göre, öğrencilerin dönem sonunda kendi özel bilgilerini paylaşma, psikolojik sorunu olduğunda yardım arama tutumlarının ve bu konuda ihtiyaç duyma hislerinin arttığı görülmektedir. Ayrıca, öğrencilerin gereksinim duydukları takdirde profesyonel psikolojik yardım alırken zorlanma düzeylerinin azaldığı, yardım sağlayan kişilere, sunulan hizmetlere inanç ve güvenlerinin arttığı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Ruh sağlığı ve psikiyatri hemşireliği dersi, yardım arama, damgalama, hemşirelik öğrencileri

KAYNAKÇA:

1. Çam O, Bilge A. (2013). The process of stigmatization, attitude, and belief about mental illness and patient in Turkey: A systematic review. Journal of Psychiatric Nursing 2013;4(2):91-101.
2. Özbay, Y., Özbay, G. (1996). Üniversite öğrencilerinin problemlerini taramaya yönelik bir araç geliştirme ön çalışması. III. Ulusal Psikolojik Danışma ve Rehberlik Kongresi, 15-16 Nisan 1996, Adana (Kongre Kitabı, ss.226-236).
3. Topkaya. N. (2011). Structural equation analysis of willingness to seek psychological help by the roles of social stigma, treatment fears, anticipated benefits, risks, and attitudes toward therapy. Unpublished PhD Thesis, Institute of Social Sciences, Ege University, İzmir.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRI HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

EVALUATION OF THE EFFECT OF ONLINE MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING COURSE ON STUDENTS' HELP-SEEKING ATTITUDES AND STIGMA DURING THE COVID-19 PANDEMIC PERIOD

Bedia Tarsuslu¹, Emine Cincioğlu¹, Çiğdem Şen Tepe¹, Gülgün Durat¹

¹Department of Psychiatric Nursing, Department of Nursing, Faculty of Health Sciences, Sakarya University, Sakarya, Turkey.

Aim: It has been reported that nurses have negative attitudes towards mental illnesses [1]. In this study, it is aimed to evaluate the effect of online Mental Health and Psychiatric Nursing course planned during the COVID-19 pandemic period on students' help-seeking attitude and stigma.

Method: The content of the fourteen-week course program consisted of online theoretical lectures and small group work (case discussion, role play, movie and book analysis, scientific article readings, homework). The research was planned as a single group pretest-posttest, quasi-experimental design, and measurements were made before the first and after the last class of the education-teaching period. Data were collected via Google form using Personal Information Form, Professional Help Seeking attitude Scale (PHSAS) [2] and Social Stigma Scale for Receiving Psychological Help (SSSRPH) [3]. The research was carried out with 133 students.

Results: The mean age of the participants was 21.80±1.902 (min: 20, max: 38), 91.7% were female; 69.9% of them live with their mother, father and sibling(s), 55.6% spent most of their life in a big city and 81.2% considers their economic situation as medium. When students experience a psychological problem, the first four application preferences for help are friends (51.9%), mother (51.1%), another family member (26.3%) and father (17.3%), respectively. Also, 77.4% of them stated that they would like to seek professional psychological help for themselves if they needed it. In addition, 15.0% of the students had previously received professional psychological help and 5.3% reported that this service was very/extremely helpful. When the pre- and post-test mean scores of the students were compared, a statistically significant decrease was observed in the mean scores of PHSAS "interpersonal openness" and "feeling the need", while there was an increase in the mean scores of "difficulty" and "belief in counseling". On the other hand, there was no difference between the PHSAS "social acceptance" and the mean score of the SSSRPH.

Discussion- conclusion: According to these findings, it is seen that students' attitudes towards sharing their private knowledge and seeking help when they have psychological problems, and their sense of need in this regard increase at the end of the term. In addition, it can be said that students' level of difficulty in seeking psychological help if they need it decreases, and their belief and trust in the people who provide help and the services offered increase.

Keywords: Mental health and psychiatric nursing course, help seeking, stigma, nursing students.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-006

İNTERNET BAĞIMLILIĞI İLE SALDIRGANLIK İLİŞKİSİNDE SOSYAL KAYGININ ARACILIK ETKİSİ

Yalçın KANBAY¹, Meryem FIRAT², Sevil ÇINAR³, Özkan ÖZBAY⁴

¹Department of Psychiatric Nursing, Faculty of Health Sciences, Artvin Coruh University, Artvin, Turkey

²Department of Psychiatric Nursing, Faculty of Health Sciences, Erzincan Binali Yıldırım University, Erzincan, Turkey

³Faculty of Health Sciences, Artvin Çoruh University, Artvin, Turkey

⁴Distance Education Application and Research Center, Artvin Coruh University, Artvin, Turkey

ÖZET

Amaç: Bu çalışmanın amacı, gençlerde "internet bağımlılık düzeyi"nin "saldırganlık düzeyi" üzerindeki etkisini araştırmak ve bu etkide "kaygı düzeyi"nin aracılık rolünü incelemektir.

Yöntem: Çalışmanın katılımcılarını Kars il merkezinde üniversiteye hazırlık için dersanelere devam eden 958 öğrenci oluşturmaktadır. Verilerin toplanmasında veri toplama formları dersanelerin yönetimlerine ulaştırılmış ve çalışmaya gönüllü katılım esas olmak koşulu ile öğrencilerden veri toplanması sağlanmıştır. Katılımcıların %53.1'i kız öğrencilerden oluşmakta olup, büyük çoğunluğu çekirdek aileye sahiptir (%77.6). Veri toplama aracı olarak "sosyodemografik özellikler soru formu", "Young internet bağımlılık testi (Balta, Horzum, 2008)", "Buss-Perry saldırganlık ölçeği (Demirtaş Madran, 2012)" ve "sosyal kaygı ölçeği (Palancı, Özbay, 2001)" kullanılmıştır. Çalışmanın verileri SPSS 23 paket programı aracılığı ile incelenmiştir. Ayrıca aracı değişken incelemesi Hayes tarafından geliştirilen "Process Makro" kullanılarak yapılmıştır (Hayes, 2018). Çalışmanın yürütülebilmesi için öncelikle Artvin Çoruh Üniversitesi Etik Kurulu'ndan "Etik kurul izni ve çalışmaya katılanlardan ise bilgilendirilmiş onam alınmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin "internet bağımlılık düzeyi"nin "saldırganlık" üzerine etkisinde, "sosyal kaygı düzeyi"nin aracılık rolü olup olmadığını test etmek amacıyla bootstrap yöntemini esas alan regresyon analizi yapılmıştır. Analizlerde bootstrap tekniği ile 5000 yeniden örneklem seçeneği tercih edilmiştir. Elde edilen bulgulara göre internet bağımlılığındaki bir birimlik artış sosyal kaygı üzerinde .315 birimlik bir artışa neden olurken saldırganlık üzerinde .267 birimlik bir artışa neden olmaktadır. Bunun yanında sosyal kaygıdaki bir birimlik artış ise saldırganlıkta .077 birimlik bir artışa neden olmaktadır. İnternet bağımlılığına sosyal kaygı eşlik ettiğinde ise saldırganlıkta .291 birimlik bir artışa sebep olmaktadır.

Sonuçlar: Bulgulara göre "İnternet bağımlılığı"nın "saldırganlık" üzerinde dolaylı etkisinin anlamlı olduğu, dolayısıyla da "sosyal kaygı düzeyi"nin "internet bağımlılığı" ile "saldırganlık" arasındaki ilişkiye aracılık ettiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İnternet bağımlılığı, Saldırganlık, Sosyal Kaygı

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

MEDIATING EFFECT OF SOCIAL ANXIETY ON THE RELATIONSHIP BETWEEN INTERNET ADDICTION AND AGGRESSION

ABSTRACT

Objective: To investigate the effect of “internet addiction level” on “aggression level” among teenagers and to examine the mediating role of “social anxiety level” on this effect.

Method: The study sample consisted of 958 students attending private teaching institutions for university preparation in the city center of Kars. Data was collected from voluntary participants through data collection forms delivered to the management of these institutions. Female students constituted 53.1% of the sample, with a majority belonging to a nuclear family (77.6%). “Sociodemographic Characteristics Questionnaire Form”, “Young’s Internet Addiction Test (Balta, Horzum, 2008)”, “Buss-Perry Aggression Questionnaire (Demirtaş Madran, 2012)” and “Social Anxiety Scale (Palancı, Özbay, 2001)” were used as data collection tools. The data of the study were analyzed by the SPSS 23 package program. The “Process Macro” developed by Hayes was used for the analysis of mediating variables (Hayes, 2018). Ethics Committee permission was obtained from Artvin Coruh University Ethics Committee to conduct the study; and informed consent was obtained from each participant.

Results: A regression analysis based on the bootstrap method was implemented to test whether “social anxiety level” had a mediating role on the influence of students’ “internet addiction level” on “aggression level”. In the analyses, 5000 resampling options were preferred with the bootstrap technique. The findings revealed that one unit increase in internet addiction caused an increase of .315 units in social anxiety, while an increase of .267 units in aggression. In addition, one-unit increase in social anxiety caused an increase of .077 units in aggression. When internet addiction was accompanied by social anxiety, then it caused an increase of .291 units in aggression.

Conclusions: According to the findings, it was determined that the indirect effect of “internet addiction” on “aggression” was significant, and therefore, “social anxiety level” mediated the relationship between “internet addiction” and “aggression”.

Keywords: Internet addiction, Aggression, Social Anxiety

REFERENCES

1. Baltaş ÖÇ, Horzum MB. (2008) İnternet bağımlılık testi. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 41:187-205.
2. Demirtaş Madran, H. A. (2012). Buss-Perry Saldırganlık Ölçeği'nin Türkçe Formunun Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. Türk Psikiyatri Dergisi(23), 1-6.
3. Hayes, A. F. (2018). Introduction to mediation, moderation, and conditional process analysis: A regression-based approach (2nd ed.). New York, NY: Guilford Press.
4. Palancı, M.; Özbay, Y. (2001) Sosyal Kaygı Ölçeği: Geçerlik Güvenirlik Çalışması, VI Ulusal Psikolojik Danışma ve Rehberlik Kongresi, Ankara, ODTÜ, 5-7 Eylül 2001.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-007

ACİL SERVİS HEMŞİRELERİNE UYGULANAN DUYGUSAL ÖZGÜRLEŞME TEKNIĞİ'NİN COVID-19 KORKU VE KAYGI DÜZEYİNE ETKİSİ: RANDOMİZE KONTROLLÜ ÇALIŞMA

Gülşah OKUT¹, Şule ECEVİT ALPAR¹, Elif DÖNMEZ²

¹Marmara Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Hemşirelik Bölümü

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Amaç: Bu araştırma; Duygusal Özgürleşme Tekniği (Emotional Freedom Technique-EFT/DÖT)'nin acil servis hemşirelerinin COVID-19 korku ve kaygı düzeyleri üzerine etkisini belirlemek amacıyla planlandı.

Yöntem: Araştırma Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi Klinik Araştırmalar Etik Kurulu tarafından onaylandı (sayı: B.10.1.TKH.4.34.H.GP.01/120). Katılımcılarla görüşülerek sözlü onamları alındı. Araştırmaya 09 Nisan-01 Haziran 2021 tarihlerinde bir kamu hastanesinin acil servisinde çalışan ve gönüllü olan 88 hemşire katıldı. Araştırma ön test /son test kontrol gruplu deneysel desen ile yapılmış randomize kontrollü olarak tasarlandı. Örneklem sayısı ve randomizasyonun sağlanması "www.e-picos.com" NY New York programında bulunan tablodan yararlanılarak hesaplandı. Deney ve kontrol grupları oluşturuldu. Deney grubuna Hemşire Kişisel Bilgi Formu, Öznel Rahatsızlık Düzeyi Skalası (Subjective units of distress scale-SUD), Spielberger Durumluk-Sürekli Kaygı Ölçeği (STAI) ve Koronavirüs-19 Fobisi (P19-S) ölçeği uygulandı. Akabinde DÖT yüzyüze anlatıldı. Zoom ya da whatsapp üzerinden 7 (yedi) gün süresince uygulandı. Uygulama sonrasında ölçekler tekrar uygulandı. Kontrol grubuna ölçekler uygulandı, girişim uygulanmayıp, 7 (yedi) gün ara verildikten sonra ölçekler tekrar uygulandı. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistikler, Shapiro-Wilk testi, t testi, Tekrarlı ölçümler varyans analizi, Pearson ki-kare test ve Fisher's exact test kullanıldı.

Bulgular: Katılımcıların yaşları ortalama 29.18±5.93 yıl, meslekte çalışma süreleri ortalama 6.95±7.08 yıl, acil serviste çalışma süreleri ise ortalama 3.04±2.96 yıldır. COVID-19 pandemi sürecinde katılımcıların %89.3'ü mesleklerini uygularken kaygı yaşadıklarını, %36.9'u (n=31) kaygı ve korkularla baş edebilmek için zaman ayırdıklarını ve %96'sı (n=15) müzik dinlediğini, % 53'ü (n=8) sevdiği kişilerle telefonla görüntülü görüşüğünü, %32'si (n=5) COVID-19 ile ilgili haberleri dinlemediğini, %19'u (n=3) ise dua ettiğini ifade etti.

Çalışmada, deney grubunda girişim sonrasında COVID-19 korkusu (-4.58±2.47), kişinin o anki hissettiği kaygı yoğunluğu (SUD) ortalamalarının (-5.61±1.16) düştüğü ve kontrol grubuyla karşılaştırıldığında aralarındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu (p<0.001); durumluk kaygı (-8.82±7.26), sürekli kaygı (-1.16±2.97) ortalamalarının düştüğü, durumluk kaygıda düşüşün istatistiksel olarak anlamlı olduğu (p<0.001), sürekli kaygıdaki düşüşün ise anlamlı olmadığı bulundu (p>0.005). Kontrol grubu ortalamalarında ise etkili bir değişiklik olmadığı belirlendi (P19S =-0.09±2.47, SUD=0±1.15; DKÖ=-0.22±7.25, SKÖ=-0.04±2.97).

Tartışma- Sonuç: Dünya COVID-19 virüsü ile mücadeleye devam ederken sağlık profesyonellerinin yaşadığı stres, korku ve kaygı en önemli sorunlardan biri olmuştur. Bu kapsamda bu çalışma; DÖT'ün acil servis hemşirelerinin COVID-19 korku ve kaygı düzeyleri üzerine etkisini belirlemek amacıyla yapıldı. Sonuçlar, DÖT'ün COVID-19 korku ve kaygı düzeyi üzerinde önemli etkileri olduğunu gösterdi. Literatür taramasında DÖT'ün, hemşire öğrencilerin sınav kaygı durumu [1], adolesanların yaşadıkları kaygı düzeyleri [2], gebelerin doğum öncesi [3,4] kaygı seviyelerin

azalmasında etkili olduğu bildirilmiştir. Ayrıca uygulanan DÖT'ün küçük hayvan korkusu [5] ve gebelerin doğum öncesi yaşadıkları doğum korkularının azalmasında etkili olduğu saptanmıştır [4]. Araştırma sonuçları literatür ile uyumlu olduğu sonucuna ulaşıldı.

Sonuç olarak, COVID-19 pandemi süresince ön safta çalışan acil hemşirelerin COVID-19 korku ve kaygısını azaltmak için Duygusal Özgürleşme Tekniği uygulamasının etkili bir girişim olduğu ve literatürle uyumlu olduğu bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: COVID-19 korkusu, Duygusal Özgürleşme Tekniği, hemşire, tamamlayıcı tedaviler

KAYNAKÇA:

1. İnangil D, Vural PI, Doğan S, Körpe G. Effectiveness of music therapy and emotional freedom technique on test anxiety in Turkish nursing students: a randomised controlled trial. *European Journal of Integrative Medicine* 2020; 33, 101041.
2. Gaesser AH, Karan, OC. A randomized controlled comparison of emotional freedom technique and cognitive-behavioral therapy to reduce adolescent anxiety: A pilot study. *The Journal of Alternative and Complementary Medicine*. 2017; 23(2), 102-108.
3. Mardjan M, Prabandari YS, Hakimi M, Marchira, CR. Emotional freedom techniques for reducing anxiety and cortisol level in pregnant adolescent primiparous. *Unnes Journal of Public Health*. 2018; 7(1), 1-6.
4. Vural PI, Aslan E. Emotional freedom techniques and breathing awareness to reduce child birth fear: A randomized controlled study. *Complementary Therapies in Clinical Practice*. 2019; 35, 224-231.
5. Wells S, Polglase K, Andrews HB, Carrington P, Baker AH. Evaluation of a meridian-based intervention, emotional freedom techniques (EFT), for reducing specific phobias of small animals. *Journal of Clinical Psychology*. 2003; 59(9), 943-966.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE EFFECT OF EMOTIONAL FREEDOM TECHNIQUE APPLIED TO EMERGENCY SERVICE NURSE ON THE LEVEL OF COVID-19 FEAR AND ANXIETY: A RANDOMIZED CONTROLLED TRIAL

Gülşah OKUT¹, Şule ECEVİT ALPAR¹, Elif DÖNMEZ²

¹Marmara University, Faculty of Health Sciences, Nursing Department

²University of Health Sciences, Nursing Faculty

Aim: This research; It was planned to determine the effect of Emotional Freedom Technique on the COVID-19 fear and anxiety levels of emergency room nurses.

Methods: 88 volunteer nurses working in the emergency department of a public hospital between 09 April and 01 June 2021 participated in the research. The research was designed as randomized controlled experimental design with pretest/post test control group. The number of samples and randomization were calculated using the table in the NY New York program. Experimental and control groups were formed. Nurse Personal Information Form, Subjective Units of distress scale (SUD), Spielberger State-Trait Anxiety Inventory (STAI) and Coronavirus-19 Phobia (P19-S) scale were applied to the experimental group. Afterwards, EFT was explained face to face. It was applied for 7 (seven) days via Zoom or WhatsApp. The scales were applied to the control group, the intervention was not applied, and the scales were re-administered after a 7 (seven) day break. Descriptive statistics, Shapiro-Wilk test, t test, repeated measures analysis of variance, Pearson's chi-square test and Fisher's exact test were used to evaluate the data.

Results: The mean age of the participants was 29.18±5.93 years, the average working time in the profession was 6.95±7.08 years, and the average working time in the emergency room was 3.04±2.96 years. During the COVID-19 pandemic, 89.3% of the participants experienced anxiety while practicing their profession, 36.9% (n=31) reported that they took time to cope with anxiety and fears, 96% (n=15) listened to music, 53% (n=8) made video calls with their loved ones, 32% (n=15) stated that they did not listen to the news about COVID-19, and 19% (n=3) stated that they prayed.

In the study, after the intervention, the fear of COVID-19 (-4.58±2.47) and the mean anxiety intensity (SUD) that the person felt at that moment decreased (-5.61±1.16) and the difference between the control group was statistically significant (p<0.001); state anxiety (-8.82±7.26) and trait anxiety (-1.16±2.97) averages decreased, the decrease in state anxiety was statistically significant (p<0.001), while the decrease in trait anxiety was not significant (p>0.005). It was determined that there was no significant change in the mean scores of the control group (P19S = -0.09±2.47, SUD=0±1.15; DDS=-0.22±7.25, SDS=-0.04±2.97).

Discussion - Conclusion: In this context, this study; It was conducted to determine the effect of EFT on the COVID-19 fear and anxiety levels of emergency room nurses. In the literature review, it has been reported that EFT is effective in reducing exam anxiety levels of nurse students (1), anxiety levels experienced by adolescents (2), and antenatal anxiety levels of pregnant women (3,4). In addition, EFT was found to be effective in reducing the fear of small animals (5) and the prenatal fear of birth experienced by pregnant women. It was concluded that the results of the research were compatible with the literature.

As a result, it has been found that Emotional Freedom Technique is an effective attempt to reduce the fear and anxiety of emergency nurses working on the front line during the COVID-19 pandemic and is compatible with the literature.

Keywords: fear of COVID-19, emotional freedom technique, nurse, complementary therapies

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-008

ALZHEİMER HASTALARI'NDA MÜZİK TERAPİ'NİN BİLİŞSEL İŞLEVLER VE UYUM DÜZEYİ ÜZERİNE ETKİSİ

Büşra Kayaaslan¹, Neslihan Lök²

¹Beyhekim Eğitim ve Araştırma Hastanesi

²Selçuk Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Amaç: Bu çalışma, huzurevinde kalan yaşlı bireylere uygulanan Müzik Terapisi'nin (MT), bilişsel işlevler ve uyum düzeyine etkisini değerlendirmek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Çalışma Konya ilinde bulunan Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'na bağlı bir Huzurevi Yaşlı Bakım Rehabilitasyon Merkezi'nde kalan 30 (Girişim:15, Kontrol:15) Alzheimer hastası ile yürütülen randomize kontrollü bir araştırmadır. Verilerin toplanmasında sosyo-demografik özelliklere ilişkin Tanıtıcı Bilgiler Formu, Standardize Mini Mental Test (SMMT) ve Yaşlılarda Uyum Güçlüğü Değerlendirme Ölçeği (YUGDÖ) kullanılmıştır. Müdahale grubundaki bireylere MT, beş hafta, haftada iki oturum olacak şekilde uygulanmış; kontrol grubuna ise herhangi bir müdahale uygulanmamıştır. Verilerin değerlendirilmesinde; Wilcoxon analizi, Mann Whitney U testi, bağımlı gruplarda t testi ve bağımsız gruplarda t testi yapılmıştır.

Bulgular: MT uygulanan yaşlı bireylerin bilişsel işlevleri kontrol grubundan daha yüksektir. Girişim grubunda yer alan yaşlı bireylerin başlangıç ile müdahale sonrası uyum gücü ölçeceğinden aldıkları toplam puan ortalamaları karşılaştırıldığında iki ölçüm arasında ileri düzeyde anlamlı fark olduğu saptanmış ($p<0,001$) ancak kontrol grubunda ise başlangıç ve müdahale sonrası ölçüme ait puan ortalamaları arasında anlamlı fark olmadığı saptanmıştır ($p>0,05$). Girişim grubunda yer alan yaşlı bireylerin yaşlılarda uyum gücünü değerlendirme ölçeğinin rol ve kendini gerçekleştirme biçimi, karşılıklı bağlanma, benlik tarzı ve fizyolojik durum alt boyutlarında başlangıç ile müdahale sonrası ölçüme ait puan ortalamaları karşılaştırıldığında, iki ölçüm arasında anlamlı fark olduğu saptanmıştır ($p<0,05$).

Tartışma-Sonuç: Bu çalışmada elde edilen önemli bulgulardan biri, MT uygulanan girişim grubundaki bireylerin bilişsel işlev düzeylerinin kontrol grubundaki bireylerden yüksek olmasıdır. Yapılan benzer çalışmaların sonucunda müzik müdahalesinin bireylerin bilişsel işlevlerini artırdığı bulunmuştur [1,2]. Çalışmada MT uygulanan girişim grubunun uyum düzeyleri toplam puan ortalamaları ile rol ve kendini gerçekleştirme biçimi, karşılıklı bağlanma, fizyolojik durum, benlik tarzı olmak üzere tüm alt boyutlarının puan ortalamalarının kontrol grubundan yüksek olduğu bulunmuştur. Diğer müdahale çalışmaları sonucunda, hastaların ajitasyon, anksiyete, apati ve sinirlilik düzeylerinde azalma ve davranışsal belirtilerde iyileşme olmuştur. Uygulama sırasında ve sonrasında MT'nin hastalardaki uyum düzeyini artırması, gezinme davranışını ve bakım verenlerde de bakım yükünü azalttığı belirtilmiştir [3, 4]. Bu çalışma sonuçları doğrultusunda, Müzik Terapisi'nin bilişsel işlevleri ve uyum düzeyini olumlu yönde etkilediği, yaşlı bireyler için etkili bir müdahale olduğu ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Alzheimer hastalığı, Müzik Terapisi, Bilişsel işlevler, Uyum, Psikiyatri Hemşireliği.

KAYNAKÇA:

1. Tang Q, Zhou Y, Yang S, Thomas WKS, Smith GD, Yang Z, Yuan L, Chung JW. Effect of music intervention on apathy in nursing home residents with dementia. Geriatric Nursing. 2018;39:471-76.
2. Raglio A, Bellelli G, Traficante D, Gianotti M, Ubezio MC, Villani D, Trabucchi M. Efficacy of music therapy in the treatment of behavioral and psychiatric symptoms of dementia. Alzheimer Dis Assoc Disord. 2008;22:158-62.
3. Suzuki M, Kanamori M, Watanabe M, Nagasawa S, Kojima E, Ooshiro H et al. Behavioral and endocrinological evaluation of music therapy for elderly patients with dementia. Nurs Health Sci. 2004;6:11-8.
4. Svansdottir HB, Snaedal J. Music therapy in moderate and severe dementia of Alzheimer's type: a case-control study. Int Psychogeriatr. 2006;18:613-21.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE EFFECT OF MUSIC THERAPY ON COGNITIVE FUNCTIONS AND ADAPTATION LEVEL IN ALZHEIMER'S PATIENTS

Büşra Kayaaslan¹, Neslihan Lök²

¹Beyhekim Training and Research Hospital

²Selçuk University Faculty of Nursing

Objective: The study aimed to investigate the effect of music therapy (MT) on the cognitive functions and adaptation level of elderly individuals living in nursing homes.

Methods: This is a randomized controlled study conducted with 30 Alzheimer's patients (Intervention: 15, Control: 15) who live in a Nursing Home, Elderly Care and Rehabilitation Facility associated with the Ministry of Family and Social Services in Konya, Turkey. The data were collected using an Introductory Information Form regarding sociodemographic characteristics of the participants, the Standardized Mini-Mental State Examination (SMMSE), and the Assessment Scale of Adaptation Difficulty for the Elderly (ASADE). The intervention group received MT for five weeks, two sessions per week, while the control group received no therapy. Wilcoxon analysis, Mann-Whitney U test, dependent samples t-test, and independent samples t-test were used to analyze the data.

Results: The cognitive functions of elderly individuals who received MT were higher than those of the control group. The comparison of the initial and post-intervention mean scores of the elderly individuals in the intervention group showed that there was a highly significant difference between these two assessments ($p < 0.001$). However, there was no significant difference between the mean scores of the initial and post-intervention assessments in the control group ($p > 0.05$). The initial and post-intervention mean scores of the intervention group in the four sub-dimensions of the ASADE (role and self-actualization, interdependence, physiological and self-concept mode) were compared, and the results indicated a significant difference between the two assessments ($p < 0.05$).

Discussion-Conclusion: One of the most important findings of this study was that the cognitive function levels of the individuals in the intervention group who received MT were higher than those in the control group. Similar studies showed that music intervention increased the cognitive functions of individuals [1,2]. The overall score averages and mean scores of all sub-dimensions (role and self-actualization, interdependence, physiological and self-concept mode) in this study indicated that the intervention group who received MT had a higher level of adaptation than the control group. Other intervention studies have shown a reduction in patients' levels of agitation, anxiety, apathy, and irritability and improvement in behavioral symptoms. The increased adaptation levels of patients during and after MT has been shown to reduce wandering behavior in patients as well as the caregiving load of caregivers [3, 4]. The present study indicated that music therapy has a positive effect on cognitive functions and adaptation levels of Alzheimer's patients and is an effective intervention for elderly individuals.

Keywords: Alzheimer's disease, Music Therapy, Cognitive functions, Adaptation, Psychiatric Nursing.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-009

TOPLUM RUH SAĞLIĞI MERKEZİNDE ŞİZOFRENİ TANISIYLA TAKİP EDİLEN HASTALARIN BİLİŞSEL İÇGÖRÜ, TOPLUMSAL İŞLEVSELLİK VE BAŞA ÇIKMA TUTUMLARI AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Merve Gülcüoğlu¹, Figen İnci², Ayşegül Özcan³

¹Kayseri Şehir Hastanesi Yanık Ünitesi, Kayseri

²Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Niğde Zübeyde Hanım Sağlık Yüksekokulu, Niğde

³Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Semra ve Vefa Küçük Sağlık Bilimleri Fakültesi, Nevşehir

Amaç: Şizofreni hastalarının hastaneye yatış ihtiyaçları, ilaçla tedavileri, ayaktan takipleri, psikoterapi ve rehabilitasyon hizmetlerinin yanı sıra işlevselliğin kaybı ve yeti yitimi gibi durumları ciddi toplumsal, ekonomik ve manevi kayıplara yol açmaktadır [1]. Toplum Ruh Sağlığı Merkezleri (TRSM) bu bağlamda devreye girerek bireyin tedavilerinin düzenlenmesinde, hastalıkla baş etme ve sağlıklı kalım sürelerinin arttırılmasında, topluma yeniden uyum sağlanmasında, hastaneye yatışın önlenmesinde, atakları erken fark edip, yeti yitimini en aza indirilmesinde, bireyin işlevselliğinin gelişmesinde katkı sunarlar [2,3]. Mevcut araştırma, Toplum Ruh Sağlığı Merkezinde şizofreni tanısı ile takip edilen hastaların bilişsel içgörü, toplumsal işlevsellik ve başa çıkma tutumlarını değerlendirmek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Araştırmanın evrenini, Kayseri Devlet Hastanesi Toplum Ruh Sağlığı Merkezinde şizofreni tanısıyla takip edilen 170 hasta oluşturmuştur. Örneklem büyüklüğü evreni belli örnekleme yöntemine göre hesaplanmıştır. Araştırmaya dahil edilme kriterlerini karşılayan ve araştırmaya katılmayı kabul eden 119 kişi örnekleme dahil edilmiştir. Araştırmanın verileri Katılımcı Bilgi Formu, Beck Bilişsel İçgörü Ölçeği (BBİÖ), Toplumsal İşlevselliği Değerlendirme Ölçeği (TİDÖ) ve Başa Çıkma Tutumlarını Değerlendirme Ölçeği (BÇTDÖ) kullanılarak yüz yüze görüşme tekniği ile toplanmıştır. Çalışmada elde edilen veriler SPSS istatistik paket programında (Version22, Chicago IL, USA) değerlendirilmiştir.

Bulgular: Katılımcıların Beck Bilişsel İçgörü Ölçeği puan ortalaması 5 ± 9.38 , Toplumsal İşlevselliği Değerlendirme Ölçeği puan ortalaması 37.09 ± 7.39 'dur. Başa Çıkma Tutumları Değerlendirme Ölçeği'ne ait Sorun Odaklı Başa Çıkma alt boyut puan ortalaması 43.89 ± 9.06 , Duygu Odaklı Başa Çıkma alt boyut puan ortalaması 47.86 ± 6.61 ve İşlevsel Olmayan Başa Çıkma alt boyut puan ortalaması 46.97 ± 7.02 olarak bulunmuştur. Katılımcıların ölçeklerden aldıkları puanlar incelendiğinde her birinden ortalama düzeyde puan aldıkları söylenebilir. Katılımcıların Beck Bilişsel İçgörü Ölçeği'nden aldıkları puanlar ile Toplumsal İşlevselliği Değerlendirme Ölçeği, Duygu Odaklı Baş etme alt boyutu arasında pozitif yönde zayıf düzeyde, Sorun Odaklı Baş etme alt boyutu arasında pozitif yönde orta düzeyde, İşlevsel Olmayan Baş etme alt boyutu arasında ise negatif yönde zayıf düzeyde istatistiksel olarak anlamlı ilişki saptanmıştır ($p<0.05$).

Sonuç: Çalışma sonucunda bilişsel içgörü düzeyi arttıkça toplumsal işlevsellikle birlikte sorun ve duygu odaklı baş etme yöntemleri kullanımının da arttığı; işlevsel olmayan baş etme yöntemleri kullanımının ise azaldığı görülmektedir. Ayrıca toplumsal işlevsellik düzeyi yüksek olan katılımcıların çoğunlukla sorun ve duygu odaklı baş etme yöntemlerini tercih ettikleri belirlenmiştir. İşlevsel olmayan baş etme yöntemlerini kullanan hastaların bilişsel içgörü ve toplumsal işlevsellik düzeylerinin düşük olduğu saptanmıştır. Bulgular doğrultusunda şizofreni tanısı ile TRSM'de takip edilen hastalarda bilişsel içgörü ve toplumsal işlevselliğin yakından ilişkili olduğu, bu düzeylerin yüksek olmasının, bireyin sorun ve duygu odaklı baş etme yöntemlerini daha çok tercih etmesini sağladığı ve dolaylı olarak etkili baş etme yöntemleri kullanımının hastalık tablosunu olumlu yönde etkilediği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: içgörü, işlevsellik, başa çıkma

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Dikeç, G., Kutlu, Y. (2014). Bir Grup Şizofreni Hastasında Tedaviye Uyum ve Etkileyen Etmenlerin Belirlenmesi. *Psikiyatri Hemşireliği Dergisi*, 5(3).
2. Ensari, H., Gültekin, B. K., Karaman, D., Koç, A., Beşkardeş, A. F. (2013). Bolu Toplum Ruh Sağlığı Merkezi hizmetlerinin şizofreni hastalarındaki yaşam kalitesi, yeti yitimi, genel ve sosyal işlevsellik üzerine etkisi: Bir yıllık izleme sonuçları. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 14(2).
3. Delice, M. A., Akgül, S. M., Yıldız, M. (2014). Toplum ruh sağlığı merkezi'nden hizmet alan bir şizofrenili olguda bütüncül yaklaşımın hastalığın gidişine etkisi. *Clinical and Experimental Health Sciences*, 4(2), 122-125.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

ASSESSMENT OF COGNITIVE INSIGHT, SOCIAL FUNCTIONING AND COPING STRATEGIES OF SCHIZOPHRENIC PATIENTS REGISTERED IN THE COMMUNITY MENTAL HEALTH CENTERS

Merve Gülcüoğlu¹, Figen İnci², Ayşegül Özcan³

¹Kayseri City Hospital Burn Unit, Kayseri

²Niğde Ömer Halisdemir University, Niğde Zübeyde Hanım School of Health, Niğde

³Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Semra-Vefa Kucuk Faculty of Health Sciences, Nevşehir

Aim: In addition to hospitalization needs, drug treatments, outpatient follow-ups, psychotherapy and rehabilitation services, conditions such as loss of functionality and disability of patients with schizophrenia cause serious social, economic and moral losses. Community Mental Health Centers come into play in this context and contribute to the regulation of the individual's treatment, coping with the disease and increasing the duration of healthy life, reintegration into the society, prevention of hospitalization, early recognition of attacks, minimizing disability, and development of the individual's functions. The present study was conducted to evaluate cognitive insight, social functioning and coping attitudes of patients followed up with a diagnosis of schizophrenia in a community mental health center.

Method: The population of the research is 170 people followed up with the diagnosis of schizophrenia in the Kayseri State Hospital Community Mental Health Center. The sample size universe was calculated according to a certain sampling method. The sample consisted of 119 people who met the inclusion criteria and agreed to participate in the study. The data of the study were collected by using the Participant Information Form, Beck Cognitive Insight Scale, Social Functioning Assessment Scale and Coping Orientation to Problems Experienced Inventory. The data obtained in the study were evaluated in the SPSS statistical package program (Version22, Chicago IL, USA).

Results: The participants Beck Cognitive Insight Scale mean score was 5 ± 9.38 , and the Social Functioning Assessment Scale mean score was 37.09 ± 7.39 . The mean score of the Problem-Focused Coping sub-dimension of the Coping Orientation to Problems Experienced Inventory was 43.89 ± 9.06 , the mean score of the Emotion-Focused Coping sub-dimension was 47.86 ± 6.61 and the mean score of the Dysfunctional Coping sub-dimension was 46.97 ± 7.02 . When the scores of the participants from the scales are examined, it can be said that they got an average score from each of them.

Conclusion: As a result of the study, as the level of cognitive insight increases, the use of problem and emotion-focused coping methods increases together with social functionality; it is seen that the use of dysfunctional coping methods has decreased. In addition, it was determined that the participants with a high level of social functionality mostly preferred problem- and emotion-focused coping methods. It was determined that the cognitive insight and social functionality levels of the patients who used dysfunctional coping methods were low. In line with the findings, it can be said that cognitive insight and social functionality are closely related in patients diagnosed with schizophrenia and followed up in Community Mental Health Centers, and that these high levels enable the individual to prefer problem and emotion-focused coping methods, and indirectly affect the disease picture positively.

Keywords: insight, functionality, coping

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-010

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN COVID-19 PANDEMİSİNDEN ÖNCE VE PANDEMİ DÖNEMİNDE İNTERNET KULLANIM ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ

Hatice IRMAK¹, Fatma Yasemin KUTLU¹

¹Istanbul Üniversitesi- Cerrahpasa, Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

Amaç: Bu araştırmanın amacı; hemşirelik öğrencilerinin Covid-19 pandemisinden önce ve pandemi döneminde internet kullanım özelliklerini karşılaştırarak incelemek ve değişimi istatistiksel açıdan ortaya koymaktır.

Yöntem: Bu tanımlayıcı araştırmanın örneklemini ÖHDER (Öğrenci Hemşireler Derneği)'e kayıtlı olan 1. 2. 3. ve 4. sınıfta öğrenim gören araştırmaya katılmayı kabul eden 400 hemşirelik öğrencisi oluşturdu. Verilerin toplanmasında araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda hazırlanmış, katılımcıların sosyo-demografik özelliklerine ve internet kullanım özelliklerine (internet erişimi, bir günde interneti kullanma süresi, internete girme aracı, interneti kullanma amaçları, eğitim amaçlı interneti kullanma, internette en çok kullanılan uygulamalar vb.) ilişkin soruları içeren anket formu kullanıldı. Araştırma verileri, Google Formlar aracılığı ile çevrimiçi toplandı. Çevrim içi veriler "Çevrimiçi İnternet Anketinin Sonuçlarının Raporlanması için Kontrol Listesi-ÇİASRKL" (The Checklist for Reporting Results of Internet E-Surveys-CHERRIES) doğrultusunda elde edildi. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistiksel yöntemler, McNemar testi ve Ki-kare testi kullanılmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalamasının $20,93 \pm 1,60$, %75'inin kız öğrenci, %34,3'ünün 3.sınıf öğrencisi olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin %77,5'nin pandemiye internet erişiminin olduğu, %37,3'nün pandemiden önce interneti bir günde 1-2 saat arasında kullandığı, pandemiye ise %65,5'inin 6 saatten fazla kullandığı bulunmuştur. Öğrencilerin %81'inin pandemiden önce internete girmedi telefonu tercih ettiği, pandemiye ise %55'nin internete girmedi laptopu tercih ettiği bulunmuştur. Öğrencilerin bir günde interneti kullanma süresi ve eğitim amaçlı bir günde interneti kullanma süresindeki değişimde pandemi öncesine göre istatistiksel açıdan anlamlı farklılık bulunmuştur. İnterneti kullanma amaçlarından olan, bilgi edinmek, ödev/proje hazırlamak, sosyal ilişki kurmak, e-mail göndermek, alışveriş yapmak, film izlemek ve müzik dinlemekteki değişimde pandemi öncesine göre istatistiksel açıdan anlamlı farklılık bulunmuştur. Öğrencilerin internette en çok kullandıkları uygulamalardan, Youtube, Zoom ve Google Meet'teki değişimde pandemi öncesine göre istatistiksel açıdan anlamlı farklılık bulunurken; facebook, instagram, whatsapp, linkedin, snapchat ve tiktaktaki değişimde anlamlı farklılık bulunmamıştır.

Tartışma-Sonuç: Günümüzde ve özellikle de COVID-19 pandemisinde internet; bireylerin birbirleriyle hızlı ve ücretsiz bir şekilde iletişim kurabilmeleri, eğitim faaliyetlerinin kesintiye uğramadan devam edebilmesi, kurumların hizmetlerini sürdürebilmeleri, bireylerin bilgiye hızlı bir şekilde erişebilmeleri ve evde kalınan bu süreçte birçok sosyal aktivitenin gerçekleştirilebilmesi açısından bireylerin yaşamlarını kolaylaştırabilmektedir (1). Gelişen teknolojiye daha kolay adapte olması sebebiyle gençlerde internet kullanımını daha fazla görmektedir (2). Sağlık alanında eğitim alan hemşirelik öğrencileri de hem yaşadıkları çağın gereği hem de meslekleriyle ilgili ilerlemeleri izlemede interneti aktif olarak kullanmaktadır (3). Çalışma sonuçlarına göre; öğrencilerin internette geçirdikleri süre pandemi döneminde yaklaşık 3 kat artmıştır. Pandemiye önce Zoom, Google Meet gibi çevrimiçi uygulamalar neredeyse hiç kullanılmıyorken, pandemi döneminde uzaktan eğitim sebebiyle en çok kullanılan uygulamalardan

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

olmuştur. Pandemiden önce sıklıkla kullanılan sosyal medya uygulamaları pandemi döneminde de sık kullanılan uygulamalar arasında olmuştur. Özellikle uzaktan eğitimle birlikte çevrimiçi uygulamaların, internet kullanımında önemli bir yer edindiği söylenebilir. Bu sonuçlarla birlikte internette geçirilen sürelerin önemli ölçülerde arttığı görülmektedir. Uzun sürelerde internet kullanımının davranışsal, bilişsel ve kişilerarası ilişki alanlarında ortaya çıkacak olası sorunların erken dönemde tespit edilmesi ve önlenmesi açısından önem kazandığı görülmekte olup, bu doğrultuda çalışma sonuçlarının literatüre güncel ve somut veri sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Covid-19, hemşirelik öğrencisi, internet

KAYNAKÇA:

1. Eren, D.Ç., Korkmaz, & M., Avcı İ. Covid-19 pandemi sürecinde hemşirelik öğrencilerinin uzaktan eğitime karşı tutum ve memnuniyet düzeyleri. *Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi*, 2021, 24.2: 246-254.
2. Yıldırım, O., & İpek, İ. Yeni koronavirüs salgını dolayısıyla gündeme gelen sosyal izolasyon ve gönüllü karantina döneminde internet ve sosyal medya kullanımı. *Journal of Communication Theory & Research/ İletişim Kuram ve Arastırma Dergisi*, 2020, (52).
3. Karadağlı, F., & Genç, A. Hemşirelik öğrencilerinin hemşirelik uygulamalarında bilgisayar kullanımına ilişkin görüşlerinin belirlenmesi. *İstanbul Gelişim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 2017, 3: 260-274.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

EXAMINING THE INTERNET USAGE CHARACTERISTICS OF NURSING STUDENTS BEFORE AND DURING THE COVID-19 PANDEMIC.

Hatice IRMAK¹, Fatma Yasemin KUTLU¹

¹Istanbul University- Cerrahpasa, Florence Nightingale Faculty of Nursing, Department of Mental Health and Psychiatric Nursing

Aim: The purpose of this research is to examine the internet usage characteristics of nursing students before and during the Covid-19 pandemic.

Methods: The sample of this descriptive research consisted of 400 nursing students enrolled in ÖHDER (Student Nurses Association), studying in their 1st, 2nd, 3rd and 4th grades, who agreed to participate in the research. In the collection of data, a questionnaire form prepared by the researchers in line with the literature and containing questions about the socio-demographic characteristics and internet usage characteristics of the participants was used. Research data were collected online via Google Forms. Online data were obtained in accordance with "The Checklist for Reporting Results of Internet E-Surveys-CHERRIES". Descriptive statistical methods, McNemar test and Chi-square test were used to evaluate the data.

Results: It was determined that the mean age of the students was 20.93 ± 1.60 , 75% of them were female students and 34.3% of them were 3rd grade students. It was found that 77.5% of the students had internet access during the pandemic, 37.3% used the internet for 1-2 hours a day before the pandemic, and 65.5% used the internet for more than 6 hours during the pandemic. It was found that 81% of the students preferred the mobile phone to access the internet before the pandemic, and 55% preferred the laptop to access the internet during the pandemic. A statistically significant difference was found in the change in the duration of using the internet in a day by students and the duration of using the internet in a day for educational purposes compared to the pre-pandemic period. A statistically significant difference was found in the changes in the purposes of using the internet, such as obtaining information, preparing homework/projects, establishing social relationships, sending e-mails, shopping, watching movies and listening to music, compared to the pre-pandemic period. While there was a statistically significant difference in the change in Youtube, Zoom and Google Meet, which are the most used applications on the internet, compared to the pre-pandemic period, there was no significant difference in the change in facebook, instagram, whatsapp, linkedin, snapchat and tiktok.

Discussion and Conclusion: Internet use is more common among young people. Nursing students who are educated in the field of health also actively use the internet both as a requirement of the age they live in and to monitor the progress of their profession (3). According to the results of the study, the time students spend on the internet has increased approximately 3 times during the pandemic period. While online applications such as Zoom and Google Meet were hardly used before the pandemic, they became the most used applications due to distance education during the pandemic period. It is seen that internet use for long periods gains importance in terms of early detection and prevention of possible problems that may arise in the fields of behavioral, cognitive and interpersonal relationships, and it is thought that the results of the study will provide up-to-date and concrete data to the literature in this direction.

Keywords: Covid-19, nursing student, internet

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-011

HEMODİYALİZ HASTALARI İLE EŞLERİ ARASINDAKİ UYUM VE PSİKOLOJİK DAYANIKLILIK ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Ömer Tanrıverdi¹, Özlem Işıl¹

¹Hasan Kalyoncu Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Hemşirelik Anabilim Dalı/ Gaziantep

GİRİŞ ve AMAÇ: Bu çalışma, hemodiyaliz hastaları ile eşleri arasındaki uyum ve psikolojik dayanıklılık arasındaki ilişkinin incelenmesi amacı ile yapılmıştır.

GEREÇ ve YÖNTEM: İlişkisel tanımlayıcı olarak yapılan araştırma Eylül 2020–Kasım 2020 tarihleri arasında Mardin ili merkez sınırları içerisinde bulunan 3 devlet hastanesinin diyaliz bölümünde yatan 128 hemodiyaliz hastası ile yürütüldü. Araştırmanın verileri, “Hasta Bilgi Formu”, “Yetişkinler için Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği” ve “Eşler Arasında Uyum Ölçeği” ile elde edildi. Verilerin değerlendirilmesinde; sayı, yüzdelik, ortalama Bağımsız gruplarda t testi, One -Way ANOVA ve pearson Korelasyon Analizi kullanıldı.

BULGULAR: Araştırmaya katılan hastaların yaş ortalaması 44.74±9.07'dir. % 64.1'i erkek, % 27,3'ü ilköğretim mezunu, %89.8'i herhangi bir işte çalışmamakta, % 39.1'inin diyalize başlama yılı 6 yıldan fazla, % 44.5'inin evlilik yılı 21 yıldan uzun olarak bulundu. Hastaların Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği puan ortalamaları 104.40±22.16 olup, Çiftler Arası Uyum Ölçeği puan ortalamaları ise 48.10±14.57'dir. Hastaların psikolojik dayanıklılıkları ve yenilenmiş çiftler arasında uyumları arasında pozitif yönde güçlü bir ilişki saptanmıştır (r: 0.926 p:0.000).

TARTIŞMA ve SONUÇ: Araştırma sonucuna göre hemodiyaliz hastalarının psikolojik dayanıklılığı ile çiftler arasındaki uyum anlamlı bir ilişki belirlenmiştir. Hemodiyaliz hastaları ile eşleri arasında uyum arttıkça, hastaların psikolojik dayanıklılık düzeyleri de artmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Sözcükler: Hemodiyaliz; psikolojik dayanıklılık; yenilenmiş çiftler arası uyum; hemşirelik

KAYNAKÇA:

1. Basım, N., (2011) Yetişkinler için Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ' nin Güvenilirlik ve Geçerlilik Çalışması. Türk Psikiyatri Dergisi . 2, 104-114.
2. Bayraktaroglu, H.T., Cakici, E.T., 2017 Psychometric Properties of Revised Form of the Dyadic Adjustment Scale in a Sample from North Cyprus. Int. J. Educ. Sci. 19, 113–119
3. Pak, M.D., Duyan, V.,(2018) Marital Satisfaction of Couples with Behcet and Familial Mediterranean Fever. Turkish J. Fam. Med. Prim. Care.12, 239–249.
4. Dilmaç, B., Bakırçioğlu, A.,(2019) Evli Bireylerin Sahip Oldukları Değerler, İletişim Becerileri ve Evlilik Uyumu Arasındaki Yordayıcı İlişki Necmettin Erbakan Üniversitesi Ereğli Eğitim Fakültesi Dergisi. 2, 110-122.

EXAMINATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN HEMODIALYZED PATIENTS AND THEIR WIFE AND COMPATIBILITY AND PSYCHOLOGICAL RESİLİENCE

Ömer Tanrıverdi¹, Özlem Işıl¹

¹Hasan Kalyoncu University Graduate Education Institute, Department of Nursing/ Gaziantep

INTRODUCTION: This study was conducted to examine the relationship between adjustment and psychological resilience between hemodialysis patients and their spouses.

METHODS: The research, which was conducted as a relational descriptive study, was conducted with 128 hemodialysis patients hospitalized in the dialysis department of 3 public hospitals in the central borders of Mardin province between September 2020 and November 2020. The data of the study were obtained with the "Patient Information Form", "Adult Resilience Scale" and "Spousal Adjustment Scale". In the evaluation of the data; number, percentage, mean Independent groups t test, One -Way ANOVA and Pearson Correlation Analysis were used.

RESULTS: The mean age of the patients participating in the study was 44.74 ± 9.07 years. It was found that 64.1% were male, 27.3% were primary school graduates, 89.8% did not work in any job, 39.1% of them started dialysis more than 6 years, 44.5% of them had more than 21 years of marriage. The mean scores on the Resilience Scale of the patients were 104.40 ± 22.16 , and the mean scores on the Couples Adjustment Scale were 48.10 ± 14.57 . A strong positive correlation was found between the psychological resilience of the patients and the adjustment between the renewed couples ($r: 0.926$ $p: 0.000$).

DISCUSSION AND CONCLUSION: According to the results of the study, a significant relationship was determined between the psychological resilience of hemodialysis patients and the adjustment between couples. As the harmony between hemodialysis patients and their spouses increases, the psychological resistance levels of the patients also increase.

Keywords: Hemodialysis; psychological resilience; renewed couples adjustment; nursing

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-012

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN MESLEKİ GÜDÜLENMELERİ: PANDEMİ DÖNEMİ

Büşra Nur Yükküm¹, Emel Öztürk Turgut²

¹ Hemşire

² Araş. Gör. Dr, Ege Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, İzmir

Amaç: İki bin on dokuz yılı Aralık ayından itibaren etkisini sürdüren zorlu Covid 19 pandemisi tüm dünyayı etkilemiştir. Pandemi gibi zorlu koşullarda dahi çalışacak hemşirelik meslek üyelerinin yetiştirilmesine devam edilmiştir. Bu araştırma da mevcut durumda hemşirelik öğrencilerinin güdülenmelerini etkileyen faktörleri incelemek amacıyla yürütülmüştür.

Yöntem: Araştırma 2020- 2021 eğitim ve öğretim yılında, İzmir’de bir hemşirelik fakültesinde eğitimini sürdüren 292 öğrenci ile yürütülmüştür. Araştırmanın örneklemini evreni bilinen örneklemin hesaplanması formülü ($N=1215$, $d=0.05$, $t=1.96$, $p=0.5$, $q=0.5$) ile hesaplanmış olup, örneklem sayısı eğitimini sürdürdükleri sınıflara göre tabakalandırılmıştır (1.sınıf=79, 2. sınıf= 79, 3. sınıf= 68, 4. sınıf= 66 öğrenci). Örnekleme 2020- 2021 eğitim ve öğretim yılında ilgili fakültede eğitimini sürdüren, online anket formuna erişim imkanı olan ve katılmayı kabul eden öğrenciler dahil edilmiştir. Araştırma verileri araştırmacılar tarafından hazırlanan Tanıtıcı Bilgi Formu ve Güdülenme Kaynakları ve Sorunları Ölçeği’nden (GKSÖ) [1] oluşan online anket formu ile elde edilmiştir. Online anket formu Checklist for Reporting Results of Internet E- Surveys (CHERRIES) doğrultusunda hazırlanmıştır. Anket formu öğrencilere bir online, ücretsiz mesajlaşma uygulaması aracılığıyla sınıf gruplarından ulaştırılmıştır.

Bulgular: Araştırmada cinsiyet sorusunu yanıtlayan 123 öğrencinin %81.3’ü kadındı. Katılımcıların neredeyse tamamının bekar, %64.7’sinin 20-22 yaş grubunda olduğu yine çoğunluğunun gelir durumlarının giderlerine denk (%60.6) olduğu belirlendi. Pandemi dönemindeki deneyimlerine bakıldığında hemşirelik öğrencilerinin çoğunluğu (%96.2) pandemi sürecini ailesinin yanında geçirmiş, %31.5’i Covid- 19 riskli teması olmuş ve %9.2’si Covid- 19 tanısı almıştı. Katılımcıların %62.7’sinin yakınlarına Covid- 19 tanısı konurken, % 17.5’inin en az bir yakını bu enfeksiyon nedeniyle vefat ettiğini belirtti. Hemşirelik öğrencilerinin mesleği algılayışları incelendiğinde %93.2’sinin mezuniyet sonrasında meslekte çalışmak istediği, %69.2’sinin pandemi döneminde mesleğe bakışının değiştiği, bu değişimin %46’sının olumlu yönde %54’ünün ise olumsuz yönde olduğu saptandı ($n=202$). Öğrencilerin %81.8’i toplumun hemşirelik mesleğine bakış açısının değiştiğini belirtti; bu öğrencilerin %92.1’i bu değişimi olumlu yönde, %7.9’u ise olumsuz yönde değerlendirdi ($n=239$). Mesleğin geleceğini %43.5’i olumlu olarak değerlendirirken %48.6’sı kararsız olduğunu ifade etti. GKSÖ toplam puan ortalamasının pandemi döneminde çoğunlukla vaktinin geçtiği yer, mezuniyet sonrası meslekte çalışma isteği, toplumun mesleğe bakış açısında değişim algısına ve mesleğin geleceği algısı göre dağılımlarda anlamlı farklılıklar olduğu belirlendi. Pandemi döneminde çoğunlukla ailesiyle geçirenlerin, mezuniyet sonrasında meslekte çalışmayı düşünenlerin, toplumun mesleğe bakışının değiştiğini düşünenlerin diğer gruplara göre içsel güdülenmesinin anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu; mesleğin geleceğine ilişkin algıya göre puan ortalamalarının ise olumsuzdan olumluya doğru artış gösterdiği belirlendi. Pandemi döneminde çoğunlukla ailesiyle yaşayanların, mezuniyet sonrasında meslekte çalışmayı düşünenlerin, kendinin ve toplumun mesleğe bakışının değiştiğini düşünenlerin dışsal güdülenmesinin diğer gruplardakilere göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu saptandı. En yüksek dışsal motivasyon puan ortalaması; mesleğin geleceğini olumlu değerlendirenlerde, gelir durumunda ise gelirin gidere denk olduğu grupta bulundu. Olumsuz güdülenmede ise pandemi sürecinde mesleğe bakışında değişim

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

olmadığını belirtenlerin puan ortalaması daha yüksek belirlendi. Ayrıca mesleğin geleceğine ilişkin algıya göre en yüksek olumsuz motivasyon puan ortalamasının geleceği olumlu değerlendirenlerde olduğu bulundu.

Tartışma-sonuç: GKSÖ puan ortalamalarının pandemi öncesi ve sonrasında yapılan araştırma sonuçları ile karşılaştırıldığında daha düşük olduğu görülmüştür. Güdülenmede etkili faktörlerde meslekte çalışma isteği ve mesleği olumlu algılama pandemi sonrasında da değişmeyen faktörler olarak belirlenmiştir. Pandemi döneminde çoğunlukla vakit geçirilen yer ve meslek imajına ilişkin algı etkili diğer faktörler olarak belirlenmiştir [2-5].

Anahtar kelimeler: students, nursing, motivation, pandemics

KAYNAKÇA

1. Acat, M. B., & Köşgeroğlu, N. (2006). Güdülenme Kaynakları ve Sorunları Ölçeği. *Anatolian Journal of Psychiatry*, 7(1), 204–210.
2. Eysenbach, G. (2004). Improving the quality of web surveys: The Checklist for Reporting Results of Internet E-Surveys (CHERRIES). *In J Med Internet Res.*, 6(3), e34. <https://doi.org/10.2196/jmir.6.3.e34>
3. Taş, A. S., & Köktürk Dalcı, B. (2021). Covid-19 Pandemisi Döneminde Hemşirelik Öğrencilerinde Mesleki Güdülenme. *Acıbadem Univ. Sağlık Bilim. Derg.*, 12(2), 418–424.
4. Çelik, S., Şahin, E., Dadak, F., Sıdal, S. G., & Akyüz, F. (2014). Hemşirelik Öğrencilerinin Mesleki Güdülenme Düzeyleri ve Etkileyen Faktörler. *HSP*, 1(2), 43–56.
5. Cerit, B., & Coşkun, S. (2018). Hemşirelik Bölümü Öğrencilerinin Mesleki Güdülenme Düzeyinin Meslek Algısına Etkisi. *DEUHFED*, 11(4), 283–289.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE PROFESSIONAL MOTIVATION OF NURSING STUDENTS: PANDEMIC PERIOD

Büşra Nur Yöküm¹, Emel Öztürk Turgut²

¹ RN

² RN, PhD, Research Asisstant , Ege University Faculty of Nursing, Mental Health and Psychiatric Nursing Department, İzmir

Purpose: The Covid 19 pandemic, which has been in effect since December 2000, has affected the whole world. It has been continued to train nursing professional members who will work even in difficult conditions such as the pandemic. This research was conducted in order to examine the factors affecting the motivation of nursing students in the current situation.

Method: The research was conducted with 292 students continuing their education at a nursing faculty in İzmir in the 2020 - 2021 academic year. The sample was calculated using the formula for calculating the known population ($N= 1215$, $d=0.05$, $t=1.96$, $p=0.5$, $q=0.5$) and the number of samples was stratified according to the classes they were studying. (1st class= 79, 2nd class= 79, 3rd class= 68, 4th class= 66 students.) The sample included students who continued their education at the relevant faculty in the 2020-2021 academic year, had access to the online questionnaire and agreed to participate. The research data were obtained using the online questionnaire form consisting of the Introductory Information Form prepared by the researchers and the Motivation Resources and Problems Scale (MRPS) [1]. The online survey form has been prepared in accordance with the Checklist for Reporting Results of Internet E - Surveys (CHERRIES). The questionnaire form was delivered to the students from the class groups via an online, free messaging application.

Findings: Of the 123 students in the study who answered the gender question, 81.3% were female. It was determined that almost all of the participants were single, 64.7% were in the 20-22 age group, and the majority of them had expenses equivalent to their income status (60.6%). Considering the experience of the pandemic period, the majority of nursing students (96.2%) spent the pandemic process with their families, 31.5% had a Covid-19 risky contact and 9.2% had been diagnosed with Covid-19. While 62.7% of the respondents stated that their relatives had been diagnosed with Covid-19, at least one relative of 17.5% had passed away due to this infection. When the perceptions of the profession of nursing students were examined, it was found that 93.2% wanted to work in the profession after graduation, 69.2% had a change in their view of the profession during the pandemic period, and 46% of this change was positive and 54% was negative ($n=202$). 81.8% of the students stated that the point of view of the society on the nursing profession had changed; 92.1% of these students evaluated this change positively, and 7.9% evaluated it negatively ($n=239$). 43.5% positively assessed the future of the profession, while 48.6% stated that they were undecided. It was determined that there were significant differences in MRPS total score average according to where most of the time spent during the pandemic period, the desire to work in the profession after graduation, the perception of change in the society's point of view of the profession and the perception of the future of the profession. In the pandemic, it was determined that those who spent most of their time with their family, those who thought about working in the profession after graduation, those who thought that society's view of the profession has changed have a significantly higher intrinsic motivation than other groups; and the average score increases from negative to positive according to the perception of the future of the profession. It was found that those who lived mostly with their families during the pandemic period, those who thought about working in the profession after graduation, those who thought that their and society's view of the profession had changed, had a significantly higher level of extrinsic motivation compared to those in other groups. The highest average extrict motivation score was found in those

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

who evaluated the future of the profession positively, and in the case of income, income was equal to expenses in the group. In the negative motivation, the average score of those who stated that there was no change in their view of the profession during the pandemic process was determined higher. In addition, according to the perception of the future of the profession, the highest average negative motivation score was found to be among those who evaluated the future positively.

Discussion- conclusion: It was observed that the MRPS score averages were lower compared to the research results conducted before and after the pandemic. The desire to work in the profession and the positive perception of the profession were determined as the factors that did not change after the pandemic. Perception of place and professional image, which is mostly spent time during the pandemic period, have been determined as other effective factors [2-5].

Key words: students, nursing, motivation, pandemics

REFERENCES:

1. Acat, M. B., & Köşgeroğlu, N. (2006). Güdülenme Kaynakları ve Sorunları Ölçeği. *Anatolian Journal of Psychiatry*, 7(1), 204–210.
2. Eysenbach, G. (2004). Improving the quality of web surveys: The Checklist for Reporting Results of Internet E-Surveys (CHERRIES). In *J Med Internet Res.*, 6(3), e34. <https://doi.org/10.2196/jmir.6.3.e34>
3. Taş, A. S., & Köktürk Dalcalı, B. (2021). Covid-19 Pandemisi Döneminde Hemşirelik Öğrencilerinde Mesleki Güdülenme. *Acıbadem Univ. Sağlık Bilim. Derg.*, 12(2), 418–424.
4. Çelik, S., Şahin, E., Dadak, F., Sıdal, S. G., & Akyüz, F. (2014). Hemşirelik Öğrencilerinin Mesleki Güdülenme Düzeyleri ve Etkileyen Faktörler. *HSP*, 1(2), 43–56.
5. Cerit, B., & Coşkun, S. (2018). Hemşirelik Bölümü Öğrencilerinin Mesleki Güdülenme Düzeyinin Meslek Algısına Etkisi. *DEUHFED*, 11(4), 283–289.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-013

ACİL SERVİSTE ÇALIŞAN HEMŞİRELER TARAFINDAN İNTİHAR GİRİŞİMİNDE BULUNAN BİREYE YÖNELİK SUNULAN BAKIMIN DOĞASININ AÇIKLANMASI

Figen Şengün İnan¹, Erkan Ünsal², Tuğba Bolak³

¹Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Psikiyatri Hemşireliği AD.

²Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

³Dokuz Eylül Üniversitesi Araştırma Uygulama Hastanesi

Amaç: İntihar girişimi sonrası etkili bakım yaşamsal bir öneme sahiptir. Acil serviste yapılacak müdahaleler, hasta ve ailesinin tedaviye uyumunu sağlama ve tekrarlı girişimleri önlemede önemlidir [1]. Bu araştırmanın amacı, acil serviste çalışan hemşireler tarafından intihar girişiminde bulunan bireye yönelik sunulan bakımın doğasının açıklanmasıdır.

Yöntem: Araştırma, Türkiye'nin batısında yer alan iki Üniversitesi Hastanesinin Yetişkin Acil Servislerinde çalışan hemşirelerle yürütülmüştür. Araştırmada kalitatif araştırma yöntemlerinden olan fenomenoloji tasarımı kullanılmıştır. Veriler yüz yüze, yarı yapılandırılmış derinlemesine görüşme yöntemi ile toplanmıştır. Acil serviste çalışan 15 hemşire çalışmanın örneklemini oluşturmuştur. Veri analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır.

Bulgular: Acil serviste çalışan hemşirelerin intihar girişimiyle gelen bireye bakım verme deneyimlerine ilişkin bulgular dört temadan oluşmaktadır. Bu temalar; mevcut bakımın öğeleri, etkili bakımın önündeki engeller, bakımda iyileştirilmesi gereken boyutlar ve gereksinimlerdir.

Tartışma-Sonuç: Hemşireler için intihar girişimiyle gelen hastaya bakım verme zor bir deneyimdir. Hemşireler bakım uygulamalarının tedavileri yürütme ve fiziksel bakım odaklı olduğunu belirtmekle birlikte, bireysel ve sistemsel düzeyde engellerden, tekrarlı girişimleri önleme, hastayı ve aileyi destekleme noktasında bakımda iyileştirilmesi gereken önemli noktalardan ve gereksinimlerinden söz etmişlerdir. Çalışmanın bulguları literatürle benzerlik göstermektedir [2-5]. Acil serviste intihar girişimiyle gelen hastanın bakımının iyileştirilmesinde hemşireleri desteklemeye yönelik sürekliliği olan psikoeğitsel programların yürütülmesi önerilir.

Anahtar Kelimeler: intihar, hemşire, acil servis, bakım, kalitatif araştırma

KAYNAKÇA:

1. Shand F, Vogl L, Robinson J. Improving patient care after a suicide attempt. *Australasian Psychiatry*, 2018; 26(2), 145-148.
2. Vedana KGG, Magrini DF, Miasso AI, Zanetti ACG, de Souza J, Borges TL. Emergency nursing experiences in assisting people with suicidal behavior: a grounded theory study. *Archives of Psychiatric Nursing*, 2017; 31(4), 345-351.
3. Giacchero Vedana KG, Magrini DF, Zanetti ACG, Miasso AI, Borges TL, Dos Santos MA. Attitudes towards suicidal behaviour and associated factors among nursing professionals: A quantitative study. *Journal of Psychiatric and Mental Health Nursing*, 2017; 24(9-10), 651-659.
4. Fontão MC, Rodrigues J, Lino MM, Lino MM, Kempfer SS. Nursing care to people admitted in emergency for attempted suicide. *Revista Brasileira de Enfermagem*, 2018; 71, 2199-2205.
5. Petrik ML, Gutierrez PM, Berlin JS, Saunders SM. Barriers and facilitators of suicide risk assessment in emergency departments: a qualitative study of provider perspectives. *General Hospital Psychiatry*, 2018; 37(6), 581-586.

EXPLANATION OF THE NATURE OF THE CARE PROVIDED FOR PERSON WHO ATTEMPTED SUICIDE BY NURSES WORKING IN AN EMERGENCY DEPARTMENT

Figen Şengün İnan¹, Erkan Ünsal², Tuğba Bolak³

¹*Dokuz Eylul University Faculty of Nursing, Psychiatric Nursing Department*

²*Ege University Faculty of Nursing Psychiatric Nursing Department*

³*Dokuz Eylül University Research and Application Hospital*

Aim: Effective care is critical after a suicide attempt. Interventions to be performed in the emergency department play a great role in ensuring the patient's and family' compliance with the treatment and reducing the risk of a subsequent suicide attempt [1]. The aim in this study is to explain the nature of the care provided for individuals who have attempted suicide by the nurses working in an emergency room.

Method: The study was conducted with nurses working in the Adult Emergency Departments of two University Hospitals located in the west of Turkey. In the study, the phenomenology design, one of the qualitative research methods was used. The data were collected through the face-to-face, semi-structured in-depth interview. The sample of the study comprised 15 nurses working in the emergency departments. In the data analysis, the content analysis method was used.

Results: The findings related to the experiences of the nurses working in the emergency department in giving care to individuals who present to the departments due to the suicide attempt consist of four themes. These themes are; elements of current care, barriers to effective care, dimensions that should be improved in providing care and needs.

Discussion-Conclusion: Caring for patients who have attempted suicide is a difficult experience for nurses. The nurses stated that care practices are focused on performing treatments and physical care. However, they also mentioned individual- and system-related barriers, and the important points and requirements that should be improved in the provision of care so that repetitive interventions are prevented, and the patient and family are supported. The findings of the study are consistent with those in the literature [2-5]. It is recommended to carry out continuous programs to support nurses so that the care they give to patients who present to an emergency department due to a suicide attempt is improved.

Keywords: suicide, nurse, emergency unit, care, qualitative study

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-014

KOVID-19 PANDEMİSİNDE HEMŞİRELERİN PSİKOLOJİK DAYANIKLILIK VE TÜKENMİŞLİK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Ayşegül Savaşan¹, Berfin Ayaz²

*Yakın Doğu Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, KKTC

** Türk Kızılay Toplum Merkezi

Amaç: Tükenmişlik kavramı duygusal tükenme, duyarsızlaşma ve düşük kişisel başarı hissi taşıma olarak açıklanmaktadır[1]. Tükenmişlik hemen her meslek grubunda görülebilmekle birlikte özellikle sağlık çalışanları gibi birebir insan ilişkileri üzerinden yürüyen mesleklerde daha fazla yaşandığı belirtilmektedir [2]. Dayanıklılık stres kaynakları karşısında kişinin uyum sağlama süreci, kendisini toparlama gücü, değişimin ya da felâketlerin başarılı biçimde üstesinden gelme yeteneği olarak tanımlanmaktadır [3]. 2019 yılının Aralık ayında Çin'in Wuhan şehrinde ortaya çıkan Yeni Koronavirüs Hastalığının (KOVİD-19) dünyaya yayılması ve DSÖ'nün salgını pandemi olarak ilan etmesi üzerine pandemi sürecine girilmiştir [4]. Sağlık profesyonellerinin en büyük grubunu oluşturan ve bulaşıcı hastalık salgınlarında ön saflarda mücadele eden hemşirelerin tükenmişlik ve dayanıklılık düzeylerinin incelenmesi ve gerekli müdahalelerin yapılmasının önemli olduğu düşünülmektedir. Araştırmanın amacı, Kovid-19 pandemisinde hemşirelerin psikolojik dayanıklılık ve tükenmişlik düzeylerinin incelenmesidir.

Yöntem: Tanımlayıcı nitelikte olan araştırmanın evrenini Mardin Devlet Hastanesinde çalışan hemşireler, örneklemini araştırmaya katılmayı kabul eden 170 hemşire oluşturmuştur. Veriler Kişisel Bilgi Formu, Yetişkinler için Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği (YPDÖ) ve Maslach Tükenmişlik Ölçeği (MTÖ) ile toplanmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan hemşirelerin %34.1'inin 22-28 yaş grubunda, %62.9'unun kadın, %48.2'inin bekar, %60.6'sının lisans mezunu olduğu bulunmuştur. Hemşirelerin %91.2'si pandemi sürecinde Kovid-19'lu hastaya bakım verdiklerini belirtmiştir. Pandemi sürecinde hemşirelerin %90'ı belirsizlik duygusu yaşadığını ifade etmiştir. Kovid-19 hastalığı geçiren ve evde tedavi olanların oranı %61.2'dir. Hemşirelerin %55.9'u ailesinde Kovid-19 hastalığı geçirenlerin olduğunu belirtmiştir. Hemşirelerin %40'ı fiziksel sağlıklarını, %38.2'i ruhsal sağlıklarını 'ne iyi ne kötü' olarak değerlendirmiştir. Hemşirelerin YPDÖ toplam puanı 101(75-137); ölçeğin alt boyutlarından almış oldukları ortanca değerleri ise "Kendilik algısı" için 19(11-26), "Gelecek algısı" için 12(7-17), "Yapısal stil" için 12(4-20), "Sosyal yeterlilik" için 19(11-25), "Aile uyumu" için 19(10-26) ve "Sosyal kaynaklar" için 20(11-30)'dir. Hemşirelerin MTÖ'nün alt boyutlarından almış oldukları ortanca değerleri ise "Duygusal tükenme" için 15(9-28), "Duyarsızlaşma" için 13(0-20), "Kişisel başarı" için 14(1-32)'dür. YPDÖ ve MTÖ'nün alt ölçekleri arasındaki korelasyon incelendiğinde, YPDÖ ile duyarsızlaşma arasında negatif yönde; YPDÖ ile kişisel başarı arasında ise pozitif yönde zayıf ilişki bulunmuştur. Kendilik algısı ile duygusal tükenme ve duyarsızlaşma arasında negatif yönde; kendilik algısı ile kişisel başarı arasında ise pozitif yönde zayıf ilişki bulunmuştur. Yapısal stil ile duyarsızlaşma arasında negatif yönde zayıf ilişki bulunmuştur. Sosyal kaynaklar ile duygusal tükenme ve duyarsızlaşma arasında negatif yönde; sosyal kaynaklar ile kişisel başarı arasında ise pozitif yönde zayıf ilişki bulunmuştur.

Tartışma-Sonuç: Psikolojik dayanıklılığın tükenmişlik sendromunun daha aza yaşanmasını sağladığı belirtilmektedir [5]. Salgın sırasında ve sonrasında hemşirelerin sağlığının korunması için sürekli desteklenmeleri ve psikolojik dayanıklılığın geliştirilmesi için alanında uzman psikiyatri hemşireleri tarafından kurs programları düzenlenmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tükenmişlik, psikolojik dayanıklılık, hemşire, Kovid-19.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Kaynakça:

1. Can R, Hisar KM. Hemşirelerin profesyonellik davranışları ve tükenmişlik düzeyleri. Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi. 2019; 6(1): 1-19.
2. Balcı U, Demir Ş, Kurda, Y, Koyuncu G, Deniz Y, Terci Ö. ve ark. Hemşirelerde tükenmişlik ve yorgunluk semptomları. Tepecik Eğitim Hastanesi Dergisi. 2013; 23(2):83-87.
3. Basım N, Çetin F. Yetişkinler için Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği'nin güvenilirlik ve geçerlilik çalışması. Türk Psikiyatri Dergisi. 2011; 22(2): 104-114.
4. Shi Y, Wang J, Yang Y, Wang Z, Wang G, Hashimoto K, et al. Knowledge and attitudes of medical staff in Chinese psychiatric hospitals regarding COVID-19. Brain, Behavior&Immunity-Health. 2020; 4: 1-5.
5. Mealer M, Jones J, Newman J, McFann KK, Rothbaum B, Moss M. The presence of resilience is associated with a healthier psychological profile in intensive care unit (ICU) nurses: Results of a national survey. International Journal of Nursing Studies. 2012; 49: 292-299.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

INVESTIGATION OF THE NURSES' PSYCHOLOGICAL RESILIENCE AND BURNOUT LEVELS IN THE COVID-19 PANDEMIC

Ayşegül Savaşan¹, Berfin Ayaz²

Near East University Faculty of Nursing, Department of Mental Health and Diseases Nursing, TRNC

Turkish Red Crescent Community Center,

Objective: The concept of burnout is explained as emotional exhaustion, depersonalization and low personal accomplishment[1]. Although burnout can be seen in almost every occupational group, it is stated that it is more common in professions that conduct one-to-one human relations, such as health workers[2]. Resilience is defined as the process of adapting to stressors, the ability to recover, and the ability to successfully overcome change or disasters[3]. After the New Coronavirus Disease (COVID-19), which emerged in Wuhan in December 2019, spread to the world and WHO declared the epidemic as a pandemic, the pandemic process was entered[4]. It is important to examine the burnout and resilience levels of nurses, who constitute the largest group of health professionals and fight at the forefront of infectious disease epidemics, and to make necessary interventions. The aim of the study is to examine the psychological resilience and burnout levels of nurses in the Covid-19 pandemic.

Method: The population of the descriptive study consisted of nurses working in Mardin State Hospital, and the sample consisted of 170 nurses who agreed to participate in the research. Data were collected with Personal Information Form, Resilience Scale for Adult(RSA), and Maslach Burnout Inventory(MBI).

Results: 34.1% of the nurses participating in the study were in the 22-28 age group, 62.9% were women, 48.2% were single, 60.6% were undergraduates. 91.2% of the nurses gave care to patients with Covid-19 during the pandemic. 90% of the nurses stated that they experienced a sense of uncertainty. The rate of those who had Covid-19 disease and were treated at home was 61.2%. 55.9% of the nurses stated that there were people who had Covid-19 disease in their family. 40% of the nurses evaluated their physical health and 38.2% their mental health as neither good nor bad. The total RSA score of the nurses was 101 (75-137); the median values ??they received from the sub-dimensions of the scale were 19(11-26) for "Perception of self(PS)", 12(7-17) for "Perception of future(PF)", 12(4-20) for "Structured style(SS)" and 19(11-25) for "Social competence(SC)", 19(10-26) for "Family cohesion(FC)" and 20(11-30) for "Social resources(SR)". The median values ??of the nurses from the sub-dimensions of MBI were 15(9-28) for "Emotional exhaustion(EE)", 13(0-20) for "Depersonalization(D)" and 14(1-32) for "Personal achievement(PA)". When the correlation between the subscales of RSA and MBI was examined, it was found that there was a weak negative correlation between RSA and D;a weak positive correlation was found between RSA and PA. There is a weak negative relationship between PS and EE and D;a weak positive correlation was found between PS and PA. A weak negative correlation was found between SS and D. Negative correlation between SR and EE and D; a weak positive correlation was found between SR and PA.

Conclusion: Psychological resilience provides less burnout syndrome[5]. Course programs should be organized by psychiatric nurses who are experts in their fields in order to continuously support nurses in order to protect their health during and after the epidemic and to develop psychological resilience.

Keywords: Burnout, psychological resilience, nurse, Covid-19

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-015

REİKİ UYGULAMASI İLE İLGİLİ BİLGİ VE DÜŞÜNCELERİN CİNSİYETE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ

Leman KUTLU¹, Şeyma DEMİRALAY¹, Hülya CEYHAN¹

¹Istanbul Atlas Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, İstanbul

Amaç: Reiki, tıbbi tedaviye ek olarak uygulanan ve evrensel yaşam enerjisi olarak da bilinen, enerjiye dayalı bir şifa tekniği olarak tanımlanmaktadır [1,2]. Literatürde stresle başa çıkma yöntemlerinden biri olarak belirtilmektedir [3,4]. Ülkemizde de gün geçtikçe, bireylerin ilgisini çekmeye başlamış olup kullanımı yaygınlaşmaktadır. Bu çalışma reiki uygulaması ile ilgili bilgi ve düşüncelerin cinsiyete göre değerlendirilmesi amacıyla yapıldı.

Yöntem: Bu çalışma tanımlayıcı bir çalışmadır. Evrenini, bir vakıf üniversitesinin, sağlık bilimlerinde, 2020-2021 eğitim öğretim yılında Kişilerarası İlişkiler dersi alan, 70 öğrencinin birinci derece yakını olan anne, baba ve kardeşleri oluşturdu. Örneklemi ise çalışmaya katılmaya gönüllü olan 140 öğrenci yakını oluşturdu. Veriler, araştırmacılar tarafından oluşturulan, 13 sorudan oluşan Google anket formu ile online olarak, 2020-2021 eğitim öğretim yılı güz döneminde toplandı. Verilerin istatistiksel analizinde frekans, yüzde ve ki kare testleri kullanıldı.

Bulgular: Çalışmaya 50 erkek, 90 kadın katıldı. Kadınların çoğunluğunun 18-35 yaş arasında (%54,4), erkeklerin çoğunluğunun ise 36 yaş ve üstünde (%68) olduğu belirlendi. Kadınların erkeklere göre pozitif enerjinin sağlığa olumlu etkisine daha çok inandığı (kadın: %96,7, erkek: %90,0, $p>0,05$), günlük yaşamındaki enerjisini daha çok pozitif olarak değerlendirdiği (kadın: %85,6, erkek: %78,0, $p>0,05$) ancak günlük yaşamında pozitif kalmak için erkeklerin daha çok olumlu düşünmeye çalıştığı (erkek: %42,0, kadın: 32,2, $p>0,05$) ancak anlamlı düzeyde fark olmadığı belirlendi. Reiki uygulaması hakkında kadınların daha çok duyduğu/okuduğu (kadın: %55,6, erkek: %36,0, $p<0,05$) ve kadınların konuyla ilgili daha çok açıklama yapabildikleri (kadın: %46,7, erkek: %30,0, $p<0,05$) anlamlı düzeyde saptandı. Açıklama yapanların, reiki uygulamasını bir yöntem/teknik (kadın: %18,9, erkek: %14,0), bir enerji çeşidi (kadın: %15,6, erkek: 6,0), meditasyon (kadın: %3,3, erkek: 8,0), büyü, tedavi bilimi, spor dalı (kadın: 5,6, erkek: 0,0) ve ruhsal iyilik halinin sağlanması durumu (kadın: 3,3, erkek: 2,0) olarak açıklamıştır. Hastalıkların tedavisinde reiki uygulamasının kısmen etkili olacağını (kadın: %60,0, erkek: %58,0; $p<0,05$) ve mekan olarak ise her yerde uygulanabileceğini kadınların daha çok belirttiği (kadın: %85,6, erkek: %78,0; $p<0,05$) anlamlı düzeyde saptandı. Reiki uygulamasının daha ihtiyaç duyulduğunda yapılması gerektiğini erkeklerin daha fazla belirttiği (kadın: %73,3, erkek: %80,0; $p>0,05$) ancak bu farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı saptandı.

Sonuç: Bulgular sonucunda, kadınların stresle baş etme yöntemlerinden biri olan reiki uygulaması hakkında erkeklere göre daha çok bilgi sahibi olduğu, kadınların pozitif enerjinin sağlığa etkisine daha çok inanmasına rağmen erkeklerin kendilerini daha pozitif olarak tanımladığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu durumun, kadınların daha duygusal olması, duygu durumunun daha çabuk etkilenmesi ile ilişkili olabileceği düşünülmektedir. Toplum ruh sağlığını koruma ve geliştirme kapsamında stresle başa çıkma teknikleriyle ilgili bireylerin güçlendirilmesi için topluma yönelik eğitimlerin planlanması, sağlık profesyonellerinin de bu konuda aktif rol alması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: reiki, uygulama, cinsiyet, bilgi, düşünce

Kaynakça:

1. Yücel D. (2007). Reikin Oluşumu, Gelişimi Ve Türkiye'deki Yansımaları. Yüksek Lisans Tezi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. İzmir
2. Erdoğan, Z., Çınar S. (2011). Reiki: Eski Bir İyileştirme Sanatı – Modern Hemşirelik Uygulaması. Kafkas J Med Sci 2011; 1(2):86–91. doi: 10.5505/kjms.2011.70288.
3. Richeson N, Spross J, Lutz K, et al. Effects of reiki on anxiety, depression, pain and physiological factors in communitydwelling older adults. Res Gerontol Nurs 2010; 3: 187-99
4. Potter P. Commentary on "Breast biopsy and distress: feasibility of testing a reiki intervention" J Holist Nurs 2007; 25: 249-51.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

EVALUATION OF INFORMATION AND THOUGHTS ABOUT REIKI PRACTICE BY GENDER

Leman KUTLU¹, Şeyma DEMİRALAY¹, Hülya CEYHAN¹

¹Istanbul Atlas University, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing, İstanbul

Objective: Reiki is defined as an energy-based healing technique, also known as universal life energy, applied in addition to medical treatment[1,2]. It is stated in the literature as one of the methods of coping with stress[3,4]. In our country, day by day, it has started to attract the attention of individuals and its use is becoming widespread. This study was carried out to evaluate the knowledge and thoughts about reiki practice according to gender.

Method: This study is a descriptive study. The universe consisted of the parents and siblings of 70 students who took the Interpersonal Relations course in the health sciences of a foundation university in the 2020-2021 academic year. The sample consisted of 140 student relatives who volunteered to participate in the study. The data were collected online in the fall semester of the 2020-2021 academic year, using a 13-question Google questionnaire created by the researchers. Frequency, percentage and chi-square tests were used in the statistical analysis of the data.

Results: In the study, 50 men and 90 women participated. It was determined that the majority of the women were between the ages of 18-35(54.4%) and the majority of the men were 36 years and older (68%). Women believe that positive energy has a positive effect on health more than men (women:96.7%, men:90.0%, $p>0.05$), evaluate their daily life energy more positively (women: 85.6%, men: 78.0, $p>0.05$), but it was determined that men tried to think more positively in order to stay positive in their daily life (male:42.0%, female:32.2, $p>0.05$), but there was no significant difference. It is seen that women hear/read more about Reiki (female:55.6%, men:36.0%, $p<0.05$) and that women can explain more about the subject (women:46.7%, men: 30.0%), $p<0.05$ was found to be significant. Those who explained reiki practice as a method/technique (female: 18.9%, male, 14.0%), an energy type (female: 15.6%, male: 6.0), meditation (female: 3%, male: 8.0), magic, therapeutic science, sports (female:5.6, man:0.0), and mental well-being (female:3.3, supplement: 2.0). It was mostly women who stated that reiki application would be partially effective in the treatment of diseases (women:60.0%, men:58.0%; $p<0.05$) and that it could be applied anywhere (women:85.6%, men:78.0; $p<0.05$) was found to be significant. It was determined that more men stated that Reiki should be applied when needed (female: 73.3%, male: 80.0%; $p>0.05$), but this difference was not statistically significant.

Conclusion: As a result of the findings, it was concluded that women have more knowledge about reiki practice, which is one of the methods of coping with stress, than men, and although women believe more in the effect of positive energy on health, men describe themselves more positively. It is thought that this may be related to the fact that women are more emotional and their emotional state is affected more quickly. Within the scope of protecting and improving community mental health, it is recommended to plan trainings for the community in order to strengthen individuals related to stress coping techniques, and health professionals to take an active role in this regard.

Keywords: reiki, practice, gender, knowledge, thought

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-016

NÖROMODULASYON TEDAVİLERİ: OBSESİF KOMPULSİF BOZUKLUKTA UYGULANAN DERİN TMU TEDAVİSİ

Tülay Demiray¹, Elif Ok², Seda Er¹

¹Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi

²Serbest Araştırmacı

Giriş: Obsesif Kompulsif Bozukluk (OKB) yoğun, tekrarlayan rahatsız edici düşünceler ve bu rahatsızlığı gidermek amaçlı yapılan düşünsel ya da davranışsal eylemlerin olduğu psikiyatrik bir bozukluktur. Nörobiyolojik modele göre, motor alan, kortiko-striato-thalamo-kortikal yollar, prefrontal korteks ve orbitofrontal korteks ile ilişkilidir (1,5).

OKB tedavisinde farklı tedavi seçenekleri olmakla birlikte, son yıllarda nöromodulasyon tedavilerinden olan Derin Trans Manyetik Uyarım (dTMU) tedavisi de bir seçenek olarak uygulanmaya başlamıştır (1).

dTMU, Bağımlılık, Şizofreni, OKB, Erişkin Dikkat Eksikliği Hiperaktivite Bozukluğu ve diğer bazı psikiyatrik hastalıklarda kullanılmaktadır. Cihazda kullanılan başlığın özellikleri sayesinde farklı hastalıklarda farklı beyin bölgelerine uyarım verilebilmektedir (1,2).

OKB tedavisinde çeşitli tedaviler uygulansa da; 2018 yılından bu yana FDA (Food and Drug Administration) dTMU uygulamasını onaylamıştır. dTMU, OKB tedavisinde orta prefrontal korteks ve anterior singulat korteksi hedef alır. Bu bölgelerin derin uyarımı sayesinde, duygusal ve bilişsel süreçler entegre olur, hastanın kontrol, dikkat, planlama ve kısa süreli bellek fonksiyonları gelişir (1,2).

Amaç: u çalışmada, OKB tedavisinde uygulanan dTMU tedavisinin uygulanma biçiminin açıklanması amaçlanmıştır.

Tartışma- Sonuç: OKB tedavisinde uygulanan dTMU tedavi protokolleri, hastadan hastaya değişiklik göstermektedir. dTMU tedavisi, OKB'nin doğasında var olan korku veya sıkıntı uyandıran süreçlerin yeniden konsolidasyonuna neden olmaktadır. Yeniden konsolidasyon, yeni bilgilerin uzun süreli hafızaya aktarılmasına yardımcı olur. Bu nedenle dTMU tedavisi sırasında, hastaya semptomları ile ilgili sağlık profesyoneli tarafından yönergeler verilir. Hasta ile tedavi öncesi, semptomları çalışılır. Semptom listesi, sağlık profesyoneli tarafından, seans öncesi görüşme yapılarak oluşturulmaktadır.

Provakasyonlar dTMU ile uygulandığında; depresyon, sigarayı bırakma ve travma sonrası stres bozukluğu (TSSB) için olumlu sonuçlar göstermiştir (3,4).

Semptom listesi ile uygulanan Provakasyon ve dTMU seans sırasında, hastanın fizyolojik tepkileri de gözlemlenerek yönetilebilir (1,2).

Nöromodulasyon tedavilerinde, psikiyatri hemşireleri sadece tedaviyi uygulayan teknisyen anlamında değil, hastanın anksiyete kontrolünün sağlanması ve çeşitli bilişsel müdahaleleri gerçekleştirme anlamında yer almalıdır.

Anahtar Kelimeler: Derin TMU, Obsesif Kompulsif Bozukluk, Provakasyon.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Tendler A., Sisko S. E., Ygael B. N., Zangen A A Method to Provoke Obsessive Compulsive Symptoms for Basic Research and Clinical Interventions. November 2019. *Frontiers in Psychiatry* 10:814.
2. Carmi L., Alyagon U., Yqael B. N., Zohar J., Dar R., Zangen A. Clinical and electrophysiological outcomes of deep TMS over the medial prefrontal and anterior cingulate cortices in OCD patients. *Brain Stimul* Jan-Feb 2018;11(1):158-165.
3. Klein D. L., Dannon P., Hadar A., Rosenberg O., Roth Y., Kotler M., Zangen A. Smoking Cessation Induced by Deep Repetitive Transcranial Magnetic Stimulation of the Prefrontal and Insular Cortices: A Prospective, Randomized Controlled Trial. *Biol Psychiatry*. 2014 Nov 1;76(9):742-9.
4. Isserles M., Shalev Y. A., Roth Y., Peri T., Kutz I, Zlotnik E., Zangen A. Effectiveness of Deep Transcranial Magnetic Stimulation Combined with a Brief Exposure Procedure in Post-Traumatic Stress Disorder – A Pilot Study. *Brain Stimul*. 2013 May;6(3):377-83.
5. Ayraler Taner H, Akın Sarı B. Obsesif kompulsif bozukluğun nörobiyolojisi. İşeri E, editör. *Obsesif Kompulsif ve İlişkili Bozukluklar*. 1. Baskı. Ankara: Türkiye Klinikleri; 2019. p.6- 13.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

NEUROMODULATION THERAPIES: DEEP TMS TREATMENT FOR OBSESSIVE COMPULSIVE DISORDER

Tülay Demiray¹, Elif Ok², Seda Er¹

¹Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar University

²Freelance Researcher

Introduction: Obsessive Compulsive Disorder (OCD) is a psychiatric disorder of intense, repetitive disturbing thoughts and intellectual or behavioral actions taken to relieve this disorder. According to the neurobiological model, it is associated with the motor area, cortico-striato-thalamo-cortical pathways, prefrontal cortex and orbitofrontal cortex (1,5).

Although there are different treatment options in the treatment of OCD, Deep Trans Magnetic Stimulation (dTMS) therapy, which is one of the neuromodulation treatments, has started to be applied as an option in recent years (1).

dTMS is used in Addiction, Schizophrenia, OCD, Adult Attention Deficit Hyperactivity Disorder and some other psychiatric diseases. Thanks to the features of the head used in the device, different brain regions can be stimulated in different diseases (1,2).

Although various treatments are applied in the treatment of OCD; Since 2018, the FDA (Food and Drug Administration) has approved the dTMU application. dTMS targets the middle prefrontal cortex and anterior cingulate cortex in the treatment of OCD. Thanks to the deep stimulation of these regions, emotional and cognitive processes are integrated, and the patient's control, attention, planning and short-term memory functions improve (1,2).

Purpose: In this study, it is aimed to explain the application of dTMS treatment applied in the treatment of OCD.

Discussion - Conclusion: TMS treatment protocols applied in the treatment of OCD vary from patient to patient. dTMS treatment causes the reconsolidation of the fear or distressing processes inherent in OCD. Reconsolidation helps transfer new information into long-term memory. Therefore, during dTMS treatment, the patient is given instructions by the healthcare professional regarding their symptoms. Before treatment, the patient's symptoms are studied. The symptom list is created by the health professional by conducting a pre-session interview.

When provocations are applied with dTMU; it showed positive results for depression, smoking cessation, and post-traumatic stress disorder (PTSD) (3,4).

Provocation and dTMS applied with a symptom list can be managed by observing the patient's physiological responses during the session (1,2).

In neuromodulation treatments, psychiatric nurses should be involved not only in terms of the technician administering the treatment, but also in terms of providing the patient's anxiety control and performing various cognitive interventions.

Keywords: Deep TMS, Obsessive Compulsive Disorder, Provocation.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-017

PSİKİYATRİ HASTALARINA YÖNELİK ETİK YAKLAŞIM DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ GELİŞTİRME

Gizem Özalp², Leyla Baysan Arabacı¹

¹İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

²İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Öğrencisi

Giriş-Amaç: Araştırmanın amacı, psikiyatri birimlerinde çalışan sağlık profesyonellerinin psikiyatri hastalarına yönelik etik yaklaşımlarını değerlendirmeye yönelik bir ölçek geliştirmek ve ölçeğin geçerlik-güvenirlik çalışmasını yapmaktır.

Gereç-Yöntem: Metodolojik tipte planlanan araştırma verileri Şubat 2020-Şubat 2021 tarihleri arasında dört farklı bölge psikiyatri hastanesinde çalışan 316 hemşireden toplanmıştır. Araştırma verilerinin toplanmasında "Tanıtıcı Bilgi Formu" ve araştırmacılar tarafından geliştirilen "Psikiyatri Hastalarına Yönelik Etik Yaklaşım Değerlendirme Ölçeği" kullanılmıştır. 48 maddeden oluşan taslak ölçek, geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları sonucunda 27 maddeden oluşan son halini almıştır. Ölçeğin geliştirilme sürecinde; Lawshe tekniği, Açıklayıcı Faktör Analizi, Doğrulamalı Faktör Analizi, Test-tekrar test güvenilirliği, Cronbach Alpha Güvenirlik katsayısı ve madde toplam korelasyonu analizleri yapılmıştır.

Bulgular: Açıklayıcı faktör analizi sonucu araştırmacılar tarafından, ilgili literatüre dayalı olarak ölçek otoriter, koruyucu-özgeci, normatif ve sosyal mesafe olarak adlandırılan dört ayrı alt boyuttan oluşan yapısına ulaşmıştır. Doğrulamalı Faktör Analizi sonucu test edilen verinin model veri uyumunun oldukça yüksek olduğu bulunmuştur (GFI=0.96, AGFI=0.95, RMSEA=0.068, SRMR=0.071 ve Chi-square/df=775.06/316=2.452). Psikiyatri Hastalarına Yönelik Etik Yaklaşım Değerlendirme Ölçeği'nin Cronbach Alfa güvenilirlik katsayıları sırasıyla α otoriter= 0.84, α koruyucu-özgeci=0.74, α normatif=0.76, α sosyal mesafe=0.70 ve α PHEYDÖ=0.88 olarak bulunmuştur. Ölçeğin tümü ve alt boyutları için tahminlenen test-tekrar test güvenilirlik katsayıları sırasıyla r PHEYDÖ=0.93 r otoriter= 0.94, r koruyucu-özgeci=0.79, r normatif= 0.83 ve r sosyal mesafe= 0.72 olarak bulunmuştur.

Sonuç: Bu veriler sonucunda, "Psikiyatri Hastalarına Yönelik Etik Yaklaşım Değerlendirme Ölçeği"nin geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Psikiyatri hemşireliği, etik, ölçek geliştirme

KAYNAKÇA:

1. Arslantaş H. Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliğinde Etik Konular, Kodlar ve Standartlar. J Psychiatric Nurs 2015; 6 (1): 47-56.
2. Baysan Arabacı L. Psikiyatride Etik Sorunlar ve Hemşirelerin Sorumlulukları. Türkiye Klinikleri J Med Ethics Law Hist-Special Topics 2017; 3 (1): 28-39.
3. Çam M.O, Baysan-Arabacı L, Tutum Ölçeği Hazırlamada Nitel ve Nicel Adımlar. Hemşirelikte Araştırma Geliştirme Dergisi 2010, 12 (2): 64-71.
4. Baysan Arabacı L, Mutlu-Satıl E. Psikiyatride Hasta Hakları, Etik ve Yasal Konular.Bölüm:28 Ed. Baysan-Arabacı L. Ruh Sağlığı ve Hastalıklarında Temel Hemşirelik Bakımı, Ankara Nobel Tıp Kitabevleri. 1. Baskı. 2020, Ankara. ss. 531-553.
5. Baysan Arabacı L, Mutlu E. Etik İlkeler Işığında Geçmişten Günümüze Psikiyatri (Psychiatry From Past to Present in the Light of Ethical Principles). Türkiye Klinikleri Tıp Etiği-Hukuku Tarihi Dergisi [Türkiye Klinikleri J Med Ethics] 2018; 26(3): 148-55

DEVELOPING AN ETHICAL APPROACH ASSESSMENT SCALE FOR PSYCHIATRIC PATIENTS

Gizem Özalp², Leyla Baysan Arabacı¹

¹Izmir Katip Celebi University Faculty of Health Sciences Division of Nursing Department of Mental Health and Psychiatric Nursing

²Izmir Katip Celebi University Institute of Health Sciences Master Degree Student

Introduction-Purpose: The aim of the study is to develop a scale to evaluate the ethical approaches of health professionals working in psychiatry units towards psychiatric patients and to conduct a validity – reliability study of the scale.

Materials and Methods: The planned research data of methodological type were collected from 316 nurses working in four different regional psychiatric hospitals between February 2020 and February 2021. The “Descriptive Information Form” and the “Ethical Approach Evaluation Scale for Psychiatric Patients” developed by the researchers were used to collect the research data. The draft scale, consisting of 48 items, took its final form consisting of 27 items as a result of necessary validity and reliability studies. In the development process of the scale; Lawshe technique, Explanatory Factor Analysis, Confirmatory Factor Analysis, Test-retest reliability, Cronbach Alpha reliability coefficient and item-total correlation analyzes were performed.

Results: As a result of the explanatory factor analysis, the scale has reached its structure consisting of four separate sub-dimensions called authoritarian, protective-altruistic, normative and social distance, based on the relevant literature. As a result of Confirmatory Factor Analysis, it was found that the model-data fit of the tested data was quite high (GFI = 0.96, AGFI = 0.95, RMSEA = 0.068, SRMR = 0.071 and Chi-square / df = 775.06 / 316 = 2.452). The Cronbach’s Alpha reliability coefficients of the Ethical Approach Evaluation Scale for Psychiatric Patients were found to be $\alpha_{\text{authoritarian}} = 0.84$, $\alpha_{\text{protective-altruist}} = 0.74$, $\alpha_{\text{normative}} = 0.76$, $\alpha_{\text{social distance}} = 0.70$ and $\alpha_{\text{PHEYDÖ}} = 0.88$. The estimated test-retest reliability coefficients for the whole scale and its sub-dimensions were found to be $r_{\text{PHEYDÖ}} = 0.93$, $r_{\text{authoritarian}} = 0.94$, $r_{\text{protective-altruist}} = 0.79$, $r_{\text{normative}} = 0.83$ and $r_{\text{social distance}} = 0.72$, respectively.

Conclusion: As a result of these data, it was determined that the “Ethical Approach Evaluation Scale for Psychiatric Patients” is a valid and reliable scale.

Keywords: Psychiatric nursing, ethics, scale development

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-018

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN PSİKOLOJİK SAĞLAMLIĞI VE BAŞA ÇIKMA TUTUMLARI

Gülhan Küçük Öztürk¹, Eylül Başer²

¹Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Semra ve Vefa Küçük Sağlık Bilimleri Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Nevşehir

²Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Uzman Psikiyatri Hemşiresi, Nevşehir

Amaç: Bu çalışma, hemşirelik öğrencilerinin psikolojik sağlamlığını ve başa çıkma tutumlarını belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Çalışma tanımlayıcı-kesitsel olarak hemşirelik bölümü öğrencileriyle yapılmıştır. Çalışmada örneklem, evreni bilinen örneklem yöntemi kullanılarak ($p=0.20$, $t=1.96$, $d=0.05$) 219 öğrenci olarak hesaplanmıştır. Örneklem grubunda olası kayıplar göz önünde bulundurularak 250 öğrenciye ulaşılması hedeflenmiştir. Çalışma 268 öğrenci ile tamamlanmıştır. Veriler tanıtıcı bilgi formu, psikolojik sağlamlık ölçeği ve başa çıkma tutumları ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Araştırmanın yapılabilmesi için gerekli izinler alınmıştır. Veriler bilgisayar ortamında analiz edilmiştir. İstatistiksel anlamlılık düzeyi için $p<0.05$ değeri kabul edilmiştir.

Bulgular: Hemşirelik öğrencilerinin yaş ortalamaları 21.06 ± 1.79 'dir. Öğrencilerin %73.6'sı kadın, %55.9'unun ailesiyle yaşadığı, %41'inin koruyucu aile yapısına sahip olduğu, %72.2'nin anne eğitim durumunun ilköğretim olduğu, %57.3'nün baba eğitim durumunun ilköğretim olduğu ve %71.5'inin bölümlerini isteyerek seçtiği belirlenmiştir. Öğrencilerin psikolojik sağlamlık ölçeği toplam puanları 17.90 ± 4.98 , başa çıkma tutumları ölçeği toplam puanları 155.41 ± 15.92 'dir. Erkek öğrencilerin psikolojik sağlamlığının, kadın öğrencilerin ise başa çıkma tutumlarının daha yüksek olduğu bulunmuştur. Tek başına evde yaşayan öğrencilerin en düşük, yurttan veya ailesiyle yaşayan öğrencilerin ise en yüksek psikolojik sağlamlığa sahip olduğu bulunmuştur. Ayrıca öğrencilerin yaşadığı yer, aile modeli ve anne-baba eğitim durumu ile başa çıkma tutumları ölçeğinin alt boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu saptanmıştır. Bölümlerini isteyerek seçen öğrencilerinin başa çıkma tutumlarının daha yüksek olduğu bulunmuştur. Son olarak psikolojik sağlamlık ölçeğinin başa çıkma tutumları ölçeğinin toplam ve alt boyutları arasında bir ilişki bulunmuştur.

Tartışma ve Sonuç: Üniversite öğrencilerinin zorlu yaşam olaylardan olumlu sonuçlar elde etmesine yardımcı olabilecek özelliklerinin ve olumsuz olayların etkisini azaltabilecek sistemlerinin güçlendirilmesi koruyucu ve önleyici ruh sağlığı hizmetleri açısından oldukça önemli olduğu belirtilmektedir [1,2]. Hemşirelik öğrencileriyle yürütülen bir çalışmada psikososyal uyum için psikolojik sağlamlığın güçlendirilmesi ve başa çıkma becerilerinin desteklenmesi gerektiği belirtilmiştir [3]. Bu çalışma sonucunda; cinsiyeti, yaşadığı yer, aile modeli ve anne-baba eğitim durumu ile öğrencilerin psikolojik sağlamlığını ve başa çıkma tutumlarını arasında fark olduğu bulunmuştur. Bu sonuç doğrultusunda, hemşirelik eğitiminde öğrencilerin psikolojik sağlamlığını ve başa çıkma tutumlarını arttırmaya yönelik sürekliliği olan eğitimlerin yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: hemşirelik, öğrenci, psikolojik sağlamlık, başa çıkma tutumları

KAYNAKÇA:

1. Aydın M, Egemberdiyeva A. Üniversite Öğrencilerinin Psikolojik Sağlamlık Düzeylerinin İncelenmesi. Türkiye Eğitim Dergisi, 2018;3(1):37-53.
2. Alvord MK, Zucker B, Grados JJ. Resilience Builder Program for Children and Adolescent-Enhancing Social Competence and Self Regulation. Illinois: Research Press. 2011.
3. Park JA, Lee EK. Influence of ego-resilience and stress coping styles on college adaptation in nursing students. Journal of Korean Academy of Nursing Administration, 2021;17(3):267-276.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

PSYCHOLOGICAL RESILIENCE AND COPING ATTITUDES OF NURSING STUDENTS

Gülhan Küçük Öztürk¹, Eylül Başer²

¹Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Semra and Vefa Kucuk Faculty of Health Sciences, Department of Psychiatric Nursing, Nevşehir

²Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Institute of Science, Specialist Psychiatric Nurse, Nevşehir

Aim: This study was conducted to determine the psychological resilience and coping attitudes of nursing students.

Method: The study was conducted with the students of the nursing department as descriptive-cross-sectional. In the study, the sample was calculated as 219 students using the sampling method whose universe is known ($p=0.20$, $t=1.96$, $d=0.05$). Considering the possible losses in the sample group, it was aimed to reach 250 students. The study was completed with 268 students. The data were collected by using the introductory information form, resilience scale, and coping attitudes scale. Necessary permissions were obtained to conduct the research. The data were analyzed on the computer. A $p<0.05$ value was accepted for the statistical significance level.

Results: The mean age of nursing students is 21.06 ± 1.79 . 73.6% of the students are women, 55.9% live with their families, 41% have a foster family, 72.2% of the students have primary education, 57.3% have a father's education level, 71.5% of them want their departments. selected has been determined. The total scores of the students' psychological resilience scale were 17.90 ± 4.98 , and the total scores of the coping attitudes scale were 155.41 ± 15.92 . It was found that the psychological resilience of male students and the coping attitudes of female students were higher. It was found that students living alone at home had the lowest psychological resilience, while students living in a dormitory or with their families had the highest psychological resilience. In addition, a statistically significant difference was found between the sub-dimensions of the coping attitudes scale and place of residence, family model and education level of parents. It was found that the students who chose their departments willingly had higher coping attitudes. Finally, a relationship was found between the total and sub-dimensions of the coping attitudes scale of the resilience scale.

Discussion and Conclusion: It is stated that it is very important in terms of protective and preventive mental health services to strengthen the features that can help university students to achieve positive results from difficult life events and to reduce the effects of negative events [1,2]. In a study conducted with nursing students, it was stated that psychological resilience should be strengthened and coping skills should be supported for psychosocial adjustment [3]. As a result of this study; It was found that there was a difference between the psychological resilience and coping attitudes of the students and educational status of the parents, the gender, place of residence, family model. In line with this result, it is recommended to conduct continuous trainings to increase the psychological resilience and coping attitudes of students in nursing education.

Keywords: nursing, student, resilience, coping attitudes

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-019

RUHSAL HASTALIK TANILI BİREYLERDE İLAÇ TEDAVİSİNE UYUM VE TUTUM ÖLÇEĞİ'NİN GELİŞTİRİLMESİ

Zekiye Çetinkaya Duman¹, Melike Ertem², Abdurrahman Yakışır¹, Serhan Işıklı³

¹Dokuz Eylül Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir

²İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, İzmir

³İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İzmir

Amaç: Çalışmanın amacı, ruhsal hastalık tanılı bireylerde ilaç tedavisine uyum ve tutum aracının geliştirilmesi, geçerlik ve güvenilirliğinin yapılmasıdır.

Yöntem: Çalışma metodolojik tasarımda planlanmış ve örneklem için 230 hasta çalışmaya dahil edilmiştir. Veriler sosyo-demografik veri formu ve geliştirilen ölçek formu ile toplanmıştır. Örneklem 18-65 yaş arası, çalışmaya katılmayı kabul eden ve kriterleri karşılayan hastalar alınmıştır. Veriler, Ocak 2017-Aralık 2019 tarihleri arasında toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde IBM SPSS 22.0 ve AMOS 25 paket programı kullanılmıştır. Kapsam geçerliğini değerlendirmek için içerik geçerlik indekslerinden Lawshe tekniği kullanılmıştır (1). Yapı geçerliğini değerlendirmek için açıklayıcı faktör analizi, varimax rotasyon yöntemi ve doğrulayıcı faktör analizi kullanılmıştır. Güvenirliği değerlendirmek için; pearson momentler çarpımı analiz yöntemleri ve Cronbach alfa güvenilirlik katsayısı kullanılmıştır.

Bulgular: Kapsam geçerlilik indeksi analizinde, Lawshe kapsam geçerlik oranı 0.6-1 arasında ve kapsam geçerlilik indeksi 0.82 bulunmuştur. İlk madde analizinde madde toplam puan korelasyon katsayısı 0.20'nin altında olan toplam 4 madde ölçeğin ilk madde analizinde ölçekten çıkarılmış ve 26 maddelik taslak ölçek elde edilmiştir. Ölçeğin yapı geçerliliğini ortaya koymak ve maddelerin faktör yüklerini belirleyerek boyutlandırabilmek amacıyla açıklayıcı faktör analizi yapılmıştır. Faktör analizine başlamadan önce verilerin faktör analizine uygunluğunu değerlendirmek için Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) katsayısı ve Bartlett Sphericity testi ile hesaplanmıştır. KMO değeri .782 ve Bartlett testi $\chi^2 = 2255.943$, $df = 325$, $p < .001$) anlamlı bulunmuştur. Açıklayıcı faktör analizi sonucunda ölçekteki maddeler "tedaviye uyumda farkındalık, tedaviyi sürdürmeye yönelik güçlükler, tedaviye yönelik tutum ve tedaviye yönelik düşünce" olarak dört alt boyutta gruplanmıştır. Ölçek, toplam varyansın %41.98'ini açıklamıştır. Açıklayıcı faktör analizinden elde edilen bu dört alt boyutlu yapı, ölçeğin yapı geçerliliğini değerlendirmek için doğrulayıcı faktör analizi ile test edilmiştir. Doğrulayıcı faktör analizine göre model uyum indeksleri: $p = .001$, $\chi^2 / df = 2.88$, RMSEA = 0.06, CFI = 0.88, AGFI = 0.82, GFI = 0.82'dir. Model uyum göstergeleri sınır değerlere yakın olup, modelin kabul edilebilir bir uyuma sahip olduğunu ve dolayısıyla modelin doğruluğunu göstermektedir (2). Ölçeğin tümü için elde edilen Cronbach alfa değeri 0.830 olarak belirlenmiştir (3).

Tartışma-Sonuç: Yapılan analizler neticesinde Ruhsal Hastalık Tanılı Bireylerde İlaç Tedavisine Uyum ve Tutum Ölçeği'nin güvenilirlik ve geçerlilik değerleri bakımından yeterli olduğu, ruhsal hastalık tanılı bireylerde uyum ve tutumu değerlendiren çalışmalarda kullanımının uygun olduğu saptanmıştır. İkinci ve üçüncü basamak sağlık sisteminde çalışmakta olan ruh sağlığı profesyonellerine gerekli planlamaları ve değerlendirmeleri yapabilmesi bakımından yol göstereceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: "ruhsal hastalık, ilaç tedavisi, uyum, tutum, ölçek geliştirme"

KAYNAKÇA:

1. Lawshe CH. A quantitative approach to content validity. Pers Psychol. 1975;28(4):563-75.
2. Erkorkmaz Ü, Etlkan I, Demir O, Özdamar K, Sanlıoğlu SY. Confirmatory factor analysis and fit indices: Review. Türkiye Klinikleri J Med Sci. 2013;33(1):210-23.
3. Netemeyer RG, Bearden WO, Sharma S. Scaling procedures: Issues and applications. Sage Publications; 2003.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

DEVELOPMENT THE SCALE OF ADHERENCE TO MEDICATION TREATMENT AND ATTITUDES IN PEOPLE DIAGNOSED WITH MENTAL ILLNESS

Zekiye Çetinkaya Duman¹, Melike Ertem², Abdurrahman Yakışır¹, Serhan Işıklı³

¹Dokuz Eylül University, Faculty of Nursing, Department of Psychiatric Nursing, İzmir

²İzmir Katip Celebi University Faculty of Health Sciences, İzmir

³İzmir Katip Celebi University Atatürk Education And Research Hospital, İzmir

Aim: To develop, validity and reliability of a tool for adherence to medication treatment and attitude in people with a diagnosis of mental illness.

Methods: The study was planned in methodological design and 230 patients were included in the study for the sample. The data were collected with the socio-demographic data form and the developed scale form. Sampling: Patients aged 18-65 who agreed to participate in the study and met the criteria were included. Data were collected between January 2017 and December 2019. IBM SPSS 22.0 and AMOS 25 package program were used to evaluate the data. The Lawshe technique, one of the content validity indexes, was used to evaluate the content validity (1). Explanatory factor analysis, varimax rotation method and confirmatory factor analysis were used to evaluate the construct validity. To evaluate the reliability; Pearson product-moment analysis methods and Cronbach alpha reliability coefficient were used.

Results: In the content validity index analysis, Lawshe's content validity ratio was found to be between 0.6-1 and the content validity index was 0.82. In the first item analysis, a total of 4 items with an item-total score correlation coefficient below 0.20 were removed from the scale in the first item analysis of the scale and a 26-item draft scale was obtained. Explanatory factor analysis was carried out in order to reveal the construct validity of the scale and to size it by determining the factor loads of the items. Before starting the factor analysis, the Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) coefficient and Bartlett Sphericity test were used to evaluate the suitability of the data for factor analysis. KMO value of .782 and Bartlett test $\chi^2 = 2255.943$, $df = 325$, $p < .001$) were found significant. As a result of the explanatory factor analysis, the items in the scale were grouped into four sub-dimensions as "awareness in adherence to treatment, difficulties in maintaining treatment, attitude towards treatment and thought towards treatment". The scale explained 41.98% of the total variance. These four sub-dimensions obtained from explanatory factor analysis were tested with confirmatory factor analysis to evaluate the construct validity of the scale. Model fit indices according to confirmatory factor analysis were: $p = .001$, $\chi^2 / df = 2.88$, RMSEA = 0.06, CFI = 0.88, AGFI = 0.82, GFI = 0.82. Model fit indicators are close to the limit values, showing that the model has an acceptable fit and thus the model's accuracy (2). The Cronbach alpha value obtained for the whole scale was determined as 0.830 (3).

Discussion-Conclusion: As a result of the analyzes, it was determined that the Scale of Adherence and Attitude to Medication Treatment in People Diagnosed with Mental Illness was sufficient in terms of reliability and validity values, and it was appropriate to use in studies evaluating compliance and attitude in people with mental illness. It is thought that it will guide mental health professionals working in the secondary and tertiary health care system in terms of making the necessary planning and evaluations.

Keywords: "mental illness, medication treatment, adherence, attitude, scale development"

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-020

TOPLUM RUH SAĞLIĞI MERKEZİNDE UYGULANAN BİTKİ YETİŞTİRME PROGRAMININ ŞİZOFRENİ HASTALARININ İŞLEVSEL İYİLEŞME DÜZEYİNE ETKİSİ: RANDOMİZE KONTROLLÜ ÇALIŞMA

Fatma Nevin Sisman¹, Sümeyye Kalaz¹, Aylin Usta¹

¹Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

Amaç: Şizofreni hastalığına bağlı olarak görülen işlevsellikte azalma hastaların yaşamlarını olumsuz etkilemektedir [1]. Hastalarda işlevselliğin psikososyal destek programları ile artırılması gerekmektedir [2]. Bu araştırma, Toplum ruh sağlığı merkezinde (TRSM) uygulanan bitki yetiştirme programının şizofreni hastalarının işlevsel iyileşme düzeyine etkisini belirlemek amacıyla yapıldı.

Yöntem: Öntest sontest randomize kontrollü tasarım olarak yürütülen araştırma İstanbul'daki iki TRSM'de Mart - Mayıs 2019 tarihleri arasında yürütüldü. Araştırmanın örneklem sayısı yapılan power analiz sonucunda 80 olarak belirlendi. Ayaktan izlem ve tedavisi yapılan 80 şizofrenili birey, araştırmadan bağımsız bir kişi tarafından bilgisayar ortamında deney ve kontrol gruplarına rastgele atandı. Literatür ve uzman görüşleri doğrultusunda oluşturulan bitki yetiştirme programı [2-5] teorik ve uygulamalı olarak 6 hafta TRSM' nin bahçesinde yürütüldü. Programa katılan deney grubundaki her hastanın en az bir bitkisi olması sağlandı. Program öncesinde ve program sonrasında uygulanan 5'li likert tipte, beş alt boyutlu (sosyal, sağlık, günlük beceri ve mesleki işlevsellik) ve cronbach alfa değeri 0.89 olan Şizofreni Hastalarında İşlevsel İyileşme Ölçeği (ŞİLÖ) ile programın etkinliği değerlendirildi. Program yürütülürken tüm hastaların tıbbi tedavileri devam etti. Program sonunda kontrol grubuna bitki yetiştiriciliğinin teorik bilgisi bir oturum verildi ve hastaların birer tane bitki dikmeleri sağlandı. Verilerin analizinde sayı, yüzde, ortalama, standart sapma,, kıkare testi, Mann Whitney U ve Wilcoxon testi kullanıldı. Anlamlılık düzeyi $p < 0.005$ olarak alındı. Çalışma için üniversiteden etik kurul onayı (No:17.12.2018-261), kurum izni, doktor, hasta ve yasal vasilerinden yazılı onam alındı. Onam formunda, programa katılmayı reddetmenin klinik bakımı etkilemeyeceğine dair bir ifade yer aldı.

Bulgular: Programa katılan deney grubunun program sonrası ŞİLÖ toplam puanlarında kontrol grubuna göre anlamlı artış bulundu ($p < 0.05$). Program sonrası deney grubunun sosyal, sağlık, günlük beceri ve mesleki işlev sontest puanları kontrol grubundan anlamlı yüksek bulundu ($p < 0.05$). Kontrol grubunun ŞİLÖ toplam ve alt boyutların öntest ile sontest puanları arasında anlamlı fark bulunmadı ($p > 0.05$).

Sonuç: TRSM'de şizofreni hastalarına uygulanan bitki yetiştirme programı şizofreni hastalarının işlevsel iyileşmeleri üzerinde olumlu artış sağladı. TRSM'de hemşire temelli yürütülen bitki yetiştirme programının şizofreni hastalarının sosyal, sağlık, günlük beceri ve mesleki işlevselliklerini geliştirmekte etkili ve kullanılabilir bir program olduğu görüldü. Bu çalışma şizofreni hastalarının daha işlevsel olmalarına teşvik eden hemşire temelli bir müdahale programının etkinliğini göstermektedir. Bu sonuç özellikle şizofreni hastalarının tedavisinde hedeflenen işlevsel iyileşmenin, hemşirelerin yönettiği kısa süreli programlar ile mümkün olduğunu kanıtlar niteliktedir. Psikososyal bakım, sosyal beceri ve rehabilitasyon programlarında aktif görev alan ve hastayla yakından ilgilenen hemşireler bu tarz müdahale programlarının gerek hastane gerekse toplum ruh sağlığı merkezleri gibi birinci, ikinci, üçüncü basamak hizmet veren kurumlarda kullanımı konusunda öncülük etmelidir. Bu tarz programların yaygınlığının artması ile hastaların topluma ve iş hayatına yeniden entegrasyonlarına destek olunabilir.

Anahtar Kelimeler: bitki yetiştirme, hemşire, işlevsel iyileşme, şizofreni

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Lahera G, Gálvez JL, Sánchez P, Martínez-Roig M, Pérez-Fuster JV, García-Portilla P, Herrera B, Roca M. Functional recovery in patients with schizophrenia: Recommendations from a panel of experts. *BMC Psychiatry*. 2018;18(1): 176. <https://doi.org/10.1186/s12888-018-1755-2>
2. Pieters HC, Ayala L, Schneider A, Wicks N, Levine-Dickman A, Clinton S. Gardening on a psychiatric inpatient unit: Cultivating recovery. *Archives of Psychiatric Nursing*. 2019; 33:57-64. doi: <https://doi.org/10.1016/j.apnu.2018.10.001>
3. Salomon RE, Salomon AD, Beeber LS. Green care as psychosocial intervention for depressive symptoms: What might be the key ingredients? *Journal of the American Psychiatric Nurses Association*. 2018; 24(3):199-208. doi:10.1177/1078390317723710
4. Zhu S, Wan H, Lu Z, Wu H, Zhang Q, Qian X, Ye C. Treatment effect of antipsychotics in combination with horticultural therapy on patients with schizophrenia: A randomized, double-blind, placebo-controlled study. *Shanghai Archives of Psychiatry*. 2016; 28(4):195-203. doi: <http://dx.doi.org/10.11919/j.issn.1002-0829.216034>
5. Oh YA, Park SA, Ahn BE. Assessment of the psychopathological effects of a horticultural therapy program in patients with schizophrenia. *Complementary Therapies in Medicine*. 2018; 36:54-58. <https://doi.org/10.1016/j.ctim.2017.11.019>

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE EFFECT OF A PLANT CULTIVATING PROGRAM CONDUCTED AT A COMMUNITY MENTAL HEALTH CENTER ON THE FUNCTIONAL REMISSION OF INDIVIDUALS WITH SCHIZOPHRENIA: A RANDOMIZED CONTROLLED STUDY

Fatma Nevin Sisman¹, Sümeyye Kalaz¹, Aylin Usta¹

¹Marmara University Health Science Faculty Nursing Department

Aim: Reduced functioning associated with schizophrenia has an adverse effect on the lives of individuals with the condition [1]. Functional abilities need to be improved with psychosocial support programs [2]. This study was conducted to determine the effect of a plant cultivating program carried out in a community mental health center (CMHC) on the functional remission levels of individuals with schizophrenia.

Methods: This randomized pretest-posttest control-group design study was conducted in two CMHCs in Istanbul between March-May 2019. The sample number of the study was determined as 80 as a result of the power analysis. Eighty individuals with schizophrenia were randomly assigned to the experimental and control groups on a computer by an independent person. The plant cultivating program, which was created in line with the literature [2-5] and expert opinions, was carried out theoretically and practically in the garden of CMHCs for six weeks. It was ensured that each patient in the experimental group had at least one plant to grow. The effectiveness of the program was evaluated with the Functional Remission of General Schizophrenia (FROGS), which was administered before and after the program. The patients' treatment processes continued during the program. At the end of the program, the control group was given a session of theoretical knowledge of plant cultivation and the patients were allowed to grow one plant. Number, percentage, mean, standard deviation, chi-square test, Mann Whitney U and Wilcoxon tests were used in the analysis of the data. Significance level was taken as $p < 0.005$. The ethics committee approval (No:17.12.2018-261), the institutional permission, and written consent from the doctor, patient and legal guardians were obtained. The consent form included the statement that refusing to participate would not in any way affect the patient's clinical care.

Results: The individuals participating in the program registered a significant increase in their FROGS scale overall scores as compared to the control group following the program ($p < 0.05$). After the program, the experimental group's social, health, daily skills and professional functioning posttest scores were significantly higher than those of the control group ($p < 0.05$). There was no significant difference between the pretest and posttest scores of the control group's FROGS total and sub-dimensions ($p > 0.05$).

Conclusion: The plant cultivating program applied to individuals with schizophrenia at the CMHCs positively resulted in an improvement in their functional remission. The nurse-led plant cultivating program conducted at the CMHCs was observed to be an effective and applicable program that would improve the social, health, daily skills and professional functioning of individuals with schizophrenia. This result is evidence that nurse-led short-term programs are effective in achieving the functional remission targeted in the treatment of individuals with schizophrenia. Nurses who are in close contact with patients and assume active duties in psychosocial care, social skills and rehabilitation programs should lead the efforts to make this type of interventional program available at hospitals and community mental health centers. Making such programs more widespread may have the effect of achieving the integration of patients into social and professional life.

Keywords: plant cultivating, nurse, functional remission, schizophrenia

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-021

YETİŞKİNLERİN RUH SAĞLIĞI OKURYAZARLIĞI İLE PSİKOLOJİK YARDIM ALMAYA İLİŞKİN TUTUM VE YAKIN ÇEVRE DAMGALAMA ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Neşe Mercan¹, Reyhan Doğan², Sabahat Coşkun³

¹Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Çocuk Gelişimi Bölümü, Bilecik

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Hematoloji Kliniği, Ankara

³Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Yönetimi Bölümü, Bilecik

Amaç: Ruh sağlığı okuryazarlığı (RSOY) birey, aile ve toplumun sağlığını iyileştirme potansiyelinin yanı sıra, ruh sağlığının da önemli bir belirleyicisidir [1,2]. RSOY düzeyini belirlemek ve okuryazarlık ile ilgili değişkenleri (yaş, cinsiyet, damgalama, yardım aram vs.) anlamak, ruhsal bozukluklar için gerekli müdahalelerde bulunabilmek açısından büyük önem taşımaktadır [3]. Literatürde, ele aldığımız değişkenlerin arasındaki ilişkiyi inceleyen bir araştırmaya şu ana kadar rastlanmamıştır. Bu çalışmada, Türk toplumunda yetişkinlerin ruh sağlığı okuryazarlık düzeylerinin belirlenmesi, ruh sağlığı okuryazarlığı ile psikolojik yardım almaya ilişkin tutum ve yakın çevre damgalama arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Bu tanımlayıcı- kesitsel araştırma, 20-65 yaşları arasında, Türkçe iletişim kurabilen, okuryazar ve araştırmaya katılmayı kabul eden, Bilecik il merkezindeki üç okulda öğrenim gören 352 öğrenci velisi ile Ocak-Mart 2021 tarihleri arasında yürütülmüştür. Veriler, "Sosyo-demografik Özellikler Formu", "Yetişkin Ruh Sağlığı Okuryazarlığı Ölçeği (Y-RSOYÖ)", "Psikolojik Yardım Aramada Yakın Çevre Damgalaması Ölçeği (PYAYÇDÖ)" ve "Psikolojik Yardım Almaya İlişkin Tutum Ölçeği-Kısa Formu (PYAİTÖ-KF)" ile toplanmıştır. İstatistiksel analizlerde SPSS Windows 21.0 paket programı kullanılmıştır.

Bulgular: Y-RSOYÖ'nün revizyon çalışmasına göre ölçeğin Türkçe versiyonu geçerli ve güvenilir bulunmuştur. Yetişkinlerde ruh sağlığı okuryazarlık düzeyinin orta düzeyde olduğu görülmüştür. Cinsiyet, eğitim düzeyi, kendisinin veya yakınının herhangi bir ruhsal hastalık tanısına sahip olması, sağlık personeli ile konuşma fırsatına sahip olma, yardım alma isteği ve ruh sağlığı okuryazarı olduğunu düşünme değişkenleri ile RSOY arasında anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır. Ruh sağlığı okuryazarlık düzeyi ile psikolojik yardım almaya ilişkin tutum arasında pozitif yönde, yakın çevre damgalama arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. Damgalama ve yardım arama arasında ise anlamlı bir ilişkinin olmadığı tespit edilmiştir.

Tartışma-Sonuç: Sonuçlar, ruh sağlığı okuryazarlığı düşük-orta düzeyde olan gruplarda psikolojik yardım arama ve damgalamanın değerlendirilmesinin önemine ve toplumda ruh sağlığı okuryazarlığının artırılmasına yönelik müdahalelerde bulunulması gerektiğine işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler: ruh sağlığı okuryazarlığı, psikolojik yardım alma, damgalama

KAYNAKÇA:

1. Benuto LT, Gonzalez F, Reinoso-Segovia F, Duckworth M. Mental Health Literacy, Stigma, and Behavioral Health Service Use: The Case of Latinx and Non-Latinx Whites. J Racial Ethn Health Disparities. 2019;6(6):1122-30.
2. Loreto N. Reducing Stigma and Encouraging Help Seeking Intentions Through a Mental Health Literacy Program. [Doctorate Dissertations]. Minnesota: Walden University; 2017.
3. Lee HY, Hwang J, Ball JG, Lee J, Albright DL. Is health literacy associated with mental health literacy? Findings from Mental Health Literacy Scale. Perspect Psychiatr Care.2019:1-8.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN ADULTS' MENTAL HEALTH LITERACY, ATTITUDES TOWARDS SEEKING PSYCHOLOGICAL HELP AND STIGMA OF NEIGHBORHOODS

Neşe Mercan¹, Reyhan Doğan², Sabahat Coşkun³

¹Bilecik Şeyh Edebali University, Faculty of Health Sciences Department of Child Development, Bilecik

²Health Sciences University Gulhane Training and Research Hospital, Hematology Clinic, Ankara

³Bilecik Şeyh Edebali University, Faculty of Health Sciences, Department of Health Management, Bilecik

Aim: Mental health literacy (MHL) is an important determinant of mental health, as well as its potential to improve the health of the individual, family and society [1,2]. It is of great importance to determine the MHL level and to understand the variables related to literacy (age, gender, stigma, help seeking, etc.) in order to make necessary interventions for mental disorders [3]. In the literature, there has not been a study examining the relationship between the variables we have discussed so far. In this study, it was aimed to determine the mental health literacy levels of adults in Turkish society, and to examine the relationship between mental health literacy and attitude towards seeking psychological help and stigmatization of the immediate environment.

Materials and Methods: This descriptive-cross-sectional study was conducted with 352 parents of students aged 20-65, who can communicate in Turkish, who are literate and who agree to participate in the research, studying at three schools in the city center of Bilecik, between January and March 2021. Data were collected with the 'Introductory information form', 'Adult-Mental Health Literacy Scale (A-MHLS)', 'Attitudes Toward Seeking Professional Psychological Help Shortened Form (ATSPPH-SF)', 'Perceptions Of Stigmatization By Others For Seeking Help Scale (PSOSHS)'. SPSS Windows 21.0 package program was used for statistical analysis.

Results: According to the revision study of A-MHLS, the Turkish version of the scale was found to be valid and reliable. It has been observed that the mental health literacy level of adults is at a moderate level. It was determined that there is a significant relationship between MHL and gender, education level, having a mental illness diagnosis, having the opportunity to talk to health personnel, willingness to get help, and thinking that she/he is mental health literate. It has been observed that there is a positive relationship between mental health literacy level and the attitude towards seeking psychological help, and a negative relationship between stigma in the immediate environment. It was determined that there was no significant relationship between stigma and seeking help.

Discussion-Conclusion: The results indicate the importance of seeking psychological help and evaluating stigma in groups with low-moderate mental health literacy, and the need for interventions to increase mental health literacy in the community.

Keywords: mental health literacy, seeking psychological help, stigma

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-022

HEMŞİRELERİN ÖLÜME KARŞI TUTUMLARI VE ENDİŞE DÜZEYLERİ İLE İLİŞKİSİ

Songül DURAN¹, Selda POLAT²

¹İzmir Demokrasi Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Sağlık Hizmetleri Bölümü, İzmir

²Bahçeşehir Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, İstanbul

Amaç: Varoluşa yönelik en büyük tehditlerden biri, bir insanın ölmek zorunda olmasıdır. Bu fenomen, neredeyse her gün ölümlle yüzleşmek zorunda kalan sağlık çalışanları için özellikle önemlidir. Özellikle ölüm anksiyetesinin daha yoğun yaşandığı hastanın terminal aşaması, hastaya ve hemşireye hem olumlu hem de olumsuz deneyimler yaşatabilecek zor bir süreçtir [1]. Ölüm tutumları, profesyonellerin ölmekte olan hastalara bakmaya yönelik tutumlarını, ölüm ve ölme hakkında konuşma isteklerini ve ayrıca yaşam sonu bakımı bağlamında disiplinler arası işbirliği, karar verme ve klinik uygulamaları etkiler [2]. Hemşirelerin yaşam, ölüm ve kayba ilişkin kendi duygularını ve tutumlarını gözden geçirmesi, ölmekte olan birey ve ailesi ile etkili kişilerarası iletişim becerilerini kullanarak gerekli desteği verebilmesi, daha nitelikli fiziksel ve ruhsal bakım sağlamada etkili olmaktadır. Bu nedenle hemşirelerin ölüme ilişkin konuşabilmesi, ölüm hakkında bilgili olması, ölümü yaklaşan hastanın ruhsal durumu, ölümcül hasta ve ailesinin gereksinimlerine yönelik farkındalığının olması ve kendisini bu doğrultuda geliştirmesi gerekmektedir [3]. Bu çalışmada tüm servislerde çalışan hemşirelerin ölüme yönelik tutumlarını ve endişelerini belirlemek hedeflenmiştir.

Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel tipteiki bu araştırma online platformda toplandı. Araştırmada anket formu, Ölüm Karşı Tutum Ölçeği ve Penn Eyalet Ölçeği katılımcılara uygulandı.

Bulgular: Çalışmada hemşirelerin ölüm korkusu puanı 25.23 ± 7.16 olup orta düzeydedir. Ölümünden kaçma puanları 15.83 ± 5.64 ve düşük düzeydedir. Tarafsız kabullenme puanları 25.71 ± 3.84 ve Kabul edici yaklaşım puanları 44.86 ± 9.75 olup yüksek düzeydedir. Ölümü kabullenme puan ortalamaları 17.29 ± 5.71 'dir ve yüksek düzeydedir. Yaşı daha küçük olan hemşirelerde Ölümüne karşı tutum ölçeği Kabul edici yaklaşım altboyut puanı daha yüksektir. Erkeklerde kadınlara göre tarafsız kabullenme puanı daha yüksek iken bekarlarda evlilere göre ölümü kabullenme puanı daha yüksek düzeydedir. Ölümle ilgili daha önce eğitim alanlarda tarafsız kabullenme daha yüksek düzeyde iken ölümle ilgili hiç eğitim almayanlarda kabul edici yaklaşım daha yüksek düzeyde saptanmıştır.

Hemşirelerin endişe ölçeği puan ortalaması 54.20 ± 11.80 olup minimum maksimum puan aralığına (16-80) göre yüksek düzeydedir. Yaşı daha küçük olan hemşirelerde endişe puanı daha yüksektir. 10 yıl ve daha az süreyle çalışanlarda endişe puanı 10 yıldan daha uzun süre ile çalışan hemşirelere kıyasla daha yüksek düzeyde bulunmuştur.

Tartışma-Sonuç: Endişe ölçeği ile ölüm korkusu ve ölümü kabullenme arasında istatistiksel olarak anlamlı düzeyde pozitif bir ilişki saptanmıştır. Çalışma yılı ile kabul edici yaklaşım ve ölümü kabullenme arasında istatistiksel olarak anlamlı negatif yönde bir ilişki saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: ölüm, hemşire, endişe, ölüme karşı tutum

KAYNAKÇA / REFERENCES:

1. Ay MA, Öz F. Nurses attitudes towards death, dying patients and euthanasia: A descriptive study. Nurs Ethics. 2019;26(5):1442–57.
2. Bouri MD, MA M, Papadatou PhD D, Koukoutsakis MD, PhD P, Bitsakou PhD P, Kafetzis MD, PhD D. The Impact of Pediatric Palliative Care Training on the Death Attitudes of Health Professionals. Int J Caring Sci [Internet]. 2017;10(2):676–89. Available from: <https://search.proquest.com/scholarly-journals/impact-pediatric-palliative-care-training-on/docview/1933257961/se-2?accountid=48290>
3. Benli S, Yıldırım A. Hemşirelerde Yaşam Doyumu ve Ölümüne Karşı Tutum Arasındaki İlişki. Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilim Derg. 2017;6(4):167–79.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

NURSES' ATTITUDES TOWARDS DEATH AND ITS RELATIONSHIP WITH ANXIETY LEVELS

Songül DURAN¹, Selda POLAT²

¹*İzmir Demokrasi University, Vocational School of Health Services, Elderly Care Program, Izmir*

²*Bahcesehir University, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing, Istanbul*

Purpose: The fact that a person has to die is one of the biggest threats to human existence. This phenomenon is particularly important for healthcare workers who have to face death almost daily. In particular, patient's terminal stage when death anxiety is more intense, is a difficult process that can cause the patient and the nurse to encounter both positive and negative experiences [1]. Death attitudes influence professionals' attitudes towards caring for dying patients, their willingness to talk about death and dying, as well as interdisciplinary collaboration, decision-making, and clinical practice in the context of end-of-life care [2]. Nurses' ability to review their own feelings and attitudes regarding life, death and loss, and to provide the necessary support by using effective interpersonal communication skills with the dying individual and their family, is effective in providing more qualified physical and mental care. For this reason, nurses need to be able to talk about death, be knowledgeable about death, be aware of the mental state of the patient upcoming death, and be aware of the needs of the terminally ill and his family, and develop himself accordingly [3]. In this study, it was aimed to determine the attitudes and concerns of nurses working in all clinics about death.

Method: This descriptive and cross-sectional study was carried out by sending it to nurses on online social media. In the study, a questionnaire form, Attitude Towards Death and Penn State Scale were applied to the participants.

Results: In the study, the nurses' fear of death score was determined as 25.23 ± 7.16 and evaluated as moderate. Escaping death scores were 15.83 ± 5.64 and evaluated as low. Neutral acceptance scores are 25.71 ± 3.84 and accepting approach scores are 44.86 ± 9.75 , which is high. The mean score of accepting death is 17.29 ± 5.71 and is high. According to the Attitude Towards Death Scale, the accepting approach subscale score is higher in younger nurses. The mean score of neutral acceptance is 25.71 ± 3.84 and the mean score of accepting approach is 44.86 ± 9.75 , which is high. The mean score of accepting death is 17.29 ± 5.71 and is high. According to the Attitude Towards Death Scale, the accepting approach subscale score is higher in younger nurses. While men have a higher neutral acceptance score than women, singles have a higher death acceptance score than married people. While impartial acceptance was higher in those who received training on death before, the accepting approach was found at a higher level in those who did not receive any training on death. The nurses' anxiety scale mean score was 54.20 ± 11.80 , which is higher than the minimum maximum score range. The younger nurses have a higher anxiety score. The anxiety score was found to be higher in those who worked for 10 years or less compared to the nurses who worked for more than 10 years.

Discussion-Conclusion: A statistically significant positive correlation was found between the anxiety scale and fear of death and acceptance of death. A statistically significant negative correlation was found between tenure, accepting approach and accepting death.

Keywords: death, nurse, anxiety, attitude towards death

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-023

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN TERAPÖTİK İLETİŞİM BECERİLERİNİN MANEVI BAKIM YETERLİLİKLERİNE ETKİSİ

Fatmanur Özcan¹, Havva Akpınar²

¹Muğla Sıtkı Koçman Ü. Sağ. Bil. Ens. Psikiyatri Hemşireliği Tezli Yük. Lis. Prog. Muğla/Türkiye

²Muğla Sıtkı Koçman Ü. Sağ. Bil. Fak. Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Muğla/Türkiye

Amaç: Bu çalışma hemşirelik öğrencilerinin terapötik iletişim becerilerinin manevi bakım yeterliliklerine etkisini incelemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Araştırma kesitsel, tanımlayıcı/ilişkisel araştırmadır. Araştırmanın evreni, 2020-2021 Eğitim Öğretim Yılı Bahar Döneminde Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümünde öğrenim gören tüm öğrencilerdir (N=832). Örneklem seçilmemiş, araştırmaya katılmayı kabul eden, veri toplama formlarını eksiksiz dolduranlar örnekleme (n=468) oluşturmuştur, bu örneklem için yapılan güç analizinde [1], güvenilirlik yüzdesi %96'dır. Veriler, Sosyodemografik Veri Formu, Hemşirelik Öğrencileri İçin Terapötik İletişim Becerileri Anketi [2], Manevi Bakım Yeterlilik Ölçeği [3] kullanılarak toplanmıştır. Çalışma öncesinde ölçeklerin sorumlu yazarlarından ölçek kullanım, etik kurul ve kurum izni alınmıştır.

Bulgular: Çalışmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 21.29±2.45, %62,18'i kadındır. Öğrencilerin %99,8'i hemşirelik mesleğinde iletişimin önemli olduğunu, %67,95'i terapötik/nonterapötik iletişim kavramlarını bildiklerini ifade etmektedir. Araştırma kapsamındaki hemşirelik öğrencilerinin %76,1'i daha önce manevi bakım kavramını duyduğunu, %82,48'i manevi bakımla ilgili ders almadığını ve %68,2'si manevi bakım vermede kendini yeterli hissetmediğini belirtmiştir. İstatistiksel analiz sonucunda terapötik iletişim becerileri tüm alt boyutlarıyla, manevi bakım yeterliliğinin tüm alt boyutları arasında anlamlı ilişki bulunmuştur (p<0.05).

Tartışma-Sonuç: Bu araştırmaya göre, hemşirelik öğrencilerinin tamamına yakını hemşirelik mesleğinde iletişimin önemli olduğunu düşünmekte ve yarıdan fazlası, terapötik/nonterapötik iletişim kavramlarını bilmektedir. Yapılan bir çalışmada [4], hemşirelerin %64,5'i sıklıkla hastalar üzerinde terapötik iletişimi kullanarak olumlu sonuçlar gördüğünü belirtmişlerdir. Yapılan bu araştırma sonuçlarına göre, öğrencilerin %76,1'i manevi bakım kavramını bilmekte olduğunu söylemekteyken, büyük bir çoğunluğu manevi bakımla ilgili ders almadığını ve yine yarıdan fazlası manevi bakım vermede kendini yeterli hissetmediğini ifade etmiştir. Bizim çalışmamıza paralel olarak, yapılan bir başka çalışmada [5], hemşirelerin yarıdan fazlasının manevi bakım kavramını bildikleri, sadece %16,1'inin mezuniyet öncesi manevi bakımla ilgili ders aldıkları ve yarıdan fazlasının manevi bakım vermede kendini yeterli hissetmediği saptanmıştır [5]. Çalışmanın sonucunda, hemşirelik öğrencilerinin terapötik iletişimin ve manevi bakımın önemini farkında oldukları ancak, kullanım konusunda yetersizlikleri olduğu, manevi bakım konusunda yeterli eğitim almadıkları görülmektedir. Araştırma sonuçlarına göre, hemşirelik öğrencileriyle manevi bakım ve terapötik iletişimle ilgili ve özellikle öğrencilerin terapötik iletişim becerisiyle manevi bakım yeterliliklerini artırıcı girişimsel çalışmaların yapılması; hemşirelik müfredatlarına terapötik iletişim ve manevi bakımla ilgili derslerin koyulması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: hemşirelik bakımı, hemşirelik öğrencileri, iletişim, maneviyat, terapötik kullanım.

KAYNAKÇA:

1. Kılıç S. (2012). Örnek büyüklüğü, güç kavramları ve örnek büyüklüğü hesaplaması. *Journal of Mood Disorders*; 2(3):140-142.
2. Karaca A. Açıkgoz F. Demirezen D. (2019). Hemşirelik öğrencileri için terapötik iletişim becerileri ölçeğinin geliştirilmesi. *SDÜ Sağlık Bilimleri Dergisi*; 10:2.
3. Dağhan S. Kalkım A. Sağkal Midilli T. (2019). Psychometric evaluation of the Turkish Form of the Spiritual Care Competence Scale. *Journal of Religion and Health*; 58(1): 14-27.
4. Özkadif N. Hemşirelerin Etkin İletişim Teknikleri İle Hastaları Motive Etme Yöntemleri. Yüksek lisans tezi, Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Yönetimi Anabilim Dalı, İstanbul; 2016.
5. Karaman A. Hemşirelerin Manevi Bakım Algıları İle Manevi Bakım Yeterlilikleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Yüksek lisans tezi, Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Hemşirelik Anabilim Dalı, Manisa; 2019.

THE EFFECT OF NURSING STUDENTS' THERAPEUTIC COMMUNICATION SKILLS ON SPIRITUAL CARE COMPETENCIES

Fatmanur Özcan¹, Havva Akpınar²

¹Muğla Sıtkı Koçman U. Graduate School of Medical Sci. Departman of Master of Science with thesis in Psychiatric Nursing, Muğla/Turkey

²Muğla Sıtkı Koçman U. Faculty of Health Sci. Department of Psychiatric Nursing, Muğla/Turkey

Aim: This study was conducted to examine the effect of nursing students' therapeutic communication skills on spiritual care competencies.

Method: The research is a cross-sectional, descriptive/relational research. The universe of the research is all students studying at Muğla Sıtkı Koçman University, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing in the Spring Semester of the 2020-2021 Academic Year (N=832). Sample was not selected, those who accepted to participate in the research and filled out the data collection forms completely formed the sample (n=468). In the power analysis made for this sample [1], the reliability percentage is 96%. Data were collected using Sociodemographic Data Form, Therapeutic Communication Skills Questionnaire for Nursing Students [2], Spiritual Care Competence Scale [3]. Before study, permissions for scale use, ethics committee and institution were obtained from the responsible authors of the scales.

Results: The mean age of the students participating in the study was 21.29±2.45, 62.18% of them were women. 99.8% of the students state that communication is important in the nursing profession, and 67.95% of them state that they know the concepts of therapeutic/nontherapeutic communication. 76.1% of the nursing students within the scope of the research stated that they had heard of the concept of spiritual care before, 82.48% of them did not take lessons about spiritual care, and 68.2% of them stated that they did not feel competent in providing spiritual care. As a result of statistical analysis, a significant relationship was found between all sub-dimensions of therapeutic communication skills and all sub-dimensions of spiritual care competence (p<0.05).

Discussion-Conclusion: According to this research, almost all of the nursing students think that communication is important in the nursing profession and more than half of them know the concepts of therapeutic/nontherapeutic communication. In a study [4], 64.5% of nurses stated that they frequently saw positive results using therapeutic communication on patients. According to the results of this research, 76.1% of the students stated that they knew the concept of spiritual care, while the majority of them stated that they did not take classes on spiritual care, and more than half of them did not feel competent in providing spiritual care. Parallel to our study, in another study [5], it was found that more than half of the nurses knew the concept of spiritual care, only 16.1% had taken courses on spiritual care before graduation, and more than half of them did not feel competent in providing spiritual care [5]. As a result of study, it is seen that nursing students are aware of the importance of therapeutic communication and spiritual care, but they have inadequacies in using it and they do not receive adequate training on spiritual care. According to the results of research, conducting interventional studies related to spiritual care and therapeutic communication with nursing students and especially increasing students' therapeutic communication skills and spiritual care competencies; It is recommended to include courses on therapeutic communication and spiritual care in nursing curricula.

Keywords: communication, morale, nursing care, nursing students, therapeutic use.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-024

YABANCI UYRUKLU HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNE VERİLEN SAĞLIKLI YAŞAM BİÇİMİ VE YAŞAM DOYUMUNA YÖNELİK PSİKOEĞİTİM PROGRAMININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Havva Kaçan¹, Sebahat Akbal Ateş²

¹Kastamonu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Kastamonu

²Maltepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, İstanbul

Amaç: Yabancı Uyruklu Öğrenci Sınavı ile yurtdışından Türkiye'ye eğitim amaçlı göç hareketi artmıştır [1]. Her geçen yıl artan sayıda öğrenci Türkiye'ye gelmekte yükseköğretim sistemi içinde kalabilmenin ve başarılı olabilmenin çabası içerisinde olmaktadır [2]. Bu süreçte öğrenciler, üniversiteyi kazanma sevincinin yanı sıra, sosyal, kültürel ve ekonomik alanda bir çok sorun ile karşılaşmaktadırlar [3]. Bu araştırma, bir devlet üniversitesinin hemşirelik bölümünde öğrenim görmekte olan yabancı uyruklu hemşirelik öğrencilerinin sağlıklı yaşam biçimi davranışlarını ve yaşam doyumlarını geliştirmeye yönelik verilen psikoeğitim programının etkinliğinin değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Araştırma tek gruplu ön test-son test modeline göre yapılmıştır. Araştırmanın örneklemini üniversitenin hemşirelik bölümünde 2016-2017 öğretim döneminde kayıtlı olan 68 yabancı uyruklu öğrenci oluşturmuştur. Bu çalışma için ilgili üniversitenin etik kurulunda etik kurul onayı ((Sayı: 2016/2, 26 Ekim 2016) ve çalışma öncesinde öğrenciler çalışma hakkında bilgilendirilerek sözlü ve yazılı onamları alınmıştır. Verilerin toplanmasında öğrenciler için tanımlayıcı soru formu, Sağlıklı Yaşam Biçimi Ölçeği (SYBDÖ) ve Yaşam Doyumu Ölçeği (YDÖ) kullanılmıştır. Eğitim öncesi ve sonrası puanların karşılaştırılmasında bağımlı t testi kullanılmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin %70.6'sının 1 ila 5 yıldır Türkiye'de bulunduğu ve çoğunun (%55.8) bulunma nedeninin eğitim olduğu, %54.4'ünün Türkiye'de aile veya akrabalarının olduğu, %42.6'sının evde kaldığı, çoğunun Türkçe konuşma (%85.3) ve yazma (%86.8) durumlarını yeterli olarak nitelendirdikleri belirlendi. Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları Ölçeği genel puanları ve alt boyut puanlarının eğitim sonrası anlamlı düzeyde arttığı ($p \leq 0.001$), Yaşam Doyumu Ölçeğinden eğitim öncesi alınan puan 20.1 ± 4.6 iken eğitim sonrası puanın 25.9 ± 3.9 olduğu ve bunun istatistiksel olarak anlamlı bir artış olduğu saptandı ($p \leq 0.001$).

Tartışma ve Sonuç: Yabancı uyruklu öğrencilere verilen psikoeğitim programının sağlıklı yaşam biçimi davranışlarının kazandırılmasında etkin olduğu ve bu durumun yaşam doyumunu da olumlu şekilde etkilediği belirlenmiştir. Bu bulgular ışığında; hemşirelik öğrencilerinin ileride topluma örnek kişiler olacağı dikkate alınarak bu tip psikoeğitim programları ile öğrencilere sağlıklı yaşam biçimi davranışlarının benimsetilmesi veya geliştirilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: yabancı uyruklu öğrenci, psikoeğitim, sağlıklı yaşam biçimi, yaşam doyumunu, hemşirelik

KAYNAKLAR

1. Kiroğlu, K., Kesten., A, Elma, C(2010). Türkiye'de öğrenim gören yabancı uyruklu lisans öğrencilerinin sosyokültürel ve ekonomik sorunları, *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(2),26-39.
2. Bülbül, T., Güvender, MA(2014). Üniversite birinci sınıf öğrencilerinin yükseköğretim yaşamlarına uyum düzeylerinin incelenmesi. *Eğitim Bilimleri Araştırma Dergisi, Uluslararası E-dergi*, 4,1.
3. Özdel, L., Bostancı, M., Özdel, O., Oğuzhanoğlu, NK(2002). Üniversite öğrencilerinde depresif belirtiler ve sosyo-demografik özelliklerle ilişkisi. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 3,155-161.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

EVALUATION OF A PSYCHOEDUCATION PROGRAM GIVEN TO FOREIGN NURSING STUDENTS FOR HEALTHY LIFESTYLE AND LIFE SATISFACTION

Havva Kaçan¹, Sebahat Akbal Ateş²

¹Kastamonu University Faculty of Health Sciences, Department of Mental Health and Diseases Nursing, Kastamonu

²Faculty of Health Sciences Department of Nursing Maltepe University İstanbul

Aim: Migration from abroad to Turkey for educational purposes has increased with the Examination for International Students [1]. According to international students, studying in the higher education in Turkey provides them gain prestige and find a job easily in their own country. An increasing number of students come to Turkey every year and make efforts to remain in the higher education system and be successful [2]. During this process, students enjoy the idea of getting into university but encounter many problems in the social, cultural and economic areas [3]. This research was conducted to evaluate the effectiveness of a psychoeducation program given to foreign nursing students receiving education in the nursing department of a public university to improve their healthy lifestyle behaviors and life satisfaction.

Yöntem: The research was designed based on the single-group pretest-posttest model. The sample of the research consisted of 68 foreign students enrolled in the nursing department of the university in the 2016-2017 academic year. Ethics committee approval (Number: 2016/2, October 26, 2016) was received from the ethics committee of the university. Students were informed about the study and their verbal and written consent was received. Data were collected using the introduction form, Healthy Lifestyle Behaviors Scale (HLBS) and Life Satisfaction Scale(LSS). Pre-education and post-education scores were compared using the dependent t-test

Results: Of the students, 70.6% were living in Turkey for 1 to 5 years and most of them (55.8%) were living in Turkey for educational reasons, 54.4% had family or relatives in Turkey, 42.6% were staying at home, most of them defined their Turkish speaking (85.3%) and writing (86.8%) skills as sufficient The total Healthy Lifestyle Behaviors Scale score and subscale scores significantly increased after the program ($p \leq 0.001$). The score obtained from the Life Satisfaction Scale was 20.1 ± 4.6 before the program and 25.9 ± 3.9 after the program and this increase was statistically significant ($p \leq 0.001$).

Discussion and Conclusion: The psychoeducation program given to foreign students is effective in ensuring students gain healthy lifestyle behaviors and this positively affects life satisfaction. In light of these findings, considering that nursing students will become role models for society in the future, it is necessary to ensure nursing students adopt or develop healthy lifestyle behaviors with such psychoeducation programs.

KEYWORDS: foreign student, psychoeducation, healthy lifestyle, life satisfaction, nursing

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-025

KRONİK HASTALIĞA BAĞLI AMPUTASYON OLAN BİREYLERE VERİLEN MOTİVASYONEL GÖRÜŞME TEMELLİ DANIŞMANLIĞIN BAŞA ÇIKMA TUTUMLARI VE ALGILANAN SOSYAL DESTEK DÜZEYLERİNE ETKİSİ

Gülhan Küçük Öztürk¹, Nuray Şimşek²

¹Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Semra ve Vefa Küçük Sağlık Bilimleri Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Nevşehir

²Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Kayseri

Amaç: Bu çalışma, kronik hastalığa bağlı amputasyon olan bireylere verilen motivasyonel görüşme temelli danışmanlığın başa çıkma tutumları ve algılanan sosyal destek düzeylerine etkisini belirlemek amacıyla yürütülmüştür.

Yöntem: Çalışmanın türü randomize kontrollü deneysel çalışmadır. Çalışma bir üniversite hastanesinin ve bir şehir hastanesinin ortopedi ve travmatoloji bölümünde araştırmaya dahil edilme ölçütlerine uyan 23'ü müdahale 25'i kontrol grubunda, toplam 48 hasta ile tamamlanmıştır. Bireylerin yaş, cinsiyet ve medeni durumları randomizasyon kriteri olarak belirlenmiştir. Veriler; Tanıtıcı Bilgi Formu, Başa Çıkma Tutumları Ölçeği, Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği ile toplanmıştır. Araştırma için etik kurul ve kurum onayları ve bireylerden yazılı bilgilendirilmiş gönüllü onamı alınmıştır. Veriler SPSS Statistics 24.0 programında; Levene, Shapiro Wilk testi, Bağımsız Örneklem t testi, Eşleştirilmiş t testi ve Ki-kare testi kullanılarak analiz edilmiştir. İstatistiksel anlamlılık düzeyi için $p < 0.05$ değeri kabul edilmiştir.

Bulgular: Çalışmanın başlangıcında müdahale ve kontrol grubu demografik özellikleri, amputasyon özellikleri, başa çıkma tutumları ve sosyal destek algıları bakımından birbirine benzerdir. Müdahale grubundaki bireylerin motivasyonel görüşme temelli danışmanlık sonrası son testte başa çıkma tutumları ve algılanan sosyal destek ölçekleri puan ortalamalarının ön teste göre arttığı ve bu farkın anlamlı olduğu saptanmıştır ($p < 0.05$). Ayrıca, müdahale grubundaki bireylerin motivasyonel görüşme temelli danışmanlık sonrasında ölçeklere ait son test puan ortalamalarının kontrol grubundaki bireylerin puan ortalamalarından yüksek olduğu ve aralarındaki farkın anlamlı olduğu saptanmıştır ($p < 0.05$).

Tartışma ve Sonuç: Alt ekstremité amputasyonu olan bireylerle yürütülen bir çalışmada psikososyal uyumu sağlamak için zamanında sosyal desteğin sunulması ve başa çıkma becerilerinin desteklenmesi gerektiği belirtilmiştir [1]. Yine motivasyonel görüşmenin kronik hastalığı olan bireylerin yaşama adapte olmalarını kolaylaştırdığı ve başa çıkma tutumlarını geliştirdiği bildirilmektedir [2,3]. Bu çalışmada, kronik hastalığa bağlı amputasyon olan bireylere verilen motivasyonel görüşme temelli danışmanlığın bireylerin başa çıkma tutumlarını ve algılanan sosyal destek düzeylerini arttırdığı bulunmuştur. Bu sonuçla motivasyonel görüşmenin, bireylerin olumlu ya da olumsuz yaşadığı deneyimlerini ve sorunlarını daha rahat ifade etmelerine, bireyin anlaşıldığını hissetmesine ve farklı bakış açıları kazanmasına etkisinin olduğu düşünülmüştür. Bu sonuç doğrultusunda, amputasyon olan bireylere danışmanlık hizmeti verilirken motivasyonel görüşme temelli danışmanlık ilkelerinin kullanılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: kronik hastalık, amputasyon, motivasyonel görüşme, başa çıkma tutumları, algılanan sosyal destek

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Pedras S, Vilhena E, Carvalho R, Pereira MG. Psychosocial adjustment to a lower limb amputation ten months after surgery. *Rehabilitation Psychology*, 2018;63(3):418–430.
2. Hides L, Quinn C, Chan G, Cotton S, Pocuca N, Connor JP, Kavanagh DJ. Telephone-based motivational interviewing enhanced with individualised personality-specific coping skills training for people with illnesses accessing emergency or rest/recovery services: A randomized controlled trial, *Addiction*, 2020;116:474-484.
3. Czyz EK, King CA, Biermann BJ. Motivational Interviewing-Enhanced Safety Planning for Adolescents at High Suicide Risk: A Pilot Randomized Controlled Trial, *Journal of Clinical Child & Adolescent Psychology*, 2019;48:2:250-262.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE EFFECT OF MOTIVATIONAL INTERVIEW-BASED COUNSELING GIVEN TO INDIVIDUALS WITH AMPUTATION DUE TO CHRONIC DISEASE ON THE COPING ATTITUDES AND PERCEIVED SOCIAL SUPPORT LEVELS

Gülhan Küçük Öztürk¹, Nuray Şimşek²

¹*Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Semra and Vefa Kucuk Faculty of Health Sciences, Department of Psychiatry Nursing, Nevşehir*

²*Erciyes University, Faculty of Health Sciences, Department of Mental Health Nursing, Kayseri*

Aim: This randomized controlled experimental study was conducted to determine the effect of motivational interview-based counseling given to individuals with amputation due to chronic disease on coping attitudes and perceived social support levels.

Method: The study was completed in the orthopedics and traumatology department of a university hospital and a city hospital with 48 patients. The patients were split into two groups: 23 patients were included in the intervention group and 25 patients were included in the control group. Data were collected using the Introductory Information Form, Coping Attitudes Scale, and Multidimensional Scale of Perceived Social Support. Ethics committee and institution approvals were obtained for the research and written informed consent was obtained from the patients. The data were analyzed in SPSS Statistics 24.0 program; using Levene test, Shapiro Wilk test, Independent Sample t-test, Paired t-test, and Chi-square test. $p < 0.05$ was accepted as statistically significant in all analyses.

Results: At the beginning of the study, it was determined that the intervention and control groups were similar in terms of introductory information and amputation characteristics. It was found that the coping attitudes scale, perceived social support scale sub-dimension, and total mean scores of the individuals in the intervention group significantly increased in the post-test after the motivational interview-based counseling compared to the pretest scores ($p < 0.05$). It was determined that the coping attitudes and perceived social support scale sub-dimension and total mean scores of the individuals in the intervention group in the post-test after the motivational interview-based counseling were higher than the mean scores of the individuals in the control group and the difference between the groups was significant ($p < 0.05$).

Discussion and Conclusion: In a study examining the psychological responses, coping skills and social support of individuals with lower extremity amputation, it was stated that timely social support and coping skills should be supported to ensure psychosocial adaptation [1]. It has been reported that motivational interviewing facilitates the adaptation to life of individuals with chronic diseases and improves their coping attitudes [2,3]. In this study, it was found that the motivational interview-based counseling given to individuals with amputation due to chronic disease increased their coping attitudes and perceived social support levels. With this result, it was thought that motivational interviewing had an effect on individuals to express their positive or negative experiences and problems more easily, to feel understood and to gain different perspectives. In line with this result, the use of counseling principles based on the motivational interviews is recommended while providing counseling services to individuals with amputation.

Keywords: chronic disease, amputation, motivational interview, coping attitudes, perceived social support

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-026

HEMŞİRELERİN DUYGU DÜZENLEME BECERİLERİNE YÖNELİK GİRİŞİMLERİ: SİSTEMATİK DERLEME

Mahire Olcay Çam¹, Gülsenay Taş Soylu²

¹Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

²İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

Hemşirelik bakımı için duygu düzenleme girişimlerinin önemli bir yeri vardır. Duygu düzenleme ile hemşireler, bakım verdiği hastalarının kişilerarası ilişkilerini düzenlemesine, hayatı anlamlandırmasına yardımcı olmaktadır (1). Başarılı bir şekilde yapılan duyguyu düzenleyebilme becerileri, bireylerin iyileşme yolculuğunda anahtar bir rol oynamaktadır (2). Bu nedenle hemşireler için, bir insana bakım vererek sanatını icra ederken, duyguların gücünü kullanmak ve hastalara aktarabilmek çok önemlidir. Çalışmanın amacı, hemşirelerin duygu düzenlemeye yönelik yaptıkları eğitimler ile ilgili girişimleri belirlemek ve duygu düzenleme eğitimlerinin sonuçlarını değerlendirmektir. Araştırmaya, 2010-2021 yılları arasında yayınlanan toplam 14 makale ve 3 tez dahil edilmiş ve veriler tablolaştırılarak sunulmuştur. İnceleme sonrasında altı makalenin randomize kontrollü çalışma şeklinde yapıldığı, şizofreni hastaları, bakım veren bireyler, alkol madde bağımlılığı ve çocuk-ergenler ile yürütüldüğü, sekiz seans ve 60-90 dakika olacak şekilde planlandığı saptanmıştır. Hemşirelerin en çok şizofreni tanılı bireyler ile duygu düzenleme eğitimlerinin etkilerini araştırdıkları görülmüştür (3,4). Bir makale dışında yapılan duygu düzenleme eğitimlerin olumlu sonuçlarının olduğu, bireylerin kişilerarası ilişkiler, duygu düzenleme, duygu dışı vurumu, psikolojik iyi oluş ve işlevsellik gibi değişkenler üzerinde olumlu etkilerinin olduğu belirlenmiştir. Sonuç olarak hemşirelerin duygu düzenleme eğitimlerini çalıştıkları kliniklerde sıklıkla tercih edebileceği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Duygu düzenleme, duygu yönetimi, hemşirelik girişimleri

KAYNAKÇA:

1. Won MR, Lee KJ, Lee JH, Choi YJ. Effects of an Emotion Management Nursing Program for Patients With Schizophrenia. Arch Psychiatr Nurs [Internet]. 2012;26(1):54–62. Available from: <http://dx.doi.org/10.1016/j.apnu.2011.02.006>
2. Lee M, Jang KS. Nurses' emotions, emotion regulation and emotional exhaustion. Int J Organ Anal. 2019;27(5):1409–21.
3. Favrod J, Nguyen A, Tronche AM, Blanc O, Dubreucq J, Chereau-Boudet I, et al. Impact of positive emotion regulation training on negative symptoms and social functioning in schizophrenia: A field test. Front Psychiatry. 2019;10(July):1–7.
4. Favrod J, Nguyen A, Chaix J, Pellet J, Frobert L, Fankhauser C, et al. Improving pleasure and motivation in schizophrenia: A randomized controlled clinical trial. Psychother Psychosom. 2019;88(2):84–95.

NURSES' INTERVENTION AT EMOTION REGULATION SKILLS: A SYSTEMATIC REVIEW

Mahire Olcay Çam¹, Gülsenay Taş Soylu²

¹Ege University Faculty of Nursing Department of Mental Health and Psychiatric Nursing

²Izmir Katip Celebi University Faculty of Health Sciences Department of Mental Health and Psychiatric Nursing

Emotion regulation interventions have an important place in nursing care. With emotion regulation, nurses help their patients to regulate their interpersonal relationships and make sense of life (1). The ability to successfully regulate emotion plays a key role in individuals' recovery journey (2). For this reason, it is very important for nurses to use the power of emotions and transfer it to patients while performing the art of caring for a person. The aim of the study is to determine the interventions related to the training of the nurses for emotion regulation and to evaluate the results of the emotion regulation training. A total of 14 articles and 3 thesis published between 2010-2021 were included in the study and the data were presented in tables. After the review, it was determined that six articles were made in the form of randomized controlled studies, they were conducted with schizophrenia patients, caregivers, alcohol substance abuse, and child-adolescents, and were planned as eight sessions and 60-90 minutes. It was observed that nurses mostly investigated the effects of emotion regulation training with individuals diagnosed with schizophrenia. It has been determined that emotion regulation training other than one article has positive results and has positive effects on variables such as individuals' interpersonal relationships, emotion regulation, emotion expression, psychological well-being, and functionality. As a result, it can be said that nurses can often prefer emotion regulation training in the clinics they work.

Keywords: Emotion regulation, emotion management, nursing interventions

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-027

ŞİZOFRENİ TANILI BİREYLERDE ÖZNEL İYİLEŞME, UMUTSUZLUK DÜZEYİ VE İÇSELLEŞTİRİLMİŞ DAMGALAMA ARASINDAKİ İLİŞKİ

Elif Bilgin¹, Gül Ünsal²

¹Erenköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi

²Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

Amaç: Bu çalışmada Toplum Ruh sağlığı Mekezerlerine düzenli devam eden şizofreni tanılı bireylerde öznel iyileşmenin ,içselleştirilmiş damgalamayla ve umutla ilişkisini belirlemek amaçlanmıştır.

Yöntem: Araştırma tanımlayıcı,ilişki arayıcı tipte olup 06 Nisan-05 Ağustos 2021 tarihler arasında bir ruh ce sinir hastalıkları eğitim ve araştırma hastanesine bağlı 5 toplum ve ruh sağlığı merkezinde şizofreni tanılı bireylerle yapılmıştır.Araştırmaya alınma kriterleri dikkate alınarak evrendeki 246 bireye ulaşılmıştır.Veriler 'Kişisel Bilgi Formu','Ruhsal Hastalıklarda İçselleştirilmiş Dmgalanma Ölçeği','Beck Umutsuzluk Ölçeği', ve 'Öznel İyileşmeyi Değerlendirme Ölçeği' kullanılarak toplanmıştır.Verilerin değerlendirilmesinde Statistical Pack Age for the Social Sciences 21.0 istatistik programı kullanılmıştır.Tanımlayıcı istatistiksel analizler (ortalama,standart sapma,ortanca,minimum ve maximum değerler ,yüzdeler vb),iki bağımsız değişkenin karşılaştırılmasında Mann Whitney U testi,ikiden fazla bağımsız değişkenin karşılaştırılmasında Kruskal Wallis H testi ve ölçek puanlarının ilişkilerinin değerlendirilmesinde Spearman Korelasyon snslizi kullanıldı.Tüm analizlerde güven aralığı %95 ve anlamlılık $p<0.05$ olarak kabul edildi.

Bulgular: Çalışmaya katılan olguların RHİD ölçeği toplamından aldıkları puanlar ile BU ölçeği toplamından aldıkları puanlar arasında pozitif yönlü (RHİD puanı arttıkça BU puanı artan),0,49'lük orta düzeydeki ilişki istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur..($r=0,49;p=0,0001;p<0,01$)Çalışmaya katılan olguların RHİD ölçeği toplamından aldıkları puanlar ile ÖZİD ölçeği toplamından aldıkları puanlar arasında negatif yönlü (RHİD puanı arttıkça ÖZİD puanı azalan 0,27 düzeyindeki zayıf ilişki istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur.($r=0,27;p=0,0001$).Çalışmaya katılan olguların ÖZİD ölçeği toplam puanından aldıkları puanlar ile BU ölçeği toplamından aldıkları puanlar arasında negatif yönlü (ÖZİD puanı arttıkça BU puanı azalan) 0,59 'luk orta düzeydeki ilişki istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur.($r=0,59;p=0,0001;p<0,01$).

Tartışma-Sonuç: Xu ve arkadaşlarının (2018) yaptığı çalışmada, uzun süreli içsel damgalamanın iyileşmeyi olumsuz etkilediği belirlenmiştir.(1)Jorgensen ve arkadaşları(2015) yaptığı çalışmada depresyon, anksiyete, suçluluk, umutsuzluk, sosyal çekilme gibi belirtilerin öznel iyileşme ile bağlantılı olduğunu saptamışlardır.(2)Hofer ve arkadaşlarının (2016) yaptığı çalışmada içsel damgalamanın benlik saygısı düşüklüğü ve umutsuzluğu arttırdığını göstermiştir.Yapılan çalışmalar ve bu çalışma gösterdiği gibi içselleştirilmiş damgalanma ve umutsuzluk arasında pozitif yönlü bir ilişki ,umutsuzluk ve iyileşme arasında ve içselleştirilmiş damgalanma ve iyileşme arasında negatif yönlü bir ilişki olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: öznel iyileşme,içselleştirilmiş damgalanma,şizofreni,umutsuzluk

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Xu Z.,Lay B.,Oexle N.,Bleiker M.,Lengler S.,Blank C.,Müller M.,Mayer B.,Rössler W.,Rüsch N.,Involuntary psychiatric hospitalisation,stigma stress and recovery :a 2 year study Epidemiology and Psychiatric Sciences Cambridge University Press 2018;1-8.
2. Jorgensen R.,Zoffman V.,Munk-Jorgensen P.,Buck K.D.,Jensen S.O.W.,Hansson L.,Lysaker P.H.. Relationships over time of subjective and objective elements of recovery in persons with schizopreni Psychiatry Research 228(2015) 14-19
3. Hofer A.,Mizuno Y.,Frajo-Apor B.,Kemmler G.,Suzuki T.,Pardeller S.,Fleischhacker W.W.F., Uchida H. Resilience,internalized stigma,self-esteem and hopelessness among people with schizoprenia:Cultural comprasion in Austria and Japan Schizophr. Res, 2016;1-6.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE RELATIONSHIP BETWEEN SUBJECTIVE RECOVERY,HOPELESSNESS LEVEL AND INTERNALIZED STIGMATIZATION IN PATIENT WITH CHORENIC SCHIZOPRENIA

Elif Bilgin¹, Gül Ünsal²

¹1. Erenköy Mental Health and Disorders Training and Research Hospital ,Istanbul,Turkey

²Marmara University Health Sciences Department of Psychiatric Nursing,Istanbul,Turkey

Goal: In this study, it was aimed to determine the relationship between subjective recovery ,internalized stigma and hopelessness in individuals diagnosed with schizophrenia who regularly attend Community Mental Health Centers.

Method: This study was conducted as descriptive and relational researcher.This study was made in the five Community Mental Health Center connected to Mental and Nervous Disease Education and Research Hospital in İstanbul between April 2021-August 2021.Sample size was 246.The form of Descriptive Characteristics prepared by researcher ,Beck Hopelessness Scale,Internalized Stigma of Mental Illness Scale and Recovery Assessment Scale were used to collect the data.Even evaluating the data descriptive statistical methods(mean,standart deviation,frequency,ratio)Mann Whitney U,Kruskall Wallis H and Spearman Correlation analyses were used for the relational search.

Results: The ISMI scale has a positive,significant and moderate relationship with the BHS.($r=0,049;p=0,0001;p<0,01$). The ISMI has a negative,significant and weak relationship the SRAS ($r=0,27;p=0,0001;p<0,01$).The SRAS has negative significant,and moderate relationship with the BHS.($r=0,59;p=0,0001,p<0,01$).

Conclusion and Discussion: Xu and al findings suggest that increased stigma stress had a long-term negative effect on recovery(1).Jorgenson and al found depression,anxiety,guilt,lack of hope were related to subjective recovery(2).Hofer and al findings showed internalized stigma increased hopelessness and lack of self-esteem.This study and others showed internalized stigma has a positive relationship with hopelessness,subjective recovery has a negative relationship with hopelessness,internalized stigma has a negative relationship with subjective recovery.

Keywords: subjective recovery,hopelessness,internalized stigma,schizophrenia

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-028

ÜNİVERSİTE SINAVINA GİRECEK ÖĞRENCİLERDE ZAMAN YÖNETİMİ VE SINAV KAYGISI DÜZEYİNİN İNCELENMESİ

Sibel Coşkun Badur¹

¹Dokuz Eylül Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği AD

Amaç: Ülkemizde lise ve üniversiteye geçişte merkezi sınav sistemi uygulanmaktadır. Özellikle ergenlik dönemi sorunlarına ilave olarak geleceğini belirleme de performans gösterilmesi gereken üniversite sınavı öğrenciler için stresli bir süreç olmaktadır [1,2]. Planlı çalışma ve zaman kullanımı ise stresle baş etmede katkı sağlayıcı olabilmektedir [3]. Hemşirelerin toplum ruh sağlığını koruma ve geliştirmede önemli rolleri bulunmakta olup ergenlik dönemi ruh sağlığı riskleri açısından önemlidir. Bu tanımlayıcı çalışma 6 ay içinde üniversite sınavına girecek lise son sınıf öğrencilerinin sınav kaygı ve zaman yönetimi beceri düzeylerini incelemek ve zaman yönetim becerisi ile sınav kaygısı arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Gereç ve Yöntem: Gerekli izinler alınarak bir ilçede gerçekleştirilen çalışmada lise son sınıf öğrencisi olan 1560 kişi evreni, ulaşılabilen ve çalışmaya katılmayı kabul eden 869 öğrenci örneklemi oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak öğrencileri tanıtıcı bilgi formu ile, Spielberger tarafından geliştirilen 20 soruluk "sınav kaygısı ölçeği" ve Britton ve Tesser tarafından oluşturulmuş 27 soruluk "zaman yönetimi envanteri" kullanılmıştır. Türkçe'ye uyarlaması yapılmış bu ölçekler okul yönetimlerinin uygun gördüğü sınıflarda gönüllü öğrenciler tarafından doldurulmuştur. Veriler SPSS programında ikili değişkenlerde t testi, çoklu değişkenlerde tek yönlü varyans analizi testleri ile değerlendirilmiştir. Örneklemde ölçeklerin Cronbach alfa değerleri; zaman yönetimi envanteri için 0.85, sınav kaygısı ölçeği için 0.87 hesaplanmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin %60.6'sı kız, %52'si 2 kardeş, yarısının aile eğitim düzeyi düşüktür. Yaklaşık yarısı akademik başarısını iyi olarak bildirmiş ve sınava hazırlık için ilave destek eğitim almaktadır. Öğrencilerin %32.5'i her akşam 3 st ve üzeri ders çalışmakta olup %36'sının uyku düzeni ve kalitesi iyi olarak tanımlanmıştır. Öğrencilerin zaman yönetimi ölçeği puanı ortalama 77.01±14.73 (29-122), sınav kaygısı ölçeği puanı ortalama 44.77±12.31 (20-115) saptanmıştır. Öğrencilerin sadece %22.6'sı sınav stresinden etkilenmediğini belirtmiştir. Bağımsız değişkenlere göre ölçek puanları incelendiğinde; kızlarda, ikiden fazla kardeşi olanlarda sınav kaygısı puanı daha yüksek saptanmıştır. Okul başarısı iyi ve ders çalışma saati fazla olanlarda zaman yönetimi puanları daha yüksek, sınav kaygısı düzeyleri daha düşüktür ve tüm bu farklılıklar istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur (p<0.05). Ayrıca sınav kaygısı ölçeği ile zaman yönetimi envanteri arasındaki korelasyon incelendiğinde ters yönde hafif düzeyde anlamlı ilişki (r= -.28; p<0.01) saptanmıştır.

Tartışma: Sonuç olarak, çalışma sonuçlarına göre; öğrencilerin sınav kaygısı ve zaman yönetimi beceri düzeyleri orta düzey olarak değerlendirilebilir. Kız öğrencilerde ve akademik başarısı düşük olanlarda sınav kaygısının daha fazla olması literatür ile uyumlu olup, zaman yönetimi becerisi sınav kaygısını azaltmada etkili bir faktör olarak belirtilmektedir [1,2,3]. Sınava hazırlanma aşamasında öğrencilere kaygı ile baş etmelerine yönelik eğitim ve destek programları kapsamında zaman yönetimi ve planlı çalışma becerilerinin kazandırılması katkı sağlayıcı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sınav kaygısı, Zaman yönetimi, Üniversite sınavı, Öğrenci

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Güler D. Çakır G. Lise son sınıf öğrencilerinin sınav kaygısını yordayan değişkenlerin incelenmesi. Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi 2013; 4 (39); 82-94.
2. Softa HK, Karahmetoğlu GU, Çabuk F. Lise son sınıf öğrencilerinin sınav kaygısı ve etkileyen faktörlerin incelenmesi. K.Ü. Kastamonu Eğitim Dergisi,2015; 23 (4): 1481-1494.
3. Güleç S, Bağçeli PK. Sezer G.O. Öğretmen Adaylarının zaman yönetimi becerileri ile sınav kaygı düzeyleri arasındaki ilişkinin akademik başarılarına göre incelenmesi. Eğitim Fakültesi Dergisi 2013; 26; (2): 343-358.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

INVESTIGATION OF TIME MANAGEMENT AND TEST ANXIETY LEVELS OF STUDENTS WILL TAKE THE UNIVERSITY EXAM

Sibel Coşkun Badur¹

¹*Dokuz Eylül University Faculty of Nursing, Department of Psychiatric Nursing*

Purpose: Central exam system is applied for entering the university in Turkey. University entrance exam especially since it is the determines the person's future in addition to the problems of adolescence, is a stressful process for students [1,2]. Planned study and time management, on the other hand, can contribute to coping with stress [3]. This descriptive study was made with the purpose of examining the level of test anxiety and time management skills of high school seniors who will take the university exam within 6 months and analyzing the relationship between test anxiety and time management skills.

Materials and Methods: In the study, which was conducted in a district by taking the necessary permissions, the population consisted of 1,560 people who were high school seniors, and the sample consisted of 869 students who were available and agreed to participate in the study. Introductory Information Form, "Test Anxiety Scale" that was developed by Spielberger and that consists of 20 questions, and the "Time Management Inventory" that was developed by Britton & Tesser and that consists of 27 questions were used as data collection tools. Adapted to Turkish, these scales were filled in by volunteer students in classes deemed appropriate by school administrations. Data were evaluated in the SPSS 22 program. In the sample, Cronbach's Alpha value of the scales is 0.85 for time management inventory and 0.87 for test anxiety scale.

Results: 60.6% of the students are female, 52% have one sibling, and education level of families of the half of them are low. About half of them reported their academic success as good and are receiving additional support training for exam preparation. 32.5% of the students study three hours or longer every evening and 36% of them defined their sleeping pattern and quality as good. The students' time management scale score was determined as an average of 77 ± 14.73 (29-122) and their test anxiety scale score as an average of 44.77 ± 12.31 (20-115). Only 22.6% of the students stated that they are not affected by exam stress. When scale scores are examined according to independent variables, test anxiety score was higher in the female students who have more than two siblings. Time management scores are higher and test anxiety levels are lower in the students whose school success is good and have more study hours, and all of these differences were found statistically significant ($p < 0.05$). In addition, when the correlation between test anxiety scale and time management inventory was examined, a significant relationship in the opposite direction was detected. ($r = -.28$; $p < 0.01$).

Discussion: Consequently, test anxiety and time management skills of the students can be evaluated as medium-level. The fact that female students and students whose academic success is lower have more test anxiety complies with the literature, and the time management skill is defined as an effective factor in reducing the test anxiety [1,2,3]. During the preparation stage for the exam, teaching about time management and planned study skills can be suggest to the students for coping with test anxiety.

Keywords: Test anxiety, Time management, University exam, Student,

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-029

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNDE SAĞLIKLI YAŞAM DAVRANIŞLARI İLE DEPRESİF BELİRTİLER ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Satı Doğan¹, İrem Yılmaz², İrem Gül³

¹Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir

²Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İç Hastalıkları Hemşireliği Tezli Yüksek Lisans Programı Öğrencisi, İzmir

³Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, İç Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir

Amaç: Bu çalışmanın amacı hemşirelik öğrencilerinde sağlıklı yaşam davranışları ile depresif belirtiler arasındaki ilişkinin incelenmesidir.

Yöntem: Araştırma tanımlayıcı ilişkisel tipte olup evrenini Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi öğrencileri oluşturmuştur. Araştırma örneklemini araştırmaya katılmayı kabul eden 120 hemşirelik öğrencisi oluşturmuştur. Araştırmaya katılmayı kabul etmeyen ve ya soru formunu eksik ve yanlış dolduran öğrenciler araştırmaya dâhil edilmemiştir. Veritoplama aracı olarak araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda hazırlanan sosyodemografik veri formu, Beck Depresyon Envanteri ve Sağlıklı Yaşam Biçimi ve Davranışları Ölçeği II kullanılmıştır. Veriler online olarak Google Forms üzerinden toplanmıştır. Veri toplamadan önce bir üniversite hastanesi etik kurulundan onay alınmıştır. Veriler SPSS 26.0 paket programı kullanılarak değerlendirilmiş olup, analizinde tanımlayıcı istatistikler, korelasyon analizi, regresyon analiz ve ortalamalar arası farkın önemlilik testleri (verilerin homojenliğine ve normal dağılıma uygunluğuna göre; Mann-Withney U ve Kruskal Wallis analizi) uygulanmıştır.

Bulgular: Katılımcıların sosyodemografik özellikleri incelendiğinde yaş ortalaması 21,85±1,4 olup %80,8'i kadından oluşmaktadır. Öğrencilerin %61,7'si yurtda yaşamaktadır. Katılımcılardan %30,8'i alkol, %20'si sigara kullanmaktadır. Araştırmamıza göre, Beck Depresyon Envanteri toplam puan ortalaması 12,79±9,27 ve Sağlıklı Yaşam Biçimi ve Davranışları Ölçeği II toplam puan ortalaması 132,24±23,96 olarak bulunmuştur. Beck Depresyon Envanteri toplam puanı ile Sağlıklı Yaşam Biçimi ve Davranışları Ölçeği II toplam puanı arasında negatif yönlü anlamlı bir ilişki bulunmuştur (p<0,01, r: -0,528). Sağlıklı yaşam biçimi ve davranışları ölçeği II alt boyutlarından sağlık sorumluluğu (r:-0,449), fiziksel aktivite (r:-0,353), beslenme (r: -0,378), manevi gelişim (r:-0,464), kişiler arası ilişkiler (r: -0,421) ve stres düzeyi (r: -0,456) ile Beck Depresyon Envanteri arasında negatif yönlü bir ilişki olduğu saptanmıştır. Regresyon analizinde sağlıklı yaşam davranışları ile depresyon ilişkisi R²=26,6 olup, manevi gelişim ve stres düzeyi bunun (R²=24,8) önemli bir kısmını açıklamaktadır. Sosyodemografik özellikler ile depresyon puanları karşılaştırıldığında gruplar arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır (p>0,05). Benzer şekilde katılımcıların sosyodemografik özellikleri ve sağlıklı yaşam biçimi davranışları puanları ve depresyon puanları arasında anlamlı bir fark saptanmamıştır. Sağlıklı Yaşam Biçimi ve Davranışları Ölçeği II toplam puanı ve alt boyut puanları arttıkça Beck Depresyon Envanteri toplam puanında belirli bir oranda azaldığı ve bu azalmanın istatistiksel olarak önemli düzeyde olduğu belirlenmiştir (p<0,01).

Tartışma-Sonuç: Sağlıklı yaşam biçimi ve davranışları, bireylerin fiziksel ve ruhsal sağlığını doğrudan etkilemektedir (1). Bu çalışmada sosyodemografik özellikler ile depresyon puanları ve sağlıklı yaşam biçimi davranışları arasında anlamlı bir fark bulunmamışken; benzer bir çalışmada cinsiyet, sigara kullanımı ve alkol kullanımı açısından gruplar arası anlamlı fark bulunmuştur (2). Özellikle manevi gelişim ve stres konularına vurgu yapılması ön plana çıkmıştır. Yapılan bir çalışmada, bu araştırma verileri ile benzer sonuçlar saptanmıştır (3).

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Hemşirelik öğrencilerinde sağlıklı yaşam biçimi davranışlarını geliştirmeye yönelik yapılan girişimlerle depresif belirtilerin azaltılacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, sağlıklı yaşam davranışları, depresyon.

KAYNAKÇA:

1. AKSOY, T., & Hülya, U. Ç. A. R. (2014). Hemşirelik öğrencilerinin sağlıklı yaşam biçimi davranışları. *Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi*, 1(2), 53-67.
2. İskender, H., DOKUMACIOĞLU, E., Kanbay, Y., & KILIÇ, N. (2018). Üniversite öğrencilerinde sağlıklı yaşam ve depresyon puan düzeyleri ile ilgili faktörlerin belirlenmesi. *Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, (4), 414-423.
3. Esen, A. D., & Kafadar, D. Sigara Kullananlarda Sağlıklı Yaşam Davranışları İle Anksiyete Ve Depresyon İlişkisinin Araştırılması. *Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 6(1), 8-14.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

EXAMINATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN HEALTHY LIFE BEHAVIORS AND DEPRESSIVE SYMPTOMS IN NURSING STUDENTS

Satı Doğan¹, İrem Yılmaz², İrem Gül³

¹Ege University Faculty of Nursing, Department of Mental Health and Diseases Nursing, İzmir

²Ege University Institute of Health Sciences, Internal Medicine Nursing Master's Program Student, İzmir

³Ege University Faculty of Nursing, Department of Internal Medicine Nursing, İzmir

Objective: The aim of this study is to examine the relationship between healthy living behaviors and depressive symptoms in nursing students.

Method: The research is of descriptive relational type and its population consists of Ege University Nursing Faculty students. The research sample consisted of 120 nursing students who agreed to participate in the research. Students who did not accept to participate in the study or filled the questionnaire incompletely or incorrectly were not included in the study. Sociodemographic data form, Beck Depression Inventory and Healthy Lifestyle and Behaviors Scale II, prepared by the researchers in line with the literature, were used as data collection tools. Data were collected online via Google Forms. Prior to data collection, approval was obtained from the ethics committee of a university hospital. The data were evaluated using the SPSS 26.0 package program, and descriptive statistics, correlation analysis, regression analysis and significance tests of the difference between the means (according to the homogeneity of the data and conformity to the normal distribution; Mann-Whitney U and Kruskal Wallis analysis) were applied in the analysis.

Results: When the sociodemographic characteristics of the participants were examined, the mean age was 21.85 ± 1.4 years and 80.8% of them were women. 61.7% of the students live in dormitories. 30.8% of the participants use alcohol and 20% smoke. According to our study, Beck-Depression-Inventory total score average was 12.79 ± 9.27 , and the Healthy Lifestyle and Behavior Scale II total score average was 132.24 ± 23.96 . A significant negative correlation was found between Beck-Depression-Inventory total score and the Healthy Lifestyle and Behaviors Scale II total score ($p < 0.01$, $r = -0.528$). Health responsibility ($r = -0.449$), physical activity ($r = -0.353$), nutrition ($r = -0.378$), spiritual development ($r = -0.464$), interpersonal relations ($r = -0.464$), sub-dimensions of healthy lifestyle and behaviors scale II. A negative correlation was found between -0.421 , stress level ($r = -0.456$) and Beck-Depression-Inventory. In the regression analysis, the relationship between healthy lifestyle behaviors and depression is $R^2 = 26.6$, and spiritual development and stress level explain a significant part of this ($R^2 = 24.8$). When sociodemographic characteristics and depression scores were compared, no significant difference was found between the groups ($p > 0.05$). Similarly, no significant difference was found between the sociodemographic characteristics, healthy lifestyle behaviors and depression scores of the participants. It was determined that as the Healthy Lifestyle and Behaviors Scale II total score and sub-dimension scores increased, Beck-Depression-Inventory total score decreased to a certain extent and this decrease was statistically significant ($p < 0.01$).

Discussion-Conclusion: Healthy lifestyle and behaviors directly affect the physical and mental health of individuals (1). In this study, there was no significant difference between sociodemographic characteristics, depression scores and healthy lifestyle behaviors; In a similar study, a significant difference was found between the groups in terms of gender, smoking and alcohol use (2). Especially emphasizing the issues of spiritual development and stress has come to the fore. In a study, similar results were found with the data of this study (3). It is thought that depressive symptoms will be reduced by attempts to develop healthy lifestyle behaviors in nursing students.

Keywords: Nursing, healthy lifestyle behaviors, depression.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-030

ROY UYUM MODELİNE TEMELLENDİRİLMİŞ DEPRESYONDA PSİKİYATRİK BAKIM UYGULAMASININ TEDAVİ UYUMU, GENEL ÖZ YETERLİK, BENLİK SAYGISI VE DEPRESYON DÜZEYİNE ETKİSİ

Ahmet Göktaş¹, Kadriye Buldukoğlu²

¹Bitlis Eren Üniversitesi

²Akdeniz Üniversitesi

Amaç: Bu araştırmanın amacı Roy Uyum Modeline (RUM) temellendirilmiş Depresyonda Psikiyatrik Bakım Uygulamasının (DePBU) depresyon tanısı ile yatan hastalarda tedavi uyumu, genel öz yeterlik, benlik saygısı ve depresyon düzeyi üzerine etkisini belirlemektir.

Yöntem: Bu araştırma randomize olmayan kontrol gruplu yarı deneysel bir çalışmadır. Akdeniz Üniversitesi Hastanesi Psikiyatri Kliniğinde depresyon tanısı ile yatan ve araştırmanın kriterlerine uyan 21 kontrol, 21 DePBU grubu olmak üzere 42 hasta ile Mart-Kasım 2020 tarihleri arasında yürütülmüştür. Veriler; Hasta Bilgi Formu, Morisky Tedaviye Uyum Ölçeği[1], Genel Öz Yeterlik Ölçeği[2], Rosenberg Öz Saygı Ölçeği[3] ve Hasta Sağlık Anketi-9[4] ile toplanmıştır. Kontrol grubundaki hastalara klinikte uygulanan rutin bakım uygulamaları dışında herhangi bir müdahale yapılmamıştır. DePBU grubunun verileri RUM'a temellendirilmiş veri toplama formu ile toplanmış ve yatış süresince RUM'a temellendirilmiş DePBU doğrultusunda psikiyatrik bakım verilmiştir. Veriler SPSS 26.0 paket programı ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: DePBU grubunda fizyolojik alan ile ilgili 14, benlik kavramı alanı ile ilgili 14, rol fonksiyon alanı ile ilgili üç ve karşılıklı bağıllık alanı ile ilgili üç farklı hemşirelik tanısı ortaya çıkmıştır. DePBU grubunda dört uyum alanına göre ortaya çıkan 286 (fizyolojik alan:104, benlik kavramı alanı:125, rol fonksiyon alanı:30, karşılıklı bağıllık alanı:27) hemşirelik tanısına yönelik girişimler uygulanmıştır. Girişimler sonucu hemşirelik tanılarına yönelik yapılan 286 değerlendirmenin 239'unda (%83.57) amaca ulaşılmış ve 39'unda (%13.63) amaca kısmen ulaşılmıştır. Depresyon tanısı ile yatan hastalarda RUM'a temellendirilmiş DePBU'nun kontrol grubuna göre tedavi uyumunu artırdığı (p=0.000), benlik saygısını yükselttiği (p=0.000) ve depresyon düzeyini önemli ölçüde azalttığı (p=0.000) bulunmuştur. Hastaların genel öz yeterlik düzeyinde ise, istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır (p=0.054).

Tartışma-sonuç: Bu çalışmada depresyon tanısı ile yatan hastalarda RUM'a temellendirilmiş DePBU kapsamında verilen psikiyatrik bakımın sonuçları sunulmuştur. Araştırma sonuçları RUM'a temellendirilmiş DePBU'nun depresyon tanısı ile yatan hastalarda tedavi uyumunu artırdığını, genel öz yeterlik düzeyine etkisinin olmadığını, benlik saygısını yükselttiğini ve depresyon düzeyini azalttığını göstermektedir. Araştırma sonuçları, RUM'a temellendirilmiş DePBU kapsamında verilen psikiyatrik bakımın etkili olduğunu ve RUM'un depresyon hastalarında kullanımının uygun olduğunu göstermekte ve depresyon hastalarında model kullanımının ve psikiyatrik bakıma entegre edilmesinin önemini ortaya koymaktadır. Bu nedenle, uygulamalarda ve araştırmalarda RUM'a temellendirilmiş psikiyatrik bakım uygulamalarının sürdürülmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: depresyon, Roy Uyum Modeli, Depresyonda Psikiyatrik Bakım Uygulaması, Psikiyatri Hemşireliği

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Bahar G, Savaş HA, Ünal A, Savaş E, Kaya H, Bahar A. Reliability and validity of the Morisky Medication Adherence Scale for bipolar mood disorder. *Anatolian Journal of Psychiatry*. 2014; 15: 141-149.
2. Aypay A. The Adaptation Study of General Self-Efficacy (GSE) Scale to Turkish. *Inonu University Journal of the Faculty of Education*. 2010; 11: 113-131.
3. Çuhadaroğlu F. Self-esteem in adolescents. Hacettepe University Medicine Faculty, Department of Psychiatry, Dissertation, 1986, Ankara.
4. Sari YE, Kokoglu B, Balcioglu H, Bilge U, Colak E, Unluoglu, I. Turkish reliability of the patient health questionnaire-9. *Biomedical Research*. 2016; Special Issue: S460-S462.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE EFFECT OF PSYCHIATRIC CARE PRACTICE IN DEPRESSION BASED ON ROY ADAPTATION MODEL ON MEDICATION ADHERENCE, GENERAL SELF-EFFICACY, SELF-ESTEEM AND DEPRESSION LEVEL

Ahmet Gökteş¹, Kadriye Buldukoğlu²

¹Bitlis Eren University

²Akdeniz University

Objective: The purpose of the study is to determine the effect of Psychiatric Care Practice in Depression (PsyCPiD) based on the Roy Adaptation Model (RAM) on medication adherence, general self-efficacy, self-esteem, and depression level in depression inpatients.

Method: The study is a quasi-experimental with a non-randomized controlled group. It was carried out between March and November 2020 with 42 patients (21: control group, 21: PsyCPiD group) who were depression inpatients in the Akdeniz University Hospital Psychiatry Clinic and met the criteria of the study. Data were collected with Patient Information Form, Morisky Medication Adherence Scale[1], General Self-Efficacy Scale[2], Rosenberg Self-Esteem Scale[3] and Patient Health Questionnaire-9[4]. Except for routine clinical care practices, no intervention was performed for the patients in the control group. Data of the PsyCPiD group were collected with data collection form based on the RAM and psychiatric care was provided in line with the PsyCPiD based on the RAM during hospitalization. Data were evaluated with the SPSS 26.0 package program.

Results: In the PsyCPiD group, 14 different nursing diagnoses related to the physiological mode, 14 different nursing diagnoses related to the self-concept mode, three different nursing diagnoses related to the role function mode and three different nursing diagnoses related to the interdependence mode emerged. In the DePBU group, interventions were applied to 286 (physiological mode: 104, self-concept mode: 125, role function mode: 30, interdependence mode: 27) nursing diagnoses that emerged according to four adaptation modes. After the interventions, the aim was achieved in 239 (83.57%) of 286 evaluations for nursing diagnoses and partially achieved in 39 (13.63%). It was found that PsyCPiD based on the RAM increased medication adherence ($p=0.000$), increased self-esteem ($p=0.000$), and significantly reduced depression level ($p=0.000$) compared to the control group in depression inpatients. There was no statistically significant difference in the general self-efficacy level of the patients ($p=0.054$).

Discussion-conclusion: In the study, the results of psychiatric care applied in line with the PsyCPiD based on the RAM in depression inpatients are presented. The results of the study show that PsyCPiD based on the RAM increases medication adherence, has no effect on the general self-efficacy level, increases self-esteem and reduces depression level in depression inpatients. The results of the study show that the psychiatric care provided in line with PsyCPiD based on the RAM is effective and that the use of the RAM in depression patients is appropriate, and reveals the importance of using a model and integrating it into psychiatric care in patients with depression. Therefore, it is recommended to continue psychiatric care practices based on the RAM in practices and studies.

Keywords: depression, the Roy Adaptation Model, Psychiatric Care Practice in Depression, Psychiatric Nursing

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-031

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE SINAV KAYGISINI KONU ALAN LİSANSÜSTÜ TEZ ÇALIŞMALARININ İNCELENMESİ

Kamile ÖNER¹, Selma ARSLANTAŞ¹, Birgül ÖZKAN²

¹Çankırı Karatekin Üniversitesi Eldivan Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu

²Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi SBF Hemşirelik Bölümü Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği

Amaç: Bu araştırmanın amacı üniversite öğrencilerinde sınav kaygısını konu alan yüksek lisans ve doktora tezlerinin profilini belirlemektir.

Yöntem: Araştırma 1990-2021(-Ağustos) yılları arasında Türkiye'deki üniversite öğrencilerinde sınav kaygısını konu alan ve erişime açık 19 lisansüstü tezi kapsamaktadır. Tezler; yıl, üniversite, araştırma türü, araştırma yöntemi ve anabilim dalı yönünden incelenmiştir. Veriler, Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi veri tabanından alınmıştır.

Bulgular: Bulgular: Üniversite öğrencilerinde sınav kaygısını konu alan lisansüstü tezlerin 14 adeti (%73.7) yüksek lisans, 5 adeti (%26.3) doktora tezidir. Üniversite öğrencilerinde sınav kaygısını konu alan lisansüstü tezlerin %15.8'i Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde, %36.8'i eğitim bilimleri anabilim dalında, %21'i ise psikoloji anabilim dalında hazırlanmıştır. Tezler araştırma yöntemine göre incelendiğinde ise %78.9'u nicel ve 4 %21'i ise karma modelde hazırlanmıştır.

Sonuç: Araştırmamızın sonucunda üniversite öğrencilerinde sınav kaygısını konu alan tezlerin çoğunluğunun yüksek lisans tezi olduğu ve doktora tezlerinin sınırlı kaldığı görülmektedir. En fazla tezin yayınlandığı yıl '2019 ve 2021' yılları arasında olup en fazla bu konudaki tezin Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde yazıldığı görülmüştür. Üniversite öğrencilerinde sınav kaygısını konulu lisansüstü tezlerin anabilim dalları incelendiğinde ise 'eğitim bilimleri' ve 'psikoloji' anabilim dallarının ağırlıkta olduğu ve tezlerin en fazla nicel model ile hazırlandığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sınav kaygısı, üniversite öğrencisi, lisansüstü tez, sistematik derleme

EXAMINATION OF GRADUATE THESIS STUDIES ON EXAM ANXIETY IN UNIVERSITY STUDENTS

Kamile ÖNER¹, Selma ARSLANTAŞ¹, Birgül ÖZKAN²

¹*Çankırı Karatekin University Eldivan Vocational School of Health Services*

²*Ankara Yıldırım Beyazıt University Faculty of Health Sciences Nursing Department Mental Health and Psychiatric Nursing*

Aim: The aim of this research is to determine the profile of master's and doctoral theses on test anxiety in university students.

Methods: The research includes 19 postgraduate theses, which are open to access, on test anxiety among university students in Turkey between the years 1990-2021 (-August). Theses; year, university, research type, research method and department. The data were taken from the National Thesis Center database of the Council of Higher Education.

Results:Of the postgraduate theses on test anxiety in university students, 14 (73.7%) are postgraduate theses and 5 (26.3%) are doctoral theses. Most of the postgraduate theses on test anxiety in university students, 15.8%, were prepared in the Middle East Technical University, 36.8% in the department of educational sciences, and 21% in the department of psychology. When the theses are examined according to the research method, 78.9% of them were prepared in quantitative and 4, 21% of them were prepared in mixed model.

Conclusion: As a result of our research, it is seen that the majority of the theses on test anxiety in university students are master's theses and doctoral theses are limited. The year in which the most thesis was published was between '2019 and 2021', and it was seen that the most thesis on this subject was written in Middle East Technical University. When the departments of the graduate theses on test anxiety in university students are examined, it has been determined that the departments of "educational sciences" and "psychology" are dominant and theses are mostly prepared with the quantitative model.

Keywords: Exam anxiety, university student, graduate thesis, systematic review

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-032

KRONİK RUHSAL HASTALIĞA BAKIM VEREN AİLE ÜYELERİNİN “CALGARY AİLE MÜDAHALE MODELİNE DAYALI AİLE DESTEK VE PSİKOEĞİTİM MÜDAHALESİ” DENEYİMLERİ

Ayşe Sarı¹, Zekiye Çetinkaya Duman¹, Gülsüm Zekiye Tuncer¹

¹Dokuz Eylül Üniversitesi

Amaç: Araştırmanın amacı kronik ruhsal hastalığa bakım veren aile üyelerinin “Calgary Aile Müdahale Modeline Dayalı Aile Destek ve Psikoeğitim Müdahalesi” deneyimlerinin incelenmesidir.

Yöntem: Araştırma tanımlayıcı kalitatif araştırma tipindedir. Araştırmanın örneklemini Calgary aile müdahale modeline dayalı aile destek ve psikoeğitim müdahalesine katılan, örnekleme alım ölçütlerini karşılayan 15 kronik psikiyatri hastası bakım vereni oluşturmuştur. Veriler yarı yapılandırılmış sorular ve bireysel görüşme yöntemiyle toplanmıştır. Görüşmeler ses kayıt cihazına kaydedilmiştir. Verilerin analizinde içerik analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırma sonucunda dört ana tema elde edilmiştir. Bu temalar; “*hepimiz aynı gemideyiz*”, “*paylaşılan duygular ve karşılıklı öğrenme*”, “*farkındalık*” ve “*gereksinimler/öneriler*” dir.

Tartışma-Sonuç: “Calgary Aile Müdahale Modeline Dayalı Aile Destek ve Psikoeğitim Programı” kronik ruhsal hastalığa bakım veren aile üyelerine yönelik dört oturumdan oluşan bir aile müdahalesi programıdır[1]. Bu program sonrası bakım verenlerin programa ilişkin deneyimleri; aile üyelerinin benzer yaşantıları nedeniyle “aynı gemide olma” deneyimi, aynı sorunu yaşayan bireylerle yaşanan duyguların paylaşılması ve süreçten karşılıklı öğrenme, farkındalığın artması olmuştur. Bakım verenler program sürecine ilişkin önerileri ve gereksinimlerini de belirtmişlerdir. Elde edilen sonuçlardan yola çıkılarak araştırma sonucunda elde edilen öneriler doğrultusunda müdahale programının geliştirilmesi ve uygulamalarda yer alması oldukça önemlidir[2,3].

Anahtar Kelimeler: “calgary aile müdahale modeli, kronik ruhsal hastalık, bakım veren, destek, psikoeğitim”

KAYNAKÇA:

1. Sarı A. Calgary Aile Müdahale Modeli'ne dayalı aile destek ve psikoeğitim programının kronik psikiyatri hastalarının bakım verenlerinin başatma, psikolojik distres ve psikolojik dayanıklılık düzeylerine etkisi [Doktora tezi]. Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü; 2021.
2. Wright LM, Leahey M. Nurses and families a guide to family assessment and intervention. Kindle Edition. F.A. Davis Company; 2013.
3. Leahey M, Wright LM. Application of the calgary family assessment and intervention models: reflections on the reciprocity between the personal and the professional. J Fam Nurs 2016;22(4):450-459.

“FAMILY SUPPORT AND PSYCHOEDUCATIONAL INTERVENTION BASED ON CALGARY FAMILY INTERVENTION MODEL” EXPERIENCES OF FAMILY CAREGIVERS OF SEVERE MENTAL ILLNESS

Ayşe Sarı¹, Zekiye Çetinkaya Duman¹, Gülsüm Zekiye Tuncer¹

¹Dokuz Eylül University

Aim: The aim of the study is to examine the experiences of family members who care for chronic mental illness “Family Support and Psychoeducation Intervention Based on the Calgary Family Intervention Model”.

Method: The study has a descriptive qualitative design. The sample of the study consisted of 15 caregivers of chronic psychiatric patients who participated in the family support and psychoeducation intervention based on the Calgary family intervention model and met the sampling criteria. Data were collected through semi-structured questions and individual interviews. The interviews were recorded on a voice recorder. Content analysis was used in the analysis of the data.

Results: As a result of the research, four main themes were obtained. These themes are; “we are all in the same boat”, “shared feelings and mutual learning”, “awareness” and “needs/suggestions”.

Discussion-Conclusion: The “Family Support and Psychoeducation Program Based on the Calgary Family Intervention Model” is a four-session family intervention program for family members caring for chronic mental illness[1]. After this program, the experience of the caregivers regarding the program were the experience of “being on the same boat” due to the similar experiences of their family members, sharing the feelings experienced with individuals with the same problem, mutual learning from the process, and increasing awareness. Caregivers also stated their recommendations and needs regarding the program process. Based on the results obtained, it is very important to develop the intervention program in line with the suggestions obtained as a result of the research and to take part in the practices[2,3].

Keywords: “calgary family intervention model, chronic mental illness, caregiver, support, psychoeducation”

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-033

YOĞUN BAKIM ÜNİTESİNİN DUYGUSAL AĞI

Gülhan Seyhun¹

¹*Altınbaş Üniversitesi*

Giriş: Çağımızda bilim ve teknoloji hızla gelişmektedir. Bu gelişimin tıp alanındaki hedeflerinden birisi “insanı canlı tutabilmek” ve sonuçlarından birisi de “yoğun bakım” hizmetidir. Fakat her gelişim yeni durumlar yaratırken, yeni sorunlar ve yeni çözümleri de beraberinde sürüklemiştir.

Amaç: Bu çalışmada Kovid-19 pandemi sürecinde annesi entübe edilerek 46 gün yoğun bakımda yatırılmış bir hemşirenin deneyimleri aktarılmıştır. Yoğun bakım hastasının ve hasta yakınlarının neler hissedebileceği, buna karşılık sağlık profesyoneli olarak hemşirenin güven veren tutum ve davranışlarının önemine dikkat çekilmek istenmiştir.

Tartışma ve Sonuç: Konu olarak ele alınan 83 yaşındaki hasta, Kovid-19 pandemi sürecinde bilinç kaybı ve dilde peltekleşme belirtileriyle acile kaldırılmış ardından yoğun bakıma yatırılmıştır. Başlangıçta Covid-19 şüphesiyle izole edilmiş, hastaneye yatışının ikinci gününde entübe edilmiştir. Pandemi koşullarının getirdiği zorluluktan dolayı hasta hastaneye kaldırıldığı andan itibaren yakınlarıyla temasa geçememiştir. Hasta yakınları hastaya dokunamamış, sesini duyamamıştır. Hasta ailesine sistemli bir şekilde gerekli bilgiler aktarılmıştır. Hasta hayattadır. Fakat bir tarafta yüreği ağzında bekleyen hasta yakınları diğer tarafta ise sinyal sesleri arasında cihazlara, elleri ayaklarından yatağa bağlanmış, çırılçıplak, ne olduğunu anlayamayıp kendini ifade edemeden yapayalnız kalmış bir anne vardır.

Tam da bu süreçte, hastaya niçin orada olduğunu, yakınlarının niçin içeri alınmadığını, yaptığı tüm işlemleri açıklayarak anlatan bir hemşirenin güven verici yaklaşımı dünyalara bedel değil midir? Hastayı rahatlatan bu dokunuşun değerini kanıtlamak veya ölçmek mümkün müdür? Sağlık personelinin hastaya şefkat ve güven gösterip göstermediği sorulabilir mi? Hastaya bu şekilde yaklaşan personelin hakları nasıl ödenir? Yoğun bakım hemşiresinin hastaya güven veren bu yaklaşımı, hasta ve hasta ailesi için yoğun bakım ünitesinin en kritik hizmetlerinden biridir (Alaca 2011). Çünkü yakınlarını göremeyen ve kaygısı olan hastanın kendini güvende hissetmesi önemlidir.

Anahtar kelimeler: yoğun bakım hemşireliği, entübe edilme, yatağa bağımlı hasta.

KAYNAKÇA

ALACA, Ç. (2011). Yoğun Bakım Ünitesinde Yatan Hastaların Hastalık Sürecinde Yaşadığı Deneyimler Konusunda Hasta Hemşire Görüşlerinin Karşılaştırılması. *Psikiyatri Hemşireliği Dergisi*, 2(2), 69–74.

EMOTIONAL NETWORK OF THE INTENSIVE CARE UNIT

Gülhan Seyhun¹

¹*Altınbas University*

Introduction: In our age, science and technology are developing rapidly. One of the goals of this development in the field of medicine is to “keep people alive” and one of the results is “intensive care” service. However, while each development creates new situations, it also drags along with it new problems and new solutions.

Aim: In this study, the experiences of a nurse whose mother was intubated and hospitalized in the intensive care unit for 46 days during the Kovid-19 pandemic process were conveyed. It is aimed to draw attention to how the intensive care patient and patient relatives may feel, and the importance of the reassuring attitudes and behaviors of the nurse as a health professional.

Discussion and Conclusion: The 83-year-old patient, who was considered as the subject, was taken to the emergency room with the symptoms of loss of consciousness and slurring of the tongue during the Kovid-19 pandemic process and then she was admitted to the intensive care unit. Initially isolated on suspicion of Covid-19, she was intubated on the second day of hospitalization. Due to the necessity brought by the pandemic conditions, the patient could not contact her relatives from the moment she was taken to the hospital. Relatives of the patients could not touch the patient, could not hear her voice. The patient was taken to the intensive care unit and the necessary information was systematically conveyed to his family. Fortunately the patient was alive. But on the one hand, there were the relatives of the patient waiting with their hearts in their mouths, and on the other hand, among the signal tones, there was a mother who was tied to the devices, her hands and feet to the bed, naked, left alone without being able to understand what was happening and not expressing herself.

In this process, Isn't the reassuring approach of a nurse who explains to the patient why she is there, why her relatives are not allowed in, by explaining all the procedures she has done, is not worth the world? Is it possible to prove or measure the value of this comforting touch? Can it be asked whether the health personnel show compassion and trust to the patient? How are the rights of the personnel who approach the patient in this way paid? This approach of the intensive care nurse, which reassures the patient, is one of the most critical services of the intensive care unit for the patient and the patient's family(Alaca 2011). Because it is important that the patient, who cannot see his relatives and has anxiety, feels safe.

Keywords: intensive care nursing, entübasyon, bedridden patient.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-034

TÜRKİYE'DE MANEVİ BAKIMLA İLGİLİ HEMŞİRELİK ALANINDA YAPILAN LİSANSÜSTÜ TEZLERİN İNCELENMESİ: SİSTEMATİK DERLEME

Havva Akpınar¹, Fatmanur Özcan²

¹Muğla Sıtkı Koçman Ü. Sağ. Bil. Fak. Hemşirelik Bölümü, Psikiyatri Hemşireliği ABD Muğla/Türkiye

²Muğla Sıtkı Koçman Ü. Sağ. Bil. Enst. Psikiyatri Hemşireliği Tezli Yüksek Lisans Programı, Muğla/Türkiye

Amaç: Bu sistematik derleme, Türkiye'de manevi bakımla ilgili hemşirelik alanında yapılan lisansüstü tezlerin sistematik biçimde incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Araştırmaya yönelik gerekli literatür taramasına uygun şekilde, tezlere özgü bilgileri içeren beş adet araştırma sorusu oluşturulmuştur. Türkiye'de manevi bakımla ilgili hemşirelik alanında yapılan lisansüstü tezlerin taranması, 12.03.2021-17.03.2021 tarihleri arasında Yükseköğretim Kurulu (YÖK) tez veri tabanından yapılmıştır. Tezin Türkiye'de, hemşirelik alanında yapılmış, tam metnine ulaşılabilir olması, yüksek lisans ve doktora tezlerinden oluşması olarak belirlenen kriterlere uygun tezler çalışma kapsamına alınmış, taramada "manevi bakım" ve "spiritüel/ spritüel bakım" anahtar kelimeleri kullanılmıştır. Çalışma PRISMA (Preferred Reporting Items For Systematic Review and Meta-Analysis Protocols, Sistematik İnceleme ve Meta-Analiz Protokolleri İçin Tercih Edilen Raporlama Ögeleri) bildirim kontrol listesine göre metodolojik açıdan düzenlenmiştir [1].

Bulgular: Araştırmanın dâhil edilme kriterlerine göre toplam 17 tez çalışma kapsamına alınmıştır. Bu tezlerin 15'i yüksek lisans, 2'si doktora tezidir, yüksek lisans tezlerinin büyük çoğunluğu nicel tasarımda ve tanımlayıcı türde olup, doktora tezlerinin birisi nitel, diğeri ölçek geliştirme çalışmalarıdır. Tezlerin yıllara göre dağılımı incelendiğinde ilk tez 2006 yılına ait olup, en fazla tezin (altı adet) 2018 yılında yapıldığı saptanmıştır. İncelenen tezlerin örneklem grubunu hemşireler, hasta yakınları, hemşirelik öğrencileri, hastalar oluşturmuştur. Araştırma kapsamındaki tezlerde manevi bakımla ilgili ölçüm araçları olarak 10 farklı ölçek kullanıldığı belirlenmiştir.

Tartışma-Sonuç: Bu çalışmanın sonucunda, hemşirelikte manevi bakımla ilgili yüksek lisans tezlerinin büyük çoğunluğunun tanımlayıcı olduğu, doktora tezlerinin ise niteliksel ve ölçme aracı geliştirme çalışmalarından oluştuğu ortaya çıkmıştır. Bu sonuçlar doğrultusunda hemşirelik ve psikiyatri hemşireliği alanlarında manevi bakımla ilgili yeteri kadar araştırma ve manevi bakımı artırıcı deneysel çalışmaların yapılmadığı görülmektedir. Hemşirelik felsefesine göre bakım bütüncül olmalıdır ve birey, fiziksel, biyo-psiko-sosyal olarak değerlendirilmelidir. Bütüncül değerlendirmede manevi bakım çok önemli bir yer tutmaktadır. Manevi bakım, altyapısı şartsız sevgiye bağlı, bireyin benzersiz olduğunu fark ettiren ve kişinin sahip olduğu manevi, kültürel inançlarının, duygularının, düşüncelerinin birleşimiyle oluşan, kişiye özel hemşire tarafından verilen bakım, şeklinde tanımlanmaktadır [2,3,4,5]. Bu nedenle kişinin ruhsal boyutunu ele alan ve spritüel iyi oluşunu destekleyen manevi bakımın psikiyatri hemşireliğinde çok önemli bir yere sahip olmasına bağlı olarak, psikiyatri hemşireliğinde manevi bakımla ilgili yeni ve özellikle girişimsel çalışmaların yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: hemşirelik, maneviyat, manevi bakım

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Aşık Z. Özen M. Meta-analiz basamakları ve raporlanması. TJFMPC, 2019;13(2): 232-240.
2. Bulut K.B.H. Meral B. Öğrenci hemşirelerin maneviyat ve manevi bakım algılarının değerlendirilmesi. GÜSBD. 2019; 8(4): 353–362.
3. Erişen M. Sivrikaya K.S. Manevi bakım ve hemşirelik. GÜSBD. 2017; 6(3): 184-190.
4. Çınar F. Aslan E. F. (2017). Spiritüalizm ve hemşirelik: yoğun bakım hastalarında spiritüel bakımın önemi. JAREN. 2017;3(1):37-42.
5. Cooper K.M. Chang E. Luck L. Dixon K. Journal of Holistic Nursing. 2020; 38(1):114-121.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

ANALYSIS OF POSTGRADUATE THESES IN NURSING RELATED TO SPIRITUAL CARE IN TURKEY: A SYSTEMATIC REVIEW

Havva Akpınar¹, Fatmanur Özcan²

¹Muğla Sıtkı Koçman U. Faculty of Health Sci. Department of Psychiatric Nursing, Muğla/Turkey

²Muğla Sıtkı Koçman U. Graduate School of Medical Sci. Department of Master of Science with thesis in Psychiatric Nursing, Muğla/Turkey

Aim: This systematic review was made to systematically analysis of postgraduate theses in the field of nursing related to spiritual care in Turkey.

Method: In accordance with the necessary literature review for the research, five research questions containing information specific to the theses were formed. The scanning of postgraduate theses in the field of nursing related to spiritual care in Turkey was made from the Higher Education Council (YÖK) thesis database between 12.03.2021 and 17.03.2021. Theses, which were made in the field of nursing in Turkey, were made in accordance with the criteria determined as being accessible to the full text, consisting of master's and doctoral theses, were included in the study, and the keywords "spiritual care" and "spiritual care" were used in the search. The study was methodologically organized according to the PRISMA (Preferred Reporting Items for Systematic Review and Meta-Analysis Protocols) notification checklist [1].

Results: According to the inclusion criteria of the research, a total of 17 theses were included in the study. 15 of these theses are master's theses, 2 are doctoral theses, the majority of master's theses are in quantitative design and descriptive type, one of the doctoral theses is qualitative and the other is scale development studies. When the distribution of theses by years is examined, it is determined that the first thesis belongs to 2006 and the most (six) theses were written in 2018. The sample group of the theses examined consisted of nurses, patient relatives, nursing students and patients. It was determined that 10 different scales were used as measurement tools related to spiritual care in the theses within the scope of the research.

Discussion-Conclusion: As a result of this study, it has been revealed that the majority of postgraduate theses on spiritual care in nursing are descriptive, while doctoral theses consist of qualitative and measurement tool development studies. In line with these results, it is seen that there is not enough research on spiritual care and experimental studies that increase spiritual care in the fields of nursing and psychiatric nursing. According to the nursing philosophy, care should be holistic and the individual should be evaluated physically, bio-psycho-socially. Spiritual care has a very important place in holistic evaluation. Spiritual care is defined as the care given by a private nurse, whose infrastructure depends on unconditional love, which makes the individual realize that he is unique, and which is formed by the combination of the spiritual and cultural beliefs, feelings and thoughts of the person [2,3,4,5]. For this reason, it is recommended to conduct new and especially interventional studies on spiritual care in psychiatric nursing, depending on the fact that spiritual care, which deals with the spiritual dimension of the person and supports spiritual well-being, has a very important place in psychiatric nursing.

Keywords: morale, nursing, spiritual care

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-035

RUHSAL VE MANEVİ İYİLEŞMEYİ DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ KISA FORMU'NUN TÜRKÇE GEÇERLİLİK VE GÜVENİLİRLİĞİ

Şule Daniş¹ Nevin Günaydın²

¹ Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi, Ordu, TÜRKİYE.

² Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Ordu, TÜRKİYE

Amaç: Bu çalışma, Ruhsal ve Manevi İyileşmeyi Değerlendirme Ölçeği Kısa Formu (RMİDÖ-K)'nu Türk kültürüne uyarlamak ve psikometrik özelliklerini belirlemek amacıyla yapıldı.

Gereç ve Yöntem: Metodolojik tipte olan bu çalışma, Mart 2020 ve Ocak 2021 tarihleri arasında Ordu Devlet Hastanesi ve Ordu Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi Psikiyatri polikliniklerine başvuran, en az 6 ay önce depresyon tanısı konulmuş ve araştırmaya katılmayı kabul eden 150 hasta alındı. Çalışmanın verileri, "Kişisel Bilgi Formu", "Ruhsal ve Manevi İyileşmeyi Değerlendirme Ölçeği Kısa Formu"[1], "Öznel İyileşmeyi Değerlendirme Ölçeği"[2] ve "Spiritüel İyi Oluş Ölçeği"[3] ile toplandı. RMİDÖ-K'nin dil ve kapsam geçerliliği sağlandıktan sonra, verilerin analizi, açıklayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi, Cronbach alfa katsayısı ve korelasyon analiz testi ile yapıldı.

Bulgular: RMİDÖ-K'nin çeviri-geri çeviri yöntemi ile dil geçerliliği sağlandıktan sonra uzman akademisyenler tarafından Davis tekniği ile kapsam geçerliliği sağlandı. Öneriler doğrultusunda son hali oluşturulan form, ön uygulama yapıldıktan sonra 150 katılımcıya uygulandı. RMİDÖ-K'nin orijinal ölçekte olduğu gibi üç alt boyutlu yapısının faktör yükleri 0,503 ile 0,912 arasında, toplam açıklanan varyansı %61.724 olduğu ve üç alt boyutlu yapıyı koruduğu belirlendi. Ölçeğin tamamının Cronbach alfa katsayısı 0.864, 'Varoluşçu İyi Oluş' alt boyutunun 0.839, 'Ruhsal Hastalık' alt boyutunun 0.773 ve 'Dini İyi Oluş' alt boyutunun 0.953 olduğu saptandı.

Sonuç: Araştırma sonucunda, RMİDÖ-K'nin Türkçe uyarlamasının Türk kültürüne uygun, geçerli, güvenilir bir ölçme aracı olduğu ve Türkiye'de yapılacak çalışmalarda kullanılabilir olduğu saptandı.

Anahtar Kelimeler: ruhsal iyileşme, maneviyat, geçerlilik, güvenilirlik, türkçe form.

KAYNAKÇA:

1. Barber JM, Parsons H, Wilson CA, Cook CC. Measuring mental health in the clinical setting: what is important to service users? The Mini-Service user Recovery Evaluation scale (Mini-SeRvE). Journal of Mental Health. 2017;26(6):530-537.
2. Yıldız M, Erim R, Soygur H, Tural U, Kiras F, Gules E. Development and validation of the Subjective Recovery Assessment Scale for patients with schizophrenia. Psychiatry and Clinical Psychopharmacology. 2018;28(2):163-169.
3. Ekşi H, Kardaş S. Spiritual well-being: Scale development and validation. Spiritual Psychology and Counseling. 2017;2(1):73-88.

TURKISH VALIDITY AND RELIABILITY OF THE MINI SERVICE USER RECOVERY EVALUATION SCALE

Şule Danış¹ Nevin Günaydın²

¹Ordu University, Institute of Health Sciences, Department of Nursing, Ordu, TURKEY

²Ordu University, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing, Department of Psychiatric Nursing, Ordu, TURKEY

Aim: This study was carried out in order to adapt The MiniService User Recovery Evaluation Scale (MiniSeRvE) to Turkish culture and to determine its psychometric properties.

Material and Method: The sample of the study, which was a methodological type and carried out between March 2020 and January 2021, included 150 Patient, who applied to Ordu State Hospital and Ordu Education and Research Hospital Psychiatry clinic and accepted to take part in the study, were diagnosed with mental disorder at least six months ago. The data of the study were collected with "Personal Information Form", "MiniSeRvE"[1], "Subjective Recovery Assesment Scale"[2] and Spirituel Well-being Scale[3]. After the validity of the language and content of MiniSeRvE, exploratory factor analysis and confirmatory factor analysis, Cronbach Alpha coefficient and correlation analysis tests were performed.

Results: After the language validity of MiniSeRvE was provided by the translation-back translation method, content validity was provided with Davis technic by expert opinions. After the final form of MiniSeRvE was established according to suggestions, it was applied to 150 patients. It was determined that the Turkish form of MiniSeRvE ocured such as the original structure, factor loading of three sub-dimensional conformation was between 0,503 and 0,912, explained variance was %61.724 so that it maintained the three sub-dimensional conformation. It was determined that Cronbach Alpha coefficient of the entire scale was 0.864, existential Well-being sub-dimension was 0.839, mental disorder sub-dimension was 0.773 and religious well-being sub-dimension was 0.953.

Conclusion: As a result of the study, it was determined that the Turkish version of MiniSeRvE was a valid and reliable scale, compatible with culture of Turkey and can be applied in studies which are carried out in Turkey.

Keywords: mental recovery, spirituality, validity, reliability, turkish version

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-036

DİYABET TANILI BİREYLERİN BİLİŞSEL DUYGU DÜZENLEME STRATEJİLERİ İLE PSİKOSOSYAL ÖZ-YETERLİLİK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Ece MUTLU SATIL¹, Leyla BAYSAN ARABACI¹, Neslihan PARTLAK GÜNÜŞEN²

¹İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

²Dokuz Eylül Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

Amaç: Çalışma, diyabet tanılı bireylerin bilişsel duygu düzenleme ile psikososyal öz-yeterlilik durumları arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: İlişkisel ve tanımlayıcı tipte olan çalışma, Temmuz 2019 – Şubat 2020 tarihleri arasında bir üniversite ve eğitim araştırma hastanesinin Endokrinoloji ve Dahiliye Polikliniklerine başvuran diyabet tanılı 97 hastanın katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma verileri, etik kurul onayı ve kurum izni sonrası *Tanıtıcı Bilgi Formu*, kişilerin kullandığı bilişsel duygu düzenleme stratejilerini ölçen *Bilişsel Duygu Düzenleme Ölçeği*(1) ve diyabetli bireylerde psikososyal öz yeterliliği değerlendiren *Diyabet Güçlendirme Ölçeği*(2) kullanılarak toplanmıştır. Ölçeklerin bu örneklem grubu için güvenilirlik değeri sırasıyla 0.90 ve 0.95 bulunmuştur. Sosyodemografik veriler sayı ve yüzde dağılımlarıyla ve değişkenler arasındaki ilişki Pearson Korelasyon analiziyle incelenmiştir.

Bulgular: Çalışmaya katılanların %50.5'inin Tip-2 ve %49.5'i Tip-1 diyabet tanısı bulunmaktadır. Hastaların %57.7'si kadın ve yaş ortalaması 44.97±17.90'dır. %28.9'u ilkököl mezunu, %60.8'i evli, %55.6'sı eşi ve/veya çocukları ile birlikte, %75.3'ü büyükşehirde yaşamaktadır. %37.1'i herhangi bir işte çalışmayan katılımcıların %44.3'ü çalışmaktadır. Ortalama 142.96±92.55 aydır) diyabet tanısı olan hastaların %57.7'si insülin tedavisi almakta olup, %64.9'unun diyabet haricinde başka bir fiziksel hastalığı (*arterioskleroz, koronerarter hastalığı, hipo/hipertiroidi vb.*) ve %20.6'sının da ayrıca ruhsal bir hastalığı (*depresyon, dürtü kontrol bozukluğu, panik bozukluk vb.*) olduğu; %52.6'sının fiziksel hastalığından dolayı ve %16.5'inin ruhsal hastalığından dolayı ilaç kullandığı belirlenmiştir. Hastaların %70.1'i diyabet konusunda daha önce eğitim aldığını ifade etmiştir. Diyabet hastalarının *Bilişsel Duygu Düzenleme Ölçeği* toplam puan ortalaması 119.62±22.10_(min:36-max:180) ve *Diyabet Güçlendirme Ölçeği* toplam puan ortalaması ise 102.36±21.46_(min:28-max:140)'dır. *Bilişsel Duygu Düzenleme Ölçeği*(BDDÖ) alt ölçek puan ortalamaları ile *Diyabet Güçlendirme Ölçeği*(DGÖ) toplam ve alt ölçek puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak pozitif yönde oldukça anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır ($p_{BDDÖ-DGÖ}=0.001$, $r_{BDDÖ-DGÖ}=0.323$).

Tartışma-Sonuç: Araştırmaya katılan diyabet tanısı olan hastalar, stres veren yaşam olayları karşısında duygularını düzenlemede daha ziyade *plana tekrar odaklanma, pozitif yeniden gözden geçirme, pozitif tekrar odaklanma, bakış açısına yerleştirmek ve düşünceye odaklanma* stratejilerini kullanmaktadır. Hastaların psikososyal öz yeterlilikleri ortalamasının üzerinde bulunmuştur. Hastaların yaşam olayları karşısında duygu düzenlemede kullandıkları *pozitif tekrar odaklanma, plana tekrar odaklanma ve pozitif yeniden gözden geçirme* stratejileri ile *psikososyal öz yeterlilikleri* arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. Ayrıca, hastaların BDDÖ "*bakış açısına yerleştirmek*" alt boyutu ile DGÖ "*memnuniyetsizliklerini belirleme ve değişime hazır olma*" ve "*diyabet hedeflerini belirleme ve elde etme*" alt boyutu; BDDÖ "*düşünceye odaklanma*" alt boyutu ile DGÖ "*diyabet hedeflerini belirleme ve elde etme*" alt boyutu arasında anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır. Hastaların psikososyal öz-yeterliliğini artırmak için bilişsel duygu stratejilerine dayalı müdahalelerin kullanılması önerilmektedir (3).

Anahtar Kelimeler: Bilişsel duygu düzenleme, psikososyal öz yeterlilik, güçlendirme, diyabet

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Onat, O., & Otrar, M. (2010). Bilişsel Duygu Düzenleme Ölçeği-ni-n Türkçe'ye Uyarlanması: Geçerlik ve Güvenilirlik Çalışmaları. *M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 31, 123-143.
2. Özcan, H. (2012). «Diyabet Güçlendirme Ölçeği»nin Türk Toplumuna İçin Geçerlik ve Güvenirliğinin İncelenmesi. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi).Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta.
3. Gómez-Velasco, D. V., Almeda-Valdes, P., Martagón, A. J., Galán-Ramírez, G. A., & Aguilar-Salinas, C. A. (2019). Empowerment of patients with type 2 diabetes: current perspectives. *Diabetes, metabolic syndrome and obesity: targets and therapy*, 12, 1311.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE RELATIONSHIP BETWEEN COGNITIVE EMOTION REGULATION STRATEGIES AND PSYCHOSOCIAL SELF-EFFICACY LEVELS OF INDIVIDUALS DIAGNOSED WITH DIABETES

Ece MUTLU SATIL¹, Leyla BAYSAN ARABACI¹, Neslihan PARTLAK GÜNÜŞEN²

¹İzmir Kâtip Çelebi University, Faculty of Health Sciences, Division of Nursing, Department of Mental Health and Psychiatry Nursing

²Dokuz Eylül University, Faculty of Nursing, Department of Psychiatric Nursing

Aim: The study was conducted to examine the relationship between cognitive emotion regulation and psychosocial self-efficacy of individuals diagnosed with Diabetes.

Methods: This descriptive and correlational study was conducted between July-2019 and February-2020, with 97 patients diagnosed with Diabetes who applied to the Endocrinology and Internal Medicine polyclinics of a Training and Research Hospital. The research data were collected after ethics committee approval and institutional permission, and using the Introductory Information Form, Cognitive Emotion Regulation Scale(CERS) which measures the cognitive emotion regulation strategies(1), and the Diabetes Empowerment Scale(DES) which evaluates psychosocial self-efficacy in individuals diagnosed with Diabetes(2). The reliability values of scales for this sample were 0.90 and 0.95, respectively. Sociodemographic data were analyzed by number and percentage distributions, and the relationship between variables was analyzed by Pearson Correlation analysis.

Results: 50.5% of the participants were diagnosed with Type-2 Diabetes, and 49.5% were diagnosed with Type-1 Diabetes. 57.7% of the patients were female, and the mean age was 44.97±17.90 years. 28.9% of participants are primary school graduates, 60.8% are married, 55.6% live with their spouse and/or children, 75.3% live in metropolitan cities, 37.1% are unemployed, and 44.3% are working. The duration of diagnosis of Diabetes is 142.96±92.55 months, and 57.7% of patients receive insulin therapy. It was determined that 64.9% had a physical disease other than Diabetes (*arteriosclerosis, coronary artery disease, hypo/hyperthyroidism etc.*), while 20.6% had a mental illness (*depression, impulse control disorder, panic disorder etc.*); 52.6% used medication due to their physical illness, while 16.5% due to their mental illness. 70.1% of the patients stated that they received training on Diabetes before. The total mean score of the CERS of the patients was 119.62±22.10(min:36-max:180), and the total mean score of the DES was 102.36±21.46(min:28-max:140). It was determined that there was a statistically significant positive relationship between the mean scores of the Cognitive Emotion Regulation Scale and the total and subscale mean scores of the Diabetes Empowerment Scale($p_{\text{CERS-DES}}=0.001$, $r_{\text{CERS-DES}}=0.323$).

Discussion-Conclusion: Patients diagnosed with Diabetes *refocus on planning, positive reappraisal, positive refocusing, putting into perspective ve rumination* strategies more than other strategies in emotional regulation in the face of negative life events. It was determined that the psychosocial self-efficacy of the patients was above the average. It has been observed that there is a significant relationship between the *positive refocusing, refocus on planning and positive reappraisal* strategies used by emotional regulation in the face of negative life events and their psychosocial self-efficacy. It has been observed that there is a significant relationship between the *positive refocusing, refocus on planning, and positive reappraisal* strategies used in emotional regulation in the face of negative life events and *psychosocial self-efficacy*. In addition, it was determined that there was a significant relationship between the patients' CERS "*strategy of putting into perspective*" subscale and DES "*assessing dissatisfaction and readiness to change*" and "*setting and achieving goals*" subscale; CERS "*strategy of rumination*" subscale and DES "*setting and achieving goals*" subscale. It's recommended to apply interventions based on cognitive emotion strategies to increase the psychosocial self-efficacy of patients(3).

Keywords: Cognitive emotion regulation, psychosocial self-efficacy, empowerment, diabetes.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-037

DUYGUSAL YEME DAVRANIŞI OLAN BİREYE YÖNELİK ROY UYUM MODELİ TEMELLİ HEMŞİRELİK YAKLAŞIMI

M. Olcay Çam², E. Deniz Kaçmaz¹

¹İzmir Bakırçay Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Psikiyatri Hemşireliği A.D.

²Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği A.D.

Giriş: Belirli bir yaşam durumunda hissedilen duyguya cevap olarak ortaya çıkan yeme davranışı, duygusal yeme olarak tanımlanmaktadır. Duygusal yeme davranışı bireyi biyo-psiko-sosyal alanlarda etkilemekte ve uyumsuz davranışlara neden olabilmektedir. Uyumsuz davranışların varlığı, hemşirelik bakım gereksinimini ortaya çıkarılmaktadır [1]. Roy Uyum Modeli'nin temel kavramı uyumdur. Modelde, hemşire bireyi fizyolojik alan, benlik kavramı alanı, rol fonksiyon alanı ve karşılıklı bağlılık uyum alanlarında değerlendirerek, bütüncül bakım sağlamayı amaçlamaktadır [2-4].

Amaç: Bu derlemede, duygusal yeme davranışı olan bireye yönelik Roy Uyum Modeli temelli psikiyatri hemşireliği yaklaşımını açıklamak amaçlanmıştır.

Tartışma-Sonuç: Roy'un uyum modeline göre hemşirelik sürecinin adımları; davranışın değerlendirilmesi, uyarının değerlendirilmesi, hemşirelik tanıları konması, hedef belirleme, hemşirelik girişimleri ve değerlendirmeyi içermektedir. Roy uyum modeline göre hemşire, davranışın değerlendirilmesi basamağında, modelde belirtilen dört uyum alanına göre uyumlu ve uyumsuz davranışlarını değerlendirmelidir. Uyarıların değerlendirilmesi basamağında, bireyin davranışının nedeni saptamak için uyarıların, odak, durumsal ve olası uyarı olarak sınıflandırılmasıdır. Uyarıların değiştirmeye yönelik hemşirelik tanısı ve ulaşılmak istenen hedefler belirlenmelidir. Bireyin etkili baş edebilmesi için hemşirelik girişimleri uygulanmalıdır ve son basamakta bireyin uyumlu davranış geliştirme durumu değerlendirilmelidir [2,5]. Örneğin; duygusal yeme davranışı olan bireye Roy Uyum Modeli temelli hemşirelik yaklaşımında, uyum alanlarına göre bireyin davranışları değerlendirildiğinde, bireyin acıkmadan yemek yediği, kalori içeriği yüksek besinleri tercih ettiği ve bu davranışa neden olan odak uyarının hissettiği olumsuz duygularla etkili baş edememesi olduğu saptanabilir. Bu durumda dengesiz beslenme: beden gereksiniminden fazla beslenme ve bireysel baş etmede yetersizlik hemşirelik tanıları (NANDA) ele alınarak, bireyle birlikte beslenme durumu ve baş etme becerisinde uyumu arttıracak hedefler koyulabilir (NOC). Ele alınan hemşirelik tanılarına özgü, beslenme yönetimi ve baş etmeyi güçlendirme (NIC) girişimleri uygulanabilir ve son olarak hedeflere ulaşılma durumu ve bireyin uyum durumu değerlendirilebilir. Duygusal yeme davranışının bireyin bedenine, benliğine, rollerine ve ilişkilerine olan yansımaları sebebiyle Roy Uyum Modeline temellendirilen hemşirelik bakımıyla örtüştüğü düşünülmektedir. Duygusal yeme davranışı olan bireye Roy Uyum Modeli'ne temellendirilmiş hemşirelik bakımı verilmesi, hem duygusal yeme davranışını azaltarak bireye etkili baş etme becerileri kazandırılacağı hemde duygusal yeme davranışının neden olduğu olumsuz etkileri azaltacağı/ortadan kaldıracığı ve uyumu arttıracığı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Duygusal yeme, Roy uyum modeli, Psikiyatri hemşireliği

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

ROY ADAPTATION MODEL BASED NURSING APPROACH FOR INDIVIDUALS WITH EMOTIONAL EATING BEHAVIOR

M. Olcay Çam², E. Deniz Kaçmaz¹

¹Izmir Bakircay University Faculty of Health Sciences- Nursing- Department of Psychiatric Nursing

²Ege University Faculty of Nursing- Department of Mental Health and Psychiatric Nursing

Introduction: Eating behavior that occurs in response to the emotion felt in a certain life situation is defined as emotional eating. Emotional eating behavior affects the individual in bio-psycho-social areas and may cause maladaptive behaviors. The presence of maladaptive behaviors reveals the need for nursing care [1]. The basic concept of the Roy Adaptation Model is compliance. In the model, the nurse aims to provide holistic care by evaluating the individual in the physiological domain, self-concept domain, role function domain and interdependence harmony domains [2-4].

Objective: In this review, it is aimed to explain the Roy Adaptation Model-based psychiatric nursing approach to the individual with emotional eating behavior.

Discussion-Conclusion: The steps of the nursing process according to Roy's adaptation model; evaluation of behavior, evaluation of stimulus, making nursing diagnoses, goal setting, nursing interventions and evaluation. According to the Roy adaptation model, the nurse should evaluate her adaptive and maladaptive behaviors according to the four adjustment areas specified in the model at the stage of evaluation of the behavior. In the stimulus evaluation step, the individual should classify the stimuli as focal, situational and probable stimuli in order to determine the cause of his behavior. Nursing diagnosis for changing stimuli and goals to be achieved should be determined. In order for the individual to cope effectively, nursing interventions should be applied and the individual's adaptive behavior development status should be evaluated in the last step [2,5]. For example; In the Roy Adaptation Model-based nursing approach to the individual with emotional eating behavior, when the behaviors of the individual are evaluated according to the adaptation areas, it can be determined that the individual eats without getting hungry, prefers foods with high calorie content, and the focal stimulus causing this behavior cannot effectively cope with the negative emotions he feels. In this case, unbalanced nutrition: over-nutrition and inadequacy in individual coping nursing diagnoses (NANDA) can be addressed, and goals can be set together with the individual to increase compliance in nutritional status and coping skills (NOC). Nutrition management and coping empowerment (NIC) interventions specific to the nursing diagnoses discussed can be applied, and finally, the achievement of goals and the individual's compliance status can be evaluated. Emotional eating behavior is thought to overlap with nursing care based on the Roy Adaptation Model due to its reflections on the individual's body, self, roles and relationships. It is thought that providing nursing care based on the Roy Adaptation Model to an individual with emotional eating behavior will both reduce emotional eating behavior and gain effective coping skills, and reduce/eliminate the negative effects caused by emotional eating behavior and increase compliance.

Keywords: Emotional eating, Roy adaptation model, Psychiatric nursing

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA

1. Economy, A. M. (2013). "Exploring the association between emotions and eating behavior." Capstone Project, Winona State University.
2. Uzun Ş. (2017). Sister Callista Roy: Adaptasyon Modeli. Ed. Karadağ A, Çalışkan N, Göçmen Baykara Z. Hemşirelik Teorileri ve Modelleri. Akademi Basın ve Yayıncılık. İstanbul. s.370-477
3. Karacaoğlu Vicdan A, Gülseven Karabacak B. (2014). Hemşirelik Modellerinden: Roy Adaptasyon Modeli. Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi. 5(4):255-259.
4. Çatal E, Dicle A. (2014). Teori, Araştırma Bileşeni: Roy'un Uyum Modeli Örneği. DEUHYO ED. 7(1):33-45.
5. Pektekin Ç. (2013). Sister Callista Roy ve Adaptasyon Kuramı. Hemşirelik Felsefesi Kuramlar-Bakım Modelleri ve Politik Yaklaşımlar. İstanbul Tıp Kitabevi. İstanbul s.111-123

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-038

ÖĞRENCİ HEMŞİRELERİN SOSYAL MEDYA KULLANIMINA BAĞLI OLARAK YAŞADIKLARIN SORUNLARIN İNCELENMESİ: KALİTATİF ÇALIŞMA

Zeliha YAMAN¹, Mualla YILMAZ¹

¹Mersin Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Giriş ve Amaç: Sosyal medya kullanımının olumsuz etkileri her yaş grubunda önemli sorunlara neden olsa da üniversite öğrencilerinin kırılgan grupta yer almalarından dolayı bu sorunların yoğunluğu diğer gruplara göre daha fazla olabilmektedir. Yaşamlarının bu döneminde, üniversite öğrencileri yeni bir sosyal çevreye katılma, akademik çalışmalar, ekonomik sorunlar ve aile desteğinden yoksun olma nedeniyle birçok sorunla karşı karşıya kalmaktadır. Öğrenciler bu tür sorunlardan sosyal medya kullanarak kaçmakta ve sonraki süreçlerde ise sosyal medyanın olumsuz etkilerini yaşamaktadır [1-3]. Hemşirelik öğrencilerinde sosyal medya bağımlılığının yaygın olduğunun bilinmesine rağmen sosyal medyanın etkileri ve bir hemşirelik modeli çerçevesinde başatma tarzlarını ortaya koyan nitel çalışmalar yoktur [1-5]. Bu araştırma sosyal medya bağımlılığı olan öğrenci hemşirelerin Roy Uyum Modeline göre yaşadıkları sorunları ve baş etme tarzlarını belirlemek amacıyla nitel araştırma yaklaşımı kullanılarak yapılmıştır.

Metod: Kalitatif tanımlayıcı bir yaklaşım ile tasarlanmış araştırmanın örneklemini 51 öğrenci hemşire oluşturmuştur. Araştırma verileri "Kişisel Bilgi Formu" ve "Odak Grup Görüşme Soru Formu" kullanılarak toplanmıştır. Odak Grup Görüşme Soru Formu ile online 7 ayrı odak grup görüşmesi 01 Eylül 2020 – 01 Ekim 2020 tarihleri arasında yapılmıştır. Yapılan görüşmelerin video kayıtları incelenmiştir. Yapılan odak grup görüşme dökümleri bilgisayar ortamına aktarılarak içerik analizi yapılmıştır.

Bulgular: Araştırmada öğrenci hemşirelerin yaş ortalamasının 21,49±1,36, %68,6'sının kadın %88,2'sinin çekirdek aileye sahip olduğu ve %35,3'ünün üçüncü sınıfta öğrenim gördüğü saptanmıştır. Görüşmeler sonucunda araştırmada dört ana tema ve on beş alt tema belirlenmiştir. "Sosyal medyaya anlamı/amacına ilişkin görüşler", "sosyal medya kullanımını arttıran durumlar", "sosyal medya kullanımının etkileri" ve "sosyal medya bağımlılığının etkileri ile baş etme" olmak üzere dört ana tema elde edilmiştir. Öğrenci hemşirelere göre sosyal medya boş zaman aktivitesi, insanlarla etkileşim kurma aracı olarak nitelendirilmektedir. Ayrıca öğrenciler; sosyal medyayı boş zamana sahip olduklarında, yalnız kaldıklarında ve sorumluluklardan kaçma isteğine sahip olduklarında daha fazla kullandıkları ifade etmektedir. Sosyal medyanın öğrencilerin sosyal yaşamı, rolleri, benlik algısı ve fiziksel sağlık üzerine etkilerinin olduğu belirlenmiştir. Öğrenci hemşireler; sosyal medya bağımlılığının olumsuz etkilerinin farkında olmalarına rağmen sosyal medya kullanımıyla baş etmede çoğu zaman başarısız ve işlevsiz başa çıkma tarzlarına sahip olduklarını belirtmektedir.

Sonuç: Bu sonuçlar doğrultusunda öğrenci hemşirelerin sağlıklı sosyal medya kullanım davranışını kazandırma/sürdüremelerini sağlayacak müdahale içeren yeni araştırmaların yapılması önerilmektedir.

*Bu çalışma, Mersin Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimince **2021-1-TP3-4347** nolu Proje Numarası ile desteklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal medya bağımlılığı, Roy adaptasyon modeli, hemşirelik, nitel çalışma

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Bilgin, Okan, and Ibrahim Tas. "Effects of Perceived Social Support and Psychological Resilience on Social Media Addiction among University Students." *Universal Journal of Educational Research*, 2018; 6(4): 751-758.
2. Kargın M, Türkben Polat H, Coşkun Şimşek D. Evaluation of internet addiction and fear of missing out among nursing students. *Perspect Psychiatr Care*. 2020;56(3):726-731.
3. Turan GB, Özer Z, Atan G. The relationship between cyberloafing levels and social media addiction among nursing students. *Perspectives in Psychiatric Care*. 2021;57:836-843
4. Khalil AI, Alharbi NB, Alhawasawi HY, Albander AB. (2016). Prevalence of Internet addiction among nursing students and the association with their academic performance and mental health. *Athens Journal of Health*, 2016; 3(4): 291-306.
5. Gutiérrez-Puertas L, Márquez-Hernández VV, Gutiérrez-Puertas V, Granados-Gómez G, Aguilera-Manrique G. Interpersonal communication, empathy, and stress perceived by nursing students who use social networks. *Journal of Advanced Nursing*, 2020; 76(10): 2610-2617.

EXAMINING THE PROBLEMS EXPERIENCED BY STUDENT NURSES DUE TO SOCIAL MEDIA USE: A QUALITATIVE STUDY

Zeliha YAMAN¹, Mualla YILMAZ¹

¹Mersin University, Nursing Faculty

Introduction and Purpose: Although the negative effects of social media use cause significant problems in every age group, the intensity of these problems may be higher than other groups due to the fact that university students are in the vulnerable group. During this period of their lives, university students face many problems due to joining a new social environment, academic studies, economic problems and lack of family support. Students avoid such problems by using social media and experience the negative effects of social media in the following processes [1-3]. Although it is known that social media addiction is common among nursing students, there are no qualitative studies revealing the effects of social media and coping styles within the framework of a nursing model [1-5]. This research was conducted using a qualitative research approach to determine the problems and coping styles of student nurses with social media addiction according to the Roy Adaptation Model.

Method: The sample of the study, which was designed with a qualitative descriptive approach, consisted of 51 student nurses. Research data were collected using the "Personal Information Form" and "Focus Group Interview Questionnaire". With the "Focus Group Interview Questionnaire", 7 separate focus group meetings online were held between 01 September 2020-01 October 2020. The video recordings of the interviews were examined. The transcripts of the focus group interviews were transferred to the computer environment and content analysis was made.

Results: In the study, it was determined that the average age of the student nurses was 21.49±1.36, 68.6% were female, 88.2% had a nuclear family and 35.3% were in the third grade. As a result of the interviews, four main themes and fifteen sub-themes were determined in the research. Four main themes were obtained: "opinions about the meaning/purpose of social media", "situations that increase social media use", "effects of social media use" and "coping with the effects of social media addiction". According to student nurses, social media is characterized as a leisure time activity and a means of interacting with people. In addition, students stated that they use social media more when they have free time, when they are alone and when they have the desire to escape from responsibilities. It has been determined that social media has effects on students' social life, roles, self-perception and physical health. Student nurses stated that although they are aware of the negative effects of social media addiction, they often have unsuccessful and dysfunctional coping styles in coping with social media use.

Conclusion: In the light of these results, it is recommended to conduct new researches that include interventions that will enable student nurses to gain/maintain healthy social media usage behavior.

*This study was supported by the Research Fund of Mersin University in Turkey with Project Number 2021-1-TP3-4347.

Keywords: Social media addiction, Roy adaptation model, nursing, qualitative study

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-039

MEVSİMLİK TARIM İŞÇİSİ KADINLARIN MENTAL İYİ OLUŞ DURUMLARI VE SAĞLIKLI YAŞAM BİÇİMİ DAVRANIŞLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Fatma Ersin¹, Mert Kartal², Rabia Kaya³

¹Harran Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Halk Sağlığı Hemşireliği

²Malatya Turgut Özal Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu

³Harran Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Psikiyatri Hemşireliği

Giriş: Mevsimlik tarım işçisi kadınların çalışma koşullarının zor olması, kadınların aldıkları sorumluluklar ve pandemi süreci hem ruh sağlıklarını hem de sağlıklı yaşam tarzlarını olumsuz yönde etkilemektedir [1].

Amaç: Çalışmanın amacı mevsimlik tarım işçisi kadınların mental iyi oluş durumları ve sağlıklı yaşam biçimi davranışları arasındaki ilişkiyi incelemektir.

Yöntem: Tanımlayıcı tipte olan çalışma Kasım-Aralık 2020 tarihleri arasında bir aile sağlığı merkezi bölgesinde yapılmıştır. Çalışmanın örneklemini 355 mevsimlik tarım işçisi kadın oluşturmuştur. Verilerin toplanmasında tanıtıcı bilgi formu, Warwick-Edinburgh Mental İyi Oluş Ölçeği [2] ve Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları Ölçeği kullanılmıştır [3]. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler (sayı, yüzde, ortalama), bağımsız gruplarda t testi, Mann Whitney U testi ve Tek Yönlü Varyans analizi, Kruskal Wallis analizi, Pearson korelasyon analizi kullanılmıştır. Çalışmanın yapılabilmesi için Üniversite Etik Kurulu'ndan, ilgili kurumdan ve çalışmaya katılan bireylerden izin alınmıştır.

Bulgular: Mevsimlik tarım işçisi kadınların %27.9 okuryazar değil, %72.9'u evli, %58.4'ünün ekonomik durumu orta, %56.3'ü çekirdek aile, %69.7'sinin çocuğu var, %64.9'u 6 yıl ve üzeri mevsimlik tarım işçisi olarak çalışmaktadır. Katılımcıların yaş ortalaması 33.13 ± 11.95 'dir. Mevsimlik tarım işçisi kadınların ekonomik durum ve aile yapısına göre mental iyi oluş ölçeği ve sağlıklı yaşam biçimi davranışları ölçeği puan ortalamaları arasında anlamlı bir fark saptanmıştır ($p < 0.05$). Kadınların Mental İyi Oluşları ile Sağlıklı Yaşam Biçim Davranışları arasında pozitif yönde, yüksek düzeyde, anlamlı bir korelasyon saptanmıştır ($r = 0.706$, $p = 0.000$).

Sonuç ve Öneriler: Mevsimlik tarım işçisi kadınların mental iyi oluş durumları ve sağlıklı yaşam biçimi davranışları arasında pozitif yönde bir ilişkinin olması, mental iyi oluş durumunu ve sağlıklı yaşam biçimi davranışlarını arttıracak çalışmaların gerekliliğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Mevsimlik Tarım İşçisi Kadınlar, Mental İyi Oluş, Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları

KAYNAKÇA:

1. Şimşek Z. Mevsimlik tarım işçilerinin ve ailelerinin ihtiyaçlarının belirlenmesi araştırması 2011. Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu ve Harran Üniversitesi iş birliğiyle. Şanlıurfa, 2012.
2. Keldal G. Warwick-Edinburgh mental iyi oluş ölçeği'nin Türkçe formu: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. The Journal of Happiness & Well-Being. 2015; 3(1), 103-115.
3. Bahar Z, Beşer A, Gördes N, Ersin F, Kıssal A. Sağlıklı yaşam biçimi davranışları ölçeği II'nin geçerlik ve güvenilirlik çalışması. Cumhuriyet Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi. 2008; 12(1), 1-13.

THE RELATIONSHIP BETWEEN MENTAL WELL-BEING STATUS AND HEALTHY LIFESTYLE BEHAVIOURS OF SEASONAL AGRICULTURAL WORKER WOMEN

Fatma Ersin¹, Mert Kartal², Rabia Kaya³

¹Harran University Faculty of Health Sciences Department of Public Health Nursing

²Malatya Turgut Özal University Vocational School of Health Services Program of Emergency and Disaster Management

³Harran University Faculty of Health Sciences Department of Psychiatric Nursing

Introduction: The difficult working conditions of seasonal agricultural worker women, the responsibilities of women and the pandemic process negatively affect both their mental health and healthy lifestyles [1].

Aim: The aim of the study is to examine the relationship between the mental well-being and their healthy lifestyle behaviours of seasonal agricultural worker women.

Methods: The descriptive study was conducted in a Family Health Center region between November and December 2020. The study sample included 355 seasonal agricultural worker women. Introductory information form, Warwick-Edinburgh Mental Well-Being Scale [2] and Healthy Lifestyle Behaviour Scale were used to collect data [3]. The analysis of the data was used Descriptive statistics (number, percentage, mean), independent groups t test, Mann Whitney U test and One Way Analysis of Variance, Kruskal Wallis analysis, Pearson Correlation analysis. To conduct the study, was getting permission from the University Ethics Committee, the relevant institution and the individuals participating in the study.

Results: Seasonal agricultural workers of 27.9% are illiterate, 72.9% are married, 58.4% have a medium economic status, 56.3% have a nuclear family, 69.7% have children, 64.9% have been working as seasonal agricultural workers for 6 years or more. The mean age of the participants was 33.13 ± 11.95 . A significant difference was found between the mean scores of the mental well-being scale and the healthy lifestyle behaviour scale according to the economic status and family structure of seasonal agricultural worker women ($p < 0.05$). Women with Mental Well-Being and Healthy Lifestyle Behaviours in a positive direction, between a high level, a significant correlation was found ($r = 0.706$, $p = 0.000$).

Conclusion and recommendation: The fact that there is a positive relationship between the mental well-being of women as seasonal agricultural workers and their healthy lifestyle behaviours shows the necessity of studies that will increase their mental well-being and healthy lifestyle behaviours.

Keywords: Seasonal Agricultural Worker Women, Mental Well-Being, Healthy Lifestyle Behaviours

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-040

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE FLÖRT ŞİDDETİ PREVALANSI VE İLİŞKİLİ FAKTÖRLER: TÜRKİYE’NİN BATISINDAN KESİTSEL BİR ÇALIŞMA

Rahime Aslan¹, Müge Bulut², Hülya Arslantaş³, Filiz Abacıgil⁴

¹Aydın Devlet Hastanesi, Psikiyatri Servisi, Aydın, Türkiye

²Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Uygulama ve Araştırma Hastanesi, Prematüre Yoğun Bakım Servisi, Aydın, Türkiye

³Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Aydın, Türkiye

⁴Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı, Aydın, Türkiye

Giriş ve Amaç:Flört şiddeti, gençleri etkileyen ve yaygınlığı artarak devam eden sosyal bir problemdir. Bu çalışmada üniversite öğrencilerinde flört şiddeti prevalansı ve flört şiddeti ile ilişkili faktörleri belirlemek amaçlanmıştır.

Yöntem:Tanımlayıcı-kesitsel çalışmanın örneklemini bir devlet üniversitesinde lisans öğrenimi gören ve basit rastgele yöntemle seçilen 454 öğrenci oluşturmuştur. Veriler sosyodemografik özelliklere ilişkin soru formu, Çocukluk Çağı Travmaları Ölçeği, Romantik İlişkiyi Değerlendirme Ölçeği ve Toplumsal Cinsiyet Algısı Ölçeği ile toplanmıştır. Verilerin analizinde; tanımlayıcı istatistikler, ki kare, Kolmogorov Smirnov, Mann Whitney U testi, Spearman korelasyon ve çoklu doğrusal regresyondan yararlanılmıştır.

Bulgular:Çalışmaya katılan öğrencilerin yaşamları boyunca karşılaştıkları flört şiddeti prevalansı %29.5, daha önceki ilişkisinde flört şiddetine maruz kalma %17,8, şimdiki ilişkisinde flört şiddetine maruz kalma %18,3’tür. Daha önceki ilişkisinde şiddete maruz kalıp şuan devam eden ilişkisinde de flört şiddetine maruz kalanların oranı %6.6’dır. Flört şiddetine uğrayan öğrencilerin %63.3’ü duygusal, %15.4’ü fiziksel, %13.8’ü ısrarlı takip ve %7.4’ü cinsel şiddet türüne maruz kaldıklarını belirtmişlerdir. Kadın cinsiyetinde olmak, psikiyatrik tanı almak, fiziksel hastalığın olması, ailede ruhsal bir hastalık varlığı, aile ve arkadaş ilişkisi, sigara vealkol kullanma durumu, çocukluk döneminde anne baba şiddetine maruz kalmak, arkadaş ortamında flört şiddetine tanıklık etmek ve daha önceki flört ilişkisinde şiddete maruz kalmak flört şiddetine maruz kalmak arasında anlamlı bir ilişki saptanmıştır($p<0,05$). Regresyon analizi sonuçlarına göre cinsiyet ($\beta=0.12$; $t(443)=2.93$; $p=0,00$), fiziksel hastalığın olması ($\beta=0.09$; $t(443)=2.31$; $p=0,02$), kötü aile ilişkisi ($\beta=0.14$; $t(443)=3.47$; $p=0,00$), arkadaş ortamında flört şiddetine tanıklık etmek ($\beta=0.18$; $t(443)=4.16$; $p=0,00$) ve daha önceki ilişkisinde flört şiddetine maruz kalmak ($\beta=0.29$; $t(443)=6.56$; $p=0,00$) değişkenleri flört şiddetinin ortaya çıkmasını pozitif yönlü ve anlamlı olarak açıkladığı gözlenmiştir.

Sonuç ve Öneriler:Bu çalışmada kadın cinsiyet, fiziksel hastalığın olması, kötü aile ilişkisi, arkadaş ortamında flört şiddetine tanık olmak ve daha önceki ilişkisinde flört şiddetine maruz kalmanın flört şiddetinin ortaya çıkmasında önemli risk faktörleri oldukları belirlenmiştir. Bu sonuçlar doğrultusunda, flört şiddetini önlemeye ve maruz kalan bireyleri güçlendirmeye yönelik çalışmaların yapılması önerilir.

Anahtar Kelimeler: flört şiddeti, prevalans, kadın, toplumsal cinsiyet, Türkiye

KAYNAKÇA:

1. Intimate Partner Violence.Risk and Protective Factors. CDC. 2021,1 Haziran). <https://www.cdc.gov/violenceprevention/intimatepartnerviolence/riskprotectivefactors.html>
2. Vagi KJ, Rothman E, Latzman NE, TetenTharp A, Hall DM, Breiding M (2013) Beyond correlates: A review of risk and protective factors for adolescent dating violence perpetration. Journal of Youth and Adolescence, 42:633-649.
3. Dikmen HA, Özyayın T, Dereli YS (2018) Üniversitedeki kadın öğrencilerde yaşanan flört şiddeti ile anksiyete ve umutsuzluk düzeyleri arasındaki ilişki; ACU Sağlık Bil Derg, 9:170-176

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

PREVALENCE OF DATING VIOLENCE AND RELATED FACTORS IN UNIVERSITY STUDENTS: A SECTIONAL STUDY FROM WEST OF TURKEY

Rahime Aslan¹, Müge Bulut², Hülya Arslantaş³, Filiz Abacıgil⁴

¹Aydın State Hospital, Psychiatric Service, Aydın, Turkey

²Aydın Adnan Menderes University Practice and Research Hospital, Premature Intensive Care Service, Aydın, Turkey

³Aydın Adnan Menderes University, Faculty of Nursing, Department of Mental Health and Diseases Nursing, Aydın, Turkey

⁴Aydın Adnan Menderes University, Faculty of Medicine, Department of Public Health, Aydın, Turkey

Introduction and Aim: Dating violence is a social problem that affects young people and continues to increase in prevalence. In this study, it was aimed to determine the prevalence of dating violence in university students and the factors associated with dating violence.

Method: The sample of the descriptive-cross-sectional study consisted of 454 undergraduate students selected by simple random method at a state university. Data were collected with a questionnaire on sociodemographic characteristics, Childhood Trauma Scale, Romantic Relationship Assessment Scale, and Gender Perception Scale. In the analysis of data; descriptive statistics, chi square, Kolmogorov Smirnov, Mann Whitney U test, Spearman correlation and multiple linear regression were used.

Results: The prevalence of dating violence encountered by the students participating in the study throughout their lives is 29.5%, exposure to dating violence in their previous relationship is 17.8%, and exposure to dating violence in their current relationship is 18.3%. The rate of those who were exposed to violence in their previous relationship and who were exposed to dating violence in their current relationship is 6.6%. 63.3% of the students who were subjected to dating violence stated that they were exposed to emotional violence, 15.4% to physical, 13.8% to persistent stalking and 7.4% to sexual violence. Being female, having a psychiatric diagnosis, having a physical illness, having a mental illness in the family, having a relationship with family and friends, smoking and alcohol use, being exposed to parental violence in childhood, witnessing dating violence in a friend environment and being exposed to violence in a previous dating relationship. A significant relationship was found between exposure to dating violence ($p < 0.05$). According to the results of the regression analysis, gender ($\beta = 0.12$; $t(443) = 2.93$; $p = 0.00$), physical illness ($\beta = 0.09$; $t(443) = 2.31$; $p = 0.02$), poor family relationship ($\beta = 0.14$; $t(443) = 3.47$; $p = 0.00$), witnessing dating violence in a friend environment ($\beta = 0.18$; $t(443) = 4.16$; $p = 0.00$) and being exposed to dating violence in a previous relationship ($\beta = 0.29$; $t(443) = 6.56$; $p = 0.00$) variables were observed to explain the emergence of dating violence in a positive and significant way.

Conclusion and Suggestions: In this study, it was determined that female gender, having physical illness, bad family relationship, witnessing dating violence in a friend environment and being exposed to dating violence in a previous relationship were important risk factors for the emergence of dating violence. In line with these results, it is recommended to carry out studies to prevent dating violence and to strengthen the exposed individuals.

Keywords: dating violence, prevalence, women, gender, Turkey

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-041

COVID-19 PANDEMİSİ DÖNEMİNDE ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN HEMŞİRELİK MESLEĞİNE YÖNELİK İMAJ ALGISI VE İLİŞKİLİ FAKTÖRLER: KESİTSEL BİR ARAŞTIRMA

Mizgin Şimşek¹, Nursel Polat², Bedrettin Dağlı³, Esra Engin⁴, Cansu Güler⁵

¹Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Amaç: Covid-19 pandemi döneminde üniversite öğrencilerinin hemşirelik mesleğine yönelik imaj algısı ve ilişkili faktörlerin incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Kesitsel tipte olan araştırmanın örneklemini, kurumlardan gerekli izinler alındıktan sonra Ege Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi, Eczacılık Fakültesi, Edebiyat Fakültesi, Eğitim Fakültesi, Fen Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Fakültesi, Mühendislik Fakültesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi ve Tıp Fakültesinde öğrenim gören ve öğrenciler oluşturmuştur (n=419). Araştırma verileri, Nisan- Mayıs 2021 tarihleri arasında "Tanıtıcı Bilgi Formu" ve "Hemşirelik Mesleğine Yönelik İmaj Ölçeği" [1] kullanılarak sanal ortamda Google Forms üzerinden anket yoluyla toplanmıştır. Normal dağılıma uyan verilerin istatistiksel analizinde sayı, ortalama, yüzde dağılımı, Independent Sample-T Test ve One- Way ANOVA testleri kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan lisans öğrencilerinin yaş ortalaması 22.64±3.22 olup, %56,6'sı 18-22 yaş aralığında, %74,2'sinin kadın, %95,5'inin bekâr, %61,1'inin gelirinin giderlerine denk olduğu, %52'sinin yaşamının büyük bir bölümünü büyük şehirde geçirdiği bulunmuştur. Üniversite öğrencilerinin Hemşirelik Mesleğine Yönelik İmaj Ölçeği toplam puan ortalaması 141,50±9,50'dur. COVID-19 geçirmek, COVID-19 öncesi ve COVID-19 sonrası hemşireliğe yönelik olumlu bakış açısı öğrencilerin Hemşirelik Mesleğine Yönelik İmaj Ölçeği toplam ölçek puanlarını anlamlı düzeyde etkilerken (p<.05), yaş, cinsiyet, gelir düzeyi, uzun süre yaşanan yer, mezun olunan lise, fakülte ve çevrede tanıdık hemşire olması değişkenlerinden anlamlı düzeyde etkilenmediği saptanmıştır (p>.05)

Sonuç: Araştırmada üniversite öğrencilerinin hemşirelik mesleğine yönelik orta düzeyde olumlu imaja sahip oldukları ve imajın COVID-19 geçirmiş olmak ve COVID-19 pandemisi öncesi ve sonrası bakış açısından etkilendiği ancak yaş, cinsiyet, gelir düzeyi, uzun süre yaşanan yer, mezun olunan lise, fakülte ve çevrede tanıdık hemşire olması değişkenlerinin etkilenmediği sonucuna ulaşılmıştır. Geleceğin potansiyel sağlık sistemi müşterilerini oluşturan üniversite öğrencilerinde hemşirelik mesleğine yönelik olumlu imaj kazandırmak için hemşireliğin ve mesleğin sağlık alanına katkılarının görünürlüğünün artırılması önerilebilir [2,3]

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, öğrenci, Covid-19, imaj

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

UNIVERSITY STUDENTS' IMAGE PERCEPTION AND RELATED FACTORS TOWARDS THE NURSING PROFESSION DURING THE COVID-19 PANDEMIC PERIOD: A CROSS-SECTIONAL RESEARCH

Mizgin Şimşek¹, Nursel Polat², Bedrettin Dağlı³, Esra Engin⁴, Cansu Güler⁵

¹Ege University Faculty of Nursing

Aim: It is aimed to examine the image perception and related factors of university students towards the nursing profession during the Covid-19 pandemic period.

Method: The sample of the cross-sectional study consisted of students studying at Ege University Faculty of Dentistry, Faculty of Pharmacy, Faculty of Literature, Faculty of Education, Faculty of Science, Faculty of Nursing, Faculty of Engineering, Faculty of Health Sciences and Faculty of Medicine after obtaining the necessary permissions from the institutions (n= 419). The research data were collected through Google Forms in a virtual environment using the «Descriptive Information Form» and the «Scale for the Image of Nursing Profession» between April and May 2021 [1]. Number, mean, percentage distribution, Independent Sample-T Test and One-Way ANOVA tests were used in the statistical analysis of the data conforming to the normal distribution.

Results: The average age of the undergraduate students participating in the research is 22.64±3.22, 56.6% of them are between the ages of 18-22, 74.2% are female, 95.5% are single, 61.1% of them have income equal to their expenses, It was found that 52% of them spent most of their life in the big city. The mean score on the "Scale for the Image of Nursing Profession" of university students is 141.50±9.50. While having COVID-19, positive perspective towards nursing before and after COVID-19 affected the students' "Scale for the Image of Nursing Profession" total scale scores significantly (p< .05), It was determined that it was not significantly affected by the variables of age, gender, income level, place of residence for a long time, graduated high school, faculty and being a familiar nurse in the environment (p> .05).

Conclusion: In the study, it was found that university students had a moderately positive image of the nursing profession and the image was affected from the point of view of having had COVID-19 and the pre- and post-COVID-19 pandemic. It was concluded that the variables of being a familiar nurse were not affected. It can be suggested to increase the visibility of the contribution of nursing and the profession to the field of health in order to gain a positive image for the nursing profession in university students who are the potential health system customers of the future [2,3]

Keywords: Nursing, student, covid-19, image

KAYNAKLAR:

1. Çelik, A. S., Pasinlioğlu, T., Kocabeyoğlu, T., & Çetin, S. Determination of The Image of Nursing Profession in Community. FNJN 2013; 21(3), 147-153.
2. Dost A, Bahçecik AN. Developing a scale for the image of nursing profession. JAREN. 2015;1(2):51-59.
3. Özdelikara, A., Boğa, N., Çayan, N. Nursing Image from The View of Nursing Students and Other Section Students. DÜ Sağlık Bil Enst Derg. 2015; 5(2):1-5.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-042

AFFETME: KAVRAM ANALİZİ

Merve Şahin¹, Fatma Demirkıran²

¹Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Aydın

²Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Aydın

Giriş: Affetme kavramına ilişkin yazılar bulunmakla birlikte, günümüzde hala belirsiz bir yapıya sahiptir. Affetme kavramının anlaşılabilirliği ve kullanımının artması, hemşirelik mesleğinin profesyonel gelişimine katkı sağlayacaktır.

Amaç: Bu çalışmada, affetme kavramının tanımı, affetme modelleri, affetmenin ruh sağlığı üzerindeki etkileri ve hemşirelik uygulamalarında nasıl kullanıldığı incelenmiştir.

Tartışma ve Sonuç: "Affetme" kavramı, Türkçe sözlükte; bağışlamak, hoşgörü ile karşılamak, birinin sorumluluğundaki bir görevden veya işten çıkmasına izin vermek olarak tanımlanmıştır. İngilizce sözcük tanımlarında "forgive" kavramı; bağışlamak, kişinin yaptığı bir hata için onu suçlamaktan ve ona kızmaktan vazgeçmek veya kişiyi cezalandırmamak, intikam almamak anlamları taşımaktadır. Literatürde ise, ortaya konan farklı tanımlamaların büyük bir kısmı, affeden bireyin öfke, intikam alma gibi negatif duygularının merhamet, empati, sevgi gibi pozitif duygularla yer değiştirmesine vurgu yapmaktadır. Yapılan çalışmalar hem affeden hem de affedilen bireylerin sosyal ilişkilerinin yanında fiziksel ve ruhsal sağlıklarında iyileşme olduğunu ortaya koymuştur. Bireyin doğumundan ölümüne kadar her andaki gereksinimi belirleyen hemşirenin profesyonel olarak, affetme konusunda da, bireyi motive etmesi ve cesaretlendirmesi gerekmektedir. Sonuç olarak; soyut bir kavram olan affetme ancak yapılan çalışmalarla daha iyi anlaşılabilir. Bu kavramı, hemşirelerin daha iyi içselleştirebilmesi ve bakım verirken affetmenin kişinin hem fiziksel hem de ruhsal olarak iyileşmesi, yaşamdan doyum sağlaması için yardımcı bir süreç olarak kullanılmasına gereksinim vardır.

Anahtar Kelimeler: Affetme, hemşirelik, kavram analizi

KAYNAKÇA:

1. Bugay A, Demir A. Affetme arttırılabilir mi? : Affetmeyi geliştirme grubu. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi* 2012;4(37):96-106.
2. Enright RD, Fitzgibbons RP. Helping clients forgive: An empirical guide for resolving Anger and restoring hope. Washington DC (Edt). America: American Psychological Association 2000.
3. Ferrell B, Otis-Green S, Baird P et al. Nurses' responses to request for forgiveness at the end of life. *J Pain Symptom Manage* 2014;47(3):631-41.
4. Kongsuwan W, Locsin RC. Promoting peaceful death in the intensive care unit in Thailand. *International Nursing Review* 2009,56(1),116-122.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

FORGIVE: CONCEPT ANALYSE

Merve Şahin¹, Fatma Demirkıran²

¹Department of Mental Health Nursing, Aydın Adnan Menderes University Institute of Health Sciences, Aydın

²Department of Mental Health Nursing, Aydın Adnan Menderes University Faculty of Nursing, Aydın

Aim: Although there are articles about forgiveness, it still has an uncertain structure today. Improving the intelligibility and use of the concept of forgiveness will contribute to the professional development of the nursing profession.

Introduction: This study examines the definition of the concept of forgiveness, forgiveness models, the effects of forgiveness on mental health, and how it is used in nursing practices.

Conclusion: In the Turkish dictionary, the term "afetme" (forgiveness) is defined as forgiving, tolerating, and allowing someone to leave a task or job under their responsibility. The word "forgive" as an English word is defined as "to stop hating and resenting a person because of a mistake they have done," or "not to punish the person, not to take revenge." In the literature, most of the different definitions put forward emphasize the replacement of negative emotions such as anger and revenge of the forgiving individual with positive emotions such as compassion, empathy, and love. Previous studies revealed that both those who forgave and those who were forgiven were observed to improve their physical and mental health, as well as their social bonds. The nurse, who determines the needs of the individual from birth to death, should professionally motivate and encourage the individual in terms of forgiveness. As a result, forgiveness, which is an abstract concept, can only be better understood by practicing it. There is a need for nurses to internalize this concept better and to use forgiveness as an auxiliary process during the treatment of the person to provide both physical and spiritual healing and to be satisfied from life.

Keywords: Forgive, nursing, concept analyse

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-043

KANSER HASTALARINDA YAS SÜRECİNİN İNCELENMESİ

Nadide Embel¹, Fahriye Oflaz²

¹Becton & Dickinson Company

²Koç Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Amaç: Bu çalışma, kanser tanısı almış bireylerde yas sürecinin tanımlanması ve ilişkili faktörlerin belirlenmesi amacıyla planlanmıştır.

Yöntem: Araştırma 15 Eylül- 31 Ekim 2020 tarihleri arasında COVID-19 pandemisi nedeniyle online olarak yürütülmüştür. Tanımlayıcı ve analitik tipte bir çalışma olan araştırmanın örneklemini, kanser hastalarının üye olduğu Facebook grupları üzerinden ulaşılan 408 kanser hastası oluşturmaktadır. Veriler, sosyo- demografik ve hastalığa ilişkin özelliklere yönelik sorulardan oluşan bir anket, Uzamış Yas Bozukluğu-Hasta Formu (UYB) ölçeği, Hastane Anksiyete Depresyon Ölçeği (HADÖ) ve Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği (ÇBASDÖ) ile toplanmıştır (1,2,3). Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı veriler için sayı, yüzde ve ortalamalar; verilerin karşılaştırılmasında ise t-testi, ANOVA, Pearson Korelasyon Testi ve Çoklu Regresyon analizi uygulanmıştır. Çok değişkenli analizlerde Post-Hoc Bonferroni analizi yapılmıştır.

Bulgular: Katılımcıların %82.2'si kadın olup, yaş ortalaması 47.05 ± 10.46 'dır. UYB puan ortalaması, ilk-orta okul mezunu olan, aktif çalışmayan, geliri giderinden az olan, metastazı olan bireylerde istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur. Katılımcıların çoğunluğu kanser tedavisinin COVID-19 pandemisinden etkilenmediğini belirtmiştir. Bununla birlikte tedavisinde aksama olduğunu belirtenlerin UYB puanları diğer gruptan anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur. UYB puanı ile algılanan sosyal destek ve yaş arasında negatif yönlü, depresyon ve anksiyete arasında pozitif yönlü istatistiksel olarak anlamlı korelasyon tespit edilmiştir. Çoklu regresyon analizi sonucunda modele alınan değişkenlerin %57 oranında UYB puanını yordayıcı olduğu ve anksiyetenin özellikle UYB puanının anlamlı derecede yordayabileceği tespit edilmiştir.

Sonuç ve Öneriler: Kanser hastalarında UYB'nun, eğitim seviyesi düşük olan, çalışmayan ve metastazı olan ve COVID-19 pandemisi nedeniyle tedavisini alamayanların bireylerde daha yüksek olduğu, yaş ile azaldığı, anksiyete ve depresyon ile arttığı ve bu değişkenlerin %57 oranda UYB açıkladığı tespit edilmiştir. Ayrıca anksiyetenin, UYB'nin yordayıcı faktörü olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Hekimlerin, onkoloji ve KLP hemşirelerinin kanser hastalarında UYB olabileceği yönünde farkındalıklarının olması (4), klinikte anksiyetesi **yüksek olan hastanın UYB açısından taranması** (5) ve gelecek araştırmalara UYB'ye yönelik girişimlerin etkinliğinin değerlendirmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Uzamış yas bozukluğu, Kanser, Anksiyete, Depresyon, Sosyal destek

KAYNAKÇA

1. Aydemir, Ö. (1997) "Hastane Anksiyete ve Depresyon Ölçeği Türkçe Formunun Geçerlilik ve Güvenilirlik Çalışması". Türk Psikiyatri Dergisi, 8(4), s:280-87.
2. Eker, D., Arkar, H. ve Yıldız, H. (2001). "Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeğinin Gözden Geçirilmiş Formunun Faktör Yapısı, Geçerlik ve Güvenilirliği". Türk Psikiyatri Dergisi, 12(1), s:17-25.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

3. Gökler-Danışman, I., Yalçınay, M., Yıldız, N. (2017). "Kanser Hastalarında Yas Belirtilerinin Ölçülmesi: Uzamış Yas Bozukluğu Ölçeği Türkçe Formu'nun Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması". Türk Psikiyatri Dergisi, 28(3), s: 190-7.
4. Jacobsen, JC., Zhang, B., Block, SD. (2010). "Distinguishing Symptoms of Grief and Depression In a Cohort of Advanced Cancer Patients". Death Study, 34, s: 257-73.
5. Mystakidou, K., Tsilika, E., Parpa, E., Athanasouli, P., Galanos, A., Anna, P., & Vlahos, L. (2009). "Illness-related Hopelessness In Advanced Cancer: Influence of Anxiety, Depression, and Preparatory Grief". Archives of Psychiatric Nursing, 23(2), s:138-47.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

INVESTIGATION OF GRIEF PROCESS ON PATIENTS WITH CANCER

Nadide Embel¹, Fahriye Oflaz²

¹Becton & Dickinson Company

²Koc University Nursing Faculty

Objective: The aim of this study was to investigate grief continuum on patient who have been diagnosed with cancer.

Method: This descriptive and analytical research was conducted between September 15th and October 31st, 2020 as online survey due to difficulties expericed COVID-19 pandemic. The sample of research was formed 408 cancer patient who were reached through cancer groups on social media. Data were collected by using "Descriptive Information Question Form", "Prolonged Grief Disorder Scale-Patient Form (PGD)", "Hospital Anxiety and Depression Scale (HADS)" and "Multidimensional Scale of Perceived Social Support (MSPSS)". The tests of percentage, and average were used to assess descriptive data. One Way ANOVA, t-Test and Post Hoc Bonferroni test were used as to compare identify distinctness of data. Pearson Correlation test was applied to identify correlations. In addition, Multi-Regression Test was performed to determine predictor factor upon correlated variables.

Findings: 82.2% of the participants were women and the average age was 47.05 ± 10.46 . It was found that mean of PGD were significantly higher on participants who are primary-secondary school graduates, not working actively, having lower social-economic income, having metastasis. Most of patient's cancer treatments were not affected and interrupted by COVID-19 pandemic. There was determined statistically significant poor negative correlation among the score of PGD and age, MPSS and statistically significant strong positive correlation among the score of PGD and anxiety and depression. These variables explained at the rate of %57 on PGD. It was revealed that anxiety was a predictor factor of PGD in a result of multi regression test.

Conclusion and Recommendation: According the results, firstly the score of PGD were higher on patients who have low social-economic income, do not working, have metastasis and have treatments interrupted cancer treatments by COVID-19 pandemic. Secondly, the score of PGD was decreasing with age and increasing with anxiety and depression. Lastly anxiety was a predictor of PGD. In the light of the finding and the results, suggestions have been determined as following. Firstly, oncology and CLP nurses and physicians who work with cancer patient, should have the awareness that cancer patient might have PGD. Secondly, the patients who have high level anxiety or diagnosed with anxiety disorder should be scanned in terms of PGD. Lastly, the effectiveness of the initiatives for PGD should be evaluated for future research.

Keywords: Prolonged grief disorder, Cancer Patient, Anxiety, Depression, Social Support

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-044

COVID-19 PANDEMİ SÜRECİNDE RUH SAĞLIĞI AÇISINDAN SAĞLIK ÇALIŞANLARINDA RUHSAL SORUNLAR VE NONFARMOLOJİK GİRİŞİMLER

Neslihan Bahçeci², Gülseren Keskin¹

¹Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

²Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi

Özet

COVID-19 salgını, sağlık çalışanlarını ruh sağlığı da dahil olmak üzere birçok yönden etkiledi. Çalışmalarda COVID-19 salgını sırasında depresyon, anksiyete ve stres gibi ruh sağlığı sorunlarının sağlık çalışanları arasında yaygın olduğunu belirlemiştir. Bu derlemede, COVID-19 pandemisi sırasında sağlık çalışanları arasındaki ruh sağlığı sorunları ve buna yönelik nonfarmakolojik girişimlerin sistematik olarak incelenmesi amaçlanmıştır. Sağlık çalışanları aşırı iş baskısı, ciddi kritik hastalar, çok sayıda hasta ölümü ve enfeksiyon riski ile karşı karşıya kalmaktadır. Bu nedenle, COVID-19 salgını sırasında sağlık çalışanlarının ruh sağlığına odaklanmak, sağlıkları ve sağlık hizmetleri kalitesi için gereklidir ve sağlık sisteminin bir önceliği olmalıdır. Sağlanan bakımın kalitesini etkileyerek sağlık çalışanlarının ve aile üyelerinin ruh sağlığı durumunu iyileştirebilir.

Anahtar Kelimeler: COVID-19, Sağlık Çalışanı, Ruh Sağlığı, Nonfarmakolojik Girişimler.

Abstract

The COVID-19 pandemic has affected healthcare workers in many ways, including mental health. Studies have determined that mental health problems such as depression, anxiety and stress are common among healthcare workers during the COVID-19 epidemic. In this review, it was aimed to systematically examine mental health problems among healthcare professionals and non-pharmacological interventions for this during the COVID-19 pandemic. pressure, severely critical patients, many patients are faced with death and the risk of infection. Therefore, focusing on the mental health of healthcare workers during the COVID-19 pandemic is essential for their health and quality of healthcare and should be a priority of the healthcare system. It can improve the mental health status of healthcare professionals and family members by affecting the quality of care provided.

Keywords: COVID-19, Healthcare Professional, Mental Health, Nonpharmacological Interventions.

Covid-19 Pandemi Sürecinde Sağlık Personelinde Ruhsal Sorunlar

Dünya Sağlık Örgütü tarafından 16 Mart 2021 tarihinde yapılan açıklamada, pandemi süresince sağlık çalışanlarının 2.409.997'sinin enfekte olduğu ve 7113'i hayatını kaybettiği açıklanmıştır.

Başkalarının hayatını kurtarmakla kendi can güvenliği arasında ikircik duygular yaşayan sağlık çalışanı, bilgi eksikliği, sosyal destek eksikliği, yeterli koruyucu ekipmana ulaşamama, başkalarına hastalık bulaştırma, medyadaki bilgi kirliliği nedeniyle toplumsal olarak stigmaya uğrama ve mesai dışı-uzun süreli çalışmaları nedeni ile ruhsal sağlık sorunları yaşamışlardır. Çin'de birinci basamak sağlık hizmeti sağlayıcıları arasında yapılan bir araştırmaya göre depresyon (%50,4), anksiyete (%44,6), uykusuzluk (%34) ve psikolojik sıkıntı (%71,5) prevalansının yüksek olduğu bulunmuştur (1).

Bu olağanüstü zorluklar karşısında istisnai tıbbi bakım sağlamak için hastalara olduğu kadar sağlık personelinin ruh sağlığına da özen gösterilmelidir. Psikoterapötik girişimler, sağlık personeline krizin ortasında adım atma ve uyum sağlama cesaretini bulmalarına yardımcı olmaktadır.

Covid-19 Pandemi Sürecinde Sağlık Personeline Uygulanan Nonfarmolojik Ruhsal Destek Girişimleri

Telefon Uygulamaları (Aplikasyonlar): İspanya'da pandemi döneminde kullanılmak üzere; duygusal beceri, sağlıklı yaşam tarzı, tükenmişlik ve sosyal destek konularını içeren PsyCovidApp isimli bir telefon uygulaması geliştirilmiştir. 482 sağlık çalışanı ile gerçekleştirilen bir çalışmada, çalışanlara 2 hafta boyunca ruh sağlığı bakımı hakkında genel öneriler aplikasyon yardımıyla iletilmiştir. Çalışmada görevli olan psikologlar tarafından, sağlık çalışanlarının depresyon, anksiyete, stresin ve bu sorunlara bağlı, tükenmişlik, travma sonrası stres, öz-yeterlik sorunlarına müdahale edildi. Bu uygulama müdahale grubu ile kontrol grubu karşılaştırıldığında, yalnızca psikoterapi veya psikotropik ilaçlar alan kontrol grubunu oluşturan sağlık çalışanlarında ruhsal iyileşmenin daha fazla arttığı bulunmuştur (2).

Online Bilişsel Davranışçı Terapi: Fransa'da online olarak yapılan ve bilişsel davranışçı terapi ve bibliyoterapinin kullanıldığı 8 hafta süren müdahalede sağlık çalışanlarının strese karşı dayanıklılığı artırması ve ruhsal problemlerinin önlenmesi hedeflenmiştir. Her 72 saatte, Yaklaşık 20 dakikalık 7 video oturumundan oluşan BDT programı psikoeğitim, davranışsal ve bilişsel başa çıkma stratejileri, dikkat, kabul, değerlere yönelik eylemi teşvik etme, psikolojik bir beceri olarak öz-şefkati kullanma gibi alt başlıkları içeren girişimleri kapsamaktadır. Katılımcıların stresin öznel dışavurumlarını belirlemelerine ve seansın faydasını değerlendirmelerine yardımcı olmak için her seanstan önce ve sonra test uygulanmıştır. Her oturumun sonunda, katılımcılar yardım hattından bir psikolog arama olanağına sahiptir. Farkındalık ve gevşeme egzersizleri de dahil olmak üzere her videoyla ilişkili ev ödevi materyalleri de kullanılmıştır. Bu girişimsel 7 seanslık BDT çalışması sonunda algılanan stres seviyelerinde önemli bir azalma sağlanmıştır. Bu terapötik nonfarmakolojik girişim ile sağlık çalışanlarında TSSB ve depresyon gibi ciddi psikiyatrik bozuklukların prognozunda olumlu iyileşmeler sağlanabilir. Oluşturulan bu kısa çevrimiçi BDT formatı ile bireylerde stresli durumlara karşı dayanıklılığın da arttığı gözlenmiştir (3).

Fiziksel Relaksasyon: Sağlık çalışanlarında çok sayıda stres azaltma tekniği değerlendirilmiş ve fiziksel relaksasyon uygulanan gruplarda sürekli olarak olumlu sonuçlar vermiştir. Yoga ve ilgili diğer egzersizlerin stres azaltmanın en etkili yöntemleri olabileceğini düşündürmektedir. Yapılan çalışmalar, bu etkilerin otonom sinir sisteminin modülasyonu, azalmış sempatik ve/veya artan parasempatik aktivite, kalp hızı, kan basıncı ve nefes hızındaki azalmaları ile belgelemiştir. Bu periferik etkilere büyük olasılıkla vagal sinir stimülasyonu aracılık etmekte, özellikle belirgin anksiyolitik etkileri gözlenmektedir. Yoganın, beta-endorfin salınımını ve ACTH ve kortizol düzeylerinde azalttığına dair kanıtlar mevcuttur (4).

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Taichi ve qigong benzer mekanizmalar da aynı etkiyi gösteriyor. Ancak yoga sadece etkinlik açısından değil aynı zamanda veriliş şekli açısından da öne çıkmaktadır. Özellikle pandemi döneminde çevrimiçi yoga programları uygulanmış, sağlık çalışanlarında stres yönetiminde etkili olduğu belirlenmiştir. Fiziksel gevşeme yöntemleri sağlık çalışanlarındaki stresi azaltmada yardımcı olabilir. Yoga gibi hareket temelli aktiviteler özellikle etkilidir ve uzaktan yapılabilir. Sağlık sektöründeki işverenler, çalışanlarının refahını artırmak için bu yöntemleri bütünleştiren işyeri sağlık programlarını uygulamayı düşünebilirler (4).

EFT (Emotional Freedom Techniques /Duygusal Özgürleşme Tekniği): EFT vücudun etrafında bulunan enerji meridyenlerinin uç noktalarına dokunmayı içeren, fiziksel gerilimi azaltmak ve daha derin bir zihin-beden bağlantısını teşvik etmek için yapılan bir tekniktir. Türkiye’de bir üniversite hastanesinin 19 bölümünde 72 kişi ile randomize kontrollü bir pilot çalışma yapılmıştır. COVID-19 ile enfekte olmuş hastalara bakım veren hemşireler çalışmaya dahil edilmiştir. Katılımcılar rastgele örneklem seçim yöntemi kullanılarak müdahale grubu ($n = 35$) ve tedavi edilmeyen bir kontrol grubuna ($n=37$) ayrılmıştır. Müdahale grubuna bir rehberli çevrimiçi grup EFT seansı verilmiştir. COVID-19 hastalarıyla çalışan sağlık çalışanlarına, online 20 dakikalık tek bir çevrimiçi grup tedavisi uygulanmış ve çalışanlarda stres, kaygı ve tükenmişliğin azalmasına yol açmıştır (5).

Sonuç

Bütün dünyayı etkisi altına alan Covid-19 pandemi süresince ön safhalarda çalışan sağlık çalışanları aile, sosyal yaşam, işe ilişkin maddi ve manevi değişkenler nedeniyle ruhsal sorunlar yaşamıştır ve yaşamaya devam etmektedir. Sağlık çalışanlarının pandemi sonrası ruhsal sağlıklarını koruması yüksek önem arz etmektedir. Sağlık çalışanlarının yaşadığı ruhsal sıkıntılar fazla olmasına rağmen, sağlık arama davranışlarının düşük olması önemli bir konudur. Bu nedenle insanlığın en temel ihtiyacı olan ‘sağlığı koruma’ adına, tedavi edici yönü yanında, sağlık koruyuculuğu rolü ön planda olan tüm sağlık çalışanları için ruhsal güçlendirme programları uygulanmalıdır.

Kaynaklar

1. J. Lai, S. Ma, Y. Wang, Z. Cai, J. Hu, N. Wei, J. Wu, H. Du, T. Chen, R. Li, Factors as sociated with mental health outcomes among health care workers exposed to corona virus disease 2019 JAMANetw. Open, 3 (2020) (e203976-e203976)
2. Fiol-DeRoque, M. A., Serrano-Ripoll, M. J., Jiménez, R., Zamanillo-Campos, R., Yáñez-Juan, A. M., Bennasar-Veny, M., Leiva, A., Gervilla, E., García-Buades, M. E., García-Toro, M., Alonso-Coello, P., Pastor-Moreno, G., Ruiz-Pérez, I., Sitges, C., García-Campayo, J., Llobera-Cánaves, J., & Ricci-Cabello, I. (2021). A Mobile Phone-Based Intervention to Reduce Mental Health Problems in Health Care Workers During the COVID-19 Pandemic (PsyCovidApp): Randomized Controlled Trial. JMIRmHealthanduHealth, 9(5), e27039. <https://doi.org/10.2196/27039>
3. Weiner, L., Berna, F., Nourry, N., Severac, F., Vidailhet, P., & Mengin, A. C. (2020). Efficacy of an online cognitive behavioral therapy program developed for health care workers during the COVID-19 pandemic: the REDuction of STress (REST) study protocol for a randomized controlled trial. Trials, 21(1), 870. <https://doi.org/10.1186/s13063-020-04772-7>
4. Zhang, M., Murphy, B., Cabanilla, A., & Yidi, C. (2021). Physical relaxation for occupational stress in health care workers: A systematic review and network meta-analysis of randomized controlled trials. Journal of occupational health, 63(1), e12243. <https://doi.org/10.1002/1348-9585.12243>
5. Dincer, B., & Inangil, D. (2021). The effect of Emotional Freedom Techniques on nurses’ stress, anxiety, and burnout levels during the COVID-19 pandemic: A randomized controlled trial. Explore (New York, N.Y.), 17(2), 109–114. <https://doi.org/10.1016/j.explore.2020.11.012>

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-045

DIYABETİK AYAK YARASI OLAN HASTALARDA GÖRÜLEN PSİKOSOSYAL SORUNLAR

Ebru AKGÜN ÇITAK¹, Tuğçe UÇGUN¹

¹Başkent Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD, Ankara

Giriş ve Amaç: Kronik hastalıklar, hastaların yaşamlarında değişikliğe neden olarak hem fiziksel hem de psikososyal boyutta etkileyebilmektedir. Sık görülen kronik hastalıklardan olan diabetes mellituste (DM); kan şekerinin regüle izlenmemesi, hastalığın kontrolünde diyet, egzersiz, ilaç kullanımı gibi yaşam değişiklikleri ve diyabetik ayak gibi komplikasyonlar, hastalarda psikososyal sorunlara neden olabilmektedir. Bu derlemede, diyabetik ayak yarası olan hastalarının yaşadıkları psikososyal sorunların neler olduğu, bu sorunların önlenmesinde ve müdahalesinde hemşirelik yaklaşımlarının tartışılması amaçlanmıştır.

Tartışma: Diyabetik ayak, DM'de yaygın görülen, alt ekstremitelerde yaralara neden olan kronik bir komplikasyondur. Bu yaralar, hastaların günlük yaşam aktivitelerini (GYA), fiziksel işlevselliğini, sosyal ve ailevi rollerini, yaşam kalitelerini ve ruh sağlıklarını olumsuz etkilemektedir [1,2]. Diyabetik ayak yarası olan hastalarda; korku, anksiyete, özgüvenlerinde azalma, öfke, ampütasyon korkusu, suçluluk, depresyon gibi psikososyal sorunlar görülebilmektedir [2,3]. Ayrıca diyabetik ayak yarasının ampütasyona kadar gidebilen prognozu, kötü görünümü ve kokusu, hastaların beden imajının bozulmasına, benlik saygılarının azalmasına ve damgalanma hissi yaşamalarına neden olabilmektedir. Yaşanılan bu psikososyal sorunlar sonucunda, hastalarda yas, inkâr, öfke görülebilmektedir. Bu sorunlarla etkili baş edilememesi, hastalarda depresyona neden olabilmektedir. Yapılan bir çalışmada, diyabetik ayak yarası olan hastalarda depresyon oranının %32,2-%51,7 olduğu bildirilmiştir [1,4]. 2015 yılındaki bir çalışmada, diyabetik ayak yarası olan hastaların öz bakımlarında ve GYA'larında zorlanmaları, hastalarda sosyal izolasyon ve depresyon nedeni olarak belirlenmiştir. Bu durum, hastaların GYA'ları gerçekleştirilememesi ve zayıf sosyal destek kaynaklarıyla diyabetik ayak yaraları arasında çift yönlü bir ilişki olduğunu göstermektedir [4]. Yapılan niteliksel bir çalışmada diyabetik ayak yarası olan hastaların duyguları incelenmiştir. Çalışma sonucunda hastaların diyabetik ayağa yönelik; kontrol kaybı, umutsuzluk, korku, anksiyete, geleceğe yönelik belirsizlik, suçluluk, pişmanlık, sosyal izolasyon, yaraların görünümü ve kokusu nedeniyle damgalanma hissi, beden algılamalarında bozulmalar, benlik saygılarının azalması gibi psikososyal sorunlar yaşadıkları belirlenmiştir [3]. Diyabetik ayak yarası olan hastalarda görülen diğer önemli psikososyal sorun anksiyete bozukluklarıdır. Anksiyete bozukluklarının görülmesindeki önemli etkenler iyileşmeyen yaralara sahip olma, yaraların tekrarlama ve ampütasyon korkusudur [5]. Yapılan bir çalışmada, bu hastalarda anksiyete bozukluğu görülme riskinin %36'ya ulaştığı bildirilmiştir [4]. Anksiyete bozuklukları, glikokortikoid artışına neden olarak yara iyileşmesini geciktirmektedir. Bu durumda, anksiyete bozuklukları ve diyabetik ayak arasında çift yönlü bir ilişkinin olduğu söylenebilmektedir [5]. DM'nin önemli komplikasyonlarından biri de cinsel işlev bozukluklarıdır. 2017 yılındaki bir çalışmada, diyabetik ayak yarası olan hastaların %52,6'sında cinsel işlev bozukluğu görüldüğü, bu sorunların depresyon ve anksiyeteye de ilişkisi olduğu bildirilmiştir [4]. Diyabetik ayak yarası olan hastaların yaşadıkları psikososyal sorunlar yaşam kalitelerini azaltmaktadır.

Sonuç: Diyabetik ayak yarası olan hastaların; depresyon, anksiyete, sosyal izolasyon, cinsel işlev bozuklukları, damgalanma gibi psikososyal sorunlar yaşamaları hem yaşam kalitelerini hem de yara iyileşme süreçlerini olumsuz etkilemektedir. Bu nedenle diyabetik ayak yarası olan hastalara bakım veren hemşireler, hastaların

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

yaşadıkları psikososyal sorunları göz önünde bulundurmalıdır. Psikososyal sorun yaşayan hasta belirlendiğinde tedavi ekibi bilgilendirilmeli, hastanın yaşadığı sorunlara yönelik uygun hemşirelik yaklaşımları planlanmalıdır. Ayrıca hastanın bütüncül bir bakım alabilmesi için gerekli durumlarda konsültasyon liyezon psikiyatri (KLP) hemşirelerinden destek alınmalıdır. Bu nedenle KLP hizmetlerinin yaygınlaştırılması, bu hizmetin sağlanmasında yeterli personelin bulunması, KLP ekibinin bu hastaları takip etmesi önemlidir. Bu sorunlara yönelik uygulanan hemşirelik yaklaşımları hastaların hem yaşam kalitesini hem de yara iyileşme sürecini olumlu etkileyeceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: diyabetik ayak, psikososyal sorun, psikiyatri hemşireliği

KAYNAKÇA:

1. Fejfarová V, Jirkovská A, Dragomirecká E, Game F, Bém R, Dubský M, et al. (2014). Does the diabetic foot have a significant impact on selected psychological or social characteristics of patients with diabetes mellitus?, *Journal of Diabetes Research*, <http://dx.doi.org/10.1155/2014/371938>
2. Vileikyte L, Pouwer F, Gonzalez JS. (2019). Psychosocial research in the diabetic foot: Are we making progress? *Diabetes/Metabolism Research and Reviews*. <https://doi.org/10.1002/dmrr.3257>
3. Beattie AM, Campbell R, Vedhara K. (2012). "What ever I do it's a lost cause." The emotional and behavioural experiences of individuals who are ulcer free living with the threat of developing further diabetic foot ulcers: a qualitative interview study. *Health Expectations*, 17(3), 429–439. doi:10.1111/j.1369-7625.2012.00768.x
4. Husin H, Sidi H, Baharudin A. (2017). Depression, anxiety and sexual dysfunction in patients with diabetes mellitus with and without foot ulcer. *International Medical Journal Malaysia*, 16(1):53-66. DOI:10.31436/imjm.v16i1.358
5. Neeru B, Gagandeep K, Pal AJ, Bajwa SS, Harbandna S, Rajesh K. (2015). Psychosocial, psychiatric, and clinical implications of diabetic foot ulceration: a prospective analysis. *J Soc Health Diabetes*, 3(2):89-94. DOI:10.4103/2321-0656.152805

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

PSYCHOSOCIAL PROBLEMS IN PATIENTS WITH DIABETIC FOOT

Ebru AKGÜN ÇITAK¹, Tuğçe UÇGUN¹

¹Baskent University, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing, Department of Mental Health and Diseases Nursing, Ankara

Introduction and Aim: Chronic diseases affect patients physically and psychosocially by causing changes in their lives. The causes of psychosocial problems patients with diabetes mellitus (DM) are irregular blood sugar, life changes such as diet, exercise and drug in the control of the disease, and complications such as diabetic foot (DF). The aim of this review is to discuss the psychosocial problems experienced by DF patients and the nursing approaches in the prevention and intervention of these problems.

Discussion: DF is a common complication in DM that causes wounds on the lower extremities. These wounds adversely affect patients' activities of daily lives (ADL), physical functionality, social and familial roles, quality of life (QoL), and mental health [1,2]. Psychosocial problems such as fear, anxiety, decreased self-confidence, anger, fear of amputation, depression can be seen DF patients [2,3]. In addition, the risk of amputation, bad appearance and odour of the DF can lead to disruption the body image, decrease in their self-esteem and stigma in patients. As a result of psychosocial problems, patients may experience grief, denial, anger. Depression can occur when patients can't cope with these problems effectively. It's reported that the rate of depression in DF patients was 32.2%-51.7% [1,4]. A study in 2015 is determined that DF patients had difficulties in their self-care and ADLs as the cause of social isolation and depression. In summary, there's a bidirectional relationship between patients' inability to perform ADLs, poor social support resources and DF [4]. As a result of a qualitative study, it's determined that DF patients experience psychosocial problems such as loss of control, hopelessness, fear, anxiety, guilt, regret, social isolation, stigma in body perceptions, and decreased self-esteem [3]. Another important psychosocial problem in DF patients is anxiety disorders. Non-healing wounds, fear of recurrence of wounds and fear of amputation are important factors in the development of anxiety disorders [5]. It's reported that the risk of anxiety disorder in these patients reached 36% [4]. Anxiety disorders delay wound healing by causing an increase in glucocorticoids. In summary, there's a bidirectional relationship between anxiety disorders and DF [5]. Another important complication of DM is sexual dysfunction. A study in 2017 is reported that 52.6% of DF patients had sexual dysfunction, and they are associated with depression and anxiety [4].

Results: The psychosocial problems experienced by patients with DF reduce their QoL. The fact that DF patients experience psychosocial problems such as depression, anxiety, social isolation, sexual dysfunctions, and stigma negatively affect QoL and wound healing processes. Nurses who care for DF patients must consider the psychosocial problems that patients experience. The patient with psychosocial problems should be identified, the healthcare team should be informed, and appropriate nursing interventions should be planned. In addition, it's important for patients to receive support from consultation liaison psychiatry (CLP) nurses. Therefore, it's important that CLP services are expanded and the CLP teams follow these patients. It's believed that nursing approaches applied to these problems will positively affect the QoL and the wound healing process.

Keywords: diabetic foot, psychosocial problems, psychiatric nurses

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-046

PANDEMİK FELAKETLERDE KARANTİNANIN PSİKOSOSYAL ETKİLERİ VE BAŞETME YÖNTEMLERİ

Nurhayat KILIÇ BAYAGELDİ¹

¹Artvin Çoruh Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı Artvin, Türkiye

Giriş: Tarihin her döneminde toplumların çok sayıda insanın ölümüne sebep olan birçok salgın hastalık ve pandemiler olmuştur. Toplumlar oluşan salgın hastalılardan kurtulmak için ciddi uygulamalara ihtiyaç duymuşlardır. Bu noktada karantina uygulaması salgın hastalıklar ile mücadele yöntemlerinden biridir. Karantina, bulaşıcı bir hastalığa maruz kalan bireylerin hasta olup olmadıklarını tespit etmek için hareketlerini kısıtlamaktır. Karantina uygulamasında amaç taşıyıcı olması muhtemel olan bireylerin diğer bireyler ile temasının kesilerek toplumda hastalığın yayılmasını engellemektir. Bulaşıcı hastalıkları yayılmasını azaltmak için kullanılan karantina yönteminin toplum üzerinde çoklu psikososyal etkileri bulunmaktadır. Karantina süresi, enfeksiyon korkusu, hayal kırıklığı, can sıkıntısı, yetersiz malzeme, yetersiz bilgi, ekonomik kayıplar ve damgalama bireyler için stres kaynağı olabilmektedir.^[1-5]

Amaç: Bu derleme çalışmasında geçmişte ve günümüzde yaygın görülen ve kitleleri etkileyen bulaşıcı hastalık salgınlarını yönetmek için kullanılan karantina uygulamalarının toplum üzerindeki psikososyal etkileri ve bu etkilerin yönetilmesine ilişkin bilgiler sunulmaktadır.

Tartışma-sonuç: Toplum yararına olan karantina uygulamasının çeşitli psikososyal etkileri olabilmektedir. Koruyucu bir halk sağlığı önlemi olan karantinanın başarılı bir şekilde uygulanabilmesi içi olumsuz etkilerinin en aza indirilmesi gerekmektedir. Karantina mümkün olduğunca kısa tutulmalıdır. Herkes için ulaşılabilir doğru bilgi verilmeli ve temel ihtiyaçlar için yeterli malzeme sağlanmalıdır. İletişim artırılmalı ve özellikle sağlık çalışanları için özel önlemler alınmalıdır.^[5]

Anahtar Kelimeler: Karantina, Pandemi, Psikososyal etkiler, Baş etme Yöntemleri

KAYNAKÇA:

1. Kardaş T. XIX. Yüzyılda Kafkasya'da Salgın Hastalıklar ve Karantina Önlemleri (1800-1900). İzmir: Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü Türk Tarihi Anabilim Dalı;2010.
2. Cava M A, Fay K E, Beanlands H J, McCay E A, et al. The experience of quarantine for individuals affected by SARS in Toronto. Public Health Nurs 2005; 22: 398–406.
3. Centers for Disease Control and Prevention. Quarantine and isolation. 2017. <https://www.cdc.gov/quarantine/index.html> (accessed March 25, 2020).
4. Johal S S, Psychosocial impacts of quarantine during disease outbreaks and interventions that may help to relieve strain . The New Zealand Medical Journal 2009;122:53-58.
5. Brooks SK, Webster RK, Smith LE, Woodland L, et al. The psychological impact of quarantine and how to reduce it: rapid review of the evidence. Lancet 2020; 395: 912–20 doi: : [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(20\)30460-8](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(20)30460-8).

PSYCHOSOCIAL EFFECTS AND COPING METHODS OF QUARANTINE IN PANDEMIC DISASTERS

Nurhayat KILIÇ BAYAGELDİ¹

¹Artvin Çoruh University Faculty of Health Science, Department of Psychiatric Nursing, Artvin, Turkey

Introduction: There have been many epidemic and pandemics that have caused the death of many people in every period of history. Societies needed serious measures to get rid of epidemics. At this point, quarantine implementation is one of the methods of coping with epidemic diseases. Quarantine restricts the movement of individuals exposed to an infectious disease to determine whether they are sick. The purpose of the quarantine implementation is to prevent the spread of the disease in the society by drifting apart individuals who are likely to be carriers. The quarantine used to reduce the spread of infectious diseases has multiple psychosocial effects on society. Quarantine time, fear of infection, frustration, boredom, insufficient material, insufficient information, economic losses and stigma can be a source of stress for individuals^[1,5].

Aim: In this study, the information about the psychosocial effects of quarantine implementations that is used to manage infectious disease outbreaks, which are common in the past and today and which affect the masses, and the management of these effects are presented.

Discussion and Conclusion: Quarantine, which is a protective public health measure, should be successfully implemented but its negative effects should be minimized. Quarantine should be keep as short as possible. Provide accurate information accessible to all and Provide adequate supplies. Communication should be improved. Special precautions should be taken especially for health professionals.^[5]

Keywords: Quarantine, Pandemic, Psychosocial effects, Coping Methods

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-047

YERALTI MADEN OCAKLARI VE TERMİK SANTRAL İŞÇİLERİNİN İŞ STRESİ VE GENEL SAĞLIK DURUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Ayşe Şentürk¹, Ayşe Kuzu²

¹Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Araştırma Merkezi, Zonguldak

²Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Ahmet Erdoğan Sağlık Hizmetleri MYO, Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Anabilim Dalı, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Zonguldak

Giriş ve Amaç: Bu çalışma yeraltı maden ocakları ve termik santralde işçilerin iş stresi, iş yükü, iş kontrolü, sosyal destek düzeyleri ve genel sağlık durumlarının değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı olarak yapılan çalışmanın evren ve örneklemini Zonguldak'ta bir maden ocağında çalışan 220 işçi ve termik santralde çalışan 307 işçi oluşturmaktadır. Verilerin toplandığı tarihlerde (01.12.2020-30.01.2021) izinli, raporlu olan ve çalışmaya katılmayı kabul etmeyen 207 işçi çalışma dışında bırakılmıştır. Çalışma 162 maden işçisi ve 158 termik santral işçisi ile tamamlanmıştır. Çalışmanın verileri Kişisel Bilgi Formu ve İş Stresi (İsveç İş Yükü-Kontrol-Destek Anketi) Ölçeği, Genel Sağlık Anketi (GSA-12) ile toplanmıştır(1,2,3). Veriler SPSS 22.00 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler, Mann Whitney U test ve Spearman Korelasyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Maden ve termik santral işçilerinin ölçek puanları karşılaştırıldığında kömür madeni işçilerinin genel sağlık, iş yükü, beceri kullanımı, iş kontrolü, iş stresi puanlarının yüksek ve gruplar arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu ($p<0,05$); karar serbestliği ve sosyal destek ölçek puanlarında gruplar arasında anlamlı fark olmadığı belirlenmiştir ($p>0,05$). Katılımcıların ölçek puanları arasındaki ilişki incelendiğinde genel sağlık anketi puanları ile beceri kullanımı ($r=-0,131$ $p=0,019$); karar serbestliği ($r=-0,218$ $p<0,001$); iş kontrolü ($r=-0,214$ $p<0,001$) ve sosyal destek ($r=-0,403$ $p=0,001$) puanları arasında negatif yönde; iş stresi ($r=0,243$ $p=0,001$) arasında pozitif yönde anlamlı ilişki olduğu belirlenmiştir.

Sonuç ve Öneriler: Bu çalışmanın sonucunda her iki meslek grubunun da iş stresinin yüksek ve ruhsal yönden riskli olduğu ancak maden işçilerinin riskinin daha yüksek olduğu; beceri kullanımı, karar serbestliği, iş kontrolü, sosyal destek azaldıkça ve iş stresi arttıkça ruh sağlığına yönelik riskin arttığı belirlenmiştir(4). Bu sonuçlardan yola çıkılarak koruyucu ruh sağlığı hizmetlerinin, maden, termik santral ve diğer tehlikeli işler kolunda çalışan işçileri de kapsayacak şekilde planlanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Maden, termik santral, iş stresi, ruh sağlığı, psikiyatri hemşireliği

KAYNAKÇA:

1. Demiral, Y., Ünal, B., Kılıç, B., Soysal, A., Bilgin, A. C. ve Uçku, R. İş stresi ölçeğinin İzmir Konak Belediyesi'nde çalışan erkek işçilerde geçerlik ve güvenilirliğinin incelenmesi. Toplum Hekimliği Bülteni, 2007; 26(1), 11-18.
2. Karasek Jr, R. A. Job demands, job decision latitude, and mental strain: Implications for job redesign. Administrative Science Quarterly, 1979; 24(2), 285-308.
3. Kılıç C. Genel Sağlık Anketi: Güvenilirlik ve geçerlilik çalışması. Türk Psikiyatri Dergisi 1996;7(1):3-9
4. Kuzu A., Yeraltı Maden Ocaklarında Çalışan İşçilerin Çalışma Koşullarının Ruh Sağlığına Etkisinin Belirlenmesi, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Doktora Tezi, 2014

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

EVALUATION OF OCCUPATIONAL STRESS AND GENERAL HEALTH STATUS OF UNDERGROUND MINE AND THERMAL PLANT WORKERS

Ayşe Şentürk¹, Ayşe Kuzu²

¹Zonguldak Bulent Ecevit University Research Center, Zonguldak

²Zonguldak Bülent Ecevit University, Ahmet Erdoğan Health Services Vocational School, Health Sciences Institute, Department of Nursing, Mental Health and Diseases Nursing, Zonguldak

Introduction and Aim: This study was conducted to evaluate the work stress, workload, work control, social support levels and general health status of workers in underground mines and thermal power plants.

Method: The universe and sample of the descriptive study consists of 220 workers working in a mine in Zonguldak and 307 workers working in a thermal power plant. At the time of data collection (01.12.2020-30.01.2021), 207 workers who were on leave, were sick but did not come to work and did not agree to participate in the study were excluded from the study. The study was completed with 162 mine workers and 158 thermal power plant workers. The data of the study were collected with Personal Information Form and Work Stress (Swedish Workload-Control-Support Questionnaire) Scale, General Health Questionnaire (GHQ-12)(1,2,3). Descriptive statistics, Mann Whitney U test and Spearman Correlation analysis were used in the analysis of the data.

Findings: When the scale scores of mine and thermal power plant workers are compared, it is seen that coal mine workers have high general health, workload, skill use, job control, and job stress scores and the difference between the groups was statistically significant ($p < 0,05$). It was determined that there was no significant difference between the groups in the freedom of decision and social support scale scores ($p > 0,05$). When the relationship between the scale scores of the participants is examined, the general health survey scores and the negative correlation between skill use ($r = -0,131$ $p = 0,019$); freedom of decision ($r = -0,218$ $p < 0,001$); job control ($r = -0,214$ $p < 0,001$) and social support ($r = -0,403$ $p = 0,001$) scores; It was determined that there was a positive significant relationship between job stress ($r = 0,243$ $p = 0,001$).

Conclusion and Suggestions: As a result of this study, it has been determined that both occupational groups have high job stress and psychological risk, but the risk of mine workers is higher(4). It was determined that the risk for mental health increased as skill use, freedom of decision, job control, social support decreased and work stress increased. Based on these results, it is suggested that preventive mental health services should be planned to include workers working in mines, thermal power plants and other dangerous jobs.

Keywords: Mining, thermal power plant, work stress, mental health, psychiatric nursing

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-048

YOĞUN BAKIM VE PANDEMİ KLİNİKLERİNDE ÇALIŞAN HEMŞİRELERİN İYİ ÖLÜME İLİŞKİN ALGILARI VE DUYGUSAL TEPKİSELLİK DÜZEYLERİ

Hatice Pekince², Hakime Aslan¹

¹İnönü Üniversitesi

²Fırat Üniversitesi

Giriş: Ölümüne yönelik tutum ve tepkiler toplumdan topluma farklılık göstermekte ve ölüm toplumlar arasında iyi ya da kötü olarak algılanmaktadır. İyi ölüm bütün toplumlarda istenilen bir durumdur. İyi ölüm süreci ölümcül bir hastalık tanısı konulması ile başlamaktadır (1). COVID-19 pandemi sürecinde de ölüm oranlarının yüksek olması iyi ölüm olgusu üzerine daha fazla odaklanılmasını gerektirmektedir. Terminal dönemdeki hastalara bakım vermek ve ölüm olgusunu ele almak, duygusal olarak hemşireleri zorlamakta ve mesleğin en zorlu yönlerini teşkil etmektedir (2,3).

Amaç: Bu araştırma yoğun bakım ve pandemi kliniklerinde çalışan hemşirelerin iyi ölümüne ilişkin algılarının ve duygusal tepkisellik düzeylerinin değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Araştırma tanımlayıcı tiptedir. Araştırmanın evrenini Malatya'da bulunan üniversite hastanesinde yoğun bakım ve pandemi kliniklerinde çalışan hemşireler oluşturmaktadır. Belirlenen bu kliniklerde çalışan hemşirelerin tümünün araştırmaya alınması planlandığı için örneklemin büyüklüğü belirlenmemiş ve araştırmaya katılmayı kabul eden 102 hemşire ile araştırma yürütülmüştür. Veriler Temmuz-Eylül 2021 tarihleri arasında online olarak toplanmıştır. Araştırmanın verileri sosyo-demografik bilgileri içeren "Bilgi Formu", "İyi Ölüm Ölçeği" ve "Ers-Duygusal Tepkisellik Ölçeği" kullanılarak toplanmıştır. İstatistiksel değerlendirme SPSS 21.0 paket programında yapılmıştır. Verilerin analizinde yüzde, ortalama, standart sapma, korelasyon testleri kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan hemşirelerin yaş ortalamasının 28.89±6.18 olduğu saptanmıştır. Hemşirelerin %66.7'sinin kadın, %52.9'unun evli, %78.4'ünün lisans mezunu olduğu, %59.8'inin meslekte çalışma süresinin 1-5 yıl arasında çalıştığı, %55.9'unun yoğun bakımda çalıştığı ve %63.7'sinin iyi ölüm kavramı hakkında bilgi sahibi olduğu belirlenmiştir. Hemşirelerin iyi ölüm ölçeğinden toplam 51.33±9.71 puan, duygusal tepkisellik ölçeğinden ise 43.82±10.04 puan aldıkları belirlenmiştir. Hemşirelerin duygusal tepkisellik düzeylerinin ve iyi ölüm algılarının yüksek olduğu belirlenmiştir. Duygusal tepkisellik düzeyi ile iyi ölüm algısı arasında negatif yönde zayıf düzeyde anlamlı ilişki olduğu belirlenmiştir (r: -.221, p: 0.026). Hemşirelerin duygusal tepkisellik düzeyi arttıkça, iyi ölüm algılarının azaldığı görülmüştür.

Sonuç: Sonuç olarak hemşirelerin pandemi sürecinde duygusal tepkilerinin yüksek olduğu, bunun yanında iyi ölümüne ilişkin algılarının da yüksek olduğu belirlenmiştir. Ölüm olgusu hemşireleri duygusal olarak yıpratmış olsa da hastaların iyi ölümü hak ettiğine yönelik olumlu tutumları bakım kalitesinin artırılması açısından önemlidir.

Anahtar kelimeler: İyi ölüm, duygusal tepkisellik, hemşire, COVID-19

KAYNAKLAR

1. Fadiloğlu Ç, Aksu T. (2013). İyi ölüm ölçeğinin geçerlilik ve güvenilirliği. *Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi*, 29(1), 1-15.
2. Wang SS, Teo WZ, Yee CW, Chai YW. (2020). Pursuing a good death in the time of COVID-19. *Journal of palliative medicine*, 23(6), 754-755.
3. Seçer İ, Halmatov S, Gençdoğan B. (2013). Duygusal tepkisellik ölçeğinin Türkçeye uyarlanması: güvenilirlik ve geçerlilik çalışması. *Sakarya University Journal of Education*, 3(1), 77-89.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

PERCEPTIONS OF GOOD DEATH AND LEVELS OF EMOTIONAL REACTIVITY OF NURSES WORKING IN INTENSIVE CARE AND PANDEMIC CLINICS

Hatice Pekince², Hakime Aslan¹

¹Inonu University

²Firat University

Introduction: Attitudes and reactions to death differ from society to society, and death is perceived as good or bad among societies. Good death is a desired state in all societies. A good death process begins with the diagnosis of a fatal disease. The high mortality rates during the COVID-19 pandemic also require more focus on good mortality. Providing care to terminal patients and dealing with the phenomenon of death are emotionally challenging for nurses and constitute the most challenging aspects of the profession.

Aim: This study was conducted to evaluate the perceptions of good death and emotional reactivity levels of nurses working in intensive care and pandemic clinics.

Method: The research is of descriptive type. The population of the research consists of nurses working in the intensive care and pandemic clinics of the university hospital in Malatya. Since all of the nurses working in these designated clinics were planned to be included in the study, the size of the sample was not determined and the study was conducted with 102 nurses who agreed to participate in the study. Data were collected online between July and September 2021. The data of the study were collected using the "Information Form", which includes socio-demographic information, "Good Death Scale" and "Ers-Emotional Responsiveness Scale". Statistical evaluation was made in SPSS 21.0 package program. Percentage, mean, standard deviation and correlation tests were used in the analysis of the data.

Results: It was determined that the mean age of the nurses participating in the study was 28.89±6.18 years. Of the nurses, 66.7% were women, 52.9% were married, 78.4% had a bachelor's degree, 59.8% worked in the profession for 1-5 years, 55.9% worked in intensive care, and 63.7% had a good death concept. was found to be knowledgeable about It was determined that nurses got 51.33±9.71 points from the good death scale and 43.82±10.04 points from the emotional reactivity scale. It was determined that the emotional reactivity levels of the nurses and the perception of good death were high. It was determined that there was a negative and weakly significant relationship between the level of emotional reactivity and the perception of good death (r: -.221, p: 0.026). It was observed that as the emotional reactivity level of the nurses increased, their perception of good death decreased.

Conclusion: As a result, it was determined that the emotional reactions of the nurses were high during the pandemic process, and their perceptions of good death were also high. Although the death phenomenon has emotionally worn out the nurses, the positive attitudes of the patients that they deserve a good death are important in terms of increasing the quality of care.

Keywords: Good death, emotional reactivity, nurse, COVID-19

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-049

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNDE YEME BAĞIMLILIĞINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER: NİTEL BİR ÇALIŞMA

Merve Işık¹, Ümran Demircan², Satı Demir¹

¹Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Ankara

²Sinop Üniversitesi, Durağan Meslek Yüksekokulu, İlk ve Acil Yardım Programı, Sinop

Amaç: Hemşirelik öğrencilerinde yeme bağımlılığını etkileyen faktörlerin belirlenmesidir.

Yöntem: Tanımlayıcı nitel araştırma kapsamında yürütülen araştırma Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencileri ile Ekim-Aralık 2020 tarihleri arasında yapılmıştır. Araştırmada ölçüt örnekleme kapsamında 'Yale yeme bağımlılığı ölçeği' (YYBÖ) uygulanan öğrenciler (N=645) arasından 51 öğrenci yeme bağımlılığı tanısı ölçütlerini karşılamıştır. YYBÖ, belirli yiyeceklere bağımlılık durumunu saptamak amacıyla oluşturulmuştur.[1] Araştırmanın örneklemini 51 öğrenci oluşturmuştur. Her bir grupta 6 öğrenci olacak şekilde toplam dört odak görüşmesi gerçekleştirilmiştir. Verilerin analizinde betimsel analiz yöntemi ve tanımlayıcı istatistiklerin hesaplanması için SPSS 25 paket programı kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmamızda öğrencilerin %7,9'u yeme bağımlılığı tanısı ölçütlerini karşılamıştır. Öğrenciler yeme bağımlılığını bir şeyi sürekli yemek, vazgeçmemek, ondan ayırlamamak olarak tanımlamışlardır. Öğrenciler daha çok şekerli gıdalar, hamur işleri, paketli/ambalajlı gıdalara karşı yoğun istek yaşadıklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerde yeme bağımlılığını etkileyen faktörler ilişkin bulgular 'Sosyal çevre', 'Durumsal ve duygusal belirtiler', 'Düşünsel süreç', 'Kilo artışı ve yaşam kalitesi' olmak üzere 4 tema altında kavramsallaştırılmıştır. Öğrenciler arkadaş ortamlarında, okul ve pandemi dönemlerinde, duygu durum değişimlerinde, stresli ve boş kaldıkları zamanlarda tetikleyici yiyeceklere yöneldiklerini belirtmişlerdir.

Tartışma ve Sonuçlar: Yeme bağımlılığının hemşirelik öğrencilerini bedensel ve ruhsal yönden olumsuz etkilediği belirlenmiştir. Üniversite döneminde yaşam tarzındaki değişimler, fast-food tüketiminin artması, bilinçsiz beslenme sağlıksız yeme davranışı oluşmasında risk faktörleridir. [2,3] Ayrıca hemşirelik öğrencileri klinik eğitimleri sırasında düzensiz yaşam tarzları nedeniyle sadece belirli yiyeceklere maruz kaldıkları için yeme bağımlılığı gelişme riski yüksektir. Bu doğrultuda sağlıklı beslenme alışkanlığının yaygınlaştırılması için bireysel veya grup danışmanlığı içeren müdahale programları önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: yeme bağımlılığı, hemşirelik öğrencileri, odak grup görüşmesi

KAYNAKÇA:

1. Gearhardt AN, Corbin WR, Brownell KD. Preliminary validation of the Yale Food Addiction Scale. *Appetite*. 2009;52(2):430-436
2. Aslan D, Gürtan E, Hacım A, Karaca N, Şenol E, Yıldırım E. Ankara'da Eryaman Sağlık Ocağı Bölgesinde Bir Lisenin İkinci Sınıfında Okuyan Kız Öğrencilerin Beslenme Durumlarının ve Bazı Antropometrik Ölçümlerinin Değerlendirmeleri. *Cumhuriyet Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi*. 2003; 25(2): 55-62.
3. Kundakçı H. Üniversite Öğrencilerinin Yeme Tutumları, Benlik Algısı, Vücut Algısı ve Stres Belirtileri Açısından Karşılaştırılması [Yüksek Lisans Tezi]. Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü: Psikoloji (Sosyal Psikoloji) Anabilim Dalı;2005

FACTORS AFFECTING FOOD ADDICTION IN NURSING STUDENTS: A QUALITATIVE STUDY

Merve Işık¹, Ümran Demircan², Satı Demir¹

¹*Gazi University Faculty of Health Sciences, Department of Nursing, Ankara*

²*Sinop University, Durağan Vocational School, First and Emergency Aid Program, Sinop*

Objectives: To determine the factors affecting food addiction in nursing students.

Methods: The research carried out within the scope of descriptive qualitative research was conducted between October and December 2020 with first, second, third and fourth year students of Gazi University Faculty of Health Sciences Nursing Department. In the study, 51 students (N=645) met the diagnostic criteria for food addiction among the students (N=645) to whom the 'Yale food addiction scale' (YFAS) was applied within the scope of criterion sampling. YFAS was created to determine the state of addiction to certain foods.[1] The sample of the study consisted of 51 students. A total of four focus interviews were conducted with 6 students in each group. In the analysis of the data, the descriptive analysis method and the SPSS 25 package program were used to calculate the descriptive statistics.

Results: In our study, 7.9% of the students met the diagnostic criteria for food addiction. Students defined food addiction as constantly eating something, not giving up, not being able to leave it. Students stated that they experienced intense cravings for sugary foods, pastries, and packaged/packaged foods. Findings related to the factors affecting food addiction in students were conceptualized under 4 themes: 'Social environment', 'Situational and emotional symptoms', 'Intellectual process', 'Weight gain and quality of life'. Students stated that they tend to trigger foods in their friend environment, school and pandemic periods, mood changes, when they are stressed and empty.

Conclusion: It has been determined that food addiction negatively affects nursing students physically and mentally. Changes in lifestyle during university period, increased consumption of fast food, unconscious nutrition are risk factors for unhealthy eating behavior. [2,3] In addition, the risk of developing food addiction is high because nursing students are exposed to only certain foods due to their irregular lifestyles during their clinical education. In this direction, intervention programs including individual or group counseling are recommended for the dissemination of healthy eating habits.

Keywords: food addiction, nursing students, focus group interview

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-050

KİŞİLER ARASI İLİŞKİLER MODELİ'NE TEMELLENİRİLMİŞ AKRAN ZORBALIĞI DANIŞMANLIK PROGRAMI'NIN ETKİNLİĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kadriye Demir¹, Sibel Küçük²

¹Lokman Hekim Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

²Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

Amaç: Okul yıllarında zorbalık, akran şiddetinin önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Ortaokul döneminde çocukları akran zorbalığının olumsuz etkilerinden korunmak için erken dönemde akran zorbalığına yönelik müdahalelerin planlanması ve uygulanması önerilmektedir [1]. Bu, araştırma Kişiler Arası İlişkiler Modeli'ne temellendirilmiş Akran Zorbalığı Danışmanlık Programı'nın zorbalık yapan 11-12 yaş çocuklardaki etkinliğinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Araştırma müdahale-kontrol gruplu ön test-son test deneysel desende yapılmıştır. Araştırmanın örneklem grubunu, tabakalı örnekleme sonrası randomize belirlenen iki farklı ortaokulda 5. ve 6. sınıfa devam eden Akran Zorbalığı Belirleme Ölçeği Zorba Davranış Gösterme puanı okul ortalamasının bir standart sapma üstünde olan çocuklar (müdahale grubu/n=29; kontrol grubu/n=32) oluşturmuştur. Müdahale grubundaki çocuklara danışmanlık programı 2 yüz yüze ve 5 online bireysel görüşme ile 26 günde uygulamıştır. Müdahale grubundaki zorba çocukların akran zorbalığı biliş düzeyini arttırmak, empati becerilerini geliştirmek, arkadaşlık ilişkilerini iyileştirmek ve öfke kontrollerini arttırmak için danışmanlık programı kapsamında yaş dönem özelliklerine uygun içerik geliştirilmiş ve çeşitli eğitim teknikleri (beyin fırtınası, eğitsel oyun, demonstrasyon, örnek olay analizi, video izletimi) kullanılmıştır. Veriler Sosyodemografik Bilgi Formu, Çocuklar için Zorbalıkla İlgili Bilişler Ölçeği (ÇİZİBÖ), Çocuk ve Ergenler için Empati Ölçeği (ÇEİEÖ), Arkadaşlık İlişkileri ve Öfke Kontrolü Değerlendirme Formu (AİÖKDF) ile toplanmıştır. Veri toplama araçları, müdahale grubundaki çocuklara Akran Zorbalığı Danışmanlık Programı'nın başında ve sonunda, kontrol grubundaki çocuklara ise 26 gün ara ile uygulanmıştır.

Bulgu: Araştırmada, müdahale grubundaki çocukların kontrol grubundaki çocuklara göre ÇİZİBÖ puanlarının düştüğü, ÇEİEÖ ve AİÖKDF puanlarının arttığı saptanmıştır ($p<0.05$).

Tartışma-Sonuç: Zorbalık yapan çocuklar zorba davranışları normal ve olağan karşılamaktadır. Okul çağı çocuklarında, akranlar arasındaki zararlı davranışların haksız gerekçeleri ile mücadele edilmesi önerilmektedir. Bu anlamda, çocukların zarar veren ve kabul görmeyen davranışlar konusunda bilgilendirilmeleri, bu davranışların olumsuz sonuçlarını görebilmeleri ve sorumluluğunu almaları sağlanmalıdır [2]. Empati çocuklar arasında akran zorbalığı gibi çeşitli şiddet türlerinin azalmasına ve olumlu kişiler arası ilişkilerin geliştirilmesine katkı sağlamaktadır [3]. Özellikle, soyut bir kavram olan empatinin somut örnekler ile anlatılması çocukların anlamalarını kolaylaştırıcı bir faktördür. Zorbalık yapan çocukların arkadaşlık ilişkilerinde üzgün, mutsuz ve umutsuz olduğu bildirilmektedir [4]. Bununla birlikte, öfke kontrolü düşük ve saldırgan çocukların zorbalık davranışı sergileme riski yüksektir. Zorbalık yapan çocuklara yönelik programların, kişiler arası çatışmaları barışçıl yollarla çözmeden sosyal becerileri geliştirmeye, öfke kontrolü sağlamadan psikolojik olarak desteklemeye kadar geniş bir yelpazede ele alınması gerektiği vurgulanmaktadır [5]. Bu araştırmada, zorbalık yapan 11-12 yaş çocuklarda Kişiler Arası İlişkiler

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Modeli'ne temellendirilmiş Akran Zorbalığı Danışmanlık Programı'nın etkin olduğu belirlenmiştir. Hemşirelerin savunucu, danışman, lider, eğitici gibi rolleri ile zorbalık yapan çocukların büyüme gelişmelerini desteklemek için yaş dönem özelliklerine uygun olarak, farklı eğitim tekniklerinin kullanıldığı, model temelli, bireysel danışmanlık ve eğitim programları geliştirmeleri önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: akran zorbalığı, danışmanlık programı, hemşire, kişiler arası ilişkiler, peblau

Kaynakça:

1. Menesini E, Salmivalli C. Bullying in schools: the state of knowledge and effective interventions. *Psychol Health Med.* 2017 22(1):240-54.
2. Zych I, Llorent VJ. Affective empathy and moral disengagement related to late adolescent bullying perpetration. *Ethics & Behavior.* 2019 29(7):547-56.
3. Dodaj A, Sesar K, Barisic M, Pandza M. The effect of empathy on involving in bullying behavior. *Paediatrics Today.* 2013 9(1):91-101.
4. Gereš N, Orpinas P, Rodin U, Štimac-Grbic D, Mujkic A. Bullying and attitudes toward masculinity in Croatian schools: Behavioral and emotional characteristics of students who bully others. *Journal of interpersonal violence.* 2021 36(7-8),3496-513.
5. Nickerson AB, Shisler S, Eiden RD, Ostrov JM, Schuetze P, Godleski SA, Delmerico AM. A longitudinal study of gun violence attitudes: role of childhood aggression and exposure to violence, and early adolescent bullying perpetration and victimization. *Journal of school violence.* 2020 19(1):62-76.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

EVALUATION OF THE EFFECTIVENESS OF THE PEER BULLYING CONSULTANCY PROGRAM BASED ON THE INTERPERSONAL RELATIONS MODEL

Kadriye Demir¹, Sibel Küçük²

¹Lokman Hekim University

²Ankara Yıldırım Beyazıt University

Aim:Bullying in school years constitutes an important part of peer violence. In order to protect children from the negative effects of peer bullying in the secondary school period, it is recommended to plan and implement interventions against peer bullying in the early period[1].The research was conducted in experimental design with intervention-control group and pretest-posttest in order to examine the effectiveness of the Peer Bullying Consultancy Program, is based on the Interpersonal Relations Model, on 11-12 years old children who are bullying.

Method:The sample group of the study consisted of children(intervention group/n=29; control group/n=32) were attending 5th and 6th grades in two different randomized designated secondary schools after stratified sampling, had high Peer Bullying Determination Scale Bully Behavior. The PBCP was implemented to the children in the intervention group in 2 face-to-face and 5 online individual interviews in 26 days. To increase the peer bullying cognition level, to develop empathy skills, to improve friendship relations, to increase anger control of children who are bullying in intervention group, content suitable for age characteristics was developed within the scope of PBCP various training techniques (brainstorming, educational game, demonstration, case study, video watching) used. The data were collected using Sociodemographic Information Form, the Bullying Related Cognitions Scale for Children, the Empathy Scale for Children and Adolescents, Friendship Relations and Anger Control Assessment Form. Data collection tools were applied to the children in the intervention group at the beginning and at the end of the PBCP, and to the children in the control group with an interval of 26 days.

Finding:In the study, children in the intervention group had lower scores on the BRCSC; had higher scores on the ESCA and FRACAF than the children in the control group(p<0.05).

Discussion-Conclusion:Children who bully see bullying behavior as normal and usual. In school-age children, it is recommended to fight against unjustified reasons for harmful behaviors among peers. In this sense, children should be informed about harmful and unacceptable behaviors, they should be able to see the negative consequences of these behaviors and take responsibility[2].Empathy contributes to the reduction of various types of violence, such as peer bullying, and to the development of positive interpersonal relationships among children[3].In particular, explaining empathy, which is an abstract concept, with concrete examples is a factor that facilitates children's understanding. It has been reported that bullied children are sad, unhappy, and hopeless in their friendships[4]. With this, children with low anger control and aggressive are at high risk of bullying. It is emphasized that programs for bullying children should be addressed in a wide range from peaceful resolution of interpersonal conflicts to developing social skills, from providing anger control to psychological support[5]. It has been determined the PBCP based on the IRM is effective for children aged 11-12 who are bullying. It is recommended nurses develop model-based, individual counseling and training program in which different educational techniques are used in accordance with the age characteristics to support the growth, development of children who are bullying within their roles such as advocate, consultant, leader.

Keywords: peer bullying, consultancy program, nurse, interpersonal relations, peblau

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-051

ONKOLOJİ KLİNİĞİNDEKİ HASTALARIN VE HEMŞİRELERİN “RAHAT BAKIM” HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ: KALİTATİF BİR ÇALIŞMA TASARIMI

Nareg Doğan¹, Aleyna Ustaoglu¹, Edanur Kayacı¹

¹Bezmialem Vakıf Üniversitesi

Giriş: Kanser hastaları için hastalık semptomları, tedavi ve hastane yatışları yaşamlarını biopsikososyal yönden etkileyen önemli durumlar içerisinde yer almaktadır (1,2). Bu süreçlere yönelik hastanın olumlu deneyimlerinden “rahatlık” kavramı ile açıklanabilir. “Rahatlık”, yoksulluk, üzüntü, acı ve ıstırap gibi olumsuz koşulların üstesinden gelebilme ve hastalık veya sağlığın herhangi bir aşamasında ortaya çıkan iyilik hali olarak tanımlanmaktadır. Hemşirelerin, hastalara “rahatlık” sağlamada önemli bakım sorumlulukları bulunmaktadır (3). Literatürde kanser hastaların rahatlığı ve rahatlığını etkileyen faktörlere yönelik çalışmalar bulunmakla birlikte Türkiye’de hastanede yatan kanser hastalarının rahatlık deneyimleri ile ilgili derinlemesine bilgi bulunmamaktadır. Rahatlık deneyimi ile ilgili olarak hem hemşirelerin hem de hastaların görüşlerinin alınması bakımın her yönüyle değerlendirilmesini sağlayacaktır.

Amaç: Bu çalışma, onkoloji kliniğinde yatan hastaların ve kendilerine bakım veren hemşirelerin perspektifinden rahatlık ile ilgili algı ve deneyimlerin keşfedilmesi amacıyla planlanmıştır. Niteliksel fenomenolojik yaklaşımlı tanımlayıcı araştırma tasarımı kullanılarak gerçekleştirilecektir. Etik ve kurumsal izinler alındıktan sonra Kasım-Aralık 2021 tarihlerinde İstanbul’da bir vakıf hastanesinde yapılması planlanan çalışmaya amaçlı örnekleme yöntemi ile işleme ve dışlama kriterlerini karşılayan 20 hasta ve 20 hemşire dahil edilecektir. Çalışmaya katılacak hemşirelere yönelik planlanan işleme kriterleri; “onkoloji kliniğinde en az 6 ay süre ile hemşire (ön lisans/ lisans/ lisansüstü) olarak çalışıyor olmak” ile çalışmaya alınacak hastalara yönelik işleme kriterleri; “18-65 yaş arasında olmak, kanser teşhisi almış olmak”, “onkoloji kliniğinde en az 3 gündür yatıyor olmak” şeklinde belirlenmiştir. Her iki grup için de dışlama kriteri “araştırmaya katılmayı kabul etmemek” olarak belirlenmiştir. Görüşme öncesi katılımcılardan bilgilendirilmiş gönüllü onam alınacaktır. Hastalarla yapılacak görüşmeler tedavi ve bakım saatleri dışında yalnızca hasta ve araştırmacının bulunacağı şekilde hasta odasında yapılacaktır. Görüşmelerde ses kaydı alınması planlanmaktadır. Aynı zamanda araştırmacı kendine notlar da alacaktır. Pandemi nedeniyle sosyal mesafe ve hijyen kurallarına uyulacaktır. Görüşmelerin 30-60 dakika sürmesi planlanmaktadır. Veriler sosyodemografik bilgi formu ve yarı-yapılandırılmış görüşme soruları ile toplanacaktır. Görüşme soruları; hastaların ve hemşirelerin 1) Genel konfor algısı 2) Tedavi ile ilişkili konfor algısı 3) Hastane ortamı ile ilgili konfor algısı 4) Sağlık ekibi-hasta iletişimi ile ilgili konfor algısı 5) Bakım ile ilgili konfor algısı başlıkları altında yapılandırılmıştır. Yapılan görüşmeler ses kaydından MAXQDA programına yüklenecektir. Verilerin analizinde Colaizzi’nin fenomenolojik yorumlama yöntemi kullanılacaktır (4). Çalışma sonuçlarının inandırıcılığının sağlanması ve araştırma sürecine rehberlik etmesi amacıyla COREQ (The Consolidated Criteria for Reporting Qualitative Studies) kontrol listesi kullanılacaktır (5).

Tartışma-Sonuç: Çalışmanın sonuçlarının; onkoloji kliniğinde yatan hastaların holistik ve bireyselleştirilmiş bakım ihtiyaçlarının ayrıntılı biçimde ortaya koyarak literatüre ve verilecek hemşirelik bakımının optimum düzeye ulaşmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hasta konforu, Hemşirelik, Hemşirelik bakımı, Yatan hastalar, Psiko-onkoloji

KAYNAKÇA:

1. Kim, K. S., & Kwon, S. H. (2007). Comfort and quality of life of cancer patients. *Asian Nursing Research*, 1(2), 125-135.
2. Çalışkan, T., Duran, S., Karadaş, A., & TEKİR, Ö. (2015). Kanser hastalarının yaşam kalitesi ve sosyal destek düzeylerinin değerlendirilmesi. *Kırıkkale Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi*, 17(1), 27-36
3. Kolcaba, K., & DiMarco, M. A. (2005). Comfort Theory and its application to pediatric nursing. *Pediatric Nursing*, 31(3).
4. Colaizzi P. Psychological research as the phenomenologist views it. In: Vale RS, King M, eds. *Existential-phenomenological alternatives for psychology*. New York: Oxford University Press; 1978.
5. Tong, A., Sainsbury, P., & Craig, J. (2007). Consolidated criteria for reporting qualitative research (COREQ): a 32-item checklist for interviews and focus groups. *International Journal For Quality in Health Care*, 19(6), 349-357.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE VIEWS OF THE PATIENTS AND THE NURSES IN ONCOLOGY CLINIC ABOUT “COMFORT CARE”: A QUALITATIVE STUDY DESIGN

Nareg Doğan¹, Aleyna Ustaoglu¹, Edanur Kayacı¹

¹Bezmialem Foundation University

Introduction: Symptoms of the disease, treatment process and hospitalizations for cancer patients are important conditions that affect their lives biopsychosocially (1,2). The patient’s positive experiences about the management of the disease process can be explained with the concept of “comfort”. “Comfort” is defined as the ability to overcome adverse conditions such as poverty, sadness, pain and suffering, and the state of well-being that occurs at any stage of illness or health (3). Although there are studies in the literature about patients’ comfort who have cancer and the affecting factors of comfort, there is no in-depth information about the comfort experiences of hospitalized patients in Turkey. Receiving the opinions of both nurses and patients regarding the comfort experience will ensure that every aspect of care is evaluated.

Objective: This study was planned to explore the perceptions and experiences of comfort of patients who are hospitalised in the oncology clinic and nurses who care for them. Study will be carried out using descriptive research design with a qualitative phenomenological approach. After obtaining ethical and institutional permissions, 20 patients and 20 nurses who meet the inclusion and exclusion criteria will be included in the study, which is planned to be carried out in a foundation hospital in Istanbul between November-December 2021, with purposeful sampling method. Inclusion-exclusion criteria planned for the patients and nurses who will participate in the study. Inclusion criteria for the nurses is “working as a nurse (associate degree / bachelor’s degree / master’s degree) in the oncology clinic for at least 6 months”. The inclusion criterias for the patients are “being between the ages of 18-65, having been diagnosed with cancer, staying in the oncology clinic for at least 3 days”. The disclusion criteria for both is “not agreeing to participate in the study”. Informed consent will be obtained from the participants. Interviews with patients will be held in the patient’s room, where only the patient and the researcher will be present, except the treatment and care hours. Interviews will be tape recorded. Simultaneously the researcher will take notes. Due to the pandemic, social distance and hygiene rules will be followed. Interviews are planned to last 30-60 minutes. Data will be collected with a sociodemographic information form and semi-structured interviews. Interviews have been structured under the headings of 1) General perception of comfort , 2) Perception of comfort related to treatment, 3) Perception of comfort related to hospital environment, 4) Perception of comfort related to healthcare team-patient communication, 5) Perception of comfort related to care. The interviews will be uploaded to the MAXQDA program from the audio recording. Colaizzi’s phenomenological interpretation method will be used in the analysis. The Consolidated Criteria for Reporting Qualitative Studies (COREQ) checklist will be used to ensure the credibility of the study results and to guide the research process.

Conclusion: It is thought that the results of the study will contribute to the literature and to the optimum nursing care by revealing the holistic and individualized care needs of the patients in the oncology clinic.

Keywords: Patient comfort, Nursing, Nursing care, Inpatients, Psychooncology

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-052

YOĞUN BAKIM HEMŞİRELERİNİN ÖLMEKTE OLAN HASTAYA BAKIM VERMEYE İLİŞKİN DENEYİMLERİ NASILDIR? TEK DURUMLU ÖRNEK OLAY ÇALIŞMASI

Merve Şahin¹, Fatma Demirkıran²

¹Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Aydın

²Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Aydın

Amaç: Bu çalışma, yoğun bakım hemşirelerinin ölmekte olan hastaya bakım vermeye ilişkin deneyimlerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Nitel araştırma desenlerinden örnek olay çalışması yöntemiyle gerçekleştirilen araştırmanın çalışma grubuna, bir devlet hastanesinin genel yoğun bakım ünitesinde çalışan 16 hemşire alınmıştır. Örneklem seçiminde, amaçlı örnekleme yöntemi olan yoğun örnekleme tekniğinden yararlanılmış ve örneklem büyüklüğünü 11 hemşire oluşturmuştur. Verilerin toplanmasında yarı yapılandırılmış form kullanılmıştır. Görüşme boyunca ses kaydı alınarak, hemşireler ile uygun bir ortamda yüz yüze görüşme tekniği kullanılmıştır. Elde edilen verilerin değerlendirilmesinde, tümevarımsal içerik analizi tekniği kullanılmıştır.

Bulgular: Görüşmeden elde edilen veriler, ölmekte olan hastaya bakım verirken hemşirelerin; ölmekte olan hastaya bakım vermeye ilişkin algıları, bakım verme durumuna ilişkin ürettikleri metaforlar, iyi hissettikleri ve doyum sağladıkları anlar, kötü hissettikleri durumlar, ölümle karşılaştıklarında hissettikleri duygular, başetme yöntemleri ve ölmekte olan hastaların son zamanlarını huzurlu, saygın ve onurlu bir şekilde sürdürmeleri için yapılması gerekenler olmak üzere yedi başlık altında incelenmiştir.

Tartışma ve Sonuç: Bu çalışmadan elde edilen bulgular, yoğun bakım hemşirelerinin ölmekte olan hastaya bakım verirken; profesyonel olma ve doyum sağlamlarının yanında kötü hissetme, olumlu ve olumsuz tutumlara sahip olmaları ile ilgili bilgi vermektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, yoğun bakım, ölüm, ölmekte olan bireye bakım

KAYNAKÇA:

1. Andersson E, Salickiene Z, Rosengren K. To be involved - A qualitative study of nurses' experiences of caring for dying patients. *Nurse Education Today* 2016;38:144-149.
2. Hatch JA. Doing qualitative research in education settings. America: State University of New York Press 2002.
3. Şahin M, Demirkıran F, Adana F. Hemşirelik öğrencilerinde ölüm kaygısı, ölmekte olan bireye bakım verme isteği ve etkileyen faktörler. *Psikiyatri Hemşireliği Dergisi* 2016;7(3):135-141.
4. Yıldırım A, Şimşek H. Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri (11. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık 2018.

HOW ARE THE EXPERIENCES OF INTENSIVE CARE NURSES TOWARD CARING FOR DYING PATIENT? A ONE-STATE CASE STUDY

Merve Şahin¹, Fatma Demirkıran²

¹Department of Mental Health Nursing, Aydın Adnan Menderes University Institute of Health Sciences, Aydın

²Department of Mental Health Nursing, Aydın Adnan Menderes University Faculty of Nursing, Aydın

Aim: This study was conducted to determine the experience of intensive care nurses toward caring for dying patients.

Methods: A total of 16 nurses working in the general intensive care unit of a state hospital were included in the study group of the research, which was conducted with the case study method, one of the qualitative research designs. The intense sampling technique, which is a purposive sampling method, was used in the selection of the sample, and the sample consisted of 11 nurses. A semi-structured form was used in data collection. During the interview, the interviews with nurses were performed using a face-to-face interview technique in a suitable environment by recording the voice. Obtained data was evaluated using an inductive content analysis technique.

Results: The data obtained from the interviews with nurses toward caring for dying patients were examined under seven headings: Their perceptions of caring for the dying patients, the metaphors they produced about the caregiving situation, the moments when they felt good and satisfied, the situations they felt bad, the emotions they felt when they faced death, their coping methods, and what needs to be done for dying patients to enable them living their last moments in a peaceful, respectable, and dignified manner.

Conclusion: The outcomes of this study reveal how intensive care nurses experience negative emotions, as well as positive and negative attitudes while remaining professional and offering satisfaction caring for dying patients.

Keywords: Nursing, intensive care, death, caring for dying patient

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-053

HEMŞİRELERDE SOSYAL ZEKÂ VE PSİKOLOJİK DAYANIKLILIK DÜZEYİNİN KARŞILAŞTIRILMASI VE FARKLI DEĞİŞKENLER İLE İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ

Adile Bozkurt¹, Sibel Asi Karakaş²

¹Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi

²Atatürk Üniversitesi

Amaç: Araştırma, hemşirelerde sosyal zekâ ve psikolojik dayanıklılık düzeyinin karşılaştırılması ve farklı değişkenler ile ilişkisinin incelenmesi amacıyla yapıldı.

Arka Plan: Hasta, hasta yakınları ve diğer tüm sağlık çalışanları ile sürekli iletişim halinde olan hemşireler, sosyal zeka ve psikolojik dayanıklılık düzeyinin yetersiz olma riski altındadır. Hizmet içi eğitimlerle bu iki kavram desteklenebilir (1).

Materyal ve Metot: Çalışmamız tanımlayıcı ve ilişki arayıcı nitelikte gerçekleştirildi. Erzurum ilinde bulunan belirli hastanelerde Mart 2020- Ekim 2020 tarihlerinde gerçekleştirildi. Verilerin toplanmasında Sosyodemografik Veri Formu, Tromso Sosyal Zekâ Ölçeği (TSZÖ) ve Yetişkinler için Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği (YİPDÖ) kullanıldı (2,3).

Bulgular: Araştırma bulgularına göre hemşirelerin TSZÖ toplam puan ortalaması 75.58±9.90 olarak saptanmıştır. YİPDÖ toplam puan ortalaması 123.62±19.01 olarak belirlendi. YİPDÖ ve alt boyutları ile TSZÖ ve alt boyutları arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu bulundu ($p<0.05$).

Sonuç: Çalışmamızda hemşirelerin sosyal zekâ ve psikolojik dayanıklılık düzeylerinin orta düzeyin üzerinde olduğu belirlendi. Sosyal zekâ ve psikolojik dayanıklılık düzeyleri ilişkili bulunmuştur. Hemşirelerde sosyal zekâ ve psikolojik dayanıklılık düzeylerini geliştirmeye yönelik hizmet içi eğitim uygulamalarının yararlı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: "hemşirelik", "psikolojik dayanıklılık", "sosyal zeka"

Kaynakça

- Özdemir, N., & Adıgüzel, V. (2021). Sağlık çalışanlarında sosyal zekâ, benlik saygısı ve psikolojik sağlamlık arasındaki ilişki ve etkileyen faktörler. *Psikiyatri Hemşireliği Dergisi*, 12(1), 18-28.
- Basım, H. N., & Çetin, F. (2011). Yetişkinler için psikolojik dayanıklılık ölçeğinin güvenilirlik ve geçerlilik çalışması. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 22(2), 104-114.
- Doğan, T., & Çetin, B. (2009). Tromso sosyal zekâ ölçeği Türkçe formunun faktör yapısı, geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Educational Sciences: Theory and Practice*, 7(1), 241-268.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

COMPARISON OF SOCIAL INTELLIGENCE AND PSYCHOLOGICAL RESILIENCE LEVELS OF NURSES AND EXAMINATION OF THE RELATIONSHIP WITH DIFFERENT VARIABLES

Adile Bozkurt¹, Sibel Asi Karakaş²

¹*Osmaniye Korkut Ata University*

²*Atatürk University*

Aim: The research was carried out to compare nurses' social intelligence and psychological resilience levels and examine their relationship with different variables.

Background: Nurses, who are in constant communication with the patient, patient relatives, and all other health-care professionals, are at risk of insufficient social intelligence and psychological resilience. These two concepts can be supported by in-service training (1).

Method: Our study was conducted in a descriptive and relationship-seeking manner. It was held in certain hospitals in Erzurum between March 2020-October 2020. The Sociodemographic Data Form, the Tromso Social Intelligence Scale (TSIS), and the Psychological Resilience Scale for Adults (RSA) were used to collect data (2,3).

Results: According to the research findings, the total mean score of the nurses' TSIS was 75.58 ± 9.90 . The mean RSA total score was determined as 123.62 ± 19.01 . It was found that there was a significant positive correlation between RSA and its sub-dimensions and TSIS and its sub-dimensions ($p < 0.05$).

Conclusion: Our study determined that the nurses' social intelligence and psychological resilience levels were above the medium level. Social intelligence and psychological resilience levels were found to be correlated. It is believed that in-service training practices to improve social intelligence and psychological resilience levels in nurses will be beneficial.

Implications for Nursing Management: Social intelligence and psychological resilience in nurses should be analyzed more deeply.

Keywords: "nursing"; "psychological resilience"; "social intelligence"

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-054

DEPRESYON TANILI HASTALARIN ÖZ YETERLİLİKLERİ İLE İYİLEŞME SÜRECİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Seren Günay¹, Serap Yıldırım²

¹Erenköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İstanbul

²Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir

Giriş: Depresyon, dünya genelinde sık görülen, bireyin öz yeterliliğinde bozulmalara yol açarak yaşam kalitesini de önemli düzeyde etkileyebilen psikiyatrik bir bozukluktur [1]. Öz yeterlilik, tüm hastalıklarda olduğu gibi özellikle ruhsal hastalıklarda da kişilerin tedaviye katılımı ve iyileşme sürecini olumlu yönde etkileyen faktörlerden biridir [2, 3, 4]. Bu gerekçeyle depresyon tanılı hastaların öz yeterlilikleri ve iyileşme süreçlerinin değerlendirilmesi, birbirleriyle etkileşiminin bilinmesi hastaların özyeterliliklerini arttırmaya, dolaylı olarak iyileşmelerini hızlandırmaya yönelik yapılacak girişimler açısından oldukça önemlidir.

Amaç: Araştırma, depresyon tanılı hastaların öz yeterlilikleri ile iyileşme süreçleri arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Araştırmanın örneklemini, Erenköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde F32 (ICD 10 koduna göre Depresif Bozukluk) ile F33 (ICD 10 koduna göre Yineleyici Depresif Bozukluk) tanılı hastaları yatan ve araştırmaya dahil edilme kriterlerini karşılayan 121 hasta oluşturmuştur. Veriler, Tanıtıcı Bilgi Formu, Genel Öz Yeterlilik Ölçeği (GÖYÖ) ve İyileşme Süreci Envanteri (İSE) kullanılarak toplanmıştır. Tanımlayıcı istatistikler için sayı, yüzde, ortalama ve standart sapma kullanılmıştır. İSE puanları ile bağımsız değişkenler arasındaki ilişkiyi değerlendirmek için One-Way ANOVA ve İki Bağımsız Örnek testi olan t testi, GÖYÖ ve İSE arasındaki ilişkiyi değerlendirmek için Pearson korelasyon testi kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan hastaların çoğunluğunu , 35-44 yaş grubu (%30.6), kadın (%50.4), bekar (%56.2), çekirdek aile yapısına (%75.2) sahip olan, bir işte çalışanlar (%32.2) oluşturmuştur. Hastaların %39.7'sinin hastalık süresinin 6 yıl ve üstü olduğu, %44.6'sının 2-3 kez atak yaşadığı, %61.2'sinin intihar düşüncesi ve/veya girişiminin olduğu, %71.1'inin tedavilerine uyum sağladığını düşündüğü belirlenmiştir. Hastaların GÖYÖ toplam ölçek puan ortalaması 51.49± 27.69 (min- maks: 17- 85), İSE toplam ölçek puan ortalaması ise 56.54± 12.45 (min- maks: 34- 94) olarak bulunmuştur. Düşük puan iyileşme için olumlu olarak saptanmıştır. Hastaların GÖYÖ toplam ölçek puan ortalaması ile İSE toplam ölçek puan ortalaması arasında negatif yönlü zayıf bir ilişki bulunmuştur (r= -.438, p<0.01).

Sonuç: Araştırmada hastaların genel olarak ortalamanın altında öz yeterlilik inancına sahip olduğu, iyileşme puanlarının ise iyileşmenin olumlu görünümünü temsil ettiği, özyeterlilikleri arttıkça iyileşmesinde arttığı sonucuna varılmıştır. Depresyon tanılı hastaların öz yeterliliklerini arttıracak girişimlerin planlanarak uygulamaya geçilmesinin iyileşme sürecini hızlandırabileceği düşünülmüş ve önerilmiştir.

Fast translate

Icon translate

Anahtar Kelimeler: Depresyon, Öz Yeterlilik, İyileşme

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Kılıç, F. (2018). Sosyal Boyutuyla Depresyon. *Türkiye Klinikleri Psychiatry-Special Topics*, 11(4), 54-58.
2. Morey-Nase, C., Phillips, L. J., Bryce, S., Hetrick, S., Wright, A. L., Caruana, E., Allott, K. (2019). Subjective experiences of neurocognitive functioning in young people with major depression. *BMC psychiatry*, 19(1), 209-217.
3. Bryce, S., Cooke, M., Yuen, H. P., Allott, K. (2020). Acceptability, safety and perceived impact of providing a fact sheet to young people about cognitive symptoms in depression. *Early Intervention in Psychiatry*. <https://doi.org/10.1111/eip.1294>
4. Mancini, M. A. (2007). The role of self-efficacy in recovery from serious psychiatric disabilities: A qualitative study with fifteen psychiatric survivors. *Qualitative Social Work*, 6(1), 49-74.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN SELF-EFFICACY AND RECOVERY PROCESS IN PATIENTS DIAGNOSED WITH DEPRESSION

Seren Günay¹, Serap Yıldırım²

¹Erenköy Training and Research Hospital For Psychiatry and Neurological Diseases, İstanbul

²Ege University Mental Health And Psychiatry Nursing, İzmir

Introduction: Depression is a psychiatric disorder that is common worldwide and can significantly affect the quality of life by causing deterioration in the self-efficacy of the individual. Self-efficacy is one of the factors that positively affect people's participation in treatment and healing process, especially in mental illnesses, as in all diseases. For this reason, it is very important to evaluate the self-efficacy and recovery processes of patients with depression, and to know their interaction with each other in terms of attempts to increase the self-efficacy of patients and indirectly accelerate their recovery.

Objective: The study was conducted to determine the relationship between self-efficacy and recovery processes of patients diagnosed with depression.

Method: The sample of the study was included 121 patients who met the inclusion criteria and who were followed up in the inpatient service with diagnoses of F32 (Depressive Disorder according to ICD 10 code) and F33 (Repetitive Depressive Disorder according to ICD 10 code) in "the Erenköy Mental and Neurological Diseases Training and Research Hospital". The data were collected using "Introductory Information Form", "General Self-Efficacy Scale (GSE)" and "Recovery Process Inventory (RPI)". Number, percentage, mean and standard deviation were used for descriptive statistics. One-Way ANOVA and Two Independent Sample tests were used to evaluate the relationship between the RPI scores and the independent variables, and the Pearson correlation test was used to evaluate the relationship between GSES and RPI.

Results: The majority of the patients participating in the study consisted of the 35-44 age group (30.6%), female (50.4%), single (56.2%), nuclear family (75.2%), working in a job (32.2%). It was determined that 39.7% of the patients had a disease duration of 6 years or more, 44.6% experienced 2-3 attacks, 61.2% had suicidal ideation and/or attempt, and 71.1% thought that they were adapting to their treatment. The mean total scale score of the patients on GSE was 51.49 ± 27.69 (min-max: 17-85), and the mean total scale score of the RPI was 56.54 ± 12.45 (min-max: 34-94). A low score was found to be positive for recovery. A weak negative correlation was found between the patients' total scale mean score of GSE and mean total scale score of RPI ($r = -.438, p < 0.01$).

Conclusion: In the study, it was concluded that the patients generally had below-average self-efficacy beliefs, the improvement scores represented a positive view of recovery, and the improvement increased as their self-efficacy increased. It has been suggested that the planning and implementation of interventions that will increase the self-efficacy of patients with depression may accelerate the recovery process.

Fast translate

Icon translate

Keywords: Depression, Self-Efficacy, Recovery

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-055

ŞİZOFRENİ HASTALARINDA MOTİVASYONEL GÖRÜŞME TEKNİKLERİNE TEMELLENDİRİLMİŞ PSİKOEĞİTİMİN TEDAVİYE UYUM, UMUT VE PSİKOLOJİK İYİ OLUŞA ETKİSİ

Pınar HARMANCI¹, Funda KAVAK BUDAK²

¹Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Erbaa Sağlık Fakültesi

²İnönü Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi

Amaç: Bu araştırma şizofreni hastalarında motivasyonel görüşme tekniklerine temellendirilmiş psikoeğitimin tedaviye uyum, umut ve psikolojik iyi oluşa etkisini belirlemek için yapılmıştır. Şizofreni hastaları için Motivasyonel Görüşmenin kullanıldığı birçok çalışma bulunmaktadır. Fakat; 6-8 haftalık motivasyonel görüşme ile düzeldiği açıkça gösterilen “tedaviye uyum” kavramının, daha uzun müdahaleler gerektiren “umut ve iyi oluş” gibi kavramları olumlu etkileyip etkilemeyeceğine dair herhangi bir çalışma bulunmamaktadır. Ve bu bağlamda, motivasyonel görüşme tekniklerinin psikoeğitimsel müdahalelere entegre edildiği daha fazla bireyle yapılmış yeterli sayıda çalışma bulunmamaktadır.

Metot: Araştırma ön test son test kontrol gruplu deneme modeli olarak yapılmıştır. Araştırmanın örneklem büyüklüğü yapılan güç analizi ile 150 (75 deney, 75 kontrol grubu) şizofreni hastası olarak belirlenmiştir. Araştırma Ekim 2018-Temmuz 2020 tarihleri arasında Ankara TRSM, Etimesgut Şehit Sait ERTÜRK Devlet Hastanesi TRSM ve Çankırı TRSM’de yapılmıştır. Veriler Tanıtıcı Özellikler Formu, Morisky Tedaviye Uyum Ölçeği (MTUÖ), Herth Umud Ölçeği (HUÖ), Psikolojik İyi Oluş Ölçeği (PIOÖ) kullanılarak toplanmıştır. Deney grubundaki hastalara araştırmacı tarafından 6 oturumdan oluşan motivasyonel görüşme tekniklerine temellendirilmiş psikoeğitim verilmiştir. Verilerin analizinde; sayı, yüzdeler, ortalama, standart sapma, ki kare, bağımlı ve bağımsız gruplarda t testi uygulanmıştır.

Bulgular: Deney grubundaki hastaların son test tedaviye uyum (2.88 ± 1.11), umut (36.12 ± 3.24) ve psikolojik iyi oluş (24.56 ± 2.91) düzeylerinde kontrol grubuna (tedaviye uyum= 1.04 ± 0.03 , umut= 20.23 ± 3.44 , psikolojik iyi oluş= 19.73 ± 2.61) göre daha fazla artma meydana geldiği saptanmıştır. Araştırmada motivasyonel görüşme tekniklerine temellendirilmiş psikoeğitimin deney ve kontrol grubu hastaların tedaviye uyum, umut ve psikolojik iyi oluş düzeylerinde istatistiksel olarak önemli bir fark oluşturduğu belirlenmiştir ($p < 0.05$).

Sonuç: Şizofreni hastalarına uygulanan motivasyonel görüşme tekniklerine temellendirilmiş psikoeğitimin tedaviye uyum, umut ve psikolojik iyi oluşu arttırmada etkili olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, motivasyonel görüşme, psikoeğitim, psikolojik iyi oluş, şizofreni, tedaviye uyum, umut

KAYNAKÇA:

1. Cho JM, Lee K. Effects of motivation interviewing using a group art therapy program on negative symptoms of schizophrenia. Arch Psychiatr Nurs 2018, 32 (6): 878-84.
2. World Health Organization. WHO global disability action plan 2014-2021: Better health for all people with disability. Geneva, World Health Organization, WHO press, 2015, 118-78
3. Haddad PM, Brain C, Scott J. Nonadherence with antipsychotic medication in schizophrenia: challenges and management strategies. Patient Relat Outcome Meas 2014, 5: 43-47

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE EFFECT OF PSYCHOEDUCATION BASED ON MOTIVATIONAL INTERVIEW TECHNIQUES ON MEDICATION ADHERENCE, HOPE, AND PSYCHOLOGICAL WELL-BEING IN PATIENTS WITH SCHIZOPHRENIA

Pınar HARMANCI¹, Funda KAVAK BUDAK²

¹*Gaziosmanpaşa University, Erbaa Health Faculty*

²*Inönü University, Nursing Faculty*

Aims: This study was conducted to determine the effect of psychoeducation based on motivational interview techniques on medication adherence, hope, and psychological well-being in patients with schizophrenia. There are many studies using Motivational Interviewing for individuals with schizophrenia. But; There are no studies on whether the concept of “adherence to treatment”, which is clearly shown to be corrected by 6-8 weeks of motivational interviewing, will positively affect concepts such as “hope and well-being”, which require longer interventions, in a shorter time. And in this context, there are not enough studies in which motivational interviewing techniques are integrated into psychoeducational interventions that can be done with more individuals.

Method: The study was conducted as a pretest-posttest control group and trial model. The sample size of the study was determined as 150 patients with schizophrenia including 75 in the experimental group and 75 in the control group based on power analysis. The researcher gave a 6-session psychoeducation based on motivational interview techniques to the patients in the experimental group. Descriptive Characteristics Form”, “Herth Hope Index”, “Morisky Medication Adherence Scale”, and “Psychological Well-being Scale” were used to collect the data.

Results: It was determined that the patients in the experimental group increased more in post-test medication adherence (2.88 ± 1.11), hope (36.12 ± 3.24) and psychological well-being (24.56 ± 2.91) levels compared to the control group (medication adherence= 1.04 ± 0.03 , hope= 20.23 ± 3.44 , psychological well-being= 19.73 ± 2.61).

In the study, it was determined that psychoeducation based on motivational interview techniques creates a statistically significant difference in the medication adherence, hope and psychological well-being levels of the experimental and control group patients ($p < 0.05$). **Conclusions:** Psychoeducation based on motivational interview techniques applied to patients with schizophrenia was found to be effective in enhancing medication adherence, hope, and psychological well-being.

Keywords: Nursing, motivational interview, psychoeducation, psychological well-being, schizophrenia, medication adherence, hope

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-056

PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ DERSİ ALAN VE ALMAYAN ÖĞRENCİLERİN PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ DERSİNE YÖNELİK TUTUMLARININ İNCELENMESİ

Mehmet Karakaş¹

¹Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Amaç: Bu çalışma psikiyatri hemşireliği dersi alan ve almayan öğrencilerin psikiyatri hemşireliği dersine yönelik tutumlarının incelenmesi amacıyla planlanmıştır.

Yöntem: Araştırmanın evrenini 2017-2018 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde, bir sağlık yüksekokulunun hemşirelik bölümüne kayıtlı olan 712 hemşirelik öğrencisi oluşturmaktadır. Çalışmaya katılmayı kabul eden ve çalışma formlarını eksiksiz dolduran 216 öğrenci ile çalışma tamamlanmıştır. Araştırma verileri araştırmacı tarafından "Tanıtıcı Bilgi Formu" ve "Psikiyatri Hemşireliği Dersine Yönelik Soru Formu" aracılığıyla toplanmıştır. Psikiyatri Hemşireliği dersine yönelik soru formu öğrencilerin derse yönelik tutumlarını belirlemek için araştırmacı tarafından uzman görüşü alınarak ve literatür doğrultusunda [1-3] hazırlanmış 33 sorudan oluşmaktadır. Bu formdaki sorular beşli Likert şeklinde hazırlanmış olup, "1-Kesinlikle Katılıyorum", "5-Kesinlikle Katılmıyorum" şeklinde oluşturulmuştur. Verilerin analizi SPSS 20.0 istatistik programında yüzdeler, aritmetik ortalama, Mann-Whitney U testi analizi ile yapılmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin %91.2'sinin kadın, %60.6'sının 21-22 yaş grubunda ve %53.7'sinin psikiyatri hemşireliği dersini almadığı belirlenmiştir. Psikiyatri hemşireliği dersinin pozitif değişikliklere yolaçacağını hissetme, sosyal ilişkilerini olumlu yönde etkileme, ruh sağlığı bozulmuş bireylerde olumlu tutum geliştirmeye katkı sağlama ve hayatın her döneminde yararlanılacak bir ders olacağını düşünme, bu dersi ilgi çekici bulma ve merak etme, zevkli ve önemli bir ders olduğunu düşünme, dersle ilgili kitap ve filmlere ilgi duyma, derslerde film ve video gibi görsel araçlardan yararlanılması gerektiğini düşünme konularında dersi alan ve almayan öğrenciler arasında anlamlı farklılık olduğu ($p<0.05$) saptanmıştır. Ayrıca psikiyatri hemşireliği dersini alan öğrencilerde almayanlara göre bu dersi karışık bulma, temel hemşirelik becerilerini olumsuz etkileyeceğini düşünme, kendini rahatsız hissetme, derse yönelik korkularının olması, devam zorunluluğu olmasa derse girmeme ve yetkileri olsa bu dersi seçmeli ders yapacaklarını ifade etme gibi dersle ilgili olumsuz konularda da anlamlı düzeyde farklılık olduğu ($p<0.05$) tespit edilmiştir.

Tartışma-Sonuç: Psikiyatri hemşireliği dersini alanların hem mesleki hem de sosyal yönde olumlu katkılar sağladığı, dersin önemli ve ilgi çekici bir ders olduğu belirlenmiştir. Ayrıca derse ilgili görsel materyaller kullanılmasının yararlı olduğu ancak dersin işleniş biçiminin ve öğrencilerin derse yaklaşımının da derse yönelik tutumda etkili olduğu saptanmıştır. Psikiyatri hemşireliği dersinde soyut kavramların fazla olması sebebiyle konuların sadeleştirilmesine ve derse yönelik görsel ve işitsel araçlara ağırlık verilmesinin dersin anlaşılabilirliğinin artırılması katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: hemşirelik öğrencileri, psikiyatri hemşireliği, tutum

KAYNAKÇA:

1. Çam MO & Arabacı LB. Psikiyatri hemşireliğini algılama ölçeğinin geliştirilmesi. Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi, 2009;12(4): 29-40.
2. Sapçı E, Güngörmüş Z. Halk sağlığı hemşireliği dersi tutum ölçeğinin geliştirilmesi [yüksek lisans tez]. Gaziantep: Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü; 2017.
3. Ipek Coban G, & Kasıkcı M. Development of the attitude scale for nursing profession. International Journal of Nursing Practice, 2011;17(5): 518-524.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

INVESTIGATING THE ATTITUDES OF STUDENTS WHO ARE AND ARE NOT TAKING THE PSYCHIATRIC NURSING COURSE TOWARD THE PSYCHIATRIC NURSING COURSE

Mehmet Karakaş¹

¹*Bolu Abant İzzet Baysal University*

Objective: This study was planned to investigate the attitudes of students who are and are not taking the psychiatric nursing course toward the psychiatric nursing course.

Method: The study population consists of 712 nursing students enrolled in the nursing department of a health college in the spring semester of the 2017-2018 academic year. The study was completed with 216 students who agreed to participate in the study and filled out the study forms completely. The research data were collected by the researcher through the "Introductory Information Form" and the "Questionnaire for the Psychiatric Nursing Course". The questionnaire for the Psychiatric Nursing course consists of 33 questions prepared by the researcher in accordance with the literature [1-3] and by taking experts' opinions, to determine the attitudes of the students toward the course. The questions in this form were prepared as a five-point Likert scale, and were formed as "1-Strongly Agree", "5-Strongly Disagree". Data analysis was done using SPSS 20.0 statistical software, using percentage, arithmetic mean, Mann-Whitney U test analysis.

Results: It was found that 91.2% of the students participating in the study were female, 60.6% were in the 21-22 age group and 53.7% of the students were not taking the psychiatric nursing course. It was determined that there was a significant difference ($p<0.05$) between the students who are and are not taking the course, in terms of thinking that the psychiatric nursing course will lead to positive changes, positively affects their social relationships, contributes to the development of positive attitudes in individuals with mental health problems, it is a course to be used in every stage of life, finding this course interesting and being curious about the course, thinking it is an enjoyable and important course, being interested in books and movies related to the course, and thinking that visual tools such as movies and videos should be used in lessons. In addition, a significant difference was detected between the students who are and are not taking the psychiatric nursing course ($p<0.05$) in terms of the negative issues related to the course, such as finding the course confusing, thinking that it would negatively affect their basic nursing skills, feeling uncomfortable, having fears about the course, not attending the course if it was not compulsory to attend, and expressing that they would make this course an elective course if they had the authority.

Discussion-Conclusion: It was determined that taking the psychiatric nursing course made positive contributions both professionally and socially and that the course was important and interesting. In addition, it was determined that the use of visual materials related to the course is beneficial, but the way the lesson is taught and the students' approaches to the course was also effective in the attitude toward the course. Due to the excessive number of abstract concepts in the psychiatric nursing course, it is thought that simplifying the subjects and placing the emphasis on visual and auditory tools for the course will contribute to increasing the comprehensibility of the course.

Keywords: nursing students, psychiatric nursing, attitude

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-057

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN SOMATİZASYON DURUMLARI VE FLÖRT ŞİDDETİNE YÖNELİK TUTUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Hilal Altundal Duru¹, Mualla Yılmaz¹

¹Mersin Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Mersin

Amaç: Ruhsal sıkıntı ve psikososyal stresin bedensel belirtilerle ortaya çıkması olarak adlandırılan somatizasyon, flört şiddetine maruz kalan bireylerde sıklıkla görülmektedir. Bununla birlikte, literatürde hemşirelik öğrencilerinin somatizasyon durumları ile flört şiddetine yönelik tutumları arasındaki ilişkiyi inceleyen bir araştırma eksikliği vardır. Hemşirelik öğrencilerinin somatizasyon durumları ile flört şiddetine yönelik tutumları arasındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Kesitsel türdeki araştırmanın evrenini, 15 Şubat-15 Mart 2018 tarihleri arasında bir üniversitenin hemşirelik bölümü birinci ve dördüncü sınıfında öğrenim gören 420 öğrenci oluşturmaktadır. G-power programı kullanılarak hesaplanan araştırma örneklemi %5 tip-I hata ve %80 güçle 247 olarak belirlenmiştir. Araştırma verileri etik kurul, kurum ve katılımcı izinleri alındıktan sonra; Kişisel Bilgi Formu, Somatizasyon Ölçeği, Flörtte Şiddete Yönelik Tutumlar Ölçekleri kullanılarak toplanmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler, Bağımsız Örneklemelerde T Testi, Tek Yönlü Varyans Analizi, Pearson Korelasyon Analizi ve Post-Hoc Scheffe testi kullanılmış ve $p<0,05$ istatistiksel anlamlılık koşulu aranmıştır.

Bulgular: Araştırma sonucunda öğrencilerin Somatizasyon Ölçeği ile Erkeğin Flörtte Uyguladığı Psikolojik Şiddete Yönelik Tutum Ölçeği puan ortalamaları arasında negatif yönde orta derecede anlamlı bir ilişki ($p<0,05$) saptanmıştır. Aile içi şiddetle karşılaşan ve kadın öğrencilerin somatizasyon ölçeği puan ortalamaları daha yüksektir ($p<0,05$). Flört şiddeti uygulayan ve erkek öğrencilerin Flört Şiddete Yönelik Tutumlar Ölçekleri puan ortalamaları kadınlardan daha yüksektir ($p<0,05$). Birinci sınıf öğrencilerin Kadının Flörtte Uyguladığı Psikolojik ve Fiziksel Şiddete Yönelik Tutum Ölçekleri puan ortalamaları dördüncü sınıflardan daha yüksektir ($p<0,05$).

Tartışma-Sonuç: Yakın zamana kadar araştırmacılar, flört şiddetinin genç, evli olmayan yetişkinler arasında önemli bir sorun olduğunu öne sürmemişti [1, 2]. Ergenler ve üniversite öğrencileri arasında flört şiddetinin ortaya çıkışı bu gelişim yıllarında başladığı ve en yaygın olarak kaldığı için endişe vericidir [3]. Literatür incelendiğinde, üniversite öğrencilerinde flört şiddetinin ruhsal etkileri üzerine yapılan çalışmaların sınırlı olduğu, şiddete maruz kalmış bireylerde somatizasyon durumlarını inceleyen çalışmaların olmadığı görülmüştür. Aile içi şiddetle karşılaşan ve kadın öğrencilerde somatizasyon bozukluğu daha fazla görülmekteyken; erkek öğrencilerin flört şiddeti kabul düzeylerinin daha yüksek olduğu saptanmıştır. Birinci sınıf öğrencilerin ise dördüncü sınıflara göre kadının flörtte uyguladığı psikolojik ve fiziksel şiddete yönelik kabul düzeyinin daha yüksek olduğu saptanmıştır. Sonuç olarak, hemşirelik öğrencilerinin somatizasyon durumları azaldıkça, erkeğin flörtte uyguladığı psikolojik şiddete yönelik kabul düzeylerinin artmaktadır.

Anahtar Kelimeler: flört şiddeti, somatizasyon, hemşirelik öğrencileri

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Jozkowski, K. N., Henry, D. S., & Sturm, A. A. (2015). College students' perceptions of the importance of sexual assault prevention education: Suggestions for targeting recruitment for peer-based education. *Health Education Journal*, 74(1), 46-59.
2. Klipfel, K. M., Claxton, S. E., & van Dulmen, M. H. (2014). Interpersonal aggression victimization within casual sexual relationships and experiences. *Journal of Interpersonal Violence*, 29(3), 557-569.
3. Niolon, P. H., & Centers for Disease Control and Prevention. (2017). *Preventing intimate partner violence across the lifespan: A technical package of programs, policies, and practices*. Government Printing Office.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE RELATIONSHIP BETWEEN NURSING STUDENTS' SOMATIZATION STATUS AND ATTITUDES TOWARDS DATING VIOLENCE

Hilal Altundal Duru¹, Mualla Yılmaz¹

¹Mersin University Faculty of Nursing, Department of Mental Health and Diseases Nursing, Mersin

Objective: Somatization, which is called the emergence of mental distress and psychosocial stress with physical symptoms, is frequently seen in individuals who are exposed to dating violence. However, there is a lack of research in the literature examining the relationship between nursing students' somatization status and their attitudes towards dating violence. It was aimed to determine the relationship between the somatization status of nursing students and their attitudes towards dating violence.

Method: The population of the cross-sectional study consists of 420 students studying in the first and fourth year of a university's nursing department between February 15 and March 15, 2018. The research sample calculated using the G-power program was determined as 247 with 5% type-I error and 80% power. After obtaining the permissions of the ethics committee, institution and participant of the research data; It was collected using Personal Information Form, Somatization Scale, Attitudes Towards Dating Violence Scales. Descriptive statistics, Independent Samples T-Test, One-Way Analysis of Variance, Pearson Correlation Analysis and Post-Hoc Scheffe test were used in the analysis of the data and $p < 0.05$ statistical significance condition was sought.

Results: As a result of the research, a moderately significant negative correlation ($p < 0.05$) was found between the students' mean scores of the Somatization Scale and the Men's Attitudes towards Psychological Violence in Dating Scale. The somatization scale mean scores of female students who faced domestic violence were higher ($p < 0.05$). The mean scores on the Attitudes Towards Dating Violence Scales of male students and perpetrators of dating violence were higher than female students ($p < 0.05$). The mean scores of the first-year students' Attitude Scales towards Psychological and Physical Violence in Dating were higher than the fourth-grade students ($p < 0.05$).

Discussion-conclusion: Until recently, researchers had not suggested that dating violence is a significant problem among young, unmarried adults [1, 2]. The emergence of dating violence among adolescents and university students is worrisome as it began and remains most prevalent during these developmental years [3]. When the literature is examined, it is seen that the studies on the psychological effects of dating violence in university students are limited, and there are no studies examining the somatization status of individuals who have been exposed to violence. While somatization disorder is more common in female students who are exposed to domestic violence; It was determined that male students had higher acceptance levels of dating violence. On the other hand, it was determined that the first-year students had a higher level of acceptance for the psychological and physical violence perpetrated by women in dating compared to the fourth-year students. As a result, as the somatization status of nursing students decreases, the acceptance level of men towards psychological violence in dating increases.

Keywords: dating violence, somatization, nursing students

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-058

PALYATİF DÖNEMDE ONKOLOJİ HASTASINA BAKIM VEREN AİLE BİREYİNE YÖNELİK PSİKOSOSYAL MÜDAHALELER: SİSTEMATİK DERLEME

Manolya Yıldız¹, Candan Terzioğlu², Fatma Ayhan³

¹Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği ABD, Ankara, Türkiye

²Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği ABD, Ankara, Türkiye

³Batman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Batman, Türkiye

Giriş: Uluslararası Kanser Araştırma Ajansı'nın 2020 verilerine göre dünyada 19 milyon birey kanser hastasıdır[1-2]. ABD Ulusal Bakım Verme Birliği[3], son beş yılda kanser hastalarına ücretsiz bakım sağlayan bireylerin sayısının arttığını bildirmiştir. Yaklaşık beş bakım verenden biri (%17), bakım görevlerinin bir sonucu olarak yüksek fiziksel zorlanma bildirmekte iken; yaklaşık 10 bakım verenden 4'ü bakım verme durumlarının yüksek düzeyde stresli olduğunu düşünmekte (%36), ayrıca yüzde 28'i ise orta düzeyde duygusal stres bildirmektedir[3].

Amaç: Bu sistematik derleme onkoloji hastasına bakım veren eş/aile üyesine yönelik psikososyal müdahale araştırmalarının sonuçlarını incelemek amacıyla yapılmıştır.

Gereç ve Yöntem: Bu sistematik derleme onkoloji hastasına bakım veren eş/aile üyesine yönelik psikososyal müdahale araştırmalarının sonuçları ile ilgili 1 Ocak 2016 - 30 Temmuz 2021 tarihleri arasında yayınlanmış randomize kontrollü çalışmaların gözden geçirilmesi ve çalışmalardan elde edilen verilerin sistematik biçimde incelenmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir. 1-30 Temmuz 2021 tarihlerinde, PubMed (including MEDLINE), Cochrane, APA PsycNet, ProQuest, Science Direct, TR Dizin ve Wiley Online Library veri tabanları taranmıştır.

Bulgular: Literatür taraması sonucunda, öncelikle çalışmaların başlıkları (n=4.652) incelenmiş, uygun olanların özetleri (n=697) okunmuştur. Araştırmaya dahil olma kriterlerine göre özetlerden tam metine ulaşılmış (n=146) ve çalışmanın amacına uygun olanlar (n=106) belirlenmiştir. Bu 106 çalışmanın tam metinleri değerlendirildikten sonra dahil edilme kriterlerine uygun olan makaleler seçilmiştir (n=8). Onkoloji hastasına bakım veren aile üyesine uygulanan psikososyal müdahaleler sonucunda depresif belirtiler, stres düzeyi, bakım veren yükünde azalma; yaşam kalitesi, öz-yeterlilik, başa çıkma becerileri ve farkındalıkta artış görülmüştür.

Tartışma ve Sonuç: Ülkemizde onkoloji hastalarına bakım veren eş/aile üyesine yönelik psikososyal müdahaleler hakkında bir araştırmaya ulaşılamamıştır. Uluslararası alandaki müdahale çalışmalarında ölçme araçlarının heterojen olması sebebiyle meta-analiz yapılamamıştır. Bu sistematik derlemede palyatif dönemde onkoloji hastasına bakım veren aile üyesine uygulanan psikososyal müdahaleler sonucunda depresif belirtiler, stres düzeyi, bakım veren yükünde, yaşam kalitesi, öz-yeterlilik, başa çıkma becerileri ve farkındalık düzeylerinde iyileşmeler olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: onkoloji, kanser hastası, psikososyal destek, bakım verici

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Ferlay J, Ervik M, Lam F, Colombet M, Mery L, Piñeros M, Znaor A, Soerjomataram I, Bray F (2020). Global Cancer Observatory: Cancer Today. Lyon, France: International Agency for Research on Cancer. Available from: <https://gco.iarc.fr/today>, Erişim tarihi: 15.08.2021
2. Sung H, Ferlay J, Siegel RL, et al. Global Cancer Statistics 2020: GLOBOCAN Estimates of Incidence and Mortality Worldwide for 36 Cancers in 185 Countries. *CA Cancer J Clin.* 2021;71(3):209-249. doi:10.3322/caac.21660
3. AARP and National Alliance for Caregiving. Caregiving in the United States 2020. Washington, DC: AARP; May 2020. <https://doi.org/10.26419/ppi.00103.001>

PSYCHOSOCIAL INTERVENTIONS FOR FAMILY MEMBERS CARING FOR ONCOLOGY PATIENTS IN THE PALLIATIVE PERIOD: A SYSTEMATIC REVIEW

Manolya Yıldız¹, Candan Terzioğlu², Fatma Ayhan³

¹Ankara Yıldırım Beyazıt University, Institute of Health Sciences, Department of Mental Health and Diseases Nursing, Ankara, Turkey

²Ankara Yıldırım Beyazıt University, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing, Department of Mental Health and Diseases Nursing, Ankara, Turkey

³Batman University, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing, Department of Mental Health and Psychiatric Nursing, Batman, Turkey

Introduction: According to 2020 data of the International Agency for Research on Cancer, 19 million individuals worldwide have cancer patients[1-2]. The U.S. National Alliance for Caregiving[3], has reported an increase in the number of individuals providing free care to cancer patients in the last five years. About one in five caregivers (%17) reported high physical strain as a result of care tasks; About 4 in 10 caregivers think their care status is highly stressful (%36), and 28 percent report moderate emotional stress[3].

Objective: The objective of this systematic assembly is to examine the results of psychosocial intervention research for the care giving the oncology patient.

Materials and Methods: This systematic review; it was carried out with the aim of reviewing randomized controlled trials published between January 1, 2016 and July 30, 2021 and systematically examining the data obtained from the studies regarding the results of psychosocial intervention researches for the spouse/family member who cares for the oncology patient. During the search conducted on 1-30 July 2021, Pubmed (including MEDLINE), Cochrane, APA PsycNet, ProQuest, Science Direct, TR Dizin and Wiley Online Library databases were scanned.

Results: As a result of the literature review, the titles of the studies (n=4.652) were examined and abstracts of the appropriate ones (n=697) were read. According to the criteria for inclusion in the study, the full text was reached from the abstracts (n=146) and those suitable for the purpose of the study (n=106) were determined. After evaluating the full texts of these 106 studies, articles that meet the criteria for inclusion were selected (n=8). As a result of psychosocial interventions applied to the family member who cares for the oncology patient; depressive symptoms, stress level and caregiver burden decreased; quality of life, self-sufficiency, coping skills and awareness increased.

Discussion and Conclusion: A study on psychosocial interventions for a spouse/family member who cares for oncology patients in our country has not been reached. In international intervention studies, meta-analysis could not be performed due to the heterogeneous measurement tools. In this systematic review, it was concluded that as a result of the psychosocial interventions applied to the family member caring for the oncology patient during the palliative period, there were improvements in depressive symptoms, stress level, caregiver burden, quality of life, self-efficacy, coping skills and awareness levels.

Keywords: oncology, oncology patient, psychosocial support, caregivers

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-059

BENLİK SAYGISI TUTARLILIK ÖLÇEĞİ: GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI

Orkun ErKayıran¹, Fatma Demirkıran², Tarık Totan³

¹Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

²Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

³Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı

Amaç: Bu araştırmanın amacı, Benlik Saygısı Tutarlılık Ölçeğinin (BSTÖ) Türkçe'ye uyarlamasının yapılarak, geçerlik ve güvenilirliğinin incelenmesidir.

Yöntem: Araştırmaya 253'ü kadın (%83), 52'si erkek (%17) olmak üzere toplam 305 hemşire katılmıştır. Katılımcıların yaş ortalamaları 28.57 ± 5.57 olup yaş aralığı 20-47'dir. Veri toplamada; Benlik Saygısı Tutarlılık Ölçeği, İki boyutlu Benlik Saygısı Ölçeği, Yaşam Doyumu Ölçeği, Yargısal Öz-Şüphe Ölçeği, Öznel Mutluluk Ölçeği, Kendini Sansürleme İsteği Ölçeği, Psikolojik İyi Oluş Ölçeği kullanılmıştır. BSTÖ'nün psikometrik özellikleri; açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi, ölçüt geçerliği, test tekrar test ve iç tutarlılık katsayıları kullanılarak incelenmiştir.

Bulgular: Açımlayıcı faktör analizi (AFA) ve doğrulayıcı faktör analizi (DFA) sonucu, ölçeğin tek faktörlü bir yapıya sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır. AFA, toplam açıklanan varyansın %78.08 olduğu saptanmıştır. DFA, BSTÖ'nün faktör yüklerini 0.84-0.91 arasında olduğunu göstermiştir. Ölçüt bağıntılı geçerlik bağlamında ise, BSTÖ ile birlikte kullanılan ölçekler arasında pozitif yönde ve negatif yönde ilişkiler bulunmuştur. BSTÖ'ye ilişkin iç tutarlık katsayısı .86 olarak ve test tekrar test geçerliği ise 0.84 olarak ulaşılmıştır.

Sonuç: Araştırma sonuçları, BSTÖ'nün Türkçe formunun Benlik Saygısı Tutarlılığını tek boyutta değerlendirmede yeterli olduğunu göstermiştir. Sonuç olarak, BSTÖ'nün bireylerin Benlik saygısı tutarlılığını ölçmede kullanılabilecek geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Benlik Saygısı, Tutarlılık, Ölçek Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik

KAYNAKÇA:

1. Altmann T and Roth M (2018) The Self-esteem Stability Scale (SESS) for Cross-Sectional Direct Assessment of Self-esteem Stability. *Front. Psychol.* 9:91. doi: 10.3389/fpsyg.2018.00091
2. Rosenberg, M., Schooler, C., Schoenbach, C., & Rosenberg, F. (1995). Global Self-Esteem and Specific Self-Esteem: Different Concepts, Different Outcomes. *American Sociological Review*, 60(1), 141–156. <https://doi.org/10.2307/2096350>
3. Joshua D. Foster , Michael H. Kernis & Brian M. Goldman (2007) Linking adult attachment to self-esteem stability, *Self and Identity*, 6:1, 64-73, DOI: 10.1080/15298860600832139

THE SELF-ESTEEM STABILITY SCALE: VALIDITY AND RELIABILITY STUDY

Orkun Erkıayran¹, Fatma Demirkıran², Tarık Totan³

¹Aydın Adnan Menderes University, Institute of Health Sciences, Department of Psychiatric and Mental Health Nursing

²Aydın Adnan Menderes University, Faculty of Nursing, Department of Psychiatric and Mental Health Nursing

³Aydın Adnan Menderes University, Faculty of Education, Department of Guidance and Psychological Counseling

Objective: The aim of this study was to examine the reliability and validity of the Turkish translation of the Self-Esteem Stability Scale (SESS).

Method: The participants of the present research consisted of 253 (83%) female and 52 (17%) male; a total of 305 nurses. The average age of the participants is 28.57 ± 5.57 and the age range is 20-47. The SESS, the Two-Dimensional Self-Esteem, the Satisfaction of Life Scale, the Judgmental Self-Doubt Scale, the Subjective Happiness Scale, the Willingness to Self-Censor Scale and the Psychological Well-Being Scale were used as data collection tools. The psychometric properties of the SESS were examined by exploratory and confirmatory factor analysis, criterion-related validity, test-retest validity and internal consistency were used calculated.

Results: As a result of exploratory factor analysis (EFA) and confirmatory factor analysis (CFA), it was concluded that the scale has a one factor structure. EFA, total explained variance was found to be 78.08%. CFA results showed that the factor loads of the SESS were between 0.84-0.91. In the context of the criterion-related validity, positive and negative relationships were found between the scales used with the SESS. Internal consistency coefficient of the SESS were determined to be 0.86 and the test-retest validity as 0.84.

Conclusion: The results of the research showed that the Turkish form of the SESS is sufficient to evaluate the stability of self-esteem in one dimension. Consequently, SESS is a valid and reliable measurement tool that can be used to measure the self-esteem stability of individuals.

Keywords: Self Esteem, Stability, Scale Adaptation, Validity, Reliability

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-060

OBEZ VE OBEZ OLMAYAN BİREYLERDE ERKEN TRAVMATİK YAŞANTILAR VE DUYGU DÜZENLEME BECERİLERİ

Burcu Özer¹, Sevil Anar Yılmaz²

¹Bağcılar Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Kulak-Burun-Boğaz Servisi, İstanbul, Türkiye

²İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

Amaç: Önlenebilir ölümlerin nedenlerinden olan ve küresel pandemiye dönüşen obezite, Türkiye’de %32 ile Avrupa’nın en yüksek prevalans oranına sahiptir [1]. Çocukluk çağı travmalarının, yetişkin obezitesi açısından önemli bir psikolojik risk etmeni olduğu ve erken dönemde yaşanan travmaların duygu düzenleme becerilerinin gelişimini olumsuz etkilediği çeşitli çalışmalarda gösterilmiştir [2, 3, 4]. Bu çalışmanın amacı, obez ve obez olmayan kişiler arasında çocukluk çağı travması ve duygu düzenleme becerileri açısından fark olup olmadığı ve travma ile duygu düzenleme becerileri arasındaki ilişkinin araştırmaktır.

Yöntem: Araştırma, Şubat 2020- Haziran 2020 tarihleri arasında İstanbul Sağlık Bilimleri Üniversitesi Bağcılar Eğitim ve Araştırma Hastanesi’nde yürütülen, nicel yöntemin kullanıldığı vaka-kontrol çalışmasıdır. Vaka grubunu; genel cerrahi polikliniğine başvuran ve Beden Kitle İndeksi (BKİ) ≥ 30 olan 52 kişi, kontrol grubunu ise BKİ ≤ 25 kg/m² olan 58 kişi oluşturdu. Çalışma verileri; Bilgi Formu, Çocukluk Çağı Travmaları Ölçeği (ÇÇTÖ) ve Duygu Düzenleme Becerileri Ölçeği (DDBÖ) ile toplandı. Verilerin analizinde; tanımlayıcı istatistikler (mean, medyan, min.-max. vb.), bağımsız t testi, Ki-Kare testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ve Pearson korelasyon analizi, kullanılmıştır.

Bulgular: Bu araştırmada; vaka grubundaki kişilerde, ailede obezite öyküsünün varlığı ve duygusal durumda yeme anlamlı derecede yüksek bulundu ($p < 0,05$). Kontrol grubundaki bireylerde ise eğitim düzeyi ve çalışma durumu anlamlı derecede yüksektir ($p < 0,05$). Vaka grubundaki bireylerde; çocukluk çağı travmasına maruz kalma sıklığı %53,8, fiziksel ihmal sıklığı %50 olarak bulundu. Vaka ve kontrol grupları karşılaştırıldığında; obez bireylerden oluşan vaka grubunun ÇÇTÖ toplam puanı, fiziksel ihmal ve duygusal ihmal alt boyut puan ortalamaları kontrol grubuna göre anlamlı olarak daha yüksek bulundu ($p < 0,05$). Kontrol grubundaki bireylerde ise duygu düzenleme becerileri toplam puan, duygular hakkında netlik, değişimleme, duyguların bedensel algısı alt boyut puan ortalamalarının anlamlı derecede daha yüksek olduğu bulundu ($p < 0,05$). Vaka grubunda; çocukluk çağı travması ile duygu düzenleme becerileri, duygulara dikkat etme, duyguları hakkında netlik, duyguları anlama, duyguları kabul, yüzleşmeye hazırlanma arasında ters yönlü ilişki saptandı ($p < 0,05$). Kontrol grubunda ise ilişki bulunmadığı görüldü ($p > 0,05$)

Sonuç ve Öneriler: Obez bireylerdeki çocukluk çağı travmatik yaşam deneyimlerinin, duygu düzenleme becerilerini olumsuz yönde etkilediği görülmektedir. Psikiyatri hemşireleri; çocukluk çağı travmalarının, yeme davranışı ve duygu düzenleme becerilerine etkisini dikkate alarak, duygu düzenleme becerilerine yönelik hemşirelik girişimlerini planlamada ve sağlıklı yeme davranışlarının düzenlenmesi ile obezitenin sağaltımında rol alabilirler.

Anahtar Kelimeler: obezite, çocukluk çağı travması, duygu düzenleme, duygu düzenleme becerileri

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. World Health Organization. [Internet]. Noncommunicable diseases country profiles 2018. Geneva: World Health Organization, 2018. Licence: CC BY-NC-SA 3.0 IGO. [cited: 2020 Sep 23]. Available from: <https://www.who.int/publications/i/item/ncd-country-profiles-2018>
2. Wiss DA, Brewerton T. Adverse Childhood Experiences and Adult Obesity: A Systematic Review of Plausible Mechanisms and Meta-Analysis of Cross-Sectional Studies. *Physiology & Behavior*. 2020 Sep; 223, 112964.
3. Luo Q, Zhang L, Huang CC, Zheng Y, Kanen J.W, Zhao Q, Robbins TW, et.al. Association Between Childhood Trauma and Risk for Obesity: A Putative Neurocognitive Developmental Pathway, *BMC Medicine*, 2020 Oct; 18(1):1-14.
4. Krvavac S, Jansson B. The Role of Emotion Dysregulation and Alexithymia in the Link Between Types of Child Abuse and Neglect and Psychopathology: A Moderated Mediation Model. *European Journal of Trauma & Dissociation*. 2021 Sep; 5(3): 100213.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

EARLY TRAUMATIC EXPERIENCES AND EMOTION REGULATION SKILLS IN OBESE AND NON-OBESE INDIVIDUALS

Burcu Özer¹, Sevil Anar Yılmaz²

¹Bağcılar Training and Research Hospital, Ear-Nose-Throat Service, Istanbul, Turkey

²Istanbul University Cerrahpaşa Florence Nightingale Faculty of Nursing, Department of Psychiatric Nursing, Istanbul, Turkey

Aim: Obesity, which is one of the causes of preventable deaths and turned into a global pandemic, shows one of the highest prevalences in Europe with 32% in Turkey [1]. It has been shown in various studies that childhood traumas are an important psychological risk factor for adult obesity and that early traumas negatively affect the development of emotion regulation skills [2, 3, 4]. This study, it was aimed to reveal whether there is a difference in childhood trauma and emotion regulation skills of obese and non-obese people and the relationship between trauma and emotion regulation skills.

Materials and Methods: The research is a case-control study using the quantitative method. It was held at Istanbul Health Sciences University Bağcılar Training and Research Hospital between February 2020 and June 2020. Case group; 52 people with a Body Mass Index (BMI) ≥ 30 , who applied to the general surgery outpatient clinic, and 58 people with BMI ≤ 25 kg/m² constituted the control group. Data was obtained from the Information Form, Childhood Traumas Questionnaire (CTQ) and Emotion Regulation Skills Questionnaire (ERSQ). In the analysis of data; Descriptive statistics (mean, median, min.-max. etc.) independent t-test, Chi-Square test, one-way analysis of variance (ANOVA), Pearson correlation analysis, were used.

Results: In this study; In the case group, the presence of a family history of obesity and emotional eating were significantly higher ($p < 0.05$). The level of education and employment status of the individuals in the control group were found to be significantly higher ($p < 0.05$). In the individuals in the case group; the frequency of exposure to childhood trauma was 53.8%, and the frequency of physical neglect was 50%. When the case and control groups were compared; in the case group, CTQ total score, physical neglect and emotional neglect sub-dimension mean scores were found to be significantly higher ($p < 0.05$). In the control group, the total score of emotion regulation skills, clarity about emotions, change, and bodily responses of emotions sub-dimension scores were found to be significantly higher ($p < 0.05$). In the case group; an inverse relationship was found between childhood trauma and emotion regulation skills, paying attention to emotions, clarity about emotions, understanding emotions, accepting emotions, and preparing for confrontation ($p < 0.05$). In the control group, there was no relationship ($p > 0.05$)

Conclusion: It is seen that childhood traumatic life experiences in obese individuals negatively affect their regulation skills. Psychiatric nurses; considering the effects of childhood traumas on eating behavior and emotion regulation skills, they can play a role in planning nursing interventions for emotion regulation skills and in the treatment of obesity by regulating healthy eating behaviors.

Keywords: obesity, adverse childhood experience, emotion regulation, emotion regulation skills, childhood trauma

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-061

ŞİZOFRENİ HASTALARINDA KABUL VE KARARLILIK TERAPİSİ TEMELLİ VE MOTİVASYONEL GÖRÜŞME DESTEKLİ DANIŞMANLIĞININ İŞLEVSEL İYİLEŞME VE MOTİVASYON DÜZEYLERİNE ETKİSİ

Erman Yıldız¹, Rukuye Aylaz²

¹İnönü Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı,

²İnönü Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı,

Amaç: Motivasyon ve işlevsel iyileşme eksikliği şizofreni tedavisinde sık görülen bir olgudur. Çeşitli psikososyal yaklaşımların bu sorunların üstesinden gelmeye yardımcı olabileceği bilgisine rağmen, bunların içeriği ve doğası belirsizliğini koruyor. Bununla birlikte, son yıllarda, şizofreni tanılı bireylere yaklaşımda kabul ve kararlılık terapisi (ACT) [1-4] ve motivasyonel görüşme teknikleri gibi psikososyal müdahalelere artan bir ilgi vardır [1, 2]. Bu araştırmada, şizofreni tanılı bireylerde motivasyon ve işlevsel iyileşme eksikliği sorununu ele almak ve yenilikçi bir bütünleştirici yaklaşım oluşturmak için ACT ve motivasyonel görüşme modelleri birleştirilmiştir [1, 2]. Bu araştırma, şizofreni tanılı bireylerde ACT temelli ve motivasyonel görüşme destekli danışmanlığının işlevsel iyileşme ve motivasyon düzeylerine etkisini tespit etmek amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Yöntem: Araştırma ön test- son test kontrol gruplu yarı deneme modeli ile nitel yöntemlerin de yer aldığı karma modelde bir araştırma olarak yürütüldü. Araştırmanın başlangıcında güç analizi yapıldı ve araştırma 36 deney, 51 kontrol olmak üzere toplamda 87 şizofreni tanılı birey ile yürütüldü. Veriler Eylül 2018- Mayıs 2019 tarihleri arasında toplanmış ve verilerin elde edilmesinde Hasta Tanıtım Formu, Şizofrenide İşlevsel İyileşme Ölçeği (ŞİLÖ) ve Şizofreni Hastalarının Tedavileri ile İlgili Motivasyonlarını Belirleme Formu kullanıldı. Deney grubundaki katılımcılara araştırmacı tarafından Malatya'daki TRSM'lerde 8 oturumluk grup danışmanlığı programı uygulandı. Kontrol grubundaki katılımcılara herhangi bir girişim uygulanmadı. Nicel verilerin analizinde sayı, yüzdelik, ortalama, standart sapma, ki-kare, bağımlı gruplarda t testi, bağımsız gruplarda t testi kullanılırken, nitel verilerin analizinde içerik analizi kullanıldı.

Bulgular: Deney grubu katılımcılarında son test ŞİLÖ alt boyut ve toplam puan ortalamalarının kontrol grubuna göre artış gösterdiği ve puan ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak önemli olduğu belirlendi ($p<0.05$). Deney grubu katılımcıların ön test ve son test ŞİLÖ alt boyut ve toplam puan ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak önemli olduğu belirlendi ($p<0.05$). Yapılan içerik analizi sonucunda şizofreni tanılı bireylerin ilaç tedavisine uyumlarını motive eden üç ana tema ve 10 kategori geliştirildi. Deney grubundaki katılımcılar kontrol grubuna kıyasla, günlük yaşam aktivitelerine ve sosyal ilişkilere katılabilmek, hastalığı kabul, yan etkilere rağmen yaşamdan memnuniyet ve değer odaklı yaşam sürmek gibi alanlarda bilinçli tedavi motivasyonunu elde ettiklerini ifade ettiler.

Tartışma-Sonuç: ACT temelli ve motivasyonel görüşme destekli danışmanlık, şizofreni tanılı bireylerin işlevsel iyileşme ve tedavi motivasyon düzeylerini artırmada etkili olmuştur. Bu bilgiler ışığında bu danışmanlık modeli, şizofreni tanılı bireyler için etkili bir psikiyatri hemşireliği müdahalesi olarak uygulanabilir.

Anahtar Kelimeler: İşlevsel iyileşme, kabul ve kararlılık terapisi, motivasyonel görüşme, psikiyatri hemşireliği, şizofreni.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Yıldız, E. and R. Aylaz, *How Counseling Based on Acceptance and Commitment Therapy and Supported with Motivational Interviewing Affects Levels of Functional Recovery in Patients Diagnosed with Schizophrenia: A Quasi-Experimental Study*. Clinical Nursing Research, 2021. **30**(5): p. 599-615.
2. Yıldız, E. and R. Aylaz, *How Counseling Based on Acceptance and Commitment Therapy and Supported With Motivational Interviewing Affects the Perceptions of Treatment Motivation in Patients Diagnosed With Schizophrenia: A Qualitative Study*. Journal of the American Psychiatric Nurses Association, 2020. **0**(0): p. 1078390320945380.
3. Yıldız, E., *The effects of acceptance and commitment therapy on lifestyle and behavioral changes: A systematic review of randomized controlled trials*. Perspectives in Psychiatric Care, 2020. **56**(3): p. 657-690.
4. Yıldız, E., *The effects of acceptance and commitment therapy in psychosis treatment: A systematic review of randomized controlled trials*. Perspectives in Psychiatric Care, 2020. **56**(1): p. 149-167.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE EFFECTS OF COUNSELING FOR ACCEPTANCE AND COMMITMENT THERAPY WITH MOTIVATIONAL INTERVIEWING-BASED ON FUNCTIONAL RECOVERY AND MOTIVATION LEVELS FOR SCHIZOPHRENIA PATIENTS

Erman Yıldız¹, Rukuye Aylaz²

¹İnönü University Faculty of Nursing, Department of Psychiatric Nursing,

²İnönü University Faculty of Nursing, Department of Public Health Nursing,

Objective: Lack of motivation and functional recovery are a common phenomenon in the treatment of schizophrenia. Despite the knowledge that various psychosocial approaches can help overcome these problems, their content and nature remain unclear. However, in recent years, there has been an increasing interest in psychosocial interventions such as acceptance and commitment therapy (ACT) [1-4] and motivational interviewing techniques [1, 2] in the approach to individuals with schizophrenia. In this study, ACT and motivational interviewing models were combined to address the problem of lack of motivation and functional recovery in individuals with schizophrenia and to create an innovative integrative approach [1, 2]. This research was carried out to determine the effect of ACT-based and motivational interview assisted counseling on functional recovery and treatment motivation levels in individuals with schizophrenia.

Method: This study was carried out as a quasi-experimental model with pretest-posttest control group and a mixed model including qualitative methods. At the beginning of the study, power analysis was performed and the study was conducted with 87 individuals with schizophrenia, 36 of whom were experimental and 51 were control. The data were collected between September 2018 and May 2019, and the Patient Information Form, the Functional Recovery in Schizophrenia Scale (FROGS) and the Motivation Determination Form for the Treatment of Schizophrenia Patients were used to obtain the data. An 8-session group counseling program was applied to the participants in the experimental group by the researcher at CMHCs in Malatya. No intervention was applied to the participants in the control group. While number, percentage, mean, standard deviation, chi-square, t-test for dependent groups and t-test for independent groups were used in the analysis of quantitative data, content analysis was used in the analysis of qualitative data.

Results: It was determined that the post-test FROGS sub-dimension and total score averages of the experimental group participants increased compared to the control group, and the difference between the mean scores was statistically significant ($p < 0.05$). It was determined that the difference between the pretest and posttest FROGS sub-dimension and total score averages of the experimental group participants was statistically significant ($p < 0.05$). As a result of the content analysis, three main themes and 10 categories that motivated individuals diagnosed with schizophrenia for compliance with regular treatment were developed. The participants in the experimental group expressed a focused treatment motivation to participate in daily life activities and social relations, acceptance of illness, satisfaction with life despite side effects and leading a value-oriented life in comparison with the control group.

Discussion-Conclusion: ACT-based and motivational interview-assisted counseling were effective in increasing the functional recovery and treatment motivation levels of individuals with schizophrenia. In the light of this information, this counseling model can be applied as an effective psychiatric nursing intervention for individuals with schizophrenia.

Keywords: Functional recovery, acceptance and commitment therapy, motivational interviewing, psychiatric nursing, schizophrenia.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-062

ÇOCUK VE ERGENLERDE SOSYAL DIŞLANMA

Funda Gümüş¹

¹Dicle Üniversitesi Atatürk Sağlık Yüksekokulu, Hemşirelik Bölümü, Diyarbakır.

Amaç: Bu derleme sosyal dışlanmanın çocuk ve ergenler üzerindeki etkilerini irdelemek amacıyla yapılmıştır.

Giriş: Yaşadığı toplumun kural ve normlarına uyamayan bireyler, toplum tarafından ötekileştirilir, toplum dışına itilir ve dışlanır. Sosyal dışlanma "bireylerin ekonomik, sosyal, politik ve kültürel hayata tam olarak katılmadıkları bir durumu, buna yol açan ve devam eden istemsiz bir süreci ifade eder" [1]. Sosyal dışlanma özellikle bireylerin sosyal yönden daha hassas oldukları ergenlik döneminde oldukça yaygındır. Ergenlik döneminde bireyin çevresiyle iyi ilişkiler kurması, toplumsal normları öğrenmesi ve kimlik kazanımı bu dönemin gelişimsel ödevidir. Bu ilişkiler aynı zamanda ergen bireyin sosyal beceri ve yetkinliklerini de geliştirir. Dolayısıyla ergen bireylerin bu sosyalleşme sürecinde, reddedilmesi sosyal yaşamında ciddi problemlere neden olmaktadır. Çünkü birey doğası gereği kabul edilme ve ait olmaya karşı güçlü bir istek duyar. Bu ihtiyacı karşılanmadığında ise izolasyon ve yalnızlık yaşayabilir. Sosyal dışlanma kişinin başkaları tarafından önemsenmeme, göz ardı edilme; ya da bir grup tarafından dışlanma, alay edilme, işyerinde dışlanma, sosyal durumlarda görmezden gelinme, reddedilme olarak tanımlanır. Dışlanmayı; ait olma, değerli olma ve kabullenilme ihtiyaçlarına karşı bir tehdit olarak görmek mümkündür. Birey sosyal gruplardan dışlandığında, sosyal bağları bozulur, dolayısıyla sosyal dışlanma çocuk ve ergenlerin ruh sağlığını olumsuz yönde etkiler [2].

Tartışma-Sonuç: Çocuk ve ergenlerin sosyal dışlanması, yeme bozuklukları, anksiyete, depresyon, yalnızlık, yetersizlik, üzüntü, öfke ve saldırganlığa yol açmaktadır. Ayrıca, sosyal dışlanma çocukların öznel iyi oluş, benlik saygısı ve zihinsel gelişimini olumsuz yönde etkilemekte, akran zorbalığı ve sosyal geri çekilmeye neden olmaktadır [3]. Özetle çocuk ve ergenlerde dışlanma tepkileri, bireyin hangi temel ihtiyacına (olma, özsaygı, vb.) karşılık tehdit hissettiğine göre değişmektedir [4].

Sonuç olarak, başkaları tarafından kabul edilen ve sosyal gruplara entegre edilen ergenlerde ruhsal sağlık göstergelerinin daha iyi olduğu bildirilmiştir [5]. Ruh sağlığı ve psikiyatri hemşireleri, sosyal dışlanma yönünden riskli çocuk ve ergenleri belirleyerek izleme, topluma entegre edilmeleri açısından ilgili kurum ve kuruluşlar ile iş birliği yapma, birey/aile ve topluma yönelik eğitimleri planlama ve uygulama yaparak, dışlanma sosyal dışlanmanın birey üzerindeki olumsuz etkileri azaltılabilir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal dışlanma, çocuk ve ergen, ruh sağlığı.

KAYNAKÇA:

1. Berkman, K. ve Kumaş, H. (2021). Yoksul Bireylerin Bakış Açısı ile Sosyal Dışlanma: Denizli İli Sevindik Mahallesi Örneği. Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi, 21(50), 44-88.
2. Arslan, G. (2017). Social Exclusion, Social Support and Psychological Well Being at School: A Study of Mediation and Moderation Effect. Child Indicators Research, 1–22.
3. Gross-Manos, D. (2017). Material Well-being and Social Exclusion Association with Children's Subjective Well-being: Cross-National Analysis of 14 Countries. Children and Youth Services Review, 80, 116–128.
4. Öztosun, A. (2018). *Ergenlerde algılanan sosyal destek ve sosyal dışlanma deneyimlerinin internet bağımlılığını yordayıcılığı* (Master's thesis, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı).
5. Nasser, K., MacLachlan, M., & McVeigh, J. (2017). Social inclusion and mental health of children with physical disabilities in Gaza, Palestine. Disability, CBR & Inclusive Development, 27(4), 5–36.

SOCIAL EXCLUSION IN CHILDREN AND ADOLESCENTS

Funda Gümüş¹

¹Dicle University Atatürk School of Health, Department of Nursing, Diyarbakir.

Objective: This review was made to examine the effects of social exclusion on children and adolescents.

Introduction: Individuals who cannot comply with the rules and norms of the society they live in are marginalized, pushed out and excluded by the society. Social exclusion refers to a situation in which individuals cannot fully participate in economic, social, political and cultural life, an involuntary process that leads to this and continues. [1] Social exclusion is especially common during adolescence when individuals are more socially sensitive. During adolescence, the individual's establishing good relations with his environment, learning social norms and gaining identity are the developmental tasks of this period. These relationships also improve the social skills and competencies of the adolescent. Therefore, rejection of adolescents in this socialization process causes serious problems in their social life. As a matter of individual, the individual feels a strong desire to be accepted and appertain. If this need is not met, he may experience isolation and loneliness. Social exclusion is described as being ignored or ignored by others; being ostracized by a group, ridiculed, ostracized in the workplace, ignored in social situations or rejection. It is possible to see exclusion as a threat to the need to appertain, to be valuable and to be accepted. When the individual is excluded from social groups, their social ties are disrupted, so social exclusion negatively affects the mental health of children and adolescents [2].

Discussion-Conclusion: Social exclusion of children and adolescents leads to eating disorders, anxiety, depression, loneliness, inadequacy, sadness, anger and aggression. In addition, social exclusion negatively affects children's subjective well-being, self-esteem and mental development, causing peer bullying and social withdrawal [3]. In summary, ostracism reactions in children and adolescents vary according to which basic need (being, self-esteem, etc.) the individual feels threatened [4]. In conclusion, it has been reported that adolescents who are accepted by others and integrated into social groups have better mental health indicators [5]. The negative effects of social exclusion on the individual can be reduced by mental health and psychiatry nurses by identifying and monitoring children and adolescents at risk for social exclusion, cooperating with relevant institutions and organizations for their integration into the society, planning and implementing trainings for the individual/family and society.

Keywords: Social exclusion, child and adolescent, mental health.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-063

BAĞIMLILIK DERSİNİN HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN MADDE KULLANIM ÖZELLİKLERİNE VE MADDE KULLANAN BİREYLERE TUTUMLARINA ETKİSİ

Elif AŞIK¹

¹Kırıkkale Üniversitesi

Amaç: Üniversite öğrencileri bağımlılık oluşturan sigara, alkol ve uyuşturucu madde kullanımı açısından en riskli grubu oluşturmaktadır [1]. İleride hemşirelik mesleğini icra edecek olan hemşirelik bölümü öğrencilerinin, bağımlı bireylere yaklaşımı önemlidir. Bu çalışma; Bağımlılık Dersi alan hemşirelik öğrencilerinin, madde kullanım özelliklerindeki ve bağımlı bireylere tutumlarındaki değişiklikleri değerlendirmek amacıyla yapıldı.

Yöntem: Tek grupta ön test-son test düzeninde yapıldı. Çalışmanın yapılabilmesi için gerekli izinler (Kurum ve etik kurul) alındı. 2020-2021 eğitim öğretim yılında bağımlılık dersi alan ve araştırmaya katılmayı kabul eden 76 öğrenci araştırmanın örneklemini oluşturdu. Veri toplama aracı olarak anket formu ve alkol ve madde bağımlılığı damgalayıcı tutumlar ölçeği kullanıldı. Araştırmacı tarafından oluşan 24 soruluk anket formunda, öğrencilerin sosyo-demografik özellikleri ve madde kullanım özellikleri soruldu. Katılımcıların gizliliğini sağlamak için anket formunda rumuz kullanıldı. Alkol ve madde bağımlılığı damgalayıcı tutumlar ölçeğinde 21 soru yer almaktadır. Ölçekten en az 0 en fazla ise 21 puan alınmakta ve puan arttıkça damgalama artmaktadır. Bu çalışmada ölçeğin cronbach alfa değeri 0,90'dır. Katılımcılardan bağımlılık dersinin ilk haftasında ve son ders haftasında veri toplama formlarını doldurması istendi. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistiklerin yanında, bağımlı gruplarda ki-kare ve bağımlı gruplarda t testi kullanıldı.

Bulgular: Çalışmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması $21,2 \pm 0,73$ olup, %93,4'i kadındır. Ön-testte 10 kişi (%13,2) sigara kullandığını, 7 kişi (9,2) alkol kullandığını bildirdi. Sigara kullananların çoğunluğu (%80), 17 yaş ve üzerinde sigara kullanmaya başladıklarını ve günde en fazla 10 sigara içtiklerini ifade etti. Alkol kullananların tamamının, alkol almaya 17 yaş ve üzerinde başladıkları belirlendi. Öğrencilerin alkol alma sıklığının ayda bir (%42,9) ve nadir (%57,1) olduğu tespit edildi. Örnekleme uyuşturucu kullanan öğrenci yoktu. Sigara ve alkol kullanan öğrencilerin son-test puanları azalmasına rağmen, istatistiksel olarak anlamlı değildi ($p > 0,05$). Öğrencilerin alkol ve madde bağımlılığı damgalayıcı tutumlar ölçeğinden aldıkları ortalama puan ön-testte $13,89 \pm 5,16$ olup, son-testte $7,34 \pm 5,51$ olarak belirlendi. Bu fark istatistiksel olarak anlamlıdır ($p < 0,01$).

Tartışma-Sonuç: Bu çalışmada, katılımcıların alkol, sigara ve uyuşturucu madde kullanım oranları literatüre göre daha düşüktü [2,3]. Bağımlı bireylere yönelik damgalayıcı tutumların, tedavi sürecini olumsuz etkilediği daha önceki çalışmalarda gösterilmiştir [4]. Bu çalışmada; bağımlılık dersinin hemşirelik öğrencilerinin bağımlı bireylere yönelik damgalayıcı tutumlarını azalttığı tespit edildi.

Anahtar Kelimeler: Bağımlılık, üniversite öğrencileri, damgalama, hemşirelik öğrencileri, madde kullanımı

KAYNAKÇA:

1. Uzbay, İ.T. Madde Bağımlılığı-Tüm Boyutlarıyla Bağımlılık ve Bağımlık Yapan Maddeler. Birinci Baskı. İstanbul. İstanbul Tıp Kitabevi; 2015.
2. Türkiye Sağlık Araştırmaları [İnternet]. 2019. URL: <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Turkey-Health-Survey-2019-33661> (Erişim tarihi: 31 Temmuz 2021)
3. Aldemir E, Çelikay H, Havaçeliği Atlam D, Ögel K. Alcohol consumption and associated factors with alcohol consumption among university students. Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Dergisi. 2018; 28(1): 47-56, DOI: doi:10.5222/terh.2018.047.
4. Robert D, Ashford AM, Canode BB, McDaniel J, Curtis B. A mixed-methods exploration of the role and impact of stigma and advocacy on substance use disorder recovery, Alcoholism Treatment Quarterly. 2019; 37(4): 462-480, DOI: 10.1080/07347324.2019.1585216

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE EFFECT OF ADDICTION COURSE ON NURSING STUDENTS' SUBSTANCE USE CHARACTERISTICS AND ATTITUDES TO INDIVIDUALS WITH SUBSTANCE USE

Elif AŞIK¹

¹*Kırıkkale University*

Aim: University students constitute the most risky group in terms of addictive smoking, alcohol and drug use [1]. The approach of nursing department students, who will practice the nursing profession in the future, to addicted individuals is important. This study; It was conducted to evaluate the changes in the substance use characteristics and attitudes of individuals with substance use of nursing students who took the Addiction Course.

Methods: It was done in a single group in a pre-test-post-test order. Necessary permissions (institution and ethics committee) were obtained to conduct the study. 76 students who took an addiction course in the 2020-2021 academic year and agreed to participate in the research constituted the sample of the research. A questionnaire form and an alcohol and substance addiction stigmatizing attitudes scale were used as data collection tools. The socio-demographic characteristics and substance use characteristics of the students were asked in the 24-question questionnaire form developed by the researcher. A pseudonym was used in the questionnaire to ensure the confidentiality of the participants. There are 21 questions in the alcohol and substance addiction stigmatizing attitudes scale. A minimum of 0 and a maximum of 21 points is obtained from the scale, and as the score increases, stigma increases. In this study, the cronbach's alpha value of the scale was 0.90. Participants were asked to fill out data collection forms in the first and last week of the addiction course. In addition to descriptive statistics, the chi-square test in the dependent groups and the t test in the dependent groups were used in the analysis of the data.

Results: The mean age of the students participating in the study was 21.2 ± 0.73 and 93.4% were women. In the pre-test, 10 (13.2%) people reported that they smoked and 7 people (9.2%) reported that they used alcohol. The majority of smokers (80%) stated that they started smoking at the age of 17 and above and smoked a maximum of 10 cigarettes per day. It was determined that all alcohol users started drinking alcohol at the age of 17 and over. It was determined that the frequency of alcohol consumption was once a month (42.9%) and rare (57.1%). There were no drug users in the sample. Although the post-test scores of the students who used cigarette and alcohol decreased, it was not statistically significant ($p > 0.05$). The mean score of the students on the alcohol and substance addiction stigmatizing attitudes scale was 13.89 ± 5.16 in the pre-test and 7.34 ± 5.51 in the post-test. This difference is statistically significant ($p < 0.01$).

Discussion/Conclusion: In this study, the alcohol, cigarette and drug use rates of the participants were lower than in the literature [2,3]. It has been shown in previous studies that stigmatizing attitudes towards individuals with substance use negatively affect the treatment process [4]. In this study; It was determined that the addiction course reduced the stigmatizing attitudes of nursing students towards individuals with substance use.

Keywords: Addiction, university students, stigmatisation, nursing students, substance use

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-064

CİDDİ RUHSAL BOZUKLUĞU OLAN BİREYLERDE FİZİKSEL SAĞLIK DURUMUNU BELİRLEMEK İÇİN SAĞLIĞI GELİŞTİRME PROFİLİ'NİN TÜRKÇEYE UYARLANMASI

Merve MURAT¹, F. Yasemin KUTLU²

¹Biruni Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü

²İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği ABD

Amaç: Günümüzde dünyada ve ülkemizde kronik ruhsal bozukluğa sahip bireylerin fiziksel sağlık durumları ve karşılaşılan sorunların çözümü ile ilgili çalışmalar artmaktadır. Hasta bireylerin fiziksel sağlık sorunlarını iyi ifade edememesi, psikiyatri alanında çalışan sağlık profesyonellerinin bu belirtilere karşı duyarsız davranması, diğer sağlık profesyonellerinin bu belirtileri ruhsal bozukluğa bağlamaları ve mevcut fizik tanılama/değerlendirme formlarının eksikliği/yetersizliği nedeniyle bu alanın ihmal edildiği, bu nedenle yaşam kalitelerinin düştüğü ve mortalite oranlarının yüksek olduğu bilinmektedir [1,2]. Bu araştırmanın amacı, ciddi ruhsal bozukluğu olan bireylerin fiziksel sağlık durumunu belirleme amacıyla geliştirilmiş olan "Sağlığı Geliştirme Profili-SGP"ni Türkçeye uyarlamak ve ilk kullanımına ilişkin pilot sonuçları vermektir.

Yöntem: Araştırma, tanımlayıcı ve kesitsel araştırma tipinde 280 birey ile gerçekleştirildi. Sağlığı Geliştirme Profili Kadın ve Erkek formlarının kapsam geçerlilik indeks değerleri 0,97 olarak belirlendi ve dil eşdeğerliliği sağlandı. Veriler, araştırmacı tarafından bireysel özellikler formu ve Sağlığı Geliştirme Profili kullanılarak yüz yüze görüşme yöntemiyle toplandı.

Bulgular: Ruhsal bozukluğu olan bireylerin %57,1'i fiziksel sağlığı ile ilgili bir sorununun olduğunu ifade etti. Fiziksel sağlık sorunu olan bireylerin %58,1'i fiziksel hastalık tanısı aldı; %41,9'unun ise fiziksel şikayetleri olduğu görüldü. Hastalık tanısı alan bireylerin birinci sırada %20,4'ünün diyabeti, ikinci sırada ise %10,8'inin kardiyovasküler hastalığı mevcut iken fiziksel şikayetleri olanların %26,9'unun mide, %25,4'ünün ağrı ve solunum sıkıntısı olduğu belirlendi. Katılımcıların, BKİ değerlerine göre çoğunlukla fazla kilolu olduğu; bel çevreleri ve kan basınçlarının yüksek olduğu ve çoğunluğunun konstipasyon problemi yaşadığı belirlendi. Ayrıca, sedanter yaşam tarzının ve sigara içme oranının yüksek olduğu, bununla beraber sağlıklı beslenmenin de yeterli düzeyde olmadığı tespit edildi. Gruplar arası karşılaştırmalarda; şizofreni ve diğer psikotik bozukluğu olan bireylerin 3 saatten daha az uyuduğu; bipolar bozukluk tanısı olan bireylerin daha fazla alkol tükettiği; majör depresif bozukluk tanısı olan bireylerin ise 8 saatten daha fazla uyuduğu, daha fazla sigara kullandığı, kafein aldığı ve düzensiz cinsel aktivitede bulunduğu tespit edildi.

Tartışma-Sonuç: Kronik fiziksel hastalığın görülme oranı genel popülasyona kıyasla ve yaş ile birlikte ruhsal bozukluğu olan bireylerde daha fazla görülmektedir [3,4]. Ruhsal bozukluk tanısı alan bireyin fiziksel sağlığı tanı, tedavi ve rehabilitasyon süreci sırasında ikinci planda kalmaktadır. Ancak dünyada ve ülkemizde ruh sağlığı ve psikiyatri hemşirelerinin ruhsal bozukluğu olan bireylerin fiziksel sağlığını geliştirmek ve korumak için gerekli becerilere sahip olması gerekliliği vurgulanmaktadır [5] Bu nedenle, ruh sağlığı ve psikiyatri hemşireleri fiziksel tanılamaya önem vermeli ve bütüncül yaklaşım ile bakım sağlamalıdır. Sağlığı Geliştirme Profili, ruhsal bozukluğu olan bireylerin fiziksel sağlık durumunu belirlemek için ruh sağlığı ve psikiyatri hemşireleri tarafından kullanılabilir uygun bir tanılama aracıdır. Ruh sağlığı psikiyatri hemşirelerinin ruhsal bozukluğu olan bireylere bakım verirken yılda en az bir defa SGP'den yararlanarak kapsamlı bir fizik muayene gerçekleştirmesi, ve fiziksel

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

tanılama ve antropometrik ölçümler sonucu SGP üzerinde kırmızı alana düşen konular ile ilgili uygun girişimler ve yönlendirmelerin yapılması ve sonrasında bu sorunların takibinin yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: "Sağlığı Geliştirme Profili", "Ciddi ruhsal bozukluk", "Fiziksel sağlık", "Fiziksel tanılama", "Ruh sağlığı ve psikiyatri hemşireliği"

KAYNAKÇA:

1. Demir S, Bulut M, İbiloğlu AO, Güneş M, Şimşek Ş, Sır A. Psikiyatri kliniğinde yatan hastalardaki komorbid somatik hastalıklar. Mustafa Kemal Üniv Tıp Derg. 2016;7:1-10. doi: 10.17944/mkutfd.70456
2. Bradshaw T, Pedley R. Evolving role of mental health nurses in the physical health care of people with serious mental health illness. Int J Ment Health Nurs. 2012 Jun;21(3):266-73. doi: 10.1111/j.1447-0349.2012.00818.x. PMID: 22533334.
3. Laursen TM, Munk-Olsen T, Gasse C. Chronic somatic comorbidity and excess mortality due to natural causes in persons with schizophrenia or bipolar affective disorder. PLoS One. 2011;6(9):e24597. doi: 10.1371/journal.pone.0024597. Epub 2011 Sep 14. PMID: 21935426; PMCID: PMC3173467.
4. Kopf D, Hewer W. Somatic risks in elderly people with severe psychiatric illnesses. Z Gerontol Geriatr. 2018 Nov;51(7):779-784. doi: 10.1007/s00391-018-1458-9. Epub 2018 Oct 10. PMID: 30306259.
5. Happell B, Scott D, Platania-Phung C, Nankivell J. Should we or shouldn't we? Mental health nurses' views on physical health care of mental health consumers. Int J Ment Health Nurs. 2012 Jun;21(3):202-10. doi: 10.1111/j.1447-0349.2011.00799.x. PMID: 22533327.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

TURKISH ADAPTATION OF HEALTH IMPROVEMENT PROFILE TO DETERMINE THE STATUS OF PHYSICAL WELL-BEING IN INDIVIDUALS WITH SEVERE MENTAL ILLNESS

Merve MURAT¹, F. Yasemin KUTLU²

¹Nursing Department, Faculty of Health Sciences, Biruni University

²Department of Mental Health and Psychiatric Nursing, Florence Nightingale Faculty of Nursing, Istanbul University-Cerrahpaşa

Purpose: Nowadays, research on the physical health of individuals with severe mental illness (SMI) are increasing in the world. However, the inability of individuals with SMI to express their physical health problems well and the insensitivity of health professionals working in psychiatry to these symptoms show that this area is neglected. In addition, it is known that this area is neglected because health professionals attribute these symptoms to mental disorders and due to the lack/insufficiency of existing physical diagnosis/evaluation forms, therefore, their quality-of-life decreases, and mortality rates are high [1,2]. The research's aim is to adapt the Health Improvement Profile (HIP), which was developed to determine the physical health status of individuals with SMI, into Turkish and to give pilot results for its first use.

Methods: The research was carried out with 280 individuals in descriptive and cross-sectional research type. The content validity index values of the HIP Female and Male forms were determined as 0.97 and language equivalence was achieved. Data were collected by the researcher by face-to-face interview method using the individual characteristics form and the HIP.

Results: 57.1% of individuals with SMI stated that they had a physical health problem. It was seen that 58.1% of individuals were diagnosed with physical disease, and 41.9% had physical complaints. Most individuals (20.4%) were diagnosed with diabetes, while cardiovascular diseases were the second (10.8%). It was determined that 26.9% of those with physical complaints had stomachache, 25.4% had pain and respiratory distress. It was determined that the participants were mostly overweight according to their BMI values, their waist circumference and blood pressure were high, and most of them had constipation. In addition, it was determined that the sedentary lifestyle and the rate of smoking were high, while healthy nutrition was not adequate. In comparisons between groups, individuals with schizophrenia and other psychotic disorders slept less than 3 hours, individuals with bipolar disorder consumed more alcohol, and individuals with major depressive disorder slept more than 8 hours, smoked more, consumed caffeine more and had irregular sexual activity.

Discussion-Conclusion: The physical disease' incidence is higher in individuals with SMI compared to the general population [3,4]. The physical health of the individual with SMI remains in the background during the diagnosis, treatment, and rehabilitation process. However, it is emphasized that psychiatric mental health nurses (PMHN) should have the necessary skills to improve and protect the physical health of individuals with SMI [5]. Therefore, PMHNs should give importance to physical diagnosis and provide care with a holistic approach. The HIP is an appropriate diagnostic tool that can be used to determine the physical health status of individuals with SMI by PMHN. PMHNs are required to perform a comprehensive physical examination using HIP at least once a year while providing care to individuals with SMI. Appropriate interventions and guidance should be made about the subjects that fall into the red area on the HIP as a result of physical diagnosis and anthropometric measurements. In addition, it is recommended to follow up on these problems afterwards.

Keywords: "Health Improvement Profile", "Serious mental illness", "Physical health", "Physical assessment", "Mental health and psychiatric nursing"

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-065

BİR ÜNİVERSİTE HASTANESİNDE ÇALIŞAN HEMŞİRELERDE HEMŞİRELER ARASI İŞ BİRLİĞİ VE İŞ STRESİ

Gökçe Durmuş¹, Gamze Sarıkoç²

¹Gazi Üniversitesi Anestezi ve Reanimasyon Yoğun Bakım Ünitesi

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Hemşirelik Fakültesi

Amaç: Bu çalışmada bir üniversite hastanesinde çalışan hemşirelerde hemşireler arası iş birliği ve iş stresi düzeyi ile etkileyen faktörlerin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Araştırmanın örneklemini bir üniversite hastanesinde çalışan hemşirelerden araştırmaya katılmak isteyenler oluşturmuştur. Araştırma Haziran-Ağustos 2020 tarihleri arasında yürütülmüştür. Çalışmada örneklem seçimine gidilmeyip, çalışma araştırmaya katılmayı kabul eden 228 hemşire ile tamamlanmıştır. Araştırmanın veri toplama araçları, "Tanıtıcı Bilgi Formu" "İş Stresi Ölçeği" (1) "Hemşire- Hemşire İş birliği Ölçeği" (2) kullanılarak katılımcılara Google form üzerinden online uygulanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde, IBM SPSS (Sosyal Bilimler İçin İstatistik Paket Programı) versiyon 22.0 programı kullanılmıştır.

Bulgular: Hemşireler arası iş birliği ölçek toplam puan ortalamaları 48.21 ± 9.10 ; iş stresi ölçek puan ortalamaları 2.54 ± 0.57 olarak bulunmuştur. Ayrıca hemşire- hemşire işbirliği ölçek puan ortalamaları ile iş stresi ölçek puan ortalamaları arasında orta derecede pozitif yönde istatistiksel olarak anlamlı düzeyde ilişki tespit edilmiştir (Pearson correlation: 0.554, $p=0.001$).

Sonuç: Günümüzde kronik hastalıkların artışı, hasta yatış sürelerinin uzunluğu, sağlık bakım hizmetlerinin daha kompleks hale gelmesi ve pandeminin de etkileriyle sağlık bakım hizmetlerinin verildiği alanlarda iş stresi ve ekip iş birliği önemli konular haline gelmiştir. Pandeminin bedensel etkileri yıkıcı ve hayati olsa da, salgın sırasında ortaya çıkan psikolojik reaksiyonlar da oldukça uzun etkili sonuçlar doğurabilmektedir (3). Bu süreçte hemşirelere düşen çalışma yükünün artışı, iş stresini de artırabilmektedir. İş stresinin fazlalığı ve ekip iş birliğinin azlığı hem çalışan hem de hasta memnuniyetini etkileyen faktörlerdendir. Hemşireler arası iş birliğinin artırılmasının ve stres yöntemi konusunda güçlendirilmelerinin pandeminin olumsuz etkilerini daha iyi yönetebilmelerine yardımcı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: İşbirliği , İş Stresi, Hemşirelik

KAYNAKÇA

1. Baltaş,Z.,Baltaş,A.(2013).Stres ve Başa Çıkma Yolları. Remzi Kitapevi,95-97
2. Temuçin, E., Dolu, İ., & Kargın, M. (2018). Hemşire-Hemşire İşbirliği Ölçeği'nin Geçerlik ve Güvenirliği: Klinikte Çalışan Hemşire Örneklemi. *Sağlık Bilimleri ve Meslekleri Dergisi*, 1-7.
3. Taylor, S. (2019). The Psychology of Pandemics: Preparing for the Next Global Outbreak of Infectious Disease.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

NURSE COLLABORATION AND OCCUPATIONAL STRESS IN NURSES WORKING AT A UNIVERSITY HOSPITAL

Gökçe Durmuş¹, Gamze Sarıkoç²

¹Gazi University Anesthesia and Reanimation Intensive Care Unit

²University of Health Sciences, Gulhane Faculty of Nursing

Objective: The aim of this study was to examine the relationship between nurse-nurse cooperation and job stress.

Methods: A sample of the study was composed of nurses working at a university hospital who wanted to participate in the study. June-August 2020 the research was conducted between. The study didn't go to sample selection, and the study was completed with 228 nurses who agreed to participate in the study. Data collection tools of the study were applied online via Google form to participants using the "Introductory Information Form" "Job Stress Scale" (1) "Nurse - Nurse Collaboration Scale"(2) and SPSS 22.0 package program for analysis.

Results: The average score of the collaboration scale between nurses was 48.21 ± 9.10 ; the average score of the job stress scale was 2.54 ± 0.57 . In addition, a moderately positive statistically significant association was found between the nurse - nurse collaboration scale score averages and the Job Stress Scale score averages (Pearson correlation: $0.554, p=0.001$).

Conclusion: Today, with the increase of chronic diseases, the length of patient hospitalization, the more complex health care services and the effects of the pandemic, work stress and team cooperation have become important issues in the areas where health care services are provided. Although the bodily effects of the pandemic are devastating and vital, the psychological reactions that occur during the epidemic can also have quite long-lasting consequences (3). Increasing the working load on nurses in this process can also increase work stress. Excess work stress and lack of team collaboration are factors affecting both employee and patient satisfaction. It is believed that increasing cooperation between nurses and strengthening the stress method will help them better manage the negative effects of the pandemic.

Keywords: Collaboration, Job Stress, Nursing

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-066

COVID- 19 PANDEMİ DÖNEMİNDE KADINA YÖNELİK EŞ ŞİDDETİ

Emel Öztürk Turgut¹, Şeyda Dülgerler¹

¹Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Giriş: İnsanlar sosyal varlıklardır ve anne karnından itibaren sevilecekleri, kabul görecekları yakın ilişkilere gereksinim duymaktadır. Başta içine doğulan aile üyelerinden sonralarında ise hayatına giren eşlerden bu ilgi ve yakınlık beklenmektedir. Ancak ne yazık ki her yakın ilişki duygusal ve fiziksel gereksinimleri karşılamamakta aksine bazıları kişilerin zarar görmesine neden olmaktadır. Dünyada pek çok insan mevcut ya da eski eşleri tarafından duygusal, fiziksel ve cinsel olarak suiistimal edilmekte; yaşamları taciz ve tehditlerle sınırlandırılmaktadır. Bu durum "eş şiddeti" olarak tanımlanmaktadır. Hem heteroseksüel hem de eş cinsel ilişkilerde yaşanabilen eş şiddetinin kurbanlarının genellikle kadınlar olduğu bilinmektedir. Kadına yönelik eş şiddeti, aile içi şiddet kavramı içinde de değerlendirilebilmektedir. Ancak eş şiddeti kavramında kişilerin bir aile kurmuş olma ya da cinsel birliktelik zorunluluğu yoktur. Eşler, flörtler, sevgililer, cinsel partnerler bu kavram içerisinde yer almaktadır. Aile içi şiddet ise çocuk ve yaşlıları da kapsamaktadır. Hangi kavram altında ele alınırsa alınsın, kadınlar yakın ilişkilerinde şiddet yaşamakta; dış ortamdan uzaklaştıkları ve konfor alanları olmasını beklediğimiz evleri aslında onların güvenliklerini tehdit eden başlıca yer olarak karşımıza çıkmaktadır. Kapalı kapılar arkasında yaşanan şiddet günümüzde pandemi döneminde alınan izolasyon ve karantina tedbirleri ile varlığını artarak sürdürmüştür. Üstelik dış dünya ile ilişkilerin kısıtlanması, hizmet veren kurumlarda (kolluk birimleri, sağlık hizmetleri, barınma vs) işleyişin pandemi önlemleri kapsamında yavaşlaması, ülke çapında şiddete ilişkin acil eylem planlarının oluşturulmaması gibi durumlar kadınların yaşadığı eş şiddetinin düzeyini artırırken yardım alma davranışlarını da azaltmıştır. Covid 19 bulaş kaygısının da kurumlara başvuruyu etkilediği belirtilmektedir. Evde birlikte yaşama zorunluluğunun özellikle psikolojik şiddeti artırdığı, bu durumun da kolluk birimlerinden yardım almak için kanıtın olmamasına neden olduğu belirtilmektedir. Tüm bunlar failin tüm güç ve iktidar arzularını ortaya koymasını, şiddet uygulamasını kolaylaştıran bir zemin oluşturmuştur. Ekonomik sıkıntılar ve bununla ilişkili stres, ruhsal sorunlar, hastalık bulaşıyla ilişkili kaygılar pandemi döneminde kadına yönelik şiddeti artıran faktörler olarak belirlenmiştir. Ayrıca pandemi öncesinde de şiddete uğrayan kadınlarda pandemi döneminde şiddetin artan bir şekilde devam ettiği belirtilmiştir.

Amaç: Bu derleme Covid- 19 pandemi döneminde kadına yönelik eş şiddetini incelemek amacıyla yapılmıştır. "Kadına yönelik eş şiddetinde pandemi döneminde değişim oldu mu? Kadına yönelik eş şiddeti pandemi döneminde nelerden ekilendi?" soruları doğrultusunda literatür incelenmiştir.

Tartışma- Sonuç: Sonuç olarak pandemi döneminde kadına yönelik şiddet artmıştır. Birlikte yaşama zorunluluğu, hastalık kaygısı, ekonomik güçlükler, ruhsal sorunlar, zaten sorunlu ilişkiler, sosyal yaşamda ve başvurulacak dışsal kaynaklarda olan sınırlılıklar kadına yönelik eş şiddetinde pandemi döneminin risk faktörleri olarak ifade edilebilir. Pandemi döneminde özellikle telefonla ya da çevrim içi destek hatlarının, acil destek uygulamalarının önemi ortaya çıkmıştır. Ayrıca ekonomik, barınma gibi sosyal hizmetlere erişimin pandemi döneminde aksatılmadan sürdürülmesi, kadının şiddet yaşanan ortamdan uzaklaşmasını destekleyecek dışsal kaynaklar olarak ele alınmalı ve önemsenmelidir.

Anahtar Kelimeler: kadın, şiddet, pandemi

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Breiding MJ, Basile KC, Smith SG, Black MC, Mahendra RR. Intimate Partner Violence Surveillance: Uniform Definitions and Recommended Data Elements, Version 2.0. Atlanta (GA): National Center for Injury Prevention and Control, Centers for Disease Control and Prevention; 2015.
2. Arenas-Arroyo E, Fernandez-Kranz D, Nollenberger N. Intimate partner violence under forced cohabitation and economic stress: Evidence from the COVID-19 pandemic. Journal of Public Economics 2021; 194: 104350.
3. Porter C, Favara M, Sánchez A, Scott D. The impact of COVID-19 lockdowns on physical domestic violence: Evidence from a list randomization experiment. SSM - Population Health 2021; 14: 10079
4. İslami H, Selmani-Bakiu A, Zendeli E, Mehmeti S. The Impact Of The Covid-19 Pandemic On Domestic Violence-Psychological Consequences, The Legal Framework And Its Treatment In The Republic Of North Macedonia. SEEU Review 2020, 15(1): 121- 141.
5. Ebert C, Steinert JI. Prevalence and risk factors of violence against women and children during COVID-19, Germany. Bull World Health Organ 2021;99:429-438.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

PARTNER VIOLENCE AGAINST WOMEN DURING THE COVID-19 PANDEMIC

Emel Öztürk Turgut¹, Şeyda Dülgerler¹

¹Ege University Faculty of Nursing

Introduction: People are social beings-and-they-need-close-relationships-in-which-they-will-be-loved-and-accepted-from-the-mother's-womb.This-interest-and-closeness-is-expected-from-the-family-members-who-were-born-into-it-at-first, and-then-from-the-partners-who-enter-their lives.However,-unfortunately, not-every-close-relationship-meets-emotional-and-physical-needs, on the contrary, some of them cause harm to people. Many people in the world are abused emotionally, physically and sexually by their current or former partners; their lives are limited by harassment and threats.This situation is defined as "partner violence". It is known that the victims of spousal violence, which can be experienced in both heterosexual and homosexual relationships, are usually women.Spousal violence against women can also be evaluated within the concept of domestic violence.In the concept of partner-violence, individuals do not have to establish a family or have sexual intercourse.Spouses, flirts, lovers, sexual partners are included in this concept.Domestic-violence also includes children and the elderly. Regardless of which concept it is considered, women experience violence in their close relationships; Their homes, where they get away from the outside environment and which we expect to be comfort areas, actually appear as the main place that threatens their safety.The violence experienced behind closed doors has continued to exist increasingly with the isolation and lockdown measures taken during the pandemic period.Moreover, situations such as the restriction of relations with the outside world, the slowdown in the functioning of service institutions (law enforcement units, health services, shelter, etc.) within the scope of pandemic measures, and the lack of nationwide emergency action plans for violence have increased the level of partner violence experienced by women, while their behavior of seeking help has decreased.It is stated that Covid-19 contamination anxiety also affects the application to institutions. It is stated that the necessity of living together at home especially increases the psychological violence, which causes the lack of evidence to get help from law enforcement units.All of this has created a ground that facilitates the perpetrator to reveal all his desires for power and power and to apply violence.Economic troubles and related stress, mental problems, and concerns about disease transmission have been identified as factors that increase violence against women during the pandemic period. In addition, it has been stated that violence continues increasingly in women who have been subjected to violence before the pandemic.

Aim: This review was made to examine spousal violence against women during the Covid-19 pandemic period."Has there been a change in partner violence against women during the pandemic period?What was the cause of partner violence against women during the pandemic period?The literature was examined in line with the questions.

Discussion- Conclusion: As a result, violence against women has increased during the pandemic period.The necessity of living together, anxiety of covid 19 contamination, economic difficulties, mental problems, already problematic relationships, limitations in social life and external resources can be expressed as risk factors of the pandemic period in partner violence against women.During the pandemic period, the importance of telephone or online support lines and emergency support applications has emerged.In addition, the uninterrupted access to economic and social services such as housing during the pandemic period should be considered and considered as external resources that will support women's distance from the environment where violence is experienced.

Keywords: women, violence, pandemics

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-067

RUHSAL HASTALIĞI OLAN BİREYLERİN TELEPSİKİYATRIYE İLİŞKİN DENEYİM VE GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

Emel Öztürk Turgut¹, Gizem Beycan Ekitli¹, Esra Engin¹, Elif Özge Acele², Aslı Ceren Hınç², Aylin Özden²

¹Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

²Ege Üniversitesi Hastanesi (Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi)

Amaç: Covid- 19 pandemisiyle birlikte sağlık hizmetleri ağırlıklı olarak enfeksiyonla mücadeleye yönelmiştir. Bu durum kronik hastalıkları olan bireylerin sağlık hizmetlerine ulaşımını etkilemiştir. Psikiyatrik bakım ve tedavide de hizmetin sürekliliğini sağlayacak, aynı zamanda fiziksel temasını sınırlayacak yöntemlere gereksinim doğmuştur. Pandemi döneminde telepsikiyatri uygulamaları önem kazanmıştır. Profesyonellerin hem terapötik ilişkiyi koruma hem de bilimsel temellere dayalı şekilde uygulama sorumlulukları doğrultusunda öncelikle hizmet yararlanıcısı hastaların görüşlerinin incelenmesi gerektiği düşünülmüş ve araştırma ruhsal hastalığı olan bireylerin telepsikiyatri hizmetleri hakkında deneyim ve görüşlerinin incelenmesi amacıyla planlanmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel tipteki araştırma bir üniversite hastanesinin Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı klinik ve polikliniklerinde, 01 Temmuz-30 Eylül 2021 tarihleri arasında hizmet alan 117 hasta ile yürütülmüştür. Örneklem seçimine gidilmemiş olup veri toplama süresinde kriterleri karşılayanlar araştırmaya dahil edilmiştir. Araştırmaya katılmayı kabul eden, 18 yaş ve üstü bireyler örnekleme oluştururken; soruları anlamasını engelleyecek düzeyde bilişsel sorunu olan, akut dönemde olan ve konsültasyon ve liyezon psikiyatrisi polikliniğine başvuran hastalar araştırmaya dahil edilmemiştir. Veriler, tanıtıcı özellikleri ve telepsikiyatri hizmetlerine ilişkin deneyim ve görüşleri inceleyen, 21 sorudan oluşan anket formu ile elde edilmiştir. Veriler, hastalarla yüz yüze, yalnız kalınabilecek bir ortamda, soruların araştırmacılar tarafından okunmasıyla elde edilmiştir. Araştırmanın etik kurul ve kurum izni alınmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistikler, ki-kare testleri ve düzeltmeleri kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p < 0.05$ 'tir.

Bulgular: Katılımcıların %64.7'si erkek, %47.9'u bekar, %46'sı lise mezunudur ve yaş ortalaması 37.16 ± 12.57 'dir; %28.9'u maddeyle ilgili ilişkili bozukluklardan, %34.7'si bir yıldan daha kısa süredir tedavi almaktadır. Pandemi döneminde %51'inin yüz yüze kontrole gelme sıklığının azaldığı; %36.5'inin telepsikiyatri uygulamasına, özellikle hastalık belirtilerini ve endişeyi, kaygıyı yönetmekle ilgili gereksinim duyduğu saptanmıştır. Telepsikiyatride gönüllülük gösterenler %45.6 olarak saptanmıştır. Gönüllülük kadınlarda daha yüksekken, eğitim düzeyiyle birlikte artış göstermiştir. Hastalar telepsikiyatrinin fiziksel konforu artıracığını düşünürken aynı zamanda iletişimi olumsuz etkileyeceğini de belirtmiştir. Pandemide telepsikiyatride gereksinim kadınlarda, eşini kaybetmiş ve boşanmışlarda, lisans/lisansüstü mezunlarda daha yüksek; bir yıldan daha kısa süredir tedavi alanlarda ise daha düşük olarak belirlenmiştir.

Tartışma ve Sonuç: Pandemi döneminde örneklem grubunun yaklaşık yarısının yüz yüze tedavi sıklığı azalmasına rağmen yarısından fazlasının telepsikiyatride ilişkin kararsız ve gönülsüz olduğu belirlenmiştir. Oysa telepsikiyatri hizmetlerinin pandemi sürecinde hem yetişkin hem de çocuk ve ergenlerde kullanımının olduğu ve yararlananların memnuniyetlerinin yüksek olduğu belirtilmektedir.¹⁻⁵ Hastalar genellikle acil ruhsal gereksinimleri için telepsikiyatride olumlu değerlendirmiştir. Buna göre telepsikiyatrik hizmetler kurumsal başvuru yoğunluğunu azaltabilecek bir kaynak olmasının yanı sıra bir güvenlik arama ve kaçınma davranışı riskini de düşündürmelidir.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Ruhsal hastalık nedeniyle bir yıldan daha uzun süredir tedavi alanların telepsikiyatriye daha olumlu yaklaşması, hastalık yükünü azaltacak alternatiflere gereksinimlerinin arttığı şeklinde yorumlanabilir. Hastaların telepsikiyatri hizmetleri ile ilgili bilgi düzeylerinin artırılması, hastalığı uyumun önemli bir parçası olarak ve terapötik ilişkiyi destekleyecek protokollerin hazırlanması, ruh sağlığı ve psikiyatri hemşirelerinin danışman, klinisyen, vaka yöneticisi rolleri doğrultusunda telepsikiyatri alanında aktif rol alınması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: ruhsal hastalık, teletıp, mobil sağlık, telepsikiyatri

KAYNAKÇA:

1. Looi Jcl, Allison S, Bastiampillai T, Pring W, Reay R. Australian Private Practice Metropolitan Telepsychiatry During The Covid-19 Pandemic: Analysis Of Quarter-2, 2020 Usage Of New Mbs-Telehealth İtem Psychiatrist Services. Australasian Psychiatry 2021 Apr;29(2):183-188.
2. Dursun Ob, Turan B, Pakyürek M, Tekin A. Integrating Telepsychiatric Services Into The Conventional Systems For Psychiatric Support To Health Care Workers And Their Children During Covid-19 Pandemics: Results From A National Experience. Telemedicine And E-Health 2021; 27(3): 269-275.
3. Chen Ja, Chung W-J, Young Sk, Tuttle Mc, Collins Mb Et Al. Covid-19 And Telepsychiatry: Early Outpatient Experiences And İmplications For The Future. General Hospital Psychiatry 66 (2020) 89-95.
4. Guinart D, Marcy P, Hauser M, Dwyer M, Kane Jm. Patient Attitudes Toward Telepsychiatry During The Covid-19 Pandemic: A Nationwide, Multisite Survey. Jmir Ment Health 2020; 22;7(12):E24761.
5. Sharma A, Sasser T, Gonzalez Es, Stoep Av, Myers K. Mplementation Of Home-Based Telemental Health İn A Large Child Psychiatry Department During The Covid-19 Crisis. Journal Of Child And Adolescent Psychopharmacology 2020; 30(7): 404-413.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

EVALUATION OF THE EXPERIENCES AND OPINIONS OF PSYCHIATRIC PATIENTS ON TELEPSYCHIATRY

Emel Öztürk Turgut¹, Gizem Beycan Ekitli¹, Esra Engin¹, Elif Özge Acele², Aslı Ceren Hınç², Aylin Özden²

¹Ege University Faculty of Nursing

²EGE UNIVERSITY Hospital (Application and Research Center)

Aim: With the Covid-19 pandemic, health service have focused mainly on the fight against infection. This situation has affected the access of individuals with chronic diseases to health services. In psychiatric care and treatment, a need has arisen for methods that will ensure the continuity of the service and at the same time limit the physical contact. Telepsychiatry practices have gained importance during the pandemic period. In line with the responsibilities of professionals both to protect the therapeutic relationship and to implement them on scientific grounds, it was thought that the views of the service beneficiary patients should be examined first, and the research was planned to examine the experiences and opinions of individuals with mental illness about telepsychiatry services.

Method: The descriptive and cross-sectional study was conducted with 117 patients who received service in the clinics and polyclinics of the Department of Mental Health and Diseases of a university hospital between 01 July and 30 September 2021. Sample selection was not made and those who met the criteria during the data collection period were included in the study. While forming the sample, individuals aged 18 and over who agreed to participate in the research; patients who had cognitive problems that prevented them from understanding the questions, who were in the acute phase and who applied to the consultation and liaison psychiatry outpatient clinic were not included in the study. The data were obtained through a questionnaire consisting of 21 questions, examining the introductory features and experiences and views on telepsychiatry services. The data were obtained by the researchers reading the questions face to face with the patients, in an environment where they could be alone. Ethics committee and institutional permission of the research was obtained. Descriptive statistics, chi-square tests and corrections were used to evaluate the data. Statistical significance level is $p < 0.05$.

Results: 64.7% of the participants were male, 47.9% were single, 46% were high school graduates, and the mean age was 37.16 ± 12.57 ; 28.9% were receiving treatment for substance-related disorders, 34.7% for less than one year. During the pandemic period, the frequency of face-to-face check-ups decreased by 51%; it was determined that 36.5% of them needed telepsychiatry practice, especially in terms of managing disease symptoms and anxiety. Those who volunteered for telepsychiatry were found to be 45.6%. While volunteering was higher in women, it increased with the level of education. While the patients thought that telepsychiatry would increase physical comfort, they also stated that it would negatively affect communication. The need for telepsychiatry in the pandemic is higher in women, widowed and divorced, undergraduate/graduate graduates; lower in those treated for less than one year.

Discussion-Conclusion: Although the frequency of face-to-face treatment decreased in approximately half of the sample group during the pandemic period, it was determined that more than half of them were undecided and reluctant about telepsychiatry. However, it is stated that telepsychiatry services are used by both adults, children and adolescents during the pandemic process, and the satisfaction of the beneficiaries is high.¹⁻⁵ Patients generally evaluated telepsychiatry positively for their urgent mental needs. Accordingly, telepsychiatric services should not only be a resource that can reduce the density of institutional referrals, but should also suggest a risk of security-seeking and avoidance behavior. The more positive approach to telepsychiatry by those receiving

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

treatment for mental illness for more than one year can be interpreted as an increase in their need for alternatives that will reduce the burden of illness. It can be recommended to increase the knowledge level of patients about telepsychiatry services, to prepare protocols that will support the therapeutic relationship as an important part of adaptation to the disease, and to take an active role in the field of telepsychiatry in line with the roles of mental health and psychiatry nurses as consultants, clinicians and case managers.

Keywords: psychiatric diseases, severe mental illness, mental disorders telemedicine, mobile health

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-068

HEMŞİRELİK SON SINIF ÖĞRENCİLERİNİN ELEKTROKONVÜLSİF TEDAVİ HAKKINDA BİLGİ VE TUTUMLARININ BELİRLENMESİ: KARŞILAŞTIRMALI BİR ÇALIŞMA

Şirin Harkın Gemicioğlu¹

¹*İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği Ana Bilim Dalı*

Giriş ve Amaç: Psikiyatrik hastalıklarda, Elektrokonvülsif Tedavi (EKT) önemli bir yere sahiptir. Hastanın bakımından sorumlu hemşirelerin EKT hakkında bilgi ve tutumları önemlidir [1]. Bu araştırmanın amacı, son sınıf hemşirelik öğrencilerinin EKT hakkındaki bilgi ve tutumlarını değerlendirmektir.

Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel tipteki bu araştırma, 1-30 Haziran 2021 tarihleri arasında 203 hemşirelik öğrencisi ile yürütülmüştür. Veriler, "Öğrenci Bilgi Formu"/"Elektrokonvülsif Tedavi Bilgi ve Tutum Anketi" kullanılarak toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistiksel yöntemler kullanılmıştır. Gruplar arasında farklılık olup olmadığını belirlemek için Mann-Whitney U testi kullanıldı.

Bulgular: Öğrencilerin %52,2'si EKT uygulamasını psikiyatri servisinde gözlemlemiş, %47,8'i gözlemlememiştir. EKT uygulamasını gözlemleyen öğrencilerin bilgi puan ortalamaları $3,51 \pm 0,4$ ve tutum puan ortalamaları $3,19 \pm 0,71$, gözlemlemeyen öğrencilerin ise bilgi puan ortalamaları $3,27 \pm 0,29$ ve tutum puan ortalamaları $2,86 \pm 0,64$ olup, bilgi ve tutum puanları arasında anlamlı fark bulunmuştur ($p=0,00 < 0,05$). Bilgi anketinden alınan toplam puan ile tutum anketinden alınan toplam puan arasında pozitif yönde orta düzeyde anlamlı korelasyon saptandı ($r=0,399$; $p < 0,001$). EKT uygulamasını gözlemlemeyen öğrencilerin, uygulamaya ilişkin görüşlerinin gözlemleyen öğrencilere göre daha olumsuz olduğu belirlenmiştir ($p < 0,05$).

Tartışma ve Sonuç: EKT'yi gözlemleyen ve gözlemlemeyen öğrencilerin bilgi puanları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur. Yapılan çalışmalarda EKT'yi gözlemleyen öğrencilerin EKT'nin etkinliği ve olası yan etkileri hakkındaki bilgi puan ortalamaları gözlemlemeyenlere göre anlamlı düzeyde yüksek bulunmuş olup bu çalışmadan elde edilen veriler ile örtüşmektedir [1,2,3]. Güncel literatür, hemşirelerin EKT ile ilgili bilgi ile tutum arasında pozitif bir ilişki olduğunu göstermektedir [2,3,4,5]. Bu çalışmanın bulguları da literatürle örtüşmektedir. Bu sonuçlar bize eğitim yoluyla hemşirelerin tutumlarının geliştirilebileceğini göstermektedir.

Öğrencilerin EKT uygulaması gözleme durumu ile uygulamaya ilişkin görüşleri incelediğinde, gözlemleyen öğrencilerin gerektiğinde kendine ve bir yakınına EKT uygulamasını isteme ve EKT'nin etkin ve kısa sürede iyileştiren bir tedavi olduğunu bildirme oranı gözlemlemeyen öğrencilere göre anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur. Benzer şekilde yapılan çalışmalarda, uygulamayı gözlemleyen öğrencilerin tutumlarının daha olumlu olduğu belirtilmektedir [2,3,4]. Bu veriler, öğrencilerin mezun olmadan önce pratik eğitimlerinin önemini ortaya koymaktadır.

Bu bulgular doğrultusunda, ruh sağlığı ve hastalıkları hemşireliği dersinin konu içeriğine EKT ile ilgili teorik ve özellikle pratik saatler eklenmesi, öğrencilerin uygulamayı doğrudan gözlemlemesi ve EKT tedavisi alan hastanın bakım ve izleminin sağlanması faydalı olabilecektir.

Anahtar Kelimeler: "elektrokonvülsif tedavi", "hemşirelik öğrencileri", "bilgi", "tutum".

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Arkan, B., & Üstün, B. Examination of the effect of education about electroconvulsive therapy on nursing practice and patient satisfaction. The journal of ECT, 2008; 24(4), 254-259. doi: 10.1097/YCT.0b013e318168be32.
2. Shah, N., & Averill, P. M. Third-year medical students' understanding, knowledge, and attitudes toward the use of electroconvulsive therapy: a pre-exposure and postexposure survey. The Journal of ECT, 2009; 25(4), 261-264. doi: 10.1097/YCT.0b013e3181a48779. PMID: 19483642.
3. Erden Aki, Ş. Ö. , Ak, S., Sönmez, Y.E., & Demir, B. Tıp fakültesi öğrencilerinin elektrokonvülsif tedavi ile ilgili bilgi düzeyleri ve tutumlarının bu tutumlara eğitimin etkisinin değerlendirilmesi. Güncel Psikiyatri ve Psikonörofarmakoloji, 2012; 2, 21-27.
4. McFarquhar, T.F., & Thompson, J. Knowledge and attitudes regarding electroconvulsive therapy among medical students and the general public. The Journal of ECT, 2008; 24(4), 244-253. doi: 10.1097/YCT.0b013e318168be4a
5. James, B. O., Lawani, A. O., Omoaregba, J. O., & Isa, E. W. Electroconvulsive therapy: a comparison of knowledge and attitudes of student nurses and staff mental health nurses at a psychiatric hospital in Nigeria. Journal of psychiatric and mental health nursing, 2010; 17(2), 141-146. <https://doi.org/10.1111/j.1365-2850.2009.01487.x>

DETERMINATION OF KNOWLEDGE AND ATTITUDES OF NURSING SENIOR STUDENTS ABOUT ELECTROCONVULSIVE THERAPY: A COMPARATIVE STUDY

Şirin Harkın Gemicioğlu¹

¹Istanbul University-Cerrahpaşa, Institute Of Graduate Studies, Department of Mental Health and Psychiatric Nursing

Introduction and Aim: Electroconvulsive therapy (ECT) has an important place in psychiatric diseases. The knowledge and attitudes of nurses responsible for patient care about ECT are important [1]. The aim of this study is to evaluate the knowledge and attitudes of senior nursing students about ECT.

Method: This descriptive and cross-sectional study was conducted with 203 nursing students between 1-30 June 2021. Data were collected using the "Student Information Form", "Electroconvulsive Treatment Knowledge and Attitude Questionnaire". Descriptive statistical methods were used in the evaluation of the data. The Mann-Whitney U test was used to determine whether there was a difference between the groups.

Results: 52.2% of the students observed the ECT application in the psychiatry service, 47.8% did not. The mean knowledge score of the students who observed the ECT application was 3.51 ± 0.4 , and the mean of attitude score was 3.19 ± 0.71 , the mean score of knowledge of the students who did not observe it was 3.27 ± 0.29 and the mean of attitude score was 2.86 ± 0.64 . and a significant difference was found between knowledge and attitude scores ($p=0.00 < 0.05$). A moderately significant positive correlation was found between the total score from the knowledge questionnaire and the total score from the attitude questionnaire ($r= 0.399$; $p < 0.001$). It was determined that the views of the students who did not observe the ECT application were more negative than the students who observed the application ($p < 0.05$).

Discussion and Conclusion: The difference between the knowledge scores of the students who observed and did not observe ECT was found to be significant. In the studies conducted, the mean score of knowledge about the effectiveness and possible side effects of ECT of the students who observed ECT was found to be significantly higher than those who did not observe it, and this is in line with the data obtained from this study[1,2,3]. Current literature shows that there is a positive relationship between nurses' knowledge and attitude about ECT[2,3,4,5]. The findings of this study are also in line with the literature. These results show us that nurses' attitudes can be improved through education.

When the students' observation of ECT application and their opinions about the application were examined, it was found that the rate of observing students wanting to apply ECT to themselves and a relative when necessary and reporting that ECT is an effective and healing treatment in a short time was found to be significantly higher than the students who did not observe it. In similar studies, it is stated that the attitudes of the students who observe the practice are more positive[2,3,4]. These data reveal the importance of practical training of students before graduation. In line with these findings, it may be beneficial to add theoretical and especially practical hours related to ECT to the content of the mental health and diseases nursing course, to observe the application directly by the students, and to provide care and follow-up of the patient receiving ECT treatment.

Keywords: "electroconvulsive therapy", "nursing students", "knowledge", "attitude".

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-069

KRONİK HASTALIĞI OLAN BİREYLERİN SAĞLIK İNANÇ MODELİ ÇERÇEVESİNDE COVID-19 TEDBİRLERİNE UYUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Zehra Su Topbaş¹, Oktay Bektaş¹

¹Erciyes Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Kayseri

Amaç: COVID-19 virüsü, ilk defa 29 Aralık 2019'da, Çin'in Wuhan şehrinde ortaya çıkmış ve hızla tüm dünyayı etkisi altına almıştır [1]. Virüsün bulaşma yoluna, alınabilecek önlemlere, viral enfeksiyonun olası sonuçlarına ilişkin pek çok bilgiye sahip olmamıza rağmen, salgının önüne geçilememiştir [2]. Öte yandan, COVID-19 hastalığı için risk grubunda olan kronik hastalıklara sahip bireylerin, hastalığın olası ciddi sonuçlarına daha açık olmaları önemli bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır [3]. Bu çalışma, kronik hastalığa sahip bireylerin COVID-19 tedbirlerine uyum durumlarını, uyumlarını kolaylaştıran ve zorlaştıran faktörleri Sağlık İnanç Modeli (SİM) çerçevesinde ele almak amaçlanmaktadır.

Yöntem: Nitel çalışma yönteminin durum çalışması deseni kullanılmıştır. Çalışma için gerekli izin Erciyes Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu'ndan alınmıştır. Çalışma COVID-19 açısından riskli kabul edilen en az bir kronik hastalığı bulunan altı yetişkin bireyle yürütülmüştür. Veri toplamak için yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Çalışma kapsamında görüşmelerin üçü yüz yüze üçü Zoom uygulaması ile çevrimiçi olarak yapılmıştır.

Veri analizi için içerik analizi kullanılmıştır. Görüşme ile elde edilen veriler tek tek okunmuş ve kodlar çıkarılmış olup hem toplanan veriler doğrultusunda hem de kullanılmış olan SİM çerçevesinde temalar oluşturulmuştur. Oluşturulan temalar "genel sağlık algısı", "COVID-19 virüsü algısı", "COVID-19 önlemleri", "algılanan duyarlılık", "algılanan ciddiyet", "algılanan yarar", "algılanan engel", "öz-yeterlilik" ve "eyleme geçiriciler" şeklinde belirlenmiştir.

Çalışmanın geçerliğini arttırmak için katılımcıların cevapları kendilerine tekrar edilmiş ve onay alınmış, görüşme soruları uzman görüşüyle şekillendirilmiş ve bulgular kısmına doğrudan alıntılar eklenmiştir. Güvenirliği arttırmak içinse araştırmacılar arasında kodlama tutarlılığı kontrol edilmiş ve görüş birliğine varılarak kodlar belirlenmiştir.

Bulgular: Katılımcıların kronik hastalık sebebiyle virüse yakalanma ve enfeksiyon seyri açısından risk altında olduklarını belirtmeleri dikkat çekmiştir. Aynı zamanda katılımcıların COVID-19 virüsüne karşı aldıkları tedbirlerin yararlı olduğuna inandıkları belirlenmiştir. Katılımcıların algıladıkları engellere bakıldığında ise maske kullanmaktan sıkılma bulgusu dikkat çekmiştir. Medyanın hem bir engel hem de bir motivasyon kaynağı olarak algılanması ve katılımcıların aile bireyleri başta olmak üzere diğer insanlara virüs bulaştırma korkusu nedeniyle tedbirlere uyduğunu belirtmesi diğer önemli bulgular olarak karşımıza çıkmaktadır.

Tartışma ve Sonuç: Sürekli maske kullanımının hem fiziksel hem de psikososyal rahatlık açısından bireyleri zorladığı düşünülmektedir. Bu amaçla bireylerin rahat kullanabilecekleri koruyucular tasarlanabilir. Algılanan duyarlılık, ciddiyet ve yarar seviyesini arttırmak için medyanın önemli bir kaynak olabileceği ve SİM çerçevesinde kamu spotları kurgulamanın yararlı olabileceği düşünülmektedir. Bununla birlikte medyada yer alan bilgi kirliliğinin de önüne geçilmelidir.

Anahtar Kelimeler: COVID-19 virüs, önleme ve kontrol, kronik hastalık

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Huang X, Wei F, Hu L, Wen L, Chen K. Epidemiology and clinical characteristics of COVID-19. Arch Iran Med. 2020 Apr ;23(4):268-271. doi: 10.34172/aim.2020.09
2. Dünya'da Durum. [İnternet]]. Ankara: TÜBİTAK. [alıntılanan 2020 Nisan 20]. Şu adresten edinilebilir: <https://covid19.tubitak.gov.tr/dunyada-durum>
3. Liu H, Chen S, Liu M, Nie H, Lu H. Comorbid chronic diseases are strongly correlated with disease severity among COVID-19 patients: A systematic review and meta-analysis. Aging Dis, 2020 Jun; 11(3): 668–678. doi: 10.14336/AD.2020.0502

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

EVALUATION OF THE ADAPTATION OF INDIVIDUALS WITH CHRONIC DISEASE TO COVID-19 MEASURES WITHIN THE FRAMEWORK OF THE HEALTH BELIEF MODEL

Zehra Su Topbaş¹, Oktay Bektaş¹

¹Erciyes University, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing, Department of Mental Health and Diseases Nursing

Aim: The COVID-19 virus first appeared on December 29, 2019 in Wuhan, China, and rapidly affected the whole world [1]. However, although we have much information about the transmission route of the virus, the precautions that can be taken, and the possible consequences of the viral infection, the epidemic could not be prevented [2]. It is important that individuals with chronic diseases who are in the risk group for COVID-19 disease are at risk for the disease [3]. It is aimed to address the adaptation status of individuals with chronic diseases to COVID-19 measures, and the factors that facilitate or complicate their adaptation within the framework of the Health Belief Model.

Method: The case study pattern of the qualitative study method was used. Permission for the study was obtained from Erciyes University Social and Human Sciences Ethics Committee. The study was conducted with six adult individuals with at least one chronic disease considered at risk for COVID-19. A semi-structured interview form was used to collect data. Three of the interviews were conducted face to face and three online with Zoom application.

Content analysis was used for data analysis. The data collected through the interview were read one by one and the codes were extracted. Themes were created both in line with the collected data and within the framework of the HBM used. The themes created are "general health perception", "COVID-19 virus perception", "COVID-19 precautions", "perceived susceptibility", "perceived severity", "perceived benefit", "perceived barriers", "self-efficacy" and "Cue to action".

In order to increase the validity, the answers of the participants were repeated and their consent was obtained, the interview questions were shaped by expert opinion and direct quotations were added to the findings section. In order to increase the reliability, the coding consistency was checked among the researchers and the codes were determined by reaching a consensus.

Results: It was noteworthy that the participants stated that they were at risk in terms of catching the virus and the course of infection due to a chronic disease. It was determined that the participants believed that the measures they took against the COVID-19 virus were beneficial. Considering the obstacles perceived by the participants, the finding of being bored with using masks attracted attention. Other important findings are that the media is perceived as both an obstacle and a source of motivation, and the participants state that they comply with the measures due to the fear of infecting other people, especially their family members.

Discussion and Conclusion: Protectors can be designed that individuals can use comfortably. It is thought that the media can be an important resource in order to increase the perceived sensitivity, seriousness and benefit level and it can be useful making public spots within the framework of HBM. It is thought that the media can be an important resource in order to increase the perceived sensitivity, seriousness and benefit level and it can be useful making public spots within the framework of HBM. However, disinformation in the media should also be prevented.

Keywords: COVID-19 virus, prevention & control, chronic illness

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-070

HEMŞİRELERİN ELEŞTİREL DÜŞÜNME EĞİLİMLERİ VE KANITA DAYALI TUTUMLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Çiğdem Özdemir³, Burçin Işık¹, Nurgül Özdemir²

¹Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Gaziantep

²Gaziantep Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Gaziantep

³Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu, İlk ve Acil Yardım Programı, Kilis

Eleştirel düşünme, kusursuz ve eksiksiz düşünceyi ortaya çıkarmak için disiplinli ve öz denetimli düşünme şekli olarak tanımlanabilir [1]. Eleştirel düşünen birey, hemen karar vermeyip kararını erteleyen, önyargılarını fark eden, bilginin dayanaklarının güvenilirliğini sorgulayan, farklı bakış açılarını değerlendiren ve bir düşünce üzerinde düşünen bireydir [2]. Eleştirel düşünme; karar verme, yönetim, klinik yargı, profesyonel başarı ve etkili iletişimi etkileyen önemli bir özelliktir ve hemşirelerin istedik, güvenli hasta bakım sürecinin her basamağında kullanmaları gerekir [3]. Hemşirelikte karar verme sürecinde; mesleki temel bilgi, hemşirelik deneyimi, eleştirel düşünme yeterliliği, eleştirel düşünme için gerekli olan tutumlar ve eleştirel düşünme standartlarının önemli olduğu bilinmektedir [4]. Değişen rolleri çerçevesinde hemşirenin görevi sadece yatak başı bakım hizmeti olarak görülmektedir, artık hemşireler; bilimsel bilgiye ulaşmak için araştıran, elde ettiği bilgiyi beceriye aktarırken zihinsel ve entelektüel gücünü kullanan ve kanıta dayalı uygulamaları önemseyen bir disiplinin üyesi olarak kabul edilmektedir [3]. Hastaların bakım çıktılarını geliştirmek için kanıta dayalı hemşirelik uygulamalarının pratiğe aktarılması gerekmektedir ancak bu süreç zor ve zaman alıcı bir süreçtir. Kanıta dayalı uygulamaların kullanılması, birçok yönden istenmesine karşın, nasıl yapılması gerektiği hemşireler için hala büyük bir sorundur [5]. Profesyonel bir meslek olarak hemşireliğin gelişebilmesi ancak bilimsel bilginin yorumlanması ve uygulamada kullanılması ile mümkündür. Hemşirelerin kanıta dayalı hemşirelik uygulamaları ile ilgili tutumlarının değerlendirilememesi bu alandaki önemli bir eksikliklerdir. Hemşirelerin kanıta dayalı uygulama konusunda tutumlarının belirlenmesi, kanıta dayalı hemşirelik uygulamalarının artırılması ile ilgili stratejilerin geliştirilmesine yardımcı olacaktır.

Amaç: Bu araştırma, hemşirelerin eleştirel düşünme eğilimleri ve kanıta dayalı tutumları arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla gerçekleştirildi.

Yöntem: Araştırma Gaziantep ili içerisinde yer alan 4 devlet hastanesi (Dr. Ersin Arslan Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Şehitkamil Devlet Hastanesi, 25 Aralık Devlet Hastanesi, Cengiz Gökçek Kadın Doğum ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi) ve bir üniversite hastanesi (Gaziantep Üniversitesi Şahinbey Araştırma ve Uygulama Hastanesi) olmak üzere 5 hastanede çalışmakta olan hemşireler ile gerçekleştirildi. Örneklem büyüklüğü, orantılı örneklem yöntemi ile belirlendi ve 860 hemşire ile gerçekleştirildi. Veriler, "Bireysel Bilgi Formu", "Eleştirel Düşünme Eğilim Ölçeği (EDEÖ)", "Kanıta Dayalı Hemşireliğe Yönelik Tutum Ölçeği (KDHYTÖ)" ile toplandı.

Bulgular: EDEÖ toplam puanı 65.01 ± 11.74 ; KDHYTÖ toplam puanı 57.05 ± 9.36 olarak belirlendi. Hemşirelerin, EDEÖ ve alt ölçekleri toplam puan ortalamaları ile KDHYTÖ ve alt ölçekleri toplam puan ortalamaları arasında pozitif yönde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu saptandı ($p < 0.05$).

Tartışma ve Sonuç: Bu çalışmada hemşirelerin eleştirel düşünme becerileri arttıkça kanıta dayalı tutumlarının da arttığı belirlenmiştir. Bu sonucun, kanıta dayalı hemşirelik uygulamalarının artması için planlanacak girişimlerde yol gösterici olacağı düşünülmekte, dolayısıyla hemşirelik eğitim programlarında, eleştirel düşünmeye ve kanıta dayalı uygulamalara ilişkin seçmeli derslere yer verilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: "hemşire, eleştirel düşünme, kanıta dayalı uygulama, eğilim"

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Ersoy E, Başer N. İlköğretim ikinci kademedeki eleştirel düşünmenin yeri. Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi 2011; 2 (1): 1-10.
2. Kanbay Y, Işık E, Aslan Ö, Özdemir H. Akademik personelde eleştirel düşünme eğiliminin incelenmesi. Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi 2012;1(3):189-201.
3. Çelik S, Yılmaz F, Karataş F, Al B, Karakaş NS. Hemşirelik öğrencilerinin eleştirel düşünme eğilimleri ve etkileyen faktörler, Sağlık Bilimleri ve Meslekleri Dergisi 2015; 2 (1): 74-85.
4. Gürol Arslan G, Demir Y, Eşer İ, Khorshid L. Hemşirelerde eleştirel düşünme eğilimini etkileyen etmenlerin incelenmesi. Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi 2009; 12(1): 72-80.
5. Ayhan Y, Kocaman G, Bektaş M. "Kanıt Dayalı Hemşireliğe Yönelik Tutum Ölçeği"nin Türkçe'ye uyarlanması: geçerlik ve güvenilirlik çalışması. Hemşirelikte Araştırma Geliştirme Dergisi 2015; 17(2-3): 21-35.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE RELATIONSHIP BETWEEN NURSES' CRITICAL THINKING DISPOSITION AND EVIDENCE-BASED ATTITUDES

Çiğdem Özdemir³, Burçin Işık¹, Nurgül Özdemir²

¹Department of Nursing, Gaziantep Islam Science and Technology University, Faculty of Health Sciences, Gaziantep, Turkey

²Department of Nursing, Gaziantep University, Faculty of Health Sciences, Gaziantep, Turkey

³First and Emergency Program, Kilis 7 Aralık University, Vocational High School of Health Services, Kilis, Turkey

Critical thinking can be defined as a disciplined and self-controlled way of thinking to reveal perfect and complete thinking [1]. An individual who thinks critically is one who does not make a decision immediately and postpones his decision, realizes his prejudices, questions the reliability of the bases of information, evaluates different perspectives and reflects on a thought [2]. Critical thinking is an important feature that affects decision making, management, clinical judgment, professional success, and effective communication, and is key for nurses to provide effective and safe patient care [3]. In the decision-making process of nurses; It is known that professional basic knowledge, nursing experience, critical thinking proficiency, attitudes and skills required for critical thinking, as well as critical thinking standards are important [4]. Within the framework of their changing roles, the duty of the nurse is not only seen as a bedside care service; now nurses; It is accepted as a member of a discipline that researches to reach scientific knowledge, uses mental and intellectual power while transferring the acquired knowledge to skill, and attaches importance to evidence-based practices [3]. Evidence-based nursing practices need to be put into practice in order to improve the care outcomes of patients, but this process is difficult and time-consuming. Although the use of evidence-based practices is desired in many ways, how it should be done is still a big problem for nurses [5]. For the development of nursing as a Professional profession, the analysis, synthesis, interpretation and application of scientific knowledge have a key role. The inability to evaluate nurses' attitudes towards evidence-based nursing practices is an important deficiency in this area. Determining nurses' attitudes towards evidence-based practice will help develop strategies to increase evidence-based nursing practice.

Aim: This study was carried out to determine the relationship between nurses' critical thinking disposition and evidence-based attitudes.

Method:The research was conducted in 4 state hospitals and 1 university hospital located in the province of Gaziantep. The study was carried out with nurses working in 5 hospitals. The sample size was determined by the proportional sampling method and the study was carried out with 860 nurses. The data were collected with the "Individual Information Form", "Critical Thinking Disposition Scale (CTDS)", and "Attitude Towards Evidence Based Nursing Questionnaire (ATEBNQ)".Results: The nurses' total CTDS score was 65.01 ± 11.74 ; total ATEBNQ score was determined as 57.05 ± 9.36 . It was determined that there was a statistically significant positive correlation between the total mean scores of the nurses' CTDS and subscales, and the total mean scores of the ATEBNQ and subscales ($p < 0.05$).

Discussion and Conclusion: In this study, it was determined that as the critical thinking skills of nurses increased, their attitudes towards evidence-based nursing also increased. It is thought that this result will guide the initiatives to be planned to increase evidence-based nursing practices. Therefore, it is recommended to include elective courses on critical thinking and evidence-based practices in nursing education curriculum.

Keywords: "nurse, critical thinking, evidence based practice, disposition"

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-071

HEMŞİRELERİN HEMŞİRELİK BAKIMINDAKİ ETİK TUTUMLARI İLE SPİRİTÜEL İYİ OLUŞ DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Mustafa Durmuş¹, Cemal Özalp²

¹Muş Alparslan Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Muş/Türkiye

²Erzurum Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Erzurum/Türkiye

Amaç: Hemşirelerin kaliteli bakım sunabilmesi için mesleki yeterliliğini sürekli geliştirmesi, bakım konusunda insani ve ahlaki açıdan duyarlı olması ve mesleki değerler doğrultusunda uygun bakımı vermesi beklenir (1). Hemşireler en büyük küresel sağlık işgücüdür (2). COVID-19 pandemisi ile savaşta hemşireler diğer sağlık çalışanları gibi cephede yerlerini almışlardır. Ancak hemşirelerin ve diğer sağlık çalışanlarının cephedeki güvenliğinin sağlanması, genel sağlamlık ve iyilik hallerinin sürdürülmesinde bazı riskler oluşmuştur. COVID-19 pandemisine bağlı oluşan bu yeni koşullar altında çalışılması istendiğinden ilgili durum bir etik endişe kaynağı olmuştur (3). Hemşirelerin sağlık hizmeti sunumları sırasında yetersiz korunması hastalara verecekleri bakım görevinin kapsamında profesyonel ve etik sorunlar ortaya çıkarabilmektedir. Bu etik sorunlar; "hemşirelerin, hastaların, meslektaşlarının ve ailelerin güvenliği", "kısıtlı kaynakların dağıtımı" ve hemşirelerin hastalar ve aileleri olan ilişkilerinin değişen doğası kapsamında ele alınabilir (4). Bu çalışma COVID-19 salgını sürecinde hemşirelerin hemşirelik bakımındaki etik tutumları ile spiritüel iyi oluş düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Materyal ve Metot: Araştırma, bir devlet hastanesinde aktif olarak çalışan 278 hemşire ile 01-30.06.2021 tarihleri arasında yürütülmüştür. Verilerin soru formları Google Formlar ile hazırlanarak hemşirelere gönderilen bağlantı adresi ile toplanmıştır. Veri toplamada "Hemşirelerin Sosyo- Demografik Özelliklerine Ait Sorular", "Hemşirelik Bakımında Etik Tutum Ölçeği" ile " Spiritüel iyi oluş Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırma için etik kurul onayı alındıktan sonra online olarak gönüllülük esasına göre veriler toplanmıştır. Verilerin değerlendirmesinde frekans ve yüzdeler hesaplanmıştır, one way Anova, independent t test ile Pearson korelasyon analizi testi kullanılmıştır.

Bulgular: Hemşirelerin etik tutum düzeyleri (150.58 ± 14.99) ile spiritüel iyi oluş düzeylerinin (117.61 ± 14.37) orta seviyenin üstünde olduğu belirlenmiştir. Hemşirelerin medeni durum, eğitim düzeyi, çalışma yılı, çocuk sahibi olma ve etik eğitimi alma durumları ile spiritüel iyi oluş düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

Sonuç: Hemşirelerin hemşirelik bakımındaki etik tutumları ile spiritüel iyi oluş düzeyleri arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Hemşirelerin spiritüel düzeyleri arttıkça hemşirelik bakımındaki etik tutumlarının arttığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Hemşire, Etik, Spiritüel

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE RELATIONSHIP BETWEEN NURSES' ETHICAL ATTITUDES IN NURSING CARE AND SPIRITUAL WELL-BEING LEVELS

Mustafa Durmuş¹, Cemal Özalp²

¹Muş Alparslan University

²Erzurum Regional Training and Research Hospital

Aim: Nurses are expected to continuously improve their professional competence in order to provide quality care, to be sensitive to human and moral care and to provide appropriate care in line with professional values (1). Nurses are the largest global healthcare workforce (2). In the fight against the COVID-19 pandemic, nurses took their place at the front like other healthcare workers. However, there have been some risks in ensuring the safety of nurses and other health workers at the front and maintaining their general health and well-being. This situation has become a source of ethical concern, as it was requested to work under these new conditions due to the COVID-19 pandemic. This situation has become a source of ethical concern, as it was requested to work under these new conditions due to the COVID-19 pandemic (3). These ethical issues are; "safety of nurses, patients, colleagues and families", "distribution of limited resources" and the changing nature of nurses' relationships with patients and families (4). This study was conducted to examine the relationship between the ethical attitudes of nurses in nursing care and their spiritual well-being levels during the COVID-19 epidemic.

Materials and Methods: The research was carried out between 01-30.06.2021 with 278 nurses actively working in state hospitals. Questionnaires of the data were prepared with Google Forms and collected with the link address sent to the nurses. In data collection, "Questions Regarding Nurses' Socio-Demographical Characteristics", "Ethical Attitude Scale in Nursing Care" and "Spiritual Well-Being Scale" were used. After obtaining ethics committee approval for the research, data were collected online on a voluntary basis. Frequency and percentage calculation, one way Anova, independent t test and Pearson correlation analysis test were used to evaluate the data.

Results: It was determined that the ethical attitude levels (150.58 ± 14.99) and spiritual well-being levels (117.61 ± 14.37) of the nurses were above the medium level. A significant relationship was found between nurses' marital status, education level, working year, having a child and receiving ethical training, and their spiritual well-being levels.

Conclusion: A positive and significant relationship was found between the ethical attitudes of nurses in nursing care and their spiritual well-being levels. It was observed that as the spiritual levels of the nurses increased, their ethical attitudes in nursing care increased.

Keywords: Ethics, Nurse, Spiritüel.

1. Dinç L. (2009). Hemşirelik hizmetlerinde etik yükümlülükler. Hacettepe Tıp Dergisi, 40(2):113-9.
2. World Health Organization. (2020). WHO and partners call for action to better protect health and care workers from COVID-19. <https://www.who.int/>.
3. E, A, Palandöken. (2020). COVID-19 Pandemisi ve Hemşireler için Etik Sorunlar, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi 2020; 5(2): 139-142
4. Morley, G., Grady, C., McCarthy, J., & Ulrich, C. M. (2020). Covid-19: Ethical challenges for nurses. Hastings Center Report, 50(3), 35-39.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-072

PANDEMİDE COVID-19 HASTALARINA BAKIM VEREN HEMŞİRELERİN DENEYİMLERİ: NİTEL BİR ÇALIŞMA

Ümran Demircan¹, Merve Işık², Satı Demir²

¹Sinop Üniversitesi, Durağan Meslek Yüksekokulu, İlk ve Acil Yardım Programı, Sinop

²Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Ankara

Amaç: Pandemide COVID 19 hastalarına bakım veren hemşirelerin deneyimlerinin belirlenmesidir.

Gereç ve Yöntem: Tanımlayıcı nitel bir araştırmadır ve Kasım 2020-Mayıs 2021 tarihleri arasında yürütülmüştür. Çalışmada Sinop ilinde bir devlet hastanesinde Covid-19 servislerinde çalışan 26 hemşire ile bireysel görüşmeler yapılmıştır. Veri toplama aracı olarak "Katılımcı Bilgi Formu" ve "Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu" kullanılmıştır. Verilerin analizinde içerik analiz yöntemi ve tanımlayıcı istatistiklerin hesaplanması için SPSS 22 paket programı kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmamıza katılan hemşirelerin yaş ortalaması 30,57±9,02; %76,9'u Covid 19 tanısı almamış, %34,6'sı yoğun bakımda çalışmakta, %50'sinin meslekte toplam çalışma süresi 1-5 yıl , %53,8'inin Covid servislerinde çalışma süresi 365 gün ve haftalık çalışma saatleri ortalama 70,50±13,74'dür. COVID-19 hastalarına bakım veren hemşirelerin deneyimleri 5 ana tema: acımasız bir hastalık (çalışma ortamı, yaşam alanı, belirsizlik), yüzleşme (stigmatizasyon, izolasyon, sosyal ve ailevi ilişkiler), korunma (güvence, değişimle başa çıkma, güçlenme), korkuyla yaşamak (ölüm korkusu, bulaş korkusu), kısır döngü (mesleki değersizlik ve bitmeyen salgın) ve 13 alt kategoride özetlenmiştir.

Tartışma ve Sonuç: Pandemide Covid 19 hastalarına bakım veren hemşirelerin fiziksel, psikolojik, sosyal ve duygusal olarak etkilendikleri belirtilmektedir. [1,2,3] Çalışmamızdaki hemşireler pandemi sürecinde yaşadıkları deneyimlerden çalışma ortamlarının ve yaşam alanlarının etkilendiğini belirtmişlerdir. Hemşireler için en önemli zorluk sürecin belirsiz olması ve sosyal izolasyon yaşamaları olarak ifade edilirken, yaşadıkları en önemli duyguyu ise korku olarak belirtmişlerdir. Bu çalışma bulgularına göre pandemi sürecinde hemşirelerin duygu, deneyim ve başa çıkma becerilerinin zamanla değiştiği ortaya çıkmaktadır. Hemşireler bakıma ve mesleğe sürecin olumlu katkısı olduğu, bu süreçte ise daha fazla maddi ve psikolojik destek görmek istediklerini de belirtmişlerdir. Bu doğrultuda hemşirelerin süreç boyunca gücünü artırmak için yapılan maddi ve manevi destek müdahalelerinin artırılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: nitel araştırma, pandemi, covid 19, hemşire, deneyim

KAYNAKÇA:

1. Lai J, Ma S, Wang Y, Cai Z, Hu J, Wei N, et al. Factors associated with mental health outcomes among health care workers exposed to coronavirus disease 2019. JAMA Network Open. 2020;3(3):e203976. doi: 10.1001/jamanetworkopen.2020.3976,
2. Ghasempour M, Purabdollah M. Necessity of Attention to Mental Health of the Front Line Nurses against COVID-19: A Forgotten Requirement. International Journal of Community Based Nursing and Midwifery. 2020, Jul; 8(3): 280–281. doi: 10.30476/IJCBNM.2020.85889.1301
3. Sun N.et al A qualitative study on the psychological experience of caregivers of COVID-19 patients. American Journal of Infection Control 48 (2020) 592–598. <https://doi.org/10.1016/j.ajic.2020.0018.0196-6553>

EXPERIENCES OF NURSES CARING FOR COVID-19 PATIENTS IN THE PANDEMIC: A QUALITATIVE STUDY

Ümran Demircan¹, Merve Işık², Satı Demir²

¹Sinop University, Durağan Vocational School, First and Emergency Aid Program, Sinop

²Gazi University, Faculty of Health Science, Department of Nursing, Ankara

Introduction: To determine the experiences of nurses who care for COVID 19 patients in the pandemic.

Method: It is a descriptive qualitative study and was conducted between November 2020 and May 2021. In the study, individual interviews were conducted with 26 nurses working in Covid-19 services in a state hospital in Sinop. "Participant Information Form" and "Semi-Structured Interview Form" were used as data collection tools. In the analysis of the data, the content analysis method and the SPSS 22 package program were used to calculate the descriptive statistics.

Results: The mean age of the nurses participating in our study was 30.57 ± 9.02 ; 76.9% of them were not diagnosed with Covid 19, 34.6% work in intensive care, 50% of them have a total working time of 1-5 years, 53.8% of them work in Covid services 365 days and weekly working hours the mean is 70.50 ± 13.74 . Experiences of nurses caring for COVID-19 patients 5 main themes: a cruel illness (working environment, living space, uncertainty), confrontation (stigmatization, isolation, social and family relationships), protection (assurance, resilience empowerment), living with fear (fear of death, fear of contagion), vicious circle (professional worthlessness and unending epidemic) and 13 subcategories.

Discussion and Conclusion: It is stated that nurses who care for Covid 19 patients in the pandemic are affected physically, psychologically, socially and emotionally. The nurses in our study stated that their working environments and living spaces were affected by their experiences during the pandemic process. While the most important difficulty for nurses was expressed as the uncertainty of the process and social isolation, they stated that the most important emotion they experienced was fear. According to the findings of this study, it is revealed that the emotions, experiences and coping skills of nurses change over time during the pandemic process. The nurses also stated that the process contributed positively to the care and profession, and that they wanted to receive more financial and psychological support in this process. In this direction, it can be recommended to increase the financial and moral support interventions made to increase the strength of nurses throughout the process.

Keywords: qualitative research, pandemic, covid-19, nurse, experience

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-073

ACİL SERVİSTE SAĞLIK ÇALIŞANLARININ İNTİHAR GİRİŞİMİNE YÖNELİK TUTUMU VE ETİK DUYARLILIKLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Ayşe Büyükbayram Arslan¹, Leyla Baysan Arabacı¹, Ceyda Başoğlu²

¹İzmir Katip Celebi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir

²Adıyaman Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Adıyaman

Amaç: Çalışma, acil serviste çalışan sağlık çalışanlarının (*hekim ve hemşirelerin*) intihar girişimi olan hastaya yönelik tutumları ile etik duyarlılıkları arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: İlişkisel ve tanımlayıcı tipte olan çalışma, 02 Temmuz 2020 tarihli 817 karar no'lu etik kurul onayından sonra 15 Mayıs – 02 Temmuz 2021 tarihleri arasında üç farklı üniversite ve eğitim araştırma hastanesinin acil servisinde çalışan hekim ve hemşirelerle yürütülmektedir. Araştırmanın evreninde yer alan 306 hekim ve hemşireden evreni bilinen örneklem hesaplama formülü kullanılarak belirlenen 171'ine ulaşılmaya hedeflenmiştir. Verileri halen toplanmaya devam eden çalışmaya katılım gösteren 172 hekim-hemşirenin anketlerinden 20 tanesi, uygun doldurulmadığı için araştırmaya dahil edilmemiş ve araştırma analizleri 152 katılımcının anketleri üzerinden yapılmıştır. Araştırma verileri, *Tanıttıcı Bilgi Formu*, *İntihar Girişimine Yönelik Tutumu Ölçeği*[1] ve *Ahlaki Duyarlılık Ölçeği*[2] kullanılarak toplanmıştır. Ölçeklerden elde edilen yüksek puan intihara yönelik olumlu tutumu ve düşük ahlaki duyarlılığı göstermektedir. Sosyodemografik veriler sayı ve yüzde dağılımlarıyla ve değişkenler arasındaki ilişki Pearson korelasyon analiziyle incelenmiştir.

Bulgular: Katılımcıların %61.8'i kadın, %58.6'sı hemşire, yaş ortalaması 29.01±6.95 ve %45.4'ü lisansüstü mezundur. Acilde çalışan hekim ve hemşirelerin *İntihar Girişimine Yönelik Tutum Ölçeği* toplam puan ortalaması 96.17±7.99^(min:28-max:140); *Ahlaki Duyarlılık Ölçeği* toplam puan ortalaması ise 81.93±20.97^(min:27-max:189)'dir. *İntihar Girişimine Yönelik Tutum Ölçeği* toplam puan ortalaması ile *Ahlaki Duyarlılık Ölçeği* "Çatışma" alt boyutu puan ortalaması arasında istatistiksel olarak bir ilişki saptanmamıştır(p>0.05). Buna karşın, *İntihar Girişimine Yönelik Tutum Ölçeği* toplam puan ortalaması ile *Ahlaki Duyarlılık Ölçeği* toplam ve diğer alt ölçek puan ortalamaları arasında negatif yönde yüksek düzeyde oldukça anlamlı ($r_{Top} = -0.369$; p=0.000; $r_{Otonomi} = -0.360$; p=0.000; $r_{YararSağlama} = -0.281$; p=0.000; $r_{BütüncülYaklaşım} = -0.334$; p=0.000; $r_{Uygulama} = -0.203$; p=0.012; $r_{Oryantasyon} = -0.262$; p=0.001) bir ilişki olduğu saptanmıştır (p<0.05).

Tartışma-Sonuç: Acil serviste çalışan hekim ve hemşireler, yüksek ahlaki duyarlılığa ve intihar girişiminde bulunan bireylere yönelik olumlu yönde tutuma sahiptir. Araştırmaya katılan hekim ve hemşirelerin ahlaki duyarlılıkları arttıkça intihar girişiminde bulunan bireylere yönelik olumlu tutum eğilimleri de artmaktadır. Başka bir anlatımla, hastanın bakım ve tedavisini yürütürken hastanın tercihlerine saygı duyan (*otonomi*), hasta yararına (*yarar sağlama*) ve hastanın bütünlüğünü koruyacak (*bütüncül yaklaşım*) nitelikte girişimde bulunan, uygulamada (*uygulama*) ve hasta ile ilişkilerinde etik düşünen (*oryantasyon*) sağlık çalışanlarının intihar girişiminde bulunan bireylere yönelik daha olumlu tutuma sahip olduğu belirlenmiştir. Buna karşın, *İntihar Girişimine Yönelik Tutum Ölçeği* ile *Ahlaki Duyarlılık Ölçeği* "Çatışma" alt boyutu arasında ilişki çıkmaması, tedavi ve bakım sırasında içsel etik çatışma deneyimi olan hekim-hemşirelerin intihar olgularına karşı tutumlarının belirsiz olduğu şeklinde açıklanabilir. Acil serviste çalışan sağlık çalışanlarına yönelik mesleki ve hizmet içi olarak verilecek etik duyarlılık konusundaki eğitimler, intihar girişimi olan hastalara yönelik yaklaşımlarına olumlu yönde katkı sunacaktır [1,2,3].

Anahtar Kelimeler: sağlık çalışanı, sağlık personelinin tutumu, intihar, ahlaki duyarlılık

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Er G, Şimşek Z, Aker A. İntihar Girişiminde bulunan olgulara yönelik acil sağlık çalışanlarının tutumları ölçeği'nin (igytö) geliştirilmesi; geçerlik ve güvenilirlik. Türk Psikiyatri Dergisi 2013;24(4):260-5.
2. Tosun H. Ahlaki Duyarlılık Anketi (ADA):Türkçe geçerlik ve güvenilirlik uyarlaması. Contemp Med 2018;8(4):316-321. DOI: 10.16899/gopctd.467052J
3. Fırat B, Karataş G, Barut A, Metin G, Sarı D. Acil servis hemşirelerinin etik duyarlılıklarının incelenmesi. DEUHFED 2017;10 (4):229-235.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE RELATIONSHIP BETWEEN ATTITUDES TOWARDS SUICIDE ATTEMPTS AND ETHICAL SENSITIVITY OF HEALTHCARE PROFESSIONALS IN THE EMERGENCY DEPARTMENT

Ayşe Büyükbayram Arslan¹, Leyla Baysan Arabacı¹, Ceyda Başoğlu²

¹Izmir Katip Celebi University Health Science of Faculty, Department of Mental Health and Psychiatry Nursing, Izmir
²Adiyaman University Health Science of Faculty, Department of Mental Health and Psychiatry Nursing, Adiyaman

Objective: The study was conducted to examine the relationship between the attitudes of healthcare professionals (physicians and nurses) working in the emergency department towards patients with suicide attempts and their ethical sensitivities.

Methods: This is a relational and descriptive study. It is carried out with physicians and nurses working in the emergency departments of three different universities and training and research hospitals between 15 May and 02 July 2021, after the approval of the ethics committee with the decision number 817 dated 02 July 2020. The universe of the research consists of 306 physicians and nurses. The sample population was determined using the known sample calculation formula and it was aimed to reach 171 health professionals. 20 of the 172 physician-nurse questionnaires who participated in the study, whose data are still being collected, were not included in the study because they were not filled in appropriately, and the research analyzes were conducted on the questionnaires of 152 participants. Research data were collected by using the *Introductory Information Form*, the *Attitudes Towards Suicide Attempt Scale* [1] and the *Moral Sensitivity Scale* [2]. High scores obtained from the scales indicate a positive attitude towards suicide and low moral sensitivity. Sociodemographic data were analyzed by number and percentage distributions and the relationship between variables was analyzed by Pearson correlation analysis.

Results: 61.8% of the participants were women, 58.6% were nurses, mean age was 29.01 ± 6.95 , and 45.4% were graduates. Attitudes Towards Suicide Attempt Scale mean score of physicians and nurses working in the emergency department was 96.17 ± 7.99 (min:28-max:140); the mean score of the Moral Sensitivity Scale was 81.93 ± 20.97 (min:27-max:189). No statistical correlation was found between the total mean score of the Attitudes Towards Suicide Attempt Scale and the mean score of the "Conflict" subscale of the Moral Sensitivity Scale ($p > 0.05$). However it was found that there was a highly significant negative correlation between the total mean score of the Attitudes Towards Suicide Attempt Scale and the mean scores of the Moral Sensitivity Scale total and all subscales ($r_{\text{total}} = -0.369; p = 0.000; r_{\text{Autonomy}} = -0.360; p = 0.000; r_{\text{Utility}} = -0.281; p = 0.000; r_{\text{holistic approach}} = -0.334; p = 0.000; r_{\text{Application}} = -0.203; p = 0.012; r_{\text{Orientation}} = -0.262; p = 0.001$) ($p < 0.05$).

Discussion-Conclusion: Physicians and nurses working in the emergency department have high moral sensitivity and a positive attitude towards individuals who attempt suicide. As the moral sensitivities of the physicians and nurses participating in the research increase, their positive attitude tendencies towards individuals who attempt suicide also increase. In other words, it has been observed that a more positive attitude towards individuals who attempt suicide that healthcare professionals who respect the patient's preferences (autonomy), take action to protect the patient's benefit (benefit), protect the patient's integrity (holistic approach) and think ethically in practice and in relations with the patient (orientation) while caring for and treating the patient have a more positive attitude towards individuals who attempt suicide. On the other hand, the absence of a relationship between the Attitude towards Suicide Attempt Scale and the "Conflict" sub-dimension of the Moral Sensitivity Scale can be explained as the ambiguous attitudes of physicians-nurses who have an internal ethical conflict experience during treatment and care. Professional and in-service trainings for healthcare professionals working in the emergency department on ethical sensitivity will contribute positively to their approach to patients who have attempted suicide [1,2,3].

Keywords: health personnel, attitude of health personnel, suicide, moral sensitivity

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-074

KRONİK HASTALIĞI OLAN BİREYLERİN SOSYAL BAĞLILIK DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Feyza Nur Kalaç¹, Esra Engin²

¹Ege Üniversitesi Hastanesi (Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi)

²Ege Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

Amaç: Araştırma, kronik hastalığı olan bireylerin sosyal bağlılıklarının incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Çalışmanın evreni, Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi hastanesinde tedavi gören kronik hastalığı olan bireylerden oluşmaktadır. Örneklem grubu 2020 yılı Eylül-Ekim aylarında Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları ile İç Hastalıkları Anabilim Dallarında ayaktan tedavi gören kronik hastalığı olan bireylerden gönüllük esasına göre, olasılıksız örnekleme yöntemi ile oluşturulmuştur. Gerçekleştirilen güç analiziyle örneklem büyüklüğü n=176 olarak bulunmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak, araştırmacılar tarafından oluşturulan tanıtıcı bilgi formu ve 'Revize Sosyal Bağlılık Ölçeği' (R-SBÖ) kullanılmıştır. Veriler 176 bireyden yüz yüze görüşme yoluyla toplanmıştır. İstatistiksel analizler IBM SPSS Statistics 25.0 programı kullanılarak yapılmıştır. Verilerin analizinde Shapiro Wilk testinin yanı sıra Mann Whitney U testi, Kruskal Wallis testi ve iki ortalama arasındaki farkın önemlilik testi uygulanmıştır. Tüm analizlerde anlamlılık düzeyi 0,05 olarak belirlenmiştir.

Bulgular: Araştırmaya katılan bireylerin yaş ortalaması 45,89±18,09 olarak bulunmuştur. Katılımcıların, %55,7'si kadınlardan oluşmakta olup, %57,4'ünün evli, %86,6'sının sosyal güvencesi olduğu saptanmıştır. Araştırmaya katılan bireylerin; %32,4'ü okur yazar/ilkokul mezunudur, %50,6'sının geliri giderine eşittir. Bireylerin %80'den fazlası kentsel alanlarda ve çok katlı yapılarda ikamet etmekte, %35,2'si eş ve çocukları ile aynı evde yaşamaktadır. Katılımcıların, %48,3'ü evinde kronik hastalığı olan bireyin olduğunu, %50'si fiziksel, %38,6'sı ruhsal, %11,4'ü hem fiziksel hem ruhsal hastalık tanısına sahipken %16,4'ü diyabet, %15,6'sı hipertansiyon, %8,4'ü majör depresif bozukluk, %8,4'ü bipolar bozukluk tanılarında sahip olduklarını bildirmiştir. Kronik hastalığı olan bireylerin Revize Sosyal Bağlılık Ölçeği (R-SBÖ) puan ortalaması 79.97 ± 21.31'dir.

Kronik hastalığı olan bireylerin Revize Sosyal Bağlılık Ölçeği (R-SBÖ) puan ortalamalarının eğitim durumu, gelir durumu algısı, birlikte yaşadığı bireyler, evinde kronik hastalığı olan birey yaşama durumu, ikamet yeri ve oturduğu ev tipine göre dağılımları incelendiğinde istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmazken (p>0.05); yaş, medeni durum, sosyal güvence, kronik hastalık durumlarına göre dağılımlarında istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmıştır (p<0.05).

Sonuç: Sonuç olarak, kronik hastalığı olan bireylerin Revize Sosyal Bağlılık Ölçeği (R-SBÖ) puan ortalamalarının yaş, medeni durum, sosyal güvence, kronik hastalık durumu değişkenlerine göre dağılımında istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmıştır (p<0.05). Kronik hastalığı olan bireylerin sosyo-demografik özellikleri, kronik hastalık durum ve öyküleri incelendiğinde araştırma sonuçlarımızın literatürle büyük ölçüde benzerlik gösterdiği görülmektedir. Araştırma sonuçları; sosyal bağlılık ve aidiyet duygularının kronik hastalığı olan bireylerle daha önce araştırılmamış sosyo-demografik ve kronik hastalık öyküsü değişkenleri yordayıcılar ile daha fazla araştırma yapılması gerektiğini göstermektedir. Disiplinler arası çalışmalarla aidiyet fenomeninin kavramsal çerçevesi bütüncül olarak ortaya konulması, aidiyetin alt boyutlarını, türlerini, öncüllerini beraber ölçebilen klinik örneklemede uygulanabilirliği ve yorumlanması kolay olan ölçekler geliştirilerek ruh sağlığı çalışanlarının kullanımına sunulması, aidiyet ve sosyal bağlılık kavramlarının danışmanlık müdahalelerine uyarlanabilmesi ve toplum temelli ruh sağlığı hizmetlerinin yaygınlaştırılabilmesi açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Aidiyet; sosyal bağlılık; kronik hastalık

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

INVESTIGATION OF SOCIAL CONNECTEDNESS LEVELS OF INDIVIDUALS WITH CHRONIC DISEASES

Feyza Nur Kalaç¹, Esra Engin²

¹Ege University Hospital (Application and Research Center)

²Ege University, Faculty of Nursing, Department of Mental Health and Diseases Nursing

Objective: The study was conducted to examine the social connectedness levels of individuals who benefit from Ege University Hospital psychiatry and internal diseases outpatient clinic services.

Method: The universe of the study, which has a cross-sectional descriptive research design, consists of individuals who benefit from the psychiatry and internal diseases outpatient clinic services of Ege University Hospital in September-October 2020. The sample group was formed on a voluntary basis using the random sampling method. The sample size was found to be $n = 176$ with the power analysis performed. Statistical analyzes were performed using the IBM SPSS Statistics 25.0 program. In the analysis of the data, in addition to the Shapiro Wilk test, the Mann Whitney U test and the Kruskal Wallis test were used. The level of significance was set at 0,05 in all analyzes.

Results: The average age of the individuals participating in the study were found as $45,89 \pm 18,086$. It was determined that 55.7% of the participants were women, 57.4% were married and 86.6% had social security. The income of 50,6% of the participants is equal to their expenses. More than 80% of individuals reside in urban areas and multi-story buildings. 35,2% of the participants live in the same house with their spouse and their children. While 48,3% of the participants stated that there is another person with a chronic disease at home, 50% of the participants had a physical disease, 38,6% had a mental illness, 11,4% had both a physical and mental illness, while 16.4% of them had diabetes, 15.6% had hypertension. The mean score of the revised Social Connectedness Scale of individuals with chronic disease is 79.97 ± 21.31 . When the distribution of the mean scores of the revised Social Connectedness Scale of individuals with chronic diseases according to their education level, perception of income status, the individuals they live with, the living status of the individuals with chronic diseases in their home, the place of residence and the type of house they live in, no statistically significant difference was found; A statistically significant difference was found in their distribution according to age, marital status, social security, and chronic disease status ($p < 0.05$).

Conclusion: As a result, a statistically significant difference was found in the distribution of the mean scores of the revised Social Connectedness Scale (SCS-R) of individuals with chronic diseases according to the variables of age, marital status, social security, and chronic disease status ($p < 0.05$). When the socio-demographic characteristics, chronic disease status, and histories of individuals with chronic diseases are examined, it is seen that our research results are largely similar to the literature. More research is needed with predictors of social connectedness and sense of belonging with individuals with chronic diseases. It's considered important for the dissemination of these factors. To reveal the conceptual framework of the phenomenon of belonging in a holistic manner through interdisciplinary studies and provide community-based mental health services.

Keywords: Belonging; Social Connectedness; Chronic Disease

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA / REFERANCE:

1. Adler, A. (1964). Social interest: A challenge to mankind. New York: Capricorn. Erişim adresi: <https://www.scribd.com/document/410016994/Adler-social-interest-Adler-pdf>
2. Ainsworth, M. D. (1989). Attachment beyond infancy. *American Psychologist*, 44, 709-716. <https://doi.org/10.1037/0003-066X.44.4.709>
3. Anant, S. S. (1967). Belongingness and mental health: Some research findings. *Acta psychologica*, 26, 391-396. [https://doi.org/10.1016/0001-6918\(67\)90035-2](https://doi.org/10.1016/0001-6918(67)90035-2)
4. Baumeister, R. F., Leary, M. R. (1995). The need to belong: desire for interpersonal attachments as a fundamental human motivation. *Psychological Bulletin*, 117(3), 497-529. Erişim adresi: https://www.researchgate.net/publication/15420847_The_Need_to_Belong_Desire_for_Interpersonal_Attachments_as_a_Fundamental_Human_Motivation
5. Bernard, A. L., Prince, A., Edsall, P. (2000). Quality of life issues for fibromyalgia patients. *Arthritis Care & Research*, 13(1), 42-50. [https://doi.org/10.1002/1529-0131\(200002\)13:1<42::AID-ART7>3.0.CO;2-R](https://doi.org/10.1002/1529-0131(200002)13:1<42::AID-ART7>3.0.CO;2-R)
6. Baiden, P., Den Dunnen, W., Arku, G., Mkandawire, P. (2014). The role of sense of community belonging on unmet health care needs in Ontario, Canada: findings from the 2012 Canadian community health survey. *Journal of Public Health*, 22(5), 467-478. Erişim adresi: <https://www.proquest.com/docview/1563758856?pq-origsite=gscholar&fromopenview=true>
7. Bowlby, J. (1988). Developmental psychiatry comes of age. *The American journal of psychiatry*. <https://doi.org/10.1176/ajp.145.1.1>
8. Brown, S. D., Brady, T., Lent, R. W., Wolfert, J., Hall, S. (1987). Perceived social support among college students: Three studies of the psychometric characteristics and counseling uses of the Social Support Inventory. *Journal of Counseling Psychology*, 34(3), 337. <https://doi.org/10.1037/0022-0167.34.3.337>
9. Buldan, Ö., (2017) Kronik hastalığı olan olguların anksiyete ve depresyon düzeyleri ile hemşirelik bakımı algısı arasındaki ilişki (Yüksek lisans tezi, Pamukkale Üniversitesi, Denizli). Erişim adresi: <http://acikerisim.pau.edu.tr/xmlui/bitstream/handle/11499/1344/%C3%96zge%20Buldan.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
10. Cacioppo, J. T., Hawkley, L. C. (2003). Social isolation and health, with an emphasis on underlying mechanisms. *Perspectives in biology and medicine*, 46(3), 39-52. Erişim adresi: https://www.researchgate.net/publication/9047804_Social_Isolation_and_Health_with_an_Emphasis_on_Underlying_Mechanisms
11. Candan, Ç., (2021) Kronik hastalığı olan bireylerin öz bakım yöntemi ile bakım veren aile üyelerinin bakım yükü arasındaki ilişki (Yüksek lisans tezi, Pamukkale Üniversitesi, Denizli). Erişim adresi: <http://acikerisim.pau.edu.tr:8080/xmlui/bitstream/handle/11499/38429/%C3%87i%C4%9Fdem%20Candan.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
12. Centers for Disease Control and Prevention, (2009). Chronic disease: The power to prevent, the call to control. Erişim adresi: <http://www.cdc.gov/chronicdisease/resources/publications/AAG/pdf/chronic.pdf>
13. Chipuer, H. M. (2001). Dyadic attachments and community connectedness: links with youths'loneliness experiences. *Journal of Community Psychology*, 29(4), 429-446. <https://doi.org/10.1002/jcop.1027>

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

14. Choearom, C., Williams, R. A., Hagerty, B.M. (2005). The role of sense of belonging and social support on stress and depression in individuals with depression. *Archives of Psychiatric Nursing*, 19 (1), 19(1), 18-29. <https://doi.org/10.1016/j.apnu.2004.11.003>
15. Cockshaw, W. D., Shochet, I. M., Obst, P. L. (2013). General belongingness, workplace belongingness, and depressive symptoms. *Journal of Community & Applied Social Psychology*, 23(3), 240-251. <https://doi.org/10.1002/casp.2121>
16. Çiftci, K.İ., (2015) Kronik hastalığı olan bireylerin sağlık okuryazarlığı ve sağlık bakım hizmetinin belirlenmesi (Yüksek lisans tezi, Atatürk Üniversitesi, Erzurum). Erişim adresi: <https://www.atauni.edu.tr/yuklemeler/3b948b46e3c0d665e757a4d2cf91ac46.pdf>
17. Fiske, S. T. (2010). *Social beings: Core motives in social psychology*. (3.baskı), New York: Wiley. Erişim adresi: <https://www.semanticscholar.org/paper/Social-Beings%3A-Core-Motives-in-Social-Psychology-Fiske/176c3cf2e600b7712e21916be9c50b9c314ca07f>
18. Fisher, L. B., Overholser, J. C., Ridley, J., Braden, A., Rosoff, C. (2015). From the outside looking in: Sense of belonging, depression, and suicide risk. *Psychiatry*, 78(1), 29-41. <https://doi.org/10.1080/00332747.2015.1015867>
19. GBD 2017 Disease and Injury Incidence and Prevalence Collaborators. (2018). Global, regional, and national incidence, prevalence, and years lived with disability for 354 diseases and injuries for 195 countries and territories, 1990–2017: a systematic analysis for the Global Burden of Disease Study 2017. [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(18\)32279-7](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(18)32279-7)
20. Hagerty, B. M., & Patusky, K. (1995). Developing a measure of sense of belonging. *Nursing Research*, 44, 9– 13. Erişim adresi: https://www.researchgate.net/profile/Kathleen-Patusky/publication/15335777_Developing_a_Measure_Of_Sense_of_Belonging/links/59e3b1e9aca2724cbfe3b033/Developing-a-Measure-Of-Sense-of-Belonging.pdf
21. Hagerty, B. M., Lynch-Sauer, J., Patusky, K., Bouwsema, M., Collier, P. (1992). Sense of belonging: A vital mental health concept. *Archives of Psychiatric Nursing*, 6, 172–177. [https://doi.org/10.1016/0883-9417\(92\)90028-H](https://doi.org/10.1016/0883-9417(92)90028-H)
22. Hagerty, B. M., Williams, R. A., Coyne, J. C., Early, M. R. (1996). Sense of belonging and indicators of social and psychological functioning. *Archives of Psychiatric Nursing*, 10, 235– 244. [https://doi.org/10.1016/S0883-9417\(96\)80029-X](https://doi.org/10.1016/S0883-9417(96)80029-X)
23. Hagerty, B. M., Williams, R. A. Oe, H. (2002). Childhood antecedents of adult sense of belonging. *Journal of Clinical Psychology*, 58(7), 793-801. <https://doi.org/10.1002/jclp.2007>
24. Halting, A. G., Wahl, A., Heggdal, K. (2010). 'Belonging' Patients' experiences of social relationships during pulmonary rehabilitation. *Disability and Rehabilitation*, 32(15), 1272-1280. <https://doi.org/10.3109/09638280903464471>
25. Hatcher, S., Stubbersfield, O. (2013). Sense of belonging and suicide: a systematic review. *The Canadian Journal of Psychiatry*, 58(7), 432-436. <https://doi.org/10.1177/070674371305800709>
26. Hodgins, J., Moloney, G., Winkler, H. (2016). The importance of Australian national identity to a sense of belonging of Anglo-Celtic and Chinese cultural groups in regional Australia. *National Identities*, 18(3), 345-368. <https://doi.org/10.1080/14608944.2015.1061490>

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

27. International Diabetes Federation (2019). IDF Diabetes Atlas Erişim Adresi : https://www.diabetesatlas.org/upload/resources/material/20200302_133351_IDFATLAS9e-final-web.pdf
28. Kawachi, I., Berkman, L. F. (2001). Social ties and mental health. *Journal of Urban health*, 78(3), 458-467. Erişim adresi: <https://link.springer.com/article/10.1093/jurban/78.3.458>
29. Kelly, K.M. (1999). Measurement and manifestation of the need to belong (Unpublished dissertation). University of Tennessee, Knoxville, TN. Erişim adresi: <https://www.proquest.com/docview/304527299?pqorigsite=gscholar&fromopenview=true>
30. Kiecolt-Glaser, J. K., Ricker, D., George, J., Messick, G., Speicher, C. E., Garner, W., Glaser, R. (1984). Urinary cortisol levels, cellular immunocompetency, and loneliness in psychiatric inpatients. *Psychosomatic Medicine*, 46(1), 15-23. <https://doi.org/10.1097/00006842-198401000-00004>
31. King, K. A., Vidourek, R. A., Davis, B., McClellan, W. (2002). Increasing self-esteem and school connectedness through a multidimensional mentoring program. *Journal of School Health*, 72(7), 294-299. <https://doi.org/10.1111/j.1746-1561.2002.tb01336.x>
32. Kitchen, P., Williams, A., Chowhan, J. (2012). Sense of belonging and mental health in Hamilton, Ontario: an intra-urban analysis. *Social Indicators Research*, 107(1), 103-126. <https://doi.org/10.1007/s11205-012-0066-0>
33. Kleynshteyn, I. (2013). Social Connectedness and the Quality of Life in Chronically Ill Patients. (Yüksekisans tezi), University of North Florida Erişim Adresi: <https://digitalcommons.unf.edu/etd/451/>
34. Kunikata, H., Shiraishi, Y., Nakajima, K., Tanioka, T., Tomotake, M. (2011). The relationship between psychological comfort space and self-esteem in people with mental disorders. *The journal of medical investigation*, 58(1, 2), 56-62. <https://doi.org/10.2152/jmi.58.56>
35. Lee, R. M., Robbins, S. B. (1995). Measuring belongingness: The social connectedness and the social assurance scales. *Journal of Counseling Psychology*, 42, 232-241. <https://doi.org/10.1037/0022-0167.42.2.232>
36. Lee, R. M., Robbins, S. B. (1998). The relationship between social connectedness and anxiety, self-esteem, and social identity. *Journal of Counseling Psychology*, 45, 338-345. <https://doi.org/10.1037/0022-0167.45.3.338>
37. Lee, R. M., Draper, M., Lee, S. (2001). Social connectedness, dysfunctional interpersonal behaviors, and psychological distress: Testing a mediator model. *Journal of Counseling Psychology*, 48(3), 310-318. <https://doi.org/10.1037/0022-0167.48.3.310>
38. Levett-Jones, T., Lathlean, J., Maguire, J., McMillan, M. (2007). Belongingness: A critique of the concept and implications for nursing education. *Nurse Education Today*, 27(3), 210-218. <https://doi.org/10.1016/j.nedt.2006.05.001>
39. Lopez, F. G., Gover, M. R. (1993). Self-report measures of parent-adolescent attachment and separation—individuation: A selective review. *Journal of Counseling and Development*, 71(5), 560-569. <https://doi.org/10.1002/j.1556-6676.1993.tb02243.x>
40. Lyddon, W. J., Bradford, E., Nelson, J. P. (1993). Assessing adolescent and adult attachment: a review of current self-report measures. *Journal of Counseling & Development*, 71(4), 390-395. <https://doi.org/10.1002/j.1556-6676.1993.tb02654.x>

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

41. Mahar, A., L., Cobigo V., Stuart, H. (2013) Conceptualizing belonging, *Perspective In Rehabilitation*, 35(12), 1026-1032. <https://doi.org/10.3109/09638288.2012.717584>
42. Malone, G.P., Pillow, D. R., Osman, A. (2012). The general belongingness scale (GBS): assessing achieved belongingness. *Personality and Individual Differences*, 52(3), 311-316. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2011.10.027>
43. Marangoni, C, Ickes, W. (1989). Loneliness: A theoretical review with implications for measurement. *Journal of Social and Personal Relationships*, 6, 93-128. <https://doi.org/10.1177/026540758900600107>
44. Maslow, A., (1943). A theory of human motivation. *Psychological Review*, 50(4), 370-396. <https://doi.org/10.1037/h0054346>
45. McLaren, S., Gomez, R., Gill, P., Chesler, J. (2015). Marital status and suicidal ideation among Australian older adults: the mediating role of sense of belonging. *International Psychogeriatrics*, 27(1), 27(1), 145-154. <https://doi.org/10.1017/S1041610214001501>
46. Miller, L. M. (2006). Being and belonging (Doktora tezi). University of Tasmania, Hobart. Erişim adresi: <https://eprints.utas.edu.au/7952/>
47. Mitchinson, A. R., Kim, H. M., Geisser, M., Rosenberg, J. M. Hinshaw, D. B. (2008). Social connectedness and patient recovery after major operations. *Journal of the American College of Surgeons*, 206(2), 292-300. <https://doi.org/10.1016/j.jamcollsurg.2007.08.017>
48. Osterman, K. F. (2000). Students' need for belonging in the school community, *Research of Educational Research*, 70(3), 323-367 <https://doi.org/10.3102/00346543070003323>
49. Pelin, M., (2017) Kronik hastalık yönetiminde hasta rolü, yaşam kalitesi ve tedaviye uyumun değerlendirilmesi (Yüksek lisans tezi, Sakarya Üniversitesi, Sakarya). Erişim adresi: <https://acikerisim.sakarya.edu.tr/bitstream/handle/20.500.12619/69344/T06842.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
50. Pond, C. S. (1998). Acceptance and belonging: the promotion of acceptance and belonging within group art therapy, *American Journal of Art Therapy*. 36, (s.81-89).
51. revolution. *Journal Of Consulting And Clinical Psychology*, 70(3), 678-690.
52. Erişim Adresi: <https://www.proquest.com/openview/d157f608d0df2b500c8b99d8ebc84276/1?pq-origsite=gscholar&cbl=40839>
53. Russell, D., Cutrona, C. E., Rose, J., Yurko, K. (1984). Social and emotional loneliness: An examination of Weiss' typology of loneliness. *Journal of Personality and Social Psychology*, 46, 1313-1321. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.46.6.1313>
54. Sarıçam, H., Devenci, M. (2017). Revize Edilmiş Sosyal Bağlılık Ölçeğinin psikometrik özellikleri. 1.Uluslararası Sosyal Beşeri ve Eğitim Bilimleri Kongresi.
55. (s.197-198). Erişim adresi: https://www.researchgate.net/publication/322007929_Revize_Edilmis_Sosyal_Baglilik_Olceginin_Psikometrik_Ozellikleri_The_psychometric_properties_of_the_Social_Connectedness_Scale-_Revised

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

56. Sargent, J., Williams, R. A., Hagerty, B., Lynch-Sauer, J., & Hoyle, K. (2002). Sense of belonging as a buffer against depressive symptoms. *Journal of the American Psychiatric Nurses Association*, 8(4), 120-129. <https://doi.org/10.1067/mpn.2002.127290>
57. Strauss, A. L., Glaser, B. G. (1994) *Chronic illness and the quality of life*. (2.Baskı), Michigan: Mosby. Erişim adresi: https://journals.lww.com/ajnonline/Citation/1976/01000/CHRONIC_ILLNESS_AND_THE_QUALITY_OF_LIFE.51.aspx
58. Tel, H., Doğan, S., Özkan, B., Çoban, S. (2010). Hasta yakınlarına göre kronik psikiyatrik bozukluğu olan hastaların tedaviye uyumu. *Psikiyatri Hemşireliği Dergisi*, 1(1), 7-12. Erişim adresi: https://jag.journalagent.com/phd/pdfs/PHD_1_1_7_12.pdf
59. Timmons, K. A., Selby, E. A., Lewinsohn, P. M., Joiner, T. E. (2011). Parental displacement and adolescent suicidality: Exploring the role of failed belonging. *Journal of Clinical Child & Adolescent Psychology*, 40(6), 807-817.
60. Erişim adresi: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3205473/>
61. TÜİK, (2019). Ölüm ve Ölüm Nedeni İstatistikleri, Erişim adresi: <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Olum-ve-Olum-Nedeni-Istatistikleri-2019-33710>
62. Turk, D. C., Okifuji, A. (2002). Psychological factors in chronic pain: Evolution and revolution. *Journal of consulting and clinical psychology*, 70(3), 678.
63. <https://doi.org/10.1037/0022-006X.70.3.678>
64. DSÖ, (2020). *NCD Management-Screening, Diagnosis and Treatment*, Erişim adresi: <https://www.who.int/publications/i/item/improving-hypertension-control-in-3-million-people-country-experiences-of-programme-development-and-implementation>
65. Wilczynska, A., Januszek, M., Bargiel-Matusiewicz, K. (2015). The need of belonging and sense of belonging versus effectiveness of coping. *Polish Psychological Bulletin*, 46(1), 72-81. Erişim adresi: http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.doi-10_1515_ppb-2015-0008
66. Williams, K. L. Galliher, R. V. (2006). Predicting depression and self-esteem from social connectedness, support and competence, *Journal of Social and Clinical Psychology*, 25(8), 855-874. <https://doi.org/10.1521/jscp.2006.25.8.855>
67. Yuval Davis, N. (2006). Belonging and the politics of belonging. *Patterns of prejudice*, 40(3), 197-214. <https://doi.org/10.1080/00313220600769331>

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-075

PSİKİYATRİ KLİNİKLERİNDE ÇALIŞAN HEMŞİRELERİN VENTROGLUTEAL ENJEKSİYONA YÖNELİK BİLGİ VE UYGULAMALARI

Nuray Turan¹, Özgür Sema Acı², Hatice Irmak², Hatice Kaya¹, Fatma Yasemin Kutlu²

¹İstanbul Üniversitesi- Cerrahpaşa, Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, Hemşirelik Esasları Anabilim Dalı

²İstanbul Üniversitesi- Cerrahpaşa, Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

Amaç: Bu çalışma, psikiyatri kliniklerinde çalışan hemşirelerin intramüsküler (IM) enjeksiyon uygulama bölgelerinden biri olan ventrogluteal (VG) bölgeye ilişkin bilgi ve uygulamalarını belirlemek amacıyla gerçekleştirildi.

Yöntem: Bu araştırma, tanımlayıcı araştırma tipinde gerçekleştirildi. Veriler, İstanbul'da Sağlık Bakanlığı'na bağlı bir Ruh ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nden elde edildi. Araştırmanın örneklemini post-doc güç analizi sonucunda en az 91 olarak belirlendi. Veriler, aktif olarak psikiyatri kliniğinde çalışan ve çalışmaya katılmaya gönüllü olan 91 hemşireden toplandı (N=91). Verilerin toplanmasında `Hemşire Bilgi Formu` ve `Hemşireler için Ventrogluteal Enjeksiyon Uygulama Formu` kullanıldı. Araştırma için gerekli olan etik kurul onayı ve kurum izni alındı.

Bulgular: Verilerin analizi sonucunda hemşirelerin %40,6'sının her yıl 100'den fazla uzun etkili depo antipsikotikler (LAI) uyguladığı ve %57,1'inin acil durumlarda aylık ortalama 1-100 arasında IM enjeksiyon uyguladığı, %35,7'sinin çok sık VG bölgeyi tercih ettiği ve bu bölgeyi tercih edenlerin %46,2'sinin V tekniği uyguladığı belirlendi. VG bölgeyi tercih eden hemşirelerin enjeksiyona hazırlık, uygulama sırası ve sonrasındaki aşamaları bildikleri ve uyguladıkları saptandı. Hemşirelerin bireysel özelliklerine göre (30 yaşından küçük, yıllık 1-100 arasında LAI uygulayan ve lisans eğitiminde VG bölgeyi öğrenenler) VG toplam bilgi puanları açısından istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar görüldü (p<0.05).

Tartışma ve Sonuç: Hemşireler hızlı bir şekilde enjeksiyon uygulamak için psikiyatri hastalarında genellikle temasın daha az olduğu DG bölgeyi kullanmaktadırlar [1]. Literatürdeki çalışmalar incelendiğinde hemşirelerin büyük çoğunluğu VG bölgenin kullanımının önerildiğini bilmesine rağmen DG bölgeye uygulama yapmaktadır [2,3]. Bunun bir nedeni de gerçeği değerlendirme yetisi bozulmuş hastalarda enjeksiyon uygulanan bölgenin her zaman uygulanan bölgeden farklı olması ile hastaların kötülük görme hezeyanlarının tetiklenmesi, ajitasyon ve uyumsuzluk olabilir. Bu çalışmada da VG bölge belirlemesi ile ilgili sorulara verilen doğru yanıt oranları diğer sorulara oranla daha düşüktür. Bu durum zaman içerisinde hemşirelerin VG bölge kullanımı ile ilgili bilgi düzeylerinin arttığını ancak hala sınırlı olduğunu gösterebilir.

Hemşirelerin bireysel özelliklerine göre 30 yaşından küçük olanların VG toplam bilgi puan ortalamalarının daha yüksek olması, çalışmaya katılanların çoğunun yeni mezun hemşirelerden oluşması ve bilgilerinin güncel olması nedeniyle olabilir. Daha sık LAI uygulayanların VG toplam bilgi puan ortalamalarının düşük olması ise sıklıkla DG bölgeyi tercih etmeleri nedeniyle VG bölgeyi kullanma konusunda bilgiye olan gereksinimlerindeki azalmayla açıklanabilir. Bu sonuçlar doğrultusunda, IM enjeksiyon uygulayan psikiyatri hastanelerinde çalışan hemşirelere güncel bilgi ve uygulamalara yönelik hizmet içi eğitimlerin ve programların planlanması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Psikiyatri kliniği, intramüsküler enjeksiyon, ventrogluteal bölge, hemşire

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Soliman E, Ranjan S, Xu T, Gee C, Harker A, Barrera A & Geddes J. A narrative review of the success of intramuscular gluteal injections and its impact in psychiatry. *Bio-Design and Manufacturing*. 2018; 1(3), 161-170.
2. Sarı D, Şahin M, Yaşar E, Taşkıran N, & Telli S. Investigation of Turkish nurses frequency and knowledge of administration of intramuscular injections to the ventrogluteal site: results from questionnaires. *Nurse Education Today*. 2017; 56, 47-51.
3. Strohfus P.K, Paugh O, Tindell C, & Molina-Shaver P. Evidence calls for practice change in intramuscular injection techniques. *J Nurs Educ Pract*. 2018; 8(2), 83-92.
4. Larkin TA, Elgellaie A, & Ashcroft E. Comparison of the G and V methods for ventrogluteal site identification: Muscle and subcutaneous fat thicknesses and considerations for successful intramuscular injection. *International Journal of Mental Health Nursing*. 2018; 27(2), 631-641.
5. Kaya N, Salmaslıoğlu A, Terzi B, Turan N, & Acunaş B. The reliability of site determination methods in ventrogluteal area injection: A cross-sectional study. *International Journal of Nursing Studies*. 2015; 52(1), 355-360.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KNOWLEDGE AND PRACTICES OF NURSES WORKING IN PSYCHIATRY CLINICS ON VENTROGLUTEAL INJECTION

Nuray Turan¹, Özgür Sema Acı², Hatice Irmak², Hatice Kaya¹, Fatma Yasemin Kutlu²

¹Istanbul University- Cerrahpaşa, Florence Nightingale Faculty of Nursing, Department of Nursing Fundamentals

²Istanbul University- Cerrahpaşa, Florence Nightingale Faculty of Nursing, Department of Mental Health and Psychiatric Nursing

Aim: This study was conducted to determine the knowledge and practices of nurses working in psychiatry clinics on the injection into the VG site.

Methods: This study was conducted in a descriptive design. The data were obtained from a Psychiatric and Neurological Disorders Education and Research Hospital affiliated to the Ministry of Health in Istanbul. The sample of the study was determined as at least 91 as a result of post-doc power analysis. Data were collected from 91 nurses who were actively working in the psychiatry clinic and volunteered to participate in the study (N=91). The data were collected using the Nurse Information Form and the Form of Administration of Ventrogluteal Injection for Nurses. Ethics committee approval and institutional permission required for the research were obtained.

Results: As a result of the data analysis, it was determined that 40.6% of the nurses administered more than 100 long-acting depot antipsychotics (LAIs) every year and 57.1% applied 1-100 monthly IM injections in emergency situations, 35.7%. It was determined that most of the patients preferred the VG site very often and 46.2% of those who preferred this site applied the V technique. It was determined that the nurses who preferred the VG site knew and applied the stages of preparation for injection, during and after the injection. Statistically significant differences were observed in terms of VG total knowledge scores according to the individual characteristics of the nurses (under 30 years of age, applying LAI between 1-100 annually and learning the VG site in undergraduate education) ($p<0.05$).

Discussion and Conclusion: Nurses generally use the DG region with less contact in psychiatric patients to administer injections quickly [1]. When the studies in the literature are examined, the majority of the nurses apply to the DG region, although they know that the use of the VG region is recommended [2,3]. One of the reasons for this may be the fact that the injection region is always different from the applied region in patients with impaired reality assessment, triggering delusions of persecution, agitation and non-compliance. In this study, the correct response rates to the questions about VG region determination were lower than the other questions. This may indicate that the level of knowledge of nurses about the use of VG regions has increased over time, but is still limited.

According to the individual characteristics of the nurses, the higher VG total knowledge score averages of those younger than 30 may be due to the fact that most of the participants in the study were newly graduated nurses and their knowledge was up-to-date. The low mean of VG total knowledge scores of those who apply LAI more frequently can be explained by the decrease in their need for information about using the VG region, since they often prefer the DG region. In line with these results, it can be recommended to plan in-service trainings and programs for up-to-date information and practices for nurses working in psychiatric hospitals applying IM injections.

Keywords: Psychiatry clinic, intramuscular injection, ventrogluteal site, nurse

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-076

DEPRESYON RİSKİ TAŞIYAN ERGENLERE UYGULANAN “STRES İLE BAŞ ETME PROGRAMI”NIN DEPRESYON VE ANKSİYETE SEMPTOMLARI VE BEYİN İŞLEVLERİ ÜZERİNE ETKİSİ

Burcu Özkul¹, Neslihan Günüşen², Ali Saffet Gönül³, Melek Hande Demir Bulut⁴, Fatma Neslihan İnal⁵

¹İzmir Ekonomi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, İzmir, Türkiye

²Dokuz Eylül Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

³Ege Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

⁴Dr. Behçet Uz Çocuk Hastalıkları ve Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

⁵Dokuz Eylül Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

Amaç: Araştırmanın birinci amacı, depresyon riski yüksek olan ergenlere uygulanan *Stres ile Başetme Programı*nın ergenlerin depresif semptomlarına ve anksiyete düzeylerine etkisinin belirlenmesidir. İkinci amacı, stres ile başetme programına katılan ergenlerin beyin işlevlerindeki değişikliklerin incelenmesidir.

Yöntem: Bu çalışmada randomize kontrollü deneysel araştırma deseni kullanılmıştır. Lise birinci sınıf öğrencileri depresif semptomlar açısından taranmış ve depresif semptom düzeyi yüksek olan ve araştırmaya katılmaya gönüllü olan ergenler randomize olarak deney (n=28) ve kontrol (n=29) grubuna atanmıştır. Çocuk Depresyon Ölçeği, Epidemiyolojik Araştırmalar Merkezi Depresyon Ölçeği, Beck Anksiyete Ölçeği ve fonksiyonel manyetik rezonans görüntüleme ile veriler toplanmıştır. Veriler Stres ile Başetme Programı öncesi, sonrası, 3. ay ve 6.ayda toplanmıştır. Verilerin analizinde ki-kare ve MANCOVA kullanılmıştır. fMRG çekimlerinden elde edilen veriler Statistical Parametric Mapping (SPM) ile genel lineer model kullanılarak incelenmiştir.

Bulgular: Bu araştırmanın sonucunda deney grubunun çocuk depresyon ölçeği son test, üçüncü ay ve altıncı ay toplam puanlarında kontrol grubuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir düşüş olduğu belirlenmiştir. Epidemiyolojik araştırmalar merkezi depresyon ölçeği toplam puanlarında ise gruplar arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Deney grubu ile kontrol grubunun Beck anksiyete ölçeği son test toplam puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yokken, üçüncü ve altıncı aydaki toplam puanların deney grubunda istatistiksel olarak anlamlı düzeyde düşük olduğu belirlenmiştir.

Tartışma- Sonuç: Bu araştırmanın sonucunda Stresle Başetme Programının depresif semptom düzeyi yüksek olan ergenlerin depresif semptom ve anksiyete düzeylerini düşürdüğü söylenebilir. Programın okullarda düzenli olarak uygulanması önerilir.

Anahtar Kelimeler: Depresyon, Ergen, Stresle Başetme, fMRG, Psikiyatri Hemşireliği

KAYNAKÇA:

1. Cuijpers, P., Munoz, R. F., Clarke, G. N., & Lewinsohn, P. M. (2009). Psychoeducational treatment and prevention of depression: The “coping with depression” course thirty years later. *Clinical Psychology Review*, 29, 449–458. <https://doi.org/10.1016/j.crp.2009.04.005>
2. Hetrick, S. E., Cox, G. R., Witt, K. G., Bir, J. J., & Merry, S. N. (2016). Cognitive behavioural therapy (CBT), third-wave CBT and interpersonal therapy (IPT) based interventions for preventing depression in children and adolescents. *Cochrane Database of Systematic Reviews*, (8). <https://doi.org/10.1002/14651858.CD003380.pub>
3. Tan, L., Min-jung, W., Modini, M., Joyce, S., Mykletun, A., Christensen, H., & Harvey, S. B. (2014). Preventing the development of depression at work: a systematic review and meta-analysis of universal interventions in the workplace. *BMC Medicine*, 12(74).

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

EFFECT OF “COPING WITH STRESS PROGRAM” TO DEPRESSION AND ANXIETY SYMPTOMS AND BRAIN FUNCTIONS IN ADOLESCENT AT HIGH-RISK FOR DEPRESSION

Burcu Özkul¹, Neslihan Günüşen², Ali Saffet Gönül³, Melek Hande Demir Bulut⁴, Fatma Neslihan İnal⁵

¹Izmir University of Economics, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing, Izmir, Turkey

²Dokuz Eylul University, Faculty of Nursing, Department of Psychiatric Nursing, Izmir, Turkey

³Ege University, Faculty of Medicine, Department of Mental Health and Diseases, Izmir, Turkey

⁴Dr. Behçet Uz Pediatrics and Surgery Training and Research Hospital, Department of Child and Adolescent Psychiatry, Izmir, Turkey

⁵Dokuz Eylul University, Faculty of Medicine, Department of Child and Adolescent Psychiatry, Izmir, Turkey

Aim: The primary aim of this research is to determine the effect of coping with stress program on adolescents' depression and anxiety symptoms, which is applied to adolescents with high risk for depression. The second aim is to examine the changes in brain functions of adolescents participating in the coping with stress program.

Method: Randomized controlled experimental research design was used in this study. The first year high school students were screened for depressive symptoms and adolescents with high levels of depressive symptoms and volunteering to participate in the study were randomly assigned to the intervention (n = 28) and control group (n = 29). Data were collected with Children Depression Inventory, Epidemiological Research Center Depression Scale, Beck Anxiety Scale and functional magnetic resonance imaging. The data were collected before the Coping with Stress Program, after the program, 3 months and 6 months. Chi-square and MANCOVA were used for data analysis. The data obtained from fMRI images were analyzed by using Statistical Parametric Mapping (SPM) using general linear model.

Results: As a result of this study, it was found that there was a statistically significant decrease in the post-test, third and sixth month total scores of the Children Depression Inventory of the intervention group compared to the control group. There was no significant difference between the groups in the total scores of the central depression scale of epidemiological studies. While there was no statistically significant difference between the post-test total scores of the intervention group and the control group's Beck Anxiety Scale, the total scores in the third and sixth months were significantly lower in the intervention group.

Discussion-Conclusion: As a result of this study, it can be said that coping with stress program decreases depressive symptoms and anxiety levels of adolescents with high levels of depressive symptoms. It is recommended that the program be implemented regularly in schools.

Keywords: Depression, Adolescent, Coping with Stress, fMRI, Psychiatric Nursing

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-077

HOŞGÖRÜ, AFFETME VE DEPRESYON ARASINDAKİ İLİŞKİ

Sevinç Mersin¹, Sezai Uyar²

¹Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Bilecik

²Sezai Uyar Danışmanlık Merkezi, İstanbul

Amaç: Depresyon, bireyin kendini mutsuz hissettiği ve yoğun karamsarlık duygularının olduğu bir duygu-durum bozukluğudur [1, 2]. Yaşam zorluklarında ve kişilerarası ilişkilerde var olan sorunlar uzun süreli olursa ve sorunlar gerçek anlamda çözülmezse, bireyin stres düzeyi artar. Sonuçta, stres, serotonin ve dopamin gibi nörotransmitterde değişikliklere neden olarak depresyona neden olabilir [3]. Bu nedenle, bireylerin stres düzeylerini azaltıcı girişimler önerilmektedir. Böylece, depresyonun gelişmesi önlenmeye ve düzeyi azaltılmaya çalışılmaktadır. Bireylerin stres düzeylerini ve dolayısıyla depresyon düzeyini azaltıcı faktörler hoşgörü ve affetmek olabilir. Bireylerin hoşgörü ve affetme duygularını arttırmak onların stres düzeylerini azaltmak için gerekli olan düşünce ve davranış aksını tetikleyerek, nöro-biyokimyasal mekanizmaların bozulmasını önleyebilir [4, 5]. Çünkü hoşgörü ve affetme bireylerin kişilerarası ilişkilerine pozitif katkı vererek, duygusal yükü ve stresi azaltabilir. Bu nedenle, bu çalışmada, depresyon ile hoşgörü ve affetme arasındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı tipteki bu çalışma, Türkiye/İstanbul'da bir psikiyatri polikliniğine başvuran 80 hasta ile yapılmıştır. Verilerin toplanmasında, Bilgi Formu, Beck Depresyon Ölçeği, Hoşgörü Ölçeği ve Heartland Affetme Ölçeği kullanılmıştır.

Bulgular: Bu çalışmada, hoşgörü düzeyi ile affetme düzeyi arasında istatistiksel olarak pozitif anlamlı bir ilişki, depresyon düzeyi arasında negatif anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, affetme düzeyi ile depresyon düzeyi arasında negatif anlamlı bir ilişki belirlenmiştir.

Tartışma ve Sonuç: Bu çalışmanın sonuçlarına göre, hoşgörü düzeyi ve affetme düzeyi yüksek olan hastaların depresyon düzeyi daha düşüktür. Bu çalışmanın sonuçları, depresyon düzeyine hoşgörü ve affetmenin etkisini göstermesi açısından önemli olup, psikiyatri hemşireleri, bu sonuçları, depresyon düzeyini azaltmak için kullanabilirler.

Anahtar Kelimeler: depresyon, hasta, psikiyatri hemşiresi

KAYNAKÇA:

1. Cuijpers, P., Stringaris, A., & Wolpert, M. (2020). Treatment outcomes for depression: challenges and opportunities. *The Lancet Psychiatry*, 7(11), 925-927.
2. Hoying, J., Melnyk, B. M., Hutson, E., & Tan, A. (2020). Prevalence and correlates of depression, anxiety, stress, healthy beliefs, and lifestyle behaviors in first-year graduate health sciences students. *Worldviews on Evidence-Based Nursing*, 17(1), 49-59.
3. De Kloet, E. R., Otte, C., Kumsta, R., Kok, L., Hillegers, M. H. J., Hasselmann, H., ... & Joëls, M. (2016). Stress and depression: a crucial role of the mineralocorticoid receptor. *Journal of Neuroendocrinology*, 28(8).
4. Menahem, S., & Love, M. (2013). Forgiveness in psychotherapy: the key to healing. *Journal of Clinical Psychology*, 69(8), 829-835.
5. Zhang, S., Liang, J., Sun, S., & Wu, Z. (2020). The cross-lagged relationship between interpersonal forgiveness and depression symptoms in China. *International Journal of Psychology*, 55(2), 255-263.

THE RELATIONSHIP BETWEEN TOLERANCE, FORGIVENESS AND DEPRESSION

Sevinç Mersin¹, Sezai Uyar²

¹Bilecik Seyh Edebali University, Department of Psychiatric Nursing, Bilecik

²Sezai Uyar Counseling Center, Istanbul

Objective: Depression is a mood disorder in which the individual feels unhappy and has intense pessimism [1, 2]. If the problems in life difficulties and interpersonal relationships are long-lasting and the problems are not solved in real terms, the stress level of the individual increases. Finally, stress can cause depression by causing changes in neurotransmitters such as serotonin and dopamine [3]. Therefore, interventions to reduce the stress levels of individuals are recommended. Thus, it is tried to prevent the development of depression and to reduce its level. The factors that reduce the stress levels of individuals and therefore the level of depression can be tolerance and forgiveness. Increasing the feelings of tolerance and forgiveness of individuals can prevent the deterioration of neuro-biochemical mechanisms by triggering the thoughts and behaviors necessary to reduce their stress levels [4, 5]. Because, tolerance and forgiveness can reduce emotional burden and stress by making a positive contribution to individuals' interpersonal relationships. Therefore, in this study, it was aimed to determine the relationship between depression and tolerance and forgiveness.

Method: This descriptive study was conducted with 80 patients in a psychiatry outpatient clinic in Turkey/Istanbul. Data was collected by using Information Form, Beck Depression Scale, Tolerance Scale and Heartland Forgiveness Scale.

Results: In this study, it was determined that there was a statistically positive and significant relationship between the level of tolerance and the level of forgiveness, and a negative significant relationship between the level of depression. In addition, a negative significant relationship was determined between the level of forgiveness and the level of depression.

Discussion and Conclusion: According to the results of this study, patients with high tolerance and forgiveness levels had low depression levels. The results of this study are important in terms of showing the effect of tolerance and forgiveness on the level of depression. Psychiatric nurses can use these results to reduce the level of depression.

Keywords: depression, patient, psychiatric nurse

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-078

KRONİK RUHSAL BOZUKLUĞU OLAN BİREYLERDE MESLEKİ REHABİLİTASYON: TOPLUM RUH SAĞLIĞI HEMŞİRESİ NELER YAPABİLİR?

Senem Öno¹, Ayşegül Dönmez²

¹İzmir İl Sağlık Müdürlüğü, Halk Sağlığı Hizmetleri Başkanlığı

²Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı,ir İl Sağlık Müdürlüğü, Halk Sağlığı Hizmetleri Başkanlığı

Giriş: Günümüzde dünya genelinde ruhsal bozukluğu olan bireylerin yaşam kalitelerini mümkün olan en üst düzeye çıkarmak, ekonomik ve sosyal yaşama katılmalarını sağlamak ulaşılmak istenen ortak hedef haline gelmiştir [1,2]. Ruhsal hastalıkların tıbbi, sosyal ve ekonomik boyutlarındaki yükünün olumsuz etkisini azaltmaya yönelik başlayan toplum ruh sağlığı hareketiyle, bu bireylerin erken tanı ve tedavisi, yaşam kalitelerinin artırılması, hastaneye yatış sıklığının azaltılarak toplum içinde rehabilitasyonlarının yapılması, birey ve ailesine eğitim ve danışmanlık hizmeti verilmesi gibi birçok uygulama amaçlanmaktadır. Bu amaçla mesleki rehabilitasyon, ruhsal bozukluğun tedavisinin temel bileşeni olarak, bu bireylerin iyileşmesinde önemli bir rol oynar [3]. Bu doğrultuda toplum ruh sağlığının hemşiresi (TRSH), bu bireylerin, mesleki rollerini sürdürerek, istihdamının önündeki engelleri kaldırarak ve işlevselliğini artırarak sürece katılımını sağlar [4]. Mesleki rehabilitasyon süreci tanılama, planlama ve müdahale aşamalarından oluşur [5]. TRSH, yapılandırılmış bir plan dahilinde hareket ederek bireye özgü girişimlerle süreci yönetir [3].

Tanılama aşaması; planlama öncesinde hastanın niteliklerinin işin tipine uygun olup olmamasının değerlendirilmesi kritik öneme sahiptir. Buna yönelik olarak, işe kişisel hazırlık anket formu oluşturularak bireyin duyu ve düşüncelerini ifade etmesine olanak sağlanır [5].

Planlama aşaması; belirlenen hedeflere ulaşmak için becerilerin nasıl geliştirilebileceği ve/veya desteklenebileceğinin belirlendiği aşamadır [5]. Bu aşamada uzun yıllar işsiz kalmış bireylere kademeli olarak ihtiyacı olan beceriler kazandırılır [1].

Müdahale aşamasında; belirlenen hedeflere ulaşılması sağlanır. Ayrıca, hastalığın aile içinde sebep olduğu duygusal ve ekonomik yüklerin azaltılması için aileye rehberlik edilir [1]. Bunun yanında, bu bireylerde dikkatini yoğunlaştırma, öğrenme, bellek ve yargılamanın önünde bilişsel engeller olduğundan bu bireylere iş tanımları için gerekli ölçütleri karşılayacak düzeyde iş görevlerinin öğretilmesi ve öğrenilen bilgilerin kalıcılığını kolaylaştırması için görev çözümlenmesi kullanılır. Yani, görevler küçük ve işlevsel bileşenlere bölünür [5].

Amaç: Bu derleme bildiride, kronik ruhsal bozukluğu olan bireylerin iyileşmesinde mesleki rehabilitasyonun önemi ve TRSH'sinin bu bireylerin istihdamındaki engelleri azaltmak ve istihdamını kolaylaştırmak için yapabileceği girişimlerin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Tartışma-Sonuç: Ruhsal bozukluğu olan bireylerin istihdamı, bu bireylerin iyileşme sürecine büyük katkı sağlayabilecek veya hastalıklarının ilerlemesinin önüne geçebilecek önemli bir hizmet olabilir. Yapılan uluslararası çalışmalarda söz konusu bireylerin istihdamının tedavilerinde önemli bir yapı taşı olduğu belirtilmekte ve bu konu üzerine modeller oluşturulmaktadır. Ülkemizde ise mesleki rehabilitasyon kavramı ve çalışmaları henüz emekleme aşamasındadır. Bu çerçevede istihdamı daha az tercih edilen grupta yer alan bu bireylerin mesleki

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

rehabilitasyon uygulamalarının birçok kesimi ilgilendiren ve uygulamaya yönelik politikalarla desteklenmesi önemlidir. Çünkü mesleki rehabilitasyon, gelişmiş ülkelerde devlet, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör kurumlarıyla yürütülmesinin yanında devlet kontrolünde idaresi yapılmaktadır. Bunun bir adımı olarak korumalı işyeri sayısı artırılmalı ve özellikle korumalı işyeri açacak gerçek veya tüzel kişilere (belediye gibi) maliyetlerini karşılamaları noktasında destek olunmalıdır. Yurt genelindeki her toplum ruh sağlığı merkezi, istihdamı arttırabilmek ve işverenlerin istihdamı konusundaki çekincelerini ortadan kaldırmak için il bazındaki devlet kurumları, dernekler ve özel kuruluşlarla işbirliği yapmalıdır. Aynı zamanda bu bireylere ihtiyacı doğrultusunda eğitim olanağı sağlanması için İl Millî Eğitim Müdürlüğüyle, mesleki eğitim düzeyinin artırılması noktasında Türkiye İş Kurumu ile iş birliği içerisinde olunmalıdır. Bunun yanında özel kuruluşlarla işbirliği yapılarak sergi, kurs, tiyatro gibi etkinlikler düzenlenmesi bu bireylerin topluma temasını sağlayacaktır [3].

Anahtar Kelimeler: Kronik ruhsal bozukluk; toplum ruh sağlığı merkezi; toplum ruh sağlığı hemşiresi; mesleki rehabilitasyon.

KAYNAKÇA:

1. Delice MA. Toplum ruh sağlığı merkezleri için klavuz. İstanbul: Nobel Tıp Kitapevi; 2017.
2. Öz YC, Barlas GÜ. Şizofreni hastalığı olan bireylerin işe yerleştirme ile ilgili görüşleri ve beklentileri: niteliksel bir çalışma. Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi 2017; 3(3): 28-32.
3. Öno S, Dönmez A. Kronik ruhsal bozukluğu olan bireylerde mesleki rehabilitasyon: toplum ruh sağlığı hemşiresi neler yapabilir?. EGEHFD 2021;37(1): 87-94.
4. Bouwmans C, Sonnevile C, Mulder CL, Roijen LH. Employment and the associated impact on quality of life in people diagnosed with schizophrenia. Neuropsychiatric Disease and Treatment 2015;11: 2125-2142.
5. Liberman RP. Yeti yitiminden iyileşmeye: Psikiyatrik iyileştirme el kitabı. (Yıldız M, Çeviri Editörü). İstanbul: Ömür Matbaacılık; 2011.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

OCCUPATIONAL REHABILITATION IN INDIVIDUALS WITH CHRONIC MENTAL DISORDERS; WHAT CAN SOCIETY MENTAL HEALTH NURSE DO?

Senem Öno¹, Ayşegül Dönmez²

¹Izmir Provincial Health Directorate, Public Health Services Presidency

²Ege University Faculty of Nursing, Department of Mental Health and Psychiatric Nursing

Introduction: Today, increasing the quality of life of individuals with mental disorders to the highest possible level and enabling them to participate in economic and social life has become the common goal to be achieved [1,2]. With the community mental health movement, which started to reduce the negative impact of the burden of mental illnesses in their medical, social and economic dimensions, many applications such as early diagnosis and treatment of these individuals, increasing their quality of life, rehabilitating them in the community by reducing the frequency of hospitalization, providing education and counseling services to the individual and his family is intended. For this purpose, vocational rehabilitation, as the main component of the treatment of mental disorders, plays an important role in the recovery of these individuals [3]. In this direction, the community mental health nurse (CMHN) ensures the participation of these individuals in the process by maintaining their professional roles, removing the obstacles in front of their employment and increasing their functionality [4]. Vocational rehabilitation process consists of diagnosis, planning and intervention stages [5]. CMHN manages the process with individual initiatives, acting within a structured plan [3].

Aim: In this review, it is aimed to determine the importance of vocational rehabilitation in the recovery of individuals with chronic mental disorders and to determine the initiatives that CMHN can take to reduce the barriers in employment of these individuals and facilitate their employment.

Discussion-Conclusion: Employment of individuals with mental disorders can be an important service that can greatly contribute to the recovery process of these individuals or prevent the progression of their illness. In international studies, it is stated that the employment of these individuals is an important building block in their treatment and models are created on this subject. In our country, the concept and studies of vocational rehabilitation are still in their infancy. In this context, it is important to support the vocational rehabilitation practices of these individuals, who are in the group whose employment is less preferred, with policies that interest many segments and are practical. Because vocational rehabilitation is carried out by the state, non-governmental organizations and private sector institutions in developed countries, and it is administered under the control of the state. As a step towards this, the number of sheltered workplaces should be increased and especially real or legal persons (such as municipalities) who will open a sheltered workplace should be supported to meet their costs. Every community mental health center across the country should cooperate with provincial government agencies, associations and private organizations in order to increase employment and eliminate employers' reservations about employment. At the same time, cooperation should be made with the Provincial Directorate of National Education in order to provide these individuals with education opportunities in line with their needs, and with the Turkish Employment Agency in order to increase the level of vocational education. In addition, organizing activities such as exhibitions, courses and theaters in cooperation with private institutions will enable these individuals to contact the society [3].

Keywords: Chronic mental disorders, community mental health center, community mental health nurse, occupational rehabilitation.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-079

DIYABETİ OLAN YETİŞKİNLERİN KOŞULSUZ KENDİNİ KABUL VE KRONİK HASTALIĞA UYUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Ayşe İnel Manav¹, Derya Atik¹, Ahmet Çapar²

¹Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, Sağlık Bilimler Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Osmaniye, TÜRKİYE

²Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, Osmaniye Meslek Yüksekokulu, Sağlık Bakım Hizmetleri Bölümü, Osmaniye, TÜRKİYE

Amaç: Diabetes Mellitus (DM), insülin salınımı, insülin duyarlılığı ya da her ikisi ile ilişkili olabilen kontrol dışı kan glukoz düzeyinin yükselmesi ve buna bağlı çeşitli komplikasyonların görüldüğü, hastanın yaşam boyu çeşitli sorunlarla baş etmeye çalışması gereken ve birey merkezli izlem ve bakım gerektiren bir hastalıktır [1]. Diyabetin kabul ve uyum süreci, hastalığın bireysel değerlendirilmesinden ve bireysel başa çıkma yanıtlarından etkilenir [2,3]. Bu araştırma diyabeti olan yetişkinlerin koşulsuz kendini kabul düzeyleri ve hastalığa uyumlarını değerlendirmek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Kesitsel ve tanımlayıcı tipteki çalışma, 15.12.2019-15.02.2020 tarihleri arasında Osmaniye Devlet Hastanesi Dâhiliye Kliniği'nde diyabet tanısı ile takip ve tedavisi sürdürülen 228 kişi ile gerçekleştirilmiştir. Veri toplama aracı olarak "Kişisel Bilgi Formu", "Koşulsuz Kendini Kabul Ölçeği" ve "Kronik Hastalıklara Uyum Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin analizinde SPSS paket programı kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık seviyesi $p < 0.05$ olarak alınmıştır.

Bulgular: Diyabeti olan yetişkinlerin "Koşulsuz Kendini Kabul Ölçeği" toplam puan ortalaması 74.2 ± 10.73 iken, "Kronik Hastalıklara Uyum Ölçeği" toplam puan ortalaması 86.07 ± 12.99 'dir. Diyabeti olan yetişkinlerin Koşulsuz Kendini Kabul Ölçeği koşulsuz kendini kabul alt boyut puan ortalamaları ile Kronik Hastalıklara Uyum Ölçeği toplam ve fiziksel ve psikolojik uyum alt boyut puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak pozitif yönlü anlamlı ilişki vardır ($p < 0.05$).

Tartışma-Sonuç: Diyabeti olan yetişkinlerde koşulsuz kendini kabul orta ve hastalığa uyum iyi düzeyde ve anlamlı ilişkilidir. Diyabeti olan yetişkinlerin koşulsuz kendilerini kabul etmeleri hastalığa daha iyi uyum sağlamalarını etkilemektedir.

Anahtar Kelimeler: diyabet, koşulsuz kendini kabul, kronik hastalığa uyum

KAYNAKÇA:

1. International Diabetes Federation. IDF Diabetes Atlas. 9th Edition. 2019. Erişim tarihi: 14.01.2021, <https://diabetesatlas.org/en/>
2. Ahola AJ, Groop PH. (2013). Barriers to selfmanagement of diabetes. Diabet Medicine, 30(4), 413–420. <https://doi.org/10.1111/dme.12105>
3. Moss-Morris R. (2013). Adjusting to chronic illness: Time for a unified theory. British Journal of Health Psychology, 18, 681–686. <https://doi.org/10.1111/bjhp.12072>

EVALUATION OF UNCONDITIONAL SELF-ACCEPTANCE AND ADAPTATION TO THE CHRONIC DISEASE OF INDIVIDUALS WITH DIABETES MELLITUS

Ayşe İnel Manav¹, Derya Atik¹, Ahmet Çapar²

¹Osmaniye Korkut Ata University, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing, Osmaniye, TURKEY

²Osmaniye Korkut Ata University, Osmaniye Vocational School, Department of Health Care Services, Osmaniye, TURKEY

Objective: Diabetes Mellitus (DM) is a disease that requires an individual-centered follow-up and care, which can be associated with insulin secretion, insulin insensitivity or both, with an uncontrolled increase in blood glucose level and various complications associated with it [1]. Acceptance and adaptation to diabetes is individually evaluated and affected by coping responses [2,3]. This study was conducted to evaluate the unconditional self-acceptance levels and adaptation of adults with diabetes.

Methods: The descriptive-cross-sectional study was carried out with 228 people who were followed up and treated with the diagnosis of diabetes in the Internal Medicine Clinic of Osmaniye State Hospital between 15.12.2019 and 15.02.2020. "Personal Information Form", "Unconditional Self-Acceptance Scale" and "Chronic Illness Adaptation Scale" were used as data collection tools. SPSS package program was used in the analysis of the data. Statistical significance level was taken as $p < 0.05$.

Results: The mean Unconditional Self-Acceptance Scale total score of adults with diabetes is 74.2 ± 10.73 . Adults with diabetes mean total Chronic Illness Adaptation Scale score 86.07 ± 12.99 . There is a statistically significant positive correlation between the mean scores of the Unconditional Self-Acceptance Scale unconditional self-acceptance sub-dimension and the Chronic Illness Adaptation Scale total and physical and psychological adjustment sub-dimensions ($p < 0.05$).

Discussion-Conclusion: In adults with diabetes, unconditional self-acceptance is moderate and adjustment to the disease is good and significantly correlated. The unconditional self-acceptance of adults with diabetes affects their better adaptation to the disease.

Keywords: diabetes, unconditional self-acceptance, adaptation to chronic illness

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-080

PSİKOLOJİK İLK YARDIM EĞİTİMİNİN PSİKOLOJİK DAYANIKLILIK VE ÖZYETERLİĞE ETKİSİ

Nurhayat Kılıç Bayageldi¹

¹Artvin Çoruh Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Artvin

Amaç: Psikolojik ilk yardım eğitiminin psikolojik dayanıklılık ve özyeterliğe etkisini incelemek amacı ile yapılan bu araştırma tek grupta, ön test-son test, izlem ölçümlü yarı deneysel desenli bir çalışmadır.

Yöntem: Araştırmanın örneklemini daha önceden psikolojik ilk yardım eğitimi ve hizmeti almayan, İnternet erişimi olan ve bilgilendirilmiş onam vererek çalışmaya katılmayı kabul eden 68 hemşirelik öğrencisi oluşturmuştur. COVID-19 salgın sürecinde yüz yüze eğitime ara verilerek uzaktan öğretim sürecine geçilmesi nedeni ile veriler online anket platformu oluşturularak elektronik ortamda toplanmıştır. Araştırma verileri Kişisel Bilgi Formu, Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği ve Genel Öz-Yeterlik Ölçeği (GÖYÖ) kullanılarak toplanmıştır. Öğrenciler ile 3 hafta boyunca haftada iki gün 60 dakika süren psikolojik ilk yardım eğitimi gerçekleştirilmiştir. Verilerin istatistiksel analizinde, tanımlayıcı istatistiksel metotları (ortalama, standart sapma, frekans), t-test, tek yönlü varyans analizi (F testi, ANOVA), tekrarlı ölçümlerde varyans analizi ve Pearson korelasyon testi kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmaya katılan bireylerin yaş ortalamasının $22,71 \pm 1,87$ olduğu belirlenmiştir. Bireylerin psikolojik dayanıklılık eğitim sonrası ($62,16 \pm 7,71$) ve izlem ölçüm ($63,10 \pm 5,70$) puan ortalamalarının eğitim öncesi ($49,64 \pm 6,32$) puan ortalamasından anlamlı düzeyde yüksek olduğu belirlenmiştir ($p < 0,01$). Bireylerin genel özyeterlik eğitim sonrası ($30,34 \pm 4,43$) ve izlem ölçüm ($29,41 \pm 4,06$) puan ortalamalarının eğitim öncesi ($24,64 \pm 3,51$) puan ortalamasından anlamlı düzeyde yüksek olduğu belirlenmiştir ($p < 0,01$). Psikolojik dayanıklılık ölçeği ile genel özyeterlik ölçeği arasında pozitif yönde anlamlı ilişki olduğu belirlenmiştir.

Tartışma- sonuç: Araştırmada psikolojik ilk yardım eğitimi bireylerin psikolojik dayanıklılık ve özyeterlik algısını artırmıştır. Literatürde psikolojik ilk yardım eğitimi sonrası katılımcıların özyeterlik puan ortalamalarının anlamlı oranda arttığını belirten çalışmalar bulunmaktadır ^[1,2] Everly ve ark. (2010) psikolojik ilk yardım bilgisinin direnç ve dayanıklılığını artırıcı bir unsur olduğunu belirtmişlerdir. ^[3] Sonuç olarak psikolojik ilk yardım eğitiminin katılımcıların psikolojik dayanıklılık ve özyeterlik algılarını artıran bir eğitim olduğu belirlenmiştir. Bu sonuç doğrultusunda bireylere psikolojik ilk yardım ilkelerini içeren sistematik eğitimlerin verilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Psikolojik ilk yardım eğitimi, psikolojik dayanıklılık, özyeterlik

KAYNAKÇA:

1. Kılıç N, Şimşek N. The effects of psychological first aid training on disaster preparedness perception and self-efficacy. Nurse Education Today 2019;104203
2. Cheung Y L. Psychological first aid as a public health disaster response preparedness strategy for responders in critical incidents and disasters, doctor of philosophy in public health. Hong Kong: The Chinese University of Hong Kong; 2014
3. Everly GS Jr, Barnett DJ, Sperry NL, Links JM. The use of psychological first aid (PFA) training among nurses to enhance population resiliency. Int J Emerg Ment Health 2010;12:21–32. 34.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE EFFECT OF PSYCHOLOGICAL FIRST AID TRAINING ON PSYCHOLOGICAL RESILIENCE AND SELF-EFFICACY

Nurhayat Kılıç Bayageldi¹

¹Artvin Çoruh University Faculty of Health Science, Department of Psychiatric Nursing, Artvin

Aim: This study, which was conducted with the aim of determining the effects of psychological first aid training on resilience and self-efficacy, was conducted with a single group, semi-experimental design which involved pre-test / post-test, follow-up measurement

Method: The sample of the study consisted of 68 nursing students who did not receive psychological first aid training and service before, had Internet access and agreed to participate in the study by giving informed consent. Due to the interruption of face-to-face education and the transition to distance education during the COVID-19 epidemic process, data were collected electronically by creating an online survey platform. The data were collected using a Personal Information Form, the Psychological resilience Scale and the General Self-Efficacy Scale. Psychological First Aid training that lasted 60 minutes were carried out with the students twice a week along 3 weeks. In the statistical analysis on the data were used descriptive statistical methods (mean, standard deviation, frequency), t-test, one-way analysis of variance (F test, ANOVA), analysis of variance in repeated measurements and Pearson correlation test.

Results: It has been determined that the average age of the individuals who participated in the study was $22,71 \pm 1,87$. It was determined that the psychological resilience mean scores of the individuals the post-training ($62,16 \pm 7,71$) and the follow-up ($63,10 \pm 5,70$) measurement were significantly higher than the mean scores the pre-training ($49,64 \pm 6,32$) ($p < 0.01$). It was determined that the general self-efficacy mean scores of the individuals the post-training ($30,34 \pm 4,43$) and the follow-up ($29,41 \pm 4,06$) measurement were significantly higher than the mean scores the pre-training ($24,64 \pm 3,51$) ($p < 0.01$). It was determined that there was a positive and significant relationship between the psychological resilience scale and the general self-efficacy scale.

Discussion and Conclusion: In the study, psychological first aid training increased individuals' perception of psychological resilience and self-efficacy. In the literature, there are studies stating that the self-efficacy score averages of the participants increased significantly after the psychological first aid training ^[1,2] Everly et al. (2010) stated that psychological first aid knowledge is a factor that increases resilience and resilience. ^[3]

As a result, it has been determined that psychological first aid training is a training that increases the psychological resilience and self-efficacy perceptions of the participants. In line with this result, it is recommended to give systematic training to individuals, including the principles of applying psychological first aid.

Keywords: Psychological first aid training, psychological resilience, self-efficacy

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-081

18-65 YAŞ ARASI BİREYLERDE PSİKOLOJİK BELİRTİLER VE YORDAYICI FAKTÖRLER

Nesibe Günay Molu¹, Burcu Ceylan¹, Fatma Yener Özcan¹

¹Necmettin Erbakan Üniversitesi

Amaç: Ruhsal bozukluklar yetişkin nüfusu etkileyen ve en fazla yeti yitimine neden olan yaygın sağlık sorunları arasındadır [1,2]. Bu bozukluklar yaş, cinsiyet, ekonomik problemler, işsizlik, kültür çatışmaları, sağlık sorunları, şiddet, afetler, kazalar, aile içi problemler, eğitim yetersizliği gibi birçok faktörden etkilenmektedir [3,4]. Koruyucu ruh sağlığı hizmetlerinde riskli grupların belirlenmesi, ruh sağlığını koruyucu ve geliştirici çalışmaların yapılması, erken tanı ve tedavi ile hastalıkların prevalansının azaltılması önemlidir [5]. Bu çalışma yetişkin bireylerde psikolojik belirtilerin düzeylerini ve psikolojik belirtileri etkileyen demografik özellikleri belirlemek amacıyla yapıldı.

Yöntem: Araştırmanın evrenini Türkiye'de yaşayan 18-65 yaş arası bireyler oluşturdu. Araştırmada gelişigüzel örnekleme yöntemi ile 1448 bireye ulaşıldı. Veriler, çevrimiçi ortamda 11 soruluk Bilgi Formu ve Kısa Semptom Envanteri (KSE) ile toplandı. Elde edilen veriler bilgisayar ortamına aktarıldı, istatistiksel analizde Cronbach's Alpha, yüzdelik, ortalama-standart sapma, t testi, One Way ANOVA, çoklu regresyon analizi ve pearson korelasyon kullanıldı. Elde edilen sonuçlar $p<0.05$ anlamlılık düzeyinde sınıandı.

Bulgular: Bireylerin yaş ortalamasının 37.98 ± 18.57 , % 61'inin kadın, %47.7'sinin evli, %53,7'sinin İç Anadolu Bölgesinde yaşadığı, %2.6'sı sağlık çalışanı olduğu, % 56.2'sinin gelir durumu gelir gidere eşit, %44.6'sı üniversite ve üzeri eğitim düzeyi olduğu, %34,6'sının ailesinde fiziksel ya da ruhsal hastalık tanısı olan birey olduğu, bu bireylerin %7,5'unun ruhsal hastalık tanısı aldığı, %9,2'sinin annesi olduğu ve %66,6'sının düzenli kullandığı ilaç olduğu belirlendi. KSE toplam puan ortalaması $49,02\pm 31,14$, alt boyut puan ortalamaları anksiyete 11.65 ± 7.77 , depresyon 12.93 ± 8.93 , olumsuz benlik 10.70 ± 8.25 , somatizasyon 6.32 ± 6.13 ve hostilite 7.44 ± 6.38 olarak saptandı. Anksiyete puanı ailede ruhsal bozukluk tanısı almış birey bulunanlarda daha yüksek olduğu belirlendi ($p<0.005$). KSE ve alt boyutlarının ve toplam puanının ortak olarak kadınlarda, gelir düzeyi giderden daha az olanlarda, ailede hastalık tanısı almış birey bulunanlarda daha yüksekti ($p<0.005$). Cinsiyet ve ailede tanı konmuş hastalık bulunma durumunun KSE toplam ve tüm alt boyut puan ortalamalarını yordadığı belirlendi. Yaş ile olumsuz benlik ve hostilite puanları arasında negatif yönlü çok zayıf ilişki, somatizasyon puanı arasında ise pozitif yönlü çok zayıf ilişki belirlendi.

Tartışma-Sonuç: Araştırmada kadın olma, gelir düzeyinin giderden az olması ve ailede hastalık tanısı almış birey bulunması ruhsal hastalık yönünden risk oluşturmaktadır. Puan ortalamalarına göre değerlendirildiğinde çalışmaya katılan bireylerin ruhsal belirti sıklığının düşük olduğu söylenebilir. Yetişkin bireylerde psikolojik belirtilerin belirlenmesine yönelik epidemiyolojik, tanımlayıcı ve deneysel çalışmaların yapılması, koruyucu ruh sağlığı hizmetlerinin öne çıkarılması ve farkındalığın oluşturulması sağlanabilir.

Anahtar Kelimeler: Ruhsal Hastalık, Psikolojik Belirti, Yordayıcı Faktör

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Wang PS, Aguilar-Gaxiola S, Alonso J, Angermeyer MC, Borges G, Bromet EJ et al. Use of mental health services for anxiety, mood, and substance disorders in 17 countries in the WHO worldmentalhealthsurveys. *Lancet* 2007;370(9590):841–850. doi: 10.1016/S0140-6736(07)61414-7.
2. GBD 2015.DiseaseandInjuryIncidenceandPrevalenceCollaborators Global, regional, and national incidence, prevalence, and years lived with disability for 310 diseases and injuries, 1990–2015: a systematic analysis for the global burden of disease study 2015. *Lancet* 2016;388(10053):1545–1602. doi: 10.1016/S0140-6736(16)31678-6
3. Binbay T, Direk N, Aker T, Akvardar Y, Alptekin K, Cimilli C et al. Türkiye’de Psikiyatrik Epidemiyoloji: Yakın Zamanlı Araştırmalarda Temel Bulgular ve Gelecek İçin Öneriler, *Türk Psikiyatri Dergisi* 2014;25:4, 264-281
4. Gustavson K, Knudsen AK, Nesvag R, Knudsen GP, Vollset SE, Reichborn-Kjennerud T. Prevalence and stability of mental disorders among young adults: findings from a longitudinal study. *BMC Psychiatry* 2018;18:65. <https://doi.org/10.1186/s12888-018-1647-5>
5. Gültekin BK. Ruhsal bozuklukların önlenmesi: kavramsal çerçeve ve sınıflandırma. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar* 2010;2(4):583-594.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

PSYCHOLOGICAL SYMPTOMS AND PREDICTIVE FACTORS IN INDIVIDUALS AGED 18-65

Nesibe Günay Molu¹, Burcu Ceylan¹, Fatma Yener Özcan¹

¹Necmettin Erbakan University

Objective: Mental disorders are among the common health problems that affect the adult population and cause the most disability [1,2]. These disorders are affected by many factors such as age, gender, economic problems, unemployment, cultural conflicts, health problems, violence, disasters, accidents, family problems, and lack of education [3,4]. In order to identify mental disorders, it is important to notice the psychological symptoms that have arise nearby. In particular, it is important to identify risky groups in preventive mental health services, to conduct preventive and developmental studies on mental health, to reduce the prevalence of diseases with early diagnosis and treatment [5]. This study was carried out to determine the levels of psychological symptoms and demographic characteristics that affect psychological symptoms in adults.

Method: The population of the study consisted of individuals between the ages of 18-65 living in Turkey. In the study, 1448 individuals were reached by random sampling method. Data were collected with an online 11-question Information Form and Brief Symptom Inventory (BSI). The data obtained were transferred to the computer environment, Cronbach's Alpha, percentile, mean-standard deviation, t-test, One Way ANOVA, multiple regression analysis and Pearson correlation were used for statistical analysis. Obtained results were tested at $p < 0.05$ significance level.

Results: The average age of the individuals was 37.98 ± 18.57 , 61% were women, 47.7% were married, 53.7% lived in the Central Anatolian Region, 2.6% were health workers, 56.2% had income equal to income and expenditure, 44.6% of them had a university or higher education level, 34.6% of them had a family member with a diagnosis of physical or mental illness, 7.5% of these individuals were diagnosed with mental illness, 9.2% were mothers, and It was determined that 66.6% of them were regularly using drugs. The mean BSI total score was 49.02 ± 31.14 , the mean subscale score was 11.65 ± 7.77 for anxiety, 12.93 ± 8.93 for depression, 10.70 ± 8.25 for negative self, 6.32 ± 6.13 for somatization, and 7.44 ± 6.38 for hostility. Anxiety score was found to be higher in individuals with a family history of mental disorder ($p < 0.005$). BSI and its sub-dimensions and total score were higher in women, those with a lower income than expenditures, and those with a family history of disease ($p < 0.005$). It was determined that gender and presence of a diagnosed disease in the family predicted BSI total and all sub-dimension mean scores. . There was a very weak negative relationship between age and negative self and hostility scores, and a very weak positive relationship between somatization scores.

Discussion-Conclusion: When the factors affecting psychological symptoms in adults were examined in the study, being a woman, having a lowerin come level and having an individual diagnosed with the disease in the family posed a risk of mental illness. When evaluated according to the mean score, it can be said that the frequency of psychiatric symptoms of the individuals participating in the study is low. It can be ensured that epidemiological, descriptive and experimental studies are carried out to determine psychological symptoms in adults, that preventive mental health services are emphasized and awareness is created.

Keywords: Mental Illness, Psychological Symptom, Predictive Factor

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-082

AİT OLMA DUYGUSU ÖLÇEĞİNİN GEÇERLİLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI

Nimet Saygın¹, Gül Ünsal Barlas²

¹S.B.Ü. Antalya Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Çocuk İzlem Merkezi, Antalya

²Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, İstanbul

Amaç: Ait olma duygusu bireyin psikososyal sağlığını etkileyen bir kavram [1] ve temel bir insan ihtiyacıdır [2]. Ait olma duygusundaki eksiklikler psikopatolojiyle sonuçlanmaktadır [3,4]. Ait olma duygusu düzeyinin belirlenmesi, bu alana yönelik yapılacak olan müdahalelerin seçiminin ve etkinliğinin değerlendirilmesini kolaylaştıracaktır [1]. Bu araştırmanın amacı, bireyin ait olma duygusunu belirlemek üzere Hagerty ve Patuskı (1995) tarafından geliştirilen, Psikolojik Deneyim (Sense of Belonging Instrument-Psychological Experience) (SOBI-P) ve Öncüller (Sense of Belonging Instrument-Antecedents) (SOBI-A) olarak adlandırılan, birbirinden bağımsız iki alt ölçekten oluşan Ait Olma Duygusu Ölçeği'ni (Sense of Belonging Instrument) (SOBI) Türkçe'ye uyarlayarak geçerlilik ve güvenilirliğini belirlemektir.

Yöntem: Araştırmanın örneklemini öğrenciler (320), emekliler (320) ve depresyon tanısı alan bireyler (320) oluşturmuştur (n=960). Veri toplama, Antalya'da Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde, Atatürk Devlet Hastanesi'nde, Fethi Bayçın Huzurevi'nde, Akdeniz Üniversitesi'nde ve katılımcıların evlerinde gerçekleştirilmiştir. Çalışmada sosyodemografik bilgi formu, Çok Boyutlu Algılanan Destek Ölçeği, UCLA Yalnızlık Ölçeği kullanılmıştır.

Bulgular: SOBI-A ve SOBI-P'nin güvenilirliğini değerlendirmek amacıyla her bir ölçek için iç tutarlılık güvenilirlik katsayısı (Cronbach- α) ve madde toplam korelasyon analizi yöntemleri kullanılmıştır. Cronbach- α katsayılarının SOBI-A'da 0,76-0,82, SOBI-P'de ise 0,88-0,91 arasında değiştiği belirlenmiştir. Madde toplam korelasyon analizinin sonucunda SOBI-A'da 13. ve 14. maddeler ölçekten çıkarıldıktan sonra yapılan iç tutarlılık analizinde, Cronbach- α SOBI-A açısından tüm gruplarda 0,79-0,84 arasında değişmiştir. SOBI-A ve SOBI-P ölçeklerinin yapı geçerliliğinin belirlenmesinde grup farklılıkları ve dış testlerden yararlanılmıştır. Ait olma duygusu düzeyinde gruplar arasında SOBI-P'de anlamlı farklılık varken, SOBI-A'da farklılık görülmemiştir. SOBI-A ve SOBI-P'nin sosyal destek ve yalnızlık ölçümleriyle anlamlı korelasyonlarının olduğu saptanmıştır.

Sonuç: Bu sonuçlar, SOBI-P ölçeğinin Türkiye'de yapılacak olan araştırmalar için geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğunu, SOBI-A'nın ise yapı geçerliliğini sağlamaması nedeniyle bu özelliği taşımadığını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: ait olma duygusu, ait olma duygusu ölçeği, geçerlilik, güvenilirlik

KAYNAKÇA:

1. Hagerty BM, Williams RA, Coyne JC, Early M. Sense of belonging and indicators of social and psychological functioning. Archives of Psychiatric Nursing. 1996; 10(4): 235-244. Doi: 10.1016/s0883-9417(96)80029-x
2. Maslow AH. A theory of human motivation. Psychological Review. 1943; 50: 370-396. Doi:10.1037/h0054346
3. Fullilove MT. Psychiatric implications of displacement: contributions from the psychology of place. American Journal of Psychiatry. 1996; 153(12): 1516-1523. Doi: 10.1176/ajp.153.12.1516
4. Sargent J, Williams RA, Hagerty B, Lynch-Sauer J, Hoyle K. Sense of belonging as a buffer against depressive symptoms. Journal of the American Psychiatric Nurses Association. 2002; 8:120-129. Doi: 10.1067/mpn.2002.127290

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

VALIDITY AND RELIABILITY STUDY OF THE SENSE OF BELONGING INSTRUMENT

Nimet Saygın¹, Gül Ünsal Barlas²

¹S.B.U. Antalya Training And Research Hospital, Child Advocacy Center, Antalya

²Marmara University, Faculty Of Health Sciences, Nursing Department, Department of Psychiatric Nursing, İstanbul

Purpose: The sense of belonging is a concept [1] and a basic human need [2] that affects the psychosocial health of the individual. Deficiencies in the sense of belonging result in psychopathology [3,4]. Determining the level of sense of belonging will facilitate the selection and evaluation of the effectiveness of interventions in this area [1]. The aim of this study is to determine the validity and reliability of Sense of Belonging Instrument (SOBI) which has two sub-scales, Psychological Experience (SOBI-P) and Antecedents (SOBI-A), and is developed by Hagerty and Patusky (1995) by adapting it to Turkish.

Methods: The sample of research consisted of students (320), retirees (320) and individuals with depression (320) (n=960). Data collection was performed in Akdeniz University, Antalya Training and Research Hospital, Atatürk State Hospital, Fethi Bayçın Nursing Home and participants' house in Antalya. Sociodemographic information form, Multidimensional Perceived Support Scale and UCLA Loneliness Scale were used in this study.

Results: Internal consistency reliability coefficient (Cronbach- α) and item total correlation analysis methods were used to evaluate the reliability of the SOBI-A and SOBI-P for each scale. Cronbach- α coefficients were found to be between 0,76-0,82 in SOBI-A and 0,88-0,91 in SOBI-P. As a result of the item-total correlation analysis, in the internal consistency analysis of SOBI-A after the 13th and 14th items were removed, Cronbach- α changed from 0,99-0,84 in all groups to SOBI-A. Group differences and external tests are used in to determine the construct validity of SOBI-A and SOBI- P scales. While there was a significant difference in SOBI-P between groups at the level of sense of belonging, there was no difference in SOBI-A. SOBI-A and SOBI-P were found to have significant correlations with social support and loneliness measurements.

Conclusion: These results show that the SOBI-P scale is a valid and reliable measurement tool for research to be conducted in Turkey and SOBI-A does not have this feature because it does not provide the structure validity.

Keywords: sense of belonging, sense of belonging scale, validity, reliability

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-083

ŞİZOFRENİ TANILI BİREYLERİN İLAÇ TEDAVİSİNE UYUMUN DEĞERLENDİRİLMESİ: DERLEME

Buse Çetinkaya¹, Esra Uslu²

¹Nuh Naci Yazgan Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Kayseri, Türkiye

²Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Eskişehir, Türkiye

Giriş: Şizofreni tanılı bireylerde ilaç tedavisine uyum (İTU) problemleri nöksler, belirtilerin kontrol edilememesi, tekrarlayan yatışlar, sağlık harcamalarında, suç oranlarında ve öz kısımlarda artış gibi pek çok istenmeyen duruma yol açabilen, yaygın görülen bir sorundur [1]. Riskli sonuçlarına karşın İTU'nun değerlendirilmesi güçtür ve ölçüm biçimi hastanın İTU'suna ilişkin bilgileri önemli ölçüde etkilemektedir [2, 3]. Örneğin tekrarlayan iki ölçümde dahi farklılıklar ortaya çıkabilmektedir [3] ya da kan/idrar gibi numuneler kesitsel değerler verdiği için yanıltıcı olabilmektedir [2]. Bu nedenle İTU'yu güçlendirmede ilgili müdahalelerin planlanması ve değerlendirmenin doğru yapılması büyük önem taşımaktadır [2, 3].

Amaç: Bu çalışmanın amacı şizofreni tanılı bireylerin İTU'sunun değerlendirilmesinde kullanılan araç ve/veya yöntemleri, kullanım sıklığını, kullanılabilirlik düzeyini ve kullanım sırasında oluşabilecek riskleri literatür doğrultusunda incelemektir.

Tartışma-Sonuç: İTU doğrudan ya da dolaylı olmak üzere iki farklı şekilde değerlendirilebilmektedir [3]. Doğrudan yöntemler; hap sayımı, eczane kayıtları [4], kan, idrar ve tükürük numunelerinde ilaç konsantrasyon seviyelerini/laboratuvar değerlerini kontrol edilmesi şeklinde sıralanabilir [5]. Dolaylı yöntemler ise; hastaların anket/görüşme aracılığıyla kendi durumlarını bildirmesi [4, 5], hekim/hemşirenin İTU gözleminin rapor edilmesi [3] belirti düzeyinin takip edilmesi ve teknolojik araçların kullanılması şeklindedir [2, 3].

İTU'nun değerlendirilmesinde araç ve/veya yöntemlerin kullanım sıklığı "çok sıklıkla, sıklıkla, ara sıra nadiren"; kullanılabilirlik düzeyi ise "kullanışlıdır, bazen kullanışlıdır, kullanışlı değildir" şeklindedir. Kullanım sıklığına göre "çok sıklıkla" kullanılan yöntem hastanın kendi İTU durumunu bildirmesidir [3]. Bu yöntem "bazen kullanışlıdır" çünkü hasta İTU'suna ilişkin detayları unutulabilir ya da saklama ihtiyacı duyabilir. Yanı sıra hastaların hekim/hemşiresinden İTU gözleminin rapor edilmesini istenmesi "ara sıra" kullanılan yöntemlerden biridir ve "kullanışlıdır". Olası riskleri göz önüne alındığında tedavi ekibinin ilaçların kullanılıp kullanılmadığı konusunda bilgi eksikliği olabilir ya da görüş ayrılıkları yaşanabilir. Kullanım sıklığı "nadiren" olmasına karşın ilaç konsantrasyon seviyelerinin değerlendirilmesi, eczane kayıtlarından ilaçların kontrolünün yapılması veya teknolojik araçların kullanılması "kullanışlı" yöntemlerdir. [2, 3]. Ancak kanda/idrarda ilaç düzeyinin takibinde kesitsel değer elde etme bu yöntemin sınırlılığıdır [2-4] Ayrıca kayıt incelemeleri ya da teknolojinin kullanımı sırasında sayıca eksilmesine karşın ilaç kullanılmamış, vücuda alınmamış olabilir [2, 3]. Sonuç olarak İTU değerlendirme sürecinde kullanılan araç/yöntemlerin şekli, kullanım sıklığı ve kullanılabilirliği değişiklik göstermekte, her yöntemin kendine özgü mevcut riskleri bulunmaktadır. Sağlık profesyonelleri çoklu karar verme yöntemlerini kullanarak hasta için en uygun yöntemi seçmeli ve İTU'yu değerlendirmelidir.

Anahtar Kelimeler: "şizofreni", "ilaç tedavisine uyum", "değerlendirme"

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Uslu E, Buldukoğlu K., Şizofrenide ilaç tedavisine uyum ve psikiyatri hemşiresinin rolü. Ankara Sağlık Bilimleri Dergisi. 2018; 7(1): 61-72.
2. Kane JM, Kishimoto T, McCorrell CU. Non-adherence to medication in patients with psychotic disorders: epidemiology, contributing factors and management strategies. World Psychiatry. 2013;12(3):216-26.
3. Velligan DI, Lam YWF, Glahn DC, Barrett JA, Maples NJ, Ereshefsky L, & Miller AL. Defining and assessing adherence to oral antipsychotics: a review of the literature. Schizophrenia bulletin. 2006;32(4): 724-742.
4. Basu S, et al., Improving the assessment of medication adherence: Challenges and considerations with a focus on low-resource settings. Ci ji yi xue za zhi = Tzu-chi medical journal. 2019; 31(2):73-80.
5. Desai R, Nayak R. Effects of Medication Nonadherence and Comorbidity on Health Resource Utilization in Schizophrenia. J Manag Care Spec Pharm. 2019; 25(1): 37-46.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

ASSESSMENT OF ADHERENCE TO MEDICAL TREATMENT IN PATIENTS DIAGNOSED WITH SCHIZOPHRENIA: A REVIEW

Buse Çetinkaya¹, Esra Uslu²

¹Nuh Naci Yazgan University, Faculty of Health Sciences, Nursing Department, Kayseri, Turkey

²Eskişehir Osmangazi University, Faculty of Health Sciences, Psychiatric and Mental Health Nursing Department, Eskişehir, Turkey

Introduction: In people diagnosed with schizophrenia, problems related to adherence to medical treatment (AMT) are commonly encountered problems that may lead to several undesired conditions such as relapses, uncontrollable symptoms, repetitive hospitalizations and increase in health expenditures, crime rates and self-destructions [1]. Despite its risky outcomes, it is hard to assess AMT and the measurement style significantly affects the information related to the patient's AMT [2, 3]. For example, there may be differences even in two repeated measurements [3] or samples like blood/urine may be deceptive because they give cross-sectional values [2]. Therefore it is crucial to properly plan the relevant interventions and perform the assessment in order to strengthen AMT [2, 3].

Purpose: The purpose of this study was to examine the tools and/or methods used in assessing AMT in people diagnosed with schizophrenia, their use frequency, their level of usability and possible risks to develop when using them, in line with the literature.

Discussion-Conclusion: It is possible to assess AMT in two different ways as directly or indirectly [3]. Direct methods are; drug counting, pharmacy records [4] and checking drug concentration levels/laboratory values in blood, urine and saliva samples [5]. Indirect methods are; the patient's notification of his/her own condition via survey/interview [4, 5], reporting the doctor's/nurse's AMT observation [3], following the symptom level and using technological devices [2, 3].

In AMT assessment, the use frequency of tools and/or methods is expressed as "very frequently, frequently, sometimes, seldomly"; while their level of usability is expressed as "useful, sometimes useful, not useful". According to the use frequency, the "most frequently" used method is the patient's notification of his/her AMT condition [3]. This method is "sometimes useful" because the patient may forget the details about his/her AMT or need to hide it. In addition the patient's requirement of his/her ATM observation report from his/her doctor/nurse is one of the "seldomly" used methods and is "useful". Taking the possible risks into account, the treatment team may lack information or have a dissensus concerning whether the medications are taken or not. Although used "seldomly", assessing the drug concentration levels, checking the medications from pharmacy records or using technological devices are among "useful" methods [2, 3]. However, a limitation to these methods is that a cross-sectional value is obtained in following the drug level in blood/urine [2-4]. Also the medication may not have been administered or taken into the body although it decreases in number during the record inspections or technology use [2, 3]. As a consequence the mode, use frequency and usability of the tools and/or methods used in the AMT assessment process vary and every method has distinctive risks. Healthcare professionals should choose the best method for the patient and assess AMT by using multiple decision-making methods.

Keywords: "schizophrenia", "adherence to medical treatment", "assessment"

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-084

İSTANBUL'DUN BİR SEMTİNDEKİ ORTAÖĞRETİM OKULLARINDAKİ ÖĞRENCİLERİN İNTERNET BAĞIMLILIK DURUMU

Sema Bayraktar¹, Büşra Okay², Büşra Kıycaç³, Merve Boşat Sönmez⁴

¹Bezmialem Vakıf Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, İstanbul

²Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İç Hastalıkları Klinik Servisi, İstanbul

³Acıbadem Maslak Hastanesi, Poliklinik birimi, İstanbul

⁴Bezmialem Vakıf Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü, İstanbul

Amaç: Bilişim teknolojisi ile internet toplumumuzun vazgeçilmezi olmuş ancak zamanla ergenlerde bağımlılık olarak olumsuz etkilerini göstermeye başlamıştır [1]. Bu araştırmanın amacı; İstanbul'daki bazı ortaöğretim kurumlarında okuyan 9., 10., 11. Ve 12. Sınıf öğrencilerinin internet bağımlılık düzeyini değerlendirmektir.

Yöntem: Bu çalışmanın örneklemini 2019-2020 eğitim-öğretim yılında 13-19 yaş arası 756 öğrenci oluşturmuştur. Çalışmamızda bağımlılık değişkeni ile birlikte bazı demografik değişkenlerinde etkisi ve oranı incelenmek istenmiştir. İnternet bağımlılığı ölçeğine ilişkin alt boyutların normal dağılım göstermediğinden dolayı, karşılaştırmalar parametrik olmayan testler üzerinden yapılmıştır. Sonuçlar %95 ve %99 güven aralığında, $p < 0.05$, $p < 0.01$ anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir.

Bulgular: Çalışmamızda örneklemin %63'ünün erkek olup, %30.2 ile çoğunluğunun da 16 yaşında olduğu saptanmıştır. Örneklem grubunun %55,5'inin internet günlük 2 saatten fazla kullandığı ve %84'ünün ise sosyal medyada zaman geçirmek amacı ile internet kullandığı belirlenmiştir. Sosyodemografik özellikler ile internet bağımlılığı ölçeğinin alt boyutları arasındaki ilişkiye baktığımızda ise; cinsiyet, anne-baba eğitim durumu, internete ücret ödeme ve miktarı ile internet bağımlılığı arasında anlamlı bir farklılık görülmemiştir ($p < 0,05$). İnternette geçirilen süre ($p = 0.000$, $p < 0.01$) ve kullanım amaçları ($p = 0.022$, $p < 0.01$) ile internet bağımlılığı arasında anlamlı bir farklılık görüldüğü saptanmıştır.

Tartışma: Çalışmamızda ergenlerin internet kullanım amacı ile internet bağımlılığı arasında anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Yapılan diğer çalışmalarda da oyun oynama amacı ile internet kullanmanın bağımlılığa yüksek oranlarda sebep olduğu saptanmıştır. Bir diğer değişken olan internette geçirilen süre için ise; literatürdeki yapılan çalışmalarda da çalışmamızda olduğu gibi internet bağımlılığı ile ilişkilendirilmiştir. İnternette geçirilen sürenin artması ile internet bağımlılığı oranının yükseldiği görülmüştür[2,3]

Sonuç: Çalışmamızın verilerine ve taradığımız literature göre; ergenlerin internette faydalı aktiviteler yerine daha çok eğlence amaçlı (sosyal medya, oyun gibi) kullandıkları saptanmış olup, internette geçirilen sürenin ergenlerde internet bağımlılığı oranlarını pozitif yönde etkilediği görülmüştür. Bu etkenler internet bağımlılığı konusunda çok yüksek oranda risk oluşturduğu için daha detaylı araştırmalar yapılabılır. Ayrıca anne-baba eğitim düzeylerinin ergenlerde internet bağımlılığına etkisi net bir şekilde görülmemiş ve bu konuda kesin bir yargıya ulaşabilmek adına daha fazla çalışmalar yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: internet, bağımlılık, internet bağımlılığı, ergenlik, öğrenci

KAYNAKÇA:

1. Derin, S., & Bilge, F. (2016). Ergenlerde internet bağımlılığı ve öznel iyi oluş düzeyi. Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi, 6(46), 35-51
2. Günüş, S. (2009). İnternet Bağımlılık Ölçeğinin Geliştirilmesi Ve Bazı Demografik Değişkenler İle İnternet Bağımlılığı Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 100.
3. Özdemir, S., Küçük, F., Balcı, S. ve Türköz, A. 11-18 Yaş Arasındaki Adölesanların İnternet Bağımlılık Düzeyleri. Balıkesir Sağlık Bilimleri Dergisi, 9(2), 83-92.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

INTERNET ADDICTION STATUS OF SECONDARY SCHOOLS STUDENTS IN A NEIGHBORHOOD AREA OF ISTANBUL

Sema Bayraktar¹, Büşra Okay², Büşra Kiyçak³, Merve Boşat Sönmez⁴

¹Bezmialem Vakıf University, Faculty Of Health Sciences, Department of Nursing, Istanbul

²Haseki Training and Research Hospital, Internal Medicine Clinic, Istanbul

³Acıbadem Maslak Hospital, Policlinik Unit, Istanbul

⁴Bezmialem Vakıf University, Faculty Of Health Sciences, Department of Health Management, Istanbul

Aim: Information technology and the internet have become indispensable for our society, but over time, it has shown its negative effects as addiction in adolescents [1]. The purpose of this research, to evaluate the internet addiction level of 9th, 10th, 11th, and 12th-grade students studying in some secondary education institutions in Istanbul.

Method: The sample of this study comprised 756 students aged 13-19 in the 2019-2020 academic year. In our study, it was aimed to examine the effect and rate of some demographic variables along with the addiction variable. Since the sub-dimensions of the Internet addiction scale did not show normal distribution, comparisons were made using non-parametric tests. The results were evaluated at 95% and 99% confidence intervals, $p < 0.05$, $p < 0.01$ significance level.

Results: In our study, 63% of the sample was male, and 30.2% of the sample was 16 years old. It was determined that 55.5% of the sample group used the internet more than 2 hours a day and 84% of them used the internet to spend time on social media. When we look at the relationship between sociodemographic characteristics and the sub-dimensions of the internet addiction scale; There was no significant difference between gender, education level of parents, payment and amount of internet fee and internet addiction ($p < 0.05$). It was determined that there was a significant difference between the time spent on the Internet ($p = 0.000$, $p < 0.01$) and the purposes of use ($p = 0.022$, $p < 0.01$) and internet addiction.

Discussion: In our study, it was observed that there was a significant difference between the internet use purpose of adolescents and internet addiction. In other studies, it has been determined that using the internet for the purpose of playing games causes addiction at high rates. For another variable, the time spent on the Internet; It has been associated with internet addiction in studies in the literature, as in our study. It has been observed that the rate of internet addiction increases with the increase in the time spent on the internet[2,3]

Conclusion: According to the data of our study and the literature we searched; It has been determined that adolescents use the Internet for entertainment purposes (such as social media, games) rather than useful activities, and it has been observed that the time spent on the Internet positively affects the rates of Internet addiction in adolescents. Since these factors pose a very high risk for internet addiction, more detailed studies can be done. In addition, the effect of parental education levels on internet addiction in adolescents has not been clearly seen, and it is recommended that more studies be conducted in order to reach a definite judgment on this issue.

Keywords: internet, addiction, internet addiction, adolescence, student

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-085

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNDE NARSİSTİK KİŞİLİK EĞİLİMLERİ

Havva Kaçan¹, Nuray Tekel²

¹Kastamonu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Kastamonu
²Sultangazi Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Amaç: Bireyin kişilik yapısı, bireyin yaşam biçimini, yaptığı seçimlerini etkiler. Bireyin yaptığı seçim yalnızca kendi yaşamını değil diğer bireylerin de yaşamını (eş seçimi, meslek seçimi vs.) etkileyecektir [1]. Bu kişilik yapılanması içerisinde son zamanlarda bahsedilen narsistik kişiliktir [2]. Narsistik kişilik bazı meslek gruplarında baskın olması tercih edilmemektedir. Bu mesleklerden biri de hemşireliktir [3]. Bu bilgi doğrultusunda hasta bakımında ön planda olan hemşirelik öğrencilerinin narsistik kişilik yapısı merak konusudur. Hemşirelik bölümünde okuyan öğrencilerin narsistik düzeyi ve etkileyen değişkenleri incelemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı tipte planlanan çalışma bir devlet üniversitesinin 2017-2018 Eğitim öğretim dönemi hemşirelik bölümünde okuyan toplam 400 öğrenci ile yapılmıştır. Araştırmanın yapılabilmesi için Üniversitenin Etik kurul biriminden ve Fakülte dekanlığından yazılı izin alınmıştır. Verilerin toplanmasında, öğrencileri tanımlayıcı sorular ile "Narsistik Kişilik Envanteri (NKE)" kullanılmıştır. Verilerin analizinde t-testi, Anova testi, sayı, yüzde, ortalama, standart sapma, Scheffe testi kullanılmıştır.

Bulgular: Hemşirelik öğrencilerinin "narsistik kişilik" ortalaması $8,415 \pm 1,822$ 'dir. Hemşirelik öğrencilerinin narsistik puan ortalamaları ile okudukları sınıf düzeyi karşılaştırıldığında anlamlı bir ilişkiye rastlanmıştır. 1.sınıf olanların narsistik kişilik puanları ($8,895 \pm 2,013$), 3.sınıf ($8,222 \pm 1,549$) ve 4.sınıf ($8,078 \pm 1,751$) olanların narsistik kişilik ortalamalarından yüksek bulunmuştur ($p < 0.05$). Sosyo-kültürel faaliyet yapanların narsistik kişilik puanları ($X=8,213$), yapmayanlara göre ($X=8,748$) düşük anlamlı bulunmuştur ($p < 0.05$).

Tartışma ve Sonuç: Hemşirelik öğrencileri orta düzey narsistik kişiliğe sahiptir. Orta düzeyde narsistik hemşirelik öğrencilerinin eğitim sürecinde değerlendirilmesi ve meslek hayatında da ele alınması gereken bir durum olarak düşünülmektedir. Hemşirelik eğitimi ile olumlu kişilik özelliklerine sahip hemşirelerin yetiştirilmesi sonucu mesleki başarı ve doyumlarının daha fazla olması kaçınılmazdır. Narsistik kişilik puanlarını öğrencilerin sınıf düzeyi ve sosyo kültürel etkinliklere katılımları etkili bulunmuştur. Narsistik kişilik öğrencilerin sınıf düzeyleri artışı ile azalmaktadır. Sosyal kültürel etkinlik yapan öğrencilerin narsistik kişiliği düşüktür. Öğrencilerin lisans eğitiminde aldıkları hemşirelik eğitiminin narsistik kişilik üzerinde etkili olduğunu söyleyebiliriz. Ekip ile birlikte çalışacak olan hemşirelik öğrencilerinin narsistik kişiliği baskın ise ekip ile uyum içinde olamayacağı gibi bakımının altındaki hastanın hayatına mal olabilecek bir uygulama hatasına sebep olabilir[3]. Çalışmamız ulusal ve uluslararası kapsamda hemşirelik öğrencilerinin narsistik düzeyini ve etkileyen faktörleri değerlendiren sınırlı çalışma olması nedeniyle bilime katkı sağlaması açısından önemlidir. Hemşirelik öğrencilerinin sınıf düzeyinde artış ile narsistik özelliklerinin azalmasını verilen hemşirelik eğitimin etkili olmasına bağlamaktayız. Birinci ve ikinci sınıf öğrencilerinin gerek eğitim gerekse sosyal kültürel etkinlikler yönüyle desteklenmesi önerilmektedir. Hemşire akademisyenlerin özellikle 1. ve 2. sınıf öğrencilerinin eğitimleri sırasında özgüven ve özsaygı'nın olumlu gelişime katkı sağlayacak, başkalarına güvenmeyi, sevmeyi, önem vermeyi, dinlemeyi ve empati kurmayı teşvik edecek teorik ve pratik uygulamaların, müfredatlarda daha fazla yer alması sağlanabilir. Üniversite öğrencilerine sosyo kültürel imkanları yönünden destek olunması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: hemşirelik, hemşirelik öğrencileri, narsistik kişilik

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Hacıoğlu, B (2020). Narsistik kişilik özellikleri ile meslek seçimi arasındaki ilişkinin incelenmesi, Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikoloji Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.
2. Cihangiroğlu, N., (2012). Narsistik Kişilik ile Kurumsal Bağlılık Arasında Bir İlişki Var mıdır?, *TAF Preventive Medicine Bulletin*, 11(2),119-126.
3. Özer, Ö., Uğurluoğlu, Ö., Kahraman, G., ve Avcı, K.(2016). Hemşirelerin karanlık kişilik özelliklerinin sosyo demografik değişkenler açısından incelenmesi, *Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*,14(3),218.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

NARCISSISTIC PERSONALITY TENDENCIES IN NURSING STUDENTS

Havva Kaçan¹, Nuray Tekeli²

¹Kastamonu University Faculty of Health Sciences, Department of Mental Health and Diseases Nursing, Kastamonu

²Sultangazi Haseki Training and Research Hospital

Aim: Personality structure affects the lifestyle and choices of the individual. The choice made by the individual will affect not only her/his own life but also the lives of other individuals (spouse selection, career choice, etc.)[1]. In this personality structuring, it is the narcissistic personality that has been mentioned recently[2]. Narcissistic personality is not preferred to be dominant in some occupational groups. In line with this information, the narcissistic personality structure of nursing students, who are at the forefront of patient care, is a matter of curiosity[3]. It was conducted to examine the narcissistic level of the nursing students and the variables affecting them.

Method: The descriptive study was conducted with a total of 400 students studying at the nursing department of a state university 2017-2018 academic year. In order to conduct the study, written permission was obtained from the Ethics Committee of the University and written permission from the Faculty Dean. The "Narsistik Kişilik Envanteri (NKE)" was used with the descriptive questions for the students to collect the data. T-test, Anova test, number, percentage, mean, standard deviation, Scheffe test were used in the analysis of the data.

Results: The average "narcissistic personality" of nursing students is $8,415 \pm 1,822$. When the average scores of the nursing students' narcissistic scores were compared with their grade level, a significant relationship was found. Narcissistic personality scores of 1st grade students is $(8,895 \pm 2,013)$, narcissistic personality scores of 3rd grade $(8,222 \pm 1,549)$ and 4th grade $(8,078 \pm 1,751)$ students' narcissistic personality was higher than their average ($p < 0.05$). Narcissistic personality scores of those engaged in socio-cultural activities ($X = 8,213$) were found to be lower than those who did not ($X = 8,748$).

Discussion and Conclusion: Nursing students have middle-level narcissistic personalities. It is considered as a situation that should be evaluated in the education process of moderate narcissistic nursing students and should be addressed in their professional life. It is inevitable that nurses with positive personality traits will have more professional success and satisfaction as a result of nursing education. The class level of students and their participation in socio-cultural activities were found to be effective on their narcissistic personality scores. Narcissistic personality of students who engage in social cultural activities is low. If the narcissistic personality of the nursing students who will work with the team is dominant, they may not be in harmony with the team and may cause a practice error that may cost the life of the patient under their care[3]. We attribute the increase in the grade level of nursing students and the decrease in their narcissistic features to the effectiveness of nursing education. It is recommended to support first and second year students in terms of both education and socio cultural activities. It can be ensured that the theoretical and practical applications that will contribute to the positive development of self-confidence and self-esteem of nurse academicians, especially during the education of 1st and 2nd grade students, and that will encourage others to trust, love, care, listen and empathy, can be provided more in the curriculum.

Keywords: nursing, nursing students, narcissistic personality

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-086

KÜBLER-ROSS'UN YAS SÜRECİ MODELİNE GÖRE HEMŞİRELERE VERİLEN EĞİTİMİN YAS SÜRECİ YÖNETİMİNE ETKİSİ

Yeliz Yelen Akpınar¹, Nesrin Aştı²

¹Çorum İl Sağlık Müdürlüğü, Çorum

²Demiroğlu Bilim Üniversitesi Florence Nightingale Hastanesi Hemşirelik Yüksekokulu, İstanbul

Giriş: Ölümü yaklaşan hastaya bakmak zorunda kalan hemşireler, hastalarının giderilemeyen ağrılarına, acılarına tanıklık etmeleri ile ezici duygusal stres, kaygı ve bunun sonucunda da tükenmişlik yaşayabilmektedirler. Ayrıca; hemşireler kendilerini hastaların acılarını hafifletmede yetersiz, başarısız hissetmelerinden kaynaklı ölüme yaklaşan hastalara bakım verme konusunda kaçınılmaktadırlar [1,2,3,4,]. Kendi kaygı, korku ve tutumunun farkında olmayan sağlık personeli, hastaya yardım konusunda kendini yetersiz hissetmektedir [4, 5]. Hemşirelerin ölüme yaklaşan hastaya bakım verirken zorluk yaşamalarının bir başka nedeni; kendi ölümleri ile yüzleşmek zorunda kalmalarıdır [3]. Yaşamın sonuna gelmiş hastaların ve bu hastalara bakım veren hemşirelerin yaşam sonunda hissettiği, kaygı, acı, yalnızlık, yoksunluk duyguları ile yüzleşmeleri ve bu duygularla mücadele etmeleri ve bu duygulara karşı güçlenmelerinde bir diğer faktör maneviyat ve manevi bakımdır.

Tek gruplu ön test-son test yarı deneysel olan bu çalışmanın evreni bir eğitim ve araştırma hastanesinde yoğun bakım, onkoloji, palyatif bakım kliniklerinde çalışan hemşirelerdir (N=98). Araştırma verileri Tanıtıcı Bilgi Formu, Frommelt Ölmekte Olan Bireye Bakım Vermeye İlişkin Tutum Ölçeği (FATCOD), Thorson-Powell Ölüm Kaygısı Ölçeği (TPÖKÖ) ve Maneviyat ve Manevi Bakım Dereceleme Ölçeği (MMBDÖ) ile toplanmıştır.

Amaç: Bu çalışma ile hemşirelerin ölüm kaygılarını, ölmekte olan bireye bakım vermeye ilişkin tutumlarını ve manevi bakıma ilişkin algı düzeylerini belirlemek ve Kübler-Ross'un Yas Süreci Modeli'ne göre hemşirelere verilen ölüm eğitiminin hemşirelerin ölüm kaygısına, ölmekte olan bireye bakım vermeye ilişkin tutumlarına ve manevi bakıma yönelik algılayışları üzerine etkisini ortaya koymak amaçlanmıştır.

Sonuç: Hemşirelerin FATCOD, TPÖKÖ ve MMBDÖ eğitim sonrası puan ortalamalarının (sırasıyla; 107,184±13,89, 50,95±10,48, 60,47±8,17) eğitim öncesine göre artmış olduğu (sırasıyla; 86,63±9,61, 47,47±11,70, 45,28±9,49), aradaki farkların FATCOD ve MMBDÖ için istatistiksel olarak ileri düzeyde anlamlı olduğu belirlenmiştir (p<0,001). Çalışmada eğitim sonrası FATCOD, TPÖKÖ ve MMBDÖ puan ortalamalarının eğitim öncesine göre arttığı ve verilen eğitimin etkili olduğu belirlenmiştir. Kübler-Ross'un yas süreci modeline göre hemşirelere verilen ölüm eğitiminin; hemşirelerde ölmekte olan bireye bakım vermeye ilişkin tutum ile maneviyat ve manevi bakım algısına etkilemiş ancak, ölüm kaygısı üzerine etkisi olmamıştır. Bu nedenle kaygıyı azaltmaya yönelik uygulanacak farklı eğitim programları ve içerikleri oluşturulması ve programlarının içeriğine son dönemde literatürde kullanılmaya başlanan, onkoloji ve ölüme yakın hasta ile çalışan hemşirelerine yardımcı olabileceği düşünülen "öz-şefkat" kavramının eklenmesi sağlanarak stres, kaygı korku ve diğer psikolojik zorluklar için bir dayanıklılığının ve psikolojik esneklik artırılacağından, ölüm kaygısının azaltılmasının hedeflenmelidir. Ölüm eğitimlerinin standardizasyonu sağlanarak, sahada yol gösterici nitelikte standart bakım rehberleri oluşturulması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yas süreci, ölüm kaygısı, manevi bakım, kaygı, hemşirelik, Kübler-Ross

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Duarte J, Gouveia P. The Role Of Psychological Factors In Oncology Nurses' Burnout And Compassion Fatigue Symptoms. *European Journal of Oncology Nursing*. 2017, 28: 114-121.
2. Zheng R, Lee SF, Blomer MJ. How Nurses Cope With Patient Death: A Systematic Review And Qualitative Meta-Synthesis. *J. Clin Nurses*. 2018; 27 (1-2): 39-45
3. Banetti MD, Moore JM, Garza CJ. Meaning In Life And Self-Esteem Help Hospice Nurses Withstand Prolonged Exposure To Death. *J. Nurse Manag*. 2018, 27: 775-780.
4. Guo Q, Zheng R. Assessing Oncology Nurses' Attitudes Towards Death And The Prevalence Of Burnout: A Cross-Sectional. *European Journal of Oncolog Nursing*. 2019, 42; 69-75.
5. Selvi Y. Terminal Dönemdeki Hastalara Bakım Veren Hemşirelerin Ölüme Karşı Tutumları, Manevi Destek Algıları ve Bunlar Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi, 2019, Nevşehir (Danışmanı: Doç. Dr. Figen İnci).

THE EFFECT OF TRAINING GIVEN TO NURSES BASED ON KUBLER ROSS MODEL OF GRIEF ON MANAGING THE STAGES OF GRIEF

Yeliz Yelen Akpınar¹, Nesrin Aştı²

¹Corum Provincial Health Directorate, corum

²Demiroğlu Bilim University Florence Nightingale Hospital School of Nursing, İstanbul

Login: Nurses, who have to take care of a patient who is approaching death, may experience overwhelming emotional stress, anxiety and burnout as a result of witnessing their patients' incurable pain and suffering. In addition, nurses avoid giving care to patients approaching death because they feel inadequate and unsuccessful in alleviating the patients' pain [1,2,3,4]. Health personnel who are not aware of their own anxiety, fear and attitude feel inadequate in helping the patient [4,5]. Another reason why nurses have difficulties while giving care to patients who are approaching death; they have to face their own death [3]. Spirituality and spiritual care are another factor for patients who have reached the end of life and nurses who care for these patients to face the feelings of anxiety, pain, loneliness and deprivation they feel at the end of life, and to struggle with these feelings and to become stronger against these feelings.

The population of this single-group pre-test-post-test quasi-experimental study is nurses working in intensive care, oncology and palliative care clinics in a training and research hospital (N=98). The research data were collected using the Introductory Information Form, Frommelt Attitude towards Caring for the Dying Person (FATCOD), the Thorson-Powell Death Anxiety Scale (DAS).

Objective: This study was designed to determine nurses' death anxiety, their attitudes towards caring for the dying individual and their perception level of spiritual care, and explore the effects of death trainings given to the nurses based on Kubler Ross Model of Grief Stages on their death anxiety, their attitudes towards caring for the dying individual and their spiritual care.

Results: It was found that FATCOD, DAS and SSCRS mean scores of nurses after the training (86.63±9.61, 47.47±11.70, 45.28±9.49, respectively) were higher than those of nurses before training (107.184±13.89, 50.95±10.48, 60.47±8.17 respectively), and the differences were statistically significant for FATCOD and SSCRS (p<0.001). In the study, the increase in the mean scores of FATCOD, DAS and SSCRS after the training in comparison to the scores before the training shows that the training given was effective. According to Kübler-Ross's mourning process model, the death education given to nurses; it affected the attitude towards giving care to the dying individual and the perception of spirituality and spiritual care in nurses, but it had no effect on death anxiety. By adding the concept of "self-compassion", which is thought to be helpful to working nurses, it should be aimed to reduce death anxiety, as a resilience and psychological flexibility for stress, anxiety, fear and other psychological difficulties will be increased. It is recommended to establish standardized care guides in the field by providing standardization of death education.

Keywords: Mourning process, death, anxiety, spiritual care, nursing, Kubler-Ross.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-087

TABURCULUK ÖNCESİNDE PSİKİYATRİ HASTALARINDA İYİLEŞMENİN YORDAYICILARI

Melike Kara¹, Gülsüm Ançel¹

¹Ankara Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Hemşirelik Anabilim Dalı, Ankara

Amaç: İyileşme, hastalığın getirdiği kısıtlamalara rağmen doyum veren, umutlu bir yaşam sürmek için bireyin tutumları, değerleri, duyguları, hedefleri, becerileri ve rollerinde değişimlerin olduğu, yaşamda yeni anlamlar ve amaçlar geliştirmeyi içeren, bireysel, derin ve özgün bir süreçtir [1]. İyileşme tanımı iyileşme sürecinde bireyin sahip olduğu güçleri ve özellikleri belirlemeyi gerektirmektedir. Bu çalışmada ruhsal hastalık tanısıyla psikiyatri kliniklerinde yatarak tedavi görmüş ve taburculuğu planlanmış bireylerin iyileşmesinde öz yeterliliğin, sosyodemografik ve hastalıkla ilgili özelliklerin yordama gücünü belirlemek amaçlanmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı, ilişki tarayıcı tipte olan çalışmanın verileri bir Üniversite ve bir Eğitim ve Araştırma Hastanesinin psikiyatri kliniklerinde yatan, taburculuğu planlanmış 292 bireyle, araştırmacı tarafından yüz yüze görüşülerek toplanmıştır. Veri toplamada sosyodemografik özellikler ve hastalıkla ilgili sorulardan oluşan tanıtıcı bilgi formu, İyileşme Değerlendirme Ölçeği (İDÖ) [2] ve Öz Yeterlilik Ölçeği (ÖYÖ) [3] kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS 11.5 paket programı, veri analizinde tanımlayıcı istatistikler, Tek ve Çok Değişkenli Doğrusal Regresyon analizleri kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmaya katılan bireylerin %71,2'si erkek, %50,7'si ortaokul/lise mezunu, %55,5'i bekar, %59,6'sının çocuğu yok ve yaş ortalaması 33,67±11,05 'dir. Katılımcıların %65,1'i ekonomik durumlarını "orta düzeyde" bulmakta, %72,9'u Ankara ili içinde yaşamakta, %51,7'si ruhsal hastalık tanısını bilmemekte, ve %69,9 'unun hastanede kaldıkları gün sayısı 8 ile 30 gün arasında değişmektedir. Bireylerin tanı konulma yaşı ortalaması 28,01±9,71 ve hastanede yatış sayısı ortalaması 2,34±1,98'dir. Katılımcıların %49,7'sinin taburculuk şeklinin "iyileşme" ile olduğu ve %37,7'sinin psikiyatrik tanısının şizofreni ve diğer psikotik bozukluklar olduğu saptanmıştır. Yapılan çok değişkenli doğrusal regresyon analizi ile cinsiyet (kadın olma) ($\beta = -5,669$, $p < 0,05$), medeni durum (boşanmış olma) ($\beta = 5,191$, $p < 0,05$), ekonomik durumunu nasıl algıladığı (iyi düzeyde olma) ($\beta = -5,016$, $p < 0,05$), taburculuk şekli (iyileşme) ($\beta = -2,626$, $p < 0,05$) ve ÖYÖ toplam puanının ($\beta = 0,709$, $p < 0,05$) İDÖ toplam puanını yordadığı ve tüm değişkenlerin İDO toplam puanındaki değişimin %29,5'ini açıkladığı belirlenmiştir ($R = 0,295$, $p < 0,05$).

Tartışma-Sonuç: İyileşmeyi bireysel özellikler, sağlık hizmet sunumu ve bireyin içinde yaşadığı topluma ilişkin pek çok faktör etkileyebilmektedir. Çalışmamızda bireyin öz yeterlilik inancının iyileşmeyi yordadığı, dolayısıyla iyileşmenin gerçekleşebilmesinde öz yeterlilik inancını artırmanın etkili olabileceği düşünülmelidir. Benzer şekilde kadınların, boşanmış olanların, ekonomik durumu iyi düzeyde olanların, taburculuk şekli iyileşme şeklinde olan bireylerin iyileşme algılarının yüksek olacağını tahmin etmek mümkün görünmekte ve iyileşmeye yönelik tedavi ve bakım girişimlerinde bu değişkenlerin göz önüne alınması gerekmektedir. Bu çalışmanın sonuçları araştırmaların yapıldığı hastanelere genellenebilir, dolayısıyla psikiyatri hemşirelerinin iyileşme konusunda aktif rol üstlenebilmesi ve topluma daha etkili hizmet sunabilmesi için iyileşmenin yordayıcıları konusunda daha fazla sayıda, daha fazla örnekleme ve niteliksel çalışmalar da yapılmasına ihtiyaç olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: ruhsal iyileşme, iyileşme, öz yeterlilik, taburculuk, psikiyatri hemşireliği

KAYNAKÇA:

1. ANTHONY WA (1993). Recovery from mental illness: The guiding vision of the mental health service system in the 1990s. *Psychosocial Rehabilitation Journal*, **16(4)**: 11–23
2. GÜLER C (2017). İyileşme Değerlendirme Ölçeğinin Türkçe formunun geçerlik ve güvenilirliği, Yüksek lisans tezi. Ege Üniversitesi.
3. YILDIRIM F, İLHAN İÖ (2010). Genel öz yeterlilik ölçeği Türkçe formunun geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Türk Psikiyatri Dergisi*, **21(4)**, 301-308.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

PREDICTORS OF RECOVERY IN PSYCHIATRIC PATIENTS BEFORE DISCHARGE

Melike Kara¹, Gülsüm Ançel¹

¹Ankara University Faculty of Nursing, Department of Nursing, Ankara

Purpose: Recovery is an individual, deep and original process that involves developing new meanings and goals in life, where there are changes in the attitudes, values, emotions, goals, skills and roles of the individual in order to live a hopeful life despite the limitations of the disease [1]. The definition of healing requires determining the strengths and characteristics of the individual in the healing process. In this study, it was aimed to determine the predictive power of self-efficacy, sociodemographic and disease-related characteristics in the recovery of individuals who were hospitalized in psychiatry clinics with a diagnosis of mental illness and whose discharge was planned.

Method: The data of the descriptive, relationship scanner-type study were collected by the researchers in a face-to-face interview with 292 patients who were in psychiatric clinics of a University and an Education and Research Hospital, whose discharge was planned. In data collection, the introductory information form consisting of sociodemographic characteristics and questions about the disease, the Recovery Assessment Scale (RAS) [2] and the Self- efficacy Scale (SES) [3] were used. SPSS 11.5 package program, descriptive statistics in data analysis, Single and Multivariate Linear Regression analyses were used in the evaluation of the data.

Results: 71.2% of the individuals who participated in the study were male, 50.7% were middle school/high school graduates, 55.5% were single, 59.6% had no children and the average age was 33.67 ± 11.05 . 65.1% of the participants find their economic situation "moderate", 72.9% live in Ankara province, 51.7% do not know the diagnosis of mental illness, and 69.9% have between 8 and 30 days of hospital stay. The average age at which individuals are diagnosed is 28.01 ± 9.71 and the average number of hospitalizations is 2.34 ± 1.98 . It was determined that 49.7% of the participants had "improvement" in discharge and 37.7% had psychiatric diagnosis of schizophrenia and other psychotic disorders. Gender (female) ($\beta = -5.669$, $p < 0.05$), marital status (divorce) ($\beta = 5.191$, $p < 0.05$), how it perceives its economic situation (good level) ($\beta = -5.016$, $p < 0.05$), discharge form (recovery) ($\beta = -2.626$, $p < 0.05$) and the total score of SES ($\beta = 0.709$, $p < 0.05$) and all variables announced 29.5% of the change in the RAS total score ($R = 0.295$, $p < 0.05$).

Discussion-Result: Many factors related to individual characteristics, health service delivery and the society in which the individual lives can affect the improvement. In our study, it should be considered that the individual's self-efficacy belief tires of healing, so increasing the self-sufficiency belief can be effective in making recovery happen. Similarly, it seems possible to predict that women, divorced people, those with good economic conditions, individuals whose discharge form is in the form of improvement will have high perceptions of recovery and these variables should be taken into account in treatment and care attempts to improve. The results of this study can be generalized to the hospitals where the research is carried out, so it is thought that, more samples and qualitative studies are needed on the fatigue of recovery in order for psychiatric nurses to take an active role in recovery and provide more effective services to the community.

Keywords: mental health recovery, recovery, self-efficacy, discharge, psychiatric nursing

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-088

FARKINDALIK BECERİ EĞİTİMİ'NİN ŞİZOFRENİ HASTALARININ DUYGUSAL FARKINDALIK VE İLETİŞİM BECERİLERİNE ETKİSİ

Gülten Uzun¹, Neslihan Lök²

¹Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi

²Selçuk Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

Amaç: Bu çalışma, şizofreni hastalarına verilen Duygusal Farkındalık Beceri Eğitimi'nin duygusal farkındalık ve iletişim becerilerine etkisinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Bu çalışma bir üniversite hastanesinin Toplum Ruh Sağlığı Merkezi'ne kayıtlı 44 şizofreni hastası (22 girişim-22 kontrol) ile yürütülen randomize kontrollü bir araştırmadır. Verilerin toplanmasında Kişisel Bilgi Formu, Toronto Aleksitimi Ölçeği (TAÖ-20) ve İletişim Becerileri Ölçeği-Yetişkin Formu kullanılmıştır. Girişim grubuna haftada bir kez toplamda sekiz oturum Duygusal Farkındalık Beceri Eğitimi verilmiş; kontrol grubuna herhangi bir müdahalede bulunulmamıştır. Verilerin değerlendirilmesinde; bağımlı ve bağımsız gruplarda t testi, Mann Whitney U testi ve Wilcoxon analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Duygusal Farkındalık Beceri Eğitimi sonrasında; girişim grubunun TAÖ-20 "Duyguları Tanıma Zorluğu" ve "Duyguları İfade Etme Zorluğu" puan ortalamaları kontrol grubuna göre azalmış; İletişim Becerileri Ölçeği-Yetişkin Formu puan ortalamaları ise kontrol grubuna göre artmış olup, gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p < 0,05$). Girişim ve kontrol grubunun ön test ölçümlerinde gruplar arasında fark bulunmazken ($p > 0,05$); son test ölçümlerinde "Duyguları Tanıma Zorluğu" ve "Duyguları İfade Etme Zorluğu" puan ortalamaları arasında sadece girişim grubunda; "Temel Beceriler ve Kendini İfade Etme", "İletişim Kurmaya İsteklilik", "İletişime Özen Gösterme", "Etkin Dinleme ve Sözel Olmayan İletişim" alt boyutları ve ölçek toplam puan ortalamalarında ise her iki grupta anlamlı fark bulunmuştur ($p < 0,05$).

Tartışma-Sonuç: Çalışmada Duygusal Farkındalık Beceri Eğitimi verilen girişim grubunun duygusal farkındalık ve iletişim becerileri kontrol grubundan yüksek bulunmuştur. Bu durum, hastaların oturumlardaki istekliliği, öğrenme çabaları, duygularını sözel ve sözsüz şekilde ifade etmede birbirlerini desteklemeleri, oturumlarda farklı materyaller ve yöntemler kullanılması, eğitimin temel iletişim becerilerini geliştirmeye yönelik hazırlanması ve özellikle Duyguları Bilme ve Duyguları Doğru İfade Etme oturumlarının katkı sağlamış olması şeklinde açıklanabilir. Bazı çalışmalarda müdahalelerin, duyguları tanıma ve ifade etmeyi iyileştirdiği belirtilmiştir [1,2,3]. Bir başka müdahale sonrasında ise, girişim grubunun duyguları ifade etme, empati, iletişim becerileri, kişiler arası ilişkiler ve problem çözme becerileri artmıştır [4]. Bu çalışma bulguları, belirtilen araştırmaların bulgularıyla uyumludur. Bu çalışma sonuçları doğrultusunda, verilen Duygusal Farkındalık Beceri Eğitimi'nin duygusal farkındalık ve iletişim becerilerini artıran etkili bir psikiyatri hemşireliği müdahalesi olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: şizofreni, duygusal farkındalık eğitimi, iletişim becerileri, kronik ruhsal hastalık, psikiyatri hemşireliği

KAYNAKÇA:

1. Cho M, Jang SJ. Effect of an emotion management programme for patients with schizophrenia: A quasi-experimental design. *International Journal of Mental Health Nursing*. 2019;28(2):592-04.
2. Won MR, Lee KJ, Lee JH, Choi YJ. Effects of an emotion management nursing program for patients with schizophrenia. *Archives of Psychiatric Nursing*. 2012;26(1):54-62.
3. Aşık E, Ünsal G. An evaluation of a psychoeducation programme for emotion identification and expression in individuals diagnosed with schizophrenia. *International Journal of Mental Health Nursing*. 2020;29(4):693-02.
4. Park Y, Han K. Development and evaluation of a Communication Enhancement Program for People with Chronic Schizophrenia: A quasi-experimental pretest-posttest design study. *Applied Nursing Research*. 2018;42:1-8.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

PREDICTORS OF RECOVERY IN PSYCHIATRIC PATIENTS BEFORE DISCHARGE

Melike Kara¹, Gülsüm Ançel¹

¹Ankara University Faculty of Nursing, Department of Nursing, Ankara

Purpose: Recovery is an individual, deep and original process that involves developing new meanings and goals in life, where there are changes in the attitudes, values, emotions, goals, skills and roles of the individual in order to live a hopeful life despite the limitations of the disease [1]. The definition of healing requires determining the strengths and characteristics of the individual in the healing process. In this study, it was aimed to determine the predictive power of self-efficacy, sociodemographic and disease-related characteristics in the recovery of individuals who were hospitalized in psychiatry clinics with a diagnosis of mental illness and whose discharge was planned.

Method: The data of the descriptive, relationship scanner-type study were collected by the researchers in a face-to-face interview with 292 patients who were in psychiatric clinics of a University and an Education and Research Hospital, whose discharge was planned. In data collection, the introductory information form consisting of sociodemographic characteristics and questions about the disease, the Recovery Assessment Scale (RAS) [2] and the Self- efficacy Scale (SES) [3] were used. SPSS 11.5 package program, descriptive statistics in data analysis, Single and Multivariate Linear Regression analyses were used in the evaluation of the data.

Results: 71.2% of the individuals who participated in the study were male, 50.7% were middle school/high school graduates, 55.5% were single, 59.6% had no children and the average age was 33.67 ± 11.05 . 65.1% of the participants find their economic situation "moderate", 72.9% live in Ankara province, 51.7% do not know the diagnosis of mental illness, and 69.9% have between 8 and 30 days of hospital stay. The average age at which individuals are diagnosed is 28.01 ± 9.71 and the average number of hospitalizations is 2.34 ± 1.98 . It was determined that 49.7% of the participants had "improvement" in discharge and 37.7% had psychiatric diagnosis of schizophrenia and other psychotic disorders. Gender (female) ($\beta = -5.669$, $p < 0.05$), marital status (divorce) ($\beta = 5.191$, $p < 0.05$), how it perceives its economic situation (good level) ($\beta = -5.016$, $p < 0.05$), discharge form (recovery) ($\beta = -2.626$, $p < 0.05$) and the total score of SES ($\beta = 0.709$, $p < 0.05$) and all variables announced 29.5% of the change in the RAS total score ($R = 0.295$, $p < 0.05$).

Discussion-Result: Many factors related to individual characteristics, health service delivery and the society in which the individual lives can affect the improvement. In our study, it should be considered that the individual's self-efficacy belief tires of healing, so increasing the self-sufficiency belief can be effective in making recovery happen. Similarly, it seems possible to predict that women, divorced people, those with good economic conditions, individuals whose discharge form is in the form of improvement will have high perceptions of recovery and these variables should be taken into account in treatment and care attempts to improve. The results of this study can be generalized to the hospitals where the research is carried out, so it is thought that, more samples and qualitative studies are needed on the fatigue of recovery in order for psychiatric nurses to take an active role in recovery and provide more effective services to the community.

Keywords: mental health recovery, recovery, self-efficacy, discharge, psychiatric nursing

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-089

ŞİZOFRENİ HASTASINA BAKIM VERENLERDE İÇSELLEŞTİRİLMİŞ DAMGALANMA VE ÖĞRENİLMİŞ GÜÇLÜLÜK İLİŞKİSİ

Senem RÜZGAR¹, Hatice DURMAZ²

¹Güneysu Tenzile Erdoğan İlçe Devlet Hastanesi, Rize

²Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Erzurum

Amaç: Araştırma, şizofreni hastasına bakım verenlerde içselleştirilmiş damgalanma ve öğrenilmiş güçlülük arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla yapılmıştır.

Materyal ve Metot: Araştırmanın evrenini, 1 Haziran 2020 – 1 Eylül 2020 tarihleri arasında Rize Toplum Ruh Sağlığı Merkezi'ne kayıtlı tüm şizofreni hasta bakım verenleri oluşturmuştur. Örneklem belirlemede "evreni belirli olan gruplardan örneklem hesaplama formülü" kullanılmış ve 155 primer bakım verici ile araştırma tamamlanmıştır. Araştırmada Sosyodemografik Veri Formu, Ebeveynlerin Ruhsal Hastalıklarda İçselleştirilmiş Damgalanma Ölçeği [1,2], Rosenbaum Öğrenilmiş Güçlülük Ölçeği [3,4] kullanılmıştır. Veriler bakım verenlerle yüz yüze görüşülerek ve onam alınarak toplanmıştır. Veriler SPSS 22 paket programı ile analiz edilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde sayılar, yüzdellikler, min ve max değerler, ortalama, standart sapma, Pearson korelasyon analiz, Cronbach α , Kurtosis ve Skewness kat sayıları testi ile kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan bakım verenlerin Ebeveynlerin Ruhsal Hastalıklarda İçselleştirilmiş Damgalanma Ölçeği (ERHİDÖ) puan ortalaması 52.22 ± 12.77 ; Rosenbaum Öğrenilmiş Güçlülük Ölçeği (RÖGÖ) puan ortalaması ise 124.90 ± 19.86 bulunmuştur. ERHİDÖ toplam puanı ile RÖGÖ puanı arasında istatistiksel olarak anlamlı, negatif yönlü ve orta düzeyli ilişki saptanmıştır ($p < 0.05$). ERHİDÖ puanı arttıkça RÖGÖ puanı düşmektedir. Yine aynı şekilde ERHİDÖ'nün altboyutlarından olan Yabancılaşma, Kalıp Yargıların Onaylanması, Algılanan Ayrımcılık, Sosyal Geri Çekilme ve Damgalanmaya Karşı Direnç puan ortalamaları ile RÖGÖ toplam puanı arasında da istatistiksel olarak anlamlı ve negatif yönlü ilişki saptanmıştır ($p < 0.05$).

Sonuç: Araştırmada şizofreni hastasına bakım veren bireylerin içselleştirilmiş damgalanma düzeylerinin ölçekten alınabilecek maksimum puanlar göz önünde bulundurulduğunda orta seviyede olduğu, öğrenilmiş güçlülük düzeylerinin de ölçek maksimum puanı baz alındığında yüksek seviyeye yakın bir değerde olduğu söylenebilir. Bakım vericilerin yabancılaşma, kalıp yargıların onaylanması, algılanan ayrımcılık, sosyal geri çekilme ve damgalanmaya karşı dirençleri azaldıkça öğrenilmiş güçlülükleri artmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bakım verme, hemşirelik, içselleştirilmiş damgalanma, öğrenilmiş güçlülük, şizofreni

THE RELATIONSHIP INTERNALIZED STIGMA AND LEARNED RESOURCEFULNESS IN CAREGIVERS OF SCHIZOPHRENIA PATIENTS

Senem Rüzgar¹, Hatice Durmaz²

¹Güneysu Tenzile Erdoğan County Public Hospital, RİZE

²Atatürk University Nursing Faculty, ERZURUM

Aim: The study was conducted to examine the relationship between internalized stigma and learned resourcefulness in caregivers of schizophrenia patients.

Materials and Methods: The universe of the study was composed of all schizophrenia patient caregivers registered in Rize Community Mental Health Center between 1 June 2020 - 1 September 2020. In determining the sample, the formula for calculating samples from groups with a definite population was used and the study was completed with 155 primary caregivers. In the study were used that Sociodemographic Data Form, Internalized Stigma of Parents in Mental Illnesses [1,2], Rosenbaum Learned Resilience Scale [3,4]. The data were collected by interviewing the caregivers face to face and obtaining their consent. The data were analyzed with the SPSS 22 package program. Numbers, percentages, min and max values, mean, standard deviation, Pearson correlation analysis, Cronbach α , Kurtosis and Skewness coefficient test were used to evaluate the data.

Results: The average score of the Parents' Internalized Stigma of Mental Illness Scale (ERHİDÖ) of the caregivers participating in the study was 52.22 ± 12.77 ; The Rosenbaum Learned Resourcefulness Scale (RÖGÖ) mean score was found to be 124.90 ± 19.86 . A statistically significant, negative and moderate correlation was found between the total ERHİDÖ score and the RÖGÖ score ($p < 0.05$). The higher the ERHİDÖ score, the lower the RÖGÖ score. Likewise, a statistically significant and negative correlation was found between the mean scores of Alienation, Confirmation of Stereotypes, Perceived Discrimination, Social Withdrawal and Resistance to Stigmatization and the total score of the RÖVÖ ($p < 0.05$).

Conclusion: In the study, it can be said that the internalized stigmatization levels of individuals caring for schizophrenia patients are at a moderate level, considering the maximum scores that can be obtained from the scale, and their learned resourcefulness level is above the medium level based on the maximum score of the scale. As the resistance of caregivers to alienation, approval of stereotypes, perceived discrimination, social withdrawal and stigma decreases, their learned strength increases.

Keywords: Caregiving, nursing, internalized stigma, learned resourcefulness, schizophrenia

KAYNAKÇA

1. Ritsher JB, Otilingam PG, Grajales M. Internalized stigma of mental illness: psychometric properties of a new measure. *Psychiatry research*, 2003, 121.1:31-49.
2. Ersoy MA, Varan A. Ruhsal hastalıklarda içselleştirilmiş damgalanma ölçeği Türkçe formu'nun güvenilirlik ve geçerlik çalışması. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 2007, 18.2:163-171.
3. Rosenbaum M. A Schedule for assessing self-control behaviors: *Preliminary findings. Behaviors Therapy*, 1980, 11.1:109-121.
4. Siva NA. İnfertilite'de Stresle Baş Etme, Öğrenilmiş Güçlülük ve Depresyonun İncelenmesi. Nörolojik ve Psikiyatrik Bilimler Enstitüsü, Klinik Psikoloji Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Ankara, Hacettepe Üniversitesi, 1991.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-090

PSİKİYATRİ KLİNİĞİNDE ÇALIŞAN HEMŞİRELER İÇİN KANITA DAYALI İLAÇ YÖNETİMİ REHBERİ İLE İLAÇ UYGULAMA-TAKİP ÇİZELGESİ GELİŞTİRİLMESİ VE KULLANIMLARININ NİTEL ARAŞTIRMA YÖNTEMİ İLE DEĞERLENDİRİLMESİ

Melisa Bulut¹, Çiğdem Yüksel²

¹Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Gülhane Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

Amaç: İlaç yönetimi; ilacın satın alımı ile başlayıp, ilacın hastada oluşturduğu etkinin ve sonuçların değerlendirilmesine kadar geçen süreçte güvenli, etkili, etik, maliyet etkin ve hasta merkezli bir bakım yaklaşımıdır [1,2]. Psikiyatrik tedavi ve bakımda önemli bir yere sahip olan psikotrop ilaç yönetimi sürecinde, psikiyatri kliniğinde çalışan hemşirelerin; hastanın değerlendirilmesi, tedavi yöntemlerinin koordinasyonu, ilaçların uygulanması, ilaç etkilerinin izlenmesi, ilaç eğitimi ve klinik ilaç araştırma çalışmalarında yer alma sorumlulukları vardır [3]. Hemşirelerin psikotrop ilaç yönetimindeki sorumluluklarını yerine getirebilmeleri için en etkin yöntem kanıta dayalı stratejilerin klinik kullanımınıdır [4]. Psikiyatri kliniğinde hemşirelerin ilaç yönetimine etkin katılabilmeleri, güvenli ve kaliteli ilaç yönetiminin gerçekleştirilmesi için kanıta dayalı ilaç yönetimi rehberi ile ilaç uygulama-takip çizelgesinin geliştirilmesi ve kullanımlarının değerlendirici nitel durum araştırması ile değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: National Institute for Health and Care Excellence (NICE) Kanıta Dayalı Rehber Geliştirme Süreci esas alınarak psikiyatri kliniğinde çalışan hemşireler için Kanıta Dayalı İlaç Yönetimi Rehberi (KDİYR) ve İlaç Uygulama-Takip Çizelgesi (İUTÇ) geliştirilmiştir. Geliştirilen araçlar Gülhane Eğitim ve Araştırma Hastanesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Kliniği'nde kullanılmış; kullanımları Kasım 2020 ile Ocak 2021 tarihleri arasında klinikte çalışmakta olan on hemşirenin (n=10) katılımıyla değerlendirici nitel durum çalışması ile değerlendirilmiştir. Veri toplama aracı olarak Bireysel Veri Toplama Formu, Görüşme Formu, dokümanlara dair verilere ulaşmak için Kanıta Dayalı İlaç Yönetimi Rehberi (KDİYR) ve İlaç Uygulama Takip Çizelgesi (İUTÇ), gözleme dair verilere ulaşmak için araştırmacının gözlem notları kullanılmıştır. Görüşme, doküman ve araştırmacının gözlem notlarından elde edilen verilerin analizinde Merriam'ın durum analizi yönteminden faydalanılmıştır [5].

Bulgular: Verilerin analizi sonucunda üç tema: (i) başlangıç aşaması, (ii) uygulama aşaması, (iii) sonlanma aşaması ve devam ettiriciler; on iki alt tema elde edilmiştir.

Tartışma-Sonuç: Hemşireler geliştirilmiş olan araçların bilgi eksikliğini gidermede, etkin ve güvenli bir ilaç yönetimi süreci oluşturmada, hemşirelik bakımının kalitesini yükseltmede ve devamlılığını sağlamada, hasta sonuçlarını yükseltmede etkisinin olduğunu ifade etmişlerdir. Araştırmamızın dikkat çeken sonuçlarından biri ise hemşirelerin deneyim sahibi olmalarının güncel bilgiye açık olmada ve klinikte yeni bir araç kullanmada bir engel oluşturması nedeniyle zorlaştırıcı bir faktör olarak karşımıza çıkması olmuştur. Hemşireler tarafından araçların klinikte rutin kullanımına devam edilmesi istenmiş, bunun için birtakım öneriler sunulmuştur. Dünya'da ve ülkemizde ilk kez psikiyatri hemşirelerinin ilaç yönetiminde kullanabilecekleri bir kanıta dayalı ilaç yönetimi rehberi ve ilaç uygulama-takip çizelgesi geliştirilmiştir.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Anahtar Kelimeler: kanıta dayalı uygulama, kanıta dayalı hemşirelik, klinik rehber, ilaç tedavisi yönetimi, psikotrop ilaç, psikiyatri hemşireliği

KAYNAKÇA:

1. Hemingway S. Preparing mental health nurses for their medicines management role: An evaluation of a novel training approach [doctoral dissertation] University of Huddersfield;2015.
2. Canadian Patient Safety Institute. Medication Management. [Internet]. [cited 2019 Oct 27] Available from: <https://www.patientsafetyinstitute.ca/en/topic/pages/medication-management.aspx>.
3. American Nurses Association, American Psychiatric Nurses Association, & International Society of Psychiatric-Mental Health Nurses. Scope and standards psychiatric mental health nursing. 2nd ed. Silver Spring, MD: American Nurses Publisher; 2014.
4. College and Association of Registered Nurses of Alberta (CARNA). Medication Guidelines. Provincial Council; 2019, 1-59.
5. Merriam SB. Qualitative Research: A guide to design and implementation. 3th ed. Jossey-Bass Pres; 2018.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

DEVELOPMENT OF EVIDENCE-BASED MEDICATION MANAGEMENT GUIDELINE AND MEDICATION APPLICATION-FOLLOW-UP CHART FOR NURSES WORKING IN PSYCHIATRY CLINICS AND EVALUATION OF THEIR USE WITH QUALITATIVE RESEARCH METHOD

Melisa Bulut¹, Çiğdem Yüksel²

¹Bolu Abant İzzet Baysal University, Faculty of Health Sciences, Department of Mental Health and Psychiatric Nursing

²Health Sciences University, Gulhane Faculty of Nursing, Department of Psychiatric Nursing

Objective: Medication management is a safe, effective, ethical, cost-effective and patient-centered care approach in the process starting with the purchase of the drug and continuing with evaluate the effect and results of the drug on the patient. In the process of psychotropic medication management, which has an important place in psychiatric treatment and care, nurses working in psychiatry clinics have responsibilities for evaluating the patient, coordination of treatment methods, administration of drugs, monitoring drug effects, drug education and taking part in clinical drug research studies. Clinical use of evidence-based strategies is the most effective method for nurses to fulfill their responsibilities in psychotropic medication management. In psychiatry clinic, it was aimed to develop evidence-based medication management guideline and medication application-follow-up chart and to evaluate their use with an evaluative qualitative case study in order to enable nurses to participate effectively in medication management and to achieve safe and quality medication management.

Materials and Methods: The Evidence-Based Medication Management Guideline (EBMMG) and the Medication Application-Follow-up Chart (MAFC) were developed based on the NICE (National Institute for Health and Care Excellence) Evidence-Based Guideline Development Process, for nurses working in the psychiatry clinic. The developed tools were used in Gulhane Training and Research Hospital Mental Health and Diseases Clinic; their use was evaluated in an evaluative qualitative case study with the participation of ten nurses (n = 10) who were working in the clinic between November 2020 and January 2021. As data collection tools, Individual Data Collection Form, Interview Form, Evidence-Based Medication Management Guideline (EBMMG) and Medication Application-Follow-up Chart (MAFC) for access the data about the documents, and the observation notes of the researcher to reach the data about the observation were used. Merriam's situation analysis method was used in the analysis of the data obtained from the interviews, documents and observation notes of the researcher.

Findings: As a result of the analysis of the data, three themes: (i) initial phase, (ii) implementation phase, (iii) termination phase and continuers; and twelve sub-themes were obtained.

Discussion - Conclusion: It has been revealed that the developed tools eliminate the lack of knowledge of nurses, create an effective and safe medication management process, increase the quality and continuity of nursing care, and increase patient outcomes. Araştırmamızın çarpıcı sonuçlarından biri, hemşirelerin deneyimlerinin, klinikte güncel bilgilere açık olma ve yeni bir araç kullanma konusunda engel oluşturması nedeniyle karmaşıklaştırıcı bir faktör olmasıdır. The nurses asked to continue the routine use of the tools in the clinic, and some suggestions were made for this. For the first time in the world and in our country, an evidence-based medication management guideline and medication application-follow-up chart have been developed that psychiatric nurses can use in medication management.

Keywords: evidence-based practice, evidence-based nursing, clinical guidelines, medication therapy management, psychotropic drug, psychiatric nursing

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-091

KARACİĞER NAKLİ OLAN BİREYLERİN ANKSİYETE VE BELİRSİZLİĞE TAHAMMÜLSÜZLÜK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ: TANIMLAYICI-KESİTSEL BİR ÇALIŞMA

Erman Yıldız¹

¹İnönü Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

Amaç: Günümüzde son dönem karaciğer hastalığının tedavisinde karaciğer nakli giderek daha fazla tercih edilmektedir. Bununla birlikte karaciğer nakli ile birlikte tedavi süreci son bulmamakta ve nakil olan hastalar başta anksiyete olmak üzere birçok psikiyatrik durum ile yüzleşebilirler [1-3]. Araştırmalar bireylerde görülen anksiyetenin belirsizliğe tahammülsüzlük ile ilişkili olduğunu göstermiştir. Öte yandan karaciğer nakli olan bireylerde anksiyete ve belirsizliğe tahammülsüzlük ilişkisini araştıran herhangi bir çalışma bulunmamaktadır. Bu nedenle bu çalışma, karaciğer nakli olan bireylerde anksiyete ile belirsizliğe tahammülsüzlük düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirlemeyi amaçlamıştır.

Yöntem: Uygun örneklemler (karaciğer nakli olan bireyler) tanımlayıcı bir kesitsel çalışma (N= 118) Türkiye'nin doğusundaki bir merkezde gerçekleştirildi. Veriler Temmuz-Aralık 2019 tarihleri arasında Tanımlayıcı Özellikler Formu, Durumluk-Sürekli Kaygı Envanteri ve Belirsizliğe Tahammülsüzlük Ölçeği kullanılarak toplandı. Veriler, tanımlayıcı istatistikler, korelasyon ve hiyerarşik doğrusal regresyon analizi kullanılarak analiz edildi.

Bulgular: Katılımcıların belirsizliğe tahammülsüzlük, durumluk kaygı ve sürekli kaygı puan ortalamaları sırasıyla 34.42 ± 8.35 , 40.38 ± 10.07 ve 41.88 ± 7.53 'dir. Karaciğer nakli olan bireylerden elde edilen belirsizliğe tahammülsüzlük alt boyutlarından engelleyici kaygı ile durumluk kaygı puanları arasında istatistiksel açıdan önemli ilişki saptanmamıştır. Öte yandan belirsizliğe tahammülsüzlük toplam puan ve ileriye yönelik kaygı alt boyutu ile durumluk kaygı puanları arasında pozitif yönde önemli ilişki tespit edildi. Benzer şekilde belirsizliğe tahammülsüzlük toplam puan, ileriye yönelik kaygı alt boyutu ve engelleyici kaygı alt boyut puanları ile sürekli kaygı puanları arasında pozitif yönde önemli ilişki saptandı.

Tartışma-Sonuç: Bu araştırma, bazı sınırlılıklarına rağmen, psikiyatrik bozukluklar dışında, karaciğer nakli olan bireylerde belirsizliğe tahammülsüzlüğün anksiyete ile ilişkili bir dinamik olduğunu göstermesi açısından ilk araştırma olma özelliğini taşımaktadır. Klinik uygulamalarda sağlık çalışanları ve özellikle konsültasyon liyezon psikiyatrisi hemşireleri, karaciğer nakli olan bireylerde belirsizliğe tahammülsüzlüğün anksiyete için bir risk faktörü olduğunun bilincinde davranmalıdır. Belirsizliğe tahammülsüzlük ile diğer kronik fiziksel bozukluklarda gözlenen anksiyete durumları arasındaki ilişkiyi değerlendirmek için daha fazla çalışma tasarlanabilir.

Anahtar Kelimeler: anksiyete, karaciğer nakli , hemşireler , hemşirelik tanısı.

KAYNAKÇA:

1. Yıldız, E. and G. Kılınç, *Karaciğer Nakli Olan Bireylerin Anksiyete, Depresyon ve Psikolojik Dayanıklılıkları Arasındaki İlişki. [The Relationship between Anxiety, Depression and Psychological Resilience of Liver Transplant Individuals]. İnönü Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu Dergisi*, 2021. **9**(2): p. 554-565.
2. Yıldız, E., *The Relationship Between Anxiety and Intolerance of Uncertainty Levels in Individuals Who Received Liver Transplant: A Descriptive Cross-Sectional Study*. *Clinical Nursing Research*, 2021. **30**(5): p. 548-557.
3. Yıldız, E. and G. Kılınç, *The relationship between anxiety-depression status and psychosocial adjustments in the patients undergoing liver transplantation*. *Perspectives in Psychiatric Care*, 2018. **54**(2): p. 221-229.

THE RELATIONSHIP BETWEEN ANXIETY AND INTOLERANCE OF UNCERTAINTY LEVELS IN INDIVIDUALS WHO RECEIVED LIVER TRANSPLANT: A DESCRIPTIVE CROSS-SECTIONAL STUDY

Erman Yıldız¹

¹İnönü University Faculty of Nursing, Department of Psychiatric Nursing, Malatya

Aim: Today, liver transplantation is increasingly preferred in the treatment of end-stage liver disease. However, the treatment process does not end with liver transplantation, and transplant patients may face many psychiatric conditions, especially anxiety [1-3]. Studies have shown that anxiety in individuals is associated with intolerance to uncertainty. On the other hand, there are no studies investigating the relationship between anxiety and intolerance of uncertainty in individuals with liver transplantation. Therefore, this study aimed to determine the relationship between anxiety and intolerance to uncertainty levels in liver transplant patients.

Method: A descriptive cross-sectional study (N= 118) with a suitable sample (liver transplant individuals) was performed in a center in eastern Turkey. Data were collected between July and December 2019 using the Descriptive Characteristics Form, the State-Trait Anxiety Inventory, and the Intolerance of Uncertainty Scale. Data were analyzed using descriptive statistics, correlation and hierarchical linear regression analysis.

Results: The participants' intolerance to uncertainty, state anxiety and trait anxiety mean scores were 34.42 ± 8.35 , 40.38 ± 10.07 and 41.88 ± 7.53 , respectively. No statistically significant relationship was found between inhibitory anxiety and state anxiety scores, one of the sub-dimensions of intolerance to uncertainty obtained from individuals with liver transplantation. On the other hand, a significant positive correlation was found between the total score of intolerance to uncertainty and the sub-dimension of future anxiety and state anxiety scores. Similarly, a significant positive correlation was found between total intolerance to uncertainty score, prospective anxiety sub-dimension, inhibitory anxiety sub-dimension scores and trait anxiety scores.

Discussion-Conclusion: Despite some limitations, this study is the first to show that intolerance of uncertainty is a dynamic associated with anxiety in liver transplant patients, except for psychiatric disorders. In clinical practice, healthcare professionals and especially consultation liaison psychiatry nurses should be aware of the fact that intolerance to uncertainty is a risk factor for anxiety in individuals with liver transplantation. Further studies may be designed to evaluate the relationship between intolerance to uncertainty and anxiety states observed in other chronic physical disorders.

Keywords: anxiety, liver transplantation, nurses, nursing diagnosis

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-092

ERGENLERDE AKILLI TELEFON BAĞIMLILIĞI İLE SİBERKONDRI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Selmin Köse¹, Merve Murat¹

¹Biruni Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, İstanbul, Türkiye

Amaç: Bilgi ve iletişim teknolojilerinin gelişmesi ve akıllı telefonların yaygınlaşmasıyla birlikte gün boyunca internet üzerinde pek çok araştırma yürütülmektedir. Yeni bir kavram olan siberkondri, kişinin sağlıkla ilgili bilgi edinme davranışının sık olması nedeniyle, kişinin sağlığına ilişkin kaygı durumu olarak tanımlanmaktadır [1]. Siberkondriye neden olan alt nedenler arasında aşırı telefon kullanım süresi, internet kullanım bilgilerinin doğru olmaması ve bilgilerin doğruluğunun sorgulanamaması sayılabilir [2]. Tanımlayıcı ve ilişki arayıcı nitelikte gerçekleştirilen çalışmada ergenlerin akıllı telefon bağımlılığı ile siberkondri arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlandı.

Yöntem: Veriler, Aralık 2020-Ocak 2021 tarihleri arasında İstanbul'da bulunan 384 lise öğrencisinden Kişisel Bilgi Formu, Akıllı Telefon Bağımlılığı Ölçeği ve Siberkondri Şiddet Ölçeği kullanılarak elde edildi. Veriler öğrencilerle yüz yüze görüşülerek toplandı.

Bulgular: Ergenlerin akıllı telefon kullanım süreleri $3,67 \pm 1,66$ yıldır. Hemen hemen tamamı (%97,9) internete akıllı telefonlardan bağlanmakta ve %39,3'ü günde 3-4 saat internette vakit geçirmektedir. %61,7'sinin sabah uyanır uyanmaz, %75,3'ünün ise akşam yatmadan önce telefonunu kontrol ettiği belirlendi.

Tartışma-Sonuç: Akıllı telefon kullanım süresi yüksek olan öğrencilerin siberkondri düzeylerinde de artış olduğu belirlendi. Fergus ve Spada (2017), ve Starcevic ve arkadaşlarının (2019) yürüttükleri çalışmalarda problemli internet kullanımı ile siberkondri arasında bir ilişki tespit edilmiş ve benzer sonuçlar bulunmuştur [3,4]. Araştırmacılar ergenlerde gerektiğinde hemşirelik girişimlerini saptamak ve uygulamak için hemşirelerin akıllı telefon bağımlılığını ve siberkondriyi anlaması gerektiğini önermektedir.

Anahtar Kelimeler: akıllı telefon bağımlılığı, siberkondri, ergen, kaygı

KAYNAKÇA:

1. McElroy E, Shevlin M. The development and initial validation of the cyberchondria severity scale (CSS). J Anxiety Disord. 2014 Mar;28(2):259-65. doi: 10.1016/j.janxdis.2013.12.007. Epub 2014 Jan 7. PMID: 24508033.
2. Starcevic V, Aboujaoude E. Cyberchondria, cyberbullying, cybersuicide, cybersex: "new" psychopathologies for the 21st century? World Psychiatry. 2015 Feb;14(1):97-100. doi: 10.1002/wps.20195. PMID: 25655165; PMCID: PMC4329904.
3. Fergus TA, Spada MM. Cyberchondria: Examining relations with problematic Internet use and metacognitive beliefs. Clin Psychol Psychother. 2017 Nov;24(6):1322-1330. doi: 10.1002/cpp.2102. Epub 2017 Jun 16. PMID: 28621035.
4. Starcevic V, Baggio S, Berle D, Khazaal Y, Viswasam K. Cyberchondria and its Relationships with Related Constructs: a Network Analysis. Psychiatr Q. 2019 Sep;90(3):491-505. doi: 10.1007/s11126-019-09640-5. PMID: 31098922.

EXAMINATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN SMARTPHONE ADDICTION AND CYBERCHONDRIA IN ADOLESCENTS

Selmin Köse¹, Merve Murat¹

¹Department of Nursing, Faculty of Health Sciences, Biruni University, Istanbul, Turkey

Purpose: With the development of information and communication technologies and the widespread use of smartphones, many research types are conducted on the internet throughout the day. Cyberchondria, which is a recent concept, is defined as the anxiety state about one's health due to the frequent behavior of obtaining information about health [1]. The sub-reasons causing cyberchondria include excessive phone use time, lack of correct internet use information, and the inability to question the information's accuracy [2].

Method: This descriptive and correlational study, it was aimed to examine the relationship between adolescents' smartphone addiction and cyberchondria. Data were obtained from 384 adolescent high school students in Istanbul between December 2020 and January 2021, using a Personal Information Form, the Smartphone Addiction Scale, and Cyberchondria Severity Scale. The data were collected through face-to-face interviews with the students.

Results: The adolescents' smartphone use duration was 3.67 ± 1.66 years. Almost all (97.9%) connected to the internet via smartphones and 39.3% spent 3-4 hours per day on the internet. It was determined that 61.7% of them checked their phones as soon as they woke up in the morning and 75.3% of them before going to bed in the evening.

Discussion-Conclusion: For those whose smartphone use duration is high, their cyberchondria also increases. Fergus and Spada (2017), and Starcevic et al. (2019) found similar results, finding a relationship between problematic internet use and cyberchondria [3,4]. The authors suggest that nurses should understand smartphone addiction and cyberchondria to identify and apply nursing interventions when necessary in adolescents.

Keywords: smartphone addiction, cyberchondria, adolescent, anxiety

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-093

ERGENLERİN BENLİK ALGISI VE SOSYAL MEDYA TUTUMU ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Huriye Elsel¹, Nevin Onan²

¹Kurumu Bulunmuyor

²Karabük Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

Amaç: Ergenlik, bireyin zihnine ve bedenine doğru yolculuğa çıktığı maceralı bir dönem olarak bilinmektedir. Bu dönemde ergen birey, kendisi ile ilgili değerlendirmeler yaparak sınırlarını bilmek ve belirlemek isterken; kim olduğu, nereden geldiği, hayat amacının ne olduğu gibi sorulara cevap bulmaya çalışmaktadır (1). Bunların yanı sıra ergenlik dönemi; kişinin benlik değerini, kendini kabulü ve kendine saygı düzeyini, kendisi ile ilgili genel yargılarını etkileyen ve belirleyen oldukça önemli bir dönemdir (2). Ergen bireyler için önem taşıyan sosyal onay ve akran kabulü beklentilerini karşılamak amacıyla teknoloji, iletişim ağları gibi sanal ortamları sıklıkla kullanabilmektedir ve sosyal medyayı gündelik hayatlarının merkezine yerleştirmektedirler. Kendileri hakkında sosyal medya aracılığıyla elde ettikleri geri bildirimler ile kendi benlik kavramlarını şekillendirmektedirler (3,4). Bu araştırma ergen bireylerin benlik algısı ve sosyal medya tutumu arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla tanımlayıcı özellikte gerçekleştirildi.

Yöntem: Araştırmanın örneklemini Kastamonu il merkezindeki Abdurrahmanpaşa Anadolu Lisesi'nde öğrenim gören 222 öğrenci oluşturdu. Veriler Kişisel Bilgi Formu, Sosyal Medya Tutum Ölçeği (SMTÖ) ve Sosyal Karşılaştırma Ölçeği (SKÖ) kullanılarak toplandı. Veriler toplanmadan önce araştırmaya katılmaya gönüllü olan öğrencilerin velilerinden izin alındı. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistikler, t testi, One Way ANOVA, Tukey HSD testi ve pearson korelasyon analizi kullanıldı.

Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin; yaş ortalaması 15,26±1,1 olup, %61,7'si kadın, %39,2'si 10.sınıf düzeyinde olduğu belirlendi. SKÖ toplam puan ortalaması 83,20±12,34 ve SMTÖ toplam puan ortalaması 71,41±12,20 olarak belirlendi. SMTÖ ölçeğinin alt boyutlarına ait puan ortalamaları Sosyal Yetkinlik için 13,62±4,70, Paylaşım İhtiyacı için 27±7,40, Öğretmenlerle İlişki için 7,95±3,20, Sosyal İzolasyon için 13,18±4,67 olarak bulundu. SKÖ toplam puanı ile Sosyal Yetkinlik ve Sosyal izolasyon alt boyutları arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki saptandı (p<0,05).

Tartışma-Sonuç: Sonuç olarak, ergenlerin benlik algılarının olumlu olduğu ve sosyal medyaya ilişkin olumlu tutum sergiledikleri; benlik algısı ve sosyal medya tutumlarının birbiriyle ilişkili olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Benlik algısı, Ergenler, Sosyal Medya, Sosyal Medya Tutumu

KAYNAKÇA:

1. Tunç Z, Kolburan ŞG. (2019). Ergenlik döneminde benlik saygısı ile sigara bağımlılığı arasındaki ilişkinin incelenmesi. Aydın Toplum ve İnsan Dergisi, Yıl 5 Sayı 1:55-70.
2. Çiftçi H. (2018). Ergenlerin benlik saygısı düzeylerinin karşılaştırılması meslek yüksekokulu ve meslek lisesi öğrencileri üzerine bir inceleme. Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, Güz -2018 Cilt:17 (68) :1648-1665.
3. Ektiricioğlu C, Arslantaş H, Yüksel R. (2018). Ergenlerde Çağın Hastalığı: Teknoloji Bağımlılığı. 1. Uluslararası Sağlık Bilimleri ve Yaşam Kongresi Sözel Bildirisi, Burdur.
4. Yüksel ŞF, Öztoprak Ö. (2019). Ergenlerin sosyal medya bağımlılığı düzeylerinin benlik saygısına göre incelenmesi. IBAD Sosyal Bilimler Dergisi, Özel Sayı: 363-377.

INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN SELF-PERCEPTION AND SOCIAL MEDIA ATTITUDE IN ADOLESCENTS

Huriye Elsel¹, Nevin Onan²

¹There is no Institution

²Karabük University, Faculty of Health Sciences, Department of Psychiatric Nursing

Aim: Adolescence is an adventurous period in which the individual embarks on a journey towards her/his mind and body. In this period, the adolescent individual wants to know and determine his limits by making evaluations about himself; He tries to find answers to questions such as who he is, where he came from, what is his life purpose (1). In addition to these, adolescence period; It is a very important period that affects and determines a person's self-worth, self-acceptance and self-respect level, and general judgments about himself (2). In order to meet the expectations of social approval and peer acceptance, which are important for adolescents, they can frequently use virtual environments such as technology and communication networks and they place social media at the center of their daily lives. They shape their self-concepts with the feedback they receive about themselves through social media. (3,4). This study is carried out to investigate the relationship between self perception and social media attitude in adolescents in a descriptive way.

Methods: The sample of the study consisted of 222 students attending in Abdurrahmanpaşa Anatolian High School in Kastamonu. Data were collected using the Personal Information Form, Social Media Attitude Scale (SMAS) and Social Comparison Scale (SCS). Before the data were collected, the permission received from the parents of the students participating in the research voluntarily. Descriptive statistics, t-test, One Way ANOVA, Tukey HSD and Pearson Correlation analysis were used to evaluate the data. The average age of the students was $15,26 \pm 1,1$, 61,7% female and 39,2% tenth grade.

Findings: The average total score for SCS was $83,20 \pm 12,34$ and SMAS was $71,41 \pm 12,20$. The average subscale scores for Social Competence was $13,62 \pm 4,70$, Need for Sharing was $27 \pm 7,40$, Relationship with Teachers was $7,95 \pm 3,20$, Social Isolation was $13,18 \pm 4,67$. A significant negative correlation was found between the total scores of SCS with the subdimensions Social Competence and Social Isolation.

Discussion-Conclusion: As a result, adolescents' self-perception is positively and they take a positive attitude to social media; it can be said that self-perception and social media attitudes are interrelated.

Keywords: Adolescents, Self-perception, Social Media, Social Media Attitude

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-094

ŞİZOFRENİ TANILI BİREYLERİN İLAÇ TEDAVİLERİNE UYUMUNU ETKİLEYEN ENGELLEYİCİ VE KOLAYLAŞTIRICI FAKTÖRLER: KALİTATİF ÇALIŞMA

Abdurrahman Yakışır¹, Zekiye Çetinkaya Duman¹

¹Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir

Amaç: Toplumda yaşayan şizofreni tanılı bireylerin ilaç tedavilerine uyumlarını etkileyen engelleyici ve kolaylaştırıcı faktörlerin açıklanmasıdır.

Yöntem: Araştırma tanımlayıcı kalitatif tasarımdadır. Toplum Ruh Sağlığı Merkezi'nden (TRSM) hizmet alan şizofreni tanılı 21 birey ile yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Veriler yüz yüze, derinlemesine görüşme yöntemi ile toplanmıştır. Veri analizinde tematik analizi yöntemi kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmanın tematik analizi, amaç doğrultusunda engelleyiciler ve kolaylaştırıcılar bölümleri kapsamında ele alınarak temalar elde edilmiştir. Şizofreni tanılı bireylerin tedaviye uyumlarını engelleyen faktörlere ait toplam 22 kategori saptanmıştır. Saptanan bu kategoriler birbirleriyle ilişki durumuna göre dört tema altında gruplandırılmıştır. Bu temalar, tedavi sürecine yönelik düşünceler, tedavi sürecinde riskli durumlar, sağlık hizmetleri ve ekibine erişim zorlukları ve sosyal destek yetersizliğidir. Şizofreni tanılı bireylerin tedaviye uyumlarını kolaylaştıran faktörlere ait toplam 19 kategori saptanmıştır. Saptanan bu kategoriler birbirleriyle ilişki durumuna göre beş tema altında gruplandırılmıştır. Bu temalar; hastalığa ve tedaviye ilişkin farkındalık, sağlık ekibi ile terapötik iş birliği, ilaç alma alışkanlığı, sosyal destek ve geleceğe dair beklentilerdir.

Tartışma-Sonuç: Bireylerin ilaç uyumu değerlendirilirken ve buna yönelik çalışma, girişim ve politikalar yapılırken bütüncül ve terapötik iş birliğine dayanan yaklaşımlar gerekmektedir (1). Bu çalışmanın, psikiyatri hemşirelerinin şizofreni tanılı bireylerin ilaç uyumlarını engelleyen ve kolaylaştıran faktörler ile ilgili bilgi düzeylerini ve farkındalıklarını arttırabileceği ve bu faktörleri göz önüne alarak eğitim, danışmanlık vermelerine ve bu bireylerle terapötik iş birliğinin geliştirilmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

TRSM'deki ve internetteki şizofreni tanılı bireylerin birbirine verdikleri destek, tedavi uyumu kolaylaştıran faktörlerden biridir (2). Ancak bu bilgi kaynaklarının güvenilirlik sorunları ve bilgi düzeylerinin yetersiz oluşu şizofreni tanılı bireylerin tedaviye uyumlarını olumsuz etkileyebilir (3). İlaç tedavisine uyumu ve hastalık yönetimini doğru ve etkin bir şekilde yürütebilmek için bu bireylerin doğru ve uygun kişilerden yardım alması önemlidir. Bunun için şizofreni tanılı bireylere doğru rehberlik sağlayacak akranlara ihtiyaç vardır. Rehberlik sağlayacak bu bireylere yönelik psikoeğitim ve danışmanlık verilerek bu müdahalelerin tedaviye uyuma etkisinin değerlendirildiği deneysel çalışmalar yürütülebilir.

Hastalık belirtilerinin tekrar ortaya çıkmasına dair endişeleri olan ve ilacı bıraktıklarında hastalık belirtilerini tekrar deneyimleyen şizofreni tanılı bireylerin tedaviye uyumlarının kolaylaştığı belirtilmektedir. Tekrarlama deneyimi ve endişesinin tedaviye uyuma etkisini değerlendirmek için digital maruz bırakma olarak adlandırılan sanal veya artırılmış gerçeklik kullanılarak deneysel çalışmalar yürütülebilir.

Anahtar Kelimeler: "şizofreni, ilaç uyumu, kolaylaştırıcılar, engelleyiciler, kalitatif araştırma"

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Tessier A, Boyer L, Husky M, Baylé F, Llorca PM, Misdrahi D. Medication adherence in schizophrenia: The role of insight, therapeutic alliance and perceived trauma associated with psychiatric care. *Psychiatry Res* [Internet]. 2017;257(May):315–21. Available from: <http://dx.doi.org/10.1016/j.psychres.2017.07.063>
2. Bjornestad J, Lavik KO, Davidson L, Hjeltnes A, Moltu C, Veseth M. Antipsychotic treatment—a systematic literature review and meta-analysis of qualitative studies. *J Ment Heal* [Internet]. 2020;29(5):513–23. Available from: <https://doi.org/10.1080/09638237.2019.1581352>
3. Arbuckle C, Tomaszewski D, Brown L, Schommer J, Morisky D, Parlett-Pelleriti C, et al. Exploring the relationship of digital information sources and medication adherence. *Comput Biol Med* [Internet]. 2019;109(April):303–10. Available from: <https://doi.org/10.1016/j.combiomed.2019.04.023>

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

BARRIERS AND FACILITATORS FACTORS AFFECTING THE ADHERENCE OF PEOPLE DIAGNOSED WITH SCHIZOPHRENIA TO MEDICATION TREATMENTS: A QUALITATIVE STUDY

Abdurrahman Yakışır¹, Zekiye Çetinkaya Duman¹

¹Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir

Aim: To explain the barriers and facilitators factors that affect the adherence of people with schizophrenia living in the community to medication treatments

Method: The research is in descriptive qualitative design. Semi-structured interviews were conducted with 21 people with a diagnosis of schizophrenia who received service from the Community Mental Health Center (CMHC). The data were collected by face-to-face, in-depth interview method. Thematic analysis method was used in data analysis.

Results: The thematic analysis of the study was handled within the scope of the barriers and facilitators sections in line with the objective. A total of 22 categories of barriers factors that people with schizophrenia from adherence with treatment were determined. These identified categories were grouped under four themes according to their relationship with each other. These themes are thoughts about the treatment process, risky situations during the treatment process, difficulties in accessing health services and staff, and lack of social support. A total of 19 categories of factors facilitating treatment compliance of individuals with schizophrenia were identified. These identified categories were grouped under five themes according to their relationship with each other. These themes are; awareness of the disease and treatment, therapeutic cooperation with the healthcare team, the habit of taking medication, social support, and expectations for the future.

Discussion-Conclusion: Holistic and therapeutic collaborative approaches are required when evaluating medication adherence of individuals and making studies, interventions and policies for this (1). It is thought that this study can increase the level of knowledge and awareness of psychiatric nurses about the factors that barriers and facilitators medication adherence of people with schizophrenia, and will contribute to the development of therapeutic cooperation with these people, and to provide education and counseling by taking these factors into account.

The support given to each other by people with schizophrenia in CMHC and on the internet is one of the factors that facilitate treatment adherence (2). However, the reliability problems of these information sources and the insufficient level of knowledge may negatively affect the treatment adherence of people with schizophrenia (3). It is important for these people to get help from the right and appropriate people in order to be able to adherence with medication therapy and manage the disease correctly and effectively. For this, peers who will provide correct guidance to people with schizophrenia are needed. Experimental studies can be conducted to evaluate the effect of these interventions on adherence to treatment by providing psychoeducation and counseling for these people who will provide guidance.

It is stated that people with a diagnosis of schizophrenia who have concerns about the re-emergence of the disease symptoms and who experience the symptoms of the disease again when they stop taking the drug are easier to adapt to treatment. Experimental studies can be conducted using virtual or augmented reality, called digital exposure, to evaluate the effect of relapse experience and anxiety on adherence to treatment.

Keywords: "schizophrenia, medication adherence, facilitators, barriers, qualitative research"

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-095

BİR NEFROLOJİ KLİNİĞİNDE İSTENEN PSİKİYATRİ KONSÜLTASYONLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Mahinur Betül Çalışkan¹, Elvan Emine Ata², Mehmet Dikeç³, Gül Dikeç⁴, Mürvet Yılmaz³

¹*İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü, Sağlık Hizmetleri Başkanlığı, İstanbul*

²*Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, İstanbul*

³*Bakırköy Dr. Sadi Konuk Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Nefroloji Kliniği, İstanbul*

⁴*Fenerbahçe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, İstanbul*

Amaç: Bu çalışma, bir eğitim ve araştırma hastanesinin nefroloji kliniğinde yatarak tedavi edilen hastalara istenen psikiyatri konsültasyonlarını incelemek amacıyla yapıldı.

Yöntem: Tanımlayıcı, retrospektif yapılan bu çalışmanın örneklemini bir eğitim ve araştırma hastanesinin nefroloji kliniğinde Ocak 2016-Aralık 2019 tarihleri arasında yatarak takip edilen ve psikiyatri konsültasyonu istenen 64 hasta oluşturdu. Hastaların dosya kayıtları incelenerek, hastalığa ve psikiyatri konsültasyonlarına ilişkin özellikleri değerlendirildi.

Bulgular: Konsültasyon istenen 64 hastanın %60,9'unun erkek; hastaların yaş ortalamasının 54,65±15,63 olduğu saptandı. Hastaların %47,7'sinin kronik böbrek ve %46,7'sinin akut böbrek hastalığı tanıları ile yatarak takip edildiği, %23,4'ünde retinopati ek tanısının bulunduğu belirlendi. Araştırmaya dahil edilen hastaların, %40,6'sına ajitasyon ve %28,1'ine depresif belirtiler ön tanısı ile konsültasyon istendiği belirlenirken; hastaların konsültasyon sonrası %38,9'una uyum bozukluğu ve %22,2'sine duygudurum bozukluğu tanıları konulduğu saptandı. Konsültasyon sonrası hastaların %39,1'ine antipsikotik ilaç reçete edildiği saptandı. Hastaların psikiyatri başvuru sayısı ile kreatinin ve potasyum değerleri arasında negatif ve orta dereceli anlamlı bir ilişki bulunurken, konsültasyon istem sayısı ile FT4 değeri arasında ise negatif ve zayıf anlamlı ilişki saptandı (p<0,05).

Tartışma-Sonuç: Çalışma bulgularının Ok ve Işıl'ın (2019) yaptığı kronik böbrek hastalarının ruhsal durumlarının değerlendirilmesi çalışmasındaki, yaş ortalaması 55,61 ve %67,5'inin evli olma çalışma bulguları ile benzer olduğu belirlendi [1]. Bu çalışma bulgularına göre fiziksel hastalıkların yol açtığı stres sonucu bu kişilerde uyum ve duygudurum bozukluğu ortaya çıktığı düşünülmektedir. Amerika'da 4.075 yetişkin birey ile yapılan bir çalışmada (2017), kronik böbrek hastalığı prevalansı %7, kronik böbrek hastalığı olan bireylerde depresyon prevalansı ise %19,1 olarak bulunmuştur [2]. Böbrek hastalıklarında olası ruhsal bozuklukların tedavisinde kullanılan psikotrop ajanların kullanımı ikilem oluşturmaktadır. Hastaların mevcut böbrek fonksiyonlarının olumsuz prognozu nedeniyle tedaviye yeni eklenen ilaçların doz ayarının dikkatlice yapılması gerekir [3]. Bu nedenle psikiyatri dışında verilen tıbbi tedavi ve bakım hizmetinin bütüncül yaklaşımla ruh sağlığı ve nefroloji uzmanlık alanlarının iş birliği içinde yapılması önemlidir. Bu çalışmada taranan hastaların çok küçük bir örnekleme psikiyatri konsültasyonu istendiği belirlendi. Böbrek hastalıkları olan bireylerde biyopsikososyal süreçlerde belirgin problemler yaşanmasına bağlı olarak hastaların bütüncül değerlendirilmesi ve tedavi ekibi ile iş birliği içinde bakımının sağlanması önemlidir. Hastaların nefroloji kliniğine kabulünden itibaren ruhsal değerlendirmelerinin yapılmasının yanı sıra gerektiğinde ruh sağlığı çalışanlarından konsültasyon istenmesi oldukça önemlidir.

Anahtar Kelimeler: nefroloji, konsültasyon, konsültasyon liyezon psikiyatrisi hemşireliği

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Ok E, Işıl Ö. Kronik böbrek hastalarının ruhsal durumlarının değerlendirilmesi. Journal of Psychiatric Nursing 2019; 10 (3): 181-189.
2. Nguyen HA, Anderson CA, Miracle CM, Rifkin DE. The association between depression, perceived health status, and quality of life among individuals with chronic kidney disease: An analysis of the national health and nutrition examination survey 2011-2012. Nephron 2017; 136 (2): 127-135.
3. Dev V, Dixon SN, Fleet JL, Gandhi S, Gomes T, Harel Z, Jain AK, Shariff SZ, Tawadrous D, Weir MA, Garg AX. Higher anti-depressant dose and major adverse outcomes in moderate chronic kidney disease: A retrospective population-based study. BMC Nephrology 2014; 15 (1): 79.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

EVALUATION OF PSYCHIATRIC CONSULTATIONS REQUESTED IN A NEPHROLOGY CLINIC

Mahinur Betül Çalışkan¹, Elvan Emine Ata², Mehmet Dikeç³, Gül Dikeç⁴, Mürvet Yılmaz³

¹Istanbul Provincial Directorate Of Health, Health Services Presidency, Istanbul

²University of Health Sciences, Hamidiye Faculty of Nursing, Department of Psychiatric Nursing, Istanbul

³Bakirkoy Dr. Sadi Konuk Training and Research Hospital, Department of Nephrology, Istanbul

⁴Fenerbahce University, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing, Istanbul

Objective: The aim of this study was to examine the psychiatric consultations requested for inpatients in the nephrology clinic of a training and research hospital.

Methods: The sample of this descriptive, retrospective study consisted of 64 patients who were hospitalized in a training and research hospital's nephrology clinic between January 2016 and December 2019 and requested psychiatric consultation. Medical records of the patients were examined and their characteristics regarding the kidney diseases and psychiatric consultations were evaluated.

Results: It was determined that 60,9% of the patients are male and the average age of the patients was found to be 54,65±15,63. The majority of the patients were followed up with the diagnosis of chronic kidney (47,7%) and (46,7%) acute kidney disease, and 23,4% of them had a comorbid vision disorder. In the patients included in the study, it was determined that consultation was requested with a pre-diagnosis of agitation in 40,6% and depressive symptoms in %28,1%; 38,9% of the patients were diagnosed with adjustment disorder and 22,2% of them with mood disorder after the consultation. After the consultation, it was found that 39,1% of the patients were prescribed antipsychotic medication. A negative and moderate significant relationship was found between the number of psychiatric visits and creatinine and potassium levels, while a negative and weakly significant relationship was found between the number of consultation requests and the FT4 value (p<0,05).

Discussion-Conclusion: The findings of the study were found to be similar to the findings of the study conducted by Ok and Işıl (2019) on the evaluation of the mental status of patients with chronic kidney disease, with a mean age of 55.61 years and 67.5% being married [1]. According to the findings of this study, it is thought that adjustment and mood disorders occur in these individuals as a result of stress caused by physical diseases. In a study conducted with 4,075 adult individuals in the USA (2017), the prevalence of chronic kidney disease was found to be 7%, and the prevalence of depression in individuals with chronic kidney disease was found to be 19.1% [2]. The use of psychotropic agents used in the treatment of possible mental disorders in kidney diseases creates a dilemma. Due to the unfavorable prognosis of patients' existing renal functions, the dose adjustment of newly added drugs should be carefully done [3]. For this reason, it is important to provide medical treatment and care services outside of psychiatry with a holistic approach in cooperation with mental health and nephrology specialties. It was determined that a small part of patients received psychiatric consultation. Due to the obvious problems in biopsychosocial processes in individuals with kidney diseases, patients should be evaluated in a holistic approach and care should be provided in cooperation with the treatment team. It is very important to ask for consultation from mental health professionals when necessary, as well as to conduct mental evaluations from the admission to the nephrology clinic.

Keywords: nephrology, consultation, consultation liaison psychiatric nursing

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-096

AİLE SAĞLIĞI MERKEZLERİNDE ÇALIŞAN SAĞLIK PERSONELİNİN RUHSAL HASTALIKLARA YÖNELİK İNANÇLARININ İNCELENMESİ

Özlem Kabak¹, Selma Doğan²

¹Üsküdar İlçe Sağlık Müdürlüğü, İstanbul

²Üsküdar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, İstanbul

Giriş: Ruhsal bozukluklar toplumda kaçınılan hastalıklar olup, ruhsal hastalığı olan bireyler genel olarak toplumun olumsuz yaklaşımlarına maruz kalmaktadır. Yaşamın tüm alanlarını bozan damgalama önemli bir toplum sağlığı sorunu olarak görülmüştür (1).

Amaç: Bu çalışma Üsküdar'daki Aile Sağlığı Merkezlerinde (ASM) görevli sağlık çalışanlarının ruhsal hastalıklara yönelik inançlarının belirlenmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Yöntem: Çalışma tanımlayıcı türdedir. Örneklemi 304 (155 aile hekimi, 69 hemşire ve 80 ebe) kişi oluşturmuştur. Araştırmanın verileri bireysel ve mesleki özellikleri belirlemek amacıyla literatüre dayalı olarak hazırlanan 14 sorudan oluşan "Kişisel Bilgi Formu" ve "Ruhsal Hastalıklara Yönelik İnançlar Ölçeği (RHİÖ)" ile toplanmıştır. Ölçek 21 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin tehlikelilik, çaresizlik ve kişilerarası ilişkilerde bozulma ve utanma alt ölçekleri bulunmaktadır.

Bulgular: Araştırmada katılımcılar çoğunlukla kadın (%75,3), 31-45 yaş arasında (%48,4), evli (%73,4) olup %51'i aile hekimi, %26,3'ü ebe, %22,7'si hemşiredir. Hekimlerin %19,4'ünün tıpta uzmanlık eğitimi bulunurken, %80,6'sı pratisyendir. Ebelerin %80'i lisans, hemşirelerin ise %34,8'i lisans ve %17,4'ü ise yüksek lisans mezunudur. Çalışanların %86,2'si eğitimi sırasında ruhsal hastalıklarla ilgili eğitim aldığını, %48'i ruhsal hastalıklarla ilgili eğitim/bilimsel etkinliğe katıldığını ve %80,9'u ise yeniden bu konuda eğitim almak istediğini ifade etmiştir. Eğitimi sırasında ruhsal hastalıklarla ilgili eğitim alanların çoğunluğu (%96,1) aile hekimidir. Katılımcıların %69,4'ü ruhsal hastalıkların birinci basamakta tedavi edilebileceğine inanmadığını belirtmiştir. Çalışanların %12,5'isi kendisinin, %34,9'u ise ailesinden birilerinin bir psikiyatrik öyküsü olduğunu belirtmiştir. Çalışanların ruhsal hastalığı olan bireylere yönelik en fazla sıkıntı (%43,1) hissettiklerini belirtmiştir.

Katılımcıların RHİÖ toplam puanı (x:47,33) orta düzeyde bulunmuştur. Hekimlerin hastalara karşı (x:42,86) ebe (x:52,66) ve hemşirelere (x:51,19) göre daha olumlu yaklaşım sergilediği, ölçeğin tüm alt boyutlarında hekimlerin inanışlarının ebe ve hemşirelere göre daha olumlu olduğu görülmüştür. Katılımcılardan 31-45 yaşta kişiler ve Sağlık Meslek Lisesi (SML) /ön lisans mezunları RHİÖ toplam ve alt grup puanları diğerlerinden yüksek bulunmuştur. Ruhsal hastalıkların birinci basamakta tedavisine inanmadığını belirtenlerin RHİÖ toplam puanları ise (x:50,00) tümüyle ve kısmen diyenlerden anlamlı düzeyde yüksektir.

Tartışma - Sonuç: Kaya'nın Edirne'deki ve Tümer, Kırış ve Coşkun'un Muğla'daki ASM'lerde görevli 197 birinci basamak sağlık çalışanı ile aynı ölçüm aracı kullanarak yaptıkları çalışmalarda, katılımcıların ruhsal hastalıklara yönelik orta düzeyde olumsuz inançlarının olduğu bulunmuştur (2,3). Dolayısıyla sağlık çalışanlarının ruhsal hastalıklara yönelik özellikle olumsuz inanç ve tutumlarının farkına varmasının sağlanması ve damgalama eğilimlerini azaltma konusunda desteklenmesi gerekmektedir.

Araştırma sonucunda ASM'lerde çalışan özellikle ebe ve hemşirelerin ruhsal hastalıklar ve damgalama konusunda düzenli hizmet içi eğitim almasının sağlanması ve hastalara yaklaşımlarla ilgili danışmanlıkların yapılması uygun olacaktır.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Anahtar Kelimeler: Birinci basamak, damgalama, ruhsal hastalık, ruhsal hastalığa yönelik inanç, tutum

INVESTIGATIONS OF BELIEFS OF HEALTHCARE PROFESSIONALS WORKING IN FAMILY HEALTH CENTERS TOWARDS MENTAL ILLNESS

Özlem Kabak¹, Selma Doğan²

¹Uskudar District Health Directorate, Istanbul

²Uskudar University Faculty of Health Sciences, Department of Nursing, Istanbul

Introduction: Mental disorders are diseases that are avoided in the society and individuals with mental illnesses are generally exposed to the negative approaches of the society. Stigma, which disrupts all areas of life, has been seen as an important public health problem (1).

Aim: This study was carried out in order to determine the beliefs of health professionals working in Family Health Centers (FHC) in Üsküdar about mental illnesses.

Method: The work is of descriptive type. The sample consisted of 304 people (155 family doctor, 69 nurses and 80 midwives). The data of the study were collected with the «Personal Information Form» consisting of 14 questions prepared based on the literature in order to determine individual and professional characteristics and the «Beliefs on Mental Illnesses Scale (BMIS)». The scale consists of 21 items. The scale has subscales of dangerousness, helplessness, deterioration in interpersonal relationships and shame.

Results: Participants in the study were mostly female (75.3%), aged between 31-45 (48.4%), married (73.4%), 51% were family doctor, 26.3% were midwives, 22.7% were is a nurse. While 19.4% of the physicians have specialization training in medicine, 80.6% are general practitioners. 80% of the midwives are undergraduate, 34.8% of the nurses are undergraduate and 17.4% are graduates. 86.2% of the employees stated that they received training on mental illnesses during their education, 48% stated that they participated in educational/scientific activities related to mental illnesses, and 80.9% wanted to receive training on this subject again. The majority (96.1%) of those who received training on mental illnesses during their education were family doctors. 69.4% of the participants stated that they do not believe that mental illnesses can be treated in primary care. 12.5% of the employees stated that they had a psychiatric history, while 34.9% of them stated that someone from their family had a psychiatric history. It was stated that the employees felt the most distress (43.1%) towards individuals with mental illness.

The participants' total BMIS score (x:47.33) was found to be moderate. It was observed that doctors showed a more positive approach towards patients (x:42,86) than midwives (x:52,66) and nurses (x:51,19), and doctors' beliefs were more positive than midwives and nurses in all sub-dimensions of the scale. Among the participants, 31-45 years old and Health Vocational High School (SML)/associate degree graduates, the total and subgroup scores of BMIS were found to be higher than the others. Those who stated that they did not believe in the treatment of mental illnesses in primary care had significantly higher BMIS total scores (x:50.00) than those who said completely or partially.

Discussion - Conclusion: In the studies conducted by Kaya in Edirne and by Tümer, Kırış and Coşkun using the same measurement tool with 197 primary health care workers working in FHC's in Muğla, participants were found to have moderate negative beliefs about mental illnesses (2,3). Therefore, it is necessary to make healthcare professionals aware of their negative beliefs and attitudes towards mental illnesses and to be supported in reducing their tendency to stigmatize.

As a result of the research, it would be appropriate to ensure that especially midwives and nurses working in FHC's receive regular in-service training on mental illnesses and stigma, and counseling about approaches to patients.

Keywords: Attitude, belief for mental illness, mental illness, primary care, stigma

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Kaynakça

1. Karagöl A, Çalışkan D. & Beyazyüz M. (2013). Halk sağlığı açısından ruhsal bozukluklarda üç boyutuyla damgalama. Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi, 22 (3): 96-101.
2. Kaya C. (2012). Edirne ilinde Aile Sağlığı Merkezlerinde sağlık çalışanlarının ruhsal hastalığa karşı inanç ve tutumları. Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı, Uzmanlık Tezi, Edirne: 33-43.
3. Tümer A, Kırağ N. & Coşkun S. (2019). Beliefs of Primary Health Service Professionals Towards Mental Disorders. Turkish Journal of Family Medicine and Primary Care, 13 (3): 241-247.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-097

HEMŞİRELERDE İNTİHAR OKURYAZARLIĞI: KESİTSEL BİR ÇALIŞMA

Dudu Karakaya¹, Arif Özparlak¹, Merve Önder²

¹Akdeniz Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Antalya, Türkiye

²Sağlık Bakanlığı Isparta Şehir Hastanesi, Anestezi ve Reanimasyon Yoğun Bakım Ünitesi, Isparta, Türkiye

Amaç: Bu çalışma, hemşirelerde intihar okuryazarlığı düzeyini belirlemeyi ve hemşirelerde intihar okuryazarlığını çeşitli değişkenlerle incelemeyi amaçlayan kesitsel bir çalışmadır.

Yöntem: Çalışma, Ocak 2020 ile Mart 2020 tarihleri arasında Türkiye'nin Antalya şehrindeki bir hastanede 348 hemşire ile gerçekleştirilmiştir. Verilerin toplanmasında, kişisel bilgi formu ve İntihara İlişkin Bilgi Düzeyi Ölçeği (İBDÖ) kullanılmıştır. İntihara ilişkin bilgi düzeyi ölçeğinin orijinal formatı intihar okuryazarlığı düzeyini belirlemek için geliştirilmiştir [1]. Veriler, SPSS 23.0 (Statistical Package for Social Sciences for Windows) programı kullanılarak değerlendirilmiştir. Veri analizinde, tanımlayıcı istatistiksel yöntemler, Student t, Mann-Whitney U, One-Way Anova ve Kruskal Wallis testleri kullanılmıştır. Farklılığa neden olan grubun belirlenmesinde homojen gruplarda Tukey HSD testi uygulanırken, homojen olmayan gruplarda Dunnett's c testi kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmanın bulgularına göre hemşireler, İBDÖ'den ortalama 11.08±3.92 puan almıştır. Hemşireler, İBDÖ maddelerini %41.06 oranında doğru ve %27.01 oranında yanlış olarak yanıtlamışlardır. Ayrıca hemşirelerin %31.93'ü ölçek maddelerini "bilmiyorum" şeklinde yanıtlamıştır. Hemşirelerin İBDÖ puan ortalamaları, yaşa, medeni duruma, çalıştıkları birime, çalışma deneyimlerine, psikiyatri kliniğinde çalışma durumlarına, ailelerinde intihar düşüncelerinin varlığı, intihar girişiminde bulunma durumları ve intiharla ilgili bilgi kaynaklarına göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmaktadır. Hemşirelerin İBDÖ puan ortalaması ile cinsiyet, eğitim durumu, daha önce intihar riski olan hastayla karşılaşma durumu, kendisinde ve ailesinde ruhsal hastalık bulunma durumu ve kendisinde intihar düşüncesi ve girişiminin bulunma durumu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamaktadır.

Tartışma-sonuç: Bu çalışmada hemşirelerde intihar okuryazarlığı oranlarının düşük olduğu bulunmuştur. Benzer şekilde araştırmalar hemşirelerin intihar okuryazarlığı oranlarının ve intihara ilişkin bilgi düzeylerinin düşük olduğunu vurgulamaktadır [2-3]. İntihar okuryazarlığının düşük olması hastalara karşı damgalayıcı tutumlara ve hasta bakımının olumsuz etkilenmesine neden olmaktadır [4]. Öğretim elemanlarının hemşirelik öğrencileri için intihar okuryazarlığı konusunda bilgi ve becerilerini derinleştiren öğretim stratejilerini kullanmasının faydalı olacağı düşünülmektedir. Ayrıca tüm genel kliniklerde çalışan hemşireler için intihar riski olan hastaya bakım konusunda eğitim programları düzenlenmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: "hemşirelik, intihar, okuryazarlık"

KAYNAKÇA:

1. Calear AL, Batterham PJ, Christensen H. The Literacy of Suicide Scale: psychometric properties and correlates of suicide literacy. 2014; Unpublished manuscript.
2. Letho Z, Hengudomsu P, & Deoisres W. Knowledge and Attitudes towards Suicide among Nurses of National Referral Hospital in Bhutan. Thai Pharmaceutical and Health Science Journal. 2017 Sep; 12(3): 119-128.
3. Ram D, Chandran S, Basavana GH. Suicide and depression literacy among healthcare profession students in tertiary care center in South India. Psychiatry and Behavioral Sciences. 2017 Aug;7(3):149.
4. Sharaf AY, Ossman LH, & Lachine OA. A cross-sectional study of the relationships between illness insight, internalized stigma, and suicide risk in individuals with schizophrenia. International Journal of Nursing Studies. 2012 Dec;49(12):1512-1520.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

SUICIDE LITERACY IN NURSES: A CROSS-SECTIONAL STUDY

Dudu Karakaya¹, Arif Özparlak¹, Merve Önder²

¹Akdeniz University, Faculty of Nursing, Department of Psychiatric Nursing, Antalya, Turkey

²Ministry of Health Isparta City Hospital, Anesthesia and Reanimation Intensive Care Unit, Isparta, Turkey

Purpose: This study is a cross-sectional study aiming to determine the suicide literacy level of nurses and to examine the suicide literacy of nurses with various variables.

Methods: The study was carried out with 348 nurses in a hospital in Antalya, Turkey, between January 2020 and March 2020. Personal information form and the Suicide Literacy Scale (LOSS) were used to collect data. The data were evaluated using the SPSS 23.0 (Statistical Package for Social Sciences for Windows) program. Descriptive statistical methods, Student t, Mann Whitney U, One-Way Anova and Kruskal Wallis tests were used in data analysis. Tukey HSD test was used in homogeneous groups to determine the group that caused the difference, while Dunnett's c test was used in non-homogeneous groups.

Results: According to the findings of this study, nurses got an average of 11.08 ± 3.92 points from the LOSS. Nurses answered the LOSS items as correct in 41.06% and incorrectly in 27.01%. In addition, 31.93% of the nurses answered the scale items as "I don't know". Nurses' mean LOSS scores differ statistically significantly according to age, marital status, unit they work in, working experience, working status in a psychiatry clinic, presence of suicidal thoughts in their families, suicide attempts, and sources of information about suicide. There is no statistically significant difference between the nurses' LOSS score average and gender, educational status, encountering a patient at risk of suicide before, having a mental illness in herself and her family, and having suicidal ideation and attempt.

Discussion-conclusion: In this study, suicide literacy rates were found to be low in nurses. Similarly, studies emphasize that nurses' suicide literacy rates and level of knowledge about suicide are low [2-3]. Low suicide literacy causes stigmatizing attitudes towards patients and adversely affects patient care [4]. It is thought that it would be beneficial for instructor to use teaching strategies that deepen their knowledge and skills on suicide literacy for nursing students. In addition, it is recommended to organize training programs for nurses working in all general clinics about caring for patients at risk of suicide.

Keywords: "literacy, nursing, suicide"

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-098

COVID-19 TANISI ALAN HASTALARDA STRES BELİRTİLERİNİN VE POST-TRAVMATİK BÜYÜMENİN İNCELENMESİ

Safiye Özgüç¹, Derya Tanrıverdi¹, Mina Güner², Songül Nida Kaplan²

¹Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

²Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

Amaç: Bu çalışma, Covid-19 tanısı alan hastalarda stres belirtilerinin ve post-travmatik büyümenin incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Araştırma tanımlayıcı ve ilişki arayıcı olarak yürütülmüştür. COVID-19 tanısı ile yoğun bakımda tedavi gördükten sonra taburcu olan 175 hasta ile yapılmıştır. Veriler, Kişisel Bilgi Formu, Travma Sonrası Stres Tanı Ölçeği (TSSTÖ), Travma Sonrası Gelişim Ölçeği (TSGÖ) ile toplanmıştır. Veriler SPSS 22.0 paket program ile analiz edilmiştir.

Bulgular: Çalışma sonucunda; Katılımcıların, %57,7'si erkek, %86,3'ü evli, %43,4'ü 41-60 yaş aralığında, %76,6'sı çekirdek aile, %24,6'sı çalışıyor, %57,1'inin geliri giderine eşit, %34,3'ü ilköğretim mezunu, %78,3'ü il merkezinde yaşamaktadır. Ayrıca %68'inin covid tanısı almasının üzerinden 4-7 ay süre geçmiş olup, %94,9'u psikiyatrik destek almamıştır. Katılımcıların %33,1'i 21 gün üzeri tedavi görmüştür. Araştırmaya katılan bireylerin %33,1'i pandemi sürecinden çok etkilendiğini belirtmiştir. Katılımcıların Travmatik olayın stres belirtisi düzeyi puan ortalaması 19.58±9.53. Travma Sonrası Stres Tanı Ölçeği toplam ve alt boyutları arasında pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur. Ayrıca Travma Sonrası Stres Tanı ölçeği ve Travma Sonrası Gelişim Ölçeği Arasında pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur. Yapılan regresyon analizi sonucunda katılımcıların Travma Sonrası Stres Belirtilerini travma sonrası gelişimin %10'unu açıkladığı belirlenmiştir.

Tartışma-Sonuç: Çalışma sonucunda katılımcıların travmatik stres belirtilerinin orta düzeyde olduğu ve bu durumdan büyüme yaşayarak çıktıkları belirlenmiştir. COVID-19 hastanede yatış gerektiren, özellikle ağır vakalarda travmatik bir deneyim olarak nitelendirilebilir. Tarsitani ve ark. (2021) yaptıkları çalışmada COVID-19 enfeksiyonu nedeniyle yatarak tedavi gören hastaların 3 aylık takibi sonucunda %10,4'ünün TSSB tanısı aldığı, %8,6'sının önemli düzeyde sıkıntı ve bozulmaya yol açan eşik altı TSSB tanısı aldığı belirlenmiştir [1]. Bu çalışmada, COVID-19 tanısı ile yoğun bakımda yatan hastaların tedavi sonrası orta düzeye yakın bir büyüme yaşadıkları belirlenmiştir ve literatür incelendiğinden benzer çalışma sonuçları dikkati çekmektedir [2] Hastaların en fazla büyümeyi TSGÖ'nin kişinin kendisinde değişim alt boyutunda yaşadığı saptanmıştır. Farklı örneklem grupları ile yapılan çalışmalara bakıldığında ise, Tanrıverdi ve arkadaşlarının (2012) 105 kanser hastasında posttravmatik büyümeyi inceledikleri çalışmada, hastaların en fazla büyümeyi Kişinin Kendisinde Değişim alt boyutunda yaşadığı saptanmıştır [3]. Sonuç olarak hastaların çok uzun süre COVID-19 nedeniyle yoğun bakımda yatış yapması ve yoğun bakım sürecinin zorlu olması, hastaların bu süreçten ruh sağlığının güçlü ve en az zararlı çıkabilmesi için hemşirelerin, hastalara bakım verirken stres belirtileri, stresle başetme yöntemleri ve posttravmatik büyüme gibi özellikler açısından hastaları değerlendirmeleri ve geliştirmeye yönelik girişimleri planlamaları önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: "COVID-19, post travmatik büyüme, stres"

KAYNAKÇA:

1. Tarsitani L, Vassalini Koukopoulos A, Borrazzo C, Alessi F, Di Nicolantonio C, et al. Post-traumatic stress disorder among COVID-19 survivors at 3-month follow-up after hospital discharge. *Journal of General Internal Medicine*, 2021,36(6), 1702-1707.
2. Pietrzak RH, Tsai J, Southwick SM, association of symptoms of posttraumatic stress disorder with posttraumatic psychological growth among us veterans during the COVID-19 pandemic. *JAMA network open*,2021; 4(4), e214972-e214972.
3. Tanrıverdi D, Savas E, Can G, Post-traumatic growth and social support in Turkish patients with cancer. *Asian Pacific Journal of Cancer Preview*, 2012; 13, 4311-4314.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

EXAMINATION OF STRESS SYMPTOMS AND POST-TRAUMATIC GROWTH IN PATIENTS DIAGNOSED WITH COVID-19

Safiye Özgüç¹, Derya Tanrıverdi¹, Mina Güner², Songül Nida Kaplan²

¹Gaziantep University Faculty of Health Sciences

²Gaziantep University Institute of Health Sciences Department of Psychiatric Nursing

Aim: This study was conducted to examine the symptoms of stress and post-traumatic growth in patients diagnosed with Covid-19.

Method: The research was conducted as descriptive and relationship seeker. It was conducted with 175 patients who were discharged after being treated in the intensive care unit with the diagnosis of COVID-19. Data were collected with Personal Information Form, PTSDS, PTDS. The data were analyzed with the SPSS 22.0 package program.

Results: In the results of working; 57.7% of the participants are male, 43.4% are between the ages of 41-60. In addition, 4-7 months have passed since 68% of them were diagnosed with covid, and 94.9% did not receive psychiatric support. 33.1% of the participants received treatment for more than 21 days. The stress symptom level mean score of the traumatic event of the participants was 19.58 ± 9.53 . A positive and significant relationship was found between the total and sub-dimensions of the PTSDS. As a result of the regression analysis, it was determined that the participants explained the Post-Traumatic Stress Symptoms 10% of the post-traumatic development.

Conclusions: As a result of the study, it was determined that the traumatic stress symptoms of the participants were moderate and they emerged from this situation by experiencing growth. COVID-19 can be characterized as a traumatic experience requiring hospitalization, especially in severe cases. Tarsitani et al. (2021), it was determined in their study that 10.4% of the patients receiving inpatient treatment for COVID-19 infection were diagnosed with PTSD as a result of 3-month follow-up, and 8.6% were diagnosed with sub-threshold PTSD, which causes significant distress and impairment [1]. . In this study, it was determined that patients hospitalized in the intensive care unit with the diagnosis of COVID-19 experienced a moderate growth after treatment, and similar study results are noteworthy when the literature is examined [2] It was determined that the patients experienced the highest growth in the sub-dimension of PTSD self-change. Looking at the studies with different sample groups, in the study of Tanrıverdi et al. (2012) in which they examined posttraumatic growth in 105 cancer patients, it was found that the patients experienced the most growth in the sub-dimension of Change in Oneself [3]. As a result, in order for the patients to be hospitalized in the intensive care unit for a long time due to COVID-19 and the intensive care process is difficult, and the mental health of the patients can come out strong and with the least damage, the nurses should be examined in terms of features such as stress symptoms, methods of coping with stress and posttraumatic growth while caring for the patients. It is recommended that they evaluate patients and plan interventions for improvement.

Keywords: "COVID-19, Post Traumatic Growth, Stress"

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-099

UMUT ODAKLI MOTİVASYONEL GÖRÜŞMENİN HEMODİYALİZ TEDAVİSİ GÖREN BİREYLERE ETKİSİ: RANDOMİZE KONTROLLÜ BİR ÇALIŞMA İÇİN BİR UYGULAMA PROTOKOLÜ

Şerife Bilge DURAN¹, İlkay KESER²

¹Akdeniz Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Hemşirelik Anabilim Dalı, Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği Yüksek Lisans Programı, Antalya

²Akdeniz Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Antalya

Amaç: Kronik böbrek yetmezliği (KBY) dünyada ve ülkemizde önemli bir sağlık sorunudur (1) KBY tanılı bireylerin hemodiyaliz tedavisi yöntemi olarak kullanılmalarıyla yaşam süreleri uzamış ancak bununla beraber tedavinin şekli ve sürekli hastaneye bağımlı kılması nedeniyle de bireylerde psikososyal sıkıntıların artmasına neden olmuştur. Zorlu ve uzun tedavi süreçleri bireyi, ruhsal hastalıklar açısından riskli hale getirmektedir (2,3) Bireylerin ruh sağlığını korumak ve geliştirmek, tedavi süreçlerine uyumlanmasını sağlamak, karşılaştıkları güçlüklerle baş etmelerini desteklemek için psikososyal müdahalelerin yapılması kaçınılmaz bir gereksinimdir. Umut düzeyi azalan bireylere yönelik, Snyder'in Umut Teorisine dayanan umudu geliştirici bir müdahale olan umut odaklı motivasyonel görüşmenin etkili olacağı öngörülmektedir (4,5). Bu bağlamda çalışmada, "Umut odaklı motivasyonel görüşmenin hemodiyaliz tedavisi alan bireylerin depresyon, anksiyete, stres ve umut düzeylerine etkisini belirlemek amacıyla oluşturulan araştırmanın protokol uygunluğunun değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Bu çalışma, tek merkezli, tek kör, prospektif randomize kontrollü bir çalışmadır. Bu randomize kontrollü çalışma SPIRIT ile uyumludur. Araştırmanın evrenini, Hemodiyaliz Ünitesinde tedavi için gelen 40 birey oluşturacaktır. Çalışma Eylül 2021-Haziran 2022 tarihleri arasında gerçekleşmesi planlanmıştır. Araştırma verileri sosyo-demografik veri formu, Depresyon, Anksiyete, Stres Ölçeği (DASS 21), Sürekli Umut Ölçeği (STS) kullanılarak elde edilecektir. Araştırmada deney grubuna umut odaklı motivasyonel görüşme, 8 hafta boyunca, haftada birer saat yüz yüze görüşme şeklinde uygulanması planlanırken, kontrol grubuna herhangi bir müdahale yapılmayacaktır. Her oturumun hedefleri vardır. Çalışma kapsamında, görüşme seanslarının değerlendirme sürecinde kullanılmak üzere hastalarla birlikte herkes için bir umut ağacı oluşturulacaktır. Umut ağacı aracılığıyla bireyin hedefler belirlemesi, bu hedeflere ulaşmasındaki engelleri ve çözümleri keşfetmesi amaçlanmaktadır. Sekiz haftanın sonunda deney ve kontrol gruplarına son test uygulaması, son test uygulamasının ardından birinci ayın sonunda izlem değerlendirmesi yapılması planlanmaktadır. Çalışma, ClinicalTrials.gov'a, NCT04927923 numarası ile kaydedilmiştir.

Bulgular: Amaç doğrultusunda oluşturulan sekiz haftalık uygulama protokolünün ön uygulaması iki bireyle yapılmıştır. Yapılan ön uygulama sonucunda bireylerin stres, anksiyete ve depresyon düzeylerinin azaldığı ve umut düzeylerinin arttığı gözlemlenmiştir.

Sonuç: Ön uygulama sonucunda, hazırlanan uygulama protokolünün basamaklarının bu hasta grubu ile belirlenen amaç doğrultusunda çalışmaya uygun olduğu sonucuna varılmış, protokol olduğu şekli ile uygulama aşamasına aktarılmıştır. Bu bağlamda, yapılması planlanan müdahalenin kronik hastalıkların yönetiminde, bireylerin ruh sağlığını koruma ve geliştirmede etkili bir yöntem olacağı öngörülmekte, araştırmadan elde edilen sonuçların literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: "umut", "motivasyonel görüşme", "hemodiyaliz tedavisi", "uygulama protokolü"

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. T.C. Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü. Türkiye Böbrek Hastalıkları Önleme ve Kontrol Programı Eylem Planı (2018- 2023). Sağlık Bakanlığı Yayın no: 1117. Artı6 Medya Tanıtım Matbaa Ltd. Şti. Ankara. 2018. <https://hatayism.saglik.gov.tr/Eklenti/33565/0/hivaidstani-kilavuzuek47153239pdf.pdf>
2. Rojas, J.N. Lived experience of hemodialysis patients in the Middle East Countries: A thematic synthesis. (2017), IJARIE. 3(3), 1101-1107. http://ijariie.com/adminuploadpdf/lived_experience_of_hemodialysis_patients_in_the_middle_east_countries__a_thematic__synthesis_ijariie5231.pdf
3. Duran, S., Güngör, E. Diyaliz hastalarının duygusal ve sosyal sorunlarının belirlenmesi. (2015), Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi. 41(2), 59-63. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/uutfd/issue/35303/391871>
4. Rahimipour, M., Shahgholian, N., Yazdani, M. Effect of hope therapy on depression, anxiety and stress among the patients undergoing hemodialysis. (2015), Iranian Journal of Nursing and Midwifery Research. 20(6), 694-699. DOI: 10.4103/1735-9066.170007
5. KhalediSardashti, F., Ghazavi, Z., Keshani, F., Smaeilzadeh, M. Effect of hope therapy on the mood status of patients with diabetes. (2018), Iranian Journal of Nursing and Midwifery Research. 23(4), 281-286. DOI: 10.4103/ijnmr.IJNMR_36_16

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE EFFECT OF HOPE-FOCUSED MOTIVATIONAL INTERVIEW ON INDIVIDUALS RECEIVING HEMODIALYSIS TREATMENT: A STUDY PROTOCOL FOR A RANDOMIZED CONTROLLED TRIAL

Şerife Bilge DURAN¹, İlkay KESER²

¹Akdeniz University, Institute of Health Sciences, Nursing Department, Mental Health and Psychiatric Nursing Master's Program, Antalya

²Akdeniz University, Faculty of Nursing, Department of Psychiatric Nursing, Antalya

Aims: Chronic kidney failure (CRF) is an important health problem in the world and in our country (1). The use of hemodialysis as a treatment method has prolonged the life span of individuals with CRF; challenging and long treatment processes make the individual at risk for mental illnesses (2,3) It is an inevitable need to carry out psychosocial interventions to protect and improve the mental health of individuals, to ensure their adaptation to treatment processes, and to support them in coping with the difficulties they encounter. It is predicted that hope-focused motivational interviewing, which is a hope-enhancing intervention based on Snyder's Hope Theory, will be effective for individuals with low hope levels (4,5). In this context, in this study, it was aimed to evaluate the protocol suitability of the research, which was created to determine the effect of hope-focused motivational interviewing on the depression, anxiety, stress and hope levels of individuals receiving hemodialysis treatment.

Methods: This study is a single- center, single- blind, prospective randomized controlled trial We are trying to report this randomized controlled trial to comply with SPIRIT. The universe of the research will consist of 40 individuals coming for treatment in the Hemodialysis Unit. The study will be carried out in the Hemodialysis Clinic between September 2021 and June 2022. Within the scope of the protocol, a preliminary application was made with two individuals. Research data will be obtained by using sociodemographic data form, Depression Anxiety Stress Scale, Continuous Hope Scale. In the study, it was planned to apply hope-focused motivational interviews to the experimental group as one-hour sessions per week with face-to-face interviews for 8 weeks, while no intervention was made to the control group. Each session has goals and assignments for goals. Within the scope of the study, a hope tree will be created for everyone together with the patients to be used in the evaluation process of the interview sessions. Through the hope tree, it is aimed for the individual to set goals and discover the obstacles and solutions in reaching these goals. At the end of 8 weeks, the final test will be applied to the experimental and control groups. Following the post-test application, follow-up is planned at the end of the first month. It was registered at ClinicalTrials.gov in June 2021 (NCT04927923).

Results: The pre-application of the eight-week application protocol created for the purpose was made with two individuals. As a result of the preliminary application, it was observed that the stress, anxiety and depression levels of the individuals decreased and their hope levels increased

Impact: As a result of the preliminary application, it was concluded that the steps of the prepared application protocol were suitable for the study in line with the purpose determined with this patient group, and the protocol was transferred to the application phase as it was. It is thought that the results obtained from the research will contribute to the literature.

Keywords: "hope", "motivational interview", "hemodialysis treatment", "study protocol"

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-100

HEMŞİRELERİN SPIRİTÜEL İYİ OLUŞLARININ PSİKOLOJİK DAYANIKLILIK DÜZEYLERİ İLE İLİŞKİSİ

Hakan Tekin¹, Derya Özbaşı Gençarslan²

¹Gaziantep Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Ana Bilim Dalı, Psikiyatri Hemşireliği Programı, Yüksek Lisans Öğrencisi, Gaziantep

²Gaziantep University, Institute of Health Sciences, Department of Nursing, Department of Psychiatry Nursing, Graduate Student, Gaziantep

Amaç Spiritüel, bireyin kendisi ve diğer insanlarla ilişkilerini, evrendeki yerini, yaşamın anlamını anlama ve kabul etme çabasıdır, aynı zamanda yaşam boyu kazanılan bilgilerin bir sonucudur (1). Spiritüel iyi oluş, insanların yaşamlarını memnuniyet ve mutluluk açısından ne ölçüde olumlu olarak algıladıklarını ifade eder (2). Psikolojik dayanıklılık ise bir travma, tehdit, trajedi veya ailesel ve ilişkisel sıkıntılar, ciddi sağlık problemleri, işyeri ve parasal sorunlar gibi önemli stres kaynaklarına karşı, kişinin uyum sağlama süreci, kendisini toparlama gücü veya değişimin/felâketlerin başarılı biçimde üstesinden gelme yeteneği olarak tanımlanmaktadır (3). Spiritüel psikolojik dayanıklılığı etkileyen en önemli faktörlerden biridir (4). Bu çalışmanın amacı hemşirelerin spiritüel iyi oluşlarının psikolojik dayanıklılık düzeyleri ile ilişkisini ortaya koymaktır.

Yöntem Tanımlayıcı ve ilişki arayıcı desende yapılan araştırmanın evrenini Gaziantep Üniversitesi Şahinbey Araştırma ve Uygulama Hastanesinde görev yapan 586 hemşire oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise çalışmaya katılmayı kabul eden 265 hemşire oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak kişisel bilgi formu, Spiritüel İyi Oluş Ölçeği (SİÖÖ) ve Yetişkinler İçin Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği (YİPDÖ) kullanılmıştır. Verilerin analizinde ikili karşılaştırmalarda t-testi (Mann-Whitney U Test), çoklu karşılaştırmalarda varyans analizi ve bağımlı değişkenler arasındaki ilişki düzeyini belirlemek için ise korelasyon testi (Spearman Correlation Test) kullanılmıştır.

Bulgular Araştırmaya katılan hemşirelerin %62.6'sının kadın, %84.9'unun 18-35 yaş aralığında, %53.6'sının bekar olduğu belirlenmiştir. Hemşirelerin çoğunluğunun (%82.3) lisans mezunu olduğu görülmüştür. SİÖÖ toplam puan ortalaması 111.75 ± 13.66 'dır. YİPDÖ toplam puan ortalaması 100.99 ± 10.21 'dir. SİÖÖ aşkınlık alt ölçeği puanı ile YİPDÖ aile uyumu ($r=0.149$, $p<0.05$), alt ölçeği puanı arasında pozitif yönde, SİÖÖ anomi alt ölçeği puanı ile YİPDÖ aile uyumu ($r= -0.124$, $p<0.05$) alt ölçeği puanı arasında negatif yönde, SİÖÖ anomi alt ölçeği puanı ile YİPDÖ sosyal kaynaklar ($r=0.140$, $p<0.05$) alt ölçeği puanı arasında ise, pozitif yönde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir ($p<0.05$). Kadın hemşirelerin erkek hemşirelere nazaran, spiritüel psikolojik iyi oluş düzeyinin istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek olduğu saptanmıştır ($p=0.038<0.05$). Eğitim düzeyine göre SİÖÖ'nün anomi alt ölçeği puan ortalaması arasında, istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Sağlık meslek lisesi mezunu hemşirelerin, lisans ve lisansüstü programdan mezun olan hemşirelere nazaran, anomi düzeyinin istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek olduğu saptanmıştır ($p=0.032<0.05$).

Tartışma-Sonuç Sonuç olarak, spiritüelitenin psikolojik dayanıklılığın bir yordayıcısı olduğu görülmektedir. Sağlık meslek lisesi mezunu hemşirelerin, lisans ve lisansüstü programdan mezun olan hemşirelere nazaran, yaşamlarında daha az anlam buldukları ve daha çok ruhsal çöküntü yaşadıkları saptanmıştır. Bu sonuç hemşirelik mesleğinin lisans eğitimi sonucu kazanılması zorunluluğu ve gerekliliği hususunu bir kez daha göstermiştir. Hemşirelerin psikolojik dayanıklılıklarını sağlamada spiritüel iyi oluşun önemli bir yere sahip olduğu görülmekte ve bu iki kavramın ilişkisini görmeye yönelik yeni bilimsel çalışmalar yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: "hemşire" "psikolojik dayanıklılık" "spiritüel" "spiritüel iyi oluş"

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Cimete, G. (2002), Yaşam Sonu Bakım. İstanbul, Nobel Tıp Kitabevleri, 125-135. Cox
2. Eid, Michael, and Randy J. Larsen, eds. The science of subjective well-being. Guilford Press, 2008.
3. Wald J, Taylor S, Asmundson GJG, et al. Literature review of concepts: psychological resiliency. Toronto (ON): Defence R&D Canada; 2006.
4. Lavorato, Gabriel, et al. "Spirituality review on mental health and psychiatric nursing." Revista brasileira de enfermagem 71 (2018): 2323-2333.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE RELATIONSHIP OF NURSES' SPIRITUAL WELL-BEING WITH RESILIENCE LEVELS

Hakan Tekin¹, Derya Özbaş Gençarslan²

¹Gaziantep University, Institute of Health Sciences, Department of Nursing, Department of Psychiatry Nursing, Graduate Student, Gaziantep

²Gaziantep University Faculty of Health Sciences, Department of Nursing /Psychiatry Nursing, Gaziantep

Aim Spirituality is an effort to understand and accept the individual's relationships with himself and other people, his place in the universe, the meaning of life, but also as a result of lifelong knowledge(1). Spiritual well-being refers to the extent to which people perceive their lives as positive in terms of satisfaction and happiness(2). Resilience is defined as a trauma, threat, tragedy or familial and relational distress, serious health problems, workplace and financial problems, as well as the process of adaptation, the ability to recover or the ability to successfully overcome change/disasters(3). Spirituality is one of the most important factors affecting resilience(4). The aim of this study is to reveal the relationship of nurses' spiritual well-being with resilience levels.

Method The universe of the research carried out in a descriptive and relationship-seeker pattern is made up of 586 nurses working at Gaziantep University Şahinbey Research and Application Hospital. The sample of the study consists of 265 nurses who agreed to participate in the study. Personal information form, Spiritual Well-being Scale(SWBS) and Resilience Scale for Adult(RSFA) were used as data collection tools. T-test(Mann-Withney U Test) was used in binary comparisons, variance analysis in multiple comparisons and correlation test(Spearman Correlation Test) was used to determine the level of relationship between dependent variables.

Results It was determined that 62.6% of the nurses participating in the study were women, 84.9% were between the ages of 18-35, 53.6% were single. It was observed that the majority of the nurses(82.3%) graduated from a bachelor's degree. The total mean score of SWBS was 111.75 ± 13.66 . The mean total score of RSFA was 100.99 ± 10.21 . There was a positive correlation between the SWBS transcendence subscale score and the RSFA family cohesion($r=0.149, p<0.05$) subscale score, and a negative correlation between the SWBS anomie subscale score and the RSFA family cohesion($r=-0.124, p<0.05$) subscale score. On the other hand, there was a statistically significant positive correlation between the SWBS anomie subscale score and the RSFA social resources($r=0.140, p<0.05$) subscale score($p<0.05$). It was determined that the level of spiritual psychological well-being of female nurses compared to male nurses was statistically significantly higher($p=0.038<0.05$). According to education level, nurses who graduated from health vocational high school were found to have a statistically significantly higher level of SWBS anomie compared to nurses who graduated from undergraduate and graduate programs ($p=0.032<0.05$).

Discussion and Conclusion In conclusion, spirituality appears to be a predictor of resilience. It was determined that nurses who graduated from health vocational high school found less meaning in their lives and experienced more mental depression than nurses who graduated from undergraduate and graduate programs. This result once again showed the necessity and obligation of gaining the nursing profession as a result of undergraduate education. It is seen that spiritual well-being has an important place in providing the resilience of nurses and it is recommended to conduct new scientific studies to see the relationship between these two concepts.

Keywords: "nurse""resilience""spirituality""spiritual well-being"

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-101

ÖĞRENCİ HEMŞİRELERİN YEME TUTUMLARI VE ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ

M. Olcay Çam², E. Deniz Kaçmaz¹, Cansu Güler²

¹İzmir Bakırçay Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Psikiyatri Hemşireliği A.D.

²Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği A.D.

Amaç: Araştırmada üniversite öğrencilerinin yeme tutumları ve bu tutumları etkileyen faktörleri belirlemek amaçlanmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı tipteki araştırma, bir kamu üniversitesi hemşirelik fakültesinde öğrenim gören 711 Hemşirelik öğrencisi ile yürütülmüştür. Veri toplama aracı olarak Kişisel Bilgi Formu, Yeme Tutumu Testi (YTT) kullanılmıştır. Verilerin değerlendirmesinde tanımlayıcı istatistikler, ki-kare analizi kullanılmıştır. Etik kurul, kurum ve katılımcılardan izinler alınmıştır.

Bulgular: Araştırmaya dahil olan öğrencilerin yaş ortalaması 21.28 ± 1.66 olup, 85.9'u kadın, %33.3'ü 1. sınıf, 59.6'sının beden kitle indeksi (BKİ) normal aralıktadır. Öğrencilerin YTT puan ortalaması 16.64 ± 9.12 'dir. Yapılan ki-kare analizinde kilodan ve beden görüntüsünden memnuniyet, ebeveyn tutumu, okuduğu bölümden memnuniyet, kendine değer verme, algılanan genel sağlık durumu, kronik bir hastalığın varlığı, profesyonel psikolojik destek alma, diyet ve spor yapma, beslenme düzenine dikkat gibi değişkenlerin YTT puanlarında gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunurken ($p < 0.05$); cinsiyet, sınıf, eş/sevgilinin varlığı, beden kitle indeksi, ailedeki birey sayısı, aile yapısı, yaşanılan yer, akademik başarı, beslenme dersi alma ve dersi yaşamında uygulama, sigara ve alkol kullanma gibi değişkenlerinin YTT puanlarında gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmamıştır ($p > 0.05$).

Tartışma ve Sonuç: Araştırmaya katılan öğrencilerin %8.9'unda yeme bozukluğu riski olduğu saptanmıştır. Yapılan ulusal çalışmalarda, üniversite öğrencilerinin yeme bozukluğu riskinin %4.2 ile %84.5 arasında değiştiği bildirilmiştir [1-5]. Çalışmamızda öğrencilerin, algıladıkları ebeveyn tutumunun, beden görüntüsünden ve kilosundan memnun olma, kendine değer verme, diyet ve spor yapma, beslenme düzenine dikkat etme durumlarının yeme tutumlarını etkilediği saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Öğrenci, hemşire, yeme tutumları

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

INVESTIGATION OF STUDENT NURSES' EATING ATTITUDES AND AFFECTING FACTORS

M. Olcay Çam², E. Deniz Kaçmaz¹, Cansu Güler²

¹Izmir Bakircay University Faculty of Health Sciences- Nursing- Department of Psychiatric Nursing

²Ege University Faculty of Nursing- Department of Mental Health and Psychiatric Nursing

Purpose: The aim of the study was to determine the eating attitudes of university students and the factors affecting these attitudes.

Method: The descriptive study was conducted with 711 nursing students studying at a public university nursing faculty. Personal Information Form and Eating Attitude Test (EAT) were used as data collection tools. Descriptive statistics and chi-square analysis were used in the evaluation of the data. Permissions were obtained from the ethics committee, institutions and participants.

Results: The mean age of the students included in the study was 21.28 ± 1.66 , 85.9 were female, 33.3% were 1st grade, and 59.6% had a Body Mass Index (BMI) in the normal range. The mean EAT score of the students was 16.64 ± 9.12 . In the chi-square analysis, the groups in the EAT scores of variables such as satisfaction with weight and body image, parental attitude, satisfaction with the department, self-worth, perceived general health status, presence of a chronic disease, professional psychological support, diet and sports, attention to diet There was a statistically significant difference between them ($p < 0.05$); There was no statistically significant difference between the groups in the EAT scores of variables such as gender, class, presence of spouse/lover, body mass index, number of individuals in the family, family structure, place of residence, academic achievement, taking nutrition lessons and practicing the lesson in life, smoking and alcohol use ($p > 0.05$).

Discussion and Conclusion: It was determined that 8.9% of the students participating in the study had an eating disorder risk. In national studies, it has been reported that the risk of eating disorders in university students varies between 4.2% and 84.5% [1-5]. It was determined that the students' perceived parental attitudes, being satisfied with their body image and weight, self-worth, diet and sports, and paying attention to their diet affect their eating attitudes.

Keywords: Student, nurse, eating attitudes

KAYNAKLAR:

1. Hacıhasanoğlu Aşlar Et Al. , "Investigation of the Relationship Between Eating Attitudes and Sleep Quality in University Students," Turkish Journal of Family Medicine and Primary Care, 2020;14(1):3-14.
2. Usta E, Sağlam E, Şen S, Aygün D, Sert H. Hemşirelik Öğrencilerinin Yeme Tutumları ve Obsesif Kompulsif Belirtileri. HSP.2015;2(2):187-197.
3. Uzun R, Balcı E, Günay O, Özdil K, Küçük Öztürk G. Hemşirelik Öğrencilerinde Yeme Tutumları, Beden Algısı, Benlik Saygısı ve İlişkili Etmenler. Ankara Sağlık Bilimleri Dergisi. 2018(2):48-63.
4. Akdevelioğlu Y, Yörüsün TÖ. Üniversite Öğrencilerinin Yeme Tutum ve Davranışlarına İlişkin Bazı Faktörlerin İncelenmesi. Gazi Sağlık Bilimleri Dergisi. 2019;4(1): 19-28.
5. Duran, S., Ergun, S., Çalışkan, T. & Karadaş, A. (2016). Hemşirelik öğrencilerinin 25 yeme tutumları ile problem çözme becerileri arasındaki ilişki. Sted,25,6- 12.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-102

HEMŞİRELİK SON SINIF ÖĞRENCİLERİNİN DUYGUSAL ZEKÂ DÜZEYLERİ VE ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Selen Özakar Akça¹, Aydan Akkurt Yalçıntürk², Yeliz Yelen Akpınar³

¹Hitit Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, ÇORUM

²İstinye Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü

³Çorum İl Sağlık Müdürlüğü

Amaç: Duygusal zekâ, kişinin öncelikle kendi duygularını anlamasını ve yönetebilmesini sağlamakla birlikte başkalarının duygularını anlayabilme, empati kurabilme ve özgüven duygusunun geliştirilmesine olanak veren zekâ bileşenidir. Duygusal zekâ, iletişim ve problem çözmenin ön plana çıktığı hemşirelik uygulamaları için temel öneme sahiptir. Bu araştırmada amaç, Sağlık Bilimleri Fakültesi hemşirelik bölümü son sınıf öğrencilerinin duygusal zekâ düzeylerini ve duygusal zekâ düzeylerini etkileyen faktörleri belirlemektir.

Yöntem: Tanımlayıcı olarak planlanan araştırmanın evrenini 2018-2019 öğretim yılında Sağlık Bilimleri Fakültesi hemşirelik bölümü son sınıfında öğrenim gören 149 öğrenci oluşturmuştur. Çalışmada evrenin tamamına ulaşılması hedeflenmiştir ancak araştırma kapsamına araştırmaya katılmayı kabul eden ve araştırmaya dahil edilme kriterlerine uyan 140 öğrenci alınmıştır. Araştırmanın verileri kişisel bilgi formu ve, "Duygusal Zekâ Değerlendirme Ölçeği" kullanılarak toplanmıştır. İstatistiksel analizler SPSS (Version 22.0, SPSS Inc., Chicago, IL, USA) paket programı ile yapılmış, ikili karşılaştırma için student t testi, ikiden fazla grubun karşılaştırmasında tek yön varyans analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin, Duygusal Zekâ Değerlendirme Ölçeği ?ne göre toplam puan ortalaması 133,27±16,33, ölçeğin duygularının farkında olma alt boyut puan ortalaması 27,36±3,90, duygularını kontrol etme alt boyut puan ortalaması 26,18±3,71, kendini motive etme alt boyut puan ortalaması 26,73±4,22, empati alt boyut puan ortalaması 26,70±3,68 ve sosyal beceriler alt boyut puan ortalaması 26,31±3,59'dur. Öğrencilerin duygusal zekâ puan ortalamaları ile kitap okuma ve duygusal zekâsını geliştirebileceğini düşünme durumu gibi bağımsız değişkenler arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunduğu (p<0.05) belirlenmiştir.

Sonuç: Araştırma bulgularına göre öğrencilerin Duygusal Zekâ Değerlendirme Ölçeği puan ortalamalarının normal düzeyde olduğu ve duygusal zekâlarının geliştirilmesi gerektiği saptanmıştır. Öğrencilerin duygusal zekâ ile ilgili kitap okuma ve duygusal zekânın geliştirilebileceğini düşünme durumlarının duygusal zekâ değerlendirme ölçeği puan ortalamalarını olumlu yönde etkilediği saptanmıştır. Hemşirelik eğitimi müfredat programlarında duygusal zekâyı geliştirmeye yönelik derslerin ve eğitim stratejilerinin yer alması önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Duygusal zekâ, hemşirelik eğitimi, hemşirelik

KAYNAKÇA:

1. Goleman D. Duygusal zekâ neden IQ' dan daha önemlidir? İstanbul: Varlık Yayınları, 2006
2. Duman D, Acaroğlu R. Hemşirelik yüksekokulu birinci sınıf öğrencilerinin duygusal zekâ düzeyleri ile empati becerileri arasındaki ilişki. FN Hem Derg 2014;22(1):25-32.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

SENIOR NURSING STUDENTS' EMOTIONAL INTELLIGENCE LEVELS AND AFFECTING FACTORS

Selen Özakar Akça¹, Aydan Akkurt Yalçıntürk², Yeliz Yelen Akpınar³

¹Hitit University, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing

²Istinye University, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing

³Corum Provincial Health Directorate

Objective: Emotional intelligence is a component of intelligence, which primarily enables a person to understand and manage her own emotions as well as helping understand the feelings of others, develop empathy and selfconfidence. Emotional intelligence is essential for nursing practices where communication and problem solving are prominent. The aim of this study is to determine the emotional intelligence levels and the factors affecting them among senior nursing students in Faculty of Health Sciences.

Method: The participant of this descriptive research was composed of 149 senior-year nursing students in the Faculty of Health Sciences in the 2018-2019 academic year. The study aimed to cover the entire universe; however, only 140 students accepting to participate in the research and fulfilling the inclusion criteria were reached. The data were collected via a personal information form and "Emotional Intelligence Assessment Scale?". Statistical analyzes were performed with SPSS (Version 22.0, SPSS Inc., Chicago, IL, USA), student t test was used for binary comparison, and one-way variance analysis being used to compare more than two groups.

Results: According to the ,Emotional Intelligence Assessment Scale? the total score average of the students participating in the study was 133.27 ± 16.33 . Mean score of emotional self-awareness subscale was 27.36 ± 3.90 , mean score of emotional self-management subscale $26,18 \pm 3,71$, mean score of self-motivation subscale 26.73 ± 4.22 , mean score of empathy subscale 26.70 ± 3.68 and mean score of social skills subscale 26.31 ± 3.59 . It was also determined that there was a statistically significant difference ($p < 0.05$) between the students' average scores of emotional intelligence assessment scale and independent variables such as reading and intellectualizing that they could improve their emotional intelligence.

Conclusion: According to the findings of the research, it was determined that the students' Emotional Intelligence Assessment Scale mean scores were normal and their emotional intelligence should be improved. It was determined that students' reading about emotional intelligence and thinking that emotional intelligence could be improved had a positive effect on emotional Intelligence Assessment Scale mean scores. It is imperative that courses and educational strategies be included in the nursing Curriculum to develop and promote emotional intelligence

Keywords: Emotional intelligence, nursing education, nursing.

S-103

BİR GRUP HEMŞİRELİK ÖĞRENCİSİ İLE METAFOR ÇALIŞMASI ÜZERİNDEN KENDİLİK KEŞFİ

Gül Sultan ÖZEREN¹

¹Sinop Üniversitesi

Amaç: “Evren yaşam hikâyelerinden oluşur, atomlardan değil.” M. Rukeyser

Metafor kavramı özünde “bir yerden bir yere taşımak” anlamına gelmekte, dinleyicide görsel/yaşantısal bir tanımlama ve tepki oluşturmaktadır. İçerisinde hep örtük bir düşünce gizlediği ifade edilen metaforların aracılığından terapi süreçlerinde yararlanılmaktadır. [1] Bir metaforik anlatımla özetlemek gerekirse metafor; kendisini oluşturan bireyin içsel dünyasına açılan kapının anahtarı gibidir. Kendilik kavramı kısaca ‘kim olduğumuz’ sorusuna verilebilecek yanıtların bütünüdür. Kuramsal boyutta ise Kendilik Psikolojisi kuramı ile başta Kohut [2], Kendilik ve Güdülenme Sistemleri kuramı ile başta Lichtenberg [3] tarafından temellendirilen bilimsel birikimlerdir. Bireyin kendilik öyküsünü oluştururken desteksiz ve kendi başına hayatta kalmak durumunda kalması fazlasıyla zorlayıcıdır. Metaforlar örtük belleğin açığa çıkmasında aracılık eden ve yeni bir öykünün yazılmasına imkan veren oldukça işlevsel araçlardır. [4]

Öğrencilerine ilişkin akademik danışmanlık yanısıra ruhsal danışmanlık rolü de üstlenen özellikle psikiyatri hemşireliği öğrencilerinin öğrencilerini başlangıç evresinde tanıması, onları anlaması kimi zaman zor bir o kadar da önemlidir. Durumluk ya da süregelen psikososyal sıkıntıları olan öğrencilerin erken fark edilmesi ve uygun yönlendirilmesi, onların kişisel ve mesleki yaşamlarında anlamlı farklar yaratabilmektedir. Bu çalışmada araştırmacı tarafından geliştirilen bir seçmeli ders kapsamındaki çalışmalardan “ne olurum” çalışması ele alınmıştır. Metaforik anlatım üzerinden her bir katılımcının anlatımları keşfedici bir yaklaşımla değerlendirilerek anlamlandırılmaya çalışılmıştır.

Yöntem: 2.1.Araştırmanın Modeli

Çalışmada kendilik, “ne olurum” üzerinden metaforik bir yolla incelenmiştir. Öğrencilerin kendiliklerine ilişkin “ne olurum” metaforu üzerinden oluşturdukları algıların, imgelerin bütüncül bir şekilde ortaya konmasını ve daha derinlemesine analizini sağlayan nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Nitel araştırma desenlerinden ise “fenomenolojik desen” kullanılmıştır.

2.2.Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini ülkenin kuzeyinde bir devlet üniversitesinin hemşirelik bölümü birinci sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemi ise seçmeli bir ders olan “Kişisel ve Toplumsal Gelişim” dersi alan hemşirelik birinci sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır (10 kız, 9 erkek toplam 19 katılımcı). Katılımcılar kendilerine özel bir rumuz belirleyip tüm çalışmalar boyunca kullanmışlardır.

2.3.Araştırmanın Veri Toplama Tekniği ve Verilerin Yorumlanması

Çalışmanın soruları Kulaksızoğlu'nun [5] ilgili eserinden esinlenerek oluşturulmuştur.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

“Örnek soru: Bir ağaç/duygu/dağ/çiçek/eşya/organ... olsaydım olurum.

Çünkü..”

Bulgular

Katılımcıların oluşturdukları metaforik anlatımlar analiz edildiğinde sırasıyla şu temalara ulaşılmıştır: “güç”, “beğenilmek”, “özerklik”, “sevilmek”, “tanınmak/bilinmek”, “yalnızlık”, “mizah”.

Canlı alıntılar

K.E.1.“Bir meyve olsaydım, üzüm olurum. Çünkü salkımda birçok arkadaşım olurdu.

Bir kuş olsaydım, göç eden bir kuş olurum. Çünkü göçler sürüler halinde oluyor.”

K.K.1.“Bir kuş olsaydım, şahin olurum. Çünkü; her olaya bakış açımın olması, her şeyi en tepeden görmek isterdim.

Bir renk olsaydım, siyah olurum. Çünkü; asaletin ve gücün rengi olduğuna inanırım.

Bir dağ olsaydım, volkanik bir dağ olurum. Çünkü; sakince durup ne zaman patlayacağımı beklemelerini isterdim..”

K.E.6.“Bir çiçek olsaydım, papatya olurum. Çünkü beni yolmaya çalışan çoktur.

Bir kitap olsaydım, yıpranmış olurum. Çünkü herkes beni okurdu.

Bir duygu olsaydım. Kesinlikle şaşkın olurum. Çünkü insanlar beni çok şaşırtıyorlar.”

Tartışma-Sonuç

Metaforik anlatım kullanımı danışman/öğretici için, bireyin yakıcı ve dile getirilmesi zor; duygu, düşünce, arzu ve korkularını adeta bir maşa ile tutmak gibi aracı bir işlev görebilir. Bu anlatımların çözümlenmesi kaygı ve korkulara, yalnızlığa, bağlanma düzeylerine, şemalara, narsisistik savunmalara ve arka plandaki kişilik örüntülerine ışık tutabilir. Uygun durumlarda grupla çalışarak psikoeğitim kapsamında, gereken durumlarda bireysel görüşmelerle psikoterapi kapsamında oldukça yararlı kazanımlar sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: hemşirelik, kendilik, metafor

KAYNAKÇA:

1. Kararımak Ö, Güloğlu B. Metafor: Danışan ve psikolojik danışman arasındaki köprü. Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi. 2012; 4(37):122-35.
2. Kohut H. Kendiliğin Yeniden Yapılanması. (3. Baskı). İstanbul: Metis Yayınları; 2013. (orijinal ilk basım yılı 1977)
3. Lichtenberg DJ, Lachmann MF, Fosshage LJ. Kendiliğin Canlanması. (1. Baskı). İstanbul: Psikoterapi Enstitüsü Yayınları; 2018. (orijinal ilk basım yılı 2015)
4. Miller A. Yetenekli Çocuğun Dramı. (1. Baskı). İstanbul: Profil Kitap; 2006. (orijinal ilk basım yılı 1997)
5. Kulaksızoğlu A. Kişisel Gelişim Uygulamaları. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık; 2014.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

WITH A GROUP OF NURSING STUDENTS SELF DISCOVERY THROUGH METAPHOR STUDY

*Gül Sultan ÖZEREN*¹

¹Sinop University

Purpose: The concept of metaphor essentially means “to carry from one place to another”, creates a visual/experimental description and reaction in the listener. It is used in therapy processes through metaphors, which are always stated to hide an implicit thought. [1] To summarize with a metaphorical expression, metaphor; It is like the key to the door opening to the inner world of the individual who created it. The self-concept is simply a set of answers to the question of ‘who we are’. In the theoretical dimension, it is scientific knowledge based on the theory of Self Psychology, mainly by Kohut [2], the theory of Self and Motivational Systems, and primarily by Lichtenberg [3]. It is extremely challenging for the individual to have to survive without support and on her/his own while creating her own story. Metaphors are highly functional tools that mediate the disclosure of implicit memory and allow a new story to be written. [4] In particular, psychiatric nursing lecturers, who take on the role of psychological counseling as well as academic counseling for their students, are sometimes difficult to understand their students at the beginning stage, but it is also important. In this study, the “what would I be” study, which is one of the studies within the scope of an elective course developed by the researcher, is discussed. The narratives of each participant through metaphorical narration were evaluated with an exploratory approach and tried to be interpreted.

Method: In the study, the self was examined in a metaphorical way through “what would I be”. Qualitative research method was used, which provides a holistic presentation and a more in-depth analysis of the perceptions and images that the students formed through the metaphor of “what would I be” about themselves. One of the qualitative research designs, “phenomenological design” was used. The population of the research consists of first-year students of the nursing department of a state university in the north of the country.

Results: When the metaphorical expressions created by the participants were analyzed, the following themes were reached, respectively: “power”, “to be liked”, “autonomy”, “to be loved”, “to be known”, “loneliness”, “humor”.

Live quotes

K.E.1. “If I were a fruit, I would be a grape. Because I would have many friends in my cluster.

K.K.1. “If I were a bird, I would be a hawk. Because; I would like to have a perspective on everything, to see everything from the top.

K.E.6. “If I were a flower, I would be a daisy. Because there are many who try to pluck me.

Discussion-Conclusion: The use of metaphorical expression is burning and difficult for the individual to express for the counselor/teacher; It can act as an intermediary, like holding your feelings, thoughts, desires and fears with a pair of tongs. Analyzes of these narratives can shed light on anxiety and fears, loneliness, levels of attachment, schemas, narcissistic defenses, and background personality patterns. It can provide very useful gains in the scope of psychoeducation by working with a group when appropriate, and in the context of psychotherapy with individual interviews when necessary.

Keywords: nursing, self, metaphor

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-104

COVID-19 PANDEMİSİYLE MÜCADELEDE GÖREV ALAN HEMŞİRELERİN ANILARININ ÖYKÜLEME TEKNİĞİYLE İNCELENMESİ

Kadriye Demir¹, Merve Çil¹

¹Lokman Hekim Üniversitesi

Amaç:Bu çalışmada, Covid-19 servisinde gönüllü olarak çalışmış hemşirelerin yaşadığı öznel deneyimlerin öyküleme tekniğiyle incelenmesi amaçlanmaktadır.

Yöntem:Araştırma tanımlayıcı nitel araştırma yöntemlerinden öyküleme tekniği kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma evrenini, Ankara ilinde pandeminin başlangıç döneminde Covid-19 servislerinde gönüllü olarak çalışan hemşireler oluşturmaktadır. Etik kurul izni sonrasında, kar topu yöntemi ile çalışma grubuna ulaşılmıştır.Veriler 'Hemşire Tanıtıcı Bilgi Formu' ve "Pandemiyle Mücadelede Hemşire Olmak" Öyküsüne Yönelik Yarı Yapılandırılmış Soru Formu' ile toplanmıştır.Veriler, Covid-19 sebebiyle online olarak toplanmıştır.Veri toplama işlemi ulaşılmaması önerilen hemşire kalmadığı zaman sonlandırılmıştır.Veriler, Öykü-Değerlendirilme-Ölçeği kullanılarak analiz edilmiştir[1].

Bulgu:Araştırmaya, 3 farklı hastanede görev yapan, yaşları 23-36 arasında 7 hemşire katılmıştır. Hemşirelerin %85,7'si kadın, %71,4'ü bekarıdır. Sadece erkek olan katılımcı çocuğu olduğunu bildirmiştir.Hemşirelerin 4'ü lisans mezunudur ve mesleki deneyimleri 2-10 yıl arasında değişmektedir.Katılımcılar Covid-19 Servisi dışında farklı servislerde (genel yoğun bakım, kadın doğum kliniği vb.) görev yapmaktadır ve 2'si servis sorumlu hemşiresidir. Hemşirelerin öyküleri pandeminin başlangıcında ve Covid-19 servisinde geçmektedir.Hemşireler; yarar sağlama, bireye saygı, merhamet, eşitlik-adalet etik değerleri ve sevgi-şefkat duyguları ile Covid-19 hastalarına 2 hafta-17 ay arasında gönüllü olarak bakım verdiklerini belirtmişlerdir.Hemşirelerin öyküsünün konuları sırasıyla; hastasının kaybı, ekip içindeki dayanışma ve hastasının kaybı, hasta/yakınları-hemşirelerdeki panik ve korku, genç hastasının günlerce odada yalnız kalması, Covid-19 pandemisine yönelik hergün yeni bir şey öğrenilmesi, bulaş konusunda bilinçlenmek, hemşire ve hastaların Covid-19 karşısındaki çaresizliğidir.Hemşirelerin öykülerinde duygusal ifadeler olarak 'üzüntü(3), vicdan azabı, minnet, gurur(2), korku(4), endişe(2), panik, kaygı, tedirginlik' saptanmıştır. Hemşireler, Covid-19 ile mücadelelerine yönelik '*Annelik, Kahramanlık, Hayati Risk, Bomba İmha Ekibi, Cephede Siper Olma, Savaşçı, Yangına Gitme*' metaforlarını kullanmışlardır.Öykülerde 'Yalnız yaşadığım için taşıyıcı olma riskim azdı. Bu yüzden gönüllü oldum.', '10 yıllık yoğun bakım tecrübem, beni bu süreçte gönüllü olmada öne itti.' vb. mantıklı ifadeler yer almaktadır.Hemşireler koruyucu ekipmanlarla çalışırken terleme, nefes darlığı, iletişimin sınırlanması, bakımın zorlaşması ve su alımının azalması şeklinde sorunlar yaşadıklarını bildirmişlerdir. Süreç boyunca taşıyıcı olma korkusunun, toplumun kurallara uymamasının, ekipman yetersizliğinin, aile-evlat özleminin ve iş odaklı yönetim yaklaşımının yıpratıcı bir etki yarattığı bildirilmiştir.Uykusuzluk, iştahsızlık ve ağlama isteği bildirilen şikayetlerdir.Aile ve akran desteğinin, ekip dayanışmasının ve kutsal bir görevi yerine getiriyor olma inancının, telkin ve sabrın başatmayı kolaylaştırdığı bildirilmiştir.Hemşireler toplumun eğitilmesi ve kuralların uygulanmaya özendirilmesi, sağlık personeline psikolojik destek ve konaklama imkânı sağlanması, motivasyonu arttıracak uygulamalar ve hizmet içi eğitimler (izolasyon ve Covid-19) yapılması şeklinde çözüm önerisi sunmuşlardır.

Tartışma-Sonuç:Covid-19 hastalarına bakım veren hemşirelerin görevlerinin bitiminden uzun bir süre sonra

süreç içinde yaşadıkları sosyal ve davranışsal zorlukların ve ölümlle ilgili trajik sahnelerin akıllarında canlandığı bildirilmiştir[2].Bu çalışmada da bazı hemşirelerin hastalarını kaybettiği anı hiç unutmayacaklarını bildirmeleri göze çarpmaktadır. Pandeminin yüksek düzeyde belirsizliğe, endişeye, profesyonel olarak aşınmaya ve mesleklerinden dolayı pişmanlığa neden olduğunu bildirilmiştir[3].Bu çalışmada hemşireler bu mücadelede yer aldıkları için gurur duyduklarını ve hemşirelik mesleğinin kutsal olduğunu belirtmişlerdir. Çalışmaya dahil olan hemşirelerin gönüllü olarak pandemi ile mücadelede yer almış olması bu sonucu açıklayabilir. Covid-19 servisindeki hemşirelerin yaşadığı psikolojik (bulaştırma korkusu, kaygı vb.) ve fiziksel (koruyucu ekipman giyme vb.) sorunların araştırıldığı bir çalışmada[4] bizim çalışma sonuçlarımız ile uyumludur. Sonuç olarak, aşılmaya rağmen yeni vakaların ve ölümlerin yüksek olması sebebiyle hemşirelerin psikolojik dayanıklılıklarının arttırılması ve politik alanda yıpranma payı, ek ödenek, çalışma şartlarının iyileştirilmesi vb. haklarının iyileştirilmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: covid-19, hemşire, öykü, pandemi, kalitatif

KAYNAKÇA:

1. Sönmez V, Alacapınar FG. Örneklenendirilmiş Bilimsel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Anı Yayıncılık; 2017.
2. XiZhang Q, Wang X, Cai C. The experience of frontline nurses four months after COVID-19 rescue task in China: A qualitative study. Archives of Psychiatric Nursing. 2021; 35: 363-358.
3. Aksoy YE, Koçak V. Psychological effects of nurses and midwives due to COVID-19 outbreak: The case of Turkey. Archives of Psychiatric Nursing. 2020; 34: 433-427.
4. Galehdar N, Kamran A, Toulabi T, Heydari H. Exploring nurses' experiences of psychological distress during care of patients with COVID-19: a qualitative study. BMC Psychiatry. 2020; 20: 9-1.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

EXAMINATION OF THE MEMOIRS OF THE NURSES WORKING IN THE FIGHT AGAINST THE COVID-19 PANDEMIC USING THE NARRATION TECHNIQUE

Kadriye Demir¹, Merve Çil¹

¹Lokman Hekim University

Aim:In this study,it is aimed to examine the subjective experiences of nurses worked voluntarily in Covid-19service using the narrative technique.

Method:The research was carried out using the narrative technique,one of the descriptive qualitative research methods.The study population of the research consists of nurses working voluntarily in Covid-19services in the beginning of the pandemic inAnkara.After approval of ethics committee,study group was reached with snowball method.The data were collected with "Nurse Introductory Information Form"and"Semi-structured Questionnaire for Story of Being a Nurse in Combating the Pandemic".The data were collected online due to Covid-19.The data collection process was terminated when there weren't nurses recommended be reached.The data were analyzed using Story-Assessment-Scale[1].

Finding:Seven nurses between the ages of 23-36,working in 3 different hospitals,participated the study,85.7% of nurses are women,71.4%are single.Only male participant reported he had a child.4 of nurses have undergraduate degrees,their professional experience varies between 2-10years.Participants work in different services(general intensive care,obstetrics clinic,etc.)apart from Covid-19service,2 of them are responsible nurse.The stories of the nurses take place at beginning of the pandemic,in-Covid-19service.Nurses voluntarily care for Covid-19patients between 2 weeks-17 months with the ethical values ??of benefiting,respect for individual,compassion,equality-justice,feelings of love-kindliness.The subjects of nurses'stories are respectively;loss of patient, the solidarity within team-loss of patient,panic,fear of patient/relatives-nurses,the young patient staying alone in room for days,learning something new everyday about Covid-19pandemic,raising awareness about contagion,helplessness of nurses,patients against Covid-19.Emotional expressions the stories of nurses were determined as"sadness(3),remorse,gratitude,pride(2), fear(4),worry(2),panic,anxiety,uneasiness".Nurses used metaphors of 'Motherhood,Heroism,Life Risk,Bomb Disposal Team,Being a Trench on Front,Warrior,Going to Fire'for their fight against Covid-19.In stories,"I had little risk of being a carrier because I lived alone.That's why I volunteered.'My 10years of intensive care experience pushed me forward in volunteering this process.etc. logical expressions is located.Nurses reported they experienced problems such as sweating,shortness of breath,limitation of communication,difficulty care,decreased water intake while working with protective equipment.It has been reported fear of being carrier during process,the society's non-compliance with rules,lack of equipment,the longing for family-children,work-oriented management approach have abrasive effect.Insomnia, loss of appetite,urge to cry are reported complaints.It has been reported family,peer support,team solidarity,belief in fulfilling sacred duty,suggestion-patience facilitate coping.Nurses have offered solutions the form of educating the society,encouraging the implementation of rules,providing psychological support,accommodation to health personnel,practices that will increase motivation,in-service trainings(isolation,Covid-19).

Discussion-Conclusion:It has been reported social-behavioral difficulties experienced by nurses care for Covid-19patients,tragic scenes related to death come to life their minds long after end of their duties[2].In this study,it is striking some nurses stated they would never forget moment they lost their patients.It has been reported pandemic has caused high levels of uncertainty,anxiety,professional erosion,regret for their profession[3].In this study,nurses stated they are proud to take part in this struggle,nursing profession is sacred.The fact that nurses

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

included in study voluntarily took part the fight against the pandemic may explain this result. A study investigating psychological (fear of contagion, anxiety, etc.), physical (wearing protective equipment, etc.) problems experienced by nurses in Covid-19 service [4] is consistent with our study results. As a result, due to high number of new cases-deaths despite vaccination, increasing psychological resilience of nurses and attrition the political field, additional allowance, improvement of working conditions, etc. improvement of their rights.

Keywords: covid-19, nurse, story, pandemic, qualitative

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-105

KÜRETAJ UYGULANAN KADINLARDA OPERASYON ÖNCESİ KAYGI DÜZEYLERİ İLE TRAVMA SONRASI STRES BOZUKLUĞU ARASINDAKİ İLİŞKİ: PROSPEKTİF BİR ÇALIŞMA

Hacer Ünver¹, Didem Şimşek Küçükkeleşçe², Ceyda Başoğlu³

¹İnönü Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ebelik Bölümü, Malatya

²Lokman Hekim Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ebelik Bölümü, Ankara

³Adıyaman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Adıyaman

Giriş: Travma sonrası stres bozukluğu (TSSB), büyük bir travmatik olaydan sonra bireyde gelişen, kendisinin veya başkasının fiziksel bütünlüğünü tehdit eden yoğun korku, çaresizlik gibi duygular içeren ruhsal bir bozukluktur [1,2]. Gebelikte yaşanan fetal kayıp ve bunun sonucunda gebeliğin sonlanmasının kadınlarda stres ve TSSB neden olabileceği düşünülmektedir [3,4]. Bu açıdan değerlendirildiğinde; küretaj kadınların ruh sağlığını etkileyebilir. Bu konunun araştırılması kadın sağlığının korunması ve geliştirilmesi açısından önemlidir.

Amaç: Bu araştırma küretaj olan kadınlarda kaygı düzeyi ile posttravmatik stres bozukluğu arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla yapıldı.

Yöntem: Araştırma ilişkisel tanımlayıcı tipte yapılmıştır. Araştırmanın örneklemini, Türkiye'nin doğusunda yer alan bir eğitim araştırma hastanesinin kadın hastalıkları ve doğum kliniklerine gebeliğinin sonlandırılması için başvuran 115 kadın oluşturdu. Veriler 20 Aralık 2019 – 11 Mart 2020 tarihleri arasında Katılımcı Bilgi Formu, Durumluk Kaygı Ölçeği, Post-Travmatik Stres Bozukluğu Soru Listesi-Sivil Versiyonu ile toplandı. Durumluk Kaygı Düzeyinin Post-Travmatik Stres Bozukluğuyla ilişkisini incelemek için korelasyon ile regresyon analizi kullanıldı.

Bulgular: Araştırmada kadınların %99.1'inde (n=42) post-travmatik stres bozukluğu riski olduğu belirlendi (PTSD≥23). Araştırmada küretaj olan kadınların durumluk kaygı düzeyi post-travmatik stres bozukluğunu açıklamada istatistiksel öneme sahip olduğu (p<0.05) ve durumluk kaygı düzeyinin post-travmatik stres bozukluğunu %15 oranında açıkladığı saptandı. Kadınlarda küretaj öncesi sürekli kaygı düzeyi ile posttravmatik stres bozukluğu arasında pozitif yönde anlamlı ilişki olduğu belirlendi.

Sonuç: Bulgular yüksek kaygı düzeyinin, posttravmatik stres bozukluğu açısından yüksek risk olduğunu göstermektedir. Kadınlarda küretaj sonrasında posttravmatik stres bozukluğu riskini azaltmak için küretaj öncesinde kadınların kaygılarının giderilmesi ve sağlık profesyonellerinin destekleyici bakımlarının artırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: küretaj, kaygı, travma, stres, kadın

KAYNAKÇA:

1. Pitman RK, Rasmusson AM, Koenen KC, et al. Biological studies of post-traumatic stress disorder. *Nature Reviews Neuroscience* 2012; 13: 769–87.
2. Hori H, Kim Y. Inflammation and post-traumatic stress disorder. *Psychiatry and Clinical Neurosciences* 2019; 73: 143–53.
3. Bialek K, Malmur M. Risk of post-traumatic stress disorder in women after miscarriage. *Medical Studies* 2020; 36: 134–41.
4. Köneş MÖ, Yıldız H. The level of grief in women with pregnancy loss: a prospective evaluation of the first three months of perinatal loss. *Journal of Psychosomatic Obstetrics & Gynecology* 2020; 0: 1–10.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE RELATIONSHIP BETWEEN PREOPERATIVE ANXIETY LEVELS AND POSTTRAUMATIC STRESS DISORDER IN WOMEN HAVING CURETTAGE: A PROSPECTIVE STUDY

Hacer Ünver¹, Didem Şimşek Küçükkeleşçe², Ceyda Başoğul³

¹İnönü University, Faculty of Health Sciences, Department of Midwifery, Malatya

²Lokman Hekim University, Faculty of Health Sciences, Department of Midwifery, Ankara

³Adıyaman University, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing, Adıyaman

Background: Posttraumatic stress disorder (PTSD) is a mental disorder that develops in the individual following a greatly traumatic event, and it involves feelings of intense fear and helplessness that threaten the individual's own or others' physical integrity [1,2]. It is thought that fetal loss experienced in pregnancy and termination of the pregnancy as a result of this may lead to stress and PTSD in the woman [3,4]. Curettage can affect women's mental health. Studying this issue is important for the protection and improvement of women's health.

Aim: This study was conducted to examine the relationship between anxiety levels and posttraumatic stress disorder in women having curettage.

Methods: The sample of this prospective study included 115 women who visited the obstetrics and gynecology clinics of a research and training hospital located in eastern Turkey to terminate their pregnancies. The data were collected by using a Participant Information Form, the State Anxiety Inventory, and the Posttraumatic Stress Disorder Checklist - Civilian Version. Correlation and logistic regression analyses were used to examine the relationship between state anxiety levels and posttraumatic stress disorder.

Results: In the study, it was determined that there was a risk of posttraumatic stress disorder (PTSD) in 99.1% of the women (n=114) (PTSD \geq 23). It was identified that the state anxiety levels of the women who had curettage had a statistical significance in explaining posttraumatic stress disorder ($p<0.05$), and the state anxiety levels explained posttraumatic stress disorder by 15%.

Conclusion: According to the findings obtained in this study, it was determined that high anxiety levels before curettage constituted a high risk in terms of posttraumatic stress disorder.

Keywords: curettage, anxiety, trauma, stress, woman

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-106

KANSERLİ HASTALARDA AFFETME, RAHATSIZLIĞA DAYANMA DÜZEYLERİ VE PSİKİYATRİK BELİRTİLER

Hilal Merve Belen¹, Gamze Sarıkoç²

¹Lokman Hekim Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Gülhane Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

Amaç: Araştırmada; kanserli hastalarda affetme, rahatsızlığa dayanma düzeyleri ve psikiyatrik belirtilerinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Araştırma tanımlayıcı ve ilişki arayıcı tipte tasarlanmıştır. Araştırmanın evrenini Dr. Abdurrahman Yurtaslan Ankara Onkoloji Eğitim ve Araştırma Hastanesi Tıbbi Onkoloji Kliniği Ayaktan Kemoterapi Ünitesi'nde kemoterapi tedavisi alan kanser hastaları oluşturmaktadır. Örneklemini ayaktan kemoterapi tedavisi alan hastalardan araştırmaya dahil edilme kriterlerini karşılayan ve katılmayı kabul eden 208 kişi oluşturmuştur. Araştırmanın verileri "Kişisel Bilgi Formu", "Heartland Affetme Ölçeği", "Kısa Semptom Envanteri" ve "Rahatsızlığa Dayanma Ölçeği" kullanılarak toplanmıştır [1,2,3,4].

Bulgular: Hastaların Kısa Semptom Envanteri toplam puan ortalamaları 8.91 ± 2.43 , Rahatsızlığa Dayanma Ölçeği toplam puan ortalamaları 20.76 ± 7.14 , Heartland Affetme Ölçeği toplam puan ortalamaları 89.95 ± 15.74 olarak bulunmuştur. Hastaların Kısa Semptom Envanteri ve alt ölçekleri toplam puan ortalamaları ile Kendini Affetme ve Heartland Affetme Ölçeği toplam puan ortalamaları arasında negatif yönde orta düzeyde ilişki tespit edilmiştir ($p < 0.05$). Kısa Semptom Envanteri alt ölçekleri Anksiyete, Depresyon, Heartland Affetme Ölçeği ve Rahatsızlığa Dayanma Ölçeği inde cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi, gelir durumu, çalışma durumu, kanser türü, hastalık tanısı alındığında yaşanan duygular, hastalıkla ilgili destek alma durumu, yaşadığı zorluklarla baş etme yöntemi, hastalık süresince aile desteği alma durumunu değerlendirme arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur ($p < 0.05$).

Sonuç: Kanser hastalarının affetme düzeylerinin yüksek olduğu, orta düzeyde rahatsızlığa dayanma toleranslarına sahip oldukları ve psikiyatrik belirtilerin ortaya çıkma düzeyinin düşük olduğu bulunmuştur. Hastalarda strese bağlı psikolojik sıkıntılar ortaya çıktıkça bireyin affetme ve kendini affetme düzeyinin azaldığı veya kendini affetme ve affetme düzeyi arttıkça psikiyatrik belirti görülme oranının azaldığı bulunmuştur. Hastaların eğitim düzeyi, gelir durumu arttıkça affetme düzeylerinin arttığı bulunmuştur. Meme-jinekolojik kanser tanılı hastaların başkasını affetme düzeylerinin diğer tanılı hastalara göre düşük olduğu belirlenmiştir. Hastalık durumunu kabullenen hastaların affetme ve kendini affetme düzeylerinin yüksek, depresyon, anksiyete, olumsuz benlik, hostilete, somatizasyon ve strese bağlı psikolojik belirtilerin gözlemlenmesinin düşük olduğu bulunmuştur. Sonuçlar doğrultusunda; kanser tanısı alan bireylerde affetmenin ele alındığı eğitim programları hazırlanarak hem hastaların hem de sağlık personelinin farkındalıkları artırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: affetme, rahatsızlığa dayanma, psikiyatrik belirtiler

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Kaynakça:

1. Özdel, K., Alkar, Ö. Y., Taymur, İ., Türkçapar, M. H., Zamkı, E., Sargın, A. E. (2012). Rahatsızlığa dayanma ölçeği: Geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Bilişsel Davranışçı Psikoterapi ve Araştırmalar Dergisi*, 1 (1), 52-58.
2. Bugay, A., Demir, A. (2010). A Turkish version of heartland forgiveness scale. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 5, 1927-1931.
3. Bugay, A., Demir, A., Delevi, R. (2012). Assessment of reliability and validity of the Turkish version of Heartland Forgiveness Scale. *Psychological reports*, 111(2), 575-584.
4. Sahin, N. H., Durak, B. A., Uğurtaş, S. (2002). The validity, reliability and factor structure of the Brief Symptom Inventory (BSI). *Türk psikiyatri dergisi/Turkish journal of psychiatry*, 13(2), 125.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

FORGIVENESS, DISCOMFORT İNTOLERANCE LEVELS AND PSYCHIATRIC SYMPTOMS İN PATIENTS WITH CANCER

Hilal Merve Belen¹, Gamze Sarıkoç²

¹Lokman Hekim University, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing

²Health Sciences University, Gülhane Faculty of Nursing, Department of Psychiatric Nursing

Aim: In the research; The aim of this study was to evaluate forgiveness, tolerance levels and psychiatric symptoms in cancer patients.

Methods: The research was designed as descriptive and relation-seeking type. The universe of the research is Dr. Abdurrahman Yurtaslan Ankara Oncology Training and Research Hospital Medical Oncology Clinic Outpatient Chemotherapy Unit, the sample consisted of 208 patients who received outpatient chemotherapy treatment, who met the inclusion criteria and agreed to participate. The data of the study were collected by using the "Personal Information Form", "Heartland Forgiveness Scale", "Brief Symptom Inventory" and "Discomfort Tolerance Scale" [1,2,3,4].

Results: Brief Symptom Inventory mean total score of the patients was found to be 8.91 ± 2.43 , Discomfort Tolerance Scale mean total score, 20.76 ± 7.14 , Heartland Forgiveness Scale total score mean 89.95 ± 15.74 . There was a moderate negative correlation between the patients' total mean scores of the Brief Symptom Inventory and its subscales and the mean scores of the Self-Forgiveness and Heartland Forgiveness Scale ($p < 0.05$). Brief Symptom Inventory subscales Anxiety, Depression, Heartland Forgiveness Scale, and Disability Tolerance Scale include gender, age, education level, income status, employment status, type of cancer, feelings experienced when the disease was diagnosed, support for the disease, and coping method with the difficulties experienced. A statistically significant difference was found between evaluating the status of receiving family support during the disease ($p < 0.05$).

Conclusion: It was found that cancer patients had high levels of forgiveness, had a moderate tolerance for discomfort, and had a low incidence of psychiatric symptoms. It has been found that as stress-related psychological problems occur in patients, the level of forgiveness and self-forgiveness decreases, or the rate of psychiatric symptoms decreases as the level of self-forgiveness and forgiveness increases. It was found that the level of forgiveness of the patients increased as the education level and income status of the patients increased. It was determined that the level of forgiveness of others in patients with breast gynecological cancer was lower than in patients with other diagnoses. It was found that the patients who accepted their illness had high levels of forgiveness and self-forgiveness, and low levels of depression, anxiety, negative self, hostility, somatization, and psychological symptoms related to stress. In line with the results; It is recommended to increase the awareness of both patients and health personnel by preparing training programs in which forgiveness is discussed in individuals diagnosed with cancer.

Keywords: forgiveness, discomfort intolerance , psychiatric symptoms

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-107

ZİHİNSEL ENGELLİ KARDEŞİMLE YAŞAMAK: BİR KALİTATİF ARAŞTIRMA

Sibel Çaynak¹, İlkay Keser¹, Şeyma Demiralay², Şerife Bilge Duran³

¹Akdeniz Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Antalya

²İstanbul Atlas Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, İstanbul

³Akdeniz Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Hemşirelik Anabilim Dalı, Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği Yüksek Lisans Programı, Antalya

Amaç: Zihinsel engelli kardeşe sahip olan bireylerin engelli kardeşe sahip olmaya ilişkin yaşam deneyimlerini ve bu duruma ilişkin görüşlerini belirlemektir.

Yöntem: Araştırmaya engelli kardeşe sahip 12 yaş üzerinde olan herhangi bir engel durumu bulunmayan 10 birey katılmıştır. Çalışma nitel araştırma tipinde tasarlanmış olup, veri toplamada yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmanın etik onayı ve katılımcıların bireysel onamı alınmıştır. Görüşme sırasında bireylere engelli kardeşiyle ilgili düşünceleri, duygu/davranış, yaşadığı zorluklar ve baş etme yollarını değerlendiren 10 soru sorulmuştur. Verilerin çözümlenmesinde tematik analiz yapılmıştır.

Bulgular: Araştırmanın bulguları, düşünce, duygu/davranış ve baş etmeler olmak üzere üç kategori altında ele alınmıştır. Çalışma kapsamında, engelli kardeşe sahip olmaya ilişkin düşünceler, çevredeki insanların yaklaşımlarına ilişkin düşünceler, engelli kardeşe sahip olmaya yönelik duygular, engelli kardeşe sevgiyi gösterme biçimi, aile içi süreçlerde zorlanmalar, çevredeki insanlara açıklama yaparken zorlanmalar, kardeş ile yaşanan olumsuz durumlar, zorluk karşısında yapılan uygulamalar olmak üzere sekiz ana tema belirlenmiştir. Zihinsel engelli kardeşi olan bireylerin, kardeşlerine yoğun sevgi hissetmenin yanı sıra, yaşananlara karşı üzüntü duyma ve kardeşine karşı sorumluluk duygusunda artma olduğu, kardeşinin uyumsuz davranışlarını kontrol etmede zorlandıkları, kardeşinin engeli nedeniyle aile üyelerinin yeterince birlikte vakit geçiremedikleri, genellikle aile içinde ihtiyaçlarının ötelendiğini hissettikleri ve zaman zaman aile içinde etkili iletişim kurmada güçlüklerin yaşandığı saptanmıştır.

Tartışma-Sonuç: Engelli kardeşe sahip bireyler, biyopsikosozyal olarak bu durumdan etkilenmektedir (1) Bireylerin geleceğe yönelik düşüncelerinde ve aldığı kararlarda engelli kardeşe sahip olmanın, oldukça önemli bir belirleyici olduğu vurgulanmaktadır (2;3). Çalışma sonucunda, katılımcıların engelli kardeşe sahip olmaya ilişkin duygu ve düşüncelerini, bu duruma ilişkin baş etmelerini etkileyen birçok faktör olduğu görülmüştür. Engelli kardeşe sahip olmanın sağlıklı kardeşleri zorladığı ancak aynı zamanda onlarla zaman geçirmenin yaşamlarını farklılaştırdığı ve bireylere deneyim kazandırdığı vurgulanmıştır. Ailede engelli bir çocuğun varlığının aile bireyleri için olumlu duyguların gelişimine fırsat sunduğunu, çocuklara olgunluk, güven, şefkat gibi olumlu duygular kazandırdığı, ailede olumlu iletişim ortamı yarattığı bilinmektedir (4). Zihinsel engelli kardeşe sahip olan kardeşlerin yaşadıkları zorluklar düşünüldüğünde, engelli kardeşe sahip kardeşlerin aile içinde desteklenmesi, ailelere sunulacak hizmetler kapsamında tüm aile bireylerinin bütüncül değerlendirilmesi ve yapılacak müdahalelerin tüm aile bireylerini kapsayacak şekilde planlanması, aile içinde engelli çocuğun yanı sıra diğer çocukların da psikososyal açıdan desteklenmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: "zihinsel engellilik", "kardeş", "kalitatif çalışma"

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Marquis S, Hayes MV., McGrail K. (2019). Factors that May Affect the Health of Siblings of Children Who Have an Intellectual/Developmental Disability. *Journal of Policy and Practice in Intellectual Disabilities*. doi: 10.1111/jppi.12309.
2. Heller, T. Kramer, J. (2009). Involvement of Adult Siblings of Persons With Developmental Disabilities in Future Planning, *J Intellect Dev Disabil*, 47(3):208-219.
3. Orsmond, G. I. ve Seltzer, M. M. (2007). Siblings Of Individuals With Autism or Down Syndrome: Effects On Adult Lives. *Journal of Intellectual Disability Research*, 51, 682–696.
4. Meyer, D.J. ve Vadasy, P.F.(2003). Sibshops: Workshops for Siblings of Children with Special eeds (5. Baskı), Baltimore: Paul H. Brookes Publishing Co.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

LIVING WITH MY INTELLECTUALLY DISABLED SIBLING: A QUALITATIVE RESEARCH

Sibel Çaynak¹, İlkay Keser¹, Şeyma Demiralay², Şerife Bilge Duran³

¹Akdeniz University, Faculty of Nursing, Department of Psychiatric Nursing, Antalya

²İstanbul Atlas University, Faculty of Health Sciences, Nursing of Department, İstanbul

³Akdeniz University, Institute of Health Sciences, Nursing Department, Mental Health and Psychiatric Nursing Master's Program, Antalya

Background: This study aims to identify the life experiences of individuals who have intellectually disabled siblings and their views on this situation.

Methods: 10 non-disabled individuals with an intellectually disabled sibling over 12 years old participated in the study. The design of this study is qualitative research; we used a semi-structured interview form for data collection. Ethical approval of the study and individual consent of the participants was obtained. We asked participants 10 questions regarding their thoughts on their intellectually disabled sibling, feelings/behaviours, difficulties, and coping methods during the interview. We performed a thematic analysis in analysing the data.

Results: The findings of the study were discussed under three categories as thoughts, feelings/behaviours and coping. Within the scope of the study, thoughts about having a disabled sibling, thoughts about the attitude of people around, feelings about having a disabled sibling, the way of showing love to the disabled sibling, experiencing difficulties in the family, experiencing difficulties in making explanations to the people around, negative situations with the sibling, practices they perform in the face of difficulties Eight main themes were identified. We found that, while individuals with an intellectually disabled sibling feel intense love for their sibling; they feel sad for what's happening to their sibling and there is an increase in their sense of responsibility towards their sibling, they have difficulty in controlling the incompatible behaviours of their sibling, family members do not spend enough time together due to their siblings' disability, they generally feel that their needs are set aside within the family and that they sometimes have difficulties in communicating effectively within the family.

Discussion- Conclusions: Individuals with disabled siblings are biopsychosocial affected by this situation (1). Having a disabled sibling is a very important determinant in the future thoughts and decisions of individuals (2;3). At the end of the study, we observed that many factors affect the participants' feelings and thoughts about having a disabled sibling and their coping with this situation. that having a disabled sibling is challenging for healthy siblings; it differentiates their lives and gives them experience. The presence of a disabled child in the family provides an opportunity for the development of positive emotions for family members, gives children positive emotions such as maturity trust and compassion and creates a positive communication environment in the family (4). Having an intellectually disabled sibling is challenging for the non-disabled sibling, it is also enabling them to gain maturity and developmental features. Considering the difficulties individuals with intellectually disabled siblings experience, we recommend to; provide support in the family to individuals with an intellectually disabled sibling, holistically evaluate all family members within the scope of services to be offered to families and plan the interventions to cover all family members as well as other children in the family in addition to the intellectually disabled child.

Keywords: "intellectual disability", "sibling", "qualitative study"

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-108

SAĞLIK BAKIM HİZMETLERİ BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN ATILGANLIK VE MUTLULUK DÜZEYLERİ

Kamile Öner¹, Birgül Özkan²

¹Çankırı Karatekin Üniversitesi Eldivan Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu

²Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği

Amaç: Bu çalışma Çankırı Karatekin Üniversitesi Sağlık Bakım Hizmetleri Bölümü'nde eğitim gören evde hasta bakımı ve yaşlı bakımı programı okuyan öğrencilerde atılganlık ve mutluluk düzeylerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Araştırmamıza 95 ön lisans öğrencisi katılmıştır. Rathus Atılganlık Envanteri, Mutluluk Ölçeği ve Kişisel Bilgi Formu ile veriler toplanmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin % 62.1'i kadın, % 78.9'u 18-20 yaş aralığında, %84.2'sinin aile ilişkileri iyi düzeyde, %88.4'ünün yakın arkadaşları mevcut, %44.2'si kendilerini akademik olarak başarılı bulmakta ve %87.4'ü son 1 yıl içinde kendilerine zarar verme ile ilgili herhangi bir düşüncelerinin olmadıkları tespit edilmiştir. Öğrencilerinin atılganlık düzeylerinin 117.25 ± 48.66 ve mutluluk düzeylerinin 21.89 ± 6.44 değerinde olduğu belirlenmiştir.

Sonuç: Araştırmamız da atılganlık düzeyleri ile mutluluk düzeyleri arasında orta düzeyde anlamlı pozitif ilişki bulunduğu ve öğrencilerin; atılganlık düzeyleri ile yaşamdan zevk alma değişkeni arasında, mutluluk düzeyleri ile aile ilişkisi, yaşamdan zevk alma ve akademik olarak başarılı olma değişkenleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Atılgan davranış şeklini benimseyebilmek nesillerin sağlıklı davranış ve tutum geliştirmesinde önemli bir faktördür. Bu konuda daha kapsamlı araştırmalara ihtiyaç olduğu öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Üniversite öğrencisi, atılganlık, mutluluk

ASSERTIVENESS AND HAPPINESS LEVELS OF HEALTH CARE SERVICES DEPARTMENT STUDENTS

Kamile Öner¹, Birgül Özkan²

¹Çankırı Karatekin University Eldivan Vocational School of Health Services

²Ankara Yıldırım Beyazıt University Faculty of Health Sciences, Department of Nursing Mental Health and Psychiatric Nursing

Aim: This study was conducted to determine the assertiveness and happiness levels of students studying at home patient care and elderly care program in Çankırı Karatekin University Health Care Services Department.

Method: 95 associate degree students participated in our research. Data were collected with Rathus Assertiveness Inventory, Happiness Scale and Personal Information Form.

Results: 62.1% of the students participating in the research are female, 78.9% are between the ages of 18-20, 84.2% have good family relations, 88.4% have close friends, 44.2% find themselves academically successful and 87.4% It has been determined that ten of them have not had any thoughts about harming themselves in the last 1 year. It was determined that the assertiveness levels of the students were 117.25 ± 48.66 and their happiness levels were 21.89 ± 6.44 .

Conclusion: In our study, there was a moderately significant positive relationship between assertiveness levels and happiness levels, and students; A significant relationship was found between assertiveness levels and the variable of enjoying life, and between happiness levels and family relationship, enjoying life and being academically successful. Adopting the assertive behavior is an important factor in the development of healthy behaviors and attitudes of generations. It is anticipated that more comprehensive studies are needed on this subject.

Keywords: University student, assertiveness, happiness

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-109

HEMŞİRELİK BAKIMI ALGISI: PSİKİYATRİ HASTALARININ GÖRÜŞLERİ VE BEKLENTİLERİ

Rahime Aydın Er¹, Yüksel Can Öz¹

¹Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Kocaeli, Türkiye

Amaç: Hastane ortamında kesintisiz sunulan hemşirelik bakımı, sağlık hizmetlerinin tüm boyutları üzerinde önemli bir etkiye sahiptir.[1] Hastaların hemşirelerin bakım davranışlarına ilişkin olumlu algıları baş etme, uyum ve öz bakım gücünü artırarak iyileşmeyi hızlandırmakta ve hastanede yatış sürecini kısaltmaktadır.[2] Hemşirelik bakımının kalitesinin yükseltilmesi için hastaların bakış açısıyla hemşirelik bakımına ilişkin algıların değerlendirilmesi gerekmektedir.[1,2] Psikiyatrik tedavi ve bakım ortamlarında ise hemşirelik bakımı algısına ilişkin bilinenler sınırlıdır.[3] Bu gerekçeyle planlanan araştırmada; psikiyatrik bozukluk nedeniyle yatarak tedavi gören bireylerin, hemşirelik bakımına ilişkin algılarının ve iyi hemşirelik bakımından beklentilerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel tipte olan bu araştırma, Aralık 2018 ile 31 Mayıs 2019 tarihleri arasında bir üniversite hastanesinin psikiyatri servisinde yürütülmüştür. Araştırmaya; 18 yaşın üzerinde, en az 1 hafta serviste yatan, iletişim kurulabilen ve araştırmaya katılmaya onam veren hastalar dahil edilmiştir. Araştırma verileri; hastaların sosyo-demografik özelliklerini (6 soru), hastalıklarına ilişkin bilgileri (3 soru) ve hemşirelik bakımına ilişkin görüşlerini (3 soru) değerlendiren yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla yüz yüze görüşme yöntemiyle toplanmıştır. Verilerin analizinde; yüzde, aritmetik ortalama ve standart sapma kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan 98 hastanın yaş ortalaması 38,9±11,8'di (19-70 yaş arası). %55,1'i kadın, %35,7'si lise mezunu ve %52'si bekar olan hastaların, %62,3'ü herhangi bir işte çalışmadığını belirtti. %50'si duygudurum bozukluğu tanısı nedeniyle, %45,9'u ilk defa hastaneye yatan hastaların, hastalık süresi ortalaması 10,2±9,8 yıldır (1 ay- 46 yıl arası). Hastaların hemşirelik bakımından sıklıkla 'ilaç veren' (n=34; %34,6), 'tansiyon ölçen' (n=31; %31,6), 'tedavi yapan' (n=19; %19,3) ve 'iğne yapan' (n=11; %11,2) hemşireyi anladıkları belirlendi. İyi bir hemşirelik bakımına ilişkin hastalar 'güler yüzlü' (n=74; %75,5), 'ilgili' (n=48; %48,9), 'sevecen' (n=24; %24,4) ve "iyi dinleyen" (n=20; %20,4) hemşire olarak beklentilerini belirtti. Bununla birlikte hastalar hemşireden en fazla (n=21; %21,4) tedavileriyle ilgili konularda yardım istediklerini ifade etti.

Tartışma-Sonuç: Hemşireler tarafından hemşirelik bakımı özenli, empatik, saygılı etkileşimler yoluyla hastanın fiziksel, sosyal ve ruhsal ihtiyaçlarının karşılanması olarak anlandırılmaktadır. [2,4,5] Çalışmamız da psikiyatrik bozukluğu olan bireylerin hemşirelik bakımını, hemşirenin tedavi edici rolüyle ilintili davranışlarıyla algıladıkları belirlenmiştir. Bu sonuçlar psikiyatrik tedavi ve bakım ortamında hemşirelerin ve hastaların hemşirelik bakımı algısına ilişkin farklılıklar olduğunu göstermektedir. Psikiyatrik bozukluğu olan bireylerin hemşirelik bakım algısını iyileştirmeye yönelik girişimler uygulamaya geçirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik bakımı, bakım algısı, psikiyatri

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Papps E. How do we assess “good nursing care”? Int J Qual Health Care. 1994;6(1):59-60.
2. Burhans LM. What is good nursing care? The lived meaning of quality nursing care for practicing nurses. Doctor of Philosophy Published Thesis. 2008.
3. Stewart D, Burrow H, Duckworth A, Dhillon J, Fife S, Kelly S, Marsh-Picksley S, Massey E, O’Sullivan J, Qureshi M, Wright S, Bowers L. Thematic analysis of psychiatric patients’ perceptions of nursing staff. Int J Ment Health Nurs. 2015;24(1):82-90.
4. Williams SA. Quality and care: patients’ perceptions. J Nurs Care Quality. 1998;12(6):18-25.
5. Banamwana G. Exploring the perceptions of quality nursing care among nurses working in two district hospitals in Rwanda. Master of Nursing Published Thesis. 2011.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

NURSING CARE PERCEPTION: VIEWS AND EXPECTATIONS OF PSYCHIATRIC PATIENTS

Rahime Aydın Er¹, Yüksel Can Öz¹

¹Kocaeli University Faculty of Health Sciences, Department of Psychiatric Nursing, Kocaeli, Türkiye

Objective: Nursing care offered in the hospital environment has an important effect on all dimensions of health services. [1] Positive perceptions of the patients with the care behavior of the nurses increasing, harmonization and self-maintenance power and shortens the hospitalization process. [2] In order to elevate the quality of nursing care, the perception of nursing care is required to increase the quality of the patients. [1,2] In psychiatric treatment and maintenance environments, are limited to the perception of nursing care. [3] In the study planned in this reason; Due to psychiatric disorder, individuals who are treated by the treatment are intended to determine the perceptions of nursing and good nursing expectations.

Method: This descriptive and cross-sectional research was carried out in the psychiatric service of a university hospital between December 2018 and 31 May 2019. To research; Over 18 years of age, at least 1 week, the patients who can be communicated and consent to participate in the research were included. Research data; The socio-demographic characteristics of the patients (6 questions) were collected by face-to-face meeting method through the semi-structured interview form evaluating the information about their diseases (3 questions) and their views (3 questions) on nursing. In the analysis of data; percentage, arithmetic mean and standard deviation has been used.

Results: The mean age of 98 patients participating in the study was 38.9 ± 11.8 (19-70 years). 55.1% of women, 35.7% of high school graduates and 52% were single patients, 62.3% did not work any job. 50% due to the diagnosis of mood disorders, 45.9% were 10.2 ± 9.8 years of patients who have hospitalized patients for the first time (1ay - 46 years). 'Drug giving' (n = 34; 34.6%), 'tanning' (n = 31.6%), 'treatment' (n = 19; 19.3%) and ' It was determined that they understood the nurse '(n = 11; 11.2%). Patients with a good nursing care 'friendly' (n = 74; 75.5), 'relevant' (n = 48%; 48.9%), 'sevecating' (n = 24%; 24.4%) and " well listening "(n = 20; 20.4%) stated their expectations as a nurse. However, patients stated that they asked the nurse for help in matters related to their treatment the most (n=21; 21.4%).

Discussion-Conclusion: Nursing care of nursing care is met as meeting the patient's physical, social and spiritual needs through attentive, empathetic interactions. [2,4,5] Our study was determined that individuals with psychiatric disorders are associated with the nurse's therapeutic role. . These results show that nurses and patients in psychiatric treatment and maintenance environment are differences in the perception of nursing care. The attempts to improve nursing care perception of individuals with psychiatric disorders should be implemented.

Keywords: Nursing care, perception of care, psychiatry

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-110

HAYVAN DESTEKLİ AKTİVİTELERİN, BEDENSEL ENGELLİ ÇOCUKLARIN STRES VE SOSYAL ANKSİYETE DÜZEYLERİNE ETKİSİ: RANDOMİZE KONTROLLÜ ÇALIŞMA

Şeyma Demiralay¹, İlkay Keser²

¹İstanbul Atlas Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, İstanbul

²Akdeniz Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı Ve Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Antalya

Amaç: Sosyal anksiyete, sosyal beceri eksikliği sonucu ortaya çıkan ve bireyde olumsuz değerlendirilme korkusu, benlik saygısında azalma, sosyal ortamlardan kaçınma gibi belirtilerin görüldüğü bir durumdur. Bu belirtiler sonucunda ise bireylerin algıladıkları stres ve sosyal anksiyete düzeyleri artabilmektedir. Literatürde, stres ve sosyal anksiyetenin azaltılmasında hayvan destekli uygulamaların hemşirelik müdahalesi olarak kullanıldığı görülmektedir [1,2] Ancak, yoğun sosyal anksiyete yaşayan ve strese maruz kalan engelli çocuklarda hayvan destekli uygulamaların kullanımına ilişkin çalışmalar oldukça sınırlıdır [3]. Bu bağlamda çalışmada, hayvan destekli aktivitelerin bedensel engelli çocukların stres ve sosyal anksiyete düzeylerine etkisini belirlemek amaçlanmıştır.

Yöntem: Bu çalışma, öntest, sontest ve izlem deseninde tasarlanmış, tek kör randomize kontrollü deneysel bir çalışmadır. Antalya İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı eğitim veren iki ayrı Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi'nde katma dışlama kriterlerine uyan 21 müdahale, 23 kontrol grubu olmak üzere toplam 44 bedensel engelli çocuk ile Kasım 2019-Eylül 2020 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın verileri, Kişisel Bilgi Formu (KBF), Algılanan Stres Ölçeği (ASÖ), Çocuklar İçin Sosyal Anksiyete Ölçeği (ÇSAÖ-Y) ve kan basıncı ölçümleri ile elde edilmiştir. Müdahale grubuna 7 hafta boyunca haftada 1 gün, 45-60 dakikalık yapılandırılmış hayvan destekli aktivite programı (HayDAP) uygulanmıştır. Uygulamanın tamamlanmasını takip eden 1. Ayın sonunda izlem değerlendirmesi yapılmıştır. Kontrol grubuna rehabilitasyon merkezinde verilen standart eğitimin dışında herhangi bir müdahale yapılmamıştır. Veriler, SPSS 23.0 paket programında, Pearson Ki-Kare Testi, büyük ise Fisher'in Kesin Testi, Shapiro Wilks Testi, Box M, Bonferroni ve karma desenli ANOVA testleri kullanılarak analiz edilmiştir. Analizlerde farklılıkların belirlenmesi için %95 anlamlılık düzeyi (ya da $\alpha=0.05$ hata payı) kullanılmıştır. Çalışmada CONSORT yönergelerine bağlı kalınmıştır. Çalışma kaydı clinicaltrials.gov adresine yapılmış olup, NCT numarası NCT04231799'dur.

Bulgular: Çalışmada, Hayvan Destekli Aktivite Programı(HayDAP) uygulanan müdahale gurubundaki çocukların ASÖ ve ÇSAÖ-Y puan ortalamalarında uygulama sonrası azalma olduğu ve bu azalmanın kontrol grubundaki bireylere göre anlamlı bir farklılık oluşturduğu saptanmıştır ($p<0.05$).

Sonuç: Bulgular sonucunda, bedensel engelli çocukların stres ve sosyal anksiyete düzeyini azaltmada yapılandırılmış HayDAP'ın etkili bir müdahale olduğu belirlenmiştir. İncinebilir gruplar içinde önemli bir popülasyonu oluşturan engelli çocukların bakım ve rehabilitasyonunda, ruh sağlığını korumak ve geliştirmek için hayvan destekli aktivitelerinin kullanımın önemli bir yeri olduğu, uygulanabilir bir hemşirelik müdahalesi olduğu düşünülmektedir. Bu bağlamda hayvan destekli aktivite programlarının farklı incinebilir gruplarda uygulanması, hemşirelik müdahalesi olarak HayDAP'ın kullanımının yaygınlaştırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: "hemşirelik müdahalesi", "hayvan destekli aktivite", "engelli çocuk", "stres", "sosyal anksiyete"

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Petersen S, Houston S, Qin H, Tague C, Studley J. The utilization of robotic pets in dementia care. J Alzheimers Dis. 2017; 55: 569–574. doi: 10.3233/JAD-160703.
2. Young JS. Pet therapy dogs de-stress students. Journal Of Christian Nursing. 2012; 29(4): 217-221. doi: 10.1097/CNJ.0b013e31826701a7.
3. Elmacı DT, Cevizci S. Dog-Assisted Therapies and Activities in rehabilitation of children with cerebral palsy and physical and mental disabilities. International Journal of Environmental Research and Public Health. 2015; 12: 5046-5060. doi:10.3390/ijerph120505046.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE EFFECT OF ANIMAL ASSISTED ACTIVITIES ON THE STRESS AND SOCIAL ANXIETY LEVELS OF DISABLED CHILDREN: A RANDOMIZED CONTROLLED TRIAL

Şeyma DEMİRALAY¹, İlkay KESER²

¹*İstanbul Atlas University, Faculty of Health Sciences, Institute of Health Sciences, Department of Nursing, İstanbul*

²*Akdeniz University, Faculty of Nursing, Department of Psychiatric Nursing, Antalya*

Objective: Social anxiety is a condition in which symptoms such as fear of negative evaluation, decrease in self-esteem, and avoidance of social environments occur as a result of lack of social skills. As a result of these symptoms, individuals' perceived stress and social anxiety levels may increase. In the literature, it is seen that animal-assisted practices are used as a nursing intervention in reducing stress and social anxiety [1,2] However, studies on the use of animal-assisted practices in children with disabilities who experience intense social anxiety and are exposed to stress are quite limited [3]. The aim of the study is to determine the effects of animal-assisted activities on the stress and social anxiety levels of physically disabled children.

Method: This study is a single-blind randomized controlled experimental study designed in pretest, posttest and follow-up designs. In two separate Special Education and Rehabilitation Centers providing education under the Antalya Provincial Directorate of National Education, a total of 44 physically disabled children, including 23 control and 21 intervention groups, which comply with the added exclusion criteria, were carried out between November 2019-September 2020. The data of the study were obtained through Personal Information Form (PIF), Perceived Stress Scale (PSS), Social Anxiety Scale for Children (SACC) and blood pressure measurements. Animal assisted activity program (AAP) with a 45-60 minute structure was applied to the intervention group, once a week for 7 weeks. Follow-up evaluation was made at the end of the 1st month following the completion of the application. Apart from the standard training given in the rehabilitation center, no intervention was done to the control group. The data were analyzed in SPSS 23.0 package program. The study adhered to the CONSORT guidelines. The study was registered at clinicaltrials.gov and its NCT number is NCT04231799.

Results: After the AAP intervention, it was found that there was a decrease in the mean PSS and SACC scores of the children in the intervention group, and this decrease made a significant difference compared to the individuals in the control group ($p < 0.05$).

Conclusion: As a result of the findings, it has been determined that the structured HayDAP is an effective intervention in reducing the stress and social anxiety levels of children with physical disabilities. It is thought that the use of animal-supported activities has an important place in the care and rehabilitation of children with disabilities, who constitute an important population among vulnerable groups, in order to protect and improve their mental health, and it is a viable nursing intervention. In this context, it is recommended to implement animal-supported activity programs in different vulnerable groups, and to expand the use of HayDAP as a nursing intervention.

Keywords: "nursing intervention", "disabled child", "stress", "social anxiety"

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-111

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNDE ENGELLİ BİREYLERİN EĞİTİMİNE YÖNELİK TUTUMLARIN İNCELENMESİ

Sibel Coşkun Badur¹

¹Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği AD

Amaç: Ülkemiz nüfusunun yaklaşık %12 sinin herhangi bir engellilik türüne sahip olduğu belirtilmektedir. Engelli bireylerin hakları ve özel eğitim olanaklarına yönelik geçmişten bugüne pek çok düzenleme ve iyileştirmeler yapılmış olsa da yeterliliği tartışmalıdır. Özellikle erken tanılama ve erken dönemde özel eğitime başlanması ise engelli bireylerin hayatında önemli farklar yaratabilmektedir [1,2]. Hemşireler ise engelli bireyler ile hem toplumda hem de sağlık bakım sistemi içinde karşılaşmakta, erken tanılamada rol almaktadır. Hemşirelik öğrencileri ise benzer şekilde stajları esnasında engelli birey ve aileleri ile karşılaşmaktadır. Bu çalışmada hemşirelik bölümü öğrencilerinin engelli bireylerin eğitimine yönelik tutumlarının incelenmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Gereklilikleri alınarak bir üniversitenin hemşirelik bölümünde gerçekleştirilen çalışmada 950 öğrenciden ulaşılabilen ve araştırmaya katılmayı kabul eden 660 öğrenci örnekleme oluşturmuştur. Araştırmada araştırmacı tarafından oluşturulan bilgi formu ile Kösterelioğlu tarafından (2013) geliştirilen 20 soruluk 5 li likert tipinde ve 5 alt boyuttan oluşan "Engelli Bireylerin Eğitilmesine İlişkin Tutum Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçekten 44-76 arası puan alınması nötr, 76 puan üzeri alınması ise olumlu tutum olarak yorumlanmaktadır. Hem bu çalışmada hem de bizim çalışmamızda ölçeğin güvenirlik katsayısı 0.89 olarak saptanmıştır. Çalışmada elde edilen veriler SPSS programında yüzde, ortalama hesapları ve ikili değişkenlerde t testi, çoklu değişkenlerde tek yönlü varyans analizi testleri kullanılarak değerlendirilmiştir.

Bulgular: Öğrencilerin %55.8'i kız, ve %58.8'i 21-24 yaş grubundadır. %28.5'inin çevresinde engelli birey bulunduğu, %45.8'inin engelli bireylere yönelik bir kurumda staj amaçlı buldukları, sadece %6.8'inin engelli bir birey ile karşılaşmadığı saptanmıştır. Ayrıca öğrencilerin %50.2 si engelli hakları konusunda bilgi gereksinimi olduğunu belirtmiş, %68.8'i ülkemizde özel eğitim kurum ve fırsatlarını yetersiz olarak tanımlamıştır. Araştırmada Engelli Bireylerin Eğitilmesine İlişkin Tutum Ölçeği toplam puan ortalaması $X=88.30\pm 12.48$ olup alt boyut puan ortalamaları; eğitim hakkı $X=26.80\pm 4.49$, eğitimin yaygınlaştırılması $X=18.51\pm 2.90$, eğitim sonuçlarına ilişkin inanç $X=17.27\pm 3.74$, özel eğitim alanına yatırım $X=17.33\pm 3.24$ ve gönüllü katılım boyutunda $X=8.37\pm 1.99$ olarak bulunmuştur. Bağımsız değişkenler ile ölçek puanları karşılaştırıldığında ise, cinsiyet, yakın çevrelerinde engelli birey bulunması, engelliler ile ilgili bir kurumda staj amaçlı bulunma ve engelli bireylerinin hakları konusunda bilgi sahibi olma durumu gibi değişkenler açısından ölçek puanlarında anlamlı farklılıklar ($p<0.05$) saptanmıştır.

Tartışma: Çalışmadan elde edilen bulgulara göre; hemşirelik öğrencilerinin puan ortalaması yüksek olup engelli bireylerin eğitimine ilişkin olumlu tutuma sahip oldukları, engelli bireyler ve özel eğitim kurumları ile ilgili bilgi ve staj deneyimlerinin tutumlar üzerinde etkili olduğu söylenebilir. Literatürde de sağlık bölümü öğrencilerinin engelli bireylere ilişkin daha olumlu tutuma sahip olduğu belirtilmektedir [3]. Bu olumlu tutum hemşirelik mesleğine adım atacak öğrencilerin sunacağı koruyucu sağlık hizmetleri ve sağlığının geliştirilmesine yönelik hizmetler açısından önemlidir. Öğrencilerin eğitim sürecinde engelli bireyler ile karşılaşması hem mesleki hem de toplumsal rollerin gelişimi açısından önemlidir. Uygulama ve staj alanlarına engelli bakımı ve eğitimine yönelik kurumların dahil edilmesi, öğrencilerde engellilere yönelik olumlu tutumların gelişimi açısından katkı sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: Engelli birey, Özel eğitim, Tutum, Hemşirelik öğrencisi

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Gençtürk Z, Korkut G. Üniversite öğrencilerinin engelli bireylere yönelik tutumlarının incelenmesi. Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi 2020,10; 19: 105-126.
2. Kösterelioğlu İ. Engelli Bireylerin Eğitilmesine Yönelik Tutum Ölçeğinin Geliştirilmesi. Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD) (2013); 14; 3: 211-226.
3. Çakırer ÇN, Aker MN, Akkuş B, Durmuş FK, Tutar S. Sağlık Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Engellilere Yönelik Tutumları. Ankara Sağlık Bilimleri Dergisi 2018, 7; (1): 30-40.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

INVESTIGATION OF ATTITUDES TOWARDS EDUCATION OF DISABLED PEOPLE IN NURSING STUDENTS

Sibel Coşkun Badur¹

¹Dokuz Eylul University Faculty of Nursing, Department of Psychiatric Nursing

Purpose: It is stated that 12% of the population of our country has some kind of disability. Although many regulations and improvements have been made from the past to the present for the rights and special education opportunities of individuals with disabilities, the efficiency of these is a debated subject. Especially early diagnosis and early start of special education can make significant differences in the life of people with disabilities [1,2]. Nurses and nursing students encounter people with disabilities in the health care system, they play a role in early diagnosis. In this study, examination of attitudes towards education of disabled individuals in nursing students was aimed.

Materials and Methods: In the study conducted in the nursing department of a university with the necessary approvals, a sample of 660 students, that we could reach and who accepted to participate, was created from 950 students. In the study, the information form developed by the researcher and the 5 point Likert scale named "Attitude Towards Education of Individuals With Disabilities Scale" developed by Kosterelioglu (2013) which consists of 20 questions and 5 dimensions are used. 44-76 points on the scale are interpreted as neutral and a score above 76 is interpreted as a positive attitude. In our study, cronbach alfa value of the scale was determined as 0.89 Data were evaluated in the SPSS 22 program.

Cronbach's Alpha value of the scales

Results: 55.8% of students were female and 58.8% of them are in the 21-24 age group. 28.5% had a disabled person around them, 45.8% had an internship in an institution for disabled people, and only 6.8% had not encountered a disabled person. In addition, 50.2% of students stated that there is a need for information about the rights of persons with disabilities, and 68.8% described private educational institutions and opportunities in our country as insufficient.

In the study, total score average of scale is $X=88.30\pm 12.48$ and sub-dimension score averages were found as $X=26.80\pm 4.49$ in right to education, $X=18.51\pm 2.90$ in dissemination of education, $X=17.27\pm 3.74$ in belief in educational outcomes, $X=17.33\pm 3.24$ in investment in special education field, and $X=8.37\pm 1.99$ in the dimension of voluntary participation. The significant differences ($p<0.05$) were found in the scale scores in terms of variables such as gender, the status of internship in an institution for disabled people and knowing about the rights of disabled people.

Discussion: It can be said that nursing students have a high average score and have a positive attitude, and that knowledge and internship experience related to individuals with disabilities and private educational institutions have an impact on attitudes. It is also stated in the literature that students of the health science departments have a more positive attitude towards people with disabilities [3]. This positive attitude is important in terms of preventive health services and health improvement services that students who will step into the nursing profession will offer. And, it can be said that the inclusion of institutions for disability care and education in the practice areas will contribute to students' attitude.

Keywords: Disabled people, Special education, Attitude, Nursing student

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-112

TÜRKİYE'DE OKUL TEMELLİ DEPRESYON ÖNLEME PROGRAMINA KATILAN ERGENLERİN DENEYİMLERİ: NİTEL BİR ÇALIŞMA

Burcu Özkul¹, Neslihan Günüşen², Özgü Serçe², Caroline Hunt³

¹İzmir Ekonomi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, İzmir, Türkiye

²Dokuz Eylül Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

³Sidney Üniversitesi, Psikoloji Okulu, Yeni Güney Galler, Sidney, Avustralya

Amaç: Stresle Başetme Programı (SBP), depresyon riski yüksek olan ergenlerde depresyonu önlemek için bilişsel-davranışçı terapi ilkelerine dayalı bir grup programıdır. Çalışmanın amacı, Stresle Başetme Programına katılan ergenlerin deneyimlerini keşfetmektir.

Yöntem: Bu tanımlayıcı nitel araştırma, Türkiye'nin batısındaki bir lisede yürütülmüştür. On üç ergen yarı yapılandırılmış bireysel görüşmeleri tamamlamış ve verileri analiz etmek için içerik analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Ergenlerin programa yönelik görüşleri ile ilgili verilerden üç tema ortaya çıkmıştır: Stresle başetme programının faydaları, Stresle başetme programına katılımın önündeki engeller ve Stresle başetme programının gelecekteki uygulamasına ilişkin öneriler. Ergenler, programın duygu odaklı ve problem odaklı başa çıkma becerilerini geliştirdiğini belirtmişlerdir. Programa katıldıktan sonra sorunlara daha olumlu bakabildiklerini, öfkelerini daha iyi kontrol edebildiklerini ve düşüncelerindeki değişiklikler nedeniyle kendilerini daha rahat hissettiklerini belirtmişlerdir. Gruba katılmanın sosyal faydalarının olduğu görülmüştür. Ergenler grup içinde olmanın kendilerini normal hissettirdiğini, bu süreçte yeni arkadaşlar edindiklerini ve kendilerini ifade edebildiklerini belirtmişlerdir. Ergenlerin programa katılımını zorlaştıran en önemli faktör damgalamadır. Programa katılan bazı ergenler, programın işe yaramayacağı konusunda ön yargıda bulduklarını ve katılımları nedeniyle damgalanacaklarından endişe ettiklerini belirtmişlerdir. Bu çalışmadaki ergenler grubun tekrarlanmasını ve tüm öğrencilerin kullanımına sunulmasını tavsiye etmişlerdir.

Tartışma-Sonuç: Depresyon önleme programlarının okulların programına dahil edilmesi ve düzenli olarak uygulanması halinde damgalama ve programa yönelik önyargıların azalabileceği düşünülmektedir. Bu bulgular, okul temelli depresyon önleme programlarının gelecekteki gelişimine ve uygulanmasına rehberlik edebilir.

Anahtar Kelimeler: Ergenler, Depresyonun Önlenmesi, Hemşirelik, Nitel Araştırma

Kaynakça:

1. Bastounis, A., Callaghan, P., Lykomitrou, F., Aubeeluck, A., & Michail, M. (2017). Exploring Students' Participation in Universal, Depression and Anxiety, Prevention Programmes at School: A Meta-aggregation. *School Mental Health, 9*(4), 372–385. <https://doi.org/10.1007/s12310-017-9230-7>
2. Garmy, P., Berg, A., & Clausson, E. K. (2015). A qualitative study exploring adolescents' experiences with a school-based mental health program. *BMC Public Health, 15*(1), 1074. <https://doi.org/10.1186/s12889-015-2368-z>
3. Gronholm, P. C., Nye, E., & Michelson, D. (2018). Stigma related to targeted school-based mental health interventions: A systematic review of qualitative evidence. *Journal of Affective Disorders, 240*(May), 17–26. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2018.07.023>

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

ADOLESCENTS' EXPERIENCES WITH SCHOOL-BASED DEPRESSION PREVENTION PROGRAM IN TURKEY: A QUALITATIVE STUDY

Burcu Özkul¹, Neslihan Günüşen², Özgü Serçe², Caroline Hunt³

¹Izmir University of Economics, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing, Izmir, Turkey

²Dokuz Eylul University, Faculty of Nursing, Department of Psychiatric Nursing, Izmir, Turkey

³The University of Sydney, School of Psychology, New South Wales, Sydney, Australia

Aim: The Coping with Stress Course (CWS) is an indicated group program based on cognitive-behavioral therapy principles to prevent depression in adolescents with a high risk of depression. The purpose of the study was to explore the experiences of adolescents participating in CWS.

Method: This descriptive qualitative study was conducted in a high school in western Turkey. Thirteen adolescents completed semi-structured individual interviews, and a content analysis was used to analyze the data.

Results: Three themes emerged from the data regarding the opinions of adolescents towards the program: the benefits of the CWS, barriers to participation in the CWS, and recommendations about the future implementation of the CWS. Adolescents reported that the program improved their emotion-focused and problem-focus coping skills. They stated that after participating in the program, they could look at problems more positively, control their anger better, and feel more comfortable due to the changes in their thoughts. It has been seen that there are social benefits of joining the group. Adolescents stated that being in a group made them feel normal, that they made new friends in this process and were able to express themselves. The most crucial factor that made it difficult for adolescents to participate in the program was stigmatization. Some adolescents who participated in the program stated that they were prejudiced that the program would not work and that they were worried that they would be stigmatized because of their participation. Adolescents in this study recommended repeating the group and making it available to all students.

Discussion-Conclusion: It is thought that stigma and prejudices towards the program can be reduced if depression prevention programs are included in the curriculum of schools and applied regularly. These findings can guide the future development and implementation of school-based depression prevention programs.

Keywords: Adolescents, Depression Prevention, Nursing, Qualitative Research

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-113

YOĞUN BAKIM HEMŞİRELERİNİN EMPATİ VE EMPATİK BAKIMA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

Yüksel Can Öz¹, Yunus Emre Özçelik²

¹Kocaeli Üniversitesi ,SBF, Hemşirelik Bölümü, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Kocaeli, Türkiye

²Kocaeli Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği Yüksek Lisans Öğrencisi , Kocaeli, Türkiye

Giriş ve Amaç: Empati, hemşirelik bilimi ile doğrudan ilgilidir. Klinik uygulamada empati, hastaların yerinde olmanın nasıl bir şey olabileceğini hayal etmek ve dünyaya onların bakış açısından bakmak için çabalamaktır [1]. Empatik yaklaşım hasta-hemşire arasındaki iletişim sürecini kolaylaştırır, hastanın önemsendiğini ve anlaşıldığını hissetmesine yardımcı olur [2]. Empati, aynı zamanda, hasta ve ailenin sürekli olarak zor ve duygusal açıdan zor durumlarla karşı karşıya kaldığı Yoğun Bakım Ünitesinde (YBÜ) hemşirelik bakımının önemli bir yönüdür ve hastaların biyo-psiko-sosyal ihtiyaçlarını etkin bir şekilde karşılayabilmek için bütüncül, kişi merkezli bir sağlık bakım programının geliştirilmesi gerekmektedir [3]. Yoğun bakım hastalarının ve ailelerinin sıklıkla güçsüzlük, kırılganlık, kaygı ve stres yaşadıkları bilinmektedir. Bu nedenle, hemşirelik empati ve empatik bakım, hasta ve aileyle iletişimi geliştirebileceğinden bu klinik ortamlar için önemlidir. Ayrıca YBÜ hemşireleri hasta değerlendirme ve bakımının çoğunu yaptığından, empati onların daha doğru bilgi toplamalarına ve bunları anlamlı hasta bakımına dahil etmelerine yardımcı olacaktır [4]. Çalışmanın amacı yoğun bakım hemşirelerinin empati kavramı ve empatik bakımı belirlemeye yönelik duygu, düşünce ve görüşleri konusunda derinlemesine bilgi edinebilmek için niteliksel yöntemin kullanıldığı tanımlayıcı bir çalışmadır.

Yöntem: Araştırma, Türkiye’de bir Eğitim ve Araştırma Hastanesi Anestezi Yoğun Bakım Ünitesinde Şubat 2021-Nisan 2021 tarihleri arasında çalışmayı kabul eden ve veri doygunluğuna ulaşılan 21 hemşire ile yapılmıştır. Veriler “Kişisel Bilgi Formu” ve “Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu” kullanılarak bireysel yüz yüze görüşme yöntemi ile toplanmıştır. Veriler içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiş ve bulguların geçerliliğini arttırmak için uzman incelemesi tekniği kullanılmıştır [4].

Bulgular: Araştırmada yapılan içerik analizinde yedi ana tema ve alt temalar ortaya çıkmıştır. Ana Temalar; 1. Empati Karşındaki Birey Olma Sanatı ; 2. Empatinin Uygulanmasına Engel Olan Etmenler ; 3. Empatik Bakımda “İnsan” Önemlidir ; 4. Empatik Bakımın Hastaya Etkileri; 5. Hasta Yakınının Bakıma Katılmasını Sağlamak ; 6. Empatik Bakımın Geliştirilmesi için Yapılması Gerekenler ; 7. Covid 19 Tanılı Hastalara Empatik Bakımla Yaklaşımında Farkedilenler olarak belirlenmiştir.

Tartışma - Sonuç : Çalışmaya katılanlar Yoğun Bakım Ünitesinin yatan hastalar ve sağlık çalışanı için stresli ortam olduğunu ifadelerinde belirtmişlerdir. Hastaların ihtiyaçlarını karşılarken empatik bakım uygulanmasının ve etkili iletişim yöntemlerinin kullanılmasının önemini vurgulamışlardır. Hemşireler, yoğun çalışma saatlerinin ve bir hemşireye düşen hasta sayısının fazla olmasının ve bunun sonucunda ortaya çıkan yorgunluk, tükenmişlik ve duygusal yıpranmaların empatiyi ve empatik bakımı etkilediğini ifadelerinde belirtmişlerdir. Bu olumsuz durumların azaltılması, yönetimin çalışanları desteklemesi , daha iyi çalışma ortamı ile azaltılmış iş yükü sağlanması, kişisel teşvikler sağlanması, eğitimler yapılarak farkındalıklar oluşturulmasının önemi belirtilmiştir. Bu sonuçlar doğrultusunda hemşirelere yönetim desteğinin artırılmasının, iyi bir çalışma ortamı sağlanmasının , azaltılmış iş yükü ve ekip çalışmasının önemli olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Empati, Yoğun Bakım Hemşireliği, Empatik Bakım, Niteliksel Araştırma

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Kuo, JC., Cheng, JF., Chen, YL., Livneh, H. and Tsai, TY. An exploration of empathy and correlates among Taiwanese nurses, *Japan Journal of Nursing Science* (2012) 9;2: 169-176.
2. Ağaçdiken S, Aydoğan A. Hemşirelerde Empatik Beceri ve Etik Duyarlılık İlişkisi. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*. 2017; 6(2): 122-129.
3. Jakimowicz S., Perry L. A concept analysis of patient-centred nursing in the intensive care unit. *J. Adv. Nurs.*, 71 (2015), 1499-1517
4. Koukoulis S., Lambraki M., Sigala E., Alevizaki A., Stavropoulou A. The experience of Greek families of critically ill patients: exploring their needs and coping strategies *Intensive Crit. Care Nurs.*, 45 (2018), 44-51
5. Yıldırım, A, Şimşek, H. *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. 5. Baskı, Seçkin Yayın. Ankara; 2013

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

INVESTIGATION OF INTENSIVE CARE NURSES ON EMPATHY AND EMPATHIC CARE

Yüksel Can Öz¹, Yunus Emre Özçelik²

¹Kocaeli University, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing, Department of Psychiatric Nursing, Kocaeli, Turkey

²Kocaeli University, Institute of Health Sciences, Master of Mental Health and Psychiatric Nursing Student, Kocaeli, Turkey

Introduction and Purpose: Empathy is directly related to nursing science. In clinical practice, empathy is to imagine how patients can be in place and to strive to look at the world from their point of view. [1]. The empathic approach facilitates the communication process between the patient-nurse, helps the patient feel and feel understood [2]. Empathy is also an important aspect of nursing unit in the intensive care unit in the intensive care unit (ICU) in which patient and family are constantly facing difficult and emotionally difficult situations and in order to effectively meet the bio-psycho-social needs of the patients, a person-based health care The program is required to be developed [3]. Intensive care patients and their families are often known to be weakness, fragility, anxiety and stress. Therefore, it is important for these clinical environments as nursing empathy and empathetic care can develop communication with patient and family. In addition, since ICU nurses do most patient evaluation and maintenance, empathy will help them include more accurate information and to include them in meaningful patient care [4]. The aim of the study is an identifier study in which the qualitative method is used to obtain in-depth information on the concept of empathy and empathetic care of intensive care nurses.

Method: Research, an educational and research hospital anesthesia in Turkey in the intensive care unit of February 2021-April 2021 is made with 21 nurses that agree to work between Data Saturation. The data was collected by individual face-to-face interview method using "Personal Information Form" and "Semi-structured Interview Form". The data was analyzed by the content analysis method and the expert review technique was used to increase the validity of the findings [4].

Results: In the research, seven main themes and sub-themes have emerged in the content analysis. Main Themes; 1. The art of being an individual in the empathy; 2. Factors that prevent the implementation of empathy; 3. "human" is important in emphatic care; 4. The effects of emphatic care to the patient; 5. To ensure the patient's close to the maintenance; 6. What to do for the development of emphatic care; 7. Covid 19 diagnosed patients with emphatic maintenance approach to patients.

Discussion and Conclusion: The participants stated that in the statements that the intensive care unit is stressful medium for lying patients and health workers. When meeting the needs of the patients, they emphasized the importance of the implementation of empathetic care and effective communication methods. Nurses stated that the number of patients falling on intensive working hours and a nurse is excessive and the resulting fatigue, burnout and emotional wearers affect empathy and empathetic care. Reducing these negative situations, the management of the management is supporting the employees, providing personal incentives with the better working environment, providing personal incentives, training, and the importance of becoming awareness. In accordance with these results, it can be said that it is important to increase the management support to nurses, providing a good working environment, reduced workload and teamwork.

Keywords: Empathy, Intensive Care Nursing, Empathetic Care, Qualitative Research

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-114

HEMŞİRELERDE TÜKENMİŞLİK VE PSİKOLOJİK SAĞLAMLIK: BİR YAPISAL EŞİTLİK MODELLEMESİ

Meryem Fırat¹, Burcu Demir Gökmen², Yalçın Kanbay³, Mehmet Utkan⁴

¹Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

²Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Sağlık Yüksekokulu, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

³Artvin Çoruh Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

⁴Kafkas Üniversitesi

Amaç: Tükenmişlik kavramı; çalışanların çalışma gücünün azalması, yıpranması, iş ile ilgili istek ve arzularının en düşük seviyeye düşmesi olarak tanımlanmaktadır [1]. Psikolojik sağlamlık ise zorlu yaşam stresörleriyle karşılaşıldığında, hızlı bir şekilde baş edebilme, iyileşme ve kendini toparlayabilme gücü olarak tanımlanmaktadır [2-4]. Tükenmişlik üzerine etkili olabileceği düşünülen psikolojik sağlamlığın incelenmesi ve tükenmişliği azaltıcı ve dayanıklılığı artırıcı müdahalelerin planlanabilmesi açısından da önemlidir. Bu nedenle araştırma hemşirelerin tükenmişlik düzeyleri üzerine psikolojik sağlamlığın ve diğer faktörlerin etkisini incelemek amacı ile tanımlayıcı araştırmaya tipinde yapılmıştır.

Yöntem: Araştırmanın verileri çevrim içi ortamda kartopu örnekleme yöntemi ile toplanmıştır. Örneklemi çeşitli kurumlarda çalışan 275 hemşire oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak "Demografik özellikler formu" ve "Kısa Psikolojik Sağlamlık Ölçeği (KPSÖ)" ve "Tükenmişlik Ölçeği Kısa Formu (TÖ-KF)" kullanılmıştır. Verilerin analizi SPSS 23 ve AMOS 23 programında analiz edilmiş ve analizde sayı, ortalama, yüzde kullanılmıştır. Modellenmede ise yapısal eşitlik modeli (YEM) kullanılmıştır.

Bulgular: Hemşire popülasyonunda tükenmişliği etkileyen etmenleri tahminleyen gözden geçirilmiş modele ait uyum iyiliği değerleri kabul edilebilir düzeydedir ($\chi^2=252.41$, $\chi^2/df=2.25$, $NFI=0.92$, $TLI=0.94$, $CFI=0.95$, $GFI=0.90$, $AGFI=0.88$, $RMSEA=0.07$, $RMR=0.14$). Modelde yer alan psikolojik sağlamlık ($t=-6.913$; $p<0.001$) tükenmişlik üzerinde %53 oranında etkili iken, mesleki memnuniyet ($t=-4.815$; $p<0,001$) ise %31 oranında etkilidir. Elde edilen modele göre "psikolojik sağlamlık" ve "mesleki memnuniyet" birlikte tükenmişlik üzerinde %59 oranında etkilidir. Hemşirelerin psikolojik sağlamlık ve mesleki memnuniyet değişkenlerinin model ile anlamlı ilişki gösterdiği ($p<0.05$); buna karşın cinsiyet, yaş, medeni durum, aile tipi, hizmet süresi ve eğitim durumu değişkenlerinin ise model ile anlamlı ilişki göstermediği ($p>0.05$) belirlenmiştir.

Sonuç: Araştırmadan elde edilen modele göre psikolojik sağlamlık ve mesleki memnuniyetin tükenmişlik düzeyini etkileyen, anlamlı değişkenler olduğu belirlenmiştir. Tükenmişlik açısından risk grubunu oluşturan hemşirelerde psikolojik sağlamlığın incelendiği ve psikolojik sağlamlığı geliştirici çalışmaların yapılması önerilmektedir. Bireysel baş etme yöntemleri kullanımının daha bilinçli hale getirilmesi bu kapsam altında alınabilir. Bunun yanında mesleki memnuniyet hemşirelerde tükenmişliği azaltıcı bir etki yaptığı için mesleki memnuniyeti arttıran faktörlerin incelendiği çalışmaların yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemşire; Tükenmişlik; Psikolojik Sağlamlık; YEM

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Özer Z, Tekin Şener Z, Kaya Önav A, Şirin A. Determination of organizational cynism and breeding levels of nursing in internal clinics. Çekmece İZÜ Sosyal Bilimler Dergisi. 2018;6(12):135-154.
2. Wu G, Feder A, Cohen H, Kim J, Calderon S, Dennis S et al. Understanding resilience. Front Behav Neurosci. 2013;7:10. doi:10.3389 / fnbeh.2013.00010.
3. Haase JE, Kintner EK, Monahan OP, Robb SL. The resilience in illness model (RIM) Part 1: Exploratory evaluation in adolescents and young adults with cancer. Cancer Nurs. 2014;37(3):1-12. doi:10.1097 / NCC.0b013e31828941bb.
4. Doğan T. Adaptation of the Brief Resilience Scale into Turkish: A validity and reliability study. The Journal of Happiness & Well-Being. 2015;3(1):93-102. Available from: <https://www.journalofhappiness.net/frontend/articles/pdf/v03i01/77.pdf>

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

BURNOUT AND PSYCHOLOGICAL RESILLIENCE IN NURSES: A STRUCTURAL EQUALITY MODELING

Meryem Fırat¹, Burcu Demir Gökmen², Yalçın Kanbay³, Mehmet Utkan⁴

¹Erzincan Binali Yıldırım University, Faculty of Health Sciences, Mental Health and Psychiatry Nursing

²Ağrı İbrahim Çeçen University, School of Health, Mental Health and Psychiatry Nursing

³Artvin Çoruh University, Faculty of Health Sciences, Department of Mental Health and Diseases Nursing

⁴Kafkas University

Aim: The concept of burnout; It is defined as the decrease in the working power of the employees, their weariness, and the decrease in their desires and desires related to the work [1]. Psychological resilience, on the other hand, is defined as the ability to quickly cope, recover and recover when faced with difficult life stressors [2-4]. The research was conducted in the type of cross-sectional research in order to examine the effect of psychological resilience and other factors on the burnout levels of nurses.

Method: The data of the research is collected online by snowball sampling method. Sample has been created by 275 nurses working in various institutions. Data collection tool used "Demographic characteristics form" and "Short Psychological Resillience Scale (CPSÖ)" and "Burnout Scale Short Form (TÖ-KF)" were used. Analysis of data was analyzed in SPSS 23 and AMOS 23 and the number, average, percentage was used in the analysis. Structural equality model (YEM) was used in the modelling.

Results: Compliance goodness values for the revised model, which predictfactors affect burnout in the nurse population, are acceptable ($\chi^2=252.41$, $\chi^2/df =2.25$, NFI=0.92, TLI=0.94, CFI=0.95, GFI=0.90, AGFI=0.88, RMSEA=0.07, RMR=0.14). Psychological Resillience ($t=-6.913$; $p<0.001$) in the model is 53% effective on burnout, professional satisfaction ($t=-4.815$; $p<0.001$) is 31% effective. According to the model obtained, "psychological resilience" and "professional satisfaction" together affect burnout by 59%. Nurses' psychological resilience and professional satisfaction variables showed a significant relationship with the model ($p <0.05$); On the other hand, it was determined that the variables of gender, age, marital status, family type, length of service and educational status did not show a significant relationship with the model ($p > 0.05$).

Conclusion: According to the model obtained from the research, psychological resilience and professional satisfaction have significant variables that affect the level of burnout. It is recommended to examine the psychological resilience of nurses who constitute the risk group in terms of burnout and to carry out studies to improve resilience. Making the use of individual coping methods more conscious can be taken under this scope. In addition, since occupational satisfaction has a reducing effect on burnout in nurses, it is recommended to conduct studies examining the factors that increase occupational satisfaction.

Keywords: Nurse; Burnout; Psychological Resillience; SEM

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-115

ROY ADAPTASYON MODELİNE DAYALI BİREYSELLEŞTİRİLMİŞ HEMŞİRELİK GİRİŞİMLERİNİN ALKOL BAĞIMLILARINDA İYİLEŞMEYE ETKİSİ

Dilek Ayakdaş Dağlı¹, Mahire Olcay Çam²

¹İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

²Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

Amaç: Roy adaptasyon modeline dayalı bireyselleştirilmiş hemşirelik girişimlerinin, alkol bağımlılarında iyileşmeye etkisini belirlemek, araştırmanın amacını oluşturmaktadır.

Yöntem: Araştırma, ön-test, son-test, izleme ve kontrol gruplu deneysel bir çalışmadır. Bir haftalık detoksifikasyon sürecini tamamlayan, araştırmanın dâhil olma kriterlerine uygun olan bireylerden 33 kontrol, 31 deney olmak üzere 64 birey çalışmaya alınmıştır. Veriler, Tanıtıcı Bilgi Formu, İyileşme Değerlendirme Ölçeği [1], WHOQOL-BREF (TR) Yaşam kalitesi ölçeği kısa form [2], PENN Alkol Aşerme Ölçeği (PAAÖ) [3] ile toplanmıştır. Deney grubundaki bireylere bireyselleştirilmiş bakım sağlanarak Roy Adaptasyon Modeli doğrultusunda girişimler uygulanmıştır.

Bulgular: Araştırmada deney grubu yaş ortalaması 44.48 ± 8.4 , kontrol grubunun ise 44.9 ± 8.2 'dir. Deney grubunun %90.3'ü, kontrol grubunun ise %90.9'u erkektir. Her iki grupta da boşanmış olanların sayısı fazla (deney grubu %41.9, kontrol grubu 36.3) ve çoğu birey (deney %83.9, %78.8) çocuk sahibi olduklarını bildirmişlerdir. Hastaların çoğunluğu ilköğretim mezunu ve bir işte çalışmaktadır. Her iki grubun büyük bir oranı büyükşehirde yaşadıklarını ve sosyoekonomik durumu orta düzeyde değerlendirdikleri bulunmuştur. Araştırmada deney grubu bireylerin alkolü ilk kullanma yaşı 19.77 ± 4.98 , kontrol grubunun 20.24 ± 3.66 , yoğun kullanım yaş ortalamaları ise deney grubunda 33.29 ± 5.94 , kontrol grubunun ise 33.72 ± 5.32 olarak belirlenmiştir. Deney ve kontrol grubunun çoğunluğu daha önce tedavi olmuş olup, nüks etme nedeni olarak olumsuz duygulardan ve problemlerden kaçmak olduğu saptanmıştır. Deney ve kontrol grubu bireylerin çoğunluğunun ailesinde alkol kullanan bireylerin olduğu bulunmuştur.

Girişimler öncesi deney ve kontrol grubu bireylerin İDÖ, WHOQOL-BREF (TR), PAAÖ puan ortalamalarında anlamlı bir fark saptanmamıştır ($p > 0.05$).

Girişimler sonrası İDÖ, WHOQOL-BREF (TR) puan ortalamaları deney grubunun kontrol grubuna göre anlamlı derecede yüksek bulunmuş olup, PAAÖ puan ortalamaları deney grubunda kontrol grubuna göre anlamlı derecede düşük çıkmıştır ($p < 0.05$).

Sonuç: Sonuç olarak, Roy Adaptasyon Modeline dayalı bireyselleştirilmiş hemşirelik girişimlerinin bireylerin iyileşme ve yaşam kalitesini arttırdığı, aş erme düzeylerini azalttığı belirlenmiştir

Anahtar Kelimeler: Alkol bağımlılığı, Roy Adaptasyon Model, İyileşme

Kaynakça:

1. Güler, C., & Gürkan, A. İyileşme değerlendirme ölçeği'nin türkçe formunun geçerlik ve güvenilirliği. Ege Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, 2017.
2. Eser, S., Fidaner, H., Fidaner, C., & Elbi, H. Measure of quality of life WHOQOL-100 and WHOQOL-Bref. 3P Dergisi, 1999; 7(2), 5-3.
3. Evren, C., Flannery, B., Çelik, R., Durkaya, M., & Dalbudak, E. PENN Alkol Aşerme Ölçeği (PAAÖ) Alkol Bağımlısı Hastalarda Türkçe Geçerliliği ve Güvenirliği. Bağımlılık Dergisi, 2008; 9(3), 128-134.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

INDIVIDUALIZED NURSING INTERVENTIONS BASED ON THE ROY ADAPTATION MODEL'S EFFECTS ON RECOVERY IN ALCOHOL ADDICTS.

Dilek Ayakdaş Dağlı¹, Mahire Olcay Çam²

¹Izmir Katip Celebi University Health Science of Faculty Division of Nursing Department of Mental Health and Psychiatry Nursing

²Ege University Faculty of Nursing Mental Health and Psychiatry Nursing

Aim: The aim of this study was to determine the effect of individualized nursing interventions based on Roy adaptation model on recovery in alcohol addicted individuals.

Methods: The experimental study with pre-test, post-test, experimental and control groups. A total of 64 individuals (33 controls, 31 experiments) who completed the one-week detoxification process and met the inclusion criteria of the study were included in the study. Data were collected using the Descriptive Information Form, Recovery Assessment Scale(RAS) [1], WHOQOL-BREF(TR) Quality of Life scale short form [2] and PENN Alcohol Craving Scale(PAAS) [3]. Individualized care was provided to the individuals in the experimental group and interventions were implemented in line with Roy Adaptation Model.

Results: The mean age of intensive alcohol use of the participants was 33.29 ± 5.94 in the experimental group and 33.72 ± 5.32 in the control group. There was no significant difference between the mean scores of ISS, WHOQOL-BREF(TR) and PAAS of the experimental and control groups before the intervention ($p > 0,05$). The mean scores of RAS and WHOQOL-BREF(TR) after the intervention were significantly higher in the experimental group when compared to the control group. The mean scores of PAAS were significantly lower in the experimental group compared to the control group ($p < 0.05$).

Conclusion: It was determined that individualized nursing interventions based on Roy Adaptation Model increase the recovery and quality of life of individuals and decrease the levels of craving.

Keywords: Alcohol Addictions, Roy Adaptation Model, Recovery.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-116

ERGENLERDE PROBLEMLİ İNTERNET KULLANIMI: FENOMENOLOJİK BİR ÇALIŞMA

Arif Özparlak¹, Dudu Karakaya¹, Arif Önder², İlhan Günbayı³

¹Akdeniz Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Antalya, Türkiye

²Akdeniz Üniversitesi Hastanesi, Çocuk Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Antalya, Türkiye

³Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Yönetimi Anabilim Dalı, Antalya, Türkiye

Amaç: Literatürde ergenlerde problemlerle ilgili internet kullanımı ile ilgili çalışmalar incelendiğinde nicel çalışmaların çoğunlukta olduğu görülmektedir. Araştırmalar problemlerle ilgili internet kullanımı olan ergenlerin deneyimlerini anlamak ve bu konuda psikiyatri hemşireliği uygulamalarına yön vermek için nitel çalışmaların yapılması gerektiğini vurgulamaktadır [1]. Bu çalışmada, problemlerle ilgili internet kullanımı nedeniyle çocuk ergen ruh sağlığı polikliniğine başvuran ergenlerin yaşam deneyimlerinin kapsamlı olarak incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Bu nitel çalışma, Heidegger'in hermeneutik fenomenolojik yaklaşımına dayanmaktadır. Araştırma, Ağustos 2019- Eylül 2020 tarihleri arasında Türkiye'nin Antalya şehrindeki bir Üniversite hastanesinde 11 ergen ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma katılımcıları amaçlı örneklem yoluyla belirlenmiştir. Katılımcılar, çocuk ergen ruh sağlığı polikliniğinde çalışan ve aynı zamanda araştırma ekibinde yer alan çocuk ergen ruh sağlığı uzmanı tarafından araştırmanın dahil etme kriterleri doğrultusunda değerlendirilmiştir. 12-18 yaş arasında olup, problemlerle ilgili internet kullanımı nedeniyle Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı Polikliniğine başvuran ve araştırmaya katılmaya gönüllü olan ergenler çalışma kapsamına alınmıştır. Veriler, araştırmacılar tarafından Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı Polikliniğindeki sessiz ve boş bir odada yüz yüze görüşme tekniği kullanılarak toplanmıştır. Verilerin toplanmasında kişisel bilgi formu ve yarı-yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Veri analizi, Graneheim ve Lundman tarafından önerilen içerik analizi yaklaşımı ile gerçekleştirilmiştir [2]. Veriler, N-VIVO 12 Pro paket programı kullanılarak analiz edilmiştir.

Bulgular: Araştırmanın temaları; problemlerle ilgili internet kullanımının nedenleri (alt temalar: aile içi sorunlar, aktivite eksikliği, arkadaşlarla vakit geçirme isteği, ergenlik dönemi özellikleri, gerçek dünyadaki sınırlılıklar, yalnızlık), internetle ilgili algılar (alt temalar: internetin anlamı, internetsiz bir dünyanın anlamı), internet aktiviteleri, internete erişme durumundaki deneyimler (alt temalar: duygu, düşünce, davranış) internete erişememe durumundaki deneyimler (alt temalar: duygu, düşünce, davranış) ve problemlerle ilgili internet kullanımının sonuçları (alt temalar: olumlu ve olumsuz sonuçlar) olarak belirlenmiştir.

Tartışma-sonuç: Araştırma sonuçlarına göre, problemlerle ilgili internet kullanımı ergenler görme problemleri, akademik sorunlar, etkileşim sorunları ve beslenme sorunları gibi birçok olumsuz durum deneyimlediklerini belirtmişlerdir. Ayrıca ergenler aile içi sorunlar, yalnızlık, aktivite eksikliği ve arkadaşlarıyla vakit geçirme isteklerinden dolayı internete girdiklerinden bahsetmişlerdir. Benzer olarak Rakhmawati ve arkadaşları tarafından dokuz ergenle ile yapılan bir çalışmada, ergenler, arkadaş eksikliğinden, yalnızlıktan ve sıkıldıklarından dolayı interneti kullandıklarını ifade etmişlerdir. Ayrıca bu çalışmada internetin olumsuz olduğu kadar olumlu yanlarında da bahsedilmektedir [3]. Bu bulgular, problemlerle ilgili internet kullanımı olan ergenlerin bakım sürecinde psikiyatri hemşirelerine yardımcı olabilir.

Anahtar Kelimeler: "bağımlılık, ergenlik, internet, nitel araştırma, psikiyatri hemşireliği"

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

PROBLEMATIC INTERNET USE IN ADOLESCENTS: A PHENOMENOLOGICAL STUDY

Arif Özparlak¹, Dudu Karakaya¹, Arif Önder², İlhan Günbayı³

¹Akdeniz University, Faculty of Nursing, Department of Psychiatric Nursing, Antalya, Turkey

²Akdeniz University, School of Medicine, Department of Child and Adolescent Psychiatry, Antalya, Turkey

³Akdeniz University, Faculty of Education, Department of Educational Administration, Antalya, Turkey

Purpose: When the studies on problematic internet use in adolescents are examined in the literature, it is seen that quantitative studies are in the majority. Studies emphasize the need for qualitative studies to understand the experiences of adolescents with problematic internet use and to guide psychiatric nursing practices in this regard [1]. In this study, it was aimed to comprehensively examine the life experiences of adolescents who applied to the child and adolescent mental health outpatient clinic due to problematic internet use.

Methods: This qualitative study is based on Heidegger's hermeneutic phenomenological approach. This research was conducted with 11 adolescents in a university hospital in Antalya, Turkey, between August 2019 and September 2020. Research participants were determined by purposive sampling. The participants were evaluated by the child and adolescent mental health physician working in the child and adolescent mental health outpatient clinic and also included in the research team, in line with the inclusion criteria of the study. Adolescents between the ages of 12 and 18 who applied to the Child and Adolescent Psychiatry Outpatient Clinic due to problematic internet use and volunteered to participate in the study were included in the study. The data were collected by the researchers using the face-to-face interview technique in a quiet and empty room in the Child and Adolescent Mental Health Outpatient Clinic. Personal information form and semi-structured interview form were used to collect data. Data analysis was carried out with the content analysis approach proposed by Graneheim and Lundman [2]. Data were analyzed using the N-VIVO 12 Pro package program.

Results: The themes of the research were determine as reasons for problematic internet use (sub-themes: family problems, lack of activity, desire to spend time with friends, adolescence characteristics, real-world limitations, loneliness), perceptions about internet (sub-themes: meaning of internet, meaning of a world without internet), internet activities , experiences with internet access (sub-themes: emotion, thought, behavior), experiences without internet access (sub-themes: emotion, thought, behavior) and results of problematic internet use (sub-themes: positive and negative results).

Discussion-Conclusion: According to the results of the research, adolescents with problematic internet use stated that they experience many negative situations such as vision problems, academic problems, interaction problems and nutritional problems. In addition, adolescents mentioned that they use the internet because of family problems, loneliness, lack of activity and their desire to spend time with their friends. Similarly, in a study conducted with nine adolescents by Rakhmawati et al., adolescents stated that they use the Internet due to lack of friends, loneliness and boredom. In addition, in this study, the positive as well as the negative aspects of the internet are mentioned [3]. These findings may help psychiatric nurses in the care process of adolescents with problematic internet use.

Keywords: "addiction, adolescence, internet, psychiatric nursing, qualitative research"

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA / REFERENCE:

1. Özparlak A, Karakaya D. Internet addiction in adolescents: a systematic review of nursing studies. Journal of Psychosocial Nursing and Mental Health Services. 2020 Jan; 58(3):47-55.
2. Graneheim UH, Lundman B. Qualitative content analysis in nursing research: Concepts, procedures and measures to achieve trustworthiness. Nurse Education Today. 2004 Feb;4(2):105–11
3. Rakhmawati W, Kosasih CE, Wideasih R, Suryani S, Arifin H. Internet Addiction among male adolescents in indonesia: A qualitative study. American Journal of Men's Health. 2021 Jun;15(3):15579883211029459.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-117

SAĞLIK ALANINDA ÖĞRENİM GÖREN ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN ETKİLİ İLETİŞİM BECERİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ: KOCAELİ ÖRNEĞİ

Yüksel Can Öz¹, Rahime Aydın Er¹, İlknur Ovalı Uran²

¹Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Kocaeli, Türkiye

²Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Doğum ve Kadın Sağlığı Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Kocaeli, Türkiye

Amaç: İletişim becerileri eğitimi sağlıkla ilgili mesleki eğitim programlarının ayrılmaz bir parçasıdır ve müfredatta kapsamlı yer almaktadır [1]. Eğitimde daha etkileşimli ve öğrenci merkezli bir yaklaşımın yanı sıra, e-öğrenme veya uzaktan öğretimin kullanımının artması öğrencilerin etkili iletişim becerilerini kazanmasına yönelik hedeflere ne ölçüde ulaşıldığının değerlendirilmesini gerektirmektedir [2]. Öğrencilerin iletişim becerilerinin ne düzeyde olduğunun belirlenmesi, varsa eksikliklerin tespit edilmesi ve bu becerilerin geliştirilmesine yönelik çalışmaların yapılması açısından da önemlidir. Bu ihtiyacı karşılamak amacıyla yürüttüğümüz çalışmamızda, sağlık alanında öğrenim gören üniversite öğrencilerinin etkili iletişim becerilerinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel tipteki bu çalışmanın evrenini Kocaeli Üniversitesi bünyesindeki üç okulun [Sağlık Bilimleri Fakültesi (977 öğrenci), Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu ve Tıp Fakültesi (1222 öğrenci)] her sınıf düzeyinde öğrenim gören 3203 öğrencisi oluşturmuştur. Çalışma verileri Mart ile Haziran 2018 tarihleri arasında öğrenci bilgi formu ve Etkili İletişim Becerileri Ölçeği (EİBÖ) ile toplanmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler ile Man Whitney-U, Spearman korelasyon ve Kruskal Wallis testleri kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan 465 öğrencilerin yaş ortalaması $20,5 \pm 1,9$ olup, %79,8'i kadındır. %29'u hemşirelik bölümünde öğrenim gören öğrencilerin, %30,5'i üçüncü sınıf öğrencisidir. Öğrencilerin EİBÖ alt boyutlarından ortalamanın üzerinde puan aldıkları belirlenmiştir. Kadın öğrencilerin etkili iletişim becerilerinin daha yüksek; kardeşi olmayan, üç ve üzerinde kardeşe sahip, ortanca çocuk ve gelir düzeyi az olan öğrencilerin iletişim becerilerinin daha düşük olduğu saptanmıştır. Etkili iletişim becerileri öğrencilerin öğrenim gördükleri bölüme göre farklılık gösterirken, sınıf düzeyinde farklılık göstermemiştir.

Tartışma-sonuç: Öğrencilerin yüksek düzeyde iletişim becerilerine sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Öğrenim düzeyi arttıkça öğrencilerin iletişim becerilerinin gelişme göstermesi beklenirken, eğitim sırasında değişmemesi dikkat çekicidir. Yapılan çalışmalar ebelik, hemşirelik ve tıp öğrencilerinin öğrenim gördükleri sınıf ile iletişim becerileri arasında fark olmadığını göstermektedir [3-5]. Bu sonuçlar sağlık alanında öğrenciye kazandırılması gereken temel yeterliklerden biri olan iletişim becerisine ilişkin eğitimin yeterliği ve etkinliği konusunda düşündürücüdür. Belirli bir dönemle sınırlı, ders olarak verilen eğitimin aksine geleneksel ve dijital öğrenme metotlarıyla harmanlanarak yıllara yayılan düzenli, yapılandırılmış bir eğitim programı, öğrencilerin iletişim becerilerinin gelişmesine katkı sağlayacaktır. Ayrıca mevcut mesleki eğitim programlarının öğrencilerin iletişim becerilerini geliştirememesinin nedenleri araştırılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Sağlık profesyoneli eğitimi, iletişim becerileri, öğrenci

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Sarıkaya Ö, Uzuner A, Gülpınar MA et al. İletişim becerileri eğitimi: içerik ve değerlendirme. *Tıp Eğit Dünyası*. 2004;14:28-37.
2. Cappi V, Artioli G, Ninfa E, et al. The use of blended learning to improve health professionals' communication skills: a literature review. *Acta Biomed*. 2019;90(4-5):17-24.
3. Özcan B, Gültepe R, Gezginci A. Ebelik öğrencilerinin iletişim becerilerinin değerlendirilmesi. *Uluslararası Sosyal Araş Derg*. 2020;13(71):696-702.
4. Cesur B, Pınar ŞE, Yurtsal ZB, Aksoy ÖD, Uçar T, Erkek ZY. The relationship between emotional literacy levels and communication skills of midwifery students. *Sakarya Med J*. 2018;8(1):108-116.
5. Karabulut S, Yıldırım R, Zengin H, Çelik Z. Tıp fakültesi dönem 1-2-3 öğrencilerinin iletişim ve empati becerilerinin analizi. *Tıp Eğit Dünyası*. 2020;19(58):42-53

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

EVALUATION OF EFFECTIVE COMMUNICATION SKILLS OF UNIVERSITY STUDENTS IN THE FIELD OF HEALTH: EXAMPLE OF KOCAELI

Yüksel Can Öz¹, Rahime Aydın Er¹, İlknur Ovalı Uran²

¹Kocaeli University Faculty of Health Sciences, Department of Psychiatric Nursing, Kocaeli, Türkiye

²Kocaeli University Faculty of Health Sciences, Department of Obstetrics and Gynecology Nursing, Kocaeli, Türkiye

Objective: Communication skills training is an integral part of health-related vocational education programs and is included extensively in the curriculum [1]. In addition to a more interactive and student-centered approach in education, the increase in the use of e-learning or distance education requires an evaluation of the extent to which the goals for students to gain effective communication skills have been achieved [2]. It is also important to determine the level of communication skills of the students, if any to determine the deficiencies and to carry out studies to develop these skills. In our study, which we carried out to meet this need, it was aimed to evaluate the effective communication skills of university students who receive education in the field of health.

Methods: The population of this descriptive and cross-sectional study consisted of 3203 students at each class level in three schools [Faculty of Health Sciences (977 students), Vocational School of Health Services and Faculty of Medicine (1222 students)] within Kocaeli University. The study data were collected between March and June 2018 with the student information form and the Effective Communication Skills Scale (ECSS). Descriptive statistics with Man Whitney-U, Spearman correlation and Kruskal Wallis tests were used in the analysis of the data.

Results: The average age of the 465 students participating in the study was 20.5±1.9, and 79.8% of them were women. 29% of the students were in the nursing department, 30.5% were third year students. It was determined that the students scored above the average in the ECSS sub-dimensions. Female students have higher effective communication skills. The communication skills of the students who do not have siblings, have three or more siblings, are the middle child and have a low-income level are lower. While the effective communication skills of the students differed according to the department, they did not differ at the class level.

Discussion-conclusion: It was concluded that the students have high level communication skills. While it is expected that students' communication skills will improve as the level of education increases, these skills did not change during their education. Studies show that there is no difference between the communication skills of midwifery, nursing and medical students and their class [3-5]. These results are thought-provoking about the adequacy and effectiveness of education on communication skills, which is one of the basic competencies that should be acquired by students in the field of health. Contrary to the education given as a course limited to a certain period, a regular, structured education program that blends with traditional and digital learning methods over the years will contribute to the development of students' communication skills. In addition, studies should be conducted on the reasons why the current education curriculum cannot develop students' effective communication skills.

Keywords: Health professions education, communication skills, student

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-118

PANDEMİ DÖNEMİNDE SAĞLIK ÇALIŞANLARINA YÖNELİK KORUYUCU RUH SAĞLIĞI UYGULAMALARI VE KLP HEMŞİRESİNİN ROLÜ: BİR ÜNİVERSİTE HASTANESİ ÖRNEĞİ

Aycan Kayalar¹, Aslı Kuruoğlu¹, İrem Ekmekçi Ertek¹, Selçuk Candansayar¹, Rukiye Filiz Karadağ¹, Selçuk Aslan¹, Melike Küçükkarapınar¹, Yunus Bayram Koçyiğit¹, Gizem Kaya¹, Behcet Coşar¹

¹Gazi Üniversitesi

Giriş: Pandemi döneminde hastaneler günler içerisinde iş akışlarını yoğun hasta akışına uyacak şekilde değiştirmek durumunda kaldı ve birçok sağlık çalışanı kendini uzmanlık alanlarından ve deneyimli olduğu branşlardan farklı olarak COVID hastalarının tanınması ve tedavisi ile ilgilenirken buldu. Bu da beraberinde yeni bilgi ve tedavi yöntemlerini öğrenme ve uyum sağlama, yoğun iş yükü, kişisel koruyucu ekipman kullanımını öğrenme ve uygulama gibi pratik zorlukların yanı sıra; enfekte olma ve ailelerine bulaştırma kaygısı, mesai arkadaşlarının hastalanmalarına hatta ölümlerine şahit olma ve izolasyon servislerinde çalışmaya bağlı toplum içinde damgalama davranışlarına maruz kalma gibi sayısız stres faktörünü beraberinde getirdi [1].

Sağlık çalışanlarında, özellikle krizin ön saflarında görevlendirilenler için ruh sağlığını korumak ve ruhsal dayanıklılığı artırmak pandemi sırasında en yüksek önceliğe sahiptir [2]. Bu bağlamda koruyucu ruh sağlığı hizmetleri önem taşımaktadır.

Psikiyatri AD çatısı altında Konsültasyon Liyezon Psikiyatri (KLP) birimi olarak sağlık çalışanlarının pandemi sürecine uyumunu sağlamak amacıyla baş etme becerilerini yönetimle iş birliği içinde desteklemesi ruh sağlığının korunmasında oldukça hayati görünmektedir. Bu çerçevede KLP hemşiresi, görev tanımı içindeki eğitim ve idari rolü kapsamında faaliyet gösterir.

Amaç: Bu çalışmanın amacı bir üniversite hastanesinde pandemi sürecinde sağlık çalışanlarının karşı karşıya oldukları koşullara uyumu kolaylaştırmaya ve ruh sağlığını korumaya yönelik olarak sunulan psikiyatrik hizmetlerin ve KLP hemşiresinin faaliyetlerine örnek sunmaktır.

Pandemi sürecinde hastane işleyişindeki yapılanmanın planlanmaya başladığı süreçte koruyucu ruh sağlığı hizmeti olarak bir psikiyatri öğretim üyesi ve KLP hemşiresinin katılımı ile her hizmet kategorisinde faaliyet gösteren tüm çalışanları kapsayan "Stres Yönetimi ve Dayanıklılık Eğitimi" düzenlenmiştir. Ayrıca sağlık çalışanlarına yönelik "Stres Yönetimi ve Baş etme" adı altında baş etme becerilerini geliştirmeye yönelik eğitim broşürleri hazırlanmış ve tüm sağlık çalışanlarının ulaşımını sağlamak amacıyla web sayfasında yayınlanmıştır.

İzolasyon kliniklerinde çalışan sağlık çalışanlarına yönelik Web tabanlı müdahaleler aracılığıyla bir öğretim üyesi ve KLP hemşiresi tarafından haftalık destek oturumları yapılmıştır. Bu destek oturumlarında var olan duruma yönelik uyum çabaları tanımlanmış ve zorlanılan alanlar üzerinden farkındalıklar ortaya konmuş ve ekip içi desteğin önemi ortaya çıkmıştır.

Hastane yönetimi ile iş birliği yapılarak mobil bir hat temin edilmiş ve mesai saatleri içinde uzman hekimler tarafından sağlık çalışanlarına hizmet vermek amacıyla faaliyet göstermiştir. Sağlık çalışanları bu hatlar aracılığıyla hekimler ile görüşme yapmıştır.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Ruh sağlığını korumaya yönelik yapılmış bu hizmetler hastane yöneticileri ile toplantılarda paylaşılmış ve sağlık çalışanlarını desteklemeye yönelik girişimler konusunda destek alınmıştır.

Tartışma-Sonuç: Salgınlar sırasında ve sonrasında bireyler için ruhsal müdahalelerin geliştirilmesi ruh sağlığını koruma ve iyileştirmede önemlidir. Sağlık çalışanlarının ve toplumun ruh sağlığını korumaya yönelik önlemler alınması ruh sağlığı üzerinde olumlu etkilerinin yanı sıra sağlık çalışanlarının stres düzeylerini en aza indirme ve depresyon riskini azaltmaya katkı sağladığını ortaya çıkaran çalışmalar mevcuttur [3,4].

Anahtar Kelimeler: pandemi, sağlık çalışanları, ruh sağlığı, klp hemşireliği

KAYNAKÇA:

1. Kisely, S., Warren, N., McMahon, L., Dalais, C., Henry, I., & Siskind, D. (2020). Occurrence, prevention, and management of the psychological effects of emerging virus outbreaks on healthcare workers: rapid review and meta-analysis. *BMJ (Clinical research ed.)*, 369, m1642.
2. Brooks, S., Amlôt, R., Rubin, G. J., & Greenberg, N. (2020). Psychological resilience and post-traumatic growth in disaster-exposed organisations: overview of the literature. *BMJ Military Health*, 166(1), 52-56.
3. Santarone K, Mckenney M, Elkbuli A. (2020). Preserving mental health and resilience in frontline healthcare workers during COVID-19. *The American Journal of Emergency Medicine*.
4. Almen, N., Lisspers, J., Öst, L. G., & Sundin, Ö. (2020). Behavioral stress recovery management intervention for people with high levels of perceived stress: A randomized controlled trial. *International Journal of Stress Management*, 27(2), 183.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

PREVENTIVE MENTAL HEALTH PRACTICES FOR HEALTHCARE PROFESSIONALS DURING THE PANDEMIC AND THE ROLE OF CLP NURSE: A UNIVERSITY HOSPITAL CASE

Aycan Kayalar¹, Aslı Kuruoğlu¹, İrem Ekmekçi Ertek¹, Selçuk Candansayar¹, Rukiye Filiz Karadağ¹, Selçuk Aslan¹, Melike Küçükkarapınar¹, Yunus Bayram Koçyiğit¹, Gizem Kaya¹, Behcet Coşar¹

¹Gazi University

Background: Hospitals had to change their workflows within days to suit the intensive patient flow during the pandemic and numerous healthcare professionals found themselves dealing with the screening and treatment of COVID patients, different from their of expertise fields and also branches in which they were experienced. This has brought along practical difficulties such as learning and adapting to new knowledge and treatment methods, heavy workload, learning and applying the use of personal protective equipment as well as numerous stress factors such as the anxiety of being infected and infecting their families, witnessing infection and even death cases among colleagues, and exposure to social stigma associated with working in isolation wards [1].

Preserving mental health and enhancing resiliency among healthcare workers, especially those at frontline during the crisis, have the highest priority during the pandemic [2]. In this context, preventive mental health services are important.

As the Consultation Liaison Psychiatry (CLP) unit under the Psychiatry Department, it seems vital to support the coping skills of healthcare professionals in cooperation with the administration in order to adapt them to the pandemic. In this framework, the CLP nurse works within the scope of her educational and administrative role within her job description.

Aim: The aim of this study is to present an example of the activities of the CLP nurse and the psychiatric services provided in a university hospital to facilitate the adaptation to the conditions faced by the healthcare professionals during the pandemic and to protect their mental health.

A "Stress Management and Resiliency Training", covering all employees working in each service category, was organized as a preventive mental health service, with the participation of psychiatry a faculty member and CLP nurse in the process when structuring of hospital operation during the pandemic was started to be planned. In addition, training brochures for improving coping skills under the name of "Stress Management and Coping" were prepared for healthcare professionals and published on the website to ensure access to all healthcare professionals.

Weekly support sessions were held by a faculty member and CLP nurse through Web-based interventions for healthcare professionals working in isolation clinics. In these support sessions, efforts to adapt to the existing situation were defined, awareness was raised over the difficulty areas, and the importance of team support was revealed.

In cooperation with the hospital administration, a mobile line was provided and it was operated by specialist physicians to serve healthcare professionals during working hours. Healthcare professionals interviewed with physicians through these lines.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

These services aimed at preserving mental health were shared with hospital administrators at meetings and support was received for initiatives to support healthcare professionals.

Discussion-Conclusion: The development of mental interventions for individuals during and after epidemics is important in preserving and promoting mental health. There are studies that reveal that taking precautions to protect the mental health of healthcare professionals and the society contributes to minimizing the stress levels of healthcare professionals and reducing the risk of depression, as well as positive effects on mental health [3,4].

Keywords: pandemic, healthcare professionals, mental health, clp nursing

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-119

EV KADINLARINDA PSİKOLOJİK İYİ OLUŞUN YORDAYICILARI OLARAK TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ VE EŞ-BAĞIMLILIK

Hatice Tekin¹, Gülsüm Ançel²

¹Gazi Üniversitesi

²Ankara Üniversitesi

Amaç: Bu araştırmada, ev kadınlarında psikolojik iyi oluşun yordayıcıları olarak toplumsal cinsiyet eşitliği, eş-bağımlılık kavramları ve sosyo-demografik özelliklerin incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı ve ilişki tarayıcı tipteki araştırma Mart –Kasım 2019 tarihleri arasında Ankara'nın bir ilçesinde belediyeye ait üç sosyal tesise devam eden, 249 ev kadını ile gerçekleştirilmiştir. Veriler, araştırmacı tarafından geliştirilen 'Kişisel Bilgi Formu', 'Psikolojik İyi Oluş Ölçeği (PİÖÖ)' [1], 'Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Ölçeği (TCEÖ)' [2] ve 'Eş- bağımlılık Belirleme Ölçeği (EşBBÖ)' [3] kullanılarak toplanmıştır. İstatistiksel analizde SPSS 21.0 paket program kullanılmış, sosyodemografik verilerin değerlendirilmesinde betimsel analiz yöntemleri, bağımlı değişkenler arasındaki ilişkiyi incelemek için de Pearson Korelasyon, bağımlı değişkeni yordayan bağımsız değişkenleri belirlemede Çoklu Doğrusal Regresyon analiz kullanılmıştır. Sonuçlar $p < 0,05$ için istatistiksel olarak anlamlı kabul edilmiştir.

Bulgular: Araştırmada ev kadınlarının sadece %19,7 sinin yüksek düzeyde psikolojik iyi oluşa, %12,9'unun yüksek düzeyde toplumsal cinsiyet eşitliği algısına ve %21,3 ünün düşük düzeyde eş- bağımlılık özelliğine sahip olduğu belirlenmiştir. Standardize edilmiş regresyon katsayısına (β) göre, yordayıcı değişkenlerin PİÖÖ toplam puanı üzerindeki görece önem sırasının; EşBBÖ toplam puanı, evlilik süresi 10 yıl ve üstü, TCEÖ toplam puanı, evlilik süresi 6-9 yıl arası, yaş ve medeni durum (evli olma) şeklinde olduğu, regresyon katsayılarının anlamlılığına ilişkin t-testi sonuçlarında, TCEÖ toplam puanının, EşBBÖ toplam puanının, evlilik süresi (2-5 yıl, 6-9 yıl ve 10 yıl ve üstü), yaş (arttıkça) ve medeni durum (evli olma) değişkenlerinin PİÖÖ toplam puanı üzerinde önemli (anlamlı) bir yordayıcı olduğu, diğer değişkenlerin ise anlamlı bir etkiye sahip olmadığı belirlenmiştir. Tüm yordayıcı değişkenler, PİÖÖ toplam puandaki toplam varyansın %39'unu açıklamaktadır.

Tartışma- Sonuç: Türkiye nüfusunun yarısını kadınların ve kadınların da %25,9'unu ev kadınlarının oluşturmasına [4] karşın ev kadınlarının ruh sağlığına yönelik sadece birkaç araştırma bulunmaktadır. Bu çalışmanın sonuçları, ev kadınlarının psikolojik sağlığında TCE, evlilik, eş-bağımlılık gibi geleneksel toplumsal cinsiyet rolleriyle ilişkili durumların etkili olduğunu göstermiştir. Çalışmanın ilginç bir sonucu olarak TCEÖ toplam puanının psikolojik iyi oluşu negatif yönde yordadığı belirlenmiştir. Çalışma sonucunda TCE algısı arttıkça neden psikolojik iyi oluşun azaldığının niteliksel çalışmalarla belirlenmesi, ev kadınlarının psikolojik iyi oluşunun daha fazla araştırılması önerilebilir ve elde edilecek verilerin önleyici, geliştirici ve koruyucu ruh sağlığı hizmet planına temel oluşturacağı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: eş-bağımlılık, ev kadını, psikolojik iyi oluş, toplumsal cinsiyet eşitliği

KAYNAKÇA:

1. Ryff CD, Keyes CLM. The structure of psychological well-being revisited. J Pers Soc Psychol, 1995;69(4):719-727.
2. Gözütok FD, Toraman Ç, Acar Erdol T. Toplumsal cinsiyet eşitliği ölçeğinin (TCEÖ) geliştirilmesi. İlköğretim Online, 2017;16(3):1036-1048.
3. Hughes-Hammer C, Martsol DS, Zeller RA. Development and testing of the codependency assessment tool. Arch Psychiatr Nurs, 1998(5);12:264-272.
4. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) [İnternet]. İstatistiklerle Kadın, 2017; [1 Eylül 2021' de alıntılanmıştır]. Şu adresten edinilebilir: <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Istatistiklerle-Kadin-2017-27594>.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

GENDER EQUALITY AND CO-DEPENDENCY AS PREDICTORS OF PSYCHOLOGICAL WELL-BEING AMONG HOUSEWIVES

Hatice Tekin¹, Gülsüm Ançel²

¹Gazi University

²Ankara University

Aim: The aim of this study is to examine the concepts of gender equality and co-dependency as predictors of the psychological well-being among housewives, as well as socio-demographic characteristics.

Method: This descriptive and correlational study was conducted with 249 housewives who regularly visited three municipal social facilities in a district of Ankara between March and November 2019. The data were collected using a 'Personal Information Form' which was prepared by the researcher, the 'Psychological Well-Being Scale (PWBS)' [1], the 'Gender Equality Scale (GES)' [2], and the 'Co-dependency Assessment Tool (CAT)' [3]. SPSS 21.0 software was used to carry out the statistical analysis. Various descriptive analysis methods were used to evaluate the socio-demographic data. Pearson Correlation was used to examine the correlation between dependent variables. Multiple Linear Regression analysis was employed to identify any independent variables that predicted dependent variable. The results were deemed statistically significant for $p < 0.05$.

Results: It was determined in the study that only 19.7% of the housewives had a high level of psychological well-being. 12.9% had a high level of perception of gender equality, and 21.3% had a low level of co-dependency. According to the standardized regression coefficient (β), the relative importance order of the predictor variables on PWBS total score was as follows: CAT total score, married for 10+ years, GES total score, and being married between 6 - 9 years, alongside age and marital status (being married). The t-test results regarding the significance of the regression coefficients indicated that the variables of GES total score, CAT total score, duration of marriage (2-5 years, 6-9 years, 10+ years), age (as it increases), and marital status (being married) were a significant predictor on PWBS total score. The other variables did not have any significant effect. All of the predictor variables accounted for 39% of the total variance in the PWBS total score.

Discussion/Conclusion: Despite the fact that half of Turkey's population is female and 25.9% of the women are housewives [4], there are only a handful studies that address the psychological health of housewives. This study's findings revealed that situations related to traditional gender roles such as GE, marriage, and co-dependency were effective in the housewives' psychological health. One interesting finding of the study was that the GES total score was a negative predictor of psychological well-being. In conclusion, we suggest that qualitative studies be conducted to explore the reason(s) behind why psychological well-being decreases as gender equality perception rises. The psychological well-being of housewives should be investigated further as well. It can be asserted that data may form the basis for preventive, promotive, and protective mental health service plan.

Keywords: co-dependency, housewife, psychological well-being, gender equality

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-120

COVID-19 TANISI ALAN BİREYLERİN PSİKOLOJİK İYİ OLUŞLARI İLE ANKSİYETE, KORKU VE DEPRESYON DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Nurcan Düzgün¹, Sibel Arguvanlı Çoban², Özlem Bolat Kaya³

¹Gazi Üniversitesi

²Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

³Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Yenimahalle Eğitim ve araştırma Hastanesi

Amaç: Toplumların hem fiziksel sağlığını hem de ruhsal sağlığını olumsuz yönde etkileyen COVID-19 pandemisi; anksiyete, korku, depresyon, panik atak, somatik semptomlar, travma sonrası stres bozukluğu gibi ruhsal sorunlara yol açabilmektedir (1,2,3). Bu çalışma COVID-19 tanısı alan bireylerin psikolojik iyi oluşları ile anksiyete, korku ve depresyon düzeyleri arasındaki ilişkinin belirlenmesi amacı ile yapılmıştır.

Yöntem: Bu kesitsel karşılaştırmalı çalışma Türkiye’de İç Anadolu bölgesinde Sağlık Bakanlığına bağlı bir pandemi hastanesinin kliniklerinde yatarak tedavi gören 685 Covid-19 tanısı almış birey ile Temmuz-Ağustos 2020 tarihleri arasında yapılmıştır. Araştırmanın verileri Bilgi Formu, Psikolojik İyi Oluş Ölçeği (PİOÖ), COVID-19 Korkusu Ölçeği, Hastane Anksiyete ve Depresyon Ölçeği (HADÖ) ile toplanmıştır. Enfeksiyon riski nedeniyle veriler, araştırmaya katılmayı kabul eden bireylerden telefonla görüşme yöntemiyle toplanmıştır. Verilerin analizi SPSS (Statistical Package for Social Science) 22.0 programı kullanılarak yapılmıştır.

Bulgular: Bu çalışmada katılımcıların yaş ortalaması 52.88 ± 14.22 , %52.1’i erkek, %87.4’ü evli, %54.2’si ilköğretim mezunudur. Katılımcıların %3.8’inin bir ruhsal hastalık, %35.3’ünün kronik fiziksel hastalık tanısı ve %34.6’sının sürekli kullandığı en az bir ilaç vardır. Katılımcıların %83.9’u COVID-19’a karşı koruyucu önlem aldığını ve %67.3’ü yakınlarında COVID-19+ bireyler olduğunu belirtmiştir. Katılımcıların %40.9’unda öksürük, %33.7’sinde solunum sıkıntısı, %25.0’inde ateş, %21.0’inde eklem ve kas ağrısı semptomları mevcuttur. Bu semptomlardan herhangi birini yaşayan katılımcıların yaşamayanlara göre PİOÖ puan ortalaması anlamlı düzeyde düşüktür ($p < 0.05$). Ruhsal ve/veya fiziksel hastalık tanısı olan katılımcıların PİOÖ puan ortalaması anlamlı düzeyde düşüktür ($p = 0.000$). Ayrıca, COVID-19’a karşı koruyucu önlem almayan ($p = 0.007$) ve yakınlarında COVID-19+ olan katılımcıların da PİOÖ puan ortalaması anlamlı düzeyde düşüktür ($p = 0.000$). HADÖ’ye göre anksiyete (24.71 ± 9.16 , $p = 0.000$) ve depresyon (26.84 ± 9.94 , $p = 0.000$) deneyimleyen katılımcıların PİOÖ puanı anlamlı düzeyde düşüktür. Katılımcıların PİOÖ puanları ile Covid-19 Korku Skalası puanları ($r = -.883$, $p = 0.000$), HADÖ - anksiyete alt ölçeği ($r = -.878$, $p = 0.000$) ve HADÖ- depresyon alt ölçeği ($r = -.874$, $p = 0.000$) puanları arasında negatif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu bulunmuştur.

Tartışma-sonuç: Bu çalışmadan elde edilen sonuçlara göre; COVID-19 tanısı nedeniyle yatarak tedavi alan bireylerin deneyimledikleri anksiyete, korku ve depresyon düzeyleri arttıkça psikolojik iyi oluş düzeyleri istatistiksel olarak anlamlı düzeyde azalmaktadır. Ayrıca COVID-19’a karşı kişisel koruyucu önlem almadığını belirten bireylerin psikolojik iyi oluş düzeyleri önlem alanlara göre anlamlı düzeyde düşüktür. Bu araştırma sonuçları COVID-19 tanısı nedeniyle yatarak tedavi alan bireylerin psikolojik iyi oluş düzeylerini yükseltmek için bazı klinik ve demografik özellikleri ile anksiyete, korku ve depresyon düzeylerini birlikte değerlendirilerek müdahaleler planlama ihtiyacını ortaya koymaktadır.

Anahtar kelimeler: Covid-19, korku, anksiyete, depresyon, psikolojik iyi oluş

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE RELATIONSHIP BETWEEN PSYCHOLOGICAL WELL-BEING WITH LEVELS OF ANXIETY, FEAR AND DEPRESSION OF INDIVIDUALS DIAGNOSED WITH COVID-19

Nurcan Düzgün¹, Sibel Arguvanlı Çoban², Özlem Bolat Kaya³

¹Gazi University

²Zonguldak Bülent Ecevit University

³Ankara Yıldırım Beyazıt University Yenimahalle Training and Research Hospital

Aim: COVID-19 pandemic, that has affected physical health as well as psychological health of the society in a negative way, may cause mental problems such as anxiety, fear, depression, panic attack, somatic symptoms and posttraumatic stress disorder (1,2,3). This study was carried out to determine the relationship between psychological wellbeing of the individuals diagnosed with COVID-19 and their anxiety, fear and depression levels.

Method: This cross-sectional and comparative study was conducted with 685 individuals who were hospitalized due to COVID-19 in a Ministry of Health-affiliated pandemic hospital in Central Anatolia region of Turkey between July-August 2020. Data were collected by Information Form, Psychological Wellbeing Scale (PWBS), COVID-19 Fear Scale, and Hospital Anxiety and Depression Scale (HADS) in the study. Due to infection risk, data were collected from the participants through telephone interview. Data were analyzed by using SPSS (Statistical Package for Social Science) 22.0 program.

Results: In this study, mean age of the participants was 52.88±14.22 years old, 52.1% were males, 87.4% were married and 54.2% were elementary school graduates. Among the participants, 3.8% had a mental disease, 35.3% were diagnosed with a chronic physical disease and 34.6% were using at least one drug regularly. 83.9% of the participants indicated that they had taken a protective measure against COVID-19; and 67.3% declared that they had COVID-19+ individuals around. Symptoms occurred as cough in 40.9%, breathing difficulty in 33.7%, fever in 25.0% and joint and muscle pain in 21.0%. PWBS scores of the participants, who experienced at least one of these symptoms, were found to be significantly lower than the ones who did not ($p<0.05$). Mean PWBS score of the participants, who were diagnosed with a mental and/or physical disease, was reported to be statistically lower ($p=0.000$). Moreover, mean PWBS score of the ones, who did not take any protective measures against COVID-19 ($p=0.007$) and who had COVID-19+ individuals around, was significantly lower ($p=0.000$). Based on HADS, PWBS scores of the individuals who experienced anxiety (24.71±9.16, $p=0.000$) and depression (26.84±9.94, $p=0.000$) were found to be significantly lower. Furthermore, PWBS scores of the participants were found to have negative and significant correlations with Covid-19 Fear Scale scores ($r=-.883$, $p=0.000$) and HADS-anxiety subscale ($r=-.878$, $p=0.000$) and HADS-depression subscale ($r=-.874$, $p=0.000$) scores.

Discussion-conclusion: Based on the results of this study, it was found that psychological wellbeing levels of the individuals, who were hospitalized due to COVID-19 diagnosis, were significantly decreased as their anxiety, fear and depression levels increased. Moreover, psychological wellbeing levels of the ones, who did not report any protective measures against COVID-19, were determined to be significantly lower compared to the ones who did. The results of this study revealed the necessity for planning interventions to enhance psychological wellbeing of the individuals hospitalized due to COVID-19 by evaluating some of their clinical and demographic characteristics and their anxiety, fear and depression levels.

Key words: Covid-19, fear, anxiety, depression, psychological wellbeing

Kaynaklar

1. Rajkumar RP. COVID-19 and Mental Health: A Review of the Existing Literature. Asian J Psychiatr, 2020 Apr 10;52:102066. doi: 10.1016/j.ajp.2020.102066.
2. Bao Y.,Yankun Sun, ShiqiuMeng, JieShi, Lin Lu. 2019-nCoV Epidemic: Address Mental Health Careto Empower Society. Lancet. 2020 Feb 22;395(10224):e37-e38. doi: 10.1016/S0140-6736(20)30309-3.
3. Huang, Y, Zhao, N., 2020. Generalized anxiety disorder, depressive symptoms and sleep quality duringCovid 19 epidemic in China: a web-based cross-sectional survey 2 3. doi:10.1101/2020.02.19.20025395.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-121

KANSER TEDAVİSİ ALAN BİREYLERDE PSİKOSOSYAL DİSTRES VE ÖZ AŞKINLIĞIN PSİKOLOJİK SAĞLAMLIK ÜZERİNE ETKİSİ

Seda Er¹, Gizem Şahin Bayındır¹, Ayşin Kayış², Sevim Buzlu¹

¹*İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa*

²*Acıbadem Atakent Hastanesi*

Amaç: Bu araştırmanın amacı, kanser tedavisi alan bireylerde, psikososyal distres ve öz aşkınlığın psikolojik sağlamlık üzerine etkisini belirlemektir.

Yöntem: Tanımlayıcı-ilişki arayıcı tasarım tipinde yürütülen bu araştırmanın örneklemini İstanbul'da özel bir hastanenin kemoterapi ünitesinde kanser tedavisi alan bireyler (N=105) oluşturdu. Veriler; Bireysel Bilgi Formu, Connor-Davidson Psikolojik Sağlamlık Ölçeği, Öz Aşkınlık Ölçeği ve Psikososyal Distres Termometresi ile toplandı.

Bulgular: Katılımcıların %73.3'ünün (n=77) kadın olduğu, yaş ortalamalarının 53.22±13.46 (19-80) olduğu belirlendi. Katılımcılardan %42.9'unun (n=45) meme kanseri tanısı aldığı, %40'ının (n=42) üçüncü evrede olduğu ve %98.1'inin (n=103) kemoterapi aldığı saptandı. Katılımcıların psikososyal distres puan ortalamalarının 5.73±2.25 (0-10) olduğu ve %81'inin (n=85) 4 puan ve üzeri aldığı, psikolojik sağlamlık puan ortalamalarının 68.62±12.95 (40-100) olduğu ve öz aşkınlık puan ortalamalarının 45.68±6.67 (28-60) olduğu belirlendi. Araştırmada, ailesi ile yaşayan katılımcıların psikolojik sağlamlık puan ortalamalarının yalnız yaşayanlara göre daha yüksek olduğu bulundu (t=-2.360; p=0.020). Regresyon analizi sonuçlarına göre; psikososyal distresin psikolojik sağlamlık üzerine negatif yönde etkisinin olduğu (F=22,753; R²=0,173; p<0,05), öz aşkınlığın ise psikolojik sağlamlık üzerine pozitif yönde etkisinin olduğu saptandı (F=82,387; R²=0,439; p<0,05).

Tartışma-Sonuç: Kanser tanısı alan bireylerde distres oldukça yaygındır. Erken evrede distresin fark edilip ele alınmadığı durumlarda, distres kronik bir hal alabilir [1]. Kanser gibi çeşitli stresörleri içeren bir yaşantıda, olumsuz etmenlerin üstesinden gelinmesi ve uyumun tekrar sağlanması psikolojik sağlamlık ile yakından ilişkilidir [2]. Bu bağlamda psikolojik sağlamlık, kanser tedavisi alan bireylerin yaşamın anlamını keşfetmelerinde önemli bir yere sahiptir. Psikolojik sağlamlığın olumlu sonuçlarından biri öz aşkınlıktır [3,4]. Literatürde, kanser tedavisi alan bireylerde öz aşkınlık, psikolojik sağlamlık ve psikososyal distres arasındaki ilişkiye yönelik çalışmalar oldukça sınırlıdır. Bu anlamda araştırmanın literatüre katkı sağladığı düşünülmektedir. Araştırma sonuçlarına göre; psikolojik sağlamlığı yüksek olan katılımcıların öz aşkınlık düzeylerinin yüksek olduğu, psikososyal distres düzeyinin ise düşük olduğu görüldü. Öz aşkınlık, hayatı değiştiren bir olaydan sonra yaşama bakış açısının değişmesini takip eden bir süreç olup sağlık ile doğrudan ve olumlu yönde ilişkili olduğu belirtilmektedir [5]. Bu doğrultuda, kanser gibi stresli yaşam olaylarına maruz kalan bireylerde öz aşkınlık düzeyinin yüksek ve iyilik halini destekleyen psikolojik sağlamlık ile ilişkili olması beklenen bir sonuç olarak yorumlanabilir. Ayrıca bu durum psikososyal distres gibi bireyleri korunmasız bırakan olumsuz etmenlerin yönetilmesinde anahtar bir rol oynayabilir. Kanser tedavisi sırasında öz aşkınlık düzeyini etkileyen faktörlerin bilinmesinin iyilik halini artırmaya yönelik müdahalelerin geliştirilmesi için önemli olduğu düşünülmektedir. Öz aşkınlık ve psikolojik sağlamlığın varlığı bireyin esneklik/uyum yetisini artırarak distres belirtilerine sebep olan kanser gibi zorlu yaşam deneyimlerinde kişisel büyümeye katkı sağlayabilir [2]. Ruh sağlığını güçlendirecek girişimlerin planlaması için

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

risk faktörlerinin, koruyucu faktörlerin ve bağlamsal faktörlerin değerlendirilmesi gerekmektedir. Ruh sağlığı hemşireleri, kanser tedavisi alan bireylerde öz aşkınlığı sağlayacak kaynakları bulmada ve psikolojik sağlamlığı güçlendirecek koruyucu faktörleri geliştirmede etkili olabilir.

Anahtar Kelimeler: Kanser, öz aşkınlık, psikolojik sağlamlık, psikososyal distres

KAYNAKÇA:

1. Güleç G, Büyükkınacı A. Kanser ve psikiyatrik bozukluklar. Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar, 2011; 3(2): 343-367.
2. Özçetin YSÜ, Hiçdurmaz D. Kanser deneyiminde travma sonrası büyüme ve psikolojik sağlamlık. Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar, 2017; 9(4): 388-97.
3. Earvolino-Ramirez M. Resilience: a concept analysis. Nursing forum, 2007; 42(2): 73-82.
4. Şahin, G., Buzlu, S. (2019). Sağlam öğrenci sağlam meslek: hemşirelik öğrencilerinde psikolojik sağlamlığın önemi. JAREN, 5(3), 233-240.
5. Reed PG. Demystifying self-transcendence for mental health nursing practice and research. Archives of Psychiatric Nursing, 2009; 23: 397-400.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE EFFECT OF PSYCHOSOCIAL DISTRESS AND SELF-TRANSCENDENCE ON PSYCHOLOGICAL RESILIENCE IN INDIVIDUALS RECEIVING CANCER TREATMENT

Seda Er¹, Gizem Şahin Bayındır¹, Ayşin Kayış², Sevim Buzlu¹

¹Istanbul University-Cerrahpaşa

²Acibadem Atakent Hospital

Purpose: The aim of this study is to determine the effect of psychosocial distress and self-transcendence on resilience in individuals receiving cancer treatment.

Method: This descriptive-correlational study was conducted with individuals receiving cancer treatment (N=105) from in the chemotherapy unit of a private hospital in Istanbul. The data was collected with Personal Information Form, Connor–Davidson Resilience Scale, Self-transcendence Scale and Psychosocial Distress Thermometer.

Results: It was determined that 73.3% (n=77) of the participants were female, the age average was 53.22±13.46 (19-80), 42.9% (n=45) were diagnosed with breast cancer, 40% (n=42) of the participants were in the third stage, 98.1% (n=103) of the participants were received chemotherapy. The mean scores of the psychosocial distress, resilience and self-transcendence were 5.73±2.25 (0-10), 68.62±12.95 (40-100) and 45.68±6.67 (28-60) respectively. It was found that the mean scores of psychological resilience of patients living with their families were higher (t=2.360; p=0.020). According to the results of the regression analysis, it was determined that psychosocial distress had a negative effect on resilience (F=22,753; R²=0,173; p<0,05), while self-transcendence had a positive effect on resilience (F=82,387; R²=0,439; p<0,05).

Discussion-Conclusion: Distress is quite common in individuals diagnosed with cancer. If distress is'nt recognized and addressed at an early stage, it can become chronic [1]. In a life involving various stressors such as cancer, overcoming negative factors and re-adaptation are closely related to psychological resilience [2]. In this context, resilience is important for individuals receiving cancer treatment to discover the meaning of life. One of the positive outcomes of resilience is self-transcendence [3,4]. In the literature, studies on the relationship between self-transcendence, psychological resilience and psychosocial distress in individuals receiving cancer treatment are quite limited. In this sense, it is thought that the study contributes to the literature. According to the study results; it was seen that the participants with high psychological resilience had high levels of self-transcendence and low levels of psychosocial distress. Self-transcendence is stated to be directly and positively related to health, as a process that follows the change of perspective on life after a life-changing event [5]. In this respect, it can be interpreted as an expected result that the level of self-transcendence is high in individuals exposed to stressful life events such as cancer and is associated with psychological resilience that supports well-being. In addition, this may play a key role in the management of negative factors that leave individuals vulnerable, such as psychosocial distress. It is thought that knowing the factors affecting the level of self-transcendence during cancer treatment is important for the development of interventions to increase well-being. The presence of self-transcendence and resilience can contribute to personal growth in difficult life experiences such as cancer that causes distress symptoms by increasing the individual's flexibility/adaptation ability [2]. Risk factors, protective factors and contextual factors should be evaluated for the planning of interventions to strengthen mental health. Mental health nurses can be effective in finding resources that will provide self-transcendence and developing protective factors that will strengthen psychological resilience in individuals receiving cancer treatment.

Keywords: Cancer; self-transcendence; resilience; psychosocial distress

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-122

TEMİZLİK İŞÇİLERİNE VERİLEN SAĞLIĞA ZARAR VERİCİ DAVRANIŞLARI BELİRLENMESİ VE SAĞLIKLI YAŞAM BİÇİMİ DAVRANIŞLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Aynur Uysal Toraman¹, Ayşegül Dönmez², Esra Engin², Fatma Savan¹, Hacer Demirkol³

¹Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı

²Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

³Yozgat Bozok Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

Amaç: Araştırma, temizlik işçilerine verilen sağlığa zarar verici davranışlarını belirlemek ve işçilere sağlıklı yaşam biçimi davranışları değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Yöntem: Araştırma Haziran 2017-Aralık 2018 tarihleri tanımlayıcı araştırma tasarımı ,Ege Bölgesi'ndeki bir ilçe belediyesinin şantiye binasında çalışan temizlik işçileri ile yürütülmüştür. Araştırmanın evrenini araştırmaya katılmaya gönüllü 450 temizlik işçisi oluşturmuştur. Örneklem seçme yöntemi kullanılmamış olup, araştırmaya katılmaya gönüllü tüm temizlik işçileri örnekleme dahil edilmiştir. Sonuç olarak toplam 207 temizlik işçisi araştırmanın örneklemini oluşturmuştur. Araştırmada veri toplamak için araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda oluşturulan "Tanıtıcı Bilgi Formu", "Şiddet Tarama Anketi", "Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları Ölçeği (SYBD II)" ve Sürekli Öfke-Öfke İfade Tarzı Ölçeği (SÖÖTÖ) kullanılmıştır. Veriler, soruların anlaşılmasını kolaylaştırmak için, yüz yüze görüşme tekniği kullanarak toplanmış, ölçek ve anket formları temizlik işçilerin kendisi tarafından doldurulmuştur. Veriler %95'lik güven aralığında, anlamlılık $p \leq 0,05$ düzeyinde değerlendirilmiştir.

Bulgular : Araştırmaya katılan temizlik işçilerinin yaş ortalaması $41,22 \pm 7,45$, %85,1'i erkek, %81,3'ü evli, ve %48,6'sının ilköğretim mezunu olduğu saptanmıştır. İşçilerinin sigara, alkol, madde kullanımı, cinsel yolla bulaşan hastalıklar gibi sağlıklarına zarar verici davranışlarda bulunma durumları; %60,4'inin sigara, %26,6'sı alkol, %0,5'i sağlığa zarar verici madde kullandığı ve %31,5'inin cinsel yolla bulaşan hastalıklardan korunmanmak için bir önlem almadığı görülmüştür. İşçilerinin aile içinde eş şiddeti yaşama durumları; %2,9'u eşi tarafından herhangi bir cisimle şiddete maruz kaldığı, %4,9'u eşi tarafından küfür, hakaret, alay etme vb. davranışlara maruz kaldığı, %2 eşi tarafından cinsel şiddete maruz kaldığı ve %1,5'inin eşine cinsel şiddet uyguladığı saptanmıştır.

Tartışma-Sonuç: Sağlığın korunması ve geliştirilebilmesi için, bireyin sorumluluk alarak sağlık için risk oluşturan etmenleri öğrenmesi, bu etmenlerden kendini koruması ve sağlıklı yaşam davranışlarını tutum haline dönüştürebilmesi gerekmektedir. İşçilerde, dengesiz beslenme, tütün ve alkol kullanımı, yetersiz fiziksel aktivite gibi sağlığa zarar veren davranışların yanı sıra madde kullanımı da görülebilmektedir. Bu araştırmanın sonuçlarına göre hemşire araştırmacılara, Temizlik işçilerine sağlığı geliştirici davranışlarını artırmaya yönelik küçük gruplar şeklinde eğitimler verilerek randomize kontrollü araştırmalar yürütmeleri önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Temizlik işçisi, işçi, sağlığa zarar verici davranış, sağlıklı yaşam davranışı

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA

1. Bostan N, Beşer A. Hemşirelerin Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışlarını Etkileyen Faktörler. Hemşirelikte Eğitim ve Araştırma Dergisi 2017;14 (1): 38-44.
2. Çalmaz A. Hitit Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Sağlıklı Yaşam Davranışları ve Ruhsal Sağlık Durumu. Hitit Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Anabilim Dalı, 2019 (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Çorum.
3. Slavit WI, Reagin A, Finch RA. An Employer's Guide to Workplace Substance Abuse: Strategies and Treatment Recommendations. An Employer's Guide to Workplace Substance Abuse, 2009
4. Hoffmann J, Larison C. Journal of Drug Issues 1999; 29(2): 341-364

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

IDENTIFICATION OF HARMFUL BEHAVIORS GIVEN TO CLEANING WORKERS AND EVALUATION OF HEALTHY LIFESTYLE BEHAVIORS

Aynur Uysal Toraman¹, Ayşegül Dönmez², Esra Engin², Fatma Savan¹, Hacer Demirkol³

¹Ege University Faculty of Nursing, Department of Public Health Nursing

²Ege University Faculty of Nursing, Department of Mental Health and Diseases Nursing

³Yozgat Bozok University Faculty of Health Sciences, Department of Mental Health and Diseases Nursing

Purpose: The research was carried out to determine the health-damaging behaviors of cleaning workers and to evaluate healthy lifestyle behaviors of workers.

Method: The research was carried out with the cleaning workers working in the construction site of a district municipality in the Aegean Region in a descriptive research design between June 2017 and December 2018. The universe of the research consisted of 450 cleaning workers who volunteered to participate in the research. Sample selection method was not used and all cleaning workers who volunteered to participate in the research were included in the sample. As a result, a total of 207 cleaning workers formed the sample of the research. "Descriptive Information Form", "Violence Screening Questionnaire", "Healthy Lifestyle Behaviors Scale" and Trait Anger Expression Style Scale, which were created by the researchers in line with the literature, were used to collect data in the study. In order to facilitate the understanding of the questions, the data were collected using face-to-face interview technique, and the scale and questionnaire forms were filled by the cleaning workers themselves. The data were evaluated at the 95% confidence interval and the significance level was $p \leq 0.05$.

Results: The mean age of the cleaning workers participating in the study was 41.22 ± 7.45 years, 85.1% were male, 81.3% were married, and 48.6% were primary school graduates. Employees' behavior that harms their health, such as smoking, alcohol, substance use, sexually transmitted diseases; It was observed that 60.4% used cigarettes, 26.6% used alcohol, 0.5% used harmful substances and 31.5% did not take any precautions to avoid sexually transmitted diseases. Employees experiencing spousal violence in the family; 2.9% of them were exposed to violence by their spouse with any object, 4.9% of them were swearing, insulting, mocking, etc. by their spouse. It was determined that 2% were exposed to sexual violence by their spouses and 1.5% inflicted sexual violence on their spouses.

Discussion-Conclusion: In order to protect and improve health, the individual should take responsibility and learn the factors that pose a risk to health, protect himself from these factors and transform healthy lifestyle behaviors into an attitude. In addition to behaviors that harm health, such as unbalanced nutrition, tobacco and alcohol use, and insufficient physical activity, substance use can also be observed in workers. According to the results of this study, it is recommended that nurse researchers conduct randomized controlled studies by providing training in small groups to increase the health-promoting behaviors of cleaning workers.

Keywords: Cleaner, worker, harmful behavior, healthy lifestyle behavior

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-123

DEVLET VE ÖZEL ÜNİVERSİTEDE EĞİTİM GÖREN 1. VE 2. SINIF HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN DUYARLI SEVGİ DÜZEYLERİ, DUYGUSAL İYİ OLUŞ, ONTOLOJİK İYİ OLUŞ, ALGILANAN ANA-BABA TUTUMLARI VE EMPATİK EĞİLİMLERİ VE ARALARINDAKİ İLİŞKİ

Fatma Öz¹, Hilal Merve Belen¹

¹Lokman Hekim Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü

Amaç: Araştırmada; devlet ve özel üniversitede eğitim gören 1. ve 2. Sınıf hemşirelik öğrencilerinin sağlık profesyonelleri için önemli kavramlar olan duyarlı sevgi düzeyleri, duygusal iyi oluş, ontolojik iyi oluş, empatik eğilimleri ve algılanan ana-baba tutumlarının ne olduğu ve aralarındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Araştırma tanımlayıcı tiptedir. Çalışmanın evrenini iki vakıf ve bir devlet üniversitesinde 2019-2020 döneminde eğitim gören hemşirelik öğrencileri, örnekleme ise her bir üniversitenin 1. ve 2. sınıfları oluşturmuştur. Veriler; Duyarlı Sevgi, Duygusal İyi Oluş, Ontolojik İyi Oluş, Leuven Algılanan Ana-Babalık ve Empatik Eğilim Ölçekleri ile toplanmış ve 152 öğrenci ile sonuçlandırılmıştır [1,2,3,4]. Etik kurul izni alındıktan sonra, ölçekler Google Forms uygulamasıyla çevrimiçi olarak mart 2020-mart 2021 tarihleri arasında uygulanmıştır. İstatistiksel analizde, SPSS-22 istatistik paket programı kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde Kolmogorov-Smirnov, Mann Whitney U, Spearman Korelasyon testi kullanılmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin %90.1'i kadın, %28.3'ü devlet üniversitesinde, %71.7'si ise vakıf üniversitesinde eğitim görmektedir. Öğrencilerin ölçeklerden aldıkları ortalama puanlar; Duyarlı Sevgi 61.12±10.06, Empatik Eğilim 69±7.49 olarak bulunmuştur. Öğrencilerin Leuven Ana-Babalık Ölçeği anne formu ölçek alt boyutlarından aldıkları ortalama puanlar; duyarlılık 24.84±4.86, özerklik desteği 11.78±2.42, psikolojik kontrol 10.01±3.94 ve davranışsal denetim 11.33±3.63; baba formu ölçek alt boyutlarından aldıkları ortalama puanlar; duyarlılık 26.43±7.64, özerklik desteği 11.29±3.17, psikolojik kontrol 7.49±3.22 ve davranışsal denetim 11.84±4.08 olarak belirlenmiştir. Öğrencilerin Duyarlı Sevgi ve Duygusal İyi Oluş ile Ontolojik İyi Oluş Ölçeği toplam puanları arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki; Leuven Algılanan Ana-Babalık ölçeği anne-baba formu duyarlılık alt ölçek toplam puanı ile Empatik Eğilim ölçeği toplam puanı arasında da pozitif yönde anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Devlet ve vakıf üniversitelerine göre öğrencilerin ölçek puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmamıştır (p>0.05). Erkeklerin Duygusal İyi Oluş Ölçeği (Z=-336, p=001) puan ortalamaları kadınlardan daha yüksektir.

Sonuç: Öğrencilerin duyarlı sevgi düzeylerinin yüksek düzeyde olduğu, duygusal iyi oluş düzeylerinin orta düzeye yakın olduğu belirlenmiştir. Empatik eğilim düzeyleri ise ortalamanın üzerinde olduğu ancak yüksek olmadığı bulunmuştur. Ontolojik iyi oluş alt boyutlarında öğrencilerin umut ve harekete geçme düzeylerinin iyi olduğu, geleceğe yönelik pozitif duygu duruma sahip olduklarını görülmektedir. Bunun yanında pişmanlık ve hiçlik alt boyutları puan ortalamaları düşük düzeydedir. Öğrencilerin anne ve babalarını algılamada duyarlılık, özerklik düzeyleri yüksektir. Bunun yanında algıladıkları psikolojik kontrol ve davranışsal denetim düzeylerinin ortalamadan düşüktür. Öğrencilerin duyarlı sevgi ve duygusal iyi oluş düzeyleri arttıkça ontolojik iyi oluşları artmaktadır. Algıladıkları anne-baba duyarlılık düzeylerinin artmasıyla empatik eğilimleri de artmaktadır. Bu sonuçlar doğrultusunda; öğrencilerin mesleki eğitimleri sırasında profesyonel yaşama geçişlerini başarılı kılmak için sevgi, iyi oluş, empatik eğilim ve duyarlı anne babaya sahip olmayı destekleyici derslerin ve etkinliklerin yapılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: sevgi, iyi oluş, empati, algılanan anne baba, hemşirelik öğrencisi

KAYNAKÇA:

1. Yaralı, K. T., Özkan, H. K., & Aytar, A. G. (2016). Yedi Ve On Yaş Çocuklarının Sevgiyi İfade Ediş Biçimlerinin Çizdikleri Resimlere Yansıması. *Kastamonu Education Journal*, 24(5), 2181.
2. Kocayörük, E., Altıntaş, E., Şimşek, Ö. F., Bozanoğlu, İ., Çelik, B. (2018). Üniversite öğrencilerinin zaman perspektifli iyi-oluş düzeyleri: kümeleme analizi incelemesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33(3), 550-564.
3. Öz,F. Hemşirelerin Empatik İletişim Becerisi ve Eğitimine Eğitimin Etkisi.(Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara,1992).
4. Sevim, S. (2014). Leuven algılanan ana babalık ölçeği ergen ve ana baba sürümlerinin uyarlanması. *Düşünen Adam*, 27, 291-300.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

SENSITIVE LOVE LEVELS, EMOTIONAL WELL-BEING, ONTOLOGICAL WELL-BEING, PERCEIVED PARENTAL ATTITUDES AND EMPATHIC TENDENCIES OF NURSING STUDENTS IN THE 1ST AND 2ND YEARS OF PUBLIC AND PRIVATE UNIVERSITIES AND THEIR RELATIONSHIPS

Fatma Öz¹, Hilal Merve Belen¹

¹Lokman Hekim University, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing

Aim: In the research; In this study, it was aimed to examine the levels of sensitive love, emotional well-being, ontological well-being, empathic tendencies and perceived parental attitudes, which are important concepts for health professionals, and the relationship between them.

Method: The research is of descriptive type. The population of the study consisted of nursing students studying at two foundation and one state universities in the period of 2019-2020, and the sample consisted of the 1st and 2nd grades of each university. Data; It was collected with the Sensitive Love, Emotional Well-being, Ontological Well-being, Leuven Perceived Parenting and Empathic Tendency Scales and concluded with 152 students [1,2,3,4]. After obtaining the ethics committee approval, the scales were applied online with the Google Forms application between March 2020 and March 2021. SPSS-22 statistical package program was used in statistical analysis. Kolmogorov-Smirnov, Mann Whitney U, Spearman correlation test was used to evaluate the data. Results: 90.1% of the students are women, 28.3% are studying at a state university, and 71.7% at a foundation university. The average scores of the students from the scales; Sensitive Love was 61.12 ± 10.06 , Empathic Tendency was 69 ± 7.49 . The average scores of the students from the Leuven Parenthood Scale mother form scale sub-dimensions; sensitivity 24.84 ± 4.86 , autonomy support 11.78 ± 2.42 , psychological control 10.01 ± 3.94 , and behavioral control 11.33 ± 3.63 ; the average scores they got from the sub-dimensions of the father form; sensitivity was 26.43 ± 7.64 , autonomy support 11.29 ± 3.17 , psychological control 7.49 ± 3.22 and behavioral control 11.84 ± 4.08 . A positive and significant relationship between the students' Sensitive Love and Emotional Well-being and the total scores of the Ontological Well-Being Scale; A positive and significant correlation was also found between the Leuven Perceived Parenthood scale parent form sensitivity subscale total score and the Empathic Tendency scale total score. There was no statistically significant difference between the scale mean scores of the students according to state and foundation universities ($p > 0.05$). Men's Emotional Well-being Scale ($Z = -336$, $p = 001$) mean scores were higher than women's.

Conclusion: It was determined that the sensitive love levels of the students were high and their emotional well-being levels were close to the medium level. Empathic tendency levels were found to be above the average but not high. In the ontological well-being sub-dimensions, it is seen that the hope and action levels of the students are good and they have a positive mood for the future. In addition, the mean scores of regret and nothingness sub-dimensions are low. Students have high levels of sensitivity and autonomy in perceiving their parents. In addition, their perceived psychological control and behavioral control levels are lower than the average. As students' sensitive love and emotional well-being levels increase, their ontological well-being increases. As their perceived parental sensitivity levels increase, their empathic tendencies also increase. In line with these results; In order to make the transition of students to professional life successful during their vocational education, it can be recommended to conduct lessons and activities that support love, well-being, empathic disposition and having sensitive parents.

Keywords: love, well-being, empathy, perceived parents, nursing student

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-124

MANEVİYAT, MANEVİ BAKIM VE MANEVİ BAKIMIN HEMŞİRELİKTE ÖNEMİ

Yeliz Yelen Akpınar¹, Selen Özakar Akça², Nesrin Aştı³

¹Çorum İl Sağlık Müdürlüğü, Çorum

²Hitit Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Çorum

³Demiroğlu Bilim Üniversitesi Florence Nightingale Hastanesi Hemşirelik Yüksekokulu, İstanbul

Giriş: Maneviyat (spirituality) kelimesi, bir kişinin içsel olarak anlam ve amaç arayışı ile birlikte kendisi, ailesi ve başkalarıyla olan ilişkileri, aradığı bir dizi iç deneyim ve duygu olarak tanımlanır. Manevi bakım ise; temeli ruhsal deneyimlere dayalı, bireylerin hayatları boyunca hastalık ve sağlıkta kendilerini daha iyi hissetmeleri için göstermiş oldukları kişisel davranışlar olarak belirtilmektedir [1].

Manevi bakım; hastaların yaşamın anlamını ve amacını bulmalarına yardım edebilir, umutlarını sürdürmek, semptomlarını yönetmek ve hastaların kendisi çevre ve doğa ile olan ilişkisinde daha güçlü hissetmelerini sağlayabilir. Maneviyat ve manevi bakımın önemini vurgulayan, hastaların yaşam kalitesini arttırdığını, hastalara verilen bakımın daha etkili olduğunu bildiren pek çok çalışma bulunmakla birlikte, hemşirelik literatüründe, hemşirelerin hastaların manevi ihtiyaçlarını karşılamak için onlara nasıl bakım vermeleri gerektiğini açıklayan sınırlı sayıda çalışma bulunmaktadır [2, 1, 3]

Amaç: Hemşirelik bakımının soyut bir bölümünü oluşturan manevi yat, din ve vicdani boyutu etkilediği için göreceli bir kavram olarak ele alınmış ve hemşireler için manevi bakımda henüz belli bir standardizasyon oluşturulamamıştır. Hemşirelerin hastalarına manevi bakım uygulamalarını nasıl yapabileceklerini gösteren bir yönergeye ihtiyaç olmakla birlikte, bu bakımın hangi koşullar altında yapılması gerektiği, hastaların manevi ihtiyaçlarını nasıl belirleyecekleri ve değerlendirecekleri, hastalarına nasıl yardımcı olabilecekleri ile ilgili sınırlı sayıda bilgi bulunmaktadır [1,4]. Bu makale ile manevi yat, manevi bakım kavramı ile ilgili ülkemizdeki durumu ortaya koyarak, bakımda standardizasyona yönelik çalışmalara temel oluşturmak amaçlanmıştır.

Sonuç: Hemşirelerin bio-fiziksel olduğu kadar bakımın manevi yönünü desteklemekten de etik olarak sorumlu olduğunu belirten bütüncül bakım felsefesinden hareketle bu makalede amaç; manevi yat ve manevi bakım kavramları, manevi ihtiyaçlar, manevi bakımın önemi, niteliği ve değerlendirilmesi ile hemşirelik yaklaşımı ele alınarak, hemşirelerde konu ile ilgili duyarlılığın oluşturulması sağlanacaktır [4, 5].

Anahtar Kelimeler: manevi yat, manevi bakım, hemşirelik

KAYNAKÇA:

1. Erişen M, Karaca Sivrikaya S. Manevi bakım ve hemşirelik. Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi 2017; 6(3):184-190
2. Austin P, Macdonald J, Macleod R. Measuring spirituality and religiosity in clinical settings: A scoping review of available instruments. Religions 2018; 9(3):70.
3. MacLeodR, Wilson DM, Crandall J, Austin P. Death anxiety among New Zealanders: The predict ve roles of religion, spirituality, and family connection OMEGA. Journal of Death and Dying 2019; 80(1):3-19.
4. Zumstein-Shahaa M, Ferrell B, Economou D. Nurses' response to spiritual needs of cancer patients. European Journal of Oncology Nursing 2020; 48(2020):1017922.
5. Uslu Şahan F, Terzioğlu F. Hemşirelerin kanser hastalarına yönelik manevi bakım uygulamaları ve karşılaştıkları engeller. Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi 2020; 9(4):340-349

SPIRITUALITY, SPIRITUAL CARE AND THE IMPORTANCE OF SPIRITUAL CARE IN NURSING

Yeliz Yelen Akpınar¹, Selen Özakar Akça², Nesrin Aştı³

¹ *Corum Provincial Health Directorate, corum*

² *Hitit University Faculty of Health Sciences, Department of Child Health and Diseases Nursing, Corum*

³ *Demiroğlu Bilim University Florence Nightingale Hospital School of Nursing, İstanbul*

Loading: The word spirituality is defined as a person's inner search for meaning and purpose, as well as relationships with oneself, family, and others, and is defined as a series of inner experiences and emotions that one seeks. Spiritual care, based on spiritual experiences, is stated as the personal behaviors that individuals have shown throughout their lives to make them feel better in illness and health [1].

Spiritual care can help patients find the meaning and purpose of life, enable them to maintain their hopes, manage their symptoms and make them feel stronger in their relationship with the environment and nature. Although there are many studies emphasizing the importance of spirituality and spiritual care, reporting that it improves the quality of life of patients and that care given to patients is more effective, there are limited studies in the nursing literature explaining how nurses should provide care to patients to meet their spiritual needs [2,1]

Aim: Constituting an abstract part of nursing care, spirituality has been considered as a relative concept since it is related with the religious and conscientious dimension, and a certain standardization has not been established in spiritual care for nurses. Although there is a need for an instruction that shows how nurses can perform spiritual care practices for their patients, there is limited information about how to determine and evaluate the spiritual needs of patients and how nurses can help the patients as well as the conditions under which this care should be given [1,4]. With this article, it is aimed to establish the basis for studies on standardization in care by revealing the situation in our country regarding the concept of spirituality and spiritual care.

Conclusion: Based on the holistic care philosophy, stating that nurses are ethically responsible for supporting the spiritual aspect of care as well as bio-physical, this study aims to raise awareness among nurses by addressing the concepts of spirituality and spiritual care, spiritual needs, importance, quality and evaluation of spiritual care, and nursing approach [4,5].

Keywords: spirituality, spiritual care, nursing.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-125

FLÖRT ŞİDDETİ: HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN BİLGİ DÜZEYİ, TUTUM VE UYGULAMA DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ

Seda Er¹, Merve Murat², Sevil Yılmaz³, Sevim Buzlu³

¹Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi

²Biruni Üniversitesi

³İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa

Giriş ve Amaç: Gençlerin flört şiddeti bilgi düzeylerinin belirlenmesinde ve şiddeti uygulama düzeylerinin saptanmasında yeterli kanıtların olmadığı düşünülse de özellikle pandemi döneminde internette geçirilen sürenin fazla olması nedeniyle gençlerin siber flört şiddeti uygulama/maruz kalma riskinin artması söz konusudur [1,2]. Bu doğrultuda araştırmanın birincil amacı, hemşirelik bölümü öğrencilerinin flört şiddetine yönelik bilgi düzeyleri ve tutumları ile siber flört şiddet uygulama ve maruz kalma düzeylerinin saptanmasıdır. Araştırmanın ikincil amacı ise hemşirelik bölümü öğrencilerinin flört şiddetine ilişkin bilgi düzeyleri ve tutumları ile siber flört istismarı arasındaki ilişkinin araştırılmasıdır.

Yöntem: Tanımlayıcı tipteki araştırmanın örneklemini İstanbul'daki üç farklı üniversitenin hemşirelik bölümü öğrencileri (N=448) oluşturdu. Veriler; Kişisel Bilgi Formu, Flört Şiddeti Tutum Ölçeği, Siber Flört İstismarı Ölçeği ile toplandı.

Bulgular: Katılımcıların %83.7'sinin (n=375) kadın, yaş ortalamasının 20.9±1.9 ve %30.6'sının (n=137) romantik ilişkiye sahip olduğu belirlendi. Flört şiddeti bilgi düzeyi puan ortalaması 82.0±9.1 saptandı. Öğrencilerden %11.2'sinin (n=50) flört şiddetine maruz kaldığı bulundu. Flört Şiddeti Tutum Ölçeğinden alınan puan ortalaması 4.69±0.25, Siber Flört İstismarı Ölçeğinde şiddet uygulayanlar ve şiddete maruz kalanların puan ortalamaları (28.3±11.5, 27.0±8.9) benzer şekilde bulundu. Flört şiddeti bilgi düzeyi ile Siber Flört İstismarı Ölçeği ve alt boyutları puan ortalamaları arasında ters yönlü zayıf bir ilişki (r=0.42-0.45) bulundu (p<0.05). Flört şiddeti Tutum Ölçeği ve altı boyutları puan ortalamalarının Siber Flört İstismarı Ölçeği ve bilgi düzeyi testi arasında bir ilişki tespit edilmedi (r<0.20, p>0.05).

Tartışma-Sonuç: Flört ilişkilerinde şiddet, mağdurlar ve failer için uzun süreli etkileri olan birçok olumsuz fiziksel ve ruhsal sağlık sonuçlarına yol açmaktadır. Ulusal ve uluslararası literatürde flört şiddetinin gençler arasında çok yaygın olduğu yer almaktadır [3,4]. Ancak yapılan çalışmalar incelendiğinde; flört şiddeti kapsamında gençlerde siber flört istismarı yaygınlığı ile ilgili yeterli çalışmanın olmadığı gözlemlenmiştir. Bu anlamda araştırmanın literatüre katkı sağladığı düşünülmektedir. Araştırmanın sonuçlarına göre; öğrencilerin flört şiddeti bilgi düzeyinin yüksek bulunduğu ve tutumlarının flört şiddetini desteklemediği belirlendi. Bununla beraber öğrencilerin siber flört istismarı davranışı sergileme veya maruz kalma düzeyi orta derecededir. Bu kapsamda, öğrencilerin bilgi düzeyleri arttıkça siber şiddet uygulama ve maruz kalma oranlarının düştüğü belirlendi. Flört şiddeti aynı zamanda bireylerin gelecekteki kişilerarası ilişkilerini ve aile yaşantısını da etkilemektedir. Bu nedenle genç yaş grubundaki üniversite öğrencilerinin flört şiddetine yönelik bilgi düzeyi ve tutumlarını bilmek önemlidir [3]. Ancak bilgi düzeyinin artması tek başına flört şiddeti tutumu ya da siber flört istismarı üzerinde etkili olamayabilir. Literatürde flört şiddetini önlemeye yönelik geliştirilen programların etkili olduğu saptanmasına rağmen gençlerde flört şiddetine yönelik koruyucu ruh sağlığı stratejileri hakkında sınırlı çalışmanın olduğu belirtilmektedir [4,5]. Bu nedenle flört şiddetine maruz kalan gençlere yönelik girişimlerin planlanması önerilmektedir. Sonuç olarak flört şiddetine uğrayan gençlerin oranı göz önüne alındığında, şiddet mağduru gençlerin ruh sağlığını güçlendirmeye

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

yönelik müdahalelerin geliştirilmesi önemlidir. Ruh sağlığı hemşireleri koruma düzeylerine yönelik girişimlerin planlanmasında ve farkındalığın artırılmasında önemli roller üstlenebilir.

Anahtar Kelimeler: flört şiddeti, hemşirelik, üniversite öğrencisi, siber flört şiddeti

KAYNAKÇA:

1. Öztürk R, Mete D, Altıntaş M, Pekmez MA. Sağlık bilimleri öğrencilerinin flört şiddeti tutumlarının şiddete karşı profesyonel rolleri ile ilişkisi. TJFMPC, 2021;15(1): 142-153.
2. Bakır, A., Kalkan, M. (2019). Siber flört istismarı, beden imgesi ve benlik saygısı arasındaki ilişki. Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi, 2(2), 52-7
3. Terzioğlu M, Gönenç İM, Özdemir F, Güvenç G, Kök G, Sezer NY, Hiçyılmaz BD. Flört şiddeti tutum ölçeği geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi, 2016; 19(4): 225-232.
4. Peterson K, Sharps P, Banyard V, Powers RA, Kaukinen C, Gross D, et al. An evaluation of two dating violence prevention programs on a college campus. Journal of Interpersonal Violence, 2018; 33(23): 3630-3655.
5. Üstünel AÖ. Eşit, güvenli, özgür ilişki: üniversite öğrencilerine yönelik bir flört şiddeti önleme programının etki değerlendirmesi. Türk Psikoloji Yazıları, 2020; 23(45): 19-41.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

DATING VIOLENCE: DETERMINING NURSING STUDENTS' KNOWLEDGE LEVEL, ATTITUDE AND USE LEVEL

Seda Er¹, Merve Murat², Sevil Yılmaz³, Sevim Buzlu³

¹Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar University

²Biruni University

³Istanbul University-Cerrahpaşa

Introduction-Purpose: Although there is insufficient evidence to determine the level of knowledge and violent behaviors of the youth on dating violence, there is an increased risk of using/being exposed to cyber dating violence due to the high time spent on the internet, especially during the pandemic [1,2]. In this direction, the primary aim is to determine the level of knowledge and attitudes towards dating violence, and the cyber dating violence among nursing students. The secondary aim is to investigate the relationship between the knowledge and attitudes of nursing students about dating violence and cyber dating abuse.

Method: This descriptive study was conducted with nursing students (N=448) from three universities in Istanbul. The data was collected with Personal Information Form, The Dating Violence Scale (TDVS), Cyber Dating Abuse Questionnaire (CDAQ).

Results: It was determined that 83.7% (n=375) of the participants were female, the age average was 20.9±1.9, and 30.6% had romantic relationship. The mean score of dating violence knowledge level was 82.0±9.1. It was found that 11.2% (n=50) of the students were exposed to dating violence. The mean scores of TDVS, CDAQ (who is violent and who is exposed to violence) were 4.69±0.25, 28.3±11.5, 27.0±8.9, respectively. A negative, weak, and significant relationship (r=0.42-0.45) was found between the level of dating violence knowledge and the CDAQ mean scores (p<0.05). Also, no correlation was found between the mean scores of TDVS, both the CDAQ and the dating violence knowledge (r<0.20, p>0.05).

Discussion-Conclusion: Violence in dating leads to many negative physical and mental health consequences with long-lasting effects for victims and perpetrators. In the literature the dating violence is very common among young people [3,4]. However, it has been observed that there is insufficient evidence on the prevalence of cyber dating abuse among youth within the scope of dating violence. Therefore, the research contributes to the literature by filling a research gap. According to the results, it was determined that the students' level of dating violence knowledge was high, and their attitudes did not support dating violence. However, the level of students' exhibiting or being exposed to cyber dating abuse behavior is moderate. In this context, it was determined that as the knowledge level of the students increased, the rates of cyber violence using/exposure decreased. Dating violence also affects individuals' future interpersonal relationships and family life. Therefore, it is important to know the level of knowledge and attitudes of young students towards dating violence [3]. However, increasing the knowledge alone may not be effective on the attitude toward dating violence. Although the prevention programs developed have been found effective in the literature, it is stated that there are limited studies on preventive mental health strategies for dating violence [4,5]. For this reason, it is recommended to develop the appropriate interventions for young people who are exposed to dating violence. In conclusion, considering the rates of dating violence, it is important to strengthen the mental health of young victims of violence. Psychiatric nurses play an important role for protection, prevention and raising awareness.

Keywords: dating violence; nursing; university student; cyber dating violence

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-126

COVID-19 GEÇİREN BİREYLERDE YAŞAM OLAYLARI, RUHSAL DURUM VE KAZANIMLAR: NİTEL BİR ARAŞTIRMA

Hatice ÖNER¹, Hülya ARSLANTAŞ¹, Nermin KORUKLU², Ezgi SARI¹, Rahime ASLAN³

¹Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

²Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi

³Aydın Devlet Hastanesi Psikiyatri Kliniği

Amaç: Covid-19 salgını, virüsün niteliğinden kaynaklanan hızlı yayılımı ve ağır klinik seyri nedeniyle kısa sürede tüm dünyayı etkileyen başlıca stres faktörü haline gelmiş (1), küresel çapta insanlar üzerinde başta sağlık olmak üzere, ekonomik ve psiko-sosyal alanlarda derin etkiler bırakarak toplumların refah düzeylerini olumsuz olarak etkilemiştir (2,3). Bu çalışma Covid-19 hastalığını deneyimleyen bireylerin, yaşam olaylarını, ruhsal durumlarını ve kazanımlarını derinlemesine incelemeyi amaçlamaktadır.

Yöntem: Araştırma, niteliksel, fenomenolojik desende yapılmıştır (4). Çalışma grubunun belirlenmesinde maksimum çeşitlilik örnekleme kullanılmıştır (5). Gönüllülük ilkesine göre araştırmaya katılmaya istekli, farklı yaş dönemlerinden olmak üzere Covid-19 hastalığını deneyimleyen toplam 25 kişi çalışma grubunu oluşturmuştur. Araştırma grubuna ulaşmada kartopu örneklemesinden yararlanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde tümevarımcı içerik analizi yöntemi kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırma bulguları doğrultusunda katılımcıların ifadelerinden temalar ve alt temalar belirlenmiştir. Buna göre, "Covid-19 öncesi deneyimler", "Covid-19'u aktif yaşarken", "Covid-19'dan geriye kalanlar" olmak üzere üç tema belirlenmiştir. Covid-19 öncesi deneyimler teması bağlamında, *yaşam olayları, düşünceler, duygular* alt temaları, "Covid-19'u aktif yaşarken" teması kapsamında *ruhsal durum/duygular, fiziksel etkilenmeler, belirsizlikler* ve *baş etme* alt temaları, "Covid-19'dan geriye kalanlar" teması bağlamında *Covid-19'un bıraktığı etkiler, pandemide değişen yaşama uyum/zorlanmalar, kazanımlar* alt temaları ortaya çıkmıştır.

Tartışma-Sonuç: Çalışma sonucunda katılımcıların hastalanmadan önce pandemi döneminde olmanın getirdiği yoğunluk içinde oldukları, Covid-19 tanısını ilk duyduklarında boşluk, korku, kaygı gibi farklı düzeylerde duyguları deneyimledikleri, hastalık semptomlarının süresi ve şiddeti arttıkça yaşanan kaygıların panik ve ölüm korkusuna dönüştüğü, korkularda belirsizliklerin ve medyanın olumsuz etkilediği ortaya çıkmıştır. Tüm olumsuzluklara rağmen, hastalık deneyiminin tüm katılımcılarda olumlu farkındalıklar sağladığı görülmüştür. Toplumları farklı yönleri ile etkisi altına alan bu tür salgın hastalıkların yarattığı korku, kaygı ve ruhsal sorunların üstesinden gelmek amacıyla psikolojik iyilik haline odaklanan, başa çıkma stratejileri ve programlarının planlanması önerilir.

Anahtar Kelimeler: Covid-19 pandemisi, Yaşam olayları, Ruhsal durum, Baş etme, Nitel araştırma

KAYNAKÇA:

1. Yazıcı Çelebi, G. (2020). Covid 19 Salgınına İlişkin Tepkilerin Psikolojik Sağlık Açısından İncelenmesi. *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi / IBAD Journal of Social Sciences*, (8), Güz/Fall, 471-483.
2. Ettman, C.K., Abdalla, S.M., Cohen, G.H., Sampson, L., Vivier, P.M.D., Galea, S. (2020). Prevalence of depression symptoms in US adults before and during the COVID-19 Pandemic. *JAMA Network Open*, 3(9), 1-12. doi:10.1001/jamanetworkopen.2020.19686.
3. Lades, L.K., Laffan, K., Daly, M., Delaney, L. (2020). Daily emotional well-being during the COVID-19 pandemic. *British Journal of Health Psychology*, 25, 902-911.
4. Hesse-Biber, S., Leavy, P. (2006). *The Practice Of Qualitative Research*. California: Sage Publications.
5. Yıldırım, A., Şimşek, H. (2008). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Seçkin Yayınevi, Ankara.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

COVID-19 PATIENTS' LIFE EVENTS, MENTAL HEALTH AND POST-ILLNESS AWARENESS: A QUALITATIVE STUDY

Hatice Öner¹, Hülya Arslantaş¹, Nermin Koruklu², Ezgi Sarı¹, Rahime Aslan³

¹Aydın Adnan Menderes University Faculty of Nursing

²Aydın Adnan Menderes University Faculty of Education

³Aydın State Hospital Psychiatry Clinic

Aim: Covid-19 pandemic has become the main stress factor affecting the whole world in a short time due to its rapid spread and severe clinical course due to the nature of the virüs (1) and it has adversely affected the welfare levels of societies by leaving deep impacts on people globally, especially in health, economic and psycho-social areas (2,3). This study aimed to examine Covid 19 patients' life events, mental health and post-illness awareness. We interviewed 25 people were experienced Covid-19 disease.

Method: The study used a phenomenological design, which is an approach to qualitative research (4). Maximum variation sampling, one of the purposive sampling methods, was used to determine the study group (5). The study sample consisted of 25 individuals who belonged to different age groups, agreed to participate in the study according to the voluntary principle. Snowball sampling was used to reach this research group. The inductive content analysis method was used to evaluate the data.

Findings: Themes and subthemes were elicited from the study findings which consisted of the expressions of the participants. Accordingly, three themes, namely, "experiences before Covid-19", "while actively experiencing Covid-19", and "what remains of Covid-19". The subthemes under these themes were "life events", "thoughts", and "emotions" under the "experiences before Covid-19"; "mental state/emotions", "physical influences", "uncertainties", and "coping" under the "while actively experiencing Covid-19" theme; "the effects of the Covid-19 disease", "adaptation to/difficulties with the changing life in the pandemic", and "awareness" under the "what remains of Covid-19" theme.

Discussion-Conclusion: In conclusion, it was found that the participants had been leading a busy life brought in by the pandemic before getting sick, they experienced different levels of emotions, such as emptiness, fear, and anxiety when they first heard they tested positive for Covid-19, the anxiety experienced turned into panic and fear of death as the duration and severity of the symptoms of the disease increased, and that uncertainty and media affected their fears negatively. Despite all the unfavorable conditions, the disease experience led to positive awareness in all participants. We recommend that coping strategies and programs that focus on psychological well-being should be planned to overcome the fear, anxiety, and mental problems caused by such pandemic diseases that affect societies in many ways.

Keywords: Covid-19 pandemic, Life events, Mental state, Coping, Qualitative research

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-127

NEUMAN SİSTEMLER MODELİNE GÖRE GEBELİKTE ŞİDDETE UĞRAMIŞ KADININ HEMŞİRELİK BAKIMI: OLGU SUNUMU

Didem Şimşek Küçükkeleşçi¹, Ebru İnan Kırmızıgül¹, Meltem Meriç²

¹Lokman Hekim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü, Ankara

²Lokman Hekim Üniversitesi Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Ankara

Giriş: Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda 1993 yılında kabul edilmiş olan Kadınlara Yönelik Şiddetin Önlenmesi Bildirgesi'ne göre kadına yönelik şiddet; "ister kamusal, isterse özel yaşamda meydana gelsin, kadınlara fiziksel, cinsel veya psikolojik acı veya ıstırap veren veya verebilecek olan, cinsiyete dayanan bir eylem veya bu tür eylemlerle tehdit etme, zorlama veya keyfi olarak özgürlükten yoksun bırakma" olarak tanımlanmıştır. Dünya Sağlık Örgütü (WHO), tüm dünyadaki kadınların yaklaşık üçte birinin (%30) yaşamları boyunca fiziksel ve/veya cinsel şiddete maruz olduklarını bildirmektedir. Bu şiddetin çoğu yakın partner ilişkisidir. Dünyada 15-49 yaş arasındaki kadınların %27'sinin (üçte biri) birlikte oldukları partnerleri tarafından fiziksel ve/veya cinsel şiddete maruz bırakıldığı görülmektedir [1,2]. Kadının yaşam dönemlerinden biri olan gebelik döneminde ise kadınlar eşleri tarafından fiziksel, psikolojik veya cinsel şiddete maruz kalabilmektedirler. Gebelik döneminde yaşanan şiddetin hem maternal hem fetal olumsuz etkileri olduğu bilinmektedir [3,4].

Amaç: Bu olgu sunumunda, gebelikte şiddete uğramış kadının hemşirelik bakımının, Neuman Sistemler Modeli'ne göre tartışılması amaçlanmıştır.

Olgu: M. K. 28 haftalık primipar gebedir, akşam saat 19: 30'da karında gerginlik ve sızıntı şeklinde amniyotik sıvının gelmesiyle acil servisine başvurmuştur. Sağlık personelleri tarafından anamnezi alınırken, M. K. bebeğinin hareketlerinde azalma olduğunu ifade etmiştir. M.K.'nın yaşamsal bulgularının takibi yapılmış (Kan basıncı: 140/90 mm/Hg, Nabız: 122/dk ve Solunum: 26/dk olarak bulunmuştur) bir yandan da gözlem yapılmıştır. Gözlem sonucunda M.K.'nın çok huzursuz, kaygılı olduğu fark edilmiştir. Ayrıca gebeliğinde sadece 3 kilo almış olduğu ve daha önce yalnızca iki defa kontrole gittiği belirlenmiştir. Fetal sağlığı değerlendirmek için yapılan NST sonucunda fetal kalp atımında artış (170 atım/dk) tespit edilmiştir. Bununla birlikte yapılan vajinal muayenede M.K.'nın vajinal kanamasının olmadığı ancak 2 cm servikal dilatasyonunun olduğu saptanmıştır. Muayeneyi yapan sağlık personeli gebenin vücudunun farklı bölgelerinde morluk ve ezikler fark etmiştir. Bunun üzerine hemşire M.K. 'yı detaylı bir anamnez almak için eşinden ayrı odaya olarak Aile içi şiddeti tanılama formunu uygulamıştır. Bir yandan da M.K.'yı konuşmaya teşvik etmiştir. M.K. konuşma sırasında eşinin kendisine sık sık şiddet uyguladığını ve son olarak önceki gün eşi ile tartıştığını ve bu tartışma sırasında eşinin attığı tekmenin karnına denk geldiğini söylemiştir.

Tartışma-Sonuç: Olgumuzda Neuman Sistemler Modeli temel alınarak gebenin içsel, kişilerarası ve kişi dışı faktörlerin yarattığı stresler ve streslerden etkilenme düzeyi incelenmiş ve hemşirelik bakım planı oluşturulmuştur. Tespit edilen hemşirelik tanıları, bu tanımlara yönelik hemşirelik amaçları, uygulamaları belirlenmiş ve sonrasında hemşirelik sonuçları (müdahalelerin etkinliği) değerlendirilmiştir. Model kullanarak bakım vermenin hastayı bütüncül olarak değerlendirmeye katkı sağladığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Neuman sistemler modeli, Hemşirelik, Olgu Sunumu

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKLAR:

1. WHO. Violence against woman (2021). Erişim adresi <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/violence-against-women>
2. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü. Türkiye'de Kadın, Eylül 2019. Erişim adresi <https://www.ailevecalisma.gov.tr/media/19172/tr-de-kadin-eylul.pdf>.
3. Topatan S, Koç E, Karakaya N, Mumcu N. Gebelikte yaşanan aile içi şiddetin doğasının incelenmesi: nitel bir çalışma. Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi, 2020; 10(1): 43-51.
4. Almeida FSJ, Coutinho EC, Duarte JC, Chaves CMB, Nelas PAB, Amaral OP, Parreira VC. Domestic violence in pregnancy: prevalence and characteristics of the pregnant woman. J Clin Nurs. 2017 Aug;26(15-16):2417-2425. doi: 10.1111/jocn.13756. Epub 2017 May 2. PMID: 28178385.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

NURSING CARE OF WOMEN WHO HAVE BEEN ABUSED DURING PREGNANCY ACCORDING TO NEUMAN SYSTEMS MODEL: A CASE REPORT

Didem Şimşek Küçükkeleşçi¹, Ebru İnan Kırmızıgül¹, Meltem Meriç²

¹ Lokman Hekim University Faculty of Health Sciences Department of Midwifery, Ankara

² Lokman Hekim University, Department of Psychiatric Nursing, Ankara

Introduction: According to the Declaration on the Elimination of Violence Against Women, adopted by the United Nations General Assembly in 1993, violence against women; It has been defined as “any act of gender-based nature or the threat of such acts, coercion or arbitrary deprivation of liberty that results in or is likely to result in physical, sexual or psychological pain or suffering to women, whether occurring in public or private life”. The World Health Organization (WHO) reports that approximately one-third (30%) of women worldwide have experienced physical and/or sexual violence in their lifetime. Much of this violence is intimate partner relationships. It is seen that 27% (one third) of women aged 15-49 in the world have been exposed to physical and/or sexual violence by their partners [1,2]. During pregnancy, which is one of the life stages of women, women can be exposed to physical, psychological or sexual violence by their husbands. It is known that violence experienced during pregnancy has both maternal and fetal negative effects [3,4].

Objective: In this case report, it is aimed to discuss the nursing care of women who have experienced violence during pregnancy according to the Neuman Systems Model.

Case: M. K. is a 28-week-old primiparous pregnant woman. She applied to the emergency service at 19:30 with the appearance of amniotic fluid in the form of abdominal tension and leakage. While anamnesis was being taken by the health personnel, M. K. stated that his baby’s movements decreased. The vital signs of M.K. were followed up (Blood pressure: 140/90 mm/Hg, Pulse: 122/min, and Respiration: 26/min), while observation was made. As a result of the observation, it was noticed that M.K. was very restless and anxious. In addition, it was determined that she gained only 3 kilograms during her pregnancy and that she had only gone to checkups twice before. As a result of NST performed to evaluate fetal health, an increase in fetal heart rate (170 beats/min) was detected. However, in the vaginal examination performed, it was determined that M.K. did not have vaginal bleeding, but had 2 cm cervical dilatation. The health personnel who performed the examination noticed bruises and bruises on different parts of the pregnant woman’s body. Thereupon, nurse M.K. In order to take a detailed anamnesis, she applied the domestic violence diagnosis form in a separate room from her husband. On the other hand, she encouraged M.K. to talk. M.K. During the conversation, he said that his wife was often subjected to violence and that he had argued with his wife the previous day, and that his wife’s kick coincided with his stomach.

Discussion-Conclusion: Based on the Neuman Systems Model in our case, the stresses caused by internal, interpersonal and extrapersonal factors and the level of being affected by stresses were examined and a nursing care plan was created. Identified nursing diagnoses, nursing goals and practices for these diagnoses were determined, and then the nursing results (effectiveness of the interventions) were evaluated. It has been observed that providing care using a model contributes to the holistic evaluation of the patient.

Anahtar Kelimeler: Neuman Systems Model, Nursing, Case Report

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

REFERENCES:

1. WHO. Violence against woman (2021). Erişim adresi <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/violence-against-women>
2. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü. Türkiye'de Kadın, Eylül 2019. Erişim adresi <https://www.ailevecalisma.gov.tr/media/19172/tr-de-kadin-eylul.pdf>.
3. Topatan S, Koç E, Karakaya N, Mumcu N. Gebelikte yaşanan aile içi şiddetin doğasının incelenmesi: nitel bir çalışma. Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi, 2020; 10(1): 43-51.
4. Almeida FSJ, Coutinho EC, Duarte JC, Chaves CMB, Nelas PAB, Amaral OP, Parreira VC. Domestic violence in pregnancy: prevalence and characteristics of the pregnant woman. J Clin Nurs. 2017 Aug;26(15-16):2417-2425. doi: 10.1111/jocn.13756. Epub 2017 May 2. PMID: 28178385.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-128

ZİHİNSEL ENGELLİ ÇOCUĞA SAHİP ANNELERDE ALGILANAN SOSYAL DESTEK, BAKIM YÜKÜ VE TÜKENMİŞLİK DÜZEYİ

Nezihe Bulut Uğurlu¹, Aytuğ Türk², Hatice Şahan³

¹Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi / Hemşirelik Bölümü / Psikiyatri Hemşireliği Abd, Muğla, Türkiye

²Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Psikiyatri Hemşireliği Abd, İzmir, Türkiye

³Gölmarmara İlçe Devlet Hastanesi, Manisa, Türkiye

Giriş ve Amaç: Zihinsel engellilik durumu zihinsel işlevlerde önemli derecede normalin altı, bunun yanı sıra zihinsel işlevlerle ilişkili uyumsal beceri alanlarında sınırlılık gösterme durumudur (1). Zihinsel engeli olan birey özel eğitim ve destek eğitim hizmetlerine ihtiyaç duyan bireydir. Ülkemizde Şubat 2021 verilerine göre yaklaşık olarak 2.5 milyon engelli birey bulunmakta ve bunların yaklaşık %17'sini zihinsel engelliler oluşturmaktadır (2). Zihinsel engelli çocukların aileleri yükledikleri sorumluluk nedeniyle aşırı stresli durumlar yaşayabilmekte ve bu durum onlarda tükenmişliğe yol açabilmektedir(3,4). Bu çalışmanın amacı zihinsel engelli çocuğu olan annelerdeki algılanan sosyal desteğin, bakım yükünün ve tükenmişlik düzeylerine olan etkisinin belirlenmesidir.

Yöntem: Tanımlayıcı türdeki bu araştırmanın örneklem grubunu Akhisar İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı 2 özel eğitim ve rehabilitasyon merkezine devam etmekte olan engelli çocuğu olan 50 anne oluşturmuştur. Araştırma verileri Haziran 2021- Eylül 2021 tarihleri arasında, araştırmacılar tarafından ilgili literatür doğrultusunda oluşturulan Sosyo-Demografik Veri Formu, Çok Yönlü Algılanan Sosyal Destek Ölçeği (ÇYASDÖ), Maslach Tükenmişlik Ölçeği ve Zarit Bakım Yükü Ölçeği (EÖYÖ) kullanılarak toplanmıştır. SPSS 22.0 Paket Programı kullanılarak düzenlenen verilerin analizinde; tanımlayıcı istatistikler için ortalama, standart sapma, sayı ve yüzde dağılımları kullanılmıştır. Demografik ve sosyo-ekonomik özelliklerin algılanan sosyal destek, bakım yükü ve tükenmişlik düzeyi açısından karşılaştırmalarda; bağımsız t testi ve ANOVA kullanılmıştır. Anne ve babaların tükenmişlik ve bakım düzeyleri ile çok boyutlu algılanan sosyal destek düzeyleri arasındaki ilişki içinse Pearson Korelasyon Katsayısına bakılmıştır.

Bulgular: Çalışmaya katılan annelerin yaş ortalaması 37.35±1.12 yıldır. Araştırmaya dahil edilen katılımcıların %58'inin ilköğretim mezunu, %72'sinin çekirdek aile yapısında, %66.0'ının ev hanımı, %78.3'i çalışmadığı ve %76.5'inin ekonomik durum algısının orta düzeyde olduğu belirlenmiştir. Katılımcıların algıladıkları sosyal destek düzeyleriyle gelir düzeyleri arasında orta düzeyde anlamlı bir ilişki olduğunu göstermiştir. Eğitim düzeyi düşük olan annelerin sosyal desteklerinin düşük olduğu (p=0.173); eğitim durumu yükseldikçe sosyal desteklerinin yüksek olduğu belirlenmiştir. Algılanan sosyal destek ölçeği toplam puanı ile bakım yükü ölçeği ve tükenmişlik ölçeği toplam puanı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmıştır.

Sonuç ve Öneriler: Çalışmamızda eğitim durumu, gelir düzeyi düşük ve sosyal destekleri zayıf olan annelerdeki algılanan bakım yükünün ve tükenmişlik düzeyinin daha yüksek olduğu görülmüştür. Bu nedenle eğitim seviyesi düşük olan annelere yönelik eğitim programlarının düzenlenmesi, gelir seviyelerini arttırmaya yönelik maddi ve sosyal desteklerin sağlanması/arttırılması ya da iş bulma programlarına dahil edilmesi ve sosyal desteği zayıf olan annelere yönelik psiko-sosyal destek mekanizmalarının oluşturulması önerilmektedir

Anahtar Kelimeler: Zihinsel engelli, bakım yükü, tükenmişlik, sosyal destek.

KAYNAKÇA:

1. Metin, E. N. (2012). Özel gereksinimli çocuğun aileye katılımı. E. N. Metin (Ed.) Özel gereksinimli çocuklar içinde. Ankara, Maya Akademi.
2. T.C. Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı. "Engelli ve Yaşlı İstatistik Bülteni". Erişim: 1 Eylül 2021. https://www.ailevecalisma.gov.tr/media/73073/eyhgm_istatistik_bulteni_subat2021.pdf
3. Cavkaytar, A., Batu, S. Ve Çetin, O.B. (2008). Perspective of Turkish mothers on having a child with developmental disabilities. International Journal of Special Education, 23(2),101-109.
4. Demirbilek, M. (2013). Zihinsel engelli bireylerin ve ailelerin gereksinimleri. Turkish Journal of Family Medicine and Primary Care. 7 (3): 58-64.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

PERCEIVED SOCIAL SUPPORT, CARE BURDEN AND BURNOUT LEVEL OF MOTHERS WITH MENTALLY RETARDED CHILDREN

Nezihe Bulut Uğurlu¹, Aytuğ Türk², Hatice Şahan³

¹Muğla Sıtkı Koçman University Faculty of Health Sciences / Department of Nursing / Psychiatric Nursing Department, Muğla, Turkey

²Ege University Faculty of Nursing Department of Psychiatric Nursing, Izmir, Turkey

³Gölmarmara District State Hospital, Manisa, Turkey

Introduction and Purpose: Intellectual disability is a condition that is significantly below normal in mental functions, as well as a limitation in the areas of adaptive skills associated with mental functions (1). An individual with a mental disability is one who needs special education and support education services. According to February 2021 data in our country, there are approximately 2.5 million disabled individuals and approximately 17% of them are mentally disabled. (2). Families of mentally retarded children may experience extremely stressful situations due to the responsibilities they take, and this may lead to burnout in them (3,4). The aim of this study is to determine the effect of perceived social support, care burden and burnout levels in mothers with mentally retarded children.

Explanation: This application sampling system of the definition type consists of 50 mothers who have 2 special education and training courses affiliated to Akhisar District Directorate of National Education. The data of the research were collected by the Sos Demographic Data Form, Multiple Perception Social Support Scale (CIASSS), Maslach Burnout Scale and Zarit Scale (CIAS) belonging to the relevant literature, with the data purchased in June 2021- September 2021. In SPSS 22.0 package package editing analysis; Uses of mean, standard deviation, number and uses for statistics. Advantages in terms of perceived social, burden and support in terms of demographic and socio-economic characteristics; independent t test and ANOVA were used. Pearson Correlation Coefficient was examined for multidimensional perceived social support relationships with mother and fatherhood and management.

Results: The mean age of the mothers participating in the study was 37.35±1.12 years. It was determined that 58% of the participants included in the study were primary school graduates, 72% were in the nuclear family structure, 66.0% were housewives, 78.3% were not working, and 76.5% had a moderate perception of economic status. It showed that there is a moderately significant relationship between the perceived social support levels of the participants and their income levels. Mothers with low education levels had low social support (p=0.173); It was determined that the higher the education level, the higher the social support. A statistically significant relationship was found between the total score of the perceived social support scale and the total score of the burden of care scale and burnout scale.

Conclusion and Suggestions: In our study, it was observed that the perceived care burden and burnout level were higher in mothers with low educational status, low income level and poor social support. For this reason, it is recommended to organize training programs for mothers with low education levels, to provide/increase financial and social supports to increase their income levels, or to include them in job-finding programs, and to establish psycho-social support mechanisms for mothers with weak social support.

Keywords: Intellectual disability, care burden, burnout, social support.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-129

YOĞUN BAKIM HEMŞİRELERİNİN YATAN HASTALARIN ANKSİYETE DÜZEYLERİNİ TANIMA VE BAKIMINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ: NİTEL TANIMLAYICI BİR ÇALIŞMA

Yüksel Can Öz¹, Esin Tekin²

¹Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

²Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği Yüksek Lisans Programı

Giriş ve Amaç: Yoğun bakım üniteleri (YBÜ) hastalar için rahatsız edici hem fiziksel hem de psikosozal açıdan birçok stresörle karşılaşmakta ve hastalar anksiyeteyi sık ve yoğun yaşamaktadır. Hastaların yoğun bakım ünitesinde buldukları süre boyunca karşılaştıkları bilinmemelik ve ölme korkusu, uykusuzluk, ağrı, kısıtlanma, hareketsizlik, gürültü , yalnızlık, güçsüzlük , stres gibi olumsuz deneyimler anksiyeteyi artmasına neden olarak iyileşme sürecini uzatmakta ve hastaneden kalış süresini arttırmaktadır [1-3] . Hastalık sürecinde hastanın yaşadığı olaylara yüklediği anlam sonucu oluşan duygular ve tepkiler hemşire tarafından anlaşılıp ele alınmadıkça bütüncül bakımdan söz edilemeyecektir. Bütüncül değerlendirilmeyen hastalarda fiziksel değerlendirme ve bakım verildiği halde, psikososyal gereksinimler göz ardı edildiği için hemşirelik bakımı eksik kalmaktadır [3] Hasta bireylerin bütüncül bir yaklaşımla ele alınabilmesi için hemşirelik girişimlerinin bu doğrultuda uygulanması önemlidir[5]. Bu araştırma, yoğun bakım hemşirelerinin YBÜ yatan hastalarda anksiyete ve duysal gereksinimlerine yönelik yaklaşımlarını, duygu ve düşüncelerini belirlemek amacıyla niteliksel tanımlayıcı olarak gerçekleştirilmiştir.

Yöntem: Niteliksel türde fenomenolojik bir araştırma olan bu çalışma, bir ilçe devlet hastanesinde 1 Temmuz – 31 Ağustos 2021 tarihleri arasında yürütülmüştür. Araştırmada amaçsal örneklem ile seçilmiş genel yoğun bakım ünitesinde en az 1 yıl çalışan hemşirelerle yüz yüze yarı-yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Görüşmelere veri doygunluğu elde edilene kadar devam edilmiştir (n=21). Çalışma sonucunda elde edilen veriler içerik analiz yöntemi ile analiz edilmiştir.

Bulgular: Hemşirelerin büyük çoğunluğu hastaların psikososyal yönden desteklenmesi gerektiğini , anksiyeteyi azaltmak için hemşirelik bakım girişimlerinin uygulanmasının önemli olduğunu belirtmişlerdir. Bu bağlamda görüşmeler sonucunda 4 ana tema ve alt temalar ortaya çıkmıştır: Temalar; Hastanın Yoğun Bakıma Kabulü : Hemşirenin İlk Gözlemleri; Hastaların Anksiyete Durumunu Değerlendirebilmek; Anksiyete, Kaygı, Endişeyi Azaltmak için Yapılabilecekler; YBÜ Hemşirelerinin Hastanın Anksiyete Yönünden Değerlendirilmesini Etkileyen Faktörler olarak belirlenmiştir.

Tartışma ve Sonuç: Bütüncül değerlendirilmeyen hastalarda fiziksel değerlendirme ve bakım verildiği halde, psikososyal gereksinimler göz ardı edildiği için hemşirelik bakımı eksik kalmaktadır [3] Çalışmaya katılan hemşireler, hastaların YBÜ' ne yatışı yapıldığında ilk olarak solunum, bilinç gibi durumların kontrol edildiğini ruhsal durumlarına ise daha sonra bakıldığını belirtmişlerdir. Anksiyetenin mutlaka değerlendirilmesi gerektiğini fakat bu konuda çok yeterli olmadıklarını ifade etmişlerdir. Hastaların anksiyete düzeyinin farkına varılarak uygun girişimler yapıldığında hastaların bakım ve tedaviye olan uyumlarının arttığı ve iyileşme süreçlerine katkı sağladığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: “Yoğun Bakım Ünitesi”, “Yoğun Bakım Hemşiresi”, “Anksiyete”, “Bakım”

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Kutlu ,R., Özberk, I.D.,Gök,H.,& Demirbaş, N. Kardiyoloji yoğun bakım ünitesinde yatan hastalarda anksiyete ve depresyon sıklığı ve etki eden faktörler.Türk Göğüs Kalp Damar Cerrahisi Dergisi. (2016). 24(4):672-679.
2. Field, K., Prinjha, S. & Rowan, K. 'One patient amongst many': a qualitative analysis of intensive care unit patients' experiences of transferring to the general ward. *Crit Care* **12**, R21 (2008). <https://doi.org/10.1186/cc6795>
3. Desai, SV, Law, TJ, Needham, DM. Long-term complications of critical care. *Critical Care Medicine*, (2011), 39(2), 371 - 379 . doi: [10.1097/CCM.0b013e3181fd66e5](https://doi.org/10.1097/CCM.0b013e3181fd66e5)
4. Karahan E, Akın N, Çelik S. Yoğun bakımda yatan hastaların deneyimleri ve aile gereksinimlerinin incelenmesi. *ADYÜ Sağlık Bilimleri Derg.* 2020;6(2):140-149.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

VIEWS AND MAINTENANCE OF PATIENTS WHO LIED İNTENSIVE CARE NURSES TO RECOGNIZE AND MAINTAIN ANXIETY LEVELS: A QUALITATIVE İDENTIFIER STUDY

Yüksel Can Öz¹, Esin Tekin²

¹Kocaeli University Faculty of Health Sciences Department of Psychiatric Nursing

²Kocaeli University Institute of Health Sciences, Mental Health and Psychiatry Nursing Graduate Program

Introduction and Objective: Intensive care units (ICU) is interrupted both physically and psychosocial angular stressors for patients and patients experiencing anxiety frequently and intensively. The negative experiences such as unknown and dying fear of the patients were in the intensive care unit and the fear of death, insomnia, pain, restraint, inactivity, noise, loneliness, weakness, stress increases the improvement process and increases the hospital stay [1-3]. In the process of the disease, the feelings and responses as a result of the meaning that the patient has installed on the events are understood by the nurse and cannot be considered under the nurse. Nursing maintenance is missing because of the physical assessment and maintenance, psychosocial requirements are ignored [3] It is important to implement nursing initiatives in this direction in order to address patients with an integral approach [5]. This research was held as qualitative identifiers to determine the approaches, emotion and thoughts for anxiety and sensory requirements of the Intensive Care Nurses in ICU.

Method: This study, which is a qualitative type of phenomenological research, was carried out on a district state hospital between July 1 to 31 August 2021. In the research, face-to-face semi-structured interviews were made with the nurses working at least 1 year in the selected general intensive care unit with the purpose of the purpose. The interviews are continued until data saturation is obtained (n = 21). The data obtained as a result of the study was analyzed by the method analysis method.

Results: The majority of nurses stated that patients should be supported psychosocial direction, to reduce anxiety, it is important to implement nursing care initiatives. In this context, 4 main themes and lower themes have occurred as a result of the interviews: Themes; The patients intense maintenance of: the first observations of the nurse; To be able to evaluate the anxiety status of the patients; Anxiety, anxiety can be done to reduce concern; The ICU nurses were determined as factors affecting the evaluation of the patient in terms of anxiety.

Discussion and Conclusion: Nursing maintenance is missing because psychosocial requirements are ignored in patients with non-evaluating patients [3] If the nurses participating in the study is controlled in respiratory, consciousness, while the patients participated in the study is controlled by the patients who participated in the study. Then they stated that he was viewed. They have stated that anxiety should be evaluated, but they are not very adequate in this regard. It was determined that patients contribute to the maintenance and treatment of the patients with the difference of anxiety level and contribute to the improvement processes.

Keywords: "Intensive Care Unit", "Intensive Care Nurse", "Anxiety", Maintenance

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-130

ŞİZOFRENİ TANISI OLAN BİREYLERİN PSİKOLOJİK İYİLİK DURUMU, SOSYAL DESTEK ALGISI VE SOSYAL MEDYA KULLANIMI İLE İLGİLİ ÖZELLİKLERİN İNCELENMESİ

Enes Taplı¹, Fahriye Oflaz²

¹*İstanbul Sultan 2. Abdülhamid Han Eğitim ve Araştırma Hastanesi*

²*Koç Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi*

Amaç: Bu araştırma, şizofreni tanısı olan bireylerin psikolojik iyi oluşları, sosyal destek algıları, kendilerini damgalama düzeyleri ve sosyal medya kullanım özellikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla yapıldı.

Yöntem: Tanımlayıcı ve ilişki arayıcı desende olan bu araştırma Nisan-Temmuz 2021 tarihleri arasında İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü'ne bağlı ruh ve sinir hastalıkları hastaneleri ve bunlara bağlı toplum ruh sağlığı merkezlerinde hizmet alan ve herhangi bir kuruma bağlı bulunmayan, araştırmaya katılmayı kabul eden şizofreni tanısı olan 169 birey ile yapılmıştır. Veriler araştırmacı tarafından literatür doğrultusunda geliştirilen bireysel tanımlayıcı özellikler formu (1), kendini damgalama ölçeği (2), çok boyutlu algılanan sosyal destek ölçeği (3), sosyal medya bağımlılığı ölçeği - yetişkin formu (4), psikolojik iyi oluş ölçeği (5) kullanılarak toplanmıştır

Bulgular: Psikolojik iyilik hali, para kazandığı düzenli bir işi bulunanlarda, üniversite mezunu olanlarda, geliri giderinden fazla olanlarda, hastalığını sosyal medya hesaplarında gizleme ihtiyacı duymayanlarda, hastalığı yüzünden sosyal medya hesaplarında hiç dışlanmayanlarda anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur. Algılanan sosyal destek açısından arkadaş ve aile alt ölçek puanları arttıkça psikolojik iyi oluş puanının arttığı; kendini damgalama algılanan değersizlik ve sosyal medya bağımlılığı sanal tolerans alt ölçek puanları arttıkça psikolojik iyi oluş puanının azaldığı bulunmuştur.

Sonuç ve Öneriler: Algılanan sosyal desteğin psikolojik iyi oluşu olumlu, kendini damgalamanın olumsuz etkilediği görüldü. Sosyal medyadan uzak kalmayı tolere edemeyenlerin psikolojik iyi oluşları daha düşüktü. Katılımcılarının çoğunun sosyal medya kullandığı ve buradan gelecek desteğe açık oldukları görüldü. Şizofreni hastalığının biyopsikososyal yönleri göz önüne alınarak tedavide sosyal medyaya da yer verilmesi ve bunun üzerinde detaylı araştırmalar yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: şizofreni, psikolojik iyi oluş, kendini damgalama, sosyal destek, sosyal medya bağımlılığı

KAYNAKÇA:

1. Esen, G., Devrim, C., Şahin, E., Şahin, Ş., & Şimşek, E. (2014). Kırıkkale toplum ruh sağlığı merkezi'nde takip edilen şizofreni hastalarının değerlendirilmesi. Kırıkkale Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi, 16(2), 15-19.
2. Yıldız, M., Kiras, F., İncedere, A., & Abut, F. B. (2019). Development of self-stigma inventory for patients with schizophrenia (SSI-P): reliability and validity study. Psychiatry and Clinical Psychopharmacology, 29(4), 640-649.
3. Eker, D., & Arkar, H. (1995). Perceived social support: psychometric properties of the MSPSS in normal and pathological groups in a developing country. Social psychiatry and psychiatric epidemiology, 30(3), 121-126.
4. Şahin, C., & Yağcı, M. (2017). Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği-Yetişkin Formu: Geçerlilik ve Güvenirlik Çalışması. Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi, 18(1), 523-538.
5. Telef, B. B. (2013). Psikolojik iyi oluş ölçeği: Türkçeye uyarlama, geçerlik ve güvenirlik çalışması. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 28(28-3), 374-384.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

INVESTIGATION OF RELATIONSHIPS AMONG PSYCHOLOGICAL WELL-BEING, PERCEPTION OF SOCIAL SUPPORT AND SOCIAL MEDIA USE OF INDIVIDUALS DIAGNOSED WITH SCHIZOPHRENIA

Enes Taplı¹, Fahriye Oflaz²

¹Istanbul Sultan Abdulhamid Han Training and Research Hospital

²Koç University School of Nursing

Purpose: The aim of this study was to examine the relationship between psychological well-being, perceptions of social support, self-stigmatization and social media usage characteristics of individuals with schizophrenia.

Method: This descriptive and correlation-seeking study was conducted between April-July 2021, among 169 patients with schizophrenia who accepted to participate into the research, who received services in mental health hospitals and community mental health centers affiliated to Istanbul Provincial Health Directorate. Data were collected using individual descriptive characteristics form (1), self-stigma scale (2), multidimensional perceived social support scale (3), social media addiction scale - adult form (4), and psychological well-being scale (5).

Results: Psychological well-being was found to be significantly higher in those who have a regular job, university graduates, more income than their expenses and do not need to hide their illness in their social media accounts. As the friend and family subscale scores of perceived social supports increased, the psychological well-being score increased. As the perceived worthlessness subscale score of self-stigmatization and virtual tolerance subscale score of social media addiction increased, the psychological well-being score decreased.

Conclusion and Recommendations: Psychological well-being is affected positively by social support and negatively by self-stigma. Those who could not tolerate staying away from social media had lower psychological well-being. Most of the participants use social media and are open to support from there. Considering the biopsychosocial aspects of schizophrenia, social media should also be included in the treatment. More studies are needed on this subject.

Keywords: schizophrenia, psychological well-being, self-stigma, social support, social media addiction

REFERENCES:

1. Esen, G., Devrim, C., Şahin, E., Şahin, Ş., & Şimşek, E. (2014). Kırıkkale toplum ruh sağlığı merkezi'nde takip edilen şizofreni hastalarının değerlendirilmesi. Kırıkkale Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi, 16(2), 15-19.
2. Yıldız, M., Kiras, F., İncedere, A., & Abut, F. B. (2019). Development of self-stigma inventory for patients with schizophrenia (SSI-P): reliability and validity study. Psychiatry and Clinical Psychopharmacology, 29(4), 640-649.
3. Eker, D., & Arkar, H. (1995). Perceived social support: psychometric properties of the MSPSS in normal and pathological groups in a developing country. Social psychiatry and psychiatric epidemiology, 30(3), 121-126.
4. Şahin, C., & Yağcı, M. (2017). Sosyal Medya Bağımlılığı Ölçeği-Yetişkin Formu: Geçerlilik ve Güvenirlik Çalışması. Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi, 18(1), 523-538.
5. Telef, B. B. (2013). Psikolojik iyi oluş ölçeği: Türkçeye uyarlama, geçerlik ve güvenilirlik çalışması. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 28(28-3), 374-384.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-131

TÜRKİYE'DE COVID-19 PANDEMİ SÜRECİNDE HEMŞİRELERDE BELİRSİZLİĞE TAHAMMÜLSÜZLÜK VE PSİKOLOJİK İYİ OLUŞ

Şadiye Dur¹, Selda Polat²

¹İzmir Demokrasi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, İzmir, Türkiye

²Bahçeşehir Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, İstanbul, Türkiye

Amaç: Toplumdaki diğer bireylere oranla sağlık çalışanları COVID-19 hastalığından dolayı daha büyük baskı altındadır. Dünyayı değiştiren Covid-19 salgını ve belirsizlik karşısında önemli anksiyete yaşayan hemşirelerin kaygılarının değerlendirilmesi ve müdahalesi, sosyal iyileşmeyi artırması beklenen pandeminin kontrolü sırasında ve sonrasında önemlidir [1,2,3]. Bu çalışmanın amacı; pandemiden en çok etkilenen gruplardan biri olan hemşirelerin COVID-19 kaynaklı belirsizliğe tahammülsüzlük ve psikolojik iyi oluş düzeylerinin arasındaki ilişkinin değerlendirilmesidir.

Yöntem: Bu çalışma 25 Mayıs- 25 Haziran 2021 tarihleri arasında kesitsel, tanımlayıcı bir çalışma olarak dizayn edilmiştir. Çalışmanın örneklemini Türkiye'nin en kalabalık şehri ve en yüksek sayıda COVID-19 vakalarının bulunduğu İstanbul'da çalışan kayıtlı hemşireler oluşturdu. Araştırmaya toplam 223 hemşire katıldı. Araştırmada veri toplamak amacıyla sosyo-demografik veri formu, Belirsizliğe Tahammülsüzlük Ölçeği-12 ve Çok Boyutlu Psikolojik İyi Oluş Ölçeği kullanılmıştır. Veriler SPSS istatistiksel yazılım programı (Windows sürüm 20.00) kullanılarak analiz edildi. Tanımlayıcı istatistiklere ek olarak (ortalama, standart sapma, yüzde, frekans), Pearson korelasyonları ile ölçek puanları arasındaki ilişki incelendi. Ayrıca karşılaştırmalı grupları analiz etmek için bağımsız örneklem t-testleri, ANOVA kullanılmıştır. 30'un altında olan değişkenlerin değerlendirilmesinde Kruskal Wallis testlerinden yararlanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık $p < 0.05$ ile belirlenmiştir

Bulgular: Katılımcıların %92.8'i kadın ve 21-55 yaş aralığındaydı. Belirsizliğe tahammülsüzlük ölçeği puanı ortalaması 36.91 ± 8.70 , psikolojik iyi oluş ölçeği puanı ortalaması 66.73 ± 5.89 'dur. Ayrıca hemşirelerin elde ettikleri her iki ölçek arasında negatif bir ilişki saptanmıştır.

Tartışma-Sonuç: Hemşirelerin hem belirsizliğe tahammülsüzlükleri hem de psikolojik iyi oluşları orta düzeyde olup, belirsizliğe tahammülsüzlük durumları psikolojik iyi oluş düzeylerini etkilemiştir. Hemşirelerin pandemi sırasında ve sonrasında psikososyal desteğe ihtiyacı olabilir.

Anahtar sözcükler: Belirsizliğe tahammülsüzlük; Psikolojik iyi oluş; Hemşire; COVID-19

KAYNAKÇA:

1. Aksoy YE, Koçak V. Psychological effects of nurses and midwives due to COVID-19 outbreak: The case of Turkey. Archives of Psychiatric Nursing. 2020; 34(5), 427-433. <https://doi.org/10.1016/j.apnu.2020.07.011>
2. Deniz ME. Self-compassion, intolerance of uncertainty, fear of COVID-19, and well-being: A serial mediation investigation. Personality and Individual Differences. 2021; 177, 110824. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2021.110824>
3. Li A, Wang S, Cai M, Sun R, Liu X. Self-compassion and life-satisfaction among Chinese self-quarantined residents during COVID-19 pandemic: A moderated mediation model of positive coping and gender. Personality and Individual Differences. 2021; 170: 110457. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2020.110457>

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

INTOLERANCE OF UNCERTAINTY AND PSYCHOLOGICAL WELL-BEING OF NURSES DURING COVID-19 PANDEMIC IN TURKEY

Şadiye Dur¹, Selda Polat²

¹*İzmir Demokrasi University Faculty of Health Sciences, Nursing Department, Izmir, Turkey*

²*Bahçeşehir University, Faculty of Health Sciences, Nursing Department, Istanbul, Turkey*

Purpose: Healthcare professionals are under a massive pressure due to COVID-19 when compared to other individuals in the society. Assessing and intervening in the concerns of nurses experiencing anxiety in the face of the earth-shaking COVID-19 pandemic and the uncertainty are significant during and after the control of pandemic expected to increase increasing social recovery [1,2,3]. This study assessed the correlation between the COVID-19 associated intolerance of uncertainty and psychological well-being levels of nurses, one of the mostly affected groups by the pandemic.

Methods: This study was designed as a cross-sectional, descriptive study and was conducted between 25 May 2021 and 25 June 2021. The population of the study consisted of registered nurses (RN) working in Istanbul which is the most crowded city of Turkey and has the highest number of COVID-19 cases. The sample of this study consisted of 223 nursings. The study data were collected using a socio-demographic data form, Intolerance of Uncertainty Scale -12, and Multidimensional Scale of Psychological Well-being. Data were analysed using the SPSS statistical software program (windows version 20.00). In addition to descriptive statistics (mean, standart deviasion, percentage, frequency), Pearson correlations explored associations between questionnaire scores. Furthermore, independent sample t-tests, ANOVA were used to analyze the comparative groups. Kruskal Wallis test were used to evaluate the variables below 30. Statistical significance was determined by $p < 0.05$.

Results: Of the total sample, 92.8% were female and nurses were in the 21- to 55-years age range. The mean intolerance of uncertainty scale score was 36.91 ± 8.70 , and the mean psychological well-being scale score was 66.73 ± 5.89 . Also, a negative relationship was determined between both scales that the nurses obtained.

Discussion-Conclusion: Both intolerance of uncertainty and psychological well-being of the nurses were in moderate level and intolerance of uncertainty affected the level of psychological well-being. The nurses may need psychosocial support during and after the pandemic.

Keywords: Intolerance of uncertainty; Psychological well-being; Nurse; COVID-19

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-132

SEVGİYLE İYİLEŞME: TERAPÖTİK DOKUNMANIN İYİLEŞMEDEKİ ÖNEMİ

Bilge Dilek Soyaslan¹, Emine Öksüz²

¹Gülhane Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Palyatif Bakım Kliniği

²Gülhane Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği BD

Giriş: Tarih boyunca insanlar ellerinden mekanik ve psikolojik olarak faydalanmışlardır. Terapötik etki ile kullanılması ise 1973 yılında hekim Dora Kunz ve hemşire Dolores Krieger tarafından olmuştur [1]. Amerika Birleşik Devletleri'nde Ulusal Sağlık Enstitüsü'ne bağlı Ulusal Tamamlayıcı ve Alternatif Tıp Merkezi (National Center Complementary Alternative Medicine- NCCAM) tamamlayıcı ve alternatif tıp yöntemlerini tanımlamışlardır. Bunlardan biri enerji terapileri bölümünde değerlendirilen terapötik dokunma yöntemidir [2].

Terapötik dokunma yöntemi ruhsal iyileşmeye yardımcı, hastalar için invaziv bir işlem gerektirmeyen, ucuz ve zararsız bir yöntemdir. Dokunarak kurulan bu iletişim basit ve doğrudandır. Terapötik dokunma ile uygulayan kişinin parmakları aracılığı ile vücutta yer alan enerji alanlarına enerji iletimi sağlanır ve kişide pozitif veya negatif nörofizyolojik yanıtı oluşturur. Dokunma ile kurulan bu iletişimde duyular üzerinde etkili olunarak gerçekleri algılama, nabız ve kan basıncını düzenleme, kişinin umutsuz ve yalnız hissetmesini azaltma, yer, zaman ve kişi oryantasyonunu sağlama, vücuttaki enerji noktalarına dokunarak ağrıyı giderme gibi etki sağlanır. Ek olarak hemşireler terapötik dokunma uygulamasını yaparak hastaların korku ve anksiyetelerini giderebilirler. Terapötik dokunma ile kurulan bu iletişimde hemşireler birey ile yakınlık, empati, saygı, sevgi, destek gibi mesajları iletirler. Bu yöntem hemşirelerin doğrudan uygulayabilecekleri tamamlayıcı tedavi yöntemlerinden biri olarak da kabul görülmektedir. Ancak uygulayabilmek için özel eğitim alınması gerekmektedir [1,2,3].

Amaç: Bu derlemenin amacı hemşirenin uygulayabileceği bağımsız bir girişim olan terapötik dokunma yöntemine dikkat çekmek ve önemini vurgulamaktır.

Tartışma ve sonuç: Literatürde korku, anksiyete ve depresyon tanılı hastalarda, konuşamayan, oryantasyonu bozuk, bilinç düzeyi değişken terminal dönem hastalarında, yaşlı, görme engeli olan hastalarda, ameliyat öncesi dönemde olan kişilerin dokunulmaya ihtiyacı olan kişiler olduğu belirtilmektedir. Terapötik dokunmanın psikiyatri hastalarında, vücut yanığı olan hastalarda, ameliyat olan hastalarda, yaşlılarda kullanıldığı, ağrı ve kaygıyı azaltmada etkili olduğu saptanmıştır [2,3,4].

Hemşirelik mesleği sağlıklı/ hasta bireyi beden, ruh ve zihin ile ele alan, holistik ve hümanistik felsefi temele dayanır. Bu temelde hemşirelerin bireyi bütüncül olarak ele alarak, iyileştirici yöntemlerden ve hemşirelerin bağımsız uygulayabilecekleri bu yöntemi kullanmalarının bireye oldukça faydalı olacağı düşünülmektedir. Bu doğrultuda hemşirelerin bağımsız girişimlerinden biri olan terapötik dokunmanın olumlu etkileri nedeniyle hemşirelerin bu ucuz ve zararsız yöntemi kişilerin bedensel ve ruhsal belirtileri üzerinde iyileştirici etkisi kanıtlandığı için uygulayabilecekleri önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: terapötik dokunma, iyileştirici yöntem, hemşirelik

KAYNAKÇA:

1. Turan N, Öztürk A, Kaya N. Hemşirelikte yeni bir sorumluluk alanı: Tamamlayıcı terapi. Maltepe Üniversitesi Hemşirelik Bilim ve Sanatı Dergisi 2010;3(1):94
2. Sağkal T, Eşer İ, Uyar M. Reiki dokunma terapisinin ağrı ve anksiyete üzerine etkisi. Spatula DD. 2013;4:141-146
3. Yılmaz E, Birer Z, Baydur H. Katarakt Ameliyatı Esnasında Uygulanan Terapötik Dokunmanın Kaygı ve Hasta Memnuniyetine Etkisi. J Clin Exp Invest 2016;7(1):52-62.
4. Kutlu, L. Yoğun bakım ünitelerinde sağlık ekibi üyeleri, hasta ve yakınları ile iletişim. Yoğun Bakım Hemşireliği Dergisi 2007;11(1), 35-41.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

HEALING WITH LOVE: THE IMPORTANCE OF THERAPEUTIC TOUCH IN HEALING

Bilge Dilek Soyaslan¹, Emine Öksüz²

¹Gülhane Training and Research Hospital, Palliative Care Clinic

²Gülhane Faculty of Nursing, Department of Psychiatric Nursing

Introduction: Throughout history, people have used their hands mechanically and psychologically. It was used with therapeutic effect in 1973 by physician Dora Kunz and nurse Dolores Krieger [1]. In the United States, the National Center for Complementary and Alternative Medicine (NCCAM) affiliated to the National Institute of Health defined complementary and alternative medicine methods. One of them is the therapeutic touch method evaluated in the energy therapies section [2].

Therapeutic touch method is an inexpensive and harmless method that does not require an invasive procedure for patients, assists spiritual healing. This tactile communication is simple and direct. With therapeutic touch, energy is transmitted to the energy fields in the body through the fingers of the person who applies it, and it creates a positive or negative neurophysiological response in the person. In this communication, which is established by touch, effects such as perceiving the truth, regulating the pulse and blood pressure, reducing the feeling of hopelessness and loneliness, providing the orientation of place, time and person, and relieving pain by touching the energy points in the body are provided by being effective on the senses. In addition, nurses can relieve patients' fear and anxiety by applying therapeutic touch. In this communication established with therapeutic touch, nurses convey messages such as closeness, empathy, respect, love and support with the individual. This method is also accepted as one of the complementary treatment methods that nurses can apply directly. However, special training is required to be able to apply it [1,2,3].

Objective: The aim of this review is to draw attention to the therapeutic touch method, which is an independent intervention that can be applied by the nurse, and to emphasize its importance.

Discussion and conclusion: In the literature, it is stated that patients with a diagnosis of fear, anxiety and depression, terminal patients who cannot speak, who are disorientated, who have a variable level of consciousness, who are elderly, who are visually impaired, and who are in the pre-operative period need to be touched. It has been found that therapeutic touch is used in psychiatric patients, patients with body burns, patients undergoing surgery, and the elderly, and is effective in reducing pain and anxiety [2,3,4].

The nursing profession is based on a holistic and humanistic philosophical basis, which deals with the healthy/sick individual with body, soul and mind. On this basis, it is thought that it will be very beneficial for the individual to use this method that nurses can apply independently from remedial methods by considering the individual holistically. In this direction, it is suggested that because of the positive effects of therapeutic touch, which is one of the independent initiatives of nurses, nurses can apply this inexpensive and harmless method because its curative effect on the physical and mental symptoms of people has been proven.

Keywords: therapeutic touch, healing method, nursing

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-133

İNTİHAR GİRİŞİMİ NEDENİYLE ACİL SERVİSE BAŞVURAN OLGULARIN İNCELENMESİ: BİR YILLIK RETROSPEKTİF KESİTSEL BİR ÇALIŞMA

Elvan Emine Ata¹, Nurten Gülsüm Bayrak², Emel Bahadır Yılmaz³

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği ABD, İstanbul.

²Giresun Prof. Dr. A. İlhan Özdemir Eğitim Araştırma Hastanesi, Çocuk İzlem Merkezi, Giresun.

³Giresun Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği ABD, Giresun.

Amaç: Bu çalışmada intihar girişimi nedeniyle acil servise başvuran olguların intihar girişiminden önceki son bir yıldaki özelliklerinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve yöntem: Retrospektif ve kesitsel tipte yapılan çalışma kapsamında bir Eğitim ve Araştırma Hastanesi acil servisine 1 Ağustos 2018-1 Ağustos 2019 tarihleri arasında İntihar girişimi ile başvuran 135 hastanın dosyası incelenmiştir. Çalışmanın verileri veri toplama formu aracılığıyla hastane kayıtları üzerinden toplanmıştır. Araştırmanın verileri SPSS 16,0 (Statistical Program for Social Sciences) paket programı kullanılarak değerlendirilmiştir. Verilerin dağılımı frekans, aritmetik ortalama, standart sapma ve yüzde gibi betimsel istatistikler kullanılmıştır.

Bulgular: Hastaların yaş ortalaması 31,24±11,31 olup, %53,3 'ü erkektir. Hastaların %12,6'sı mart ayında ve %37'si ilkbaharda intihar girişiminde bulunmuştur. Hastaların %94,8'inin son bir yılda 1-3 kez intihar girişiminde bulunduğu ve %62,3'ünün ilaç içerek kendini öldürmek istediği belirlenmiştir. İntihar girişimi ile başvuran hastaların %34,8'inin son bir yıl içinde en az bir kez psikiyatriste gittiği, %78,5'inin son bir yılda en az bir kez acil servise başvurduğu, %84,4'ünün intihar girişimi öncesi hastaneye başka şikayetler ile başvuruda bulunduğu saptanmıştır. Hastaların %80'ine acil serviste psikiyatri konsültasyonu yapılmadığı saptanmıştır.

Tartışma ve Sonuç: Bu çalışmadan elde edilen bulgulara göre; hastaların intihar girişimi öncesi çeşitli nedenlerle hastaneye başvurduğu, en çok başvuru alanının acil servis olduğu ve daha önce intihar girişimi olan hastaların tekrarlı girişimde buldukları ve hastaların çoğunun psikiyatrik yardım almadığı söylenebilir. Ülkemizde 2015 yılında yapılan bir çalışmada çalışmamızla benzer şekilde acil servise intihar nedeniyle başvuran olguların sadece %17'si için psikiyatrik konsültasyon istendiği belirtilmektedir [1]. Son ve ark. (2020) intihar girişimi ile acil servise başvuran olgulara uygulanan psikiyatrik konsültasyonun etkisini araştırdıkları çalışmalarında psikiyatrik konsültasyonun intihar girişimi ile yeniden başvuruları ve intihar nedeniyle ölüm oranlarını azalttığını saptamışlardır [2]. Literatürde intihar girişimi sonrası 6 ay içerisinde psikiyatrik yardım alınmazsa hastalarda tekrarlı intihar girişiminin olabileceği, bu nedenle de hiçbir girişimin atlanmaması gerektiği ve bu bireylerin takip ve tedavilerinin sürdürülmesi gerektiği vurgulanmaktadır [3,4]. Acile intihar girişimi nedeni ile başvuran olguların belirlenip, psikiyatrik bakım almaları konusunda psikiyatri polikliniklerine yönlendirilmeleri ve izlem yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: intihar, risk faktörleri, acil servis, psikiyatri hemşireliği.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Keten HS, Hakkoymaz H, Aslan Ü, Bahar Ş, Keten A, Sucaklı MH, et al. Acil servise intihar girişimi nedeniyle başvuran olguların incelenmesi. J Contemp Med. 2015;5(2):102-5.
2. Son JM, Jeong J, Ro YS, Hong W, Hong KJ, Song KJ, et al. Effect of previous emergency psychiatric consultation on suicide re-attempts- A multi-center observational study. Am J Emerg Med. 2020 Sep;38(9):1743-1747.
3. Delibaş DH, Erdoğan E. Sociodemographic and Clinical Characteristics of Patients with Suicide Attempt to a Training and Research Hospital Emergency Department; A Retrospective Study. Van Med J. 2018;25(4):514-9.
4. Stanley B, Brown GK, Brenner LA, Galfalvy HC, Currier GW, Knox KL, et al. Comparison of the safety planning intervention with follow-up vs usual care of suicidal patients treated in the emergency department. JAMA Psychiatry. 2018 Sep 1;75(9):894-900.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

EVALUATION OF CASES PRESENTING TO THE EMERGENCY DEPARTMENT DUE TO SUICIDE ATTEMPT: A ONE-YEAR CROSS-SECTIONAL RETROSPECTIVE STUDY

Elvan Emine Ata¹, Nurten Gülsüm Bayrak², Emel Bahadır Yılmaz³

¹Health Sciences University, Hamidiye Faculty of Nursing, Department of Psychiatric Nursing, Istanbul.

²Giresun Prof. Dr. A. İlhan Özdemir Training and Research Hospital, Child Monitoring Center, Giresun.

³Giresun University, Faculty of Health Sciences, Department of Psychiatric Nursing, Giresun.

Objective: In this study, it was aimed to determine the characteristics of the patients who applied to the emergency department due to suicide in last year before the suicide attempt.

Materials and methods: Within the scope of the retrospective and cross-sectional study, files of 135 patients who applied to emergency of a Training and Research Hospital between 1 August 2018 and 1 August 2019 with a suicide attempt were examined. Data was collected from hospital records through a data collection form. The data of the research were evaluated using the SPSS 16.0 (Statistical Program for Social Sciences) package program. Descriptive statistics such as distribution of data, frequency, arithmetic mean, standard deviation and percentage were used.

Results: The mean age of patients was 31.24±11.31 and 53.3% were male. Patients attempted suicide 12.6% in March and 37% in the spring. It was determined that 94.8% of the patients attempted suicide 1-3 times in last year and 62.3% wanted to kill themselves by taking drugs. Patients presenting with suicide, 34.8% went to a psychiatrist, 78.5% applied to emergency at least once in last year, 84.4% went to hospital with another complaints before suicide. It was determined that 80% of the patients did not receive psychiatric consultation in the emergency.

Discussion and Conclusion: According to the findings; It can be said that patients applied to hospital for various reasons before suicide, the most frequently applied area was emergency, and have repeated suicide attempts and most of patients did not receive psychiatric help. In a study conducted in our country in 2015, similar to our study, it was stated that psychiatric consultation was requested only for 17% of the cases who applied to the emergency department due to suicide [1]. Son et al. (2020) in their study investigating the effect of psychiatric consultation applied to patients who applied to the emergency department with a suicide attempt, found that psychiatric consultation reduced the rates of re-admissions with suicide attempts and death due to suicide [2]. In the literature, it is emphasized that if psychiatric help is not received within 6 months after the suicide attempt, there may be repeated suicide attempts in patients, therefore, no attempt should be skipped and the follow-up and treatment of these individuals should be continued [3,4]. It was recommended that cases who applied to emergency department with reason of suicide should be identified and directed to psychiatry outpatient clinics to receive psychiatric care and followed up.

Keywords: suicide, risk factors, emergency service, psychiatric nursing.

S-134

BİPOLAR II BOZUKLUĞU OLAN BİREYLERDE BİLİŞSEL DAVRANIŞÇI TERAPİNİN İYİLEŞMEYE ETKİSİ

Hilal Aydoğdu Durmuş¹, Esra Engin²

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi İzmir Bozyaka Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Nefroloji Servisi, İzmir

²Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir

Amaç: Araştırma, bipolar II bozukluğu tanısı alan bireylerde bilişsel davranışçı terapinin (BDT) iyileşmeye etkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Araştırmada nicel ve nitel araştırma yöntemlerinden oluşan tamamen, eş zamanlı, nicel boyutun daha baskın olduğu karma desen kullanılmıştır. Araştırmanın nicel boyutu deneysel desende ön test, son test kontrol gruplu ve tekrarlayan ölçümlü olarak, nitel boyutu ise bipolar II bozukluğu tanısı alan bireylerin görüşme süreci ile ilgili kişisel deneyimlerini, süreç ve kendileri ile ilgili algılamalarını ve görüşmelere yükledikleri anlamları incelemek amacıyla nitel araştırma yöntemlerinden tanımlayıcı fenomenolojik desene dayalı olarak gerçekleştirilmiştir. Araştırma Temmuz 2017- Temmuz 2019 tarihleri arasında, Sağlık Bilimleri Üniversitesi İzmir Bozyaka Eğitim ve Araştırma Hastanesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları polikliniğinde yürütülmüştür. Psikiyatri polikliniğinde bipolar II bozukluğu tanısı ile takip edilen bireyler araştırmanın evrenini, belirlenen kriterleri karşılayan ve araştırmaya katılmayı kabul eden remisyondaki bipolar II bozukluğu olan bireyler araştırmanın örneklemini oluşturmuştur. Örneklem büyüklüğü power analiz yapılarak bulunmuş. Kontrol grubuna mevcut tedavi ve takip uygulanırken, uygulama grubu ile ek olarak Bilişsel Davranışçı Terapi temelli görüşmeler yürütülmüştür. Araştırmada nicel veriler, Birey Tanıtım Formu, Beck Depresyon Envanteri (BDE), Young Mani Derecelendirme Ölçeği (YMDÖ), Beck Umutsuzluk Ölçeği (BUÖ), Bipolar Bozuklukta İşlevsellik Ölçeği (BBIÖ) ve Morisky İlaç Tedavisine Uyum Ölçeği (MİTUÖ) kullanılarak toplanmıştır. Nitel veriler bilişsel davranışçı terapi görüşmeleri sırasında toplanmıştır. Girişim grubundaki bireylere 10 seans bireysel bilişsel davranışçı terapi uygulanmış ve araştırmanın hedefleri doğrultusunda girişimler uygulanmıştır. Nicel verilerin analizinde SPSS Statics 20 programı, nitel verilerin analizinde MAXQDA Analytics Pro 2020 programı kullanılarak analiz yapılmıştır.

Bulgular: Girişim grubundaki bireylerin yaş ortalaması 32.71+1.84, kontrol grubundaki bireylerin yaş ortalaması 35.75+1.63'tür. Her iki gruptaki bireylerin çoğunluğunun kadın, lise ya da üniversite mezunu olduğu saptanmıştır. Girişim grubu bireylerin %71.4'ü, kontrol grubundaki bireylerin %25'i evlidir. Girişim grubundaki bireylerin %57.1'i, kontrol grubundaki bireylerin %37.5'i düzenli bir işte çalışmaktadır. Görüşmeler öncesi, girişim ve kontrol grubu bireylerin BUÖ ve BBIÖ alt ölçek puan medyanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0,05$). Görüşmeler sonrası izlem ölçümlerinde, girişim ve kontrol grubu bireylerin BUÖ puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur ($p<0,05$). Görüşmeler sonrası izlem ölçümlerinde, girişim ve kontrol grubu bireylerin BBIÖ alt ölçekleri olan "Arkadaş ilişkileri", "Toplumsal Etkinliklere Katılım", "Günlük Etkinlikler", "İş" ve ölçek genel toplam puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur ($p<0,05$). Görüşmeler sonrası ve izlem ölçümlerinde girişim ve kontrol grubu bireylerin MİTUÖ puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmuştur ($p<0,05$). Görüşmeler sonrasında, girişim grubu bireylerin BUÖ puanları, İç Kapanıklık, Arkadaş İlişkileri, Toplumsal Etkinliklere Katılım, Günlük Etkinlikler ve İş alt ölçek puanlarında ve MİTUÖ puanında, ön test puanlarına göre, olumlu yönde değişiklik olduğu bulunmuştur. Araştırmanın nitel bulgularında ise bireyler umut düzeylerinde, işlevselliklerinde ve tedaviye uyumlarında olumlu yönde etkilenme olduğunu işaret eden

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

ifadeler kullanmışlardır.

Sonuç: Araştırmalarda BDT'nin hastalık süreciyle ilgili bilişsel çarpıtmaları azalttığı, psikososyal işlevselliği ve tedaviye uyumu artırdığı görülmektedir (1,2,3,4). Sonuç olarak, bilişsel davranışçı terapinin, bipolar II bozukluğu olan bireylerin umutsuzluk düzeylerini düşürmek, işlevselliklerini ve tedaviye uyumlarını artırmak için etkin bir yaklaşım olduğu ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: Bipolar II bozukluğu; bilişsel davranışçı terapi; iyileşme; psikiyatri hemşireliği

KAYNAKÇA:

1. Chiang, K. J., Tsai, J. C., Liu, D., Lin, C. H., Chiu, H. L., & Chou, K. R. (2017). Efficacy Of Cognitive Behavioral Therapy In Patients With Bipolar Disorder: A Metaanalysis Of Randomized Controlled Trials. Plos One, 12(5), 1-19
2. Holländare, F., Eriksson, A., Lövgren, L., Humble, M. B. & Boersma, K. (2015). Internet-Based Cognitive Behavioral Therapy For Residual Symptoms In Bipolar Disorder Type II: A Single-Subject Design Pilot Study. JMIR Res Protoc, 4(2), E44.
3. Jones, S. H., Smith, G., Mulligan, L. D., Lobban, F., Law, H., Dunn, G., ... Morrison, A. P. (2015). Recovery-Focused Cognitive-Behavioural Therapy For Recent Onset Bipolar Disorder: Randomised Controlled Pilot Trial. The British Journal Of Psychiatry, 206 (1), 58-66. doi: 10.1192/bjp.bp.113.141259.
4. Pfennig, A., Leopold, K., Bechdorf, A., Correll, C. U., Holtmann, M., Lambert, M., ... Bauer, M. (2014). Early specific cognitive-behavioural psychotherapy in subjects at high risk for bipolar disorders: study protocol for a randomised controlled trial. Trials, 15, 161. <http://www.trialsjournal.com/content/15/1/161>

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE EFFECT OF COGNITIVE BEHAVIORAL THERAPY ON RECOVERY IN INDIVIDUALS WITH BIPOLAR II DISORDERS

Hilal Aydoğdu Durmuş¹, Esra Engin²

¹Health Sciences University Izmir Bozyaka Training and Research Hospital, Nephrology Service, Izmir

²Ege University Faculty of Nursing, Department of Mental Health and Diseases Nursing, Izmir

Objective:The study was conducted to determine the effect of cognitive behavioral therapy(CBT) on recovery in individuals with bipolar II disorders.

Method:Mixed method,composed of quantitative and qualitative components was used in this research.The quantitative dimension was conducted as a pretest and posttest experimental design.The qualitative dimension was based on phenomenological research design.The study was conducted between July 2017 and July 2019 at the Mental Health and Diseases Polyclinic of Sağlık Bilimleri University, Izmir Bozyaka Training and Research Hospital.The population of the study was individuals diagnosed with bipolar II disorder a psychiatry clinic, and the sample is composed of individuals with bipolar II disorder who met the specified criteria and agreed to participate in the study.The sample was found by analyzing the size. The current treatment and follow-up was applied to the control group, and CBT-based interviews, to the administration group.In the study, the quantitative data were collected using the Individual Description Form(IDF), Beck Depression Inventory(BDI), Young Mania Rating Scale(YMRS), Beck Hopelessness Scale(BHS), Functioning Scale in Bipolar Disorder(FSBD) and Morisky Medication Adherence Scale(MMAS). The qualitative data were collected using the audio recording during CBT-based interviews(10 sessions).SPSS Statics 20 program was used in the analysis of quantitative data, and the MAXQDA Analytics Pro 2020 program was used in the analysis of qualitative data.

Results:The average ages were 32.71+1.84 in the intervention group, and 35.75+1.63 in the control group.The majority of individuals in both groups were women, and were high school or university graduates. 71.4% of individuals in the initiative group and 25% in the control group were married. 57.1% in the intervention group and 37.5% in the control group were in regular employment. Before the interviews, no statistically significant difference was found between the BHS and FSBD subscale scores of the individuals in the two groups ($p>0.05$). A statistically significant difference was found between the BHS scores of the individuals in the intervention and control groups in the follow-up measurements after the interviews ($p<0.05$). In the follow-up measurements after the interviews, a statistically significant difference was found between individuals in the intervention group and those in the control group ($p<0.05$) for the subscales of "Friendships","Participation in Social Activities","Daily Activities","Work" and scale total scores.A statistically significant difference in MMAS scores was found between individuals in the intervention group and in the control group after the interviews, and in the follow-up measurements ($p<0.05$). After the interviews, it was found that there was a positive change for individuals in intervention group BHS scores, Introversion, Friendships, Participation in Social Activities, Daily Activities and Work subscale scores and MMAS scores, compared with their pre-test scores. In the qualitative findings of the study, individuals expressed signs of improvement in their level of hope, general well-being and treatment compliance.

Conclusion:Studies have shown that CBT reduces cognitive distortions related to the disease process, increases psychosocial functionality and adherence to treatment.As a result, our study demonstrated that cognitive behavioral therapy is an effective approach in reducing the hopelessness levels of individuals with bipolar II disorders, and increasing their functionality and treatment compliance.

Keywords: Bipolar II disorder; cognitive behavioral therapy; recovery; psychiatric nursing

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-135

HEMŞİRELERİN ANLAM ARAYIŞI

İnci İnceleme¹, Satı Demir²

¹Gazi Üniversitesi, Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkezi Gazi Hastanesi

²Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü

Giriş: İnsanı ve insanın dünyayı algılama şeklini anlama gayreti varoluşçu felsefenin temelini oluşturmaktadır. [1]. Albert Camus, insanı dünyadaki en önemli varlık olarak görür ve insan yaşamının korunmasını birincil amaç olarak ele alır. Camus, insan yaşamının yalnızca ölümden değil, uyumsuzdan da korunması gerektiğini ifade eder. Çünkü uyumsuzdan korunamayan insan, bir boşluk duygusuyla yüz yüze gelebilir. Örneğin, İnsanın ölümlü yüz yüze oluşu uyumsuzdur çünkü insan yaşamın bir gün sona ereceği gerçeğiyle yaşamak zorundadır. O halde, insan uyumsuzdan zarar görmek istemiyorsa, yaşamdan olabildiğince çok anlam bulmalıdır [2].

Hemşireler, özellikle 2020 yılında, sağlık ve iyilik durumlarını tehdit eden tanımlanmamış önemli riskler barındıran koşullarda çalışmıştır. COVID-19, dünya genelinde sağlık sistemlerini çöküşün eşiğine getirmiş, bu durumdan en fazla etkilenen grup ise en ön safta yer alan hemşireler olmuştur. Pandemi koşulları, hemşirelerin bakım vermek için kendileri ve sevdiklerinin güvenliğini tehlikeye atmalarını gerekli kılmış, hemşirelerin yoğun özveri ile çalışmalarını ve kendilerinden ödün vermelerini gerektirmiştir [3]. Varoluşçu terapinin en önemli isimlerinden biri olan Dr. Frankl'a göre, insan her yerde kaderle yüzleşmekte ve kendi ıstırabından bir şeyler kazanma şansı elde etmektedir [4]. Zorlayıcı çalışma koşulları ve ölüm ile yüz yüze oluşu düşünüldüğünde, hemşirelerin umudunu koruyabilmesi ve yaşamdan olabildiğince anlam bulmasında pandemi sürecinin olumlu etkileri olacağı tahmin edilmektedir.

Amaç: Bu derlemede, zorlayıcı koşullarda çalışmak durumunda kalan hemşirelerde umudu sürdürmenin varoluşçu bakış açısıyla ele alınması hedeflenmektedir.

Tartışma: Dr. Frankl'a göre hayatın anlamı üç farklı yolla keşfedilebilmektedir: Birincisi üretimde bulunarak veya bir iş yaparak, ikincisi bir şeyi deneyimleyerek ya da biriyle temas ederek ve üçüncüsü kaçınılmaz olan ıstıraba karşı aldığımız tavırla [4]. Bu açıdan ele alındığında insanlığa hizmet eden ve en savunmasız anlarında bakım gereksinimi olan hastalara temas eden hemşireliğin, hayatın anlamını keşfetmek için en elverişli mesleklerden biri olduğu söylenebilir. Travelbee, modelinde hemşirelere hastalığın ve ıstırabın anlamını kendi içlerinde anlamalarını veya en azından keşfetmelerini öğretmektedir. Bu varoluşsal özdeşleşme sayesinde bir insan başka bir insanla ilişki kurabilmektedir [5]. Uluslararası Hemşireler Birliği, pandeminin bir sonucu olarak mesleği bırakan hemşire sayısında artış olduğunu, ağır iş yükü, kaynakların yetersizliği, stres ve tükenmişliğin ise nedenler arasında yer aldığını bildirmiştir [3]. Hemşirelerin mesleği özveri ile sürdürebilmeleri için uygun çalışma koşullarının sağlanmasının yanı sıra deneyimlerinden anlam bulması konusunda desteklenmesinin mesleki iş doyumunu arttıracığı düşünülmektedir.

Sonuç: Nietzsche'nin sözleriyle: "Yaşamak için bir nedeni olan insan her türlü nasıl'a katlanabilir". Hemşirelerin mesleklerini özveri ile sürdürebilmeleri için onlara bir neden(amaç) verilmesi, varoluşlarının zorlayıcı nasılına katlanmalarını sağlayacak gücü sağlamak için gereklidir.

Anahtar Kelimeler: hemşirelik, varoluşçu felsefe, anlam

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Ayhan D . VAROLUŞ KAYGISI VE ÇALIŞMA: VAROLUŞÇULUK BAKIŞ AÇISIYLA BİR GÖZDEN GEÇİRME. AİCUSBED. 2020; 6(2): 71-77.
2. Başar Başkaya, D. Hayatın Anlamı ve Ölüm: Albert Camus' den Yaşam Dersleri. *Journal of Faculty of Letters/ Edebiyat Fakültesi Dergisi*. Aralık 2013; 30(2):19-28
3. International Council of Nurses (ICN), Nurses: A Voice to Lead A Vision For Future Healthcare International Nurses Day 2021 Resources And Evidence [internet]. Geneva: ICN (Switzerland);2021 [Erişim Tarihi: 07.07.2021]
5. Şu adresten edinilebilir: https://www.icn.ch/system/files/2021-07/ICN%20Toolkit_2021_ENG_Final.pdf
4. Frankl, V.E. İnsanın Anlam Arayışı, 93. Baskı. Çev. Yılmaz Ö. İstanbul: Okyanus Yayınları; s.116
5. Shelton G. Appraising Travelbee's Human-to-Human Relationship Model. *J Adv Pract Oncol*. 2016 Sep-Oct;7(6):657-661. Epub 2016 Sep 1. PMID: 29588870; PMCID: PMC5866131.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

NURSE'S SEARCH FOR MEANING

Inci Inceleme¹, Satı Demir²

¹Gazi University Health Research and Application Center, Gazi Hospital

²Gazi University, Faculty of Health Sciences, Nursing Department

Introduction: The effort to understand human and the way human perceives the world forms the basis of existential philosophy [1]. Albert Camus sees human as the most important being in the world and considers the preservation of human life as the primary goal. Camus states that human life should be protected not only from death but also from the absurd. Because the person who cannot be protected from the absurd may come face to face with a feeling of emptiness. For example, Human confrontation with death is absurd because one has to live with the fact that life will one day end. So, if one does not want to be harmed by the absurd, one should find as much meaning as possible from life [2].

Nurses worked in conditions with significant unidentified risks threatening their health and well-being, especially in 2020. COVID-19 has brought health systems around the world to the brink of collapse, and the most affected group has been nurses at the forefront. Pandemic conditions required nurses to endanger the safety of themselves and their loved ones in order to provide care, and required nurses to work with intense devotion and to compromise themselves [3]. According to Dr. Frankl, man faces destiny and gets a chance to gain something from his own suffering in everywhere [4]. Considering the challenging working conditions and being face to face with death, it is estimated that the pandemic process will have positive effects on nurses to keep their hope and find meaning in life as much as possible.

Aim: In this review, it is aimed to consider maintaining hope in nurses who have to work in challenging conditions from an existential perspective.

Discussion: According to Frankl, the meaning of life can be discovered in three different ways: First, by producing or doing a job, second, by experiencing something or coming into contact with someone and third, by our attitude towards inevitable suffering [4]. From this point of view, it can be said that nursing, which serves humanity and touches patients who need care in their most vulnerable moments, is one of the most convenient professions to discover the meaning of life. Travelbee teaches nurses to understand, or at least discover, the meaning of illness and suffering within themselves [5]. International Council of Nurses reported that there has been an increase in the number of nurses leaving the job as a result of the pandemic, while heavy workload, lack of resources, stress and burnout are among the causes.[3]. It is thought that providing suitable working conditions for nurses to continue their profession with devotion, as well as supporting them in finding meaning from their experiences, will increase their professional job satisfaction.

Conclusion: In the words of Nietzsche: "He who has a why to live can bear any how". It is necessary to give nurses a purpose to continue their profession with devotion, to provide the strength to endure the challenging how of their existence.

Keywords: nursing, existential philosophy, meaning

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-136

PSİKİYATRİ KLİNİKLERİNDE GÖREV YAPAN SAĞLIK ÇALIŞANLARINA YÖNELİK ŞİDDET: SİSTEMATİK BİR DERLEME

Serap Yıldırım¹, Merve Uğuryol¹

¹Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

Giriş: Son yıllarda giderek artan şiddet olaylarından en çok etkilenen meslek gruplarından biri de sağlık çalışanlarıdır [1,2]. Sağlık çalışanları özellikle hasta ve hasta yakınları ile en zor zamanlarında temas halinde oldukları için, şiddet açısından risk altındadırlar [3]. Şiddet, sağlık kurumlarının herhangi bir yerinde yaşanabilir olmakla beraber, özellikle psikiyatri klinikleri çalıştıkları hasta grubu ve ortam nedeniyle şiddet yaşanma oranının en yüksek olduğu birimler arasındadır [4,5].

Amaç: Bu sistematik derleme, ülkemizde psikiyatri kliniklerinde görev yapan sağlık çalışanlarına yönelik şiddetle ilgili yapılmış ve ulaşılabilen araştırmalar incelenerek, sağlık çalışanlarına yönelik şiddet davranışıyla ve etkileyen faktörlerle ilgili mevcut durumu belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Gereç ve Yöntem: Sistematik derleme, Türkiye Atıf Dizini, Türkiye Klinikleri, Türk Medline, Türk Psikiyatri Dizini, YÖK Tez Merkezi ve Pubmed veri tabanları kullanılarak yapılmıştır. Taramada Türkçe ve İngilizce dilinde belirlenen anahtar sözcükler kullanılmıştır. Konuyla ilgili 3117 araştırmaya ulaşılmıştır. Ulaşılan araştırmalardan 21'i aynı olduğu, 3020' si araştırma konusuyla ilgisiz olduğu, 71'i araştırmaya dahil etme kriterlerine uymadığı için dışlanmıştır. Değerlendirmeler doğrultusunda araştırma kapsamına beş araştırma dahil edilmiş, elle tarama sonucu iki araştırmaya daha ulaşılmış ve toplam yedi araştırmayla çalışma tamamlanmıştır.

Bulgular: İncelemeye alınan araştırmalar 2006 ve 2015 yılları arasında yapılmış olup, dördü sadece hemşirelerle, üç tanesi de sağlık çalışanlarıyla yapılmıştır. Araştırmalardan beşi tanımlayıcı, biri kesitsel, biri ise tanımlayıcı-kesitsel niteliktedir. İncelemeye alınan araştırmaların hepsinde araştırmacı/ lar tarafından oluşturulmuş tanıtıcı bilgi formu, altısında araştırmacı/ lar tarafından oluşturulmuş şiddet ile ilgili genel özellikleri incelemeye yönelik soru formu ve bunun yanında farklı ölçüm araçları kullanılmıştır. İncelenen araştırmalarda sağlık çalışanlarının şiddete maruz kalma oranları %64.1 ile %73.0, son bir yıl içinde şiddete maruz kalma oranlarının %68.8 ile %100.0, sözel şiddete maruz kalma oranlarının %38.9 ile %94.2 arasında olduğu belirlenmiştir. Araştırmalarda kadın sağlık çalışanlarının, hemşirelerin, beş yıl ve üzeri yıldır çalışanların diğer gruplara oranla daha fazla şiddete maruz kaldıkları bulunmuştur. Ek olarak, araştırmalarda şiddetin en çok hasta ve hasta yakınları tarafından olduğu, şiddet davranışı sonrası kişilerin bildirimde bulunup bulunmadığını sorgulayan üç araştırmada da sağlık çalışanlarının bildirimde bulunmadığı saptanmıştır.

Sonuç: Bu sistematik derleme, ülkemizde psikiyatri kliniklerindeki sağlık çalışanlarına yönelik şiddetin önemli bir sorun olduğunu göstermesine karşın bu konudaki araştırmaların sınırlı oluşu dikkat çekicidir. Ayrıca araştırmaların hepsinin tanımlayıcı ve durum saptamaya yönelik olduğu, şiddet davranışını önlemeye yönelik deneysel ve niteliksel araştırmalara gereksinim olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Psikiyatri sağlık çalışanı, şiddet, sistematik derleme

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Karabulut E, Gezgin Yazıcı H. Toplumsal Bir Sorun: Sağlık Çalışanlarının Şiddete Maruz Kalma Durumları. Türkiye Klinikleri Hemşirelik Bilimleri Dergisi, 2021;13(1):130-138.
2. Kocabıyık N, Yıldırım S, Öztürk Turgut E, Kayacı Türk M, Ayer A. Bir ruh sağlığı ve hastalıkları hastanesinde çalışan sağlık personelinin şiddete uğrama sıklığı ve etkileyen faktörler. Düşünen Adam The Journal of Psychiatry and Neurological Sciences 2015;28:112-118.
3. Esen H, Aykal G. Sağlık Kurumlarında Yaşanan Şiddetin Değerlendirilmesi: Eğitim ve Araştırma Hastanesi Örneği, Sağlık Akademisyenleri Dergisi, 2020; 7(1):1-9.
4. Almwik R, Woods P, Rasmussen K. The Brøset Violence Checklist Sensitivity, Specificity, and Interrater Reliability. Journal of Interpersonal Violence 2000; 15(12): 1284-1296.
5. Öztürk Turgut E, Çam MO. Ruhsal hastalıklarda saldırganlık ve şiddet. Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi 2013;29(3):59-69.

VIOLENCE AGAINST HEALTHCARE PROFESSIONALS WORKING IN PSYCHIATRY CLINICS: A SYSTEMATIC REVIEW

Serap Yıldırım¹, Merve Uğuryol¹

¹Ege University Faculty of Nursing, Department of Psychiatric and Mental Health Nursing

Introduction: One of the occupational groups most affected by the increasing violence in recent years is healthcare workers [1,2]. Healthcare workers are at risk for violence, especially since they are in contact with patients and their relatives in their most difficult times [3]. Although violence can be experienced anywhere in health institutions, psychiatry clinics are among the units with the highest rate of violence due to the patient group and environment they work in [4,5].

Objective: This systematic review was conducted to determine the current situation regarding violence against healthcare professionals and the factors affecting them, by examining the available and available studies on violence against healthcare professionals working in psychiatry clinics in our country.

Materials and Methods: The systematic review was made using the Turkish Citation Index, Turkey Clinics, Turkish Medline, Turkish Psychiatry Index, YÖK Thesis Center and Pubmed databases. Key words determined in Turkish and English languages were used in the search. A total of 3117 studies have been reached on the subject. Among the studies reached, 21 were excluded because they were the same, 3020 were unrelated to the research topic, and 71 were excluded because they did not meet the inclusion criteria. In line with the evaluations, five studies were included in the scope of the research, two more studies were reached as a result of manual scanning, and the study was completed with a total of seven studies.

Results: The studies included in the study were conducted between 2006 and 2015, four of which were conducted only with nurses and three with health workers. Five of the studies are descriptive, one is cross-sectional, and one is descriptive-cross-sectional. In all of the studies included in the study, an introductory information form created by the researcher/s, a questionnaire to examine the general characteristics of violence created by the researcher/s in six of them, and different measurement tools were used. In the studies examined, it was determined that the rates of exposure to violence of health workers were between 64.1% and 73.0%, the rates of exposure to violence in the last year were between 68.8% and 100.0%, and the rates of exposure to verbal violence were between 38.9% and 94.2%. Studies have found that female health workers, nurses, and those who have worked for five or more years are exposed to violence more than other groups. In addition, it was found in the studies that violence was mostly by patients and their relatives, and in three studies that questioned whether people reported after violent behavior, healthcare professionals did not report it.

Conclusion: Although this systematic review shows that violence against healthcare professionals in psychiatry clinics is an important problem in our country, it is noteworthy that research on this subject is limited. In addition, it has been concluded that all of the studies are descriptive and situational, and that there is a need for empirical and qualitative studies to prevent violent behavior.

Keywords: Psychiatric health worker, violence, systematic review

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-137

ERKEN ERGENLİK DÖNEMİNDEKİ ÇOCUKLARDA İNTERNET BAĞIMLILIĞINI ÖNLEMEDE OYUN TEMELLİ PROGRAMIN ETKİSİ

Hatice Yumru¹, Şerife Koç¹

¹Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi

Amaç: İnternet, kullanıcılar tarafından amacı doğrultusunda kullanıldığında en önemli teknolojilerden biridir [1]. Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yapılan Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırmasında 16-74 yaş arasındaki bireylerde internet kullanım oranı 2019 yılında %75,3, 2020 yılında ise %79 olarak açıklanmıştır. Türkiye genelinde bireylerde internet kullanım oranı giderek artmaktadır [2]. İnternetin amacı dışında, kontrolsüz, bilinçsiz ve aşırı kullanımı ile birçok ruhsal, sosyal, fiziksel ve akademik sorunlar oluşmakta ve yanlış kullanım davranışları tüm yaş grubundaki bireylerde bağımlılığa sebep olabilmektedir [3]. Çocukların diğer yaş gruplarına göre teknoloji ile daha ilgili olmaları interneti daha fazla kullanmalarına neden olmakta ve internet bağımlılığı gelişme riskini artırmaktadır [4]. Her türlü risklere karşı savunmasız durumda olan çocuklar, sağlığın korunması ve geliştirilmesi yönünden toplumların en önemli önceliklerindedir. Ergenlik döneminde hızla artan bir sorun olan internet bağımlılığında önemli olan bağımlılık oluşmadan önlemektir. Bu yüzden bağımlılığın önlenmesine ve azaltılmasına yönelik programlar geliştirilerek bu programlarda çocuklara internetin yararları, zararları, doğru internet kullanımı konusunda eğitimler verilmelidir. Bu programlar geliştirilirken ergenlerin gelişim dönemleri dikkate alınmalı ve uygun teknikler kullanılmalıdır. Erken ergenlik dönemindeki çocuklarda doğru internet kullanım davranışları geliştirmek ve internet bağımlılığını önlemek amacıyla sağlık profesyonelleri tarafından etkinliği kanıtlanmış programlar uygulanması toplumda bağımlılığın önlenmesi açısından oldukça yarar sağlayıcıdır [5]. Bu araştırma, "Oyun Temelli İnternet Bağımlılığını Önleme Programının" erken ergenlik dönemindeki çocukların internet bağımlılık düzeyini azaltmaya etkisini incelemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Araştırma ön test-son test kontrol gruplu deneysel araştırma tasarımıyla, Karaman il merkezinde rastgele belirlenmiş iki ortaokulda yürütülmüştür. Araştırmanın örneklemini, 5. ve 6. sınıfta öğrenim gören, internet bağımlılık ölçeği puanı 50 ve üzerinde olan, herhangi bir psikiyatrik tanı/televi almayan, fiziksel/mental bir engeli bulunmayan, aile izni alınan ve çalışmaya katılmayı kabul eden 80 öğrenci (deney=40, kontrol=40) oluşturmuştur. Veriler; Öğrenci Bilgi Formu, İnternet Bağımlılık Ölçeği ve Öğrenci İzlem Formu ile toplanmıştır. Deney grubundaki öğrencilere 6 seanstan oluşan program uygulanmıştır. Veriler SPSS 25.0 programı ile $p < 0,05$ anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir.

Bulgular: Ön değerlendirmede deney ve kontrol grubunun demografik özellikler, internet kullanım amaçları, internet bağımlılık ölçeği puan ortalamaları (deney=64,15±11,51; kontrol=61,37±8,73), günlük internet kullanım süresi (deney=2,53±1,10 saat; kontrol=2,08±1,11 saat) ve günlük oyun oynama süresi (deney=1,57±0,68 saat; kontrol=1,31±0,68 saat) açısından benzer olduğu belirlendi. Son testte deney ve kontrol grubu arasında internet bağımlılık ölçeği puan ortalamaları (deney=50,32±9,68; kontrol=63,05±8,31), günlük internet kullanım süresi (deney=1,83±0,93 saat; kontrol=2,35±1,00 saat) ve günlük oyun oynama süresi (deney=0,99±0,48 saat; kontrol=1,67±0,92 saat) açısından anlamlı bir farklılık olduğu bulunmuştur.

Tartışma/Sonuç: Bu çalışmada oyun terapisi teknikleri kullanılarak "Oyun Temelli İnternet Bağımlılığını Önleme Programı" geliştirilmiş ve internet bağımlılığını açısından riskli olduğu belirlenen erken ergenlik dönemindeki çocuklarda internet bağımlılık düzeyinin azaltılmasında programın etkinliği sınanmıştır. Literatürde internet bağımlılığının önlenmesinde oyun terapisinin ve oyun temelli programın etkinliğinin değerlendirildiği bir çalışmaya rastlanmamış olduğundan bu çalışma internet bağımlılığının önlenmesinde oyun temelli programın etkinliğinin değerlendirildiği ilk deneysel çalışmadır. Sonuçlar oyun temelli programın riskli ergenlerin internet bağımlılık düzeyini azaltmada etkili olduğunu göstermektedir. Program, ergenlerde internet bağımlılığını önlemeye yönelik uygulamalarda hemşireler ve öğretmenler tarafından kullanılabilir. Programın uzun dönem etkileri değerlendirilebilir.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE EFFECT OF PLAY-BASED PROGRAM ON PREVENTING INTERNET ADDICTION IN EARLY ADOLESCENTS

Hatice Yumru¹, Şerife Koç¹

¹Karamanoglu Mehmetbey University

Purpose: Internet, when used by users for its intended purpose, is one the most important technologies [1]. In the Household Information Technologies Usage Survey conducted by the Turkish Statistical Institute, the rate of internet use among individuals aged 16-74 was announced as 75.3% in 2019 and 79% in 2020. The rate of internet usage among individuals is increasing throughout Turkey [2]. Many mental, social, physical and academic problems occur with the misuse, uncontrolled, unconscious and excessive use of the internet, and misuse behaviors can cause addiction in individuals of all age groups [3]. Childrens being more interested in technology than other age groups causes them to use the internet more and increases the risk of developing internet addiction [4]. Children, vulnerable to all kinds of risks, are among the most important priorities of societies in terms of protecting and improving health. The important thing in internet addiction, which is a rapidly increasing problem in adolescence, is to prevent addiction before it occurs. Therefore, programs for the prevention and reduction of addiction should be developed and children should be trained in these programs on the benefits and harms of the internet, and the correct use of the internet. While developing these programs, the developmental stages of adolescents should be taken into account and appropriate techniques should be used. While developing these programs, the developmental stages of adolescents should be taken into account and appropriate techniques should be used. Implementation of programs with proven effectiveness by health professionals in order to develop correct internet usage behaviors and prevent internet addiction in children in early adolescence is very beneficial in terms of preventing addiction in the society [5]. This research was carried out to examine the effect of the “Play-Based Program for Preventing Internet Addiction” on reducing the level of internet addiction of children in early adolescence.

Method: The study was conducted as a pre-test-post-test control group design in two randomly selected secondary schools in the province of Karaman. The sample was comprised of 80 volunteering students in the 5th and 6th grade (experimental=40; control=40) who had an internet addiction scale score of 50 and over, no psychiatric diagnosis, no mental/physical disability, and who had a family permission. The data were collected through student information form, internet addiction scale, and follow-up form. The program consisting of 6 sessions was implemented on experimental group. Data were analyzed through SPSS 25.0 program with a significance level of $p<0,05$.

Results: It was determined that there was statistically no significant difference between experimental and control groups in pretests concerning demographic characteristics, and purposes of internet use, internet addiction scale average scores (experimental=64,15±11,51; control=61,37±8,73), daily internet using duration (experimental=2,53±1,10hour;control=2,08±1,11 hour), and daily game playing duration (experimental=1,57±0,68 hour; control=1,31±0,68 hour). It was determined that there were statistically significant differences between the experimental and control groups in posttests concerning internet addiction scale average scores (experimental=50,32±9,68; control=63,05±8,31), daily internet using duration (experimental=1,83±0,93 hour; control=2,35±1,00 hour), and daily game playing duration (experimental=0,99±0,48 hour; control=1,67±0,92 hour).

Discussion/Conclusion: In this study, “ Play-Based Program for Preventing Internet Addiction ” was developed using play therapy techniques and the effectiveness of the program was tested in reducing the level of Internet addiction in early adolescence children who were determined to be at risk for Internet addiction. Since there is

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

no study in the literature evaluating the effectiveness of play therapy and play-based program in preventing internet addiction, this study is the first experimental study evaluating the effectiveness of play-based program in preventing internet addiction. The results show that the play-based program is effective in reducing the internet addiction level of adolescents at risk. The program can be used by nurses and teachers in practices aimed at preventing internet addiction in adolescents. The long-term effects of the program can be evaluated.

Kaynaklar

1. Aktaş B. (2018). Ortaokul Öğrencilerinde İnternet ve Dijital Oyun Bağımlılığının Psikolojik Sağlık ve Saldırganlıkla İlişkisi. *Yüksek Lisans Tezi, Kafkas Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kars.*
2. Türkiye İstatistik Kurumu. Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması. 25 Ağustos 2020; 33679. <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=33679> (erişim tarihi: 23.09.2020)
3. Ayas T, Horzum, MB. İlköğretim Öğrencilerinin İnternet Bağımlılığı ve Aile İnternet Tutumu. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi.* 2013; 4(39): 46-57.
4. Medikoğlu O. (2018). İlköğretim 4. Sınıf Öğrencilerinin İnternet Bağımlılığı Düzeylerinin Belirlenmesi ve Akademik Başarıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Yüksek Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.*
5. Uysal G, Balcı S. Evaluation of A School-Based Program for Internet Addiction of Adolescents in Turkey. *Journal of Addictions Nursing.* 2018; 29(1): 43-49.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-138

ASMR VE PSİKOLOJİK İYİLİK HALİ: ALANYAZININ {PERMA MODELİ} KAPSAMINDA İNCELENMESİ

Satı Doğan¹, Yaren Eker¹

¹Ege Üniversitesi

Giriş: Psikolojik iyilik hali pozitif psikoloji ile ilişkilidir ve Martin Seligman'ın PERMA modeli bu kavramı ele alır [1]. PERMA iyilik halini tanımlayan beş unsurun baş harflerinden oluşmaktadır; "P"-olumlu duygu, "E"-bağlılık, "R"-ilişkiler, "M"-anlam ve "A"-başarıyı göstermektedir. ASMR (Otonom Duyusal Meridyen Tepkisi) ise bireylerin belirli işitsel ve görsel tetikleyicilere cevaben kafa derisi, ense ve diğer alanlarda karıncalanma, statik benzeri hisler yaşadığı duysal bir fenomendir [2]. ASMR'nin olumlu etki, katılım ve sosyal bağlantı yoluyla izleyicilerin iyi oluşuna katkı sağlayabileceği düşünülmektedir [2]. Yakın plan anlatıcı ve oyuncu ASMRtistin (uygulayıcısının) kendine özgü rolü, aracılı, uzak bir etki olmasına rağmen izleyiciyle ilişkisinde güçlü bir etkiye sahiptir [3]. Oluşturulan yakınlık atmosferinin; stres, kaygı, ağrı, depresyon ve uykusuzlukla başa çıkma stratejileri arayan birçok bireyde güçlü etkisi olduğu görülmektedir [2].

Amaç-Yöntem: Bu derleme PERMA modeli kapsamında, ASMR'nin psikolojik iyi oluşa etkilerini gözden geçirmek amacıyla yapılmıştır. Bu doğrultuda; PubMed, Base, Google Scholar, YOKTEZ veri tabanlarında 2010-2021 arasındaki İngilizce ve Türkçe makaleler incelenmiştir. ASMR araştırmaları, PERMA kapsamındaki her bileşen için incelenmiş ve sonuçlar raporlaştırılmıştır.

Tartışma: 1. Positive emotion: Kişinin farkındalığını arttırmakta ve daha açık bir zihin yaratmaktadır[1]. Alanyazında depresyon, stres ve kronik ağrısı olan bireylerin geçici rahatlama için bilinçli olarak ASMR'yi tercih ettikleri görülmektedir. Deneyimleyenlerin olumlu duygularında artırıcı etki yaşanmaktadır [4]. 2. Engagement: Yerine, akış kavramı da kullanılabilir[1]. ASMR için de önem az eden akış: Zamanın nasıl geçtiğini anlayamayacak kadar bir etkinliğe kapılmak olarak tanımlanmaktadır [1]. ASMR de benzeri durum elde edilerek indüklenmektedir. 3. Relationships: Sevilme, destek ve değer görme dolayısıyla olumlu ilişkilere sahip olma, iyi oluşun önemli bir parçasıdır [1]. ASMRtistler, dokunsal karıncalanma hisleriyle sakinleştirici, rahatlatıcı vb. yöntemlerle sosyal bakım biçimlerini simüle edebilir. 4. Meaning: Yaşamın amacının farkında olunmasıyla ilgilidir. ASMR deneyimcilerinden bir kısmı bu deneyimleri yaşamlarının merkezi bir konumu haline getirmiş ve ilişkili etkinliklerin onlara anlam kattıklarını ifade etmişlerdir [4]. Buda Seligman'ın anlam alanı anlayışıyla tutarlılık göstermektedir [3]. 5. Accomplishment: Hedef belirlemeyi ve bu hedefler için çalışmayı gerektiren, belirli becerilerde uzmanlaşmayı ve öz-yeterliliği de beraberinde getirebilen bir şeydir [2]. ASMR'nin öğrenme becerilerini uyarması söz konusudur bu durum kişinin etkinliklere katılmaya cesaret etmesi için duygu ve katılımı arttırarak bir başarı duygusu yaratmasını sağlamaktadır (4).

Sonuç: Sonuçta çalışmalar psikolojik iyi oluş ile ASMR'nin bağlantılı olduğunu göstermektedir. ASMR'nin PERMA modelinin her bileşenine bir etkisi olduğu saptanmıştır. Çalışmalardan yola çıkılarak ASMR ve iyi oluşun bir farkındalık yoluyla birbirlerine bağlı oldukları söylenebilir. ASMR'nin potansiyel bir terapi çeşidi olma olasılığı bazı çalışmalarca kabul edilmiştir. ASMR hakkındaki çalışmaların arttırılması, ASMR'nin iyileştirici işlevi için bilimsel temel oluşturulması bilimsel temele dayandırıp destek alabilmesi açısından önemlidir.

Anahtar Kelimeler: ASMR, Psikolojik İyi Oluş, PERMA

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

ASMR AND PSYCHOLOGICAL WELLNESS: AN EXAMINATION OF THE LITERATURE WITHIN THE SCOPE OF THE {PERMA MODEL}

Satı Doğan¹, Yaren Eker¹

¹Ege University

Introduction: Psychological well-being is associated with positive psychology, and Martin Seligman's PERMA model addresses this concept[1]. PERMA consists of initials of the five elements that define well-being; "P"-positive emotion, "E"-engagement, "R"-relationships, "M"-meaning and "A"-accomplishment. ASMR(Autonomous-Sensory-Meridian-Response) is a sensory phenomenon in which individuals experience tingling, static sensations in the scalp, neck, and other areas in response to certain auditory and visual triggers[2]. ASMR can contribute to the well-being of the audience through positive influence, participation and social connection[2]. The specific role of the close-up narrator and actor ASMRtist (practitioner) has a strong influence on his relationship with the audience, although it is a mediated, distant influence[3]. The atmosphere of intimacy created; It seems to have a strong effect on many individuals seeking strategies to cope with stress, anxiety, pain, depression, and insomnia[2].

Aim-Method: This review was made to review the effects of ASMR on psychological well-being within the scope of the PERMA model. Accordingly; English and Turkish articles between 2010-2021 were examined in PubMed, Base, Google Scholar, YOKTEZ databases. ASMR studies were examined for each component within the scope of PERMA and the results were reported.

Discussion: 1.Positive emotion: It increases one's awareness and creates a more open mind[1]. In the literature, it is seen that individuals with depression, stress and chronic pain consciously prefer ASMR for temporary relief. There is an increasing effect on the positive emotions of those who experience it[4]. 2.Engagement: Instead, the concept of flow can be used[1]. Flow, which is also of little importance for ASMR: It is defined as being so caught up in an activity that one cannot understand how time passes[1]. ASMR is also induced by obtaining a similar situation. 3.Relationships: Having positive relationships due to being loved, supported and valued is an important part of well-being[1]. ASMR professionals can simulate forms of social care by calming, relaxing, etc., through tactile tingling sensations. 4.Meaning: It is about being aware of the purpose of living. Some of the ASMR experiencers made these experiences a central position in their lives and stated that related activities add meaning to them[4]. This is consistent with Seligman's understanding of the field of meaning[3]. 5.Accomplishment: It is something that requires setting goals and working towards these goals, which can bring along specialization in certain skills and self-efficacy[1]. It is the case that ASMR stimulates learning skills, which enables the person to dare to participate in activities, creating a sense of achievement by increasing emotion and participation[4].

Conclusion: In conclusion, studies show that psychological well-being is linked to ASMR. It has been determined that ASMR has an effect on each component of the PERMA model. Based on the studies, it can be said that ASMR and well-being are interconnected through awareness. The possibility of ASMR as a potential type of therapy has been recognized by some studies. It is important to increase the studies on ASMR, to establish a scientific basis for the healing function of ASMR, to base it on a scientific basis and to receive support.

Keywords: ASMR, Psychological Well-Being, PERMA

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKLAR

1. Demirci İ, Ekşi H, Dinçer D, Kardaş S, Beş boyutlu iyi oluş modeli: PERMA ölçeği Türkçe formunun geçerlik ve güvenilirliği. *The Journal of Happiness & Well-Being*, 2017 5(1), 60-77.
2. Barratt EL, Davis NJ, Autonomous Sensory Meridian Response (ASMR): a flow-like mental state, *PeerJ*, 2015 March 26; 3, e851. <https://doi.org/10.7717/peerj.851>
3. Garro D, Autonomous Meridian Sensory Response: from Internet subculture to audiovisual therapy, In *Proceedings of the Electronic Visualisation and the Art Conference*. EVA London 2017 July; pp. 395-402. BCS, The Chartered Institute for IT.
4. Ko Wai C, Phenomenological study about enhancing university student's psychosocial wellbeing through YouTube videos: Autonomous Sensory Meridian Response (ASMR) in Finland. Spring 2020

REFERENCES

1. Demirci İ, Ekşi H, Dinçer D, Kardaş S, Beş boyutlu iyi oluş modeli: PERMA ölçeği Türkçe formunun geçerlik ve güvenilirliği. *The Journal of Happiness & Well-Being*, 2017 5(1), 60-77.
2. Barratt EL, Davis NJ, Autonomous Sensory Meridian Response (ASMR): a flow-like mental state, *PeerJ*, 2015 March 26; 3, e851. <https://doi.org/10.7717/peerj.851>
3. Garro D, Autonomous Meridian Sensory Response: from Internet subculture to audiovisual therapy, In *Proceedings of the Electronic Visualisation and the Art Conference*. EVA London 2017 July; pp. 395-402. BCS, The Chartered Institute for IT.
4. Ko Wai C, Phenomenological study about enhancing university student's psychosocial wellbeing through YouTube videos: Autonomous Sensory Meridian Response (ASMR) in Finland. Spring 2020

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-139

AHTAPOTLA MÜCADELE: COVID 19 SERVİSİNDE ÇALIŞAN HEMŞİRELERİN YAŞAM DENEYİMLERİ

Zeliha Özkan¹, Hilal Uçan², Arif Özparlak³, Dudu Karakaya³, Merve Okan Demirel⁴

¹Sağlık Bakanlığı Kayseri Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Pandemi Kliniği, Kayseri, Türkiye

²Sağlık Bakanlığı Korkuteli Devlet Hastanesi, Pandemi Kliniği, Antalya, Türkiye

³Akdeniz Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Antalya, Türkiye

⁴Antalya Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Erişkin Yoğun Bakım Ünitesi, Antalya, Türkiye

Amaç: Bu çalışmada covid-19 servisinde çalışan hemşirelerin yaşam deneyimlerinin kapsamlı olarak incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Bu nitel çalışma, Heidegger'in hermeneutik fenomenolojik yaklaşımına dayanmaktadır. Araştırma, Aralık 2020 – Ağustos 2021 tarihleri arasında, Türkiye'nin Antalya şehrindeki bir devlet hastanesinde 18 hemşire ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın katılımcıları amaçlı örnekleme yoluyla belirlenmiştir. Araştırmaya katılmaya gönüllü olan ve covid-19 servisinde en az üç ay çalışmış hemşireler çalışmaya dahil edilmiştir. Veriler, Covid-19 tedbirlerine uygun şekilde yüz yüze görüşme tekniği kullanılarak toplanmıştır. Verilerin toplanmasında kişisel bilgi formu ve yarı-yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Veri analizi, Graneheim ve Lundman tarafından önerilen içerik analizi yaklaşımı ile gerçekleştirilmiştir [1]. Veriler, N-VIVO 12 Pro paket programı kullanılarak analiz edilmiştir.

Bulgular: Araştırmanın temaları; Covid-19 servisinde çalışmanın etkileri (alt temalar: sağlık üzerine etkiler, aile yaşamına etkiler, sosyal yaşama etkiler, mesleğe etkiler), Covid-19 süreciyle başetme yöntemleri, Covid-19 sürecinde hemşirelerin destek gereksinimleri, Covid-19 sürecinin kazanımları, Covid 19 sürecinde hemşirelerin meslektaşlarına önerileri ve Covid-19 sürecinin hemşireler için anlamı olarak belirlenmiştir.

Tartışma – Sonuç: Araştırmanın sonuçlarına göre, covid 19 sürecinde hemşireler fiziksel, sosyal, ruhsal ve mesleki açıdan birçok olumsuz durum deneyimlediklerini belirtmişlerdir. Hemşireler bu süreçte üzüntü, mutsuzluk, öfke, kaygı, korku, panik ve tedirginlik duyguları yaşamışlardır. Yoğun çalışma saatleri nedeniyle yorgun düştüklerini ve koruyucu ekipmanlar içerisinde çalışmanın çok zor olduğunu dile getirmişlerdir. Ayrıca hemşireler pandemi servisinde çalışmalarını sebebiyle dışlanmış ve yalnız hissettiklerini, çok yıprandıklarını, kendilerini tükenmiş hissettiklerini ve ruhsal desteğe ihtiyaç duyduklarını belirtmişlerdir. Bazı hemşireler ise covid-19'un kendilerini bir ahtapot gibi sarmaya çalıştığını ve iz bıraktığını dile getirmişlerdir. Benzer olarak Billings ve arkadaşları tarafından yapılan bir meta-sentez çalışmasında, sağlık çalışanları hastalığı çevresine bulaştırma korkusu yaşadıklarını, koruyucu ekipmanlar içindeyken bakım vermekte zorlandıklarını ve bu süreçte çevredeki insanlar tarafından damgalandıklarını dile getirmişlerdir [2]. Başka bir meta-sentez çalışmasında ise, hemşireler covid-19 sürecinde beden ve zihnen yıprandıklarını, iş yüklerinin çok fazla olduğunu ve koruyucu ekipmanlar içerisinde çalışmakta zorlandıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca bu çalışmada bazı hemşireler covid süreci ile ilgili bilgi ve becerilerinin arttığını vurgulamışlardır [3]. Literatür ve bu çalışmanın sonuçları, Covid sürecinin hemşireleri etkilediğini göstermektedir. Hemşireleri bu süreçte güçlendirecek ve destekleyecek uygulamaların geliştirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: "hemşirelik, insan deneyimi, niteleyici çalışma, pandemik"

Kaynakça:

1. Graneheim UH, Lundman B. Qualitative content analysis in nursing research: Concepts, procedures and measures to achieve trustworthiness. Nurse Education Today. 2004 Feb;4(2):105–112.
2. Billings J, Ching BCF, Gkofa V, Greene T, Bloomfield M. Experiences of frontline healthcare workers and their views about support during COVID-19 and previous pandemics: a systematic review and qualitative meta-synthesis. BMC Health Services Research. 2021 Sep; 21(1): 1-17.
3. Liu M, Zhang N, Wang W, Chen Q, Chen W, Lin Q. Experiences of Nurses Fighting Coronavirus Disease 2019 (COVID-19): A Qualitative Meta-Integration. American Journal of Nursing. 2020 Oct;9(6): 394-401.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

FIGHTING THE OCTOPUS: LIFE EXPERIENCES OF NURSES WORKING IN THE COVID-19 WARDS

Zeliha Özkan¹, Hilal Uçan², Arif Özparlak³, Dudu Karakaya³, Merve Okan Demirel⁴

¹Ministry of Health Kayseri City Training and Research Hospital, Pandemic Clinic, Kayseri, Turkey

²Ministry of Health Korkuteli State Hospital, Pandemic Clinic, Antalya, Turkey

³Akdeniz University, Faculty of Nursing, Department of Psychiatric Nursing, Antalya, Turkey

⁴Antalya Training and Research Hospital, Adult Intensive Care Unit, Antalya, Turkey

Purpose: In this study, it was aimed to comprehensively examine the life experiences of nurses working in the covid-19 wards.

Methods: This qualitative study is based on Heidegger's hermeneutic phenomenological approach. The research was carried out with 18 nurses in a state hospital in Antalya, Turkey, between December 2020 and August 2021. The participants of the research were determined by purposive sampling. Nurses who volunteered to participate in the study and worked in the covid-19 ward for at least three months were included in the study. The data were collected using face-to-face interview technique in accordance with Covid-19 measures. Personal information form and semi-structured interview form were used to collect data. Data analysis was carried out with the content analysis approach proposed by Graneheim and Lundman [1]. Data were analyzed using the N-VIVO 12 Pro package program.

Results: The themes of the research were determined as effects of working in the Covid-19 ward (sub-themes: effects on health, effects on family life, effects on social life, effects on profession), methods of coping with the Covid-19 process, support needs of nurses during the Covid-19 process, the achievements of the Covid-19 process, during the Covid 19 process nurses' suggestions to their colleagues and the meaning of the Covid-19 process for nurses.

Discussion-conclusion: According to the results of this research, nurses stated that they experienced many negative situations in terms of physical, social, spiritual and professional aspects during the covid 19 process. During this process, nurses experienced feelings of sadness, unhappiness, anger, anxiety, fear, panic and uneasiness. They stated that they were tired due to their busy working hours and that it was very difficult to work in protective equipment. In addition, the nurses mentioned that they felt excluded and lonely due to their work in the pandemic ward, that they were very worn out, that they felt exhausted and that they needed mental support. Some nurses, on the other hand, stated that covid-19 tried to wrap themselves like an octopus and left a trace. Similarly, in a meta-synthesis study conducted by Billings et al., health workers shared that they had a fear of transmitting the disease to their environment, had difficulty in providing care while in protective equipment, and were stigmatized by the people around them in this process [2]. In another meta-synthesis study, nurses stated that they were physically and mentally worn out during the covid-19 process, their workload was too much and they had difficulty working in protective equipment. In addition, in this study, some nurses emphasized that their knowledge and skills about the covid process increased [3]. The literature and the results of this study show that the Covid process affects nurses. It is recommended to develop practices that will strengthen and support nurses in this process.

Keywords: "human experimentation, nursing, pandemics, qualitative research"

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-140

MADDE KULLANIM BOZUKLUĞU OLAN BİREYLERİN DUYGUSAL FARKINDALIK VE ÖZ-KONTROL DÜZEYLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLERLE İNCELENMESİ

Esra Çelik¹, Dudu Karakaya¹

¹Akdeniz Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Antalya

Amaç: Bu çalışmada madde kullanım bozukluğu olan bireylerin duygusal farkındalık ve öz-kontrol düzeylerinin çeşitli değişkenlerle incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı-ilişki arayıcı türde olan bu çalışma, Akdeniz Üniversitesi Rektörlüğü'ne bağlı Alkol ve Madde Bağımlılığı Araştırma Uygulama Merkezi'nde madde kullanım bozukluğu nedeni ile yatarak tedavi gören 144 birey ile gerçekleştirilmiştir. Katılımcıların %96.53'ü erkek, %72.22'si bekar, %50'si ilköğretim mezunu ve %62.50'si çalışmakta olup; %61.81'i eroin kullanımı nedeniyle tedavi görmektedir. Tedavi gören bireylerin yaş ortalaması 28.53 olup, madde kullanmaya başlama yaşı ortalama 18.41'dir. Veriler, "Kişisel Bilgi Formu", "Duygusal Farkındalık Düzeyi Ölçeği" ve "Kısa Öz-Kontrol Ölçeği" kullanılarak toplanmıştır.

Bulgular: Katılımcıların duygusal farkındalık düzeyleri ortalama 50.31 puan, öz-kontrol düzeyleri ise ortalama 28.73 puan olarak belirlenmiş olup, %85.4'ünün duygusal farkındalık puanı ve %81.2'sinin öz-kontrol puanı düşük bulunmuştur. Katılımcıların bireysel özellikleri ile duygusal farkındalık düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>.05$). Eğitim durumu, çalışma durumu, gelir düzeyi, kendine zarar verici davranışta bulunma durumu ve intihar girişiminde bulunma durumu ile öz-kontrol düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir ($p<.05$). Duygusal farkındalık düzeyi ile öz-kontrol düzeyi arasında çok zayıf, negatif yönde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır ($r= -.17, p<.05$).

Tartışma-Sonuç: Bu çalışmada madde kullanım bozukluğu olan bireylerin duygusal farkındalık ve öz-kontrol düzeylerinin düşük olduğu bulunmuş ve duygusal farkındalık ile öz-kontrol arasında negatif bir ilişki tespit edilmiştir. Madde kullanım bozukluğu olan bireyler madde kullanımının olumsuz etkileri ve ortaya çıkan olumsuz duygulardan kurtulmak amacıyla tekrar madde kullanımına başvurabilmektedir [1]. Madde kötüye kullanımı gibi olumsuz davranışlar, duyguların düzenlenememesi veya yönetilememesi ile ilgili problemlerle ilişkilendirilmiştir [2]. Bireylerin dürtüsel davranışları sonucunda olumsuz duygularla etkin olmayan bir başetme yöntemi olarak madde kullandıkları görülmektedir. Öz-kontrol, bireylerin otomatik ya da dürtüsel eylemlerini durdurma, bastırma ve istenmeyen davranışlardan kendini alkoyma kapasitesi olarak bilinmekte [3] ve düşük öz-kontrol düzeyinin madde kullanımı bozukluğu olan bireylerde görüldüğü belirtilmektedir [4]. Öz-kontrolün sağlanmasının ya da dürtüsel davranışların bastırılmasının, duyguların yönetilmesi veya düzenlenmesiyle ilgili olabileceği düşünülmektedir. Duygusal farkındalık, duyguların düzenlenmesi ve yönetilmesinde ilk basamaktır [5] ve öz-kontrolü sağlamada tek başına yeterli olmadığı düşünülmektedir. Duyguların ifade edilmesi ve fark edilmesi duyguların düzenlenmesinde önemli bir adım olduğuna göre, psikiyatri hemşiresi madde kullanım bozukluğu olan bireyin bakımında birey ile işbirliği içerisinde olmalı, duyguların açık ve rahat bir şekilde ifadesine ortam hazırlamalı, bireyin kullandığı etkin olmayan başetme yöntemlerini konuşmalı, etkin baş etme stratejilerini birlikte geliştirmelidir. Psikiyatri hemşirelerinin bu bireylerin duygusal farkındalık ve öz-kontrol düzeylerini artırmak ve duyguların yönetimini geliştirmek üzere müdahaleler planlaması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: farkındalık, madde kullanımına bağlı bozukluklar, öz denetim, psikiyatri hemşireliği

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Arabacı LB, Dağlı DA, Taş, G. Madde kullanım bozukluklarında duygu düzenleme güçlüğü ve hemşirelerin rol ve sorumlulukları. Bağımlılık Dergisi. 2018; 19(1): 10-16.
2. Novick-Kline P, Turk CL, Mennin DS, Hoyt EA, Gallagher CL. Level of emotional awareness as a differentiating variable between individuals with and without generalized anxiety disorder. Journal of Anxiety Disorders. 2005; 19(5): 557-572.
3. Baumeister RF, Gailliot M, DeWall CN, Oaten M. Self-regulation and personality: how interventions increase regulatory success, and how depletion moderates the effects of traits on behavior. Journal of Personality. 2006; 74: 6.
4. Vazsonyi AT, Trejos-Castillo E, Huang L. Are developmental processes affected by immigration? Family processes, internalizing behaviors, and externalizing behaviors. Journal of Youth and Adolescence, 2006; 35(5): 795-809.
5. Croyle KL, Waltz J. Emotional awareness and couples' relationship satisfaction. Journal of Marital and Family Therapy. 2002; 28(4): 435-444.

INVESTIGATION OF EMOTIONAL AWARENESS AND SELF-CONTROL LEVELS OF INDIVIDUALS WITH SUBSTANCE USE DISORDER WITH VARIOUS VARIABLE

Esra Çelik¹, Dudu Karakaya¹

¹Akdeniz University Faculty of Nursing, Department of Psychiatric Nursing, Antalya.

Objective: In this study, it was aimed to investigate the emotional awareness and self-control levels of individuals with substance use disorder with various variables.

Method: This descriptive-relationship-seeking study was conducted with 144 individuals who were hospitalized for substance use disorder at the Alcohol and Substance Addiction Research and Application Center of Akdeniz University Rectorate. 96.53% of the participants are male, 72.22% are single, 50% are primary school graduates and 62.50% are working; 61.81% of them are being treated for heroin use. The average age of individuals is 28.53, and the average age of starting substance use is 18.41. The data were collected using "Personal Information Form", "Emotional Awareness Scale" and "Brief Self-Control Scale".

Results: The emotional awareness levels of the participants were determined as 50.31 points on average, and their self-control levels were determined as 28.73 points on average, 85.4% of them had low emotional awareness scores and 81.2% of them had low self-control scores. There was no statistically significant difference between the individual characteristics of the participants and their emotional awareness levels ($p > .05$). It was determined that there was a statistically significant difference between education status, employment status, income level, self-harming behavior, suicide attempt and self-control levels ($p < .05$). It was determined that there was a very weak, negative statistically significant relationship between the level of emotional awareness and the level of self-control ($r = -.17, p < .05$).

Discussion-Conclusion: In this study, it was found that individuals with substance use disorder had low levels of emotional awareness and self-control, and a negative relationship was found between emotional awareness and self-control. Individuals with substance use disorder may resort to substance use again in order to get rid of the negative effects of substance use and the negative emotions that arise [1]. Negative behaviors such as substance abuse have been associated with problems with the inability to regulate or manage emotions [2]. It is observed that individuals use substances as an ineffective method of coping with negative emotions as a result of impulsive behaviors. Self-control is known as the capacity of individuals to stop and suppress their automatic or impulsive actions and to keep themselves from unwanted behaviors [3] It is stated that low self-control level is seen in individuals with substance use disorder. [4]. It is thought that providing self-control or suppressing impulsive behaviors may be related to the management or regulation of emotions. Emotional awareness is the first step in the regulation and management of emotions [5] and it is thought that it is not sufficient on its own to provide self-control. Since recognizing emotions is an important step in the regulation of emotions, the psychiatric nurse should cooperate with these individuals, prepare an environment for the clear and comfortable expression of emotions, talk about the ineffective coping methods, develop effective coping strategies should develop together. It is recommended that psychiatric nurses plan interventions to increase emotional awareness and self-control levels of these individuals and to improve emotion management.

Keywords: awareness, self-control, substance-related disorders, psychiatric nursing

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-141

ONKOLOJİ HEMŞİRELERİNİN ÖZ-ŞEFKAT VE ŞEFKATLİ BAKIM DENEYİMLERİ: KALİTATİF ÇALIŞMA

Özgül Serçe Yüksel¹, Neslihan Partlak Günüşen¹, Sevecen Çelik İnce², Solmaz Zeybekçi³

¹Dokuz Eylül Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir

²Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Psikiyatri Hemşireliği Bölümü, Zonguldak

³Dokuz Eylül Üniversitesi Hastanesi, İzmir

Amaç: Bu çalışmanın amacı, onkoloji hemşirelerinin şefkatli bakım ve öz şefkat deneyimlerinin ortaya konulmasıdır.

Yöntem: Bu araştırma tanımlayıcı niteliksel bir çalışmadır [1]. Araştırmanın örneklemini amaçlı örnekleme ile seçilen 19 onkoloji hemşiresi oluşturmuştur. Derinlemesine görüşmeler, yarı yapılandırılmış form ile Eylül-Kasım 2020 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Görüşmeler içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir.

Bulgular: Hemşirelerin öz-şefkat ve şefkatli bakım deneyimleri üç ana tema şeklinde ortaya konulmuştur. Bu temalar; *Şefkat ve öz-şefkat algıları, yaralı şifacılar, acımıza bakım verme: özşefkattir. Şefkat ve öz-şefkat algıları* teması altında hemşireler şefkati kendileri dışındaki canlılara yönelik bir duygu ve davranış olarak tanımlamışlardır. Öz şefkati ise kendilerine karşı anlayışlı olmak ve kendini korumak olarak ifade etmekteydiler. *Yaralı şifacılar* teması altında şefkatli bakım davranışları, şefkatli bakımın önündeki engeller ve şefkatli bakım kolaylaştırıcılarından bahsettiler. *Acımıza bakım vermek: Öz-şefkat* teması altında hemşireler öz-şefkatin önündeki engeller ve öz-şefkatin bir boyutu olarak kendilerine bakım verme deneyimlerini ifade etmişlerdir.

Tartışma-Sonuç: Bulgulara göre onkoloji hemşireleri için şefkat ve öz şefkat pasif bir durumu değil aktif eylemleri içermektedir. Ancak şefkatli bakımda engeller ve kolaylaştırıcılar bulunmaktadır. Diğer çalışmalardan farklı olarak "şefkat gösterirsem suistimal edilirim" inancı engel olarak tanımlanmıştır. Hemşireler öz şefkatin kendilerini destekleyecek önemli bir kavram olduğunu ifade etseler de öz şefkatlerinin düşük olduğunu fark etmişlerdir. Öz şefkate ilişkin gerçekçi olmayan inançların, kendilerine karşı acımasız tutumların, iş odaklı çalışma ortamlarının öz şefkati engellediğini ifade etmişlerdir. Hemşirelerin bireysel olarak öz bakım uygulamaları bulunsa da klinikte onları destekleyecek profesyonel kaynaklar bulunmadığı sonucuna varılmıştır. Sosyal destek grupları veya reflektif pratikler bireysel olarak yapılabilecekler örnek olabilir [2]. Sistemsel olarak onkoloji hemşirelerinin şefkat ve öz şefkat geliştirmesini sağlayan çalışma koşulları, sağlık sistemi ve kurumsal politikalar yaratmak, sadece hasta odaklı değil aynı zamanda çalışan odaklı kurum kültürü geliştirmek son derece önemlidir [3].

Anahtar Kelimeler: Onkoloji hemşireliği, öz-şefkat, şefkatli bakım.

KAYNAKÇA:

1. Sandelowski M. Focus on research methods whatever happened to qualitative description? Res Nurs Health. 2000;23:334–40. [https://doi.org/10.1002/1098-240X\(200008\)23:4<334::AID-NUR9>3.0.CO;2-G](https://doi.org/10.1002/1098-240X(200008)23:4<334::AID-NUR9>3.0.CO;2-G).
2. Crane PJ, Ward SF. Self-healing and self-care for nurses. AORN J. 2016;104:386–400. <https://doi.org/10.1016/j.aorn.2016.09.007>.
3. Andrews H, Tierney S, Seers K. Needing permission: The experience of self-care and self-compassion in nursing: A constructivist grounded theory study. Int J Nurs Stud. 2020;101:103436. <https://doi.org/10.1016/j.ijnurstu.2019.103436>.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

EXPERIENCES OF ONCOLOGY NURSES REGARDING SELF-COMPASSION AND COMPASSIONATE CARE: A QUALITATIVE STUDY

Özgü Serçe Yüksel¹, Neslihan Partlak Günüşen¹, Sevecen Çelik İnce², Solmaz Zeybekçi³

¹Dokuz Eylül University, Faculty of Nursing, Psychiatric Nursing Department, Izmir

²Zonguldak Bülent Ecevit University, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing, Department of Psychiatric Nursing, Zonguldak

³Dokuz Eylül University Hospital, Izmir

Objective: This study explored the experiences of oncology nurses with self-compassion and compassionate care.

Methods: This research is a descriptive qualitative study [1]. The sample of the study consisted of 19 oncology nurses selected by purposive sampling. In-depth interviews were conducted with semi-structured form between September and November 2020. The interviews were analyzed with the content analysis method.

Results: According to the results of the analysis, three themes emerged (1) *perceptions of compassion and self-compassion*, (2) *wounded healers*, and (3) *caring for our suffering: self-compassion*. Under the theme of *perceptions of compassion and self-compassion*, nurses defined compassion as behavior or an emotion directed toward living persons other than themselves. They expressed self-compassion as being understanding towards themselves and protecting themselves. Under the theme of *wounded healers*, they mentioned about compassionate care behaviors, barriers to compassionate care, and compassionate care facilitators. Under the theme of *caring for our suffering: self-compassion*, they mentioned about there are barriers to self-compassion and self-care as a dimension of self-compassion.

Discussion-Conclusion: According to the findings of the study, compassion and self-compassion for oncology nurses involve active actions, not a passive state. However, there are barriers and facilitators to compassionate care. Unlike other studies, the belief among nurses that "I would be abused if I show compassion" has been identified as a barrier to compassion. Although the nurses stated that self-compassion is an important concept to support them, they noticed that their self-compassion was low. Nurses stated that unrealistic beliefs about self-compassion, ruthless attitudes toward themselves and expectations of task-oriented work prevent self-compassion. Although the nurses have individual self-care behaviors, it is concluded that there are no professional resources in the clinic to support them. social support groups, or reflective practices can be examples of what can be done individually [2]. Organizationally, it is extremely important to create working conditions and institutional policies for the healthcare system and to develop not only a task-oriented but also employee-oriented corporate culture to enable oncology nurses to develop compassion and self-compassion [3].

Keywords: Compassion; self-compassion; oncology nursing.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-142

RUHSAL İYİLEŞME ÖLÇEĞİ'NİN GELİŞTİRİLMESİ VE KANSER TANISI ALAN BİREY ÖRNEKLEMİNDE GÜVENİRLİK VE GEÇERLİĞİNİN TEST EDİLMESİ

Reyhan Doğan¹, Çiğdem Yüksel²

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Hematoloji Kliniği, Ankara

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Ankara

Amaç: Hastalık deneyimi yaşayan bireyin iyileşme sürecinin fiziksel olduğu kadar ruhsal açıdan da ele alınması gerekmektedir [1]. İyileşme üzerine yapılmış çalışmalar sonucunda iyileşme çıktılarına gösteren pek çok araç geliştirilmiştir [2,3]. Bu ölçüm araçları, iyileşme sürecini değerlendirmede eksik kalan, tamamlanması gereken alanları tespit etmek açısından da ufuk açıcı özelliktedirler. Bu bağlamda literatür incelendiğinde ulaşılan tüm araçların ruhsal hastalıklardan iyileşme deneyimine odaklandığı fiziksel hastalıklarda ruhsal iyileşmeyi değerlendiren ölçüm aracının bulunmadığı görülmektedir [4]. Fiziksel hastalık deneyimi yaşayan bir bireyin ruhsal iyileşme düzeyini belirleyen güvenilir ve geçerli, tedaviye yön veren bir ölçüm aracının literatüre kazandırılması gerektiği düşünülmektedir. Bu araştırma, 'Ruhsal İyileşme Ölçeği'nin geliştirilmesi ve kanser tanısı alan birey örnekleminde güvenilirlik ve geçerliğinin test edilmesi amacı ile yapılmış metodolojik bir çalışmadır.

Yöntem: Araştırma, Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Eğitim ve Araştırma Hastanesi Hematoloji ve Tıbbi Onkoloji kliniklerinde ve polikliniklerinde yatarak veya ayaktan tedavi alan Ağustos 2019-Mayıs 2021 tarihleri arasında araştırmaya katılmaya gönüllü olan, kanser tanısı alan, 18 yaş ve üzeri olan ve Türkçe iletişim kurabilen 300 hasta ile gerçekleştirilmiştir. Veri toplama aşamasında, "Yarı Yapılandırılmış Niteliksel Görüşme Formu", "Hasta Tanıtıcı Bilgi Formu", "Ruhsal İyileşme Ölçeği", "Öznel İyileşmeyi Değerlendirme Ölçeği" kullanılmıştır.

Bulgular: 'Ruhsal İyileşme Ölçeği' 24 maddeden oluşan beşli likert tipinde ve tek faktörlü bir ölçektir. Cronbach alfa değeri 0,955 olarak hesaplanmıştır. Toplam ölçek puanının yüksek olması, ruhsal iyileşmenin iyi düzeyde olduğu anlamına gelmektedir. Araştırmada, ruhsal iyileşme puan ortalaması evlilerde, çalışanlarda ve tanı süresi 0-1 yıl olanlarda anlamlı derecede daha yüksek çıkmıştır.

Tartışma-Sonuç: 'Ruhsal İyileşme Ölçeği'nin kanser tanısı alan bireylerin ruhsal iyileşme durumlarının değerlendirilmesinde geçerli, güvenilir bir ölçek olarak kullanılabileceği sonucuna ulaşılmıştır. Fiziksel hastalık deneyimi olan bireylerin ruhsal iyileşme düzeyinin saptanması amacı ile geliştirilen bu ölçek klinik uygulamalarda kullanılabilir. Ölçeğin daha büyük örneklemelerde, ve sadece kanser tanısı alan birey değil diğer fiziksel hastalığı olan bireylerden oluşan örneklemelerde de geçerlik ve güvenirliliğinin yeniden test edilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: kavramsal çerçeve, iyileşme ruhsal iyileşme

KAYNAKÇA:

1. Amering M, Schmolke M. Ruh Sağlığında İyileşme. 1. Basım. Soygür H, editör. Ankara:İmaj Yayınevi; 2017.
2. Güler C. İyileşme Değerlendirme Ölçeği'nin Türkçe Formunun Geçerlik Ve Güvenirliliği [Yüksek Lisans Tezi]. İzmir: Ege Üniversitesi; 2017.
3. Yıldız M, Erim R, Soygur H, Tural U, Kiras F, Emrah Gules. Development and validation of the Subjective Recovery Assessment Scale for patients with schizophrenia. J Psychopharmacol. 2018;28(2):163-69.
4. Çam O, Yalçın N. Ruhsal hastalık ve iyileşme. Psikiyatri Hemşireliği Dergisi. 2018;9(1):55-60.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

DEVELOPMENT OF THE MENTAL RECOVERY SCALE AND TESTING THE RELIABILITY AND VALIDITY IN THE SAMPLE OF THE INDIVIDUAL WITH THE DIAGNOSIS OF CANCER

Reyhan Doğan¹, Çiğdem Yüksel²

¹Health Sciences University Gülhane Training and Research Hospital, Hematology Clinic, Ankara

²Health Sciences University Gülhane Faculty of Nursing, Department of Psychiatric Nursing, Ankara

Aim: The recovery process of the individual who has experienced the disease should be handled not only physically but also mentally [1]. As a result of studies on recovery, many tools have been developed that show recovery outcomes [2,3]. These measurement tools are also stimulating in terms of identifying areas that are missing and need to be completed in evaluating the recovery process. In this context, when the literature is examined, it is seen that there is no measurement tool that evaluates mental recovery in physical diseases, where all the tools focused on the experience of recovery from mental illnesses [4]. It is thought that a reliable and valid measurement tool that determines the level of mental recovery of an individual who has experienced a physical illness should be brought to the literature. This research is a methodological study conducted with the aim of developing the '2Mental Recovery Scale' and testing its reliability and validity in a sample of individuals diagnosed with cancer..

Materials and Methods: The research was carried out with 300 patients who were diagnosed with cancer, were 18 years of age and older, and were able to communicate in Turkish, who volunteered to participate in the research between August 2019 and May 2021, who received inpatient or outpatient treatment at the Health Sciences University Gülhane Training and Research Hospital Hematology and Medical Oncology clinics and outpatient clinics. In the data collection phase, "Semi-Structured Qualitative Interview Form", "Patient Descriptive Information Form", "Mental Recovery Scale", "Subjective Recovery Assessment Scale" were used.

Results: The 'Mental Recovery Scale' is a five-point Likert-type and single-factor scale consisting of 24 items. Cronbach's alpha value was calculated as 0.955. A high total scale score means that the mental recovery is at a good level. In the research, the mean score of mental recovery was found to be significantly higher in married people, employees and those with a diagnosis period of 0-1 years.

Discussion-Conclusion: It has been concluded that the 'Mental Recovery Scale' can be used as a valid and reliable scale in the evaluation of the mental recovery status of individuals diagnosed with cancer. This scale, which was developed to determine the level of mental recovery of individuals with physical illness experience, can be used in clinical applications. It is recommended to retest the validity and reliability of the scale in larger samples, and in samples consisting not only of individuals diagnosed with cancer but also of individuals with other physical illnesses.

Keywords: conceptual framework, recovery, mental recovery

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-143

PSİKİYATRİ KLİNİKLERİNDE ÇALIŞAN HEMŞİRELERİN İŞ STRESÖRLERİ VE STRESLE BAŞ ETME BİÇİMLERİ

Fatma Ayhan¹

¹Batman Üniversitesi

Amaç: Bu araştırma psikiyatri kliniklerinde çalışan hemşirelerin iş stresörleri ve stresle baş etme biçimlerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı türdeki araştırmanın evrenini, Türkiye’de psikiyatri kliniklerinde çalışan hemşireler oluşturmuştur. Araştırmanın örneklemini uygun örnekleme yöntemi kullanılarak belirlenmiştir. Araştırmaya psikiyatri kliniklerinde çalışan, sosyal medya hesapları üzerinden bağlantı kurulabilen ve katılmayı gönüllü olarak kabul eden hemşireler oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak hemşire özellikleri bilgi formu, Hemşire Stres Formu ve Stresle Başa Çıkma Tarzları Ölçekleri kullanılmıştır. Araştırma için Batman Üniversitesi Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulu’ndan yazılı onay alınmıştır (Karar no: 202015-9).

Bulgular: Hemşirelerin %61.5’i psikiyatri kliniğinde çalışmaktan memnun olduğunu, %40’ı başka bir serviste çalışma şansı verilse bunu isteme konusunda kararsız olduklarını bildirmiştir. %58,5’i mesleki başarı durumunu orta olarak değerlendirmiş, çoğunluğu (%52.3) mesleğin geleceği hakkında kötümser olduğunu ifade etmiştir. Hemşirelerin iş ortamındaki stresörlerden etkilenme düzeyleri incelendiğinde ilk üç sırada; iş ile ilgili mesleki riskler ($8,06 \pm 2,12$), sözlü ya da fiziksel saldırılar ($7,18 \pm 2,74$), hasta ve hasta yakınları ($7,18 \pm 2,18$) yer almaktadır. Hemşirelerin iş ortamındaki en az etkilendikleri stresörler ise; sorumlu hemşire ile çatışma ($2,96 \pm 2,85$), kendini yetersiz hissetme ($3,06 \pm 2,27$), ölüm durumlarıdır ($3,15 \pm 2,95$). Psikiyatri hemşirelerinin stresle başa çıkma tarzları incelendiğinde ölçeğin alt boyut ortalamaları; kendine güvenli yaklaşım $15,10 \pm 3,07$, iyimser yaklaşım $10,03 \pm 1,99$, çaresiz yaklaşım $8,38 \pm 3,12$, boyun eğici yaklaşım $5,75 \pm 2,33$, sosyal destek arama $8,38 \pm 2,04$ şeklindeydi. Kendine güvenli yaklaşım, iyimser yaklaşım ve sosyal destek arama yaklaşım alt boyutlarından elde edilen puanlar göz önüne alındığında hemşirelerin işlevsel başa çıkma stratejilerinin ortalamasının üzerinde olduğu görülmektedir. Çaresiz yaklaşım ve boyun eğici yaklaşım alt boyutlarından alınan puanlara göre ise işlevsel olmayan başa çıkma stratejilerine daha az düzeyde başvurdukları görülmüştür.

Tartışma-sonuç: Stresin sağlık üzerindeki etkileri baş etme davranışlarının yeterliliğine bağlıdır (Lin ve ark 2010). Hemşirelerin stresle baş etme stratejilerinin yetersiz olması mental sağlıklarını zayıflatmakta ve kişisel başarılarını azalmasına sebep olmaktadır (Kilfedder et al. 2001, Lin ve ark 2009, Hatinen et al. 2013). Etkili baş etme stratejilerinin kullanılması ise stresin olumsuz etkilerini azaltarak tekrar denge durumuna dönmeyi kolaylaştıracaktır (Lin ve ark 2010). Aktif probleme odaklı baş etme stratejileri stres yükünü azaltarak kişisel baş etme gücünü artırmaktadır (Shin et al. 2014). Bu araştırma sonuçlarına göre psikiyatri hemşirelerinin en sık olarak iş ile ilgili mesleki riskler, sözlü ya da fiziksel saldırılar ve hasta ve hasta yakınlarıyla ilgili riskler konusunda stres yaşadıkları belirlenmiştir. Araştırmada belirlenen bu stresörlerin hemşireleri nasıl etkilendiği ve nitel ve nicel araştırmalarla belirlenmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Psikiyatri hemşireliği; iş stresi, stresle baş etme

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Lin HS, Probst JC, Hsu YC. Depression among female psychiatric nurses in southern Taiwan: main and moderating effects of job stress, coping behaviour and social support. *Journal of Clinical Nursing*, 2010. 19, 2342–2354.
2. Kilfedder C.J., Power K.G. & Wells T.J. (2001) Burnout in psychiatric nursing. *Journal of Advanced Nursing* 34, 383–396.
3. Hatinen M., Makikangas A., Kinnunen U., et al. (2013) Recovery from burnout during a oneyear rehabilitation intervention with six-month follow-up: associations with coping strategies.
4. Shin H., Park Y.M., Ying J.Y., et al. (2014) Relationships between coping strategies and burnout symptoms: a meta-analytic approach. *Professional Psychology, Research and Practice* 45, 44–56.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

WORK STRESSORS AND WAYS OF COPING WITH STRESS OF NURSES WORKING IN PSYCHIATRIC CLINICS

Fatma Ayhan¹

¹Batman University

Objective: This study was conducted to determine the work stressors and coping styles of nurses working in psychiatry clinics.

Method: The population of the descriptive study consisted of nurses working in psychiatry clinics in Turkey. The sample of the study was determined by using convenient sampling method. Nurses who work in psychiatry clinics, who can be connected through their social media accounts, and who voluntarily agree to participate in the research. Nurse characteristics information form, Nurse Stress Form and Stress Coping Styles Scales were used as data collection tools in the study. Written approval was obtained from the Batman University Non-Invasive Clinical Research Ethics Committee for the study.(Decision no: 202015-9).

Results: 61.5% of the nurses reported that they were satisfied with working in a psychiatry clinic, and 40% of them were hesitant to want to work in another service if given the chance. 58.5% evaluated their professional success as medium, and the majority (52.3%) stated that they were pessimistic about the future of the profession. When the level of exposure of nurses to stressors in the work environment is examined, the first three rank are occupational risks (8.06 ± 2.12); verbal or physical attacks (7.18 ± 2.74); 14 (7.18 ± 2.18) patients and their relatives. The stressors that nurses are least affected by in the work environment are; conflict with the responsible nurse (2.96 ± 2.85), feeling inadequate (3.06 ± 2.27), and death (3.15 ± 2.95). When the coping styles of psychiatric nurses with stress were examined, the sub-dimension averages of the scale were; self-confident approach was 15.10 ± 3.07 , optimistic approach was 10.03 ± 1.99 , desperate approach was 8.38 ± 3.12 , submissive approach was 5.75 ± 2.33 , seeking social support 8.38 ± 2.04 . Considering the scores obtained from the sub-dimensions of self-confident approach, optimistic approach and seeking social support, it is seen that the functional coping strategies of the nurses are above the average. According to the scores obtained from the helpless approach and submissive approach sub-dimensions, it was observed that they used less functional coping strategies.

Discussion-conclusion: The effects of stress on health depend on the adequacy of coping behaviors (Lin et al 2010). Inadequate coping strategies of nurses weaken their mental health and cause a decrease in their personal success (Kilfedder et al. 2001, Lin et al. 2009, Hatinen et al. 2013). The use of effective coping strategies will reduce the negative effects of stress and make it easier to return to the state of balance (Lin et al 2010). Active problem-focused coping strategies increase personal coping power by reducing the stress load (Shin et al. 2014). According to the results of this study, it was determined that psychiatric nurses most frequently experience stress about occupational risks related to work, verbal or physical attacks, and risks related to patients and their relatives. It is suggested that how these stressors determined in the research affect nurses and that they should be determined by qualitative and quantitative research.

Keywords: Psychiatric nursing; job stress, coping with stress

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-144

ÇÖZÜM ODAKLI YAKLAŞIMIN ADÖLESANLARDA ÖFKE YÖNETİMİNE VE ŞİDDET DAVRANIŞINA ETKİSİ

Ebru Akbaş¹, Gülay Taşdemir Yiğitoğlu²

¹Silivri İbrahim Yirik Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi

²Pamukkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

Amaç: Araştırma çözüm odaklı yaklaşımın adölesanlarda öfke yönetimi ve şiddet davranışı üzerindeki etkisini incelemek amacıyla yapılmıştır. **Yöntem:** Bu araştırma deneysel araştırma tasarımlarından ön test-son test ölçümlerin olduğu kontrol gruplu tasarıma sahip, tek körlü, randomize kontrollü bir araştırmadır. Araştırmada, randomizasyon yöntemlerinden basit randomizasyon yöntemi kullanılmıştır. Araştırma, İstanbul İlinde bulunan bir Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde yürütülmüştür. Veriler Ocak 2020-Nisan 2020 tarihleri arasında toplanmıştır. Araştırmanın örneklemini (deney grubu 24, kontrol grubu 24) 48 öğrenci oluşturmuştur. Araştırma verileri Kişisel Bilgi Formu, Sürekli Öfke ve Öfke İfade Tarzı Ölçeği (SÖÖTÖ), Şiddet Eğilim Ölçeği (ŞEÖ) ile toplanmıştır. Deney grubundakilere grupla çözüm odaklı yaklaşıma dayalı 7 oturumluk öfke yönetimi ve şiddet davranışını önleme programı uygulanmıştır. Kontrol grubuna ise herhangi bir girişim yapılmamıştır. Veriler; müdahale öncesi, müdahaleden bir hafta ve bir ay sonrasında değerlendirilmiştir.

Bulgular: Deney ve kontrol grubunun sosyodemografik özellikleri homojen olup, müdahale öncesinde sürekli öfke, öfke-içte, öfke-dışa, öfke-kontrol alt boyutları ve ŞEÖ puan ortalamaları açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$). Deney grubunun müdahaleden 1 hafta ve 1 ay sonrası yapılan ölçümlerde sürekli öfke, öfke-dışa ve öfke-kontrol alt boyutlarında ve ŞEÖ puan ortalamalarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p<0,05$). Müdahale sonrası deney grubunun sürekli öfke, öfke-dışa ve şiddet eğilim puan düzeyleri azalırken ($p<0,05$), kontrol grubunda bir değişim olmamıştır ($p>0,05$). Benzer şekilde, müdahaleden 1 hafta ve 1 ay sonraki yapılan ölçümlerde deney grubunun öfke kontrol puan ortalamaları kontrol grubuna göre anlamlı düzeyde daha yüksek tespit edilmiştir ($p<0,05$).

Tartışma-Sonuç: Öfke duygusu, şiddet davranışlarının ortaya çıkmasında rol oynayan önemli faktörlerden biridir. Bu nedenle öfkenin sağlıklı bir şekilde yönetilebilmesi büyük bir gerekliliktir.[1,2,3] Bu bağlamda, gençlik üzerinde olumsuz sonuçlar yaratabilen öfke kontrol problemlerini ve şiddet davranışlarını önlemede çözüm odaklı yaklaşım etkili bir girişimdir. Çözüm odaklı yaklaşım ile yapılacak olan görüşmelerin okullarda sağlığı geliştirme kapsamında planlanacak uygulamalarda hemşireler tarafından kullanılması önemlidir.[4] Elde edilen sonuçlar doğrultusunda çözüm odaklı yaklaşımın, adölesanların öfke yönetiminde ve şiddet davranışını azaltmada etkili olduğu saptanmıştır. Çözüm odaklı yaklaşımın adölesanlarda öfke yönetiminde ve şiddet davranışını azaltmada uygulanması ve adölesanların bu konu ile ilgili düzenli bilgilendirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: çözüm odaklı yaklaşım, çözüm odaklı hemşirelik, öfke, öfke yönetimi, şiddet davranışı

KAYNAKÇA:

1. Anjanappa S, Govindan R, Munivenkatappa M. Prevalence and expression of anger in school going adolescents. Arch Psychiatr Nurs. 2020 Dec; 34(1): 35-40.
2. Dutt D, Pandey GK, Pal D, Hazra S, Dey TK. Magnitude, types and sex differentials of aggressive behaviour among school children in a rural area of west Bengal. Indian J Community Med 2013; 38(2): 109-113.
3. Tatlılıoğlu K, Karaca M. Öfke olgusu hakkında sosyal psikolojik bir değerlendirme. JASSS 2013; 6(6): 1101-1123.
4. Puskar KR, Ren D, McFadden T. Testing the 'Teaching Kids to Cope with Anger' youth anger intervention program in a rural school-based sample. Issues Ment Health Nurs 2015; 36(3): 200-208.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE EFFECT OF SOLUTION FOCUSED APPROACH ON ANGER MANAGEMENT AND VIOLENT BEHAVIOR IN ADOLESCENTS

Ebru Akbaş¹, Gülay Taşdemir Yiğitoğlu²

¹Silivri İbrahim Yirik Vocational and Technical Anatolian High School

²Pamukkale University, Faculty of Health, Department of Psychiatric Nursing

Aim: The research was conducted to examine the effect of solution focused approach on anger management and violent behavior in adolescents.

Method: This research is a single-blind, randomized controlled study with a control group design with pre-test and post-test measurements from experimental research designs. Simple randomization method was used in the study. The research was carried out in a Vocational and Technical Anatolian High School in Istanbul. Data were collected between January 2020-April 2020. The sample of the study (24 students in the experimental group, 24 in the control group) consisted of 48 students. The research data were collected by Personal Information Form, State-Trait Anger Expression Inventory (STAXI), Violence Tendency Scale (VTS). A 7-session program of anger management and prevention of violent behavior based on a solution focused approach was applied to the experimental group. No intervention was applied to the control group. Data were evaluated before the intervention, one week and one month after the intervention.

Results: The sociodemographic characteristics of the experimental and control groups were homogeneous, and no statistically significant difference was found in terms of trait anger, anger in, anger out, anger control sub-dimensions and VTS scores before the intervention ($p>0,05$). In post-test and one-month follow-up test, in the experimental group, a statistically significant difference was found in the trait anger, anger-out and anger-control sub-dimensions and the mean scores of VTS ($p<0,05$). After the intervention, while the trait anger, anger out and violence tendency levels of the experimental group decreased ($p<0,05$), there was no change in the control group ($p>0,05$). Parallel to these findings, in post-test and one-month follow-up test, mean score of anger control in the experimental group were found to be significantly higher than the control group ($p<0,05$). **Discussion-**

Conclusion: The feeling of anger is one of the important factors that play a role in the emergence of violent behavior. Therefore, it is a great necessity to manage anger in a healthy way.[1,2,3] In this context, a solution-focused approach is an effective initiative in preventing anger control problems and violent behaviors that can have negative consequences for youth. It is important that the interviews with a solution-oriented approach are used by nurses in practices to be planned within the scope of health promotion in schools. [4] In line with the results obtained, it has been determined that the solution focused approach is effective in adolescents' anger management and reducing their violent behavior. It is recommended that a solution focused approach should be applied in anger management and reducing violent behavior in adolescents and adolescents should be educated on solution focused approach.

Keywords: solution focused approach, solution focused nursing, anger, anger management, violent behavior

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-145

RENAL YETMEZLİK NEDENİ İLE DİYALİZE GİREN HASTALARDA COVID-19 SÜRECİ VE RUHSAL ETKİLERİ

Satı Doğan¹, Hanımgül Dokumacı², Gülseren Keskin³

¹Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı Öğretim Üyesi, İzmir

²Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Konsültasyon Liyezon Psikiyatrisi Hemşireliği Tezli Yüksek Lisans Programı Öğrencisi, İzmir

³Ege Üniversitesi Atatürk Sağlık Meslek Hizmetleri Y.O., Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Öğretim Üyesi, İzmir

ÖZ

Giriş: Dünyada da büyük bir can kaybına neden olan Covid 19 virüsü, renal yetmezlik nedeni ile diyalize giren hastalar için ciddi bir risk oluşturmuştur. COVID-19 enfeksiyonlu hastalar, kötü prognozla ilişkili olan zayıflamış bağışıklık sistemine sahip olmalarının yanı sıra, kardiyovasküler bozukluklar, diyabet vs gibi bazı komorbid hastalıklar açısından da risk grubu haline gelmişlerdir.

Amaç: Bu derlemede, renal yetmezlik nedeni ile diyalize giren hastalarda covid-19 süreci ve ruhsal etkileri değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Sonuç: Diyalize giren hastalar, COVID-19 a yaklanmaları durumunda renal yetmezlik prognozları genellikle olumsuz yönde etkilenmekte ve bu hastaların mortalite oranları %20'lere ulaşmaktadır. Aynı zamanda hemodiyaliz hastalarının diyaliz tedavileri sırasında hastanelerde bulunmak zorunda olmaları diğer hastalarla fiziksel teması arttırmakta ve böylece bu hastalara Covid 19 bulaş riskini yükseltmektedir. Bu nedenle renal yetmezlik nedeni ile hemodiyalize giren hastalara koruyucu hizmetlere yönelik uygulamaların hızlandırılması önem kazanmaktadır. Ayrıca salgın sırasında COVID-19 olan hastanede diyaliz tedavisi alan hastaların ruh sağlığı da etkilenmektedir. COVID-19 teşhisi konulduktan sonra hastaların hastalıklarının ilerlemesi, engellik veya erken ölüm korkusu gibi psikolojik kaygıları daha muhtemeldir.

Anahtar kelime: covid-19, diyaliz, anksiyete, ruhsal etkiler

COVID-19 PROCESS AND ITS MENTAL EFFECTS IN PATIENTS ENTERING DIALYSIS FOR RENAL INSUFFICIENCY

Satı Doğan¹, Hanımgül Dokumacı¹, Gülseren Keskin¹

Abstract

Introduction: The Covid 19 virus, which has caused a great loss of life in the world, has created a serious risk for patients undergoing dialysis due to renal failure. Patients with COVID-19 infection have become a risk group for some comorbid diseases such as cardiovascular disorders, diabetes, etc., as well as having weakened immune systems, which are associated with poor prognosis.

Aim: In this review, it was aimed to evaluate the covid-19 process and its psychological effects in patients undergoing dialysis due to renal failure.

Conclusion: Renal failure prognosis is generally adversely affected in patients undergoing dialysis if they develop COVID-19, and the mortality rate of these patients reaches 20%. At the same time, the fact that hemodialysis patients have to be in hospitals during dialysis treatments increases physical contact with other patients and thus increases the risk of Covid 19 transmission to these patients. For this reason, it is important to accelerate the preventive services for patients undergoing hemodialysis due to renal failure. In addition, the mental health of patients receiving dialysis treatment in the hospital with COVID-19 during the epidemic is also affected. After being diagnosed with COVID-19, patients are more likely to have psychological anxieties such as disease progression, disability, or fear of premature death.

Keyword: covid-19, dialysis, anxiety, mental effects

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

GİRİŞ

Dört Şubat 2020'de Çin Ulusal Sağlık Komisyonu tarafından yayınlanan korona virüs hastalığı 2019'un tanı ve tedavisi yönergelerine göre, kronik böbrek hastalığı, kronik obstrüktif akciğer hastalığı, hipertansiyon, diyabet ve tümör hastalığı olan kişiler daha çok risk altındadır [1]. Özellikle akut böbrek hasarı (AKI) mortalitenin önemli bir belirleyicisidir [2]. Palevsky ve ark. (2020) COVID-19'a bağlı solunum yetmezliğinden ölen 26 hastanın histopatolojisinde böbrek hücrelerinde hasar tespit edilmiştir. Bozulmuş antiviral bağışıklık nedeniyle immüsupresif tedavi alan böbrek hastaları veya ileri evre kronik böbrek hastaları da COVID-19'a bağlı olumsuz sonuçlar açısından risk altındadır [3].

COVID-19'un temel özelliği, diffüz akciğer hasarı ve akut solunum yetmezliği ile beraberinde diğer organları da etkilediği bilinmektedir. Virüs akciğer enfeksiyonundan sonra, böbrek hücrelerine zarar verebildiği bildirilmiştir. Gerçek zamanlı polimeraz zincir reaksiyonu (Real Time PCR (RT PCR)) ile hastaların %15'inin plazmasında COVID-19 RNA bulunmuştur. SARS'li hastaların %6.7'sinde akut böbrek hasarı (ABY ve ABY olanların mortalitesinin %91.7) olduğu bilimsel açıdan önem kazanmıştır (Cheng ve ark., 2020). Kanada'nın önde gelen nefroloğu Vancouver, Kanada'daki kritik COVID-19 hastalarının yüzde 8 ile 12'sinin hastalık nedeniyle ciddi akut böbrek yetmezliği geçirdiğini belirtmiştir [4]. Cheng Y ve ark., (2020) tarafından yürütülen bir prospektif kohort çalışmasında, COVID-19'lu hastalarda yüksek böbrek hasarı prevalansı gözlemlenmiştir ve bu durumu hastane içi mortalite ile ilişkilendirmişlerdir [1].

COVID-19'lu diyaliz hastalarına neden olduğu olumsuz etkilerin yanında, aynı zamanda sağlıklı grupta da Covid-19 sonrası böbrek üzerinde ciddi yıkama yol açarak renal yetmezliğe neden olmaktadır. İlk olarak, yeni korona virüs böbrek dokusu üzerinde doğrudan sitopatik etkiler göstermektedir. Bu, hem 2003 SARS virüsü hem de COVID-19 olan hastalarda kan ve idrardaki korona virüsün PCR testi ile saptanmasıyla desteklenmektedir. İkinci olarak, viral antijenin immün komplekslerinin veya virüsün neden olduğu spesifik immünolojik efektör mekanizmaların (spesifik T hücre lenfosit veya antikoru) birikmesi böbreğe zarar verebilmektedir. Bununla birlikte, SARS hastalarından alınan böbrek doku örneklerinin mikroskopik olarak normal bir glomerüler görünüm olmadığı bildirilmiştir. Üçüncüsü, virüse bağlı sitokinler veya mediatörler, hipoksi, şok ve rabdomiyoliz gibi böbrek dokusu üzerinde dolaylı etkileri olabilir [1].

COVID-19, dünya çapında diyalizle tedavi edilen hastaların bakımını ve sonuçlarını etkiledi. Diyaliz hastaları, bağışıklık sistemi baskılanmış oldukları için koronavirüs enfeksiyonu durumunda komplikasyonlara maruz kalma riski taşırlar. Özellikle düzenli olarak (haftada iki ila altı kez) tedavi alan hemodiyaliz hastaları, tedavi gördükleri alanlarda virüs kontaminasyonuna daha fazla maruz kalmaktadırlar [5]. COVID-19 enfeksiyonu ateş, yorgunluk ve kuru öksürük en sık semptomları ancak renal yetmezlikle diyalize giren hastalarda mide bulantısı ve ishal gastrointestinal semptomların da tabloya eşlik ettiği görülmüştür [6].

Pnömoni, hemodiyaliz hastalarında sık karşılaşılan bir başka önemli sağlık sorundur. Ayrıca, birçok diyaliz hastası hem anormal göğüs radyografisi ile hem de benzer bir klinik semptom üretmesi açısından pnömoniyi taklit edebilen pulmoner ödemden eş zamanlı olarak muzdariptir, ancak mevcut nükleik asit testlerinin duyarlılığının geliştirilmesi gerekmektedir. Bu nedenle, COVID-19 enfeksiyonunun kesin tanısı diyaliz hastalarında normal popülasyona göre daha zordur. Ayrıca Kronik Böbrek Hastalıklı hastalarda, doğal ve adaptif bağışıklık fonksiyon bozukluğu, bakteriyel ve viral enfeksiyonlara karşı artan duyarlılığa neden olur. Çoğu böbrek yetmezliği hastası üremi nedeniyle immün sistemi baskılanmış ve haftada iki ile üç kez hastanede rutin diyalize ihtiyaç duyulmuştur [7]. COVID-19'lu diyaliz hastalarında, COVID-19 enfeksiyonundan etkilenen diğer hastalara göre daha az lenfopeni, daha düşük serum inflamatuvar sitokin seviyeleri ve daha hafif klinik mevcuttur. Bu salgın sırasında COVID-19'lu 6 kişi ve COVID-19 olmayan 7 diyaliz hastası ölmüştür. Tahmin edilen ölüm nedenleri doğrudan

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

pnömoni ile ilişkili değildi, ancak kardiyovasküler, serebrovasküler hastalıklar ve hiperkalemi nedeniyle olduğunu saptamıştır [8]. Diğer bir endişe de bu böbrek yetmezliği hastalarındaki farmakokinetiktir. Birçok antiviral ilaç hepatik metabolizma ve böbrek atılımı ile elimine edilir. Böbrek fonksiyon bozukluğu olan hastalarda antiviral ilaçların farmakokinetiği üzerine çok az çalışma vardır. Ek olarak, hemodiyaliz bazı ilaçları alabilir ve kandaki konsantrasyonlarını azaltabilir. Birlikte alındığında, bu antiviral ilaçların ayarlanmış hatta tamamlayıcı bir dozu uygulanmalıdır [7]. Diyabetik ve hipertansif böbrek rahatsızlıkları olan veya proteinürik hastalarda meydan okuma daha da fazladır, çünkü birçoğuna ACE inhibitörleri veya ARB ajanları verilmiştir. Ek olarak, ortaya çıkan veriler klorokin ve hidroklorokin gibi antimalaryal ajan kinin türevlerinin COVID-19 enfeksiyonuna karşı yardımcı olabileceğini göstermektedir; bu ilaçlar bazıları enfekte diyaliz hastalarında aktif olarak kullanılmaktadır. COVID-19 virüsü anjiyotensin dönüştürücü enzim 2 (ACE2) reseptörleri aracılığıyla insan hücrelerini işgal ettiğinden [9]. ACE inhibitörlerinin veya anjiyotensin reseptör blokerlerinin (ARB) daha önce kullanılması sonucu ACE2'nin artması ile hastalığın daha da kötüleşmesine neden olup olmadığı tartışılmaktadır. Ayrıca COVID-19 pandemisinden önce yapılan çalışmalar, bazı hastalarda ACE inhibitörlerinin ve ARB'lerin kesilmesinin altta yatan kardiyovasküler veya böbrek hastalığını şiddetlendirebileceğini ve mortalitenin artmasına neden olabileceğini düşündürmektedir [3].

AMAÇ

Bu derlemede, diyaliz hastaları üzerinde ciddi etkileri olan COVID-19'un "renal yetmezlik nedeni ile diyalize giren hastalarda ruhsal etkileri"nin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Renal yetmezlik nedeni ile diyalize giren hastalarda covid-19 süreci ve ruhsal etkileri:

Covid-19 salgınının tıbbi etkileri yanında psikiyatrik sorunları da beraberinde tetiklediği görülmüştür. Diğer pandemik olgularda olduğu gibi Covid 19 salgını da insanlarda bulaşma riski nedeni ile kaygı ve korkuya yol açmış; belirsizlik durumu ile başa çıkmak ve olası damgalanmaya maruz kalma korkusu paniğe yol açmıştır [10]. Literatürde küresel salgınların insanların üzerinde yarattığı korku ve endişe nedeni ile bilişsel bozulmaya neden olduğu bildirilmektedir [1]. Dünya çapında 2019'da korona virüs salgınının, virüsün gerçek veya algılanan tehdidine maruz kalan bireylerde yaygın panik ve endişe oluşturduğu [2], kaygı ve duygu durum bozukluklarının alevlendirdiği, hastalık boyutuna ulaşmayan uyku sorunları, fobi gibi semptomları tetiklediği belirlenmiştir.

Kong ve ark. (2020) yaptığı bir çalışmada da COVID-19 tanısı alan toplam 144 hasta çalışmaya dâhil etmiş, hastanede yatış anksiyetesi ve depresyon ölçeğini (HADS) kullanarak depresyon ve anksiyete belirtilerini ve başvuru sırasındaki hastalar arasında algılanan depresyon ve anksiyete belirtileri sosyal destek ölçeğini (PSSS) kullanarak değerlendirilmiş, COVID-19'lu hastaların %34.72 ve %28.47'sinde anksiyete veya depresyon belirtileri saptamışlardır[12].

COVID ile ilgili endişeler, bazı hastaların virüse maruz kalmayı sınırlandırmak için merkez içi diyaliz tedavilerini kaçırmalarına ve dolayısıyla klinik durumlarını kötüleştirmesine ve hastaneye yatma ve ölüm riskini artırmasına neden olabilir. COVID-19'un belirsizliği ve sosyal izolasyonunun getirdiği stres ve kaygı, ölüm korkusu diyaliz tedavisi alan kişileri etkileyebilir. Özellikle sosyal izolasyon nedeni ile aile desteğinden uzak kalabilen diyaliz hastalarında anksiyete ve depresyon bulgularının arttığı gözlenmiştir [13]. Yeter ve ark. (2020) yaptığı çalışmada Covid 19 nedeni ile yaşanan izolasyonun yol açtığı yetersiz diyaliz sonrası yaşanan yorgunluk, çarpıntı ve dispne ile hastaların %22 sinde tablonun alevlenmesine yol açan depresyon ve anksiyete saptanmıştır [14].

Genel popülasyonlara kıyasla, kapalı bir ünite (diyaliz ünitesi gibi) devamlı tedavi görmek zorunda olan hastalar da COVID-19 enfeksiyonu ve komplikasyonlarına karşı çok savunusuzdur [2]. Diyaliz hastaları rutin tedavileri

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

genellikle haftada üç diyaliz seansı gerektirdiğinden, genel popülasyondan daha yüksek kontaminasyon riskine maruz kalırlar. Dahası, enfekte olması durumunda, uzmanlaşmış personel gerektiren diyaliz, yoğunluğu, izolasyon gerekliliği nedeni ile daha fazla özen gerektiren bir yapıya sahiptirler. Bu nedenle, salgını ortadan kaldırmak için yavaşlamak ve yönetilemez derecede yüksek insidans oranlarını kontrol etmek için tüm önlemler çok ciddiye alınmalıdır [8]. Ottawa Hastanesi'nde bir nefrolog olan Dr. Swapnil Hiremath, "Hastanede diyaliz tedavisi için gelen hastalar için bulaş riski açısından iki yönlü risk altındadırlar. Bir taraftan hastaneye transport sırasındaki bulaş riski, diğeri ise tedavi görmekte olan diğer hastalardan bulaş riskidir" [15]. Öte yandan bu hastalardaki sağlık kaygısı, üzücü duygular, fizyolojik uyarılmaya yol açarak hastalığın semptomlarının alevlenmesine yol açabilir. Pandemi sırasında yüksek sağlık kaygısı olan bazı kişilerin doktorlara ve hastanelere daha fazla başvurdukları ve daha fazla semptom yaşadıkları belirlenmiştir. Anksiyetesi yüksek olan diyaliz hastaları, hastanelerin bulaşma kaynağı olduğu yönündeki endişelerden dolayı tıbbi yardım alma konusunda isteksiz olabilirler. Bu durum renal sorunların tekrar yaşanmasına yol açabilir. Aksine, sağlık kaygısı düşük olan bireyler, pandemiyi kontrol altına almaya ilişkin uyarılara uymaya isteksiz olabilir ve oldukça rahat bir şekilde davranabilirler. Bu durum hastalarda enfeksiyon riskini arttırabilir. Uyarılara uyumu etkileyen psikolojik faktörlerden biri sağlık kaygısıdır. Diyaliz tesislerinde COVID-19 riskini azaltmak için, semptomları olan hastalar, endemik bölgelere seyahat edenler veya COVID-19 ile enfekte olmuş kişilerle temas etmiş olanlar taranmalı, COVID-19 olduğundan şüphelenilen veya onaylanan hastaları izole etmek için çaba gösterilmelidir. Hepatit B'li hastaların tedavisi için kullanılan odalar dışında, kapısı kapalı olan ayrı odalar kullanılmalı, hastalara yüz maskelerinin doğru kullanımı konusunda talimat verilmeli ve hastalara öksürürken veya hapşırırken burun ve ağızını örtmeleri, atıklarını da doğru çöpe atmaları talimatı verilmelidir [16, 17]. Hastalar diyaliz merkezine gelirken toplu taşıma aracı ile ya da diyaliz servisi ile değil de bireysel araçları ile gelmeleri konusunda uyarılmalıdır [18]. Hastalara olası semptomlar hakkında bilgi verilip, diyalize giriş sırasında ateş kontrolü yapılmalı ve şüpheli vakalar ayrılmalıdır. Hepatit B hastaları için ayrılan odalar gibi izole bir odada diyaliz yapılmalı, gerekirse acil servise yönlendirilmelidir [16, 18]. Hastalık Kontrol Merkezleri, Amerikan Nefroloji Derneği ve Uluslararası Nefroloji Derneği, yaşam boyu süren diyaliz bakımı sağlayan nefroloji klinisyenlerine rehberlik etmek için ara kılavuzlar ve kaynakların bir listesini yayınlamıştır. Ayrıca Çin Nefroloji Derneği, Tayvan Nefroloji Derneği ve Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezleri (<https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/healthcare-facilities/dialysis.html>) son zamanlarda COVID-19 salgını sırasında diyaliz üniteleri için kılavuzlar geliştirmiştir.

Li ve ark. (2020) diyalize giren hastalarda COVID- 19'un neden olduğu psikolojik sıkıntı ve psikolojik talebi araştırmak ve hemodiyaliz (HD) ile periton (PD) hastaları arasındaki kilitlenme süresi arasındaki farkı karşılaştırmak için bir çalışma yapmıştır. Çalışmada Sichuan Üniversitesi Batı Çin Hastanesindeki 156 PD ve 76 HD diyaliz hastasına, Olayların Etkisi Ölçeği (IES) COVID-19'a yanıt olarak hastaların travmaya bağlı sıkıntılarını araştırmak için kullanılmış ve HD hastalarında travma ile ilişkili stres semptomları PD hastalarından daha fazla bulunmuştur [19].

Bunlara ek olarak, diyaliz ünitelerinde çalışan sağlık personelinde de sıkıntı oranı genel nüfusa göre daha yüksektir, çünkü enfeksiyon ve bulaşma riski daha fazladır [20]. Wuhan'daki tıbbi çalışanlar, yüksek enfeksiyon riski ve kontaminasyon, aşırı çalışma, hayal kırıklığı, ayrımcılık, izolasyon, olumsuz duyguları olan hastalar, aileleriyle temas ve mesleki tükenme ile karşı karşıyalar. Mevcut durum stres, anksiyete, depresif belirtiler, uykusuzluk, inkâr, öfke ve korku gibi zihinsel sağlık sorunlarına neden olmaktadır. Bu da hastaların alacağı hizmet kalitesini etkileyebilecek bir faktördür. Dolayısıyla diyalizde yer alan hasta ve sağlık personeline yönelik psiko terapötik destekli girişimler önem kazanmaktadır.

SONUÇ

COVID-19, insan sağlığını tehlikeye atmanın yanı sıra, hastalarda geri dönüşü olmayan psikolojik etkiler ortaya

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

çıkarmaktadır. Bu dönemde diyalizin güvenli bir şekilde iletilmesini sağlamak için multidisipliner ekip yaklaşımı zorunludur. Türkiye’de Türk Nefroloji Derneğinin 2017 yılı verilerine göre 58 bin civarında olan hemodiyaliz ve 3 bin civarında olan periton diyaliz tedavisi gören kişilerin öncelikle bu yüksek riskli grupta bulunduğundan, diyaliz tesisleri ve bu hastalara bakan profesyoneller, onları güvenli bir şekilde yönetmek ve enfekte olmamış hastaları ve personeli bu enfeksiyonu almaktan korumak için hazırlanmalıdır. Etkilenen kişilere ve sağlık görevlilerine ruh sağlığı desteği sağlamak için hemşireler, psikiyatristler, vaka yöneticileri, psikologlar ve sosyal hizmet uzmanlarını içeren psikiyatrik tedavi ekibi oluşturulmalıdır.

KAYNAKLAR

1. Cheng, Y., Luo, R., Wang, K., Zhang, M., Wang, Z., Dong, L., ... Xu, G. (2020). Kidney disease is associated with in-hospital death of patients with COVID-19. *Kidney international*.
2. Kim, S.-W., & Su, K.-P. (2020). Using psychoneuroimmunity against COVID-19. *Brain, Behavior, and Immunity*, 87, 4-5. <https://doi.org/10.1016/j.bbi.2020.03.025>
3. Palevsky, M., Radhakrishnan, J., & Townsend, R. (2020). Coronavirus Disease 2019 (COVID-19): Issues Related to Kidney Disease And Hypertension.
4. Kelly, A. (2020). Serious kidney injury appearing in critical COVID-19 patients: Doctor. *News1130*.
5. de Sequera Ortiz, P., Gili, B. Q., de la Fuente, G. de A., Heras, M. M., Lazo, M. S., & y Pino, M. D. del P. (2020). Protocol against coronavirus diseases in patients on renal replacement therapy: Dialysis and kidney transplant. *Nefrología (English Edition)*.
6. Wang, R., Liao, C., He, H., Hu, C., Wei, Z., Hong, Z., ... Shui, H. (2020). COVID-19 in hemodialysis patients: A report of 5 cases. *American Journal of Kidney Diseases*.
7. Xiao, Y., Qian, K., Luo, Y., Chen, S., Lu, M., Wang, G., ... Wang, X. (2020). Severe Acute Respiratory Syndrome Coronavirus 2 Infection in Renal Failure Patients: A Potential Covert Source of Infection. *European Urology*, 78(2), 298-299. <https://doi.org/10.1016/j.eururo.2020.03.025>
8. Basile, C., Combe, C., Pizzarelli, F., Covic, A., Davenport, A., Kanbay, M., ... Mitra, S. (2020). Recommendations for the prevention, mitigation and containment of the emerging SARS-CoV-2 (COVID-19) pandemic in haemodialysis centres. *Nephrology Dialysis Transplantation*, 35(5), 737-741.
9. Kalantar-Zadeh, K., & Moore, L. W. (2020). Impact of nutrition and diet on COVID-19 infection and implications for kidney health and kidney disease management. *Journal of Renal Nutrition*, 30(3), 179-181.
10. Park, S.-C., & Park, Y. C. (2020). Mental health care measures in response to the 2019 novel coronavirus outbreak in Korea. *Psychiatry investigation*, 17(2), 85.
11. Shah, K., Kamrai, D., Mekala, H., Mann, B., Desai, K., & Patel, R. S. (2020). Focus on mental health during the coronavirus (COVID-19) pandemic: Applying learnings from the past outbreaks. *Cureus*, 12(3).
12. Kong, X., Zheng, K., Tang, M., Kong, F., Zhou, J., Diao, L., ... Dong, Y. (2020). Prevalence and factors associated with depression and anxiety of hospitalized patients with COVID-19. *MedRxiv*.
13. Rombolà, G., & Brunini, F. (2020). COVID-19 and dialysis: Why we should be worried. *Journal of Nephrology*, 33(3), 401-403. <https://doi.org/10.1007/s40620-020-00737-w>

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

14. Yeter, H. H., Gok Oguz, E., Akcay, O. F., Karaer, R., Yasar, E., Duranay, M., ... Guz, G. (2020). The reliability and success of peritoneal dialysis during the COVID-19 pandemic. *Seminars in dialysis*. Wiley Online Library.
15. Zhu, L., Xu, X., Ma, K. E., Yang, J., Guan, H., Chen, S., ... Chen, G. (2020). Successful recovery of COVID-19 pneumonia in a renal transplant recipient with long-term immunosuppression. *American Journal of Transplantation*.
16. Ikizler, T. A. (2020). COVID-19 and dialysis units: What do we know now and what should we do? *American Journal of Kidney Diseases*.
17. Kliger, A. S., & Silberzweig, J. (2020). Mitigating risk of COVID-19 in dialysis facilities. *Clinical Journal of the American Society of Nephrology*, 15(5), 707-709.
18. Meijers, B., Messa, P., & Ronco, C. (2020). Safeguarding the maintenance hemodialysis patient population during the coronavirus disease 19 pandemic. *Blood Purification*, 49(3), 259-264.
19. Li, Z., Xia, X., Wu, X., Zhou, X., Zang, Z., & Pu, L. (2020). Comparison of psychological distress and demand induced by COVID-19 during the lockdown period in patients undergoing peritoneal dialysis and hemodialysis: A cross-section study in a tertiary hospital. medRxiv.
20. Fardin, M. A. (2020). COVID-19 and anxiety: A review of psychological impacts of infectious disease outbreaks. *Archives of clinical infectious diseases*, 15(COVID-19).

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-146

KRONİK PSİKİYATRİ HASTALARININ FİZİKSEL SAĞLIK HİZMETLERİNE YÖNELİK DENEYİMLERİ

Mukaddes Müberra Gedik¹, Neslihan Partlak Günüşen², Sevecen Çelik İnce³

¹Kanuni Sultan Süleyman Eğitim ve Araştırma Hastanesi

²Dokuz Eylül Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

³Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

Amaç: Kronik psikiyatrik hastalığı olan bireylerin genel nüfusa göre yaşam sürelerinin daha kısa ve fiziksel sağlıklarının daha kötü olduğu belirtilmektedir [1]. Bu durum, sağlık hizmetlerine erişimde yaşanan birçok farklı faktör nedeniyle de ortaya çıkmaktadır [2, 3]. Bu olumsuzlukları azaltmak için bu bireylerin sağlık hizmetine ulaşmada yaşadıkları engelleri tanımlamak önemlidir. Bu nedenle bu çalışmanın amacı, kronik psikiyatri hastalarının aldıkları fiziksel sağlık hizmetlerine yönelik düşüncelerini ve yaşadıkları deneyimlerini belirlemektir.

Yöntem: Bu araştırma tanımlayıcı kalitatif tiptedir. Araştırma Türkiye'nin İzmir ilinde bir üniversite hastanesinin psikiyatri kliniğinde yatmakta olan hastalar ile yürütülmüştür. Araştırmanın örneklemini amaçlı örneklem yöntemiyle seçilen, yatarak tedavi görmekte olan 14 kronik psikiyatri hastası oluşturmaktadır. Veriler derinlemesine görüşme yöntemi ile elde edilmiş olup verilerin toplanmasında hasta tanıtıcı bilgi formu, görüşme formu ve ses kayıt cihazı kullanılmıştır. Görüşmeler içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir.

Bulgular: Araştırmanın sonucunda fiziksel sağlık hizmeti almaya ilişkin üç tema ortaya çıkmıştır:(1) engeller, (2) kolaylaştırıcılar ve (3) beklentilerdir. Engeller temasının altında bireysel ve hastalıkla ilgili engeller (randevu almada güçlük yaşama, belirtilerini yeteri kadar ifade etmede zorlanma gibi); sağlık çalışanlarıyla ilgili engeller (iletişimle ilgili sorunlar, damgalama yaşama, fiziksel sağlık sorunlarıyla yeterince ilgilenilmediğini düşünme gibi); sağlık sistemiyle ilgili engeller (randevuyu istenen zamana alamama, olumsuz hastane ortamları, bilgilerinin başka sağlık kurumunda gözükmemesi, takipte olduğu hekime muayene olamama, ilaç-tedavi-muayene ücretleri, konsültasyonla ilgili sorunlar gibi) yer almaktadır. Kolaylaştırıcılar temasının altında sağlık sisteminin kolaylaştırıcıları (engelli kartı, sağlık çalışanlarının olumlu davranışları gibi) ve aile desteği yer almaktadır. Beklentiler teması altında ise sağlık çalışanlarına yönelik beklentiler (güler yüz, etkili iletişim, etkin dinleme, iyi tıbbi öykü alma, kişiye özgü tedaviler, daha aktif aile sağlığı merkezlerinin olması gibi) ve sağlık sistemine yönelik beklentiler (bekleme odalarının düzenlenmesi, randevu ve rapor alma gibi bürokratik işlemlerin kolaylaştırılması, hastalıklar ve damgalamayla ilgili eğitimler verilmesi gibi) yer almaktadır.

Tartışma- Sonuç: Kronik psikiyatri hastaları fiziksel sağlık hizmeti alırken bireysel, sistemsel ve sağlık çalışanları ile ilgili birçok engelle karşı karşıya kalmaktadır. Bu engeller sağlık hizmetlerine erişimde güçlüklerle ve sağlığı koruma ve geliştirme hizmetlerinden yeterince yararlanamamalarına neden olmaktadır. Kurumlar ve birimler arası işbirliğinin sağlanması, damgalama ve ayrımcılıkla ilgili eğitimler, fiziksel hastalıkların göz ardı edilmemesi gibi faktörler bu bireylerin fiziksel sağlık hizmetlerine erişimlerini artırabilmektedir. Bu bireyler için ailenin maddi manevi desteğinin önemli olduğu ve hasta- engelli haklarıyla ilgili bilgiye ihtiyaç duydukları görülmektedir. Kronik psikiyatri hastalarının fiziksel sağlık hizmetlerine erişimlerinin kolaylaştırılmasına, artırılmasına ve sağlık profesyonellerinden olumlu iletişim görmeye yönelik beklentileri olduğu sonuçlarına varılmıştır. Bu doğrultuda hastaların fiziksel sağlıklarını koruyup geliştirmek için hastaların fiziksel sağlık hizmetlerine erişimlerini artırmaya yönelik yapılacak hemşirelik girişimleri önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: sağlık hizmeti erişimi, psikiyatri hemşireliği, ruhsal hastalık, nitel araştırma

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. McDaid, T. M., & Smyth, S.. Metabolic abnormalities among people diagnosed with schizophrenia: a literature review and implications for mental health nurses. *J Psychiatr Ment Health Nurs.* (2015). 22(3), 157-170.
2. Chadwick, A., Street, C., McAndrew, S., & Deacon, M. Minding our own bodies: Reviewing the literature regarding the perceptions of service users diagnosed with serious mental illness on barriers to accessing physical health care. *Int J Ment Health Nurs.* (2012). 21(3), 211-219.
3. De Hert M., Cohen D., Bobes J., et al. Physical illness in patients with severe mental disorders. II. Barriers to care, monitoring and treatment guidelines, plus recommendations at the system and individual level. *World Psychiatry.* (2011) 10, 138–151.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

EXPERIENCES OF INDIVIDUALS WITH SEVERE MENTAL ILLNESSES ABOUT PHYSICAL HEALTH SERVICES

Mukaddes Müberra Gedik¹, Neslihan Partlak Günüşen², Sevecen Çelik İnce³

¹Kanuni Sultan Süleyman Education and Research Hospital

²Dokuz Eylül University, Faculty of Nursing, Department of Psychiatric Nursing

³Zonguldak Bülent Ecevit University, Faculty of Health Sciences, Department of Psychiatric Nursing

Aim: It is stated that individuals with severe mental illnesses (SMI) have a shorter life expectancy and worse physical health compared to the general population. [1]. This situation also arises due to many different factors experienced in accessing health services [2,3]. To reduce this negativity is important to identify the barriers they experience in access to health care of these individuals. Therefore, the aim of this study is to determine the thoughts and experiences of individuals with SMI regarding the physical health services.

Methods: This research is of descriptive qualitative type. The research was conducted with patients hospitalized in a psychiatry unit of a university hospital in Izmir, Turkey. The sample of the study consists of 14 individuals with SMI who are receive psychiatric treatment, selected by the purposeful sampling method. The data were obtained by in-depth interview method, and patient descriptive information form, interview form and voice recorder were used to collect the data. The interviews were analyzed with the content analysis method.

Results: As a result of this study, three themes emerged regarding receiving physical health services: 1) barriers, (2) facilitators, and (3) expectations. Under the theme of barriers, there are individual and disease-related barriers (such as difficulty in making an appointment, difficulty in expressing their symptoms adequately); healthcare workers barriers (such as problems with communication, stigma, feeling that physical health problems are not adequately addressed) and health system related barriers (such as not being able to make an appointment at the desired time, negative hospital environments, not showing information in other health institutions, not being able to see the doctor their is following, drug-treatment- examination fees, problems with consultation). Under the theme of facilitators, there are facilitators of the health system (such as disability card, positive behaviors of health workers) and family support. Under the expectations theme, there are expectations for healthcare professionals (such as smiling, effective communication, active listening, taking a good medical history, personalized treatments, more active family health centers) and expectations for the healthcare system (such as arranging waiting rooms, facilitating bureaucratic procedures such as getting appointments and medical reports, providing trainings on diseases and stigma)).

Discussion-Conclusion: While receiving physical health services, individuals with SMI face many barriers related to individual, systemic and health professionals. These barriers cause difficulties in accessing health services and not benefiting enough from health protection and promotion services. Factors such as ensuring cooperation between institutions and units, training on stigma and discrimination, and not ignoring physical diseases can increase the access of these individuals to physical health services. For these individuals, it is seen that the financial, spiritual support of the family is important and information about the rights of the disabled and patients is needed. It was concluded that individuals with SMI also have expectations for facilitating and increasing their access to physical health services and seeing positive communication from health professionals. In this direction, nursing initiatives to increase patients' access to physical health services are important in order to protect and improve the physical health of patients.

Keywords: health care access, psychiatric nursing, mental disorders, qualitative research

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-147

ÇOCUK VE ERGEN RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI POLİKLİNİĞİNE BAŞVURAN HASTALARIN EBEVEYNLERİ İLE YAPILAN TELE-HEMŞİRELİK UYGULAMASI: RANDOMİZE KONTROLLÜ ÇALIŞMA

Esra Karabulut¹, Havva Gezgin Yazıcı¹, Selçuk Özkan¹

¹Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi

Amaç: Günümüz bilgi çağında, bilgi ve iletişim teknolojilerindeki hızlı gelişmeler insanların kültürel, sosyal, eğitim ve sağlık alanındaki ihtiyaçlarında köklü değişimlere neden olmaktadır. Bu değişimler insanların ihtiyaçlarını zaman ve mekân kavramı olmadan karşılama gereksinimini ortaya çıkarmıştır. İnsan temelindeki bu değişim sağlık sistemlerinde de etkisini göstermiş, tele-sağlık, tele-hemşirelik gibi yeni hizmet alanlarının oluşturulmasında etkili olmuştur [1, 2]. Amerikan Hemşireler Birliği (ANA) tele-hemşireliği “iletişim teknolojileri kullanılarak hastaların sağlık durumu hakkında bilgi edinme, bakımını sağlama ve hasta eğitimi gibi uygulamaları içeren hemşirelik faaliyetidir” şeklinde tanımlamaktadır [3, 4]. Bu çalışmada Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları polikliniğine başvuran ve ilk defa ilaç tedavisi başlanan hastaların tele-hemşirelik uygulaması sonucunda tedaviye uyumlarını belirlemek amaçlanmıştır.

Yöntem: Randomize kontrollü olarak 01.10.2020-31.03.2021 tarihleri arasında Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Polikliniği'ne başvuran hastaların ebeveynleri ile yürütüldü. Araştırmanın örneklemini basit rastgele örnekleme yöntemiyle seçilen 60 ebeveyn oluşturdu (deney grubu=30, kontrol grubu=30). Ebeveynlerin onamları alındıktan sonra telefon ile görüşülerek Kişisel Bilgi Formu, İlaç Kontrol Formu ve Morisky İlaç Uyum Ölçeği kullanılarak veriler toplandı. Deney grubundaki hastaların ebeveynleri onuncu gün, birinci ay, ikinci ay ve üçüncü ayda telefonla aranarak ilaç kontrol formu ve üçüncü ayda Morisky İlaç Uyum Ölçeği uygulandı. Kontrol grubu ise sadece üçüncü ayda aranarak ilaç kontrol formu ve Morisky Ölçeği uygulandı. Verilerin analizinde; frekans, ortalama, standart sapma, Fisher's Exact test, Friedman testi ve ki-kare testleri kullanıldı.

Bulgular: Deney ve kontrol grupları arasında, ilaç almayı unutma, ilaçları zamanında almak konusunda dikkatsiz olma, kendini iyi hissettiklerinde bazen ilaç almayı bırakma, kendini kötü hissettiklerinde bazen ilaç almayı bırakma ve üçüncü ay morisky ilaç uyum ölçeği toplam puanı dağılımları açısından istatistiksel anlamlı farklılık vardır ($p<0,05$). Deney grubunun üçüncü ay sonunda ilaç kullanım oranı yüksekken kontrol grubunda ilaç kullanırken sorun yaşama oranı, ilaç kullanırken yan etki olma oranı, olumsuz bilgi alma oranı, ilaç yutarken zorlanma oranı, ilaç kullanmama sebebini oranı, ilaç kullanmayı unutma oranı daha yüksek bulundu. Deney grubunun hastaneye başvurdukları ilk gün ilaç tedavisine karşı olan olumsuz fikirlerinin, tele-hemşirelik uygulaması sayesinde değiştiği ve tedavi devamlılığının sağlandığı görüldü.

Sonuç: Deney grubunun kontrol grubuna göre üçüncü ayın sonunda ilaç uyumunun yüksek olduğu bulundu. Tele-hemşirelik uygulamasının hastaların tedaviye uyumunda etkili olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: “çocuk ve ergen psikiyatrisi”, “tele-hemşirelik”, “telefon”, “ilaç uyumu”

KAYNAKÇA:

1. Mohammed HM, El-Sol AESH. Tele-Nursing: Opportunities for Nurses to Shape their Profession's Future. International Journal of Novel Research in Healthcare and Nursing. 2020;7(3): 660-676.
2. Mohsen MM, Raid NA, Badawy AE, Gaffar SEAE, El-Hammed BMA, Eltomy EM. Tele-nursing versus Routine Outpatient Teaching for Improving Arterial Blood Pressure and Body Mass Index for Hypertensive Patients. American Journal of Nursing Research. 2020; 8(1), 18-26.
3. Coşansu, G. (2016) E-Sağlık Telesahlik, Teletıp, Tele Hemşirelik, Seçginli, S. (Ed.) Hemşirelik Bilişimi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi Yayınları.
4. Kumar, S. (2011) Introduction to Telenursing, Kumar, S., Snooks, H. (Ed). Telenursing, s:1-3, Londra: Springer

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

TELENURSING PROGRAM WITH PARENTS OF PATIENTS WHO VISITED A CHILD AND ADOLESCENT PSYCHIATRY POLYCLINIC: A RANDOMIZED CONTROLLED STUDY

Esra Karabulut¹, Havva Gezgin Yazıcı¹, Selçuk Özkan¹

¹Kütahya Health Sciences University

Objective: In today's information age, rapid developments in information and communication technologies have led to drastic changes in cultural, educational, and health-related needs. These changes require people to meet their needs without the concepts of time and place, which also affects health systems and created new service areas such as telehealth, and telenursing [1, 2]. American Nurses Association (ANA) defines tele-nursing as "a nursing activity that involves practices such as obtaining information about health status of patients using communication technologies, providing care, educating patients" [3, 4]. This study aimed to determine the adherence of patients to treatment who visited child and adolescent psychiatry polyclinic and were administered pharmacotherapy for the first time after telenursing program.

Methods: This randomized controlled study was conducted with parents of the patients who visited child and adolescent psychiatry polyclinic from 10.01.2020 to 03.31.2021. Sample of the study was determined to be 60 parents through the simple random sampling method (experimental=30, control=30). Data were collected using a personal information form, Medication Control Form, and Morisky Medication Adherence Scale via telephone after verbal and written consent was obtained from parents. Parents of the patients in experimental group were reached by phone on day ten, first month, second month, and third month to fill out Medication Control Form, and they were administered Morisky Medication Adherence Scale in third month; control group, on the other hand, was not contacted during the three-month period, and they were reached by phone in three month to fill out Medication Control Form and Morisky Medication Adherence Scale. The data were analyzed using frequencies, means, standard deviations, the Fisher's Exact test, the Friedman test, and chi-square tests.

Results: Statistically significant differences were found between experimental and control groups in forgetting to take their medication, being negligent in taking medication on time, sometimes quitting the medication when they felt good, sometimes quitting medication when they felt bad, and the distribution of total scores on Morisky Medication Adherence Scale ($p < 0.05$). Experimental group had higher rates of using their medication in third month, experiencing no side-effects, having heard additional information, taking the medication easily, having no reason not to take the medication, and not forgetting to take the medication. At the end of the third month, the rate of using drug is high in experimental group, while the rate of problems when using drugs, the rate of side effects when using drugs, the rate of having negative information, the rate of difficulty when swallowing drugs, the rate of reason for not using drugs, the rate of forget using drugs are higher in the control group. It was seen that the negative ideas of the experimental group against drug therapy on the first day they were admitted to the hospital changed thanks to the application of tele-nursing and the continuity of treatment was ensured.

Conclusion: The experimental group was more likely to adhere to medication protocols at the end of third month telenursing program is effective regarding the adherence of patients to treatment.

Keywords: "child and adolescent psychiatry", "telenursing", "telephone", "medication adherence"

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-148

KANSER HASTALARINDA YAS BELİRTİ VE DİSTRES DÜZEYİNİN HASTA AKTİFLİK DÜZEYİ İLE İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ

Seda Tek¹, Sevim Buzlu²

¹Çukurova Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Hemşirelik ABD, Adana

²İstanbul Üniversitesi- Cerrahpaşa, Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği ABD, İstanbul.

Amaç: Bu araştırma, meme kanseri hastalarının yas belirti ve distres düzeylerinin hasta aktiflik düzeyi ile ilişkisini incelemek amacıyla tanımlayıcı ve ilişki arayıcı desende gerçekleştirildi.

Yöntem: İstanbul ilinde bulunan bir devlet üniversitesine bağlı iki tıp fakültesi hastanesinin genel cerrahi meme servislerinde tedavi gören 120 meme kanseri hastası araştırmanın örneklemini oluşturdu. Veriler; Bilgi Formu, Uzamış Yas Bozukluğu Ölçeği, Distres Termometresi ve Hasta Aktiflik Düzeyi Ölçüm Aracı kullanılarak 1 Şubat- 1 Mayıs 2018 tarihleri arasında toplandı. Veri analizinde; tanımlayıcı istatistiksel testler, pearson korelasyon analizi ve multiple regresyon analizi kullanıldı (1,2,3).

Bulgular: Hastaların yaş ortalamasının 53,59±11,63 olduğu belirlendi. Hastaların hasta aktiflik düzey puan ortalamalarının 59,15±9,93 olduğu, %7,5'inin aktiflik düzeyinin; 1. düzey, %32,5'inin 2. düzey, %48,3'ünün 3. düzey, %11,7'sinin 4. düzey olduğu belirlendi. Hastaların yas belirti düzeyi puan ortalamalarının 23,98±8,87, distres düzeyi puan ortalamalarının 4,12±3,03 olduğu belirlendi.

Hastaların yas belirti düzeyi ile distres düzeyi arasında pozitif yönde; yas belirti düzeyi ile hasta aktiflik düzeyi arasında negatif yönde; distres düzeyi ile hasta aktiflik düzeyi arasında negatif yönde anlamlı ilişki olduğu belirlendi. Hastaların yas belirti ve distres düzeyinin hasta aktiflik düzeyine etkisine yönelik yapılan regresyon analizinde anlamlı ilişki bulundu (F=4,284, p=0,016). Yas belirti düzeyindeki bir kat artışın hasta aktiflik düzeyinde 0,2 kat azalmaya (B= -0,219), distres düzeyindeki bir kat artışın hasta aktiflik düzeyinde 0,4 kat azalmaya neden olduğu (B= -0,409) belirlendi.

Tartışma- Sonuç: Hemşirelik bakımında amaç, düşük aktiflik düzeyinde bulunan hastaların aktifliğinin yükseltilmesi, yüksek aktiflik düzeyinde bulunan hastaların aktifliğinin korunması ve sürdürülmesini sağlamaktır (4). Sonuç olarak, meme kanseri hastalarında yas belirti ve distres düzeyi arttıkça hasta aktiflik düzeyi azalmaktadır. Hemşireler hastaların yas belirti ve distres düzeylerini azaltacak uygulamalarla hasta aktiflik düzeyini yükseltebilir ve böylece hastanın bakım sürecine aktif katılmasını sağlayabilirler.

Anahtar Kelimeler: Uzamış Yas, Meme Kanseri, Distres, Hasta Aktiflik Düzeyi

KAYNAKÇA:

1. Koşar C. Hasta aktiflik düzeyi ölçüm aracı'nın (patient activation measure) Türkçe'ye uyarlanması: geçerlik ve güvenilirlik çalışması Dokuz Eylül Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İç Hastalıkları Hemşireliği, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi; 2015.
2. Gökler Danışman I, Yalçınay M, Yıldız N. Kanser hastalarında yas belirtilerinin ölçülmesi: Uzamış Yas Bozukluğu ölçeği Türkçe formunun geçerlik ve güvenilirlik çalışması. Türk Psikiyatri Dergisi 2017;28(3).
3. Holland JC, Andersen B, Breitbart WS, Compas B, Dudley MM, Fleishman S, et al. Distress management. Journal of the National Comprehensive Cancer Network. 2018.
4. Koşar C, Besen DB. Kronik Hastalıklarda Hasta Aktifliği: Kavram Analizi. Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi. 2015;8(1).

EXAMINATION OF THE RELATION AMONG GRIEF LEVEL, DISTRESS LEVEL AND PATIENT ACTIVITY LEVEL IN PATIENTS WITH CANCER

Seda Tek¹, Sevim Buzlu²

¹*Cukurova University, Institute of Health Science, Nursing Department, Adana*

²*Istanbul University- Cerrahpasa, Institute of Postgraduate Education, Department of Mental Health and Psychiatric Nursing, Istanbul.*

Aim: The study was carried out in descriptive design in order to investigate the relationship among grief level, distress level and patient activation level of breast cancer patients.

Method: A total of 120 patients with breast cancer who were treated at the general surgical breast services of two medical faculty hospitals in Istanbul were the sample of the study. Datum were collected with the use of Patient Information Form, Prolonged Grief Disorder Scale, Distress Thermometer and Patient Activation Measure. In datum analysis; descriptive statistical tests, Pearson correlation analysis and multiple regression analysis were used (1,2,3).

It was determined the average age of patients is 53.59 ± 11.63 . The average of the patient activation level score determined as 59.15 ± 9.93 . The patient activation levels determined as 7.5% of the patients had first level of activation, 32.5% of the patients had second level of activation, 48.3% of the patients had third level of activation and 11.4% of the patients had fourth level of the activation. The average of the grief symptom level score determined as 23.98 ± 8.87 . The average of the score of distress thermometer determined as 4.12 ± 3.03 . It was found that there is a positive correlation between symptom grief level and distress level of the patients. It was found that there is a negative correlation between the symptom grief level of the patients and the patient activation level. It was found that there is a negative correlation between distress level of the patients and patient activation level.

Discussion- Result: The aim of nursing care is to increase the activity of patients with low activity level and to protect and maintain the activity of patients with high activity level (4). As a result, the patient activation level decreases as grief and distress levels increase. Nurses can improve the patient activation levels with interventions which can reduce the grief and distress levels, and thus they can provide active participation of the patients in care process.

Keywords: Prolonged Grief, Breast Cancer, Distress, Patient Activation Level

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-149

ERGENLERDE İNTERNET BAĞIMLILIĞI VE İNTERNET AKTİVİTELERİNİN BİLİŞSEL ÇARPITIMLAR İLE İLİŞKİSİ

Arif Özparlak¹, Dudu Karakaya¹

¹Akdeniz Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Antalya, Türkiye

Amaç: Bu çalışma, ergenlerde internet aktiviteleri ile internet bağımlılığı arasındaki farkı araştırmayı ve internet aktiviteleri ve internet bağımlılığının bilişsel çarpıtmalar ile ilişkisini incelemeyi amaçlamıştır.

Yöntem: Bu çalışma 638 ergeni kapsayan kesitsel bir çalışmadır. Veriler, kişisel bilgi formu, İnternet Bağımlılığı Ölçeği ve Çocuklukta Olumsuz Düşünceleri Değerlendirme Ölçeği kullanılarak Şubat-Haziran 2019 tarihleri arasında toplanmıştır. Veri analizi SPSS 23 istatistiksel analiz yazılımı kullanılarak yapılmıştır. Veri analizinde, tanımlayıcı istatistiksel yöntemler, bağımsız gruplar için t-testi, çoklu doğrusal regresyon analizi ve lojistik regresyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırma kapsamına alınan ergenlerde internet bağımlılığı yaygınlığı %16.9 olarak belirlenmiştir. Online oyun oynama, pornografik siteleri ziyaret etme, sosyal medya kullanımı/sohbet etme ve amaçsız gezinme internet aktivitesini kullanan ergenlerin internet bağımlılığı puanları, kullanmayanlara göre daha yüksek bulunmuştur. Felaketleştirme, kişiselleştirme ve seçici algılama bilişsel çarpıtmalarının internet bağımlılığı varyansını %17.5 düzeyinde açıkladığı tespit edilmiştir. Bilişsel çarpıtmalardan seçici algılamanın online oyun oynamayı ve amaçsız gezinmeyi, kişiselleştirmenin pornografik siteleri ziyaret etmeyi ve felaketleştirmenin internette ev ödevi hazırlamayı yordadığı belirlenmiştir.

Tartışma-sonuç: Bu çalışmanın sonuçlarına göre, online oyun oynama, pornografik siteleri ziyaret etme, sosyal medya kullanımı/sohbet etme ve amaçsız gezinme internet aktiviteleri, internet bağımlılığı için ayırt edicidir. Ayrıca bilişsel çarpıtmalar ile internet bağımlılığının ve bazı internet aktivitelerinin ilişkisi bulunmaktadır. Literatürde benzer şekilde internet bağımlılığı ile online oyun oynama, sosyal medya kullanımı, pornografik siteleri ziyaret etme ve amaçsız gezinme internet aktiviteleri arasında ilişki olduğu görülmektedir [1,2]. Ayrıca araştırmalar internet bağımlılığı ile bilişsel çarpıtmaların ilişkili olduğunu ortaya koymuştur [3,4] Kanıtlar, internet aktivitelerinden online oyun oynamanın bilişsel çarpıtmalar ile ilişkisi olan en önemli faktör olduğunu vurgulamaktadır [1]. Ruh sağlığı hemşireleri internet bağımlılığı sorunu olan ergene bakım verirken online oyun oynama, porno izleme, sosyal medya kullanımı ve amaçsız gezinme internet aktivitelerinin bağımlılık yapıcı etkisini göz önünde bulundurmalıdır. Ek olarak ergenlerin hatalı bilişlerinin farkına varmaları ve daha işlevsel düşünceler üretmeleri konusunda yardımcı olmalıdır.

Anahtar Kelimeler: "bağımlılık, biliş, ergenlik, internet, psikiyatri hemşireliği"

REFERENCES:

1. King DL, Delfabbro PH. The cognitive psychopathology of Internet gaming disorder in adolescence. *Journal of Abnormal Child Psychology*. 2016 Feb;44(8): 1635-1645.
2. Tsitsika A, Janikian M, Schoenmakers TM, Tzavela EC, Olafsson K, Wójcik S, et al. Internet addictive behavior in adolescence: a cross-sectional study in seven European countries. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*. 2014 July;17(8): 528-535.
3. Kalkan M. Predictiveness of interpersonal cognitive distortions on university students' problematic Internet use. *Children and Youth Services Review*. 2012 July;34(7): 1305-1308.
4. Çelik ÇB, Odacı H. The relationship between problematic internet use and interpersonal cognitive distortions and life satisfaction in university students. *Children and Youth Services Review*. 2013 Mar;35(3):505-508.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE ASSOCIATIONS OF COGNITIVE DISTORTIONS WITH INTERNET ADDICTION AND INTERNET ACTIVITIES IN ADOLESCENTS

Arif Özparlak¹, Dudu Karakaya¹

¹Akdeniz University, Faculty of Nursing, Department of Psychiatric Nursing, Antalya, Turkey

Purpose: This study examined difference in the severity of internet addiction across internet activities, and the associations of cognitive distortions with internet addiction and internet activities.

Methods: This is a cross-sectional study involving 638 adolescents. Data were collected using a personal information form, the Internet Addiction Scale and The Children's Negative Cognitive Error Questionnaire between February and June 2019. Data were analyzed using SPSSv23 and descriptive methods, independent samples t-test, linear regression, logistic regression were performed.

Results: The prevalence of internet addiction in adolescents was found to be 16.9%. The internet addiction scores of adolescents who use the internet for online gaming, visiting pornographic sites, using and chatting on social media, and aimless browsing are higher. Catastrophizing, personalization and selective abstraction cognitive distortions explain internet addiction variance at a level of 17.5%. Selective abstraction predicts online gaming and aimless browsing, personalization predicts pornographic site visiting, and catastrophization predicts doing homework on the internet.

Discussion-conclusion: Online gaming, visiting pornographic sites, using and chatting on social media and internet aimless browsing are distinctive of internet addiction. Internet addiction and various internet activities are associated with cognitive distortions. Similarly, in the literature, it is seen that there is a relationship between internet addiction and playing online games, using social media, visiting pornographic sites, and aimless browsing [1,2]. In addition, studies have revealed that internet addiction is associated with cognitive distortions [3,4]. Evidence highlights that online gaming among internet activities is the most important factor associated with cognitive distortions [1]. Mental health nurses should take into account the addictive effect of internet activities while caring for adolescents with internet addiction problems. They must help adolescents to become aware of their mistaken cognition and to produce more functional thoughts.

Keywords: "addiction, adolescence, cognition, internet, psychiatric nursing"

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-150

HORTİKÜLTÜREL TERAPİ

Sinem Sönmez¹, Hülya Arslantaş²

¹Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı
Yüksek Lisans Öğrencisi, Aydın, Türkiye

²Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Aydın,
Türkiye

Hortikültürel terapi (HT), yurt dışında yaygın olarak kullanılan ama ülkemizde henüz kullanımı sınırlı bir tedavi yöntemidir. Hızla gelişen teknoloji, kentleşme ve sanayileşme ile beraber artan fiziksel, psikolojik ve sosyal rahatsızlıklar insan ve doğa arasındaki ilişkiyi de gündeme getirmiştir. Buda beraberinde, bitki ve bahçelerin kullanıldığı bir tedavi ve terapi yöntemi olan hortikültürel terapinin (bahçıvanlık terapisi) uygulanmaya başlamasını sağlamıştır. Toplumlar yüzyıllardır insan ve doğa arasındaki iyileştirici ilişkinin farkında olmuştur. Bitki ve doğanın iyileştirici etkisinin kullanılması en eski tedavi yöntemlerinden biridir. Dolayısıyla hortikültürel terapinin kökeni oldukça eskilere dayanır. Hortikültürel terapi, kişinin fiziksel, zihinsel ve kişisel gelişimi için bitkilerle yapılan aktiviteleri (dikim, üretim, hasat vb.) kapsamaktadır. Bahçecilik ve çiftçilik gibi doğayla ilgili faaliyetler, yüzyıllar boyunca dünya çapında ruh sağlığı tedavisinin bir parçası olarak da kullanılmıştır[1]. Hortikültürel terapinin ruhsal durum ve davranışlar üzerindeki etkisinin incelendiği araştırmalar yapılmış, şizofreni, demans, depresyon gibi zihinsel ve davranışsal bozuklukları olan bireyler için etkili bir yöntem olduğu belirlenmiştir. Aynı zamanda bu terapi hastalık, kaza, sosyal ve ekonomik problemler, gelişme bozuklukları, yaşlılık ile oluşan yeti kayıpları, felçli hastalar, kanser tedavisi görenler, stres gibi durumlarda da her yaş grubundaki bireyin yapabileceği aktivitelerden biridir[2]. Hortikültürel terapi; duygusal, bilişsel ve motor işlevselerde iyileşmeye, sosyalleşmeyi arttırmaya, stresi azaltmaya, zihni güçlendirmeye, hedef koymaya ve hedefe ulaşmayı kolaylaştırmaya, sağlığa ve yaşam doyumuna aracılık etmesinin yanında aynı zamanda da bir eğlence aracıdır[3]. Hortikültürel terapi iyileşmeyi, sağlığın sürdürülmesini ve geliştirilmesini olumlu olarak etkilemekte olup ruhsal ve fiziksel hastalıkların tedavisinde uygulanabilir bir yöntemdir. Bu derleme de hortikültürel terapiden ve uygulama alanlarından söz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Bahçıvanlık, Bahçıvanlık terapisi, Hortikültürel Terapi,

KAYNAKÇA:

1. Pieters, H.C., Ayala, L., Schneider, A., Wicks, N., Levine-Dickman, A., Clinton, S. Gardening on a psychiatric inpatient unit: Cultivating recovery. *Archives of psychiatric nursing*, 2019;33(1), 57–64. <https://doi.org/10.1016/j.apnu.2018.10.001>
2. Uslu, A., Shakouri, N. Zihinsel ve Fiziksel Engelliler İçin Hortikültürel Terapi. *Kastamonu University Journal of Forestry Faculty*. 2012; 12(1): 134-143.
3. Söderback, I., Söderström, M., Schäländer, E. Horticultural therapy: the 'healing garden'and gardening in rehabilitation measures at Danderyd Hospital Rehabilitation Clinic, Sweden. *Pediatric Rehabilitation*. 2004;7(4):245-260. doi:10.1080/13638490410001711416

HORTICULTURAL THERAPY

Sinem Sönmez¹, Hülya Arslantaş²

¹Aydın Adnan Menderes University, Graduate School of Health Sciences, Department of Mental Health and Diseases Nursing, Aydın, Turkey

²Aydın Adnan Menderes University, Faculty of Nursing, Department of Mental Health and Diseases Nursing, Aydın, Turkey

Horticultural therapy (HT) is a treatment method that is widely used abroad but has a limited use in our country. Increasing physical, psychological and social disorders with rapidly developing technology, urbanization and industrialization have brought the relationship between human and nature to the agenda. Along with this, the horticultural therapy (horticultural therapy), which is a treatment and therapy method in which plants and gardens are used, started to be applied. Societies have been aware of the healing relationship between man and nature for centuries. Using the healing effect of plants and nature is one of the oldest treatment methods. Therefore, the origin of horticultural therapy goes back to ancient times. Horticultural therapy includes activities with plants (planting, production, harvesting, etc.) for the physical, mental and personal development of the person. Nature-related activities such as gardening and farming have also been used as part of mental health treatment around the world for centuries[1]. Studies have been conducted to examine the effect of horticultural therapy on mental state and behaviors, and it has been determined that it is an effective method for individuals with mental and behavioral disorders such as schizophrenia, dementia, and depression. At the same time, this therapy is one of the activities that individuals of all age groups can do in cases such as illness, accident, social and economic problems, developmental disorders, disability due to old age, paralyzed patients, those receiving cancer treatment, and stress[2]. Horticultural therapy; It is an entertainment tool besides helping to improve emotional, cognitive and motor functions, increasing socialization, reducing stress, strengthening the mind, setting goals and facilitating reaching goals, health and life satisfaction[3]. Horticultural therapy positively affects the recovery, maintenance and development of health and is a viable method in the treatment of mental and physical diseases. In this review, horticultural therapy and its application areas will be mentioned.

Keywords: Horticulture, Horticultural therapy, Therapeutic horticulture

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-151

SANAT TERAPİSİ VE PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ

Mehtap Ağaç¹, Satı Demir²

¹Gazi Üniversitesi Hastanesi, Psikiyatri Kliniği, Ankara, Türkiye

²Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü/ Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Ankara, Türkiye

Giriş: Sanat terapisi, psikoterapötik bir ilişki içinde sanatın aktif kullanımıyla yaratıcı sürecin ortaya çıkardığı deneyim yoluyla bireylerin, ailelerin ve toplulukların yaşamlarını zenginleştiren bütünleştirici bir ruh sağlığı hizmeti olarak tanımlanmaktadır [1]. Sanat terapisi sürecinde çok çeşitli materyaller ve çeşitli terapötik müdahale teknikleri kullanılır. Birey bu süreçte yaratıcı bir sürecin içine dahil olur, duygularını keşfetme ve dışavurma fırsatı bulur. Psikiyatri hemşirelerinin bu süreçte rol alması bireylerin topluma yeniden kazandırılmasında önemli bir etkiye sahiptir.

Amaç: Bu derlemede psikiyatri hemşireliği uygulamalarında sanat terapisinin iyileştirici gücünün öneminin vurgulanması amaçlanmıştır.

Tartışma-Sonuç: Sanat terapisi, bireyin bilişsel, duyuşsal ve motor işlevlerini geliştirme, benlik saygısını ve öz farkındalığını güçlendirme, iç görüşünü ve duygusal dayanıklılığını arttırmayı amaçlamaktadır [1]. Sanat terapisinin oluşturduğu yaratıcı süreçte bireyler gizli duygularını keşfedebilir ve dışa vurabilir. Keşfetme sürecinde resim, müzik, heykel, ses ve yazı gibi sanatın farklı formları ile bireyin kendini ifade etmesi sağlanır.

Dünya Sağlık Örgütü, sağlığın geliştirilmesinde ruhsal ve fiziksel bazı hastalıkların önlenmesinde sanatın önemli bir rolü olduğunu savunmaktadır [2]. Sağlık alanında sanat terapisi kullanımı üzerine birçok çalışma bulunmaktadır. Sanatın kullanımı bireylerin stres ve anksiyete düzeylerini azaltabilmekte, hastalığa, tedavi sürecine ve sonrasında yaşamına uyumunu hızlandırabilmektedir.

Psikiyatride sanat, 1930'lu yılların sonlarına doğru tedavi edici olarak kullanılmaya başlanmış ve günümüzde de bireylerin sağaltım ve rehabilitasyonunda aktif şekilde kullanılmaktadır. Çok yönlü bir etkileşim aracı olan sanat ile oluşan yaratıcı süreçte, hasta duygusal çatışmalarını çözümlenebilmekte, savunma mekanizmalarını güçlendirebilmekte, problem çözme ve sosyal becerilerini geliştirebilmektedir [3]. Bu nedenle psikiyatri kliniklerinde hastaların kendini ifade etmesinde, sosyalleşmenin ve meşguliyetin sağlanmasında sanatla tedavinin rolü çok büyüktür. Ayrıca sanat terapisinde, hastalar kendi tedavisine aktif şekilde katılmakta ve bu sayede birey merkezli bakım da etkin şekilde verilebilmektedir. Bilim ve sanatı birleştirerek bakım veren psikiyatri hemşirelerinin, bireylerin yaratıcı süreçlerine katkı sağlaması; hasta-hemşire arasındaki ilişkiyi güçlendirmekte ve hastanın güvenli bir şekilde duygularını ifade etmesi için fırsatlar sunmaktadır [4]. Sonuç olarak psikiyatride sanatın kullanımı, psikiyatrik bakımın imkanlarını genişletmekte ve hemşirelik uygulamalarını zenginleştirmektedir. Bu nedenle sanat terapisinin psikiyatri hemşireliği uygulamalarında yer alması, bütüncül bakımın dolayısıyla ruh sağlığının desteklenmesi açısından oldukça önemlidir.

Anahtar Kelimeler: hemşirelik, sanat terapi, hemşirelik bakımı

KAYNAKÇA:

1. The American Art Therapy Association [Internet]. About art therapy; c2017-[cited 2021 Sep 12]. Available from: <https://arttherapy.org/about-art-therapy/>
2. Fancourt D, Finn S. What is the evidence on the role of the arts in improving health and well-being? A scoping review. Copenhagen: WHO Regional Office for Europe; 2019 (Health Evidence Network (HEN) synthesis report 67).
3. Malchiodi CA. Handbook of art therapy. 2nd ed. New York: Guilford Press; 2012.
4. Vaartio-Rajalin H, Santamäki-Fischer R, Jokisalo P, Fagerström L. Art making and expressive art therapy in adult health and nursing care: A scoping review. Int J Nurs Sci. 2020;8:102-119.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

ART THERAPY AND PSYCHIATRIC NURSING

Mehtap Ağaç¹, Satı Demir²

¹Gazi University Hospital, Psychiatry Clinic, Ankara, Turkey

²Gazi University, Faculty of Health Science, Nursing Department/ Mental Health and Psychiatric Nursing , Ankara, Turkey

Introduction: Art therapy is defined as a holistic mental health service that enriches the lives of individuals, families and communities through the experience of the creative process that emerges with the active use of art in a psychotherapeutic relationship [1]. A wide variety of materials and various therapeutic intervention techniques are used in art therapy. In this process, individuals are involved in a creative process and have the opportunity to explore and express their feelings. The involvement of psychiatric nurses in the process has an important effect on reintegrating individuals into society.

Aim: This review aimed to emphasize the importance of the healing power of art therapy in psychiatric nursing practices.

Discussion and Conclusion: Art therapy aims to improve the cognitive, sensory and motor functions, self-esteem and self-awareness, and insight and emotional resilience of individuals [1]. In the creative process of art therapy, individuals can discover and express their hidden feelings. In the discovery process, individuals can express themselves through different forms of art such as painting, music, sculpture, and writing.

The World Health Organization maintains that art has an important role in promoting health and preventing some mental and physical diseases [2]. There are many studies on the use of art therapy in the field of health. The use of art can reduce the stress and anxiety levels of individuals and accelerate their adaptation to the disease, the treatment process, and life.

Art began to be used therapeutically in psychiatry towards the end of the 1930s and is still actively used in the treatment and rehabilitation of individuals. In the creative process that emerges with art, which is a versatile interaction tool, individuals can resolve their emotional conflicts, strengthen their defense mechanisms, and improve their problem solving and social skills [3]. Therefore, art therapy has a significant role in psychiatry clinics as it enables patients to express themselves and ensures socialization and occupation. In addition, in art therapy, patients actively participate in their own treatment, and in this way, individual-centered care can be given effectively. Psychiatric nurses, who provide care by combining science and art, contribute to the creative processes of individuals, which strengthens the relationship between the patient and the nurse and provides opportunities for patients to express their feelings confidently [4]. As a result, the use of art in psychiatry expands the possibilities in psychiatric care and enriches nursing practices. The inclusion of art therapy in psychiatric nursing practices is significant in terms of supporting holistic care and therefore mental health.

Keywords: nursing, art therapy, nursing care

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-152

ALEVİ BEKTAŞİ RİTÜELİ SEMAH VE RUH SAĞLIĞI: NİTEL BİR ÇALIŞMA

Kamuran Özdil¹, Gülhan Küçük Öztürk²

¹Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Nevşehir

²Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Semra ve Vefa Küçük Sağlık Bilimleri Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Nevşehir

Amaç: Çalışma Alevi Bektaşî toplumunda semahın ruh sağlığı üzerine etkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Bu çalışma içerik analizi yöntemi kullanılarak yapılan nitel bir çalışmadır. Amaçlı örnekleme yöntemi ile belirlenmiş, araştırmaya katılmayı kabul eden ve semah ritüelini yapan 11 bireyle görüşülmüştür. Örneklemedeki bireylerin beşi kadın, altısı erkektir. Veriler demografik bilgi formu ve yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Görüşme formunda yer alan soruların anlaşılabilirliğini ve içerik geçerliliğini sağlamak amacıyla uzman görüşü alınmıştır. Veriler içerik analizi yöntemi ile çözümlenmiştir. Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitenin etik kurulundan izin alınmıştır. Ayrıca katılımcılardan bireysel onam alınmıştır.

Bulgular: Çalışmada katılımcıların yaşları 35-69 yaş arasında değişmekte olup 11 kişiden sekizinin evli, tamamının okuryazar olduğu, yedisinin gelir düzeyinin orta düzey olduğu ve tamamının ailesiyle yaşadığı belirlenmiştir. Ayrıca katılımcıların tamamının yaklaşık 40 senedir semahla iç içe oldukları belirlenmiştir. Araştırmada 3 ana tema ve 9 alt tema ortaya çıkmıştır. Temalar; İyi hissetmek (*Gönül birliği, Doruk noktası, Duyu ve duyguların ötesi*), Arayış (*Ara-bul, Kılavuz, Aidiyet*) ve Arınma (*Muhakeme, Ahlaki değerler, Uzaklaşma*) olarak belirlenmiştir.

Tartışma ve Sonuç: Alevi ve Bektaşîler tarafından inançları gereği ibadet olarak yapılan semah, saz eşliğinde söylenen sözler ve müziğin ritmine uyarak yapılan mistik ve estetik hareketler ile Tanrıya ulaşma yolu olarak tanımlanan dini ritüellerden birisidir [1]. Dini ritüellere katılmak sağlığı koruyucu ve geliştirici faktörler arasında ruh sağlığının olumlu bir göstergesi olarak yer almaktadır [2,3]. Ayrıca dini ritüellerin, kişinin kendini değerlendirmesi ve ruh sağlığıyla ilişkili olduğu bu nedenle sağlık profesyonellerinin bu bilgilerden yararlanması gerektiği belirtilmektedir [4]. Bu çalışmanın sonuçları Alevi Bektaşî toplumunda semahın ruh sağlığı üzerinde birçok yönden olumlu ve koruyucu etkilerinin olduğunu, semah ritüeli sırasında bireylerin yaşadıkları duygu, düşünce ve deneyimlerini eşsiz olduğunu aynı zamanda semahın bireylerin aile, sosyal ve toplumsal yaşamlarına olumlu etkilerini ortaya koymaktadır. Dini ritüellerin ruh sağlığına etkilerini belirlemek için daha fazla kalitatif çalışma yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: alevi bektaşî, semah, ruh sağlığı, kalitatif çalışma

KAYNAKÇA:

1. T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı. UNESCO Somut Olmayan Kültürel Miras Listesi Alevi-Bektaşî Ritüeli Semah 2010. Erişim adresi: <https://aregem.ktb.gov.tr/TR-202348/alevi-bektasi-ritueli-semah.html>
2. Yearly KH, Alcaraz KI, Ashing KT, Chiu C, Christy SM, Felsted KF, Yi, J. Considering religion and spirituality in precision medicine. *Translational behavioral medicine*, 2020;10(1):195-203.
3. Akerman M, Mendes R, Lima S, Guerra HL, Silva RAD, Sacardo DP, Fernandez JCA. Religion as a protective factor for health. *Einstein (São Paulo)*, 2020; 18: eED5562. https://doi.org/10.31744/einstein_journal/2020ED5562
4. Kent BV, Stroope S, Kanaya AM, Zhang Y, Kandula NR, Shields AE. Private religion/spirituality, self-rated health, and mental health among US South Asians. *Quality of Life Research*, 2020;29(2):495-504.

ALEVI BEKTASHI RITUAL SEMAH AND MENTAL HEALTH: A QUALITATIVE STUDY

Kamuran Özdil¹, Gülhan Küçük Öztürk²

¹Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Health Services Vocational School, Nevşehir

²Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Semra and Vefa Kucuk Faculty of Health Sciences, Department of Psychiatry Nursing, Nevşehir

Aim: The study was carried out to determine the effect of semah on mental health in the Alevi Bektashi community.

Method: This study was a qualitative study using content analysis method. Eleven individuals who agreed to participate in the research and performed the semah ritual were interviewed, determined by the purposeful sampling method. Five of the individuals in the sample were female and six were male. Data were collected with demographic information form and semi-structured interview form. Expert opinion was taken to ensure the clarity and content validity of the questions in the interview form. The data were analyzed by content analysis method. Permission was obtained from the ethics committee of Nevşehir Hacı Bektaş Veli University. In addition, individual consent was obtained from the participants.

Results: In the study, the ages of the participants ranged from 35 to 69, and it was determined that eight of the 11 people were married, all of them were literate, seven of them had a medium income level and all of them lived with their families. In addition, it has been determined that all of the participants have been intertwined with semah for about 40 years. In the research, 3 main themes and 9 sub-themes emerged. Themes; Feeling good (*Union of hearts, Climax point, Beyond Senses and Emotions*), Seeking (*Search-Find, Guide, Belonging*) and Purification (*Judgment, Moral Values, Distancing*).

Discussion and Conclusion: Semah, which is performed by Alevis and Bektashis as a worship according to their beliefs, is one of the religious rituals defined as the way to reach God with words sung accompanied by saz and mystical and aesthetic movements performed in accordance with the rhythm of music [1]. Participating in religious rituals is a positive indicator of mental health among the factors that protect and improve health [2,3]. In addition, it is stated that religious rituals are related to one's self-evaluation and mental health, so health professionals should benefit from this information [4]. The results of this study reveal that semah has positive and protective effects on mental health in many ways in the Alevi Bektashi community, that the feelings, thoughts and experiences of individuals during the semah ritual are unique, and that semah has positive effects on individuals' family, social and social lives. More qualitative studies are recommended to determine the effects of religious rituals on mental health.

Keywords: alevi-bektashi, semah, mental health, qualitative study

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-153

CALGARY AİLE MÜDAHALE MODELİ'NE DAYALI AİLE DESTEK VE PSİKOEĞİTİM PROGRAMININ KRONİK PSİKİYATRİ HASTALARININ BAKIM VERENLERİNİN BAŞETME, PSİKOLOJİK DİSTRES VE PSİKOLOJİK DAYANIKLILIK DÜZEYLERİNE ETKİSİ

Ayşe Sarı¹, Zekiye Çetinkaya Duman¹

¹Dokuz Eylül Üniversitesi

Amaç: Araştırmanın amacı kronik psikiyatri hastalarının ailelerine uygulanan Calgary Aile Müdahale Modeli'ne dayalı aile destek ve psikoeğitim programının ailenin baş etme, psikolojik distres ve psikolojik dayanıklılık düzeylerine etkisini incelemektir.

Yöntem: Araştırma ön test ve son test kontrol grubu desenli yarı deneysel araştırma olarak yürütülmüştür. Verilerin toplanmasında Aile Krizine Yönelik Bireysel Değerlendirme Ölçeği, Genel Sağlık Anketi ve Connor Davidson Psikolojik Sağlamlık Ölçeği kullanılmıştır. Bakım veren aile üyelerine yönelik uygulanan destek ve psikoeğitim programı öncesi, sonrası, 3. ve 6. aylarda veriler toplanmıştır. Verilerin analizinde nonparametrik analizler kullanılmıştır. Müdahale ve kontrol grubunun zamana göre baş etme, psikolojik distres ve psikolojik dayanıklılık puan ortalamaları arasındaki fark Friedman analizi ile test edilmiştir. Farkın ileri analizi için Wilcoxon Rank analizi kullanılmıştır. Müdahale ve kontrol gruplarının arasındaki fark için gruplar arası karşılaştırmada Mann Whitney U testi kullanılmıştır

Bulgular: Calgary Aile Müdahale Modeline Dayalı Aile Destek ve Psikoeğitim Programı uygulanan kronik ruhsal hastalığa bakım veren bireylerde distres puan ortalamaları arasında müdahale öncesi ile karşılaştırıldığında müdahale sonrası, 3. ay ve 6. ay ölçümleri arasında anlamlı bir azalma olduğu bulunmuştur ($p < 0.05$). Bakım verenlerin müdahale öncesi ile karşılaştırıldığında baş etme puanları ve psikolojik dayanıklılık puanları arasında müdahale sonrası, 3. ve 6. aylarda istatistiksel olarak anlamlı fark bulunmamıştır ($p > 0.05$).

Tartışma-Sonuç: Calgary Aile Müdahale Modeli'ne dayalı aile destek ve psikoeğitim programının içeriğinde modelin bileşenlerinden bilişsel, duygusal ve davranışsal parametreler yer almıştır[1]. Kronik ruhsal hastalığa bakım veren aile üyelerine uygulanan Calgary Aile Müdahale Modeli'ne dayalı aile destek ve psikoeğitim programının bakım verenlerin genel sağlık durumu üzerinde olumlu etkilere sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Calgary Aile Müdahale Modeli'nin ülkemizdeki tanıtımını sağlama ve modelin geliştirilmesine katkı sağlamak için ailelerle çalışan hemşirelere yönelik programların planlanması ve yürütülmesi önerilir[2,3].

Anahtar Kelimeler: "bakım veren, destek, psikoeğitim, calgary aile müdahale modeli, psikiyatri hemşireliği"

KAYNAKÇA:

1. Wright LM, Leahey M. Nurses and families a guide to family assessment and intervention. Kindle Edition. F.A. Davis Company; 2013.
2. Leahey M, Wright LM. Application of the calgary family assessment and intervention models: reflections on the reciprocity between the personal and the professional. J Fam Nurs 2016;22(4):450-459.
3. Lee HJ, Lin ECL, Chen MB, Su TP, Chiang LC. Randomized, controlled trial of a brief family-centred care programme for hospitalized patients with bipolar disorder and their family caregivers. Int J Ment Health Nurs 2016;27(1):61-71.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

EFFECTS OF THE FAMILY SUPPORT AND PSYCHOEDUCATION PROGRAM BASED ON THE CALGARY FAMILY INTERVENTION MODEL ON THE COPING, PSYCHOLOGICAL DISTRESS AND PSYCHOLOGICAL RESILIENCE LEVELS OF THE FAMILY CAREGIVERS OF CHRONIC PSYCHIATRIC PATIENTS

Ayşe Sarı¹, Zekiye Çetinkaya Duman¹

¹Dokuz Eylül University

Aim: This study was aimed at investigating the effects of family support and psychoeducation program based on Calgary Family Intervention Model on coping, psychological distress and psychological resilience levels of families of chronic psychiatric patients.

Method: This study having a pre-test and post-test control group design was conducted as a quasi-experimental study. The data was collected using the Family Crisis Oriented Personal Evaluation Scale, General Health Questionnaire and Connor Davidson Resilience Scale. Data were collected before, immediately after, and 3 and 6 months after the support and psychoeducation program applied to caregiving family members. Nonparametric analysis was used in the analysis of the data. The difference between the mean scores for the coping, psychological distress, and resilience over time of the intervention group and those of the control group was tested with Friedman analysis. Wilcoxon Rank analysis was used for further analysis of the difference. To determine the difference between the intervention and control groups, the Mann Whitney U test was used for the intergroup comparison.

Results: A significant decrease was determined between the pre-intervention mean distress score of the participants who gave care to individuals with chronic mental illnesses and participated in the Family Support and Psychoeducation Program based on the Calgary Family Intervention Model and the mean scores they obtained immediately after, and 3 and 6 months after the intervention ($p < 0.05$). No statistically significant difference was found between the pre-intervention coping scores and psychological resilience scores of the caregivers and the mean scores they obtained immediately after, and 3 and 6 months after the intervention ($p > 0.05$).

Discussion-Conclusion: The content of the family support and psychoeducation program based on the Calgary Family Intervention Model included cognitive, affective, and behavioral parameters from the components of the model[1]. It was concluded that the family support and psychoeducation program based on the Calgary Family Intervention Model applied to family members giving care to individuals with chronic mental illnesses had positive effects on the general health status of the caregivers. It is recommended to plan and conduct programs for nurses working with families in order to promote the Calgary Family Intervention Model in Turkey and contribute to the development of the model[2,3].

Keywords: “caregiver, support, psychoeducation, calgary family intervention model, psychiatric nursing”

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-154

ESTETİK CERRAHİ OPERASYONU OLAN BİREYLERİN TEMEL KİŞİLİK ÖZELLİKLERİNİN VE SOSYAL GÖRÜNÜŞ KAYGILARININ İNCELENMESİ

Gülhan Küçük Öztürk¹, Eylül Başer²

¹Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Semra ve Vefa Küçük Sağlık Bilimleri Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Nevşehir, Türkiye

²Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Uzman Psikiyatri Hemşiresi, Nevşehir, Türkiye

Amaç: Bu çalışma estetik cerrahi operasyonu olan bireylerin temel kişilik özelliklerini ve sosyal görünüş kaygılarını belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Gereç ve Yöntem: Çalışma tanımlayıcı ve ilişki arayıcı olarak Mayıs - Eylül 2021 tarihleri arasında, plastik rekonstrüktif ve estetik cerrahi kliniğine başvurup estetik cerrahi operasyonu olan bireylerle yapılmıştır. Çalışmada örneklem seçimine gidilmeyip, seçim kriterlerine uyan 267 birey örnekleme oluşturmuştur. Veriler tanıtıcı bilgi formu, temel kişilik özellikleri ölçeği ve sosyal görünüş kaygısı ölçeği ile toplanmıştır. Araştırmanın uygulanabilmesi için Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesinden etik kurul izni ve çalışma kapsamındaki bireylerden onam alınmıştır.

Bulgular: Bireylerin yaş ortalamaları 29.58 ± 3.29 ve %73.8'i kadındır. Bireylerin %53.8'inin evli olduğu, %64.6'sının lise mezunu olduğu, %79.3'ünün çalıştığı, %59.2'sinin orta düzey gelir durumuna sahip olduğu ve %91.1'inin herhangi bir kronik hastalığa sahip olmadığı belirlenmiştir. Bireylerin %63.7'si daha önce herhangi bir estetik cerrahi operasyonu olmadığını ve bireylerin sırasıyla en fazla geçirdikleri estetik operasyonların %48.7'sinin burun estetiği, %34.4'ünün botox ve dudak dolgusu yaptırdığı saptanmıştır. Çalışmada bireylerin sosyal görünüş kaygısı toplam puan ortalamasının 59.07 ± 4.40 olduğu saptanmıştır. Kadın olan, bekar olan, bir işte çalışan ve burun estetiği nedeniyle estetik cerrahi operasyonu olan bireylerin sosyal görünüş kaygısının daha fazla olduğu bulunmuştur ($p < 0.05$). Temel Kişilik Özellikleri Ölçeği alt ölçeklerinden elde edilen en yüksek puan ortalamasının "duygusal tutarsızlık" boyutunda, en düşük puan ortalamasının "dışa dönüklük" boyutunda olduğu bulunmuştur. Cinsiyet, yaş, gelir durumu ile temel kişilik özellikleri ölçeği arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu saptanmıştır ($p < 0.05$). Ayrıca temel kişilik özellikleri ölçeğinin duygusal tutarsızlık ve olumsuz değer alt boyutları ile sosyal görünüş kaygı düzeyi arasında pozitif yönde yüksek düzey bir ilişki; dışa dönüklük, deneyime açıklık ve uyumluluk alt boyutları ile sosyal görünüş kaygı düzeyi arasında negatif yönde orta düzey bir ilişki saptanmıştır ($p < 0.05$).

Tartışma ve Sonuç: 21. yüzyılda sosyoekonomik düzeyin yükselmesi ve küreselleşmenin bir sonucu olarak estetik görünüm ön plana çıkmıştır [1,2]. Estetik cerrahi, tüm dünyada olduğu gibi, Türkiye'de de son yıllarda yaygınlaşmış ve estetik ameliyat olanların sayısı artmıştır [3]. Kişinin estetik cerrahi işlemi uygulamasına karar vermesinde, kişilik özelliklerinin, benlik saygısının, beden imajının, ruhsal durumunun, toplumun bakış açısının, kültürün, yaşam biçiminin ve medyanın önemli olduğu belirtilmektedir [4,5]. Çalışmada estetik cerrahi operasyonu olan bireylerin yüksek sosyal görünüş kaygısına sahip olduğu ve cinsiyet, yaş, gelir durumu ile temel kişilik özellikleri arasında bir fark olduğu bulunmuştur. Bu doğrultuda, estetik cerrahi operasyonu olan bireylerin estetik cerrahi operasyon sürecinde kaygı düzeylerinin ve temel kişilik özelliklerinin kapsamlı değerlendirilerek psikososyal destek verilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: estetik cerrahi, temel kişilik özelliği, sosyal görünüş kaygısı

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

INVESTIGATION OF BASIC PERSONALITY TRAITS AND SOCIAL APPEARANCE ANXIETY OF INDIVIDUALS UNDERGOING ESTHETIC SURGERY

Gülhan Küçük Öztürk¹, Eylül Başer²

¹Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Semra and Vefa Küçük Faculty of Health Sciences, Department of Psychiatric Nursing, Nevşehir, Turkey

²Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Institute of Science, Specialist Psychiatric Nurse, Nevşehir, Turkey

Aim: This study was performed with the aim of determining the basic personality traits and social appearance anxiety of individuals undergoing esthetic surgery.

Materials and Methods: The study examined descriptive and relational features and included individuals undergoing esthetic surgical operations who attended a plastic reconstructive and esthetic surgery clinic from May-September 2021. Sample selection was not performed in the study and the sample included 217 individuals abiding by the inclusion criteria. Data were collected with the descriptive information form, basic personality traits scale and social appearance anxiety scale. In order to perform the research, ethics committee permission was granted by Nevşehir Hacı Bektaş Veli University and consent was obtained from all participants within the scope of the study.

Results: Mean age of individuals was 29.58 ± 3.29 years and 73.8% were women. Of the individuals, 53.8% were married, 64.6% were high school graduates, 79.3% were employed, 59.2% had moderate income levels and 91.1% had no chronic disease. Among the individuals, 63.7% had not had any previous esthetic surgery and the most common operations of individuals were 48.7% nose jobs and 34.4% Botox and lip fillers. The mean total points for social appearance anxiety of individuals in the study were 59.07 ± 4.40 . Individuals who were woman, single, employed and having esthetic operations for a nose job were found to have higher social appearance anxiety ($p < 0.05$). The highest mean points obtained from the subscales of the basic personality trait scale were for "emotional inconsistency", with lowest mean points for the "extraversion" dimension. There were statistically significant differences identified between gender, age and income level with basic personality trait scale points ($p < 0.05$). Additionally, there were positive high-level correlations between the emotional inconsistency and negative values subdimensions of the basic personality traits scale with social appearance anxiety level, while there were negative moderate-level correlations between extraversion, openness to experience and adjustment subdimensions with social appearance anxiety levels ($p < 0.05$).

Discussion and Conclusion: Esthetic appearance has come to the forefront as a result of the elevation in socio-economic level in the 21st century and globalization [1,2]. Esthetic surgery has become more popular in Turkey in recent years, as in the whole world, and the number of those undergoing esthetic surgery has increased [3]. For a person's decision to undergo esthetic surgical procedures, it was stated that personality traits, self-esteem, body image, mental state, perspective of society, culture, lifestyle and media are important [4,5]. In the study, individuals undergoing esthetic surgery had high social appearance anxiety and there were differences in basic personality traits according to gender, age and income level. In line with this, it is recommended that individuals undergoing esthetic surgical operations be given psychosocial support with comprehensive assessment of anxiety levels and basic personality traits during the process of esthetic surgery.

Key words: esthetic surgery, basic personality traits, social appearance anxiety.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

REFERENCES

1. Dean NR, Foley K, Ward P. Defining cosmetic surgery. *Australasian Journal of Plastic Surgery*, 2018; 1(1): 95-103.
2. Krueger N, Luebberding S, Sattler G, Hanke CW, Alexiades-Armenakas M, Sadick N. The history of aesthetic medicine and surgery. *Journal of drugs in dermatology: JDD*, 2013; 12(7):737-742
3. Kostakoğlu N. Postmodern çağda plastik cerrahinin hedef ve vizyonu. *Türkiye Klinikleri Plastic Surgery-Special Topics*, 2019; 8(1):1-4
4. Ericksen WL, Billick SB. Psychiatric issues in cosmetic plastic surgery. *Psychiatr Q*. 2012; 83:343- 52.
5. Swami V, Hendrikse S. Attitudes to cosmetic surgery among 3. ethnic minority groups in Britain: Cultural mistrust, adherence to traditional cultural values, and ethnic identity salience as protective factors. *International Journal of Psychology* 2013; 48(3):300-7.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-155

COVID-19 PANDEMİ SÜRECİNDE HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN UZAKTAN EĞİTİM İLE İLGİLİ YAŞADIKLARI SORUNLARIN RUH SAĞLIĞINA ETKİSİ

Şirin Harkın Gemicioğlu¹, Münevver Sönmez², Gaye Kara³, Betül Bozer³, Öznur Güder³, İclal Öztürk³

¹*Istanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği Ana Bilim Dalı*

²*Atılım Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü*

³*Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Lisans Öğrencisi*

Giriş ve Amaç: Covid-19 pandemisi birçok alanda olduğu gibi eğitim öğretimde faaliyetlerinde aksamalara neden olmuştur. Bu kapsamda, pandemi karantinasında tüm üniversiteler uzaktan eğitime ani bir geçiş yapmışlardır[1]. Bu çalışmanın amacı, pandemi sırasında uzaktan eğitimde hemşirelik öğrencilerinin yaşadıkları sorunların ruhsal sağlığını nasıl etkilediğini incelemektir.

Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel-ilişki arayıcı tipteki bu çalışmada toplam 583 hemşirelik lisans öğrencisi örnekleme oluşturmuştur. Veriler, çevrimiçi ortamda, Kişisel Bilgi Formu, Depresyon Anksiyete Stres Ölçeği (DASS-21) kullanılarak toplanmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler, MANOVA ve Bağımsız Örnekler T Testi kullanılmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin tanımlayıcı özelliklerinden cinsiyet, sınıf, yaşanan yer ve ailenin gelir durumu faktörleri; depresyon, anksiyete ve stres değişkenlerinin en az biri üzerine etkili bulunmuştur ($p < 0.05$). Öğrencilerin, evlerinde internet ağının olup olmaması, aylık kullanılan GB ve uzaktan eğitim için cihaz sıkıntısı olması faktörleri depresyon, anksiyete ve stres değişkenleri üzerinde istatistiksel olarak anlamlı etkisi olduğu tespit edilmiştir ($p < 0.05$). Pandemi döneminde uyku sorunu yaşayan öğrencilerin depresyon, anksiyete ve stres düzeyleri yaşamayanlara göre anlamlı olarak yüksek bulunmuştur.

Tartışma ve Sonuç: Öğrencilerin büyük çoğunluğu uzaktan eğitimin hemşirelik bilgi ve becerilerinde eksiklik oluşturacağını belirtmişlerdir. Bu bulgu, pandemi öncesi ve sonrası yapılan çalışmaların çoğuyla uyumluydu[2,3]. Bu çalışmada, kentsel bölgede yaşayan öğrencilerin kırsal bölgede yaşayanlara göre depresyon ve stres düzeyleri daha fazla bulunmuştur. Bu bulgu kentsel bölgede yaşayanların Covid-19 bulaş riski endişesi ve karantina koşullarının daha ağır olmasından kaynaklanabilir. Pandemi döneminde ekonomik zorlukların ortaya çıkmasından dolayı aileler, çocuklarının internet kotası, elektronik cihaz vb. gereksinimlerini karşılayamamaktadır[3]. Bu durum, aile geliri düşen öğrenciler arasındaki yüksek anksiyete ve stres düzeyleri bulgusunu açıklamaktadır.

Literatürde internet erişiminde sınırlılık yaşayan öğrencilerin daha fazla stres yaşadığı bildirilmekle beraber, bu çalışmada internet erişimi olan ve 20 GB ve üzeri kota kullanan öğrencilerin daha yüksek depresyon ve anksiyete yaşadıkları belirlenmiştir. Uzaktan eğitimde öğrencilerin sorumluluk ve yükünün arttığı, ayrıca internet bağlantısını kaybetme endişesi nedeni ile fobi, çevrimiçi sınavlarda yüz yüze yapılan sınavlara göre daha fazla kaygı ve ekrana aşırı maruz kalma nedeni ile stres ve uykusuzluk yaşadıkları bildirilmiştir[4,5]. Bu sonuçlar, bulguları desteklemektedir.

Uzaktan eğitimde ders saatlerinin düzensiz ve geç olması, ödev ve aktiviteleri yetiştirme nedeni ile öğrencilerin uyku kalitesi etkilenmektedir[5]. Bu çalışmada uyku kalitesi etkilenen öğrencilerin aynı zamanda depresyon, anksiyete ve stres düzeyleri de yüksek bulunmuştur.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Bu sonuçlara göre, hemşirelik öğrencilerinin ruhsal sağlıklarına yönelik destek ve girişimler planlanmalı ve hemşirelik eğitiminin uzaktan eğitimle uyumlandırılması için çalışmalar yapılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: "covid-19", "hemşirelik öğrencileri", "uzaktan eğitim", "ruh sağlığı"

KAYNAKÇA:

1. Aslan, H., & Pekince, H. Nursing students' views on the COVID-19 pandemic and their perceived stress levels. *Perspectives in psychiatric care*, 2020; 1-7. <https://doi.org/10.1111/ppc.12597>
2. Fawaz, M., & Samaha, A. E-learning: Depression, anxiety, and stress symptomatology among Lebanese university students during COVID-19 quarantine. In *Nursing forum*, 2021; Vol. 56, No. 1, pp. 52-57.
3. Ribeiro, F. M. S. E. S., Mussi, F. C., Pires, C. G. da S., da Silva, R. M., de Macedo, T. T. S., & Santos, C. A. de S. T. Stress level among undergraduate nursing students related to the training phase and sociodemographic factors. *Revista Latino-Americana de Enfermagem*, 2020; 28, e3209. <https://doi.org/10.1590/1518-8345.3036.3209>
4. Chakraborty, P, Mittal, P, Gupta, MS, Yadav, S, Arora, A. Opinion of students on online education during the COVID-19 pandemic. *Hum Behav & Emerg Tech*. 2021 ; 3 : 357 – 365 . <https://doi.org/10.1002/hbe2.240>
5. Haider AS, Al-Salman S. Dataset of Jordanian University students' psychological health impacted by using e-learning tools during COVID-19. *Data Brief*, 2020:106104. <https://doi.org/10.1016/j.dib.2020.106104>.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE EFFECT OF NURSING STUDENTS' PROBLEMS RELATED TO DISTANCE EDUCATION ON MENTAL HEALTH DURING THE COVID-19 PANDEMIC PROCESS

Şirin Harkin Gemicioğlu¹, Münevver Sönmez², Gaye Kara³, Betül Bozer³, Öznur Güder³, İclal Öztürk³

¹Istanbul University-Cerrahpaşa, Institute Of Graduate Studies, Department of Mental Health and Psychiatric Nursing

²Atılım University, School of Health Sciences, Nursing Department

³Zonguldak Bülent Ecevit University, School of Health Sciences, Nursing Department, Undergraduate Student

Introduction and Aim: The Covid-19 pandemic has caused disruptions in education and training activities, as in many areas. In this context, all universities made a sudden transition to distance education during the pandemic quarantine[1]. The aim of this study is to examine how the problems experienced by nursing students in distance education during the pandemic affect their mental health.

Method: In this descriptive and cross-sectional-relationship-seeking study, a total of 583 nursing undergraduate students formed a sample. Data were collected online using the Personal Information Form, Depression Anxiety Stress Scale (DASS-21). Descriptive statistics, MANOVA and Independent Samples T Test were used in the analysis of the data.

Results: The descriptive features of the students were gender, class, place of residence and family income factors; It was found to be effective on at least one of the depression, anxiety and stress variables ($p < 0.05$). It has been determined that the factors such as whether the students have an internet network at home, monthly GB and device shortage for distance education have a statistically significant effect on the variables of depression, anxiety and stress ($p < 0.05$). Depression, anxiety and stress levels of students who had sleep problems during the pandemic period were found to be significantly higher than those who did not.

Discussion and Conclusion: The majority of the students stated that distance education would create a deficiency in nursing knowledge and skills. This finding was consistent with most of the studies conducted before and after the pandemic[2,3]. In this study, depression and stress levels of students living in urban areas were found to be higher than those living in rural areas. This finding may be due to the concerns of people living in urban areas about the risk of Covid-19 transmission and the heavier quarantine conditions. Due to the emergence of economic difficulties during the pandemic period, families, their children's internet quota, electronic device, etc. cannot meet the requirements[3]. This explains the finding of high anxiety and stress levels among students whose family income has decreased.

Although it has been reported in the literature that students with limited internet access experience more stress, in this study it was determined that students with internet access and using a quota of 20 GB or more experienced higher depression and anxiety. It has been reported that students experience increased responsibilities and burdens in distance education, phobia due to the fear of losing their internet connection, more anxiety in online exams than in face-to-face exams, and stress and insomnia due to excessive exposure to the screen[4,5]. These results support the findings.

In distance education, the sleep quality of students is affected due to irregular and late course hours, and training of homework and activities[5]. In this study, students whose sleep quality was affected were also found to have higher levels of depression, anxiety and stress.

According to these results, support and interventions for the mental health of nursing students should be planned and studies should be carried out to harmonize nursing education with distance education.

Keywords: "covid-19", "nursing students", "distance education", "mental health"

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-156

COVID-19 PANDEMİ SÜRECİNDE RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİNİ ALAN ÖĞRENCİLERİN UZAKTAN EĞİTİME YÖNELİK GÖRÜŞLERİ

Satı Demir¹, Didar Karakaş İnce¹, Feride Ercan¹, Elif Altun¹, Merve Işık¹, Semra Seyhan Şahin¹

¹Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

Amaç: Dünyada yaşanan Covid-19 salgını sürecinde insan hayatında birçok farklı alan etkilenmiştir. Etkilenen öncelikli alanlar içerisinde eğitim önemli bir yer almaktadır. Araştırmada Covid-19 pandemi sürecinde Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği dersini uzaktan eğitim ile alan öğrencilerin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Yöntem: Tanımlayıcı tipte olan çalışmada bir devlet üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü 2020-2021 Eğitim-Öğretim yılı Güz döneminde Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği dersini alan dördüncü sınıf öğrencileri (N=245) evreni, çalışmaya katılmaya gönüllü olanlar ise (n=243) örnekleme oluşturmuştur. Veriler "Google forms" kullanılarak çevrimiçi "Katılımcı Bilgi Formu", "Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Uzaktan Eğitim Değerlendirme Formu", "Uzaktan Eğitime Yönelik Görüşler Ölçeği" ile toplanmıştır. Nicel verilerin değerlendirilmesinde sayı, yüzde, ortalama, standart sapma ve açık uçlu soruların analizinde ise içerik analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 21.88 ± 1.13 (min.=20; max.=28) olup, %85.2'si kadın ve tamamı bekarıdır. Öğrencilerin, %6.2'si herhangi bir işte çalışmakta, %84'ü ekonomik durumunu orta olarak değerlendirmekte, %55'i il merkezinde yaşamaktadır ve %74.1'çekerdek aileye sahiptir. Araştırmaya katılan öğrencilerin %58'i uzaktan eğitim sırasında internet kullanımında sorun yaşadığını, %54.5'i telefon kullandığını, %69.5'i ailede uzaktan eğitim alan başka bir kişi daha bulunduğunu belirtmiştir. Öğrenciler uzaktan eğitimin zorlukları olarak sosyalleşme sorunu (%20.1), motivasyon eksikliği (%18.6) ve iletişim sorunu (%16.0) yaşadıklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin %85.6'sı pandemi sonrası dersin yüz yüze olmasını tercih etmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin Uzaktan Eğitime Yönelik Görüşler Ölçeği toplam puan ortalaması 2.91 ± 0.48 'dir. Öğrencilerin uzaktan eğitime ilişkin görüşlerinin içerik analizinde dört tema oluşturulmuştur. Bunlar, 'Uzaktan eğitim ile ilgili görüşler', 'Kullanılan öğretim yöntemlerinin etkinliği', 'Uygulama beceri derslerinde kullanılan yöntemlerin etkililiği' ve 'Psikiyatri tanısı ile takip edilen hastaya hemşirelik bakımı verebilme konusunda hazır hissetme' şeklindedir.

Tartışma-Sonuç: Pandemi sürecinde en fazla etkilenen alanlardan biri de eğitimdir. [1]. Eğitim sürecine uzaktan eğitim ile devam eden çalışmamızdaki öğrencilerin çoğunun internet kullanımında sorun yaşadığı, uzaktan eğitime telefon ile bağlandığı, ailesinde uzaktan eğitim alan başka bir kişi daha bulunduğu saptanmıştır. Literatürde yapılan çalışmalar ile benzer şekilde öğrencilerin çoğunlukla sosyalleşme sorunu, motivasyon eksikliği ve iletişim sorunu yaşadıkları belirlenmiştir [2,3]. Araştırma sonuçları doğrultusunda, uygulama ağırlıklı olan bir meslek olması açısından hemşirelik eğitiminin tamamen uzaktan yürütülmesi eksiklikleri beraberinde getirebilmektedir. Pandemi sürecinde uzaktan eğitim kaçınılmaz olmakla birlikte uzaktan eğitim ile verilen teorik derslerin yüz yüze laboratuvar dersleri ve klinik uygulama ile desteklenmesinin yaşanan sorunları azaltabileceği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Covid-19,pandemi,ruh sağlığı hemşireliği,uzaktan eğitim

KAYNAKÇA:

1. Agnoletto, R., Queiroz, V. COVID-19 and the challenges in Education. The Centro de Estudos Sociedade e Tecnologia (CEST). 2020; 5(2).
2. Keskin, M., Derya, Ö. COVID-19 sürecinde öğrencilerin web tabanlı uzaktan eğitime yönelik geri bildirimlerinin değerlendirilmesi. İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi. 2020; 5(2):59-67.
3. Nabolsi, M., Abu-Moghli, F., Khalaf, I., Zumot, A., & Suliman, W. Nursing Faculty Experience with Online Distance Education during COVID-19 Crisis: A Qualitative Study. Journal of Professional Nursing. 2021; 37: 828-835.

OPINIONS OF STUDENTS WHO STUDIED THE MENTAL HEALTH AND DISEASES NURSING COURSE REGARDING DISTANCE EDUCATION DURING THE COVID-19 PANDEMIC

Satı Demir¹, Didar Karakaş İnce¹, Feride Ercan¹, Elif Altun¹, Merve Işık¹, Semra Seyhan Şahin¹

¹Gazi University Faculty of Health Sciences Department of Nursing Mental Health and Diseases Nursing

Objective: During the Covid-19 pandemic in the world, many different areas in human life have been affected. Education ranks first among the priority areas affected. In the study, it is aimed to identify the opinions of the students who took the Mental Health and Diseases Nursing course with distance education during the Covid-19 pandemic.

Method: In the descriptive study, the fourth-year students who took the Mental Health and Diseases Nursing course at a state university, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing in the Fall semester of 2020-2021 academic year constituted the population (N=245), and those who volunteered to participate in the study formed the sample (n=243). The data were collected using the online "Participant Information Form", "Mental Health and Diseases Nursing Distance Education Evaluation Form", "Perceptions about Distance Education Scale" by "Google Forms". In the evaluation of quantitative data, number, percentage, mean, standard deviation were used and also content analysis were used in the analysis of open-ended questions.

Results: The mean age of the students participating in the study was 21.88 ± 1.13 (min.=20; max.=28), 85.2% of them are female and all were single. Among students, 6.2% of them work in any job, 84% evaluate their economic status as middle income, 55% live in the city center and 74.1% have a nuclear family. And 58% of the students who participated in the research stated that they had problems in using the internet during distance education, 54.5% used the phone, 69.5% had another person in the family who received distance education. As difficulties in distance education, students stated that they experience socialization problems (20.1%), lack of motivation (18.6%), and communication problems (16.0%). After the pandemic, 85.6% of the students prefer the course to be face-to-face. The total score of the students participating in the research on the Perceptions about Distance Education Scale is 2.91 ± 0.48 . Four themes were created in the content analysis of students' views on distance education: 'Opinion about distance education', 'Effectiveness of teaching methods used', 'Effectiveness of methods used in practical skills courses' and 'Feeling ready to provide nursing care to a patient followed up with a diagnosis of psychiatry'.

Discussion-Conclusion: One of the most affected areas in the pandemic process is education. [1]. It was determined that most of the students in our study, whose education process continued with distance education, had problems in using the internet, were connected to distance education by phone and there was another person in their family who received distance education. Similar to the studies in the literature it has been determined that students mostly experienced socialization problems, lack of motivation, and communication problems [2,3]. In line with the results of the research, conducting nursing education is completely distance education can bring about deficiencies in terms of being a practice-oriented profession. Although distance education is inevitable in the pandemic, it can be said that supporting the theoretical courses given by distance education with face-to-face laboratory courses and clinical practice can reduce the problems experienced.

Keywords: Covid-19, pandemic, mental health nursing, distance education

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-157

SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN COVID-19 SÜRECİNDE YAŞADIKLARI KORONAVİRÜS KORKUSU İLE TEKNOLOJİ BAĞIMLILIĞI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Enes Çalışkan², Maral Kargın¹, Filiz Ersöğütçü²

¹Kıbrıs İlim Üniversitesi

²Fırat Üniversitesi

Amaç: Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ), DSÖ 11 Mart 2020 tarihinde yeni tip koronavirüsün neden olduğu hastalığı "pandemi" olarak ilan etmiştir (2). COVID-19'un pandemi olarak ilan edilmesinden itibaren COVID-19 salgını ile mücadele kapsamında hastalığın insandan-insana yayılımını engellemek amacıyla hükümetler izolasyon, karantina, sosyal mesafe tedbirleri gibi çeşitli önlemler almışlardır (3,4). Bireysel olarak ve devletler tarafından alınan koruyucu önlemler okulların kapanmasına, işyerlerinin kapatılmasına, işsizliğin artmasına, buna bağlı ikincil stres faktörlerinin oluşmasına ve yaşanan streslerden kaynaklanan duygusal sıkıntıda artışa neden oldu. Hem yurt içinde hem de uluslararası düzeyde hükümetler, öğrencilerin eğitimlerine çevrimiçi devam edebilmesine ve çalışanların evden çalıştırılmasına izin veren «evde kalma» emirleri yayınladı (5). Alınan bu önlemler, halihazırda modern yaşamın dokusuna entegre edilmiş olan teknoloji kullanımında önemli bir artışı beraberinde getirdi (6). Özellikle eğitimlerine çevrimiçi olarak uzaktan eğitim ile devam etmek zorunda kalan öğrencilerin, teknolojiyle daha da fazla etkileşim kurması gerekti ve bu da öğrencilerin teknoloji bağımlılığı açısından yüksek riskli bir grup haline gelmesine neden oldu. Bu çalışmada, sağlık bilimleri fakültesi öğrencilerinin COVID-19 pandemisi sürecinde yaşadıkları koronavirüs korkusu ile teknoloji bağımlılığı arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlandı.

Yöntem: İlişkisel ve tanımlayıcı desendeki bu araştırma 12 Mart-12 Nisan 2021 tarihleri arasında Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören öğrencilerle gerçekleştirildi. Araştırma yapılmadan önce örneklem büyüklüğü 310 olarak belirlendi. Araştırma bu tarihler arasında 1126 öğrenci ile tamamlandı. Verilerin toplanmasında "Kişisel Bilgi Formu", "Koronavirüs 19 Fobisi Ölçeği" ve "Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği" kullanıldı.

Bulgular: Koronavirüs 19 Fobisi Ölçeği toplam puan ortalaması $51,55 \pm 15,92$ ve Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği toplam puan ortalaması $50,41 \pm 17,94$ olarak belirlendi. Teknoloji bağımlılığı ölçeği ile koronavirüs 19 fobisi ölçeği arasında iki yönlü pozitif yönde oldukça anlamlı bir ilişki olduğu belirlendi ($r=0,328, p<0,01$). Sağlık bilimleri fakültesi öğrencilerinin teknoloji bağımlılığı düzeylerinin, sosyal ağ bağımlılığı düzeylerinin, anlık mesajlaşma bağımlılığı düzeylerinin ve web sitesi bağımlılığı düzeylerinin orta düzeyde ve çevrimiçi oyun bağımlılığı düzeylerinin ise düşük seviyede olduğu tespit edildi. Orta düzeyde koronavirüs korkusu saptandı ve koronavirüs korkusu psikolojik boyutunun yüksek seviyede, sosyal boyutunun orta seviyede, ekonomik ve somatik boyutunun ise düşük seviyede olduğu belirlendi.

Tartışma ve Sonuç: Bu çalışmada, sağlık bilimleri fakültesi öğrencilerinde koronavirüs korku düzeyi yüksek olan öğrencilerin, yüksek teknoloji bağımlılığı düzeyine; koronavirüs korkusu düzeyi düşük olan öğrencilerin ise düşük teknoloji bağımlılığı düzeyine sahip olduğu belirlendi. Gençlere ve ailelerine koruyucu olarak doğru bir bilgilendirme ile internetin ve teknolojinin sağlıklı ve doğru kullanımı ile ilgili detaylı, doğru ve yeterli bilgi verilmesinin faydalı olacağı düşünülmektedir. Kişide teknolojiye bir bağımlılık varsa bununla alakalı içinde psikiyatri hemşirelerinin de olduğu uzman ekiplerce gerekli tedavi ve destek hizmetlerinin sağlanması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: covid-19 korkusu, covid-19 salgını, teknoloji bağımlılığı, hemşirelik

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Cucinotta D, Vanelli M. WHO declares COVID-19 a pandemic. *Acta Bio Medica: Atenei Parmensis*. 2020;91(1):157.
2. Gökler Me, Turan Ş. Covid-19 Pandemisi Sürecinde Problemler Teknoloji Kullanımı. *Estüdam Halk Sağlığı Dergisi*. 2020;5:108-14.
3. Taylor S. *The psychology of pandemics: Preparing for the next global outbreak of infectious disease*: Cambridge Scholars Publishing; 2019.
4. Garfin DR. Technology as a coping tool during the coronavirus disease 2019 (COVID-19) pandemic: Implications and recommendations. *Stress and Health*. 2020;36(4):555-9.
5. Laungani R, Chen I, Lui C, Gong J, Yoo D, Miyamoto J. *The Impact of COVID-19 on Media Consumption across North Asia*. Nielsen Com. 2020.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE RELATIONSHIP BETWEEN THE CORONAVIRUS PHOBIA AND TECHNOLOGY ADDICTION OF THE HEALTH SCIENCES FACULTY STUDENTS IN THE COVID-19 PROCESS

Enes Çalışkan², Maral Kargin¹, Filiz Ersögütçü²

¹Cyprus Science University

²Firat University

Aim: The World Health Organization (WHO) officially declared the disease caused by the new type of coronavirus as “pandemic” on March 11, 2020 [1]. Since the declaration of COVID-19 as a pandemic, governments have taken various measures such as isolation, quarantine, and social distance measures in order to prevent the spread of the disease from person to person within the scope of combating the COVID-19 epidemic [2,3]. The protective measures taken individually and by the states caused the closure of schools, the closure of workplaces, the increase in unemployment, secondary stress factors associated with this, and an increase in emotional distress caused by the stresses experienced. Governments, both domestically and internationally, have issued ‘stay-at-home’ orders that allow students to continue their education online and employees to work from home [4]. These considerations have brought about a significant increase in the use of technology, which has already been integrated into the fabric of modern life [5]. In particular, students who had to continue their education online with distance education needed to interact with technology even more, which caused students to become a high-risk group in terms of technology addiction. This research aimed to examine the relationship between the coronavirus fear and technology addiction experienced by health sciences students during the COVID-19 pandemic.

Method: This study, structured as a relational and descriptive research design, was carried out with Firat University Health Sciences Faculty students between 12 March and 12 April 2021. The sample size was determined as 310 before the research. 1126 volunteer students participated in the study between these dates. “Personal Information Form,” “Coronavirus Phobia Scale,” and “Technology Addiction Scale” were used to collect data.

Findings: The mean score of the Coronavirus 19 Phobia Scale was 51.55 ± 15.92 and the mean score of the Technology Addiction Scale was 50.41 ± 17.94 . A significant two-way positive correlation was found between the technology addiction scale and the coronavirus 19 phobia scale ($r=0.328, p<0.01$). It was determined that the technology addiction levels, social network addiction levels, instant messaging addiction levels and website addiction levels of the health sciences faculty students were moderate and the online game addiction levels were low. A moderate fear of coronavirus was detected, and it was determined that the psychological dimension of the fear of coronavirus was at a high level, its social dimension was at a medium level, and its economic and somatic dimension was at a low level.

Discussion and Result: This study determined that health sciences faculty students with high coronavirus phobia had high technology addiction, and those with low coronavirus phobia had low technology addiction. It is thought that it will be beneficial to provide detailed, accurate and sufficient information about the healthy and correct use of the internet and technology, with accurate information to young people and their families as a preventive measure. If a person has an addiction to technology, it may be recommended to provide necessary treatment and support services by specialist teams, including psychiatric nurses.

Keywords: covid-19 phobia, covid-19 pandemic, technology addiction, nursing

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-158

ERGENLERDE PSİKOLOJİK İYİ OLMA, YEME BAĞIMLILIĞI VE BİLİŞSEL DAVRANIŞÇI FİZİKSEL AKTİVİTE ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Burcu Demir Gökmen¹, Gamze Yılmaz¹

¹Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Ağrı

Amaç: Bu çalışma, ergenlerde psikolojik iyi olma, yeme bağımlılığı ve bilişsel davranışçı fiziksel aktivite arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı tipte olan çalışma 936 ergen ile, "Psikolojik İyi Oluş Ölçeği", "Yale Yeme Bağımlılığı Ölçeği" ve "Bilişsel Davranışçı Fiziksel Aktivite Ölçeği" kullanılarak gerçekleştirilmiştir [1-5]. Araştırmanın evrenini Ağrı il merkezinde bulunan 10 lisede öğrenim görmekte olan öğrenciler oluşturmaktadır. Örneklemi ise basit rastgele örnekleme yöntemiyle seçilmiş olan 3 liseden, araştırma seçim kriterlerine uyan ve araştırmaya katılmayı kabul eden öğrenciler oluşturmuştur. Araştırmadan elde edilen veriler SPSS 20 paket programında %95 güven aralığı ve $p < 0,05$ anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir.

Bulgular: Ergenlerin psikolojik iyi oluşlarının ortalama değerinin altında olduğu, yeme bağımlılığı ve fiziksel aktiviteye katılıma ilişkin tutum ve davranışlarının ise orta düzeyde olduğu saptanmıştır. Ergenlerde psikolojik iyi oluş azaldıkça yeme bağımlılığının arttığı bulunmuştur ($p < 0,05$).

Sonuç: Psikolojik iyi oluşun yeme bağımlılığı için koruyucu bir faktör olduğu söylenebilir [6]. Psikolojik iyi oluş düzeyinin artışı ile yeme bağımlılığı ile ilgili sorunların görülme sıklığının azalacağı düşünülmektedir. Özellikle okul sağlığı ve toplum ruh sağlığı hemşireleri okullarda yeme bozukluğu riskine yönelik tarama çalışmaları yapmalı, diğer sağlık profesyonelleri ile işbirliği içerisinde yeme bağımlılığını önleme, tedavi ve fiziksel aktivitenin artırılmasına yönelik eğitim ve farkındalık programları yürütmelidir.

Anahtar Kelimeler: ergenler, fiziksel aktivite, psikolojik iyi oluş, yeme bağımlılığı,

KAYNAKÇA

1. Ryff, C.D. (1989). Happiness is everything, or is it? Explorations on the meaning of psychological well-being. *J Pers Soc Psychol*, 57(6):1069-1081.
2. İmamoğlu, E.O.(2004). Self-related correlates of well-being. Unpublished doctoral thesis. Middle East Technical University.
3. Gearhardt, A.N., Corbin, W.R., & Brownell, K.D. (2016). Development of the Yale food addiction scale version 2.0. *Psychol Addict Behav*, 30 (1): 113-121. <https://doi.org/10.1037/adb0000136>
4. Bayraktar, F., Erkman, F. & Kurtuluş, E. (2012). Adaptation study of Food Addiction Scale. *Bull Clin Psychopharmacol*. 22(1):38.
5. Eskiler, E., Küçükbiş, F., Gülle, M., & Soyer, F. (2016). The Cognitive Behavioral Physical Activity Questionnaire: A study of validity and reliability. *Journal of Human Sciences*, 13(2), 2577-2587. <https://www.jhumansciences.com/ojs/index.php/IJHS/article/view/3806>
6. Demir, Y., & Kumcağız, H. (2020). The effect of eating attitude disorder in adolescents on subjective well-being, depression, anxiety and stress. *IJOFE*, 6 (1), 24-36. <https://doi.org/10.32570/ijofe.696583>

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE EXAMINATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN PSYCHOLOGICAL WELL-BEING, FOOD ADDICTION AND COGNITIVE BEHAVIORAL PHYSICAL ACTIVITY AMONG ADOLESCENTS

Burcu Demir Gökmen¹, Gamze Yılmaz¹

¹*Agri Ibrahim Cecen University.Sağlık Bilimleri Fakültesi. Hemşirelik Bölümü, Ağrı*

Objektive: This study was conducted to examine the relationship between psychological well-being, food addiction, and cognitive behavioral physical activity among adolescents.

Methods: The descriptive study was conducted with 936 adolescents using the "Psychological Well-being Scale", the "Yale Food Addiction Scale", and the "Cognitive Behavioral Physical Activity Scale" [1-5]. The universe of the research consists of students studying in 10 high schools located in the provincial center of Ağrı. The sample was constituted by students, who met the research selection criteria and agreed to participate in the study, from 3 high schools selected by simple random sampling method. The data obtained from the research were evaluated at the 95% confidence interval and $p \leq 0.05$ significance level in the SPSS 20 package program.

Results: It was detected that the psychological well-being of adolescents was below average, while their attitudes and behaviors related to food addiction and participation in physical activity were moderate. It was discovered that food addiction increased as psychological well-being decreased among adolescents ($p < 0.05$).

Conclusion: It can be said that psychological well-being is a protective factor for food addiction[6]. It is believed that with an increase in the psychological well-being levels, the incidence of problems related to food addiction will decrease. In particular, school health and community mental health nurses should conduct screening studies for the risk of eating disorders in schools, and conduct education and awareness programs to prevent and treat food addiction, and to increase physical activity in cooperation with other health professionals.

Keywords: adolescents, food addiction, physical activity, psychological well-being

REFERENCES

1. Ryff, C.D. (1989). Happiness is everything, or is it? Explorations on the meaning of psychological well-being. *J Pers Soc Psychol*, 57(6):1069-1081.
2. İmamoğlu, E.O.(2004). Self-related correlates of well-being. Unpublished doctoral thesis. Middle East Technical University.
3. Gearhardt, A.N., Corbin, W.R., & Brownell, K.D. (2016). Development of the Yale food addiction scale version 2.0. *Psychol Addict Behav*, 30 (1): 113-121. <https://doi.org/10.1037/adb0000136>
4. Bayraktar, F., Erkman, F. & Kurtuluş, E. (2012). Adaptation study of Food Addiction Scale. *Bull Clin Psychopharmacol*. 22(1):38.
5. Eskiler, E., Küçükbiş, F., Gülle, M., & Soyer, F. (2016). The Cognitive Behavioral Physical Activity Questionnaire: A study of validity and reliability. *Journal of Human Sciences*, 13(2), 2577-2587. <https://www.jhumansciences.com/ojs/index.php/IJHS/article/view/3806>
6. Demir, Y., & Kumcağız, H. (2020). The effect of eating attitude disorder in adolescents on subjective well-being, depression, anxiety and stress. *IJOFE*, 6 (1), 24-36. <https://doi.org/10.32570/ijofe.696583>

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-159

NORMAL GELİŞİM GÖSTEREN ÇOCUKLARIN ÖZEL GEREKSİNİMLİ KARDEŞLERİNE YÖNELİK DAVRANIŞLARINDA EBEVEYNLERİN ÇOCUK YETİŞTİRME TUTUMLARI İLE İLİŞKİSİ

Şeyma Laloğlu¹, Nurgül Karakurt²

¹Erzurum Şehir Hastanesi

²Erzurum Teknik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Amaç: Bu çalışmada normal gelişim gösteren çocukların özel gereksinimli kardeşlerine yönelik davranışları ile ebeveynlerin çocuk yetiştirme tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Normal gelişim gösteren çocukların özel gereksinim gösteren kardeşlerine yönelik görülen çeşitli duyu ve davranış modellerini şekillendiren doğrudan ve dolaylı olmak üzere bir çok etmen bulunmaktadır.[1] Ebeveynlerin göstermiş oldukları çocuk yetiştirme rutinleri de birçok sosyal ve çevresel faktörden daha önemli olarak görülmekte, çocuğun sosyal, psikolojik ve bilişsel gelişimini doğrudan etkilemektedir.[2] Bu nedenle ebeveynlerin çocuk yetiştirme rutinlerinde sergilemiş oldukları olumlu ya da olumsuz tutumları çocuğun gelişimi açısından son derece önemlidir.[3]

Yöntem: Araştırmanın evreni, 1 Kasım 2020– 14 Temmuz 2021 tarihleri arasında, Erzurum ilinde Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı merkez ilçelerinde bulunan 14 Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezinde yer alan özel gereksinimli çocukların ebeveynlerinden ve normal gelişim gösteren kardeşlerinden (1073) oluşmaktadır. Araştırmaya dahil edilme kriterlerini taşıyan, gönüllü olarak araştırmaya katılmayı kabul eden 304 normal gelişim gösteren çocuk ve çocukların ebeveynleri araştırmanın örneklemini oluşturmuştur. Araştırmanın uygulanabilmesi için Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi etik kurulundan izin alınmıştır. Verilerin toplanmasında; Kişisel Bilgi Formu, Aile Hayatı ve Çocuk Yetiştirme Tutum Ölçeği, Schaeffer Kardeş Davranışı Değerlendirme Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizi için SPSS 22 programı kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışma bulguları incelendiğinde; P.A.R.I. ve ŞKDDÖ alt boyutlarında; "Aşırı Annelik Boyutu" ile "Birliktelik İlgili Olma Boyutu" ve "Empati Boyutu" arasındaki, "Ev Kadınlığını Red Etme Boyutu" ile "Birliktelik İlgili Olma Boyutu" ve "Empati Boyutu" arasındaki, "Karı Koca Geçimsizliği Boyutu" ile "Nazik Olma Boyutu" ve "Empati Boyutu" arasındaki, "Baskı ve Disiplin Boyutu" ile "Birliktelik İlgili Olma Boyutu" arasındaki korelasyon değerleri $p < 0.05$ ile anlamlı olduğu saptanmıştır.

Tartışma-Sonuç: Ebeveynlerin aşırı koruyucu tutuma sahip olma tutumu, alt boyut puan ortalamalarının en yüksek puan ortalamasına sahip olduğu, normal gelişim gösteren çocukların özel gereksinimli kardeşlerine karşı nazik olma tutumu, alt boyut puan ortalamalarının en yüksek puan ortalamasına sahip olduğu ve ebeveynlerin aşırı koruyucu tutumu alt boyut puan ortalamasına karşı çocukların birbirine karşı daha nazik ve ilgili olma puan ortalamasının yüksek olduğu, eşler arasındaki karı koca geçimsizliği alt boyut puan ortalaması arttıkça kardeşlerin birbirine karşı nazik ve ilgili olma puan ortalamasının arttığı, annelerin ev kadınlığını reddedici tutum alt boyut puan ortalamasına karşı çocukların birbirine karşı daha empatik ve ilgili olma puan ortalamasının yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Aile, ebeveyn tutumu, hemşirelik, kardeş, özel gereksinimli çocuk

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Sarıkaya Şeker,P.(2019)Normal Gelişim Gösteren Çocukların Zihinsel Engelli Kardeşlerine Yönelik Tutum ve Davranışlarına Engellilik Farkındalık Eğitiminin Etkisi,Yüksek Lisans Tezi.Karabük Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü
2. Hür,G.(2016)Engelli Kardeşi Olan Sağlıklı Çocukların Davranışlarının ve Etkileyen Faktörlerin Değerlendirilmesi,Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü
3. Arslan,N.(2016)Sağlıklı Ergen ve Engelli Kardeşler Arasındaki İlişkinin Aile İşlevlerinden Etkilenme Durumunun İncelenmesi,Bülent Ecevit Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE BEHAVIORS OF CHILDREN TOWARDS THEIR SPECIAL NEEDS SIBLINGS AND PARENTS' CHILD REARING ATTITUDES

Şeyma Laloğlu¹, Nurgül Karakurt²

¹Erzurum City Hospital

²Erzurum Technical University Faculty of Health Sciences

Aim: In this study, it was aimed to examine the relationship between the behaviors of normally developing children towards their siblings with special needs and the parenting attitudes of parents. There are many factors, both direct and indirect, that shape the various emotion and behavior patterns seen towards the siblings of special needs of children with normal development.[1] Parents' parenting routines are also seen as more important than many social and environmental factors and directly affect the child's social, psychological and cognitive development.[2] Therefore, the positive or negative attitudes of parents in their child-rearing routines are extremely important for the development of the child.[3]

Method: The universe of the research consists of the parents and normally developing siblings (1073) of children with special needs in 14 Special Education and Rehabilitation Centers located in the central districts of the Directorate of National Education in Erzurum between 1 November 2020 and 14 July 2021. The sample of the study consisted of 304 children with normal development and their parents who met the inclusion criteria and voluntarily agreed to participate in the study. In order to carry out the study, permission was obtained from the ethics committee of Atatürk University Faculty of Medicine. In the collection of data; Personal Information Form, Family Life and Childrearing Attitude Scale, Schaeffer Sibling Behavior Assessment Scale were used. SPSS 22 program was used for data analysis.

Argument-Results: Study target; P.A.R.I. and under the ŞKDDÖ; Between "Extreme Motherhood Dimension" and "Associate Relationship Dimension" and "Empathy Dimension Being One", "Housewife Dimension" and "Together Relevance Dimension" and "Empathy Dimension", "Husband-Husband Discord" and "Gentle Dimension" Dimensions" and "Empathy dimension", "Pressure and Discourse Dimension" and "Unity and Relationship Dimension" dimensions are at an important point with $p < 0.05$.

Conclusion: Parents' overprotective attitude has the highest mean score of sub-dimensions, the attitude of being kind to their siblings with special needs of children with normal development, sub-dimension mean scores have the highest mean score, and parents' overprotective attitude is the sub-dimension mean score. it was found that the mean score of being more kind and caring towards each other was higher, the mean score of being kind and interested in each other increased as the mean score of the sub-dimension of incompatibility between spouses increased, the mean score of being kind and caring towards each other increased, and the mean score of mothers' rejection of housewifery was more empathetic towards each other and it was concluded that the mean score of being relevant was high.

Keywords: Family, special needs child, sipling, parenting attitude, nursing

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-160

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN RUH SAĞLIĞI OKURYAZARLIK DÜZEYİ

Bediye Öztas¹, Nursemin Ünal¹, Zeynep Ölçer¹, Ayşe Çal¹, Günay Öge¹

¹Ankara Medipol Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Ankara

Amaç: Üniversite öğrencileri ruh sağlığı sorunları yaşama potansiyeli açısından yüksek riskli bir grup olmasına rağmen, öğrencilerin ruh sağlığı hizmetlerinden yararlanma oranı düşüktür (1). Tanımlayıcı tipteki bu çalışmanın amacı, riskli bir grup olan üniversite öğrencilerinin ruh sağlığı okuryazarlık düzeylerini belirlemektir.

Yöntem: Araştırmanın evrenini bir vakıf üniversitesi öğrencileri oluşturmaktadır ve 657 öğrenci ile yapılmıştır. Google Form aracılığı ile oluşturulan veri toplama formunun erişim adresi, üniversite bilgi sistemi aracılığı ile öğrencilere ulaştırılmıştır. Veriler araştırmacılar tarafından hazırlanan sosyodemografik bilgi formu ile Ruh Sağlığı Okuryazarlığı Ölçeği (RSOÖ) ile toplanmıştır. Çalışma için etik onay alınmıştır (Sayı:74791132-604.01.01/384 Tarih:16/09/2020). Araştırmada elde edilen verilerin analizinde; tanımlayıcı istatistikler, Student t testi, ANOVA ve Post Hoc analizlerinden Bonferroni ikili karşılaştırma testleri kullanılmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin, yaş ortalaması 21,15±3,36 yıl olup, %70'i kadın, %97,4'ü bekadır. RSOÖ toplam puan ortalaması 112,90±10,26'dır. Kadın öğrencilerin erkek öğrencilere göre ruh sağlığı okuryazarlık düzeyleri daha yüksek bulunmuştur. Gelir durumu iyi ve orta düzeyde olan öğrencilerin bilgiye nasıl ulaşacaklarına, profesyonel yardıma nasıl erişeceklerine yönelik bilgi düzeyleri daha yüksek ve ruh sağlığı ile ilgili hastalıklara yönelik tutumları daha olumlu bulunmuştur. Kendisinde veya çevresindeki bireylerde psikiyatrik hastalık bulunan öğrencilerin ruh sağlığı okuryazarlık düzeylerinin daha yüksek olduğu görülmüştür. Gereksinim halinde ruh sağlığı yardım arayışında bulunabileceğini bildiren öğrencilerin ruh sağlığı okuryazarlık düzeyleri, profesyonel yardıma nasıl ulaşabileceklerine yönelik bilgileri daha yüksek, hastalığa yönelik tutumları daha olumlu bulunmuştur.

Tartışma-Sonuç: Üniversite öğrencilerinin ruh sağlığı okuryazarlığı düzeyleri orta düzeyin üstünde olmakla birlikte, istendik düzeyde değildir (2). Kadın öğrencilerin ruh sağlığı okuryazarlık düzeylerinin yüksek olmasında toplumsal cinsiyet rollerinin etkisi olabilir (3). Literatürde de maddi durumu iyi olan öğrencilerin ruh sağlığı okuryazarlığı düzeyinin daha yüksek olduğunu belirlenmiştir (4). Ayrıca ruh sağlığı okuryazarlığı düzeyinin yüksek olması bireylerin hastalıklarına yönelik yardım arayışını olumlu etkilemektedir. Sonuç olarak öğrencilerin ruh sağlığı okuryazarlığı düzeylerinin yükseltilmesi için üniversitelerde belli aralıklarla ruh sağlığı ile ilgili eğitim programlarının verilmesinin ve sosyal destek sistemlerinin aktif bir şekilde hizmet sunmasının önemli olduğu düşünülmektedir. Bu sayede öğrencilere ruh sağlığını koruma ve ruhsal bozukluklarla ilgili bilgi sahibi olma, profesyonel hizmetten nasıl yararlanabileceklerini bilme, verilen tedavileri anlayabilme davranışlarında olumlu katkılar sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ruh sağlığı, ruh sağlığı okuryazarlığı, üniversite öğrencileri

KAYNAKÇA:

1. Clough BA, Nazareth SM, Casey LM. Making the grade: a pilot investigation of an e-intervention to increase mental health literacy and help-seeking intentions among international university students. *British Journal of Guidance & Counselling*. 2020;48(3):347-59.
2. Göktas S, Işık B, Metintaş S. Ruh sağlığı okuryazarlığı-mental health literacy. *Eskişehir Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi Halk Sağlığı Dergisi*. 2018;3(2).
3. Wong K. Gender differences in mental health literacy of university students. *Western Undergraduate Psychology Journal*. 2016;4(1).
4. Kesgin MT, Pehlivan Ş, Uymaz P. Ruh Sağlığı Okuryazarlığı Ölçeğinin Türkçe uyarlaması: Geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*. 2020; 21:5-13.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

MENTAL HEALTH LITERACY LEVEL OF UNIVERSITY STUDENTS

Bediye Öztaş¹, Nursemin Ünal¹, Zeynep Ölçer¹, Ayşe Çal¹, Günay Öge¹

¹Ankara Medipol University, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing, Ankara

Objective: Although university students are a high-risk group in terms of the potential to experience mental health problems, the rate of students benefiting from mental health services is low (1). This descriptive study aims to determine the mental health literacy levels of university students, who are a risky group.

Method: The universe of the research consists of students from a foundation university and it was conducted with 657 students. The access link of the data collection form created via Google Form was sent to the students through the university information system. The data were collected with the sociodemographic information form prepared by the researchers and the Mental Health Literacy Scale (MHLS). Ethical approval was obtained for the study (No:74791132-604.01.01/384 Date:16/09/2020). In the analysis of the data obtained in the research; descriptive statistics, Student t test, ANOVA and Bonferroni pairwise comparison tests from Post Hoc analyzes were used.

Results: The mean age of the students was 21.15 ± 3.36 years, 70% of them were female and 97.4% of them were single. The total mean score of MHLS was 112.90 ± 10.26 . Mental health literacy levels of female students were found to be higher than male students. It has been found that students with high and medium-income levels have more knowledge about how to access information and professional help and have more positive attitudes towards mental health diseases. It has been observed that the mental health literacy levels of the students who have a mental illness in themselves or in the individuals around them are higher. The mental health literacy levels of the students who stated that they can seek mental health help if needed, their knowledge about how to reach professional help were found to be high, and their attitudes towards the disease were found to be positive.

Discussion-Conclusion: Although the mental health literacy levels of university students are above the medium level, they are not at the desired level (2). Gender roles may affect the high level of mental health literacy among female students (3). In the literature, it has been determined that the mental health literacy level of those with high financial status is higher (4). In addition, the high level of mental health literacy positively affects individuals seeking help for their illnesses. As a result, it is important to provide mental health education programs at universities regularly and to provide active social support systems to increase the mental health literacy levels of students. In this way, it is evaluated that it will provide positive contributions to the students in protecting their mental health and having knowledge about mental disorders, knowing how they can benefit from professional service, and understanding the treatments given.

Keywords: Mental health, mental health literacy, university students

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-161

COVID-19 PANDEMİSİ HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN UYKU ALIŞKANLIKLARINI DEĞİŞTİRDİ Mİ?

Eda Açıkgöz¹, Kadiriye Pehlivan¹, Aynur Koyuncu¹, Ayla Yava¹

¹Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Gaziantep, Türkiye

Amaç: Uyku fizyolojik ve hücrel yenilenme, hafıza, odaklanma ve öğrenmeyi de içeren bilişsel fonksiyonlar [1,2], bağışıklığın sürdürülmesi ve immünolojik yanıt üzerinde etkili olan geri döndürülebilir bir bilinçsizlik halidir [3]. Bütün dünyanın karşı karşıya kaldığı Covid-19 pandemi süreci, güçlü bir bağışıklık sisteminin ve uykunun hastalıklarla mücadele etmede önemini ortaya koymuştur [4]. Bu çalışmada Covid-19 pandemi sürecinin hemşirelik öğrencilerinin uyku alışkanlıkları üzerindeki etkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı tipteki bu araştırma 20 Mayıs 2021 – 25 Mayıs 2021 tarihleri arasında Hasan Kalyoncu Üniversitesi Hemşirelik Bölümünde 2020-2021 eğitim-öğretim yılında öğrenim görmekte olan gönüllü 203 lisans öğrencisiyle, çevrimiçi ortamda gerçekleştirildi. Veriler Tanıtıcı Bilgiler Formu ve Covid-19 Uyku Değerlendirme Formu aracılığı ile toplandı. Bu form "**Covid-19 pandemi sürecinden önce**", "**Covid-19 pandemi sürecinde**" ve "**Covid-19 pandemi sürecinde son bir ay içerisinde**" öğrencilerin uyku süresi, uyuma ve uyanma zamanı, uykuya dalma süresi, uzanarak dinlenme ve yatak içinde kalma süresi, dijital ortamda zaman geçirme süresi gibi üç ardışık dönemi içeren sorulardan oluşturuldu. Verilerin istatistiksel değerlendirilmesi IBM SPSS 23 for Windows paket programında yapıldı. İstatistiksel anlamlılık için $p < 0.05$ değeri kabul edildi.

Bulgular: Hemşirelik öğrencilerin %75.9'unun kadın, %31.5'inin üçüncü sınıf, %92.0'sinin pandemi sürecinde ailesi ile birlikte yaşamakta olduğu belirlendi. Covid-19 pandemi öncesi ile pandemi sürecinde öğrencilerin ortalama uyku süresinin arttığı ($p < 0.05$), Covid-19 pandemi öncesi ile pandemi sürecinde ve pandemi sürecinde son bir ayda akşam daha geç yattığı ($p < 0.01$), sabah daha geç saatte uyandığı ($p < 0.01$), uyandıktan sonra yatakta daha fazla vakit geçirdiği ($p < 0.01$), ortalama uzanarak dinlenme süresinin arttığı ($p < 0.01$), uyku kalitelerinin azaldığı ($p < 0.05$) belirlendi. Kadın öğrencilerin Covid-19 pandemi süreci ve pandemi sürecinde son bir ayda ortalama uyku süreleri ($p < 0.05$), uykuya dalma süreleri ($p < 0.05$), sabah uyanma zamanı ($p < 0.05$), yatak içerisinde geçirilen süre ($p < 0.05$) erkek öğrencilerden daha yüksektir.

Tartışma-Sonuç: Covid-19 pandemi sürecinin hemşirelik bölümü öğrencilerinin pandemi öncesine göre uyku alışkanlıklarında değişikliklere neden olduğu; ortalama uyku süresi, sabah uyanma zamanı, uyandıktan sonra yatakta geçirilen süre, uzanarak dinlenme zamanı, ders kapsamında ve ders dışında elektronik cihazlar ile geçirilen sürenin arttığı kanısına varıldı. Covid-19 pandemi sürecinde bozulan uyku alışkanlıklarının düzenlenmesi öğrencilerin sağlığı açısından önemlidir. Hemşirelik öğrencilerinin uyku alışkanlıkları belirlenmeli, uyku alışkanlıklarını bozan faktörlere yönelik önlem alınmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Covid-19, uyku alışkanlığı, hemşire, öğrenci.

KAYNAKÇA:

1. Duarte J, Nelas P, Chaves C, Ferreira M, Coutinho E, Cunha M. Sleep-wake patterns and their influence on school performance in Portuguese adolescents. *Aten Primaria*. 2014;46(5):160-4.
2. Kim JK, Lee JH, Lee SH, Hong SC, Cho JH. School performance and behavior of Korean elementary school students with sleep-disordered breathing. *Ann Otol Rhinol Laryngol*. 2011;120(4):268-72.
3. Karadağ M. Classification of sleep disorders (ICSD-2). *T Klin Lung Archive* 2007; 8: 88-91.
4. Salvi CPP, Mendes SS, Martino MMFD. Profile of nursing students: quality of life, sleep and eating habits. *Revista Brasileira de Enfermagem*. 2020; 73 (1): 1-8.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

HAS THE COVID-19 PANDEMIC CHANGED THE SLEEPING HABITS OF NURSING STUDENTS?

Eda Açıkgöz¹, Kadiriye Pehlivan¹, Aynur Koyuncu¹, Ayla Yava¹

¹Hasan Kalyoncu University, Gaziantep, Turkey

Objective: Sleep is a reversible state of unconsciousness that affects physiological and cellular regeneration, cognitive functions including memory, focus, and learning [1,2], maintenance of immunity, and immunological response [3]. The Covid-19 pandemic process, which the whole world is facing, has revealed the importance of a strong immune system and sleep in fighting diseases [4]. In this study, it was aimed to determine the effect of the Covid-19 pandemic process on the sleeping habits of nursing students.

Method: This descriptive study was conducted online with 203 volunteer undergraduate students studying at Hasan Kalyoncu University Nursing Department in the 2020-2021 academic year between May 20, 2021 and May 25, 2021. Data were collected through the Introductory Information Form and the Covid-19 Sleep Evaluation Form. This form is used in the form of “**Before the Covid-19 pandemic process**”, “**During the Covid-19 pandemic**” and “**Within the last month during the Covid-19 pandemic period**” students’ sleep duration, sleeping and waking time, falling asleep time, lying down resting and staying in bed. It was composed of questions that included three consecutive periods, such as the time spent in the digital environment. Statistical evaluation of the data was done in IBM SPSS 23 for Windows software. A $p < 0.05$ value was accepted for statistical significance.

Results: It was determined that 75.9% of the nursing students were female, 31.5% were in the third grade, and 92.0% were living with their families during the pandemic process. The average sleep time of the students increased ($p < 0.05$) before the Covid-19 pandemic and during the pandemic, they went to bed later in the evening ($p < 0.01$), woke up later in the morning ($p < 0.01$), during the pre-Covid-19 pandemic and pandemic period and during the last month during the pandemic ($p < 0.01$), spent more time in bed after waking up ($p < 0.01$), average lying down resting time increased ($p < 0.01$), and sleep quality decreased ($p < 0.05$). Female students during the Covid-19 pandemic and during the last month average sleep time ($p < 0.05$), time to fall asleep ($p < 0.05$), time to wake up in the morning ($p < 0.05$), time spent in bed ($p < 0.05$) male higher than students.

Discussion-Conclusion: The Covid-19 pandemic process caused changes in the sleeping habits of the nursing department students compared to the pre-pandemic period; It was concluded that the average sleep time, the time to wake up in the morning, the time spent in bed after waking up, the time to rest while lying down, the time spent with electronic devices within and outside the classroom increased. It is important for the health of students to regulate the sleep habits that have been disrupted during the Covid-19 pandemic process. Sleep habits of nursing students should be determined, and precautions should be taken against the factors that disrupt their sleep habits.

Keywords: Covid-19, sleeping habits, nurse, student.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-162

SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİNDE ÖĞRENİM GÖREN ÖĞRENCİLERİN RUHSAL HASTALIKLARA YÖNELİK İNANÇLARININ KİŞİLİK TİPLERİYLE İLİŞKİSİ

Şule Nur Eski¹, Hazal Hatice Sevindik², Merve İnan Budak³, Vesile Adıgüzel⁴

¹Bezmialem Vakıf Üniversitesi Hastanesi

²Şişli Hamidiye Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesi

³İstanbul Medeniyet Üniversitesi

⁴İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi

Amaç: Öğrenim ve meslek hayatları boyunca ruhsal hastalığa sahip bireylerle karşılaşabilecek olan sağlık alanında eğitim gören öğrencilerinin ruhsal hastalıklara yönelik inançlarını, bu inançlarının kişilik tipleriyle ilişkisini belirlemek ve yapılacak müdahale çalışmalarına yön vermektir.

Yöntem: Tanımlayıcı nitelikteki araştırmanın örnekleme bir devlet üniversitesinde öğrenim gören beslenme ve diyetetik, sosyal hizmet, sağlık yönetimi, odyoloji ve hemşirelik bölümü öğrencileri dahil edildi (n=491). Veri toplama aracı olarak Kişisel Bilgi Formu, Ruhsal Hastalıklara Yönelik İnanç Ölçeği ve A ve B Tipi Kişilik Anketi kullanıldı. Elde edilen verilerin analizi SPSS 20.0 programı ile sayı ve yüzde dağılımı frekans, student t testi, one-way ANOVA testi kullanılarak yapıldı. İstatistiksel anlamlılık sınırı p<0.05 değeri olarak kabul edildi.

Bulgular: Çalışmaya katılan öğrencilerin %42,2'si A tipi ve %57,8'i ise B tipi kişilik özelliğine sahiptir. Öğrencilerin ruhsal hastalığa yönelik inanç ölçeği toplam puanı 45.7±15.1, Tehlikelilik Alt Ölçeği toplam puanı 13.6±4.3, Çaresizlik ve Kişilerarası Beceri Alt Ölçeği toplam puanı 23.2±9.4 ve utanma alt ölçeği puanı 1.1±1.9 olarak belirlendi. Öğrencilerin Ruhsal Hastalıklara Yönelik İnançlar Ölçeğinden aldıkları toplam puan ile kişilik tipleri arasında anlamlı fark olduğu saptandı (p<.000). Buna göre B tipi kişilik özelliği olan bireylerin Ruhsal Hastalıklara Yönelik İnançlar Ölçeğinden aldıkları puan (42,0±14,3) A tipi kişilik özelliği olanlara göre daha azdı (50,7±14,7).

Tartışma ve Sonuç: Araştırma sonucuna göre A tipi kişilik özelliği gösteren bireylerin B tipi kişilik özelliği gösteren bireylere oranla ruhsal hastalıklara yönelik inançlarının daha olumsuz olduğu belirlendi. Araştırmamızla ilişkili olarak literatürde kişilik tipleri ile ruhsal hastalıklara yönelik inançlar ilişkisinin daha önce incelenmediği görüldü. Bu nedenle araştırmamız literatüre yeni bir bilgiyle katkı sunma açısından önem arz etmektedir. Araştırmaya katılan öğrencilerin ruhsal hastalıklara yönelik olumsuz inançları orta düzeyin altındadır (45.7±15.1). Erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre, kırsal kesimde yaşayanların kentte yaşayanlara göre ruhsal hastalıklara yönelik olumsuz inançlarının daha fazla olduğu tespit edildi. Çam ve Bilge'nin yaptıkları sistematik derlemede ise çalışmamızla paralel olarak ülkemizde kırsal kesimde yaşayan bireylerin kentsel kesimde yaşayan bireylere oranla ruhsal hastalıklara karşı daha fazla olumsuz inanç, tutum ve damgalama eğilimi içinde olduğunu ortaya koydu [1].

Literatüre bakıldığında psikiyatri hemşireliği dersi alan öğrencilerde, psikiyatrik hastalıklara yönelik olumsuz inançların azaldığı ve tutumların pozitif yönde değiştiği görülmektedir [2]. Araştırmamızda da tehlikelilik alt ölçeğinden en düşük puanı hemşirelik öğrencileri almıştır.

Çalışmamızda yakınlarında psikiyatrik öykü bulunmayan öğrencilerin ruhsal hastalıklara yönelik utanma eğilimlerinin daha fazla olduğu saptandı. Literatür incelendiğinde, kendisinde veya ailesinde/yakınlarında ruhsal hastalık olan bireylerin ruhsal hastalıklara karşı olumsuz tutumlarının daha az olduğu görüldü [3].

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Anahtar Kelimeler: Stigma, ruhsal hastalık, kişilik

KAYNAKÇA:

1. Çam O, Bilge A. Türkiye’de ruhsal hastalığa/hastaya yönelik inanç, tutum ve damgalama süreci: sistematik derleme. *Psikiyatri Hemşireliği Dergisi*. 2013;4(2):91-101.
2. Büyükbayram A, Baysan Arabacı L, Taş G, Kurt A. Psikiyatri hemşireliği dersi alan ve almayan öğrenci hemşirelerin psikiyatrik damgalamaya ilişkin görüşleri. *İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi*. 2020;5(3):263-275.
3. Granados-Gámez G, Del Mar Lopez Rodriguez M, Corral Granados, A. et al. Attitudes and Beliefs of Nursing Students Toward Mental Disorder: The Significance of Direct Experience With Patients. *Perspect Psychiatr Care*. 2017;53(2):135-143.

THE CORRELATION OF BELIEFS TOWARDS MENTAL ILLNESS OF FACULTY OF HEALTH SCIENCES STUDENTS WITH THEIR PERSONALITY TYPES

Şule Nur Eski¹, Hazal Hatice Sevindik², Merve İnan Budak³, Vesile Adıgüzel⁴

¹Bezmialem Foundation University Hospital

²Şişli Hamidiye Etfal Training and Research Hospital

³Istanbul Medeniyet University

⁴Istanbul Health and Technology University

Aim: To determine the beliefs of students studying in the field of health, who may encounter individuals with mental illness during their education and professional life, about mental illnesses, the relationship between these beliefs and personality types, and to guide intervention studies.

Method: The sample of the descriptive study included nutrition and dietetics, social work, health management, audiology and nursing students studying at a state university (n=491). Personal Information Form, Belief Scale for Mental Illnesses, and Type A and B Personality Questionnaires were used for data collection tools. The analysis of the obtained data was done by using SPSS 20.0 program, number and percentage distribution, frequency, student t test, one-way ANOVA test. The statistical significance limit was accepted as $p < 0.05$.

Results: 42.2% of the students participating in the study had type A personality and 57.8% had type B personality. The total score of the students' belief in mental illness was 45.7 ± 15.1 , the Dangerousness Subscale total score was 13.6 ± 4.3 , the Helplessness and Interpersonal Skills Subscale total score was 23.2 ± 9.4 , and the Shame subscale score was 1.1 ± 1.9 . It was determined that there was a significant correlation between the students' total scores on the Beliefs towards Mental Illness Scale and their personality types ($p < .000$). Accordingly, individuals with type B personality traits were found to have lower scores (42.0 ± 14.3) on the Beliefs on Mental Illness Scale than individuals with type A personality traits (50.7 ± 14.7).

Discussion and Conclusion: According to the results of the research, it was determined that individuals with type A personality traits have more negative beliefs about mental illnesses than individuals with type B personality traits. In connection with our research, it was seen that the correlation between personality types and beliefs about mental illnesses had not been examined before in the literature. For this reason, our research is important in terms of contributing to the literature with new information. The negative beliefs of the students participating in the study about mental illnesses were below the moderate level (45.7 ± 15.1). It was determined that male students had more negative beliefs about mental illnesses than female students, and those living in rural areas had more negative beliefs than those living in urban areas. In the systematic review of Çam and Bilge, in parallel with our study, it was revealed that individuals living in rural areas in our country tend to have more negative beliefs, attitudes and stigmatization towards mental illnesses compared to individuals living in urban areas [1].

In literature, it is seen that negative beliefs about psychiatric diseases decreased and attitudes changed positively in students who took psychiatric nursing courses [2]. In our study, nursing students got the lowest score from the dangerousness subscale.

In our study, it was determined that students whose relatives did not have a psychiatric history had a higher tendency to be ashamed of mental illnesses. When the literature is examined, it has been observed that individuals with mental illness in themselves or in their family/relatives have less negative attitudes towards mental illnesses [3].

Keywords: Stigma, mental illness, personality

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-163

COVID-19 PANDEMİ SÜRECİNDE KRONİK HASTALIĞI OLAN BİREYLERİN MENTAL İYİ OLUŞ DÜZEYLERİ VE ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Hakime Aslan¹

¹İnönü Üniversitesi

Giriş: Mental iyi oluş, "insanların kendi yeteneklerinin farkında olması, sorunların ve stresin üstesinden gelebilmesi ve iş hayatında üretken ve faydalı olabilmesi" olarak tanımlanmaktadır. Mental iyi oluş düzeyi yüksek olan bireylerin, fiziksel ve psikolojik sağlıklarının daha iyi ve yaşam kalitelerinin daha yüksek olduğu vurgulanmaktadır (1, 2). Pandemi sürecinin tüm toplum üzerinde oluşturduğu stresin kronik hastalığı olan bireyler üzerindeki etkisinin değerlendirilmesi son dönemlerde oldukça önemli bir konuma gelmiştir (3).

Amaç: Bu araştırma pandemi sürecinde kronik hastalığı olan bireylerin mental iyi oluş düzeyleri ve etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı tipteki bu araştırma Malatya'da yer alan bir üniversite hastanesinde, Haziran-Ağustos 2021 tarihleri arasında yürütülmüştür. Araştırmanın evrenini Malatya'da bulunan üniversite hastanesinde dahili kliniklerde yatarak tedavi gören, araştırmaya katılmayı kabul eden, enfekte olmayan ve iletişim problemi olmayan hastalar oluşturmuştur. Araştırmada örneklem seçimine gidilmemiş, araştırma kriterlerini karşılayan 144 hasta ile araştırma yürütülmüştür. Araştırmanın verileri hastaların sosyo-demografik bilgilerini içeren "Bilgi Formu" ve "Warwick-Edinburgh Mental İyi Oluş Ölçeği" kullanılarak toplanmıştır. İstatistiksel değerlendirme SPSS 21.0 paket programında yapılmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan hastaların yaş ortalamasının 56.81 ± 19.9 olduğu saptanmıştır. Hastaların %61.1'inin kadın, %56.9'unun evli, %40.3'ünün ilk-orta öğretim mezunu olduğu, %54.2'sinin ekonomik durumunun orta seviyede olduğu, %58.3'ünün herhangi bir işte çalışmadığı, %52.8'inin eşi ve çocukları ile birlikte yaşadığı ve %20.8'inin kronik hastalık tanısı alma süresinin 1-3 yıl arasında değiştiği belirlenmiştir. Hastaların Warwick-Edinburgh Mental İyi Oluş Ölçeği'nden toplam 36.73 ± 14.91 puan aldıkları ve hastaların mental iyi oluş düzeylerinin orta düzeyde olduğu belirlenmiştir. Yaş ile mental iyi oluş arasında negatif yönde güçlü ilişki olduğu belirlenmiştir ($r: -0.824^{**}$). Medeni durum, eğitim düzeyi, ekonomik durum, işte çalışma, beraber yaşanan kişiler ve bakımda yardım alma değişkenleri ile mental iyi oluş arasındaki farkın anlamlı olduğu belirlenmiştir ($p < 0.05$).

Sonuç: Kronik hastalığı olan bireylerin mental iyi oluş düzeylerinin orta seviyede olduğu ve pek çok demografik değişkenin mental iyi oluşu etkilediği belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Mental iyi oluş, kronik hastalık, COVID-19

KAYNAKLAR

1. Keldal, G. (2015). Warwick-Edinburgh mental iyi oluş ölçeği'nin Türkçe formu: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *The Journal of Happiness & Well-Being*, 3(1), 103-115.
2. Keyes, C. L., Dhingra, S. S., & Simoes, E. J. (2010). Change in level of positive mental health as a predictor of future risk of mental illness. *American Journal of Public Health*, 100, 2366– 2371.
3. Chugh, S. (2020). Mental health and COVID. *Journal of Medical Evidence*, 1(2), 159.

MENTAL WELL-BEING LEVELS AND AFFECTING FACTORS OF INDIVIDUALS WITH CHRONIC DISEASE DURING THE COVID-19 PANDEMIC PROCESS

Hakime Aslan¹

¹*Inonu University*

Introduction: Mental well-being is defined as “people being aware of their own abilities, overcoming problems and stress, and being productive and beneficial in business life”. It is emphasized that individuals with a high level of mental well-being have better physical and psychological health and higher quality of life. Evaluation of the effect of the stress caused by the pandemic process on the entire society on individuals with chronic diseases has recently become very important.

Aim: This study was conducted to determine the mental well-being levels of individuals with chronic diseases and the factors affecting them during the pandemic process.

Method: This descriptive study was conducted in a university hospital in Malatya between June and August 2021. The population of the study consisted of patients who were hospitalized in the internal clinics of the university hospital in Malatya, accepted to participate in the study, were not infected and had no communication problems. Sample selection was not made in the study, and the study was conducted with 144 patients who met the research criteria. The data of the study were collected using the “Information Form” containing the socio-demographic information of the patients and the “Warwick-Edinburgh Mental Well-Being Scale”. Statistical evaluation was made in SPSS 21.0 package program.

Results: It was determined that the mean age of the patients participating in the study was 56.81 ± 19.9 years. Of the patients, 61.1% were women, 56.9% were married, 40.3% were primary and secondary school graduates, 54.2% had a moderate economic status, 58.3% were unemployed, 52.8% had spouses and children. It was determined that 20.8% of them lived with chronic disease and the duration of diagnosis of chronic disease varied between 1-3 years. It was determined that the patients got a total of 36.73 ± 14.91 points from the Warwick-Edinburgh Mental Well-Being Scale and the mental well-being levels of the patients were moderate. It was determined that there is a strong negative correlation between age and mental well-being ($r: -0.824^{**}$). It was determined that there was a significant difference between the variables of marital status, education level, economic status, working at work, people living together and getting help in care and mental well-being ($p < 0.05$).

Conclusion: It has been determined that the mental well-being levels of individuals with chronic diseases are moderate and many demographic variables affect mental well-being.

Keywords: Mental well-being, chronic disease, COVID-19

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-164

ÖĞRENCİ HEMŞİRELERE ONLINE GRUPLA UYGULANAN DUYGU YÖNETİMİ PSİKOLOJİK DANIŞMA PROGRAMININ LİDERLİK BECERİSİ ÜZERİNE ETKİSİ

Aycan Kayalar¹, Nazan Turan²

¹Gazi Üniversitesi

²Ufuk Üniversitesi

Amaç: Bu çalışmanın amacı, öğrenci hemşirelere online grupta uygulanan duygu yönetme psikolojik danışma programı (DYPDP)'nin liderlik becerisi üzerine etkisini incelemektir.

Yöntem: DYPDP'nin etkililiğini ölçmek amacıyla uygulanan çalışma; kontrol gruplu, tekrarlayan ölçümlü (ön-test, son-test, izlem testi) müdahale çalışmasıdır. Örneklem grubunu Ufuk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu üçüncü ve dördüncü sınıfta okumakta olan öğrenciler oluşturmuştur. Müdahale grubunda 15 öğrenci, kontrol grubunda ise 17 öğrenci yer almıştır. Katılımcıların duyguları yönetme beceri düzeylerinin belirlenebilmesi için Duyguları Yönetme Becerileri Ölçeği (DYBÖ), liderlik becerilerinin belirlenebilmesi için Yenilenmiş Öz Liderlik Ölçeği (YÖLÖ) kullanılmıştır. Müdahale grubuna 8 hafta süreyle haftada 1 kez 60-90 dakika danışmanlık programı uygulanmış, bu sürede kontrol grubuna bir uygulama yapılmamıştır. Verilerin analizinde bağımsız örneklerde bağımsız örneklem t testi, süreklilik gösteren izlemler arasında farkın zamana karşı bir değişim gösterip göstermediği normal dağılım gösteren gruplarda tekrarlı ölçümlerde ANOVA analizi ile ve kategorik değişkenlerin homojenliği Ki kare analizi ile incelenmiştir.

Bulgular: Yapılan analizde, DYPDP öncesi müdahale ve kontrol grubundaki öğrencilerin DYBÖ ve YÖLÖ puan ortalamaları arasında anlamlı fark olmayıp, gruplar birbirine benzer bulunmuştur ($p>0.05$). DYPDP sonrası ve izlem sonrası müdahale grubundaki öğrencilerin DYBÖ toplam puanı ve alt ölçeklerinden duyguları sözel olarak ifade edebilme, duyguları olduğu gibi gösterebilme, olumsuz beden tepkilerini kontrol edebilme ve öfke yönetimi becerilerinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı ($p>0.05$), başa çıkma alt ölçeğinde anlamlı bir fark olduğu saptanmıştır ($p<0.05$). YÖLÖ toplam puanları ve alt ölçek puanlarında da anlamlı bir farklılık olmadığı belirlenmiştir ($p>0.05$).

Tartışma- Sonuç: Hemşirelerin duygu yönetimi becerisi geliştirmeleri liderlik becerileri açısından oldukça önemlidir [1]. Duygu yönetme becerisinin geliştirilebileceği ve bu becerinin liderlik becerileri üzerine eğitimle olumlu etki sağlanabileceği verisi mevcut olup [2], bu bağlamda bu çalışmalar yüz yüze yapılan çalışmalardır [3]. Yapılan analizlerde online uygulanan DYPDP'nin öğrenci hemşirelerin duygu yönetme ve öz liderlik becerileri üzerinde etkili olmadığı saptanmıştır. Araştırmanın Covid 19 pandemi sürecinde yürütülmesi, DYPDP online olarak yürütülmüş olması çalışmanın sonucunu etkilemiş olabilir. Ayrıca öz liderliğin gelişimi için, bir duruma yönelik ihtiyacın (aciliyet seviyesi, ihtiyaç, yaratıcılık ve yenilikçilik) ortaya çıkması ve bireyler tarafından yaşantı olarak deneyimlenmesi oldukça önemlidir [4]. Ancak, bu deneyim yaşanan süreçten dolayı engellenmiştir. Bu bağlamda bütün bunlar araştırmanın sonucunu etkilemiş olabilir.

Anahtar Kelimeler: duygu, duygu yönetimi, hemşirelik, liderlik, online danışmanlık

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Connelly S, Friedrich TL, Vessey L, Shipman A, Day EA, Ruark GA. Conceptual framework of emotion management in leadership contexts. Leader interpersonal and influence skills: The soft skills of leadership. 2013; 125-162.
2. Edelman PJ, van Knippenberg D. Leader emotion regulation and leadership effectiveness training. Journal of Business and Psychology. 2017; 32 (6): 747-757.
3. Üstün FK, Topbaş E. Affect of emotion management education program an improvement of the emotion management skills levels of office workers: An experimental study. Journal Human Science. 2014;11(1):1126-48.
4. Pearce CL, Manz CC. The New Silver Bullets Of Leadership: The Importance Of Self-And Shared Leadership İn Knowledge Work; 2005.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE EFFECT OF THE EMOTION MANAGEMENT PSYCHOLOGICAL COUNSELING PROGRAM APPLIED WITH AN ONLINE GROUP ON LEADERSHIP SKILLS OF STUDENT NURSES

Aycan Kayalar¹, Nazan Turan²

¹Gazi University

²Ufuk University

Aim: The aim of this study is to examine the effect of the emotion management psychological counseling program (EMPCP) applied with an online group to student nurses on their leadership skills.

Method: The study applied to measure the effectiveness of DYPDP; It is an intervention study with a control group, with repeated measures (pre-test, post-test, follow-up test). The sample group consisted of third- and fourth-year students studying in the School of Nursing at Ufuk University. While 15 students were included in the intervention group, 17 students were included in the control group. Emotion Management Skills Scale (EMSS) was used to determine the levels of participants' emotion management ability and the Revised Self-Leadership Questionnaire (RSLQ) was employed to determine their leadership skills. A 60-90 minute counseling program was applied once a week to the intervention group for 8 weeks, and no application was made to the control group during this period. In the data analysis, independent samples t test was used; repeated measures analysis of variance was used in normally distributed groups to determine whether or not the difference show time invariance between continuous follow-ups; and chi square analysis was used to examine the homogeneity of categorical variables.

Results: In the analysis, there was no significant difference between EMSS and RSLQ mean scores of the students in the intervention and control groups before the EMPCP and the groups were found to be similar to each other ($p>0.05$). It was determined that there was no statistically significant difference in the EMSS total score and its subscales expression of emotions as a verbal, expression of emotions as spontaneously, control of negative body response, and management of anger in the students in the intervention group after EMPCP and the follow-up ($p>0.05$), but there was a significant difference in the coping subscale ($p<0.05$). There was no significant difference in the total scores of RSLQ and its subscale scores. Consequently, although the participants reported positive opinions after EMPCP, online EMPCP was not effective on emotion management and self-leadership skills of the student nurses in the analyses ($p>0.05$).

Discussion- Conclusion: It is very important for nurses to develop emotion management skills in terms of leadership skills [1]. There is data that emotion management skill can be developed and that this skill can have a positive effect on leadership skills through training [2], and in this context, these studies are face-to-face studies [3]. In the analyzes made, it was determined that EMPCP applied online was not effective on the emotion management and self-leadership skills of the student nurses. The fact that the research was conducted during the Covid 19 pandemic process and the EMPCP was conducted online may have affected the result of the study. In addition, for the development of self-leadership, it is very important that the need for a situation (urgency, need, creativity and innovation) arises and is experienced by individuals as an experience [4]. This experience has been hindered by the process.

Keywords: emotion, emotion management, nursing, leadership, online counseling

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-165

COVID-19 İLE İLGİLİ KORKULARIN VE KİŞİLİK ÖZELLİKLERİNİN HASTALIK KONTROLÜ ALGISINA ETKİSİ

Çiçek Ediz¹, Burak Şirin², Bahadır Geniş³, Nermin Gürhan², Medine Koç²

¹Hakkari Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Psikiyatri Hemşireliği A.D

²Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Psikiyatri Hemşireliği A.D

³Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları A.D

Amaç: Bu araştırmanın amacı, COVID-19 ile ilgili korkuların ve kişilik özelliklerinin hastalık kontrolü algısına etkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Araştırma tanımlayıcı kesitsel tipte tanımlayıcı nitelikte bir çalışma olarak Ocak 2021- Haziran 2021 tarihlerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırma evrenini Türkiye'deki tüm 18 yaş üstü kadın ve erkekler oluşturmaktadır. Örneklem için kar topu örnekleme tekniği kullanılmıştır. Bu katılımcılara, çevrimiçi ortamda hazırlanmış araştırma bağlantısı çeşitli sosyal medya platformları aracılığıyla gönderilmiştir. Katılımcılar da istenilen şekilde örnekleme uygun olan diğer katılımcılara çevrimiçi bağlantıyı göndermişlerdir. Çalışma gönüllülük esasına göre çeşitli mesleklerde görev yapan 352 katılımcıya ulaşılarak gerçekleştirilmiştir. Örneklemi; akademisyenler, öğrenciler, öğretmenler, sağlık çalışanları, kamu çalışanları, özel sektör çalışanları ve çalışmayan meslek grupları oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak, sosyo-demografik veri formu, Koronavirüs Korkusu Ölçeği (KKÖ), COVID-19'un Kontrolü Algısı Ölçeği (CKAÖ), On-Maddeli Kişilik Ölçeği (OMKÖ) ve Depresyon, Anksiyete ve Stres-21 Ölçeği (DASS-21) kullanılmıştır. Verileri eksik olan, çelişkili içeriğe sahip olan ve analiz edilemeyecek kadar eksik verinin bulunduğu cevaplar analize dahil edilmemiştir.

Bulgular: Örneklem %67'si kadın, %59,4'ü üniversite mezunu, %59,7'si bekar, yaş ortalaması 31,45±9,58 olarak saptanmıştır. Ölçekler arasındaki ilişkilere bakıldığında, KKÖ toplam puanı ile DASS-21 ölçeğinin tüm alt boyutları arasında pozitif yönde anlamlı derecede bir ilişki belirlenmiştir (her biri için $p<0.01$). Bununla birlikte, KKÖ toplam puanları ile CKAÖ alt boyutları arasında herhangi bir anlamlı ilişki saptanmamıştır ($p>0,05$). DASS-21 ölçeğinin tüm alt boyutları ile CKAÖ'nün makro kontrol alt boyutu arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki belirlenmiştir (her biri için $p<0.05$).

CKAÖ'nün makro kontrol alt boyutunun yordayıcılarının değerlendirildiği çoklu doğrusal regresyon analizinde sigara içmeme ($p=0,003$) ve ileri yaş ($p=0,004$) anlamlı olan iki yordayıcı olarak bulunmuştur. CKAÖ'nün kontrol edilebilirlik alt boyutunun yordayıcısı ileri yaş ($p=0,017$) ve psikiyatrik hastalık olması ($p=0,018$) iken, kişisel kontrol alt boyutunun tek anlamlı yordayıcısı ise sigara içmeme olarak bulunmuştur ($p=0,014$).

Sonuç: Araştırmadan elde edilen sonuca göre katılımcılarda Koronavirüs korkusunun depresyon, anksiyete ve stresi arttırdığı belirlenmiştir. COVID-19'la ilgili makro kontrolün daha az sağlandığına dair inançlar depresyon, anksiyete ve stres artışının nedeni olarak bulunmuştur. Öte yandan COVID-19 ile ilgili Makro kontrolün en önemli belirleyicisi ileri yaş ve sigara içmeme olarak belirlenmiştir. İleri yaşta kişiler ve sigara içmeyenler; ülke ve Dünya çapında alınan önlemlerin yeterli olduğunu düşünmektedir. Aynı şekilde, COVID-19 ile ilgili kişisel kontrolün en önemli belirleyicisi sigara içmemedir. Yani sigara içmeyenler kişisel olarak alınan önlemlerin COVID-19'u kontrol etmede yeterli olduğunu düşünmektedir. Sigara ile ilgili sonuçların ayrıntısına bakıldığında stres düzeyinin sigara içenlerde anlamlı olarak yüksek olduğu görülmektedir. Bundan dolayı, stres düzeyi yüksek olan sigara içenler ülke ve dünya çapında alınan önlemlerin veya kişisel olarak alınan önlemlerin yetersiz kalacağını düşünmektedir.

COVID-19 ile ilgili kontrol edilebilirlik algısının en önemli belirleyicisi ileri yaş ve psikiyatrik hastalığın olması olarak bulunmuştur. Genç bireyler ve psikiyatrik hastalığı olmayanların COVID-19'un kontrol edilmesinin zor olduğunu düşündükleri belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: COVID -19, kişilik özellikleri, depresyon, stres, anksiyete

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE EFFECT OF FEARS AND PERSONALITY TRAITS RELATED TO COVID-19 ON PERCEPTION OF DISEASE CONTROL

Çiçek Ediz¹, Burak Şirin², Bahadır Geniş³, Nermin Gürhan², Medine Koç²

¹Hakkari University Faculty of Health Sciences Department of Psychiatric Nursing

²Tokat Gaziosmanpaşa University Faculty of Health Sciences Department of Psychiatric Nursing

³Kocaeli University Faculty of Medicine, Department of Mental Health and Diseases

Objective: The aim of this study was to determine the effect of fears and personality traits related to COVID-19 on the perception of disease control.

Method: The research was carried out between January 2021 and June 2021 as a cross-sectional descriptive study. The population of the research consists of all men and women over 18 years old in Turkey. Snowball sampling was used for sampling. The online research link prepared online was sent to participants via various social media platforms. The study was carried out on a voluntary basis by reaching 352 participants working in various professions. Academicians, students, teachers, health workers, public employees, private sector workers and non-working occupational groups including sample. Socio-demographic data form, Coronavirus Fear Scale (CHS), Perception of Control of COVID-19 Scale (PCa-COVID-19), Ten-Item Personality Scale (TIPS), and Depression, Anxiety and Stress-21 Scale (DASS- 21) were used as data collection tools,. Answers with missing data, contradictory content, and incomplete data to be analysed were not included in the analysis.

Results: Of the sample, 67% participants are women, 59.4% were graduated from university, 59.7% were single, and the mean age was 31.45±9.58. here was a positive and significant correlation between the total score of CHS and all sub-dimensions of the DASS-21 scale ($p<0.01$ for each). However, no significant correlation was found between CHS total scores and PCa-COVID-19 sub-dimensions ($p>0.05$). There was a significant negative correlation between all sub-dimensions of the DASS-21 scale and the macro-control sub-dimension of the PCa-COVID-19 ($p<0.05$ for each).

Non-smoking ($p=0.003$) and advanced age ($p=0.004$) were found to be two significant predictors in the multiple linear regression analysis, in which the predictors of the macro control sub-dimension of PCa-COVID-19 were evaluated. While the predictor of controllability sub-dimension PCa-COVID-19 was advanced age ($p=0.017$) and psychiatric illness ($p=0.018$), the only significant predictor of self-control sub-dimension was non-smoking ($p=0.014$).

Conclusion: According to the results obtained from the research, it was determined that the fear of coronavirus increased depression, anxiety and stress in the participants. Beliefs about less macro control of COVID-19 were found to be the cause of increased depression, anxiety, and stress. On the other hand, the most important determinants of Macro control related to COVID-19 were determined as advanced age and not smoking. Elderly and non-smokers; thinks that the measures taken throughout the country and the world are sufficient. Likewise, the most important determinant of self-control regarding COVID-19 is non-smoking. In other words, non-smokers think that the measures taken personally are sufficient to control COVID-19. When we look at the details of the results related to smoking, it is seen that the stress level is significantly higher in smokers. Therefore, smokers with a high level of stress think that the measures taken across the country and the world or the measures taken personally will be insufficient.

The most important determinants of the perceived controllability of COVID-19 were found to be advanced age and psychiatric illness. It has been determined that young individuals and those without psychiatric diseases think that it is difficult to control COVID-19.

Keywords: COVID -19, personality traits, depression, stress, anxiety

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-166

COVID-19 PANDEMİ SÜRECİNDE HEMŞİRELERİN DEPRESYON, ANKSİYETE VE STRES DÜZEYLERİ İLE İŞ YAŞAM KALİTELERİNİN İNCELENMESİ

Bedia Tarsuslu¹, Gülgün Durat¹

¹Sakarya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Sakarya, Türkiye

Amaç: COVID-19 pandemisi sırasında karşılaşılan zorluklar sağlık hizmeti sunan tüm meslek gruplarında olduğu gibi hemşireleri etkilemiştir. Araştırmalar, pandemi sürecinde hemşirelerin depresyon, zihinsel yorgunluk, iş stresi, kontaminasyon korkusu, uykusuzluk, tükenmişlik ve hatta travma sonrası stres bozukluğu gibi ruhsal sorunlar yaşadıklarını göstermektedir [1,2]. Bu doğrultuda bu araştırmada, COVID-19 pandemisinin erken döneminde hemşirelerin depresyon, anksiyete, stres düzeyleri ve iş yaşam kalitelerinin incelenmesi amaçlanmıştır. **Yöntem:** Araştırmanın örneklemini COVID-19 salgını süresince aktif olarak çalışan 148 hemşire oluşturmuştur. Veriler, online olarak 8 Nisan -16 Mayıs 2021 tarihleri arasında, Depresyon, Anksiyete ve Stres Ölçeği (DASÖ-21) [3] ve Çalışanlar için Yaşam Kalitesi Ölçeği (ÇYKÖ) [4] kullanılarak toplanmıştır. Veriler, IBM SPSS Statistics 25 programı ile analiz edilmiştir.

Bulgular: Hemşirelerin yaş ortalaması $32,48 \pm 8,32$; %83,8'si kadın ve meslekte çalışma süresi ortalama $10,93 \text{ yıl} \pm 9,02$ 'dir. Katılımcıların %49,3'ü bir Pandemi Hastanesinde çalışmakta, %58,8'i çalıştığı birimi Covid-19 açısından "yüksek riskli" olarak, %69,6'u ise en stres verici durum olarak virüsün kendisine bulaşması ve ailesine/başkalarına bulaştırmak olduğunu belirtmiştir. DASÖ-21 puan türlerinden "stres" puanının ($8,69 \pm 4,99$) ve ÇYKÖ'den ise "mesleki tatmin" puanının ($31,87 \pm 11,08$) en yüksek olduğu görülmüştür. "Depresyon" ve "anksiyete" ile ÇYKÖ "mesleki tatmin" arasında negatif ilişki görülürken, ÇYKÖ "tükenmişlik" ve "eş duyum yorgunluğu" ile arasında pozitif yönde ilişki saptanmıştır.

Tartışma-sonuç: Pandeminin erken dönemlerinde COVID-19 salgını sırasında hemşirelerde ana kaygı/stres kaynağının enfekte olma veya bilmeden başkalarına bulaştırma korkusu olduğu söylenebilir [5]. Bu süreçte hemşirelerin iş yaşam kaliteleri depresyon, anksiyete ve stres düzeyleri ile ilişkilidir. Pandemide ön saflarda görev alan hemşirelerin ruh sağlığını korumaya ve COVID-19 ile ilgili kaygılarını azaltmaya yardımcı olabilecek faktörleri belirlemek ve bu doğrultuda önlemler almak sunulan hizmeti etkileyecektir.

Anahtar Kelimeler: COVID-19, hemşire, depresyon, anksiyete, stres, iş yaşam kalitesi

KAYNAKÇA:

1. Dewey, C., Hingle, S., Goelz, E., & Linzer, M. (2020). Supporting clinicians during the COVID-19 pandemic. *Annals of Internal Medicine*. doi: 10.7326/M20-1033
2. Hong, S., Ai, M., Xu, X., Wang, W., Chen, J., Zhang, Q., ... Kuang, L. (2020). Immediate Psychological Impact on Nurses working at 42 Government-Designated Hospital During COVID-19 Outbreak in China: a cross-sectional study. *Nursing Outlook*. <https://doi.org/10.1016/j.outlook.2020.07.007>
3. Yıldırım, A., Boysan, M., & Kefeli, M. C. (2018). Psychometric properties of the Turkish version of the Depression Anxiety Stress Scale-21 (DASS-21). *British Journal of Guidance & Counselling*, 1-14.
4. Yeşil, A., Ergün, Ü., Amasyalı, C., Er, F., Olgun, N. N. ve Aker, A. T. (2010). Validity and Reliability of the Turkish Version of the Professional Quality of Life Scale. *Archives of Neuropsychiatry*, 47(2), 111-117. doi: 10.4274/npa.5210
5. Mo, Y., Deng, L., Zhang, L., Lang, Q., Liao, C., Wang, N., ... & Huang, H. (2020). Work stress among Chinese nurses to support Wuhan in fighting against COVID-19 epidemic Head of the Nursing Department. *Journal of Nursing Management*. Ahead of Print <https://doi.org/10.1111/jonm.13014>

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

INVESTIGATION OF DEPRESSION, ANXIETY AND STRESS LEVELS AND PROFESSIONAL QUALITY OF LIFE OF NURSES DURING THE COVID-19 PANDEMIC PROCESS

Bedia Tarsuslu¹, Gülgün Durat¹

¹Department of Psychiatric Nursing, Department of Nursing, Faculty of Health Sciences, Sakarya University, Sakarya, Turkey

Aim: The difficulties encountered during the COVID-19 pandemic have affected nurses, as in all occupational groups providing health services. Research shows that nurses experience mental problems during the pandemic such as depression, mental fatigue, work stress, fear of contamination, insomnia, burnout, and even post-traumatic stress disorder [1,2]. This study, it was aimed to examine the depression, anxiety, stress levels and quality of work-life of nurses in the early period of the COVID-19 pandemic.

Method: The study sample consisted of 148 nurses who were actively working during the COVID-19 outbreak. Data were collected online between April 8 and May 16, 2021, using the Depression, Anxiety and Stress Scale (DASÖ-21) [3] and the Professional Quality of Life Scale (ProQOL R-IV). [4]. The data were analyzed with the IBM SPSS Statistics 25 program.

Results: The mean age of the nurses was 32.48 ± 8.32 ; 83.8% of them were women, and the average working time in the profession was 10.93 ± 9.02 years. 49.3% of the participants worked in a Pandemic Hospital, 58.8% worked in the unit as "high risk" for COVID-19, and 69.6% of the nurses stated that the most stressful situation is getting the virus to themselves and infecting their family/others. It was observed that the "stress" score (8.69 ± 4.99) from the DASS-21 score types and the "compassion satisfaction" score (31.87 ± 11.08) from the ProQOL R-IV were the highest. While there was a negative relationship between "depression" and "anxiety" and ProQOL R-IV "compassion satisfaction", a positive correlation was found between DASS-21 all score types and ProQOL R-IV "burnout" and "compassion fatigue".

Discussion-result: It can be said that the primary source of anxiety/stress in nurses during the COVID-19 epidemic in the early stages of the pandemic is the fear of being infected or infecting others unknowingly [5]. In this process, the quality of the work-life of nurses is associated with depression, anxiety and stress levels. Identifying the factors that can help protect the mental health of nurses on the front lines of the pandemic and reduce their concerns about COVID-19 and taking measures in this direction will affect the service provided.

Keywords: COVID-19, nurse, depression, anxiety, stress, professional quality of life

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-167

KANSER TANISI ALMIŞ BİREYLERDE PSİKOLOJİK YARDIM ALMA DURUMLARINI ETKİLEYEN DEĞİŞKENLERİN BELİRLENMESİ

Aysel Avcı¹, Ayşegül, Aysel Dönmez, Avcı¹

¹Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dekanı Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi Onkoloji Bölümü Psiko-Onkoloji Birimi

Amaç: Araştırmanın amacı kanser tanısı almış bireylerin psikolojik yardım alma durumlarını etkileyen değişkenleri belirlemektir.

Gereç ve Yöntem: Tanımlayıcı kesitsel tipteki araştırma, bir kamu üniversitesi tıp fakültesi hastanesi onkoloji bölümü ayaktan tedavi gören kemoterapi merkezindeki 380 hasta ile yürütülmüştür. Veri toplama aracı olarak Birey Tanıtım Formu, Psikolojik Destek Alma Nedeniyle Sosyal Damgalanma Ölçeği ve Psikolojik Yardım Almaya İlişkin Tutum Ölçeği –Kısa Formu kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan bireylerin yaş ortalaması $50,5 \pm 11,8$ olup, %68,9'unun kadın, %81,1'nin evli, % 66,6'sının ilköğretim mezunu, % 51,8'inin çalışmadığı, %39,7'sinin meme kanseri tanısı aldığı, %54,2'sinin hastalık süresinin 0-1 yıl, %56,3'ünün akut tedavi (ameliyat+ kemoterapi+ radyoterapi) aşamasında olduğu ve %74,2'sinin psikolojik destek alma ihtiyacının olmadığını düşündüğü belirlenmiştir. Araştırmada psikolojik destek alma nedeniyle sosyal damgalanma puan ortalamaları bireylerin tanıtıcı özellikleri ile karşılaştırıldığında, eğitim durumu, çalışma durumu, tıbbi tanı ve hastalık aşaması değişkenlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu görülmüştür ($p < 0,05$). Psikolojik yardım almaya ilişkin tutum puan ortalamaları bireylerin tanıtıcı özellikleri ile karşılaştırıldığında, eğitim durumu, çalışma durumu değişkeni bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir fark belirlenmiştir ($p < 0,05$). Psikolojik destek alma nedeniyle sosyal damgalanma ve psikolojik yardım almaya ilişkin tutumları arasındaki ilişki incelendiğinde, toplam ölçek puanları arasında ters yönlü anlamlı bir ilişki olduğu ($r = -0,336$, $p < 0,01$) belirlenmiştir.

Sonuç: Psikolojik yardım alma nedeniyle sosyal damgalanmanın artması, psikolojik yardım almaya ilişkin tutumu olumsuz yönde etkilemektedir.

Anahtar Kelimeler: Kanser; Psikolojik Yardım; Damgalama.

KAYNAKÇA:

1. Arslantaş H. Yetişkinlerde Profesyonel Psikolojik Yardım Arama Tutumu Ve Bunu Etkileyen Faktörler, Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Yüksek Okulu. 2003.
2. Arslantaş H, Dereboy İF, Aştı N, Pektekin Ç. Yetişkinlerde profesyonel psikolojik yardım arama tutumu ve bunu etkileyen faktörler. Adnan Menderes Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi 2011; 12: 17-23.
3. Kapıkıran NA, Kapıkıran Ş. Psikolojik yardım aramada kendini damgalama ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlik, Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi 2013; 5: 131-141.
4. Bilge A, Çam O. Ruhsal hastalığa yönelik damgalama ile mücadele, TAF Preventive Medicine Bulletin 2010; 9 :71-78.
5. Conner KO, Copeland VC, Grote NK, Koeske G, Rosen D, Reynolds CF, Brown C. Mental health treatment seeking among older adults with depression: The impact of stigma and race. The American Journal of Geriatric Psychiatry 2010; 18: 531-543.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

DETERMINING THE VARIABLES AFFECTING THE STATUS OF PSYCHOLOGICAL HELP IN CANCER DIAGNOSED INDIVIDUALS

Aysel Avcı¹, Ayşegül, Aysel Dönmez, Avcı¹

¹Dean of the Faculty of Nursing at the Ege University Department of Mental Health and Psychiatric Nursulty, Ege University Medical Faculty Hospital Oncology Department Psycho-Oncology Unit

Aim: The aim of the study is to determine the variables that affect the getting psychological help of individuals diagnosed with cancer.

Materials and Methods: A descriptive cross-sectional study was conducted with 380 patients in an outpatient chemotherapy center of a public university medical faculty hospital oncology department.

As the data collection tool, Sociodemographic Information Form, The Social Stigma Scale for Receiving Psychological Help and the Attitudes Toward Seeking Professional Psychological Help Scale- Short Form were used.

Results: The average age of the individuals participating in the study is 50.5 ± 11.8 , 68.9% of them are women, 81.1% are married, 66.6% are primary school graduates, 51.8% are not working, 39%, 7 of them were diagnosed with breast cancer, 54.2% had a 0-1 year disease duration, 56.3% were in the acute treatment (surgery + chemotherapy + radiotherapy) stage, and 74.2% thought they did not need psychological support. In the study, when the average scores of social stigma due to receiving psychological support were compared with the descriptive characteristics of the individuals, it was observed that there was a statistically significant difference according to the variables of educational status, employment status, medical diagnosis and disease stage ($p < 0.05$). A statistically significant difference was found in terms of educational status and employment status variable when the mean scores of attitudes towards getting psychological help were compared with the introductory characteristics of the individuals ($p < 0.05$). When the relationship between social stigma for receiving psychological support and attitudes towards seeking psychological help was examined, it was determined that there was a significant negative correlation between the total scale scores ($r = -0.336$, $p < 0.01$).

Conclusion: The increase in social stigma due to receiving psychological help negatively affects the attitude towards seeking psychological help.

Keywords: Cancer; Psychological Help; Stigma.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-168

BİPOLAR BOZUKLUĞU OLAN HASTALARDA BİYOLOJİK RİTMİN ALGILANAN SOSYAL DESTEK, STRESLE BAŞ ETME VE TEDAVİYE UYUM İLE İLİŞKİSİ

Tuğçe Uçgun¹, Emine Öksüz²

¹Başkent Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Psikiyatri Hemşireliği AD, Ankara

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Gülhane Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği AD, Ankara

Amaç: Bipolar bozukluğun oluşumunda çevresel ve biyolojik birçok faktör rol oynamaktadır [1]. Yapılan çalışmalar bu faktörler arasında biyolojik ritim düzensizliğinin önemli yere sahip olduğunu göstermektedir [2,3]. Günlük biyolojik ritim uyku ve uyanıklık, yeme, vücut ısısı, hormonal salgılar gibi yirmi dört saatlik davranışsal ve fizyolojik değişimleri tanımlamaktadır [4,5]. Bu araştırma bipolar bozukluğu olan hastalarda biyolojik ritim ile algılanan sosyal destek, stresle başa çıkma tarzları ve tedaviye uyum arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla yapılmıştır.

Gereç ve Yöntem: Tanımlayıcı nitelikteki bu araştırma, Ankara ilinde bulunan iki eğitim ve araştırma hastanesinin psikiyatri polikliniğinde Mart 2020-Şubat 2021 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya bipolar bozukluğu olan 111 hasta dahil edilmiştir. Verilerin toplanmasında; Sosyodemografik Bilgi Formu, Biyolojik Ritim Değerlendirme Görüşmesi (BRIAN), Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği (MSPSS), Stresle Başa Çıkma Tarzları Ölçeği (SCSS) ve Morisky Tedaviye Uyum Ölçeği (MMAS) kullanılmıştır. Verilerin istatistiksel analizleri için Statistical Package for the Social Sciences (IBM SPSS inc., Chicago, IL, USA) 21.0 paket programından yararlanılmıştır. Sürekli değişkenler için aritmetik ortalama \pm standart sapma, kategorik değişkenler için sayı ve yüzde ifadeleri kullanılmıştır. Ölçek ve alt ölçek puanlarının normallik dağılımları Kolmogorov Smirnov testi ile incelenmiştir. Değişkenler arası ilişkinin belirlenmesinde Pearson korelasyon analizi, değişkenler üzerindeki etkinin incelenmesinde çoklu regresyon analizi kullanılmıştır. Analizlerde güven aralığı $p < 0,05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Araştırmada bipolar bozukluğu olan hastaların Biyolojik Ritim Değerlendirme Görüşmesi toplam puan ortalaması $40,98 \pm 12,18$ ve Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği toplam puan ortalaması $54,45 \pm 16,97$ olarak bulunmuştur. Stresle Başa Çıkma Tarzları Ölçeği'nin "Kendine Güvenli Yaklaşım" alt ölçek puan ortalaması $1,84 \pm 0,75$; "Çaresiz Yaklaşım" alt ölçek puan ortalaması $1,25 \pm 0,77$; "İyimser Yaklaşım" alt ölçek puan ortalaması $1,72 \pm 0,64$; "Boyun Eğici Yaklaşım" alt ölçek puan ortalaması $1,15 \pm 0,76$ ve "Sosyal Destek Arama" alt ölçek puan ortalaması $1,84 \pm 0,80$ dir. Morisky Tedaviye Uyum Ölçeği puanlarına göre tedavi uyumu %27'sinin ($n=30$) düşük, %36'sının ($n=40$) orta ve %37'sinin ($n=41$) yüksek derecedir. Biyolojik Ritim Değerlendirme Görüşmesi ve Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği arasında istatistiksel olarak anlamlı negatif korelasyon ($p < 0,01$; $r = -0,501$) belirlenmiştir. Biyolojik Ritim Değerlendirme Görüşmesi ve Stresle Başa Çıkma Tarzları Ölçeğinin, Kendine Güvenli Yaklaşım ($p < 0,01$; $r = -0,439$), İyimser Yaklaşım ($p < 0,01$; $r = -0,399$) ve Sosyal Destek Arama ($p < 0,01$; $r = -0,538$) alt ölçekleri arasında istatistiksel olarak anlamlı negatif bir korelasyon; Çaresiz Yaklaşım ($p < 0,01$; $r = 0,631$) ve Boyun Eğici Yaklaşımları ($p < 0,01$; $r = 0,511$) alt ölçekleri arasında istatistiksel olarak anlamlı pozitif bir korelasyon saptanmıştır. Biyolojik Ritim Değerlendirme Görüşmesi ve Morisky Tedaviye Uyum Ölçeği arasında istatistiksel olarak negatif bir korelasyon ($p < 0,01$; $r = -0,394$) tespit edilmiştir. Yapılan çoklu regresyon analizleri sonucunda; algılanan sosyal desteğin ($p < 0,01$) ve stresle başa çıkma tarzlarının ($p < 0,01$) biyolojik ritim üzerinde etkili olduğu belirlenmiştir.

Sonuç: Araştırma sonuçlarına göre; bipolar bozukluğu olan hastaların biyolojik ritimlerinde orta düzeyde

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

düzensizlik olduğu, algılanan sosyal desteğin iyi olduğu, stresleriyle başa çıkmada yetersiz olmadıkları ve çoğunluğunun tedavi uyumunun yüksek düzeyde olduğu bulunmuştur. Biyolojik ritmin algılanan sosyal destek, stresle başa çıkma ve tedaviye uyum ile ilişkisinin olduğu, ayrıca algılanan sosyal destek ve stresle başa çıkma tarzlarının biyolojik ritim düzenliliğini etkilediği saptanmıştır. Bu araştırmanın sonuçlarının bipolar bozukluğu olan hastaların biyolojik ritim düzenliliğinin korunmasına yönelik hemşirelik girişimlerinin, psikososyal yaklaşımların ve taburculuk eğitimlerinin planlanmasında yol gösterici olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: bipolar bozukluk, biyolojik ritim, algılanan sosyal destek, stresle başa çıkma, tedaviye uyum,

KAYNAKÇA:

1. American Psychiatry Association, What are bipolar disorder? <https://www.psychiatry.org/patients-families/bipolar-disorders/what-are-bipolar-disorders> [ET:02/12/2020].
2. Gold AK, Sylvia LG. (2016). The role of sleep in bipolar disorder. *Nature and Science of Sleep*, 8:207–14. [PubMed: 27418862]
3. Alloy LB, Ng TH, Titone MK, Boland EM. (2017). Circadian rhythm dysregulation in bipolar spectrum disorders, *Current Psychiatry Reports*, 19(4):21. doi:10.1007/s11920-017-0772-z.
4. Aydemir Ö, Akkaya C, Altınbaş K, Kora K, Sücüllüoğlu Dikici D, Akdeniz F, ve ark. (2012), Biyolojik Ritim Değerlendirme Görüşmesinin Türkçe sürümünün güvenilirliği ve geçerliliği, *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 13:256-261
5. Slyepchenko A, Allega OR, Leng X, Minuzzi L, Eltayebani MM, Skelly M, et al. (2019), Association of functioning and quality of life with objective and subjective measures of sleep and biological rhythms in major depressive and bipolar disorder. *Aust N Z J Psychiatry*, 53(7):683-696. doi: 10.1177/0004867419829228

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE RELATIONSHIP OF BIOLOGICAL RHYTHM IN PATIENTS WITH BIPOLAR DISORDER AND PERCEIVED SOCIAL SUPPORT, STRESS COPING STYLES AND TREATMENT ADHERENCE

Tuğçe Uçgun¹, Emine Öksüz²

¹Başkent University, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing, Department of Psychiatric Nursing, Ankara

²University of Health Sciences, Gulhane Faculty of Nursing, Department of Psychiatric Nursing, Ankara

Aim: Bipolar disorder's affected by many environmental and biological factors [1]. Studies show that biological rhythm irregularity has an important place among these factors [2,3]. The daily biological rhythm is defined as twenty-four hours of behavioral and physiological changes such as sleep-wake, eating, body temperature, hormonal secretions [4,5]. The aim of this study was to examine the relationship between biological rhythm and perceived social support, stress coping styles and treatment adherence in patients with bipolar disorder.

Materials and Methods: This descriptive study was between March 2020 and February 2021 in psychiatry clinics of two hospitals in Ankara. A total of 111 patients with bipolar disorder were included in the study. Data were collected by using the Descriptive Information Form, BRIAN, MSPSS, SCSS, MMAS. Statistical Package for Social Sciences (IBM SPSS inc., Chicago, IL, USA) 21.0 was used for statistical analysis. Arithmetic mean \pm standard deviation for continuous variables and number and percentage expressions were used for categorical variables. The normality distributions of the scale and its sub-scores were analyzed with the Kolmogorov Smirnov test. Pearson correlation analysis was used to determine the relationship between variables, and multiple regression analysis was used to examine the effect on variables. For statistical significance, $p < 0,05$ was accepted.

Results: In the study, the BRIAN of patients with bipolar disorder was found to have a total average score of 40.98 ± 12.18 and the MSPSS with a total average score of 54.45 ± 16.97 . The SCSS's subscales average scores are 'Self-Confident Approach' 1.84 ± 0.75 ; the 'Helpless Approach' 1.25 ± 0.77 ; the 'Optimistic Approach' 1.72 ± 0.64 ; the 'Obedient Approach' 1.15 ± 0.76 and the 'Social Support Search' 1.84 ± 0.80 . According to MMAS scores, treatment adherence was low in 27% ($n=30$), moderate in 36% ($n=40$), and high in 37% ($n=41$). A statistically significant negative correlation ($p < 0.01$; $r = -0.501$) was determined between the BRIAN and the MSPSS. The BRIAN and The SCSS's self-confident approach ($p < 0.01$; $r = -0,439$), the optimistic approach ($p < 0.01$; $r = -0,399$) and search for social support ($p < 0.01$; $r = -0,538$) sub-scales between a negative statistically significant correlation; the helpless approach ($p < 0.01$; $r = 0,631$) and obedient approaches ($p < 0.01$; $r = 0,511$) sub-scales, there is a positive correlation statistically significant between. A statistically negative correlation ($p < 0,01$; $r = -0,394$) was found the BRAIN and MMSA. As a result of multiple regression analyzes; it was determined that perceived social support ($p < 0.01$) and styles of coping with stress ($p < 0.01$) were effective on biological rhythm.

Conclusion: According to the results of the study, it was determined that patients with bipolar disorder had moderate irregularity in their biological rhythms, had good perceived social support, were not inadequate in coping with stress, and most of them had a high level of treatment adherence. It's been determined that biological rhythm is associated with perceived social support, coping with stress and adherence to treatment, and perceived social support and coping styles affect biological rhythm regularity. It's believed that the results of this study will guide the planning of nursing initiatives, psychosocial approaches and discharge education maintain biological rhythm regularity in patients with bipolar disorder.

Keywords: bipolar disorder, biological rhythm, perceived social support, coping with stress, treatment adherence

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-169

BİLİŞSEL ÇARPITMA İLE DUYGULARI İFADE ETME EĞİLİMLERİ, ANKSİYETE VE DEPRESYON DÜZEYİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Neşe Mercan¹, Melisa Bulut², Çiğdem Yüksel³

¹Şeyh Edebali Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Gelişimi Bölümü, Bilecik

²Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Ruh Sağlığı Ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Bolu

³Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Gülhane Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Ankara

Amaç: Teorik olarak bilişsel çarpıtmaların depresyon ve anksiyete bozukluklarının etiolojisinde ve prognozunda yer aldığı kabul edilmektedir [1-3]. Bu çalışma bilişsel çarpıtma ile duyguları ifade etme, anksiyete ve depresyon düzeyi arasındaki ilişkinin araştırılması amacıyla planlanmıştır.

Yöntem: “Kesitsel Tanımlayıcı Araştırma” tasarımı ile planlanmıştır.

Bulgular: Verilerin analizinde Bilişsel Çarpıtmalar Ölçeği (BÇÖ) “duygudan sonuca ulaşma” alt ölçeği puanı ile Duyguları İfade Etme Ölçeği (DİEÖ) “yakınlık ifadesi” alt ölçek puanı arasında negatif yönde, BÇÖ “zihin okuma ve felaketleştirme” alt ölçek puanı ile DİEÖ “olumsuz duygu ifadesi” alt ölçek puanı arasında pozitif yönde istatistiksel olarak anlamlı bir korelasyon olduğu saptanmıştır. Bilişsel çarpıtmanın on düşünce tarzı ile depresyonun ve dokuz düşünce tarzı ile anksiyetenin pozitif yönde anlamlı bir korelasyonu olduğu belirlenmiştir.

Tartışma-sonuç:Psikiyatri hemşiresi düşünce tarzlarının belirlenmesini ve duyguları ifade etmeyi iyileşmede bir araç olarak kullanmaktadır. Bu çalışma sonucunun psikiyatri hemşiresinin uygulamasına önemli bir katkı sağlayacağı düşünülmüştür.

Anahtar Kelimeler: bilişsel çarpıtmalar, duyguları ifade etme, bilişsel hata

INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN COGNITIVE DISTORTION AND EMOTION EXPRESSIONS, ANXIETY AND DEPRESSION LEVEL

Neşe Mercan¹, Melisa Bulut², Çiğdem Yüksel³

¹Seyh Edebali University, Faculty Of Health Sciences, Child Development Department, Bilecik

²Abant İzzet Baysal University, Faculty Of Health Sciences, Department Of Mental Health And Psychiatric Nursing, Bolu

³Health Sciences University, Gulhane Health Science Institute, Department Of Psychiatric Nursing, Ankara

Objective: : It is theoretically recognized that cognitive distortions take part in the aetiology and prognosis of depression and anxiety disorders [1-3]. This study was planned to investigate the relationship between cognitive distortion and expressing emotions, anxiety and depression level.

Design and Methods: : It was planned with the "Descriptive Cross-Sectional Study" design.

Finding: In the analysis of the data, it was found that there was a statistically significant correlation in negative direction between the Cognitive Distortion Scale (CDS)"emotion-to-conclusion"subscale score and the Expressing Emotions Scale (EES)"expressing intimacy"subscale score, and there was a statistically significant correlation in positive direction between CDS"mindreading and catastrophizing"subscale score and EES"negative emotion expression"subscale score. It was determined that there was a statistically significant correlation in positive direction between ten thinking styles of cognitive distortion and depression, and between nine thinking styles and anxiety.

Conclusion: The psychiatric nurse uses determining thinking styles and expressing emotions as a means of recovery. It is thought that this study result will make an important contribution to the practice of psychiatric nurses

Keywords: cognitive distortions, expressing emotions, cognitive error

KAYNAKÇA

1. Beck AT, Emery G, Greenberg RL. Anxiety disorders and phobias: A cognitive perspective. 1985; (pp. 1–384). Basic Books.
2. Özdel K, Taymur İ, Guriz OS, Tulaci GR, Kuru E, Turkcapar MH. Measuring cognitive errors using the cognitive distortions scale (CDS): Psychometric properties in clinical and non-clinical samples. PLoS One, 2014; 9(8), e105956.
3. Scott BG, Pina AA, Parker JH. Reluctance to express emotion explains relation between cognitive distortions and social competence in anxious children. British Journal of Developmental Psychology, 2018; 36(3), 402–417.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-170

İNTİHAR HIZI VE RUH SAĞLIĞI KAYNAKLARI ARASINDAKİ DURUMUN MAKRO PERSPEKTİFTEN İNCELENMESİ

Esra Uslu¹

¹Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Eskişehir

Amaç: Bu çalışmanın amacı dünya ülkelerinin intihar hızı ile ruh sağlığı kaynakları arasındaki ilişkiyi değerlendirmektir.

Yöntem: Bu araştırma, Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) "Global Health Observatory" veri tabanından [1] elde edilen ikincil veriler kullanılarak yapılmış retrospektif bir çalışmadır. Araştırmanın amacına uygun olarak yapılan değerlendirmeler ilgili veri tabanında yer alan dünya ülkelerini kapsamaktadır. Çalışmanın bağımlı değişkeni intihar hızıdır. Bağımsız değişkenleri ise; (i) ruh sağlığı tesislerinin sayısı (ruh sağlığı hastanesi, genel hastanelerdeki ruh sağlığı ünitesi ve ruh sağlığı poliklinikleri), (ii) psikiyatrik yatak sayısı (ruh sağlığı hastanelerindeki yataklar, genel hastanelerdeki ruh sağlığı yatakları), (iii) ruh sağlığı alanında çalışan insangücü sayısı (hemşire, psikiyatrist, psikolog, sosyal hizmet uzmanı) ve (iv) ruh sağlığı yönetim uygulamalarıdır (ruh sağlığı yasası, ruh sağlığı politikası). Çalışmada kullanılan bağımlı değişkene ilişkin veri 2019 yılına, bağımsız değişkenlere ilişkin veriler ise 2013-2017 yıllarına aittir. İlgili değişken bazında verisi olmayan ülke, analiz sürecinde dışlanmıştır. Bu nedenle örneklem sayısı her bir değişken bazında farklılık göstermektedir. Verilerin normal dağılım göstermemesi nedeni ile analizler sırasında Spearman korelasyon analizi ile Mann Whitney U testi kullanılmıştır. Anlamlılık değeri $p < 0.05$ olarak belirlenmiştir.

Bulgular: Dünya ülkelerinin 100.000 kişi için hesaplanan intihar hızı verileri ($n=179$) 0,3-87,5 arasında, ruh sağlığı hastaneleri sayısı ($n=128$) 0-8,3 arasında, bu hastanelerdeki psikiyatrik yatak sayısı ($n=123$) 0-196,6 arasında, psikiyatrist sayısı ($n=142$) 0,007-48,0 ve ruh sağlığı alanında çalışan hemşire sayısı ($n=123$) 0-150,2 arasında değişmektedir. Ülkelerin %62,1'inin ruh sağlığı yasası, %79,9'unun ruh sağlığı politikası bulunmaktadır. İntihar hızı ile ülkelere ait ruh sağlığı tesislerinin sayısı, psikiyatrik yatak sayısı ve ruh sağlığı alanında çalışan insangücü sayısı arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır ($p > 0,05$). Ayrıca intihar hızına göre ruh sağlığı yönetim uygulamaları arasında da istatistiksel açıdan anlamlı bir fark saptanmamıştır ($p > 0,05$).

Tartışma-sonuç: Her yıl 700.000'den fazla insan intihar nedeniyle ölmektedir ve intihara teşebbüs eden kişi sayısı bundan çok daha fazladır. Üstelik küresel düzeyde incelendiğinde intiharların %77'si ise düşük ve orta gelirli ülkelerde meydana gelmektedir [2]. Bu çalışma da önemli ancak önlenemez bu problemi ruh sağlığı kaynakları çerçevesinde incelemiştir. Çalışmadan elde edilen sonuçlar dünya ülkelerinin intihar hızı ile ruh sağlığı kaynakları arasında bir ilişkinin ve farkın olmadığına işaret etmektedir. Ancak sonuçlar dikkatle yorumlanmalı ve genellenmemelidir. Çünkü bu durum ülkelere ait verilerin minimum ve maksimum değerlerin birbirinden çok farklı olmasından kaynaklanabilir. Bu farklılık da ülkelerin ruh sağlığı politikalarında reform (insan hakları, ruh sağlığı hizmeti bütçesi, organizasyonu, kalitesi, erişimi, insangücü v.b alanlarda) gerekliliğine işaret etmektedir [3]. Ayrıca bu desende planlanacak diğer çalışmalarda ruh sağlığı kaynaklarının ülkelerin DSÖ tarafından tanımlanan coğrafi bölge ve gelir grupları sınıflamasına göre intihar hızı ile ilişkisinin incelenmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: intihar, intihar hızı, ruh sağlığı kaynakları

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. World Health Organization. Global Health Observatory data repository. <https://apps.who.int/gho/data/node.main>. Published 2021. Accessed 10.06.2021, 2021.
2. World Health Organization. Suicide. <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/suicide>. Published 2021. Accessed 01.07.2021, 2021.
3. World Health Organization. World Mental Health Day: the campaign. Move for mental health: let's invest. <https://www.who.int/campaigns/world-mental-health-day/world-mental-health-day-2020/world-mental-health-day-campaign>. Published 2020. Accessed 13.05.2021, 2021.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

ANALYZING THE SITUATION BETWEEN SUICIDE RATE AND MENTAL HEALTH RESOURCES FROM A MACRO PERSPECTIVE

Esra Uslu¹

¹Eskişehir Osmangazi University Faculty of Health Sciences, Department of Mental Health and Diseases Nursing, Eskişehir

Aim: The aim of this study is to evaluate the relationship between the suicide rate of the world's countries and mental health resources.

Method: This study used a retrospective research design and was carried out using secondary data obtained from the World Health Organization (WHO) Global Health Observatory database [1]. The dependent variable is the suicide rate. The independent variables are; (i) number of mental health facilities (mental health hospital, mental health unit in general hospitals and mental health outpatient facilities), (ii) number of psychiatric beds (beds in mental health hospitals, mental health beds in general hospitals), (iii) workforce working in the sector of mental health (nurse, psychiatrist, psychologist, social worker) and (iv) mental health management practices (mental health law, mental health policy). The data on the dependent variable belongs to 2019, and the data for the independent variables belong to the years 2013-2017. Countries with missing data regarding the relevant variables were excluded from the analysis. Therefore, the number of samples varies on the basis of each variable. Spearman correlation analysis and Mann Whitney U test were used during the analyses, since the data did not show normal distribution.

Results: Calculated for 100,000 people of the countries of the world; suicide rate data (n=179) is between 0.3-87.5, the number of mental health hospitals (n=128) is between 0-8.3, the number of psychiatric beds in these hospitals (n=123) is between 0-196.6, the number of psychiatrists (n=142) ranged from 0.007 to 48.0 and the number of nurses working in the field of mental health (n=123) ranged from 0 to 150.2. Also 62.1% of countries have a mental health law and 79.9% have a mental health policy. There is no statistically significant relationship between the suicide rate and the number of mental health facilities, the number of psychiatric beds and the number of workforce working in the sector of mental health ($p>0.05$). In addition, there was no statistically significant difference between mental health management practices according to suicide rate ($p>0.05$).

Discussion-Conclusion: More than 700,000 people die due to suicide every year and many more people attempt suicide. Moreover 77% of global suicides occur in low- and middle-income countries [2]. The results obtained from the study indicate that there is no relationship and difference between the suicide rate of the countries of the world and the mental health resources. However, the results should be interpreted with caution and should not be generalized. This may be due to the fact that the minimum and maximum values of the data of the countries are very different from each other. This difference points to the necessity of reform in the mental health policies of countries (in areas such as human rights, mental health service budget, organization, quality, access, manpower, etc.) [3]. In addition, in other studies to be planned in this design, it may be suggested to examine the relationship of mental health resources with suicide rate according to the geographical region and income groups classification of countries defined by WHO.

Keywords: suicide, suicide rate, mental health resources

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-171

COVID-19 PANDEMİSİ SÜRECİNDE HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN UZAKTAN EĞİTİME İLİŞKİN DENEYİMLERİNİN ALGILADIKLARI STRES DÜZEYLERİ AÇISINDAN İNCELENMESİ

Ayşe Bağlı¹, Elçin Babaoğlu²

¹Üsküdar Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, İlk ve Acil Yardım Programı, İstanbul

²Üsküdar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, İstanbul

Amaç: Bu araştırma, COVID-19 pandemisi sürecinde hemşirelik öğrencilerinin uzaktan eğitime ilişkin deneyimlerinin algıladıkları stres düzeyleri açısından incelenmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Yöntem: Araştırma örneklemini 2020-2021 eğitim öğretim yılında Üsküdar Üniversitesi'nde hemşirelik öğrencisi olarak öğrenim gören 209 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan öğrencilere araştırmacı tarafından hazırlanan 14 soruluk öğrenci tanımlayıcı bilgi formu ile 20 soruluk uzaktan eğitime ilişkin deneyim formu ve Eskin ve arkadaşları (2013) tarafından geçerlilik ve güvenilirliği yapılarak Türkçe'ye uyarlanan 14 soruluk algılanan stres ölçeği, çevrimiçi iletişim kanallarından ulaşılarak uygulanmıştır. Algılanan Stres Ölçeği ile tanımlayıcı özelliklerin ve uzaktan eğitime ilişkin deneyimlerin karşılaştırılmasında nonparametrik testler kullanılmıştır. İki kategoriye sahip bağımsız değişkenlerin bağımlı değişkenlerle karşılaştırılmasında Mann Whitney U testi, ikiden fazla kategoriye sahip bağımsız değişkenlerin bağımlı değişkenler ile karşılaştırılmasında ise Kruskal Wallies testi kullanılmıştır. Kruskal Wallies testinde anlamlı çıkan değişkenler için ikili karşılaştırmalar yapılmıştır.

Bulgular: Veriler $p < 0,05$ anlamlılık düzeyinde test edilmiştir. Öğrencilerin tanımlayıcı özelliklerine göre algılanan stres düzeyi puan ortalamaları incelendiğinde, 4. sınıfların 1., 2. ve 3. sınıf puan ortalamalarına göre ve normal ve normalin altı gelir durumuna sahip öğrencilerin, normalin üstü gelir durumuna sahip olanlara göre algılanan stres puan ortalaması anlamlı derecede yüksek bulunmuştur. Çalışmada öğrencilerin uzaktan eğitim yaşantılarındaki deneyimlerini değerlendirmek amacıyla uygulanan uzaktan eğitime ilişkin deneyim formunda "Bulduğum ortamda bilgisayar, tablet yok." haricindeki tüm değişkenlerde istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar bulunmuştur.

Tartışma-Sonuç: Elde edilen bulgular doğrultusunda, hemşirelik öğrencilerinin algıladıkları stresleri $27,21 \pm 7,43$ ile ortalamaya yakındır. Çalışmada öğrencilerin uzaktan eğitim yaşantılarındaki deneyimlerini değerlendirmek amacıyla uygulanan uzaktan eğitime ilişkin deneyim formu; fiziksel koşullar, akademik başarı ve duygusal faktörler olmak üzere 3 kategoride toplanmıştır. Kürtüncü ve Kurt (2020) hemşirelik öğrencilerinin COVID-19 pandemisi döneminde uzaktan eğitim konusunda yaşadığı sorunları; üniversitenin uzaktan eğitim alt yapısındaki sorunlar, eğitimin yüz yüze olmaması, imkan kısıtlılığı, pandeminin getirdiği duygudurum ve sınav kaygısı olarak belirtmiştir. Sahu (2020) COVID-19 salgınında üniversite öğrencilerinin karşılaştığı zorlukları; yüz yüze sınıflardan çevrimiçi sınıflara geçiş, ölçme ve değerlendirme, uluslararası öğrencilerin karşılaştığı zorluklar, seyahat kısıtlaması, mental sağlık olarak bildirmiş ve üniversitelerin destek hizmetlerine dikkat çekmiştir. Çalışmamız ve literatürde yer alan bu çalışmalar, uzaktan eğitim sürecinde tüm öğrencilerin genel olarak sorunlarla karşı karşıya kaldığını şeklinde yorumlanmaktadır. Hemşirelik öğrencilerinin uzaktan eğitim deneyimleri ve algılanan stres düzeylerinin farklı üniversitelerde daha geniş örneklemlerde nitel olarak incelenmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: COVID-19, uzaktan eğitim, stres, hemşirelik öğrencileri

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Eskin M., Harlak H., Demirkıran F. ve Dereboy Ç. (2013). Algılanan Stres Ölçeğinin Türkçeye uyarlanması: Güvenirlilik ve geçerlik analizi. *New/Yeni Symposium Journal*, 51(3), 132-140.
2. Keskin M. ve Özer Kaya D. (2020) COVID-19 Sürecinde Öğrencilerin Web Tabanlı Uzaktan Eğitime Yönelik Geri Bildirimlerinin Değerlendirilmesi. *İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 5(2): 59-67
3. Kürtüncü M., Kurt A. (2020) Covid-19 Pandemi Döneminde Hemşirelik Öğrencilerinin Uzaktan Eğitim Konusunda Yaşadıkları Sorunlar. *ASEAD Cilt 7 Sayı 5*, S 66-77
4. Sahu P. (2020). Closure of Universities Due to Coronavirus Disease 2019 (COVID-19): Impact on Education and Mental Health of Students and Academic Staff. *Cureus*, 12(4): e7541. doi:10.7759/cureus.7541

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

AN INVESTIGATION OF THE STRESS LEVELS PERCEIVED WITH NURSING STUDENTS ON DISTANCE EDUCATION DURING THE COVID-19 PANDEMIC PROCESS

Ayşe Bağlı¹, Elçin Babaoğlu²

¹Üsküdar University Vocational School of Health Services, First and Emergency Aid Program, Istanbul

²Üsküdar University Faculty of Health Sciences, Department of Nursing, Istanbul

Aim: The study carried out about investigating the stress levels of experiences of nursing students on distance education during the COVID-19 pandemic.

Method: Research samples practised by 209 students who are going on nursing education 2020-2021 education years in the Uskudar University. The study applied to participant students with student identification form by 14 questions which prepared by researcher, 20 questions distance education experience form and 14-item perceived stress scale which made by validity and reliability by Eskin et al. (2013). All study implemented by online communication channels. Nonparametric tests were used to compare the Perceived Stress Scale with the descriptive features and experiences related to distance education. The Mann Whitney U test was used to compare the independent variables with two categories with the dependent variables, and the Kruskal Wallies test was used to compare the independent variables with more than two categories with the dependent variables. Pairwise comparisons were made for the variables that were significant in the Kruskal Wallies test.

Results: Data were tested at the $p < 0.05$ significance level. Perceived stress level mean scores according to the descriptive characteristics of the students are examined and the perceived stress level of the 4th graders is higher than the 1st, 2nd and 3rd grades. In addition, the stress level of the students, who have normal and below-normal income levels is found to be significantly higher than those have above-normal income. In the study, an experience form related to distance education was applied in order to evaluate the experiences of the students in their distance education life. Statistically significant differences were found in all items except for the item "There is no computer or tablet in my environment."

Discussion and Conclusion: According to the results, the perceived stress levels of nursing students is close to the average with 27.21 ± 7.43 . 'Distance Education Experience Form' is applied in order to evaluate the distance education experiences of the students. There are 3 categories in this form: physical conditions, academic achievement and emotional factors. Kürtüncü and Kurt (2020) about the problems of nursing students about distance education during the COVID-19 pandemic; they stated that the problems in the distance education infrastructure of the university are the lack of face-to-face education, the limited opportunity, the mood brought by the pandemic and exam anxiety. Sahu (2020) The challenges faced by university students in the COVID-19 pandemic; transition from face-to-face classes to online classes, assessment and evaluation, difficulties faced by international students, travel restrictions, mental health, and drew attention to the support services of universities. Our study and these studies in the literature are interpreted as that all students have problems in the distance education process.. It is suggested that the distance education experiences and perceived stress levels of nursing students should be analysed qualitatively with larger samples in different universities.

Keywords: COVID-19, distance learning, stress, nursing students

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-172

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN COVID-19 PANDEMİSİ SÜRECİNDE PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ DERSİNDE KULLANILAN ÖĞRETİM YÖNTEMLERİNE VE UZAKTAN EĞİTİME YÖNELİK TUTUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Havva Tel¹, Meral Kelleci¹, Özge Kısaoğlu¹

¹Sivas Cumhuriyet Üniversitesi

Amaç: Bu çalışmada Covid-19 Pandemi sürecindeki online uzaktan eğitimde hemşirelik öğrencilerinin psikiyatri hemşireliği dersinde kullanılan öğretim yöntemlerine ve uzaktan eğitime yönelik tutumlarının değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı tipteki bu araştırma bir Üniversitenin Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik bölümü dördüncü sınıfta eğitim gören ve Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği dersini alan öğrenciler ile yapılmıştır. Araştırmanın örneklemini 144 öğrenci oluşturmuştur. Araştırma verileri Bilgi Formu ve Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Veri toplama araçları, Microsoft teams üzerinden öğrencilere ön bilgilendirme yapıldıktan sonra Google Formlar aracılığıyla katılımcılara gönderilmiştir. Araştırma verileri SPSS 22.0 paket programında değerlendirilmiştir. Verilerin analizinde yüzdeler dağılımı, Mann Whitney U testi, Kruskal Wallis H tek yönlü varyans analizi testleri kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde anlamlılık düzeyi $p < 0.05$ kabul edilmiştir.

Bulgular: Çalışmaya katılan öğrencilerin %91.7'sinin 20-23 yaş arasında, %77.1'inin kız, %52.1'inin il merkezinde ve %88.2'sinin çekirdek ailede yaşadığı belirlenmiştir. Uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin %57'sinin akıllı telefon kullandığını, %50'sinin internet erişim sorunu yaşadığını, %88.2'sinin uzaktan eğitimde teknolojiyi kullanabilme becerisinin yeterli olduğunu, %42.4'ünün uzaktan eğitim sistemini yetersiz olarak değerlendirdiğini ifade ettiği saptanmıştır. Öğrenciler uzaktan eğitimde etkili öğretim yöntemlerini; eğitsel amaçlı çekilen filmlerde ele alınan psikiyatrik vaka örneklerinin gösterimi (85.4%), düz anlatım (83.3%) ve konuyu özetleyen psikiyatrik animasyonlar (81.3%) olarak belirtmiştir. Öğrencilerin Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum Ölçeği toplam puanının orta düzeyde (52.78 ± 18.61), Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum Ölçeğinin sınırlılıkları alt boyutu puan ortalamasının 18.67 ± 6.27 ; Eğitime Yönelik Tutum Ölçeğinin avantajları alt boyutu puan ortalaması 34.10 ± 12.88 olduğu saptanmıştır.

Sonuç: Covid-19 Pandemi sürecinde psikiyatri hemşireliği dersinin online uzaktan eğitimde hemşirelik öğrencilerinin yarısının internet erişim sonucu yaşadığı, uzaktan eğitime yönelik tutumlarının orta düzeyde olduğu, dersin anlatımda görsel ve işitsel yöntemlerin bir arada kullanılmasının dersin etkinliğini artırdığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: COVID-19 pandemisi, psikiyatri hemşireliği, uzaktan eğitim, öğrenci

KAYNAKÇA:

1. Adedoyin, O. B., & Soykan, E. (2020). Covid-19 pandemic and online learning: the challenges and opportunities. İçinde *Interactive Learning Environments*. Routledge. <https://doi.org/10.1080/10494820.2020.1813180>
2. Ramos-Morcillo, A. J., Leal-Costa, C., Moral-García, J. E., & Ruzafa-Martínez, M. (2020). Experiences of nursing students during the abrupt change from face-to-face to e-learning education during the first month of confinement due to COVID-19 in Spain. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(15), 1–15. <https://doi.org/10.3390/ijerph17155519>
3. Adnan, M., & Anwar, K. (2020). Online Learning amid the COVID-19 Pandemic: Students' Perspectives. *Journal of Pedagogical Research*, 1, 45-51. <https://doi.org/10.33902/JPSP.2020261309>

EVALUATION OF THE METHODS USED IN DISTANCE EDUCATION AND NURSING STUDENT ATTITUDES IN PSYCHIATRIC NURSING COURSE DURING THE COVID-19 PANDEMIC

Havva Tel¹, Meral Kelleci¹, Özge Kısaoğlu¹

¹Sivas Cumhuriyet University

Objectives: This study aimed to evaluate the teaching methods practiced in distance education in a psychiatric nursing course and students' attitudes towards distance education during the COVID-19 pandemic process.

Methods: This descriptive study was conducted with students studying in the final year of the Faculty of Health Sciences Nursing Department of a University and taking the Mental Health and Diseases Nursing course. The sample of the study consisted of 144 students. Research data were collected using the Information Form and the Distance Education Attitudes Scale (DEAS). Data collection tools were sent to the participants via Google Forms after preliminary information was given to the students via Microsoft teams. In this study, percentage distribution, Mann Whitney U test, Kruskal Wallis H one-way analysis of variance tests were used in the analysis of the data. IBM SPSS Statistics Version 22.0 software for Windows (IBM Corp., Armonk, NY, USA) was applied to evaluate the research data. In the evaluation of the data, the level of significance was accepted as $p < 0.05$.

Results: It was determined that 91.7% of the students participating in the study were between the ages of 20-23, 77.1% were girls, 52.1% lived in the city center and 88.2% lived in an immediate family. It was determined that 57% of the students used a smart phone during the distance education process, 50% of them had internet access problems, 88.2% of them stated that their ability to use technology in distance education was sufficient, and 42.4% of them stated that the distance education system was inadequate. Among the teaching methods adopted in distance education, the methods that the students evaluated as the most effective were the presentation of psychiatric case examples from movies (85.4%), lectures (83.3%), and psychiatric animations that summarized the subject (81.3%). It has been concluded that students use mobile devices more and have internet problems in distance education. The student's total score on the Distance Education Attitudes Scale (DEAS) was 52.78 ± 18.61 (moderate). The attitude scores towards distance education were evaluated as negative and below the medium level in all dimensions. The difference between the students' internet access issues in distance education, their ability to use technology in distance education and their evaluation of the distance education system, and the score of the DEAS and its sub-dimensions scores were significant ($p < 0.05$).

Conclusion: It has been observed that during the Covid-19 Pandemic period, half of the nursing students in online distance education experienced the psychiatric nursing course as a result of internet access, their attitudes towards distance education were at a moderate level, and the use of visual and auditory methods in the lecture increased the effectiveness of the course.

Keywords: COVID-19 pandemic, psychiatric nursing, distance education, student

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-173

PSİKODRAMA UYGULAMASININ PSİKİYATRİ HEMŞİRELERİNİN DUYGUSAL EMEK STRATEJİLERİNE ETKİSİ

Nareg Doğan¹, Leyla Küçük², Ejder Akgün Yıldırım³

¹Bezmialem Vakıf Üniversitesi

²İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi

³T.C. Sağlık Bakanlığı İstanbul Bakırköy Prof. Dr. Mazhar Osman Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Amaç: Hasta ve hasta yakınları ile girdikleri yüksek düzeydeki duygusal etkileşimler nedeniyle psikiyatri hemşireleri yoğun olarak duygusal emek (yüzeysel ve derinden rol yapma) sarf etmektedir [1,2]. Bunun sonucunda psikiyatri hemşirelerinde kırılabilirlik ve tükenmişlik riski artmaktadır [3]. Duygusal emek yapılan işe uygun olarak duyguların düzenlenmesi ve yönetilmesi olarak tanımlanmaktadır. Duyguların yönetimi için gerçekleştirilen duygusal emek stratejilerinden yüzeysel rol yapma, hasta ve hemşire arasındaki terapötik ilişkiyi olumsuz etkilemektedir [4]. Hemşirelerin duygusal emek sarf etmek yerine, doğal duygularını sergileyebilmeleri için duygusal emekle ilişkili olan duygusal zeka ve empati becerilerinin geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Psikodrama, hemşirelerin duygusal zeka ve empati becerilerinin geliştirilebilmektedir [5]. Bu bilgiler doğrultusunda bu çalışmanın amacı, psikodrama uygulamasının psikiyatri hemşirelerinin duygusal emek stratejilerine etkisini incelemektir.

Yöntem: Araştırma İstanbul ilinde akut psikiyatri hastalarının tedavi ve bakım hizmetlerinin yürütüldüğü bir hastanede Mart 2018- Ocak 2019 tarihleri arasında, kontrol gruplu, tekrarlayan ölçümlü (ön test- son test- 6 ay izlem testi) yarı-deneysel olarak gerçekleştirildi. Araştırma 16 deney, 16 kontrol olmak üzere 32 kişi ile tamamlandı. Deney grubundaki hemşirelere 10 oturum psikodrama uygulandı. Kontrol grubundaki hemşirelere hiçbir girişim uygulanmadı. Veri toplamada sosyodemografik özellikleri belirlemeye yönelik Bilgi formu, Duygusal Emek Ölçeği (DEO), Kişiler Arası Tepkisellik İndeksi (KTİ) ve Asıl Form Schutte Duygusal Zeka Ölçeği (AFSDZO) kullanıldı. Araştırma sonucunda elde edilen veriler SPSS-15 paket programı kullanılarak değerlendirildi. Ölçeklerin değerlendirilmesinde Cronbach's alfa analizi kullanıldı. Deney ve Kontrol grubunun bireysel özelliklerini ve ölçek puanlarını değerlendirmede tanımlayıcı testler, girişimin etkinliğini belirlemede Mann-Whitney U Testi, Wilcoxon İşaret Sıra Testi, Chi Square Testi, deney ve kontrol grubunun bireysel özellikler açısından benzerliğini karşılaştırmada Man Withney U testi, Fisher Exact Test ve Pearson kare Testi, ölçek ve alt ölçek puanları açısından benzerliğini karşılaştırmada Man Whitney U testi ve T testi kullanıldı. Deney ve Kontrol gruplarının zamana göre ölçek puanlarındaki değişimin hesaplanmasında ise Friedman Testi kullanıldı. Tüm bulgular p=0,05 anlamlılık düzeyinde sınıandı.

Bulgular: Deney ve kontrol grubundaki hemşirelerin sırası ile ön-test yüzeysel rol yapma puanı 13,5± 4,01 ve 11,91± 4,53, derinden rol yapma puanı 11,38± 3,48 ve 10,78± 3,85, doğal duygular puanı 11,88±1,14 ve 11,75±1,86 olarak bulundu. Deney ve kontrol grubu bireysel özellikleri, uygulama öncesi DEO Alt boyutları KTİ toplam puan ve alt boyutları, AFSDZO toplam puan ortalamaları arasında anlamlı fark bulunmadı. Uygulama sonrası gruplar arası ve grup içi karşılaştırmalarda KTİ toplam puan ve alt boyutları, AFSDZO toplam puan ortalamaları anlamlı fark bulunmazken yalnızca kontrol grubunun yüzeysel rol yapma son test puan ortalaması ile deney grubu yüzeysel rol yapma son test puan ortalaması arasında anlamlı fark bulundu (z:-1,991, p*:0,046).

Tartışma-Sonuç: Deney grubundaki hemşirelerin psikodrama uygulaması sonrasında kontrol grubuna göre gerçek duygularını gizleme, bastırma, rol yapma davranışlarında artış meydana geldi. Bu sonucun psikodramanın

farkındalık yaratma etkisi, çalışılan bölüme özgü durumlar, gösterim kuralları ve duygusal talepler, hemşireler tarafından sergilenen davranış stratejisinin ortaya çıkan olumlu sonuçlar doğrultusunda pekişmesi, psikodramanın profesyonel rol ve sosyalizasyon sürecine etkisi ile kültürün duygusal emek davranışa etkisi gibi değişkenlerle ilişkili olduğu düşünüldü.

Psikiyatri hemşirelerinin yaşadıkları duygusal yükün derinlemesine ve çok yönlü keşfedilmesine fırsat veren ve bu yük ile baş etmelerini geliştirmeyi amaçlayan çalışmalar yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Psikiyatri Hemşireliği, Duygular, Duygusal Emek, Psikodrama

KAYNAKÇA:

1. Thompson, A. R., Powis, J., Carradice, A. (2008). Community psychiatric nurses' experience of working with people who engage in deliberate self-harm. *International Journal of Mental Health Nursing*, 17(3), 153-16
2. Hagen, J., Knizek, B. L., Hjelmeland, H. (2017). Mental health nurses' experiences of caring for suicidal patients in psychiatric wards: An emotional endeavor. *Archives of Psychiatric Nursing*, 31(1), 31-37.
3. Van Sant, J. E. ve Patterson, B. J. (2013). Getting in and getting out whole: Nursepatient connections in the psychiatric setting. *Issues in Mental Health Nursing*, 34(1), 36- 45.
4. Smith, P. (2012) *The emotional labour of nursing revisited: Can nurses still care?.* (2nd ed.), Basingstoke, UK: Palgrave Macmillan,
5. Beauvais, A. M., Özbaş, A. A., Wheeler, K. (2019). End-of-life psychodrama: Influencing nursing students' communication skills, attitudes, emotional intelligence and self-reflection. *Journal of Psychiatric Nursing*, 10(2), 103-110.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE EFFECT OF PSYCHODRAMA ON EMOTIONAL LABOR STRATEGIES OF PSYCHIATRIC NURSES

Nareg Doğan¹, Leyla Küçük², Ejder Akgün Yıldırım³

¹Bezmialem Foundation University

²Istanbul University- Cerrahpaşa The Faculty Nursing of Florence Nightingale

³T.R. Ministry of Health Istanbul Bakirkoy Prof. Dr. Mazhar Osman Mental Health and Neurological Diseases Training and Research Hospital

Objective: The intense emotional interactions with patients and their relatives cause psychiatric nurses to expend high level of emotional labor (surface/deep acting) [1,2]. As a result, the risk of frailty and burnout increases in psychiatric nurses [3]. Surface acting negatively affects the therapeutic relationship between the nurses and the patients [4]. It is of great importance to develop emotional intelligence and empathic skills, so that nurses can display their genuine feelings. Psychodrama can improve nurses' emotional intelligence and empathic skills [5]. The aim of this study is to examine the effect of psychodrama on the emotional labor strategies of psychiatric nurses.

Method: The research was carried out as a quasi-experimental with a control group, repeated measure design (pre-test-post-test- 6-month follow-up test) in a psychiatric hospital with acute psychiatric in Istanbul, between March 2018 and January 2019. The research was completed with 32 patients (experimental: 16, control: 16). 10 sessions of psychodrama were applied to the nurses in the experimental group. No intervention was applied to the nurses in the control group. Information (sociodemographic) form, Emotional Labor Scale (ELS), Interpersonal Reactivity Index (IRI) and Revised Schutte Emotional Intelligence Scale (RSEIS) were used in data collection. The data analysed with SPSS-15 package program. Descriptive analysis were used to evaluate the individual characteristics and scale scores of the groups. Fisher Exact, Pearson Chi Square, Mann-Whitney U, Wilcoxon Signed-Rank, and The Friedman tests were used to specify the homogeneity of groups in terms of individual characteristics and scale scores, to evaluate the effectiveness of the intervention, the change in the scale scores of groups over time. All findings were tested at $p=0.05$ significance level. Cronbach's alpha analysis was used for the internal consistency of the scales.

Results: Respectively, pre-test surface acting scores of the experimental and control groups were 13.5 ± 4.01 and 11.91 ± 4.53 , deep acting scores were 11.38 ± 3.48 and 10.78 ± 3.85 , genuine feelings score was 11.88 ± 1.14 and 11.75 ± 1.86 . There was no significant difference between the individual characteristics and scale scores of the two groups. While there was no significant difference in the IRI total score and sub-dimensions, and the total mean scores of RSEIS in the comparisons between and within the groups after psychodrama, a significant difference was found only between the experimental and control groups' surface acting post-test mean scores ($z: -1.991$, $p*:0.046$).

Discussion-Conclusion: After the psychodrama, the experimental group's behaviors of hiding, suppressing and acting their emotions were increased, compared to the control group. It was thought that this result was related to variables such as the effect of psychodrama creating mindfulness (feelings and behaviours), the characteristics of psychiatry clinics, display rules and emotional demands, the reinforcement of the behavioral strategy displayed by the nurses in line with the positive results, the effect of psychodrama on the professional role and socialization process, and the effect of culture on emotional labor behavior.

It is recommended to carry out studies to explore emotional burden of the psychiatric nurses' which they experience and multidimensional psychoeducations to improve psychiatric nurses' coping strategies.

Keywords: Psychiatric Nursing, Emotions, Emotional Labour, Psychodrama

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-174

AİLELERİ SUÇA BULAŞAN ERGENLERDE PSİKODRAMANIN ŞİDDET EĞİLİMİ VE SOSYAL UYUMA ETKİSİ

Çağlar Şimşek¹, Leyla Küçük², Ejder Akgün Yıldırım³

¹Taksim Eğitim ve Araştırma Hastanesi

²İstanbul Üniversitesi - Cerrahpaşa Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği Ana Bilim Dalı

³Sağlık Bilimleri Üniversitesi Bakırköy Prof. Dr. Mazhar Osman Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Amaç: Aileleri suça bulaşan ergenlerde psikodramanın şiddet eğilimi ve sosyal uyum üzerine etkisini incelemektir.

Method: Çalışma öntest-sontest yarı deneysel tasarımda gerçekleşti. Çalışma grubunu 12-14 yaş aralığında Halk Eğitim Merkezine kayıtlı 16 ergen oluşturdu. Veri toplama aracı olarak Saldırganlık Ölçeği (SÖ) ve Sosyal Uyum Kendini Değerlendirme Ölçeği(SUKDÖ) kullanıldı. Araştırmada deney grubuna uygulanan 10 haftalık psikodramanın ergenlerin saldırganlık ve sosyal uyuma etkisi değerlendirildi.

Bulgular: Psikodrama uygulaması sonrasında SÖ alt boyutlarından; fiziksel saldırganlık, öfke ve dolaylı saldırganlık alt boyutlarında iki grup arasında anlamlı fark bulundu. SUKD Ölçeğinde Psikodrama sonrası iki grup arasında ileri derece anlamlı fark bulundu.

Sonuç: Psikodramanın ailesi suça bulaşan ergenlerin şiddet eğilimini azalttığı ve sosyal uyum becerilerinde artış sağladığı bulundu.

Anahtar Kelimeler: Ergenlik, şiddet eğilimi, psikodrama, sosyal uyum

KAYNAKÇA:

1. Gezait, M.K., Mey, C.S.S., Abdullah, Y.L.M.N. (2012). The role of psychodrama techniques to decrease the level of school violence in the arab world. *Interdisciplinary Journal Of Family Studies*, **XVII**. (2);165-185. Erişim 16.06.2018.<https://ijfs.padovauniversitypress.it/system/files/papers/19-khaled-paper-conference-school-violence-12-7.pdf>
2. Gökler, B. (2017). Bir grup psikoterapisi yöntemi olarak psikodrama. *Türkiye Klinikleri J Child Psychiatry-Special Topics*. **3**(2),77-83. Erişim 26.06.2019. <https://www.turkiyeklinikleri.com/article/tr-bir-grup-psikoterapisi-yontemi-olarak-psikodrama-79555.html>
3. Gördeles Beşer, N., Baysan Arabacı, L., ve Uzunoğlu, G. (2016). Türkiye'de bir bölge psikiyatri hastanesinde tedavi olan suça itilmiş çocuk profilleri. *Anadolu Psikiyatri Dergisi* **17**, 317-24. Erişim 25.07.2019. https://anadolupsikiyatri.net/fulltext/apd_17_04_08.pdf

THE EFFECT OF PSYCHODRAMA ON VIOLENCE TENDENCY AND SOCIAL ADAPTATION IN ADOLESCENTS WHOSE FAMILIES ARE INVOLVED IN CRIME

Çağlar Şimşek¹, Leyla Küçük², Ejder Akgün Yıldırım³

¹Taksim Training and Research Hospital

²Istanbul University - Cerrahpaşa Florence Nightingale Faculty of Nursing, Department of Mental Health and Psychiatric Nursing

³University of Health Sciences Bakırköy Prof. Dr. Mazhar Osman Mental Health and Neurological Diseases Training and Research Hospital

Objectives: This study aims to examine the effect of psychodrama on violence tendency and social adaptation in adolescents whose families are involved in crime.

Method: The study was carried out in a pretest-posttest quasi-experimental design. The study group consisted of 16 adolescents between the ages of 12-14 who were registered to the Public Education Center. The Aggression Scale (AS) and Social Adaptation Self-Evaluation Scale (SASS) were used as data collection tools. In the study, the effect of 10-week psychodrama applied to the experimental group on aggression, and social adaptation of adolescents was evaluated.

Results: After the psychodrama application, a significant difference was found between the two groups in physical aggression, anger, and indirect aggression sub-dimensions of AS. A significant difference was found between the two groups after psychodrama in the SASS.

Conclusion: It was found that psychodrama reduced the violence tendency of adolescents whose families were involved in crime, and increased their social adaptation skills.

Keywords: Adolescence, violence tendency, psychodrama, social adaptation

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-175

GENÇ YETİŞKİNLERİN KİŞİLERARASI HAYATA İLİŞKİN RUMİNASYON DÜZEYLERİ İLE AFFETME KARARLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Duygu Ayar¹

¹Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi

Amaç: Bu çalışma, genç yetişkinlerin kişilerarası hayata ilişkin ruminsasyonları ile affetme kararlarının ilişkisini incelemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Betimleyici tipteki araştırma 20.03.2021-17.04.2021 tarihleri arasında 385 katılımcı ile yürütülmüştür. Pandemi süreci nedeniyle araştırma verileri dijital ortamda toplanmıştır. Katılımcılara gönderilen anketin başında çalışmanın amacı ve içeriği ile çalışmaya katılımın gönüllülük esasına dayalı olduğuna dair bilgiler yer almıştır. Veriler Sosyodemografik Veri Formu, Kişilerarası Hayata İlişkin Ruminasyon Ölçeği ve Affetme Kararı Ölçeği ile toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistiklerin yanı sıra Mann-Whitney U, Kruskal Wallis, korelasyon ve regresyon testleri kullanılmıştır. Araştırmanın yapılabilmesi için etik kurul izni ve katılımcılardan onam alınmıştır.

Bulgular: Katılımcıların cinsiyet, çocuk sahibi olma ve eğitim düzeyi durumlarına göre Kişilerarası Hayata İlişkin Ruminasyon Ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmuştur. Araştırmaya katılan bireylerin cinsiyet, eğitim düzeyi ve gelir düzeyi durumlarına göre Affetme Kararı Ölçeği puan ortalamaları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmuştur. Katılımcıların Kişilerarası Hayata İlişkin Ruminasyon Ölçeği toplam puan ortalamalarının 20.38 ± 6.39 ve Affetme Kararı Ölçeği toplam puan ortalamalarının 17.41 ± 6.13 olduğu saptanmıştır. Ayrıca Kişilerarası Hayata İlişkin Ruminasyon Ölçeği ile Affetme Kararı Ölçeği arasında korelasyon olmadığı belirlenmiştir. Katılımcıların kişilerarası hayata ilişkin ruminasyon düzeylerinin sosyodemografik özellikler üzerindeki etkisinin %10.6'sını açıkladığı saptanmıştır. Beta katsayılarına bakıldığında, tüm bağımsız değişkenlerin kişilerarası hayata ilişkin ruminasyon düzeyini açıklamadığı görülmektedir. Kişilerarası hayata ilişkin ruminasyon düzeyinde en yüksek beta değerine sahip eğitim düzeyinin en önemli bağımsız değişken olduğu söylenebilir.

Tartışma-sonuç: Kadın katılımcıların kişilerarası hataya ilişkin ruminasyon düzeyleri erkeklere göre anlamlı düzeyde daha yüksektir. Kadınların ruminasyon ortalamalarının erkeklerin ortalamasından daha yüksek olduğu ve durumun stres düzeyi ile ilgili olabileceği belirtilmektedir [1]. Üniversite ve üzeri eğitim alan katılımcıların kişilerarası hataya ilişkin ruminasyon düzeyleri lise mezunu olanlara göre daha yüksektir. Yiğit (2018) yüksek eğitim düzeyine sahip bireylerin ruminatif düşünme düzeylerinin düşük olduğunu belirtmiştir [2]. Kadın katılımcıların affetme kararı düzeyleri erkeklere göre anlamlı düzeyde daha yüksektir. Abid (2017) kadınların erkeklerden daha affedici olduğunu belirtirken [3] araştırmamızdan farklı olarak Gümüşçağlayan (2018) cinsiyetin affetme üzerinde rolünün olmadığını belirtmektedir [4]. Katılımcıların kişilerarası hayata ilişkin ruminasyon düzeyleri ile affetme kararı arasında korelasyon bulunamamıştır. Oral ve Arslan (2017) araştırmasında bireylerin başkalarını affetme ile kişilerarası hataya ilişkin ruminasyon düzeyleri arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki olduğunu belirtmektedir [5]. Katılımcıların kişilerarası hayata ilişkin ruminasyon düzeylerinde eğitim düzeyinin en önemli bağımsız değişken olduğu söylenebilir. Düşük eğitim düzeyine sahip bireylerin; olumsuz yaşam olaylarını tekrarlayıcı bir

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

şekilde düşünerek kendini suçladığı, odaklanamadığı, kendini değersiz hissettiği ve işlevselliklerinde problemler oluştuğu belirtilmektedir [2].

Anahtar Kelimeler: Genç erişkin, kişilerarası ilişkiler, ruminasyon, affetme

KAYNAKÇA /REFERENCES

1. Aksoz-Efe I. Relations among Negative Life Events, Getting Psychological Help, Rumination and Perceived Stress. Ankara University Journal of Faculty of Educational Sciences 2018; 51(2): 95-119. DOI: 10.30964/auebfd.425619,
2. Yigit M A. 2018. Relationship of Ruminative Thinking and Mindfulness With Depressive Mood. Maltepe University Social Sciences Institute, Unpublishing Master Thesis, Istanbul.
3. Abid M. Forgiveness: As attaining mental health among depressed patients. Journal of Psychology and Clinical Psychiatry 2017; 7(4): 00444. DOI: 10.15406/jpcpy.2017.07.00444
4. Gumuscaglayan G. 2018. Relative Empathy Mediator Role between Levels of Forgiveness and Psychological Symptoms of Counselor Trainees. Mehmet Akif Ersoy University, Social Sciences Institute, Unpublishing Master Thesis, Burdur.
5. Oral T, Arslan C. The Investigation of University Students' Forgiveness Levels in Terms of Self-compassion, Rumination and Personality Traits. Universal Journal of Educational Research 2017; 5(9): 1447-1456. DOI: 10.13189/ujer.2017.050902

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRI HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE RELATIONSHIP BETWEEN THE LEVELS OF RUMINATION ON INTERPERSONAL LIFE AND THE DECISIONS FOR FORGIVENESS OF YOUNG ADULTS

Duygu Ayar¹

¹*Gaziantep Islamic Science and Technology University*

Aim: This study was conducted to examine the relationship between young adults' interpersonal ruminations and forgiveness decisions.

Method: The descriptive study was conducted with 385 participants between 20.03.2021-17.04.2021. Due to the pandemic process, research data were collected digitally. Data were collected with the Sociodemographic Data Form, the Rumination About an Interpersonal Offense Scale, and the Decision to Forgive Scale. In addition to descriptive statistics, Mann-Whitney U, Kruskal Wallis, correlation and regression tests were used to evaluate the data. Ethics committee permission and consent of the participants were obtained in order to conduct the study.

Results: A statistically significant difference was found between the mean scores of the Rumination About an Interpersonal Offense Scale according to the gender, having a child and education level of the participants. A statistically significant difference was found between the mean scores of the Decision To Forgive Scale according to the gender, education level and income level of the individuals participating in the research. It was determined that the total mean score of the participants on the Rumination About an Interpersonal Offense Scale was 20.38 ± 6.39 , and the total mean score on the Decision to Forgive was 17.41 ± 6.13 . It was determined that there was no correlation between the Rumination About an Interpersonal Offense Scale and the Decision to Forgive Scale. It was determined that the rumination levels of the participants regarding interpersonal life explained 10.6% of the effect on sociodemographic characteristics. When beta coefficients are examined, it is seen that not all independent variables explain the level of rumination related to interpersonal life.

Discussion-conclusion: Female participants' rumination levels related to interpersonal error were significantly higher than males. It has been reported that the mean rumination of women is higher than the mean of men, and the situation may be related to the level of stress [1]. The rumination levels related to interpersonal error of the participants who received university or higher education were higher than those who graduated from high school. Yigit (2018) stated that individuals with high education levels have low ruminative thinking levels [2]. The level of forgiveness decision of female participants is significantly higher than that of males. While Abid (2017) states that women are more forgiving than men [3], unlike our research, Gumuscaglayan (2018) states that gender does not have a role in forgiveness [4]. No correlation was found between the participants' interpersonal rumination levels and the decision to forgive. Oral and Arslan (2017) stated in their study that there is a negative significant relationship between individuals' forgiveness of others and their rumination levels regarding interpersonal error [5]. It can be said that the level of education is the most important independent variable in the rumination levels of the participants regarding interpersonal life. Individuals with low education level; It is stated that he blames himself by thinking about negative life events in a repetitive way, cannot focus, feels worthless and has problems in their functionality [2].

Keywords: Young adult, interpersonal relationships, rumination, forgiveness

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-176

COVID-19 PANDEMİSİNİN İNTİHAR ÜZERİNE ETKİSİ VE ÖNLEME ÇALIŞMALARI

Doç. Dr. Gülseren Keskin¹, Tülay Bol¹

¹Ege Üniversitesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

Özet

Çok sayıda kanıt, COVID-19 pandemisinin derin psikolojik ve sosyal etkileri olduğunu göstermektedir. Genel olarak toplumda bu süreçte yaşanan sosyal izolasyon, anksiyete, bulaşma korkusu, belirsizlik, kronik stres ve ekonomik zorluklar psikiyatrik bozukluklara zemin hazırlamış, önceden psikiyatrik bozukluğu olan bireylerde ise komorbid olarak majör depresyon, anksiyete ve madde kullanım bozukluklarının gelişimine neden olmuştur. Uzun vadeli olumsuz etkileri olduğu için, ruhsal sağlığın korunmasına ve iyilik halinin sürdürülmesine yönelik alınacak önlemlerde intihar olgusu primer öncelikli alanlar arasında yer almalıdır. Yapılacak müdahalelerde, genel ruh sağlığı politikaları ve uygulamalarından yararlanılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: intihar, Covid 19, pandemi , hemşirelik

Abstract

A wealth of evidence shows that the COVID-19 pandemic has profound psychological and social implications. In general, social isolation, anxiety, fear of contamination, uncertainty, chronic stress and economic difficulties experienced in the society during this period paved the way for psychiatric disorders, and comorbidly caused the development of major depression, anxiety and substance use disorders in individuals with pre-existing psychiatric disorders . Suicide is likely to become a more pressing concern as the pandemic escalates and has longer-term effects on the general population, economy and vulnerable groups. Therefore, it should be considered urgently to prevent suicide. The intervention should draw upon, but go beyond, general mental health policies and practices.

Keywords: suicid, Covid 19, Pandemic, nursing

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Araştırmalar, COVID-19 pandemisinin psikolojik ve sosyal etkileri olduğunu göstermektedir. Salgının psikolojik sekelleri muhtemelen önümüzdeki aylar ve yıllar boyunca devam edecektir. Araştırmalar, COVID-19 pandemisinin genel popülasyonda ve sağlık çalışanları arasında sıkıntı, endişe, depresyon ve uykusuzluğa yol açtığını göstermiştir. Bu süreçte yaşanan sosyal izolasyon, kaygı, hastalığa yakalanma korkusu, belirsizlik, kronik stres ve ekonomik sıkıntılar psikiyatrik bozukluklara zemin hazırlamakla beraber önceden psikiyatrik bozukluğu olan bireylerde ise komorbid olarak majör depresyon, anksiyete ve madde kullanım bozukluklarının gelişimine neden olmuştur [1].

Çin'de genel popülasyonda COVID-19 salgınının ilk aşamasındaki psikolojik tepkileri incelediği bir çalışmada, ankete katılanların %53.8'inin salgının psikolojik etkisini orta veya şiddetli olarak derecelendirdiğini, %16.5'inin orta ila şiddetli depresif belirtiler bildirdiğini ve %28.8'inin orta ila şiddetli anksiyete belirtileri bildirdiğini bulmuşlardır [2]. COVID-19 salgını sırasında Çin'de ülke çapında 50.000'den fazla insanla yapılan bir başka çalışmada, katılımcıların yaklaşık %35'inin psikolojik sıkıntı yaşadığını göstermiştir [3]. Çin'deki başka bir araştırma grubu, 20 Ocak 2020'de Çin'de COVID-19 ilanından önce ve sonra yaklaşık 18.000 Çinli sosyal medya kullanıcısının çevrimiçi gönderilerini örnekledi ve analiz etmiştir. Araştırmacılar, kaygı, depresyon ve öfke gibi olumsuz duyguların arttığını, olumlu duyguların ve yaşam doyumunun azaldığını bulmuştur [4].

Bir araştırma grubu, COVID-19 salgını sırasında kendini izole eden bireylerde Kişisel Sosyal Sermaye Ölçeği 16 (PSCI-16) ile sosyal sermaye ile uyku kalitesi arasındaki ilişkiyi araştırmış, kaygının stres ve düşük uyku kalitesi ile ilişkili olduğunu ve kaygı ve stres kombinasyonunun sosyal sermayenin uyku kalitesi üzerindeki olumlu etkilerini azalttığını bulmuşlardır. Çalışmada özellikle "izole bireylerin kaygı ve streslerinin yüksek düzeyde olduğunu, uyku kalitesinin ise düşük olduğunu" kaydetmişlerdir [5]. Sağlık çalışanlarında da bu süreçte ruhsal sorunlar yaşandığı kaydedilmiştir. Çin'deki koronavirüs hastalarını tedavi eden yaklaşık 1250 sağlık çalışanının ruh sağlığının incelendiği bir çalışmada, katılımcıların %50,4'ünün depresyon, %44,6'sının kaygı, %34,0'ünün uykusuzluk bildirdiğini belirlenmişlerdir. Bu çalışmada covid 19 pandemisinin intihar üzerine etkisinin değerlendirilmesi ve önleme çalışmaları üzerine bir derleme çalışması yapılması amaçlanmıştır.

Uyku bozuklukları anksiyete, depresyon ve intihar davranışı ile ilişkilidir. Uyku anormallikleri intihar düşüncesi, intihar girişimleri ve intihar ölümü için risk faktörüdür. Uyku bozukluklarının uygun tedavisi her zaman hayattır ve psikiyatrik bozuklukların semptomlarını ve intihar eğilimini azaltır. Bununla birlikte, intiharları önemli ölçüde azaltabileceğinden, uykusuzluğu tanımak ve tedavi etmek, COVID-19 salgını gibi stresli zamanlarda özellikle önemlidir. Uyku bozukluklarının sadece psikiyatrik hastalarda değil, psikiyatrik tedavi görmeyen bireylerde de saptanması ve tedavi edilmesi önemlidir. Uyku bozukluğu olan kişilerin intihar düşüncesi ve intihar niyeti açısından değerlendirilmesi gerekir. Klinisyenlerin uyku bozukluğu olan bireyleri intihar için nasıl değerlendirecekleri konusunda eğitilmesi gerekir [6].

Pandeminin ruhsal bozukluğu olan bireylerdeki, olası olumsuz etkileri korku, kendi kendine izolasyon ve fiziksel mesafe ile daha da kötüleşebilmektedir [7]. COVID-19'lu bireylere ve ailelerine yönelik damgalanma nedeniyle de intihar riski artabilir. Psikiyatrik bozukluğu olanlar bireylerin ruhsal sorunları kötüleşebilir; intihar riskini depresyon, anksiyete ve travma sonrası stres geliştirebilirler. Bu ruhsal sağlık sorunları, ön saflarda çalışan sağlık personeli ve hastalığı geliştirenler, özellikle COVID-19'un neden olduğu hastalığı yüksek düzeyde maruz kalan kişiler tarafından yaşanmaktadır [8]

İntihar bir kriz durumu olarak adlandırılır. İntihar krizlerindeki bireylere özel ruhsal müdahale gereklidir. Pandemi döneminde intiharı önlemeye yönelik ruhsal hizmetler önem kazanmaktadır. Pandemi döneminde bazıları, hizmetlerin yetersiz kalacağından ve yüz yüze randevulara gitmenin onları riske atabileceğinden korkarak yardım istemeyebilir. Özellikle son dönemde psikiyatrik değerlendirmeleri yürütme ve müdahaleleri uzaktan (örneğin, telefonla veya dijital olarak) sunma konusunda uzmanlık geliştirilmiştir. Bu yeni çalışma uygulamaları daha

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

geniş çapta uygulanabilmektedir. Bu sağlık desteği sağlık personeline de çalışma kolaylık getirmiştir. Akıl sağlığı hizmetleri, intihara meyilli kişiler için açık uzaktan değerlendirme ve bakım yolları ve yeni çalışma yöntemlerini desteklemek için personel eğitimi önemlidir. Yardım hatları, gönüllü işgücünü sürdürmek veya artırmak ve daha esnek çalışma yöntemleri sunmak açısından önemlidir. Aynı zamanda dijital eğitim kaynakları, daha önce intihara meyilli kişilerle çalışmamış sağlık personellerinin de ruh sağlığı hizmetlerinde ve yardım hatlarında aktif rol almalarını sağlayacaktır [9]. Ancak tüm bu uygulamaların olumlu yanları yanında, hastaların bu tür etkileşimlerle rahat hissetmeyeceği ve mahremiyet açısından sıkıntı yaşayabileceği gerçeği unutulmamalıdır.

2019 koronavirüs hastalığı (COVID-19) pandemisi, okulların kapanması, rutinlerin aksaması, sosyalleşme nedeniyle ergenler üzerinde çok sayıda stres yaratmıştır İstihdam kaybı ve finansal stresörler intihar için iyi bilinen risk faktörleridir. Riski ortadan kaldırmak için, hükümetler bu konuda sıkıntı yaşayan bireylere destek sağlamalıdır [10]. Yakın tarihli bir ABD araştırması, COVID-19 pandemisinin ilk 6 ayında bir pediatrik acil serviste (ED) 11 ila 21 yaş arasındaki gençler arasında bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla daha yüksek intihar düşüncesi ve intihar girişimi oranları bildirmiştir [11]. Pediatrik birinci basamak sağlık hizmetleri, ergenler arasında rutin ruh sağlığı taraması için de önemli bir ortamdır. Birinci basamak sağlık hizmeti sağlayıcıları, ailelerle uzunlamasına, güvene dayalı ilişkiler geliştirir ve ergenleri gerekli tedavilere bağlamayı kolaylaştırabilir. Bu nedenle pandemi sürecinde intihar açısından riskli ergenlere aileyi de kapsayan bir tedavi protokolü geliştirmelidirler.

Pandemi intiharın bilinen diğer tetikleyicileri olumsuz etkileyebilir. Örneğin, karantina sırasında aile içi şiddet ve alkol tüketimi artabilir. Halk sağlığı müdahaleleri ile şiddete maruz kalanların desteklenmesini ve güvenli içme mesajlarının iletilmesini mümkün olmaktadır [12]. Yalnız yaşayanlar için topluluk desteği sağlamak ve aileleri ve arkadaşlarının da desteğe katılmalarını sağlamak gereklidir. Özellikle yazılı ve görsel basında intihar haberlerinin yer alması maruz kalma durumunu ortaya çıkarabilir ve intihar riskini artırabilir [13,14]. Medya uzmanları, haberlerin COVID-19'a özgü yönergelerle uygun olmasını sağlamalıdır.

Sonuç

Sonuç olarak, COVID-19 salgını sırasında depresif belirtiler ve intihar riski için küçük taramaların yapılması önem arz etmektedir. Özellikle pandemi döneminde hekim ve hemşirelerin hastaneye klinik ya da poliklinik yolu ile gelen hastaları, depresyon açısından taramaya ve ruhsal sorunları olan, intiharın uyarı işaretlerini taşıyan risk altında olduğu belirlenen bireyleri tedaviye almaya teşvik edilmelidir. COVID-19 yayılmasını önleme çabaları, ruhsal sorunlarla başa çıkma konusunda farkındalığı artırmak için genişletilmelidir.

KAYNAKÇA

1. Sher L. (2020). The impact of the COVID-19 pandemic on suicide rates. *QJM: monthly journal of the Association of Physicians*, 113(10), 707–712.)
2. Li S., Wang Y., Xue J. COVID-19 salgın beyanının psikolojik sonuçlar üzerindeki etkisi: aktif Weibo kullanıcıları üzerine bir çalışma. *Int J Environ Res Halk Sağlığı*. 2020; 17 (6):E2032.
3. Gunnell, D., Appleby, L., Arensman, E., Hawton, K., John, A., Kapur, N., Khan, M., O'Connor, R. C., Pirkis, J., & COVID-19 Suicide Prevention Research Collaboration (2020). Suicide risk and prevention during the COVID-19 pandemic. *The lancet. Psychiatry*, 7(6), 468–471
4. Wang C., Pan R., Wan X. Çin'deki genel nüfus arasında 2019 Koronavirüs Hastalığı (COVID-19) salgınının ilk aşamasında ani psikolojik tepkiler ve ilişkili faktörler. *Int J Environ Res Halk Sağlığı*. 2020 Mart 6; 17 (5):E1729.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

5. Wang C., Pan R., Wan X. Çin'deki genel nüfus arasında 2019 Coronavirüs Hastalığı
6. (COVID-19) salgınının ilk aşamasında ani psikolojik tepkiler ve ilişkili faktörler. *Int J Environ Res Halk Sağlığı*. 2020 Mart 6; 17 (5):E1729.
7. Stuckler D, Basu S, Suhrcke M, Coutts A, McKee M. Avrupa'da ekonomik krizlerin halk sağlığı etkisi ve alternatif politika tepkileri: ampirik bir analiz. *Lancet*. 2009; 374 :315-323.
8. O'Connor RC, Kirtley OJ. İntihar davranışının entegre motivasyonel-istemli modeli. *Philos Trans R Soc Lond B Biol Sci*. 2018; 373.
9. Garfin DR, Gümüş RC, Holman EA. Yeni koronavirüs (COVID-2019) salgını: medyanın maruz kalmasıyla halk sağlığı sonuçlarının büyütülmesi. *Sağlık Psikolojisi*. 2020.
10. Niederkrotenthaler T, Braun M, Pirkis J. Medyada intihar haberciliği ve intihar arasındaki ilişki: sistematik derleme ve meta-analiz. *BMJ*. 2020; 368 :m575.
11. Lai J., Ma S., Wang Y. Coronavirus Hastalığı 2019'a maruz kalan sağlık çalışanları arasında ruh sağlığı sonuçlarıyla ilişkili faktörler . *JAMA Netw Open*. 2020 Mart 2; 3 (3).
12. Hill RM, Rufino K, Kurian S, Saxena J, Saxena K, Williams L. Suicide ideation and attempts in a pediatric emergency department before and during COVID-19. *Pediatrics*. 2021;147(3):e2020029280
13. Torok M, Han J, Baker S. Kendi kendine rehberli dijital müdahaleler kullanarak intiharı önleme: sistematik bir inceleme ve randomize kontrollü çalışmaların meta-analizi. *Lancet Dijital Sağlık*. 2020; 2 :e25–e36.
14. Qiu J., Shen B., Zhao M. COVID-19 salgınında Çinli insanlar arasında ülke çapında bir psikolojik sıkıntı araştırması: çıkarımlar ve politika önerileri. *Gen Psikiyatr*. 2020 Mart 6; 33 (2) doi: 10.1136/gpsych-2020-100213. eCollection 2020.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-177

TÜRKİYE'DE SAĞLIK ÇALIŞANLARININ COVID-19 AŞILARINA YÖNELİK GÖRÜŞLERİNİN NİTEL OLARAK İNCELENMESİ

Özgür Sema Acı², Özlem Kaçkin¹, Selver Karaaslan³, Emre Çiydem¹

¹Istanbul Üniversitesi- Cerrahpasa, Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

²Bağımsız araştırmacı

³Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Amaç: Bu çalışmada Türkiye'de sağlık çalışanlarının COVID-19 aşılara yönelik görüşlerinin nitel olarak incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Bu çalışma, Standards for Reporting Qualitative Research guidelines (COREQ) dikkate alınarak yürütüldü. Bu çalışmada, fenomenolojik yaklaşım yöntemi kullanıldı. Araştırma Türkiye'nin farklı illerinden katılan katılımcılar ile online platformlarda ve amaçlı örnekleme tekniği kullanılarak gerçekleştirildi. Türkiye'deki herhangi bir ile bağlı sağlık kuruluşunda çalışan, COVID-19 salgını sürecinde görevli olan 18 yaş ve üzerinde olan sağlık çalışanları araştırmaya dahil edildi. 36 sağlık çalışanıyla yapılan 4 odak grup görüşmesinin sonunda veri doygunluğuna ulaşıldı ve bu katılımcılar araştırmanın örneklemini oluşturdu (N:36). Araştırmanın verileri için online anket formunu ve yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanıldı. Veri toplama araçlarını ve görüşme sürecini test etmek için çalışmanın örnekleme dahil edilmeyen ancak çalışmanın hedef grubunda yer alan dokuz kişilik bir grupta pilot çalışma yapıldı. Görüşme sürecinde katılımcıların sözel ve sözel olmayan ifadeleri yazılı notlar ve ses kayıt cihazı yardımıyla kaydedildi. Görüşmelerden elde edilen ses kayıtları transkript edildi. Transkriptlerin tutarlılığı ve doğruluğu kontrol edildi. İlk odak grup görüşmesinden elde edilen transkript tüm araştırmacılar tarafından bağımsız olarak kodlandı. Kalan transkriptler kodlandıktan sonra tüm araştırmacılar bir araya geldi, kod ve kategoriler üzerinde uzlaştı. Elde edilen kod ve kategoriler temaları oluşturdu. Çalışmanın bulguları, araştırmacılar dışında yer alan ve alanında uzman bir akademisyen tarafından incelendi ve doğrulandı. Veriler, MAXQDA 20.0 programı ve Colaizzi'nin (1978) fenomenolojik analiz basamakları aracılığıyla analiz edildi. Bu çalışmada güvendiuyulabilirlik, Lincoln ve Guba (1985) tarafından önerilen 'inandırıcılık', 'aktarılabirlik', 'güvenilebilirlik' ve 'onaylanabilirlik' kriterleriyle sağlandı.

Bulgular: Verilerin analizi sonucunda, Türkiye'de sağlık çalışanlarının COVID-19 aşısına yönelik görüşleri, "etkileyen faktörler", "öncelikli grup" ve "güven" olmak üzere üç tema altında toplandı.

Tartışma ve Sonuç: Bu çalışmanın bulguları literatürle benzerlik göstermektedir [2-5]. Bu durum küresel olarak COVID-19 aşılarının hızlı gelişimi, yeterince uzun süre kullanılmadığı/test edilmediği ve yeni bir aşının gerekli olmadığı düşüncesi, kamuya açık bilgilerin sınırlılığı, COVID-19 sürecinin yetersiz yönetimi, hemen hemen herkesin sosyal medyaya erişilebilmesi nedeniyle mitlerin çok hızlı ve kapsamlı bir şekilde tüm dünyaya yayılması, kurumların aşılama sürecini hızlı biçimde gerçekleştirme isteği ve aşılamanın teşviki için izlediği politika nedeniyle olabilir.

Sonuç: Sağlık çalışanlarının COVID-19 aşılara ilişkin görüşleri salgın süresince yaşadıkları olumsuz duygular ve tükenmişlikten etkilenmektedir. Aşılama programlarının titizlikle yürütülmesi, sosyal medyanın doğru ve etkili kullanımı, politik süreçlerin şeffaf ve hassas biçimde yönetilmesi, aşuya ilişkin kanıta dayalı bilgi sağlaması ile aşuya yönelik tereddütlerinin üstesinden gelinebilir.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Anahtar Kelimeler: aşılama, niteleyici araştırma, koronavirüs, pandemik, sağlık çalışanları, Türkiye

KAYNAKÇA:

1. Barry M, Temsah MH, Alhuzaimi A, Alamro N, Al-Eyadhy A, Aljamaan F, et al. COVID-19 vaccine confidence and hesitancy among healthcare workers: a cross-sectional survey from a MERS-CoV experienced nation. MedRxiv. 2020.
2. Di Martino G, Di Giovanni P, Di Girolamo A, Scampoli P, Cedrone F, D'Addezio M, et al. Knowledge and attitude towards vaccination among healthcare workers: a multicenter cross-sectional study in a southern Italian region. Vaccines, 2020; 8(2): 248. 8
3. Dror AA, Eisenbach N, Taiber S, Morozov NG, Mizrachi M, Zigran A, et al. Vaccine hesitancy: the next challenge in the fight against COVID-19. European Journal of Epidemiology, 2020;35(8): 775-779.
4. Fu C, Wei Z, Pei S, Li S, Sun X, & Liu P. Acceptance and preference for COVID-19 vaccination in health-care workers (HCWs). MedRxiv. 2020.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

QUALITATIVE EXAMINATION OF THE ATTITUDES OF HEALTH-CARE WORKERS IN TURKEY REGARDING THE COVID-19 VACCINES

Özgür Sema Acı², Özlem Kaçkin¹, Selver Karaaslan³, Emre Çiydem¹

¹Istanbul University- Cerrahpaşa, Florence Nightingale Nursing Faculty, Department of Mental Health and Psychiatric Nursing

²Independent researcher

³Van Yuzuncu Yil University, Faculty of Health Sciences

Aim: This study aimed to qualitatively investigate attitudes of health-care workers in Turkey with respect to the COVID-19 vaccines.

Methods: This study observed COREQ. Phenomenological approach was used in this study. The research was carried out with participants from different provinces of Turkey on online platforms and using purposive sampling technique. Health-care workers who worked in any province in Turkey, and who were employed during COVID-19 pandemic and were 18 years-old and above were included in study. Data saturation was reached by the end of four focus group interviews performed with total of 36 healthcare workers, who constituted sample for study (N: 36). Data of this study was collected with survey form and semi-structured interview form. Pilot study was performed with group of nine people who were not included in the study sample. During the interview process, verbal and non-verbal statements of participants were recorded with written notes and a voice recorder. The voice records that were obtained were transcribed. Transcripts were sent back to participants to allow confirmation of statements. Voice records collected from the interviews were transcribed and checked consistency and accuracy of transcripts. The transcripts obtained from first focus group interview were encoded by all researchers independently. Afterwards the remaining transcripts were encoded and all the researchers met and agreed on codes and categories. The resulting codes and categories were used to create themes. The findings of study were examined and confirmed by an academic apart from researchers and an expert in their field. The data was analysed with MAXQDA 20.0 program and phenomenological analysis steps of Colaizzi (1978). In this study, trustworthiness was achieved by the criteria of credibility, transferability, dependability and confirmability as proposed by Lincoln and Guba (1985).

Results: As a result of the analysis of data, the attitudes of health-care workers in Turkey about the COVID-19 vaccine were collected under three themes: 'influencing factors', 'priority group' and 'trust'.

Discussion and Conclusions: The findings of this study are similar to literature [1-4]. This is due to rapid development of COVID-19 vaccines globally, ideas that they have not been used and tested for long enough, that a new vaccine is not needed, as well as limited public information and incorrect information, insufficient management of the COVID-19 pandemic, most people can access social media, and this makes it possible for myths to spread quickly and extensively, desire of institutions to implement vaccination process quickly and to follow policies that would promote vaccination.

As a conclusion, health-care workers' attitudes towards COVID-19 vaccines are affected by negative emotions and burnout that they have experienced during epidemic. Health-care professionals suggest that different vaccine options should be offered, that appointment and process notification systems for vaccination should be improved, that evidence-based information about vaccines should be provided, and that a safe environment should be created for the vaccination process. Vaccine hesitations can be overcome by meticulous implementation of vaccination programs, correct and effective use of social media, transparent and sensitive management of political processes, and providing evidence-based information about vaccine.

Keywords: coronavirus, healthcare providers, pandemics, Turkey, qualitative research, vaccination

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-178

COVID-19 TANILI HASTALARA HİZMET VEREN BİR SAĞLIK ÇALIŞANI OLMAK

Erol Ozan¹, Nihan Durgu²

¹Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Psikiyatri Anabilim Dalı, Manisa

²Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Manisa

Amaç: Sağlık çalışanları pandemi sürecinde aktif olarak yer almış ve Covid-19 ile mücadelede büyük sorumluluklar üstlenmişlerdir. Sağlık çalışanları genellikle zor koşullar altında, hastalar için gerekli hizmeti fedakarlıkla sağlamışlar ve birçok zorlukla karşılaşmışlardır [1, 2]. Çalışmanın amacı, Covid-19 tanılı hastalara hizmet veren sağlık çalışanlarının pandemi sürecine ilişkin deneyimlerini bütüncül bir resim ile sunmaktır.

Yöntem: Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden fenomenolojiye bağlı kalınarak yürütülmüştür. Dahil edilme kriterleri, Covid-19 tanısı olan hastaya hizmet etme deneyiminin olması ve pandemi sürecinde aktif olarak çalışmasıdır. Araştırmaya 10 hemşire ve beş doktor dahil edilmiştir. Veriler, yarı-yapılandırılmış görüşme formu ile yüz yüze görüşülerek toplanmıştır. Analiz, Maxqda-Plus programında yorumlayıcı fenomenolojik analiz yöntemi ile kullanılarak yapılmıştır [3].

Bulgular: Analiz sonucunda, dört ana tema ve bunların alt temaları ortaya çıkmıştır. İlk tema olan "Bilinmeyen düşman: Covid-19" altında 'klinik tablo hakkında bilgi yetersizliği, spesifik tedavinin eksikliği' alt temaları bulunmaktadır. İkinci tema "Ön cephede mücadele: Çalışma sahası"nın alt temaları, 'artan iş yoğunluğu, profesyonel sorumluluk, karşılanmayan beklentiler'dir. Üçüncü "Sosyal hayatın işgali" temasının alt temaları, 'sosyal izolasyon, değişen günlük hayat: önlemler, ritüeller, kısıtlamaların klinik yansımaları'dır. Son tema "Psikolojik savaş" altında 'kaygı ve korku, üzüntü, öfke, çaresizlik ve yetersizlik, ruhsal yorgunluk' alt temaları yer almıştır.

Tartışma-Sonuç: Araştırma sonucunda, profesyonellerin pandemi sürecinde psikolojik, fiziksel, sosyal ve mesleki birçok sorun yaşadığı ortaya çıkmıştır. Sağlık çalışanlarına pandemi koşullarında çalışma ile ilgili bilgi ve beceri eğitimi verilmesi, pandemi gibi kriz durumlarında hızla hayata geçirilecek düzenlemelerin oluşturulması ve bu hastalıkların neden olduğu iş yükünün en aza indirilmesi uygun olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Covid-19, pandemic, sağlık çalışanı, deneyim, niteleyici çalışma

KAYNAKÇA:

1. Eğilmez OK, Yılmaz MS. Covid-19 outbreak in terms of otorhinolaryngology. Journal of Biotechnology and Strategic Health Research. 2020; 1: 140-146.
2. Gençalp DK. Evaluation of dietary habits and physical activity status of first and emergency aid students in Covid-19 outbreak period. Journal of Paramedic and Emergency Health Services. 2020; 1(1): 1-15
3. Biggerstaff D, Thompson AR. Interpretative phenomenological analysis: A qualitative methodology of choice in healthcare research, Qualitative Research in Psychology. 2008; 5(3): 214-224.

BEING A HEALTH PROFESSIONALS PROVIDING SERVICE FOR PATIENTS DIAGNOSED WITH COVID-19

Erol Ozan¹, Nihan Durgu²

¹Manisa Celal Bayar University, Faculty of Medicine, Department of Psychiatry, Manisa

²Manisa Celal Bayar University, Faculty of Health Sciences, Department of Mental Health Nursing, Manisa

Objective: Health professionals have been very active during this time and have taken on great responsibilities in the fight against Covid-19. During the pandemic, professionals have unstintingly taken on duties to combat this disease. In this process, professionals have generally managed to carry out necessary services despite the difficulties they encounter [1, 2]. This study aims to provide a deeper understanding of the lived experience of health professionals providing services for patients diagnosed with Covid-19 in the pandemic.

Methods: The study was carried out in accordance with the phenomenology of qualitative research methods. The inclusion criteria consisted of the following: healthcare professionals with having experience of caring for COVID-19 patients, working actively during the pandemic process. A total of 10 nurses and five doctors participated in this study. The data were collected using semi-structured in-depth interviews via face-to-face interviews. The data set were transferred to the analysis program MAXQDA Plus. Interpretative phenomenological analysis was performed [3].

Results: Four themes and their sub-theme were identified in the data analysis. Under the first theme, "The unknown enemy: Covid-19", there are sub-themes of "insufficient knowledge of the clinical picture, lack of specific treatment". The sub-themes of the second theme "Struggle on the front line: The field of work" are "increasing workload, professional responsibility, unfulfilled expectations". The sub-themes of the third theme "The invasion of social life" are "social isolation, clinical reflections of restrictions". Under the last theme, "Psychological struggle", the sub-themes of "anxiety and fear, sadness, anger, helplessness and inadequacy, mental fatigue" took place.

Discussion-Conclusion: As a result of study, it was revealed that professionals experienced many psychological, physical, social, and professional problems during the pandemic. It would be appropriate to deliver education of information and skills to all health workers, about the working conditions of pandemic, to create regulations that will be put into effect quickly in crisis situations such as pandemics, and to minimize the workload caused by rotations between units.

Keywords: Covid-19, pandemic, health worker, experience, qualitative research

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-179

MEME KANSERİ OLAN BİREYLERİN PSİKOLOJİK SAĞLAMLIKLARI VE ALGILADIKLARI SOYAL DESTEK DÜZEYLERİ İLE TRAVMA SONRASI BÜYÜME DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Pınar Harmancı¹, Erman Yıldız²

¹Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Erbaa Sağlık Fakültesi, Tokat / Türkiye

²İnönü Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Malatya / Türkiye

Amaç: Her sekiz kadından birisi hayatının bir döneminde meme kanseri ile karşılaşma riski taşımaktadır [1]. Çalışmamız; meme kanseri olan bireylerin psikolojik sağlamlıkları ve algıladıkları sosyal destek düzeyleri ile travma sonrası büyüme düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Çalışmayı oluşturacak örneklem; sosyal medya (facebook) üzerinden Türkiye’de yaşayan meme kanseri tanısı almış olan bireylerin (n= 203) oluşturduğu “meme kanseri gruplarının” üyelerinden oluşmaktadır. Çalışma tanımlayıcı bir çalışmadır ve kullanılan ölçekler (13 soruluk Tanıtıcı Bilgi Formu, Kısa Psikolojik Sağlamlık Ölçeği (KPSÖ), Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği (ÇBASDÖ) ve Travma Sonrası Büyüme Envanteri (TSBE)) Google Formlar üzerinden oluşturulmuştur.

Bulgular: Çalışmada; TSBE ve KPSÖ arasında istatistiksel açıdan önemli bir ilişki bulunmazken, PTGI ile MSPSS arasında istatistiksel açıdan orta düzeyde ve pozitif yönde önemli bir ilişki saptandı ($p<0.01$). Ayrıca ÇBASDÖ ile KPSÖ arasında istatistiksel açıdan zayıf düzeyde ve pozitif yönde önemli bir ilişki saptandı ($p<0.05$). Regresyon analizinde TSBE’ye ait toplam varyansın %20.1’ini sosyal desteğin, %20.4’ü KPSÖ ve sosyal desteğin, %22’si ise sosyal destek, KPSÖ ve medeni durumun oluşturduğu görülmektedir.

Sonuç: Sosyal desteğin travma sonrası büyüme açısından önemli bir belirleyici olduğu, psikolojik dayanıklılığın çalışmada travma sonrası büyüme için bir yordayıcı olarak görünmese de sosyal destek ve evli olmanın önemli düzeyde travma sonrası büyümeyi açıkladığı görülmektedir. Literatür ile uyumlu bulgular elde edilmiştir [2,3]

Anahtar Kelimeler: sosyal destek, psikolojik sağlamlık, travma sonrası büyüme, meme kanseri

KAYNAKLAR:

1. Bakanlık TS, Müdürlüğü SHG, Başkanlığı STDD. TC Sağlık Bakanlığı Yayın Numarası: 1170 ISBN: 978-975-590-771-0. Türkiye; 2020.
2. Fasano J, Shao T, Huang H-h, Kessler AJ, Kolodka OP, Shapiro CL. Optimism and coping: do they influence health outcomes in women with breast cancer? A systemic review and meta-analysis. Breast Cancer Research and Treatment. 2020:1-7.
3. Li J, Peng X, Su Y, He Y, Zhang S, Hu X. Effectiveness of psychosocial interventions for posttraumatic growth in patients with cancer: A meta-analysis of randomized controlled trials. European Journal of Oncology Nursing. 2020:101798.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

RELATIONSHIP BETWEEN PSYCHOLOGICAL RESILIENCE, PERCEIVED SOCIAL SUPPORT, AND POST-TRAUMATIC GROWTH LEVELS IN BREAST CANCER PATIENTS

Pınar Harmancı¹, Erman Yıldız²

¹Gaziosmanpaşa University, Erbaa Faculty of Health Science

²Inönü University, Faculty of Nursing

Abstract

Aim: One out of every eight women is at risk of encountering breast cancer at some point in her life (1). Our study; It was conducted to determine the post-traumatic relationship with the psychological resilience and perceived social support levels of individuals with breast cancer.

Method: The sample to create the study; It consists of members of "breast cancer groups" formed by individuals diagnosed with breast cancer living in Turkey via social media (Facebook). The study is a descriptive study and the scales used (Descriptive Information Form with 13 questions, Brief Psychological Resilience Scale (KPSÖ), Dimensional Perceived Social Support Scale (MSPSS) and Post Traumatic Growth Inventory (PTSI)) were created through Google Forms.

Results: In the study; While there was no significant change in the direction between TSBE and KPSS, a similar and positive correlation was found between PTGI and MSPSS ($p < 0.01$). In addition, a financially subtle and positive relationship was found between MSPSS and PSSS ($p < 0.05$). In the regression analysis, it is seen that 20.1% of the total diversity of TSBI is social support, 20.4% KPSÖ and social support, and 22% social support, KPSÖ and marital need. Findings consistent with the literature were obtained (2.3)

Conclusion: Social support and being married seem to explain growth for growth.

Keywords: social support, psychological resilience, posttraumatic growth, breast cancer

REFERENCE:

1. Bakanlığı TS, Müdürlüğü SHG, Başkanlığı STDD. TC Sağlık Bakanlığı Yayın Numarası: 1170 ISBN: 978-975-590-771-0. Türkiye; 2020.
2. Fasano J, Shao T, Huang H-h, Kessler AJ, Kolodka OP, Shapiro CL. Optimism and coping: do they influence health outcomes in women with breast cancer? A systemic review and meta-analysis. Breast Cancer Research and Treatment. 2020:1-7.
3. Li J, Peng X, Su Y, He Y, Zhang S, Hu X. Effectiveness of psychosocial interventions for posttraumatic growth in patients with cancer: A meta-analysis of randomized controlled trials. European Journal of Oncology Nursing. 2020:101798.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-180

SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL GÖRÜNÜŞ KAYGISI VE OBEZİTE ÖN YARGISI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Eda Açıkgöz¹, Özlem Işıl¹, Şükriye Emek³, Mehmet Yücel²

¹Hasan Kalyoncu Üniversitesi, Gaziantep Türkiye

²Necmettin Erbakan Meram Tıp Fakültesi Hastanesi, Konya Türkiye

Amaç: Obezite tüm dünyada artan ciddi bir sağlık problemidir [1]. Sağlık çalışanları obezite tanısına sahip bireylere bakım ve tedavi hizmeti sunumunda role sahiptirler [2]. Bu araştırma Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin sosyal görünüş kaygısı ile obezite ön yargısı arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi amacıyla planlanmış ve gerçekleştirilmiştir.

Yöntem: Tanımlayıcı tipteki bu araştırma Aralık 2019-Ocak 2020 tarihleri arasında Hasan Kalyoncu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesinde eğitim gören lisans öğrencilerinde gerçekleştirildi. Araştırmanın örneklemini araştırma kriterlerini sağlayan 597 öğrenci oluşturdu. Araştırmada Tanıtıcı Bilgi Formu, Sosyal Görünüş Kaygısı Ölçeği ve Obezite Önyargı Ölçeği kullanıldı. Araştırma verileri yüz yüze görüşme yöntemi ile toplandı. Veriler SPSS 23 paket programında değerlendirildi. Sürekli değişkenlere ait verilerde ortalama, standart sapma; kesikli verilerin gösteriminde sayı ve yüzde kullanıldı. Normal dağılım sonucunda göre parametrik ve nonparametrik analizler yapıldı. Sonuçlar %95 güven aralığında $p<0,05$ şeklinde analiz edildi.

Bulgular: Bu çalışmada öğrencilerin %45'i hemşirelik, %29.1'i beslenme ve diyetetik, %25.6'sı fizyoterapi bölümünde öğrenim görmekte, %74.2'si kadın, %25.8'i erkek, yaş ortalaması 20.8, %98'i bekar, %71.4'ü hazır gıda ve ev yemekleri ile beslenmekte, BKİ ortalaması 20 ± 3.18 , %56.3'ü kendisini kilolu bir dönem fazla kilolu olarak görmüş, %62'si kendisinin normal kiloda olduğunu düşünmekte, %48.6'sının ailesinde ve %77.7'sinin çevresinde kilolu bireyler mevcuttur. Öğrencilerin Sosyal Görünüş Kaygısı Ölçeği toplam puan ortalaması 34.8 ± 12.6 , Obezite Önyargı Ölçeği toplam puan ortalaması 80 ± 7.6 bulundu. Öğrencilerin Sosyal Görünüş Kaygısı Ölçeği toplam puan ortalaması ile Obezite Ön Yargı Ölçeği toplam puan ortalaması arasında istatistiksel olarak güçlü bir ilişki bulundu ($r: 0.92$, $p<0.05$). Öğrencilerin cinsiyeti ve sınıf düzeyi ile obezite ön yargısı arasında anlamlı bir fark bulundu ($p<0.05$). Erkek öğrencilerin daha yüksek obezite önyargısına sahip olduğu belirlendi. Öğrencilerin kendilerini fazla kilolu olarak değerlendirdiği bir döneme sahip olma durumları ile sosyal görünüş kaygısı arasında anlamlı bir fark bulundu ($p<0.05$). Kendisini bir dönem fazla kilolu gören öğrencilerin sosyal görünüş kaygısının daha yüksek olduğu belirlendi. Beden Kitle İndeksi (BKİ) ile sosyal görünüş kaygısı arasında anlamlı bir fark bulundu ($p<0.01$). Diğer demografik veriler ile sosyal görünüş kaygısı ve obezite ön yargısı arasında anlamlı bir fark bulunmadı.

Tartışma-Sonuç: Bu çalışmada öğrencilerin BKİ'si normal kilolu düzeyde olmasına rağmen obez bireylere karşı ön yargıya meyilli olduğu, bununla birlikte sosyal görünüş kaygısı ile obezite ön yargısı arasında pozitif yönde güçlü anlamlı bir ilişki olduğu belirlendi. Bu nedenle sağlık bilimleri fakültesi öğrencilerinin obezite ön yargısının belirlenmesi ve farkındalığın artırılması için sosyal görünüş kaygısının temelinde yer alan bilişsel ve emosyonel nedenlerin belirlenmesine yönelik yaklaşımlara [3] müfredatta daha fazla yer verilmesi önerilmektedir [2].

Anahtar Kelimeler: Sosyal Görünüş Kaygısı, Obezite Önyargısı, Öğrenci.

KAYNAKÇA:

1. <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/obesity-and-overweight> , WHO,2021.
2. Akkuş Y, Türk R, Aydemir AA. Sağlıklı yaşam biçimi davranışları ile sosyal görünüş kaygısı arasındaki ilişkinin incelenmesi. Sağlık Bilimleri ve Meslekleri Dergisi. 2019; 6(1): 120-126.
3. Alcaraz-Ibáñez M, Sicilia Á, Díez-Fernández D. M, Paterna A. Physical appearance comparisons and symptoms of disordered eating: The mediating role of social physique anxiety in Spanish adolescents. Body image.2020; 32: 145-149.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE RELATIONSHIP BETWEEN SOCIAL APPEARANCE ANXIETY AND PREJUDICE AGAINST OBESITY OF HEALTH SCIENCES STUDENTS

Eda Açıkgöz¹, Özlem Işıl¹, Şükriye Emek², Mehmet Yücel²

¹Hasan Kalyoncu University, Gaziantep, Turkey

²Necmettin Erbakan Meram Medical Faculty Hospital, Konya Turkey

Objective: Obesity is a serious health problem that is increasing all over the world [1]. Healthcare professionals have a role in providing care and treatment services to individuals who suffered by obesity [2]. This research was planned and carried out in order to evaluate the relationship between social appearance anxiety and prejudice against obesity of the students from the Faculty of Health Sciences.

Method: This descriptive study was conducted on undergraduate students studying at Hasan Kalyoncu University Faculty of Health Sciences between December 2019 and January 2020. Sample of the study consisted of 597 students who met the research criteria. Introductory Information Form, Social Appearance Anxiety Scale and Prejudice Obesity Scale were used in this study. Research data were collected by face-to-face interview method. Data were evaluated by SPSS 23 software. Mean, standard deviation numbers and percentages were used to represent discrete data for continuous variables. Parametric and nonparametric analyzes were performed according to the normal distribution result. Results were analyzed as $p < 0.05$ at 95% confidence interval.

Results: In this study, 45% of the students were studying nursing, 29.1% were nutrition and dietetics, 25.6% were studying physiotherapy, 74.2% were female, 25.8% were male, mean age was 20.8%, 98% were single. 71.4% of them are fed with ready-made food and home-cooked meals, the average BMI is 20 ± 3.18 , 56.3% of them see themselves as overweight for a period of time, 62% think that they have a normal weight, There are overweight individuals in the family of 48.6% and around 77.7%. The total mean score of the Social Appearance Anxiety Scale of the students was 34.8 ± 12.6 , and the total mean score of the Prejudice Obesity Scale was found to be 80 ± 7.6 . A statistically strong correlation was found between the total mean score of the Social Appearance Anxiety Scale and the total mean score of the Prejudice Obesity Scale ($r: 0.92, p < 0.05$). A significant difference was found between the gender and grade level of the students and their prejudice against obesity ($p < 0.05$). It was determined that male students had a higher prejudice against obesity. A significant difference was found between having a period when students considered themselves overweight and social appearance anxiety ($p < 0.05$). It was determined that students who thought themselves as overweight for a period had higher social appearance anxiety. A significant difference was found between Body Mass Index (BMI) and social appearance anxiety ($p < 0.01$). No significant difference was coincided between other demographic data and social appearance anxiety and prejudice against obesity.

Discussion-Conclusion: Study reflects that even BMI of the students was at a normal weight level, they were tend to prejudice against obese individuals. In addition, there was a strong and significant positive relationship between social appearance anxiety and prejudice against obesity. For this reason, it is recommended to include more awareness in curriculum [3] to determine cognitive and emotional causes underlying social appearance anxiety in order to purify prejudice against obesity of health sciences students and to raise awareness [2].

Keywords: Keywords: Social Appearance Anxiety, Prejudice Against Obesity, Student

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-181

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN BİREYSEL ÖZELLİKLERİ VE PSİKOLOJİK DAYANIKLILIĞININ RUHSAL HASTALIK RİSKİ ÜZERİNE YORDAYICI ROLÜ

Özgü Serçe Yüksel¹, Sevecen Çelik İnce², Burcu Özkul³, Neslihan Partlak Günüşen¹

¹Dokuz Eylül Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir

²Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Zonguldak

³İzmir Ekonomi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, İzmir

Amaç: Çalışmanın amacı hemşirelik öğrencilerinin bireysel özellikleri ile psikolojik dayanıklılık düzeylerinin ruhsal hastalık riski üzerine yordayıcı rolünün belirlenmesidir.

Yöntem: Tanımlayıcı kesitsel tipte bir araştırmadır. Araştırmaya 2019-2020 eğitim öğretim yılında İzmir'de bir üniversitenin hemşirelik fakültesinde okuyan 625 öğrenci katılmıştır. Veriler, sosyodemografik bilgi formu, Genel Sağlık Anketi-12 ve Yetişkinler için Psikolojik Dayanıklılık ölçekleri ile toplanmıştır. Verilerin analizinde binary regresyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Hemşirelik öğrencilerinin %65.3'ünün psikolojik sıkıntı yaşadığı belirlenmiştir. Kronik bir hastalığa sahip olmak, kadın olmak, akademik başarının düşük olması, mesleği işsiz kalmamak için seçmek, bekar olmak ve psikolojik dayanıklılığın düşük olması psikolojik sıkıntıyı etkileyen faktörlerdir. Modelin hemşirelik öğrencilerinin ruhsal hastalık risk düzeyini %70.7 oranında tahmin edebildiği bulunmuştur.

Tartışma ve Sonuç: Hemşireler, sağlık çalışanları arasında iş stresinden en fazla etkilenen ve tükenmişliğin en fazla olduğu meslek grubudur [1,2]. Hemşirelik, işin özellikleri, çalışma koşulları ve hemşirenin sağlık sistemindeki rolü nedeniyle zorlayıcı olabilir. Mesleğe yeni başlayan deneyimsiz hemşireler, deneyimli hemşirelere göre daha fazla etkilenmektedir [3]. Bu nedenle hemşirelik eğitiminde hemşirelik öğrencilerinin mesleğe başlamadan önce psikolojik dayanıklılıklarının artırılması ve mezun hemşirelerin kendilerini güçlenmiş hissederek sağlık sistemlerine girmeleri önemlidir. Bu bağlamda hemşirelik öğrencilerinin psikolojik sıkıntı düzeylerinin düzenli olarak taranması ve riskli öğrencilere danışmanlık verilmesi önerilmektedir. Kronik hastalığı olan öğrencilere danışmanlık yapılırken psikolojik olarak daha riskli olabilecekleri göz önünde bulundurularak ihtiyaçlarının teşhis edilmesi ve destek verilmesi önemlidir. Hemşirelik öğrencilerinin hemşirelik eğitiminin ilk yıllarında mesleği tanımaları önemlidir. Eğitimcilerin ilk yılda mesleği tanıtmaları ve öğrencilerin mesleği gerçekten isteyip istemediklerini anlamalarına destek olmaları önerilir. Kadınlar psikolojik sıkıntı açısından daha yüksek risk altındadır ve cinsiyet rollerinin bu duruma katkısı yadsınamaz. Hemşirelerin sağlık sistemi içinde oynadığı roller de sıklıkla kadınlara atfedilen rollerle ilişkilendirilmektedir. Kadının toplumdaki yeri ve değeri, çoğunlukla kadınlardan oluşan hemşirelik mesleği ile ilişkili görünmektedir. Bu anlamda hemşirelerin toplumsal cinsiyetin hemşirelik mesleğine yansımalarının farkında olmaları ve toplumsal cinsiyet eşitliğini geliştiren politikaları desteklemeleri ve yönlendirmeleri önemlidir.

Anahtar Kelimeler: hemşirelik öğrencileri, ruhsal hastalık riski, psikolojik dayanıklılık.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Duarte J, Pinto-Gouveia J. The role of psychological factors in oncology nurses' burnout and compassion fatigue symptoms. *Eur J Oncol Nurs* 2017;28:114–21. <https://doi.org/10.1016/j.ejon.2017.04.002>.
2. Günüşen Partlak N. Protection and Strengthening of Nurses' Mental Health. *J Psychiatr Nurs-Special Top* 2017;3:12–8.
3. Molina-Praena J, Ramirez-Baena L, Gómez-Urquiza JL, Cañadas GR, De la Fuente EI, Cañadas-De la Fuente GA. Levels of burnout and risk factors in medical area nurses: A meta-analytic study. *Int J Environ Res Public Health* 2018;15. <https://doi.org/10.3390/ijerph15122800>.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE PREDICTIVE ROLE OF NURSING STUDENTS' INDIVIDUAL CHARACTERISTICS AND PSYCHOLOGICAL RESILIENCE IN PSYCHOLOGICAL DISTRESS

Özgü Serçe Yüksel¹, Sevecen Çelik İnce², Burcu Özkul³, Neslihan Partlak Günüşen¹

¹Dokuz Eylül University, Faculty of Nursing, Department of Psychiatric Nursing, İzmir

²Zonguldak Bülent Ecevit University, Faculty of Health Sciences, Department of Psychiatric Nursing, Zonguldak

³Izmir University of Economics, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing, İzmir

Aim: This study aims to determine the predictive role of nursing students' individual characteristics and psychological resilience in psychological distress.

Methods: This study is a descriptive cross-sectional study. 625 students studying at the nursing faculty of a university in İzmir in the 2019-2020 academic year participated in the study. Data were collected by personal information form, General Health Questionnaire-12, and The resilience Scale for Adult. Binary logistic regression analysis was used for analysis.

Results: It has been determined that 65.3% of nursing students have psychological distress. Having a chronic disease, being a woman, poor academic success, choosing the profession so as not to be unemployed, being single and low psychological resilience are factors that affect psychological distress. It was found that the model could predict the mental illness risk level of nursing students at a rate of 70.7%.

Discussion and Conclusion: Nurses are the occupational group that is most affected by work stress and has the most burnout among health professionals. [1,2] Nursing can be challenging due to the characteristics of the job, working conditions, and the role of the nurse in the health system. Inexperienced nurses who are new to the profession are affected more than experienced nurses. [3] For this reason, it is important to increase the psychological resilience of nursing students in nursing education before they start their profession and for graduate nurses to enter health care systems feeling empowered. In this context, it is recommended to regularly screen the psychological distress levels of nursing students and to provide counseling to risky students. When counseling students with chronic diseases, it is important to diagnose their needs and provide support, taking into account that they may be riskier psychologically.

It is important for nursing students to know the profession in the first years of nursing education. It is recommended that educators introduce the profession in the first year and support students to understand whether they really want the profession or not.

Women are at higher risk of psychological distress, and the contribution of gender roles to this situation cannot be denied. The roles played by nurses within the health care system are also often associated with the roles attributed to women. The place and value of women in society seem to be related to the nursing profession, which consists mostly of women. In this sense, it is important for nurses to be aware of the reflections of gender on the nursing profession and to support and lead policies that improve gender equality.

Keywords: nursing students, psychological distress, psychological resilience.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-182

LOHUSALIK DÖNEMİNDEKİ KADINLARDA BEDEN İMAJININ İNCELENMESİ

Gamze Demir Peker¹

¹Kocaeli Üniversitesi Hastanesi

Amaç: Lohusalık dönemindeki kadınlarda beden imajının incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Araştırmanın evrenini, özel bir hastanede doğum yapmış 228 lohusa kadın oluşturmaktadır. "Kişisel Bilgi Formu" ve "Vücut Algısı Ölçeği (VAÖ)" kullanılarak yüz yüze görüşme yöntemi kullanılmıştır. Veriler emzirme danışmanı ile kadınlar taburcu olduktan 10-15 gün içinde ev ziyaretleri ile doğumdan 10-15 gün sonra kadın doğum polikliniğine kontrole gelen lohusalara uygulanmıştır.

Bulgular: Kadınların %57,5'i 30 yaş ve altında, %93,0'ı sosyal güvenceye sahip, %41,2'si üniversite mezunu, %89,9'u çekirdek aile, %43,0'ının evlilik yaşınının 24-26 yaşları arasında, %32,0'ı 1-2 yıl evli, %18,4'ünün 66-70 kilo arasında, %60,9'i çalışmamakta, %41,22'sinin ilk gebeliğinin, 24-26 yaş arasında, %98,7'sinin isteyerek gebe kaldığı, %73,5'inin sezaryen ile doğum yaptığı, %51,8'inin gebe kalmadan önce 61-75 kilo olduğu, %96,1'inin doğum öncesi bilgi aldığı ve %52,9'u bilgiyi hemşire ve ebeden almıştır. Lohusa kadınları VAÖ puan ortalaması \bar{x} :137,9 olarak bulunmuştur. Vücut algılarının; yaş, eğitim durumu, eşinin eğitim durumu, mevcut kilo, evlilik yaşı, evlilik süresi, çalışma durumu, sosyal güvencenin, gelir durumunun ve ilk gebelik yaşı, bu gebeliği isteme durumundan etkilenmediği bulunmuştur ($p>0,05$). Normal doğum yapanların beden algılarının daha olumlu olduğu bulunmuştur.

Tartışma-Sonuç: Bu araştırmada, lohusa kadınların beden imajlarını olumlu algıladıkları bulunmuştur. Hodgkinson ve ark.'nın 2014 yılında kadınların hamilelik süreci ve doğum sonrası beden imajı ile ilgili 17 araştırmanın tarandığı meta analiz çalışmasında, kadınların lohusalık döneminde beden imajındaki değişikliklerden memnun olmadıkları bulunmuştur (Hodgkinson ve ark., 2014).

Araştırmada, mevcut kilonun kadınların beden imajını olumsuz etkilemediği bulunmuş, Molyneaux ve arkadaşlarının yaptıkları çalışmada, lohusalık döneminde aşırı kilolu kadınların normal kilodaki kadınlara göre beden imajlarını olumsuz algıladıkları ve depresyona neden olduğu bulunmuştur (Molyneaux ve ark., 2014).

İlk gebeliği olanların VAÖ puan ortalaması \bar{x} :145,2 iken dört ve üzeri gebeliği olanların puan ortalaması \bar{x} :139,1 olarak bulunmuştur. Yani doğum sayısı arttıkça beden algısı daha olumsuz olmaktadır. Erbil ve ark.'nın 2012, Rofe ve ark.'nın 1993 yılında yaptıkları çalışmalarda doğum sayısı arttıkça beden algılarının olumsuz olduğu saptanmıştır (Erbil ve ark., 2012; Rofe ve ark., 1993).

Araştırmada, sezaryen yoluyla doğum yapanların VAÖ puan ortalaması \bar{x} :139, 8 iken, normal yolla doğum yapan kadınların ise \bar{x} :143,7 olarak belirlenmiş olup gruplar arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($p>0,05$).

Lohusalık dönemindeki kadınların beden imajlarını ve normal yolla doğum yapmanın sezaryen ile doğum yapmaya göre beden imajlarını olumlu algıladıkları bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: beden imajı, etkileyen faktörler, lohusalık dönemi, hemşirelik.

KAYNAKÇA

1. HODGKINSON LE, SMİTH MD, WİTTKOWSKİ A, Women's Experiences of Their Pregnancy and Postpartum Body Image: A Systematic Review and Meta-Synthesis, BMC Pregnancy and Childbirth, 2014.
2. Molyneaux E., Poston L., Ashurst-Williams S., Howard L. M., Obesity and Mental Disorders During Pregnancy and Postpartum: A Systematic Review and Meta-Analysis, *Obstetrics and Gynecology*, 123(4), 857-867, 2014.
3. ERBİL N, ŞENKUL A, BAŞARA FG, SAĞLAM Y, GEZER M, Body Image Among Turkish Women During The First Postpartum, *Health Care For Women International*, s:125-137, 2012.
4. ROFE Y, BLİTTNER Y, LEWİN L, Emotional Experiences During The Three Trimesters of Pregnancy, *Journal of Psychology*, 49(1):3-12, 1993.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

EXAMINATION OF BODY IMAGE IN WOMAN IN PUERPERAL PERIOD

Gamze Demir Peker¹

¹*Kocaeli University Hospital*

Aim: It was carried out to examine the body image of women in the postpartum period.

Method: The population of the research consists of 228 postpartum women who gave birth in a private hospital. Face-to-face interview method was used by using "Personal Information Form" and "Body Image Scale (BIS)". The data were applied to the puerperant women who came to the gynecology outpatient clinic 10-15 days after delivery, with home visits within 10-15 days after discharge with a lactation consultant.

Results: 57.5% of the women are 30 years old and below, 93.0% have social security, 41.2% are university graduates, 89.9% are nuclear family, 43.0% are 24 to 24 years of age at marriage. Between the ages of 26, 32.0% have been married for 1-2 years, 18.4% are between 66-70 kilos, 60.9% are not working, 41.22% have their first pregnancy between the ages of 24-26 98.7% of them got pregnant voluntarily, 73.5% gave birth by cesarean section, 51.8% weighed 61-75 kilograms before becoming pregnant, 96.1% received prenatal information, and 52% ,9 of them got the information from nurses and midwives. The mean BIS score of postpartum women was found to be \bar{x} :137.9. Body perceptions; age, education level, spouse's education level, current weight, marriage age, duration of marriage, employment status, social security, income status and first pregnancy age were not affected by the desire for this pregnancy. It was found that the body perceptions of those who gave birth normally were more positive.

Discussion-Conclusion: In this study, it was found that postpartum women perceived their body images positively. In a meta-analysis study conducted by Hodgkinson et al. in 2014, in which 17 studies on women's pregnancy and postpartum body image were scanned, it was found that women were not satisfied with the changes in body image during puerperium (Hodgkinson et al., 2014).

In the study, it was found that current weight does not negatively affect women's body image, in the study of Molyneaux et al., it was found that overweight women during puerperium perceive their body images negatively compared to women of normal weight and cause depression (Molyneaux et al., 2014).

While the mean BIS score of those with their first pregnancy was \bar{x} :145.2, the mean score of those with four or more pregnancies was found to be \bar{x} :139.1. In other words, as the number of births increases, body image becomes more negative. In the studies conducted by Erbil et al. in 2012 and by Rofe et al. in 1993, it was found that as the number of births increased, body perceptions were negative (Erbil et al., 2012; Rofe et al., 1993).

In the study, the mean BIS score of those who gave birth by cesarean section was determined as \bar{x} :139, 8, while it was determined as \bar{x} : 143.7 for women who gave birth by normal method, and the difference between the groups was found to be significant.

It was found that women in the postpartum period perceived their body images positively and normal delivery compared to cesarean delivery.

Keywords: body image, influencing factors, postpartum period, nursing.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-183

YOĞUN BAKIM HEMŞİRELERİNE VERİLEN DELİRYUM BİLGİLENDİRME EĞİTİMİNİN HASTA BAKIMINA ETKİSİ: YARI DENEYSSEL ÇALIŞMA

Fulya Yıldırım², Serpil Türkleş², Hilal Altundal Duru²

²Mersin Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Mersin

Amaç: Deliryum tanı ve yönetim becerilerini geliştirmeye yönelik eğitim programları hemşirelerin bakım verimliliğini artırmakta ve hastaların sağlık sonuçlarını iyileştirmektedir. Bu çalışmada yoğun bakım hemşirelerine verilen deliryum bilgilendirme eğitiminin hasta bakımına etkisinin araştırılması amaçlanmıştır.

Yöntem: Araştırmada kontrol grupsuz ön test-son test yarı deneysel desen kullanılmıştır. 05 Kasım 2018-15 Şubat 2019 tarihleri arasında bir üniversite hastanesinin dört yoğun bakım ünitesinde çalışan 30 hemşirenin örnekleme. Verileri toplamak için Yoğun Bakım Ünitesi kullanıldı. Yoğun bakım hemşirelerine 40'ar dakikalık iki oturumda eğitim kitapçığı destekli bilgilendirme eğitimi verildi.

Bulgular: Araştırmada deliryumdaki bireyin bakımına yönelik kontrol listesine göre hemşirelerin ön test puan ortalaması 6.17 ± 2.29 iken son test puan ortalaması 11.17 ± 1.51 'e yükselmiştir ($p < 0.001$). Eğitim sonrasında hastalarında ağrı, varsanı ve sanrıları olup olmadığını değerlendirdiğini ve saptadığını belirten hemşirelerin yüzdesinde anlamlı artış olduğu belirlendi ($p < 0,001$).

Tartışma-Sonuç: Uluslararası literatür incelendiğinde, araştırmalar, deliryum bilgilendirme eğitiminin hemşirelerin bilgi düzeyinde ve hastalarda deliryumun değerlendirilmesi ve yönetiminde etkili olduğunu göstermektedir [1, 2]. Deliryum ve deliryum tarama araçları konusunda verilen eğitimin, hemşirelerin deliryumu klinik olarak tanımlama ve standart bir deliryum ölçeğini doğru kullanma becerilerine etkisi olduğu bildirilmiştir [3-5]. Sonuç olarak yoğun bakım hemşirelerine deliryum bilgilendirme eğitimi verilmesinin deliryumlu hastaların bakımını olumlu yönde etkilediği belirlenmiştir. Ayrıca Yoğun Bakımda Karışıklık Değerlendirme Ölçeği ile hemşirelerin deliryumları belirleyerek risk altındaki hastalara ihtiyaç duydukları bakımı verebildikleri belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: deliryum, eğitim, hemşirelik, hasta bakımı, kontrol listesi, yoğun bakım ünitesi

KAYNAKÇA:

1. Wand, A.P.; Thoo, W.; Sciuriaga, H.; Ting, V.; Baker, J.; Hunt, G.E. A multifaceted educational intervention to prevent delirium in older in patients: A before and after study. *Int J Nurs Stud.* **2014**, 51(7), 974-982. <https://doi.org/10.1016/j.ijnurstu.2013.11.005>.
2. Archer, S. Caring for Patients with Delirium in the Intensive Care Unit. Ph.D. thesis, The Degree of Doctor of Nursing Practice, Walden University College of Health Sciences, United States of America, **2017**.
3. Hickin, S.L.; White, S.; Knopp-Sihota, J. Nurses' know ledge and perception of delirium screening and assessment in the intensive care unit: Long-term effectiveness of an education-based know ledge translation intervention. *Intensive Crit Care Nurs.* **2017**, 41, 43-49 <https://doi.org/10.1016/j.iccn.2017.03.010>.
4. Ramoo, V.; Abu, H.; Rai, V.; Surat Singh, S.K.; Baharudin, A.A.; Danaee, M.; Thinaganan, R.R.R. Educational intervention on delirium assessment using confusion assessment method-ICU (CAM-ICU) in a general intensive care unit. *J Clin Nurs.* **2018**, 27(21-22), 4028-4039. <https://doi.org/10.1111/jocn.14525>.
5. Smith, J.M.; Van Aman, M.N.; Schneiderhahn, M.E.; Edelman, R.; Ercole, P.M. Assessment of Delirium in Intensive Care Unit Patients: Educational Strategies. *J Contin Educ Nurs.* **2017**, 1, 48(5), 239-244. <https://doi.org/10.3928/00220124-20170418-09>.

THE EFFECT OF DELIRIUM INFORMATION TRAINING GIVEN TO INTENSIVE CARE NURSES ON PATIENT CARE: QUASI-EXPERIMENTAL STUDY

Fulya Yıldırım², Serpil Türkleş², Hilal Altundal Duru²

²Mersin University Faculty of Nursing, Department of Mental Health and Diseases Nursing, Mersin

Objective: Training programs aiming to improve delirium diagnosis and management skills increase nurses' care efficiency and improve patients' health outcomes. In this study, an investigation of the effect of delirium information training on intensive care nurses on patient care was aimed.

Method: In the research, a pretest-posttest quasi-experimental design without a control group was used. The study sample of 30 nurses working in four intensive care units of a university hospital between November 05, 2018, and February 15, 2019. The Personal Information Form, the Checklist for the Care of the Patient in Delirium, and the Confusion Assessment Scale for the Intensive Care Unit were used to collect the data. Intensive care nurses were provided with information training supported by a training booklet in two sessions of 40 minutes each. Results: In the study, according to the checklist for the care of the individual in delirium, while the pre-test point average of the nurses was 6.17 ± 2.29 , the post-test point average had increased to 11.17 ± 1.51 ($p < 0.001$). After the training, it was determined that there was a significant increase in the percentage of nurses who stated that they evaluated and detected whether their patients had pain, hallucinations, and delusions ($p < 0.001$).

Discussion-result: When the international literature is examined, studies show that delirium information training is effective in the knowledge level of nurses and the evaluation and management of delirium in patients [1, 2]. It has been reported that the training given about delirium and delirium screening tools has an impact on nurses' ability to diagnose delirium clinically and to use a standard delirium scale correctly [3-5]. As a result, it has been determined that providing delirium information training to intensive care nurses positively affects the care of patients with delirium. In addition, it has been determined that with the Confusion Assessment Scale for Intensive Care Unit, nurses can provide the care they need to patients at risk in terms of delirium by determining delirium.

Keywords: delirium, training, nursing, patient care, checklist, intensive care unit

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-184

BDT TEMELLİ PSİKOEĞİTİMİN OLUMSUZ OTOMATİK DÜŞÜNCELER VE İYİLEŞME ALGISI ÜZERİNE ETKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Gül Ergün¹, İlkay Keser², Sibel Çaynak²

¹Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

²Akdeniz Üniversitesi

Amaç: Bu çalışma, Burdur Toplum Ruh Sağlığı Merkezi'nde Bilişsel davranışçı terapi temelli yapılan psikoeğitimin, hastaların olumsuz otomatik düşünce ve iyilik hali algısına etkisini belirlemek amacıyla yapıldı.

Yöntem: Araştırma, ön-son test kontrol gruplu düzende, izlemlı, randomize kontrollü olarak gerçekleştirildi. Çalışmanın örneklemini Ocak 2018- Haziran 2018 tarihleri arasında, bir toplum ruh sağlığı merkezine kayıtlı ve düzenli olarak devam eden, çalışmaya katılmayı kabul eden 54 şizofreni tanısı almış birey (27 deney-27 kontrol) oluşturdu. Çalışmada, deney grubuna 8 haftalık psikoeğitim programı uygulandı. Kontrol grubuna herhangi bir müdahalede bulunulmadı. Ancak çalışma sonrası tek oturumluk bilgilendirme eğitimi verildi. Araştırmada verileri toplamak için Kişisel Bilgi Formu, Otomatik Düşünceler Ölçeği ve İyilik Hali Ölçeği kullanılmıştır. Araştırmanın etik kurul izni Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmaları Etik Kurulu'nda 07.02.2018 tarihinde GO 2018/30 sayı ile alınmıştır. Sağlık Müdürlüğü'nden araştırmanın uygulanabilmesi için 09/03/2018 tarihli, 23286918 sayılı kurum izni alınmıştır. İstatistiksel analizler için NCSS (Number Cruncher Statistical System) 2007 (Kaysville, Utah, USA) programı kullanılmıştır. Tanımlayıcı istatistiksel metotların (Ortalama, Standart Sapma, Medyan, Frekans) yanı sıra verilerin dağılımı Shapiro-Wilk Testi ile değerlendirilmiştir. normal dağılım göstermeyen bağımlı gruplarında tekrarlı ölçümlerinde Wilcoxon testi, normal dağılım göstermeyen bağımsız iki grubun karşılaştırmasında Mann-Whitney U Testi, normal dağılım gösterenlerde ise Student T testi kullanılmıştır. Ölçeklerin arasındaki ilişki için Spearman's Sıra Korelasyonu kullanıldı. Anlamlılık $p < 0.01$ ve $p < 0.05$ düzeylerinde değerlendirilmiştir.

Bulgular: Katılımcıların, %35,2'si (n=19) kadın, %64,8'i (n=35) ise erkektir. Katılımcıların, %66,7'si (n=36) bekar iken, %7,4'ü (n=4) evli, %22,2'si (n=12) ayrılmış/boşanmış ve %3,7'si (n=2) ise duldur. Katılımcıların, %88,9'u (n=48) ilaç kullanır iken, %11,1'i (n=6) kullanmamaktadır. Katılımcıların, %40,7'si (n=22) başka hastalığı var iken, %59,3'ün (n=32) yoktur. Deney grubu otomatik düşünceler ölçek ortalamaları, kontrol grubu ortalamalarına göre düşük olması istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p=0,048$, $p < 0,05$). Deney grubu iyilik hali ölçek ortalamaları, kontrol grubu ortalamalarına göre yüksek olması istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p=0,001$, $p < 0,01$).

Tartışma- Sonuç: Şizofreni hastalarının bilişsel alanları, özellikle algılamayla ilgili bozuklukları yaşayabilmektedir. (1) Şizofreni ve diğer psikotik bozukluklarda hastanın yaşama dair algılamalarını yansıtan otomatik düşünceleri ve iyileşme algısı hastalık seyrini doğrudan etkileyebilmektedir (2). Şizofreni tanısı alan bireylere verilen 8 haftalık psikoeğitim programının iyileşme algısını ve olumsuz otomatik düşünceleri olumlu yönde etkilediği saptanmıştır. Psikoeğitimin iyileşme sürecine ve otomatik düşüncelere yönelik olumlu etkileri olduğu literatürle uyumlu bulunmuştur (3,4). Bu psikoeğitim programının geliştirilerek toplum ruh sağlığı merkezlerinde sistematik olarak uygulanması önerilir.

Anahtar Kelimeler: Toplum ruh sağlığı merkezi, şizofreni, iyilik hali, otomatik düşünce, psikoeğitim, psikiyatri hemşiresi

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

EVALUATION OF THE EFFECT OF CBT-BASED PSYCHOEDUCATION ON NEGATIVE AUTOMATIC THOUGHTS AND PERCEPTION OF RECOVERY

Gül Ergün¹, İlkey Keser², Sibel Çaynak²

¹Burdur Mehmet Akif Ersoy University

²Akdeniz University

Aim: This study was conducted to determine the effect of cognitive behavioral therapy-based psychoeducation at Burdur Community Mental Health Center on the negative automatic thoughts and well-being perceptions of patients.

Method: The study was conducted in a pre- and post-test control group order, followed-up, randomized controlled trial. June Dec January 2018- June 2018, 54 individuals diagnosed with schizophrenia (27 experiments-27 controls) who were registered at a community mental health center and who regularly attended, agreed to participate in the study made up the sample of the study. In the study, an 8-week psychoeducation program was applied to the experimental group. No intervention was made in the control group. However, one-session information training was given after the study. In the study, Personal Information Form, Automatic Thoughts Scale and Well-Being Scale were used to collect the data. The study was approved by the ethics committee of Burdur Mehmet Akif Ersoy University Non-Interventional Clinical Research Ethics Committee on 07.02.2018 with the issue GO 2018/30. The permission of the institution No. 23286918 dated 03/09/2018 has been obtained from the Directorate of Health for the implementation of the study. The NCSS (Number Cruncher Statistical System) 2007 (Kaysville, Utah, USA) program was used for statistical analysis. Descriptive statistical methods (Mean, Standard Deviation, Median, Frequency) as well as the distribution of the data were evaluated using the Shapiro-Wilk Test. the Wilcoxon test was used for repeated measurements in dependent groups with no normal distribution, the Mann-Whitney U Test was used to compare two independent groups with no normal distribution, and the Student T test was used in those with a normal distribution. For the relationship between the scales, Sperman's Rank Correlation was used Dec Significance was assessed at $p < 0.01$ and $p < 0.05$ levels.

Results: 35.2% (n=19) of the participants were female and 64.8% (n=35) were male. Of the respondents, 66.7% (n=36) were single, 7.4% (n=4) were married, 22.2% (n=12) were separated/divorced, and 3.7% (n=2) were widowed. Of the respondents, 88.9% (n=48) use drugs, while 11.1% (n=6) do not. Of the participants, 40.7% (n=22) had other diseases, while 59.3% (n=32) did not. It was found statistically significant that the mean of the automatic thoughts scale of the experimental group was lower than the mean of the control group ($p=0.048$, $p < 0.05$). It was found that the experimental group well-being scale averages were statistically significant to be higher than the control group averages ($p=0.001$, $p < 0.01$).

Discussion-Conclusion: Cognitive areas of schizophrenia patients may experience disorders related to perception, in particular. (1) Automatic thoughts and perception of recovery reflecting the patient's perceptions of life in schizophrenia and other psychotic disorders can directly affect the course of the disease (2). It was found that the 8-week psychoeducational program given to individuals diagnosed with schizophrenia positively affects the perception of recovery and negative automatic thoughts. It has been found that psychoeducation has positive effects on the healing process and automatic thoughts in accordance with the literature (3,4). It is recommended that this psychoeducational program be developed and systematically implemented in community mental health centers.

Keywords: Community mental health center, schizophrenia, well-being, automatic thinking, psychoeducation, psychiatric nurse

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Bechdolf A, Knost B, Nelson B, Schneider N, Veith V, Yung AR, Pukrop, R. (2010). Randomized comparison of group cognitive behaviour therapy and group psychoeducation in acute patients with schizophrenia: Effects on subjective quality of life. Australian and New Zealand Journal of Psychiatry, 44:144–150.
2. Şahin, N. H., & Şahin, N. (1992). Reliability and Validity of the Turkish Version of the Automatic Thoughts Questionnaire. Journal of Clinical Psychology, 48(3), 334-340.
3. Myers, J. E., Sweeney, T. J. and Witmer, J. M. (2000). The wheel of wellness counseling for wellness: a holistic model for treatment planning. Journal of Counseling and Development, 78 (3), 251-266.
4. Akkoyunlu, S. Türçapar, MH. Bir Teknik: Alternatif Düşünce Oluşturulması. Bilişsel Davranışçı Psikoterapi ve Araştırmalar Dergisi, 2 (2013) 53-59.
5. Duran S, Barlas GU.(2016) Effectiveness of psychoeducation intervention on subjective well being and self compassion of individuals with mental disabilities. Int J Res Med Sci 2016;4:181-8.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-185

MADDE KULLANIM BOZUKLUĞU OLAN ERGENLERİN YAŞAM DENEYİMLERİ: BİR METASENTEZ ÇALIŞMASI

Hilal Uçan¹, Dudu Karakaya²

¹Sağlık Bakanlığı Korkuteli Devlet Hastanesi, Covid-19 Servisi, Antalya/Türkiye.

²Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Antalya/Türkiye.

Amaç: Bu meta-sentez çalışmasının amacı, madde kullanım bozukluğu olan ergenlerin yaşam deneyimlerini araştırmaktır.

Yöntem: Bu metasentezde, nitel araştırmaları değerlendirmek ve sentezlemek için Butler ve ark., (2016) tarafından geliştirilen sistematik inceleme ve meta-sentez protokolü kullanılmıştır [1]. Literatür Taraması, "Pubmed, Science Direct, Scopus, Cinahl, Web Of Science, Türk Medline, Ulakbim, Türk Psikiyatri Dizini" veri tabanlarında Mayıs 2021-Temmuz 2021 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Metasenteze, katılımcıları madde kullanım bozukluğu olan bireylerden oluşan, Türkçe ya da İngilizce dilinde 2011-2021 yılları arasında yayımlanan, 10-19 yaş grubu ergenlerle gerçekleştirilen, madde kullanım bozukluğu olan çocuk ve ergenlerin yaşam deneyimlerini belirlemeyi amaçlayan ve nitel desenli veya karma yöntemle gerçekleştirilmiş çalışmalar dahil edilmiştir. Dahil edilme kriterlerine uyan yedi çalışmanın metasentez kapsamında incelenmesine karar verilmiştir. Metasentez kapsamına alınan yedi çalışmanın kalite değerlendirmesi için Critical Appraisal Skills Programme (CASP-2018) kullanılmıştır [2]. CASP aracının puanlanması, Butler ve ark. (2016) tarafından belirlenen rehber dikkate alınarak yazarlar tarafından bağımsız olarak yapılmıştır [1]. Çalışmaların altı tanesi yüksek kalite, bir tanesi orta kalite olarak değerlendirilmiştir. Metasentez kapsamında değerlendirilen yedi çalışmanın bulguları Thomas ve Harden'in önerileri doğrultusunda NVIVO 10 Propaket Programında içerik analizine tabi tutulmuştur [3]. Çalışmanın sonuçları Niteliksel Araştırma Sentezini Raporlamada Şeffaflığı Geliştirme (ENTREQ) kılavuzu kullanılarak rapor edilmiştir [4].

Bulgular: Yapılan analiz sonucunda, madde kullanımına başlama ve sürdürme, bağımlılık süreci ve ilişkili faktörler, madde kullanımının sonuçları, tedavi süreci deneyimleri, gelecek beklentileri olmak üzere beş ana tema belirlenmiştir.

Tartışma-Sonuç: Metasentezde incelenen çalışmaların sonuçlarına göre ergenler oldukça genç yaşta madde kullanımına başlamışlardır. Düzenli madde kullanan ergenlerde bağımlılık gelişmiştir. Literatüre göre madde kullanımına ergenlik döneminde başlayan bireyler açısından bağımlılığın sonuçlarının çok daha kötü olduğu belirtilmektedir [5]. Madde kullanan ergenler, madde kullandıkları süreçte kendilerini etkileyen birçok sorunla karşı karşıya kaldıklarını ve hayatlarını etkileyen bir kısır döngüye girdiklerini ifade etmişlerdir. Ergenler, tedavi sürecinde farklı deneyimler yaşamışlar ve daha iyi bir tedavi için önerilerde bulunmuşlardır. Ergenlerin geleceğe ilişkin birtakım beklentileri ve hayalleri mevcuttur. Ruh sağlığı ve psikiyatri hemşireleri madde kullanım bozukluğu sorunu olan ergenlere bakım verirken onların deneyim ve isteklerini göz önünde bulundurarak müdahale programları geliştirebilirler. Bağımlılığa yönelik uygun müdahalelerin planlanabilmesi, ilk olarak bağımlı bireyi ve yaşadıklarını anlamaktan geçer. Bu bağlamda madde kullanım sorunu olan bireylerle gerçekleştirilen nitel araştırmaların artırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: adölesan, insan deneyimi, madde kullanımına bağlı bozukluklar, niteleyici araştırma, psikiyatri hemşireliği

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKLAR

1. Butler A, Hall H, Copnell B. A guide to writing a qualitative systematic review protocol to enhance evidence-based practice in nursing and health care. *Worldviews on Evidence Based Nursing*. 2016 Jan; 13(3): 241–249.
2. Critical Appraisal Skills Programme. CASP Qualitative Checklist. United Kingdom; 2018. (2021, 14 Eylül). Erişim adresi https://casp-uk.b-cdn.net/wp-content/uploads/2018/03/CASP-Qualitative-Checklist-2018_fillable_form.pdf
3. Thomas J, Harden A. Methods for the thematic synthesis of qualitative research in systematic reviews. *BMC Medical Research Methodology*. 2008 July; 8 (1): 1-10.
4. Tong A, Flemming K, McInnes E, Oliver S, Craig, J. Enhancing transparency in reporting the synthesis of qualitative research: ENTREQ. *BMC Medical Research Methodology*. 2012 Nov; 12 (1): 1-8.
5. Kingston S, Gül M, Cohen-Serrins J, Knight E. A Qualitative study of the context of child and adolescent substance use initiation and patterns of use in the first year for early and later initiators. *Plos One*. 2017 January; 12(1): 1-15.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

LIFE EXPERIENCES OF ADOLESCENTS WITH SUBSTANCE USE DISORDER: A METASYNTHESIS STUDY

Hilal Uçan¹, Dudu Karakaya²

¹Ministry of Health Korkuteli State Hospital, Covid-19 Service, Antalya/Turkey.

²Akdeniz University Faculty of Nursing, Department of Psychiatric Nursing, Antalya/Turkey.

Aim: The aim of this meta-synthesis study is to investigate the life experiences of adolescents with substance use disorder.

Method: In this metasynthesis, the systematic review and meta-synthesis protocol developed by Butler et al., (2016) was used to evaluate and synthesize qualitative studies [1]. The Literature Search was carried out in the databases of "Pubmed, Science Direct, Scopus, CINAHL, Web Of Science, Türk Medline, Ulakbim, Turkish Psychiatry Index" between May 2021 and July 2021. The studies with a qualitative design or mixed method, which included individuals with substance use disorders, published in Turkish or English between 2011-2021, aiming to determine the life experiences of children and adolescents with substance use disorders, conducted with adolescents aged 10-19, have been included in the metasynthesis. It was decided that seven studies meeting the inclusion criteria would be examined within the scope of metacentesis. The Critical Appraisal Skills Program (CASP-2018) was used for the quality assessment of seven studies included in the metasynthesis [2]. Scoring of the CASP tool, Butler et al. (2016) independently by the authors [1]. Six of the studies were rated as high quality and one as medium quality. The findings of seven studies evaluated within the scope of metasynthesis were subjected to content analysis in the NVIVO 10 Propacket Program in line with the recommendations of Thomas and Harden [3]. The results of the study are reported using the Improving Transparency in Reporting of Qualitative Research Synthesis (ENTREQ) guidelines [4].

Results: As a result of the analysis, five main themes were determined: initiation and maintenance of substance use, addiction process and related factors, results of substance use, treatment process experiences, and future expectations.

Discussion-Conclusion: According to the results of the studies examined in metasynthesis, adolescents started substance use at a very young age. Addiction has developed in adolescents who use substances regularly. According to the literature, it is stated that the consequences of addiction are much worse for individuals who start substance use in adolescence [5]. Adolescents who use substances stated that they faced many problems that affect them during the process of using substances and that they entered a vicious circle that affected their lives. Adolescents had different experiences during the treatment process and made recommendations for better treatment. Adolescents have some expectations and dreams for the future. While providing care to adolescents with substance use disorder, mental health and psychiatric nurses can develop intervention programs by considering their experiences and wishes. Planning appropriate interventions for addiction depends first of all on understanding the addicted individual and their experiences. In this context, it is recommended to increase qualitative research with individuals with substance use problems.

Keywords: adolescent, human experimentation, substance-related disorders, qualitative research, psychiatric nursing

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-186

ŞİZOFRENİ HASTALARINDA KİŞİLERARASI İLİŞKİLER KURAMI TEMELLİ MOTİVASYONEL GÖRÜŞMENİN İŞLEVSEL İYİLEŞME VE İÇGÖRÜ DÜZEYLERİNE ETKİSİ

Nesrin Çunkuş¹, Gülay Yiğitoğlu¹, Ayşe Nur İnci Kenar²

¹Pamukkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

²Pamukkale Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı

Amaç: Bu araştırmanın amacı şizofreni hastalarında Kişilerarası İlişkiler Kuramı Temelli motivasyonel görüşmenin işlevsel iyileşme ve içgörü düzeylerine etkisini incelemektir.

Yöntem: Araştırma, deneysel araştırma tasarımlarından olan ön test-son test kontrol gruplu tasarıma sahip, tek körlü, randomize kontrollü olarak tasarlanmıştır. Araştırmada, basit randomizasyon yöntemi kullanılmıştır. Araştırma, Pamukkale Üniversitesi Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkezi Habib Kızıldağ Psikiyatri Hastanesi'nde Kasım 2019-Haziran 2020 tarihleri arasında yürütülmüştür. Araştırma 20 müdahale ve 20 kontrol grubu olmak üzere 40 bireyle yapılmıştır. Araştırmanın verileri; kişisel bilgi formu, Şizofrenide İşlevsel İyileşme Ölçeği (ŞİİÖ) ve İçgörünün Üç Bileşenini Değerlendirme Ölçeği (İÜBDÖ) kullanılarak toplanmıştır. Müdahale grubundakilere 6 oturumluk Kişilerarası İlişkiler Kuramı Temelli motivasyonel görüşme uygulanmıştır. Kontrol grubuna ise herhangi bir girişim yapılmamıştır. Veriler; müdahale öncesi, müdahale sonrası ve müdahaleden sonraki 3. ay (izlem) olacak şekilde değerlendirilmiştir.

Bulgular: Müdahale ve kontrol grupları arasında, müdahale öncesi sosyodemografik ve tedavi sürecine yönelik özelliklerinde ŞİİÖ ve İÜBDÖ düzeylerinde anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0,05$). Müdahale grubundaki bireylerin müdahale sonrası ve müdahaleden sonraki 3. ay izlem ŞİİÖ Sosyal İşlevsellik, Sağlık ve Tedavi, Günlük Yaşam Becerileri ve İÜBDÖ düzeyleri, kontrol grubundakilerden daha yüksek olduğu belirlenmiştir ($p<0,05$). Müdahale grubundakilerin müdahale sonrası ve müdahaleden sonraki 3. ay izlem ŞİİÖ Sosyal İşlevsellik, Sağlık ve Tedavi, Günlük Yaşam Becerileri düzeyleri ile İÜBDÖ düzeyi arasında istatistiksel olarak pozitif yönde anlamlı ilişki tespit edilmiştir ($p<0,05$).

Tartışma-sonuç: Bireyin duygu, düşünce ve davranışlarında değişikliklere sebep olan şizofreninin kişide zayıf içgörü ve motivasyon eksikliği nedeniyle; sosyal yaşamdan uzaklaşma, günlük yaşam becerilerini gerçekleştirmede isteksizlik, hastalık ve tedavi sürecinin etkisiz yönetimi gibi problemler ortaya çıkardığı bilinmektedir. [1,2] Şizofreni tanısına sahip bireyler iletişimde terapötik teknikleri kullanmanın [3] ve motivasyonel görüşmeler gerçekleştirilmesinin [4] bireylerin işlevsel iyileşme ve içgörü düzeylerini arttırmada ve yaşanan motivasyon eksikliklerini gidermeyi desteklemede umut verici bir yöntem olduğu bildirilmektedir. Bu çalışmada Kişilerarası İlişkiler Kuramı temelli motivasyonel görüşmenin; şizofreni tanısı almış bireylerin sosyal işlevselliğini, hastalık ve tedavi sürecindeki olumlu davranışlarını, günlük yaşam becerilerini ve içgörüsünü arttırmada etkili olduğu sonucuna varılmıştır. Psikiyatri hemşirelerinin terapötik ilişki temelinde motivasyonel görüşme uygulamasının şizofreni hastalarının bakım kalitesini ve memnuniyetini arttıracığı düşünülmekte ve bu müdahalenin klinik uygulamada yaygınlaştırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: içgörü, işlevsel iyileşme, kişilerarası ilişkiler kuramı, motivasyonel görüşme, şizofreni

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Townsend MC, Morgan KI. Psychiatric Mental Health Nursing: Concepts of Care in Evidence-Based Practice. F. A. Davis Company, Philadelphia, 2017, s.988.
2. Van Duppen Z. The inter subjective dimension of schizophrenia. *Philos Psychiatr Psychol* 2017; 24 (4): 399-418.
3. Juntapim S. Therapeutic relationship in person with schizophrenia: Skills for practice. *American Journal of Nursing and Health Sciences* 2020; 1 (1): 11-14.
4. Yönder Ertem M, Çetinkaya Duman Z. The effect of motivational interviews on treatment adherence and insight levels of patients with schizophrenia: A randomized controlled study. *Perspect Psychiatr Car* 2019; 55 (1): 75-86.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE EFFECT OF INTERPERSONAL RELATIONS THEORY-BASED MOTIVATIONAL INTERVIEWS ON FUNCTIONAL RECOVERY AND INSIGHT LEVELS OF PATIENTS WITH SCHIZOPHRENIA

Nesrin Çunkuş¹, Gülay Yiğitoğlu¹, Ayşe Nur İnci Kenar²

¹Pamukkale University Faculty of Health Sciences Department of Psychiatric Nursing

²Pamukkale University Faculty of Medicine Department of Psychiatry

Aim: This study examines the effect of Interpersonal Relations Theory-Based motivational interviews on functional recovery and insight levels of patients with schizophrenia.

Method: This single-blind, randomized controlled study used the simple randomization method and employed a pretest-posttest control group design, which is an experimental research design. The study was conducted at Pamukkale University, Health Research and Application Center, Habib Kızıldağ Psychiatric Hospital from November 2019 to June 2020 and included 40 individuals (20 in the experimental and 20 in the control groups). Study data were collected using a personal information form, the Functional Remission of General Schizophrenia Scale (FROGS) and the Scale for Assessing the Three Components of Insight (SAI). The researchers carried out a 6-session Interpersonal Relations Theory-based motivational interview with the participants in the experimental group. No intervention was made to the control group. The data were analyzed on the basis of pre-intervention, post-intervention and 3 months after the intervention (follow-up).

Results: No significant difference was found between the intervention and control groups in terms of their pre-intervention sociodemographic and treatment-related characteristics and their FROGS and SAI levels ($p>0.05$). The individuals in the experimental group had higher social functioning, health and treatment, daily life skills and SAI scores after the intervention and in the follow-up measurement ($p<0.05$). A statistically significant positive relationship was found between the social functioning, health and treatment, daily life skills and SAI scores of the participants in the experimental group after the intervention and in the follow-up measurement ($p<0.05$).

Discussion-Conclusion: It is known that schizophrenia, which causes changes in the feelings, thoughts and behaviors of the individual, causes problems such as alienation from social life, reluctance to perform daily life skills, ineffective management of the disease and treatment process due to poor insight and lack of motivation. [1,2] It has been reported that using therapeutic techniques [3] and conducting motivational interviews [4] in communication with individuals with a diagnosis of schizophrenia are a promising method to increase the functional recovery and insight levels of individuals and to support the elimination of their lack of motivation. In this study, it was concluded that motivational interviews based on Interpersonal Relations Theory were effective in increasing the social functionality of individuals diagnosed with schizophrenia, as well as their positive behaviors during the illness and treatment process, daily life skills, and insights. Psychiatric nurses' practice of motivational interviews based on the therapeutic relationship is considered to increase the quality of care and satisfaction of patients with schizophrenia; therefore, it is recommended that this practice be used extensively in clinical practice.

Keywords: insight, functional recovery, interpersonal relations theory, motivational interviews, schizophrenia

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-187

RUH SAĞLIĞI OKURYAZARLIĞI

Şule Daniş¹, Nevin Günaydın¹

¹ Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Anabilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi, Ordu, TÜRKİYE

² Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Ordu, TÜRKİYE

Giriş: Ruhsal bir bozukluğun tanınması, genellikle yardım arama sürecinde ilk adımdır. Bu çerçevede ruh sağlığı okuryazarlığı kavramı, önemli bir kavramdır. Ruh sağlığı okuryazarlığı (MHL) kavramı “ruhsal bozuklukların tanınmalarına, yönetilmesine veya önlenmesine yardımcı olan ruhsal bozukluklarla ilgili bilgi ve inançlar” olarak tanımlanmıştır [1]. Güncel tanımı ise, MHL’ nin daha güncel bir tanımı; ruhsal bozuklukların nasıl önleneceğini anlama, gelişen bir ruhsal bozukluğun semptomlarını tanıma, yardım arama müdahaleleri ve kendi kendine yardım stratejileri hakkında bilgi sahibi olma ve ruh sağlığı krizi yaşayan bireylerin başkalarına yardım etmek için ruh sağlığına ilişkin ilk yardım becerilerini içerecek şekilde tanımlanmıştır [2]. Ruh sağlığı okuryazarlığı, olumsuz ruh sağlığı tutumunu hafifletmede rol oynar. Ruh sağlığı okuryazarlığı düşük olan, ruhsal hastalığın gerçek anlamını anlamayan, risk faktörlerini belirleyemeyen kişilerin, ruh sağlığı belirtilerini tanıması ve psikiyatrik terimleri yorumlama becerisi yetersizdir [3]. Yapılan çalışmalar, kentsel ve kırsal bölge sakinleri arasındaki ruh sağlığının tanınmasındaki boşluğu ele almak için, çabaların devam etmesi gerektiğini göstermektedir [4]. Ruhsal hastalık türleri arasında, depresyonun en doğru olarak tanımlanan ruhsal bozukluk olduğu, şizofreninin daha az oranda doğru tanımlandığı görülmektedir [5].

Amaç: Ruh sağlığı okuryazarlığının, ruhsal bozuklukların tanınması, tedavi edilmesi ve rehabilitasyonundaki önemini ortaya koymaktır.

Sonuç: Çalışmalar, ruh sağlığı okuryazarlığını iyileştirmenin ruhsal bozuklukların tanınması, ruh sağlığı tutumlarını iyileştirmek ve ruhsal bozukluğu olan hastaların damgalanmasının neden olduğu sosyal ve bireysel sorunları azaltmak stratejik bir kavram olduğunu ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: ruh sağlığı okuryazarlığı, ruh sağlığı, yardım arama

KAYNAKÇA:

1. Jorm AF, Korten AE, Jacomb PA, Christensen H, Rodgers B, Pollitt P. “Mental health literacy”: a survey of the public’s ability to recognise mental disorders and their beliefs about the effectiveness of treatment. The Medical Journal of Australia. 1997;166(1):182–6.
2. Zorrilla M, Modeste N, Gleason P, Sealy D, Banta J, Trieu S. Assessing depression-related mental health literacy among young adults. Californian Journal of Health Promotion. 2019;17(1):71-83.
3. Lee HY, Hwang J, Ball JG, Lee J, Yu Y, Albright DL. Mental health literacy affects mental health attitude: Is there a gender difference?. American Journal of Health Behavior. 2020;44(3):283-291. <https://doi.org/10.5993/AJHB.44.3.1>
4. Yu Y, Hu M, Z-w L, H-m L, Yang JP, Zhou L, Xiao S-y. Recognition of depression, anxiety, and alcohol abuse in a Chinese rural sample: a cross-sectional study. BMC Psychiatry. 2016;16:93.
5. Huang D, Yang LH, Pescosolido BA. Understanding the public’s profile of mental health literacy in China: a nationwide study. BMC Psychiatry. 2019;19:20. <https://doi.org/10.1186/s12888-018-1980-8>.

MENTAL HEALTH LITERACY

Şule Danış¹, Nevin Günaydın¹

¹Ordu University, Institute of Health Sciences, Department of Nursing, Ordu, TURKEY

²Ordu University, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing, Department of Psychiatric Nursing, Ordu, TURKEY

Introduction: Recognition of a mental disorder is often the first step in the process of seeking help. In this context, the concept of mental health literacy is an important concept. The concept of mental health literacy (MHL) has been defined as “knowledge and beliefs about mental disorders that help to recognize, manage or prevent mental disorders” [1]. Its current definition is a more recent definition of MHL; It has been defined as understanding how to prevent mental disorders, recognizing the symptoms of a developing mental disorder, having knowledge of help-seeking interventions and self-help strategies, and mental health first aid skills to help others who are experiencing a mental health crisis [2]. Mental health literacy plays a role in alleviating negative mental health attitude. People with low mental health literacy, who do not understand the true meaning of mental illness, and cannot identify risk factors, have insufficient ability to recognize mental health symptoms and interpret psychiatric terms [3]. Studies show that efforts should continue to address the gap in mental health recognition among urban and rural residents [4]. Among the types of mental illness, it is seen that depression is the most accurately defined mental disorder, and schizophrenia is less accurately defined [5].

Objective: To reveal the importance of mental health literacy in the recognition, treatment and rehabilitation of mental disorders.

Conclusion: Studies reveal that improving mental health literacy is a strategic concept for recognizing mental disorders, improving mental health attitudes, and reducing social and individual problems caused by the stigma of patients with mental disorders.

Keywords: mental health literacy, mental health, help seeking

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-188

HEMŞİRELİĞİ BIRAKMA NİYETİ İLE İLİŞKİLİ FAKTÖRLERİN ARAŞTIRILMASI: TÜRK HEMŞİRELER ÖRNEKLEMİNDE İKİNCİL BİR ANALİZ

Sule KURT¹, Yalçın KANBAY², Mehtap METİN KARAASLAN³, Jo Anne BENNETT⁴, Soojung JO⁵, Kala MAYER⁶, Keanan Pituch⁷, Vicki SIMPSON⁸, Jeanie SKIBISKI⁹, Etsuko TAKAGI¹⁰, Elizabeth REIFSNIDER¹¹

¹Karadeniz Teknik Üniversitesi

²Artvin Çoruh Üniversitesi

³Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi

⁴National Institute of Public Health, Ministry of Health, Conakry, Guinea

⁵Arizona State University, Phoenix, Arizona, USA

⁶University of Portland, Portland, Oregon, USA

⁷Arizona State University, Phoenix, Arizona, USA

⁸Purdue University, West Lafayette, Indiana, USA

⁹Missouri State University, Springfield, Missouri, USA

¹⁰Teikyo University of Science, Tokyo, Japan

¹¹Arizona State University, 500 N. 3rd St, Phoenix, Arizona, 85022, USA

Amaç: Bu çalışmanın amacı, COVID-19 salgını sırasında hemşirelerin hemşireliği bırakma niyetiyle ilişkili faktörleri araştırmaktır.

Yöntem: Çalışma, viral bulaşma korkusu ve koruyucu önlemlerin yeterliliği dahil olmak üzere, hemşirelerin işyerlerinde COVID-19 pandemisiyle karşılaştıklarında mesleki yaşam kalitelerine ilişkin çok ülkeli bir çalışmadan elde edilen mevcut verilerin ikincil bir analiziydi. Veriler 4 ülkede aktif olarak çalışan 904 hemşireden toplanmıştır. Bu çalışmada 246 Türk katılımcının verileri değerlendirildi. Psikolojik Dayanıklılık, 10 maddelik Connor Davidson Dayanıklılık Ölçeği (CD-RISC) kullanılarak ölçülmüştür.

Bulgular: Hemşirelerin yaş ortalaması 31.5 ± 8.1 ; %90,7'si kadındı. Ortalama olarak, katılımcılar 9.5 ± 8.7 yıldır çalışan ve % 66.7'si en az lisans derecesine sahipti. Psikolojik sağlamlık ile hemşireliği bırakma niyeti arasındaki yol katsayısı ($\beta = -.19$; $p < .001$) istatistiksel olarak anlamlı bulunmasına karşın, hemşirelerin mesleki deneyim süresi ile hemşireliği bırakma niyeti arasındaki yol katsayısı anlamlı bulunmamıştır ($\beta = -.12$; $p > .05$).

Sonuç: Psikolojik sağlamlık puanı yüksek olan hemşirelerin meslekten ayrılma niyeti puanları daha düşüktü. Devam eden araştırmalarda, hemşirelik öğrencileri ve hemşirelerin psikolojik sağlamlığı oluşturmak ve arttırmak için ek faktörlerin incelenmesi gerekir.

Anahtar Kelimeler: Dayanıklılık, hemşirelik, hemşireler, meslekten ayrılma niyeti

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

INVESTIGATION OF FACTORS ASSOCIATED WITH INTENTION TO QUIT NURSING: A SECONDARY ANALYSIS ON TURKISH NURSES SAMPLE

Sule KURT¹, Yalçın KANBAY², Mehtap METİN KARAASLAN³, Jo Anne BENNETT⁴, Soojung JO⁵, Kala MAYER⁶, Keanan Pituch⁷, Vicki SIMPSON⁸, Jeanie SKIBISKI⁹, Etsuko TAKAGI¹⁰, Elizabeth REIFSNIDER¹¹

¹Karadeniz Technical University

²Artvin Coruh University

³Recep Tayyip Erdogan University School of Health, Rize, TURKEY

⁴National Institute of Public Health, Ministry of Health, Conakry, Guinea

⁵Arizona State University, Phoenix, Arizona, USA

⁶University of Portland, Portland, Oregon, USA

⁷Arizona State University, Phoenix, Arizona, USA

⁸Purdue University, West Lafayette, Indiana, USA

⁹Missouri State University, Springfield, Missouri, USA

¹⁰Teikyo University of Science, Tokyo, Japan

¹¹Arizona State University, 500 N. 3rd St, Phoenix, Arizona, 85022, USA

Aim: This study aimed to explore factors associated with nurses' intention to leave the nursing during the COVID-19 pandemic.

Method: The study was a secondary analysis of existing data from a multi-country study of nurses' professional quality of life as they confronted the COVID-19 pandemic in their workplace, including fears about viral transmission and adequacy of protective measures. Data were collected from 904 actively practicing nurses in 4 countries. This analysis evaluated the data from the 246 Turkish respondents. Resilience was measured using the 10-item Connor Davidson Resilience Scale (CD-RISC).

Results: The nurses' average age was 31.5 ± 8.1 ; 90.7% were women. On average, participants had been working for 9.5 ± 8.7 years and 66.7% had at least a bachelor's degree. The path coefficient between resilience and intention to leave nursing ($\beta = -.19$; $p < .001$) was statistically significant, but the path coefficient between length of nursing experience and intention to leave nursing was not significant ($\beta = -.12$; $p > .05$).

Conclusion: Nurses with higher psychological resilience scores had lower scores of leaving intention. Additional factors need to be examined in continuing research, the incorporation of interventions to build and enhance resilience in nursing students as well as actively practicing nurses should be a priority for investigation.

Key words : Resilience, nursing, nurses, intention to leave

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-189

ALKOL BAĞIMLISI OLAN BİREYLERİN İÇSELLEŞTİRİLMİŞ DAMGALANMAYA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ: KALİTATİF BİR ARAŞTIRMA

Seval CÜCELER¹, Mualla YILMAZ²

¹Toros Üniversitesi, Hemşirelik Bölümü, Mersin/Türkiye

²Mersin Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı Mersin/Türkiye

Amaç: Bu çalışmanın amacı, alkol bağımlısı bireylerin içselleştirilmiş damgalanmaya ilişkin görüşlerini belirlemektir.

Yöntem: Bu çalışmada nitel araştırma yaklaşımı kullanılmıştır. Çalışma grubu, amaçlı örnekleme yöntemlerinden biri olan ölçüt örnekleme yöntemi kullanılarak belirlenmiş ve araştırmanın çalışma grubunu 14 Ocak 2020- 22 Mayıs 2020 tarihleri arasında bir bağımlılık tedavi merkezinde yatarak tedavi gören 37 alkol bağımlısı birey oluşturmuştur. Araştırma verileri her bir birey ile derinlemesine görüşme yöntemi ile "Kişisel Bilgi Formu" ve "Yarı Yapılandırılmış Bireysel Derinlemesine Görüşme Soru Formu" kullanılarak toplanmıştır. Görüşmeler bireyin onayı alınarak ses kayıt cihazına kaydedilmiştir. Yapılan görüşmeler yazıya dökülerek bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Veriler içerik analizi yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir.

Bulgular: Araştırmaya katılan alkol bağımlısı bireylerin yaş ortalaması 48,37±10,16 olup tamamı erkektir. Bireylerin %29'u ortaokul mezunu, %43'ü boşanmış, %56'sı ise gelir getiren bir işte çalışmaktadır. Bireylerin %48'i gelir durumunu "gelir giderden az" olarak belirtmiştir. Görüşmeler sonucunda, "Alkol bağımlısı olan bireylerin ve toplumun alkol bağımlısı olan bireylere ilişkin görüşleri" şeklinde bir ana tema, "Alkol bağımlılarını toplumun damgalaması", " Alkol bağımlılarını ailelerinin damgalaması", " Alkol bağımlısı bireyin kendini damgalaması (içselleştirilmiş damgalanma), "Alkol bağımlısı bireyin pişmanlıkları" olmak üzere dört alt tema belirlenmiştir.

Tartışma- Sonuç: Araştırma sonucunda; alkol bağımlısı olan bireyler alkol alanları ve kendisini damgaladığını, tiksindiğini ve öğrendiğini belirtmiştir. Alkol bağımlısı olan bireyler kendisinden, ailesinden, toplumdan utandığını, suçluluk duyduğunu, geçmişe yönelik keşkelerinin olduğunu, pişmanlıklar nedeniyle kendine kızgınlık yaşadığını, kendinden nefret ettiğini belirtmiştir. Yapılan bir çalışmada, çalışmaya katılan alkol bağımlısı bireylerin bazılarının alkol bağımlılarını; aşırı düzeyde sinirli ve gergin, sözüne güvenilmez, kendilerinden başkasını düşünmeyen ve tehlikeli insanlar olarak gördüğü belirtilmektedir [1]. Zewdu ve arkadaşları (2019) yaptığı bir çalışmada alkol bağımlısı bireylerin yüksek düzeyde içselleştirilmiş damgalanma yaşadığını ve bu bireylerin kendilerini hayal kırıklığına uğrattığı, utanç duyduğu ve alkol problemleri nedeniyle hayatta pek bir şey başaramayacağını düşündüklerini ortaya koymuştur [2]. Nadkarni ve arkadaşlarının (2013) yaptıkları kalitatif bir çalışmada ise alkol bağımlısı olan bireyler, alkolün aile hayatı üzerindeki olumsuz etkisi nedeniyle derin bir üzüntü ve pişmanlık duygusu bildirmiştir [3]. Bu araştırmanın sonuçları literatür ile uyumludur. Bu sonuçlar doğrultusunda, alkol bağımlısı olan bireylere karşı var olan toplumsal damgalama ile mücadele edilmesi, kendisini (içselleştirilmiş damgalanma) ve alkol kullananları damgalayan bireylere alkol bağımlılığı hakkında ve damgalamayı önlemeye yönelik eğitim verilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Damgalama, içselleştirilmiş damgalanma, alkol bağımlılığı, hemşirelik

Kaynakça:

1. Arıkan Z, Genç Y, Etik Ç, Aslan S, Parlak İ. Alkol ve diğer madde bağımlılıklarında hastalar ve yakınlarında etiketleme. Bağımlılık Dergisi.2002; 5: 52-56.
2. Zewdu S, Hanlon C, Fekadu A , Medhin G, Teferra S. Treatment gap, help-seeking, stigma and magnitude of alcohol use disorder in rural Ethiopia. Subst Abuse Treat Prev Policy . 2019; 14: 1-10.
3. Nadkarni A, Dabholkar H, McCambridge J, Bhat B, Kumar S, Mohanraj R, et al. The explanatory models and coping strategies for alcohol use disorders: an exploratory qualitative study from India. Asian J Psychiatr. 2013; 6: 521-7.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

OPINIONS REGARDING SELF-STIGMA OF INDIVIDUALS WITH ALCOHOL DEPENDENCE:A QUALITATIVE STUDY

Seval CÜCELER¹, Mualla YILMAZ²

¹Toros University, Nursing Department, Mersin/Turkey

²Mersin University, Faculty of Nursing, Department of Mental Health and Diseases Nursing, Mersin/Turkey

Aim: The aim of this study is to determine the views of alcohol-dependent individuals about internalized stigma.

Method: Qualitative research approach was used in this study. The study group was determined by using the criterion sampling method, which is one of the purposive sampling methods, and the study group of the study consisted of 37 alcohol dependent individuals who were hospitalized in an addiction treatment center between 14 January 2020 and 22 May 2020. The research data were collected by using the "Personal Information Form" and "Semi-structured Individual In-depth Interview Questionnaire" with the in-depth interview method with each individual. The interviews were recorded on a voice recorder with the consent of the individual. The interviews were transcribed and transferred to the computer environment. The data were analyzed using the content analysis method.

Findings: The mean age of alcohol-dependent individuals participating in the study was 48.37±10.16, and all of them were male. 29% of individuals are secondary school graduates, 43% are divorced, and 56% are working in an income generating job. 48% of individuals stated their income status as "income less than expenses". As a result of the interviews, one main theme was determined as "Opinions of alcohol-dependent individuals and opinions of society on alcohol-dependent individuals", four sub-themes were determined: "Stigmatization of alcohol addicts by society", "Stigmatization of alcohol addicts by their family", "Self-stigmatization of alcohol-dependent Individual (Internalized Stigma)", "Regrets of alcohol-dependent individual".

Discussion-Conclusion: As a result of the research; Individuals with alcohol dependence stated that they stigmatized, abhorred, and loathed themselves and alcohol consumers. Alcohol-dependent individuals stated that they were ashamed of themselves and were ashamed before family as well as society, they felt guilty, they had wishess for the past, they felt anger towards themselves due to regrets, and they hated themselves. In a study, some of the alcohol-dependent individuals participating in the study reported that alcohol addicts were extremely nervous and anxious, untrustworthy, dangerous people who think no one other than themselves[1]. Zewdu et al. (2019) reported in their study that alcohol-dependent individuals experienced a high level of internalized stigma and these individuals were disappointed regarding themselves, felt ashamed, and thought that they would not achieve much in life due to alcohol problems[2]. In a qualitative study by Nadkarni et al. (2013), individuals with alcohol dependence reported a deep sense of sadness and regret due to the negative impact of alcohol on their family life [3]. The results of this research are compatible with the literature. In line with these results, it is recommended that social stigma towards alcohol-dependent individuals be combatted against and that individuals who stigmatize themselves (internalized stigma) and alcohol users be provided with training about alcohol dependence and training for preventing stigma.

Keywords: Stigma, self-stigma, alcohol dependence, nursing

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-190

PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ DERSİNİ DEĞERLENDİRME FORMU'NUN GELİŞTİRİLMESİ VE GEÇERLİK-GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI

E. Deniz Kaçmaz¹, Leyla Baysan Arabacı², Caner Baysan³

¹İzmir Bakırçay Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Psikiyatri Hemşireliği A.D.

²İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

³Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı

Amaç: Öğrenci hemşirelerin psikiyatri hemşireliği dersinin teorik ve uygulamasına yönelik kazanımlarına ilişkin algılarını değerlendirmek amacıyla bir ölçme aracı geliştirmek ve geçerlilik-güvenirlilik incelemesini yapmaktır.

Yöntem: Metodolojik tipte tasarlanan çalışma, Nisan 2021 -Temmuz 2021 tarihleri arasında iki farklı üniversitenin Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Lisans programında öğrenim gören, psikiyatri hemşireliği dersinin teorik ve uygulamasına kayıtlanan (N=375) ve araştırmaya katılma konusunda gönüllü olan 272 öğrenci ile yürütülmüştür. Veriler, araştırmacılar tarafından geliştirilen "Tanıtıcı Bilgi Formu" ve "Psikiyatri Hemşireliği Dersini Değerlendirme Formu (PHDDF)" aracılığıyla toplanmıştır. Form aday maddeleri (57 madde), çeşitli ölçekler ile ulusal hemşirelik ve ruh sağlığı ve psikiyatri hemşireliği çekirdek eğitim programı hedefleri incelenerek oluşturulmuştur. Oluşturulan formun aday maddeleri önce 11, daha sonra 10 uzman tarafından değerlendirilmiştir. Verilerin analizinde SPSS 25 ve AMOS 21 paket programları kullanılmıştır. Ölçeğin geçerlilik değerlendirmesinde; kapsam geçerliliği (Lawsheteki tekniği), yapı geçerliliği (faktör analizi); güvenirlilik değerlendirmesinde; yarı-test (Split Half güvenirliliği) ve iç tutarlılık (Cronbach alpha güvenirlilik katsayısı ve madde toplam korelasyonu) analizleri yapılmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin %80.5'i kadın, %76.1'i psikiyatri hemşireliği dersinin teorik ve %81.3'ü uygulamasını online (uzaktan) olarak almış ve sadece %28.7'si psikiyatrik bozukluğu olan bir bireye hemşirelik bakımı verdiğini belirtmiştir. PHDDF aday maddeleri (57 madde) 11 uzman tarafından değerlendirildikten sonra uzmanlardan gelen öneriler doğrultusunda yeniden düzenlenerek (52 madde) tekrar 11 uzmanın değerlendirmesine sunulmuştur. 10 uzmandan gelen geribildirimler doğrultusunda, ölçek maddelerinin %84.6'sının (8 madde çıkarılmıştır) madde kapsam geçerlilik indekslerinin (KGI) 0.91 olduğu saptanmıştır. Yapı geçerlilik değerlendirmesinde formun faktörlenebilir (KMO=0.974) olduğu, açıklayıcı faktör analizine göre ölçeğin tek faktörlü yapıyı doğruladığı ve faktör yüklerinin 0.67-0.86 arasında ve Split Half Spearman-Brown güvenirlilik katsayısı 0,956, iç tutarlılık Cronbach Alpha güvenirlilik katsayısının 0.986 olduğu bulunmuştur.

Tartışma ve Sonuç: Analizler sonrası, PHDDF'nin 43 maddeden oluşan son halinin, kapsam/içerik ve yapı geçerliliği, yarı-test güvenirliliği ile Cronbach alfa iç tutarlılığına sahip olduğu belirlenmiştir [1-5]. Bulgular, PHDDF'nin, lisans programındaki öğrenci hemşirelerin ruh sağlığı ve psikiyatri hemşireliği dersinin teorik ve uygulamasına yönelik kazanımlarına ilişkin algılarını değerlendirebilecek geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Psikiyatri hemşireliği dersi, öğrenci hemşire, güvenirlilik, geçerlilik

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

DEVELOPMENT OF THE PSYCHIATRIC NURSING COURSE EVALUATION FORM AND A VALIDITY-RELIABILITY STUDY

E. Deniz Kaçmaz¹, Leyla Baysan Arabacı², Caner Baysan³

¹Izmir Bakircay University, Health Sciences, Department of Nursing, Psychiatric Nursing

²Izmir Katip Celebi University, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing, Mental Health and Psychiatric Nursing

³Ankara University, Faculty of Medicine, Department of Public Health

Purpose: To develop a measurement tool and to analyze its validity and reliability in order to evaluate the perceptions of student nurses regarding the theoretical and practical gains of the psychiatric nursing course.

Method: The study, which was designed in methodological type, was carried out with 272 students who were studying in the Faculty of Health Sciences Nursing undergraduate program of two different universities between April 2021 and July 2021, enrolled in the theory and practice of psychiatric nursing course (N=375) and volunteered to participate in the research. Data were collected through the "Descriptive Information Form" and "Psychiatric Nursing Course Evaluation Form (PNCEF)" developed by the researchers. Form candidate items (57 items) were created by examining various scales and national nursing and mental health and psychiatric nursing core education program objectives. The candidate items of the created form were first evaluated by 11 experts and then by 10 experts. SPSS 25 and AMOS 21 package programs were used in the analysis of the data. In the validity evaluation of the scale; content validity (Lawshe technique), construct validity (factor analysis); in reliability evaluation; semi-test (Split Half reliability) and internal consistency (Cronbach alpha reliability coefficient and item-total correlation) analyzes were performed.

Results: 80.5% of the students were women, 76.1% of them took the theory of psychiatric nursing course and 81.3% of them took the practice online (distance), and only 28.7% of them stated that they gave nursing care to an individual with a psychiatric disorder. After being evaluated by 11 experts, PNCEF candidate items (57 items) were rearranged (52 items) in line with the recommendations of the experts and presented to 11 experts for evaluation. In line with the feedback from 10 experts, it was determined that 84.6% of the scale items (8 items were removed) had an item content validity index (CVI) of 0.91. In the construct validity evaluation, it was found that the form was factorable (KMO=0.974), the scale confirmed the single-factor structure according to the explanatory factor analysis, factor loads were between 0.67-0.86, and the Split Half Spearman-Brown reliability coefficient was 0.956, the internal consistency Cronbach Alpha reliability coefficient was 0.986.

Discussion and Conclusion: After the analyses, it was determined that the final version of the (PNCEF) consisting of 43 items had content/content and construct validity, quasi-test reliability and Cronbach alpha internal consistency [1-5]. The findings show that (PNCEF) is a valid and reliable measurement tool that can evaluate the perceptions of student nurses in the undergraduate program regarding the theoretical and practical achievements of the mental health and psychiatric nursing course.

Keywords: Psychiatric nursing course, student nurse, reliability, validity

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKLAR:

1. Şencan H. *Faktör Analizi ve Geçerlilik. Geçerlilik ve Güvenilirlik*. 1. Baskı. (Yayıncılık S, ed.); 2005.
2. Çam MO, Baysan Arabacı L. Tutum Ölçeği Hazırlamada Nitel ve Nicel Adımlar. *Hemşirelikte Araştırma Geliştirme Derg.* 2010;2:59-71.
3. Alpar R. *Geçerlilik ve Güvenilirlik. Uygulamalı İstatistik ve Geçerlilik Güvenilirlik*. 1. Baskı. Detay Yayıncılık; 2010.
4. Ural A, Kılıç İ. *Bilimsel Araştırma Süreci ve SPSS ile Veri Analizi*. 4. Baskı. Detay Yayıncılık; 2013.
5. Ercan İ, Kan İ. Ölçeklerde Güvenilirlik ve Geçerlik. *Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Derg.* 2004;30(3):211-216.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-191

COVID-19 GEÇİREN BİREYLERDE SOSYAL DAMGALAMA VE SAĞLIK ARAMA DAVRANIŞI

Hülya Arslantaş¹, Hatice Öner¹, Nermin Koruklu², Rahime Aslan³, Ezgi Sarı¹

¹Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Aydın, Türkiye

²Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı, Aydın, Türkiye

³Aydın Devlet Hastanesi, Psikiyatri Servisi, Aydın, Türkiye

Giriş ve Amaç: Covid-19 ile ilişkili damgalama kişilerin tedavi aramasını, sosyal destek düzeyinde azalma olmasını, hastalığını gizleyerek tedaviyi reddetmesini ve de kendilerini dış dünyadan ayırarak sosyal izolasyonuna neden olmaktadır.1,2,3 Bu çalışmanın amacı Covid-19 geçiren bireylerde, sosyal damgalanma ve sağlık arama davranışını etkileyen faktörleri belirlemektir.

Yöntem: Tanımlayıcı-kesitsel çalışmanın örneklemini kartopu örnekleme ile seçilen Aydın ilinin Efeler İlçesinde araştırmaya alınma kriterlerini karşılayan ve gönüllü olan 257 Covid-19 geçiren birey oluşturmuştur. Veriler "Kişisel Bilgi Formu", "Sosyal Damgalamaya İlişkin Soru Formu" ve "Sağlık Arama Davranışı Ölçeği" kullanılarak toplanmıştır. Verilerin analizinde; tanımlayıcı istatistikler, ki kare, Kolmogorov Smirnov, Mann Whitney U testi, Kruskal-Wallis Testi ve Spearman korelasyonundan yararlanılmıştır.

Bulgular: Çalışmaya katılan 257 bireyin yaş ortalaması 38.22±8.47'dir. Katılımcıların %54.9'u erkek, %17.1'i çalışmamakta, %90.7'si ailesi ile birlikte yaşamakta ve %60.3'ünün ailesinde kronik hastalığı olan biri vardır. Katılımcıların %66.1'i bazen çevresinde hastalığı dolayısıyla olumsuzluk yaşayan bireylere şahit olduğunu ifade etmiştir ve %25.3'ü Covid-19 olan birine karşı damgalayıcı tutumda bulunduğunu belirtmiştir. Araştırmaya katılan bireylerin sosyal Damgalamaya İlişkin Soru Formu toplam puan ortalaması 49.23±31.36 ve Sağlık Arama Davranışı Ölçeği toplam puan ortalaması 41.84±7.78'dir. Covid-19 geçiren bireylerin sosyodemografik özellikleri ile Sosyal Damgalamaya İlişkin Soru Formu ve Sağlık Arama Davranışı Ölçeği toplam puan ortalamaları karşılaştırıldığında; cinsiyet, medeni durum, eğitim durumu, meslek, gelir durumu, aile tipi, ailede kronik hastalığın bulunması, problemlerin üstesinden gelme yeteneğini görme, sağlığı ile ilgili problem olduğunda ilk paylaştığı kişi, çevrede hastalığı dolayısıyla sosyal açıdan olumsuzluk yaşayan birine şahit olma, çevrede Covid-19 ile enfekte birisinin bulunmasından dolayı damgalayıcı tutum sergileme, sağlığa zararlı davranışları belirleyebilme, kaynaklardan edindiği sağlığa zararlı davranışlarla ilgili bilgileri sağlığı iyileştirmeye yönelik bir fırsat olarak düşünme, sağlığı ile ilgili endişelenme ve ciddi bir hastalığa yakalanma riski yüksek olanlar ile sosyal damgalama ve sağlık arama davranışı arasında istatistiksel olarak anlamlılık bulunmuştur (p<0,05). Sosyal Damgalamaya İlişkin Soru Formu ve Sağlık Arama Davranışı Ölçeği puan ortalamaları arasında pozitif yönde orta düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur (r=0.504; p=0.00). Sosyal Damgalamaya İlişkin Soru Formu ve Sağlık Arama Davranışı Ölçeğinin alt ölçekleri olan online sağlık arama davranışı puan ortalamaları arasında pozitif yönde yüksek düzeyde, ve profesyonel sağlık arama davranışı arasında negatif yönde orta düzeyde anlamlı bir ilişki saptanmıştır (Sırasıyla: r=0.720, p=0.00; r=-0.407; p=0.00). Sosyal damgalamaya ilişkin soru formu ile sağlık arama davranışı ölçeğinin alt ölçeği olan geleneksel sağlık arama davranışı ortalaması arasında anlamlı ilişki saptanmamıştır (r=0.064; p=0.30).

Sonuç: Covid-19 geçiren bireylerde sosyal damgalama arttıkça online sağlık arama davranışının arttığı aksine profesyonel sağlık arama davranışının azaldığı bulunmuştur. Topluma yönelik damgalamayı azaltıcı bilgilendirme çalışmaları yapılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: covid-19, sosyal damgalama, sağlık arama, Türkiye

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

SOCIAL STAMPING AND HEALTH SEARCH BEHAVIOR IN INDIVIDUALS WITH COVID-19

Hülya Arslantaş¹, Hatice Öner¹, Nermin Koruklu², Rahime Aslan³, Ezgi Sarı¹

¹Aydın Adnan Menderes University, Faculty of Nursing, Department of Mental Health and Diseases Nursing, Aydın, Turkey

²Aydın Adnan Menderes University, Faculty of Education, Department of Educational Sciences, Department of Guidance and Psychological Counseling, Aydın, Turkey

³Aydın State Hospital, Psychiatric Service, Aydın, Turkey

Introduction and Aim: The aim of this study is to determine the factors affecting social stigma and health-seeking behavior in individuals who have had Covid-19.

Method: The sample of the descriptive-cross-sectional study consisted of 257 Covid-19 individuals who voluntarily met the criteria for inclusion in the study in the Efeler District of Aydın, which was selected by snowball sampling. Data were collected using the "Personal Information Form", "Questionnaire on Social Stigma" and "Health Seeking Behavior Scale". In the analysis of data; descriptive statistics, chi square, Kolmogorov Smirnov, Mann Whitney U test, Kruskal-Wallis Test and Spearman correlation were used.

Results: The average age of 257 individuals participating in the study was 38.22±8.47. 54.9% of the participants are male, 17.1% do not work, 90.7% live with their families and 60.3% have a family member with a chronic disease. 66.1% of the participants stated that they sometimes witness people around them who experience negativity due to their illness, and 25.3% stated that they have a stigmatizing attitude towards someone with Covid-19. The total mean score of the individuals participating in the study on the Questionnaire on Social Stigma was 49.23±31.36, and the Health-Searching Behavior Scale total score average was 41.84±7.78. When the sociodemographic characteristics of individuals with Covid-19 were compared with the Social Stigma Questionnaire and Health Seeking Behavior Scale total score averages; gender, marital status, education level, occupation, income status, family type, having a chronic illness in the family, seeing the ability to overcome problems, the first person to share when there is a problem with his health, witnessing someone in the environment who has social negativity due to his illness, Covid- Demonstrating a stigmatizing attitude due to the presence of someone infected with 19, being able to identify harmful behaviors, considering information about harmful behaviors from sources as an opportunity to improve health, worrying about their health, and those at high risk of contracting a serious illness, and social stigma and health-seeking behavior. statistical significance was found ($p<0.05$). A moderately significant positive correlation was found between the Social Stigma Questionnaire and the Health Seeking Behavior Scale mean score ($r=0.504$; $p=0.00$). A high level of positive correlation was found between the Social Stigma Questionnaire and the sub-scales of the Health Seeking Behavior Scale, the online health-seeking behavior mean score, and a moderately significant negative relationship between the professional health-seeking behavior (Respectively: $r=0.720$, $p=0.00$; $r=-0.407$; $p=0.00$). No significant correlation was found between the social stigma questionnaire and the traditional health-seeking behavior average, which is a subscale of the health-seeking behavior scale ($r=0.064$; $p=0.30$).

Conclusion: It has been found that as social stigma increases in individuals with Covid-19, online health seeking behavior increases, on the contrary, professional health seeking behavior decreases. Information activities should be carried out to reduce stigmatization towards the society.

Keywords: covid-19, social stigma, health search, Turkey

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Bana, P. E. (2020). Covid-19 Salgını Sürecinde Sağlık Çalışanlarının Sosyal Damgalanma Algısının Değerlendirilmesi. *Press academia Procedia*, 11(1), 115-120.
2. Başterzi, A. D., Cesur, E., Güvenç, H. R., Taşdelen, R., & Yılmaz, T. Covid-19 Ve Damgalanma129.
3. Dar, S. A., Khurshid, S. Q., Wani, Z. A., Khanam, A., Haq, I., Shah, N. N., & Mustafa, H. (2020). Stigma in coronavirus disease-19 survivors in Kashmir, India: Across-sectionalexploratorystudy. *Plosone*, 15(11), e0240152.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-192

COVID-19 TANILI YATAN HASTALARIN MANEVİ YÖNELİMLERİ İLE PSİKOLOJİK İYİ OLUŞ DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Özlem Şahin Altun¹, Duygu Özer², Fatih Şahin³, Mehtap Satılmış⁴

¹Erzurum Atatürk Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sultan II. Abdulhamid Han Eğitim ve Araştırma Hastanesi Psikiyatri Anabilim Dalı

³Muş Alparslan Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü

⁴Bayburt Devlet Hastanesi, Covid-19 Servisi

Amaç: Bu çalışma, Covid-19 tanılı yatan hastaların manevi yönelimleri ile psikolojik iyi oluş düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Metod: Tanımlayıcı ve ilişki arayıcı tipte planlanan çalışma, Mayıs 2021-Temmuz 2021 tarihleri arasında, bir devlet hastanesinin Covid-19 kliniklerinde yatan ve çalışmaya katılmaya gönüllü olan 136 Covid-19 tanılı yatan hasta ile yapıldı. Verilerin toplanmasında; Kişisel Bilgi Formu, Manevi Yönelimler Ölçeği (MYÖ), Psikolojik İyi Oluş Ölçeği (PİOÖ) kullanıldı.

Bulgular: Hastanede yatan hastaların çoğunun kadın, 65 yaş üzeri, kronik hastalığa sahip olduğu, 0-7 gündür hastanede yattıkları ve hiçbirinin sigara ve alkol kullanmadığı saptandı. Hastaların MYÖ puan ortalamasının 101,33±9,28; PİOÖ puan ortalamasının 46.87±4.05 olduğu bulunurken; ölçeklerin puan ortamları arasında pozitif yönde anlamlı zayıf düzeyde ilişki olduğu belirlendi (r:0.335, p:0.00). Hastaların maneviyat düzeylerinin %11,2 oranında psikolojik iyi oluş düzeyleri üzerine etkili olduğu saptandı. Kadın, 65 yaş üzeri, 8-14 gündür hastanede yatan ve kronik hastalığa sahip hastaların psikolojik iyi oluş düzeylerinin daha düşük olduğu bulundu.

Sonuç: Covid-19 tanılı yatan hastaların maneviyat ve psikolojik iyi oluş düzeylerinin yüksek olduğu bulunurken; manevi yönelimleri ile psikolojik iyi oluşları arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu saptandı. Bütüncül hemşirelik bakımında, spiritüel boyutu da göz önüne alarak, hastaların ruhsal durumlarını olumlu yönde etkileyecek destekleyici spiritüel girişimlerin planlanması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Covid-19, maneviyat, psikolojik iyi oluş, spiritüel bakım

KAYNAKÇA:

1. Boztilki M, Ardiç E. Maneviyat ve sağlık. Jaren, 2017; 3(1): 39-45.
2. Huang C, Wang Y, Li X, Ren L, Zhao J, Hu Y, et al. Clinical features of patients infected with 2019 novel coronavirus in Wuhan, China. Lancet 2020; 395: 497-506.
3. Shu L, Ji N, Chen X, Freng G. Ark Of Life And Hope: The Role Of The Cabin Hospital in Facing COVID-19. Journal of Hospital Infection, 2020, 105(2): 351-352.
4. Zümbül S. Öğretmen Adaylarının Psikolojik İyi Oluş Düzeylerinde Bilinçli Farkındalık ve Affetmenin Yordayıcı Rollerini. Ege Eğitim Dergisi, 2019; 20(1): 20-36.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN SPIRITUAL ORIENTATIONS AND PSYCHOLOGICAL WELL-BEING LEVELS OF INPATIENTS DIAGNOSED WITH COVID-19

Özlem Şahin Altun¹, Duygu Özer², Fatih Şahin³, Mehtap Satılmış⁴

¹Erzurum Atatürk University, Faculty of Nursing, Department of Psychiatric Nursing

²Health Sciences University, Sultan II. Abdulhamid Han Training and Research Hospital, Department of Psychiatry

³Mus Alparslan University, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing

⁴Bayburt State Hospital, Covid-19 Service

Objective: This study was carried out to determine the relationship between the spiritual orientation and psychological well-being of inpatients diagnosed with Covid-19.

Method: The study, which was planned as a descriptive and correlational study, was conducted with 136 inpatients with a diagnosis of Covid-19 who volunteered to participate in the study and were hospitalized in the Covid-19 clinics of a public hospital between May 2021 and July 2021. In the collection of data; Personal Information Form, Spiritual Orientations Scale (SOS), Psychological Well-Being Scale (PWS) were used.

Results: It was determined that most of the hospitalized patients were female, over 65 years old, had a chronic disease, had been hospitalized for 0-7 days, and none of them smoked or used alcohol. The mean MQ score of the patients was 101.33 ± 9.28 ; While the mean PIOS score was found to be 46.87 ± 4.05 ; It was determined that there was a weak positive correlation between the score environments of the scales ($r: .335, p: 0.00$). It was determined that the level of spirituality of the patients was effective on psychological well-being at a rate of 11.2%. It was found that the psychological well-being levels of women, over 65 years old, hospitalized for 8-14 days and having chronic disease were lower.

Conclusion: While it was found that inpatients with a diagnosis of Covid-19 had high levels of spirituality and psychological well-being; It was determined that there was a positive and significant relationship between their spiritual orientation and their psychological well-being. In holistic nursing care, considering the spiritual dimension, it can be recommended to plan supportive spiritual interventions that will positively affect the mental states of the patients.

Keywords: Covid-19, spirituality, psychological well-being, spiritual care

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-193

YAŞLILARA YÖNELİK SATRANÇ EĞİTİMİNİN PSİKOLOJİK İYİOLUŞ VE YAŞAM KALİTESİ ÜZERİNE ETKİSİ: PİLOT ÇALIŞMA ÖRNEĞİ

Nur Elçin Boyacıoğlu¹, Hatice Selin Irmak¹, Fahriye Oflaz², Şeyma Bozkurt Uzan³

¹*İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Sağlık Bilimleri Fakültesi Gerontoloji*

²*Koç University Hemşirelik Fakültesi*

³*İstanbul Gelişim Üniversitesi İktisadi İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi*

Amaç: Covid-19 pandemisi, yaştan bağımsız olarak tüm bireyler ciddi sorunlar (psikolojik, fizyolojik, sosyal ve ekonomik anlamda) yaşamaktadırlar. Hastalığın yayılma hızını önleme amaçlı 'evde kal' çağrısı bireylerin sahip oldukları alışkanlıklarının ve yaşam biçimlerinin değişmesine neden olmuştur. Sokağa çıkma kısıtlamaları nedeniyle sosyal hayattan uzak kalan bireylerde yalnızlık duygusu artmıştır. Özellikle yaşlılar ve çocuklar gibi savunmasız gruplar, bu dönemde en sık kısıtlamaya maruz kalan, dolayısıyla da en sık sorunla karşılaşan yaş grubunu oluşturmuştur [1,2]. Bu dönem gibi insanların psikolojik olarak zorlu süreçlerden geçtiği zamanlarda kişilerin yeni hobi edinmelerinin bu süreci daha yaşanabilir bir hale dönüştürdüğü düşünülmektedir. Bu çalışmada yaşlıların mevcut kısıtlamalardan dolayı yaşadıkları yalnızlık, işe yaramama duygusu ve ruhsal bozukluklarının azaltılması bununla birlikte dayanıklılık ve mutluluk düzeylerinin artırılması amaçlanmıştır.

Yöntem: Bu çalışma, ön test, son test, tekrarlayan ölçümlü deneysel araştırma deseninde gerçekleştirilmek üzere planlanan bir çalışmanın, pilot uygulaması niteliğindedir ve sadece 25 katılımcının ön test, son test sonuçlarının karşılaştırılmasını içermektedir. Çalışma için İstanbul'da pilot okullar belirlenip, çalışma hakkında duyurular yapılmıştır. Çalışmanın verileri Haziran- Ağustos 2021 tarihleri arasında, online veri toplama tekniği kullanılarak toplanmıştır. Çalışma kapsamında, İstanbul'da bir devlet üniversitesinin gerontoloji bölümünde lisans eğitimi alan 20 öğrenciye profesyonel bir firma tarafından, 20 saatlik online Satranç Eğitimi verilmiştir. Ardından eğitime katılan öğrenciler, yaşlı bireylere online ortamda yapılandırılmış Satranç Eğitimi vermiştir. Katılımcılara satranç Eğitimi öncesinde ve sonrasında Genel Özyeterlilik Ölçeği, UCLA Yalnızlık Ölçeği, Oxford Mutluluk Ölçeği, Genel Sağlık Anketi ve Yaşlılarda Yaşam Kalitesini Değerlendirme Ölçeği uygulanmıştır. Araştırma için etik kurul onayı alınmıştır (NO: E-74555795-050.01.04-66026).

Bulgular: Katılımcıların Satranç Eğitimi öncesinde ölçeklerden aldıkları ortalama puan Genel Özyeterlilik Ölçeği için $31,00 \pm 4,31$; UCLA Yalnızlık Ölçeği için $33,76 \pm 8,03$; Oxford Mutluluk Ölçeği için $23,88 \pm 3,53$; Genel Sağlık Anketi için $15,96 \pm 4,82$ ve Yaşlılarda Yaşam Kalitesini Değerlendirme Ölçeği için $28,56 \pm 8,71$ bulunmuştur. Eğitim sonrasında ölçeklerden alınan ortalama puanlar ise, Genel Özyeterlilik Ölçeği için $35,16 \pm 4,81$; UCLA Yalnızlık Ölçeği için $31,28 \pm 6,45$; Oxford Mutluluk Ölçeği için $25,60 \pm 3,57$; Genel Sağlık Anketi için $16,20 \pm 4,14$ ve Yaşlılarda Yaşam Kalitesini Değerlendirme Ölçeği için $31,68 \pm 7,04$ bulunmuştur. Katılımcıların Satranç Eğitimi öncesi ve sonrası ölçek puanları karşılaştırıldığında Genel Özyeterlilik Ölçeği, UCLA Yalnızlık Ölçeği, Oxford Mutluluk Ölçeği ve Yaşlılarda Yaşam Kalitesini Değerlendirme Ölçeği puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunurken ($p < 0,05$); Genel Sağlık Anketinde farklılık bulunmadığı belirlenmiştir.

Tartışma-Sonuç: Bu çalışma, Türkiye'de yaşlı bireyler üzerinde satrancın etkisini araştıran ilk çalışma olması nedeniyle önem taşımaktadır. COVID-19 döneminde yaşlı bireylere verilen satranç eğitiminin, bireylerin özyeterlilik, mutluluk ve yaşam kalitesini arttırdığı; yalnızlık düzeylerini azalttığı belirlenmiştir. Bununla birlikte

katılımcıların ruhsal durumlarında bir değişiklik olmadığı gözlenmiştir. Daha büyük örneklem grupları ile izlemli çalışmaların yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Geriatri, Pilot Projeler, Yaşam Kalitesi, Yaşlı

KAYNAKÇA:

1. İnce, C. (2020). Afetlerde sosyal savunmasız bir grup olarak yaşlılar: COVID-19 örneği. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 7(9), 184-198.
2. Mohamadi, M., Goodarzi, A., Aryannejad, A., Fattahi, N., Alizadeh-Khoei, M., Miri, S., Hekmat, H., Payab, M., & Bodaghabadi, M. (2020). Geriatric challenges in the new coronavirus disease-19 (COVID-19) pandemic: A systematic review. *Medical journal of the Islamic Republic of Iran*, 34, 123. <https://doi.org/10.34171/mjiri.34.123>

THE EFFECT OF CHESS EDUCATION FOR THE ELDERLY ON PSYCHOLOGICAL WELL-BEING AND QUALITY OF LIFE: A PILOT STUDY EXAMPLE

Nur Elçin Boyacıoğlu¹, Hatice Selin Irmak¹, Fahriye Oflaz², Şeyma Bozkurt Uzan³

¹*Istanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Health Science Faculty Gerontology*

²*Koç University School of Nursing*

³*Istanbul Gelisim University Faculty of Economics, Administrative and Social Sciences*

Objective: Covid-19 pandemic, all individuals experience serious problems. The call to 'stay at home' to prevent the spread of the disease has caused the habits and lifestyles of individuals to change. The feeling of loneliness has increased in individuals who stay away from social life due to curfews. Vulnerable groups such as the elderly and children, in particular, constituted the age group that was most frequently subject to restrictions and thus faced the most problems in this period[1,2]. It is thought that when people go through psychologically challenging processes like this period, acquiring new hobbies makes this process more livable. In this study, it was aimed to reduce the loneliness, sense of uselessness and mental disorders experienced by the elderly due to current restrictions, as well as to increase their resilience and happiness levels.

Method: This study is a pilot study that only included the pretest and posttest results of 25 participants. Pilot schools in Istanbul were determined for the study and announcements were made about the study. The data of the study were collected between June and August 2021, using the online data collection technique. Within the scope of the study, 20 hours of online Chess Training was given by a professional company to 20 students who received undergraduate education in the gerontology department of a state university in Istanbul. Afterwards, the students who participated in the training gave Chess Training to the elderly individuals in an online environment. General Self-Efficacy Scale, UCLA Loneliness Scale, Oxford Happiness Scale, General Health Questionnaire and Elderly Quality of Life Scale were applied to the participants before and after the chess training. Ethics committee approval was obtained for the research.

Results: The mean score of the participants from the scales before the Chess Training was 31.00±4.31 for the General Self-Efficacy Scale; 33.76±8.03 for the UCLA Loneliness Scale; 23.88±3.53 for the Oxford Happiness Scale; It was found 15.96±4.82 for the General Health Questionnaire and 28.56±8.71 for the Elderly Quality of Life Assessment Scale. The mean scores obtained from the scales after the training were 35.16±4.81 for the General Self-Efficacy Scale; 31.28±6.45 for the UCLA Loneliness Scale; 25.60±3.57 for the Oxford Happiness Scale; It was found 16.20±4.14 for the General Health Questionnaire and 31.68±7.04 for the Elderly Quality of Life Assessment Scale. When the scale scores of the participants before and after the Chess Training were compared, there was a statistically significant difference between the scores of the General Self-Efficacy Scale, the UCLA Loneliness Scale, the Oxford Happiness Scale and the Quality of Life Assessment for the Elderly (p<0.05); it was determined that there was no difference in the General Health Questionnaire.

Discussion-Conclusion: It is stated that chess training given to elderly individuals during the COVID-19 period increases the self-efficacy, happiness and quality of life of individuals; It has been determined that it reduces the levels of loneliness. However, it was observed that there was no change in the mental status of the participants. It is recommended to conduct follow-up studies with larger sample groups.

Keywords: Aged, Geriatrics, Pilot Projects, Quality of Life

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-194

OKUL ÖNCESİ ÇOCUKLARIN EBEVEYNLERİNE UYGULANAN POZİTİF DİSİPLİN PROGRAMININ ETKİLİLİĞİ: POZİTİF DİSİPLİN PROGRAMININ TANITIMI

Satı Doğan¹, Hatice Dayılar Candan²

¹Ege Üniversitesi

²Bornova Türkan Özilhan Devlet Hastanesi

Giriş: Dünya sağlık örgütü; yalnızca sağlıklı ortamlarda yetişen çocukların, geleceğin zorluklarını karşılayabilecek sağlıklı yetişkinler olma potansiyeline sahip oldukları belirtilmiş ve çocuk ergen ruh sağlığına yatırım yapmanın öncelikli bir konu olduğunu vurgulamıştır (1). Ebeveynlik, sosyo-kültürel faktörlerden etkilenen dinamik bir süreç olup çocuk gelişimi ve çocukluk psikopatolojisini büyük ölçüde etkileyen bir faktördür. Davranım bozukluklarının gelişiminde pasif ve ihmal edici ebeveyn tutumu ile katı ve cezalandırıcı disiplin yöntemlerinin sıkça kullanıldığından bahsedilmektedir (2,3). Sert ve otoriter ebeveynlik tarzları çocukların problemleri davranışlarını arttırırken; sıcaklık ve kabul ile karakterize edilen yakın ebeveyn-çocuk ilişkileri davranış problemleri gelişmesine karşı koruyuculuk sağlamaktadır (4,5). Okul öncesi süreçte karşıdaki bireylerin duygularına saygı gösterme, sabırla bekleme, eleştirilere açık olma gibi kazanılan beceriler ilerleyen dönemlerde yetişkinlerle kurulacak sağlıklı sosyal ilişkilerin zeminini hazırlamaktadır. Çocuğun içinde büyüdüğü aileyi hem birbirleriyle hem de aile bütünüyle sürekli etkileşim halinde olan sosyal bir sistem olarak ele alan ilk kuramcı Alfred Adler, ebeveynleri eğiterek çocuklarda görülen duygusal problemlerin önlenebileceğini ifade etmiştir.

Amaç: Bu araştırmada, okul öncesi çocukların ebeveynlerine uygulanan pozitif disiplin programının etkililiğinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda araştırmayı alt amaçları ise; pozitif disiplin programının okul öncesi çocukları olan ebeveynlerin; anne baba çocuk yetiştirme tutumları, eşlerin birbirlerinin çocuk yetiştirmeye ilişkin tutumları konusundaki algıları ve ebeveynin çocuğuyla iletişimine olan etkisini belirlemektir.

Yöntem: Araştırma deneysel desende olup; girişim, aktif kontrol (active control group) ve temassız kontrol gruplu (no-contact control group) ön test, son test, izlem testli randomize kontrollü bir çalışmadır. Araştırmaya projenin kabul edilme tarihinden itibaren başlanacak olup, bir yıl sürecektir. Veriler İzmir Bornova 9 no'lu Şükrü Ergil Aile Sağlığı Merkezi'ne bağlı araştırmaya dahil olma kriterlerini karşılayan ebeveynlerden elde edilecektir.

Özgün değeri: Pozitif disiplin programı; atölye çalışmalarıyla ailelere deneyimsel öğrenme metodları sunarak, içselleştirilmiş bir öğrenme deneyimi ve yeni durumlara uyarlayabilecekleri kalıcı yaklaşımlar kazandırmayı hedeflemektedir. Farklı kültürlerde uygulama alanı bulan "pozitif disiplin programının" kitabı Türkçeye çevirilmiş olmasına rağmen, Türkiye'de programın sistematik olarak uygulamaları ya da uygulayıcıları yoktur. Araştırmacı Türkiye'den eğitici eğitim sertifikası alan bilinen ilk kişidir. Aynı zamanda ne yurtdışında ne de ülkemizde programın etkisini gösteren araştırmaya dayalı, randomize bir çalışma mevcut değildir.

Beklenen sonuçlar: Araştırma sonuçları, ilk olarak pozitif disiplin programının etkililiği ve ülkemizde uygulanabilirliği üzerine güçlü kanıtlar oluşturacaktır. Etkili bulunursa bu program ile ebeveynleri eğiterek hem ebeveynlik becerileri desteklenecek hem de sağlıklı çocuklar yetişmesi sağlanacaktır. Son olarak da, Türkiye'de pozitif disiplin programı uygulamasına önce ebeveynlerle başlayarak proje sonuçları doğrultusunda eğitimcilerin eğitilmesi gibi daha güçlü yaygın etkiler üzerine çalışmayı amaçlamaktayız.

Anahtar Kelimeler: okul öncesi dönem, pozitif disiplin, ebeveyn tutumları

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. WHO. (2020a). Comprehensive mental health action plan 2013-2020-2030. https://www.who.int/mental_health/action_plan_2013/en/ . Erişim tarihi: 17.08.2020
2. Dede Yildirim, E., Roopnarine, J.L. (2019). Positive discipline, harsh physical discipline, physical discipline and psychological aggression in five Caribbean countries: Associations with preschoolers' early literacy skills. *International journal of psychology : Journal internationale de psychologie*, 54(3), 342–350. <https://doi.org/10.1002/ijop.12465>.
3. Rodriguez, C. M., Wittig, S. (2019). Predicting Child Problem Behavior and Maternal/Paternal Parent-Child Aggression: Identifying Early Prevention Targets. *Journal of applied developmental psychology*, 60, 76–86. <https://doi.org/10.1016/j.appdev.2018.11.001>
4. Huang, C.Y., Hsieh, Y.P., Shen, A.C., Wei, H.S., Feng, J.Y., Hwa, H.L., Feng, J. Y. (2019). Relationships between Parent-Reported Parenting, Child-Perceived Parenting, and Children's Mental Health in Taiwanese Children. *International journal of environmental research and public health*, 16(6), 1049. <https://doi.org/10.3390/ijerph16061049>.
5. Pinquart, M. (2017). Associations of parenting dimensions and styles with externalizing problems of children and adolescents: An updated meta-analysis. *Developmental psychology*, 53(5), 873–932. <https://doi.org/10.1037/dev0000295>

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

EFFECTIVENESS OF POSITIVE DISCIPLINE PARENTING PROGRAM FOR PRESCHOOLERS' PARENTS: INTRODUCTION OF THE POSITIVE DISCIPLINE PROGRAM

Satı Doğan¹, Hatice Dayılar Candan²

¹Ege University

²Bornova TÜrkan Özilhan State hospital

Introduction: WHO; It has been stated that only children who grow up in healthy environments have the potential to become healthy adults who can meet the challenges of the future, emphasizing that investing in child and adolescent mental health is a priority issue (1). Parenting is a dynamic process influenced by socio-cultural factors and is a factor that greatly affects child development and childhood psychopathology. It is mentioned that passive and neglectful parenting and strict and punitive discipline methods are frequently used in the development of conduct disorders (2,3). While harsh and authoritarian parenting styles increase the problematic behaviors of children; Close parent-child relationships characterized by warmth and acceptance provide protection against the development of behavior problems (4,5). The skills gained in the pre-school period, such as respecting the feelings of the other individuals, waiting patiently, being open to criticism, prepare the ground for healthy social relations to be established with adults in the future. Adler stated that emotional problems in children can be prevented by educating parents.

Objective: In this study, it was aimed to examine the effectiveness of the positive discipline program applied to the parents of preschool children. In line with this purpose, the sub-objectives of the research are; parents who are preschool children of the positive discipline program; The aim of this study is to determine parental child-rearing attitudes, spouses' perceptions of each other's child-rearing attitudes, and the effect of parents on their child-rearing attitudes.

Method: The research is in experimental design; intervention, active control group and no-contact control group, pre-test, post-test, follow-up test is a randomized controlled study. The research will start from the date of acceptance of the project and will last for one year. The data will be obtained from parents who meet the criteria for inclusion in the study affiliated to İzmir Bornova Şükrü Ergil FHC.

Original value: Positive discipline; It aims to provide an internalized learning experience and permanent approaches that they can adapt to new situations by offering experiential learning methods to families with workshops. Although the book of the «positive discipline program», which has found application in different cultures, has been translated into Turkish, there are no systematic applications or practitioners of the program in Turkey. The researcher is the first known person to receive a trainer training certificate from Turkey. At the same time, there is no research-based, randomized study showing the effect of the program either abroad or in our country.

Expected results: The results of the research will first create strong evidence on the effectiveness of the positive discipline program and its applicability in our country. If found effective, this program will train parents to support their parenting skills and raise healthy children. Finally, we aim to work on stronger widespread effects such as training the trainers in line with the project results, starting with the parents first to the implementation of the positive discipline program in Turkey.

Keywords: preschool period, positive discipline, parental attitudes

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-195

TÜRKİYE'DE MADDE BAĞIMLILIĞINA/BAĞIMLISINA YÖNELİK İNANÇ, TUTUM VE DAMGALAMA: SİSTEMATİK DERLEME

Hatice Yumru¹

¹Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi

Amaç: Madde bağımlılığı tedavi gerektiren ve tüm dünyayı etkileyen toplumsal bir sağlık sorunudur (Ganji Gargari, 2015). Madde bağımlısı bireylere yönelik toplumun olumsuz inanç ve tutumları sonucunda madde bağımlısı bireylerin damgalanması kaçınılmazdır. Damgalamaya maruz kalan madde bağımlısı bireyler, hastalığın tanılanması ve tedavi edilmesi aşamalarında tedaviyi yarım bırakma, reddetme ve damgalama nedeniyle kendini kötü hissetme, ruhsal bunalım yaşayabilmektedir. (Aydın, 2019). Ayrıca madde bağımlılığına yönelik toplum tarafından sergilenen olumsuz inanç ve tutumlar; damgalamanın yaygınlaşmasına neden olarak madde bağımlısı bireylerin yardım arayışını kısıtlar, bağımlı bireylerin topluma kazandırılmasını önler ve ailelerini de etkileyerek bireylerde stres ve gerginlik gibi psikolojik sorunların daha da şiddetlenmesine neden olur (Ganji Gargari, 2015; Happell et al., 2018). Bu sistematik derlemede Türkiye'de madde bağımlılığına veya bağımlısına yönelik gelişen inanç, tutum ve damgalama sürecinin incelendiği araştırma makalelerinin nitelik ve nicelik yönünden incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı tipteki çalışmanın örneklemini; Türkiye'de madde bağımlılığına/ bağımlısına yönelik gelişen inanç, tutum ve damgalama sürecini inceleyen, 2004-2019 yılları arasında yayınlanmış, tam metnine ulaşılabilen araştırmalar oluşturmuştur. Ocak-Şubat 2020 tarihlerinde Ulakbim, Türk Medline ve Ulusal Tez Tarama Merkezi veri tabanında "Türkiye, bağımlılık, madde bağımlılığı, inanç, tutum, damgalama" kelimeleri, Pubmed veri tabanında "Turkey, addiction, substance abuse, belief, attitude, stigmatization" kelimeleri farklı kombinasyonlarla taranmıştır. Öncelikle başlık ve özete göre değerlendirilen araştırmaların dâhil edilme kriterlerine uyup uymadığı tam metinlerine ulaşılarak, PICOS yöntemine göre seçilmişlerdir. Geleneksel derlemeler, geçerlik-güvenirlik araştırmaları ve tam metnine ulaşılamayan makaleler çalışmaya dâhil edilmemiştir.

Bulgular: Tarama sonucunda Türkiye'de 2004-2019 yılları arasında madde bağımlılığına/ bağımlısına yönelik gelişen inanç, tutum ve damgalama sürecini inceleyen 23 çalışmaya ulaşılmıştır. Çalışmaların %56,5'i araştırma makalesi, %43,5'i ise lisansüstü tez çalışmasıdır. Çalışmaların %65,2'si tanımlayıcı türde yürütülmüştür. İncelenen çalışmalar içinde en fazla tutum kavramı (%56,5) ele alırken, %65,2'sinin bağımlıya yönelik yürütüldüğü, %39,1'inin ise örneklem grubunu bağımlı bireylerin oluşturduğu görülmüştür. Çalışmaların %30,4'ünün hemşireler, %21,7'sinin psikologlar tarafından yapıldığı görülmüştür. Ayrıca yapılan çalışmaların %26'sında öneri sunulmamış olup, %21,7'sinde madde bağımlısı/bağımlılığı hakkında eğitimlerin verilmesi, %21,7'sinde ise ulusal mücadele yöntemlerinin geliştirilmesi şeklinde öneriler sunulmuştur.

Tartışma-Sonuç: Madde bağımlısı bireylere yönelik sergilenen tutum davranışı; cinsiyet, yaş, öğrenim görülen bölüm, anne ve babanın eğitim durumu, demografik özellikler, meslek, bağımlılık yapıcı madde kullanılan ortamda bulunup/bulunmama, bağımlılık yapıcı madde kullanıp/kullanmama ve bağımlı yakını olma durumlarına göre farklılık göstermektedir (Atar ve ark., 2016; Tekten, 2010). Yapılan çalışmaların incelenmesi sonucunda sadece toplum tarafından değil bağımlı bireylerinde kendilerine yönelik tutumlarının, inançlarının ve içselleştirilmiş damgalama eğilimlerinin araştırıldığı görülmüştür (Can ve Tanrıverdi, 2015). Olumsuz inanç ve tutum sonucunda damgalamaya maruz kalan madde bağımlısı bireylerde, hastalığın tanılanması ve tedavi edilmesi güçleşmektedir.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Toplum bilgilendirilmeli ve gelişen olumsuz inanç, tutum ve damgalama eğilimleri azaltılarak ve önlenmelidir.

Anahtar Kelimeler: Madde bağımlılığı, inanç, tutum, damgalama

KAYNAKÇA:

1. Atar, A. Ö., Yalçın, Ö., Uygun, E., Demirci, A. C., & Erdoğan, A. (2016). The Assessment of Family Functions, Dyadic Adjustment, and Parental Attitude in Adolescents With Substance Use Disorder. *Nöro Psikiyatri Arşivi*, 53(1), 38.
2. Aydın, S. (2019). *Bağımlılık Damgalamasını Etkileyen Sosyo-Demografik Değişkenlerin Normal Popülasyonda İncelenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi), Ege Üniversitesi, İzmir.
3. Can, G., & Tanrıverdi, D. (2015). Social functioning and internalized stigma in individuals diagnosed with substance use disorder. *Archives of psychiatric nursing*, 29(6), 441-446.
4. Ganji Gargari, S. (2015). *Dokuz Eylül Üniversitesinde Öğrenim Gören Üç Farklı Fakülte Öğrencilerinin Alkol ve Madde Bağımlılığına Yönelik Damgalamaları*. (Yüksek Lisans Tezi), Ege Üniversitesi, İzmir.
5. Happell, B., Platania-Phung, C., Bocking, J., Scholz, B., Horgan, A., Manning, F., . . . Lahti, M. (2018). Nursing Students' Attitudes Towards People Diagnosed with Mental Illness and Mental Health Nursing: An International Project from Europe and Australia. *Issues in mental health nursing*, 39(10), 829-839.
6. Tekten, V. (2010). *Polis Okulu Öğrencilerinin Madde Bağımlısı Bireylere Yönelik Tutum ve Davranışları (İstanbul İli Örneği)*. (Yüksek Lisans Tezi), Yeditepe Üniversitesi, İstanbul.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

BELIEF, ATTITUDE AND STIGMATIZATION TOWARDS DRUG ABBUSE AND ADDICTION IN TURKEY: SYSTEMATIC REVIEW

Hatice YUMRU¹

¹Karamanoglu Mehmetbey University

Objective: Substance addiction is a social health problem that requires treatment and affects the whole world. As a result of society's negative beliefs and attitudes towards substance addicts, stigmatization of substance-addicted individuals is inevitable. Substance addicted individuals who are exposed to stigmatization may experience mental depression and feel bad due to stigmatization, rejection, and abandonment of treatment in the stages of diagnosis and treatment of the disease. In addition, negative beliefs and attitudes exhibited by society towards substance addiction cause widespread stigma, limiting the search for the help of substance addicts, preventing the reintegration of addicted individuals into society, and affecting their families, causing psychological problems such as stress and tension to intensify. This systematic review, it is aimed to examine the quality and quantity of research articles that examine the belief, attitude, and stigmatization process towards substance addiction or addicts in Turkey.

Method: The sample of the descriptive study consisted of studies, published between 2004-2019, which examined the developing belief, attitude, and stigmatization process towards substance addiction/addicts in Turkey, and the full text of which can be accessed. Between January-February 2020, the words "Turkey, addiction, substance addiction, belief, attitude, stigmatization" in the database of Pubmed, Ulakbim, Turkish Medline, and National Thesis Scanning Center were scanned with different combinations. First of all, the full texts of the studies evaluated according to the title and abstract were selected according to the PICOS method, whether they met the inclusion criteria or not. Traditional reviews, validity-reliability studies, and articles whose full text could not be reached were not included in the study.

Results: As a result of the screening, 23 studies examining the belief, attitude, and stigmatization process towards substance addiction/addiction in Turkey between 2004-2019 were reached. 56.5% of the studies are research articles and 43.5% are postgraduate thesis. 65.2% of the studies were conducted in descriptive type. Among the studies examined, it was seen that the concept of attitude (56.5%) was mostly addressed, 65.2% of them were conducted for the addict, and 39.1% of the sample group consisted of addicted individuals. It was observed that 30.4% of the studies were carried out by nurses and 21.7% by psychologists. In addition, 26% of the studies did not offer suggestions, 21.7% offered training on substance abuse/addiction, and 21.7% suggested developing national struggle methods.

Discussion-Conclusion: Attitude behavior towards substance addicts differs according to gender, age, department of education, educational status of parents, demographic characteristics, occupation, presence/not presence in an environment where addictive substances are used, whether or not they use addictive substances and being relatives of addicts. As a result of the examination of the studies, it was seen that the attitudes, beliefs, and internalized stigmatization tendencies towards themselves were investigated not only by the society but also by the addicted individuals. It becomes difficult to diagnose and treat the disease in substance-addicted individuals who are exposed to stigma as a result of negative beliefs and attitudes. Society should be informed and the developing negative beliefs, attitudes, and stigmatization tendencies should be reduced and prevented.

Keywords: Substance addiction, belief, attitude, stigma

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-196

SANAT TEMELLİ REHABILITASYON PROGRAMINDA TEDAVİ GÖREN RUHSAL BOZUKLUK TANILI BİREYLERİN BILDİRDİKLERİ ÖZNEL SORUNLARIN İNCELENMESİ

Nurhan Eren¹, Irmak Erbaydar¹, Songün Uçar¹, Esra Ateş¹, Zeynep Kaboğlu¹, Ruhsar Kuşaklıoğlu¹

¹Istanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi (İÜ İTF) Ruh Sağlığı ve Hastalıkları AD Sosyal Psikiyatri Servisi

Amaç: Sanat terapisinin kullanıldığı bir rehabilitasyon programına yönlendirilen ruhsal bozukluk gösteren bireylerin öznel olarak bildirdikleri ve terapinin hedefini oluşturan sorunların tematik olarak incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Çalışma tanımlayıcı-niteliksel desende tasarlanmıştır. Çalışmanın evrenini 2011-2021 yılları arasında İÜ İTF Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilimdalı'nda tedavi görmekte olan ruhsal bozukluğu olan bireyler oluşturmaktadır. Çalışmanın örneklemini ise Sosyal Psikiyatri Servisi'ne psicotik bozukluklar, kişilik bozuklukları, nevrotik bozukluklar ve gelişim bozuklukları birimlerinden yönlendirilen 248 birey oluşturmuştur. Etik kurul onayı ve bilgilendirilmiş yazılı onam alınmıştır.

Yöntem olarak nitel araştırma yöntemlerinden tematik kodlama kullanılmıştır ve temaların dağılımı frekans analizi ile incelenmiştir.

Verilerin elde edilmesinde, ilk başvuru sırasında yapılandırılmış görüşmelerde klinisyen tarafından kaydedilen psiko-sosyal ve hastalık bilgi formu ve terapiden yarar görmeyi umduğu, hayatını en çok etkileyen dört sorunun öznel ifadesi ve bunların şiddetini içeren Hedef-Sorunlar Listesi formları kullanılmıştır. Tekrarlayan, 8 yıla kadar uzanan izlem süreci boyunca hastaların ifade ettiği 5952 hedef-sorun listelenip tekrarlayan ifadeler silindiğinde 1058 adet hedef sorun kalmış, 4 ayrı araştırmacı tarafından ifadenin içinde geçen temalar belirlenmiş, en az 3 araştırmacının onayladığı temalar listelenmiş, toplam 143 adet tema bulunmuştur. Daha sonra her bir hedef sorun ifadesi, bu temalarla yeniden kodlanmıştır. Kodlama yöntemi bir ifadede birden fazla temaya yer verebilmektedir. Hastaların belirttiği bütün hedef sorunlar içerisinde en yüksek frekansa sahip olan ilk 10 tema çalışmada sunulmaktadır.

Bulgular: Rehabilitasyon programına yönlendirilmiş 248 hastanın 149'unu (%60) kadınlar oluşturmakta, bu kişilerin yaşları 18 ile 71 arasında ($M=40$) değişmektedir. Bu bireylerin 3'ü okuryazar, 37'si ilköğretim mezunu, 44'ü ortaokul mezunu, 94'ü lise, 18'1 ön-lisans, 47'si lisans, 4'ü yüksek lisans, 1'1 doktora mezunu olduklarını belirtmişlerdir. Hastaların 112'si psicotik, 106'sı nevrotik, 21'i kişilik bozukluğu, 8'i ise gelişimsel bozukluk tanı grubundadır. Hastalığın toplam süresi 1 yıldan az olan 6, 1-2 yıl arasında olan 17, 3-5 yıl arasında olan 37, 6-10 yıl olan 53, 11 yıl ve üstü olan 124 kişi vardır.

Sorunların ifade edilme sıklıklarına bakıldığında, belirtilen bütün hedef-sorunlar içerisinde en sık geçen tema yalnızlık/arkadaşsızlık/sosyal izolasyon ($f=191$) olup, bunu sırasıyla aile ile ilgili sorunlar ($f=168$), işsizlik/iş bulamama ($f=123$), kaygı/huzursuzluk ($f=110$), takıntılar/saplantılar ($f=82$), ekonomik sorunlar/ekonomik bağımlılık ($f=81$), sosyal kaygı/çekingenlik ($f=76$), iletişimde ve kendini ifade etmede zorluk/konuşamama ($f=71$), günlük aktivitelerde zorlanma ($f=71$) ve motivasyon bulamama/isteksizlik ($f=66$) takip etmektedir.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Tartışma-Sonuç: Ruhsal bozukluk gösteren bireylerin yaşamlarını etkileyen öznel sorunların iyileştirilmesinin önemi büyüktür [1]. Bu çalışmanın sonuçlarında bütün tanı gruplarında hastaların kronik bir seyir gösterdiği, daha çok psiko-sosyal ve ilişkisel sorunların ön planda olduğu görülmüştür.

Hastaların tedavilerinin planlanmasında hasta odaklı bir yaklaşımın ve tıbbi tanının ötesinde hastaların bildirdikleri öznel sorunları hedefleyen bakım ve tedavinin planlanmasının önemine işaret etmektedir [2]. Sanat terapi gruplarının oluşturulmasında, ortak tıbbi tanının yanında ortak hedef sorunlara sahip hastaların bir araya gelmesi tedavinin planlanması ve seyri açısından olumlu sonuçlar doğurabilir [3].

Anahtar Kelimeler: öznel sorunlar, ruhsal bozukluklar, rehabilitasyon, sanat psikoterapisi

KAYNAKÇA:

1. Cuijpers, P. (2019), Targets and outcomes of psychotherapies for mental disorders: an overview. World Psychiatry, 18: 276-285. <https://doi.org/10.1002/wps.20661>
2. Hans-Jürgen Möller (2005) Problems associated with the classification and diagnosis of psychiatric disorders, The World Journal of Biological Psychiatry, 6:1, 45-56, DOI: 10.1080/15622970510029830
3. Elyse Williams , Genevieve A. Dingle , Renee Calligeros , Leah Sharman & Jolanda Jetten (2020) Enhancing mental health recovery by joining arts-based groups: a role for the social cure approach, Arts & Health, 12:2, 169-181, DOI: 10.1080/17533015.2019.1624584

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

INVESTIGATION OF SUBJECTIVE PROBLEMS REPORTED BY INDIVIDUALS WITH MENTAL DISORDER WHO WERE TREATED IN AN ARTS-BASED REHABILITATION PROGRAM

Nurhan Eren¹, Irmak Erbaydar¹, Songün Uçar¹, Esra Ateş¹, Zeynep Kaboğlu¹, Ruhsar Kuşaklıoğlu¹

¹Istanbul University Istanbul Faculty of Medicine (IU ITF) Department of Mental Health and Diseases Social Psychiatry Service

Purpose: It is aimed to examine the problems to be targeted in therapy which are subjectively reported by individuals with mental disorders who are referred to a rehabilitation program in which art therapy is used.

Method: The study has a descriptive-qualitative design. The population of the study consists of individuals with mental disorders who were being treated at IU ITF Department of Psychiatry between 2011 and 2021. The sample of the study consisted of 248 individuals referred to the Social Psychiatry Service. Ethics committee approval and written informed consent were obtained.

As a method, thematic coding, one of the qualitative research methods, was used and the most common themes was examined by frequency analysis.

In order to obtain the data, two clinician-administered forms were used. First is the psycho-social and disease information form which collects detailed psycho-social information about patient during the first application, and the second is Target-Issues, which include the subjective expressions of the four problems that most affect his life and that he hopes to benefit from the therapy, and their severity. The Target-Issues was administered each year to patients who were being followed-up. During the repetitive follow-up period which is up to 8 years, 5952 target-problems that were expressed by the patients were listed. When the repetitive statements were deleted, 1058 target problems remained. The themes that appeared in the statement were determined by 4 different researchers, the themes approved by at least 3 researchers were listed, and a total of 143 themes were found. Then, each target problem statement was coded with these themes.

Results: Of the 248 patients referred to the rehabilitation program, 149(60%) were women and their ages ranged from 18 to 71 (M=40). In terms of diagnostic cluster, 112 were psychotic, 106 were neurotic, 21 had personality disorder, and 8 had developmental disorders. The total duration of the disease is less than 1 year for 6, 1-2 years for 17, 3-5 years for 37, 6-10 years for 53, 11 years and above for 24.

In terms of frequency of expression of the problems, the most frequent theme among all the target-problems mentioned is friendlessness/social isolation($f=191$), followed by family problems($f=168$), unemployment($f=123$), anxiety/restlessness($f=110$), obsessions/obsessions($f=82$), economic problems/economic dependency($f=81$), social anxiety/shyness($f=76$), difficulty in communication and self-expression/inability to speak($f=71$), difficulty in daily activities($f=71$) and lack of motivation/reluctance ($f=66$).

Discussion-Conclusion: It is important to improve the subjective problems that affect the lives of individuals with mental disorders[1]. In the results of this study, it was seen that the patients in all diagnosis groups had a chronic course, and psycho-social and relational problems were at the forefront.

It points out the importance of a patient-centered approach in planning the treatment of patients and planning care and treatment that targets subjective problems reported by patients beyond medical diagnosis[2]. In the formation of art therapy groups, bringing together patients with common target problems in addition to a common medical diagnosis can have positive results in terms of planning and progress of treatment[3].

Keywords: subjective problems, mental disorders, rehabilitation, art psychotherapy

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-197

ONKOLOJİ HASTALARINDA BAKIM GEREKSİNİMLERİ İLE BİREYSELLEŞTİRİLMİŞ BAKIM ALGISI ARASINDAKİ İLİŞKİ; BİR YAPISAL EŞİTLİK MODEL ANALİZİ

Zeliha Cengiz¹, Menseure Turan², Dilek Olmaz³, Derya Ayık⁴

¹İnönü Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Hemşirelik Esasları Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye

²Diyarbakır SBU Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Diyarbakır, Türkiye

³Tunceli Devlet Hastanesi Genel Yoğun Bakım Ünitesi, Tunceli, Türkiye

⁴Siirt Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Siirt, Türkiye

ÖZET

Giriş: Bireyselleştirilmiş bakım hasta bireyin inançları, duyguları, tercihleri ve deneyimlerinin dikkate alınarak hemşirelik bakımının uygulanmasını ifade eder [1, 2]. Bakımda bireysellik bireyin genel sağlık durumu göz önünde bulundurularak bakım kararlarına katılımının sağlanması ile mümkündür [3]. Bireyselleştirilmiş bakımın felsefi temelleri, hastalık yolculuğu boyunca kişinin benzersiz kimliğini koruma ve kişinin yaşadığı belirli ihtiyaçlara gerekli dikkati verme ilkesine bağlıdır. Bu bağlamda onkoloji hastalarının bireyselleştirilmiş bakıma yön verecek bakım gereksinimlerinin neler olduğunun araştırılması kaliteli hemşirelik bakımının sağlanması ve hasta-hemşire arasındaki güvenin geliştirilmesi üzerinde olumlu etkiler kaydedilebilir [4]

Amaç: Bu çalışma onkoloji hastalarının bakım gereksinimleri ile bireysel bakım algısı arasında bağlantı kuran yapısal eşitlik modellerini test etmek için yapıldı.

Yöntem: Araştırmada kesitsel, keşfedici ve ilişkisel bir çalışma tasarımı kullanıldı. Medikal onkoloji servisinde yatan 251 hasta demografik ve klinik özellikleri, enstrümental ve temel günlük yaşam aktiviteleri, yeti yitimi ve bireyselleştirilmiş bakım algısını değerlendiren anketleri tamamladı. Nihai analizde bireyselleştirilmiş bakım algısı ve bakım gereksinimleri değişkenleri arasındaki yolları içeren yapısal eşitlik modelleri için 239 hastanın anket verileri kullanıldı.

Bulgular: Katılımcıların 100'ünün enstrümental, 32'sinin ise temel yaşam aktivitelerinde yarı bağımlı olduğu belirlendi. Yeti yitimi puanları katılımcıların 130'nda hafif, 81'nde orta ve 4'ünde ağır düzeyde yeti yitimi olduğunu gösterdi. Onkoloji hastalarının bireyselleştirilmiş bakım algısı puanlarının yüksek olduğu saptandı. Kurulan ilk modelde bireyselleştirilmiş bakımın % 10,9'unun enstrümental yaşam aktiviteleri, temel yaşam aktiviteleri ve yeti yitimi tarafından açıklandığı hesaplandı ($R^2=0,109$). Bireyselleştirilmiş bakımın alt boyutları için kurulan ikinci modelde de "kişisel yaşam" alt boyutunun % 9,2'sinin tüm bakım gereksinimi değişkenleri tarafından açıklandığı hesaplandı ($R^2=0,092$). "Klinik durum" alt boyutunun % 11,6'sının, enstrümental yaşam aktiviteleri ve yeti yitimi tarafından açıklandığı ($R^2=0,116$), "karar verme kontrolü" alt boyutunun ise % 10,8'inin, enstrümental ve temel yaşam aktiviteleri tarafından açıklandığı hesaplandı ($R^2=0,108$).

Sonuç: Yapısal eşitlik modelleme analizleri, bakım gereksinimlerinin bireyselleştirilmiş bakım algısı ve alt boyutları üzerindeki etkilere aracılık ettiğini gösterdi. Sonuçlar onkoloji hastalarında bakım gereksinimlerinin araştırılmasının bireyselleştirilmiş bakım algısını iyileştirebileceğine işaret etmektedir.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKLAR

1. Acaroğlu, R., & Şendir, M. (2012). Bireyselleştirilmiş bakımı değerlendirme skalaları. *Florence Nightingale Journal of Nursing*, 20(1), 10-16.
2. Suhonen, R., Välimäki, M., & Leino-Kilpi, H. (2002). "Individualised care" from patients', nurses' and relatives' perspective—a review of the literature. *International journal of nursing studies*, 39(6), 645-654.
3. Suhonen, R., Berg, A., Idvall, E., Kalafati, M., Katajisto, J., Land, L., Lemonidou, C., Schmidt, L. A., Välimäki, M., & Leino-Kilpi, H. (2010). Adapting the Individualized Care Scale for cross-cultural comparison. *Scandinavian journal of caring sciences*, 24(2), 392-403.
4. Charalambous, A. (2019). Individualised nursing care in cancer care. In *Individualized Care* (pp. 131-139). Springer.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE RELATIONSHIP BETWEEN CARE REQUIREMENTS AND PERCEPTION OF INDIVIDUALIZED CARE IN ONCOLOGY PATIENTS; A STRUCTURAL EQUATION MODEL ANALYSIS

Zeliha Cengiz¹, Mensure Turan², Dilek Olmaz³, Derya Ayık⁴

¹Inonu University Faculty of Nursing, Department of Fundamentals Nursing, Malatya, Turkey

²Diyarbakır SBU Gazi Yasargil Education And Research Hospital, Diyarbakır, Turkey

³Tunceli State Hospital, General Intensive Care Unit, Tunceli Turkey

⁴Siirt University, Faculty of Health Sciences, Siirt, Turkey

ABSTRACT

Introduction: Individualized care refers to the implementation of nursing care by considering the beliefs, feelings, preferences and experiences of the patient [1, 2]. Individuality in care is possible by ensuring the participation of the individual in care decisions, taking into account the general health status of the individual [3]. The philosophical foundations of individualized care are based on the principle of preserving one's unique identity throughout the illness journey and giving due attention to the particular needs of the individual. In this context, researching the care requirements of oncology patients that will guide individualized care can have positive effects on providing quality nursing care and improving trust between patient and nurse [3].

Objective: This study was conducted to test structural equation models that link oncology patients' care requirements and individual care perception.

Method: A cross-sectional, exploratory and relational study design was used in the study. 251 patients hospitalized in the medical oncology service completed questionnaires evaluating demographic and clinical characteristics, instrumental and basic activities of daily living, disability, and perception of individualized care. In the final analysis, questionnaire data from 239 patients were used for structural equation models that include pathways between individualized care perception and care needs variables.

Results: It was determined that 100 of the participants were semi-dependent in instrumental life activities. It was also determined that 32 of them were semi-dependent in basic life activities. Disability scores showed that 130 of the participants had mild disability, 81 had moderate and 4 had severe disability. Individualized care perception scores of oncology patients were found to be high. In the first model, it was calculated that 10.9% of individualized care was explained by instrumental living activities, basic life activities and disability ($R^2=0.109$). In the second model established for the sub-dimensions of individualized care, it was calculated that 9.2% of the "personal life situation" sub-dimension was explained by all care requirement variables ($R^2=0.092$). It was calculated that 11.6% of the "clinical situation" sub-dimension was explained by instrumental life activities and disability ($R^2=0.116$), while 10.8% of the "decisional control over care" sub-dimension was explained by instrumental and basic life activities. ($R^2=0.108$).

Conclusion: Structural equation modeling analyzes showed that care requirements mediated the effects on individualized care perception and its sub-dimensions. The results indicate that investigating the care needs of oncology patients can improve the perception of individualized care.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

REFERENCES

1. Acaroğlu, R., & Şendir, M. (2012). Bireyselleştirilmiş bakımı değerlendirme skalaları. *Florence Nightingale Journal of Nursing*, 20(1), 10-16.
2. Suhonen, R., Välimäki, M., & Leino-Kilpi, H. (2002). "Individualised care" from patients', nurses' and relatives' perspective—a review of the literature. *International journal of nursing studies*, 39(6), 645-654.
3. Suhonen, R., Berg, A., Idvall, E., Kalafati, M., Katajisto, J., Land, L., Lemonidou, C., Schmidt, L. A., Välimäki, M., & Leino-Kilpi, H. (2010). Adapting the Individualized Care Scale for cross-cultural comparison. *Scandinavian journal of caring sciences*, 24(2), 392-403.
4. Charalambous, A. (2019). Individualised nursing care in cancer care. In *Individualized Care* (pp. 131-139). Springer.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-198

BÖBREK NAKLİ OLAN ERKEK HASTALARIN YAŞADIKLARI CİNSEL PROBLEMLER VE PSİKOSOSYAL YAKLAŞIM

Özkan Uğuz¹ Satı Doğan²

¹Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Konsültasyon Liyezon Psikiyatrisi Hemşireliği Tezli Yüksek Lisans Programı Öğrencisi, İzmir

²Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir

Özet

Böbrek nakli yapılan erkek hastalar bu süreçte birçok psikososyal sorun yaşayabilmektedir. Bu sorunlardan bir tanesi olan cinsel problemler hastaların yaşam kalitelerini etkilemektedir. Yaşamda en önemli stresörlerden biri olmasına karşın bu hastalardaki cinsel problemler sınırlı bir şekilde ele alınmaktadır. Bu derleme ile böbrek nakli uygulanan erkek hastaların yaşadıkları cinsel problemler ve ihtiyaç duydukları gereksinimleri tespit etmek, literatürdeki boşlukları belirlemek ve gelecekteki araştırmalara öneride bulunmak amacıyla yapılmıştır. Pubmed, Google Scholar ve Ulakbim veri tabanlarında "renal transplantasyon"ve "cinsel işlev", "psikososyal yaklaşım" anahtar kelimeleri kullanılarak ulaşılan 45 araştırma incelenmiş ve 22 çalışma ele alınmıştır. Başarılı nakil sonrasında sertleşme fonksiyonlarında %75'e varan oranlarda düzelme bildirilmesine karşın, bu hasta grubunda erektil disfonksiyon sıklığı hala %48-56 gibi yüksek oranlarda görülmektedir. Sonuç olarak cinsel işlev bozukluğu hem böbrek nakli öncesinde hem de nakil sonrasında erkek hastalar için bir sorun teşkil etmektedir. Bu nedenle organ nakli ekibi hastaların nakil öncesi dönemde mevcut sorunları değerlendirilmeli, nakil sonrasında uygun girişim ve yaklaşımlarla bu sorunların hasta üzerindeki etkisi minimum düzeye indirilmeli ve hastanın yaşam kalitesini arttırıcı girişimlerde bulunulmalıdır.

Anahtar Kelimeler: böbrek nakli, cinsel işlev bozukluğu, psikososyal yaklaşım

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

SEXUAL PROBLEMS EXPERIENCED BY MALE PATIENTS WITH KIDNEY TRANSPLANTATION AND PSYCHOSOCIAL APPROACH

Özkan Uğuz¹ Satı Doğan²

¹Ege University Institute of Health Sciences, Consultation Liaison Psychiatry Nursing Masters Program Student, İzmir

²Ege University Faculty of Nursing, Department of Mental Health and Diseases Nursing, İzmir

Summary

Male patients undergoing kidney transplantation may experience many psychosocial problems in this process. Sexual problems, one of these problems, affect the quality of life of patients. Although it is one of the most important stressors in life, sexual problems in these patients are addressed in a limited way. This review was conducted to determine the sexual problems and needs of male patients undergoing kidney transplantation, to identify gaps in the literature and to suggest future research. 45 studies reached using the keywords "renal transplantation", "sexual function", "psychosocial approach" in Pubmed, Google Scholar and Ulakbim databases were examined and 22 studies were discussed. Although up to 75% improvement in erectile function has been reported after successful transplantation, the incidence of erectile dysfunction is still as high as 48-56% in this patient group. As a result, sexual dysfunction poses a problem for male patients both before and after transplantation. For this reason, the organ transplant team should evaluate the existing problems of the patients in the pre-transplant period, the effects of these problems on the patient should be minimized with appropriate interventions and approaches after the transplant, and interventions should be made to increase the patient's quality of life.

Keywords: kidney transplant, sexual dysfunction, psychosocial approach

KAYNAKÇA:

1. Süleymanlar G, Utaş C, Arinsoy T, Ateş K, Altun B, Altıparmak MR, Ecder T, Yılmaz ME, Çamsarı T, Başçı A, Odabas AR, Serdengeçti K: A population-based survey of chronic renal disease in Turkeythe CREDIT study. *Nephrol Dial Transplant* 2011;26:1862-1871.
2. Ateş F. Kronik böbrek yetmezliği, diyaliz ve böbrek naklinin cinsel ve üreme işlevleri üzerindeki etkileri. *Gülhane Tıp Dergisi*. 2010; 52: 229-236.
3. Mesquita JF, Ramos TF, Mesquita FP, Bastos Netto JM, Bastos MG, Figueiredo AA. Prevalence of erectile dysfunction in chronic renal disease patients on conservative treatment. *Clinics (Sao Paulo)* (2012) 67:181-3. doi:10.6061/clinics/2012(02)15

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-199

TOPLUM RUH SAĞLIĞI MERKEZLERİNDE (TRSM) ÇALIŞAN HEMŞİRELERİN MESLEKİ DENEYİMLERİ: FENOMENOLOJİK BİR ÇALIŞMA

Nurcan Düzgün¹, Satı Demir²

¹Gazi Üniversitesi, Rektörlük

²Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı.

Amaç: Türkiye’de ilk kez 2008 yılında açılmaya başlanan TRSM’lerin kronik hastalığı olan bireylerin yaşam kalitesini artırmada, yeti kaybını azaltmada ve işlevselliklerini artırmada oldukça yararlı olduğu bu nedenle bu kurumların yaygınlaştırılması ve işlevselliklerinin artırılması önerilmektedir (1,2). Gelecekte TRSM’lerde bireylere sunulan sağlık hizmetlerinin kalitesinin artması ve toplum ruh sağlığının korunması ve yükseltilmesi için bu merkezlerde çalışan hemşirelerin deneyim, görüş ve önerilerinin alınmasının önemli olduğu düşünülmüştür. Bu nedenle bu çalışma TRSM’lerde çalışan hemşirelerin mesleki deneyimlerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Bu çalışmada, nitel araştırma desenlerinden biri olan fenomenolojik desen-kullanılmıştır. Çalışma Türkiye’nin İç Anadolu Bölgesi’nde bulunan 8 TRSM’de çalışan 13 hemşire ile 20 Mayıs- 20 Temmuz 2021 tarihleri arasında yürütülmüştür. Veriler araştırmacılar tarafından uzman görüşü alınarak oluşturulan “Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu” doğrultusunda derinlemesine bireysel görüşme yöntemi kullanılarak toplanmıştır. Verilerin analizi için Colaizzi’nin 7 aşamalı fenomenolojik analiz yöntemi kullanılmıştır.

Bulgular: Verilerin analizi sonucunda 5 tema ve 12 alt tema ortaya çıkmıştır. Temalar ve alt temalar şu şekildedir:

Tema 1: TRSM hemşiresi olmanın anlamı

- Mesleki doyum kazanma
- Stigma ile mücadele edebilme

Tema-2: Hemşirelik Uygulamaları

- İlaç uygulama / Tedaviye uyumu sağlama
- Eğitim verme / Danışmanlık yapma
- Ev ziyaretleri yapma
- Bireyin sosyalleşmesini ve işlevselliğini destekleme

Tema- 3: TRSM Hemşiresi olmanın avantajları

- Konforlu çalışma koşullarına sahip olma
- Dinamik bir ekip ile çalışabilme

Tema-4: TRSM Hemşiresi olmanın dezavantajları

- Şiddete maruz kalabilme
- TRSM'lerin çalışma ortamının diğer kliniklerden farklı olması

Team-5: TRSM' lere yönelik öneriler

- Merkez sayısının artırılması ve fiziki şartlarının iyileştirilmesi
- TRSM'lerde çalışan hemşire sayısının artırılması

Tartışma ve Sonuç: Toplum ruh sağlığı hemşiresinin ruhsal bozukluğu olan birey ve ailelerine bakım, eğitim, danışmanlık, vaka yönetimi ve terapi sağlama gibi girişimleri bulunmaktadır (3). Bu girişimleri uygularken hemşireler şiddete maruz kalma gibi olumsuz durumlarla karşılaşabilmektedir. Diğer taraftan multidisipliner bir ekibin üyesi olmak ve devamlı gündüz çalışmak hemşireler için hizmet sunumunu kolaylaştıran etmenler olarak sayılabilir. Ayrıca toplum tarafından stigmaya uğrayan bireylerin topluma kazandırılması hemşireler için motivasyon kaynağı olarak görülmektedir. Bununla birlikte merkez ve hemşire sayısının artırılmasının ve TRSM'lerin fiziki şartlarının iyileştirilmesinin hem hemşirelerin iş yükünün azaltılmasında hem de bireylere sunulan hizmetin daha kaliteli olmasında etkili olacağı düşünülmektedir. Son olarak; TRSM'lerin çalışma ortamının diğer kliniklerden farklı olması sebebiyle TRSM'lerde çalışacak hemşireler için psikiyatride çalışma deneyimine sahip olma ya da psikiyatride lisanüstü eğitim almış olma gibi kriterler belirlenmesi önerilebilir. TRSM'ye başlamadan önce hemşirelere verilecek oryantasyon eğitiminin ise hemşirelerin anksiyete ve korkusunu azaltacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: TRSM, TRSM Hemşireliği, Nitel araştırma

KAYNAKLAR

1. İçel, S., Özkan, B., Aydoğan, A. Toplum Ruh Sağlığı Merkezlerinde Hemşirenin Rolü. Ankara Med J. 2016;16(2):208-14.
2. Ensari, H., Gültekin, B.K., Karaman, D., Koç, A., Beşkardeş, A.F. The effects of the service of community mental health center on the patients with schizophrenia - evaluation of quality of life, disabilities, general and social functioning- a summary of one year follow-up. Anadolu Psikiyatri Derneği Dergisi. 2013;14(2):108-14.
3. Buzlu, S., Şahin, G. Ciddi Kronik Ruh Sağlığı Bozukluklarına Toplum Ruh Sağlığı Hemşireliği Yaklaşımı. Ünsal Barlas G, editör. Toplum Ruh Sağlığı Hemşireliği. 1. Baskı. Ankara: Türkiye Klinikleri; 2018;62-7.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

PROFESSIONAL EXPERIENCES OF NURSES WORKING IN COMMUNITY MENTAL HEALTH CENTERS (CMHCS) : A PHENOMENOLOGICAL STUDY

Nurcan Düzgün¹, Satı Demir²

¹Gazi University, Rectorship

²Gazi University, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing, Department of Mental Health and Diseases.

Aim: Community Mental Health Centers (CMHCs), which started to be opened in Turkey in 2008, are highly effective in increasing the quality of life of individuals with chronic diseases, reducing disabilities, and increasing functionality. For this reason, it is recommended to increase the number and performance of these institutions (1,2). In order to increase the quality of health services offered to individuals in the CMHCs in the future and to protect and improve community mental health, it is believed that it is important to reveal the experiences, opinions, and suggestions of the nurses working in these centers. This study was conducted to determine the professional experiences of nurses working in the CMHCs in Turkey.

Method: The study employed the phenomenological design, which is one of the qualitative research designs. It was carried out between 20 May and 20 July 2021 with 13 nurses working in eight CMHCs in the Central Anatolia Region of Turkey. The data were collected with the in-depth individual interview method, using the "Semi-Structured Interview Form" the researchers developed by receiving expert opinion. The data was analyzed using Colaizzi's seven-step phenomenological analysis method.

Findings: As a result of data analysis, the following themes and sub-themes emerged:

Theme 1: The meaning of being a CMHC nurse

- Gaining professional satisfaction
- Ability to fight stigmatization

Theme-2: Nursing practices

- Drug administration / Ensuring adherence to treatment
- Giving training / providing consultancy service
- Making home visits
- Supporting the socialization process and functionality of the individual

Theme- 3: Advantages of being a CMHC nurse

- Having comfortable working conditions
- Ability to work with a dynamic team

Theme-4: Disadvantages of being a CMHC nurse

- Probability of being exposed to violence
- Different working environment of the CMHCs compared to other clinics

Team-5: Suggestions concerning the CMHCs

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

- Increasing the number of centers and improving their physical conditions
- Increasing the number of nurses working in the CMHCs

Discussion and Conclusion: Community mental health nurses have responsibilities such as providing care, training, and counseling to individuals with mental disorders and their families; case management; and giving therapy (3). While carrying out these responsibilities, nurses may encounter negative situations such as exposure to violence. On the other hand, being a member of a multidisciplinary team and continuously working during the day can be listed as the factors that facilitate the service delivery of nurses. In addition, the reintegration of individuals who are stigmatized by the society is seen as a source of motivation for nurses. It is believed that increasing the number of centers and nurses and improving the physical conditions of the CMHCs may be effective both in reducing the workload of nurses and in improving the quality of the service provided to individuals. Finally; because the working environment of CMHCs is different from other clinics, it may be recommended to provide nurses with orientation training in order to reduce the anxiety and fear experienced by nurses.

Keywords: CMHC, CMHC Nursing, Qualitative research

REFERENCES

1. İçel, S., Özkan, B., Aydoğan, A. Toplum Ruh Sağlığı Merkezlerinde Hemşirenin Rolü. Ankara Med J. 2016;16(2):208-14.
2. Ensari, H., Gültekin, B.K., Karaman, D., Koç, A., Beşkardes, A.F. The effects of the service of community mental health center on the patients with schizophrenia - evaluation of quality of life, disabilities, general and social functioning- a summary of one year follow-up. Anadolu Psikiyatri Derneği Dergisi. 2013;14(2):108-14.
3. Buzlu, S., Şahin, G. Ciddi Kronik Ruh Sağlığı Bozukluklarına Toplum Ruh Sağlığı Hemşireliği Yaklaşımı. Ünsal Barlas G, editör. Toplum Ruh Sağlığı Hemşireliği. 1. Baskı. Ankara: Türkiye Klinikleri; 2018;62-7.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-200

BARIATRİK CERRAHİ ADAYLARINDA BAŞA ÇIKMA VE PSİKOLOJİK SAĞLAMLIK

Saliha Bozdogan Yesilot¹, Remziye Yeşilkuş²

¹Çukurova Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Adana

²Çukurova Devlet Hastanesi, Adana

Amaç: Obezite bir modern dünya salgınıdır. Bariatrik cerrahi (BC), morbid obezite için kilo kaybını etkinleştirmede en etkili seçeneklerden biridir [1]. BC sonuçlarının başarısı yalnızca cerrahi prosedürlere değil, aynı zamanda yeme alışkanlıklarında ve fiziksel aktivitede uzun süreli değişikliklere de bağlıdır [2]. Bu nedenle, psikolojik zorlukları olan BC adayları için ameliyat öncesi ya da sonrası tamamlayıcı psikososyal değerlendirme ve müdahaleler tavsiye edilmektedir [3,4]. Bu çalışmanın amacı bariatrik cerrahi adaylarında başa çıkma ve psikolojik sağlamlığın değerlendirilmesidir.

Yöntem: Tanımlayıcı çalışmadır. Çalışma, Ağustos-Aralık 2020 tarihleri arasında bir Devlet Hastanesi Genel Cerrahi Polikliniği'nde gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya alınma kriterleri: 18-65 yaş arası beden kitle indeksi (BKİ) ≥ 40 ve/veya BKİ ≥ 35 olan ve kronik hastalığı olan bireyler, Türkçeyi etkin okuma ve konuşma ve araştırmaya katılmaya gönüllü olmaktır. Veriler Kişisel Bilgi Formu, Connor-Davidson Psikolojik Sağlamlık Ölçeği (CDRS) ve Başa Çıkma Tazları Ölçeği ile toplanmıştır. Shapiro Wilk testi, tek değişkenli analiz, Student t testi, tek yönlü varyans analizi, Tukey testi, Pearson ya da Spearman rho katsayıları kullanılmıştır. İlgili parametreler için tek değişkenli analiz ve Çoklu Doğrusal Regresyon modelleri oluşturulmuştur. Geriye doğru eleme yöntemi kullanılarak önemli modeller tartışılmıştır. Etik onay Çukurova Üniversitesi Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulu tarafından verilmiştir. Hastaneden kurum izni alınmıştır.

Bulgular: Bu çalışma yaş ortalaması 35.70 ± 10.76 olan 138 bariatrik cerrahi adayı gerçekleştirilmiştir. Katılımcıların BKİ ortalaması $44,26 \pm 5,21$ olup, %75,4'ü kadın, %63'ü evlidir.

Tartışma- Sonuç: Adayların Problem Odaklı Başa Çıkma'yı kullandıkları ve orta düzeyde psikolojik sağlamlığa sahip oldukları ve başa çıkma stratejileri ile adayların psikolojik sağlamlıkları arasında anlamlı pozitif ilişkiler olduğu bulunmuştur. Psikiyatri hemşireleri danışmanlık, psikoterapi ve ilaç yönetimi gibi ileri becerilere sahiptir, bu nedenle diğer sağlık ekibi üyeleriyle birlikte hastaların kilosunun izlenmesinde, hastaları başa çıkma ve psikolojik sağlamlık konusunda desteklemek, eğitmek ve takip etmek için önemli bir rol oynayabilirler. BC'den sonra poliklinikte ya da evlerinde izleyebilirler. Psikiyatri hemşireleri, bireysel veya grup yaklaşımı kullanarak hastalara bakım verebilirler.

Anahtar Kelimeler: başa çıkma, psikolojik sağlamlık, bariatrik cerrahi, hemşirelik

KAYNAKÇA:

1. Garvey WT, Mechanick JI, Brett EM, Garber AJ, Hurley DL, Jastreboff AM, Nadolsky K, Pessah-Pollack R, Plodkowski R; Reviewers of the AACE/ACE Obesity Clinical Practice Guidelines. American Association of Clinical Endocrinologists and American College of Endocrinology Comprehensive Clinical Practice Guidelines for Medical Care of Patients with Obesity. Endocr Pract. 2016 Jul;22 Suppl 3:1-203. doi: 10.4158/

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

EP161365.GL. Epub 2016 May 24. PMID: 27219496.

2. 2. Sogg S, Friedman KE. Getting Off on the Right Foot: The Many Roles of the Psychosocial Evaluation in the Bariatric Surgery Practice. *Eur Eat Disord Rev.* 2015 Nov;23(6):451-6. doi: 10.1002/erv.2395. Epub 2015 Aug 21. PMID: 26294256.
3. 3. Chu DT, Minh Nguyet NT, Nga VT, Thai Lien NV, Vo DD, Lien N, Nhu Ngoc VT, Son LH, Le DH, Nga VB, Van Tu P, Van To T, Ha LS, Tao Y, Pham VH. An update on obesity: Mental consequences and psychological interventions. *Diabetes Metab Syndr.* 2019 Jan-Feb;13(1):155-160. doi: 10.1016/j.dsx.2018.07.015. Epub 2018 Jul 30. PMID: 30641689.
4. 4. Usubini AG, Cattivelli R, Villa V, Varallo G, Granese V, Pietrabissa G, Manzoni GM, Castelnuovo G, Molinari E. (2020). Psychological considerations for bariatric surgery [Online First], IntechOpen, Doi: 10.5772/intechopen.94450. Available from: <https://www.intechopen.com/online-first/psychological-considerations-for-bariatric-surgery>

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

COPING AND RESILIENCE CANDIDATES FOR BARIATRIC SURGERY

Saliha Bozdogan Yesilot¹, Remziye Yeşilkuş²

¹Cukurova University, Faculty of Health Sciences, Nursing Department, Adana

²Cukurova Government Hospital, Adana

Introduction: Obesity is a modern world epidemic. Bariatric surgery (BS) is the most effective option to activate weight loss for severe obesity [1]. Successful BS results are not only dependent on the surgical procedures, but also on long-lasting changes in eating patterns and physical activity [2]. Therefore, complementary pre- or post-operative psychosocial assessment and interventions are strongly recommended for BS patients with psychological difficulties [3,4].

Purpose: This study aimed to evaluate coping and resilience in candidates for bariatric surgery.

Methods: This was a descriptive study. The study was carried out in a Government Hospital General Surgery Outpatients Clinic between August and December 2020. Individuals who were aged between 18 and 65 years old with a body mass index (BMI) of ≥ 40 and/or BMI ≥ 35 and chronic diseases, efficient reading and speaking of the Turkish language, and willingness to participate in the study. Data were collected with Personal Information Form, Connor-Davidson Resilience Scale (CDRS), and Ways of Coping Inventory (WCI). The Shapiro Wilk test, the univariate analysis, Student's t-test, one-way analysis of variance, Tukey test, Pearson or Spearman rho coefficients were used. Univariate analysis and Multiple Linear Regression models were created for the regarding parameters. Significant models are discussed using the backward elimination method. Ethical approval was given by Cukurova University Non-Interventional Clinical Research Ethics Committee. Institutional permission was taken from the hospital.

Findings: This study was completed with 138 bariatric surgery candidates with a mean age of 35.70 ± 10.76 . The mean BMI of candidates was 44.26 ± 5.21 , and 75.4% of candidates were women, 63.0% of whom were married. Candidates used problem-focused coping and their resilience level was moderate.

Discussion-Conclusion: It found that candidates using Problem Focused Coping and have intermediate levels of resilience, and there are positive associations between the coping strategies and the resilience of candidates. Psychiatric nurses have advanced skills such as counseling, psychotherapy, and medication management, so they play an important role in monitoring patients' weight together with other healthcare team members to support, educate, and follow-up the patients with coping and resiliency counseling after BS in a hospital office or even at their home. Psychiatric nurses may care for patients using an individual or a group approach.

Keywords: coping, resilience, bariatric surgery, nursing

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-201

RUH SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI HEMŞİRELİĞİ DERSİNİ FARKLI YÖNTEMLERLE ALAN ÖĞRENCİLERİN BAZI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILMASI

Buket Şimşek Arslan¹, Cansu Çakır¹, Gül Ergün¹

¹Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Burdur

Amaç: Çalışmanın amacı, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği (RSHH) dersini yüz yüze ve uzaktan eğitim ile alan öğrencilerin dersin kazanımları ve psikiyatri hemşireliğini algılama açısından karşılaştırılmasıdır.

Yöntem: Tanımlayıcı türde olan çalışmanın örneklemini 2019-2020 ve 2020-2021 eğitim öğretim yıllarında RSHH dersini alan ve araştırmaya katılmaya gönüllü olan toplam 229 öğrenci oluşturmuştur. Veriler online olarak, Kişisel Bilgi Formu ve Psikiyatri Hemşireliğini Algılama Ölçeği (PHAÖ) ile toplanmıştır. Kişisel Bilgi Formu'nda öğrencilere demografik özellikleri, yüz yüz/uzaktan eğitime ilişkin görüşleri ve imkanları ile dersin kazanımlarına ilişkin kendilerini değerlendirmeleri hakkında sorular yöneltilmiştir. Verilerin analizi SPSS programında tanımlayıcı istatistikler, Man Whitney U, Pearson ki-kare ve Fisher's Exact Test kullanılarak yapılmıştır. Kişisel Bilgi Formu'nda yer alan açık uçlu sorulara verilen yanıtlar ise kategorize edilerek raporlanmıştır. Araştırmanın yapılabilmesi için etik onay ve kurum izni alınmıştır.

Bulgular: Yüz yüze eğitim alan katılımcıların yaş ortalaması $23,53 \pm 3,39$, uzaktan eğitim alanların ise $22,03 \pm 1,73$ 'tü. Yüz yüze eğitim alan katılımcıların %69,8'i uzaktan eğitim alanların ise %76,4'ü kadındı. Her iki grupta da katılımcıların %70'inden fazlası orta gelir düzeyine sahipti. Katılımcıların yüz yüze veya uzaktan eğitimi seçme durumları değerlendirildiğinde yüz yüze eğitim alan katılımcıların tamamına yakını (%96,2) derslerin yine yüz yüze olmasını tercih etmişlerdir. Uzaktan eğitim alan katılımcıların büyük bir bölümü (%82,1) ise yüz yüze eğitim ile RSHH dersini almak istediklerini belirtmişlerdir. Yüz yüze eğitim alan katılımcılarla uzaktan eğitim alan katılımcılar arasında PHAÖ puan ortalamaları bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Dersin kazanımları açısından değerlendirildiğinde, yüz yüze ve uzaktan eğitim alan katılımcılarda "RSHH'nin amacını, özelliklerini, felsefesini, uygulama standartlarını, dünyada ve ülkemizdeki mevcut durumunu tanımlama" dışında kalan kazanımlarda istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur.

Tartışma ve Sonuç: Dünyayı etkisi altına alan COVID-19 pandemisi, her düzeydeki eğitimin işleyişini değiştirmiştir. Pandeminin etkilerini azaltmak amacıyla eğitimin uzaktan ve çevrimiçi yöntemlerle yapılması gerekliliği ortaya çıkmıştır (1,2,3). Psikiyatri Hemşireliği Derneği tarafından 14 Eylül 2020 tarihinde yapılan Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Eğitimi Çalıştay'ında, uzaktan eğitimin amaç ve hedeflerinin yüz yüze eğitimden farklı olmaması gerektiği belirtilmiştir (4). Sonuç olarak yüz yüze ve uzaktan eğitim yolu ile verilen RSHH dersinin kazanımları ve psikiyatri hemşireliğini algılama açısından farklılık olmadığı bulunmuştur. Bu veriler uzaktan eğitim alan öğrencilerde RSHH dersi açısından bir kayıp olmadığını göstermesine rağmen, öğrenciler yüz yüze eğitim almak ve klinik uygulamada vakalarla çalışmak istemektedir. Bu bağlamda uygulamalı bir ders olan RSHH dersinin tamamı için zorunlu haller dışında uzaktan eğitim yöntemi önerilmemektedir. Klinik uygulamanın ve yüz yüze eğitimin gerçekleştirilemeyeceği durumlarda ise ders anlatımı ile ilgili yöntemlerin çeşitlendirilmesi ve öğrenciye simüle/standart hastalar ile online çalışma imkanının sağlanması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: algı, hemşirelik eğitimi, psikiyatri hemşireliği, uzaktan eğitim, yüz yüze eğitim

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Abidah A, Hidayatullaah HN, Simamora RM, FehabutarD, Mutakinati L. The Impact of Covid-19 to Indonesian Education and Its Relation to the Philosophy of “Merdeka Belajar”. Studies in Philosophy of Science and Education. 2020;1(1):38-49.
2. Kapasia N, Paul P, Roy A, Saha J, Zaveri A, Mallick R, ..., Chouhan P. Impact of lockdown on learning status of undergraduate and postgraduate students during COVID-19 pandemic in West Bengal, India. Children and Youth Services Review. 2020;116: 105194.
3. Harsha R, Bai T. Covid-19 Lockdown-Challenges to Higher Education. CapeComorin Journal. 2020;2(4-Special Issue):26-28.
4. Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği Eğitimi Çalıştayı Sonuç Raporu (14 Eylül 2020). Erişim adresi <https://phdernegi.org/wp-content/uploads/2020/09/Ruh-sag%CC%86l%C4%B1g%CC%86%C4%B1-ve-Psikiyatri-Hems%CC%A7irelig%CC%86i-Online-C%CC%A7al%C4%B1s%CC%A7tay-Raporu.pdf>

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

COMPARISON OF THE STUDENTS TAKING PSYCHIATRIC MENTAL HEALTH NURSING COURSE WITH DIFFERENT METHODS IN TERMS OF SOME VARIABLES

Buket Şimşek Arslan¹, Cansu Çakır¹, Gül Ergün¹

¹Burdur Mehmet Akif Ersoy University, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing, Department of Psychiatric Nursing, Burdur

Objective: The aim of the study is to compare the students taking the Psychiatric Mental Health Nursing (PMHN) course with face-to-face and distance education in terms of the learning outcomes of the course and the perception of psychiatric nursing.

Method: The sample of this descriptive study consisted of 229 students of PMHN course in the academic years of 2019-2020 and 2020-2021 and volunteered to participate in the research. Data were collected online with Personal Information Form and Psychiatric Nursing Perception Scale (PNPS). In the form, questions were asked to the students about their demographic characteristics, their views and opportunities regarding face-to-face/distance education, and their self-assessment regarding the outcomes of the course. Data analysis was performed in SPSS program using descriptive statistics, Mann Whitney U, Pearson chi-square and Fisher's Exact Test. The answers to the open-ended questions in the form were categorized and reported. Ethical approval and institutional permission were obtained to conduct the research.

Results: The mean age of the participants who received face-to-face education was 23.53 ± 3.39 , and 22.03 ± 1.73 for those who received distance education. 69.8% of the participants who received face-to-face education and 76.4% of those who received distance education were women. More than 70% of the participants were middle-income. When the participants' choice of face-to-face or distance education was evaluated, almost all of the participants (96.2%) who received face-to-face education preferred same method. Most of the participants who received distance education (82.1%) stated that they wanted to take course with face-to-face education. There was no statistically significant difference between the participants who received face-to-face education and those who received distance education in terms of PNPS scores. Considering the students' self-evaluations in terms of the course's outcomes, there is no statistically significant difference among the participants other than "defining the purpose, features, philosophy, standards, current situation of PMHN in the world and in our country".

Discussion and Conclusion: The COVID-19 pandemic has changed the functioning of education at all levels. In order to reduce the effects of the pandemic, it has emerged that education should be done by distance and online methods (1,2,3). In the Mental Health and Diseases Nursing Education Workshop held by the Psychiatric Nursing Association on September 14, 2020, it was stated that the aims and objectives of distance education should not be different from face-to-face education (4). As a result, it was found that there was no difference in terms of the outcomes of the PMHN course given face-to-face and through distance education and the perception of psychiatric nursing. Despite of these results, students want to receive face-to-face education and work with cases in clinical practice. In this context, distance education method is not recommended for the entire PMHN course, which is an applied course, except for compulsory cases. In cases where clinical practice and face-to-face education cannot be performed, it is recommended to diversify the methods of teaching and to provide the student with the opportunity to work online with simulated/standard patients.

Keywords: distance education, face-to-face education, nursing education, perception, psychiatric nursing

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-202

REMİSYON DÖNEMİNDEKİ KANSER HASTALARINDA RUMİNASYON, YORGUNLUK VE PSİKOLOJİK SAĞLAMLIK ARASINDAKİ İLİŞKİ

Sinem Öcalan¹, Yeter Sinem Üzar-Özçetin¹

¹Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

Amaç: Çalışmanın amacı, remisyon dönemindeki kanser hastalarında ruminasyon, yorgunluk ve psikolojik sağlamlık arasındaki ilişkiyi incelemektir.

Yöntem: Çalışmanın tasarımı kesitseldi. Veriler, Olay ilişkili Ruminasyon Envanteri, Kanser Yorgunluk Skalası ve Connor Davidson Psikolojik Sağlamlık Ölçeği kullanılarak 159 remisyon dönemindeki kanser hastalarından toplandı. Veriler Yapısal Eşitlik Modellemesi kullanılarak analiz edildi.

Bulgular: Remisyon dönemindeki kanser hastaları yüksek seviyelerde girici ruminasyon (16.23 ± 8.71) ve kansere bağlı yorgunluk (39.61 ± 10.47) bildirirken, düşük seviyelerde amaçlı ruminasyon (13.30 ± 8.53) ve psikolojik sağlamlık (68.445 ± 20.32) bildirdiler. Girici ruminasyon, psikolojik sağlamlık ile anlamlı ve negatif korelasyon gösterdi ancak kansere bağlı yorgunlukla anlamlı ve pozitif bir şekilde ilişkiliydi (tüm Ps $<.01$ veya $.05$). Amaçlı ruminasyon, psikolojik sağlamlık ile anlamlı ve pozitif bir şekilde ilişkiliydi, ancak kanserden kurtulanlar arasındaki yorgunluk ile anlamlı ve negatif olarak korelasyon gösterdi (tüm Ps $<.01$ veya $.05$). Bulgular, girici ruminasyonun psikolojik sağlamlığa anlamlı ve olumsuz olarak aracılık ettiğini, ancak kansere bağlı yorgunluğa anlamlı ve olumlu bir şekilde aracılık ettiğini gösterdi. Bunun aksine, kasıtlı ruminasyon, psikolojik sağlamlığa anlamlı ve pozitif olarak aracılık ediyordu, ancak önemli ölçüde ve negatif olarak kansere bağlı yorgunluğa aracılık ediyordu. Girici ve amaçlı ruminasyonun yorgunluk üzerindeki etkileri sırasıyla 0.431 (CI = $0.042 - 0.635$) ve -0.285 (CI = $-0.163-0.491$) idi. Ek olarak, müdahaleci ve kasıtlı ruminasyonun psikolojik sağlamlık üzerindeki etkileri sırasıyla -0.253 (CI = $-0.177-0.447$) ve 0.304 (CI = $0.045-0.124$) idi.

Tartışma-Sonuç: Kanser, yüksek düzeyde girici ruminasyona yol açabilen ve sonuçta yorgunluğa neden olabilen zorlu bir deneyimdir [1]. Geçmiş bir çalışma, kanserden kurtulanların girici ruminasyonlarının uzun vadede yorgunluğa yol açtığını ortaya koymuştur [2]. Geçmiş bulgularla tutarlı olarak, katılımcılarımız çok yüksek düzeyde girici ruminasyon ve kansere bağlı yorgunluk bildirdiler. Kanser sürecinde yaşanan mücadeleler krize yol açabilir. Remisyon dönemindeki kanser hastalarının çoğu bu zorluklarla yeterince başa çıkmamakta, ancak bir kısmı ise bunlarla iyi başa çıkmakta ve duygusal, psikolojik ve sosyal kaynaklarını kullanmaktadır [3]. Geçmiş çalışmalar, olumlu kanser sonrası yeniden değerlendirmelerin psikolojik sağlamlık ile ilişkili olduğunu göstermiştir. Bu da bireyleri yeni bir yaşam perspektifi kazandırarak stresli yaşam olaylarının üstesinden gelmeye motive etmektedir [3, 4]. Zorluklardan sonra amaçlı ruminasyon kişisel gelişimle ilişkililikten, girici ruminasyon bu tür olaylarla ilgili sıkıntıyla ilişkilidir. Bununla birlikte, bu çalışmada, psikolojik sağlamlık ve amaçlı ruminasyon düzeyi yüksek değildi. Bu nedenle, müdahaleci ruminasyonun ve kansere bağlı yorgunluğun yüksek seviyede olması, çok düşük seviyelerde amaçlı ruminasyon ve psikolojik dayanıklılığın neden olduğu zayıf psikolojik iyilik haline atfedilebilir. Bu sonuç önemlidir. Çünkü düşük düzeyde amaçlı ruminasyonun psikolojik sağlamlığı engellediğini ve remisyon dönemindeki kanser hastalarının girici ruminasyonların üstesinden gelmek için mücadele ettiğini gösterir. Tüm bunlar ele alındığında bu çalışma, hem girici hem de amaçlı ruminasyonun kansere bağlı yorgunluk ve remisyon dönemindeki kanser hastalarının psikolojik sağlamlık üzerindeki önemli etkisinin altını çizmektedir. Bu bağlamda, kanserden kurtulanlarda amaçlı ruminasyonu artıran etkili müdahalelerin geliştirilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hasta, psikolojik sağlamlık, kanser, ruminasyon, yorgunluk

KAYNAKÇA:

1. Dahal A, Meheta, RK. Fatigue Experience and Coping Strategies among Cancer Patients Receiving Chemotherapy. J Nepal Health Res Counc. 2018;16(3):285-90.
2. Hagen KB, Aas T, Kvaløy JT, Eriksen HR, Søliland H, Lind R. Fatigue, anxiety and depression overrule the role of oncological treatment in predicting self-reported health complaints in women with breast cancer compared to healthy controls. Breast. 2016;28:100-6.
3. Seiler A, Jenewein J. Resilience in Cancer Patients. Front Psychiatry. 2019;10:208.
4. Üzar-Özçetin YS, Hiçdurmaz D. Effects of an Empowerment Program on Resilience and Posttraumatic Growth Levels of Cancer Survivors: A Randomized Controlled Feasibility Trial. Cancer Nurs. 2019;42(6):E1-13.

THE RELATIONSHIP BETWEEN RUMINATION, FATIGUE, AND PSYCHOLOGICAL RESILIENCE AMONG CANCER SURVIVORS

Sinem Öcalan¹, Yeter Sinem Üzar-Özçetin¹

¹Hacettepe University Faculty of Nursing Psychiatric Nursing Department

Purpose: The study's purpose was to examine the association between rumination, fatigue, and psychological resilience among cancer survivors.

Method: The study design was cross-sectional. Data were collected from 159 cancer survivors using Event Related Rumination Inventory, Cancer Fatigue Scale, and Connor-Davidson Resilience Scale. The data were analyzed using Structural Equation Modeling.

Results: Cancer survivors reported high levels of intrusive rumination (16.23 ± 8.71) and cancer related fatigue (39.61 ± 10.47), whereas they reported low levels of deliberate rumination (13.30 ± 8.53) and psychological resilience (68.445 ± 20.32). Intrusive rumination was significantly and negatively correlated with psychological resilience but significantly and positively associated with fatigue among the cancer survivors (all $P_s < .01$ or $.05$). Deliberate rumination was significantly and positively associated with psychological resilience but significantly and negatively correlated with fatigue among the cancer survivors (all $P_s < .01$ or $.05$). The findings showed that intrusive rumination significantly and negatively mediated psychological resilience but significantly and positively mediated with cancer related fatigue (CRF). In contrast, deliberate rumination was significantly and positively mediated psychological resilience but significantly and negatively mediated with CRF. The effects of intrusive and deliberate rumination on fatigue were 0.431 (CI = $0.042 - 0.635$) and -0.285 (CI = $-0.163-0.491$), respectively. In addition, the effects of intrusive and deliberate rumination on psychological resilience were -0.253 (CI = $-0.177-0.447$) and 0.304 (CI = $0.045-0.124$), respectively.

Discussion-Conclusion: Cancer is a challenging experience that can lead to high levels of intrusive rumination, which in turn can induce fatigue [1]. A past study have also revealed that cancer survivors' intrusive ruminations lead to fatigue in the long term [2]. Consistent with past findings, our participants reported very high levels of intrusive rumination and CRF. The struggles experienced during the cancer process may lead to a crisis. Many cancer survivors do not cope with these challenges adequately, but others cope with them well and utilize their emotional, psychological, and social resources [3]. Past studies have shown that positive post-cancer reappraisals are associated with psychological resilience, which motivates individuals to overcome stressful life events by gaining a new life perspective [3,4]. Deliberate rumination after adversity is related to personal growth, whereas intrusive rumination about such events is related to distress. Nonetheless, in this study, the level of psychological resilience and deliberate rumination was not high. Thus, the high levels of intrusive rumination and CRF may be attributable to poor psychological well-being caused by very low levels of deliberate rumination and psychological resilience. This result is significant because it indicates that a low level of deliberate rumination hinders psychological resilience and that cancer survivors struggle to overcome intrusive ruminations. Taken together, this study underscores the significant influence of both intrusive and deliberate rumination on CRF and psychological resilience among cancer survivors. In this regard, it is necessary to develop effective interventions that increase purposeful rumination in cancer survivors.

Keywords: Cancer, fatigue, patient, resilience, rumination

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-203

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNE VERİLEN İLETİŞİM EĞİTİMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Neşe Mercan¹, Sabahat Coşkun², Zeynep Apaydın Demirci¹

¹Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Gelişimi Bölümü, Bilecik, Türkiye

²Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü, Bilecik, Türkiye.

Amaç: İletişim, terapötik ilişkiler kurmak ve kişiler arası problemi çözmeye kullanılan müdahaleleri daha kısa bir sürede sunmak için gerekli bir araçtır (Baby ve ark. 2018). Hemşirelik uygulamalarının kaliteli olabilmesi için mutlaka hasta ile iletişimin etkili olması gerekmektedir (Banerjee ve ark. 2016; Alhassan 2019). Etkili iletişimin hasta için yararları birçok çalışmada vurgulanmıştır (Khodadadi ve ark. 2013; Fuertes ve ark. 2017). Hemşireler sağlığın korunması ve geliştirilmesinde ve iyileştirmedeki önemli rollerini etkili iletişim ile daha konforlu yapabilmektedir (Khodadadi ve ark. 2013). Etkili iletişim becerileri, hemşirelerin hastalarını anlamalarını ve bakım için iyi bilgi toplamalarını sağlamaktadır (Alhassan, 2019). Aynı zamanda etkili iletişim ile yapılan hasta bakım süresi daha kısa olmaktadır (Bylund ve ark. 2010). Ancak hasta ile etkili iletişim kurulmadığı zaman tıbbi hata oluşabilmekte ve hasta bakımının kalitesinin düşmektedir (Alhassan 2019). Bu neden ile hemşirelik eğitim müfredatında iletişim becerileri için yeterli programların bulunması gerekmektedir (Khodadadi ve ark. 2013). Bu programlar sayesinde öğrenciler mezun olduktan sonra hasta ile etkileşimde kendilerinin yeterli hissedebilir (Wittenberg ve ark. 2020). Bu çalışmada, öğrencilerin kendi yaşantılarından yola çıkarak oluşturdukları skeçlerin, rol play yöntemi ile sahnelenmesi ve akran, eğiticinin geri bildirimleri ile analiz edilmesinin iletişim becerilerinin gelişmesine olan katkısının incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Bu çalışma yarı deneysel ve ön-son test tasarım ile yapılmıştır. Çalışmaya bir üniversitede dördüncü sınıfta eğitim gören hemşirelik öğrencileri dahil edilmiştir. Katılımcılar randomize yöntem ile müdahale (n=40) ve kontrol (n=30) grubu olmak üzere iki gruba ayrılmıştır. Programın etkinliği değerlendirmesi, Kirkpatrick modelinin 4 aşamasının ilk ikisi olan katılımcıların programa tepkisi ve öğrenmesinin değerlendirilmesi ile gerçekleşmiştir (Bos-van den Hoek ve ark. 2019). Etkinliğin değerlendirilmesinde katılımcıların programa tepkisini belirlemede nitel yöntem kullanılmıştır. Müdahale grubunda olan katılımcılardan randomize yöntem ile seçilmiş 10 ar kişilik olmak üzere iki gruba odak grup görüşmesi yapılarak veriler toplanmıştır. Veriler yarı yapılandırılmış soru formu kullanılarak elde edilmiştir. Araştırmamızda öğrenmenin değerlendirilmesinde, katılımcılara eğitim öncesi ve sonrası Kişiler Arası Problem Çözme Envanteri ve İletişim Becerileri Envanteri kullanılmıştır. Son test eğitimden bir ay sonra yapılmıştır.

Bulgular: Çalışmamızda nitel görüşmeden elde edilen analizi sonucunda Güven, Memnuniyet, Geri bildirim maruziyet, Skeçlerin rol play ile sahnelenmesi ve Kazanılan iletişim becerileri temaları oluşturulmuştur. Müdahale sonrası, iletişim becerileri toplam ve duygusal alt boyuttan, probleme olumsuz yaklaşma, yapıcı problem çözme, kendine güvensizlik, sorumluluk almama ölçeklerinden alınan puanlar açısından deney ve kontrol grupları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu tespit edilmiştir. Müdahale grubunun, öncesi ve sonrası elde ettiği puanların karşılaştırılmasında, iletişim becerilerinde istatistiksel olarak anlamlı bir artış olduğu, probleme olumsuz yaklaşma ve sorumluluk almama alt ölçekleri dışında, müdahale grubunun kendine güvensizlik düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı bir azalma olduğu, yapıcı problem çözme ve ısrarcı sebatkar yaklaşım düzeylerinde ise istatistiksel olarak anlamlı bir artış olduğu görülmektedir.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Tartışma ve sonuç: Öğrenci merkezli, küçük grup ve alanında uzman kişi ile verilen eğitimin etkin olduğu bu çalışmada gösterilmiştir. Öğrencilerin kendi yaşantısında problem yaşadığı durumu sahnelemesi ve o olay üzerinden iletişimi öğrenme deneyimi öğrenci merkezli olduğunu göstermekte olup, bu nitelikleri içeren eğitimin iletişim becerileri kazanılmasında etkili olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: İletişim eğitimi, Hemşirelik öğrencileri, Deneysel yöntem.

KAYNAKÇA:

1. Baby, M., Gale, C., & Swain, N. (2018). Communication skills training in the management of patient aggression and violence in healthcare. *Aggression and violent behavior*, 39, 67-82.
2. Banerjee, S.C., Manna, R., Coyle, N., Shen, M.J., Pehrson, C., Zaider, T., Hammonds, S., Krueger, C.A., Parker, P.A., Bylund, C.L., 2016. Oncology nurses' communication challenges with patients and families: a qualitative study. *Nurse Educ. Pract.* 16, 193–201. <https://doi.org/10.1016/j.nepr.2015.07.007>.
3. Alhassan, M. (2019). Nursing and Midwifery Students' Communication Skills Training: A Systematic Review. *Journal of Advances in Medicine and Medical Research*, 1-10.
4. Fuertes JN, Toporovsky A, Reyes M, Osborne JB. The physicianpatient working alliance: theory, research, and future possibilities. *Patient Educ Couns.* 2017;100(4):610–5. <https://doi.org/10.1016/j.pec.2016.10.018>.
5. Khodadadi, E., Ebrahimi, H., Moghaddasian, S., & Babapour, J. (2013). The effect of communication skills training on quality of care, self-efficacy, job satisfaction and communication skills rate of nurses in hospitals of Tabriz, Iran. *Journal of caring sciences*, 2(1), 27.
6. Bylund, C. L., Brown, R., Gueguen, J. A., Diamond, C., Bianculli, J., & Kissane, D. W. (2010). The implementation and assessment of a comprehensive communication skills training curriculum for oncologists. *Psycho-Oncology: Journal of the Psychological, Social and Behavioral Dimensions of Cancer*, 19(6), 583-593.
7. Bos–van den Hoek, D.W., Visser, L.N., Brown, R.F., Smets, E.M., Henselmans, I., 2019. Communication skills training for healthcare professionals in oncology over the past decade: a systematic review of reviews. *Curr. Opin. Support. Palliat. Care* 13, 33–45.

EVALUATION OF COMMUNICATION EDUCATION GIVEN TO NURSING STUDENTS

Neşe Mercan¹, Sabahat Coşkun², Zeynep Apaydın Demirci¹

¹Bilecik Seyh Edebali University, Faculty of Health Sciences, Department of Child Development, Bilecik, Turkey

²Bilecik Seyh Edebali University, Faculty of Health Sciences, Health Management Department, Bilecik, Turkey

Communication is an essential tool for establishing therapeutic relationships and delivering interventions used to solve interpersonal problems in a shorter time (Baby ve ark. 2018). In order for nursing practices to be of high quality, communication with the patient must be effective (Banerjee ve ark. 2016; Alhassan 2019). The benefits of effective communication for the patient have been emphasized in many studies (Khodadadi ve ark. 2013; Fuertes ve ark. 2017). Nurses can perform their important roles in the protection and development of health and improvement more comfortably with effective communication (Khodadadi ve ark. 2013). Effective communication skills enable nurses to understand their patients and gather good information for care (Alhassan, 2019). In this study, it is aimed to examine the contribution of staging the sketches created by the students based on their own experiences, using the role play method and analyzing them with the feedback of the peers and trainer, to the development of their communication skills.

Method: This study was conducted with a quasi-experimental and pre-post-test design. Nursing students studying in the fourth year of a university were included in the study. Participants were randomly divided into two groups as intervention (n=40) and control (n=30) groups. Examining the effectiveness of the program was carried out by evaluating the participants' response to the program and learning, which are the first two of the four stages of the Kirkpatrick model (Bos-van den Hoek et al. 2019). In the evaluation of the activity, a qualitative method was used to determine the participants' reaction to the program. Data were collected by conducting focus group interviews with two groups, each of 10 people, selected by randomized method. The data were obtained using a semi-structured questionnaire. In the evaluation of learning in our research, the Interpersonal Problem Solving Inventory and Communication Skills Inventory were used for the participants before and after the training. The final test was done one month after the training.

Findings: As a result of the analysis obtained from the qualitative interview in our study, the themes of Confidence, Satisfaction, Exposure to feedback, staging of sketches with role play and Gained communication skills were formed. After the intervention, it was determined that the difference between the experimental and control groups was statistically significant in terms of the scores obtained from the total and emotional sub-dimensions of communication skills, negative approach to the problem, constructive problem solving, self-confidence, and not taking responsibility scales. When comparing the scores obtained by the intervention group before and after, it is seen that there is a statistically significant increase in communication skills, self-confidence in problem solving, constructive problem solving and persistent perseverance levels.

Discussion and conclusion: In this study, it has been shown that the student-centered, small group and expert education is effective. The experience of students staging the situation in which they have problems in their own lives and learning communication through that event shows that it is student-centered. It has been determined that the education containing these qualities is effective.

Keywords: Communication education, Nursing students, Experimental method.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-204

KÜLTÜREL YETERLİLİK DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ'NİN TÜRKÇE FORMUNUN GEÇERLİLİK VE GÜVENİLİRLİĞİ

Aynur Uysal Toraman¹, Sevcan Topçu¹, Ebru Konal Korkmaz¹, Laura VISIERS JIMÉNEZ²

¹*Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir.

²**Centro Universitario San Rafael-Nebrija, Department of Nursing Science, Madrid/İspanya.

Amaç: Çalışma, Kültürel Yeterlilik Değerlendirme Ölçeği'nin Türkçe geçerlilik ve güvenilirliğini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Metodolojik araştırma, Temmuz-Ağustos 2021 tarihleri arasında Türkiye'nin batı bölgesinde bulunan bir üniversite hastanesinde çalışmakta olan 410 hemşire ile yürütülmüştür. Veri toplama aracı olarak, Tanıtıcı Bilgi Formu ve Schim ve ark. (2003) tarafından geliştirilen Kültürel Yeterlilik Değerlendirme Ölçeği kullanılmıştır [1]. Verilerin geçerlilik analizinde, kapsam geçerlilik indeksi, Kendall W uyum katsayısı, açıklayıcı ve doğrulayıcı faktör analizi, güvenilirliğe yönelik olarak, madde toplam korelasyonu, Cronbach alpha güvenilirlik katsayısı, independent sample t-test, test-tekrar test analizleri yapılmıştır. Ölçeği geliştiren yazardan ölçek kullanımı için elektronik posta ile gerekli izin, bir üniversitenin Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'ndan etik kurul izni ve araştırmanın yürütüldüğü kurumdan kurum izni alınmıştır.

Bulgular: AFA sonucunda ölçeğin dört faktörlü yapıdan oluştuğu ve faktör yük değerlerinin 0.47-0.98 arasında değiştiği belirlenmiştir. DFA sonucunda uyum indeksleri, $\chi^2/df = 3.48$; RMSEA = 0.061; CFI = 0.94; NFI = 0.95; GFI = 0.93; TLI= 0.95; IFI=0.93; $p < 0.001$ olarak elde edilmiştir. Ölçeğin cronbach alfa katsayısı 0.83 olup alt boyutların Cronbach Alpha katsayıları 0.80-0.96 arasında değişmektedir. Test-tekrar test güvenilirlik analizinde ölçümler arasında pozitif yönde ileri düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir ($p < 0.001$).

Tartışma ve Sonuç: AFA sonucunda faktör yükü 0-1 aralığında değerler almaktadır. Çeşitli kaynaklarda faktör yükü alt kesim noktasının 0.30 alınarak değerlendirme yapılması gerektiği belirtilmektedir [2, 3]. Yapılan çalışmada faktör yükünün en az "0.40" olmasına ve her bir boyutun en az üç değişkene (madde) sahip olmasına dikkat edilmiştir. Araştırmada ölçek ve alt boyutlarının Cronbach alfa katsayıları 0.80'in üzerinde bulunmuştur. Bu sonuçlar maddelerin birbiri içerisinde tutarlı olduğunu ve ölçeğin iç tutarlılığının iyi olduğunu göstermiştir [4]. Kültürel Yeterlilik Değerlendirme Ölçeği'nin Türkçe formunun geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu belirlenmiştir. Geçerlilik ve güvenilirliği yapılan ölçüm aracı kullanılarak, ülkemizde hemşirelerin kültürel yeterliliğini belirlemeye yönelik çalışmalar planlanabilecektir.

Anahtar Kelimeler: Kültürel Yeterlilik, Geçerlilik, Güvenilirlik

KAYNAKÇA:

1. Schim SM, Doorenbos AZ, Miller J, Benkert R. Development of a cultural competence assessment instrument. Journal of Nursing Measurement. 2003; 11(1):29-40. PMID: 15132010
1. Akbulut Y. Sosyal Bilimlerde SPSS Uygulamaları. İstanbul: İdeal Kültür Yayıncılık; 2010.
2. O'Rourke N, Psych R, Hatcher L. A Step-By-Step Approach to Using SAS for Factor Analysis and Structural Equation Modeling. Sas Institute; 2013.
3. Mukaka MM. A Guide to Appropriate Use of Correlation Coefficient in Medical Research. Malawi Medical Journal. 2012; 24(3):69-71.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

CULTURAL COMPETENCE ASSESSMENT INSTRUMENT: PSYCHOMETRIC PROPERTIES OF THE TURKISH VERSION

Aynur Uysal Toraman¹, Sevcan Topçu¹, Ebru Konal Korkmaz¹, Laura VISIERS JIMÉNEZ²

¹*Ege University Faculty of Nursing, Public Health Nursing Department, Izmir.

²** Centro Universitario San Rafael-Nebrija, Department of Nursing Science, Madrid/Spain.

Aim: The aim of this methodological study is to assess the validity and reliability of the Cultural Competence Assessment Instrument (CCAI) Turkish version.

Method: This methodologic study was conducted in a university hospital in western region of Turkey between July to August 2021. The study sample was consisted of 410 nurses who worked this hospital. A questionnaire was used for demographic data, in addition to the Cultural Competence Assessment Instrument (CCAI) originally developed by Schim et al. (2003) [1]. In the validity analysis of the data, content validity index, Kendall W agreement coefficient, explanatory and confirmatory factor analysis, item total correlation for reliability, Cronbach alpha reliability coefficient, independent sample t-test, test-retest analyzes were performed. Permission for use of the instrument was obtained by e-mail from Schim and written approval was obtained at the planning stage of the study from the Ege University Ethics Committees.

Results: As a result of EFA, it was determined that the scale consisted of a four-factor structure and factor load values ranged between 0.47-0.98. According to the CFA results, the fit indices were: $\chi^2/df = 3.48$; RMSEA = 0.061; CFI = 0.94; NFI = 0.95; GFI = 0.93; TLI= 0.95; IFI=0.93; $p < 0.001$. The Cronbach's alpha coefficient of the scale is 0.83, and the Cronbach's Alpha coefficients of the sub-dimensions range from 0.80 to 0.96. In the test-retest reliability analysis, it was determined that there was a highly significant positive correlation between the measurements ($p < 0.001$).

Discussion and Conclusion: As a result of EFA, factor load takes values in the range of 0-1. In various sources, it is stated that the factor load should be evaluated by taking the lower cut-off point of 0.30 [2, 3]. In the study, attention was paid to ensure that the factor load was at least "0.40" and that each dimension had at least three variables (items). In the study, the Cronbach alpha coefficients of the scale and its sub-dimensions were found to be over 0.80. These results showed that the items were consistent with each other and the internal consistency of the scale was good [4]. It has been determined that the Turkish form of the Cultural Competency Assessment Scale is a valid and reliable measurement tool. Studies can be planned to determine the cultural competence of nurses in our country by using the measurement tool whose validity and reliability has been established.

Keywords: Cultural Competency, Validity, Reliability.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-205

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN MİZAH TARZLARI İLE ALGILADIĞI BAKIM DAVRANIŞLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Burcu Oflaz¹, Gülcan Kendirkıran²

¹*İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı, Sosyal Hizmetler Müdürlüğü / İstanbul, Türkiye*
²*Haliç Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü / İstanbul, Türkiye*

Amaç: Mizah, zor durumlara farklı bakış açıları ile yaklaşım sağlayarak, baş etme mekanizması geliştirmeye ve insanlar arasında iletişim aracı görevi görerek duyguları paylaşmaya yardımcı olmaktadır [1]. Mizah, hasta ve hemşire arasında yakınlık sağlayıp güven duygusunu geliştirir. Böylelikle bakım kalitesine olumlu yönde etki ederek hemşirelik bakımına hastanın aktif olarak katılmasını sağlar [2,3]. Çalışmada hemşirelik öğrencilerinin mizah tarzlarının ve bakım davranışlarının belirlenerek, sahip oldukları mizah tarzları ile algıladıkları bakım davranışları arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Bu çalışma, İstanbul'da bulunan bir vakıf üniversitesinde, eğitime devam eden ikinci üçüncü ve dördüncü sınıf, 124 hemşirelik öğrencisiyle, Aralık 2019 ile Aralık 2020 tarihleri arasında, tanımlayıcı tasarımda, ilişki arayıcı olarak yapılmıştır. Araştırma için Kişisel Bilgi Formu, Mizah Tarzları Ölçeği ve Bakım Değerlendirme Ölçeği e-anket şeklinde hazırlanmış ve öğrencilere online olarak ulaştırılmıştır. Öğrencilerin araştırmaya katıldıklarına dair onamları alınmış ve e-anket öğrencilerle paylaşılarak veriler bilgilerin gizliliği esasına uygun olarak toplanmıştır. Bulguların yorumlanmasında frekans tabloları ve tanımlayıcı istatistikler, parametrik yöntemlere uygun şekilde, "Independent Sample-t" test ve "ANOVA" test yöntemi, parametrik olmayan yöntemlere uygun şekilde, "Mann-Whitney U" test ve "Kruskal-Wallis H" test yöntemi kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmada öğrencilerin olumlu mizah puan ortalamalarının (Katılımcı Mizah 44,95±7,26; Kendini Geliştirici Mizah 36,50±9,85) olumsuz mizah puan ortalamalarına (Saldırgan Mizah 17,22±7,22; Kendini Yıkıcı Mizah 26,86±9,99) göre yüksek bulunduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin Bakım Değerlendirme Ölçeği toplam puan ortalaması 6,38±0,51 şeklinde belirlenmiştir. Mizah tarzları ve bakım davranışları incelendiğinde olumlu mizah tarzına sahip kişilerin Bakım Değerlendirme Ölçeği alt boyutlarıyla anlamlı ilişkide olduğu belirlenmiştir. Bakım Değerlendirme Ölçeği toplam puan ortalaması değerlendirildiğinde, öğrencilerin sahip olduğu bakım davranışlarındaki algının yüksek düzeyde olduğu ve Bakım Değerlendirme Ölçeği'nin "Gözlemler ve İzlemler" alt boyutu puanının diğer alt boyutlara göre daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Olumlu mizah tarzları arasında bulunan "Katılımcı Mizah" ve "Kendini Geliştirici Mizah" alt boyut puanları ile bakım davranışları arasında pozitif yönde anlamlı ilişki olduğu ve olumsuz mizah tarzları arasında bulunan "Saldırgan Mizah" alt boyutu ile Bakım Değerlendirme Ölçeği'nin tüm alt boyutlarıyla negatif yönde anlamlı ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Tartışma-Sonuç: Bu çalışmada, sahip olunan olumlu mizah tarzının bakım davranışına olumlu yönde etki ettiği sonucuna ulaşılmıştır. Mizah geliştirilebilir bir beceri olmakla beraber olumsuz mizah tarzına sahip öğrencilerin de eğitim süreçleri içerisinde mizah tarzlarının belirlenerek, mesleğe ve bakıma yükledikleri anlamın ortaya konması ve uygun sosyal aktivitelere yönlendirilmesi olumlu mizah becerileri kazandırmak için önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: bakım algısı, hemşirelik, hemşirelik bakımı, mizah

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Sousa, LMM., Marques, Vieira, CMA., Antunes, AV., Frade, MFG., Severino, SPS., Valentim, OS. (2019). Humor intervention in the nursepatient interaction. *Rev Bras Enferm*, 72(4):1078-85. DOI: 10.1590/0034-7167-2018-0609
2. Schneider, M., Voracek, M., Tran US. (2018). A joke a day keeps the doctor away?. Meta analytical evidence of differential associations of habitual humor styles with mental health. *Scandinavian Journal of Psychology*, 59(3):289–300. DOI:10.1111/sjop.12432
3. Bag, B. (2020). Psikiyatrik bakımda terapötik mizah kullanımı. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 12(4):519-533. DOI: 10.18863/pgy.68994

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

EVALUATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN NURSING STUDENTS' HUMOR STYLES AND THE CARE BEHAVIORS PERCEIVED

Burcu Oflaz¹, Gülcan Kendirkıran²

¹Istanbul Metropolitan Municipality, Social Services Department, Social Services Directorate / Istanbul, Turkey

²Halic University, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing / Istanbul, Turkey

Aim: Humor helps to develop coping mechanisms and to share emotions by acting as a communication tool between people by providing an approach to difficult situations from different perspectives [1]. Humor creates a close relationship between the patient and the nurse and develops a sense of trust. Thus, it positively affects the quality of care and enables the patient to actively participate in nursing care [2,3]. In the study, it was aimed to determine the humor styles and care behaviors of nursing students and to evaluate the relationship between their humor styles and their perceived care behaviors.

Method: This study was conducted in a descriptive design, as a relationship seeker, with 124 second, third and fourth year nursing students at a foundation university in Istanbul, between December 2019 and December 2020. For the research, Personal Information Form, Humor Styles Questionnaire and Caring Assessment Questionnaire-Care Q were prepared in the form of an e-questionnaire and the students were reached online. The consent of the students to participate in the research was obtained and the e-questionnaire was shared with the students and the data were collected in accordance with the confidentiality of information. Frequency tables and descriptive statistics, "Independent Sample-t" test and "ANOVA" test method in accordance with parametric methods, "Mann-Whitney U" test and "Kruskal-Wallis H" test method in accordance with non-parametric methods were used in the interpretation of the findings. .

Results: In the study, the positive humor mean scores of the students (Participatory Humor 44.95±7.26; Self-Enhancing Humor 36.50±9.85) were compared to the negative humor mean scores (Aggressive Humor 17.22±7.22; Self-Destructive Humor 26, 86±9.99). The total mean score of the students on the Caring Assessment Questionnaire-Care Q was determined as 6.38±0.51. When humor styles and caring behaviors were examined, it was determined that people with positive humor style were significantly related to the sub-dimensions of the Caring Assessment Questionnaire-Care Q. When the total mean score of the Caring Assessment Questionnaire-Care Q was evaluated, it was concluded that the perception of the care behaviors of the students was at a high level and the "Observations and Follow-ups" sub-dimension score of the Caring Assessment Questionnaire-Care Q was higher than the other sub-dimensions. There was a positive significant relationship between the "Participatory Humor" and "Self-Developing Humor" sub-dimension scores, which are among the positive humor styles, and the caring behaviors; It was concluded that there is a significant relationship.

Discussion-Conclusion: In this study, it was concluded that the positive humor style had a positive effect on the caring behavior. Although humor is a skill that can be developed, it is recommended to determine the humor styles of students with negative humor styles during the education process, to reveal the meaning they attribute to the profession and care, and to direct them to appropriate social activities in order to gain positive humor skills.

Keywords: care perception, nursing, nursing care, humor

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-206

18-65 YAŞ ARASI BİREYLERDE KORONAVİRÜS KORKUSUNUN ORTOREKSİYA NERVOZA VE UYKU KALİTESİ İLE İLİŞKİSİ

Satı Dil¹, Tuğba Yıldırım¹, Pınar Çiçekoğlu Öztürk²

¹Çankırı Karatekin Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Çankırı

²Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Fethiye Sağlık Bilimleri Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Muğla

Amaç: Bu araştırma, toplumun önemli bir çoğunluğunu oluşturan 18-65 yaş arası bireylerde koronavirüs korkusunun ortoreksiya nervoza ve uyku kalitesi ile ilişkisini incelemek amacıyla kesitsel ve ilişkisel olarak yapılmıştır.

Yöntem: Veriler Kişisel Bilgi Formu, Kovid-19 Korkusu Ölçeği [1], Pittsburgh Uyku Kalitesi İndeksi (PUKİ) [2] ve ORTO-15 Ölçeği [3] kullanılarak 22.04.2021-22.08.2021 tarihleri arasında dijital ortamda kartopu örnekleme yöntemi ile toplanmıştır. Araştırmaya başlamadan önce etik kurul izni ve Sağlık Bakanlığı'ndan Bilimsel Araştırma izni alınmıştır. Veri toplama formu, "Google forms" ile oluşturulmuş ve araştırmaya katılmayı kabul eden katılımcılara sunulmuştur. Veriler araştırmacılar tarafından sosyal ağ siteleri ve uygulamaları (Instagram, Facebook ve WhatsApp) üzerinden toplanmıştır. Örnekleme dâhil edilme kriterlerine uyan 18-65 yaş arası 1130 katılımcı ile araştırma tamamlanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde sayı, yüzde, T testi, One Way Anova ve Pearson korelasyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmada ölçeklerin toplam puan ortalamaları; Kovid-19 Korkusu Ölçeği: 18,24±6,55, PUKİ: 8,03±2,80 ve ORTO-15 Ölçeği: 37,54±4,10'dur. Katılımcıların % 26,1'i ortorektik eğilim göstermektedir. Bekâr, çocuğu olmayan, koronavirüsten bir yakını kaybeden ve gelir durumu az olanlarda uyku kalitesi daha düşük, koronavirüs korkusu ise gelir durumu az olanlarda daha yüksek bulunmuştur. Kronik hastalığı olan bireylerde tüm ölçek toplam puan ortalamaları istatistiksel olarak daha yüksek bulunmuştur (p<0,001). Ölçekler arasındaki korelasyona bakıldığında, Kovid-19 Korkusu Ölçeği ile PUKİ arasında pozitif yönde (r=0,208; p=0,000), ORTO-15 Ölçeği ile PUKİ arasında negatif yönde (r=-0,145; p=0,000) istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

Tartışma-Sonuç: Hayatı doğrudan tehdit eden bir hastalık olan koronavirüs bireylerin sağlıklarını birçok yönden etkilemektedir. Etkilenen sağlık bileşenlerinden birisi de uyku kalitesidir. Araştırmada katılımcıların uyku kalitelerinin düşük olduğu belirlenmiştir. Literatürde de araştırma bulgularımızı destekler nitelikte koronavirüsün uyku kalitesini olumsuz etkilediğine dair araştırmalar yer almaktadır [4]. Araştırmada koronavirüs korkusunun gelir durumu az olanlarda daha yüksek bulunması bireylerin sağlık harcamalarına ve kaynaklarına daha az ulaşma imkanlarına sahip olmalarıyla açıklanabilir. Sonuç olarak bu araştırmada koronavirüs korkusu arttıkça uyku kalitesinin azaldığı, uyku kalitesi azaldıkça da ortorektik eğilimin arttığı bulunmuştur. Buradan da bireylerin koronavirüs korkusuyla başa çıkabilmek için daha fazla sağlıklı yaşam ve sağlıklı beslenme alışkanlıklarına zaman, para ve emek harcama eğilimlerinin olduğu düşünülebilir. Yaklaşık iki yıl gibi çok uzun bir süredir devam eden pandeminin devam etmesi durumunda bu durumun bireylerde risk oluşturacağı göz önüne alınarak uygun hemşirelik girişimleri planlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: koronavirüs korkusu, ortoreksiya nervoza, uyku kalitesi

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Ladikli N, Bahadır E, Yumuşak FN, Akkuzu H, Karaman G, Türkkan Z. Kovid-19 Korkusu Ölçeği' nin Türkçe güvenilirlik ve geçerlik çalışması. Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi.2020;3(2):71-80.
2. Ağargün MY, Kara H, Anlar Ö. Pittsburg uyku kalitesi indeksinin geçerliliği ve güvenilirliği. Türk Psikiyatri Dergisi.1996;7(2):107-115.
3. Arusoğlu G. Sağlıklı beslenme takıntısı (ortoreksiya) belirtilerinin incelenmesi, orto-15 ölçeğinin uyarlanması [yüksek lisans tezi]. Hacettepe Üniversitesi; 2006.
4. Xiao H, Zhang Y, Kong D, Li S, Yang N. Social capital and sleep quality in individuals who self-isolated for 14 days during the coronavirus disease 2019 (COVID-19) outbreak in January 2020 in China. Med Sci Monit. 2020;20(26):1-8.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE CORRELATION OF FEAR OF CORONAVIRUS WITH ORTHOREXIA NERVOSA AND SLEEP QUALITY IN INDIVIDUALS AGED 18 TO 65 YEARS

Satı Dil¹, Tuğba Yıldırım¹, Pınar Çiçekoğlu Öztürk²

¹Çankırı Karatekin University Faculty of Health Sciences, Department of Psychiatric Nursing, Çankırı

²Muğla Sıtkı Koçman University Fethiye Faculty of Health Sciences, Department of Psychiatric Nursing, Muğla

Objective: The aim of this cross-sectional and correlational study is to examine the correlation of fear of coronavirus with orthorexia nervosa and sleep quality in individuals aged 18 to 65 years, who constitute a significant majority of the public.

Method: The data were collected using snowball sampling method in the digital environment between 22.04.2021 and 22.08.2021 using Personal Information Form, Fear of COVID-19 Scale [1], Pittsburgh Sleep Quality Index (PSQI) [2] and ORTO-15 Scale [3]. Before starting the study, ethics committee approval and Scientific Research permission from the Ministry of Health were obtained. The data collection form was prepared through "Google forms" and presented to the participants who agreed to participate in the study. The researchers collected the data through social networking sites and applications (Instagram, Facebook and WhatsApp). The study was completed with 1130 participants aged between 18-65 years who met the inclusion criteria. Number, percentage, T test, One Way Anova, and Pearson correlation analysis were used in the data assessment.

Results: In the study, the total mean scores of the scales were 18,24±6,55 for Fear of COVID-19 Scale, 8,03±2,80 for PSQI, and 37,54± 4,10 for ORTO-15 Scale. 26,1% of the participants exhibited orthorexic tendency. While sleep quality was lower in those who were single, had no children, lost a relative due to the coronavirus, and had low level of income, the fear of coronavirus was higher in those with low level of income. All scale total mean scores were statistically higher in individuals suffering from chronic disease ($p<0,001$). When examining the correlation between the scales, it was found that there was a positive statistically significant correlation between the Fear of COVID-19 Scale and PSQI ($r=0,208$; $p=0,000$) and a negative statistically significant correlation between ORTO-15 Scale and PSQI ($r=-0,145$; $p=0,000$).

Discussion-Conclusion: Coronavirus, which is a directly life-threatening disease, influences the health of individuals in many ways. One of the health components affected is sleep quality. In the study, it was determined that the sleep quality of the participants was low. In the literature, there are studies that support the findings of the study and indicate that coronavirus negatively affects sleep quality [4]. The fact that the fear of coronavirus was higher in those with low level of income in the study can be explained by the fact that the individuals have less access to health expenditures and resources. As a result, in this study, it was found that as the fear of coronavirus increased, sleep quality decreased, and as sleep quality decreased, orthorexic tendency increased. From this point of view, it can be thought that individuals tend to spend more time, money and effort on healthy living and healthy nutrition habits in order to cope with the fear of coronavirus. Appropriate nursing interventions should be planned considering that this situation will pose a risk to individuals if the pandemic continues for a very long time, such as about two years.

Keywords: fear of coronavirus, orthorexia nervosa, sleep quality

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-207

DENETİMLİ SERBESTLİĞİ OLAN BAĞIMLI HASTALARIN UMUT-UMUTSUZLUK VE STRESLE BAŞ ETME DÜZEYLERİ

Çiğdem Doğan¹, Leyla Baysan Arabacı², Dilek Ayakdaş Dağlı²

¹İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi

²İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği ABD

Amaç: Denetimli serbestlik tedbirine tabi tutulan kişilerin, tedbir süreci içinde kendilerine yönelik saygılarının artması ve öz benliklerinin gelişmesi hedeflenen amaçlar arasında yer almaktadır [1,2]. Bağımlı bireyin benlik saygısının gelişmesini etkileyen önemli etkenlerden biri gelecek beklentisinin, umut duygusunun olmasıdır [3]. Denetimli serbestliği olan bağımlı bireylerin problemler ile etkin baş edememesi ve kendisini sürekli bir tekrarlayan döngü içerisinde bulması, başka bir ifadeyle nöksler yaşaması bireylerde umutsuzluğa sebep olabilir. Bu özden hareketle, bu çalışmada, denetimli serbestliği olan bağımlı hastaların umut-umutsuzluk ve stresle baş etme düzeyleri ile bu iki değişken arasındaki ilişkiyi incelemek amaçlanmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı tipteki araştırma, Ağustos-Aralık 2019 tarihleri arasında yapılmıştır. Bir üniversite hastanesi denetimli serbestlik birimine tedavi ve kontrol amaçlı başvuran 176 birey araştırmaya katılmıştır. Araştırmada, *Tanımlayıcı Bilgi Formu*, *Beck Umutsuzluk Ölçeği* ve *Stresle Baş Etme Tarzları Ölçeği* kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde, yüzdeler, ortalama, standart sapma ve değişkenler arasındaki ilişkiyi incelemek için korelasyon analizi yapılmıştır.

Bulgular: Denetimli Serbestliği olan bağımlı bireylerin yaş ortalaması 31,18±0,64'dür. %92'si, erkek ve %56.3'ü bekar olan katılımcıların çoğunluğu ilköğretim mezunu (%63.1) ve düzenli bir işte (%48.3) çalışmaktadır. *Stresle Başa Çıkma Tarzları Ölçeği* ve *Beck Umutsuzluk Ölçeği* alt boyutları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur (p<0.05). *Etkili baş etme* tarzını kullanan bireylerde *duyusal* alt boyut ile pozitif, motivasyonel ve bilişsel alt boyutlarla negatif yönlü orta düzeyde güçlü bir ilişki; *etkisiz baş etme* tarzlarını kullanan bireylerde ise *motivasyon kaybı* ve *geleceğe yönelik beklenti* alt boyutlarıyla negatif yönlü, *duyusal* alt boyut ile pozitif yönlü orta düzeyde güçlü bir ilişki çıkmıştır.

Tartışma ve Sonuç: Denetimli serbestlikte tedavi olan bireylerin, umutsuzluk düzeyleri orta düzeyde olup, stresle baş etme tarzı olarak çaresiz yaklaşım tarzını kullandıkları bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: "Umutsuzluk, denetimli serbestlik, bağımlılık, stresle baş etme"

KAYNAKÇA:

1. Çolak H, Altun U. Denetimli Serbestlik Kavramının Yaptırım Teorisi Ve Penolojik Bakımdan Tahlili İle Pozitif Hukukumuzdaki Düzenlemeler. Adalet Derg. 2006;25.
2. Nursal N, Ataç S. Denetimli Serbestlik ve Yardım Sistemi. 1. Baskı. Ankara: Yetkin Yayıncılık; 2006.
3. Koyuncu A, Mırsal H, Yavuz M, Kalyoncu Ö, Beyazyürek M. Eroin bağımlılarında intihar düşüncesi, planı ve girişimi. Bağımlılık Dergisi,. 2003;4(3):101-4.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE RELATIONSHIP BETWEEN HOPE HOPELESSNESS LEVELS AND WAYS OF COPING WITH STRESS OF ADDICTED PATIENTS ON PROBATION

Çiğdem Doğan¹, Leyla Baysan Arabacı², Dilek Ayakdaş Dağlı²

¹Izmir Katip Celebi University Atatürk Training and Research Hospital

²Izmir Katip Celebi University Health Science of Faculty Division of Nursing Department of Mental Health and Psychiatry Nursing

Aim: These aims also include individuals who are subjected to probation injunction following the court process to increase their self-esteem and to improve themselves during the injunction process [1,2]. One of the important factors affecting the addicted person's self-esteem improvement is to have expectations for the future in other words, to have hope [3]. Addicted individuals on probation may feel hopeless when they cannot effectively cope with these problems and end up going in concentric circles, in other words, experiencing recurrences. Considering these issues, this study aims to examine the levels of hopelessness and coping with stress of addicted patients on probation and the relationship between them.

Method: Descriptive research was conducted between August and December 2019. The study was conducted with 176 individuals who were in a University Hospital probation unit for treatment and control purposes. This study used an introductory information form, the Beck Hope-Hopelessness Scale and Stress Coping Scale. The relationships among percentage mean, standard deviation, and variables were evaluated using correlation analysis.

Results: The mean age of the participants was 31.18 ± 0.64 . Most of the respondents were male (92%) and single (56.3%). Also, the majority of the participants completed primary education (63.1%) and were employed (48.3%). There was a significant relationship between subscales of Stress Coping Scale and Beck Hope-Hopelessness Scale ($p < 0.05$). In individuals who used the *effective coping style*, there was a positive relationship with the sensory subscale, and a moderate strong negative relationship with the motivational and cognitive subscales. In individuals who used the *ineffective coping style*, there was a negative relationship with the motivation loss and expectations for future subscales, and a moderate strong, positive relationship with the sensory subscale.

Conclusion: Individuals treated on probation had moderate levels of hopelessness and used the desperate approach style as a way of coping with stress.

Keywords: "Hopelessness, probation, addiction, coping with stress"

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-208

HİKİKOMORİ (SOSYAL GERİ ÇEKİLME) ÖLÇEĞİ (HQ-25)'NİN TÜRKÇE GEÇERLİK VE GÜVENİRLİĞİ

Rabia Kaya¹, Safiye Özgüç², Derya Tanrıverdi²

¹Harran Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

²Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

Giriş: Hikikomori, en az 6 ay süren önemli sosyal etkileşimlerden veya sorumluluklardan (ör. eğitim, iş ve arkadaşlıklar) kaçınılmasıyla birlikte bir sosyal geri çekilme durumu olarak tanımlanır [1]. Sosyal geri çekilme, çeşitli psikiyatrik bozukluklarda sıklıkla görüldüğü ve iyileşmeyi engellediği için ruh sağlığı profesyonelleri ve araştırmacılar için ciddi bir endişe kaynağıdır [2].

Amaç: Bu çalışmada Teo ve arkadaşları (2018) tarafından geliştirilen Hikikomori (Sosyal Geri Çekilme) Ölçeği (HQ-25)'nin Türkçe'ye uyarlanması amaçlanmıştır [1].

Yöntem: Araştırma bir üniversitenin Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü'nde yürütülmüştür. Araştırmanın örneklemini 418 hemşirelik bölümü öğrencisi oluşturmuştur. Ölçeğin yapı geçerliğini incelemek için açımlayıcı (AFA) ve doğrulayıcı (DFA) faktör analizleri yapılmıştır ve ölçüt bağıntılı geçerlik kapsamında benzer konulu ölçeklerle [3,4,5] korelasyona bakılmıştır. HQ-25'nin güvenilirlik çalışmasında, iç tutarlılığını incelemek için Cronbach Alpha katsayısı; zaman karşındaki güvenilirliğini ortaya çıkartmak amacıyla test-tekrar test korelasyon katsayısı kullanılmıştır.

Bulgular: Yapılan açımlayıcı faktör analizi sonucunda ölçek 2,10 ve 16. maddenin veri kalitesinin düşük olması nedeniyle ölçekten çıkarılmıştır. Doğrulayıcı faktör analizi sonucunda ölçeğin üç faktörlü (Sosyalizasyon, İzolasyon ve Duygusal Destek) yapısının Türkiye örnekleminde de korunduğu gözlemlenmiştir. Ölçüt bağıntılı geçerlik için yapılan analizde ölçeğin diğer ölçeklerle arasında anlamlı düzeyde ilişkiler bulunmuştur ($p < 0.01$). Ölçeğin güvenilirliğini belirlemek amacıyla yapılan, Cronbach alfa katsayısı 0.89 olarak hesaplanmış ve test- tekrar test sonucuna göre ölçeğin birinci ve ikinci uygulaması arasında yüksek düzeyde, pozitif ve anlamlı ilişki olduğu görülmüştür ($r = .84, p = 0.01$).

Tartışma ve Sonuç: Türkçe'ye uyarlama çalışması yapılan Hikikomori (Sosyal Geri Çekilme) Ölçeği'nin geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları sonucunda elde edilen bulgular ölçeğin bireylerin sosyal geri çekilme davranışını ölçmede geçerli ve güvenilir olduğunu ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: Hikikomori, Sosyal Geri Çekilme, Geçerlik, Güvenirlik

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Teo AR, Chen JI, Kubo H, Katsuki R, Sato-Kasai M, Shimokawa N, et al. Development and validation of the 25-item Hikikomori Questionnaire (HQ-25) [published correction appears in Psychiatry Clin Neurosci. 2019 Sep;73(9):603]. Psychiatry Clin Neurosci. 2018;72(10):780-788. doi:10.1111/pcn.12691
2. Teo AR, Stufflebam K, Saha S, Fetters MD, Tateno M, Kanba S, et al. Psychopathology associated with social withdrawal: Idiopathic and comorbid presentations. Psychiatry Research. 2015;228(1),182-183. <https://doi.org/10.1016/j.psychres.2015.04.033>
3. Eker D, Arkar H, Yıldız H. Çok boyutlu algılanan sosyal destek ölçeğinin gözden geçirilmiş formunun faktör yapısı, geçerlik ve güvenilirliği. Türk Psikoloji Dergisi. 2001;12: 17-25.
4. Erpay T, Atik G. Tek Başına Olmayı Tercih Etme Ölçeği: Türkçe Formunun Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. Kastamonu Education Journal, 2019; 27(6): 2493-2500. doi:10.24106/kefdergi.3371.
5. Doğan T, Akıncı-Çötök N, Göçet-Tekin E. Reliability and validity of the Turkish Version of the UCLA Loneliness Scale (ULS-8) among university students. Procedia Social and Behavioral Sciences 15 (2011) 2058-2062. doi:10.1016/j.sbspro.2011.04.053.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

TURKISH VALIDITY AND RELIABILITY OF THE HIKIKOMORI (SOCIAL WITHDRAWAL) SCALE (HQ-25)

Rabia Kaya¹, Safiye Özgüç², Derya Tanrıverdi²

¹Harran University Faculty of Health Sciences Department of Psychiatric Nursing

²Gaziantep University Faculty of Health Sciences Department of Psychiatric Nursing

Introduction: Hikikomori is defined as a state of social withdrawal with avoidance of important social interactions or responsibilities (e.g., education, work, and friendships) for at least 6 months [1]. Social withdrawal is a serious concern for mental health professionals and researchers as it is frequently seen in various psychiatric disorders and hinders recovery [2].

Aim: In this study, it was aimed to adapt the Hikikomori (Social Withdrawal) Scale (HQ-25) developed by Teo et al. (2018) into Turkish [1].

Methods: The research was carried out in the Nursing Department of the Faculty of Health Sciences of a university. The sample of the study consisted of 418 nursing students. Exploratory (EFA) and confirmatory (CFA) factor analyses were conducted to examine the construct validity of the scale and the correlation of it between similar scales [3,4,5] was analysed within the scope of criterion validity. In the reliability study of the HQ-25, the Cronbach Alpha coefficient to examine its internal consistency; Test-retest correlation coefficient was used to reveal its reliability over time.

Results: As a result of the exploratory factor analysis, the scale was removed from the scale due to the low data quality of items 2, 10 and 16. As a result of confirmatory factor analysis, it was observed that the three-factor (Socialization, Isolation, and Emotional Support) structure of the scale was preserved in the Turkish sample as well. In the analysis performed for criterion-related validity, significant correlations were found between the scale and other scales ($p < 0.01$). In the analysis performed to determine the reliability of the scale, the Cronbach's alpha coefficient was calculated as 0.89, and according to the test-retest results, it was observed that there was a high, positive and significant relationship between the first and second application of the scale ($r = .84, p = 0.01$).

Discussion and Conclusion: The findings obtained because of the validity and reliability studies of the Hikikomori (Social Withdrawal) Scale, which was adapted into Turkish, revealed that the scale is valid and reliable in measuring the social withdrawal behaviour of individuals.

Keywords: Hikikomori, Social Withdrawal, Validity, Reliability

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-209

DUYGUDURUM DÜZENLEMESİNDE BOZULMA, TİDAL MODEL VE İYİLEŞME

Mahire Olcay Çam¹, Gülsenay Taş Soylu²

¹Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

²İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği anabilim Dalı

Hemşirelik bakımı önemli bir sanattır. Bu sanat, bireyin yaşamındaki değişikliklere tanık olmayı ve ihtiyaç duyduğu anda yardım etmeyi gerekli kılar. Yardım sanatı hasta-hemşire arasındaki uyumu, terapötik ve interaktif bir süreci ve işbirliğini içerir (1). Özellikle depresyon gibi ruhsal hastalıklarda bu süreç duygu düzenleme girişimleri daha fazla içermektedir. Duygu düzenleme kısaca bireyin duygularını farketme, anlamlandırma ve yönetebilme yeteneğidir. Duygu düzenleme bireyin hissettiği ve hoşnut olmadığı bir duyguyu, etkisini azaltarak ya da arttırarak hoşnut olabileceği tolere edilebilir bir düzeye getirebilmektir (2). Bireylerin hastalık sürecinde yaşadıkları duygularını anlamaları, farketmeleri ve düzenlemeleri iyileşmeye giden yolda önemli bir durumdur. Bu süreç, psikiyatri hemşirelerinin yaptıkları girişimler ve hemşirelik bakımı açısından da büyük önem arz eder. "Duygudurum Düzenlemesinde Bozulma" bir hemşirelik tanısıdır (3). Depresyonda bireyin yaşadığı duyguları anlamak ve bu doğrultuda hemşirelik bakımını nitelikli bir şekilde sunmak önemlidir. Dikkatle değerlendirildiğinde psikiyatri hemşireleri uyguladıkları birçok girişimde duyguları kullanır. "Bugün kendinizi nasıl hissediyorsunuz?" , "Bu durum size nasıl hissettirdi?" gibi sorular, hasta-hemşire ilişkisini derinleştirir. İyileşme profesyonel bir şekilde kurulan karşılıklı sevgi ve saygı çerçevesinde gerçekleşir. Bireyin bakım ihtiyaçları kapsamında temellenen hemşirelik bakımının ötesinde psikiyatri hemşireleri, depresyonu olan bir bireye etkili bir bakım verebilmek için kendi benliğini bakıma katarak birey ile iş birliği içinde çalışır. Bu durum bireyi koşulsuz kabul etmek, saygı göstermek, dinlemek, kendi bildiklerini aktarmak, rol model olmak, ilgi göstermek, duygu ve düşünceleri içtenlikle anlayarak yargılamamak gibi önemli değerleri içermektedir (4). Tüm bu değerler, psikiyatri hemşireliği modellerinden Tidal modelin bakım felsefesi ile yakından ilişkilidir. Tidal model, bireyi merkeze alır ve yaşam yolculuğuna kaldığı yerden devam etmesi için bireyin ihtiyaç duyduğu bakıma ulaşmasını temel alır. Tidal modelde bireyin yaşadığı kriz durumu; yaşam okyanusunda karşılaştığı korsan gemileri ya da fırtınalar olarak tanımlanmaktadır (5). Depresyonu olan bireylerin duygudurum yönetiminde yaşanan sorunlar da bu metaforlara benzetilebilir. Bireyin hikayesi hemşirenin yardımı ile yeniden anlam kazanır. Tidal model acil, gelişimsel ve geçişe yönelik bakım olmak üzere üç temel bakım alanını kapsar. Her bir bakım alanında duygudurum düzenlemesine yönelik girişimler planlanabilir. Böylece iyileşme yolculuğunda olan birey için verilen hemşirelik bakımı daha anlamlı olacaktır. Sonuç olarak psikiyatri hemşireleri depresyonu olan bireyler ile çalışırken duygu düzenleme süreçlerinin bireyin yaşam deneyimi içindeki yerini değerlendirmelidir. Tidal model, bireyin ne hissettiğine, hissettiklerinin anlamına değer veren bir hemşirelik modelidir. Hemşirelik tanı ve girişimlerinden de faydalanarak Tidal model yaklaşımı, felsefesi ve uygulama modeli ışığında depresyonu olan bireylerde iyileşme için duygudurum düzenlemeye yönelik hemşirelik bakımı uygulanabilir.

Anahtar Kelimeler: Duygu Düzenleme, Tidal Model, iyileşme, hemşirelik bakımı

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Barker PJ, Buchanan-Barker P. The Tidal Model. New York: The Taylor & Francis Group; 2005.
2. Leahy RL, Tirch D, Napolitano LA. Emotional Schema Therapy. In: Emotion Regulation in Psychotherapy. New York: Guilford Press; 2011. p. 17–25.
3. NANDA International. Nursing Diagnoses Definitions and Classification 2021-2023. 12th ed. Herdman H, Kamitsuru S, Takáo-Lopes C, editors. Canada: Thieme Medical Publishers Inc.; 2021.
4. Çam O. Psikiyatri Hemşireliğinde Bakımın Sanatsal İncelikleri. Türkiye Klin Psikiyatr Hemşireliği Özel Sayısı. 2015;1(1–7).
5. Barker P. The tidal model: Developing a person-centered approach to psychiatric and mental health nursing. *Perspect Psychiatr Care*. 2001;37(3):79–87.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

IMPAIRED MOOD REGULATION, TIDAL MODEL AND RECOVERY

Mahire Olcay Çam¹, Gülsenay Taş Soylu²

¹Ege University Faculty of Nursing Department of Mental Health and Psychiatric Nursing

²Izmir Katip Celebi University Faculty of Health Sciences Department of Mental Health and Psychiatric Nursing

Nursing care is an important art. This makes it necessary to witness the changes in the life of the individual and to help when she/he needs it. The art of helping includes patient-nurse harmony, a therapeutic and interactive process and cooperation (1). Specially in mental illnesses such as depression, this process includes more emotion regulation attempts. Emotion regulation is the ability of an individual to recognize, reinterpret, and manage their emotions. Emotion regulation is to bring an individual's dissatisfied emotion to a tolerable level that can be satisfied by reducing or increasing its effect (2). Understanding, recognizing and regulating the emotions experienced by individuals during the illness is an important condition on the way to recovery. This process is also important in terms of interventions by psychiatric nurses and nursing care. "Impaired Mood Regulation" is a nursing diagnosis(3). It is important to understand the emotions experienced by the individual in depression and to offer nursing care in a qualified way in this direction. When evaluated carefully, psychiatric nurses use emotions in many of their interventions. "How are you feeling today?" , "How did that make you feel?" Such questions deepen the patient-nurse relationship. Recovery takes place within the framework of mutual love and respect established in a professional manner. Beyond the nursing care based on the individual's care needs, psychiatric nurses work in collaboration with the individual by adding their own self to care in order to provide effective care to an individual with depression. This situation includes important values such as accepting the individual unconditionally, showing respect, listening, conveying what he knows, being a role model, showing interest, and not judging feelings and thoughts by sincerely understanding them (4). All these values are closely related to the care philosophy of the Tidal model, one of the psychiatric nursing models. The tidal model puts the individual in the center and is based on the individual's access to the care they need in order to continue their life journey from where they left off. In the tidal model, the crisis situation experienced by the individual; It is described as pirate ships or storms encountered in the ocean of life (5). The problems experienced in mood management of individuals with depression can also be assimilable to these metaphors. The individual's story gains meaning again with the help of the nurse. The tidal model covers three main areas of care: emergency, developmental, and transitional care. Interventions for mood regulation can be planned in each care area. Thus, the nursing care given to the individual on the recovery journey will be more meaningful. As a result, psychiatric nurses should evaluate the place of emotion regulation processes in the individual's life experience while working with individuals with depression. The tidal model is a nursing model that values what the individual feels and the meaning of what they feel. Nursing care for mood regulation can be applied for recovery in individuals with depression in the light of the Tidal model approach, philosophy and practice model.

Keywords: Emotion Regulation, Tidal Model, recovery, nursing care

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-210

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN İLETİŞİM BECERİ DÜZEYİNİN VE KULLANDIKLARI İLETİŞİM TEKNİKLERİNİN BELİRLENMESİ: KARMA YÖNTEM

Neşe Mercan¹

¹Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Gelişimi Bölümü, Bilecik, Türkiye

Amaç: İletişiminin sağlıklı olabilmesi için bireylerin iletişim beceri düzeyini fark etmesi ve geliştirmesi gereken yönlerini belirlemesi gerekmektedir. Fark etme ve geliştirme süreci hangi iletişim tekniklerini kullandığını ve hangilerini eklemesi gerektiğini bilme ile olanaklı hale gelmektedir (Atilla et al., 2012; Arslan et al. 2010). Bu çalışma hemşirelik öğrencilerinin iletişim beceri düzeyinin ve kullandıkları iletişim tekniklerini belirlemek amacı ile yapılmıştır

Yöntem: Bu çalışma yakınsayan paralel karma yöntem ile tasarlanmıştır. Çalışmanın örneklemini bir üniversitede hemşirelik bölümü birinci sınıfta eğitim gören "Kişiler Arası İletişim" dersine kayıt yaptıran 70 öğrenci oluşturmaktadır. Bu dersin sonunda nicel veriler öğrencilerin iletişim becerileri düzeyini belirlemek için İletişim Becerileri Envanteri ile toplanmıştır. Nitel veriler öğrencilerin paylaştıkları yaşantıların incelenmesi ile elde edilmiştir.

Bulgular: Çalışmanın sonucunda öğrencilerin yüksek iletişim beceri düzeyine sahip oldukları belirlenmiştir. Öğrencilerin iletişim sorunu yaşadıkları yaşantılar incelendiğinde 23 etkisiz iletişim tekniğinin oluşturduğu beş kategori karşımıza çıkmaktadır. Bu kategoriler empati kurmama, etkin dinlememe, iletişimde olumsuz davranışlar, iletişim engelleri ben ile ilgili, iletişimde karşı tarafı duraksatma olarak adlandırılmıştır. Yaşantılarını etkili iletişim tekniklerini kullanarak tekrar yazan öğrencilerin 24 etkili iletişim tekniklerini yaşantılarına ekledikleri belirlenmiştir. Etkili iletişim teknikleri "empatik etki, iletişimde olumlu davranışlar, iletişimde karşı tarafı harekete geçirme, dinleme ve dinlediğini yansıtma ve katalitik etki" olarak kategorize edilmiştir. Nitekim tekrar yazılan yaşantıda ilk yaşantının aksine iletişim sorunu engellenmiş ve iletişim kurdukları bireyler ile sağlıklı iletişimleri devam etmiştir.

Tartışma-sonuç: Literatürde çalışma bulgumuza benzer olarak hemşirelik öğrencilerin iletişim becerilerini yüksek belirleyen çalışmalar bulunmaktadır (Akın & Guner 2016; Eriguc et al., 2014; Sahin & Ozdemir 2015; Akcam et al., 2019). İletişimle ilgili en önemli bilgi ve becerilerin temelini öğrencilikte atıldığı düşünülmektedir. İletişime ilişkin kuramcılar neredeyse tamamı (Peplau, Travelbee vb.) etkin bir iletişim bilgisi ve kullanımı olmadan tedavi edici bir ilişki oluşturulamayacağına vurgu yapmışlardır (Evli & Simsek 2020). Bu nedenle hemşirelik öğrencilerinin iletişim becerileri ve iletişim eğitimi değerlendirilmeli ve gerekli düzenlemeler yapılmalıdır. Hemşirelik öğrencilerinde iletişim becerilerinin değerlendirildiği bu çalışmanın iletişim tekniklerini farklı bir yöntem ve bakış açısıyla kategorize etmesi ile literatüre katkı sağlandığı düşünülmektedir. İletişim tekniklerin ele alındığı benzer çalışmaların yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: İletişim becerisi, iletişim yöntemleri, iletişim eğitimi, Hemşirelik öğrencileri, Karma yöntem

Kaynakça:

1. Atilla, G., Oksay, A., & Erdem, R. (2012). A qualitative pre-study on the physician-patient communication. *Journal of Istanbul University Faculty of Communication*, (43), 23.
2. Arslan, A. (2019). Study of communication skills and self-sufficiency perceptions of health services vocational

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

- school students from the point of various variables. *OMU Journal of Education Faculty*, 38(1), 146-173. doi: 10.7822/omuefd.491548.
3. Akin, S., & Guner, C. K. (2016). Communication skills of nursing students and evaluation of the factors related to communication skills. *Health and Society*, 26(2), 47-60.
 4. Sahin, Z. A., & Ozdemir, F. K. (2015). Determination of communication and empathy skill levels of nurses. *Jaren*, 1(1), 1-7. doi: 10.5222/jaren.2015.001
 5. Akcam, A., Kanbay, Y., & Elif, I. Ş. I. K. (2019). Evaluation of nursing students' communication skills. *Artvin Çoruh University International Journal of Social Sciences*, 5(2), 74-92. doi: 10.22466/acusbd.599137
 6. Eriguc G, Eris H & Kabalcioğlu F. (2014). Emotional intelligence and communication skills of nursing students: example of harran university school of health. *International Online Journal of Educational Sciences*, 6 (2), 398-412. doi:10.15345/iojes.2014.02.013
 7. Evli M., Simsek N. (2020). The effect of psychiatric nursing education on student communication satisfaction: path analysis. *Journal of Koc University Nursing Education And Research*, 17 (Additional number), 45-52. doi:10.5222/HEAD.2020.87003.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

DETERMINATION OF COMMUNICATION SKILL LEVELS AND COMMUNICATION METHODS USED BY NURSING STUDENTS: MIXED METHOD

Neşe Mercan¹

¹Bilecik Seyh Edebali University, Faculty of Health Sciences, Department of Child Development, Bilecik, Turkey

Aim: Individuals need to recognize and develop their communication skill levels for communication to be effective. The recognition and development process becomes possible by knowing which communication methods are used. This study aims to determine the communication skill levels of nursing students and the communication methods they use.

Design: This study was designed with a convergent parallel mixed method. The sample of the study consists of 70 students enrolled in the "Interpersonal Communication" course given a first-year student in the nursing department of a university in the spring semester of 2019-2020. Data were collected at the end of this course. Quantitative data were collected by Communication Skills Inventory to determine the level of communication skills of students. Qualitative data were obtained by examining the communication designs that students re-animated their experiences and experiences with communication problems using effective communication methods and put them in writing.

Conclusion: As a result of the study, it was determined that the communication skill level of the students was high. It was determined that the students had a high communication skill level in the study. Five categories consisting of 21 ineffective communication methods emerge when the experiences of students with communication problems are examined. These categories were labeled as not empathizing, not listening effectively, observed negative behaviors, destructive communication, and interrupting the other party in the communication. It was determined that the students who rewrote their experiences using effective communication methods included 24 effective communication methods in their experiences. Effective communication methods were categorized as "empathic effect, observed positive behaviors, stimulating the other party in communication, listening and reflecting listening and catalytic effect". As a matter of fact, the communication problem was prevented in the rewritten communication drafts and their communication with the individuals they communicated with continued healthily in contrast to the first experience.

Discussion-result: Similar to our study finding in the literature, there are studies that determine the communication skills of nursing students high (Akin and Guner 2016; Eriguc et al. 2014; Sahin and Ozdemir 2015; Akcam et al., 2019). It is thought that the most important information and skills related to communication are taught during education. Almost all researchers with theories related to nursing and communication emphasized that a therapeutic relationship would not be possible without effective communication knowledge and use (Evli and Simsek 2020). It is thought that this study, which evaluates communication skills in nursing students, contributes to the literature by categorizing communication methods with a different approach and perspective. Similar studies addressing communication methods are recommended.

Keywords: Communication skill, Communication methods, Communications training, Nursing students, Mixed method

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-211

AKADEMİSYENLERDE PSİKOLOJİK SERMAYE VE ÖZ ŞEFKAT

Kübra Tan¹, Vesile Adıgüzel², Ayşe Okanlı³

¹Artvin Çoruh Üniversitesi

²İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi

³İstanbul Medeniyet Üniversitesi

Amaç: Çalışma, akademisyenlerin psikolojik sermaye ve özşefkat düzeylerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Araştırma tanımlayıcı niteliktedir. Çalışma 107 akademisyene ulaşıldı ve halen devam etmektedir. Araştırma, 01.05- 01.10.2021 tarihleri arasında kar topu örneklem yöntemi ile online olarak gerçekleştirilecektir. Veri toplama araçları, google forms üzerinden internet ortamında oluşturulan veri toplama linki ile online olarak bireylere ulaştırıldı. Anketin şifrelenmesi ile araştırmaya tekrarlı girişimler engellendi. Araştırmanın her iki aşamasında da, veri toplama linkine erişim araştırma aşamalarının yapıldığı tarihler arasında 30 gün süre ile açık bırakıldı. Daha sonra veri toplama linkine erişim engellendi. Verilerin toplanmasında kişisel bilgileri içeren tanımlama formu, psikolojik sermaye ölçeği kısa formu ve öz-şefkat ölçeği kısa formu olmak üzere 3 adet form kullanıldı. Verilerin analizinde sayı, yüzdelik, minimum ve maximum değerler ile ortalama ve standart sapmaların yanı sıra Pearson Korelasyon analizi kullanıldı.

Bulgular: Araştırmaya katılanların yaş grupları ile psikolojik sermaye kısa formu ölçeğinden alınan toplam puanlar arasında anlamlı bir ilişki olduğu ve 36-40 yaş grubundakilerin en yüksek ($93,3 \pm 13,3$) 26-30 yaş grubundakilerin ise en düşük ($52,9 \pm 9,2$) psikolojik sermaye düzeylerine sahip oldukları belirlendi ($p < 0,05$). Çalışmamıza katılan akademisyenlerin mesleği sevme durumları ile psikolojik sermaye kısa formu ölçeği toplam puanı arasında anlamlı bir ilişki olduğu tespit edildi ($p < 0,05$). Buna göre mesleği sevme durumunu kararsız olarak belirtenlerin en yüksek ($63,4 \pm 4,1$) puana sahip oldukları belirlendi. Çalışma alanı ile psikolojik sermaye kısa formu ölçeği toplam puanı arasında anlamlı bir ilişki olduğu saptandı ($p < 0,05$). Buna göre sosyal alanda çalışan akademisyenlerin ölçekten en yüksek ($65,0 \pm 0$) puan aldıkları tespit edildi. Psikolojik sermaye kısa formu ve öz şefkat kısa formu ölçeği arasındaki korelasyon yer almaktadır. Buna göre psikolojik sermaye ve öz şefkat arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu belirlendi ($p > 0,05$).

Tartışma: Araştırmamıza katılanların yaş grupları ile merhamet ölçeği arasında anlamlı bir ilişki olduğu saptandı. Buna göre 36-40 yaş grubundaki bireylerin diğer yaş gruplarına oranla daha yüksek psikolojik sermaye düzeyine sahip oldukları tespit edildi. Kaplan ve Sundu (2021)'nin çalışmasında ise 46 yaş ve üzeri olan bireylerin psikolojik sermaye düzeyleri yüksek bulunmuştur [1]. Çalışmamızda psikolojik sermaye ve öz şefkat ölçeği arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu belirlendi. Yazında Sabaitye ve Dirzyte (2016) tarafından yapılan çalışmaya göre, öz-şefkatin tüm alt boyutları ile psikolojik sermaye arasında pozitif yönde ilişkiler bulunmaktadır [2]. Benzer şekilde Neff ve diğerleri (2007)'nin öz-şefkati kişilik özellikleri ve psikolojik sermaye ile birlikte inceledikleri çalışmalarında, öz-şefkatin iyimserlikle pozitif yönde ilişkisi olduğu sonucuna ulaşılmıştır [3]. Ayrıca, Avey ve diğerleri (2011)'nin çalışmasında psikolojik sermayenin çeşitli bireysel ve örgütsel değişkenler üzerinde pozitif etkisi olduğu tespit edilmiştir [4].

Sonuç: Sonuç olarak akademisyenlerin psikolojik sermaye ve öz şefkat düzeyleri orta seviyede olduğu saptandı. Psikolojik sermaye ve öz şefkat ölçeği arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu belirlendi.

Anahtar Kelimeler: akademisyenler, psikolojik sermaye, öz şefkat

KAYNAKÇA:

1. Kaplan, Ö., & Sundu, M. (2021). Örgütsel adaletin örgütsel bağlılığa etkisinde psikolojik sermayenin düzenleyicilik rolü üzerine bir çalışma. PEARSON JOURNAL OF SOCIAL SCIENCES & HUMANITIES,6(13),33-57.
2. Sabaityte, E. & Dirzyte, A. (2016). Psychological capital, self-compassion and life satisfaction of unemployed youth. International Journal of Psychology, 19, 49-69.
3. Neff, K. D., Kirkpatrick, K. & Rude, S. S. (2007). Self-compassion and adaptive psychological functioning. Journal of Research in Personality, 41, 139–154.
4. Avey, J. B., Reichard, R. J., Luthans, F. & Mhatre, K. H. (2011). Meta-analysis of the impact of positive psychological capital on employee attitudes, behaviors and performance. Published in Human Resource Development Quarterly, 22(2), 127-152.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

PSYCHOLOGICAL CAPITAL AND SELF-COMMISSION IN ACADEMICS

Kübra Tan¹, Vesile Adıgüzel², Ayşe Okanlı³

¹Artvin Coruh University

²Istanbul Health and Technology University

³Istanbul Medeniyet University

Psychological Capital and Self-Compassion in Academics

Purpose: The study was conducted to determine the psychological capital and self-compassion levels of academicians.

Method: The research is descriptive in nature. The study reached 107 academicians and is still ongoing. Data collection tools were delivered to individuals online via the data collection link created on the internet via google forms. Three forms were used to collect the data, namely the diagnostic form containing personal information, the short form of the psychological capital scale and the short form of the self-compassion scale. In the analysis of the data, Pearson Correlation analysis was used as well as number, percentile, minimum and maximum values, mean and standard deviations.

Results: It was found that there was a significant relationship between the age groups of the participants and the total scores obtained from the psychological capital short form scale, and those in the 36-40 age group were the highest ($93.3 \pm 13,3$) and those in the 26-30 age group were the lowest (52.9 ± 9.2) were found to have psychological capital levels ($p < 0.05$). It was determined that there was a significant relationship between the state of liking the profession of the academicians participating in our study and the total score of the psychological capital short form scale ($p < 0.05$). Accordingly, it was determined that those who stated their love of the profession as undecided had the highest (63.4 ± 4.1) points. A significant correlation was found between the study area and the total score of the psychological capital short form scale ($p < 0.05$). Accordingly, it was determined that academicians working in the social field got the highest score (65.0 ± 0) from the scale. There is a correlation between the psychological capital short form and the self-compassion short form scale. Accordingly, it was determined that there was a positive and significant relationship between psychological capital and self-compassion ($p > 0.05$).

Discussion: It was determined that there was a significant relationship between the age groups of the participants in our study and the compassion scale. Accordingly, it was determined that individuals in the 36-40 age group have higher psychological capital levels compared to other age groups. In the study of Kaplan and Sundu (2021), the psychological capital levels of individuals aged 46 and over were found to be high. In our study, it was determined that there was a positive significant relationship between psychological capital and self-compassion scale. According to the study conducted by Sabaityte and Dirzyte (2016) in the literature, there are positive relationships between all sub-dimensions of self-compassion and psychological capital. Similarly, in the study of Neff et al. (2007), in which they examined self-compassion together with personality traits and psychological capital, it was concluded that self-compassion was positively related to optimism. In addition, Avey et al. (2011) found that psychological capital has a positive effect on various individual and organizational variables.

Result: As a result, it was determined that the psychological capital and self-compassion levels of the academicians were moderate. It was determined that there was a positive and significant relationship between psychological capital and self-compassion scale.

Keywords: academics, psychological capital, self-compassion

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-212

ŞİZOFREN TANILI BİREYLERDE SALUTOJENİK YAKLAŞIM TEMELLİ GÖRÜŞMENİN BÜTÜNLÜK DUYGUSU VE PSİKOLOJİK DAYANAKLIĞA ETKİSİ

Özgür Sema Acı¹, Fatma Yasemin Kutlu¹

¹Istanbul Üniversitesi- Cerrahpasa, Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği
Anabilim Dalı, İstanbul

Amaç: Şizofreni tanılı bireylerde salutojenik yaklaşım temelli görüşmenin bütünlük duygusuna ve psikolojik dayanıklılığa etkisini belirlemektir.

Yöntem: Bu araştırma ön test-son test randomize kontrollü deneysel desende gerçekleştirildi. *Araştırmaya alınma ölçütleri*, 18-65 yaş arasında olma, şizofreni veya şizoaffektif bozukluk tanısı olma, akut tedavisini tamamlayıp idame ilaç tedavisi döneminde olma; *araştırmadan dışlanma ölçütleri* ise psikotik alevlenme döneminde olma, zihinsel gelişim bozukluğu, alkol-madde etkisinde olma, kişilik bozukluğu tanısı olma, Toplum Ruh Sağlığı Merkezi'nde çalışan hekim ve hemşireleri tarafından grup çalışmasına katılması uygun olmama olarak belirlendi. Araştırmanın örneklem sayısı power analiz sonucunda en az 19 olarak belirlendi [1]. Araştırmaya katılanların çalışmayı yarıda bırakma olasılığı göz önüne alınarak çalışmaya her bir grup için 30 kişinin alınmasına karar verildi ve araştırmanın örneklemini 60 kişi oluşturdu. Girişim-kontrol grubunun ayırımında basit rastgele örnekleme yöntemi kullanıldı. Çalışma sürecinde girişim grubundan 7'si ilk oturumdan sonra grup oturumlarına katılmadı, 1'i yer değişikliği nedeniyle son test formlarını doldurmadı, kontrol grubundan ise 2'si ön test formlarını, 1'i ise izlem sonrası formlarını doldurmak istemedi ve çalışmadan ayrıldı. Çalışma verileri, 22 girişim ve 27 kontrol olmak üzere toplam 49 katılımcıdan oluşturuldu. Veriler, girişim ve kontrol grubuna uygulanan hasta tanıtım formu, Bütünlük Duygusu Ölçeği ve Kısa Psikolojik Sağlamlık Ölçeği ile toplandı. Girişim grubunda olan bireyler 15'er kişiden oluşan 2 adet paralel gruba ayrıldı. Girişim grubuna Toplum Ruh Sağlığı Merkezi'nde uygulanan rutin faaliyetlerinin yanı sıra 16 oturumdan oluşan salutojenik yaklaşım temelli görüşme programı haftada iki kere olmak üzere 8 hafta boyunca uygulandı. Kontrol grubu rutin faaliyetlerine devam etti. Her iki gruba da eş zamanlı olarak uygulama öncesinde, bitiminde ve bir ay sonra Bütünlük Duygusu Ölçeği ve Kısa Psikolojik Sağlamlık Ölçeği tekrar uygulandı.

Bulgular: Girişim ve kontrol grubunun Kısa Psikolojik Sağlamlık Ölçeği, Bütünlük Duygusu Ölçeği ve anlaşılabilirlik, yönetilebilirlik ve anlamlılık boyutları ön test, son test ve bir ay izlem puanları karşılaştırıldığında; Bütünlük Duygusu Ölçeği toplam puanı ve alt boyutlarının ön test puanları gruplara göre farklılık göstermezken, son test ve bir ay izlem puanları girişim grubu lehine anlamlı farklılık gösterdi ($p<0,001$). Yine Kısa Psikolojik Sağlamlık Ölçeği ön test ortalama puanları gruplara göre farklılık göstermezken son test ve izlem puanları girişim grubu lehine anlamlı farklılık gösterdi ($p<0,001$).

Tartışma ve Sonuç: Mevcut çalışmanın bütünlük duygusuna ilişkin sonuçları, ruh sağlığı bozukluğu olan bireylerle ve yaşlılarla yapılmış olan pozitif psikoterapi yöntemlerinin kullanıldığı çalışmalarla benzerlik göstermektedir [2-4]. Ancak literatürde salutojenik temelli modelin psikolojik sağlamlık üzerindeki etkisini inceleyen bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu çalışma, bu yönüyle literatüre katkı sağlamaktadır.

Sonuç olarak salutojenik yaklaşım temelli görüşmeye katılmış olan şizofreni tanılı bireylerin bütünlük duygusu ve psikolojik dayanıklılık düzeyi artmıştır. Bu çalışmaya dayalı olarak şizofreni tanılı bireyleri veya ruhsal bozukluğu olan bireyleri kapsayacak biçimde yapılacak olan çalışmalar modelin etkinliği ile ilgili kanıtları oluşturacaktır.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Anahtar Kelimeler: dirençlilik, psikolojik, şizofreni

KAYNAKÇA:

1. Forsberg KA, Björkman T, Sandman P O, Sandlund M. Influence of a lifestyle intervention among persons with a psychiatric disability: A cluster randomised controlled trail on symptoms, quality of life and sense of coherence. *Journal of Clinical Nursing*. 2010; 19(11-12): 1519–1528.
2. Langeland E. Sense of coherence and life satisfaction in people suffering from mental health problems. an intervention study in talk-therapy groups with focus on salutogenesis. [Unpublished doctoral dissertation]. University of Bergen. 2007.
3. Schrank B, Brownell T, Jakaite Z, Larkin C, Pesola F, Riches S, et al. Evaluation of a positive psychotherapy group intervention for people with psychosis: pilot randomised controlled trial. *Epidemiology and Psychiatric Sciences*. 2016; 25(3): 235-246.
4. Tan KK, Chan SWC, Vehviläinen-Julkunen K. Self-care program for older community-dwellers: protocol for a randomized controlled trial. *Central European Journal of Nursing and Midwifery*. 2014;5(4):145-155.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE EFFECT OF SALUTOGENIC APPROACH-BASED INTERVIEWS ON SENSE OF COHERENCE AND PSYCHOLOGICAL RESISTANCE IN PEOPLE WITH SCHIZOPHRENIA: A RANDOMISED CONTROLLED TRIAL

Özgür Sema Acı¹, Fatma Yasemin Kutlu¹

¹Istanbul University- Cerrahpaşa, Florence Nightingale Nursing Faculty, Department of Mental Health and Psychiatric Nursing

Aim: The aim of this study was to determine the effect of interviews based on salutogenic approach on sense of coherence and resilience in schizophrenic patients.

Methods: This study was conducted in pretest–posttest randomised controlled experimental trial. *Inclusion criteria of the study* were being between 18–65 years of age, diagnosis of schizophrenia or schizoaffective disorder, having completed acute treatment, and being in maintenance medication period. *Exclusion criteria* were being in period of psychotic relapse, having mental development disorder, being under influence of alcohol or drugs, having been diagnosed with personality disorder, and being considered unsuitable to include in group study by doctors and nurses of CMHC. Sample size of this study was determined as result of power analysis performed. Sample size was determined as minimum of 19 for each group based [1]. By considering the likelihood of participants in study to withdraw, it was decided to include 30 people in each group, and thus final sample consisted of 60 participants. Simple random sampling method was used to separate intervention and control groups. During study, seven individuals from intervention group did not participate in group sessions after first session, and one did not fill out posttest forms due to changes in location. Two participants from the control group did not want to fill out pretest form, and one did not want to fill out post-follow-up forms and withdrew from the study. Complete data sets were collected from total of 49 participants, including 22 in the intervention group and 27 in control group. Data were collected using a questionnaire, Sense of Coherence Scale, and Brief Resilience Scale. Individuals in the intervention group were divided into 2 parallel groups of 15 people each. Pre-test was applied to both groups. Post-tests were applied to intervention group after 16 sessions twice a week for 8 weeks and 1 month. The control group continued their routine activities. At the end of the application for intervention and one month later, posttest was applied.

Results: When pretest, posttest and one-month follow-up scores of posttests and their sub-items of groups were compared; while comprehensibility, manageability, meaningfulness subscale and total pre-test scores of Sense of Coherence Scale didn't differ according to the groups, post-test and one-month follow-up scores differed in favor of intervention group ($p<0,001$). Brief Resilience Scale pretest mean scores didn't differ according to groups, posttest and follow-up scores differed significantly in favor of intervention group ($p<0,001$).

Discussion and Conclusion; The results of present study on sense of coherence are similar to studies using positive psychotherapy methods with individuals with mental health disorders and elderly [2-4]. However, In literature, there has been no study indicating the effect of salutogenic model on resilience, so present study has contributed to addressing this issue.

As a result, individuals with schizophrenia who participated in salutogenic approach-based interview increased their sense of coherence and psychological resilience. Further studies based on this study, both in individuals with diagnosis of schizophrenia or individuals with mental disorders, will provide evidence for the effectiveness of model.

Keywords: resilience, psychological, schizophrenia

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-213

MERHAMETİN YOL ARKADAŞI: SAĞLIK ÇALIŞANLARINDA MERHAMET DUYGUSU VE PSİKOLOJİK SAĞLAMLIK

Vesile Adıgüzel¹, Kübra Ata², Ayşe Okanlı³

¹*İstanbul Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu.*

²*Artvin Çoruh Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu*

³*İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı*

GİRİŞ: Merhamet, acılara karşı empatik bir tepkidir. Bu nedenle, merhamet başkalarının acısını anlamak için gösterilen duyarlılığa, mevcut duruma bir çözüm bulmak için yardım etmeye ve acı çeken kişinin refahını arttırmaya istekli olmayı içermektedir (1,2). Sağlık bakımının vazgeçilmez bir değeri olan merhamet, bir bireyin acısını hafifletme, iyiliğini ve refahını sağlama arzusunda olmalıdır (1,2). Hastaneler hem hastaların hem de hasta yakınlarının zor zamanlar geçirdikleri, çaresiz oldukları ve merhamete ihtiyaç duydukları mekânlardır. Bu nedenle sağlık profesyonellerinin merhamet duygusu ile hastalara bakım hizmeti vermesi teşhis ve tedavi süreci açısından önemlidir. Merhamet, sağlık profesyonellerinin bakım hizmeti verirken hastaların yaşamış oldukları kötü olaylardan etkilenmeleri ve bu durum sonucunda da hastalara yardım etme davranışı göstermelerini sağlamaktadır (2).

Yapılan araştırmalar sonucunda sağlık çalışanlarının hastalarına bakım sunarken merhametli olmaları ve zor durumlarda güçlü kalabilmeyi ve geliştirebilmeleri üzerine yapılan vurgular önemlidir. Ülkemizde yapılan merhamet içerikli çalışmalara baktığımızda psikolojik sağlamlık ile birlikte herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu bağlamda çalışmamız merhamet ve psikolojik sağlamlık kavramlarını birlikte ele alan ilk çalışma olarak yer literatürde alacaktır.

Bu çalışma Sağlık Çalışanlarında Merhamet ve Psikolojik Sağlamlık durumlarını incelemek amacıyla planlanmıştır.

MATERYAL VE METOD: Araştırma, 01.05- 01.10.2021 tarihleri arasında kar topu örneklem yöntemi ile online olarak gerçekleştirilecektir. Sağlık Çalışanlarında Merhamet Duygusu ve Psikolojik Sağlamlık durumlarını ortaya koymayı hedefleyen çalışma, 7 bölgeden farklı sosyo-demografik özelliklere sahip 110 kişi ile gerçekleştirilmiştir ve veri toplama süreci devam etmektedir. Veri toplama araçları, google forms üzerinden internet ortamında oluşturulan veri toplama linki ile online olarak bireylere ulaştırıldı. Anketin şifrelenmesi ile araştırmaya tekrarlı girişimler engellendi. Araştırmanın her iki aşamasında da, veri toplama linkine erişim araştırma aşamalarının yapıldığı tarihler arasında 30 gün süre ile açık bırakıldı. Daha sonra veri toplama linkine erişim engellendi. Nicel veri toplama tekniğinin kullanıldığı araştırmada 10 kişi ile pilot çalışma yapılmıştır. Ölçeğe ilişkin yapılan analizlerde Cronbach- Alpha değeri .901 olarak hesaplanmış, soru formunun güvenilirliğinin yüksek olduğu görülmüştür. Elde edilen verilerin normal dağılmayan özelliklerin 2 bağımsız grupta karşılaştırılmasında Mann Whitney u testi kullanılmıştır. Ayrıca sayısal verilerin 2 den fazla bağımsız grupta karşılaştırılmasında normal dağılmayan özellikler için ise Kruskal Wallis testi kullanılmıştır. Tanımlayıcı istatistik olarak sayısal değişkenler için ortalama±standart sapma, kategorik değişkenler için ise sayı ve % değerleri verilmiştir. İstatistiksel analizler için SPSS Windows 24.0 paket programı kullanılmış ve P<0.05 istatistiksel olarak anlamlı kabul edilmiştir. Çalışmanın 30.04.2021 tarihinde Artvin Çoruh Üniversitesi Etik Kurulundan E-18457941-050.99-10590 sayılı etik izni bulunmaktadır.

Veri Toplama Araçları:

Sosyo-demografik Ölçek: Araştırmacının literatür taraması sonucu oluşturduğu; araştırmaya katılan bireylerin

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

sosyodemografik özelliklerini tanımlamaya yönelik 6 sorudan oluşan bir formdur.

Merhamet Ölçeği (M.Ö.): Pommier (2011) tarafından geliştirilen ve Akdeniz ve Deniz (2016) tarafından Türkçe geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılan Merhamet Ölçeği bireylerin merhamet duyma düzeylerini ölçmektedir ve 24 maddeden oluşmaktadır. Ölçek 5'li likert (1=Hiçbir Zaman, 2=Nadiren, 3=Ara Sıra, 4=Sık Sık, 5= Her Zaman) tipindedir. Ölçekten alınacak puanlar 24- 120 arasında değişmektedir. Ölçekten alınan toplam puan arttıkça merhamet düzeyi de artmaktadır. Ölçeğin Cronbach's Alpha güvenilirlik katsayısı 85'tir. Pommier (2011), Neff'in (2003) üç bileşenli öz-anlayış modelini temel alarak merhametin; sevecenlik, paylaşımların bilincinde olma ve bilinçli farkındalık olmak üzere üç temel üzerinde oturduğunu belirtmiştir ve ölçek toplam altı alt boyuttan oluşmaktadır. Bunlar;

- Sevecenlik (6, 8, 16, 24); bireyin kendine ve başkalarına karşı anlayışlı ve ilgili olmasıdır.
- Paylaşımların bilincinde olma (20, 11, 15, 17); insanların mükemmel olmadığının ve hata yapabileceğinin bilincinde olmayı ifade eder.
- Bilinçli farkındalık (13, 4, 9, 21); bireyin olumsuz duygularına karşı dengeli bir yaklaşım sergilemesidir.
- Umursamazlık (2, 12, 14, 18); karşıdaki kişinin duygu ve düşüncelerine karşı ilginin azalmasıdır.
- Bağlantısızlık (10, 3, 5, 22); kişilerin bağımlılığının azalmasıdır.
- İlişki kesme (1, 7, 19, 23); Bir kimse ya da şeyle olan ilgisini bitirmek olarak tanımlanır. Ölçeğin umursamazlık, bağlantısızlık ve ilişki kesme alt boyutları ters çevrilerek hesaplanmaktadır. Bu hesap sonrasında toplam puan ortalaması alınmaktadır. Bu çalışmada MÖ Cronbach's Alpha değeri 0,86 olarak bulunmuştur (3).

Kısa Psikolojik Sağlık Ölçeği (KPSÖ)

Ölçek, bireylerin psikolojik sağlamlığını ölçebilmek amacıyla Smith ve ark. (2008) tarafından geliştirilmiştir. Ölçeğin, Türkçe geçerlik-güvenirlik çalışmaları Doğan (2015) tarafından yapılmıştır. KPSÖ, 5'li likert tipinde, 6 maddelik, özbildirim tarzı bir ölçme aracıdır. Ölçekte bulunan ve tersten kodlanan maddeler çevrildikten sonra, alınan yüksek puanlar, yüksek psikolojik sağlamlığa işaret etmektedir. İç tutarlık güvenilirlik katsayısı 0.80 ile 0.91 arasında değişen değerlerde saptanmıştır (4).

BULGULAR: Araştırmaya katılanların cinsiyetleri ile merhamet ölçeklerinden aldıkları toplam puanlar arasında anlamlı bir ilişki olduğu ve kadınların (95,7±17,0) erkeklere (73,0±28,8) oranla merhamet seviyelerinin daha yüksek olduğu tespit edildi ($p<0,05$). Yaş grupları ile merhamet ölçeğinden alınan toplam puanlar arasında anlamlı bir ilişki olduğu ve 20-25 yaş grubundakilerin en yüksek (100,0±10,6) 46-50 yaş grubundakilerin ise en düşük (64,3±36,0) merhamet seviyelerine sahip oldukları belirlendi ($p<0,05$). Meslek gruplarının hem merhamet ölçeğinden hem de psikolojik sağlık ölçeğinden aldıkları toplam puanlar arasında anlamlı bir ilişki olduğu saptandı ($p<0,05$). Buna göre doktorların merhamet seviyelerinin en düşük (78,4±25,5), sağlık memurlarının ise en yüksek (103,2±5,5) oldukları tespit edildi. Ayrıca meslek gruplarının psikolojik sağlık seviyelerine bakıldığında doktorların psikolojik sağlık seviyelerinin en yüksek (20,2±3,3), ebelerin ise en düşük (11,3±9,2) oldukları belirlendi.

Çalışmamıza katılanların medeni durumlarının, çalışma yılının ve çalışma hayatından memnun olma durumlarının ölçekler toplam puanları arasında anlamlı bir ilişki olmadığı saptanmıştır ($p>0,05$). Ayrıca merhamet ölçeği ve psikolojik sağlık ölçeği arasında negatif yönde bir ilişki olduğu belirlendi ($p>0,05$).

TARTIŞMA: Çalışmamızda sağlık çalışanlarının meslekleri ile merhamet seviyeleri arasında anlamlı bir ilişki olduğu

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

belirlenmiştir. Buna göre doktorların merhamet seviyeleri en düşük, sağlık memurlarının ise en yüksek seviyeye sahip oldukları tespit edilmiştir. Literatür tarandığında sonuçlarımıza benzer bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu yönüyle çalışmamız literatürdeki diğer çalışmalardan farklıdır. Ek olarak sağlık çalışanlarının meslekleri ile psikolojik sağlamlıkları arasında anlamlı bir ilişki olduğu ve doktorların en yüksek, ebelerin en düşük psikolojik sağlamlığa sahip oldukları tespit edilmiştir. Çalışmamıza benzer olarak Özdemir ve ark. (2021) yaptıkları çalışmada doktorların en yüksek psikolojik sağlamlığa sahip olduklarını belirtmişlerdir (5). Psikolojik sağlamlık düzeyleri yüksek olan bireylerin stres verici olaylarla baş edebildikleri, zorluklarla karşılaştıkları zaman çevrelerine kolayca uyum sağladıkları ifade edilmektedir. Bu doğrultuda merhamet seviyesi ile psikolojik sağlamlığın yapılan meslek ile ilgili olduğu söylenebilir.

Çalışmamızda merhamet ölçeği ile psikolojik sağlamlık ölçeği arasında negatif yönde bir ilişki olduğu belirlendi. Alanyazın tarandığında çalışmamıza benzer başlıkta çalışma olmadığı belirlenmiştir.

SONUÇ: Sağlık çalışanlarının iş ortamı, çalışma koşulları ve karşılaştıkları birçok stres etkeni ile mücadelede ederken merhametli olmaya ve psikolojik olarak kendilerini korumaya çalışmaktadırlar. Yapılan çalışmalara bakıldığında merhamet ölçeği ve psikolojik sağlamlık ölçeğinin birlikte kullanılmadığı görüldü. Bu nedenle ileride yapılacak çalışmalarda bu ölçeklerin daha fazla kullanılıp diğer meslek ilişki yapılması önerilir.

KAYNAKÇA:

- 1- Bray L, O'Brien MR, Kirton J, Zubairu K, Christiansen A. The role of professional education in developing compassionate practitioners: A mixed methods study exploring the perceptions of health professionals and pre-registration students. Nurse Education Today 2014; 34:480-486. doi: 10.1016/j.nedt.2013.06.017(1)
- 2- Perez-Bret E, Altisent R, Rocafort J. (2016) Definition of compassion in healthcare: A systematic literature review. International Journal of Palliative Nursing; 22:599-606. doi:10.12968/ijpn.2016.22.12.599(2)
- 3- Akdeniz S, Deniz ME. Merhamet ölçeğinin Türkçeye uyarlanması: geçerlik ve güvenilirlik çalışması. The Journal of Happiness & Well-Being 2016; 4(1):50-61(4)
- 4- Doğan T. Kısa Psikolojik Sağlamlık Ölçeği'nin Türkçe Uyarlaması: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. The Journal of Happiness & Well-Being 2015, 3(1), 93-102.(5)
5. Özdemir N., Adıgüzel V. (2021) Sağlık Çalışanlarında Sosyal Zekâ, Benlik Saygısı Ve Psikolojik Sağlamlık Arasındaki İlişki Ve Etkileyen Faktörler. J Psy Nurs. 2021; 12(1): 18-28.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

COMPANION OF COMPASSION: COMPASSION AND PSYCHOLOGICAL RESILIENCE IN HEALTHCARE PROFESSIONALS

Vesile Adıgüzel¹, Kübra Ata², Ayşe Okanlı³

¹Istanbul Health and Technology University

Compassion, which is an indispensable value of health care, should be in the desire to alleviate an individual's pain and ensure well-being and well-being (Bray et al. 2014; Bloomfield et al. 2015; Perez et al. 2016). Hospitals are places where both patients and their relatives have a hard time, are desperate and need compassion (Dalgali 2018). For this reason, it is important for health professionals to provide care services to patients with a sense of compassion in terms of diagnosis and treatment process. Mercy enables health professionals to be affected by the bad events that patients have experienced while providing care, and as a result of this situation, they show the behavior of helping patients (Polat 2017). Death, physical injury and illness, old age, illness, loss of loved ones, and loneliness are the various conditions that cause people to suffer. Pain is thought to be the trigger for the emergence of compassion. Health professionals often witness such pain due to the nature of their work (Cingel 2009). Emphasis on being compassionate and being able to stay strong and develop in difficult situations is important. When we look at the studies on compassion in our country, no study was found with psychological resilience. In this context, our study will take place in the literature as the first study that deals with the concepts of compassion and resilience together.

Results: It was determined that there was a significant relationship between the genders of the participants and the total scores they got from the compassion scales, and that women (95.7 ± 17.0) had higher levels of compassion than men (73.0 ± 28.8) ($p < 0.05$). There is a significant relationship between age groups and the total scores obtained from the compassion scale, and those in the 20-25 age group have the highest (100.0 ± 10.6) and the 46-50-year-olds have the lowest (64.3 ± 36.0) compassion levels. They were determined ($p < 0.05$). It was determined that there was a significant correlation between the total scores of the occupational groups from both the compassion scale and the psychological resilience scale ($p < 0.05$). Accordingly, it was determined that the compassion levels of the doctors were the lowest (78.4 ± 25.5) and the health officers were the highest (103.2 ± 5.5). In addition, when the psychological resilience levels of the occupational groups were examined, it was determined that the psychological resilience levels of the doctors were the highest (20.2 ± 3.3), while the midwives had the lowest (11.3 ± 9.2).

Conclusion: Health workers try to be compassionate and protect themselves psychologically while struggling with the work environment, working conditions and many stress factors they encounter. When the studies were examined, it was seen that the compassion scale and the psychological resilience scale were not used together. For this reason, it is recommended to use these scales more in future studies and to establish relationships with other professions.

Keywords: compassion, resilience, health workers

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-214

PSİKİYATRİ KLİNİKLERİNDE ÇALIŞAN HEMŞİRELERİN ALKOL VE MADDE BAĞIMLILIĞINA YÖNELİK TUTUMLARININ İNCELENMESİ

Feyzanur Karadağ¹, Elçin Babaoğlu²

¹Anadolu Sağlık Merkezi, Gebze, Kocaeli, Türkiye

²Üsküdar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, Türkiye

Amaç: Bu çalışma, psikiyatri kliniğinde çalışan hemşirelerin alkol ve madde bağımlılığına ilişkin tutumlarını belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı nitelikte yapılan araştırmanın örneklemini Türkiye’de psikiyatri kliniklerinde çalışan 103 hemşire oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak; “Hemşireleri Tanıtıcı Özellik Formu” ve “Bağımlılık ile İlgili İnanışlar Ölçeği” kullanılmıştır.

Bulgular: Hemşirelerin Bağımlılıkla ilgili inanışlar ölçeği (BİİÖ)’nin alt boyutlarının toplam puan ortalaması 3,02 (N=103), standart sapması 0,79 olduğu tespit edilmiştir. Ölçekte her bir alt boyuttan en yüksek puan 5 olduğuna göre çalışmada hemşireler BİİÖ’nün alt boyutlarından en yüksek puan ortalamasını (3.55±1.15) “Uzmanlara Güven” den almışlardır. Araştırmada en düşük puan ortalamayı ise (2.46±1.00) “Davranış Sorumluluğu” alt boyutundan aldıkları tespit edilmiştir.

Tartışma - Sonuç: Literatürde Bağımlılıkla ilgili İnanışlar Ölçeği kullanılarak psikiyatri kliniklerinde çalışan hemşireler ile yapılmış çalışmalar yer almamaktadır. Bağımlılıklar ile ilgili İnanışlar Ölçeği (BİİÖ)’nde toplam puan olmadığı için hemşirelerin tutumlarının olumlu ya da olumsuz olduğu hakkında kesin bilgiler verilememektedir. Ölçekte bulunan her alt boyut bağımlılık ile ilgili farklı konulardaki tutumları göstermektedir. BİİÖ’nün alt boyutlarından “Uzmanlara Güven” bireyin bağımlılık sürecinde uzmanlardan destek almaları gerektiğini tanımlamaktadır. Bu tanıma göre hemşireler bağımlı bireylerin tedavi görmeleri için ruh sağlığı profesyonellerinden destek almaları gerektiğine ait tutumlarının yüksek olduğunu gösteriyor. Farklı bir alt boyut olan “Kronik Hastalık” alt boyutu bağımlılığın kronik bir hastalık olduğunu, sürekli devam eden bir süreç olduğunu tanımlamaktadır. Bu sonuca göre hemşireler bağımlılığın kronik bir hastalık olduğunu düşünmektedir. Molina-Mula (2018) çalışmasının sonucunda hemşirelerin alkol bağımlısı olan bireyleri kronik hasta olarak görmelerine rağmen onlarla çalışmaktan rahatsızlık duyma eğilimleri olduğunu ortaya koymuştur. “Baş Etme” alt boyutunda hemşireler bireyler sorunlar ile etkili baş edemedikleri için alkol veya madde kullanmaya yöneldiklerini düşünmektedir. Literatüre göre çok sayıda sağlık profesyoneli, bağımlılığın psikolojik bir zayıflık olduğuna, bağımlıların hayatları hakkında doğru kararlar veremediklerine inanmaktadır [2,3,4]. Araştırmada hemşirelerin BİİÖ’nün “İyileşme Sorumluluğu” alt boyuna göre hemşireler bağımlı bireylerin iyileşebilmeleri için sorumluluk almaları gerektiğini ortalama bir düzeyde düşünmektedir. BİİÖ’nün “Ahlaki Zayıflık” alt boyutunda, hemşireler bu yöndeki tutumu alkolik ve bağımlılar maddeye başlayıp başlamamalarının ve nüks olmalarının kendi kişisel zayıflık ve başarısızlıkları sonucu olduğunu ortalama bir değerde düşünmektedir. Yapılan bir çalışmada bağımlılığın psikolojik bir zayıflık olduğuna, bağımlılığın kişisel güç ve irade ile üstesinden gelinebilecek bir durum olduğunu; bağımlılık hastalarını stresli ve işbirliği yapması zor bir grup olarak değerlendirdikleri görülmektedir [5]. Araştırmada hemşirelerin BİİÖ’nün “Kontrol Güçlüğü” alt boyutunda hemşireler bağımlı bireylerin alkol veya madde kullanımını kontrol edemediklerini düşünmektedir. Araştırmada hemşirelerin BİİÖ’nün “Genetik Yatkınlık” alt boyutuna

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

göre hemşireler bağımlılığın genetik bir yatkınlık sonucu olmadığını, sosyal çevrenin etkisi ile olduğunu düşünmektedir. Son olarak BİÖ' nün "Davranış Sorumluluğu" alt boyutuna göre hemşireler, bağımlı bireylerin maddenin etkisindeyken yaptıkları hataların kendi davranışının bir sonucu olduğuna ve bireylerin bu hatalardan doğan sonuçlardan sorumlu tutulmaları gerektiğine inanmaktadır.

Analiz sonuçlarına göre hemşirelerin ailede veya yakınlarında bağımlı birey olma değişkenine göre ölçeğin "İyileşme Sorumluluğu" alt boyutunda, ailesinde veya yakınlarında bağımlı birey olan hemşireler lehine anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Hemşirelerin çalışılan birimden memnun olma değişkenine göre ölçeğin "Kronik Hasta" alt boyutunda çalıştığı birimden memnun olan hemşireler lehine anlamlı farklılık bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: alkol, madde, bağımlılık, tutum, psikiyatri hemşiresi

KAYNAKÇA:

1. Büyükbayram, A., ARABACI, L. B., ARABACIOĞLU, İ., AYYILDIZ, C., & Kazım, A. C. A. R. (2017). Psikiyatri kliniğinde çalışan X ve Y kuşağındaki hemşirelerin alkol-madde bağımlılığı ve ruhsal bozukluğu olan bireylere yönelik tutumları. *Bağımlılık Dergisi*, 18(4), 122-134.
2. Havaçeliği Atlam D, Yüncü Z. Üniversitesi öğrencilerinde sigara, alkol, madde kullanım bozukluğu ve ailesel madde kullanımı arasındaki ilişki. *Klinik Psikiyatri* 2017;20:161-170.
3. Pilge, E., & Baysan Arabacı, L. (2016). Acil Serviste Çalışan Hemşirelerin Bağımlılığın Nedenleri ve Tedavisine İlişkin Algı ve Tutumları. *Journal of Psychiatric Nursing/Psikiyatri Hemşireleri Dernegi*, 7(3)
4. Molina-Mula, J., González-Trujillo, A., & Simonet-Bennassar, M. (2018). Emergency and mental health nurses' perceptions and attitudes towards alcoholics. *International journal of environmental research and public health*, 15(8), 1733.
5. Mutlu, E., Bilici, R., & Çetin, M. K. (2014). Sağlık çalışanlarının bağımlılık hakkında tutumları. *Bağımlılık Dergisi*, 15(3), 118-123.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

INVESTIGATIONS OF ATTITUDES TOWARDS ALCOHOL AND SUBSTANCE ADDICTION OF THE NURSES WORKING AT PSYCHIATRIC WARDS

Feyzanur Karadağ¹, Elçin Babaoğlu²

¹Anadolu Medical Center, Gebze, Kocaeli, Turkey

²Uskudar University Institute of Health Sciences, Istanbul, Turkey

Object: This study was conducted to examine the attitudes of nurses working in psychiatry clinics about substance addiction and the individual and professional characteristics that affect these attitudes.

Methods: The sample of the descriptive study consisted of 103 nurses working in psychiatry clinics in Turkey. As a data collection tool; "Nurses Descriptive Feature Form" and "Addiction Belief Scale (ABS)" were used.

Results: It was determined that the mean total score of the sub-dimensions of the Addiction Belief Scale was 3,02 (N=103), the standard deviation was 0,79. The nurses got the highest mean score (3.55±1.15) from ABS sub-dimensions from the "Reliance on experts". It was determined that they got the lowest average score (2.46±1.00) from the "Responsibility for Actions" sub-dimension.

Discussion - Conclusion: Each sub-dimension in the scale shows attitudes on different issues related to addiction. "Reliance on experts", one of the sub-dimensions of ABS, defines that the individual should receive support from specialists in the addiction process. Nurses show a high level of attitude that addicted individuals need support from mental health professionals in order to receive treatment. The "Chronic Disease" sub-dimension defines that addiction is a chronic disease and a continuous process. According to this result, nurses think that addiction is a chronic disease. As a result of Molina-Mula study, it was revealed that although nurses see individuals with alcohol dependence as chronic patients, they tend to feel uncomfortable working with them. In the "Coping" sub-dimension, nurses think that individuals tend to use alcohol or drugs because they cannot cope with problems effectively. According to the literature, many health professionals believe that addiction is a psychological weakness and that addicts cannot make the right decisions about their lives [2,3,4]. In the "Responsibility for Recovery" sub-dimension, nurses think that addicted individuals should take responsibility for their recovery at an average level. In the "Moral Weakness" sub-dimension, nurses think that on average, addicts' relapses are the result of their own personal weaknesses and failures. The different study stated that addiction is a psychological weakness and that addiction can be overcome with personal strength and will; it is seen that they evaluate addiction patients as a stressful and difficult to cooperate group [5]. In the study, nurses think that addicted individuals cannot control their alcohol or substance use in the "Inability to Control" sub-dimension. In the "Genetic Basis" sub-dimension, the nurses think that addiction is not the result of a genetic predisposition, but is due to the effect of the social environment. Finally, in the "Responsibility for actions" sub-dimension, nurses believe that the mistakes made by addicted individuals while under the influence of substances are a result of their own behavior.

According to the results of the analysis, a significant difference was found in favor of the nurses who are dependent individuals in their families or close relatives in the "Responsibility for Recovery" sub-dimension of the scale, according to the variable of being dependent individuals in the family or relatives of the nurses. In the "Chronic Disease" sub-dimension, a significant difference was found in favor of the nurses who were satisfied with the unit they worked in.

Keywords: alcohol, substance, addiction, attitude, psychiatric nurse.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-215

MADDE KULLANIM BOZUKLUĞU TANISI ALMIŞ BİREYLERDE PİLATES DESTEKLİ KABUL VE KARARLILIK (ACT) TEMELLİ FARKINDALIK EĞİTİMİNİN BENLİK SAYGISI VE SOSYAL İŞLEVSELLİK ÜZERİNE ETKİSİ

Filiz ERSÖĞÜTÇÜ¹, Mine EKİNCİ²

¹Fırat Üniversitesi

²Atatürk Üniversitesi

Amaç: Araştırma madde kullanım bozukluğu tanısı almış bireylerde pilates destekli kabul ve kararlılık (ACT) temelli farkındalık eğitiminin, benlik saygısı ve sosyal işlevsellik üzerine etkisini belirlemek amacıyla yapıldı.

Materyal ve Metot: Araştırma; kontrol gruplu, ön test-son test ve izlem ölçümlü yarı deneysel araştırma deseni kullanılarak yapıldı. Araştırma, 1 Eylül 2018 - 22 Kasım 2019 tarihleri arasında Elazığ Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi AMATEM servisinde yapıldı. Yatarak tedavi gören ve araştırmaya alınma kriterlerine uygun toplam 79 kişi ile araştırma tamamlandı. Deney grubundaki bireylere 12 seans pilates uygulaması ve 9 oturum ACT temelli farkındalık eğitimi verildi. Verilerin toplanmasında "Kişisel Bilgi Formu", "Coopersmith Benlik Saygısı Ölçeği"^{1,2} ile "Sosyal İşlevsellik Ölçeği"^{3,4} kullanıldı. Verilerin değerlendirilmesinde sayı, yüzde, ortalama, ki kare, bağımsız gruplarda t testi, tekrarlı ölçümler için Repeat Measure, ileri analizler için LSD testi kullanıldı.⁵

Bulgular: Müdahale öncesi "Coopersmith Benlik Saygısı Ölçeği" ortalaması deney grubu için 54.32±17.55, kontrol grubu için 52.83±12.53, "Sosyal İşlevsellik Ölçeği" ortalaması deney grubu için 107.90±31.01 kontrol grubu için 98.75±24.65 olarak bulundu. Deney grubu müdahale sonrası testinde "Sosyal İşlevsellik Ölçeği"; sosyal uğraşı, kişiler arası işlevsellik, öncül sosyal etkinlikler ve bağımsızlık düzeyi-yetkinlik alt boyutları puan ortalamalarının kontrol grubuna göre arttığı bulundu (p<0.05). Deney grubu 3. ay izlem testinde "Sosyal İşlevsellik Ölçeği" toplam puan ortalamasının kontrol grubuna göre arttığı (p<0.05), "Coopersmith Benlik Saygısı Ölçeği" puan ortalamalarında müdahale sonrası test ile 3. ay izlem testinde gruplar arası anlamlı bir fark olmadığı bulundu (p>0.05).

Sonuç: Araştırma sonuçları doğrultusunda müdahale öncesi hastalarda orta düzeyde benlik saygısı ve sosyal işlevsellik olduğu, pilates destekli kabul ve kararlılık (ACT) temelli farkındalık eğitiminin sosyal işlevselliği olumlu etkilediği belirlenmiştir. Hemşirelerin sosyal işlevselliği geliştirmeye yönelik hizmetleri bütüncül bakım planına eklemesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Benlik saygısı, hemşirelik, madde kullanım bozukluğu, sosyal işlevsellik

KAYNAKÇA

1. Coopersmith S. Self-esteem inventories. Consulting Psychologists Press. California. 1986.
2. Tufan B, Turan N. Coopersmith Benlik Saygısı envanterinin geçerlik, güvenirlik çalışması. 23. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresi Bildirileri. İstanbul. 1987: 816-817.
3. Birchwood M, Smith J, Cochrane R, et al. The social functioning scale. The development and validation of a new scale of social adjustment for use in family intervention programmes with schizophrenic patients. British Journal of Psychiatry. 1990, 157: 853-859.
4. Yaprak Erakay S. Şizofreni tanılı hastalarda sosyal işlevsellik ölçeği (SİÖ) Türkçe formunun geçerlilik ve güvenilirliğinin araştırılması. Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi Psikiyatri Kliniği. Uzmanlık Tezi, İzmir, 2001.
5. Kul, Seval. "Uygun istatistiksel test seçim kılavuzu/guideline for suitable statistical test selection." *Plevra Bülteni* 8.2 (2014): 26.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE EFFECT OF PILATES-ASSISTED ACCEPTANCE AND COMMITMENT THERAPY (ACT) BASED MINDFULNESS TRAINING ON SELF-ESTEEM AND SOCIAL FUNCTIONING OF INDIVIDUALS DIAGNOSED WITH SUBSTANCE USE DISORDER

Filiz ERSÖĞÜTÇÜ¹, Mine EKİNCİ²

¹Firat University

²Atatürk University

Aim: The aim of this study was to determine the effect of pilates-assisted acceptance and commitment therapy (ACT) based mindfulness training on social functioning and self-esteem of individuals diagnosed with substance use disorder.

Materials and Methods: The research was carried out using a research design that included control group and that was pre-test, post-test and quasi-experimental with follow-up measurement. The study was carried out between September 1, 2018 and November 22, 2019 at AMATEM unit of Elazığ Mental Health and Diseases Hospital. It was completed with a total of 79 inpatients who met the inclusion criteria. 12 sessions of pilates and 9 sessions of ACT-based mindfulness training were given to individuals in the experimental group. Data were collected using "Personal Information Form," "Coopersmith Self-Esteem Inventory (CSEI)"^{1,2} and "Social Functioning Scale (SFS)"^{3,4}. Number, percentage, mean, chi-square, t test in independent groups, repeat measure for repeated measurements, LSD test for further analysis were used in the evaluation of the data.⁵

Results: The pre-intervention mean score of the "Coopersmith Self-Esteem Inventory" was 54.32±17.55 for the experimental group, 52.83±12.53 for the control group, and the pre-intervention mean score of the "Social Functioning Scale" was 107.90±31.01 for the experimental group and 98.75±24.65 for the control group. In the experimental group post-intervention test, it was found that social engagement, interpersonal functionality, pro-social activities, and independence-competence sub-dimensions mean scores of "Social Functioning Scale" were found to increase when compared to the control group (p<0.05). In the third month follow-up test of the experimental group, the mean total "Social Functioning Scale" score was found to be higher than the control group (p<0.05), and there was no significant difference between the groups in the mean "Coopersmith Self-Esteem Inventory" scores in post-intervention test and in 3rd month follow-up test (p>0.05).

Conclusion: As a result, moderate self-esteem and social functioning were found in the patients in pre-intervention, and pilates-assisted ACT-based mindfulness training had a positive effect on social functionality. It is recommended for nurses to add services towards improving social functionality to the holistic care plan.

Keywords: Self-esteem, nursing, substance use disorder, social functioning

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-216

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN DUYGUSAL YEME DÜZEYLERİ VE DUYGU DÜZENLEME GÜÇLÜKLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Merve SARITAŞ¹, Özge SUKUT²

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Ana Bilim Dalı, İstanbul

²İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği Ana Bilim Dalı, İstanbul

Amaç: Bu çalışmada hemşirelik öğrencilerinin duygusal yeme düzeyleri ve duygu düzenleme güçlükleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı ve ilişkisel araştırma Haziran 2021-Eylül 2021 tarihleri arasında yürütülmüştür. Araştırmanın evrenini İstanbul'da yer alan bir devlet üniversitesindeki hemşirelik fakültesi öğrencileri (N=481) oluşturmaktadır. Evreni bilinen örnekleme yöntemi ile %95 güven düzeyi ile en az 214 öğrenciye ulaşılması planlanmış ve çalışma 302 öğrenci ile tamamlanmıştır. Veriler Bilgi Formu, Hollanda Yeme Davranışı (DEBQ) Anketi Duygusal Yeme Alt Boyutu ve Duygu Düzenlemede Zorluklar Ölçeği ile toplanmıştır. Veriler, tanımlayıcı istatistikler, bağımsız t testi, Spearman Korelasyon Testi ve Pearson Korelasyon Testi kullanılarak analiz edilmiştir.

Bulgular: Çalışmaya katılan öğrencilerin %81,5'i kadın ve yaş ortalamaları $20,92 \pm 1,72$ 'dir. Öğrencilerin çoğunluğunun ailesi ile yaşadığı (%79,5) ve duygusal bir birlikteliklerinin olmadığı (%76,5) görülmektedir. Öğrencilerin boy ortalamasının $1,65 \pm 0,07$, kilo ortalamasının $60,21 \pm 11,86$ ve BKİ ortalaması $21,88 \pm 3,48$ olduğu saptanmıştır. Katılımcıların Hollanda Yeme Davranışı Anketi Duygusal Yeme Alt Boyutu toplam puanı $30,93 \pm 11,75$, Duygu Düzenlemede Zorluklar Ölçeği alt boyutlarının toplamı sırasıyla açıklık ($12 \pm 3,86$) farkındalık ($13,85 \pm 3,84$) dürtü ($13,69 \pm 4,89$), kabul etmeme ($12,13 \pm 4,8$), hedefler ($15,77 \pm 4,39$), stratejiler ($18,78 \pm 6,58$)'dir. Katılımcıların beden kitle indeksleri ve duygusal yeme düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişki olduğu görülmektedir ($r = 0,381$, $p < 0,001$). Katılımcıların duygusal yeme düzeyleri ve Duygu Düzenlemede Zorluklar Ölçeği'nin açıklık, farkındalık, dürtü, kabul etmeme, hedefler ve stratejiler alt boyutları arasında anlamlı ve pozitif yönde bir ilişki olduğu ($p < 0,05$), hedefler alt boyutu ile duygusal yeme alt boyutu arasında ise anlamlı bir ilişki olmadığı ($p > 0,05$) görülmektedir. Katılımcıların cinsiyetlerine göre duygusal yeme ve duygu düzenleme güçlükleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir ($p > 0,05$).

Tartışma-Sonuç: Çalışmamızda katılımcıların beden kitle indeksi ve duygusal yeme davranışı arasında pozitif ve anlamlı bir ilişki görülmüştür. Üniversite öğrencileri ile yapılan çalışmada da bulgumuza benzer olarak kısıtlı ve duygusal yeme davranışı ile beden kitle indeksleri arasında bir ilişki olduğu raporlanmıştır [1]. Benzer olarak Donahue ve arkadaşlarının (2018) yaptıkları çalışmada da uyumsuz duygu düzenleme becerilerine sahip bireylerde yeme bozukluğu semptomlarının daha fazla görüldüğü raporlanmıştır [2]. Beslenme sorunları açısından riskli grup olan ve yeni bir düzene uyum sağlamaya çalışan üniversite öğrencilerinin beslenme davranışları fiziksel ve zihinsel sağlıklarını, akademik performanslarını etkilemektedir [3-4]. Christensen (2019) yaptığı çalışmada duygusal yeme davranışının tıknırcasına yeme davranışı için risk faktörü olduğu görülmektedir [5]. Araştırma sonuçları doğrultusunda duygusal yeme davranışının düzenlenmesine yönelik müdahalelerde bulunulması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: beden kitle indeksi, beslenme davranışı, duygu, düzenleme.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Akdevelioğlu Y, Yörüsün TÖ. Üniversite öğrencilerinin yeme tutum ve davranışlarına ilişkin bazı faktörlerin incelenmesi. Gazi Sağlık Bilimleri Dergisi. 2019 Jun 19;4(1):19-28.
2. Donahue JM, Reilly EE, Anderson LM, Scharmer C, Anderson DA. Evaluating associations between perfectionism, emotion regulation, and eating disorder symptoms in a mixed-gender sample. Journal of Nervous and Mental Disease. 2018 Nov;206(11):900-904.
3. Pengpid S, Peltzer K, (2018). Risk of disordered eating attitudes and its relation to mental health among university students in Asean. Eat Weight Disord. 2018 Jun;23(3):349-355.
4. Ermiş E, Doğan E, Erilli NA, Satıcı A. Üniversite öğrenci-leri-ni-n beslenme alışkanlıklarının i-ncelenmesi:- Ondokuz Mayıs Üniversitesi örneği. Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi. 2015 Jan;6(1):30.
5. Christensen MA. Emotional feeding as interpersonal emotion regulation: A developmental risk factor for binge-eating behaviors. The International Journal of Eating Disorders. 2019 May; 8(2):162-169.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

EXAMINATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN EMOTIONAL EATING LEVELS AND EMOTION REGULATION DIFFICULTIES OF NURSING STUDENTS

Merve SARITAŞ¹, Özge SUKUT²

¹University of Health Sciences, Hamidiye Faculty of Nursing, Department of Psychiatric Nursing, Istanbul

²Istanbul University-Cerrahpaşa, Florence Nightingale Faculty of Nursing, Department of Mental Health and Psychiatric Nursing, Istanbul

Objective: In this study, it was aimed to examine the relationship between nursing students' emotional eating levels and emotion regulation difficulties.

Method: This descriptive and relational research was conducted between June 2021 and September 2021. The population of the research consists of nursing faculty students (N=481) at a state university in Istanbul. It was planned to reach at least 214 students with a 95% confidence level with the sampling method whose universe is known, and the study was completed with 302 students. Data were collected with the Information Form, the Dutch Eating Behavior (DEBQ) Questionnaire Emotional Eating Sub-dimension, and the Difficulties in Emotion Regulation Scale. Data were analyzed using descriptive statistics, independent t-test, Spearman Correlation Test and Pearson Correlation Test.

Results: 81.5% of the students participating in the study were female and their mean age was 20.92±1.72. It is seen that the majority of the students live with their families (79.5%) and they do not have an emotional union (76.5%). It was determined that the students' average height was 1.65±0.07, average weight was 60.21±11.86, and average BMI was 21.88±3.48. Participants' Dutch Eating Behavior Questionnaire Emotional Eating Sub-dimension total score was 30.93±11.75, Emotion Regulation Difficulties Scale sub-dimensions total openness (12±3.86) awareness (13.85±3.84) impulse (13.69) ±4.89, refusal (12.13±4.8), goals (15.77±4.39), strategies (18.78±6.58). It is seen that there is a statistically significant and positive relationship between the participants' body mass indexes and emotional eating levels ($r = 0.381, p < 0.001$). There was a significant and positive relationship between the participants' emotional eating levels and the sub-dimensions of the Difficulties in Emotion Regulation Scale, openness, awareness, impulse, refusal, goals and strategies ($p < 0.05$); it is seen that there is no significant relationship between the goals sub-dimension and the emotional eating sub-dimension ($p > 0.05$). It is seen that there is no statistically significant difference between the emotional eating and emotion regulation difficulties according to the gender of the participants ($p > 0.05$).

Discussion-Conclusion: In our study, a positive and significant relationship was observed between the participants' body mass index and emotional eating behavior. In a study with university students, it was reported that there is a relationship between restricted and emotional eating behavior and body mass indexes, similar to our finding [1]. In our study, it was determined that there was a significant relationship between emotional eating and emotional regulation difficulties. Similarly, in the study of Donahue et al. (2018), it was reported that eating disorder symptoms are more common in individuals with maladaptive emotion regulation skills [2]. The nutritional behaviors of university students, who are a risky group in terms of nutritional problems and trying to adapt to a new order, affect their physical and mental health and academic performance [3-4]. In the study of Christensen (2019), it is seen that emotional eating behavior is a risk factor for binge eating behavior [5]. In line with the results of the research, it is recommended to make interventions for the regulation of emotional eating behavior.

Keywords: body mass index, feeding behavior, emotion, regulation.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-217

ŞİZOFRENİ HASTALARININ İÇSELLEŞTİRİLMİŞ DAMGALANMA İLE MUTLULUK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Özlem Şahin Altun¹, Duygu Özer³, Fatih Şahin², Zeynep Güngör⁴

¹Erzurum Atatürk Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

²Muş Alparslan Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü

³Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Sultan II. Abdulhamid Han Eğitim ve Araştırma Hastanesi Psikiyatri Anabilim Dalı

⁴Rize Devlet Hastanesi

Amaç: Bu araştırma, şizofreni hastalarının içselleştirilmiş damgalanma ile mutluluk düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapıldı.

Materyal ve Metod: Tanımlayıcı ve ilişki arayıcı tipte planlanan çalışma, Mart 2021-Haziran 2021 tarihleri arasında, Türkiye'nin Karadeniz bölgesinin bir ilinde Toplum Ruh Sağlığı Merkezinde takip edilen ve araştırmaya katılmaya gönüllü olan 100 şizofreni hastası ile yapıldı. Verilerin toplanmasında; Kişisel Bilgi Formu, Ruhsal Hastalıklarda İçselleştirilmiş Damgalanma Ölçeği (RHİDÖ), Oxford Mutluluk Ölçeği (OMÖ) kullanıldı.

Bulgular: Araştırmada, şizofreni hastalarının RHİDÖ ortalama puanı 65,95±8,90, OMÖ ortalama puanı ise 23,96±4,19 olarak bulundu. Hastaların RHİDÖ ölçeğinde, kalıp yargıların onaylanması alt boyutundan en yüksek puanı (16,10±2,71); damgalanmaya karşı direnç alt boyutundan ise en düşük puanı (10,41±2,17) aldığı saptandı. Hastaların RHİDÖ ve OMÖ ortalama puanları arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki bulundu (r:-0,455, p<0,001). Ayrıca çalışmada RHİDÖ damgalanmaya karşı direnç alt boyutu ile OMÖ arasında pozitif yönde, orta düzeyde anlamlı bir ilişki tespit edildi (r: 0,457, p<0,001).

Sonuç: Şizofreni hastalarının içselleştirilmiş damgalanma düzeylerinin yüksek olduğu, mutluluk düzeylerinin orta seviyede olduğu saptandı. Hastaların içselleştirilmiş damgalanma ile mutluluk düzeyleri arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki olduğu tespit edildi.

Anahtar Kelimeler: Şizofreni, içselleştirilmiş damgalanma, mutluluk.

KAYNAKÇA:

1. Şahin F, Şahin AÖ. The Relationship Between Perceived Family Support And Happiness Level Of Patients With Schizophrenia. J Psychiatric Nurs. 2020; 11(3); 181-187.
2. Karakaş SA, Okanlı A, Yılmaz, E. The effect of internalized stigma on the self esteem in patients with schizophrenia. Arch Psychiatr Nurs. 2016; 30(6):648-652.
3. Saperia S, Da Silva S, Siddiqui I, McDonald K, Agid O, Remington G, Foussias G. Investigating the predictors of happiness, life satisfaction and success in schizophrenia. Compr Psychiatry. 2018;81: 42-47.
4. Thoits PA, Link BG. Stigma Resistance And Well-Being Among People In Treatment For Psychosis. Society and Mental Health, 2016; 6(1):1-20.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN INTERNALIZED STIGMA AND HAPPINESS LEVELS OF SCHIZOPHRENIC PATIENTS

Özlem Şahin Altun¹, Duygu Özer³, Fatih Şahin², Zeynep Güngör⁴

¹Erzurum Atatürk University, Faculty of Nursing, Department of Psychiatric Nursing

²Mus Alparslan University, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing

³Health Sciences University, Sultan II. Abdulhamid Han Training and Research Hospital, Department of Psychiatry

⁴Rize State Hospital

Objective: This study was conducted to determine the relationship between internalized stigma and happiness levels in patients with schizophrenia.

Materials and Methods: The study, which was planned as a descriptive and correlational study, was conducted with 100 schizophrenic patients who were followed up in a Community Mental Health Center in a province of the Black Sea region of Turkey and volunteered to participate in the study, between March 2021 and June 2021. In the collection of data; Personal Information Form, Internalized Stigma in Mental Illness Scale (ISMI), Oxford Happiness Scale (OMS) were used.

Results: In the study, the mean ISMI score of schizophrenic patients was 65.95 ± 8.90 , and the mean OMQ score was 23.96 ± 4.19 . The highest score of the patients in the sub-dimension of confirming stereotypes in the ISMI scale was (16.10 ± 2.71) ; It was determined that he got the lowest score (10.41 ± 2.17) in the sub-dimension of resistance to stigma. A negative significant correlation was found between the patients' mean ISMI and OMQ scores ($r: -0.455$, $p < 0.001$). In addition, a positive, moderately significant correlation was found between the ISMI resistance to stigma sub-dimension and SME ($r: 0.457$, $p < 0.001$).

Conclusion: It was determined that schizophrenia patients had high levels of internalized stigma and moderate levels of happiness. It was determined that there was a negative significant relationship between internalized stigma and happiness levels of the patients.

Keywords: Schizophrenia, internalized stigma, happiness.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-218

TİDAL MODELE DAYALI PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ YAKLAŞIMININ BEDENSEL ENGELLİ YETİŞKİN BİREYLERDE HAYATIN ANLAMI VE BAŞ ETME DÜZEYİNE ETKİSİ: BİR EYLEM ARAŞTIRMASI

Sibel Çaynak¹, İlkay Keser¹

¹Akdeniz Üniversitesi

Amaç: Tidal Modele dayalı psikiyatri hemşireliği yaklaşımının bedensel engelli yetişkin bireylerde hayatın anlamı ve baş etme düzeyine etkisini değerlendirmektir.

Yöntem: Çalışma nitel ağırlıklı özgürleştirici eylem araştırması desenindedir. Araştırmaya katılmayı kabul eden 20-30 yaş arasındaki on birey çalışma kapsamına alınmıştır. Bireylerle öncelikle engelliliğin yaşam üzerine etkisi, hayatın anlamı konularında yarı yapılandırılmış görüşme formu ile bireysel görüşme yapılmış, Hayatın Anlam ve Amacı Ölçeği ve Stresle Başa Çıkma Tarzı Ölçeği uygulanmıştır. Bakım uygulaması aşamasında Tidal Modele dayalı psikiyatri hemşireliği yaklaşımı birebir seanslar aracılığı ile bireye özgü uygulanmış, daha sonra katılımcıların hayatın anlamı ve baş etme düzeyi bireysel görüşme ve ölçekler aracılığıyla tekrar değerlendirilmiştir. Birebir seansların sayısı ve içeriği bireylerin ihtiyacına göre değişiklik göstermiştir. Birebir seanslarda Modelde tanımlanan Tidal Taahhüt ve Yeterliliklere dikkat edilmiştir. Bireysel görüşmelerden elde edilen veriler NVIVO nitel veri analizi programı kullanılarak betimsel analiz yapılmış, ölçeklerden elde edilen veriler için SPSS paket programı kullanılarak analiz yapılmıştır.

Bulgular: Araştırmanın ön nitel ve son nitel verilerine yönelik; deneyim okyanusunda hayatı anlamı kılan durumlar, deneyim okyanusundaki fırtına/karaya oturma/korsan saldırısı, deneyim okyanusundaki can yeleği/can simidi, deneyim okyanusunda gemide tamirat işleri, deneyim okyanusundaki rotalar olmak üzere beş ana tema belirlenmiştir. Tidal Modele dayalı psikiyatri hemşireliği yaklaşımı sonrası, bedensel engelli yetişkin bireylerin hayatın anlamı ve amacı, stresle baş etme puanlarında artış görülmüştür.

Tartışma-Sonuç: Bedensel engelli bireyler hedeflerine ulaştıklarında, toplumun üretken bireyleri olduklarında hayatın anlamını deneyimlemekte [1], yaşamdaki anlama ilişkin bir yargıya sahip olan engelli bireylerin uyum süreci daha kolay olmaktadır [2,3]. Bedensel engelli bireyler yüksek düzeyde stres yaşamakta [4], stresle baş etme yöntemi olarak pasif başa çıkma yöntemlerini kullanmaktadır [5]. Tidal Modele dayalı hemşirelik yaklaşımı sonucunda bireylerin pasif başa çıkma yönetimi puanları azalmıştır. Araştırma sonucunda Tidal Modele dayalı psikiyatri hemşireliği yaklaşımı bedensel engelli yetişkin bireylerin hayatın anlam ve amacı, stresle baş etme durumlarını olumlu yönde etkilemiştir. Tidal Modele dayalı psikiyatri hemşireliği yaklaşımının bedensel engelli bireylerde araştırma ve uygulamalarda kullanımının sürdürülmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: bedensel engellilik, tidal model, psikiyatri hemşireliği, hayatın anlamı, baş etme

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Kim SJ, Kang KA. Meaning of life for adolescents with a physical disability in Korea. *Journal of Advanced Nursing*, 2003;43(2):145-155.
2. Psarra E, Kleftaras G. Adaptation to Physical Disabilities: The Role of Meaning in Life and Depression. *The European Journal of Counselling Psychology*. 2013; 2(1):79–99.
3. Shao J, Zhang Q, Lin T, Shen J, Li D. Well-being of elderly stroke survivors in Chinese communities: mediating effect of meaning in life. *Aging Mental. Health*, 2014;18:435-445.
4. Mushtaq S, Akhouri D. Self esteem, anxiety, depression and stress among physically disabled people. *International Journal of Indian Psychology*, 2016;3(4):64.
5. Grooms DA, Leahy MJ. The relationships among the stress appraisal process, coping disposition, and level of acceptance of disability. *Rehabilitation Counseling Bulletin*, 2002;46(1):14-23.

THE EFFECT OF THE TIDAL MODEL BASED PSYCHIATRIC NURSING APPROACH ON MEANING IN LIFE AND COPING MECHANISMS AMONG ADULTS WITH PHYSICAL DISABILITIES: A ACTION RESEARCH

Sibel Çaynak¹, İlky Keser¹

¹Akdeniz Univesity

Objective: Evaluate the impact of the psychiatric nursing approach based on the Tidal Model on the meaning of life and coping levels in physically handicapped adult people.

Method: The study is in a qualitatively weighted emancipatory action research design. The study included ten people aged 20 to 30 years who agreed to take part in the study. The study primarily conducted personal interviews with the people regarding the impact of disability on life and meaning of life via a semi-structured interview form and implemented the Meaning and Purpose of Life Scale and the Style of Coping with Stress Scale. In the care application phase the study implemented an individual-specific psychiatric nursing approach based on the Tidal Model via personal sessions and then reassessed the meaning of life and coping levels of the participants via the personal interviews and scales. Number and content of the personal sessions varied according to the needs of the people. The personal sessions grounded on Tidal Commitments and Competences defined in the model. The study conducted a descriptive analysis for the data acquired from the personal interviews using the NVIVO qualitative data analysis program and analyzed the data acquired from the scales using the SPSS package program.

Results: Concerning the preliminary qualitative and final qualitative data of the study; five main themes were specified as situations making the life meaningful in the experience ocean, storm/shipwrecking/pirate attack in the experience ocean, life jacket in the experience ocean, maintenance work in the ship in the experience ocean and routes in the experience ocean. Following the psychiatric nursing approach based on the Tidal Model, there was an increase in the meaning and purpose of life and coping with stress scores of the physically handicapped adult people.

Discussion-Conclusion: When physically handicapped people achieve their goals and become productive members of the society, they will experience the meaning of life [1]. Handicapped people with a judgement of the meaning in life have an easier adaptation process [2,3]. Physically handicapped people have a higher level of stress [4] and use passive coping methods to cope with stress [5]. As a result of the nursing approach based on the Tidal Model the passive coping management scores of the people decreased. As a result of the study the psychiatric nursing approach based on the Tidal Model positively affected the meaning and purpose of life and coping with stress states of the physically handicapped adult people. It is recommended that the psychiatric nursing approach based on the Tidal Model continue to be used in the research and applications in physically handicapped people.

Keywords: physical disability, tidal model, psychiatric nursing, meaning of life, coping

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-219

BİPOLAR BOZUKLUKTA PEPLAU KİŞİLERARASI İLİŞKİLER KURAMI TEMELLİ KİŞİLERARASI İLİŞKİLER SOSYAL RİTM TERAPİ

Yeliz Aktaş¹, Şeyda Dülgerler²

¹İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi

²Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

Giriş: Bipolar bozukluk, derin çöküntüden aşırı neşeye doğru duygudurum dalgalanmaları olan kronik ve nüksedici seyirli, yinleme ve iyileşmelerle seyreden bir hastalık olup, kendine zarar verme ve özkıyım davranışı açısından yüksek risk taşıyan ve sosyal açıdan da kişiye önemli derecede zarar veren bir bozukluktur (1). Bipolar bozuklukta, mani-depresyon ve remisyon dönemlerinde değişmiş sirkadiyen ritimler (ruh hali , iştah , uyku ve enerji seviyesindeki değişiklikler) gözlenmiş ve bu nedenle sirkadiyen ritim anormallikleri bu hastalıkların olası biyo belirteçleri olarak büyük ilgi görmüştür (2).

Sirkadiyen parametreler ve ruh halindeki kuralılaşdırma arasındaki ilişki de "sosyal zeitgeber teorisi" ile güçlü bir şekilde bağlantılıdır (2). Sosyal zeitgeber teorisi, stresli yaşam olaylarının uyuma - uyanma zamanı, yemek zamanı gibi "sosyal zeitgeber" olarak tanımlanan durumların düzenini bozabildiğini, bunun sonucunda da sirkadyen ritim bozuklukları izlenerek, hastalığa yatkın kişilerde duygudurum atağı izlenebileceğini belirtir. Bunun sonucunda kişilerarası ilişkiler, yaşam evresi, sosyal ihtiyaçlar gibi etkenler, uykuya dalma saati gibi bir sosyal zeitgeber'i etkileyerek biyolojik ritimleri bozabilir (3).

Ellen Frank bipolar bozukluğu olan bireylerde sirkadiyen ritimleri düzenlemek için Kişilerarası İlişkiler ve Sosyal Ritm Terapi (KİPT-SRT) geliştirilmiştir (4). KİPT-SRT'nin amacı, kişilerin sosyal rutinlerini (günlük rutinler, uyku-uyanma dengeleri) stabilize etmek, kişilerarası olaylar ve duygudurum arasındaki iki yönlü ilişkiye dair iç görü kazanılması ve sosyal rollerden memnuniyetini arttırmak olup asıl amaç bipolar bozuklukta işlevselliği arttırmaktır. Bu çok yönlü yaklaşımı kullanarak, KİPT-SRT mevcut ruh halini geliştirmeyi ve hastalara yeni bipolar atakların gelişimine karşı kendilerini korumalarını sağlayacak becerileri öğretmeyi amaçlamaktadır. (4).

KİPT-SRT, kişilerarası ve sosyal rol sorunlarını ele alarak, hastaların kişilerarası ve sosyal temelli stres faktörlerini azaltmaya çalışır. Ayrıca günlük rutinleri düzenleyerek, olumlu ve olumsuz yaşam olaylarının bu günlük rutinleri ne ölçüde etkileyebileceğine dikkat ederek, sosyal ritimlerin stabilitesini artırır (5).

Amaç: Bu derlemenin amacı bipolar bozukluğu olan bireylerde Peplau Kişilerarası İlişkiler Kuramı temelli KİPT-SRT programının tanıtımıdır.

Tartışma ve Sonuç: Psikiyatri hemşireliği birey, aile ve toplumun ruh sağlığının geliştirilmesinde, ruhsal hastalık ve acı çekme yaşantısını önlemede ve bu yaşantılardan anlam bulmada profesyonel bir hemşirenin yardım ettiği kişilerarası bir süreçtir (1). Psikiyatri hemşireliği kuramcılarında olan Peplau, birçok hemşirelik sorununun insan ilişkilerinden kaynaklandığını, bireylerin gelişimlerinin devam edebilmesi ve bu sorunların çözümlenebilmesi için hemşirelik girişimlerinin bu yönde planlanması gerektiğine inanmıştır (6). Hemşireler, insan ilişkilerinden kaynaklanan sorunları tanıyıp çözmede yardımcı olabileceklerinden, kişilerarası süreç modelin merkezini oluşturur. Peplau'nun kişilerarası ilişkiler kuramı ile örtüşen özelliklerinin olduğu KİPT-SRT'nin görüşme basamakları, Peplau'nun hemşire-hasta arasındaki ilişki basamaklarıyla paralel olduğu görülmektedir.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Bipolar bozuklukta Peplau Kişilerarası İlişkiler Kuramı temelli KIPT-SRT bireylerin biyolojik ritimleri düzene girerek, nöks sıklıkları azalacaktır. Ayrıca damgalamaya neden olan ve yaşam boyu devam eden ruhsal hastalıklardan biri olan bipolar bozukluğu olan bireyler toplum içinde yaşamlarını sürdürerek, iş yaşamı, okul hayatı ve sosyal hayatlarında işlevsellikleri artarak hastane yatışları azalacaktır. Aynı zamanda psikiyatri hemşireliğine yenilikçi bir yaklaşım olan bu terapi türü, ülkemizde psikiyatri hemşirelerinin KIPT-SRT'nin çıktılarından dolayı yaygınlaştırıcı etki getireceği ve psikiyatri hemşireliği literatürüne olumlu katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu sayede maliyeti etkin sürekli, yenilikçi ve bipolar bozukluğu olan bireylerin sağlığını geliştirmeye yönelik psikiyatri hemşireliği hizmetinin kalitesinin arttırması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: bipolar bozukluk, kişilerarası ilişkiler, nöks, hemşirelik teorisi

KAYNAKÇA:

1. Engin E. Çuhadar D. 2014 "Bipolar Bozukluk". Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Bakım Sanatı. (Ed Olcay Çam, Esra Engin), İstanbul İstanbul Tıp Kitabevi.
2. Etain B, Milhiet V, Bellivier F, Leboyer M. 2011 "Genetics of circadian rhythms and mood spectrum disorders" European Neuropsychopharmacology, 21(4), 676-682
3. Hızlı Sayar G, Özten E, Ünsalver B. 2014 "Bipolar Bozuklukta Kişilerarası İlişkiler ve Sosyal Ritim Terapisinin Temel İlkeleri" Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar-Current Approaches in Psychiatry, 6(4), 438-446
4. Frank E, Kupfer DJ, Thase ME, Mallinger AG, Swartz HA, Fagiolini AM, et al. 2005 "Two-year outcomes for interpersonal and social rhythm therapy in individuals with bipolar I disorder". Arch Gen Psychiatry, 62, 996-1004
5. Frank E, Swartz H. A, Boland E. 2007 "Interpersonal and social rhythm therapy: an intervention addressing rhythm dysregulation in bipolar disorder". Dialogues Clin Neurosci, 9(3), 325-332.
6. Peplau, H. E. (1997). *Peplau's Theory of Interpersonal Relations*. *Nursing Science Quarterly*, 10(4), 162-167. doi:10.1177/089431849701000407

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

PEPLAU INTERPERSONAL RELATIONS THEORY-BASED INTERPERSONAL SOCIAL RHYTHM THERAPY IN BIPOLAR DISORDER

Yeliz Aktaş¹, Şeyda Dülgerler²

¹*İzmir Katip Çelebi University Atatürk Training and Research Hospital*

²*Ege University Faculty of Nursing, Department of Mental Health*

Introduction: Bipolar disorder is a chronic and relapsing disease with mood swings from depression to extreme joy, with relapses and remissions, and is a disorder that carries a high risk in terms of self-harm and suicidal behavior and causes significant social harm to the individual(1). In bipolar disorder, altered circadian rhythms (changes in mood, appetite, sleep, and energy level) have been observed during periods of mania, depression, and remission, and therefore, circadian rhythm abnormalities have received great attention as possible biomarkers of these diseases(2).

Ellen Frank Interpersonal and Social Rhythm Therapy (IPSRT) was developed to regulate circadian rhythms in individuals with bipolar disorder(4). The aim of IPSRT is to stabilize people's social routines (daily routines, sleep-wake balances), to gain insight into the two-way relationship between interpersonal events and mood, and to increase their satisfaction with social roles, and the main purpose is to increase functionality in bipolar disorder. Using this versatile approach, IPSRT aims to improve current mood and teach patients skills that will enable them to protect themselves against the development of new bipolar episodes(4).

IPSRT tries to reduce patients' interpersonal and socially based stress factors by addressing interpersonal and social role problems. In addition, it increases the stability of social rhythms by arranging daily routines and paying attention to the extent to which positive and negative life events can affect these daily routines(5).

Aim: The purpose of this review is to introduce the IPSRT program based on Peplau Interpersonal Relations Theory in individuals with bipolar disorder.

Discussion and conclusion: Psychiatric nursing is an interpersonal process in which a professional nurse helps to improve the mental health of the individual, family and society, to prevent mental illness and suffering, and to find meaning from these experiences(1). Peplau, one of the psychiatric nursing theorists, believed that many nursing problems stem from human relations, and that nursing interventions should be planned in this direction in order for individuals to continue their development and to solve these problems(6). Interpersonal process is at the center of the model, as nurses can help in recognizing and solving problems arising from human relations. The interview steps of IPSRT, which has features that overlap with Peplau's theory of interpersonal relationships, seem to be in line with Peplau's nurse-patient relationship steps.

In bipolar disorder, IPSRT based on Peplau Interpersonal Relations Theory will regulate the biological rhythms of individuals, and their relapse frequency will decrease. In addition, individuals with bipolar disorder, which is one of the lifelong mental illnesses that cause stigmatization, will continue their lives in the community, and their functionality in their work life, school life and social life will increase and their hospitalizations will decrease. At the same time, this type of therapy, which is an innovative approach to psychiatric nursing, is thought to have a disseminating effect on psychiatric nurses in our country due to the outputs of IPT-SRT and contribute positively to the psychiatric nursing literature. In this way, it is expected to increase the quality of psychiatric nursing service that is cost-effective, continuous, innovative and aimed at improving the health of individuals with bipolar disorder.

Keywords: bipolar disorder, interpersonal relationships, relapse, nursing theory

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-220

ERGENLERDE AKILLI TELEFON BAĞIMLILIĞI VE SİBER ZORBALIKLA İLİŞKİSİ

Elvan Emine Ata¹, Emel Bahadır Yılmaz²

¹Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği ABD, İstanbul.

²Giresun Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Psikiyatri Hemşireliği ABD, Giresun.

Amaç: Bu çalışma ergenlerin akıllı telefon bağımlılığı ile siber zorbalık düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı ve ilişki arayıcı tipteki araştırmanın örneklemini bir Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinde öğrenim gören 208 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmanın verileri Anket Formu, "Akıllı Telefon Bağımlılığı Ölçeği," "Siber Zorbalık Ölçeği" kullanılarak toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde sayı, yüzde, ortalama, standart sapma ve korelasyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin yaş ortalamasının 15,10±0,89 olup, %55,4'ü kadındı. Öğrencilerin günlük internette geçirdiği ortalama saat 3,72±3,25 ve günlük telefonda geçirdiği ortalama saat 4,10±3,58'dir. Akıllı Telefon Bağımlılığı Ölçeği toplam puan ortalaması 77,88±31,90, alt boyut puan ortalamaları; gündelik yaşam bozuklukları ve tolerans boyutunda 20,97±9,65, yoksunluk belirtileri boyutunda 16,00±8,54, olumlu beklenti boyutunda 14,52±6,39, sanal yönelimli ilişkiler boyutunda 7,78±4,13, aşırı kullanım boyutunda 10,17±5,33, sosyal ağ bağımlılığı boyutunda 4,84±2,73 ve fiziksel semptomlar boyutunda 7,71±3,48 idi. Siber Zorbalık Ölçeği toplam puan ortalaması ise 26,28±4,96 olarak saptandı. Siber Zorbalık Ölçeği toplam puanı ile Akıllı Telefon Bağımlılığı Ölçeği toplam puanı arasında pozitif yönde, orta düzeyde ve anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir (r=0,410, p<0,01). Ayrıca, Siber Zorbalık Ölçeği toplam puanı ile gündelik yaşam bozuklukları ve tolerans, yoksunluk belirtileri, olumlu beklenti, aşırı kullanım, sosyal ağ bağımlılığı ve fiziksel semptomlar alt boyutları arasında pozitif yönde, orta düzeyde ve anlamlı bir ilişki olduğu (p<0,01), sanal yönelimli ilişkiler alt boyutu arasında pozitif yönde, zayıf düzeyde ve anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır (p<0,01).

Tartışma ve sonuç: Bu çalışmanın sonucunda öğrencilerin akıllı telefon bağımlılığının orta düzeyde olduğu, akıllı telefon bağımlılığı ile siber zorbalık arasında anlamlı bir ilişki olduğu, akıllı telefon bağımlılığı arttıkça siber zorbalığın arttığı söylenebilir. Literatürde bu çalışmanın sonuçlarını destekleyen çalışma sonuçları yer almaktadır. Lise öğrencilerinde yapılan çalışmalarda problemlerli internet kullanımı arttıkça siber zorbalığın arttığı vurgulanmaktadır [1]. Ergenlerde akıllı telefon bağımlılığının, siber şiddeti içeren olaylara katılımı artıran bir faktör olduğu vurgulanmaktadır [2]. Bir grup üniversitesi öğrencisinde yapılan başka bir çalışmada, akıllı telefon bağımlılığının olmasının siber zorbalığa da neden olacak bir faktör olarak ele alınması gerektiği belirtilmiştir [3]. Bu sonuçlar doğrultusunda toplum ruh sağlığı hemşirelerinin akıllı telefon bağımlılığı konusunda ergenleri, ailelerini ve eğitimcileri bilinçlendirmesi, akıllı telefon bağımlılığı ve siber zorbalık konusunda okullarda taramalar yapmaları ve riskli olan ergenler için müdahale programlarının planlanması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: siber zorbalık, akıllı telefon bağımlılığı, ergenlik, psikiyatri hemşireliği.

Kaynakça:

1. Sezer Efe Y., Erdem E., Vural B. Lise Öğrencilerinde Siber Zorbalık ve İnternet Bağımlılığı. Bağımlılık Dergisi. 2021; 22(4): 465-473.
2. Choi J, Choi O-j, Kim J-h. Effects of adolescent smart phone addiction on cybersexual delinquency. Soc Behav Pers. 2017;45(5):819-31.
3. Qudah MFA, Albursan IS, Bakhiet SFA, Hassan EMAH, Alfnan AA, Aljomaa SS, Ateik Al Khadner MM. Smart phone addiction and its relationship with Cyberbullying Among University students. Int J Ment Health Add. 2019;17(3):628-43.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

SMARTPHONE ADDICTION AND ITS RELATIONSHIP WITH CYBERBULLYING IN ADOLESCENTS

Elvan Emine Ata¹, Emel Bahadır Yılmaz²

¹Health Sciences University, Hamidiye Faculty of Nursing, Department of Psychiatric Nursing, Istanbul.

²Giresun University, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing, Department of Psychiatric Nursing, Giresun.

Objective: This study was conducted to determine the relationship between smartphone addiction and cyberbullying levels of adolescents.

Method: The sample of the descriptive and relation-seeking study consisted of 208 students studying at a Vocational and Technical Anatolian High School. The data of the research were collected by using the Questionnaire Form, "Smartphone Addiction Scale", "Cyberbullying Scale". Number, percentage, mean, standard deviation and correlation analysis were used in the evaluation of the data.

Results: The mean age of the students was 15.10 ± 0.89 , and 55.4% were women. The average time spent by the students on the internet is 3.72 ± 3.25 and the average time they spend on the phone is 4.10 ± 3.58 . Smartphone Addiction Scale total score average was 77.88 ± 31.90 , sub-dimension mean score; 20.97 ± 9.65 in daily life disorders and tolerance, 16.00 ± 8.54 in withdrawal symptoms, 14.52 ± 6.39 in positive expectation, 7.78 ± 4.13 in virtual-oriented relationships, overuse It was 10.17 ± 5.33 in the dimension of social network addiction, 4.84 ± 2.73 in the dimension of social network addiction and 7.71 ± 3.48 in the dimension of physical symptoms. The mean total score of the Cyberbullying Scale was found to be 26.28 ± 4.96 . It was determined that there was a positive, moderate and significant relationship between the Cyber ??Bullying Scale total score and the Smartphone Addiction Scale total score ($r=0.410$, $p<0.01$). In addition, there was a positive, moderate and significant relationship between the Cyber ??Bullying Scale total score and the sub-dimensions of daily life disorders and tolerance, withdrawal symptoms, positive expectation, overuse, social network addiction and physical symptoms ($p<0.01$). A positive, weak and significant relationship was found between the virtual oriented relationships sub-dimension ($p<0.01$).

Discussion and conclusion: As a result of this study, it can be said that students' smartphone addiction is moderate, there is a significant relationship between smartphone addiction and cyberbullying, and cyberbullying increases as smartphone addiction increases. In the literature, there are study results supporting the results of this study. In studies conducted with high school students, it is emphasized that as problematic internet use increases, cyberbullying increases [1]. It is emphasized that smartphone addiction in adolescents is a factor that increases participation in events involving cyber violence [2]. In another study conducted with a group of university students, it was stated that smartphone addiction should be considered as a factor that will also cause cyberbullying [3]. In line with these results, it can be recommended that community mental health nurses raise awareness of adolescents, their families and educators about smartphone addiction, conduct screenings at schools about smartphone addiction and cyberbullying, and plan intervention programs for risky adolescents.

Keywords: cyberbullying, smartphone addiction, adolescence, psychiatric nursing.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-221

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN COVID-19 PANDEMİSİNDE ANKSİYETE DÜZEYLERİNİN VE PSİKOLOJİK İYİLİK DURUMLARININ BELİRLENMESİ

Igho Oluku¹, Ayşegül Savaşan¹

¹Yakın Doğu Üniversitesi

Amaç: Çoğu zaman, biyolojik rahatsızlıklar, nüfusun psikolojik sağlığına daha az önem verilerek öne çıkmaktadır. Depresyon, intihar veya intihar düşüncesi, uykusuzluk, kaygı, panik atak gibi psikolojik sıkıntılar, toplumda yaygın olan ruh sağlığı olumsuz koşullarının önde gelen örnekleridir [1,2,3]. Bununla birlikte, COVID-19 salgını, genel refahımızın önemli bir alanı olan insan popülasyonunda psikolojik sağlığın gerekliliğine daha fazla dikkat çekmiştir. COVID-19 enfeksiyonunun ulustan ulusa hızla yayılmasının bir sonucu olarak, küresel olarak olumsuz sonuçlar rapor edilmiş ve etkisi sağlığımızı etkileyen birçok psikososyal sıkıntıyla ilişkilendirilmiştir [4,5]. Bu çalışmanın amacı hemşirelik öğrencilerinin Covid-19 pandemisi sırasındaki anksiyete düzeylerini ve psikolojik iyilik durumlarını incelemektir.

Yöntem: Bu kesitsel ve tanımlayıcı çalışma Yakın Doğu Üniversitesi uluslararası hemşirelik programındaki öğrencilerle Mayıs 2021'de yapılmıştır. Çalışmaya toplam 206 hemşirelik lisans öğrencisi katılmıştır. Verilerin toplanmasında kişisel bilgi formu, Coronavirüs Anksiyete Ölçeği ve DSÖ-5 İyilik Hali İndeksi kullanılmıştır. Anketler, lisans hemşirelik öğrencilerine çevrimiçi anket kullanılarak uygulanmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin çoğunluğunu kadın (%53,4), 23-25 yaş grubunda (%48,1), bekar (%91,7), ikinci sınıf (%31,6) ve Nijeryalı (%52,4) öğrenciler oluşturmaktadır. Öğrencilerin Coronavirüs anksiyete puan ortalaması $3,21 \pm 3,09$ 'dur. Öğrencilerin DSÖ-5 iyilik hali puan ortalaması 11.49 ± 4.51 'dir.

Sonuç: Hemşirelik öğrencilerinin işlevsel olmayan koronavirüs anksiyetesi yoktur. Öğrencilerin psikolojik iyilik durumlarının optimalin altında olması nedeniyle hemşirelik öğrencileri depresyon riski taşıyan bireylerdir. Hemşirelik öğrencilerinin anksiyete düzeyleri ile psikolojik iyi oluşları arasında orta düzeyde ve negatif yönde bir ilişki bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: KOVİD-19, anksiyete, hemşirelik öğrencileri, iyilik hali

KAYNAKÇA:

1. Wang J, Lloyd-Evans B, Giacco D, Forsyth R, Nebo C, Mann F, Johnson S. Social isolation in mental health: a conceptual and methodological review. *Social psychiatry and psychiatric epidemiology*. 2017; 52(12): 1451–1461.
2. Donovan N J, Wu Q, Rentz DM, Sperling RA, Marshall GA, Glymour MM. Loneliness, depression and cognitive function in older U.S. adults. *International journal of geriatric psychiatry*. 2017; 32(5): 564–573.
3. Domènech-Abella J, Lara E, Rubio-Valera M, Olaya B, Moneta MV, Rico-Urbe LA, et al. Loneliness and depression in the elderly: the role of social network. *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology*. 2017; 52(4): 381–390.
4. Shi L, Que JY, Lu ZA, Gong YM, Liu L, Wang YH, Ran MS, Ravindran N, et al. Prevalence and correlates of suicidal ideation among the general population in China during the COVID-19 pandemic. *European psychiatry: the journal of the Association of European Psychiatrists*. 2021; 64(1): e18.
5. Loades ME, Chatburn E, Higson-Sweeney N, Reynolds S, Shafran R, Brigden A, Linney C, et al. Rapid Systematic Review: The Impact of Social Isolation and Loneliness on the Mental Health of Children and Adolescents in the Context of COVID-19. *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*. 2020; 59(11): 1218-1239.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

DETERMINATION OF ANXIETY LEVEL AND PSYCHOLOGICAL WELL-BEING OF UNDERGRADUATE NURSING STUDENTS DURING COVID-19 PANDEMIC

Igho Oluku¹, Ayşegül Savaşan¹

¹Near East University

Aim: Most often, biological ailments are giving prominent attention with less emphasis on the psychological health of the population. Psychological distresses such as depression, suicide or suicide ideation, sleeplessness, anxiety, panic attacks are few leading examples of mental health adverse conditions prevalent in society [1,2,3]. However, the COVID-19 pandemic has brought further attention to the needfulness of psychological wellness in the human population which is an essential domain in our general wellbeing. As a result of the rapid spread of this COVID-19 infection from nation to nation, several catastrophic disruptions were reported globally and its effect has been linked to many psychosocial distresses affecting our health [4,5]. The aim of this study is to investigate nursing students' anxiety level and psychological well-being during Covid-19 pandemic.

Material and Method: This cross-sectional and descriptive study was conducted with students in the international nursing program of Near East University in May 2021. A total of 206 undergraduate nursing students participated in this study. For collecting data, the personal information form, Coronavirus Anxiety Scale and WHO-5 Well-being Index were used. The questionnaires were administered to the undergraduate nursing students using online survey.

Findings: The majority of students were female (53.4%), at age group of 23-25 (48.1%), single (91.7%), second year students (31.6%) and Nigerian (52.4%). The Coronavirus anxiety mean score of the students was 3.21 ± 3.09 . The WHO-5 wellbeing mean score of the students was 11.49 ± 4.51 .

Result: Nursing students have no dysfunctional coronavirus anxiety. Due to the suboptimal psychological well-being of the students, nursing students are individuals at risk for depression. A moderate and negative correlation was found between anxiety level and psychological wellbeing of nursing students.

Keywords: Covid-19, anxiety, nursing students, psychological wellbeing

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-222

ŞİZOFRENİ TANILI HASTALARDA YOGANIN SUBJEKTİF İYİLİK DÜZEYİNE VE UYKU KALİTESİ ÜZERİNE ETKİSİ

Derya Tanrıverdi¹, Mina Güner²

¹Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

²Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Psikiyatri Hemşireliği Yüksek Lisans Programı

Amaç: Bu araştırma şizofreni tanılı hastalarda yoga ve nefes egzersizinin subjektif iyilik düzeyine ve uyku kalitesine etkisinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Bu araştırma ön test- son test kontrol gruplu yarı deneysel model olarak yürütülmüş, bir ilde yer alan üç toplum ruh sağlığı merkezinde şizofreni tanısı almış hastalar araştırmanın evrenini, araştırma kriterlerine uyan 35 deney ve 39 kontrol grubu olmak üzere toplam 74 hasta ise çalışmanın örneklemini oluşturmuştur. Veriler 'Kişisel Bilgi Formu', 'Warwick-Edinburgh Mental İyi Oluş Ölçeği (WEMİÖÖ)' ve 'Pittsburgh Uyku Kalitesi İndeksi (PUKİ)' ile toplanmıştır. Yoga uygulaması haftada 4 kez, toplam 28 oturum olarak grup şeklinde uygulanmıştır

Bulgular: Deney grubunun ön test WEMİÖÖ puan ortalaması 38.88 ± 9.455 , kontrol grubunun ise 38.89 ± 9.455 'dir. Deney grubunun ön test PUKİ puan ortalaması 9.80 ± 2.898 , kontrol grubunun 10.46 ± 2.303 bulunmuştur. Ön testte deney grubundaki ve kontrol grubundaki hastaların WEMİÖÖ ve PUKİ puan ortalamaları açısından anlamlı bir farklılık olmadığı belirlenmiştir ($p > 0,05$). Katılımcılara uygulanan Son testte ise WEMİÖÖ puan ortalaması; deney grubunun 48.27 ± 9.334 , kontrol grubunun 40 ± 11.29 olarak tespit edilmiştir PUKİ son test puan ortalaması deney grubunun 6.42 ± 2.145 , kontrol grubunun 10.79 ± 3.628 olarak bulunmuştur. Son testte deney grubundaki hastaların kontrol grubundaki hastalara göre WEMİÖÖ puan ortalamalarının anlamlı düzeyde arttığı ve PUKİ puan ortalamalarının anlamlı düzeyde azaldığı belirlenmiştir ($p < 0.05$). Grup içi karşılaştırmalarda deney grubundaki hastaların ön teste göre WEMİÖÖ puan ortalamalarının anlamlı düzeyde arttığı ve PUKİ puan ortalamalarının anlamlı düzeyde azaldığı belirlenmiştir ($p < 0.05$). Kontrol grubunun grup içi karşılaştırmalarında ise son testte ön teste oranla WEMİÖÖ ve PUKİ puan ortalamalarında anlamlı bir değişiklik görülmemiştir ($p > 0,05$).

Tartışma-Sonuç: Eğitim öncesi değerlendirmede, deney ve kontrol grubundaki hastaların uyku problemleri yaşadığı ve subjektif iyilik düzeylerinin düşük olduğu görülürken uygulama sonrası ise uygulamaya katılan bireylerde uyku problemlerinde azalma ve mental iyilik düzeylerinde artma olduğu görülmüştür. Literatürdeki benzer çalışmalarda şizofreni hastalarına yönelik yeni psikososyal tedavi yöntemi olarak yer almaya başlayan yoga uygulamalarının; uyku kalitesi, ruh hali, stres ve genel yaşam kalitesi gibi bireylerin fonksiyonel durumundaki olumlu etkilerinin olduğu görülmüştür (Ovayolu & Ovayolu, 2019). Bazı araştırmaların sonuçlarında da ruhsal hastalığa sahip bireylerde (Issherwood, 2016) mental iyi oluş düzeyleri arttıkça, psikolojik ve fiziksel iyi oluş düzeylerinin arttığı ve yaşam kalitelerinin daha yüksek bulunduğu (Keyes, Dhingra ve Simoes, 2010) yaratıcılık konusunda ve diğer insanlarla ilişkilerde daha iyi olduğu, özverili çalışma düzenine sahip oldukları ve hayata kalma süresinin daha uzun olduğu sonucuna varılarak (Lyubomirsky, King ve Diener, 2005) şizofreni hastalarının mental iyilik düzeylerinin önemine dikkat çekilmiştir. Bu noktada yoga uygulamalarının kısa vadede sağlıkla ilişkili yaşam kalitesini arttırırken, yorgunluk düzeyi ve uyku bozukluklarını azalttığı yönünde kanıtlar da mevcuttur (Cramer ve ark. 2017). Yoganın psikiyatrik hastalıklardaki bu olumlu etkilerinden yola çıkarak yapılan bu araştırmadan elde edilen sonuçlar ışığında düzenli yoga uygulamalarının daha geniş bir şizofreni hasta kitlesinde de subjektif iyilik düzeyi ve uyku kalitesini arttırmak amacıyla kullanılması önerilir.

Anahtar Kelimeler: psikiyatri hemşireliği, mental iyi oluş, şizofreni, yoga, uyku kalitesi

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Cramer H, Lauche R, Kloese P, Lange S., Langhorst J, Dobos GJ, Yoga for improving health-related quality of life, Mental health and cancer-related symptoms in women diagnosed with breast cancer. Cochrane Database Of Systematic Reviews, 2017(1). Doi: 10.1002/14651858.Cd010802.Pub2
2. Keyes CL, Dhingra SS, Simoes EJ. Change in level of positive mental health as a predictor of future risk of mental illness, American journal of public health, 2010;100, 2366– 2371
3. Ovayolu Ö, Ovayolu N. Yoga uygulamalarında kanıtlar, Huhemfad-Johufon 2019, 6(1), 44-49
4. Isherwood C. Konsantrasyonun gücü, Patanjalinin yoga sutraları. İstanbul: Okyanus Yayınları; 2006.
5. Lyubomirsky S, King L, Diener E. Sık olumlu etkilerin yararları: mutluluk başarıya yol açar mı?, Psikolojik Bülten.131(6)803-855. <https://doi.org/10.1037/0033-2909.131.6.8032005>

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE EFFECT OF YOGA ON SUBJECTIVE WELL-BEING LEVEL AND SLEEP QUALITY IN PATIENTS DIAGNOSED WITH SCHIZOPHRENIA

Derya Tanrıverdi¹, Mina Güner²

¹Gaziantep Üniversitesi Faculty of Health Sciences

²Gaziantep Üniversitesi Health Sciences Psychological Nursing Department

Aim: This research was conducted to determine the effects of yoga and breathing exercises on subjective well-being and sleep quality levels on patients with schizophrenia

Method: Quasi-experimental method with pre & post test control groups have been used for this research. The data is collected via the 'Personal Information Form', the 'Warwick-Edinburgh Mental Well-Being Scale (WEMWBS)' and the 'Pittsburgh Sleep Quality Index (PSQI)'. Yoga training was applied as a group training in a total of 28 sessions four times per week.

Results: Pre test WEMWBS mean score of experimental and control groups are 38.88±9.455 and 38.89±9.455 respectively. Pre test PSQI mean score of experimental and control groups are 9.80±2.898 and 10.46±2.303 respectively. Pre-test analysis shows that there is no significant difference in the mean scores of the patients in the experimental group and the control group in terms of WEMWBS and PSQI ($p>0.05$). Post test WEMWBS mean scores of experimental and control groups are 48.27±9.334 and 40±11.29 respectively. Post test PSQI mean score of experimental and control groups are 6.42±2.145 and 10.79±3.628. Based on the post-test result; it is observed that the WEMWBS mean scores of the patients on the experimental group significantly increased and the PSQI mean scores were significantly decreased compared to the patients in the control group ($p<0.05$). The comparisons within the groups based on pre and post tests shows that the WEMWBS mean score of the patients in the experimental group is increased significantly and the PSQI mean score is significantly decreased ($p<0.05$). The pre and post test results comparison of control group shows that there is no significant change in the WEMWBS and PSQI mean scores ($p>0.05$).

Discussion - Conclusion: Prior to trial of yoga and breathing exercises, it has been observed that the patients in both experimental and control groups have had been experiencing sleeping problems and their subjective well-being was very low. However, post experiment results shows that there has been decrease on sleeping problems and an increase on subjective wellbeing of the participants. Yoga practices and its observed functional positive effects on individuals' sleeping quality, wellbeing, stress and general quality of living is started to take place in similar researches in scientific literature reviews as a new psychosocial treatment (Ovayolu & Ovayolu, 2019). Based on some of the research results, it has been observed that;

- when wellbeing level of individuals with mental illnesses increases, there is an increase on their psychological and physical wellbeing and quality of living too (Issherwood, 2016).
- They get better at creativity and relationships with people (Keyes, Dhirgra ve Simoes, 2010).
- They have dedicated work life order and increased life span (Lyubomirsky, King ve Diener, 2005).

By these research results, it is aimed to draw attention the importance of mental wellbeing of schizophrenic patients. Herein, there are evidences that yoga practices are not only increases the quality of healthy life in short term but also decreases the level of tiredness and sleeping disorders (Cramer ve ark. 2017).

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Positive effect of yoga on psychiatric patients' was the starting point for this research. In the light of results, it is recommended that yoga practises should be used to increase quality of sleeping and subjective wellbeing of wider range of patients diagnosed with schizophrenia.

Key Words: Psychological Nursing, mental wellbeing, schizophrenia, yoga, sleep quality

REFERENCE LIST:

1. Cramer H, Lauche R, Klose P, Lange S., Langhorst J, Dobos GJ, Yoga for improving health-related quality of life, Mental health and cancer-related symptoms in women diagnosed with breast cancer. Cochrane Database Of Systematic Reviews, 2017(1). Doi: 10.1002/14651858.Cd010802.Pub2
2. Keyes CL, Dhingra SS, Simoes EJ. Change in level of positive mental health as a predictor of future risk of mental illness, American journal of public health, 2010;100, 2366– 2371
3. Ovayolu Ö, Ovayolu N. Evidence in yoga practices, Huhemfad-Johufon 2019, 6(1), 44-49
4. Isherwood C. The power of concentration, Patanjali's yoga sutras. Istanbul: Okyanus Yayınları; 2006.
5. Lyubomirsky S, King L, Diener E. Benefits of frequent positive influences: does happiness lead to success?, Psikolojik Bülten.131(6)803-855. <https://doi.org/10.1037/0033-2909.131.6.8032005>

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-223

DELİRYUM YÖNETİMİNDE NON-FARMAKOLOJİK HEMŞİRELİK YAKLAŞIMLARININ LİSANSÜSTÜ TEZLERE DAYALI ANALİZİ : SİSTEMATİK DERLEME

Sevde Aslangül¹, Fatma Ayhan², Candan Terzioğlu¹

¹Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

²Batman Üniversitesi

Araştırmaya dahil edilme ölçütleri PICOS'a (P (Patient/Population/Problem), I (Intervention/Indicator), C (Comparison of Intervention), O (Outcome of Interest), S (Study Design)) göre belirlenmiştir (Tablo 1).

Tablo 1. PICOS Araştırmasında Kullanılan Arama Terimleri

PICOS	Arama Terimleri
P (Patient/Population/Problem)	Deliryum
I (Intervention/Indicator)	Non-farmakolojik müdahaleler Hemşirelik bakımı
C (Comparison of Intervention)	Ulusal ve Uluslararası yüksek lisans/doktora tezleri
O (Outcome of Interest)	Deliryum önleme yaklaşımları Deliryum insidansları Deliryum tedavisi Deliryum düzeyi Hemşirelerin bilgi düzeyleri
S (Study design)	Randomize kontrollü çalışmalar Ön test-son test çalışmaları Deney-kontrol çalışmaları Non-farmakolojik müdahale çalışmaları

Ulusal alandaki incelemeler; deliryum, non-farmakolojik müdahaleler, önleme ve hemşirelik bakımı, uluslararası alandaki incelemeler; delirium, non-pharmacological interventions, prevention ve nursing care anahtar kelimelerinin tek tek ve kombine kullanımı ile gerçekleştirilmiştir.

Proquest veri tabanında 141, Yöktez veri tabanında ise 119 olmak üzere toplam 260 tezin başlık incelemelerinden sonra ilgili tezlerin özet kısımları okunmuştur.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Tezlerin %75'i (n=7) uluslararası, %30'u (n=3) ulusal literatürde yer almaktadır. İncelenen lisansüstü tezlerin %70'i doktora, %30'u yüksek lisans tezidir. Doktora tezlerinin %85,7'si uluslararası, %14,3'ü ulusal literatüre aittir. Yüksek lisans tezlerinin ise %66,7'si (n=2) ulusal, %33,3'ü (n=1) uluslararası literatürde yer almaktadır. Çalışmaya dahil edilen tezler; kendi arasında eğitim, müdahale ve eğitim & müdahale çalışmaları olarak 3 gruba ayrılarak incelenmiştir.

Gates (2020) doktora tezinde 13 aile üyesine çevrimiçi bir eğitim modülü aracılığıyla eğitim düzenlemiştir. McClay (2020) doktora tezinde yoğun bakım ünitesi hemşirelerinin Aile YARDIM protokolünü uygulamasını sağlamıştır. (Aile üyeleri ile uygulama fırsatı ile 1 haftalık kısa bir süre ile hemşirelerden protokole girişlerinden önce ve sonra anket bilgilerinin alınması, oda içi poster yerleştirilmesi, aile üyelerine telefonla eğitim) (Gates, 2020; McClay,2020)

Çavuşoğlu (2019) yüksek lisans tezinde yoğun bakım ünitesinde çevresel uyarıların yönetiminin deliryum üzerine etkisini incelemek amacıyla müdahale grubundaki 30 hastanın bulunduğu yoğun bakımda ses seviyesini gündüz 40 dB ve gece 35 dB, ısıyı 22-24°C, nemi ise %30-60 arasında olacak şekilde düzenlemiştir. Kontrol grubunda yer alan 30 yoğun bakım hastasına ise herhangi bir girişim uygulamamıştır. Müdahale grubundaki hastaların, varsa gözlük/işitme cihazı kullanmasını sağlamış, yoğun bakıma büyük yazılı saat ve takvim asmış, gün ışığı lambası ile gündüz 2 saat boyunca parlak ışık uygulaması yapmış ve son olarak da ziyaretçi görüşmelerini sağlamıştır. Kontrol grubu verilerini Eylül 2017-Nisan 2018 ve deney grubu verileri ise Mayıs 2018- Temmuz 2018 arasında toplamıştır. Bu sürede bir desibel metre ile yoğun bakımdaki gürültü düzeyi günde 3 defa, ısı ve nem ölçer ile ısı ve nem düzeyi günlük 2 defa olarak izlenmiş ve araştırmacı tarafından oluşturulan Gürültü-Isı-Nem Düzeyi İzlem Formu'na ortalamaları alınarak kaydedilmiştir. Çalışma bulgularına bakıldığında; deliryum gelişen hastaların takip döneminde ortam nem seviyesi ortalamasının 33.4 ± 3.7 , deliryum gelişmeyenlerde ise 35.9 ± 5.7 olduğu belirlenmiş olup, bu farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu ($p=0.014$) bulunmuştur. Benzer şekilde ortamın ortalama ses seviyesi bakımından deliryum gelişen (55.0 ± 3.5) ve gelişmeyen hastalar (51.4 ± 3.1) arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.001$). Kontrol grubunun deliryum riski 2,32 kat fazla bulunmuştur.

Topçu (2019) yüksek lisans tezinde dahiliye yoğun bakım ünitesinde yatan hastaların non-farmakolojik düzenlemelerin deliryum gelişimine etkisini değerlendirmiştir. Araştırmacı örnekleme alınan 78 hastadan müdahale grubuna Yoğun Bakımda Analjezi, Sedasyon ve Deliryum Yönetimi için Kanıt ve Görüş Temelli Rehber (2015) de yayınlanan ışık ve gürültü azaltmaya yönelik non-farmakolojik önlemler uygulamıştır. Aynı zamanda yoğun bakım ünitesi rutinlerinde hiçbir değişiklik yapılmaksızın kontrol grubu verileri de elde edilmiştir. Çalışmada deliryum sıklığının kontrol grubunda %60, müdahale grubunda ise %44,7 olduğu belirlenmiştir. Veri toplama süresince YBÜ'de ortalama gürültü seviyesi kontrol grubunda gündüz $78,75 \pm 4,38$ dB(A), gece $59,37 \pm 5,7$ dB(A) iken, müdahale grubunda gündüz gürültü seviyesi $69,89 \pm 4,0$ dB(A), gece gürültü seviyesi ortalaması $55,45 \pm 3,82$ dB(A) olarak saptanmış, yapılan non-farmakolojik düzenlemelerin gürültü seviyelerini azalttığı gözlenmiştir. Deliryum gelişen hastaların ortam gürültü seviyesi izlem süresince müdahale grubunda ortalama $62,85 \pm 3,66$ dB(A), kontrol grubunda ortalama $71,69 \pm 2,76$ dB(A) olarak farklı saptanmıştır. Alınan önlemler sonrasında hastaların Richard-Campbell Uyku Ölçeği puan ortalaması $48,29 \pm 1,39$ 'den $62,05 \pm 1,81$ 'e yükselmiştir.

Kasapoğlu (2020) doktora tezinde non-farmakolojik hemşirelik girişimleri ile deliryumu önlemeye çalışmayı amaçlamış, örneklem grubunu Girişim 1, Girişim 2 ve Kontrol olarak üçe ayırmıştır. Hastaların tümüne yoğun bakım ünitesi standart bakımı uygulanmış, Girişim 1 ve 2 grubundaki hastalara ek olarak reoryantasyon mesajları dinletilmiş, günlük gazete okunmuş ve gece (24.00-05.00) göz bandı takılmıştır. Mesajlar hastaya gündüz saatlerinde, 3 gün boyunca sabah saat 9:00'da ve akşam saat 16:00'da dinletilmiştir. Mesajların içerikleri; Merhaba (Ses kaydını aileden olmayan biri oluşturacaksa hastanın ismi yazılacak/aileden biri oluşturacaksa hasta bireye nasıl sesleniyorsa) 2. Bugün(tarih) ve günlerden (Gün ismi). 3. Şu anda saat (günün hangi kısmında olduğu ve saat) gibi cümlelerden oluşmuştur. Girişim

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

1'deki mesajlarda araştırmacının ses kaydı kullanılmış, Girişim 2 grubunda yer alan hastalarda kontrol grubuna kıyasla deliryumun daha az görüldüğü ifade edilmiştir. Uygulama sonrasında girişim 1 grubunun %5,8'inde, girişim 2 grubunun %5,2'sinde ve kontrol grubunun ise %26,5'inde Yoğun Bakım Ünitesi için Konfüzyon Değerlendirme Ölçeği'nin (YBÜ-KDÖ/ CAM-ICU) pozitif değer aldığı belirlenmiştir.

Wei (2020) yüksek lisans tezinde Uyku Hijyeni Kontrol Listesi'ndeki müdahalelerin hemşireler tarafından uygulanmasını sağlamıştır. Uyku Hijyeni Kontrol Listesi; yoğun bakım uzmanları, yoğun bakım yöneticisi ve birim bazında görevli hemşireler tarafından hastaların uyku kalitesini ele almak ve deliryumu yönetmek adına geliştirilmiştir. Uyku Hijyeni Kontrol Listesi hakkında hemşirelere vardiya toplantıları sırasında ve personel toplantısında eğitim verilmiştir. Kontrol Listesi; televizyonu kapatma, başucu monitöründeki alarm sesini azaltma, hastaların ihtiyaç duyması halinde gürültü ve ışığı en aza indirmek için kulak tıkacı ve göz maskesi tahsis etme, uyku saatlerinde ilaç vermektan kaçınma gibi uygulamalardan oluşmuştur. Uyku Hijyeni Kontrol Listesi tüm hasta odalarında mevcut olup gece vardiyasında hemşireler, kontrol listesindeki müdahaleleri tamamlamıştır. Bu çalışmanın sonucunda, tıbbi yoğun bakım ünitesinde (MICU) uyku hijyeni kontrol listesinin kullanılmasının, bir aylık bir süre içinde hastaların deliryum insidansını %9 oranında azaltabildiğini göstermiştir.

Tartışma ve Sonuç: Bu sistematik derlemenin; ulusal ve uluslararası lisansüstü tezlerde deliryum yönetiminde non-farmakolojik hemşirelik müdahalelerine kanıt düzeyinde bilgi sağlayacağı ve bu konudaki yapılacak ilerideki araştırmalara veri tabanı oluşturacağı öngörülmektedir.

KAYNAKLAR

1. Gates, C. (2020). *Implementation of an educational session on family engagement for family members*. (Doktora Tezi) Proquest Dissertations and Theses veri tabanından erişildi.(UMI No: 28264484)
2. McClay, R. (2020). *Implementation of the family help protocol:a feasibility project for a west Texas icu*. (Doktora Tezi) Proquest Dissertations and Theses veri tabanından erişildi.(UMI No: 28155629)
3. Topçu, N. (2019). *Yoğun bakım ünitesindeki kanıt temelli non-farmakolojik düzenlemelerin deliryumu önlemede etkisi*. (Yüksek Lisans Tezi) YÖKTEZ Ulusal Tez Merkezi veri tabanından erişildi. (Tez No: 10250656)
4. Çavuşoğlu, A. (2019). *Yoğun bakım ünitesinde fiziksel çevre düzenlemesinin deliryum üzerine etkisi*. (Yüksek Lisans Tezi) YÖKTEZ Ulusal Tez Merkezi veri tabanından erişildi. (Proje No: 2017.13.01.1234)
5. Kasapoğlu, E.S. (2020). *Yetişkin kritik hastalarda ilaç dışı hemşirelik girişimleri ile deliryumun önlenmesi*. (Doktora Tezi) YÖKTEZ Ulusal Tez Merkezi veri tabanından erişildi. (Tez No: 651669)
6. Wei, Y. (2020). *Evaluation of sleep hygiene checklist for delirium in an intensive care unit*. (Yüksek Lisans Tezi) Proquest Dissertations and Theses veri tabanından erişildi. (IMU No: 28031052)

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-224

HEMŞİRE LİDERLİĞİNDE YÜRÜTÜLEN MÜDAHALE PROGRAMININ HEMŞİRELERDE EŞDUYUM YORGUNLUĞU, TÜKENMİŞLİK, MERHAMET MEMNUNİYETİ VE PSİKOLOJİK DİSTRES ÜZERİNE ETKİSİ: RANDOMİZE KONTROLLÜ DENEYSSEL ÇALIŞMA

Neslihan Partlak Günüşen¹, Figen Şengün İnan¹, Besti Üstün², Meltem Serttaş³, Selda Sayın³, Serap Yaşaroğlu Toksoy³

¹Dokuz Eylül Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

²Üsküdar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

³İzmir İl Sağlık Müdürlüğü

Amaç: Bu çalışmanın amacı, hemşire liderliğinde yürütülen müdahale programının hemşirelerde eşduyum yorgunluğu, tükenmişlik, merhamet yorgunluğu ve psikolojik distres üzerine etkisini belirlemektedir.

Yöntem: Bu araştırma randomize kontrollü deneysel bir çalışmadır. Araştırmanın örneklemini örneklem ölçütlerini karşılayan 48 hemşire oluşturmuştur. Hemşirelerin eşduyum yorgunluğu, tükenmişlik ve merhamet memnuniyeti düzeylerinin belirlenmesinde Çalışan Yaşam Kalitesi ölçeği kullanılmıştır [1]. Hemşirelerin psikolojik distres düzeyini değerlendirme Genel Sağlık Anketi (GSA-12) kullanılmıştır [2]. Hemşire liderliğinde yürütülen müdahale programı her hafta bir oturum olmak üzere dört oturumdan oluşmakta olup bilişsel davranışçı terapi temelli müdahalelerden oluşmaktadır. Programın etkinliğini değerlendirmek için programdan önce, programdan sonra ve altıncı ayda izlemler yapılmıştır. Girişimin etkinliği değerlendirirken Mann-Whitney U testi, Friedman testi ve Bonferroni düzeltilmeli Wilcoxon testi kullanılmıştır. Analizler yapılırken intention to treat yaklaşımı temel alınmıştır.

Bulgular: Girişim uygulanan hemşirelerin tükenmişlik, merhamet yorgunluğu ve psikolojik distres puanlarının zamana göre anlamlı derecede azaldığı, merhamet memnuniyeti puanlarında ise anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir. Kontrol grubundaki hemşirelerin tükenmişlik, merhamet memnuniyeti ve psikolojik distres puanlarında fark olmamış, merhamet yorgunluğu puanları ise anlamlı derecede azalmıştır. Gruplara göre deney grubu ve kontrol grubu arasında psikolojik distres boyutunda girişim sonrası anlamlı bir fark bulunurken, diğer boyutlarda anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tartışma-Sonuç: Hemşirelik, mesleğin özellikleri, çalışma koşulları ve hemşirenin sağlık sistemindeki rolü nedeniyle zorlayıcı olabilir. İşyerinde hemşirelerin ruh sağlığını geliştirmeye yönelik programların yürütülmesi önemli bir gerekliliktir. Hemşireleri güçlendirmeye yönelik programların sağlık kurumlarında hayata geçirilmesi ve bu programların psikiyatri hemşireleri tarafından yürütülmesi önerilir. Literatürde hemşirelerin iş stresini azaltma ve çalışan yaşam kalitesini artırmaya yönelik çeşitli programlar bulunmaktadır. Bununla birlikte bu programların kanıt düzeylerinin düşük olduğu görülmektedir [3]. Bu nedenlerle hemşireleri güçlendirmeye yönelik standardize programların kanıt düzeyi yüksek araştırmalarla ortaya konmasına gereksinim devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: eşduyum yorgunluğu, hemşirelik, psikolojik distres, randomize kontrollü çalışma, tükenmişlik.

Kaynakça:

- Yeşil A, Ergun U, Amasyalı C, Er F, Olgun NN, Aker AT. Validity and reliability of the Turkish version of the professional quality of life scale. Arch Neuropsychiatry. 2010;47: 111-18. 103436. <https://doi.org/10.4274/npa.5210>
- Kılıç C, Genel Sağlık Anketi: güvenilirlik ve geçerlilik çalışması. Turk Psikiyatri Derg. 1996;7:3-9. Kaydet ve İlerle
- Ruotsalainen JH, Verbeek JH, Mariné A, Serra, C. Preventing occupational stress in healthcare workers. Cochrane Database of Systematic Reviews, (4): CD002892. <https://doi.org/10.1002/14651858.CD002892.pub5>

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

EFFECT OF NURSE-LED INTERVENTION PROGRAMME ON COMPASSION FATIGUE, BURNOUT, COMPASSION SATISFACTION AND PSYCHOLOGICAL DISTRESS IN NURSES: A RANDOMIZED CONTROLLED TRIAL

Neslihan Partlak Günüşen¹, Figen Şengün İnan¹, Besti Üstün², Meltem Serttaş³, Selda Sayın³, Serap Yaşaroğlu Toksoy³

¹Dokuz Eylül University, Faculty of Nursing, Psychiatric Nursing Department

²Uskudar University, Faculty of Health Sciences

³Izmir provincial health directorate

Aim: The aim of this study is to determine the effect of the nurse-led intervention program on compassion fatigue, burnout, compassion fatigue and psychological distress in nurses.

Method: This study is a randomized controlled trial study. The sample of the study consisted of 48 nurses who met the sampling criteria. The Professional Quality of Life scale was used to determine the compassion fatigue, burnout and compassion satisfaction levels of nurses [1]. The General Health Questionnaire (GHQ-12) was used to evaluate the psychological distress level of nurses [2]. The nurse-led intervention program consists of four sessions and consists of cognitive behavioral therapy-based interventions. The program was implemented once a week in a suitable room of the hospital. To evaluate the effectiveness of the program, follow-ups were made before the program, after the program and at the sixth month. Mann-Whitney U test, Friedman test and Wilcoxon test with Bonferroni correction were used to evaluate the effectiveness of the intervention. The intention to treat approach was taken as a basis while performing the analyses.

Results: It was determined that the burnout, compassion fatigue and psychological distress scores of the nurses in the intervention group decreased significantly over time, while there was no significant difference in the compassion satisfaction scores. There was no difference in the burnout, compassion satisfaction and psychological distress scores of the nurses in the control group, while their compassion fatigue scores decreased significantly. According to the groups, there was a significant difference between the experimental group and the control group in the psychological distress dimension after the intervention, while no significant difference was found in the other dimensions.

Discussion-Conclusion: Nursing can be challenging due to the characteristics of the job, working conditions and the role of the nurse in the health system. It is an important requirement to carry out programs to improve the mental health of nurses in the workplace. It is recommended that programs to strengthen nurses be implemented in health institutions and that these programs are carried out by psychiatric nurses. In the literature, there are various programs aimed at reducing the work stress of nurses and increasing the quality of life of the employees. However, the level of evidence for these programs appears to be low [3]. For these reasons, the need for standardized programs to strengthen nurses with high-evidence studies continues.

Keywords: burnout, compassion fatigue, nursing, psychological distress, randomized controlled trial.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-225

KARDİYOVERTER DEFİBRİLATÖRLÜ HASTALARDA PSİKOSOSYAL UYUM: SİSTEMATİK BİR DERLEME

Özgür Demir Gayretli¹, Serap Yıldırım²

¹Dokuz Eylül Üniversitesi Hastanesi Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Servisi, İzmir, Türkiye

²Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

Giriş: İmplant edilebilir kardiyoverter defibrilatörler (ICD), ventriküler aritmi ve ileri düzey kalp yetersizlikleri gibi hastalıklara bağlı gelişebilecek ani ölümlerin engellemek ve mortalite oranlarını düşürmek amacıyla kullanılan tedavi stratejilerinden biridir. Oldukça etkin bir tedavi yöntemi olmasına rağmen ICD, gerek hastaların implantasyon ve yaşayabileceği durumlarla ilgili yeterli bilgi sahibi olmadan hastaneden taburcu edilmeleri gerekse sonrasında yaşamının pek çok alanında değişikliklere ve sıkıntılara yol açması nedeniyle hastaların psikososyal uyumlarının bozulmasına neden olmaktadır. ICD'li hastaların bütüncül olarak ele alınması hastaların hem psikososyal uyumlarının hem de yaşam kalitesinin artması açısından oldukça önemlidir.

Amaç: Sistematik derleme, ICD'li hastalarda psikososyal uyum ile ilgili yapılmış ve ulaşılabilen araştırmalar incelenerek, hastaların psikososyal uyumlarının ve etkileyen faktörlerin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Gereç ve Yöntem: Sistematik derleme, Türk Psikiyatri Dizini, Türk Tıp Veri Tabanı, Türk Medline, YÖK Ulusal Tez Merkezi ve Pubmed veri tabanları kullanılarak yapılmıştır. Tarama, Türkçe ve İngilizce dilinde belirlenen anahtar sözcükler ve bu sözcüklerin eş anlamlıları kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Konuyla ilgili 483 makaleye ulaşılmıştır. Ulaşılan makalelerden 42'si aynı olduğu, 418'si araştırma konusuyla ilgisiz olduğu, 19'u araştırmaya dahil etme kriterlerine uymadığı için dışlanmıştır. Değerlendirmeler doğrultusunda araştırma kapsamına dört araştırma dahil edilmiş, elle tarama sonucu başka bir araştırmaya daha ulaşılmadığı için dört araştırmayla çalışma tamamlanmıştır.

Bulgular: İncelemeye alınan dört araştırmada tanımlayıcı ve ilişki arayıcı nitelikte olup, üçü tekrarlanan ölçüm yöntemini kullanmıştır. İncelenen araştırmaların hepsinde hasta bilgi formu ve Hastalığa Psikososyal Uyum Öz Bildirim Ölçeği kullanılmış, aynı araştırmacılara ait olan üç çalışmada bu araçlara ek olarak Mishel Hastalıkta Belirsizlik Ölçeği kullanılmıştır. Araştırmalara katılan ICD'li hastaların sayısı 21 ile 94 arasında değişmiş olup, çoğunluğu erkek, evli, emekli, eğitilmiş ve çocuk sahibidir. Araştırmaların birinde hastaların ICD implantasyonu sonrası yaşadığı sorunlar sorgulanmış, %52.7'sinin korku yaşadığı, %79.7'sinin implantasyonla kendini güvende hissettiğini belirlenmiştir. ICD'li hastaların psikososyal uyum düzeyleri değerlendirildiğinde genel uyumlarının kötü düzeyde olduğu, uyum düzeyi en fazla etkilenen alanların mesleki çevre, sağlık bakımına oryantasyon ve seksüel ilişki alanlarında yaşandığı, boylamsal üç çalışmada uzun dönem uyum puanlarındaki varyansın önemli bir kısmını (%40) erken dönem uyum düzeylerinin açıkladığı ve uyum düzeyi değişmeyen tek alanın seksüel ilişki alanında yaşandığı saptanmıştır. Psikososyal uyumun belirsizlikle ilişkisinin incelendiği üç araştırmada belirsizlik düzeyi arttıkça uyum sorunlarının da arttığı bulunmuştur.

Sonuç: Bu sistematik derlemede ICD'li hastaların psikososyal uyum sorunları yaşadığı, en fazla etkilenen alanın seksüel ilişki olduğu, erken dönem uyumun uzun dönem uyumda etkili olduğu ve belirsizlikle düzeyi arttıkça uyum sorunlarının da arttığı sonucuna varılmıştır. ICD'li hastaların psikososyal uyumlarını arttırmaya yönelik girişimsel çalışmaların yapılması önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İmplantable Edilebilir Kardiyoverter Defibrilatör; Kalp Pili, Psikososyal Uyum

KAYNAKÇA:

1. Böke Kılıçlı A, Özdemir L. Psychosocial adjustment in heart failure patients with cardioverter defibrillator implantation. *Journal of Anatolia Nursing and Health Sciences* 2017;20:1.
2. Mauro AMP. Long-term follow up study of uncertainty and psychosocial adjustment among implantable cardioverter defibrillator recipients. *International Journal of Nursing Studies* 2010; 47(6):1080-88.
3. Mauro AMP. Exploring uncertainty and psychosocial adjustment after cardioverter defibrillator implantation. *Journal of Cardiovascular Nursing* 2008; 23(6):527-35.
4. Mauro AMP. Uncertainty as a predictor of adjustment to an implantable cardioverter defibrillator. *Progress in Cardiovascular Nursing* 2008;23(4):151-9.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

PSYCHOSOCIAL ADJUSTMENT IN PATIENTS WITH CARDIOVERTERY DEFIBRILLATOR: A SYSTEMATIC REVIEW

Özgür Demir Gayretli¹, Serap Yıldırım²

¹Dokuz Eylül University Hospital Child and Adolescent Mental Health and Diseases Service, İzmir, Turkey

²Ege University Faculty of Nursing, Mental Health and Psychiatric Nursing Department, İzmir, Turkey

Introduction: Implantable cardioverter defibrillators (ICD) are one of the treatment strategies used to prevent sudden death due to diseases such as ventricular arrhythmia and advanced heart failure and to reduce mortality rates. ICD causes the psychosocial adjustment of patients to deteriorate due to the fact that patients are discharged from the hospital without adequate knowledge about implantation and the conditions that they may experience, and that it causes changes and problems in many areas of life afterwards. A holistic approach to patients with ICD is very important in terms of increasing both their psychosocial adjustment and quality of life.

Aim: A systematic review was conducted to determine the psychosocial adjustment of patients and the factors affecting them by examining the available studies on psychosocial adjustment in patients with ICD.

Materials and Methods: The systematic review was made using Turkish Psychiatry Index, Turkish Medical Database, Turkish Medline, National Thesis Center and Pubmed databases. The search was carried out using the keywords determined in Turkish and English and their synonyms. There were 483 articles on the subject. Of the retrieved articles, 42 were excluded because they were the same, 418 were unrelated to the research topic, and 19 did not meet the inclusion criteria. In line with the evaluations, four studies were included in the scope of the research, and the study was completed with four studies since no other research was found as a result of manual scanning.

Results: The four studies included in the review were descriptive and correlational, and three of them used the repeated measurement method. The patient information form and the Psychosocial Adjustment Self-Report Scale were used in all of the studies examined, and the Mishel Uncertainty in Disease Scale was used in addition to these tools in three studies belonging to the same researchers. The number of patients with ICD who participated in the studies ranged from 21 to 94, most of them male, married, retired, educated and have children. When the psychosocial adjustment levels of the patients with ICD are evaluated, it is seen that the general adjustment is poor, the areas that are most affected by the adjustment level are the occupational environment, orientation to health care, and sexual relationship, and early adaptation accounts for a significant part of the variance (40%) in the long-term adjustment scores in three longitudinal studies. It was determined that the only area explained by the levels of adjustment and the level of adjustment did not change was experienced in the area of ??sexual intercourse. In three studies examining the relationship between psychosocial adjustment and uncertainty, it was found that adjustment problems increased as the level of uncertainty increased.

Conclusion: In this systematic review, it was concluded that patients with ICD experienced psychosocial adjustment problems, the most affected area was sexual intercourse, early adjustment was effective in long-term adjustment, and adjustment problems increased as the level of uncertainty increased. It has been suggested that interventional studies be conducted to increase the psychosocial adjustment of patients with ICD.

Keywords: Implantable Cardioverter Defibrillator; Pacemaker, Psychosocial Adjustment

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-226

İNSAN BAKIM KURAMI'NA TEMELLENDİRİLMİŞ HEMŞİRELİK BAKIMININ EBEVEYNİNİ KAYBEDEN ADÖLESLANLARDA TRAVMA SONRASI BÜYÜMEYE ETKİSİ: EYLEM ARAŞTIRMASI

Buket Şimşek Arslan¹, Kadriye Buldukoğlu²

¹Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Burdur, TÜRKİYE

²Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Antalya, TÜRKİYE

Amaç: Bu çalışmanın amacı, ebeveynini kaybeden adölesanlara verilen Watson'ın İnsan Bakım Kuramı'na temellendirilmiş hemşirelik bakımının travma sonrası büyüme etkisini değerlendirmektir.

Yöntem: Bu çalışma, nitel araştırma yöntemlerinden, radikal hümanist paradigmaya dayalı, katılımlı eylem araştırmasıdır. Çalışma dört katılımcı ile çevrimiçi görüşmeler aracılığıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmada eylem öncesi ve eylem sonrası veriler, bireysel görüşmeler ve ölçekler (Yas Ölçeği, Travma Sonrası Büyüme Envanteri) aracılığıyla elde edilmiştir. Eylem öncesi veriler doğrultusunda, eylem sürecinde Omaha Sistemi aracılığıyla İnsan Bakım Kuramı'na temellendirilmiş bireysel hemşirelik bakımı verilmiştir. Girişimler Eğitim, Rehberlik ve Danışmanlık, Sürveyans ve Vaka Yöntemi kategorilerinde uygulanmıştır. Eylem öncesi ve eylem sonrası nitel veriler betimsel analiz yöntemi ile analiz edilmiştir. Nicel verilerde ise ölçek toplam ve alt puanları verilmiştir.

Bulgular: Eylem sürecinde katılımcıların en çok yas ve ruh sağlığı ile ilgili problemler yaşadıkları belirlenmiştir. Eylem öncesinde katılımcılar yas süreci ile ilgili çeşitli zorluklar yaşadıklarını belirtmişlerdir. Bu zorluklarla; sosyal destek ve dikkatini başka yöne verme yolu ile baş ettiklerini ifade etmişlerdir. Eylem sonrasında ise; ebeveyn kaybının anlamının, yaşama etkilerinin, kayıpla baş etme becerilerinin değiştiğini ve olumlu değişimler yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Ayrıca katılımcıların eylem öncesi ve eylem sonrası ölçek puanları karşılaştırıldığında Yas Ölçeği puanlarının azaldığı, Travma Sonrası Büyüme Envanteri puanlarının ise arttığı bulunmuştur.

Tartışma-Sonuç: Bu çalışmanın sonuçları, İnsan Bakım Kuramı'na temellendirilmiş hemşirelik bakımının, ebeveynini kaybeden adölesanlarda yas belirtilerini azalttığını ve travma sonrası büyüme katkı sağladığını göstermektedir. Literatürde ebeveynini kaybeden adölesanlara yas grubu, yas programı ve bireysel terapi müdahaleleri uygulanan çalışmalarda da yas belirtilerinin azaldığı belirlenmiştir [1-3]. Ayrıca ebeveynini kaybeden adölesanların travma sonrası büyüme deneyimleyebileceğini gösteren çalışmalar bulunmaktadır [4,5]. Bu bağlamda İnsan Bakım Kuramı'na temellendirilmiş hemşirelik bakımının ebeveyn kaybı yaşayan adölesanlarda müdahale yöntemlerinden biri olarak kullanılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: ebeveyn kaybı, hemşirelik bakımı, İnsan Bakım Kuramı, Omaha Sistemi, travma sonrası büyüme

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Kaynakça:

1. Pfeffer CR, Jiang H, Kakuma T, Hwang J, Metsch M. Group Intervention for Children Bereaved by the Suicide of a Relative. *J Am Acad Child Adolesc Psychiatry*. 2002;41:505–13.
2. Sandler IN, Ma Y, Tein JY, Ayers TS, Wolchik S, Kennedy C, Millsap R. Long-Term Effects of the Family Bereavement Program on Multiple Indicators of Grief in Parentally Bereaved Children and Adolescents. *J Consult Clin Psychol*. 2010;78:131–143.
3. Koblenz J. Growing From Grief: Qualitative Experiences of Parental Loss. *OMEGA—Journal of Death and Dying*. 2016;73:203–230.
4. Andriessen K, Mowll J, Lobb E, Draper B, Dudley M, Mitchell PB. “Don’t bother about me.” The grief and mental health of bereaved adolescents. *Death Stud*. 2018;42:607–15.
5. Hirooka K, Fukahori H, Akita Y, Ozawa M. Posttraumatic Growth Among Japanese Parentally Bereaved Adolescents: A Web-Based Survey. *Am J Hosp Palliat Med*. 2017;34:442–448.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE EFFECT OF NURSING CARE BASED ON HUMAN CARING THEORY ON POSTTRAUMATIC GROWTH IN PARENTALLY BEREAVED ADOLESCENTS: ACTION RESEARCH

Buket Şimşek Arslan¹, Kadriye Buldukoğlu²

¹Burdur Mehmet Akif Ersoy University Faculty of Health Sciences, Department of Nursing, Department of Psychiatric Nursing, Burdur, TURKEY

²Akdeniz University Nursing Faculty, Department of Psychiatric Nursing, Antalya, TURKEY

Objective: The aim of this study to evaluate the effect of nursing care based on Watson's Theory of Human Caring, given to parentally bereaved adolescents on posttraumatic growth.

Method: This study is participatory action research, a qualitative research method, based on radical humanist paradigm. The study was carried out with four participants through online interviews. In the study, pre- and post-action data were obtained through individual interviews and scales (Mourning Scale, Posttraumatic Growth Inventory). During the action process, nursing care based on Theory of Human Caring was provided to the participants individually through the Omaha System in line with pre-action data. Interventions were implemented in the categories of Teaching, Guidance and Counseling, Surveillance, and Case Management. Pre-action and post-action qualitative data were analyzed using descriptive analysis method. In quantitative data, scale total and sub-scores were given.

Results: During the action, it was determined at Omaha System that the participants mostly experienced grief and mental health problems. In the pre-action interview, the participants stated that they experienced various difficulties regarding the grief process. They stated that with these changes, they coped with distraction and social support. In the post-action interview, the participants stated that the meaning of parental loss, its effects on life, and their ability to cope with loss changed and they experienced positive changes. In addition, when the scale scores of the participants' pre- and post-action were compared, it was found that the Mourning Scale scores decreased, and the Posttraumatic Growth Inventory scores increased.

Discussion-Conclusion: The result of this study shows that nursing care based on Theory of Human Caring reduces the grief symptoms and contributes to post-traumatic growth in parentally bereaved adolescents. In the literature, it was determined that the grief symptoms decreased in the studies in which the bereavement group, bereavement program and individual therapy interventions were applied to the adolescents who lost their parents [1-3]. In addition, there are studies showing that adolescents who have lost their parents may experience post-traumatic growth [4,5]. In this context, it is recommended to use nursing care based on Theory of Human Caring as one of the intervention methods in adolescents with parental loss.

Keywords: Omaha System, nursing care, parental loss, posttraumatic growth, Theory of Human Caring

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-227

KRONİK RUHSAL BOZUKLUĞU OLAN BİREYLERDE DUYGUSAL YEME DAVRANIŞININ İNCELENMESİ

Gülsüm Zekiye TUNCER¹, Zekiye ÇETİNKAYA DUMAN²

¹Dokuz Eylül Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir

²Dokuz Eylül Üniversitesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir

Amaç: Kronik ruhsal bozukluğu olan ve toplumda yaşayan bireylerde olumsuz duygularla birlikte sıklıkla duygusal yeme davranışı görülmektedir[1]. Çalışmanın amacı, Toplum Ruh Sağlığı Merkezleri'nden(TRSM) takip edilen, kronik ruhsal bozukluğu olan bireylerde duygusal yeme davranışı ve bu davranışı etkileyen faktörleri belirlemek ve kontrolsüz yeme, bilişsel kısıtlama puanları ile duygusal yeme davranışı arasında ilişkinin incelenmesidir.

Yöntem: Bu çalışma tanımlayıcı bir araştırmadır. Çalışmaya kronik ruhsal bozukluğu olan 130 birey katılmıştır. Çalışmada Duygusal Yeme Ölçeği (DYÖ), Üç Faktörlü Yeme Ölçeği (ÜFYÖ) kullanılmıştır. Duygusal yeme davranışı puanı ile bağımsız değişkenlerin karşılaştırılmasında Ki-kare anlamlılık testi ve kontrolsüz yeme, bilişsel kısıtlama puanları ile duygusal yeme davranışı arasında ilişkinin incelenmesinde korelasyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular: Kronik ruhsal bozukluğu olan bireylerin duygusal yeme davranışı görülme sıklığı %49.22'dir. Bireylerin DYÖ puan ortalaması 11.74 ± 7.42 olarak bulunmuştur. Bireylerin, 35-49 yaş grubunda olanların %56.7'sinde, kadın cinsiyette olanların %62.5'inde, daha önce diyet yapanların %58.6'sında ve gece yeme davranışı olanların %61.2'sinde duygusal yeme davranışının daha fazla olduğu görülmüştür.

Tartışma-Sonuç: Bu çalışma, kronik ruhsal bozukluğu olan bireylerde duygusal yeme davranışının; tanı, antipsikotik ilaç kullanımı, beden kitle indeksi, egzersiz ve beslenme davranışından bağımsız olarak da gelişebileceğini göstermiştir. Duygusal yeme davranışını orta yaş, kadın olma ve gece yeme davranışının etkilediği görülmüştür. Kronik ruhsal bozukluğu olan bireylerin duygusal yeme davranışlarına yönelik oluşturulacak programlarda; gece yeme davranışını düzenlenmeye yönelik içeriklerin olması ve özellikle kadın ve orta yaşta olan bireylerin bu programlardan yararlanmasını sağlayacak düzenlemelerin yapılması önerilir[2,3].

Anahtar Kelimeler: Duygusal yeme; Toplum ruh sağlığı; Kronik ruhsal bozukluk.

KAYNAKÇA:

1. Kouidrat, Y., Amad, A., Stubbs, B., Louhou, R., Renard, N., Diouf, M., & Loas, G. (2018). Disordered eating behaviors as a potential obesogenic factor in schizophrenia. *Psychiatry Research*, 269, 450-454.
2. Aguiar-Bloemer, A. C., Agluzzi, R. G., Pinho, T. M. P., Furtado, E. F., & Diez-Garcia, R. W. (2018). Eating behavior of schizophrenic patients. *Revista de Nutrição*, 31(1), 13-24.
3. Martin, K., Woo, J., Timmins, V., Collins, J., Islam, A., Newton, D., & Goldstein, B. I. (2016). Binge eating and emotional eating behaviors among adolescents and young adults with bipolar disorder. *Journal of Affective Disorders*, 195, 88-95.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

AN EXAMINATION OF EMOTIONAL EATING BEHAVIOR IN INDIVIDUALS WITH A SEVERE MENTAL DISORDER

Gülsüm Zekiye TUNCER¹, Zekiye ÇETİNKAYA DUMAN²

¹Dokuz Eylül University, Institute of Health Sciences, Department of Psychiatric Nursing, Izmir

²Dokuz Eylül University, Department of Psychiatric Nursing, Izmir

Objectives: Emotional eating behavior is commonly accompanied by negative emotions in individuals with a severe mental disorder in community[1]. This descriptive study has aimed to identify emotional eating behavior and the factors acting on emotional eating behavior and to investigate the relationship of uncontrolled eating and cognitive restriction scores with emotional eating behavior in individuals with a severe mental disorder followed up in community mental health centers (CMHC).

Methods: The study included 130 patients with a severe mental disorder. The Emotional Eater Questionnaire (EEQ) and the Three-Factor Eating Questionnaire (TFEQ-R21) were used for data collection. The chi-square significance test and correlation analyses were used for determining the correlation of emotional eating behavior scores across independent variables.

Results: The prevalence of emotional eating behavior was 49.22% among individuals with a severe mental disorder. The mean EEQ score of the individuals was 11.74 ± 7.42 . Emotional eating behavior was observed in 56.7% of individuals at ages from 35 to 49 years, in 62.5% of women, in 58.6% of individuals with a history of dieting, and in 61.2% of individuals with night eating behavior.

Conclusion: This study has shown that emotional eating behavior can occur in individuals with a severe mental disorder independent of the diagnosis, use of antipsychotic medications, body mass index (BMI), physical exercise, and eating behavior. It was observed that emotional eating behavior was correlated with being middle-aged, being female, and night eating behavior. In the programs to be created for the emotional eating behaviors of individuals with chronic mental disorders; It is recommended that there should be content to regulate night eating behavior and that arrangements should be made to ensure that especially women and middle-aged individuals can benefit from these programs[2,3].

Keywords: Emotional eating, Community mental health, Severe mental disorder.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-228

HASTANEYE YATAN ÇOCUKLARDA PET TERAPİNİN AĞRI, ANKSİYETE VE FİZİKSEL PARAMETRELER ÜZERİNE ETKİSİ: SİSTEMATİK DERLEME

Merve Çil¹, Kadriye Demir¹

¹Lokman Hekim Üniversitesi

Amaç: Bu çalışmanın amacı hastaneye yatan çocuklarda pet terapinin ağrı, anksiyete ve fiziksel parametreler üzerine etkisini değerlendiren deneysel çalışmaların sonuçlarının sistematik incelenmesidir.

Yöntem: Bu sistematik derlemede elektronik tarama veri tabanları; Pubmed, Science Direct, Google Akademik ve Cochrane Library; "Animal Assisted Therapy", "Animal Assisted Activity", "Pet Therapy", "Children", "Hospitalization" anahtar kelimeleri kullanılarak taranmıştır. Bu sistematik derlemeye Ocak 2000 ve Haziran 2021 tarihleri arasında yayımlanan, tam metnine ulaşılabilen, örneklemini çocukların oluşturduğu, İngilizce dillerinde yazılmış, deneysel tasarıma sahip 12 çalışma dahil edilmiştir.

Bulgular: Çalışmanın toplam örneklemini 627 3 ay-19 yaş çocuk oluşturmuştur. Yapılan çalışmalarda terapi havyanı olarak köpek kullanılmıştır. Pet terapi köpek bakıcısı ve köpek tarafından hasta odası, oyun odası, ziyaret edilerek veya yürüyüş alanında yürüyüş yapmaları sağlanarak gerçekleştirilmiştir. Örneklemi nakil, cerrahi, kalp hastalığı, hematolojik/onkolojik hastalık, diyabet, kistik fibrozis gibi kronik rahatsızlıklar nedeniyle hastaneye yatan çocuklar oluşturmuştur. Hastaneye yatış nedenlerine göre pet terapinin kardiyovasküler açıdan sonuçları heterojen bir değişim gösterirken ağrı ve anksiyetenin azaldığı bulunmuştur. Ziyaretler 5 çalışmada haftada bir kez, 1 çalışmada haftada iki kez, 1 çalışmada 10 ay boyunca ayda iki kez 10.00-13.00 saatleri arasında, 1 çalışmada post-op süreci takiben ilk 4 saatte, 1 çalışmada müdahale ve kontrol gruplarına birbirini izleyen 2 gün içerisinde ardı ardına atanarak, 1 çalışmada hastane yatışından sonraki 3 gün boyunca ve kalp nakli olan hastalar ile yapılan çalışmada ise bir hafta boyunca yapılmıştır. Çalışmalarda müdahale grubuna ortalama 5-30 dakika pet terapi uygulanmıştır. Yapılan çalışmalarda pet terapinin kalp hızı, kan basıncı, solunum, ağrı, anksiyete ve stres üzerindeki etkisine bakılmıştır. Kardiyovasküler değişiklikleri inceleyen çalışmaların %50'sinde kalp hızı ve kan basıncının azaldığı bulunmuştur. Dahil edilen çalışmaların %25'inde pet terapinin ağrıyı azalttığı bildirilmiştir [1,2]. Evcil hayvan terapisi alan müdahale gruplarında anksiyetenin müdahale öncesine ve kontrol grubuna göre daha düşükken bir çalışmada da anksiyeteyi azalttığına dair kanıt bulunamamıştır. Kronik hastalıkları nedeniyle hastaneye yatan çocuklarda pet terapi sonrası kortizol seviyelerinde azalma mevcut iken ameliyat sonrası uygulanan çocuklarda kortizol seviyelerinde değişiklik saptanmamıştır [2,3]. Çalışmalarda çocukların ruh hallerinin olumlu olduğu ve köpeğe dokunarak onlarla etkileşime geçmekten zevk duydukları ifade edilmiştir [1,4]. Pet terapi esnasında en yaygın davranışın köpeği sevmek, okşamak, konuşmak, oyun oynamak, mama vermek, fotoğraf çekilmek olduğu bildirilmiştir [1,5].

Tartışma-Sonuç: Hastaneye yatış çocuklar için ağırlı işlemleri ifade etmekte ve anksiyete/ strese neden olmaktadır. Tedavi ve bakım verirken hemşireyi de etkileyen bu durum için hemşireler çalıştıkları kurumlarda benzer terapi programları geliştirilmesinde savunuculuk rolünü kullanarak söz sahibi olmalıdır. Yapılan çalışmalarda pet terapinin hastaneye yatan çocuklarda işlem ağrısını ve anksiyeteyi azalttığı, fiziksel parametrelere bakılan çalışmalarda ise sonuçlar yönünden heterojenlik görülmektedir. Hastaneye yatan çocuklarda pet terapinin ağrı,

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

anksiyete ve fiziksel parametrelere etkisinin değerlendirilmesi için daha çok deneysel çalışma yapılması gerektiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: pet terapi, çocuk, ağrı, anksiyete, fiziksel parametre.

KAYNAKÇA:

1. Ichitani T, Cunha MC. Effects of animal-assisted activity on self-reported feelings of pain in hospitalized children and adolescents. *Psicologia: Reflexão e Crítica*. 2016; 29: 10-1.
2. Calcaterra V, Veggiotti P, Palestrini C, De Giorgis V, Raschetti R, Tumminelli M, et al. Post-operative benefits of animal-assisted therapy in pediatric surgery: A randomised study. *PloS One*. 2015; 10:13-1.
3. Kaminski M, Pellino T, Wish J. Play and pets: The physical and emotional impact of child-life and pet therapy on hospitalized children. *Children's Health Care*. 2002; 31:335- 321.
4. Wu AS, Niedra R, Pendergast L, McCrindle BW. Acceptability and impact of pet visitation on a pediatric cardiology inpatient unit. *Journal of Pediatric Nursing*. 2002; 17: 362- 354.
5. McCullough A, Ruehrdanz A, Jenkins MA, Gilmer MJ, Olson J, Pawar A, et al. Measuring the effects of an animal-assisted intervention for pediatric oncology patients and their parents: A multisite randomized controlled trial. *Journal of Pediatric Oncology Nursing*. 2018; 35: 177-159.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

EFFECT OF PET THERAPY ON PAIN, ANXIETY AND PHYSICAL PARAMETERS IN HOSPITALIZED CHILDREN: A SYSTEMATIC REVIEW

Merve Çil¹, Kadriye Demir¹

¹Lokman Hekim University

Objective: The aim of this study is to systematically review the results of experimental studies evaluating the effect of pet therapy on pain, anxiety and physical parameters in hospitalized children.

Method: In this systematic review, electronic search databases; Pumbed, Science Direct, Google Scholar, Cochrane Library; searched using keywords "Animal Assisted Therapy", "Animal Assisted Activity", "Pet Therapy", "Children", "Hospitalization". In this systematic review, 12 studies with experimental design, written in English, with full text available, sampled by children, published between January 2000-June 2021 were included.

Results: The total sample of the study consisted of 627 children aged 3 months-19 years. In studies, dogs were used therapy animals. Pet therapy was carried out by the dog sitter, the dog by visiting the sick room, playroom/ walking in the walking area.

The sample consisted of children hospitalized for chronic diseases such as transplantation, surgery, heart disease, hematological/oncological disease, diabetes, cystic fibrosis. It was found that while the cardiovascular results of pet therapy showed a heterogeneous change according to reasons for hospitalization, pain and anxiety decreased. The visits were once a week in 5 studies, twice a week in 1 study, between 10:00-13:00 twice a month for 10 months in 1 study, in the first 4 hours following the post-op period in 1 study, in the intervention and control groups in 1 study within 2 consecutive days, it was performed for 3 days after hospital admission in one study and for one week in a study with heart transplant patients. In the studies, pet therapy was applied to the intervention group for an average of 5-30 minutes. Studies have examined effect of pet therapy on heart rate, blood pressure, respiration, pain, anxiety, stress. Heart rate and blood pressure were found to be decreased in 50% of studies examining cardiovascular changes. Pet therapy was reported to reduce pain in 25% of included studies[1,2]. While anxiety was lower in the intervention groups receiving pet therapy than in the pre-intervention-control groups, one study didn't find evidence of a reduction in anxiety. While there was a decrease cortisol levels after pet therapy in children hospitalized for chronic diseases, no change was found in cortisol levels in children who were administered post-operatively[2,3]. In studies, it was stated that mood of children was positive, they enjoyed interacting with the dog by touching it[1,4]. It has been reported that the most common behavior during pet therapy is petting dog, petting, talking, playing, giving food, taking pictures[1,5].

Discussion-Conclusion: Hospitalization refers to painful procedures for children, causes anxiety/stress. For this situation, which also affects nurses while giving treatment and care, nurses should have a say in development of similar therapy programs in the institutions they work by using the role of advocacy. Studies have shown that pet therapy reduces procedural pain, anxiety in hospitalized children, while studies examining physical parameters show heterogeneity results. It is thought that more experimental studies should be to evaluate the effect of pet therapy pain, anxiety, physical parameters in hospitalized children.

Keywords: pet therapy, child, pain, anxiety, physical parameter.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-229

PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ ALANINDA LİSANSÜSTÜ EĞİTİMİNE DEVAM HEMŞİRELERİN, PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİNE İLİŞKİN METAFORLARININ İNCELENMESİ

Mahire Olcay ÇAM¹, Ege Miray TOPCU¹

¹Ege Üniversitesi

Amaç: Bu araştırma, bir üniversitenin psikiyatri hemşireliği alanında lisansüstü eğitime devam eden hemşirelerin, psikiyatri hemşireliğine yönelik metaforlarını incelemek amacıyla yürütülmüştür.

Yöntem: Bu çalışma nitel araştırma desenlerinden olgubilim (fenomenoloji) yaklaşımında tasarlanmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda düzenlenen "Veri Toplama Formu" kullanılmıştır. Verilerin toplanabilmesi için her katılımcıya "Psikiyatri hemşireliği gibidir, çünkü" cümlesi yöneltilmiş ve boşlukların doldurulması istenmiştir. Verilerin analizi; metaforların belirlenmesi, metaforların sınıflandırılması, kategori geliştirme, geçerlilik ve güvenilirlik sağlama ve nicel veri analizi için verileri SPSS paket programına aktarma olmak üzere beş aşamada gerçekleşmiştir. Nicel veriler ise sayı, ortalama ve yüzde gibi basit istatistiksel yöntemler ile değerlendirilmiştir. Örneklem seçimine gidilmeyerek, evrende yer alan lisansüstü öğrencilerden (N=76), Temmuz – Eylül 2021 tarihleri arasında, araştırmacıların ulaşabildiği, gönüllü olan 47 öğrenci araştırmanın örneklemini oluşturmuştur.

Bulgular: Katılımcıların yaş ortalaması 29.02±5.50, %89.4'ü kadındır. Katılımcıların %70.2 yüksek lisans programlarına, %29.4'ü ise doktora programına kayıtlıdır. Katılımcıların %95.7 'si çalışmaktadır. Çalışanların %77.3 'ü bir sağlık kurumunda hemşire olarak görev yaparken, %15.9' u akademisyendir. Katılımcıların ortalama hizmet süresi 5.30±2.57 yıldır. Yalnızca %19.1 'inin ortalama dokuz ay psikiyatri alanında çalışma deneyimi vardır. Katılımcıların dördünün yanıtı uygun olmadığı için, 43 yanıt değerlendirmeye alınmıştır. İncelenen yanıtlar arasında 29 farklı metafor belirlenmiştir. Metaforlar arasında ayna, rasathane, ağaç kökü, vitray cam, dans, deniz gibi terimler yer almıştır. Metaforlar "denge ve bütünlük sağlayan(9)", "emek veren(14)", "kendini ve diğerini anlayan(9)", "sonsuzluk/yaşam(4)", "birlikte yürüyen(5)" ve "köklülük(2)" başlıklarından oluşan altı tema altında incelenmiştir.

Sonuç: Metaforlar aracılığı ile psikiyatri hemşireliği lisansüstü öğrencilerinin psikiyatri hemşireliğine yönelik metaforları ve hemşireliğin bütüncül, dengeleyici, bakım verici, birlikte yürüyen yönlerini vurgulandığı görülmüştür. Metaforların ortak temalarının hemşirelik felsefesinin bazı öncülleri ile paralellik göstermektedir. Psikiyatri hemşireliğinin temel rolleri arasında yer alan koruyucu ve güçlendirici ruh sağlığı işlevleri hakkında metafor yer almamaktadır. Metaforların onu bütüncül bakım ile ilgilidir. Katılımcıların psikiyatri dışı alanlarda çalışıyor olmasının bu sonucu etkilediği düşünülmektedir. Aynı zamanda katılımcıların sanat içerikli, estetik öğeleri içeren: dans, renk, müzik gibi öğeleri sıklıkla kullanmış olmaları, psikiyatri hemşireliğinin sanatsal yönünü yansıtmıştır. Uzmanlık eğitimi olan lisansüstü eğitime devam eden hemşirelerin, alan ile ilgili algılarını inceleyen daha kapsayıcı nitel çalışmaların yapılması bu çalışma sonuçlarının da profesyonelleşme yolunda yol gösterici olarak kullanılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Lisansüstü Eğitim, Psikiyatri Hemşireliği, Metafor

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Çam O. Ruh Sağlığı ve Hastalıklarına Genel Bakış.İN: Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği Bakım Sanatı. İstanbul Tıp Kitapevleri 2021:6 -10.
2. Çekiç Y, Yüksel R. Hemşirelik öğrencilerinin ruhsal hastalık kavramına ilişkin metaforları: Kalitatif bir çalışma. J Psychiatric Nurs 2021;12(2):85-92.
3. Fagermoen S. Professional Identity: Values Embedded in Meaningful Nursing Practice. Journal of Advanced Nursing 1997;25(3):434-41.
4. Rocco G, Affonso SS, Mayberry LJ, Stievano A, Alvaro R, Sabatino L. Global Qualitative Nursing Research 2014: 1–10.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

RESEARCH OF METAPHORS OF PSYCHIATRIC AND MENTAL HEALTH NURSING NURSES WHO CONTINUES THEIR GRADUATE EDUCATION IN PSYCHIATRIC NURSING

Mahire Olcay ÇAM¹, Ege Miray TOPCU¹

¹Ege University

Aim: This research was carried out to examine the metaphors of nurses who continue their postgraduate education in the field of psychiatric nursing at a university, towards psychiatric nursing.

Method: This study was designed in the phenomenology approach, one of the qualitative research designs. In the research, "Data Collection Form", which was prepared by the researchers in line with the literature, was used as a data collection tool. In order to collect the data, the sentence "Psychiatric nursing is like because" was directed to each participant and asked to fill in the blanks. Analysis of data took place in five stages, namely identifying metaphors, classifying metaphors, developing categories, ensuring validity and reliability, and transferring the data to the SPSS package program for quantitative data analysis. Quantitative data were evaluated with simple statistical methods such as numbers, means and percentages. By not choosing a sample, out of graduate students in the group (N=76), 47 students were able to reach the researchers between July and September 2021 and formed the sample of the study.

Results: The mean age of the participants was 29.02±5.50, 89.4% of them women. 70.2% of the participants are enrolled in master's programs and 29.4% are enrolled in Phd programs. 95.7% of the participants are working. While 77.3% of the employees work as nurses in a health institution, 15.9% are academicians. The average length of service of the participants are 5.30±2.57 years. Only 19.1% of them have experience working in the field of psychiatry for an average of nine months. As the answers of four of the participants were not appropriate, 43 answers were evaluated. Among the answers examined, 29 different metaphors were determined. Among the metaphors, terms such as mirror, observatory, tree root, stained glass, dance, sea took place. Metaphors are «providing balance and integrity(9)», «laboring(14)», «understanding oneself and the other(9)», «eternity/life(4)», «walking together(5)» and «rootedness(2)», were examined under six themes.

Conclusion: Through metaphors, it has been seen that the metaphors of psychiatric nursing graduate students about psychiatric nursing and the holistic, balancing, caring and cohesive aspects of nursing are emphasized. The common themes of metaphors show parallelism with some antecedents of nursing philosophy. There is no metaphor about the basic roles of psychiatric nursing which are being protective and reinforcing mental health functions. Ten of the metaphors are about holistic care. It is thought that the fact that the participants were working in fields other than psychiatry affected this result. At the same time, the fact that the participants frequently used artistic and aesthetic elements such as dance, color, and music reflected the artistic aspect of psychiatric nursing. It is recommended that more inclusive qualitative studies be conducted to examine the perceptions of nurses who continue their postgraduate education which is the specialty education, and that the results of these studies should be used as a guide for professionalization.

Keywords: Graduate Education, Psychiatric and Mental Health Nursing metaphor

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-230

EVLİ ÇİFTLERDE ÖĞRENİLMİŞ GÜÇLÜLÜK VE AİLE YAŞAM DOYUMUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ

Ejdane Coşkun¹, Ayşe Inel Manav¹, Saliha Bozdoğan Yeşilot²

¹Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü

²Çukurova Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Psikiyatri Hemşireliği Ana Bilim Dalı

Amaç: Toplumsal bir kurum olan ailenin oluşumunda başlangıç olarak görülen evlilik, bireylerin yaşamında önemli bir deneyimdir ve yeni bir düzene geçiş sürecidir [1,2]. Evlilikte yaşanan olumlu ve olumsuz bütün deneyimler evli bireylerin psikolojik sağlık, stresle baş etme ve stres kaynaklarını yönetme ile ilişkili olan öğrenilmiş güçlülük düzeyleri ve aile yaşam doyumları açısından önemlidir [3,4,5]. Bu nedenle bu çalışma da evli çiftlerde öğrenilmiş güçlülük düzeyleri ve aile yaşam doyumunun değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı tipteki çalışma, Şubat-Temmuz 2021 tarihleri arasında benzer sosyokültürel özelliklere sahip Osmaniye merkez ilçesinde yaşayan evli bireyler ile gerçekleştirilmiştir. TÜİK 2020 İstatistiklerle Aile verileri doğrultusunda Osmaniye ilinde toplam 259.549 evli birey bulunmaktadır (www.data.tuik.gov.tr). Evreni bilinen örneklem hesabına göre 259.549 kişiyi temsilen minimum 384 kişi olarak hesaplanmış olup çalışma dahil edilme kriterlerine uyan 500 kişi ile tamamlanmıştır. Hesaplama open-epi sitesinde yapılmıştır (Openepi.com). Veri toplama aracı olarak "Tanıtıcı Bilgi Formu", "Rosenbaum Öğrenilmiş Güçlülük Ölçeği (RÖGÖ)" ve "Aile Yaşam Doyumu Ölçeği (AYDÖ)" kullanılmıştır. Verilerin analizinde SPSS paket programı kullanılmıştır. İstatistiksel anlamlılık seviyesi $p < 0.05$ olarak alınmıştır.

Bulgular: Evli çiftlerin Aile Yaşam Doyumu Ölçeği (AYDÖ) toplam puan ortalaması $141,53 \pm 17,58$ iken Rosenbaum Öğrenilmiş Güçlülük Ölçeği (RÖGÖ) toplam puan ortalaması $122,17 \pm 18,66$ 'dır. Evli çiftlerin Aile Yaşam Doyumu ölçeği ile Rosenbaum Öğrenilmiş Güçlülük ölçeği toplam puan ortalamaları ve RÖGÖ planlı davranma, ruh hali denetimi, dürtü denetimi ve planlı davranma, yeterli olma ve kendini yatıştırma, erteleme, iyiye yorma, dikkati yönlendirme alt boyut puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak pozitif yönlü anlamlı ilişki varken istenmeyen düşüncelerin denetimi alt boyut puan ortalaması arasında negatif yönlü anlamlı ilişki vardır ($p < 0.05$).

Sonuç: Evli çiftlerde öğrenilmiş güçlülük orta, aile yaşam doyumuna ise yüksek düzeyde ve anlamlı ilişkilidir.

Anahtar kelimeler: evli çiftler, öğrenilmiş güçlülük, aile yaşam doyumuna

Kaynaklar:

- Örsel S. Toplumsal Cinsiyet ve Aile Terapileri. Türkiye Klinikleri J Psychiatry-Special Topics. 2013;6(1):55-60.
- Cihan FG. Aile Yaşam Döngüsü. Konuralp Tıp Dergisi. 2020;12(2):313-315.
- Çakır H. Erkeklerin Sosyalleşmesinde Öğrenilmiş Güçlülük: Kavramsal Bir İnceleme. Researcher, Social Science Studies. 2017;5(4):320-334.
- Evli M, Şimşek N. Stresle baş etmede geliştirilebilir bir boyut: Öğrenilmiş güçlülük. Çağdaş Tıp Dergisi. 2018;8(4):377-380.
- Çalışkan M, Toker M, Özbay Y. Aile Yaşam Doyumu Ölçeğinin geçerlik ve güvenilirlik çalışması. Uluslararası Erken Çocukluk Eğitimi Çalışmaları Dergisi. 2017;2(1):1-9.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

EVALUATION OF LEARNED STRENGTH AND FAMILY LIFE SATISFACTION IN MARRIED COUPLES

Ejdane Coşkun¹, Ayşe İnel Manav¹, Saliha Bozdoğan Yeşilot²

¹*Osmaniye Korkut Ata University, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing*

²*Çukurova University, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing, Department of Psychiatric Nursing*

Aim: Marriage, which is seen as the beginning of the formation of the family, which is a social institution, is an important experience in the life of individuals and is a process of transition to a new order [1,2]. All positive and negative experiences in marriage are important for the learned resourcefulness levels and family life satisfaction of married individuals associated with psychological health, stress coping and managing stress sources [3,4,5]. Therefore, in this study, it was aimed to evaluate the learned resourcefulness levels and family life satisfaction in married couples.

Method: The descriptive study was conducted with married individuals living in the central district of Osmaniye with similar socio-cultural characteristics between February and July 2021. According to TÜİK 2020 Statistics and Family data, there are a total of 259,549 married individuals in Osmaniye (www.data.tuik.gov.tr). According to the known sample account, the population was calculated as a minimum of 384 people representing 259,549 people and the study was completed with 500 people who met the criteria for inclusion. Calculation was done on open-epi web site (Openepi.com). "Introductory Information Form", "Rosenbaum Learned Resourcefulness Scale" and "Family Life Satisfaction Scale" were used as data collection tools. SPSS package program was used in the analysis of the data. The statistical significance level was taken as $p < 0.05$.

Findings: While the mean score of the Married Couples' Family Life Satisfaction Scale (FLSS) is 141.53 ± 17.58 , the Rosenbaum Learned Resourcefulness Scale (RLS) total mean score is 122.17 ± 18.66 . While there is a statistically positive correlation between the Married Couples' Family Life Satisfaction Scale and the Rosenbaum Learned Resourcefulness scale total score averages and the mean scores of RLS planned behavior, mood control, impulse control and planned behavior, sufficiency and self-soothing, procrastination, exhaustion, and attention orientation sub-dimensions; there is a negative significant relationship between the control of unwanted thoughts sub-dimension mean score ($p < 0.05$).

Conclusion: In married couples, learned resourcefulness is moderate, and family life satisfaction is highly and significantly related.

Key words: married couples, learned resourcefulness, family life satisfaction

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-231

COVID-19 SIRASINDA HEMŞİRELERİN MESLEKİ YAŞAM KALİTESİ, STRES DÜZEYLERİ VE STRESLE BAŞA ÇIKMA TARZLARININ İNCELENMESİ: KESİTSEL BİR ÇALIŞMA

Tuğba Pehlivan¹, Zehra Aydın²

¹Koç Üniversitesi Hastanesi

²Fenerbahçe Üniversitesi

Amaç: COVID-19, uluslararası öneme sahip bir halk sağlığı acil durumudur. Hemşireler bakım verdikleri hastaların ağrı, acılarına maruz kalmakta, hastalığın getirdiği belirsizliği, semptomların şiddetini ve ölüm korkusunu yaşamaktadırlar [1,2]. Bu sebeplerle, COVID-19, dünya çapında hemşireler arasında merhamet yorgunluğuna, strese ve tükenmişliğe neden olabilmektedir [3]. Bununla birlikte, ön safhalarda çalışan hemşirelerin merhamet yorgunluğu, tükenmişlik, merhamet memnuniyeti, stres prevalansı ve stresle başa çıkma tarzları ile etkileyen demografik veya çalışma koşulları ile ilgili faktörler büyük ölçüde bilinmemektedir. Bu çalışmada COVID-19 pandemisi sırasında, hastaların tedavi ve bakımlarında ön cephede çalışan hemşirelerin mesleki yaşam kalitesi, stres düzeyleri ve stresle başa çıkma tarzlarının incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Araştırma kesitsel tasarımda yapıldı. Araştırma İstanbul ilinde, özel ve devlet hastanelerinde, acil ve yoğun bakım ünitesi dahil COVID-19 tanılı hastaların yer aldığı diğer servislerde çalışan hemşirelerle yapıldı. Amaçlı örnekleme yöntemi kullanılarak araştırma 244 hemşire ile yürütüldü. Hemşireler 7 Ağustos-25 Aralık 2020 tarihleri arasında Google Formlar aracılığıyla online olarak oluşturulan ankete katılmaya davet edildi. Veriler Kişisel Bilgi Formu, Çalışanlar İçin Yaşam Kalitesi Ölçeği-IV ve Stresle Başa Çıkma Tarzları Ölçeği kullanılarak toplandı. Veriler bilgisayar ortamında SPSS 26 programında t testi, ANOVA, çok değişkenli regresyon analizleri yapılarak değerlendirildi. Çalışma için etik kurul izni alınmıştır.

Bulgular: Hemşirelerin yaş ortalaması 35,94 (SS=8,93) olup çoğunlukla kadın (%91,3) ve evlidir (%63,9). Merhamet yorgunluğu, tükenmişlik, merhamet memnuniyeti ve algılanan stres ortalama puanları sırasıyla 18.49±8.29, 24.22±5.75, 33.16±9.09 ve 22.06±3.88 idi. Kendine güvenli, iyimser, sosyal destek arama, çaresiz ve boyun eğici başa çıkma tarzı alt ölçeklerinin ortalama puanları sırasıyla 2.03±0.54, 1.77±0.55, 1.76±0.51, 1.34±0.51 ve 1.05±0.44'tür. Çalışmada, çoklu regresyon analizi, örgütsel desteği (yetersiz) ve kişisel koruyucu ekipman eğitimini (hayır) merhamet yorgunluğu, tükenmişlik, merhamet memnuniyeti'nin bir yordayıcısı olarak belirlemiştir. Yaş, mesleki deneyim yılı ve günlük bakım verilen hasta sayısı algılanan stresin yordayıcıları olarak saptandı. Yaş değişkeninde 1 birim azalma, stres puan ortalamasında 0,64 puan artışa ve mesleki deneyim değişkenindeki 1 birim artış, stres puan ortalamasında 0,50 puan artışa neden olmaktadır. Algılanan stres, boyun eğici ve çaresiz başa çıkma tarzlarının yordayıcıları olarak belirlendi.

Tartışma-Sonuç: Çalışma, hemşirelerin COVID-19 salgını sırasında yüksek düzeyde merhamet yorgunluğu ve orta düzeyde tükenmişlik ve stres yaşadıklarını ortaya koydu. Hemşirelerin mesleki yaşam kalitelerini etkileyen en çarpıcı yordayıcıların, kişisel koruyucu ekipman kullanma eğitimi, alınan sosyal destek düzeyi ve çalıştığı bölüm olduğu belirlendi. Bu çalışma, hemşirelerin mesleki yaşam kalitesini artıran ve sürdüren, ayrıca stresle baş etme becerilerini geliştiren destek programlarının planlanmasında literatüre katkı sunacaktır.

Anahtar Kelimeler: COVID-19, Hemşireler, Mesleki Yaşam Kalitesi, Stres, Başa Çıkma

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Bonanad C, García-Blas S, Tarazona-Santabalbina FJ, Díez-Villanueva P, Ayesta A, Sanchis Forés J. ... Formiga F. Coronavirus: La emergencia geriátrica de 2020. Documento conjunto de la Sección de Cardiología Geriátrica de la Sociedad Española de Cardiología y la Sociedad Española de Geriátrica y Gerontología. *Revista Española De Cardiología*, 2020; 73(7): 569–576.
2. González-Silva Y, Bahillo Marcos E, Martín Gutiérrez R, & Merino MM. Clinical involvement and symptoms of patients older than 65 years with COVID-19. *Atencion Primaria*. 2020.
3. Wallace CL, Wladkowski SP, Gibson A, White P. Grief During the COVID-19 Pandemic: Considerations for Palliative Care Providers. *Journal of Pain and Symptom Management*. 2020. doi: <https://doi.org/10.1016/j.jpainsymman.2020.04.012>.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

EXAMINATION OF FRONTLINE NURSES' PROFESSIONAL QUALITY OF LIFE, STRESS LEVELS AND STRESS COPING STYLE DURING COVID-19: A CROSS-SECTIONAL STUDY

Tuğba Pehlivan¹, Zehra Aydın²

¹Koc University Hospital

²Fenerbahçe University

Aim: COVID-19 is a public health emergency of international concern. Nurses are exposed to high levels of pain of patients they care, they experience the uncertainty brought by the illness, the severity of the symptoms and the fear of death [1,2]. COVID-19 has caused compassion fatigue (CF), stress and burnout (BO) among nurses worldwide [3]. However, the prevalence of CF, BO, compassion satisfaction (CS), and stress and styles of coping with stress in frontline nurses, and affecting factors such as demographics or working conditions have largely remained unknown. This study aimed to analyze the levels of the professional quality of life (CF, BO, CS), perceived stress (PS), and styles of coping with stress of frontline nurses during the COVID-19 pandemic.

Methods: A web-based survey was conducted in a cross-sectional design. A total of 244 nurses working with patients diagnosed with COVID-19 at inpatient service, emergency department or intensive care unit of private and public hospitals in Istanbul Province were selected using convenience sampling. All participants were invited to complete the questionnaire via Google Forms from August 7, 2020, to December 25, 2020. Multiple stepwise linear regression analysis was used to identify the predictors of CF, BO, CS, PS, and coping stress styles. Data was collected using The Personal Information Form, the Professional Quality of Life-IV, Perceived Stress Scale, and Coping Style Scale. Data were analyzed using SPSS software version 26.0 by performing t test, ANOVA, multivariate regression analysis. Ethics committee approval was obtained for the study.

Results: Nurses with an average age of 35.94 years (SD=8.93), were mostly female (91.3%), and were married (63.9%). The average scores of CF, BO, CS, and PS were 18.49±8.29, 24.22±5.75, 33.16±9.09, and 22.06±3.88, respectively. The average scores of self-confident, optimistic, seeking social support, helpless, and submissive coping style subscales were 2.03±0.54, 1.77±0.55, 1.76±0.51, 1.34±0.51, and 1.05±0.44, respectively. In the study, multiple stepwise linear regression analysis revealed *organizational* support (inadequate), and the use of personal protective equipment training (no) as a predictor of CF, BO, CS. Age, years of professional experience, and number of patients provided with care per day were determined as predictors of PS. 1 unit decreases in age variable, 0.64 points increase, and 1 unit increases in years of professional experience, 0.50 points increases in PS mean scores. PS was determined as predictors of submissive and helpless coping style.

Discussion-Conclusion: The study revealed that nurses have suffered from high levels of CF and medium levels of BO and PS during the COVID-19 pandemic. It was determined that the most striking predictors affecting nurses' professional quality of life, PS were the training on the use of personal protective equipment, the level of received social support, and working department. The study contributes to the literature for planning support programs that can be implemented to frontline nurses to improve or maintain the quality of professional life and coping skills with stress.

Keywords: COVID-19, Nurses, Professional Quality of Life, Stress, Coping

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-232

PSİKİYATRİ HEMŞİRELERİNİN EMPATİ BECERİLERİNİN FİZİKSEL TESPİT KULLANIMINA İLİŞKİN TUTUM VE DAVRANIŞLARINA ETKİSİ

Tülay Yıldırım Üşenmez¹, Funda Gümüş¹

¹Dicle Üniversitesi, Atatürk Sağlık Yüksek Okulu, Hemşirelik Bölümü, Diyarbakır, Türkiye

Giriş: Psikiyatri hemşireleri temel sorumlulukları olan bakım ve tedavinin yanı sıra hastaların güvenliklerini sağlamak da sorumludurlar. Bu güvenliğin sağlanması amacıyla sağlık bakım merkezlerinde çeşitli güvenlik tedbirleri (fiziksel tespit, tecrit, kimyasal tespit) alınmaktadır [1,2]. Fiziksel tespit uygulaması psikiyatri hemşireleri tarafından hastaların sakinleşmesi, şiddetin önlenmesi ve ortamın güvenliğinin sağlanması olarak düşünülmektedir [3]. Fakat hastalar açısından özgürlüklerini sınırlayıcı, damgalayıcı, cezalandırıcı, utanç verici, öfke ve üzüntü gibi olumsuz psikolojik etkilere neden olabilmektedir [4]. Psikiyatri hemşirelerinin empati becerilerinin geliştirilmesi fiziksel tespitin azaltılmasına yönelik alternatif bir yöntem olarak kullanılabilir [5].

Amaç: Bu araştırmanın amacı, psikiyatri hemşirelerinin empati becerilerinin fiziksel tespit kullanımına ilişkin tutum ve davranışlarına etkisinin belirlenmesidir.

Yöntem: Kesitsel, ilişki arayıcı tanımlayıcı türde planlanan bu çalışmanın verileri Ekim 2019-Mart 2020 tarihleri arasında toplandı. Çalışmanın örneklemini Türkiye'nin doğusunda bulunan bir ildeki hastane ile güneydoğusunda bulunan bir ildeki hastanede psikiyatri kliniklerinde çalışan, araştırma kriterlerini sağlayan ve araştırmaya katılmayı kabul eden 100 hemşire oluşturdu. *Çalışmada verilerin toplanmasında Kişisel Bilgi Formu, Empati Beceri Ölçeği (EBÖ) B Formu, Hemşirelerin Fiziksel Tespite İlişkin Tutum ve Davranış Değerlendirme Ölçeği* kullanıldı.

Bulgular: Çalışmaya katılan hemşirelerin empati, tutum ve davranış ölçeklerinin toplam puan ortalamaları sırasıyla $152,34 \pm 24,44$, $29,54 \pm 4,43$ ve $33,94 \pm 3,26$ olarak bulundu. Empati ölçeği ile tutum ölçeği arasında pozitif yönde zayıf bir ilişki saptandı ($r=0,25$; $p<0,05$). Diğer değişkenler arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki saptanmadı ($p>0,05$). Empati ölçeği ile öğrenim düzeyi arasında anlamlı bir fark bulunurken, diğer sosyodemografik değişkenler ile arasında anlamlı bir fark saptanmadı. Tutum ölçeği ile yaş grupları ve medeni durum arasında anlamlı bir fark bulunurken, diğer sosyodemografik özellikler ile anlamlı bir fark saptanmadı. Davranış ölçeği ile yaş grupları arasında anlamlı bir fark bulunurken, diğer sosyodemografik özellikler ile anlamlı bir fark saptanmadı. ($p>0,05$)

Sonuç: Çalışmaya katılan hemşirelerin; orta düzey empati becerisine sahip oldukları, fiziksel tespit kullanımına ilişkin tutum ve davranışlarının olumlu olduğu belirlendi. Ayrıca, öğrenim düzeyi yükseldikçe empati düzeyinin arttığı, bekar ve yaşı genç olanların fiziksel tespite yönelik tutumlarının diğer yaş gruplarından daha olumlu olduğu, yaş ilerledikçe fiziksel tespite yönelik davranışlarının diğer yaş gruplardan daha olumsuz olduğu ve empati ile fiziksel tespite ilişkin tutumları arasında pozitif yönde zayıf bir ilişki olduğu saptandı. Bu sonuçlar doğrultusunda; psikiyatri kliniklerinde çalışan hemşirelere hizmet içi eğitim kapsamında empati beceri eğitimi ve fiziksel tespite ilişkin eğitimler verilmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: empati, fiziksel tespit, tutum, davranış, psikiyatri hemşireliği

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKLAR

1. Gül Ü, Kavak F. Hemşirelerin fiziksel tespite yönelik bilgi düzeyi, tutum ve uygulamalarının değerlendirilmesi. *Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*. 2019;10 (4): 657-662.
2. Uzun U, Sancak B, Özer Ü, Özen Ş. Tespit uygulamalarını etkileyen değişkenler: bir ruh sağlığı hastanesi örneği. *Araştırma Makalesi*. 2015; 53(4).
3. Okanlı A, Yılmaz E, Kavak F. Patients' perspectives on and nurses' attitudes toward the use of restraint/seclusion in a turkish population. *International Journal of Caring Sciences*. 2016;9(3): 932.
4. Hogarth KM, Beattie J, Morphet J. Nurses' attitudes towards the reporting of violence in the emergency department. *Australas Emerg Nurs J*. 2016;19(2):75-81.
5. Gerace A, Muir-Cochrane E. Perceptions of nurses working with psychiatric consumers regarding the elimination of seclusion and restraint in psychiatric inpatient setting and emergency departments: an Australian survey. *Int J Ment Health Nurs*. 2019;28(1):209-225.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE EFFECT OF PSYCHIATRIC NURSES' EMPATHY SKILLS ON TOWARD PHYSICAL RESTRAINT ATTITUDES AND PRACTICES IN PSYCHIATRIC UNITS

Tülay Yıldırım Üşenmez¹, Funda Gümüş¹

¹Dicle University, Atatürk School of Health, Department of Nursing, Diyarbakir, Turkey

Introduction: The main responsibilities of psychiatric nurses are managing patients' care, delivering treatment, and ensuring their safety. Various safety measures, such as physical restraint, isolation, and chemical restraint are used in psychiatry clinics [1,2]. Although physical restraint is regarded by psychiatric nurses as a method of calming patients, preventing violence, and ensuring a secure environment [3]. it can have various negative psychological effects on the patient, such as limiting their freedom, stigmatizing, punishing, and embarrassing them, and causing feelings of anger and grief [4]. Additionally, developing the empathy skills of psychiatric nurses could be used as an alternative means of reducing physical restraint [5].

Purpose: This study was conducted to determine the effect of psychiatric nurses' empathy skills on toward physical restraint attitudes and practices in psychiatric units.

Method: This study was designed as a cross-sectional, correlational descriptive and the data were collected between October 2019 and March 2020. The sample of the study working in a province in eastern turkey, located in a hospital psychiatric clinic in the southeastern provinces of the hospital, which provides the criteria for research and created 100 nurses who agreed to participate in the study. The data were collected using "Form of Descriptive Characteristics", "Form B of Empathy Skill Scale" and "Levels of Attitudes and Practices of Nurses Regarding Physical Restraints Questionnaire" in this study.

Findings: The total score averages of the empathy, attitudes and practices scales of the nurses participating in the study were found to be 152.34 ± 24.44 , 29.54 ± 4.43 and 33.94 ± 3.26 , respectively. A weak positive correlation was found between empathy scale and the attitudes scale. ($r=0,25;p<0,05$). No statistically significant relationship was found between other variables ($p>0,05$). While there was a significant difference between the empathy scale and education level, no significant difference was found between other socio-demographic variables. While there was a significant difference between the attitudes scale and age groups and marital status, no significant difference was found between other socio-demographic variables. While there was a significant difference between the practices scale and age groups, no significant difference was found between other socio-demographic variables ($p>0,05$).

Conclusion and Recommendations: Of the nurses participating in the study; It was determined that they had moderate empathy skills and their attitudes and practices towards the use of physical restraint were positive. In addition, as the level of education increases, the level of empathy increases, the attitudes of single and young people towards physical detection are more positive than other age groups, their practices towards physical detection as the age progresses is more negative than other age groups, and a positive weak relationship between their attitudes towards empathy and physical assessment was found to be. In line with these results; It may be suggested that nurses working in psychiatry clinics should be given empathy skills training and physical determination trainings within the scope of in-service training.

Keywords: empathy, attitude, practice, physical restraint, psychiatric nursing

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

REFERENCES

1. Gül Ü, Kavak F. Hemşirelerin fiziksel tespite yönelik bilgi düzeyi, tutum ve uygulamalarının değerlendirilmesi. *Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*. 2019;10 (4): 657-662.
2. Uzun U, Sancak B, Özer Ü, Özen Ş. Tespit uygulamalarını etkileyen değişkenler: bir ruh sağlığı hastanesi örneği. *Araştırma Makalesi*. 2015; 53(4).
3. Okanlı A, Yılmaz E, Kavak F. Patients' perspectives on and nurses' attitudes toward the use of restraint/seclusion in a turkish population. *International Journal of Caring Sciences*. 2016;9(3): 932.
4. Hogarth KM, Beattie J, Morphet J. Nurses' attitudes towards the reporting of violence in the emergency department. *Australas Emerg Nurs J*. 2016;19(2):75-81.
5. Gerace A, Muir-Cochrane E. Perceptions of nurses working with psychiatric consumers regarding the elimination of seclusion and restraint in psychiatric inpatient setting and emergency departments: an Australian survey. *Int J Ment Health Nurs*. 2019;28(1):209-225.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-233

BİPOLAR HASTALAR AÇISINDAN İYİLEŞMENİN TAŞIDIĞI ANLAM

Nihan Durgu¹, Şeyda Dülgerler²

¹Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Manisa

²Ege Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir

Amaç: Çalışmanın amacı; bipolar tanısı olan bireylerin iyileşme süreçleri ile ilgili duygu ve düşüncelerini ortaya çıkarmak, iyileşme sürecini etkileyen faktörleri bulmak, iyileşme kavramına verdikleri anlamları açığa çıkararak bireylerin iyileşme deneyimlerini bütüncül bir resim ile sunmaktır.

Yöntem: Çalışma nitel araştırma yöntemlerinden fenomenolojik desene dayalı olarak gerçekleştirilmiştir. Amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemiyle belirlenen 28 katılımcı ile yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak derinlemesine görüşmeler yapılmıştır. Görüşme formunda yer alan araştırma soruları; iyileşmenin anlamına, iyileşmeye ait duygulara, iyileşmeyi etkileyen faktörlere ve bireysel iyileşme çabalarına yöneliktir. Verilerin analizinde Maxqda-Plus Programı kullanılarak tümevarıma dayalı analiz yapılmıştır [1].

Bulgular: İyileşme kavramı; yolculuğun başlangıcı, yolculuğun rotası, yolculuğun içindeki durak ve yolculuğun anlamı başlıkları altında yolculuk metaforu ile betimlenmiştir. 'Yolculuğun Başlangıcı', bipolar bozukluğun ortaya çıkması veya tekrarlamasıdır. Bireyler iyileşme yolculuğuna, o an iyi ve kötü hayatlarında var olanları alarak çıkmaktadır. Bipolar bozukluğa, aileye, sosyal çevreye, ilaçlara yönelik algıları, duyguları, bilgileri, deneyimleri ve dayanıklılık düzeyleri bavulun içinde yer alanlardır. Yolculuğa çıkabilmek için gerekli olan bilet, 'ilaçlar' olarak tasvir edilmiştir. İlaç kullanımı ile ilgili paylaşımlar; 'ilaçlar olmadan asla!', 'bıraktım ama neden?' ve 'kullandım sonuç aynı' başlıkları altında toplanmıştır. Her yolculuğun bir rotası ve her yolcunun bir hedefi vardır. Bu doğrultuda, 'Yolculuğun Rotası' teması oluşmuştur. 'Yolculuğun İçindeki Durak' teması, bireylerin hastane süreçlerini temsil etmektedir. Bu tema; 'hastane istasyonu', 'istasyon çalışanları' ve 'yol arkadaşları' başlıklarından oluşmaktadır. Bireyler, 'Yolculuğun Anlamı'nı, üretmek, sevmek, sevgiyi anlamak ve mutluluğa ulaşmak olarak açıklamışlardır.

Sonuç: Çalışma sonucunda, iyileşmenin anlamı ağırlıklı olarak, topluma dahil olma, çalışabilme, yuva kurma, verimli olma, iyi ilişkiler, uğraşlarının olması, gündelik hayatı sürdürebilme gibi çağdaş yaklaşıma paraleldir. Bunun yanında, geleneksel iyileşme tanımını destekler nitelikte; ilaç kullanmama, eski hayata dönme, belirtilerin olmaması ve hastalığın hiç olmaması yönünde tanımlamalarda vardır [2, 3]. İyileşmeye yönelik en temel duygu ise mutluluktur.

Anahtar Kelimeler: bipolar bozukluk, hastalar, iyileşme, niteleyici araştırma

KAYNAKÇA:

1. Erdoğan S. Nitel Araştırmalar. S Erdoğan, N. Nahcivan, & N. Esin (Ed.), *Hemşirelikte Araştırma Süreç, Uygulama ve Kritik* içinde (1. baskı). (ss. 131–164). İstanbul: Nobel Tıp Kitapevleri, 2014.
2. O'Connor FW, Delaney KR. The recovery movement: defining evidence-based processes. *Archives of Psychiatric Nursing*. 2007; 21(3): 172–175.
3. Slade M, Larry D. Recovery as an integrative paradigm in mental health. G. Thornicroft, G. Scmukler, K. Mueser, & R. Drake (Ed.), *Community Mental Health* içinde. Oxford Textbook in Psychiatry, 2011.

THE MEANING OF RECOVERY ACCORDING TO BIPOLAR PATIENTS

Nihan Durgu¹, Şeyda Dülgerler²

¹Manisa Celal Bayar University, Faculty of Health Sciences, Department of Mental Health Nursing, Manisa

²Ege University, Faculty of Nursing, Department of Mental Health Nursing, İzmir

Objective: The purpose of this study; is to identify the emotions and thoughts of the bipolar patients, and to determine the factors affecting recovery process, and to present the whole picture of recovery experience by displaying the meanings given by the bipolar patients to recovery.

Methods: This study is based on a phenomenological design pattern of qualitative research methods. In-depth interviews by using a semi-structured interview form were conducted with 28 participants who were identified by means of criterion sampling method which is a purposeful sampling method. The questions included in the interview form were directed to the meaning of recovery, the emotions of recovery, factors affecting recovery and individual efforts for recovery. The qualitative data analysis program Maxqda-Plus was used for data analysis and inductive-based analysis was made [1].

Results: The concept of recovery has depicted with, metaphor of the journey, the beginning of the journey, the route of the journey, the station in the journey, the meaning of the journey. The occurrence or recurrence of bipolar disorder has '*The Beginning of Journey*'. Individuals has taken the road their journey of recovery by taking good and bad things in their lives. There have been the perceptions, feelings, information, experiences about the bipolar disorder, family, social environment, drug, and durability levels in the suitcase. The ticket required to travel has described as '*drugs*'. It has determined that the shared expressions related to drug use were gathered on; 'never without medicines!', 'I stopped but why?' and 'I used, result same'. Each journey has a route and each passenger has a target. In this direction, the theme of '*The Route of the Journey*' has been formed. The theme of '*The Station in the Journey*' has represented the hospital processes of individuals. This theme has consisted of 'hospital station', 'station staff' and 'companions'. Individuals have explained '*The Meaning of the Journey*' as producing, loving, understanding love and reaching happiness.

Discussion-Conclusion: As a result of the study, the meaning of recovery is predominantly in line with the contemporary approach of being involved in society, working, nesting, being productive, good relations, having an occupation, sustaining everyday life. In addition, there are some definitions which supports the definition of traditional recovery; such as not using drugs, returning to old life, lack of symptoms and no disease [2, 3]. The most basic feeling for recovery is happiness.

Keywords: bipolar disorder, patient, recovery, qualitative research

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-234

TOPLUM RUH SAĞLIĞI MERKEZLERİNDEN HİZMET ALAN BİREYLERİN İŞ HAYATINA UYUMLANDIRILMASI: ARICILIK İŞ KOLU ÖRNEĞİ

Ayşegül Dönmez¹, Aytuğ Türk¹, Banu Yücel¹, Çiğdem Takma¹, Bülent Kayahan¹

¹Ege Üniversitesi

Giriş: Toplum temelli ruh sağlığı hizmet modelinin çekirdeğini oluşturan toplum ruh sağlığı merkezlerinin (TRSM) temel amacı ağır ruhsal bozukluğu bulunan bireylerin kayıt ve istatistiklerin tutulması, kayıtlı hastaların güçlenmesini ve toplumla bütünleşmesini hedef alan rehabilitasyon, psikososyal beceri kazandırma ve desteklemeye ilişkin plan, program ve çalışmaların yapılarak toplumla yeniden bütünleştirilmesidir. Hasta bireylerin toplumla bütünleşmesindeki en önemli engellerden birisi istihdam sorunudur; öyle ki işsizlik ve istihdamda yönelik yaşanan sorunlar engellilerin yaşadığı diğer sorunlarda predispozan faktör olarak değerlendirilmektedir.¹

Amaç: Bu derlemede amaç TRSM'den hizmet alan bireylerin iş hayatına uyumlandırılmasında arıcılık işkolu örneğinin değerlendirilmesidir.

Tartışma ve Sonuç: TÜİK verilerinde aktif olarak çalışan ve istihdamı sağlanan engelliler arasında en fazla paya %26,8 ile işitme engelliler oluştururken, ruhsal engellilerin istihdamının yüzde 7,6 ile son sıradadır.¹ Yaşanan bu istihdam sorunu nedeniyle ruhsal engellilere yönelik, diğer engellilerin istihdamına benzer fırsat eşitliği ile ilgili kararlar ve uygulamaların yapılması önem kazanmaktadır. Ulusal Ruh Sağlığı Politikası (2006) ve Ruh sağlığı Eylem Planında (2011) bu bireylere yönelik istihdam çalışmaları, meslek edindirme kursları ve İŞ-KUR faaliyetlerine vurgu yapılarak korumalı işyerlerinin kurulması hedeflenmiştir. Buna karşın ülkemizde şu an için korumalı işyeri bulunmamaktadır.²

İş/Uğraş terapileri TRSM'lerinde sunulan en önemli psiko-sosyal rehabilitasyon hizmetlerindedir. Şizofreni hastalarının tedavisinde farmakolojik tedavi ile birlikte sunulan psikoterapi, aile tedavisi ve uğraş terapisinin çok etkili stratejiler olduğu ve özgün becerilerin öğrenilip, geliştirilmesinin ve hastane dışında devam ettirilmesinin tedavi edici yönünden bahsedilmektedir.³ Bu bakımdan gerek uğraş terapisi, gerekse bireylerin istihdamı kapsamında TRSM bünyesinde uygulanabilecek bir müdahale aracı olarak arıcılık iş kolu oldukça uygun olarak görülmektedir. Arıcılık, çeşitli tarım kolları ile birlikte uyumlu bir şekilde yürütülebilen ve toprağa bağlı kalınmaksızın yapılan bir yetiştiricilik koludur. Arı ürünleri arasında bilinirliği en yüksek olan ürün bal olsa da polen, arı sütü, balmumu, arı zehri ve propolis diğer önemli ve katma değere sahip arı ürünler olup, elde edilen arı ürünleri; beslenme, ilaç sanayi, geleneksel tıp ve kozmetik alanlarında kullanılmaktadır. Arıcılığın diğer tarımsal iş kollarına göre doğaya daha fazla bağımlı bir faaliyet olması, ülkemizin olumlu iklim desenine sahip olması, arıcılığın esnek bir çalışma modeli sunması, akfit çalışılan sürenin yaz ve bahar ayları olarak dönemselliği gibi avantajları arıcılık mesleğini cazip hale getirmektedir. Türkiye'de üretilen toplam bal miktarı 2020 yılında 104.077 iken, 2023 yılında üretiminin oranının yaklaşık %20 artarak 121.2 bin ton olacağı tahmin edilmektedir.⁴ Bu nedenle ülkemiz arıcılık iş kolu üzerine yapılacak çalışmalar sosyal ve ekonomik açıdan önem arz etmekte olup; geliştirilecek politikalarla iş hayatına katılımında zorluklar yaşayan başta TRSM'lerden hizmet alan bireyler olmak üzere farklı kırılgan grupların istihdamında önemli bir rol üstlenebilir. TRSM'lerden hizmet alan gönüllü bireylere arıcılık eğitimi verilmesi ve beceri kazandırılması sonucunda bireylerin istihdamı ve sosyo-ekonomik düzeylerinin iyileştirilmesinin yanı sıra, bu bireylerdeki başarabilme ve yeterlilik duygularının desteklenmesi ile öznel algılarını içeren yaşam kaliteleri

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

ve sosyal işlevselliklerinin arttırılması sağlanabilir. Aynı zamanda yapılan bilimsel çalışmalar, bal arılarının ve arı ürünlerinin insanlarda ruhsal hastalıkların önlenmesinde/tedavisinde önemli düzeyde etki gösterebileceğini de ortaya koymaktadır.⁵ Bireylerin hem rehabilite edilmesi, hem de bu bireylerin arıcılığı mesleği üzerinden iş hayatına entegrasyonlarının sağlanması, sosyolojik açıdan topluma yararlı ve toplumla bütünleşik, sağlıklı ve üretken bireyler haline gelmelerinde destekleyici bir müdahale aracı olarak değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Toplum Ruh Sağlığı, İstihdam, Arıcılık

KAYNAKÇA:

1. Şen, M. (2018). Türkiye’de Engellilere Yönelik İstihdam Politikaları: Sorunlar ve Öneriler. SGD-Sosyal Güvenlik Dergisi, 8(2), 129-152.
2. T.C. sağlık Bakanlığı. Ulusal Ruh sağlığı Eylem planı (2011-2023). Sağlık Bakanlığı Yayın No: 847. Ankara: Sağlık Bakanlığı; 2011. p.105.
3. Summakoğlu, D., Ertuğrul, B. (2018). Şizofreni ve Tedavisi. Lectio Scientific, 2(1), 43-61.
4. T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı (2021) Arıcılık Ocak-2021 Tarım Ürünleri Piyasa Raporu. <https://arastirma.tarimorman.gov.tr/tepge/Belgeler/PDF>. Erişim Tarihi: 10 Ağustos 2021.
5. Shahzad, S., Batool, Z., Tabassum, S., Ahmad, S., Kamil, N., Khaliq, S., Haider, S. (2020). Spirulina platensis (Blue-green algae): A Miracle From Sea Combats The Oxidative Stress and Improves Behavioral Deficits in An Animal Model of Schizophrenia. Pakistan Journal of Pharmaceutical Sciences, 33 (4), 1847-1853.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

ADAPTATION OF INDIVIDUALS RECEIVING SERVICE FROM COMMUNITY MENTAL HEALTH CENTERS TO BUSINESS LIFE: AN EXAMPLE OF BEEKEEPING

Ayşegül Dönmez¹, Aytuğ Türk¹, Banu Yücel¹, Çiğdem Takma¹, Bülent Kayahan¹

¹Ege University

Introduction: The main purpose of the community mental health centers, which form the core of the community-based-mental-health service model, is to keep records and statistics of individuals with severe mental disorders, to reintegrate them into the society by making plans and studies on rehabilitation, psychosocial skills acquisition and support aimed at empowering registered patients and integrating them with society.¹

Aim: Aim of this review is evaluating the beekeeping business example in adapting the individuals who receive service from CMHC.

Discussion and Conclusion: Among the disabled who actively work and are employed, the hearing impaired make up the largest share with %26.8, while the employment of the mentally handicapped is the last with %7.6 percent in Turkey. It's important to make relevant decisions and practices. In the National Mental Health Policy and Mental Health Action Plan aimed to establish sheltered workplaces by emphasizing employment studies-vocational courses-employment activities for these individuals. However, currently no protected workplace in Turkey.²

Occupational therapy is one of the most important psycho-social-rehabilitation services offered in CMHC. In the treatment of schizophrenia patients, psychotherapy-family therapy-occupational therapy, which are offered together with pharmacological treatment, are very effective strategies and the therapeutic aspect of learning and developing unique skills and maintaining them outside the hospital is mentioned.³ In this respect, the beekeeping business is seen as very suitable as an intervention tool that can be applied within the scope of occupational therapy and employment of individuals. Beekeeping is an aquaculture branch that can be carried out in harmony with various agricultural branches and is carried out without being tied to the soil. Although honey is the product with the highest awareness among bee products, pollen, royal jelly, beeswax, and bee venom-propolis are other important and value-added bee products. It is used in the fields of nutrition, pharmaceutical industry, traditional medicine and cosmetics. The advantages of beekeeping such as; the fact that beekeeping is a more nature dependent activity than other agricultural-that our country has a positive climate pattern-that beekeeping offers a flexible working model-that the working time is seasonal in summer and spring makes the beekeeping profession attractive. While the total amount of honey produced in Turkey was 104,077kg in 2020 it is estimated that the production rate in 2023 will increase by approximately 20% to 121.200 kg⁴. For this reason, studies on beekeeping business in our country are important in terms of social and economic; With the policies to be developed, it can play an important role in the employment of different vulnerable groups, especially individuals receiving services from CMHC-who have difficulties in business life. As a result of providing beekeeping training and gaining skills to volunteer individuals who receive service from CMHC, in addition to improving the employment and socio-economic levels of individuals, it is possible to increase the quality of life-social functionality, including subjective perceptions, by supporting the sense of achievement and competence in these individuals. Also, scientific studies reveal that honey bees and bee products have a significant effect on the prevention/treatment of mental illnesses in humans.⁵ It is thought that both the rehabilitation of individuals and their integration into business life through the beekeeping profession will be a supportive intervention tool for them to become healthy-productive individuals who are sociologically beneficial and integrated with the society.

Keywords: Community Mental Health, Employment, Beekeeping

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-235

ANIMSAMA TERAPİSİNİN YAŞLILARDA UYUM GÜÇLÜĞÜNE ETKİSİ: RANDOMİZE KONTROLLÜ ÇALIŞMA

Tuğçe Kaplan¹, İlkay Keser²

¹Süleyman Demirel Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Isparta

²Akdeniz Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Antalya

Amaç: Yaşlanma süreci, yaşlı bireylerde biyolojik, sosyal ve psikolojik değişikliklere neden olmaktadır. Bu değişiklikler yaşlıların yaşama uyum sağlamasını zorlaştırmakta ve ruh sağlıklarını olumsuz yönde etkilemektedir [1]. Bu bağlamda yaşlıların ruh sağlığını korumak ve iyileştirmek için çeşitli müdahaleler yapılmaktadır [2]. Bu müdahalelerden biri de "anımsama terapisi"dir [2,3]. Anımsama terapisinin amacı, yaşlı bireylerin kendi bireyselliklerine ve hayat hikâyelerine değer verildiğini göstererek, bireyleri gün içinde aktif olmalarını sağlayacak etkinliklere yönlendirmek, iletişim kurmalarını ve sosyalleşmelerini sağlamak, keyif alacakları eğlenceli bir atmosfer yaratarak zihinsel uyarıları sağlamak, yaşam kalitelerini artırmaktır [4,5]. Bu çalışmada, ev ziyaretleri sırasında verilen bireysel anımsama terapisinin yaşlı bireylerin uyum güçlüğüne azalmaya yönelik etkisini ortaya koymak amaçlanmıştır.

Yöntem: Araştırma, ön test-son test ve izlem deseni ile tasarlanmış randomize kontrollü, tek kör bir çalışmadır. Örneklemi, Isparta'da il merkezinde yaşayan, 31'i müdahale, 34'ü kontrol grubunda olmak üzere, toplam 65 yaşlı birey oluşturmuştur. Veriler Tanıtıcı Bilgi Formu, Yaşlılarda Uyum Güçlüğü Değerlendirme Ölçeği (YUGDÖ) ve Geriatrik Hastalar için Hemşire Gözlem Ölçeği (GHHGÖ) kullanılarak elde edilmiştir. Müdahale grubundaki katılımcılara haftada bir kez yapılan ev ziyaretleri ile sekiz hafta boyunca bireysel anımsama terapisi uygulanmıştır. İstatistiksel analiz, SPSS 20.0 paket programı kullanılarak yapılmıştır. Katılımcıların tanımlayıcı özellikleri sayı, yüzde, ortalama ve standart sapma kullanılarak belirlenmiştir. Ölçümlere ilişkin değerler Kolmogorov-Smirnov testi ile analiz edilerek normal dağılıma uygunluğu araştırılmıştır. Örneklem normal dağılım göstermediği için parametrik olmayan testler (Mann-Whitney U testi ve Friedman's Two-Way testi) kullanılmıştır. Müdahale ve kontrol grupları arasındaki puan değişimi Mann-Whitney U testi ile değerlendirilmiştir. Grup içi (öntest-son-test-izlem) değerlendirmelerde Friedman's Two-Way testi kullanılmıştır. Çalışmada tip-I hata değeri %5 olarak alınmış ve $p < 0,05$ istatistiksel olarak anlamlı kabul edilmiştir. Bu çalışmada CONSORT yönergelerine bağlı kalmıştır.

Bulgular: Sekiz hafta bireysel olarak ev ziyaretleri şeklinde uygulanan anımsama terapisi sonucunda müdahale grubunun YUGDÖ puan ortalamalarında anlamlı bir azalma ($p=0,003$); kontrol grubunun puan ortalamalarında anlamlı bir artış ($p < 0,001$) olduğu saptanmıştır. GHHGÖ puan ortalamalarında ise hem müdahale ($p=0,039$) hem de kontrol ($p < 0,001$) grubunda anlamlı bir artış olmakla birlikte, kontrol grubundaki puan artışının müdahale grubunun puan artışından daha fazla olduğu saptanmıştır. Gruplar arası karşılaştırmaya bakıldığında son test değerlendirmesinde müdahale ve kontrol gruplarının YUGDÖ ($p < 0,001$) ve GHHGÖ ($p=0,014$) toplam puan ortalamaları arasında anlamlı farklılık olduğu görülmüştür.

Tartışma-sonuç: Hemşireler, yaşlı bireylerin ruh sağlığının korunması ve sosyal destek kaynaklarını değerlendirerek yaşam kalitesinin artırılması, bireyin gereksinimlerinin belirlenmesi ve bakımın sağlanmasında sorumludur. Bu amaçla uygulanan müdahalelerden birisi anımsama terapisi. Bu müdahale, grup ya da bireysel olarak

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

uygulanabilmektedir. Literatürde anımsama terapisinin bireylerin benlik saygısı, psikolojik iyilik hali ve yaşam doyumunu arttırdığı; depresif belirtilerin ve yalnızlık duygularını azaltılmasında etkili olduğu; bilişsel fonksiyonları olumlu yönde etkilediği bildirilmektedir [2]. Bu çalışma sonucunda da literatür bulguları desteklenmiş ve anımsama terapisinin yaşlılarda uyum gücünü azalttığı saptanmıştır. Bu bağlamda geropsikiyatrik bakım uygulamaları kapsamında anımsama terapisi uygulamasının yaygınlaştırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: uyum bozuklukları, yaşlı, bireysel anımsama terapisi

KAYNAKÇA:

1. Ersoy, S. Urinary incontinence in elderly: daily life activity, quality of life and adaptation difficulty. Medical Sciences. 2019;14(3):137-145.
2. Sahin NE. A nursing intervention for nursing home residents: reminiscence therapy. Journal of Education and Research in Nursing. 2016;13(1):1-6. doi: 10.5222/HEAD.2016.233
3. Butcher, H. K., Bulechek, G. M., Dochterman, J. M. M., & Wagner, C. M. (2018). Nursing Interventions classification (NIC)-E-Book. Elsevier Health Sciences. pp: 324.
4. Douglas S, James I, Ballard C. Non-pharmacological interventions in dementia. Advances in Psychiatric Treatment. 2004;10(3):171-177. doi: <https://doi.org/10.1192/apt.10.3.171>
5. Blake M. Group reminiscence therapy for adults with dementia: a review. British Journal of Community Nursing. 2013;18(5):228-233. doi: 10.12968/bjcn.2013.18.5.228

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE EFFECT OF INDIVIDUAL REMINISCENCE THERAPY ON ADAPTATION DIFFICULTIES IN THE ELDERLY: A RANDOMIZED CLINICAL TRIAL

Tuğçe Kaplan¹, İlkay Keser²

¹Süleyman Demirel University, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing, Department of Psychiatric Nursing, Isparta

²Akdeniz University, Faculty of Nursing, Department of Psychiatric Nursing, Antalya

Aim:The purpose of reminiscence therapy is to show that elderly individuals value their own individuality and life stories, to direct individuals to activities that will enable them to be active during the day, to enable them to communicate and socialize, to provide mental stimulation by creating an enjoyable atmosphere, and to increase their quality of life [4,5]. In this study, it was aimed to reveal the effect of individual reminiscence therapy given during home visits on reducing the adjustment difficulties of elderly individuals.

Method:The research is a randomized controlled, single-blind study designed with a pretest-posttest and follow-up design. The sample consisted of 65 elderly individuals, 31 of whom were in the intervention group and 34 in the control group, living in the city center of Isparta. The data were obtained by using the Introductory Information Form, the Assessment Scale of Adaptation Difficulty for the Elderly (ASADE), and the Nurse Observation Scale for Geriatric Patients (NOSGER). Participants in the intervention group were given individual reminiscence therapy for eight weeks, with home visits once a week. The values related to the measurements were analyzed with the Kolmogorov-Smirnov test and their suitability for normal distribution was investigated. Since the sample did not have a normal distribution, nonparametric tests were used. The change in scores between the intervention and control groups was evaluated with the Mann-Whitney U test. Friedman's Two-Way test was used for in-group (pretest-posttest-follow-up) evaluations. In the study, the type-I error value was taken as 5% and $p < 0.05$ was considered as statistically significant. Outcome assessors were blind to the treatment assignment. Those who evaluated the results were blind to the treatment groups.

Results:As a result of reminiscence therapy, which was applied as individual home visits for eight weeks, there was a significant decrease in the intervention group's ASADE mean scores ($p=0.003$); a significant increase in the mean score of the control group ($p < 0.001$); A significant increase was found in the mean NOSGER scores in the intervention ($p=0.039$) and control ($p < 0.001$) groups. However, it was determined that the score increase in the control group was higher than the score increase in the intervention group. Also as a result of the eight-week course of reminiscence therapy, there was a significant difference in the ASADE ($p < 0,001$) and NOSGER ($p=0,01$) mean scores of the intervention and control groups. When the comparison between the groups was examined, it was seen that there was a significant difference between the total mean scores of the intervention and control groups in the posttest evaluation of ASADE ($p < 0.001$) and NOSGER ($p=0.014$).

Conclusion: In the literature, reminiscence therapy increases individuals' self-esteem, psychological well-being and life satisfaction; it is effective in reducing depressive symptoms and feelings of loneliness; It is reported that it affects cognitive functions positively [2]. As a result of this study, the literature findings were supported and it was determined that reminiscence therapy reduced adjustment difficulties in the elderly. In this context, it is recommended to expand reminiscence therapy practice within the scope of geropsychiatric care practices.

Keywords: adjustment disorders, elderly, individual reminiscence therapy

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-236

TRAVMA MAĞDURU ÇOCUĞA MÜDAHALEDE HAYVANLARIN KULLANIMINA İLİŞKİN ÇOCUK İZLEM MERKEZİ ÇALIŞANLARININ GÖRÜŞLERİNİN BELİRLENMESİ

İlkay Keser¹, Şeyma Demiralay², Nimet Saygın³

¹Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Antalya

²İstanbul Atlas Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, İstanbul

³S.B.Ü. Antalya Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Çocuk İzlem Merkezi, Antalya

Amaç: Travma mağduru çocuklar, Çocuk İzlem Merkezlerinde (ÇİM), yaşadığı travmatik olayı bilmediği ortamda, tanımadığı kişilere anlatırken zorlanabilmektedir. Bu durumda, ortamda güven verici objelerin veya kendisine yakın hissedebileceği bir hayvanın olması çocuğu rahatlatabilmektedir [1,2]. Bu amaçla bazı ülkelerde çocukla görüşmelerde ve bu çocukların rehabilitasyonunda hayvanlardan yararlanılmaktadır [1-4]. Ancak ülkemizde böyle bir uygulama yapılmamaktadır. Bu bağlamda yapılan bu çalışma, ÇİM çalışanlarının travma mağduru çocuğa müdahalede, hayvanların kullanımına ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Bu tanımlayıcı çalışmanın evrenini Türkiye genelinde ÇİM'lerde çalışan profesyoneller oluşturmuş, bunların arasında katma dışlama kriterlerine uyan 100 kişi örnekleme oluşturmuştur. Araştırma verileri araştırmacılar tarafından literatüre dayalı olarak oluşturulan anket formu aracılığıyla online elde edilmiştir. Elde edilen verilerin analizi, SPSS 23.0 (Statistical Package for Social Science) paket programı kullanılarak yapılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde örnekleme tanımlamak için frekans dağılımı, ortalama, standart sapma gibi tanımlayıcı istatistikler kullanılmıştır.

Bulgular: Katılımcıların %43'ünün 35 yaşın altında, %58'inin kadın ve %62'sinin lisans mezunu olduğu belirlenmiştir. %37'si daha önce hayvan destekli uygulamaları duyduğunu, %89'u bu yöntemin ülkemizde uygulanabileceğini ve %38,5'i kendi çalıştıkları kurumda uygulanabileceğini; hayvan destekli uygulamaların uygulamaya dahil edilmesi durumunda ise en çok canlı hayvanı (%85,9) tercih etmek istediklerini belirtmişlerdir. Ayrıca katılımcılar çalıştıkları kurumda travma mağduru çocuğa müdahalede evcil hayvanın kullanımının çocuk üzerindeki etkilerine yönelik çocuğun stres ve anksiyete düzeyini azaltacağını (%93,0), çocukla iletişim kurmayı kolaylaştıracağını (%89,0), çocukla sağlık profesyonelleri arasındaki bağı geliştireceğini (%85,0), motivasyon artışı (%77,0), özgüven artışı (%77,0) sağlayacağını, sağlık profesyonelleri ile çocuk arasında güven ilişkisini destekleyeceğini (%72,0), çalışılan kurumda bu yöntemi uygulayabilecek mesleklerin ise sırasıyla psikolog (%90,0), sosyal çalışmacı (%83,0) ve hemşire (%55,0) olduğunu ifade etmişlerdir.

Sonuç: Bulgular sonucunda, ÇİM'lerde çalışan profesyonellerin travma mağduru çocuğa yönelik yapılacak olan müdahalelerde hayvanların kullanımının çocuğu psikosyal açıdan destekleyeceği görüşünde olduğu söylenebilir. Hemşirelik Girişimleri Sınıflaması'nda da yer alan hayvan destekli uygulamalar, dünyada hemşireler tarafından kullanılmaktadır. Bu yöntemi ülkemizde hemşirelerin uygulayabileceğini düşünenlerin sayısı diğer meslek gruplarına oranla düşük olsa da, travma mağduru çocukla çalışan hemşirelerin ve psikiyatri hemşirelerinin aldıkları eğitimlerle uygulayabileceği düşünülmektedir. Travma mağduru çocuğa müdahalede hayvanların kullanımının, çocukla iletişim ve etkileşim kurmada, psikososyal bakımın sonuçlarını olumlu etkileyeceği düşünülmüştür. Bu bağlamda travma mağduru çocukla çalışırken bir müdahale yöntemi olarak hayvan destekli uygulamaların kullanılması ve bu uygulamanın yaygınlaştırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: çocuk izlem merkezi, travma mağduru çocuk, hayvan destekli uygulama, pet terapi

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Parish-Plass, N. Animal-assisted therapy with children suffering from insecure attachment due to abuse and neglect: a method to lower the risk of intergenerational transmission of abuse?. *Clinical Child Psychology and Psychiatry*. 2008; 13(1): 7-30. Doi: 10.1177/1359104507086338.
2. Dietz , TJ., Davis D, Pennings J. (2012). Evaluating animal-assisted therapy in group treatment for child sexual abuse. *Journal of Child Sexual Abuse*. 21(6): 665-683. Doi: 10.1080/10538712.2012.726700.
3. Eggiman, J. (2006). Cognitive-Behavioral Therapy: A Case Report --Animal-Assisted Therapy. *Topics in Advanced Practice Nursing* 6(3): 1-7.
4. Reichert, E. 1998. Individual counseling for sexually abused children: A role for animals and storytelling. *Child and Adolescent Social Work Journal*, 15(3): 177–185. doi:10.1023/A:1022284418096.

DETERMINING THE OPINIONS OF THE CHILD ADVOCACY CENTER'S PROFESSIONALS ON THE USE OF ANIMALS IN INTERVENTION WITH THE CHILD VICTIMS OF TRAUMA

İlkay Keser¹, Şeyma Demiralay², Nimet Saygın³

¹Akdeniz University Faculty of Nursing, Department of Psychiatric Nursing, Antalya

²Istanbul Atlas University, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing, Istanbul

³S.B.U. Antalya Training and Research Hospital, Child Advocacy Center, Antalya

Purpose: Children who are victims of trauma may have difficulty in telling the traumatic event to people they don't know in Child Advocacy Centers (CIM), in an environment where they don't know. In this case, the presence of reassuring objects or an animal that they can feel close to can comfort the child [1,2]. For this purpose, animals are used in interviews and rehabilitation of children in some countries [1-4]. There is no such practice in our country. In this context, this study was carried out to determine the views of CIM professionals on the use of animals in the intervention of children who are victims of trauma.

Method: The population of this descriptive study consisted of professionals working in CIMs in Turkey, and a sample of 100 people met the inclusion-exclusion criteria among them. The research data were obtained online through a survey form created by the researchers based on the literature. The analysis of the obtained data was made using the SPSS 23.0 package program. In the evaluation of the data, descriptive statistics such as frequency distribution, mean and standard deviation were used to define the sample.

Results: It was determined that 43% of the participants were under the age of 35, 58% were women and 62% were undergraduates. 37% of them have heard of animal-assisted interventions before, 89% said that this method can be applied in our country and 38.5% said that it can be applied in their own institution; they stated that they would like to prefer live animals the most (85.9%) if animal-assisted interventions are included in the practices. In addition, the participants stated that the use of pets in the institution where they work will reduce the stress and anxiety level of the child (93.0%), facilitate communication with the child (89.0%), and improve the relationship between the child and the health professionals (85.0%), motivation increase (77.0%), self-confidence increase (77.0%), it will support the trust relationship between health professionals and children (72.0%), and the professions that can apply this method in the institution are stated that they were psychologists (90.0%), social workers (83.0%) and nurses (55.0%).

Conclusion: As a result of the findings, it can be said that the professionals in CIMs are of the opinion that the use of animals in the interventions to be made for the child victim of trauma will support the child psychologically. Animal-assisted interventions, which are also included in the Nursing Interventions Classification, are used by nurses around the world. Although the number of people who think that nurses can apply this method in our country is low compared to other occupational groups, it is thought that nurses can apply it with the training they receive. It is considered that the use of animals in the intervention of the traumatized child will positively affect the results of psychosocial care the child. In this context, it is recommended to use animal-assisted interventions as an intervention method when working with children who are victims of trauma and to expand this practice.

Keywords: child advocacy center, trauma victim child, animal assisted intervention, pet therapy

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-237

PANDEMİ YASININ TANIKLARI: HEMŞİRELER

Selda Polat¹

¹Bahçeşehir Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, İstanbul, Türkiye

Amaç: Bu derlemede Koronavirüs (COVID-19) pandemisinde yasa tanıklık eden hemşirelerin yaşadıkları deneyimlere yönelik yapılan çalışmalar gözden geçirilerek konuyla ilgili güncel bilgiler sunulmuştur.

Giriş: Bir kaybı yaşamak acı verici ve zor bir deneyimdir. COVID-19 virüsünden etkilenen kişilerin bir kısmı olağanüstü durumlarda yaşamlarını kaybediyor. Pandemi sürecinde yaşanan yaslar sadece bir kayıp yaşamının acı verici bireysel bir süreci değil, aynı zamanda yaşanan kayıpların zorlayıcı sosyal koşullarda meydana gelmesidir. COVID-19 ölümleri genellikle hızlı ve beklenmediktir [1, 2]. Hemşireler ölümü yaşam döngüsünün bir parçası olduğunu ve yas sürecini tanırlar. Ancak, COVID-19 pandemisi nedeniyle hemşireler çok daha fazla ölüme maruz kalmaktadırlar [2]. Pandemi öncesi zamanlardan çok daha yüksek oranlarda genç hasta ölümleri ve sevdiklerinin ölümlerine tanık olup COVID-19 nedeniyle ile rahatsız olan meslektaşlarına bakım vermek durumunda kalmışlardır. Bu durum korku, suçluluk, öfke ve strese neden olmaktadır. Hemşireler COVID-19'dan fiziksel ve ruhsal olarak doğrudan en fazla etkilenen meslek gruplarından biridir [2, 3].

Özellikle pandeminin başında sağlık hizmetleri ortamlarına yönelik düzenlemeler ve yapılan kısıtlamalar (Hastane ziyaretleri, cenaze törenleri ve baş sağlığı ziyaretlerinin yasaklanması gibi) nedeniyle insanlar bazen öldüklerinde sevdiklerinin yanında olamamakta veya yakınları ile birlikte fiziksel yas tutamamaktadır [4]. Hemşireler, COVID-19 hastalarına bakım veren ve hasta ailelerinin yokluğunda yaşamdan ölüme geçişlerinde hastalara destek vermektedir. Hastaların ölümü ve acı çekmesinden kaynaklanan duygusal sorunlar hemşireler için önemli bir stres kaynağıdır. Dünya çapında artan ölümler, hemşirelerin fiziksel zorluklar, hastalık ile bulaş korkusu gibi nedenler dışında hastaların sevdiklerinden izole olması, yalnız ölmeleri gibi tanıklık ettiği ruhsal süreçlerin de hemşirelerde önemli travmalara neden olması muhtemeldir.

Tartışma ve Sonuç: Hemşireler COVID-19 pandemisinde fiziksel olduğu kadar ruhsal yönden de riskli bir gruptur. Yapılacak çalışmalarla hemşirelerin yas sürecinde yaşadıkları deneyimlerin, duyguların ve yas ile baş etme yöntemlerinin saptanması ile koruyucu müdahalelerin yapılarak desteklenmeleri gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: COVID-19, pandemic, yas, hemşire, sağlık profesyonelleri

KAYNAKÇA:

1. Vázquez Bandín C. (2020). Only the living can witness the passing of death: Mourning in times of pandemic. *The Humanistic Psychologist*, 48(4), 357.
2. McCallum KJ, Walthall H, Aveyard H, & Jackson D. (2021). Grief and nursing: Life and death in the pandemic. *Journal of Advanced Nursing*.
3. Green C. (2021). Spiritual Health First Aid for Self-Care: Nursing During COVID-19. *Journal of Christian Nursing*, 38(3), E28.
4. Wallace CL, Wladkowski SP, Gibson A, & White P. (2020). Grief during the COVID-19 pandemic: considerations for palliative care providers. *Journal of pain and symptom management*, 60(1), e70-e76.

WITNESSES TO PANDEMIC GRIEF: NURSES

Selda Polat¹

¹*Bahcesehir University, Faculty of Health Sciences, Nursing Department, Istanbul, Turkey*

Aim: In this review, studies about the experiences of nurses witnessing grief during the coronavirus (COVID-19) pandemic are reviewed and current information about the topic is presented.

Introduction: Experiencing loss is a painful and difficult situation. Some people affected by the COVID-19 pandemic lost their lives in extraordinary situations. Grief experienced during the pandemic is not just a painful individual process of experiencing loss; at the same time, it comes from the difficult social conditions of the loss. COVID-19 deaths are generally rapid and unexpected [1, 2]. Nurses recognize death as a part of the life cycle and the grieving process. However, due to the COVID-19 pandemic, nurses were exposed to higher rates of death [2]. They witnessed deaths of young patients and loved ones at much higher rates compared to before the pandemic and had to care for sick colleagues due to COVID-19. This situation caused fear, guilt, anger and stress. Nurses are one of the occupational groups most affected directly in physical and mental terms by COVID-19 [2, 3].

Due to restrictions and reorganization of health care environments at the start of the pandemic especially (banning of hospital visits, funerals and condolence visits), some people were not able to be with their loved ones when they died or could not grieve physically with their relatives [4]. Nurses care for COVID-19 patients and support patients in the transition from life to death in the absence of patient families. Emotional problems due to the death and pain of patients is an important source of stress for nurses. Apart from reasons like increasing deaths around the world, physical difficulties for nurses, and fear of transmission of disease, nurses witnessing mental processes like patients being isolated from their loved ones and dying alone is a probable cause of significant trauma.

Discussion and Conclusion: Nurses are a risky group in mental as well as physical terms during the COVID-19 pandemic. Studies should identify the experiences, emotions and methods for coping with grief experienced by nurses during the grieving process and support them with protective interventions.

Keywords: COVID-19, pandemic, grief, nurse, healthcare professionals

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-238

ŞİZOFRENİ TANILI BİREYLERİN ÇALIŞMA YAŞAMINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ: KALİTATİF ÇALIŞMA

Zekiye ÇETİNKAYA DUMAN¹, Gülsüm Zekiye TUNCER², Ayşe SARI³, Köksal ALPTEKİN⁴

¹Dokuz Eylül Üniversitesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir

²Dokuz Eylül Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir

³Dokuz Eylül Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir

⁴Dokuz Eylül Üniversitesi, Psikiyatri Anabilim Dalı, İzmir

Amaç: Araştırmanın amacı çalışma deneyimi olan şizofreni tanılı bireylerin çalışma yaşamına ilişkin görüşlerini belirlemektir.

Yöntem: Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden tanımlayıcı kalitatif tasarımdadır. Şizofreni tanılı 11 birey ile yarı yapılandırılmış görüşmeler aracılığıyla veriler toplanmıştır. Örneklem seçiminde amaçlı örneklem yöntemi kullanılmıştır. Çalışmaya en az 24 aylık hastalık öyküsü olan, herhangi bir işitme sorunu olmayan, geçmişte tam/yarı zamanlı bir işte çalışmış veya çalışmaya devam eden, en az 1 yıldır remisyon döneminde şizofreni tanılı bireyler dâhil edilmiştir.[1] Verilerin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırma sonucunda dört ana tema elde edilmiştir. Bu temalar "Yaşamın Bir Parçası Olarak Çalışma Hayatı, Kolaylaştırıcılar, Engeller ve Öneriler/Beklentiler" dir.

Tartışma-Sonuç: Şizofreni tanılı bireyler için çalışmak yaşamın bir parçasıdır ve önemlidir. Bununla birlikte şizofreni tanılı bireylerin iş yaşamına dâhil edilmesini sağlayan kolaylaştırıcılar, iş yaşamını zorlaştıran ve iş yaşamından uzaklaştıran engeller bulunmaktadır. Ruh sağlığı profesyonellerinin şizofreni tanılı bireylerin iyileşmesinde ve toplum içinde görünür olmalarında önemli bir alan olan çalışma yaşamına ilişkin farkındalıkları önemlidir. Araştırmadan elde edilen sonuçların, ruh sağlığı profesyonelleri tarafından kronik ruhsal hastalığı olan bireylere yönelik oluşturulan psikososyal müdahale programlarının içeriğine entegre edilmesi ve istihdam ortamı oluşturulmasına yönelik planlamaların yapılması oldukça önemlidir.[2,3]

Anahtar Kelimeler: şizofreni, çalışma deneyimi, çalışma yaşamı, kalitatif araştırma.

KAYNAKÇA:

1. Öz YC, Barlas GÜ. Şizofreni hastalığı olan bireylerin işe yerleştirme ile ilgili görüşleri ve beklentileri: niteliksel bir çalışma. Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi 2017-1;3(3):28-32.
2. Rosenheck R, Leslie D, Keefe R, McEvoy, ve ark. Barriers to employment for people with schizophrenia. Am J Psychiatry 2006;163(3):411-417.
3. Kaytaz BN, Abut FB, Yıldız M. Şizofreni ve şizoaffektif bozukluk tanısı almış hastalarda çalışma yaşamının incelenmesi: bir pilot çalışma. Kocaeli Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi 2017;3(3):13-17.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

VIEWES OF INDIVIDUALS DIAGNOSED WITH SCHIZOPHRENIA ON WORKING LIFE: A QUALITATIVE STUDY

Zekiye ÇETİNKAYA DUMAN¹, Gülsüm Zekiye TUNCER², Ayşe SARI³, Köksal ALPTEKİN⁴

¹Dokuz Eylül University, Department of Psychiatric Nursing, İzmir

²Dokuz Eylül University, Institute of Health Sciences, Department of Psychiatric Nursing, İzmir

³Dokuz Eylül University, Graduate School of Health Sciences, Department of Psychiatric Nursing, İzmir

⁴Dokuz Eylül University, Department of Psychiatry, İzmir

Objectives: In the study, it was aimed to determine the views of individuals diagnosed with schizophrenia with work experience about working life.

Methods: The study has a descriptive qualitative design, one of the qualitative research methods. The study data were collected from 11 individuals diagnosed with schizophrenia through semi-structured interviews. For the selection of the individuals in the sample, the purposeful sampling method was used. Individuals with a history of at least 24 months of illness (schizophrenia), without hearing impairment, having worked or still working at a full or part-time job, and being diagnosed with schizophrenia in remission for at least 1 year were included in the study.[1] The content analysis method was used in the analysis of the data.

Results: Four main themes were obtained at the end of the study: "Working Life as a Part of Life, Facilitators, Barriers and Suggestions/Expectations".

Conclusion: For individuals diagnosed with schizophrenia, working is a part of life and is of importance. On the other hand, while there are facilitators that enable individuals diagnosed with schizophrenia to be included in the working life, there are obstacles that make their working life difficult and keeping them away from working life. Mental health professionals' awareness of working life, which is an important area in the recovery of individuals diagnosed with schizophrenia and their visibility in the society, is of importance. Integration of the results obtained from the study into the content of psychosocial intervention programs created by mental health professionals for individuals with chronic mental illnesses and their making plans for the creation of an employment environment are of great importance.[2,3]

Keywords: schizophrenia, work experience, working life, qualitative research.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-239

PEBLAU-KİŞİLER ARASI İLİŞKİLER MODELİ'NE TEMELLENDİRİLMİŞ AKRAN ZORBALIĞI DANIŞMANLIK PROGRAMI'NIN GELİŞTİRİLMESİ: SÜREÇ RAPORU

Kadriye Demir¹, Sibel Küçük²

¹Lokman Hekim Üniversitesi

²Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi

Giriş: Akran zorbalığı, okul sağlığı hizmetleri açısından önemli bir sorundur. Okul sağlığı hemşireleri bakım verici, eğitici, danışman, vaka yöneticisi, lider, savunucu ve araştırmacı rolleri ile etkinlikler planlayarak akran zorbalığı ile mücadelede görev alabilirler. Akran zorbalığı yapan çocuklara hemşirelik kuramları rehberliğinde, sistematik yaklaşılması önerilmektedir [1]. Bu rapor, kuram temelli hemşirelik bakımı-yaklaşımları geliştirecek lisansüstü öğrencilere örnek teşkil etmesi açısından önemlidir.

Amaç: Bu çalışmanın amacı, zorbalık yapan 11-12 yaş çocuklar için geliştirilen ve etkinliği kanıtlanan Kişiler Arası İlişkiler Modeli'ne (KAİM) temellendirilmiş Akran Zorbaliğı Danışmanlık Programı'nın (AZDP) içeriğinin, akışının, programda kullanılan eğitim yöntemlerinin belirlenmesi sürecini raporlamaktır.

Yöntem: Bu çalışmada, akran zorbalığı yapan çocuklar toplumun eşsiz, değerli bir üyesi olarak kabul edilmiş ve onurunun kırılmadan etkileşim sağlanması için Kişilerarası İlişkiler Modeli rehber alınmıştır. Araştırmacı, KAİM ve akran zorbalığı ile ilgili literatürü 8-9 ay incelemiştir. Peplau'nun kuramı humanist ve varoluşçu felsefeye dayanmaktadır. Bu anlamda insan gelişim ve büyüme için temel bir kapasiteye sahiptir. Kişi kendini tanıma, kendini yönlendirme, uyarılma ve dengesini bulma potansiyeline sahiptir [2]. İlk olarak, KAİM'nin varsayımlarına paralel olarak AZDP'nin varsayımları belirlenmiş ve psikodinamik hemşirelik sürecinde (oryantasyon, tanılama, yararlanma, çözülme) hangi görüşmelerin ne amaçla yapılacağına karar verilmiştir. Programın içeriği, akran zorbalığı yapan çocukların zorbalıkla ilişkili özelliklerinden yola çıkarak desteğe ihtiyaç duydukları konular doğrultusunda ilgili literatür ışığında araştırmacı tarafından oluşturulmuştur [3-5]. Akran Zorbaliğı Danışmanlık Programı'nın temel amacı; zorbalık yapan çocuğun empati becerisini geliştirmek, zorbalığa yönelik doğru bakış açısı kazanmasını sağlamak, öfke kontrolünü geliştirmek, mutlu arkadaşlık ilişkileri kurmasına yardımcı olmaktır. Bu çerçevede hazırlanan eğitim konuları; 'Empati', 'Akran Zorbaliğı', 'Öfke Yönetimi' ve 'Mutlu Arkadaşlık İlişkileri' olarak belirlenmiştir. AZDP'nda resim çizme, beyin fırtınası, Empati Demonstrasyonu, Beyaz Kağıt Etkinliği, Eğitsel Eşleştirme Oyunu, Akran Zorbaliğı Demonstrasyonu, Örnek Olay analizleri, Eğitsel Duygu Bulmacası oyunu, öfke kontrolü bilgilendirme videosu eğitim teknikleri kullanılmıştır. AZDP'nin içeriği ve kullanılan eğitim teknikleri; bireysel ihtiyaçlara cevap vermesi ve hemşirelik bakımının kişiye özel olması nedenleriyle bire bir görüşme şeklinde 11-12 yaş grubu çocukların gelişimsel ve bireysel özelliklerine uygun, monoton eğitim içeriğinden uzak, dikkati aktif tutacak, küçük uygulama adımları, uygun geribildirim içerecek şekilde oluşturulmuştur. Program içeriği ve kullanılacak eğitim tekniklerinin 11-12 yaş çocukların özelliklerine uygunluğunun değerlendirilmesi amacıyla 7 uzmanın görüşü alınarak programa son şekli verilmiştir. Video ve eğitim materyallerinin anlaşılabilirliği bakımından değerlendirilmesi için 11 yaşında bir erkek çocuğun da görüşü alınmıştır. Araştırmacı, AZDP'nin görüşme içeriği-eğitim planı (görüşme no-süresi-içeriği-amacı, öğrenim hedefleri, eğitim yöntemi, kullanılacak materyal) ve KAİM'ne temellendirilmiş hemşirelik sürecini (modele ilişkin hemşirelik süreci-rolleri-yaklaşımı,

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

uygulama basamakları) tablolaştırarak uygulama sürecine hazır hale getirmiştir. Program, haftada 3 olmak üzere toplam 7 görüşme şeklinde yüzyüze ve online olarak planlanmıştır.

Tartışma-Sonuç: Hemşireliğin tüm uygulama alanlarında olduğu gibi akran zorbalığına yönelik okul temelli uygulamalarda da model kullanımının mesleğin profesyonel anlamda hayata geçirilmesinde etkili olduğu göze çarpmaktadır. Bu süreç raporunda görüldüğü üzere, model kullanılarak hemşirelik hizmetinin planlanması araştırmacıya rehberlik etmektedir. Özellikle, hemşirelikte yüksek lisans/doktora yapan öğrencilerin hemşirelik modellerine ilişkin dersler almaları ve hemşirelik bakımının etkinliğinin değerlendirdiği araştırmalarda model temelli çalışmaları önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: akran zorbalığı, danışmanlık programı, hemşire, kişiler arası ilişkiler, model

KAYNAKÇA:

1. Avşar F, Ayaz SA. Akran zorbalığının önlenmesinde okul sağlığı hemşiresinin rolü. Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi. 2018 5(1):78-84.
2. Demir S, Hildegard E. Peplau: Kişilerarası İlişkiler Teorisi, Karadağ A, Çalışkan N, Baykara ZÇ (Editörs). Hemşirelik Teorileri ve Modelleri. İstanbul, Vizyon Basımevi, 2017 122-144.
3. Köksal AA, Bilbay A. Ergenlerin akran zorbalığı yapmaları, zorbalığa maruz kalmaları ve empatik eğilimleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. Journal of History Culture and Art Research. 2018 7(2):667-675.
4. Çelen Ç. Çocuk psikiyatrisi polikliniğine başvuran ergenlerde akran zorbalığı ile siber zorbalık ve öfke ifade tarzlarının ilişkisi. Türkiye Çocuk Hastalıkları Dergisi. 2020 1-11.
5. Thomas HJ, Connor JP, Scott JG. Why do children and adolescents bully their peers? A critical review of key theoretical frameworks. Social psychiatry and psychiatric epidemiology. 2018 53(5):437-451.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

DEVELOPMENT OF PEER BULLYING COUNSELING PROGRAM BASED ON PEBLAU- INTERPERSONAL RELATIONS MODEL: PROCESS REPORT

Kadriye Demir¹, Sibel Küçük²

¹Lokman Hekim University

²Ankara Yıldırım Beyazıt University

Introduction: Peer bullying is an important problem in terms of school-health-services. School health nurses can take part in the fight against peer bullying by planning activities with roles of caregiver, educator, counselor, case manager, leader, advocate and researcher. It is recommended children who engage in peer bullying should be approached systematically under the guidance of nursing theories[1]. This report is important as it sets an example for graduate students will develop theory-based nursing care-approaches.

Aim:The aim of this study is to report process of determining the content, flow, and educational methods used in the Peer-Bullying-Counseling-Program (PBCP), which is based on the Interpersonal-Relationship-Model (IRM) developed for bullying children aged 11-12 years and has proven effectiveness.

Method:In this study, peer bullying children were accepted as unique and valuable members of society, and IRM was taken as a guide to ensure interaction without damaging their dignity. The researcher has reviewed literature on IRM and peer bullying for 8-9 months. Peplau's theory is based on humanist-existential philosophy. In this sense, human beings have a fundamental capacity for development-growth. The person has the potential to know himself, to direct himself, to adapt and to find his balance[2]. First of all, assumptions of PBCP were determined in parallel with the assumptions of IRM and it was decided which interviews would be conducted in the psychodynamic nursing process (orientation, diagnosis, benefit, resolution) and for what purpose. Content of program was created by researcher in light of the relevant literature in line with issues that peer bullying children need support based on their bullying-related characteristics[3-5]. Main purpose of PBCP is to improve empathy skills of bullied child, to enable them to gain right perspective towards bullying, to improve anger control, to help them establish happy friendships. Education topics prepared in this framework; 'Empathy', 'Peer Bullying', 'Anger Management', 'Happy Friendship Relationships' were determined. In PBCP, training techniques of drawing, brainstorming, Empathy Demonstration, White Paper Activity, Educational Matching Game, Peer Bullying Demonstration, Case Studies, Educational Emotion Puzzle game, anger control information video were used. Since content of PBCP and educational techniques used respond to individual needs and nursing care is personal, small practice steps, appropriate feedback, suitable for the developmental and individual characteristics of 11-12 age group children, away from the monotonous educational content, keeping the attention active, in the form of one-to-one interviews was created to include. In order to evaluate the suitability of the content of program and educational techniques to be used with the characteristics of children aged 11-12, the program was finalized by taking the opinion of 7 experts. An 11-year-old boy was also consulted to evaluate the video and educational materials in terms of clarity. The researcher tabulated the PBCP's interview content-training plan (interview no-duration-content-purpose, learning objectives, training method, material to be used) and nursing process based on IRM (nursing process-roles-approach, application steps regarding the model) prepared for the implementation process. The program was planned as face-to-face and online, in the form of 7 interviews, 3 times a week.

Discussion-Conclusion:As in all practice areas of nursing, it is striking use of models in school-based-practices for peer bullying is effective in the professional realization of profession. As seen in this process report, planning nursing service using model guides researcher. In particular, it can be suggested that students have master's/doctorate in nursing take courses on nursing models and model-based-studies in studies evaluating effectiveness of nursing care.

Keywords: peer bullying, consultancy program, nurse, interpersonal relations, model

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

DEVELOPMENT OF PEER BULLYING COUNSELING PROGRAM BASED ON PEBLAU-INTERPERSONAL RELATIONS MODEL: PROCESS REPORT

Kadriye Demir¹, Sibel Küçük²

¹Lokman Hekim University

²Ankara Yıldırım Beyazıt University

Introduction: Peer bullying is an important problem in terms of school-health-services. School health nurses can take part in the fight against peer bullying by planning activities with roles of caregiver, educator, counselor, case manager, leader, advocate and researcher. It is recommended children who engage in peer bullying should be approached systematically under the guidance of nursing theories[1]. This report is important as it sets an example for graduate students will develop theory-based nursing care-approaches.

Aim: The aim of this study is to report process of determining the content, flow, and educational methods used in the Peer-Bullying-Counseling-Program (PBCP), which is based on the Interpersonal-Relationship-Model (IRM) developed for bullying children aged 11-12 years and has proven effectiveness.

Method: In this study, peer bullying children were accepted as unique and valuable members of society, and IRM was taken as a guide to ensure interaction without damaging their dignity. The researcher has reviewed literature on IRM and peer bullying for 8-9 months. Peplau's theory is based on humanist-existential philosophy. In this sense, human beings have a fundamental capacity for development-growth. The person has the potential to know himself, to direct himself, to adapt and to find his balance[2]. First of all, assumptions of PBCP were determined in parallel with the assumptions of IRM and it was decided which interviews would be conducted in the psychodynamic nursing process (orientation, diagnosis, benefit, resolution) and for what purpose. Content of program was created by researcher in light of the relevant literature in line with issues that peer bullying children need support based on their bullying-related characteristics[3-5]. Main purpose of PBCP is to improve empathy skills of bullied child, to enable them to gain right perspective towards bullying, to improve anger control, to help them establish happy friendships. Education topics prepared in this framework; 'Empathy', 'Peer Bullying', 'Anger Management', 'Happy Friendship Relationships' were determined. In PBCP, training techniques of drawing, brainstorming, Empathy Demonstration, White Paper Activity, Educational Matching Game, Peer Bullying Demonstration, Case Studies, Educational Emotion Puzzle game, anger control information video were used. Since content of PBCP and educational techniques used respond to individual needs and nursing care is personal, small practice steps, appropriate feedback, suitable for the developmental and individual characteristics of 11-12 age group children, away from the monotonous educational content, keeping the attention active, in the form of one-to-one interviews was created to include. In order to evaluate the suitability of the content of program and educational techniques to be used with the characteristics of children aged 11-12, the program was finalized by taking the opinion of 7 experts. An 11-year-old boy was also consulted to evaluate the video and educational materials in terms of clarity. The researcher tabulated the PBCP's interview content-training plan (interview no-duration-content-purpose, learning objectives, training method, material to be used) and nursing process based on IRM (nursing process-roles-approach, application steps regarding the model) prepared for the implementation process. The program was planned as face-to-face and online, in the form of 7 interviews, 3 times a week.

Discussion-Conclusion: As in all practice areas of nursing, it is striking use of models in school-based practices for peer bullying is effective in the professional realization of profession. As seen in this process report, planning nursing service using model guides researcher. In particular, it can be suggested that students have master's/doctorate in nursing take courses on nursing models and model-based studies in studies evaluating effectiveness of nursing care.

Keywords: peer bullying, consultancy program, nurse, interpersonal relations, model

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-240

ACİL SERVİSTE ÇALIŞAN HEMŞİRELERİN ALEKSİTİMİ VE DEPRESYON DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

Fadime Kahraman¹, Esra Karabulut¹, Havva Gezgin Yazıcı¹

¹Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi

Amaç: Bu çalışma acil serviste çalışan hemşirelerin aleksitimi ve depresyon düzeylerini ve bunları etkileyen faktörleri incelemek amacıyla yapılmıştır.

Gereç ve Yöntem: Kesitsel tanımlayıcı tipte olan araştırmanın verileri "Kişisel Bilgi Formu", "Toronto Aleksitimi Ölçeği (TAÖ-20)" ve "Beck Depresyon Ölçeği" ile toplanmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistikler (ortalama, sayı, yüzde dağılımları) t testi, tek yönlü varyans analizi, Scheffe ve Tukey testleri, Pearson ve Spearman testleri kullanılmıştır. Aleksitiminin depresyon üzerindeki etkisini belirlemek için simple linear regresyon analizi yapılmıştır.

Bulgular: Çalışmaya katılan hemşirelerin yaş ortalamasının 31.43 ± 9.19 olduğu, %54,8'inin erkek, %46,8'inin evli olduğu, %51,6'sının 5 yıldan daha az süredir çalıştığı, %27,4'ünün 11 yıl ve daha fazla zamandır acil serviste çalıştığı, %60,5'inin acil serviste çalışmaktan memnun olduğu, %68,4'ünün acil serviste kendini ifade edebildiği saptanmıştır. TAÖ-20 toplam puanı 51.89 ± 10.01 ve Beck Depresyon ölçeği toplam puanı 10.84 ± 8.33 olarak bulunmuştur. Hemşirelerin medeni durum, katılımcının eğitim durumu ve gelir durumuna göre TAÖ-20 toplam puanları karşılaştırıldığında istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanmıştır ($F=3.28, p= 0.041$).

Sonuç: Araştırmaya katılan hemşirelerde orta düzeyde aleksitimi ve hafif düzeyde depresyon olduğu görülmektedir. Acil serviste çalışmaktan memnun olmayanların, duygularını ifade edemeyenlerin, kendisinde ve ailesinde kronik hastalığı olmayanların TAÖ-20 toplam puanları daha yüksektir ($p<0.05$). Aleksitimi ile depresyon puanları arasında pozitif yönde ve anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır.

Anahtar Sözcükler: Aleksitimi; depresyon; hemşire; acil servis.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

EXAMINATION OF ALEXITHYMIA AND DEPRESSION LEVELS OF NURSES WORKING IN THE EMERGENCY DEPARTMENT

Fadime Kahraman¹, Esra Karabulut¹, Havva Gezgin Yazıcı¹

¹Kütahya Health Sciences Universty

Objective: This study was conducted to examine the alexithymia and depression levels of nurses working in the emergency department and the factors affecting them.

Metarial and Methods: Data from the study, which is of cross-sectional descriptive type, was collected using the "personal data form", the "Toronto alexithymia scale" and the "Beck Depression Scale". Descriptive statistics (mean, number, percentage distributions) and t test, one way analysis of variance, Scheffe and Tukey tests, Pearson and Spearman tests were used to evaluate the data.

Results: This study founded; the average age of the nurses participating in the study is 31.43 ± 9.19 , 54.8% are male, 46.8% are married, 51.6% have been working for less than 5 years, 27.4% of them have been working in the emergency department for 11 years or more, 60.5% of them are satisfied with working in the emergency department and 68.4% of them could say their opinion in the emergency department. The total alexithymia score was 51.89 ± 10.01 and the total depression score was 10.84 ± 8.33 . When the total scores of Alexithymia are compared according to the marital status of the nurses, educational status and income level of the participant, it is seen that there is a statistically significant difference ($F=3.28, p= 0.041$)

Conclusion: It is observed that nurses participating in the study have medium-level alexithymia and light-level depression. Alexithymia scale total scores of those who are not satisfied with working in the emergency department who cannot express their feelings, and who do not have a chronic disease in themselves or in their family are higher ($p<0.05$). A positive and significant relationship was found between alexithymia and depression scores.

Keywords: Alexithymia; depression; nurse; emergency department.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKLAR

1. Çam O, Engin E. Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Bakım Sanatı; İstanbul Medikal Yayıncılık; Birinci Baskı, İstanbul, 2014.
2. Aaron RV, Benson TL, Park S. Investigating the role of alexithymia on the empathic deficits found in schizotypy and autism spectrum traits. *Personality and Individual Differences*; 2015; 77:215-20. <http://dx.doi.org/10.1016/j.paid.2014.12.032>.
3. Şaşıoğlu M, Gülol Ç, Tosun A. Aleksitimi Kavramı. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*; 2013; 5(4):507-527.
4. Larsen JK, Brand N, Bermond B, Hijman R. Cognitive And Emotional Characteristics Of Alexithymia: A Review Of Neurobiological Studies. *J Psychosom Res*; 2003. 54:533- 541.
5. Zackheim L. Alexithymia: The Expanding Realm Of Research. *J Psychosom Res*; 2007; 63:345-347.
6. Pellerone M, Tomasello G, Miglioni S. Relationship Between Parenting, Alexithymia And Adult Attachment Styles: A Crosssectional Study On A Group Of Adolescents And Young Adults. *Clinical Neuropsychiatry*; 2016; 13, 1-10.
7. Uslu U, ve ark. Obsesif Kompulsif Bozukluğa Sahip Hastalar ile Sağlıklı Bireyler Arasındaki Aleksitimi Düzey Farklılıklarının Karşılaştırılması, *The Journal of Neurobehavioral Sciences*; 2020. 7(2): 52-60.
8. Konal Korkmaz E, Telli S, Kadioglu H, Karaca S. Hemşirelerde aleksitimi ve aleksitiminin tükenmişlik, öfke ve somatizasyon ile ilişkisi. *Psikiyatri Hemşireliği Dergisi*; 2020. 284-291. dx.doi.org/10.14744/phd.2020.98700.
9. Batıgün A, Büyükhahin A. Aleksitimi: Psikolojik Belirtiler ve Bağlanma Stilleri, *J Clin Psy*; 2008. 11(3):105-114.
10. Laloyaux J, Fantini C, Lemaire M, Luminet O, Larøi, F. Evidence of Contrasting Patterns for Suppression and Reappraisal Emotion Regulation Strategies in Alexithymia. *The Journal of Nervous and Mental Disease*; 2015. 203(9).
11. Ertekin Pınar Ş, Tel H. Depresyon Tanılı Birey Ve Hemşirelik Yaklaşımı, *Psikiyatri Hemşireliği Dergisi* ; 2012; 3(2):86-91
12. Muşlu C, Baltacı D, Kutanis R, Kara İ. H. Birinci Basamak ve Hastanede Çalışan Hemşirelerde Anksiyete, Depresyon Ve Hayat Kalitesi. *Konuralp Tıp Dergisi*; 2012; 4(1):17-23.
13. Zengin L, Gümüş F. Hemşirelerde Anksiyete, Depresif Belirti ve İlişkili Faktörler, *Jaren*; 2019; 5(2):116-122.
14. Torrado M, Silva H, Eusébio S, Fred A, Ouakinin S. Alexithymia, Physiological Reactivity And Cognitive Appraisals Of Emotional Stimuli İn Opiate Dependents: A Pilot Study.. *J Neurol Neurophysiol*; 2015. 6: 263.
15. Kumcağız H, Yılmaz M, Çelik S, B, Aydın Avcı İ. Hemşirelerin iletişim becerileri: Samsun ili örneği, *Dicle Tıp Dergisi*; 2011; 38 (1): 49-56.
16. Söyük S, Aslan Kurtuluş S. Acil Servislerde Yaşanan Sorunların Çalışanlar Gözünden Değerlendirilmesi, *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*; 2017; 6: 4, Pp. 44-56.
17. Aksoy M, Çoban G.İ. Hemşirelik Öğrencilerinin Aleksitimi Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Hemşirelikte Eğitim ve Araştırma Dergisi*; 2017. 14.
18. Kose S, Sayar K, Gulec H ve ark. The Turkish Version Of The 20-Item Toronto Alexithymia Scale (Tas-20): Reliability, Validity, And Factorial Structure. *Society Of Biological Psychiatry Symposium*, 2005; May 19-22, Atlanta, Ga.
19. Savaşır I, Şahin NH. Bilişsel– Davranışçı Terapilerde Değerlendirme: Sık
5. Kullanılan Ölçekler. *Türk Psikologlar Derneği Yayınları*. Ankara. 1997.
20. Mersin S, İbrahimoglu Ö, Saray Kılıç H, Bayrak Kahraman B. Social media usage and alexithymia in nursing

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

- students. *Perspectives in psychiatric care*;2020. 56(2), 401-408.
21. Karaismailoğlu D, Kulakaç N, Çilingir D. Ameliyathane Hemşirelerinde Aleksitimi Düzeyi ve İletişim Becerilerine Etkisi: Doğu Karadeniz Örneği. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*;2021;10:81-87.
 22. Çaka SY, Topal S, Nemut T, Çınar N. Hemşirelik ve Ebelik Öğrencilerinde Aleksitimi ile Empati Arasındaki İlişki. *Journal of Human Sciences*; 2018;15 (2), 996-1005.
 23. Temiz, ZT. Bir Sınıflandırma Çalışması: Aleksitimik Belirtiler ve Bağlanma Örüntüleri. *Medeniyet Araştırmaları Dergisi*; 2018. 3(5), 21-42.
 24. Fynn DM, Gignac GE, Becerra R, Pestell CF, Weinborn M. The Prevalence and Characteristics of Alexithymia in Adults Following Brain Injury: A Meta-Analysis. *Neuropsychol Rev*; 2021 Feb 23. doi: 10.1007/s11065-021-09484-6.
 25. Lala A, Bobîrnac G, Tipa R. Stress Levels, Alexithymia, Type A And Type C Personality Patterns In Undergraduate Students. *Journal Of Medicine And Life*. 2010;3(2):200-205.
 26. Bratis D, Tselebis A, Sikaras C, Moulou A, Giotakis K, Zoumakis E, et al. Alexithymia and its association with burnout, depression and family support among Greek nursing staff. *Hum Resour Health*; 2009;7:72
 27. Saeidi Z, Ebrahimi H, Areshtanab HN, Tabrizi FJ, Mostafazadeh A. Alexithymia and its relationships with job burnout, personality traits, and shift work among hospital nurses: A cross-sectional study. *Nursing and Midwifery Studies*; 2020. 9(2), 83.
 28. Güler HK. Yetişkin Bireylerde Bağlanma Biçimleri İle Psikososyodemografik Değişkenlerin Aleksitimi Düzeyi Üzerindeki Etkileri. *İstanbul Bilim Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikoloji Anabilim Dalı Uygulamalı (Klinik) Psikoloji Yüksek Lisans Tezi*. 2014.
 29. Kalamani S, Orhan H, Kocabay İ. Sosyal Medya Kullanımı ve Aleksitimi: Acil Serviste Çalışan Hemşireler Üzerine Bir Araştırma. *Online Academic Journal of Information Technology*; 2019: 10 - 37.
 30. Oktay B, Durak Batıgün A. Aleksitimi: Bağlanma, Benlik Algısı, Kişilerarası İlişki Tarzları ve Öfke. *Türk Psikoloji Yazıları*. 2014, 17 (33), 31-40.
 31. Feyzioğlu A, Göktaş SŞ, Söğütlü L. Erken Dönem Ruhsal Travma, Siber Zorbalık Ve Aleksitimi İlişkisi. *Zeynep Kamil Tıp Bülteni*;2020;51(4):192-199.
 32. Bingöballı E. Evli çiftlerde aleksitimik özelliklerin evlilik doyumuyla ilişkisinin incelenmesi (Master's thesis, İstanbul Gelişim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü).2020.
 33. Karagöl A. Ankara'daki Bir Doktor Popülasyonunda Aleksitimi Düzeyleri, Yaygınlığı ve Bunun Sosyodemografik Bileşenleri. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*; 2017. 18(3), 217-223.
 34. Yiğitbaş Ç. Altmışbeş Yaş Üstü Kadınlarda Aleksitimi. *Fırat Tıp Dergisi*; 2017; 22 (4): 181-186.
 35. De Vente, W, Kamphuis, JH and Emmelkamp, P.M.G. "Alexithymia, Risk Factor or Consequence of WorkRelated Stress?". *Psychother Psychosom*,2006. 75, 304-311.
 36. Motan İ, Gençöz T. Aleksitimi Boyutlarının Depresyon ve Anksiyete Belirtileri ile İlişkileri. *Türk Psikiyatri Dergisi*. 2007; 18(4):333-343.
 37. Tang W, Hu T, Yang L, and Xu J. The role of alexithymia in the mental health problems of home-quarantined university students during the COVID-19 pandemic in China. *Personal. Individ. Differ*.2020. 165:110131. doi: 10.1016/j.paid.2020.110131.
 38. Osimo SA, Aiello M, Gentili C, Ionta S, Cecchetto C. The Influence of Personality, Resilience, and Alexithymia on Mental Health During COVID-19 Pandemic. *Front Psychol*. 2021 Feb 24;12:630751. doi: 10.3389/fpsyg.2021.630751. PMID: 33716896; PMCID: PMC7943855.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-241

COVID-19 PANDEMİSİNDE PSİKİYATRİ KLİNİKLERİNDE TERAPÖTİK ORTAM

Derya Küliğ Atabey¹, Tuğba Durmuş¹, Tülün Liman¹, Esra Engin²

¹Ege Üniversitesi Hastanesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye.

²Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye.

Tüm dünyada ani ve beklenmedik olarak gelişen ve 11 Mart 2020'de pandemi olarak ilan edilen Covid-19 pek çok alanda değişimi beraberinde getirmiştir. Pandemiden en çok etkilenen alanlardan birinin de sağlık alanı olduğu söylenebilir. Salgının yönetilmesinde yaşanan zorluklar nedeniyle ülkeler, sağlık alanında pandemi kontrol önlemleri uygulamaktadır [1]. Ülkemiz sağlık bakanlığı da sağlık kurumlarında gerek genel gerekse birimlere yönelik alınacak önlemleri oluşturmuştur. Psikiyatri kliniklerinde de maske kullanımı, ziyaretler ve servis içi ortak etkinliklerin sınırlandırılması gibi önlemler söz konusudur [2]. Bu derlemede amaç Covid-19 pandemisinin psikiyatri kliniklerinde terapötik ortama etkisini yordamaktır.

Terapötik (tedavi edici) ortam genel olarak hastayı iyileştirmeyi, sağlığını yükseltmeyi amaçlayan ve en kısa zamanda sosyal yaşama yeniden dönmesini sağlayan ideal ve dinamik ortam olarak tanımlanmaktadır [3]. Terapötik ortam psikiyatride kliniklerinde tedavi gören hastaların hastanede yatma sürecinden en iyi şekilde yararlanmalarını sağlayacak unsurlardan biridir ve psikiyatri hemşirelerinin terapötik ortamın yönetilmesi ile ilgili sorumlulukları söz konusudur. Terapötik ortam yönetiminin amacının, ortamdaki tüm bireyler arası ve çevresel etkenleri kullanarak hastanın gelişimi ve rehabilitasyonunu kolaylaştıracak bir ortam oluşturmak olduğu belirtilmektedir [4]. Terapötik ortamın yapıcı etkileşime izin verir nitelikte olması önemlidir. Hastanın temel ihtiyaçlarını gidermesi, kendini ifade edebilmesi, çalışanlar ile arasındaki iletişimden yarar sağlaması, diğerleri ile ilişkilerini geliştirmesi, uyuma yönelik sosyal beceriler kullanabilmesi, topluma yeniden kazandırmayı hızlandırma tedavi edici ortamın temel hedef ve ilkeleridir. Belirtilen bu özellikler, sosyal toplantılar, aktivite ve sosyal beceri grupları, fiziksel egzersiz grupları gibi çeşitli programlar ile sağlanmaktadır. Ayrıca sözlü, sözsüz iletişim, göz teması, uygun beden dili ve beden duruşu iletişim yöntemlerinin uygun şekilde kullanımı da önemlidir. Terapötik ortam ve iletişimin yetersiz olması hastanın iyileşmesini olumsuz yönde etkileyerek hastane yatış süresinin de uzamasına neden olabilmektedir [5].

Terapötik ortamla ilgili bu bilgilerden yola çıkılarak Covid-19 pandemisinin psikiyatri klinik ortam üzerinde değişimlere neden olabileceği ifade edilebilir. Aktivitelerin sınırlandırılması, sosyalleşmeye yönelik yapılan tüm girişimlerin kontrollü olması terapötik ortamın yapılandırılmasını güçleştirmektedir [1]. Maske kullanımı ise terapötik iletişimi güçleştirerek hastayı gözlemlemekte sınırlılık oluştururken sağlık profesyonellerinin kendini ifade etmesini de zorlaştırabilmektedir. Sonuç olarak tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de Covid-19 pandemisinin yönetilebilmesi için alınan önlemlerin kaçınılmaz olduğu söylenebilir. Psikiyatri kliniklerinde önemli bir iyileştirme aracı olarak görülen terapötik ortamın pandemi gibi sosyalleşmeyi etkileyen kriz koşullarında nasıl yapılandırılacağı ve değişimin etkilerinin araştırılmasının önemli olduğu düşünülmektedir. Bu alanda yapılan çalışmaların artırılması, alanda çalışan sağlık çalışanlarının farkındalıklarının artırılması ve psikiyatri servislerinde tedavi gören bireylerin yaşanabilecek zorluklara yönelik bilgilendirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: pandemi, terapötik ortam, psikiyatri hemşireliği

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Moreno C, Wykes T, Galderisi S ve ark. How mental health care should change as a consequence of the COVID-19 pandemic. *Lancet Psychiatry*. 2020;7(9): 813-824. [https://doi.org/10.1016/S2215-0366\(20\)30307-2](https://doi.org/10.1016/S2215-0366(20)30307-2)
2. T.C. Sağlık Bakanlığı. COVID-19 pandemisinde sağlık kurumlarında çalışma rehberi ve enfeksiyon kontrol önlemleri. 9 Mart 2021. <https://covid19.saglik.gov.tr/Eklenti/40282/0/covid19saglikkurumlarindacalismarehberiveenfeksiyonkontrolonlemleripdf.pdf>
3. Utaş Akhan L., Beytekin E., Aydın Y.G., Özgür H., Küçükvural G., Acar H., Darıkuşu M.E. (2013). Psikiyatri Kliniğinde Yatan Hastaların Terapötik Ortam Algılamaları, *Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*; 4(4): 194-199.
4. Ofaz F. (2006). Psikiyatri kliniğinde tedavi edici ortam kavramı ve hemşirenin sorumlulukları. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*;7:55-61.
5. Çam O, Dülgerler Ş. (2014) Ruh sağlığı ve hastalıkları hemşireliğinde tedavi edici temel araçlar: Ortam ve iletişim. Çam O, Engin E, editör. *Ruh sağlığı ve hastalıkları hemşireliği bakım sanatı*. İstanbul: İstanbul Tıp Kitapevi; 2013. s. 157-78.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THERAPEUTIC ENVIRONMENT IN PSYCHIATRY CLINICS DURING COVID-19

Derya Küliğ Atabey¹, Tuğba Durmuş¹, Tülün Liman¹, Esra Engin²

¹Ege University Hospital, Department of Mental Health and Diseases, Izmir, Turkey.

²Ege University, Faculty of Nursing, Department of Mental Health and Disease Nursing, Izmir, Turkey.

Pandemics Covid -19, developed unexpected all around the world, announced as pandemic on 11 March 2020 brought a lot of changes over. It's said, one of the areas most affected by the pandemic is the health field. Due to the experience difficulties to manage the outbreak, the Country's been implementing preventive measures [1]. Our Country's Ministry of Health created measures to be taken general and unit based in health institutions There are measures aforementioned in the psychiatry clinics such as using masks, limiting the visits and common activities in wards [2]. Aim of this compilation is to predict the effect to therapeutic environment in psychiatry clinics of Covid-19 pandemic.

Therapeutic environment is generally defined as it's an ideal and dynamic environment with the aim of healing patients, improve his/her health and provide the patients to get them return their social life as soon as possible [3]. Therapeutic Environment one of the best elements that the patients in the psychiatry clinics make the most of the hospitalization process and psychiatric nurses have responsibilities related to managing of the therapeutic environment. It's specified that the purpose of Therapeutic Environment Management is to create an environment makes the patients improvement and rehabilitation easier by using all interpersonal and environmental factors in the environment. [4]. It's important that Therapeutic Environment has the quality of allowing constructive interaction. The main purpose and disciplines of treating environment is for patients to meet their basic needs, express themselves, get benefit from the relationship between the staff and them, develop the relationship with others, to be able to use social skills adaptation orientated, to accelerate reintroducing them to society. These features stated that are provided through various programs such as social meetings, activities and social skills groups, PT groups. Beside using communication methods like verbal and nonverbal communication, eye contact, proper body language and body posture is important. Lack of Communication and Therapeutic Environment can cause extension of hospitalization for patients by affecting recovery of patients adversely [5].

It's expressed that Covid-19 pandemic could be cause changes on the clinic environment in psychiatry on the basis of this information related to Therapeutic Environment. Limiting the activities, to be controlled all attempts towards being socialized makes difficult to construct Therapeutic Environment [1]. Using masks causes limitation to monitor the patient, makes difficult for healthcare professionals to express themselves by making therapeutic communication difficult. Hereby, it can be said that the measures taken to manage Covid-19 pandemic is inevitable in our country as so in the world. It is thought that, it's important to research how Therapeutic environment is considered as an important recovery tool in psychiatry wards. Therefore, it's thought, researching how Therapeutic Environment can be structured in the crisis conditions, which effects being socialising, and the effect of changes is significant. It's suggested to increase the studies carried out in this field, the awareness of health professionals working in the field, and to inform individuals who are treated in psychiatry wards about the difficulties that may be experienced.

Keywords: pandemic, therapeutic environment, psychiatric nursing

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-242

COVID-19 SALGINI SÜRECİNDE RUHSAL BOZUKLUK TANILI BİREYLERLE YAPILAN EBRU SANATI İLE GRUP SANAT PSİKOTERAPİSİ SÜRECİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Aysun Aktaş Özkafacı¹, Özlem Arıkan², Nurhan Eren¹

¹IU Istanbul Medical Faculty, Department of Psychiatry, Social Psychiatry Servis, Istanbul

²Istanbul Erenkoy Training and Research Hospital for Psychiatry and Neurological Diseases, Istanbul

³IU Istanbul Medical Faculty, Department of Psychiatry, Social Psychiatry Servis, Istanbul

Amaç: Ruhsal bozuklukların tedavi ve rehabilitasyonunda psiko-sosyal tedaviler, bireysel ve grup psikoterapileri, dışavurumcu sanat terapileri yaygın olarak kullanılan yöntemlerdir. Bu çalışmada, Covid-19 Salgını Sürecinde Ruhsal Bozukluk Tanılı Bireylerden Oluşan Grupta Ebru Sanatının Kullanıldığı Sanat Psikoterapisi Sürecinin Değerlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Yöntem: 2021 yılı Covid-19 Salgını sürecinde, Ruhsal Bozukluk Tanılı 4 katılımcı ile İstanbul Üniversitesi Çapa Tıp Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Sosyal Psikiyatri Servisi, Sanat Psikoterapisi ve Rehabilitasyon Programı kapsamında, Ebru Sanatı ile Sanat Psikoterapisi programına başlanmıştır. Ebru sanatının kullanıldığı grup sanat psikoterapisi atölyeleri yarı yapılandırılmış toplam 14 oturum olarak planlanmıştır. Bugüne kadar 12 oturum tamamlanmıştır. Araştırmanın nicel verileri deney gruplu ön ve son test modeli aracılığıyla; nitel verileri betimsel yöntem yararlanılarak elde edilecektir. Araştırma verileri, oturumlarda üretilen ebru sanatı ürünlerinin biçimsel incelenmesi, katılımcıların Sözel paylaşımları, Kişisel Bilgi Formu, Duygu Formları, Klinik Global izlenim ölçeği (CGI), Yıl Sonu Değerlendirme Anketi ve Hasta İzlem Formlarıdır. Nicel verilere ait ön-testler uygulanmıştır. Ağustos ayının ikinci haftası son-testler uygulanacaktır.

Bulgular: Covid-19 salgını sürecinde, ruhsal bozukluk tanılı bireylerin tedavi ve rehabilitasyonunda 14 Oturum olarak planlanan, ebru sanatının kullanıldığı grup sanat psikoterapisi programının 12 oturumu gerçekleştirilmiştir. Bugüne kadar gerçekleştirilen 12 oturum boyunca, katılımcıların sözel paylaşımlarından, gömülü kalmış yaşantılarının, ortaya çıkan metaforik, imgesel ürünler aracılığıyla birer çıkış yolu bulabildiği ve sözel ifadeye/anlatıya dönüşebildiği gözlenmiştir.

Tartışma ve Sonuç: Kendilik psikolojisi ve İlişkisel Psikanaliz, insanoğlu doğumdan itibaren aktif bir ilişki arayışı içindedir ve pasif bir alıcı değildir şeklinde ifade eder. Atölye katılımcılarının sözel paylaşımları ve atölye yürütücülerinin gözlemleri doğrultusunda, covid-19 salgını sürecinde uygulanan ebru sanatı ile sanat psikoterapisi grup atölyelerinin, katılımcıların bir öteki ilişki kurma ihtiyacını karşılamaya yönelik destekleyici bir işlevi olduğu, kendilik nesnesi işlevi gördüğü ifade edilebilir. Özneler arası alan, başka bir kişinin yaşadığı öznel deneyimi paylaşma, bilme, anlama, empati kurma, hissetme, katılma, bu deneyimin kendi içinde yankılandığını hissetme ve deneyimin içinden geçme kapasitesidir (Stern, 2004). Bu çalışma, pandemi sürecinin getirdiği benzer varoluşsal kaygıları taşıyan katılımcılar için özneler arası alanda duygu, düşünce, duyumlarının karşılıklı olarak yankılanması ve eş duyum hissetmede bir köprü, geçiş alanı rolü üstlendiği gözlenmiştir. Sanat terapisinde hastanın dünyasındaki çeşitli tasarımlar, artistik formlar yoluyla yansıtılır ve görünür hale gelerek diğerleriyle paylaşılır. Bu süreç bireyin hem kendisi hem de diğerleri ile ilişkisinde bir ifade aracı olarak öne çıkar (Eren, 2015; Malchiodi, 2005). Bu çalışmada, ruhsal bozukluk tanılı bireyler, ebru çalışması sırasında dışa vurulan travmatik yaşantılarına, öfke gibi zorlayıcı duygularına, bunlarla ilişkili yaşantılara dışarıdan bakma ve onları anlama olanağı bulmuştur. Ebru sanatı ile sanat psikoterapisi programı mart ayında başlamasına rağmen vakaların artması, karantina ve sokağa çıkma yasaklarıyla birlikte sık sık kesintiye uğramıştır. Bu durum çalışmamız için dezavantaj olarak ifade edilebilir. Karantina süreçleriyle birçok kez kesintiye uğrayan bu çalışma, temmuz ayının son haftası 14. oturum ile sonlandı-

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

rılacaktır. Bu aşamada, oturumlar devam ettiği için nicel verilere ait son testler uygulanamamış, ön-test ve son-test sonuçları henüz karşılaştırılmamıştır.

Anahtar Kelimeler:

Covid-19 Salgını, Ruhsal Bozukluk, Sanat Terapisi, Ebru Sanatı

Kaynakça

1. Stern, Daniel. (2004). *The present moment in psychotherapy and every day life*. WW Norton, New York.
2. Malchiodi, C. (2005). *Expressive Therapies History, Theory, and Practice*. In. C.A. Malchiodi (Ed.), *Expressive Therapies*. New York: The Guildford Press.
3. Eren, N. (2015). Psikiyatride Bakım için Sanatın ve Sanat Terapisinin Yeri. *Türkiye Klinikleri Psikiyatri Hemşireliği Özel Dergisi*, 1(1), 95-104.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

AN EVALUATION OF THE EFFECTS OF MARBLING GROUP ART THERAPY ON INDIVIDUALS DIAGNOSED WITH MENTAL HEALTH DISORDERS DURING COVID-19 OUTBREAK

Aysun Aktaş Özkafacı¹, Özlem Arıkan², Nurhan Eren¹

¹IU Istanbul Medical Faculty, Department of Psychiatry, Social Psychiatry Servis, Istanbul

²Istanbul Erenkoy Training and Research Hospital for Psychiatry and Neurological Diseases, Istanbul

³IU Istanbul Medical Faculty, Department of Psychiatry, Social Psychiatry Servis, Istanbul

Target: Psycho-social treatments in treatment and rehabilitation of mental disturbances, individual and group psychotherapies, expressive art therapies are the methods used in a widespread manner. In this research, evaluation of the process of art therapy with marbling art during Covid-19 in the group made of individuals diagnosed with psychological disorder is aimed.

Method: Within the scope of Istanbul University Capa Faculty of Medicine, Department of Mental Health and Diseases, Social Psychiatry Service, Art Psychotherapy and Rehabilitation Program with Marbling Art has been started with 4 people with psychological disorders during Covid-19 in 2021. Group art psychotherapy workshops in which marbling is used have been planned as 14 sessions. 12 sessions have been conducted so far. Quantitative data of research will be acquired via initial and final mockup; qualitative data of research will be achieved by making use of descriptive methods. Research materials are assessment of marbling products produced during sessions, verbal sharing of the participants, personal knowledge form, emotion forms, Clinical Global impression scale (CGI), end of year evaluation survey, patient monitoring forms. Preliminary tests which belong to quantitative data have been applied. Final tests will be applied in the first week of August.

Findings: 12 sessions of 14 sessions in which marbling is used in therapy of individuals with psychological disorders during pandemic, have been conducted. Throughout 12 sessions conducted so far, it has been observed that a solution can be found for participants from their verbal sharing, their hidden experiences via metaphorical, imaginative products showing up and those products can turn into verbal statements.

Discussion and conclusion: Self psychology and relational psychoanalysis look for an active relation and they do not represent passive receivers. According to participants' sharing and observations of coordinators of workshop, group art therapy with marbling during Covid-19 have a supportive role for participants to meet their requirement of having another relation and they play self object role. The intersubjective space as capacity to comprehend, show empathy, feel another one's experience in ourselves and go through that experience (Stern,2004). It has been observed that these workshops undertake the role of transition place for emotion, opinion and sensation to rebound mutually in intersubjective space for participants having similar concerns due to pandemic. In art therapy, ideas of patients are reflected by artistic forms and they are shared with others by making them visible. This process appears as a means of expression for individuals and their relationship with others (Eren, 2015; Malchiodi, 2005). In this research, participants have chance to observe and understand their traumatic experiences and forcible feelings such as anger while working on marbling. Although art psychotherapy with marbling art workshops have started in March, they have been interrupted constantly due to the increasing cases, quarantine and curfew. This situation poses disadvantage. Therefore, this research will be ended by conducting 14th session. Because sessions carry on, final test that belongs to quantitative data has not been applied and results of preliminary and final tests have not been compared yet.

Keywords: Covid-19 Outbreak, Mental Health Disorder, Art therapy, Marbling art

REFERENCES:

1. Stern, Daniel. (2004). *The present moment in psychotherapy and every day life*. WW Norton, New York.
2. Malchiodi, C. (2005). *Expressive Therapies History, Theory, and Practice*. In. C.A. Malchiodi (Ed.), *Expressive Therapies*. New York: The Guildford Press.
3. Eren, N. (2015). Psikiyatride Bakım için Sanatın ve Sanat Terapisinin Yeri. *Türkiye Klinikleri Psikiyatri Hemşireliği Özel Dergisi*, 1(1), 95-104.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-243

COVID-19 PANDEMİSİNDE HEMŞİRELERİN TÜKENMİŞLİK DURUMLARI VE ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ: BİR SİSTEMATİK DERLEME

Emel ÖZTÜRK TURGUT¹, Gizem BEYCAN EKİTLİ¹, Ege Miray TOPCU¹, Erkan ÜNSAL¹, Mahire Olcay ÇAM¹

¹Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir

Amaç: Bu araştırma, COVID-19 pandemisi sürecince hem bireysel hem de mesleki açıdan olağanüstü bir dönemden geçen hemşirelerin, tükenmişlik durumlarını ve etkileyen faktörleri değerlendiren çalışmalarını sistematik şekilde incelemeyi amaçlamıştır.

Yöntem: Araştırma deseni PRISMA rehberi ile düzenlenmiştir. Veriler, 15 -25 Eylül 2021 tarihleri arasında iki araştırmacı tarafından Pubmed, EBSCOHOST ve TRDizin veri tabanlarında hemşirelerin, pandemi sürecindeki tükenmişlik durumlarını inceleyen makalelerin taranması ile elde edilmiştir. Tarama, Türkçe dilinde "hemşire, sağlık çalışanı, sağlık personeli, tükenmişlik, COVID-19, SARS-CoV-2, pandemi," kelimeleri ile İngilizce dilinde "nurse, nursing, healthcare professional, staff, burnout, COVID-19, SARS-CoV-2, outbreak, pandemic" kelimeleri ile kombinasyonlar oluşturularak tamamlanmıştır. İlk tarama sonucunda, araştırma hedefine uygun, yazım dili Türkçe veya İngilizce olan ve tam metnine ulaşılabilen 227 makaleye ulaşılmıştır. Tekrarlayan 106 makale, iki derleme, bir haber ve bir tam metnine ulaşılamayan makale çıkarılıp 117 araştırma makalesinin başlık ve özetleri incelenmiş, araştırma havuzuna 20 makale dahil edilmiştir. Belirtilen 20 makalenin kaynakları incelenerek elden tarama yapılmış ve 11 makale ek olarak değerlendirilmeye alınmıştır. İki araştırmacı tarafından, ayrı ayrı "Joanna Brigs Critical Appraisal Checklist For Analytical Cross Sectional Studies" formu kullanılarak araştırmalar değerlendirilmiştir. Araştırmacılar arası Cohen Kappa kat sayısı 0.73'dür. Bu değerlendirmeler sonucunda sekiz makale daha elenmiş, iki makalenin de diğer araştırmacılar tarafından yeniden değerlendirilmesine karar verilmiştir. Sonuç olarak araştırma 23 makale ile tamamlanmıştır. Makaleler araştırmanın gerçekleştirildiği yer, örneklem büyüklüğü, kullanılan ölçüm aracı, tükenmişlik düzeyi ve etkileyen faktörler açısından incelenmiştir.

Bulgular: Araştırmanın örneklemini oluşturan makaleler 13 farklı ülkede yürütülmüştür. Makalelerin %82.6'sında Maslach Tükenmişlik Envanteri kullanılmıştır. Makaleler, sadece hemşirelerle(n=9) ve hemşirelerin de yer aldığı sağlık çalışanlarıyla(n=14) yapılan araştırmalar olmak üzere iki grupta incelenmiştir. Bir araştırma hemşire, hemşire yardımcısı ve asistan hemşireler ile yürütülmüş olsa da farklı mesleki tanımları olması nedeniyle sağlık çalışanı ile yapılan araştırmalar arasında değerlendirilmiştir. Sağlık çalışanları ile yürütülen çalışmalarda tükenmişlik düzeyi bir çalışmada düşük, bir çalışmada orta-yüksek, sekiz çalışmada ise yüksek olarak belirlenirken dört çalışmada tükenmişlik düzeyi belirtilmemiştir. Bu çalışmalarda tükenmişlik ile ilişkili 22 faktör belirlenmiştir. Bu faktörler arasında en çok hemşire olma(n=6), genç yaşta olma(n=6), cinsiyet(n=3), çalışılan yer/birim(n=3), COVID-19 tanılı hastalar ile ön planda çalışma(n=3) dikkat çekmiştir. Hemşireler ile yürütülen çalışmalar incelendiğinde ise tükenmişlik düzeyleri bir çalışmada düşük-orta, dört çalışmada orta-yüksek, üç çalışmada yüksek olarak belirlenirken bir çalışma tükenmişlik düzeyini belirtmemiştir. Hemşirelerin tükenmişliklerini etkileyen 26 faktör belirlenmiştir. Bu faktörler arasında en sık, çalışılan yer/birim(n=7), cinsiyet(n=6), mesleki deneyim(n=4) yer almıştır. COVID-19 tanılı hasta ile çalışanlar [1], kadınların [2] daha fazla tükenmişlik yaşadığı belirlenmiştir. Mesleki deneyim arttıkça tükenmişliğin arttığını belirten çalışmaların yanında [3], tam tersi yönde ilişki belirtenlerde bulunmaktadır [4].

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Tartışma – Sonuç: Sağlık çalışanlarıyla yapılan araştırmalarda tükenmişlik düzeyinin yüksek olduğu ve hemşire olmanın önemli bir risk faktörü olduğu görülmüştür. Hemşirelerin tükenmişlik düzeylerinin ağırlıklı olarak orta düzeyin üstünde olduğu görülmüştür. Hemşirelerin tükenmişliklerini etkileyen faktörler arasında ön plana çıkan, COVID-19 tanılı bireye bakım veren ve kadın olan hemşireler risk grubu olarak belirlenmiştir. Özellikle bu gruba yönelik psikososyal desteklerin sunulması önemlidir.

Anahtar Kelimeler: hemşire, sağlık çalışanı, sağlık personeli, tükenmişlik, COVID-19, SARS-CoV-2, pandemi

KAYNAKÇA:

1. Chen R, Sun C, Chen JJ, Jen HJ, Kang XL, Kao CC, and Chou KR. A Large-Scale Survey on Trauma, Burnout, and Posttraumatic Growth among Nurses during the COVID-19 Pandemic. *International Journal of Mental Health Nursing*, 2021; 30, 102–116.
2. Jose S, Dhandapani M, and Cyriac MC. Burnout and Resilience among Frontline Nurses during COVID-19 Pandemic: A Crosssectional Study in the Emergency Department of a Tertiary Care Center, North India. *Indian Journal of Critical Care Medicine*, 2020; 24(11), 1081–1088.
3. Murat M, Köse S, and Savaser S. Determination Of Stress, Depression And Burnout Levels Of Front-Line Nurses During The COVID-19 Pandemic. *International Journal of Mental Health Nursing*, 2021; 30, 533–54.
4. Bellanti F, Lo Buglio A, Capuano E, Dobrakowski M, Kasperczyk A, Kasperczyk S, Ventriglio A, and Vendemiale G. Factors Related to Nurses' Burnout during the First Wave of Coronavirus Disease-19 in a University Hospital in Italy. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 2021; 18, 5051. <https://doi.org/10.3390/ijerph18105051>

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

NURSES' BURNOUT AND ASSOCIATED RISK FACTORS DURING THE COVID-19 PANDEMIC: A SYSTEMATIC REVIEW

Emel ÖZTÜRK TURGUT¹, Gizem BEYCAN EKİTLİ¹, Ege Miray TOPCU¹, Erkan ÜNSAL¹, Mahire Olcay ÇAM¹

¹Ege University Faculty of Nursing, Psychiatric and Mental Health Nursing Department, İzmir

Aim: This research aimed to systematically examine the studies evaluating the burnout status and affecting factors of nurses who went through an extraordinary period both individually and professionally during the COVID-19 pandemic.

Method: The research design was arranged with the PRISMA guideline. The data were obtained by searching the articles examining the burnout status of nurses during the pandemic process in Pubmed, EBSCOHOST and TRDizin databases by two-researchers between 15-25 September 2021. The search was completed by combining the words "nurse, nursing, healthcare-professional, staff, burnout, COVID-19, SARS-CoV-2 outbreak, pandemic" in Turkish-English. As a result of the first search, 227-articles, which were written in Turkish or English, and whose full text could be accessed, were reached. 106 repetitive-articles, two-reviews, one-news article and one-article whose full-text could not be reached were removed and the titles and abstracts of 117 research articles were examined, 20 articles were included in the research pool. The sources of the 20 articles mentioned were examined and manual search and 11 articles were taken into consideration as an appendix. The studies were evaluated separately by two-researchers using the "Joanna Brigs Critical Appraisal Checklist For Analytical Cross Sectional Studies" form. The inter-research Cohen Kappa coefficient is 0.73. As a result of these evaluations, eight more articles were eliminated and it was decided to re-evaluate two articles by other researchers. The articles were examined in terms of the place where the research took place, the sample size, the measurement tool used, the level of burnout and the affecting factors.

Results: The articles constituting the sample of the study were conducted in 13-different countries. Maslach Burnout Inventory was used in 82.6% of the articles. The articles were analyzed in two groups, studies conducted only with nurses (n=9) and with health workers (n=14) including nurses. Although a study was conducted with nurse, nurse-aide and nurse-assistant, it was evaluated among studies conducted with healthcare workers since they have different professional definitions. In studies conducted with healthcare professionals, the level of burnout was determined as low in one study, medium-high in one study, and high in eight studies, while the level of burnout was not specified in four studies. In these studies, 22 factors associated with burnout were identified. Among these factors, being a nurse (n=6), being young (n=6), gender (n=3), working place/unit (n=3), working with patients diagnosed with COVID-19 (n=3) has drawn attention. When the studies conducted with nurses were examined, burnout levels were determined as low-moderate in one study, medium-high in four studies, and high in three studies, while one study did not specify the level of burnout. 26 factors affecting nurses' burnout were determined. Among these factors, working place/unit (n=7), gender (n=6), professional-experience (n=4) were the most common factors. It has been determined that women who work with patients with a diagnosis of COVID-19 [1] experience more burnout [2]. In addition to studies stating that burnout increases as professional experience increases [3], there are others that indicate the opposite relationship [4].

Discussion; In studies conducted with healthcare professionals, it has been observed that the level of burnout is high and being a nurse is an important risk factor. It was observed that the burnout levels of nurses were often above the medium level. It was observed that the burnout levels of nurses were often above the medium level.

Nurses, who are women and care for individuals diagnosed with COVID-19, are identified as the-risk group, which stands-out among the factors affecting nurses' burnout. It is important to provide psychosocial-support especially for this group.

Keywords: nurse, nursing, healthcare professional, staff, burnout, COVID-19, SARS-CoV-2, outbreak, pandemic

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-244

2018-2019 YILLARI ARASINDA YAYIMLANAN İNTİHAR HABERLERİNİN YAZILI BASINDA SUNUŞ BİÇİMLERİNİN İNCELENMESİ

Leyla Baysan Arabacı¹, Gülsenay Taş Soylu¹, Dilek Efeke², Simge Akbaş³, Helin Demirtaş⁴, Merve Kızılgül⁵

¹İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir

²İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi Covid Yoğun Bakım Servisi, İzmir

³Etilik Zübeyde Hanım Kadın Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi Sezaryen Servisi, Ankara

⁴Dokuz Eylül Üniversitesi Hastanesi Hematoloji Servisi, İzmir

⁵Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesi Covid Yoğun Bakım Servisi, Ankara

Amaç: İntihar bireyin kendi benliğine yönelttiği saldırgan davranışlar olarak tanımlanmaktadır (1). Varoluşsal bir kriz, kaygı ve boşluk ile başetmeye çalışan bir bireyin yardım arayışıdır (2). Her yaşta görülmekle birlikte görülme sıklığı giderek artış göstermektedir (3). İntihar davranışı, erken tespit edilebilir ve önlenabilir bir sorundur. Bu sebeple, Dünya Ruh Sağlığı Federasyonu'nun, intihar davranışına dikkat çekmek adına, 2019 yılını "İntiharları Önleme (Suicide Prevention)" yılı olarak ilan etmiştir (4). Dikkat çeken bu gelişmelere karşın medya yayın organlarının haberleştirme şeklinin intihar davranışını taklit etmeye özendirilen, cesaretlendiren bir yapısının olduğundan bahsedilmektedir. Uluslararası literatürde, bu durumu değiştirmek amacıyla son yıllarda yapılan çalışmalar arasında, medya organlarında intihar davranışını azaltmaya yönelik düzenlenen kampanyaların yer aldığına dikkat çekilmektedir (5). Türkiye'de ise, varolan düzenlemelere rağmen konuya yeterince özenli ve duyarlı yaklaşılmadığı görülmektedir. Bu nedenle bu çalışma 2018-2019 yıllarında yayımlanan intihar haberlerinin yazılı basında sunuş biçimlerini değerlendirmek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Niceliksel türde ve retrospektif (geriye dönük) olarak tasarlanan araştırmada, iki yıllık süreçte (2018-2019) yazılı basında yayımlanan intihar haberlerinin sunuş biçimleri incelenmiştir. Veriler, Milli Kütüphane'de yer alan gazete arşivleri taranarak toplanmıştır. Gazete arşivleri, Dünya Sağlık Örgütü'nün kitle iletişim araçlarında intihar girişi ve intihar haberlerinde uyulması gereken başlıca etik kuralları esas alınarak, araştırmacılar tarafından hazırlanan İntihar Olgularının Özelliklerini Belirleme Formu doğrultusunda taranmıştır. Araştırmanın örneklemini, ulusal olarak en yüksek tirajlı farklı politik görüşteki üç gazetede yayımlanan intihar haberleri oluşturmuştur. Etik olarak, bu makalede gazete isimlerine yer verilmemiştir. Toplamda birbirinden farklı 212 haber içeriğine ulaşılmıştır. Araştırmanın yapılabilmesi için etik kurul izni alınmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistiksel yöntemler kullanılmıştır. Bulgular: Haberlerin çoğunun 2019 yılına ait olduğu, en çok intihar haberinin liberal-muhafazakar merkez sağ görüşteki A gazetesinde yayınlandığı, haberlerde yayınlanan intihar vakalarının çoğunlukla büyükşehirde gerçekleştiği, bireylerin çoğunlukla erkek ve 26-38 yaş aralığında olduğu bulunmuştur. İncelenen gazetelerdeki haberlerin sunuş biçiminde etik ihlaller olduğu ve en çok yapılan etik ihlalin fotoğraf yayınlama ve intihar yöntemini açıkça belirtme olduğu saptanmıştır.

Tartışma-Sonuç: Ulusal basındaki üç farklı politik görüşteki en yüksek tirajlı gazetede yer alan intihar haberleri incelendiğinde, intihar haberlerinin daha sıklıkla Aralık ve Ağustos aylarında yayımlandığı, yarısından fazlasında intiharın silahla gerçekleştiği ve gazete kaynaklarının haberleri sunuş biçiminde etik ihlaller olduğu saptanmıştır. Ayrıca, haber içeriğinde yer alan intihar eden kişilerin daha sıklıkla silahla vurma şeklinde yaşamına son verdiği belirlenmiştir. İntiharlar için riskli grupların tespit edilmesi ve gerekli girişimlerin toplum temelli olarak planlanması

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

için araştırma bulgularının ipucu niteliğinde olduğu söylenebilir. Bu bağlamda psikiyatri hemşireleri için riskli gruplara yönelik bakımı planlama ve koruyucu girişimleri uygulamaları için rehberlik edecektir.

Anahtar Kelimeler: İntihar, haber, ruh sağlığı, hemşirelik

KAYNAKÇA:

1. Tel H. İntihar ve psikiyatri hemşireliği. Türkiye Klin J Psychiatry-Special Top. 2016;2(2):14–23.
2. Karakaya Ş. İntihar Olaylarında Varoluşsal Sorunlar: Felsefi Sağaltım Açısından Yaklaşım. Akdeniz Üniversitesi Sos Bilim Enstitüsü Derg. 2020;(8):71–91.
3. WHO. Suicide Data [Internet]. 2019 [cited 2020 Jan 29]. Available from: https://www.who.int/mental_health/prevention/suicide/suicideprevent/en/
4. WFMH. World Mental Health Day [Internet]. 2019. Available from: <https://wfmh.global/world-mental-health-day-2019/>
5. Pirkis J, Rossetto A, Nicholas A, Ftanou M, Robinson J, Reavley N. Suicide Prevention Media Campaigns: A Systematic Literature Review. Health Commun [Internet]. 2019;34(4):402–14. Available from: <https://doi.org/10.1080/10410236.2017.1405484>

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

INVESTIGATION OF PRESENTATION METHODS OF SUICIDE NEWS PUBLISHED IN 2018-2019 YEARS IN PRINT MEDIA

Leyla Baysan Arabacı¹, Gülsenay Taş Soylu¹, Dilek Efeke², Simge Akbaş³, Helin Demirtaş⁴, Merve Kızılgül⁵

¹Izmir Katip Celebi University Faculty of Health Sciences Division of Nursing Department of Mental Health and Psychiatric Nursing, Izmir

²Izmir Katip Celebi University Ataturk Training and Research Hospital Covid Intensive Care Unit

³Etlik Zubeyde Hanım Gynaecological Diseases Training and Research Hospital Caesarean Unit, Ankara

⁴Dokuz Eylül University Hospital Haematology Unit, Izmir

⁵Dışkapı Yıldırım Beyazıt Training and Research Hospital Covid Intensive Care Unit, Ankara

Objective: Suicide is defined as the aggressive behavior directed by the individual towards his/her self. (1). An existential crisis is the search for help of an individual trying to cope with anxiety and emptiness (2). Although it can be seen at any age, its incidence is increasing gradually (3). Suicide is an early detectable and preventable problem. To draw attention to suicidal behavior, World Federation for Mental Health (WFMH) was decided to make "suicide prevention" the main theme of World Mental Health Day in 2019 (4). Along with these developments in the world, the media may play a significant role it is mentioned that it has a structure that encourages imitative (copycat) suicides. The studies carried out in recent years, to change this situation, it is pointed out that there are media campaigns aimed at reducing suicidal behavior (5). Despite existing regulations in Turkey, it is seen that suicide news has not been published with enough care and sensitivity. For this reason this study aims to evaluate the presentation of suicide news published in 2018-2019 in print media.

Method: In the study, designed as qualitative and retrospective, the ways of presentation of suicide news published between 2018-2019 on the print media platforms were examined. The data were collected by scanning newspaper archives in the National Library. Newspaper archives were scanned under the World Health Organization's main ethical rules that should be followed in a suicide attempt and suicide news in mass media in line with the Determination of the Characteristics of Suicide Cases prepared by researchers. The sample of the study consisted of three newspapers of different political views with the highest circulation. Ethically, newspaper names are not included in this article. A total of 212 news content has been reached. Ethical approval was obtained. Descriptive statistical methods were used to analyze the data.

Results: It was found that most of the news belongs to 2019, the most suicide news is published in A newspaper, the suicide cases published in the news mostly occur in the metropolitan area, people who committed suicide in the news content more often in 26-38 years old, male. It was determined that the news in the examined newspapers were ethical violations in the form of presentation, and the most common ethical violation was to publish photographs and clearly state the suicide method.

Conclusion: Examination of suicides news in three major newspapers showed that suicide news was published more frequently in December and August, more than half of the suicides were carried out by guns and there were ethical violations in the way the newspaper sources presented the news. Also, it was determined that people who committed suicide in the news content, suicide by shooting with a gun. It can be said that the research findings are important for identifying groups at risk for suicide and planning the necessary interventions on a community basis. In this context, it will guide psychiatric nurses to plan care for risky groups and to implement preventive interventions.

Keywords: Suicide, news, mental health, nursing

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-245

KANSER TANISINA SAHİP ÇOCUKLARIN ANNELERİNDE BİLİŞSEL DUYGU DÜZENLEME STRATEJİLERİNİN DEPRESYON RİSKİNİ YORDAMA ROLÜNÜN İNCELENMESİ

Fazilet Tör Nurdağ¹, Figen Şengün İnan²

¹Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü

²Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

Amaç: Bu çalışmanın amacı kanser tanısına sahip çocukların annelerinde bilişsel duygu düzenleme stratejilerinin depresyon riskini yordama rolünü incelemektir.

Yöntem: Araştırmanın örneklemini İzmir ilinde bulunan 2 üniversite hastanesi ve bir eğitim araştırma hastanesi'nin hematoloji/onkoloji polikliniği/ayaktan tedavi ünitesinde tedavi gören çocukluk çağı kanser tanısına sahip çocukların anneleri oluşturmuştur (n=127). Veriler sosyodemografik özellikler formu, Beck Depresyon Ölçeği ve Bilişsel Duygu Düzenleme Ölçeği ile toplanmıştır. Veri analizinde tanımlayıcı analizler ve hiyerarşik regresyon analizi yöntemi kullanılmıştır.

Bulgular: Bu çalışmada, maddi durumun gelir giderden az olması ($\beta=0.300$, $p=0.002$) ve bilişsel duygu düzenleme stratejilerinden kendini suçlama ($\beta=0.279$, $p=0.001$) ve

felaketleştirme stratejilerinin ($\beta=0.244$, $p=0.003$) depresyon riskini yordadığı saptanmıştır. Final model depresyon riskindeki varyansın %44.5'ini açıklamaktadır (Düzeltilmiş $R^2=0.445$).

Tartışma ve Sonuç: Bu çalışmanın sonuçları annelerin maddi durumunun gelir giderden az olması ve bilişsel duygu düzenleme stratejilerinden kendini suçlama ve felaketleştirmenin depresyon riskini yordadığını göstermektedir. Çalışma bulgusu literatürle benzerlik göstermektedir [1-3]. Annelerin duygu düzenlemede kullandıkları bilişsel duygu düzenleme stratejilerinin izlenmesi ve adaptif bilişsel duygu düzenleme stratejilerinin kullanımını desteklemek amacıyla müdahalelerin yapılması ve etkinliğinin değerlendirilmesi önerilir.

Anahtar Kelimeler: çocukluk çağı kanseri, anne, bilişsel duygu düzenleme, depresyon

KAYNAKÇA:

1. Kim MA, Yi J, Sang J, Kim SH, Heo I. Experiences of Korean mothers of children with cancer: a photovoice study. Journal of Psychosocial Oncology. 2017;35(2):128-147.
2. Mahdavi A, Pahlevani M, Aghaei M, Aminnasab V, Haji H, Gholamrezaei S. Relationship of strategies for emotion cognitive adjustment with psychological well-being and anxiety in mothers with cancer children. Annals of Tropical Medicine and Public Health. 2017;10(3):702-706.
3. Al Qadire M, Al Sheikh H, Suliman M, Tawalbeh LI, Albashtawy M, Al Radwan M ve ark. Predictors of anxiety and depression among parents of children with cancer in Jordan. Psycho-Oncology.2018; 27(4):1344-1346

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

INVESTIGATION OF THE ROLE OF COGNITIVE EMOTION REGULATION STRATEGIES IN PREDICTING THE RISK OF DEPRESSION IN MOTHERS OF CHILDREN DIAGNOSED WITH CANCER

Fazilet Tör Nurdağ¹, Figen Şengün İnan²

¹Dokuz Eylül University Institute of Health Sciences

²Dokuz Eylül University Faculty of Nursing, Department of Psychiatric Nursing

Aim: In this study, it was aimed to investigate the role of cognitive emotion regulation strategies in predicting the risk of depression in mothers of children diagnosed with cancer.

Method: The sample of the study consisted of the mothers of children diagnosed with childhood cancer who were treated in the outpatient unit of oncology / hematology clinic of two university hospitals and a training and research hospital in Izmir, a province in western Turkey (n=127). Data were collected using the Sociodemographic Characteristics Questionnaire, Beck Depression Scale and Cognitive Emotion Regulation Questionnaire. Descriptive analyzes and hierarchical regression analysis methods were used in the analysis of the data.

Results: In this study, factors such as income less than expenses ($\beta=0.300$, $p=0.002$), and self-blame ($\beta=0.279$, $p=0.001$) and catastrophizing ($\beta=0.244$, $p=0.003$), two of the cognitive emotion regulation strategies, had a statistically significant effect on the depression score. The final model of depression explains 44.5% of the variance (Adjusted $R^2=0.445$).

Discussion and Conclusion: In conclusion, the mothers' having income less than expenses, and self-blame and catastrophizing strategies predict the risk of depression. The study finding is similar to the literature [1-3]. It is recommended that cognitive emotion regulation strategies used by mothers should be monitored in terms of depression risk, and interventions aimed at supporting the use of adaptive cognitive emotion regulation strategies in mothers should be conducted, and the effectiveness of these interventions should be evaluated.

Keywords: childhood cancer, mother, cognitive emotion regulation, depression

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-246

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN ALEKSİTİMİ DÜZEYLERİNİN, OTOMATİK DÜŞÜNCE SIKLIĞI VE BELİRTİ YORUMLAMA DÜZEYLERİ İLE İLİŞKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Günay ÖGE¹, Çiğdem YÜKSEL², Neşe MERCAN³

¹Ankara Medipol Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Ankara

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Gülhane Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Ankara

³Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Gelişimi Anabilim Dalı, Bilecik

Giriş: Bireyler zamana zaman duygularını tanımakta, adlandırmakta ve ifade etmekte güçlük olarak tanımlanan aleksitimi birçok kavram ile ilişkili olduğu çalışmalarda belirlenmiştir (1). Ancak otomatik düşünce sıklığı ve belirti yorumlama düzeyleri ile ilişkisini inceleyen çalışmaya rastlanılmamıştır (2,3).

Amaç: Bu araştırma üniversite öğrencilerinin aleksitimi düzeylerinin, otomatik düşünce sıklığı ve belirti yorumlama düzeyleri ile ilişkisinin değerlendirilmesi amacı ile yapılmıştır.

Yöntem: Bu araştırma tanımlayıcı yöntem ile yapılmıştır. Araştırmanın örneklemini 2018-2019 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde bir üniversitede öğrenim gören Hemşirelik Fakültesi dördüncü sınıf, Tıp Fakültesi altıncı sınıf ve Sağlık Meslek Yüksekokulu ikinci sınıf öğrenciler oluşturmuş ve her bir okul için 100 öğrenci olmak üzere toplam 300 öğrenci ile çalışma yürütülmüştür. Çalışmanın verileri "Veri Toplama Formu", "Toronto Aleksitimi Ölçeği-20 (TAÖ-20)", "Otomatik Düşünceler Ölçeği (ODÖ)" ve "Belirti Yorumlama Ölçeği (BYÖ)" kullanılarak toplanmıştır. Çalışma için etik onay alınmıştır. Araştırmada elde edilen verilerin analizinde; sayı ve yüzde, ortalama±standart sapma değerleri, Tek Yönlü Varyans Analizi (One-way ANOVA Testi) ve Pearson Korelasyon Testi analizi ve Kolmogorov-Smirnov Uyum İyiliği Testi analizleri yapılmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin aleksitimi düzeylerinin puan ortalamasının 46,85±9,42 ve Hemşirelik Fakültesi öğrencilerinin aleksitimi puan ortalamasının 46,09±9,45; Tıp Fakültesi öğrencilerinin aleksitimi puan ortalamasının 45,04±9,10 ve Sağlık Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin aleksitimi puan ortalamasının 49,42±9,25 olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin Toronto Aleksitimi Ölçeği-20 ve Otomatik Düşünceler Ölçeğinden aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı, pozitif yönde, kuvvetli bir ilişki saptanmıştır ($r=0.654$, $p<0.001$). Öğrencilerin Toronto Aleksitimi Ölçeği-20 ve Belirti Yorumlama Ölçeği alt boyutu olan Ruhsal ve Bedensel Atıf düzeylerinden aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı, pozitif yönde, bir ilişki saptanmıştır ($r=0,426$, $p<0.001$; $r=0,284$, $p<0.001$).

Tartışma- Sonuç: Araştırmamızın sonucunda otomatik düşüncelerin artması ile aleksitiminin arttığı saptanmıştır. Çalışma sonucumuza benzer olarak başka bir çalışmada da aleksitiminin %40,5'i olumsuz otomatik düşüncelere bağlı olduğu görülmüştür (4). Bu durumun nedeni bireylerin bilişsel çarpıtma nedeni ile gerçek olan duygularını fark etmekte zorlanmalarına bağlı olarak geliştiği düşünülebilir. Araştırmamızda aleksitimik özelliklerin artması ile bedensel belirtilerin fiziksel ve ruhsal olarak yorumlandığı belirlenmiş ve normalleştirme ile aleksitimin ilişkisi olmadığı görülmüştür. Bu sonuç bize duygularını tanımakta, adlandırmakta ve ifade etmekte yaşanan güçlük bireylerin bedendeki belirtileri fiziksel ve ruhsal bir nedene atfederek ifade edebildiklerini göstermektedir. Sonuç olarak araştırmamızda üniversite öğrencilerinde görülen aleksitiminin otomatik düşüncüler ve ruhsal ve fiziksel bedenselleştirme ile ilişkisi saptanmıştır. Diğer çalışmalarda farklı gruplarda bu ilişkinin değerlendirilmesi önerilmektedir.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Anahtar Kelimeler: Aleksitimi, Otomatik Düşünceler, Belirti Yorumlama

KAYNAKÇA:

1. Koçak, R. Aleksitimi: kuramsal çerçeve tedavi yaklaşımları ve ilgili araştırmalar. Ankara University Journal of Faculty of Educational Sciences (JFES) 2002; 35.1: 183-212.
2. Mei, S., Xu, G., Gao, T., Ren, H., & Li, J. The relationship between college students' alexithymia and mobile phone addiction: Testing mediation and moderation effects. BMC psychiatry 2018; 18(1), 1-7.
3. Taycan, O., Özdemir, A., & Taycan, S. E. Alexithymia and somatization in depressed patients: The role of the type of somatic symptom attribution. Archives of Neuropsychiatry 2017; 54(2), 99.
4. Bal, F., Özmüş Alkoç, D. Aleksitimik belirtilerin yordanmasında olumsuz otomatik düşünceler ve ruminasyonun rolünün incelenmesi. OPUS–Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi 2020;16(27).

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

EVALUATION OF THE RELATIONSHIP OF UNIVERSITY STUDENTS' ALEXITHIMIA LEVELS WITH AUTOMATIC THINKING FREQUENCY AND SYMPTOM INTERPRETATION LEVELS

Günay ÖGE¹, Çiğdem YÜKSEL², Neşe MERCAN³

¹Ankara Medipol University, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing, Ankara

²Health Sciences University, Gülhane Faculty of Nursing, Department of Psychiatric Nursing, Ankara

³Bilecik Şeyh Edebali Edebali University, Faculty of Health Sciences, Department of Child Development, Bilecik

Introduction: Alexithymia, which is defined as difficulty in recognizing, naming and expressing their feelings from time to time, has been determined in studies to be associated with many concepts (1). However, there was no study examining the relationship between automatic thought frequency and symptom interpretation levels (2,3).

Objective: This study was conducted to evaluate the relationship between university students' alexithymia levels, frequency of automatic thoughts and symptom interpretation levels.

Method: This research was conducted with the descriptive method. The sample of the study consisted of the fourth-year students of the Faculty of Nursing, the sixth-year students of the Faculty of Medicine and the second-year students of the Vocational School of Health, studying at a university in the spring semester of the 2018-2019 academic year, and the study was carried out with a total of 300 students, 100 students for each school. The data of the study were collected by using the "Data Collection Form", "Toronto Alexithymia Scale-20 (TAS-20)", "Automatic Thoughts Scale (AAS)" and "Symptom Interpretation Scale (CAI)". Ethical approval was obtained for the study. In the analysis of the data obtained in the research; number and percentage, mean±standard deviation values, One Way Analysis of Variance (One way ANOVA Test) and Pearson Correlation Test analysis and Kolmogorov-Smirnov Goodness of Fit Test were analyzed.

Results: The mean score of the students' alexithymia level was 46.85±9.42 and the mean score of the Nursing Faculty students was 46.09±9.45; It was determined that the alexithymia score average of the Medical Faculty students was 45.04±9.10 and the alexithymia score average of the Health Vocational School students was 49.42±9.25. A statistically significant, positive and strong correlation was found between the scores of the students on the Toronto Alexithymia Scale-20 and Automatic Thoughts Scale ($r=0.654$, $p<0.001$). A statistically significant positive correlation was found between the scores of the students on the Toronto Alexithymia Scale-20 and the Sub-dimension Spiritual and Physical Attribution Scale ($r=0.426$, $p<0.001$; $r=0.284$, $p<0.001$).

Discussion- Conclusion: As a result of our research, it was determined that alexithymia increased with the increase of automatic thoughts. Similar to our study result, another study found that 40.5% of alexithymia was related to negative automatic thoughts (4). It can be thought that the reason for this situation is that individuals have difficulty in recognizing their real emotions due to cognitive distortions. In our study, it was determined that somatic symptoms were interpreted as physical and mental with the increase in alexithymic characteristics, and it was observed that there was no relationship between normalization and alexithymia. This result shows us that individuals who have difficulties in recognizing, naming and expressing their emotions can express the symptoms in the body by attributing them to a physical and mental cause. As a result, in our study, relationship between alexithymia seen in university students and automatic thoughts and mental and physical somatization was determined. In other studies, it is recommended to evaluate this relationship in different groups.

Keywords: Alexithymia, Automatic Thoughts, Symptom Interpretation

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-247

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNDE HOMOFOBİ VE CİNSEL YÖNELİM MITLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Elif Oral¹, Maral Kargın²

¹T.C. Sağlık Bakanlığı Mersin Şehir Eğitim Ve Araştırma Hastanesi

²Kıbrıs İlim Üniversitesi

Amaç: Bu araştırma; hemşirelik öğrencilerinde, homofobi ve cinsel yönelim mitlerine olan inançlar arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Araştırma öncesinde Power analiz yapılarak örneklem hacmi 262 öğrenci bulunmuştur. Araştırma 1 Ocak-30 Mart 2020 tarihleri arasında İnönü Üniversitesi Hemşirelik Fakültesinde eğitim gören 508 öğrenci ile yapıldı. Verilerin toplanmasında "Kişisel Bilgi Formu", "Cinsel Yönelim Mitleri Ölçeği" (1) ve "Hudson ve Rickett's Homofobi Ölçeği"(2) kullanıldı. Verilerin normallik testi Shapiro-Wilk testiyle, normal dağılım göstermeyen değişkenler arasındaki ilişkiler Spearman korelasyon analiziyle, değişkenlerin karşılaştırılmasındaysa Mann Whitney U ve Kruskow Wallis H testleri kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalamasının 21.20 ± 2.09 olduğu, yarısından fazlasının (58.5) 3 ve 4. sınıfta, çoğunun kadın (%67,7), kız ve erkek kardeş sayısının çoğunlukla (%73.2-%73.6) 0-2 aralığında olduğu ve çoğunun (%57.3) ilde yaşadığı görüldü. Cinsel Yönelim Mitleri Ölçeği toplam puan ortalaması 54.70 ± 10.57 ve Hudson ve Rickett's Homofobi Ölçeği toplam puan ortalaması $87.11 \pm 14,20$ olarak bulunmuştur. Öğrencilerin sosyodemografik özellikleri incelendiğinde, erkek öğrencilerin cinsel yönelim mitleri puanının ve homofobi puanının kadın öğrencilerden daha yüksek olduğu bulunmuştur. Daha önce heteroseksüel olmayan bireyle tanışan katılımcıların her iki ölçek toplam puanlarının tanışmayanlara oranla daha düşük olduğu bulunmuştur. Öğrencilerin buldukları sınıf ile homofobi düzeyi arasında anlamlı bir ilişki bulunmuş ve sınıf düzeyi arttıkça homofobi seviyesinin azaldığı gözlenmiştir. Köyde yaşayan öğrencilerin SOMS hastalık algısının daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Araştırmamızda samimi arkadaşlarının çoğunluğunun kadın olduğunu belirten bireylerin cinsel yönelim mitleri ölçek toplam puanı ve homofobi ölçeği toplam puanının, samimi arkadaşlarının çoğunluğunun erkek olduğunu belirten bireylerden daha düşük olduğu saptanmıştır. Cinsel yönelimle ilgili eğitim alma durumuna bakıldığında bu konuda daha önceden eğitim almış olan katılımcıların ölçek toplam puan ortalamalarının daha düşük olduğu belirlenmiştir. Cinsel yönelim mitleri ölçeği ile homofobi ölçeği arasında pozitif yönde orta düzeyde istatistiksel olarak önemli bir ilişki olduğu görülmüştür.

Tartışma, Sonuç: Araştırma bulguları doğrultusunda hemşirelik öğrencilerinde cinsel yönelim mitlerine olan inancı yüksek olan öğrencilerin, yüksek homofobi düzeyine; cinsel yönelim mitlerine olan inancı düşük olan öğrencilerinse düşük homofobi seviyesine sahip olduğu bulunmuştur. Bu bulgu bize cinsel yönelimle ilgili mitlerin artması ile homofobik düşüncelerin de arttığı veya homofobik düşüncelerin arttıkça cinsel yönelim mitlerinin de arttığını söyler niteliktedir. Evcili'nin (2019) çalışmasında araştırma bulgumuza benzer şekilde cinsel yönelim mitlerine olan inanç ile homofobi arasında sıkı bir bağ olduğu belirtilmiştir (1). Homofobik davranışlar cinsel yönelim ile ilgili mitlere dayanmaktadır. Tıp öğrencileri ile yapılan bir çalışmada, katılımcıların % 25'inden daha fazlası eşcinselliğin tedavi edilmesi gereken psikolojik bir hastalık olduğunu düşündüğü belirlenmiştir (3).

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Avrupa'da Cinsel Yönelim ve Cinsiyet Kimliği Temelinde Ayrımcılık Raporu 47 ülkenin her birinde, hem ülke içinde hem de ülkeler arasında farklılık gösteren, kışkırtıcı ve düşmanca ifadeler ile bazen nefrete dönüşen homofobik ve transfobik tutumların tespit edildiğini göstermektedir (4).

Anahtar Kelimeler: Homofobi, Cinsel Yönelim Miti, LGBTİ

KAYNAKÇA:

1. Evcili F. Sexual Orientation Myths Scale (SOMS): Development, validity and reliability in Turkey. *Perspect Psychiatr Care*. 2019;1- 8.
2. Sakallı, N., Uğurlu, O. The effects of social contact with a lesbian person on the attitude change toward homosexuality in Turkey. *Journal of Homosexuality*, 2002;44(1):111-118.
3. Unlu H, Beduk T, Duyan, V. The attitudes of the undergraduate nursing students towards lesbian women and gay men. *Journal of Clinical Nursing*, 2016;25(23-24):3697-3706.
4. The Discrimination on Grounds of Sexual Orientation and Gender Identity in Europe Report. Commissioner for Human Rights. 2nd ed. France: Council of Europe Publishing; 2011.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN HOMOPHOBIA AND SEXUAL ORIENTATION MYTHS IN NURSING STUDENTS

Elif Oral¹, Maral Kargın²

¹T.C. Ministry Of Health Mersin City Training And Research Hospital

²Cyprus Science University

Aim: This research examined the relationship between homophobia and sexual orientation myths in nursing students.

Method: A sample size of 262 participants was determined by Power analysis. The research was conducted on 508 voluntary students studying at İnönü University Nursing Faculty between 1 January-30 March 2020. Personal Information Form, Sexual Orientation Myths Scale, and Hudson and Rickett's Homophobia Scale were used for data collection. The data normality test was performed with the Shapiro-Wilk test. While the relations between the variables not showing normal distribution were determined by Spearman correlation analysis, the variables were compared with the Mann Whitney U and Kruskow Wallis H tests.

Findings: The mean age of the participant students was 21.20±2.09, over half of them (58.5%) were in the 3rd and 4th grade, most of them were female (67.7%), had 0-2 sisters and brothers (73.2%-73.6%), and most of them (57.3%) lived in cities. The Sexual Orientation Myths Scale mean score was 54.70±10.57, and the Hudson and Rickett's Homophobia Scale total mean score, 87.11±14.20. Male students' sexual orientation myths and homophobia scores were higher than female students. The study found that total scores of both scales of the participants who acquainted a non-heterosexual individual before were lower than those who did not. A significant relationship was found between the students' classes and their homophobia levels, and it was observed that as the grade level increased, the level of homophobia decreased. Students living in villages were determined to have a higher SOMS disease perception. The current study determined that the SOMS total score and HRHS total score of individuals who stated that most of their intimate friends were women were lower than those expressing that most of their close friends were men. When considering the status of receiving education on sexual orientation, the total score averages of the participants who had previously received training on this subject were determined lower.

Discussion-Conclusion: A positive moderate statistically significant relationship was observed between the scale of sexual orientation myths and the scale of homophobia. The study concluded the nursing students with high sexual orientation myths were highly homophobic, and students with low sexual orientation myths were less homophobic. This finding indicates that in parallel with the increase in myths about sexual orientation, homophobic thoughts also increase, or as homophobia increases, sexual orientation myths also increase. The Evçili (2019) study has stated a close link between belief in sexual orientation myths and homophobia, similar to our research finding (1).

A study conducted with medical students has determined that over 25% of the participants think homosexuality is a psychological disease that should be treated (3). The Report on Discrimination Based on Sexual Orientation and Gender Identity in Europe revealed that in each of the 47 countries, provocative and hostile expressions, and sometimes homophobic and transphobic attitudes almost turning into hatred, have been detected (4).

Keywords: Homophobia, Sexual Orientation Myth, LGBTI

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-248

YOĞUN BAKIM SONRASI SENDROMU ÖLÇEĞİ'NİN TÜRKÇE'YE UYARLANMASI VE GENEL SAĞLIK DÜZEYİ VE UYKU KALİTESİ İLE İLİŞKİSİ

Özlem İbrahimoglu², Sevinç Mersin¹, Eda Akyol²

¹Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Bilecik

²İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği, İstanbul

Amaç: Yoğun bakımlar, hastaların yaşamda kalmalarında önemli bir yere sahip olmasına rağmen, yoğun bakım deneyimine sahip olan hastalar taburcu olduktan sonra var olan hastalıklarına ek olarak hafıza, dikkat, duygulanım ve uyku sorunları yaşayabilmektedirler [1]. Bu sorunlar, Society of Critical Care Medicine tarafından "yoğun bakım sonrası sendromu" olarak adlandırılmıştır [2]. Yoğun bakım sonrası sendromu, yoğun bakımda kalış sırasında veya yoğun bakımdan taburcu olduktan sonra ortaya çıkan ve yoğun bakım hastalarının uzun vadeli prognozunu ve hastanın ailesi üzerindeki etkilerini içeren fiziksel, bilişsel ve zihinsel bir bozukluktur [3]. Bu nedenle bu çalışmada Yoğun Bakım Sonrası Sendromu Ölçeği'nin Türkçe geçerlik ve güvenilirliği ile ölçeğin genel sağlık durumu ve uyku kalitesi arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Metodolojik ve kesitsel bir tasarım kullanılarak yapılan bu çalışma bir eğitim ve araştırma hastanesinin farklı YBÜ'lerinden taburcu olan toplam yüzyirmi hasta ile gerçekleştirilmiştir. Veriler; Sosyo-Demografik Form, Yoğun Bakım Sonrası Sendromu ölçeği, Genel Sağlık Ölçeği ve Pittsburg Uyku Kalitesi ölçeği ile toplanmıştır. Ölçeğin uyumuna ilişkin olarak, dil geçerliliği ve içerik geçerliliği çalışılmıştır. Ölçeğin yapı geçerliliği faktör analizi ile analiz edilmiştir. Ölçeğin güvenilirliği güvenilirlik katsayısı ile değerlendirilmiş ve ölçek benzer ölçüm araçları ile test edilmiştir. Ölçekler arası ilişkinin incelenmesinde korelasyon analizi yapılmıştır.

Bulgular: Kaiser-Meyer-Olkin katsayısı ve Bartlett'in küresellik testi sonuçları verilerin faktör analizi için uygun olduğunu belirlemiştir. Ölçeğin iç tutarlılık güvenilirlik katsayısı 0,97 olarak hesaplanmıştır. Ölçekler arasında güçlü pozitif korelasyon saptanmıştır. Yoğun bakım sonrası sendromu yaşayan hastaların genel sağlık durumu ve uyku kalitelerinin daha kötü olduğu belirlenmiştir.

Tartışma ve Sonuç: Bu çalışma Yoğun Bakım Sonrası Sendromu ölçeğinin Türk popülasyonu için geçerli ve güvenilir bir araç olduğunu göstermektedir. Yoğun bakım deneyimi yaşayan hastalardaki fiziksel, bilişsel ve zihinsel sorunlar hastaların genel sağlık durumlarını olumsuz etkilemekte ve uyku kalitesini azaltmaktadır. Bu çalışmanın sonuçlarına göre yoğun bakım sonrası sendromun azaltılması için yoğun bakım hemşireleri ve konsültasyon-liyezon hemşirelerinin işbirliği yapmaları önerilir.

Anahtar Kelimeler: yoğun bakım, güvenilirlik ve geçerlilik, sağlık durumu, uyku

Kaynakça:

1. Jeong, Y. J., & Kang, J. (2019). Development and validation of a questionnaire to measure post-intensive care syndrome. *Intensive and Critical Care Nursing*, 55, 102756.
2. Needham, D. M., Davidson, J., Cohen, H., Hopkins, R. O., Weinert, C., Wunsch, H., ... & Harvey, M. A. (2012). Improving long-term outcomes after discharge from intensive care unit: report from a stakeholders' conference. *Critical care medicine*, 40(2), 502-509.
3. Inoue, S., Hatakeyama, J., Kondo, Y., Hifumi, T., Sakuramoto, H., Kawasaki, T., ... & Nishida, O. (2019). Post-intensive care syndrome: its pathophysiology, prevention, and future directions. *Acute medicine & surgery*, 6(3), 233-246.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

ADAPTATION OF THE POST-INTENSIVE CARE SYNDROME QUESTIONNAIRE IN TURKISH AND ITS RELATION TO GENERAL HEALTH AND SLEEP QUALITY

Özlem İbrahimoglu², Sevinç Mersin¹, Eda Akyol²

¹Bilecik Seyh Edebali University, Department of Psychiatric Nursing, Bilecik

²Istanbul Medeniyet University, Department of Surgical Diseases Nursing, Istanbul

Objective: Intensive care units have an important place in the survival of patients. Patients with intensive care experience may experience memory, attention, emotion and sleep problems in addition to their existing diseases after discharge [1]. These problems have been defined as "Post-Intensive Care Syndrome" by the Society of Critical Care Medicine [2]. Post-intensive care syndrome is a physical, cognitive, and mental disorder that occurs during intensive care unit stay or after discharge and includes the long-term prognosis of patients and effects on the patient's family [3]. Therefore, in this study, it was aimed the adaptation of the Post-Intensive Care Syndrome Questionnaire in Turkish and to examine its relation to general health status and sleep quality.

Method: This study, which was conducted using a methodological and cross-sectional design, was carried out with a total of 120 patients discharged from different intensive care units of a training and research hospital. Data were collected with a Socio-demographic Form, Post-Intensive Care Syndrome Questionnaire, General Health Poll, and Pittsburg Sleep Quality Index. The adaptation of the scale, language validity and content validity were studied. The construct validity of the scale was analysed by factor analysis. The reliability of the scale was evaluated with the reliability coefficient, and the scale was tested with similar measurement tools. Correlation analysis was performed to examine the relationship between the scales.

Results: The Kaiser-Meyer-Olkin coefficient and Bartlett's sphericity test results determined that the data were suitable for factor analysis. The reliability coefficient for the scale was 0.97. A strong positive correlation between scales was determined. It has been determined that the general health status and sleep quality of patients with post-intensive care syndrome are worse.

Discussion and Conclusion: The Post-Intensive Care Syndrome Questionnaire is a valid and reliable instrument for the Turkish population. Physical, cognitive and mental problems in patients, who experience intensive care, negatively affect the general health status of patients and reduce their sleep quality. According to the results of this study, it is recommended that intensive care nurses and consultation-liaison nurses cooperate to reduce post-intensive care syndrome.

Keywords: critical care, reliability and validity, health status, sleep

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-249

ERKEK HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN GÖZÜNDEN KADINA ŞİDDET: BİR KALİTATİF ARAŞTIRMA

Esin Cerit¹, Figen Alp Yılmaz¹

¹Yozgat Bozok Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Amaç: Bu çalışma erkek hemşirelik öğrencilerinin kadına yönelik şiddete ilişkin düşüncelerini belirlemek amacıyla derinlemesine görüşme yöntemiyle yapılmış kalitatif bir çalışmadır.

Yöntem: Çalışmada, tanımlayıcı fenomenolojik çalışma tasarımı kullanılmıştır. Veriler amaçlı örnekleme yöntemi ile seçilen 18 erkek hemşirelik öğrencisi ile yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Veriler fenomenolojik araştırmalarda uzman olan Clark ve Braun tarafından tasarlanan tematik analiz yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir.

Bulgular: Bu çalışmada şiddetin tanımı, nedenleri, şiddet gördüğünde tepkiler, şiddetin topluma etkileri, şiddetin çözüm yolları, Türkiye’de şiddete yönelik çalışmalar ve erkek hemşire olmak üzere toplam 7 ana tema belirlenmiştir.

Sonuç: Kadına yönelik şiddet önemli bir toplum sağlığı sorunudur. Sağlık çalışanlarının kadına yönelik şiddeti önleyici çalışmalarda yer alması gerekmektedir. Bu çalışma, erkek hemşirelik öğrencilerinin kadına yönelik şiddetle ilgili görüşlerini, şiddetin önlenmesine yönelik önerilerini ve bu konudaki ihtiyaçlarını derinlemesine incelediği için önemli bir araştırma olduğunu düşünüyoruz. Ayrıca, öğrencilerin şiddeti pek çok boyutuyla ele almaları, şiddetin önlenbilir olduğunu ifade etmeleri, Türkiye’de konuyla ilgili çalışmalarını yetersiz buldukları ve hemşirelere yönelik şiddetin önlenmesinde önemli sorumlulukları olduğunu belirtmeleri araştırmanın çarpıcı sonuçlarıdır.

Anahtar Kelimeler: Kadın, şiddet, hemşirelik, erkek öğrenci.

KAYNAKÇA:

1. Alan, D.H., Ilknur, M.G., 2020. The relationship between domestic violence and the attitudes of women towards honor, gender roles, and wife-beating in Turkey. Archives of Psychiatric Nursing 34(5), 421–426. <https://doi.org/10.1016/j.apnu.2020.07.012>
2. Michelle, R., Williams, K.A.M., Grazielle, Grilo., Marea, X.C., Fentaye, F.W., Gebretsadik, L.A., Yedenekal S. A., 2019. “We are responsible for the violence, and prevention is up to us”: a qualitative study of perceived risk factors for gender-based violence among Ethiopian university students. BMC Women’s Health 19(1), 131-141. <https://doi.org/10.1186/s12905-019-0824-0>
3. Shams, M., Kianfard, L., Parhizkar, S., 2017. Women’s Views About Domestic Violence: A Qualitative Study in Iran. Women’s Views About Domestic Violence: A Qualitative Study in Iran. Journal of Interpersonal 15(35) 17-18, 3666-3677. <https://doi.org/10.1177/0886260517704959>

THE VIEWS OF MALE NURSING STUDENTS ON VIOLENCE AGAINST WOMEN: A QUALITATIVE STUDY

Esin Cerit¹, Figen Alp Yılmaz¹

¹Yozgat Bozok University, Faculty of Health Sciences

Aim: This study was conducted by using in-depth interview method in order to determine the views of male nursing students on violence against women.

Methods: Descriptive phenomenological research design was employed in the study. The data were collected through semi-structured interview form applied to 18 male nursing students selected by purposeful sampling method. The data were analyzed using the thematic analysis method designed by Clark and Braun, who are experts on phenomenological research.

Results: In the study, a total of 7 main themes were determined, being the definition of violence, its causes, the reactions given in case of witnessing violence, the impacts of violence on society, solutions for violence, works regarding violence in Turkey, and being a male nurse. Among the striking results of the study were that students considered violence with its many dimensions, that they expressed violence was preventable, that they found the works regarding the issue insufficient in Turkey, and that they stated the nurses have important responsibilities in preventing violence against women.

Conclusion: Violence against women is an important public health problem. Health professionals should be involved in activities to prevent violence against women. This study analyzed in-depth the views of male nursing students regarding violence against women, their suggestions for preventing it, and their needs in this matter, we believe it is a significant study. Besides, the striking results of the study were that students considered violence with its many dimensions, that they expressed violence was preventable, that they found the efforts regarding the issue insufficient in Turkey, and that they stated the nurses have important responsibilities in preventing violence against women.

Keywords: Women, violence, nursing, male student

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-250

KOLCABA KURAMINA TEMELLENDİRİLMİŞ İLETİŞİM BECERİLERİ GELİŞTİRME PSİKOEĞİTİM PROGRAMININ HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN BAKIM ODAKLI HEMŞİRE-HASTA ETKİLEŞİMİ DÜZEYLERİNE ETKİSİ

Serap GÜLEÇ KESKİN¹, Kübra GÜLİRMAK¹, Elif Güzide EMİRZA¹, Ercan TUNÇ¹

¹ondokuz mayıs üniversitesi sağlık bilimleri fakültesi

Amaç: Hemşirelik eğitiminin amacı öğrencilerde duygu, düşünce ve davranış alanlarında olumlu ve kalıcı bir değişim ile beceriler geliştirmektir. Öğrenci hemşirelerin uygulamalarında kanıta dayalı bir bakış açısı geliştirmeleri ve bilimsel olarak kanıtlanmış kuramlara dayalı eğitim kültürü ve iletişim becerileri ile sağlanabilir. Bu çalışmanın amacı, Kolcaba Kuramına Temellendirilmiş İletişim Becerileri Geliştirme Psikoeğitim Programı'nın hemşirelik öğrencilerinin bakım odaklı hemşire-hasta etkileşimi düzeylerine etkisinin değerlendirilmesidir.

Yöntem: Bu çalışma ön test-son test desenli (kontrol grupsuz) müdahale araştırmasıdır. Çalışmanın örneklemini Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü'nde Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği İntörn Uygulaması dersini alan 27 hemşirelik öğrencisi oluşturmuştur. Çalışmada araştırmacılar tarafından literatür incelenerek oluşturulmuş "Tanıtıcı Bilgi Formu" ve hemşirelik öğrencilerinin bakım odaklı hemşire-hasta etkileşimlerini inceleyen "Bakım Odaklı Hemşire-Hasta Etkileşimi Ölçeği (BOHHEÖ)" kullanılmıştır. BOHHEÖ dersin başında ve sonunda olmak üzere 5 hafta arayla iki kez uygulanmıştır. Verilerin değerlendirilmesi sayı, yüzde, ortalama, standart sapma ve bağımlı gruplarda t-testi kullanılarak yapılmıştır. Öğrencilere ön test sonrasında her hafta 90-120 dakika süresince birer oturum olmak üzere toplam 5 oturum psikoeğitim uygulanmıştır. Ayrıca, tüm oturumlar tamamlandıktan sonra oturum değerlendirme toplantısı yapılmıştır. Ayrıca, her oturumda psikoeğitim grup kuralları, psikoeğitim grup yaşantısı programının özellikleri, amaç oluşturma kartları, bireysel amaç belirleme formu ve oturum değerlendirme formu kullanılarak öğrencilerin görüşleri alınmıştır. Psikoeğitim oturum başlıkları sırayla, "İletişimde Konforu Yakalayalım", "Kolcaba ve Kuramını Tanıyalım", "4 Boyutlu Konforu Deneyimleyelim", "4 Boyutlu İletişim Penceresinden Konforla Bakalım", "Sağlıklı ve Hasta Bireyde Konfora Odaklanalım", "Konforla Bakın, Hoşçakalın!" olarak belirlenmiştir.

Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin %92,6'sı kadın ve yaş ortalaması 21,74±0,76 olarak belirlenmiştir. Eğitim öncesi öğrencilerin "Bakım Odaklı Hemşire-Hasta Etkileşimi Ölçeği" ölçek puan ortalaması 297,22±34,29, eğitim sonrası ise 329,14±22,46 olarak hesaplanmış ve aradaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu saptanmıştır (p<0,005). Aynı zamanda eğitim öncesi ve sonrasında tüm ölçek alt boyut puan ortalamaları arasındaki farkın da anlamlı olduğunu belirlenmiştir (p<0,005).

Sonuç: Kuramsal temelli uygulamalar arasında yer alan Kolcaba'nın "Konfor Kuramı"na ve fiziksel, çevresel, sosyo-kültürel ve psiko-spiritüel boyutlara temellendirilmiş iletişim becerilerinin öğrencilerin bakım odaklı hemşire-hasta etkileşim düzeylerinde etkili olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Kuram, hemşirelik, eğitim, hemşire-hasta ilişkileri, hasta konforu

KAYNAKÇA:

1. Keçeci A, Demiray, A. Hemşirelik eğitiminde dönüşüm: kanıta dayalı eğitim. Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi. 2017 Ekim 5; 4(3):65-73.
2. Maxwell M, Hibberd C, Aitchison P, Calvey E, Pratt R, Dougall N, Cameron I. The patient centred assessment method for improving nurse-led biopsychosocial assessment of patients with long-term conditions: a feasibility RCT. Health Services and Delivery Research. 2018 Ocak; 6(4):1-119.
3. Şenyuva E. Hemşirelik eğitimi ve kanıta dayalı uygulamalar. Florence Nightingale Hemşirelik Dergisi. 2016 Ocak 4; 24(1), 59-67.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE EFFECT OF KOLCABA THEORY-BASED COMMUNICATION SKILLS DEVELOPMENT PSYCHOEDUCATION PROGRAM ON NURSING STUDENTS' CARE- ORIENTED NURSE-PATIENT INTERACTION LEVELS

Serap GÜLEÇ KESKİN¹, Kübra GÜLİRMAK¹, Elif Güzide EMİRZA¹, Ercan TUNÇ¹

¹Ondokuz Mayıs University Faculty of Health Sciences

Purpose: The aim of nursing education is to develop skills with a positive and permanent change in the fields of emotion, thought and behavior in students. It can be achieved by the development of an evidence-based perspective in the practice of student nurses and the educational culture and communication skills based on scientifically proven theories. The aim of this study is to evaluate the effect of the Kolcaba Theory-Based Communication Skills Development Psychoeducation Program on nursing students' care-oriented nurse-patient interaction levels.

Method: This study is an intervention research with pretest-posttest pattern (without control group). The sample of the study consisted of 27 nursing students who took the Mental Health and Diseases Nursing Intern Practice course at the Faculty of Health Sciences, Department of Nursing. In the study, the "Introductory Information Form" created by the researchers by examining the literature, and the "Care-Oriented Nurse-Patient Interaction Scale (BOHHEÖ)", which examines the care-oriented nurse-patient interactions of nursing students, were used. BOHHEÖ was applied twice, at the beginning and end of the course, with an interval of 5 weeks. Data were evaluated using number, percentage, mean, standard deviation, and dependent groups t-test. After the pre-test, the students were given a total of 5 sessions of psychoeducation, one session each for 90-120 minutes each week. In addition, a session evaluation meeting was held after all sessions were completed. In addition, students' opinions were taken in each session using psychoeducation group rules, characteristics of the psychoeducational group life program, goal setting cards, individual goal setting form and session evaluation form. The psychoeducation session titles are, in order, "Let's Catch Comfort in Communication", "Let's Get to Know Kolcaba and Its Theory", "Let's Experience 4-Dimensional Comfort", "Let's See Comfort Through 4-Dimensional Communication Window", "Let's Focus on Comfort in Healthy and Sick Individuals", "Look With Comfort, Goodbye!" has been determined. Results: 92.6% of the students participating in the study were female and the mean age was 21.74±0.76. The mean score of the "Care-Oriented Nurse-Patient Interaction Scale" scale score of the students before the education was calculated as 297.22±34.29, and as 329.14±22.46 after the education, and the difference was found to be statistically significant ($p<0.005$). At the same time, it was determined that the difference between the mean scores of all scale sub-dimensions before and after the education was significant ($p<0.005$).

Conclusion: Communication skills based on Kolcaba's "Comfort Theory" and physical, environmental, socio-cultural and psycho-spiritual dimensions, which are among the theoretical-based applications, were found to be effective on students' care-oriented nurse-patient interaction levels.

Keywords: Theory, nursing, education, nurse-patient relations, patient comfort

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-251

SAĞLIK ÖĞRENCİLERİNDE TEKNOLOJİ BAĞIMLILIĞI, BENLİK SAYGISI VE SAVUNMA MEKANİZMALARINI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Burcu Demir Gökmen¹

¹Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi

Amaç: Bu çalışma sağlık öğrencilerinde teknoloji bağımlılığı, savunma mekanizmaları ve benlik saygısı arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Mart-Nisan 2021 tarihlerinde yapılan tanımlayıcı tipteki araştırmanın örnekleme, hemşirelik bölümünde öğrenim gören, çalışmaya katılmayı kabul eden 296 öğrenci alınmıştır. Verilerin toplanmasında 'Kişisel Bilgi Formu', 'Teknoloji Bağımlılığı Ölçeği (TBÖ)', 'Rosenberg Benlik Saygısı Ölçeği (RBSÖ)' ve 'Savunma Biçimleri Testi (SBT)' kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistiksel yöntemler, Kolmogorov-Smirnov analizi, anova, t testi, pearson korelasyon analizleri kullanılmıştır.

Bulgular: Tabloya göre, çalışmaya katılan öğrencilerin %66,9'u kız, %38,5'i 1.sınıfta olup, %46,3'ü günde 4-5 saat arası telefon kullanmaktadır. TBÖ ve RBSÖ'nin toplam puan ortalaması sırasıyla $47,59 \pm 13,688$ ve $1,97 \pm 0,537$ 'dir. Öğrenciler TBÖ'nin, 'Sosyal Ağ Bağımlılığı' alt boyutundan en yüksek, 'Çevrimiçi Oyun Bağımlılığı' alt boyutundan ise en düşük puanı aldıkları belirlenmiştir. Öğrencilerin cinsiyetlerine göre TBÖ'nin 'Çevrimiçi Oyun Bağımlılığı' alt boyutunda anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir [$t = -7,601$; $p < 0,05$]. Öğrencilerin günlük telefon kullanım sürelerine göre SBT'nin 'İlkel Savunmalar' alt boyutu ile TBÖ ve alt boyutları arasındaki farkın anlamlı olduğu bulunmuştur ($p < 0,05$). Öğrencilerin SBT'ne göre en yüksek puanı 'Olgun Savunmalar' alt boyutundan aldıkları saptanmıştır. SBT (ilkel savunmalar) ile TBÖ arasında pozitif yönde orta düzeyde [$r = 0,438$; $p < 0,05$], RBSÖ ile SBT (ilkel savunmalar) arasında [$r = 0,311$; $p < 0,05$] ve RBSÖ ile TBÖ arasında [$r = 0,319$; $p < 0,05$] pozitif yönde zayıf düzeyde anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir.

Sonuç: Bu çalışmaya katılan öğrencilerde teknoloji bağımlılığının alt boyutu olan sosyal ağ bağımlılığının daha yüksek olduğu, öğrencilerin telefon kullanım süreleri arttıkça daha fazla ilkel savunmaları kullandığı, erkeklerin daha fazla çevrimiçi oyun bağımlısı olduğu, telefon kullanım süresi arttıkça teknoloji bağımlılığının arttığı görülmektedir. Öğrencilerin teknoloji bağımlılığının ortalamadan düşük olduğu, benlik saygısının orta düzeyde olduğu görülmektedir. Savunma biçimlerinden ilkel savunmalar ile teknoloji bağımlılığı ve benlik saygısı arasında ve benlik saygısı ile teknoloji bağımlılığı arasında pozitif yönde anlamlı ilişkiler tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: bağımlılık, benlik saygısı, savunma mekanizmaları, teknoloji

KAYNAKÇA:

1. Aydın, F. (2017). Teknoloji bağımlılığının sınıf ortamında yarattığı sorunlara ilişkin öğrenci görüşleri (Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
2. Yılmaz, N., Gençöz, T., Ak, M. (2007). Savunma Biçimleri Testi'nin psikometrik özellikleri: Güvenirlik ve geçerlik çalışması. Türk Psikiyatri Dergisi, 18(3), 244-253.
3. Çuhadaroğlu, F.(1986). Adolesanlarda benlik saygısı. (Uzmanlık Tezi) Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı, Ankara.
4. Karakuş, Ç. (2017). Lise öğrencilerinde psikolojik savunmalar açısından narsisizm ve benlik saygısının karşılaştırılması. (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Rehberlik Ve Psikolojik Danışmanlık Bilim Dalı, İstanbul.
5. Freud, A. (2015). Ben ve savunma mekanizmaları (Y. Erim, Çev.). (4. Bs.).İstanbul: Metis. (Orijinal çalışma 1936 yılında yayınlanmıştır).

THE RELATIONSHIP BETWEEN TECHNOLOGY ADDICTION, SELF-ESTEEM AND DEFENSE MECHANISMS IN HEALTH STUDENTS

Burcu Demir Gökmen¹

¹agri Ibrahim Cecen Universty

Objective: This study was conducted to determine the relationship between technology addiction, defense mechanisms and self-esteem in health students.

Methods: The sample of the descriptive study conducted between March-April 2021 included 296 nursing students who agreed to participate in the study. 'Personal Information Form', 'Technology Addiction Scale (TAS)', 'Rosenberg Self-Esteem Scale (RSES)' and 'Defense Styles Test (DST)' were used to collect data. Descriptive statistical methods, Kolmogorov-Smirnov analysis, anova, t test, and pearson correlation analyzes were used in the evaluation of the data.

Results: According to the table, 66.9% of the students participating in the study are girls, 38.5% are in the first grade, and 46.3% use the phone for 4-5 hours a day. Total mean scores of TAS and RSES were $47.59 \pm 13,688$ and 1.97 ± 0.537 , respectively. It was determined that the students got the highest score from the 'Social Network Addiction' sub-dimension of the TBI and the lowest score from the 'Online Game Addiction' sub-dimension. A significant difference was found in the 'Online Game Addiction' sub-dimension of TAS according to the gender of the students [$t = -7.601$; $p < 0.05$]. It was found that there was a significant difference between the 'Primitive Defenses' sub-dimension of the DST and the TAS and its sub-dimensions according to the daily phone usage time of the students ($p < 0.05$). It was determined that the students got the highest score in the 'Mature Defenses' sub-dimension according to the DST. Moderate positive between DST (immature defense) and TAS [$r = 0.438$; $p < 0.05$], between RSES and DST (immature defense) [$r = 0.311$; $p < 0.05$] and between RSES and TAS [$r = 0.319$; $p < 0.05$] a weakly significant positive correlation was detected.

Conclusion: It is seen that social network addiction, which is a sub-dimension of technology addiction, is higher in students who did not participate in this study, students use more primitive defenses as their phone usage time increases, males are more addicted to online games, and technology addiction increases as phone usage time increases. It is seen that students' technology addiction is lower than the average and their self-esteem is at a moderate level. There were positive and significant relationships between immature defense styles, technology addiction and self-esteem, between self-esteem and technology addiction.

Keywords: Addiction, self-esteem, defense mechanisms, technology

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-252

BELİRSİZLİĞİ YÖNETME PSİKOEĞİTİM PROGRAMININ ŞİZOFRENİ HASTALARINA BAKIM VERENLERİN BELİRSİZLİK ALGISI, BELİRSİZLİĞE TAHAMMÜLSÜZLÜK, PSİKOLOJİK İYİ OLUŞ VE BAŞA ÇIKMA DÜZEYLERİNE ETKİSİ

Sultan Taş Bora¹, Kadriye Buldukoğlu¹, Donald E. Bailey, Jr.²

¹Akdeniz Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Antalya/Türkiye

²School of Nursing, Duke University, Durham, ABD

Amaç: Bu çalışmada amaç, Mishel'in Yeniden Kavramsallaştırılan Hastalıkta Belirsizlik Kuramı'na (YKHBK) temellendirilmiş Belirsizliği Yönetme Psiko eğitim Programının (BYPP) şizofreni hastalarına bakım verenlerin belirsizlik algısı, belirsizliğe tahammülsüzlük, psikolojik iyi oluş ve başa çıkma düzeylerine etkisini belirlemektir.

Yöntem: Araştırma randomize kontrollü tek kör deneysel nitelikte olup Nisan 2019- Ağustos 2020 tarihleri arasında bir psikiyatri kliniğinde şizofreni tanısıyla yatan hastaların bakım verenlerinden 27 girişim, 27 kontrol grubu olmak üzere toplam 54 birey ile gerçekleştirilmiştir. Veriler, "Bakım Veren Bilgi Formu, Görsel Kıyaslama Ölçeği, Belirsizliğe Tahammülsüzlük Ölçeği, Psikolojik İyi Oluş Ölçeği, Stresle Başa Çıkma Tarzları Ölçeği" ile toplanmıştır. Girişim grubuna toplam beş oturumdan oluşan BYPP, bireysel olarak uygulanmıştır. Kontrol grubundaki bakım verenlere herhangi bir girişim uygulanmamıştır. Hipotezler için Mann-Whitney U ve Wilcoxon testi kullanılmıştır.

Bulgular: Girişim grubundaki bakım verenlerin algıladıkları belirsizlik puanları BYPP sonrası anlamlı düzeyde azalmıştır ($p=0.001$). Bakım verenlerin girişim sonrası stresle başa çıkma tarzları ölçeğinin alt boyutlarından "iyimser yaklaşım" puanlarının girişim öncesine ($p=0.038$) ve kontrol grubuna göre ($p=0.023$) anlamlı düzeyde yükseldiği bulunmuştur. Girişim sonrası bakım verenlerin stresle başa çıkma tarzlarından "sosyal destek arama yaklaşımı" puanlarının kontrol grubuna göre yüksek olduğu ($p=0.001$) belirlenmiştir. Girişim sonrası bakım verenlerin belirsizliğe tahammülsüzlük, psikolojik iyi oluş, çaresiz, boyun eğici ve kendine güvenli yaklaşım puanlarında girişim öncesine ve kontrol grubu puanlarına göre anlamlı bir farklılık saptanmamıştır ($p>0.05$).

Tartışma-Sonuç: Bu çalışmada BYPP'nin, şizofreni hastalarına bakım verenlerin belirsizlik algısını azaltmada, baş etmede sosyal destek arama ve iyimser yaklaşım puanlarını artırmada etkili olduğu belirlenmiştir. Literatürdeki YKHBK'ya dayalı belirsizliği yönetme müdahale çalışmalarının daha çok kanser hastalığı olan bireylerle yapıldığı görülmektedir. Bu çalışmaların bulguları, kronik hastalığı olan ve sürekli belirsizlikle yaşayan bireylerde müdahalelerin, daha iyi belirsizlik yönetimi, hastalığa özgü daha az kaygı ve daha fazla iyi oluş gibi pozitif psikolojik sonuçlar ortaya çıkardığını göstermiştir [1,2,3,4]. Şizofreni tanısı almış bireylere bütüncül yaklaşımda; bakım verenlerin yaşadığı belirsizliklerin dikkate alınması ve bakım veren belirsizliğinin yönetiminde YKHBK'ya temelli BYPP'nin rehber olarak kullanılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: bakım veren, hemşirelik kuramı, psikiyatri hemşireliği, psiko eğitim, şizofreni

KAYNAKLAR

1. Bailey Jr DE, Mishel MH, Belyea M, Stewart JL, Mohler J. Uncertainty intervention for watchful waiting in prostate cancer. *Cancer nursing*. 2004; 27(5): 339-346.
2. Germino BB, Mishel MH, Crandell J, Porter L, Blyler D, Jenerette C, Gil KM. Outcomes of an uncertainty management intervention in younger African American and Caucasian breast cancer survivors. *In Oncology nursing forum*. 2013;40(1).
3. Tomei C, Lebel S, Maheu C, Lefebvre M, Harris C. Examining the preliminary efficacy of an intervention for fear of cancer recurrence in female cancer survivors: a randomized controlled clinical trial pilot study. *Supportive Care in Cancer*. 2018; 26(8): 2751-2762.
4. Özkan S. Hastalıklarda Belirsizlik Teorisi Temelli Yapılan Hemşirelik Girişimlerinin Kansерli Çocuklara Bakım Verenlerin Belirsizlik, Umutsuzluk, Baş Etme ve Uyumlarına Etkisi. Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Doktora Tezi, 2020, Konya.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE EFFECT OF UNCERTAINTY MANAGEMENT PSYCHOEDUCATION PROGRAM ON PERCEIVED UNCERTAINTY, INTOLERANCE TO UNCERTAINTY, PSYCHOLOGICAL WELL-BEING AND COPING STYLES OF CAREGIVERS OF SCHIZOPHRENIA PATIENTS

Sultan Taş Bora¹, Kadriye Buldukoğlu¹, Donald E. Bailey, Jr.²

¹Akdeniz University Faculty of Nursing, Department of Psychiatric Nursing Antalya/Turkey

²School of Nursing, Duke University, Durham, ABD

Objective: The aim was to examine the effect of the Uncertainty Management Psychoeducation Program (UMPP) based on the Mishel's Reconceptualized Uncertainty in Illness Theory (RUIT), on perceived uncertainty, intolerance to uncertainty, psychological well-being and coping styles of caregivers of schizophrenia patients.

Method: This was a randomized controlled single blinded study, was conducted between April 2019 and August 2020 at a psychiatry clinic with hospitalized schizophrenia patients caregivers, total of 54 including 27 interventions and 27 control groups. The data were collected by "Caregiver Information Form, Visual Comparison Scale, Intolerance to Uncertainty Scale, Psychological Well-being Scale, Stress Coping Styles Scale". The UMPP, consisting of a total of five sessions was applied to the intervention group individually. No intervention was applied to the caregivers in the control group. Mann-Whitney U and Wilcoxon tests were used for hypotheses.

Results: After the UMPP, the uncertainty scores of the caregivers in the intervention group decreased significantly ($p=0.001$). The "optimistic approach" scores, one of the sub-dimensions of the caregivers' coping style scale, increased significantly after the intervention ($p=0.038$), the posttest scores were higher than the control group ($p=0.023$). The "seeking social support approach" scores, one of the sub-dimensions of the caregivers' coping style scale, were higher than the control group ($p=0.001$). No significant difference was found in the post-intervention caregivers' intolerance to uncertainty, psychological well-being, helpless, submissive and self-confident approach scores according to pre-intervention and control group scores ($p> 0.05$).

Conclusion: The UMPP was effective in reducing the level of uncertainty of caregivers of schizophrenia patients, increasing their optimistic approach and social support seeking. Intervention studies on managing uncertainty based on RUIT in the literature are mostly carried out on cancer patients. Those studies findings show that interventions produce positive psychological results such as improved uncertainty management, less disease-specific anxiety and more wellbeing in individuals with chronic illnesses and living with constant uncertainty [1,2,3,4]. In the holistic approach to individuals diagnosed with schizophrenia, it is recommended to take into account the uncertainties experienced by the caregivers and to use the RUIT based UMPP as a guide in the management of caregiver uncertainty.

Keywords: caregiver, nursing theory, psychiatric nursing, psychoeducation, schizophrenia

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-253

ONKOLOJİ HASTALARININ SAĞLIK PROFESYONELLERİNİN İLETİŞİMİNE İLİŞKİN DUYGU VE DÜŞÜNCELERİ

Zahide Gül YAZGI¹, Mualla YILMAZ²

¹Gaziantep Cengiz Gökçek Kadın Doğum ve Çocuk Hastalıkları Hastanesi, Erişkin Yoğun Bakım Ünitesi

²Mersin Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

Amaç: Bu araştırmanın amacı onkoloji hastalarının sağlık profesyonellerinin iletişimine ilişkin duygu, düşünce ve deneyimlerinin belirlenmesidir.

Yöntem: Nitel araştırma yaklaşımı kullanılmıştır. Çalışma grubunun belirlenmesinde amaçlı örneklem yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 07 Ocak-04 Mart 2020 tarihleri arasında Türkiye'deki bir onkoloji hastanesinde kanser tanısı ile polikliniğe kontrole gelen 35 hasta oluşturmuştur. Veriler, derinlemesine görüşme tekniği ile "Kişisel Bilgi Formu" ve "Yarı Yapılandırılmış Bireysel Derinlemesine Görüşme Soru Formu" kullanılarak toplanmıştır. Veriler içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir.

Bulgular: "Onkoloji hastaları ile sağlık profesyonelleri arasındaki iletişim" ve "Onkoloji hastalarının sağlık profesyonellerinden ve ailelerinden beklentileri" olmak üzere iki ana tema, "Hasta ile sağlık profesyonellerinin sözlü ve sözsüz iletişim örüntüleri/deneyimleri", "Çok yoğun iş temposundan dolayı iletişim eksikliğinin olması", "Doktorun ilk kez tanıyı söyleme biçimi", "Hastaların sağlık profesyonellerinin iletişimleri hakkındaki düşünceleri (olumlu/olumsuz)", "Hastaların sağlık profesyonellerinden beklentileri" ve "Hastaların ailelerinden beklentileri" olmak üzere altı alt tema belirlenmiştir.

Tartışma-Sonuç: Araştırma sonucunda onkoloji hastaları, sağlık profesyonellerinin kendilerine ilk isimleriyle hitap ettiklerini, göz teması kurduklarını, hatta şakalaştıklarını ve bu yaklaşımdan çok memnun olduklarını belirtmişlerdir. Onkoloji hastaları, sağlık profesyonellerinin çok yoğun bir çalışma temposu olduğunu, hastanın duygularından ziyade sadece günlük rutinlere odaklı görevlerini yaptıklarını ve bu nedenle de iletişimde eksiklikler yaşandığını ifade etmişlerdir. Onkoloji hastaları, doktorların tanıyı açıkladıklarında dikkatli ve özenli olduklarını, doktorun olumlu tutumu sayesinde kendilerine güven duyduklarını ve başka bir doktora görünme ihtiyacı hissetmediklerini belirtmişlerdir. Onkoloji hastaları, sağlık profesyonellerinden hastaların sadece fiziksel sağlığı ile değil ruh sağlığı ile de ilgilenmelerini, onlarla konuşmalarını, bilgilendirilmelerini, önemli olduğunu hissettirmelerini, işlerini severek yapmalarını beklediklerini belirtmişlerdir. Yapılan bir nitel çalışmada kanser hastaları sağlık profesyonellerinin duyarlılık, anlama ve dinleme, güleryüz, güven, samimiyet, saygı, cesaretlendirme ile ilgili davranışlarının bakımları ve tedavileri üzerinde etkisi olduğunu ifade etmişlerdir [1]. Sobczak ve arkadaşlarının (2018)'nin çoğu kanser hastası olmak üzere çeşitli hastalık gruplarından olan hastalarla yaptıkları çalışmada hastaların neredeyse yarısının doktorların kötü haberi özenli ve uygun bir şekilde verdikleri ve bundan memnun kaldıkları, bunun yanı sıra olumsuz davranış sergileyen doktor nedeniyle doktorunu değiştirmeye ya da tamamen tedaviyi bırakmaya karar veren hastaların olduğu bildirilmiştir [2]. Onkoloji hastaları ile yapılan bir çalışmada hastaların sağlık profesyonellerinden hastalık, tedavi ve tedavi süreci ile ilgili bilgi edinmek istedikleri, ilaç tedavisi yerine konuşarak psikolojik müdahalede bulunabilme özelliğine sahip olmasını istedikleri ve değerli olduklarını hissettirmelerini bekledikleri belirtilmiştir [3]. Bu sonuçlar doğrultusunda sağlık profesyonellerine sözlü/sözsüz iletişim konusunda uygulamalı eğitim verilmesi ve sağlık profesyonellerinin hastalarla iletişimlerine ilişkin bakış açılarını ele alan ve aralarındaki iletişimi etkileyen faktörleri inceleyen ek araştırmaların yapılması önerilmektedir.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Anahtar Kelimeler: onkoloji hastaları, sağlık profesyonelleri, iletişim, deneyim

KAYNAKÇA:

1. Hjörleifsdóttir E, Hallberg IR, Gunnarsdóttir ED, Bolmsjö IÅ. Living with cancer and perception of care: Icelandic oncology outpatients, a qualitative study. Support Care Cancer. 2008;16(5), 515-24.
2. Sobczak K, Leoniuk K, Janaszczuk A. Delivering bad news: Patient's perspective and opinions. Patient Preference Adherence. 2018;12,2397-404.
3. Aksan AT, Gizir CA. Sağlık psikolojik danışmanlığı çerçevesinde meme kanserli kadınların yaşantıları ve psikososyal gereksinimleri. Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. 2017;13(3),977-99.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

EMOTIONS AND THOUGHTS OF ONCOLOGY PATIENTS ABOUT THE COMMUNICATION OF HEALTH PROFESSIONALS

Zahide Gül YAZGI¹, Mualla YILMAZ²

¹Gaziantep Cengiz Gökçek Gynecology and Pediatrics Hospital, Adult Intensive Care Unit

²Mersin University, Faculty of Nursing, Department of Mental Health and Diseases Nursing

Aim: The aim of this study is to determine the feelings, thoughts and experiences of oncology patients regarding the communication of healthcare professionals.

Method: Qualitative research approach was used. Criterion sampling method, one of the purposeful sampling methods, was used to determine the study group. The study group of the study consisted of 35 patients who came to the outpatient clinic with the diagnosis of cancer in an oncology hospital in Turkey between 07 January and 04 March 2020. The data were collected using in-depth interview technique, "Personal Information Form" and "Semi-structured Individual In-depth Interview Questionnaire" and analyzed by content analysis method.

Results: Two main themes, "Communication between oncology patients and healthcare professionals" and "Expectations of oncology patients from healthcare professionals and their families", "Verbal and nonverbal communication patterns/experiences of patients and healthcare professionals", "Lack of communication due to very intense work pace", "How the doctor discloses the diagnosis for the first time to the patient", "Patients opinions on healthcare professionals communication (positive/negative)", "Patients expectations from healthcare professionals" and "Patients expectations from their families", six sub-themes were determined.

Discussion-Conclusion: As a result of the research, oncology patients stated that health professionals addressed them by their first names, made eye contact, even joked, and were very satisfied with this approach. Oncology patients stated that health professionals have a very busy work pace, they only focus on daily routines rather than the patient's feelings, and therefore there are deficiencies in communication. Oncology patients stated that doctors are careful and attentive when they explain the diagnosis, they feel confident thanks to the doctor's positive attitude, and they do not feel the need to see another doctor. Oncology patients stated that they expect health professionals to deal with not only their physical health but also their mental health, to talk to them, to be informed, to make them feel important, and to do their job with pleasure. In a qualitative study, cancer patients stated that health professionals' behaviors related to sensitivity, understanding and listening, smiling, trust, sincerity, respect, encouragement affected their care and treatment [1]. In the study conducted by Sobczak et al. (2018) with patients from various disease groups, most of whom are cancer patients, almost half of the patients reported that the doctors gave the bad news carefully and attentively and were satisfied with it. It has been reported that there are patients who decide to change their doctor or stop the treatment completely due to the doctors displaying negative behavior [2]. In a study, it was stated that patients wanted to obtain information about the disease, treatment and treatment process from health professionals, they wanted to have the ability to intervene psychologically by talking instead of medication, and they expected them to feel valued [3]. In line with these results, it is recommended to provide practical training to healthcare professionals on verbal/non-verbal communication and to conduct additional research that examines the perspectives of healthcare professionals regarding their communication with patients and examines the factors affecting communication between them.

Keywords: oncology patients, healthcare professionals, communication, experience

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-254

ÖZEL GEREKSİNİMLİ ÇOCUKLARA SAHİP ANNELERE VERİLEN PROBLEM ÇÖZME EĞİTİMİNİN ETKİSİ: RANDOMİZE KONTROLLÜ BİR ÇALIŞMA

Kübra Gökalp¹, Nurgül Karakurt²

¹Atatürk Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Erzurum

²Erzurum Teknik Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Erzurum

Amaç: Araştırmada özel gereksinimli çocuğa sahip annelere verilen problem çözme eğitiminin annelerin problem çözme becerilerine etkisini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Çalışma ön test-son testli paralel grup randomize kontrollü deneysel olarak tasarlanmıştır. Araştırma Mart- Eylül 2021 tarihleri arasında Türkiye'nin doğusunda bir Özel Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezine kayıtlı annelerle gerçekleştirilmiştir. Çalışmaya, 40 deney 40 kontrol grubu olmak üzere 80 anne dahil edilmiştir. Araştırmada "Kişisel Bilgi Formu, Kişilerarası Problem Çözme Envanteri" kullanılmıştır. Deney grubuna "Yapılandırılmış Problem Çözme Eğitimi" uygulanmış, kontrol grubuna ise herhangi bir eğitim uygulanmamıştır.

Bulgular: Yapılan analizlerle deney kontrol grubundaki katılımcıların homojen dağılım gösterdiği belirlenmiştir. Deney grubu ön test-son test problem çözme envanteri alt boyut puan ortalamaları arasında pozitif yönlü bir anlamlılık varken; kontrol grubu karşılaştırılmasında herhangi bir farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Gruplararası ön test-son test problem çözme envanteri alt boyut puan ortalamaları karşılaştırıldığında; deney ve kontrol grubu ön test puan ortalamalarında anlamlı bir farklılık yok iken; deney grubu son test ortalamasının kontrol grubu son test ortalamasına göre pozitif yönde anlamlı olduğu saptanmıştır.

Sonuç: Özel gereksinimli çocuğa sahip annelere verilen problem çözme eğitiminin annelerin problem çözme becerilerini arttırdığı bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: çocuk, ruh sağlığı, problem çözme

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE EFFECT OF PROBLEM SOLVING TRAINING GIVEN TO MOTHERS WITH SPECIAL NEEDS CHILDREN:A RANDOMIZED CONTROLLED STUDY

Kübra Gökalp¹, Nurgül Karakurt²

¹Atatürk University, Nursing Faculty, Department of Psychiatric Nursing, Erzurum

²Erzurum Technical University, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing, Erzurum

Purpose: The aim of the study was to determine the effect of problem solving training given to mothers with special needs children on their problem solving skills.

Method: The study was designed as a pretest-posttest parallel group randomized controlled trial. The research was conducted with mothers registered in a Special Education and Rehabilitation Center in eastern Turkey between March and September 2021. Eighty mothers, 40 of whom were in the experimental group and 40 in the control group, were included in the study. "Personal Information Form, Interpersonal Problem Solving Inventory " was used in the research. "Structured Problem Solving Training" was applied to the experimental group, and no training was applied to the control group.

Results: With the analyzes made, it was determined that the participants in the experimental control group showed a homogeneous distribution. While there was a positive significance between the pretest-posttest Problem Solving Inventory sub-dimension mean scores of the experimental group; It was determined that there was no difference in the comparison of the control group. When the intergroup pretest-posttest Problem Solving Inventory sub-dimension mean scores were compared; While there was no significant difference in the pre-test mean scores of the experimental and control groups; It was determined that the posttest mean of the experimental group was positively significant compared to the posttest mean of the control group.

Conclusion: It was found that the problem solving training given to mothers with special needs children increased their problem solving skills.

Keywords: child, mental health, problem solving

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-255

RUH SAĞIĞI BAKIMINDA KÜLTÜREL YETERLİLİK

Betul Sanlan¹

¹Surrey Üniversitesi

Ruh sağlığı bakımında kültürel yeterliliğin önemi günümüzde çokça tartışılan bir konudur. Ruh sağlığında kültürel yeterlilik, bireyin inancını, değerlerini ve haysiyetini içeren kültürel kimliğinin algılarını nasıl etkilediğini anlamak ve ruhsal sorunları ve sağlık hizmeti sağlayıcılarıyla ilişkileri kavramak anlamına gelmektedir. Kültürel farklılıklardan kaynaklanan ihtiyaçlar ve kültürle ilgili sağlığı etkileyen hastalıkların veya koşulların farklı yorumlanması nedeniyle sağlık hizmetlerinde kültüre duyarlı hizmetlerin geliştirilmesine acil ihtiyaç vardır. Sağlık hizmetlerinde kültürel yeterlilik, bireyin veya bir grubun kendi kültürü dışındaki çeşitli kültürel bağlamlarda başarılı bir şekilde çalışmasını kolaylaştıran tutum, bilgi ve bir dizi saygılı davranışlarla birlikte, sağlık eşitsizliğini azaltmada önemli bir potansiyele sahiptir. Sağlık hizmetlerinde kapsayıcı kültürel yeterlilik kavramı, dilsel yeterlilik, işgücü çeşitliliği ve işgücü kültürel yeterliliği gibi üç önemli bileşeni kapsamaktadır. Kültürel duyarlılığı barındıran hemşirelik bakımı, sağlık bakım hizmetlerine erişimi arttırmaya ve bakım kalitesini ve hasta memnuniyetini iyileştirmeye yol açarak, kültürel açıdan farklı gruplar için daha iyi sağlık hizmeti sonuçlarını sağlar. Hemşirelikte kültürel yeterlilik, kişinin onuruna, benzersizliğine ve bireysel bakıma ilişkin kararlarına saygı duymayı içerdiğinden, sağlık hizmetlerindeki kültürel konular hemşireler ve hemşirelik öğrencileri için iyi anlaşılmalıdır. Buna ek olarak ruh sağlığı hizmetlerinde, bireyin kültürel ifadesi teşhis süreci, bakım ve tedavinin planlaması için çıkarımlar sağlar. Bundan dolayı, kültürel duyarlı yaklaşımlar bireyin ihtiyaçlarını ve sağlık sonuçlarını daha iyi anlayabilmeye yardımcı olabilir.

Anahtar Kelimeler: ruh sagligi, bakim, kulturel yeterlilik

CULTURAL COMPETENCE IN MENTAL HEALTH CARE

Betul Sanlan¹

¹The University Of Surrey

The importance of cultural competence in mental health care has been a topic to discuss mostly. Cultural competence in mental health setting means understanding how individuals' cultural identity in which includes person's belief, values and dignity affect their perceptions and understanding of mental disorders and relationships with health care providers. There is an urgent need to develop culturally sensitive services in health care because of the needs arising from cultural differences and the different interpretation of diseases or conditions affecting health related to culture. Cultural competence has significant potential in reducing health inequality, with attitudes, knowledge and a range of respectful behaviours that promote the successful works of an individual or a group in a variety of cultural contexts other than their own. The concept of inclusive cultural competence in health care contains three important components; linguistic competence, workforce diversity, and workforce cultural competence. Cultural sensitivity nursing care leads to increase to access the health care services and improve the quality of care and patient satisfaction, resulting in better healthcare outcomes for culturally diverse groups. Cultural issues in healthcare setting should be well understood for nurses and nursing students, because cultural competence in nursing involves to respect person's dignity, uniqueness and decisions on individual care. Furthermore, in mental health care, individuals' cultural expression provide implications for their diagnosis process, planning of care and treatment. Therefore, cultural sensitive approaches might help to a better understanding of the individual's needs and health outcomes.

Keywords: mental health, care, cultural competence

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-256

KRONİK RUHSAL BOZUKLUĞU OLAN BİREYLERİN DUYGUSAL YEME DENEYİMLERİ: KALİTATİF ÇALIŞMA

Gülsüm Zekiye TUNCER¹, Zekiye ÇETİNKAYA DUMAN¹

¹Dokuz Eylül Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir

Amaç: Duygusal yeme, olumsuz duygulara yanıt olarak aşırı yeme eğilimini anlatan bir kavramdır^[1]. Beden gereksiniminden fazla beslenmeye neden olan duygusal yeme davranışı, kronik ruhsal bozukluğu olan bireylerinin %49'unda görülmektedir^[2]. Duygusal yeme davranışı, kronik ruhsal bozukluğu olan bireylerde sıklıkla görülmesine rağmen toplumda yaşayan, kronik ruhsal bozukluğu olan bireylerin duygusal yeme davranışları derinlemesine inceleyen bir çalışma bulunmamaktadır. Bu çalışmanın amacı kronik ruhsal bozukluğu olan bireylerin duygusal yeme davranışı deneyimlerini anlamaktır.

Yöntem: Araştırma, nitel araştırma yöntemlerinden tanımlayıcı kalitatif tasarımdadır. Örneklem seçiminde amaçlı örneklem yöntemi kullanılmıştır. Veriler Toplum Ruh Sağlığı Merkezi'nden (TRSM) takip edilen, duygusal yeme davranışı olan, görüşmeye katılmayı kabul eden ve kronik ruhsal bozukluğu olan 19 birey ile yarı yapılandırılmış görüşmeler aracılığıyla toplanmıştır. Verilerin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırma sonucunda üç ana tema, 10 alt tema elde edilmiştir. Ana temalar "Tetikleyiciler", "Duygusal Yeme Süreci" ve "Duygusal Yeme Sonrası"dır. Kronik ruhsal bozukluğu olan bireyler duygusal yeme davranışını olumsuz duyguların, sıkıntı verici düşüncelerin, boş zamanı yönetme güçlüğü'nün ve bazı uyaranların tetiklediğini belirtmişlerdir. Bireyler olumlu duygular, kontrol kaybı hissetme ve cazip yiyeceklere yönelme gibi duygusal yeme deneyimlerini belirtmişlerdir. Bireyler duygusal yeme sonrası pişmanlık, suçluluk hissi, diyet kararı alma ve yeme davranışını kısıtlama deneyimlemektedirler.

Tartışma-Sonuç: Bu çalışmanın sonuçları doğrultusunda TRSM'den takip edilen kronik ruhsal bozukluğu olan bireylerin duygusal yeme davranışını önlemeye yönelik psikososyal müdahalelerin, program içeriklerine entegre edilmesi ve yeme davranışlarını düzenlemeye yönelik programların oluşturulması oldukça önemlidir^[3]. Böylece bireylerin olumsuz duyguları deneyimlemesinin azalması sağlanarak, yaşam kalitelerinin geliştirilebileceği düşünülmektedir. Ayrıca kronik ruhsal bozukluğu olan bireylerin sağlıklı yeme davranışlarını etkileyen faktörlerin daha büyük örneklerde nicel yöntemlerle araştırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kronik ruhsal bozukluk, Toplum ruh sağlığı, Duygusal yeme, Yeme davranışları, Kalitatif çalışma.

Kaynakça:

1. Bennett, J., Greene, G., & Schwartz-Barcott, D. (2013). Perceptions of emotional eating behavior. A qualitative study of college students. *Appetite*, 60, 187-192.
2. Tuncer, G. Z., & Duman, Z. Ç. (2020). An examination of emotional eating behavior in individuals with a severe mental disorder. *Archives of Psychiatric Nursing*, 34(6), 531-536.
3. Kouidrat, Y., Amad, A., Stubbs, B., Louhou, R., Renard, N., Diouf, M., & Loas, G. (2018). Disordered eating behaviors as a potential obesogenic factor in schizophrenia. *Psychiatry Research*, 269, 450-454.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

EMOTIONAL EATING EXPERIENCES OF INDIVIDUALS WITH SEVERE MENTAL DISORDERS: A QUALITATIVE STUDY

Gülsüm Zekiye TUNCER¹, Zekiye ÇETİNKAYA DUMAN¹

¹Dokuz Eylül University, Health Sciences Institute Department of Psychiatric Nursing, İzmir

Objectives: Emotional eating is a concept that refers to the tendency to overeat secondary to negative emotions^[1]. Emotional eating behavior, which causes more nutrient intake than body needs, is suffered by 49% of individuals with chronic mental disorders^[2]. Although emotional eating behavior is common in individuals with chronic mental disorders, in the literature, there is a gap regarding studies conducted to investigate emotional eating behaviors of individuals with chronic mental disorders living in the community. The aim in this study is to understand the emotional eating behavior experiences of individuals with chronic mental disorders.

Methods: The study has a descriptive qualitative design, one of the qualitative research methods. The purposive sampling method was used in sample selection. Data were collected from 19 people who had emotional eating behavior and a chronic mental disorder, who were followed by the Community Mental Health Center (CMHC), and who agreed to participate in the interview through semi-structured interviews. Content analysis method was used in the analysis of the data.

Results: At the end of the study, 3 main themes and 10 sub-themes were generated. The main themes are "Triggers", "Emotional Eating Process" and "Feelings after Emotional Eating". Individuals with chronic mental disorders stated that negative emotions, distressing thoughts, difficulty in managing leisure time and some stimuli were the triggers of emotional eating behavior. They also stated that they experienced emotional eating behaviors such as positive emotions, feeling a loss of control, and tendency towards tempting foods. They also experienced feelings of regret and guilt, decided to go on a diet, and restricted their eating behavior after emotional eating.

Conclusion: Given the results of this study, it was concluded that programs to regulate eating behaviors of individuals with chronic mental disorders followed by CMHC should be organized, and that psychosocial interventions to prevent emotional eating behavior in these people should be integrated into the program contents^[3]. This is expected to reduce negative emotions and thus to improve individuals' quality of life. It is also recommended that factors affecting the healthy eating behaviors of individuals with chronic mental disorders should be investigated by using quantitative methods in larger samples.

Keywords: Severe mental disorder, Community mental health, Emotional eating, Eating behavior, Qualitative study.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-257

OKUL ÖNCESİ DÖNEMDE ÇOCUĞU OLAN EBEVEYNLERİN EKO ANKSİYETE ALGILARI

Hatice Öner¹, Ömer Uslu¹

¹Aydın Adnan Menderes Üniversitesi

Amaç: İklim değişikliği küresel ısınmanın sebep olduğu anormal ısı artışı ve azalmalarıyla canlıların hayatını olumsuz yönde etkileyen doğa olaylarına neden olur (1,2). İklim değişikliğinden kaynaklı anormal çevresel olaylara ve bunlar hakkında var olan bilgilerden kaynaklı endişe duruma eko-anksiyete (eko kaygı) olarak tanımlanmaktadır. İklim değişikliği insanlarda eko-anksiyete seviyelerini artırarak ciddi uyku bozuklukları, depresyon, travma sonrası stres bozukluğu ve intihar düşüncesi gibi çok önemli sağlık sorunlarına neden olabilmektedir (3). Bu çalışmada, okul öncesi çağda çocukları olan ebeveynlerin, iklim değişikliğine yönelik eko-anksiyete ile ilgili duygu, düşünce ve algılarının belirlenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Araştırma, niteliksel, fenomenolojik desende yapılmıştır (4). Çalışma grubunun belirlenmesinde maksimum çeşitlilik örnekleme kullanılmıştır (5). Gönüllülük ilkesine göre araştırmaya katılmaya istekli, Aydın merkezde yaşayan 18 yaş üzerinde olan 3-6 yaş (okul öncesi dönem) grubunda çocuğu olan 15 ebeveyn araştırmanın çalışma grubunu oluşturmuştur. Araştırma grubuna ulaşmada kartopu örneklemesinden yararlanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde tümevarımcı içerik analizi yöntemi kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırma bulguları doğrultusunda katılımcıların ifadelerinden temalar ve alt temalar belirlenmiştir. Buna göre, "İklim Değişikliği ile İlgili Düşünceler", "Duygular", "İklim Kaygısını Etkileyen Faktörler" ve " İklim Kaygısı İle Baş Etme" olmak üzere dört tema belirlenmiştir. İklim Değişikliği ile ilgili düşünceler teması bağlamında, *bir tanım olarak iklim değişikliği, düşünceler, iklim değişikliği nedenleri, iklim değişikliğinin sonuçları* alt temaları, "Duygular" teması kapsamında *geneldeki duygu hali, iklim değişikliği düşüncesine bağlı yaşanan duygular, gelecekle ilgili duygular ve kaygının günlük yaşamı etkileme durumu* alt temaları, "İklim Kaygısını Etkileyen Faktörler " teması bağlamında *çocuğun gelecekteki yaşayacağı zorluklar, sosyal medya, televizyon, haberler, bireysel, sosyo-ekonomik yaşantılar* alt temaları, İklim Kaygısı ile Baş Etme teması ile ilgili olarak *"başetme çabası"* alt teması ortaya çıkmıştır.

Tartışma-Sonuç: Çalışma sonucunda katılımcıların iklim değişikliği ile ilgili olarak yaşadıkları deneyimler ve izlenimleri sayesinde bilgilendikleri, genel olarak çoğu katılımcının iklim değişikliğine bağlı olarak farklı yoğunluklarda olumsuz duygular yaşadıkları görülmüştür. Bu duyguların yaşanmasında, iklim ve çevre ile ilgili değişimlerin gözlenmesi, çocuğun gelecekte yaşayacağı olası zorluklar ile medya ve televizyonda ki haberler etkili olmuştur. Katılımcılar, iklim değişikliğine bağlı yaşanan olumsuz duygularla, aile ve doğa ile daha fazla zaman geçirerek baş etmeye çalışmaktadırlar. Bireyleri farklı yönleri ile etkisi altına alan ve gelecekte daha fazla etkileyecek olan iklim değişikliği sorununa bağlı hissedilen korku, kaygı, üzüntü, stres gibi duyguları düzenlemeye yönelik farkındalık ve baş etme programları düzenlenebilir.

Anahtar Kelimeler: İklim değişikliği, Eko-anksiyete, Ebeveyn olmak, Baş etme

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Davis, C., Joroff, A., & Jenks, C. *Climate change strategies for the financial services industry*.<https://www.goodwinlaw.com/~media/4E5C13C3A10E413DAB037786EE51640E.ashx> , Erişim Tarihi: 12.09.2021.
2. Aras BB, Demirci K. İklim Değişikliğinin İnsan Sağlığı Üzerindeki Psikolojik Etkileri, *Nazilli İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 2020, (1) 2, s 77-94.
3. Usher K, Bhullar N. Eco-anxiety: How thinking about climate change-related environmental decline is affecting our mental health, *International Journal of Mental Health Nursing*, 2019, 28, s 1233–1234.
4. Hesse-Biber S, Leavy P. *The Practice Of Qualitative Research*. California: Sage Publications, 2006.
5. Yıldırım A, Şimşek H. *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, Seçkin Yayınevi, Ankara, 2008.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

ECO-ANXIETY PERCEPTIONS OF PARENTS WITH CHILDREN IN PRESCHOOL PERIOD

Hatice Öner¹, Ömer Uslu¹

¹Aydın Adnan Menderes University

Aim: Climate change causes natural events that negatively affect the lives of living beings with abnormal increases and decreases in heat caused by global warming (1, 2). Anxiety caused by abnormal environmental events caused by climate change and the information that exists about them is defined as eco-anxiety. Climate change can increase levels of eco-anxiety in humans, causing very important health problems such as severe sleep disorders, depression, post-traumatic stress disorder, and suicidal ideation (3). In this study, it was aimed to determine the feelings, thoughts and perceptions of parents with children in preschool age related to eco-anxiety related to climate change.

Method: The study used a phenomenological design, which is an approach to qualitative research (4). Maximum variation sampling, one of the purposive sampling methods, was used to determine the study group (5). The study sample consist of 15 parents who were willing to participate in the research according to the voluntary principle, living in the center of Aydın, and having children in the 3-6 age group (pre-school period) who were over the age of 18. Snowball sampling was used to reach this research group. The inductive content analysis method was used to evaluate the data.

Findings: According to the research findings, themes and sub-themes were determined from the participants expressions. Accordingly, four themes were identified: "Thoughts on Climate Change", "emotions", "factors affecting climate anxiety" and "coping with climate anxiety". *In the context of thoughts on climate change, Climate Change as a Definition, Considerations, Causes of Climate Change, sub-themes of the Consequences of Climate Change, General mood within the context of the theme "Emotions", Feelings Related to Climate Change Thinking, Feelings Related to the Future and sub-themes of Anxiety Affecting Everyday Life, Challenges that the Child will Experience in the Future in the context of the theme "Factors Affecting Climate Anxiety", social media, television, news, individual, socio-economic life sub-themes, the theme of "trying to cope" has emerged in relation to the theme of coping with climate anxiety.*

Discussion-Conclusion: As a result of the study, participants were informed by their experiences and impressions about climate change, and in general, most participants experienced negative emotions at different intensities due to climate change. Observation of changes related to climate and environment, possible difficulties that the child would experience in the future, and news in the media and television have been effective in experiencing these feelings. Participants try to cope with negative emotions associated with climate change by spending more time with family and nature. Awareness and coping programs can be organized to regulate emotions such as fear, anxiety, sadness, stress that are felt due to the problem of climate change that affects individuals in different aspects and would affect them more in the future.

Keywords: Climate change, Climate change anxiety, Being a parent, Coping

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-258

KANSER TANISI ALMIŞ BİREYLERDE MÜZİK DESTEKLİ KABUL VE KARARLILIK TERAPİSİNİN ALGILANAN STRES VE AĞRI ÜZERİNE ETKİSİ

Mehtap TAN¹, Sibel ASİ KARAKAŞ², Mine EKİNCİ², Filiz ERSÖĞÜTÇÜ³, Asude AKSOY⁴

¹Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi İç Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

²Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

³Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

⁴Fırat Üniversitesi Tıp Fakültesi Onkoloji Anabilim Dalı

Amaç: Bu araştırma kanser tanısı almış bireylerde müzik destekli kabul ve kararlılık terapisinin hastaların algılanan ağrı ve stres düzeylerine etkisinin incelenmesi amacıyla yapıldı.

Yöntem: Kontrol gruplu, ön test-son test yarı deneysel araştırma desenindeki bu çalışma Ocak 2020- Aralık 2020 tarihleri arasında Fırat Üniversitesi Tıp Fakültesi Eğitim ve Araştırma Hastanesi Onkoloji servisinde tedavi gören kanser tanısı almış 79 (29 deney, 50 Kontrol) hasta ile tamamlandı. Verilerin toplanmasında Kişisel bilgi formu (KBF), Algılanan Stres Ölçeği (ASÖ)^{1,2} ve West Haven Yale Çok Boyutlu Ağrı Envanteri^{3,4} formları kullanıldı. Hastalara 8 seans kabul ve kararlılık terapisi (ACT) ve müziği dinletisi müdahalesi yapıldı.

Bulgular: Deney grubunda hastaların %44.8'i 55-64 yaş aralığında, Deney grubunda katılımcıların Kontrol grubunda hastaların %40'nın 20-54 yaş aralığında olduğu, deney ve kontrol grubu, çoğunluğunu kadın hastalardan oluştuğu tespit edilmiştir. Gruplar arası son test; Algılanan Stres Ölçeği(ASÖ)'nden aldıkları puan ortalamalarının deney grubunun ASÖ toplam puan ortalaması 26.17±3.52, kontrol grubunun 28.88±5.73 olduğu ve grupların puan ortalaması arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmüştür (p<0.05). West Haven Yale Çok Boyutlu Ağrı Envanteri'nin 'ağrının şiddeti' ile 'ağrının ekileri' alt boyutları son test puanları arasındaki fark istatistiksel olarak son test lehine anlamlı bulunmuştur. (p=0.001)

Sonuç: Kanser hastalarında müzik ve ACT müdahalesi hastaların algılanan stres ile ağrının şiddeti ve ağrının etkisinin azalmasını sağlamıştır. Hemşireler, ağrı ve stres yönetimine ilişkin planlama yaparken non farmakolojik yöntemleri hasta ve ailesi ile birlikte hemşirelik sürecine aktif olarak dahil etmelidir. Hastalara non-farmakolojik uygulamalardan yararlanması için terapötik ortamı sağlamalı ve bu yönde gerekli tedbirleri almalıdır.

Anahtar Kelimeler: ACT, Ağrı ve Stres, Kanser, Hemşirelik

KAYNAKÇA

1. Procidano Me, Heller K (1983) Measures Of Perceived Social Support From Friends And From Family: Three Validation Studies. American Journal Of Community Psychology; 11: 1-24.
2. Eskin, Mehmet, Et Al. "Algılanan Stres Ölçeğinin Türkçeye Uyarlanması: Güvenirlik Ve Geçerlik Analizi." *New/ Yeni Symposium Journal*. Vol. 51. No. 3. 2013.
3. Kerns, D., R., Turk, C., D, Rudy, E., T. (1985). The West Haven Yale- Multidimensional Pain Inventory (Whympi). *Pain*, 23, 345-356.
4. Cetin, Arife Altin, Hicran Bektas, And Mustafa Ozdogan. "The West Haven Yale Multidimensional Pain Inventory: Reliability And Validity Of The Turkish Version In Individuals With Cancer." *European Journal Of Oncology Nursing* 20 (2016): 1-9.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE EFFECT OF MUSIC-SUPPORTED ACCEPTANCE AND COMMITMENT THERAPY ON PERCEIVED STRESS AND PAIN IN INDIVIDUALS DIAGNOSED WITH CANCER

Mehtap TAN¹, Sibel ASİ KARAKAŞ², Mine EKİNCİ², Filiz ERSÖĞÜTÇÜ³, Asude AKSOY⁴

¹Atatürk University Faculty of Nursing, Department of Internal Medicine Nursing

²Ataturk University Faculty of Nursing Department of Psychiatric Nursing

³Firat University, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing, Department of Psychiatric Nursing

⁴Firat University Faculty of Medicine, Department of Oncology

Aim: This study was conducted to examine the effect of music-assisted acceptance and commitment therapy on the perceived pain and stress levels of individuals diagnosed with cancer.

Method: . This study, in a pretest-posttest quasi-experimental research design with a control group, was completed with 79 (29 experimental, 50 Control) patients diagnosed with cancer who were treated in the Oncology Service of Firat University Medical Faculty Hospital between January 2020 and December 2020. Personal information form (PDF), Perceived Stress Inventory (PSS)^{1,2} and West Haven Yale Multidimensional Pain Inventory^{3,4} forms were used to collect data. Patients received 8 sessions of acceptance and commitment therapy (ACT) and music concert interventions.

Results: It was determined that 44.8% of the patients in the experimental group were in the age range of 55-64 years, 40% of the patients in the control group were between the ages of 20-54, and the experimental and control groups were mostly female patients. Post-test between groups; The mean score of the Perceived Stress Scale (PSS) was found to be 26.17±3.52 for the experimental group, 28.88±5.73 for the control group, and the difference between the groups' mean scores was statistically significant (p<0.05). The difference between the posttest scores of West Haven Yale Multidimensional Pain Inventory's 'pain severity' and 'pain attachments' sub-dimensions was found to be statistically significant in favor of the posttest. (p=0.001)

Conclusion: In cancer patients, music and ACT intervention reduced the perceived stress and the severity of pain and the effect of pain. Nurses should actively include non-pharmacological methods in the nursing process with the patient and their families when planning for pain and stress management. It should provide the therapeutic environment for patients to benefit from non-pharmacological applications and take the necessary measures in this direction

Keywords: ACT, Pain and Stress, Cancer, Nursing

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-259

PSİKİYATRİ KLİNİĞİNDE YATAN HASTALARDA “KUM OYUN ETKİNLİĞİ” NİN KAYGI VE İYİLİK HALİNE ETKİSİNİN İNCELENMESİ

Sema Soysal¹, Saliha Hallaç²

¹Süleyman Demirel Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Isparta, Türkiye

²Akdeniz Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Antalya, Türkiye

Amaç: Bu araştırma psikiyatri kliniğinde yatan hastalarda kum oyun etkinliğinin, kaygı ve iyilik haline etkisini incelemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Araştırma 2020-2021 yılları arasında öntest, sontest düzeninde tek körlü randomize kontrollü deneysel bir çalışma olarak Isparta Süleyman Demirel Üniversitesi Psikiyatri Kliniği'nde gerçekleştirilmiştir. Araştırma öncesi klinik araştırmalar etik kurulundan izin ve kurumdan uygulama izni alınmıştır. Araştırmanın evrenini, blok randomizasyon yöntemi ile seçilen 63 hasta (müdahale-32 ve kontrol-31) oluşturmuştur. Kontrol grubuna herhangi bir müdahale yapılmayıp, ilk ve dördüncü gün bir saat arayla öntest sontest uygulanmıştır. Müdahale grubuna iki gün ara ile iki oturum kum oyun etkinliği uygulanmış ve her oturumda öntest sontest yapılmıştır. Veriler “Kişisel Bilgi Formu”, “Spielberger Durumluk Kaygı Envanteri”, “İyilik Hali Yıldız Ölçeği” kullanılarak toplanmıştır. Veriler normal dağılım göstermiştir. İstatistiksel analizinde bağımlı ve bağımsız gruplarda t testi, Ki-kare testi, Pearson korelasyon testi kullanılmıştır.

Bulgular: Müdahale ve kontrol grubundaki hastaların durumluk kaygı ve iyilik hali puan ortalamalarının gruplararası karşılaştırılmasında, müdahale grubunun kontrol grubuna göre birinci ve ikinci oturum sontest kaygı puan ortalamaları öntest puan ortalamalarından daha düşük ve iyilik hali puan ortalamaları daha yüksek bulunmuştur ($p<0.05$). Müdahale ve kontrol grubunun kaygı ve iyilik hali puanları arasında orta düzeyde ve negatif yönde ilişki saptanmıştır.

Tartışma ve Sonuç: Çalışma bulgularımıza benzer şekilde Foo ve arkadaşlarının (2017) yaygın anksiyete bozukluğu tanısı alan kadınlar üzerinde yaptıkları 10 oturum grup kum oyun etkinliğinin katılımcıların kaygı puanlarında önemli ölçüde azalma gösterdiği saptanmıştır [1]. Dodd ve Wellman (2000) dört akut psikiyatrik hastanede yatarak tedavi gören ortalama yaşları 40 olan depresyon, şizofreni, bipolar bozukluk, alkolizm tanılı ile takip edilen 23 hasta üzerinde öntest sontest desenli yürüttükleri kaygı yönetme programının hastaların kaygı düzeylerini azalttığını saptamışlardır [2]. Komarek (2020) yaşları 21-32 olan tanı almış (Bipolar Bozukluk, Kronik Şizofreni, Şiddetli Anksiyete Bozukluğu, Duygudurum Bozukluğu, Takıntılı Düşünce Bozukluğu-Kleptomani-Trikotollamani) evlerinde ya da bakım merkezlerinde yaşayan beş katılımcı üzerinde öntest-sontest olarak yaptıkları kum oyunu çalışmasında, müdahale grubundaki hastalarda kaygının ve semptomların azaldığını, iyilik halinin ise arttığını saptamışlardır [3]. Ascenso ve ark., (2018) ruhsal bozukluğu olan birey ve bakım verenleri ile klinik ortamda 39 katılımcı ile haftada bir kez gerçekleştirdikleri davul çalma müdahalesi ve görüşmeler sonucunda hasta ve bakım verenlerinin iyilik halinin ve duygusal, psikolojik, sosyal iyilik hali boyutlarının arttığını saptamışlardır [4]. Sonuç olarak, bu araştırmanın sonuçları ışığında psikiyatri kliniklerinde hastaların tedavisinde kum oyunu ve çeşitli müdahalelerin tedavinin ve bakımın önemli bileşenleri olarak kabul edilebilir olduğu, kaygı düzeylerini ve iyilik halini etkilediği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler : anksiyete, iyilik hali, kum oyunu, psikiyatri hemşireliği.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Foo M, Ancok D, Milfayetty S. The effectiveness of sandplay therapy in reducing anxiety in midlife women with Generalized Anxiety Disorder. *Journal of Sandplay Therapy*. 2017.
2. Dodd H, Wellman N. Staff development, anxiety and relaxation techniques: a pilot study in an acute psychiatric inpatient setting. *Journal of Psychiatric & Mental Health Nursing (Wiley-Blackwell)*. 2000; 7(5): 443–8.
3. Komarek V. "My Life's Been Good. It Changed, It's Been Good." The Use of Sandtray Therapy with Adults with Intellectual Disabilities and Comorbid Mental Illness. A Dissertation Submitted to the Faculty of the Department of Psychology Roberts Wesleyan College, PhD thesis, 2020.
4. Ascenso S, Perkins R, Atkins L, Fancourt D, Williamon A. Promoting well-being through group drumming with mental health service users and their carers. *International Journal of Qualitative Studies on Health and Well-being*. 2018; 13: 1.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

EXAMINATION OF THE EFFECT OF “SANDPLAY ACTIVITY” ON ANXIETY AND WELL-BEING IN PATIENTS IN A PSYCHIATRIC CLINIC

Sema Soysal¹, Saliha Hallaç²

¹Süleyman Demirel University, Faculty of Health Sciences, Department of Psychiatric Nursing, Isparta, Turkey

²Akdeniz University, Faculty of Nursing, Department of Psychiatric Nursing, Antalya, Turkey

Aim: This research was conducted to examine the effect of sandplay activity on anxiety and well-being in patients in psychiatric clinics.

Method: The research was carried out in Isparta Süleyman Demirel University Psychiatric Clinic as a single-blind randomized controlled experimental study in the pre-test, final-test order between 2020-2021. Ethical permission was obtained from the Clinical Research Ethics Committee and application permission from the institution for pre-research. 63 patients (intervention-32 and control-31) selected by block randomization method formed the universe of the study. No intervention was applied to the control group. A preliminary test and a final test were performed two days apart, one hour apart on the first and fourth days. Two sessions of sandplay activity were applied to the intervention group with a decongest of two days, and each session was pre-tested. The data was collected using “The Personal Information Form”, “The Spielberger Status Anxiety” inventory, and “Well-Being Star Scale” and also data showed normal distribution. In statistical analysis, T-Test, Chi-Square Test, Pearson correlation test was used dependent and independent groups.

Results: In the intergroup comparison of the state anxiety and wellbeing mean scores of the patients in the intervention and control groups, the first and second session posttest anxiety mean scores of the intervention group were found to be lower and higher well-being mean scores than the pretest mean scores of the control group ($p < 0.05$). A moderate and negative relationship was found between the anxiety and well-being scores of the intervention and control groups.

Discussion and Conclusion: Similar to our study findings, Foo et al. (2017) found that 10 sessions of group sandplay activity on women diagnosed with generalized anxiety disorder showed a significant decrease in the anxiety scores of the participants [1]. Dodd and Wellman (2000) found that the anxiety management program, which they conducted with a pretest-posttest pattern, on 23 patients with an average age of 40 who were followed up with the diagnoses of depression, schizophrenia, bipolar disorder, and alcoholism, who were treated in four acute psychiatric hospitals, reduced the anxiety levels of the patients [2]. Komarek (2020) in a pretest-posttest sandplay study on five participants aged 21-32 who were diagnosed (Bipolar Disorder, Chronic Schizophrenia, Severe Anxiety Disorder, Mood Disorder, Obsessive Thinking Disorder-Kleptomania-Trikotollamania) living in their homes or care centers. found that anxiety and symptoms decreased and well-being increased in patients in the intervention group [3]. Ascenso et al., (2018) determined that the well-being of patients and caregivers and the dimensions of emotional, psychological, and social well-being increased as a result of the drumming intervention and interviews they conducted with 39 participants in a clinical setting with individuals with mental disorders and their caregivers once a week [4]. In conclusion, in the light of the results of this study, it was seen that sandplay and various interventions in the treatment of patients in psychiatry clinics can be considered as important components of treatment and care, and affect their anxiety levels and well-being.

Keywords: anxiety, well-being, sandplay, psychiatric nursing.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-260

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN ACININ DÖNÜŞTÜRÜCÜ GÜCÜ KAVRAMINA İLİŞKİN ALGILARININ METAFOR ANALİZİ YÖNTEMİYLE BELİRLENMESİ

Tuğçe KAPLAN¹, İlhan GÜNBAŸI², İlkay KESER³

¹Süleyman Demirel Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı/ İSPARTA.

²Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Eğitim Yönetimi Anabilim Dalı/ANTALYA.

³Akdeniz Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı/ANTALYA.

Amaç: Olumsuz yaşam deneyimleri ile insanın hayatına giren acı, yorumlanma biçimine göre insanın yaşamdan anlam bulmasını ve yaşama karşı duruşunu belirler [1]. Acı yalnızca ıstıraba neden olan bir durum değil, aynı zamanda dönüştürme potansiyeli de olan bir güçtür [2]. Bu nedenle ruhsal acı yaşayan bireylerin olumlu yönde değişip dönüşmesi, acısından anlam bulması konusunda hemşireler tarafından desteklenmesi gerekir [3]. Bu kapsamda geleceğin hemşiresi olan hemşirelik öğrencilerinin, acının dönüştürücü gücü kavramına ilişkin algılarının ruhsal acı yaşayan bireylere sunacakları hemşirelik bakımını etkileyebileceği düşünülmektedir. Araştırmanın amacı, hemşire adayı olan hemşirelik öğrencilerinin acının dönüştürücü gücü kavramına ilişkin algılarının metafor analizi yöntemiyle incelemek ve belirlenen kategorilerin sosyodemografik özelliklerle ilişkisini belirlemektir.

Yöntem: Araştırmanın örneklemini araştırmaya katılmaya gönüllü olan 103 hemşirelik öğrencisi oluşturmuştur. Araştırmada nitel ve nicel verilerin birlikte toplandığı karma yöntem desenlerinden yakınsak paralel karma desen kullanılmıştır. Araştırmanın nicel boyutunda öğrencilerin sosyodemografik ve ruhsal acı yaşama deneyimleri gibi değişkenler; nitel boyutunda metafor analizi yöntemi kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin %76.7'sinin kadın, %43.7'sinin 4. Sınıf öğrencisi, %63.1'inin ruhsal acı yaşadığı ve %82.5'inin çevresinde ruhsal acı veren olay yaşayan birey olduğu saptanmıştır. Çalışma sonucunda metaforların sekiz kavramsal kategoride toplandığı ve öğrencilerin en sık hayvan, bitki ya da doğa unsurları kategorisine ilişkin metafor seçtikleri (%32.0) görülmüştür. İnsana ait bir duygu ya da duygusal davranış kategorisi ile çevresinde ruhsal acı yaşayan birey olma durumu arasında ($p=0.005$); Aile üyesi, arkadaş ya da danışılacak bir insan kategorisi ile de ruhsal acı veren olay türü ($p=0.008$) arasında anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Diğer kategoriler ile sosyodemografik veriler arasında herhangi bir ilişki saptanmamıştır ($p>0.05$).

Tartışma-Sonuç: Ruhsal acıya neden olan travmatik yaşam deneyiminde, yaşanan olay bireyin kendi başından geçmiş olabileceği gibi başkasının ya da aile üyesi, yakın arkadaşı gibi bir yakınının da başından geçmiş olabilir [2]. Bu nedenle travma, sadece maruz kalan bireyleri değil, aynı zamanda yakınlarının da yaşamını etkileyebilmektedir [4]. Bu araştırmanın sonucunda, çevresinde ruhsal acı yaşayan birey olma durumu ile metafor kategorileri arasında anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Bu kapsamda çevresinde ruhsal acı yaşayan birey bulunan öğrencilerin, travmatik yaşam deneyimlerine ya da etkilerine tanıklık ettiği ve kavrama ilişkin algı oluşturduğu söylenebilir. Hemşirelerin hastalık/durum hakkındaki algılarının bireye sunulan hemşirelik bakımını etkilediği düşünüldüğünde öğrencilerin ruhsal acı yaşayan bireye bakım vermeye ve bireyin değişip dönüşebilmesine ilişkin olumlu bir yargı geliştirdiği ve meslek hayatında bu yargıya yönelik hareket etme potansiyelinin olduğu söylenebilir. Metaforu seçme nedenleri incelendiğinde genellikle metaforun değişim ve dönüşümü destekleyen yönünün vurgulandığı belirlenmiştir. Bu kapsamda öğrencilerin kavrama ilişkin var olan olumlu algının eğitim öğretim sürecinde pekiştirilmesi önerilmektedir.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Anahtar Kelimeler: hemşirelik öğrencisi, psikolojik travma, travma sonrası büyüme, metafor

KAYNAKÇA:

1. Kandemir, F. Acının dönüştürücü gücü ve dindarlık ilişkisi. Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi. 2020;1 (1):209-216.
2. Bolat, T., Bolat, O. İ., Taştan, S. Örgütsel destek, sosyal bağlılık ve dünyaya ilişkin varsayımların travma sonrası büyüme üzerindeki etkisinde acının dönüştürücü gücünün rolü: pozitif psikoloji bağlamında bir değerlendirme. Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi. 2020;22(1):361-402.
3. Bildik, T. Ölüm, kayıp, yas ve patolojik yas. Ege Tıp Dergisi. 2013;52(4):223-229.
4. Verharen L, Mintjes J, Kaljouw M, Melief W, Schilder L, Van der Laan G. Psychosocial needs of relatives of trauma patients. Health & Social Work. 2015;40(3):233-38.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

DETERMINING THE PERCEPTIONS OF NURSING STUDENTS REGARDING THE CONCEPT OF THE TRANSFORMATIVE POWER OF SUFFERING BY METAPHOR ANALYSIS METHOD

Tuğçe KAPLAN¹, İlhan GÜNBAŞI², İlkay KESER³

¹Süleyman Demirel University, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing, Department of Psychiatric Nursing/ ISPARTA.

²Akdeniz University, Faculty of Education, Department of Educational Sciences, Department of Educational Administration/ANTALYA.

³Akdeniz University, Faculty of Nursing, Department of Psychiatric Nursing/ANTALYA.

Aim:Suffering that enters a person's life with negative life experiences determines how people find meaning in life, their stance against life according to the way it's interpreted[1]. Suffering isn't only a state of suffering, but also a potentially transformative force[2]. For this reason, individuals who experience mental suffering should be supported by nurses in order to change and transform in a positive way and to find meaning in their pain[3]. In this context, it is thought that the perceptions of nursing students, who are the nurses of the future, regarding the concept of the transformative power of suffering may affect the nursing care they will offer to individuals experiencing mental suffering. Aim of this study is to examine the perceptions of nursing students, who are nurse candidates, about the concept of transformative power of suffering by metaphor analysis method and to determine the relationship of the determined categories with sociodemographic characteristics.

Method:Sample of the study consisted of 103 nursing students who volunteered to participate in the study. Convergent parallel mixed design, one of the mixed method designs in which qualitative and quantitative data were collected together, was used in research. In the quantitative dimension of the study, variables such as sociodemographic and psychological pain experiences of students; In the qualitative dimension, metaphor analysis method was used.

Results:It was observed that 76.7% of the students participating in the study were women,43.7% were 4th grade students,63.1% were experiencing mental pain, and 82.5% were individuals who had experienced a psychological painful event around them. As a result of the study, it was seen that the metaphors were gathered in eight conceptual categories and the students most frequently chose the metaphor related to the animal, plant or nature elements category(32.0%). Between a human emotion or emotional behavior category and the state of being an individual experiencing mental pain($p=0.005$); A significant relationship was found between the category of family member, friend or a person to be consulted, the type of event that caused mental pain($p=0.008$). No correlation was found between other categories and sociodemographic data($p>0.05$).

Discussion-Conclusion:In a traumatic life experience that causes mental pain, the event may have happened to the individual himself or to someone else or a relative such as a family member or close friend[2]. Therefore, trauma can affect not only the exposed individuals but also the lives of their relatives[4]. As a result, considering that nurses' perceptions about the disease/condition affect the nursing care offered to the individual, it can be said that the students have developed a positive judgment about giving care to the individual experiencing mental suffering and the ability of the individual to change and transform, and that they have the potential to act towards this judgment in their professional life. When the reasons for choosing the metaphor were examined, it was determined that the aspect of the metaphor supporting change and transformation was emphasized. In this context, it is suggested that the positive perception of the students regarding the concept should be reinforced during the education process.

Keywords: nursing student, psychological trauma, post-traumatic growth, metaphor

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-261

SAĞLIK ALANINDA ÖĞRENİM GÖREN ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN COVID-19 PANDEMİSİ VE PANDEMİ SÜRECİNDEKİ EĞİTİME YÖNELİK METAFORİK ALGILARININ BELİRLENMESİ

Meltem Meriç¹, Fatma Öz¹

¹Lokman Hekim Üniversitesi

Amaç: Metaforlar bireylerin deneyimlerini somutlaştırmaya ve anlamlandırmaya yaramaktadır [1]. Zorlu geçen bir pandemi döneminin etkilerinin ortaya konması ve geliştirici-önleyici çalışmaların yapılabilmesi için öğrencilerin pandemiye ve bu süreçteki aldıkları eğitime yükledikleri anlamı değerlendirmeye yarayan önemli bir araç metaforlardır [2,3]. Bu doğrultuda bu çalışmanın amacı; sağlık alanında öğrenim gören üniversite öğrencilerinin Covid-19 pandemisi ve pandemi sürecindeki eğitime yönelik algılarının kullandıkları metaforlar aracılığıyla belirlenmesidir.

Yöntem: Araştırmada nitel araştırma desenlerinden birisi olan fenomenolojik yaklaşım kullanılarak, bireylerin Covid-19 pandemi sürecini nasıl anlamlandırdıklarının metaforlar aracılığıyla ortaya konması hedeflenmiştir. Araştırmanın örneklemini bir üniversitenin 2020-2021 Eğitim Öğretim döneminde sağlık alanında öğrenim gören gönüllü 168 öğrenci oluşturmuştur. Veri toplamak amacıyla online ortamda iki bölümden oluşan bir adet soru formu oluşturulmuştur. Birinci bölümde demografik özelliklerin sorulduğu kişisel bilgi formu; ikinci bölümde ise katılımcılardan Covid-19 pandemisi benzer, çünkü ve Covid-19 pandemisi sürecinde alınan eğitim benzer, çünkü cümlesini tamamlamaları istenmiştir. Elde edilen nicel veriler için frekansları alınmış, nitel veriler ise içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir.

Bulgular: Katılımcıların %80,4'ü kadın ve %29,8'i Covid-19 geçirmiştir. Öğrencilerin Covid-19 pandemisi için çoğunlukla hapisane, ölüm, savaş, karadeliik, fanus gibi metaforları kullandıkları belirlenirken; pandemi sürecindeki eğitime yönelik ise yapboz, meyvesiz ağaç, verimsiz hasat gibi metaforlar kullandıkları belirlenmiştir.

Tartışma-Sonuç: Sonuç olarak öğrencilerin pandemi sürecine yönelik metaforlarının genellikle olumsuz yönde ve negatif anlam barındıran metaforlar olduğu görülmektedir. Öğrencilerin içinde buldukları durumun değerlendirilerek, olumsuz bakış açılarının etkilerinin gözden geçirilmesi desteklenmesi gereken durum varsa önceden tedbir alınabilmesi açısından önemlidir. Eğitim açısından ise, eğitim verenlerin öğrencilerin bu tutumlarının farkında olması ve ders içerik, yöntemlerinin geliştirilmesine önem verilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Covid-19, pandemi, eğitim, metafor

KAYNAKÇA:

1. Liu Y, Wang H, Chen J, Zhang X, Yue X, Ke J, et al. Emergency management of nursing human resources and supplies to respond to coronavirus disease 2019 epidemic. Int J Nurs Sci. 2020;7(2):135-8. doi: 10.1016/j.ijnss.2020.03.011.
2. International Council of Nurses. Nurses: A Force for Change: Improving Health Systems' Resilience. Available from: <https://www.thder.org.tr/uploads/files/icn-2016.pdf> (cited 2020 April 1).
3. Kılcan, B. (2017), Metafor ve Eğitimde Metaforik Çalışmalar İçin Bir Uygulama Rehberi, Ankara: Pegem Akademi.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

DETERMINING THE METAPHORICAL PERCEPTION OF UNIVERSITY STUDENTS STUDYING IN THE HEALTHCARE FIELD CONCERNING THE COVID-19 PANDEMIC AND EDUCATION IN THE PANDEMIC PROCESS

Meltem Meriç¹, Fatma Öz¹

¹Lokman Hekim University

Objective: Metaphors are useful for concretizing and interpreting the experiences of individuals [1]. In order to reveal the impacts of a challenging pandemic period and conduct constructive-preventive studies, metaphors are an important tool for assessing the meaning attributed by students to the pandemic and education they receive in this process [2,3]. Accordingly, this study sought to determine the perception of university students studying in the healthcare field concerning the Covid-19 pandemic and education in the pandemic process via the metaphors they use.

Method: The study used phenomenological approach which is among qualitative research designs and sought to reveal how individuals interpret the Covid-19 pandemic process via metaphors. The sample of the study comprised 168 voluntary students studying in the healthcare field in a university during the 2020-2021 academic year. In order to collect data we created a question form comprising two sections in an online medium. The first section had a personal information form questioning the demographic characteristics. The second section required the participants to complete the following statement: The Covid-19 pandemic is like because and education received in the Covid-19 pandemic process is like because We obtained frequencies for the quantitative data acquired and analyzed the qualitative data via the content analysis method.

Results: Of the participants, 80.4% were female, 64.9% were freshman and 29.8% had gone through Covid-19. Concerning the Covid-19 pandemic, most students used metaphors such as prison, death, war, black hole and fish glass. Concerning education in the pandemic process, they used metaphors such as puzzle, fruitless tree and infertile harvest.

Discussion-Conclusion: As a consequence the metaphors of the students concerning the pandemic process were usually negative and they had a negative meaning. It is important to evaluate the situation of the students and review the impacts of negative viewpoints in terms of taking measures against any situation to be supported beforehand. In terms of education we can recommend that educators be aware of this attitude of the students and pay attention to developing course contents and methods.

Keywords: Covid-19, pandemic, education, metaphor

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-262

DOĞA ETKİNLİKLERİNİN KRONİK RUHSAL HASTALIĞI OLAN BİREYLERİN STRES DÜZEYLERİNE ETKİSİ

Ayşegül Dönmez¹, Sevda Çınar²

¹Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

²Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Toplum Ruh Sağlığı Hemşireliği Yüksek Lisans Programı

Giriş: Doğa temelli uygulamalar psikiyatri biliminde modern tıbbi tamamlayıcı ve iyileştirici etkisi nedeni ile uzun süredir uygulanmaktadır. Doğa temelli terapi olan ekoterapi uygulamaları, herkeste zihinsel ferahlık sağlama, yan etkisi olmaması, maliyetinin düşük olması nedeni ile kullanılabilir ve önerilir. Hayvan temelli uygulamalar, bakım çiftlikleri uygulamaları, bahçecilik, macera terapisi gibi uygulamalar ekoterapi uygulamaları olup, bireyde dikkat, konsantrasyon, zihinsel ferahlık, öğrenme de artış, stres ve öfke yönetimi gibi pozitif ruh sağlığı etkileri yapmaktadır. Ekoterapi, doğanın varlığının veya yokluğunun doğrudan bireysel ve toplum sağlığı ile bağlantılı olduğu basit felsefeye dayanır. "Eco", "ev" anlamına gelen Yunanca "oikos" kelimesinden türetilmiştir. "Terapi" kelimesi "bütünlüğü geri kazandıran" kelimesine çevrilebilir. Bu anlamda, ekoterapi tamamen doğal dünyaya dönüş yapmaktır[1].

Amaç: Bu derlemede bildiride dünya genelinde yaygın olarak kullanılmakta olan ancak koşullar uygun olmasına rağmen ülkemizde uygulanması sınırlı olan ekoterapi yöntemlerinin ruh sağlığında uygulanmasını ve etkisini sunmak amaçlanmıştır.

Ekoterapi doğanın çeşitliliği karşısında bazı alanlara ayrılmıştır. Bunlar arasında hayvan, bitki, macera, sanat ve tasarım gibi alanlar yer almaktadır. Sağlık alanında çalışan profesyonellerin ekoterapi yöntemlerini bilerek bireylerin tamamlayıcı sağlığa kavuşmalarını sağlama önemlidir[2].

Türkiye'de ve diğer ülkelerde ekoterapi alanında yapılmış yayımlar incelendiğinde, Cevizci ve ark. (2009)'nın yaptıkları derlemede hayvan destekli terapi (HDT)'nin Türkiye'deki sağlık hizmeti sunucuları tarafından yardımcı bir tedavi yöntemi olarak değerlendirilebileceği ve ileri araştırmalara ihtiyaç olduğu belirtilmiştir[3].

Bir araştırmada ise HDT'nin, depresyon, şizofreni ve alkol / uyuşturucu bağımlılığı gibi zihinsel ve davranışsal bozukluklar için etkili bir tedavi olabileceğini ve doğadaki hayvanlarla etkileşim yoluyla bütüncül bir yaklaşıma dayanıldığı belirtilmiş ve HDT'nin potansiyel faydalarını en etkin şekilde değerlendirmek için, daha fazla araştırmanın yapılması ve tanımlanması önerisinde bulunulmuştur[4]. Bitkiler ile ilgili yapılan bir araştırmada, lise öğrencilerinin yeşil bitkiler ile görsel uyarılmasının fizyolojik ve psikolojik olarak rahatlatıcı etkileri üzerine çalışılmış, bu bitkilerin görüntüleri izlendiğinde bile öğrencilerin daha rahat ve kendilerini doğal hissettikleri belirlenmiştir[5].

İncal ve ark (2016) yayımlarında, hayvan destekli uygulamaların; hemşirelik bakımının ön planda olduğu rehabilitasyon, palyatif bakım, psikiyatri, pediatri, geriatri gibi birçok alanda önemli yararlar sağladığını, kanıtlanan ve uygulanması önerilen tamamlayıcı tıp uygulamalarından olduğunu belirtmişlerdir[6].

Sonuç: Yapılan tüm araştırmalar incelendiğinde, doğanın tüm öğeleri ile insan ruh sağlığına pozitif etki yaptığı görülmektedir. Ama ekoterapi ile ilgili bilimsel araştırmalar günümüzde istenilen düzeyde değildir. Kanıt temelli araştırmalara gereksinim vardır.

Anahtar Kelimeler: Ekoterapi, doğa, ruh sağlığı, tamamlayıcı tıp

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Making Sense Of Ecotherapy.2015. <https://www.mind.org.uk/media/2699029/making-sense-of-ecotherapy-2015.pdf>.2015
2. Aslan S.2011.Doğa ve İnsan Arasındaki Dengenin Anahtarı Ekoterapi.Naturallife, 10, 50-53.2011
3. Cevizci S,Erginöz E,Baltaş B.2009. İnsan Sağlığının İyileştirilmesine Yönelik Hayvan Destekli Tedaviler. TAF Preventive Medicine Bulletin, 2009: 8(3)
4. Kamioka H et al.2014. Effectiveness of animal-assisted therapy in Complementary Therapies in Medicine 2014;22,371-390.
5. Ikei H, Song C, Igarashi M et al.2014. Physiological and psychological relaxing effects of visual stimulation with foliage plants in high school students. Advances in Horticultural Science. 2014;28(2): 111-116.
6. İncazlı S,Özer S,Yıldırım Y. 2016. Rehabilitasyon Hemşireliğinde Hayvan Destekli Uygulamalar,Balıkesir Sağlık Bilimleri Dergisi Cilt:5 Sayı:2 Ağustos 2016

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

EFFECTS OF NATURE ACTIVITIES ON STRESS LEVELS OF INDIVIDUALS WHO HAS CHRONIC MENTAL ILLNESS

Ayşegül Dönmez¹, Sevdâ Çınar²

¹Ege University Faculty of Nursing, Mental Health and Illnesses Nursing Department

²Ege University Institute of Health Sciences, Community Mental Health Nursing Master Program

Introduction: Nature-based practices have been applied in psychiatry for a long time due to its complementary and curative effect on modern medicine. Nature-based therapy, echotherapy, can be used and recommended because it provides mental refreshment to everyone, no side effects, and low cost. Animal-based applications, care farm applications, horticulture, adventure therapy are echotherapy applications, which provides positive mental health effects such as attention, concentration, mental refreshment, increase in learning, stress and anger management. Ecotherapy is based on the simple philosophy that the presence or absence of nature is directly linked to individual and community health. "Eco" is derived from the Greek word "oikos" meaning "home". The word "therapy" can be translated to "restoring integrity". In this sense, ecotherapy is a complete return to the natural world[1].

Aim: In this review, it is aimed to present the effects on mental health of echotherapy methods which are widely used all over the world but which are limited used in our country despite the appropriate conditions.

Ecotherapy is divided into some areas in the face of nature's diversity. These include fields such as animals, plants, adventure, art and design. It is important that professionals working in the field of health know the ecotherapy methods and enable individuals to achieve complementary health[2].

When the publications in the field of ecotherapy in Turkey and other countries are examined, Cevizci et al. (2009) stated that animal-assisted therapy (HDT) can be evaluated as an adjunctive treatment method by health care providers in Turkey and further research is needed[3].

In one study, it was stated that HDT can be an effective treatment for mental and behavioral disorders such as depression, schizophrenia and alcohol / drug addiction, and it is based on a holistic approach through interaction with animals in nature. It has been suggested to use and define it [4]. In a study on plants, the physiological and psychological relaxing effects of visual stimulation of high school students with green plants were studied, and it was determined that students felt more comfortable and natural even when the images of these plants were watched[5].

Incazlı et al (2016) published in their publications, animal-assisted practices; stated that it provides significant benefits in many areas such as rehabilitation, palliative care, psychiatry, pediatrics, geriatrics, where nursing care is at the forefront, and that it is one of the complementary medicine practices that have been proven and recommended to be applied[6].

Results: When all researches are examined, it is seen that all elements of nature have a positive effect on human mental health. But scientific research on echotherapy is not at the desired level today. Evidence-based research is needed.

Keywords: Ecotherapy, nature, mental health, complementary medicine

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-263

UFAK İLETİŞİM BECERİLERİNİ DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ'NİN GELİŞTİRİLMESİ VE PSİKOMETRİK ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ

Aysun Akçam¹, Meryem Fırat², Hakan Serhan Sarıkaya³, Sevil Çınar⁴, Yalçın Kanbay⁵

¹Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

²Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği

³Artvin Çoruh Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Anabilim Dalı

⁴Artvin Çoruh Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği

⁵Artvin Çoruh Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği

İnsanlık tarihiyle başlayan iletişim, herhangi bir iletinin bir kaynaktan başka bir kaynağa aktarılma sürecini ifade eder [1]. Araştırmada, genel popülasyonda iletişim becerilerini ölçmek için geçerli ve güvenilir bir değerlendirme aracı geliştirilmesi amaçlanmıştır. Araştırma teorik yapının incelenmesi, etik uygulamalar, madde yazımı, taslak formun oluşturulması, pilot uygulama, uzman görüşü, deneme formunun oluşturulması, deneme formunun örnekleme uygulanması, bulgular (geçerlilik ve güvenilirlik) ve ölçeğe son şeklinin verilmesi aşamalarından oluşmuştur. Araştırma örnekleme kartopu örnekleme yöntemiyle çevrimiçi (sanal) ortama bağlanan 513 bireyi kapsamaktadır. Katılımcıların 15-65 yaş aralığında (ortalama yaş; 30,1±11,9) ve %60,8'inin kadınlardan oluştuğu belirlenmiştir.

Ölçeğin geçerliliği için yapı geçerliği ve iç geçerlik incelenmiştir. Yapı geçerliliğini test etmek için faktör analizi, iç geçerliliği belirlemek için ise %27 alt-üst grup karşılaştırmaları yapılmıştır. İşlemler sonucunda elde edilen ölçek 4 alt boyuttan oluşmakta olup iletişim becerilerine yönelik toplam varyansın %56,4'ünü açıklamaktadır. Güvenilirlik Cronbach α ile test edildi. Ölçeğin tamamı için Cronbach α değeri 0.92 olarak belirlenmiştir.

İletişim Becerileri Değerlendirme Ölçeği'nin iç geçerlik bulguları %27 alt-üst grup karşılaştırmaları ile test edilmiş ve en yüksek ortalama puana sahip üst grup ile en düşük ortalama puana sahip alt grubun istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklı olduğu belirlenmiştir. Elde edilen yapı, ölçeğin iletişim becerisi yüksek bireyleri, düşük iletişim becerisine sahip bireylerden doğru bir şekilde ayırt edebildiğini yani ölçeğin iç geçerliğinin doğrulandığını göstermektedir.

İstatistiksel analiz sonucunda, ölçeğin 19 maddesi için dört faktörlü olarak tanımlanan modelin uygunluk istatistikleri, uyum indekslerine göre kabul edilebilir aralıktadır. Analiz sonuçları, ölçeğin dört faktörlü yapısının Türkiye'deki genel nüfusun iletişim becerilerini belirlemek ve/veya geliştirmek için kullanılabileceğini ortaya koydu.

Anahtar Kelimeler: İletişim, iletişim becerileri, ölçek geliştirme

KAYNAKÇA:

1. Işık, Y. İletişim Hayat Kurtarır. İlk Baskı. İstanbul: Sis Yayıncılık, 2014. 216p

DEVELOPMENT OF UFAK COMMUNICATION SKILLS ASSESSMENT SCALE AND INVESTIGATION OF PSYCHOMETRIC PROPERTIES

Aysun Akçam¹, Meryem Fırat², Hakan Serhan Sarıkaya³, Sevil Çınar⁴, Yalçın Kanbay⁵

¹Necmettin Erbakan University, Faculty of Education

²Erzincan Binali Yıldırım University, Faculty of Health Sciences, Mental Health and Psychiatry Nursing

³Artvin Çoruh University, Faculty of Education,

⁴Artvin Çoruh University, Faculty of Health Sciences, Child Health and Diseases Nursing

⁵Artvin Çoruh University, Faculty of Health Sciences, Mental Health and Psychiatry Nursing

Communication, which started with the history of humanity, refers to the process of transferring any message from one source to another [1]. In this study, it was aimed to develop a valid and a reliable assessment tool for measuring communication skills in general population. Scale consisted of the phases including analysis of the theoretical structure, ethical practices and authoring items, development of the draft form, pilot application and evaluating experts' opinions, development of the trial form, trial form application, findings (testing validity and reliability) and finalizing the scale. The study sample included 513 individuals, connected on online (virtual) environment by snowball sampling method. In the sample, 60.8% of the participants were women, with the age range of 15-65 (mean age; 30.1±11.9) years.

Construct validity and internal validity were examined to validate the scale. Factor analysis was conducted to test the construct validity, and 27% lower-upper group comparisons were made to determine internal validity. The structure obtained after processes consisted of 4 factors and 19 statements. Added up, the four factors were explaining 56.4% of the total variance. Reliability was tested with Cronbach α . The Cronbach α value for the overall scale was determined as 0.92.

The internal validity findings of the Communication Skills Assessment Scale were tested by 27% lower-upper group comparisons and it was determined that the upper group with the highest average score and the lower group with the lowest average score were statistically significantly different from each other. The structure obtained shows that the scale could correctly distinguish the individuals with high communication skills from those with low communication skills from each other, that is to say, internal validity of the scale was verified.

As a result of the statistical analysis, the fitness statistics of the model defined as having four factors for 19 items of the scale were within acceptable range according to fit indexes. The results of the analysis revealed that the four-factor structure of scala can be used for determining and/or improving communication skills of the general population in Turkey.

Keywords: Communication, communication skills, scale development

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-264

KİŞİLİK SORUNLARI OLAN BİREYLERE YAKLAŞIM KONUSUNDA YAPILAN EĞİTİMİN HEMŞİRELER ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Nurhan Eren¹, Şehrinaz Polat¹, Güldalı Çınar Doğan¹

¹Istanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi

Amaç: Hemşireler çalışma ortamlarında çok çeşitli bireylere hizmet verirken zorlayıcı hasta, hasta yakını veya meslektaşları ile karşılaşmakta, zaman zaman şiddet içerecek davranışlara maruz kalmakta ve bu bireylere nasıl davranacakları konusunda zorluklar yaşamaktadırlar. Bu araştırmada çalışma ortamlarında karşılaştıkları zorlayıcı kişilik sorunları olan bireylere yaklaşım konusunda yapılan eğitimin hemşireler üzerindeki etkisinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Öntest-sontest kontrol gruplu deneysel olarak tasarlanan çalışmaya bir üniversite hastanesinde dahili ve cerrahi birimlerinde çalışan 167 deney, 129 kontrol olmak üzere toplam gönüllü 296 hemşire katılmıştır. Deney ve kontrol grubuna alınan hemşirelere çalışmanın başında ve sonunda Sosyodemografik veri formu, Kişilik Bozukluğu Hastaları ile Çalışmanın Zorlukları(KBH-TÖ), Kişilik Bozukluğu Hastalarına İlişkin Tutumlar(KBH-TÖ) ve Stresle Başa Çıkma Tarzları(KBTÖ) Ölçekleri ve çalışmanın sonunda Eğitimin Etkinliğini Değerlendirme Anketi uygulanmıştır. Daha sonra deney grubundaki hemşireler 15-20 kişilik odak gruplara ayrılarak toplam 8 saatlik 3 oturum eğitim programına katılmışlardır. İstatistiksel analizlerde SPSS 25.0 kullanılmış, deney ve kontrol grupları arasındaki benzerliğin karşılaştırılması için Pearson Chi-Square test kullanılmış, normallik varsayımları açısından incelendiğinde, shapiro-wilk değerleri $p < 0.005$ olarak belirlenmiştir. Deney grubunun ön test-son test ve kontrol grubunun ön test-son test karşılaştırmaları Wilcoxon Signed-Rank, diğer gruplar arası karşılaştırmalar, sürekli değişkenler için Mann Whitney U ve Kruskal Wallis testleri kullanılmıştır.

Bulgular: Deney grubuna uygulanan ölçek ve alt boyutlarının ön test-son test puanları karşılaştırıldığında, KBH-TÖ toplam puanı ön teste kıyasla son testte daha yüksek bulunmuş ($p < 0.001$), olumlu tutumların arttığı görülmüştür. SBTÖ alt boyutlarından "Boyun Eğici Yaklaşım" puanı ön teste kıyasla son testte daha yüksek bulunmuştur ($p = 0.023$). "Sosyal Destek Arama" puanı son teste kıyasla ön testte daha yüksek bulunmuştur ($p < 0.001$). Deney ve kontrol gruplarının son test ölçek puanları karşılaştırıldığında, son testte KBH-TÖ toplam puanı kontrol grubuna kıyasla deney grubunda daha yüksek bulunmuştur ($p < 0.001$), olumlu tutumların arttığı görülmüştür. Ön testte SBTÖ alt boyutlarından "Boyun Eğici Yaklaşım" puanı kontrol grubuna kıyasla deney grubunda daha yüksek bulunmuştur ($p = 0.006$). Eğitimin etkinliğini değerlendirmek üzere çalışmanın sonunda yapılan ankette, hemşirelerin %65.8'i çok, %32.3'ü kısmen yararlandığını, belirtilmiştir. Katılımcıların %98.7'si bu eğitim programlarının devam etmesini istediğini belirtmiştir.

Tartışma-sonuç: Çalışmanın bulguları, kişilik sorunları olan bireylere yönelik uygulanan eğitim programının, hemşirelerin olumlu tutumlarının artmasına katkı sağladığını göstermektedir. Genel hastane ortamlarında zorlayıcı bireylerle en fazla karşılaşan meslek grubu olarak hemşirelere bu tür destekleyici eğitimlerin yaygınlaştırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kişilik Sorunları, Hemşirelikte Profesyonel Tutum, Zorlayıcı Bireyler, Kişilik Sorunlarına Yaklaşım

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA / REFERENCES:

1. N Eren, S Sahin. An evaluation of the difficulties and attitudes mental health professionals experience with people with personality disorders. *Journal of Psychiatric and Mental Health Nursing*, 2016, 23, 22–36. Doi: 10.1111/jpm.12257
2. N Eren. Psychometric Properties of Difficulties of Working with Patients with Personality Disorders and Attitudes Towards Patients with Personality Disorders Scales. *Noropsikiyatri Arsivi-Archives of Neuropsychiatry*, 2014; 51: 318-327. Doi:10.4274/npa.y7056
3. Şahin, N. H. ve Durak, A. (1995). Stresle başa çıkma tarzları ölçeği: Üniversite öğrencileri için uyarlanması. *Türk Psikoloji Dergisi*, 10(34), 56-73.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

EVALUATION OF THE EFFECT OF TRAINING ON APPROACH TO INDIVIDUALS WITH PERSONALITY PROBLEMS ON NURSES.

Nurhan Eren¹, Şehrinaz Polat¹, Güldalı Çınar Doğan¹

¹Istanbul University Istanbul Faculty of Medicine

Objective: Nurses, while serving a wide variety of individuals in their work environments, encounter challenging patients, relatives or colleagues, are exposed to violent behaviors from time to time, and experience difficulties in how to treat these individuals. In this study, it was aimed to evaluate the effect of the training on the approach to individuals with compelling personality problems they encounter in their working environment on nurses.

Method: A total of 296 volunteer nurses, 167 experimental and 129 control, working in the internal and surgical units of a university hospital, participated in the experimentally designed study with a pretest-posttest control group. Sociodemographic data form at the beginning and end of the study, Difficulties of Working with Personality Disorder Patients (PD-DWS), Attitudes towards Personality Disorder Patients (PD-APS) and Ways of Coping with Stress Scale (CSS) and the Efficiency of Education at the end of the study were given to the nurses included in the experimental and control groups. Evaluation Questionnaire was applied. Then, the nurses in the experimental group were divided into focus groups of 15-20 and participated in a total of 3 sessions of 8-hour training program. SPSS 25.0 was used in statistical analysis, Pearson Chi-Square test was used to compare the similarity between the experimental and control groups, and when analyzed in terms of normality assumptions, the Shapiro-Wilk values were determined as $p < 0.005$. Wilcoxon Signed-Rank was used for the pretest-posttest comparisons of the experimental group and the pretest-posttest comparisons of the control group. Mann-Whitney U and Kruskal-Wallis tests were used for the continuous variables.

Results: When the pretest-posttest scores of the scale and its sub-dimensions applied to the experimental group were compared, the PD-APS total score was found to be higher in the posttest compared to the pretest ($p < 0.001$), and positive attitudes increased. The score of "Submissive Approach", which is one of the sub-dimensions of Ways of Coping with Stress Scale, was found to be higher in the post-test compared to the pre-test ($p = 0.023$). The "Searching for Social Support" score was higher in the pretest compared to the posttest ($p < 0.001$). When the posttest scale scores of the experimental and control groups were compared, it was found that the PD-APS total score in the posttest was higher in the experimental group compared to the control group ($p < 0.001$), and positive attitudes increased. In the pre-test, the sub-dimensions of CSS, "Submissive Approach", were found to be higher in the experimental group compared to the control group ($p = 0.006$). In the survey conducted at the end of the study to evaluate the effectiveness of the training, it was stated that 65.8% of the nurses benefited a lot and 32.3% partially. 98.7% of the participants stated that they wanted these training programs to continue.

Discussion-conclusion: The findings of the study show that the training program applied to individuals with personality problems contributes to the increase in the positive attitudes of nurses. It is recommended that such supportive trainings be extended to nurses as the occupational group that encounters challenging individuals most in general hospital environments.

Keywords: Personality Problems, Professional Attitude in Nursing, Difficulty Individuals, Approach to Personality Problems

Ruhun Şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-265

ÇALIŞARAK EĞİTİMİNE DEVAM EDEN HEMŞİRELİK LİSANSÜSTÜ ÖĞRENCİLERİN DUYGUSAL EMEK DAVRANIŞI VE ETKİLEYEN FAKTÖRLER

OlcaŐ Çam¹, Cansu Gler¹, Hatice Dayılar Candan², zgr Demir Gayretli³, Ege Miray Topçu¹, Yeliz AktaŐ⁴, Aysel Avcı¹

¹Ege Üniversitesi

²Bornova Türkan Özilhan Devlet Hastanesi

³Eyll Üniversitesi

⁴İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Hastanesi

Amaç: Bu araştırmanın amacı çalışarak eğitimine devam eden lisansüstü eğitim alan hemşirelerin duygusal emek davranışı ve etkileyen faktörlerin belirlenmesidir.

Yöntem: Kesitsel tipte olan araştırmanın örneklemini çalışarak eğitimine devam eden hemşirelik lisansüstü öğrencileri oluşturmaktadır. (n=173). Araştırma verileri Mayıs 2019- Aralık 2020 yılları arasında "Tanıtıcı Bilgi Formu" ve Hemşirelerin Duygusal Emek Davranışı lçeği (HDED) kullanılarak yüzyüze toplanmıştır. Verilerin istatistiksel analizinde sayı, ortalama, yüzde dağılımı, Independent Sample-T/ Mann Whitney-U Test ve One- Way ANOVA/ Kruskal Wallis testleri kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan hemşirelerin yaş ortalaması 29.39±5.39 olup, %87.3' kadındır. Hemşirelerde duygusal emek davranışı lçeğinin alt boyut puan ortalamaları incelendiğinde yüzeysel davranış 3.87±0.50; derinlemesine davranışın 3.94±0.46; samimi davranışın 4.04±0.57 olduğu saptanmıştır. Kadınların HDED derinlemesine davranış alt lçeği puan ortalaması erkeklerden, özel hastanede çalışan ve iletişim konusunda eğitim alan hemşirelerin HDED samimi davranış alt lçeği puan ortalaması diğer gruplardan anlamlı düzeyde daha yüksek bulunmuştur. Acil servis çalışanlarının HDED yüzeysel davranış alt lçeği puan ortalaması diğer gruplardan anlamlı düzeyde düşük; haftada 40 saat ve altı çalışan hemşirelerin HDED yüzeysel davranış alt lçeği puan ortalaması diğer gruplardan anlamlı düzeyde daha yüksek bulunmuştur (p<0.05). HDED alt ölçek puan ortalamalarının yaş, akademik düzey, çalışma yılı, çalışma düzeni, günlük ortalama bakım verilen hasta sayısı, kadro durumu, çalıştığı birime görevlendirilme Şekli, iŐ memnuniyeti, çalışılan birimin alınan eğitimle paralelliği, yöneticinin duygu ifadesi için fırsatlar yaratması, bakım verirken hastalara duyguları ifade etme, bakım verirken duyguları yönetme gibi deĐiŐkenlerden etkilenmediği saptanmıştır (p>0.05)

Sonuç: Araştırmada, hemşirelerin en yüksek samimi davranış, en düşük ise yüzeysel davranış gösterdikleri, kişisel ve mesleki faktörlerin duygusal emek davranışı ile ilişkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Hem çalışan hem de hasta memnuniyeti ile pozitif ilişkisi bulunan samimi duygusal emek davranışını geliştiren kurum içi kişilerarası iletişim eğitimlerin arttırılması önerilebilir. Duygusal emek davranışını daha derinlemesine incelemek için benzer örnekleme gruplarında, nitel ve karma yöntem araştırma yöntemleri kullanılarak yeni araştırmaların yapılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Hemşire, Duygusal emek, Lisansüstü Eğitim

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Tunç P., Gitmez M., BOOTHBY R.K. (2014). Yoğun bakım ve yataklı servis hemşirelerinde duygusal emek stratejilerinin empatik eğilim açısından incelenmesi. *Anadolu Psikiyatri Derg*; 15:45-54
2. Mazhindu D. (2009). Ideal Nurses and Emotional Labour of Nursing. *Nurse Researcher*. 16(2),91-94
3. Eşkin Bacaksız F., Tuna R., Harmancı Seren A.K (2018). 'Sağlık Çalışanlarında Performans ve Örgütsel Sinizm İlişkisi: Hemşireler Üzerinde Bir Araştırma'. *ACU Sağlık Bil Derg*; 9(1):52-58.
4. Değirmenci S. (2017). 'Hemşirelerin Duygusal Emek Davranışı'. *Sağlık ve Hemşirelik Yönetimi Dergisi*; 3 (4). 143-147.
5. Aslan Z., Arı Sağlam G. (2018). Kişilik ve duygusal emek arasındaki ilişkilerin belirlenmesi üzerine bir araştırma: Banka çalışanları örneği. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 30: 156-171.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

EMOTIONAL LABOR BEHAVIOUR AND AFFECTING FACTORS OF GRADUATE NURSING STUDENTS WHO CONTINUE THEIR EDUCATION WHILE WORKING

Olca Çam¹, Cansu Gler¹, *Hatice Dayılar Candan*², zgr Demir Gayretli³, Ege Miray Topu¹, Yeliz Aktař⁴, Aysel Avcı¹

¹Ege university

²Bornova Türkan zilhan State Hospital

³9 Eylül University

⁴İzmir Katip Çelebi University Hospital

Purpose: The aim of this study is to determine the emotional labour behaviour graduate nurses and affecting factors of who continue their education while working.

Method: The sample of the cross-sectional study consists of nursing graduate students who continue their education while working. (n=173). Research data have been collected using face-to-face method to the "Descriptive Information Form" and the Nurses' Emotional Labour Behaviour Scale (ELBS) between May 2019 and December 2020. Number, mean, percentage, Independent Sample-T/ Mann Whitney-U Test and One-Way ANOVA/ Kruskal Wallis tests have been used in the statistical analysis of the data.

Results: The mean age of the nurses participated in the study was 29.39±5.39, and 87.3% of them were women. When the sub-dimension mean scores of the emotional labour behaviour scale were examined, thus superficial behaviour has been found 3.87±0.50; in-depth behaviour 3.94±0.46; and sincere behaviour 4.04±0.57. The women's ELBS in-depth behaviour sub-dimension average score has been found to be significantly higher than that of men, while the ELBS sincere behaviour subscale score average of nurses working in private hospitals and receiving communication training was significantly higher than the other groups. The ELBS surface behaviour subscale mean score of the emergency service workers was importantly lower than the other groups; Nurses work 40 hours or less per week had a significantly higher ELBS surface behaviour sub-dimension score than the other groups (p<0.05). ELBS sub-dimension mean scores were not found affected by variables such as age, academic level, working year, working system, average number of patients cared for per day, staff status, assignment to the department job satisfaction, parallelism of the department with the education received, creating opportunities for the expression of emotion by the manager, expressing feelings to patients while giving care, managing emotions while giving care (p>0.05).

Conclusion: In the study, it was concluded that the nurses showed the highest sincere behaviour and the lowest surface behaviour, and that personal and professional factors were associated with emotional labour behaviour. It can be recommended to increase institutional interpersonal communication trainings that develop sincere emotional labour behaviour, which has a positive relationship with both employee and patient satisfaction. To examine emotional labour behaviour in more depth, it may be recommended to conduct new studies using qualitative and mixed method research methods in similar sample groups.

Keywords: Nurse, emotional labour, postgraduate education

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-266

DEPRESYON HASTALARINDA HEMŞİRELİK TANISI OLARAK SOSYAL İZOLASYON, SOSYAL DESTEK DÜZEYİ VE İLİŞKİLİ ÖZELLİKLERİN İNCELENMESİ

Tuğba Yıldırım¹, Gülsüm Ançel²

¹Çankırı Karatekin Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Çankırı

²Ankara Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Hemşirelik Anabilim Dalı, Ankara

Amaç: Bu araştırma majör depresyon bozukluğu (MDB) tanısı konulan hastalarda NANDA-I sosyal izolasyon hemşirelik tanısında yer alan tanımlayıcı özelliklerden hangisi/hangilerinin bulduklarının belirlenmesi, sosyal izolasyon tanımlayıcı özellikleri ile sosyo demografik özellikler ve sosyal destek düzeyi ile ilişkilerini incelemek amacıyla kesitsel ve ilişkisel olarak yapılmıştır.

Yöntem: Araştırma İç Anadolu Bölgesi'nde bulunan bir üniversite hastanesinin psikiyatri polikliniğine başvuran DSM-V tanı kriterlerine göre MDB tanısı konulan 130 hasta ile 1 Nisan 2019-30 Eylül 2019 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Veriler, araştırmacı tarafından hazırlanan "Kişisel Bilgi Formu", "Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği (ÇBASDÖ)" ve "NANDA-I Hemşirelik Tanılarına Göre Sosyal İzolasyon Tanımlayıcı Özellikler Formu" kullanılarak toplanmıştır. Veriler normal dağılıma uygunluk göstermediği için ikili grup karşılaştırmalarında Mann Withney U, üç ve daha fazla grup karşılaştırmalarında Kruskal-Wallis testi, çapraz tabloların analizinde ise Ki-kare ve Fisher's-exact testi kullanılmıştır. Sonuçlar $p < 0,05$ için istatistiksel olarak anlamlı kabul edilmiştir.

Bulgular: Araştırmada katılımcıların ÇBASDÖ toplam puan ortalamasının $50,34 \pm 17,34$ olduğu ve en düşük puan ortalamasının "arkadaş desteği" alt boyutuna ait olduğu belirlenmiştir. Kadınların ÇBASDÖ puanlarının erkeklerden daha yüksek olduğu bulunmuştur. En az bir kişi tarafından ve en az bir yönden destek alan katılımcıların ÇBASDÖ puanlarının hiç kimseden ve hiçbir yönden destek almayanlardan istatistiksel olarak anlamlı derecede daha yüksek olduğu belirlenmiştir ($p < 0,05$). Katılımcılardan en az birinin NANDA-I sosyal izolasyon hemşirelik tanısındaki tanımlayıcı özelliklere evet yanıtı verdiği ve en yüksek evet oranının ise "hüzünlü duygulanım (%93,1)" maddesine ait olduğu bulunmuştur.

Tartışma-Sonuç: Araştırmada algılanan arkadaş desteğinin algılanan aile ve özel bir kişi desteğinden düşük olması; hastaların vakitlerinin çocuğunu evde yalnız ya da ailelerinin yanında geçirmeleriyle, arkadaşlarıyla ve diğer kişilerle olan iletişimlerini azaltma ya da tamamen kesme davranışlarında bulunmalarıyla açıklanabilir [1]. Büyükçavdar'ın [2] MDB tanısı konmuş hastalar ile Tekaüt'ün [3] şizofreni hastaları ile yaptığı araştırma bulguları da bizim araştırma bulgularımızı destekler niteliktedir. Araştırmada en az bir kişi tarafından ve en az bir yönden destek alan katılımcıların algıladıkları sosyal destek puanlarının istatistiksel olarak anlamlı derecede yüksek olduğu belirlenmiştir. Dolayısıyla verilen her türlü desteğin mutlaka hasta tarafından algılandığı ve MDB sürecinin sağlıklı bir şekilde yaşanmasında sosyal desteğe gereksinim duyulduğu düşünülmektedir. Araştırmamızda sosyal izolasyon tanımlayıcı özelliklerinin görülme oranlarının oldukça yüksek olduğu düşünüldüğünde, MDB tanılı bireylerde sosyal izolasyon bir an önce müdahale edilmesi gereken önemli bir hemşirelik problemidir.

Anahtar Kelimeler: depresyon, hemşirelik tanısı, sosyal destek, sosyal izolasyon

KAYNAKÇA:

1. Güleç C. Psikiyatrinin ABC'si ve transkültürel psikoterapiler. 4. Baskı. İstanbul: Say Yayınları; 2018.
2. Büyükçavdar TP. Sosyal destek algısı ve öz yeterlilik düzeyinin depresyonla baş etme stratejileri üzerine etkisi [tıpta uzmanlık tezi]. Erciyes Üniversitesi; 2017.
3. Tekaüt A. Şizofreni hastalarında algılanan sosyal desteğin işlevsel iyileşme üzerine etkisi [yüksek lisans tezi]. Sağlık Bilimleri Üniversitesi; 2019.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

EXAMINING THE SOCIAL ISOLATION AS A NURSING DIAGNOSIS, SOCIAL SUPPORT LEVEL AND RELEVANT FEATURES IN PATIENTS WITH DEPRESSION

Tuğba Yıldırım¹, Gülsüm Ançel²

¹Çankırı Karatekin University Faculty of Health Sciences, Department of Psychiatric Nursing, Çankırı

²Ankara University Faculty of Nursing, Nursing Department, Ankara

Aim: This research was conducted as a cross-sectional and correlational study to determine which one/ones of the defining characteristic(s) included in the NANDA-I social isolation nursing diagnosis was/were available in patients diagnosed with major depressive disorder (MDD) and to examine the defining characteristics of social isolation and the correlations between socio-demographic characteristics and social support level.

Method: The study was conducted with 130 patients, who applied to the psychiatry outpatient clinic of a university hospital in the Central Anatolia Region and were diagnosed with MDD according to the DSM-V diagnostic criteria, between 1 April 2019 and 30 September 2019. The data were collected using a "Personal Information Form" prepared by the researcher, the "Multidimensional Scale of Perceived Social Support (MSPSS)", and the "Form for Defining Characteristics of Social Isolation According to NANDA-I Nursing Diagnoses". Since the data were not normally distributed, the Mann Whitney U test to compare two groups, the Kruskal-Wallis test to compare three or more groups, and the Chi-Square test and Fisher's-exact test to analyze the cross tables were used. The results were accepted as statistically significant for $p < 0,05$.

Results: In the study, it was found that the participants' MSPSS total mean score was $50,34 \pm 17,34$ and the lowest mean score belonged to the "friend support" subscale. The MSPSS scores of the women were higher than those of the men. The MSPSS scores of the participants, who received support from at least one person and minimum one dimension, were statistically significantly higher than those who received no support from any dimension and anyone ($p < 0,05$). At least one of the participants answered yes to the defining characteristics in NANDA-I social isolation nursing diagnosis and the highest rate of "yes" answers belonged to the "sad affect" item (93,1%).

Discussion-Conclusion: In the study, the perceived friend support was lower than the perceived family and significant other support, which can be explained with the fact that patients spend most of their time at home alone or with their family and tend to reduce or completely stop their communication with their friends and other people [1]. The findings of the study conducted by Büyükçavdar [2] with patients diagnosed with MDD and the findings of the study conducted by Tekait [3] with schizophrenic patients support the findings of the present study. In the study, it was determined that the social support scores perceived by the participants receiving support from at least one person and in at least one way were higher at a statistically significant level. Therefore, it is thought that patients certainly perceive all kinds of support and social support is needed in order to experience the MDD process healthily. Considering that the prevalence of defining characteristics of social isolation was very high in the present study, social isolation is an important nursing problem that needs to be intervened in as soon as possible in people diagnosed with MDD.

Keywords: depression, nursing diagnosis, social support, social isolation

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-267

KRONİK RUHSAL HASTALIĞI OLAN BİREYLERE HEMŞİRE LİDERLİĞİNDE UYGULANAN PROGRAMIN HASTALARIN FİZİKSEL SAĞLIK VE YAŞAM KALİTESİ ÜZERİNE ETKİSİ

Sevecen Çelik İnce¹, Neslihan Partlak Günüşen²

¹Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi

²Dokuz Eylül Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi

Amaç: Şizofreni, bipolar bozukluk ve şizoaffektif bozukluk gibi ruhsal hastalığı olan bireylerin genel nüfusa göre yaşam beklentisinin daha az olduğu ve fiziksel sağlık durumlarının daha kötü olduğu belirtilmektedir [1,2,3]. Bu araştırmanın amacı, kronik ruhsal hastalığı olan bireylere hemşire liderliğinde uygulanan sağlıklı beslenme ve fiziksel aktiviteyi içeren girişim programının hastaların fiziksel sağlığına, fiziksel aktivitelerine, sağlıklı yaşam biçimi davranışlarına ve yaşam kalitesine etkisini incelemektir.

Yöntem: Araştırma yarı deneysel tasarımdadır. Araştırma Nisan 2018-Aralık 2018'de Türkiye'nin batısında bulunan bir TRSM'ye kayıtlı olan hastalarla yürütülmüştür. Örneklemini 33 kronik ruhsal hastalığı olan birey (girişim grubu: 19-kontrol grubu: 14) oluşturmuştur. Veriler, Tanıtıcı Bilgi Formu, Sağlıklı Yaşam Biçimi Ölçeği, Sf-36 Yaşam Kalitesi Ölçeği ve adımsayar ile toplanmıştır. Veriler eğitim programı öncesi, program sonrası, 3.ay, 6.ay ve 12. ay da toplanmıştır. Verilerin analizinde nonparametrik Friedman testi, Wilcoxon Signed testi, man Whitney U testi, kıkare testi kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmanın sonucunda girişim grubundaki bireylerin bel çevresinde istatistiksel olarak anlamlı bir azalma olmuştur (X^2 Friedman: 39.547; $p < 0.05$). Girişim grubundaki bireylerin sağlıklı yaşam biçimi davranışları ölçeği fiziksel aktivite (X^2 Friedman: 18.110; $p = .001$) ve beslenme (X^2 Friedman: 21.246; $p < 0.000$) alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı bir artış olduğu bulunmuştur. Girişim grubundaki bireylerin yaşam kalitesi ölçeğinin fiziksel işlev (X^2 Friedman: 10.057; $p = 0.039$) ve mental özet değer (X^2 Friedman: 21.684; $p < 0.001$) alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı bir artış olduğu bulunmuştur. Girişim grubundaki bireylerin adım sayısında, beden kitle indeksinde ve kiloda istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır ($p > 0.05$). Kontrol grubunun antropometrik ölçümlerinde, sağlıklı yaşam biçimi davranışlarında ve yaşam kalitesi alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı bir değişim olmadığı saptanmıştır ($p > 0.05$).

Tartışma ve Sonuç: Bu çalışmanın sonucunda hemşire liderliğinde uygulanan programa katılan girişim grubundaki bireylerin bel çevresinde anlamlı bir azalma olduğu, fiziksel aktivite ve beslenme puanlarında ve yaşam kalitesinin fiziksel işlev ve mental özet değer boyutlarında gelişme olduğu saptanmıştır. Sonuç olarak hemşire liderliğinde uygulanan fiziksel aktivite ve sağlıklı beslenmeyi içeren bir programın kronik ruhsal hastalığı olan bireylerin fiziksel sağlık sonuçlarını, sağlıklı yaşam biçimi davranışlarını ve yaşam kalitesini olumlu yönde etkileyebileceği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: "Kronik ruhsal hastalık", "sağlıklı beslenme", "yaşam kalitesi", "fiziksel aktivite", "psikiyatri hemşireliği".

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Mazoruk S, Meyrick J, Taousi Z, Huxley A. The effectiveness of health behavior change interventions in managing physical health in people with a psychotic illness: A systematic review. *Perspect in Psychiatr Care*, 2020 Jan;56(1):121-140.
2. Petzold MB, Mumm JLM, Bischoff S, Grobe J, Plag J, Brand R, Ströhle A. Increasing physical activity and healthy diet in outpatients with mental disorders: a randomized-controlled evaluation of two psychological interventions. *Eur Arch Psychiatry Clin Neurosci*. 2019;269(5):529-542. doi: 10.1007/s00406-018-0941-z.
3. Happell B, Platania-Phung C, Scott D. Placing physical activity in mental health care: A leadership role for mental health nurses. *Int J Ment Health Nurs*. 2011;20(5):310-318. doi: 10.1111/j.1447-0349.2010.00732.x.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

EFFECT OF A NURSE-LED INTERVENTION PROGRAM ON THE PHYSICAL HEALTH AND QUALITY OF LIFE OF INDIVIDUALS WITH SEVERE MENTAL ILLNESS

Sevecen Çelik İnce¹, Neslihan Partlak Günüşen²

¹Zonguldak Bulent Ecevit University, Faculty of Health Sciences

²Dokuz Eylul University, Faculty of Nursing

Purpose: It is stated that individuals with mental illnesses such as schizophrenia, bipolar disorder and schizoaffective disorder have less life expectancy and poorer physical health status than the general population. The aim of this study was to investigate the effect of nurse-led intervention programs on patients' physical health, physical activities, healthy lifestyle behaviors and quality of life.

Methods: The research was conducted with a quasi-experimental design. The study was conducted with patients enrolled in a TRSM located in western Turkey between April 2018 and December 2018. The sample consisted of 33 individuals with severe mental illness (intervention group:19; control group:14). Data were collected with the Introductory Information Form, Healthy Life Style Behavior Scale, the Short Form-36 Quality of Life Instrument and pedometers. Data were collected before and after the education program, in the 3rd, 6th and 12th months. Nonparametric Friedman test, Wilcoxon Signed test, Mann Whitney U test and chi-square test were used for data analysis.

Findings: The individuals in the intervention group showed a statistically significant decrease in waist circumference (X^2 Friedman: 39.547; $p < 0.05$). It was found that there was a statistically significant increases in the physical activity (X^2 Friedman: 18.110; $p = 0.001$) and nutrition (X^2 Friedman: 21.246; $p < 0.000$) dimensions of healthy lifestyle behaviors of the individuals in the intervention group. It was found that there was a statistically significant increases in the physical function (X^2 Friedman: 10.057; $p = 0.039$) and mental summary value (X^2 Friedman: 21.684; $p < 0.001$) dimensions of quality of life scale of the individuals in the intervention group. No statistically significant difference was detected in the number of steps, body mass index and weight in the intervention group ($p > 0.05$). No statistically significant changes were detected in anthropometric measurements, healthy lifestyle behaviors or quality of life subscales in the control group ($p > 0.05$).

Discussion and conclusion: As a result of this study, there was a significant decrease in waist circumference of the individuals in the intervention group participating in nurse-led intervention program, there was also improvement in physical activity and nutrition scores and physical function and mental summary value dimensions of quality of life. As a result of this study, it can be said that interventions involving physical activity and healthy nutrition under the leadership of the nurse can positively affect the physical health outcomes, healthy lifestyle behaviors and quality of life of individuals with severe mental illness.

Keywords: "severe mental illness", "healthy nutrition", "physical activity", "quality of life", "mental health nursing".

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

S-268

AVUSTRALYA RUH SAĞLIĞI TRIYAJ SKALASI ETKİNLİĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ

Ayşe Büyükbayram Arslan¹, Esra Engin², Selahattin Kıyan³

¹İzmir Katip Celebi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

²Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

³Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi, Acil Tıp Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

Amaç: Avustralya Ruh Sağlığı Triyaj Skalası (ARSTS), genel hastanelerin acil servislerinde acil psikiyatrik bakım kalitesini etkileyen önemli bir araçtır [1]. Çalışma, Türkiye’de ARSTS’nin etkinliğini incelemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Çalışma Mayıs 2018–Mart 2019 tarihleri arasında Türkiye’de bir üniversite hastanesi acil servisinde 30 hemşire ve 365 hasta ile yürütülmüştür. Metodolojik, hemşireler ve randomize olmayan hasta grubuyla yapılmış yarı deneysel bir çalışmadır. İlk aşamada ARSTS’nin kapsam geçerliği yapılmış ve Türk kültürüne uygunluğu değerlendirilmiştir. Ayrıca ARSTS’nin alt kategorileri ile Türkiye’de kullanılan Renk Kodlama ve Triyaj Uygulama Standartları Skalası (RKTUSS) alt kategorileri içerik ve tanım açısından eşleştirilmiş, 40 uzman görüşü alınmıştır. İkinci aşamada ise hemşirelere Acil Psikiyatrik Bakım ve Ruh Sağlığı Triyajı konulu eğitim programı uygulanmış ve ARSTS’nin geçerlik ve güvenilirliği incelenmiştir.

Bulgular: Çalışmada ARSTS’nin Türk kültürüne uygun olduğu saptanmıştır ($p < .05$). ARSTS ve RKTUSS alt boyutları kabul edilebilir düzeyde uyumlu bulunmuştur (Cohen’s kappa 0.738, $p < .05$). ARSTS’nin geçerliği kapsamında ARSTS uygulanırken hastaların triyajda bekleme süresinin $26,56 \pm 36,4$ dakika ($p < .05$), toplam acil serviste kalma süresinin $430,38 \pm 642,49$ dakika olduğu ($p > .05$) ve hemşirelik hizmeti memnuniyeti puan ortalamasının arttığı ($p > .05$) saptanmıştır. Hemşirelerin ARSTS uygulamadan önce düşük triyaj kodu (Kategori 4), uygulanırken ise doğru triyaj kodu (Kategori 3) verme eğiliminde olduğu belirlenmiştir. Ayrıca ARSTS’nin güvenilirliğinin ise eğitim sonrasında arttığı ve iyi derecede uyum ve uyuma olduğu saptanmıştır (Kappa=0,631 $p < .05$).

Tartışma-Sonuç: Acil psikiyatrik bakımın kalitesini artırmak için yapılan birçok çalışma, ruh sağlığı triyaj yaklaşımının öneminden bahsetmektedir [1,2,3]. Türkiye’de acil servise başvuran hastaların triyajı RKTUSS kullanılarak yapılmaktadır [4]. RKTUSS’un ruhsal sorunları olan hastaları değerlendirmek için ayrıntılı bir alanı yoktur. Acil psikiyatrik başvuruları değerlendirmede genel hastalara yönelik triyaj ölçeklerinin yetersiz kaldığı birçok çalışmada bildirilmiştir [1,2,3]. Türkiye’de acil psikiyatrik bakımın kalitesini artırmak için yapılan bu çalışmaya göre ARSTS, Türk kültürüne uygundur. Hastaların triyajda bekleme süresi ve hemşirelerin doğru triyaj kodu verebilmesi üzerine geçerlidir ve güvenilirliği kabul edilebilir düzeydedir. Ancak ülkemizde ilk kez yapılan bu çalışmanın farklı gruplarda yapılması, acil psikiyatrik bakım kalitesi açısından önemlidir.

Anahtar Kelimeler: ruh sağlığı, acil servis, psikiyatrik acil hizmetler, triyaj scale

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Broadbent M, Jarman H, Berk M. Improving competence in emergency mental health triage. Accident and Emergency Nursing. 2002;10:155-62. <https://doi.org/10.1054/aaen.2001.0377>
2. Smart D, Pollard C, Walpole B. Mental health triage in emergency medicine. Aust N Z J Psychiatry, 1999;33:57-66. <https://doi.org/10.1046/j.1440-1614.1999.00515.x>
3. Broadbent M, Creaton A, Moxham L, Dwyer T. Review of triage reform: the case for national consensus on a single triage scale for clients with a mental illness in Australian emergency departments. J Clin Nurs. 2021;19:712-5. <https://doi.org/10.1111/j.1365-2702.2009.02988.x>
4. Yataklı sağlık tesislerinde acil servis hizmetlerinin uygulama usul ve esasları hakkında tebliğ (2009). Erişim adresi: <https://www.saglik.gov.tr/TR,11321/yatakli-saglik-tesislerinde-acil-servis-hizmetlerinin-uygulama-usul-ve-esaslari-hakkinda-teblig.html>

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

EVALUATION OF THE EFFECTIVENESS OF THE AUSTRALIAN MENTAL HEALTH TRIAGE SCALE: THE CASE OF TURKEY

Ayşe Büyükbayram Arslan¹, Esra Engin², Selahattin Kıyan³

¹Izmir Katip Celebi University, Faculty of Health Sciences, Department of Psychiatric Nursing, Izmir, Turkey.

²Ege University, Faculty of Nursing, Department of Psychiatric Nursing, Izmir, Turkey

³Ege University, Faculty of Medicine, Department of Emergency Medicine, Izmir, Turkey

Objective: The Australian Mental Health Triage Scale (AMHTS) is a significant tool that affects the quality of emergency psychiatric care at hospitals [1]. The study was conducted to examine the effectiveness of AMHTS in Turkey.

Methods: This study conducted with 30 nurses and 365 patients at the emergency department of a university hospital in Turkey in the period of May 2018–March 2019. It is a methodological and quasi-experimental study conducted with nurses and non-randomized patient group. First, the scope validity of the AMHTS scale was carried out and its suitability for Turkish culture was evaluated. In addition, the sub-categories of AMHTS and the Color Coding and Triage Application Standards Scale (CCTASS) sub-categories used in Turkey were matched in terms of content and definition, and 40 expert opinions were received. In the second stage, the nurses took a training program called Emergency Psychiatric Care and Mental Health Triage, and the validity and reliability of the AMHTS were examined.

Results: In the study, AMHTS was found to be suitable for Turkish culture ($p < .05$). The AMHTS and CCTASS sub-dimensions were found to be acceptable at an acceptable level (Cohen's kappa 0.738, $p < .05$). The within the scope of validity study of the triage scale determined that the patients' mean waiting time for triage was 26.56 ± 36.40 minutes ($p < .05$), mean total time spent in the emergency department was 430.38 ± 642.49 minutes ($p > .05$) and mean score of the patients' nursing service satisfaction increased ($p > .05$). It has been determined that nurses tend to give a low triage code (Category 4) before applying AMHTS and the correct triage code (Category 3) when applying AMHTS. The reliability of the Turkish version of the AMHTS increased after the nurses' training program (Cohen's kappa = 0.631, $p < .05$).

Discussion-Conclusion: Many studies carried out to improve the quality of emergency psychiatric care mention the importance of a mental health triage approach [1,2,3]. The triage of patients admitted to the emergency department in Turkey is performed using CCTASS [4]. CCTASS does not have a detailed field for evaluating patients with mental problems. It has been reported in many studies that triage scales for general patients were insufficient in evaluating emergency psychiatric admissions [1,2,3]. According to this study conducted to improve the quality of emergency psychiatric care, ARSTS is suitable for Turkish culture. It is valid and its reliability is at an acceptable level upon the patient's waiting time in triage and the nurses' ability to give the correct triage code. However, it is important for the quality of emergency psychiatric care that this study, which is the first in our country, should be conducted in different groups.

Keywords: mental health, emergency service, psychiatric emergency services, triage scale

Poster Bildiriler

Poster Presentations

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

P-001

YETİYİTİMİ OLAN ŞİZOFRENİK BOZUKLUK TANISI ALMIŞ BİR BİREYİN PEPLAU' NUN KİŞİLERARASI İLİŞKİLER KURAMI TEMELLİ HEMŞİRELİK BAKIMI: OLGU SUNUMU

Ayşeğül Dönmez¹, Derya Küliğ Atabey²

¹Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir

²Ege Üniversitesi Hastanesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, İzmir

Profesyonel bilgi ve beceri ile bakım vermek, hemşireliğin felsefesidir. Uygulamalı bilim olan hemşirelik, teori ve uygulama arasındaki ilişkiyi ortaya koyar, teorinin uygulamaya geçirilmesiyle hayat bulur [1]. Psikiyatri hemşireliğine önemli ölçüde katkılar sağlayan Peplau ise terapötik hasta-hemşire ilişkisi kavramını geliştirilmiş, bu ilişkiyi oryantasyon, tanımlama, yararlanma, çözümlenme olarak dört aşamada ele almış ve kuramında hasta ile güvene dayalı kurulan ilişkinin bakımda önemli bir unsur olduğuna vurgu yapmıştır [2,3]. Duygu, düşünce ve davranışlarda bozukluklara yol açan psikotik bir bozukluk olan şizofrenide terapötik ve güvene dayalı ilişkinin kurulması bakımın ve tedavinin en önemli unsurlarındandır [4]. Bu bilgiler doğrultusunda bu çalışmada amaç kişilerarası ilişkiler kuramı temelli hemşirelik bakımının şizofrenik bozukluk tanısı almış bireyin bakımına etkisini incelemektir.

Hastalık öyküsü: 29 yaşında erkek hasta, ailesiyle beraber yaşamaktadır. Bekar, açık öğretim lise mezunu, hiç çalışmamış. Hastanın şikayetleri ortaokul çağlarında içe kapanma, namaz kılmaya başlama gibi dini uğraşılarda artış, gece mezarlığa giderek Arapça yazılar okuma şeklinde başlamış. Tarihle ve kitaplarla hep aşırı ilgilenmiş. Hastanın son bir yıldır öz bakım düşüklüğü, banyo yapmama, sosyal izole yaşama davranışları artmış. Son üç gündür oral alım reddi, az konuşma, devamlı aynı hareketleri yapma davranışları eklenmiş.

Ruhsal durum değerlendirmesi: hastanın bilinci açık, oryante, kooperedir. Göz teması kurmaktan kaçınmaktadır. Öz bakımı kötü, kıyafetleri mevsime uygun, yaşından büyük gösteren ve öz bakımını sağlamadığından kötü kokulu ve kirlidir. Tırnakları bakımsız ve çok uzun, saçları kirlili ve taranmamıştır. Hareketleri yavaş, konuşma hız ve miktarı azalmış, hipofonik ve alojiktir. Negativizm, stereotipik hareketler, balmumu esnekliği, katatoni, mutizm, el yıkama ritüeli ve kompulsyonu bulunmaktadır.

Tedavisi: Risperidon (2-0-2mg), Lorezapam (2.5-2.5-2.5mg) tedavisi başlanmış, klinik gelişimine göre sertralin 50 mg, klazopin 25 mg eklenerek dozların düzenlenmesi yapılmıştır.

Hastaya yatışından itibaren primer hemşiresi tarafından bir hafta boyunca kişilerarası ilişkiler kuramı temelli hemşirelik bakımı uygulanmıştır. Bu uygulamada;

Oryantasyon: Hastanın sorunu tanıması ve yardım gereksinimini fark etmesi için desteklenmiştir. İsteddiği ve izin verdiği kadarıyla ona yardım etmek için orada bulunduğu ifade edilerek güven duygusunun gelişimi hedeflenmiştir.

Tanımlama: Hastanın öyküsü ve mevcut sorunları tanımlanmıştır. NANDA taksonomi sistemi temel alınarak birincil olarak özbakım eksikliği, sosyal etkileşimde azalma, sözel iletişimde bozulma, bireysel baş etmede yetersizlik hemşirelik tanıları belirlenmiş ve girişimler planlanmıştır.

Yararlanma: Tanılara yönelik planlanan girişimler uygulanmıştır. Odasından çıkmayan hasta sık aralıklarla

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

odasında ziyaret edilmiş, kabul edici ve güven verici ses tonu, jest ve mimikleri kullanmaya özen gösterilmiştir. Zorlayıcı yaklaşımlardan uzak, tedavisi ve bakımı uygulanmıştır. Her yapılan uygulamanın bilgisi verilmiş, terapötik ilişkinin gelişmesi için hastaya zaman tanınmıştır.

Çözülme: yatışından iki gün sonra aşamalı olarak hasta öz bakım gereksinimlerinin giderilmesine izin vermiş; tırnakları kesilmiş, tıraşı yapılmış, duş alması konusunda desteklenmiştir. Dört gün sonra kısa süreli ortak alan ve bahçede vakit geçirmeye başlamış, ilaçlarını ortak alanda içmeye başlamıştır. Katatonisi, mutizmi, hipofonisi gerilemiş, konuşma miktarı artmış ve göz teması kurmaya başlamıştır.

Sonuç olarak bu olguda yetiyitimi olan şizofrenik bozukluk tanılı bireye kişilerarası ilişkiler kuramı temelli hemşirelik bakımı uygulanmıştır. Psikotik bozukluğu olan hastalara bakım verirken güven duygusunun gelişimi, anksiyetenin giderilmesi oldukça önemlidir. Bu nedenle kuramın kullanımının uygun olduğu görülmektedir. Fizyolojik bakımın sağlanmasında yetersiz kalsa da terapötik ilişkinin gelişmesi konusunda faydalı olan kuramın psikiyatrik bozukluğu olan hastalarda bakım kalitesini arttırmaktadır. Kuramın klinikte kullanımının arttırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: şizofreni, hildegard peplau, hemşirelik bakımı

KAYNAKÇA:

1. Çam O. Psikiyatri hemşireliğinde bakımın sanatsal incelikleri. Türkiye klinikleri j psychiatr nurs-special topics 2015;1(1):1-8.
2. Pektekin Ç. Hemşirelik kuramları ve bakım modelleri. İstanbul: İstanbul medikal yayıncılık; 2013.
1. Bilge A, Engin E. Kişilerarası ilişkiler kuramı temelli çözüm odaklı terapinin etkinliği: geriye dönük bir inceleme. Anadolu Psikiyatri Dergisi 2016;17(4):261-269.
3. Dülgerler Ş. Ruh sağlığı ve hastalıkları hemşireliği bakım sanatı. Çam O, Engin E (editörler). İstanbul: İstanbul medikal yayıncılık; 2014;413-446.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

PEPLAU'S INTERPERSONAL RELATIONS THEORY-BASED NURSING CARE OF AN INDIVIDUAL WITH DISABILITY DIAGNOSED WITH SCHIZOPHRENIC DISORDER: A CASE REPORT

Ayşegül Dönmez¹, Derya Küliğ Atabey²

¹Ege University Faculty of Nursing, Department of Mental Health and Diseases Nursing, İzmir

²Ege University Hospital, Department of Mental Health and Diseases, İzmir

Nursing, which's applied science, reveals relationship between theory and practice[1]. Peplau developed concept of therapeutic patient-nurse relationship, discussed relationship in four stages as orientation, definition, benefit and analysis, emphasized that relationship based on trust with patient in theory's important in care [2,3]. Psychotic disorder that causes disturbances in emotions, thoughts and behaviors [4]. Aim of study examine effect of nursing care based on interpersonal relations theory on the care of an individual diagnosed with schizophrenic disorder.

Disease history: A 29-year-old male patient lives with his family. Single, never worked. The patient's complaints started with increase in religious activities. He's extremely interested in history and books. He's low self-care, not taking a bath, and social isolation behaviors have increased in the last year. In last three days, oral intake refusal, speaking less, and doing the same movements.

Evaluation of mental status: He's conscious, oriented, cooperative. He avoids making eye contact. He has bad self-care, clothes suitable for the season, looks older than his age, and is smelly and dirty. He doesn't take care of himself. His nails're unkempt and long, his hair's dirty. His movements're slow, speed and amount of speech are reduced, he's hypophonic and alogical. There're negativism, stereotypical movements, catatonia, mutism, handwashing ritual and compulsion.

Treatment: Risperidone (2-0-2mg), Lorezapam (2.5-2.5-2.5mg) treatment was started, and dosages were adjusted by adding sertraline 50 mg and clazopine 25 mg according to clinical development.

Nursing care based on the theory of interpersonal relations was applied to he for one week by primary nurse. this application;

Orientation: he's supported to recognize problemi It's aimed to develop sense of trust by expressing. She's there to help him as much as he wanted and allowed.

Identification: Current problems're described. NANDA taxonomy system, primary nursing diagnoses such as lack of self-care, decrease in social interaction, deterioration in verbal communication, inadequacy in individual coping were determined and interventions were planned.

Utilization: planned interventions for diagnoses have been implemented. He didn't leaving his room, was visited in his room at frequent intervals, and care was taken to use accepting and reassuring tones, gestures and facial expressions. Information about each application was given, and time was given to the patient for the development of the therapeutic relationship.

Resolution: two days after his nails're cut, shaved. He's supported to take shower. Four days later, he started to spend time in the common area for a short time, started to drink his medicines in the common area. His catatonia, mutism, and hypophonia regressed, amount of speech increased. He started to make eye contact.

As result, in case, nursing care based on interpersonal relations theory was applied to individual diagnosed with schizophrenic disorder with disability. It's important to develop sense of trust, relieve anxiety while giving care to patients with psychotic disorders. It seems appropriate to use the theory. Although it's insufficient in providing physiological care, the theory, which's useful for therapeutic relationship, increases the quality of care in patients with psychiatric disorders. It's recommended to increase use of theory in clinical practice.

Keywords: schizophrenia, hildegard peplau, nursing care

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

P-002

RUHSAL BOZUKLUĞU OLAN BİREYLERİN FİZİKSEL SAĞLIKLARI NASILDIR?

Gül Dikeç¹, Funda Gümüş², Abdullah Atlı³

¹Fenerbahçe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Programı, İstanbul, Türkiye.

²Dicle Üniversitesi, Atatürk Sağlık Yüksek Okulu, Hemşirelik Bölümü, Diyarbakır, Türkiye.

³Dicle Üniversitesi, Tıp fakültesi, Psikiyatri Ana Bilim Dalı, Diyarbakır, Türkiye.

Amaç: Ruhsal bozuklukların doğası ve kullanılan psikotrop ajanlar bireylerin fiziksel sağlığında bozulmaya neden olmaktadır. Literatürde hastaların kullandıkları psikotropolar nedeniyle hastaların kilo aldıkları, sağlıklı beslenme alışkanlıklarına sahip olmadıkları, yeterince egzersiz yapmadıkları ve fiziksel hastalıklar açısından daha riskli oldukları belirtilmektedir [1,2,3]. Bu çalışma bir üniversite hastanesinin psikiyatri kliniğinde ayakta takip edilen hastaların fiziksel sağlıklarının belirlenmesi amacıyla kesitsel ve tanımlayıcı araştırma deseninde yapıldı.

Yöntem: Çalışma verileri Kasım 2018-Şubat 2020 tarihleri arasında, bir üniversite Tıp Fakültesi Hastanesi Psikiyatri polikliniğinde toplandı. Çalışmaya 74 kadın, 63 erkek olmak üzere 137 birey katıldı. Çalışmada verilerin toplanmasında literatür doğrultusunda araştırmacılar tarafından geliştirilen Bilgi Formu kullanıldı. Hastaların fiziksel sağlık davranışlarının değerlendirilmesinde; madde kullanımı, sağlığı geliştiren davranışlar, egzersiz, beslenme, uyku, öz bakım, ağız hijyeni, boşaltım ve cinsel yaşamlarına ilişkin sorular soruldu ve hastaların boy, kilo, beden kitle indeksi, yaşam bulguları ölçüldü.

Bulgular: Katılımcıların %21,9'unun bir fiziksel hastalığı olduğu saptandı. Günlük ortalama 8,24±2,24 saat uydukları, hastaların %59,9'unun uyandığında kendini dinlenmiş hissetmediği bulundu. Hastaların genel görünüşleri incelendiğinde %73,7'sinin öz bakımlarının iyi olduğu gözlemlendi. Hastaların %13,9'unun takma diş kullandığı, eksik diş sayısının ortalama 2,20±4,64 ve çürük diş sayısının 1,97±1,5 olduğu belirlendi. Katılımcıların boşaltım alışkanlıkları değerlendirildiğinde %55,5'inin günde bir kez defakasyona çıktığı belirlendi. Katılımcıların %55,5'inin cinsel yaşamlarından memnun olmadığı, %80,3'ünün herhangi bir kontraseptif yöntem kullanmadığı belirlendi. Hastaların ağrı durumları değerlendirildiğinde %33,6'sının ağrı yaşadığı; en sık yaşanan ağrının %13,9 ile baş ağrısı olduğu belirlendi. Katılımcıların Beden Kitle İndekslerinin (BKI) ortalama 25,26±4,94 olduğu belirlendi.

Sonuç: Ruhsal bozukluğu olan bireylerin fiziksel sağlıklarının geliştirilmesinde, hastaların sağlıklı yaşam alışkanlıklarının tanımlanması, davranış değişikliği yaratan psikososyal müdahalelerden yararlanılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Fiziksel sağlık, psikiyatri hemşireliği, ruhsal bozukluk.

KAYNAKÇA

1. Shaikh, H., & Aeddula, N. R. (2020). Anemia of chronic renal disease. StatPearls [Internet].
2. Baghdady, N. T., Banik, S., Swartz, S. A., & McIntyre, R. S. (2009). Psychotropic drugs and renal failure: translating the evidence for clinical practice. *Advances in therapy*, 26(4), 404-424.
3. Li, D., Xu, J., Liu, F., Wang, X., Yang, H., & Li, X. (2019). Alcohol Drinking and the Risk of Chronic Kidney Damage: A Meta-Analysis of 15 Prospective Cohort Studies. *Alcoholism: Clinical and Experimental Research*, 43(7), 1360-1372.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

HOW IS PHYSICAL HEALTH STATUS OF INDIVIDUALS WITH MENTAL DISORDERS?

Gül Dikeç¹, Funda Gümüş², Abdullah Atlı³

¹Fenerbahçe University, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing, Istanbul, Türkiye.

²Dicle University, Atatürk School of Health, Department of Nursing, Diyarbakir, Turkey

³Dicle University, Medical School, Department of Psychiatry, Diyarbakir, Turkey

Aim: The nature of mental disorders and the psychotropic agents used to treat them adversely affect patients' physical health. Psychotropic drug use has been associated with weight gain, unhealthy eating habits, physical inactivity, and higher risk of physical diseases [1,2,3]. This study was conducted in a cross-sectional and descriptive research design to determine the physical health of outpatients in the psychiatry clinic of a university hospital.

Methods: Study data were collected between November 2018 and February 2020 in a university Medical Faculty Hospital Psychiatry outpatient clinic. 137 individuals, 74 women and 63 men, participated in the study. In the study, the Information Form developed by the researchers in line with the literature was used to collect the data. In the evaluation of patients' physical health behaviors; Questions about substance use, health-promoting behaviors, exercise, nutrition, sleep, self-care, oral hygiene, excretion and sexual life were asked, and the patients' height, weight, body mass index, and vital signs were measured.

Results: It was determined that the mean age of the patients participating in this study was 31.81 ± 11.03 , and 54% were female and 46% were male. It was determined that 21.9% of the participants had a physical disease, 54.7% smoked and 43.8% exercised. It was determined that the patients drank 7.18 ± 3.74 glasses of water on average daily, 2.56 ± 0.69 main meals and 0.80 ± 0.88 snacks. It was found that they slept an average of 8.24 ± 2.24 hours per day, and 59.9% of the patients did not feel rested when they woke up. When the general appearance of the patients was examined, it was observed that 73.7% of them had good self-care. It was determined that 13.9% of the patients used dentures, the average number of missing teeth was 2.20 ± 4.64 and the number of decayed teeth was 1.97 ± 1.5 . When the excretory habits of the participants were evaluated, it was determined that 55.5% of them defecated once a day. It was determined that 55.5% of the participants were not satisfied with their sexual life, and 80.3% did not use any contraceptive method. When the pain status of the patients was evaluated, it was determined that 33.6% of the patients experienced pain; it was determined that the most common pain was headache with 13.9%. It was determined that the mean Body Mass Index (BMI) of the participants was 25.26 ± 4.94 .

Conclusion: In order to improve the physical health of people with mental disorders, their lifestyle habits should be evaluated, and psychosocial interventions used to effect behavioral changes.

Keywords: Mental disorders, physical health, psychiatric nursing.

REFERENCES

1. Shaikh, H., & Aeddula, N. R. (2020). Anemia of chronic renal disease. StatPearls [Internet].
2. Baghdady, N. T., Banik, S., Swartz, S. A., & McIntyre, R. S. (2009). Psychotropic drugs and renal failure: translating the evidence for clinical practice. *Advances in therapy*, 26(4), 404-424.
3. Li, D., Xu, J., Liu, F., Wang, X., Yang, H., & Li, X. (2019). Alcohol Drinking and the Risk of Chronic Kidney Damage: A Meta-Analysis of 15 Prospective Cohort Studies. *Alcoholism: Clinical and Experimental Research*, 43(7), 1360-1372.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

P-003

“ÇOCUKLARDA OYUN TERAPİSİ PSİKOSOSYAL VE DAVRANIŞSAL SORUNLARINA ETKİLİ MİDİR?”

Murat Köprü¹, Gül Ünsal²

¹Batman Eğitim ve Araştırma Hastanesi

²Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği ABD

GİRİŞ

Çocuk sürekli değişim gösteren bir çevre içinde yer almaktadır. Çocuğun doğuştan gelen güdü ve eğilimleri, çevresinin toplum için eğittiği eğitsel baskının altındadır. Çocuğun doğuştan getirdiği özellikler ve çevre baskısı çatışmalara neden olabilmektedir. Çocukta sağlıklı ve dengeli bir gelişim sağlanmak isteniyorsa, çatışmalar ertelenmemeli ve çözüme kavuşturulacak şekilde ele alınması etkili bir kişilik oluşumunu sağlayacaktır.[1]

Çocuğun kişilik gelişimi dönemlerinde problem yaşadığı durumlarda psikososyal ve davranışsal sorunlar yaşamayı beklenmektedir.

APB (Amerikan Psikiyatri Birliği) çocuklarda görülebilen ruhsal bozuklukları DSM V kılavuzunda açıklamıştır. Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu, Karşıt Gelme Bozukluğu, Davranım Bozukluğu, Beslenme Bozukluğu, Pika, Tik Bozuklukları, Enürezis, Enkoprezis, Ayrılma Anksiyetesi, Seçici Konuşmazlık, Tepkisel Bağlanma Bozukluğu, Çocukluk Çağı Depresyonu, Özgül Fobi, Sosyal Kaygı Bozukluğu, Yaygın Kaygı Bozukluğu, Obsesif-Kompulsif Bozukluk, Travma Sonrası Stres Bozukluğu olarak belirtilmiştir.[2]

Oyun aktivitesi, çocuğun iç dünyasının gelişiminde çok değerlidir. Yetişkinler dış dünyayla iletişimini çoğunlukla kelime dağarcıklarıyla gerçekleştirirken, çocuklar bu iletişim ihtiyaçlarını oyun ve oyuncaklarla karşılar. Oyun çocuklarda doğuştandır, eğitimi almadan da zorlanmadan oyun oynayabilirler. Çocuk, oyun aracılığıyla geliştirdiği sembolik bir dille kendini ifade eder.[3]

Oyun Terapisi; çocukların sağlıklı şekilde büyüme ve gelişmesini sağlamak için psikososyal sorunlarını çözmek amacıyla; oyunun terapötik etkisinden faydalanıp kişiler arası süreç oluşturmak için kuramsal model yaratılması olarak tanımlanmaktadır.[4]

Çocuklar küçük yetişkin olarak tanımlanamaz, durumlara yaklaşımı yetişkinlerden farklıdır. Bu durum oyuna bakış açısını da etkilemektedir. Yetişkin için oyun eğlenme, boş zaman geçirmek için bir uğraşırken, çocuklar için öğrenme aracıdır.

Çeşitlerinden bağımsız olarak oyun terapilerinin çocukta çok fazla faydası bulunmaktadır. Oyun terapileri, çocuğun kendine güveninin artmasını, sorunlarını ifade edebilmesini, stres ve kaygı durumunun azalmasını, çevresiyle sosyal uyumunun artmasını, benlik algısının artmasını, yaratıcılığının artmasını, empati kurmasını sağlayıp sosyalliğini artmasını, karşılaştığı güçlüklerle baş edebilmesini ve olumsuz tutumlarını değiştirmesini sağlar. [5]

Anahtar Kelimeler: oyun terapi, çocuk, kişilik, davranış sorunları, sosyal uyum

KAYNAKÇA:

1. Özgür, İ.N. (1976) Ailede okulda çocuk ve gencin ruh sağlığı, İstanbul, Takıloğlu Matbaacılık,
2. Amerikan Psikiyatri Birliği (2013). DSM-5: Tanı ölçütleri başvuru el kitabı. (E. Köroğlu, Çev.) İstanbul: HYB Yayıncılık.
3. Landreth, G. (2012). Play therapy: The art of the relationship (3rd Edition). New York, NY: Routledge
4. Schaefer, E. C. (Ed.) (2013). Oyun Terapisinin Temelleri. (Çev. B. T. Özkaya). Ankara, Nobel Akademik Yayıncılık. 2. Basım.
5. Başoğlu, C., Lök, N., & Öncel, S.(2017). Çocukların aile içi şiddetten korunmasında ailelere yönelik girişimler. Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar, 9(2), sf:123-135.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

“IS PLAY THERAPY IN CHILDREN EFFECTIVE ON PSYCHOSOCIAL AND BEHAVIORAL PROBLEMS?”

Murat Köprü¹, Gül Ünsal²

¹Batman Education and Research Hospital

²Marmara University, Faculty of Health Sciences, Department of Psychiatric Nursing

INTRODUCTION

The child is in a constantly changing environment. The child's innate drives and tendencies are under the educational pressure that his environment educates for society. The child's innate characteristics and environmental pressure can cause conflicts. If a healthy and balanced development is to be achieved in the child, conflicts should not be postponed and handled in a way that will be resolved will ensure the formation of an effective personality.[1]

It is expected that the child will experience psychosocial and behavioral problems in cases where he/she has problems in personality development periods.

APB (American Psychiatric Association) explained mental disorders that can be seen in children in the DSM V guideline. Attention Deficit and Hyperactivity Disorder, Oppositional Defiant Disorder, Conduct Disorder, Feeding Disorder, Pica, Tic Disorders, Enuresis, Encopresis, Separation Anxiety, Selective Speechlessness, Reactive Attachment Disorder, Childhood Depression, Specific Phobia, Social Anxiety Disorder, Pervasive Anxiety Obsessive-Compulsive Disorder was stated as Post Traumatic Stress Disorder.[2]

Game activity is very valuable in the development of the inner world of the child. While adults mostly communicate with the outside world through their vocabulary, children meet these communication needs with games and toys. The game is innate in children, they can play without any difficulty even without training. The child expresses himself through a symbolic language that he develops through play.[3]

Play Therapy; in order to solve their psychosocial problems in order to ensure the healthy growth and development of children; It is defined as creating a theoretical model to create an interpersonal process by making use of the therapeutic effect of the game.[4]

Children cannot be described as small adults, their approach to situations is different from adults. This also affects the point of view of the game. For adults, the game is a pastime for fun and leisure, while for children it is a learning tool.

Regardless of the types, play therapies have many benefits for the child. Play therapies enable the child to increase self-confidence, express his problems, reduce stress and anxiety, increase social harmony with his environment, increase his sense of self, increase his creativity, increase his empathy and increase his sociality, cope with the difficulties he encounters and change his negative attitudes. [5]

Keywords: play therapy, child, personality, behavioral problems, social adaptation

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

P-004

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE PARTNER İSTİSMARINA UĞRAMA PREVELANSI VE İLİŞKİLİ FAKTÖRLER: SİSTEMATİK DERLEME

Şeyda Dülgerler¹, Hacer Demirkoç²

¹Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir

²Yozgat Bozok Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Yozgat

Amaç: Sistemik derleme üniversite öğrencilerinde partner istismarına uğrama prevalansını ve ilişkili faktörleri incelemek amacıyla yürütülmüştür.

Yöntem: Araştırmanın raporlaştırılmasında PRISMA kontrol listesi kullanılmıştır. Tarama için Web of Science, PubMed, Google Academic ve EBSCO veri tabanları kullanılmış ve 01.01.2010-31.12.2020 tarihleri arasında yayınlanan kesitsel, kohort ve vaka-kontrol araştırmaları gözden geçirilmiştir. Literatür taraması, "partner şiddeti" ya da "partner istismarı" ya da "flört şiddeti" ve "üniversite öğrencisi" ya da "lisans öğrencisi" ve "risk faktörü" ya da "ilişkili faktör" ve "yaygınlık (prevelans)" ya da "kohort" ya da "kesitsel" ya da "vaka-kontrol" anahtar kelimeleri kullanılarak yapılmıştır. Ana konu ile ilgisi olmayan, kadın ve erkek öğrencileri birlikte kapsamayan, hakemli dergilerde ve İngilizce yayımlanmayan araştırmalar dışlanmıştır. Partner istismarına uğrama prevalansını yüzde olarak; ilişkili faktörleri %95 güven aralığında Exp(B)/odds ratio/adjusted ratio olarak belirten araştırmalar dahil edilmiştir. Araştırmaların metodolojik kalitesini değerlendirmek için Crowe Eleştirel Değerlendirme Aracı (CEDA) kullanılmıştır.

Bulgular: Veri tabanlarının taranmasından sonra toplam 1283 araştırma elde edilmiştir. Duplikasyonlar kaldırıldıktan sonra toplam 781 araştırma kalmıştır. Altı yüz elli dört araştırmanın başlık ve özeti incelendikten sonra sistemik derleme için uygun olmadığı görülmüştür. Yüz yirmi yedi araştırmanın tam metni incelenmiş ve 123 araştırma dahil olma kriterlerine uygun olmadığı için dışlanmıştır. Verileri raporlamak için toplam dört çalışma kullanılmıştır. CEDA'ya göre dört araştırmadan sadece biri yüksek [1], diğer üç araştırma kabul edilebilir [2-4] kalitede olduğu belirlenmiştir [5]. Partner istismarına uğrama oranı (türe bakılmaksızın) %16,3 ile %72,7 arasında değişmiştir [3,4]. En yüksek oranda görülen istismar türü %72,7 ile duygusal istismardır [3]. Fiziksel istismara uğrayan kadın öğrenci oranı %10,4 ile %17, erkek öğrenci oranı %11,3 ile %20,4 arasında değişmiştir. Cinsel istismara uğrayan kadın öğrenci oranı %11,3 ile %20,8, erkek öğrenci oranı ise %9,3 ile %31,7 arasında değişmiştir [2,4]. İlişkili faktörler nörotisizm ve psikotizim [1], cinsiyet ve duyma sorunları [3], düşmanca cinsiyetçilik ve riskli alkol kullanımı [2], çocukken fiziksel ve cinsel istismara uğrama, birini hamile bırakma ya da hamile kalma, iki ya da daha fazla seksüel partnere sahip olma, tütün kullanımı, travma sonrası stres bozukluğu belirtileri olarak belirlenmiştir [4].

Tartışma-Sonuç: Üniversite öğrencilerinde partner istismarına uğrama oranının yüksek ve partner istismarına uğramada etkili bazı faktörlerinin olduğu görülmüştür [1-4]. İleride üniversite öğrencileri ile yürütülecek araştırmalarda erkek ve kadın öğrencilerin birlikte değerlendirilmesinin ve özellikle erkek öğrenciler için kültürel faktörlerin dikkate alınmasının yararlı olacağı düşünülmektedir. Üniversite öğrencilerinde partner istismarı prevalansını azaltmak için ise ilişkili faktörlere yönelik psikososyal önleme ve koruma programlarının yürütülmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: prevelans, partner istismarı, üniversite öğrencisi, ilişkili faktör

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Boladale M, Yetunde O, Adesanmi A, Olutayo A, Olanrewaju I. Personality profiles and psychopathology among students exposed to dating violence at the Obafemi Awolowo University, Ile-Ife. *J Interpers Violence*. 2015;30(1):168-90.
2. Cantor N, Joppa M, Angelone DJ. An examination of dating violence among college student-athletes. *J Interpers Violence*. 2020;1-21.
3. McQuiller Williams L, Porter JL. The relationship between child maltreatment and partner violence victimization and perpetration among college students: focus on auditory status and gender. *J Interpers Violence*. 2015;30(13):2304-25.
4. Pengpid S, Peltzer K. Intimate partner violence victimization and associated factors among male and female university students in 22 Countries in Africa, Asia and the Americas. *Afr J Reprod Health*. 2016;20(1):29-39.
5. Corrigan FM, Broome H, Dorris L. A systematic review of psychosocial interventions for children and young people with epilepsy. *Epilepsy Behav*. 2016;56:99-112.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

PREVALENCE OF INTIMATE PARTNER ABUSE VICTIMIZATION AMONG UNDERGRADUATE STUDENTS AND ITS ASSOCIATED FACTORS: A SYSTEMATIC REVIEW

Seyda Dülgerler¹, Hacer Demirkoç²

¹Ege University Nursing Faculty, Psychiatric and Mental Health Nursing Department, Izmir

²Yozgat Bozok University Faculty of Health Sciences, Psychiatric and Mental Health Nursing Department, Yozgat

Aim: This systematic review was conducted to investigate the prevalence and associated factors of intimate partner abuse victimization among undergraduate students.

Method: In the reporting of the research, PRISMA checklist was used. Web of Science, PubMed, Google Academic and EBSCO databases were used to search and cross-sectional, cohort and case-control researches published between 01.01.2010-31.12.2020 were reviewed. The literature search was undertaken using keywords of "partner violence" or "partner abuse" or "dating violence" and "university student" or "undergraduate student" and "risk factor" or "associated factor" and "prevalence" or "cohort" or "cross-sectional" or "case-control". Researches that are not related to the main subject, and that do not include male and female students together, and those that are not published in English in peer-reviewed journals were excluded. Researches which the prevalence of partner abuse victimization as a percentage and indicating associated factors as Exp(B)/odds ratio/adjusted ratio at 95% confidence interval were included. The Crowe Critical Appraisal Tool (CCAT) were used to evaluate the methodological quality of the researches.

Results: A total of 1283 studies were obtained after scanning the databases. After removing the duplications, a total of 781 researches were left. After examining the title and summary of 654 researches, it was found that they were not suitable for the systematic review. The full text of 127 researches were reviewed, and 123 researches were excluded because they did not meet the inclusion criteria. A total of four studies were used to report the data. According to the CCAT, only one of the four studies was determined to be of high quality [1], while the other three were of acceptable [2-4] quality [5]. The rate of partner abuse victimization (regardless of the type) ranged from 16.3% to 72.7% [3,4]. The highest rate of abuse is emotional abuse with 72.7 % [3]. The rate of female students who experienced physical abuse ranged from 10.4% to 17%, and the rate of male students ranged from 11.3% to 20.4%. The rate of female students exposed to sexual abuse ranged from 11.3% to 20.8%, and the rate of male students ranged from 9.3% to 31.7% [2,4]. It was found that associated factors are neuroticism and psychoticism [1], gender and hearing problems [3], hostile sexism and risky alcohol use [2], physical and sexual abuse as a child, getting or becoming pregnant with someone, two or more having more sexual partners, tobacco use, post-traumatic stress disorder symptoms [4].

Discussion-Conclusion: It was seen that there was a high rate of partner abuse victimization among undergraduate students and that there were some associated factors that were effective in partner abuse victimization [1-4]. It is believed that in the researches to be conducted with the undergraduate students in the future, it will be useful to evaluate male and female students together and to consider cultural factors, particularly for male students. To reduce the prevalence of partner abuse in university students, it is recommended to conduct psychosocial prevention and protection programs for associated factors.

Keywords: prevalence, partner abuse, university student, associated factor

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

P-005

ROY ADAPTASYON MODELİ VE BİLİŞSEL DAVRANIŞÇI TERAPİ YAKLAŞIMINA GÖRE VERİLEN HEMŞİRELİK BAKIMININ SINAV KAYISI ÜZERİNE ETKİSİ: OLGU SUNUMU

Mahire Olcay Çam¹, Hacer Demirko²

¹Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir

²Yozgat Bozok Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Yozgat

Amaç: Olgu sunumu, sınav kaygısı yaşayan bir öğrenci hemşireye Roy Adaptasyon Modeli (RAM) ve Bilişsel Davranışçı Terapi (BDT) yaklaşımlarına göre psikiyatri hemşireliği bakımı vermek ve bakım sonrasında sınav kaygısı düzeyini ve RAM'in uyum alanlarındaki değişimi incelemek amacıyla yürütülmüştür.

Yöntem: Psikiyatri hemşireliği bakımı her biri ortalama 40-45 dakika süren toplam beş görüşme ile 30.04.2018 ve 11.06.2018 tarihleri arasında uygulanmıştır. RAM'da yer alan uyum alanları değerlendirilmiş ve hemşirelik tanıları saptanmıştır. Tüm tanıları için uygulanabilecek BDT yaklaşımları belirlenmiştir. Hemşirelik girişimleri uygulanırken hemşirelik tanıları için öncelik sıralaması yapılmış ve her görüşmede iki ya da üç hemşirelik tanısı birlikte ele alınmıştır. Kısa dönem amaçlar, hemşirelik girişimlerin uygulandığı görüşmenin sonunda ve takip eden görüşmenin başında; uzun dönem amaçlar ise tüm görüşmelerin tamamlanmasının ardından değerlendirilmiştir. NANDA-I hemşirelik tanıları içerisinde sınav anksiyetesi olmadığı için [1], sınav kaygısı "anksiyete" hemşirelik tanısı altında değerlendirilmiştir.

Bulgular: Öğrenci için saptanan hemşirelik tanıları: **Fizyolojik Uyum Alanı:** Uyku Örüntüsünde Bozulma, Yorgunluk, Bellekte Bozulma; **Benlik Kavramı Uyum Alanı:** Anksiyete, Etkisiz Baş Etme, Durumsal Düşük Benlik Saygısı, Uyku Hijyeni Hakkında Bilgi Eksikliği, Anksiyete Hakkında Bilgi Eksikliği, Umutsuzluk; **Rol Fonksiyon Uyum Alanı:** Etkisiz Rol Performansı, Boş Vakitlerini Geçirme Aktivitelerinde Yetersizlik; **Karşılıklı Bağlılık Uyum Alanı:** Sosyal Etkileşimde Bozulma, Yalnızlık Riski, Aile İçi İlişkilerde Bozulmadır [2]. Tüm hemşirelik tanıları için belirlenen kısa ve uzun dönem amaçlara ulaşıldıktan sonra görüşmeler (beş görüşme) sonlandırılmıştır. Psikiyatri hemşireliği bakımı sonrası öğrencinin sınav kaygısı düzeyi vizüel analog skalada ("0" en düşük, "10" en yüksek) 8'den 4'e düşmüştür. Uzun vade izlemde öğrenci lisans programından mezun olmuştur.

Tartışma-Sonuç: Psikiyatri hemşireliği bakımının sistematik, bütüncül ve ileri düzey uygulanabilmesi için, hemşirelik modellerinin ve psikoterapi yaklaşımlarının bir arada kullanılmasının yararlı olacağı bildirilmektedir [2,3]. RAM ve BDT'nin birçok ortak özelliği bulunmaktadır. Her ikisi de duygu, düşünce ve davranışı birlikte ele alır ve bireyin erken yaşam dönemlerinde oluşan bilişsel profili ile yakından ilgilendirir. RAM'da yer alan olası uyaran, BDT'nin şema ve ara inanç kavramları ile oldukça benzerdir. Her ikisinde de duygular ve tepkiler gözlemlenir ve altta yatan düşünceler ve mevcut baş etme yöntemleri saptanır. Uygun baş etme yöntemleri desteklenir, uygun olmayanlar değiştirilir ve etkili baş etme yöntemleri bireye kazandırılmaya çalışılır [3,4]. Literatürde RAM ve BDT'nin sınav kaygısı için birlikte kullanıldığı herhangi bir araştırmaya ulaşılamazken, RAM'in sınav kaygısı için kullanıldığı tek araştırmaya ulaşılmıştır. Bu araştırmada RAM teorik çerçeveyi oluşturmuş ve aromaterapinin öğrenci hemşirelerin sınav kaygısı düzeyini azaltmada etkili olduğu bulunmuştur [5]. Sınav kaygısının ölçek kullanılarak değerlendirilmesinin ve geniş örneklem gruplarında randomize kontrollü çalışmalar yapılmasının, bu entegre yöntemin (RAM+BDT) kanıt düzeyinin artmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: kaygı, öğrenci hemşire, hemşirelik modeli, hemşirelik bakımı, bilişsel davranışçı terapi

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Vicdan AK, Karabacak BG, Alpar ŞE. 2012-2014 NANDA-I hemşirelik tanılarının yaşam aktivitelerine dayalı hemşirelik modeline göre sınıflandırılması. *Journal of Human Sciences*. 2015;12(2):1626-36.
2. Roy C. Extending the Roy adaptation model to meet changing global needs. *Nurs. Sci. Q.* 2011;24(4):345-51.
3. Morgillo-Freeman S, Roy C. Cognitive behavior therapy and the Roy adaptation model: a discussion of theoretical integration. In: Freeman SM, Freeman A, editors. *Cognitive behavior therapy in nursing practice*. New York: Springer Publishing Company; 2005. p.3-27.
4. Beck SJ. *Cognitive behavior therapy: basics and beyond*. 2nd Edition. New York: The Guilford Press; 2016.
5. Maxwell A, Palmer M. Testing anxiety in nursing students. *Psychology*. 2018. Corpus ID: 149885730.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

EFFECT OF NURSING CARE ON EXAM ANXIETY BASED ON ROY ADAPTATION MODEL AND COGNITIVE BEHAVIORAL THERAPY APPROACH: A CASE REPORT

Mahire Olcay Çam¹, Hacer Demirkol²

¹Ege University Nursing Faculty, Psychiatric and Mental Health Nursing Department, Izmir

²Yozgat Bozok University Faculty of Health Sciences, Psychiatric and Mental Health Nursing Department, Yozgat

Aim: The case report was conducted to provide psychiatric nursing care based on the ROY adaptation model (RAM) and Cognitive Behavioral Therapy (CBT) approaches to a nursing student experiencing exam anxiety and to examine the level of exam anxiety after the care and to investigate the change in RAM's adaptation modes.

Method: Psychiatric nursing care was performed between 30.04.2018 and 11.06.2018 with a total of five interviews, each lasting an average of 40-45 minutes. All adaptive modes of RAM were evaluated and nursing diagnoses were determined. CBT approaches that could be applied to all diagnoses were determined. While nursing interventions were being implemented, a priority order was performed for nursing diagnoses and in each interview; two or three nursing diagnoses were examined together. Short-term goals were evaluated at the end of the first interview in which the nursing interventions were implemented and at the beginning of the following interview, while long-term goals were evaluated after the completion of all interviews. Since 'exam anxiety' is not one of the components in the NANDA-I nursing diagnoses [1], it was analyzed under the "anxiety" nursing diagnosis.

Results: Nursing diagnoses determined for the student: **Physiological Adaptation Mode:** Disturbed Sleep Pattern, Fatigue, Impaired Memory; **Self-Concept Adaptation Mode:** Anxiety, Ineffective Coping, Situational Low Self-Esteem, Knowledge Deficit About Sleep Hygiene, Knowledge Deficit About Anxiety, Hopelessness; **Role Function Adaptation Mode:** Ineffective Role Performance, *Lack of Leisure Activities*; **Interdependence Mode:** Impaired Social Interaction, Risk for Loneliness, Interrupted Family Processes [2]. The interviews (five interviews) were terminated after the short and long-term goals set for all nursing diagnoses were fulfilled. After the psychiatric nursing care, the student's exam anxiety level decreased from 8 to 4 ("0"=lowest & "10"="highest) based on the visual analog scale. In the long-term follow-up, the student graduated from the undergraduate program.

Discussion-Conclusion: It was reported that using nursing models and psychotherapy approaches together would be beneficial in order for systematic, holistic and advanced implementation of psychiatric nursing care [2,3]. RAM and CBT have several features in common. Both deal with emotion, thought and behavior together and are closely concerned with the cognitive profile of the individual formed in early life periods. The residual stimulus in RAM is quite similar to the schema and intermediate belief concepts in CBT. In both, emotions and reactions are observed and underlying thoughts and current coping methods are identified. In both, appropriate coping methods are supported, unsuitable ones are changed and effective coping methods are tried to be gained to the individuals [3,4]. In the literature, while no research was found where RAM and CBT were used together to evaluate exam anxiety, only one study was found where RAM was used for the exam anxiety. In this research, RAM formed the theoretical framework and aromatherapy was found to be effective in reducing the exam anxiety level of nursing students [5]. It is thought that investigating exam anxiety using scales and conducting randomized controlled studies in large sample groups will contribute to increasing the level of evidence of this integrated method (RAM+CBT).

Keywords: anxiety, nursing students, nursing model, nursing care, cognitive behavioral therapy

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

P-006

OBSESİF KOMPULSİF BOZUKLUĞU OLAN HASTALARDA İÇSELLEŞTİRİLMİŞ DAMGALANMA VE SOSYAL İŞLEVSELLİK DÜZEYİNE ETKİSİ

Gülşah Bayar¹, Selma Doğan²

¹Bergama Necla Mithat Öztüre Devlet Hastanesi, İzmir.

²Üsküdar Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İstanbul

Amaç: Çalışma Obsesif Kompulsif Bozukluk (OKB) tanısı alan hastalarda içselleştirilmiş damgalanma düzeyini belirlemek, içselleştirilmiş damgalanmanın sosyal işlevsellik düzeyine etkisini ortaya koymak amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.

Yöntem: Araştırma İstanbul ilinde bulunan büyük bir özel dal hastanesinde OKB tanısı ile yatarak ve ayaktan tedavi gören toplam 80 hasta ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma verileri; "Tanıtıcı Bilgi Formu", "Ruhsal Hastalıklarda İçselleştirilmiş Damgalanma Ölçeği (RHİDÖ)" ve "Sosyal İşlevsellik Ölçeği (SİÖ)" kullanılarak toplandı. Verilerin değerlendirilmesinde; yüzde, t-testi, One way Anova testi ve Scheffe testi kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan hastaların; %37,5'inin hafif, %31,2'sinin orta ve %22,5'inin ciddi düzeyde içselleştirilmiş damgalanma yaşadıkları belirlenmiştir. RHİDÖ genel puan ortalaması \bar{x} :76,163±17,839 (min:29-max:116) olarak ortanın üzerinde bulunmuştur. Araştırmada RHİDÖ alt grupları puan ortalamaları; yabancılaşma \bar{x} :17,72 (min:9,00-max:24,00), kalıp yargıların onaylanması \bar{x} :16,98 (min:7,00-max:28), algılanan ayrımcılık \bar{x} :12,35 (min:5,00-max:20,00), sosyal geri çekilme \bar{x} :15,18 (min:6,00-max:24,00) ve damgalanmaya karşı direnç \bar{x} :14,20 (min:9,00-max:19,00) olarak bulunmuştur. Hastalardan 41 yaş ve üzeri, ilköğretim mezunu, gelir düzeyi düşük olanlar ile altı yıl ve daha fazla süredir hasta olup, daha önce hastaneye yatmış olanların RHİDÖ puan ortalaması diğerlerinden yüksek bulunmuştur. Hastaların SİÖ genel puan ortalaması \bar{x} : 99,800±36,681 (min:0-max:210 ve üzeri) olarak orta düzeyin altında bulunmuştur. Hastaların SİÖ toplam puanı ile içselleştirilmiş damgalanma toplam puanları arasında negatif yönde orta düzeyde anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($r=-0,622$; $p<0,05$). İçselleştirilmiş damgalanmanın sosyal işlevsellik düzeyine etkisini belirlemek amacıyla yapılan regresyon analizi sonucunda, içselleştirilmiş damgalanmanın sosyal işlevsellik üzerinde negatif yönde anlamlı etkisi olduğu bulunmuştur ($F=46,003$; $p=0,000$).

Sonuç-Öneriler: Obsesif Kompulsif Bozukluğu olan hastalarda içselleştirilmiş damgalanma düzeyi yüksek olup, içselleştirilmiş damgalanma hastaların sosyal işlevsellik düzeyini olumsuz yönde etkilediği bulunmuştur. Buna bağlı olarak hastaların sosyal işlevselliklerini artırmak için içselleştirilmiş damgalanmayı azaltmaya yönelik önlemler alınmalıdır.

Anahtar Kelimeler: içselleştirilmiş damgalanma, obsesif kompulsif bozukluk, psikiyatri hemşireliği, sosyal işlevsellik

KAYNAKÇA:

1. Kızılağaç F. (2018). Obsesif Kompulsif Bozukluğu Olan Hastalarda Erken Dönem Uyumsuz Şemaların ve İçselleştirilmiş Damgalanmanın İncelenmesi. Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi. Kocaeli.
2. Mercan H:M: (2017). Obsesif Kompulsif Bozukluk Hastalarında İçselleştirilmiş Damgalanmanın Yaşam Kalitesi ve Tedavi Uyumu Üzerindeki Etkisi. Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Gaziantep.
3. Koç Z. (2019). Ruhsal Bozukluğu Olan Hastaların Üstbilmiş Özelliklerinin ve Sosyal İşlevselliklerinin Karşılaştırılması. Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Gaziantep.

THE EFFECT OF INTERNALIZED STIGMA AND SOCIAL FUNCTIONING LEVELS IN PATIENTS WITH OBSESSIVE COMPULSIVE DISORDER

Gülşah Bayar¹, Selma Doğan²

¹Bergama Necla Mithat Öztüre State Hospital, İzmir.

²Üsküdar University Faculty of Nursing, Department of Mental Health and Diseases Nursing, İstanbul

OBJECTIVE: The study was conducted descriptively in order to determine the level of internalized stigma in patients diagnosed with Obsessive Compulsive Disorder (OCD) and to determine the effect of internalized stigma on the level of social functioning.

METHOD: The research was carried out with a total of 80 inpatients and outpatients with the diagnosis of OCD in a large private branch hospital in İstanbul. Research data; It was collected using the "Descriptive Information Form", "Internalized Stigma Scale in Mental Illnesses (ISMI)" and "Social Functioning Scale". In the evaluation of the data; percentage, t-test, One way Anova test and Scheffe test were used.

RESULTS: Of the patients participating in the study; It was determined that 37.5% experienced mild, 31.2% moderate and 22.5% severe internalized stigma. The overall mean score of ISMI was found to be \bar{x} :76,163±17,839 (min:29-max:116), above the average. The mean scores of ISMI subgroups in the study; alienation \bar{x} :17.72 (9.00-24.00), confirmation of stereotypes \bar{x} :16.98 (min:7.00-max:28), perceived discrimination \bar{x} :12.35 (min:5.00-max:20.00), social withdrawal \bar{x} :15.18 (min:6.00-max:24.00), and resistance to stigma \bar{x} :14.20 (min:9.00-max:19.00). The mean ISMI score of the patients who were 41 years of age or older, primary school graduate, low income level and those who had been sick for six years or more and had been hospitalized before was found to be higher than the others. The general mean score of the patients "Social Functioning Scale" was found to be \bar{x} : 99,800±36,681 (min:0-max:210 and above), below the moderate level. A moderately significant negative correlation was found between the patients total "Social Functioning Scale" scores and internalized stigma total scores ($r=-0.622$; $p<0.05$). As a result of the regression analysis performed to determine the effect of internalized stigma on the level of social functionality, it was found that internalized stigma had a negative and significant effect on social functionality ($F=46.003$; $p=0.000$).

CONCLUSION-SUGGESTIONS: The level of internalized stigma is high in patients with Obsessive Compulsive Disorder, and it has been found that internalized stigma affects the social functionality level of patients negatively. Accordingly, measures should be taken to reduce internalized stigma in order to increase the social functionality of patients.

Keywords: internalized stigma, obsessive compulsive disorder, psychiatric nursing, social functioning

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

P-007

RUH SAĞLIĞI OKURYAZARLIĞI İLE DAMGALAMA ARASINDAKİ İLİŞKİ'

Gamze Çinçinoğlu¹, Ayşe Okanlı²

¹Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi

²İstanbul Medeniyet Üniversitesi

Amaç: Bu çalışma hemşirelik birinci ve son sınıf öğrencilerinin ruh sağlığı okuryazarlığı düzeyleri ile damgalama algısı arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla planlanmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel olarak yapılan bu çalışmanın evrenini bir üniversitesinin Hemşirelik Bölümü'nde öğrenim gören birinci ve son sınıf öğrencileri (n=206) oluşturmuştur. Araştırmada örneklem seçimine gidilmemiş ve evrenin tamamının incelenmesi planlanmıştır. Araştırma, çalışmaya katılmayı kabul eden 211 hemşirelik öğrencisi ile tamamlanmıştır. Araştırmanın verileri "Tanıtıcı Bilgi Formu", "Ruh Sağlığı Okuryazarlığı Ölçeği (RSO-Ölçeği)" ve "Damgalama Ölçeği" kullanılarak toplanmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler, bağımsız gruplar t testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ve korelasyon uygulanmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalamaları $21,23 \pm 2,32$ (min-max:18-31) olup öğrencilerin çoğunluğunun anne (%65,4) ve babası (%56,4) ilkokul/ortaokul mezunudur. Öğrencilerin %59'2'sinin daha önce ruhsal hastalığı olan bir bireyle karşılaştığı ve %82,5'inin ruhsal hastalıklar hakkında daha önce bilgi edindiği belirlenmiştir. Öğrenciler kendi ruh sağlığı okuryazarlıklarına verdikleri puan ortalaması $5,71 \pm 2,01$ (min-max=0-10)'dir.

Öğrencilerin Damgalama Ölçeği toplam puan ortalamasının $46,13 \pm 8,83$, RSOY- Ölçeği toplam puan ortalaması $71,42 \pm 8,41$; olarak bulunmuştur. Damgala Ölçeği toplam puan ile RSOY-Ölçeği toplam puanı arasında negatif yönde istatistiksel olarak anlamlı farklılık olduğu saptanmıştır.

Tartışma-Sonuç: Bu çalışma sonucunda araştırmaya katılan öğrencilerin damgalama eğilimlerinin düşük olduğu ve ruh sağlığı okuryazarlık düzeylerinin istendik düzeyde olduğu belirlenmiştir. Yapılan çalışmalarda damgalama karşı eğitimin, hem ruhsal hastalıklar hem de bu hastalıklara ilişkin algı, düşünce ve tutumların olumlu yönde değişmesinde etkili olduğu bulunmuştur (Ogorchukwu et al. 2016,, Campos et al. 2018,). Bu çalışmaların sonuçları çalışmamız sonucunu destekler niteliktedir.

Anahtar Kelimeler: "hemşirelik, öğrenci, ruh sağlığı, okuryazarlık, damgalama"

KAYNAKÇA:

1. Campos, L., Dias, P., Duarte, A., Veiga, E., Dias, C. C., & Palha, F. (2018). Is it possible to "find space for mental health" in young people? Effectiveness of a school-based mental health literacy promotion program. *International journal of environmental research and public health*, 15(7), 1426.
2. Ogorchukwu, J. M., Sekaran, V. C., Nair, S., & Ashok, L. (2016). Mental health literacy among late adolescents in South India: What they know and what attitudes drive them. *Indian journal of psychological medicine*, 38(3), 234-241.
3. Akdoğan, E. (2018). *Ruh Sağlığı Okuryazarlığı Ölçeğinin Türkçe uyarlaması, geçerlik ve güvenilirlik çalışması* [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. Karabük Üniversitesi, Karabük.
4. Tarım, H. Ş., & Yılmaz, M. (2018). Sağlık alanında öğrenim gören üniversite öğrencilerinin ruhsal bozukluklara yönelik inançlarının sosyo-demografik değişkenler açısından incelenmesi. *Mersin Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 11(2), 134-146.
5. Arslantaş, H., KOYAK, H. Ç., & Ezgi, S. A. R. I. (2019). Lise öğrencisi ergenlerin ruhsal hastalıklara yönelik inanç ve sosyal mesafelerini etkileyen faktörler. *Cukurova Medical Journal*, 44(4), 1272-1283.

THE RELATIONSHIP BETWEEN MENTAL HEALTH LITERACY AND STIGMA

Gamze Çinçinoğlu¹, Ayşe Okanlı²

¹*Hatay Mustafa Kemal University*

²*Istanbul Medeniyet University*

Aim: This study was planned to examine the relationship between mental health literacy levels and stigma perception of first and last year nursing students.

Methods: The population of this descriptive and cross-sectional study consisted of first and last year students (n=206) studying in the Nursing Department of a university. In the study, no sample selection was made and it was planned to examine the entire universe. The research was completed with 211 nursing students who agreed to participate in the study. The data of the study were collected using the "Descriptive Information Form", "Mental Health Literacy Scale (RSO-Scale)" and "Stigma Scale". Descriptive statistics, independent groups t-test, one-way analysis of variance (ANOVA) and correlation were used in the analysis of the data.

Findings: The mean age of the students participating in the research is 21.23 + 2.32 (min-max: 18-31) and the majority of the students' mothers (65.4%) and fathers (56.4%) are primary school/secondary school graduates. It was determined that 59.2% of the students had previously encountered an individual with a mental illness and 82.5% had previously obtained information about mental illnesses. The average score the students gave to their mental health literacy was 5.71+2.01 (min-max=0-10). Students' Stigma Scale total score average was 46.13+8.83, RSOY- Scale total score average was 71.42±8.41; was found as. It was found that there was a statistically significant negative difference between the Stigma Scale total score and the RSOY-Scale total score.

Result-Discussion: As a result of this study, it was determined that the stigmatization tendencies of the students participating in the research were low and their mental health literacy levels were at a desired level. Studies have found that education against stigma is effective in changing both mental illnesses and perceptions, thoughts and attitudes towards these diseases in a positive way. The results of these studies support the results of our study.

Keywords: "Nursing, student, mental health, literacy, stigma"

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

P-008

OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU OLAN ÇOCUKLARDA OYUN TERAPİSİNİN ETKİNLİĞİ VE PSİKİYATRİ HEMŞİRESİNİN ROLÜ

Derya Yanık¹, Murat Köprü²

¹Batman Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Batman, Türkiye

²Batman Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Batman, Türkiye

GİRİŞ

Otizm Spektrum Bozukluğu (OSB); beyin fonksiyonlarını olumsuz etkileyen nörobiyolojik bir bozukluktur. Bireylerde bebeklikten itibaren görülmeye başlanan sosyal gelişim ve iletişimde aksaklıklar, sınırlı ilgi, tekrarlı davranışlar OSB'nin temel belirtileridir. Bu gelişimsel bozukluğun belirtilerinin çeşidi ve şiddeti bireysel farklılık gösterebilmektedir. [1]. OSB nüfusun yaklaşık %1'ini etkilemekte ve OSB'nin etiolojisinde genetik faktörün önemli bir etken olduğu bilinmektedir. OSB, çocuklarda davranışsal ve psikolojik durumu etkileyen karmaşık bir nörobiyolojik bozukluktur. Semptomlar erken çocukluk evresinde ortaya çıkıp günlük hayat rutinini etkiler. OSB tanılı çocuklarda konuşma problemleri, sosyalleşmede sorunlar ve epilepsi durumu daha sık görülmektedir [2].

OSB tanılı çocukların oyun becerileriyle ilgili yapılan çalışmalar oldukça kısıtlıdır. Otistik çocuklarda oyun oynarken yapılan gözlemlerde; genelde bu çocukların oyuncakları amacına uygun olmayan şekilde ve amaçsız kullandıkları görülmüştür. OSB'li çocukların oyunlarında uzun süre tekrarlayan hareketlere yönelimde buldukları, saatlerce kum ve su ile oynama, kaydırdan tekrarlı olarak kayma, trampolinde zıplama gibi oyun aktivitelerinden hoşlandıkları görülmektedir [3]. Jung ve Sainato tarafından 7 yaşındaki OSB tanılı çocukla yapılan hayvan destekli oyun terapilerinin, otizmli çocukların dikkat ve bekleme sürelerinde anlamlı artışlar ve yeni sosyal beceriler edinmelerinde olumlu katkılar sağlandığı saptanmıştır. Bu durum oyun terapinin OSB tanılı çocuklarda iletişim ve uyum becerilerinin geliştirilmesinde katkı sağladığını göstermektedir [4]. Otizm dünyada ve ülkemizde yeni bir çalışma alanıdır. OSB tanılı çocuklarda yapılacak oyun terapilerinin çocukların psikososyal durumuna ve ebeveyn tutumlarına fayda sağlayacağı düşünülmektedir.

OSB tanılı çocukların davranış sorunlarıyla mücadele edebilmek amacıyla ülkenin sağlık politikalarının kabul görmüş ve yasalarla da desteklenmiş, multidisipliner ekip anlayışıyla hareket edebilen, ebeveynlerin ihtiyaç duyduğu durumlarda başvurabilip bilgi edinebileceği, yaygın ve ulaşılabilir birimler kurulması faydalı olacaktır. Psikiyatri hemşireleri en temel rollerinden olan bakım rolü ile OSB'li çocuğun bakımı ve sağlıklı gelişimini desteklemenin yanında eğitim ve danışmanlık rolleriyle de ebeveynlere eğitim ve bilgi vererek yaşanabilecek sıkıntılı durumlarda rehberlik edebilecek yetkinliğe sahiptir. Ebeveynlerin, eğitim yoluyla çocuğun gelişim dönemleri hakkında bilgi sahibi olması ve çocukla iletişimini geliştirmesi çocuğun gelişimini olumlu yönde etkileyecektir [5].

Sonuç olarak, özellikle okul öncesi yaştaki OSB tanılı çocuklara sağlık sisteminin ulaşımı diğer sistemlerden öncedir. Psikiyatri hemşirelerinin de görev ve sorumluluğunda olan bu konuda girişimlerde bulunması gerekliliği dikkate alınmalıdır.

Anahtar Kelimeler: oyun terapi, çocuk, otizm, oyun, psikiyatri hemşiresi

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA:

1. Almbaidheen M. (2015). Otizm Spektrum Bozukluğu Tanılı Çocukların Ebeveynlerinde Zihin Kuramı Bozuklukları Ve Semptom Şiddeti Arasındaki İlişkinin Araştırılması. 2. Ankara.
2. Woodbury-Smith M, Paterson AD, O'Connor I, Zarrei M, Yuen RKC, Howe JL, Thompson A, Parlier M, Fernandez B, Piven J, Scherer SW, Vieland V, Szatmari P. A genome-wide linkage study of autism spectrum disorder and the broad autism phenotype in extended pedigrees. *J Neurodev Disord* 2018;10:20.
3. Wing, L. (1981). *Autistic Children: A guide for parents*. London: Constable and Co. Ltd.
4. Fung SC (2015) Increasing the social communication of a boy with autism using animal-assisted play therapy: A case report. *Adv Mind-Body Med*, 29:27-31.
5. Milli Eğitim Bakanlığı. *Çocuk gelişimi ve eğitimi. Çocuk Ruh Sağlığı*, Ankara 2015. s. 8-9.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

IN CHILDREN WITH AUTISM SPECTRUM DISORDER, ACTIVITY OF PLAY THERAPY AND THE ROLE OF THE PSYCHIATRY NURSE

Derya Yanık¹, Murat Köprü²

¹Batman University, Faculty of Health Sciences, Batman, Turkey

²Batman Education and Research Hospital, Batman, Turkey

Introduction: Autism Spectrum Disorder (ASD); It is a neurobiological disorder that negatively affects brain functions. Disturbances in social development and communication, limited attention, and repetitive behaviors that have been observed in individuals since infancy are the main symptoms of ASD. The type and severity of the symptoms of this developmental disorder may differ individually [1]. ASD affects approximately 1% of the population and it is known that genetic factor is an important factor in the etiology of ASD. ASD is a complex neurobiological disorder that affects behavioral and psychological state in children. Symptoms appear in early childhood and affect daily life routine. Speech problems, problems in socialization, and epilepsy are more common in children with ASD [2].

Studies on the play skills of children with ASD are very limited. In the observations made while playing games in autistic children; In general, it has been observed that these children use toys inappropriately and aimlessly. It is seen that children with ASD tend towards repetitive movements for a long time in their games, they enjoy playing activities such as playing with sand and water for hours, sliding down the slide repeatedly, jumping on the trampoline [3]. It was determined by Jung and Sainato that animal-assisted play therapies performed with a 7-year-old child diagnosed with ASD significantly increased the attention and waiting times of children with autism and made positive contributions to acquiring new social skills. This shows that play therapy contributes to the development of communication and adaptation skills in children with ASD [4]. Autism is a new field of study in the world and in our country. It is thought that play therapies to be given to children with ASD will benefit the psychosocial status and parental attitudes of the children.

In order to combat the behavioral problems of children with ASD, it would be beneficial to establish widespread and accessible units, which are accepted by the health policies of the country and supported by the laws, can act with a multidisciplinary team approach, and where parents can apply and obtain information when needed. In addition to supporting the care and healthy development of the child with ASD, which is one of their most basic roles, psychiatric nurses have the competence to guide the parents in difficult situations by providing education and information with their education and counseling roles. The fact that parents have information about the developmental stages of the child through education and improve their communication with the child will positively affect the development of the child [5].

As a result, the access of the health system to children with ASD, especially at preschool age, is before other systems. It should be taken into account that psychiatric nurses should also take initiatives in this regard, which is their duty and responsibility.

Keywords: play therapy, child, autism, play, psychiatric nurse

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

P-009

ÖĞRENCİ HEMŞİRELERDE SİBER ZORBALIK VE ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Gönül Özgür², Ege Miray Topcu¹, Merve Uğuryol¹, Eda Polat³

¹Ege Üniversitesi

²Emekli Öğretim Üyesi

³Bursa Şehir Hastanesi COVID Yoğun Bakım Servisi

Amaç: Araştırma hemşirelik öğrencilerinde siber zorbalık durumlarının ve etkileyen faktörlerin incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Gereç ve Yöntem: Tanımlayıcı desende planlanan araştırma 2018-2019 öğretim yılında İzmir ilinde yer alan bir hemşirelik fakültesinde öğrenim görmekte olan 292 öğrenciyle yürütülmüştür yapılmıştır. Örneklem seçiminde tabakalı örnekleme yöntemi kullanılmış, veriler "Tanıtıcı Bilgi Formu" ve "Siber Zorbalık Ölçeği (SZÖ)" kullanılarak toplanmıştır. Araştırmadan elde edilen verilerin analizinde "Mann Whitney U Testi", "Spearman Korelasyonu" ve "Kruskal Wallis Testi" kullanılmıştır.

Bulgular: Öğrencilerin SZÖ toplam puanlarının ortalaması 27.10 ± 7.64 dür (min:24.00-max:73.00). Araştırma bulguları öğrencilerin SZÖ puan ortalaması ile cinsiyet ($p=0.00$), internet kullanım süresi ($p=0.01$), internet kullanım davranışları ($p=0.01$) ve algılanan okul başarısı ($p=0.00$) arasında anlamlı bir ilişki olduğu bulunmuştur.

Sonuç: Araştırmada hemşirelik öğrencileri arasında siber zorbalığın görüldüğü, siber zorbalık davranışlarında cinsiyetin ve internet kullanım süresinin öncelikle dikkate alınması gereken etkili faktörler olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik öğrencileri, internet, siber zorbalık

KAYNAKÇA:

1. Arıcak OT, Kınay H, Tanrıku T. Siber Zorbalık Ölçeği'nin ilk psikometrik bulguları. Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi 2012;17(1):101-14.
2. Durmuş H, Günay O, Yıldız S, Timur A, Balcı E, Karaca S. Üniversite öğrencilerinde internet bağımlılığı ve üniversite yaşamı boyunca değişimi. Anadolu Psikiyatri Derg 2018;19(4):383-9. doi: 10.5455/apd.285466
3. Faucher C, Jackson M, Cassidy W. Cyber bullying among university students: Gendered experiences, impacts, and perspectives. Education Research International 2014:1-10.
4. Demirtaş-Madran HA. Cinsiyet ve saldırganlık ilişkisi: Görgül ve kuramsal çalışmalara güncel bir bakış. Türk Psikoloji Yazıları 2020;23(45):97-114.

CYBERBULLYING IN NURSING STUDENTS AND AFFECTING FACTORS

Gönül Özgür², Ege Miray Topcu¹, Merve Uğuryol¹, Eda Polat³

¹Ege Univesity

²Emekli Öğretim Üyesi

³Bursa Şehir Hastanesi COVID Yoğun Bakım Servisi

Aim: The study was conducted to examine cyberbullying among nursing students and its influencing factors.

Material and Methods: The study planned in a descriptive design, was conducted with 292 students studying at a nursing faculty in Izmir in the 2018-2019 academic year. The stratified sampling method was used in sample selection, and the data were collected using the "Introductory Information Form" and the "Cyber Bullying Scale (CBS)". "Mann Whitney U Test", "Spearman Correlation" and "Kruskal Wallis Test" were used to analyze the data obtained from the study.

Results: The average of the students' CBS total scores is 27.10 ± 7.64 (min: 24.00-max: 73.00). Study findings found a significant relationship between students' CBS score average and gender ($p=0.00$), internet usage time ($p=0.01$), internet usage behaviors ($p=0.01$) and perceived school success ($p=0.00$).

Conclusion: In the study, it was concluded that cyber bullying is seen among nursing students, gender and internet usage duration are the factors that should be taken into consideration first in cyberbullying behaviors.

Keywords: Cyberbullying, internet, nursing students

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

P-010

COVID-19 PANDEMİSİNİN HEMŞİRELER ÜZERİNDEKİ PSİKOLOJİK ETKİLERİ

Şeyma Aydemir¹, Zeliha İkizoğlu¹, Hatice Çildaş¹

¹Manisa Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi

Giriş: Covid-19 pandemisinde hemşireler ailelerinden ya da çocuklarından ayrı kalarak, yoğun iş hayatında profesyonel şekilde çalışmaya devam ederek psikolojik yönden olumsuz etkilenmektedir [1]. Zaten yüksek riskli bir grupta olan hemşireler daha önceki salgınlara bakıldığında hastalara bakım veren sağlık hizmeti sağlayıcıları, yüksek enfeksiyon riski, damgalanma ve belirsizlik riski ile ilgili durumlarda stres altında kalmış, salgınlar sırasında ve sonrasında psikolojik destekte önceliğe sahip olmuşlardır.

Amaç: Bu çalışmanın amacı Covid-19 pandemisinin hemşireler üzerindeki psikolojik etkilerini görmektir. Salgında, haftada yedi gün, günde 24 saat hastaların başucunda olan hemşireler, mesleki stres ve anksiyete düzeyleri ele alınmıştır. Çalışmanın amacı bu süreçte sağlık çalışanlarının psikolojik sürecini incelemek, anksiyete ve stres düzeylerinin ortaya konması, virüsün kontrol altına alınmamasıyla birlikte artan kaygı, yalnızlık, sosyal izolasyon, değişen çalışma koşulları, salgın esnasında ve sonrasında psikolojik müdahalelerinin gerekliliğini ortaya koymaktır. Salgın sürecinde hemşirelerin psikolojik olarak tükenme düzeyleri konu alınmıştır.

Tartışma ve Sonuç: Yapılan birçok çalışmada hemşirelerin kaygı düzeyi arttığı belirlenmiştir. Yapılan literatür incelemelerinde İzmir'de Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde 206 sağlık çalışanı üzerinde yapılan çalışmada; cinsiyet, medeni durum, çocuk sahibi olup olmama, covid pozitif hasta ile doğrudan teması olup olmama ve temas süresi gibi değişkenlere bağlı olarak sağlık çalışanlarının kaygı düzeylerinin anlamlı ölçüde arttığı tespit edilmiştir [2]. Türkiye'de 384 sağlık çalışanı üzerinde yapılan bir çalışmada; sağlık çalışanlarının %11,7 oranında ileri düzeyde depresyon belirtisi yaşadığı, %22,7 oranında anksiyete düzeylerinin ileri düzeyde olduğu, %4,9 oranında ileri düzeyde stres yaşadıkları ifade edilmiştir [3]. Yine bu çalışmada kadın çalışanların erkek çalışanlara oranla daha çok depresyon, anksiyete ve stres yaşadıkları, kadın çalışanlardan evli olanlar bekar olanlara oranla daha fazla anksiyete, stres, depresyon yaşadıkları; çalışmada ayrıca kişisel koruyucu ekipman kullanımının kullanılan ekipman türüne ve kullanılma sıklığına bağlı olarak sağlık çalışanlarının yaşadıkları anksiyete, stres, depresyon düzeyleri arasında anlamlı ilişkiler bulunmuştur [3]. Hemşireler sağlık, bakım ve destek hizmetlerinde çok önemli bir rol oynamaktadır ve salgında ön safhadadır [4]. Bu nedenle psikolojik açıdan desteklenmelidir. Pandemi döneminde gerek ön safhada mücadele eden hemşirelerin gerek toplumun anksiyete, depresyon ve stres düzeyleri önemli derecede artmıştır [5]. Bu yüzden insanlar psikolojik sorunlarla karşı karşıya gelmiştir. Covid-19 sürecinde hastalara bakım veren hemşirelerin karşılaştığı sorunların bıraktığı etkileri ortaya koyarak değerlendirme yapılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: covid-19, pandemi, hemşire, depresyon, anksiyete

KAYNAKÇA:

1. Muzaffer Şeker, A. Ö. (2020). Covid-19 Pandemi Değerlendirme Raporu. ANKARA: Türkiye Bilimler Akademisi.
2. Hüseyin Hakan Sakaoğlu, Dilek Orbatu, Mustafa Emiroğlu, Özlem Çakır. Spielberger State and Trait Anxiety Level in Healthcare Professionals During the Covid-19 Outbreak: A Case of Tepecik Hospital. . 2020; 30(2): 1-9
3. Özlem Polat, F. Ç. (2020). Covid-19 Salgınında Sağlık Çalışanlarının Kişisel Koruyucu Ekipman Kullanımı İle Depresyon Stres Anksiyete Düzeylerinin Belirlenmesi. Batı Karadeniz Tıp Dergisi, 51-58. Öztürk, M. (2018). Ruh Sağlığı ve Bozuklukları. ANKARA: Nobel Tıp Kitapevi.
4. Pappa S, Ntella V, Giannakas T, Giannakoulis VG, Papoutsis E, Katsaounou P. Prevalence of depression, anxiety, and insomnia among healthcare workers during the COVID-19 pandemic: A systematic review and meta-analysis. Brain Behav Immun. 2020 Aug;88:901-907.
5. Hiçdurmaz, Y, Özçetin, Y, S. Nurse Mental Health in COVID-19 Humemfad-Johumon 2020,7(Özel Sayı), 1-7

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

PSYCHOLOGICAL EFFECTS OF THE COVID-19 PANDEMIC ON NURSES

Şeyma Aydemir¹, Zeliha İkizoğlu¹, Hatice Çildaş¹

¹Manisa Mental Health and Diseases Hospital, Manisa

Introduction: In the Covid-19 pandemic, nurses are negatively affected psychologically by staying away from their families or children and continuing to work professionally in their busy business life [1]. Nurses, who are already in a high-risk group, have been under stress in situations related to the high risk of infection, stigma and uncertainty, and had priority in psychological support during and after epidemics.

Aim: The aim of this study is to see the psychological effects of the Covid-19 pandemic on nurses. During the epidemic, nurses who were at the bedside of patients 24 hours a day, seven days a week, occupational stress and anxiety levels were discussed. The aim of the study is to examine the psychological process of health workers in this process, to reveal the anxiety and stress levels, to reveal the necessity of psychological interventions during and after the epidemic, increasing anxiety, loneliness, social isolation, changing working conditions with the virus not being controlled. The psychological exhaustion levels of nurses during the epidemic were discussed.

Discussion-Conclusion: In many studies, it was determined that the anxiety level of nurses increased. In the literature review conducted in Tepecik Training and Research Hospital in İzmir, in the research conducted on 206 health workers; It has been determined that the anxiety levels of healthcare professionals increase significantly depending on variables such as gender, marital status, having children, whether they have direct contact with the covid positive patient and the duration of contact [2]. In a study conducted on 384 healthcare workers in Turkey; It has been stated that 11.7% of healthcare professionals experience severe depression symptoms, 22.7% have advanced anxiety levels, and 4.9% experience severe stress [3]. Again, in this study, it was found that female employees experienced more depression, anxiety and stress than male employees, and married female employees experienced more anxiety, stress and depression compared to single employees; In addition, in the study, significant correlations were found between the use of personal protective equipment and the levels of anxiety, stress and depression experienced by healthcare professionals depending on the type of equipment used and the frequency of use [3]. Nurses play a crucial role in health, care and support services and are at the forefront of the epidemic [4]. Therefore, it should be supported psychologically. During the pandemic period, the anxiety, depression and stress levels of both the nurses who struggled at the front stage and the society increased significantly [5]. That's why people have faced psychological problems. Evaluation is made by revealing the effects of the problems faced by nurses who care for patients during the Covid-19 process.

Keywords: covid-19, pandemic, nurse, depression, anxiety

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

P-011

YATARAK TEDAVİ EDİLEN RUHSAL BOZUKLUĞU OLAN HASTALARIN BÖBREK FONKSİYONLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Mehmet DİKEÇ², Gül DİKEÇ¹, Elvan Emine ATA³, Duygu ÖZER⁴

¹Bakırköy Dr. Sadi Konuk Eğitim ve Araştırma Hastanesi Nefroloji Kliniği, İstanbul, Türkiye.

²Fenerbahçe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü, İstanbul, Türkiye.

³Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hamidiye Hemşirelik Fakültesi Psikiyatri Hemşireliği Ana Bilim Dalı, İstanbul, Türkiye.

⁴Sultan Abdülhamid Han Eğitim ve Araştırma Hastanesi Psikiyatri Kliniği, İstanbul, Türkiye.

Amaç: Pek çok ruhsal bozukluğun tedavisinde uzun süreli psikotrop kullanımı söz konusudur ve kullanılan psikotropolar böbrekler yoluyla elimine edilmektedir. Uzun vadede kullanılan bu ilaçlar böbrek fonksiyonlarını bozmakta ve diğer faktörlerle bir araya gelerek sıvı-elektrolit dengesizliklerine neden olmaktadır [1,2,3]. Bu çalışmanın amacı ruhsal bozukluğu olan ve yatarak tedavi alan hastaların böbrek fonksiyonlarının değerlendirilmesidir.

Yöntem: Retrospektif ve tanımlayıcı desende gerçekleştirilen çalışmanın verileri Ocak-Nisan 2021 tarihleri arasında bir eğitim ve araştırma hastanesinin psikiyatri kliniğinde yatan hasta kayıtlarından toplandı. Çalışmanın örneklemini ise Ocak 2018-Aralık 2020 tarihleri arasında yatarak tedavi alan, 18 yaş ve üzerinde olan, DSM-V tanı kriterlerine göre en az bir ruhsal bozukluk tanısı alan ve hastanede kaldıkları zaman zarfında rutin biyokimya tetkikleri yapılan 376 hastanın hastane kaydı oluşturdu. Veriler hastane otomasyon sisteminden oluşturulan Bilgi Formu aracılığı ile toplandı. Çalışma kapsamında hastaların sosyodemografik verileri, ruhsal bozukluğa yönelik özellikleri, kullanılan ilaçlar ve hemoglobin (Hgb), hemotokrit (HCT), üre, kreatinin, Ca (kalsiyum), Mg (magnezyum), Na (sodyum), K (potasyum), Cl (Klor), GFR (Glomerüler Filtrasyon Hızı), glukoz değerleri; kan lityum ya da karbamezapin düzeyleri değerlendirildi.

Bulgular: Bu çalışmaya katılan hastaların yaş ortalaması 35.47 ± 14.13 , ortalama 6.28 ± 7.24 yıldır ruhsal bozukluğu tanısı aldığı, %88.3'ü erkek, %34.8'i anksiyete bozukluğu, %32.4'ü duygudurum bozukluğu tanıları ile takip edildiği, %47.3'ünün antidepresan ve antipsikotik ilaçları birlikte kullandığı, ortalama 3.93 ± 5.21 yıldır ilaç kullandığı belirlendi. Bu çalışmaya dahil edilen hastaların GFR düzeyleri ile glukoz düzeyleri, ruhsal hastalık süresi, hastaneye yatış sayısı ve ilaç kullanma süresi arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki olduğu belirlendi ($p < 0.05$). Kişilik bozukluğu olan hastaların K, Mg, Ca, Hgb, HCT düzeylerinin diğer tanı gruplarına göre düşük olduğu saptandı ($p < 0.05$). Kadın, kronik hastalığı olan ve kişilik bozukluğu tanısı alan hastaların GFR düzeylerinin anlamlı şekilde daha düşük olduğu belirlendi ($p < 0.05$).

Tartışma: Ruhsal bozukluğu olan hastaların fiziksel sağlığının değerlendirilmesi ve hastanın bütüncül olarak izlenmesi, ileride karşılaşılabilecekleri kronik fiziksel hastalıklar yönünden değerlendirilmesi oldukça önemlidir.

Sonuç: Bu çalışmaya katılan hastaların genç olmaları, ruhsal bozukluk tanı alma ve ilaç kullanma sürelerinin kısa olması nedeniyle böbrek fonksiyonlarının referans aralıkta olduğu, ancak kadınların, kronik hastalığı olan ve kişilik bozukluğu tanısı alan hastaların GFR hızlarının daha düşük olduğu; glukoz düzeyleri, ruhsal hastalık süresi, hastaneye yatış sayısı ve ilaç kullanma süresi arttıkça GFR'nin azaldığı belirlendi.

Anahtar Kelimeler: psikiyatri hemşireliği; renal fonksiyonlar, ruhsal bozukluk.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA

1. Happell, B., Wilson, K., Platania-Phung, C., & Stanton, R. (2016). Physical health nurse consultant role to improve physical health in mental health services: A carer's perspective. *International Journal of Mental Health Nursing*, 25, 127-133.
2. Baghdady, N. T., Banik, S., Swartz, S. A., & McIntyre, R. S. (2009). Psychotropic drugs and renal failure: Translating the evidence for clinical practice. In *Advances in Therapy*, 26, 404- 424.
3. Lahijani, S. C., & Harris, K. A. (2017). Medical Complications of Psychiatric Treatment: An Update. In *Critical Care Clinics*, 33, 713-734.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

EVALUATION OF KIDNEY FUNCTIONS OF INPATIENTS WITH MENTAL DISORDERS

Mehmet DİKEÇ², Gül DİKEÇ¹, Elvan Emine ATA³, Duygu ÖZER⁴

¹Bakırköy Dr. Sadi Konuk Training and Research Hospital Nephrology Clinic, Istanbul, Turkey.

²Fenerbahçe University Faculty of Health Sciences Department of Nursing, Istanbul, Turkey.

³University of Health Sciences, Hamidiye Faculty of Nursing, Department of Psychiatric Nursing, Istanbul, Turkey.

⁴Sultan Abdelhamid Han Training and Research Hospital Psychiatric Clinic, Istanbul, Turkey.

Aim: In the treatment of many mental disorders, psychotropic medications are mainstay, and these medications are excreted by the kidneys. Prolonged use of them impairs renal functions and causes fluid-electrolyte imbalances in combination with other factors [1,2,3]. In this study, the aim was to investigate the renal functions of patients with mental disorders having inpatient treatment.

Method: The data of this retrospective and descriptive study were collected from January 2021 to April 2021 from the records of patients who were hospitalized in the psychiatry clinic of a training and research hospital between 2018 and 2020. The study sample consisted of hospital records of 376 patients who received inpatient treatment between January 2018 and December 2020, were in the 18 years and over age group, were diagnosed with at least one mental disorder according to DSM-V diagnostic criteria, and underwent routine biochemistry tests during their hospital stay. The data were collected using the Information Form developed based on the hospital automation system. Within the scope of the study, data on the patients' sociodemographic characteristics, their characteristics related to mental disorders, medications they used, their hemoglobin (Hgb), hematocrit (HCT), urea, creatinine, Ca (calcium), Mg (magnesium), Na (sodium), K (potassium), Cl (Chlorine) and glucose values, GFR (Glomerular Filtration Rate), and blood lithium or carbamazepine levels were evaluated.

Results: The mean age of the patients participating in this study was 35.47 ± 14.13 years, and they were diagnosed with a mental disorder for an average of 6.28 ± 7.24 years. Of them, 88.3% were men, 34.8% were followed up with anxiety disorder, 32.4% were diagnosed with the mood disorder, and 47.3% were taking antidepressants and antipsychotic drugs in combination. They had been taking these drugs for an average of 3.93 ± 5.21 years. A negative significant relationship was determined between the participants' GFRs and glucose levels, duration of mental illness, number of hospitalizations and duration of medication use ($p < 0.05$). The K, Mg, Ca, Hgb, HCT levels of the participants with personality disorders were lower than were those of the other diagnostic groups ($p < 0.05$). Glomerular filtration rate (GFR) was significantly lower in the female participants, and in the participants diagnosed with both a chronic disease and personality disorder.

Discussion: It is very important to evaluate the physical health of patients with mental disorders, to monitor them holistically, to evaluate them in terms of chronic physical diseases they are likely to have in the future. Psychiatric mental health nurses should evaluate and monitor the renal functions of individuals with mental disorders and take precautions before kidney diseases develop.

Conclusion: It was determined that renal functions of the patients participating in this study were in the reference range due to their young age, short duration of diagnosis of mental disorder and short duration of medication use. It was also determined that the GFRs were lower in female patients, patients with both a chronic disease and personality disorder. In addition, patients with chronic diseases, and patients with personality disorders, and that GFR decreased as the patients' glucose levels, duration of mental illness, number of hospitalizations and duration of medication use increased.

Keywords: mental disorders, psychiatric nursing, renal functions.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

REFERENCES

1. Happell, B., Wilson, K., Platania-Phung, C., & Stanton, R. (2016). Physical health nurse consultant role to improve physical health in mental health services: A carer's perspective. *International Journal of Mental Health Nursing*, 25, 127-133.
2. Baghdady, N. T., Banik, S., Swartz, S. A., & McIntyre, R. S. (2009). Psychotropic drugs and renal failure: Translating the evidence for clinical practice. In *Advances in Therapy*, 26, 404- 424.
3. Lahijani, S. C., & Harris, K. A. (2017). Medical Complications of Psychiatric Treatment: An Update. In *Critical Care Clinics*, 33, 713-734.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

P-012

ÇALIŞAN VE ÖĞRENCİ HEMŞİRELERDE ETİK DUYARLILIK DÜZEYİ VE ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Şeyda Dülgerler¹, Nihan Durgu², Cansu Güler¹

¹Ege Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

²Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı

Amaç: Etik duyarlılık, sağlık profesyonellerinin bakım verdikleri bireyleri anlama kapasitesi ve onlara şefkatli bir bakım vermede kullandıkları yöntemlerdir. Hemşirenin, bireyin sağlığı ile ilgili etik problemleri tanınması, ayırt etmesi, hastanın içinde bulunduğu duruma karşı anlayış göstermesi, çözebilme konusunda doğru karar alabilmesi ve alınan kararların etik sonuçları hakkında fikir sahibi olması gerekir [1, 2, 3]. Araştırma, çalışan ve öğrenci hemşirelerin etik duyarlılık düzeyleri ile bunları etkileyen faktörleri belirlemek, iki grubun etik duyarlılık düzeylerini karşılaştırmak amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı ilişkisel tipteki araştırma, 01 Ekim 2017-28 Ekim 2018 tarihleri arasında,

Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi dördüncü sınıfında öğrenim gören 197 hemşirelik öğrencisi ve Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'nde çalışan 105 hemşire ile yürütülmüştür. Veriler, kişisel bilgi formu ve ahlaki duyarlılık anketi ile toplanmıştır. Verilerin analizinde, oneway ANOVA, independent t-testi ve LSD post hoc testi kullanılmıştır.

Bulgular: Ahlaki duyarlılık anketi toplam ölçek puan ortalaması, öğrenci hemşirelerde $92,49 \pm 22,02$; çalışan hemşirelerde $88,44 \pm 22,57$ olarak belirlenmiştir. İki grup arasında otonomi, bütüncül yaklaşım ve çatışma alt ölçek puan ortalamalarında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu saptanmıştır. Etik bilgi düzey algısı yeterli olan çalışan hemşirelerin, otonomi ve uygulama alt boyutunda; 20-24 yaş arası öğrenci hemşirelerin ise yarar sağlama alt boyutunda etik duyarlılıkları daha yüksektir. Öğrenci ve çalışan hemşirelerin orta düzey etik duyarlılığa sahip olduğu, ancak çalışan hemşirelerin etik duyarlılık düzeylerinin öğrenci hemşirelerden daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Çalışan hemşirelerin, otonomi ve bütüncül yaklaşım alt boyutunda etik duyarlılıkları; öğrenci hemşirelerin ise çatışma alt boyutunda etik duyarlılıkları daha yüksektir. Çalışan hemşirelerde etik bilgi düzeyi algısı, öğrenci hemşirelerde yaş, etik duyarlılık düzeyinde etkilidir.

Sonuç: Öğrenci ve çalışan hemşirelerin ahlaki duyarlılıklarının artırılması için mezun olmadan önce ve sonra etik ile ilgili eğitim programlarının geliştirilmesi ve güçlendirilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hemşire, etik, ahlaki duyarlılık, öğrenci

Kaynakça:

1. Ersoy N, Göz F. The ethical sensitivity of nurses in Turkey. Nurs Ethics. 2001; 8(4): 299-312.
2. Filizöz B, Mesci G, Aşçı A, Bağcıvan, E. Nurses' ethical sensitivity: research on central public hospitals in Sivas province. Turkish Journal of Business Ethics. 2015; 8(1): 47-66.
3. Aksu T, Akyol A. Investigation of the moral sensibility of nurses in İzmir. Türkiye Klinikleri J Med Ethics. 2011;19(1):16-24.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

ETHICAL SENSITIVITY LEVELS OF EMPLOYED AND STUDENT NURSES AND EFFECTIVE FACTORS

Şeyda Dülgerler¹, Nihan Durğu², Cansu Güler¹

¹Ege University, Faculty of Nursing, Department of Mental Health and Psychiatric Nursing

²Manisa Celal Bayar University, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing, Department of Mental Health and Psychiatric Nursing

Objective: Ethical sensitivity is the capacity of health professionals to understand the individuals they care for and the methods they use to give them compassionate care. The nurse should be able to recognize and distinguish ethical problems related to the individual's health, to have an understanding of the patient's situation, to make the right decision to solve it, and to have an idea about the ethical consequences of the decisions taken [1, 2, 3]. The aim of this study was to determine the ethical sensitivity levels of employed and student nurses and the factors affecting them, and to compare the ethical sensitivity levels of the two groups.

Methods: The descriptive-relational type of study was conducted between October 1st 2017-28 October 2018 with 197 fourth grade nursing students studying at Ege University Faculty of Nursing and 105 nurses working at Ege University Medical Faculty Hospital. Data were collected by Personal Information Form and Moral Responsibility Questionnaire and analyzed by one-way ANOVA, independent t-test and LSD post hoc.

Results: The mean score of the scale was found to be 92,49±22,02 in student nurses and 88,44±22,57 in employed nurses. There was a significant difference between the 2 groups in the mean scores of autonomy, holistic approach and conflict subscale. Employed nurses who have sufficient level of ethics knowledge perception have higher ethical sensitivity in the autonomy and application dimensions and student nurses aged 20-24 in the benefit dimension.

Student and employed nurses had a moderate level of ethical sensitivity and the level of ethical sensitivity of employed nurses was higher than students. Employed nurses have higher ethical sensitivity in autonomy and holistic approach, and student nurses have higher ethical sensitivity in conflict. The perception of ethical knowledge level in employed nurses is effective on the level of age and ethical sensitivity in students.

Discussion-Conclusion: It is recommended to develop and strengthen ethical training programs before and after graduation in order to increase the ethical sensitivity of students and employed nurses.

Keywords: Nurse, ethic, moral sensitivity, student

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

P-013

PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİNDE VİCDAN VE MERHAMET ALGISININ ÖNEMİ

Ayşe Tamer¹, Melek Manap¹, Ayşegül Karahan¹

¹Manisa Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi, Manisa

Giriş: Hemşirelik, kökenini merhametli hasta bakım ve sağaltım yaklaşımlarından alan bireye, aileye ve topluma bütüncül hizmet veren bir meslektir. Bu sebeple hemşirelik uygulamaları en güncel bilgi ve uygulama standartlarının hasta bakımına yönelik vicdanlı ve merhametli yaklaşımlarla bütünleştirilmesi gerekmektedir. Özellikle psikiyatri hemşireliği bakımında vicdan ve merhamet kavramları önemli bir yere sahiptir. Vicdan; insanın yapması ve yapmaması gerekenlerle karşı karşıya kaldığı durumlarda nasıl davranacağını söyleyen insani ve ahlaki bir histir [1]. Merhamet, başka bireylerin acısını dindirme güdüsünü, acının kaynağını bulmayla ilgili bilişsel süreçleri, merhametli eylemlerde bulunmakla ilgili davranışsal süreçleri kapsar [2].

Ruhsal hastalıklar bireyin duygu, düşünce ve davranışlarında bozukluk, kişilerarası ilişkilerinde uyumsuzluklar yaratır [3]. Ruhsal soruna sahip bireylerin özellikleri şu şekilde özetlenebilir; zayıf bir benlik kavramı ve yetersizlik duygusu, yaşam olayları, bireysel gelişim yetersizlikleri ve strese karşı etkisiz yöntemlerle baş etmeye çalışır ve baş edemez, gerçekleri algılama ve kabulde yetersizdir, sorumluluk alamaz, topluma uyum sağlamaz, anlamlı ilişkiler kuramaz, kişiler arası ilişkilerde hoşnutsuzluk ve etkisizlik yaşar [4]. Ruhsal bozukluğa sahip bireylerin özellikleri göz önüne alındığında bir psikiyatri hemşiresi vicdan ve merhamet algısına ayrıca psikiyatri hemşireliği felsefesine dayanarak her bireyin değerli olduğu ve bireyler arasında ayırım gözetilmemesi gerektiğine, her bireyin değişme potansiyelinin var olduğuna, bireyin her davranışının anlamlı olduğuna ve her bireyin baş etme kapasitesinin var olduğuna inanmalıdır.

Amaç: Bu literatür incelenmesinde, psikiyatri hemşireliğinde vicdan ve merhamet algısının önemini vurgulamak amaçlanmıştır.

Tartışma-Sonuç: Vicdan ve merhamet her ne kadar çok fark edilemese de psikiyatri hemşireliğinin temelini oluşturan iki kavramdır. Vicdan psikiyatri hemşireliğinde karar vermede, mesleki uygulamalarını yönlendirmede önemli rol uygulamaktadır. Yapılan bir araştırmada hemşireler vicdanı önemsemekte ve mesleki uygulamalarında dikkate almaktadır. Vicdana verilen önem, yaş ve hizmet süresi arttıkça artmaktadır. Hemşireler vicdanın kendilerini uyaran ve uyarısı dikkate alınmadığında azap çektiren bir iç ses olduğu görüşünü benimsemektedir.

Merhamet ise verilen bakımın kalitesini arttırmakta ve psikiyatri hemşireliğinin kalbini oluşturmaktadır. Yapılan bir araştırmada ahlaki anlamda iyi bir hemşirenin merhametli bir hemşire olduğu söylenmiş ayrıca merhametin yer aldığı bakımda, empati ve duygusal desteğe dayalı kişilerarası ilişkiler; hastanın üzüntü ve acısını anlamaya ve hafifletmeye yönelik çabalar; etkili iletişim; hasta ve ailelerin kararlara ve bakıma katılımlarını kolaylaştırmak ve saygı ile hastanın bir birey olarak görülmesi olmak üzere dört temel özelliğin yer alabildiği söz edilmiştir.

Literatürde psikiyatri hemşireliğinde bu iki kavramı ayrı ayrı ve birlikte inceleyen bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu sebeple, psikiyatri hemşireliğinde vicdan ve merhamet algısının önemini inceleyen çalışmaların yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: psikiyatri hemşireliği, vicdan, merhamet, bakım

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA / REFERENCES:

1. Pieper A. Etiğe Giriş. 2. Basım, İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 2012: 163.
2. Gilbert P. Compassion and cruelty: A biopsychosocial approach. In Compassion 2005:21- 86. Routledge.
3. Bostancı N. Ruhsal bozukluğu olan bireylere yönelik stigma ve bunun azaltılmasına yönelik uygulamalar. Düşünen Adam Dergisi. 2005; 18 (1), 3
4. Bağ B, Ekinci M. Sağlık personelinin ruhsal sorunları olan bireylere yönelik tutumlarının araştırılması. Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi. 2006;3,8

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE IMPORTANCE OF CONSCIENCE AND COMPASSION PERCEPTION IN PSYCHIATRIC NURSING

Ayşe Tamer¹, Melek Manap¹, Ayşegül Karahan¹

¹Manisa Mental Health and Diseases Hospital, Manisa

Introduction: Nursing is a profession that provides holistic service to the individual, family and society, which takes its origins from compassionate patient care and treatment approaches. For this reason, nursing practices need to be integrated with the most up-to-date information and practice standards with the conscientious and compassionate approaches to patient care. The concepts of conscience and compassion have an important place especially in psychiatric nursing care. Conscience is a humane and moral feeling that tells how to act when faced with what one should and should not do [1]. Compassion encompasses the motive to relieve the pain of others, the cognitive processes involved in finding the source of pain, and the behavioral processes involved in performing compassionate actions [2].

Mental illnesses create disorder in the individual's feelings, thoughts and behaviors, and inconsistencies in her interpersonal relationships [3]. The characteristics of individuals with mental problems can be summarized as follows; He /she has a weak self-concept and sense of inadequacy, tries to cope with life events, individual development deficiencies and stress with ineffective methods and cannot cope, is insufficient in perceiving and accepting the facts, cannot take responsibility, does not adapt to society, cannot establish meaningful relationships, experiences discontent and ineffectiveness in interpersonal relations [4]. Considering the characteristics of individuals with mental disorders, based on the perception of conscience and compassion, and also on the philosophy of psychiatric nursing, a psychiatric nurse should believe that each individual is valuable and should not be discriminated between individuals, that each individual has the potential to change, individual's each behavior is meaningful and each individual has a coping capacity.

Aim: In this literature review, it is aimed to emphasize the importance of conscience and compassion perception in psychiatric nursing.

Discussion-Conclusion: Conscience and compassion are two concepts that form the basis of psychiatric nursing, although they cannot be noticed very much. Conscience plays an important role in making decisions and directing professional practices in psychiatric nursing. In a study, nurses care about conscience and take it into account in their professional practices. The importance given to conscience increases as age and length of service increase. Nurses adopt the view that conscience is an inner voice that warns them and inflicts torment when its warning isn't heeded.

Compassion, on the other hand, increases the quality of care and forms the heart of psychiatric nursing. In a study, it was said that a morally good nurse is a compassionate nurse. In addition, it has been mentioned that there can be four basic features in care involving compassion as interpersonal relationships based on empathy and emotional support, efforts to understand and alleviate the patient's distress and pain, effective communication, facilitating the participation of patients and families in decisions and care, with respect and seeing the patient as an individual.

In the literature, no study has been found that examines these two concepts separately or together in psychiatric nursing. For this reason, it is recommended to conduct studies examining the importance of conscience and compassion perception in psychiatric nursing.

Keywords: psychiatric nursing, conscience, compassion, care

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

P-014

AKILLI TELEFON BAĞIMLILIĞI OLAN ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE BİLİŞSEL DAVRANIŞÇI TEMELLİ PSİKOEĞİTİMİN ETKİNLİĞİ

Ayşe Tanşu¹

¹Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Psikiyatri Hemşireliği Ana Bilim Dalı

Giriş ve Amaç: Akıllı telefonların; boyutunun küçük olması, taşınmasının kolay olması ve neredeyse sınırsız ağ bağlantısının olması nedeniyle bilgisayarlarla yer değiştirdiği ve oldukça yaygın kullanıma sahip olduğu görülmektedir. Akıllı telefonlar, alışkanlıkları, iletişim yöntemlerini, kültürel yaklaşımlarını ve aile etkileşimlerinde farklılaşmayı sürdürmektedir. Ancak zorlukları ortadan kaldırıp yaşamı hızlandırırken farklı bir boyutta da engellenemeyen davranışlara da sebep olmaktadır (Poushter, 2016).

18-30 yaş arası 1800 kişi üzerinde yapılan bir çalışmada, sabah yapılan işler arasında ilk sırada telefon kontrolünün Türkiye’de %97 ve tüm dünyada %90 olduğu saptanmıştır. Cisco Connected Dünya Teknoloji Raporunda (2012), üniversite öğrencileri, akıllı telefon kullanımında ön plandadır. Her geçen gün artan kullanım oranları için; Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yapılan araştırmanın 2020 yılı verilerine göre, Türkiye’de en güçlü akıllı telefon kullanım oranının %98 ile 18-24 yaş grubunda olduğu belirlenmiştir. Özellikle akademik alanda öğrencilerin öğrenme sürecini olumsuz yönde etkileyerek üniversite başarılarını negatif yönde etkilediği tespit edilmiştir (Boumosleh ve Jaalouk, 2018, s. 50).

Bilişsel davranışçı terapiler majör depresyon, yaygın anksiyete, sosyal fobi gibi psikiyatrik hastalığın tedavisinde kullanılabilirdiği gibi bağımlılıkta da kullanılmaktadır (Dugosh et al., 2016). Davranışsal bağımlılıklar adı altında incelenen sosyal medya, internet, teknoloji bağımlılık türlerinde kullanımı ile ilgili olarak literatürde konuya ilişkin önemli çalışmalar bulmak mümkündür (Liu et al., 2017, Young, 2007). Ancak akıllı telefon bağımlılığında bilişsel davranışçı yaklaşıma yönelik psikoeğitim uygulamasına yalnızca iki çalışmada rastlanmıştır (Li et al., 2018, Lan et al., 2018).

Bu çalışmanın amacı, “Bilişsel Davranışçı Temelli” olarak hazırlanmış grup psikoeğitim programının üniversite öğrencilerinin akıllı telefon bağımlılık düzeyleri üzerindeki etkinliğini belirlemektir.

Yöntem: 2019-2020 yılında öğrenim gören üniversite öğrencileri ile yürütülen çalışmada, ön test-son test kontrol grup ve izlem ölçümlü deneysel desen kullanılmıştır. Akıllı telefon bağımlılığı ölçeğinden 31 ve üzerinde puan alan 104 öğrenci belirlenmiştir. Eğitime katılmak isteyen öğrencilerden randomizasyon yöntemi ile 10’ar kişilik 52 katılımcı deney, 52 katılımcı kontrol grubu oluşturulmuştur. Deney grubuna haftada bir gün 60 dk süren altı oturumluk psikoeğitim uygulanırken; kontrol grubuna sadece bir saatlik bağımlılık ile ilgili grup bilgilendirme toplantısı yapılmıştır. Eğitim sonunda deney ve kontrol grubuna son test, 3. ve 6. ay sonunda aralıklı olarak izlem ölçümleri yapılmıştır.

Bulgular: Deney ve kontrol grupları arasında, eğitim sonrası, üçüncü ay ve altıncı ay izlemlerinde akıllı telefon bağımlılığı toplam puanlarının anlamlı farklılık gösterdiği saptanmıştır ($p<0,05$). Bu bulgular sonucunda akıllı telefon bağımlısı olan üniversite öğrencilerinde psikoeğitim programının bağımlılığı azaltmada etkili olduğu belirlenmiştir.

Sonuç ve Öneriler: Araştırmadan elde edilen bulgular, bilişsel-davranışçı yaklaşıma dayalı psikoeğitim

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

programının akıllı telefon bağımlılığı düzeylerini azaltmada etkili olduğu ortaya koymuştur. Ulusal ve uluslararası benzer araştırmaların da bu bulguları destekler nitelikte olduğu ve bulguların bilişsel davranışçı terapiler ile ilgili alan yazına uyumlu olduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte pandemi ile bilgiye ulaşım teknolojileri tüm dünyada artmıştır. Bu bağlamda akıllı telefon bağımlılığının artması da kaçınılmazdır. Bu araştırmada üniversite öğrencileri için geliştirilen bilişsel-davranışçı yaklaşıma dayalı psikoeğitim programının yararlılığı göz önüne alınarak bağımlılığın azaltılması amacıyla eğitimin sürecinin kullanılmasının yararlı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bağımlılık, Akıllı Telefon, Bilişsel Davranışçı Yaklaşım, Psikoeğitim

KAYNAKÇA:

1. Poushter, J. 2016. Smartphone Ownership And Internet Usage Continues To Climb In Emerging Economies. *Pew Research Center*, 22, 1-44.
2. Boumosleh JM, Jaalouk D. Depression, Anxiety, And Smartphone Addiction İn University Students-A Cross Sectional Study. *PlosOne* 2017; 12(8), E0182239.
3. Lan, Y., Ding, J.-E., Li, W., Li, J., Zhang, Y., Liu, M. & Fu, H. 2018. A Pilot Study Of A Group Mindfulness-Based Cognitive-Behavioral Intervention For Smartphone Addiction Among University Students. *Journal Of Behavioral Addictions*, 7, 1171-1176.
4. Li, R., Shi, G., Ji, J., Wanh, H., Wang, W., Wang, M. Et Al. (2017). A 2-Year Longitudinal Psychological Intervention Study On The Prevention Of İnternet Addiction İn Junior High School Students Of Jinan City. *Biomedical Research*, 28 (22), 10033-10038.
5. Dugosh, K., Abraham, A., Seymour, B., Mcloyd, K., Chalk, M. & Festinger, D. 2016. A Systematic Review On The Use Of Psychosocial Interventions İn Conjunction With Medications For The Treatment Of Opioid Addiction. *J Addict Med*, 10, 93-103.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

EFFECTIVENESS OF COGNITIVE BEHAVIOR BASED PSYCHOEDUCATION IN UNIVERSITY STUDENTS WITH SMART PHONE ADDICTION

*Ayşe Tanşu*¹

¹Marmara University Faculty of Health Sciences, Department of Nursing, Department of Psychiatric Nursing

Background Objectives: Due to their accessibility, easy transportation and almost unlimited network connection, smartphones have replaced computers as the most frequently used communication device. However, while smartphones are effective in eliminating difficulties and positively affect various aspects of life, they also cause unavoidable behavioural changes which may lead to adverse consequences such as addiction (Poushter, 2016).

A study including 1800 people between the ages of 18–30 years revealed that checking their phone was the first thing done in the morning by 97% of individuals in Turkey and 90% of individuals throughout the world. According to the 2020 data of the Turkish Statistical Institute (TSI), the highest usage rate is 98% in the 18-24 age group. In particular, it has been determined that excessive smartphone use may adversely affect students' academic achievements (Boumosleh, & Jaalouk, 2017).

Cognitive behavioural therapies are used in the treatment of many psychiatric diseases, such as major depression, generalized anxiety, and social phobia. It is also widely used in the treatment of physical clinical diseases and clinical situations such as substance abuse (Dugosh et al., 2016). Cognitive behavioural approach-based psychoeducation for the treatment of smartphone addiction has been explored in only two studies (Lan et al., 2018; Li et al., 2017).

The utility of cognitive-behavioural group psychoeducation programs for smartphone addiction have not been studied in Turkey. The aim of this study was to determine the effectiveness of cognitive behavioural-based psychoeducation on smartphone addiction levels in university students.

Methods: In the research conducted with university students studying in 2019-2020, pretest-posttest control group and experimental design with follow-up measurements were used. 104 students who scored 31 and above on the smartphone addiction scale were determined. From the students who wanted to participate in the training, 52 participants of 10 participants in the experimental group and 52 participants in the control group were formed by randomization method. While six sessions of psychoeducation lasting 60 minutes was applied to the experimental group once a week; The control group received only one hour of group information meeting about addiction.

Results: The post-training smartphone addiction scores of the intervention group after training were significantly lower than the scores before training. On the other hand, in the control group, scores were similar at all time-points. While there was no significant difference between the pre-test scores of the intervention and control groups, the mean smartphone addiction score of the intervention group after training (34.17 ± 2.88) was significantly lower than that of the control group (48.23 ± 4.75). According to the results of the analysis performed between the intervention and control groups, it was found that the total scores of smartphone addiction before the training, in the third month and in the sixth month differed significantly ($p < 0.05$).

Conclusion: Results obtained from the study revealed that administering a psychoeducation program based on cognitive-behavioural approach is effective in reducing smartphone addiction. Considering the usefulness of the cognitive-behavioural approach-based psychoeducation program developed for university students in this study, it is thought that it would be beneficial to use the educational process to reduce addiction or prevent its development.

Keywords: Addiction, Smartphone, Cognitive Behavioral Approach, Psychoeducation

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

P-015

ÖZ-DÜZENLEME TEMELLİ BİLİŞSEL PSİKOEĞİTİM PROGRAMI'NIN DİKKAT EKSİKLİĞİ HİPERAKTİVİTE BOZUKLUĞU OLAN ERGENLERDE DUYGU DÜZENLEME VE ÖZ-YETERLİĞE ETKİSİ

Zeynep Sökmen¹, Semra Karaca²

¹Balıkesir Şehir Hastanesi, Türkiye

²Marmara Üniversitesi, Türkiye

Amaç: Öz-Düzenleme temelli bilişsel psikoeğitim programının nin öz-düzenleme temelli bilişsel psikoeğitim programının nin dikkat eksikliği hiperaktivite bozukluğu olan ergenlerde duygu düzenleme ve öz-yeterliğe etkisini saptamaktır.

Yöntem: Araştırma ön-test, son-test ve izlem düzeninde randomize kontrollü deneysel bir çalışmadır. araştırmanın örneklemini 42 katılımcı (girişim-21 ve kontrol-21) oluşturmuştur. Veriler kişisel bilgi formu, ergenler için duygu düzenleme ve çocuklar için öz-yeterlilik ölçeği kullanılarak toplanmıştır. veriler karışık desenler için iki faktörlü varyans analizi ve spearman korelasyon analizi ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: Yapılan analizler sonucunda öz-düzenleme temelli bilişsel psikoeğitim programının nin duygu düzenleme v öz-yeterlilik düzeylerinde zaman ve grup ortak etkisinin anlamlı olduğu; girişim grubunda duygu düzenleme ve öz-yeterlilik düzeyinde yükselme ile ilişkili olduğu bulunmuştur. (p<0.05).

Sonuç: Öz-düzenleme temelli bilişsel psikoeğitim programının duygu düzenleme ve öz-yeterlilik düzeyini artırmada etkili olmuştur. Böylece öz-düzenleme temelli bilişsel psikoeğitim programının nin duygu düzenleme ve öz-yeterlilik düzeylerinin gelişiminde psikoeğitim uygulamalarının sürekliliğinin sağlanması önerilir.

Anahtar Kelimeler: Duygu Düzenleme, Öz-Yeterlilik , Psikoeğitim

KAYNAKÇA:

1. American Psychiatric Association, et al. (2013) Diagnostic and statistical manual of mental disorders (DSM-5®). American Psychiatric Pub.
2. Appelhans, Bradley M.; LUECKEN, Linda J. (2006) Heart rate variability as an index of regulated emotional responding. Review of general psychology, 10.3: 229-240.
3. Bandura, Albert. (1977) Self-efficacy: toward a unifying theory of behavioral change. Psychological review, 84.2: 191.

EFFECT OF SELF-REGULATION BASED COGNITIVE PSYCOEDUCATION PROGRAM ON EMOTION REGULATION AND SELF-EFFICIENCY IN ADOLESCENTS WITH ATTENTION DEFICIT HYPERACTIVITY DISORDER

Zeynep Sökmen¹, Semra Karaca²

¹Balıkesir City Hospital, Turkey

²Marmara University, Turkey

Objective: To determine the effect of the Self-Regulation-based cognitive psychoeducation program on the self-regulation-based cognitive psychoeducation program on emotion regulation and self-efficacy in adolescents with attention deficit hyperactivity disorder.

Method: The research is a randomized controlled experimental study in the order of pre-test, post-test and follow-up. The sample of the study consisted of 42 participants (intervention-21 and control-21). Data were collected using a personal information form, emotion regulation for adolescents, and self-efficacy scale for children. data were evaluated with two-factor analysis of variance and spearman correlation analysis for mixed designs. Results: As a result of the analyzes made, it was determined that the time and group joint effects of the self-regulation-based cognitive psychoeducation program were significant on emotion regulation and self-efficacy levels; It was found to be associated with an increase in emotion regulation and self-efficacy in the intervention group. ($p < 0.05$).

Conclusion: Self-regulation-based cognitive psychoeducation program was effective in increasing the level of emotion regulation and self-efficacy. Thus, it is recommended to ensure the continuity of psychoeducational practices in the development of emotion regulation and self-efficacy levels of the self-regulation-based cognitive psychoeducation program.

Keywords: Emotion Regulation, Self-Efficacy, Psychoeducation

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

P-016

TÜKETİM KÜLTÜRÜ VE MEDYANIN BEDEN İMAJI OLUŞUMUNDAKİ ROLÜ

Zehra Su Topbaş¹, Birgül Özkan²

¹Erciyes Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Kayseri e-posta: zsutopbas@erciyes.edu.tr

²Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Ankara

Giriş: Beden imajı, bebeklik döneminde gelişmeye başlayan, özellikle ergenlik dönemde önem kazanan, yaşam boyu gelişen ve değişen, bireyin kendi bedeni ile ilgili bilinçli ve bilinçsiz duygu, düşünce ve algılarını içeren bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır [1]. Beden algısı çevresel koşullardan, sosyal ilişkilerden ve toplumsal normlardan etkilenen dinamik bir süreci ifade etmektedir. Bu anlamda bakıldığında beden algısının gelişiminde ve şekillenmesinde içinde yaşadığımız postmodern tüketim toplumunun ve onun bir yansıması olarak medyanın etkisi göze çarpmaktadır.

Amaç: Bu derleme gerek toplumsal durumu yansıtmak gerekse de toplumu yönlendirmek anlamında önemli bir güce sahip olan medyanın beden algısına müdahale etme konusundaki gücünü literatür çerçevesinde ele almayı amaçlamaktadır.

Tartışma ve Sonuç: Sanayi Devrimi sonrası gelişen üretim odaklı kapitalizm artık yerini tüketim odaklı postmodern dünyaya bırakmıştır. Günümüzde tüketim bir yaşam tarzı ve hatta amaç haline gelmiştir [2]. Mevcut tüketim kültürünün gelişmesinde ve devamlılığında medya, televizyon, yazılı basın ya da internet gibi iletişim kanalları ile aktif rol oynamıştır. Moda, reklamlar, televizyon ve sosyal medya ünlüleri gibi araçlarla çağın gereksinimlerine uygun bir ideal beden tasviri yapılmıştır. Medya tarafından sıklıkla verilen ideal beden mesajı sadece belirli standartlara göre görünmenin bir insanı değerli ve sevmeye layık olduğu algısını yaratmıştır. Bireyler sağlıklı olmalarına rağmen kendi bedenlerine dair hoşnutsuzluk yaşamaya ve ideal bedene ulaşmak için yeni araçlara başvurmaya yönelmiştir [3]. Giyim, kişisel bakım ve spor ürünleri, diyet gıdalar ve hatta estetik operasyonlar önemli ihtiyaçlar haline gelmiştir. Beden imajı kavramı benlik saygısı ile yakın ilişkili olmakla birlikte ruh sağlığı açısından son derece önemlidir [4]. Günümüz tüketim kültürü ve onun bir yansıması olarak medya verdiği mesajlarla özellikle adölesanların ve genç yetişkinlerin beden algılarına müdahale etmektedir. Bu anlamda özellikle adölesan ve genç yetişkinlerle tüketim alışkanlıkları ve beden imajı, sosyal medya kullanımı ve beden imajı gibi konularla yapılabilecek çalışmaların yararlı olabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Beden imajı, postmodernizm, sosyal medya

Kaynakça:

1. Kök G, Guvenç G, Bilsel H, Güvener A. Does body perception of women differ in the period of pregnancy?. Journal of Education and Research in Nursing. 2018 Jan; 15(4): 209. doi:10.5222/HEAD.2018.209.
2. Yanıklar C. Tüketim Kültürü, Kapitalizm ve İnsan İhtiyaçları Arasındaki İlişki Üzerine Bir Tartışma. C.Ü Sosyal Bilimler Dergisi. 2010 Mayıs; 34(1):25-32.
3. İmren M. İşte benim kimliğim: Moda ve medyanın kadınların kimlik inşası ve ideal beden söylemlerindeki rolü üzerine, Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi. 2018 ; 4(1):103-111. doi: 10.31592/aeusbed.338524.
4. Ajmal A, Qurat-Ul A. The impact of body image on self-esteem in adolescents. Clinical and Counselling Psychology Review. 2019 Dec; 1(1), 44-54. doi: 10.32350/ccpr.11.04.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

CONSUMPTION CULTURE AND THE ROLE OF MEDIA IN FORMATION OF BODY IMAGE

Zehra Su Topbaş¹, Birgül Özkan²

¹Erciyes University, Faculty of Health Sciences, Department of Mental Health and Diseases Nursing, Kayseri e-mail: zsutopbas@erciyes.edu.tr

²Ankara Yıldırım Beyazıt University, Faculty of Health Sciences, Department of Mental Health and Diseases Nursing, Ankara

Introduction: Body image emerges as a concept that starts to develop in infancy, gains importance especially in adolescence, develops and changes throughout life, and includes the conscious and unconscious feelings, thoughts and perceptions of the individual about her/his own body. Body image refers to a dynamic process that is affected by environmental conditions, social relations and social norms. In this sense, the influence of the postmodern consumer society in which we live and the media as a reflection of it stands out in the development and shaping of body perception.

Amaç: The aim of this review is to discuss the power of the media, which has an important power in terms of both reflecting the social situation and directing the society, in intervening in body image within the framework of the literature.

Discussion and Conclusion: Production-oriented capitalism that developed after the Industrial Revolution has now left its place to the consumption-oriented postmodern world. Today, consumption has become a lifestyle and even a goal (2). It has played an active role in the development and continuity of the current consumption culture through communication channels such as media, television, print media or the internet. An ideal body was depicted in accordance with the needs of the age through tools such as fashion, advertisements, television and social media celebrities. The ideal body message, which is often given by the media, has created the perception that only appearing according to certain standards makes a person valuable and worthy of love. Although individuals are healthy, they tend to experience dissatisfaction with their own bodies and resort to new tools to reach the ideal body (3). Clothing, personal care and sports products, diet foods and even aesthetic operations have become important needs. Although the concept of body image is closely related to self-esteem, it is extremely important for mental health. Today's consumption culture and the media as a reflection of it interfere with the body perceptions of adolescents and young adults in particular. In this sense, it is thought that studies on subjects such as consumption habits and body image, social media use and body image, especially with adolescents and young adults, may be beneficial.

Keywords: Body Image, postmodernism, social media

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

P-017

TRAVELBEE'NİN İNSAN İNSANA İLİŞKİ MODELİ'NE GÖRE BİPOLAR BOZUKLUK TANILI BİR BİREYE YÖNELİK HEMŞİRELİK BAKIMI: OLGU SUNUMU

Tuğba Durmuş¹, Esra Engin²

¹Ege Üniversitesi Hastanesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

²Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

Bipolar bozukluk, atak dönemleri ile seyreden ve özellikle atak dönemlerinde bireyler ve aileleri açısından zorlayıcı olabilen kronik ruhsal hastalıklardan biridir. Yapılan çalışmalarda kronik ruhsal hastalığı olan bireylerde hemşirelik modellerine dayalı uygulanan bakım planlarının iyileşmeye yönelik olumlu katkıları olduğu bildirilmektedir. [1-3] İnsan-İnsana İlişki Modeli'ni ortaya koyan Travelbee bireyin hastalık sürecindeki deneyimlerine ve bu deneyimlerden anlam bulmasına dikkat çekmiştir. [4,5] Bu olgu çalışmasında, bir psikiyatri kliniğinde yatarak tedavi gören bipolar bozukluk tanılı bireye verilen Travelbee'nin İnsan İnsana İlişki Modeli'ne temelli hemşirelik bakımının, bireyin bakımına etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Hastalık öyküsü: 37 yaşında bipolar bozukluk tanılı kadın hasta, ailesiyle beraber yaşamaktadır. Bir kurumda çalışmaktadır. İlk şikayetleri 2008 yılında başlayan hastanın öyküsünde mani ve depresif atak dönemleri mevcut ve atak dönemlerine aralıklarla görsel ve işitsel varsanların eşlik ettiği bilinmektedir. Daha önce yatış öyküsü olan ve ayaktan tedavisi devam eden hastanın son dönemde şüphe obsesyonları, keyifsizlik, mutsuzluk, durgunluk şikayetleri mevcuttur. Kendine zarar verme düşünceleri olan hastanın yatarak tedavi görmesine karar verilmiştir.

İlk karşılaşma aşaması: Bireyin servise yatışı sonrasında bu ilk günlerde daha çok önceki yatışlarından hatırladığı hemşirelerle etkileşim kurmak yönünde istekli olduğu gözlenmiştir. Yatışı esnasında anksiyete düzeyi yüksek olan bireye daha önce bakım verilmiş olunmasına rağmen ilk başta bunu hatırlamakta zorlanmıştır ve daha az etkileşimde bulunmuştur.

Kimliklerin ortaya çıkması aşaması: Bireyin günaydın toplantısı vb. servis etkinliklerine katılımı desteklenerek terapötik ortam içerisinde diğer hastalarla ve tedavi ekibiyle etkileşiminin artması ve rollerini deneyimlemesi desteklenmiştir. Bireysel görüşmeler planlanmıştır.

Empati aşaması: Kaygı düzeyi yüksek olan bireyin, bireysel görüşmelerde hastalık durumunun onun için ne anlama geldiği ve tekrar hastaneye yatış süreci ile ilgili deneyimleri hakkında veri toplanmaya başlanmıştır. Yapılan görüşmelerde bireyin ifadelerinden tekrar hastaneye yatış sürecini deneyimlemesinin iyileşmeyle ilgili umutsuzluk duygusu yaşamasına neden olduğu anlaşılmıştır. Ayrıca görüşmelerde bireyin mevcut sorunları tanımlanarak hemşirelik tanıları belirlenmiştir ve girişimler planlanmıştır.

Sempatı aşaması: Bireyle kurulan ilişki içerisinde, ilerleyen görüşmelerde güçlü ve güçsüz yönleri hakkında paylaşımlarda bulunması için desteklenmiştir. Bu paylaşımları doğrultusunda bireyin hedeflerini belirlemeye yönelik görüşmeler yapılmıştır. Görüşmelerde birey deneyimlerini ifade etmesi yönünde desteklenmiştir.

Dostça ilişki aşaması: Bireyin çevreyle etkileşimi artmıştır, servis içi görevler almaya başlamıştır. Yapılan görüşmelerde taburculuk sonrası ile ilgili bireyle birlikte bir plan oluşturulmuştur. İlk kontrolü için kuruma gelen birey tedavi ekibini ziyaret etmek istemiştir. Taburculuk dönemi ile ilgili paylaşımları alınmıştır.

Bu olguda Travelbee'nin İnsan İnsana İlişki Modeli'ne dayalı verilen hemşirelik bakımının, bireyin deneyimlerine

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

ve mevcut durumu algılayış biçimine odaklanarak veri toplamaya ve hemşirelik girişimlerinin planlanması ve uygulanması aşamalarında bireyin bakıma dahil edilmesine olanak sağladığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: insan insana ilişki, model, hemşirelik bakımı, psikiyatri hemşireliği

KAYNAKÇA:

1. Aktaş Y, Baysan Arabacı L, Dülgerler Ş. Watson İnsan Bakım Modeli'ne Göre Şizofreni Tanılı Bir Hastada Hemşirelik Bakımı: Olgu Sunumu. İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi. 2020;5(1):51-7.
2. Akbaş E, Taşdemir Yiğitoğlu G. Neuman Sistemler Modeli'ne göre bipolar bozukluk (karma atak) olan hastaya hemşirelik bakımı: Olgu sunumu. Psikiyatri Hemşireliği Dergisi. 2020;11(2):154-62.
3. Temel M, Kutlu FY. Depresyon Tanılı Bir Hastada Fonksiyonel Sağlık Örüntüleri Modeli Temelinde Bir Bakım Planı. Florence Nightingale Hemşirelik Dergisi. 2019 Apr 9;27(1).
4. Travelbee, J. What's Wrong with Sympathy? The American Journal of Nursing, 1964;64(1):68-71. <https://doi.org/10.2307/3452776>
5. Özkan B. Joyce Travelbee:İnsan İnsana İlişkiler Modeli In: Karadağ A, Çalışkan N, Göçmen Baykara Z, editors. Hemşirelik Teorileri ve Modelleri. 1. Baskı. İstanbul: Akademi Basın ve Yayıncılık; 2017. p. 223-238.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

NURSING CARE FOR A PERSON DIAGNOSED WITH BIPOLAR DISORDER ACCORDING TO TRAVELBEE'S HUMAN TO HUMAN RELATIONSHIP MODEL: A CASE REPORT

Tuğba Durmuş¹, Esra Engin²

¹Ege University Hospital, Department of Mental Health and Diseases, Izmir, Turkey

²Ege University Faculty of Nursing, Department of Mental Health and Psychiatric Nursing, Izmir, Turkey

Bipolar disorder's one of the chronic mental illnesses progresses with episodes and can be challenging for individuals and their families, especially during episodes. In the studies stated caring plans based on nursing model have positive contributions to recovery in individuals with chronic illnesses. [1-3] Travelbee, who developed Human to Human Relationship Model, drew attention to the experiences of the individual during the illness process and to find meaning from these experiences. [4,5] The purpose of this case study is studying the effect of nursing care based on Travelbee's Human to Human Relationship Model, given to an inpatient with bipolar disorder in a psychiatry ward, on the individual's care.

Medical History: 37-year-old female patient diagnosed bipolar disorder lives with her family and works in an institution. There were manic and depressive episodes in the patient's history, whose first complaints started in 2008, and it's known visual and auditory hallucinations accompany the attack periods at intervals. The patient, whose outpatient treatment's been continuing, had a history of hospitalization in past and she's had obsessions of doubt, malaise, unhappiness, and stagnation recently. It was decided the patient being treated as an inpatient since her self-harming thoughts.

First Encounter: It was observed that the individual was willing to interact with the nurses she recalled from her previous hospitalizations in first days after her admission to the ward. Although the individual with a high level of anxiety was given care during her previous hospitalization, she had difficulty remembering this at first and interacted less.

Identity Emergence: By supporting the individual to join morning meeting to participate in ward activities, she was assisted to increase her interaction with other patients, the treatment team and experiencing their roles in the therapeutic environment. Individual interviewed was planned.

Empathy Stage: Information was started collecting on the experience of rehospitalization and what her illness means to her from the interview of the individual with a high anxiety level. It was understood from her statements in the interviews, the experience of the rehospitalisation causes her to experience a sense of hopelessness about recovery. Besides in the interviews nursing diagnosis were determined and interventions were planned by defining individual's current problems.

Sympathy Stage: In the relationship established with the individual, she was supported sharing her strengths and weaknesses in the upcoming interviews. Towards these shares, interviews were conducted to determine the goals of the individual. In the interviews, the individual was supported expressing her experiences.

Rapport Stage: The individual's interaction with the environment's increased, she started to take duties in the ward in the interviews, a plan was created with the individual after discharge. When she came to the institution for the first checkup, she wanted to visit treatment crew. Shares about discharge were received.

In this case, it's been seen the nursing care given based on Travelbee's Human to Human Relationship Model, allows the individual to be included in the care during the planning and implementation of nursing interventions by focusing on the individual's experiences and perception of the current situation.

Keywords: human to human relationship, model, nursing care, psychiatric nursing

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

P-018

ŞİZOFRENİ HASTALARINA UYGULANAN UĞRAŞI TERAPİLERİNİN ÖZNEL İYİ OLUŞA ETKİSİ

Ayşegül DÖNMEZ¹, Esra ENGİN¹, Ali Maruf ALASKAN¹, Merve UĞURYOL¹, Cansu GÜLER¹, Dilek CİLASUN²

¹Ege Üniversitesi

²Bornova Turkan Ozilhan Devlet Hastanesi

Giriş-Amaç: Ruhsal hastalığı olan bireyler genel görünüm, fizyolojik işlevler, bilişsel süreçler, duygulanım/duygu durumu ve kişilerarası ilişkilerde bozulmalar yaşayabilmektedir. Bu alanlarda yaşanan bozulmalar kişilerin günlük aktivitelerini yerine getirememeye, iş, okul, arkadaş ilişkilerinde bozulmalar, bağımsız iş yapabilme kabiliyetinin azalmasını da beraberinde getirmektedir. Bireyin yeti yitimi sonucu günlük aktivitelerini yerine getirememesi, kişisel ihtiyaçlarını karşılayamaması, sosyal ortamlardan uzaklaşarak yalnızlığa bırakılması, meslek ya da herhangi bir uğraşının olmaması yaşam kalitesini olumsuz yönde etkilemektedir. Birey ne derece hastalığının farkında olur ve tedavisini sürdürürse, tekrardan bağımsızlaşmaya ve yaşam faaliyetlerini sürdürmeye devam edecek ve hem bedensel hem de ruhsal olarak kendini iyi hissedecektir [1].

Tartışma-Sonuç: İyileşme süreci; hastalık tespit edildikten sonraki dönemde bireyin semptomlar ile başetmesi, gerekiyorsa hastaneye yatışı, ilaç tedavisi alması, ilaç yan etkileriyle mücadele etmesi, kaybettiği yetilerini tekrar kazanmaya çalışması, iş, aile, arkadaş ilişkilerini tekrar kurması, yaşam amacını tazelemesi ve bağımsız rollerini üstlenmesi olarak tanımlanmaktadır. İyileşmede amaç, işlev kaybı yaşayan bireylerin mümkün olduğunca yaşamlarına eskisi gibi devam etmeleri, özerk olmalarıdır. İyileşme sürecinde bireylere çeşitli tedavi yöntemleri uygulanmaktadır. Bu uygulamalar; ilaç tedavisi, bilişsel davranışçı tedavi, uğraşı terapileri olarak sıralanabilir [1].

İlaç tedavisi ile birlikte destekleyici tedavi olarak kullanılan uğraşı terapilerinin, tek başına ilaç tedavisine kıyasla pek çok açıdan üstün bulunmuştur. Ayrıca iyileştirim için farklı yöntemlerin bir arada kullanılması, bireylerin yaşam kalitesi ile birlikte öznel iyi oluşları ve öznel iyileşmelerini olumlu yönde desteklemektedir. Uğraşı terapileri, bireylerin kişisel gereksinimlerini yerine getirebilmeleri, bağımsız şekilde yaşam uyum sağlamları ve bireylerin bedensel ve ruhsal olarak iyileşmelerini amaçlayan tedavi yöntemleridir (Lieberman,2011). Uğraşı terapileri öznel iyileşme hedeflerine odaklanmaktadır. Spor, müzik, resim, bahçe uğraşları ve el işi gibi uygulamalar uğraşı terapilerinin türlerindedir. Bu uygulamalar bireylerin bağımsız işlev görmelerini amaçlar. İş ve uğraşı terapilerinin ruhsal hastalık belirtilerini azalttığı [2], bilişsel, davranışsal yetilerinde gelişme psikolojik iyi oluşlarını arttırdığını bulmuşlardır [3,4].

Şizofreni tanısı neden olduğu yeti yitimi ile birlikte bireylerin işlevselliğini ve iyi-oluşunu olumsuz etkilemektedir. Bu bağlamda şizofreni hastalarına uygulanacak Spor, müzik, resim, bahçe uğraşları ve el işi gibi uğraşı terapilerinin bireylerin öznel iyi oluşlarına olumlu yönde etki edeceği düşünülmektedir. Uğraşı terapilerinin şizofreni tanısı alan bireylere, yeti yitimi ve olumsuz etkilerine yönelik girişimsel araştırmaların yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Şizofrenik Bozukluk, Uğraşı Terapileri, Öznel İyi Oluş

KAYNAKÇA:

1. Lieberman R.P. Yetiyitiminden İyileşmeye:Psikiyatrik İyileştirim El Kitabı. American Psychiatric Publishing, Inc. Washington DC, 2008'den çeviri: Yıldız M. Türkiye Sosyal Psikiyatri Derneği, Ankara,2011.
2. Chapleau A, Seroczynski AD, Meyers S, Lamb K, Haynes S. "Occupational Therapy Consultation For Case Managers In Community Mental Health: Exploring Strategies To Improve Job Satisfaction And Self-Efficacy". Prof Case Manag. 2011; 16(2):71-9.
3. Gold C, Haldal TO, Dahle T, Wigram T. "Music therapy for schizophrenia or schizophrenia-like illnesses". Cochrane Database Syst Rev. 2005;18;(2):CD004025.
4. Kurz A. "Psychosocial interventions in dementia" Nervenarzt. 2013;84(1):93-103.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE EFFECT OF OCCUPATIONAL THERAPIES APPLIED TO PATIENTS WITH SCHIZOPHRENIA ON THEIR SUBJECTIVE WELL-BEING

Ayşegül DÖNMEZ¹, Esra ENGİN¹, Ali Maruf ALASKAN¹, Merve UĞURYOL¹, Cansu GÜLER¹, Dilek CİLASUN²

¹Ege University

²Bornova Turkan Ozilhan State Hospital

Introduction-Aim: Individuals with mental illness may experience deterioration in general appearance, physiological functions, cognitive processes, affect/emotional state and interpersonal relationships. Disruptions in these areas bring along the inability of people to perform their daily activities, deterioration in work, school, friend relations, and a decrease in the ability to do independent work. The inability of the individual to carry out her daily activities as a result of disability, to meet her personal needs, to be left alone by being away from social environments, to not have a profession or any occupation adversely affects the quality of life. To what extent the individual becomes aware of her illness and continues her treatment, she will continue to become independent again and continue her life activities and will feel better both physically and mentally [1].

Discussion-Result: Healing process; It is defined as the individual's coping with the symptoms in the period after the diagnosis of the disease, hospitalization if necessary, taking medication, struggling with drug side effects, trying to regain lost abilities, re-establishing work, family and friend relationships, renewing his life purpose and taking on independent roles. The aim of recovery is for individuals who have lost their function to continue their lives as before and to be autonomous as much as possible. Various treatment methods are applied to individuals during the recovery process. These applications are; drug therapy, cognitive behavioral therapy, occupational therapy [1].

Occupational therapies, which are used as supportive treatment in combination with drug therapy, have been found to be superior in many respects to drug therapy alone. In addition, the use of different methods for improvement positively supports the subjective well-being and subjective recovery of individuals along with their quality of life. Occupational therapies are treatment methods that aim to help individuals fulfill their personal needs, adapt to life independently, and heal individuals physically and spiritually (Lieberman, 2011). Occupational therapies focus on subjective healing goals. Practices such as sports, music, painting, gardening and handicraft are types of occupational therapy. These practices aim to enable individuals to function independently. They found that occupational and occupational therapies reduce the symptoms of mental illness [2], and improve their cognitive and behavioral abilities and increase their psychological well-being [3,4].

The diagnosis of schizophrenia negatively affects the functionality and well-being of individuals together with the disability it causes. In this context, it is thought that occupational therapies such as sports, music, painting, gardening and handicrafts to be applied to schizophrenic patients will positively affect the subjective well-being of individuals. It is recommended to conduct interventional studies on disability and negative effects of occupational therapy on individuals diagnosed with schizophrenia.

Keywords: Schizophrenic Disorder, Occupational Therapies, Subjective Well-Being

Tam Metinler

Full Texts

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

AĞIR DEPRESYON, COVID-19 KAÇINMA TUTUMLARI VE COVID-19 KORKUSU İLE DURUMLUK VE SÜREKLİ KAYGIDA FARK YARATIR MI?

Muhammed Emin Boylu¹, Özge Kılıç¹

¹Bezmialem Vakıf Üniversitesi Tıp Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, İstanbul

Özet:

Giriş: COVID-19 pandemisi herkes için ciddi bir stres faktörü olmakla birlikte bilinen psikiyatrik tanıları olan hastaları da özellikle etkilemiştir. Depresyon hastalarında COVID-19'a yakalanma riskinin genel toplumdaki yüksek olduğu bildirilmiştir [1]. COVID-19 bulaşma korkusu genellikle koruyucu sağlık davranışlarında artışla ilişkilidir [2]. COVID-19'a karşı koruyucu sağlık davranışları, özellikle COVID-19'dan kaçınma tutumları hem bireye hem de topluma hizmet eder ve halk sağlığını büyük ölçüde etkiler.

Amaç: Amacımız, depresyon hastalarında durumluk ve sürekli anksiyetenin COVID-19 korkusu ve kaçınma tutumları ile ilişkilerini incelemektir. Depresyon tanısı konulmuş hastalara sosyodemografik form, Beck depresyon envanteri, COVID-19 korkusu ölçeği, COVID-19 kaçınma tutumları ölçeği ve durumluk-sürekli anksiyete ölçeği (STAI) uygulandı. COVID-19 kaçınma tutumlarının iki alt ölçeği vardır: bilişsel kaçınma tutumları, davranışsal kaçınma tutumları. İstatistiksel analizler SPSS 26.0 kullanılarak yapıldı.

Bulgular: Çalışmaya depresyon tanısı almış 29 kadın, 9 erkek dahil edildi. Depresyon, COVID-19 korkusu ($r=0.35$, $p=0.03$), durumluk anksiyete ($r=0.35$, $p=0.03$) ve sürekli anksiyete ($r=0.54$, $p=0.001$) ile pozitif ilişkiliydi. COVID-19 davranışsal kaçınma tutumları yalnızca COVID-19 korkusu ile ilişkiliyken ($r=0.37$, $p=0.021$), COVID-19 bilişsel kaçınma tutumları, COVID-19 korkusu ($r=0.35$, $p=0.033$), durumluk anksiyete ($r=0.45$, $p=0.004$) ve sürekli anksiyete ($r=0.32$, $p=0.048$) ile ilişkiliydi. Ağır depresif belirtileri olanlarda (Beck depresyon puanı ≥ 30) ($n=12$) orta ve hafif depresif belirtileri olanlara göre COVID-19 korkusu ($p=0.018$) ve sürekli anksiyete ($p=0.028$) daha yüksekti. Ağır depresyon ve düşük-orta depresyon arasında durumluk anksiyete ve COVID-19 bilişsel ve davranışsal kaçınma tutumları açısından anlamlı bir fark bulunmadı.

Sonuç: Depresyon, durumluk ve sürekli anksiyete ve COVID-19 korkusu arasında yalnızca COVID-19 korkusu, COVID-19 davranışsal kaçınma tutumlarıyla ilişkili bulundu. COVID-19 bilişsel kaçınma tutumları beklenildiği gibi COVID-19 korkusu, durumluk anksiyete ve sürekli anksiyete ile ilişkiliydi. Şaşırtıcı bir şekilde durumluk ve sürekli anksiyete, COVID-19 davranışsal kaçınma tutumlarıyla ilişkili değildi. Bu bulgu öncelikle sağlık davranışlarının karmaşık, açıklanması zor davranışlar olmasına bağlı olabilir. COVID-19'dan bilişsel kaçınmaların kişilerin bilgi seviyesi [3] eğitim seviyesi yüksekliği, aile yüksek gelir seviyesi ve COVID-19 bulaşma korkusundan etkilendiği geçmiş çalışmalarda bildirilmiştir[4]. Diğer birçok sosyoekonomik boyutu ve pandeminin neden olduğu zorluklar, kaçınma tutumlarını etkileyen diğer faktörler olabilir [5]. Sonuç olarak zihinsel, sosyodemografik ve bilgi düzeyi COVID-19 kaçınma tutumlarını etkileyebilir. Ruh sağlığı bozuklukları olan hastaların koruyucu sağlık davranışlarına, özellikle de COVID-19 kaçınma tutumlarına katılımları konusunda daha ileri araştırmalara gereksinim vardır.

Anahtar Kelimeler: COVID-19, depresyon, kaygı, kaçınma, korku

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Abstract:

Introduction: The COVID-19 pandemic is a serious stress factor for all in particular for patients with established psychiatric diagnoses. The risk of contracting COVID-19 in patients with depression is reported to be higher than in the general population [1]. Fear of COVID-19 transmission is often related to increased involvement in the majority of preventive health behaviors [2]. Preventive health behaviors against COVID-19, particularly COVID-19 avoidance attitudes serve both the individual and the society and impact public health enormously. Our aim is to examine the relationship of state and trait anxiety, the fear of COVID-19 with avoidance attitudes in depression patients.

Aim: Sociodemographic form, Beck depression inventory, fear of COVID-19 scale, COVID-19 avoidance attitudes scale, and state-trait anxiety scale (STAI) were utilized. Two subscales of COVID-19 avoidance attitudes exist, cognitive avoidance attitudes, behavioral avoidance attitudes. Statistical analyzes were performed using the SPSS 26.0.

Results: Twenty-nine females, nine males who are diagnosed with depression were included in the study. Depression was positively associated with fear of COVID-19 ($r= 0.35, p=0.03$), state anxiety ($r=0.35, p=0.03$), and trait anxiety ($r= 0.54, p=0.001$). While COVID-19 behavioral avoidance attitudes were associated with only fear of COVID-19 ($r=0.37, p=0.021$), COVID-19 cognitive avoidance attitudes were associated with fear of COVID-19 ($r=0.35, p=0.033$), state anxiety ($r=0.45, p= 0.004$), and trait anxiety ($r=0.32, p=0.048$). Those with severe depressive symptoms (Beck depression score ≥ 30) ($n=12$) had a higher level of fear of COVID-19 ($p=0.018$) and trait anxiety ($p= 0.028$) compared to those with moderate and mild depression. No significant difference was found in state anxiety and COVID-19 cognitive and behavioral avoidance attitudes between severe depression and low-to-moderate depression.

Conclusion: Among depression, state and trait anxiety, and fear of COVID-19, only fear of COVID-19 was associated with COVID-19 behavioral avoidance attitudes. COVID-19 cognitive avoidance attitudes associated with fear of COVID-19, state anxiety and trait anxiety were expected. Surprisingly state and trait anxiety were not related to COVID-19 behavioral avoidance attitudes. This finding could be explained firstly by the complexity of health behaviors. Cognitive avoidance adaptation of COVID-19 is reported to be influenced by level of knowledge [3] increased educational level, increasing family income level, and increasing fear of COVID-19 contagion [4]. Several other socioeconomic dimensions of the pandemic and the difficulties it causes can be other factors influencing the avoidance attitudes [5]. In conclusion, mental, sociodemographic and knowledge factors may affect COVID-19 avoidance attitudes. Patients with mental health disorders should be explored further in their involvement with preventive health behaviors in particular with COVID-19 avoidance attitudes.

Keywords: avoidance attitude, anxiety, COVID-19, pandemia, health behavior

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Giriş:

COVID-19 pandemisi herkes için ciddi bir stres faktörü olmakla birlikte bilinen psikiyatrik tanıları olan hastaları da özellikle etkilemiştir. Psikiyatrik bozukluk tanısı almış hastaların COVID-19 korunma önlemlerine uyumu konusundaki bilgiler çok sınırlıdır. Depresyon hastalarında COVID-19'a yakalanma riskinin genel toplumdaki yüksek olduğu bildirilmiştir [1]. COVID-19 bulaşma korkusu genellikle koruyucu sağlık davranışlarında artışla ilişkilidir [2]. COVID-19'a karşı koruyucu sağlık davranışları, özellikle COVID-19'dan kaçınma tutumları hem bireye hem de topluma hizmet eder ve halk sağlığını büyük ölçüde etkiler. COVID-19 korunma önlemlerine uyum pandeminin halk sağlığına etkilerinin azaltılması için çok önemlidir.

Amaç: Amacımız, depresyon hastalarında durumluk ve sürekli anksiyetenin COVID-19 korkusu ve kaçınma tutumları ile ilişkilerini incelemektir.

Yöntem:

1. Örneklem

Çalışmada yapılan güç analizinde araştırmanın örneklem sayısı için %95 güven aralığında ve 0.05 anlamlılık düzeyinde, %80 güce ulaşabilmek için en az 29 hastayla çalışılması gerektiği hesaplandı. Ocak-Mayıs 2021 tarihleri arasında İstanbul'da bir üniversite hastanesi psikiyatri polikliniğinde değerlendirilen, DSM-5'e göre depresyon tanısı alan hastalar çalışmaya alındı. 18'den küçük, 65'ten büyük yaş, görme engeli, bilinen psikotik bozukluk, mental retardasyon, demans ve okur yazar olmama dışlama kriteri olarak kabul edildi.

2. İşlem

Araştırma için üniversite girişimsel olmayan araştırmalar etik kurulundan etik kurul onayı alındı. Çalışma Helsinki Deklarasyonu'na uygun şekilde yürütüldü. Tüm katılımcılara çalışmanın amacı ve içeriği anlatıldıktan sonra yazılı aydınlatılmış onam formu imzalatıldı. Çalışmaya katılım için herhangi bir teşvik verilmedi.

3. Veri toplama araçları

3.1. Sosyodemografik veri formu

Çalışmanın amaçları doğrultusunda araştırmacılar tarafından hazırlanmıştır.

3.2. Beck Depresyon Ölçeği

Beck Depresyon Envanteri: BDE, depresyona ilişkin tutum ve belirtileri değerlendiren 21 soruluk bir öz bildirim ölçeğidir (beck 61). Her madde 0 ile 3 arasında derecelendirilir. Ölçeğin toplam puanı 0-63 arasındadır. Kesme puanları depresyon düzeylerini belirler (0-9 = minimal, 10-16 = hafif, 17-29 = orta, 30-63 = şiddetli) Türkçe versiyonu Hisli tarafından yapılmıştır.

3.3. Durumluk ve Sürekli Anksiyete Envanteri (STAI-I, STAI-II)

Her biri 20 maddelik toplam 40 maddeden oluşan iki ayrı ölçeği içeren 4'lü likert tipi bir öz-bildirim ölçeğidir. Yüksek puanlar yüksek anksiyete seviyesini, durumluk anksiyete bireyin belirli bir anda ve belirli koşullarda kendini nasıl hissettiğini, sürekli anksiyete ise bulunduğu durum ve koşullardan bağımsız olarak kendini nasıl hissettiğini

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

ifade eder (Spielberger, 1983) tarafından geliştirilen ölçeğin Türkçe geçerlik ve güvenilirlik çalışması yapılmıştır (Öner ve le Compte, 1985)(1)

3.4. COVID-19'dan Kaçınma Tutumları Ölçeği

10 maddeli ve beşli likert yapıdadır. Bilişsel kaçınma ve davranışsal kaçınma olmak üzere iki alt boyutu vardır. Ölçekte bulunan ifadeler; Kesinlikle yapmıyorum (1), Yapmıyorum (2), Kararsızım (3), Yapıyorum (3) ve Kesinlikle yapıyorum (5) şeklinde değerlendirilmektedir. Ölçekte ters madde bulunmamaktadır. Ölçek alt boyutundaki madde puanlarının toplanmasıyla elde edilen toplam puanın o alt boyuttaki madde sayısına bölünmesiyle 1-5 arasında bir değer elde edilir. Alt boyutlardan alınan yüksek puanlar ilgili alandaki kaçınmanın yüksek olduğunu göstermektedir. (2)

3.5. COVID-19 Korkusu Ölçeği

Bireylerin Covid-19 kaynaklı korku düzeylerinin ölçülmesi için Ahorsu ve arkadaşları (2020) (3) tarafından geliştirilmiştir. Ölçeğin öğeleri korku üzerindeki mevcut ölçeklerin kapsamlı bir şekilde gözden geçirilmesi, uzman değerlendirmeleri ve katılımcı görüşmeleri temel alınarak oluşturulmuştur. Ölçek tek faktörlü yapıdadır ve beşli Likert tipinde (1 = Kesinlikle katılmıyorum; 5 = Kesinlikle katılıyorum) yedi maddeden oluşmaktadır. Ölçekte test yönlü madde bulunmamaktadır. Ölçeğin iç tutarlılığı 0,82 ve test tekrar test güvenirliliği 0,72 olarak bulunmuştur. Ölçekten alınan yüksek puan, Covid-19 korkusunun yüksek olduğunu göstermektedir.

3.6. İstatistik analiz

İstatistiksel analizler SPSS 26.0 (SPSS Inc., Chicago) paket programı kullanılarak yapıldı. *p* değerinin 0.05'in altında olması istatistiksel olarak anlamlı kabul edildi. Verilerin normal dağılım gösterip göstermedikleri Shapiro-Wilk testi ile incelendi. Depresyon, Covid-19 Korku ile Kaçınma Tutumları ve durumluk-sürekli kaygı ölçek puanları arasındaki ilişkiyi belirlemek için Spearman korelasyon analizi yapıldı.

Bulgular: Çalışmaya depresyon tanısı almış 29 kadın, 9 erkek dahil edildi. Depresyon, COVID-19 korkusu ($r=0.35$, $p=0.03$), durumluk anksiyete ($r=0.35$, $p=0.03$) ve sürekli anksiyete ($r=0.54$, $p=0.001$) ile pozitif ilişkiliydi. COVID-19 davranışsal kaçınma tutumları yalnızca COVID-19 korkusu ile ilişkiliyken ($r=0.37$, $p=0.021$), COVID-19 bilişsel kaçınma tutumları, COVID-19 korkusu ($r=0.35$, $p=0.033$), durumluk anksiyete ($r=0.45$, $p=0.004$) ve sürekli anksiyete ($r=0.32$, $p=0.048$) ile ilişkiliydi. Ağır depresif belirtileri olanlarda (Beck depresyon puanı ≥ 30) ($n=12$) orta ve hafif depresif belirtileri olanlara göre COVID-19 korkusu ($p=0.018$) ve sürekli anksiyete ($p=0.028$) daha yüksekti. Ağır depresyon ve düşük-orta depresyon arasında durumluk anksiyete ve COVID-19 bilişsel ve davranışsal kaçınma tutumları açısından anlamlı bir fark bulunmadı.

Çalışmamızda yaptığımız analiz sonucu durumluluk anksiyetesi ile COVID-19 kaçınma tutumları arasında ve sürekli anksiyete ile depresyon puanları arasında ($p < 0.01$) düzeyinde anlamlı korelasyon olduğu görülmüştür.

Bunun yanında COVID-19 kaçınma tutumları ile sürekli anksiyete ve COVID-19 korkusu ve durumluluk anksiyetesi ile depresyon puanları arasında ($p < 0.05$) düzeyinde anlamlı korelasyon olduğu görülmüştür.

Bulgular tablo 1'de özetlenmiştir.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Sonuç:

Depresyon, durumluk ve sürekli anksiyete ve COVID-19 korkusu arasında yalnızca COVID-19 korkusu, COVID-19 davranışsal kaçınma tutumlarıyla ilişkili bulundu. COVID-19 bilişsel kaçınma tutumları beklenildiği gibi COVID-19 korkusu, durumluk anksiyete ve sürekli anksiyete ile ilişkiliydi. Şaşırtıcı bir şekilde durumluk ve sürekli anksiyete, COVID-19 davranışsal kaçınma tutumlarıyla ilişkili değildi. Bu bulgu öncelikle sağlık davranışlarının karmaşık, açıklanması zor davranışlar olmasına bağlı olabilir. COVID-19'dan bilişsel kaçınmaların kişilerin bilgi seviyesi [3] eğitim seviyesi yüksekliği, aile yüksek gelir seviyesi ve COVID-19 bulaşma korkusundan etkilendiği geçmiş çalışmalarda bildirilmiştir[4]. Diğer birçok sosyoekonomik boyutu ve pandeminin neden olduğu zorluklar, kaçınma tutumlarını etkileyen diğer faktörler olabilir [5]. Sonuç olarak zihinsel, sosyodemografik ve bilgi düzeyi COVID-19 kaçınma tutumlarını etkileyebilir. Ruh sağlığı bozuklukları olan hastaların koruyucu sağlık davranışlarına, özellikle de COVID-19 kaçınma tutumlarına katılımları konusunda daha ileri araştırmalara gereksinim vardır. COVID-19 kaçınma tutumlarının STAI-1 durumluk anksiyetesi, STAI-2 sürekli anksiyete ölçeği puanları ve COVID-19 korkusu puanlarıyla pozitif ilişkili olduğu görülmüştür. Ulaşılmış olduğumuz sonuçların Mertens ve ark. (Mertens et al., 2020) sonuçlarıyla uyumlu olduğu görülmüştür. COVID-19 korkusunun depresyondan daha ziyade anksiyete semptomlarıyla ilişkili olduğu görülmüş olup bu sonuçların da Tzur Bitan ve ark.'nın yapmış olduğu çalışma ile uyumlu olduğu görülmektedir. Ulaşılan sonuçlar COVID-19 korkusunun ilk olarak anksiyete semptomlarını tetiklediği ve bu duruma kaçınma tutumlarının eşlik ettiği, bu süreçte yeterli başa çıkabilme becerisi gösteremeyen kişilerde ise belli bir süre sonra depresyon geliştiği şeklinde yorumlanabilir. Sonuç olarak COVID-19 korkusu ve bununla ilişkili kaçınma tutumları klinik olarak depresyon ve anksiyete bozukluğu için öngördürücü olabilmekte ve dikkat edilmesi gereken semptomlar olarak algılanmalıdır.

Kaynakça

1. Wang Q, Xu R, Volkow ND. Increased risk of COVID-19 infection and mortality in people with mental disorders: analysis from electronic health records in the United States. *World Psychiatry*. 2021 Feb;20(1):124-130.
2. Li S, Wang Y, Xue J, Zhao N, Zhu T. The impact of COVID-19 epidemic declaration on psychological consequences: a study on active Weibo users. *International journal of environmental research and public health*. 2020; 17(6): 2032.
3. Siebenhaar KU, Köther AK, Alpers GW. Dealing with the COVID-19 infodemic: distress by information, information avoidance, and compliance with preventive measures. *Front Psychol Internet*. 2020;11. <https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpsyg.2020.567905/full>.
4. Kilic M, Ustundag Ocal N, Uslukilic G. The relationship of Covid-19 vaccine attitude with life satisfaction, religious attitude and Covid-19 avoidance in Turkey. *Human Vaccines & Immunotherapeutics*. 2021;17(10): 3384-3393.
5. Taylor S, Landry CA, Paluszek MM, Fergus TA, McKay D, Asmundson GJG. Development and initial validation of the COVID Stress Scales. *J Anxiety Disord*. 2020 May;72:102232.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Tablolar:

Tablo 1. Depresyon, Anksiyete ve COVID-19 Korku ile Kaçınma Tutumları puanları arasındaki korelasyon

	1	2	3	4	5
1. Covid-19 Kaçınma Tutumları	1				
2. Beck Depresyon	0.094	1			
3. Covid-19 Korkusu	0.368*	0.270	1		
4. STAI-1	0.617**	0.353*	0.225	1	
5. STAI-2	0.375*	0.561**	0.409*	0.608**	1

*= Korelasyon 0.05 düzeyinde anlamlı ($p < 0.05$). **= Korelasyon 0.01 düzeyinde anlamlı ($p < 0.01$)

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

BÖBREK NAKLİ OLAN ERKEK HASTALARIN YAŞADIKLARI CİNSEL PROBLEMLER VE PSİKOSOSYAL YAKLAŞIM

Özkan Uğuz¹ Satı Doğan²

¹Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Konsültasyon Liyezon Psikiyatrisi Hemşireliği Tezli
Yüksek Lisans Programı Öğrencisi, İzmir

²Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir

Özet: Böbrek nakli yapılan erkek hastalar bu süreçte birçok psikososyal sorun yaşayabilmektedir. Bu sorunlardan bir tanesi olan cinsel problemler hastaların yaşam kalitelerini etkilemektedir. Yaşamda en önemli stresörlerden biri olmasına karşın bu hastalardaki cinsel problemler sınırlı bir şekilde ele alınmaktadır. Bu derleme ile böbrek nakli uygulanan erkek hastaların yaşadıkları cinsel problemler ve ihtiyaç duydukları gereksinimleri tespit etmek, literatürdeki boşlukları belirlemek ve gelecekteki araştırmalara öneride bulunmak amacıyla yapılmıştır. Pubmed, Google Scholar ve Ulakbim veri tabanlarında "renal transplantasyon" ve "cinsel işlev", "psikososyal yaklaşım" anahtar kelimeleri kullanılarak ulaşılan 45 araştırma incelenmiş ve 22 çalışma ele alınmıştır. Başarılı nakil sonrasında sertleşme fonksiyonlarında %75'e varan oranlarda düzelme bildirilmesine karşın, bu hasta grubunda ED sıklığı hala %48-56 gibi yüksek oranlarda görülmektedir. Sonuç olarak cinsel işlev bozukluğu hem böbrek nakli öncesinde hem de nakil sonrasında erkek hastalar için bir sorun teşkil etmektedir. Bu nedenle organ nakli ekibi hastaların nakil öncesi dönemde mevcut sorunları değerlendirilmeli, nakil sonrasında uygun girişim ve yaklaşımlarla bu sorunların hasta üzerindeki etkisi minimum düzeye indirilmeli ve hastanın yaşam kalitesini arttırıcı girişimlerde bulunulmalıdır.

Anahtar Kelimeler: böbrek nakli, cinsel işlev bozukluğu, psikososyal yaklaşım

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

SEXUAL PROBLEMS EXPERIENCED BY MALE PATIENTS WITH KIDNEY TRANSPLANTATION AND PSYCHOSOCIAL APPROACH

Özkan Uğuz¹ Satı Doğan²

¹Ege University Institute of Health Sciences, Consultation Liaison Psychiatry Nursing Master's Program Student, İzmir

²Ege University Faculty of Nursing, Department of Mental Health and Diseases Nursing, İzmir

Summary: Male patients undergoing kidney transplantation may experience many psychosocial problems in this process. Sexual problems, one of these problems, affect the quality of life of patients. Although it is one of the most important stressors in life, sexual problems in these patients are addressed in a limited way. This review was conducted to determine the sexual problems and needs of male patients undergoing kidney transplantation, to identify gaps in the literature and to suggest future research. 45 studies reached using the keywords "renal transplantation", "sexual function", "psychosocial approach" in Pubmed, Google Scholar and Ulakbim databases were examined and 22 studies were discussed. Although up to 75% improvement in erectile function has been reported after successful transplantation, the incidence of ED is still as high as 48-56% in this patient group. As a result, sexual dysfunction poses a problem for male patients both before and after transplantation. For this reason, the organ transplant team should evaluate the existing problems of the patients in the pre-transplant period, the effects of these problems on the patient should be minimized with appropriate interventions and approaches after the transplant, and interventions should be made to increase the patient's quality of life.

Keywords: kidney transplant, sexual dysfunction, psychosocial approach

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

GİRİŞ VE AMAÇ

Kronik böbrek yetmezliği (KBY), çeşitli nedenlere bağlı olarak böbrek işlevlerinin ilerleyici ve geri dönüşümsüz olarak kaybı ile karakterize bir durumdur. [1] Tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de önemli bir halk sağlığı problemi haline gelmiştir. [2] Glomerüler filtrasyon hızı (GFH) 15 ml/dakika’nın altına indiği zaman son dönem böbrek yetmezliği (SDBY) evresinden bahsedilir. [3] SDBY evresine ulaşan hastalar hemodiyaliz (HD), periton diyalizi (PD) ve böbrek nakli gibi böbrek yerine koyma tedavilerine ihtiyaç duyarlar. [4] Türkiye’de Renal Replasman Tedavisi (RRT) 2019 yılında insidansı binde 98,8 olarak hesaplanmış olup zaman içerisinde sürekli bir artış periyodu içindedir. Türkiye’de 2019 verilerine göre KBY hastalarından 61.341 hemodiyaliz, 3.292 kişi periton diyalizi ve 19.150 kişi böbrek nakli olup HD en fazla uygulanmış olup mali olarak da en pahalı olan RRT şeklindedir. [5] Ancak böbrek nakli son dönem böbrek yetmezliği hastaları için en iyi tedavi yöntemidir. Başarılı bir böbrek nakli belirli aralıklarla yapılan diyalize oranla hasta bireyin ömrünü uzatarak diyalize ilişkin kısıtlamaları ortadan kaldırır; hastanın yaşam kalitesini artırmakta ve daha iyi bir yaşam sürmesine olanak sağlamaktadır.

Başarılı böbrek nakli hastanın kendi bireysel özgürlüğünü kazanmasını, kendi hayatını kontrol etmesini sağlayan önemli bir süreçtir. Ancak hasta bu süreçte birçok psikososyal sorun yaşayabilmektedir. Bunların başında, tedavi şekilleri nedeniyle hastalarda oluşan endişe, korku, depresyon, anksiyete gelmektedir. [6] Bu durum tedavi sürecinin bilinmemesi ve hastalığın kişilerde ölümü çağrıştırmamasından kaynaklanmaktadır. Bu nedenle tedavi sürecine uyum sorunları yaşanmakta, kişilik bozuklukları geliştirmekte, geleceğe yönelik umutlar azalmaktadır. Hastalarda yaşanacak kayıp ihtimali, birine veya bir makinaya bağımlı olma duygusu bireyin fiziksel aktivitelerinin azalmasına, kaygı düzeyinin ve hayata, hastalığa karşı öfkelerinin artmasına, dolayısıyla depresyona neden olmaktadır. [7] Diğer sorunlar ise aile içi roller ve ilişkilerle ilgili çatışmalar, cinsel sorunlar, beden imajında değişim, işe dönme sorunları, tıbbi tedaviye uyum ve organ reddi olasılığı ile ilgili psikososyal sorunlardır. [8]

Bu derlemede böbrek nakli olan erkek hastaların yaşadıkları cinsel problemler ve bu problemler karşısında uygulanması gereken psikososyal yaklaşımın ele alınması amaçlanmıştır.

BÖBREK NAKLİ OLAN ERKEK HASTALARIN YAŞADIKLARI CİNSEL PROBLEMLER

Cinsellik, genel sağlığın temel bir unsuru olarak kabul edilir. Cinsellik, cinsiyet, cinsiyet kimlikleri ve rolleri, cinsel yönelim, zevk, erotizm, yakınlık ve üremeyi içeren kişinin yaşamı boyunca insan olmanın merkezi bir yönü olarak tanımlanabilir. [9] Cinsellik, aralarında biyolojik, psikolojik ve sosyal faktörlerin öne çıktığı çeşitli faktörlerin etkileşiminden etkilenir. [10] KBY, erkeklerde azalmış libido, erektil disfonksiyon (ED), prematür veya gecikmiş ejakülasyon, fertilité kaybı ve orgazma ulaşmada zorluk gibi cinsel işlev üzerine olumsuz etkide bulunan konik bir hastalıktır. [11] Hollanda’da yapılan bir çalışma, erkek böbrek nakli alıcılarında cinsel sorunların prevalansının %48 olduğunu bildirmiştir. [12] Yapılan başka bir çalışmada böbrek nakli olan erkek hastalarda %43,8’inde orgazm bozukluğu, %33,9’unda erektil disfonksiyon saptanmıştır. [13] Ancak erkeklerde en sık görülen cinsel işlev bozukluk erektil disfonksiyondur. [14] Ek olarak, sıklıkla libidoda bir azalma yaşarlar. [15]

Tatmin edici cinsel işlev için yeterli bir ereksiyonun sağlanamaması veya sürdürülememesi olarak tanımlanan erektil disfonksiyon (ED), böbrek nakli uygulanan hastaların %50-80’inde mevcuttur. [16] SDBY hastalarında tanı ve tedavi süresi, kullanılan RRT çeşidi, endokrinolojik problemler, kullanılmakta olan çeşitli ilaçlar, psiko-sosyal etkenler ve depresyon vb. faktörler cinsel fonksiyonu farklı mekanizmalarla ve farklı derecelerde etkileyerek cinsel disfonksiyona neden olmaktadır. [17,18] Böbrek nakli uygulanacak hastalarda, cinsel disfonksiyon organik ve

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

psikolojik nedenlerle ortaya çıkabilmektedir. [18]

• Organik Nedenler

Böbrek nakli adayı olan erkeklerde hastaları nedeniyle oluşan üremi tablo, arteriyel kan akımının azalması, penisin düz kaslarının işlevlerinde bozulma vb. etkilerle bireylerin cinsel fonksiyonlarını negatif yönde etkilemektedir. [18] Son dönem böbrek yetmezliği erkeklerde, üremiye bağlı olarak total ve serbest testosteron seviyelerinde düşmeye neden olarak, libidonun azalmasına, infertiliteye, ereksiyon ve ejakülasyon sorunlarına neden olmaktadır. [19] Testosteron seviyesindeki azalma, testiküler hasar ve yetersiz spermatogeneze neden olarak infertiliteye yol açmaktadır. Semen analizinde genellikle; azospermi, hipospermi, ejakülat volümünde ve sperm hareketlerinde azalma olduğu görülmektedir. [20] Bu hastalarda, üreminin birçok sistemi etkilemesi ve ek hastalıklarının varlığı çok sayıda ilaç kullanımına neden olmaktadır. [21] Hastaların kullandıkları antihipertansif vb. ilaçların yan etkileri de erektil disfonksiyona neden olmaktadır. [22] Antihipertansif ilaç kullanımının erkek cinsel işlevine ters etkisi vardır; libido ve ereksiyon etkilenir. [23]

Diğer organik nedenler içerisinde hipotalamik-pitüiter-gonadal akstaki nörohormonal kontrol sistemindeki anormallikler, sekonder hiperparatiroidizm ve penisin korporeal düz kaslarının disfonksiyonu yer alır. [24]

• Psikolojik Faktörler

Cinsel işlev bozukluklarının organik nedenlerinin yanında psikolojik nedenleri de bulunmaktadır. Özellikle depresyon ve anksiyete cinsel fonksiyon bozukluğuna yol açabilmektedir. [25] Depresyon, libido ve koitus sıklığında azalmaya neden olarak, cinsel işlev bozuklukları meydana getirebilmektedir. [18] Bununla birlikte, erkeklerde iş kaybı, aile içi rol değişimi ve idrar yapma işlevinin kaybı cinsel fonksiyon bozukluğunun görülmesine neden olabilmektedir. [26]

SONUÇ

Cinsel fonksiyon bozukluğu, fizyolojik, biyolojik, psikolojik, sosyal ve kültürel bileşenleri olan çok yönlü bir sağlık sorunu olup, değerlendirilmesinde multidisipliner bir ekip yaklaşımı gerektirmektedir. Bu ekip içerisinde hemşireler de cinsel sağlığın korunması ve geliştirilmesinde önemli roller üstlenmektedir. Cinsel fonksiyon bozukluklarının değerlendirilmesinde, ayrıntılı tıbbi öykü almak ve detaylı fizik muayene yapmak gerekmektedir. Hemşireler bireye özgü cinselliği tanımlayabilmeli, cinsel konularda rahat olmalı, iyi bir dinleyici olmalı, yargılayıcı bir tutum içinde olmamalı, danışmanlık yapabilme becerisi gelişmiş olmalı, erkek hastalar ile cinsel konularda konuşurken iletişim yeteneklerini geliştirmeli, cinsellik konusunda kendini rahat hissetmeli, bireylerin değer ve tutumlarının farkına varmalıdır. Cinsel yaşam etkinliklerini hasta ile açıkça konuşmak için yeterli bilgiye sahip olmalı, cinsel sorununu açıklayamayan bireyin güçlüklerini anlayabilmeli, etkili bir eğitim ve danışmanlık hizmeti verebilmeli, cinsel sorunlarla başa çıkma yöntemleri konusunda hastaları cesaretlendirici ve yönlendirici rol üstlenebilmelidir. Hastanın nakil öncesi ve sonrası cinsel durumu hakkında konuşmak için cesaretlendirilmesi gerekmektedir. Ayrıca hastadan elde edilen bilgiler doğrultusunda bireyin nakil sonrası sürece uyumunda destek olmak, gereksinim duyduğu eğitimi vermek, kişinin yaşam kalitesini arttırmaya yönelik müdahalelerde bulunmak, bireyin yaşadığı psikolojik ve sosyal problemlerde danışmanlık etmek ve destek olması gerekmektedir.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKLAR

1. Sav T, Utaş C: Kronik böbrek yetmezliğinde semptom ve bulgular. Türkiye Klinikleri J Int Med Sci 2005;1:21-23.
2. Süleymanlar G, Utaş C, Arinsoy T, Ateş K, Altun B, Altıparmak MR, Ecder T, Yılmaz ME, Çamsarı T, Başçı A, Odabas AR, Serdengeçti K: A population-based survey of chronic renal disease in Turkeythe CREDIT study. Nephrol Dial Transplant 2011;26:1862-1871.
3. Anderson J, Glynn LG: Definition of chronic kidney disease and measurement of kidney function in original research papers: A review of the literature. Nephrol Dial Transplant 2011;26:2793- 2798.
4. Liyanage T, Ninomiya T, Jha V, Neal B, Patrice HM, Okpechi I, Zhao MH, Lv J, Garg AX, Knight J, Rodgers A, Gallagher M, Kotwal S, Cass A, Perkovic V: Worldwide access to treatment for end-stage kidney disease: A systematic review. Lancet 2015;385:1975-1982.
5. Süleymanlar G, Ateş K, Seyahi N. Türkiye’de Nefroloji, Diyaliz Ve Transplantasyon. T.C. Sağlık Bakanlığı Ve Türk Nefroloji Derneği Ortak Raporu, Ankara, Türk Nefroloji Derneği Yayınları, 2019:3-29.
6. Özçürümez, G., Tanriverdi, N. (n.d.). *Böbrek Transplantasyonu ve Psikiyatri*.2002. 225–234.
7. Pascazio L, Nardone IB, Clarici A, Enzmann G, Grignetti M, Panzetta GO, Vecchiet C. Anxiety, depression and emotional profile in renal transplant recipientsand healthy subjects: A comparative study. Transplantation Proceedings. 2010; 42: 3586–3590.
8. Yaman, Z., Tez, S., & Yılmaz, M. (2016). *Böbrek Nakli Olan Bireylerin Sosyal Destekleri ile Ruhsal Durumları Arasındaki İlişki*.
9. World Health Organization. Defining Sexual Health: Report of a Technical Consultation on Sexual Health, 28–31 January 2002; World Health Organization: Geneva, Switzerland, 2006.
10. Anderson, R.M. Positive sexuality and its impact on overall well-being. Bundesgesundheitsblatt Gesundh. Gesundh. 2013, 56, 208–214.
11. Pizzol, D.; Xiao, T.; Yang, L.; Demurtas, J.; McDermott, D.; Garolla, A.; Nardelotto, A.; Grabovac, I.; Soysal, P.; Kazancioglu, R.T.; et al. Prevalence of erectile dysfunction in patients with chronic kidney disease: A systematic review and meta-analysis. Int. J. Impot. Res. 2021, 33, 508–515.
12. Mesquita JF, Ramos TF, Mesquita FP, Bastos Netto JM, Bastos MG, Figueiredo AA. Prevalence of erectile dysfunction in chronic renal disease patients on conservative treatment. *Clinics (Sao Paulo)* (2012) 67:181–3. doi:10.6061/clinics/2012(02)15.
13. Mota, R. L., Fonseca, R., Santos, J. C., Covita, A. M., Marques, N., Matias, P., Simões, H., Ramos, C., Machado, D., & Cardoso, J. (2019). Sexual Dysfunction and Satisfaction in Kidney Transplant Patients. *Journal of Sexual Medicine, 16*(7), 1018–1028. <https://doi.org/10.1016/j.jsxm.2019.03.266>.
14. Pyrgidis, N.; Mykoniatis, I.; Nigdelis, M.P.; Kalyvianakis, D.; Memmos, E.; Sountoulides, P.; Hatzichristou, D. Prevalence of erectile dysfunction in patients with end-stage renal disease: A systematic review and meta-

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

- analysis. *J. Sex. Med.* 2021, 18, 113–120.
15. Vecchio, M.; Palmer, S.C.; Tonelli, M.; Johnson, D.W.; Strippoli, G.F. Depression and sexual dysfunction in chronic kidney disease: A narrative review of the evidence in areas of significant unmet needs. *Nephrol. Dial. Transplant.* 2012, 27, 3420–3428.
 16. Suzuki E, Nishimatsu H, Oba S, et al. Chronic kidney disease and erectile dysfunction. *World J Nephrol* 2014;3:220-9.
 17. Şahin AF, Cihan A, Akgül K, Demir Ö, Gürkan A ve ark. Erkek hastalarda böbrek nakli sonrası cinsel işlevler. *Türk Üroloji Dergisi.* 2009; 35:23-27.
 18. Görüş S, Bilgi N. Son dönem böbrek yetmezliği olan hastalarda cinsel fonksiyon bozukluğu ve hemşirelik bakımı. *Nefroloji Hemşireliği Dergisi.* 2015,10(1):68-74.
 19. Rathi M, Ramachandran R. Sexual and gonadal dysfunction in chronic kidney disease: pathophysiology. *Indian Journal of Endocrinology and Metabolism* 2012; 16(2): 214-219.
 20. Palmer BF. Sexual dysfunction in men and women with chronic kidney disease and end-stage kidney disease. *Advances In Renal Replacement Therapy.* 2003, 10(1):48- 60.
 21. Ateş F. Kronik böbrek yetmezliği, diyaliz ve böbrek naklinin cinsel ve üreme işlevleri üzerindeki etkileri. *Gülhane Tıp Dergisi.* 2010, 52(3):229-36.
 22. Tuncel A, Güzel Ö, Atan A. Erektile disfonksiyonda rol oynayan risk faktörlerini belirleme. *Androloji Bülteni.* 2013, 15(54):158-163.
 23. Matthew RW. *Medical Management of Kidney Transplantation.* Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins, 2005.
 24. Schrier RW. *Diseases of the Kidney and Urinary Tract.* 7th ed. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins, 2001.
 25. İncesu C. Cinsel işlevler ve cinsel işlev bozuklukları. *Klinik Psikiyatri* 2004; Ek3:3-13.
 26. Akpolat T, Utaş C. Böbrek yetmezliği: genel bilgiler, http://www.nefroloji.org.tr/folders/file/bobrek_yetmezligi.pdf. 01.09.2019.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

APIAIR UYGULAMASININ BEDEN VE RUH SAĞLIĞI ÜZERİNE OLAN ETKİSİ

Ayşegül Dönmez¹, Aytuğ Türk¹, Hatice Şahan², Banu Yücel³, Çiğdem Takma³

¹Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi ²Gölmarmara Devlet Hastanesi, ³Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi

Giriş: İnsanlık tarihi boyunca hastalıkların önlenmesi ve tedavisine yönelik modern tıbbın yanı sıra başvurulan uygulamalar "tamamlayıcı", "alternatif" ya da "bütünleyici/bütünleştirici" terimleri ile isimlendirilmiştir. Çin, Hint, Kuzey Amerika yerlileri, Mısır ve Sümerliler bu uygulamaları kullanan ilk uygarlıklardandır. Arı ürünleri de tamamlayıcı tedavi seçenekleri içerisinde üstü sıralarda yer almaktadır. Arı ve arı ürünlerinin koruyucu ve bazı hastalıkların tedavisinde destek olarak kullanımı şeklinde tanımlanan apiterapi, yurt dışında uzun yıllardır beden ve ruh sağlığına yönelik olarak kullanılsa da ülkemizde kullanımı oldukça kısıtlı ve yenidir.

Amaç: Bu derlemenin amacı apiterapi çeşitlerinden olan apiair (kovan havası) uygulamalarının insan beden ve ruh sağlığının korunup sürdürülmesi üzerine olan etkisinin incelenmesidir.

Tartışma: İnsan sağlığı için oksijen hayati önem taşımaktadır. İnsan beyninin sadece altı dakika oksijensiz yaşayabilmesinin yanı sıra, solunan havanın kalitesi de önemlidir. Hava kirliliğinin insanlarda kalp, akciğer ve ruhsal hastalıklara neden olabileceği belirtilmektedir. İnsanlar gibi mucize canlılar olan arılar da solunum için temiz havaya ihtiyaç duymaktadır. Bir arı kovani içindeki hava kendine özgüdür ve bileşimi ile eşsizdir. Bunun nedeni üretilen bal, polen, arı sütü, propolis ve balmumunun ortamın sıcaklığı ile havaya karışmasıdır ve bu sayede kovana özgü hava oluşmaktadır. Kovan içerisindeki bu hava arıların sağlıklı yaşamasını sağlamaktadır. Sağlıklı bir arı kolonisi bulunduran kovanda yüksek kaliteli bir mikroklima hakimdir. Bal, polen, arı sütü gibi arı ürünlerinin içeriğindeki etken maddelerde nano boyutta arı havası yer almaktadır. Arı ürünlerinin insan hayvan ve bitki sağlığının korunmasında ve bazı hastalıkların tedavisinde kullanılması yöntemine apiterapi denir. Arının sadece ürettiği ürünler değil arıkovanın havası da bu tedavinin bir parçasını oluşturmaktadır. Arı Havası veya Kovan Havası olarak adlandırılan Apiair uygulaması dünyada ilk defa Almanya'da uygulanmıştır. Arı havası uygulamasında sistem, kovan içinde bulunan havanın bir fan mekanizmasıyla sistematik ve yavaş bir şekilde alınarak, solunması temeline dayanmaktadır. Yurtdışında yapılan çalışmalarda, kovan içerisinde bulunan bal, propolis, polen gibi karışımlardan oluşan bu hava ile, bronşit, astım, alerji, kronik akciğer hastalıkları, enfeksiyonlara karşı hassasiyet, düşük bağışıklık sistemi, solunum yolu enfeksiyonları, kronik baş ağrısı, migren, akut stres bozukluğu, depresyon gibi hastalıklara karşı olumlu sonuçlar verdiği bildirilmektedir. Arı havası alan bireylerde rahatlatma, gevşeme, uyku hali, akciğer kapasitesinin gelişmesi ve buna bağlı olarak rahat soluk alma süreçlerinin gerçekleştiği belirtilmektedir.

Sonuç: Son yıllarda dünyada Apiterapi adı verilen arı ürünleri kullanımına dayalı tedavi yöntemleri her geçen gün artmaktadır. Arı ürünlerinin kullanılması ile hastalıkların tedavisi olarak adlandırılan apiterapi önceleri uzak doğu ülkelerinde kullanılan bir tedavi yöntemiymişken günümüzde tüm dünya ülkeleri tarafından kabul görmüş ve bu tedavi yöntemlerinin kullanıldığı birçok apiterapi merkezi kurulmuştur. Türkiye'de apiterapi henüz çok yeni olup bir apiterapi merkezi mevcut değildir. Bu nedenle, ülkemizde apiterapiye, insan sağlığı açısından etkili ve alternatif bir tedavi gözüyle bakılarak bu doğal ürünlerin üretimi, tüketimi ve tıpta çeşitli hastalıkların tedavisinde kullanımı ile ilgili gelecekte daha kapsamlı araştırmalar yapılması gerekir.

Anahtar Kelimeler: apiterapi, airterapi, polen, propolis, arı sütü

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE EFFECT OF APIAIR APPLICATION ON PHYSICAL AND MENTAL HEALTH

Ayşegül Dönmez¹, Aytuğ Türk¹, Hatice Şahan², Banu Yücel³, Çiğdem Takma³

¹Ege University Faculty of Nursing

²Gölmarmara State Hospital

³Ege University Faculty of Agriculture

Introduction: In addition to modern medicine for the history of humanity, its applications are named with the terms “complementary” or “integrating / integrative”. Chinese, Indian, North American Indians, Egypt and Sumerians are among the first civilizations to use these applications. It is widely used in bee products. Pitherapy, which is used as a preventive and general use support for bees and art, is new in use for tall body and soul use abroad.

Purpose: The aim of this review is to examine the effect of apiair (hive air) applications, which is one of the types of apitherapy, on the protection and maintenance of human body and mental health.

Discussion: Oxygen is vital for human health. In addition to the fact that the human brain can live without oxygen for only six minutes, the quality of the air you breathe is also important. It is stated that air pollution can cause heart, lung and mental diseases in humans. Bees, which are miraculous creatures like humans, also need clean air for respiration. The reason for this is that the produced honey, pollen, royal jelly, propolis and beeswax mix with the temperature of the environment and thus the hive-specific air is formed. A high-quality microclimate prevails in the hive, which has a healthy bee colony. Nano-sized bee air is included in the active ingredients of bee products such as honey, pollen and royal jelly. The method of using bee products for the protection of human, animal and plant health and the treatment of some diseases is called apitherapy. Not only the products produced by the bee, but also the air of the beehive is a part of this treatment. The Apiair application, called Bee Air or Hive Air, was applied in Germany for the first time in the world. In the bee air application, the system is based on the systematic and slow inhalation of the air in the hive with a fan mechanism. In studies conducted abroad, this air consisting of mixtures such as honey, propolis, low immune system, respiratory tract infections, acute stress disorder. It is reported that it gives positive results against diseases such as depression. It is stated that relaxation, relaxation, sleepiness, development of lung capacity and, accordingly, comfortable breathing processes occur in individuals who breathe bee air.

Conclusion: In recent years, treatment methods based on the use of bee products, called Apitherapy, have been increasing day by day. Apitherapy, which is called the treatment of diseases with the use of bee products, was a treatment method used in the Far East countries, but today it has been accepted by all the countries of the world and many apitherapy centers have been established where these treatment methods are used. In Turkey, apitherapy is still very new and there is no apitherapy center. For this reason, in our country, apitherapy should be considered as an effective and alternative treatment for human health, and more comprehensive studies should be conducted in the future on the production and consumption of these natural products and their use in the treatment of various diseases in medicine.

Keywords: apitherapy, airtherapy, pollen, propolis, royal jelly

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

GİRİŞ

İnsanlık tarihi boyunca hastalıkların önlenmesi ve tedavisine yönelik modern tıbbın yanı sıra başvurulan uygulamalar "tamamlayıcı", "alternatif" ya da "bütüncü/bütüncüleştirici" terimleri ile isimlendirilmiştir. Çin, Hint, Kuzey Amerika yerlileri, Mısır ve Sümerliler bu uygulamaları kullanan ilk uygarlıklardandır. Arı ürünleri de tamamlayıcı tedavi seçenekleri içerisinde üst sıralarda yer almaktadır. Arı ve arı ürünlerinin koruyucu ve bazı hastalıkların tedavisinde destek olarak kullanımı şeklinde tanımlanan apiterapi yurt dışında uzun yıllardır beden ve ruh sağlığına yönelik olarak kullanılsa da ülkemizde kullanımı oldukça kısıtlı ve yenidir [1,2,3,4].

AMAÇ

Bu derlemenin amacı apiterapi çeşitlerinden olan apiair (kovan havası) uygulamalarının insan beden ve ruh sağlığının korunup sürdürülmesi üzerine olan etkisinin incelenmesidir.

TARTIŞMA

Apiterapi

Apiterapi, bal, polen, propolis, arı sütü ve arı zehri gibi bal arısı ürünlerinin, tıbbi amaçla kullanımını içeren ve tarih boyunca kullanılan bir terapi ve tamamlayıcı tedavi yöntemidir. Dünya tarihinde arı ürünleri ile tedavinin M.Ö. 7000 yıl kadar önce ilk kez Anadolu'da kullanılmaya başlandığı Boğazköy (Hattuşaş) kazılarında ortaya çıkmıştır. Bir başka deyişle Anadolu, Apiterapinin anavatanı olarak nitelendirilebilir. Apiterapi hastalıkların hem tedavisi hem de önlenmesi için kullanılmaktadır. Apiterapinin görevi, her yaşta insanın sağlığını iyileştirmektir [5,6].

Apiterapi, bal, arıdan toplanan polen, propolis ve arı sütü başta olmak üzere arı ürünleri kullanılarak yapılan tedavilere odaklanan tedavi konseptidir. Bununla birlikte, iki farklı yönün olduğuna dikkat edilmelidir: bilimsel apiterapi ve bütüncül apiterapi. Bütüncül apiterapi, tamamlayıcı ve alternatif tıbbın bir parçası olarak kabul edilebilir ve kitaplarda, apiterapötik kongrelerde ve arıcılık kongrelerinde büyük ölçüde tanıtılır. Bu şekilde, bütüncül apiterapistlerin kişisel deneyimleri ve tedavi kavramları, diğer uygulayıcılar için kılavuz olarak yayınlanmaktadır. Buna karşılık, bilimsel apiterapi ise, arı ürünlerinin tıbbi değerini araştırır ve medikal tedavideki kullanımı üzerine odaklanır [7].

Apiterapinin fiziksel sağlığın yanı sıra ruhsal sağlığın korunmasında ve iyileştirilmesinde de olumlu etkilerinden bahsedilmektedir. Propolis ve arı sütünün bilişsel performansı iyileştirme ve oksidatif stresi hafifletme ve çeşitli nörotrofik faktörlerin üretimini teşvik eden sinyal yollarının aktivasyonu yoluyla depresif semptomları hafifletme kapasitesine sahip olduğunu göstermektedir. Aynı zamanda arı poleni, propolis ve arı sütü, ruhsal sorunları olan hastalar arasında yaşam kalitesini artıracak çok boyutlu bir tedaviyi temsil edebilir [8,9]. Arı poleni, bitki poleni ve bal arısı salgıları ve nektarının birleşimidir. İncil ve eski Mısır metinlerinde, halk sağlığında kullanımına yönelik metinler bulunmaktadır. Aynı zamanda önemli sağlık ve tıbbi özelliklere sahip aktif bileşenleri nedeniyle beslenmenin altın madeni olarak kabul edilmektedir. Arı poleni, proteinler, amino asitler, lipidler, karbonhidratlar, mineraller, vitaminler ve polifenoller dahil olmak üzere biyoaktif bileşikler içerir. Arı polenin hayati bileşenleri, farklı vücut fonksiyonlarını geliştirir ve birçok hastalığa karşı koruma sağlar [10]. Bir diğer arı ürünü olan arı sütünün hücrel metabolizma, protein translyasyonu, ribozomal biyogenez ve otofaji gibi hücrel süreçleri canlandırarak sağlık süresini arttırabilen yaşlanma karşıtı bir bileşik olarak umut verici olduğunu göstermektedir. Antioksidan,

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

antiinflamatuvar, nöroprotektif, kardiyoprotektif, antiproliferatif, antimikrobiyal, antilipidemik, antidiyabetojenik, antiadipojenik ve anti-yorgunluk özelliklerinden dolayı arı sütü, kanser, hipertansiyon, hiperlipidemi, diyabet ve Alzheimer hastalığı ve Parkinson hastalığı gibi nörodejeneratif hastalıklar gibi çeşitli klinik durumların tedavisinde ve anksiyete semptomlarının azaltılması gibi ruh sağlığının iyileştirilmesine yönelik yardımcı bir modalite olarak kullanılır [11,12].

Apiair

Günümüz koşullarında temel arıcılık ürünlerinin (bal, propolis, polen, arı sütü, arı zehri, balmumu) tıbbi kullanımına yönelik farklı uygulamalar ve çalışmalara yer verilmesine karşın, apiair (kovanı havası) uygulamasının toplum tarafından daha az bilinir olduğu ve tıbbi destek tedavisi olarak daha az kullanıldığı belirtilmektedir. Oysaki arının sadece ürettiği ürünler değil arı kovanının havası da bu tedavinin bir parçasını oluşturmaktadır [13,14]. İnsan sağlığı için oksijen hayati önem taşımaktadır. İnsan beyninin sadece altı dakika oksijensiz yaşayabilmesinin yanı sıra, solunan havanın kalitesi de önemlidir. Hava kirliliğinin insanlarda kalp, akciğer ve ruhsal hastalıklara neden olabileceği belirtilmektedir. İnsanlar gibi mucize canlılar olan arılar da solunum için temiz havaya ihtiyaç duymaktadır. Bir arı kovanı içindeki hava kendine özgüdür ve bileşimi ile eşsizdir. Bunun nedeni üretilen bal, polen, arı sütü, propolis ve balmumunun ortamın sıcaklığı ile havaya karışmasıdır. Bu sayede kovana özgü hava oluşmaktadır. Kovan içerisindeki bu hava arıların sağlıklı yaşamasını sağlamaktadır. Sağlıklı bir arı kolonisi bulunduran kovanda yüksek kaliteli bir mikroklima hakimdir. Bal, polen, arı sütü gibi arı ürünlerinin içeriğindeki etken maddelerde nano boyutta arı havası yer almaktadır [2]. Arı Havası veya Kovan Havası olarak adlandırılan Apiair uygulaması dünyada ilk defa Almanya'da uygulanmıştır. Arı havası uygulamasında sistem, kovan içinde bulunan havanın bir fan mekanizmasıyla sistematik ve yavaş bir şekilde alınarak solunması temeline dayanmaktadır. Yurtdışında yapılan çalışmalarda, kovan içerisinde bulunan bal, propolis, polen gibi karışımlardan oluşan bu hava ile, bronşit, astım, alerji, kronik akciğer hastalıkları, enfeksiyonlara karşı hassasiyet, düşük bağışıklık sistemi, solunum yolu enfeksiyonları, kronik baş ağrısı, migren, akut stres bozukluğu, depresyon gibi hastalıklara karşı olumlu sonuçlar verdiği bildirilmektedir. Arı havası alan bireylerde rahatlatma, gevşeme, uyku hali, akciğer kapasitesinin gelişmesi ve buna bağlı olarak rahat soluk alma süreçlerinin gerçekleştiği belirtilmektedir [13,15,16].

Bu uygulamada, kovan içerisindeki hava, örtü tahtası üzerinde hazırlanan ve hava akım hızı bir regülatörle ayarlanabilen fan düzeneği aracılığıyla hortum ve maskeye iletilmektedir. Her hasta, kendisine ait hortum-maske (CPAP maskesi olabilir) aparatı aracılığıyla kovan içerisindeki havayı inhale etmektedir. Sisteme takılan polen filtresi sayesinde hasta arılarla doğrudan temas etmemektedir. Sağlıklı bir arı kolonisini barındıran kovan, yüksek kaliteli bir mikro klimaya sahiptir. Kovandan solunan havadaki su buharında önemli uçucu ve aerosol içerikli maddeler bulunmaktadır. Kovan atmosferi derecelik sıcaklıkta doymuş su buharı içermekte ve arılar tarafından sürekli tazelenmektedir. Kovanın mikro kliması hormonlar, feromonlar, fitohormonlar, uçucu balmumu bileşenleri, yüksek değerli alkoller, arıların mandibuler bez salgıları, propolis kaynaklı aerosol, eser elementler, enzimler ve kolin bulunmaktadır. Bir başka ifadeyle balın, polenin, arı sütünün, bal mumunun apilarnil ve propolisin içeriğindeki etken maddeler çözünmüş halde arı havasında yer almaktadır. Her ne kadar kovan havası içinde yer alan etken maddelerin içeriklerini ve düzeylerini ortaya koyan bilimsel çalışmalar henüz yeterli sayıda olmasa da arı havasının değişik yaşlarda cinsiyetlerde farklı hastalıklara sahip bireylerde yapılan uygulamalarda biyo yararlanımı yüksek olarak gözlemlenmiştir. Arı havası alan bireyler; rahatlatma, gevşeme, kesintisiz ve kaliteli uyku, nefes almada rahatlatma ve akciğer kapasitesinde artış gözlenmiştir. İn hale edilen kovan havasının içeriğindeki

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

etkin bileşenler kana doğrudan karışmakta ve kısa sürede etki göstermektedir. Bu nedenledir ki kronik ve alerjik solunum yolu hastalıklar, depresyon, immün yetersizlikler ve çeşitli baş ağrılarında etkili olduğu bilinmektedir [2,15].

Arı havasının hastalar üzerindeki etkilerini somut ve bilimsel olarak ortaya koymak amacıyla altı yıl süre ile Almanya, Ochsenhausen'de bulunan Apiair Uygulama Merkezi'nde hekim kontrolünde tutulan hasta kayıtları tıbbi ve istatistiki olarak değerlendirilmiştir. Genel değerlendirme sonuçlarına göre; tedavi edilen astım hastasının %67'sinde tam iyileşme, alerji hastalarının %90'ında semptomların %30'dan fazla oranda azaldığı gözlenmiş olup KOAH'lı 10 hastanın %33'ünün yakınmalarından kurtulduğu; sinüzit, nezle, migren ve psödokrup tanısıyla izlenen hastanın tamamında yakınmalar uygulama sonrasında ortadan kalkmıştır. KOAH hastalarının bir kısmında yakınmalarda belirgin oranda azalma gözlenmiştir. Polen alerjisi olan hastalarda yapılan arı havası uygulamalarında ilk uygulamadan itibaren gözle görülür bir iyileşme saptanmıştır [15].

Apiar Uygulaması

Uygulama genel olarak özel hazırlanmış ve çevresel hiçbir kirleticinin yer almadığı doğal ortamda bulunan kovanlar kullanılarak, ahşaptan hazırlanmış apiair barakasının dışına monte edilerek gerçekleştirilir. Apiair uygulama alanı içerisine hastanın oturacağı sandalyeler, her kovan için bir tane olacak şekilde konumlandırılarak yerleştirilir. Arıkovanı havası uygulamasında havanın solunması amacıyla özel bir solunum maskesinden yararlanılmaktadır. Kovan içerisindeki hava, bir örtü tahtası üzerinde hazırlanan ve hava akım hızı bir regülatörle ayarlanabilen fan düzeneği aracılığıyla, hortum-maskeye iletilmektedir. Arı havası uygulamasında, kovan içerisindeki havanın belirli bir ritimde ve yavaş şekilde alınmasına dikkat edilmeli ve alınacak havanın hızı bir kondansatör aracılığıyla ayarlanmalıdır. Her bir kovan içerisindeki hava belirli bir süre solunarak kullanıldıktan sonra, yenilenebilmesi için sistematik olarak bekletilmelidir. Aşırı hızlı soluma, hem hastada baş dönmesine ve tansiyon dengesinin bozulmasına, hem de arı kolonisinin bulunduğu mikroklimanın hızlı değişmesine yol açabileceği için risklidir. Ayrıca her kovan mikroklimasında arıların yaş/kast dağılımına (genç işçi arı-tarlacı arı-larva-pupa), ana arı, nektar ve polen kaynaklarının farklı aromatik kokuları değişik düzeylerde yer almaktadır. Bu nedenle bireylerin, her seansta farklı kovanlardaki havayı solutularak, mikroklimatik değişimlerdeki çeşitli etkin maddelerden yararlanmalarının sağlanması önerilmektedir. Soluma her kovanda 15 dakika süreyle sağlanarak, diğer kovana geçerken hasta 15 dakika bekletilir ve koloninin (arıların) kovan içerisindeki havayı tekrar uygun düzeye getirmesine olanak tanınır. Kovan havası uygulamasının özellikle sabah saatlerinde uygulanması etkisini arttırdığı belirtildiğinden uygulamanın sabah gerçekleştirilmesi önerilmektedir [2,15].

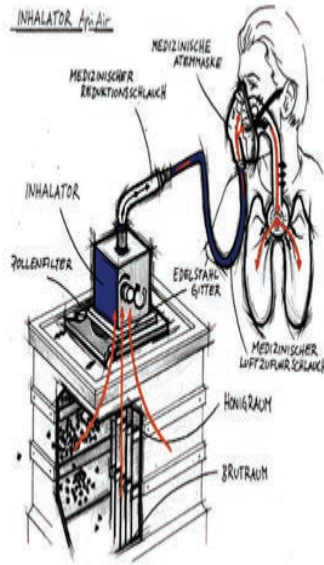
Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Şekil 1: Apiair Uygulama Alanı

Şekil 2: Uygulama Mekanizması

SONUÇ

Arı ürünlerinin kullanılması ile hastalıkların tedavisi olarak adlandırılan apiterapi önceleri uzak doğu ülkelerinde kullanılan bir tedavi yöntemi iken günümüzde tüm dünya ülkeleri tarafından kabul görmüş ve bu tedavi yöntemlerinin kullanıldığı birçok apiterapi merkezi kurulmuştur. Bu duruma paralel olarak dünyada Apiair kullanımına dayalı tedavi yöntemlerine yönelik ilgi her geçen gün giderek artmaktadır. Buna karşın apiair uygulamasının sunmuş olduğu avantajlar ve yararlarına karşın ülkemizde kullanımı son derece kısıtlıdır. Oysaki sahip olduğumuz koşullar göz önüne alındığında Türkiye’de apiterapi henüz çok yeni olup bir apiterapi merkezi mevcut değildir. Bu nedenle, ülkemizde apiterapiye, insan sağlığı açısından etkili ve alternatif bir tedavi gözüyle bakılarak bu doğal ürünlerin üretimi, tüketimi ve tıpta çeşitli hastalıkların tedavisinde kullanımı ile ilgili gelecekte daha kapsamlı araştırmalar yapılması gerekir.

Son yıllarda dünyada Apiterapi adı verilen arı ürünleri kullanımına dayalı tedavi yöntemleri her geçen gün artmaktadır. Arı ürünlerinin kullanılması ile hastalıkların tedavisi olarak adlandırılan apiterapi önceleri uzak doğu ülkelerinde kullanılan bir tedavi yöntemi iken günümüzde tüm dünya ülkeleri tarafından kabul görmüş ve bu tedavi yöntemlerinin kullanıldığı birçok apiterapi merkezi kurulmuştur. Türkiye’de apiterapi henüz çok yeni olup bir apiterapi merkezi mevcut değildir. Bu nedenle, ülkemizde apiterapiye, insan sağlığı açısından etkili ve alternatif bir tedavi gözüyle bakılarak bu doğal ürünlerin üretimi, tüketimi ve tıpta çeşitli hastalıkların tedavisinde kullanımı ile ilgili gelecekte daha kapsamlı araştırmalar yapılması gerekir.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKLAR

1. Sorucu, A. (2019). Arı ürünleri ve apiterapi, Veteriner Farmakoloji ve Toksikoloji Derneği Bülteni, 10(1),1-15.
2. Yücel, B., Ceylan, H. (2015). Apiar; arı (kovan) havası ve sağlık: Multidisipliner Yaklaşımlı Biyolojik Temelli Doğal Tedaviler- Biyoterapi (Apiterapi, Hirudoterapi, Maggot tedavi ve Ihtiyoterapi), Tanyüksel M., Mumcuoğlu, K.Y., Editör, Meta Basım Yayım, İzmir, ss.169-171,
3. Bhargava, P., Mahanta, D., Kaul, A., Ishida, Y., Terao, K., Wadhwa, R., Kaul, SC. (2021). Experimental evidence for therapeutic potentials of propolis. nutrients. Jul 24;13(8),25-28. doi: 10.3390/nu13082528. PMID: 34444688; PMCID: PMC8397973
4. **Turan, N., Öztürk, A., & Kaya, N. (2010). Hemşirelikte yeni bir sorumluluk alanı:tamamlayıcı terapi**
5. Badolato, M., Carullo, G., Cione, E., Aiello, F., Caroleo, MC. (2017). From the hive: Honey, a novel weapon against cancer. Eur J Med Chem. Dec 15;142:290-299. doi: 10.1016/j.ejmech.2017.07.064. Epub 2017 Aug 3. PMID: 28797675.
6. Şenel, E., Demir, E. (2018). 1980-2016 yılları arasında tamamlayıcı tıp literatüründe apiterapinin bibliyometrik analizi. *Complementary Therapies in Clinical Practice Volume 31*, Pages 47-52.
7. **Münstedt, K., Männle, H. (2020). Menopoz sorunları için apiterapi. Arch Gynecol Obstet 302, 1495–1502. <https://doi.org/10.1007/s00404-020-05692-2>.**
8. Ali, AM ve Kunugi, H. (2020)a. Parkinson hastalığı için apiterapi: Propolis ve Arı Sütünün Etkilerine Odaklanma. *OksidatifTıpveHücreUzunÖmür* , cilt. 2020 , MakaleKimliği 1727142 , 18 sayfa , <https://doi.org/10.1155/2020/1727142>.
9. Ali, AM ve Kunugi, H. (2020)b. Royal jelly as an intelligent anti-aging-a focus on cognitive aging and Alzheimer's disease: a review, *Antioxidants*, vol. 9, no. 937
10. Khalifa, SA, Elashal, MH, Yosri, N., Du, M., Musharraf, SG, Nahar, L., ... & El-Seedi, HR (2021). Arı Polenini: Mevcut Durum ve Tedavi Potansiyeli. *Besinler* , 13 (6), 1876.
11. Kunugi, H. ve Muhammed Ali, A. (2019)c. Arı sütü ve bileşenleri, hayvan modellerinden insanlara sağlıklı yaşlanmayı ve uzun ömürlülüğü destekler. *Uluslararası moleküler bilimler dergisi* , 20 (19), 4662.
12. Cherbuliez, T. (2013). Apitherapy–the use of honeybee products. In *Biotherapy-History, Principles and Practice* (pp. 113-146). Springer, Dordrecht.
13. Metod Šuligoj (2021) Origins and development of apitherapy and apitourism, *Journal of Apicultural Research*, 60:3, 369-374, DOI: [10.1080/00218839.2021.1874178](https://doi.org/10.1080/00218839.2021.1874178).
14. Münstedt, K., Funk, D., Riepen, T., Berkes, E., & Hübner, J. (2019). Acceptance of apitherapeutic methods in patients consulting general physicians or gynaecologists. *Complementary therapies in clinical practice*, 35, 154-157.
15. Yücel, B, Ceylan H. Arı (Kovan) Havası ve Sesinin Apiterapide Kullanımı. *Arı Ürünleri ve Sağlık (Apiterapi)*. 1. baskı. İzmir, 2015: 177-182.
16. Onbaşılı D, Yuvalı Çelik G, Kahraman S, Kanbur M. (2019). Apiterapi ve insan sağlığı üzerine etkileri. *Erciyes Üniv Vet Fak Derg*, 16(1): 55-62.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

ŞİZOFRENİ HASTALARINDA OLUMSUZ OTOMATİK DÜŞÜNCELERİN UMUDA ETKİSİ

Funda Kavak Budak¹, Tülay Yıldırım Üşenmez², Aysel Özdemir³

¹İnönü Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye

²Dicle Üniversitesi, Atatürk Sağlık Yüksek Okulu, Hemşirelik Bölümü, Diyarbakır, Türkiye

³Turgut Özal Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Malatya, Türkiye

Özet

Amaç: Bu araştırmanın amacı, şizofreni hastalarında olumsuz otomatik düşüncelerin umuda etkisini belirlemektir.

Yöntem: Araştırmanın örneklem büyüklüğü, yapılan power analizi ile 94 hasta olarak belirlendi. Araştırmaya alınma kriterlerine uyan 115 hasta ile araştırma tamamlandı. Verilerin toplanmasında "Tanıtıcı Özellikler Formu", "Olumsuz Otomatik Düşünceler Ölçeği" ve "Sürekli Umut Ölçeği" kullanıldı.

Bulgular: Bu araştırmaya katılan hastaların, olumsuz otomatik düşünceler ölçeğinden aldıkları toplam puan ortalamasının 94.81 ± 23.45 , sürekli umut ölçeğinden aldıkları toplam puan ortalamasının 34.33 ± 10.40 olduğu belirlendi. Araştırmada olumsuz otomatik düşünceler ile umut düzeyleri arasında negatif yönde güçlü bir ilişki olduğu belirlendi ($r = -0.915$, $p = 0.000$). Ayrıca hastaların olumsuz otomatik düşüncelerinin umudu açıklamada istatistiksel öneme sahip olduğu ($p < 0.05$) ve olumsuz otomatik düşüncelerin umudu %66 oranında yordadığı saptandı.

Sonuç: Araştırmada hastaların olumsuz otomatik düşüncelerinin yüksek ve umutlarının orta düzey olduğu belirlendi. Olumsuz otomatik düşünceler arttıkça umudun azaldığı tespit edildi.

Anahtar kelimeler: olumsuz otomatik düşünce, umut, şizofreni

THE EFFECT OF NEGATIVE AUTOMATIC THOUGHTS ON HOPE IN PATIENTS WITH SCHIZOPHRENIA

Funda Kavak Budak¹ Tülay Yıldırım Üşenmez², Aysel Özdemir³

¹Inonu University, Faculty of Nursing, Department of Psychiatric Nursing, Malatya, Turkey

²Dicle University, Atatürk School of Health, Department of Nursing, Diyarbakir, Turkey

³Turgut Ozal University, Faculty of Health Sciences, Department of Nursing, Malatya, Turkey

Abstract

Purpose: The purpose of this study is to determine the effect of negative automatic thoughts on hope in patients with schizophrenia.

Method: The sample size of the study was calculated to be 94 patients through the power analysis. The study was completed with 115 patients who met the inclusion criteria. "Descriptive Characteristics Form," "Automatic Thoughts Questionnaire-Negative," and "Dispositional Hope Scale" were used to collect the data.

Findings: In the study, it was found that the total mean score of the patients was 94.81 ± 23.45 in the automatic thoughts questionnaire-negative and 34.33 ± 10.40 in the dispositional hope scale. It was found that there was a negative strong correlation between negative automatic thoughts and hope levels ($r = -0.915$, $p = 0.000$). In addition, the negative automatic thoughts of the patients had a statistical significance in accounting for hope ($p < .05$) and the negative automatic thoughts predicted the hope by 66%.

Conclusions: In the study, it was determined that the patients had high negative automatic thoughts and moderate level of hopes. As negative automatic thoughts increased, hope decreased.

Keywords: negative automatic thought, hope, schizophrenia

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

GİRİŞ

Şizofreni Dünya Sağlık Örgütü'nün Global Hastalık Yükü çalışmasında, dünya geneli yaygınlığı % 0.21-0.7 arasında değişen; düşünce, duygu ve davranışlarda önemli bozukluklara yol açan, yaşam boyu devam eden ağır ruhsal bir hastalıktır [1-3].

Şizofreninin psikotik yapısı dikkatte, gerçekliği test etmede ve algısal verilerde bozulmalara dolayısı ile işlevsel olmayan düşüncelere neden olmaktadır [4]. İşlevsel olmayan düşünceler, pozitif ve negatif düşünceler olmak üzere iki farklı kategoride incelenmektedir. Negatif düşünceler, diğer bir adıyla olumsuz otomatik düşünceler, akla sürekli gelen ve değiştirilmesi oldukça güç olan olumsuz otomatik düşüncelerdir [5,6]. Takeda ve ark. (2019), Buck ve ark.(2018) çalışmalarında şizofreni hastalarının sağlıklı kontrollere göre daha fazla olumsuz otomatik düşünceye sahip olduklarını bildirmişlerdir [7,8]. Tüm ruhsal hastalıklarda olduğu gibi hastalığın kontrol altına alınarak olumlu bir seyir göstermesi umudun arttırılmasında önemli olabilmektedir.

Şizofrenide umut, hastalığın bireysel ve kliniksel yönetimi, tedaviye uyum, işlevselliğin artışı gibi hastalıkla ilgili olumlu birçok faktörü kolaylaştırıcı bir etkidir [9]. Öyle ki şizofreni hastaları ile yapılan çalışmalarda umut ile işlevsel iyileşme, öz-yeterlilik, benlik saygısı, hasta aktivasyonu [hastanın hastalığını ve sekellerini bilmesi] ve yaşam kalitesi arasında pozitif ilişki olduğu belirlenmiştir [10-13]. Kavak ve ark. (2018), Olçun ve ark. (2017) şizofreni hastalarında yapmış oldukları çalışmalarda umudun düşük olduğunu belirlemişlerdir [14,15].

Literatürde şizofreni hastalarında olumsuz otomatik düşüncelerin umuda etkisini inceleyen herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Şizofrenide olumsuz otomatik düşüncelerin belirlenmesi hastalığın ve hastanın topluma kazandırılmasının seyrini değiştireceğinden umudun arttırılmasına olumlu katkı sağlayabilir. Araştırmamız bu bakımdan psikiyatri hemşireliği için önem taşımaktadır.

Her yönüyle bakımı temel alan hemşirelikte, şizofreni hastalarının bakımına olumsuz otomatik düşüncelerin değiştirilmesi ve umudun arttırılmasına yönelik grup terapilerinin, eğitimlerin, araştırmaların eklenmesi bakımın kalitesini arttıracaktır.

Materyal/Metot

Araştırmanın Türü: Araştırma kesitsel türde yapıldı.

Araştırmanın Yapıldığı Yer ve Zaman: Araştırma bir Toplum Ruh Sağlığı Merkezi (TRSM)'nde Ocak 2019-Şubat 2020 tarihleri arasında yürütüldü.

Araştırmanın Evren ve Örnekleme

Araştırmanın evrenini TRSM'ye kayıtlı toplam 300 yetişkin şizofreni hastası oluşturdu. Hastaların 25 tanesi araştırmaya katılmayı kabul etmediği, 30 tanesi araştırmaya alınma kriterlerine uymadığı için araştırmaya dahil edilmedi. Araştırmanın örneklem büyüklüğü, yapılan power analizi ile [testine göre] %95 güven aralığında, 0.03 etki büyüklüğü ve 0.95 evreni temsil etme gücü ile 94 hasta olarak belirlendi. Araştırmaya alınma kriterlerine uyan 115 hasta ile araştırma tamamlandı. Araştırmaya katılan hastalar TRSM kayıtlarına göre gruplandırılıp, numaralandırıldı. Daha sonra bilgisayar ortamında basit rastgele sayılar tablosu oluşturularak rastgele seçildi.

Araştırmaya Alınma Kriterleri

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

- İletişime ve iş birliğine açık olma
- 18 yaş ve üzeri olma

Araştırmadan Dışlanma Kriterleri

- Akut alevlenme dönemi içindeki hastalar [hastalığın pozitif belirtilerinin yoğun yaşandığı dönem]

Veri Toplama Araçları

Tanıtıcı Özellikler Formu: Form, hastaların tanıtıcı ve hastalık özelliklerini içeren [yaş, cinsiyet, medeni durum, eğitim düzeyi, gelir durumu, çalışma durumu, ailede ruhsal hastalık öyküsü] toplam 7 sorudan oluşmaktadır.

Olumsuz Otomatik Düşünceler Ölçeği: Holland ve Kendall (1980) tarafından geliştirilen ölçeğin Türkçe geçerlilik ve güvenilirliği Aydın ve Aydın (1990), Şahin ve Şahin (1992) tarafından yapılmıştır. 5'li likert olarak hesaplanan ölçekten alınabilecek en düşük puan 30, en yüksek puan ise 150 olarak belirlenmiştir. Ölçekten alınan 67 ve yüksek puanlar olumsuz otomatik düşüncelerin yüksek olduğunu göstermektedir. Ölçeğin cronbach alpha iç tutarlık katsayısı 0.96'dır [16-18]. Bu çalışmada ölçeğin cronbach's alpha kat sayısı 0.90 olarak belirlendi.

Sürekli Umud Ölçeği: Snyder ve ark. (1991) tarafından geliştirilen ölçeğin Türkçe geçerlik ve güvenilirlik çalışması Tarhan ve Bacanlı (2015) tarafından 2015 yılında yapılmıştır. Likert tipi sekizli bir derecelendirme ile hesaplanan ölçek puanlanırken dolgu maddelerine (3., 5., 7., ve 11. Maddeler) puan verilmemektedir. Tüm soruların toplamıyla ölçek toplam puanı elde edilmektedir. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 8, en yüksek puan 64'dür. Ölçeğin cronbach's alfa katsayısı 0.86 olarak hesaplanmıştır [19,20]. Bu çalışmada ölçeğin cronbach's alpha katsayısı 0.89 olarak belirlendi.

Verilerin Toplanması

Veriler TRSM'deki hasta görüşme odalarında Ocak 2019-Ağustos 2019 tarihleri arasında ikinci araştırmacı tarafından yüz yüze görüşme yöntemi ile toplandı. Veri toplama araçlarındaki sorular araştırmacı tarafından hastalara okunarak, alınan cevaplar doğrultusunda işaretlendi. Her bir görüşme yaklaşık olarak 20 dk sürdü.

Verilerin Analizi: Verilerin analizinde SPSS 25.0 paket programı kullanıldı. Araştırma için p 0.05 önemli kabul edildi. Verilerin analizinde; ölçeklerin geçerlilik güvenilirlik kat sayılarının hesaplanmasında cronbach's alpha reliability analysis, tanıtıcı özellikleri belirlemede yüzdeler dağılımı, ölçeklerin toplam puan ortalamalarının belirlenmesinde aritmetik ortalama ve ölçeklerin karşılaştırılmasında linear regression analizi kullanıldı.

Araştırmanın Etik Yönü: Araştırmaya başlamadan önce etik onay (APPROV NO:2018/10-2) ve kurumdan yasal izin, hasta ve hasta yakınlarından yazılı ve sözel izinler alındı. Hastalara araştırmanın amacı ile ilgili bilgi verildi. Araştırmaya katılan hastalara bilgilerinin gizli tutulacağı ve istedikleri zaman araştırmadan ayrılacakları açıklandı.

Bulgular

Bu çalışmaya katılan hastaların %43.5'inin 29-39 yaş grubunda, %70.4'ünün erkek, %54.8'inin ilköğretim mezunu, %68.7'sinin bekar, %28.7'sinin ailesinde ruhsal hastalık öyküsü olduğu saptandı. Hastaların %58.3'ünün gelir düzeyini kötü olarak algıladığı, %82.6'sının çalışmadığı belirlendi.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Bu çalışmaya katılan hastaların, olumsuz otomatik düşünceler ölçeğinden aldıkları toplam puan ortalamasının 94.81 ± 23.45 , sürekli umut ölçeğinden aldıkları toplam puan ortalamasının 34.33 ± 10.40 olduğu belirlendi. Hastaların olumsuz otomatik düşüncelerinin yüksek, umut düzeylerinin ise orta olduğu saptandı.

Bu çalışmada, hastaların olumsuz otomatik düşünceler ile umut ölçek toplam puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak negatif yönde güçlü bir ilişki olduğu belirlendi ($p < 0.05$). Hastaların olumsuz otomatik düşünceleri arttıkça umutları azalmaktadır.

Bu çalışmada, şizofreni hastalarının olumsuz otomatik düşünceleri umudu açıklamada istatistiksel öneme sahiptir ($p < 0.05$). Olumsuz otomatik düşünceler umudu %66 oranında açıklamaktadır.

Tartışma

Şizofreni hastalarında olumsuz otomatik düşüncelerin umuda etkisini belirlemek amacıyla yapılmış olan bu çalışmadan elde edilen bulgular literatür doğrultusunda tartışılmıştır.

Bu araştırmada; şizofreni hastalarının umut düzeylerinin orta düzey olduğu belirlenmiştir. Liu ve ark. (2020), Wang ve ark. (2020), Çoşkun ve ark. (2018), Olçun ve ark. (2017) yaptıkları çalışmalarda şizofreni hastalarının umut düzeylerinin orta olduğunu bulmuşlardır [21,22,11,15]. Şizofreni hastalarına bakım verenlerin duygu dışavurumları ile beklenti düzeylerinin düşük olması, hastaların çevresindekiler tarafından kabul görmesi, yeterli sosyal desteğe sahip olmaları ve hastalığın semptomlarının az olması gibi etkenler şizofreni hastalarının umut düzeylerinin yükselmesini sağladığı düşünülebilir.

Bu araştırmada, şizofreni hastalarının olumsuz otomatik düşüncelerinin yüksek olduğu belirlenmiştir. Takeda ve ark. (2019), Buck ve ark. (2018) yaptıkları çalışmada şizofreni hastalarının olumsuz otomatik düşüncelerinin yüksek olduğunu bulmuşlardır [7,8]. Şizofreni hastalığının doğasında bulunan negatif belirtiler, aşırı damgalanmışlık duygusu, düşük benlik saygısı, sosyoekonomik düzeyin düşük olması, tedaviye uyumsuzluk, olumsuz yaşam olayları, toplumdan izole yaşama vs. etkenlerin ve şizofreninin psikotik yapısı dikkate alındığında ortaya çıkan işlevsel olmayan düşüncelerin hastaların olumsuz otomatik düşüncelerinin artmasına sebep olduğu düşünülebilir.

Bu araştırmada şizofreni hastalarının olumsuz otomatik düşünceler ile umut ölçek toplam puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak negatif yönde güçlü bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Şizofreni hastalarının olumsuz otomatik düşünceleri arttıkça umutları azalmaktadır. Ayrıca şizofreni hastalarında olumsuz otomatik düşünceler umudu %66 oranında açıklamaktadır. Literatürde şizofreni hastalarında olumsuz otomatik düşüncelerin umuda etkisini araştıran daha önce yapılmış çalışma mevcut değildir. Olumsuz otomatik düşüncelerin varlığı şizofreni hastalarının kendilerine ve geleceğe umutsuzca bakmalarına sebep olmaktadır. Şizofreni hastalarının olumsuz otomatik düşüncelerinin artması yetersizlik, çaresizlik, değersizlik vs. düşüncelerinin artmasına neden olarak hastaların umut düzeylerinin azalmasına sebep olabileceği düşünülebilir. Aksine umudun artması hastaların çaresizlik, kötümserlik gibi duygularını önleyerek olumsuz otomatik düşüncelerinin azalmasını sağlayabilir. Işık ve ark. (2020) yaptığı çalışmada, şizofreni hastalarının umudun şizofrenide iyileşme sürecinin önemli ve gerekli bir bileşeni olduğunu ifade ettiklerini bildirmişlerdir [23]. Şizofreni hastalarının umut düzeyinin artması; hastaların kendilerine güvenlerini, benlik saygılarını, dayanıklılıklarını ve iyi oluşlarını arttırarak olumsuz otomatik düşüncelerin azalmasını sağlayabilir. Ayrıca umudun kronik bir hastalık olan şizofrenide hastalıkla baş etmede güçlü bir uyum mekanizması olarak yer alabileceği de düşünülebilir.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Araştırmanın Sınırlılığı

Bu çalışmanın sınırlılıkları, çalışmanın tek merkezde yürütülmüş olması ve tek merkezli yapılmasından dolayı benzer sosyal ve kültürel özelliklere sahip hastalarla yapılmış olmasıdır.

Sonuç ve Öneriler

Şizofreni hastalarının olumsuz otomatik düşüncelerinin yüksek olduğu, umut düzeylerinin ise orta olduğu belirlenmiştir. Ayrıca olumsuz otomatik düşünceler ile umut düzeyleri arasında negatif yönde güçlü bir ilişki olduğu da belirlenmiştir. Bu sonuçlar doğrultusunda; psikiyatri hemşirelerinin şizofreni hastalarının olumsuz otomatik düşüncelerini azaltmak için bilişsel davranışçı terapi, umut düzeylerini arttırmak için de umut terapisi uygulamaları önerilebilir. Ayrıca konuyla ilgili randomize kontrollü deneylerin yapılması da önerilebilir.

KAYNAKLAR

1. World Health Organization. 2016 Schizophrenia. 05 May 2020 <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs397/en/>. 05 May 2020
2. Binbay T, Ulaş H, Elbi H, Alptekin K. Türkiye’de psikoz epidemiyolojisi: Yaygınlık tahminleri ve başvuru oranları üzerine sistematik bir gözden geçirme. Turk Psikiyatri Derg 2010;21: 1-14.
3. Yildirim T, Kavak Budak F. The relationship between internalized stigma and loneliness in patients with schizophrenia. Perspect Psychiatr Care 2020; 1-7.
4. Sevi OM, Özyurt BE. Otomatik düşünceler ölçeğinin şizofreni hastalarının olumsuz otomatik düşüncelerini değerlendirmede geçerlik ve güvenilirliğine dair bir ön çalışma. Anatol J Clin Investig 2013;7[1]: 1-9.
5. Çakar FS. Otomatik düşüncelerin umutsuzluk üzerindeki etkisinin incelenmesi: Benlik saygısının aracılık rolü. Educational Sciences: Theory & Practice 2014;14[5]: 1673-87.
6. Akkoyunlu S, Türkçapar MH. Bir teknik: alternatif düşünce oluşturulması. Bilişsel Davranışçı Psikoterapi ve Araştırmalar Dergisi 2013;2: 53-9.
7. Takeda T, Nakataki M, Ohta M, Hamatani S, Matsuura K, Yoshida R, Kameoka N, Tominaga T, Umehara H, Kinoshita M, Watanabe S, Numata S, Sumitani S, Ohmori T. Negative and positive self-thoughts predict subjective quality of life in people with schizophrenia. Neuropsychiatric Disease and Treatment 2019;15: 293-301.
8. Buck B, Hester NR, Pinkham A., Harvey PD, Jarskog F, David L. The bias toward intentionality in schizophrenia: Automaticity, context, and relationships to symptoms and functioning. Penn. J Abnorm Psychol. 2018;127[5]: 503-12.
9. Bressan RA, Grohs GEM, Matos G, Shergill S. Hope or hype in the treatment of schizophrenia -what’s the role of the physician? The British Journal of Psychiatry 2018;212: 1-3.
10. Vrbova K, Prasko J, Ociskova M, Kamaradova D, Marackova M, Holubova M, Grambal A, Slepecky M, Latalova K. Quality of life, self-stigma, and hope in schizophrenia spectrum disorders: a cross-sectional study. Neuropsychiatr Dis Treat 2017;13: 567-76.
11. Coşkun E, Altun ÖŞ. The relationship between the hope levels of patients with schizophrenia and functional recovery. Arch Psychiatr Nurs 2018;32: 98-102.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

12. Lysaker PH, Vohs JL, Tsai J. Negative symptoms and concordant impairments in attention in schizophrenia: Associations with social functioning, hope, self-esteem and internalized stigma. *Schizophr Res* 2009;110:165-72.
13. Oles SK, Fukui S, Rand KL, Salyers MP. The relationship between hope and patient activation in consumers with schizophrenia: Results from longitudinal analyses. *Psychiatry Res* 2015;228: 272-6.
14. Kavak F, Yılmaz E. The effect of hope on the treatment adherence of schizophrenia patients. *Annals of Medical Research* 2018;25[3]:416-9.
15. Olçun Z, Altun ÖŞ. The correlation between schizophrenic patients' level of internalized stigma and their level of hope. *Arch Psychiatr Nurs* 2017;31: 332-7.
16. Hollon SD, Kendall PC. Cognitive self statements in depression: Development of an automatic thoughts questionnaire. *Cognitive Therapy and Research* 1980;4:383-95.
17. Aydın G, Aydın O. Otomatik düşünceler ölçeğinin geçerlik ve güvenirliği. *Psikoloji Dergisi* 1990;7[24]:51-5.
18. Şahin NH, Şahin N. Reliability and validity of the Turkish version of the automatic thoughts questionnaire. *Journal of Clinical Psychology* 1992;48[3]:334-40.
19. Snyder C R, Harris C, Anderson JR, Holleran SA, Irving LM, Sigmon SX. The Will and the Ways: Development and Validation of an Individual-Differences Measure of Hope. *Journal of Personality and Social Psychology* 1991;60[4]:570-85.
20. Tarhan S, Bacanlı H. Sürekli Umut Ölçeğinin Türkçe'ye Uyarlanması: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *The Journal of Happiness & Well- Being* 2013; 3[1]:1-14.
21. Liu D, Zhou Y, Li G, He Y. The factors associated with depression in schizophrenia patients: the role of self-efficacy, self-esteem, hope and resilience. *Psychology, Health & Medicine* 2020;25[4]:457-69.
22. Wang WL, Zhou YQ, Chai NN, Li GH, Liu DW. Mediation and moderation analyses: exploring the complex pathways between hope and quality of life among patients with schizophrenia. *BMC Psychiatry* 2020;20[22]: 2-9.
23. Isik I, Ergün G. Hope and belonging in patients with schizophrenia: a phenomenological study. *Perspect Psychiatr Care* 2020;56:235-42.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

SEREBRAL PALSİLİ ÇOCUKLARDA REFLEKSOLOJİ MASAJININ ETKİSİ

**Serap YILDIRIM, *Sezen GORDİ*

** Doç. Dr., Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD, İzmir.*

*** Hemşire, Yenidoğan Yoğun Bakım Kliniği, Dr. Behçet Uz Çocuk Hastalıkları ve Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, İzmir.*

Özet

Giriş: Serebral Palsi (SP), merkezi sinir sisteminde gelişen ve ilerleyici olmayan bir sinir sistemi hastalığıdır. Bu hastalıktan etkilenen çocuklar, motor ve duysal sorunlara ek olarak epilepsi, zeka geriliği, duysal algı bozuklukları, işitme ve görme bozuklukları, ağrı, davranış sorunları ve diğer vücut sistemleriyle ilgili bozukluklar yaşayabilirler. SP'nin tedavisinde amaç çocuğun yaşam kalitesini arttırarak en üst düzeyde işlevsellik kazanmasını sağlamaktır. Bu nedenle tedavide birçok tıbbi yöntemin yanı sıra alternatif tamamlayıcı tedavi yaklaşımları da kullanılmaktadır. Refleksoloji, nöronal plastisiteyi hızlandırmak ve duysal entegrasyonu arttırmak amacıyla SP'li çocuklara uygulanabilen tamamlayıcı tedavi yaklaşımlarından biridir.

Amaç: Bu derleme, SP'li çocuklarda refleksoloji masajının etkisini incelemek amacıyla yapılmıştır.

Tartışma ve Sonuç: SP' de refleksoloji masajının kullanımı ve etkilerini değerlendiren çalışmalar incelendiğinde, çocuklarda bu çalışmaların sınırlı sayıda olduğu görülmüştür. Yapılan çalışmalarda mevcut tedaviyle eş zamanlı olarak refleksoloji masajının kullanılmasının çocuklar üzerinde daha olumlu sonuçlar verdiği belirlenmiştir. Özkan ve arkadaşları (2017) tarafından yapılan bir çalışmada fizyoterapiye ek olarak yapılan refleksoloji masajının SP'li çocukların bacaklarındaki spastisiteyi azalttığı, kaba motor fonksiyonları geliştirdiği ve bağımlılığı azalttığı saptanmıştır. Bir başka çalışmada Özkan ve arkadaşları (2018), refleksoloji masajı sonrası çocukların özgüveninde artış, yürümelerinde düzelme ve spastisitelerinde azalma olduğunu belirlemişlerdir. Elbasan ve arkadaşları (2018) tarafından nörogelişimsel tedavi ile birlikte uygulanan refleksoloji masajının kabızlık ve motor fonksiyonlar üzerine etkisini incelemek amacı ile yapılan çalışmada, SP'li çocuklarda refleksoloji masajının hem kabızlık hem de motor fonksiyonlar üzerine olumlu sonuçları olduğu saptanmıştır. Karataş ve arkadaşları tarafından (2020) refleksolojinin çocuk sağlığına etkilerini incelemek amacıyla yapılan sistematik bir derlemede refleksolojinin SP çocuklarda spastisiteyi azalttığı ve motor becerileri geliştirdiği bulunmuştur.

Refleksoloji masajının özellikle spastisiteyi azalttığı, kaba motor fonksiyonları iyileştirdiği, yürümede düzelme sağladığı, bağımlılığı azalttığı için özgüvende ve iletişim becerilerini arttırdığı gibi çalışma bulgularına dayanarak SP'li çocuklarda mevcut tıbbi tedaviye ek olarak kullanılabileceği sonucuna varılmıştır. Ülkemizde SP'li çocuklarda, tedavilerine ek alternatif tedavi yaklaşımı olarak refleksoloji masajının kullanımı ve yaygınlığının arttırılması ve bu alanda çalışmaların arttırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: serebral palsi, yaşam kalitesi, refleksoloji masajı

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

ABSTRACT

Introduction: Cerebral Palsy (CP) is a nervous system disease that develops and non- progressive in the central nervous system. In addition to motor and sensory problems, children affected by this disease may experience epilepsy, mental retardation, sensory perception disorders, hearing and vision disorders, pain, behavioral problems and disorders related to other body systems. The aim of the treatment of CP is to increase the quality of life of the child and to ensure that the child gains the highest level of functionality. For this reason, alternative complementary treatment approaches are used as well as many medical methods in treatment. Reflexology is one of the complementary treatment approaches that can be applied to children with CP in order to accelerate neuronal plasticity and increase sensory integration.

Objective: This review was conducted to examine the effect of reflexology massage in children with CP.

Discussion And Conclusion: When the studies evaluating the use and effects of reflexology massage in CP were examined, it was seen that these studies were limited in children. In studies, it was determined that the simultaneous usage of reflexology massage with the current treatment gave more positive results on children. In a study conducted by Özkan et al. (2017), it was determined that reflexology massage applied in addition to physiotherapy reduces spasticity in the legs of children with CP, improves gross motor functions and reduces addiction. In another study, Özkan et al. (2018) determined that after reflexology massage, children's self-confidence increased, their gait improved, and their spasticity decreased. In the study conducted by Elbasan et al. (2018) to examine the effect of reflexology massage applied together with neurodevelopmental treatment on constipation and motor functions, it was found that reflexology massage had positive results on both constipation and motor functions in children with CP. In a systematic compilation by Karataş et al. (2020) to examine the effects of reflexology on child health, it was found that reflexology reduced spasticity and improved motor skills in children with CP.

It has been concluded that reflexology massage can be used in addition to the existing medical treatment in children with CP, based on the study findings especially as it reduces spasticity, improves gross motor functions, improves gait, increases self-confidence and communication skills as it reduces addiction. In our country, it is recommended to increase the use and prevalence of reflexology massage as an alternative treatment approach in addition to their treatment in children with CP and to increase studies in this area.

Keywords: cerebral palsy, quality of life, reflexology massage

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Giriş

Serebral Palsi (SP), anne karnında veya yeni doğan dönemde görülen, gelişimini tamamlamamış beyinde kalıcı fakat ilerleyici olmayan hasar gelişmesi sonucu ortaya çıkan, hareket ve postür gelişimini etkileyen, aktivite kısıtlılıklarına sebep olan bir bozukluktur [1]. SP'li çocukların merkezi sinir sisteminde meydana gelen hasar sinir, kas, iskelet ve duyu sistemlerinde bozukluklara yol açar. Bu bozukluklar, çocuğun duruş ve hareketlerinde yetersizliklere neden olur. Bu hastalıktan etkilenen çocuklar, motor ve duysal sorunlara ek olarak epilepsi, zeka geriliği, duysal algı bozuklukları, işitme ve görme bozuklukları, ağrı, davranış sorunları ve diğer vücut sistemleriyle ilgili bozukluklarda yaşayabilirler [2]. Bu nedenle tedavide birçok tıbbi tedavi uygulanabileceği gibi çocuğun yaşam kalitesini arttırmaya yönelik alternatif tamamlayıcı tedavi yaklaşımları da kullanılmaktadır. Refleksoloji, nöronal plastisiteyi hızlandırmak ve duysal entegrasyonu arttırmak amacıyla SP'li çocuklara uygulanabilen tamamlayıcı tedavi yaklaşımlarından biridir [3].

Klinik Bulgular

Normal yenidoğanın hareketi ilkel reflekslerden oluşur. Merkez sinir sistemi geliştikçe yaşamın erken dönemindeki bu ilkel refleksler baskılanır, gövde dengesini sağlayan ileri postüral refleksler belirir ve istemli motor hareketler başlar. Bu sayede çocuk büyümesinin belirli dönemlerinde belirli hareket becerilerini kazanır.

SP'li çocukta ise beyin lezyonu nedeni ile ilkel refleksler baskılanmazlar, ileri postüral reflekslerin gelişimi gecikir, çocuk yaşına göre beklenen nöromotor gelişimi gösteremez. Üç aylıkken başını tutamayan, altı ay civarında oturamayan, 8 ayda dönemeyen ve 18 aylıkken hala yürüyemeyen çocuk mutlaka SP açısından değerlendirilmelidir. Ancak bu dönemde SP tanısı kesinleştirilemez, olgular nöromotor gelişim geriliği yönünden takip edilirler, SP tanısı koyduracak bulgulardan spastisite 12. ay civarında, atetoz ve ataksi ise 24 aydan önce belirginleşmez. Bebeklik döneminde iritabilite, zayıf emme, başı iyi tutamama, tiz sesle ağlama ve asimetrik veya garip postür gözlenir. Daha ileri dönemde çocuğun bir yerden bir yere hareket edebilmek için dönmesi, sürünmesi, W şeklinde oturması veya el dominansının birinci yaştan önce gelişimi gibi bulgular motor gelişim geriliğine işaret eder. Çocukluk döneminde ise kas tonusunda artışın, hareket güçlüğüünün ve eşlik eden kas zayıflığının belirginleşmesiyle SP'ye özgü klinik tablo yerleşir [4].

Epidemiyoloji

SP, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde her 1000 canlı doğumda, 1.7-2.5 arasında görülürken, ülkemizde yapılan bir çalışmada, her 1000 canlı doğumda 4.4 olarak bildirilmiştir [5].

Perinatal bakım yetersizliği, postnatal maternal hastalıkların ve enfeksiyon oranının yüksek olması, yetersiz beslenme ve akraba evliliklerinin yüksek olması (%25) ülkemizde SP prevalansını arttıran nedenler arasında görülmektedir [6].

Etiyoloji ve Risk Faktörleri

SP'ye neden olan risk faktörleri prenatal, perinatal ve postnatal dönemde görülür. SP'ye neden olan faktörlerden %75 prenatal (kan uyuşmazlığı, enfeksiyonlar, hemoraji, annenin yaşı gibi), %10-18'ini postnatal (erken doğum, travmalar, enfeksiyonlar, toksik nedenler gibi) nedenler oluşturur. Ülkemizde prenatal sebepler daha büyük orana sahiptir (%26,6). Bunu %18,5 ile perinatal nedenler ve %5,9 ile postnatal nedenler takip eder [5].

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Tedavi

SP, beyin gelişiminin ilk evrelerinde oluşan hasara bağlı olarak gelişen ikincil problemleri içine alan geniş bir şemsiyedir. Hasarın kendisi ilerleyici değildir fakat ikincil problemler ilerleyicidir ve beraberinde üçüncül problemleri getirir. Tedavi yaklaşımlarının amacı hastalığı yok etmek veya bireyi tamamen normale döndürmek değildir. Tedavi yaklaşımları genel olarak rehabilitasyona yönelik olmalıdır ve buradaki amaç, fonksiyonelliği arttırmak, bireylerin kapasitelerini arttırmak, iyilik halinin artmasını sağlamak, kognitif fonksiyonları geliştirmek, sosyal iletişimi arttırmak ve bireyi bağımsızlaştırmaktır. En iyi klinik sonuçlar erken ve yoğun rehabilitasyon sonucunda elde edilmektedir [7].

Nörogelişimsel tedavi yaklaşımı (NGT): SP rehabilitasyonunda yaygın olarak kullanılan bir yaklaşımdır. Hareket ve postürün anormal paternlerini azaltarak, normalin kazandırılmasını hedefler ve günümüzde en popüler geleneksel tedavi yöntemlerinden biridir. NGT, kas tonusunun sensorimotor komponentini, refleksleri, anormal hareket paternlerini, duyu, algı ve hafızayı özel tutuş teknikleriyle kontrol ederek düzenlemeyi amaçlar [2].

Tamamlayıcı ve Alternatif Uygulamalar: SP rehabilitasyonunda geleneksel tedavi yaklaşımlarının yanı sıra tamamlayıcı ve alternatif tedaviler de aileler tarafından oldukça fazla tercih edilir. Tercih etmedeki amaç, ağrıyı azaltmak, fonksiyonu arttırmak, enerji sağlamak, uyku kalitesini arttırmak, yaşam kalitesini arttırmak ve rahatlamayı sağlamaktır. Bu nedenle tedavide birçok tıbbi yöntemin yanı sıra alternatif tamamlayıcı tedavi yaklaşımları da kullanılmaktadır. Ailelerin çocukları için tercih ettikleri tamamlayıcı ve alternatif uygulamalardan hippoterapi, aquaterapi ve refleksolojinin oldukça fazla tercih edildiği bildirilmiştir [3].

SP ve Refleksoloji

Refleksoloji, geçmişi çok eskiye dayanan, rahatlamayı arttırmak için belirli refleks noktalara basınç uygulanarak gerçekleştirilen, bütüncül, tamamlayıcı, iyileştirici özel bir basınç tekniği, bir terapi ve enerji dengeleme sistemidir [8]. Refleksoloji, Uluslararası Refleksoloji Enstitüsü tarafından; tüm salgı bezleri, organlar ve vücut bölümleri ile ilişkili olan, ellerde, ayaklarda ve kulaklardaki refleks noktalarına elle uygulanan, vücut fonksiyonlarının normalleşmesine yardım eden bir teknik olarak tanımlanmıştır [9].

Refleksoloji, nöronal plastisiteyi hızlandırmak ve duysal entegrasyonu arttırmak amacıyla SP'li çocuklara uygulanabilen tamamlayıcı tedavi yaklaşımlarından biridir. SP' de refleksoloji masajının kullanımı ve etkilerini değerlendiren çalışmalar incelendiğinde, yapılan çalışmalarda mevcut tedaviyle eş zamanlı olarak refleksoloji masajının kullanılmasının çocuklar üzerinde daha olumlu sonuçlar verdiği belirlenmiştir [11]. Özkan ve arkadaşları (2017) tarafından yapılan bir çalışmada fizyoterapiye ek olarak yapılan refleksoloji masajının SP'li çocukların bacaklarındaki spastisiteyi azalttığı, kaba motor fonksiyonları geliştirdiği ve bağımlılığı azalttığı saptanmıştır [10]. Bir başka çalışmada Özkan ve arkadaşları (2018), refleksoloji masajı sonrası çocukların özgüveninde artış, yürümelerinde düzelme ve spastisitelerinde azalma olduğunu belirlemişlerdir [1]. Elbasan ve arkadaşları (2018) tarafından nörogelişimsel tedavi ile birlikte uygulanan refleksoloji masajının yaşam kalitesi ve aile etkilenimi üzerine olan etkisi incelendiğinde elde edilen sonuçlar şu şekildedir; SP'li çocuklarda refleksoloji masajının hem kabızlık hem de motor fonksiyonlar üzerine olumlu sonuçlarının olduğu, nörogelişimsel tedavi ile birlikte uygulanan refleksoloji sonrasında salya şiddeti ve sıklığında anlamlı bir azalma olduğu, refleksoloji ile birlikte ağız bölgesine ait refleks noktaların uyarılması sonucu oral kontrolde gelişim sağlanması sayesinde salya şiddeti ve sıklığının azaldığı, uyku probleminin alt parametrelerinde ve dikkat eksikliğinde NGT ile birlikte refleksoloji

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

uygulanan grupta olumlu değişim görüldüğü, refleksolojinin SP'li çocuklarda dikkat eksikliğini ve uykusuzluğu azaltmada etkili olduğu, çocuklarda yaşam kalitesinin NGT ile birlikte refleksoloji uygulanan grupta anlamlı şekilde arttığı, fiziksel fonksiyon, genel sağlık, davranış, ruhsal sağlık, özsaygı, ebeveynin emosyonel durumu, aile içerisinde uyum alt parametrelerinde olumlu değişimler olduğu şeklindedir [2]. Karataş ve arkadaşları tarafından (2020) refleksolojinin çocuk sağlığına etkilerini incelemek amacıyla yapılan sistematik bir derlemede refleksolojinin SP çocuklarda spastisiteyi azalttığı ve motor becerileri geliştirdiği bulunmuştur [11].

Sonuç

Alternatif tedavi yaklaşımlarından biri olan refleksoloji masajının özellikle spastisiteyi azalttığı, kaba motor fonksiyonları iyileştirdiği, dikkat eksikliği ve uykusuzluğu azaltmada etkili olduğu, salya şiddeti ve sıklığını azalttığı, yürümede düzleme sağladığı, bağımlılığı azalttığı için özsaygı ve özgüvende iletişim becerilerini arttırdığı gibi çalışma bulgularına dayanarak SP'li çocuklarda mevcut tıbbi tedaviye ek olarak kullanılabilmesi sonucuna varılmıştır. Ülkemizde SP'li çocuklarda, tedavilerine ek alternatif tedavi yaklaşımı olarak refleksoloji masajının kullanımı ve yaygınlığının artırılması ve bu alanda çalışmaların artırılması önerilmektedir.

KAYNAKLAR

1. Özkan F, Zincir H (2018). Opinions and observations of caregivers of children with cerebral palsy about changes seen after reflexology: A qualitative study, *Complementary Therapies in Clinical Practice* (31): 242- 247.
2. Elbasan B, Bezgin S (2018). The effects of reflexology on constipation and motor functions in children with cerebral palsy, *Pediatrics& Neonatology* (59): 42- 47.
3. Akpınar P. Serebral Palsi'de Tamamlayıcı Tedaviler. *Bosphorus Med J* 2021;8(3):183-187.
4. Karen W, Krigger, M.D., M.ED., (2006). *American Academy of Family Psycians* (73): 91-100,101-2.
5. Serdaroglu, A., Cansu, A., Tezcan, S. (2006). Prevalence of cerebral palsy in Turkish children between the ages of 2 and 16 years. *Developmental Medicine and Child Neurology*, 48(6), 413-416.
6. El Ö, Peker Ö, Bozan Ö, Berk H, Koşay C (2007). Serebral palsili hastaların genel özellikleri, *Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi* (21):c75-80.
7. Berker N. ve Yalçın S. (2001). Serebral Palsi ile Yaşamak. www.turk-ortopedi.net
8. Tabur H, Başaran EBZ. *Refleksoloji'ye Giriş. Birleşik Matbaacılık; 1.Baskı. İzmir: 2008.*
9. Stephenson, NL. N, Dalton, JA. Using Reflexology For Pain Management: A Review *J Holistnurs* 2003;21: 179.
10. Özkan F, Zincir H (2017). The effect of reflexology upon spasticity and function among children with cerebral palsy who received physiotherapy: Three group randomised trial, *Applied Nursing Research* (36): 128- 134.
11. Karataş N, Dalgıç A (2020). Effects of reflexology on child health: A systematic review, *Complementary Therapies in Medicine* (50): 102364.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

PARTNER İLİŞKİSİNDE SORUN YAŞAYAN ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNDE SOSYAL ÖĞRENME TEMELLİ PSİKOSOSYAL MÜDAHALENİN TRAVMA SONRASI BÜYÜMEYE ETKİSİ

Hacer Demirkol¹, Şeyda Dülgerler²

¹Yozgat Bozok Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Yozgat
²Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir

Özet

Giriş: Partner istismarı toplumun tüm kesimlerinde görülen; yaş, cinsiyet, etnik köken, ekonomik durum, cinsel yönelim, din gibi çeşitli sosyodemografik veriler ile sınırlandırılmayan bir olgudur. Toplumun tüm kesimlerinde görüldüğü gibi üniversite öğrencileri arasında da oldukça yaygındır. Partner istismarı üniversite öğrencilerinin fiziksel ve ruhsal sağlığını olumsuz etkilemekte, akademik başarılarını düşürmekte ve eğitimlerini yarım bırakmalarına neden olmaktadır. Partner istismarının neden olduğu en büyük sağlık sorunlardan biri ise ruhsal travmadır.

Amaç: Araştırma partner istismarına uğrayan üniversite öğrencilerine yönelik Sosyal Öğrenme Temelli Psikososyal Müdahalenin (SÖTPM) travma sonrası büyüme etkisini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Yöntem: Randomize kontrollü araştırmada 2x5'lik split-plot desen kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini 371 öğrenci hemşire oluşturmuştur. Örneklem grubu iki aşamada belirlenmiştir. Partner istismarına uğrayan, evli olmayan, istismara uğradığı partnerinden ayrılan, ayrılığın üzerinden bir ay ya da daha uzun süre geçen, Olayların Etkisi Ölçeği-Gözden Geçirilmiş'den (OEÖ-G) 24 ve üzerinde puan alan 50 öğrenci ilk aşamadaki örneklem grubunu oluşturmuştur. İkinci aşamada 50 öğrencinin online psikososyal müdahale için uygunluğu, Kısa Semptom Envanteri, İntihar Olasılığı Ölçeği, Somatoform Disosiyasyon Anketi ve riskli alkol-madde kullanımı, ilaç dışı psikiyatrik tedavi alma ve psikiyatrik ilaç kullanımını sorgulayan soru formu kullanılarak değerlendirilmiştir. Değerlendirmeler sonucunda uygun bulunan 39 öğrenci için randomizasyon gerçekleştirilmiştir. Toplam 35 öğrenci 17 girişim ve 18 kontrol grubu olmak üzere araştırmayı tamamlamıştır. Sosyal Öğrenme Kuramı ve bilişsel davranışçı yaklaşımlara göre oluşturulan SÖTPM, videokonferans yöntemi ile girişim grubundaki öğrencilere bireysel olarak uygulanmış ve sekiz oturumda tamamlanmıştır. SÖTPM'nin etkisini değerlendirmek için tüm öğrencilere zaman serisi noktalarında (ön test, son test, 1. ay izlem, 3. ay izlem ve 6. ay izlem) OEÖ-G ve Travma Sonrası Büyüme Envanteri (TSBE) uygulanmıştır. Ek olarak girişim grubunda danışan ve danışmanın terapötik ittifak düzeylerini belirlemek için, Terapötik İttifak Ölçeği-Danışan (TİÖ-Danışan) ve Terapötik İttifak Ölçeği-Danışman (TİÖ-Danışman) kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırma sonuçları zaman serisi içerisinde gruplar bazında değerlendirildiğinde, girişim grubunda OEÖ-G toplam (F=14,901, p<0,05) ve yeniden yaşama (F=9,445, p<0,05), kaçınma (F=8,660, p<0,05), aşırı uyarılma (F=10,611, p<0,05) alt boyut puan ortalamalarında kontrol grubuna oranla istatistiksel olarak anlamlı şekilde daha fazla düşüş yaşandığı görülmüştür. Grupxzaman etkileşimi açısından OEÖ-G toplam puan etki büyüklüğü 0,311 olarak belirlenmiştir. Girişim grubunda TSBE toplam (F=150,801, p<0,05) ve kendilik algısında değişim (F=136,877, p<0,05), yaşam felsefesinde değişim (F=44,170, p<0,05), ilişkilerde değişim (F=79,879, p<0,05) alt boyut puan ortalamalarında kontrol grubuna oranla istatistiksel olarak anlamlı şekilde daha fazla artış yaşandığı belirlenmiştir.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Grup zaman etkileşimi açısından TSBE toplam puan etki büyüklüğü 0,820 olarak belirlenmiştir. Girişim grubunda TİÖ-Danışan ile TİÖ-Danışman puan ortalamaları arasında ise pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur ($p < 0.05$).

Sonuç: Online olarak uygulanan SÖTPM'nin travma sonrası stres düzeyini azaltmada ve travma sonrası büyüme yaşanmasında etkili olduğu ve bu olumlu etkilerin uzun dönem izlemde devam ettiği görülmüştür. SÖTPM'nin partner istismarı nedeniyle travma yaşayan bireylerin ihtiyaçlarına göre uyarlanması; yüz yüze ve online yöntemlerle eş zamanlı uygulanarak etkisinin karşılaştırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: partner istismarı, travma sonrası büyüme, online, üniversite öğrencisi, psikososyal müdahale

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE IMPACT OF SOCIAL LEARNING-BASED PSYCHOSOCIAL INTERVENTION ON POST TRAUMATIC GROWTH AMONG UNIVERSITY STUDENTS EXPERIENCING RELATIONSHIP PROBLEMS WITH THEIR PARTNERS

Hacer Demirkol¹, Seyda Dulgerler²

¹Yozgat Bozok University Faculty of Health Sciences, Psychiatric and Mental Health Nursing Department, Yozgat

²Ege University Nursing Faculty, Psychiatric and Mental Health Nursing Department, Izmir

Abstract

Introduction: Partner abuse is seen in all segments of society; it is a phenomenon that cannot be limited to various sociodemographic data such as age, gender, ethnicity, economic status, sexual orientation, and religion. As seen in all segments of society, it is also very common among university students. Partner abuse negatively affects the physical and mental health of university students, reduces their academic achievement and causes them to leave their education halfway. One of the biggest health problem caused by partner abuse is psychological trauma.

Aim: The study was conducted to determine the impact of Social Learning-Based Psychosocial Intervention (SLPI) on post-traumatic growth for university students who were abused by their partners.

Method: A 2x5 split-plot design was used in the randomized controlled study. The study population consisted of 371 undergraduate nursing students. The sample group was determined in two stages: 50 students, (i) who were abused by their partners, (ii) who were unmarried (iii) who separated from abuser partner (iv) who have been living apart from their partners for a month or more after the breakup, and (v) those who scored 24 or more on the Impact of Event Scale-Revised (IES-R) constituted the first sample group in the first stage. In the second stage, eligibility of 50 students for online psychosocial intervention was determined, using a Brief Symptom Inventory, Suicide Probability Scale, Somatoform Dissociation Questionnaire and a questionnaire investigating risky alcohol-substance use, receive non-drug psychiatric treatment and psychiatric drug use. As a result of the evaluations, randomization was applied to 39 students who were eligible. A total of 35 students completed the research, including 17 intervention and 18 control groups. It was applied to the students in the intervention group individually, using SLPI videoconferencing method developed based on the Social Learning Theory and cognitive behavioral approaches and completed in eight sessions. To evaluate the efficiency of SLPI, the IES-R and Posttraumatic Growth Inventory (PTGI) were applied to students within time series points (pretest, posttest, 1st-month follow-up, 3rd-month follow-up, and 6th month follow-up). In addition, the Therapeutic Alliance Scale-Advisee (TAS-Advisee) and The Therapeutic Alliance Scale-Advisor (TAS-Advisor) were used to determine the therapeutic alliance level of the advisee and advisor in the intervention group.

Results: When the results of the research were evaluated on group basis within the time series, subscale scores of the intervention group were found to have statistically significantly decreased compared to those of the control group with total mean scores of IES-R ($F=14.901, p<0.05$) and intrusion ($F=9.445, p<0.05$), avoidance ($F=8.660, p<0.05$), hyperarousal ($F=10.611, p<0.05$). In terms of groupxtime interaction, the total impact score of IES-R was found 0.311. It was found that subscale scores of the intervention group significantly increased compared to those of the control group with total mean scores of PTGI ($F=150.801, p<0.05$) and change in self-perception

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

($F=136.877$, $p<0.05$), change in life philosophy ($F=44.170$, $p<0.05$), change in relationships ($F=79.879$, $p<0.05$). In terms of groupxtime interaction, the total score impact of PTGI was found 0.820. In the intervention group, there was a significant positive correlation between the mean scores of the TAS-Advisee and TAS-Advisor ($p<0.05$).

Conclusion: It was observed that the online practice of SLPI is effective in reducing the level of post-traumatic stress and experiencing post-traumatic growth, and these positive effects continue in the long-term follow-up. It is recommended to adapt the SLPI according to the needs of individuals experiencing for trauma caused by partner abuse and to determine its efficiency by conducting simultaneously face-to-face and online comparative studies.

Keywords: partner abuse, post traumatic growth, online, undergraduate, psychosocial intervention

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

GİRİŞ

Partner istismarı önceden yaşanan ya da yaşanmakta olan romantik ilişki de, partnerin/eşin duygularını, düşüncelerini, davranışlarını ve bedenini kontrol etmek (partnerin isteği dışında) amacıyla gerçekleştirilen eylemlerin tümüdür [1-4]. Partner istismarı genellikle fiziksel (tokat atma, yumruk atma, nesneyle zarar verme vb.), duygusal (bağırma, küfür etme, lakap takma vb.), cinsel (zorla cinsel ilişkiye girme, doğum kontrolüne müdahale etme, fuhuşa zorlama vb.) ve ekonomik (ekonomik kararları tek başına verme, ortak maddi harcamalara katılmama, çalışmaya izin vermeme vb.) olmak üzere dört ana başlık altında değerlendirilmektedir [5].

Partner istismarı toplumun tüm kesimlerinde görülen; yaş, cinsiyet, etnik köken, ekonomik durum, cinsel yönelim, din gibi çeşitli sosyodemografik veriler ile sınırlandırılmayan bir olgudur [6]. Toplumun tüm kesimlerinde görüldüğü gibi üniversite öğrencileri arasında da oldukça yaygındır [6-11]. Çünkü üniversite yılları flört ilişkilerinin en sık yaşandığı zaman dilimlerinden biridir. Partner istismarı ise genellikle flört aşamasında başlamakta, artarak devam etmekte ve tekrarlayan özellik göstermektedir [12]. Ayrıca kadınların erkeklerden daha fazla istismara maruz kaldığı dikkate alındığında [13], çoğunluğunu kadınların oluşturduğu öğrenci hemşirelerin partner istismarı açısından riskli gruplar arasında yer aldığı söylenebilir [14].

Partner istismarı üniversite öğrencilerinin fiziksel [15] ve ruhsal sağlığını olumsuz etkilemekte [10,16], akademik başarılarını düşürmekte ve eğitimlerini yarın bırakmalarına neden olmaktadır [17,18]. Partner istismarının neden olduğu en büyük sağlık sorunlardan biri ise ruhsal travmadır. Bazı araştırmalar partner istismarının üniversite öğrencilerinde travma sonrası strese yol açtığını [10,16] ve partner istismarının travma sonrası stresin önemli bir yordayıcısı olduğunu göstermektedir [19]. Bu sebeplerle, öğrencilerin sağlıklarını korumak-geliştirmek, akademik başarılarını desteklemek ve sağlıklı partner ilişkileri kurmalarını sağlamak için psikososyal destek ve travma iyileştirim müdahalelerine ihtiyaç bulunmaktadır [6,8].

Amaç

Araştırma partner istismarına uğrayan üniversite öğrencilerine yönelik Sosyal Öğrenme Temelli Psikososyal Müdahalenin (SÖTPM) travma sonrası büyümeye etkisini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Yöntem

Araştırma nicel, randomize kontrollü deneysel araştırma tasarımında yürütülmüştür. Kontrol grubunun seçilmesinde, girişim uygulanmayan eş zamanlı kontrol grubu yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada ön test, son test ve izlem ölçümlü, deney ve kontrol gruplu 2x5'lik split-plot desen kullanılmıştır [20]. Bu desende birinci faktör bağımsız işlem gruplarını (girişim ve kontrol) gösterirken, diğer faktör bağımlı değişkenlere ilişkin tekrarlı ölçümleri (ön-test, son-test, 1.ay izlem, 3.ay izlem ve 6.ay izlem) göstermektedir. Araştırmanın deneysel tasarımı Consolidated Standards of Reporting Trials-CONSORT Model kullanılarak yapılandırılmıştır [21].

Örneklem grubu iki aşamada belirlenmiştir. Partner istismarına uğrayan, evli olmayan, istismara uğradığı partnerinden ayrılan, ayrılığın üzerinden bir ay ya da daha uzun süre geçen, Olayların Etkisi Ölçeği-Gözden Geçirilmiş'den (OEÖ-G) 24 ve üzerinde puan alan 50 öğrenci ilk aşamadaki örneklem grubunu oluşturmuştur. İkinci aşamada 50 öğrencinin online psikososyal müdahale için uygunluğu, Kısa Semptom Envanteri, İntihar Olasılığı Ölçeği, Somatoform Disosiyasyon Anketi ve riskli alkol-madde kullanımı, ilaç dışı psikiyatrik tedavi

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

alma ve psikiyatrik ilaç kullanımını sorgulayan soru formu kullanılarak değerlendirilmiştir. Değerlendirmeler sonucunda uygun bulunan 39 öğrenci için randomizasyon gerçekleştirilmiştir. Randomizasyon işlemi travma sonrası stres ve büyüme üzerinde etkili olan cinsiyet ve sosyal destek varlığı (algılan yeterli sosyal destek) dikkate alınarak yapılmıştır [22,23]. Öncelikle örneklem grubu, cinsiyet ve sosyal destek varlığına göre tabakalı randomize edilmiştir. Daha sonra rakamlar aracılığı ile random.org sitesi kullanılarak girişim ve kontrol grubu oluşturulmuştur [24]. Randomizasyon sonrası örneklem grubu (n=39) girişim (n=20) ve kontrol (n=19) grubu olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Ancak bazı öğrenciler çeşitli sebeplerle örneklem grubundan ayrılmıştır. Toplam 35 öğrenci, 17 girişim ve 18 kontrol grubu olmak üzere araştırmayı tamamlamıştır.

SÖTPM'nin içeriği Sosyal Öğrenme Kuramı ve bilişsel davranışçı yaklaşımlar kullanılarak oluşturulmuştur. SÖTPM'nin ana uygulamasından önce dört öğrenci ile pilot uygulama gerçekleştirilmiştir. SÖTPM'nin ana uygulaması haftada bir oturum olmak üzere toplam sekiz oturumda [25] Zoom Videokonferans [26] yöntemi ile girişim grubuna uygulanmıştır. Her oturum en az 90 ve en fazla 120 dakika sürmüştür [27,28]. SÖTPM'nin etkisini değerlendirmek için tüm öğrencilere zaman serisi noktalarında (ön test, son test, 1. ay izlem, 3. ay izlem ve 6. ay izlem) OEÖ-G [29] ve Travma Sonrası Büyüme Envanteri (TSBE) [30] uygulanmıştır. Ek olarak girişim grubunda danışan ve danışmanın terapötik ittifak düzeylerini belirlemek için Terapötik İttifak Ölçeği-Danışan (TİÖ-Danışan) ve Terapötik İttifak Ölçeği-Danışman (TİÖ-Danışman) kullanılmıştır [31].

Verilerinin istatistiksel analizleri Statistical Package for the Social Science (SPSS) 22.0 paket programı kullanılarak yapılmıştır. Sonuçlar %95 güven aralığında, anlamlılık $p < 0.05$ düzeyinde değerlendirilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde sayı ve yüzde dağılımları, ki kare analizi, tekrarlı ölçümlerde varyans analizi, Bonferroni düzeltmesi ve Pearson korelasyon analizinden yararlanılmıştır.

Bulgular

Tüm öğrencilerin yaş ortalaması 21.45 ± 1.63 olarak belirlenmiştir. Girişim grubundaki öğrencilerin %64,7'si ve kontrol grubundaki öğrencilerin %66,7'si partneri tarafından fiziksel istismara uğradığını belirtirken, girişim ve kontrol grubundaki öğrencilerin tümü partneri tarafından duygusal istismara uğradığını belirtmiştir. Girişim grubundaki öğrencilerin %17,6'sı ve kontrol grubundaki öğrencilerin %22,2'si partneri tarafından cinsel istismara uğradığını belirtirken, girişim grubundaki öğrencilerin %35,3'ü ve kontrol grubundaki öğrencilerin %44,4'ü partneri tarafından ekonomik istismara uğradığını bildirmiştir.

Araştırma sonuçları zaman serisi içerisinde gruplar bazında değerlendirildiğinde, SÖTPM sonrasında girişim grubunda OEÖ-G toplam ($F=14,901$, $p < 0,05$) ve yeniden yaşama ($F=9,445$, $p < 0,05$), kaçınma ($F=8,660$, $p < 0,05$), aşırı uyarılma ($F=10,611$, $p < 0,05$) alt boyut puan ortalamalarında kontrol grubuna oranla istatistiksel olarak anlamlı şekilde daha fazla düşüş yaşandığı görülmüştür. Grupxzaman etkileşimi açısından OEÖ-G toplam puan etki büyüklüğü 0,311 olarak belirlenmiştir. Girişim grubunda TSBE toplam ($F=150,801$, $p < 0,05$) ve kendilik algısında değişim ($F=136,877$, $p < 0,05$), yaşam felsefesinde değişim ($F=44,170$, $p < 0,05$), ilişkilerde değişim ($F=79,879$, $p < 0,05$) alt boyut puan ortalamalarında kontrol grubuna oranla istatistiksel olarak anlamlı şekilde daha fazla artış yaşandığı belirlenmiştir. Grupxzaman etkileşimi açısından TSBE toplam puan etki büyüklüğü 0,820 olarak belirlenmiştir. Girişim grubunda TİÖ-Danışan ile TİÖ-Danışman puan ortalamaları arasında ise pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur ($p < 0.05$).

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Sonuç

Online SÖTPM zaman serisinde girişim grubunun travma sonrası stres düzeyinde kontrol grubuna oranla daha fazla düşüş yaşanmasını sağlamıştır. Ayrıca online SÖTPM girişim grubunun travma sonrası büyüme düzeyinde kontrol grubuna oranla daha fazla artış yaşanmasını sağlamıştır. Bu olumlu etkiler uzun dönem izlemde de (altı ay) etkisini devam ettirmiştir. Danışan ve danışmanın terapötik ittifak düzeyleri arasında ise pozitif yönde anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Online SÖTPM'nin hemşirelik öğrencilerinde daha geniş örneklem gruplarına ve hemşirelik dışındaki üniversite öğrencilerine uygulanması önerilmektedir. SÖTPM'nin online ve yüz yüze olacak şekilde eş zamanlı uygulanarak etkinliğinin sınanmasının ve altı aydan daha uzun süreli izlemlerin yapılmasının müdahalenin kanıt düzeyinin artmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

1. Davis M, Jonson-Reid M. The dual use of religious-faith in intimate partner abuse perpetration: perspectives of Latino men in a parish-based intervention program. *Social Work & Christianity*. 2020; 47(4): 71-95.
2. Lee J. Evaluating a group program for women victims of intimate partner abuse. Reno: University of Nevada; 2013.
3. Öngün E, Ünsal G. Intimate relationships and abuse in university. *JAREN*. 2018; 4(1): 52-8.
4. Rivas C, Ramsay J, Sadowski L, Davidson LL, Dunnes D, Eldridge S, et al. Advocacy interventions to reduce or eliminate violence and promote the physical and psychosocial well-being of women who experience intimate partner abuse: A systematic review. *Cochrane Database Syst Rev*. 2015;3(12):CD005043.
5. musc.edu [Internet]. Carolina: National violence against women prevention research center [cited 2021 June 8]. Available from: <https://mainweb-v.musc.edu/vawprevention/research/defining.shtml>
6. Anasuri S. Intimate partner violence on college campuses: An appraisal of emerging perspectives. *J. Educ. Hum. Devel*. 2016; 5(2): 74-86.
7. Hatipoğlu S. Başkent Üniversitesi öğrencilerinde flört şiddeti prevalansı anketi. Ankara: Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı Uzmanlık Tezi; 2010.
8. Karakurt G, Keiley M, Posada G. Intimate relationship aggression in college couples: Family-of-origin violence, egalitarian attitude, attachment security. *J. Fam. Violence*. 2013; 28(6): 561-75.
9. Selçuk KT, Avcı D, Mercan Y. Üniversite öğrencilerinde flört şiddetine maruziyet: flört şiddetine yönelik tutumların ve toplumsal cinsiyet algısının şiddete maruziyet ile ilişkisi. *ACU Sağlık Bil Der*. 2018; 9(3):302-08.
10. Shen AC. Dating violence and posttraumatic stress disorder symptoms in Taiwanese college students: The roles of cultural beliefs. *J. Interpers. Violence*. 2014; 29(4):635-58.
11. Tuz C. Bir üniversitedeki kız öğrencilerin cinsel şiddet öyküsü ve şimdiki depresyonla ilişkisi. Ankara: Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı Uzmanlık Tezi; 2015.
12. Flake TA, Barros C, Schraiber LB, Menezes PR. Intimate partner violence among undergraduate students of two universities of the state of São Paulo, Brazil. *Revista Brasileira de Epidemiologia*. 2013; 16(4):801-16.
13. Peltzer K, Pengpid S. Intimate partner violence victimization and associated factors among male and female university students in 22 countries in Africa, Asia and the Americas. *Afr. J. Reprod. Health*. 2016; 20(1):29-39.
14. Garner AK, Sheridan DJ. Influence of intimate partner violence and depression on undergraduate nursing

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

- students: a literature review. *J. Nurs. Educ.* 2017; 56(7): 397-403.
15. Amar AF, Gennaro S. Dating violence in college women: Associated physical injury, healthcare usage, and mental health symptoms. *Nurs Res.* 2005;54(4):235-42.
 16. Voth Schrag RJ, Edmond TE. Intimate partner violence, trauma, and mental health need among female community college students. *J Am Coll Health.* 2018;66(7): 702-11.
 17. Brewer NQ, Thomas KA. Intimate partner violence and academic performance: The role of physical, mental, behavioral, and financial health. *Health Soc Work.* 2019; 58(9):854-69.
 18. Mengo C, Black BM. Violence victimization on a college campus. *J Coll Stud Ret .* 2015;18(2):234-48.
 19. Wood L, Voth Schrag R, Busch-Armendariz N. Mental health and academic impacts of intimate partner violence among IHE-attending women. *J Am Coll Health.* 2018; 68(3):286-93.
 20. Büyüköztürk Ş. Deneysel desenler: Öntest-sontest kontrol grubu desen ve veri analizi. Ankara: Pegem A Yayıncılık; 2016.
 21. Kwakkenbos L, Imran M, McCall SJ, McCord KA, Fröbert O, et al. CONSORT extension for the reporting of randomised controlled trials conducted using cohorts and routinely collected data (CONSORT-ROUTINE): Checklist with explanation and elaboration. *BMJ.* 2021; 373:n857.
 22. Olff M. Sex and gender differences in post-traumatic stress disorder: an update. *Eur. J. Psychotraumatol.* 2017; 8(4):1351204.
 23. Yılmaz B. Arama-kurtarma çalışanlarında travma sonrası stres belirtileri ve travma sonrası büyüme ile ilişkili değişkenler. Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doktora Tezi; 2006.
 24. random.org [Internet]. True Random Number Service [cited 2021 July 12]. Available from: <https://www.random.org>
 25. Stefanopoulou E, Lewis D, Mughal A, Larkin J. Digital interventions for PTSD symptoms in the general population: A review. *Psychiat Quart.* 2020; 91(4): 929-47.
 26. Archibald MM, Ambagtsheer RC, Casey MG, Lawless M. Using zoom videoconferencing for qualitative data collection: Perceptions and experiences of researchers and participants. *Int. J. Qual.* 2019;18:1-18.
 27. apa.org [Internet]. Washington: American Psychological Association. Clinical practice guideline for the treatment of posttraumatic stress disorder (PTSD) in adults. [cited 2021 June 8]. Available from: <https://www.apa.org/ptsd-guideline/treatments/prolonged-exposure>
 28. Ivarsson D, Blom M, Hesser H, Carlbring P, Enderby P, Nordberg R, et al. Guided internet-delivered cognitive behavior therapy for post-traumatic stress disorder: A randomized controlled trial. *Internet Interv.* 2014; 1(1): 33-40.
 29. Çorapçıoğlu A, Yargıcı İ, Geyran P, Kocabaşoğlu N. Olayların etkisi ölçeği (IES-R) Türkçe versiyonunun geçerlilik ve güvenilirliği. *Yeni Symposium.* 2006; 44:14-22.
 30. Kağan M, Güleç M, Boysan M, Çavuş H. Hierarchical factor structure of the Turkish version of the posttraumatic growth inventory in a normal population. *Türk Silahlı Kuvvetleri Koruyucu Hekimlik Bülteni.* 2012;11(5):617-24.
 31. Gülüm IV, Uluc S, Soygut G. Terapötik ittifak ölçeği-kısa formun psikometrik özelliklerinin incelenmesi. *Türk Psikiyatri Derg.* 2018; 29(1):47-53.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

RUHSAL HASTALIKLARDA İYİLEŞME VE İÇSELLEŞTİRİLMİŞ DAMGALANMA

Eda, Albayrak, Sibel Asi Karakaş***

**Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Kayseri*

***Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Erzurum*

Özet

Giriş: Geçmişten bu yana olumsuz olarak algılanan ruhsal hastalıklarda, son zamanlarda kötümser giden bir sürecin aksine iyileşme sürecine odaklanılmaktadır. İyileşmeyi olumlu ve olumsuz faktörler etkilemektedir. İyileşmeyi engelleyen faktörlerden biri de içselleştirilmiş damgalanmadır. Ruhsal hastalıkların tanı, tedavi ve rehabilitasyon aşamalarında hastayla en fazla iletişimde bulunan sağlık profesyoneli, şüphesiz psikiyatri hemşireleridir. Dolayısıyla, iyileşmenin ne anlam ifade ettiğini anlamada, içselleştirilmiş damgalanma gibi iyileşmeye engel olan faktörleri fark edip mücadele etmede ve iyileşme yolculuğunda psikiyatri hemşirelerine önemli sorumluluklar düşmektedir.

Amaç: Bu nedenlerden dolayı Ağustos-Eylül 2021 tarihleri arasında Pubmed, Web of Science, Türk Psikiyatri Dizini gibi arama motorlarındaki yayınlanan konuyla ilgili makaleler incelenmiştir. Bu derlemede tarihsel süreçte kötümser ve umutsuz olarak algılanan ruhsal hastalıklarda iyileşmeyi engelleyen faktörlerden biri olan içselleştirilmiş damgalanmayı fark edip mücadele etmede, ruhsal hastalıklarda iyileşmenin de var olduğuna, yapılan bazı son çalışmaların ortaya konularak ruhsal tanı alan bireye, aileye/bakım verene ve ruh sağlığı profesyonellerine umut vaat ederek yol gösterici olması amaçlanmaktadır.

Sonuç: Psikiyatri hemşireleri bakım verirken kanıta dayalı müdahaleleri uygulamalı ve içselleştirilmiş damgalanma ve iyileşmeyle ilgili daha fazla çalışmalar yürütmelidir.

Anahtar Kelimeler: Ruhsal hastalık, iyileşme, içselleştirilmiş damgalanma

RECOVERY IN MENTAL ILLNESS AND INTERNALIZED STIGMA

Abstract

Introduction: Contrary to a pessimistic process, the focus has been on the healing process in mental illnesses that have been perceived as negative since the past. Positive and negative factors affect recovery. One of the factors hindering recovery is internalized stigma. Psychiatric nurses are undoubtedly the health professionals who have the most communication with the patient during the diagnosis, treatment and rehabilitation phases of mental illnesses. Therefore, psychiatric nurses have important responsibilities in understanding what recovery means, in recognizing and combating factors that prevent recovery, such as internalized stigma, and in the journey of recovery.

Purpose: For these reasons, articles on the subject published in search engines such as Pubmed, Web of Science, and Turkish Psychiatry Directory between August and September 2021 were examined. In this review, some recent studies reveal that there is also improvement in mental illnesses, in recognizing and combating internalized stigma, which is one of the factors that prevent recovery in mental illnesses, which is perceived as pessimistic and hopeless in the historical process, and hope for the individual, family/caregiver and mental health professionals. It is intended to be a guide by promising.

Conclusion: Psychiatric nurses should implement evidence-based interventions while providing care and conduct more studies on internalized stigma and recovery.

Keywords: Mental illness, recovery, internalized stigma

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

GİRİŞ

Geçmişten bu yana, şizofreni gibi ruhsal hastalıklar, kötümser bir süreçle devam eden olumsuz hastalıklar olarak dikkat çekmiştir.[1] Geleneksel olarak psikiyatri servislerinin ilk amacı bireyi tedavi etmektir. Dolayısıyla yapılan uygulamalar, semptomları azaltmak ya da ortadan kaldırmak içindir. Beklenen amaca ulaşıldığında ise bireyler taburcu edilmektedir.[2] Bununla birlikte, son zamanlarda hastalığa odaklanan geleneksel tedaviye dayalı modele nazaran, kişiye odaklanan "iyileşme" modeline artan bir ilgi söz konusudur.

Ruh sağlığında iyileşme kavramı, 1980'lere dayanmaktadır. [1,3] İyileşme deyince akla hastalığın hafiflemesi veya ortadan kalkması gelmektedir.[4] Oysaki sadece semptomların hafiflemesi iyileşme bakımından yeterli değildir.[2] İyileşme, hastalık nedeniyle kişide meydana gelen işlev kayıplarına rağmen, kişinin hastalıkla hayatını sürdürmesi ve yaşamdan anlam bulması olarak tanımlanmaktadır.[5]

İyileşme uzun sürebilen bir yolculuktur. Ve bu yolculukta, ailenin, umudun iyileşmede anahtar rol aldığını belirten çalışmalar [6,7] bulunmakla birlikte damgalanma veya içselleştirilmiş damgalanmanın da iyileşmeyi olumsuz etkilediğini bildiren çalışmalar yer almaktadır. [8,9]

Sağlık profesyonellerini bakış açısı iyileşmeye farklı açıdan yeni boyutlar kazandırmaktadır.[10] Bireyi merkeze alarak tanı, tedavi, semptom ve rehabilitasyon sürecini bireye göre ayarlayan bu bakış açısı başarılı bir müdahale, hastaneye tekrar yatışların azalması, yaşam değişikliklerine uyum sağlama, baş etme mekanizmalarının güçlenmesi sosyal işlevsellikte artma ve iç-görünümün kazanılmasına dayanmaktadır.[2,11] Bu bilgiler ışığında ilk aşama olarak iyileşme kavramının netleştirilmesi, ikinci aşama olarak ise bireye özgü iyileşme tanımının üzerine inşa edilen uygulanabilmesi mümkün, somut müdahalelerin yapılandırılması ve bu müdahalelerin dayandığı temellerin tanımlanması olacaktır.[9]

Bu derlemenin amacı tarihsel süreçte kötümser ve umutsuz bir hastalık olarak algılanan ruhsal hastalıklarda iyileşmenin de var olduğu, yapılan bazı son çalışmaların ortaya konularak ruhsal tanı alan birey, aile ve bakım veren ruh sağlığı profesyonellerine umut vaat ederek yol gösterici olması amaçlanmaktadır.

Ruhsal Hastalıklarda İyileşme

Ruhsal hastalık, düşünce, duygu ve davranışlarda tutarsızlık ve yetersizlikle karakterize bir durumdur. Ruhsal bozukluk tanısının genel koşulları arasında; kişinin doyumsuz veya etkisiz ilişkiler içinde olması, dünyadaki konumundan memnuniyetsizliği, etkisiz baş etmesi ve beklenen ya da onaylanandan farklı olması yer almaktadır. [12]

Türkiye Ruh Sağlığı Profili Çalışmasına göre, Türkiye'deki bireylerin %18'inin yaşamı boyunca bir ruhsal hastalık geçirdiği, çocuk ve ergenlerde klinik olarak problemlili davranış oranının %11 olduğu bulunmuştur. Türkiye Hastalık Yüklü Çalışması'nda hastalık yükü nedenlerinin temel hastalık gruplarına göre dağılımında, %19 ile ikinci sırada psikiyatrik hastalık grubunun yer aldığı görülmektedir. Ruhsal bozuklukların bir yıllık yaygınlığına bakıldığında %4,3'ten %26,4 aralığında seyrettiği görülmektedir. İşlevsizliğe Adapte Edilmiş Yaşam Yılları tanımının alt bileşenleri olan "Ölümlle Kaybedilen Yaşam Yılları (YLL)" ve "Özürlülükle Kaybedilen Yaşam Yıllarına (YLD)" bakıldığında, en fazla YLD'ye neden olan hastalıklarda birinci sırayı psikiyatrik hastalıkların aldığı görülmektedir. [13,14,15]

Ruhsal bozukluklarda tedaviyi kabul ve devam önem arz etmektedir. Dünyada tedavi görme oranları ülkeden ülkeye değişiklik göstermektedir. Literatüre bakıldığında bu oran en düşük Nijerja'da en yüksek ise ABD'dedir. Tedavi oranları gelişmiş ülkelerde daha yüksek olsa da genel anlamda bu oran düşüktür. [16]

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

İyileşme, kişinin sağlığını geliştirdiği, istekleri doğrultusunda yaşadığı, keşfettiği, potansiyellerine ulaştığı kişisel değişim sürecidir. İyileşme, yaşamda devam eden bir yolculuktur, dolambaçlı ve inişli çıkışlı bir serüvendir.[17]

Ruhsal hastalıklarda iyileşme kavramı 1980'lere uzanmaktadır. [18,19] Ruhsal hastalıklarda iyileşme, ilaç tedavisiyle iyileşmenin dışında işlevselliğin iyileştirilmesini de kapsamakta ve umut etme, sosyal ilişkiler kurmanın yanı sıra sorumluluk almanın önemini de vurgulamaktadır. Kişilerin yalnızca kısa ve uzun süreli hastalık semptomlarını ortadan kaldırmak değil aynı zamanda kişisel ve sosyal başarısını da dâhil, her kişinin iyileşmeye yüklediği kişisel anlamı da içeren bir süreçtir.[20] Yani ruh sağlığında iyileşme kavramı, belirtilerin varlığında veya yokluğunda anlamlı ve tatmin edici bir hayat yaşayabilmek olarak tanımlanmaktadır.[21,22] İyileşme, semptomların hafiflemesi ve işlevsellikte düzelmeye kadar ziyade örneğin bireyin kalıcı bir psikotik bozukluğa rağmen bu bozuklukla nasıl yaşam süreceğini öğrenme sürecidir.[23]

Geleneksel modelde iyileşme kriterleri; bağımsızlık, çalışma, uygun eğlence etkinlikleri, sosyal desteğe sahip olma, iki yıl boyunca nüks olmaması ve antipsikotik ilaç kullanmamadır. [5,10,11] Fakat genel anlamda iyileşme; kişinin tutumları, değerleri, hisleri, amaçları, becerileri ve rollerindeki derin, kişisel, eşsiz değişim süreci ve hastalığa bağlı sınırlamalara rağmen hayatı doyum verici, umutlu, katkı sağlayarak anlamlı yaşama yoludur.[17]

Kişilerin iyileşmeye doğru adım atması, umutlu olma, söz hakkına sahip olma, farkındalık, kendini kabul etme, sağlık profesyonelleri ile iş birliği, kendi kendine yardım ve profesyonellerce sürdürülen programlara katılmayı içermektedir. Bu programlara katılmak, bireyin iyileşene kadar kendini güçlü ve umutlu hissetmesine de yardım etmektedir.[20] Buna yönelik; hastalık yönetimi ve iyileşme programı (HYİP) programı, tidal model, güçlü yönler modeli, kavramsal iyileşme modeli, iş birliğine dayalı iyileşme modeli, sağlığın iyileştirilmesi eylem planı (SİEP), psikolojik iyileşme modeli gibi modellerden söz edilmektedir. [20,23]

Hastalık Yönetimi ve İyileşme Programı (HYİP): HYİP, on modülden oluşmakta olup motivasyona dayalı psikoeğitim, sosyal beceri geliştirme, nüksleri önleme, tedaviye uyumu sağlama, stresle baş etme ve bu durumu devam ettirmeye yardım etmek için iyileşmeye temellendirilmiş bir programdır. [20,24]

Tidal Model: Bakım sürecinde hemşirelerin danışana yakın olması gerektiği esasına dayanır. Böylece onların da birlikte sağlık veya hastalık deneyimini keşfedebileceğini öne sürer. Danışan, kendi iyileşme sürecine yön veren kişidir ama hemşireler kişinin iyileşme potansiyelini açığa çıkarmasına yardım edebilirler. [12,24,25]

Güçlü Yönler Modeli: Ruhsal hastalığı olan kişilerde, semptomlarına odaklanan geleneksel tıbbi modelden ziyade; bu modelde her bireyin birbirinden farklı güçlü yönleri ve yeteneklere sahip olduğu benimsenir ve problemlerinin üstesinden gelmelerinde danışanlar bu yeteneklerinden destek alır.[24]

Kavramsal İyileşme Modeli: Kurumların ve bireylerin kullanabileceği, iyileşmeyi tanımlayan soyut kavramlarla bağlantı kurmak hedeflenmektedir. İyileşme sürecindeki temel nokta umut, sağlığa kavuşma, güçlendirme ve ilişki içinde olmaktır.[24]

İşbirliğine Dayalı İyileşme Modeli: Kronik ruhsal bozukluğu olanlara yardım etmek üzere kanıta dayalı uygulamaları kullanarak, iyileşme yönelimli hizmetlere ilişkin politikaların bazı yönlerini uygulamaya koymaktadır.[24]

Sağlığın İyileştirilmesi Eylem Planı (SİEP): Acı veren semptomları takip etmek, bu semptomları azaltmak veya değiştirmek için geliştirilmiş bir sistemdir.[25]

Psikolojik İyileşme Modeli: Tatmin edici, anlamlı bir hayatın azim ve umuda dayalı kurularak bireyin kendi iyileşme sürecindeki azmine odaklanan bir modeldir.[25]

Ruhsal Hastalıklarda İçselleştirilmiş Damgalanma

Eskiden ruhsal hastalığı olan bireyler; içine cin girmiş, günahlarından dolayı cezalandırılmış ve kötü niyetli olarak görülmekteydi. Ruhsal hastalığı olan bireyler cezalandırılır, o kişilerden kaçılır, alay edilir, toplumdan uzak tutulur ve damgalanırdı.[12] Damgalama kavramı, toplumun çoğu tarafından olumsuz olarak değerlendirilen kişiye karşı ayırıcı ve reddedici davranışlar bütünüdür.[26] Damgalama; bireyin dışlanmasına, yabancılaşmasına ve reddedilmesine, dolayısıyla tam potansiyellerini azaltmasına yönelik yıkıcı bir tutumdur.[27] Ruhsal hastalığa sahip kişileri damgalayıcı bazı önemli faktörler; bireysel faktörler, hastalık süreciyle ilişkili faktörler, sosyal çevre ve medya başlıkları altında ele alınabilir.[28]

Son yıllarda ruh sağlığı hizmetleri önemli ölçüde gelişmiş olsa da damgalamada, koşulların var olan durumdan daha kötü sonuçlara neden olduğu bilinmektedir.[29] Çiftçi ve ark. [30]'nın da belirttiği gibi, damgalama sonucunda birey, tedavi almamayı veya tedaviyi bırakmayı tercih etmektedir. [28]

Ruhsal hastalığa sahip bireyler yaşadığı çevrede kendilerine yönelik var olan olumsuz tutum, inanç ve davranışları benimsemesi, kabul etmesi ve benlik saygısında ve öz etkililikte azalma ile bireylerin kendilerini toplumdan izole etmesi sonucu kişiler damgalamayı içselleştirmektedir.[28]

İçselleştirilmiş damgalanmanın kronik ruhsal hastalıkları olan kişilerin iyileşmesi ve sosyalleşmesi önündeki en önemli engellerden biri olduğu saptanmıştır.[31] Bu bireyler damgalanmayı en fazla psikolojik yardım almakta olduğu zaman yaşamaktadır. Yani, bireyler yardım alma sürecinde toplum tarafından damgalanacağını ne kadar düşünürse veya kendini ne kadar damgalarsa yardım arama davranışı da o kadar gecikmektedir.[28]

Şekil 1. İçselleştirilmiş Damgalanmanın İyileşmeyi Engelleme Süreci [32]

Tablo 1. Dünyada ve Ülkemizde İçselleştirilmiş Damgalanmanın İyileşmeyi Engelleme Süreci ile İlgili Yapılan Bazı Çalışmalar

Yıl	Yazar	Ülke	Örneklem	Sonuç
2021	Albayrak ve Asi Karakaş[8]	Türkiye	Bir toplum ruh sağlığı merkezine kayıtlı olan 131'i şizofreni olmak üzere toplam 230 kişiyle tamamlanmıştır.	Ruhsal hastaların içselleştirilmiş damgalanma ve iyileşme düzeylerinin yüksek olduğu ve içselleştirilmiş damgalanma ile iyileşme arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRI HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

2020	Kurt ve Arkadaşları[33]	Türkiye	Şizofreni veya şizoaffektif bozukluk tanısı alan 145 birey ile tamamlanmıştır.	Çalışma sonucunda hastaların kendini damgalama ve öznel iyileşme puanları arasında negatif yönlü güçlü bir ilişki tespit edilmiştir.
2019	Çapar ve Kavak[34]	Türkiye	250 şizofreni hastası ile tamamlanmıştır.	Şizofreni hastalarında içselleştirilmiş damgalanma düzeyinin yüksek, işlevsel iyileşme düzeyinin düşük olduğu bulunmuştur.
2021	Komatsu ve ark. [35]	Japonya	105 şizofreni hastası ile tamamlanmıştır.	Kendini damgalama ile ilgili olarak, stereotip onaylama ve algılanan ayrımcılık, depresif belirtiler yoluyla iyileşme üzerinde olumsuz bir etkiye sahipken, damgalanmaya karşı direnç iyileşme üzerinde doğrudan olumsuz bir etkiye sahipti.
2021	Ordóñez-Cambor ve ark.[36]	İspanya	114 psikoz hastası ile tamamlanmıştır.	Sonuçlar, olumsuz semptomatolojinin etkisinin, kişinin bozukluğuna ilişkin damgalanmasını yordadığını göstermektedir
2021	Díaz-Mandado, ve Periañez [37]	İspanya	Şiddetli ruhsal hastalığı ve yüksek düzeyde içselleştirilmiş damgalanma yaşayan 54 kişi ile tamamlanmıştır (Müdahale grubu için n=29, kontrol grubu için n=25) kişi rastgele atanmıştır).	"İçselleştirilmiş Damgalanmayla Başa Çıkma Programı" (PAREI) içselleştirilmiş damgalanmayı azaltmak ve ciddi ruhsal hastalığı ve yüksek içselleştirilmiş damgalanma olan kişilerde klinik ve öznel iyileşme belirteçlerini iyileştirmek için umut verici bir müdahale aracı olduğunu göstermektedir.

İçselleştirilmiş Damgalanmanın İyileşmeyi Engelleme Sürecinde Psikiyatri Hemşireliği

Psikiyatride iyileşme; sürekli, kapsamlı, hastanın hedefleri ile uyumlu, işbirlikçi, yeri gelince esneklik gösteren, bireyin kültürü ve kişisel gereksinimleriyle uyumlu ve toplum tedavisini de içeren kanıta dayalı uygulamalarla mümkündür. Bu süreçte psikiyatri hemşireleri ise, hastaların yaşam değişikliklerine uyumda destekleyici roledir. [17] Birey iyileşme yolculuğunda önemli bir sürücüdür, hemşire sadece bireyin iyileşme adına potansiyelini ortaya çıkarmada yol göstericidir.[12]

Hemşireler, ruhsal hastalığı olan bireylerin mümkün olduğunca bağımsız kalmalarına, hastaneye yatış sayılarının mümkün oldukça azaltılmasına yardım etmede önemli konumdadır ve bu şekilde olmaya da devam edeceklerdir. Ruhsal hastalıkların iyileşmesi mümkündür ve umut, güven ve hür irade tedavi modelleri ve mutlaka dâhil edilmelidir.[25]

İyileşmeyi engelleyen faktörlerden biri olan içselleştirilmiş damgalanma; ruhsal hastalığa sahip bireylerin toplumsal uyumunu, kişilerarası ve mesleki işlevselliklerini bozan, tedavi ve bakım süreçlerini etkileyen önemli bir faktördür. Damgalama eylemi, ruh sağlığı çalışanlarında da görülebilmektedir. Kullanılan dilin ve ifade biçimlerinin

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

de damgalamada önem arz ettiği bilinciyle, bu alanda yapılacak faaliyetlerin damgalamayı azaltmada katkı sağlayacağı bilinmektedir.[38]

Psikiyatri hemşireleri eğitim rolü kapsamında ruhsal hastalıklara yönelik bilgilendirme eğitimleri planlamalıdır. Aynı zamanda ülkemizdeki psikiyatri eğitimini gözden geçirerek, bu eğitim programlarına bilgi, inanç, tutum ve davranış değiştirmeye yönelik eğitim programları eklemelidir.[8,40] Toplum liderlik yapan meslek grupları ve psikiyatri hemşireleri işbirliği yaparak ruhsal hastalıklara yönelik olumsuz tutumları olumluya çevirmede birlikte çalışmaları ve psikiyatri hemşirelerinin ruh sağlığı yasasının çıkarılmasında aktif roller alabilmeleri son derece önemlidir.[39] Ayrıca ruhsal hastalıkları erken dönemde belirleyebilmeli, ruhsal hastalığı olan bireylerin ve ailelerinin damgalanma ile ilgili korkuları ve sorunları erken dönemde fark edebilmelidir. Tüm bunları yaparken semptomları kontrol altına alan ve yan etkileri azaltan tedavilerin kullanımını arttırmalıdır. [8,40]

Sonuç ve Öneriler

İyileşme, ruhsal hastalığı olan bireylerin hastalıklarının üstesinden gelmelerine ve hayatın anlamını keşfetmelerine yardım etmektedir. Bireylerin hastalıklarının üstesinden gelebileceği toplum, ruhsal hastaları damgalamaktan kaçınan ve toplumda bu bireylere de yer verilmesi gereken bir yer olmalıdır. Dolayısıyla damgalanmanın olmadığı bir toplumda ruhsal hastalık tanısı alan bireyler de kendilerini damgalanmaktan vazgeçip iyileşme olanaklarını elde edebileceklerdir. Hastalarla ve toplumla en fazla iletişimde bulunan psikiyatri hemşirelerine damgalanmayla mücadelede ve iyileşme yolculuğunda önemli sorumluluklar düşmektedir. Son zamanlarda ruhsal hastalıklarda iyileşme kavramına dikkat çekilmesine rağmen bu konudaki çalışmaların artırılması ve tamamen kötümser bakış açısının ortadan kaldırılması gerekmektedir. Tüm bunları gerçekleştirirken psikiyatri hemşireleri kanıta dayalı müdahalelere bakımında yer vermeli ve içselleştirilmiş damgalanma ve iyileşmeyle ilgili daha fazla nicel ve nitel çalışmalar yürütmelidir.

Kaynaklar

1. Chiba R, Miyamoto Y, Kawakami N, Harada N. (2014). Effectiveness of a program to facilitate recovery for people with long term mental illness in J apan. *Nursing & health sciences*, 16: 277-283.
2. Çam MO, Durmuş HA. (2016). Ruhsal Hastalığı Olan Bireyler ve Psikiyatri Hemşireleri Açısından İyileşme. *Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi* 32 (2) :97-106
3. Deegan PE. (1998). Recovery: The lived experience of rehabilitation. *Psychosocial rehabilitation journal*, 11: 11. 54
4. Slade M, Hayward M. (2007). Recovery, psychosis and psychiatry: research is better than rhetoric. *Acta Psychiatrica Scandinavica*, 116: 81-83.
5. Çam, M. O., ve Uğuryol, M. (2019). Ruhsal hastalıktan iyileşmeye kültürel etki. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 11(1), 55-64.
6. Olçun, Z.,ve Altun, Ö. Ş. (2017). The correlation between schizophrenic patients' level of internalized stigma and their level of hope. *Archives of psychiatric nursing*, 31(4), 332-337.
7. Schenk PSA, Bennett C, Cook JA ve ark. (2006). Changes in caregiving satisfaction and information needs among relatives of adults with mental illness: results of a randomized evaluation of a family-led education. *Am J Orthopsychiatry*, 76:545-53.
8. Albayrak E. ve Asi Karakaş, S. An Investigation of Internalized Stigma and Recovery Levels of Patients Registered

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

- in a Community Mental Health Center, *Perspective in Psychiatric Care*. Inpress.
9. Doğan, R., Mercan, N., ve Yüksel, Ç. (2020). Ruhsal Hastalıklarda İyileşme: Kavram Analizi. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 12(1), 91-99.
 10. McElligott, D. (2010). Healing: the journey from concept to nursing practice. *Journal of Holistic Nursing*, 28(4), 251-259.
 11. Davidson, L., O'Connell, M., Tondora, J., Styron, T., ve Kangas, K. (2006). The top ten concerns about recovery encountered in mental health system transformation. *Psychiatric services*, 57(5), 640-645.
 12. Çam O, Engin E. (2021). Ruh sağlığı ve hastalıkları hemşireliği bakım sanatı. Baskı. İstanbul Tıp Kitabevi.
 13. T.C. Sağlık Bakanlığı. Ulusal Ruh Sağlığı Eylem Planı (2011-2023).
 14. T.C. Sağlık Bakanlığı. (1998). Türkiye Ruh Sağlığı Profili Araştırması, Ana Rapor. Ankara: Erol N, Kılıç C, Ulusoy M, Keçeci M, Şimşek Z.
 15. T.C. Sağlık Bakanlığı. (2006). Türkiye Hastalık Yükü Çalışması. Refik Saydam Hıfzıssıhha Mektebi Müdürlüğü. ISBN: 975-590-198-1, Sağlık Bakanlığı Yayın No: 701. Ankara.
 16. Tanrıverdi, D. (2021). Farklı Yönleriyle Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği. Çukurova Nobel Top Kitabevi.
 17. Çam, O., ve Yalçın, N. (2018). Ruhsal hastalık ve iyileşme. *Psikiyatri Hemşireliği Dergisi*, 9(1), 55-60.
 18. Harding, CM, Brooks, GW, Ashikaga, T., Strauss, JS, ve Breier, A. (1987). Şiddetli akıl hastalığı olan kişilerin Vermont boylamsal çalışması, II: Şizofreni için geriye dönük olarak DSM-III kriterlerini karşılayan deneklerin uzun vadeli sonuçları. *Amerikan Psikiyatri dergisi*, 144 (6), 727-735.
 19. Jacobson N, Greenley D. (2001). What is recovery? A conceptual model and explication. *Psychiatric Services*, 52: 482-485.
 20. Polat, S., ve Kutlu, F. Y. (2019). Ruhsal Bozukluklarda Hastalık Yönetimi ve İyileşme Programı. *İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 4(3), 111-115.
 21. Pilgrim D, McCranie A. (2013). Recovery and mental health: A critical sociological account. Baskı. Macmillan International Higher Education.
 22. Renouf N. (2016). Recovery and Mental Health: A Critical Sociological Account.
 23. Yüksel, R., ve Arslantaş, H. (2021). Kanıta Dayalı Bir Psikiyatrik Rehabilitasyon Uygulaması: Hastalık Yönetimi ve İyileşme. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 13(3), 462-477.
 24. Şenocak, S. Ü., Arslantaş, H., ve Yüksel, R. (2019). Psikiyatrik iyileşmede yeni bir yönelim: İyileşme odaklı yaklaşım. *Arşiv Kaynak Tarama Dergisi*, 28(2), 83-97.
 25. Özcan, C.T. ve Gürhan, N. (2016). Ruh sağlığı ve psikiyatri hemşireliğinin temelleri. Kanıta dayalı uygulama bakım kavramları. Akademisyen Tıp Kitabevi.
 26. Malas, E. M. (2019). Ruhsal Bozukluklara Karşı Stigma-Derleme. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8(1), 1170-1188.
 27. İnanç, L., Ünal, Y., Semiz, Ü. B., ve Kutlu, G. (2018). Do mentalization skills affect the perception of stigma in patients with epilepsy?. *Epilepsy & Behavior*, 88, 49-53.
 28. Bekiroğlu, S. B. (2021). Ruhsal Hastalığa Sahip Bireylere Yönelik Damgalama: Etkileyen Faktörlere ve Bireyler Üzerindeki Etkilerine Dair Kavramsal Bir Çalışma. *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 17(33), 595-618.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

29. Thornicroft G, Mehta N, Clement S, Evans-Lacko S, Doherty M, Rose D, Koschorke M, Shidhaye R, O'Reilly C, Henderson C. (2016). Evidence for effective interventions to reduce mental-health-related stigma and discrimination. *The Lancet*, 387: 1123-1132.
30. Ciftci, A., Jones, N., ve Corrigan, P.W. (2013). Mental health stigma in the Muslim community. *Journal of Muslim Mental Health*, 7(1), 17-32.
31. Jackson VW-Y. (2015). Stigma as Social Death: Mental Health Outcomes in Chinese Americans with Schizophrenia. Alliant International University, California School of Professional Psychology, San Francisco.
32. Fung, K. M., Tsang, H. W., Corrigan, P. W., Lam, C. S., ve Cheng, W. M. (2007). Measuring self-stigma of mental illness in China and its implications for recovery. *International Journal of Social Psychiatry*, 53(5), 408-418.
33. Kurt, A., Erşan, E. E., ve Savaş, İ. (2020). Toplum Ruh Sağlığı Merkezi hizmeti alan ve ayaktan psikiyatri poliklinik hizmeti alan hastaların kendini damgalama ve öznel iyileşme durumlarının karşılaştırılması. *Psikiyatri Hemşireliği Dergisi*, 12(2), 103-112.
34. Çapar, M., ve Kavak, F. (2019). Effect of internalized stigma on functional recovery in patients with schizophrenia. *Perspectives in psychiatric care*, 55(1), 103-111.
35. Komatsu, H., Ono, T., Onoguchi, G., Tomita, H., ve Kakuto, Y. (2021). Mediating effects of self-stigma and depression on the association between autistic symptoms and recovery in patients with schizophrenia-spectrum disorders: a cross-sectional study. *BMC psychiatry*, 21(1), 1-10.
36. Ordóñez-Cambor, N., Paino, M., Fonseca-Pedrero, E., ve Pizarro-Ruiz, J. P. (2021). Mediation of the stigma in the influence of negative symptomatology over recovery in psychosis. *International Journal of Clinical and Health Psychology*, 21(2), 100220.
37. Díaz-Mandado, O. ve Periañez, J. A. (2021). An effective psychological intervention in reducing internalized stigma and improving recovery outcomes in people with severe mental illness. *Psychiatry Research*, 295, 113635.
38. Özer, Ü., Varlık, C., Çeri, V., Ince, B., ve Delice, M.A. (2017). Değişim bizden başlar: ruh sağlığı çalışanlarında ruhsal hastalıklara yönelik damgalayıcı tutumlar ve damgalayıcı dilin kullanımı. *Dusunen Adam*, 30(3), 224-232.
39. Açıkgöz, F., ve Akkuş, D. (2018). Ruhsal Hastalıklarda Damgalama ile Mücadele: Anahtar Rol Üstlenen Meslekler. *Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 8(3), 142-146.
40. Bilge, A. ve Çam, O. (2010). Ruhsal Hastalığa Yönelik Damgalama ile Mücadele. *TAF Preventive Medicine Bulletin*.9.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

TEMİZLİK İŞÇİLERİNE VERİLEN SAĞLIĞA ZARAR VERİCİ DAVRANIŞLARI ÖNLEMENE YÖNELİK FARKINDALIK EĞİTİMİNİN SAĞLIKLI YAŞAM DAVRANIŞLARI ÜZERİNE ETKİSİ

Aynur Uysal Toraman¹, Ayşegül Dönmez², Esra Engin², Fatma Savan¹, Hacer Demirkol³

¹Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir

²Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir

³Yozgat Bozok Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Yozgat

Özet

Giriş: Kapsamlı bir işçi sağlığından bahsedilebilmesi için işçilerin fiziksel, ruhsal ve sosyal sağlıkları bir bütün olarak ele alınmalı ve sağlığa zarar veren davranışları ayrıntılı olarak incelenmelidir. İşçilere sağlıklı yaşam davranışlarının kazandırılması ise uzun vadede fiziksel ve ruhsal hastalıkların önlenmesine, kişisel ve sosyal becerilerin gelişimine ve iyilik halinin artmasına katkı sağlamaktadır.

Amaç: Araştırma temizlik işçilerine verilen sağlığa zarar verici davranışları önlemeye yönelik farkındalık eğitiminin sağlıklı yaşam davranışları üzerine etkisini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Yöntem: Araştırma, ön test-son test kontrol grupsuz, yarı deneysel araştırma tasarımıdır. Evreni 204 temizlik işçisi oluşturmuştur. Sağlığa zarar verici davranışları olan işçileri saptamak için "Tanıtıcı Bilgi Formu", "Şiddet Tarama Anketi" ve "Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları Ölçeği II" kullanılmıştır. Kırk işçide sağlığa zarar verici bazı davranışların olduğu saptanmıştır. Toplam 21 işçi ise farkındalık eğitiminin tüm oturumlarına katılarak girişim grubunu meydana getirmiştir. Farkındalık eğitimi, Haziran 2019 tarihinde, her biri doksan dakika süren toplam dört oturumda tamamlanmıştır. Farkındalık eğitiminin ana içeriğini; dengeli beslenme ve yeterli fiziksel aktivite, stres ve stresle etkili baş etme yöntemleri, üreme sağlığı ve öfke-çatışma yönetimi konuları oluşturmuştur. Farkındalık eğitiminin etkinliğini değerlendirmek için araştırmacılar tarafından oluşturulan; beslenme, uyku, egzersiz, üreme sağlığı, stres-öfke yönetimi, çatışma çözümü ve sağlık sorumluluğu ile ilgili davranışları sorgulayan, toplam 24 maddeden oluşan bir anket kullanılmıştır. Anket farkındalık eğitiminin hemen öncesinde ön test ve eğitimin hemen bitiminde son test olarak uygulanmıştır.

Bulgular: İşçilerin "Her gün üç öğün yemek yeme" ($X^2=6,497$, $SD=2$, $p\leq 0,05$), "Her gün en az 1,5-2 litre su tüketme" ($X^2=14,000$, $SD=2$, $p\leq 0,05$), "Her gün iki kez süt ve süt ürünleri tüketme" ($X^2=14,250$, $SD=4$, $p\leq 0,05$), "Her gün en az 30 dakika tempolu yürüme" ($X^2=18,042$, $SD=4$, $p\leq 0,05$), "Her gün yedi-sekiz saat kesintisiz uyuma" ($X^2=14,593$, $SD=4$, $p\leq 0,05$), "Sağlık sorunu olduğunda sağlık kuruluşuna başvurma" ($X^2=25,148$, $SD=4$, $p\leq 0,05$), "Sıkıntılı durumlarda bunu çözmek için uğraşma" ($X^2=10,664$, $SD=1$, $p\leq 0,05$), "Sorunları çözebileceğine dair kendine güvenme" ($X^2=6,600$, $SD=2$, $p\leq 0,05$), "Bir sorun karşısında yapabilecek bir şey yoksa kabul etme" ($X^2=13,323$, $SD=4$, $p\leq 0,05$), "Sorunları çözemeyeceğini düşündüğünde, yakın çevreden destek alma" ($X^2=6,166$, $SD=2$, $p\leq 0,05$), "Anlaşmadığı kişi(ler)le fiziksel olarak kavga etme" ($X^2=6,300$, $SD=2$, $p\leq 0,05$), "İnsanlarla çatışma yaşadığında onlara ne hissettiğini anlatmaya çalışma" ($X^2=9,268$, $SD=2$, $p\leq 0,05$), "Günde beş taneden fazla sigara kullanma" ($X^2=27,161$, $SD=4$, $p\leq 0,05$) ve "Her gün az da olsa alkol alma" ($X^2=6,708$, $SD=2$, $p< 0,05$) davranışlarının eğitim sonrasında eğitim öncesine göre olumlu yönde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterdiği saptanmıştır.

Sonuç: Farkındalık eğitimi işçilerin bazı beslenme, egzersiz, uyku, stres-öfke yönetimi, çatışma çözümü ve sağlık sorumluluğu davranışlarında olumlu yönde gelişmeler sağlamıştır. Araştırma sonuçlarına göre hemşire araştırmacılara, işçilerin çalışma ortamını ve saatlerini gözleterek, tek bir sağlık davranışına odaklanan ve uzun süreli izlemlerin yapıldığı randomize kontrollü araştırmalar yürütmeleri önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: temizlik işçisi, sağlığa zarar verici davranış, sağlıklı yaşam davranışı, farkındalık eğitimi

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE EFFECTS OF THE AWARENESS TRAINING GIVEN TO CLEANING WORKERS CONCERNING THE PREVENTION OF HEALTH DAMAGING BEHAVIORS ON THEIR HEALTHY LIFESTYLE BEHAVIORS

Aynur Uysal Toraman¹, Aysegul Donmez², Esra Engin², Fatma Savan¹, Hacer Demirkol³

¹Ege University Nursing Faculty, Public Health Nursing Department, Izmir

²Ege University Nursing Faculty, Psychiatric and Mental Health Nursing Department, Izmir

³Yozgat Bozok University Faculty of Health Sciences, Psychiatric and Mental Health Nursing Department, Yozgat

Abstract

Introduction: It is important that workers' physical, mental and social health is considered as a whole and health-damaging behaviours are examined in detail for a far-reaching occupational health. Providing healthy living behaviors to workers will contribute to the prevention of physical and mental diseases, development of individual and social skills and improvement of well-being in the long run.

Aim: The research was carried out to evaluate the effect of 'awareness training' given to cleaning workers to prevent health damaging behaviors on their healthy lifestyle behaviors.

Method: The research is as a quasi-experimental study without pretest-posttest control groups. The universe consisted of 204 cleaning workers. To identify workers with harmful behaviors, "Introductory Information Form", "Violence Screening Questionnaire" and "Healthy Life Style Behavior Scale II" were used. Forty workers were found to have some health damaging behaviors. Participating in all sessions of the training, a total of 21 workers formed the intervention group. Awareness training was completed in June 2019 in a total of four sessions, each lasting ninety minutes. The main content of awareness training consisted of 'balanced diet and adequate physical activity', 'stress and effective coping methods', 'reproductive health' and 'anger-conflict management'. To evaluate the effectiveness of the awareness training, the researchers developed and used a 24-item questionnaire seeking the behaviors related to nutrition, sleep, exercise, reproductive health, stress-anger management, conflict resolution and health responsibility. The questionnaire was administered as a pre-test just before the awareness training and as a post-test at the end of the training.

Results: It was determined that the behavior of the workers after the training showed a statistically significant difference in the positive direction compared to the pre-training with the results as follows: "Eating three meals a day" (X₂=6.497, SD=2, p≤0.05), "Consuming at least 1.5-2 liters of water every day" (X₂=14.000, SD=2, p≤0.05), "Consuming milk and dairy products twice a day" (X₂=14.250, SD=4, p≤0.05), "At least 30 minutes of brisk walking every day" (X₂=18.042, SD=4, p≤0.05), "Uninterrupted sleep for 7-8 hours a day" (X₂=14.593, SD=4, p≤0.05), "Going to a medical institution when they have health problems" (X₂=25.148, SD=4, p≤0.05), "Struggling to deal with the problem in difficult situations" (X₂=10.664, SD=1, p≤0.05), "Self-confidence in dealing with troubles" (X₂=6,600, SD=2, p≤0.05), "Accepting the situation if there is nothing to be done in the face of a trouble" (X₂=13.323, SD=4, p≤0.05), "Receiving help from close social others when they think they cannot deal with the troubles" (X₂=6,166, SD=2, p≤0.05), "Physically fighting with the people they disagree with" (X₂=6,300, SD=2, p≤0.05), "Trying to tell people how they feel when they have conflict with them" (X₂=9,268, SD=2, p≤0.05), "Smoking more than five cigarettes a day" (X₂=27,161, SD=4, p≤0.05) and "Drinking alcohol more or less daily" (X₂=6,708, SD=2, p<0.05).

Conclusion: Awareness training provided positive developments in some nutrition behaviors, exercising behaviors, sleeping behaviors, stress-anger management behavior, conflict resolution behavior and health responsibility behaviors of the workers. According to the results of this study, nurse researchers are recommended to conduct randomized controlled studies focusing on a single health behavior with a long-term follow-up, considering the working environment and hours of the workers.

Keywords: cleaning worker, harmful behavior, healthy lifestyle behavior, awareness training

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

GİRİŞ

Günümüzde sanayi alanındaki gelişmelerle beraber işçi sağlığına verilen önem her geçen gün artmaktadır [1]. Kapsamlı bir işçi sağlığından bahsedilebilmesi için işçilerin fiziksel, ruhsal ve sosyal sağlıkları bir bütün olarak ele alınmalı ve sağlığa zarar veren davranışları ayrıntılı olarak incelenmelidir [2].

Ulusal ve uluslararası literatürde yapılan birçok araştırma, farklı iş kollarında çalışan işçilerin dengesiz beslenme, yetersiz aktivite, tütün-alkol ve madde kullanımını gibi sağlığa zarar veren davranışlar sergilediğini ve obezite, kalp-damar hastalığı, anemi, depresyon, anksiyete bozukluğu gibi fiziksel ve ruhsal hastalıklara sahip olduğunu göstermektedir [3-12].

Fiziksel ve ruhsal hastalıklar işçilerin becerilerini kullanmasını engellemekte, üretim kalitesini düşürmekte ve aynı zamanda işsizliğe ya da erken emekliliğe neden olmaktadır. Ülkemizde işçilerin sağladığı iş gücü, ülke ekonomisi açısından oldukça önemlidir. İşçi sağlığının bozulması bireyi doğrudan, ülke ekonomisini ise dolaylı yoldan olumsuz etkilemektedir [13-14]. Bu nedenle temel insan hakkı olan sağlığın korunması ve ülke ekonomisinin yararı için işçi sağlığı üzerinde önemle durulması gerekmektedir [15].

Hemşireler klinisyen, yönetici, danışman, eğitici, araştırmacı gibi rolleri ile işçi sağlığının korunmasında, geliştirilmesinde ve teşvikinde ön saflarda yer almaktadır [16]. Bu araştırmanın yürütülmesi için halk sağlığı ve psikiyatri alanındaki uzman akademisyen hemşireler iş birliği yapmıştır. Araştırmada temizlik işçilerine sağlığa zarar verici davranışlara karşı farkındalık kazandırmak ve sağlıklı yaşam için davranış ve tutum değişikliği oluşturmak amaçlanmıştır. Çünkü işçilerin sağlıklı yaşam davranışları kazanmaları fiziksel ve ruhsal hastalıkların önlenmesine, kişisel ve sosyal becerilerin gelişimine ve iyilik halinin artmasına katkı sağlamaktadır [17].

Amaç

Araştırma temizlik işçilerine verilen sağlığa zarar verici davranışları önlemeye yönelik farkındalık eğitiminin sağlıklı yaşam davranışları üzerine etkisini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Yöntem

Araştırma ön test-son test kontrol grupsuz, yarı deneysel araştırma tasarımında yürütülmüştür. Araştırmanın evrenini, Ege Bölgesi'nde yer alan bir ilçe belediyesinde çalışan 204 temizlik işçisi oluşturmuştur. Sağlıklı yaşam davranışları açısından risk oluşturan örneklem grubunu belirlemek için "Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışları Ölçeği II (SYBD II)" [18] ve işçilerin şiddet uygulama ve/veya görme davranışının sübjektif ifadeler ile değerlendirildiği "Şiddet Tarama Anketi" kullanılmıştır. SYBD II'nin kesme puanı olan 104'ün altında puan alan ve eşine ya da kız/erkek arkadaşına şiddet uygulayan ve/veya eşi ya da kız/erkek arkadaşı tarafından şiddet gören 40 temizlik işçisi sağlığa zarar verici davranışları önlemeye yönelik farkındalık eğitiminin hedef grubunu oluşturmuştur. Eğitime 29 temizlik işçisi gönüllü olarak katılım göstermiştir. Sekiz işçi yoğun çalışma koşullarına bağlı fiziksel yorgunluk nedeniyle otumlara düzenli olarak katılmamış ve örneklem dışında bırakılmıştır. Araştırma toplam 21 işçi ile tamamlanmıştır.

Farkındalık eğitimi, Haziran 2019 tarihinde, her biri doksan dakika süren toplam dört oturumda uygulanmıştır. *Birinci Oturumda:* Dengeli Beslenme, Yeterli Fiziksel Aktivite ve Dinlenme, *İkinci Oturumda:* Stres ve Stresle Etkili Baş Etme Yöntemleri, *Üçüncü Oturumda:* Üreme Sağlığı, *Dördüncü Oturumda:* Öfke-Çatışma Yönetimi konuları

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

ele alınmıştır. Verilerinin değerlendirilmesinde, Statistical Package for Social Science 22,0 (SPSS) paket programı kullanılmıştır. Veriler %95'lik güven aralığında, anlamlılık $p \leq 0,05$ düzeyinde değerlendirilmiştir. İstatistiksel analizler yüzde, ortalama ve ki kare testi kullanılarak yapılmıştır.

Bulgular

İşçilerin yaş ortalaması $42,52 \pm 6,48$ olup, %85,7'si erkek, %52,4'ü ilkokul mezunu ve %85,7'si evlidir. İşçilerin "Her gün üç öğün yemek yeme" ($X^2=6,497$, $SD=2$, $p \leq 0,05$), "Her gün en az 1,5-2 litre su tüketme" ($X^2=14,000$, $SD=2$, $p \leq 0,05$), "Her gün iki kez süt ve süt ürünleri tüketme" ($X^2=14,250$, $SD=4$, $p \leq 0,05$), "Her gün en az 30 dakika tempolu yürüme" ($X^2=18,042$, $SD=4$, $p \leq 0,05$), "Her gün yedi-sekiz saat kesintisiz uyuma" ($X^2=14,593$, $SD=4$, $p \leq 0,05$), "Sağlık sorunu olduğunda sağlık kuruluşuna başvurma" ($X^2=25,148$, $SD=4$, $p \leq 0,05$), "Sıkıntılı durumlarda bunu çözmek için uğraşma" ($X^2=10,664$, $SD=1$, $p \leq 0,05$), "Sorunları çözebileceğine dair kendine güvenme" ($X^2=6,600$, $SD=2$, $p \leq 0,05$), "Bir sorun karşısında yapabilecek bir şey yoksa kabul etme" ($X^2=13,323$, $SD=4$, $p \leq 0,05$), "Sorunları çözemeyeceğini düşündüğünde, yakın çevreden destek alma" ($X^2=6,166$, $SD=2$, $p \leq 0,05$), "Anlaşamadığı kişi(ler)le fiziksel olarak kavga etme" ($X^2=6,300$, $SD=2$, $p \leq 0,05$), "İnsanlarla çatışma yaşadığında onlara ne hissettiğini anlatmaya çalışma" ($X^2=9,268$, $SD=2$, $p \leq 0,05$), "Günde beş taneden fazla sigara kullanma" ($X^2=27,161$, $SD=4$, $p \leq 0,05$) ve "Her gün az da olsa alkol alma" ($X^2=6,708$, $SD=2$, $p < 0,05$) davranışlarının eğitim sonrasında eğitim öncesine göre olumlu yönde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterdiği saptanmıştır.

Sonuç

İşçilerin sağlığa zarar veren davranışlardan uzak durması ve sağlıklı yaşam davranışları kazanmaları, kronik hastalıkların önlenmesi, yaşam kalitesinin yükselmesi, iş gücünün artması ve ülke ekonomisinin gelişmesi açısından oldukça önemlidir. Uluslararası literatürde işçilere sağlık yaşam davranışları kazandırmak amacıyla çok sayıda araştırma yürütülmesine rağmen [19-21], ulusal literatürde bu kapsamda yürütülen araştırma sayısının oldukça sınırlı olduğu görülmüştür [22-23]. Ulusal literatürdeki bu açığı gidermek amacıyla halk sağlığı ve psikiyatri hemşireliğinde uzman akademisyenler tarafından yürütülen bu çalışmada, sağlığa zarar verici davranışları önlemeye yönelik farkındalık eğitimi işçilerin bazı beslenme, egzersiz, uyku, stres-öfke yönetimi-çatışma çözümü ve sağlık sorumluluğu davranışlarında olumlu yönde gelişmeler sağlamıştır. Bu çalışmanın sonuçlarına göre hemşire araştırmacılara, işçilerin çalışma ortamını ve saatlerini gözleterek, tek bir sağlık davranışına odaklanan ve uzun süreli izlemlerin yapıldığı randomize kontrollü araştırmalar yürütmeleri önerilmektedir.

KAYNAKLAR

1. Karacan E, Erdoğan ÖN. İşçi sağlığı ve iş güvenliğine insan kaynakları yönetimi fonksiyonları açısından çözümsel bir yaklaşım. Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi. 2011; 1(21): 102-16.
2. who.int [Internet]. Geneva: World Health Organization. WHO Definition of Health; c1946 [cited 2021 Oct 12]. Available from: https://www.euro.who.int/_data/assets/pdf_file/0003/152184/RD_Dastein_speech_wellbeing_07Oct.pdf
3. Bilge E. Bir işletmede çalışanların beslenme durumları ve enerji harcamalarının değerlendirilmesi. Edirne: T.C. Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Halk Sağlığı Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi; 2009.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

4. Bekar A, Ersoy AF. Sanayide çalışan işçilerin enerji harcamaları ve beslenme durumlarının incelenmesi. E-Journal of New World Sciences Academy. 2011; 6(3): 84-108.
5. Hamraa KA. Mobilya üretiminde çalışan işçilerin beslenme durumlarının ve bazı antropometrik ölçümlerinin saptanması. Ankara: T.C. Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beslenme Bilimleri Programı Yüksek Lisans Tezi; 2013.
6. Del Duca FG, Silva KS, Garcia LMT, Antunes de Oliveria ES, Nahas MV. Clustering of unhealthy behaviors in Brazilian population of industrial workers. Prev. Med. 2012; 54: 254-58.
7. Yılmazel G, Çetinkaya F, Naçar M. Fabrika işçilerinin sigara kullanma alışkanlıkları ve sigara bırakma konusundaki düşünceleri. Dicle Tıp Dergisi. 2014; 41(4): 717-23.
8. Gökmen N, Yıldız A, Deniz Ö. Perception and practicing of the health risk factors related to tobacco in workers working in a tobacco factory. TAF Prve. Med. Bull. 2007; 6(6):465-74.
9. Brites RMR, Mendes de Abreu AM. Alcohol consumption pattern among workers and socioeconomic profile. Acta Paul Enferm. 2014; 27(2): 93-9.
10. Slavitt WI, Reagin A, Finch RA. An employer's guide to workplace substance abuse: strategies and treatment recommendations. An employer's guide to workplace substance abuse, 2009 [cited 2021 Oct 23]. <https://www.mychoicematters.net/wp-content/uploads/2018/10/3.1-Employers-Guide-to-Workplace-Substance-Abuse-Aug.-2009.pdf>
11. Elser H, Rehkopf DH, Meausoone V, Jewell NP, Eisen EA, Cullen MR. Gender, depression, and blue-collar work: A retrospective cohort study of U.S. aluminum manufacturers. Epidemiology. 2019; 30(3): 435-44.
12. Rivière M, Leroyer A, Carreira LF, Blanchon T, Plancke L, Maria Melchior M, Younès N. Which work related characteristics are most strongly associated with common mental disorders? A cross-sectional study. *BMJ Open*. 2018; 8(8): e020770.
13. Robroek SJW, Schuring M, Croezen S, Stattin M, Burdorf A. Poor health, unhealthy behaviors, and unfavorable work characteristics influence pathways of exit from paid employment among older workers in Europe: A four year follow-up study. *Scand J Work Environ Health*. 2013;39(2):125-33.
14. Mushtaq A, Mohsin A, Zaman K. Effects of health on changing labor force participation in Pakistan. Springerplus. 2013; 2: 1-10.
15. Korkmaz A, Avsallı H. Çalışma hayatında yeni bir dönem: 6331 sayılı iş sağlığı ve güvenliği yasası. SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi. 2012; 26: 153-67.
16. Yılmazel G, Naçar M, Çetinkaya F. Bir sanayi kuruluşunda çalışan işçilerin sağlığı geliştirme davranışları. TAF Prev Med Bull. 2015;14(2):161-70.
17. Rita C, Lúcia F. Health education for awareness and behavioral change and influence. In: Filho WL, Wall T, Azeiteiro U, Azul A, Brandli L, Özuyar P, editors. Good health and well-being. Encyclopedia of the unsustainable development goals. Cham: Springer;2019.p. 1-12.
18. Bahar Z, Beşer A, Gördes N, Ersin F, Kıssal A. Sağlıklı yaşam biçimi davranışları ölçeği'nin geçerlik ve güvenilirlik çalışması. C.Ü. Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi. 2008; 12(1): 1-13.
19. Groeneveld F, Proper KI, van der Beek AJ, van Mechelen W. Sustained body weight reduction by an individual-based life style intervention for workers in the construction industry at risk for cardiovascular disease: Results

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

- of a randomized controlled trials. *Prev. Med.* 2010; 51: 240-46.
20. Itani O, Kaneita Y, Jike M, Furuya M, Uezono C, Oda F, et al. Sleep-related factors associated with industrial accidents among factory workers and sleep hygiene education intervention. *Sleep Biol Rhythms.* 2018; 16:239-251.
21. Viester L, Verhagen EALM, Bongers PM, van der Beek JA. Effectiveness of a work site intervention for male construction workers on dietary and physical activity behaviors, body mass index, and health outcomes: Results of a randomized controlled trial. *J Health Promot.* 2018; 32(3): 795-805.
22. Bilge A, Balta S, Aykar FŞ, Yılmaz S. İşyerinde öfke kontrolü eğitiminin etkililiği: Otel işletmeleri çalışanları ile yapılan bir araştırma. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi.* 2017; 6(4): 186-92.
23. Balta S, Bilge A, Aykar FŞ, Yılmaz S. Otel işletmelerinde çatışma yönetimi eğitiminin etkililiği. *İşletme Fakültesi Dergisi.* 2017; 18(2): 233-45.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

COVID-19 SONRASI GELİŞEN DİSOSİYATİF YAŞANTILAR VE DUYGUSAL YEME

¹Yasemin Ertaş Öztürk, ²Medine Koç, ³Bahadır Geniş, ⁴Meltem Meriç, ⁵Burak Şirin,
⁶Nermin Gürhan, ⁷Fatih Seyran

¹Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, Psikiyatri Hemşireliği AD, Samsun

²Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Psikiyatri Hemşireliği AD, Tokat,
³Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi, Psikiyatri AD, Kocaeli

⁴Lokman Hekim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Psikiyatri Hemşireliği AD, Ankara

⁵Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Psikiyatri Hemşireliği AD, Tokat

⁶Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Psikiyatri Hemşireliği AD, Tokat

⁷T.C. Sağlık Bakanlığı, Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Ankara

ÖZET

Giriş: COVID-19 salgını disosiyatif yaşantıları arttırarak duygusal yemeye sebep olabildiği gibi uzun süreli evde kalma sonucu oluşan strese bağlı olarak insanlar kendilerini iyi hissetmek için yemeğe yönelebilmektedir. Komplo düşüncesi olanlarda disosiyatif yaşantıların daha sık olabileceği ve bu grupta duygusal yemenin daha fazla olabileceği öne sürülebilir.

Amaç: Bu araştırmanın amacı; Türkiye örnekleminde COVID-19'a ilişkin algılar ve bu algıların COVID-19 hastalığı sonrası gelişen disosiyatif yaşantılar ve duygusal yeme düzeylerinin çeşitli değişkenlerle ilişkisini belirlemektir.

Yöntem: Araştırma tanımlayıcı kesitsel tipte bir çalışma olarak Mayıs 2020- Haziran 2020 tarihlerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırma evrenini Türkiye'deki tüm 18 yaş üstü kadın ve erkekler oluşturmaktadır. Örneklem için kartopu örnekleme tekniği kullanılmıştır. Bu katılımcılara, çevrimiçi ortamda hazırlanmış araştırma bağlantısı çeşitli sosyal medya platformları aracılığıyla gönderilmiştir. Katılımcılar da istenilen şekilde örnekleme uygun olan diğer katılımcılara çevrimiçi bağlantıyı göndermişlerdir. Çalışma gönüllülük esasına göre çeşitli mesleklerde görev yapan 516 katılımcıya ulaşılarak gerçekleştirilmiştir. Örneklemi; akademisyenler, öğrenciler, öğretmenler, sağlık çalışanları, kamu çalışanları, özel sektör çalışanları ve çalışmayan meslek grupları oluşturmuştur. Çalışmada sosyodemografik veri formu, Koronavirüs Hastalığının Nedenleri Algısı Ölçeği (CHNAÖ), Duygusal Yeme Ölçeği (DUYÖ) ve Disosiyatif Yaşantılar Ölçeği (DİYÖ) kullanılmıştır. Verileri eksik olan, çelişkili içeriğe sahip olan ve analiz edilemeyecek kadar eksik verinin bulunduğu cevaplar analize dahil edilmemiştir.

Bulgular: Örneklem %68.2'si kadın, %67.2'si üniversite mezunu, %44.2'si bekar, yaş ortalaması 34.48±9.97 idi. Ölçekler arasındaki ilişkilere bakıldığında, DİYÖ toplam puanı ile DUYÖ toplam puanları arasında pozitif yönde anlamlı derecede bir ilişki vardı ($p<0.01$). Bununla birlikte, DİYÖ toplam puanları ile CHNAÖ'nün Çevre alt boyut puanı arasında pozitif yönde anlamlı derecede bir ilişki vardı ($p<0.01$). DUYÖ toplam puanları ile CHNAÖ'nün Çevre ve İnanç alt boyut puanları arasında pozitif yönde anlamlı derecede bir ilişki vardı (sırasıyla $p<0.01$ ve $p<0.02$). DİYÖ'nün kesme puanı (30 puan) temel alındığında örneklem %48.4'ü disosiyatif yaşantılar içindedir. Buna ek olarak DUYÖ'nün kesme puanı (21 puan) temel alındığında örneklem %8.7'sinin duygusal yemesi olduğu tespit edildi.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

DİYÖ'nün yordayıcılarının değerlendirildiği çoklu doğrusal regresyon analizinde DUYÖ'nün yüksek puanları ($p<0.001$), bekar olma ($p<0.001$), alkol kullanma ($p<0.001$) ve CHNAÖ'nün çevre alt boyut puanlarının yüksek olması ($p=0.032$) anlamlı olan yordayıcılardı. DUYÖ'nün anlamlı yordayıcıları ise kadın olma ($p<0.001$), yüksek DİYÖ puanları ($p<0.001$), CHNAÖ'nün çevre alt boyutunun yüksek puanları ($p=0.006$), kronik hastalık varlığı ($p=0.004$), genç yaş ($p<0.001$) ve evli olma ($p=0.004$).

Tartışma-Sonuç: Pandemi döneminde bireyler yoğun stres yaşamakta ve bu durumla başetmek için yemek tüketimine yönelmektedir. Çalışmamızdaki örnekte duygusal yeme oranı yaklaşık on kişiden birinde iken, disosiyatif yaşantı her iki kişiden birinde gözükmektedir. Bu oran oldukça yüksektir. Duygusal yeme yüksek olanlar, bekar olanlar, alkol kullananlar Disosiyatif yaşantı açısından risk altında olarak görülmektedir. Duygusal yeme açısından risk altındaki grup ise, kadınlar, yüksek disosiyatif yaşantı içinde olanlar, kronik hastalığı olanlar, gençler ve evli olanlardır.

Anahtar Kelimeler: koronavirüs nedenleri algısı, disosiyatif yaşantı, duygusal yeme

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRI HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

DISSOCIATIVE EXPERIENCES AND EMOTIONAL EATING AFTER COVID-19 DISEASE

¹Yasemin Ertaş Öztürk, ²Medine Koç, ³Bahadır Geniş, ⁴Meltem Meriç, ⁵Burak Şirin, ⁶Nermin Gürhan, ⁷Fatih Seyran

¹Ondokuz Mayıs University, Faculty of Health Science, Nutrition and Dietetics, Psikiyatri Hemşireliği AD, Samsun

²Tokat Gaziosmanpaşa University, Faculty of Health Sciences, Psychiatric Department of Nursing, Tokat

³Kocaeli University, Faculty of Medicine, Department of Psychiatric, Kocaeli

⁴Lokman Hekim University, Faculty of Health Sciences, Psychiatric Department of Nursing, Ankara

⁵Tokat Gaziosmanpaşa University, Faculty of Health Sciences, Psychiatric Department of Nursing, Tokat

⁶Tokat Gaziosmanpaşa University, Faculty of Health Sciences, Psychiatric Department of Nursing, Tokat

⁷Republic of Turkey Ministry of Health of General Directorate of Management Services, Ankara

Introduction: The COVID-19 epidemic may cause emotional eating by increasing dissociative experiences, as well as the stress caused by staying at home for a long time, people may turn to food to feel good. It can be suggested that dissociative experiences may be more frequent in those with conspiracy thoughts and emotional eating may be more common in this group.

Objective: The aim of this study was to determine the perceptions of COVID-19 and the relationship between these dissociative experiences and emotional eating after new coronavirus disease perceptions and various variables of dissociative experiences and emotional eating levels that develop after the new type of corona virus disease in the sample of Turkey.

Method: The research was conducted between May 2020 and June 2020 as a descriptive cross-sectional study.. The population of the research consists of all men and women over 18 years old in Turkey. Snowball sampling was used for sampling. The online research link prepared online was sent to participants via various social media platforms. Those participants sent the online link to the people who were suitable for the sample as desired. The study was carried out on a voluntary basis by reaching 516 participants working in various professions. Academicians, students, teachers, health workers, public employees, private sector workers and non-working occupational groups including sample. Socio-demographic data form, Perception of Causes of COVID-19 (PCa-COVID-19), Emotional Eater Questionnaire (EEQ) and Dissociative Experiences (DE), was used as data collection tools. Answers with missing data, contradictory content, and incomplete data to be analysed were not included in the analysis.

Results: Of the sample, 68.2% were women, 67.2% were university graduates, 44.2% were single, and the mean age was 34.48±9.97. When the relationships between the scales were examined, a positive and significant correlation was determined between the total score of DE and total score of the EEQ scale (p<0.01). However, a positive and significant correlation was found between DE total scores and PCa-COVID-19 environment sub-dimensions (p<0.01). There was a positive and significant correlation was found between EEQ total scores and PCa-COVID-19 environment and belief sub-dimensions (respectively p<0,01 and p<0,02). Based on the cut-off score of DE (30 points), 48.4% of the sample was in dissociative experiences. In addition, based on the cut-off score of EEQ (21 points), 8.7% of the sample has emotional eating. In the multiple linear regression analysis in which the

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

predictors of DE were evaluated, high scores on EEQ ($p<0.001$), being single ($p<0.001$), alcohol use ($p<0.001$) and environment sub-dimension scores of PCa-COVID-19 ($p=0.032$) were significant predictors. Significant predictors of EEQ are being female ($p<0.001$), high DE scores ($p<0.001$), high scores of the environment sub-dimension of PCa-COVID-19 ($p=0.006$), presence of chronic disease ($p=0.004$), young age ($p<0.001$) and being married ($p=0.004$).

Argument-Conclusion: During the pandemic period, individuals experience intense stress and tend to consume food to cope with this situation. While the rate of emotional eating is about one in ten people in the sample in our study, dissociative experience is seen in one out of every two people. This rate is quite high. Those who have high emotional eating, those who are single, those who use alcohol are seen to be at risk in terms of dissociative life. The group at risk in terms of emotional eating is women, those with a high dissociative life, those with chronic diseases, young people and those who are married.

Keywords: Perception of coronavirus causes, dissociative experience, emotional eating

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

GİRİŞ

İnsanlar COVID-19 salgını döneminde bulaş yolunun kolay ve hızlı olması nedeniyle “sosyal izolasyon” veya “karantina” olarak adlandırılan süreci yaşamış ve korku duymuşlardır. Hasta veya şüpheli enfekte kişilerde çaresizlik, sosyal izolasyon, anksiyete, depresyon, uyku bozuklukları, saldırganlık ve intihar davranışı duyguları görülmektedir. Kendisine ve çevresine bulaştırmaktan çekinen ya da kendisine bulaştığı düşüncesine sahip olan bireylerin anksiyete, depresyon, stres ve endişesini somatik belirtilerle bedenselleştirmesi olası sorunlar arasında yer almaktadır. Ateş, hipoksi ve öksürük gibi enfeksiyon belirtileri de tüm bu sorunlarını hızlandırabilmekte veya şiddetlendirebilmektedir [1]. Virüsün kuluçka süresi ve olası asemptomatik bulaşması ek korku ve endişeye neden olabilmektedir [2, 3].

Dissosiyasyon, bütünleşmiş olması gereken bilinç, bellek, kimlik ya da çevre algısı işlevlerinde bozulmadır [4]. Dissosiyasyon; ağır stresör ile karşılaşan kişi bilincini bir süreliğine dış uyaranlara kapatarak egonun anksiyeteden geçici de olsa uzak tutulmasını sağlaması ve çatışmayı yatıştırıcı bir işleve sahip olması nedeniyle bir savunma mekanizmasıdır. Stresörle karşılaşan kişinin normal psikobiyolojik baş etme kapasitesinin yetersiz kaldığı durumlarda dissosiyasyon belirtileri daha şiddetli, yaygın ve inatçı şekilde ortaya çıkmaktadır [5]. Kişiler dissosiyasyonu kişilik özellikleri olarak, travma ve strese karşı bir savunma mekanizması veya klinik bozukluklarda, patolojik belirti ve sendrom olarak üç farklı şekilde yaşayabilmektedir [6]. Dissosiyatif yaşantıların genel toplumdaki prevalansının %75'e kadar çıktığı bildirilmişken, dissosiyatif bozuklukların prevalansının genel popülasyonda %2-3, klinik popülasyonda %10 civarında olduğu öngörülmektedir [5].

Stres, anksiyete, depresyon, kızgınlık gibi olumsuz duygular bireyin yemek yemesini arttırmaktadır [7]. Olumsuz duygulara yanıt olarak oluşun yemek yeme eğilimine “duygusal yeme” denilmektedir. Duygusal yeme davranışında bulunanlar açlık sonucu fizyolojik sinyallere göre değil, psikolojik sıkıntıya yanıt olarak yemektedir [8]. Duygusal yeme, daha fazla günlük stresörlere cevap olarak yemek yeme durumu, daha yüksek bir atıştırma sıklığı ve daha fazla enerjisi yoğun, yüksek yağlı yiyecek tüketimi ile ilişkili bulunmuştur [9].

COVID-19 salgını dissosiyatif yaşantıları arttırarak duygusal yemeye sebep olabildiği gibi uzun süreli evde kalma sonucu oluşan strese bağlı olarak insanlar kendilerini iyi hissetmek için yemeğe yönelebilmektedir. Aynı zamanda komplo düşüncesi olanlarda dissosiyatif yaşantıların daha sık olabileceği ve bu grupta duygusal yemenin daha fazla olabileceği öne sürülebilir. COVID-19 ile ilgili yapılan çalışma sayısı ise yeni bir durum olmasından dolayı çok azdır. Toplumun tüm kesimlerini kapsayan COVID-19 ile dissosiyasyon ve duygusal yeme düzeyleri arasındaki ilişkiyi araştıran çalışmaya ise rastlanmamıştır. Bu çalışma Türk toplumunda COVID-19'a ilişkin algıları ve bu algıların dissosiyatif yaşantılar ve duygusal yeme düzeylerinin çeşitli değişkenlerle ilişkisini belirlemek amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.

Yöntem

Araştırma kesitsel tanımlayıcı nitelikte bir çalışmadır. Araştırmanın örneklemini, araştırmacıların yakın çevresindeki katılımcılar oluşturmuştur. Bu katılımcılara, çevrimiçi ortamda hazırlanmış araştırma bağlantısı çeşitli sosyal medya platformları aracılığıyla gönderilmiştir.

Çevrimiçi anketin ilk sayfasında, araştırmanın başlığı, amacı ve yöntemi hakkında bilgi verilmiştir. Çalışmayı yürüten araştırmacılar ve sorumlu araştırmacıya ulaşılabilecek bir iletişim adresi eklenmiştir. Ek olarak, çalışmadan

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

elde edilen verilerin sadece bilimsel amaçlı kullanılacağı, katılımcının istediği bir aşamada çalışmadan çıkabileceği bilgisi verilmiştir. Çalışmaya gönüllü olarak katılan katılımcılar çalışmaya alınmıştır.

Çalışmada sosyodemografik veri formu, COVID-19'un Nedenleri Algısı Ölçeği (CNAÖ) [10], Duygusal Yeme Ölçeği (DUYÖ) [6] ve Disosiyatif Yaşantılar Ölçeği (DİYÖ) [11] kullanıldı.

Verileri eksik olan, çelişkili içeriğe sahip olan ve analiz edilemeyecek kadar eksik verinin bulunduğu cevaplar analize dahil edilmemiştir. Sonuç olarak 516 kişinin verisi analize dahil edilmiştir. Örneklemi; akademisyenler, öğrenciler, öğretmenler, sağlık çalışanları, kamu çalışanları, özel sektör çalışanları ve çalışmayan meslek grupları oluşturmuştur. Araştırma için Sağlık Bakanlığı onayı ve Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu izni alınmıştır.

Verilerin Analizi: Çalışmada istatistiksel analiz için SPSS 22.0 programı kullanıldı. Tanımlayıcı istatistikler sıklık, yüzde, ortalama ve standart sapma değerleri ile gösterildi. Sayısal değişkenin çarpıklık ve basıklık değerlerinin ± 1 arasında olduğundan bu değişkenlerin normallik varsayımı sağlandığı kabul edildi (Demir ve ark., 2016). Sayısal değişkenler arasındaki ilişkiyi değerlendirmekte pearson korelasyon testi kullanıldı. Çoklu doğrusal regresyon analizinde Duygusal Yeme ve Disosiyatif Yaşantılar ölçeklerinin toplam puanları bağımlı değişken olarak ele alındı. Bu regresyon analizinde çoklubağintı (multicollinearity) sorunu yaşanmaması için stepwise tekniği kullanıldı. Duygusal yemenin yordayıcılarını değerlendirmek için oluşturulan modelde koşul indeksi (condition index) 27.507 iken, disosiyatif yaşantıların yordayıcılarını belirlemek için oluşturulan modelde ise bu değer 16.157 idi. Bu değerler oluşturulan modellerde çoklubağintı sorununun olmadığını ya da kabul edilebilir düzeyde olduğunu göstermektedir. Ölçek güvenilirlik değerlendirmesinde iç güvenilirlik katsayıları (Cronbach alfa) kullanıldı. Cronbach alfa katsayısı C19-NÖ için 0.85, Duygusal Yeme Ölçeği için 0.89, Disosiyatif Yaşantılar Ölçeği için 0.82 olarak bulundu. İstatistiksel analizlerle anlamlılık düzeyi $p < 0.05$ olarak alındı.

Bulgular ve Tartışma

Çalışmaya 516 birey alınmış, yaş ortalaması 34.48 ± 9.97 idi. DİYÖ'nün kesme puanı (30 puan) temel alındığında [11] örneklemin %48.4'ü disosiyatif yaşantılar içindedir. Buna ek olarak DUYÖ'nün kesme puanı (21 puan) temel alındığında [6] örneklemin %8.7'sinin duygusal yemesi olduğu tespit edildi. Örnekleimde duygusal yeme oranı yaklaşık on kişiden birinde iken, disosiyatif yaşantı her iki kişiden birinde gözükmektedir. Bu oran oldukça yüksektir. Dissosiyasyonun gündelik yaşantıda stresle başa çıkma süreçlerinde ortaya çıkan bir savunma düzeneği [5] ve duygusal yemede sadece duygulanıma cevaben ortaya çıktığı varsayılan yeme davranışı olarak tanımlandığından [12] araştırmaya katılanlarda pandemiye bağlı yoğun stres yaşadığı ve bu yoğun strese bağlı olarak da yemede artışın olduğu düşünülmektedir.

Tablo 1'de örneklemin sosyodemografik ve diğer özellikleri gösterilmiştir. Örneklemin %68.2'si kadın, %55.8'i evli, %67.2'si üniversite mezunu olduğu belirlenmiştir. Kronik hastalık sahibi olma durumu %14.7 iken, sigara kullanımı %27.9 olarak saptanmıştır. Örneklemin %4.3'ü psikiyatrik bir bozukluğu olduğunu belirtirken, %7'si psikiyatrik herhangi bir ilaç kullandığını belirtmiştir. Kronik hastalık, sigara kullanımı ve psikiyatrik tanı almanın da stres ve beslenme üzerinde bir etken oluşturmuş olabileceğini söyleyebiliriz.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Tablo 1: Örneklemin sosyodemografik ve diğer özellikleri

	n	%
Cinsiyet		
Kadın	352	68.2
Erkek	164	31.8
Medeni durum		
Evli	288	55.8
Bekar	228	44.2
Eğitim durumu		
Lise	74	14.3
Üniversite	347	67.2
Lisansüstü	95	18.5
Kronik hastalık		
Var	76	14.7
Yok	440	85.3
Alkol kullanımı		
Var	99	19.2
Yok	417	80.8
Sigara kullanımı		
Var	144	27.9
Yok	372	72.1
Psikiyatrik bozukluk		
Var	22	4.3
Yok	494	95.7
Psikiyatrik ilaç kullanımı		
Var	36	7.0
Yok	480	93.0
Ailede Psikiyatrik bozukluk		
Var	50	9.7
Yok	466	90.3

Uygulanan ölçekler arasındaki bağıntı katsayılarının incelenmesi Tablo 2’de gösterildi. Disosiyatif Yaşantı Ölçeği’nin toplam puanı ile COVID-19’un Nedenleri Ölçeği’nin çevre alt boyutu puanı ve Duygusal Yeme Ölçeğinin toplam puanı arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır (her biri için $p < 0.01$). Pandemi nedeniyle bireylerin alışagelmış iş, yaşam ve ilişkilerinde zorunlu değişimler olmasının yanı sıra yeme bozuklukları [13,14,15] ve disosiyatif yaşantıların da arttığı gösterilmiştir [16]. Çalışma bulguları araştırma sonuçları ile benzerlik göstermektedir.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Tablo 2: Uygulanan ölçekler arasındaki bağıntı katsayılarının incelenmesi

Ölçekler	Ort.	ss	1	2	3	4	5
(1) Disosiyatif Yaşantı Ölçeği	39.68	34.09	-				
(2) C19-NÖ- Komplo	17.74	6.24	-0.002	-			
(3) C19-NÖ- Çevre	14.20	5.00	0.138**	0.178**	-		
(4) C19-NÖ- İnanç	6.90	3.57	0.062	0.216**	0.309**	-	
(5) Duygusal Yeme Ölçeği	10.53	6.43	0.207**	0.074	0.170**	0.100*	-

Ort.: Ortalama, ss: standart sapma, C19-NÖ: COVID-19'un Nedenleri Ölçeği, **, Korelasyon 0.01 düzeyinde anlamlıdır. * Korelasyon 0.05 düzeyinde anlamlıdır.

Tablo 3: Disosiyatif Yaşantılar ve Duygusal Yeme Ölçekleri toplam puanlarının çoklu regresyon analizi ile değerlendirilmesi

Değişkenler	Standardize edilmiş katsayılar		Standardize Katsayılar	t	p	Model analiz sonuçları		
	B	Standart Hata	β (Beta)			F	p	R ²
Disosiyatif Yaşantılar ölçeği								
Duygusal Yeme Ölçeği	1.05	0.22	0.19	4.70	<0.001	16.40	<0.001	0.11
Medeni durum	11.50	2.89	0.16	3.97	<0.001			
Alkol kullanımı	-14.08	3.63	-0.16	-3.88	<0.001			
Çevre	0.62	0.29	0.09	2.15	0.032			
Duygusal Yeme Ölçeği								
Cinsiyet	-2.48	0.58	-0.18	-4.28	<0.001	13.83	<0.001	0.14
Disosiyatif Yaşantı Ölçeği	0.03	0.01	0.19	4.49	<0.001			
C19-NÖ- Çevre	0.15	0.05	0.11	2.75	0.006			
Kronik Hastalık	-2.32	0.79	-0.12	-2.92	0.004			
Yaş	-1.25	0.03	-0.19	-3.93	<0.001			
Medeni durum	-1.78	0.62	-0.13	-2.85	0.004			

Disosiyatif Yaşantılar ve Duygusal Yeme Ölçekleri toplam puanlarının çoklu regresyon analizi ile değerlendirilmesi Tablo 3'te gösterildi. Her iki modele de cinsiyet, yaş, medeni durum, eğitim durumu, kronik hastalık durumu, alkol kullanımı, sigara kullanımı, C19-NÖ'nün Komplo, İnanç ve Çevre alt boyut değişkenleri eklendi. Ayrıca, Disosiyatif Yaşantılar Ölçeği'nin yordayıcılarının araştırıldığı modele Duygusal Yeme Ölçeği toplam puanı eklenirken, Duygusal Yeme Ölçeği'nin yordayıcılarının değerlendirildiği modele de Disosiyatif Yaşantılar Ölçeği'nin toplam puanı eklendi. Oluşturulan her iki model de anlamlıydı (her biri için $p < 0.001$).

Disosiyatif Yaşantılar Ölçeği'nin önem sırasında göre anlamlı yordayıcıları; duygusal yemenin yüksek olması

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

($\beta=0.19$, $p<0.001$), bekar olma ($\beta=0.16$, $p<0.001$), alkol kullanımının olması ($\beta=0.16$, $p<0.001$) ve COVID-19'un nedeni olarak çevreyle ilgili kirlilik düşüncelerinin yüksek olmasıydı ($\beta=0.09$, $p=0.032$). Duygusal Yeme Ölçeği'nin önem sırasına göre anlamlı yordayıcıları ise disosiyatif yaşantının yüksek olması ($\beta=0.19$, $p<0.001$), genç yaşta olma ($\beta=0.19$, $p<0.001$), kadın olma ($\beta=0.19$, $p<0.001$), evli olma ($\beta=0.19$, $p<0.001$), kronik hastalık sahibi olma ($\beta=0.19$, $p<0.001$) ve COVID-19'un nedeni olarak çevreyle ilgili kirlilik düşüncelerinin yüksek olmasıydı ($\beta=0.19$, $p<0.001$). Özellikle salgın sırasında evde olma iş yaşamı ve sosyal yaşamın sekteye uğraması bireylerin kendilerini boşlukta hissetmesi ile ve evde bulunulan sürede hamur işi gibi yiyeceklerin daha fazla üretilmesi ve tüketilmesi, abur cubur atıştırmalıkların fazla tüketilmesi önemli bir etken olduğu söylenebilir. Özellikle de dışarıdan alınan yiyeceklerin kontamine olma ve bulaş korkusu ile evde pişirme oranında da artış olmuş olabilir. Bir çalışmada da tıkanırçasına yemenin disosiyonla, disosiyonun da tıkanırçasına yeme ile ilişkili olduğu belirtilmektedir [17]. Çalışmadaki bulgular literatür ile benzerlik göstermektedir. Yapılan başka bir çalışmada da yüksek şekerli yiyecek ve içecek alımının COVID-19 ile ilgili ciddi endişeleri olanlar ile psikolojik sıkıntısı olanların genel nüfusa göre daha yüksek bulunmuş [18]. Bu bulgular bize bireylerin stresle başetmek için yemeğe yöneldiğini düşündürmektedir.

Sonuç

Örnekleme duygusal yeme oranı yaklaşık on kişiden birinde iken, disosiyatif yaşantı her iki kişiden birinde gözükmektedir. Bu oran oldukça yüksektir. Duygusal yemesi yüksek olanlar, bekar olanlar, alkol kullananlar disosiyatif yaşantı açısından risk altında olarak görülmektedir. Duygusal yeme açısından risk altındaki grup ise, kadınlar, yüksek disosiyatif yaşantı içinde olanlar, kronik hastalığı olanlar, gençler ve evli olanlardır. Bireylere stresli durumlarda yeme davranışı yerine daha etkin başetme yöntemlerinin öğretilmesi önemlidir. Disosiyatif yaşantısı, kronik hastalığı, sigara kullanımı ve psikiyatrik tanı varlığı gibi riskli gruplara danışmanlık hizmeti verilmesi duygusal yemeyi azaltabilir. Farklı gruplarda daha geniş örneklem ile çalışmanın tekrar edilmesine ihtiyaç vardır.

KAYNAKLAR

1. Kang, L., Li, Y., Hu, S., Chen, M., Yang, C., Yang, B. X., et al. (2020). The mental health of medical workers in Wuhan, Chinadealing with the 2019 novelcoronavirus. *Lancet*, 7(3), PE14.
2. Brooks, S. K, Webster, R. K., Smith, L. E., Woodland, L., Wessely, S., Greenberg, N., et al. (2020). The psychological impact of quarantine and how to reduce it: rapid review of the evidence. *Lancet*, 395, 912–20.
3. Dong, L, & Bouey, J. (2020). Public mental health crisis during COVID-19 pandemic, China. *Emerg Infect Dis*, 26(7), 1616-1618.
4. Kavakcı, Ö. (2017). Dissosiyatif Bozukluklar ve Travma. *Türkiye Klinikleri Psikiyatri Özel Dergisi*, 10(3),170-176.
5. Balcıoğlu, Y. H., & Balcıoğlu, İ. (2018). Dissosiyatif bozuklukların tanımı ve tanı Ölçütleri. Öztürk E, editör. Ruhsal travma ve dissosiyasyon. Ankara: *Türkiye Klinikleri*, 8-13.
6. Arslantaş, H., Dereboy, F., Yüksel, R., & İnalkaç, S. (2019). Duygusal Yeme Ölçeği'nin Türkçe çevirisinin geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 30(X),1-10.
7. İnalkaç, S., & Arslantaş, H. (2018). Duygusal Yeme. *Arşiv Kaynak Tarama Dergisi*, 27(1), 70-82.
8. Litwin, R., Goldbacher, E. M., Cardaciotto, L., & Gambrel, L. E. (2016). Negative emotions and emotional eating: the mediating role of experiential avoidance. *Eat Weight Disord*, 22, 97-104.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

9. Braden, A., Flatt, S. W., Boutelle, K. N., Strong, D., Sherwood, N. E., & Rock, C. L. (2016). Emotional eating is associated with weight loss success among adults enrolled in a weight loss program. *J Behav Med*, 39(4):727-32.
10. Geniş, B., Gürhan, N., Koç, M., Geniş, Ç., Şirin, B., Çırakoğlu, O. C., et al. (2020). Development of Perception and Attitude Scales Related with COVID-19 Pandemia. *Perarson Journal of Social Sciences-Humanities*, 5(7), 306-328.
11. Yargıç, L. I., Tutkun, H., & Şar, V. (1995). The reliability and validity of the Turkish version of the dissociative experiences scale. *Dissociation*, 8, 10-13.
12. Serin, Y., & Şanlıer, N. (2018). Duygusal yeme, besin alımını etkileyen faktörler ve temel hemşirelik yaklaşımları. *J Psychiatric Nurs*, 9(2), 135-146.
13. Elmacioğlu, F., Emiroğlu, E., Ülker, M. T., Özyılmaz Kırçali, B., & Oruç, S. (2020). Evaluation of nutritional behaviour related to COVID-19. *Public Health Nutrition*, 1- 7.
14. Ismail, L. C., Osaili, T. M., Mohamad, M. N., Marzouqi, A. A., Jarrar, A. H., Abu Jamous, D. O, et.al. (2020). Eating habits and lifestyle during COVID-19 lockdown in the United Arab Emirates: A cross-sectional study. *Nutrients*, 12, 3314.
15. Rodgers, R. F., Lombardo, C., Cerolini, S., Franko, D. L., Omori, M., Fuller-Tyszkiewicz, M., at al. (2020). The impact of the COVID-19 pandemic on eating disorder risk and symptoms. *Int J Eat Disord*, 1-5.
16. Al-Musharaf, S. (2020). Prevalence and predictors of emotional eating among healthy young Saudi women during the COVID-19 Pandemic. *Nutrients*, 12, 2923.
17. La Mela, C., Maglietta, M., Castellini, G., Amoroso, L., & Lucarelli, S. (2010). Dissociation in eating disorders: Relationship between dissociative experiences and binge-eating episodes. *Compr Psychiatry*, 51(4), 393-400.
18. Bemanian, M., Mæland, S., Blomhoff, R., Rabben, Å. K., Arnesen, E. K., Skogen, J. K., et al. (2021). Emotional eating in relation to worries and psychological distress amid the COVID-19 pandemic: A population-based survey on adults in Norway. *Int J Environ Res Public Health*, 18, 130.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

COVID 19 PANDEMİSİNİN SAĞLIK ÇALIŞANLARI ÜZERİNE ETKİSİ VE PSİKOLOJİK DAYANIKLILIĞIN ARACI ROLÜ

***Serap YILDIRIM, **Tuğçe KANTAR**

**Doç.Dr., Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD, İzmir.*

***Hemşire, Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Psikiyatri Hemşireliği Yüksek Lisans Öğrencisi, İzmir.*

ÖZET

Giriş

Son dönemlerde deneyimlediğimiz ve hala deneyimlemekte olduğumuz Covid-19 pandemi süreci ülkemiz ve tüm Dünya için zor bir dönem olmuştur ve olmaya da devam etmektedir. Pandemiyle mücadelede sağlık çalışanları mesleki sorumlulukları gereği en ön sıralarda yer almışlardır. Özellikle Covid-19 servislerinde çalışanlar, bu süreçle mücadelede çeşitli sorunları yönetmek zorunda kalmışlar, hatta fiziksel ve psikososyal sağlıkları bu süreçten olumsuz etkilenmiştir. Sağlık hizmetlerinin bel kemiğini oluşturan sağlık çalışanlarının fiziksel ve ruhsal sağlıklarının değerlendirilmesi, psikolojik dayanıklılık gibi koruyucu faktörlerin araştırılarak dayanıklılıklarının artırılmaya çalışılması hem sağlık çalışanlarının kendi sağlığı hem de verdikleri hizmetin kalitesi ve sürecin doğru yönetilebilmesi açısından oldukça önemlidir.

Amaç

Bu derleme, Covid-19 pandemi sürecinin sağlık çalışanları üzerine etkisini ve psikolojik dayanıklılığın aracı rolünü incelemek amacıyla yapılmıştır.

Tartışma ve Sonuç

Psikolojik dayanıklılık, zor koşullara rağmen, kişinin bu olumsuz koşulların üstesinden başarıyla gelebilme ve uyum sağlayabilme yeteneğidir. Bir yetenek ve psikolojik bir nitelik olarak tanımlanmakla birlikte psikolojik dayanıklılığın, sağlıklı gelişimin sürdürülmesine katkıda bulunma, olumsuz bir durumla karşılaşıldığında o durumla mücadele edebilme gibi koruyucu birtakım özellikleri de vardır.

Literatürde sağlık çalışanlarının bu süreçte yaşadığı psikososyal sorunların araştırıldığı çalışmalara rastlansa da psikolojik dayanıklılığın aracı rolünün araştırıldığı araştırmalar sınırlı sayıdadır. Covid-19 pandemisinin sağlık çalışanları üzerine etkilerinin incelendiği kapsamlı bir araştırmada Uyurdağ ve arkadaşları (2021), sağlık çalışanlarında en sık anksiyete, depresyon ve akut stres bozukluğunun gözlemlendiğini, koruyucu etkenler olan sosyal destek, psikolojik dayanıklılık, öz yeterlilik ve aktif başa çıkma tarzının stresin olumsuz etkilerine karşı tampon görevi üstlendiğini belirtmiştir. Benzer şekilde, Çin'de yürütülen başka bir araştırmada sosyal desteğin sağlık çalışanlarının ruh sağlığı üzerine olumlu etkisinde psikolojik dayanıklılığın kısmi aracılık ettiği ve bu etkinin genç sağlık çalışanlarında daha yüksek olduğu gösterilmiştir.

Sonuç olarak, Covid-19 pandemisinin sağlık çalışanlarını fiziksel ve psikososyal açıdan etkilediği ancak koruyucu faktörlerden biri olarak psikolojik dayanıklılığın aracı rolünü inceleyen çalışmalara gereksinim olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: covid- 19 pandemisi, sağlık çalışanı, psikolojik dayanıklılık

THE EFFECT OF THE COVID 19 PANDEMIC ON HEALTHCARE PROFESSIONALS AND THE MEDIATING ROLE OF RESILIENCE

Introduction

The Covid-19 pandemic process, which we have experienced and are still experiencing recently, has been and continues to be a difficult period for our country and the whole World. In the fight against the pandemic, healthcare professionals have been at the forefront of their professional responsibilities. Especially those working in Covid-19 services had to manage various problems in the fight against this process, and even their physical and psychosocial health was adversely affected by this process. Evaluation of the physical and mental health of healthcare workers, who form the backbone of health services, and trying to increase their resilience by investigating protective factors such as resilience are very important in terms of both the health of the health workers, the quality of the service they provide, and the correct management of the process.

Purpose

This review was made to examine the impact of the Covid-19 pandemic process on healthcare workers and the mediating role of resilience.

Discussion And Conclusion

Resilience is the ability of a person to successfully overcome and adapt to these adverse conditions despite difficult conditions. Although it is defined as a talent and a psychological quality, resilience also has some protective features such as contributing to the maintenance of healthy development and being able to fight against a negative situation.

Although there are studies in the literature investigating the psychosocial problems experienced by healthcare professionals in this process, studies investigating the mediating role of resilience are limited. In a comprehensive study examining the effects of the Covid-19 pandemic on healthcare workers, Uyurdağ et al. (2021) found that anxiety, depression and acute stress disorder were observed most frequently in healthcare workers, and that social support, resilience, self-efficacy and active coping style, which are protective factors, negatively affect stress. stated that it acts as a buffer against its effects. Similarly, in another study conducted in China, it was shown that resilience partially mediated the positive effect of social support on mental health of healthcare professionals, and this effect was higher in young healthcare professionals.

As a result, it has been seen that the Covid-19 pandemic affects health workers physically and psychosocially, but there is a need for studies examining the mediating role of resilience as one of the protective factors.

Key Words: covid-19 pandemic, healthcare worker, resilience

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

GİRİŞ

Covid-19 virüsü, 2019 yılında ortaya çıkıp kısa zaman içerisinde hızla tüm dünyayı etkisi altına almış ve bu durum Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından küresel bir salgın yani "pandemi" olarak ilan edilmiştir. Covid-19 pandemisi, insanların fiziksel sağlığı ve yaşamları için ciddi tehditlere neden olmakta, aynı zamanda çeşitli psikososyal sorunlarında oluşumunu tetiklemektedir. Bu süreç tüm dünyada birçok sağlık sorunlarına, ölümlere ve kaygıya yol açan, oldukça zor bir dönem olmuştur ve olmaya da devam etmektedir [1]. Pandeminin ilk vakası duyurulduğundan bugüne kadar sağlık çalışanları mesleki sorumluluklarını yeri getirmek için en ön sıralarda yer almış, özellikle Covid-19 servislerinde çalışanlar, bu süreçle mücadelede yorucu çalışma saatleri, çalışma ortamıyla ilgili eksiklikler, virüsün kendine ve yakınlarına bulaşma korkusu ve aileye yönelik sorumluluklar gibi çeşitli sorunları yönetmek zorunda kalmışlardır [2]. Bununla birlikte yeni tedavi ve bakım protokollerine uyum sağlamak, kritik durumdaki hasta sayısının artışı, hasta hakkında verilecek kararlarla ilgili ahlaki sıkıntılar gibi durumlarda eklenince, tüm bu faktörler sağlık çalışanlarının ciddi biçimde stres yaşamasına yol açmış, fiziksel ve psikososyal sağlıklarını olumsuz etkilemiştir [3]. Bu süreçte sağlık çalışanlarının fiziksel ve ruhsal sağlıklarının değerlendirilmesi, psikolojik dayanıklılık gibi koruyucu faktörlerin araştırılarak dayanıklılıklarının artırılmaya çalışılması hem sağlık çalışanlarının kendi sağlığı hem de verdikleri hizmetin kalitesi ve sürecin doğru yönetilebilmesi açısından oldukça önemlidir.

PSİKOLOJİK DAYANIKLILIK

Tanımı

Psikolojik dayanıklılık, dirençlilik, esneklik ve sağlamlık anlamlarında da kullanılmaktadır. "Resilience" kavramının karşılığı olan psikolojik dayanıklılık; yüksek risk durumlarına rağmen iyi bir gelişim gösterme, stres altında bile yetkinliğini sürdürebilme, travmadan kolay çıkabilme gibi değişkenlerle açıklanabilmektedir [4].

Psikolojik dayanıklılık, bireyin olumsuz yaşam koşullarıyla mücadele etmesi, bu olumsuzluklardan sonra etkili baş etme becerileri geliştirmesi ve yaşamına devam edebilmesi için gereken dinamik bir süreç olarak düşünülmelidir [5]. Masten ve Reed (2002) psikolojik dayanıklılığı, üstesinden gelinmesi gereken riskli ya da olumsuz durumla karşılaşıldığında, kendini iyi hissetmek için yapılan her şey olarak görmekte ve bu özelliğin bir kişilik özelliği değil, bir davranış biçimi ve yaşam tarzı olduğu vurgusunu yapmaktadır [6]. Bireyin kendisi ile ilgili olumlu algısı ne kadar yüksekse psikolojik açıdan dayanıklılığı da o kadar yüksektir.

Etkileyen Faktörler

Psikolojik dayanıklılığın gelişmesi için, önkoşul olarak bireyin risk faktörleriyle karşılaşması önemlidir. Bu risk faktörlerinin olumsuz etkilerinin azaltılması veya ortadan kaldırılması için koruyucu faktörlerin bulunması gerekir. Risk; bir problemin oluşma, devam etme ya da daha kötüye gitme olasılığını artıran herhangi bir olay, durum ya da deneyimdir. Koruyucu faktörler ise risklerin ve kötü koşulların olumsuz etkilerini azaltan ya da ortadan kaldıran faktörlerdir [7]. Psikolojik dayanıklılık için risk faktörleri; bireysel risk faktörleri, ailesel risk faktörleri ve toplumsal risk faktörleri olarak üç başlıkta ele alınmaktadır. Bireysel risk faktörleri; alkol madde kullanımı, kişinin kendine

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

güveninin ve benlik saygısının az olması, çevresiyle geçinmekte zorlanan ya da çekingen bir kişilik yapısında olması, zekâ seviyesinin düşük olması gibi etmenlerdir. Ailesel risk faktörleri; ebeveynin kaybının olması, evlat edinilmiş olması, geniş bir ailede büyümesi, kronik ya da psikolojik hastalığı olan bir ebeveyn ile büyümesi, aile içi şiddetin ya da istismarın olduğu ortamda yaşaması gibi etmenleri içermektedir. Toplumsal risk faktörleri ise; sosyoekonomik seviyenin düşük olması, fiziksel ya da cinsel açıdan istismar edilmesi, dengesiz ya da yetersiz beslenmesi, tehlikeli akran ilişkilerinin olması, eğitim, sağlık ve sosyal hizmetlerin yetersizliği ve çevredeki olumlu rol modellerinin eksikliğidir [8].

Psikolojik dayanıklılık için koruyucu faktörler de bireysel koruyucu faktörler, ailesel koruyucu faktörler ve toplumsal koruyucu faktörler olmak üzere üç başlık altında incelenmektedir. Bireysel koruyucu faktörler; zekâ seviyesinin yüksek olması, benlik saygısının ve öz yeterliliğin yüksek olması, gelecekle ilgili olumlu ve umutlu beklenti içinde olması, çözüm odaklı adımlar atabilmesidir. Ailesel koruyucu faktörler; aile içinde sağlıklı bir iletişimin kurulabilmesi, anne babanın çocuklarının geleceği hakkında olumlu beklentilerinin olması, destekleyici anne-baba ilişkisi ya da bir aile üyesiyle olumlu ilişkiler kurabilmesi, ebeveynin eğitim seviyesinin yüksek olması, ebeveynlerin beraberlikleri ve aileyi ilgilendiren konularda hep beraber eyleme geçebilmesi gibi etmenlerdir. Toplumsal koruyucu faktörler ise; sosyal destek ağına sahip olması, bir yetişkinle sağlıklı ilişki kurabilmesi, etkili toplumsal kaynaklar ve akranlar ile sağlıklı ilişki kurulması gibi etmenleri içermektedir [4].

Covid- 19 Pandemisinin Sağlık Çalışanları Üzerine Etkisi ve Psikolojik Dayanıklılık

Covid-19 gibi salgın hastalıklar her zaman tüm dünyada insanları fiziksel ve psikolojik olarak en çok etkileyen hastalıklardan biri olmuştur. Covid-19 salgını aynı zamanda bireylerin sosyal yaşamını da çok hızlı bir şekilde değiştirmiş ve etkilemiştir [2]. Bu süreçten en fazla etkilenen gruplardan biri de özellikle ön saflarda mücadele eden sağlık çalışanlarıdır [9]. Sağlık çalışanlarının pandemi sürecinde kendi sağlıklarının da yüksek risk altında olmasının yanına uzun çalışma saatleri, hastalıkla ilgili yaşanan belirsizlikler, hastalar ya da çalışma ortamından kaynaklı bir takım sorunlar eklenmiş ve bu durumda sağlık çalışanlarını olumsuz olarak etkilemiştir. Literatürde pandemi çalışan sağlık çalışanlarının sıklıkla depresyon, uykusuzluk ve stres belirtileri gösterdiği ve hasta grubuyla çalışmaktan kaçındıkları belirtilmektedir [8, 9]. Leodoro ve Janet tarafından (2020) Covid-19 pandemisinde ön saflarda çalışan hemşirelerin psikolojik dayanıklılıklarının incelenmesi amacıyla yapılan bir çalışmada ön saflarda çalışan hemşirelerin %90'ından fazlası Covid-19 hastalarını yönetmeye tam olarak hazır olmadıkları ve yalnızca %20,3'ü Covid-19 hastalarıyla ilgilenmeye kesinlikle istekli oldukları bulunmuştur [4].

Psikolojik dayanıklılık ve dayanıklılığı etkileyen koruyucu faktörlerin varlığı, pandemi gibi zor süreçlerde sağlık çalışanlarının etkili baş etmesine, ruhsal iyilik hallerinin korunmasına ve hizmet verdikleri bireylere etkin sağlık hizmeti sunabilmesine katkı sağlamaktadır [8]. Çünkü bir yetenek ve psikolojik bir nitelik olarak tanımlanmakla birlikte psikolojik dayanıklılığın, sağlıklı gelişimin sürdürülmesine katkıda bulunma, olumsuz bir durumla karşılaşıldığında o durumla mücadele edebilme gibi özellikleri de vardır [10].

Literatürde sağlık çalışanlarının pandemi sürecinde yaşadığı psikososyal sorunların araştırıldığı çalışmalara rastlansa da psikolojik dayanıklılığın aracı rolünün araştırıldığı araştırmaların sınırlı sayıda olduğu görülmektedir. Kılınç ve Çelik (2020) tarafından yapılan bir çalışmada hemşirelerin Covid-19 pandemisi sırasında algıladıkları sosyal destek düzeyinin çok iyi, algılanan psikolojik dayanıklılık düzeyinin orta düzeyde iyi olduğu, algıladıkları

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

sosyal destek arttıkça psikolojik dayanıklılıklarının da arttığı saptanmıştır [11]. Yapılan bir diğer çalışmada Jose, Dhandapani ve Cyriac (2020) Covid-19 pandemisi sırasında acil servis hemşirelerinde duygusal tükenme ve duyarsızlaşmada orta ila şiddetli düzeyde tükenmişlik, kişisel başarıda azalma ve orta ila yüksek düzeyde psikolojik dayanıklılık gösterdiğini bildirmiştir [12]. Covid-19 pandemisinin sağlık çalışanları üzerine etkilerinin incelendiği kapsamlı bir araştırmada Uyrudağ ve arkadaşları (2021), sağlık çalışanlarında en sık anksiyete, depresyon ve akut stres bozukluğunun gözlemlendiğini, koruyucu etkenler olan sosyal destek, psikolojik dayanıklılık, öz yeterlilik ve aktif başa çıkma tarzının stresin olumsuz etkilerine karşı tampon görevi üstlendiğini belirtmiştir [9]. Çin'de yürütülen başka bir araştırmada sosyal desteğin sağlık çalışanlarının ruh sağlığı üzerine olumlu etkisinde psikolojik dayanıklılığın kısmi aracılık ettiği ve bu etkinin genç sağlık çalışanlarında daha yüksek olduğu gösterilmiştir [13]

SONUÇ

Sonuç olarak, Covid-19 pandemisinde görev alan sağlık çalışanlarının psikolojik dayanıklılıklarının orta düzeyde olduğu, psikolojik dayanıklılıklarının risk faktörleri, koruyucu faktörler ve hastalığın niteliği ile ilişkili olduğu ve psikolojik dayanıklılığın aracı rolünü inceleyen çalışmalara gereksinim olduğu sonucuna varılmıştır.

Sağlık çalışanlarında belirsizliğin, tahammülsüzlüklerin azaltılması açısından ruhsal durumlarının yakından takip edilmesi, çalışanların oluşabilecek olumsuz ruhsal etkilerden korunması ve psikolojik dayanıklılık düzeylerinin artırılmasına yönelik programların, eğitim ve seminerlerin planlanması önerilmektedir.

KAYNAKÇA

1. Aşkın R., Bozkurt Y., Zeybek Z. (2019). Covid-19 Pandemisi: Psikolojik Etkileri Ve Terapötik Müdahaleler, İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi Covid-19 Sosyal Bilimler Özel Sayısı, 37; Bahar (Özel Ek): 304- 318.
2. Aydın A., Özcan B. E. (2021). Covid-19 Pandemi Sürecinde Sağlık Çalışanlarında Belirsizliğe Tahammülsüzlük, Ruminatif Düşünme Biçimi Ve Psikolojik Sağlamlık Düzeyleri, Çukurova Tıp Dergisi, 46(3): 1191-1200.
3. Hiçdurmaz D., Üzar-Özçetin Y.S., (2020) COVID-19 Pandemisinde Ön Safta Çalışan Hemşirelerin Ruhsal Sağlığının Korunması ve Ruhsal Travmanın Önlenmesi, Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi,7(Özel Sayı), 1-7.
4. Labrague L. J., Janet A. A. (2020). Covid-19 Anxiety Among Front-Line Nurses: Predictive Role Of Organisational Support, Personal Resilience And Social Support, J Nurs Manag, 28: 1653-1661.
5. Basım H.N., Çetin F., (2011) Yetişkinler için Psikolojik Dayanıklılık Ölçeği'nin Güvenilirlik ve Geçerlilik Çalışması, Türk Psikiyatri Dergisi, 22:1-12.
6. Masten, A. S., Reed, M. G. (2002). Resilience in development. S. R. Snyder ve S. J. Lopez (Eds.) The handbook of positive psychology. England: Oxford University Press.117-131
7. Baykal E. (2020). Covid-19 Bağlamında Psikolojik Dayanıklılık, Kaygı Ve Yaşam Doyum İlişkisi, International Journal Of Socialand Economicsciences-Issn: 2667-490410(2): 68-80.
8. Özkan G. (2021). Covid-19 Pandemi Sürecinde İşlevselliği Korumada Önemli Bir Kavram: Psikolojik Dayanıklılık,

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Sosyal Hizmet, Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği Yayını, Temmuz –Aralık 6-20

9. Uyurdağ N., Eskicioğlu G., Aksu S., Soyata A.Z. (2021). Covid-19 Pandemisi Sırasında Sağlık Çalışanlarında Psikososyal Etkilenme ile İlişkili Risk Etkenleri ve Koruyucu Etkenler: Bir Sistemik Derleme, Anadolu Kliniği Tıp Bilimleri Dergisi, 26(1):122-140
10. Çam O., Büyükbayram, A. (2017). Hemşirelerde Psikolojik Dayanıklılık Ve Etkileyen Faktörler, Psikiyatri Hemşireliği Dergisi, 8(2): 118-126.
11. Kılınç T., Çelik A.S. (2021). Relationship between the social support and psychological resilience levels perceived by nurses during the Covid-19 pandemic: A study from Turkey, Perspect Psychiatr Care, 57:1000–1008.
12. Jose S., Dhandapan M., Cyriac M. C. (2020). Burnout and Resilience among Frontline Nurses during COVID-19 Pandemic: A Cross-sectional Study in the Emergency Department of a Tertiary Care Center, North India, Indian J Crit Care Med 24(11):1081–1088.
13. Hou T, Zhang T, Cai W, Song X, Chen A, Deng G et al. (2020). Social Support And Mental Health Among Health Care Workers During Coronavirus Disease 2019 Outbreak: A Moderated Mediation Model, Plos One, 15(5): E0233831.

“DOĞUMUMU HATIRLADIĞIMDA...”

KADINLARIN DOĞUM DENEYİMLERİNE İLİŞKİN NİTELİKSEL BİR ÇALIŞMA.

Fadime Bayrı Bingöl

Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, İstanbul.

ÖZET

Giriş: Doğum sonrası dönemde kadınların yaşadığı sorunlar nedeniyle, bebekleriyle duygusal bağlanmasının olumsuz etkilenmesi başta olmak üzere, uzun vadede bu annelerin bebeklerinde, duygusal, bilişsel ve davranışsal sorunlar görülebilmektedir.

Amaç: Olumlu doğum deneyimi, sağlıklı anne/bebek ve kadının bireysel ihtiyaçların memnuniyetini içermektedir. Olumsuz doğum deneyimi ise, doğumda karşılanmamış beklentileri, başarısızlık duygusu ve hayal kırıklığı gibi olumsuz duyguları içermektedir. Bu doğrultuda bu araştırma kadınların doğum deneyimlerini değerlendirmek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Bu araştırma yarı yapılandırılmış bireysel görüşmelere dayalı, niteliksel tanımlayıcı fenomenolojik bir araştırmadır. Araştırmaya gönüllü olarak katılmayı isteyen, son bir ay içerisinde doğum yapmış, gebelik ve doğumda herhangi bir tıbbi komplikasyon gelişmeyen 15 kadınla görüşme yapılmıştır. Veriler toplandıktan sonra analizinde, araştırma kapsamındaki tema ve kategorileri oluşturmak amacı ile tümevarımcı niteliksel içerik analizi kullanılmıştır.

Bulgular: On iki kadınla yapılan görüşme kayıtları değerlendirmeye alınmıştır. Kadınların hepsi evlidir. Yapılan görüşmelerden tematik içerik analizine dayanarak, kadınların deneyimleri üç kategoride kümelenmiştir: doğumla ilgili olumlu deneyimleri, doğumla ilgili olumsuz deneyimleri ve doğumda olmasını istedikleri ancak gerçekleşmeyen durumlar. Araştırma kapsamında kadınların doğum ile ilgili olumlu deneyimleri: bebeğiyle buluşma, bebeğinin sesi ve ağlaması, bebeğiyle ilk göz teması, heyecan, rahatlatma şeklindedir. Kadınların doğum ile ilgili olumsuz deneyimleri: korku, yalnızlık, sancı, rahatsızlık veren vajinal muayeneler, invaziv girişimler, fundal bası, acil sezaryen, sağlık personelinin kötü davranışları ve bebeğini kaynetme korkusu olarak belirlenmiştir. Kadınların doğumda olmasını istedikleri ancak gerçekleşmeyen durumlar ise; doğum süresince kendisine eşlik edecek bir yakınının yanında bulunması, başka bir yerde doğum yapmak, doğum için fotoğrafçı tutmak olduğu belirlendi.

Sonuç: Bu çalışmaya katılan 12 kadından dokuzu olumsuz deneyim bildirmiştir. Özellikle postpartum dönemde olumsuz doğum deneyimi bildiren ve risk grubunda yer alan kadınların birinci basamakta sağlık profesyonelleri tarafından daha sık takip edilmesi ve gerektiğinde profesyonel destek verilmesi gerekmektedir.

Anahtar kelimeler: doğum, doğum sonrası dönem, anne sağlığı, ruh sağlığı, nitelendirici araştırma.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

ABSTRACT

Introduction: Due to the problems experienced by women during this period, emotional, cognitive and behavioral problems may be seen in the babies of these mothers in the long term, especially because the emotional attachment with their babies is negatively affected.

Objective: A positive birth experience includes the satisfaction of the woman. Negative birth experience, on the other hand, includes unmet expectations at birth, a sense of failure, and negative emotions such as disappointment. In this direction, this research was conducted to assesment the birth experiences of women.

Method: This research is a qualitative descriptive phenomenological research based on semi-structured individual interviews. Women who wanted to participate voluntarily and gave birth within the last month participated in the study. A total of 15 women were interviewed. After collecting the data, inductive qualitative content analysis was used to create the themes and categories within the scope of the research.

Results: Interview records with twelve women were evaluated. All the women are married. Based on the thematic content analysis of the interviews, women's experiences were clustered into three categories: positive experiences with childbirth, negative experiences with birth, and situations that they wanted to have at birth but did not happen. Within the scope of the research, women's positive experiences about childbirth are: meeting with their baby, baby's voice and crying, first eye contact with baby, excitement, relaxation. Negative experiences of women about childbirth were determined as: fear, loneliness, pain, uncomfortable vaginal examinations, invasive procedures, fundal compression, emergency cesarean section, bad behavior of health personnel and fear of losing their baby. Situations that women want to have in childbirth but do not happen; It was determined that there was a relative who would accompany her during the birth, giving birth in another place.

Conclusion: Nine out of 12 women participating in this study reported negative experiences. In particular, women who have had a negative birth experience in the postpartum period and are in the risk group should be follow more frequently by health professionals in primary care, and they should be provided with professional support when necessary.

Key words: childbirth, postpartum period, maternal health, mental health, qualitative research.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

GİRİŞ

Dünya çapında her gün birlerce doğum gerçekleşmesine rağmen pek çok kişi, sınırlı sayıda doğum psikolojisi araştırmalarında, doğumu yaşamlarının en zorlu ve en anlamlı deneyimi olarak tanımlamaktadır [1,2]. Bu dönemde anne ve babanın yaşadığı ruh sağlığı sorunları nedeniyle, bebekleriyle duygusal bağlanmasın olumsuz etkilenmesi başta olmak üzere, aile ilişkileri zarar görebilir, uzun vadede bu anne ve babaların çocuklarında, duygusal, bilişsel ve davranışsal sorunlara yol açabilir [1,3-5]. Olumsuz doğum algısının psikiyatrik hastalıklar için tetikleyici olduğu da bildirilmektedir [6-7]. Doğum, psikolojik kırılma artıran bir faktör olduğu için, doğum sonu dönemde kadınların psikolojik iyiliklerini sürdürebilmeleri için doğum deneyimlerini olumlu olarak değerlendirmeleri oldukça önemlidir.

Olumlu doğum deneyimi, sağlıklı anne/bebek ve bireysel ihtiyaçların memnuniyetini hedefleyen sonuçlar ile doğumun yaşanması olarak tanımlanmaktadır [8]. Olumlu bir doğum deneyimi, anne ve babaların kişisel olarak güçlenmelerini, kendilerini gerçekleştirmelerini, kendine olan saygısının ve bebekleriyle bağlanmalarının artmasını sağlayacağından, anne rolüne uyumu kolaylaştırmaktadır. Olumsuz doğum deneyimi ise, doğumda karşılanmamış beklentileri, başarısızlık duygusu ve hayal kırıklığı gibi olumsuz duyguları içeren deneyim olarak tanımlanmaktadır [2,4,9]. Doğum deneyimi, kadının karar verme sürecine katılımı, beklentileri, ağrıyla etkin baş etme düzeyi, eş desteği, ebelik bakımı, intrapartum analjezik kullanımı gibi birçok faktörden etkilenmektedir [10]. Plansız müdahaleler, maternal komplikasyonlar ve yenidoğan yoğun bakım ihtiyacı doğum deneyimi üzerinde olumsuz etkilere neden olmaktadır [11]. Özellikle primipar kadınların olumsuz doğum deneyimine karşı daha savunmasız oldukları bildirilmektedir [12].

Olumlu doğum deneyimi olan kadınlar doğuma ilişkin mutluluk, şaşkınlık, heyecan, minnettarlık şeklinde, olumsuz doğum deneyimi olan kadınlar ise doğumu korku, çaresizlik ve dehşet anı olarak tanımlanmaktadır. Kadında doğum sonrasında kabuslar, flaşbekler, irritabilite ve suçluluk hisleri gibi belirtiler varsa ya da travay ya da doğumu hatırlamaktan ve konuşmaktan kaçınmaya çalıştıkları gözleniyorsa kadınların ruh sağlığındaki sapmalar daha yakından izlenmesi tavsiye edilmektedir [4,13].

AMAÇ

Doğum sonrası dönemde annelerin ruh sağlığı durumları hakkında farkındalık kazanılması, hastalıklara hekim tarafından erken tanı konabilmesi, gelecek dönemde görülebilecek ciddi ruhsal hastalıkların önlenmesi ve gerektiğinde tedavinin alt yapısını oluşturmak için, doğum deneyiminin değerlendirilmesi oldukça önemlidir. **Ülkemizde doğum sonrası memnuniyet ve doğum deneyimini ölçeklerle değerlendiren çalışmalar** [5,7,14,15] olmakla birlikte, doğum sonu dönemde doğum deneyimini niteliksel olarak değerlendiren araştırmaların sınırlı olduğu görülmüştür. Bu bağlamda bu çalışma, doğum sonu dönemde doğum deneyimini niteliksel olarak değerlendirmek amacıyla yapılmıştır.

YÖNTEM

Araştırma niteliksel tanımlayıcı bir fenomenolojik araştırmadır. Araştırmaya; gönüllü olarak katılmayı isteyen, primipar, son bir ay içerisinde doğum yapmış, gebelik ve doğumda herhangi bir tıbbi komplikasyon gelişmeyen kadınlar katılmıştır. Toplam 15 kadınla görüşme yapılmıştır. Bu araştırma niteliksel bir araştırma olarak planlandığından kuramsal örnekleme yöntemi kullanılarak; araştırma sorusunun yanıtı olabilecek kavram ve

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

İfadeler tekrar etmeye başladığında (doyum noktası sağlandığında) veri toplama aşaması sonlandırılmıştır. Kadınlardan üçünün sorulan sorulara yüzeysel ve kısa yanıtlar vermesi nedeniyle değerlendirme dışında tutulmuştur.

Araştırma süresince Helsinki Deklarasyonunda belirtilen etik gereklilikler yerine getirilmiştir. Araştırmaya katılımın gönüllülük esasında olduğu ve herhangi bir açıklama yapmadan istedikleri zaman geri çekilebilecekleri ve gizliliğin sağlandığı konusunda bilgilendirilmişlerdir. Kadınlara araştırmaya katılmayı ve verilerin kaydedilmesi için ses kayıt cihazı kullanılmasını kabul edip etmedikleri, sözlü olarak sorulmuş, görüşme öncesinde yazılı onamları alınmıştır.

Veriler araştırmacı tarafından birebir yüz yüze bireysel derinlemesine görüşme ile elde edilmiştir. Görüşmeler mahremiyete özen gösterilerek, boş bir odada yapılmıştır. Görüşme sırasında ses kaydının yanı sıra ayrıntılı notlar alınmıştır. Ses kayıtlarının incelenmesinde katılımcının ses tonu, konuşma şekli ve vurgularına ayrıca dikkat edilmiştir.

Araştırma soruları: Kadınlara, Sosyo-demografik ve obsterik özelliklerini kapsayan sekiz soru ve üç derinlemesine görüşme sorusu sorulmuştur. Derinlemesine görüşme soruları; Doğumunuzu hatırladığınızda aklınıza neler geliyor?, Doğumunuz hatırladığınızda asla unutmayaacağınız hep aklınızda kalacak olan deneyimleriniz neler?, Doğumunuzu hatırlamak size ne hissettiriyor?

Yapılan görüşmeler kayıt altına alınarak, daha sonra deşifre edilmiştir. Verilerin analizinde, tema ve kategorileri oluşturmak amacı ile tümevarımcı niteliksel içerik analizi kullanılmıştır [16]. Görüşme metni içeriğine "açık kodlama" ve belirlenen ifadelerin isimlendirilmesi ile "kodlama" yapılmıştır.

BULGULAR

Araştırma kapsamına alınan annelerin yaş ortalamasının 31.83 ± 4.21 (26-39) olduğu, kadınların hepsi evli ve çekirdek ailede yaşadığı ve kadınların tamamının primipar olduğu belirlendi.

Yapılan görüşmelerden tematik içerik analizine dayanarak, kadınların deneyimleri üç kategoride kümelendi:

- Doğumla ilgili olumlu deneyimleri,
- Doğumla ilgili olumsuz deneyimleri ve
- Doğumda olmasını istedikleri ancak gerçekleşmeyen durumlar.

Bu kategorilerden çeşitli temalar ortaya çıkmıştır. Her bir kategorideki temalar bebekle ilgili, kendisiyle ilgili ve çevreyle ilgili olmak üzere gruplandırılmıştır.

Araştırma kapsamında kadınların doğum ile ilgili olumlu deneyimleri: Bebeğiyle ilk buluşma, "Kavuşmuştuk nihayetinde, artık kucağımdaydı..."; Bebeğinin sesi ve ağlaması, "Bir tek onu duyuyordum, başka kimseyi değil..."; Bebeğiyle ilk göz teması, "Loş karanlıkla yüreğimi delip geçen bir çift kara minik göz...Hem de gözlerimin içine bakan..."; Heyecan, "Kalbim yerinden çıkacaktı sanki..."; Rahatlama, "...hem de o masada saatlerce kalabilirdim..., yeter ki bana kimse dokunmasın..." olduğu belirlendi.

Kadınların doğum ile ilgili olumsuz deneyimleri; Korku, "ya bebeğime bi şey olursa..."; yalnızlık, "**çok yalnızdım, kimsem yoktu yanımda...**"; sancı, "Ardı arkası kesilmeyen sancılar, sanki bıçak saplıyordu biri belime..."; rahatsızlık

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

veren vajinal muayeneler, "hatta bazen hiçbir şey demeden, defalarca...", invaziv girişimler, "Bebeğimi vakumla çekerken..., çok kötüydü o an..."; fundal bası, "...var gücüyle bastırdı karnıma, kaçmak istedim...", acil sezaryen, "birden oldu her şey, kendimi 2 dakikada ameliyathanede buldum, çok soğuktu ve çıplaktım...", sağlık personelinin kötü davranışları, "yanlış ikiniyormuşum, çok azarlandım, çok saygısızcaydı..." olduğu belirlendi.

Kadınların doğumda olmasını istedikleri ancak gerçekleşmeyen durumlar ise; doğum süresince kendisine eşlik edecek bir yakınının yanında bulunması, başka bir yerde doğum yapmak, doğum için fotoğrafçı tutmak olduğu belirlendi.

SONUÇ

Bu çalışmaya katılan 12 kadından dokuzu olumsuz deneyim bildirmiştir. Sağlık personeline göre doğum sırasında, her şeyin yolunda gittiği bir doğumda bile, anne doğumunu olumsuz algırsa, postpartum dönemde travmatik stres belirtileri gösterebilir [4] Olumsuz doğum deneyiminin kadının kendisi, bebeği ve ailesi açısından çok yönlü olumsuz etkileri vardır [9-12]. Doğum, psikolojik kırılganlığı artıran bir faktör olduğu için, doğum sonu dönemde kadınların psikolojik iyiliklerini sürdürebilmelerinde doğum deneyimlerini olumlu olarak değerlendirmeleri oldukça önemlidir. Olumlu bir doğum deneyimi, annelerin kişisel olarak güçlenmelerini, kendilerini gerçekleştirmelerini, kendine olan saygısının ve bebekleriyle bağlanmalarının artmasını sağlayacağından, anne rolüne uyumu kolaylaştırmaktadır [2,4,7]. Olumsuz doğum deneyimi ise postpartum depresyon ve post travmatik stres bozukluğu gibi istenmeyen tabloların gelişmesini tetikleyebilmektedir [7].

Doğum sonrası dönemde ortaya çıkan psikiyatrik sorunlar anne, bebek ve ailesini olumsuz etkilemekte olup, her 5 kadından 1'ini etkilemesi ve bu hastalıklara sahip her 10 kadından 7'sinin tedavi alamaması yönüyle önemli bir sağlık sorunu olarak değerlendirilmektedir [7,13,17,18]. **Ülkemizde doğum sonrası dönemde kadınların ruh sağlığı henüz rutin olarak değerlendirilmemekte, psikiyatrik belirtisi olan pek çok kadın kendi başının çaresine bakmak durumunda kalmaktadır [7]. Bu nedenle doğum sonrası dönemde psikolojik sorunların erken dönemde fark edilmesi, anne ve bebeğinin hem içinde buldukları dönem hem de gelecek yaşamlarına olan yansımaları nedeniyle oldukça önemlidir. Doğum sonrası dönemde olumsuz doğum deneyimi bildiren ve risk grubunda yer alan kadınlara, sağlık çalışanları tarafından ev ziyaretleri yapılarak daha sık izlenmesi ve gerektiğinde sorunlar büyümeden profesyonel destek almaları sağlanmalıdır.**

KAYNAKLAR:

1. Saxbe D, Horton KT, Tsai AB. The Birth Experiences Questionnaire: A brief measure assessing psychosocial dimensions of childbirth. J Fam Psychol. 2018;32(2):262-268.
2. Weeks F, Pantoja L, Ortiz J, Foster J, Cavada G, Binfa L. Labor and birth care satisfaction associated with medical interventions and accompaniment during labor among chilean women. J Midwifery Womens Health. 2016;62(2):196-203.
3. Fallon V, Halford JCG, Bennett KM, Harrold JA. The Postpartum Specific Anxiety Scale: development and preliminary validation. ArchWomens Ment Health. 2016;19(6):1079-1090.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

- Ayers S. Birt trauma and post-traumatic stres disorder: the importance of risk and resilience. *Journal of Reproductive and Infant Psychology*. 2017;35(5):427-430.
- Yalnız H, Canan F, Etki Genç R, Kuloğlu, MM, Geçici, Ö. Travmatik Doğum Algısı Ölçeğinin Geliştirilmesi. *Turk Med J*. 2016;8(3):81-88.
- Meltzer-Brody S, Maegbaek ML, Medland SE, Miller WC, Sullivan P, Munk-Olsen T. Obstetrical, pregnancy and socio-economic predictors for new-onset severe postpartum psychiatric disorders in primiparous women. *Psychol Med*. 2017;47(8):1427-1441.
- Bayri Bingöl F, Demirgöz Bal M. The risk factors for postpartum posttraumatic stres disorder and depression. *Perspect Psychiatr Care*. 2020;56:851-857.
- Gözükara F, Eroğlu. İlk doğumunu yapmış kadınların (primipar) doğum şekline yönelik tercihlerini etkileyen faktörler. *Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Dergisi*. 2008;15(1):32-46.
- Edhborg M, Seimyr L, Lundh W, Witstrom AM. Fussy Child-Difficult Parenthood? Comparisons between Families with A "Depressed" Mother and Non-Depressed Mother 2 Month Postpartum. *J Reprod Infant Psychol*. 2000;18(3):225-38.
- Chabbert M, Panagiotou D, Wendland J. Predictive factors of women's subjective perception of childbirth experience: a systematic review of the literature. *J Reprod Infant Psycho*. 2021;39:(1):43-66.
- Erenel AS, Çiçek S. Effects of interventions in childbirth on health of mother and child interventions in childbirth. *Suleyman Demirel University The Journal of Health Science*. 2018;9(2):123-129.
- Onchonga, D. Prenatal fear of childbirth among pregnant women and their spouses in Kenya. *Sex Reprod Healthc*. 2021;27:100593.
- Stramrood C, Slade P. A women afraid of becoming pregnant again: posttraumatic stress disorder following childbirth. In: Paarlberg KM, Van de Wiel HBM, eds. *Bio Psycho Social Obstetrics and Gynecology*. Basel, Switzerland: Springer; 2017:33 51.
- Güngör İ, Beji NK. Development and psychometric testing of the scales for measuring maternal satisfaction in normal and caesarean birth. *Midwifery*. 2012;28(3):348-357.
- Korukcu HÖ, Kukulu K, Fırat MZ. The reliability and validity of the Turkish version of the Wijma Delivery Expectancy/Experience Questionnaire (W-DEQ) with pregnant women. *Journal of Psychiatric and Mental Health Nursing*. 2012;19:193-202.
- Yıldırım A, Şimsek H. *Nitel Araştırma Yöntemleri 2008*. Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Weeks F, Pantoja L, Ortiz J, Foster J, Cavada G, Binfa L. Labor and birth care satisfaction associated with medical interventions and accompaniment during labor among chilean women. *J Midwifery Womens Health*. 2016;62(2):196-203.
- Grekin R, O'Hara MW. Prevalence and risk factors of postpartum posttraumatic stress disorder: A meta-analisis. *Clinical Psychology Review*. 2014;34:389-401.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

YÜKSEK LİSANS ÖĞRENCİLERİNDE PSİKOLOJİK DAMGALAMA EĞİLİMİ

Doç.Dr.Sevgi NEHİR¹, Prof.Dr.Erol ÖZMEN²

¹Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Manisa / Türkiye,

²Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Manisa / Türkiye,

Giriş: Kişilerin yaşama bakış açısı, büyüdüğü çevredeki topluma uygun olarak şekillenir. Bu bakış açısı kişinin olaylar karşısında verdiği duygusal reaksiyonlarını da etkiler. Bu reaksiyonlar bazen pozitif bazen de negatif olur.

Amaç: Bu çalışmanın amacı, Yüksek lisans öğrencilerinde psikolojik damgalama eğilimi belirlemektir.

Yöntem: Araştırma Haziran 2021 tarihinde Manisa Celal Bayar Üniversitesi sağlık hizmetlerinde iletişim yüksek lisans uzaktan eğitim bölümü öğrenciler ile tanımlayıcı kesitsel olarak yapılmıştır. Araştırmanın örneklemini 51 yüksek lisans öğrencisi oluşturmuştur. Anket uygulaması pandemi nedeniyle online link ile yapılmıştır. Veri toplama formu iki bölümden oluşmuştur. Bilgi Formu, Damgalama Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde, bağımsız farklı gruplar arasındaki ilişkinin incelenmesinde, sayı, yüzde Mann-Whitney U, Kruskal-wallis testleri kullanılarak analiz edilmiştir. İstatistiksel analizler için anlamlılık düzeyi $p < 0.05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Yüksek lisans öğrencilerin yaş ortalaması 37.43 ± 6.60 , damgalama ölçeğinin toplam puan ortalaması 47.76 ± 8.83 olarak saptanmıştır. Öğrencilerin %88.2'si kadın, %76.5'i evli, %23.5'i bekar, %64.9'u gelir gideri dengeli, %98.2'si çalışan, %72.5'i memur, %86.3'ü yaşamının büyük bölümünü ilde yaşadığı, %88.2'sinin fiziksel hastalığının olmadığı, %96.1'inin psikiyatrik bir hastalığının olmadığı belirlenmiştir.

Sonuç: Çalışma sonucunda öğrencilerin büyük çoğunluğunun damgalanma oranı düşük çıkmıştır. Damgalama ile mücadelede, toplumun inanç ve tutumlarının ele alınması, bu konuda farkındalığın artırılması ve özellikle damgalama karşıtı bir tutum geliştirilmesi konusunda gerekli önlemlerin alınması önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yüksek lisans, öğrenciler, damgalama, dışlama.

PSYCHOLOGICAL STIGMA TENDENCY IN GRADUATE STUDENTS

ABSTRACT

Introduction: People's perspective on life is shaped in accordance with the society in which individuals grow up. This perspective also affects the emotional reactions of the person to the events. These reactions are sometimes positive and sometimes negative.

Aim: The study was conducted to evaluate psychological stigma tendency in graduate students

Methods: The research was carried out as a descriptive cross-sectional study with the graduate students distance education health services communication department at Manisa Celal Bayar University in June 2021. The sample of the study consisted of 51 graduate students. The survey application was made with an online link due to the pandemic. The data collection form consists of two parts. The Information Form, the Stigma Scale were used. In analyzing the data, examining the relationship between different independent groups; analyzed using number, percent, Mann-Whitney U, Kruskal-wallis. For statistical analysis, the level of significance was accepted as $p < 0.05$.

Results: The mean age of the graduate students was 37.43 ± 6.60 , and the total mean score of the stigma scale was 47.76 ± 8.83 . It was determined that 88.2 % women, 76.5% married, 23.5% single, 64.9% have a balanced income and expense, 98.2% working, 72.5% civil servants, 86.3% of them live most of their lives in big cities, 88.2% of them had no physical disease, 96.1% did not have a psychiatric disease.

Conclusion: As a result of the study, the stigmatization rate of the majority of the students was low. In the fight against stigma, it is important to take the necessary measures to address the beliefs and attitudes of the society, to raise awareness on this issue and to develop an anti-stigmatization attitude.

Key Words: Graduate, students, stigma, exclusion.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Giriş ve Amaç

Damgalama bilişsel, duygusal ve davranışsal parçaları olan çok boyutlu bir kavramdır. Bilişsel parçayı oluşturan kolayca değişmeyen önyargılar sonrası gelişen öfke ve korku temelli duygular zamanla dışlama, uzaklaşma ve itme davranışına dönüşmektedir [1,2]. Bu kavram asıl olarak sosyoloji alanından doğmasına rağmen çok boyutluluğu ve toplumun her kesiminde görülebilir olması gibi nedenlerle tıp, sağlık bilimleri, kriminoloji, psikoloji, sosyal psikoloji ve örgütsel davranış gibi alanlarda da dikkati çekmekte ve kullanılmaktadır [3]. Nedenlerine bakıldığında olumsuz inançlar ve önyargılardan doğan psikolojik sebepler, toplumun sınıflandırmacı tutumlarından doğan nedenler, kültürel yargılar, kolaylaşan iletişimin olumsuz getirisi olan teknolojik nedenler sayılabilir [3].

Damgalanmanın ortaya çıkmasına ve damgalanan kişilerin ortaya koyduğu tepkilere neden olan çeşitli faktörler bulunmaktadır. Bu faktörler; farklı inanç sistemleri, kültürler, alt kültürler, sosyal kapasite, kimlik ve aile yapısı olabilmektedir [4]. Sosyal damgalanma, damgalanmaya konu olan karakteristik unsuru temel alan bir gruplaşma oluşturmaktadır. Damgalanma uzun vadede pek çok olumsuz sonucun ortaya çıkmasına da neden olmaktadır. Bazı durumlarda sosyal damgalanma korkusu tedavi talebinde bulunmamaya bile neden olabilmektedir [5,6].

Damgalanma, çeşitli nedenlerle toplum içinde bazı grupların dışlanmasıyla ortaya çıkan bir durumdur. Bu durum dil, din, ırk, engellilik gibi nedenlere bağlı olarak ortaya çıktığı gibi hastalıklar dolayısıyla da ortaya çıkabilmektedir. İnsanlarda, gruplara ayrılma ve kendi grubunu diğer gruplardan daha üstün olarak algılama yönünde bir eğilim vardır. Buna neden olarak, insanların olumlu bir öz- değerlendirme yapma yönündeki güdülerini gösterilmektedir. Değerler, tutumlar, görüşler, inançlar ve bunların değişimi, kalıp yargılar ve sosyal göstergeler sosyal psikolojiktir. Çünkü insanları diğer insanlara, olaylara ve nesnelere yöneltir; diğerleri olmaksızın, bunların varlığından söz etmek mümkün değildir. Tüm bunlar, kişilerarası iletişim sonucunda bireyin zihninde yaşam bulur ve diğerlerinin "düşlenen" varlığıyla gelişir [5,6].

Bu çalışma, Yüksek lisans öğrencilerinde psikolojik damgalama eğiliminin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır.

Gereç ve Yöntem: Araştırma Haziran 2021 tarihinde Manisa Celal Bayar Üniversitesi sağlık hizmetlerinde iletişim yüksek lisans uzaktan eğitim bölümü öğrenciler ile tanımlayıcı kesitsel olarak yapılmıştır. Araştırmanın evrenini 2020-2021 eğitim öğretim yılında Manisa Celal Bayar Üniversitesi (MCBÜ) Sağlık Bilimleri Enstitüsü Sağlık Hizmetlerinde İletişim Bölümü öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklem seçimine gidilmeden evrenin tamamına ulaşmak hedeflenmiştir. Araştırmanın örneklemini 51 yüksek lisans öğrencisi oluşturmuştur. Kurum izni ve etik kurul izin (02.06.2021/20.478.486/834) alındıktan sonra, anket uygulaması öğrencilere online link ile yapılmıştır.

Veri toplama formu iki bölümden oluşmuştur. 1-Bilgi Formu, 2-Damgalama Ölçeği kullanılmıştır .

1-Bilgi formu: Çalışmaya katılan öğrencilerin sosyodemografik özelliklerini ruhsal hastalıklarla ilgili değerlendirme yapabilmek için kullanılan 9 sorudan oluşan formdur.

2-Damgalama ölçeği: Damgalama ölçeği (Stigmatization Scala) psikolojik damgalama eğilimini ölçmek amacıyla Yaman, Güngör tarafından 2013 yılında geliştirilmiştir [7]. Damgalama Ölçeği'nin madde sayısı 22'dir. Ölçekte ters puanlanmış madde bulunmamaktadır. 5 dereceli Likert tipi hazırlanmış olması dolayısıyla ölçekten alınabilecek en düşük puan 22, en yüksek puan ise 110'dur. Damgalama Ölçeği'nden 55 (2,5-orta değer ile 22-madde sayısı çarpılarak) puanın altında alan bireylerin damgalama eğiliminin düşük, üstünde alan bireylerin ise damgalama

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

eğiliminin yüksek olduğu söylenebilir [7].

Verilerin analizinde, bağımsız farklı gruplar arasındaki ilişkinin incelenmesinde, sayı, yüzde Mann-Whitney U, Kruskal-wallis testleri kullanılarak analiz edilmiştir. İstatistiksel analizler için anlamlılık düzeyi $p < 0.05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular

Tablo 1. Öğrencilerin sosyodemografik özelliklerinin dağılımı (N=51)

Sosyodemografik Özellikler	n	%	
< 37 yaş	26	51.0	
37 yaş <	25	49.0	
Yaş Ortalaması: 37.43±6.60 Min=24 Max=61			
Cinsiyet	Kadın	45	88.2
	Erkek	6	11.8
Medeni durum	Bekar	12	23.5
	Evli	39	76.5
Gelir durumu	Gelir giderden az	5	9.8
	Gelir gider dengeli	33	64.7
	Gelir giderden fazla	13	25.5
Çalışma durumu	Evet*	50	98.2
	Hayır	1	2.0
Meslek*	Diyetisyen	1	2.0
	Ebe	1	2.0
	Hemşire	4	8.0
	Memur	37	72.5
	Öğretmen	2	4.0
	Paramedik	1	2.0
	Psikolog	1	2.0
	Yönetici	1	2.0
	Emekli	1	2.0
	Medya sektörü	1	2.0
Yaşadığı yer	İl	44	86.3
	İlçe	6	11.8
	Köy	1	2.0

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Fiziksel Hastalık Olma Durumu	Evet	6	11.8
	Hayır	45	88.2
Ruhsal Hastalık Olma Durumu	Evet	2	3.9
	Hayır	49	96.1

Öğrencilerin yaş ortalaması 37.43 ± 6.60 (min 24- max 61)'dir. Öğrencilerin %88.2'si kadın, %11.8'i erkek, %76.5'i bekar, %23.5'i evli, %9.8'i gelir giderden az, %64.7'si gelir gider dengeli, %25.5'i gelir giderden fazla, %98.2'si çalışıyor, %2.0'ı çalışmıyor, %86.3'ü ilde, %11.8'i ilçede, %2.0'ı köyde yaşadığı, %11.8'inin fiziksel hastalığı, %88.2'sinin fiziksel hastalığı olmadığı, %3.9'unun ruhsal hastalığı olduğu, %96.1'nin ruhsal hastalığı olmadığı belirlenmiştir. Yüksek lisans öğrencileri çoğu çalıştığı meslek olarak: diyetisyen (%1), Ebe (%1), hemşire (%4), memur (%72.5), emekli (%1), paramedik (%1), psikolog (%1), yönetici (%1), emekli (%1) ve medya sektöründe (%1) çalışmaktadır (Tablo 1).

Tablo 2. Öğrencilerin Damgalama Ölçeği Puan Ortalamalarının Dağılımı

Ölçek		n	%
Damlama Ölçeği Toplam Puan	Ortalama: 47.76 ± 8.83		
Damgalama Algı	Düşük	40	78.4
	Yüksek	11	21.6
Toplam		51	100.0

Çalışma sonucunda öğrencilerin damgalama ölçek puan ortalaması 47.76 ± 8.83 saptanmıştır. Öğrencilerin büyük çoğunluğunun (%78.4) damgalanma algısı düşük, %21.6'sının damgalanma algısı yüksek olarak belirlenmiştir.

Tartışma ve Öneriler

Öğrencilerin genel olarak psikolojik damgalama eğiliminin düzeylerinin düşük olduğu, sadece yaklaşık beşte birinin damgalama eğilimi düzeylerinin yüksek olduğu belirlenmiştir. Literatürde farkı meslek gruplarıyla yapılan çalışmalar incelendiğinde; damgalama eğilimi düzeylerinin hemşirelerde [8], avukatlarda [9], öğretmenlerde [10] ve sporcularda [11] düşük; akademik personelde [12] orta düzeyde olduğu belirlenmiştir. Sosyal medya kullanıcıları ile yapılan bir çalışmada da, katılımcıların %76.4'ünün damgalama eğiliminin düşük olduğu tespit edilmiştir [13]. Çalışma bulgusu, Sağlık Hizmetlerinde iletişim uzaktan eğitim öğrencilerinde damgalama eğilimi düzeyinin düşük olduğunu ortaya koymakla birlikte bu durum, öğrencilerin okudukları bölüm nedeniyle sağlık alanında olmazsa olmaz empati kavramının içselleştirilmesi ile açıklanabilir. Çalışma sonucuna göre, lisans ve yüksek lisans eğitimlerde özellikle öğrencilerin empati yeteneklerinin gelişmesine katkı verecek programların düzenlenmesi önerilebilir.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKLAR

1. Bilge, A., & Çam O. (2010). Ruhsal hastalığa yönelik damgalama ile mücadele. TSK Koruyucu Hekimlik Bülteni, 9, 71-8.
2. Petkari, E., Masedo Gutiérrez, A.I., Xavier, M., & Moreno Küstner, B. (2018). The influence of clerkship on students' stigma towards mental illness: a meta-analysis. Med Educ, 52:, 694-704.
3. Özmen, S., & Erdem, R. (2018). Damgalamanın kavramsal çerçevesi. Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Derg, 23, 185-208.
4. Doğanavşargil-Baysal, G. Ö. (2013). Damgalanma ve ruh sağlığı. Arşiv Kaynak Tarama Dergisi, 22, (2), 239-251.
5. Brooks, S. K., Webster, R. K., Smith, L. E., Woodland, L., Wessely, S., Greenberg, N., & Rubin, G. J. (2020). The psychological impact of quarantine and how to reduce it: rapid review of the evidence. The Lancet.
6. Williams, J., & Gonzalez-Medina, D. (2011). Infectious diseases and social stigma. Applied Innovations and Technologies, 4(1), 58-70.
7. Yaman, E., & Güngör H., (2013) Damgalama (Stigma) Ölçeği'nin Geliştirilmesi, Geçerlilik ve Güvenirlik Çalışması. Değerler Eğitimi Dergisi, 11, 25, 251-27.
8. Yılmaz, F.T., Yıldız, E., & Çevik, B.E. (2021). Hemşirelerin iş stresi ile damgalama eğilimleri arasındaki ilişki. Pearson Journal of Social Sciences & Humanities. 6, 12.
9. Yener Özcan, F. (2019). Avukatların ruhsal hastalıklara yönelik inançları ve damgalama eğilimleri. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Konya.
10. Bayramlık, H.A.A., & Uluğ, F. (2019). Öğretmenlerin kişilik özellikleri ile damgalama davranışları arasındaki ilişkinin incelenmesi. Çağdaş Yönetim Bilimleri Dergisi, 6(1), 4- 17.
11. Çebi, M., Eliöz, M., & Akbuga, E. (2018). Sporcularda damgalama. Turkish Studies, 13, (26), 395-403.
12. Akkoca, Y. (2019). The role of personality characteristics on the relationship between tendency of stigmatization and organizational commitment: a research on academic staff, Unpublished PHD Thesis, Ankara Yıldırım Beyazıt University, The Institute Of Social Sciences, Ankara.
13. Erez, R. (2019). Toplumda damgalama eğilimi ve hükümlülere yönelik sosyal mesafe ile ilişkili faktörler. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Üsküdar Üniversitesi Bağımlılık Ve Adli Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KALP HASTALIKLARINDA PSİKOSOSYAL UYUM

Serap YILDIRIM¹, Özgür Demir GAYRETLİ²

¹Doç. Dr., Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD, İzmir, Türkiye

²Uzm Hemşire, Dokuz Eylül Üniversitesi Hastanesi Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Servisi, İzmir, Türkiye

Özet

Giriş: Dünya’da ve ülkemizde morbidite ve mortalitesi yüksek olan kalp hastalıkları, bireyin yaşam standartlarını, kalitesini ve psikososyal uyumunu olumsuz olarak etkileyen karmaşık bir hastalıktır. Psikososyal uyum özellikle hastalığın doğası ve prognozu nedeniyle diğer kronik hastalıklarda olduğu gibi kalp hastalıklarında da oldukça önemlidir ve pek çok faktörle yakından ilişkilidir. Bu nedenle, kalp hastalıklarında psikososyal uyumu değerlendirmek, etkileyen faktörleri belirleyerek uyumu arttırmaya yönelik girişimlerde bulunmak hem hastanın yaşam kalitesinin artması hem de verilen sağlık bakımının kalitesinin artması açısından oldukça önemlidir.

Amaç: Bu derleme; kalp hastalıklarında psikososyal uyum ve psikososyal uyumu etkileyen faktörlerin değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır.

Tartışma ve Sonuç: Psikososyal uyum, bireyin yaşamındaki yeni duruma uyum sağlaması anlamına gelen ve içinde pek çok parametreyi barındıran bir kavramdır. Literatürde kalp hastalarının yaşadığı psikososyal sorunların araştırıldığı çalışmalara sık rastlansa da özellikle ülkemizde psikososyal uyumlarının araştırıldığı çalışmaların sınırlı sayıda olduğu görülmektedir. Karataş ve Bostanoğlu (2017) tarafından koroner kalp hastalarında psikososyal uyumu incelemek amacıyla yapılan çalışmada, hastaların %68,8’inin zayıf psikososyal uyum gösterdiği ve uyumlarının sosyal destekle ilişkili olduğu bulunmuştur. Böke Kılıçlı ve Özdemir (2017) tarafından kalp yetmezliği hastalarında psikososyal uyumun değerlendirilmesi amacıyla yapılan çalışmada, hastaların psikososyal uyumlarının kötü olduğu, hastalıkla ilgili özelliklerin ve kullanılan ilaç miktarının uyumlarını etkilediği saptanmıştır. Rafiei ve arkadaşları (2021) tarafından kardiyovasküler hastalıklarda psikososyal uyumun belirlenmesi için yapılan araştırmada, hastaların psikososyal uyumlarının orta olduğu ve uyumlarının genel ruhsal iyilik haliyle ilişkili olduğu bulunmuştur.

Sonuç olarak, kalp hastalığı tanısı alan ve bu hastalıkla yaşayan bireylerin psikososyal uyumunun bozulduğu, pek çok değişkenle yakından ilişkili olduğu görülmüştür.

Bu bağlamda primer tedavi ekibiyle konsültasyon liyezon psikiyatrisinin iş birliği bireylerin bütüncül sağlık bakım hizmeti almaları açısından oldukça önemlidir. Buna ek olarak kalp hastalarının psikososyal uyumunu arttırmaya yönelik girişimsel çalışmaların yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kalp Hastalığı, Psikososyal Uyum, Psikososyal Bakımı

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

PSYCHOSOCIAL ADJUSTMENT IN HEART DISEASES

Introduction: Heart disease is one of the important health problems with high morbidity and mortality in the world and in our country. Heart diseases, one of the most important and current problems of today's modern medicine and humanity; It is a complex disease that causes serious changes in the patient's body, emotional life, life and lifestyle. Psychosocial adjustment is very important in heart diseases as in other chronic diseases, especially due to the nature and prognosis of the disease and is closely related to many factors. For this reason, it is very important to evaluate psychosocial adaptation in heart diseases, to determine the factors affecting it and to take initiatives to increase compliance, both in terms of increasing the quality of life of the patient and increasing the quality of the health care provided.

Aim: This review; This study was conducted to determine the factors affecting psychosocial adjustment and psychosocial adjustment in heart diseases.

Discussion And Conclusion: Psychosocial adjustment is a concept that means the individual's adaptation to the new situation in his life and includes many parameters. Although studies investigating the psychosocial problems experienced by heart patients are common in the literature, it is seen that there are limited number of studies investigating psychosocial adjustment, especially in our country. In a study conducted by Karataş and Bostanoğlu (2017) to examine psychosocial adjustment in coronary heart patients, it was found that 68.8% of the patients showed poor psychosocial adjustment and their adjustment was associated with social support. In a study conducted by Böke Kılıçlı and Özdemir (2017) to evaluate the psychosocial adjustment in heart failure patients, it was determined that the psychosocial adjustment of the patients was poor, and the characteristics of the disease and the amount of medication used affected their compliance. In the study conducted by Rafiei et al. (2021) to determine the psychosocial adjustment in cardiovascular diseases, it was found that the psychosocial adjustment of the patients was moderate and their adjustment was related to the general mental well-being.

As a result, it has been observed that the psychosocial adjustment of individuals diagnosed with heart disease and living with this disease is impaired, and it is closely related to many variables. In this context, cooperation between the primary treatment team and consultation-liaison psychiatry is very important for individuals to receive holistic health care services. In addition, it is recommended that interventional studies be conducted to increase the psychosocial adjustment of heart patients.

Keywords: Heart Disease, Psychosocial Adjustment, Psychosocial Care

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Giriş

Kalp hastalığı (KH) dünyada ve ülkemizde morbidite ve mortalitesi yüksek önemli sağlık sorunlarından biridir. Dünyada her yıl 7 milyondan fazla kişi koroner KH nedeniyle ölmekte ve bu durum tüm ölümlerin %12,8'ini oluşturmaktadır. Kronik bir hastalık olan KH bireyin hayat standartlarını ve yaşam kalitesini olumsuz olarak etkilemektedir. Hastalığı tedavisinde temel amaç komplikasyonları ve kardiyak olayın tekrarlamasını önlemek, yaşam tarzı değişikliklerine bireyin uyum sağlamasını sağlamak olmalıdır [1,2].

KH olan bireylerde, bireyin hastalığa psikososyal uyumu hastalığın yönetimi ve tedavisinde oldukça önemlidir ve pek çok faktörle yakından ilişkilidir. Bu nedenle, KH' de psikososyal uyumu değerlendirmek, psikososyal uyum etkileyen faktörleri belirlemek ve uyumu arttırmaya yönelik girişimlerde bulunmak hem hastanın yaşam kalitesinin artması hem de verilen sağlık bakımının kalitesinin artması açısından oldukça önemlidir.

Psikososyal Uyum

Psikososyal, kelime olarak bireyin psikolojik süreçleri (bilişsel, emosyonel ve davranışsal) ve bireyin bu süreçte yaşadığı sosyal ilişkileri (aileyle ve toplumla, bireyin kendi sosyal rolü, bireyin kendi kültürel değerleri) arasındaki bağlantıyı tanımlamaktadır [3]. Uyum ise, herhangi bir olayın hemen ardından bireyin yaşam kalitesini devam ettiren ya da daha çok arttıran davranış ve işlerdir [4]. Bireyin fiziksel, psikolojik ve toplumsal olarak uzunca bir zaman, olumsuz ve kalıcı bir şekilde etkilenmesi ise bireyin uyumunu bozacaktır. Uyum bozukluğu, psikososyal stresörler sonrasında gelişen, duygusal veya davranışsal belirtilerle kendini gösteren ruhsal bir bozukluktur [5].

Psikososyal uyum kavramı ise, literatürde tam bir tanımına rastlanmamış olsa da genel olarak bireyin yaşamındaki yeni duruma uyum sağlaması anlamına gelen ve içinde pek çok parametreyi barındıran bir kavram olarak tanımlanabilmektedir. Londono ve McMillian (2015) tarafından yapılan bir çalışmada, psikososyal uyum devamlılık, süreç, değişim, etkileşim, etki gibi özellikleri ifade etmektedir [6].

Kim ve arkadaşları (2016) ise psikososyal uyum kavramıyla ilgili yaptıkları çalışmada modeli, bütünlük, cesaret, akıl, duygusal üstünlük ve eylemin sürekliliği şeklinde beş temel bileşen altında toplamışlardır [7].

Kalp Hastalıklarında Psikososyal Uyum

KH gibi ciddi kronik hastalıklara sahip olan bireylerde hastalığa uyum çabalarından, uyumun bozulmasıyla önemli ruhsal bozuklukların ortaya çıkmasına kadar birçok problem görülebilmektedir [8,9,10]. Bu süreçte bireysel faktörler, hastalık süreci ve tedavi ile ilgili faktörlerin tümü bireylerin psikososyal uyumunu etkilerken, hastalığa psikososyal uyumda; hastalığın seyrini olumlu veya olumsuz olarak etkileyebilmektedir. Literatürde psikososyal uyumları iyi olan hastaların otonomik sağlık yönetimlerini daha rahat yapabildikleri, hastalığın seyrini iyileştirebildikleri, yaşamında gerekli olan sosyal rollerini gerçekleştirebildikleri yani kısaca yaşam kalitelerini istedik düzeyde devam ettirebildikleri bildirilmiştir [11]. KH olan bireylerin yaşam kalitelerinin artırılması bakımın öncelikli amaçlarından biridir. Bu amaca ulaşabilmek için biyopsikososyal olarak bireyin değerlendirilmesi gerekmektedir.

Literatürde kalp hastalarının yaşadığı psikososyal sorunların araştırıldığı çalışmalara sık rastlansa da özellikle ülkemizde psikososyal uyumlarının araştırıldığı çalışmaların sınırlı sayıda olduğu görülmektedir. Kalp hastalarında psikososyal uyumu araştırdıkları araştırmalarında Karataş ve Bostanoğlu (2017), hastaların %68,8'inin "zayıf

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

psikososyal uyum”, %13,6’sının “orta psikososyal uyum” ve %17,6’sının “iyi psikososyal uyum” sergilediklerini bulmuşlardır [12]. Benzer şekilde, Böke ve Özdemir (2017) kalp yetmezliği hastalarıyla yaptıkları psikososyal uyum araştırmasında; hastaların yarısından fazlasının (%56,8) kötü uyum düzeyinde, %21,6’sının orta derecede iyi uyum ve %21,6’sının iyi uyum düzeylerinde olduklarını bulmuşlardır [13]. Rafiei ve arkadaşları (2021) tarafından kardiyovasküler hastalıklarda psikososyal uyumun belirlenmesi için yapılan çalışmada, hastaların psikososyal uyumlarının orta olduğu ve uyumlarının genel ruhsal iyilik haliyle ilişkili olduğu bulunmuştur [14]. Araştırmalar kalp hastalarının psikososyal uyumlarının oldukça düşük olduğunu göstermektedir

Gerek hastalık sürecine gerekse tedaviye gösterilecek psikososyal uyum dolaylı olarak iyileşmeyi ve bireyin yaşam kalitesini de etkileyeceği için büyük önem taşımaktadır [8,9]. Literatürde kalp hastalarının hastalığa ve tedaviye uyumunu etkileyen çok farklı değişkenlerin olduğu görülmektedir.

Bunlar, hastaların kalıtsal özellikleri, kişilik yapısı, sosyokültürel özellikleri, hastalıkla ilgili olumsuz duyguları, baş etme yöntemleri, geçmiş deneyimleri, yaşam tarzı, hastalığın veya kaybının türü ve tedavi ekibinin hastaya yaklaşımı gibi değişkenlerdir [8,9,15,16]. Buna ek olarak, hastaların psikososyal uyumlarının iyi düzeyde olması sosyal destek sistemlerinin ne kadar iyi olduğu ile de yakından ilişkilidir. Sosyal destek sistemlerinin tanımlanması özellikle aile ve yakın çevresindeki insanların hastayı desteklemesi ve tedavisi için iş birliği içinde olmaları hastanın yalnız hissetmemesine ve hastalığa daha kolay uyum göstermesine katkı verecektir. Hastaların psikososyal uyumlarının iyi düzeyde olması sosyal destek sistemlerinin ne kadar iyi olduğu ile yakından ilişkilidir [12]. Çetinkaya (2019) kalp hastalarında psikososyal uyum ve sosyal destek algısını araştırdığı çalışmada hastaların yüzde %16’sının psikososyal uyumu “iyi”, %17’sinin “orta”, %67’sinin “kötü” düzeyde olduğu; hastaların psikososyal uyum alanlarından en çok psikolojik distres, mesleki ve sosyal çevre boyutlarının zayıf olduğu bunu, aile çevresi, cinsel ilişkiler ve sağlık bakımına uyum alanının izlediğini bulmuştur. Hastaların algıladıkları sosyal destek ve psikososyal uyum düzeylerinin birbiriyle olan ilişkisine bakıldığında algıladıkları sosyal destek arttıkça, hastalığa psikososyal uyumlarının da orta derecede arttığını bulmuştur [8].

Kalp Hastalıklarına Psikososyal Uyumda Hemşirelik Yaklaşımları

Birey biyopsikososyal bir varlık olduğundan dolayı, hastalık halinde de bütüncül olarak değerlendirilmelidir. Bu durumda KH olan bireye hastalığına psikososyal olarak uyum sağlaması için bütüncül hemşirelik bakımı verilmesi oldukça önemlidir. Bunun için aşağıdaki hemşirelik yaklaşımlarının psikososyal uyumu arttırmada etkili olduğu bildirilmiştir [17,18,19,20].

- Hastanın yaşam şekli, bakım gereksinimleri ve destek sistemleri belirlenmeli ve hasta üzerindeki etkisi değerlendirilmelidir.
- Hastaya güven vermeli ve bu şekilde bir ilişki kurulmalıdır.
- Sosyalleşmeyi engelleyen, depresif, bağımlı, manipülatif, veya agresif davranış tiplerini belirlemeli, gerektiğinde hastanın bu davranışlarını fark etmesi sağlanmalı ve bu davranışların değişikliği için teşvik edilmelidir.
- Hasta başkaları ile endişe duyduğu konuları paylaşması için cesaretlendirilmelidir. Aile üyelerine destek sağlamları için yardım etmelidir.
- Hastalıkta bağımsızlık sürdürülürken gerektiği durumlarda başka kişilerden yardım istemesi ve kabul etmesi için hasta cesaretlendirilir ve hastaya kendi özbakımı ile ilgili gerekli sorumluluklar verilmelidir.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRI HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

- Hastanın güçlü olduğu yanlar keşfedilmeli ve hastanın buna odaklanması için desteklenmelidir.
- Hasta ile ilgili kaygılarını ve sıkıntılarını paylaşması için aileye fırsat verilmelidir.
- Hastanın hastalığını içermeyen ilgi alanları ve aktivitelere katılması için hasta teşvik edilmelidir.
- İnsanlarla temasını sürdürmesi için hasta desteklenmeli, bunun için mektup, eposta, telefon görüşmelerine teşvik edilmelidir.
- Hasta uygun rehabilitasyon ve eğitim programlarına katılması için cesaretlendirilmelidir [17,18,19,20].

Sonuç

KH tanısı alan ve bu hastalıkla yaşayan bireylerin psikososyal uyumunun değerlendirilmesi, uyumu etkileyen değişkenlerin farkında olunması ve gereksinimleri karşılamaya yönelik girişimlerin yapılması hem bütüncül bakımın hem de yaşam kalitesinin yükseltilmesi hedefine ulaşmanın gereğidir. Ancak bu hedefe, kardiyoloji ve konsültasyon liyezon psikiyatrisinin (KLP) iş birliği ile ulaşılabilir. Primer tedavi ekibinin uygulayacağı bakım ve tedaviye ek olarak KLP ekibinin uygulayacağı psikososyal uyuma yönelik değerlendirme, özellikle uyumu bozabilecek anksiyete ve depresyonun erken tanılanması, uygun terapötik girişimler, sosyal destek sistemlerinin harekete geçirilmesi ve psikiyatrik hastalık riski yüksek olan hastaların profesyonel ruh sağlığı yardımı alması için yönlendirilmesi gibi müdahaleler hastaların bütüncül hizmet almalarında önemlidir. Buna ek olarak ulusal literatürde KH'nın psikososyal uyumu, etkileyen faktörler ve uyumu artırmaya yönelik yapılan yeterli sayıda akademik çalışmanın olmadığı dikkati çekmektedir. Bu gerekçelerden hareketle özellikle kalp hastalığı gibi fiziksel kronik hastalıkları olan bireylerle çalışacak KLP hemşirelerinin genel hastanelerde istihdamının sağlanması ve modellerin oluşturulması, bu hasta gruplarına yönelik çalışmaların artırılması önerilmektedir.

KAYNAKLAR

1. Roth GA, Mensah GA, Johnson CO, Addolorato G, Ammirati E, Baddour LM, et al. Global burden of cardiovascular diseases and risk factors, 1990-2019: update from the GBD 2019 study. J Am Coll Cardiol 2020; 76:2982-3021.
2. World Health Organisation fact sheet for cardiovascular-diseases. Available from: [https://www.who.int/en/news-room/fact-sheets/detail/cardiovascular-diseases-\(cvds\)](https://www.who.int/en/news-room/fact-sheets/detail/cardiovascular-diseases-(cvds)). Accessed 1 Sep 2021.
3. Mohr, D.C., Cox, D. Multiple Sclerosis: Empirical Literature For The Clinical Health Psychologist. Journal Of Clinical Psychology; 2001; 57(4):479-499.
4. Barry, P., Psychosocial Nursing Care of Physically Ill Patients and Their Families. 1996; 3th. Ed Philadelphia: Lippincott
5. American Psikiyatri Birliği. Ruhsal Bozuklukların Tanısal ve Sayımsal Elkitabı, Beşinci Baskı (DSM-5), Köroğlu E. (çeviri ed.) Ankara, Hekimler Yayın Birliği, 2013.
6. Londono, Y., Mcmillan, D.E. Psychosocial adaptation: an evolutionary concept analysis exploring a common multidisciplinary language. LAN, 2015; 2504-2519.
7. Kim, J.H., McMahon, B.T., Hawley, C., Brickhamd, Gonzalez R, Lee D.H. Psychosocial adaptation to chronic

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

- illness and disability: a virtue based model, *JournalOf Occupational Rehabilitation*, 2016; 26: 45-55.
8. Çetinkaya S. Kalp Hastalıklarında Hastalığa Psikososyal Uyum ve Sosyal Destek Algısı. Yüksek Lisans Tezi, Maltepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, 2019; İstanbul.
 9. Sert M., Özer Z. Death Anxiety and Care in Patients With Implantable Cardioverter Defibrillator. *Turk J Cardiovasc Nurs.*2019;10(22), 78–86.
 10. Anderson L, Taylor RS. Cardiac rehabilitation for people with heart disease: an overview of Cochrane systematic reviews. *Cochrane Database Syst Rev*,2014; 12:CD011273.
 11. Erşan E.E., Kelleci M., Baysal B. Kalp Hastalarında Psikososyal Uyum, Depresyon, Anksiyete ve Stres Düzeylerine Bir Bakış. (*Klinik Psikiyatri* 2013; 16:214-224).
 12. Karatas T, Bostanoglu H. Perceived social support and psychosocial adjustment in patients with coronary heart disease. *Int J Nurs Pract* 2017;23(4): e12558.
 13. Böke Kılıçlı A, Özdemir L. Psychosocial adjustment in heart failure patients with cardioverter defibrillator implantation. *Journal of Anatolia Nursing and Health Sciences* 2017; 20:41.
 14. Hossein Rafiei, Mojtaba Senmar, Fateme Yousefi, Zahra Nemati. Psychosocial Adjustment to Cardiovascular Diseases and Spiritual Well-Being in Iranian Patients. *Turk J Cardiovasc Nurs* 2021;12(28):75-80.
 15. Çam, O., Babacan-Gümüş, A., Yıldırım, S. Fiziksel Hastalığa Verilen Psikososyal Yansımalar. *Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Bakım Sanatı*. Çam O, Engin E. (Editörler). İstanbul Tıp Kitabevi:2014; p.599-635.
 16. Nehir Türkmen S, Çam MO. Evaluation of psychological training's influence on psychosocial adaptation of patients who had myocardial infarctus. *J Psychiatric Nurs* 2012; 3:105–108.
 17. Jianfei Wu, Yilan Yu, Huan Xu. Influence of targeted motivational interviewing on self-care level and prognosis during nursing care of chronic heart failure. *Am J Transl Res* 2021;13(6):6576-6583.
 18. Bekelman DB, Allen LA, McBryde CF, et al. Kronik kalp yetmezliği olan hastaların sağlık durumu üzerinde ortak bakım müdahalesine karşı olağan bakım etkisi: CASA randomize klinik çalışması. *JAMA Stajyer Med* 2018; 178: 511–9.
 19. Clark AP, McDougall G, Riegel B, et al. Kronik kalp yetmezliği olan kişiler için bir eğitim-destek müdahalesinden sonra sağlık durumu ve öz bakım sonuçları. *J Kardiyovasküler Hemşireler* 2015; 30(41): 3–13.
 20. Gorman, L.M., Sultan, D.F. Psikososyal Hemşirelik Genel Hasta Bakımı için. (Öz F, Demiralp M. Çev. Editörler). Ankara: Akademisyen Tıp Kitabevi, 3. Basım;2014; p.1-49.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

RUHSAL BOZUKLUKLARDA BİLİNÇLİ FARKINDALIK VE PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİNE YANSIMALARI

Songül Nida Kaplan¹, Safiye Özgüç², Derya Özbaş Gençaslan³

¹Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı

²Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

³Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

ÖZET

Giriş: Bir psikoterapi uygulaması olarak ilk kez 1979 yılında Dr. Jon Kabat-Zinn tarafından kullanılan bilinçli farkındalık [1], dikkatlilik ve şimdiki zamanda olan olayların farkında olma hali olarak tanımlanmaktadır [2]. Bilinçli farkındalık kavramının psikopatolojilerin tedavisine katkısının olabileceği ileri sürülmüş ve buna bağlı olarak bilinçli farkındalık temelli çeşitli müdahale yöntemleri geliştirilmiştir [3]. Bu müdahalelerdeki temel nokta, hoş olmayan yaşantıları değiştirmek yerine onları tüm varlığıyla görmek ve dikkat etmek olarak açıklanmaktadır [4]. Bilinçli farkındalık temelli müdahalelerin, Budist pratiğinden bağımsız olarak, psikoterapi içerisinde öğretilen bir yetenek olarak yaklaşılması sonucunda, psikolojik sorunların terapisinde bilinçli farkındalık temelli yöntemlerin uygulanması da mümkün olmuştur [5]. Literatür incelendiğinde bilinçli farkındalık temelli müdahalelerin başta depresyon olmak üzere birçok ruhsal hastalıkta kullanıldığı dikkati çekmektedir.

Bilinçli farkındalık temelli müdahalelerin özellikle depresyon tanısı alan bireylerde, olumsuz otomatik düşüncelerin zihne yerleşmesini engelleyerek depresyonun nüksünü engellediği bildirilmiştir [6][7]. Bilinçli farkındalık düzeyinin depresyonla ilişkisi incelendiğinde, bilinçli farkındalık düzeyi yükseldikçe depresyon düzeyinin düştüğünü gözlemlenmiştir. [8][9]. Bilinçli farkındalık, bağımlılıkta nüksü engellemede, yalnızca bağımlılıktan kurtulmada değil aynı zamanda bağımlılık süresince gerçekleşen ani tepki verme, saldırganlık gibi olumsuz durumların düzeltilmesinde [10] [11]; yeme bozukluklarında tıkinircasına yeme atakları ve beden memnuniyetsizliğinin azaltılması ve duygudurum dalgalanmaları üzerinde etkili olmaktadır [12][13]. Şizofrenide kısa süreli psikotik yaşantılara yönelik gözlemlene ve onları tanımlayabilme şeklinde olumlu sonuçlar ortaya koyabilir [14]. Sınır kişilik bozukluğunda önemli bir yere sahip olan dürtüsellik üzerine de etkisi gözlemlenmiştir [15]. Cinsel işlev bozukluklarında Bilişsel Davranışçı Terapiye kombine olarak pozitif başa çıkma stratejisi olarak kullanılıp pelvik taban kaslarının kasılmasını azaltarak doyumlu bir cinsel ilişkiyi yaşamaya odaklanmaktadır [16]. Bipolar bozukluk tanısı almış hastalarda bilinçli farkındalık temelli terapilerin hastaların tedavi uyumunu kolaylaştırdığı, kalıntı belirtiler üzerine etki ettiği ve hastalarda anksiyete belirtilerinin yönetiminde etkili olduğu gösteren çalışmalar mevcuttur [17][18]. Psikiyatri hemşireleri tarafından bilinçli farkındalık temelli terapilerin psikoeğitimlerin hastaların işlevsel iyi oluş ve iyileşme düzeylerine fayda sağladığı [19]; uzun süre stresöre maruz kalmak psikopatolojilere yol açacağı için psikiyatri hemşireleri tarafından bilinçli farkındalık temelli terapilerin psikoeğitimlerin hastalara stresle baş etme konusunda fayda sağlamaktadır [20].

Amaç: Bilinçli farkındalığı tanımlamak, psikopatolojilere etkisini incelemek ve bunlar hakkında genel bir çerçeve sunmaktır.

Sonuç: Literatür incelendiğinde, son yıllarda bilinçli farkındalık gerek ulusal gerekse uluslararası alanyazında

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

önemli bir kavramdır. Yapılan araştırmalar, bilinçli farkındalık temelli terapilerin ve psikoeğitimlerin hastalar üzerinde önemli etkilerinin olduğunu göstermektedir. Bu sonuçlar doğrultusunda ülkemizde bilinçli farkındalık temelli müdahalelerinin yaygınlaştırılmasının ve desteklenmesinin bireylere psikolojik açıdan önemli katkıları olacağı sonucuna varılmıştır. Bilinçli farkındalığın psikopatolojilere nasıl etki ettiğini daha iyi açıklamak ve kültürümüzdeki etkilerini görebilmek için, bilinçli farkındalık ile diğer disiplinlerdeki değişkenler arasındaki ilişkiyi inceleyen araştırmaların yapılmasının gerek ulusal gerekse uluslararası alanyazına önemli etkilerinin olacağı düşünülmektedir

Anahtar Kelimeler: bilinçli farkındalık, psikopatoloji, ruh sağlığı, psikiyatri hemşireliği.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

MINDFULNESS BASED PRACTICES IN MENTAL DISORDERS

Songül Nida Kaplan¹, Safiye Özgüç², Derya Özbaş Gençasrlan³

¹Gaziantep University Institute of Health Sciences Department of Psychiatric Nursing

²Gaziantep University, Faculty of Health Sciences, Nursing Department, Gaziantep, Turkey.

³Gaziantep University, Faculty of Health Sciences, Nursing Department, Gaziantep, Turkey.

ABSTRACT

Introduction: It was first introduced as a psychotherapy practice in 1979 mindfulness as used by Dr. Jon Kabat-Zinn [1], it is defined as mindfulness and awareness of current events [2]. It has been suggested that the concept of mindfulness may contribute to the treatment of psychopathologies, and accordingly, various intervention methods based on mindfulness have been developed [3]. The main point in these practices is explained as seeing and paying attention to unpleasant experiences rather than changing them [4]. As a result of approaching mindfulness-based interventions as a skill that can be taught in psychotherapy, independent of Buddhist practice, it has also been possible to apply mindfulness-based methods in the therapy of psychological problems [5]. When the literature is examined, it is noteworthy that mindfulness-based interventions are used in many mental illnesses, especially depression.

It has been reported that mindfulness-based interventions prevent the recurrence of depression by preventing negative automatic thoughts from settling in the mind, especially in individuals diagnosed with Depression [6] [7]. When the relationship between the level of mindfulness and depression was examined, it was observed that the level of depression decreased as the level of mindfulness increased [8] [9]. Conscious awareness is in the prevention of relapse in addiction, not only in getting rid of addiction, but also in correcting negative situations such as sudden reaction and aggression that occur during addiction [10] [11] It is effective in reducing binge eating attacks and body dissatisfaction and mood fluctuations in eating disorders [12] [13]. In schizophrenia, it can produce positive results in the form of observing and describing short-term psychotic experiences [14]. It has also been observed to have an effect on impulsivity, which has an important place in borderline personality disorder [15]. It is used as a positive coping strategy in combination with Cognitive Behavioral Therapy in sexual dysfunctions and focuses on having a satisfying sexual intercourse by reducing the contraction of the pelvic floor muscles [16]. There are studies showing that mindfulness-based therapies facilitate treatment compliance, affect residual symptoms, and are effective in the management of anxiety symptoms in patients diagnosed with bipolar disorder [17] [18]. It has been determined that mindfulness-based therapies and psychoeducation by psychiatric nurses benefit the functional well-being and recovery levels of patients [19]; Since being exposed to stress for a long time will lead to psychopathologies, psychoeducation of mindfulness-based therapies by psychiatric nurses provides benefits for patients to cope with stress [20].

Aim: When the literature is examined, the concept of mindfulness is an important concept in both national and international literature. As a result of the researches, it is seen that mindfulness-based therapies and psychoeducation have significant effects on patients. As a result of this situation, it has been concluded that the dissemination and support of mindfulness-based interventions in our country will have significant psychological contributions to individuals.

Conclusion: In order to better explain how mindfulness affects psychopathologies and to see its effects in our culture, it is thought that researches examining the relationship between mindfulness and variables in other disciplines will have important effects on both national and international literature.

Keywords: mindfulness, psychopathology, mental health, psychiatric Nursing

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

GİRİŞ

Bir psikoterapi uygulaması olarak ilk kez 1979 yılında Dr. John Kabat-Zinn tarafından kullanılan bilinçli farkındalık [1], dikkatlilik ve şimdiki zamanda olan olayların farkında olma hali olarak tanımlanmaktadır [2]. Dikkatin ortaya çıkan anlık deneyimlere belli bir şekilde yöneltilmesi, etkili bir psikoterapötik araç olarak kabul görmektedir [6]. Bilinçli farkındalık kavramının psikopatolojilerin tedavisine katkısının olabileceği ileri sürülmüş ve buna bağlı olarak bilinçli farkındalık temelli çeşitli müdahale yöntemleri geliştirilmiştir [3]. Bu müdahalelerdeki temel nokta, hoş olmayan yaşantıları değiştirmek yerine onları tüm varlığıyla görmek ve dikkat etmek olarak açıklanmaktadır [4]. Bilinçli farkındalık temelli müdahalelere Budist pratiğinden bağımsız olarak, psikoterapi içerisinde öğretilen bir yetenek olarak yaklaşılması sonucunda, ruhsal sorunların terapisinde bilinçli farkındalık temelli yöntemlerin uygulanması da mümkün olmuştur [5].

AMAÇ

Bilinçli farkındalığı tanımlamak, psikopatolojilere etkisini incelemek ve bunlar hakkında genel bir çerçeve sunmaktır.

BİLİNÇLİ FARKINDALIĞIN YAPISAL ÖZELLİKLERİ ve TUTUMLARI

Bilinçli farkındalık kavramının ne ve nasıl olduğu ile ilgili yapılan farklı tanımlar temelde üç ana özelliği taşımaktadır; dikkat, niyet ve tutum. Dikkati ana odaklayıp fark etmeyi, niyet dikkati amaçlı şekilde yöneltmeyi ve tutum ise dikkati yöneltirken sahip olunması gereken ilgi, merak, yargısızlık, kabul, şefkat gibi özellikleri içermektedir [21] [22]. Bu tutumlar;

1. Anda kalabilme: Geçmiş ve geleceğe gitme eğiliminde olan dikkatimizi fark edip onu nazik bir biçimde her defasında şimdiki ana geri getirmektir [23].

2. Yargılarımızı fark etmek: Genelde bilinçli farkındalık alan yazının da yargılamamak olarak geçen bu tutum, yargılama alışkanlığından kaynaklanan otomatik tepkilerin farkında olmak gibi düşünülebilir [23].

3. Kabul: Kabul, bireylerin kendini ya da durumu değiştirmeye yönelik gereksiz girişimler olmaksızın olayları olduğu gibi kabul etme sürecidir [24]. Deneyimlerimizin kabul edici bir tutum ile işlenmesi farkındalık uygulamalarının belki de hem en zor hem de en önemli yönüdür [23].

4. Sabır: Bilgeliğin bir türü olan sabır, bazı şeylerin vakti geldiğinde gerçekleşeceğini anlamak ve bunu kabul etmektir [25] [26]. Sabır bilinçli farkındalık uygulamalarının özünde var olan bir tutumdur [27].

5. Şefkat: Şefkat, bireylerin zorlandığı durumlarda bu durumla baş etmek için alışlagelmiş yolların dışında acıyı ve doğasını anlayarak alternatif bir yol sunar. Öz-şefkat, şefkatin önemli bir boyutudur ve zorlu zamanlarda kendimizi eleştirmeden kendimize kibar davranabilmeyi ve acının evrenselliğini kabul etmeyi içerir [23]

6. Akışına bırakmak: Akışına bırakmak hayatımızdan birtakım şeylerin geçip gitmesine izin vermek ve her şeyi olduğu gibi kabullenmektir [28].

7. Başlangıç Ruhu: Başlangıç ruhu o anda bilinmeyenin büyüklüğü karşısında bilemediklerimize ya da tecrübe ettiklerimize tutsak olmayacak kadar engin olduğumuz anlamına gelir [27]

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

BİLİNÇLİ FARKINDALIK TEMELLİ BECERİLER

BEDEN TARAMASI: Farkındalığı beden her bir alanına odaklayarak o alandaki duymalara dikkat edebilmek bu tekniğin özünü oluşturur. Tekniğin temel amacı bedenle ilgili olarak bireylerin bilincini genişletmektir [29].

DUYGULARI ETİKETLEMEK: Duyguları fark etme temelinde uygulanan tekniklerden biridir. Duyguları etiketlemek tepki verme sürecinden uzaklaşıp o duyguya bakış açısı kazanmamıza yardımcı olur [30].

FARKINDA YEME: Yeme farkındalığı küçük bir egzersiz olup asıl amacı kişilerin hayatlarında tecrübe etme fırsatı vermedikleri deneyimlere bu fırsatı vermektir [27]. Çoğu zaman yemek yerken bir yandan telefonla ilgilenebiliriz, gelen e-postaları kontrol eder belki de sevdiğimiz bir televizyon programına odaklanmış olabiliriz. Tüm bu olasılıklar ne yediğimiz ne kadar yediğimiz gibi durumları fark etmemize engel olabilir. Farkında yeme özellikle yeme bozukluğuna sahip kişilerde etkili bir uygulama olabilir [31].

KENDİMİZE SEVGİ DOLU NEZAKET SUNMAK: Bu teknikte, bedende acı veya gerginlik hissedilen bir kısım varsa bunu rahatlatmakla başlar ve nefesi de kullanarak sakinleşmeye çalışılır [30].

ŞEFKATLİ VAROLUŞ: Bu teknik, bireylerin kendilerini suçladıkları ve katı eleştirel bir tavır içinde oldukları durumlarda önemli etkilere sahip olabilmektedir [30].

BİLİNÇLİ FARKINDALIK VE PSİKOPATOLOJİ

Bilinçli farkındalık, otuz yıla yakın bir süredir Batı'daki psikoterapi yaklaşımları içerisinde bir terapi yöntemi olarak kullanılmaktadır [32].

Bilinçli Farkındalık ve Depresyon

Bilinçli Farkındalık Temelli Bilişsel Terapi özellikle daha önce depresyon geçirmiş kişilerde, depresyonun nüksünü engellemeye yönelik olarak geliştirilmiştir [6]. Bilinçli farkındalık sayesinde kişi, depresif bakış açısının içine çekilip bu bakış açısının kişinin kendi öz benliğinden mi, yoksa hayatın normal işleyişinden mi kaynaklandığı düşünmeye başlar [33].

Bilinçli Farkındalık ve Bağımlılık

Bilinçli farkındalık maddeye karşı duyulan aşermeyi nelerin harekete geçirdiğini fark etmeyi sağlamakta ve böylece sürekli aynı tepki yerine aşermeyi durdurmak için başka bir davranışın seçilmesine yardımcı olabilmektedir [5].

Bilinçli Farkındalık ve Yeme Bozuklukları

Yeme bozuklukları, yeme davranışının ciddi olarak bozulduğu bir tanı grubudur [34]. Bulimia Nervosa ve Tıkınırcasına Yeme Bozukluğu ile ilgili yapılan bir çalışmada bilinçli yeme tekniklerinin (farkında yeme) kullanıldığı bir grup psikoterapisi çalışması sonucunda hastaların tıkınırcasına yeme atakları ve beden memnuniyetsizliğinin anlamlı bir şekilde azaldığı görülmüştür [12]. Yeme bozukluğu olan genç kadınlara, Bilinçli Farkındalık Temelli Stres Azaltma Programı sunmak sağlıklı öz farkındalık ve başa çıkmayı geliştirerek, kendine zarar verme davranışlarının başlamasını önleyebilir [35].

Bilinçli Farkındalık ve Şizofreni

Farkındalık temelli stres azaltma programı ile şizofreni hastalarının olumsuz düşünceleri ve duyguları değiştirilmekte, dikkat ve kabul etme yoluyla hastalar güçlendirilmekte ve sakinleştirmekte, farkındalık becerisi kazandırılmakta ve yargısal olmayan kabul düzeylerini arttırılmaktadır [19].

Bilinçli Farkındalık ve Sınır Kişilik Bozukluğu

Borderline Kişilik Bozukluğu'nun özelliklerinde önemli bir yere sahip olan dürtüsellik beraberinde riskli, planlanmamış, aniden gelişen ve istenmeyen sonuçlara yol açabilecek davranışları getirir [36]. Bilinçli farkındalık çalışmaları, hoş gitmeyen içsel deneyimleri yargılamadan ve tepki vermeden kabullenmeyi desteklediği için bu duygulardan kaçmak ya da engellemek için dürtüsel davranış eğilimini azaltır [15].

Bilinçli Farkındalık ve Cinsel İşlev Bozukluğu

Bilinçli farkındalık egzersizleri, BDT kombine kullanılarak tanımlanan maladaptif başa çıkma stratejilerini değiştirmek için bir adım yani pozitif başa çıkma stratejisi olarak kullanılıp pelvik tabandaki kaslarının kasılmasını azaltarak ve felaketleştirilmiş ağrı korkusunu azaltmaya ve doyumlu bir cinsel işlevi yeniden sağlamaya odaklanır [16].

Bilinçli Farkındalık ve Bipolar Bozukluk

Bilinçli Farkındalık Temelli Bilişsel Terapi'nin bipolar bozukluk tanılı hastalarda anksiyete belirtilerinin yönetiminde olumlu etkiler gösterdiği belirtilmekle birlikte, hastaların mevcut an üzerine odaklanma yeteneklerini, kabullerini artırmalarına ve olumsuz düşünceleri yönetme yeteneklerini geliştirmelerine de yardımcı olduğu vurgulanmaktadır [18].

BİLİNÇLİ FARKINDALIĞIN PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİNE YANSIMALARI

Hem depresyonun tedavisinde hem de nüks etmesinin engellemede faydalı olabilecek bilinçli farkındalık kavramının ve girişimlerinin psikiyatri hemşireliğinde yer almasının faydalı olabileceği düşünülmektedir. Bu sebepten dolayı psikiyatri hemşirelerinin bilinçli farkındalık ile ilgili eğitim almaları, depresyon tanısı almış hastalarda özellikle olumsuz otomatik düşüncelerinin sıklığı fazla olan hastalara pozitif katkı sağlayacağı ön görülmektedir [37].

Psikiyatri hemşireliğinde farkındalık temelli stres azaltma terapisinin kullanımı aynı zamanda profesyonel meslek standartlarının gelişimiyle de alakalıdır. Farkındalığın etkin kullanımı otonominin profesyonel kullanımına, psikolojik iyi oluş, kendiliğin fark edilmesine, umut, stresin azalmasına, etkin iletişim becerilerinin kullanımına ve sorumluluk duygusunun gelişmesine katkıda bulunur [19].

SONUÇ

Bilinçli farkındalığın psikopatolojilere nasıl etki ettiğini daha iyi açıklamak ve kültürümüzdeki etkilerini görebilmek için, bilinçli farkındalık ile diğer disiplinlerdeki değişkenler arasındaki ilişkiyi inceleyen araştırmaların yapılmasının gerek ulusal gerekse uluslararası alan yazına önemli katkılar sunacağı düşünülmektedir.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA

1. Schmidt S. Mindfulness in east and west—it is the same? In H.Walach, S. Schmidt, & W. B. Jonas (Eds.), Neuroscience, con-consciousness and spirituality. New York: Springer. 2011. S.23–39.
2. Brown KW, Ryan RM. The benefits of being present: Mindfulness and its role in psychological well-being. *Journal of Personality and Social Psychology*, 2003;84(4), 822–848.
3. Aktepe İ, Tolan Ö. Bilinçli Farkındalık: Güncel Bir Gözden Geçirme. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 2020; 12 (4), 534-561.
4. Kabat-Zinn, Jon. "Mindfulness-based interventions in context: past, present, and future." (2003): 144.
5. Ögel K. Farkındalık (ayırısama) ve kabullenme temelli terapiler. Ankara: HYB Basım Yayın, 2012
6. Çatak PD. Ögel K. Bir terapi yöntemi olarak farkındalık. *Nöropsikiyatri Arşivi*, 2010;47(1), 69- 73.
7. Ayhan M.O. *Depresyon Hastalarında Bilinçli Farkındalık ile Olumsuz Otomatik Düşünceler Arasındaki İlişki*. (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi). İnönü Üniversitesi / Sağlık Bilimleri Enstitüsü. 2019
8. Kara E, Ceyhan AA. Üniversite Öğrencilerinin Depresyon Düzeylerinin Bilinçli Farkındalık ile İlişkisi: Öz-kontrolün Aracılık Rolü. *Bilişsel Davranışçı Psikoterapi ve Araştırmalar Dergisi*, 2017; 6(1), 9-14
9. Ülev E. Üniversite Öğrencilerinde Bilinçli Farkındalık Düzeyi ile Stresle Başa Çıkma Tarzının Depresyon, Kaygı ve Stres Belirtileriyle İlişkisi. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.2014
10. Bowen S, Chawla N, Collins SE, Witkiewitz K, Hsu S, Grow J, et al. Mindfulness-based relapse prevention for substance use disorders: A pilot efficacy trial. *Subst Abuse* 2009; 30:295-305
11. Tırışkan M, Onnar N, Çetin YA, Cömert İT. Madde Bağımlılığında Nüksü Önlemede Bilinçli Farkındalığın Önemi: Bir Derleme Çalışması. *Addicta: The Turkish Journal on Addictions*. 2015;2(2);123-142
12. Klein AS, Skinner, JB, Hawley KM. Adapted group-based dialectical behaviour therapy for binge eating in a practicing clinic: Clinical outcomes and attrition. *European Eating Disorders Review*, 2012; 20(3), e148-e153.
13. Giannopoulou I, Kotopoulea-Nikolaïdi M, Daskou S, Martyn K, Patel A. Mindfulness in eating is inversely related to binge eating and mood disturbances in university students in health-related disciplines. *Nutrients*, 2020; 12:396.
14. Strauss C, Thomas N, Hayward M. Can we respond mindfully to distressing voices? A systematic review of evidence for engagement, acceptability, effectiveness and mechanisms of change for mindfulness-based interventions for people distressed by hearing voices. *Frontiers in Psychology*, 2015;6, 1154
15. Peters, JR. ve ark. A preliminary investigation of the relationships between dispositional mindfulness and impulsivity. *Mindfulness*, 2011; 2(4), 228-235.
16. Masheb, R. M., Kerns, R. D., Lozano, C., Minkin, M. J., & Richman, S. A randomized clinical trial for women with vulvodinia: Cognitive-behavioral therapy vs. supportive psychotherapy. *PAIN®*, 2009 141(1-2), 31-40.
17. Deckersbach T, Hölzel BK, Eisner LR, Stange JP, Peckham AD, Dougherty DD et al. Mindfulnessbased cognitive therapy for nonremitted patients with bipolar disorder. *CNS Neurosci Ther*. 2012; 18:133- 41
18. Chadwick P, Kaur H, Swelam M, Ross S, Ellet L. Experience of mindfulness in people with bipolar disorder: A

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

- qualitative study. *Psychother Res.* 2011; 21:277-85.
19. Özdemir, A., *Şizofreni hastalarında bilinçli farkındalık temelli stres azaltma eğitiminin umut, psikolojik iyi oluş ve işlevsel iyileşmeye etkisi.* İnönü Üniversitesi / Sağlık Bilimleri Enstitüsü. 2020
 20. Kerman KT. Bahar Z. Stresle Baş Etmede Hemşirelerin Kullandığı Kanıt Çalışmaları. *Türkiye Klinikleri Public Health Nursing-Special Topics*, 2019;5(1), 78-83.
 21. Shapiro SL. Carlson LE. Astin JA. Freedman B. Mechanisms of mindfulness. *Journal of clinical psychology*, 2006;62(3), 373-386.
 22. Baer, R. (2015). Ethics, values, virtues, and character strengths in mindfulness-based interventions: A psychological science perspective. *Mindfulness*, 6(4), 956-969.
 23. Atalay Z, *Mindfulness-Bilinçli Farkındalık: Farkındalıkla Anda Kalabilme Sanatı.* 2020. S. 67-72
 24. Taylor EJ. Spiritual needs of patients with cancer and family caregivers. *Cancer Nurs.* 2003; 7.26(4):260-6.
 25. Tsang ve ark. "The benefit of mindfulness-based stress reduction to patients with terminal cancer." *Journal of clinical nursing* 21.17-18 2012; 2690-2696
 26. Özaydın E. Kuşaklar arasındaki farklılığın hemşirelerin bilinçli farkındalık düzeyleri üzerine etkisi. 2019. Aydın Adnan Menderes Üniversitesi/ Sağlık Bilimleri Enstitüsü. (Yüksek Lisans Tezi)
 27. Kabat-Zinn, J. *Yeni Başlayanlar İçin Farkındalık.* (Çeviri Ed. Sevinç Seyla Tezcan) İstanbul. Pegasus Yayıncılık. 2019. S. 72-81
 28. Kabat-Zinn, J. *Full catastrophe living: Using the wisdom of your mind and body to face stress, pain, and illness.* New York: Bantam Dell Publishing. 2013.
 29. Ameli R. 25 Farkındalık Dersi: Şimdi Sağlıklı Yaşama Zamanı (Çeviri Ed. Z. Atalay, K. Ögel). 2016. S.34-36
 30. Pollak SM, Pedulla T, Siegel RD. *Mindfulness Farkındalık Temelli Psikoterapi Becerileri* (Çeviri Ed. B Uzun). İstanbul, APAMER Psikoloji Yayınları. 2019. S. 86-94
 31. Slyter M. Treating eating disorders with the Buddhist tradition of mindfulness. *Ideas and Research You Can Use: VISTAS*, 2012;32:1-2
 32. Kabat-Zinn J. An outpatient program in behavioral medicine for chronic pain patients based on the practice of mindfulness meditation: theoretical considerations and preliminary results. *Gen Hosp Psychiatry*, 1982; 4:33-47
 33. Demir V. *Bilinçli farkındalık temeli hazırlanan eğitim programının bireylerin depresyon ve stres düzeyleri üzerine etkisi* (Master's thesis, Sosyal Bilimler Enstitüsü). 2014
 34. Erbay LG. Seçkin Y. Yeme bozuklukları. *Güncel gastroenteroloji*, 2016; 20(4), 473-477.
 35. Proulx K. Experiences of women with bulimia nervosa in a mindfulness based eating disorder treatment group. *Eat Disord J Treat Prev* 2008; 16:52-72
 36. Yazıcı K. Yazıcı AE. Dürtüsellikğin nöroanatomik ve nörokimyasal temelleri. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 2010;2:254-280.
 37. Ayhan M.O. *Depresyon Hastalarında Bilinçli Farkındalık ile Olumsuz Otomatik Düşünceler Arasındaki İlişki.* (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi). İnönü Üniversitesi / Sağlık Bilimleri Enstitüsü. 2019

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

COVID-19 PANDEMİ SÜRECİNDE HEMŞİRELERİN ÇALIŞMA KOŞULLARI, İŞ STRESİ VE MESLEKİ BENLİK SAYGILARI ARASINDAKİ İLİŞKİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Tuğçe Kuzu¹, Ayşe Kuzu²

¹Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği

*²Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Ahmet Erdoğan Sağlık Hizmetleri MYO, Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik
Anabilim Dalı, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği*

Özet

Giriş: Pandemi sürecinde görev yapan hemşirelerin iş yükünün yoğunlaşmasıyla iş stresinin daha da arttığı gözlenmekte ve bu durum hemşirelerin mesleki benlik saygısı açısından büyük bir tehdit oluşturmaktadır.

Amaç: Bu çalışmada, COVID-19 pandemi sürecinde bir devlet hastanesinde çalışan hemşirelerin **çalışma koşulları, algılanan iş stresi** ve mesleki benlik saygıları arasındaki ilişkilerin tespit edilmesi amaçlanmıştır.

Bulgular: Hemşirelerin algılanan iş stresi ile mesleki benlik saygısı arasında anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir ($p^* < 0.05$, $p^{**} < 0.01$).

Sonuç: Bu araştırmanın sonucu Covid-19 pandemi sürecinde hemşirelerin sosyo-demografik özellikleri ile çalışma koşullarının algılanan iş stresine göre farklılaştığını, ancak mesleki benlik saygısının genel olarak farklılaşmadığını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: iş stresi, çalışma koşulları, benlik saygısı, küresel salgın.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

ABSTRACT

Introduction: It is observed that work stress increases even more with the intensification of the workload of nurses working during the pandemic process, and this poses a great threat to the professional self-esteem of nurses.

Objective: In this study, it is aimed to determine the relationships between working conditions, perceived work stress, and professional self-esteem of nurses working in public hospital during the Covid-19 pandemic process.

Results: It was found that there was a significant relationship between perceived work stress and professional self-esteem of nurses ($p^* < 0.05$, $p^{**} < 0.01$).

Conclusion: The result of this research illustrates that the socio-demographic characteristics and working conditions of nurses differ according to perceived work stress during Covid-19 pandemic process, but professional self-esteem does not differ in general.

Keywords: work stress, working conditions, self esteem, global epidemic.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

GİRİŞ

Covid-19 pandemisi ile birlikte yeni uygulamalar, değişen çalışma ortamı ve protokoller, acil gereksinimlerin artması ve hemşirelerin COVID-19 bulaşı nedeniyle hastalanarak karantina altına alınması, artan mesai saatleri ve iş yükü, koruyucu ekipmanlarla çalışmanın güçlüğü, topluma ve aileye karşı sorumluluklar, izinsiz çalışma, kimi hemşirelerin ailesini korumak için otel, misafirhane vb. yerlerde kalması, en önemlisi artan sayıda hastanın ölümüne tanıklık etme ve yaşam sonu bakımı verme gibi pek çok güç ve alışılmadık durum hemşirelerin ciddi düzeyde stres yaşamasına neden olmakta; hem fiziksel hem de psikososyal sağlığını olumsuz etkilemektedir [1].

Bireylerin yüksek tempoda çalışmalarına karşın fonksiyonel olabildikleri ve baş edebildikleri stres düzeyi, normal kabul edilmektedir [2]. Ancak, stres arttığında ve/veya farklı katmanlar eklendiğinde durum, stresin olumsuz hale geldiği distrese dönüşebilmektedir [3,4].

Bu süreçte yaşanan sorunlar ve riskler ve hemşirelerde hakim olan kaygı ve korku; bilgi kirliliği; hemşirelerin iş stresini arttırmakta ve dolayısıyla onların mesleki benlik saygısını zedelemektedir [5]. Tüm bu duygular davranışa döndüğünde ise meslekten ayrılma, istifa düşünme vb. durumlara sebep olabilmektedir [6].

Amaç: Bu araştırmada, COVID-19 pandemi sürecinde bir devlet hastanesinde çalışan hemşirelerin **çalışma koşulları, algılanan iş stresi** ve mesleki benlik saygıları arasındaki ilişkilerin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Bu bağlamda kurulan hipotezler;

H₁: Hemşirelerin algılanan iş stresi ile mesleki benlik saygısı arasında anlamlı bir ilişki vardır.

H₂: Hemşirelerin cinsiyetleri ile algılanan iş stresi arasında anlamlı bir fark vardır.

H₃: Hemşirelerin cinsiyetleri ile mesleki benlik saygısı arasında anlamlı bir fark vardır.

H₄: Hemşirelerin medeni durumu ile algılanan iş stresi arasında anlamlı bir fark vardır.

H₅: Hemşirelerin medeni durumu ile mesleki benlik saygısı arasında anlamlı bir fark vardır.

H₆: Hemşirelerin yaş durumları ile algılanan iş stresiyle arasında anlamlı bir fark vardır.

H₇: Hemşirelerin yaş durumları ile mesleki benlik saygısı arasında anlamlı bir fark vardır.

H₈: Hemşirelerin eğitim düzeyi ile algılanan iş stresi arasında anlamlı bir fark vardır.

H₉: Hemşirelerin eğitim düzeyi ile mesleki benlik saygısı arasında anlamlı bir fark vardır.

H₁₀: Hemşirelerin gelir durumu ile algılanan iş stresi arasında anlamlı bir fark vardır.

H₁₁: Hemşirelerin gelir durumu ile mesleki benlik saygısı arasında anlamlı bir fark vardır.

H₁₂: Hemşirelerin unvanları ile algılanan iş stresi arasında anlamlı bir fark vardır.

H₁₃: Hemşirelerin unvanları ile mesleki benlik saygısı arasında anlamlı bir fark vardır.

H₁₄: Hemşirelerin meslek seçimi ile algılanan iş stresiyle aralarında anlamlı bir fark vardır.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

H₁₅ : Hemşirelerin meslek seçimi ile mesleki benlik saygısı arasında anlamlı bir fark vardır.

H₁₆ : Hemşirelerin çalıştıkları vardiya ile algılanan iş stresi arasında anlamlı bir fark vardır.

H₁₇ : Hemşirelerin çalıştıkları vardiya ile mesleki benlik saygısı arasında anlamlı bir fark vardır.

H₁₈ : Hemşirelerin çalıştıkları birimler ile algılanan iş stresi aralarında anlamlı bir fark vardır.

H₁₉ : Hemşirelerin çalıştıkları birimler ile mesleki benlik saygısı arasında anlamlı bir fark vardır.

Gereç ve Yöntem: Tanımlayıcı nitelikteki araştırmanın evrenini Zonguldak ilinde sağlık hizmeti sunan bir devlet hastanesinin hemşireleri ve örneklemini bu devlet hastanesinde çalışan 389 hemşire oluşturmaktadır.

Veri Toplama Araçları: Bireylerin sosyo demografik ve çalışma yaşamına ilişkin bazı özelliklerin sorgulandığı 26 sorudan oluşan Kişisel Bilgi Formu, Cohen Kamarck ve Mermelstein tarafından (1983) geliştirilen, Türkçe geçerlilik ve güvenilirliği Eskin vd., (2013) tarafından yapılan Algılanan Stres Ölçeği ve Arıcağ (1999) tarafından geliştirilmiş olup Türkçe geçerlilik ve güvenilirliği Osman Tolga Arıcağ (2001) tarafından yapılmış olan Mesleki Benlik Saygısı Ölçeğinden oluşmaktadır [7,8,9].

Bulgular:

Tablo 1. Katılımcıların Sosyo-Demografik Özellikleri

DEĞİŞKENLER		FREKANS	YÜZDE (%)
CİNSİYET (GENDER)	Kadın	276	71,0
	Erkek	113	29,0
MEDENİ DURUM (MARITAL STATUS)	Evli	229	58,9
	Bekâr	124	31,9
	Boşanmış	36	9,3
YAŞ (AGE)	20-30	160	41,1
	31-40	161	41,4
	41-54	68	17,5
EĞİTİM DURUMU (EDUCATION)	Lise	61	15,7
	Ön Lisans	66	17,0
	Lisans	245	63,0
GELİR DURUMU (INCOME STATUS)	Lisansüstü	17	4,4
	Geliri Giderinden Fazla	22	5,7
	Geliri Giderine Eşit	168	43,2
	Geliri Giderinden Az	199	51,2

Katılımcıların Sosyo - Demografik Özellikleri

Araştırmaya katılan hemşirelerin yaş değişkenine göre %41,1'inin 20-30, %41,4'ünün 31-40, %17,5'inin ise 41-54

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

yaş aralığında olduğu, eğitim durumu değişkenine göre %15,7'sinin lise, %17'sinin ön lisans, %63'ünün lisans ve %4,4'ünün de lisansüstü mezunu olduğu, gelir durumu değişkenine göre %5,7'sinin gelirinin giderinden fazla olduğu, %43,2'sinin gelirinin giderine eşit olduğu ve %51,2'sinin gelirinin giderinden az olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 2. Katılımcıların Çalışma Koşullarıyla İlgili Özellikler

DEĞİŞKENLER	FREKANS	YÜZDE (%)	
Unvan	Servis Hemşiresi	344	88,4
	Yönetici	13	3,3
	Diğer	32	8,2
Meslek Seçimi	Evet	331	85,1
	Hayır	58	14,9
Çalıştıkları Vardiya	08.00-16.00	95	24,4
	08.0-08.00	211	54,2
	Bütün vardiyalarda çalışıyorum.	83	21,3
	COVID-19 Poliklinik/Klinik	22	5,7
Çalıştıkları Birim	COVID-19 Yoğun Bakım Ünitesi	96	24,7
	Yoğun Bakım	42	10,8
	Acil Servis	53	13,6
	Dahili ve Cerrahi Klinikler (Yataklı Servisler)	105	27,0
	Diğer	71	18,3

Katılımcıların Çalışma Koşullarıyla İlgili Özellikler

Araştırmaya katılan hemşirelerin meslek seçimi değişkenine göre %85,1'inin mesleği isteyerek %14,9'unun ise mesleği istemeyerek seçmiş olduğu, hangi vardiyalarda çalıştığına bakıldığında %24,4'ünün 08.00-16.00, %54,2'sinin 08.00-08.00 saatleri arasında ve %21,3'ünün ise tüm vardiyalarda çalışmış olduğu, çalıştığı birim değişkenine bakıldığında, %5,7'sinin Covid-19 Polikliniğinde, %24,7'sinin Covid-19 Yoğun Bakım Ünitesinde, %10,8'inin Yoğun Bakım ünitesinde, %13,6'sının Acil Serviste, %27'sinin Dahili ve Cerrahi Servislerde ve %18,3'ünün diğer servislerde çalıştığı tespit edilmiştir.

Tablo 3. Güvenilirlik Analizi

Değişkenler (Variables)	Cronbach's Alfa	Örneklem Sayısı (Number of Samples)
Algılanan İş Stresi	,890	389
Mesleki Benlik Saygısı	,913	389

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Algılanan İş Stresi ve Mesleki Benlik Saygısı ölçeklerine ait güvenilirlik katsayısı (Cronbach's Alpha) 0,890 ve 0,913 tespit edilmiştir. Araştırmada Cronbach's Alpha >0.70'ten yüksek olduğu için güvenilirliği yüksektir [10].

Tablo 4. Basıklık-Çarpıklık Değerleri

	Çarpıklık (Skewness)	Basıklık (Kurtosis)
Algılanan İş Stresi	-,500	,269
Mesleki Benlik Saygısı	-,747	,811

Çarpıklık (Skewness) ve Basıklık (Kurtosis) +1,5 ile -1,5 arasında bir değer aldığı ve verilerin normal dağılım gösterdikleri görülmüştür [10].

Tablo 5. Korelasyon Analizi

Değişkenler	Algılanan İş Süresi	Mesleki Benlik Saygısı
Algılanan İş Süresi	Pearson correlation	1
	Sig	,228**
	N	389
Mesleki Benlik Saygısı	Pearson Correlation	1
	Sig	,228**
	N	389

N:389, p* < 0.05, p** < 0.01

Tablo 5'teki korelasyon analizinin sonucuna göre hemşirelerin algılanan iş stresi ile mesleki benlik saygısı arasında anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Buna göre H_1 hipotezi kabul edilmiştir.

Anova ve T-testi Bulguları

Tablo 6a. Araştırmaya Katılan Hemşirelerin Sosyo-demografik Özellikleri Açısından Algılanan İş Stresi ve Mesleki Benlik Saygısı Anova ve T testi Bulguları

Sosyo Demografik Özellikler	Algılanan İş Stresi	Mesleki Benlik Saygısı
	Ortalama (X) / Standart Sapma (SS)	Ortalama (X) / Standart Sapma (SS)
Cinsiyet		
Kız	2.8072 ± 0.58380	2,7473 ± 0.57986
Erkek	2.9115 ± 0.57866	2,8437 ± 0.47470
T (df) = t değeri, p=anlamlılık değeri	t(387)=-1.604, p=0.110 >0.05	t(387)=-1.564, p=0.119 >0.05

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Medeni Durum		
Evli	2.9042 ± 0.53384	2.7793 ± 0.50703
Bekar	2.6624 ± 0.63708	2.7562 ± 0.57573
Boşanmış	3.0159 ± 0.56659	2.8157 ± 0.73595
F=f değeri, p=anamlılık değeri	F=9.128 p=0,000 <0.05	F=0,176 p=0,839>0,05

Tablo 6 incelendiğinde araştırmaya katılan hemşirelerin cinsiyetleri açısından bağımsız örneklem T-testi sonucuna göre kadın hemşirelerin (Ort=2.80, SS=.58), erkek hemşirelere göre (Ort=2.91, SS=.58) algılanan iş stresi arasında anlamlı bir fark yoktur $t(387)=-1.604$, $p=0.110 <0.05$). Mesleki benlik saygısı açısından incelendiğinde kadın hemşirelerin (Ort=2.74, SS=.57.), erkek hemşirelere göre (Ort=2.84, SS=.47) cinsiyetleri bakımından arasında anlamlı bir fark yoktur. Bu bağlamda H_2 ve H_3 hipotezleri reddedilmiştir. Araştırmaya katılan hemşirelerin medeni durumları ile algılanan iş stresi ortalamaları arasındaki farkı belirlemek amacıyla yapılan varyans analizi sonucunda istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($F=9.128$, $P=0,000<0,05$). Mesleki benlik saygısı açısından incelendiğinde ise hemşirelerin medeni durumları ile mesleki benlik saygısı arasında anlamlı bir farklılık yoktur ($F=0,176$, $p=0,839>0,005$). Bu durumda H_4 hipotezi kabul edilirken, H_5 hipotezi reddedilmiştir.

Tablo 6b. Araştırmaya Katılan Hemşirelerin Sosyo-demografik Özellikleri Açısından Algılanan İş Stresi ve Mesleki Benlik Saygısı Anova ve T testi Bulguları

Sosyo-Demografik Özellikler	Algılanan İş Stresi	Mesleki Benlik Saygısı
	Ortalama (X) / Standart Sapma (SS)	Ortalama (X) / Standart Sapma (SS)
Yaş		
20-30 Yaş	2,7299 ± 0.64679	2.8115 ± 0.55945
31-40 Yaş	2,9388 ± 0.52809	2.7592 ± 0.57894
41-54 Yaş	2,8508 ± 0.51058	2.7284 ± 0.46771
F=f değeri, p=anamlılık değeri	F=5,277 p=0,005 <0.05	F=,654 p=0,520>0,05
Eğitim Düzeyi		
Lise	2.8794 ± 0.53556	2.7880 ± 0.46623
Ön Lisans	2.9286 ± 0.54138	2.7495 ± 0.58040
Lisans	2.8286 ± 0.59570	2.7548 ± 0.55308
Lisansüstü	2.4622 ± 0.62174	3.1255 ± 0.64372
F=f değeri, p=anamlılık değeri	F=3.052 p=0,028 <0.05	F=2.475 p=0,061>0,05
Gelir Durumu		

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Geliri Giderinden Fazla	2.4870 ± 0.54783	2.7576 ± 0.64956
Gelir Giderine Eşit	2.7164 ± 0.59856	2.7675 ± 0.57674
Geliri Giderinden Az	2.9785 ± 53582	2.7839 ± 0.55226
F=f değeri, p=anlamlılık değeri	F=14.313 p=0,000 <0.001	F=0.052 p=0,949>0,05

Araştırmaya katılan hemşirelerin yaşları ile algılanan iş stresi ortalamaları arasındaki farkı belirlemek amacıyla yapılan varyans analizi sonucunda istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur (F=5,277 p=0,005 <0.05). Tablo 6 incelendiğinde: 20-30 yaş aralığındaki hemşirelerin algılanan stres düzeyinin en düşük (Ort= 2,7299), 31-40 yaş aralığındaki hemşirelerin algılanan stres düzeyinin ise en yüksek (Ort=2,9388) olduğu görülmektedir. Mesleki benlik saygısı açısından incelendiğinde ise hemşirelerin yaşları ile mesleki benlik saygısı arasında anlamlı bir farklılık yoktur (F=,654 p=0,520>0,05). Bu durumda H_6 hipotezi kabul edilirken, H_7 hipotezi reddedilmiştir. Araştırmaya katılan hemşirelerin eğitim düzeyleri ile algılanan iş stresi ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur (F=3.052 p=0,028 <0.05). Mesleki benlik saygısı açısından incelendiğinde ise hemşirelerin eğitim düzeyleri ile mesleki benlik saygısı arasında anlamlı bir farklılık yoktur (F=2.475 p=0,061>0,05). Bu durumda H_8 hipotezi kabul edilirken, H_9 hipotezi reddedilmiştir. Araştırmaya katılan hemşirelerin gelir seviyeleri ile algılanan iş stresi ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur (F=14.313 p=0,000 <0.001). Mesleki benlik saygısı açısından incelendiğinde ise hemşirelerin gelir seviyeleri ile mesleki benlik saygısı arasında anlamlı bir farklılık yoktur (F=0.052 p=0,949>0,05). Bu durumda H_{10} hipotezi kabul edilirken, H_{11} hipotezi reddedilmiştir.

Tablo 7a. Araştırmaya Katılan Hemşirelerin Çalışma Koşulları Açısından Algılanan İş Stresi ve Mesleki Benlik Saygısı Anova ve T testi Bulguları

Çalışma Koşulları	Algılanan İş Stresi	Mesleki Benlik Saygısı
	Ortalama (X) / Standart Sapma (SS)	Ortalama (X) / Standart Sapma (SS)
Unvan		
Servis Hemşiresi	2.8306 ± 0.57911	2.7734 ± 0.53757
Yönetici	2.7857 ± 0.61376	2.2564 ± 0.72768
Diğer	2.9330 ± 0.62742	3.0063 ± 0.50043
F= f değeri, p=anlamlılık değeri	F=0.503 p=0,605>0.05	F=98.887 p=0,000<0,001
Meslek seçimi		
Evet	2.8932 ± 0.54541	2.7599 ± 0.55024
Hayır	2.5197 ± 0.68887	2.8632 ± 0.56208
T (df) = t değeri, p=anlamlılık değeri	t(387)=4.613, p=0.000 <0.001	t(387)=-1.315, p=0.189>0.05

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Tablo 7a incelendiğinde araştırmaya katılan hemşirelerin unvanları ile algılanan iş stresi ortalamaları arasındaki farkı belirlemek amacıyla yapılan varyans analizi sonucunda istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yoktur ($F=0.503$ $p=0,605>0.05$). Mesleki benlik saygısı açısından incelendiğinde ise hemşirelerin unvanları ile mesleki benlik saygısı arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($F=98.887$ $p=0,000<0,001$). Bu durumda H_{12} hipotezi reddedilirken, H_{13} hipotezi kabul edilmiştir. Araştırmaya katılan hemşirelerin meslek seçimleri açısından bağımsız örneklem T-testi sonucuna göre meslek seçimini kendi yapan hemşirelerin (Ort=2.89, SS=.54), kendi seçim yapmayan hemşirelere göre (Ort=2.51, SS=.68) algılanan iş stresi arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($t(387)=4.613$, $p=0.000<0.05$). Mesleki benlik saygısı açısından incelendiğinde meslek seçimini kendi yapan hemşirelerin (Ort=2.75, SS=.55), meslek seçimini kendi yapmayan hemşirelere göre (Ort=2.74, SS=.55) meslek seçimi bakımından aralarında anlamlı bir fark yoktur. Bu bağlamda H_{14} kabul edilirken, H_{15} hipotezi reddedilmiştir.

Tablo 7b. Araştırmaya Katılan Hemşirelerin Çalışma Koşulları Açısından Algılanan İş Stresi ve Mesleki Benlik Saygısı Anova ve T testi Bulguları

Çalışma Koşulları	Algılanan İş Stresi	Mesleki Benlik Saygısı
	Ortalama (X) / Standart Sapma (SS)	Ortalama (X) / Standart Sapma (SS)
Genel Olarak Çalıştığı Vardiya		
08:00 – 16:00	2.9534 ± 0.44604	2.8032 ± 0.53920
08:00 – 08:00	2.8527 ± 0.59489	2.7750 ± 0.54962
Bütün Vardiyalarda Çalışıyorum	2.661 ± 0.65628	2.7442 ± 0.57939
F= f değeri, p=anlamlılık değeri	F=5.660 p=0,004 <0.05	F=0.251 p=0,778>0,05
Çalıştıkları Birim		
COVID-19 Poliklinik/Klinik	2.8766 ± 0.64538	2.7955 ± 0.59835
COVID-19 Yoğun Bakım Ünitesi	2.8519 ± 0.52543	2.8201 ± 0.70147
Yoğun Bakım	2.5340 ± 0.62255	2.6198 ± 0.54355
Acil Servis	2.9313 ± 0.48424	2.7509 ± 0.32375
Dahili ve Cerrahi Klinikler	2.8272 ± 0.70542	2.7225 ± 0.47982
Diğer	2.9306 ± 0.41876	2.8967 ± 0.53571
F= f değeri, p=anlamlılık değeri	F=3.022 p=0,011 <0.05	F=1.711 p=0,131>0,05

Araştırmaya katılan hemşirelerin genel olarak çalıştıkları vardiya ile algılanan iş stresi ortalamaları arasındaki farkı belirlemek amacıyla yapılan varyans analizi sonucunda istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($F=5.660$ $p=0,004<0.05$). Mesleki benlik saygısı açısından incelendiğinde ise hemşirelerin genel olarak çalıştıkları vardiya ile mesleki benlik saygısı arasında anlamlı bir farklılık yoktur ($F=0.251$ $p=0,778>0,05$). Bu durumda H_{16} hipotezi kabul edilirken, H_{17} hipotezi reddedilmiştir. Araştırmaya katılan hemşirelerin çalıştıkları birim ile algılanan iş stresi ortalamaları arasındaki farkı belirlemek amacıyla yapılan varyans analizi sonucunda istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($F=3.022$ $p=0,011<0.05$). Mesleki benlik saygısı açısından incelendiğinde ise hemşirelerin

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

çalıştıkları birim ile mesleki benlik saygısı arasında anlamlı bir farklılık yoktur ($F=1.711$ $p=0,131>0,05$). Bu durumda H_{18} hipotezi kabul edilirken, H_{19} hipotezi reddedilmiştir.

Sonuç

Bu araştırmanın sonucu Covid-19 pandemi sürecinde hemşirelerin sosyo-demografik özellikleri ile çalışma koşullarının algılanan iş stresine göre farklılaştığını, ancak mesleki benlik saygısının genel olarak farklılaşmadığını göstermektedir.

KAYNAKÇA

1. Chen SC, Lai YH, Tsay SL. Nursing perspectives on the impacts of COVID-19. J Nurs Res, Haz 2020;28(3).
2. Heath C, Sommerfield A, Von Ungern-Sternberg BS. Resilience strategies to manage psychological distress among healthcare workers during the COVID-19 pandemic: a narrative review. Anaesthesia, 2020;75: 1364–1371.
3. Kararımak Ö, Siviş ÇR. Benlik saygısının ve denetim odağının psikolojik sağlamlık üzerine etkisi: duyguların aracı rolü. Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi,2011; 4(35):30-43.
4. Thompson DR, Darbyshire, P. Nightingale's year of nursing: rising to the challenges of the COVID-19 era. BMJ, 2020; 370.
5. Çetinkaya UE, Paslı GE, Kurt D. Hemşirelerde mesleki benlik saygısı ve meslektaş dayanışması. SDÜ Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi, 2016;7(1):29-35.
6. Shechter A, Diaz F, Moise N. Psychological distress, coping behaviors, and preferences for support among New York healthcare workers during the COVID-19 pandemic. Gen Hosp Psychiatry, 2020; 66: 1–8.
7. Cohen S, Kamarck T, Mermelstein S. A global measure of perceived stress. J Health Soc Behav 1983;24:385-96.
8. Eskin M, Harlak H, Demirkıran F, ve Dereboy Ç. Algılanan Stres Ölçeğinin Türkçeye uyarlanması: Güvenirlik ve geçerlik analizi. New/Yeni Symposium Journal, 2013; 51(3), 132-140. Gürbüz, S. ve Şahin, F. (2018). Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri, Felsefe-Yöntem-Analiz, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
9. Arıcak T. Grupla psikolojik danışma yoluyla benlik ve mesleki benlik saygısının geliştirilmesi (Doktora Tezi). İstanbul: Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 1999.
10. Gürbüz S, ve Şahin F. Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri, Felsefe-Yöntem-Analiz, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2018.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNİN İLETİŞİM BECERİLERİNİ NASIL GELİŞTİRİRİZ? : İLETİŞİM BECERİLERİ EĞİTİMİ ÜZERİNE GELENEKSEL BİR DERLEME

Melisa BULUT, Neşe MERCAN

Özet

Giriş: Hemşirelik mesleğinin temel yetkinliklerinden birisi iletişim becerisidir. Bu yetkinlikle mezun olması gereken hemşirelik öğrencilerinin iletişim becerilerini geliştirmek için verilen eğitimlerde ise birçok yöntem kullanılmaktadır.

Amaç: Bu sebeple hemşirelik eğitiminde iletişim becerilerini geliştirmek için kullanılacak stratejileri ve bunların sonuçlarını bir araya getirerek hemşirelik eğitimcilerine öğrencilerinin iletişim becerilerini geliştirmek için kullanabilecekleri eğitim yöntemlerini ve sonuçlarını sunmak amaçlanmıştır.

Yöntem: 13 Mart-27 Mayıs 2021 tarihleri arasında, Google Scholar, ScienceDirect, PubMed, Wiley Online Library veri tabanlarında literatür taraması yapılarak 12 çalışma derlemeye dahil edilmiştir.

Bulgular: Hemşirelik öğrencilerinin iletişim becerilerini geliştirmek için kullanılan eğitim yöntemlerinin geleneksel yöntemler, yenilikçi yöntemler ve karma yöntemler olduğu belirlenmiştir. Her üç eğitim yöntemi yaklaşımının öğrencilerin iletişim becerilerinin gelişmesine olumlu etkisi olduğu görülmüştür. Bununla birlikte, geleneksel eğitim yöntemlerinin öğrencilerin atılganlık ve empati becerilerine; yenilikçi eğitim yöntemlerinin öğrencilerin akranları, ekip içi ve kişilerarası iletişim becerileri ile farkındalık düzeylerine; karma eğitim yöntemlerinin öğrencilerin iletişim becerilerinde kendilerine olan güvenleri ve empati becerilere olumlu etkisi olduğu belirlenmiştir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler: Hemşirelik öğrencilerinin iletişim becerilerini geliştirmek için kullanılan yöntemlerin birbirinden farklı yaklaşımları benimsediği, etki ettikleri beceri alanlarının farklı olduğu ve bu yöntemleri değerlendiren çalışmaların standart araçlarla ölçülmediği görülmektedir. Hemşire eğitimcilerin öğrencilerin iletişim becerilerini geliştirmek için seçecekleri eğitim stratejisini iletişimle ilgili geliştirmek istedikleri diğer becerileri, yöntemleri değerlendiren çalışmaların kanıt düzeyini ve eğitimlerin uzun vadedeki etkisini göz önüne alarak tercih etmeleri önerilmektedir.

Anahtar kelimeler: iletişim, hemşirelik, hemşirelik öğrencisi, iletişim becerisi, iletişim eğitimi

HOW CAN WE DEVELOP NURSING STUDENTS' COMMUNICATION SKILLS?: A NARRATIVE REVIEW COMMUNICATION SKILLS EDUCATION

Introduction: One of the basic competencies of the nursing profession is communication skills. Many methods are used in the trainings given to improve the communication skills of nursing students who should graduate with this competence.

Aim: For this reason, it is aimed to present the educational methods and results that nursing educators can use to improve their students' communication skills by bringing together the strategies that can be used to improve communication skills in nursing education and their results.

Method: Between 13 March and 27 May 2021, literature was searched in Google Scholar, ScienceDirect, PubMed, Wiley Online Library databases and 12 studies were included in the review.

Results: It was determined that the education methods used to improve the communication skills of nursing students were traditional methods, innovative methods and mixed methods. It has been observed that all three educational method approaches have a positive effect on the development of students' communication skills. On the other hand, it has been determined that traditional education methods can be attributed to students' assertiveness and empathy skills; innovative education methods can be attributed to students' peers, intra-team and interpersonal communication skills and awareness levels ; mixed methods can be attributed to positive effect on students' self-confidence in communication skills and empathy skills.

Discussion, Conclusion and Suggestions: It is seen that the methods used to improve the communication skills of nursing students adopt different approaches, the skill areas they affect are different, and the studies evaluating these methods are not measured with standard tools. It is recommended that nurse educators choose the educational strategy they will choose to improve students' communication skills, taking into account the other communication skills they want to develop, the level of evidence of studies evaluating methods and the long-term impact of the trainings.

Keywords: communication, nursing, nursing student, communication skills, communication education

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Giriş

Hemşire bulunduğu her ortamda bireyin ve toplumun sağlıklı ilgili ihtiyaçlarını belirleyen; bu ihtiyaçlar çerçevesinde hemşirelik bakımını kanıta dayalı olarak planlayan, uygulayan, değerlendiren ve denetleyen profesyonel meslek üyesidir [1]. Hemşirelik eğitiminin içeriği, verildiği kurumun fiziksel koşulları ve insan kaynaklarına göre değişiklik gösterse dahi bir takım temel koşulları sağlamaktadır. Bu koşullar hemşirelik eğitim programından mezun olan bir meslek üyesinin, hemşirelik mesleğini icra ederken sahip olması beklenen nitelikleri karşılamak için gereklidir. Hemşirelik eğitimi kapsamında öğrencilerin edinmesi gereken niteliklere özgü dersler hemşirelik programında yer almaktadır [2]. Her bir dersin, kendi içerisinde öğrenciye kazandırmayı planladığı hedefler/kazanımlar bulunmaktadır. Bu hedefler bilişsel, duyuşsal ve psikomotor öğrenim alanlarına yöneliktir [2,3]. Öğrencilerin hemşirelik eğitimi süresince belirlenen hedeflere ulaşabilmeleri için her öğrenim alanına yönelik öğretim stratejileri, yöntemleri ile bunlara uygun öğretim materyallerinin kullanılması büyük önem taşımaktadır [3,4]. Hemşirelerin kazanması gereken üst düzey duyuşsal becerilerden birisi ise iletişim becerisidir. İletişim; bir veya birden fazla kişiden ve organizasyondan yazılı, sözlü, görsel, işitsel veya beden dili aracılığıyla duygu, düşünce, bilgi veya durumun diğerleriyle paylaşılmasıdır. İletişim becerisi ise, kişinin bu paylaşım sürecini etkili ve doğru bir biçimde başlatıp sürdürebilme yetisidir. Hemşire her yaşta, sağlıklı veya hasta, bilinci açık veya kapalı, sözel iletişim kurabilen veya kuramayan, akut bir hastalıkla mücadele eden veya terminal dönemde olan, çoğunlukla endişeli, korku yaşayan, zaman zaman ağlayan hatta terapötik bir iletişim yaklaşımı olmaması durumunda ajite olabilen bireyler ve onların aileleri ile sürekli iletişim halindedir. Etkili iletişim bu noktada hemşirenin, bireyler ve aileleri için sağlıklı bir ilişki kurup sürdürmesi ve onların ihtiyacı olan müdahaleyi sunabilmesi için bir araç niteliğindedir [5]. İletişim becerisi ayrıca, hemşirelerin sahip olması gereken bir takım diğer becerileri kapsamaktadır. Bu beceriler problem çözme becerisi [6], eleştirel düşünme becerisi [7], farkındalık ve hastanın durumunu anlayabilme becerisi [8] ve empati becerisi [9] olarak sıralanabilir. Hemşirelik uygulamalarında vazgeçilmez işlevi olan birbiriyle ilişkili bu becerilerin geliştirilmesi önem taşımaktadır. Hemşireler sahip oldukları etkili iletişim becerilerinden sadece hastalar ve aileleri ile sağlıklı ilişki geliştirmekte yararlanmamakta; çalışma arkadaşları, ekip üyeleri ile olan kişilerarası ilişkilerinde de faydalanmaktadır. Literatür incelendiğinde, yeni mezun hemşirelerin iletişim becerilerinin yetersiz olduğu, birlikte çalıştıkları hekimler ve yardımcı personel ile profesyonel bir şekilde iletişim kuramadıkları ve çatışmayı etkin bir şekilde yönetemedikleri görülmektedir [10]. Bu durum hemşirelik öğrencilerinin aldıkları eğitimle klinik ortamda iyi iletişim kurmak için yeterince hazırlanmadıklarını, hemşirelik öğrencilerinin iletişim becerilerinin klinik uygulama için ekstra eğitim gerektirdiğini göstermektedir [11]. Çalışmalarda bu yetersizliği gidermek için iletişim becerilerinin kazanımı ve geliştirilmesinde birden çok stratejinin kullanıldığı fakat herhangi bir standart eğitimin bulunmadığı, odaklanılan iletişim becerisi alanlarının, eğitim sürelerinin birbirinden farklı olduğu görülmektedir [12]. İletişim becerilerini geliştirmek için yapılan çalışmaların ise çoğunlukla eğitimin etkinliğini uzun vadede değerlendirmede ortaya çıkmıştır [13]. Ayrıca çalışmaların kanıt düzeylerinin tutarsız olduğu göze çarpmıştır. Başka bir sistematik derlemede, hemşirelik öğrencilerine verilen iletişim becerisi eğitiminin kalitesi değerlendirilmiş, 10 çalışmadan birinin orta derecede kanıt düzeyine, dokuzunun düşük derecede kanıt düzeyine sahip olduğu belirlenmiştir [14].

Amaç

Hemşirelik öğrencilerinin iletişim becerilerinin geliştirilmesinde çeşitli yöntemler kullanılmakta, verilen eğitimlerin odaklandığı iletişim becerileri farklılık göstermekte, standart bir eğitim stratejisi ise henüz geliştirilmemiştir. Bu nedenlerle bu derlemede, hemşirelik eğitiminde iletişim becerilerini geliştirmek için kullanılabilecek stratejileri, bunların sonuçlarını bir araya getirerek hemşirelik eğitimcilerine öğrencilerinin iletişim becerilerini geliştirmek

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

için kullanabilecekleri eğitim yöntemlerini ve sonuçlarını sunmak amaçlanmıştır.

Yöntem

Hemşirelik öğrencilerinin iletişim becerilerinin geliştirilmesinde kullanılan yöntemlerin ve etkinliklerinin değerlendirilmesi için 13 Mart-27 Mayıs 2021 tarihleri arasında, Google Scholar, ScienceDirect, PubMed, Wiley Online Library veri tabanlarında "communication skills education, nurse, student, nursing students communication skills, baccalaureate nursing students communication skills, hemşirelik öğrencileri, iletişim, iletişim becerisi, iletişim eğitimi" anahtar kelimeleri ve birbirleriyle kombinasyonları ile literatür taraması yapılmıştır. Ulaşılan kaynakların önce özet metinleri okunmuş; ardından derlemenin ele aldığı konu kapsamına uygunluğu kabul edilen çalışmaların tam metinleri yazarlar tarafından detaylıca incelenmiş ve çıkarımlar yapılmıştır. Derlemede yer almasına karar verilen 12 çalışmadan faydalanılmıştır. Bu çalışmalardan yedisi ön test – son test ölçümlü yarı deneysel, ikisi karma yöntem, biri deneysel, biri zaman serisi, birisi tanımlayıcı nitel çalışma tasarımıyla yapılmıştır.

Bulgular

Hemşirelik öğrencilerinin iletişim becerilerini geliştirmek için kullanılan yöntemler incelendiğinde bu yöntemleri "geleneksel yöntemler, yenilikçi yöntemler, karma yöntemler" olarak ele almanın mümkün olduğu görülmüştür. Çalışma sonuçlarının incelenmesi ile iletişim becerilerini geliştirmek için kullanılan yöntemlerin olumlu etki ettiği beceri alanları özetlenmeye çalışılmıştır (şekil 1).

Geleneksel Yöntemler: İletişim becerilerinin geliştirilmesinde alışlagelmiş ve hali hazırda uzun yıllardır kullanılan, çoğunlukla teknoloji odaklı olmayan yazılı, sözlü veya görsel materyallerden faydalanılan yöntemler bu kategoride yer alabilmektedir. Literatür incelendiğinde iletişim becerilerinin geliştirilmesinde kullanılan geleneksel yöntemlerin didaktik ders, öğretici oyunlar, röportajlar, sunum, rol yapma, büyük- küçük grup çalışmaları, grup tartışması, vaka çalışması, hikâye anlatımı, eğitmen ve akran geribildirimi, akran değerlendirmesi, ev ödevi/ çalışma kitabı çalışması olduğu görülmektedir [13]. Geleneksel yöntemlerden faydalanan Lau ve Wang [15], hemşirelik öğrencilerinin iletişim becerilerini geliştirmek için öğrenen merkezli bir iletişim becerileri eğitim kursu düzenlemişlerdir. Eğitimde iletişim becerileri ve performans hakkında anında geri bildirim, rol yapma, grup tartışması ve didaktik oyun yöntemleri kullanılmıştır. Kursun ardından öğrencilerin iletişim becerileri, iletişimlerinin içeriği ve iletişimi ele alış biçimlerinin önemli gelişme gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Benzer bir çalışmada Warland ve ark. [16] hemşirelik öğrencilerinin iletişim becerilerini geliştirmek için bir günlük atölye programı gerçekleştirmişlerdir. Eğitimciler didaktik ders, rol yapma, vaka çalışması ve küçük grup tartışması yöntemlerini kullanmışlardır. Eğitim sonrasında öğrencilerin kendilerini değerlendirdikleri atılganlık düzeylerine ilişkin genel algı düzeyi puanlarının iyileştiği görülmüştür. Bir başka çalışmada Sharma ve ark. [17] hemşirelik öğrencilerinin iletişim becerilerini geliştirmek için verdikleri eğitimde etkileşimli sunum ve rol oynama yöntemlerini kullanmışlardır. Öğrencilerin çoğunluğu (%81.33) rol oynama ve etkileşimli sunum yöntemlerini faydalı bulmuş; atılganlık becerileri ön test ve son test puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark meydana gelmiştir. Hemşirelik öğrencileriyle birlikte tıp fakültesi öğrencilerinin de iletişim becerilerini geliştirmek için Özcan ve ark. [18] yaptıkları çalışmada, öğrencilere haftada iki saat olmak üzere beş hafta boyunca empati ve iletişim becerileri üzerine 10 saat ders vermişlerdir. Derslerde didaktik ders yöntemini kullanmışlardır. Derslerin ardından hem tıp hem de hemşirelik öğrencilerinin empatik iletişim becerisi ve empatik eğilim puanlarının arttığı belirlenmiştir.

Şekil 1. Hemşireliğe eğitiminde iletişim becerilerinin geliştirilmesi için kullanılan yöntemler ve olumlu etki ettikleri beceriler

Yenilikçi Yöntemler: İletişim becerilerinin geliştirilmesinde son yıllarda kullanımları artan, modern ve inovatif yöntemleri esas alan, çoğunlukla teknoloji odaklı olan yöntemler bu kategoride yer alabilmektedir. Literatür incelendiğinde iletişim becerilerinin geliştirilmesinde kullanılan yenilikçi yöntemlerin video kaydı, sanal gerçeklik, yüksek doğruluklu insan simülasyonları ve standartlaştırılmış hastalar ile simülasyon yöntemlerinin olduğu görülmektedir [13]. Yenilikçi yöntemlerden faydalanan Zavertrnik ve ark. [19] hemşirelik öğrencilerinin iletişim becerilerini geliştirmek için öğrenci merkezli bir simülasyon müdahalesini kullanmışlardır. Deney grubundaki hemşirelik öğrencilerine klinik öğrenme laboratuvarı ortamında eğitilmiş aktörler kullanılarak standartlaştırılmış aile üyeleri ile iletişim becerileri öğretilmiştir. Eğitimlerde dört iletişim alanına (iletişimi başlatma, bilgi toplama, bilgi verme, hedeflerin ve beklentilerin netleştirilmesi) odaklanılmıştır. Standart eğitimi alan kontrol grubuyla müdahale grubundaki öğrenciler, standart bir aile üyesi ile bireysel test oturumlarında değerlendirilmişlerdir. Müdahale grubundaki öğrencilerin, iletişim becerileriyle ilgili test edilen dört alanın tümünde kontrol grubundan daha iyi performans gösterdiği belirlenmiştir. Benzer bir çalışmada Aebersold ve ark. [20] sanal gerçeklik simülasyonunun hemşirelik öğrencilerinin üst düzey kişilerarası becerilerini geliştirmeye yönelik etkinliğini değerlendirmek için kullanmışlardır. Öğrenciler bir dönem boyunca gruplara ayrılarak iki farklı zamanda iki ayrı 15 dakikalık sanal senaryodan oluşan simülasyon eğitimine katılmışlardır. Öğrencilerin eğitimin ardından ekiple iletişim kurma yeteneklerinde ve profesyonel davranışlarında önemli bir gelişme meydana geldiği görülmüştür. Bir başka çalışmada Foronda ve ark. [21] hemşirelik öğrencilerinin iletişim becerilerini geliştirmek için sanal klinik simülasyon kullanımını değerlendirmişlerdir. Sekiz öğrenci, dört ile beş kişilik gruplar halinde çevrimiçi bir sanal klinik ortamında iki eşzamanlı sanal simülasyona katılmışlardır. Uygulamanın ardından öğrencilerin ekranlarının nasıl iletişim kurduklarını gözlemledikleri ve onlardan öğrendikleri, daha az kaygı yaşadıkları, ne bekleyeceklerini bildiklerini ve iletişimde "daha iyi akışa" sahip olduklarını ifade ettikleri belirlenmiştir. Ek olarak öğrenciler, hekimi aramadan önce hastayı değerlendirmeyi ve hekime tavsiyede bulunmayı öğrendiklerini sözlü olarak ifade etmişlerdir. Diğer bir çalışmada Karlsen ve ark. [22] yoğun bakım hemşireliği yüksek lisans öğrencilerinin simülasyon tabanlı bir ortamda iletişim becerileri eğitimi deneyimlerini araştırmışlardır. Eğitimciler simüle hasta ve sonrasında hastalar ile temas sonrasında geri bildirim yöntemini kullanarak teyit edici bir iletişim kursu düzenlemişlerdir. 14 öğrenci 60-80 dakika süren bir günlük bu iletişim kursuna katılmışlardır. Öğrenciler kurstan sonra iletişim konusunda gelişmiş bir farkındalık tanımlayıp, bazıları hastalarla etkileşimlerinde bilinçli olarak etkin iletişim becerilerini kullandıklarını ifade etmişlerdir. Öğrenciler iletişim becerilerinin kullanılmasının hastalar

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

ve yakınları ile etkileşimi desteklediğini ifade etmiş; bu becerilerini klinik çalışmalar dışında başka ortamlarda kullanmaya çalıştıklarını belirtmişlerdir. Öğrenciler video kayıtlarında kendilerini görmeyen zor olduğunu hissetseler de geri bildirim almanın karmaşık iletişimde ustalaşma konusunda özgüvenlerini artırdığı sonucuna varmışlardır.

Karma Yöntemler: Hemşirelik öğrencilerinin iletişim eğitimde hem geleneksel yöntemlerden hem de yenilikçi yöntemlerden faydalanmak mümkündür. Literatürde her iki kategorideki yöntemleri birlikte kullanıp, sonuçlarını değerlendiren çalışmaların olduğu görülmüştür. Bu çalışmalara örnek olarak, Cannity ve ark. [23] hemşirelik öğrencilerinin iletişim becerilerini geliştirmek için bir günlük eğitim verdikleri çalışmalarında didaktik ders, video örnekleri, küçük ve büyük gruplar ile rol oynama yöntemlerini kullanmışlardır. Eğitimin ardından öğrencilerin iletişim becerilerine güvenleri ve hastayla zor konuları ele alma istekliliklerinin arttığı, empati becerilerinin geliştiği belirlenmiştir. Benzer bir çalışmada Pines ve ark. [24] hemşirelik öğrencilerinin iletişim becerilerini geliştirmek için iki haftalık bir süre boyunca, iki ile üç saat arasında değişen dört modüllük bir eğitim gerçekleştirmişlerdir. Eğitimciler didaktik ders, grup oturumları, rol oynama, simülasyon ve bilgi alma yöntemlerini kullanmışlardır. Eğitimin ardından öğrencilerin çatışma yönetimi becerilerinde artma olduğu belirlenmiştir. Bir başka çalışmada Mullan ve Kothe [25] hemşirelik öğrencilerinin iletişim becerilerini geliştirmek için iki haftalık iletişim becerileri eğitim modülünden faydalanmışlardır. Eğitimde resmi ve resmi olmayan didaktik dersler, panel görüşmeleri, rol oynama, küçük grup çalışması, simüle hasta uygulaması, çalışma notları ve yansıtıcı kendi kendine öğrenme yöntemleri kullanılmıştır. Eğitimden sonra öğrencilerin iletişim becerilerinde gelişme bildirilmiştir. Öğrenciler, kursun ardından iletişim becerilerini "mükemmel" ve "ortalamanın üzerinde" olarak değerlendirmişlerdir. Öğrenciler iletişim kurma yeteneklerine daha fazla güvenir hale gelmiş; sıklıkla kursun özgüvenlerini geliştirdiğini bildirmişlerdir. Hagemeyer ve ark. [26] çalışmalarında ise hemşirelik öğrencileri ile birlikte, tıp ve eczacılık fakültesi öğrencilerinin iletişim becerilerini ve iletişim becerilerine ilişkin yeterlilik inançlarını geliştirmek için küçük gruplar ile iki haftada bir her biri üç saatten oluşan altı ile yedi seans eğitim verilmiştir. Eğitim oturumları öncesinde öğrenciler bilgisayar tabanlı ve kendi kendine öğrenmeyi temel alan modüller ile hazırlık yapmışlardır. Eğitimlerde; iletişim örneklerini izleme, eleştirme ve iletişim videosu skeçlerini tartışma, simüle hasta ile görüşme yapma, rol oynama, akran ve eğitmenlerden gelen biçimlendirici geri bildirim yöntemleri kullanılmıştır. Eğitimlerin ardından tüm öğrencilerin iletişim becerilerine ilişkin yeterlilik inançlarının, eğitim öncesine kıyasla önemli ölçüde iyileştiği belirlenmiştir.

Tartışma

Güncel çalışmalar hemşire-hasta ilişkisine ve bu ilişkiyi sürdürmede en önemli araç olan iletişime odaklanmaya devam etmektedir. Hemşirelerin bakım verdikleri bireylerle kurdukları iletişim bakımın kalitesini etkilemektedir [27-28]. Bu nedenle iletişim becerilerinin hemşirelerin meslek hayatına başlamadan önce edinmesi gereken bir yetkinlik olduğu düşünülmektedir. İletişim becerilerinin kazandırılması hemşirelik öğrencilerinin eğitiminde yer almakla birlikte; verilen eğitimin standart olmadığı, öğrencilerin iletişim becerilerini geliştirmek için birçok farklı eğitim yaklaşımı olduğu, verilen eğitimlerin süreleri, etki ettiği diğer beceri alanları ve etki kalitesinin farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Bizim derlememizde ele alınan eğitim yöntemleri incelendiğinde; didaktik ders, öğretici oyunlar, röportajlar, sunum, rol yapma, büyük- küçük grup çalışmaları, grup tartışması, vaka çalışması, hikâye anlatımı, eğitmen ve akran geribildirim, akran değerlendirmesi, ev ödevi/çalışma kitabı çalışması gibi geleneksel eğitim yöntemlerinden faydalanılan eğitimlerin hemşirelik öğrencilerinin iletişim becerilerini geliştirdiği

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

görülmektedir [15-18]. Aynı zamanda geleneksel yöntemlerin kullanıldığı iletişim becerisi eğitimlerinin öğrencilerin atılganlık becerileri [16,17] ve empati becerilerine [18] katkı sağladığı belirlenmiştir. Geleneksel yöntemler sadece hemşirelik öğrencilerinin iletişim becerilerini geliştirmek için kullanılmamakta, diğer sağlık disiplinlerinde eğitim gören öğrencilerin iletişim becerilerini geliştirmek için de kullanılmaktadır [29]. Video kaydı, sanal gerçeklik, yüksek doğruluklu insan simülörleri ve simüle hastalar gibi yenilikçi yöntemlerden faydalanılan eğitimlerin hemşirelik öğrencilerinin iletişim becerilerini geliştirmede etkin yöntemler olduğu görülmektedir. [20,21,22].

Sonuç ve öneriler

Hemşirelerin sahip oldukları iletişim becerileri verdikleri hemşirelik bakımının kalitesi, hastaları ve diğer ekip üyeleriyle iş birliklerini yakından etkilemektedir. Bu sebeple hemşirelik öğrencilerinin mezuniyet öncesinde iletişim becerilerinin yetkin duruma gelmesi gerekmektedir. Hemşirelik öğrencilerinin iletişim becerilerini geliştirmek için farklı eğitim yöntemlerinden faydalanılmaktadır. Kullanılan eğitim yöntemleri birbirlerinden farklı olarak iletişimle ilgili diğer becerilere de etki etmektedir. Hemşire eğitimcilerin öğrencilerine iletişim becerisi kazandırma hususunda faydalanacakları eğitim stratejilerini seçerken, geliştirilmesine ihtiyaç duydukları diğer becerileri de dikkate alarak buna uygun olan stratejiyi benimsemeleri gerekmektedir. Bununla beraber etkinliği değerlendirilen eğitim stratejilerinin ölçümünde bir standart olmadığı göz önüne alınarak, çalışma sonuçlarının kanıt düzeylerinin değerlendirilip tercih edilmesi önerilmektedir. Ayrıca, iletişim becerilerini geliştirmek için uygulanan eğitim stratejilerinin ölçülmesinde standart ölçüm araçlarının geliştirilmesi, eğitimlerin uzun vadedeki etkisinin değerlendirilmesi ve çalışma tasarımlarının kanıt düzeyi yüksek olan yöntemler kullanılarak tasarlanmaları önerilmektedir.

Kaynakça

1. Hemşirelik Yönetmeliği 2010, Resmî Gazete, Sayı : 27515 (8 Mart 2010).
2. Yükseköğretim Kurulu Üniversitelerarası Kurul Tıp-Sağlık Eğitim Bilimleri Konseyi Hemşirelik Ulusal Çekirdek Eğitim Programı (HUÇEP). Kabul Tarihi: 21.12.2014. Sayı: 11-2, Yükseköğretim Kurulu Toplantısı Kabul Tarihi: 03.02.2016, Ankara.
3. Kaya H. Hemşirelikte eğitim süreci. İstanbul Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi, hemşirelik lisans tamamlama programı. 2010. s. 1-390.
4. Filiz NY, Dikmen Y. (2017). Hemşirelik eğitiminde aktif öğrenme yöntemlerinin kullanımı: Jigsaw tekniği. J Hum Rhythm. 2017; 3(3):145-150.
5. Baby M, Gale C, Swain N. Communication skills training in the management of patient aggression and violence in healthcare. Aggression and Violent Behavior. 2018; 39: 67-82.
6. Durmaz YC, Serin EK, Polat HT. Determination of problem-solving and communication skills of nursing/midwifery students. International Journal of Caring Sciences. 2018; 11(3).
7. Shahjooi S, Jalalmanesh S, Ebrahimi E. Relationship between critical thinking and interpersonal communication skills in nursing students of Azad University Tehran medical Branch. Journal of Nursing Education. 2014; 3 (3)

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

- :1-13.
8. Kim AY, Sim IO. Communication skills, problem-solving ability, understanding of patients' conditions, and nurse's perception of professionalism among clinical nurses: A structural equation model analysis. *International Journal of Environmental Research and Public Health*. 2020; 17(13): 4896.
 9. Kelley KJ, Kelley MF. Teaching empathy and other compassion-based communication skills. *Journal for Nurses in Professional Development*. 2013;29(6): 321-324.
 10. Pfaff K, Baxter P, Jack S, Ploeg J. An integrative review of the factors influencing new graduate nurse engagement in interprofessional collaboration. *Journal of Advanced Nursing*, 2014;70(1), 4-20.
 11. Xie J, Ding S, Wang C, Liu A. An evaluation of nursing students' communication ability during practical clinical training. *Nurse Education Today*. 2012;33: 823-827.
 12. Gutiérrez-Puertas L, Márquez-Hernández VV, Gutiérrez-Puertas V, Granados-Gámez G, Aguilera-Manrique G. Educational interventions for nursing students to develop communication skills with patients: a systematic review. *International Journal of Environmental Research and Public Health*. 2020; 17(7): 2241.
 13. Call L. A structured literature review regarding teaching communication skills to pre-licensure nursing students [dissertation]. (Order No. 10164695). Available from ProQuest Dissertations & Theses Global. (1845009181).2016.
 14. Alhassan M. Nursing and midwifery students' communication skills training: A systematic review. *Journal of Advances in Medicine and Medical Research*. 2019; 1-10.
 15. Lau Y, Wang W. Development and evaluation of a learner-centered training course on communication skills for baccalaureate nursing students. *Nurse Education Today*. 2013; 33(12): 1617-1623.
 16. Warland J, McKellar L, Diaz M. Assertiveness training for undergraduate midwifery students. *Nurse Education in Practice*. 2014;14: 752-756.
 17. Sharma P, Devi ES, Latha T, Prakash R, Mayya S. Efficacy of an interactive session on nursing students' perception of assertiveness in clinical milieu. *International Journal of Nursing Education*. 2010; 2(2):35-36.
 18. Ozcan CT, Oflaz F, Bakir B. The effect of a structured empathy course on the students of a medical and a nursing school. *International Nursing Review*. 2012; 59(4): 532-538.
 19. Zavertrnik JE, Huff TA, Munro CL. Innovative approach to teaching communication skills to nursing students. *Journal of Nursing Education*. 2010; 49(2): 65-71.
 20. Aebersold M, Tschannen D, Bathish M. Innovative simulation strategies in education. *Nursing Research and Practice*. 2012; Article ID 765212.
 21. Foronda C, Gattamorta K, Snowden K, Bauman EB. Use of virtual clinical simulation to improve communication skills of baccalaureate nursing students: A pilot study. *Nurse Education Today*. 2014; 34(6): e53-e57.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

22. Karlsen MMW, Gabrielsen AK, Falch AL, Stubberud DG. Intensive care nursing students' perceptions of simulation for learning confirming communication skills: A descriptive qualitative study. *Intensive and Critical Care Nursing*. 2017; 42: 97-104.
23. Cannity KM, Banerjee SC, Hichenberg S, Leon-Nastasi AD, Howell F, Coyle N, et al. Acceptability and efficacy of a communication skills training for nursing students: Building empathy and discussing complex situations. *Nurse Education in Practice*. 2021; 50: 102928.
24. Pines EW, Rauschhuber ML, Cook JD, Norgan GH, Canchola L, Richardson C. et al. Enhancing resilience, empowerment, and conflict management among baccalaureate students: Outcomes of a pilot study. *Nurse Educator*. 2014; 39(2): 85-90.
25. Mullan BA, Kothe EJ. Evaluating a nursing communication skills training course: The relationships between self-rated ability, satisfaction, and actual performance. *Nurse Education in Practice*. 2010; 10(6): 374-378.
26. Hagemeyer NE, Hess R, Jr Hagen KS, Sorah EL. Impact of an interprofessional communication course on nursing, medical, and pharmacy students' communication skill self-efficacy beliefs. *American Journal of Pharmaceutical Education*. 2014;78(10).
27. Neishabory M, Raeisdana N, Ghorbani R, Sadeghi T. Nurses' and patients' viewpoints regarding quality of nursing care in the teaching hospitals of Semnan University of Medical Sciences. *Koomesh*. 2010;12(2):134-43.
28. Merkouris A, Papathanassoglou ED, Lemonidou C. Evaluation of patient satisfaction with nursing care: Quantitative or qualitative approach? *Int J Nurs Stud* 2004; 41(4): 355-67.
29. Lucia VC, Wedemeyer R. Evaluating effectiveness of faculty and near-peer delivered teaching and communication skills training. *Medical Science Educator*. 2021;31(3):1019-1024.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KRONİK HEMODİYALİZ HASTALARININ PSİKOLOJİK SIKINTI DÜZEYLERİ İLE SOSYAL DESTEK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Nihan Altan Sarıkaya¹, Mevlüde Kartal², Merve Akçam³

¹ Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı, Edirne

² Keşan Devlet Hastanesi, Edirne

³ Uzunköprü Devlet Hastanesi, Edirne

Özet

Giriş: Kronik hemodiyaliz hastalarının tedavisinde en sık kullanılan yöntem diyaliz tedavisidir. Diyaliz tedavisi alan hastalar zorlu bir diyaliz sürecine başlamakla birlikte, yaşam düzenlerinin önemli oranda değişmesine maruz kalmaktadır. Kronik böbrek yetmezliğine bağlı olarak diyaliz tedavisine başlayan ve yaşam kalitesi değişen hastalarda ruhsal belirti ve bozukluk yaygınlığının artmış olduğu görülmektedir. Tedaviye uyumu bozulmuş diyaliz hastalarının tedaviye uyumunu sağlamada sosyal destek sistemlerinin önemli olduğu belirtilmektedir.

Amaç: Bu amaçla çalışma, hemodiyaliz hastalarının psikolojik sıkıntı düzeyleri ile sosyal destek düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Çalışma tanımlayıcı ve ilişki arayıcı tasarım tipinde gerçekleştirildi. Çalışma bir devlet hastanesinin Hemodiyaliz Ünitesi'nde tedavi gören, araştırmaya dahil edilme kriterlerini taşıyan ve çalışmaya katılmayı kabul eden tüm hastalar üzerinde tamamlanmıştır. Araştırmanın verileri, "Kişisel Bilgi Formu", "Psikolojik Sıkıntı Ölçeği (K10-PSÖ)" ve "Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği" kullanılarak elde edilmiştir.

Bulgular: Çalışmada kronik hemodiyaliz hastalarının psikolojik sıkıntı düzeyleri ile sosyal destek düzeyleri arasında negatif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu bulunmuştur ($p<0,05$).

Sonuç: Kronik hemodiyaliz hastalarının sosyal destek düzeyleri azaldıkça psikolojik sıkıntılarının arttığı saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: hemodiyaliz, psikolojik sıkıntı, sosyal destek

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE RELATIONSHIP BETWEEN PSYCHOLOGICAL DISTRESS LEVELS AND SOCIAL SUPPORT LEVELS OF CHRONIC HEMODIALYSIS PATIENTS

Abstract

Objective: Dialysis is the most commonly used method in the treatment of chronic hemodialysis patients. Although patients receiving dialysis treatment start a difficult dialysis process, they are exposed to significant changes in their lifestyles. It is observed that the prevalence of psychiatric symptoms and disorders is increased in patients who start dialysis treatment due to chronic renal failure and whose quality of life has changed. It is stated that social support systems are important in ensuring treatment compliance of dialysis patients with impaired adherence to treatment.

Aim: For this purpose, the study was conducted to determine the relationship between the levels of psychological distress and social support levels of hemodialysis patients.

Method: The study was carried out in descriptive and correlational design type. The study was completed on all patients who were treated in the Hemodialysis Unit of a state hospital, met the inclusion criteria and agreed to participate in the study. The data of the study were obtained by using the "Personal Information Form", "Psychological Distress Scale (K10-PDS)" and "Multidimensional Scale of Perceived Social Support".

Results: In the study, a significant negative correlation was found between the levels of psychological distress and social support levels of chronic hemodialysis patients ($p < 0.05$).

Conclusion: It has been determined that as the social support levels of chronic hemodialysis patients decrease, their psychological distress increases.

Keywords: hemodialysis, psychological distress, social support

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

GİRİŞ

Organ bağışlarında yaşanan yetersizlik nedeniyle kronik böbrek yetmezliği (KBY) hastalığının tedavisinde en sık kullanılan yöntem diyalizdir [1]. Hemodiyaliz, hastadan alınan kanın, cihaz yardımıyla yarı geçirgen bir membrandan süzülerek ters yönden gelen diyalizat ile homojenize edilmesi ve difüzyon, ozmoz ve ultra filtrasyon ile asit- baz, elektrolit ve toksik madde bakımından düzenlenerek hastaya geri verilmesi işlemidir [2]. Diyaliz tedavisi çeşitli yönlerden hastaları sıkıntıya sokmaktadır. Buna örnek olarak zaman ve maddiyat gerektiren bir yöntem olması, diyet kısıtlamaları getirmesi ve ciddi komplikasyonlara sebep olması gösterilebilir [1]. Hastanın yaşam kalitesinin düşmesine sebep olabilecek güçsüzlük ve yorgunluk ortaya çıkabilmektedir [3]. Yapılan çalışmalar hemodiyaliz hastalarında yorgunluğun bireyin yaşam kalitesini önemli derecede düşürdüğünü ve hastaların sosyal faaliyetlerini etkilediğini göstermektedir [4]. KBY hastaları ruhsal bozukluk görülmesi açısından yüksek riskli gruptadır. Hemşirelik bakımı verilirken bu hastaların psikososyal yönden değerlendirilmesi ve buna yönelik bakım planlanması önem taşımaktadır [5].

Özgür ve arkadaşlarının yaptığı bir çalışmada hemodiyaliz hastalarının anksiyete ve depresyon puanlarının toplumun diğer kesimine göre yüksek olduğu gösterilmiştir [6]. Bunu destekler nitelikte birçok çalışma bulunmaktadır [7-15]. Erengin ve arkadaşlarının yaptığı bir çalışmada hemodiyaliz tedavisi gören hastalarda %86.5 oranında yetiyitimi olduğu ve bu durumun depresyon, durumluk ve sürekli kaygı düzeylerini etkilediği sonucuna ulaşılmıştır [16].

Diyaliz hastalarının tedaviye uyumunu sağlamada sosyal destek sistemlerinin önemli olduğu ortaya koyulmuştur [17]. Sosyal çevresindeki yakınlarının davranış şekilleri hastanın durumu ile etkileşime girmektedir [18]. Hemodiyaliz hastalarında ruhsal sorunların sık görülmesi nedeniyle bedensel ve sosyal işlevsellik azalmaktadır. Bu durum tedaviye uyumu olumsuz etkilemektedir [16]. Bu hastalar diyaliz tedavisi sürecinde ailelerinin bakımına ihtiyaç duymaktadırlar. Bu süreç hastanın çalışma şeklini, eğitim hayatını, yaşam kalitesini kötü yönde etkilemektedir [19]. Diyaliz tedavisi alan KBY hastalarındaki depresyon ve anksiyete bu hastaların bakım verenleri üzerinde de psikopatolojiye sebebiyet verebilmektedir [20].

Amaç

Bu çalışmanın amacı kronik hemodiyaliz hastalarının psikolojik sıkıntı düzeyleri ile sosyal destek düzeyleri arasındaki ilişkinin belirlenmesidir.

Yöntem

Araştırmanın Tipi

Araştırma tanımlayıcı ve kesitsel özellikte gerçekleştirildi.

Araştırmanın Yapıldığı Yer/Zaman ve Örneklem

Araştırma, 07.09.2020-05.10.2020 tarihleri arasında Edirne iline bağlı bir Devlet Hastanesi Hemodiyaliz Ünitesi'nde tedavi gören, araştırmaya dahil edilme kriterlerini taşıyan ve çalışmaya katılmayı kabul eden tüm hastalar üzerinde yapıldı (n=29).

Çalışmada örneklem seçimine gidilmeden evrenin tamamına ulaşmak planlandı. X Devlet Hastanesi Hemodiyaliz

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Ünitesine 2020 yılı itibari ile kayıtlı tedavisine devam eden 40 hasta bulunmaktaydı. Çalışma 29 hasta ile tamamlandı. Evrenin %72.5 ulaşıldı.

Veri Toplama Araçları

Kişisel Bilgi Formu: Hastaların yaş, cinsiyet, medeni durumu, eğitim durumu, ekonomik durumu gibi demografik bilgileri ile destek kaynakları ve daha önce psikolojik destek alma durumu gibi sağlık öyküsü ile ilgili özelliklerin yer aldığı bir formdur.

Psikolojik Sıkıntı Ölçeği (K10-PSÖ): Kessler ve arkadaşları tarafından geliştirilen (2003) ölçeğin, türkçe geçerlik ve güvenilirlik çalışması Altun, Ozen ve Kuloglu tarafından 2019 yılında yapılmıştır [21,22]. Katılımcıların görüşme öncesindeki dört hafta içinde yaşadığı ve mevcut depresif belirti (sinirlilik, umutsuzluk, hüzün, değersizlik ve yorgunluk vb) düzeyini ölçmeyi amaçlamaktadır. 10 sorudan oluşan 5'li (1'den (hiçbir zaman) 5'e (her zaman) Likert tipi bir ölçektir. En düşük 10, en yüksek 50 puan alınmaktadır. Yüksek puanlar daha fazla ruhsal sıkıntıya işaret etmektedir.

Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği (Multidimensional Scale of Perceived Social Support-MSPSS): Ölçek 1988'de Zimet ve arkadaşları tarafından geliştirilmiş ve bireylerin algıladıkları sosyal destek unsurlarını belirlemeye yönelik bir ölçektir. Ölçeğin türkçe geçerlik ve güvenilirlik çalışması 2001 yılında Eker, Arkar ve Yıldız tarafından yapılmıştır. 12 maddeden ve 3 alt boyuttan (Aile, Arkadaşlar, Özel İnsan) oluşmaktadır [23,24]. 7'li Likert tipi (1: Kesinlikle Evet, 7: Kesinlikle Hayır) bir ölçektir. Alt boyuttaki maddelerin toplanması ile alt ölçek puanı, bütün alt boyutların toplanması ile ölçeğin toplam puanı elde edilmektedir Ölçekten toplam elde edilecek en düşük puan 12, en yüksek puan 84'tür. Elde edilen puanın yüksek olması, algılanan sosyal desteğin yüksek olduğunu gösterir.

Araştırmanın Etik Yönü

Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Bilimsel Araştırmalar etik kurulundan 02.03.2020 tarihinde TÜTF_BAEK 2020/116 sayılı ve Edirne Valiliği İl Sağlık Müdürlüğünden 28.08.2020 tarihinde 97526123/60402 sayılı kurum izni alınmıştır.

Verilerin Değerlendirilmesi

Çalışmadaki veriler SPSS 22,0 yazılım programıyla değerlendirilmiştir. Öğrencilerin kişisel bilgilerinin dağılımlarını saptamada nominal ve ordinal değişkenler için frekans, yüzde, minimum, maksimum, ortalama, standart sapma kullanılmıştır. Ölçeklerin alt boyutlarının dağılımlarının normal olup olmadığını belirlemede Kolmogorov-Smirnov testi uygulandı. Ölçekler ve alt boyutları arasındaki ilişkiyi belirlemede ortanca değerler, Spearman korelasyonu kullanılmıştır.

Bulgular

Çalışmaya katılan hastaların yaş ortalaması $60,66 \pm 10,66$ 'dır. Hastaların %61,3'ü erkek, %74,2'si evli, %77,4'ü ilkököl mezunu, %51,6'sinin gelir durumu orta seviyede ve %71'i eş ve çocuklarıyla yaşamaktadır. Hastaların %67,7'sinin başka bir kronik rahatsızlığı bulmakta ve %74,2'si haftada 3 kez diyaliz tedavisi almaktadır. %74,2'si sosyal desteklerinin olduğunu ve %67,7'sinin psikolojik destek almadığı belirlenmiştir (Tablo 1).

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Tablo 1. Hastaların tanımlayıcı özellikleri

Kişisel Bilgiler		X±SS	
Yaş		60,66±10,66 (min:46, maks:87)	
		f	%
Cinsiyet	Kadın	10	32,3
	Erkek	19	61,3
Medeni Durum	Bekar	6	19,4
	Evli	23	74,2
Eğitim Düzeyi	İlkokul	24	77,4
	Ortaokul	2	6,5
	Lise	3	9,7
Ekonomik durum	Gelir giderden az	11	35,5
	Gelir gidere eşit	16	51,6
	Gelir giderden fazla	2	6,5
Yaşanılan yer	Yalnız	4	12,9
	Eş ve çocuk	22	71
	Anne ve baba	3	9,7
Başka kronik hastalık olma durumu	Evet	21	67,7
	Hayır	8	25,98
Diyaliz tedavisi sıklığı (haftalık)	2	4	12,9
	3	23	74,2
	4	2	6,5
Sosyal destek varlığı	Evet	23	74,2
	Hayır	6	19,4
Psikolojik destek alma durumu	Evet	8	25,8
	Hayır	21	67,7

Tablo 2'de hastaların psikolojik sıkıntı düzeyleri ile sosyal destek düzeyleri puan ortalamaları bulunmaktadır. Hastaların psikolojik sıkıntı düzeyi 42,65±7,39, çok boyutlu algılanan sosyal destek düzeyi 57,06±22,24 ve en yüksek sosyal desteğin ise özel insandan algıladıkları bulunmuştur.

Tablo 2: Psikolojik Sıkıntı Düzeyi Ölçeği, Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği ve alt boyut puan ortancalarının karşılaştırılması

Değişkenler	Medyan (Q1-Q3)	Mod	Ort.±SS	Ölçekten Alınabilecek En Düşük ve En Yüksek Puan
Psikolojik Sıkıntı Düzeyi	46.00 (39.00-48.00)	47.00	42,65±7,39	10-50

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği	59.00 (37.00-81.50)	84.00	57,06±22,24	12-84
Özel İnsan Alt Boyutu	23.00 (19.00-28.00)	28,00	21,89±7,37	4-28
Aile Alt Boyutu	22.00 (4,50-27,50)	4,00	17,58±9,87	4-28
Arkadaş Alt Boyutu	16.00 (10.00-28.00)	10.00	17,58±8,17	4-28

Tablo 3'de hastaların psikolojik sıkıntı düzeyi ve algılanan sosyal destek düzeyi arasındaki korelasyona yer verilmiştir. Hastaların psikolojik sıkıntı düzeyi ile sosyal destek düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmakla birlikte özel insan, aile ve arkadaş alt boyutları arasında da ilişki saptanmıştır.

Tablo 3: Psikolojik Sıkıntı Düzeyi ve Algılanan Sosyal Destek Düzeyi arasındaki korelasyon

	1	2	3	4	5
Psikolojik Sıkıntı Ölçeği	1				
Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği	-.456*	1			
Özel İnsan alt boyutu	-.392*	.752**	1		
Aile alt boyutu	-.416*	.893**	.407*	1	
Arkadaş alt boyutu	-.385*	.963**	.651**	.855**	1
*p<0,05; ** p<0,01;					

Sonuç

Çalışmaya katılan hemodiyaliz hastalarının yüksek düzeyde psikolojik sıkıntı deneyimledikleri, sosyal destek algıları azaldıkça psikolojik sıkıntılarının arttığı saptandı. Kronik hemodiyaliz hastaları için psikososyal değerlendirmelerin yapılmasının, psikososyal değerlendirmeler yapılırken sosyal destek sistemlerinin de gözönünde bulundurulması önerilmekte ve hemşirelik uygulamalarının geliştirilmesine katkı sağlayan araştırmalara gereksinim olduğu düşüncesinden yola çıkarak daha büyük bir evrende hastaların psikolojik sıkıntı düzeylerini etkileyen diğer faktörlerinde araştırılmasının önemli olduğu düşünülmektedir.

Kaynaklar

- Özçürümez G, Tanrıverdi N, Zileli L. Kronik böbrek yetmezliğinin psikiyatrik ve psikososyal yönleri. Türk Psikiyatri Dergisi 2003;14(1):72-80.
- Kotanko P, Kuhlmann KM, Levin WN, Hemodialysis: Principles and Techniques, in Comprehensive Clinical Nephrology, Edited by Fleoge J., Johnson RJ., Freehally J. Elsevier Limited, 4nd edition Philadelphia, 2010, Pennsylvania, USA, 1053-59.
- Klang B, Clyne N. Well-being and functional ability in uremic patients before and after having started dialysis treatment. Scand J Sci 1997;11:159-66
- Carpentino LJ. Nursing Diagnosis Application to Clinical Practice, Third edition, JB, 1989, Lippincott Company, 1016s, Philadelphia.
- Ok E, Işıl Ö. Kronik böbrek hastalarının ruhsal durumlarının değerlendirilmesi. Psikiyatri Hemşireliği Dergisi

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

- 2019; 10(3): 181-9.
- Özgür B, Kürşat S, Aydemir Ö. Hemodiyaliz hastalarında yaşam kalitesi ile anksiyete ve depresyon düzeyleri yönünden değerlendirilmesi. *Türk Nefroloji, Diyaliz ve Transplantasyon Dergisi* 2003;12 (2):113-6.
 - Czaczkas JW, Kaplan Denour A. Chronic Hemodialysis as a way of life. New York: Brunner/Mazel, 1978.
 - Wright RG, Sand P, Livingston G. Psychological stress during hemodialysis for chronic renal failure. *Ann Intern Med* 1966;64:611-21.
 - Abram HS. Renal Dialysis and Liasion Psychiatrist. *Can J Psychiat* 1980, 25:423-77.
 - Kutner NG, Fair PL, Kutner MH. Assessing depression and anxiety in chronic dialysis patients. *J Psychosom Res* 1985;29:23-31.
 - Levy BL. Psychology and rehabilitation. Daugirdas JT, Ing TS (eds) *Handbook of Dialysis*. Boston/Toronto: Little Brown and Company, 1988:279-83.
 - Gücer MK. Kronik böbrek hastalarında tedavi sürecinde görülen ruhsal belirtiler. *Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi*. 1989;4:64-71.
 - Özatalay E. Kronik hemodiyaliz programındaki hastalarda anksiyete. *Uzmanlık Tezi, Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı*, 1990.
 - Keçecioğlu N, Özcan E, Yılmaz H. Hemodiyaliz ve kronik ambulatuar periton diyalizi tedavisi gören hastalar ve bu hasta yakınlarının depresyon, anksiyete ve yaşam kalitesi açısından karşılaştırılması. *Türk Nefroloji Diyaliz ve Transplantasyon Dergisi* 1995;3:172-6.
 - Özcan E, Yılmaz H, Eryılmaz M. Hemodiyalize giren hastalardaki anksiyete ve depresyon düzeyleri üzerine destekleyici yaklaşımın ve moklobemidin etkisi: Çift kör plasebo kontrollü bir çalışma. *Psikiyatri, Psikoloji ve Psikofarmakoloji Der* 1995;3:3.
 - Erengin N, Keçecioğlu N, Güven M. Hemodiyaliz ve sürekli ayaktan periton diyalizi uygulanan hastaların yetiyitimi, depresyon ve anksiyete yönünden karşılaştırılması. *Türk Nefroloji Diyaliz ve Transplantasyon Dergisi* 1998; 3:137-40.
 - Topbaş E, Bingöl G. Psikososyal boyutu ile diyaliz tedavisi ve uyum sürecine yönelik hemşirelik girişimleri. *Türk Nefroloji, Diyaliz ve Trasplantasyon Hemşireleri Derneği Nefroloji Hemşireliği Dergisi* 2017; 1(12): 36-42.
 - Arat Z. Hemodiyaliz hasta ve yakınlarında tükenmişlik sendromu, hasta yakınlarının yaşam kalitelerinin değerlendirilmesi ve etkileyen faktörler. *Yüksek Lisans Tezi*. Ankara 2006.
 - Oğuz Güner Y. Diyaliz hastalarında sosyal bütünleşme ihtiyacı. *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi* 2019; 5:175-84.
 - Özçetin A, Bicik Bahçebaşı Z, Bahçebaşı T, Cinemre H, Ataoğlu A. Diyaliz uygulanan hastalarda yaşam kalitesi ve psikiyatrik belirti dağılımı. *Anatolian Journal of Psychiatry* 2009; 10:142-50.
 - Kessler RC, Barker PR, Colpe LJ, Epstein JF, Gfroerer JC, Hiripi E, et al. Screening for serious mental illness in the general population. *Arch Gen Psychiatry*. 2003; 60(2):184-9.
 - Altun Y, Özen M, Kuloğlu MM. Psikolojik Sıkıntı Ölçeğinin Türkçe uyarlaması: Geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Anadolu Psikiyatri Derg* 2019; 20:23-31.
 - Zimmet GD, Powel SS, Farley GK (1988) The multidimensional scale of perceived social support. *J Pers Assess*; 52: 30-40.
 - Eker D, Arkar H, Yıldız H. Çok boyutlu algılanan sosyal destek ölçeğinin gözden geçirilmiş formunun faktör yapısı, geçerlik ve güvenilirliği, *Türk Psikiyatri Dergisi* 2001; 12: 17-25.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ VE FARMAKOGENETİK: PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİNDE FARMAKOGENETİK UYGULAMALARI ÜZERİNE BİR DERLEME

Melisa Bulut¹, Çiğdem Yüksel²

¹Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Bolu

²Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Gülhane Hemşirelik Fakültesi, Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı, Ankara

Özet

Giriş: Aynı ilacın, aynı dozunu alan bireylerde birbirlerinden farklı terapötik yanıt, farklı yan etkiler ve beklenmedik etkiler ortaya çıkmaktadır. Bu durum bireylerin farklı genetik profilleri nedeniyle meydana gelmektedir.

Amaç: Literatürdeki farmakogenetik ve psikiyatri alanındaki çalışmalar incelenerek psikiyatri hemşirelerinin bu hızlı ilerleme karşısında hazırbulunuşluklarını sağlamak ve konuyla ilgili bilgi düzeylerini artırmak amaçlanmıştır.

Farmakogenetik nedir: Farmakogenetik; ilaç davranışını etkileyen genleri, genetik farklılıklardan kaynaklanan ilaç farmakokinetik ve farmakodinamik değişimlerini, bireyin genetik yapısı nedeniyle ilaca vereceği olumlu olumsuz yanıtları incelemektedir.

Farmakogenetiğin klinik önemi: Genetiğe bağlı farmakolojik tedaviye yanıtı etkileyen bireysel faktörler klinikteki ilaç uygulamalarını etkilemektedir.

Psikiyatride farmakogenetik: Psikiyatri alanında yapılan farmakogenetik çalışmalar psikofarmakolojik tedavide genetik farklılıkların belirleyici olduğunu göstermektedir.

Psikiyatride kullanılan farmakogenetik testler: Kan düzeyi monitorizasyonu, genotipleme, fenotipleme yöntemleri kullanılmaktadır.

Psikiyatri hemşireliğinde farmakogenetik uygulamalar: Psikiyatri hemşiresinin ileri uygulamaları içinde farmakogenetik çalışmalarını kullanarak psikotrop tedavi uygulanacak bireylerde risk değerlendirmesi yapma, genetik danışmanlık ve eğitim verme, farmakogenetik testleri uygulama ve yorumlama, ilaç tedavisi yönetimine farmakogenetik yöntemlerle katılma, bakım planlarını genetik testler doğrultusunda oluşturma, birey ve ailesinin ilaç tedavisine yönelik eğitim ihtiyaçlarını karşılama gibi uygulamalar bulunmaktadır.

Sonuç: Psikiyatri hemşireliği alanında henüz yeni olan ve gelişmeye devam eden farmakogenetik alanıyla ilgili hemşirelerin güncel bilgiyi yakalayarak psikotrop ilaç yönetiminde rol alması önem taşımaktadır.

Anahtar kelimeler: farmakogenetik, psikofarmakoloji, psikiyatri hemşireliği, psikiyatri

PSYCHIATRIC NURSING AND PHARMACOGENETICS: A REVIEW ON PHARMACOGENETIC APPLICATIONS IN PSYCHIATRIC NURSING

Abstract

Introduction: In pharmacological treatments, individuals taking the same dose of the same medication have different therapeutic responses, different side effects and unexpected effects. This is due to the different genetic profiles of individuals.

Aim: By examining the studies in the field of pharmacogenetics and psychiatry in the literature, it was aimed to ensure the readiness of psychiatric nurses in the face of this rapid progress and to increase their level of knowledge on the subject.

What is pharmacogenetics: Pharmacogenetics; It examines the genes that affect drug behavior, drug pharmacokinetic and pharmacodynamic changes caused by genetic differences, and the positive and negative responses of the individual to the drug due to his genetic structure.

Clinical importance of pharmacogenetics: Individual factors affecting the response to genetic pharmacological treatment affect drug administration in the clinic.

Pharmacogenetics in psychiatry: Pharmacogenetic studies in the field of psychiatry show that genetic differences are determinant in psychopharmacological treatment.

Pharmacogenetic tests used in psychiatry: Blood level monitoring, genotyping, phenotyping methods are used.

Pharmacogenetic applications in psychiatric nursing: Advanced practices of the psychiatric nurse applications include: using pharmacogenetic studies to make risk assessment, genetic counseling and education, applying and interpreting pharmacogenetic tests, participating in medication treatment management with pharmacogenetic methods, creating care plans in line with genetic tests, meeting the educational needs of the individual and their families for medication therapy.

Conclusion: It is important for nurses to take part in psychotropic drug management by catching up-to-date information about the field of pharmacogenetics, which is still new and continues to develop in the field of psychiatric nursing.

Keywords: pharmacogenetic, psychopharmacology, psychiatric nursing, psychiatry

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

GİRİŞ

Genetik ve farmakoloji alanındaki gelişmelerle birlikte ortaya çıkan farmakogenetik bilimi, bireylerin genetik yapılarına bağlı olarak kullandıkları ilaca verdikleri yanıtı inceleyen; genetiği temel alarak farmakolojik ajanların tasarlanmasını sağlayan bilim alanıdır. Farmakogenetik alanındaki gelişmelerin psikiyatri alanına aktarılmasıyla psikotrop ilaçların güvenli kullanımı, yan etkilerin azalması, nökslerin ve farmakolojik tedaviye karşı oluşan dirençlerin önüne geçilmesi, tedaviye uyumun artması gibi hasta sonuçlarını yükseltecek olumlu gelişmeler meydana gelmektedir. Psikiyatri alanında çalışan hemşireler psikotrop ilaçların kullanımına yönelik psiko eğitim vermek, farmakogenetik testleri uygulamaya ve yorumlamaya katılmak, genetik danışmanlık ve farmakogenetiği esas alan psikofarmakolojik bakım vermek uygulamalarıyla farmakogenetik temelli uygulamalarda yer almaktadırlar. Literatür incelendiğinde, farmakogenetik alanındaki çalışmaların artmasına rağmen psikiyatri hemşireliği alanındaki yansımalarını ele alan çalışma sayısının yeterli sayıda olmadığı görülmektedir. Bu derlemede, literatürdeki farmakogenetik ve psikiyatri alanındaki çalışmalar incelenerek psikiyatri hemşirelerinin bu hızlı ilerleme karşısında hazırbulunuşluklarını sağlamak ve konuyla ilgili bilgi düzeylerini artırmak amacıyla farmakogenetik ve psikiyatrideki uygulamalarını, farmakogenetiğin psikiyatri hemşireliğine getirdiği yeni sorumluluklar ve hemşirelik uygulamalarını ele almak amaçlanmıştır. Bu çalışmada, Scopus ile Elsevier/ClinicalKey/ ScienceDirect, PubMed, Cochrane, Google Scholar veritabanlarında 22.02.2019–30.03.2020 tarihleri arasında “farmakogenetik, psikiyatri, hemşirelik, psikiyatri hemşireliği, pharmacogenetic, psychiatry, nursing, psychiatric nursing, mental health nursing” anahtar kelimeleri kullanılarak literatür taraması yapılmıştır. Taramalar sonucunda 55 kaynak derlemede kullanılmıştır. İncelenen 55 kaynak sonucunda farmakogenetik alanı, klinik uygulamaları, psikiyatri ve psikiyatri hemşireliği alanındaki farmakogenetik uygulamaları ele alınmıştır.

Farmakogenetik nedir?

Farmakoloji alanı deney, klinik araştırma ve uygulama süreçlerini yürütebilmek için birçok alt ve yardımcı bilim dallarına ayrılmıştır. Bu dallardan birisi olan “farmakogenetik” genetik temelli olarak ilaca yanıt değişikliklerini inceleyen farmakoloji ve biyokimyasal genetik dalı olarak tanımlanmaktadır [1-3]. Farmakogenetiğin ortaya çıkışı ve ilerleyişinin, modern tıp ve eş zamanlı ilerleyen genetik bilimindeki gelişmelerle birlikte olduğu görülmektedir. Genetik alanındaki çalışmalar ile tedavi yaklaşımı “hastalık merkezli tedavi”den, “insan merkezli tedavi”ye doğru değişim göstermiştir. Bu değişime en büyük katkıyı sağlayan çalışma “İnsan Genom Projesi” olmuştur [4]. İnsan genomunu çözmek amacıyla başlayan projeye tıp bilimine gen hastalıklarının belirlenebilmesi, erken tanı ve tedavi, bireye özgü tedavi yaklaşımı, farmakogenetiğin klinikte kullanımı gibi yeni yaklaşımlar kazandırılmıştır [4,5]. O zamana kadar bireyin ilaca verdiği olumlu ve olumsuz yanıtları etkileyen genetik dışı faktörler (yaş, kilo, cinsiyet, hastalığın kendisi, diyet, yaşam biçimi, böbrek ve karaciğer işlevleri, eşlik eden diğer hastalıklar vb.) bilinmekte iken; sonrasında “genetiğe bağlı faktörler”in de farmakolojik tedavi yaklaşımında önemli olabileceği görülmüştür. İnsan genomunun çözülmesi ve sonuçların farmakogenetik alanındaki gelişmelere entegre edilmesi ile birlikte, aynı ilacın aynı dozunu alan benzer genetik dışı faktörlere sahip bireylerde farklı ilaç yanıtlarının oluşma sebebinin bireylerin kendilerine özgü “farmakogenetik profilleri” olduğu belirlenmiştir [4,5]. Bu doğrultuda farmakogenetik; ilaç davranışını etkileyen genleri, genetik farklılıklardan kaynaklanan ilaç farmakokinetik ve farmakodinamik değişimlerini, bireyin genetik yapısı nedeniyle ilaca vereceği olumlu olumsuz yanıtları incelemektedir.

Farmakogenetiğin klinik önemi

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

İlaçlar vücuda alındıktan atılana kadar organizmadaki çeşitli proteinler ile etkileşmektedir. Bireyler arasındaki genetik farklılıklar, ilaç molekülünün etkileştiği proteinlerin yapısının bireye özgü farklar göstermesine neden olmaktadır. Sonuçta, tanısı aynı olan ve benzer genetik dışı özellikler taşıyan hastalar, aynı ilaçlara farklı yanıtlar verebilmektedir [6]. İlaça verilen yanıtta oluşan bireysel farklılıklar klinikte yaşanan önemli problemlerden biridir. Yan etkilerin fazla görülmesi, terapötik etkinin az olması, ilaç tedavisine direncin görülmesi, ilaç-ilaç etkileşimleri, maliyet ve hastanede yatış süresinin artması, tedavi süresinin uzaması bu problemlere örnek verilebilir [7-9]. İlaça yanıtta gözlenen bireysel farklılıkların %15-30'undan genetik faktörler sorumlu olmakta ve bazı ilaç ya da ilaç grupları için bu oran %95'e kadar yükselmektedir [3]. Ayrıca genetik faktörler yan etkilerin %50'sinden sorumlu tutulmaktadır [2,10]. Genetik faktörlerin etkisi; ilaç metabolizmasında rol alan enzimler, taşıyıcı proteinler, kanal proteinleri ya da bizzat hedefin kendisi gibi ilacın farmakokinetik ya da farmakodinamiğinde rol alan enzim ve proteinleri kodlayan genlerdeki değişikliklere bağlı olarak ortaya çıkmaktadır [3]. Bunlar genetiğe bağlı, farmakolojik tedaviye yanıtı etkileyen bireysel faktörlerdir [11]. Günümüzde halen uygulanacak ilaçlar ve dozları "deneme-yanılma" veya "protokol" yöntemleriyle belirlemektedir [12]. Bu yöntemlerle uygulanan ilaç tedavisi birçok hastada önemli ilaç reaksiyonlarına yol açmaktadır. Hastaların yalnızca %50'si reçete edilen ilaçlara beklenen yanıtı vermektedir. Ciddi yan etkilerin görülme sıklığı %7-10 civarındadır [13-18]. Farmakogenetik tüm bu sorunlar ile başedilmesine olanak tanıyan bireysel tedavi yaklaşımını sunmaktadır. Bu yaklaşıma göre, bireylerin farmakogenetik profilleri doğrultusunda planlanan tedavi planı ile deneme-yanılma veya protokol yöntemine son verilerek "nokta atışı" tedaviler kullanılmalıdır. Farmakogenetik çalışmaların tedavi planında kullanımı; daha etkili ve güvenli ilaç kullanımı, iyileşme süresinde hızlanma, yatış süresinde azalma, genetik özelliğe göre uygun doz ayarlama, gelecekteki hastalığın bilinmesi, uygun takip ve korumanın yapılabilmesi, ilaç keşiflerinin hızlanması, polifarmasinin azalması, ilaçların akılcı kullanımı için gereklidir [9,15,19,20].

Psikiyatride farmakogenetik

Günümüzde psikiyatrik hastalıkların tedavilerinde farklı ilaç kombineleri kullanılmaktadır. Kullanılan psikotrop ilaçlara yanıtı değiştirebilen başlıca polimorfik yapılar, enzimler, reseptörler, transport sistemleri ve iyon kanalları olarak sıralanabilir [20]. Bu yapılar zaten mevcut psikofarmakolojik tedavinin temel aldığı etki mekanizmalarıdır. Tüm ilaçların yaklaşık %90'ının; psikotrop ilaçların ise %40-85'inin metabolizmasında rol alan "sitokrom p450" enzimlerinin etkinliği genetik farklılıklardan etkilenmektedir [21,22]. Bireylerin genetik farklılıkları gözetilmeden veya enzim etkinlikleri değerlendirilmeden yapılan tedaviler nedeniyle, birçok psikiyatrik hastalığın tedavisinde kullanılan farklı etki mekanizmasına sahip psikotrop ilaca rağmen hastalıkların tedavi düzeyi beklenen seviyede değildir. Hastaya doğru ilacı ve doğru dozu bulma konusunda halen sıkıntı yaşanmaktadır. Tedavi edilen psikiyatrik hastaların %35-45'i tedaviye yanıt verip günlük yaşama dönebilirken, %30-50'si ya tedaviye yanıt vermemekte ya da günlük yaşamın akışını bozacak şiddette yan etkilere maruz kalmaktadır [23,24]. Psikofarmakogenetik çalışmalar psikiyatrik hastalık tanıları, tedavide kullanılan ilaç grupları, etnik köken, ülkelere göre değişen genetik profiller ve bu değişikliklere göre psikofarmakolojik ilaç yanıtına odaklanmaktadır[25,26]. Antipsikotiklerle ilgili çalışmalar incelendiğinde, ekstrapiramidal yan etki [27,31], kilo alımı [28,31], agronülositoz [29,31] ve geç diskinezi yan etkilerde [30,31] rol oynayan gen farklılıklarının olduğu saptanmıştır. Antidepresanlara odaklanan çalışmalar incelendiğinde, majör depresif bozukluk ve anksiyete bozukluklarında tedavi planında farmakogenetik testlerden faydalandığında hastaların psikotrop ilaca daha iyi yanıt verdiğini belirlenmiştir [32,34,35]. Çocuklarda antidepresan tedavide yan etki görülme ve tedaviye yanıt alınamamasının antidepresan kullanımına yanıtı etkileyen genler nedeniyle olduğu belirlenmiştir [33,34]. Sitaloprama yanıtı etkileyen gen farklılıkları ve bu

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

farklılıkların etnik kökenle ilişkili olduğu bulunmuştur [36]. Lityum kullanımına verilen olumlu yanıtın, görülen yan etki sıklığı ve şiddetinin, uzun vadede iyileşmenin ve nükslerin önlenmesinin birden çok farklı genden etkilendiği belirtilmiştir [37-41]. Psikiyatri alanında yapılan farmakogenetik çalışmalar psikofarmakolojik tedavide genetik farklılıkların belirleyici olduğunu göstermektedir.

Psikiyatride kullanılan farmakogenetik testler

Farmakogenetiğin kliniğe uygulanmaya başlaması ile hastaların farmakogenetik profillerini belirleyecek testler kullanılmaya başlanmıştır [42]. Bu testler temelde üç ana özelliği belirlemek için kullanılmaktadır. i) bireyin sahip olduğu ve ilaç tedavisine etkisi olabilecek gen farklılıklarını belirlemek; ii) bireylerin ilaçlara vereceği olumlu ve olumsuz yanıtları tedavi öncesinde tahmin edebilmek; iii) klinik tedaviye karar verirken risk-fayda oranını belirleyebilmektir [19]. Bu şekilde planlanan tedavi sonucundan beklenmeyen ilaç reaksiyonlarının önüne geçildiği, yan etkilerin azaldığı, ilaca olumlu yanıtın arttığı görülmektedir [43]. Bireye özel tedavi için kullanılan bu testler ilaç kan düzeyi monitorizasyonu, genotipleme, fenotipleme yöntemleri altında toplanmaktadır [44]. Genetik materyal kan veya tükürük yolu ile alınabilmektedir [45].

Psikiyatri hemşireliğinde farmakogenetik uygulamalar

Hemşirelerin psikotrop ilaç yönetiminde hastanın değerlendirilmesi, tedavi yöntemlerinin koordine edilmesi, ilaçların uygulanması, ilaç etkilerinin izlenmesi, ilaç eğitimi, klinik ilaç araştırma çalışmalarına katılım sorumlulukları bulunmaktadır [46,47]. Hemşirelerin ilaç yönetimindeki sorumluluklarını yerine getirebilmeleri için psikotrop ilaçların mekanizmalarını, metabolizmalarını, ilaca yanıtı etkileyen faktörleri bilmeleri; yan etkileri yönetebilmeleri, güncel gelişmeleri takip edip kanıta dayalı uygulamaları kullanmaları gerekmektedir [8]. Psikiyatri hemşiresinin farmakogenetik uygulamaları ile ilaç yönetiminde yeni sorumluluklar üstlendiği görülmektedir. Psikotrop ilaçların yönetiminde farmakogenetik testlerin uygulanması, testlerin yorumlanması, test sonuçlarının tedavi ve bakım planına entegre edilmesi bu sorumluluklardan biridir. Farmakogenetik uygulamalarda psikiyatri hemşiresinin sorumluluklarını yerine getirmesi için bir takım gereklilikler bulunmaktadır. Öncelikle psikiyatri hemşiresinin ilaç yönetimini kendi sorumluluğu olarak benimsemesi; farmakogenetik uygulamalarını yakından takip etmeye, öğrenmeye ve uygulamaya olan ihtiyacını farketmesi gerekmektedir [8,10,48]. Psikiyatri hemşiresinin psikotrop ilaç uygulanacak bireylerde risk değerlendirmesi yapma, genetik danışmanlık ve eğitim verme, farmakogenetik testleri uygulama ve yorumlama, ilaç tedavisi yönetimine farmakogenetik yöntemlerle katılma, genetik testleri uygulamanın etik ve yasal sorumluluklarını üstlenme gibi sorumlulukları olduğunu bilmesi gerekmektedir. Hemşireler yeni bilgi ve becerileri bireye özgü tedavinin planlanması, uygulanması, hasta ve aile eğitimi ve ilaç etkilerinin izlemi basamaklarında kullanarak klinik uygulama ve bakıma katılmalıdır. Hemşirelerin farmakogenetik uygulamalarda yer alması ile psikotrop ilaç kullanan hastaların ilaçlara uyumları, psikotrop ilaçları tolere edebilirliklerinin ve ilaç etkililiğinin arttığı, yan etkilerin azaldığı görülmektedir [8,12,49-51]. Hemşirenin hastalıklara genetik yatkınlığı olan bireyleri ve olası hastalıkları tespit etme, bakım planlarını genetik testler doğrultusunda oluşturma, birey ve ailesinin ilaç tedavisine yönelik eğitim ihtiyaçlarını karşılama sorumluluklarını her alanda yerine getirmesi gerekmektedir [8,10,48]. Psikiyatrik hastalık tanısı bulunan bireyleri farmakogenetik testlerin varlığı konusunda bilgilendirmek psikiyatri hemşiresinin hem mesleki hem etik sorumluluğudur. Psikiyatri hemşiresi psikotrop ilaç kullanan bireylere vereceği eğitimde farmakogenetikten yararlanarak, ilacın bireyin vücudunda nasıl bir etki oluşturacağını, vücudunun ilaca nasıl yanıt vereceğini, olası olumlu ve olumsuz yanıtları, bunlarla başetme stratejilerini söylemektedir. Genetik yapısına göre onun için en uygun ilacın seçildiğini,

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

en uygun dozda verileceğini, en az yan etkinin beklendiğini fakat yine genetik yapısına göre kullanacağı ilacın onda kilo alımına neden olabileceği ve bunun olası bir yan etki olacağını söylemek örnek verilebilir. Psikiyatri hemşiresinin bu konulara değinmesi, hasta ve ailesindeki bilgi eksikliğinin giderilmesini sağlamakta; kendilerine özgü tedavi planını benimseterek endişeleri azaltmakta, gerçekçi beklentiler oluşturmakta ve ilaç uyumunu artırmaktadır [52,53]. Psikiyatri hemşireleri psikotrop ilaç kullanan hastalar ile uzun süre aktif olarak iletişimde bulunmaktadır. Bu sebeple psikiyatri hemşirelerinin farmakogenetikle ilgili uygulamalara katılmaları büyük önem taşımaktadır.

Sonuç

Farmakogenetik çalışmaların geleceği umut vericidir. Farmakogenetik çok daha etkin ve güvenli bir psikotrop ilaç yönetimi vaad etmektedir. Psikiyatrik bozukluğu olan bireylerin mevcut genetik yapılarına göre ilaç dozlarını ayarlayabilmek ve bunun sonucunda ilaç dozu hatasından, yan etkilerden dolayı meydana gelen ölümlerin önüne geçebilmek, hastanın ilaca olumlu yanıt vermesini sağlayarak iyileşmeyi sağlayabilmek, daha az yan etki yanıt oluşmasını sağlayarak ilaç tedavisine uyumu güçlendirebilmek, maliyet etkin ve akılcı bir tedavi sağlayabilmek için "bireye özel tedavi" yaklaşımının psikiyatride yer edinmesine çalışılmaktadır [3,54]. Böylece farmakogenetik bireyselleştirilmiş tedavi ve bakım ile her hastanın hakkı olan en iyi tedaviyi alma olanağını sağlamaktadır. Psikotrop ilaçların olumsuz yönlerini geride bırakmak için etki mekanizması farklı olan yeni genetik temelli ilaçlara ihtiyaç duyulmaktadır [55]. Psikiyatride yaygınlaştırılmış farmakogenetik uygulamalar için bu alanda yapılan çalışmaların ve farmakogenetik testlerin sayısının artmasına ihtiyaç vardır. Şu an psikiyatri hemşireliğinde farmakogenetik ile ilgili çalışmalar sınırlı sayıdadır. Fakat bu hemşirelerin farmakogenetik uygulamalarda sorumluluğu olmadığı anlamına gelmemekte; henüz gelişmekte ve ilerleyen zamanda artacak olan klinik uygulama anlamına gelmektedir. Tam bu noktada mevcut bilgimizi ve ihtiyaçlarımızı, farmakogenetiğe neden ihtiyaç duyduğumuzu tanımlamak çok önemlidir. Farmakogenetiğin getirdiği yeni roller, hemşirelere gelecekte daha özerk bir uygulama alanı, profesyonellik ve farmakogenetiğin gelecek klinik uygulamalarında aktif rol alabilmelerine imkan tanımaktadır. Bu, hemşirelerin psikotrop ilaç yönetimindeki görünebilirliğini artırmak için önemlidir [10,12,50]. Zamanla kapsamı genişleyen farmakogenetik uygulamalar psikiyatri hemşireliğindeki gelişmeleri ve bunun sonucunda bakım alan hastaların sonuçlarını olumlu etkilemeye devam edecektir.

Kaynakça

1. Fulton CR, Swart M, De Luca T, Liu SN, Collins KS, et al. Pharmacogenetics and practice: tailoring prescribing for safety and effectiveness. The Journal for Nurse Practitioners. 2018;14(10): 697-704.
2. Perçin E. Farmakogenetik. Meslekiçi Sürekli Eğitim Dergisi: Hastalık ve Gen Tedavisi. 2007;19:16-25.
3. Karabulut H. Farmakogenetik: laboratuvarından klinik uygulamaya. Türkiye Klinikleri J Med Sci. 2010;30:5-15.
4. National Human Genome Research Institute. A guide to your genome.2007[Accessed date: 23.08.2019] Available from: http://www.genome.gov/Pages/Education/AllAbouttheHumanGenomeProject/GuidetoYourGenome07_vs2.pdf.
5. Ulutin T. İnsan Genom Projesi. Moleküler Hematoloji ve Sitogenetik Alt Komitesi, Temel Moleküler Hematoloji Kursu. 2005;70-72.
6. Sağlam E, Sağlam Y. Psikofarmakoloji ve farmakogenetik. Türkiye Klinikleri J Psychiatry-Special Topics, 2010; 3(1):60-6.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

7. Yaflar Ü, Babaoğlu MÖ. Tedaviye dirençte ilaç metabolizmesinin yeri ve farmakogenetik yaklaşım. Klinik Psikofarmakoloji Bulteni. 2009; 19:54-56.
8. Mutsatsa S, Currid TJ. (2013) Pharmacogenetics: a reality or misplaced optimism? Journal of Psychiatric and Mental Health Nursing. 20:314-320.
9. Göktaş M, Yaşar Ü. Farmakogenetik ve ilaç-ilaç etkileşimleri. Türkiye Klinikleri J Pharmacol-Special Topics. 2016;4(3): 14-21.
10. Currid TJ. Pharmacogenetics: a reality or misplaced optimism?, Neuropsychiatry.2012;3(3): 309-320.
11. de Leon J. Have we successfully implemented CYP2D6 genotyping in psychiatry?, Expert Opinion on Drug Metabolism and Toxicology. 2017;13(12):1201-1203.
12. Burke E, Love R, Jones P, Fife T. Pharmacogenetic testing: application in mental health prescribing. Journal of the American Psychiatric Nurses Association. 2016;22(3):185-191.
13. Marais R, Spooner RA, Stribblinf SM, Light Y, Martin J, Springer CJ. A cell surface tethered enzyme improves efficiency in gene-directed enzyme prodrug therapy. Nature Biotechnology. 1997;15:1249.
14. Rodríguez-Monguió R, Otero MJ, Rovira J. Assessing the economic impact of adverse drug effects. Pharmacoeconomics. 2003;21(9):623-50.
15. Saip P. Tıbbi Onkoloji Derneği İlaç Etkileşimleri Kursu, İstanbul Üniversitesi Onkoloji Enstitüsü. 2004.
16. Hughes R, Ortiz E. Medication errors why they happen, and how they can be prevented. American Journal of Nursing. 2005;105(3):14-24.
17. Aspden P, Wolcott JA, Bootman JL, Cronenwett LR. Preventing Medication Errors: Quality Chasm Series. Washington, D.C.: The National Academies Press; 2007.
18. Andel C, Davidow SL, Hollander M, Moreno DA. The economics of health care quality and medical errors. J Health Care Finance. 2012;39(1):39-50.
19. Zandi PP, Judy JT. The promise and reality of pharmacogenetics in psychiatry. Psychiatr Clin North Am. 2010;33(1):181-224.
20. Stahl SM. Psychiatric pharmacogenomics: How to integrate into clinical practice. CNS Spectrums. 2017; 22(1):1-4.
21. Needham D. CYP2D6 and CYP2C19 genetic testing for psychiatric drug response. 2011[Accessed date: 06.09.2019]Available from: <http://www.premierdna.com/wp-content/uploads/2015/07/Psych-El-Camino-Hospital-CYP2D6-and-CYP2C19-Genetic-Testing-for-Psychiatric-Drug-Response.pdf>.
22. Bousman CA, Menke A, Müller DJ. Towards pharmacogenetic-based treatment in psychiatry. Journal of Neural Transmission. 2019;126:1-3.
23. Kirchheiner J, Nickchen K, Bauer M, Wong ML, Licinio J, Roots I, et al. Pharmacogenetics of antidepressants and antipsychotics: the contribution of allelic variations to the phenotype of drug response. Mol Psychiatry. 2004;9:442-473.
24. Sayar G, Eryılmaz G, Özten E, Gögcegöz I, Ceylan ME. Psikiyatride sitokrom P450 fenotiplemesinin kullanımı. Anadolu Psikiyatri Dergisi. 2014;15:358-364.
25. <https://www.scopus.com/results/results.uri?>

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

26. National Center for Biotechnology Information, U.S. National Library of Medicine 8600 Rockville Pike, Bethesda MD, 20894 USA; [Accessed date: 17.02.20] Available from: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/?term=pharmacogenetic+and+psychiatry>,
27. Boloc D, Gortat A, Cheng-Zhang JQ. Improving pharmacogenetic prediction of extrapyramidal symptoms induced by antipsychotics. *Transl Psychiatry*. 2018; 8(276):1-10.
28. Zhang JP, Lencz T, Zhang RX, Nitta M, Maayan L, John M, et al. Pharmacogenetic associations of antipsychotic drug-related weight gain: a systematic review and meta-analysis. *Schizophrenia Bulletin*. 2016; 42:1418–1437.
29. Saito T, Ikeda M, Mushiroda T, Ozeki T, Kondo K, Shimasaki A, et al. Pharmacogenomic study of clozapine-induced agranulocytosis/granulocytopenia in a Japanese population. *Biological Psychiatry*. 2016; 80(8):636-642.
30. Chang F, Fung V. Clinical significance of pharmacogenomic studies in tardive dyskinesia associated with patients with psychiatric disorders. *Pharmacogenomics Pers Med*. 2014;7:317-328.
31. Brandl EJ, Kennedy JL, Müller DJ. Pharmacogenetics of Antipsychotics. *Can J Psychiatry*. 2014;59(2):76–88.
32. Vilches S, Tuson M, Vieta E, Álvarez E, Espadaler J. Effectiveness of a pharmacogenetic tool at improving treatment efficacy in major depressive disorder: a meta-analysis of three clinical studies. *Pharmaceutics*. 2019; 11:9.
33. Maruf AA , Greenslade A , Arnold PD , Bousman C. Antidepressant pharmacogenetics in children and young adults: a systematic review. *J. Affect. Disord*. 2019; 254:98–108.
34. Poweleit EA, Aldrich SL, Martin LJ, Hahn D, Strawn JR, Ramsey LB. Pharmacogenetics of sertraline tolerability and response in pediatric anxiety and depressive disorders. *J. Child Adolesc Psychopharmacol*. 2019; 29(5):348–361.
35. Bradley P, Shiekh M, Mehra V, Vrbicky K, Layle S, Olson MC, et al. Improved efficacy with targeted pharmacogenetic-guided treatment of patients with depression and anxiety: a randomized clinical trial demonstrating clinical utility. *Journal of Psychiatric Research*. 2018; 96:100-107.
36. Garriock HA, Kraft JB, Shyn SI, Peters EJ, Yokoyama JS, Jenkins GD, et al. A genomewide association study of citalopram response in major depressive disorder. *Biological Psychiatry*. 2010;67(2): 133-138.
37. Alda M. Lithium in the treatment of bipolar disorder: pharmacology and pharmacogenetics. *Mol Psychiatry*. 2015; 20(6): 661–670.
38. Amare AT, Schubert KO, Hou L, Clark SR, Papiol S, Heilbronner U, et al. Association of polygenic score for schizophrenia and HLA antigen and inflammation genes with response to lithium in bipolar affective disorder: a genome-wide association study. *JAMA psychiatry*. 2018; 75(1): 65-74.
39. Campos-de-Sousa S, Guindalini C, Tondo L, Munro J, Osborne S, Floris G, et al. Nuclear receptor Rev-Erb- α circadian gene variants and lithium carbonate prophylaxis in bipolar affective disorder. *Journal of Biological Rhythms*. 2010; 25(2):132-137.
40. Can A, Schulze TG, Goulda TD. Molecular actions and clinical pharmacogenetics of lithium therapy. *Pharmacology, Biochemistry and Behavior*. 2014;123:3–16.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

41. Duffy A, Alda M, Milin R, Grof P. A consecutive series of treated affected offspring of parents with bipolar disorder: is response associated with the clinical profile?. *Can. J. Psychiatry.* 2007;52:369–376.
42. Brennan KS. Clinical implications of pharmacogenetic and microarray testing for advanced practice nurses. *Journal of the American Association of Nurse Practitioners.* 2015; 27: 246–255.
43. Maggo SDS, Sycamore KLV, Miller AL, Kennedy MA. The three ps: psychiatry, pharmacy, and pharmacogenomics, a brief report from New Zealand. *Frontiers in Psychiatry.* 2019;10:1-24.
44. Roche Molecular Diagnostics. AmpliChip CYP450 test. 2014 Retrieved from <http://molecular.roche.com/assays/Pages/AmpliChipCYP450Test.aspx>
45. Routhieaux M, Keels J, Tillery EE. The use of pharmacogenetic testing in patients with schizophrenia or bipolar disorder: a systematic review. *Ment Health Clin.* 2018; 8(6):294-302.
46. American Nurses Association (ANA) *Psychiatric-Mental Health Nursing: Scope And Standards of Practice*, 2nd ed. 2014.
47. Donald L, Taylor S. Chapter 26 Psychopharmacology. In: Stuart GW, Ed. *Principles and Practice of Psychiatric Nursing*. 10th ed. Elsevier Health Sciences;2014. pp. 523-556.
48. Nursing and Midwifery Council. *Standards For Pre-Registration Nursing Education*. Nursing and Midwifery Council, London, UK . 2010.
49. Davies MA, Conley Y, Puskar K. Incorporating evidence from pharmacologic and pharmacogenetic studies of atypical antipsychotic drugs into advanced psychiatric nursing practice. *Perspectives in Psychiatric Care.* 2010;46:2
50. Greco K, Tinley S, Seibert D. *Essential Genetic And Genomic Competencies For Nurses With Graduate Degrees*. Silver Spring, MD: American Nurses Association and International Society of Nurses in Genetics. 2012
51. White MM, Walker DK, Howington LL, Cheek DJ. *Pharmacogenomics and psychiatric nursing*. *Issues in Mental Health Nursing.* 2018.
52. Schwenkreis P, Assion HJ. Atypical antipsychotics and diabetes mellitus. *World Journal of Biological Psychiatry.* 2004;5(2):73–82.
53. Wilk JE, West JC, Marcus SC, Countis L, Regier DA, Olfson M. Family contact and the management of medication non-adherence in schizophrenia. *Community Mental Health Journal.* 2008;44(5): 377–380.
54. Dahl ML. Cytochrome P450 phenotyping/genotyping in patients receiving antipsychotics: useful aid to prescribing? *Clin Pharmacokinet.* 2002; 41(7):453-470.
55. Arıcıoğlu F, Çetin M. *Psikiyatride Bireye Özgü Tedavi: Belki Biraz Eski Veya Biraz Yeni, Ama Geleceğin Tedavisi.* 2010; ISSN: 1017-7833 (Print) 1302-9657.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KADININ SESSİZ ÇIĞLIĞI: KENDİNİ SUSTURMA İLE İLİŞKİLİ KAVRAMLAR VE ETKİLERİ

**Selin YİĞİT, **Serap YILDIRIM*

** Hemşire, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Kliniği, Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi, İzmir.*

*** Doç. Dr., Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği AD, İzmir.*

ÖZET

Giriş: Kendini susturma, yakın ilişkilerde başkalarının ihtiyaçlarının kendi ihtiyaçlarının önüne geçerek kişinin kendi isteklerinin karşısında sessiz kalması olarak tanımlanmaktadır. Kendini susturmayla ilgili mevcut literatür bu kavramı daha çok cinsiyet değişkeni bağlamında ele almış ve özellikle ülkemizde ve birçok toplumda kadınların erkeklere göre yakın ilişkilerinde en çok kendini susturan taraf olduğu sonucuna varılmıştır. Kadınlarda kendini susturma kavramının incelenmesi, kendini susturmayla ilişkili kavramların belirlenmesi kadınların hem fiziksel hem de psikososyal sağlıklarının korunması açısından oldukça önemlidir.

Amaç: Bu derleme, kadınlarda kendini susturma ile ilişkili kavramlar ve etkilerinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Tartışma ve Sonuç: Kadınlarda kendini susturmayla ilgili literatür incelendiğinde yapılan araştırmaların sınırlı sayıda olduğu görülmüş olup kendini susturmayla kültürün, toplumsal cinsiyet algısının, kişilik yapılanmasının ilişkili olduğu bulunmuştur. Buna ek olarak kendini susturmanın kadın sağlığı üzerine etkilerinin incelendiği araştırmalarda ise kendini susturmanın kadının bireysel gelişimini, kimlik gelişimini, ruh sağlığını ve iyilik halini etkilediği saptanmıştır. Kendini susturma, toplumsal cinsiyet ve kadın sağlığı arasındaki bağlantıyı incelemek amacıyla yapılan çalışmalarda, kendini susturmayla toplumsal cinsiyet algısı ilişkili bulunmuş olup, kendini susturmanın kadınların sağlığını ve iyilik halini etkilediği saptanmıştır.

Sonuç olarak, kadınların yakın ilişkilerde kendini susturmayı deneyimledikleri, kendini susturmanın toplumsal cinsiyet algısıyla yakından ilişkili olduğu ve kadınların ruh sağlığı ve genel iyilik hallerini etkilediği görülmüştür. Bu doğrultuda kadınlarda yakın ilişkilerde kendini susturma kavramı ve ilişkili olduğu kavramlar üzerinde durularak yapılacak girişimsel çalışmaların yapılması önerilmiştir.

Anahtar kelimeler: kadın, kendini susturma, kültür

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

WOMAN'S SILENT SCREAM: CONCEPTS AND EFFECTS OF SELF-SILENCING

Abstract

Backgrounds: Self-silencing is defined as a person's silence in the face of her own wishes in close relationships, by putting the needs of others before her own. The existing literature on self-silencing has dealt with this concept mostly in the context of the gender variable and it has been concluded that women are the most self-silencing party in their close relationships compared to men, especially in our country and in many societies. Examining the concept of self-silencing in women and determining the concepts related to self-silencing are very important in terms of protecting both physical and psychosocial health of women.

Aim: This review was conducted to examine the concepts and effects of self-silencing in women.

Discussion and Conclusion: When the literature on self-silencing in women was examined, it was seen that the studies were limited and it was found that self-silencing was related to culture, gender perception, and personality structuring. In addition, in studies examining the effects of self-silencing on women's health, it was determined that self-silencing affects women's individual development, identity development, mental health and well-being.

In studies conducted to examine the connection between self-silencing, gender, and women's health, self-silencing was found to be associated with gender perception, and it was determined that self-silencing affects women's health and well-being. As a result, it was seen that women experience self-mutilation in close relationships, that self-silencing is closely related to gender perception and affects women's mental health and general well-being. In this direction, it is suggested that interventional studies should be carried out by emphasizing the concept of self-silencing in close relationships and related concepts in women.

Keywords : woman, self silencing, culture

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

GİRİŞ

Ses; psikolojik, toplumsal ve kültürel düzeni anlamaya yönelik yeni bir anahtar ve ilişkiler için önemli bir sınav, psikolojik bir ölçüdür. Sesin kaybı olarak nitelendirilen kendini susturma kavramı; yakın ilişkilerde başkalarının ihtiyaçlarının kendininkinin önüne geçmesi, kendi isteklerimizin karşısında sessiz kalması demektir. Ses kaybının çok belirgin ve acı verici hale gelebileceği bir yaşam evresinden sonra, benliğin susturulması, kadının bütün ilişkilerinde de devam eder [1]. Bu konudaki sınırlı literatür incelendiğinde kadınların erkeklere göre yakın ilişkilerinde kendini en çok susturan taraf olduğu sonucuna varılmıştır [2]. Özellikle ülkemiz gibi kadınlarda kendini susturmanın daha yaygın olarak görüldüğü toplumlarda bu kavramın araştırılması, ilişkili kavramların belirlenmesi kadınların hem fiziksel hem de psikososyal sağlıklarının korunması açısından oldukça önemlidir.

Kendini Susturma

Kendini susturma kavramının temeli, kadın gelişimini ilişkisel bağlamlarda meydana geldiğini açıklayan İlişkisel Kendilik Kuramı'nda atılmıştır [3,4]. Bu kuram, kadınlar için ilişkilerin, kadın kimliğinin ve duygusal etkinliğinin merkezi bileşeni olduğu ve kadın kimliğinin gelişimi için gerekli olduğu görüşündedir [1]. Bu kuramdan yola çıkarak kendini susturma kavramı, ilk olarak kadınlardaki depresyonun yakın ilişkilerdeki deneyimlerden kaynaklandığını açıklayan Jack (1991) tarafından ileri sürülmüştür. Kadınlar, ilişkiler içinde geliştikleri için, diğerlerinin duygusal durumlarına uyum sağlama, başkalarını anlamaya çalışma ve empatik tepkiler geliştirme konusunda erkeklerden daha iyidir [5]. Kadınların ötekinin istek ve ihtiyaçlarına kendininkinden daha fazla önem vermesi kendi duygularını, fikirlerini bastırması güçlü yanlarını ve yeteneklerini ifade etmesini engellemeye çalışması kendini susturma olarak tanımlanmaktadır [6].

Kendini Susturmanın Boyutları

Jack (1991) tarafından kavramlaştırılan kendini susturma, dışsallaştırılmış benlik algısı, bölünmüş benlik, kendini feda etme ve benliği susturma olarak dört boyutta incelenir [1]. Dışsallaştırılmış benlik algısı, kişinin kendini dış dünyanın belirlediği ölçülere göre değerlendirmesidir. **Bölünmüş benlik** ise, bireylerin duygu ve düşüncelerini aşırı bastırdığı zaman benliğinin içsel benlik ve dışsal benlik (sahte benlik) şeklinde bölünmesi olarak tanımlanır. Kendini susturmanın **kendini feda etme** boyutu, başkalarının ihtiyaçlarını kendi ihtiyaçlarının önüne koyarak ilişkilerini sağlama almasına karşılık gelmektedir. **Kendini susturma** boyutu ise, benliği susturmak, kişinin sözlü ifadelerini engelleme ve potansiyel çatışmadan ve bu yakın ilişkinin olası kaybindan kaçınmak için davranışlarını değiştirme eylemidir.

Kendini Susturma ile İlişkili Kavramlar ve Etkileri

Kendini susturma ile ilgili sınırlı sayıda literatür incelendiğinde bu kavramla toplumsal cinsiyet algısının, kültürün ve kişilik yapılanmasının yakından ilişkili olduğu bulunmuştur.

Kendini susturmanın hem erkekler hem de kadınlar tarafından sergilenen bir davranış olduğu araştırılmış olsa da, teorisi öncelikle uyumlu ve psikolojik olarak sağlam bir ilişki isteyen kadınlar için öne sürülmüştür. Kadınlardan toplumsal cinsiyet rolü beklentilerine uygun davranışlarda bulunmalarının beklenmesi ve kadınlarında bu beklentiyi çeşitli nedenlerle karşılamak için kendini susturma davranışını göstermesi beklenir [7, 8]. Kendini

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

susturma, toplumsal cinsiyet ve kadın sağlığı arasındaki bağlantıyı incelemek amacıyla yapılan çalışmalarda, kendini susturmayla toplumsal cinsiyet algısı ilişkili bulunmuş olup, kendini susturmanın kadınların sağlığını ve iyilik halini etkilediği saptanmıştır. Jack ve arkadaşlarının (2010) kendini susturma ve toplumsal cinsiyet arasındaki ilişkiyi inceledikleri çalışmasında, kadının çocukluğundan itibaren ailesine öncelik vererek ve kendi isteklerini görmezden gelerek eğitilmesiyle, yakın ilişkilerinde eşine ve eşinin ailesine karşı da kendini susturmasının ilişkili bulunduğu ve bu durumda kadının kimliğini yapılandırmasında önemli olduğunu göstermiştir [9]. Reyes (2014) ve Maji ve Dixit (2018) kendini susturma, toplumsal cinsiyet ve kadın sağlığı arasındaki bağlantıyı incelemiştir. Çalışmaların sonuçlarına göre kendini susturmanın toplumsal cinsiyet dinamiklerini farklı alanlarda açıkladığı, kendini susturmanın kadınların itaatkâr yönünü vurgulayan toplumsal cinsiyet normlarından geldiği ve kendini susturma teorisinin kadınların sağlığının ve iyilik halinin sosyal olarak belirlenmiş toplumsal cinsiyet rolleri ve kadınların ilişkisel benliği ile bağlantısını gösterdiği bulunmuştur [10, 11].

Kendini susturmayla yakından ilişkili olan bir başka kavramda içinde yaşanan kültürdür ve kendini susturmanın doğası, mevcut kültürel değerlerinde bir yansımasıdır. Kendini susturma farklı kültürlerde ele alındığında Asya gibi toplumcu kültürden gelen kadınlarda kendini susturma davranışı daha fazla görüldüğü bildirilmiştir [12]. Pakistanlı kadınlarla yapılan bir çalışmada, kadına yönelik yapılan şiddetin bildirilmediği ve kadınların seslerini susturup kendilerini "iyi bir kadın" veya "iyi bir eş" olarak göstererek eşlerini korumaya çalıştıkları saptanmıştır [13].

Kendini susturmanın kadın sağlığı üzerine etkilerinin incelendiği araştırmalarda ise kendini susturmanın kadının bireysel gelişimini, kimlik gelişimini, ruh sağlığını ve iyilik halini olumsuz etkilediği saptanmıştır. Usher ve Perz (2010) ve Grant ve arkadaşları (2011) tarafından kendini susturma ve depresyon arasındaki ilişkiyi inceledikleri çalışmalarda, kendini susturma kavramının depresyonun önemli yordayıcısı olduğu, kişilerarası ilişkileri bozduğu, kişinin işlevlerini yerine getirememesine neden olduğu sonucuna varılmıştır. Buna ek olarak kendini ifadenin engellenmesi, sürekli fedakârlıkta bulunan taraf olunması ve kişisel ses kaybının, bireyin kendini olduğu gibi kabul yeteneğini azalttığı saptanmıştır [12, 14].

Sonuç

Genellikle kadınların yakın ilişkilerde kendini susturmayı sıklıkla deneyimledikleri, kendini susturmanın toplumsal cinsiyet algısı ve kültürle yakından ilişkili olduğu ve kadınların ruh sağlığı ve genel iyilik hallerini kendini susturmanın etkilediği sonucuna varılmıştır. Bu doğrultuda kadınlarda yakın ilişkilerde kendini susturma kavramı ve ilişkili olduğu kavramlar üzerinde durularak yapılacak girişimsel çalışmaların yapılması önerilmiştir.

Kaynakça

1. Jack, D.C. (2011). Reflections on the Silencing the Self Scale and Its Origins. *Psychology of Women Quarterly*, 35(3), 523–529. <https://doi.org/10.1177/0361684311414824>
2. Demir-Kaya, M. (2019). Genç Kadınlarda Kendini Susturma Ve Toplumsal Cinsiyet Rollerinin Kimlik İşlevleri Üzerindeki Etkisi. Doktora Tezi, Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
3. Kaplan, A. (1986). The "self-in-relation": Implications for depression in women. *Psychotherapy: Theory, Research and Practice*, 23, 234-241.
4. Gilligan, C. (1982). In a different voice: Psychological theory and women's development. Harvard University Press.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

5. Surrey, J.L. (2008). Self-in-Relation : A Theory of Women ' s Development.
6. A. Kaplan, J.B. Miller, I. Stiver and J. Surrey (Eds.), Women's Growth in Connection (pp. 35-50). New York: The Guilford Press.
7. Jack, D. C. (2003). The anger of hope and the anger of despair: How anger relates to women's depression. In J. Stoppard & L. McMullen (Eds.), Situating sadness: Women and depression in social context (pp. 62–87). New York: New York University Press.
8. Swim, J. K., Eyssell, K. M., Murdoch, E. Q., & Ferguson, M. J. (2010). Self-silencing to sexism. *Journal of Social Issues*, 66(3): 493-507. Doi: 10.1111/j.1540- 4560.2010.01658.x
9. Sabbagh, M.R., Hare, T., Wheelhouse, E., mcfarland, H.F., & Murdoch, E. (2011). Confronting or self-silencing in response to sexist behavior: Exploring women's willingness to confront sexism. *The University of Central Florida Undergraduate Research Journal*, 4: 42-51. <https://www.urj.ucf.edu/docs/Sabbagh.pdf>
10. Jack, D. C., & Ali, A. (2010). Introduction: Culture, self-silencing, and depression: A contextual-relational perspective. In D. C. Jack & A. Ali (Eds.), *Silencing the self across cultures* (pp. 3-17). New York, NY: Oxford University Press.
11. Reyes, D. Y. (2014). Ethnic differences in self-silencing and traditional Latino gender roles in Latina women. Doctoral Dissertation. Walden University, USA.
12. Maji S, Dixit S. Self-silencing and women's health: A review. *International Journal of Social Psychiatry*. 2019;65(1):3-13. doi:10.1177/0020764018814271
13. Grant, T., Jack, D., Fritzpatrick, A., & Ernst, C. (2011). Carrying the burdens of poverty, parenting and addiction: Depression symptoms and selfsilencing among ethnically diverse women. *Journal of Community Mental Health*, 47(1), 90-98, doi: 10.1007/s10597-009-9255Yf
14. Ahmed, F., Iqbal, H. (2019). Self-Silencing and Marital Adjustment in Women With and Without Depression. *Pakistan Journal of Psychological Research*, 34(2): 311-330.
15. Ussher, J. M., Perz, J. (2010). Gender differences in self-silencing and psychological distress in informal cancer care. *Psychology of Women Quarterly*, 34(2): 228-242.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

MOTİVASYONEL GÖRÜŞMENİN HEMŞİRELİKTE KULLANIMINA İLİŞKİN TEZLERİN İNCELENMESİ

Menzile Gencer¹, Ayşe Top², Pınar Çiçekoğlu Öztürk³

*¹Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Muğla Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Anabilim Dalı
Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Muğla*

*²Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Muğla Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Anabilim Dalı
Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Muğla*

*³Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Fethiye Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ruh Sağlığı ve
Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Muğla*

Giriş: Motivasyonel görüşme, ilk olarak 1983 yılında psikolog William R. Miller tarafından alkol bağımlılarının tedavisinde kullanılan bir yöntem olarak ortaya çıkmıştır. [1] Günümüzde değişim için isteksiz ya da kararsız olan danışanların sorunlarını ortaya çıkarma ve üstesinden gelmelerine yardım ederek davranış değişimi sağlamak amacıyla kullanılan bir yöntemdir. Motivasyonel görüşmenin özellikle kronik hastalıklarda, hastalığa ve tedaviye uyum sağlanmasında, davranış değişikliği oluşturmada, tedavi/bakımın optimal düzeyde sağlanmasında ve rehabilitasyonda etkili olduğunu gösteren araştırmalar mevcuttur. [2] Sağlık hizmetlerinin her aşamasında iletişim halinde olan hemşireler, kişilerin sağlık davranışlarını etkilemede önemli bir role sahiptir. [3]

Amaç: Bu araştırma Türkiye'deki motivasyonel görüşme tekniğinin uygulandığı lisansüstü hemşirelik tezlerini incelemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Araştırmada verilerin toplanması amacıyla "motivasyonel görüşme" anahtar kelimesi Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi Veri Tabanında taranmıştır. 2007-Haziran 2021 yılları arasında yapılmış 58 teze ulaşılmıştır. Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Anabilim Dalı'nda konu ile ilgili yapılmış 35 tez belirlenmiştir. Çalışmada, incelenen tezlerden 23 tanesi hemşirelik dışındaki alanlarda yapıldığından çalışmaya dâhil edilmemiştir.

Bulgular: İncelenen tez çalışmalarında veriler deney ve kontrol grupları oluşturularak toplanmıştır. Tezlerden 7'si yüksek lisans, 28'i ise doktora düzeyinde yapılmıştır. Motivasyonel görüşme tekniği kullanılarak hemşirelik alanında yapılan ilk tez 2007 yılında yapılan doktora çalışmasıdır. Yürütülen tezlerin %60'ının son üç yılda yapılmış olduğu, tezlerden %57,1'inin deneysel, %22,8'inin yarı deneysel türde yapıldığı saptanmıştır. Yüksek lisans tezlerinde motivasyonel görüşmenin bireylerin öz yönetim algısı, yaşam kalitesi, cinsel yaşamın yönetimi, sigara bıraktırma gibi sağlıklı yaşam biçimine yönelik davranışları geliştirme, beslenme, diyabet öz yönetimi, ilaç uyumu gibi tedaviye uyum davranışları geliştirme, HbA1c düzeyleri gibi metabolik değişkenlere etkisini değerlendirmek amacıyla sürdürülmüştür. Yüksek lisans tezlerinde motivasyonel görüşmeler kök hücre nakli sonrası takip edilen hastalar, kronik hastalığı olan bireylere (kronik obstrüktif akciğer hastalığı, diyabet, hipertansiyon) ve ayaktan tedavi alan bipolar affektif bozukluğu olan hastalara uygulanmıştır. Doktora tezlerinde ise motivasyonel görüşmenin bireylerin, umut, psikolojik iyi oluş, iç görü, fiziksel aktive düzeyi, doğum şekli, emzirme süresi, eş şiddetinden uzak durmaya ilişkin kararları, saldırganlık davranışı, anksiyete düzeyi ve stresle başa çıkma düzeyleri üzerine etkisi incelenmiştir. Görüşmeler hemodiyaliz, hipertansiyon, hiperkolesterolemi, şizofreni, diyabet, kanser, kronik obstrüktif akciğer hastaları, yaşlı bireyler, gebeler, menopozal dönemdeki kadınlar, şiddet mağduru kadınlar, lise öğrencileri, okul öncesi dönemdeki çocuklarda ve engelli bireye sahip aileler ile yürütülmüştür. Motivasyonel

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

görüşme tekniklerinin hemşirelikte kullanımına yönelik tez çalışmalarının %97,1'inde görüşmelerin etkili olduğu tespit edilmiştir.

Sonuç: Ülkemizde son yıllarda motivasyonel görüşme tekniklerinin hemşirelikte kullanımına yönelik ilgi oldukça artmakta olup lisansüstü tez çalışmalarının sayısı da yükselmekte ve diğer çalışmalara katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Motivasyonel görüşme, hemşirelik, lisansüstü tezler

KAYNAKLAR:

1. Çelik Örücü M. Değişime hız kazandıracak bir yöntem: Motivasyonel Görüşme. Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi. 2020; 1(37):20-34.
2. Kızılırmak M, Demir S. Motivasyonel Görüşme ve Hemşirelikte Kullanımı. Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi. 2018; 7(4): 103-109.
3. Özdemir H, Taşcı S. Motivasyonel Görüşme Tekniği ve Hemşirelikte Kullanımı. Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi. 2013; 1(1): 41-47.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

ANALYSIS OF THESES ON THE USE OF MOTIVATIONAL INTERVIEWING IN NURSING

Motivational interviewing was first introduced in 1983 by psychologist William R. Miller as a method used for the treatment of alcohol addicts.[1] Today, it is a method used to provide behavior change by helping clients, who are unwilling or indecisive for the change, to reveal their problems and overcome them. There are studies showing that motivational interviewing is effective in adapting to the disease and treatment, creating behavior change, providing optimal treatment/care, and rehabilitation, especially in chronic diseases. [2] Nurses who communicate in every shaman of health services have an important role in influencing people's health behavior. [3]

Objective:The aim of this study is to review the postgraduate nursing theses, in which the motivational interviewing technique was applied, in Turkey.

Method:The keyword "motivational interviewing" was screened in the National Thesis Center Database of the Council of Higher Education to collect data of the study. 58 theses written between 2007 and June 2021 were reached. 35 related theses were determined in the Nursing Department of the Institute of Health Sciences. In the study, 23 of the theses examined were not included in the study because they were conducted in fields other than nursing.

Results:In the thesis studies examined, data were collected by forming experimental and control groups. 7 of the theses were done at master's level and 28 of them were at doctorate level. The first thesis in the field of nursing, using the motivational interview technique, was a doctoral dissertation in 2007. It was determined that 60% of the theses were conducted in the last three years, 57.1% of the theses were experimental, and 22.8% were quasi-experimental. In the master's theses, the effect of motivational interviewing on individuals' perception of self-management, quality of life, management of sexual life, developing healthy lifestyle behaviors such as smoking cessation, developing treatment compliance behaviors such as nutrition, diabetes self-management, and drug compliance, and metabolic variables such as HbA1c levels was carried out for evaluation. In the master's theses, motivational interviews were applied to patients followed up after stem cell transplantation, individuals with chronic diseases (chronic obstructive pulmonary disease, diabetes, hypertension) and patients with bipolar affective disorder receiving outpatient treatment. In doctoral theses, the effects of motivational interviewing on individuals' hope, psychological well-being, insight, physical activity level, mode of delivery, breastfeeding duration, decisions to stay away from partner violence, aggression behavior, anxiety level and levels of coping with stress were examined. Interviews were conducted with hemodialysis, hypertension, hypercholesterolemia, schizophrenia, diabetes, cancer, chronic obstructive pulmonary patients, elderly individuals, pregnant women, menopausal women, women victims of violence, high school students, preschool children, and families with disabled individuals. It was determined that the interviews were effective in 97.1% of the thesis studies on the use of motivational interview techniques in nursing.

Conclusion: In our country, the interest in the use of motivational interviewing techniques in nursing has been increasing in recent years, and the number of postgraduate thesis studies is increasing and it is thought that it will contribute to other studies.

Keywords: motivational interview, nursing, graduate theses

Resources:

1. Çelik Örucü M. Method to accelerate change: Motivational Interviewing.Dicle University Journal of Ziya

Gökalp Faculty of Education. 2020; 1(37):20-34.

2. Kızılırmak M, Demir S. The Motivational Interview and Using in Nursing. Gümüşhane University Journal Of Health Sciences. 2018; 7(4): 103-109.
3. Özdemir H, Taşcı S. Motivational Interviewing Technique and Use of Nursing. Erciyes University Journal of Health Sciences. 2013; 1(1): 41-47.

Giriş

Motivasyonel görüşme ilk kez Miller tarafından Davranışsal Psikoterapi Dergisi'nde [3] alkol kullanımıyla ilgili davranış değişikliğini sağlamak amacıyla alternatif bir model olarak geliştirilmiştir. Bilişsel davranışsal tedavi, birey merkezli danışmanlık, toplumsal bilişsel teori, transteoretik model, sağlık inanç modeli gibi birçok modelden destek alınarak hazırlanan motivasyonel görüşme programları, sigara içme, diyet yönetimi, kontraseptif kullanımı, egzersiz gibi konularda davranış değişikliği sağlamak ve sorunları çözmek için uygulanmaktadır [4].

Birey odaklı bir yaklaşım olan motivasyonel görüşme empatik yaklaşım sayesinde bireyin öz yeterliliğini destekler ve davranış değişikliğini gerçekleştirmesini sağlar [4]. Motivasyonel görüşme kişiyi ikna etmeye çalışan bir dizi teknik değildir. Motivasyonel görüşmede danışman, değişime zorlayıcı değil, değişime yardımcıdır, bireye "ben seni değiştireceğim" yerine "eğer istersen değişmene yardımcı olabilirim" şeklinde yaklaşılır [5].

Motivasyonel görüşme danışan merkezlidir. Ruhsal ya da fiziksel hastalığa sahip kişilere bu konuda eğitim almış doktor, hemşire ya da psikolog tarafından uygulanabilir. Motivasyonel görüşmenin odak noktası danışanın ambivalansını çözerek içsel motivasyonu ortaya çıkarmaktır [2].

Sağlık hizmetlerinin her şamasında hasta/sağlıklı birey ile iletişim içinde olan hemşireler kişilerin sağlık davranışını etkilemede önemli role sahiptir. Motivasyonel görüşme teknikleri hastalarda istenmeyen davranışın değişikliği ve bu değişikliklerin devamlılığını sağlamak amacıyla hemşireler için etkin bir iletişim yöntemi olarak kullanılabilir [3]. Koruyucu, rehabilite ve tedavi edici sağlık hizmetlerinde etkili olan motivasyonel görüşme tekniğini hemşireler birçok alanda kullanabilirler [2].

Amaç

Bu araştırma Türkiye'de hemşirelik alanında motivasyonel görüşme tekniğinin uygulandığı lisansüstü tezleri incelemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem

Araştırmada verilerin toplanması amacıyla Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi Veri Tabanı "motivasyonel görüşme" anahtar kelimesiyle taranmıştır. Tarama sonucu 2007-2021 yılları arasında Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Anabilim Dalı'nda konu ile ilgili yapılmış 35 tez belirlenmiştir. Bu tezlerin künye bilgilerine ulaşılmıştır.

Çalışmaya dâhil edilme kriterleri;

YÖK Ulusal Tez Merkezi Veri Tabanında hemşirelik anabilim dallarında 2007-2021 yılları arasında yapılmış olan tezler, "Motivasyonel Görüşme" anahtar kelimesini içermesi, tam metnine ulaşılan lisansüstü ve doktora tez çalışmaları incelenmiştir.

Bulgular

İncelenen tezlerin %20'si yüksek lisans, %80'i doktora tezidir ve %54'ü son üç yılda yapılmıştır. Hemşirelikte motivasyonel görüşme tekniklerinin kullanımı ile ilgili ilk tez 2007 yılında yapılan doktora çalışmasıdır. Tezlerin %97,1'inde motivasyonel görüşmenin etkili olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 1. İncelenen Tezlere Ait Bilgiler (N=35)

Yıllar	Tez Sayısı	Yüksek lisans	Doktora
--------	------------	---------------	---------

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

2007	1	0	1		
2013	1	1	0		
2015	4	0	4		
2016	6	1	5		
2017	1	0	1		
2018	4				
	2				
	2				
2019	8	3	5		
2020	8	0	8		
2021	2	0	2		
Toplam	35	7	%20	28	%80

Yüksek lisans tezlerinde genel olarak randomize kontrollü deneysel araştırma deseni kullanılmış sadece üç tezde tek gruplu ön test son test yarı deneysel desende gerçekleştirilmiştir. Örneklem büyüklüğü en az 51 bireyden oluşmaktadır. Motivasyonel görüşmenin bireylerin öz yönetim algısı ve metabolik değişkenlere etkisi, sağlıklı yaşam şekilleri, yaşam kalitesi ve tedaviye uyum davranışları geliştirme, cinsel yaşantı, cinsel öz bilinç ve cinsel öz yeterlilik, diyabet öz yönetimi, HbA1c düzeyleri, sigara bırakma, öz-etkililik, ilaç uyumu gibi pek çok alanda etkisini belirlemek amacıyla çalışmalar sürdürülmüştür. Motivasyonel görüşme diyabetli hastalara, hipertansiyonu olan hastalara, kök hücre nakli olan bireylere, tip 1 diyabetli ergenlere, kronik hastalığı olan bireylere, KOAH hastalarına, ayaktan tedavi alan bipolar affektif bozukluğu olan hastalarına eğitim verilerek kişilerin sağlıklı yaşam değişiklikleri oluşturulmak suretiyle uygulanmıştır.

Çalışmaya dahil edilen yüksek lisans tezleri incelendiğinde Motivasyonel görüşmenin;

- Kronik hastalığı olan bireylerde sigara bırakma davranışı üzerine etkili olduğu [6]
- Motivasyonel görüşmenin tip 1 ve tip 2 diyabet öz yönetiminde öz etkililiği artırdığı, sağlıklı yaşam biçimi davranışlarında gelişim sağladığı ve metabolik kontrolün sağlanmasında etkili olduğu görülmüştür [7,8]
- Cinsel yaşantıya etkisi olduğu, cinsel öz bilinç ve cinsel özetkililiği artırdığı [9]
- Bipolar bozukluğu olan hastaların ilaç uyumlarının arttırılmasında motivasyonel görüşme ve telepsikiyatrik izlemin kullanılabileceği [10]
- KOAH hastalarına verilen özyönetim eğitiminin ve motivasyonel görüşme tekniklerinin hastaların öz-etkililik düzeylerinin arttırılmasında etkili olduğu [11]
- Hipertansiyonlu hastaların sağlıklı yaşam biçimleri davranışlarında, yaşam kalitelerinde ve tedaviye uyumlarında artış olduğu saptanmıştır [12]

Doktora tezlerinin ise çalışma deseninin büyük bir kısmını randomize kontrollü deneysel çalışmalar

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

oluşturmaktadır. Müdahale ve kontrol grubu olmak üzere toplamda en az 30 bireyin oluşturduğu çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Çalışma kapsamındaki doktora tezleri incelendiğinde motivasyonel görüşmenin hastaların tedaviye uyumu, yaşam kalitesi, umut, psikolojik iyi oluş, fiziksel aktive düzeyi, öz yeterlilik, doğum şekli, sigarayı bırakma davranışları, anksiyete düzeyi, iyileşme ve motivasyon düzeyi, eş şiddetinden uzak durmaya ilişkin kararları, hastalık yönetimi, öz yönetim, HbA1c düzeyi, öz etkililik, içgörü, emzirmenin desteklenmesi, saldırganlık davranışı, başa çıkma tutumları üzerine etkisi değerlendirilmiştir. Çalışmalarda motivasyonel görüşme tekniklerinin hemodiyaliz uygulanan bireylerde, yaşlı bireylerde, gebelerde, şizofreni hastalarında, menopozal kadınlarda, akut koroner sendromlu hastalarda, şiddet mağduru kadınlarda, ailevi hiperkolesterolemili hastalarda, diyabet hastalarında, kanser hastalarında, kronik obstrüktif akciğer hastalığı olan kişilerde, hipertansiyonlu bireylerde, astımlı adölesanlarda, lise öğrencilerinde, okul öncesi dönemdeki çocuklarda ve engelli bireye sahip ailelerde uygulandığı tespit edilmiştir.

Çalışma sonuçları incelendiğinde;

- Gebelerde, akut koroner sendromlu hastalarda sigarayı ve lise öğrencilerinde ağızotunu bırakmada etkin bir girişim olduğu [13,14,15,16,17]
- Tip 2 diyabetli hastaların baş etme ve uyumlarını, öz-etkililik öz-yönetim düzeylerini arttırdığı, HbA1c değerlerini ise düşürdüğü belirlenmiştir. [18,19,20,21,22]
- Şizofreni hastalarının tedaviye uyum, işlevsel iyileşme, umut ve psikolojik iyi oluş ve içgörüyü arttırmada etkili olduğu [23,24,25]
- Kronik hemodiyaliz hastalarında yaşam kalitesini, memnuniyeti, öz bakım gücü ve tedaviye uyumu arttırdığı [26,27,28]
- Astımlı, Hipertansiyonlu, Kanser, Hiperkolesterolemili hastalarda öz etkililik ve öz-yönetim, yaşam kalitesi ve ilaç uyumunu arttırdığı [29,30,31,32,33]
- Yapılan diğer tezlerde ise farklı gruplarda (sağlıklı bireylerde, okul öncesi çocuklar, adölesanlar, şiddet mağduru kadınlar, gebeler ve menopozal dönemdeki kadınlar) sağlıklı yaşam biçimi davranışlarını, bilgi ve inancı arttırdığı, saldırganlık ve doğum korkusunu azalttığı belirlenmiştir [34,35,36,37,38,39,40].

Motivasyonel görüşme, çözüme odaklanmak yerine danışanın kaygılarının üzerinde durur. Tekniğin insancıl yaklaşımı içermesi günümüzde uygulanmasını kolaylaştırmıştır. Sağlığı koruma ve geliştirmede bireylerde olumlu davranış değişikliği için sağlık hizmetlerinin her alanında yer alan hemşirelikte yaygınlaşan bir yöntem haline gelmeye başlamıştır.

Motivasyonel görüşme tekniklerinin hemşirelik alanında kullanımına yönelik tez çalışmalarının sonuçlarına baktığımızda sigara kullananlarla, kronik obstrüktif akciğer hastalarıyla, gebelerle, akut koroner sendromlu hastalarla yapılan motivasyonel görüşmenin sonucunda sağlıklı yaşam biçimi davranışlarının geliştirildiği ve yaşam kalitesine olumlu yönde etkilediği tespit edilmiştir. Ayrıca hastaların öz yeterliliklerini arttırıp tedaviye uyumlarını kolaylaştırdığı saptanmıştır.

Okul öncesi dönemdeki çocuklarla birlikte yapılan görüşmenin çocukların saldırgan davranışlarını ve medya

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

önünde geçirdikleri zamanın azaldığı, ebeveynlerin de farkındalıklarını arttırdığı belirlenmiştir. Motivasyonel görüşme tekniklerinin her yaş grubunda ambivalansı çözüp öz yeterliliklerine olumlu yönde etki etmesi sebebiyle uygun olabileceği görülmüştür. Ancak tez çalışmalarının yeterli düzeyde olmadığı saptanmıştır. Çocuklarla beraber yapılan bu tür çalışmaların arttırılması gerekmektedir.

Kronik hastalarla yapılan görüşmenin sonucunda bireylerin başa çıkma ve uyum yeteneklerini arttırdığı, özbakım becerilerini desteklediği ve metabolik kontrolün sağlanmasında etkili olduğu tespit edilmiştir.

Sonuç

Sağlık davranışları kronik hastalıkların oluşumunda önemli bir role sahiptir. Olumsuz sağlık davranışını değiştirmek hastaların iyileşmesine katkı sağlar. Sağlık hizmetlerinin her aşamasında sağlıklı/hasta bireylerle iletişim içinde olan hemşirelerin sağlık davranışlarını etkilemede önemli rolleri vardır. Olumsuz sağlık davranışını değiştirmede etkili iletişim tekniklerinde biri de motivasyonel görüşmedir. Hemşireler, motivasyonel görüşme için özel bir eğitim almasa da temel eğitimlerinin içeriği gereği bilgi ve beceriye çoğunlukla sahiptir. Hemşireler, etkinliği birçok çalışmayla ispatlanmış olan motivasyonel görüşme tekniği konusundaki bilgi ve deneyimini artırarak, bu tekniği davranış değişikliği beklenen hemen her alanda rahatlıkla kullanabilir ve bireyleri sağlıklı davranış değişikliğine yöneltmede danışmanlık yapabilir. Motivasyonel görüşme becerilerini geliştirmek isteyen hemşireler; uzmanlar tarafından yurt içinde ve dışında verilen eğitimlere katılabilir. Çünkü motivasyonel görüşme hastanın tedavisinin sürdürülmesinde, rehabilitasyonunda, öz-yeterliliği arttırmada olumlu sonuçlar sağlamaktadır. Motivasyonel görüşme becerilerinin diğer yaklaşımlarla iyi bir şekilde birleştirilmesi başarının da artmasını sağlar.

Kaynaklar:

1. Çelik Örucü M. Değişime hız kazandıracak bir yöntem: Motivasyonel Görüşme. Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi. 2020; 1(37):20-34.
2. Kızılırmak M, Demir S. Motivasyonel Görüşme ve Hemşirelikte Kullanımı. Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi. 2018; 7(4): 103-109.
3. Özdemir H, Taşçı S. Motivasyonel Görüşme Tekniği ve Hemşirelikte Kullanımı. Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi. 2013; 1(1): 41-47.
4. Uysal H, Enç, N. Kronik Kalp Yetersizliği Olan Hastaların Uyumu İçin Motivasyonel Görüşme. Türk Kardiyoloji Derneği Kardiyovasküler Hemşirelik Dergisi. 2012; 3(3): 33-38.
5. Ögel K, Şimşek M. Motivasyonel Görüşmeye Genel Bir Bakış. Editörler: Çetinkasap D. Doğançün I. Motivasyonel Görüşme Tekniği. 2021; 1. Baskı, s. 5-7.
6. Erol, H. Kronik hastalığı olan bireylerde sigara bırakmada motivasyonel görüşmenin etkinliğinin değerlendirilmesi. Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Ana Bilim Dalı Yüksekisans Tezi. Düzce. 2013.
7. Doğru, A. Diyabetik hastalarda motivasyonel görüşme tekniğinin öz yönetim algısı ve metabolik değişkenlere etkisi. Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Ana Bilim Dalı Yüksekisans Tezi. Gaziantep. 2016.
8. Evcimen, H. Tip 1 diabetes mellituslu ergenlerde motivasyonel görüşmenin öz etkililik düzeylerine olan etkisinin incelenesi. Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Ana bilim Dalı Yüksekisans Tezi.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Elâzığ, 2018.

9. Dikbıyık Boz, G. Kök Hücre Nakli Sonra Uygulanan Motivasyonel Görüşmenin Cinsel Yaşantı, Cinsel Özbilinç ve Cinsel Öz Yeterliliğe Etkisi. İstanbul Medipol Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2019.
10. Gülcü, Z. G. Bipolar hastalarda motivasyonel görüşme ve telepsikiyatrik izlemin ilaç uyumuna etkisi. Cumhuriyet Üniversitesi. Sağlık Bilimleri Enstitüsü. Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi. Sivas. 2018.
11. Karaçar, Y. KOAH hastalarında özyönetim eğitimi ve motivasyonel görüşmenin öz-etkililik üzerine etkisi Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi. Aydın. 2019.
12. Sevinen, G.G. Hipertansiyonu Olan Hastalara Verilen Eğitimin Etkisinin Değerlendirilmesi. Sakarya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Sakarya, 2019.
13. Karatay G. Sigara Bırakma Aşamalarına Odaklı Motivasyonel Görüşmelerle Gebelerde Sigara Bıraktırma. Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Halk Sağlığı Hemşireliği Programı Doktora Tezi, Ankara, 2007.
14. Taş F. Lise Öğrencilerinde Ağızotunu (Dumansız Tütün) Bıraktırmaya Yönelik Transteoretik Model Temelli Motivasyonel Görüşmelerin Etkisi. Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Anabilim Dalı Halk Sağlığı Hemşireliği Doktora Tezi, Kayseri, 2015.
15. Balmumcu A. Teorilerüstü Modele Dayalı Motivasyonel Bireysel Danışmanlık Girişiminin ve Kısa Mesaj Gönderiminin Gebelerde Sigarayı Bırakma Davranışı Üzerine Etkisi. Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı Doktora Tezi, İzmir, 2019.
16. Dilek F. Sigara İçen Akut Koroner Sendromlu Hastalara Uygulanan Motivasyonel Görüşme Yönteminin Sigarayı Bırakma, Özetkililik- Yeterlilik ve Anksiyete Düzeylerine Etkisinin İncelenmesi. Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Anabilim Dalı Doktora Programı Doktora Tezi, Edirne, 2019.
17. Dokuzcan DA. Yoksul Gebelerde Sigara Bırakma Programının Etkinliği. Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Halk Sağlığı Hemşireliği Doktora Tezi, İzmir, 2020.
18. Selçuk Tosun A. Tip 2 Diabetes Mellitus'u Olan Bireylerde Transteoretik Model Temelli Motivasyonel Görüşmenin Öz-Etkililik, Metabolik Kontrol ve Sağlık Davranışına Etkisi. Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Anabilim Dalı Halk Sağlığı Hemşireliği Doktora Tezi, Kayseri, 2015.
19. Gümüş Şekerci Y. Yetişkin Diyabetli Kadınlara Değişim Aşamaları Modeli ile Yapılan Eğitimin Egzersiz Davranışı Üzerine Etkisi. Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Anabilim Dalı Doktora Tezi, Ankara, 2016.
20. Muslu L. Motivasyonel Görüşme Programı'nın Tip 2 Diyabet Tanılı Yetişkinlerin Hastalıkla Başetme ve Uyumlarına Etkisi: Bir Eylem Araştırması. Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı Programı Doktora Tezi, İzmir, 2016.
21. Kaya Meral D. Tip 2 Diyabetli Hastalarda Motivasyonel Görüşmenin Öz-Yönetim ve Hba1c Üzerine Etkisi. İstanbul Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği Programı Doktora Tezi, İstanbul, 2018.
22. Uludağ E. Pender'in Sağlığı Geliştirme Modeline Göre Yapılandırılmış Motivasyonel Görüşmenin Tip 2 Diabetes Mellitus'de Diyabet Öz Yönetim Davranışları Üzerine Etkisi. Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

- Hemşirelik Esasları Anabilim Dalı Doktora Tezi, Erzurum, 2020.
23. Ertem M. Şizofreni Hastalarının İlaç Uyumu ve İlgörü Düzeylerine Motivasyonel Görüşmenin Etkisi. Dokuz Eylül Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Psikiyatri Hemşireliği Doktora Tezi, İzmir, 2016.
 24. Yıldız E. Şizofreni Hastalarında Kabul ve Kararlılık Terapisi Temelli ve Motivasyonel Görüşme Destekli Danışmanlığının İşlevsel İyileşme ve Motivasyon Düzeylerine Etkisi. İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Anabilim Dalı Doktora Tezi, Malatya, 2019.
 25. Harmanlı P. Şizofreni Hastalarında Motivasyonel Görüşme Tekniklerine Temellendirilmiş Psikoeğitimin Tedaviye Uyum, Umut ve Psikolojik İyi Oluşa Etkisi. İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Anabilim Dalı Doktora Tezi, Malatya, 2020.
 26. Ok E. Kronik Hemodiyaliz Hastalarında Motivasyonel Görüşme Yönteminin Tedaviye Uyum ve Yaşam Kalitesine Etkisi. İstanbul Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği Anabilim Dalı Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği Programı Doktora Tezi, İstanbul, 2017.
 27. Yangöz ŞT. Watson İnsan Bakım Kuramına Temellendirilmiş Motivasyonel Görüşmenin ve Eğitimin Hemodiyaliz Uygulanan Bireylerin Tedaviye Uyumuna, Memnuniyetine ve Yaşam Kalitesine Etkisinin İncelenmesi. Akdeniz Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Anabilim Dalı Doktora Tezi, Antalya, 2020.
 28. Gerçek A. Hemodiyaliz Tedavisi Alan Hastalarda Öz Bakım Destekli Motivasyonel Görüşmenin Hastaların Öz Bakım Gücü ve Hastalık Uyumuna Etkisi. İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Anabilim Dalı Hemşirelik Esasları Doktora Programı Doktora Tezi, Malatya, 2021.
 29. Yıldız İ. Astımlı Adölesanlarda Motivasyonel Görüşmenin Astım Kontrolü, Öz Etkililik ve Yaşam Kalitesine Etkisi. Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Anabilim Dalı Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Doktora Tezi, Kayseri, 2015.
 30. İncirkuş K. Esansiyel Hipertansiyonlu Bireylere Uygulanan Motivasyonel Görüşme Temelli Öz-Yönetim Desteği Programının Bakım Sonuçlarına Etkisi. İstanbul Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı Halk Sağlığı Hemşireliği Programı Doktora Tezi, İstanbul, 2016.
 31. Konakçı G. Hipertansiyonu Olan Bireylerde Kronik Bakım Modeli Temelli Eğitimin Hastalık Yönetimine Etkisi. Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü İç Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı Doktora Tezi, İzmir, 2016.
 32. Çakmak HS. Oral Kemoterapi İlaç Kullanan Kanser Hastalarında Motivasyonel Görüşme Temelli Danışmanlığın İlaç Uyumu ve Öz-Etkililiğe Etkisi. Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü İç Hastalıkları Hemşireliği Doktora Tezi, Ankara, 2018.
 33. Beyece İncazlı S. Ailevi Hiperkolesterolemili Hastalarda Teori Temelli Bireysel Danışmanlık Girişiminin Etkinliğinin Değerlendirilmesi. Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü İç Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı Doktora Tezi, İzmir, 2019.
 34. Akçay D. Annelerle Yapılan Motivasyonel Görüşmelerin Okul Öncesi Dönemdeki Çocuğun Medya Etkileşimine ve Saldırganlık Davranışlarına Etkisi. Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Halk Sağlığı Hemşireliği Doktora Tezi, Ankara, 2015.
 35. Yıldırım N. Eş şiddeti Mağduru Kadınlara Uygulanan Teorilerüstü Model Temelli Eğitim ve Danışmanlık Programının Etkinliğinin Belirlenmesi. Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı Halk Sağlığı Hemşireliği Anabilim Dalı Doktora Programı Doktora Tezi, İzmir, 2019.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

36. Sönmez E. Sağlıklı Yaşlılarda Hemşire Tarafından Yapılan Transteoretik Model Temelli Motivasyonel Görüşmenin Fiziksel Aktiviteyi Artırmaya Etkisi: Randomize Kontrollü Deney. Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Ana Bilim Dalı Doktora Tezi, Ankara, 2020.
37. Calpbinici P. Primipar Gebelere Motivasyonel Görüşme Yöntemi ile Verilen Eğitim Programının Doğum Korkusuna, Doğumda Öz-Yeterliliğe ve Doğum Şekline Etkisi: Randomize Kontrollü Çalışma. Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği Programı Doktora Tezi, Ankara, 2020.
38. Orhan İ. Menopozal Kadınlara Uygulanan Motivasyonel Görüşmenin Sağlıklı Yaşam Biçimi Davranışlarına ve Yaşam Kalitesine Etkisi. İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Anabilim Dalı Doktora Tezi, Malatya, 2020.
39. Ceylan Ç. Adölesanlarda Uygulanan Motivasyon Programının Obezite Üzerine Etkisinin İncelenmesi. Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Anabilim Dalı Doktora Tezi, Ankara, 2020.
40. Ateşeyan Y. Sağlık İnanç Model Temelli Eğitim ve Motivasyonel Görüşmenin Annelerin HPV Aşısına İlişkin Bilgi, İnanç ve Tutumlarına Etkisi. Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hemşirelik Anabilim Dalı Doktora Tezi, Gaziantep, 2021.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

COVID-19 ENFEKSİYONU GEÇİREN TÜRK BİR ANNE-OĞULUN DENEYİMLERİNİN VE PSİKOSOSYAL DESTEĞE YÖNELİK ÖNERİLERİNİN İNCELENMESİ: NİTEL ÖRNEK OLAY ÇALIŞMASI

Şeyda Dülgerler¹, Hacer Demirkol², Ebru Baysal³

¹Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, İzmir

²Yozgat Bozok Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Yozgat

³Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Esasları Anabilim Dalı, Manisa

ÖZET

Giriş: Covid-19 pandemi sürecinde bireylerin deneyimleri ve psikososyal ihtiyaçları, kişilik özellikleri, psikolojik dayanıklılık, yeni durumlara uyum sağlama, problem çözme becerileri gibi etmenler nedeniyle farklılık göstermektedir.

Amaç: Araştırma aynı dönem içerisinde Covid-19 enfeksiyonu geçirmiş bir Türk anne-oğulun öznel deneyimlerini ve psikososyal desteğe yönelik önerilerini incelemek amacıyla yürütülmüştür.

Yöntem: Araştırma nitel tanımlayıcı örnek olay tasarımı yürütülmüş ve iç içe geçmiş tek durum deseni kullanılmıştır. Araştırmanın teorik çerçevesinde Hümanistik Hemşirelik Kuramından yararlanılmış ve tümevarımsal yaklaşım benimsenmiştir. Anne ve oğul ile ayrı ayrı tek oturumluk online görüşme yapılmış ve görüşmelerin her biri 90 dakika sürmüştür. Verilerin toplanmasında Tanıtıcı Bilgi Formu ve yarı yapılandırılmış sorular kullanılmıştır. Bulguların incelenmesi ve çözümlenmesinde MAXQDA© programından yararlanılarak tematik analiz yapılmıştır.

Bulgular: Anne 48, oğul (tek çocuk) ise 22 yaşındadır. Baba 18 yıl önce trafik kazasında vefat etmiştir. Annenin Covid-19 enfeksiyon sürecindeki deneyimleri için; "Endişe" (ölüm ve kalıcı hasar olarak iki alt temaya ayrılmıştır), "Ruhsal Çökkünlük", "Maddi Zorluk", "Kısıtlanmışlık Hissi" ve "Ruhsal Acı" olmak üzere beş ana tema belirlenmiştir. Annenin psikososyal desteğe yönelik önerileri ise, "Maddi Destek", "Yürüyüş", "Korku Ortamı" ve "Destek Programı" olmak üzere dört ana temaya ayrılmıştır. Oğulun Covid-19 enfeksiyon sürecindeki deneyimleri için; "Endişe" (ölüm ve ilaç yan etkisi olmak üzere iki alt temaya ayrılmıştır), "Suçluluk", "Kısıtlanmışlık Hissi" ve "Tartışma" olmak üzere dört ana tema belirlenmiştir. Oğulun psikososyal desteğe yönelik önerileri ise "Uzman Desteği", "Bilgilendirme" ve "Manevi Destek" olmak üzere üç ana temaya ayrılmıştır.

Sonuç: Araştırma sonuçlarına göre, Türk anne ve oğulun Covid-19 enfeksiyon sürecindeki deneyimlerinde ve psikososyal desteğe yönelik önerilerinde bazı farklılıklar olduğu anlaşılmıştır. Covid-19 pandemi sürecinde ailelere uygulanacak psikososyal destek programlarında; bireyin ve ailesinin deneyimlerine, deneyimlere yüklenen bireysel anlamlara ve karşılıklı etkileşim süreçlerine değinilmesinin yararlı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: covid-19, nitel araştırma, örnek olay çalışması, anne, çocuk

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

ANALYSIS OF THE EXPERIENCES OF A TURKISH MOTHER AND SON WHO HAD COVID-19 AND THEIR RECOMMENDATIONS FOR PSYCHOSOCIAL SUPPORT: A QUALITATIVE CASE STUDY

Seyda Dulgerler¹, Hacer Demirkol², Ebru Baysal³

¹Ege University Nursing Faculty, Psychiatric and Mental Health Nursing Department, Izmir

²Yozgat Bozok University Faculty of Health Sciences, Psychiatric and Mental Health Nursing Department, Yozgat

³Manisa Celal Bayar University Faculty of Health Sciences, Fundamentals of Nursing Department, Manisa

Abstract

Introduction: During the Covid-19 pandemic, the experiences and psychosocial needs of individuals differ due to factors such as personality traits, psychological resilience, adaptation to new situations, and problem-solving skills.

Aim: This research was carried out to examine the subjective experiences of a Turkish mother and son, who were infected by Covid-19 during the same time period and their suggestions for psychosocial support.

Method: The research was conducted as a qualitative descriptive case study and a single-case embedded design was used. In the theoretical framework of the research, Humanistic Nursing Theory was used, and an inductive approach was adopted. Single-session online interviews were held with the mother and son separately, and each interview lasted 90 minutes. Introductory Information Form and semi-structured questions were used to collect data. To code and analyze the findings of the research, thematic analysis was carried out using the MAXQDA© program.

Results: Mother is 48 years old and her only child, the son is 22 years old. Father died in a traffic accident 18 years ago. For the mother's experiences during the Covid-19 infection process, five main themes were identified: "Anxiety" (divided into two sub-themes as death and permanent damage), "Depression", "Economic Difficulty", "Feeling of Confinement" and "Mental Pain". The mother's recommendations for psychosocial support were grouped into four main themes: "Economic Support", "Walking", "Environment of Fear" and "Support Program". For the son's experiences during the infection process, four main themes were identified as "Anxiety" (divided into two sub-themes as death and drug side effects), "Sense of Guilt", "Feeling of Confinement" and "Debate". The son's recommendations for psychosocial support were grouped into three main themes: "Expert Support", "Information" and "Spiritual Support".

Conclusion: The results of the study indicated that there are some certain differences both between their experiences (mother and son) during the Covid-19 infection process and their recommendations for a psychosocial support. It is considered that it is useful to consider the experiences of both the individuals and their families and to analyze the individual meanings ascribed to the experiences and evaluate the mutual interaction processes in the psychosocial support programs to be provided to the families during the Covid-19 pandemic process.

Key Words: covid-19, qualitative research, case study, mother, child

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Giriş

Çin'in Wuhan kentinde 2019'un sonunda ortaya çıkan Covid-19 salgını Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından 11 Mart 2020 tarihinde pandemi olarak ilan edilmiştir [1]. Asya ve Avrupa kıtasının birleşme noktası olan Türkiye'de ilk Covid-19 vakası 11 Mart 2020'de ve ilk ölüm 17 Mart 2020'de bildirilmiştir [2]. İlk vakanın görülmesinin ardından Covid-19 hastalığı ülkemizde çok hızlı yayılım göstermiştir. Bu araştırma raporunun yazıldığı tarihte Türkiye'de ki toplam vaka sayısı 8 milyon 725 bin 693 ve toplam ölüm sayısı 76 bin 191'dir [3].

Covid-19 pandemisi ile beraber insanımız hastalık, ölüm, karantina, sosyal izolasyon, sevdiklerinden uzak kalma gibi birçok zorlu deneyim yaşamış ve durumsal bir krizle yüz yüze gelmiştir [4,5]. Bu zorlu deneyimler bireylerin ruh sağlığını olumsuz etkilemiştir. Güncel araştırmalar Türkiye'de ki genel nüfusun ve Covid-19 enfeksiyonu geçiren hastaların kaygı, korku, stres, öfke, umutsuzluk yaşadıklarını [6,7,8,9] ve anksiyete bozuklukları, depresyon [10,11,12], uyku bozuklukları [10,12,13], travma sonrası stres bozukluğu, obsesif kompulsif bozukluk [10] gibi ruhsal hastalıklar deneyimlediklerini göstermektedir.

Pandemi Türkiye'de ki bireylerin sosyal yaşamlarını [8,14], ekonomik gelir düzeylerini [8,15], yakın ilişkilerini [8], öznel iyi oluşlarını ve dayanıklılıklarını olumsuz etkilemiş [16], psikolojik yorgunluğa [17] ve intihara [18] neden olmuştur. Bu araştırma sonuçlarına göre, Türkiye'de ki bireylerin pandemi döneminde psikososyal desteğe ihtiyacı olduğu açıkça görülmektedir [14,19].

Psikososyal destek, biyolojik, davranışsal, bilişsel, duygusal, kişilerarası, sosyal veya çevresel faktörlerin tümünü bir arada ele alarak bireyin iyilik halini arttırmak amacıyla yapılan girişimlerin tümüdür. Verilen destekle beraber bireyin, psikolojik tepkilerini yönetebilmesi, mevcut durumu gerçekçi olarak değerlendirebilmesi, yaşamını planlayabilmesi, yaşam kalitesini arttırması ve umudunu koruyabilmesi amaçlanmaktadır [20,21]. Ulusal literatür kapsamlı olarak incelendiğinde, pandemi döneminde ailelerin öznel deneyimlerini ve psikososyal ihtiyaçlarını belirlemeye yönelik bir araştırmanın yürütülmediği görülmüştür.

Amaç

Araştırma aynı dönem içerisinde Covid-19 enfeksiyonu geçirmiş bir Türk anne-oğulun öznel deneyimlerini ve psikososyal desteğe yönelik önerilerini incelemek amacıyla yürütülmüştür.

Yöntem

Araştırma nitel tanımlayıcı örnek olay tasarımı yürütülmüş ve iç içe geçmiş tek durum deseni kullanılmıştır [22]. Araştırmanın teorik çerçevesinde Hümanistik Hemşirelik Kuramından yararlanılmış ve tümevarımsal yaklaşım benimsenmiştir [23,24]. Veriler "Zoom Videokonferans" uygulaması kullanılarak online olarak toplanmıştır [25]. Anne ve oğul ile ayrı ayrı tek oturumluk görüşme yapılmış ve görüşmelerin her biri 90 dakika sürmüştür. Verilerin toplanmasında, anne ve oğulun deneyimlerinin geniş kapsamlı anlaşılabilmesi için derinlemesine görüşme ve mekanik gözlem tekniği kullanılmıştır. Verilerin toplanmasında Tanıtıcı Bilgi Formu ve yarı yapılandırılmış sorulardan yararlanılmıştır. Görüşme sonucunda elde edilen veriler iki araştırmacı tarafından ayrı ayrı transkript edilmiş ve karşılaştırılmıştır. Bulguların incelenmesi ve çözümlenmesinde MAXQDA© programından yararlanılarak tematik analiz yapılmıştır. Verilerin geçerliğinin sağlanması için verilerin doğruluğu anne ve oğula açıklanarak teyit ettirilmiştir. Güvenirliğin sağlanması için ise bulguların tartışmasında üç araştırmacı bir arada çalışmış ve

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

uzman görüşüne başvurulmuştur [23].

Bulgular

Anne 48 yaşında, bekar ve mesleği terzidir. Oğul 22 yaşında, bekar ve çalışmamaktadır. Eş/Baba 18 yıl önce trafik kazasında vefat etmiştir. Anne ve oğul birlikte yaşamaktadır.

Annenin Covid-19 enfeksiyon sürecindeki deneyimleri için "Endişe" (Alt Tema-1: Ölüm; Alt Tema-2: Kalıcı Hasar), "Ruhsal Çökkünlük", "Maddi Zorluk", "Kısıtlanmışlık Hissi" ve "Ruhsal Acı" olmak üzere beş ana tema belirlenmiştir.

Tema 1: Endişe

Alt Tema-1: Ölüm

...İlk oğlum hasta oldu. Ondan bana da bulaşacağını biliyordum ama odamı ayırmadım. Sarıldım öptüm. Hiç mesafe koymadım... Ona bir şey olursa, ya kaybedersem diye çok endişelendim. Kendi hastalığımı başta önemsemedim... Oğluma bakmak için beş gün boyunca test yaptırmadım... Nefes almakta zorlanmaya başlayınca test verdim ve ilaçları aldım. Çünkü bana bir şey olursa oğluma kim bakar diye düşündüm...

Alt Tema-2: Kalıcı Hasar

...Covid-19'un oğlumda ve bende kalıcı hasar bırakmasından endişe duyuyorum. Çünkü bazı insanlarda hasar kaldığını haberlerden duyuyoruz... Bazılarının cildi karardı, böbrek yetmezliği oluştu... Umarım bu hastalık oğlumda ve bende kalıcı bir sorun bırakmaz...

Tema 2: Ruhsal Çökkünlük

... Hastalık sürecinde psikolojim çöktü... Oğluma bir şey olursa diye o görmeden gizli gizli ağlıyordum...

Tema 3: Maddi Zorluk

...Ölen eşimin maaşını alıyorum, aynı zamanda ek gelir için kendi terzi dükkanında çalışıyorum... Pandemi sürecinde çalışmadığım için dükkanın kirasını ödemekte zorlanıyorum...

Tema 4: Kısıtlanmışlık Hissi

...Yürümeyi çok seven biriyim... Hastalık sürecinde yürüyememek, sürekli kapalı kalmak, kimseyle konuşamamak, hiçbir şey yapmadan evde oturmak insanı gerçekten bunaltıyor...

Tema 5: Ruhsal Acı

...Bir anne için evladının hastalandığını görmek çok acı verici... Onu öyle görmek gerçekten çok zor... Kendim için çok korkmadım hep oğlumu düşündüm... Sürekli dua ettim ona bir şey olmasın diye, haberlerde gördük bir sürü genç bu hastalıktan öldü...

Annenin psikososyal desteğe yönelik önerileri için "Maddi Destek", "Yürüyüş", "Korku Ortamı" ve "Destek Programı" olmak üzere dört ana tema belirlenmiştir.

Tema 1: Maddi Destek

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

...Terzi dükkanımın kirasını ödemekte çok zorlanıyorum. Eşimin maaşı olmasa geçinemeyiz. Pandemi de esnaf çok zor duruma düştü...En azından bu süreçte dükkan kiralalarını ödemeleri için devlet esnafa yardım etmeli...

Tema 2: Yürüyüş

...Ben yürüyüşü çok seven biriyim. Bence insanlar evde kaldıkça daha çok hasta oluyor. Psikolojileri bozuluyor... Belki sadece orman gibi açık alanlarda yürüyüşe izin verilebilir. Ama insanımız bu kurala ne kadar uyar tabii bilemiyorum...

Tema 3: Korku Ortamı

...Korku ortamı oluşturuluyor. Televizyonda, internette herkes bir şey söylüyor...Doktorlar insanları korkutmamalı...Bence korku insanların psikolojisini daha çok bozuyor...

Tema 4: Destek Programı

...Filyasyon ekibi bizi sürekli arayıp sordu...Bence hasta insanlarla psikolojik olarak da ilgilenen bir ekip olmalı. Örneğin telefonla insanların psikolojik durumları sorulabilir, insanların rahatlamaları için yapabilecekleri şeyler anlatılabilir...Bu programlar televizyonda da yayınlanabilir...

Oğulun Covid-19 enfeksiyon sürecindeki deneyimleri için "Endişe" (Alt Tema-1: Ölüm; Alt Tema-2: İlaç Yan Etkisi) "Suçluluk", "Kısıtlanmışlık Hissi" ve "Tartışma" olmak üzere dört ana tema belirlenmiştir.

Tema 1: Endişe

Alt Tema-1 Ölüm

... Özellikle annem ölürse diye çok endişelendim...Kendimden çok annemden korktum. Babam olmadığı için annemi kaybetmekten her zaman korkarım...

Alt Tema-2: İlaç Yan Etkisi

... Filyasyon ekibi sıtma ilacı getirdi ve kullandık. Bu ilacın uzun dönem yan etkileri beni korkutuyor. Çünkü uzun dönem yan etkileri hakkında kimse açıklama yapmıyor...

Tema 2: Suçluluk

...Hastalığı anneme ben bulaştırdım. Ona bir şey olsaydı asla kendimi affetmezdim...Belki biraz daha dikkatli olsaydım bu hastalığı geçirmezdim...

Tema 3: Kısıtlanmışlık Hissi

...Sürekli evde kalmak çok sıkıcı. İyileşiyorsunuz ama 15 gün dışarı çıkamıyorsunuz... Hastalığı anneme bulaştırdığım için zaten suçluluk duyuyordum, sanki hapisanede gibi hissettim kendimi...

Tema 4: Tartışma

...Ben çok evde duran biri değilim...Sürekli annemle yan yana olduğumuz için tartışmalarımız oldu... Tartışmalarımızın en önemli nedenleri; sürekli bana yemek yedirmeye çalışması ve her şeyime karışmasıydı...

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Oğulun psikososyal desteğe yönelik önerileri için “Uzman Desteği”, “Bilgilendirme” ve “Manevi Destek” olmak üzere üç ana tema belirlenmiştir.

Tema 1: Uzman Desteği

...Psikiyatristler ve hemşireler bu süreçte insanlara destek olmalı. Yüz yüze olmasa da internet ortamında destek olabilirler...Örneğin aile hekimleri psikolojik destek için bir ekip kurabilir ve kendine bağlı hastalara psikolojik destek verebilir...

Tema 2: Bilgilendirme

...İnsanlar bu süreçte çok korkuyor. İnternette ve televizyonda insanı korkutan bir sürü bilgi var...Bence sadece sağlık bakanı ve bilim kurulu bilgilendirme yapmalı. Diğer insanların internette ya da televizyonda bilgi vermesi yasaklanabilir...Çünkü yalan yanlış bir sürü bilgi kulaktan kulağa dolaşiyor...

Tema 3: Manevi Destek

...Hastalık sürecinde namaz kıldım, dua ettim...İnsana çok iyi geliyor, rahatlatıyor. İnsanlara dini destek verilebilir. Örneğin din görevlileri insanları rahatlatmak için televizyon programlarına çıkabilir...

Sonuç: Hümanistik Hemşirelik Kuramında bireyin biricikliği dikkate alınarak, benzerliklerin benzersizliğine vurgu yapılır [24]. Araştırma sonuçları, benzer bir deneyim olan Covid-19 enfeksiyon sürecinde Türk anne ve oğulun deneyimlerinde ve psikososyal desteğe yönelik önerilerinde bazı farklılıklar olduğunu göstermiştir. Bu sebeple Covid-19 pandemi sürecinde ailelere uygulanacak psikososyal destek programlarında; bireyin ve ailesinin deneyimlerine, deneyimlere yüklenen bireysel anlamlara ve karşılıklı etkileşim süreçlerine değinilmesinin yararlı olacağı düşünülmektedir.

Kaynaklar

1. who.int [Internet]. Geneva: World Health Organization. Director-General's Opening Remarks at the Media Briefing on Covid-19; c2020 [cited 2021Sept 06]. Available from: <https://www.who.int/director-general/speeches/detail/who-director-general-s-opening-remarks-at-the-media-briefing-on-covid-19---11-march-2020>
2. saglik.gov.tr [Internet]. Ankara: T.C. Sağlık Bakanlığı Covid-19 Bilgilendirme Platformu. Genel Koronavirüs Tablosu; c2021 [cited 2021Sept 06]. Available from: <https://covid19.saglik.gov.tr/TR-66935/genel-koronavirus-tablosu.html>
3. corona.cbddo.gov.tr [Internet]. Ankara: Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi. Koronavirüs Covid-19 Dünya Haritası; c2021 [cited 2021Sept 05]. Available from: <https://corona.cbddo.gov.tr/>
4. interagencystandingcommittee.org [Internet]. Ankara: Acil Durumlarda Ruh Sağlığı ve Psikososyal Destek Referans Grubu. COVID-19 Salgınının Ruh Sağlığı ve Psikososyal Etkenler Açısından Ele Alınması; c2021 [cited 2021Sept 01]. Available from: <https://interagencystandingcommittee.org/system/files/202003/IASC%20Interim%20Briefing%20Note%20on%20COVID->
5. Bostan S, Erdem R, Öztürk YE, Kılıç T, Yılmaz A. The effect of COVID-19 pandemic on the Turkish society. Electron J Gen Med. 2020; 17(6):237.
6. Bakioğlu F, Korkmaz O, Ercan H. Fear of covid-19 and positivity: mediating role of intolerance of uncertainty,

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

- depression, anxiety, and stress. *Int J Ment Health*. 2020; 1-14.
7. Çifçi F, Demir A. Covid-19 pandemisinde Türk profesyonel futbolcuların covid-19 korkusu ve kaygı düzeylerinin incelenmesi. *Spor ve Rekreasyon Araştırmaları Dergisi*. 2020; 2(1): 26-38.
 8. Hatun O, Dicle AN, Demirci İ. Koronavirüs salgınının psikolojik yansımaları ve salgınla başa çıkma. *Turkish Studies*. 2020; 15(4): 531-54.
 9. Erdoğan Y, Koçoğlu F, Sevim C. Covid-19 pandemisi sürecinde anksiyete ile umutsuzluk düzeylerinin psikososyal ve demografik değişkenlere göre incelenmesi. *Turkish J Clinical Psychiatry*. 2020;23(1): 24-37.
 10. Yılbaş B. COVID-19 tanısı ile tedavi gören bireylerin iyileşme dönemi sonrasında psikiyatrik tanı açısından değerlendirilmesi. *Turkish J Clinical Psychiatry*. 2021;24:239-45.
 11. Argüder E, Kılıç H, Civak M, Kacar D, Kaya G, Yılmaz A, et al. Anxiety and depression levels in hospitalized patients due to Covid-19 infection. *Ankara Med J*. 2020;(4):971-81.
 12. Kabeoğlu V, Gül G. Investigation of sleep quality and associated social psychological factors during the COVID-19 outbreak. *J Turk Sleep Med*. 2021;8(2):97-104.
 13. Kök Eren H. Anxiety levels and sleep quality of individuals during the Covid-19 outbreak. *J Turk Sleep Med*. 2021; 8(3):235-42.
 14. Kaçkın Ö, Çiydem E, Acı ÖS, Kutlu Y. Experiences and psychosocial problems of nurses caring for patients diagnosed with COVID-19 in Turkey: A qualitative study. *Int J Soc Psychiatry*. 2021; 67(2):158-67.
 15. Yorguner N, Bulut NS, Akvardar N. An analysis of the psychosocial challenges faced by the university students during Covid-19 pandemic, and the students' knowledge, attitudes, and practices toward the disease. *Arch Neuropsychiatry*. 2021;58 (1):3-10.
 16. Metin A, Çetinkaya A, Erbiçer ES. Subjective well-being and resilience during COVID-19 pandemic in Turkey. *Eur. J. Health Psychol*. 2021; 28(4):152-60.
 17. Morgul E, Bener A, Atak M, Akyel S, Aktaş S, Bhugra D, et al. COVID-19 pandemic and psychological fatigue in Turkey. *Int J Soc Psychiatry*. 2021; 67(2): 128-35.
 18. Toker Uğurlu T, Seydaoğulları Baltacı A, Akça A, Acar K. COVID-19 ile ilişkili bir özyıkım olgusu. *Turk Psikiyatri Derg*. 2020;31(4):290-3.
 19. Eşici H, Ayaz A, Yetim D, Yastı SÇ, Bedir N. Teachers in COVID-19 period: Psychological effects, practices and career needs. *Turk. J. Educ*. 2021; 10(2):157-77.
 20. Çam O, Babacan Gümüş A, Yıldırım S. Fiziksel hastalıklara verilen psikososyal tepkiler. In: Çam O, Engin E, editors. *Ruh sağlığı ve hastalıkları hemşireliği bakım sanatı*. İstanbul:İstanbul Medikal Yayıncılık; 2014.p.601.
 21. Kocaman N. Konsültasyon liyezon psikiyatrisi hemşireliği ve genel hastanede psikososyal bakım. *Türkiye Klinikleri J Int Med Sci*. 2006; 2(47):97-107.
 22. Subaşı M, Okumuş K. Bir araştırma yöntemi olarak durum çalışması. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 2017; 21(2): 419-26.
 23. Baş T, Akturan U. Sosyal bilimlerde bilgisayar destekli araştırma yöntemleri. 3. Baskı. Ankara: Seçkin Yayıncılık; 2017.
 24. Pektekin Ç. Hemşirelik felsefesi kuramlar-bakım modelleri ve politik yaklaşımlar. 1. baskı. İstanbul: İstanbul Medikal Yayıncılık; 2013.
 25. Archibald MM, Ambagtsheer RC, Casey MG, Lawless M. Using Zoom videoconferencing for qualitative data collection: perceptions and experiences of researchers and participants. *Int J Qual Methods*. 2019; 18: 1-8.

ERGENLERDE KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ, STRESLE BAŞ ETME VE ALEKSİTİMİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Mahmut EVLİ, Eda ALBAYRAK*, Nuray ŞİMŞEK**

**Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı*

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bu çalışma ergenlik dönemindeki bireylerde aleksitimi, kişilik özellikleri ve stresle baş etme durumları arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla yürütülmüş, tanımlayıcı bir çalışmadır.

Gereç ve Yöntem: Araştırma 12-25 yaş aralığındaki 247 ergen ile tamamlanmıştır. Veri toplama formları katılımcılara Google Form üzerinden ulaştırılmıştır. Veriler tanıttıcı bilgi formu, Beş Faktör Kişilik Ölçeği, Stresle Başa Çıkma Ölçeği, Toronto Aleksitimi Ölçeği ile toplanmıştır. Verilerin istatistiksel analizinde; Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda verilerin normal dağıldığı tespit edilmiş ve Mann-Whitney U testi, Kruskal-Wallis testi, Spearman korelasyon testikullanılmıştır.

Bulgular: Katılımcıların yaş ortalaması 18.67 ± 2.81 (12-25) ve %64,4'ü kadındır. Çalışmada ergenlerin stresle baş etme (81.20 ± 12.49) ve aleksitimi (57.68 ± 11.63) toplam puanı orta düzeyde bulunmuştur. Ayrıca beş faktör kişilik ölçeği dışadönüklük, yumuşakbaşlılık, özdenetimlilik, nörotiklik ve deneyime açıklık puan ortalamaları orta düzey olarak belirlenmiştir. Stresle başa çıkma ve aleksitimi toplam puan ortalaması arasında negatif yönde bir ilişki olduğu saptanmıştır. Stresle başa çıkma ile dışa dönüklük, özdenetimlilik ve deneyime açıklık puan ortalamaları arasında pozitif yönde, nörotiklik puan ortalaması arasında ise negatif yönde bir ilişki olduğu görülmektedir. Bununla birlikte aleksitimi ile nörotiklik puan ortalaması arasında pozitif yönde bir ilişki belirlenirken, dışadönüklük, yumuşak başlılık, özdenetimlilik ve deneyime açıklık puan ortalamaları arasında negatif yönde bir ilişki saptanmıştır.

Sonuç ve Öneriler: Ergenlerde stresle başa çıkma, aleksitimi ve kişilik özellikleri arasında ilişki olduğu görülmektedir. Dolayısıyla; bireylerin patolojik kişilik özelliklerinden korunması için anne, çocuk ve aile ilişkilerine yönelik çalışmaların yapılması gerekmektedir. Ayrıca ergenlerin duygularını ve kişiliklerini uygun bir şekilde ifade edebilmek için fonksiyonel baş etme becerilerinin kazandırılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kişilik özellikleri, stresle baş etme, aleksitimi, adölesan

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

ABSTRACT

Introduction and Purpose: This is a descriptive study conducted to examine the relationship among alexithymia, personality traits and coping with stress in adolescents.

Materials and Methods: The study was completed with 247 adolescents between the ages of 12-25. Data collection forms were delivered to the participants via Google Form. Data were collected with an introductory information form, the Five Factor Personality Scale, the Coping with Stress Scale, and the Toronto Alexithymia Scale. In the statistical analysis of the data; As a result of Kolmogorov-Smirnov test, it was determined that the data were not normally distributed and Mann-Whitney U test, Kruskal-Wallis test, Spearman correlation test were used.

Results: The mean age of the participants was 18.67 ± 2.81 (12-25) and 64.4% were women. In the study, the total score of coping with stress (81.20 ± 12.49) and alexithymia (57.68 ± 11.63) of the adolescents was found to be moderate. In addition, the mean scores of extraversion, agreeableness, self-control, neuroticism and openness to experience on the five factor personality scale were determined as moderate. It was determined that there was a negative correlation between coping with stress and alexithymia total score average. It is seen that there is a positive relationship between coping with stress and mean scores of extraversion, self-control and openness to experience, and a negative relationship between mean neuroticism score. However, a positive correlation was determined between alexithymia and neuroticism mean score, while a negative relationship was found between extraversion, agreeableness, self-control and openness to experience mean scores.

Conclusion and Suggestions: It is seen that there is a relationship among coping with stress, alexithymia and personality traits in adolescents. Therefore; In order to protect individuals from pathological personality traits, it is necessary to carry out studies on mother, child and family relations. In addition, it is recommended that adolescents gain functional coping skills in order to express their emotions and personalities appropriately.

Keywords: Personality traits, coping with stress, alexithymia, adolescent

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Giriş ve Amaç

Ergenlik, fizyolojik ve duygusal değişimlerde rol oynayan olgunlaşma ve gelişme dönemidir. [1,2] Bu olgunlaşma ve gelişme dönemi ergenler için 10-19 yaş aralığında devam eden özgürleşebilme, kimlik ve kişiliklerini bulma sürecidir. Bu zorlu ve mücadele gerektiren dönemde devam eden hızlı fiziksel, zihinsel, sosyal ve duygusal değişimler ve bunlara bağlı ortaya çıkan kaygı ve stres ergenlerde farklı tepkilere yol açmaktadır. [3] Bu farklı tepkiler ergenin çocukluk ve olgunluk arasında geçiş yaşamasından kaynaklanmaktadır. Bu dönemde ergenler hem kendilerini yetişkin gibi görerek tutum ve davranışlarını çevresindeki büyüklere göre ayarlamakta hem de çocukluk dönemine ait tutum ve davranışlarına devam etmektedirler. Hangi toplumda olursa olsun bu dönemin temel özellikleri duygusal coşku ve taşkınlık, hızlıca kurulup bozulan ilişkiler, kolay etkilenebilirlik, ilgi çekme, rol sahibi olma çabası şeklinde şekillenmektedir. [4]

Ergenlik dönemi bir geçiş dönemi olmakla birlikte bireysel ve sosyal değişimler nedeniyle ergenler için bu dönem stres yaratan bir durum haline gelebilmektedir. [5,6,7] Bu dönemde aile ve ergen arasındaki sıkı ilişkiden yakın arkadaş ilişkilerine geçiş, bağımsız hareket etme, kimlik arayışı, sosyal ve cinsel kimlik rolüne uyum, fiziksel görünümü kabullenme, benimseme ve onunla barışık bir şekilde yaşamı sürdürme en çok stres yaratan değişkenler olarak ortaya çıkmaktadır. Ergenlerin belirttikleri diğer stres kaynakları arasında; okuldaki agresif davranışların olması, zorbalıklara maruz kalma, sporda başarısız olma, moda ve markaya uygun ve marka kıyafetlere sahip olamama, uyuşturucu ve madde bağımlılığı ve buna benzer konularda akran baskısı yaşama, fiziksel görünümünden hoşnut olmama, derslerde başarısız olma ve gelecekle ilgili kaygılara sahip olma gibi faktörlere ek olarak ailelerin ve bağlı bulunduğu sosyal çevrenin yüksek beklentilerinin olması, akran baskısı, anne-baba eksikliği veya boşanma, ihmal ve istismar, kötü arkadaş ilişkileri gibi durumlar bulunmaktadır. [5,7] Bu ortaya çıkan stres etmenleri ergenleri bilişsel, duygusal ve davranışsal açıdan zorlamakta ve bu zorlanma sürecinin neden olduğu stresörlere karşı da yeni uyum mekanizmaları geliştirmeleri gerekmektedir. Yaşanan bu gelişim süreçlerinde ortaya çıkan stresörlere uyum sağlamak için ergenin, başa çıkma mekanizmalarını kullanma gereksinimi bulunmaktadır. [5,7] Ayrıca stres ve stresle uygun şekilde baş edememe durumu pek çok ruhsal rahatsızlığa zemin hazırladığı bilinmektedir. [8]

Ruhsal rahatsızlıklarla yakından ilişkili olduğu bilinen bir diğer kavram aleksitimi [9,10], duyguları açıklayamama durumu olarak tanımlanır ve ilk etapta bireyin duygusal işlevlerini ve kişiler arası ilişkilerini bozmakta ve birey duygularını ifade etme ve ayırt etmede zorluk yaşamaktadır. [11] Duygusal stresle beraber artan aleksitimi, [12,13,14,15] bireyin strese dayanma gücünü ve baş etme kapasitesini azaltmaktadır. [11,16,17] Ayrıca aleksitimin uygun olmayan baş etme becerileri ile yakından ilişkili olduğu ve kişilerarası ilişkileri olumsuz etkilediği de ifade edilmektedir. [18]

Aleksitimi ile stresle baş etme arasındaki ilişki açık olmasına rağmen araştırmacıların bazılarının göre aleksitimi; duyguları ve açıklama yeteneğini azaltan bir kişilik özelliği iken [19,20], bazılarının göre ise duruma özgü ortaya çıkan bir baş etme davranışıdır. [21]

Bu çalışmada ergenlerin aleksitimi durumlarının değerlendirilmesi, aleksitiminin kişilik özelliklerinden ve stresle baş etme durumlarından nasıl etkilendiği ve bu değişkenler arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem

1. Araştırmanın Şekli

Bu çalışma ergenlerde aleksitimi, stresle baş etme ve kişilik özellikleri arasındaki ilişkiyi ortaya çıkarmak amacıyla

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

tanımlayıcı ve ilişki arayıcı türdedir.

2.Araştırmanın Evreni- Örneklemi:

Araştırmanın evrenini 12-25 yaş ergenler oluşturmuştur. Çalışma örneklemini Güneri Yöyen ve arkadaşlarının [22] yaptıkları çalışma baz alınarak hesaplanmış 250 ergen olarak karar verilmiştir. Üç ergenin formları tekrarlı doldurması nedeniyle çalışma 247 ergenle tamamlanmıştır. G-power 3.1.9.4 programı ile yapılan post-hoc power analizi (etki büyüklüğü:0.279, alfa:0.05, örneklem büyüklüğü:247) sonucunda çalışmanın gücü 0,99 olarak hesaplanmıştır. Çalışmaya katılmaya gönüllü olan, bilgilendirilmiş gönüllü olur formunu (BGOF) dolduran ve ailesi tarafından bilgilendirilmiş veli gönüllü olur formu (BGOF) onaylanan bireyler dahil edilmiştir.

4.Araştırmada Veri Toplama Formları:

Veriler tanıtıcı bilgi formu, Beş Faktör Kişilik Ölçeği, Stresle Başa Çıkma Ölçeği, Toronto Aleksitimi Ölçeği kullanılarak toplanmıştır.

4.1.Tanıtıcı Bilgi Formu:

Tanıtıcı bilgi formu cinsiyet, yaş, aile gelir düzeyi ve sosyal medya kullanım özelliklerini içeren altı sorudan oluşmaktadır.

4.2. Beş Faktör Kişilik Ölçeği

Rammstedt ve John [23] tarafından geliştirilen ölçeğin Türkçe uyarlaması Horzum, Ayas ve Padır [24] tarafından yapılmıştır. Beşli likert tipinde olan ölçek on maddeden ve "Dışadönüklük", "Yumuşakbaşlılık", "Özdenetimlilik", "Nörotiklik" ve "Deneyime Açıklık" olmak üzere beş alt boyuttan oluşmaktadır. Puanların yüksekliği kişinin bu özellikleri çoğunlukla taşıdığına göstergesidir. Ölçeğin Cronbach alfa iç tutarlılık katsayıları dışadönüklük için 0.88 yumuşak başlılık için 0.81 öz denetimlilik için 0.90 nörotiklik için 0.85 ve deneyime açıklık için 0.84 olarak bildirilmiştir (Horzum, Ayas ve Padır, 2017). Çalışmamızda bu değerler dışadönüklük için 0.75 yumuşak başlılık için 0.78 öz denetimlilik için 0.78 nörotiklik için 0.75 ve deneyime açıklık için 0.77 olarak belirlenmiştir.

4.3.Stresle Başa Çıkma Ölçeği

Türküm [25] tarafından geliştirilen Stresle Başa Çıkma Ölçeği beşli Likert tipinde ve 23 maddeden oluşmaktadır. Kaçınma, problem odaklı başa çıkma ve sosyal destek olmak üzere üç alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçekten alınabilecek puanlar 23-115 arasında olabilmekte ve 10,17 ve 20. maddeler ters puanlanmaktadır. Ölçeğin bütünü için bulunan Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısının 0.78, alt ölçekler için ise 0.85, 0.80 ve 0.65 olduğu saptanmıştır. [25] Çalışmamızda ölçeğin tamamı için Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı.81, alt boyutlardan kaçınma için 0.77, problem odaklı başa çıkma için 0.78 ve sosyal destek için 0.79'dur.

4.4.Toronto Aleksitimi Ölçeği

Bagby ve ark. [26] tarafından geliştirilen ölçeğin Türkçe uyarlaması Güleç ve arkadaşları [27] tarafından yapılmıştır. Beşli Likert tipinde olan ölçek 20 maddeden oluşmaktadır. Duygularını tanımada güçlük, duyguları ifade etme zorluğu ve dışa-dönük düşünme olmak üzere üç alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçekten alınabilecek puanlar 20-100 arasında olabilmekte ve 4, 5, 10, 18. ve 19. maddeler ters değerlendirilmektedir. Yüksek puanlar yüksek aleksitimik seviyeyi göstermektedir. Toplam ölçek Cronbach alfa değeri 0.78, alt ölçekler ise 0.57-0.80 arasında bulunmuştur.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

[26] Çalışmamızda ölçeğin tamamı için Cronbach alfa iç tutarlık katsayısı 0.78, Alt boyutlardan duygularını tanımadada güçlük için 0.83, duyguları ifade etme zorluğu için 0.68 ve dışa-dönük düşünme için 0.72'dir.

5. Verilerin Toplanması ve Etik Açıklamalar:

Veri formları katılımcılara Google Form üzerinden ulaştırılmıştır. Google Form'a "Bilgilendirilmiş Gönüllü Olur Formu" ve "Bilgilendirilmiş Veli Gönüllü Olur Formu" konulmuş ve gönüllülük olur veya veli olur sekmesi zorunlu kılınmıştır. Ayrıca Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurul'undan (Onay no:125/Onay Tarihi: 28.07.2020) ise onay alınmıştır.

6.Verilerin İstatistiksel Analizi:

Veriler bilgisayar ortamında değerlendirilmiştir. Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda verilerin normal dağılmadığı tespit edilmiş ve ikili bağımsız değişkenler için Mann-Whitney U testi, üç ve üzeri değişkenler için Kruskal-Wallis testi, korelasyon analizi için Spearman korelasyon testi kullanılmıştır. Karşılaştırmalarda $p < 0.05$ değeri istatistiksel olarak anlamlı kabul edilmiştir.

Bulgular

Katılımcıların yaş ortalaması 18.67 ± 2.81 (12-25) ve %64,4 kadındır. Ergenlerin %42,5'i büyükşehirde yaşadığını ve %42,5'i 2501-5000 tl arasında aylık geliri olduğunu ifade etmiştir. Çalışmamızda ergenlerin stresle baş etme toplam ile kaçınma, problem odaklı başa çıkma ve sosyal destek alt ölçekleri puan ortalamaları sırasıyla; 81.20 ± 12.49 (ortanca:82.00), 27.60 ± 5.55 (ortanca:28.00), 30.85 ± 5.79 (ortanca:32.00) ve 22.74 ± 6.07 (ortanca:23.00)'dir. Aleksitimi toplam ve duygularını tanımadada güçlük, duyguları ifade etme zorluğu ve dışa-dönük düşünme alt ölçek puan ortalamaları da sırasıyla; 57.68 ± 11.63 (ortanca:58.00), 20.10 ± 6.96 (ortanca:20.00), 14.52 ± 4.00 (ortanca:14.00) ve 23.05 ± 3.69 (ortanca:23.00)'dur. Beş faktör kişilik ölçeği puanlarına bakıldığında ise dışadönüklük, yumuşakbaşlılık, özdenetimlilik, nörotiklik ve deneyime açıklık puan ortalamaları ise sırasıyla; 6.59 ± 2.32 (ortanca:7.00), 7.84 ± 1.70 (ortanca:8.00), 7.05 ± 2.05 (ortanca:7.00), 6.48 ± 2.06 (ortanca:6.00)ve 6.93 ± 2.07 (ortanca:7.00) olarak belirlenmiştir. Ayrıca ergenlerin sosyo-demografik değişkenlerine göre ölçek puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı saptanmıştır ($p > 0.05$).

Ergenlerin yaş ve ölçek puan ortalamaları arasındaki ilişkiye bakıldığında yaş ile nörotik kişilik puan ortalaması ile negatif yönde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu ($p < 0.05$), diğer ölçek puan ortalamaları ile anlamlı bir ilişkinin olmadığı görülmektedir ($p > 0.05$). Stresle başa çıkma toplam puan ortalaması ile alt boyutları arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiştir ($p < 0.01$). Stresle başa çıkma toplam puan ortalaması ile aleksitimi ve alt boyutları arasında negatif yönde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır ($p < 0.05$, $p < 0.01$). Stresle başa çıkma toplam puan ortalaması ve dışa dönüklük, özdenetimlilik ve deneyime açıklık puan ortalamaları arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir ($p < 0.05$, $p < 0.01$). Ancak stresle başa çıkma toplam puan ortalaması ile nörotiklik puan ortalaması arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki tespit edilirken ($p < 0.01$), yumuşak başlılık ile anlamlı bir ilişkinin olmadığı saptanmıştır ($p > 0.05$). (Tablo 1).

Aleksitimi toplam puan ortalaması ile alt boyutları arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir ($p < 0.01$). Benzer şekilde aleksitimi toplam puan ortalaması ile nörotiklik puan ortalaması arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki belirlenirken ($p < 0.01$), dışadönüklük, yumuşak başlılık, özdenetimlilik ve deneyime açıklık puan ortalamaları arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki saptanmıştır ($p < 0.05$, $p < 0.01$).

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Tablo 1. Ergenlerin yaş ve ölçek puanları arasındaki ilişki

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.
Yaş	-													
SBÇT	.097	-												
K	.092	.718**	-											
POBÇ	.039	.749**	.438**	-										
SD	.041	.633**	.157*	.199**	-									
AT	-.037	-.279**	-.017	-.291**	-.253**	-								
DTG	-.015	-.156*	.028	-.221**	-.104	.903**	-							
DİZ	-.027	-.340**	-.127*	-.227**	-.353**	.833**	.678**	-						
DDD	-.058	-.204**	.017	-.220**	-.206**	.536**	.244**	.271**	-					
DD	.111	.455**	.220**	.307**	.388**	-.316**	-.188**	-.395**	-.197**	-				
N	-.136*	-.323**	-.232**	-.361**	-.077	.340**	.313**	.295**	.165**	-.307**	-			
YB	-.016	.065	.032	.046	.035	-.171**	-.149*	-.132**	-.132*	.010	-.141*	-		
ÖD	-.008	.156*	.049	.342**	-.035	-.291**	-.243**	-.286**	-.113	.237**	-.202**	.130*	-	
DA	.028	.241**	.128*	.264**	.121	-.133*	-.080	-.113	-.147*	.239**	-.023	.010	.253**	-

SBÇT: Stresle Başa Çıkma Toplam; K: Kaçınma; POBÇ: Problem Odaklı Başa Çıkma; SD: Sosyal Destek; AT: Aleksitimi Toplam; DTG: Duyguları Tanıma da Güçlük; DİZ: Duyguları İfade Etmede Zorluk; DDD: Dışa Dönük Düşünme; DD: Dışa Dönüklük; N: Nörotiklik; YB: Yumuşak Başlılık; ÖD: Özdenetimlilik; DA: Deneyime Açıklık; *p<0.05; **p<0.01

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Tartışma

Kişilik yaşamın ilk yıllarında şekillenmeye başlamakla birlikte, farklı yaş dönemlerinde farklı kişilik özelliklerinin ağırlık kazandığı bilinmektedir. Çalışmamızda yaş ile nörotik kişilik puan ortalaması ile negatif, deneyime açıklık ile pozitif yönde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. Yapılan bir çalışmada, çocukların yaşı ile nevroitik, davranış ve diğer davranışlar arasında anlamlı ilişki olmadığı görülmüştür. [28] Kişilik özellikleri ve yaş arasındaki ilişkinin netleştirilmesi için daha çok çalışma yapılması gerektiğini düşünmekteyiz.

Çalışmamızda stresle başa çıkma toplam puan ortalaması ile aleksitimi ve alt boyutları arasında negatif yönde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır. Aleksitimik bireylerin stresle baş etmede zorluklar yaşadığı bilinmektedir. [29,30,31] Yapılan çalışmalar, aleksitimi düzeyi arttıkça bireylerin başa çıkma tarzlarını kullanma eğiliminin azalabileceğini bildirmiştir. [17,32] Streste fonksiyonel başetme yöntemlerinden biri, duygularını açıkça ifade edebilme becerisinin gelişmesidir. Aleksitimik bireylerin duygularını ifade etmede güçlük çekmeleri stres yaratan durumlardan ve ortamlardan kaçınmaları, aleksitiminin stresle ilişkisini yansıtmaktadır. [33]

Beş Faktör Kişilik kuramında belirtilen özelliklerden nörotik kişilik özelliği streste risk faktörü olurken, diğer kişilik özelliklerinin ise streste koruyucu olduğu belirtilmiştir. [34] Çalışmamızda stresle başa çıkma toplam puan ortalaması ile dışa dönüklük, özdenetimlilik ve deneyime açıklık puan ortalamaları arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki vardır. Ancak stresle başa çıkma toplam puan ortalaması ile nörotiklik kişilik faktörü puan ortalaması arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki tespit edilirken, yumuşak başlılık ile anlamlı bir ilişkinin olmadığı belirlenmiştir. Bu durum nörotik bireylerin negatif duygusal, anksiyete, depresyon, üzüntü, umutsuzluk, suçluluk gibi deneyimlere eğilim göstermeleriyle açıklanabilir. [35]

Çalışmamızda aleksitimi toplam puan ortalaması ile nörotiklik kişilik puan ortalaması arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki belirlenirken, dışadönüklük, yumuşak başlılık, özdenetimlilik ve deneyime açıklık puan ortalamaları arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Buna göre dışadönük, yumuşak başlı, özdenetimi yüksek ve deneyime açık bireylerin duygularını daha rahat tanımladıkları ve ifade ettikleri söylenebilir. Bu da sosyal ilişkilerin çok önemli olduğu ergenlik döneminde arkadaş ilişkilerine yansyabilmektedir. Aleksitimi kişilik özelliğine sahip ergenlerin, arkadaş ilişkileri geliştirmekte ve sosyal aktivitelere katılımda zorlanabildiği de bildirilmektedir. [36,37] Bir çalışmada da benzer olarak aleksitimik belirtilerin, sosyal içedönüklük, kendini ifade edemediği zorluklar, nevroitik yapı ve duygusal baskılanma gibi belirli kişilik özellikleri olanlarda daha çok gözlemlendiği belirtilmiştir. [38]

Sonuç ve Öneriler

Çalışmaya katılan adölesanlarda stresle başa çıkma ve aleksitimi düzeylerinin ortalamasının üzerinde olduğu görülmektedir. Stresle başa çıkma toplam puan ortalaması ile aleksitimi arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki vardır. Nörotiklik kişilik faktörünün aleksitimi ile pozitif, stresle başa çıkma ile negatif yönde anlamlı bir ilişki belirlenirken ($p<0.01$), dışadönüklük, özdenetimlilik ve deneyime açıklık kişilik faktörleri ise aleksitimi ile negatif, stresle başa çıkma ile pozitif yönde anlamlı bir ilişkili olduğu görülmektedir ($p<0.01$). Bu sonuçlar doğrultusunda; aleksitimi belirtileri olan ergenlerin kendilerini ifade etmeye yönelik etkinlikler planlanmalıdır. Ergenlerin kişilik özelliklerinin belirlenmesi ve dışadönüklük, özdenetimlilik ve deneyime açıklık gibi kişilik özellikleri gösteren ergenlerin gelişimine yönelik faaliyetlerin planlanması sağlanmalıdır. Ayrıca bu kavramlara ilişkin daha geniş **örneklemli, nicel, nitel ya da mix çalışmaların yapılmasının kavramlar arasındaki ilişkinin açıklanmasında yararlı olacağı düşünülmektedir.**

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKLAR

1. Eiland, L. ve Romeo R.D. (2013). "Stress and the developing adolescent brain." 249: 162-171.
2. Rogol, A.D., Roemmich, J.N. ve Clark, P.A. (2002). "Growth at puberty." 31(6): 192-200.
3. Gül, S.K. ve Güneş, İ.D. (2009). "Ergenlik Dönemi Sorunları Ve Şiddet." 11(1): 80.
4. Şahin, Ş. ve Özçelik, Ç.Ç. (2016). «Ergenlik dönemi ve sosyalleşme.» Cumhuriyet Hemşirelik Dergisi, 5(1): 42-49.
5. Eryılmaz, A. (2009). "Ergenlik Döneminde Stres ve Başa Çıkma (ss. 20-37)." 6(2): 20-37.
6. Toledo-Rodriguez, M., Pitiot, A., Paus, T. ve Sandi, C. (2012). "Stress during puberty boosts metabolic activation associated with fear-extinction learning in hippocampus, basal amygdala and cingulate cortex." 98(1): 93-101.
7. Uyan, A. (2014). Ergenlerde algılanan stres ile sosyal destek arasındaki ilişkinin incelenmesi, İstanbul Arel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
8. Gloria, C.T., ve Steinhardt, M.A. (2016) Relationships Among Positive Emotions, Coping, Resilience and Mental Health. Stress and Health 32: 145–156. DOI: 10.1002/smi.2589
9. Gaher, R.M., O'Brien, C., Smiley, P. ve Hahn, A.M. (2016). Alexithymia, Coping Styles and Traumatic Stress Symptoms in a Sample of Veterans Who Experienced Military Sexual Trauma. Stress Health. ;32(1):55-62. doi: 10.1002/smi.2578.
10. Yildirim, A., Aşilar, H.R., Camcıoğlu, H.T. ve Sevinç, E. (2016). Alexithymia in Depressive, Anxiety, Somatoform, and Psychotic Disorders: A Comparative Study. Journal of Psychiatric Nursing 7(2):75–81. Doi: 10.5505/phd.2016.30074
11. Hintistan, S. (2012). "Aleksitemi." Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi, 1(4): 333-346.
12. Evren, C., M. Durkaya, R. Çelik, E. Dalbudak, D. Çakmak ve B. J. A. P. D. Flannery (2009). "Yatarak tedavi gören erkek alkol bağımlisi hastalarda alkol asermesinin aleksitimi ve dissosiyasyon ile ilişkisi/Relationship of alcohol craving with alexithymia and dissociation in male alcohol dependent inpatients." 10(3): 165.
13. Tychev, C., S. Garnier, J. Lighezzolo-Alnot, Claudon P. and Rebourg-Roesler C. (2010). "An accumulation of negative life events and the construction of alexithymia: a longitudinal and clinical approach." 92(3): 189-206.
14. Karagöl, A., G. Özçürümez, N. Taşkintuna ve Nar, A. (2014). "Beden kitle indeksinin depresyon ve aleksitimi ile ilişkisi." 15(3).
15. Şaşıoğlu, M., Gülol, Ç. ve Tosun, A. (2014). «Aleksitimi kavramı.» Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar-Current Approaches in Psychiatry, 5(4): 507-527.
16. Fukunishi, I. ve Rahe, R.H. (1995). "Alexithymia and coping with stress in healthy persons: Alexithymia as a personality trait is associated with low social support and poor responses to stress." 76(3_suppl): 1299-1304.
17. Kahramanol, B. (2016). Aleksitimi, Öfke Ve Öfke İfade Tarzları İle Stresle Başa Çıkma Tarzları Ve Psikolojik Belirtiler Arasındaki İlişkinin İncelenmesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
18. Besharat, M.A. (2010). Relationship of alexithymia with coping styles and interpersonal problems. Procedia Social and Behavioral Sciences 5, 614–618. doi:10.1016/j.sbspro.2010.07.152
19. Karukivi, M., Hautala, L., Kaleva, O., Haapasalo-Pesu, K.-M, Liuksila, P.-R., Joukamaa M. ve Saarijärvi, S. (2010). "Alexithymia is associated with anxiety among adolescents." 125(1-3): 383-387.
20. Karukivi, M., Saarijärvi, S. (2014). Development of alexithymic personality features. World J Psychiatr 22; 4(4):

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

91-102. DOI: <http://dx.doi.org/10.5498/wjp.v4.i4.91>

21. Ahrens, S., ve Deffner, G. (1986). Empirical study of alexithymia: Methodology and results. *American Journal of Psychotherapy*, 40(3), 430– 447.DOI: 10.1176/appi.psychotherapy.1986.40.3.430
22. Güneri Yöyen, E , Azaklı, A , Üney, R, Demirci, O . (2017). Ergenlerin Kişilik Özelliklerinin Problem Çözme Becerisi Üzerine Etkisi . *Doğu Anadolu Sosyal Bilimlerde Eğilimler Dergisi*, 1(1), 75-93 .
23. Rammstedt, B. ve John, O. P. (2007). Measuring personality in one minute or less: A 10-item short version of the Big Five Inventory in English and German. *Journal of research in Personality*, 41(1), 203-212.
24. Horzum, M.B., Ayas, T. ve Padır, M.A. (2017). Adaptation of Big Five Personality Traits Scale to Turkish Culture. *Sakarya University Journal of Education*, 7(2), 398-408.
25. Türküm, A.S. (2002). "Stresle Başa Çıkma Ölçeğinin Geliştirilmesi: Geçerlik veGüvenirlik Çalışmaları" *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*,2(8), 19-31.
26. Bagby, R.M., Parker J.D. ve Taylor G.J.(1994). "The twenty-item Toronto Alexithymia Scale—I. Item selection and cross-validation of the factor structure." 38(1): 23-32.
27. Güleç, H., Köse, S., Güleç, M.Y., Çitak, S., Evren, C., Borckardt J. ve Sayar, K. (2009). "Reliability and factorial validity of the Turkish version of the 20-item Toronto alexithymia scale (TAS-20)." 19(3): 214.
28. Gencer, E., ve İlhan, E. L. (2016). Yaz Spor Okullarına Katılan Çocukların Ruhsal Uyum Düzeylerinin İncelenmesi. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 21(1-4), 1-12.
29. Baysak, S., Kiliç, F. A., Karagün, E., ve Baysak, E. (2020). Aleksitimi, Ruminasyon ve Stresle Başa Çıkmanın Psöriyazis ile İlişkisi ve Psöriyazis Kliniğine Etkisi.
30. Ebeling, H. (2001). Somatically expressed psychological distress and alexithymia in adolescence reflecting unbearable emotions?. *Nordic Journal of Psychiatry*, 55(6), 387-393.
31. Sayar, K., Acar, B., ve Ak, I. (2003). Alexithymia and suicidal behavior. *The Israel journal of psychiatry and related sciences*, 40(3), 165.
32. Wood, R. L. ve Doughty, C. (2013). Alexithymia and avoidance coping following traumatic brain injury. *The Journal of Head Trauma Rehabilitation*, 28(2), 98- 105.
33. Tatar, A., ve Çamkerten, S. (2019). Klinik Olmayan Örneklemde Aleksitiminin Yordayicisi Olarak Duygu Odaklı Yapılar Ve Benlik Saygisi. *Kriz Dergisi*, 27(3), 141-157.
34. Afshar ve ark. (2015). The association of personality traits and coping styles according to stress level. *Journal of Research in MedicalSciences*, 20(4), 353-358.
35. Sarici Bulut, S. (2017). Beş Faktör Kişilik Özellikleri, Stresle Başa Çıkma Ve Depresyon Arasındaki İlişkiler: Gazi Eğitim Fakültesi Örneği. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (Teke) Dergisi*, 6(2), 1205-1221.
36. Garisch JA, Wilson MS. (2010). Vulnerabilities to deliberate self-harm among adolescents: The role of alexithymia and victimization. *Br J Clin Psychol*. 49:151-162.
37. Yavuz, M., Akdeniz, B., Akyol, A., Kurt, H. Ç., Bilgis, C., Çolak, A., ... ve Kadak, M. T. (2020). Ergen yaş grubunda aleksitimi ve sürekli kaygı düzeyi ilişkisinde düşünce eylem kaynaşmasının aracı rolünün incelenmesi. *Klinik Psikiyatri Dergisi*, 23(3).
38. Evren, E. C., Eken, B., ve Çakmak, D. (2003). Alkol bağımlılarında aleksitimi ve depresyon, anksiyete ve kişilik bozuklukları ile ilişkisi. *Bağımlılık Dergisi*, 4(2), 47-52.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

PANDEMİ SÜRECİ VE SAĞLIK ÇALIŞANLARININ RUHSAL DURUMLARI

Aytuğ Türk¹, Hatice Şahan², Şeyda Dülgerler¹, Armağan Baklacı³

¹Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, ²Gölmarmara Devlet Hastanesi, ³Seyhan Devlet Hastanesi

Giriş: Kasım 2019'da Çin'in Wuhan kentinde hayvansal ürünler satan bir marketten kaynaklandığı düşünülen Covid-19 virüsü ile Eylül 2021 itibarıyla 219 milyondan fazla kişi enfekte olmuş; dünya çapında 4.5 milyondan fazla ölüm gerçekleşmiştir. Pandemi gibi küresel çapta ölümlere neden olan salgınlarda tüm basamaktaki sağlık kuruluşlarında yer alan sağlık çalışanları artan vaka sayısı, hastalık bulaşma/bulaştırma kaygısı, aileden uzak kalma, yetersiz psikolojik hazırlık, COVID-19'u anlama eksikliği, iş yükü ve koruyucu ekipman eksikliği gibi nedenlere bağlı olarak ruhsal yönden en fazla etkilenen meslek grubu oluşturmaktadır.

Amaç: Bu derlemede pandemi sürecinin sağlık çalışanlarının ruh sağlığı üzerine yol açtığı olumsuz durumlar ve bu durumlara yönelik uygulanabilecek müdahale yöntemleri ele alınacaktır.

Tartışma: Küresel boyuttaki salgınlara ve pandemi koşullarının psikolojik hastalıklar için risk faktörü oluşturduğu ve başta anksiyete, depresyon, travma sonrası stres bozukluğu olmak üzere ruhsal hastalıkların prevalansında artışa neden olduğu literatürde belirtilmektedir. Genel popülasyon içerisinde ise sağlık çalışanları ruhsal yönden en fazla etkilenen meslek grubunu oluşturmaktadır. Genel popülasyona benzer şekilde yaşanan ruhsal sorunlara ek sağlık çalışanlarında hayal kırıklığı, umutsuzluk, merhamet yorgunluğu, enfeksiyon riski, çevresine bulaştırma korkusu gibi olumsuz kavramların daha sık yaşandığı belirlenmiştir. Bu derlemede sağlık çalışanlarının pandemi sürecinde yaşadığı ruhsal sorunlar ve bu ruhsal sorunlara yönelik kullanılacak stratejiler ele alınmıştır.

Sonuç: Salgınla mücadelede kritik rolde bulunan sağlık çalışanlarına krize yönelik genel müdahalelerden olan ve ruhsal ve fiziksel iyi oluşlarına olumlu etki eden psikolojik destek kaynaklarına erişimlerinin artırılması sağlanabilir. Relaksasyon, farkındalık, öz şefkat gibi çalışmalar bireysel ve grup düzeyinde planlanabilir. Planlama aşamasında bu süreçten oldukça etkilenen sağlık çalışanlarının ailelerinin de çalışmaya dahil edilmesi olası tükenmişlik, travma gibi olumsuz durumlara yönelik önleyici bir toplumsal eylem planı sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: covid-19, mental sağlık, pandemi, sağlık çalışanları

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE PANDEMIC PROCESS AND THE MENTAL CONDITIONS OF HEALTHCARE PROFESSIONALS

Aytuğ Türk¹, Hatice Şahan², Şeyda Dülgerler¹, Armağan Baklacı³

¹Ege University Faculty of Nursing, ²Gölmarmara State Hospital, ³Seyhan State Hospital

Introduction:As of September 2021, more than 219 million people were infected with the Covid-19 virus, which was thought to have originated in a market selling animal products in Wuhan, China in November 2019; There have been more than 4.55 million deaths worldwide. In epidemics that cause global deaths such as the pandemic, healthcare workers in all levels of health care institutions are responsible for reasons such as the increasing number of cases, the concern of disease transmission being away from the family, insufficient psychological preparation, lack of understanding of COVID-19, workload and lack of protective equipment. Accordingly, it constitutes the occupational group that is most affected psychologically.

Objective:In this review, the negative situations caused by the pandemic process on the mental health of healthcare workers and the intervention methods that can be applied for these situations will be discussed.

Discussion: It is stated in the literature that global epidemics and pandemic conditions constitute risk factors for psychological diseases and cause an increase in the prevalence of mental diseases, especially anxiety, depression, and post-traumatic stress disorder. In the general population, health workers constitute the occupational group that is most affected psychologically. Similar to, it has been determined that in addition to mental problems experienced, negative concepts such as disappointment, hopelessness, compassion fatigue, risk of infection, and fear of contagion are more common in healthcare workers. In this review, the mental problems experienced by healthcare professionals during the pandemic and the strategies that can be used for these mental problems are discussed.

Conclusion: Health workers who play a critical role in the fight against the epidemic can increase their access to psychological support resources, which are among the general interventions for the crisis and have a positive effect on their mental and physical well-being. Activities such as relaxation, awareness, self-compassion can be planned at individual and group levels. Including the families of health workers who are highly affected by this process during the planning phase can provide a preventive social action plan for possible negative situations such as burnout and trauma.

Keywords: covid-19, mental health, pandemic, healthcare workers

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

GİRİŞ

COVID-19 virüsü, betacoronavirus (beta- koronavirüs) ailesinde sınıflandırılmakta ve SARS-CoV ve MERS-CoV virüslerine benzer özellik göstermektedir. Kasım 2019'da Çin'in Wuhan kentinde hayvansal ürünler satan bir marketten kaynaklandığı düşünülen bir koronavirüs hastalığı (Covid-19) olarak bildirilmiş ve hastalık yaygınlaşarak Çin'e ve sonrasında tüm dünyaya sıçramıştır [1]. SARS-COV-2'nin diğer betacoronavirus virüslerine kıyasla çok kolay ve hızlı yayılım göstermesi salgının boyutlarını arttırmıştır. Dünya Sağlık Örgütü (WHO) resmi sitesinde yer alan veriler bu dramatik artışın boyutunu gözler önüne sermektedir. Bu verilere göre ilk vakanın (patient zero) tespitinden sonraki 1 aylık süreç içerisinde Çin'de görülen yeni vaka sayısı 80.000'i aşmış, dünya geneline bakıldığında ise tespit edilen toplam vaka sayısı Mart ayında 863.184'e, Mayıs ayında 6 milyon civarına, ağustos ayına gelindiğinde ise 18 milyon sınırına dayanmış bulunmaktadır [2]. Burada dikkat edilmesi gereken önemli bir husus, eldeki verilerin herhangi bir sağlık kuruluşuna başvurarak test yaptıran bireyler üzerinden elde edildiği için test yaptırmayan bireylerin bu sayılara dâhil edilememiş olmasıdır[3]. Dolayısı ile gerçek vaka sayısının verilen bu verilerin çok daha üzerinde olduğu düşünülmektedir.

Güncel verilerin açıklandığı "Worldometer" sitesi bilgilerine göre, 24 Aralık 2020 tarihinde ülkemizdeki toplam vaka sayısı 2 milyon 82 bin 610 kişiye ulaşmış ve vefat eden kişi sayısının 18 bin 861, iyileşen kişi sayısının ise 1 milyon 901 bin 307 kişi olduğu belirtilmiştir[4]. Dünya çapında COVID-19'a karşı mevcut tedavi esas olarak enfeksiyon kontrolü ve etkili aşı olacak şekilde biyolojik müdahale ağırlıklı olarak yürütülmektedir [5]. Buna karşın psikososyal boyut ve müdahale yöntemleri henüz tam olarak dikkate alınmamıştır. Oysa pandemi sürecinde ruhsal sağlığı etkileyen belirsizlik, korku, yaşanan kayıplar başta olmak üzere yaşana bir çok olumsuz faktör toplumun farklı kesimlerinden birçok insanı doğrudan ya da dolaylı olarak etkilemektedir. Bu durumdan doğrudan etkilenen mesleki grupların başında da sağlık çalışanları gelmektedir.

Artan doğrulanmış vaka sayısı, yetersiz psikolojik hazırlık, COVID-19'u anlama eksikliği, artan iş yükü ve kişisel koruyucu ekipman eksikliği, bu hastalığın erken evrelerinde sağlık personeli arasında değişen derecelerde psikolojik baskıya ve stres belirtilerine neden olabilir. Stres tepkisinin neden olduğu panik ve kaygı, acil tıbbi personel arasında genel olarak oldukça yaygın iken tabloya pandemi koşullarının eklenmesi belirtilerin daha yoğun yaşanmasına neden olabilir.

COVID-19 pandemisinden en fazla etkilenen ülkelerin başında gelen İtalya'da, giydiği koruyucu kıyafetlere rağmen basına yansıyan dinlenmeye çalışan hemşire fotoğrafı, sağlık çalışanlarının içinde bulunduğu durumu özetler nitelikte olması nedeniyle tüm dünyada geniş yankı bulmuştur. Sağlık sisteminin kendi içinde varolan zorlu koşulları karşısında zaten zor durumda bulunan hemşirelerin, COVID-19 süreci ile birlikte uzamış mesai saatleri, enfeksiyon riski, duygusal travma, izolasayon, karantina gibi olumsuz durumların da eklenmesi nedeniyle yaşam koşulları daha kötü bir hal almıştır. Sağlık hizmeti sunumu, itina gerektiren ve titizlik isteyen bir sanattır, pandemi koşullarının yeni ve farklı çalışma şartlarının bu hizmet sunumuna eklenmesiyle ortam daha da stresli bir hal almıştır [3]. Tüm bu sürecin yarattığı aşırı iş yüküne ek olarak sağlık çalışanların sınırlı terapötik seçenekler bağlamında karar verici rolde olma ve daha çok sorumluluk alma gibi durumlara bağlı olarak travmatik deneyimler yaşamalarına neden olabilmektedir. Bu nedenle çalışanların yaşadığı ruhsal ve duygusal zorlukların belirlenebilmesine yönelik değerlendirilmelerin ve müdahalelerin incelenmesine gerek duyulmuştur [7].

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

AMAÇ

Bu derlemede pandemi sürecinin sağlık çalışanlarının ruh sağlığı üzerine yol açtığı olumsuz durumlar ve bu durumlara yönelik uygulanabilecek müdahale yöntemleri ele alınacaktır.

TARTIŞMA

Covid-19'un Ruhsal Sağlık Üzerinde Etkisi

COVID-19 hastalığı sadece fiziksel sağlığı tehdit etmekte kalmayıp, aynı zamanda mental sağlığı da doğrudan ya da dolaylı olarak etkilemektedir [8,9]. Dünyada ve ülkemizde artan çalışmalara rağmen salgının istenilen seviyede kontrol altına alınamamış olması, aşı çalışmalarının uzun vade sonuçlarına yönelik bilgi eksikliği, hastalığın sonunun öngörülemez oluşu karşısında kişilerin; beden bütünlüğüne yönelik her türlü tehdit karşısında olduğu gibi kaygı, korku, stres tepkilerini göstermeleri olağandır [10,11]. Tüm dünyayı etkileyen bu salgına karşı psikososyal yanıt komplike olup; araştırmacılar büyük bir olay karşısında sergilenen duygusal ve davranışsal tepkilerinin yoğun strese karşı normal ve adaptif bir cevap olduğunu belirtmektedirler [12,13,14].

Uluslararası düzeyde insanlarda endişelere yol açan COVID-19 pandemisi, psikolojik sağlamlık için bir risk faktörü olarak görülmektedir [15]. Pandemi sırasında insanların maruz kaldıkları olumsuz durumlar, psikolojik sağlamlıklarını tehdit eden bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır. Psikolojik sağlamlığın zorlu yaşantılarda insanların ruh sağlıklarını korumaları ve amaçlarına ulaşmalarında etkili bir kişisel yeterlilik olduğu göz önünde bulundurulduğunda, pandemi günlerinde insanların psikolojik sağlamlık düzeylerinin yüksek seviyede tutulması gerektiği anlaşılmaktadır [15].

- Banerjee, COVID-19 pandemisinin insanların ruh sağlığı üzerine etkilerini:
- Seyahat ve sosyal davranış kısıtlamalarına bağlı olarak geçim ile ilgili korkular,
- Evden çıkmaya yönelik korkular,
- Aile ve arkadaşlar başta olmak üzere sosyal çevre ile temasın azalmasına bağlı kaygı,
- Sevdikleri ve kendisi için güvensizlik duygusu,
- Semptom gösteren (ateş, öksürük vb.) bireylere yönelik damgalama şeklinde özetlemiştir [16].

Bir pandeminin psikolojik ve psikiyatrik yansımalarını anlamak için, pandeminin içerdiği duygular, korku ve öfke olarak dikkate alınmalı ve gözlemlenmelidir. Korku, uyarlanabilir bir içgüdüsel savunma mekanizmasıdır, hayatta kalmak için temeldir ve tehdit edici durumlara yanıt için hazırlık süreçleri dizisidir. Bununla birlikte, kronik veya orantısız olduğunda, zararlı hale gelir ve çeşitli ruhsal bozuklukların gelişiminde kilit bir bileşen olabilir. Pandemi, korku, kaygı ve stres düzeylerini artırır, sağlıklı bireylerde ve önceden var olan psikiyatrik bozuklukları olan kişilerde bunların semptomlarını yoğunlaştırır [17]. Asya ülkelerinde gerçekleştirilen ve 13 çalışmanın ele alındığı bir çalışmada pandemi sürecinde bireylerdeki anksiyete ve depresyonun %20'den fazla arttığını gösterilmiştir [18]. Çin'de 7236 kişi ile yapılan kesitsel bir başka çalışmada COVID-19 salgınının toplum üzerindeki anksiyete, depresyon ve uyku bozukluğu prevalansı araştırılmış, yaygın anksiyete bozukluğu prevalansı %35,1, depresyon prevalansı %20,1, uyku bozukluğu prevalansı ise %18,2 olarak bulunmuştur [19].

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Covid-19'un Sağlık Çalışanları Üzerine Etkisi

COVID-19 olan hastalarla uzun süre aynı ortamda bulunma, hastalığa yakalanma ya da yakınlarına bulaştırma korkusu, başlardaki, tıbbi malzeme eksikliği ve uzun çalışma saatleri, sosyal hayatlarından uzak kalma COVID-19 salgınının zorlu döneminde sağlık çalışanlarının yaşadığı başlıca stres faktörlerinden bazılarıdır. Ek olarak, COVID-19 enfeksiyonuna benzer fiziksel semptomlara sahip olma öyküsü (ör. öksürük, boğaz ağrısı, uyuşukluk, nefes darlığı, iştahsızlık ve kas ağrısı) sağlık çalışanlarını depresyon, anksiyete, stres ve travma sonrası stres semptomlarına yatkın hale getirdiği belirtilmektedir [20]. Pandemi gibi küresel çapta ölümlere ve yaşam mücadelesine neden olan salgınlarda tüm basamaktaki sağlık kuruluşları ve bu kuruluşlarda yer alan sağlık çalışanları ruhsal yönden en fazla etkilenen meslek grubu olmaktadır. COVID-19 salgınının ilk görüldüğü yer olan Wuhan'da sağlık çalışanları ile gerçekleştirilen bir çalışmada, salgının hemen sonrasında sağlık ekiplerinin %71.3'ünde eşik altı ve hafif düzeyde, %22.4'ünde orta düzeyde, %6.2'sinde ciddi düzeyde ruhsal bozuklukların ortaya çıkması bu duruma örnek olarak gösterilebilir [21].

COVID-19 salgını karşısında sağlık personeli hem fiziksel hem psikolojik baskı altındadır. COVID-19 pandemisi nedeniyle sağlık çalışanlarının karşılaştığı ruh sağlığı sorunlarını inceleyen çalışmalarda sağlık çalışanlarının önemli ölçüde anksiyete, depresyon ve uykusuzluk sorunları yaşadığı, kadınların ve hemşirelerin belirtilerinin daha belirgin olduğu açıklanmaktadır [22,23 24]. Benarjee'ye göre pandemide, COVID-19 ile mücadelede ön safhalarda yer alan sağlık çalışanlarında başta yorgunluk ve tükenmişlik olmak üzere hayal kırıklığı, umutsuzluk, merhamet yorgunluğu, enfeksiyon riski ve yakın çevresine bulaştırma korkusunun yoğun olarak yaşandığını belirlemiştir [16,25,26]. Preti ve arkadaşlarının sağlık çalışanları ile yaptığı diğer bir çalışmada, pandeminin yol açtığı ruhsal sorunların risk ve koruyucu faktörleri incelenmiştir. Sağlık çalışanlarının demografik özellik olarak nevroitik, uyumsuz kişilik özellikleri ve etkisiz başa çıkmanın yöntemlerinin ruh sağlığı olumsuz etkileyen risk faktörlerinden olduğunu ifade ederken, koruyucu faktörlerin ise dayanıklılığın göstergelerinden motivasyon, öz yeterlilik, yeterli ekipman oluşu, eğitimin yeterli olarak algılanması ve hastalıkla ilgili bilgilere güvenmek olduğu belirtilmiştir [27].

Ülkemizde ise Polat ve Coşkun'un Mayıs 2020'de bir pandemi hastanesinde çalışan 384 sağlık çalışanı ile gerçekleştirmiş olduğu çalışmada COVID-19 sürecinde yoğun mesai yapan sağlık çalışanlarında depresyon ve anksiyete belirtilerinde artış yaşadıkları görülmüştür. Yine ülkemizde Kavas ve Develî'nin yaptıkları COVID-19 sürecinde kadın sağlık çalışanlarının, çalışma yaşamına bağlı sorunlarının incelendiği çalışmada COVID-19 poliklinikleri ve yoğun bakımlarda görev yapmakta olan sağlık personelinin (doktor, hemşire, hasta bakıcı vb) çalışma ortamlarının doğası gereği, fiziksel mesafelerini korumalarının mümkün olmadığı ve bu nedenle kaygı yaşadıkları sonucuna ulaşımlardır [28].

Başa Çıkma Mekanizmalarının Güçlendirilmesi ve Terapötik Müdahaleler

Stresli durumlarda klinisyenler tarafından en çok kullanılan başa çıkma stratejileri genel olarak normal bir yaşam sürdürmek, alternatifler ve çözümler hakkında düşünmek, durumsal kontrolü devam ettirmek ve bilgi aramak şeklinde özetlenmektedir. Başa çıkmak için kullanılan kaynaklar arasından bireyi en çok etkileyen yaşam olaylarına öncelik verilmesi, kişisel ve sosyal destek mekanizmalarının etkin şekilde kullanılması krize yol açan olay karşısında psikolojik dayanıklılık göstermek açısından oldukça önemlidir. Kişisel başa çıkma stratejilerinin kullanımı genellikle düşük stres seviyeleri ve yaşam olayları ile ilişkili iken, sosyal destek mekanizmalarının da sürece

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

dahil edildiği müdahaleler ise daha büyük kriz durumları ile ilişkilendirilmektedir. Bu nedenle sağlık çalışanlarına yönelik psikosozal müdahaleler planlanırken kurumlar arası işbirliği yapılması oldukça önemlidir. Babore ve ark. tarafından sağlık çalışanlarının pandeminin neden olduğu strese karşı kullandıkları başa çıkma mekanizmalarının incelendiği çalışma sonucunda en yaygın başa çıkma stratejilerinin bireylerin kritik durumu kabul etmeleri ve çalışırken olumlu bir bakış açısına sahip olarak kendilerinin motive etmek olduğu sonucuna ulaşmışlardır [8]. Bu nedenle özellikle psikiyatri hemşireleri mesai arkadaşlarına psikosozal destek ve danışmanlık hizmeti sunmada, çalışma motivasyonlarını arttırmada, mevcut başatma mekanizmalarını değerlendirmede ya da güçlendirmede, ekip işbirliğini arttırmada, psikosozal destek sistemlerine yönlendirmede önemli roller üstlenebilirler.

Birlik ve beraberliğin birey olmaktan daha önemli olduğu pandemi sürecinde; sağlık çalışanlarının birbirine saygı duyması, birbirleriyle empati kurması, sorumluluklarını paylaşabilmesi, ortak karar alma ve problem çözme platformu gibi ortamların oluşturulması çalışanların bu belirsizlik sürecindeki başa çıkma durumlarına olumlu katkı sağlayabilir[29]. İnsanların birlikte çalıştıkları ortamlarda tehlikeli durumların oluştuğu ve hata yapma oranının arttığı bilinirken sağlık hizmeti sunumuna pandeminin de eşlik etmesi hata oluşumunu daha da artıran bir faktör olarak değerlendirilmektedir. Böylelikle yaşanan bir sorun ya da hata karşısında, oluşturulan ortak platform sayesinde erken müdahaleye yönelik açık bir dil kullanılarak iletişime geçebilme ve anında geri bildirimde bulunabilme fırsatı sağlanır. İşbirliğinin elzem olduğu sağlık sektöründe pandemiyle başa çıkabilmede gereken iletişimin sağlanabilmesinin çalışanların kişisel becerilerini optimize etme, sahada aktif olarak çalışan personelin bilgisi ve uzmanlığını birlikte kullanma, salgınla mücadelenin seyrinde önemli değişiklikleri de mümkün etkin kılabilir ve çalışanların yaşamış olduğu kaygıyı azaltmada önemli bir rol üstlenebilir [30].

SONUÇ

Literatürde, sağlık çalışanlarının kriz dönemlerinde psikolojik iyi oluşlarının nasıl destekleneceği ve neler yapılabileceğine yönelik araştırma verisi oldukça kısıtlıdır. Bu nedenle salgınla mücadelede kritik rolde bulunan sağlık çalışanlarına krize yönelik genel müdahalelerden olan ve ruhsal ve fiziksel iyi oluşlarına olumlu etki eden psikolojik destek kaynaklarına erişimlerinin artırılması sağlanabilir. Relaksasyon, farkındalık, öz şefkat gibi çalışmalar bireysel ve grup düzeyinde planlanabilir. Planlama aşamasında bu süreçten oldukça etkilenen sağlık çalışanlarının ailelerinin de çalışmaya dahil edilmesi olası tükenmişlik, travma gibi olumsuz durumlara yönelik önleyici bir toplumsal eylem planı sağlayabilir. Pandemi devam ettiği sürece fiziksel ve mental olarak yorgun düşen sağlık çalışanlarının mental olarak iyileştirilmesi ve psikolojik dayanıklılıklarının güçlendirilmesi hastaların ve sağlık çalışanlarının öznel iyi oluşlarını olumlu etkileyecektir. Aktif olarak sahada çalışan personelin çalışma ortamlarında kendilerini güvende hissetmediklerinde kaygı, odaklanma sorunu vb. olumsuz durumlar yaşayabilecekleri göz önüne alındığında, çalışanların ruh sağlığını desteklemeyi amaçlayan müdahaleleri seçerken, organizasyonel, sosyal, kişisel ve psikolojik faktörlerin bütüncül olarak ele alınması oldukça önemlidir.

Koruyucu donanımın etkinliği ve yeterliliği sağlık çalışanlarının yaşadığı kaygı ile yakından ilgili olup; çalışanların kendilerini güvende hissetmek adına hayati önem arz etmektedir. Bu nedenle yeterli bir ekipman, malzeme ve gıda tedarik zincirinin oluşturulmasına yönelik geliştirilecek politikalar kaygı ve korku başta olmak üzere yaşanan olumsuz duyguların şiddetini önemli derecede azaltabilir. Kurumlar, uygun çalışma ortamını oluşturarak ve çalışanlara öğrenme fırsatları sunarak; karar alıcılar ise sağlık hizmeti çalışanlarını koruyan yasaları çıkarıp uygulayarak pandemi sürecinin en iyi şekilde atlatılmasına destek sağlayabilir.COVID-19 hastalarına bakım sağlayan hastane çalışanları psikolojik açıdan büyük risk altında oldukları için onların psikolojik sağlamlığının

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

arttırılması sonucunda sağlıklı bir klinik iş gücü ve etkin bir tedavi hizmeti sunumu elde edilmesine imkan sağlar. COVID-19' un patofizyolojisini ve tedavisini araştırmak için muazzam çabalar sarf edilirken pandeminin sağlık çalışanları üzerindeki etkilerinin göz ardı edilmesinin optimal bir sağlık hizmeti sunumunu sekteye uğratacağı düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

1. Kang, L., Ma, S., Chen, M., Yang, J., Li, R., Yao, L. ...Liu, Z. (2020). Impact on mental health and perceptions of psychological care among medical and nursing staff in Wuhan during the 2019 novel coronavirus disease outbreak: A cross-sectional study, *Brain, Behavior and Immunity* 87,11–17.
2. Erdoğan, Y., Koçoğlu, F., Sevim, C. (2020). COVID-19 pandemisi sürecinde anksiyete ile umutsuzluk düzeylerinin psikososyal ve demografik değişkenlere göre incelenmesi. *Klinik Psikiyatri Dergisi*; 23(1), 24-37. DOI: 10.5505/kpd.2020.35403.
3. Hiçdurmaz, D., Üzar, Özçetin YS. (2020). COVID-19 Pandemisinde ön safta çalışan hemşirelerin ruhsal sağlığının korunması ve ruhsal travmanın önlenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi*, 7(Özel Sayı), 1-7. DOI: 10.31125/hunhemsire.775531.
4. Dünya geneli uluslararası güncel korona istatistikleri <https://www.worldometers.info/coronavirus/country/turkey>. Erişim tarihi: 11.11.2020.
5. Hatun, O., Dicle, A. N., Demirci, İ. (2020). Koronavirüs salgınının psikolojik yansımaları ve salgınla başa çıkma. *Turkish Studies*, 15(4), 531-554. <https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.44364>.
6. Song, X., Fu, W., Liu, X., Luo, Z., Wang, R., Zhou, N. ... Lv, C. (2020). Mental health status of medical staff in emergency departments during the Coronavirus disease 2019 epidemic in China. *Brain, Behavior, and Immunity*, 88,60-65.
7. Erquiciaa, J., Valls, L., Barja, A., Gil, S., Miquel, J., Leal-Blanquet, J. Vega, D. (2020). Emotional impact of the Covid-19 pandemic on healthcare workers in one of the most important infection outbreaks in Europe. *Med Clin (Barc)*, 155(10),434–440.
8. Babore, I., Lombardi, L., Viceconti, L. M., Pignataro, S., Marino, V, Crudele, M. ... Trumello, C. (2020). Psychological effects of the COVID-2019 pandemic: Perceived stress and coping strategies among healthcare professionals. *Psychiatry Research* 293, 1-6.
9. Shahrour, G., Dardas, A. L. (2020). Acute stress disorder, coping self-efficacy and subsequent psychological distress among nurses amid COVID-19 *J Nurs Manag.*, 28:1686–1695.
10. Pappa, S., Ntella, V., Giannakas, T., Giannakoulis, V. G., Papoutsis, E., & Katsaounou, P. (2020). Prevalence of depression, anxiety, and insomnia among healthcare workers during the COVID-19 pandemic: A systematic review and meta-analysis. *Brain, behavior, and immunity*, 88, 901-907.
11. Magill, E., Siegel, Z., Pike, KM. (2020). The mental health of frontline health care providers during pandemics:

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

- a rapid review of the literature. *Psychiatr Serv.*, 71(12),1260-1269. doi: 10.1176/appi.ps.202000274. Epub 2020 Oct 6. PMID: 33019857.
12. Frutoz, C., Moreno, M., Dias, A., Bernardes, J., Iglesias, J., Salgado, J. (2020). Information on covid-19 and psychological distress in a sample of non-health workers during the pandemic period. *Int. J. Environ. Res. Public Health*, 17, 6982.
 13. Polat, Ö., Coşkun, F. (2020). COVID-19 Salgınında sağlık çalışanlarının kişisel koruyucu ekipman kullanımları ile depresyon, anksiyete, stres düzeyleri arasındaki ilişkinin belirlenmesi. *Med J West Black Sea*, 4(2), 51-58.
 14. Baltacı, N., Coşar, B. (2020). COVID-19 pandemisi ve ruh beden ilişkisi. Coşar B, editör. *Psikiyatri ve COVID-19*. 1. Baskı. Ankara: *Türkiye Klinikleri*; p:1-6.
 15. Bozdağ, F. (2020). Pandemi sürecinde psikolojik sağlamlık. *Turkish Studies*,15(6),247-257. <https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.44890>.
 16. Çakır Kardeş, V. (2020). Pandemi süreci ve sonrası ruhsal ve davranışsal değerlendirme. *Türk Diyab Obez*; 2, 160-169.
 17. Ornell, F., Schuch, JB., Sordi, AO., Kessler, FHP. (2020). "Pandemic fear" and COVID-19: mental health burden and strategies. *Braz J Psychiatry*, 42,232-235. <http://dx.doi.org/10.1590/1516-4446-2020-0008>
 18. Sanguinoa, C., Ausiana, B., Castellanosb, M., Saizc, J., Gómezd, A., Ugidosc, C., Munoz, M. (2020). Mental health consequences during the initial stage of the Coronavirus pandemic (COVID-19) in Spain. *Brain, Behavior, and Immunity*, 87, 172–176.
 19. Okur İ., Demirel Ö. F. COVID-19 ve Psikiyatrik Bozukluklar. *Medical Research Reports*. 2020; 3(Özel Sayı): 86-99.
 20. Woon, LS., Sidi, H., Jaafar NR., Abdullah MFI. (2020). Mental health status of university healthcare workers during the COVID-19 Pandemic: a post-movement lockdown assessment. *Int J Environ Res Public Health*, 17(24),1-20. doi: 10.3390/ijerph17249155. PMID: 33302410; PMCID: PMC7762588.
 21. İzci, F. (2020). COVID-19 salgını ve sağlık çalışanları. *Anatolian Journal of Psychiatry* 21(3),335.
 22. Yumru, M. (2020). Sağlık çalışanlarında tükenmişlik, *Klinik Psikiyatri*; 23(Ek 1), 5-6.
 23. Wu, E. P., Stayra, R., Gold, L. W. (2020). Mitigating the psychological effects of COVID-19 on health care workers. *CMAJ*, 192(17), 459-460.
 24. Karadem Bulca, F. (2020). *Sağlık çalışanlarında covid korkusunu belirleyen psikiyatrik değişkenlerin incelenmesi*. (Uzmanlık Tezi). Süleyman Demirel Üniversitesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Isparta.
 25. Shechter, A., Diaz, F., Moise, N., Anstey, ED., Ye, S., Agarwal, S. ...Abdalla, M. (2020) Psychological distress, coping behaviors, and preferences for support among New York healthcare workers during the COVID-19 pandemic. *General Hospital Psychiatry*, 66, 1–8.
 26. Hu, X., Huang, W. (2020). Protecting the psychological well being of healthcare providers affected by

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

- the COVID-19 outbreak: Implications for the psychological rescue work of international community. *Nurs Health Sci*, 26(10),1-7.
27. Preti, E., Di Mattei, V., Perego, G., Ferrari, F., Mazzetti, M., Taranto, P. ... Calati, R. (2020). The psychological impact of epidemic and pandemic outbreaks on healthcare workers: rapid review of the evidence. *Current Psychiatry Reports*, 22(43), 1-22.
28. Kavas N. B., Develi, A. (2020). Çalışma yaşamındaki sorunlar bağlamında covid-19 pandemisinin kadın sağlık çalışanları üzerindeki etkisi. *Uluslararası Anadolu Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(2),84-112.
29. Jennings, M. B, Yeager, A. K. (2020). From fear to fortitude: Using the power within the nursing profession to fight COVID-19. *Nurs Outlook*, 68, 391-392.
30. Kiyat, İ., Karaman, S., Ataşen, İ.G., Kiyat, Z. (2020). Yeni koronavirüs (covid-19) ile mücadelede hemşireler. *THDD*, 1(1), 81-90.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

COVID- 19 PANDEMİSİNDE YAŞLIYA YÖNELİK ŞİDDETİN EKOLOJİK MODEL DOĞRULTUSUNDA İNCELENMESİ

Emel Öztürk Turgut¹, Aytuğ Türk¹, Gülseren Keskin²

¹Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

²Ege Üniversitesi Atatürk Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu

Giriş: Yaklaşık iki yıldır süren Covid- 19 pandemisi, enfeksiyon kontrolü için alınan önlemler kapsamında tüm insanların hayatını hızlı bir şekilde değiştirmiştir. Fizyolojik değişimler ve kronik hastalıklar nedeniyle özellikle yaşlılarda belirtiler ağır, mortalite oranları yüksek seyretmiştir. Sonuç olarak izolasyon ve karantina önlemleri yaşlılarda daha sıkı bir şekilde uygulanmıştır. Ancak yaşlılar için alınan önlemlerin öngörülemez olumsuz sonuçları olmuştur.

Amaç: Bu derlemede Covid 19 pandemi döneminde yaşlılara yönelik şiddetin değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Bu doğrultuda 24.09.21- 30.09.21 tarihleri arasında “yaşlı, şiddet, istismar, covid, pandemi” ve “elderly, old, violence, abuse, covid, pandemic, outbreak” anahtar kelimeleriyle pubmed, ScienceDirect ve Google akademik veri tabanlarında tarama yapılmış, elde edilen literatür, DSÖ ekolojik modeli doğrultusunda incelenmiştir. DSÖ ekolojik model kapsamında şiddeti bireysel, ilişkisel, toplumsal (community) ve sosyal (societal) boyutları ile ele almaktadır..

Tartışma: Yaşlı istismarı oldukça yaygın bir halk sağlığı sorunudur ve DSÖ, Birleşmiş Milletler, pandemi döneminde veriler yetersiz olsa da- yaşlı istismarında artış konusunda uyarılmıştır. Nitekim başta psikolojik istismar olmak üzere yaşlı yetişkinlere yönelik istismarın pandemi sürecinde Pandemide yaşlı istismarının %83.6’lık bir artış gösterdiği; her beş yaşlıdan birinin istismara uğradığı bildirilmiştir. Ülkemizde önlemler kapsamında temel sosyal haklardan ilk önce ve uzun süre mahrum kalan kesim, yaşlılar olmuştur. Amaç yaşlıların sağlığını ve hayatını korumak olsa da alınan önlemler yaşlıların gereksinimlerini karşılamak için bağımlı hale gelmesine, yalnızlaşmasına ve sosyal izolasyona neden olmuştur. Tüm bunlar yaşlıların anksiyete, depresyon gibi ruhsal sorunlar yaşamasına zemin hazırlamıştır. Ayrıca hastalıkla ilgili haberlerde yaşlılığın vurgulanması Covid 19 kaygısını da artırmıştır. Yaşlıların tüm bu davranış ve sınırlamalar sonucunda kendilerini açık ceza evi mahkumu gibi hissettiği literatürde belirtilmektedir.

Sonuç: Sonuç olarak ekolojik model doğrultusunda yaşlıların bireysel açıdan fiziksel aktivitede azalma ve kronik hastalık yönetimi ile ilgili sorunlar yaşadıkları, kendilerine yönelik olumsuz düşünce ve tutumları olduğu; ilişkisel açıdan yalnız kaldıkları, istismara maruz kalma risklerinin arttığı, toplumsal açıdan sosyal izolasyon yaşadıkları ve sosyal açıdan da damgalandıkları literatürde belirlenmiştir. Bu durum psikososyal açıdan desteklenmeleri gerektiğini düşündürmüştür. Toplum ruh sağlığı hemşirelerinin pandemi önlemleri doğrultusunda ekolojik model kapsamındaki alanlara yönelik çevrim içi, telefonla ya da yüz yüze müdahale programları geliştirmesi önemlidir. Bu programların multidisipliner olması ve toplum ruh sağlığı hemşirelerinin vaka yönetici olarak rol alması önerilebilir.

Anahtar Sözcükler: Yaşlı bireyler, şiddet, Covid-19

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

INVESTIGATION OF VIOLENCE AGAINST THE ELDERLY IN THE COVID-19 PANDEMIC IN THE LINE OF ECOLOGICAL MODEL

Emel Öztürk Turgut¹, Aytuğ Türk¹, Gülseren Keskin²

¹Ege University Faculty of Nursing

¹Ege University Atatürk Vocational School of Health Services

Introduction:The Covid-19 pandemic,has lasted nearly two years,has changed the lives of all people rapidly within the scope of the measures taken for infection control.Due-to physiological changes and chronic diseases,especially in the elderly,symptoms were severe and mortality rates were high.As a result,isolation and quarantine measures were implemented more strictly in the elderly.However,the measures taken for the elderly have had unforeseen negative consequences.

Aim:In this review aimed to evaluate the violence-against the elderly during the Covid-19 pandemic period. Accordingly,pubmed-ScienceDirect-Google academic databases were searched with the keywords;elderly-violence-abuse-covid-pandemic and elderly-old-violence-abuse-covid-pandemic-outbreak,betwee 24.09.21-30.09.21.The obtained literature was examined with the WHO ecological model.WHO addresses violence with its individual-relational-community-societal dimensions within the scope of the ecological model.The model is particularly well suited to elder abuse to identify risk factors for abuse that's likely to exacerbate during the pandemic.

Discussion:Elder abuse is a very common public-health problem,and WHO and the United Nations have warned of an increase in elder abuse during the pandemic-period, although data are insufficient¹.During the pandemic-process,abuse of elderly-adults-especially psychological abuse, showed an increase of %83.6;has been reported one out of every five elderly people.In Turkey,the first and a long time deprived of basic-social-rights within the scope of measures are the elderly.Although the aim is -to protect the health-life of the elderly,the measures taken have caused the elderly to become dependent-lonely-socially isolated to meet their needs. The limitation of movement caused them more physically-weak. All these paved the way for the elderly to experience mental problems such as anxiety-depression.In addition,the emphasis on old-age in the news about the disease has also increased the Covid-19 anxiety.Stated in the literature that the elderly feel like open prison inmates as a result of behaviors-limitations.

Conclusion: As a result,in the ecological model,it has been determined that-the elderly have problems related to decrease in physical activity-chronic disease management-that they have negative thoughts and attitudes towards themselves;It has been determined in the literature they are relationally alone-the risks of exposure to abuse increase-they experience social isolation-socially stigmatized.This situation made us think they should be supported psychosocially.Important that community mental health nurses develop online-telephone or face-to-face intervention programs-for the areas-covered by the ecological model with pandemic measures.It can be suggested that these programs should be multidisciplinary and that community-mental-health nurses should act as case managers.

Keywords: Elderly individuals, violence, Covid-19

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

COVID- 19 PANDEMİSİNDE YAŞLIYA YÖNELİK ŞİDDETİN EKOLOJİK MODEL DOĞRULTUSUNDA İNCELENMESİ

Emel Öztürk Turgut¹, Aytuğ Türk¹, Gülseren Keskin²

¹Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi

²Ege Üniversitesi Atatürk Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu

Giriş

Dünya nüfusu yaşlanmaktadır. Bu durum yaşlılarla ilgili sorunların daha fazla ortaya çıkmasına ve dikkat çekmesine neden olmaktadır. Nitekim pandemi döneminde yaşlılığa bağlı fizyolojik değişimlerden ve kronik hastalıkların yoğunluklu olarak yaşanması gibi nedenlerden dolayı yaşlılar enfeksiyondan korunması gereken önemli bir risk grubu haline gelmiştir. Yaşlılar pandemi döneminde yalnızca covid 19 ile değil aynı zamanda şiddet ile de mücadele etmek durumunda kalmıştır. Pandemi öncesinde her altı yaşlıdan birinin şiddete maruz kaldığı bildirilirken [1,2]; pandemi döneminde ise bu oranın arttığı belirtilmektedir [3]. Üstelik pandemi önlemlerinin de yaşlıya yönelik şiddet kapsamında bir takım sonuçları olmuştur. Bir yanda yaşlıların sağlığını ve yaşamını korumak adına alınan izolasyon gibi önlemler diğer yandan bu önlemlerden doğan şiddet davranışları, yaşlıya yönelik şiddetin farklı boyutlarda incelenmesi gerektiğini düşündürmektedir.

Amaç

Bu kapsamda şiddeti, bireysel, ilişkisel ve toplumsal olarak değerlendiren ekolojik model yaşlıya yönelik şiddeti tanımlama ve önleyici girişimleri planlamada uygun bir model olarak değerlendirilmektedir. Bu derlemede Covid 19 pandemi döneminde yaşlılara yönelik şiddetin ekolojik model çerçevesinde değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda 24.09.21- 30.09.21 tarihleri arasında “yaşlı, şiddet, istismar, covid, pandemi” ve “elderly, old, violence, abuse, covid, pandemic, outbreak” anahtar kelimeleriyle pubmed, ScienceDirect ve Google akademik veri tabanlarında tarama yapılmış, elde edilen literatür, Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) ekolojik modeli doğrultusunda incelenmiştir.

Yaşlıya Yönelik Şiddet:

Yaşlıya yönelik şiddet Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından istismar kapsamında incelemektedir. Güven beklentisi olan ilişkilerde yaşlıda zarara veya distrese neden olacak şekilde davranma da ya da gerekli/ uygun olan bir davranıştan mahrum bırakma şeklinde tanımlamaktadır. Tanımdan da anlaşılacağı üzere yaşlı ihmalini de içermektedir. DSÖ tanımında yer alan özelliklerdeki herhangi bir davranışın şiddet kapsamında değerlendirilmesi için bir kez yaşanması yeterlidir. Şiddet davranışları fiziksel, cinsel, psikolojik, duygusal, ekonomik şiddet ve ihmal başlıkları altında incelenmektedir. Türü ne olursa olsun şiddet, bir insan hakkı ihlali ve ciddi bir halk sağlığı sorunudur. Dünyada ve ülkemizde artan yaşlı nüfusuyla yaşlıya yönelik şiddetin de gittikçe artan bir sorun olacağı öngörülmektedir [1].

Yaşlanan dünya nüfusunda yaşlıya yönelik şiddeti inceleyen geniş kapsamlı araştırmalar incelendiğinde bir meta- analiz çalışmasında yaşlılara bakım veren kurumlarda, çalışanlardan yaşlıya yönelik şiddetin yüksek olduğu Yaşanan şiddetin türü sıklığına göre psikolojik, fiziksel, ekonomik şiddet, ihmal ve cinsel şiddet olarak belirtilmiştir

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

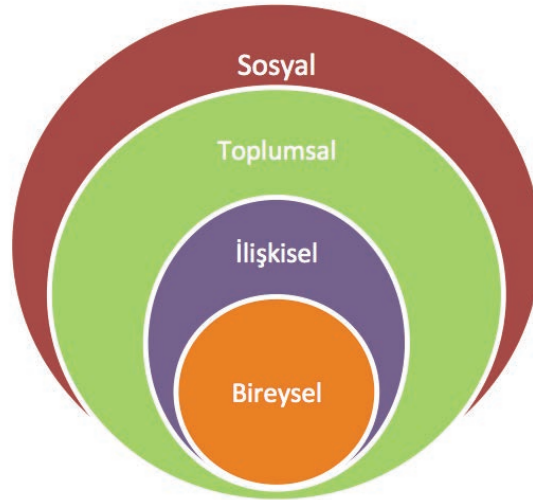
VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

[4]. Yon ve arkadaşlarının (2017), yaşlıya yönelik toplumsal şiddeti inceledikleri meta-analiz çalışmasında dünya genelinde altı yaşlıdan birinin yani yaklaşık 141 milyon kişinin şiddete maruz kaldığını belirlemiştir. Şiddet türlerinin yaygınlığının psikolojik, ekonomik şiddet, ihmal, fiziksel ve cinsel olduğunu belirlemiştir [2]. Lök (2015) sistematik derlemesinde ülkemizde yaşlıya yönelik şiddetin önemli bir sorun olduğunu vurgulamıştır. Araştırmasında yaşlıların genellikle aile üyeleri tarafından şiddete uğradığını; psikolojik ve fiziksel şiddet ile ihmal oranlarının ön plana çıktığı görülmektedir [5].

Ekolojik Model

Günümüzde şiddeti ve şiddete neden olan etmenleri açıklamaya yönelik farklı teori ve modeller bulunmakla birlikte ekolojik model oldukça sık kullanılmaktadır. Bu model, şiddete neden olan bireysel, duruma yönelik ve sosyokültürel faktörlerin tanımlanarak açıklanmasına dayanmaktadır [6]. Model aynı zamanda tutum ve davranışları etkileyen bireysel ve çevresel faktörlerin etkileşimlerini ve ortaya çıkan etkilerini anlamak için teoriye dayalı bir çerçevedir. Model merkezleri aynı olan dört daire ile gösterilebilir.

Şekil 1: Ekolojik Model

Bireysel : Ekolojik modelin ilk seviyesi, bireyin davranışına neden olan biyolojik ve kişisel geçmiş faktörlerini belirlemeye çalışır. Biyolojik ve demografik faktörlere ek olarak, yaş, eğitim düzeyi, dürtüsellik, düşük eğitim düzeyi, madde kötüye kullanımı, geçmişteki saldırganlık ve madde kötüye kullanım öyküsü gibi faktörler de dikkate alınır. Başka bir deyişle, ekolojik modelin bu düzeyi, bireyin şiddet mağduru veya faili olma olasılığını artıran özelliklerine odaklanmaktadır [7].

İlişkisel: Ekolojik modelin ikinci seviyesi, yakın sosyal ilişkilerin (örneğin, akranlar, yakın partnerler aile üyeleriyle olan ilişkiler vb.) şiddet mağduru olma ve şiddet uygulama riskini nasıl artırdığını araştırır. Bir kişinin en yakın sosyal çevresi olan aile üyeleri, akrabaları, arkadaşları, akranları davranışlarını etkiler ve şiddete yönelik deneyimler yaşamasına katkıda bulunur. Özellikle aile içi şiddet vakalarında ilişki boyutunun ayrı bir önem kazandığını söylemek mümkündür [8].

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Toplumsal : Ekolojik modelin üçüncü seviyesi, okullar, işyerleri ve mahalleler gibi sosyal ilişkilerin yerleşik olduğu topluluk bağlarını inceler ve bu ortamların şiddet mağduru veya faili olmakla ilişkilendirilen özelliklerini belirlemeye çalışır. Örneğin uyuşturucu kaçakçılığı, yüksek düzeyde işsizlik, yoksulluk, kurumsal desteğin az olması, yaygın sosyal izolasyon (örneğin, komşularını tanımayan veya yerel topluluğa karışmayan insanlar) gibi sorunlarla karakterize edilen toplulukların da şiddete maruz kalma olasılığının daha yüksek olduğu belirtilmektedir [8].

Sosyal : Ekolojik modelin dördüncü ve son düzeyi, şiddet oranlarını etkileyen daha büyük toplumsal faktörleri incelemektedir. Kültürel normların da dahil olduğu ekonomik ve sosyal çevreyi göstermektedir. Burada, şiddet için kabul edilebilir bir iklim yaratan, şiddete karşı ketlenmeleri azaltan ve toplumun farklı kesimleri arasında boşluklar ya da farklı gruplar ya da ülkeler arasında gerilimler yaratan ve sürdüren faktörler yer almaktadır. Şiddeti destekleyen kültürel normlar, kadınlar ve çocuklar üzerinde erkek egemenliğini kabullenen normlar, siyasi çatışmayı destekleyen normlar şiddetin sosyal özellikler boyutuna örnek durumlar olarak gösterilebilir [8,9].

Pandemi Döneminde Yaşlıya Yönelik Şiddetin Ekolojik Model Doğrultusunda İncelenmesi

Bilim ve teknolojiye bağlı olarak insan ömrünün ortalama yaşam süresi de giderek artmaktadır. 2050 yılında ortalama insan ömrünün 2010 yılı ile kıyaslandığında 72'den 75'e çıkacağı öngörülmektedir [10]. Bu durum genel popülasyon içerisindeki yaşlı nüfusun da giderek daha fazla bir orana sahip olacağına bir göstergesidir. Yaşlı nüfusundaki yaşanan bu artış yaşlılık ile ilgili olarak ortaya çıkan sorunlarla daha sık karşılaşılmasına zemin hazırlamaktadır. Yaşanan ya da yaşanması muhtemel sorunların başında gelen şiddet olgusu, toplumu oluşturan bütün bireyleri etkilemekle birlikte incinebilirliği daha fazla olan yaşlı popülasyonunda daha sık görülmektedir [11]. Pandemi süreci var olan şiddet riskini daha da fazla arttıran bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır

Dünya Sağlık Örgütü ve Birleşmiş Milletler, pandemi döneminde yaşlı istismarında artış konusunda uyarıda bulunmuştur [12]. Nitekim başta psikolojik istismar olmak üzere yaşlı yetişkinlere yönelik istismarın pandemi sürecinde %83.6'lık bir artış gösterdiği; her beş yaşlıdan birinin istismara uğradığı bildirilmiştir [13]. Üstelik şiddetteki bu tırmanış yalnızca yakın ilişki ve çevreden kaynaklanmamaktadır. Pandemi döneminde, bu döneme has bir şekilde toplumsal şiddet de artmıştır [14].

Yaşlılar, yaşlanmaya bağlı olarak gelişen fizyolojik değişimler ve kronik hastalıkların daha sık görülmesi nedeniyle covid enfeksiyonunun mortalite ve morbiditesi açısından risk grubunu oluşturmuştur. Bu durum, dikkatlerin yaşlılara odaklanmasına neden olmuştur. Özellikle pandeminin ilk dönemlerinde yaşlılara vurgu yapılmış, vaka sayıları açıklanırken 65 yaş üstü bireylere ilişkin veriler ayrıca sunulmuştur. Tüm dünyada ve ülkemizde toplumun geneline uygulanan izolasyon önlemleri yaşlılarda daha uzun süreli ve katı kurallarla uygulanmıştır. Önlemler kapsamında temel sosyal haklardan ilk önce ve uzun süre mahrum kalan kesim, yaşlılar olmuştur. Amaç yaşlıların sağlığını ve hayatını korumak olsa da alınan önlemler yaşlıların gereksinimlerini karşılamak için bağımlı hale gelmesine, yalnızlaşmasına ve sosyal izolasyona neden olmuştur. Sonuç olarak yaşlıların ihmaline ve istismarına açık bir zemin oluşmuştur. Ayrıca sosyal ve ekonomik açıdan engellenmeler yaşlılara yönelik yaş ayrımcılığının artmasına neden olmuştur [15,16]. Bunun yanında enfeksiyonu yaşlıların yaydığına ilişkin gelişen yanlış inanışlar da yaşlıların damgalanmasına neden olmuştur. Bu dönemde sosyal medyada ve haberlerde yaşlılara yönelik alaycı tutumların yer aldığı ve pandeminin başlangıcında paylaşılan sosyal içeriklerin yaklaşık %12'sinin yaşlı yetişkinlerin yaşamlarının daha değersiz olduğuna ilişkin paylaşımlar olduğu belirtilmektedir [14,17]. Yaşlılar, yaşlı olmanın bir kusur olarak değerlendirildiğini, bu durumun kendilerini olumsuz etkilediğini belirtmiştir [14].

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Pandemi öncesinde zaten var olan yaş ayrımcılığının bu dönemde arttığı ve yaşlıların toplumda saygınlıklarının azaldığı düşünülebilir.

Bireysel açıdan bakıldığında fiziksel ve ekonomik açıdan öz bakımlarını sürdüremeyen bazı yaşlılar ise zorunlu olarak evlerinden ayrılıp çocukları ile yaşamak durumunda kalmıştır. Hareket kısıtlılığı fiziksel olarak daha da güçsüzleşmelerine neden olmuştur. Tüm bunlar yaşlıların anksiyete, depresyon gibi ruhsal sorunlar yaşamasına zemin hazırlamıştır. Ayrıca hastalıkla ilgili haberlerde yaşlılığın vurgulanması Covid 19 kaygısını da artırmıştır. Yaşlıların tüm bu davranış ve sınırlamalar sonucunda kendilerini açık ceza evi mahkumu gibi hissettiği literatürde belirtilmektedir. Geniş ailelerde ise tüm aile üyelerinin evde olması yaşlıların düzen ve konforunun bozulmasına neden olmuştur [14,18]. Bireysel etmenlerin ihmal ve istismar koşullarına neden olduğu söylenebilir.

Psikiyatri Hemşireliği Girişimleri

Psikiyatri hemşirelerinin, şiddet mağduru ya da şiddet yönünden risk altında olan yaşlılara yönelik tıbbi bakım, destek ve danışmanlık sunmada üstlendikleri önemli görevleri vardır [19]. Psikiyatri hemşireleri üstlenmiş oldukları bu görevleri ekolojik model kapsamında değerlendirerek pandemi sürecinde özellikle birincil ve ikincil koruma düzeyinde müdahalelerde bulunabilirler. Ekolojik model şiddeti çok boyutlu ve bütüncül incelemektedir. Psikiyatri ve toplum ruh sağlığı hemşireleri de ekolojik model kapsamında hizmet alanları bütüncül bakış açısıyla değerlendirip risk gruplarına yönelik tanımlamaları gerçekleştirebilirler. Yaşlıyı kendi yaşam alanında gözlemlemek bireysel, ilişkisel ve toplumsal alanda doğrudan veri toplama imkanı sunmaktadır. Sosyal alanda ise yaşlı bireylerin şiddete yönelik bilgi, tutum ve inançlarının da tanınmasını yaparak şiddet riskini arttıran alanlara yönelik başta psikoeğitim olmak üzere girişimlerde bulunabilirler. Psikiyatri ve toplum ruh sağlığı hemşireleri yaşlı bireylerin içinde buldukları toplumun özelliklerini ve sosyo demografik yapısını göz önüne alarak şiddet riskine yönelik risk faktörlerini tanımlayabilir ve önleyici müdahaleler gerçekleştirebilirler. Yaşlı bireylerin içinde buldukları toplum içindeki eğitim kurumları, belediyeler, sivil toplum örgütleri ile işbirliği yaparak yaşlı bireylerdeki şiddet riskine toplumsal farkındalık kazandırılmasına öncülük edebilir, politika oluşturulmasına katkı sunabilirler.

Sonuç

Sonuç olarak ekolojik model doğrultusunda yaşlıların bireysel açıdan fiziksel aktivitede azalma ve kronik hastalık yönetimi ile ilgili sorunlar yaşadıkları, kendilerine yönelik olumsuz düşünce ve tutumları olduğu; ilişkisel açıdan yalnız kaldıkları, istismara maruz kalma risklerinin arttığı, toplumsal açıdan sosyal izolasyon yaşadıkları ve sosyal açıdan da damgalandıkları literatürde belirlenmiştir. Bu durum psikososyal açıdan desteklenmeleri gerektiğini düşündürmüştür. Toplum ruh sağlığı hemşirelerinin pandemi önlemleri doğrultusunda ekolojik model kapsamındaki alanlara yönelik çevrim içi, telefonla ya da yüz yüze müdahale programları geliştirmesi önemlidir. Bu programların multidisipliner olması ve toplum ruh sağlığı hemşirelerinin vaka yönetici olarak rol alması önerilebilir.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKLAR

1. World Health Organization . Elder Abuse. <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/elder-abuse> (Erişim Tarihi: 19.11.2021)
2. Yon Y, Mikton CR, Gassoumis ZD, Wilber KH. (2017). Elder abuse prevalence in community settings: a systematic review and meta-analysis. *Lancet Glob Health*; 5: e147–56.
3. Chang ES, Levy BR. (2021). High Prevalence of Elder Abuse During the COVID-19 Pandemic: Risk and Resilience Factors. *Am J of Geriatric Psychiatry*; 29(11): 1152–1159.
4. Yon Y, Ramiro-Gonzalez M, Mikton CR, Huber M, Sethi D. 2019. The prevalence of elder abuse in institutional settings: a systematic review and meta-analysis. *The European Journal of Public Health*; 29(1): 58–67.
5. Lök N. 2015. Türkiye’de Yaşlı İstismarı ve İhmal: Sistemik Derleme. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*; 7(2):149-156.
6. Tekkas Kerman K, Betrus P. (2020). Violence Against Women in Turkey: A Social Ecological Framework of Determinants and Prevention Strategies. *Trauma, Violence, & Abuse*; 21(3), 510–526. <https://doi.org/10.1177/1524838018781104>
7. Johnson Susan. (2011). An Ecological Model of Workplace Bullying: A Guide for Intervention and Research; 46. 55-63. 10.1111/j.1744-6198.2011.00213.x.
8. Krug EG et al. 2002. World Report On Violence And Health. Geneva, World Health Organization
9. Polat, O. (2017). Şiddet . Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi; 22(1), 15-34. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/maruhad/issue/27591/290653>
10. T.C. Sağlık Bakanlığı. Türkiye’de Sağlığa Bakış 2007. (Ed: Mollahaliloğlu S, Hülür Ü, Yardım N, Özbay H, Çaylan AK, Ünüvar N, Aydın S.). T.C. Sağlık Bakanlığı Yayın No: 710. Bölük Ofset Matbaacılık Ltd Şti, Ankara, 2007. https://sbu.saglik.gov.tr/Ekutuphane/kitaplar/200708281545440_sagligabakis20.pdf (erişim: 29.11.2021).
11. Şahin H. 2017. Yazılı basında aile içi şiddet mağduru yaşlılar. *Journal of International Social Research*; 10: 635-640. 10.17719/jisr.20175434628.
12. United Nations. 2020 “Unacceptable” – UN Expert Urges Better Protection of Older Persons Facing the Highest Risk of the COVID-19 Pandemic,
13. Chang E-S, Levy BR (2021). High Prevalence of Elder Abuse During the COVID-19 Pandemic: Risk and Resilience Factors. *Am J of Geriatric Psychiatry* 2021; 29(11): 1152–1159.
14. Doğançay G, Çopur Z. 2020. Yaşlı nüfusun COVID-19 salgınına ilişkin görüşleri: Giresun ili örneği. *Türk Coğrafya Dergisi*, 76: 59-74
15. Altın Z. 2020. Covid-19 pandemisinde yaşlılar. *Tepecik Eğit. ve Araşt. Hast. Dergisi*; 30(Ek sayı):49-57;
16. Atila Demir S. 2020. Salgın sürecinde yaşlı nüfus, sosyal dışlanma ve yaş ayrımcılığı. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*; 3(38):186-201).
17. Xiang X, Lu X, Halavanau, A, Xue J, Sun Y, Lai P, Wu Z. (2021). Modern Senicide in the Face of a Pandemic: An Examination of Public Discourse and Sentiment About Older Adults and COVID-19 Using Machine Learning. *The journals of gerontology. Series B, Psychological sciences and social sciences*, 76(4), e190–e200. <https://doi.org/10.1093/geronb/gbaa128>
18. Kaplan K, Demir Bolçay D. 2021. Covid-19 Pandemi Sürecinde Kısıtlı Serbest Zamanda Fiziksel Aktiviteye Katılan Yaşlı Bireyler Üzerine Nitel Bir Araştırma. *Ulusal Spor Bilimleri Dergisi*; 5(2): Erken Görünüm.
19. Baysan Arabacı L. 2021. Ruh Sağlığı İçin Tehdit: Şiddet. İçinde *Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Psikiyatri Hemşireliği Bakım Sanatı (Genişletilmiş 3. Baskı)*. İstanbul Tıp Kitapevleri: İstanbul,. Syf: 726- 746

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

ÇEVİRİMİÇİ PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİ EĞİTİMİNİN HEMŞİRELİK ÖĞRENCİLERİNDE

PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİ VE STRES DÜZEYLERİNE ETKİSİ: RANDOMİZE, TEK KÖRLÜ FAKTÖRİYEL ARAŞTIRMA

Araş. Gör. Dr. Gizem Beycan Ekitli, Hemş. Fatma Habeşoğlu

ÖZET

Amaç: Araştırmada hemşirelik öğrencilerine çevrimiçi bir sosyal medya platformu aracılığıyla verilen sorun çözme kuramı temelli problem çözme becerileri eğitiminin öğrencilerin çözme becerileri ve stres düzeylerine olan etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Araştırma kontrol gruplu ve tek körlü randomize, faktöriyel deneysel tiptedir. Bir hemşirelik fakültesinde okuyan öğrenciler evreni oluşturmuştur (N=1215). Örneklem belirleme yöntemi kullanılmayan araştırmada veriler, gönüllü 54 öğrenciden sağlanmıştır. Randomizasyonda öğrencilerin cinsiyet ve öntest ölçek puanları açısından benzer dağılımları koşul alınmıştır. Girişim grubuna çevrimiçi bir sosyal medya platformu (Instagram) aracılığıyla sorun çözme kuramı temelli problem çözme becerileri eğitimi verilmiştir. Tüm grup programları pilot uygulamanın ardından sekiz oturumda tamamlanmıştır. Veriler Problem Çözme Envanteri ve Algılanan Stres Ölçeği kullanılarak; ön-son ve izlem ölçümleriyle toplanmıştır. Ölçeğin güvenilirlik katsayısı sınırlanmıştır (Chronbach $\alpha > .80$). Veri analizinde tek yönlü ve tekrarlı varyans analizleri (2x3 Faktöriyel Anova), Friedman ve Wilcoxon sınamaları kullanılmıştır. İstatistiksel önemlilik düzeyi $p < 0.05$ kabul edilmiş, etki büyüklüğü η_p^2 ve Cohen r katsayısı ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: Araştırmada tekrarlı ölçümlerde gruplar arası farklılık incelendiğinde; Problem Çözme Envanteri boyutları açısından girişim grubu lehine anlamlı farklılık bulunmuştur (F(2-104): 5,005, $p < 0.05$). Eğitim sonrası girişim grubu öğrencilerinin Problem Çözme Envanteri toplam puanları anlamlı oranda artarken; izlem testlerinde düşmüştür. Eğitim uzun dönemde ölçek puanlarının olumlu değişimi açısından girişim grubu lehine kalıcı etki göstermiş; etki gücü grup X zaman etkileşiminde geniş olarak belirlenmiştir ($p < 0.05$). Geliştirilen eğitim programı, öğrencilerin Algılanan Stres Ölçeği puanlarını düşürmüş olmasına rağmen; farklı ölçümlerde gruplar arası farklılık saptanmamıştır.

Tartışma - Sonuç: Bulgular Instagram aracılığıyla sunulan sorun çözme kuramı temelli problem çözme becerileri eğitiminin, uzun vadede öğrencilerin problem çözme becerilerini geliştirdiğini göstermiştir. Eğitim öğrencilerin stres algılarını kısa ve uzun vadede olumlu şekilde düşürmesine rağmen, eğitimi almayan grupla anlamlı bir farklılık yaratmaması nedeniyle etkisizdir. Etkileşimi sınırlı sosyal medya araçlarının, patolojik olmayan yetişkinlerde kalıcı problem çözme becerilerinin kazandırılmasını hedefleyen araştırmacı ve uygulamacılar için etkili bir araç olabileceği saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Problem çözme becerisi; mobil sağlık hizmetleri; tele-psikiyatri

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

THE EFFECT OF ONLINE PROBLEM SOLVING SKILLS EDUCATION ON PROBLEM SOLVING SKILLS AND STRESS LEVELS OF NURSING STUDENTS: RANDOMIZED, SINGLE-BLIND FACTORIAL STUDY

Abstract

Aim: The current study aimed to determine the effects of a problem solving theory-based problem solving skills training given to nursing students through an online social media platform on solving skills and stress.

Method: A randomized, single-blind factorial trial was conducted with control group. Students who studying a nursing faculty was universe and volunteered students was sample (N=1200, n=54). In the randomization, homogeneity distributions of the students in terms of gender and pretest scale scores were considered. Cognitive behavioral theory-based problem solving skills training were applied to the intervention group by Instagram. Group programs were held over eight sessions after the pilot application. Data were collected using pre-/posttest and follow-up measurements with the Problem Solving Inventory and the Perceived Stress Scale. The reliability coefficient of the scale was tested (Chronbach's $\alpha > .80$). Data analyzed using test of 2x3 factorial analysis of variance, Friedman and Wilcoxon analyses. The statistical significance level was measured with $p < 0.05$, and effect size was measured with η_p^2 and Cohen's r . Ethical permissions were obtained.

Results: There were differences between groups in terms of total score (F(2-104): 5,005, $p < 0.05$). Problem Solving Inventory total scores of intervention group students increased significantly after the training, decreased significantly in follow-up measurements. Education had a permanent effect in terms of positive change in scale scores in the long term in favor of the intervention group ($p < 0.05$). Impact of the research was determined as large in the time-group interaction. Although the developed training program decreased the Perceived Stress Scale scores of the students; there was no difference between the groups in different measurements.

Conclusion: Findings showed that problem solving theory-based problem solving skills training offered through Instagram improved students' problem solving skills lastingly. The more negative perception of problem solving skills in short-term measurement may be due to increased awareness of the problem and not changing functional problem solving behavior and attitude yet. Although the education positively reduces the students' perception of stress in the short and long term, it is ineffective because it does not make a significant difference with the group that did not receive the tele-intervention. It has been determined that social media tools with limited interaction can be an effective tool for researchers and practitioners who aim to gain permanent problem-solving skills in non-pathological adults.

Keywords: Problem solving skills; mobile health services; tele-psychiatry

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Giriş

İnsan hayatının her alanında karşılaşılan zorluklar ve hedefe ulaşma yolunda düşünerek çözümlenmesi ve sonuca bağlanması gereken içsel ve dışsal tüm çatışmalar problem olarak tanımlanmaktadır [1]. Problem çözme ise mevcut durum ile ulaşılmak istenen durum arasındaki farkın anlaşılması ve mevcut durumdan rahatsız olunması ile başlar. Problemin fark edilmesiyle başlayan süreç ardından problemin tanımlanması, problemin çözümü için alternatiflerin belirlenmesi, en uygun alternatifin seçilmesi ve uygulanması basamaklarını içeren bilişsel ve davranışsal bir süreçtir [2].

Problem çözme becerisi, bireylerin yaşama, topluma ve değişime uyumunu sağlayan; bireyin birey olma ve zorluklarla baş etmesi için gerekli en önemli becerilerden biridir. Problem çözme becerisine sahip bireylerin yenilikçi, yaratıcı, esnek düşünebilen, kendine güvenen, cesaretli ve eleştirel bakış açısına sahip oldukları bilinmektedir [3]. Hemşirelikte problem çözme becerisi iş yaşamının getirdiği stres ve akut durumlarla baş etmenin yanı sıra hasta merkezli bakım sağlamak, farklı gereksinimlere sahip hastalara bakım vermek ve hasta bakım kalitesini arttırmak için gereklidir. Hemşirelik süreci ve problem çözüme kullanılan bilimsel metod basamakları incelendiğinde paralellik olduğu görülmektedir [4].

Hemşireliğin odağında olan problem çözme becerisi, hemşirelik eğitiminde öğrencilere kazandırılması hedeflenen çıktı değerlerindedir. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) hemşirelerin problem çözme becerisi kazandırılmış olarak mezun olmaları ve bakım hizmetlerinde problem çözme yaklaşımlarını uygulayabilmeleri gerektiğini vurgulamıştır [5]. Hemşirelik öğrencileri için problem çözme becerisinin önemi vurgulanmakla birlikte ülkemizde yapılan çalışmalarda öğrenci hemşirelerin problem çözme becerileri orta düzeyde bulunmuştur [6,7].

Problem çözme becerisi, stresle baş etmede kullanılan önemli araçlardan biridir ve stresle baş etmede etkili stratejinin kullanılması duyguların yönetimi, stresli durumun çözümü ve stresin olumsuz etkilerini azaltması açısından önemlidir. Fakat yapılan araştırmalar incelendiğinde öğrenci hemşirelerin stresi yönetmede işlevselliği düşük yöntemler kullanmaya eğilim gösterdikleri; sıklıkla kaçınma stratejisi kullanırlarken, etkili problem çözme becerilerini nadiren kullandıkları görülmüştür [8]. Hemşirelik öğrencilerinde artmış stres; profesyonel kimlik duygusuna zarar vermekte, düşünme ve karar verme becerisini etkileyerek akademik başarısızlığa sebep olmakta ve birçok fiziksel ve psikiyatrik rahatsızlığa yol açabilmektedir [9].

Amaç

Bu araştırmada hemşirelik öğrencilerine çevrimiçi bir sosyal medya platformu aracılığıyla verilecek sorun çözme kuramı temelli problem çözme becerileri eğitiminin öğrencilerin çözme becerileri ve stres düzeylerine olan etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem

Araştırma, hemşirelik öğrencilerine çevrimiçi bir sosyal medya platformu aracılığıyla verilecek sorun çözme kuramı temelli problem çözme becerileri eğitiminin öğrencilerin çözme becerileri ve stres düzeylerine olan etkisinin incelenmesi amacı ile tek körlü randomize ve kontrol gruplu deneysel tasarımlı tipte bir araştırmadır.

Araştırma Nisan-Eylül 2021 tarihleri arasında sürdürülmüştür. Belirlenen bir aylık başvuru sürecinde gönüllü kaydını oluşturan katılımcılara çevrimiçi ön test-son test ve izlem ölçümleri uygulanmıştır. Girişim grubu için eğitim faaliyetleri bir Instagram hesabı (üyeler dışında erişime izin verilmeyen) üzerinden uygulanmıştır.

Araştırma evrenini Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi'nde 2020-2021 eğitimi ve öğretim yılına kayıtlı 1215

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

öğrenci hemşire oluşturmuştur. Duyuru ve ön kayıt işlemlerinin tamamlanmasının ardından örneklem koşullarını sağlayan 54 gönüllü öğrenci; cinsiyetleri, problem çözme becerileri ve algılanan stres düzeyleri bazında dengeli dağılımları koşul alınarak kontrol ve girişim gruplarına randomize şekilde dağıtılmıştır. Bu basit tek körlü randomizasyon işleminde bir çevrimiçi seçim programından yararlanılmıştır. Araştırmaya dahil olma koşulları: gönüllü olmak, çevrimiçi etkinliklere katılımı sağlayacak teknolojik olanaklara ve üyeliklere sahip olmak, eğitim süresince problem çözme ve stresle etkili baş etme becerilerine etki edebilecek profesyonel bir destek almamak olarak belirlenmiştir. Power analiz sonuçları Tip.I hata miktarı 0.05, testin gücü 0.80 iken iki ortalama arasında anlamlı bir fark bulabilmemiz için her grupta gerekli olan en düşük örneklem hacmini 24 olarak (min örneklem hacmi=48) göstermiştir. Örneklemi oluşturan öğrencilerle yapılan ve bu araştırmada kullanılan girişimsel yapılmaya benzerlik gösteren herhangi bir çalışma bulgusuna rastlanmadığı için araştırma öncesinde istatistiksel parametrelere dayalı olarak örneklem hacminin belirlenmesi amacıyla teorik bir güç analizi uygulanmamıştır. Bu nedenle deneysel güç analizinin uygun olduğu araştırmada (Süt, 2011) post hoc olarak %95 güven aralığında, $d=0.05$ örnekleme hatası kapsamında hesaplanan araştırmanın gücü %83.0 çıkmıştır.

Araştırma verileri, kullanım ücreti ve lisansı gerektirmeyen çevrimiçi bir anket aracı ile (Googledocs) toplanmıştır. Pilot geri bildirimleri ile veri toplama araçlarının son kontrol ve düzenlemesi yapılmıştır. Verilerin toplanmasında aşağıda ayrıntılı olarak sunulan araçlar kullanılmıştır.

Kişisel Veri Toplama Formu: Bu form katılımcıların sosyodemografik özelliklerinin incelendiği beş, sağlık öyküsünün incelendiği iki ve problem çözme becerisi üzerinde etkisi olabilecek değişkenlerin belirlenmesine yönelik dört çoktan seçmeli sorudan oluşmaktadır.

Problem Çözme Envanteri : Heppner ve Peterson (1982) tarafından geliştirilen Problem Çözme Envanteri (PÇE) ölçek ergen ve yetişkinlerin problem çözme becerisi konusunda kendi algılayışını ölçen 35 maddeden oluşan 1-6 arası puanlanan likert tipi bir ölçektir. Ölçek Şahin ve ark. (1993) tarafından Türkçeye uyarlanmış ve Cronbach alfa tutarlılık katsayısı .88 olarak bulunmuştur [10,11]. Bizim araştırmamızda Cronbach alfa katsayısı .78'dir.

Algılanan Stres Ölçeği: Ölçek Cohen, Kamarck ve Mermelstein (1983) tarafından geliştirilmiş, Türkçe'ye Eskin ve ark. (2013) tarafından uyarlanmıştır. Algılanan Stres Ölçeği (ASÖ) kişinin hayatındaki birtakım durumların ne derece stresli algılandığını ölçmek için tasarlanmıştır [12,13]. Toplam 14 maddeden oluşan ölçek maddeler toplam puanı ve iki alt boyut (Yetersiz Özyeterlik Algısı, Stres Rahatsızlık Algısı) puanları üzerinden yorumlanmaktadır. Toplam puanın yüksek olması kişinin yüklendiği stresi yüksek olarak algıladığı şeklinde yorumlanmaktadır. Bizim araştırmamızda Cronbach alfa katsayısı .75'dir.

Girişimin İçeriği ve Uygulama: Çevrimiçi eğitimin içeriği *Sorun Çözme Yaklaşımı* temelli olarak yapılandırılmıştır. Sekiz hafta, haftanın üç günü sürdürülmüş eğitimin oturum başlıkları: Giriş ve Isınma, Probleme Yönelim-Sorunu Tanımlama, Öncelikli Sorunları Belirleme-Hangisinden Başlamak İstiyorum?, Sorunlar ve Şikayetlerin Yarattığı Kayıpları Fark Etme, Ulaşılabilir ve Gerçekçi Hedefleri Belirleme, Alternatifleri Üretme-Ne Yapabilirim?, Duyguları Düzenleyebilme, Deneme ve Keşfetme'dir.

İstatistiksel Analiz: Veri analizinde; tek yönlü ve tekrarlı varyans analizleri (2x3faktöriyel anova), Friedman ve wilcoxon sınamaları kullanılmıştır. Etki büyüklüğü η_p^2 ve Cohen r katsayısı ile değerlendirilmiştir. İstatistiksel önemlilik düzeyi araştırma kapsamında $p<0.05$ olarak kabul edilmiştir.

Araştırma ekibi ilgili yaklaşım ve alanda yetkinlik sahibidir ve ilgili eğitim katılımları ve sertifikaları etik kurullarca onaylanmıştır. İlgili rektörlük araştırma bilimsel etik kurul onayları (03-08/914) alınmıştır.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Bulgular

Girişim ve kontrol grubu öğrencilerinin PÇE ön test-son test puanları incelendiğinde anlamlı farklılık olduğu görülmüştür (Tablo.1). Buna göre öğrencilerin PÇE puan ortalamaları artmıştır ($p<0.05$). ASÖ ön test-son test puanları arasında anlamlı farklılık olduğu saptanmıştır ($p<0.05$). ASÖ Yetersiz Özyeterlik Algısı boyutu ön test-son test puanları incelendiğinde arasında anlamlı farklılık olduğu ve son test puan ortalamasının ön test puan ortalamasından daha düşük olduğu görülmüştür ($p<0.05$). ASÖ Stres Rahatsızlık Alt boyutu ön test-son test puanları incelendiğinde anlamlı farklılık olduğu ve son test puan ortalamasının ön test puan ortalamasından düşük olduğu görülmüştür ($p<0.05$).

Girişim ve kontrol gruplarında PÇE toplam puanları açısından farklı gruplarda yer alıyor olma değişkeninin kendi başına bir farklılık yaratmadığı, zaman ve 'grup x zaman' etkileşiminin istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmektedir ($p<0.05$)(Tablo.2). İleri analizler kapsamında yürütülen Bonferroni düzeltmesine göre zamanda anlamlı farklılığı yaratan değişken ölçeğin son test ölçümleridir. ASÖ toplam puanları açısından farklı gruplarda yer alıyor olma değişkeni ve 'grup x zaman' etkileşimi istatistiksel düzeyde anlamlı bir farklılık yaratmazken, zaman değişkeninin puan değişiminde etkili olduğu görülmektedir ($p<0.05$)(Tablo.2). İleri analizler kapsamında yürütülen Bonferroni düzeltmesine göre zamanda anlamlı farklılığı yaratan değişken ölçeğin ön test ölçümleridir.

Friedman testi sonucuna göre girişim grubu öğrencilerinin ASÖ YOB puanlarının farklı zamanlı ölçümleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmaktadır ($X^2 = 27,472$, $p<0,001$). Girişim grubu ASÖ YÖB puanları ön test ölçümlerinde anlamlı düzeyde yüksektir. Girişim grubunda ASÖ SAB puanlarında anlamlı farklılık saptanmamıştır ($p>0.05$) (Tablo 3).

Sonuç

Girişimler sonrası son testlerde girişim grubunda ASÖ puanlarının düşmesi ancak PÇE puanlarının anlamlı derecede artması araştırmanın önemli bulgularındandır. Etkileşimsiz ve yalnızca içerik paylaşımı ve kullanıcı yorumlarıyla asenkron olarak verilen eğitimin, öğrencilere daha çok bilişsel alanda katkı sağladığı düşünülebilir. Asenkron müdahalelerde etkileşim sağlanamaması etkililiğini azaltmaktadır [14]. Eğitimin tek senkron aracı olarak 'Soru – cevap etkinlikleri' ile bilişsel düzeydeki farkındalığın pekiştirilmesi sağlanmış olabilir. Öğrencilerin problemle baş etmek için yeterli becerilere sahip olmadıklarını düşünmelerine rağmen problemi daha iyi tanımlayabilmek ve farkında olmak öğrencilerin daha az stresli hissetmelerini sağlamış olabilir.

Bulgular Instagram aracılığıyla sunulan sorun çözme kuramı temelli problem çözme becerileri eğitiminin, uzun vadede öğrencilerin problem çözme becerilerini geliştirdiğini göstermiştir. Eğitim öğrencilerin stres algılarını kısa ve uzun vadede olumlu şekilde düşürmesine rağmen, eğitimi almayan grupla anlamlı bir farklılık yaratmaması nedeniyle etkisizdir. Etkileşimi sınırlı sosyal medya araçlarının, patolojik olmayan yetişkinlerde kalıcı problem çözme becerilerinin kazandırılmasını hedefleyen araştırmacı ve uygulamacılar için etkili bir araç olabileceği saptanmıştır.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA

1. Yılmaz, E., Karaca, F., & Yılmaz, E. (2009). Sağlık Yüksekokulu Öğrencilerinin Problem Çözme Becerilerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi*, 12(1), 38-48.
2. Aksan, N., & Sözer, A. (2007). Üniversite öğrencilerinin epistemolojik inançları ile problem çözme becerileri arasındaki ilişkiler. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(1), 31-50.
3. Şahin, Ç. (2004). Problem çözme becerisinin temel felsefesi. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, (10), 160-171.
4. Başar, G., Akın, S., & Durna, Z. (2015). Hemşirelerde ve hemşirelik öğrencilerinde problem çözme ve iletişim becerilerinin değerlendirilmesi. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 4(1), 125-147.
5. Taşçı, S. (2005). Hemşirelikte problem çözme süreci. *Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi* Hemşirelik Özel Sayısı, 14, 73-78.
6. Olgun, N., Öntürk, Z. K., Karabacak, Ü., Aslan Eti, F., & Serbest, Ş. (2010). Hemşirelik öğrencilerinin problem çözme becerileri: Bir yıllık izlem sonuçları. *Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 1(4), 188-194.
7. Karabulutlu, E. Y., Yılmaz, S., & Yurttaş, A. (2011). Öğrencilerin duygusal zekâ düzeyleri ile problem çözme becerileri arasındaki ilişki. *Psikiyatri Hemşireliği Dergisi*, 2(2), 75-79.
8. Çeviri, T. (2017). Hemşirelik öğrencilerinin algılanan klinik stres düzeyi, stres cevapları ve baş etme davranışları. *Journal Of Psychiatric Nursing*, 8(1), 32-39.
9. Şahiner, G., Açıköz, S., & Açıkkel, C. (2013). Hemşirelik Yüksek Okulu Öğrencilerinin Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi. *TAF Preventive Medicine Bulletin*, 12(6).
10. Heppner, P. P., & Petersen, C. H. (1982). The development and implications of a personal problem-solving inventory. *Journal Of Counseling Psychology*, 29(1), 66.
11. Şahin, N., Şahin, N. H., & Heppner, P. P. (1993). Psychometric properties of the Problem Solving Inventory in a group of Turkish university students. *Cognitive Therapy And Research*, 17(4), 379-396.
12. Cohen, S., Kamarck, T., & Mermelstein, R. (1983). A global measure of perceived stress. *Journal Of Health And Social Behavior*, 24(4), 385-396.
13. Eskin, M., Harlak, H., Demirkıran, F. ve Dereboy, Ç. (2013). Algılanan Stres Ölçeğinin Türkçeye uyarlanması: Güvenirlilik ve geçerlik analizi. *New/Yeni Symposium Journal*, 51(3), 132-140.
14. Beyhan, Ö. (2012). Asenkron eğitim. *Konya: Eğitim Kitapevi Yayınları*.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Tablo.1. Girişim ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin PÇE ve ASÖ Puan Ortalamalarına Göre Dağılımları (n=54)

Ölçek Puan Ortalamaları	Girişim Grubu	Kontrol Grubu	Toplam	Puan Aralığı	Dağılımın Normalliği	Gruplar Arası Farkın Anlamlılığı
Ön test	PÇE Toplam	88,17±28,50 (40-170)	94,26±23,00 (57-147)	91,11 ±25,94 (40-170)	32-192	p=0,135 t=-,860 p=0,394 ^a
	ASÖ Toplam	47,00±5,65 (31-56)	47,19±3,83 (41-54)	47,09±4,82 (31-56)	0-56	p=0,082 t=-,145 p=0,885 ^a
	ASÖ YÖB	22,71±4,29 (13-29)	21,65±3,22 (15-28)	22,20±3,82 (13-29)	0-28	p=0,318 t=1,020 p=0,312 ^a
	ASÖ SAB	24,28±4,56 (9-31)	25,53±3,62 (19-31)	24,89±4,15 (9-31)	0-28	p=0,004 MWU=316,0 Z=-,834, p=0,404 ^b
Son test	PÇE Toplam	106,25±18,38 (69-143)	102,61±14,38 (80-136)	104,50±16,53 (69-143)	32-192	p=0,856 t=-,805 p=0,425 ^a
	ASÖ Toplam	33,07±11,40 (22-69)	32,61±7,18 (20-48)	32,85±9,53 (20-69)	0-56	p=0,100 t=-,174 p=0,862 ^a
	ASÖ YÖB	11,67±9,86 (2-40)	10,96±6,52 (3-27)	11,33±8,36 (2-40)	0-28	p=0,001 MWU=331,0 Z=-,573 p=0,567 ^b
	ASÖ SAB	21,39±4,58 (15-30)	21,65±4,92 (13-33)	21,52±4,71 (13-33)	0-28	p=0,275 t=-,202 p=0,841 ^a
İzlem	PÇE Toplam	80,50±26,16 (37-152)	103,08±32,85 (53-164)	91,37±31,42 (37-164)	32-192	p=0,105 t=-,159 p=0,007^a
	ASÖ Toplam	33,64±9,26 (14-51)	36,39±11,53 (17-72)	35,11±10,43 (14-72)	0-56	p=0,100 t=-,440 p=0,287 ^a
	ASÖ YÖB	11,61±6,55 (2-31)	10,96±6,05 (2-27)	11,30±6,26 (2-31)	0-28	p=0,003 MWU=347,0 Z=-,295 p=,768 ^b
	ASÖ SAB	22,04±5,28 (10-31)	25,73±9,62 (14-64)	23,81±7,83 (10-64)	0-28	p=0,001 MWU=274,5 Z=-1,5 p=0,120 ^b

*PÇE : Problem Çözme Envanteri, ASÖ: Algılanan Stres Ölçeği, ASÖ YOB: Yetersiz Özyeterlik Boyutu, ASÖ SAB: Stres Algısı Boyutu ^a: Student t test, ^b: Mann Whitney U test

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Tablo.2. Araştırmanın PÇE ve ASÖ Etki Büyüklüğü Dağılımı

	Bağımsız Değişkenler ve Etkileşim	Kareler Toplamı	df	Kareler Ort.	F / p	η_p^2
PÇE TOPLAM	Gruplar arası					
	Grup	2816,1	1	2816,1	F: 3,200, p=0,079	
	Hata	45754,3	52	879,9		
	Grup içi					
	Zaman	6015,8	2	3007,9	F: 6,361, p= 0,002	0,109 ¹
	ZamanxGrup	4733,9	2	2367,0	F: 5,005, p= 0,008	0,088 ¹
Hata	49179,2	104	47 2,9			
ASÖ TOPLAM	Gruplar arası					
	Grup	34,9	1	34,9	F: ,368, p=0,547	
	Hata	4932,1	52	94,8		
	Grup içi					
	Zaman	6306,3	2	3153,2	F: 48,611, p= 0,001	0,483 ¹
	ZamanxGrup	93,8	2	46,9	F: ,723, p= 0,488	
Hata	6746,0	104	64,9			

*PÇE : Problem Çözme Envanteri, ASÖ: Algılanan Stres Ölçeği, ASÖ YOB: Yetersiz Özyeterlik Boyutu, ASÖ SAB: Stres Algısı Boyutu, F: 2x3 Faktorial Repeated Anova; Mauchly's Sphericity Assumed $p>0.05$

η_p^2 : Kısmi Eta Kare; ¹: Geniş etki gücü

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Tablo.3. PÇE ve ASÖ Puan Ortalamalarının Zaman Dizisinde Gruplar Arası Farklılığa Göre Dağılımı

Ölçek	Ölçüm Zamanları	GRUP	
		Girişim	Kontrol
ASÖ YOB	Öntest (1)	22,71±4,29 (13-29)	21,65±3,22 (15-28)
	SonTest (2)	11,67±9,86 (2-40)	10,96±6,52 (3-27)
	İzlem (3)	11,61±6,55 (2-31)	10,96±6,05 (2-27)
TEST	YOB (1) – (2)	T: 35,50 ^a Z: -3,817 p:0,001	T: 11,50 ^a Z: -4,171 p:0,001
	YOB (1) – (3)	T: 11,00 ^a Z: -4,376 p:0,001	T: 3,50 ^a Z: -4,281 p:0,001
	YOB (2) – (3)	T: 102,50 ^b Z: -,781 p:0,435	T: 1010 Z: -4,016 p:0,435
	Friedman	X ² :27,472, p:0,001	X ² :31,567, p:0,001
ASÖ SAB	Öntest (1)	24,28±4,56 (9-31)	25,53±3,62 (19-31)
	SonTest (2)	21,39±4,58 (15-30)	21,65±4,92 (13-33)
	İzlem (3)	22,04±5,28 (10-31)	25,73±9,62 (14-64)
TEST	SAB (1) – (2)	T: 73,50 ^a Z: -2,398 p:0,016	T: 31,00 ^a Z: -3,408 p:0,001
	SAB (1) – (3)	T: 85,50 ^a Z: -1,849 p:0,064	T: 144,00 ^a Z: -,802 p:0,423
	SAB (2) – (3)	T: 122,50 ^b Z: -,788 p:0,431	T: 78,00 ^b Z: -2,290, p:0,022
	Friedman	X ² :4,545, p:0,103	X ² :8,693, p:0,013

X²: Friedman Test Chi-square , T: Wilcoxon Signed Ranks Test, ^a: Positive Ranks, ^b: Negative Ranks

ASÖ: Algılanan Stres Ölçeği, ASÖ YOB: Yetersiz Özyeterlik Boyutu, ASÖ SAB: Stres Algısı Boyutu

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

UZAKTAN EĞİTİM ALAN SAĞLIK BİLİMLERİ ÖĞRENCİLERİNDE BİLİŞSEL SINAV KAYGISI VE ETKİLİ DEĞİŞKENLER

Araş. Gör. Dr. Gizem Beycan Ekitli, Hemş. Gamze Gale

ÖZET

Amaç: Araştırmada uzaktan eğitim alan sağlık bilimleri alanındaki üniversite öğrencilerinde bilişsel sınav kaygısı düzeyleri ve etkili değişkenlerin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı tipte nicel tasarımlı bir araştırma, derslere devam eden, sınav döneminde olmayan, araştırmaya katılmayı kabul eden sağlık bilimleri bölümü öğrencileri ile yapılmıştır (n=410). Bu kapsamda veriler; tıp fakültesi, hemşirelik fakültesi/yüksekokulları, diş hekimliği fakültesi, sağlık bilimleri fakültesi/yüksekokulları (ebelik, beslenme ve diyetetik, fizik tedavi ve rehabilitasyon, acil tıp teknisyenliği, anestezi teknikerliği) bölümlerinden sağlanmıştır. Veriler Bilişsel Sınav Kaygısı Ölçeği ile çevrimiçi olarak toplanmıştır. Yöntem, standart çevrimiçi araştırma kontrol listesi ile yapılandırılmıştır (Cherries). Verilerin değerlendirilmesinde sayı, yüzde ve ortalama değerlerden yararlanılmış, normal dağılıma uymayan ortalamalarda Kruskal Wallis ve Mann Withney U testleri kullanılmıştır. İstatistiksel önemlilik düzeyi $p < 0.05$ 'tir. Etik izinler alınmıştır.

Bulgular: Katılımcıların yaş ortalaması 21.38 ± 1.84 , %78.2'si kadın, %35.4'ü hemşirelik öğrencisi, %29.8'i 4.sınıf, %57.8'i büyükşehirde, %91.5'i ailesi ile birlikte yaşamaktadır. Uzaktan katıldıkları derslerden memnuniyet oranı %18.0'dir. Uzaktan eğitim sürecinde %50.2'si akademik olarak kendilerinden ne beklediğinden emin değilken; %84.4'ü mesleki derslerin ödevler-sınavlar aracılığı ile değerlendirildiğini, %83.7'si adil değerlendirilmediklerini, %91.0'i uygulama eksiği hissettiklerini ifade etmiştir. Uzaktan eğitimde akademik performansının düştüğünü bildirenlerin oranı %84.6'dır. Bilişsel Sınav Kaygısı Ölçeği puan ortalaması 51.3 ± 17.0 'dir. Bilişsel sınav kaygısı diş hekimliği fakültesi öğrencilerinde, ev arkadaşıyla birlikte yaşayanlarda, teknolojik olanaklara sahip olmayanlarda, ekonomik kaygı yaşayanlarda, eğitim kurumlarında bulaş riskine karşı fiziksel güven hissetmeyenlerde ve uzaktan eğitimden memnun olmayanlarda anlamlı düzeyde artmıştır ($p < 0.05$).

Tartışma - Sonuç: Bulgular sağlık bilimlerinde uzaktan eğitim memnuniyetinin çok düşük olduğunu, öğrencilerin neredeyse tamamının uygulama becerilerinde yetersizlik algıladığını göstermiştir. Öğrencilerin eğitim hedef ve çıktılarını kavrayamadıkları ve belki de bu nedenle önemli bir çoğunluğun akademik performanslarını düşük algıladığı saptanmıştır. Sağlık bilimleri öğrencilerinin pandemi dönemi uzaktan eğitim koşullarında ölçek ortalamasına göre düşük düzeyde bilişsel sınav kaygısı yaşamakta olduğu, kaygının özellikle fiziksel konfor ve güvenlik olanakları ve uzaktan eğitimden memnuniyete göre farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Diş hekimliği öğrencileri bilişsel kaygıyı daha yüksek oranda deneyimlemekteyken; bilişsel sınav kaygısının bu nedenle mükemmeliyetçi kişilik özelliğiyle olan ilişkisinden kaynaklanabileceği düşünülmüştür. Özellikle uzaktan eğitim müfredatları planlamalarında, öğrencilerin akademik ve fiziksel kaygılarına yanıt sağlayabilecek şeffaflıkta bir kurumsal yönetim anlayışı benimsenmesi bilişsel sınav kaygısının etkili yönetilmesi açısından yarar sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: Uzaktan eğitim, bilişsel sınav kaygısı, sağlık bilimleri, üniversite öğrencileri

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

DISTANCE EDUCATED HEALTH SCIENCE STUDENTS' COGNITIVE TEST ANXIETY AND EFFECTIVE VARIABLES

Abstract

Aim: The current study aimed to determine the levels and effective factors of cognitive test anxiety of long-distance educated university students in health sciences.

Method: A descriptive quantitative study was conducted with students who studying in health sciences. Students who volunteered and not in academic evaluation period was sample of the study (n=410). Study's data were collected from faculties of medicine, nursing, and dentistry and health sciences faculties/schools (midwifery, nutrition and dietetics, physical therapy and rehabilitation, emergency medical staff, anesthesia technician departments). Data were collected online with the Cognitive Test Anxiety Scale. The method is structured with a standard online research checklist (Cherries). The reliability coefficient of the scale was tested (Chronbach's $\alpha > .80$). Data analyzed using Mann Whitney U and Wilcoxon analyses. The statistical significance level was measured with $p < 0.05$. Ethical permissions were obtained.

Results: The mean age of the participants was 21.38 ± 1.84 year, 78.2% were women, 35.4% were nursing students, 29.8% were 4th graders, 57.8% were living in a metropolitan area, and 91.5% were living with their families. The satisfaction rate from distance education was 18.0%. While 50.2% of them are not sure what is expected of them academically in the distance education process; 84.4% stated that courses were evaluated through homework-exams, 83.7% of them believed they were not evaluated fairly by educators, and 91.0% of them felt lack of practice skills. The rate of those who stated that their academic performance decreased in distance education was 84.6%. The mean score of the Cognitive Test Anxiety Scale was 51.3 ± 17.0 point. Cognitive test anxiety increased significantly in; dentistry students, those living with their roommates, who did not have technological opportunities to attend distance education, who had economic pressure, who did not feel physical confidence in the risk of contamination in their educational institutions, and who were not satisfied with distance education ($p < 0.05$).

Conclusion: Findings showed that satisfaction with distance education in health sciences is very low, and almost all students perceive inadequacy in their practice skills. It was determined that the students could not comprehend the educational goals and outputs, and perhaps for this reason, a significant majority of them perceived their academic performance as low. It has been determined that health sciences students have a low level of cognitive test anxiety compared to the scale average in the pandemic period distance education conditions. Cognitive test anxiety levels differed physical comfort and security opportunities and satisfaction with distance education, accordingly. While dentistry students experienced cognitive anxiety at a higher rate; it was thought that cognitive test anxiety might arise because of perfectionist personality trait of dentistry students. In the planning of distance education curricula, adopting a transparent management approach that can respond to students' academic and physical anxieties may be beneficial in terms of effective management of cognitive test anxiety in pandemic periods.

Keywords: Distance education, cognitive test anxiety, health sciences, university students

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Giriş

Sınav kaygısı; öğrencilerin sınavlar ve değerlendirmeler öncesi, sırası ve sonrasında verdiği fiziksel, duygusal, bilişsel ve davranışsal tepkiler bütünüdür. Kendini gerçekleştirmeye yönelik yoğun düşüncelere sahip olmak bilişsel bileşeni, anlama ve anlamada sorunlara yol açan tepkiler duyuşsal bileşeni, gerginlik, titreme, terleme gibi belirtiler fiziksel bileşeni oluşturur. Cassady ve Johnson (2002), ölçme ve değerlendirmeye yönelik kaygı boyutunun yüksek olması, öğrencilerin öğrenme ve sınav deneyimlerini gösteren davranış ve inanç durumunu *bilişsel sınav kaygısı* olarak yorumlamıştır [1]. Hembree'ye (1988) göre, sınav kaygısının en önemli yordayıcısı bilişsel bileşendir [2]. Sınav kaygısı fiziksel, bilişsel ve psikososyal pek çok belirtileri görülmektedir. Sınavdan önceki belirtilerde iştahta azalma, mide problemleri, yorgun hissetme, kalbin daha hızlı atması gibi söylenebilir. Sınav esnasında ise, sınava odaklanmada problem yaşayarak, sorulara odaklanamama, çözemeyeceğini ve yetiştiremeyeceğini düşünme, terleme, gergin hissetme gibi belirtiler görülmektedir [3,4].

Olağan koşullarda bile sınav dönemleri öğrenciler için özenle ele alınması gereken bir durumken, mevcut pandemi koşullarından doğan birçok zorunlu değişiklik öğrenciler için birçok belirsizlik yaratmaktadır. Özellikle insan hayatıyla doğrudan çalışmak sorumluluğunda olan sağlık bilimleri öğrencileri için bu değişimin, başta uygulama becerileri olmak üzere birçok akademik alandaki yeterlikleri açısından endişe yarattığını gösteren araştırmalara rastlanmaktadır [5]. Olağan müfredatın dışına çıkılması, uzaktan eğitim sistem ve alt yapı sorunlarının yaşanması, öğrencilerin uzaktan eğitime katılmak için kullanabilecekleri araç ve internet bağlantısına ulaşması önündeki engeller gibi koşulların bu kaygıda etkili olduğu görülmektedir. Sağlık bilimi öğrencileri çevrimiçi eğitimin uygulamalı eğitim için yetersiz olduğunu, el becerisi gereken mesleki derslerde geri kaldıklarını ifade etmişlerdir [6, 7, 8, 9].

Artan kaygı etkili yönetilemediğinde bireysel baş etme sürecinde durumdan kaçma ve kaçınma davranışları, alkol ve madde kullanımı ve kendine zarar verme riski ortaya çıkabilir [10,11]. Covid-19 pandemisi sürecindeki uzaktan eğitim alan sağlık bilimleri öğrencilerinin bilişsel sınav kaygısı ve etkili değişkenlerinin incelenmesi bu nedenle önemli görülmüştür.

Amaç

Bu araştırmada uzaktan eğitim alan sağlık bilimleri alanındaki üniversite öğrencilerinde bilişsel sınav kaygısı düzeyleri ve etkili değişkenlerin belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Yöntem

Araştırma tanımlayıcı tipte nicel tasarımlı bir araştırma modelinde yürütülmüştür. Ulusal üniversitelerin tıp fakültesi, hemşirelik fakültesi/yüksekokulları, diş hekimliği fakültesi, sağlık bilimleri fakültesi/yüksekokulları (ebelik, beslenme ve diyetetik, fizik tedavi ve rehabilitasyon, acil tıp teknisyenliği, anestezi teknikerliği) bölümleri ve sivil toplum kuruluşları (Öğrenci Hemşireler Derneği-ÖHDER, Türk Hemşireler Derneği Öğrenci Komisyonu-THDÖK, Genç Diş Hekimleri Derneği, Anadolu Ebeler Derneği) aracılığı ile e-posta uygulamaları üzerinden 1 Mayıs-30 Temmuz 2021 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.

Bir yükseköğretim kurumunda sağlık bilimleri lisans programlarında eğitim alıyor olmak, pandemi nedeniyle uzaktan eğitim uygulamalarıyla öğretim etkinliklerine katılmış veya sürdürüyor olmak ve araştırmaya katılmaya

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

istekli ve gönüllü olmak araştırmaya dahil olma koşulları arasındadır. Evreni bilinen (10,000 üzeri) örneklem hacminin hesaplanması formülü aracılığı ile evreni temsil gücü bulunan örneklem sayısı 0,05 anlamlılık düzeyinde %95 güven aralığında en az 370 kişi olarak belirlenmiştir [12]. Örneklem dahil olma kriterlerini karşılayan 410 öğrenci ile araştırma tamamlanmış, bir örneklem seçim yöntemi kullanılmayarak gönüllülük esasıyla tüm katılımcıların verisi değerlendirilmiştir.

Araştırma verileri, kullanım ücreti ve lisansı gerektirmeyen çevrimiçi bir anket aracı ile (Googledocs) toplanmıştır. Pilot geri bildirimleri ile veri toplama araçlarının son kontrol ve düzenlemesi yapılmıştır. Verilerin toplanmasında aşağıda ayrıntılı olarak sunulan araçlar kullanılmıştır.

Kişisel Veri Toplama Formu: Araştırmanın bağımlı değişkenleri olan durumluk anksiyete ve akademik güdülenmeyi etkilemesi olası sosyodemografik özellikler (2 soru), eğitim ve öğretim koşul ve deneyimleri (4 soru), uzaktan eğitim deneyimleri (4 soru) ve uzaktan eğitime yönelik görüş ve tutumlarının belirlenmesine (20 soru) olarak sağlayacak toplam 30 sorudan oluşan bir veri toplama formudur.

Bilişsel Sınav Kaygısı Ölçeği: Özgün formu Cassady ve ark. (2002) tarafından geliştirilen ölçeğin Türk kültürüne uyarlanması ve psikometrik özelliklerinin belirlenmesi Bozkurt ve Beycan Ekitli (2017) tarafından yapılmıştır. BSKÖ tek boyutlu olup 4'lü Likert (1-Hiç Uygun Değil, 4-Tamamen Uygun) olarak değerlendirilmekte ve Türkçe versiyonu 23 maddeden oluşmaktadır [13,14]. Türkçe uyarlama çalışmasında Chronbach alfa değeri .93 olarak belirlenen ölçeğin bu araştırma kapsamındaki Chronbach alfa değeri de .93 olarak belirlenmiştir.

Verilerin Toplanması: Araştırmada veri toplama süreci Equator tarafından kullanıma sunulan ve çevrimiçi anket araştırmaları yöntem ve raporlama kılavuzu olarak kabul edilebilecek Checklist for Reporting Results of Internet E-Surveys (CHERRIES) doğrultusunda planlanmıştır [15]. Yalnızca araştırma ekibinin iki üyesinde giriş yetkisi bulunan ve başka bir kullanıcı ile paylaşılmayacak bir kullanıcı hesabı ile araştırmanın veri güvenliği sağlanmış, veri toplama sürecinin tamamlanmasının ardından bağlantı erişim adresine erişim sonlandırılmıştır.

İstatistiksel Analiz: Verileri değerlendirilirken tanımlayıcı istatistikler (sayı, yüzde, ortalama, standart sapma) kullanılmıştır. Sürekli sayısal değişkenler ortalama±standart sapma, kategorik değişkenler ise sayı ve yüzde ile ifade edilmiştir. Sürekli sayısal değişkenlerin normal dağılıma uygunluğu Shapiro Wilks testleri ile değerlendirilmiştir. Kategorik değişkenler bakımından farklılık olup olmadığı; dağılımın normale uygunluğunun değerlendirilmesinin ardından bağımsız gruplarda puan ortalamaları arasındaki farkın önemliliği testleri ile incelenmiştir. Araştırmada istatistiksel önemlilik düzeyi $p < 0.05$ olarak kabul edilmiştir.

Verilerin toplanması noktasında ilk olarak çalışmada kullanılan ölçeklerin belirlenmesi ve belirlenen bu ölçeklerin sahiplerinden izin alınması sağlanmıştır. Sonrasında üniversitenin etik kurulundan araştırmanın etik açısından uygun olduğuna dair 30.04.2021 tarihinde protokol no:953 sayılı onay alınmıştır. Bilişsel Sınav Kaygısı Ölçeği kullanımı için araştırmacıdan elektronik yazışma yoluyla izin alınmıştır. Çalışmaya gönüllük esasına dayalı olup, katılan öğrencilerden online yazılı onam alınmıştır.

Bulgular

Öğrencilerin sosyodemografik özelliklerine göre dağılımları Tablo.1'de verilmiştir. Katılımcıların yaş ortalaması 21.38 ± 1.84 yıl, %78.2'si kadın, %35.4'ü hemşirelik öğrencisi,

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

%29.8'i 4.sınıf, %57.8'i büyükşehirde, %91.5'i ailesi ile birlikte yaşamaktadır.

Öğrencilerin uzaktan katıldıkları derslerden memnuniyet oranı %18.0'dir. Bu süreçte yaklaşık her iki öğrenciden biri (%50.2) akademik olarak kendilerinden ne beklendiğinden emin değilken; %83.7'si adil değerlendirilmediğine inanmakta, %91.0'i uygulama eksikliği hissetmekte ve %84.4'ü mesleki derslerin yalnızca ödevler-sınavlar aracılığı teorik olarak değerlendirilmesinden rahatsız olmaktadır.

BSKÖ puan ortalaması 51.3 ± 17.0 (min=23.0, maks=92,0) puandır (Tablo.2). Çalışmaya katılım sağlayan öğrencilerin Bilişsel Sınav Kaygısı Ölçeği puan ortalamalarının okunan bölüme göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır ($p < 0.05$) (Tablo.3). Buna göre bilişsel sınav kaygısı en düşük olarak tıp fakültesi öğrencilerinde, en yüksek oranda diş hekimliği fakültesi öğrencilerinde bulunmuştur. Karşılaştırmalı analizler aradaki farkın bu iki gruptan kaynaklandığını belirlenmiştir. BSKÖ puan ortalamalarının pandemi sürecinde birlikte yaşanan kişiler bazında istatistiksel olarak anlamlı farklılık gösterdiği saptanmıştır ($p < 0.05$) (Tablo.3). Ev arkadaşı ile yaşayanlarda bilişsel sınav kaygısı puan ortalamaları anlamlı olarak diğer gruplara göre daha yüksektir ve farklılık bu gruptan kaynaklanmaktadır. BSKÖ puan ortalamaları uzaktan eğitimle aldıkları mesleki derslerden memnuniyet düzeylerine göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılık göstermektedir ($p < 0.05$) (Tablo.3). Bu derslerden memnun olmayanlarda bilişsel sınav kaygısı puanları diğer gruplara oranla anlamlı derecede yüksektir ve fark bu gruptan kaynaklanmaktadır. Bilişsel sınav kaygısı teknolojik olanaklara sahip olmayanlarda, ekonomik kaygı yaşayanlarda, eğitim kurumlarında bulaş riskine karşı fiziksel güven hissetmeyenlerde anlamlı düzeyde artmıştır ($p < 0.05$) (Tablo.3).

Tartışma ve Sonuç

Bulgular sağlık bilimlerinde uzaktan eğitim memnuniyetinin çok düşük olduğunu, öğrencilerin neredeyse tamamının uygulama becerilerinde yetersizlik algıladığını göstermiştir. Öğrencilerin eğitim hedef ve çıktılarını kavrayamadıkları ve belki de bu nedenle önemli bir çoğunluğun akademik performanslarını düşük algıladığı düşünülebilir. Alanyazında pandemi dönemi uzaktan eğitim memnuniyetine yönelik araştırma sonuçları bulgularımızla paralellik göstermektedir. Karadağ ve Yücel (2020) uzaktan eğitimle ilgili yaptığı çalışmada çalışmaya katılan lisans öğrencilerin Covid-19 sürecinde uzaktan eğitim memnuniyet düzeyinin çok düşük olduğunu ifade ederken [16], Kürtüncü ve ark.'ı (2020) Covid-19 pandemi döneminde hemşirelik öğrencilerini yaşadıkları sorunlarda, uzaktan eğitim sistemi ile derslerin verimliliği konusunda endişeli olan öğrenci oranını %85.3 olarak belirlemiştir [6].

Öğrencilere göre sağlık alanında uzaktan eğitimin en önemli handikabı klinik becerilerdeki tecrübe eksikliğidir. Araştırmanın bu bulguları, alanyazınla benzerdir. Karagöz (2020) tıp fakültesinde okuyan her üç öğrenciden birinin uzaktan eğitimle aldıkları mesleki becerilerinde eksiklik hissettiğini belirtmektedir [7].

Sağlık bilimleri öğrencilerinin pandemi dönemi uzaktan eğitim koşullarında ölçek ortalamasına göre düşük düzeyde bilişsel sınav kaygısı yaşamakta olduğu, kaygının özellikle fiziksel konfor ve güvenlik olanakları ve uzaktan eğitimden memnuniyete göre farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Diş hekimliği öğrencileri bilişsel kaygıyı daha yüksek oranda deneyimlemekteyken; bilişsel sınav kaygısının bu nedenle mükemmeliyetçi kişilik özelliğiyle olan ilişkisinden kaynaklanabileceği düşünülmüştür.

Araştırmalar bilişsel sınav kaygısı puanlarının kadınlarda daha yüksek olduğu ortaya koymaktadır [2, 17, 18].

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Bizim araştırmamız literatüre göre farklı sonuçlar sağlamıştır. Çalışmaya katılım sağlayan öğrencilerin bilişsel sınav kaygısı cinsiyete göre farklılık göstermemiştir.

Araştırma bulgularımıza göre; özellikle uzaktan eğitim müfredatları planlamalarında, öğrencilerin akademik ve fiziksel kaygılarına yanıt sağlayabilecek şeffaflıkta bir kurumsal yönetim anlayışı benimsenmesi bilişsel sınav kaygısının etkili yönetilmesi açısından yarar sağlayabilir. Akademik olarak kendisinden beklentilere yönelik bir müfredat programı ve klinik becerileri geliştirmeye yönelik güncel teknoloji ve araçların geliştirilerek yaygınlaştırılması önemlidir. Dış hekimliği fakültesi öğrencilerinin uzaktan eğitim koşullarında bilişsel sınav kaygısı açısından risk altında olduğu düşünülebilir. Korucuyu ve güçlendirici toplum ruh sağlığı hizmetleri açısından dikkate alınması gereklidir.

KAYNAKÇA

1. Cassidy, J. C., & Johnson, R. E. (2002). Cognitive test anxiety and academic performance. *Contemporary Educational Psychology*, 27(2), 270-295.
2. Hembree, R. (1988). Correlates, causes, effects, and treatment of test anxiety. *Review of Educational Research*, 58(1), 47-77. <https://doi.org/10.2307/1170348>
3. Türker, M. (2021). Uzaktan Eğitim Sürecinde Psikoeğitim Programlarının Ortaöğretim Öğrencilerinin Sınav Kaygısı Üzerindeki Etkisi. Yüksek Lisans Tezi, *Elazığ: Fırat Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü*
4. Çini, Soner. (2020). Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin Sınav Kaygısı Düzeyleri İle Çalışma Alışkanlıkları Düzeylerinin Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, *Konya: Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü*
5. García-González, J., Ruqiong, W., Alarcon-Rodriguez, R., Requena-Mullor, M., Ding, C., & Ventura-Miranda, M. I. (2021). Analysis of anxiety levels of nursing students because of e-learning during the COVID-19 Pandemic. *Healthcare* (Basel, Switzerland), 9(3), 252. <https://doi.org/10.3390/healthcare9030252>
6. Kürtüncü, M , Kurt, A . (2020). Covid-19 Pandemisi döneminde hemşirelik öğrencilerinin uzaktan eğitim konusunda yaşadıkları sorunlar . *Avrasya Sosyal Ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi* , Covid-19 Özel Sayısı 2 , 66-77.
7. Karagöz N ve ark. (2020). Bir tıp fakültesi öğrencilerinin pandemiye uzaktan eğitim ile ilgili davranışları ve sorunları pandemi sürecinde tıp eğitimi. *Jour Turk Fam Phy*; 11 (4): 149-158.
8. Beycan Ekitli, G ve Kaya D. (2020). Hemşirelik öğrencilerinin pandemi süreci kaygı düzeyleri ve akademik güdülenmeleri. Lisans Bitirme Tezi, İzmir: Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi.
9. Evcili, F., Güçlü, G., & Akkoyun, S. Distance education in pandemic: health services vocational school students' views and suggestions. *turkish journal of science and health*, 2(2), 82-88.
10. Ne'Eman-Haviv, V., & Bonny-Noach, H. (2019). Substances as self-treatment for cognitive test anxiety among undergraduate students. *Journal of psychoactive drugs*, 51(1), 78-84.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

11. Stanley, I. H., Boffa, J. W., Rogers, M. L., Hom, M. A., Albanese, B. J., Chu, C., ... & Joiner, T. E. (2018). Anxiety sensitivity and suicidal ideation/suicide risk: A meta-analysis. *Journal of consulting and clinical psychology*, 86(11), 946.
12. Yazicioglu, Y., & Erdogan, S. (2004). SPSS uygulamalı bilimsel araştırma yöntemleri. *Ankara: Detay Yayıncılık*.
13. Doğan, S., Beycan Ekitli, G., (2021). Evaluation of the psychometric properties of The Cognitive Test Anxiety Scale in Turkish university students. *International Journal of Caring Sciences* 14(1):233-243.
14. Bozkurt, S., Beycan Ekitli, G., Cassady, J., & Thomas C. (2017) Validation of the Turkish version of the Cognitive Test Anxiety Scale-Revised, *SAGE Open* January-March: 1-9.
15. Eysenbach, G. (2004). Improving the quality of Web surveys: the Checklist for Reporting Results of Internet E-Surveys (CHERRIES). *Journal of medical Internet research*, 6(3), e132.
16. Karadağ, E., & Yucel, C. (2020). Yeni tip Koronavirüs pandemisi döneminde üniversitelerde uzaktan eğitim: Lisans öğrencileri kapsamında bir değerlendirme çalışması. *Yükseköğretim Dergisi*, 10(2), 181-192.
17. Olatoye, R. A., & Afuwape, M. O. (2003). Test anxiety as a determinant of examination misdeemeanor among some Nigerian secondary school students. *Ibadan Journal of Educational Studies*, 3(182), 32-39.
18. Razor, L. T., & Razor, R. A. (1998). Test anxiety and study behaviour of community college students in relation to ethnicity, gender, and age. *California*.

Tablo 1: Öğrencilerin Sosyodemografik Özelliklerine Göre Dağılımı (n=410)

Sosyodemografik Özellikler	n	%
Cinsiyet (n=409)		
Kadın	320	78.2
Erkek	89	21.8
Okunan bölüm		
Hemşirelik	145	35.4
Tıp	91	22.2
Diş Hekimliği	56	13.7
Ebelik	46	11.2
Fizik Tedavi	43	10.5
Diğer (Sosyal Hizmetler, Odyometri, Sağlık Memuru, Acil Tıp Teknisyeni, Ergoterapi, Eczacılık, Beslenme ve Diyetetik, Dil ve Konuşma Terapisi)	29	7.1
Sınıf		
1.sınıf	98	23.9
2.sınıf	65	15.9
3.sınıf	103	25.1
4.sınıf	122	29.8
5. sınıf	15	3.7
6. sınıf	7	1.7
Pandemi sürecinde yaşanan yer (n=116)		
Büyükşehir	67	57.8
Şehir	30	7.3
Köy	10	2.4
Kasaba	9	2.2
Pandemi sürecini beraber geçirilen kişi		
Ailem ile birlikte	375	91.5
Ev arkadaşlarım ile birlikte	22	5.4
Evimde yalnız başıma	11	2.7
Yurtta arkadaşlarımla	2	0.5

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Tablo 2: Öğrencilerin Bilişsel Sınav Kaygısı Ölçeği Puan Ortalamalarına Göre Dağılımı (n=410)

Ölçek Puan Ortalamaları	Ss	Min	Maks	Puan Aralığı	α	Normal Dağılım	
Bilişsel Sınav Kaygısı Ölçeği (BSKÖ)	51.3	17.0	23.0	92.0	23-92	,960	p:0.001 Uygun değil

Tablo 3: Öğrencilerin Bilişsel Sınav Kaygısı Ölçeği Puan Ortalamalarının Çeşitli Değişkenlere Göre Dağılımı

Çeşitli Değişkenler	BSKÖ Toplam Puan Ortalaması						
	n	X	Ss	KW	MWU	Z	p
Cinsiyet							
Kadın	320	52.03	16.93		12470,0	-1,195	0.073
Erkek	89	48.74	17.54				
Okunan bölüm							
Hemşirelik	145	48.43	16.07	22,550			0.001
Tıp	91	47.85	16.81				
Diş Hekimliği	56	57.76	18.28				
Ebelik	46	54.06	15.12				
Fizik Tedavi	43	56.97	17.01				
Diğer	29	51.65	18.36				
Sınıf Düzeyi							
1. Sınıf	98	50.32	13.47	5,405			0.368
2. Sınıf	65	48.75	14.86				
3. Sınıf	103	50.89	17.58				
4. Sınıf	122	53.72	19.54				
5. Sınıf	15	56.93	20.64				
6. Sınıf	7	42.28	16.14				
Pandemi sürecinde yaşanan yer							
Büyükşehir	67	55.19	20.65	3,904			0.272
Şehir	30	46.63	13.25				
Kasaba	9	57.00	17.05				
Köy	10	56.00	22.66				

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Pandemi sürecinde birlikte yaşanan kişiler						
Yalnız						
Aile üyeleri	11	56.18	12.60	9,785		0.008
Ev arkadaşı	375	50.49	16.69			
<u>Katılınan uzaktan eğitim mesleki derslerinden memnuniyet düzeyi</u>	22	63.72	21.29			
Memnunum						
Kısmen memnunum						
Memnun değilim	89	48.34	15.32	16,98		0.001
	257	50.00	15.81			
	64	60.82	20.92			

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

BİLİŞSEL DAVRANIŞÇI MÜZİKAL RİTİM MÜDAHALELERİNİN ÖFKEYE ETKİSİ: RANDOMİZE, TEK KÖRLÜ FAKTÖRİYEL ARAŞTIRMA

Araş. Gör. Dr. Gizem Beycan Ekitli, Prof. Dr. Gönül Özgür

ÖZET

Amaç: Araştırma, bilişsel-davranışçı Gross Duygu Düzenleme Modeli'yle bütünleştirilmiş müzikal ritim programının, öfke duygusu açısından risk altında olduğu taramalarla belirlenen öğrenci hemşirelerde öfke ifadesi ve öfke tarzları üzerindeki etkisinin belirlenmesi amacıyla yürütülmüştür.

Yöntem: Araştırma üç kontrol grublu ve tek körlü faktöriyel randomize deneysel tiptedir. Bir hemşirelik fakültesinde okuyan ve sürekli öfke puanları ortalamasının üzerinde saptanan üçüncü sınıf öğrencileri hedef grubu oluşturmuştur (N=67). Araştırma verileri örneklem koşullarını sağlayan 38 öğrenciden sağlanmıştır. Girişim grubuna bilişsel-davranışçı müzikal girişimler uygulanırken kontrol gruplarının birine yalnızca müzikal ritim, diğerine yalnızca bilişsel-davranışçı girişimler uygulanırken; son kontrol grubuna herhangi bir girişimde bulunulmamıştır. Tüm grup programları pilot uygulamanın ardından beş oturumda tamamlanmıştır. Veriler Sürekli Öfke-Öfke İfadesi Tarzları Ölçeği ve alanyazın doğrultusunda geliştirilen kişisel bilgi formu kullanılarak; ön-son ve izlem ölçümleriyle toplanmıştır. Veri analizinde tek yönlü ve tekrarlı varyans analizleri (4x3 Faktöriyel Anova) kullanılmıştır. İstatistiksel önemlilik düzeyi $p < 0.05$ kabul edilmiş, etki büyüklüğü ϵ^2 ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: Araştırmada farklı girişimlerin Sürekli Öfke-Öfke İfadesi Tarzları Ölçeği puanlarına zaman serisindeki etkileri incelenmiştir: Sürekli Öfke (F(6-68): 22,639, $p < 0.05$), Öfke Kontrol (F(6-68): 9,024, $p < 0.05$), Öfke Dışa (F(6-68): 15,865, $p < 0.05$) ve Öfke İçte (F(6-68): 10,888, $p < 0.05$) boyutları açısından gruplararası anlamlı farklılık bulunmuştur. Geliştirilen öfke düzenleme programı, öfkenin tüm boyutlarında etkili olumlu değişiklikler yaratmıştır. İleri analizler değişikliğin Sürekli Öfke, Öfke Kontrol ve Öfke Dışa boyutlarında girişim grubu; Öfke İçte boyutunda ise ritim uygulamalarının yapılmadığı bilişsel-davranışçı kontrol grubu lehine olduğunu göstermiştir ($p < 0.05$). Araştırmanın etki gücü grup X zaman etkileşiminde güçlü ve çok güçlü olarak belirlenmiştir.

Tartışma - Sonuç: Müzikte ritim çalışmalarıyla bütünleştirilmiş Gross Duygu Düzenleme Modeli girişimlerinin kısa ve uzun dönemde; duygunun şiddeti, kontrolü ve dışa vurumu açısından öncelikli olarak tercih edilebilir etkide ve benzer girişimsel örneklerine göre daha güçlü bir özellik taşıdığı görülmüştür. Patolojik olmayan yetişkinlerde işlevsel öfke düzenlenmesinin kazandırılmasını hedefleyen araştırmacı ve uygulamacıların; hem fiziksel boşalmanın sağlanacağı ritim uygulamalarına hem de Gross Model temelli bilişsel-davranışçı yeniden yapılanmayı sağlayacak yaklaşımlara yer verecek planlamalar yapması önerilmektedir. Araştırma sonuçları özellikle toplum ruh sağlığı hemşirelerine yol gösterici olabilir.

Anahtar Kelimeler: Öfke; ritim; müzik; bilişsel-davranışçı; randomize kontrollü araştırma

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

EFFECTS OF A COGNITIVE BEHAVIORAL–INTEGRATED MUSICAL RHYTHMS INTERVENTION ON ANGER

A Randomized, Single-Blind Factorial Trial

Abstract

Aim: The current study aimed to determine the effects of a cognitive-behavioral– integrated musical rhythms intervention among nursing students at risk for experiencing anger.

Method: A randomized, single-blind factorial trial was conducted with three control groups. Students who studying a nursing faculty and has above average trait anger scores was sample of study (N=67, n=38). Cognitive-behavioral musical interventions were applied to the intervention group. While musical rhythm was applied to one of the control groups and cognitive-behavioral interventions were applied to the other; the last group received any intervention. Data were collected using pre-/posttest and follow-up measurements with The State-Trait Anger Expression Inventory and were analyzed using 4x3 factorial analysis of variance. The statistical significance level was measured with $p<0.05$, and effect size was measured with ϵ^2 .

Results: The effects of different interventions on The State-Trait Anger Expression Inventory scores in the time series were examined: There were differences between groups in terms of Trait Anger (F[6, 68]=22.64), Anger Control (F[6, 68]=9.02), Anger-Out (F[6, 68]=15.87), and Anger-In (F[6, 68]=10.89) ($p<0.05$). The new developed anger regulation program provided effective positive changes in all dimensions of anger. Advanced analysis showed that the change was in favor of the intervention group in the Trait Anger, Anger Control and Anger-Out dimensions, and in favor of the cognitive-behavioral control group in the Anger-In dimension ($p<0.05$). Impact of the research was determined as strong/very strong in the time-group interaction.

Conclusion: The newly developed intervention reduced students' tendencies to experience inappropriate expressions of anger more effectively and proved to have a stronger effect than other interventions. These effects have been proven in the short and long term. Compared with similar studies, the newly developed intervention had a higher significant influence and could most preferable. This intervention can be used to regulate non-pathological anger in adults and is recommended for researchers and practitioners who specialize in public mental health. The results of the research can be a guide especially for community mental health nurses.

Keywords: Anger; rhythm; music; cognitive-behavioral; randomized controlled trial

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Giriş

Duygular ve duygusal süreçler, bireylere fiziksel ve zihinsel yaşantılarda uyum becerisi sağlar [1]. Duyguların bilinçli ya da bilinçdışı kullanılması ile gerçekleşen duygu düzenleme, gerçeğe uygun değerlendirme ve tepki verme için önemlidir [2]. Öfke, doğası gereği genellikle zor yönetilen, olumsuz ve yararsız bir duygu olarak bilinir. Bu yanlış anlaşılan duyguların başında yer alan ve sıklıkla bastırılmaya ve engellenmeye çalışılan öfke, işlevsel düzenlenemediği durumlarda kişinin kendisine ya da çevresine yönelik hayati sonuçlara yol açabilmektedir [3]. Uygun düzenlenemeyen öfke sıklıkla somatize edilir ve fiziksel yükünü kalp ve damar hastalıkları ile ortaya koyar [4]. Özkıyım girişimleri, duygudurum bozuklukları, yeme-uyku bozuklukları, anksiyete bozuklukları ve alkol kötüye kullanımı gibi birçok ruhsal sorununun altında öfkenin etkisiz düzenlenmesi olduğu sonucuna varılmıştır [5, 6]avoidance, problem solving, reappraisal, rumination, and suppression.

Duyguyu tetikleyen bir düşünce otomatik şekilde ortaya çıkarken kişi çoğunlukla bunun farkında olmayabilir ya da duygu kelimelerle ifade edilemeyebilir. Bu noktada sözlü iletişimin dışında bir aracın duygu aktarımında kullanımı ve duygunun bu yolla dışa vurumu önemlidir [7]. Müzikal uygulamalar tasarruflu ve tedavi edici bir işlev görmektedir [8]. Günümüzde başlıca uygulama alanı ruh sağlığı ve hastalıkları olmakla birlikte; müzikal girişimler hasta veya sağlıklı birçok grupta yaygın şekilde kullanılmakta ve kendi kendine iyileşme aracı olarak da tercih edilmektedir [9, 10]. Kişi müzikle birlikte toplumsal olarak daha kabul edilebilir bir öfke ifadesi kullanır ve öfkeyi yıkıcı olmayacak bir şekilde ifade eder. Müziğin tedavideki en güçlü ögesi ritimdir (akt.) [11] ve ritmin fiziksel, sosyal ve psikolojik duruma -özellikle öfke düzenlemesine- etkisi kanıtlanmıştır (akt. Hakvoort & Bogaerts, 2013). Bütüncül bir felsefe barındırması nedeniyle müziğin, hemşirelik sürecine uyumlu sistematiği nedeniyle de bilişsel-davranışçı temelli girişimlerin terapötik kullanımı hemşirelik için uygundur ve önerilmektedir [10].

Amaç

Hastalık ve ölümle temas, hayati etkilerle sonuçlanabilecek görev sorumluluğun yükü ve klinik çatışmalar, şiddet riski, yetersizlik ve çaresizlik duyguları öğrenci hemşireleri bu duyguya karşı risk altında bırakabilir [13]. Öğrenci hemşirelerin öfkeyi etkili düzenleyebilmesi, sunulan bakımın kalitesi açısından önemlidir [14]. Bunun en etkili ve ekonomik yolla sağlanması açısından yeni araçların ve programların geliştirilmesi gereksiniminden yola çıkılarak bu araştırma planlanmıştır. Araştırmada bilişsel davranışçı temelli Gross Duygu Düzenleme Süreçleri Kuramı ile bütünleştirilmiş müzikal ritim girişimlerinin, sürekli öfke açısından risk altında olduğu tespit edilen genç yetişkinlerde (hemşirelik öğrencileri) öfke durumu ve davranışına etkisi incelenmiştir.

Yöntem

Araştırma nicel, tek körlü randomize ve üç kontrol gruplu 2x2 deneysel tasarımlı bir araştırma olarak planlanmıştır. Girişim öncesi öntest, girişim sonrası sontest ve izlem düzeni kullanılmıştır. Araştırmanın deneysel tasarımı Consort Model ile yapılandırılmıştır. Araştırmada hedef grubun belirlenmesi için yapılan tarama çalışmaları Nisan 2018'de öntest uygulaması olarak gerçekleştirilmiş, sontest verileri Mayıs 2018 ve izlem dönemi verileri Eylül 2018 tarihinde toplanmıştır.

Evren-Örneklem: Araştırmanın evreni 2017-2018 eğitim ve öğretim döneminde bir hemşirelik fakültesine kayıtlı 264 üçüncü sınıf öğrencisini kapsamaktadır. SÖÖİTÖ Sürekli Öfke boyutu puanları ortalamasının üzerinde (\bar{X} : 18.94, ss: 4.21) yer aldığı taramalar sonucu belirlenen 67 öğrenci araştırmanın hedef grubudur. Örneklem

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

dahil olma koşulları; ilgili hemşirelik fakültesinde üçüncü sınıfa kayıtlı ve devamlı öğrenci olmak ve müzikal bir uygulama için istekli ve gönüllü olmak yer almıştır. Araştırma bu hedef grup içerisinde örnekleme dahil olma koşullarını karşılayan 38 öğrenci, dört grup örnekleminde tamamlanmıştır. Örneklemin evreni temsil gücü izlem verileri toplanmasının ardından yapılan güç analizi verileri ile onanmıştır. Deneysel güç analizinin uygun olduğu araştırmada [15] posthoc olarak %95 güven aralığında, $d=0.05$ örnekleme hatası kapsamında hesaplanan araştırmanın gücü %88.0'dir.

Randomizasyon: Araştırmada basit randomizasyon uygulanmış ve randomizasyon işlemi tek körlüme ile kartlı randomizasyon yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın bağımlı değişkeni olan öfke duygusunun doğası göz önünde bulundurularak, grupların cinsiyet ve müzikal deneyimleri kontrol değişkeni olarak tüm gruplar için homojen olacak şekilde randomizasyona sokulmuştur. Randomizasyon sonrası grupların homojenliği ve öfke puanlarının normal dağılıma uygunluğu sınanmıştır ($p<0.05$).

Girişimin Yapılandırılması: Başarılı bir ritim atölyesi için birinci gereklilik; grup üyelerinin böyle bir çalışmaya hastalık özellikleri, kişisel nitelik ve motor beceriler açısından uygunluğunun bir uzman tarafından onaylanmasıdır. Bu nedenle deneysel girişim uygulaması bir psikiyatri hemşiresi ve bir müzik uzmanı ile gerçekleştirilmiştir. İkinci gereklilik ise kullanılacak çalgıların grup profiline uygunluğudur [16]. Bu açıdan araştırmada kullanılmasına karar verilen çalgılar; bendir, kajan, darbuka, ışıklı darbuka, shaker, tef, baget, zil, efekt grubu aletler, kabuklar ve rüzgar çanları olmuştur.

Ön Uygulama (Pilot): Örneklem koşullarını yerine getiren dört öğrenci ile (örneklemin %10'luk dilimi) ön uygulama yapılmıştır [17]. Hızlandırılmış beş oturum şeklinde sürdürülen ön uygulamada; oturumların yapısı, süresi, ilerleme şekli, kullanılan mekanın uygulamaya uygunluğu açısından değerlendirme yapılmıştır.

Uygulama: Uygulamaya ait tüm girişimler beş oturumda tamamlanmıştır. Girişim grubu (R+G+), geliştirilen yeni modelin denendiği gruptur. Ön testlerinin ardından bu grup ritim müzik uygulamalarının entegre edildiği Gross Model duygu düzenleme oturumlarına katılmıştır. Kontrol II (R-G+) grubu beş hafta boyunca Gross Model duygu düzenleme sürecinin yürütüldüğü bilişsel davranışçı girişimleri, Kontrol III (R+G-) grubu ise yalnızca müzik ritim çalışmalarını sürdürmüştür. Kontrol I (R-G-) grubu ön testlerin ardından hiçbir girişime katılmamıştır.

Ölçüm Araçları: Kişisel bilgi formu, öğrencilerin sosyodemografik özellikleri (5 soru), öfke düzenleme tutum ve geçmiş öyküleri (8 soru) ve müzikal eğilimlerine yönelik (4 soru) toplam 17 sorudan oluşmuştur.

Sürekli Öfke- Öfke İfadesi Tarzları Envanteri – (SÖÖİTÖ): Charles D. Spielberger tarafından 1988 yılında düzenlenen ölçek [18], Özer (1992) tarafından Türkçe'ye uyarlanmıştır. SÖÖİTÖ bu araştırma için geçerli ve güvenilir bir ölçme aracıdır (*Chronbach's alpha*: ,62- 86).

İstatistiksel analiz: Tek yönlü, tekrarlı ve 4*3 faktöriyel anova analizleri yapılmıştır. Levene Varyansların Homojenliği, Mauchly Sphericity ve Greenhouse-Geisser Önermeleri sınanmıştır. Post hoc analizler kapsamında Bonferroni, Dunnet T2 ve Sidak Düzeltmeleri kullanılmıştır. İstatistiksel önemlilik düzeyi $p<0.05$ olarak kabul edilmiş, bu anlamlılığın sınanması ve deneysel uygulanabilirliğinin onanması amacıyla etki büyüklüğü incelemeleri yapılmıştır. Bu incelemeler için varyans dağılımları ile ilişki gücü üzerindeki etki büyüklüğünü gösteren Epsilon Kare - ϵ^2 [19]there is confusion in the literature on the definition of effect size, and consequently the term is used inconsistently. We propose a definition for effect size, discuss 3 facets of effect size (dimension, measure/index,

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

and value değeri kullanılmış; Rea ve Parker'ın (1992) ϵ^2 sınıflandırması kabul edilmiştir [20].

Etik Gereklilikler: Bu deneysel araştırma Clinical Trial Registry (ClinicalTrials.gov – U.S. National Library of Medicine) tarafından NCT04174040 numarası ile kayıt altına alınmıştır. İlgili kurumdan etik kurul onayı alınmıştır (No: 105-2018). Katılımcıların sözlü ve yazılı onamları kayıt altına alınmıştır.

Bulgular

Girişimler sonrası yapılan son test ölçümleri, gruplar arasında SÖÖİTÖ puanlarının anlamlı değişiklik gösterdiğini ortaya koymuştur. Post hoc analizlerle ortaya çıkan farklılıkların; Sürekli Öfke boyutunda Girişim (R+G+) ve Kontrol I (R-G-) gruplarından; Öfke Kontrol boyutunda Girişim (R+G+) grubundan; Öfke Dışa boyutunda Girişim (R+G+) ve Kontrol III (R+G-) gruplarından; Öfke İçte boyutunda ise Kontrol I (R-G-) ve Kontrol II (R-G+) gruplarından kaynaklandığı saptanmıştır (Dunnett t; $p < 0.05$). İzlem ölçümleri ise iki boyutta ortaya çıkan anlamlı farklılığın; Sürekli Öfke boyutunda Girişim (R+G+) ve Kontrol I (R-G-) grupları, Öfke Kontrol boyutunda Girişim (R+G+) ve Kontrol II (R+G-) gruplarından kaynaklı olduğu göstermektedir (Tablo.1).

SÖÖİTÖ puanlarının bağımlı gruplarda tekrar zamanlı dağılımının gruplar arası dağılımı Faktöriyel Anova Analizleriyle incelenmiştir. Sürekli Öfke, Öfke Kontrol ve Öfke Dışa boyutu puan ortalamaları arasında zaman serisinde (ön-son-izlem) girişim grubu lehine anlamlı farklılık vardır (F: 22,639, F: 9,024, F: 15,865, $p = 0.000$, $p < 0.05$). Bu boyutlar açısından araştırma hipotezine ait önerme kabul edilmiştir. Öfke İçte boyutu puan ortalamaları arasında zaman serisinde (ön-son-izlem) anlamlı farklılık bulunmasına rağmen bu farklılık Girişim (R+G+) grubu lehine değildir. Farklılık yalnızca Gross Model temelli girişimlerin yer aldığı Kontrol II(R-G+) grubundan kaynaklanmıştır (F: 10,888, $p = 0.000$, $p < 0.05$). Öfke İçte boyutu puanları açısından araştırma hipotezi reddedilmiştir (Tablo.2).

Araştırma sonucunda yürütülen etki büyüklüğü incelemeleri SÖÖİTÖ'nün tüm boyutları için elde edilen anlamlı farklılığın güçlü ve çok güçlü bir etkiye sahip olduğunu ortaya koymuştur (Tablo.2). Bu sonuçlar ışığında araştırmanın teorik olarak istatistiksel anlamlılığının deneysel olarak da anlamlı etkiye sahip olduğu kabul edilmiştir [21]. Sürekli Öfke boyutu puanlarında ortaya çıkan değişimin %66.6'sı, Öfke Kontrol boyutu puanlarında ortaya çıkan değişimin %44.3'ü, Öfke Dışa boyutu puanlarında ortaya çıkan değişimin %58.3'ü ve Öfke İçte boyutu puanlarında ortaya çıkan değişimin %49.0'u zaman ve grup bağımsız değişkenlerinin etkileşimi altında ortaya çıkmıştır ($p < 0.05$).

Sonuç

Bulgular; müziğin ritim unsuru ile bütünleştirilerek sunulan Gross Duygu Düzenleme Süreçleri model temelli bu girişim aracının, kontrol gruplarında uygulanan diğer yöntemlere göre öfke duygusunun yaygınlığına ve duygunun kontrolüne olan olumlu etkisinin daha güçlü ve kalıcı olduğunu ortaya koymuştur. Ritim uygulamalarıyla yürütülen yöntemlerin öfkenin dışa vurulması eğilimi üzerindeki azaltıcı etkisi kısa vadede görülmekteyken, kalıcı etki açısından yetersizdir. Bu bulgular; ritim uygulamalarıyla birlikte yaşanan fiziksel boşalmanın sürekliliğinin sağlanması için bilişsel basamakta bir değişimin de gerekli olduğunu ve bu yönde planlanması gerektiğini düşündürmüştür. Öfkenin içe döndürülme eğilimini azaltmadaki en uzun etki Kontrol II (R-G+) grubunda, yalnızca bilişsel-davranışçı bir yeniden yapılandırmanın sağlandığı girişimler aracılığıyla elde edilmiştir. Öfkenin sürekliliği, kontrolü ve olumsuz dışa vurumuna yönelik etkili olumlu değişimin müzikal ritim unsuruyla bütünleştirilmiş Gross Süreç Model duygu düzenleme girişimleriyle elde edildiği görülmüştür (Tablo.2).

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Araştırmanın girişimsel aracının öğrencilerin öfke düzeyleri ve ifadeleri üzerindeki etkisi, farklı zaman ve gruplarda ayrı ayrı ve birlikte olacak şekilde incelenmiştir. En yüksek etki büyüklüğü değeri ($0.666 \epsilon^2$) öfke duygusunun yaygınlığını ve sürekliliğini vurgulayan SÖÖİTÖ - Sürekli Öfke boyutu için elde edilmişken; en düşük değer ($0.140 \epsilon^2$) ölçeğin Öfke Kontrol boyutunun bağımlı grup ölçümlerinde saptanmıştır (Tablo.2). Bulgular, araştırma kapsamında yeni bir araç olarak geliştirilen müzikte ritim unsuruyla bütünleştirilmiş Gross Duygu Düzenleme Model’li girişimlerin en önemli etkisinin, öfkenin bir kişilik özelliği olarak tanımlanabileceği eksenini olan Sürekli Öfke boyutu üzerine olduğunu göstermiştir. Öfkeye yönelik değişimin daha kolay kazanılması beklenen davranışçı yanıtlardan ziyade öfkenin kişilik yapılanması ve yaygın tutumu yansıtan Sürekli Öfke boyutunda ortaya çıkması şaşırtıcıdır.

Tüm grupların farklı zamanlardaki sonuçları birlikte incelendiğinde ortaya çıkan istatistiksel anlamlılığın ‘güçlü’ ve ‘çok güçlü’ bir etkiye sahiptir olduğu kabul edilebilir (ϵ^2 , $p < 0.05$, Tablo.2). Araştırmanın etki gücüne ait bulguları, aynı zamanda kabul edilen araştırma hipotezlerinin geçerli olduğu ve yöntem ve ölçüm aracı açısından bu örneklemede uygulanabilir bir nitelik taşıdığı şeklinde yorumlanabilir [21].

Geliştirilen Gross Süreç Model temelli müzikal ritim programı; öfkenin yaygınlığı ve şiddetini azaltmak, kontrolünü sağlamak ve saldırganca dışa döndürülmesini engellemek için öncelikli olarak kullanımı uygundur ve önerilmektedir. Programın öfkenin içe döndürülmesine yönelik olarak da etkili bir girişim olduğu ancak en etkili değişimi sağlayamadığı saptanmıştır. Bu açıdan yeni araştırmalarla geliştirilmesi önerilebilir. Toplum ruh sağlığı hemşirelerinin liderliğinde iyi oluşu koruma ve sürdürme için patolojik olmayan ancak risk altındaki yetişkinlerde kullanılacak bu program; kliniklerde hemşireler tarafından en yaygın kullanılan tedavi edici araçlarının başında olan müziğin, terapötik gücünü geliştirmek, bunu kolay ulaşılabilir ve tasarruflu ritim uygulamalarıyla sürdürebilmek adına farklı örneklem gruplarında sınıanabilir.

Kaynakça

1. A. Gürkan and G. Beycan Ekitli, "Alexithymia in the art of nursing," *Türkiye Klin. Psikiyatr. Hemşireliği - Özel Konular*, vol. 1, no. 1, pp. 80–86, 2015.
2. J. J. Gross, "The emerging field of emotion regulation: an integrative review," *Rev. Gen. Psychol.*, vol. 2, no. 3, pp. 271–299, Sep. 1998.
3. M. L. Dye and C. I. Eckhardt, "Anger, irrational beliefs, and dysfunctional attitudes in violent dating relationships," *Violence Vict.*, vol. 15, no. 3, pp. 337–350, 2000.
4. Y. Chida and A. Steptoe, "The association of anger and hostility with future coronary heart disease. A meta-analytic review of prospective evidence," *J. Am. Coll. Cardiol.*, vol. 53, no. 11, pp. 936–946, Mar. 2009.
5. A. Aldao, S. Nolen Hoeksema, and S. Schweizer, "Emotion-regulation strategies across psychopathology: A meta-analytic review," *Clin. Psychol. Rev.*, vol. 30, no. 2, pp. 217–237, Mar. 2010.
6. O. P. John and J. J. Gross, "Healthy and unhealthy emotion regulation: Personality processes, individual differences, and life span development," *J. Pers.*, vol. 72, no. 6, pp. 1301–1333, Dec. 2004.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

7. N. Eracar, *More than words & art therapy and creativity*, 1. Baskı. İstanbul: 3P Yayıncılık, 2014.
8. S. Saarikallio and J. Erkkilä, "The role of music in adolescents' mood regulation," *Psychol. Music*, vol. 35, no. 1, pp. 88–109, 2007.
9. G. Ducourneau, *Music therapy principles*. Ankara: Nobel Yaşam, 2016.
10. G. Ançel, "Therapeutic use of music and psychiatric nursing," *Türkiye Klin. Psichiatr. Nurs. - Spec. Top.*, vol. 2, no. 3, pp. 67–72, 2016.
11. M. K. Kramer, "A trio to treasure: The elderly, the nurse, and music," *Geriatr. Nurs. (Minneap.)*, vol. 22, no. 4, pp. 191–197, 2001.
12. L. Hakvoort and S. Bogaerts, "Theoretical foundations and workable assumptions for cognitive behavioral music therapy in forensic psychiatry," *Arts Psychother.*, vol. 40, no. 2, pp. 192–200, Apr. 2013.
13. K. Yamashita, M. Saito, and T. Takao, "Stress and coping styles in Japanese nursing students," *Int. J. Nurs. Pract.*, vol. 18, no. 5, pp. 489–496, Oct. 2012.
14. A. Han, J. Won, O. Kim, and S. E. Lee, "Anger expression types and interpersonal problems in nurses," *Asian Nurs. Res. (Korean. Soc. Nurs. Sci.)*, vol. 9, no. 2, pp. 146–151, Jun. 2015.
15. N. Süt, "Sample size determination and power analysis in clinical trials," *RAED J.*, vol. 3, no. 1–2, pp. 299–33, 2011.
16. L. Havoort, "A music therapy anger management program for forensic offenders," *Music Ther. Perspect.*, vol. 20, no. 2, pp. 123–132, Jan. 2002.
17. M. N. Esin, "Reliability and validity of data collection methods and tools," in *Hemşirelikte araştırma süreç uygulama ve kritik*, S. Erdoğan, N. Nahcivan, and M. N. Esin, Eds. İstanbul: Nobel Tıp Kitabevi, 2014, pp. 193–234.
18. C. D. Spielberger and E. C. Reheiser, "Assessment of emotions: anxiety, anger, depression, and curiosity," *Appl. Psychol. Heal. Well-Being*, vol. 1, no. 3, pp. 271–302, Sep. 2009.
19. K. Kelley and K. J. Preacher, "On effect size," *Psychol. Methods*, vol. 17, no. 2, pp. 137–152, Jun. 2012.
20. L. M. Rea and R. A. (Richard A. Parker, *Designing and conducting survey research : a comprehensive guide*, Fourth Edi. San Francisco, CA, USA: Jossey-Bass Publishers, 2014.
21. S. Kul, "Determining the sample width in clinical trials," *Ekstraplevral*, pp. 129–132, 2011.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Tablo.1. Girişim ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin SÖÖİTÖ Puan Ortalamalarına Göre Dağılımları (n=38)

Ölçek Puan Ortalamaları	Girişim (R+G+) Grubu	Kontrol I (R-G-) Grubu	Kontrol II (R-G+) Grubu	Kontrol III (R-G-) Grubu	Toplam	Puan Aralığı	Dağılımın Normalliği Shapiro Wilk	Gruplar Arası One Way Anova
Ölçek	Sürekli Öfke	25.33±2.45 (23-30)	24.90±3.70 (21-31)	25.70±4.60 (22-34)	25.00±2.92 (22-32)	10-40	p=0.057	F=0,102 p=0,958
	Öfke Kontrol	19.22±2.95 (15-24)	19.30±3.34 (15-24)	21.30±3.95 (15-26)	19.33±3.32 (16-25)	8-32	p=0.194	F=0,854 p=0,475
	Öfke Dışa	19.33±3.97 (16-29)	17.60±1.65 (14-22)	17.90±5.55 (12-31)	18.11±3.82 (13-27)	8-32	p=0.056	F=0,336 p=0,799
	Öfke İçte	17.78±2.59 (12-20)	19.60±3.40 (15-25)	19.20±3.01 (15-24)	18.67±3.00 (14-23)	8-32	p=0.054	F=0,645 p=0,592
Girişim Sonrası	Sürekli Öfke	18.56±3.81 (13-26)	29.20±3.01 (24-33)	22.10±4.09 (17-29)	23.67±2.29 (21-29)	10-40	p=0.068	F=16,382 p=0,000
	Öfke Kontrol	24.56±3.57 (10-26)	20.30±2.26 (18-25)	21.00±3.02 (16-25)	20.11±3.72 (15-25)	8-32	p=0.209	F=8,156 p=0,000
	Öfke Dışa	17.11±4.04 (15-29)	19.40±1.17 (17-21)	18.60±5.25 (13-30)	16.56±5.32 (13-27)	8-32	p=0.050	F=2,587 p=0,017
	Öfke İçte	17.11±1.96 (13-19)	21.10±2.85 (15-24)	14.80±2.86 (9-18)	19.33±1.87 (17-22)	8-32	p=0.134	F=12,215 p=0,000
İzlem	Sürekli Öfke	21.22±3.96 (15-27)	25.30±3.34 (20-30)	22.70±3.65 (18-30)	24.67±1.73 (22-27)	10-40	p=0.510	F=2,996 p=0,044
	Öfke Kontrol	22.11±2.52 (14-24)	18.10±2.13 (14-22)	21.00±3.46 (15-25)	18.78±3.03 (15-24)	8-32	p=0.174	F=3,274 p=0,033
	Öfke Dışa	16.56±3.47 (15-27)	18.90±1.20 (15-19)	18.20±4.49 (13-29)	18.44±3.84 (14-28)	8-32	p=0.066	F=0,473 p=0,703
	Öfke İçte	17.33±1.80 (14-20)	19.10±2.13 (16-22)	16.70±1.70 (14-19)	18.33±2.65 (14-22)	8-32	p=0.214	F=2,536 p=0,073

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Tablo.2 Araştırmanın SÖÖİTÖ Etki Büyüklüğü Dağılımı

SÖÖİTÖ	Bağımsız Değişkenler ve Etkileşim	Kareler Toplamı	df	Kareler Ort.	F / p	ϵ^2
SÜREKLİ ÖFKE	Gruplar arası	1361,623	37	142,477		
	Grup	337,027	3	112,342	F: 3,728, p= 0.020	0,248 ²
	Hata	1024,596	34	30,135		
	Grup içi	576,890	76	98,641		
	Zaman	82,645	2	41,322	F: 17,042, p= 0.000	0,334 ²
	ZamanxGrup	329,364	6	54,894	F: 22,639, p= 0.000	0,666 ⁴
	Hata	164,881	68	2,425		
Toplam	1938,513	113	241,118			
ÖFKE KONTROL	Gruplar arası	1118,767	37	107,219		
	Grup	244,522	3	81,507	F: 3,170, p= 0.037	0,219 ²
	Hata	874,245	34	25,712		
	Grup içi	270,541	76	31,602		
	Zaman	22,489	2	11,245	F: 5,537, p= 0.006	0,140 ¹
	ZamanxGrup	109,956	6	18,326	F: 9,024, p= 0.000	0,443 ³
	Hata	138,096	68	2,031		
Toplam	1389,308	113	138,821			
ÖFKE DIŞI	Gruplar arası	1537,904	37	58,424		
	Grup	53,274	3	17,758	F: 0,407, p= 0.749	
	Hata	1484,630	34	43,666		
	Grup içi	209,386	76	22,333		
	Zaman	2,000	2	1,000	F: 0,707, p= 0.459	
	ZamanxGrup	120,971	6	20,162	F: 15,87, p= 0.000	0,583 ³
	Hata	86,415	68	1,271		
Toplam	1747,290	113	80,757			
ÖFKE İÇTE	Gruplar arası	718,105	37	71,679		
	Grup	166,353	3	55,451	F: 3,417, p= 0.028	0,232 ²
	Hata	551,752	34	16,228		
	Grup içi	134,568	76	28,520		
	Zaman	18,515	2	9,257	F: 5,713, p= 0.005	0,144 ¹
	ZamanxGrup	105,860	6	17,643	F: 10,88, p= 0.000	0,490 ³
	Hata	110,193	68	1,620		
Toplam	852,673	113	100,199			

F: 4x3 Faktöriyel Tekrarlı Varyans Analizi p<0.05 ,

ϵ^2 : Epsilon Kare; ¹: Orta güçlü, ²:Göreceli güçlü, ³:Güçlü, ⁴: Çok güçlü

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

ŞİZOFRENİ VE BİPOLAR BOZUKLUĞU OLAN BİREYLERDE YEME FARKINDALIĞI VE YEME DAVRANIŞININ DEĞERLENDİRİLMESİ: ÖN ÇALIŞMA

Cengiz Cengisiz¹, Murat Urhan², Melek Türk¹, Ceren Akanalçı²

¹ Manisa Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi, Manisa

² Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Beslenme ve Diyetetik Bölümü, İzmir

ÖZET

Amaç: Bu çalışmada şizofreni ve bipolar bozukluğu olan bireylerde yeme farkındalığının, yeme davranışının (duygusal yeme (DY), kontrolsüz yeme (KY), bilişsel kısıtlama) ve yeme tutumunun belirlenmesi ve bu faktörlerin bireylerin beden kütle indeksi ile ilişkisinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Çalışmaya Manisa Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi'nde ayaktan tedavi ve rehabilitasyon alan şizofreni ve bipolar bozukluk tanısı almış remisyonda olan 30 hasta (8 kadın/22 erkek; 16 Şizofreni/14 Bipolar bozukluk) dahil edilmiştir. Beden ağırlıkları ve boy uzunlukları standartlara göre ölçülerek Beden Kütle İndeksleri (BKİ) hesaplanmıştır. Bireylerin yeme farkındalığının değerlendirilmesi için Yeme Farkındalığı Ölçeği-30 (YFÖ-30), yeme davranışının değerlendirilmesinde Üç Faktörlü Yeme Ölçeği-21 (TFEQ-R21) ve yeme tutumunun belirlenmesinde Yeme Tutum Testi-40 (EAT-40) kullanılmıştır. Kontrol grubu olarak yaş ve cinsiyet eşleştirilmesi yapılmış psikiyatrik hastalık hikayesi bulunmayan 30 sağlıklı birey çalışmaya dahil edilmiştir. Çalışma verileri değerlendirilirken tanımlayıcı istatistiksel metotların yanı sıra Ki-kare, Student-t testi ve Pearson Korelasyon Analizi kullanılmış, anlamlılık $p < 0.05$ olarak değerlendirilmiştir.

Bulgular: Araştırmaya katılan olguların yaş ortalaması 43.1 ± 9.78 yıl ve BKİ değerleri 28.9 ± 5.89 kg/m^2 olarak bulunurken bu değerler kontrol grubunda sırasıyla 43.5 ± 10.0 yıl ve 26.7 ± 3.83 kg/m^2 olarak belirlenmiştir ($p > 0.05$). Olguların %40'ı fazla kilolu, %33.3'ü obez, kontrol grubunun ise %36,7'si fazla kilolu, %23.3'ü obezdir ($p > 0.05$). YFÖ-30 ölçeğine göre hastaların yeme farkındalığı puan ortalamasının (3.2 ± 0.45) sağlıklı bireylerden (3.5 ± 0.40) anlamlı düzeyde daha düşük olduğu saptanmıştır ($p = 0.012$). Yeme davranışı değerlendirildiğinde ise bilişsel kısıtlama davranışı bakımından gruplar arasında farklılık saptanmazken olguların kontrolsüz yeme (44.1 ± 18.1) davranışı ve duygusal yeme davranışı (36.3 ± 22.2) puanlarının kontrol grubundaki bireylerden ($KY = 25.8 \pm 20.4$; $DY = 17.9 \pm 20.8$) anlamlı düzeyde daha fazla olduğu görülmüştür ($p < 0.01$). Yeme bozukluğu riski taşıyan bireylerin oranı kontrol grubunda %3.3 olarak bulunurken olgularda bu oran %16.7 olarak saptanmıştır ($p > 0.05$). Hastalarda BKİ değerinin artışıyla kontrolsüz yeme ($r = 0.374$, $p = 0.045$) ve duygusal yeme davranışının ($r = 0.411$, $p = 0.027$) anlamlı düzeyde arttığı bulunmuştur. Ayrıca şizofreni ve bipolar bozukluğu olan bireylerde yeme farkındalığının azalmasıyla kontrolsüz yeme ($r = -0.716$, $p = 0.000$) ve duygusal yeme davranışının ($r = -0.617$, $p = 0.000$) anlamlı düzeyde arttığı belirlenmiştir. Çalışma grubunda yer alan kadınların yeme bozukluğu riskinin erkeklere göre anlamlı olarak daha fazla olduğu görülmüştür ($p < 0.05$).

Tartışma-Sonuç: Bu araştırma yeme farkındalığının azalmasının ve yeme davranışındaki bozuklukların şizofreni ve bipolar bozukluğu olan bireylerde obezite, kardiyovasküler hastalıklar ve metabolik sendrom gelişimi için önemli bir risk faktörü olduğunu göstermektedir. Yapılan araştırmalar bireylerde yeme farkındalığının artırılmasının sorunlu yeme davranışlarının azaltılmasında ve ağırlık kontrolünün sağlanmasında yararlı olabileceğini ortaya koymuştur. Şizofreni ve bipolar bozukluğu olan bireylere sağlıklı beslenme eğitimleri ile birlikte yeme farkındalığının kazandırılması metabolik risklerin azaltılmasına yardımcı olabilir.

Anahtar Kelimeler: yeme farkındalığı, yeme davranışı, obezite, şizofreni, bipolar bozukluk

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

ABSTRACT

Aim: In this study, it was aimed to determine mindful eating, eating behavior (emotional eating (EE), uncontrolled eating (UE), cognitive restraint) and eating attitude in individuals with schizophrenia and bipolar disorder, and to examine the relationship between these factors and body mass index of individuals.

Method: Thirty patients (8 females/22 males; 16 schizophrenia/14 bipolar disorder) in remission diagnosed with schizophrenia and bipolar disorder who received outpatient treatment and rehabilitation at Manisa Psychiatric Hospital were included in the study. Body Mass Index (BMI) were calculated by measuring body weights and heights according to standards. The Mindfulness Eating Questionnaire-30 (MEQ-30) was used to evaluate the eating awareness of individuals, the Three-Factor Eating Scale-21 (TFEQ-R21) was used to evaluate the eating behavior, and the Eating Attitude Test-40 (EAT-40) was used to determine the eating attitude. As the control group, 30 healthy individuals, who were matched for age and gender, and who did not have a history of psychiatric disease, were included in the study. While evaluating the study data, Chi-square, Student-t test and Pearson Correlation Analysis were used as well as descriptive statistical methods, and the significance was evaluated as $p < 0.05$.

Results: While the mean age of the subjects participating in the study was 43.1 ± 9.78 years and BMI values were 28.9 ± 5.89 kg/m², these values were determined as 43.5 ± 10.0 years and 26.7 ± 3.83 kg/m² in the control group, respectively ($p > 0.05$). 40% of the cases were overweight, 33.3% were obese, while 36.7% of the control group were overweight and 23.3% were obese ($p > 0.05$). According to the MEQ-30 scale, the mindful eating point average of the patients (3.2 ± 0.45) was significantly lower than healthy individuals (3.5 ± 0.40) ($p = 0.012$). When the eating behavior was evaluated, there was no difference between the groups in terms of cognitive restraint behavior, while the uncontrolled eating behavior (44.1 ± 18.1) and emotional eating behavior (36.3 ± 22.2) scores of the subjects were significantly higher than the individuals in the control group ($UE = 25.8 \pm 20.4$; $EE = 17.9 \pm 20.8$). was found to be higher ($p < 0.01$). While the rate of individuals at risk of eating disorders was 3.3% in the control group, this rate was found to be 16.7% in the cases ($p > 0.05$). Uncontrolled eating ($r = 0.374$, $p = 0.045$) and emotional eating behavior ($r = 0.411$, $p = 0.027$) were found to be associated with the increase in BMI values in the patients. In addition, it was determined that uncontrolled eating ($r = -0.716$, $p = 0.000$) and emotional eating behavior ($r = -0.617$, $p = 0.000$) increased significantly with the decrease in mindful eating in individuals with schizophrenia and bipolar disorder. It was observed that the risk of eating disorders in women in the study group was significantly higher than men ($p < 0.05$).

Discussion-Conclusion: This study shows that decreased awareness of eating and disorders in eating behavior are important risk factors for obesity, the development of cardiovascular diseases and metabolic syndrome in individuals with schizophrenia and bipolar disorder. Studies show that raising awareness of eating in individuals can be beneficial in reducing problematic eating behaviors and providing weight control[1-3]. Eating awareness, together with healthy nutrition education, can help individuals with schizophrenia and bipolar disorder reduce metabolic risks.

Keywords: mindfulness eating, eating behaviour, obesity, schizophrenia, bipolar disorder

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

GİRİŞ

Şizofreni; bireyin gerçeği değerlendirme yetisinin bozulduğu, gerçeklerden uzak kendine özgü bir yaşantı sürdürdüğü, duygu, düşünce ve davranışlarda sorunların olduğu ruhsal bozukluktur [1]. Hezeyan, halüsinasyon, darmadağın düşünme, dağınık davranış ve negatif belirtilerden birinin veya daha fazlasının varlığı ile tanımlanmaktadır [2]. Gerçeklik algısında da önemli ölçüde bozulma görülmektedir. Kişinin gerçeği algılama kabiliyetinin yanında, düşüncelerinde, duygusal tepkilerinde ve diğer insanlarla ilişkilerinde de bozulmalar ortaya çıkmaktadır [3]. Bilişsel alanlarda bozulmaların da eşlik ettiği psikoz, kişinin hayatında önemli ölçüde yeti yitimine yol açmaktadır [2]. Bipolar bozukluk ise klasik tanımıyla, depresif ve manik ya da hipomanik dönemlerin olduğu, dönemler arası tamamen normal olan ya da minimal belirti düzeyleriyle beraber olduğu düşünülen, yüksek mortalite, morbidite ve hemen her alanda işlev kaybına yol açtığı bilinen ciddi bir ruhsal bozukluktur [4]. Psikotik bozuklukların dünya genelinde prevalansı 1000 kişide 7.49 olarak belirlenirken Türkiye’de 1000 kişide 8.9 olarak saptanmıştır, bipolar bozukluğun prevalansı ise %1 olarak belirlenmiştir [5].

Fazla kiloluluk ve obezite şizofreni hastalarında ve bipolar bozukluğu olan bireylerde genel popülasyona göre 4 kata kadar daha fazla görülmektedir ve obezite prevalansı yaklaşık %50 oranındadır. Obezite kardiyovasküler hastalıkların en önemli nedenlerinden birisidir ve psikotik bozukluğu olan hastalarda artan mortalitenin sebebi olarak gösterilmektedir. Bu hastalarda beklenen yaşam süresi genel popülasyona göre 15-20 yıl daha kısadır [6]. Obezite, şizofreninin doğal seyirinin erken dönemlerinde ortaya çıkar ve ilk dönem psikozu olan kişilerin önemli bir kısmı herhangi bir tedaviden önce fazla kiloludur. Önemli düzeyde ağırlık artışı (> %7) genellikle antipsikotik tedavisine başladıktan sonra 6-8 hafta içinde hızla ortaya çıkmaktadır. Ağırlık artışının çoğu tedavinin erken döneminde ortaya çıkarken, daha uzun gözlemsel çalışmalar ağırlık kazanımının daha yavaş bir oranda da olsa en az 4 yıla kadar devam ettiğini göstermektedir [7]. Metabolik değişiklikler arasında obezite ve dislipidemi psikotik bozukluğu olan bireylerde bilişsel bozukluklar ve fonksiyon kayıplarına en güçlü katkıyı yapan faktörlerdir. Obezitenin kökeninde temel olarak ikinci nesil antipsikotik ilaçlar bulunsa da fiziksel inaktivite, sağlıksız beslenme, madde kullanımı ve eğitim düzeyinin kötü olması gibi faktörlerde obezite riskini artırmaktadır [8]. Psikotik bozukluğu olan hastalarda diğer önemli sorun yeme bozukluklarıdır. Psikotik bozukluğu olan bireylerde yeme bozuklukları genel popülasyondan yaklaşık 5 kat fazla görülmektedir. Anoreksiya nervoza %1-4 arasında görülürken tıknırıcısına yeme atakları %5 20 arasında görülmektedir [9].

Yeme farkındalığı; ne yenildiğinden çok nasıl ve neden yeme davranışının oluştuğunu fark ederek, fiziksel açlık tokluk kavramını içselleştirip duygu ve düşüncelerin etkisinin farkında olarak, çevresel etmenlerden etkilenmeden ve besin seçimlerini yargılamadan o anda tüketilecek olan besine odaklanan yeme şeklidir. Yeme farkındalığında odak konu, kişinin yiyeceğin tadını ve dokusunu da içeren yeme konusundaki tam farkındalığıdır. Bu farkındalık genellikle yeme hızını yavaşlatabilmekte, besin aşermelerini azaltabilmekte, ağırlık kontrolünü sağlamaya yardımcı olmakta ve böylece vücut ağırlığı kontrolünün sağlanmasında etkin rol oynayabilmektedir [10,11]. Yeme farkındalığı, kişinin açlık türlerini tanımasını sağlamaktadır. Duyusal (hedonik) ve duygusal açlıktan ziyade hücresel açlığa göre beslenmeyi öğretmek hedeflenmektedir. Hücresel açlık, duygusal ve hedonik sinyallerden ayırt edilebilmektedir. Hücresel açlığın fark edilmesi ile besin tüketimindeki değişiklikler, enerji alımını azaltarak vücut ağırlığı denetiminde etkili olmaktadır [11]. Yapılan bir çalışmada yeme farkındalığının azalmasının bireylerin beden kütle indeksinde artışla ilişkili olduğu gösterilmiştir [12].

AMAÇ

Bu çalışmada şizofreni veya bipolar bozukluğu olan hastalarda; yeme farkındalığı düzeyinin değerlendirilmesi, kontrolsüz yeme, diyetle kısıtlama yapma ve duygusal yeme gibi yeme davranışlarının saptanması, yeme bozukluğu riskinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

YÖNTEM

Katılımcılar: Çalışmaya Manisa Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi'nde ayaktan tedavi ve rehabilitasyon alan şizofreni ve bipolar bozukluk tanısı almış remisyonda olan 30 hasta (8 kadın/22 erkek; 16 Şizofreni/14 Bipolar bozukluk) dahil edilmiştir.

Antropometrik Ölçümler: Hastaların ağırlık ve boy ölçümleri yapılmıştır. Ağırlık ölçümü hafif giysilerle ayakkabısız olarak yapılacaktır. Ölçümde 100 grama duyarlı dijital tartı kullanılmıştır. Boy ölçümü, hafif giysilerle ayakkabılı olarak boy ölçümü yapılmıştır. Baş dik, karşıya bakıyor, gözler ve kulaklardan geçen çizgi yere paralel, bacaklar düz ve kapalı, kollar yanda, omuzlar rahat, topuklar, kalça ve omuzlar duvara dayalı olarak Frankfurt düzleminde ölçülmüştür. Ölçüm için duvardan desteklenen bir boy ölçeği kullanılmıştır.

Yeme Farkındalığı Ölçeği: YFÖ-30 (Yeme Farkındalığı Ölçeği), yeme farkındalığı düzeyini ölçen bir ankettir. Bu ölçek ilk olarak Framson ve arkadaşları (2009) tarafından geliştirilen Mindful Eating Questionnaire (MEQ) ölçeği adı altında literatüre kazandırılmış olup [13], Türkçe geçerlilik ve güvenilirliği 2016 yılında Köse ve ark. [14] tarafından yapılmıştır. Ölçekte günlük yaşamdaki yeme farkındalığı düzeyini belirlemeye yönelik 30 adet soru bulunmaktadır. Her soru 1-5 arasında puanlandırılır. Puanlamada hiç seçeneği 1 puan, nadiren seçeneği 2 puan, bazen seçeneği 3 puan ve sık sık seçeneği 4 puan ve her zaman seçeneği 5 puan olarak kabul edilir. Ölçekte 20 adet ters madde bulunurken sadece 1, 7, 9, 11, 13, 15, 18, 24, 25 ve 27. sorular düz puanlandırılmaktadır. Ölçeğin alt faktörleri Disinhibisyon, Duygusal Yeme, Yeme Kontrolü, Odaklanma, Yeme Disiplini, Farkındalık ve Enterferans şeklinde 7 başlıkta toplanmıştır. Ölçeğin her bir alt boyutundan alınan yüksek puan bireyin ilgili alt boyutun değerlendirdiği özelliğe sahip olduğunu göstermektedir. Ayrıca ölçekten toplam yeme farkındalığı puanı hesaplanmaktadır. Ölçek puanlanırken alt boyutların ve toplam puanın ortalaması alınmaktadır. YFÖ-30 ölçeğinin yeme farkındalığını değerlendirmede Türkiye örneklemini için geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı olduğu gösterilmiştir [14].

Üç Faktörlü Yeme Ölçeği-21: Üç Faktörlü Beslenme Anketi (TFEQ-R21) ilk olarak Stunkard ve Messic tarafından 1985 yılında yemenin davranışsal ve bilişsel bileşenlerini ölçmek amacıyla geliştirilmiştir [15]. Anketin Türkçe geçerlik ve güvenilirliği Karakuş ve ark. tarafından yapılmıştır [16]. Bu anket ile kişilerin bilinçli şekilde yemeyi kısıtlama düzeylerini, kontrolsüzce yemek yeme seviyelerini ve duygu durumlarına göre yemeye yönelme durumlarını ölçmek mümkün olmaktadır. Anket 21 maddeden oluşmaktadır ve dörtlü likert şeklindeki şıkları 1= Kesinlikle yanlış, 2= Çoğunlukla yanlış, 3= Çoğunlukla doğru ve 4= Kesinlikle doğru şeklindedir. TFEQ-R21, kontrolsüz yeme, bilişsel kısıtlama ve duygusal yeme olmak üzere 3 alt ölçekli bir yapıdadır [16]. Kontrolsüz yeme (KY); acıklı olduğu anda veya yemekle ilgili dış bir uyarana maruziyet durumunda yeme üzerindeki özkontrolü kaybetme eğilimini ölçmektedir ve bu bölüm 9 madde içermektedir. Bilişsel kısıtlama (BK); vücut ağırlığını korumak için besin alımını kontrol etme eğilimini ölçer ve 6 maddeden oluşmaktadır. Duygusal yeme (DY); olumsuz duygu durumları (yalnızlık hissi, endişe, kaygı gibi) ile aşırı yemeye yönelme arasındaki ilişkiyi ölçer ve 6 madde içermektedir. Ölçeğin KY alt faktöründen alınabilecek en düşük puan 9, en yüksek puan ise 36, BK ve DY alt faktörlerinden alınabilecek en düşük puan 6, en yüksek puan ise 24'tür. Ölçeğin alt faktörlerinin herhangi birinden alınan puanın yüksek olması o faktörle ilişkili olan yeme davranışının yüksek olduğu sonucuna varılmaktadır [16].

Yeme Tutum Testi-40: Yeme Tutum Testi, yeme bozuklukları olan hastaların, yemek yemekle ilgili davranış ve tutumları ile normal bireylerdeki yeme davranışında olası bozuklukların belirtilerini ölçmek üzere yapılandırılmıştır. Asıl formu İngilizce olan Yeme Tutum Testi (YTT-40), 1979'da Garner ve Garfinkel [17] tarafından anoreksiya nervoza ve bulimiya nervoza belirtilerini objektif olarak ölçen bir kendini değerlendirme ölçeği olarak geliştirilmiştir. Klinik değerlendirmede daha ayrıntılı bilgi sağladığı gibi tedavi sonucu ortaya çıkan değişiklikleri de belirlemektedir. Diğer yandan ölçek, hastalık için yüksek risk grubunu oluşturan topluluklarda önceden tanı konmamış anoreksiya nervoza olgularını araştırmak amacıyla bir tarama aracı olarak da kullanılmaktadır. YTT için Türkçe geçerlik ve

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

güvenilirlik çalışmaları, 1989 yılında Işık Savaşır ve Neşe Erol tarafından yapılmıştır [18]. Bu çalışmalarda, beş faktör ortaya çıkmıştır: diyet yapma, bulimiya ve vücut büyüklüğü, zihninde yemek ile meşgul olmak, oral kontrol, yiyecekler hakkında çelişkili duygu ve düşüncelerdir. Maddeler; "daima", "çok sık", "sık sık", "bazen", "nadiren" ve "hiçbir zaman" seçeneklerinden oluşan 6 noktalı çoktan seçmeli dereceli bir ölçek şeklini ikinci düzenlenmesinde almıştır. Patoloji açısından her bir uç yanıt için 3, diğer seçenekler için 2 ve 1 puan verilerek değerlendirilmektedir. Derecelendirmenin puanlanmasıyla toplam puan elde edilir. 30 puan ve üzeri anlamlı olup toplam puan düzeyi psikopatoloji düzeyiyle doğrudan ilişkilidir.

Verilerin İstatistiksel Değerlendirilmesi

Çözümleme SPSS 25.0 programı ile yapılmıştır. Çalışma verileri değerlendirilirken tanımlayıcı istatistiksel analizlerin yanı sıra Ki-kare, Student-t testi ve Pearson Korelasyon Analizi kullanılmış, anlamlılık $p < 0.05$ olarak değerlendirilmiştir.

BULGULAR

Araştırmaya katılan olguların yaş ortalaması 43.1 ± 9.78 yıl ve BKİ değerleri 28.9 ± 5.89 kg/m^2 olarak bulunurken bu değerler kontrol grubunda sırasıyla 43.5 ± 10.0 yıl ve 26.7 ± 3.83 kg/m^2 olarak belirlenmiştir ($p > 0.05$). Olguların %40'ı fazla kilolu, %33.3'ü obez, kontrol grubunun ise %36,7'si fazla kilolu, %23.3'ü obezdir ($p > 0.05$).

YFÖ-30 ölçeğine göre hastaların yeme farkındalığı puan ortalamasının (3.2 ± 0.45) sağlıklı bireylerden (3.5 ± 0.40) anlamlı düzeyde daha düşük olduğu saptanmıştır ($p = 0.012$). YFÖ-30'un alt ölçekleri değerlendirildiğinde ise olguların duygusal yeme (3.5 ± 1.0) ve bilinçli beslenme puanlarının (2.7 ± 0.54) sağlıklı bireylerden anlamlı düzeyde (sırasıyla 4.1 ± 0.61 ; 3.0 ± 0.60) düşük olduğu belirlenmiştir. Katılımcıların YFÖ-30 ölçeği puanları Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1. Katılımcıların Yeme Farkındalığı Ölçeği-30 Puanları

	Olgular (n=30)	Kontrol Grubu (n=30)	p
Yeme Farkındalığı Puanı	3.2 ± 0.45	3.5 ± 0.40	0.012*
YFÖ-30 Alt ölçekleri			
<i>Düşünmeden Yeme</i>	3.4 ± 0.78	3.8 ± 0.78	0.057
<i>Duygusal Yeme</i>	3.5 ± 1.00	4.1 ± 0.61	0.002*
<i>Yeme Kontrolü</i>	3.6 ± 0.99	3.5 ± 0.80	0.644
<i>Farkındalık</i>	3.1 ± 0.63	3.3 ± 0.47	0.384
<i>Yeme Disiplini</i>	2.8 ± 0.79	3.0 ± 0.58	0.140
<i>Bilinçli Beslenme</i>	2.7 ± 0.54	3.0 ± 0.60	0.046*
<i>Enterferans</i>	3.5 ± 0.92	3.7 ± 0.88	0.478

* $p < 0.05$, Student t-testi

Katılımcıların yeme davranışı ve yeme tutumuyla ilgili veriler Tablo 2'de sunulmuştur. Yeme davranışı değerlendirildiğinde ise bilişsel kısıtlama davranışı bakımından gruplar arasında farklılık saptanmazken olguların kontrolsüz yeme (44.1 ± 18.1) davranışı ve duygusal yeme davranışı (36.3 ± 22.2) puanlarının kontrol grubundaki bireylerden ($KY = 25.8 \pm 20.4$; $DY = 17.9 \pm 20.8$) anlamlı düzeyde daha fazla olduğu görülmüştür ($p < 0.01$). Yeme bozukluğu riski taşıyan bireylerin oranı kontrol grubunda %3.3 olarak bulunurken olgularda bu oran %16.7 olarak

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

saptanmıştır ($p>0.05$). Çalışma grubunda yer alan kadınların yeme bozukluğu riskinin erkeklere göre anlamlı olarak daha fazla olduğu görülmüştür ($p<0.05$; veri tabloda gösterilmemiştir).

Tablo 2. Katılımcıların yeme davranışı ve yeme tutumunun değerlendirilmesi

	Olgular (n=30)	Kontrol Grubu (n=30)	p
Yeme Davranışı Alt Ölçekleri			
Kontrolsüz Yeme	44.1±18.10	25.8±20.4	0.001*
Bilişsel Kısıtlama	51.3±22.30	44.3±22.10	0.225
Duygusal Yeme	36.3±22.35	18.0±20.82	0.002*
Yeme Tutum Testi-40 Puanı	19.4±10.01	16.1±9.80	0.204
Yeme Bozukluğu			
	n (%)	n (%)	
Risk Var	5 (16.7)	1 (3.3)	0.097 [†]
Risk Yok	25 (83.3)	29 (96.7)	

* $p<0.01$, Student t-testi; [†]Fisher's Ki-Kare Testi

Hastalarda BKİ değerinin artışıyla kontrolsüz yeme ($r=0.374$, $p=0.045$) ve duygusal yeme davranışının ($r=0.411$, $p=0.027$) anlamlı düzeyde arttığı bulunmuştur. Ayrıca şizofreni ve bipolar bozukluğu olan bireylerde yeme farkındalığının azalmasıyla kontrolsüz yeme ($r=-0.716$, $p=0.000$) ve duygusal yeme davranışının ($r=-0.617$, $p=0.000$) anlamlı düzeyde arttığı belirlenmiştir. Bunun yanında olgularda yeme tutumunun bilişsel kısıtlama ile anlamlı ilişki gösterdiği saptanmıştır ($r=0.535$; $p=0.000$). Tablo 3'te katılımcıların yeme farkındalığı, yeme davranışı, yeme tutumu ve BKİ'leri arasındaki ilişkilerin değerlendirilmesi gösterilmiştir.

Tablo 3. Katılımcıların yeme farkındalığı, yeme davranışı, yeme tutumu ve BKİ'leri arasındaki ilişkilerin değerlendirilmesi

	1	2	3	4	5	6
1. BKİ	1	-0.323	0.374*	0.332	0.411*	0.048
2. Yeme farkındalığı		1	-0.716**	0.005	-0.617**	0.144
3. Kontrolsüz Yeme			1	0.293	0.678**	-0.050
4. Bilişsel Kısıtlama				1	0.150	0.535**
5. Duygusal Yeme					1	-0.137
6. Yeme Tutumu						1

* $p<0.05$, ** $p<0.0$; Pearson korelasyon analizi

TARTIŞMA-SONUÇ

Yeme farkındalığının azalmasının ve yeme davranışındaki bozuklukların şizofreni ve bipolar bozukluğu olan bireylerde obezite, kardiyovasküler hastalıklar ve metabolik sendrom gelişimi için önemli bir risk faktörü olduğunu

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

göstermektedir. Yapılan bir çalışmada tıknırcasına yeme davranışı olan bireylerde yeme farkındalığı puanının düşük olduğu ve daha yüksek duygudurum bozukluğu skoruna sahip oldukları belirlenmiştir. Ayrıca artmış yeme farkındalığı skoru daha düşük BKİ ve daha düşük yeme bozukluğu gelişme riski ile ilişkili bulunmuştur [19]. Demirbaş ve ark (2021) ise fazla kilolu ve obez kadınların normal beden ağırlığına sahip kadınlara göre yeme farkındalığı, düşünmeden yeme, yeme kontrolü, yeme disiplini ve enterferans skorlarının anlamlı olarak daha düşük olduğunu bulmuşlardır. Bunun yanında katılımcıların farkındalık alt ölçeği puanı ile beden yağ kütleleri, bel çevreleri ve BKİ'leri arasında anlamlı ilişki olduğu saptanmıştır [20]. Obez veya yeme bozukluğu olan bireylerde yapılan çalışmalar yeme farkındalığı eğitimlerinin ağırlık kaybının sağlanması ve yeme bozukluklarının giderilmesinde etkili bir yöntem olabileceğini göstermektedir. O'Reilly ve ark. (2014) yeme farkındalığı eğitimlerinin tıknırcasına yeme, duygusal yeme, dışsal yeme gibi obeziteyle ilişkili yeme davranışlarının tedavisinde kullanılabileceğini ve ağırlık kaybını sağlamada başarılı bir yöntem olabileceğini bildirmiştir [21]. Şizofreni ve bipolar bozukluğu olan bireylere sağlıklı beslenme eğitimleri ile yeme farkındalığının kazandırılması metabolik risklerin azaltılmasına yardımcı olabilir.

Kaynaklar

1. Öztürk O. (2001). Ruh Sağlığı ve Bozuklukları, 8. baskı, Nobel kitapevi, Ankara, sf; 217- 281.
2. American Psychiatric Association. Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (5th Edition). American Journal of Psychiatry. 2013.
3. Stahl SM. Stahl's Essential Psychopharmacology: Neuroscientific Basis and Practical Applications. Mens Sana Monographs. 2013.
4. Yeloğlu, ÇH., Hocaoğlu, Ç. (2017). Önemli bir ruh sağlığı sorunu: Bipolar bozukluk. *Mustafa Kemal Üniversitesi Tıp Dergisi*, 8(30), 41-54.
5. Binbay, T., Ulaş, H., Elbi, H., & Alptekin, K. (2011). Türkiye'de psikoz epidemiyolojisi: Yaygınlık tahminleri ve başvuru oranları üzerine sistematik bir gözden geçirme. *Türk Psikiyatri Derg*, 22(1), 40-52.
6. Shah, P., Iwata, Y., Caravaggio, F., Plitman, E., Brown, E. E., Kim, J., ... & Graff-Guerrero, A. (2019). Alterations in body mass index and waist-to-hip ratio in never and minimally treated patients with psychosis: A systematic review and meta-analysis. *Schizophrenia Research*, 208, 420-429.
7. Whicher, C. A., Price, H. C., Phiri, P., Rathod, S., Barnard-Kelly, K., Reidy, C., ... & Holt, R. I. G. (2019). Liraglutide and the management of overweight and obesity in people with schizophrenia, schizoaffective disorder and first-episode psychosis: protocol for a pilot trial. *Trials*, 20(1), 1-10.
8. Holt, R. I., & Peveler, R. C. (2009). Obesity, serious mental illness and antipsychotic drugs. *Diabetes, Obesity and Metabolism*, 11(7), 665-679.
9. Malaspina, D., Walsh-Messinger, J., Brunner, A., Rahman, N., Corcoran, C., Kimhy, D., ... & Goldman, S. B. (2019). Features of schizophrenia following premorbid eating disorders. *Psychiatry research*, 278, 275-280.
10. Barışkan, H., & Karakoç Kumsar, A. (2020). Sağlık bilimleri fakültesi öğrencilerinde abdominal obezite sıklığı ve yeme farkındalık düzeyleri. *Journal of Education and Research in Nursing*, 17, 162-169.
11. Özkan, N., & Bilici, S. (2018). Yeme davranışında yeni yaklaşımlar: sezgisel yeme ve yeme farkındalığı. *Gazi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 3(2), 16-24.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

12. Kes, D., & Can Cicek, S. (2021). Mindful eating, obesity, and risk of type 2 diabetes in university students: A cross-sectional study. *Nursing Forum*, 56(3), 483-489.
13. Framson, C., Kristal, A. R., Schenk, J. M., Littman, A. J., Zeliadt, S., & Benitez, D. (2009). Development and validation of the mindful eating questionnaire. *Journal of the American Dietetic Association*, 109(8), 1439-1444.
14. Köse, G., Tayfur, M., Birincioğlu, İ., & Dönmez, A. (2016). Yeme farkındalığı ölçeği'ni türkçeye uyarlama çalışması. *Bilişsel Davranışçı Psikoterapi ve Araştırmalar Dergisi*, 3, 125-134.
15. Stunkard, A. J., & Messick, S. (1985). The three-factor eating questionnaire to measure dietary restraint, disinhibition and hunger. *Journal of psychosomatic research*, 29(1), 71-83.
16. Karakuş, S. Ş., Yıldırım, H., & Büyüköztürk, Ş. (2016). Üç faktörlü yeme ölçeğinin Türk kültürüne uyarlanması: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *TAF Preventive Medicine Bulletin*, 15(3), 229-237.
17. Garner, D. M., & Garfinkel, P. E. (1979). The Eating Attitudes Test: An index of the symptoms of anorexia nervosa. *Psychological medicine*, 9(2), 273-279.
18. Savaşır, I., & Testi, E. N. Y. T. (1989). Anoreksiya Nervosa belirtileri indeksi. *Psikoloji Dergisi*, 7(23), 19-25.
19. Giannopoulou, I., Nikolaidi, MK., Daskou, S., Martyn, K., Ashani, P. (2020). Mindfulness in eating is inversely related to binge eating and mood disturbances in university students in health-related disciplines. *Nutrients*, 12(2), 396.
20. Demirbaş, N., Kutlu R., Kurnaz, A. (2021). The relationship between mindful eating and body mass and body composition in adults. *Annals of Nutrition and Metabolism*, 77, 262-270.
21. O'Reilly, GA., Cook, L., Metz, DS., Black, DS. (2014). Mindfulness-based interventions for obesity-related eating behaviors: a literature review. *Obesity Reviews*, 15(6), 453-461.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

ASMR VE PSİKOLOJİK İYİLİK HALİ: ALANYAZININ PERMA MODELİ KAPSAMINDA İNCELENMESİ

Satı Doğan¹ Yaren Eker²

¹Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı Öğretim Üyesi, İzmir

²Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Psikiyatri Hemşireliği Tezli Yüksek Lisans Programı Öğrencisi, İzmir

Öz

Psikolojik iyilik hali pozitif psikoloji ile ilişkilidir ve Martin Seligman'ın PERMA modeli bu kavramı ele alır. PERMA iyilik halini tanımlayan beş unsurun baş harflerinden oluşmaktadır; "P"-olumlu duygu, "E"-bağlılık, "R"-ilişkiler, "M"-anlam ve "A"-başarıyı göstermektedir. ASMR (Otonom Duyusal Meridyen Tepkisi) ise bireylerin belirli işitsel ve görsel tetikleyicilere cevaben kafa derisi, ense ve diğer alanlarda karıncalanma, statik benzeri hisler yaşadığı duyuşsal bir fenomendir. ASMR'nin olumlu etki, katılım ve sosyal bağlantı yoluyla izleyicilerin iyi oluşuna katkı sağlayabileceği düşünülmektedir. Bu derleme PERMA modeli kapsamında, ASMR'nin psikolojik iyi oluşa etkilerini gözden geçirmek amacıyla yapılmıştır. Bu doğrultuda mevcut literatür incelenerek sonuçlar raporlaştırılmıştır.

Anahtar kelimeler: asmr, psikolojik iyi oluş, perma

ASMR AND PSYCHOLOGICAL WELLNESS: AN EXAMINATION OF THE LITERATURE WITHIN THE SCOPE OF THE PERMA MODEL

Abstract

Psychological well-being is associated with positive psychology, and Martin Seligman's PERMA model addresses this concept. PERMA consists of initials of the five elements that define well-being; "P"-positive emotion, "E"-engagement, "R"-relationships, "M"-meaning and "A"-accomplishment. ASMR(Autonomous-Sensory-Meridian-Response) is a sensory phenomenon in which individuals experience tingling, static sensations in the scalp, neck, and other areas in response to certain auditory and visual triggers. ASMR can contribute to the well-being of the audience through positive influence, participation and social connection. This review was made to review the effects of ASMR on psychological well-being within the scope of the PERMA model. In this direction, the existing literature was examined and the results were reported.

Keyword: asmr, psychological well-being, perma

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

GİRİŞ

Youtube en popüler video paylaşım platformu olarak günümüzde oldukça önemli bir yer tutmaktadır. Bireyler bu mecrada bulunan birçok içerikten günlük hayatlarını daha pozitif yönde geçirebilmek adına yararlanabilmekte ve stresle baş etme yöntemleri veya uykuya dalma sorunlarına çözüm bulma gibi birçok psikolojik açıdan yararlı içeriğe ulaşabilmektedirler. Son yıllarda bu içeriklere yeni bir fenomen eklendi ve oldukça popüler kendine özgü bir alan oluşturdu. ASMR olarak bilinen bu trend fenomenin İngilizce açılımı Autonomous Sensory Meridian Response ve Türkçe açılımı Otonom Duyusal Meridyen Tepkisi şeklindedir. Fenomenin kullanıldığı çok sayıda video içeriği bulunmakta; videolar kullanıcılar tarafından uzun saatler boyunca ve seriler halinde izlenmekte, hatta sadece bu tarz videolardan oluşmuş özel ASMR Youtube kanallarının sayısı da giderek artmaktadır. Tüm bu popülerliğin ardından bilim insanları araştırmalar başlatmıştır ve yapılan çalışmalar sıklıkla ASMR'nin psikolojik durumların ve kronik ağrının semptomlarını yönetmeye ve azaltmaya yardımcı olmak için bir başa çıkma mekanizması olarak kullanıldığını yine uykuya dalmayı kolaylaştırması açısından tercih edildiğini ortaya koymuştur.

ASMR TANIM VE KÖKENİ

ASMR kelimesi 2010 yılında fenomen hakkında bir tartışma başlatmaya çalışan Jennifer Allen tarafından sözde bilimsel bir terim olarak ortaya çıkmıştır. Jennifer, insanların bir adı olmadan deneyimleri hakkında konuşmanın ürpertici ve utanç verici olduğunu düşündüğünden dolayı bu deneyime bir isim verdi ve böylece büyük hızla yayılan fenomene meşruiyet katacağını düşündü [1]. Artık ASMR ismi ile anılan yeni fenomen araştırmacılarında oldukça dikkatini çekti. Bugün, ASMR'nin heyecan verici videoları internette son derece popülerleşmiş durumda olmakla beraber YouTube'daki en eski ASMR videosu örneği de 2009 yılına dayanmaktadır [2]. Bu ilk örnek Maria adlı bir Rus kadın tarafından kurulan Gentle Whispering yani Nazik Fısıltılar adlı kanalda yayınlanmıştır. İçeriklerinde yatıştırıcı bulunduğu sesler ile videolar çekmeye karar veren, bugün ise 1,99 milyondan fazla takipçiye ulaşmış olan bu kanal hala içerik üretmeye devam etmektedir. Şu anda YouTube'de 1.79 milyondan fazla aboneye ve 33 milyona kadar görüntü alan ASMR videolarına sahip ASMR baskın kanalları olan binlerce video bulunmaktadır [3]. En popüler videoların çoğu, fısıltı ve kişisel ilgi (ör. saç kesimi) gibi kişilerarası tetikleyicilerin yanı sıra net sesler gibi daha soyut, kişi merkezli olmayan tetikleyicileri ve odaklanmış görevleri (ör. tırnak boyama) içerir [4].

Fenomeni biraz açacak olursak; Otonom Duyusal Meridyen Tepkisi (ASMR) bireylerin belirli tetikleyici işitsel ve görsel uyaranlara yanıt olarak kafa derisi, ense ve zaman zaman diğer alanlarda karıncalanma, statik benzeri bir his yaşadığı duyuşsal bir fenomendir [5]. Kafa derisinden kaynaklanan ve yanıtın gücüne bağlı olarak omurgadan aşağıya ve vücudun geri kalanına yayılabilen hoş bir karıncalanma hissi ile karakterizedir [6]. Genellikle bir rahatlama hissi eşliğinde, ASMR yaşayan birçok kişi, olumsuz ruh halini rahatlatmak ve uykuyu teşvik etmek için bu duyumu aktif olarak meşgul olur. Anekdote olarak birçok araştırmacıya göre insanlar bu duyumu farkındadırlar ancak bunun bir adı olduğunun veya diğer insanların da mutlaka deneyimlediğinin farkında değildirler [4]. ASMR videoları genellikle kamera karşısına geçen bir kişinin fısıltıyla ve çok yavaş konuşarak, yavaş el ve vücut hareketleri ile salınarak; kuaför, masör veya sizin için doktor randevunuzu ayarlayan bir asistan gibi profesyonel hizmet veren birini canlandırdığı içeriklerden oluşmaktadır. Bu canlandırmaları yapan içerik sahipleri, ASMR

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

sanatçısı anlamına gelen "ASMRtist" şeklinde bir tabir ile bilinmektedir [7]. ASMR sanatçıları mahremiyet ve yakınlık hislerine odaklanan ve bu hisleri yaratmak için çeşitli tekniklerle nesnelere ses çıkartan, yavaş el hareketlerini söyledikleri kelimeler ile senkronize eden kişiler olarak da özetlenebilir [8].

İYİ OLUŞ VE PERMA MODELİ

Pozitif psikoloji alan yazınının en temel ve önemli kavramlarından biri olan iyi oluş kavramı literatürde pek çok farklı şekilde tanımlanmış ve birçok yaklaşım sunulmuştur. Örneğin, Diener (1984) bakış açısı öznel iyi oluşu hazcı bir pencereden yorumlamakta ve olumlu duyguların daha çok yaşanması ve yaşamdan doyum alma gibi ölçütler üzerinde durmaktayken Ryff (1989) psikolojik işlevsellikten hareket etmekte ve iyi oluşun iyi hissetmekten farklı olduğuna vurgu yapmaktadır [9]. Ruhsal anlamda iyi olma durumunu ifade eden psikolojik iyi oluş; bilişsel, duyuşsal, davranışsal boyutlara ve bütüncül bir anlayışa sahiptir [10]. Literatürde iyi oluşun iki genel yaklaşım ile açıklandığı görülmektedir; öznel iyi oluş ve psikolojik iyi oluş. Aynı zamanda bu iki yaklaşım sırasıyla haz (hedonic) ve psikolojik işlevsellik (eudaimonic) olmak üzere iki farklı bakış açısını da yansıtmaktadır [11]. Eudaimonic araştırma geleneği veya psikolojik iyi oluş, iyi oluşun kişinin gerçek doğasını gerçekleştirmesinden oluştuğu inancını ifade eder ve iyi oluşu kişisel gelişim, içsel ihtiyaçlar ve anlamlı yaşam deneyimleri ile bağlantılı olarak kavramsallaştıran daha karmaşık bir görüş önerir [12].

İyi oluş kavramının sahip olduğu farklı yaklaşımlar araştırmacıları zaman içinde bu farklı yaklaşımların bütünleştirildiği modellere yöneltmiştir. PERMA modeli'de bu çok boyutlu iyi oluş modellerinden birisi olan ve Martin Seligman tarafından oluşturulan bir iyi oluş modelidir [9]. Seligman'ın Refah Teorisi, iyi oluşun hedonik ve eudaimonik görüşlerini bütünleştirir ve iyi oluşun bu iki bileşeni aynı anda bir bireyde mevcut olduğunda optimal iyi oluşun ortaya çıktığını öne sürer [13]. Seligman kuramını, ölçülebilir ve öğretilebilir olan ve baş harfleri bir araya geldiğinde PERMA ifadesini ortaya çıkaran beş bileşen üzerine inşa etmiştir: Olumlu duygular (positive emotions), bağlanma (engagement), olumlu ilişkiler (positive relationships), anlam (meaning) ve başarı (accomplishment) [14].

(P) Olumlu duygular: İyi oluşun ilk bileşeni olumlu duygulardır ve bu duygular öznel

olarak ölçülebilmektedirler [9]. Olumlu duygu, mutluluk, neşe, neşe duygusu ve iyi duyguların diğer birçok tanımlayıcısıdır [15]. Fredrickson'a göre olumlu duygular kişinin farkındalığını arttırmakta ve daha açık bir zihin yaratmaktadır [16]. Bunun yanı sıra olumlu duyguları deneyimleyen bireylerin yaratıcı düşünme becerilerinin daha belirgin olduğu, sıra dışı bilişsel bağlantılar kurabildikleri, olaylara daha bütüncül yaklaşabildikleri, güçlü bir dikkate sahip oldukları ve ayrıntıları fark edebildikleri görülmüştür. Olumlu duygular problem çözme ve stresle baş etme becerilerini, üretkenliği ve iş verimliliğini arttırabilmektedirler. Tüm bu artı yönler dolayısıyla olumlu duyguların fiziksel ve ruhsal sağlığı daha iyi bir seviyeye çıkardığını ve psikolojik iyi oluşu desteklediğini bize göstermektedir [9]. PERMA modelinin üzerinde durduğu bu olumlu mutluluk, haz, neşe, rahatlık olarak söyleyebiliriz [17,18].

(E) Bağlanma: Alan yazında akış kavramıyla da ifade edilebilen bağlanma, belirli bir faaliyetle, organizasyonla ya da

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

amaç ile derinden bir psikolojik bağlantılılık hali içinde olma şeklinde anlamlandırılmaktadır [19]. Yüksek düzeyde bağlanma kendini, zamanın nasıl geçtiğini anlayamayacak kadar bir etkinliğe kaptırma durumudur [17,18]. Bir aktiviteye yüksek düzeyde katılım göstermek aynı zamanda “akış” veya genel olarak “bölgede” olma hissi olarak da adlandırılır [20]. Csikszentmihalyi (1990) yaşamdaki en güzel zaman dilimlerini insanın hayata tam olarak angaje olması, kendisini tüm benliğiyle yaptığı işe veya etkinliğe vermesi, başka bir deyişle “akış” içinde olması olarak nitelemiştir. Hayata angaje olan insanlar yüksek içsel motivasyonlara sahiptirler [17,18].

(R) Olumlu/iyi ilişkiler: Olumlu bir ilişki, başkaları tarafından önemsenme, sosyal olarak bütünleşme ve desteklenme duygusu olarak anlaşılır ve bağlılık, sevgi ve başkalarıyla duyguları paylaşma duygusunu içerir [20]. Dolayısıyla olumlu ilişkilere sahip olmak, iyi hissetmenin ve iyi oluşun önemli bir parçası olarak görülmektedir [17,18]. Yapılmış çalışmalarda olumlu ilişkilerin insan yaşamında iyi oluştan hastalıklara eğilimli olmada azalmaya kadar pek çok önemli etkisi olduğuna dair bulgular yer almaktadır [14,17,18]

(M) Anlam: Seligman (2011) anlamı, bireyin kendinden daha büyük bir şeye aidiyet hissetmesi ve ona hizmet etme arzusu duyması olarak aktarmıştır. Kişinin yaşamının amacının farkında olması ile anlam yakından ilişkilidir [14,17,18]. Her insanın yaşamında bir anlamı vardır çünkü yaşamdan anlam çıkartmak, yaşama bir anlam adanmak tatmin duygusunu uyarır ve değerli bir yaşam sağlar. Steger, Frazier, Oishi ve Kaler (2006) yaşamın anlamını ölçmek üzere iki boyutlu bir kavramsal çerçeve ortaya koymuşlardır bunlar; mevcut anlam ve anlam arayışı şeklindedirler. Yaşamda anlam bulma; yaşam doyumu, sevgi ve mutluluk gibi ruh sağlığı değişkenleriyle pozitif ilişki kurmaktadır. Anlam arayışı ise depresyon, korku ve üzüntü gibi olumsuz ruh sağlığı değişkenleriyle pozitif ilişki kurar [21]. PERMA yaklaşımı da bireyin anlamlı ve amaçlı bir hayat yaşama algısının iyi oluşun üzerinde önemli bir konuma sahip olduğunu söylemekte ve kabul etmektedir [9].

(A) Başarı: PERMA modelinin son bileşeni olan başarı, bireyin hedeflere yönelik ilerleme kaydettiği ve hayatında bir başarı duygusuna sahip olduğu algısıdır (Seligman, 2011). Gerek nesnel gerekse öznel olarak ölçülebilmektedir. Yine Seligman’a (2011) göre kişinin gerçek başarılarından ziyade bir şeyi başarma arzusu (örneğin, azimli bir tutuma sahip olma) olarak tanımlanmaktadır [20]. Başarı hedef belirlemeyi gerektirmesinin yanı sıra bu hedefler için çalışmayı da gerektirmektedir. Aynı zamanda belirli becerilerde uzmanlaşmayı ve öz-yeterliliği de beraberinde getirebilmektedir [14]. PERMA modeli hedeflere ulaşmak için çalışma ve günlük sorumluluklarını yerine getirme hissini değerlendirmektedir [17,18]. Başarının anlamla da güçlü bir ilişkisi bulunmaktadır çünkü başarıları deneyimleyen birinin yoğun anlam duyguları türetmesi muhtemeldir [22].

PERMA MODELİ PENCERESİNDEN ASMR VE PSİKOLOJİK İYİLİK HALİ

1. Positive emotion: Kişinin farkındalığını arttırmakta ve daha açık bir zihin yaratmaktadır [9]. Alanyazında depresyon, stres ve kronik ağrısı olan bireylerin geçici rahatlama için bilinçli olarak ASMR’yi tercih ettikleri görülmektedir. Ve literatür ASMR deneyimleri sonrasında bireylerin olumlu duygularında bir artış etkisi yaşandığını söylemektedir [23]. 2. Engagement: Yerine, akış kavramı da kullanılabilir [9]. ASMR için de önem az eden akış: Zamanın nasıl geçtiğini anlayamayacak kadar bir etkinliğe kapılmak olarak tanımlanmaktadır [9]. ASMR de benzeri durum elde edilerek indüklenmektedir. Nitekim Barrat ve Davis yapmış oldukları çalışmada

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

ASMR'nin başkaları tarafından gerçekleştirilen benzer yoğun odaklanmayı ortaya çıkardığını ve zamanın nasıl geçtiği konusundaki farkındalığı azaltarak akış benzeri bir durum elde ettiğini bildirmişlerdir[5]. 3.Relationships: Sevilme, destek ve değer görme dolayısıyla olumlu ilişkilere sahip olma, iyi oluşun önemli bir parçasıdır [9]. ASMRtistler, dokunsal karıncalanma hisleriyle sakinleştirici, rahatlatıcı vb. yöntemlerle sosyal bakım biçimlerini simüle edebilir. Poerio ve arkadaşlarının (2018) ASMR videolarının bağlantı hissi üretip üretmediğini araştırmak için yaptıkları çalışmada ASMR'nin tetiklendiği sosyal ve kişilerarası bağlamdan dolayı artan bağlılık olasılığına değinmişlerdir. Bu olasılık, ASMR'nin bir tür sosyal bakım şeklini simüle etmesinden kaynaklanmaktadır (örneğin, ASMR tetikleyicileri tarafından uyarılan dokunsal karıncalanma duyuları aracılığıyla bir başkası tarafından sakinleştirilmek ve yatıştırılmak), bu da iyi oluşu ve kişilerarası bağları kolaylaştırır [24]. Aynı çalışma yetersiz sosyal bağlantının sağlık ve uzun ömür üzerindeki önemli olumsuz etkilerini göz önüne alarak gelecekteki araştırmalara ASMR videolarının yalnızlığı gidermek için potansiyel faydasını incelemeleri açısından öneride de bulunmuştur. 4.Meaning: Yaşamın amacının farkında olunmasıyla ilgilidir. ASMR deneyimcilerinden bir kısmı bu deneyimleri yaşamlarının merkezi bir konumu haline getirmiş ve ilişkili etkinliklerin onlara anlam kattıklarını ifade etmişlerdir[23]. Buda Seligman'ın anlam alanı anlayışıyla tutarlılık göstermektedir[25]. 5.Accomplishment: Hedef belirlemeyi ve bu hedefler için çalışmayı gerektiren, belirli becerilerde uzmanlaşmayı ve öz-yeterliliği de beraberinde getirebilen bir şeydir[5]. Grégoire ve arkadaşları (2012), daha dikkatli ve bilinçli olan bireylerin özerk olarak daha motive olma eğiliminde olduklarını ve refahlarını artırdıklarını öne sürmüşlerdir. Yapılan bir çalışma katılımcıların ASMR videoları aracılığıyla öz kimliğin bilinçli farkındalığını ve kafa alanını kullanarak, anıları hatırlayarak ve başkalarıyla olan bağlantıları genişleterek bir başarı duygusu kazanıyor gibi görüldüğünü saptamıştır[23]. Başka bir çalışmada ASMR'nin olumlu içeriklerini dinlemenin kısa süreli belleği geliştirebileceği düşünülmüştür[26]. Bu bağlamda ASMR içeriklerinin benlik farkındalığını kullanarak; olaysal, anlamsal ve işleyen bellek gibi anıların geri çağırılmasını geliştirerek bireylerin anlam, beceri ve hedef belirlemelerini teşvik etmek için uygun olduğu doğrulanmış ve ilişkilendirilmiştir. Özetle ASMR'nin öğrenme becerilerini uyarması söz konusudur bu durum kişinin etkinliklere katılmaya cesaret etmesi için duygu ve katılımı artırarak bir başarı duygusu yaratmasını sağlamaktadır[23].

SONUÇ

Sonuç olarak yapılmış çalışmalar psikolojik iyi oluş ile ASMR'nin bağlantılı olduğunu göstermektedir. ASMR'nin PERMA modelinin her bileşenini ayrı ayrı etkilediği mevcut literatürün desteğiyle söylenebilir. Çalışmalardan yola çıkılarak ASMR ve iyi oluşun bir farkındalık yoluyla birbirlerine bağlı oldukları söylenebilir. ASMR'nin potansiyel bir terapi çeşidi olma olasılığı bazı çalışmalarda kabul edilmiştir. ASMR hakkındaki çalışmaların artırılması, ASMR'nin iyileştirici işlevi için bilimsel temel oluşturulması bilimsel temele dayandırıp destek alabilmesi açısından önemlidir.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KAYNAKÇA

1. Copeland L, How Researchers Are Beginning to Gently Probe the Science Behind ASMR. 2017, Retrieved 10 October 2021, from <https://www.smithsonianmag.com/science-nature/researchers-begin-gently-probe-science-behind-asmr-180962550/>
2. Jaramillo, L, ASMR: auratic encounters and women's affective labor. *Jump Cut: A Review of Contemporary Media*, 2017, 58.
3. Flynn S, Effects of regular engagement in autonomous sensory meridian response videos on general health and happiness, 2020
4. Barratt EL, Spence C. & Davis NJ, Sensory Determinants Of The Autonomous Sensory Meridian Response (ASMR): Understanding The Triggers. *Peerj*, 2017, 5, e3846
5. Barratt EL, Davis NJ, Autonomous Sensory Meridian Response (ASMR): a flow-like mental state, *PeerJ*, 2015 March 26; 3, e851. <https://doi.org/10.7717/peerj.851>
6. Ditchburn T. A. & Bedwell S. A., (2019), Autonomous Sensory Meridian Response: An Ineffective Long-Term Therapeutic Intervention, *Psypag Quarterly*, 110, 19-24.
7. Aytekin BA, İzleyici Ve İçerik Etkileşimi Bağlamında Yeni Bir Youtube Fenomeni Olarak Otonom Duyusal Meridyen Tepki (ASMR) Etkisinin Deri İletkenliği Ölçümü (GSR) Tekniği İle İncelenmesi . *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 2019, 10 (17), 1568-1600. DOI: 10.26466/Opus.533789
8. Hostler T, ASMR Videos Could Be A New Digital Therapy For Mental Health. 2018, Erişim: 28.08.21, https://theconversation.com/amp/men-tal-health-asmr-videos-could-be-a-new-digital-therapy-100989?__Twitter_Impression=True
9. Demirci İ, Ekşi H, Dinçer D, Kardaş S, Beş boyutlu iyi oluş modeli: PERMA ölçeği Türkçe formunun geçerlik ve güvenilirliği. *The Journal of Happiness & Well-Being*, 2017 5(1), 60-77.
10. Yanık D, İnfertilite tedavisi gören kadınlarda pozitif psikoterapi temelli eğitimin psikolojik iyi oluş ve umuda etkisi. 2021
11. Sarı T. & Çakır G, Mutluluk korkusu ile öznel ve psikolojik iyi oluş arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2016, 5(25), 222-229.
12. Huta V. & Waterman AS, Eudaimonia and its distinction from hedonia: Developing a classification and terminology for understanding conceptual and operational definitions. *Journal of Happiness Studies*, 2014, 15, 1425–1456.
13. Umucu E, Wu JR, Sanchez J, Brooks JM, Chiu CY, Tu WM. & Chan F. Psychometric validation of the PERMA-profiler as a wellbeing measure for student veterans. *Journal of American college health*, 2019, 1–7.
14. Lovett N. & Lovett T, Wellbeing in education: Staff matter. *International Journal of Social Science and Humanity*, 2016, 6(2), 107-112.
15. Jones C, Scholes L, Johnson D, Katsikitis M. & Carras MC, Gaming well: links between videogames and flourishing mental health. *Frontiers in Psychology*, 2017, 5(260), 1–8.
16. Fredrickson B, *Positivity: Groundbreaking research to release your inner optimist and thrive*. Great Britain: One World Publications, 2011

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

17. Butler J. & Kern ML. The PERMA-Profil: A brief multidimensional measure of flourishing. Unpublished manuscript. 2015, <http://www.peggykern.org/questionnaires.html> adresinden ulaşılabilir.
18. Butler J. & Kern ML. The PERMA-Profil: A brief multidimensional measure of flourishing. *International Journal of Wellbeing*, 2016, 6(3), 1-48.)
19. Khaw D. & Kern M, A cross-cultural comparison of the PERMA model of well-being. *Undergraduate Journal of Psychology at Berkeley, University of California*, 2014, 8, 10-23.
20. Tansey TN, Smedema S, Umucu E, Iwanaga K, Wu JR, Cardoso EDS. & Strauser D. Assessing college life adjustment of students with disabilities: application of the PERMA framework. *Rehabilitation Counselling Bulletin*, 2018, 61(3), 131–142.
21. Steger MF, Frazier P, Oishi S. & Kaler M. The meaning in life questionnaire: Assessing the presence of and search for meaning in life. *Journal of Counseling Psychology*, 2006, 53(1), 80-93.
22. Hidayat R, Habibi A, Saad M, Rashid M, Mukminin A. & Idris W, Exploratory and confirmatory factor analysis of PERMA for Indonesian students in mathematics education programmes. *Pedagogika*, 2018,132 (4),147–165.
23. Ko Wai C, Phenomenological study about enhancing university student’s psychosocial wellbeing through YouTube videos: Autonomous Sensory Meridian Response (ASMR) in Finland. Spring 2020
24. Poerio G. L, Blakey E, Hostler T. J & Veltri T. More than a feeling: Autonomous sensory meridian response (ASMR) is characterized by reliable changes in affect and physiology. 2018 *PloS one*, 13(6), 1–18
25. Garro D, Autonomous Meridian Sensory Response: from Internet subculture to audiovisual therapy, In *Proceedings of the Electronic Visualisation and the Art Conference*. EVA London 2017 July; pp. 395-402. BCS, The Chartered Institute for IT.
26. Kim D, Kim T, Seo G, Shin MH, Lee YJ. & Hwang W., Sensory channel effects of autonomous sensory meridian response on short-term memory. *ICIC Express Letters*, 2019, 13(3), 225–230.

Sonuç Bildirgesi

Final Declaration

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI

VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ SONUÇ BİLDİRGESİ

Psikiyatri Hemşireleri Derneği ve Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği Ana Bilim Dalı iş birliğinde gerçekleşen VI. Uluslararası X. Ulusal Psikiyatri Hemşireliği Kongresi, 20- 23 Ekim 2021 tarihleri arasında, **“Ruhun Şarkısı İyileştirir, Sevgide Birleştirir”** ana teması altında çevrim içi olarak gerçekleştirilmiştir. Kongre Türkiye, Hollanda, Amerika, Belçika, Danimarka, Bulgaristan ve KKTC’den toplam 453 katılımcı ile tamamlanmıştır.

Kongre; “Kendini ve Diğerini Sevebilme: Kaygı ve Boşluk Hissine Karşı Anlam Arayışı, Artan Fiziksel Mesafeleri Aşan Yakın İlişkiler, Beden ve Ruhun Ritmi: Bedensel Hastalıklarda Bakım Sanatı, Sevgiyle İyileşme: Tedavide Etkin Yollar ve Bakım Sanatı, Koşulsuz Sevebilme: İncinebilir Gruplarda Bakım Sanatı, Sevilenin Kaybı: Ölüm ve Pandeminin Gölgesinde Yaşananlar, Acı- Yas ve Bakım Sanatı, Değerlerimizle Sevgiyi Paylaşma: Meslek Bilinci, Örgüt Bağlılığı ve Toplum Ruh Sağlığı, Değişen Dünyada Varoluş: Zor Durumlarda Yaşamı Devam Ettirebilme, Sürdürülebilir Politikalar Geliştirme” olmak üzere yedi alt tema içermektedir. Tema ve alt temalar doğrultusunda 122 ulusal, 11 uluslararası davetli konuşmacıyla birlikte dört konferans ve 16 panel gerçekleştirilmiştir. Ayrıca dokuz kurs/ çalışma grubu düzenlenmiş, toplamda 112 kursiyer katılmıştır. Bilimsel araştırma açısından kongrede 18 poster, 29 doktora tezi ve 276 sözlü bildiri olmak üzere toplam 323 bildiri kabul edilmiştir.

ÖDÜLLER

Bu kongreden itibaren (VI. Uluslararası X. Ulusal Psikiyatri Hemşireliği Kongresi) , sözel ve poster bildiri ödülleri- nin Prof. Dr. Perihan Velioglu, doktora tezi ödülleri- nin Prof. Dr. Nebahat Kum, genç araştırmacı ödülünün ise Doç. Dr. Aysel Kumral anısına verilmesine karar verilmiştir. Bu kapsamda verilmiş olan ödüllere ilişkin bilgiler tabloda sunulmuştur.

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

VI. Uluslararası X. Ulusal Psikiyatri Hemşireliği Kongresi Kapsamında Verilen Ödüller		
Özel Ödüller		
Doç. Dr. Aysel Kumral Genç Araştırmacı Ödülü		
Arş. Gör. Dr. Gizem Şahin Bayındır		
Bildiri Ödülleri		
Prof. Dr. Perihan Velioğlu Teşvik Fonu Poster Bildiri Ödülü	Gamze Çinçinoğlu, Ayşe Okanlı	"Ruh Sağlığı Okuryazarlığı ile Damgalama Arasındaki İlişki"
Prof. Dr. Perihan Velioğlu Teşvik Fonu Sözel Bildiri Üçüncüsü	Gülşah Okut, Şule Ecevit Alpar, Elif Dönmez	"Acil Servis Hemşirelerine Uygulanan Duygusal Özgürleşme Tekniği'nin Covid-19 Korku Ve Kaygı Düzeyine Etkisi: Randomize Kontrol-lü Çalışma"
Prof. Dr. Perihan Velioğlu Teşvik Fonu Sözel Bildiri İkincisi	Gülten Uzun, Neslihan Lök	"Duygusal Farkındalık Beceri Eğitimi'nin Şizofreni Hastalarının Duygusal Farkındalık Ve İletişim Becerilerine Etkisi"
Prof. Dr. Perihan Velioğlu Teşvik Fonu Sözel Bildiri Birincisi	Melisa Bulut, Çiğdem Yüksel	"Psikiyatri Kliniğinde Çalışan Hemşireler İçin Kanıta Dayalı İlaç Yönetimi Rehberi İle İlaç Uygulama-Takip Çizelgesi Geliştirilmesi ve Kullanımlarının Nitel Araştırma Yöntemi İle Değerlendirilmesi"
Prof. Dr. Nebahat Kum Doktora Tezi Sözel Bildiri Üçüncüsü	Hacer Demirkol, Şeyda Dülgerler	"Partner İlişkisinde Sorun Yaşayan Üniversite Öğrencilerinde Sosyal Öğrenme Temelli Psikososyal Müdahalenin Travma Sonrası Büyümeye Etkisi"
Prof. Dr. Nebahat Kum Doktora Tezi Sözel Bildiri İkincisi	Ahmet Göktaş, Kadriye Buldukoğlu	"Roy Uyum Modeline Temellendirilmiş Depresyonda Psikiyatrik Bakım Uygulamasının Tedavi Uyumu, Genel Öz Yeterlik, Benlik Saygısı Ve Depresyon Düzeyine Etkisi"
Prof. Dr. Nebahat Kum Doktora Tezi Sözel Bildiri İkincisi	Kadriye Demir, Sibel Küçük	"Kişiler Arası İlişkiler Modeli'ne Temellendirilmiş Akran Zorbalığı Danışmanlık Programı'nın Etkinliğinin Değerlendirilmesi"

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Prof. Dr. Nebahat Kum Doktora Tezi Sözel Bildiri İkincisi	Hilal Aydoğdu Durmuş, Esra Engin	"Bipolar II Bozukluğu Olan Bireylerde Bilişsel Davranışçı Terapinin İyileşmeye Etkisi"
Prof. Dr. Nebahat Kum Doktora Tezi Sözel Bildiri Birincisi	Özgür Sema Acı, Fatma Yasemin Kutlu	"Şizofren Tanılı Bireylerde Salutojenik Yaklaşım Temelli Görüşmenin Bütünlük Duygusu ve Psikolojik Dayanıklılığa Etkisi"
Prof. Dr. Nebahat Kum Doktora Tezi Sözel Bildiri Birincisi	Sultan Taş Bora, Kadriye Buldukoğlu, Donald E. Bailey, JR.	Belirsizliği Yönetme Psikoeğitim Programının Şizofreni Hastalarına Bakım Verenlerin Belirsizlik Algısı, Belirsizliğe Tahammülsüzlük, Psikolojik İyi Oluş ve Başa Çıkma Düzeylerine Etkisi"

Kongreye İlişkin Değerlendirme Sonuçları

VI. Uluslararası X. Ulusal Psikiyatri Hemşireliği Kongresine yönelik değerlendirme formunda 114 katılımcı görüşlerini iletmıştır. Verilerin dökümü SPSS paket programında yapılmıştır. Buna göre değerlendirme yapan katılımcıların %93'ü kadın, %57'si akademisyen ve yaş ortalaması 36.14 ± 10.04 olarak belirlenmiştir. Büyük çoğunluğu (%73.7) Psikiyatri Hemşireleri Derneği üyesi ve uzmanlığı psikiyatri hemşireliğidir (%89.5). Katılımcıların kongrenin işleyişine ilişkin değerlendirme sonuçları aşağıda sunulmuştur:

Katılımcıların,

- %97.2'si kongre açılışını yeterli (n=107),
- %93.5'i konferans içeriğini yeterli (n=108),
- %81'i konferans süresini yeterli (n=105),
- %91.7'si panel içeriklerini yeterli (n=108),
- %79'u panel süresini yeterli (n=105),
- %89.1'i söyleşi içeriğini yeterli (n=110),
- %84.3'ü söyleşi süresini yeterli (n=108) olarak değerlendirmiştir.

Bildirilerin sunum planı ve sürelerine ilişkin geri bildirimler incelendiğinde katılımcıların,

- %88.6'sı doktora tez bildirileri sunum planını yeterli (n=105),
- %69.5'i doktora tez bildirileri sunum süresini yeterli (n=106),
- %86.8'i sözel bildiri sunum planını yeterli (n=106),

- %63.9'u sözel bildiri sunum süresini yeterli (n=108),
- %89.5'i poster bildiri sunum planını yeterli (n=105) olarak değerlendirmiştir.

Kongrede gerçekleştirilmiş olan sosyal programlara ilişkin değerlendirmelerde katılımcıların %80.7'sinin (n=109) içeriği, %83.2'sinin (n=107) süresini yeterli bulduğunu saptanmıştır.

Kongrenin organizasyonunun değerlendirilmesine ilişkin katılımcıların,

- %96.5'i kongrenin tarih seçimine (n=113), %76.8'i (n=112) kongrenin çevrimiçi olmasına yönelik memnun olduğunu belirtmiştir.
- %92.9'u kongrenin duyuru afişine erişimi yeterli (n=112),
- %94.2'si kongrenin duyuru içeriklerini yeterli (n=113),
- %89.4'ü kongre web sitesinin anlaşılabilirliğini yeterli (n=113),
- %90.3'ü teknik desteğe erişimi yeterli (n=113),
- %89.3'ü ses kalitesini yeterli (n=112),
- %92.9'u görüntü kalitesini yeterli (n=113),
- %86.6'sı çeviri kalitesini yeterli (n=112),
- %90.9'u sistemde salon yönlendirmelerini yeterli (n=110),
- %90.2'si organizasyon firmasının ilgi ve desteğini yeterli (n=112) olarak değerlendirmiştir.

Katılımcılara bir sonraki kongre ile ilgili görüşleri sorulmuştur. Buna göre 113 katılımcının %49.1'i yüz yüze, %32.5'i ise hibrit kongre olmasına yönelik fikirlerini belirtmiştir.

Kongre kapsamında yürütülmüş olan kurslara ilişkin 47 katılımcı görüşlerini iletmiştir. Katılımcıların %93.6'ı kadın, %55.3'ü akademisyen, yaş ortalaması 34.66 ± 8.99 olarak belirlenmiştir. Katılımcıların %85.1'i kursların içeriğini, %80.9'u kursların süresini yeterli olarak değerlendirmiştir.

Kongrede, bir sonraki kongrenin (VII. Uluslararası XI. Ulusal Psikiyatri Hemşireliği Kongresi) 2023 yılında, Psikiyatri Hemşireliği Derneği işbirliğiyle Lokman Hekim Üniversitesi ev sahipliğinde Ankara'da gerçekleştirilmesi kararlaştırılmıştır.

Fotograflar

Photographs

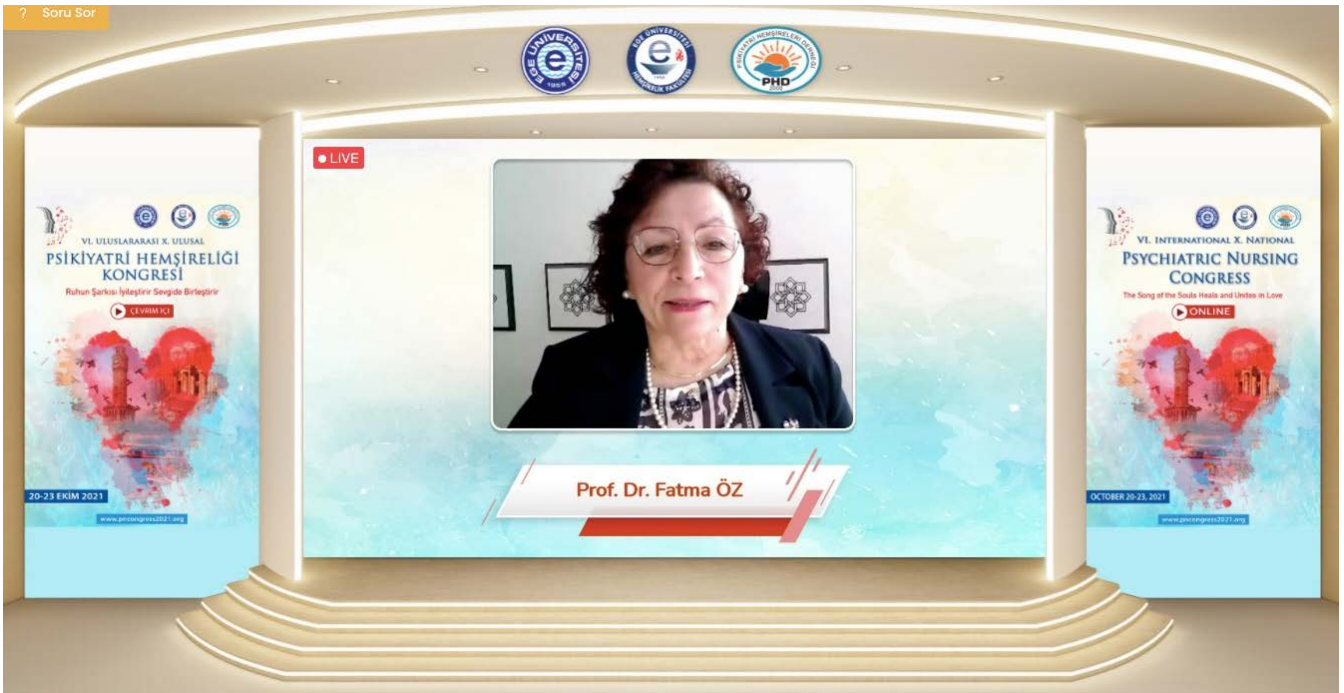

AÇILIŞ

Kongre Eş Başkanı Prof. Dr. Esra Engin

Kongre Eş Başkanı Prof. Dr. Fatma Öz

Kongre Onursal Başkanı Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Ayşegül Dönmez

Ege Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Hakan Atılğan

ULUSLARARASI KONUŞMACILAR

Adviye Arslan- Hollanda

Callista Roy- ABD

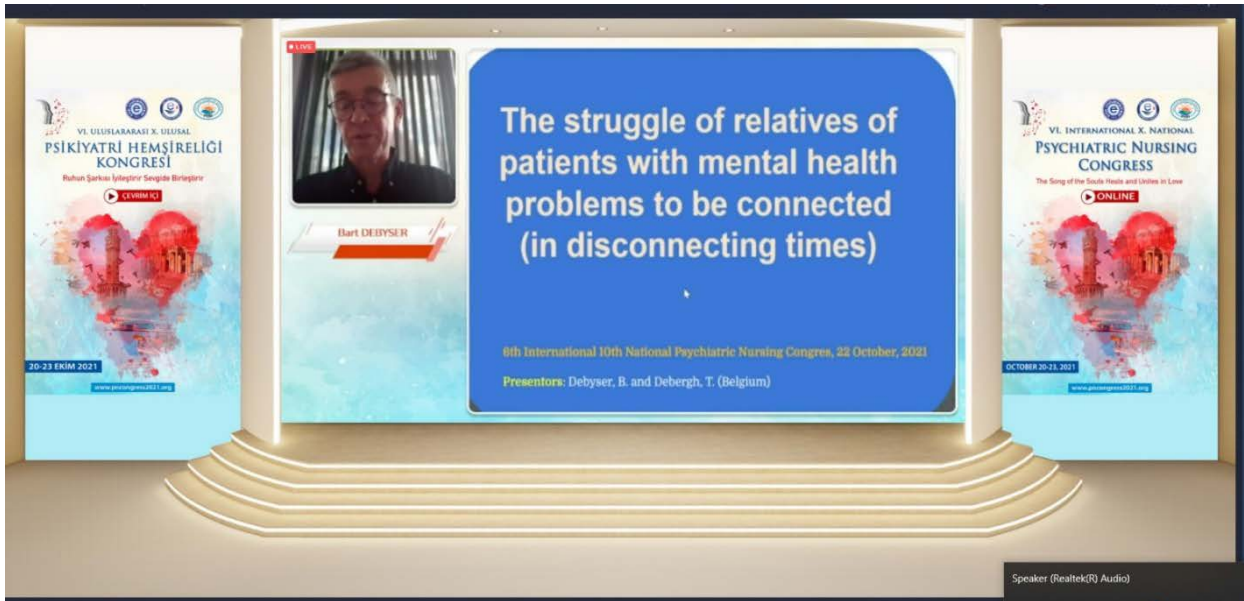

Vamık Volkan- KKTC

Bart Debyser- Belçika

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

Katharine Kolcaba, April Bice- ABD

Dr. Katharine Kolcaba
PhD, RN
Associate Professor Emeritus
College of Nursing
University of Akron
kathykolcaba@yahoo.com

April Bice PhD, APRN CPNP
Assistant Professor
School of Nursing
University of North Carolina
Wilmington
bicea@uncw.edu

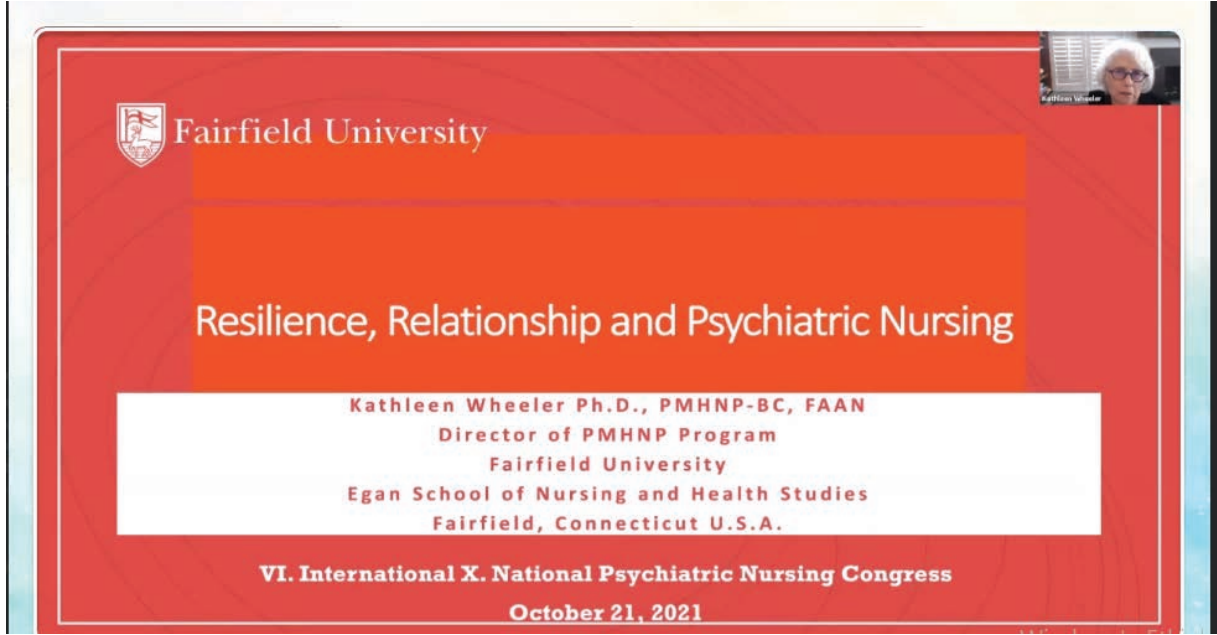
Kaye A. Herth- ABD

Fostering Rays of Hope

Kaye A. Herth, Ph.D., R.N., F.A.A.N.
Dean Emerita
Minnesota State University, Mankato

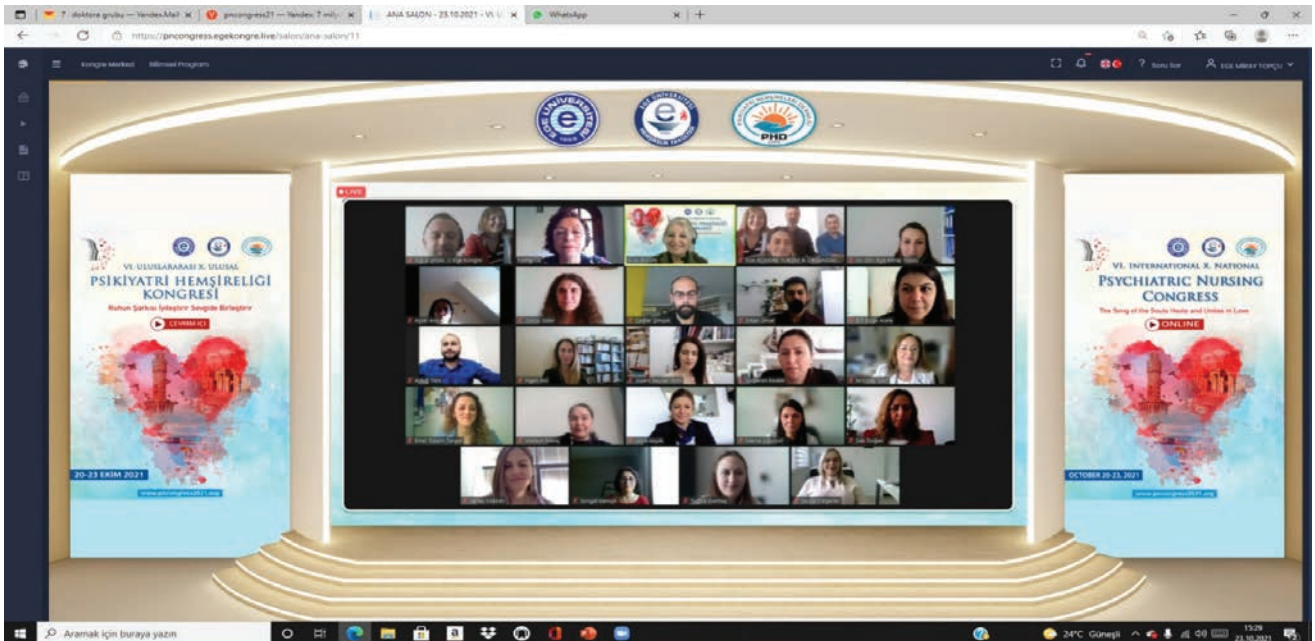

Kathleen Wheeler- ABD

KAPANIŞ

Düzenleme Kurulu

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL PSİKİYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI

VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

DÜZENLEME KURULU

Ruhun şarkısı iyileştirir sevgide birleştirir
The song of the souls heals and unites in love

**VI. ULUSLARARASI X. ULUSAL
PSİKIYATRİ HEMŞİRELİĞİ KONGRESİ KİTABI**
VI. International X. National Psychiatric Nursing Congress Book

20-23 EKİM/OCTOBER 2021

KONGRE SEKRETARYASI

Doç. Dr. Serap YILDIRIM
Arş. Gör. Dr. Emel ÖZTÜRK TURGUT
Arş. Gör. Dr. Gizem BEYCAN EKİTLİ
Arş. Gör. Merve UĞURYOL
Arş. Gör. Cansu GÜLER

Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi
pncongress2021@gmail.com

ORGANİZASYON SEKRETARYASI

egekongre
Turizm & Organizasyon

EGE KONGRE TURİZM ve ORGANİZASYON

Nevvar Salih İşgören Sokak Kültür Mah. No:1/4 D:1 Alsancak – İzmir

Tel: +90 232 464 13 51

Faks: +90 232 464 29 25

E-mail: pncongress2021@egekongre.com